
SLOVENSKI

PRAVOPIŠ

Spominu

OTONA ŽUPANČIČA

SLOVENSKI P R A V O P I S

Izdala

SLOVENSKA AKADEMIJA
Z N A N O S T I I N U M E T N O S T I

LJUBLJANA
1950

Novo izdajo sta priredila
INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
in
ZAVOD ZA KULTURO SLOVENSKEGA JEZIKÁ
po prvi izdaji
BREZNIK-RAMOVŠ: SLOVENSKI PRAVOPIS 1935

Uredniški odbor

F. Ramovš, O. Župančič
A. Bajec, R. Kolarič, M. Rupel, M. Šmalc, J. Šolar

Pri odtiskih je sodeloval tudi J. Moder

Rokopis za tiskarno sta izdelala
P. Ramovš in N. Jesse

Navodila za uporabo

Slovenski pravopis (okr. SP) obsega pravila in slovar. Splošna slovníška pravila so v uvodu le toliko upoštevana, kolikor zadevajo pravopis, le pregibanje domačih in tujih lastnih imen je obdelano obširneje, ker tega poglavja naše slovnice ne obravnavajo. Domača krajevna imena so iz slovarja popolnoma izločena, ker bi ob zadostnem upoštevanju le-teh slovar še bolj narastel in ker je v načrtu poseben pravopisni slovar domačih krajevnih imen z vsem gradivom.

Slovar obsega v glavnem besedišče sodobne knjižne slovenščine. V njem ni različnih lokalizmov (krajevnih posebnosti) pa tudi ne čisto strokovnih izrazov; vendar smo v tem pogledu vzeli rajši preveč ko premalo. Če torej kake besede v SP ni, še ni rečeno, da ni dovoljena ali da je slaba. Nje raba pa mora biti upravičena po pomenski potrebi.

V slovarju besede niso razvrščene mehanično po abecedi, marveč smiselno po pomenskih skupinah in sorodstvu izvedbe; če torej kake besede ne dobiš med iztočnicami, jo išči pod iztočnico sorodne besede! Za tako razvrstitev se je uredniški odbor odločil zato, da iz pomenskih skupin lahko vsakdo jasneje razbere pomen različnih obrazil, da lahko pregleda že rabljene izvedenke in si laže išče sveta o njih uporabnosti, kadar ustvarja morebitne nove pomenske odtenke. Te prednosti odtehtajo čas, ki bi ga kdo zamudil z iskanjem besede, če je ne najde med iztočnicami v abecednem redu.

Besede, zlasti tujke, so v slovarju le skopó razložene, ker razlaganje ni naloga SP. Strokovni izrazi so velikokrat zaznamovani samo s kratico stroke. Pač pa so pri splošno rabljenih tujkah navadno dodani slovenski pomeni, da izmed njih lahko izbiramo.

Če je beseda sprejeta v SP, še ni nič rečeno o njeni jezikovni vrednosti (ali je beseda domača, izposojena, tuja, potrebna, nepotrebna, ljudska, papirnata ipd.). V nekaterih primerih spačenosti ali nepotrebnosti so besede zaznamovane s +, kar pomeni, da za knjižno rabo beseda ni dovoljena, ali pa z *, kar pomeni, da se ji v skrbnem jeziku ogiblujemo. Ta bi bil v tem presojanju ostrejši, ta milejši, a življenje jezika gre svojo pot in se za take sodbe ne meni.

Frazeologíjo, pomenske odtenke obrazil in oblik, zlasti pa izvor in pomenski obseg besed naznačuje SP le redko, ker to ni njegova naloga; upošteva ta vprašanja večinoma v zvezi z napačnim pisanjem.

V slovarju so vse besede (razen tujih imen) že tudi v pravopisni obliki poudarjene. Ti poudarki niso sestavni del pravopisne podobe, marveč segajo že v pravorečje, zato jih v pisanju lahko zmeraj opustiš (gl. tudi § 63); tu so zapisani zato, da ni treba povsod posebej zapisovati izgovora. Zaradi tehničnih ovir *ü* in *ö* in včasih *ø* v zapisih izgovora niso poudarjeni; v domačih besedah je pri *ø* v takih primerih mesto poudarka razvidno že iz pravopisne oblike; v tujih imenih pa velja pravilo: če v zapisu izgovora nima poudarka noben drug samoglasnik, potem je treba poudariti *ü* ali *ö*, n. pr. [böklin, bürger]; v drugih primerih sta *ü* ali *ö* nepoudarjena, n. pr. [kürt, brünó]. Poudarki so zapisani v taki poenostavljeni obliki, kakor jih zapisujemo v vsakdanji knjižni rabi, kadar jih uporabljamo; tako sta pravopisna in pravorečna oblika strnjena v enotno podobo. (O poudarku gl. tudi § 80).

*

Z navadnim pokončnim tiskom so natisnjene besede in izrazi, ki sodijo pod polkrepko iztočnico; z ležečim tiskom pa vse razlage od slovnških krajšav do pomenskih objasnitev.

Med izvedenkami iz iste besede stoji samo vejica, kadar so izvedénke oblikovno in pomensko zelo blizu druga drugi; podpičje pa označuje večjo pomensko ali oblikovno oddaljenost ali pa loči za zgleđ navedene primere od novih izvedenk.

Enačaja (=) označuje pomensko enakost in stoji med izpeljankami z različnimi obrazili in istim pomenom ali pa med tujim in ustreznim slovenskim izrazom.

Vijuga (~) pomeni, da je treba na sprednjo osnovo dodati pripisano obrazilo ali sestavni del besede.

Dvopičje (:) za besedo pomeni, da sledijo zgledi za uporabo ali pomensko ponazoritev.

V okroglih oklepajih () so pisane včasih dodatne besede in pojasnila.

V óglatih oklepajih [] je podan izgovor za celo besedo, posebno pri tujih imenih, drugod (koder je potrebno) le za zlog ali glas. Tuja imena so zapisana le v približnem izgovoru, naslonjenem na naš glasovni sestav, ker jih samo v taki obliki moremo vključiti v švoj govor; kdor tuji jezik zna, si bo tudi s tem vedel pomagati. Izgovor polglasnika v obrazilu osnovne besede ni posebej zazna-

movan, kadar ga beseda v pregibnih oblikah izpahuje. Za izreko gl. še §§ 78—81.

Pri pregibnih besednih vrstah so zaznamovane tudi oblike, kolikor imajo posebnosti v pravopisu, pravorečju ali slovnici.

Pri samostalnikih je s črkami *m ž s* (moški, ženski, srednji) zaznamovan spol, roditeljsko obrazilo z vezajem (-a, -i, -e ipd.).

Pridevniki so zapisani v nedoločni obliki, tudi taki, ki se dejansko rabijo le v določni obliki (n. pr. hišni, binškošni itd.). Stopnjevanje je navedeno le tedaj, kadar je v obliki kaj posebnega; isto velja za izpeljane prislove.

Premični poudarki dvojnici so navedeni le z obrazili, in sicer za sr. sp. ednine in včasih tudi za imen. množine v m. in ž. spolu, n. pr.: *grenák in grenék grenká -ó í -é* ipd.

Glagoli so v osnovni nedoločniški obliki, poleg nje je z vezajem in obrazilom sedanjška oblika v 1. os.; dodani so tudi deležniki, velelnik in glagolnik, kadar je pri njih kaj posebnega. Pri zloženih glagolih je za nedoločnikom včasih opomba *gl. (nezloženi glagol)*; to pomeni, da je treba tam iskati oblike in poudarke.

Med dvojnici (dubletami), bodi oblikovnimi, bodi pravopisnimi, je včasih veznik *in*, včasih *ali*; to pomeni, da sta obe obliki enakovredni. Včasih pa je vmes veznik *tudi*, kar pomeni, da se druga oblika redkeje rabi.

Kratice v slovarju

afr. — afriški	fiziol. — fiziologija	kr. — krajeven
agron. — agronomija	fon. — fonetika	kr. i. — krajevno ime
alp. — alpinistika	fot. — fotografija	krat. — kratica
amer. — ameriški	franc. — francoski	l. — lasten, leto
anat. — anatomija	geogr. — geografija	lat. — latinski
angl. — angleški	geol. — geologija	l. i. — lastno ime
arh. — arhitektura	geom. — geometrija	lit. — literatura
arheol. — arheologija	germ. — germanski	liturg. — liturgija
astr. — astronomija	gl. — glej	loč. — ločilen
avg. — avgust	glag. — glagol	lov. — lovski
avstr. — avstrijski	glas. — glasba	m — moškega spola
bajesl. — bajeslovje	glav. — glaven	m. — meseca
belg. — belgijski	gled. — gledališče	mak. — makedonski
biol. — biologija	gosp. — gospodarstvo	manjš. — manjšal-
bot. — botanika	gram. — gramatika	nica
cerkv. — cerkven	grš. — grški	mat. — matematika
č. — čas	hrv. — hrvatski	med. — medicina
češ. — češki	hum. — humorističen	medm. — medmet
daj. — dajalnik	i. — ime	mednar. — med-
dcl. — deciliter	imen. — imenovalnik	narodn
dec. — december	ind. — industrija	mest. — mestnik
del. — deležnik	indoevr. — indo-	meteorol. — meteoro-
din. — dinar	evropski	logija
diplo. — diplo-	inž. — inženir	min(er). — mineralo-
macija	ipd. — in podobno	gija
dol. — določna oblika,	iron. — ironija	mit. — mitologija
določilo	ital. — italijanski	mn. — množina
dov. — dovršnik	itd. — in tako dalje	množ. — množilen
dr. — doktor	izg. — izgovôri	nač. — način
dv. — dvojina	jan. — januar	nagl. — naglašen
dvozl. — dvozložen	jun. — junij	nam. — namesto
edn. — ednina	juž. — južen	nar. — naroden
egipt. — egiptovski	kaz. — kazalen	naravosl. — naravo-
elektr. — elektrika	kem. — kemija	slovje
elektroteh. — elektro-	kg — kilogram	nasl. — naslonka
tehnika	klas. — klasičen	naspr. — nasprotno
enozl. — enozložen	knjigovod. — knjigo-	nav. — navadno
fil(oz). — filozofija,	vodstvo	ned. — nedoločn
filozof, filozofski	kol. — količinski	nedol. — nedoločnik
filol. — filologija	kor. — koroški	nedov. — nedovršnik
fiz. — fizika	koz. — kozmetika	nem. — nemški

nenagl. — nenaglašen
 nepop. — nepopoln
 nepoud. — nepoudarjen
 nepr. — nepravi
 nepreh. — neprehoden
 neskl. — nesklonljiv
 nik. — nikalnica
 nizoz. — nizozemski
 norv. — norveški
 nov. — november
 n. pr. — na primer
 obl. — oblika
 odv. — odvisnik, odvisen
 ok. — okoli
 okr. — okrajšano, okrajšava
 okult. — okultizem
 opt. — optika
 orod. — orodnik
 os. — oseba, oseben
 os. i. — osebno ime
 os. priim. — osebni priimek
 os. z. — osebni zaimek
 otr. (g.) — otroški (govor)
 ozir. — oziralen
 perz. — perzijski
 pis. — pisatelj
 poet. — poetika
 polit. — politika
 portug. — portugalski
 pos. — posebno
 poud. — poudarjen
 povr. — povraten
 pr. — pravo
 pred. — prednji
 predl. — predlog
 predm. — predmet
 predp. — predpona
 preds. — predsednik
 preh. — prehoden

pren(es). — preneseno
 pres. — presežnik
 prid. — pridevnik
 prih. — prihodnjik
 priim. — priimek
 prim. — primernik
 prip. — pripona
 prisl. — prislov
 pritrđ. — pritrđilnica, pritrđilen
 prot. — protiven
 psihol. — psihologija
 rastl. — rastlinstvo
 rep. — republika
 revol. — revolucija
 rim. — rimski
 rod. — rodilnik
 rodb. — rodbinski
 rud. — rudarstvo
 rus. — ruski
 s — srednjega spola
 sam(ost). — samostalnik
 samogl. — samoglasnik
 sed. — sedanjik
 sept. — september
 sev. — severen
 sk. — skupen
 sk. i. — skupno ime
 sklad. — skladatelj
 sl. — sledeč
 slov. — slovenski
 slovan. — slovanski
 slovn. — slovnica
 soc. — sociologija
 sogl. — soglasnik
 sovj. — sovjetski
 sp. — spol
 spl. — splošen
 srb. — srbski
 st. — stavek
 stegipt. — staroegiptovski
 stenogr. — stenografija

stgerm. — staro-germanski
 strgrš. — starogrški
 strim. — starorimski
 stol. — stoletje
 str. — stran
 sv. — svet (-a -o)
 svoj. — svojilen
 šp. — šport
 špan. — španski
 šte. — števnik, število
 švic. — švicarski
 teh(n). — tehnika
 teol. — teologija
 tisk. — tiskarstvo
 t. j. — to je
 tož. — tožilnik
 trg. — trgovinstvo
 tur. — turški
 um(etn). — umetnost
 vel. — velelnik, velemen
 vez. — veznik
 voj. — vojska
 vpr(aš). — vprašalnica, vprašalen
 vrst. — vrstilen
 z. — zaimek
 zač. — začetek
 zaničlj. — zaničljiv
 zemlj. — zemljepis
 zgod. — zgodovina(r)
 zool. — zoologija
 zv. — zvalnik
 ž — ženskega spola
 žel. — želelen
 + nedovoljeno za knjižni jezik
 * pogojno dovoljeno za knjižni jezik
 ~ ponovitev besedne osnove pred :
 = pomenska enakost

O rabi velikih in malih črk

Samo vélike črke uporabljamo v slovesno natisnjenih napisih, 1
lepakih, oglasih, naslovih in spomenikih. Z roko pa pišemo dandanes
samó velike črke le v kraticah, ki z začetnimi črkami zaznamujejo
ime ali naslów: *FLRJ, LRS, MLO, LŠM, KLO, AFŽ* ipd. Drugače
rabimo velike črke le posamič kot začetnice.

Z véliko začetnico se pišejo: 1. prve besede v stavku, 2. lastna 2
imena oseb, živali in stvari, 3. izrazi spoštovanja.

I. Prve besede v stavku

Prve besede v novem stavku za piko, vprašajem, klicajem 3
in dvopičjem v premem govoru pišemo z veliko začetnico.

Pri navajanju del s celotnim naslovom so nam s piko ločene
enote okrajšani samostojni stavki in jih začenjamo z veliko črko:
*Slovenska slovnica. Sestavil uredniški odbor. Odobrilo Ministrstvo za
prosveto LRS. Založila Državna založba Slovenije. V Ljubljani 1947.*

Pomni. Za vrstilnimi števniki, pisanimi s številkami in piko,
pišemo v naslovih in v začetku stavka z malo začetnico: 4. *šolska
naloga*, 5. *člen ustave*, 3. *pregledana izdaja*. Za številkami ali črkami,
ki prislovno (*prvič, drugič, tretjič* itd.) zaznamujejo točke v razvrstitvi,
pišemo z malo, kadar so to le deli stavka pri naštevanju (n. pr.
naštevaje v § 2), z véliko začetnico pa, če zaradi preglednosti
postavljamo ta znamenja pred naslove (n. pr. v čitankah) ali pred
samostojne odstavke (gl. začetke v §§ 5 do 14).

Kadar vprašaj ali klicaj stojita v stavku namesto vejice, nada-
ljujejo za njima z malo črko: *Kaj? da bi mene kdo takole žalil! —
Lej! tórej je bledó njih cvétje vélo. Al' jézero, ki na njegà pokrájini
stojiš, ni, Črtomir! podóba tvója?*

Za dvopičjem pišemo z veliko začetnico le navedene celotne
stavke: *Vzdihoval sem v teh žalostnih dneh in neki gospod mi je rekel:
„Manj besed, gospodje, in več dela!“* (Cankar) Če je premi govor
pretrgan sredi stavka, nadaljujejo z malo začetnico: *„Saj veš,“ začne
Šmrekar, „da te nisem še nikdar napak učil.“* (Jurčič)

II. Lastna imena

- 4 Lastna imena nam zaznamujejo določene posamezne osebe, živali, kraje ali stvari: *Jože, Anton, Franc, Marija, Prešeren, Tito, Župančič — Šarec, Luca, Volkun, Maróga — Litoštroj, Ljubljana, Triglav, Sava, Slovenija, Jugoslavija, Mesec, Zemlja, Sonce, Venera* (planeti) — *Partizan* (društvo), *Galeb* (ladja).

Imena, ki ne zaznamujejo posameznih oseb, živali ali stvari, ampak njih vrsto, so občna imena in se pišejo z malo začetnico: *delavec, pesnik, kmet, kovač, lončar — konj, sérec, volk, dimka, čada, belka — časopis, vestnik, obzornik, novice, glasnik, zvon, mladika, klasje, mesto, gora, list, društvo, zveza* itd. Če so lastna imena vzeta iz občnih imen za poznamenovanje posameznih določenih oseb, živali, krajev ali stvari, jih pišemo z veliko začetnico: *Dimka, Čada, Murček, Volk*. Zato tudi pomensko ločimo: *Prebiram novice* in *Prebiram Novice*, kjer imam v prvem primeru v mislih novice v kakem listu, v drugem primeru pa list z imenom *Novice*.

1. Osebna imena

- 5 a) Osebe imajo danes navadno po dve imeni: osebno in rodbinsko, ime in priimek. Obe sta pravi lastni imeni in se pišeta z veliko začetnico: *Francè Prešeren, Ivan Cankar, Oton Župančič, Blaž Kocen, Slavko Osterc* itd.
- 6 b) Včasih si kdo nadene izmišljeno ime (psevdonim): *Tito, Spérans, Dómen, Zamejski, Gorazd, Koséski, Planinski, Podlimbarski, Aleksandrov, Pavle Sedmák, Prézihov Voranc* itd. Tudi taka imena so prava lastna imena in jih pišemo z veliko začetnico.
- 7 c) Osebnim imenom dodajamo včasih prilastke; kot stalni pridevek so sestavni del lastnega imena in se pišejo z veliko začetnico: *Dušan Silni, Filip Makedonski, Aleksander Veliki, Ivan Grozni, Ljudevít Posavski, Ludovik Sveti, Friderik Rdečebrađec, Friderik s Praznim žepom* itd. Prilastki, ki jih imajo imena po krajih ali drugih značilnostih, se pišejo z veliko črko, n. pr. *Janez Evangelíst, Janez Krstnik, Janez Zlatousti, Janez Nepomúk, Janez od Križa, Janez Svetokriški* itd.; *Francíšek Saléški, Franc Ksavér* itd. Sem spadajo tudi plemiški prilastki: *dr. Janez Bleiweis pl. Trsteniški, Luštn Andrej vitez Ravnodólski, Globočnik Anton pl. Sorodolski*.

Z malo začetnico pa pišemo take prilastke, ki niso lastna imena, marveč le označitev poklica, časti, svetosti ipd.: *doktor (dr.), profesor (prof.), magister (mg.), inženir (inž.), arhitekt (arh.), plemeniti (pl.), oče (o.), páter (p.), sveti (sv.), gospá (ga.), gospod (g.), tovariš, tovarišica*

(tov.) itd.; dr. *Francè Prešeren*, prof. *Ivan Prijatelj*, arh. *Josip Plečnik*, o. *Stanislav Škrabec*, p. *Hipolit*, sv. *Pavel*, ga. *Curie* [küri], tov. *Kajuh*. Tako pišemo tudi razločevalne dodatke, kakor *majši (ml.)*, *starejši (st.)* ali s tujko *júnior (jun.)*, *sénior (sen.)*: *Pltnij st.*, *Pltnij ml.*, *Dumas oče*, *Dumas sin*.

č) Pri imenih za veroslovna in poosebljena bitja moramo ločiti prava lastna imena posameznih bitij, kakor: *Júpiter*, *Vénera*, *Héfajst*, *Héra*, *Merkúr*, *Mars*, *Apólon*, *Minérova*, *Dónar*, *Vesna*, *Perun*, *Svétovit*, *Živa*, *Buda*, *Alah*, *Jáhve*, *Bog*, *Beseda*, *Duh* itd., od občnih imen, ki zaznamujejo le vrsto bitij: *bog*, *duh*, *bogovi*, *polbogovi*, *duhovi*, *vile*, *heroji*, *rojenice*, *sojence*, *vedomec*, *řovodni mož*, *morska deklica*, *deseti brat*, *desetnica* itd. Pri poosebitvi postanejo občna imena stvari prava osebna imena: *oče Hrast*, *mali Bukev*, *zlatolaska Breza*; *Poezija*, *Sreča*, *Delo*, *Dobrota*, *Resnica*, *Slehernik*, *Smrt*, *Mámon*, *Luč*, *Mleko*, *Kruh*, *Zastonj* ipd. 8

d) Prava lastna imena so tudi tista, ki označujejo osebe po narodnosti, državljanstvu ali kraju; zato jih pišemo z veliko začetnico: *Slovenec*, *Slovenka*, *Slovenci*; *Rus*, *Rusinja*, *Rusi*; *Jugoslovan*, *Jugoslovanka*, *Jugoslovani*; *Primorci*, *Goričanke*, *Tržičan*; *Korošice*, *Ziljáni*, *Podjúnec* itd. Z malo pa pišemo občna imena: *hribovci*, *meščanke*, *vaščán*, *dolinci*, *planinec*, *gorjanci* itd. 9

e) Za pisavo začetnice v tujih osebnih imenih veljajo ista pravila kakor za domača imena: *Homér*, *Sófoklej*, *Evipides*, *Ojdíp*, *Horác*, *Julij Cézar*, *William Shakespeare*, *Lev Tolstoj*, *Maksim Gorki*, *Vladislav Reymont*, *Jean Jacques Rousseau*, *Ada Negri*, *Johann Wolfgang Goethe*, *Röntgen*, *Ohm*, *Volta*, *Dvořák*, *Giuseppe Verdi*, *Adam Mickiewicz* itd. 10

f) Imena, ki pomenijo pripadnike raznih gibanj, nazorov, listov, društev, strank, oseb, redov itd., so občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *iltrec*, *romántik*, *staroslovéneec*, *realíst*, *liberálec*, *materialíst*, *naturalíst*, *demokrát*, *komunist*, *socialíst*, *muslimán*, *kristján*, *zvónovec*, *vájevec*, *ébéličar*, *národovec*, *jútrovec*, *triglaván*, *zarján*, *daničar*, *marksíst*, *héglovec*, *kántovec*, *hillerjáneec*, *luteráneec*, *jezuít*, *franciškán*, *benediktíneec*, *usmáljenka*, *metélkovec*, *máhnicevec*, *cankarjáneec* itd. 11

g) V naslovih uporabljamo redno občna imena in jih pišemo z malo začetnico: *maršal*, *general*, *komisar*, *minister*, *nadzornik*, *predsednik*, *rektor*, *sekretár*, *tajnik*, *ravnatelj*, *poslanec*, *tovariš*, *tovarišica*, *gospod*, *gospá* itd. To velja tudi za tuje in zgodovinske naslove in časti: *faraon*, *mikado*, *cesar*, *car*, *carica*, *kralj*, *papež*, *sultan*, *šah* itd. Gl. tudi § 24. 12

h) Kadar osebno ime zaznamuje predmet in ne več določene osebe, postane občno ime in se piše z malo začetnico: *Volta* — *volt*, 13

Ampère — amper, Röntgen — röntgen (aparát), Ford — ford (vrsta avtomobila), Ohm — ohm; Furlánka — furlánka (vrsta sekiric), Tolminec — tolmínec (vrsta noža), liter vipavca, háložana, bizéljca, bordójca, šampánjca, júrček (goba), máribortan (vlak).

- 14 i) Svojlilne pridevniké od osebnih lastnih imen na *-ov -ova -ovo (-ev -eva -evo)* ali *-in -ina -ino* pišemo z véliko začétnico: *Vódníkov, Čopov, Župantčeva sedemdesetletnica, Brezníkova slovnica, Škrabčev pravopis; Titova Jugoslávija, Sedmákov roman, Gorazdove pesmi, Spéransova knjiga; Jupitrove strele, Merkúrjevo znamenje, Mártovo polje, Minérvino svetišče, Marijina podoba, Jéričin nastop, Néžikina igra, Julijina podoba; Mámonov krohoi, Primórcéva žilavost, Tržáčanova iznajdljivost, Korošcéva dobrodušnost, Ziljankina narodná noša; Lutrov nauk, Heglova filozofija, Masarykovi utenci, Shakespearove tragedije.*

Sem gredó tudi samostalniško rabljeni pridevniki in iz njih narejene izvedenke, ki pomenijo godove in praznike, n. pr. *Jurjevo, Gregórjevo, Martinovo, Dúhovo* itd.

Pri sestavljenih osebnih imenih se izogibamo pridevnikom in si pomagamo z roditeljskim: *življenje Janeza Trdina, novi roman Juša Kozaka, predavanja Ivana Prijatelja.*

Iz osebnih imen, ki so že sama na sebi pridevniki, ne moremo delati novih pridevniških oblik; to velja predvsem za imena v §§ 6 in 7. V teh primerih uporabljamo roditeljski: *pesmi Koseskega, roman Podlímbarskega, vlada Ivana Groznega, vojne Filipa Makedonskega, pridige Janeza Svetokriškega, izbor Svetokriškega* itd. Prav tako uporabljamo le roditeljski, kadar stavimo pred ime še naslov: *govor maršala Tita, Poezije doktorja Prešerna, predavanja profesorja Prijatelja, razprave očeta Škrabca.*

Pri tujih osebnih imenih na *-ov* in *-ev*: *Aleksandrov, Čehov, Turgenjev, Gončarov* itd. uporabljamo roditeljski kakor Rusi, od koder je teh imen največ: *pesmi Aleksandrova, novele Čehova, spisi Turgenjeva, dela Gončarova* itd. Gl. tudi §§ 27, 7 in 30č.

Pridevniki osebnih imen, ki niso svojlilni, se pišejo z malo začétnico: *čánkarski, cankarjánski, máhničevski, héglovski, kántovski, shakespeareški, voltairski, lúrski ali lútrovski, júpitrski, sálomonski, drakónski, marksističen, ziljánski* itd. Gl. § 11.

2. Krajevna imena

- 15 a) Krajevna lastna imena zaznamujejo določene posamezne kraje, vode, gore, pokrajine, celine, zvezde, svetovja in jih pišemo z veliko začétnico: *Vrba, Laško, Celje, Savinja, Drava, Jadran, Triglav, Pohorje, Slovenija, Koroško, Jugoslávija, Evropa, Danica, Zemlja, Souce,*

Gostosevci itd. Imena, ki zaznamujejo le vrsto kraja, so občna krajevna imena in jih pišemo z malo začetnico: *vas, trg, mesto, potok, reka, voda, jezero, log, dolina, gora, planina, hrib, morje, vrh, dol, ravan* itd. Če dobi kraj ime iz takega občnega imena, postane to ime lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Polok, Planina, Dol, Dolina, Gora, Hrib, Log, Gorica, Polje, Selo* itd.

b) Kadar je krajevno lastno ime sestavljeno, pišemo začetno besedo z veliko, če je sestavni del naslova, druge pa pišemo z veliko, če so lastna, z malo črko, če so občna imena ali določilni prilastki; to velja zlasti za uradne naslove držav: *Federativna ljudska republika Jugoslavija, Ljudska republika Slovenija, Zveza svetov socialističnih republik, Združene države Amerike* ipd. 16

Če stoji občno ime kot prilastek pred krajevnim lastnim imenom, se piše z malo, lastno ime pa z veliko: *mesto Ptuj, kopališče Bled, otok Krk, polotok Istra, pristanišče Trst, najvišji vrh Triglav, gora Krim, reka Mura, potok Črna, zahodna Evropa, severna Nemčija*.

c) Kadar je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika in občnega krajevnega imena, tedaj pišemo pridevnik z veliko, samostalnik pa z malo začetnico: *Krunjska gora, Višnja gora, Šmarna gora, Šenturška gora, Sveta gora, Žalostna gora, Kamna gorica, Sinja gorica, Notranje gorice, Slovenske gorice, Bela cerkev, Nova cerkev, Stara cerkev, Zlato polje, Babno polje, Velo polje, Pusto polje, Loški potok, Volčji potok, Krvavi potok, Beli potok, Težka voda, Gornji grad, Stari grad, Mali grad, Dolenja vas, Srednja vas, Zdenska vas, Rádohova vas, Štepanja vas, Sinča ves, Dobrla ves, Bela peč, Mirna peč, Vranja peč, Novo mesto, Stari trg, Nadánje selo, Staro selo, Opátje selo, Četéna ravan, Mártinj vrh, Črni vrh, Mrzli vrh, Sinji vrh, Zidani most, Ravni dol, Hudi log, Zali log, Mrzla draga, Suhi plaz, Črna prst* itd. 17

Sem štejemo tudi imena ulic, cest, jezer, planot, morij, dolin, planin in ledin: *Gosposka ulica, Gosposvetska cesta, Tržaška cesta, Dravsko polje, Mursko polje, Ziljska dolina, Poljanska dolina, Kanalska dolina, Tržaški zaliv, Reški zaliv, Poslojska jama, Cerkniško jezero, Jadransko morje, Kamniške planine, Balkanski polotok* itd.

Tako pišemo tudi zemljepisna imena zunaj naše domovine, kadar jih slovenimo: *Zlati rog, Zelezna vrata* (pri Ršavi), *Skalne gore* (vzhodna vrsta Kordiljer), *Sinje gore* (v Avstraliji), *Zeleni rt, Rdeče morje, Vzhodno morje, Belo morje, Ledeno morje, Bodensko jezero, Michiyansko jezero, Veliki ocean, Indijski ocean, Daljni vzhod, Sudetsko gorstvo, Češko sredogorje, Francosko sredogorje, Hanaško višavje, Erdeljsko višavje, Apeninski polotok; Veliki voz, Rimska cesta* (ozvezdji) itd.

- 18 č) Če so imena sestavljena iz treh ali več besed, se pišejo lastna imena z veliko, občna imena pa z malo črko: *Dunajsko Novo mesto*, *Bohinjska Srednja vas*, *Sv. Jurij v Slovenskih goricah*, *Dinarski obmorski Kras*, *Južne apneniške Alpe*, *Severno Ledeno morje* (Ledeno morje je lastno ime), *Rtič dobre nade* ipd.

Pomni. Tujih lastnih imen navadno ne slovenimo, marveč jih pišemo v tujih oblikah: *Sierra Nevada* (slov. Snežno pogorje), *Rio Grande* (slov. Velika reka), *Buenos Aires* (slov. Dobre sape). Gl. § 29.

- 19 d) Če je krajevno ime sestavljeno iz določilnega pridevnika in takega samostalnika, ki je ali se čuti kot lastno ime, se pišeta pridevnik in samostalnik z veliko začetnico: *Bohinjska Bistrica*, *Ilirska Bistrica*, *Slovénska Bistrica*, *Kámníška Bistrica*, *Koróška Béla*, *Škofja Lóka*, *Stara Lóka*, *Némška Lóka*, *Bánja Lóka*, *Némški Gradec*, *Slovénj Gradec*, *Polhov Gradec*, *Múrska Sóbota*, *Rímske Toplice*, *Želézna Kapla*, *Nova Štífta*, *Stara Vrhnika*, *Dolénji Logatec*, *Dolénji Lázi*, *Gorenja Dobráva*, *Gorenja Tópla réber*, *Dólnji Suhadóh*, *Dólnja Léndava*, *Górnje Otáve*, *Spódnji Brnik*, *Spódnji Šentjáboski dol*, *Spódnje Koséze*, *Zgórnji Kášelj*, *Zgórnja Nova vás*, *Srédnji Lipovec*, *Srédnje Bitnje*, *Srédnji Globodól*, *Mála Ligójna*, *Mála Nédelja*, *Vélike Bloke*, *Vélike Lašte* ipd.

Tako pišemo tudi imena tujih krajev, kolikor imajo slovensko obliko: *Spodnja Avstrija*, *Mala Azija*, *Zahodna Azija*, *Prednja Indija*, *Velika Britanija*, *Visoke Tatre*, *Visoke Ture*, *Mali Karpati*, *Beli Gozdni Karpati*, *Tržaški Kras*, *Dinarski Kras*, *Osrednje Alpe*, *Avstralske Alpe*, *Moravska Ostrava*, *Poljska Ostrava*, *Nova Fundlandija*, *Nova Zelandija*, *Severna Amerika*, *Južna Amerika*, *Južna Afrika* itd.

- 20 e) V krajevnih imenih po svetnikih je pridevnik *sveti* sestavni del lastnega imena in se piše z veliko začetnico; ohranjen je v dveh oblikah: v domači *sveti*, *sveta* (okrajšano *Sv.*) ali v tuji *šent* (okrajšano *Št.*); uporabljati ju je treba tako, kakor ju ljudstvo govori: *Št. Vid* je nad Ljubljano, pri Stični itd., *Sv. Vid* nad Cerkevno; *Sv. Bolžen* v Hálozah, *Sv. Danijel*, *Sv. Mohor*, *Sv. Jakob*, *Sv. Peter*, *Sv. Marjeta* niže Ptuja itd.; *Št. Ilj*, *Št. Jernej*, *Št. Janž*.

Pridevek *šent* se je včasih strnil z imenom in ga ne ločimo od njega: *Štanjel*, *Števerjan*, *Štandrež*, *Šenčur*, *Šenklovž*, *Šempeter*, *Šmarna gora*, *Šmóhor*, *Šmarca*, *Šmarjeta*, *Šempas*, *Šembid*, *Šmártin* itd.

- 21 f) Pridevniki iz krajevnih lastnih imen se pišejo z malo začetnico: *ljubljski*, *mariborski*, *jugoslovanski*, *slovenski*, *blejski*, *triglavski*, *bohinjski*, *pohorski*, *prekmurski*, *savinjski*, *dravski*, *murski* itd.

V sestavljenih krajevnih imenih se pridevnik in samostalnik strneta v eno besedo: *škofjelóški*, *starolóški*, *kranjskogórski*, *slovenskogóriški*, *zgornejavstrijski*, *velikobritánski*, *novozelánski*, *šmarnogórski*,

belopéški, črnovrški, loškopotóški, dobrlovéški, gornjegrájski, šentvíški, šentjernéjski, svetolóvrenski, svetodúški. Mnoga sestavljena imena imajo pridevnik ali samo iz pridevnika ali samo iz samostalnika: *višnjánski, bistriški, lóški, sóboški* (Murska Sobota), *nédeljski* itd.

3. Stvarna imena

a) Stvarna lastna imena so naslovi listov, knjig, društev, podjetij itd. Pišemo jih z veliko začetnico, pri sestavljenih imenih prvo besedo z veliko, naslednje pa le, če so lastna imena: *Novice, Klasje, Zvon, Mladina, Polet, Ljudska pravica, Slovenski poročevalec, Delavska enotnost, Casopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino; Samogovori, Hlapci, Sosedov sin, Deseti brat, Čez plan, Sto ugank, Na klanca, Bela krizantema, Borba na tujih tleh, Od Kotelj do Belih vod, Letopis Akademije znanosti in umetnosti, Slovenski biografski leksikon; Muzejsko društvo, Slavistično društvo, Ljudska mladina Slovenije, Društvo slovenskih književnikov, Narodna galerija; Litolstroj, Gostinstvo, Gradis, Slovenski knjižni zavod, Državna založba Slovenije* itd. 22

Pomni. Pri nekaterih sestavljenih imenih je v rabi pisava z veliko črko v obeh sestavnih delih: *Kranjska Čbelica, Slovenska Matica in Matica Slovenska, Ljubljanski Zvon, Slovenski Narod.*

b) Imena za urade, uprave, čase, dneve, mesece, letne čase itd. so nam občna imena, kadar splošno govorimo o njih: *ministrstvo, zadruga, sindikat, narodna skupščina, vlada, krajevni ljudski odbor, brigada, univerza, fakulteta, visoka šola, ponedeljek, sobota, januar, maj, avgúst, pomlad, zima, pust, post, tepežni dan, sredozimci, binkošti, cvetna nedelja, božič, sv. veter, svetnica, velika noč, sv. trije kralji, šmáren (véliki, mali, postni* itd.), *dan dela, dan zmage* itd. Če rabimo katero takih imen kot določeni naslov, postane lastno ime in ga pišemo z veliko, n. pr.: *Ministrstvo za prosveto v Ljubljani, Rektorat univerze v Ljubljani, Zvezna skupščina v Beogradu, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Krajevni ljudski odbor v Zagorju* itd. 23

Prav tako štejemo med občna imena izraze, s katerimi označujemo dogodke, stvaritve, dela, gibanja itd.: *narodnoosvobodilna vojska, francoska revolucija, oktobrska revolucija, sedemletna vojska, pariški mir, potsdamski dogovor, moskovska konferenca, opera, roman, ep, sonet, balada, evangelijski, sv. pismo, čitanka, slovnica, slovenstvo, partizanstvo, luteranstvo, leninizem, marksizem* itd. Če postane taka beseda naslov določene knjige, je lastno ime in se piše z veliko začetnico: *Japljevo Sv. pismo, Breznikova Slovenska slovnica; Aškercéve Balade in romance* je nekaj drugega kakor *Aškercéve balade in romance; slovenski pravopis* je uzakonjen v *Slovenskem pravopisu.*

III. Spoštovanje

- 24 V znamenje spoštovanja se pišejo z veliko začetnico:
1. osebni in svojilni zaimki v pismih: *Vi, Vas, Vam, Ti, Tebe, Te, Vaš, Tvoj*; toda: *záte, náte, póte, préde* itd.;
 2. občna imena, kadar se nanašajo na določenega dostojanstvenika ali ustanovo, pa ime izpustimo ali ga okrajšamo: *množice so navdušeno pozdravljale Maršala* (namesto: *maršala Tita*). *Ves narod je razumel pomen Fronte* (namesto: *Osvobodilne fronte*). *Pozdravljam Vašo Ekscelenco* (naslov za poslanike tujih držav).

O domačih lastnih imenih

- 25 Domača lastna imena pogosto nimajo knjižne oblike, marveč se v izgovoru, pisavi in rabi ravna po krajevnem narečju. Zato imamo za isto osnovo včasih več oblik: *Poljáne — Póljane, Rádede* (pri Zidanem mostu) — *Ráteče* (pri Kranjski gori) — *Reléte* (pri Škofji Loki), *Séjanci* (pri Ormožu) — *Sévnica* (ob Savi), *Prévc — Préac — Prelec, Misja — Mísel, Premfl — Premrù — Premròv* itd. Pri pregibanju in rabi lastnih imen moramo upoštevati krajevno ljudsko osnovo (*Misja*, rod. *Misja, Premruja* itd.).

- 26 A. Domača krajevna imena so moškega, ženskega ali srednjega spola v ednini ali množini: *Bléd, Bóhinj, Máríbor, Rádgona, Búkovica, Lókev, Célje, Pólje, Láško, Krško, Sélo, Brdo; Želézniiki, Beltinci, Kótlje, Bráslovče, Domžále, Séla, Břda, Sélca*. Marsikdaj pisava krajevnih imen še ni ustaljena in določena; tako bi morali pisati *Drámlja* (pri Celju), *iz Dramlje, v Dramljo, v Dramlji* (ne: *Dramlje Dramelj*) ipd.

Pri pisavi in rabi krajevnih imen moramo paziti:

1. ali je množinsko ali edninsko, zlasti pri imenih na *-e*:
 - a) *Brézice, iz Bréžic, v Brézicah; Bégunje, iz Bégunj, v Bégunjah; Poljáne, iz Polján, v Poljánah* (nad Škofjo Loko); *Póljane, s Póljan, na Póljanah* (pri St. Vidu); *Domžále, iz Domžál, v Domžálah; Lášče, iz Lášč, v Láščah; Rúše, iz Rúš, v Rúšah; Boróvlje, iz Boróvelj, v Boróvljah; Cerkljè, iz Cerkèlj ali iz Cerklján, v Cerkljáh; Górije, iz Górij ali iz Gorján, v Górijah;*

- b) *Zagórije, iz Zagórja, v Zagórju* (ob Savi); *Célje, iz Célja, v Célju; Dobrépolje, v Dobrépolju, iz Dobrépolja; Gradišče, z Gradišča, na Gradišču; Šmárje, iz Šmárja, v Šmárju; Mozirje, iz Mozirja, v Mozirju; Dóvje, z Dóvjega, na Dóvjem; Kózje, iz Kózjega, v Kózjem; Grosúplje, z Grosúpljega, na Grosúpljem; Želímlje, iz Želímljega, v Želímljem; Trébnje, iz Trébnjega, v Trébnjem; Orlje* (pri Ljubljani), *z Orljega, na Orljem* (ne: *na Orljah*);

2. ali se sklanja kot samostalni^k ali kot pridevnik:
a) *Bitnje*, iz *Bitnja*, v *Bitnju*; *Trnje*, iz *Trnja*, v *Trnju*; *Préserje*, iz *Préserja*, v *Préserju*; *Šmártin*, iz *Šmártina*, v *Šmártinu*, ne: *Šmártno*, iz *Šmártnega*, v *Šmártnem*; b) *Krško*, iz *Krškega*, v *Krškem*; *Lásko*, iz *Láškega*, v *Láškem*; *Trebélno*, s *Trebélnega*, na *Trebélnem*; *Trnóvo*, iz *Trnóvega*, v *Trnóvem*; *Náklo*, iz *Náklega*, v *Náklem*;

3. ali je moškega, ženskega ali srednjega spola, zlasti pri množinskih imenih: *Sélca* [-*uc*-], *Sélc*, v *Sélcih* (ne: *Sélce*, v *Sélcáh*); *Séla*, iz *Sél*, v *Sélih* (ne: v *Sélah*); *Nováki*, iz *Novákov*, v *Nováke*, v *Novákíh*; *Cájnarji* (ne: *Cajnarje*), od *-jev*, k *-jem*, pri *-jih* ipd.;

4. da imajo vzhodnoslovenska in belokranjska množinska imena na *-ci* rodilnik na *-ec*, ne na *-cev*: *Béllinci*, iz *Béllinec*, v *Béllincih*; *Brátonci*, iz *Brátonec*, v *Brátoncih*; *Ivánjkovci*, iz *Ivánjkovec*, v *Ivánjkovcih*; *Bojánci*, iz *Bojánec*, v *Bojáncih*; *Vučákóvci*, iz *Vučákovec* itd.;

5. s katerim predlogom se vežejo na vprašanja *kje?* *kam?* in *od kod?* n. pr. v *Ptuju*, v *Ptuj*, iz *Ptúja*; v *Sóhoti*, v *Sóboto*, iz *Sóbote*; v *Célju*, v *Célje*, iz *Célja*; v *Bučetóvcih*, v *Bučetóvce*, iz *Bučetóvec*; na *Vrhnikí*, na *Vrhniko*, z *Vrhnike*; na *Jesenícáh*, na *Jesenice*, z *Jesentic*; na *Blédu*, na *Bled*, z *Bléda*; pri *Sv. Lénartu*, k *Sv. Lénartu*, od *Sv. Lénarta*; pri *Sv. Bárbari*, k *Sv. Bárbari*, od *Sv. Bárbare* (v *Halozáh*), toda pred *šent* zmeraj v in iz: v *Št. Vidu*, v *Št. Vid*, iz *Št. Vida*; pri, k in od se uporabljajo tedaj, kadar imamo v mislih osebe, ne kraja; zato govori ljudstvo tudi: pri *Hrúškarjih*, k *Hrúškarjem*, od *Hrúškarjev*; pri *Cájnarijih*, k *Cájnarijem*, od *Cájnarijev* (*Sv. Vid* n. *Cerknico*). Kdaj se uporabljata v in iz, kdaj na in z, je treba vedeti za vsak kraj posebej. Pri imenih držav in pokrajin uporabljamo v in iz, če so ž. sp.: v *Sloveniji*, v *Srbijo*, iz *Česke*, iz *Poljske* itd.; pred imeni sr. sp. na *-sko* pa na in s (z): na *Slovenskem*, na *Koroško*, s *Českega*, z *Ruskega* itd.

B. Osebna imena rabimo večinoma samo v ednini, za moški in ženski spol, le redko (zaničljivo) tudi v srednjem spolu. Pregibljemo jih po zgledu občnih imen; v imenovalniku srečujemo obrazila, ki so za občna imena nenavadna, zato pomni: 27

1. moška imena in priimke na *-a* pregibljemo navadno po moški sklanjatvi, dovoljena pa so tudi obrazila ženskih samostalnikov na *-a*; svojilni pridevnik pa delamo samó z moškim obrazilom *-ov* ali *-ev*: *Míha*, *Míha* (ali *Míhe*), *Míhu* (ali *Míhi*), *Míhov -a -o*; *Lúka -a (-e)*, *Lúkov*; *Jáka -a (-e)*, *Jákov*; *Jóža -a (-e)*, *Jóžev*; *Détela -a (-e)*, *Dételov*; *Trdína -a (-e)*, *Trdínov*; *Andréjka -a (-e)*, *Andréjkov*; *Brátina -a (-e)*, *Brátinov*; *Legíša -a (-e)*, *Legíšev*; *Gólja -a (-e)*, *Góljev*; *Misja -a (-e)*, *Misjev*; *Gódina -a (-e)*, *-ov*;

2. moška imena in priimki na *-e* se večinoma sklanjajo po zgladu *oče očeta*: *Józe Józeta Józetov -a -o*, *Tóne -ta Tónetov -a -o*, *Francè -éta Francétov -a -o*; *Črnè -éta Črnetov -a -o*; *Belè -éta Belétov*, *Petrè -éta Petrétov*, *Jakšè -éta Jakšétov*, *Čudè -éta Čudétov*, *Kompáre -ta Kompáretov*; za imena iz tujih jezikov gl. § 34, b: *Kétte*, *Kétteja*, pri večzložnih *Jénšterle -la Jénšterlov*, *Kémperle -la Kémperlov* ipd.

3. osebna imena in priimki na *-o* moškega spola se pregibljejo kakor samostalniki m. sp. brez obrazila: *Mirko Mirka Mirkov -a -o*, *Marko -ka Markov -a -o*, *Tito -ta Titov -a -o*, *Jenko -ka Jenkov -a -o*, *Borko -ka Borkov -a -o*, *Cvetko -ka Cvetkov -a -o*, *Murko -ka Murkov -a -o*, *Jesénko -ka Jesénkov -a -o* itd., ne pa *Mirkota -otov* itd.

4. moška imena na *-i* in *-u* (iz *-l* ali *-el*) v imenovalniku se pregibljejo z moškimi obrazili in veznim *-j-*: *Edi Edija Edijev -a -o*, *Rudi -ija Rudijev -a -o*, *Šorli -ija Šorlijev -a -o*, *Tónkli -ija Tónkljiev -a -o*, *Htíi -ija Htíjiev -a -o*, *Máli -ija Máljiev -a -o*, *Mináti -ija Minátjiev -a -o*, *Kósi -ija Kósijev -a -o*, *Šávli -ija Šávlijev -a -o*; *Premru Premrúja Premrújev -a -o*, *Stegù Stegùja Stegùjev*, *Smrdu Smrdúja Smrdújev* itd.

5. imena s polglasnikom v obrazilu se pregibljejo kakor občna imena: *Lúkec Lúkca Lúkcev -a -o*, *Skrábec Skrábca Skrábcev -a -o*, *Lévec Léveca Lévecev -a -o*, *Léskovec -veca Léskovcev -a -o*, *Józek Józka Józkov -a -o*, *Fránček -čka Fránčkov -a -o*; *Fúntek Fúntka Fúntkov -a -o*, *Bézek -žka Bézkov -a -o*, *Gábrštek -ščka Gábrštkov -a -o*, *Slómsek Slómška Slómškov -a -o*; *Francèk -ckà Francékòv -a -o*; *Fráncelj Fránclja Fráncelj -a -o*, *Véncelj -clja Véncelj -a -o*, *Jápelj Jáplja Jápljev -a -o*, *Brécelj -clja Brécljev -a -o*, *Štrékelj -klja Štrékljev -a -o*, *Prégelj -glja Prégljev -a -o*, *Krágelj -glja Krágljev -a -o*; *Grúden -dna Grúdnov -a -o*, *Líčen -čna Líčnov -a -o* ipd.; *Kóder -dra Kódrov -a -o*, *Víher -hra Víhrov -a -o*; o imenih na *-er* gl. tudi § 36, b.

Pri nekaterih imenih na *-elj* se je udomačila tudi daljša oblika na *-eljna*: *Fránceljna*, *Vénceljna* ipd. Če soglasniška skupina zahteva, se polglasnik ne izpahuje: *Pavlek Pavleka Pavlekov*, *Grmek Grmeka Grmekov* ipd. Za samoglasniškim *-r-* ne pišemo polglasnika: *Gabrc -a Gabrčev*, *Móskrc -a Móskrčev -a -o* itd. Narečnih posebnosti v teh obrazilih knjižni jezik ne upošteva, zato ne pišemo *Slómseka*, *Fránčeka*, *Túneka*.

6. Domača imena na *-ic -ik -in* (namesto *-ec -ek -en* s polglasnikom) pišemo in govorimo v knjižnem jeziku v odvisnih sklonih in izvedenkah z *-ic*: *Dimic -ica Dimičev*, *Verbic -ica Verbičev*, *Vidic -ica Vidičev*, *Knific -ica Knifičev -a -o*, *Modic -ica Modičev*, *Gerbic -ica Gerbičev*, *Krivic -ica Krivičev*, *Škófic -ica Škofičev*, *Šivic -ica Šivičev*,

Jagodica Jagodičev, Štepic -ica Štepičev, Grablovec -ica Grablovičev, Milic -ica Miličev, Bukovic -ica Bukovičev, Jugovic -ica Jugovičev ipd.; *Lipuščik -ika Lipuščikov, Lévsnik -ika Lévsnikov, Medvéščik -ščika Medvéščikov -a -o, Búcik -ika Búcikov -a -o, Májhin -ina Májhinov -a -o* itd. Vendar se je pri nekaterih oblikah uveljavila pisava in raba brez *-i-*: *Ipavic Ipavca Ipavčev, Lájovic -vca Lájovčev, Sájovic -vca Sájovčev -a -o, Kúlavic -vca Kúlavčev, Léskovic -vca Léskovčev, Primic -mca Primčev, Kastelic -lca Kastélčev.*

7. domača pridevna imena (največ izmišljena) na *-ov* ali *-ev*, na *-ski -ški -čki* sklanjamo kot pridevnike: *Andréjčkov Jože, Andréjčkovega Jožeta; Čéstnikov -ovega, Gorjándev -evega, Krátmanov -ovega, Matájev -evega, Prézihov Voranc, Prézihovega Voranca; Gorski Gorskega, Frankolski -skega, Gosteški -škega, Koseski -skega, Podlimbarski -ega, Malográjski -skega, Briški -škega, Rogátki -škega, Rački -škega* ipd. Če je ime na *-ov* posneto po ruskih imenih, ga sklanjamo samostalniško (gl. § 30 č): *Aleksandrov -ova, Fedorov -ova, Prostanov -ova, Krutorogov -ova, Doksov -ova, Kališnikov -ova, Olčev -eva, Nehljudov -ova, Romanov -ova, Nikolajev -eva*; prav tako seveda, če je ime po pomenu samostalnišk: *Spitignjev -eva, Vojanov -ova* itd.

8. pri pregibanju imen in priimkov za ženske osebe se ravnamo po tehle pravilih:

a) če ima ime ali priimek žensko obliko na *-a*, se pregiblje kakor enaka občna imena, svojilni pridevnik pa dela z *-in -ina -ino*: *Lucija -tje, Lucijin -a -o; Katarina -ine, Katarinin -a -o; Ivánka -ke, Ivánkin -a -o; Kobílca -ce -ci, Kobílčin -a -o; Kravánja -nje, Kravánjin -a -o* itd.; če je poleg imena tudi priimek ženskega spola, sklanjamo oba: *Ivánka Kobilca, od Ivánke Kobilce, proti Ivánki Kobilci, z Ivánko Kobilco, o Mariji Štúpici, za Marijo Štúpico* itd.;

b) če je moški priimek poleg imena, se sklanja le ime, priimek pa ostane nespremenjen: *Júlije Primic, od Ivánke Kleméntič, proti Léi Fatúr, berem Zofko Kveder, pri Ilki Vaštè beremo, o Minki Govekar piše* itd.; ali pa: *Julije Primčeve* itd.;

c) če rabimo moški priimek brez imena, tedaj jasnost navadno že v imenovalniku zahteva priimek z obrazilom *-ova*: *Primčeva, Kvédrova, Jerájeva, Búlovčeva, Vaštétova, Pajkova, Fatúrjeva* itd.; v odvisnih sklonih pa v takih primerih moramo uporabljati to obliko: *od Búlovčeve, pri Vaštétovi, Črnéjevo je uničilo taborišče, z Govekarjevo, proti Pajkovi* itd.; tako navadno tudi pri priimkih z žensko obliko: *Kobilčeva, o Kobilčevi sodi* itd.;

č) nekatera tuja imena z nenavadno obliko se ne sklanjajo: *Fides, Cármen, Lili, Nives, Dóldres* ipd.

O tujih lastnih imenih

28 Tuja lastna imena pišemo v slovenščini na dva načina: v tuji ali domači obliki. V vsakem primeru pa jih pregiblujemo po slovenskih pravilih z domačimi obrazili. V splošni rabi jih bolj prilagajamo domači pisavi (fonetična pisava), v strokovni (znanstveni) rabi pa ostajamo bliže prvotni podobi.

29 1. V domači obliki pišemo:

a) imena držav, pokrajin in narodov: *Rusija, Češko, Poljsko, Bolgarija, Ogrsko* ali *Madžarsko, Avstrija, Bavarsko, Nemčija* ali *Nemško, Tirolsko, Švica, Belgija, Nizozemsko* ali *Holandsko, Anglija, Angleško, Irsko, Norveško, Skandinavija, Italija, Španija* ali *stara Hispanija, Galija, Francija* ali *Francosko, Alzacija, Burgundija, Kitajsko* ali *Kina, Indija, Egipt, Brazilija, Čile, Mehika, Ognjena zemlja, Estonci, Baski, Buri, Hobentóti, Cúlu, Búšmani* itd.;

b) občne pojme v lastnih imenih in s tem bolj ali manj tudi pridevnike, kakor: *morje (Sredozemsko, Severno Ledeno, Rumeno, Belo, Rdeče, Črno, Mrtvo, Kaspijsko, Jonsko, Egejsko, Béringovo* itd.), *jezero (Bódensko, Blatno, Ládoško, Ženóvsko, Lemansko, Cúriško, Gardsko, Komsko, Tanganjiško, Huronsko, Čadsko, Viktorijino, Genezareško, Mičigensko* ali *Michigansko, Vierwaldstáttsko* ipd.), *zaliv (Biskajski, Gónovski, Mehiški, Kadiški, Bengalski, Hudsonov, Tárantski, Siamski, Perzijski, Bótnijski* itd.), *otoki (Alandski, Frizijski, Pontinski, Liparski, Kanarski, Sundski, Normanski, Novosibirski, Japonski, Falklandovi* itd.), *prelivi, prekopi in ožine (Otrantski, Rokavski, Korziški, Mesinski, Mozambiški, Súeški, Pánamski, Severni kanal, Kanal sv. Jurija, Burgundski, Renski* itd.), *gorovja (Tevtoburški les, Turinški les, Črni les, Češko rudogorje, Švicarska visaka planota, Švabsko-bavarska visoka planota, Podolska plošča, Jablonov hrbet, Stanovojski hrbet, Verhojansko gorovje, Mehiško višavje* itd.), *nižavja (Panonsko, Sibirsko, Sarmatsko), puščave (Libijska, Arabska, Nubijska, Velika Viktorijina)* itd.;

c) nekatera lastna imena za reke, gorovja in kraje: *Donava, Visla, Loba, Odra, Aniža, Adiža, Tisa, Ren, Temza, Rodan (Rhóne), Pad, Tiberá* in večino izvenevropskih: *Nil, Kongo, Jórdan, Evfrat, Tigris, Ganges, Orinóko, Amazonka, Misisipi, Misuri* itd.; *Alpe, Abruci, Pireneji, Beskidi, Karpati, Vogezi, Kordiljére, Kavkáz, Himalaja* itd.; *Dunaj, Solnograd, Dunajsko Novo mesto, Budimpešta, Pariz, Lurd, Lizbona, Kórdova, Rim, Pádova, Benetke, Neapelj, Turin, Florenca, London, Draždani -nov (Dresden), Gdansk, Lipsko -eya (Leipzig), Rujana, Atene Aten, Carigrad (Konstantinopol, Istanbul, Bizánc), Smirna, Damásk* ipd.

V splošni jezikovni rabi ne smemo prisiljeno sloveniti imen, kakor *Frankobrod*, *Inomost*, *Monakovo* ipd.; rabimo tujo obliko *Frankfurt*, *Innsbruck*, *München*.

2. Slovanska lastna imena se ravnaajo po naslednjih pravilih: 30

a) nekatera bolj znana lastna imena pišemo po slovenskem izgovoru: *Praga* (č. Praha), *Varšava* (polj. Warszawa), *Čenstohova* (polj. Częstochowa) ipd.;

b) cirilico prepisujemo v latinico; za srbske cirilske črke jemljemo ustrezna znamenja iz hrvatskega pravopisa: *Karadžić*, *Čačak*, *Šabac*, *Đakovica* ali *Djakovica*, *Đorđević* ali *Djordjević* itd.; pri prepisovanju bolgarske cirilice opuščamo nemi ъ na koncu besed: *Plodiv*, *Vazov*, *Pleven*, *Belogradčik*, *Gerov*, *Elin-Pelin* itd.; iz ruske cirilice prepisujemo tiste znake, ki jih naš jezik v latinici nima, z najbližjimi ustreznimi črkami: *Saltikov-Ščedrin*, *Černišev*, *Černiševski* (v ruščini *y* = *ы* *Saltykov-Ščedrin*, *Černyšev* itd.), pač pa večkrat pišemo *Krylov*; mehčanja ne pišemo zmeraj: *Lenin*, *Lermontov*, *Leskov*, *Balmon*, *Belinski*, *Arhangelsk*, toda: *Turgenjev*, *Gogolj*, *Koljcov*, *Kuljbakin*, *Dalj* ipd.; zev zapiramo z *j*: *Gribojedov*, *Andrejev*, *Dostojevski*, *Buslajev* (rusko: *-oe-*, *-ee-*, *-ae-*) ipd.; obrazila prilagajamo domačim: *-ij* v *-i*, *-skij* v *-ski*, *-yj* v *-i*: *Gorki*, *Belinski*, *Budenni* [budjóni]; *Čehov*, *Gončarov* itd.; tudi izgovor imen močno približujemo domačemu;

c) z latinico pisana imena obdrže izvorni pravopis in izgovor: *Mickiewicz* [mickjévič], *Przybyszewski* [pšibišéuski], *Kossak-Szczucka* [kósak-ščúcka], *Rzeszów* [žčéšuu], *Słowacki* [swovácki júljuš], *Głowacki* [gwovácki], *Oświęcim* [osvjéncim], *Zdzisław Dębicki* [zdziśwau dembicki], *Dąbrowska* [dombróuska]; namesto poljskega *z* pišemo *ž*: *Żeromski*, *Łódź* [wúdz] itd.; *Smichov*, *Litoměřice* [-mjéržice], *Šafarik* [-ržik], *Čech Svatopluk*, *Macha*, *Dobrovský*, *Čelakovský*, *Palacký*, *Božena Němcova* ipd.;

č) slovanska lastna imena sklanjamo po zgledu slovenskih: *Púškin* *-a -u -om*, *Púškinov* *-a -o*; *Karadžić* *-a -u -em*, *Karadžičev* *-a -o*; *Stenkiewicz* [sjenkjévič] *-a -u -em*, *Sienkiewiczzev* *-a -o*; *Šamac Šamca*, *Kragujevac* *-vca*, *kragujevski* *-a -o*; imena na *-oj* (*Tolstoj*, *Trubeckoj*) in na *-ov -ev* (*Čehov*, *Gribojedov*, *Turgenjev*) sklanjamo kakor prave samostalnike: *Tolstoj* *-u*, *Čehova*, *Turgenjeva* itd.; češka imena na *-cký* (*Vrhlický*) in *-ský* (*Dobrovský*), poljska na *-cki* (*Krasički*) in *-ski* (*Krasiński*), ruska na *-ski* (*Musorgski*) sklanjamo kakor slovensko ime *Koseski* *-ega*: *Palackega* *-emu*, *Dobrovskega* *-emu*, *Krasičkega* *-emu*, *Krasiškega* *-emu*, *Belinskega* *-emu*; pri takih imenih rabimo roditeljski namesto svojilnega pridevnika: *načrti Palackega*, *slovnica Dobrovskega*, *dela Krasičkega*, *kritika Belinskega*, *romani Aksakova*, itd.. gl. § 14. Tako

pišemo in pregibljemo tudi naslove in zložena imena, n. pr.: *Literaturna gazeta piše, v Literaturni gazeti beremo; Jasnaja Pol'ana je znana vsemu svetu, v Jásni Poljani je živel in delal Tolstoj*; če bi pregibanje preveč oddaljilo ime od izvirne oblike, ostane ime nesklonljivo, n. pr.: *Nóvoje vrémja prinaša, iz Nóvoje vrémja povzemamo*.

31 3. Staroklasična (grška in latinska) imena pišemo v slovenski obliki, sklanjamo pa jih po osnovi v grškem ali latinskem jeziku.

Pri tem so se uveljavila naslednja pravila:

a) če imajo v vseh sklonih isto osnovo kakor v imenovalniku, jih sklanjamo po zgledu slovenskih primerov: *Korint -a -u, korintski -a -o*; *Troja -e -i, trojanski -a -o*; *Tebe Teb -am, tebanski -a -o*; *Delfi -fov -om, delfski -a -o*; *Antigona -e -i, Antigonin -a -o*; *Medéja -e -i, Medéjin -a -o*; *Levktra -ter -trom* s mn., *levktrski*;

b) če imajo v odvisnih sklonih drugačno osnovo kakor v imenovalniku, pridržimo v odvisnih sklonih tujo osnovo: *Ksénofon -onta, Ksénofontov -a -o*; *Anákreon -onta, Anákreonov -a -o*; *As Ajanta -u, Ajantov -a -o*; *Káto Kátona -u, Kátonov -a -o*; *Sapfo Sapfe -i, Sapfin -a -o*; *Argo Arge -i* itd.;

c) pri splošno znanih imenih odpahujemo tuja obrazila tudi v imenovalniku: *Ahil* (lat. Achilles, gr. Achilleus) *Ahila -u, Ahilov -a -o*; *Odiséj* (gr. Odýsseus) *-éja -u, Odiséjev -a -o*; *Sókrat* (gr. Sokrátes) *-a -u, Sókratov -a -o*; *Dámoklej -a -u, Dámoklejev -a -o*; *Leónida* (gr. Leonídas) *-de* in *-da, Leónidov -a -o*; *Horác -a* ali *Horácij -a* (lat. Horatius), *Ovid -a* ali *Ovidij -a* (lat. Ovidius), *Vergil -a* ali *Vergilij -a* itd.

Pri nekaterih imenih rabimo v imenovalniku tujo ali domačo osnovo in obrazilo: *Ártemis* ali *Artémida, Pálas* ali *Pálada, Céres* ali *Cérera -e -rin, Vénus* ali *Vénera -e -rin, Cicero* ali *Ciceron -a -onov, Périkles* ali *Périklej, Temístokles* ali *Temístoklei, Evripides* ali *Evripid -ida Evripidov -a -o, Tácit* ali *Tácitus Tácita Tácitov -a -o* itd.

Pri imenih, ki se rabijo redko ali samo strokovno, ostane imenovalnik v izvirni obliki: *Perdikas* (gr. Perdíkkas) *-ke* in *-ka, Perdikov -a -o*; *Láhes Lahéta -u, Lahétov -a -o*; *Anáksarhos -ha, Anáksarhov -a -o, Anaksimenes -na* itd.

Moška imena na *-a* sklanjamo kakor slov. moška imena na *-a Matija, Luka: Numa -e* ali *-a, -i* ali *-u, Númov -a -o*; *Leónida -e* ali *-a, -i* ali *-u, Leónidov -a -o* itd.

32 4. Romanska, germanska, angleška lastna imena in imena iz tistih jezikov, ki uporabljajo latinico, pišemo v imenovalniku v nespremenjeni obliki, izgovarjamo pa po približnem izgovoru tistega jezika.

Skloniska in pridevniška obrazila dodajamo tujim oblikam v glavnem po slovenskih glasoslovnih zakonih; ta obrazila pišemo tako, kakor zahteva tuja pisna podoba, izgovarjamo pa tako, kakor zahteva fonetična zveza. n. pr.: *Barrès -èsa, Barrèsov -a -o* [barès -a. barèsoù -ova -o], toda *Dumas -asa, Dumasov -a -o* [dümá -aja, dümájeù -eva -o]; *Descartes -tesa, Descartesov -a -o* [dekárt -ta, dekártou -ova]; *Faguet -eta, Faguetov -a* [fagè -éja, fagéjeù -eva] ipd. Pri francoskih imenih na samoglasnik + nemi -t se po načelu vezave izgovarja tudi [fagè -éta, fagétou -ova]. *Bizetove* [bizétove] *opere, Milletove* [mijétove] *slike, Meilletovo* [mejétovo] *pravilo, Carnotovo* [karnótovo] *zdravljenje* itd.

Povsod opuščamo člen. kolikor ni sestavni del imena. kakor n. pr. v imenih: *Le Havre* [ləávr], *La Rochelle* [larošèl], *Lesage* ali *Le Sage* [ləsáž]. *Leconte de Lisle* [ləkontdélil].

Krajevna imena so splošno moškega spola in se ne ravnaajo po tujem jeziku; tako so n. pr. *Marseille, Lille, La Rochelle* [marséj. líl, larošèl] v francoščini ž. sp., pri nas pa moškega: *iz Marseilla, v Lillu, pred La Rochellom* [marséja. lílu, larošèlom]; ženskega spola so le imena na -a: *Ancona* [-kó-], *Foggia* [fódža]. *Pescara* [-ká-]. *Bologna* [-ónj-]. *Barcelona* [-celó-], *Sevilla* [-ílja-], *Zaragoza* [saragósa], *Jena, Fulda, Upsala, Nagykánisza* [nodžkaníža] ipd.

Pri tujih imenih se za mehкими soglasniki -o- v obrazilih ne spreminja v -e- razen za -j-: *Lesageov* [ləsážou]. *Boccacciov* [bokáčou]. *Coleridgeov* [kólridžou]. *Vidal de la Blacheov* [vidàl də la blášou] ipd.

A. Nemi -e na koncu imen:

a) odpahujemo pred obrazili. ki se začenjajo s samoglasnikom in pred obrazilom -ski: *Morse Morsa, Morsov -a -o* [mòrs -a, mòrsoù -ova -o], *Carlyle -la, Carlylov -a -o* [karlájl -a. karlájlou]. *Taine Taina, Tainov -a -o* [tèn -a, tènou -ova -o]. *Lamartine -na, Lamartinov -a -o* [lamartín -a, -tínoù -ova -o]. *Brunetièra, Brunetièrov -a -o* [brüntjêr -a, -jêrou -ova -o]. *Lemaitre -tra, Lemaitrov -a -o* [ləmêtr -a. ləmêtrou -ova -o] itd.; — *Marseille -eilla, marsejski -a -o* [marséj -a. marséjski] *Lille -lla, lílski -a -o* [lílski]. *Dieppe -ppa, diepski* [djèp -a. djèpski]. *Carcassonne -na, carcassonski -a -o* [karkasòn -óna, karkasónski -a -o]. *Compiègne -gna, compiènjski -a -o* [kompjènj -a, kompjènjski -a -o]. *Newcastle -tla, newcastelski -a -o* [njukásəl -sla, njukásəlski -a -o], *Molière -èra, molièrski -a -o* [moljêr -a, -èrski]. *Louvre -vra, louvrski -a -o* [lúvr -a, lúvrski]. *Lenôtre -tra, lenótrski -a -o* [lənótr -a, lənótrski], *lemaitrski slog* [ləmêtrski]. *Doumergue -ga -gov* [dumèrg -a -ou] itd.;

b) pišemo, če odloča o izreki spred stoječega soglasnika: *Laplace -cea, Laplaceov -a -o* [laplás -a, laplásou -ova -o], *Wallace -ceu,*

Wallaceov -a -o [wólis -a, wólisou -ova -o], *Coleridge -gea, Coleridgeov -a -o* [kólridž -a -ou], *Lesage -gea, Lesageov -a -o* [lšasž -a -ou] ipd.;

c) pišemo v samoglasniški skupini: *Poe Poeja, Poejev -a -o* [pó pója, pójeu -eva -o], *Andrée -éeja, -éejev -a -o* [landré -ja, -jeu -eva, -o], *Coppée -éeja, Coppéejev -a -o* [kopé -ja, -jeu -jeva -o], *Mérimée -éeja, Mériméejev -a -o* [merimé -ja, -jeu -jeva -o], *Bourdaloue -oueja, -ouejev -a -o* [burdalú -ja, -jeu -jeva -o], *Defoe Defoeja, Defoejev -a -o* [defó -ja, defójeu -eva -o], *Crusoe -oeja, Crusoejev -a -o* [krúso -ja, -jeu], *Mackenzie -zieja, -ziejev* [mekènzi -ja, -jeu].

34 B. Imena na nepoudarjeni samoglasnik.

a) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni -a v pismu in izgovoru, se pregibljejo po zgledu slovenskih imen na -a, ženskih in moških: *Ortega m -ga* ali -ge, -gu ali -gi itd., *Ortegov -a -o* [ortéga -ga -ge, -gou]; *Ancona -e ž, anconski -a -o* [ankón-]; *Foggia -gie ž* [fódža -e], *Bologna -e ž, bolonjski -a -o* [-ónj-], *Upsala -le ž, upsalski -a -o, Jena -e ž, jénski -a -o, Fulda -e ž, fúldski -a -o; Barcelona -e ž, barcelonski -a -o, Valencia -e ž, valencijski -a -o, Sevilla -e ž, seviljski* itd.

b) Kadar se tuje lastno ime končuje v pismu in govoru na nepoudarjeni -e (-ä, -ö) ali -i (-y), pišemo pred samoglasnikom v obrazilu -j-: *Goethe -theja, Goethejev -a -o; Fichte -ja, Fichtejev -a -o; Heine -eja, Heinejev -a -o* [hájne -ja, -jeu -jeva -o]; *Croce Croceja, Crocejev* [króče -ja, jeu]; *Dante -ja, -jev; Gödölö -öja, gödölöjski; Sätälä -äja, -äjev; Hardy -yja, -yjev; Galsworthy -yja, -yjev* [gálsworsi -ija, -ijeju]; *Percy -yja, -yjev -a -o; Manzoni -nija -jeu* [mandzóni -ija -ijeju]; *Machiavelli -ija, -ijev* [makjavéli -ija, -ijeju]; *Marconi -ija, -ijev* [markóni -ja, -jeju], *Bari -ija, barijski* [bár-], *Coventry -yja, coventryjski* [kòventri -ija, -ijski], *Pötöffi -ija, -ijev, Viipuri -ija, viipurijski* itd.

Romanska občna in rojstna imena na -e se sklanjajo po slov. moških primerih: *breve breva, konklave konklava, cicerone -ona* [čičeróne -óna], *San Michele -ela* [san mikéle -éla], *Giuseppe -eppa* [džuzépe -épa]; tako včasih tudi večložna lastna imena: *Pordenone -ona* [pordenóne -óna], *Belvedere -era* [belvedêre -éra] ipd.

Ce se samoglasniška skupina piše na koncu z -i ali -y, ne pišemo -j-: *Broadway -waya, broadwayski* [brôdwej -weja, -wejski], *Macaulay -aya, Macaulayev -a -o* [mekóli -ija, -ijeju] itd. To pravilo velja tudi za primer poudarka na končni samoglasniški skupini: *Cambrai -aia, cambraiski -a -o* [kambrê -brêja, kambrêjski], *Barbey -eya, Barbeyev -a -o* [barbé -éja, -éjeju], *Bloy Bloya, Bloyev -a -o* [blwá -ája].

c) Imena, ki se končujejo na nepoudarjeni -o, so moškega spola; v odvisnih sklonih odpahujejo tnje obrazilo -o in prevzemajo slovenska obrazila: *Tasso Tassa, Tassov -a -o* [tás-], *Caruso -sa, Carusov*

-a -o [karúz-], *Palermo -ma, palermški* [palêrm-], *Cattaneo -nea, catta-nejski, Oviedo -da, oviedski* [ovjéd-], *Santiago -ga, santiaški -a -o* [santjág-], *Ebro -ra, ebrski* [ébr-], *Unamuno -na, -nov, Portimão -mãa, portimãski* [portimáno -a, portimánski], *Chamisso -sa, Chamissovo, Oslo -la* itd.

C. Imena na poudarjeni samoglasnik.

35

Imena, ki se v tuji obliki končujejo na poudarjeni samoglasnik v pismu in govoru, dobivajo -j- pred slovenskim obrazilom: *Zola Zolaja, Zolajev -a -o* [zolás -ája, -ájeu], *Hérédia -aja, -ajev* [erediá -ája, -ájeu], *Boileau -eauja, Boileaujev -a -o* [bwaló -ója, -ójeu], *Hugo -oja, -ojev* [ügó -ója, -ójeu], *Loti -ija, Lotijev -a -o* [lotí -ija, -ijeu]. *Barthou -ouja, -oujev* [bartú -úja, -újeu], *Vigny -yja, -yjev -a -o* [vinjí -ija, -ijeu], *Montesquieu -ieuja, Montesquieujev* [monteskjé -éja, -éjeu], *Malarmé -éja, -éjev* [malarmé -éja, -éjeu], *Nancy -yja, -yjski* [nansí, -íja -íjski], *Richelieu -ieuja -ieujski* [rišeljé -ja -éjski], *Curie -ieja, -iejev* [küri -íja, -íjeu], *Pau Pauja, paujski* [pó pója, pójski] itd.

Francoske nosniške samoglasnike približujemo naši izreki z *n* ali *m* za samoglasnikom; zato jih na koncu besed pred slovenskimi obrazili med samoglasnikoma tudi jasno izgovarjamo: *Buffon -a, Buffonov -a -o* [büfón -óna, büfónou], *Rostand -anda, Rostandov* [rostán -ána, -áno], *Coulomb -omba, Coulombov -a -o* [kulón -óna, kulónou], *Du Camp -pa, Du Campov -a -o* [dükán -a, dükánou], *Lebrun -una, Lebrunov -a -o* [ləbrèn -na, -nou], *Fromentin -a, -ov* [fromantèn -a, -nou] itd.

Č. Imena na soglasnik.

36

a) Če se ime končuje na -er, -en ali -el, včasih -e- izpada kakor polglasnik ə; pri tem se pravopis ravna po slovenskih pravilih o zvočnikih *r, n, l*: *Hannover -vra, hannovrski; Luter -tra, Lutrov -a -o, lútrski -a -o, lútrovec -vca, toda: luteránec -nca, luteránski -a -o, luteránstvo -a; Gloucester -tra, gloucestrski* [glöstər -tra, -trski], *Manchester -tra, manchestrski -a -o* [mèncəstər -tra, -trski]; *Schaffhausen -sna, schaffhausenski -a -o* [šafháu:zən -zna, -zənski], *šafhavznerica -e* (vrsta ur); *Beethoven -vna, Beethovnov -a -o, beethovenski -a -o* [betóvən -óvna, -óvno], *-vənski*; *Baden -dna, bádenski -a -o; Gelsenkirchen -chna, gelsenkirchenski -a -o* [gelzenkír:hən -hna, -hənski], *Saarbrücken -ckna, saarbrückenski -a -o* [sarbrükən -kna, -kənski]; *Básel -sla, báselski* [bázəl -zla, -zəlski]; *Dehmel -mla, Dehmlov -a -o, dehmelški -a -o* [déməl -mla, -mlo], *-məlski*; *Schlegel -gla, Schleglov -a -o* [šlé:ɔl -gla, -glo], *Hegel -gla, Heglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec, héglovstvo -a, toda: hegeljānski -a -o, hegeljānec -nca, hegeljānstvo -a.*

V nekaterih drugih takih imenih pa nam je *-e* pravi *e* kakor v domačih imenih *Sever -ja*, *Prijatelj -telja*, *Podkóren -rena* ipd.: *Wagner -ja*, *Wagnerjev -a -o*, *wágnerski -a -o*, *wagnerjánec -nca*; *Herder -ja*, *Herderjev -a -o*, *herderski -a -o*; *Schiller -ja*, *Schillerjev -a -o*, *schillerski -a -o* [šiler-]; *Keller -ja*, *Kellerjev -a -o*; *Bürger -ja*, *-jev*; *Ibsen -sena*, *Ibsenov -a -o*, *ibsenški -a -o*, *ibsenovka -e* (drama po Ibsenovem vzoru); *St. Gallen -lena*, *sanktgallenski -a -o*; *Essen -sena*, *essenški -a -o*; *Engel -gela*, *Engelov -a -o* ipd.

b) Imena na *-er* [-er] dobivajo v odvisnih sklonih *-j-*: *Grillparzer -ja -jev*, *Büchner -ja -jev*, *Rosegger -erja -jev*, *Triér -ja triérski*, *Chaucer -ja -jev* [čósær -ja -jeu], *Bulwer -ja -jev* [bùlwær -ja -jeu]. *Pasteur -ja -jev* [pastêr -ja -jeu]; ne vrivamo pa *-j-*, če za *-r* odpada nemi *-e*: *Shakespeare -eara*, *-earov* [šekspír -ra -rou], *Molière -èra -èrov* [moljêr -a -ou]. *Voltaire -aira -airov* [voltêr -a -ou] itd.

Po tem se ravnajo tudi udomačena imena, kakor: *Burger -ja -jev*, *Kunaver -ja -jev*, *Kraigher -ja -jev*, *Kramer -ja -jev*, *Layer -ja -jev*, *Šifrer -ja -jev*, *Mencinger -ja -jev*, *Grafenauer -ja -jev*, *Cigler -ja -jev*, *Miler -ja -jev*, *Perger -ja -jev* itd. Toda: *Veber -bra -brov*, *Vider -dra -drov*, *Wéster -tra -trov*, *Béster -tra -trov*, *Magister -tra -trov* ipd.

c) Imena, ki se končujejo v osnovi na *-k -g -h -s -z -c*, zlasti na *-burg*, *-berg*, *-bourg* (čeprav je *-g* nem), *-burgh*, *-borg*, *-ach*, *-ing(en)* ipd., tvorijo pridevnik po slovenskih glasovnih zakonih z mehčanjem: *Hamburg — hamburški*, *Augsburg — augsburški*, *Nürnberg — nürnberški*, *Cherbourg — cherbourski* [šerbúr — šerbúrški]. *Edinburgh — edinburški*, *Göteborg — göteborgski*, *Freisingen — freisinški* [frájzingen, frájzinški]. *Tübingen — tübinški*, *Urach — uraški*, *Haag — haaški* [hág, háški]. *York — yorški* [jór̥k — jorški], *Chicago — chicaški* [čikágo — čikáški]. *Atos — átoški*, *Ars — árški*, *Burgos — burgoški*, *Lübeck — lübeški*, *Narvik — nárviški*, *Suez — sueški*, *Nizza [nica] — niški*, *Toulouse — toulouški* [tulúz — tulúški], *Toblach — tóblaški*, *Bregenz [brégenç] — bregenski*, *Linz [linc] — linški*, *Greenwich — greenwiški* [gr̥nič — gr̥niški]. *Limoges — limoški* [limóž — limóški]. *Liège — ljéški* [ljêž — ljêški]. *Avranche — avranški* [avránš — avránški], *Casablanca — casablanski* [kasablánka — ánški] itd.

č) Pri imenih, ki se v pisavi končujejo na *-s*, pišemo v pridevniku na *-ski* en sam *s*: *Calais — calaiski* [kalé — éjski], *Nantes — nanteski* [nant — nántski], *Davos — davoski* (tudi *давóski*), *Ems — emski*, *Worms — wormski*, *Poitiers — poitierski* [pwatjé — éjski], *Tours — tourski* [túr — túrski], *Troyes — troyeski* [trwá — trwájski] itd.

d) Pri imenih na nemi soglasnik se pridevniško obrazilo *-ski* mehanično pripisuje ne glede na navidezno nemogočo so-

glasliško skupino, ker odloča izgovor: *Bordeaux* — *bordeauxski* [bordó — ójski], *Montreux* — *montreuxski* [montré — montréjski], *Chamonix* — *chamonixski* [šamoní — íjski], *Lisieux* — *lisieuxski* [lizjé — lizjéjski] ipd. Nekatero bolj znane pridevnike pišemo kar fonetično: *versájski*, *marséjski* ipd.; gl. še § 33.

D. Sestavljena imena.

Iz dveh ali več besed sestavljena tuja imena čutimo kot en pojem in jih pregiblujemo samo v zadnjem sestavnem delu: *Campo* [kám-] *Formio*, iz *Campo Formia*, v *Campo Formiu*, *campo-formijski*; *Monte Carlo* [mónte kárlo], iz *Monte Carla*, v *Monte Carlu*, *montecarlški*; *Mont Blanc*, z *Mont Blanca*, na *Mont Blancu*, *monblanški* [mónblán -ána -ánu, -ánški]; *Aix-les-Bains*, v *Aix-les-Bainsu*, *aixles-bainski* [ekslebèn -ènu, -ènski]; *Sainte-Beuve*, *Sainte-Beuva*, *Sainte-Beuvov -a -o*, *saintbeuvski* [sèntbév -va, -voj, -uški]; *Sully-Prudhomme* -*homma*, *Sully-Prudhomov -a o*, *sullyprudhomski* [süli prüdòm -oma, -omski]; *Leconte de Lisle*, *Leconte de Lisle*, *Leconte de Lislov -a -o*, *lecontedelistski* [ləkont də líl -a, ləkónt də líloʷ -ova, ləkóntdélílski]; *Pic d'Aneto*, *Pic d'Aneta*, *picdanetski* [pikdanéto -ta, -étski]; *Sierra Nevada*, *Sierra Nevade*, *sierranevadski* [sjeraneváda -e, -ádski]; *Jerez de la Frontera -re*, *jerezdelafronterski* [hèresdelafrontèra -re, -èrski]; *Rio de Janeiro -ru*, *riodejaneirski* [riodehanéjro -ra, -éjrski]; *Buenos Aires*, iz *Buenos Airesa*, v *Buenos Airesu*, *buenosaireški* [bwénošájres -a -ški]; *Menendez* [-es] *Pidal*, o *Menendez Pidalu*, *Ménendez Pidalova slovnica*; *Vera Cruz*, iz *Vera Cruza*, v *Vera Cruzu* [krus-], *veracruški*; *New Orleans*, iz *New Orleansa*, *neworleanski* [njuorlínz -nza, -nški]; *San Francisco*, iz *San Francisca*, *sanfranciški* [san fransísko -ka, -síški]; *New York*, iz *New Yorka*, *newyorški* [njujórk -ka, -jórski]; *Salt Lake City*, iz *Salt Lake Cityja*, *sallakecityski* [soltleksiiti -ija, -ijski] itd.

E. Imenom rek, ki so ženskega spola, pa se končujejo na nemi -e ali na soglasnik, že v imenovalniku dodajamo slovensko obrazilo -a: *Seina -e -i*, *seinski -a -o* [sèna -e -i, sènski], *Loira -e*, *loirski* [lwára -e, lwárski], *Garonna -e*, *garonski* [garóna -e, -ònski], *Marna -e*, *marnski* [már-], *Mosella -e*, *moselski* [mozèla -e, -zèlski], *Saôna -e*, *saónski* [sóna -e, sónski], *Somma -e*, *somski* [sóma -e, somski], *Wesera -e*, *weserski* [vèzera -e, -ski], *Tauberá -e*, *erski*, *Saála -e*, *saalski* [sál-], *Mulda -e*, *muldski*; *Warta -le*, *wartski* itd.

Imena rek moškega spola se ravnajo po pravilih za druga krajevna imena: *Ebro Ebra*, *ebrski -a -o*, *Tajo -ja*, *tajski* [táho -ha, tájski], *Guadalquivir -a*, *guadalquivirski* [gwadálkivir -a, -irski] itd.

39 F. Imen časnikov, ustanov ipd. navadno ne sklanjamo, kadar jih uporabljamo v tuji obliki: *Humanité* [ümanité] piše, v *Humanité* beremo, urednik *Ce-soir* [səswár], član *Académie Française* [akademí franséz], v *Académie Française*, profesor na *Collège de France* [koléž də fráns], igrajo v *Comédie Française* [komedí franséz], na *Trinity College* v *Oxfordu* [tríniti kólidž]; pač pa sklanjamo *Sorbonne* kot domače ime *Sorbóna -e* (pariška univerza).

Tudi nekatera druga, našemu glasovnemu ustroju posebno tuja imena, rabimo brez sklanje: *Karlsruhe*, v *Karlsruhe*, iz *Karlsruhe* [-rúe], *Spaa*, iz *Spaa*, v *Spaa*, pri *Lago Maggiore*, iz *Santa Fé* itd.

40 G. Tuja imena ženskih oseb pišemo po splošnih pravilih za tuja imena, pregiblujemo jih pa kakor domača ženska imena. V imenovalniku jih pišemo po tujem jeziku, vendar nam je n. pr. obrazilo *-e* (*Charlotte*, *Beatrice*, *Inge* ipd.) enakovredno našemu ženskemu obrazilu *-a*, kakor ga včasih tudi pišemo; po tem zgledu se ravna jo tudi v odvisnih sklonih: *Charlotte*, poleg *Charlotta -te -ti*, *Charlottin -a -o* [šarlòt -óta -e -i, -in], *Beatrice -ce -ci*, *Beatricin -a -o* [beatríče -če -či, -čin], *Inge -ge -gi*, *Ingin*. Tako sklanjamo tudi germanska imena, ki se končujejo na soglasnik: *Sigrid Sigríde -di, -dín* [Sígrið -e -i, -in], *Ruth Ruthe -i*, *Ruthin* [rút], v domači obliki *Ruta -e* ipd.

Priimke tujih ženskih oseb sklanjamo kakor domača ženska imena z obrazilom *-ova* v odvisnih sklonih: *gospá Curie*, *gospé Curiejeve*, *gospé Curiejevi*, *gospó Curiejevo* ali *Curie*, pri *gospé Curiejevi*, z *gospó Curiejevo* [küri -jeve itd.]; *Madame de Staël*, *Madame de Staělove*, z *Madame de Staělovo* [madám də stál -stálove itd.]; *Mme. Sévigné*, *Mme. Sévignéjeve* [madám sevinjé -éjeve]; *Ada Negri*, *Ade Negrijeve* [négri]; *Grazia Deledda*, *Grazie Deledde* [grácija deléda]; *Sigrid Undset*, *Sigríde Undsetove* [úndset]; *Selma Lagerlöf*, *Selme Lagerlöfove*; *Ricarda Huch*, *Ricarde Huchove* [rikárda húh]; *Clara Viebig*, *Clare Viebigove* [klára víbig]; *Handel-Mazzetti*, *Handel-Mazzettijeve* [handelmacéti], *Droste-Hülshof*, *Droste-Hülshofove*, *Sarah Bernhardt*, *Sarah Bernhardtove* [sará bernár -árove]. Tako sklanjamo tudi imena Slovenk s tujim imenom, n. pr.: *Lili Novy*, *Lili Novyjeve* itd. V rabi je tudi *gospé Curie*, *Ade Negri*, *Sigríde Undset*, *Ricarde Huch* itd.

41 5. Imena iz izvenevropskih jezikov, ki se ne pišejo z latinico in jih omikani narodi pišejo vsak s svojim pravopisom, pišemo tudi mi fonetično po približnem izgovoru in jih prégiblujemo po zgledu drugih tujih lastnih imen: *Peking Pekinga*, *pekinški -a -o*; *Nanking -a*, *nankinški*; *Delhi -ija*, *delhijski -a -o*; *Singapur -a*, *singapurski -a -o*; *Kalkuta -e*, *kalkútski -a -o*; *Gandi -ija*, *Gandijev -a -o*; *Pandit Nehru*,

Pandita Nehruja, Nehrujev -a -o; Kambodža -e, kambodžski -a -o; Jokohama -me, jokohamski -a -o; Hirošima -e, hirošimski -a -o; Kilimandžaro -ra, kilimandžarski -a -o; Adis Abeba, Adis Abebe, adisabebski -a -o; Tientsin -a, tientsinski -a -o; Jangtsekiang -a, jangtsekianski -a -o; Timbaktu -tuja, timbuktujski -a -o; Mozambik -a, mozambiški -a -o itd. Imena, ki so jih kolonizatorji prinesli iz Evrope, pišemo seveda v evropski obliki: *Stanleyville* (ob Kongu) -illa, *stanleyvilski* [stenlivil -a, -ski]; *Capetown -a, capetownski -a -o* [kèptaun -a, -aunski]; *Cooktown -a, cooktownski* v Avstraliji [kúktaun]; *Charleston -a* v Avstraliji [čárlston -tona] ipd.

O pisavi in rabi tujk

Tujke pišemo v slovenščini na dva načina:

42

1. v tuji obliki, če so omejene le na ozek krog strokovnjakov ali družbe; v takem primeru se pregibljejo samostalniki po zgledu tujih lastnih imen: *genre -ra* [žánr -a], *dreadnought -a* [drédnot -a] m, *hausse* [ós] ž, *baisse* [bêš] ž, *cercle -la* [sêrkl -la] m, *cicerone -na* [čičerone -na] m, *fait accompli* [fetakompli], *cross-country -yja* [kros-kántri -ija] m, *foul -la* [fául -la] m, *leader -rja* [lídér -rja] m, *lawn-tennis -sa* [lón-ténis -sa] m, *menu -uja* [mènu' -úja] m, *rendez-vous -sa* [randevú -úja] m, *adagio* [adádžo], *capriccioso* [kapričózo], *à propos* [apropó], *all right* [olrájt] ipd. Takih besed je zmeraj manj, ker se udomačijo in dobivajo domačo obliko; tako nam je bila beseda *meeting* [mítíng] še pred 10 leti redka tujka, zdaj je splošno znan izraz, zato jo pišemo po domači izgovarjavi *míling -a*; pogosto že tudi *kros* namesto *cross-country*, *ósa* nam, *hausse*, *žánr*, *žánrski* itd.

2. po domači izgovarjavi, če so v splošni rabi. V takem primeru si jezik tujko v izgovarjavi in pisavi prilagodi, pri čemer pa ni dosleden, ker sprejema tujke iz različnih virov.

Besede, ki se v izvirnem jeziku končujejo na nemi *-e*, dobijo v slovenščini večinoma *-a*: *šárža -e* (charge), *aféra -e* (affaire), *brošúra -e* (brochure), *renesánsa -e* (renaissance) ali *renesánca -e* (po nemškem *Renessanz*), *anónsa -e* (annonce), *antánta -e* (entente), *ankéta -e* (enquête), *matinéja -e* (matinée), *reportáža -e* (reportage m) itd.

Tujke, ki se v izgovarjavi končujejo na samoglasnik, zlasti poudarjen samoglasnik, se ravna po pravilih za lastna imena: *abonmá -ája* m (abonnement), *angažmá -ája* m (engagement), *aranžmá -ája* m (arrangement), *buké -éja* m (bouquet), *renomé -éja* m (renommée), *komité -éja* m, *témpo -a* m, *bréve -a* m, *finále -a* m ipd.

Tujke, ki se končujejo na soglasnik, so nam povečini moškega spola in jih tako tudi pregiblujemo: *budžét -ta* m (budget), *bulvár -rja* m (boulevard), *rezervoár -rja* m (reservoir), *budoár -rja* m (boudoir), *refrén -a* m (refrain), *sullér -rja* m (souffleur), *šofer -rja* m (chauffeur), *repórter -rja* m (reporter), *resór -ra* m (ressort), *ansámbel -bla* m (ensemble), *róstitif -a* m (roastbeef), *kónjak -a* m (cognac) itd.

43 Pri tujkah iz latinščine in grščine moramo paziti zlasti na tele posebnosti:

1. Samoglasniške skupine *-ia- -io- -ie- -ii- -ea-* ipd. pišemo brez vmesnega *-j-*, če besedo čutimo kot tujko, z vmesnim *-j-* pa, če jo čutimo kot domačo; zato pišemo: *dialéktični materializem, socialen, denunciánt, diagonála, diagráam, diagnóza, bibliotéka, biológ, oriént, diéta, higiena, avdiéna, variírati, oleánder* itd., toda *milijón, miljárda, misijónár, špijón, orhidéja, epopéja*, vedno pa pripono *-ija*: *kemija, materija, asociácija, denunciácija* itd.;

latinski *æ* pišemo z navadnim *e*: *prezidént, sekuláren, prefiks* ipd.

2. Latinske in grške tujke pišemo fonetično po slovenski izgovarjavi; *x* pišemo *ks*: *tekstilen, máksimum, fikstrati, seksuálen* ipd.;

latinski *c* pišemo po izgovarjavi *k* ali *c*: *koncépt, konkúrz, cirkulírati, kústos, fáktum, koncesija, koncil*; *s c* pišemo tudi latinski *-ti* pred samoglasnikom: *iniciálka, ákcija, tradicija* ipd.; po grški izgovarjavi pišemo *peripetija, hrestomatija* ipd., vendar pa *demokracija*; pri nekaterih grških tujkah sta v rabi obe obliki, grška *s k* in ustrezna latinska *s c*: *kiklóp in ciklóp, askétika in ascétika* ipd.;

kadar se latinski ali grški *s* izgovarja zveneče, ga pišemo kot *z*: *filozofija, múzika, iluzija, fiziologija, cezúra, precízen, pénzum, kúrz, kózmós, kónzul, cenzúra, konzonánt* ipd.;

sp in *st* govorimo in pišemo v tujkah, kakor: *konstelácija, inspirácija, konstrukcija, instruktiven, instrúkcija* (= navodilo), *specifíten, spektrum, spekulácija* (v filozofiji), *restrikcija, instánca, restitúcija, restavrirati, stacionáren* ipd.; v udomačenih izposojenkah pa pišemo in govorimo *st* in *šp*: *studént, špijón, špekulánt, štacúna, špecerija, špirit, štípéndija, institút, inštrúktor, inštrúkcija* (dijaška) ipd.;

dvojne soglasnike pišemo z enojnim: *iluminácija, apikácija, aberácija, apelácija, komunikácija, asanácija, komistija, asésor, léror, konéks, anulírati, adénda, abreviatúra* ipd.

3. Nekatero grške in latinske tujke ohranijo prvotno obliko pripone vseskozi: *kózmós -osa* m, *stádion -ona* m, *pásus -usa* m, *máksimum -uma* m, *specimen -mena* m, *kórpús -usa* m, *kódeks kódeksa* m ipd.; druge pa so v rabi brez prvotnih pripov: *konkúrz -a* m, *instru-*

mént -énta m, sediment -énta m; absolutizem -izma m, vokalizem -zma m itd.; tretje spreminjajo pripono po naših jezikovnih zakonih: *légija -e ž (legio), ákcija -e ž (actio), pórcija -e ž (portio), vérzija -e ž (versio), deklarácija -e ž (declaratio), obligácija -e ž (obligatio)* itd.; latinska pripona *-ilas -itális* ž se je spremenila po francosko-nemških vzorcih v *-itéta -e ž (frc. -ité, nem. -ität): avloritéta -e ž (auctóritas -itátis), integritéta -e ž (intégritas), dignitéta -e ž (dignitas), kapacitéta -e ž (capáctitas)*; po pridevnikih so nekatere udomačene s pripono *-ost -osti* ž: *nervóznost -i ž (nervósitas), sterilnost -i ž (sterilitas), aktivnost -i ž (activitas)* ipd.

Grški samostalniki na *-is* ž so zamenjali to pripono z *-a*: *kríza -e ž (krísis), báza -e ž (básis), analiza -e ž (análysis), dóza -e ž (dósis), diagnóza -e ž (diagnósis), hipnóza* ipd.; novejšje besede s pripono *-is* so moškega sp. in jih sklanjamo kakor tujke na *-us* ali *-os*: *apicitis -a m, bronhítis -a m, sífilis -isa m* ipd.

Nekateri samostalniki imajo v osnovni obliki tujo pripono, v odvisnih sklonih pa jo lahko zamenjujejo z domačimi obrazili: *minimum mínima* ali *minimuma, mínimu* ali *mínimumu, individuuum individua* ali *individuuma, óbolos* ali *óbolus, óbola* ali *óbolosa* ali *óbolusa, cingulum -ula m*; v množini imajo nekateri samostalniki na *-um* še latinsko obliko na *-a*: *áktiva, máksima, sláviká, pásiva* ipd., so srednjega spola in se rabijo ponajveč v strokovnem jeziku; samostalniki z obrazilom *-ia* so v takih primerih prevzeli domače žensko obrazilo *-ije*: *generálíje -ij, materiálíje -ij, mobilije -ij* ipd.

Pridevniki so latinsko pripono *-icus -ica* [-ikus -ika] zamenjali z domačo pripono *-ičen -ična -ično*: *lógičen -čna -o, akadémičen -čna -o, láičen -čna -o, téhničen -čna -o* ipd.; vzporedno so se pri nekaterih besedah razvili pridevniki s pripono *-ski (-ški)*: *filozófski -a -o, akadémski -a -o, láiški -a -o, téhniški -a -o* itd.

Glagoli so posplošili romansko-germansko pripono *-trati -tram*: *ignótrati -am, defilítrati -am, konfiscítrati -am, rekognoscítrati -am* itd. Ti glagoli so v isti obliki po vidu dovršni in nedovršni.

O rabi nekaterih pripon

1. *-alec, -ilec, -alka, -ilka*. Samostalniki, ki zaznamujejo delujoče osebe, se pišejo s pripono *-alec -alca, -ilec -ilca* za moški spol, *-alka -alke, -ilka -ilke* za ženski spol, izgovarjata pa se *-lc-* in *-lk-* kot *-uč-, -úk-* v ljudskih, kot *-lc-, -lk-* pa v knjižnih besedah: *brálec -álca, brálka -e, poslušálec -álca, poslušálka -e, morílec -lca, morílka -e*

[-uc-, -uk-]; *letálec -álica, letálka -e, slušálica -e, snažillec -úlica, snažilka -e* [-lc-, -lk-]; pri mnogih besedah je obojni izgovor, kakor je komu beseda domača ali umetna.

2. -avec, -ivec, -avka, -ivka pa pišemo:

a) kadar so taki samostalniki izvedeni iz še živih glagolskih pridevnikov na -v: *baháv -áva -o — báhavec -avca, báhavka -e; dremáv -áva -o — dremávvec -vca, dremávka -e; jécav -a -o — jécavec -vca, jécavka -e; hírav -a -o — híravec -vca, híravka -e; lažnív -a -o — lažnivec -vca, lažnivka -e* itd.;

b) če stoji v zlogu pred pripono -l- ali -lj-: *volívec -vca, volítvka -e; delívec -vca, delítvka -e; selívec -vca, selítvka -e; ponavljàvec -vca, ponavljàvka -e; sestavljàvec -vca, sestavljàvka -e* itd.

45 3. a) -ica je manjšalna pripona za ženske samostalnike na -a in -ev: *kráva — krávica, lipa — lípica, góra — gorica, žena — ženica, brítev — brítvica, cérkev — cérkvica, bréskev — bréskvica* itd.

b) -ca je manjšalna pripona za samostalnike ženskega spola na soglasnik: *klóp -í — klópca -e, stvár -í — stvárcá -e, živál -í — živálca -e, lúč -í — lúčca -e, brív -í — brívca -e, postív -í — postívca -e, sókrvca -e, dúri — dúrca* itd.; v rod. mn. se ti samostalniki končujejo na -ic: *klópic, stváric, živálic, lúčic, brivic, dúric*. V nekaterih takih primerih se je poleg -ca uveljavila tudi pripona -ica: *vrívca in vrovica -e*.

46 4. -ce je manjšalna pripona za samostalnike srednjega spola: *ogledálo — ogledálice* [-álc-], *kládivo — kládívce, koló — koléscce, deklé — deklétce*; v množini -ca: *vráta — vrátca, kóla — kólca* [-lc-]; če se osnova končuje na dva soglasnika in drugi ni *v, m, n, l* ali *r*, pišemo -ece in govorimo [-ace]: *mesto — méstece, gnézdo — gnézdece, ústa — ústeca, srcé — sréce, jájce — jájéce* itd.; če je drugi soglasnik *m, n, l* ali *v*, pišemo in govorimo polglasnik pred temi glasovi: *pismo — pisemce* [-əmcɛ], *ókno — ókence* [-ənce], *stéblo — stébelce, véšlo — véselce* [-əlce], *poséstvo — poséstevence, drústvo — drústevce* [-əuce]; če je drugi soglasnik *r*, postane le-ta samoglasen: *rébro — rébrca, jádro — jádrce* itd.

47 5. -in -ina -ino nam rabi za tvorbo svojilnih pridevnikov pri ženskih osebah: *žéna — ženín -a -o, nevésta — nevéstín -a -o, máti — máterín -a -o, soséda — sosédín -a -o, Ančka — Ančkin -a -o* itd. Moški samostalniki na -a imajo ta pridevnik na -ov, gl. § 27, 1.

Za živali ženskega spola ne rabimo te pripone, marveč najrajši -ji -ja -je: *kráva — krávji -a -e, kóza — kózji -a -e, miš — mišji -a -e, lástovica — lástovičji -a -e, žába — žábji -a -e, ríba — ríbjji -a -e, múha — múšji -a -e* itd.

Za stvari delamo pridevnike od ženskih samostalnikov z obrazilom *-en* [ən] *-na -no*: *cvetlica — cvetličén -čna -o*, *hiša — hišén -šna -o*, *zveza — zvézen -zna -o*, *držáva — držáven -vna -o*, *vóda — vóden -dna -o*, *knjiga — knjižen -žna -o*, *róka — róčen -čna -o* itd., ali pa opisujemo: *žep pri suknji* (ne *súknjin*), *krma ladje* ali *pri ladji* (ne *ládjina*), *vrh goré* (ne *górin vrh*) ipd.

Vendar se je v nekaterih primerih tudi pri stvareh uveljavila oblika na *-in -ina -ino*, zlasti pri samostalnikih na *-ka -na -ha*: *púškino kopilo*, *šivánkino uho*, *stránkin odbor*, *soséskin pašnik*, *mátkine solzé*, *lúnin svit*, *limónin sok*, *violtnin glas*, *júhin dodatek* ipd.

6. *-ov -ova -ovo* ali *-ev -eva -evo* nam rabi: a) za tvorbo svojilnih pridevnikov pri moških osebah in živalih, pri rastlinah pa ne glede na spol: *brát — brátov -a -o*, *sin — sinov -a -o*, *kózel — kózlov -a -o*, *bik — bikov -a -o*, *petélin — peteltnov -a -o*, *rák — rákov -a -o*, *smréka — smrékov -a -o*, *bezég — bezgón -a -o*, *jésen — jesénov -a -o*, *bréza — brézov -a -o*, *lipa — lipov -a -o*, *stríc — stričev -a -o*, *kónj — kónjev -a -o*, *pólž — pólžev -a -o* itd.;

b) v znanstvenem izrazoslovju (kemija, matematika, snovna imena, slovnica ipd.): *bákrave spojine*, *želézov sulfát*, *ogljikova kislina*, *vodíkov sulfid*, *metilov alkohol*, *žvéplov dioksid*, *krógov obòd*, *ulómkova érta*, *trikótnikova viština*, *sinusova érta*, *žámetov klobuk*, *átlasor blésk*, *kožúhov rokáv*, *osébkova beséda*, *povédkovo določilo* itd.

Od samostalnikov moškega in srednjega spola za stvari navadno ne delamo pridevnikov s to pripono, marveč z drugimi, ali pa opisujemo z roditeljskim in predlogi: *lega gradíča* (ne *gradíteva*), *udarci bíča* ali *z bíčem*, *udarci kládíva* ali *s kládívom*, *modrina neba* ali *nebésna modrina*, *bístrost očesa* ali *očésna bístrost*, *bolezen v ušesu* ali *ušésna bolezen* itd.

Vendar so se udomačile nekatere oblike z *-ov* ali *-ev*: *sódovo dno*, *nóževa konica*, *krtčev pot*, *krúhova sredica*, *pétkova juha*, *márčev prah*, *súščev sneg*, *sveđánov mraz*, *aprilov dež*, *majev cvet*, *mlájeva setev*, *strovi štrúklji* ipd.

Nekateri samostalniki imajo pridevnike s pripono *-oven -ovna -ovno*: *blagóvni promet*, *dežévno vreme*, *časovna stiska*, *jezikóvna napaka*, *glasóvna moč*, *slógovna posebnost*, *zlógovna meja* itd.

7. *-ski -ska -sko* pomeni občjo svojilnost ali pripadnost ne glede na spol, *-ov -ova -ovo* in *-in -ina -ino* pomenita pa svojilnost ali pripadnost k posameznim predmetom moškega ali ženskega spola: *délavski -a -o* (ne glede na to, ali pripada delavcem ali delavkam — *délavčev, délavkin*), *partizánski -a -o*, *meščánski -a -o*,

kónjski -a -o, človeški -a -o, vojáški -a -o, slovénski -a -o, rúski -a -o, ógrski -a -o, kvicarski -a -o, italijánski -a -o, némški -a -o, evrópski -a -o, azijski -a -o, angléški -a -o, norvéški -a -o itd.

Pač pa nadomeščajo pridevniki na *-ski -ska -sko* svojilni pridevnik pri krajevnih lastnih imenih: ljubljánski -a -o, máriborski -a -o, céljski -a -o, novoméški -a -o, kránjski -a -o, goriški -a -o, trzáški -a -o, postójski -a -o, lóški -a -o (od Lóž in Lóka), potóški -a -o, zagórski -a -o, trbóveljski -a -o, jeseniški -a -o; sávski -a -o, drávski -a -o, múrski -a -o, savinjski -a -o, kókriški -a -o; triglávski -a -o, krimski -a -o, kúmski -a -o, póhórski -a -o, slovenskogoriški -a -o, kráški -a -o, snežniški -a -o itd. Zato moramo paziti, da tega obrazila ne posplošimo tudi na taka imena, ki nosijo ime po določeni osebi, in moramo rabiti obrazilo *-ov*: *Hudsonov zaliv, Baffinova zemlja, Beringovo morje, Falklandovi otoki* itd. Pač pa slovenimo z njimi plemiške naslove: *pl. Trsteniški* (Trstenik), *pl. Sorodólski, vojvoda norfolški* (ne: od Norfolk), *tan glamiški, tan cawdorski* ipd.

O razzlogovanju

50 1. Nezložene besede delimo na zloge tako, da jemljemo k naslednjemu zlogu:

a) soglasnik med samoglasnikoma: *de-la-ti, ma-te-rin, ve-se-li-ti, je-zi-ká-je, ó-dr-ček, vé-tr-ni-ca, so-dar, so-di-ti, ku-pec, ta-tič, le-pa, ve-li-kost, o-če-tov, de-lam, že-nem, ve-li-kih* itd.;

b) soglasniško skupino, ki more začenjati besedo: *ti-ska-ti, mi-sli-ti, ra-skav, de-kla, ju-tro, do-bro, pi-ška-vost, me-zgá-ti, i-skri-ti, pá-zdu-ha, je-klé-na, vo-zlá-ti, po-le-tje, vzdi-gne, pra-zne* itd.;

c) tisti del soglasniške skupine, ki more začenjati besedo: *ov-ca, pol-nost, slov-stvo, slo-ven-ski, slo-van-stvo, son-ce, moj-ster, moj-str-ski, ljud-stvo, skuš-njav-ci, bol-ha, siv-kast, rdeč-kast, suh-ljat* itd.

Če se meje med osnovo in obrazilom, ki se začenja s soglasnikom, zavedamo, navadno delimo po sestavnih delih: *s kost-jó* (dasi *tja*), *mor-je* (dasi *rjav*), *mast-na* (dasi *tna-lo*), *ust-je* (dasi *tja*), *les-na* (dasi *sneg*), *trd-no* (dasi *dno*), *z miš-mi, lep-ši, po-let-je, vzdig-ne* itd.;

č) znaka *lj* in *nj* sta enotna, zato ju nikoli ne delimo, tudi tedaj ne, kadar sodi *j* k obrazilu: *po-lje, ko-ljem, vo-lja, zna-nje, ža-njem, pe-te-li-nji, s so-ljó, z ži-va-ljo, z dla-njó, s stra-njo*.

51 2. V zloženih besedah delimo predpone od osnove, če se sestave zavedamo: *ob-zid-je, raz-ši-ri-ti, pred-la-ga-ti, o-do-bri-ti, po-zna-ti, od-gno-'i, brez-vest-nost, ne-dolž-nost, po-gor-je, raz-pre-del-ni-ca, ob-raz-*

lo-ži-ti, pa-no-ga, pra-vzor, o-dre-ti, od-re-ši-ti, ob-re-za-ti, o-brež-je; pod-ro-bi-ti in pod-re-za-ti je treba ločiti od *po-dro-bi-ti in po-dre-za-ti* itd. Kadar se zložitve ne zavedamo, delimo po pravilih za nezložene besede: *o-braz, ra-zu-me-ti, o-blak, o-ble-či, o-ble-ka, ra-zum* itd.

O pisavi sestavljenih besed

Besede so sestavljene na dva načina: ali se spajajo v eno besedo navadno z enim poudarkom — spojênke — ali pa ohrani vsaka besedna vrsta svojo obliko in svoj naglas — sklôpi. Spojenke se pišejo skupaj, sklopi pa narazen. Meja med spojenkami in sklopi je večkrat nedoločena in različna, zato tudi omahovanje v pisavi. Pravopis podaja neko objektivno merilo, ne izključuje pa drugačne pisave, če se kdaj avtor hoče s tem pomensko jasneje izraziti.

1. Samostalniki

Skupaj pišemo: *vinógrad, hudoúrník, póлноč, zahvalibógca* (kobilica), *nebódigatréba* (negoden človek), *neprídiprav* (porednež), *káži-pot, kázimed* (neka rastlina), *kláivítez, črvojédina, volkodlák, samoúk, Gostosévci, tihotápec, krivogléd, klečeplázec, kolovóz, vinotók, vodomét, srakopèr, kolóvrat, neprídiprav* itd. 53

Narazen pišemo: *velika noč, móż beséda, móż véter, žal beséda, figa móż, mójster skáza, čebéla délavka, možicelj vstaját, naróbe svét, pôl mš pôl tíč, po póli brát, po póli séstra* itd.

Sem sodijo tudi imena, kakor: *žarki alfa, kót béta, motorji Diesel, žarnice Philipps, baterije Zmaj* ipd. (poleg *Dieslovi motorji, Philippsove žarnice* itd.).

2. Pridevniki

Skupaj pišemo: *golorók, sladkosnéden, sladkovóden, bojažéljen, častilákomen, novoléten, petstoléten, velikonóčen, zlatopóljski, škofjelóški* (od Škofja Loka) in tako od sestavljenih lastnih imen, gl. § 21! Dalje pišemo skupaj: *južnoslovánski* (južni Slovani), *narodnopolítičen* (narodna politika), *literárnozgodovínski* (literarna zgodovina), *narodnogospodárski* (narodno gospodarstvo), *narodnoosvobodílen* (narodna osvoboditev), *poljudnoznanstven* (poljudno znanstvo); tako pišemo tudi označitve za barve, ki so prave spojenke z določilno besedo v prvem in z osnovo v drugem delu: *svellósiv, temnósiv, živórdèč, krvávordèč, škrlátinordèč, temnórumèn, rjávorumèn, bledómóder* itd. 54

Narazen pa pišemo zveze, kjer je prva beseda načinovni prislov: *kričeče rdeča barva, čudno spačen obraz, rajsko lepa ptica, nedóljno vprašujoč pogled, kapljivo tekóče teló, splóšno veljavna pravíla, smértno neváрно, črno lisaste perúti, bélo obróbljen, pristljeno duhovít* itd.

3. Zaimki

1. Skupaj pišemo:

55 a) enozložne predloge z naslonskimi tožilniškimi oblikami osebnih zaimkov in povratno-osebnega zaimka:

čez: *čezme čezte čezse čezenj čeznjo čeznje čeznju*
 med: *médme médte médse médenj médnjo médnje médnju*
 na: *náme náte náse nánj nánjo nánje nánju*
 nad: *nádmé nádte nádse nádénj nádňjo nádňje nádňju*
 ob: *óbme óbte óbse óbenj óbnjo óbnje óbnju*
 po: *póme póte pónj pónjo pónje pónju*
 pod: *pódme pódte pódse pódenj pódňjo pódňje pódňju*
 pred: *prédme prédte prédse prédénj prédňjo prédňje prédňju*
 skoz: *skózme skózte skózenj skóznjo skóznje skóznju*
 v: *váme váte váse vánj vánjo vánje vánju*
 za: *záme záte záse zánj zánjo zánje zánju*

b) zaimenske spojenke, kakor: *mársikdo, mársikaj, mársikateri, mársikak, vsákdo, vsaktéri, vsakdánji, vsaksébi* (= narazen), *vsakoléten, vsékakor, vsékdar, vseéno, vseskózi, vsepovsód, vsevprék, vsemogóčen in vsegamogóčen, vsevéden in vsegavéden, vseviden in vsegaviden, vsesplóšen, vseóbten, málokdo, málokaj, málokateri, kólikaj, kólikakaj, táčas* = tedaj, *takisto, tókraj, tóstran, ónkraj, ónstran, óndan, óndód, óndód* ipd.

Pomni. Kadar dobi v kaki zvezi sestavni del svoj pravi pomen, pišemo narazen: *Málo s čim je zadovoljen. Vsák sébi streže.*

2. Narazen pišemo:

a) enozložne predloge z enozložnimi orodniškimi osebnimi zaimki: *pod njó, za njó, pred njó, nad njó*;

b) sklope, kakor: *kdór si bódi, kár si bódi, kár módi, kár se dá* (= kólikor mogoče), *kdó vé káj, kdó vé kóliko, kdó vé kakó, kdó vé kdáj, kdó vé kjé (kám), nič kaj, nič kóliko* (= veliko), *za káj, za nič*: Ali je to *za káj* ali ni *za nič*? Kadar ima zveza *za nič* pomen *slab*, se piše skupaj: to je *zaníč* (slabo); *zaníč* vino (slabo), *zaníč* igra (slabó) ipd.

4. Števniki

A. Kadar pišemo števnike s črkami, pišemo:

56

1. skupaj vse vrste števnikov od 11—99: *enaajst, devetnajst, enaindvajset, petindvajset, štiriintrideset, triinpetdeset, šestinsedemdeset, devetindevédeset*;

dvaindvajseti, oseminštirideseti, šestinšestdesetega leta, petinštiridesetega, enainósemdeseti;

šestintridesetkrat, devetindevédesetkrat; dvainsédemdesetič, petindvajsetikrat, triintridesetikrat itd.;

2. narazen zmeraj *sto, tisoč, milijon: dve sto, tri tisoč, pet milijonov; štiri sto dvajset, šest tisoč pet sto triinšestdeset*;

stóti, tisoči, pet stóti, sto tisoča knjiga, sto prvi, dve sto drugi, tri tisoč pet sto peti, tisoč devet sto oseminštiridesetega leta;

stókrat, pet stokrat, sto trikrat, tisočkrat, tisoč sto petkrat, stótikrat, tisočikrat, osem stótikrat, devet tisočikrat, sedem sto dvajsetkrat, enajst tisoč pet sto štiriinštiridesetkrat itd.

Pomni. Pri denarnem poslovanju se vsi števniki pišejo skupaj.

B. Števnike, posebno sestavljene, pišemo največkrat s številkami. Pri takem pisanju veljajo tale pravila: 57

1. Glavne števnike pišemo zmeraj v vseh sklonih brez pike pri številki: *Čez 15 minut je nameril 38° vročine. Pri 75 letih je bil še kar korenjak. Z 20 leti je šel od doma. Plačuje po 5 %.*

2. Kadar je števnik značka kake stvari, uporabljamo glavni števnik v imenovalniku: *Avtomobil 2411 se je ustavil pred hišo. S tramvajem 23 se je pripeljal v mesto. Z odlokom 345 je bil nastavljen. Pred sobo 89 so zarožljali ključi.*

3. Vrstilne števnike pišemo s piko za številko; uporabljamo jih zmeraj, kadar s števnikom pred samostalnikom določamo vrstni red: *29. XI. 1945. leta je bila razglašena Jugoslavija za federativno ljudsko republiko; 12. sedež v XV. vrsti; na 55. strani IV. zvezka beremo v 3. opombi spodaj.*

4. Kadar stoji števnik za samostalnikom, rabimo glavne ali vrstilne števnike in jih torej pišemo brez pike ali z njo: *Poglej zv. XI (ali XI.), stran 123 (ali 123.), opomba 4 (ali 4.); z letom 1945 se začenja nova doba naše zgodovine; v členih 6—8 govori ustava o ljudski oblasti; leta (l.) 1939 (ali 1939.) se je vnel svetovni požar.*

5. Če pri naštevanju ponavljalne števnike na *-ič (prvič, drugič, tretjič)* pišemo s številkami, stavimo za njimi piko.

6. Kadar naznanjamo uro s številko, tedaj stavimo h glavnemu števniku zgoraj mali h: *ob 8h, ob 10h, ob 12h* itd. = *ob osmih, ob*

desetih, ob dvanajstih itd. — ali pa uporabljamo vrstilne števnike pred samostalnikom ura: ob 8. uri, ob 12. uri, ob 20. uri itd. — nadalje: ob 8.15, 9.30, 10.45 = ob četrt na devet, ob pol desetih, ob tri četrt na enajst ipd.

7. Kadar je v zloženkah prvi del številka, drugi pa s črkami pisana beseda, stavimo mednju vezaj, n. pr.: 25-letnica, 83-letni starček, 250-letni jubilej, 14-mesečno zdravljenje, 24-dnevni dopust, 40-urni delavnik, 500-dinarski bankovec, 25-milimetrski trak, 16-litrška posoda ipd.

5. Prislovi

58 Skupaj pišemo: *bržčas, bržda, bržkone, čedalje = čezdalje = čimdalje, čimbolj* (kar najbolj), *čimprej* (kar najprej) = *čimbrž, kájpak, kajné, kájpada, kajnéda, málone, málodane, málókje, málodod, málodaj, mordá, morebiti, nemára, prèjkone, právkar, právzaprav, rávnokar, réda, sevé, sevéda, skórajda, tólikodane* (= skoraj), *tjavódn, tjavéndán, vétidel, véšda* (seveda) ipd.; nadrobnejša navodila išči v slovarju;

zloženke prislovov z nikalnico *ne*, kakor: *neddáleč, nedávno, nemálo, nenádoma, nenéhoma, neprenéhoma, neprevidoma, nerédko, nerédkokrat, nevedé, nevédoma, nevidoma, nevšéč*.

Narazen pa pišemo: *okóli in okóli, bôlj in bôlj, gór in dól, tjá in sém, sém ter tjá, vèč ali mánj, prèj ali slèj, náprèj in naprèj, málo po málo, krátko in málo, málo in dósti ne, málo vèč, málo prèj, málo mánj, zdáj pa zdáj, nóč in dán, dán na dán, také rekóč, také zván, rávno také, rávno tám, práv tód, práv tám, práv kój, že še, že že ipd.*

6. Predložne zveze

59 S predlogi so zloženi samostalniki, pridevniki, glagoli in nepregibne besede. Pri pregibnih zloženkah je pisava večinoma že trdna, pri nepregibnih pa včasih omahuje, kakor je čut za sestavine bolj ali manj živ; to se menja po pomenskih premikih celo pri isti besedi; gl. slovar *odzad, skrája, zanaprej* itd.

Skupaj pišemo: *čézintéz* (popolnoma), *docéla, dočista, dodóbra, dokáj, doklèj, doklèr in dókler, domála, dopóldan, dopóldne, doslèj, dosihmál, dosegamál, dosorèj, dotehmál, dotistihmál, dotlèj, dovòlj hkráti*

izcéla in scéla, izčístá in sčístá = sčístoma, izhúda in shúda, izláhka in zláhka, izlépa in zlépa, izmed, iznad, iznenáda, iznóva in znóva, izpod, izpred, izprva in sprva, izléžka in sléžka, izvetínó (= večinoma), *izven, izza*

kčási = takoj, kljub, kmálu, kvéčjemu, kvišku — medtëm

nadálje, nadvsè, naenkrát, naglás, nagódoma, nahítroma, nakàr, nakljúb, nakrát, nakrížem, nakvišku, naláhko, nalášt, namésto, nanágloma, naokóli, naokróg, nápak, napósled, napósodo, napošèv, napóti bití komu (v napoto), napréj, napródaj, napróti, narahlo, narávnost, nárazen, naréd, narédkoma, naróbe, naskrivàj, naskrivoma, nasplòh, naspòl, naspróti, natánko, natésnoma, natihoma, nató (= pòtlej), navdán, navdilj, navdòl, navzdòl, navkréber, navzkriž, navpik, navprék, navrh, navsezádnje, navsezgóday, napošèv, navšèv, navzdólž, navzgòr, navzltc, navznóter, navzóci, navzpréd, navzvèn, nazádnje, naznák, napóti komu (v napóto)

obènem, obkléj, obkoréj, obsoréj = osoréj, obtoréj = otoréj, opólnoči, opóldne, — oddávna, odkàr, odkléj, odsihdób, odsihmál, odslej, odllej, odvèč, odondób

poblže, pocéni, počási, počémú, počéz, podnévi, podólgoma, pogódu, pogósto, pojútri, pojútrišnjem, pokáj (= zakaj, čemú), pokónci, pokráj, poláhko, pomládi (= spomládi), ponájveč, ponekód, ponevédoma, ponóti, popóldan, popóldne, popréd, poprèj, poprék, porédko, posihmál, posthdób, poslèj, pošèv, potehmál, potèm, potemlákem, potihoma, póllej, povečini, povprék, povrh, povrhoma, povsè, povsèm, povšèč(i), pozími, pózlu, — predláni, predlánskimi, predsínócnjim, predtëm, predvtérajšnjim, predvsèm

scéla, sčásoma, sčista, shúda, skónca, skrája, skrálka, spároma, spomládi, spótoma, spríto, spróti, sprva, stéžka

vbógajme, védsih = véasi = čásih = čási, vdrúgič, vprvíč, vtrétjič, vkljub, vkréber, vkúp, vnapréj, vnóvič, vóbèe, vprav, vprék, vpríto, vréd, všèv, vtèm, vznák

začása (= zgodaj), zadósti, zagóda, zájtra, zakáj, zamàn, zanalášt, zanapréj, zapóred, zapovrstjó, zarána, zarés, zastónj, zastràn, zatégadelj, zatèm, zatórej, zavóljo, — zbógom, zdáleč, zdávna, zdólaj, zdóma (biti), zgóraj, zgráda = zgrádo, zjutraj, zláhka, zlépa = zlepo, zmérom in zméraj, znótraj, znova, zvečér, zvečine, zviškoma, zviška, zvrhoma.

Narazen pišemo: do čistega, do dóbrega, do kóda, do kóder, do málega, do sèm, do tjà, do tód, do sitega, do zdáj, do krája = do kónca (= čisto, popolnoma)

iz naváde, iz gláve znati

kljub temu, k letu

na ves glas, na hitro, na náglo, na skrivnem, na pòl, na tésno, na tésnem, na tihem, na videz, na máh, na móč, na nóvo, na gósto, na splóšno, na zúnaj, na pámet, na izúst, na dólgo in na široko kaj pripovedovati, na čisto spisati, na súho priti, na rédko (saditi, priti)

ob krátkem kaj povedati, ob svójem delati, od kdáj, od nékdaj, od tám, od tedáj, od zdáj, od sprédaj, od zdáj, od zgóraj, od znótraj, od večeraj, od láni, od létos, od dánés, od dáleč, od blizu, od krája (= od začetka), od kónca do krája (= skoz in skoz), od nekód

po dolgem, po krívem, po navádi, po pravici, po resnici, po sili, po prstih, po stráni gledati, po čém je blago, po nesréči, po oprávkih, po pólnoci, po vsém tem, po večjem, pred krátkim, pred nedávnim, pred kóncem, pod kráj, pod večer, pod nóč, pri kraju, pri tej prčí, pri vsém tem

rázen téga

skóz in skóz, skóz bôlj, skóz več, skózi mánj, slěj ko prěj, s póti, s póta, s časom

v prvo, v drúgo, v trétje, v kráju biti, v kráj dati, v strán stopiti, v nič devati koga

z dóma iti, za čas (= za malo časa), za gotóvo, za málo se zdeti, zaradi téga, za trádno (vedeti) itd.

7. Vezniki

60 Skupaj pišemo: akorávno, bódisi, čeprav, čerávno, četúdi, dási, dasiprav, dasirávno, dasitúdi, medtém, nájsi, nató, niti, poté, zakáj, zatégadelj, zatórej.

Narazen pišemo: nè le — ámpak túdi, ne samó — ámpak (témveč, márveč) tudi, čim več — tem bolje, čim bolj — tem mánj, čim bliže — tem húje, mánj ko, bôlj ko, dálj ko, bŕž ko, medtem ko, hitro ko, vtem ko.

8. Členki

61 Skupaj pišemo: tále, takle, tístile, túle, támle, sedájle, prějle, šelè, vendarle, takóle, tjále, sémle, tákšenle itd.; ali, jéli? kájti, ánti, níli, kákti; le-tá, le-óni gl. § 74, 5.

Narazen pišemo: jè li rès? véš li? kdór si bodi, kár si bódi, kjér si bodi, kámor si bódi, kákor si bódi, kóder si bódi, gorjé si ga človeku ipd.

Členek koli pišemo skupaj ali narazen: kdorkoli, karkoli, kjer-koli, kamorkoli, kakršenkoli, katerikoli ali kdor koli, kar koli, kjer koli, koder koli, kamor koli, kakršen koli itd.

O rabi naglasnih znamenj

62 V navadni pisavi nam rabi troje naglasnih znamenj:

ostrivec na vseh dolгих naglašeniх zlogih, razen na širokem e in o: sedí, sédi, dá, sáma, samá, móra (ili), kósec, (on) nósi,

(ona) *vózi, suši; roké, na róke, nogé, na nóge, pomlád, na pómlad, prodája, napródaj.*

^ *strešica* samo na širokih dolgih poudarjenih *e* in *o*: *védi, léži, žéli, kósec, govóri, móra (ga tlači), nósi, vózi, prósi, tóči;*

` *krativec* samo na kratkih poudarjenih zlogih: *míš, vèč, dà, šèl, otrók, kúp, brát, kònj, sedèl, Francè.*

V navadni pisavi rabimo naglasna znamenja le tedaj, kadar hočemo na poudarek ali izgovor samoglasnika posebej opozoriti. Taki primeri so: 63

1. v krajših oblikah 3. os. mn. in v sed. deležniku na *-é*, n. pr.: *ležé, strmé, trpé, nesó, mrjó, rekó, tró; gredé, stojé, kupujé;*

2. v rod. mn., n. pr.: *kónj, vóz, otrók, kóz, rók, nóg; vodá, gorá, desák, ovác, žená* ipd.; v takih primerih je napačno pisati strešico;

3. pomenski razloček v poudarku ali izgovoru samoglasnika pri sicer enaki besedi: *dá — dà — da, sédi — sedi, sédel — sedèl, svét — svèt, védi — vèdi, nósi — nósi, hili — hili, govori — govóri, móti — móti, molči — mólči, učí — úči, bódi pameten — ne bódi se z volom, pretéče dére voda — voda pretéče, veliki ljudje — véliki ljudje;*

4. kadar hočemo posebej zaznamovati ritem (v pesmi) ali za-
briniti napačno poudarjanje: *Skríta nobéna bilá ni zvézd ti nebá poe-
zije, slédnji je bil ti domàč jézik omíkan, učén. (Prešeren) V mladosti
vèndar trdníše so mreže, toda: Mladost, vèndar po tvoji tèmni
zarji. Tèmna je noč in stresa grom oblake. (Prešeren) Oči so iskale,
našlé so, ne dom, vse več: domovino. (Župančič) Vodà nam kolesa,
mehove nam žene. (Župančič)*

5. besede, ki se večkrat napačno poudarjajo, kakor: *pázdúha, váruh, svétovali, vérujem, várujem, molédujem* ipd., in manj znane besede, zlasti narečne: *mežek — mežká, rúdina, samótežnice, koruzinje, křćenica, kolník, répišče, dételjišče, pozvačín, ór — orí* ipd.

Ločila

Modulacijo glasu in presledke, s katerimi v govoru vežemo in ločimo pomenske enote, zaznamujemo v pisavi z ločili. Nekatera teh imajo objektivno logično vrednost in so potrebna za lažje in zanesljivo razumevanje pisanega jezika, zato so določena po pravopisnih pravilih. Včasih pa pisatelj z ločili izraža osebno ali čustveno razgibanost; taka ločila so osebna in zanje ni splošno veljavnih pravil. 64

Pika

65 Piko (.) stavimo:

1. na koncu prostega ali zloženega pripovednega stavka: *Dol-gost življenja našega je kratka. Zemlja zelenino dviga, nad teboj jo v loke boči.*

2. pri navajanju del za posameznimi enotami naslova; n. pr.: *Rusko-slovenski slovar. Sestavił dr. Janko Pretnar. Slovenski knjižni zavod v Ljubljani.*

Na naslovnih straneh in pri slovesnih napisih v tisku iz tehnično estetskih vzrokov ne stavimo pik. Prav tako ne za tiskanimi naslovi v knjigi in časopisu; pač pa jo navadno postavljamo v pisavi z roko.

3. za kraticami: *4. t. m.* (četrtega tega meseca), *l. 1848* (leta 1848); *zv. II, štr. 240* (zvezek II, stran 240), *čl. 5 ustave.*

4. za vrstilnimi števniki, gl. § 57.

Brez pike se pišejo kratice za denar, mere, uteži, kemične prvine in take kratice, ki se pišejo z velikimi začetnicami: *din* (dinar), *m* (meter), *km* (kilometer), *l* (liter), *hl* (hektoliter), *g* (gram), *kg* (kilogram), *dkg* (dekagram), *S* (žveplo), *Fe* (železo), *H₂O* (voda); *LRS* (Ljudska republika Slovenija), *FLRJ* (Federativna ljudska republika Jugoslavija) ipd.

S tremi pikami (...) zaznamujemo nedokončano misel ali čustvo: *Grobovi tulijo... Tja bomo našli pot... Beži... vse beži... O, kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?...*

Vprašaj

66 Vprašaj (?) stavimo:

1. za samostojnimi vprašalnici: *Kje? Kdo? Kdaj? Kakó? Čemú? A? Kam, misel? — Tu? Preko morja? In ni ti mejá? — Povej mi, kodrolašek moj, doklej?*

2. za neodvisnimi vprašalnimi stavki: *Veš, poet, svoj dolg? Nimaš nič besed? Kaj zagrinjaš se v molk? Kaj me ne vidiš, sin? Ah, mladost ti moja, kam ušla si, kje si? Kaj pojete pomlad? Kaj vriskate prostost? Kaj si? Fantóm? Izrodek domišljije?*

Na koncu odvisnih vprašalnih stavkov stoji ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Prevzetnost in napuh ne vesta, kako se kruh služi. Povpraševala sva ga, ali je videl našo mater. Ne vem, zakaj je tako žalosten. Ne sprašuj, kaj smeš, česa ne! Zakaj me vprašuješ, kaj mi je?*

Klicaj

Klicaj (!) stavimo:

67

1. za samostojnimi medmeti, vzkliki in zvalniki: *Hej! Joj, prejoj! Fej! Nikdar! — O, skaženo vino! O, vi počeni vrči! Strune brez našega glasú! Zvite strune brez glasú! Prazni, počeni vrči! Vino zavrélica! — Moj Mate, jó, moj Mate! — Hámburk, Hámburk! klíče ji zvon... Krasná si, bistra hči planin! — Jože! Tine!*

2. na koncu neodvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov: *Le ne úči pevcev peti! Glej, poslušaj, ti se úči — jaz sem pred teboj na sveti! O, sonce jè! Jè, ker ga v globini duše čutimo! Kuj me, življenje, kuj! Življenje naj bode ti delaven dan! Naj tuje zemlja in nebo, kar danes pobratimi pojó!*

Na koncu odvisnih velelnih, vzklicnih ali želelnih stavkov stoji tako ločilo, kakor ga terja glavni stavek: *Naróčil nam je, da bódimo oprezni. Saj sem mu rekel, naj ne nosi orožja s seboj. Svetoval mu je, naj mu nekaž časa ne hodi pred oči. Ali ti je res ukazal, da pojdi iz hiše? Ali ti nisem rekla, da ne nóri po vrtu? Terjaj ga, naj takoj plača! Piši mu, naj se oglasi!*

Vejica

Z vejico (,) ločimo:

I. besede in posamezne stavčne člene:

68

1. zvalnike, poudarjene medmete, samostojne trdilnice in nikalnice od celotnega stavka: *Oče, od medu mi dajte sat prelep! Pojdi, moj sinko, na pot! Naprej, zastava slave! Joj, kam bi del! Ostrigli, oh, so mi peruti! Ne, iega ne dam! Dà, tako je! Pàč, še ena rešitev je. Nikár, ne bo dobro. Sevéda, tega ne tajim.*

2. pristavek (apozicijo) od besede, katero pojasnjuje, če stoji za njó: *Pri Prešernu, največjem slovenskem pesniku, so se učili vsi kasnejši pesniški rodovi. Od mene, svojega prijatelja, tega vendar ne pričakuješ. V nedeljo, 9. maja, bo obletnica osvoboditve.*

Dokumentarno se v datumu piše vejica: *V Ljubljani, (dne) 7. aprila 1948 ali Ljubljana, (dne) 7. aprila 1948.*

3. istovrstne prirejene stavčne člene brez veznika:

a) kadar naštevamo stvari, lastnosti ali določila: *Polje, vinógrad, gora, morje, ruda, kupčija tebe redé. Iglica gre skozi oplén, blazino, soro in os. Bila je močna, bistra, oblasna ženska. Naši ljudje pa so padali v Krškem, v Dragi, v Dachauu, v Celju, na Rabu. Oglášali so se ptiči tukaj, tamkaj, vsepovsod.*

Ne stavimo pa vejice, če so taki stavčni členi zvezani z vezalnimi vezniki *in, pa, ter, ali, ne — ne, niti — niti, tako — kakor:*

*Svinčena toča in dež krvav in solz potok in blisk in grom. Oče pa mati še živita. Stopi ven ali noter! Ni ga ne (niti) tukaj ne (niti) tam. Stana je bila (tako) včeraj kakor danes. — Pred kakor in kot = ko ne stavimo vejice, če ne vezeta popolnih stavkov (gl. § 69, 3), n. pr.: *Skrbel je zanj kakor pravi oče. Rdeč ko kri. Sedaj vem toliko kakor prej. Sinoči je pela ko slavček ljubó.* To velja le za primerjalni kakor, kot (ko), ne pa za dopustnega (gl. § 70, 4c).*

Ne stavimo vejice med prilastke ali prislove, če niso prirejeni, marveč so povezani s samostalnikom v enoto ali med seboj odvisni; taki členi se ne dadó vezati z veznikom *in*, n. pr.: *lepa velika noč, poučni kemični poskusi, najlepše pomladansko cvetje, sami naši stari vojni tovariši, hud politični boj, pod ljubo domačo streho; tam daleč nekje za gorami, natančno ob sedmih zjutraj, ni tako strašno hudó* ipd.

b) kadar ponavljamo iste besede ali cele izraze, n. pr.: *O, bratje, bratje, prišel je dan. O vi, vi z našim pismom, vi z našo besedo možje — kam, kam ste pahnili sebe in nas? A danes, danes... kako je nam? Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci.*

Ne stavimo pa vejice med take izraze, kadar s ponovitvijo le stopnjujemo: *zday zday bo tu, koj koj pridi, brž brž, zelo zelo rad, hudó hudó pogrešam, kmalu kmalu bi me bil, hitro hitro béži, veliko veliko imam povedati* ipd.

c) kadar izpostavljamó stavčni člen, ki ga v stavku nadomešča zaimek ali prislov: *Sin, tá ti bo šele zagodel. V Parizu, tam se je ustavil dalj časa. V mojih mladih letih, takrat (tedaj) je bilo vse drugače. Povprašam ga, nevernika.*

69 II. posamezne stavke:

1. v priredjih, če niso zvezani z *in*, *pa* (vezalnim), *ter*, ali (ločilnim): *Voda gine, pada, sahne. Na nebu zvezde sevajo, na vasi fantje pevajo, pojó glasno, pojó lepó, pri srcu pa jim je hudó. Dobra kritika ne podira samo, ampak (témveč) tudi zida. Oči imajo, a (pa) ne vidijo, ušesa imajo, toda ne slišijo. Od nekdanj lepé so Ljubljanke slovele, al' lepše od Urške biló ni nobene. Vse ima, vendar ni zadovoljen.*

Ne stoji pa vejica, če so stavki zvezani z *in*, *pa* (vezalnim), *ter*, ali (ločilnim): *Pozval nato krdela sem in prišla so krumeč. Za blagoslov sem roke vzpel ter kliknil sem krepkó. Povsodi se maham kot čvrst korenjak pa delam pa baham pa pijem tobak. Ali delaj ali pójdi! Al' srcé mi drugo ustvari al' počakaj, da to biš v prsih neha.*

Pred *in*, *pa*, *ter* stoji vejica, če jo zahteva spred.stoječi stavek: *Sava nastane iz dveh rek: iz Save Dolinke, ki izvira blizu Ráteč, in Save Bohinjke, ki prihaja iz Savice. Gospodar pokaže hlapcu smreko, ki naj*

jo poseka, pa odide domov. Velik je razloček med zakoni, ki vladajo naše svobodne sile, in zakoni, ki vladajo naše telesne sile. 69

Vsi drugi priredni vezniki terjajo vejico.

2. v podredjih: a) odvisnike od glavnih stavkov: *Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si. Kjer hodi, mu je s trnjem pot posula. Ak' pa naklonijo nam smrt bogovi, manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!*

b) odvisnike iste stopnje med seboj, če niso zvezani z in, pa (vezalnimi), ter: *In vedela sva, kje kosi mladijo, kje drozdi, kod divji mož hodi, kje vile se skrivajo v gozdi.*

Ne stavimo vejice, če so odvisniki iste stopnje zvezani z in, pa (vezalnimi), ter: *Samo to vem, da pred obličje nje ne smem in da ni mesta vrh zemlje, kjer bi pozabil to gorje.*

c) odvisnike različnih stopenj med seboj: *Ne vedel bi, kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta. Milo se mu je storilo, ko je premišljeval, kako ga ima rada, kako skrbi zanj, kako mu streže, kadar je doma. Cesarična je bila žalostna, ko ji nihče ni mogel razložiti, kdo je vitez, ki je zbil jabolko, in kam je zginil.*

3. Vsi podredni vezniki terjajo vejico. Tudi kakor zahteva vejico v popolnem odvisniku: *Povedal je, kakor je slišal. Padel je, kakor je dolg in širok. Bolje govori, kakor piše.*

4. Kadar si v zloženem stavku sledita dva veznika, stavimo vejico po logični zvezi: *Vollina je suha in, ker je ne doseže nobena sapica, tudi topla. Medveda je priklenil k skladanici in, ko je spet prišel divji mož, sta se sprijela. Živé naj vsi naródi, ki hrepené dočakat' dan, da, koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan. Le piši materi, da, če ne bo denarja do sobote, ne boš več stanoval pri nas. Skusili ste, da, kdor se iz prvega prenagli, se kmalu upeha. Le oštevaj me, zakaj, če si huda, te imam še najrajši.*

5. V nekaterih zvezah pa so, zlasti v začetku stavka, sestavljeni vezniki dobili pomen enotnih izrazov, ki jih pišemo danes brez vejice: *In če pogledamo v človeško dušo, je stvar ista (ne: In, če...) Še prej ko (= preden) se je zasvnila zarja, je zadonel glas od nekod. In pred ko (= preden) preteče let' in dan, do matere pride list poslan (Prešeren še piše: In pred, ko...). Al ak' ne znebiš se srčnih ran, nazaj spet pridi tež let' in dan. Taki sestavljeni vezniki so še: in vendar, precej ko, brž ko, potem ko, vtem ko, medtem ko, namesto da, češ da, kaj da, res da, kako da, in če = pa če v pomenu čeprav.*

III. vrinjene, vmesne in okrajšane stavke od celotnega stavka: 70

1. pred vrinjenimi stavki in za njimi, n. pr.: *Daleč, ne vem kje, se je oglasil žvižg ptička. „Poglejte,“ mi pravi Tevža, „tistole skalo*

70 *tam spredaj!*" Č'mu bo nam, vprašam, prazno pogorišče? Jurko, ne bodi len, je pobral kost in jim namlatil rebra.

Glagolske izraze, kakor *kaj vem kje, kdo ve kaj, ni da bi ipd.*, občutimo kot prislove in ne pišemo vejice: *Kdo ve kdaj se je že naselil. O knjigi ni da bi govoril.*

2. pred različnimi vmesnimi dostavki in za njimi, če natančneje določajo, omejujejo, popravljajo, razlagajo, poudarjajo, kakor: *Za vas vse, tudi življenje. O knjigi, ali bolje brošuri, ni vredno govoriti. Regionalizem, t. j. čut za krajevne posebnosti, je v literaturi spet oživel. Meščane, posebno (zlasti, predvsem) izobražence, so ostro nadzirali. Prešeren je bil, kakor znano, po poklicu odvetnik.*

Vejico stavimo tudi pred besedami: *kakor, n. pr., in sicer ipd.*, kadar uvajajo naštevanje.

3. nedoločnik, kadar nadomešča razširjeni odvisni prilastkovni stavek z *da* (*da bi, ne da bi*): *Imel je resno voljo, povrniti storjeno škodo. Nikdar več se mu ne bodo povrnilo želje, po Dunaju razsajati.*

Ne ločimo pa z vejico nedoločnika, kadar v stavku nadomešča osebek ali dopolnilo, n. pr.: *Po toči zvoniti je prepozno. Električne žice se dotikati je smrtno nevarno. Ni se mu ljubilo vsak dan navsezgodaj hoditi na goro. Branil mu je hoditi čez travnik. Prijatelji so bili pripravljani zanj se žrtvovati.*

4. okrajšane stavke, in sicer a) deležniške, b) priredne in c) podredne:

a) kadar ima deležnik poleg sebe kako prislovno ali predmetno dopolnilo in nadomešča odvisnik: *Prijazno meketáje vrh skale, sta kozi vabili k sebi ovce. In glej, mladenek (pesniško) cvetni zbor, slavnilo pesem prepevaje, srebrne strune prebiraje, privre čez prag na beli dvor. Želč jim lahko noč, so se poslovili. Prišedši mimo okna, je Martinek zagledal Kvasa. „Vidiš, kako te prav uči,“ je dostavila žena, stopivši v izbo. Pregledala je vse, začevši v kleti pa vse do podstrešja. Slednjic ga je zavrnil, rekoč: „Kaj pa to tebi mar!“ Sklep, sprejet na zadnji seji, je treba na novo pretresti. Užaljen zaradi neuspeha, ni prišel k slovesnosti (romanizem). Čudno se opotekajoč, je hodil po sobi.*

Ne ločimo pa deležnikov z vejico, če so prilastki ali prosti prislovi: *Preteči prej oblak na polja ulije dež krotak. Opotekaje se je hodil po sobi.*

b) okrajšana priredja: *Danes človek, jutri črna zemlja. Meni luč, tebi ključ. Oba bova dala, nekaj ti, nekaj jaz. Rad ima družbo, a še rajši lepo knjigo. Vsi so krivi, tudi on. Ne dela doma, marveč v tovarni. Če velja to zanj, kaj šele zate. Bil je nekoliko neroden, nekoliko nemaren. Saj ni le neumen, ampak tudi hudoben. Slike mi niso bile po-*

sebno všeč, zakaj, ako bi bil kdaj obožen, bi mi bilo ob njih še teže pri sreč. Nisem oster, da bi vas žalil, marveč, ker bi rad kaj naredil iz vas. Nekaj pa vam obljubim, namreč, da kmalu pridem spet.

c) okrajšana podredja: Čeprav že v letih, še zmeraj kaj dela. Dastravno zdrav in močan, bi le posedal in lenaril. Plačal bom, kadar ti. Kolikor bo dal on, toliko jaz. Pomeniva se prijateljski, če ne, zbežim takoj. Sosedje so hodili k nam, pa ne zato, ker je bila naša hiša lepša, ampak zato, ker je babica znala toliko lepega povedati. Kakor siromašen, je bil vendarle po svoje bogat. Toda: Zdrav je kakor riba v vodi (gl. § 68, 3 a).

Podpičje

Podpičje (;) loči posamezne stavke krepkeje kakor vejica, 71 a šibkeje kakor pika. Stavimo ga:

1. med prirednimi neodvisnimi stavki, ki pa so miselno vendarle celota, n. pr.: *Dokler je človek mlad in krepak, je ves svet njegov; kamor položi trudno glavo, tam je doma; vse mu je prijazno, vse mu vrata odpira in srce. Molek je trkal in trkal; naposled so se vrata odprla in na pragu se je prikazala ženska pri kakih štiridesetih. Hódi le dalje, bilá bi nama luknja pretesná; poišči si lepšega prostora! Nekoliko dni sta se dobro imela; bil jima je kratek čas.*

2. v daljših stavkih, zlasti v protivnih, vzročnih ali sklepalnih priredjih, n. pr.: *Stara slovenščina le imej svoje pravice; naši zalo ne jemljimo njenih! Ali bi sprejel tudi moj odgovor, ne vem; vem pa, da ga nisem utegnil pisati.*

3. v mnogočlenski periodi loči miselne odstavke: *To srce ustvarjeno je za ljubezen, a vdano sprejme, kar mu čas odmeri; sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen; le malo naj počije v lepi veri: da je človeštvo vse ena družina, da vse narode en sam up preveva; da blagoslovljena mi domovina v svobodi dela, sanja in prepeva; da je na tleh nasilja in napuha objest; laž, rop, krivica in prevara na brzdi; da pravica ni več gluha, poštenje po temnicah se ne stara; da ni poniglavost povsod na vrhu, da se ne mora klanjati ji čednost; da je malik trinoštva, znotraj trhel, na zunaj zgubil ves blesket, vso vrednost.*

V krajši periodi loči prorek od poreka: *Ko izgublja jeseni priroda svojo lepoto, mineva cvetica za cvetico in pada list za listom; tedaj se začno zbirati po ledinah in zvonikih plitja krdela.*

Dvopičje

Dvopičje (:) stavimo, kadar hočemo opozoriti na kako besedo 72 ali stavek. Pišemo ga:

1. pred naštevanjem posameznih stvari ali točk v odstavku, n. pr.: *Treba je bilo še sto reči: pištalke iz vrbe, strelice za lok, opisati pastirsko palico, da je bila modrasasto lisasta. Imel je tri sinove: Dimitrija, Vasilija in Ivana.*

2. po pripravljajočih stavkih, kadar je izrek, ki se napoveduje, zvezan z njim brez veznika, n. pr.: *Vprašam vas: ali veste, kaj je skrb? Ptič na veji se ti smeje: jaz sem pred teboj na sveti! In kot bila je bela njena roka, spoznal sem jo — ime ji je: Bolest. Glej to drevo: za usodo nič ne vpraša, a večno se bori za svoj namen... Narod vas bo preskušal kakor vrče lončar: ne zvoniš mi, ne poješ, nisi mi ognja prestál, v peči, vrč, si počil — proč med črepinje, črep!*

3. po napovednem stavku pred premim ali dobesednim govorom: *Ženska je vprašala: „Kaj bi radi?“ — Neznanec je vprašal: „Je oče doma?“ Ženska je odvrnila: „Ne, mislim pa, da kmalu pride. Kar noter stopite!“ V takem primeru pišemo za dvopičjem z veliko začetnico (gl. § 3).*

4. sredi mnogočlenske periode, da se loči prorek od poreka: *Ko bi se sklicali narodi pred sodni stol, naj se izkažejo, kako so gospodarili z izročeniimi talenti; kako se je vsak po svoje udeležil vesoljne človeške omike: bi se smel mali slovenski narod brez strahu pokazati med drugimi z drobno knjigo, kateri se pravi: Prešernove poezije.*

Pomišljaj

73 Pomišljaj (—) nam rabi:

1. da loči vrinjeni stavek (apozicijo) od celotnega stavka: *S prijateljem — tudi jaz imam prijatelje — sva šla počasi po drevoredu. Komaj je zatisnil oči — človek bi mislil, da je minila le minuta — se je zbudil in dan je bil. Neki francoski literat — bogvedi kako je ime nesrečnežu! — je iznašel besedo impresionizem.*

2. da močnejše poudarja nasprotje: *Rastel sem in dorastel — spoznanja ni bilo. Nisem videla — ampak pravijo. Jezik lepo govori — prazno je tvoje srce. Smej se krivici, pljuj ji v obraz — krivica ostane! Pa da je sam berač nad berači — skorje kruha mi ne bo odrekel! Imeli smo jih — dali smo jih vam. Živeti — umreti je usoda naša. Glej, rojstvo — smrt, en pomišljaj je vmes.*

3. kadar hočemo kako besedo ali misel posebej poudariti: *Prijatelj — to je beseda vseh besed. Skrb — to je vse trpljenje življenja. Hej oblaki preko polja — kam? Pisana procesija vas je — kdo bi vas preštel, kdo bi vam vedel imena? Srce, željno lepote, oko, nepokvarjeno ter za lepoto sprejemljivo — to je vse, česar je treba človeku, da spozna umetnost ter jo uživa.*

4. da izrečeni misli dodaja razlago z okrajšano primero, elip-
tičnim stavkom: *Imeli smo ljudi — v poljani cvet, imeli smo jih —*
vrhu gore hrast. Čez goro — svetel konj — je planil zarje val.

5. da nakaže neizrečeno misel: *Takoj tiho, če ne —! Ali mislite,*
da sem —? Ti si izmed listih —. Tisti večer —. Bratu bi povedala,
pa —. V takih primerih nam rabijo včasih tudi tri pike (...).

Včasih stavimo namesto pomišljaja tudi vejico, zlasti v pri-
merih pod 1.

Vezaj

Vezaj (-) stavimo:

1. na koncu vrste, kadar razzlogujemo besedo (gl. § 50);

2. med dve različni besedi, ki pa sta stvarno ali preneseno
tesno povezani: *proga Ljubljana-Trst, Samac-Sarajevo; Wolf-Pleteršni-*
kov slovar; slovensko-ruski slovar, rusko-slovenski slovar; volk-glad;
pesem-molitev prevrača se v kletev, spi car-ponos; prezirljivo-ponosno
je šel mimo, trpko-žalosten, žolto-rdeč, črno-belo ipd.;

3. za členkom *le*, če je pred kazalnim zaimkom ali prislovom:
le-tá, le-tó, le-tega, le-temu, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega, le-
ónemu, le-ónim; le-sém, le-tam, le-tu ipd.;

toda: *tale, tole, tile, tehle, tegale, ónile, ónale, ónole, ónimle,*
takle, takóle, tamle, tule, sedajle, todle, šele, vendarle, prejle; jeli,
jelite, toda ku-li;

4. med sestavna dela zloženka, če je prvi del značka (številka
ali črka), drugi pa s črkami pisana beseda, n. pr.: *25-letnica, 40-dnevni*
post, 24-urna seja, 35-minutna zamuda, 48-kilométrska proga, 12-krátna
premoč. Gl. § 57, 7. *D-dur* [dé dúr], *g-mol* [gé mól], *á-jevski, b-jevski*
[béjejski] *znak, í-jevske osnove, r-ov* [ěrov] *znak* itd.

Narekovaj

Narekovaj („“) nam rabi:

1. da zaznamuje premi ali dobesedni govor: *In sto in sto glasov*
grmi: „Rešitelj Jefte naj živi!“ Čul sem vdovice jok: „Moj Mate, jó,
moj Mate!“ — „Kaj se me dotikaš?“ je vzkliknil Jernej. — „Ne brani se,
Jernej, ne brani se pravici!“ je rekel mladi sodnik. — „Hlapec vaš,”
odgovori sodnik, „ni ubiti.“ V takih primerih stavimo drugi narekovaj
zmeraj za ločilom.

2. da posebej označujemo posamezne besede ali stavke kot na-
slove ali jim dajemo prav določen pomen: *„Partizanka“ je priplula*
zgodaj zjutraj v luko. „Preporodovci“ so se zbrali sredi gozda. Divji
petelin jame „skrtati“, potem „poči“ in „prevrže“ in nazadnje „zabrusi“,

pravijo lovci. Z geslom „v slogi je moč“ so šli v boj. Od „Čaše opojnosti“ do „Zimzelena pod snegom“ je dolg razvoj.

Kadar je treba med besedami v narekovajih navajati kake druge besede z narekovajem, tedaj uporabljamo apostrofnе narekovaje (, '): *Janez pripoveduje: „Bil sem za pričo; sodnik me je vprašal: ‚Kaj veš o tatvini pri sosеду? Povedal sem po pravici: ‚Videl sem samo pete.‘“ — Levstik piše: „Cegnarju se njegov ‚Pegam in Lambergar‘ ni posrečil.“ „Čuješ živ-živ? To je ‚živio‘ — zdaj je starešina mladi napil.“*

Včasih pri razgovoru dveh oseb označujejo pisatelji besede prvega z enojnim, besede drugega pa z dvojnimi narekovajem: „Pa ne bo jih nazaj več?“ — „„Ne, to so vse tebi pustili, kar ti si jim trosil pozimi, so zdaj ti vrnili.““

Nekateri pisatelji uvajajo premi govor s pomišljajem namesto z narekovajem, zlasti pri dvogovorih.

Opuščaj

- 76 Opuščaj (') je v knjižni rabi jezika pravzaprav nepotreben, ker ne smemo opuščati samoglasnikov; rabi pa nam, da z njim zapisujemo ljudski govor; zlasti pogosto ga srečujemo pri starejših pesnikih, v narodni pesmi in v pregovorih: *Da b' úka žéja me iz tvój'ga svéta speljála ne bilà, golj'ftva káca! Kak' bi b'la rdéča in cvetèta. Spredaj šilce, zadaj vil'ce, v sredi usta, kamen krusta.*

Kratice

- 77 Nekaterе besede v pisavi redno zaznamujemo z določenimi črkami ali znaki, a jih beremo, kakor da so popolnoma izpisane: *m* [méter], *l* [litér], *kg* [kilográmm, kíla], *km* [kilométer], *q* [cènt], *m²* [kvadrátni méter], *itd.* [in táko dálje]. To so kratice.

Pri mednarodnih in domačih splošno rabljenih kraticah se moramo določenih znamenj držati do pike natančno, da ne nastane zmeda; tako moramo n. pr. ločiti *l* = *litér* od *l.* = *leta*, *g* = *gram* od *g.* = *gospod* ipd. Kadar si kratice na novo prikrajamo, moramo gledati na to, da bo pomen čim laže razviden, gotovo pa ob prvi uporabi razložen in določen. Pri branju redno uporabljamo celotno besedo, ki jo kratica zaznamuje, ne samo zapisanih črk, n. pr. *2 km* [dvá kilométra], *3 dcl* [tri décilitre, déci], *5. t. m.* [pétega téga méseca]; včasih se sliši [dín, í tə də] namesto [dinárjev, in takó dálje], a to so izjemni primeri.

Novejši čas so se okrajšave močno razširile v nekaterih znanstvenih panogah, zlasti kemija si je s svojimi formulami ustvarila mednarodna znamenja za sporazumevanje o kemičnih snoveh. Teh kratic pri branju ne razrešujemo v njih vsakdanji pomen, marveč jih črkujemo, pri čemer si imena črk včasih prilagajamo, n. pr.: H_2O [há dvé ó], ne [vôda]; $NaCl$ [èn á cé èl], ne [kúhinjska sòu], a tudi ne [nácl]; $CaCO_3$ [cé á cé ó trí], ne [apné nec ali cáco]. Seveda uporabljamo take formule samo v strokovnem jeziku.

V hitrem tempu sodobnega življenja je tak način okrajševanja prišel tudi v vsakdanjo rabo. Uporabljamo ga zlasti pri navajanju sestavljenih in zmeraj enakih naslovov (del, držav, upravnih enot, organizacij, listov itd.). Nekatere so si iz sestavnih delov ustvarile novo ime z enotnim poudarkom, n. pr.: *Napróza* = nabavna in prodajna zadruga, *Benelúks* = Belgija, Nizozemska (*Neederland*), *Lúksemburg*; *Únrra*, *Únrrino blago* ipd. Druge okrajšave so ostale pri črkovnih značkah, kar je razvidno iz vélikih črk. Te beremo ali s celotnim pravim imenom (tako zmeraj pri časopisih, delih, starejših ustanovah) ali pa jih črkujemo kot prave formule: *LZ* [Ljubljánski Zvón], *SBL* [Slovénski biográfski léksikon], *SNP* [Slovénske národne pésmi], *ČZN* [Časopís za zgodovíno in narodopisje], *ZDHV* [Znánsstveno drúštvo za humanístične véde]; takih primerov nikoli ne črkujemo; *FLRJ* [Federatívna ljúdska repúblika Jugoslavija] ali pa [fə lə rə jə]; *KPS* [Komunístična pártija Slovénije] ali pa [ká pé èš] itd. Včasih kaka črkovna značka izjemno vodi v novo besedno izgovarjavo, n. pr.: *KLO* pogosto izgovarjajo [kló] namesto [ká èl ó].

Zaradi takega ustroja kratice v pisavi nikoli ne dobivajo kakih obrazil. V stavku jih pa smemo uporabljati le tako, kakor zahteva celotna beseda ali naslov, ne da bi jih kar mehanično lepili na druge besede. Tako pomeni *m*: *1 m* [méter], *2 m* [métra], *3 m* [mètre], *5 m* [métrov], *pri 10 m* [métrih], *k 6 m* [métróm] itd. Pišemo zmeraj enako, beremo pa po stavčni zvezi. Kadar pa črkovne značke črkujemo, ostanejo seveda zmeraj nepregibne. Pišemo in govorimo torej: *V LZ* [Ljubljánském Zvónu] *beremo. Življenjepís je iz SBL* [Slovénskega biográfskega léksikona]. *Od MLO* [méstnega ljúdskega odbóra ali èm èl ó] *je prišlo. Politika ZDA* [Zdrúženih držav Amérike ali zé dé á] *je nasprotna ZSSR* [Zvézi svétov socialístičnih repúblik ali zé èš èš èr]. *Pri VS* [Várnostnem svétu] *v OZN* [Organizácii zdrúženih národov ali ó zé èn] *so razpravljali. Naloge AFŽ* [Antifašístične frónte žená ali á fé žé] *so bile določene na I. kongresu* (ne: AFŽ-a, AFŽ-eja, AFŽa ipd.).

S kraticami tudi ne moremo delati zloženek in izvedenk; zato ne moremo pisati, n. pr.: *m-drva* namesto *métrska drva*, *l-steklenica* za *lútrska steklenica*, *LZ-ov urednik* namesto *urednik LZ*; tako pišemo redno le: *vlada FLRJ*, *organi LRS*, *seja CK*, *pisarna KLO*, *organizacija LSM*, *odbor AFŽ* in beremo po zgornjih pravilih, ne pa: *FLRJ vlada*, *AFŽ odbor*, *AFŽ-odbor*, *KLO-pisarna* ipd.

Navodila za zborna izreko

78 Zborna ali knjižna izreka velja za govor pred javnostjo: šola, gledališče, radio, predavanja, góvori, recitacije, vsako branje naglas, petje, film, gramofonske reprodukcije itd., tam je skrbno paziti na pravilno izreko. Nekaj drugega je pogovorni (konverzacijski) jezik, vsakdanji govor in pogovor knjižno izobraženih ljudi. Pogovorni jezik sproti nastaja in se stalno razvija, zanj še ni povsem določenih pravil. Značilne pa so zanj manj izrazita artikulacija nasploh in vse tiste glasovne spremembe, ki jih povzroča neskrbna govorica, tako predvsem nastajanje nejasnih samoglasnikov (redukcija), n. pr. [réku, téku, šù, hòtu] itd.; sem štejemo tudi kratko obliko nedoločnika brez končnega *-i*, ki ima pri nekaterih glagolskih skupinah tudi posebno poudarjevalno obliko, n. pr. [hòdit, pròsit, kupovàt]. Na odru se pogovorni jezik uporablja tako kakor narečje, namreč le tedaj, kadar to zahteva posebna situacija dejanja in vloga oseb.

79 Samoglasniki v zbornem govoru so ali poudarjeni ali nepoudarjeni. Poudarjeni samoglasniki so ali dolgi ali kratki, edino polglasnik *a*, pisan s črko *e*, je vedno kratek. Nepoudarjeni samoglasniki so vedno kratki.

Pri poudarjenih samoglasnikih pa je razlikovati poleg dolžine ali kračine še kakovost; ta je pri *e* in *o* izredno izrazita; tako ima knjižni jezik široka *ê* in *ô* (*têta*, *têpem*; *nôga*, *bôsti*) in ozka *é* in *ó* (*gréh*, *dêlati*; *hója*, *grmóvje*). Široke samoglasnike označujemo s strešico *^*, ozke z ostrivcem *˘*.

Kratko poudarjeni samoglasniki so vsi odprti, široki; označujemo jih s krativcem *˘* (*pogrêb*, *stròr˘*); le *e* in *o* sta v posebnih legah tudi ozka.

Nepoudarjeni samoglasniki so prav tako povečini široki; na njihovo kakovost ni treba posebej paziti; zato jih tudi posebej ne označujemo, čeprav so v različnih glasovnih legah in v zlogih pred poudarkom nekaj ožji.

Samoglasniki knjižne izreke so torej:

poudarjeni				nepoudarjeni		
dolgi		kratki				
í	ú	ì	ù	i	u	
é	ó	è	ò	e	ə	o
ê	ô	è	ò			
á		à		a		

Nekaj zgledov: *lípa, lép, téta, máti, róka, móst, múha;*
sít, iměj, rogréb, brát pəs, ropòl, kòl, napùh;
mésiti, sekíra, tépec, vozník, váruh.

V slovenskih narečjih takó navadno krajšanje kratkih samoglasnikov v polglasnik ə ali pa celó njih popolno opuščanje v knjižni izreki ni dopustno, ne: [sət, dəd, krəh; skíra, várh]. Prav tako ni dopustna dialektična barvna sprememba kratkih samoglasnikov [pròu, túkej, kuváč]. Povsod se kratki samoglasnik, poudarjen ali nepoudarjen, izgovarja z jasno lastno barvo: *sít, dèd, krùh; sekíra, váruh; prāv, túkaj, kováč.*

Kratko poudarjena *e* in *o* sta zožena, in sicer *e* pred istozložnim *j*, *o* pred istozložnim *y*: [iměj, kòu, stòu, nõu] za pisano *imej, kol, stol, nov*. Ta ožina pri zapisu izgovora v slovarju ni zaznamovana.

Za polglasnik ə nimamo posebne črke, pišemo ga z *e*; paziti pa je na to, da ga ne izgovarjamo kot *e*, torej ne [meglà, pès, kúpec, sròuːek], marveč [mæg'la, pəs, kúpəc, spóuzək]; v končniških zlogih spoznaš polglasnik po tem, da ga rodilnik moškega samostalnika ali ženska oblika pridevnika (ali pa deležnika) nimata: *kupca, społzka*. V izgovoru je polglasnik označen s črko ə.

O poudarku v zbornem govoru veljajo tale pravila:

80

1. rastoča in padajoča intonacija nista ukazani kot pravilo, ker ju mnogo narečij ne loči več in bi bila torej taka zahteva za splošno rabo neizvedljiva; kdor pa ju loči iz domačega govora, ju bo seveda uporabljal tudi v zbornem govoru;

2. v nekaterih primerih — zlasti pri *i*, *u* in *r* (samoglasnem) — se kračina le malo loči od dolžine; v takih primerih je praviloma zapisana dolžina (ostrivec), da zapis ne bi zapeljal v moderno vokalno redukcijo, n. pr.: *podpís, poklít, napùšt* ipd.;

3. pri besedah z dvema poudarkoma ločimo v glavnem tri skupine: a) kadar je stranski poudarek na prvem zlogu izrazito dolg in stalen, ga zaznamujemo z ostrivcem: *pólmésec, právir, bógvé, živórdèš*; b) kadar je v mladih sestavljenkah prvi sestavni del

izgovorjen izrazito, je ta stranski poudarek zapisan s krativcem: *náduřen, nádučtítelj, pòdpredsédnik, prèdtékma*; c) kadar je stranski poudarek (pred glavnim ali za njim) odvisen predvsem od pomenske zveze (emfaze) ali stavčnega ritma, ni posebej zaznamovan: *najvèč, najmànj, najbòljši, nezadovòljen, neverjéten, nemogóče* (emfatično: *nájvèč, nájmanj, nájbòljši, nèzadovòljen, nèverjéten, nèmogóče*).

81 Pisani *l* podaja dva glasova: navadni *l* pred samoglasniki, kratki *ɫ* pred soglasniki in na koncu zloga (besede): *klobúk, mólk, pepél* [móɫk, pepéɫ]; kadar se tudi v ti drugi legi govori [-l-], je to v oglatem oklepaju posebej označeno (razen pri oblikah, ki so iz slovnice znane, n. pr.: *skál, žívtl; žívaltl*).

Pisani *v* se govori na koncu zloga (besede) kot *ɥ* [óɥca, práɥ, čřɥ, vrɥca]; tudi v tujkah: [áɥto, arɦíɥ]; pred samoglasniki in pred *r* ga izgovarjamo kot ustničnozobni *v*: *vítí, védetí, vdítí, vès* [vəs], *vóz; vréti, vráta, vřt*; prav tako še v primerih: *z vrvjó, s krvjó, pod brvjó, postřvjo*; pred istozložnim *l* izreka omahuje med *v* in *ɥ*; pred istozložnim soglasnikom se *v* izgovarja ali kot *ɥ* ali kot *u*, kar je odvisno od zveze *v* govoru; pisano *vdán* govorimo [wdán ali udán]. To velja tudi za predpono *u-* in za predpono in predlog *v*; gl. v slovarju.

Pisana *lj* in *nj* govorimo razločno v obeh sestavnih delih: *ljúb, kónja*; na koncu zloga (besede) se drugi del ne izgovori, prvi del (*l, n*) pa je bolj izrazito artikuliran, mehak in jasen glas (*bòl, kòn*, za pisano *bolj, konj*).

V pisavi ne razlikujemo med soglasniškim in samoglasniškim *r*; začetni nepoudarjeni soglasniški *r* pred soglasnikom se more v govorni zvezi spremeniti v samoglasniškega in tedaj ga v oglatem oklepaju označujemo z [ər], n. pr. [rděč] poleg [ərděč].

Izglasni zveneči soglasniki zgublajo v svojem končnem delu zven; *mráz, léd, hráb, bóg* si prizadevaj govoriti s končnim *-z, -d, -b, -g* in po naravi sami postanejo ti glasovi na pol zveneči.

Izgovor soglasniških skupin ni posebej zaznamovan, ker je naravno dan, n. pr. [rasšírjen, rascépljen, ljúcki] za pisano *razširjen, razcepljen, ljudski* itd.

82 Izgovor tujih imen je približan slovenskemu glasovnemu sestavu; tuji glasovi *ü, ö, w* so privzeti, saj so znani tudi mnogim našim narečjem.

SLOVAR

A

a 1. *kot ime črke in note v glas. m neskl.*: mali a, z velikim A, od a do ž; vseh a ni zadel, skladba se začne z a; — 2. *medm. se loči z vejico*: A, čudovito! Aaa, to se priležal A, kaj šel! — 3. *vpraš. samostojna se loči z vejico*: A, to je rekel? Kaj si rekel, a? *kadar nadomešča ali, ne stavimo vejice*: A takó? A nisem rekel? A jè? A ni? — 4. *prot. vez. z vejico*: Govori tako, a dela drugače — 5. *amol, A-dur glas.*

Aachen -ena [áhen -a] *m kr. i. nem. mesta, áachenski* -a -o: ~i mir

Ábadon -a *m os. i., angel pokončevalec, Ábadonov* -a -o, *ábadonski* -a -o; *Mencingerjev Ábadon*

abalienácija -e *ž pr. otujitev, prenos pravic na drugo osebo; abalienacijski* -a -o

abbé [abé] -ja *m franc. naslov za duhovnika; abbé Dobrovský*

Abdéra -e *ž, Abderit* -a *m*; *abderit* -a *m omejen človek; abderitski* -a -o *omejèn; abderitstvo* -a *s omejenost*

abdicerati -am *odpovedati se prestolu, vladi; abdikácija* -e *ž odpoved; abdikacijski* -a -o: ~a listina, ~o pismo

abdómen -mena *m trebuh; abdomenálna* -lna -o [-áln-] *trebušen*

Ábdul Hámid *Ábdul Hámida m os. tur. i., Ábdul Hámidov* -a -o

abecéda -e *ž*: po abecédi urediti, klicati, napisati; *abecéden* -dna -o: ~o kazalo, ~i seznam; *abecédar* -ja *m, abecédarica* -e *ž, abecédarski* -a -o, *abecédarstvo*

-a *s*; *abecédnik* -a *m, abecédnica* -e *ž, abecédniški* -a -o; *abecedováti* -újem, *abecedovánje* -a *s, abecednikováti* -újem, *abecednikovánje* -a *s*

Ábel -a *m os. i. (+Ábelna); Ábelov* -a -o (+Ábelnov -a -o)

aberácija -e *ž opt., astr. odklòn; aberacijski* -a -o *odklónski*

Abesinija -e *ž, abesinski* -a -o, *Abesíнец* -nca *m, Abesínka* -e *ž*

abituriènt -ènta *m, abiturièntka* -e *ž, abiturièntski* -a -o

áblativ -a [-iy -iva] *m lat. ime sklona; áblativen* -vna -o: ~a zveza, áblativne oblike

abnormálna -lna -o [-áln-] *poseben, nepravilen, nenavaden, bolán (duševno); abnormálno razvit; abnormálnost* -i *ž*

abnórmen -mna -o *nenavaden, nepravilen*: ~o število, ~i talent; *abnórmeno* velik, ~o nadarjen; *abnórmenost* -i *ž, abnormitèta* -e *ž*

abolíрати -am *odpraviti, razveljaviti, zatreti; abolitívna* -vna -o: ~i zakon, ~a uredba, ~a moč; *abolícija* -e *ž odprava, razveljavitev, ukinitév; abolicíjski* -a -o = *abolitiven* -vna -o *odpraven, razveljavitven, ukinitven*

abonirati -am se na kaj *naróčiti se na kaj, zagotoviti si s plačilom ali z naplačilom, da...*; *abonírán* -a -o: ~i sedež oddan, *naróčen, najet, naprej plačan* *s*; ~a večerja *naróčena, najeta, naprej plačana* *v*; *abonènt* -ènta *m odjemalec, naročnik, predplačnik; abonmá* -ája *m: gledališki* ~; *abonmájski* -a -o: ~a predstava

abórtus

abórtus -a m *splāv, izpovitek med.*; abortírati -am *splaviti, izpoviti, naprej spraviti*; abortíven -vna -o *splavilen*; abortívum -uma m *splavilo*

ábota -e ž, áboten -tna -o, ábotnež -a m, ábotnica -e ž, ábotnost -i ž

Ábraham -a m *os. i.*: ~a videti = 50 let doživeti; Ábrahamov -a -o: ~ sin, potomec = Žid, judovskega rodu; ~a starost 50 let; Ábraham a Santa Clara, Ábrahama a Santa Clara: pridige Ábrahama a Santa Clara (+Ábrahamove a Santa Clara pridige)

abreviatúra -e ž *okrajšava, kratica*
Abrúci -ov m *mn.*, abručski -a -o: vojvoda abručski

abrupten -tna -o *odlomljen, odtrgan, brez zveze, nepripravljen, nenaden*; govoriti, igrati kaj ex abrupto *brez priprave*

abscés -a m *ognójek, gnojávica, mesto, kjer se zbira gnoj*; absécen -sna -o

abscísa -e ž *mat.*, abscísen -sna -o
absénca -e ž *odsotnost, nenavzočnost, neudeležba*; absénčen -čna -o; absentírati -am se *oditi, ili proč, ne ili zraven, ne se udeležiti*

absínt -a m *pelinkovec*; absíntski -a -o

absolúcija -e ž *liturg. odveza, odpuščanje, obrazec za odvezo*; absolúcijski -a -o: ~i obred, ~a moč

absolúten -tna -o *neomejen, brez-pogojen, neodvisen, sam na sebi, popoln*: ~a večina *nadpolovična večina*; absolútno *prisl. nujno, čisto, popolnoma, vseskozi, brez-pogojno*; absolútnost -i ž

absolutízem -zma m *samovlada, nikomur odgovorno ravnanje, ukrepanje*; absolutist -a m *sa-*

movladar, pripadnik absolutizma; absolutističen -čna -o

absolutórij -a m *razrešnica, odpust, odpústnica*: predlagati, dati komu ~ *razrešiti odbor (s priznanjem, da je dolžnost opravil)*

absolvírati -am *zvršiti, dovršiti, dokončati, predelati (snov), rešiti (vlogo), opraviti*; absolvént -énta m, absolvéntka -e ž *kdor je absolviral*

absorbírati -am *kem., fiz. vsrkati, vpijati, vsesati, uporabiti*: ~ svetlobo, ~ tekočino, ~ plin; poklic, urad, strast *ipd.* absorbira koga *zavzema*; absórcija -e ž *vsrkavanje, vpijanje, vsesavanje, použitje, vpoj*

abstinéncia -e ž *vzdržnost*: ~ od alkohola *treznost*, ~ od mesa *vegetariánstvo*, ~ od spolnosti *ipd.*; abstinénčen -čna -o *vzdržnoslen*: ~o gibanje, ~a politika

abstinírati -am se *vzdržati se*: ~ od alkohola, pijače, mesa, ~ od političnega dela *ob strani se držati*; abstinént -énta m, abstinéntka -e ž, abstinéntski -a -o, abstinéntovski -a -o

abstrahírati -am kaj od česa *fil. odmisлити, odmišljati, posploševati*; ~ od česa *ne upoštevati, ne računati s čim, ne gledati, ne se ozirati na kaj*; abstrákcija -e ž *fil. odmišljanje splošnih pojmov od posameznih (naspr. konkretnost)*; abstrákten -tna -o *fil. odmišljen, splošen, pojmoven (naspr. konkreten)*; *mat. neimenovan*: ~o število; *obče*: splošen, nejasen, neživ, brez podlage, v zraku; abstráktност -i ž; abstráktum -a m, *mn.* abstráкта -ákt *s slovn. miselne besede (naspr. konkretna)*

absúrden -dna -o *nesmiseln*; prignati kaj ad absurdum *pokazati nesmiselnost česa*; absúrdnost -i ž *nesmiselnost*

abulija -e ž *fil.* brezvoljnost; duševna bolezen, ko je človek brez volje

abúzus -a m zloraba, kriva raba

accelerando [ačelerándo] *prisl. glas.* čedalje hitreje (igrati, peti)

acetilén -a m vrsta ogljikovega vodika; acetilénski -a -o: ~a luč; acetilénka -e ž

adagio [adádžo] *prisl. glas.* počasi (peti, igrati); kot naslov ali del skladbe m neskl.: od adagio, v Adagio, s svojim Adagio

Adam -a m os. ime, Adámov -a -o: ~o jabolko na vratu vidni ščitasti hrustanci pri odraslem moškem; ~a obleka nagóta; ~i potomci ljudje; ~ sin slaboten, zmolljiv človek

Adámič -a m os. i., Adámičev -a -o

adaptirati -am prilagoditi, privedi, pripraviti, prenoviti, privaditi, uravnati; adaptácija -e ž *priréjanje, prilagajanje, prenovitev*; adaptacijski -a -o: ~i stroški

adekváten -tna -o čemu skladen s tim, ujemajoč se s tim, enak čemu; adekvátno se izraža izraža se ustrezno ali skladno; adekvátност -i ž skladnost, ujemanje

adhezija -e ž *fiz.* sprijemnost, upor, *med.* zraslina, strnitev, zraslost; adheziven -vna -o: ~i proces zrašcanja; adherénten -tna -o sprijel, zlepljen, zrasel, zrašen

ad hoc [adhók] *lat.* nalašč za to, za ta namen

ádjektiv -a [-ij -iva] m pridevnik; ádjektiven -vna -o pridevniški

adjúnt -a m pristav; adjúntovski -a -o pristavski, adjúntovstvo -a s

adjutánt -a m priložnik, adjutantski -a -o priložniški: ~o mesto; adjutantúra -e ž

adlátus -a m pomočnik, namestnik, sluga

administrácija -e ž uprava, upravníštvo; administracijski -a -o upraven: ~i urad, ~o osebjé; administratívén -vna -o; administrátor -ja m upravník, oskrbník, upravitelj; administrátorica -e ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica; administrátorski -a -o upravníški, upraviteljski, oskrbníški; administrátorstvo -a s upravníštvo, upraviteljstvo, oskrbníštvo; administrátorka -e ž upravnica, oskrbnica, upraviteljica

admirál [-ál] -a m, admirálski -a -o [-áls-]: ~i čin, ~a obleka, ladja; admirálen -lna -o [-áln-]: ~i štab; admirálstvo -a s funkcija admirála; admiralitéta -e ž najvišji urad bojnega brodomja, zbor admirálov; admiralitéten -tna -o; kóntraadmirál -a m, viceadmirál -a m [-ál]

adoptirati -am posinoviti, pohčérili, posvojiti, za svojega vzeti; adoptíran -a -o, adoptívén -vna -o posinovljen, pohčérjena; adopcija -e ž = adoptácija -e ž posvojitelj, posinovljenje; adopcijski -a -o = adoptacijski -a -o; adoptánt -a m kdor koga posvoji, adoptíranec -nca m, adoptíranka -e ž kogar kdo posvoji

adorírati -am liturg. častiti, moliti; adorácija -e ž češčenje, adoracijski -a -o: ~i dan, ~a ura, pobožnost; adorátor -ja m, adorátorica -e ž kdor adorira, častilec, častilka; adorátorski -a -o

adrésa -e ž naslov, spomenica; adresírati -am nasloviti kaj na koga (komu), adresén -sna -o: ~a listina; adresát -a m naslovljenec, adresár -ja m zbirka naslovov

Adrija -e ž, adrijánski -a -o: ~e ribe, Adrijánsko morje Jádran

adút

adút -a m pri kartah baroa, ki jemlje vse, spl. za vse uspešno sredstvo, za vse sposoben človek
advént -énta m, v advéntu, advénten -tna -o: ~i čas (pred božičem), ~a nedelja
adventizem -zma m verska ločina;
adventist -a m, adventistka -e ž pripadnik (-ica) adventizma;
adventističen -čna -o
advérb -a m prislov, adverbialen -lna -o [-ln-] prisloven
adverzativen -vna -o protiven: ~i veznik, ~o priredje
advokát -a m odvetnik, advokátinja -e ž odvetnica, advokátka -e ž, advokátkin -a -o, advokátski -a -o odvetniški, advokátúra -e ž odvetništvo
aero- v sestavi: **áerodróm** -a m letališče; **áerodinámika** -e ž, **áeromehánika** -e ž, **áerostátika** -e ž veda o preiskovanju plinov; **áeroklúb** -a m; **áerofotografija** -e ž fotografski posnetek iz zraka; **áerolínija** -e ž zračna proga; **áeronávtika** -e ž zrakoplovstvo, **áeronávtičen** -čna -o zrakoploven, **áeronávt** -a m zrakoplovec, **áeronávtski** -a -o zrakoplovski; **áeroplán** -a m letalo. **áeroplánski** -a -o; **áerohidroplán** -a m vodno letalo. **áeroskop** -a m, **áerostát** -a m priprava za raziskovanje zraka; **áeroterapija** -e ž
afékt -a m čustvo, strast; **afektiv** -ívna -o čustven, **strasten**; **afektivnost** -i ž čustvenost, **strastnost**; **afektácija** -e ž nenaravno, prisiljeno vedenje (govorjenje), **spakovanje**; **afektíran** -a -o nenaraven, spačen, narejen, prisiljen, izumetničen; **afektíranost** -i ž
aféra -e ž dogodek, zadeva, spor, pravda, dogodivščina
aféréza -e ž slovn. opuščanje začetnega zloga: Tone nam. Antón

Afgánistan -a m, afgánistanski -a -o; **Afgánec** -nca m, **Afgánka** -e ž, **afgánski** -a -o, **afgánščina** -e ž
aficírati -am zadeti, ganiti, napasti (bolezen); **aficíran** -a -o prizadet, napaden, bolezensko spremljen; **afékcija** -e ž napad
afinitéta -e ž sorodnost
afirmácija -e ž trditev, utrditev, zatrditev, potrditev; **afirmírati** -am, ~ se uveljaviti se; **afirmatív** -vna -o trdilen, pritrديلen, odobrujoč: ~i stavek, odgovor, govor, članek
+afíšírati -am nabiti, nabijati, lepiti, izobesiti, izobešati, objavljati; + **afíšíranje** -a s, + **afíša** -e ž naznanilo, objava, lepak
aforizem -zma m izrek, resnica v jedrnati, kratki obliki, **domislica**; **aforístičen** -čna -o kar ima obliko **aforizma**; **aforíst** -a m kdor **aforístično** govori ali piše ali pa se z **aforizmi** ukvarja; **aforístičnost** -i ž jedrnatost sloga
Áfrika -e ž, **Osrednja** ~, **Južna** ~; **áfriški** -a -o; **Afríčan** -ána m ali **Afríkanec** -nca m, **Afríčan** -e ž ali **Afríkan** -e ž; **afríčanski** -a -o ali **afríkanski** -a -o
afrikáta -e ž zlití glas (c, č, č, dž, dž ipd.); **afrikáten** -tna -o
afrónt -a m: **afrónt** proti oblasti **nasprolovanje**, **žalitev**
ága m áge -i -o pri -i z -o; **ágin** -a -o; **Céngíć** ága, **Smáíl** ága, **rod. Céngíć** áge, **Smáíl** áge **úd.**; **Céngíćagin** -a -o, **Smáílágin** -a -o; **smrt Smáíl** age **Céngíća**; **agínica** -e ž: **Hásan** agínica, **Hásan** agínice, **Hásanagíníčin** -a -o
Agamémnon -a m os. i. **Homerjevega junaka**, **Agamémnonov** -a -o, **agamémnonski** -a -o
agáva -e ž **bot.**: stoletna agáva

agénde agénd ž mn. poslovanje, delo, zapisnik, dnevnik
 ágens -a m gibaló, činitelj, duša česa (pri delu), vodilo, med. učinkujoča snov ali sila
 agént-čnta m, agéntka -e ž opravnik, posrednik, zastopnik, potnik, navijač, hujskač, plačanec; agéntski -a -o; agencija -e ž posredovalnica, zastopstvo, poročevalni urad; agentúra -e ž; agencijski -a -o; agencije -ij ž mn. med. kemično delujoče snovi, kemikalije
 agilén -lna -o [-ín-] gibčén, prožen, delaven; agilnost -i ž prožnost, delavnost, gibčnost
 agirati -am delati kretnje, mahati z rokami med govorjenjem; ákcija -e ž kretnja z roko
 agitirati -am za koga ali za kaj razgibavati, delati na, vplivati na, naganjati ipd.; agitiranje -a s; agitácija -e ž med. nemirnost, premetavanje, naganjanje; agitacijski -a -o: ~i govor, shod; agitátor -ja m, agitátorica -e ž, agitátorski -a -o: ~i nastop, ~a beseda
 aglomerát -a m sprimek; aglomerácija -e ž sprijemanje, kopičenje lave in kamenja
 aglutinácija -e ž sprijemanje staníc, lepljenje sufiksov na oblike; aglutinirati -am povzročiti zlepitev, zlepliti se; aglutinirajóč -a -e: ~i jeziki
 agnoscírati -am ugotoviti istovetnost, prepoznati
 agógika -e ž glas., agógičén -čna -o
 agonija -e ž smrtni boj, umiranje, pojemanje; agoníjski -a -o, agoníálen -lna -o [-ín-]: ~i stádij bolezní smrtno stanje
 agráren -rna -o poljedelski, zemljiški: ~a reforma; agronomija -e ž veda o poljedelstvu, agronom -a m strokovnjak za poljedelstvo,

agronómka -e ž; agronomičén -čna -o, agronomíski -a -o; agrárec -rca m pripadnik kmetske politike; agrárski -a -o
 agregát -a m skupek, mat. mnogočlenski izraz, vsola, min. skupek več snovi v celoto; agregáten -tna -o, agregácija -e ž
 agresíven -vna -o napadalen; agresívnost -i ž napadalnost; agresíja -e ž napad; agrésor -ja m napadalec
 Agrípa -a in -e m os. i. rimskih cesarjev, Agrípov -a -o, Agrípina -e ž os. i., Agripínin -a -o
 Ahácelj -clja m os. i., Ahácljev -a -o, aháceljski -a -o [-célj-]
 Ahácij -a m os. i., Ahácijev -a -o; Ahác -a m, Ahácov -a -o in Aháčev; Ahéc [-éc] Ahcà m os. in kr. i. (vrh pri Turjaku); Ahčév -éva -o; Áhácič -a m os. priim., Ahéin -a m os. priim.
 Ahája -e ž, Ahájec -jca m, ahájski -a -o
 Áhasver -a m večni popotnik, Áhasverov -a -o: ~ članek; áhasverski -a -o: ~i značaj, ~a narava
 ahát -a m vrsta dragulja, aháten -tna -o
 Áheron -ta m mit. i., áherontski -a -o
 Ahíl -a m os. i. grškega junaka, Ahílov -a -o: ~a peta; ahílski -a -o: ~a zamerljivost; ahílsko občutljiv [povsod -il-]
 aitiologíja -e ž proučevanje vzrokov; aitiolóški -a -o: ~a pravljica, gl. tudi etiologíja
 áj ájva ájta ájmo ájte medm.
 Ájas Ajánta m os. i. grš. junaka, Ajántov -a -o, ajántski -a -o
 ájbiš -a m slez, ájbišev -a -o slezov: ~ cvet, čaj; ajbiševína -e ž slezovina
 ájd ájda m pogan, mn. ájdi in ájdje, ájdinja -e ž poganka,

ájda

ájdivski -a -o poganski, ájdovstvo -a s poganstvo
ájda -e ž, ájdov -a -o: ~ cvet, med; ájdovec -vca m ájdov kruh; ájdovica -e ž ájdova slama
Ájshil -a m os. i. grškega tragika; Ájshilov -a -o: ~e tragedije, ~ nazor, ~a trilogija, ~a Orestíja; ájshilski -a -o: ~a resnost, ~i vzor, ~i slog, ájshilsko vzvišen [povsod: -il-]
akácija -e ž, akácijev -a -o: ~ les
akademíja -e ž: 1. Slovenska akademíja znanosti in umetnosti; biti v akademíji, íti v akademíjo, iz akademíje; akademíjski -a -o: ~i odbor, slovar, ~a hiša; 2. visoke šole: glasbena, trgovska ~; biti na akademíji, íti na akademíjo in z nje; akademíjski -a -o: ~a predavalnica, ~a učilnica; 3. prireditve: biti pri akademíji, íti k akademíji in od nje ali biti na akademíji, íti na akademíjo in z nje; akademíjin -a -o: ~ spored, uspeh, ~a točka; akadémik -a m, akadémíčarka -e ž; akadémíčen -čna -o = akadémski -a -o; Académia operosórum = Akademíja operózov, v Akademíji operózov
akataléktíčen -čna -o polnoštevilen: ~i verz
akcént -énta m poudarek, naglas; akcénstki -a -o poudaren, naglasen: ~a znamenja; akcentuírati -am poudariti, poudarjati, akcentuíranje -a s naglaševanje, poudarjanje; akcentuácija -e ž naglaševanje, poudarjanje; akcentuacijski -a -o naglaševalen, poudarjalen; akcentologija -e ž nauk o poudarku, akcentológ -a m, akcentolóški -a -o
akceptírati -am sprejeti, akceptácija -e ž sprejetje, sprejem

akcidénca -e ž prigodek, nebitvena, stranska lastnost; akcidénčen -čna -o in akcidentálen -lna -o prigoden, nebitven, slučajen, stranski; akcidénčnost -i ž in akcidentálnost -i ž nebitvenost, prigodnost [-ln-]
ákcija -e ž délnica, ákcijski -a -o délniški: ~a družba; akcionár -ja m délničar; akcionárski -a -o délničarski: ~a nagrada
ákcija -e ž delo, delovanje, podjetnost: ~ za bólnico, mladinsko progó; stopiti v ákcijo začeti z delom, delati; ákcijski -a -o deloven: ~i odbor, radij, ~o področje; gl. tudi agirati
aklamírati -am koga ploskati komu, s ploskanjem priznavati, pritrdjevati, častiti, soglasno voliti; aklamácija -e ž ploskanje, pritrdjevanje, priznanje; biti izvoljen per acclamationem = soglasno, s ploskanjem, z vzklikom
aklimatizírati -am se prtvaditi, prilagoditi se novemu podnebjú, okolju, razmeram; aklimatizácija -e ž prilagajanje, prilagoditev, privajanje
ako vez. [nasl.], akorávno, akotúdi, akopráv, +akopram
akomodírati -am (se) prtvaditi, prilagoditi, prilagajati, privajati (se), naravnati; akomodácija -e ž prilagoditev, privajanje, naravnava, med. prilagodljivost ošesne leče
akontácija -e ž naplačilo, predjem, plačilo na račun; akontacijski -a -o
akórd -a m glas. sozvoč; soe. dogovor, pogodba: delati na ~ bili plačan od kosa, od storjenega dela; akórden -dna -o od kosa plačan, pogodben: ~o delo; akordánt -a m kdor odda delo na akórd (delodajalec); akordêr -ja m kdor dela na akórd (dela-

vec); akordêrstvo -a s, akordêrski -a -o
akreditirati -am *pooblastiti, poveriti*; akreditiran -a -o *pooblasten, opolnomočen*; ~i poslanik; akreditiven -vna -o *poverilen, pooblastilen*; ~a pisma *poverilnica*
akribija -e *ž natančnost, skrbnost*
akrobacija -e *ž (telovadna) spretnost*; akrobát -a m; akrobátски -a -o
Akrópola -e *ž l. i. atenskega zgornjega mesta, zlasti gradu s svelišči in gledališči*; akrópolski -a -o [-ls-]; v *pren. pomenu*: grad, umetnostno središče se *piše z malo*: ljubljanska akrópola
akrótih -a m *pesniški ukras (posvetilo z začetnimi ali končnimi črkami verzov)*
Aksákov -a m *os. i. ruskega slovanofila*; ostrina Aksákova, duh Aksákova; aksákovska svobodoljubnost, aksákovsko svobodoljuben
aksiologija -e *ž veda o vrednotah*, aksiológ -a m, aksiolóški -a -o
aksióm -a m *razvidno načelo, resnica*; aksiómски -a -o; aksiomátika -e *ž nauk o aksiómih, aksiómски sostav*; aksiomátičen -čna -o *kar je aksiómsko trdno*; aksiomátik -a m
ákt -a m *dejanje*: zgodovinski ~, zadnji ~; ~ v drami, na odru; *um. kip, podoba, model golega telesca*; *pr. uradni spis, listina*; v *tem pomenu nav. v mn. m* ákti -ov; ad acta (*okr. a. a.*) *lat. med spise, l. j. gre med stare spise, stvar je zaključena*
aktér -ja m, aktérka -e *ž igravec, igralka*; aktêrski -a -o *igralski, nenaraven, zlagan, hlinjen*; aktêrstvo -a s *glumaštvo, zlaganost, hlinjenost*
aktiv -a m *slovn. [áktij -iva] tvorni glagolski način*; *soc. [ak-*

tij -iva] *delovna skupina*; *slovn. áktiven -vna -o*: ~i način, ~a oblika; *soc. áktiven -vna -o v službi, delaven, podjeten, priden, prizadeven*; *aktivnost -i ž delavnost, podjetnost, pridnost, prizadevnost*; *aktivizirati -am podžigati, podžgati, navduševati, buditi k delu*; *aktivizácija -e ž in aktiviziranje -a s podžiganje, navduševanje*; *aktivist -a m, aktivistka -e ž kdor aktivizira*; *aktivizem -zma m življenjski nazor dejavnosti (naspr. trpnosti, vdanosti)*; *aktivističen -čna -o, aktivistovski -a -o*: ~i zbor, tečaj; *aktivirati -am v delo, v službo sprejeti*
aktíva -ív s *mn. trg.* -om -a v -ih z -i (+ *aktivam, v aktivah, z aktivami*); *aktiva -e ž aktivna vojska*
áktovka -e *ž torba za akte, papirje*
aktuálen -álna -o [-áln-] *sodoben, času primeren, živ, boleč, pereč, nujen*; *aktuálnost -i ž važnost, sodobnost, nujnost, živost, pomembnost, potreba*; *aktualizirati -am sprožili, načeti, oživiti*: ~ vprašanje, zadevo; *aktualizácija -e ž oživitev, sprožitev zadeve, vprašanja*
aktuár -ja m, aktuárka -e *ž pisarniški uradnik, računar rentabilnosti v zavarovalnicah*; *aktuárski -a -o*: ~o mesto
akumulátor -ja m, akumulátorski -a -o: ~a črpalka; *akumulácija -e ž nabiranje, zbiranje, kopičenje*; *akumulácijski -a -o zbiralen, nabiralen*: ~i urad, ~a pisarna; *akumulirati -am zbirati, zbrati, kopičiti, nakopičiti*
akústika -e *ž nauk o zvoku, zvokoslovje*; *akústičen -čna -o slušen, zvočen, posluhu ugoden*: ~a zagnava, ~a dvorana; *akústik -a m kdor se z akustiko ukvarja, zvokoslovec*

akút

akút -a m *ostrivec* (naglasno znamenje), akútov -a -o: ~o znamenje; akutírati -am zaznamovali z ostrivcem, akutíran -a -o *rastoče poudarjen*

akúten -tna -o *nujen, silen, pereč, kud, nagel, hiter, oster*: ~o vprašanje, ~o vnetje slepiča, ~a zastrupitev; akútnost -i ž *nujnost, silnost, ostrina, naglica*

ákuzativ -a [-i-*iv*] m *tožilnik, četrti sklon*; ákuzativen -vna -o *tožilniški*: ~a *zveza*

akvarél [-él] -a m *slika z vodnimi barvami*; akvarélen -lna -o [-éln-]: ~a *slika, ~i portret*; akvarelist -a m, akvarelistka -e ž *akvარი* -a m *posoda z vodo za hranjenje živali ali rastlin v sobi*; akvárijski -a -o (+ akvaričen -čna -o)

Akviléja -e ž *kr. i. Ogléj*; akviléjski -a -o *ogléjski*

akvirírati -am *pridobivati, pridobiti, nabirati*; akvizicija -e ž *pridobitev, prirastek, nabiranje*; akvizitêr -ja m *zbiratelj, nabiralec naročnikov, odjemalcev*; akvizitêrski -a -o: ~i *uspeh, ~a sposobnost, ~o delo*

+à *la slovenimo*: burke à la Nestroy burke, kakor (kakršne) so Nestroyeve; burke Nestroyevoga kova, Nestroyeve vrste ipd.; tragedija à la Shakespeare shakespeareška tragedija; drama à la Ibsen *tbsenovka* ipd.

alabáster -stra m, alabástrski -a -o, alabástrn -a -o: ~a *vaza*

Álarih -a m *os. i., Álarihov* -a -o

alárm -a m *prepláh, klic k orožju, k pazljivosti, pripravljenosti*, + *vzbuna*; alarmánten -tna -o *razburljivo, vznemirljivo*; alármen -mna -o: ~ *stanje*; alarmírati -am *pokonci spraviti, preplašiti, vznemiriti, razburiti*; alarmíran -a -o *sklican, pripravljen, opozorjen*

Alaródi -ov m *mn. skupno ime za stara plemena na južnem Kavkazu*; alaródski -a -o: ~i *jezik*; alaródsčina -e ž

Alasia da Sommaripa m *os. i. [alázija da somaripa]*, Alasija da Sommaripa, Alasiju da Sommaripa, z Alasijem da Sommaripa; Alasijev -a -o: ~ *slovar ali slovar Alasija da Sommaripa* [povsod: alázi-]

álba -e [-lb-] ž *liturg. dolgo belo mašno oblačilo*, álben -bna -o [-lb-]: ~e *čipke*

Albánija -e ž *kr. i., Albánek* -nea m, + *Albanéz* -a m, *Albánka* -e ž, *albánski* -a -o, *albánsčina* -e ž [povsod: alb-]

Álbert -a m *os. i., Álbertov* -a -o (*Vójteh, Vójtehov*), *Albêrta* -e ž, *Albêrtin* -a -o, *Álbertna* -e ž [povsod: alb-]

Álbi -ja m *kr. i. mesta v juž. Franciji*, *Albižan* -ána m, *Albižánka* -e ž, *albižánski* -a -o: ~a *vojska*; *albižan* -ána m *pripadnik verske ločine* [povsod: alb-]

Albín -a [alb-, + *álbín* -a] m *os. i., Albínov* -a -o; *Bíne* -eta m, *Bínetov* -a -o; *Albína* -e ž *os. i., Bínca* -e ž *os. i., Bínčin* -a -o

álbum -a m *knjiga s slikami ali s praznimi listi (za vpisovanje spominskih besed in podpisov)*; *álbumski* -a -o: ~i *verz* [povsod: alb-]

Alcibiád -a m *os. i., Alcibiádov* -a -o; *Alcibiáda* -e ž *pesnik* o Alcibiádu; *tudi* Alcibiád

alegorija -e ž *prilika, podoba*; alegóričen -čna -o, alegóričnost -i ž; alegórika -e ž *natin izražanja s prilikami*; alegorizírati -am v alegoriji *kaj povedati, izraziti*; alegorizácija -e ž

Aleksánder -dra m *os. i., Aleksándrov* -a -o; *Aleksánder Vélíki*; *Aleksándra* -e ž, *Aleksándrin* -a -o; *Aleksandrija* -e ž *kr. i.*

mesta v Egiptu, Aleksandríneec -nca m, Aleksandrínka -e ž, aleksandrínski -a -o: ~i rokopis, ~a filozofija, šola; aleksandríneec -nca m *dvanajstérec, franc. verz z 12 zlogi*

Aleksándrov -a m pesniško ime Josipa Murna; pesmi ~a

alelúja 1. *vzklík veselja*; 2. aleluja -e ž voščiti veselo alelujo veliko noč; 3. ~ -e ž *velikonotna jed*: mati postavi na mizo skledo alelúje; 4. *kot naslov*

Aleluja m *neskl.*: Händlov ~

Alemán -a m, alemánski -a -o, alemánščina -e ž, Alemánija -e ž

Alembert, D' -a [dalambér -béra] m franc. mat. in filozof; D'Alembertov -a -o [dalambéroy]

Alénka -e ž, Aléncica -e ž, Lénka -e ž, Lénčica -e ž; Alénkin -a -o, Lénkin -a -o

Alěš Alěša m os. i., Alěšev -a -o: ~a repa; Alěksija -e ž, Alěksijin -a -o

Alěšovec -vca m os. i., Alěšovčev -a -o; alěšovčevski -a -o

Aleúti -ov m mn. otočje ob Ameriki, aleútski -a -o

álfa m neskl.: od álfa do ómega; mali álfa, kót álfa, v kotu álfa, z álfa se začne alfabet, žarki álfa (+ álfa žarki) [-lf-]

alfabét -a m: grški ~, hebrejski ~; po alfabétu; alfabétičen -čna -o *abecedn*: ~i seznam, ~a ureditev; alfabétski -a -o [*povsod: alf-*]

Alfieri [-fiér-] -ija m os. i. ital. pesnika, Alfierijev -a -o

Álfonz -a m os. i., Álfonz Kastilski; Álfonzov -a -o

álga [álg-] -e ž

álgebra [álg-] -e ž, algebrájski -a -o

ali [nasl. in áli] 1. vez. a) loč. (brez vejice): priněsi vina ali piva; jaz ali ti, eden mora iti; ali delaj ali pojdi! b) *protivni*

(z vejice): veliko sem videl, ali kaj takega še ne; saj je res, ali vse nič ne pomaga; 2. *prisl. a) vpraš.*: ali je res? ali veš, ali je doma? vprašuje, ali pojdem domov ali ostanem v mestu; b) *poudarni*: áli bo gledal! áli sem gal! áli nas je bilo!

aliánsa -e ž zveza: »Sveta aliánsa«; aliánsen -sna -o *zvezen* aliás *prisl. drugače, po domače* álibi m *nav. neskl. ali pa -ija »drugod«*: dokazal je svoj álibi *da ni bil na kraju dejanja ob določenem času*; z álibi ali z álibijem se je hitro opral

aliírati -am zavezati, zvezati; aliíran -a -o zavezan, zvezan (po pogodbi): ~i narodi; aliíranec -nca m *zaveznik*

aliménti -ov m mn. stroški za vzdrževanje, vzdrževalnina; alimentácija -e ž vzdrževanje, plačevanje preživnine; alimentacijski -a -o prehramben, vzdrževalen, preživninski; alimentáren -rna -o prehramben: ~a obolelost *pozročena po prehrani*

alínea -nee ž nova vrsta, odstavek: s to alíneo, od te alínee

aliterácija -e ž pesniška figura, aliteracijski -a -o: ~i ukras

Alkáios Alkáia m os. i. grš. pesnika; alkáiski -a -o: ~a kitica, ~i verz [povsod: alk-]

alkálij -a m, alkálen -lna -o in alkáličn -čna -o lugov, lužen: ~e tvorbe, spojine, snovi; alkálijski -a -o: ~i učinek, ~e kovine; alkaloidi -ov m mn. [*povsod: alk-*]

alkimíja -e ž, alkimíst -a m, alkimístičn -čna -o [povsod: alk-]

alkohól [alkohól] -a m, alkohólen -lna -o [-óln-]: ~a pijača, industrija; alkohólik -a m *kdor je vdan pijáci*; alkohóličn -čna -o: ~a pijača, alkoholizem -zma m, alkoholizírati -am

allegretto

allegretto [alegréto] ital. prisl. glas. zmerno, nekoliko živahno: ~ igrati, peti; kot naslov ali del skladbe m neskl.: začenja se z allegretto, v Allegretto, od allegretto dalje

allegro [alégro] ital. prisl. glas. hitro, živahno, veselo: ~ igrati, peti; kot naslov ali del skladbe m neskl.: značilnosti v Allegro, od allegro naprej, skladba se konča z allegro

almanáh -a m koledar, letopis, almanáhovec -vca m sotrudnik, sodelavec almanáha; almanáhovski -a -o [povsod: alm-]

áloa áloe ž, áloi áloo, rod. mn. áloj; áloin -a -o: ~ cvet; ljudsko alója -e ž, alójin -a -o

alódij -a m svobodno posestvo, alodiálen. -lna -o [-ln-]: ~ o imetje, ~a državnica

àlógíčen -čna o nelógíčen, nedosleden; àlógíčnost -i ž

Alózij -a m os. i., Alózijev -a -o; Alózija -e ž, Alózijin -a -o; alózijski -a -o; Lóž -a m, Lóžov -a -o, Lóžze -ta m, Lóžetov -a -o; Lóžek -zka m, Lóžkov -a -o; Alojzijevišče -a s dijaški zavod, alojzijeviški -a -o, alojzijeviščnik -a m

alokúcija -e ž nagovor

alpáka -e [alp-] ž zool. vrsta lame, volne in blaga; kem. vrsta zlitine iz bakra, niklja, cina in cinka; blago iz alpáke ali blago alpáka (+ alpaka blago); alpákasto srebro. alpákastega srebrá, + alpáka srebró, + alpáka srebrá

Alpe Alp [álpe álp] ž mn., álpški -a -o: ~i svet, ~a flora, ~o podnebje; alpinski -a -o planinski, gorski, alpinec -nca m planinec, gorski vojak; alpinizem -zma m veda o planinstvu, alpinistika -e ž planinstvo, praktično uveljavljanje alpinizma; alpi-

nističen -čna -o, alpinist -a m, alpinistka -e ž kdor se s planinstvom ukvarja [povsod: alp-] ált -a [ált-] m, áltovski -a -o: ~i solo, ~a melodija; altist -a m, altistka -e ž ali altistinja -e ž alterácija -e [alt-] ž sprememba, menjava (glasu, utripanja); alterírati -am spremeniti, menjati (glas)

alternatíva -e [alt-] ž izbira med dvema možnostima; alternativen -vna -o: ~a odločitev; postaviti vprašanje alternativno

altruizem -zma [all-] m nesebičnost (naspr. egotzem), altruističen -čna -o nesebičen, altruist -a m nesebičen, človekoljub; altruistovski -a -o

aluminij -a m, alumínijev -a -o: ~i silikati, ~ oksid; alumínijast -a -o: ~a posoda, ~a kovina, snov; aluminotermíja -e ž, aluminotermičen -čna -o; alumosilikát -a m, alumosilícijski -a -o

alúvij -a m najmlajša geološka plast, naplavina; aluviálen -lna -o [-áln-]: ~a tla

aluzíja -e ž namig, namigavanje; aludírati -am namigniti, namigavati

Alzácija -e [alz-] ž, Alzáčan -a m, Alzáčanka -e ž, alzáški -a -o Alžír -a [alz-] m, Alžirec -rca m, Alžírka -e ž, alžírski -a -o

Amadís -a m junak srednjeveških viteških romanov; Amadísov -a -o, amadísovski -a -o

amalgám -a [-alg-] m, amalgámški -a -o: ~a plomba; amalgamírati -am, amalgamíran -a -o, amalgamíranje -a s

Amálija -e ž os. i., Amálijin -a -o; Málka -e ž, Málkin -a -o [-álk-] amandmá -ája m dopolnilni, spreminjevalni predlog; amandmájski -a -o: ~i osnutek

amatêr -ja *m*, amatêrka -e *ž* *kdor se nepoklicno (iz ljubezni) ukvarja s čim*; amatêrski -a -o, amatêrstvo -a *s (v umetnosti, športu, fotografiji)*

Amazónka -e *ž* *grško bajeslovno bitje, amazónka -e ž bojevita, huda ženska*; amazónski -a -o *bojevit, hud, oster*

Amazónka -e *ž* *l. i. reke*, amazónski -a -o; amazonít -a *m* *amazoníski kamen*

ambaláža -e *ž* *zavoj, zavitek, zavijanje*; ambalážen -žna -o *zavijalen, pošiljalen*; ~i *stroški*

ambasáda -e *ž* *poslaništvo*, ambasáden -dna -o; ambasádor -ja *m* *poslanik*, ambasádorski -a -o *poslaniški*

ambícija -e *ž* *častiljubnost, častihlepije, prizadevnost*; ambiciózen -zna -o *častihlepen, prizadeven, stremljiv*; ambicióznost -i *ž* *častihlepnost*

ámbra -e *ž* *dišéca morská smola*
Ambrózij -a *m* *os. i.*, Ambrózijev -a -o; Ambrózija -e *ž*, Ambrózijin -a -o; ambrozijánski -a -o; ~i *obred*, ~o *petje*; Ambróz -a *m*, Ambróžev -a -o

ambrózija -e *ž* *bajeslovna božanska jed*, ambrózijski -a -o

ambulánca -e *ž* *pošta na vlak*, ambulánčen -čna -o; ~i *voz pošni voz pri vlak*

ambulánta -e *ž* *kraj za prvo zdravniško pomoč, vojna bolnišnica, voz za prevažanje bolnikov in ranjencev*; ambulánten -tna -o *hodet, premakljiv, selilen*; ~o *zdravljenje zdravljenje v ambulato*
ambulatorij -a *m* *zavod za zdravljenje neležékih bolnikov*, ambulatorijski -a -o

ameliorácija -e *ž* *izboljšanje*, amelioracijski -a -o *izboljševalen*, ameliorírati -am *izboljšati*, *izboljševati*

ámen *m* *neskl.*: njegov *amen* je bil odločen, končal je z običajnim *amen*, brez *amen* ni molitve, ne pridem do *amen*; ámen = *konec*: tako bo pa ámen besedi

amenoréja -e *ž* *med.*

Amérika -e *ž*, Južna ~, Severna ~; Améričan -ána *m*, Amérikanec -nca *m*, Améričanka -e *ž*, Amérikanka -e *ž*; amériški -a -o, júžnoamériški -a -o, sévernoamériški -a -o; amérikanski -a -o; amérikanizem -zma *m* *amériška jezikovna posebnost, duh praktičnosti in pridobitnosti*; amérikanizácija -e *ž* *ustvarjanje enotne amériške kulture, mehanizacija življenja*

ametíst -a *m* *dragi kamen*, ametístov -a -o, ametísten -tna -o
amfibija -e *ž* *dvoživka*, amfibijski -a -o; ~o *letalo (za kopno in morje)*

amfibráh -a *m* *metrična stopica* (∪ — ∪), amfibráhičen -čna -o
amfiteáter -tra *m* *polkrožen prostor s stopničasto se dvigajočimi sedeži*; amfiteátrski -a -o, amfiteatrálen -lna -o [*-áln-*] *kar ima obliko amfiteátra*

ámfora -e *ž* *antični vrč z dvema ročema*

amid -a *m* *kem.*, amidoogljikova kislina, amidobencól -a *m*

Amiens -a [*amjén -a*] *m* *kr. i. franc. mesta*, amienski [*amjén-ski*] -a -o, Peter Amienski, Petra Amienskega *os. i.*

amnestíja -e *ž* *pomilostitev*, amnestíjski -a -o *pomilostitven*; ~i *odlok*; amnestírati -am *pomilostiti*, amnestíranec -nca *m* *pomiloščenec*, amnestíranka -e *ž* *pomiloščenka*

amnezija -e *ž* *izguba spomina*

amónij -a *m*, amónijev -a -o; ~ bikarbonát; amóniak -a *m*

Amor

Amor -ja *m* rimski bog ljubezni, Ámorjev -a -o: ~ kip; ámor-ski -a -o Ámorju podoben; ámor -ja *m* ljubezen, amorét -a *m* um. okrasni kipi krilatih dečkov
ámorálen -lna -o brez morale, brez čuta za pravno; ámorálnost -i ž, ámoralíst -a *m*, ámorálnož -a *m* [povsod -ln-]
amórien -fna -o brezličen, brez-obličen, brez lastne podobe, ne-izrazit; amórnost -i ž
amortizácija -e ž odplačevanje, poravnavanje dolga; amortizacijski -a -o: ~i stroški; amortizirati -am odplačevati, poravnovati dolg
ámpak vez.: ne óče, ~ máti; nisi pomágal, ~ nagájal; ne samó (lè) neúmen, ~ tudi hudóben; ne tú, ~ tám
Ampère Ampèra [ampér -a] *m* franc. fizik, Ampèrov -a -o: ~ zakon, ~o pravilo; amper -a [ampér -a] *m* (okr. A) enota za jakost električnega toka; ampèrski -a -o: ~a ura; amper-méter -tra *m*
amplificirati -am razširiti, ampli-fikácija -e ž razširitev
ámplion -a *m* zvočnik
amplitúda -e ž valovna dolžina
ampúla -e ž med. hruškasta ste-kleničica za zdravila, razširjeni del vollega organa
amputirati -am odrezati, odstraniti: ~ ud, kos ozemlja; ampu-tácija -e ž, amputacijski -a -o: ~ nož, štrclj, ~a politika
Ámsterdam -a *m* kr. i. mesta, ámsterdamski -a -o
amulét -a *m* vražni obesek v obrambo proti zlim silam, nesrečam, boleznim ipd.; amuléten -tna -o: ~i obesek, ~a sve-tinjica
Ámundsen -a *m* raziskovalec polarnih krajev, Ámundsenov -a -o: ~a pot v Antárktiko; ámundsenki -a -o: ~i značaj

ámúzičen -čna -o, ~čnost -i ž
Ána -e ž os. i., Ánín -a -o; Ánica -e ž, Áničin -a -o; Ánčka -e ž, Ánčkin -a -o; Ánka -e ž, Ánkin -a -o
anabaptíst -a *m* prekrščevalce, anabaptizem -zma *m* prekršče-valstvo, anabaptístovski -a -o prekrščevalski
Anábazis ali Anábaza -e ž naslov grških popisov bojnih pohodov: Ksenofóntova ~, ~ Aleksan-dra Vélikega
anáfora -e ž ponavljanje iste besede (pesnijska figura); anafórien -čna -o ali anáforski -a -o: ~o govorjenje
anahorét -a *m* puščavnik, anahorétski -a -o puščavniški
anahronízem -zma *m* časovna ne-skladnost; anahronístičen -čna -o
anokolút -a *m* nedoslednost v stavčni zvezi; anokolútski -a -o: ~i stavek
Anákreon Anákreonta *m* os. i.; Anákreontov -a -o: ~a poezija; anakreóntski -a -o = anakreón-tičen -čna -o: ~a poezija; ana-kreóntik -a *m* kdor Anákreonta posnema in anakreóntsko ali ana-kreóntično pesni; anakreóntika -e ž vrsta poezije v slogu Anákreonta; anakreóntiški -a -o: ~i nastop
anakrúza -e ž predtakt v glasbi in poeziji, prvi nepoudarjeni zlog v verzu s padajočim ritmom
Anakságora -a in -e *m* os. i. grš. filozofa, Anakságorov -a -o
Anaksimánder -dra *m* os. i. grš. filozofa, Anaksimándrov -a -o
analfabét -a *m* nepismen človek, neizobraženec; analfabétski -a -o: ~i tečaj; analfabétstvo -a *s* nepismenost, analfabétizem -zma *m* [povsod: -lf-]
análi -ov *m* mn. letopis, analíst -a *m* letopisec, analístičen -čna -o: ~i spis, slog

analíza -e ž *razčlenjevanje, razčlenitev, razkrajanje, razkrojitev, razstavljanje*: slovnična, kemična, matematična, filozofska ~; analitičen -čna -o: ~a geometrija, funkcija, psihologija; analitik -a m, analizirati -am, analiziranje -a s, analizátor -ja m: optični ~, analizátorski -a -o

analogíja -e ž *skladnost, ujemanje, podobnost, nalika, istovrstnost, enakost, izenačevanje*; analógen -gna -o = analógičen -čna -o *skladen, podoben, istovrsten, enak*

Ánam -a m l. i., ánamski -a -o: ~a obala, ~o podnebje, *toda*: Ánamske Kordiljêre; Anamit -a m *prebivalec Anama*, anamít-ski -a -o, anamítščina -e ž

anamnéza -e ž *zbirka podatkov o bolniku, navedbe o nastanku bolezni*; anamnéstičen -čna -o: ~i podatki

ánanas -a m *južnoameriški sad. vrsta jabolk*; ánanasov -a -o: ~ okus, vonj

anapést -a m *stopica* (U U—), anapéstovski -a -o *ali* anapéstski -a -o

anarhíja -e ž *brezvladje, nered, brezpravnost*; anárhičen -čna -o, anarhízem -zma m *nazor, ki ne priznava nobene oblasti*; anarhíst -a m *prevrátnež, anarhističen* -čna -o

anastátičen -čna -o: ~i snimek

Anastázij -a m os. i., Anastázijev -a -o, Anastázija -e ž, Anastázijin -a -o

anátema -e ž *prekletstvo*: izreči anátemo nad kom = *koga slovesno prekleti, izobčiti iz verskega občestva* = anatematizírati -am

anatomíja -e ž *razudovanje, raztelesenje, razčlenitev, razudba, veda ali knjiga o ustroju telesa*; anatomíjski -a -o; anatomíčen

-čna -o = *anatóm-ski* -a -o: ~a ugotovitev, metoda; anatóm -a m; anatomizírati -am

Ancóna -e [*ankóna -e*] ž *kr. i. ital. mesta*, ankónski -a -o, Ankónec -nca m, Ankónka -e ž

Andalúzija -e ž, Andalúzijec -jca m, Andalúzijka -e ž, andalúzij-ski -a -o

andánte *prisl. glas. počasi (igrati, peti), kot naslov ali del skladbe m neskl.: pri Andánte, od andánte naprej*; andantíno *prisl. glas. zmerno počasi, kot naslov ali del skladbe m neskl.:* v njegovem Andantíno, začne se z andantíno

Andechs-Merán -a [*ándeks-*] m l. i., andechs-meránski -a -o, Andechs-Meránci -ev m mn.

Ándersen -sena [*ándersen*] m os. i. *danskega pisatelja*, Ándersenov -a -o: ~e pravljice; ándersenovski -a -o

Ándersen-Néxö -öja m os. i. *danskega pisatelja*; Ándersen-Néxöjev -a -o [*ándersæn nékse-*]

Ándi -ov m mn. l. i. *južnoam. pogorja*, andezít -a m rud.

Andóra -e ž *kr. i.*, andórski -a -o

Andrée -ééja [*andré -éja*] m os. i., Andréjejev -a -o: ~ dnevnik, ~a ekspedicija, árktična odkritja; Andréjejeva ElektriKa

Andrèj -éja m os. i., Andréjejev -a -o; Andréjevo -ega s (30. nov.): od Andréjevega sèm; Andréjec -jca m, Andréjčev -a -o; Andréjček -čka m, Andréjčkov -a -o; Andréjčce -ta m, Andréjčetov -a -o; Andráž -a m, Andrážev -a -o; Andréjevec -vca m, Andréjevčev -a -o; Andréja -e ž, Andréjin -a -o; Andréjevka -e ž

Andréjčkov Jóže m *pis. ime*, spisi Andréjčkovega Józeta (+ spisi Andrejčkova)

Andréjev

Andréjev Leoníd *m ruski pisatelj, drame Leonida Andréjeva, Leonídu Andréjevu*
Andréjka -a in -e *m os. i., Andréjkov* -a -o: ~i spisi (+ Andréjkin)
Andrióli -ija *m os. i., Andriólijcv* -a -o: ~i prevodi
Andrómaha -e ž *os. i., Andrómahin* -a -o: ~o slovo od Hektorja
anekdóta -e ž *zgodbica; anekdotičen* -čna -o = *anekdótski* -a -o: ~i čut, ~o pripovedovanje; *anekdotén* -tna -o
aneksija -e ž *politična priključitev, prilastitev ozemlja; aneksijski* -a -o: ~i zakon, ~a politika; *anektirati* -am *priključiti, priklopiti, prilastiti si ozemlje; anektiranec* -nca *m, anektiranca* -e ž
anemija -e ž *malokrvnost, anémičen* -čna -o *malokrven*
anemométer -tra *m vetromer, anemométrski* -a -o
aneroíd -a *m tlakomer brez živega srebra*
anestezija -e ž *brežčutnost, omrtvičenje; anestezirati* -am *omrtvititi; anestiziran* -a -o *omrtvičen* -ena, *anestezijski* -a -o, *anestétičen* -čna -o *omrtvičen* -čna -o, *anestétikon* -a *m, mn. anestétika* -tik *s*
angazirati -am *koga v službo sprejeti, vzeti, najeti koga; ~ se v službo stopiti, zavezati se; angazmá* -ja *m pogodba za službo, najetje, obveza*
ángel [-el] -a *m, ángelov* -a -o: ~o češčenje; *ángelski* -a -o [-els]: ~a milina, čistost, ~o petje; *Ángelski grad; ángelc* -a *m, ángelček* -čka *m, ángelčkov* -a -o [-elč-]; *Ángelček* -čka *m, Ángelčkov urednik*
Angéla -e ž *os. i., Angélin* -a -o; *Ángélica* -e ž, *Ángéličin* -a -o

Angelico, Fra [fra *andžélíko*] *Fra Angelica* [-ka] *m l. i. it. slikarja, Fra Angelicov* -a -o
angína -e ž, *anginózen* -zna -o: ~e težave
Anglész -a *m, Anglészinja* -e ž, *Anglészev* -a -o, *Anglészinjín* -a -o, *angléški* -a -o, *angléščina* -e ž; *Angléško* -ega *s: na* -em, *z* -ega; *Anglija* -e ž: *v* -i, *iz* -e *anglikánec* -nca *m, anglikánski* -a -o, *anglikánca* -e ž, *anglikánstvo* -a *s angleška cerkev*
anglist -a *m, anglistka* -e ž *kdor se ukvarja z anglistiko; anglistika* -e ž *veda, ki proučuje angleški jezik in slovstvo; anglističen* -čna -o; *anglicízem* -zma *m posebnost angleščine*
anglo- *v sestavi: anglofil* [-il] -a *m, ~filski* -a -o [-is-] *anglofób* -a *m, ~fóbski* -a -o, *anglomán* -a *m, anglománski* -a -o, *Anglosás* -a *m, anglosáški* -a -o *in anglosaksónski* -a -o, *anglosásčina* -e ž; *angloamériški* -a -o *severnoameriški (naspr. latinski Ameriki); anglo-ameriški* -a -o: ~i sporazum (*med Anglijo in Ameriko*), ~a pogodba; *Angloameričán* -ána *m*
Angóra -e ž *kr. i., angórski* -a -o: ~a koza, mačka, ~i kunec, *angórka* -e ž (+ *angóra koza*)
anhidríd -a *m*
anhidrit -a *m, anhidritov* -a -o: ~ kristal; *anhidritski* -a -o
anilín -a *m, anilínski* -a -o: ~e barve
animáličén -čna -o *živalski, animáličnost* -i ž *živalskost*
animirati -am *spodbujati, spodbuditi, navduševati, navdušiti, razživiti koga za kaj, vneti; animíran* -a -o: ~a družba, bil je ves ~ *razvnet; animízem* -zma *m vera v dušo kot počelo sveta, animístičén* -čna -o, *animíst* -a *m*

animózen -zna -o *sovražen, hud, nevoljen*; animóznost -i ž *ne-naklonjenost, sovražnost*

Ánkara -e ž *kr. i., ánkarski -a -o*

ankéta -e ž *poizvedovanje, zbiranje podatkov*; ankéten -tna -o: ~tni odbor, ~a metoda

anóda -e ž, anóden -dna -o

anomalija -e ž *izjemnost, posebnost*; anomalén -álna -o [-áln-] *izjemen, poseben*

anonímen -mna -o *brezimen, neimenovan, nepodpisan*; anoním-nost -i ž *brezimnost, anoním -a m, anonímka -e ž, anonímnik -a m, anonímnica -e ž*

*anónsa -e ž *oglas, naznanilo*;

*anónsen -sna -o *oglasen, naznanilen*; ~i urad (+anónčen);

*anonsíratí -am *oglašati, oglašiti, naznaniti, naznanjati*

anorgáničen -čna -o *in anorgán-ski -a -o*

anormálen -álna -o [-áln-] *poseben, nenavaden, čudaški, ne-normálen*; anormálnost -i ž

ansám-bel [-bəl] -bla *m igralska družina, pevski zbor, godbeniki*; ansám-belski -a -o [-bəl-]: ~i izlet, nastop, ~a povezanost, ~o prizadevanje

Ánt -a *m l. i., mn. Anti in Ántje* Ántov; ántski -a -o

antagonízem -zma *m nasprotovanje, nasprotje, tekmovalje; med. nasprotno delovanje dveh mišic, zdravil*; antagoníst -a *m nasprotnik, tekmeč*; antagonístka -e ž, antagonístičen -čna -o

antánta -e ž *sporazum, zveza*; antánten -tna -o

Antárktika -e ž *območje južnega tečaja*, antárktičen -čna -o

anténa -e ž, anténski -a -o

ánti *prisl. menda, pač, saj*: ~ veš

anti-ima *v zloženkah časih stran-ski poudarek in pomeni proti-*; antifašíst -a *m, antidemokrátičen -čna -o, antikrist -a m hu-*

doben človek, antinacíst -a m, antidinástičen -čna -o, antikomunízem -zma m, antikomunístičen -čna -o, antirežimski -a -o, antinikotiníst -a m, anti-alkoholízem -zma m, antifemíníst -a m, antiimperialístičen -čna -o ild.

antibárbarus -usa *m jezikovni svetovalec v boju proti spačen-kam*; Tomínškov Antibárbarus

anticipírati -am *naprej, prej narediti, vzeti*; anticipácija -e ž *antifóna -e ž liturg. pripev, antifónski -a -o: ~i napev, ~o besedilo*; antifonírati -am *naprej peti pri koralu*, antifonátor -ja *m kdor antifonira*, antifonári-j -a *m zbirka liturgičnih napevov*

Antígona -e ž *os. i. Ojdtipove hčer-ke, naslov drame*; Antígonin -a -o: ~a krivda, antígonski -a -o: ~i problem

antíka -e ž *grško-rimski stari vek*; antičen -čna -o *kar je iz antike*, antičnost -i ž

antikvár -ja *m prodajalec starih knjig, starinar*; antikvariát -a *m zaloga in prodajalna starih knjig*; antikváričen -čna -o *iz antikvariata*; dobi se antikvá-rično = v antikvariátu; antikva -e ž *vrsta črk*

Antílje -ilj ž *mn. ameriško otočje*, antílski -a -o

antilópa -e ž *zool., antilópin -a -o, antilópji -a -e*

antimón -a *m kemična prvina, antimónov -a -o: ~ spoj, oksíd*; antimónski -a -o: ~i cvet, sijajnik = antimonít -a m

Antiohíja -e ž *kr. i. mesta v stari Síriji*, antiohíjski -a -o, Antiohíjec -jca *m, Antiohíjka -e ž*

antipátija -e ž *zoprnost, mržnja, odpor, nasprotje*; antipátičen -čna -o *zoprn, odvraten*

antipód -a *m prebivalec na nasprotni poltuli Zemlje; nasprotnik*

antisemit

antisemit -a m nasprotnik Židov, antisemitski -a -o, antisemitizem -zma m

antisépsa -e ž boj proti prisadu, gnitju, okužbi; antiséptičen -čna -o protiprisáden, protikužen: ~i ukrep, ~a sredstva; antiséptikum -a m, mn. antiséptika -séptik s protikužila, razkužila

antitéza -e ž nasprotje, antitétičen -čna -o nasproten: ~a figura, pesnitev, ~o izražanje; antitétik -a m kdor pogosto rabi antitézo, kdor antitétično = v antitézah misli, govori

antitoksín -a m strupu nasprotni strup

antologíja -e ž izbor, cvetnik (pesmi, črtic, del): antologija iz Zupanciča, Cankarja; antolóški -a -o, antológ -a m

Antón [+ánton] m os. i., Antónov -a -o; Ánte -ja m (+Ánteta), Ántejev -a -o; Tóne -ta m, Tónetov -a -o; Tónček -čka m, Tónčkov -a -o; Antónija -e ž, Antónijin -a -o; Tóna -e ž, Tónin -a -o; Tónine pesmi (Levstik); Tónčka -e ž, Tónčkin -a -o; sv. Antón puščávník, sv. Antón Padovánski, Maríja Antoinetta [antwanéta] -e

antracén -a m kem., antracénov -a -o; antracít -a m, antracítov -a -o in antracítски -a -o

antropo- v sestavi: antropocéntričen -čna -o s človekom kot središčem; antropofág -a m ljudožerec, antropofagíja -e ž ljudožerstvo; antropofób -a m kdor se ljudi boji, antropofobíja -e ž strah pred ljudmi; antropogeografíja -e ž geografíja s posebnim ozirom na človeka; antropomorfizem -zma m počlovečevanje, prenašanje človeških lastnosti na druga bitja; antropomórfičen -čna -o, antropomorfizírati -am;

antropozofíja -e ž človekoslovna filozofíja; antropobiologíja -e ž, antropobiolóški -a -o

antropologíja -e ž človekoslovje, človekoznanstvo, veda o človeškem načinu življenja in duševnem ustroju; antropológičen -čna -o človekoznanški, antropológ -a m, antropológinja -e ž kdor se z antropologijo ukvarja; antropolóški -a -o človekoznanški, človekoslovski

Antwêrpen [antwérpən] -pna m kr. i. mesta, antwerpenski -a -o: ~a luka [antwérpən-]

anuitéta -e ž letni znesek (obrok) po dogovoru, letnina; anuitéten -tna -o

anulírati -am uničiti, razveljaviti; anulácíja -e ž razveljavitev, anulácijski -a -o razveljavitven

Anžú ali Anjou -úja m kr. i. franc. mesta, anžújski -a -o, Anžújec -jca m, Anžújka -e ž; anžuvínka -e ž vrsta trte

aoríst -a m, aorístov -a -o: ~ pomen, ~a oblika

aórta -e ž glavna telesna utripálnica, žila odvodnica; aórten -tna -o

apanáza -e ž, apanážen -žna -o aparát -a m priprava, stroj, pristroj, mreža, organizácíja: foto-gráfски, fizikálni, stránkin ~; aparatúra -e ž sestav več aparátov, ustroj

apartmá -ja m stanovanje z več sobami, apartmájski -a -o

apatíja -e ž brezčutje, otopelost, nezanimanje, brezbriznost; apátičen -čna -o brezčuten, top; apátik -a m

apél [-él] -a m klic, poziv; apelírati -am (na koga) klicati, pozivati, vabiti koga; apelácíja -e ž priziv, prizivno sodišče, apelácijski -a -o: ~o sodišče

Apél -a m os. i., Apélov -a -o
apéndiks -a m *privesek, dodatek, med. slepič; apendicitis* -a m *vnelje slepiča*

Apeníni -ov m mn., apenínski -a

-o, Apenínski polotok *Italija*

apercipirati -am *razbirati zaznave, dojemati, spoznavati; apercépcija* -e ž *dojemanje, spoznavanje; apercépcijski* -a -o *doznaven, spoznaven, razbiralen: ~a spsobnost*

apetit -a m *tek, slast, okus, poželenje, skomine; apétiten* -tna -o *slasten, okusen, zapeljiv, mikaven, vabljiv*

aplanirati -am *zravnati s čim, poravnati*

aplavirati -am (čemu, kaj) *ploskati, pritrjevati, odobravati; aplávz* -a m *ploskanje, pritrjevanje, odobravanje s ploskanjem*

aplicirati -am *uporabiti, izpeljati, prilagoditi, pomeriti po: ~ pravilo, zakon, besede; med. ~ ovitek; aplikácija* -e ž *uporaba, prilagoditev, izpeljava, nameštanje ovitka; aplikácijski* -a -o: ~o delo

apnár -ja m, apnaríca -e ž *kdor ápno žgè ali prodaja; apnárski* -a -o; *apnáríti* -im *apno žgati, z njim trgovati; apnárjenje* -a s; *apnaríja* -e ž, *apnárstvo* -a s

apnèti -im *nepreh.: žile apnèjo, apnèl* -éla -o: *po-, zapnèle žile; po-, zapnèlost* -i ž: ~ *žil = poapnènje* -a s

ápniti -im *preh. v apno žgati, z apnom obdelovati (travnik, kožo); ápníl* -a -o, *poápnjen* -a -o, *apnítev* -tve ž *ali ápnjenje* -a s (*travnikov*); *apnováti* -újem *z ápnom gnojiti*

ápnno -a s, *ápnat* -a -o *od ápna umazan, vsebujóč apno, apnovít* -a -o; *ápnast* -a -o *ápnu podoben, od apna umazan; apnén* -a -o: ~ *kamen = apnénc* -nca

m ali apnénik -a m; *apnéna jama = apníca* -e ž, *apnéna zemlja = apnénska* -e ž *ali apnénska* -e ž; *apnéna voda = apnájca* -e ž, *apnéna prst; apnéńčev* -a -o, *apnéńčast* -a -o; *apnénska* -e ž *pet za žganje apna, apnéńčar* -ja m *kdor apnénsko kuri; apníšče* -a s

apodíktičen -čna -o *neovržen, trden, nujen, neizpodbiten, odločen* -čna; *apodíktično trditi* kaj *z vso golovostjo in odločnostjo, kakor da je trditev neizpodbitna, nujna; apodíktičnost* -i ž; *apodíktik* -a m

Apokalípsa -e ž *Skrivno razodetje sv. Janeza, svetopisemska knjiga; apokalíptičen* -čna -o *skrivnosten, nejasen, preroški, strahoten, grozen: apokalíptični jezdecí*

apókopa -e ž *slovn. izpuščanje končnega samoglasnika (n. pr. v verzu), apokopírati* -am *odrezati, izpustiti*

apokrífen -fna -o *podtaknjen, nepristen; apokríf* -a m *apokrífen spis, zlasti posnemanje svetopisemskih knjig; apokrífnost* -i ž

apologíja -e ž *obramba, obrambni spis ali govor, zagovor, utemeljitev, opravičenje; Platonova Apologíja Sokrata; apologét* -a m *branilec, zagovornik, kdor se ukvarja z apologétiko; apologétika* -e ž *obrambni sistem kot nauk, zlasti proti napadom na krščanstvo; apologétičen* -čna -o *obramben, utemeljevalen, zagovoren*

Apólón -a m l. i., Apólónov -a -o; *apolíníčen* -čna -o: ~a *lepota; apolíníčen človek = skladen, umerjen, harmóníčen človek*

Apolónija -e ž os. i., Apolónijin -a -o; *Polóna* -e ž, *Polónin* -a -o; *Polónica* -e ž, *Polóníčin* -a -o

apopleksija

apopleksija -e ž kap -i, božje -ga; apopléktičen -čna -o
aposiopéza -e ž zamolk (pesniška figura)
apostazija -e ž odpad, apostazirati -am odpasti; apostát -a m odpadnik; Júlíjan Apostát -a -a ali Apóstata -a in -e m
aposterioren -rna -o izkustven, kar zvem a posterióri = od nazvad, od učinka na vzrok, od posameznega na splošno; aposteriornost -i ž
apóstol -a m, apóstolov -a -o, apóstolski -a -o [-ls-]: ~a vera, cerkev, služba, vloga misijonarjev, gorečnost meri na to, kar je za vse apóstole značilno; apóstólstvo -a [-ls-] s, apóstólát -a m; apóstelj -na m ljudska oblika, apósteljski -a -o
apostróif -a m opuščaj; apóstrofa -e ž nagovor, ogovor (pesniška figura); apóstrofirati -am nagovoriti koga, obrniti se na koga
apotéka -e ž lekarna; apotékar -ja m lekarnar, apotékarica -e ž; apotécarski -a -o lekarnarski
apoteóza -e ž oboževanje, pobožanstvilev
apozícija -e ž gram. dostavek, pristavek; apozicijski -a -o = apozicionálen -lna -o [-án-]: ~i stavek, ~a raba
apretúra -e ž oddelek za raztegovanje in gladenje blaga
april [-íl] -a m mali traven, apríla = v aprilu, aprílov -a -o: ~ sneg, aprilovo vreme je bilo suho; aprílski -a -o: sredi poletja, pa je čisto aprílsko vreme; aprílska šala
aprióren -rna -o fil. kar je dokazano iz splošnih načel, zakonov ali vzrokov brez neposrednega ozira na izkustvo; samovoljen, neutemeljen: ~a trditvev, ~o dokazovanje; apriórnost -i ž; apriorízem -zma m zavračanje

izkustva, samovoljno odmišljanje, umisel brez stvarne podlage; apriorističen -čna -o kdor ali kar se nagiblje k apriorizmu
aprobírati -am potrditi, odobriti; aprobácija -e ž odobritev, potrdilo; aprobacijski -a -o odobritven, potrdilen, odobrilen: ~a listina, ~i odlök
aprosimativén -vna -o približen; aproksimativnost -i ž približnost
aprovizácija -e ž preskrba z živilji, prehrana; aprovizacijski -a -o prekramben: ~i urad, odbor
ápsida -e ž zaključeni polkrožni prostor okrog velikega oltarja, ápsiden -dna -o
ár ára m mera 100 m², okr. a
ára -e ž nadáv, zaarati -am zagotoviti si kaj z áro
Arábija -e ž kr. i., arábski -a -o, Arábec -bca m, Arábka -e ž; arábec -bca m konj arabske pasme; arabéska -e ž okrasek v arabskem slogu, arábščina -e ž
Aragónija -e ž kr. i. pokrajine, aragónski -a -o, Aragónc -nca m, Aragónka -e ž
Araméjec -jca m, Araméjka -e ž, araméjski -a -o, araméjsčina -e ž
aranžírati -am urediti, prirediti; aranžér -ja m prireditelj, reditelj; aranžmá -ája m ureditev, pogodba, dogovor, poravnava
arbitráža -e ž razsodništvo, razsodba, izravnava denarnih vrednot; arbitrážen -žna -o; árbitér -tra m razsodnik
arborikultúra -e ž gojitev drevja, drevjereja
arborín -a m tekočina za škropljenje drevja
Ardéni -nov m mn. pogorje na Francoskem; v Ardénih; ardénski -a -o
aréna -e ž torišče, prizorišče v cirkusu

areopág -a m najvišje (atensko) sodišče, areopáški -a -o

aretírati -am ustavili, prijeli, zapreli; aretácija -e ž prijelje, zapiranje; aretíranec -nca m, -nka -e ž kdor je prijel; arestánt -ánta m jetnik; arèst arèsta m zapor

Arezzo -a [aréco -a] m kr. i., aretínski -a -o, Aretíneec -nca m

Argentina -e ž kr. i. južnoamer. države, Argentíneec -nca m, Argentínka -e ž, argentínski -a -o

Árgo ž Árge -i -o v -i z. -o ime ladje v bajki o Argondvítik, Argonávť -a m, argonávťski -a -o; tako tudi zgod. časopis Árgo; urednik Árge, članek v Árgi

argón -a m kem. prvina

Argóni -ov m mn. (Argonnes) pogorje v sev. Franciji; argónski -a -o

Árgos -osa m l. i. starih grš. mest; Argólida -e ž grš. pokrajina

argument -énta m dokaz, argumentírati -am dokazovali, utemeljevati; argumentácija -e ž dokazovanje, utemeljevanje; argumentácijski -a -o dokazen, dokazilen: ~i postopek

arháičen -čna -o staroveški, pradeden, prvoten; arhaizem -zma m slovn. starinski, zastarel izraz; arhaizírati -am posnemati staro (v jeziku, umetnosti); arhaističen -čna -o po starem posnet, starinski

Arhángelsk -a m kr. i. rus. mesta, arhángelski -a -o, Arhángelec -lca m, Arhángelka -e ž [povsod: -el-]

arheologíja -e ž starinoslovje, arheológičen -čna -o, arheolóški -a -o starinoslovski, arheológ -a m starinoslovec

arhi -v sestavi nad-, višji, prvi: arhiépiskop -a m pravoslavni nadškof, arhimandrit -a m samostanski predstojnik na vzho-

du, arhidiákon -a m prvi diakon, nadzornik, arhiprézbiter -ja m prvi v družbi duhovnikov

Arhiméd -a m grš. matematik, Arhimédov -a -o: ~ zakon; arhimédski -a -o

arhitektúra -e ž slavbarstvo, umetnost stavbarstva; arhitékten -tna -o: ~o risanje; arhitékt -a m, arhitékťka -e ž stavbar, -ica, arhitékťovski arhitékťski -a -o stavbarski: ~o zborovanje; arhitektónika -e ž veda o stavbarstvu, arhitektónika Prešernovih pesmi; arhitektónski -a -o kar je v skladu z arhitektóniko: ~a lepota

arhív -íva [-íj -íva] m zbirka listin, prostor za shrambo listin; arhivski -a -o: ~i prostor, ~a omara, dvorana, ~o poslopje, ~i študij (v arhivu); arhiválíje -líj ž mn. listine, ki se hranijo v arhivu; arhiválen -lna -o [-ln-]: ~a razprava (oprta na arhiválíje), ~i študij; arhivár -ja m, arhivárka -e ž kdor upravlja arhiv, arhivárski -a -o

Ariádna -e ž l. i., Ariádnin -a -o: Ariádnina nit

Árij -a m os. i., Árijev -a -o: ~ nauk, arijánec -nca m pripadnik Árijev, arijánski -a -o: ~i nauk, razkol, ~a ločina; ariánizem -zma m

árija -e ž pesem, spev; árijski -a -o: ~i vložek, napev; ariózen -zna -o peven

Árijec -jca m l. i. za pripadnike indoevropskih jezikov nasproti semitskim; Árijka -e ž, árijski -a -o: ~o pleme

Ariósto -sta m os. i. ital. pesnika, Arióstov -a -o: ~ Orlando furioso; arióstovski -a -o

Aristárh -a m os. i. aleksandriškega slovníčarja in učitelja; prenes. strog sodnik in kritik;

Aristíd

- Aristárhov -a -o: ~e opombe k Homerju
- Aristíd -a m os. i. grš. državnik, Aristídov -a -o, aristídski -a -o: ~o pošten
- Aristófan -a m grš. komediograf, Aristófanov -a -o: ~a satira, komedija; aristófanski -a -o: ~a šala, ~o grob, jedek, duhovit
- aristokrát -a m plemič, plemenitaš; aristokrátinja -e ž plemkinja; aristokrátski -a -o, aristokrátičen -čna -o plemiški, plemenitaški; aristokracija -e ž plemstvo, plemenitaštvo, vlada plemstva; aristokracijski -a -o plemski, aristokratizem -zma m domišljava oholost in prezir ljudstva
- Aristótel [-el] -a m, Aristótelov -a -o: ~ nauk, ~a filozofija, šola; aristótelski -a -o [-ls-]: ~a filozofija, šola; aristotelizem -zma m
- aritmética -e ž, aritmétičen -čna -o: ~i račun, ~o zaporedje; aritmétik -a m, aritmétikarica -e ž
- aritmija -e ž med. nepravilno utripanje srca; aritmíčen -čna -o
- arkáda -e ž obokan hodnik, med. žilna ~; arkáden -dna -o
- árko -ka (+Arkota) m os. i.; Árkov -a -o (+Árktov -a -o)
- Árktika -e ž območje okoli severnega tečaja; árktičen -čna -o: ~a raziskavanja, ekspedicija
- Árberg -a m kr. i., árberški -a -o: ~i predor, ~a železnica
- Arles -a [ári -a] m kr. i. franc. mesta ob Rodanu; Arležan -ána m, Arležánka -e ž, arležánski -a -o
- armáda -e ž vojaštvo, vojska, armáden -dna -o
- armatúra -e ž okrepitev, varovalna naprava; armirati -am, ar-
- míranje -a s, armíran -a -o: ~i beton z železom ojačeni beton
- Arnávt -a m, arnávtski -a -o
- árnika -e ž zdravilna rastlina in zdravilo; árnikov -a -o: ~ cvet, ovitek
- Árno -na m l. i. reke v Italiji
- arogánca -e ž predrznost, ošabnost; arogánten -tna -o predrzen, ošaben, arogántnost -i ž
- aróma -e ž vonj, duh; aromátičen -čna -o lepo dišet
- arondíratí -am zaokrožiti; arondácija -e ž
- Artaksérks -a m t. i. perz. kraljev, Artaksérksov -a -o
- Ártemis in Artémida -e ž l. i. antične boginje, Artémidin -a -o
- artérija -e ž žila utripalnica; artérijski -a -o: ~a stena; artériálen -lna -o [-ln-] = arteriôzen -zna -o: ~a kri kri iz artérij, s kisikom; arterializácija -e ž presnova venozne krvi v arterialno
- artérioskleróza -e ž poapnjenje, poapnétost žil, artériosklerótičen -čna -o, artériosklerótik -a m, artériosklerótinja -e ž
- artičóka -e ž bot.
- artíkel [-át] -kla m slovn. člen; trg. artíkel -kla m predmet, blago; trgóvski artíkel
- artikulírati -am izrekati, izgovarjati, izreči; artikulácija -e ž izreka, izgovor; artikulácijski -a -o: ~a napaka, ~o mesto kakkega glasu
- artilérija -e ž topništvo, artileríjski -a -o topniški: ~i oddelek, ~a vojašnica; artileríst -a m topničar, artilerístovski -a -o topničarski: ~a uniforma
- artíst -a m umetnik, cirkuški glumac, umetnjakar; artístičen -čna -o izumetničen, umetnosten, glumaški; artízem -zma m izumetničenost, lárpurlartízem -zma m (l'art pour l'art) = lárpurlár-

tovstvo -a s nazor, da je umetnost sama sebi namen; lárpur-lartístičen -čna -o

arzenál [-ál] -a m orožnica, orožarna, lovarna za orožje; arzená-len -lna -o [-áln-]

arzeník -a m, arzeníkov -a -o: ~ prah mišnica; arzén -a m, arzénov -a -o: ~ kršec, ~e spojine, ~i hlapi; arzénast -a -o: ~a kislina; arzenát -a m: svinčeni ~

ás ása m starorimska utež in navec; karta z eno piko in najmočnejšo vrednostjo: srčni ~, pikov ~; šp. sposoben človek: to ti je ás! glas. za pol tona nižji glas od a: As-dur, as-mól

asanácija -e ž zdravitev, izboljšanje razmer

ascendénca -e ž sorodstvo po prednikih, ascendént -énta m prednik, ascendénten -tna -o: ~i znak

asépsa -e ž brezkužnost, brezprisádnost; aséptičen -čna -o: ~a vročina (nekužna); aséptika -e ž način razkuževanja, varovanje pred okužitvijo

asésor -ja m prisednik

asfált -a m zemeljska smola, asfálten -tna -o: ~i tlak; asfaltirati -am z zemeljsko smolo zalivati cesto, tlakovati; asfaltíran -a -o, asfaltíranje -a s [povsod: -alt-]

asimetrija -e ž nesomernost, asimetričen -čna -o nesomeren

asimilirati -am prilíčiti, prienáciti, prilagoditi, použiti, presnoviti, predelati; asimilácija -e ž prilikovanje, prilagajanje, prilagodi-tev, presnova, predelava; asimilacijski -a -o: ~i produkt, proces, pojav

asimptóta -e ž mat. vrsta érte

asindetón -a m brezvezje (stavna figura), asindétičen -čna -o brezvezen

Asírija -e ž, Asírec -rca m, Asírka -e ž, asírski -a -o

asisténca -e ž navzočnost, pomoč; asisténčen -čna -o: ~o osebe; asistirati -am zraven biti, pomagati, ob strani stati komu; asistént -énta m, asisténtka -e ž kdor asistira, asisténtski -a -o: ~a služba, ~o mesto

askéza -e ž vaja v kreposti, ostrót, vzdržnost, zatajevanje, boj volje s strastmi; askét -a m, askétka -e ž kdor askezo goji, npravno močan, do sebe oster, strog človek; askétski -a -o: ~i obraz, ~a volja, ~o življenje, ~o živeti; askétika in ascetika -e ž nauk, pouk, knjiga o askézi; askétičen -čna -o: ~i nauk, ~o slovstvo

asociácija -e ž druženje, vezanje; asociacijski -a -o: ~i zakoni; asociirati -am družiti, vezati (sorodne pojme in predstave); asociatívén -vna -o: ~i človek, duh kdor je nagnjen k asociaciji

asociálen -lna -o [-ln-] nesocialen, sebičen, netovariški, brez čuta za skupnost, asociálnost -i ž [-ln-]

asonánca -e ž glasovna figura (ponavljanje istega samoglasnika): španska ~; asonánčen -čna -o

aspékt -a m videz, podoba, vidik, slovn. vid (glagolski)

aspirín -a m vrsta zdravila, aspirínov -a -o: ~ okus

aspirirati -am pridihniti (glas), gledati, klepeti po čem, upati, čakati na kaj, potegovati se za kaj; aspiráta -e ž pridihnjen, aspiríran glas (ph, th, kh); aspirácija -e ž slovn. pridih, spl. gnanje, lov, prizadeva, gledanje za tim, čakanje, upanje na kaj, potegovanje za kaj; aspiracijski -a -o; aspiránt -a m, aspirántka -e ž kdor se za kaj poteguje, aspirántski -a -o, aspirántúra -e ž aspirantsko mesto; aspirátor -ja m električni sesalec

Assemáni

Assemáni -ija *m os. i.*, Assemáni-jev evangelistár

Assisi Assisija [*asizi -ja*] *m kr. i. mesta*, Asizijec -jca *m*, asiški -a -o, sv. Francišek Asiški

astenija -e *ž nemóč, šibkost, ošiblost, brezmočnost*; asténičen -čna -o *brez moči*, asténik -a *m človek šibke postave*

asterisk -a *m zvezdica (v knjiži, sredi verza)*

ástma -e *ž naduha, težka, kratka sapa*; astmátičen -čna -o *nadušljivo, nadušen*; astmátik -a *m nadušljivec*, astmátinja -e *ž nadušljivka*

ástra -e *ž bot. vrtna cvetlica*; ástrin -a -o: ~ cvet

Ástrahan -a *m kraj ob Kaspijskem morju*; Ástrahanec -nca *m*, Ástrahanka -e *ž*, ástrahanski -a -o; ástrahan -a *m vrsta volne in blaga*, ástrahanka -e *ž pokrivalo iz ovčje kožuhovine*

astro- *v sestavi*: astronomija -e *ž zvezdoslovje*, astronóm -a *m zvezdoslovec*, astronómski -a -o *zvezdosloven*, astronómičen -čna -o *zvezdosloven*; astrologija -e *ž zvezdarstvo, razbiranje in napovedovanje prihodnosti iz zvezd*, astrológ -a *m zvezdar*, astrolóški -a -o *zvezdarski*; astrofizika -e *ž nauk o fizikalnem ustroju zvezd*; astroskóp -a *m daljnogled za zvezde*, astroskopija -e *ž opazovanje zvezd z daljnogledom*; astrostátika -e *ž nauk o gibanju zvezd*

Áškerc [*áškerc*] Áškerca *m os. i. pesnika*, Áškerčev -a -o

*atakíratí -am *koga napasti*, *átaka -e *ž napad*: bolezenska ~

Atanázij -a *m os. i.*, Atanázijev -a -o, atanazijanski -a -o: ~a veroizpoved; atanazijánc -nca *m pripadnik Atanázija*; Ataná-zija -e *ž os. i.*

atašé -éja *m dodeljenec, prosvetni, vojaški, trgovinski strokovnjak*, dodeljen *diplomatskemu uradu*; atašéjev -a -o, atašéjski -a -o: ~a služba

atavízem -zma *m dédnost, dédovanje značilnosti davnih prednikov*; atavističen -čna -o

ateízem -zma *m brezboštvo, brezbožje*; ateíst -a *m brezbožnik, bogolajec*; ateističen -čna -o *brezbožen*

ateljé -éja *m delavnica*: umetniški, fotografski, modni ~; ateljéjski -a -o: ~a oprava

Aténa -e *ž os. i. grš. boginje modrosti*; Aténin -a -o; Atenéj -a *m Atenino svetišče, rimska visoka šola*

Aténe -én *ž mn. kr. i. mesta*, v Aténah; Aténc -nca *m*, Aténka -e *ž*, aténski -a -o

atentát -a *m napad*, atentátor -ja *m napadalec*

átést -a *m pismeno potrdilo, pričevalo*

Átika -e *ž kr. i. za grško deželo*, átiški -a -o, Atičan -ána *m*, Atičánka -e *ž*

Átila -a *in -e m os. i. hunskega poglavarja*, Átilov -a -o: ~ pohod; átilski -a -o [*-ils.*]: ~o ropanje

atipičen -čna -o *nenavaden, neobičajen*

Atlantida -e *ž pravljčni pogreznjeni del sveta*

átlas -a *in atlánt -a m zemljevid, zemljevidna knjiga*: átlasov *in atlántov -a -o*: ~ naslov, ~e platnice; Átlas -ánta *in Atlánt -a m os. i. mil. velikana*, átlas *in atlánt -a m človeška postava kot podpornik pri stavbi*; Atlántov -a -o: ~a moč; atlántski -a -o: ~a moč; Atlántik -a *m* = Atlántski ocean; Atlántska karta *ž politična listina (dogovor)*

Átlas -a m *pogorje v sev. Afriki, átlaski -a -o; atlas -a m vrsta svetlega blaga, atlasen -sna -o: ~i blesk, atlasast -a -o atlasu podoben*

atlétika -e ž *vrsta telesnih vaj: lahka, težka ~; atlét -a m kdor goji allétiko, močan in okreten človek; atlétski -a -o: ~a panna vaj, moč, postava*

atmosfêra -e ž *ozračje, zračni tlak, prenes. okolje; atmosfêrski -a -o, atmosfêričen -čna -o*

atóm -a m, **atómski** -a -o: ~a energija; atomízem -zma m *veda, atomíst -a m, atomístka -e ž kdor se z atomízmom ukvarja*

atonálen -álna -o [-áln-] *glas. brez določene tonovnega načina, breztonovski, atonálnost -i ž*

Átos -a m *Sveta gora, pogorje na polotoku Halkidiki, na Átosu, z Átosa; átoški -a -o: ~i rokokpis, samostan, ~a knjižnica*

+atrákcija -e ž *privlačnost, vaba, zanimivost*

atribút -a m *slovn. prilastek, spl. lastnost, svojstvo, znak; atribúten -tna -o in atributíven -vna -o prilasten, prilastkoven: ~a raba besede*

átrij -a m *rimska veža*

atrofija -e ž *med. suhotina, atrofírati -am sušiti se: ud atrofira; atrofíčen -čna -o: ~i ud*

Áuersperg -a m *l. i. turjaških graščakov, grad Turjak; Áuerspergov -a -o*

Áugsburg -a m *kr. i. mesta, iz Áugsburga, v Áugsburgu; áugsburški -a -o: ~a veroizpoved, Áugsburžan -ána m, Áugsburžánka -e ž*

avántgárda -e ž *prednja četa, straža, izbrana četa, prva vrsta; avántgardíst -a m, avántgardístka -e ž prvoboritelj, prvoboriteljica, vodnik, vodnica; avántgárden -dna*

-o *vodilen: ~a vloga delavstva; avántgardístičen -čna -o*

avantúra -e ž *pustolovščina, avanturíst -a m, avanturístka -e ž pustolovec, ~ovka, avanturístičen -čna -o pustolovski: ~i roman*

avanzírati -am *napredovati (v službi), avanzíranje -a s napredovanje, avanzmá -ja m*

Avár -a m *Óber Óbra m, avárski -a -o óbrski -a -o*

avdícija -e ž *preluška (v gledališču)*

avdiénca -e ž *sprejem pri velikanih: biti v avdiénci pri kom = biti sprejet pri kom; iti v avdiénco h komu = obiskati koga, iti na razgovor, posvet, iti poročat, po navodila ipd.; dati, dovoliti komu avdiénco = sprejeti koga (na razgovor, obisk ipd.); avdiénčen -čna -o: ~a ura, dvorana, ~i čas, prostor*

avdítor -ja m *vojaški sodnik, avdítorski -a -o: ~o mesto; avdítoríj -a m poslušalstvo, dvorana s poslušalci*

ávemarija -e ž: *ávemarijo zvoní, ob ávemariji, pred ávemarijo bom doma; áve m neskl.: večerni ~, pred ~ bodi doma, po ~ ne hodi ven*

averzija -e ž *odpor, zoprnost: *imam, *čutim averzijo do česa = upira se mi kaj*

Ávgij -a m, **Ávgijev** -a -o: ~ *hlev avgmènt -čnta m slovn. vrsta obrazil, avgmèntski -a -o: ~i zlog; avgmentatív -íva [-íy -íva] m povečevalec; obrazila, ki besedam pomen večajo (naspr. deminutív), večalna beseda*

avgúr -a m *napovedovalec usode iz plitjega leta, starorimski vedež, svečenik; avgúrski -a -o, avgúrov -a -o*

avgúst -a m *veliki srpan, avgústa ali v avgústu; avgústov -a -o:*

Avguštin

~o vreme je bilo suho; avgústovski -a -o: v oktobru smo, pa je še kar avgústovsko vreme; Avgúst -a m os. i. *rimskega cesarja*, Avgústov -a -o: ~a doba; Avgústa -e ž os. i.

Avguštin -a m os. i., Avguštinov -a -o, avguštinški -a -o: ~i slog, ~a misel; avguštinec -nca m vrsta redovnikov: bosonogi avguštinec Pohlín; avguštinški -a -o: ~i red, samostan; avguštinízem -zma m fil. smer platonsko-avguštinških vplivov

aviácija -e ž letalstvo (v praksi), aviácijski -a -o: ~a pisarna, pot, ~i urad; aviátika -e ž letalstvo (veda), aviatičen -čna -o: ~a šola, knjiga, najdba, ~i strokovnjak; avión -a m letalo, aviónski -a -o: ~i ustroj, deli, motor; aviátik -a m letalec

Avignon -a [avinjón -a] m mesto v juž. Franciji; Avignónec -nca m, avignónski -a -o

avitaminóza -e ž bolezen zaradi pomanjkanja vitaminov

avízo -a m -u -o -u z -om ali avíza -e ž -i -o -i z -o naznanilo, sporočilo, opozorilo (prometno); avizírati -am naznaniti, sporočiti, opozoriti

ávla -e ž velika in arhitektonsko lepa veža, uporabna tudi za prireditve; slavnostna dvorana po visokih šolah

Avrélíj -a m os. i., Avrélijev -a -o; Avrélija -e ž os. i.

avreóla -e ž žar, sij, svetniški sij (pri podobah in kipih), žarni venec, slava, sijaj, obstrét

avskultácija -e ž med. prisluškovanje zvoku, osluškovanje organa; avskultírati -am med. osluškovati organ, prisluškovati; avskultatóričen -čna -o: ~o do-gnanje; avskultátor -ja m osluškovalec, avskultátorski -a -o avskultánt -a m sodni pripravnik

Avstrálij-a -e ž, Avstrálec -álca m, Avstrálka -e ž [-álc -álc-], avstrálski -a -o [-álc-]

Avstrija -e ž kr. i., Avstrijec -jca m, Avstrijka -e ž, avstrijski -a -o; Avstro-Ógrsko -ega s, na -em, avstro-ógrski -a -o: ~a monarhija; avstrijakánt -a m pripadnik avstrijske miselnosti in državnosti, avstrijakántski -a -o

ávša -e ž, ávšast -a -o

avtarkíja -e ž samozadostno gospodarstvo; avtárkičen -čna -o gosp. neodvisen: ~a država

avtičén -čna -o verodostojen, pristen; avtičénost -i ž verodostojnost, prístnost

ávto -a m ávtu -o v -u z -om, ávtén -tna -o: ávtni promet, davek, stroški, ~a progá, cesta, ~o olje, podjetje; avtogaráža -e ž klonica za avto, avtostráda -e ž, avtoindustrija -e ž, + avto-olje, + avtopodjetje, + avtopromet; avtomobil [-íl] -a m, avtomobilski -a -o [-ls-]: ~i promet, deli, ~a voznja, progá, industrija, klonica, ~o podjetje, olje; avtomobilízem -zma m, avtomobilíst -a m, avtomobilístičen -čna -o, avtomobilístvo -a [-ls-] s; ávtobus -a m, ávtobusen -sna -o: ~i voz, promet, ~a postaja, progá, zveza, ~o podjetje; avtotáksi -ja m, avtotáksen -sna -o

avtobiografíja -e ž lastni življenjepís, avtobiográf -a m, avtobiográfski -a -o, avtobiográfčen -čna -o: ~i roman, spis

avtodafé -éja m sodba nad krivoverci pred inkvizicijskim sodiščem

avtodidákt -a m samouk, avtodi-dáktičen -čna -o

avtogén -a -o: ~o várjenje

avtográf -a m = avtográf -a m lastnoročna pisava; avtográfski -a -o: ~i posnetek

avtohtón -a m prvotni prebivalec, domorodec; avtohtón -a -o ali avtohtónski -a -o samonikel, prvolen, med. samorašč; avtohtónost -i ž prvotnost, samoniklost

avtokefálen -álna -o [-dln-] samostojen, samosvoj: ~a cerkev; avtokefálnost -i ž samostojnost, neodvisnost

avtokrát -a m samovladar, samodržec; avtokracija -e ž samovlada, samovolja; avtokratičen -čna -o; avtokrátski -a -o: ~i način vladanja, vladar, ~a narava, vlada

avtomát -a m: prodajni ~ po postajah; prenes. nesamostojen človek; avtomátski -a -o ali avtomatičen -čna -o samogiben, samodejen: ~i stroj, ~a ključavnica; avtomatičnost -i ž mehaničnost, nesamostojnost; avtomatija -e ž med.

avtonomija -e ž polit. samouprava, fil.samozakonje; avtonómen -mna -o: ~a oblast; avtonómno spoznanje = samosvoje, samostojno spoznanje, avtonomist -a m

avtopsijska -e ž ogled na lastne oči; avtóptičen -čna -o lastnoóčen -čna -o: ~o dognanje

ávtor -ja m, ávtorica -e ž kdor je kaj naredil, je ávtor svojemu delu; ávtorski -a -o: ~i zakon, ~a pravica; ávtorstvo -a s; avtorizirati -am pooblastiti koga; avtoriziran prevod = prevod z avtorjevim ali založnikovim pooblastilom; avtorizacija -e ž

pooblastilo; avtorizacijski -a -o: ~a listina

avtoritéta -e ž veljava, oblast, moč, ugled, veljak; avtoritativen -vna -o z veliko močjo, veljavo, ugledom: ~a izjava, sodba, oseba, odločba; včasih tudi oblasten, samovoljen; avtoritativnost -i ž; avtoritáren -rna -o nasilen, avtoritárnost -i ž nasilnost, samovoljnost

avtosugestija -e ž sugeriranje sebi; avtosugestiven -vna -o, avtosugestivnost -i ž

avtotipija -e ž vrsta jedkanja

azbést -a m, azbéstén -tna -o: ~a mrežica

ázbuka -e ž abecéda, cerkvenoslovenska abeceda; ázbučen -čna -o Azerbájdžan -a m sovj. rep., azerbájdžanski -a -o

Ázija -e ž, Ázijec -jca m, Ázijka -e ž; ázijski -a -o; zanihljivo: aziát -a m, aziátski -a -o; Mala Azija Male Azije ž, Osrednja Azija -e -e ž, maloázijski -a -o, osrednjeázijski -a -o

azíl [-il] -a m zavetišče, azílski -a -o [-ils-]: ~o pravo

Azóri -ov m mn. otočje v Atlántiku, azórski -a -o

Azóvsko morje -ega -a s

azúr -ja m nebesna modrina, modro nebo, jasnina, sinjtna; azúren -rna -o

Ažbè -éta m os. i., Ažbétov -a -o: ~a slikarska šola

ázijska -e ž nadáv, tudi ázijo -ia m ázijsko pri ázijski z ázijsko; ázijska -e ž (borzna igra)

B

b [bá in bé] m neskl. ime črke v abecedi: véliki in mali b, z vélikim B [bé] začni; glas v glasovni lestvici: B-dur, b-mol

bába -e ž, bábica -e ž, bábištvo -a s, bábiški -a -o, bábičeváti -újem, bábička -e ž, bábičast -a -o, bábišče -a s, bábin -a -o,

Bábenberžan

- bábina -e ž, bábница -e ž, babšë -éta s, babúza -e ž, babúra -e ž, bábji -a -e, bábjak -a m, babjevëren -rna -o, babjevêrstvo -a s
- Bábenberžan** -a m, bábenberški -a -o
- Bábilon** -a m, babilónski -a -o: ~a zmešnjava, ~i stolp, Babilónca -nca m, Babilónka -e ž, Babilónsko -ega s = Babilónija -e ž
- bácek -cka m, bácka -e ž
- Bách** -a [báh-] m, Báchov -a -o: Báchovi huzárji; Johann Sebastian Bach *skladatelj*, Báchove fuge, báchovski -a -o
- bacil [-il] -a m *bolezenska klica*, bacilonósec -sca m *kliconósec*, bacilonóska -e ž *kliconóska*
- bacniti bálnem, bálni in bacni -íte! bálnil -a -o in -il -íla -o [nepoud. bac- in bac-], bálnjen -a -o; becáti -ám [bac-], becál -ála -o, becánje -a s; becníti -něm [bac-] = bálnem (*koga z ного*)
- Báčka** -e ž, v -i, báški -a -o: ~a pšenica
- Báden** Bádna m *kr. i.*, bádenski -a -o [-dæn-]; Bádensko -ega s, na ~em
- Badjúra** -a in -e m *os. i.*, Badjúrov -a -o: ~i vodniki
- Badoglio** [badóljo] -glia m *os. i.*, Badógliev -a -o, badóljevec -vca m, badóljevski -a -o
- Baffin** -a [bэфin] m *os. i. angl. pomorščaka*, Baffinov -a -o: ~ zaliv, ~o otočje
- bagatela** -e ž *malenkost, malost*, bagatélen -lna -o [-ln-], bagatelizirati -na *maliti, malotiti*; bagateliziranje -a s
- Bágdad** -a m, bágdadski -a -o: ~a železnica, ~i kalif
- báger** -gra m *škrlat*, bagrén -a -o, bágre -a m *škrlatna barva*, bagríti -ám, bágri -íte! bagríl -a -o, bagrénje -a s
- báger** -gra m *tehnična priprava za izkopavanje*, bagráti -ám, bagráj -ájte! bagrál -ála -o, bagránje -a s
- báhati** -am in baháti -ám se s čim, báhaj -te se in bahàj -ájte se! báhal -a -o in bahál -ála -o, báhanje in bahánje -a s; baháč -a m, baháški -a -o, baháštvo -a s, bahàv -áva -o, báhavec -vca m, báhaven -vna -o, báhavka -e ž = bahúlja -e ž, bahàt -áta -o, bahátost -i ž
- bahljáti** -ám *plapolati (ogenj)*, bahljáj -ájte! bahljál -ála -o, bahljánje -a s
- baisse** ali baissa -e [bés, bésa -e] ž *padanje cen na borzi*
- bajáco** -a m *vrhnja preobleka pri delu ali vojnji, ljudsko pajác* -a m ali žaba
- bájalica** -e ž = bájanica -e ž *šiba za iskanje podtalne vode*
- bájati** -am, bájanje -a s 1. *basni praviti*, 2. *prerokovati*, 3. *čarati*: rojaki onstran Mure mislijo, da znajo bajati; bájén -jna -o *kakor v bajki*, bájeven -vna -o *čaroven*, bajevit -a -o, bájec -jca m; bájka -e ž
- bajè** *prisl. kakor pravijo, menda*
- bajeslówje** -a s, bajeslóven -vna -o, bajeslóvec -vca m, bajeslówski -a -o
- bajonét** -a m, bajonéten -tna -o: ~i ročaj, napad, ~a nožnica
- bájta** -e ž, bájtar -ja m, bájtarica -e ž, bájterski -a -o, bájtarstvo -a s, bájtica -e ž, bájten -tna -o: ~a streha
- bakalavreát** -a m *prva stopnja akademskih časti*
- bakanálie** -lij ž *mn. Bakhova slavnost, prenes. razuzdano popivanje*, bakántinja -e ž *ženska v Bakhovem spremstvu, razuzdana ženska*, bakántski -a -o = bakanálen -lna -o [-áln-]

- Bákar** -kra *m* *kr. i.*, bákarski -a -o: ~a vodíca
- báker** -kra *m*, bákvov -a -o: ~e rude, bakrén -a ☉: ~ kotel, ~a doba, bakreníca -e *ž* *neka tekočina*, bakrenína -e *ž*, bakrénec -nca *m*, bakríti -ím, bakril -a -o, bakrénje -a *s*, bákrast -a -o, bakrár -ja *m*, bakrárnica -e *ž*, bakrárstvo -a *s*, bakrorèz -éza *m*, bakrorèzec -zca *m*, bakroréstvo -a *s*, bakrorézen -zna -o, bakrotísk -a *m*, bakrovít -a -o
- Bákhus** Bákha *m*, Bákhev -a -o, bákhovski -a -o
- bákla** -e *ž*, bakláč -a *m* = baklonósec -sca *m*, bakláda -e *ž*, bakláti -ám *močno goreti*: luč baklá, bakláj -ájtel! baklál -ála -o, baklánje -a *s*
- bákrastordèč** -éča -e
- bákšiš** -a *m* *napitnina*
- baktèrija** -e *ž*, *nav. mn.* baktèrije *gliva cepļivka*, baktèrijski -a -o, bakteriálen -lna -o, bakteriológ -a *m*, bakteriolóški -a -o: ~i zavod, bakteriologija -e *ž*
- Bakúnin** -a *m* *os. i. rus. revolucio-narja*, bakúninski -a -o: ~i nazori, Bakúninov -a -o
- bála** -e *ž* 1. *nevestina oprava*: bálo vozijo, 2. bála platna, slame, papirja; balíšče -a *s*
- baláda** -e *ž*, baláden -dna -o: ~a pesnitev
- balánsa** -e *ž* *vzvod, ravnotežje, nihalo*, balánsen -sna -o, balansírati -am *v ravnotežju držati, omahovati, opotekati se*, balansíranje -a *s*
- balást** -a *m* *obtéza, napota, breme*: biti za ~, znebiti se ~a
- baldahín** -a [-ld-] *m* *nebo nad posteljami, nad prestoli, nad monštranco pri procesiji*
- báldrijan** -a *m* *kozlik*, báldrijanov -a -o: ~ čaj, ~o olje, ~e kapljice [-ld-]
- Baleári** -ov *m* *mn.*, Baleárih, baleárski -a -o
- balét** -a *m*, baléten -tna -o: ~i mojster, ~a prireditel, balétká -e *ž*, balétski -a -o
- balín** -a *m*, balínati -am, balíná-nje -a *s*, balínar -ja *m*, balíniec -nca *m*, balíncati -am, balínca-nje -a *s*, balínar -ja *m*, balíníšče -a *s*, balínski -a -o: ~e krogle, balínček -čka *m*
- balistika** -e *ž* *nauk o lučanju in streljanju*, balístičen -čna -o
- balíž** -a *m* *bala, nevestina oprava*
- Balkán** -a [-alk-] *m* *kr. i. polotoka in gorovja*, Balkánec -nca *m*, Balkánka -e *ž*, balkánski -a -o, Balkánski polotok, balkanizírati -am, balkanizácija -e *ž*, balkaniáda -e *ž* *športne prireditve balkanskih narodov*, balkanízmi -ov *m* *mn. vsem balkanskim narodom skupne posebnosti*, balkanologija -e *ž* = balkanoslójve -a *s*, balkanológ -a *m* = balkanoslóvec -vca *m*, balkanolóški -a -o = balkanoslóvski -a -o [*povsod: -lk-*]
- balkón** -a *m*, balkónski -a -o: ~a dvorana [*povsod: -alk-*]
- balneologija** -e *ž* *proučevanje zdravilnih vod*, balneológ -a *m*, balneolóški -a -o, balneoterapija -e *ž* *zdravljenje s kopelmi, zlasti po zdraviliščih*, balneoterapijski -a -o [*povsod: -aln-*]
- balón** -a *m* 1. *zrakoplov*, 2. *velika steklenica*, balónski -a -o: ~a svila, balónček -čka *m*
- Bált** -a *m*, báltski -a -o: ~i jeziki, Báltsko morje = Báltik -a *m*, báltiški -a -o: ~a obala, bálto-slovánski -a -o: ~i prajezik [*povsod: ball-*]
- bálta** -e [-ájt-] *ž* *sekira*, báltica -e [-ájt-] *ž*
- Báltazar** -ja [-ál-] *m* *os. i.* = Bóltežar -ja [-ól-] *m* *os. i.*

Baltimore

Baltimore [báltimor] *m kr. i.*, Báltimora, v Báltimoru, báltimorski -a -o
báltora -e [-áú-] *ž 1. vrata pri svinjaku nad koritom, 2. hlače na bálboro*
Balúdžistan -a *m kr. i. pokrajine*, baludžistánski -a -o, Balúdž -a *m, mn.*, Balúdži -ev *eden narodov v Baludžistanu*, Baludžánka -e *ž*, baludžánski -a -o, balúdži -ja *m jezik Baludžev*, balúdžijski -a -o
balustráda -e *ž ograja*, balustráden -dna -o
Balzac [balzák] -a *m*, Balzacov [balzákov] -a -o, balzacovski [-ákov-] -a -o: *~i humor, ~a korektura*
bálgam -a *m se rabi kot mazilo, hladilo*, bálzamov -a -o: *~ vonj, zrak, balzamirati -am, balzamiranje -a s [povsod: -iz-]*
bámbus -a *m*, bámbusov -a -o: *~a palica, trstika*
bán -a *m*, bánski -a -o, banovína -e *ž*, banovínski -a -o, bánica -e *ž*, pòdbán -a *m*
banálem -lna -o *vsakdanji, obrabljen, plehek*, banálnost -i *ž [povsod: -áln-]*
banána -e *ž rastlina in njen sadež*, banánov -a -o: *~ list, cvet, banánin -a -o: ~ okus*
Banát -a *m kr. i.*, banátski in banáški -a -o, Banáčan -a *m*, Banáčanka -e *ž*
banávz -a *m mojster skaza*, banávzičen -čna -o *rokodelski (zaničljivo)*, omejen
bánda -e *ž 1. četa, drhal, tropa: rokovnjaška ~, 2. skupnost godcev: železničarska banda = godba; bandít -a m ropar, razbojnik, bandítski -a -o, bandítstvo -a s*
bandáža -e *ž obveza*, bandážén -žna -o: *~a tkanina, bandažíst -a m izdelovalec obvez, banda-*

žirati -am obvezati, bandažiranje -a s
bandêro -a *s*, bandêrski -a -o: *~a podobna, ~o blago, bandêrce -a s*
bánja -e *ž posoda*, bánjica -e *ž*, bánjka -e *ž*, bánjičen -čna -o: *~a doga, ~o uho*
bánka -e *ž denarni zavod*, bánčen -čna -o: *~i uradnik, bánčnik -a m, bánčniški -a -o, bankír -ja m, bankirski -a -o, bankoven -vna -o, bankarstvo -a s, bankovec -vca m: izdelava bankovcev, podoba na bankovcih*
bankét -a *m 1. slavnostni obed, 2. obkrajek, hodnik ob robu ceste ali mostu; bankéten -tna -o: ~i nagovor, banketirati -am, banketiranje -a s*
bankrót -a *m*, bankróten -tna -o, bankrótnik -a *m = bankrotêr -ja m, bankrotêrski -a -o, bankrotíratí -am, bankrotíranje -a s*
Bántu *m neskl. »Črna Afrika«*: plemena Bántu, črnici Bántu, bántujski -a -o: *~a plemena, ~i črnici, ~i jeziki*
baptíst -a *m član neke verske ločine; baptístèrij -a m krstílnica (včasih posebna stavba), krstílni kamen*
bár -a *m nočno zabavišče*, bárski -a -o: *~a družba, ~o ozračje, razpoloženje*
bár -a *m rastlina*, bárovec -vca *m kaša iz bara*
Bár -a *m kr. i. mesta v črnogorskem primorju*, bárski -a -o: *~a luka*
barába -e *ž*, barábica -e *ž*, barábski -a -o, barábstvo -a *s*, barabíja -e *ž*, barabón -a *m*, barabónstvo -a *s*, barabín -a *m*
Báraga -a *in -e m*, Báragov -a -o
baráka -e *ž lesenjača*, barákar -ja *m*, barákarica -e *ž*, barákarski -a -o

baratáti -ám = **barantáti** -ám, **baratáj** -ájte! **baratál** -ála -o, **baratánje** -a s, **baratíja** -e ž, **barantáj** -ájte! **barantál** -ála -o, **barantánje** -a s, **barantíja** -e ž, **barantáč** -a m, **barantálec** -lca [-auc-] m

***bárati** -am *vprašati*

baráža -e ž *zajezitev, zapora*, **barážen** -žna -o: ~i ogenj

barbár -a m, **barbárski** -a -o, **barbárstvo** -a s, **barbarízem** -zma m, **barbarizírati** -am, **barbarizíranje** -a s, **barbarizácija** -e ž

Bárbara -e ž os. i., **Bárbarin** -a -o, **Bárba** -e ž, **Bárbin** -a -o, **Bárba** -e ž, **Bárbin** -a -o, **Bárbika** -e ž, **Bárbkin** -a -o, **Bárbika** -e ž, **Bárbkin** -a -o; **bárbara** -e ž *fil. vrsta sklepanja*

Bararósa -a in -e m os. i. *Rdečebredec*, **Bararósov** -a -o

Barbo -a m os. i. (+ **Barbota**), **Bárbov** -a -o: ~a politika. ~roman, *v mn. neskl. grofje Bárbo*, pri **Bárbovih** (+ **Bárbi** -ov -om -e -ih -i)

Barbusse **Barbussa** m os. i. *franc. pisatelj*, **Barbussov** -a -o [*posod. barbüs-*]

Barcelóna -e ž *kr. i.*, **barcelónski** -a -o

bárd -a m, **bárdski** -a -o: ~e pesmi, **bárdov** -a -o

barétká -e ž *vrsta pokrivala*

bárhant -a m, **bárhantast** -a -o = **bárhantov** -a -o: ~o perilo

Bári -ja m *kr. i. mesta*, **bárijski** -a -o: ~a luka

bariéra -e ž *pregraja, ovira*

baríglá -e ž, **baríglast** -a -o, **baríglíca** -e ž

bárij -a m, **bárijev** -a -o: ~ hidroksid, ~a kaša

barikáda -e ž *ulična zagrada*, **barikáden** -dna -o, **barikadírati** -am **baríl** [-íl] -a m, **barílec** -lca [-íl-] m, **barílec** -čka [-ílč-] m = **barílce** -a [-íl-] s

barít -a m *barijeva spojina*, **barítov** -a -o: ~a voda

báriton -a m *vrsta pevskega glasu*, **báritonski** -a -o: ~i glas, **baritoníst** -a m

bárje -a s *in barjè -à s*: **Ljubljansko bárje** s, **bárski** -a -o: ~a prst, **barján** -ána m, **barjánski** -a -o, **bárjevec** -vca m

bárka -e ž, **bárkin** -a -o, **bárkar** -ja m, **bárčica** -e ž, **barkáča** -e ž, **barkása** -e ž

barkaróla -e ž *pesem beneških gondoljerov (čolnarjev) in ribičev*

Bárnaba -a in -e m *in ž os. i.*, **Bárnabov** -a -o *za moškega*, **Bárnabin** -a -o *za žensko*

barók -a m *vrsta umetnostnega sloga*, **baróčen** -čna -o: ~i slog

baróka -e ž *lasulja*, **barókar** -ja m *lasuljar*, **barókarica** -e ž *lasuljarica*

barométer -tra m, **barométrski** -a -o

barón -a m, **barónica** -e ž, **barónski** -a -o: ~i stan, **barónstvo** -a s, **baronét** -a m, **baroníja** -e ž; + **baronésa** -e ž

Bártel -tla m os. i., **Bártlov** -a -o: ~ slovar, **Bártel-Janežičev** slovar

Bártol -a m os. i., **Bártolov** -a -o, **Bártol-Nadlišek** **Márica**, **Bártol-Nadliškove** **Marice** *itd.*

barva -e ž, *rod. mn. báv, bávren* -vna -o, **bárvnost** -i ž = **bárvenost** -i [-vən-] ž, **bárvnik** -a m, **barvilo** -a s, **barvílen** -lna -o [-íl-], **barvít** -a -o, **barvílost** -i ž *kolorit*, **bárvast** -a -o

bárvati -am, **bárvanje** -a s, **bárvár** -ja m, **bárvarica** -e ž, **bárvárski** -a -o, **bárvarstvo** -a s

barvo- *v sestavi*: **barvotísk** -a m, **barvoslójve** -a s, **barvoslóven** -vna -o: ~a razprava, **barvoslóvec** -vca m, **barvoslóvski** -a -o

baržún -a m *žamet*, **baržúnast** -a -o: ~a obleka, **baržúnov** -a -o

bás

bás -a m *nizki pevski glas*, básov -a -o: ~a melodija, basíst -a m, basístovski -a -o: ~i glasovi, básovski -a -o: ~i glasovi, ključ

Básar -ja m os. i., Básarjev -a -o: ~a knjiga

***básati** *bášem nabijati (puško), (na)tláčiti (pipo, žep, prostor), nadevati (klobaso), treati (vrečo, koš), polniti*

básen -sni ž, z básnijo, básnica -e ž, básenski -a -o: ~i svet, básna -e ž *marnja*: prazne básne *prazne marnje*, básniti -im, básnik -a m, basnopísec -sca m, basnopísje -a s

Básk -a m *ud naroda v Pirenejih*, báskovski -a -o, báskovščina -e ž **basreljéf** [bareljéf] -a m *plosko izdolbena podoba, ploski relief*, basreljéfén [bareljéfén] -fna -o

bastárd -a m *mešanec, križanec*, bastardírati -am *križati različne vrste*, bastardácija -e ž *križanje, mešanje, mešanost*, bastárden -dna -o: ~a kri

bastíja -e ž *utrdba*, Bastílja -e ž *nekoč ječa v Parizu*

basúlja -e ž *svinja*, basúljec -ljca m *prašič*

***báš** *prisl. prav, ravno*: ~ danes, ~ ko bi glave ne imel

bát -a m = bèt [bat] *betà m*, bátec -tca m *in betec [batèc] -tca m*, bátov -a -o: ~ sunek (*v fiziki, tehniki*), bátast -a -o: ~ zamašek

báta -e ž *vata*, batírati -am, batíranje -a s, batíranka -e ž *batírana gaza, spodnje krilo*

bataljón -a m, bataljónski -a -o

baterija -e ž: topniška ~, akumulátorska ~, žepna ~, bateríjski -a -o: ~i sprejemnik

bátí *bojím se koga* (+pred kom), **bój** -te se! *boječ -čca -e*, bojéčnost -i ž, **bál** -a -o; *bojím se*,

da bo jutri dež = *najbrž bo dež*; *bojím se*, da jutri ne bo dežja = *najbrž ga ne bo*; *bojázen* -zni ž *strah*

bátina -e ž 1. *palica*, 2. *udarec s palico*, bátinati -am, bátina-nje -a s, batináš -a m

batíst -a m *vrsta platna*, batístov -a -o, batísten -tna -o: ~ robec, batístast -a -o: ~o perilo

Batúm -a m *kr. i.*, batúmski -a -o: ~a luka

Baudelaire [bodtér] Baudelaira m, Baudelairov -a -o, baudelairski -a -o

Baudouin de Courtenay [bodwén da kurtané] m os. i. *poljskega jezikoslovca in slavista*, Baudouin de Courtenaya [-néja], Baudouin de Courtenayev -a -o [-néjey -eva -o]: ~i zapisi *režijanščine*, ~o gradivo

Báumgarten -gartna m os. i., Báumgartnov -a -o

Bavárec -rca m, Bavárka -e ž, bavárski -a -o, bavárščina -e ž, Bavársko -ega s

bavbáv -a m (+bav-bav)

Bávci *in Bávci*da -ide ž, Bávci-din -a -o

***báviti** *bavim se ukvarjati se*, bávil -a -o, *bávljenje -a s

bávkti -am *in -čem*, bávkniti -nem; pes, lisjak *bávka*; bávkanje -a s

báza -e ž *osnova, podloga, podlaga*; bázen -zna -o, bázičen -čna -o, bazírati -am, bazíranje -a s

bazált -a m, bazáltov -a -o: ~i skladi, bazálten -tna -o [-alt-]

bazár -ja m *tržišče*, bazárski -a -o: Bazárska *parábola (Aškerc)*

bázedovka -e ž *bolezen, kakor jo je opisal Básedow*

Bázel [-al] -zla m *kr. i. mesta*, v Bázlu, bázelski -a -o: ~i *koncil [-zal-]*

bazén -a m *vodnjak, ribnjak, kotel, kotlina*, bazénski -a -o

Bazilij -a m os. i., Bazilijev -a -o, bazilijanski -a -o: ~i obred, bazilijanec -nca m

bazilika -e ž *bosiljek (rastlina)*, bazilikov -a -o *bosiljkov*

bazilika -e ž *vrsta cerkve*, bazilikalén -lna -o [-*dln-*]: ~i slog, ~a stavba, baziliški -a -o: ~i slog

bazilisk -a m *neke vrste kuščar*, baziliskov -a -o: ~ pogled

baža -e ž *vrsta*: enake baže, vsake baže

Bčéla -e ž *list*, Bčélin -a -o: ~ urednik *ali* urednik Bčele

beatificirati -am *razglasiti za blaženega*, beatifikácija -e ž, beatifikácijski -a -o: ~i obred

Beatrice ž [beatritse] *ital. ime*, 2. Beatrice, 3. Beatrici, 4. Beatrice, 5. pri Beatrici, 6. z Beatrice, Beatricin -a -o [beatritšin]

Beaumarchais [bomaršé] Beaumarchaisa [bomaršéja] m, Beaumarchaisov [-šéjeu] -a -o, beaumarchaisovski [-šéjeuski] -a -o

béba -e ž, bébec -bca m: za bébca koga imeti; bébiti -im: bébiti koga, (z)bébljen -a -o; bébast -a -o = bébav -a -o, bébavost -i ž; bébček -čka m

bebljati -ám [báb-] *nerazumljivo govoriti*, bebljaj -ájte! bebljal -ála -o, bebljánje -a s

becáti -ám *gl. bacniti*

bèč [bèč] -à m *vrsta sodov, kotanja, kjer se nabira voda iz tal*, beček -čka m

becáti in bécati -ím: otrok, ovca, jelen bečí, bekáti -ám *in* hékati -am, bekánje -a *in* bekánje -a s, békniti -nem

béda -e ž, béden -dna -o, bédnost -i ž, bédnosten -tna -o: ~i fond, bédnež -a m, bédnik -a m

bedák -a m, bedáški -a -o, bedáštvo -a s, bédast -a -o, *bedastóča -e ž *neumnost*, beda-

ríja -e ž *neumnost*, bedáriti -im *neumnost delati, govoriti*

bedénc -nca m, bedénčast -a -o *med.*

Bedének -nka m os. i., Bedénkov -a -o: ~ Révček Andrejček

bedènj -dnja [badənj] *in* bédenj [bədənj] m -dnja

bedéti -ím, bedi -íte! bedèč -éča -e, bedenje -a s, bédénji -a -e: ~i dan *vigilija liturg.*, bedljív -íva -o: ~o spanje, bedljivost -i ž, bedéčnost -i ž [povsod: bad-]; +bdéti, +bdénje

bédro -a s, *mn.* 1. 4. bédra *in* bédra, 2. béder, 3. bédrom, 5. bédrih, 6. z bédri, *mn. tudi* bédresa -és s *hum.*, bédrce -a s, bédrn -a -o, bédrnat -a -o, bédrník -a m, bédrnica -e ž

Beduín -a m *Arabec*, beduín -a m *puščavski pastir*, beduínski -a -o

Beethóven [betóvən] -vna m, Beethóvnov -a -o, beethóvenski -a -o [-vən-]

bég -a m *plemič pri Turkih*, bégov -a -o, bégovstvo -a s, Husein bég, Huseín béga, Huseinbégov -a -o

bég -a m: v bég pognati, na bégu, bégoma *prist.*; begóten -tna -o, bézen -žna -o, béžnost -i ž; bégati -am, béganje -a s, bégav -a -o, bégavec -vca m, béganec -nca m

begánica -e ž [bəg-] *butara (na cvetno nedeljo)*

begónija -e ž, begónijev -a -o: ~ cvet

begún -a m, begúneč -nca m, begúnka -e ž, begúnski -a -o, begúnstvo -a s

béka -e ž, békov -a -o: ~e trte, šibe

beketáti -ám *in* -éčem *meketáti*: ovce, koze beketájo *ali* bekéčejo, beketáj -ájte! beketál -ála -o, beketánje -a s, bekèt -éta m

bél

bél [béu] béla -o, bolj bél (+ be-
léjši). bélec -lca [b'elca] m.
bélka -e [-'el-] ž = bélsa -e
[-'el-] ž. bélkast -a -o [-'el-].
béla obleka. béla kovina. béla
nedelja. Béla hiša *vladna palača*
predsednika ZDA, Bélo morje,
béla -e ž *bela bolezen, bledica*,
belica -e ž, beličnost -i ž *albi-*
nizem, beličnik -a m, beličnica
-e ž, beličen-čna -o, belína -e ž,
belóta -e ž

Béla -a in -e m os. i., Bélov -a -o
beladóna -e ž *bot.*, beladónin -a
-o: ~ trup, učinek

Béla krájina Béle krájiné ž, *tudi*
Belokránjsko -ega s, Béli Krá-
njec Bélega Kránjca m, *tudi*
Belokránjec -njca m, Belokra-
njica -e ž, belokránjski -a -o

Belár -ja m os. i., Belárjev -a -o:
~ potresni aparat, ~e skladbe

Béla Rúsiya Béle Rúsiye ž, Belo-
rús -a m, belorúski -a -o, belo-
rúščina -e ž

Belè Beléta m, Belétov -a -o, Be-
léška -e ž

Bélec -lca [-'elc- in -'elc-] m os. i.,
Bélčev -a -o, Bévc -a m os. i.,
Bévčev -a -o

beléti -im (*postajati bel*): lasje
mu belijo in belé, belèl -éla -o,
belénje -a s, (po)belèl -éla -o:
~a glava, pobelélost -i ž

beletríja -e ž *leposlovje*, beletríst
-a m *leposlovec*, beletrístika -e
ž, beletrístičen -čna -o

beléžiti -im *zapisati, zapisovati*,
beléžnica -e ž, beléžničen -čna
-o: ~i list, ~a cena, beléžka
-e ž, beléžnik -a m *notar*, be-
léžniški -a -o: ~i urad

Bélgija -e ž, Bélgijec -jca m,
Bélgijka -e ž, bélgijski -a -o
[povsod: -lg-]

Bébial [-al] -a m, Bébialov -a -o
belílo -a s, belílen -lna -o, be-
lílnica -e ž [povsod: -ln-]

Belínski -ega m os. i. *začetnika*
ruske književne kritike: Belín-
skega kritike

béliti -im (se), béli -itel bélil -íla
-o, béljen -a -o, béljenje -a s,
bélež -a m, bélja -e ž, beljáva
-e ž, beljavina -e ž, belivec -vca
m; glavo si béliti (+ glavo si
ubijati); belína -e ž

belják -a m. beljakovína -e ž,
beljakovinski -a -o, beljakoví-
nast -a -o: ~e snovi

Belják -a m *kr. i.*, Beljáčan -a m,
Beljáčanka -e ž, beljáški -a -o

Bellevue Bellevueja [belvü -ja]
m, *gl. tudi* Belvedere

belo -v sestavi: belokóžen -žna -o,
belolàs -lása -o, beloláska -e ž,
belogláv -áva -o, beloglávček
-čka m, belolíčen -čna -o, belo-
ròk -ròka -o, bélorumèn -éna
-o, bélosiv -síva -o, bélomóder
-dra -o, beložólt -a -o [-žóut-],
belouška -e ž, belouškin -a -o

belóčnica -e ž, belóčničen -čna -o
Belosténc -énca m os. i., Belo-
sténčev -a -o: ~ slovar

belúš -a m, belúšev -a -o: ~a
juha

Belvedère -éra m *ime gradov in*
stamb z lepim razgledom, helve-
dèrski -a -o

bencín -a m, bencínski -a -o, ben-
cól [-ól] -a m

Benedíkt -a m os. i., benediktínec
-nca m, benediktínski -a -o

benefica -e ž *predstava v prid ka-*
kega igralca, benefična predstava
benefícij -a m *nadarbina, dohodek*,
beneficiát -a m, beneficiátov -a
-o, beneficiáten -tna -o: ~i do-
hodki *dohodki iz beneficija*

Benétke Benétk ž mn., benéški
-a -o, Benečan -ána m, Bene-
čanka -e ž, benečanski -a -o,
Benečija -e ž, Beneško -ega s
benevoléncia -e ž *naklonjenost, do-*
brohotnost, benevolénten -tna -o

- Bengálíja -e ž *kr. i.*, Bengálec -lca *m.*, Bengálka -e ž, bengálski -o -o: Bengálski zaliv, bengálski tiger; bengáličen -čna -o: ~i = bengálski ogenj [*povsod: -al-*]
- Benghasi [*bengázi*] -ija *m kr. i.*, benghásijski -a -o
- benígen -gna -o: ~ človek = *dobričina*, ~i tumor, ~a bula = *nedolžna bula*
- Beócija -e ž *in* Beótija -e ž, beótski -a -o
- Béograd -a *m kr. i.*, Béograjčan -a *m.*, Béograjčanka -e ž, béograjski -a -o
- béra -e ž: béra besedi; bernjáč -a *m.* bernjáti -ám: s svojo malho bernjáti po vaseh (*Jurčit*), bernjāj -ájte! bernjäl -ála -o, bernjánje -a *s.*, bernjáva -e ž, bernjávš -a *m*
- beráč -a *m.*, beračica -e ž, beračija -e ž, beráški -a -o, beráštvó -a *s.*, beráčiti -im, beráčenje -a *s*
- Béranger -era [*beranzé -žéja*] *m francoski pesnik*, Bérangerov -a -o [*-žéjeu -eva -o*]
- Bercé -éta *m os. i.*, Bercétov -a -o
- Berdjájev -a *m.*, spisi Berdjájeva, berdjájevski -a -o: ~i nazori
- Bérgen -a *m kr. i. norv. in nizoz. mesta*
- bérgla -e ž: o(b) *ali* po bérglah hoditi, z bérglami hoditi, bérglica -e ž, bérglast -a -o
- Bergsón -a *m os. i. franc. filozofa*, Bergsónov -a -o: ~a filozofija, šola, bergsónski -a -o: ~i nazori
- beríl -a *m mineral*, berflóv -a -o, berílíj -a *m kovina*, berílíjev -a -o: ~a spojina
- berílo -a *s* 1. *branje*, 2. *knjiga za branje*, berívo -a *s snov, ki se bere*, berílen -lna -o [*-lln-*]: ~i sestavek
- Béringovo morje -ega -a *s*
- berívka -e ž *vrsta solate*
- Berkeley [*bérkli*] Berkeleya [*-lija*] *m os. i.*, Berkeleyev -a -o [*-lijeu -eva -o*]
- Berlín -a *m kr. i.*, berlínski -a -o, Berlínčan -a *m.*, Berlínčanka -e ž
- Berlioz [*berlióz*] -a *m os. i. franc. skladatelj*, Berliózov -a -o
- Bernárd -a *m os. i.*, Bernárdov -a -o, Bernárda -e ž *ali* Bernárdka -e ž *os. i.*, Bernárd(k)in -a -o; bernardínec -nca *m.*, bernardínski -a -o, Máli *in* Vélíki Sv. Bernárd *prelaza v Alpah*
- Bernardin de Saint Pierre [*bernardén dá sén pjér*] Bernardin de Saint Pierra *m os. i.*, Bernardin de Saint Pierrov -a -o
- Beromünster -stra *m kr. i.*, beromünstrski -a -o [*beromün-*]
- bérsa -e ž *plesnoba na vinu*, bérsiti -im se *pokvarili se (vino)*, bérsati -am se, bérsast -a -o, bérsnat -a -o
- Berthelot -a [*bertaló -ója in -óta*] *m os. i. franc. kemika*, Berthelotov -a -o [*bertalójeu -eva in bertalótoy -ova*]: ~a bomba, ~o načelo največjega dela, ~ kalorimeter
- bés -a *m*: bás te lópil bás te plén-taj! básen -sna -o: Básni Roland, básnost -i ž, básnež -a *m.*, básnív -íva -o: ~ človek = *besnják -a m.*, básnetí -ím, básni -íte! básněč -éča -e, básněl -éla -o, pobésněli človek, básněnje -a *s.* Dostojevskega roman Bési
- beséda -e ž, *rod. mn.* besedi *in* beséd, besédica -e ž, beséden -dna -o: ~ človek = *zgotoren človek*, ~a zveza, ~a igra; besédnik -a *m.*, Besédnik -a *m Janžečev list*, besédnica -e ž
- béseda -e ž *čitalniška prireditel z gojitvijo slovenske besede: govori, recitacije, petje, zabava, ples*
- besedílo -a *s.*, besedišče -a *s.*, besednják -a *m.*, besednjákar -ja *m.*, besednjákarski -a -o

beséditi

beséditi -im, besedováti -ujem, besedovánje -a s, besedíčiti -im, besedíčenje -a s, besedíčen -čna -o, besedljiv -iva -o, besedljivec -vca m

besedo- v sestavi: besedoslovje -a s nauk o besedah, besedosloven -vna -o, besedoslovec -vca m, besedoslovski -a -o, besedotvórnje -a s, besedotvóren -rna -o, besedotvórec -rca m

Beskídi -ov m mn. kr. i.

běstija -e ž živina, bestiálen -lna -o [-áln-] živinski, bestiálnost -i ž živinstvo (vse le za moralno oznako človeka)

běstija -e ž kletvica: ti běstija ti! bêt -à [bêt -à] = bát -a m: danes z betóm, jutri s psóm, gl. bát

béta m neskl. ime druge grške črke, rabi se zlasti v mat.: mali béta, pri béta, v kotu béta, sínus béta, žarki béta, železo béta

Betetto [betéto] -étta m os. i., Betéttov -a -o: ~ nastop, bas, glas, ~a igra, šola; betéttovski -a -o: ~i nastop, ~o petje

bétev -tve ž = bétva -e ž, bétvica -e ž, bétviti -im

bétež -éža m = béteg -éga m, betéžen -žna -o, betéžnost -i ž, betéžnik -a m, betéžnica -e ž

betica -e [batíca] ž 1. kol, 2. glava: betica stori pravico; dati komu po betíci; betíčen -čna -o svoje-glav, betíčna -e ž = betíčnica -e ž bucíka, betíčnik -a m, betíčast -a -o [povsod: bat-]

betón -a m, betónski -a -o: ~i zid, betonírati -am, betoníranje -a s, želézobeton, armírani betón ojačeni beton

bétva -e ž stéblo, veja, bilka, malenkost; gl. bétev

Beuron [bójron] -a m kr. i., béuronski -a -o: ~a umetnostna šola

bèv medm.: ni rekel ne bèv ne mèv

Bévk -a m os. i., Bévkvov -a -o: ~ jezik, ~i spisi

bévkati -am in -čem, bévkanje -a s, bévskati -am, bévskanje -a s, bévsniti -nem (o psih, lisicah)

bezáti -ám, bezáj -ájte! bezál -ála -o, bezánje -a s, bezálo -a s [povsod: bəz-], bezálnik -a m [bazápnik]

bezèg [bəzəg] -zgà m, bezgóv -a -o: ~o cvetje, ~ izgovor, bezgovína -e ž [povsod: bəzɡ-]

Bézenšek -ška m os. i., Bézenškov -a -o: ~a stenografija

bezgáti -ám, bezgäj -ájte! bezgál -ála -o, bezgánje -a s, bezgáti pipo, cevko; bezgálica -e ž = bezgálnica -e [-ápn-] ž [povsod: bəzɡ-]

bezgávka -e ž, mn. bezgávke; bezgetúlja -e ž, bezgávčen -čna -o: ~ vrat, vrat je ves ~; bezgáv-kast -a -o, bezgavkovína -e ž [povsod: bəzɡ-]

Bezják -a m hrv. prebivalec med Dravo in Savo, bezjáški -a -o, bezják -a m tepec

bezljáti -ám, bezljäj -ájte! bezljál -ála -o, bezljánje -a s, krave bezljájó, bezljäv -áva -o, bezljávec -vca m, bezljávka -e ž, bezljív -íva -o [povsod: bəz-]

bezníca -e ž, bezníčen -čna -o: ~a družba, bezníški -a -o

bežáti -ím, béži -te in ítel bežé, bežèč -éča -e, béžal -ála -o, bežánje -a s

Béžek [béžak] Bézka m os. i., Béz-kov -a -o: ~o uredništvo, vzgojeslovje

bí-lat. (dvo-) v sestavi: bíduum -a m dvoednevje, biénij -a m dvoletje, bienálen -lna -o [-ln-] dvoleten, bikarbonát -a m ogljikov dvokis, bikarbóna -e ž: soda ~

Bianchi -íja [bjánki -íja] m: kolesa ~i; Bianchijev -a -o; Bian-

chíni in Biankíni -ija *m os. i. v Dalmaciji*, Bianchínijev -a -o
 bíba -e ž: bíba leze; bíbin -a -o
 bíbavica -e ž *plima in oseka*, bíbavičen -čna -o

bíblija -e ž *sv. pismo*, bíblijski -a -o, bíbličen -čna -o, bíblicíst -a *m*, bíblicístika -e ž, bíblicístičen -čna -o, Dalmatinova Bíblija

bíbliofil -a *m knjigoljub, zbiralec knjižnih redkosti*, bíbliofilski -a -o, bíbliofilstvo -a *s [povsod: -fil-]*

bíbliografija -e ž 1. *popisovanje, 2. seznam knjig*, bíbliograf -a *m*, bíbliografíski -a -o, bíbliografíčen -čna -o: ~i list, ~i inštitut, ~a metoda

bíbliotéka -e ž *knjižnica*, bíbliotéčen -čna -o: ~a polica, bíbliotekár -ja *m*, bíbliotekárka -e ž, bíbliotekárski -a -o

bícikel [-kal] -kla *m kolo*, bícikelski -a -o, bíciklist -a *m kolesar*, bíciklístka -e ž, bíciklístovski -a -o: ~a zveza, bíciklístika -e ž *kolesarjenje*, bíciklístičen -čna -o: ~a tekma, ~o predavanje

bíč bíča *m*, bíčev -a -o, bíčevnik -a *m* = bíčnik -a *m*, bíčati -am, bíčanje -a *s*, bíčar -ja *m*, bíčarski -a -o: ~a sekta; bíčkar -ja *m vrsta praživali*

bíček -čka *m*, *sk. i.* bíčevje -a *s* = bíčeje -a *s*, bíčkast -a -o 1. *bíčku podoben*, 2. *iz bíčka*, bíčevja, bíčnat -a -o 1. *poln bíčevja*: ~ travnik, ~o seno, 2. *iz bíčevja*: ~a košara

bídermajer -ja *m (ime po Nemcu Biedermeierju) človek predmaréne dobe (1815–1848), neoporečen, a malce omejen meščan*, bídermajerski slog (*v likovni umetnosti med romantiko in realizmom*)

bífé -ja *m (+ buffet) točilnica*
 bíftek -a *m dušeni goveji zrezek*

bífurkácija -e ž *viličenje, razcep*, bífurkácijski -a -o

bíga -e ž *vrsta peciva: izánska* ~
 bígamija -e ž *dvoženstvo*, bígamíst -a *m*

bíglica -e ž 1. *iver*, 2. *žveplenka*

Bíhač -a *m kr. i.*, bíhaški -a -o

bík bíka *m*, bíkec -kca *m* = bíček -čka *m*, bíkast -a -o, bíkov -a -o, bíkovka -e ž, bíkovina -e ž, bíkobórec -rca *m*, bíkobórba -e ž, bíkobórski -a -o

bíkonkáven -vna -o, bíkonkávnost -i ž

bíkonvéksen -sna -o, bíkonvéksnost -i ž

bíl [bíl] bíli ž, bílka -e [-il-] ž, bílast -a -o, bílnat -a -o [-íl-], bílje -a *s*

bílabiál -a *m dvoustnični glas*, bílabiálen -lna -o [*povsod: -ál-*]

bílanca -e ž *računski zaključek*, bílančen -čna -o: ~a nagrada, bílancírati -am *delati bilanco*, bílancíranje -a *s*, bílančnina -e ž; *toda balansa gl. tam*

bílaterálen -lna -o [-ln-] *dvostranski, obojestranski*: ~i izgovor, ~a pogodba, ~a somernost, bílaterálnost -i [-áln-] ž

Bílc -a [-íl-] *m os. i.*, Bílčev -a -o: ~e pesmi, ~o slovarsko gradivo

bílijón -a *m milijon milijonov*, bílijónski -a -o

*bílja -e ž *vigilija, mn. bílje bílj mrtvaško opravilo*

bíljárd -a *m*, bíljárden -dna -o: ~a miza, tekma; bíljárdnica -e ž, bíljárdski -a -o: ~a palica; bíljárdirati -am, bíljárdíranje -a *s*, bíljárdíst -a *m*, bíljárdístovski -a -o: ~a družba

bíljjetêr -ja *m*, bíljjetêrka -e ž

bílo -a *s utrip žile*

bílokácija -e ž, bílokácijski -a -o
 bíltën -a *m sporočilo, objava, razglas: zdravniški* ~

bináren

bináren -rna -o dvojen: ~i zvezdi, ~e spojine
bingljáti -ám, bingljáj -ájte! bingljáje, bingljajóč -a -e, bingljál -ála -o, bingljánje -a s
Bínički -ega m os. i.: Biničkega zbor, Biničkega prva srbska opera
binkošti bínkošti ž mn. -im -i -ih -mi, bínkošten -tna -o: ~i praznik, bínkoštnica -e ž
binókel -kla m dvoočnik, binokuláren -rna -o
binóm -a m dvočlenik, binómen -mna -o = binómski -a -o: ~i koeficient
bio- v sestavi pomeni zvezo z življenjem: biocéntričen -čna -o kdor je usmerjen k življenju kot središču, biogén -a -o, biogénéza -e ž, biogénétski -a -o: ~i zakon, biografija -e ž življenjepis, biográf -a m, biográfski -a -o: Biográfski leksikon; biogeografija -e ž veda o zemljepisni razširjenosti živih bitij, biogeográfski -a -o, biokemija -e ž, biokémik -a m, biokémíčen -čna -o; biologija -e ž življenjeslovje, biológ -a m, biolóški -a -o, biológíčen -čna -o, biometrija -e ž matematično-statistično preiskovanje živih bitij, biométričen -čna -o, biosféra -e ž območje živih bitij, bioskóp -a m, biotéhnik -a -e ž tehnika življenja, biotéhničen -čna -o
bipoláren -rna -o dvopolen, bipolá:nost -i ž dvopolnost
bira -e ž vrsta: vino dobre bíre, blago je ene bíre, človek Ivaníčeve bíre (Kersnik)
birét -a m duhovniško pokrivalo, primerjaj barétka
biríč -íča m, biríški -a -o, biríštvo -a s
bíрма -e ž, bírmati -am, bírmajóč -a -e, bírmal -a -o, bíрман -a -o, bíрманje -a s, bíрманec

-nca m, bírmanka -e ž, bírmanski -a -o, bírmoválec -álca [-áyc-] m, bírmoválen -lna -o [-ln-]: ~i obred; bírmski -a -o: ~i boter, ~a ura
Bírma -e ž indijska pokrajina, Bírmánc -nca m, Bírmánka -e ž, bírmánski -a -o
Bírmíngam [bírmingem] -a m kr. i. mesta v Angliji, bírmíngamski -a -o
biró -ja m pisarna, urad, birokrát -a m pretirano vesten uradnik, birokracija -e ž = birokrátstvo -a s = birokratizem -zma m ozkosrétno uradništvo, ozkosrétno uradniško poslovanje, birokrátski -a -o = birokratičen -čna -o
bisága -e ž, tudi mn. biságe, biságast -a -o, biságar -ja m
bíser -a m, bíserček -čka m, bíseren -rna -o, bísernica -e ž, bísernina -e ž, bísernják -a m, bísernat -a -o, bíserast -a -o, bíserje -a s, bísernik -a m
Bískájski zaliv -ega -a m
biskvíť -a m piškót, prepečenec, biskvíten -tna -o: ~o testo
Bísmarck -a [bismark-] m os. i., Bísmarckov -a -o
bismut -a m, bismutov -a -o, bismutín -a m mineral, bismutít -a m mineral
bíster -stra -o: ~ um, ~ vid = bístrec -a m, bístrína -e ž, bístrost -i ž
bístrica -e ž, zlasti pogosto v krajevnih imenih Bístrica: Bohínjska Bístrica, Kámníška ~, Ilírská ~, Slovénská ~ *id.*; prídevník delamo větínoma le od Bístrica brez dolotíla: bístriški -a -o, Bístričan -a m, Bístričan-ka -e ž
bístrítí -ím, bístri -íte! bístríl -a -o, bístrénje -a s, bístrílo -a s, bístrílen -lna -o [-ílén -ítla -o]
bístro- v sestavi: bístroglátv -áva -o, bístroglát -éda -o, bístro-

- míseln -a -o [-səm-], bistrook -óka -o, bistroúmen -mna -o, bistroúmje -a s, bistroúmnost -i ž, bistrovídén -dna -o, bistrovídénost -i ž *itd.*
- bístvo -a s, bístven -a -o, bístvenost -i ž [povsod: -stvəm-]
- bít -i ž, bítén -tna -o, bíténost -i ž, bítek -tka m: tukaj mi ni bítka
- bíti sem [səm] si jè, svà stà stà, smò stè sò, bódi bóditel bóm in bódem, bóš in bódeš, bó in bóde, bóva in bódeva, bósta bóta in bódetà, bómo in bódemo, bóste bóte in bódetè, bódo in bójo; bodóč -a -e: v bodóče, bodóčnost -i ž *prihodnost*, bívši -a -e; bíl [biy] bíla -ò in -ó, mn. -i in -í -è in -é -à; bi: bi ne = ne bi; ne bíti: bíti ali ne bíti — to je zdaj vprašanje; nisem [-səm] nísi ní, nísva nísta, nísmo níste níso, ne bóm, nisem bíl; bívati -am, bivajóč -a -e; *napačno*: +bíva od dne do dne ožji (*prav: je, se ózi*); bívanje -a s, bivalšče -a s
- bíti bíjem, v pomenu *tolči ima navadno naglasno znamenje*: žila mu je močno bíla, srce mu je bílo, plat zvona bíti, bij -tel bíl bíla -o, (na)bít -a -o, bítje -a s: bítje žile = bílo -a s *pulz*, bítek -tka m *udarec*
- Bitínijski -e ž, bitínijski -a -o, Bitínec -nca m, Bitínka -e ž, bitínski -a -o
- bitje -a s, *rod. mn.* bítij
- bítka -e ž, *rod. mn.* bitk, bítva -e ž, *rod. mn.* bítev [-əy]
- bitúmen -mena m *zemeljska smola*, bitúmenski -a -o: ~i omàz zidu, bituminózen -zna -o
- bivák -a m *prenočevanje pod milim nebom*, bivakíratí -am *šotoriti*, bivakíranje -a s
- bívol [-vol] -a m, bívolica -e ž, bívolov -a -o, bívolški -a -o, bívolji -a -e: ~e meso
- Bizánc -nca m, Bizantíneec -nca m, Bizantínka -e ž, bizántski -a -o = bizantínski -a -o, bizantínizem -zma m *klečeplazna podložnost, hlapčevstvo*
- bizáren -rna -o *čuden, nenavaden*, bizárnost -i ž
- Bizéljsko -ega s, na Bizéljskem, Bizeljánec -nca m, Bizeljánka -e ž, bizéljski -a -o, bizéljčan -a m = bizéljec -ljca m *vino z Bizeljskega*
- Bizet -a [bizé -éja ali -éta] m *os. ime franc. skladatelja*, Bizetov -a -o [bizéjey ali bizétoy]
- bízón -a m *ameriški zober (tur)*
- *bížú -ja m *dragulj, dragotina*; *bížuterija -e ž *draguljarstvo*
- Bjórnsón Bjórnstjerne m *os. i. norveškega pripovednika in dramatika*, Bjórnsóna Bjórnstjerneja m, Bjórnsónov -a -o, bjórnsónski -a -o [poudarek na bjór-]
- blág -a -o, blázji -a -e, *prisl.* bláže, blagóšt -i ž
- blagájna -e ž, blagájnica -e ž, blagájničen -čna -o: ~i izkaz, blagájnik -a m, blagájniški -a -o, blagájničarka -e ž
- blaginja -e ž (+*blagostanje*)
- blagó -á s, v blágu plačati, blagóven -vna -o: ~a knjiga, ~a borza, blagóvit -a -o, blagóvitost -i ž, blagóznánstvo -a s
- blago -v *sestavi*: blagódejen -jna -o, blagódejnost -i ž, blagódišèč -éča -e, blagódušen -šna -o, blagódušnost -i ž, blagódušje -a s, blagóglásen -čna -o, blagóglásje -a s, blagóglásnost -i ž, blagóhóten -tna -o, blagóhótnost -i ž, blagónráven -vna -o, blagóróden -dna -o, blagóródnost -i ž, blagóródje -a s, blagópokójen -jna -o, blagósfčen -čna -o, blagósrčénost -i ž, + blagóstánje -a s *blaginja*, blagóvést -i ž, blagóvéstnik -a m, blagóvoljen -ljna -o, blagóvoljnost -i ž, blagózvó-

blágor

čen -čna -o, blagozvóčnost -i ž, blagodát -i ž
blágor -gra *m* *blaginja*: za blágor očetnjave naj puška govori (*Jenko*), osem blagrov, blágor vam! blágor si ga tistemul blagrováti -újem, blagruj -tel blagrovál -ála -o, blagrovánje -a *s*
blagoslòv -óva *m*, blagoslòven -vna -o: ~a pesem; blagoslovíti -ím, blagoslòví -íte! blagoslòvil -íla -o, blagoslovljèn -éna -o, blagoslovitev -tve ž, blagoslovljènc -nca *m*, blagoslovitelj -a *m*, blagoslovílo -a *s*, blagoslovílen -lna -o [-ín-], blagosláv-ljati -am, blagoslavljaljóč -a -e, blagoslávljanje -a *s*
blagovóliti -vólim, blagovóli -íte! blagovólil -íla -o; blagovóljen -ljna -o, blagovóljnost -i ž
*blamírati -am (*o*)*smešiti*, (*o*)*sramotiti koga*, *blamíranje -a *s*, *blamáža -e ž *osramotitev*
blankét -a *m* *neizpolnjena tiskovina, golica*
blánkverz -a *m* *peterostopni jamb-ski verz*, v blánkverzih
blasfemija -e ž *bogokletstvo*, blasfémíčen -čna -o *bogokleten*
bláto -a *s*, bláten -tna -o, blátnat -a -o, blátnik -a *m*, blátnost -i ž, blátarica -e ž *ščet za blato*, blátiti -im, (*o*)bláten -tena -o, blátenje -a *s*
blázen -zna -o, bláznež -a *m*, bláznica -e ž 1. *blazna ženska*, 2. *bolnišnica za blazne*, bláznik -a *m*, bláznost -i ž, blaznéti -im, blázni -íte! blaznèl -éla -o, blaznénje -a *s*; blázni -im koga *mošiti, mešati*: da bi nas bláznil, bláznenje -a *s*, blázni -íva -o, blázni -ívec -vca *m*, blázni -ívka -e ž, blázni -ívnost -i ž
blázina -e ž: hrastove blazine, blázina -a -o, blázina -e ž, blázinják -a *m* *zofa*, bláziniti

-im, blázínjenje -a *s*, blázinski -a -o: ~a preobleka
*blázíran -a -o *top*, *brezčuten*, *blázíranec -nca *m*, *blázíran-ka -e ž, *blázíranost -i ž
Bláz -a *m* *os. í.*, Blázev -a -o: ~ žegen; Blázè -éta *m*: Blázè in Néžica, Blázétov -a -o, Blázèk -žka *m*
bláziti -ím, blázi -íte! blázil -a -o, blážen -a -o, bláženost -i ž, bláženstvo -a *s*, bláženec -nca *m*, blázitelj -a *m*, bláziteljica -e ž, blázilo -a *s*, blázilen -lna -o [-ín-], blázilénost -i [-ín-] ž
blebetáti -ám in -éčem, blebetáj -ájte in blebéči -tel blebetajóč -a -e, blebetál -ála -o, blebetánje -a *s*, blebèt -éta *m*, blebetáv -áva -o, blebetávec -vca *m*, blebetávka -e ž, blebetávost -i ž, blebetúlja -e ž, blebètec -tca *m*
bléd -a -ó in blédo, *prisl.* blédó, *mn.* blédi -é in blédi -e, bolj bléd; blédéti -ím, blédèl -éla -o, blédénje -a *s*; bléditi -ím, blédil -a -o, blédénje -a *s*, blédica -e ž, blédíčen -čna -o, blédíčnost -i ž, blédíkast -a -o
Bléd *m* *kr. í.*, z Bléda, na Blédu, Bléj -jca *m*, Bléjka -e ž, bléj-ski -a -o: Bléjsko jezero, bléj-ski letovíščarji
bledo -v *sestavi*: bledolíčen -čna -o, bledolíčnost -i ž, bledolíčni-ca -e ž, bledolíčnik -a *m*, bledómóder -dra -o, bledórédč -éča -e, bledórúmen -éna -o, bledósínji -a -e, bledósiv -íva -o, bledózelèn -éna -o
Bléiweis -a [*bláivajs-*] *m* *os. í.*, Bléiweisov -a -o: ~e Novice, ~a doba, bléiweisovski -a -o: ~a politika; bléiweisovec -vca *m*
blékniti -nem in blékniti -nem, bléčni -te in bléčni -te! bléknil -a -o in bléknil -a -o
bléjati -am in -em, bléjal -a -o, bléjanje -a *s*

blésk -a m, blesketáti -ám in -éčem se, blesketajóče (se) oči, blesketàl -ála -o, blesketánje -a s, bleskèt -éta m

***blestéti** -ím *bleštati*, blésti -íte! blestèč -éča -e, blestèl -éla -o, *blesténje -a s

blésti blédem: bolnik bléde ali bolníku se bléde, bledóč -a -e, blédel blédla -o, bledénje -a s **bleščáti** -ím (+bliščati), blešči se mi, bleščèč -éča -e, bléščal -ála -o, bleščánje -a s, bleščáva -e ž, bleščica -e ž: z bleščicami in željbi obito jermenje; bléščiti -im: sonce me bléšči

blísk -a m: hiter kakor blisk, bliskovít -a -o, po blískovo mu sablja gre, blískoma *prisl.*, blískati -am *nepreh.*: z očmi blíska, blískal -a -o, blískati se: zlato se blíska, blískalo in blískalo se je, blískanje -a s, blískav -a -o: ~e oči, ~a posoda; blískavica -e ž; blísniti -nem

blíšč -a m, bliščív -íva -o, bliščóba -e ž

blítva -e ž *bot. vrsta špináčnic* (**mangold*)

bliz *prisl. menda, pač, že*: na doto ti bliz ne bo treba gledati (*Tavčar*), ti bom bliz (= *že*) pokazal, bliz se ti sanja

blizu 1. *prisl. zaznamuje prostor, čas in način*: od blizu se vidi, od blizu in dálec so prišli, kónec léta je blizu, *primernik*: blíže, 2. *predl. z rod.*: blizu vasi, blízu polnoči

blížati -am, blížanje -a s, blížáva -e ž, blížína -e ž

blížji -a -e *prim. k malo rabljenemu osnovniku blízek -zka -o*: Tone mi je blížji sosed kakor Janez, najblížji sosed pa mi je Marko, *prisl. bliže*

blíznji -a -e *danes po pomenu osnovnik s pomenom tega, kar*

je blizu: bližnji in daljni sorodniki, bližnji in daljni sosede; izmed bližnjih sorodnikov mi je Tone bližji kakor Janez, a najbližji mi je daljni sorodnik Pavle; *pres. najbližnji -a -e navadno ne rabimo, prisl. od te oblike je*: blizu, (naj-)bliže *gl. tam*

blíznjik -a m, blížnjica -e ž: po bližnjicah hoditi

bljúšč -a m *koren zoper bodljaje v križu*, bljúščec -ščeca m [-ščec-]

bljувáti bljúvam in bljújem, bljувáj -ájte in bljúj -te! bljúvál -a -o, bljувánje -a s, bljúvek -vka m, bljúven -vna -o: ~i prašek

bloc: en bloc [*anblòk*] *kaj sprejeti v celoti, vse skupaj, počez*

blódi in blódi in blódim, blódi -te! in blódi -íte! blodèč -éča -e, blódil -a -o in blódil -íla -o, blódenje in blójenje ali blojénje in blodénje -a s, blóden -dna -o in blóden -dna -o, blodnomíseln -a -o [-míseln-], blodnomíselje -a [-sólj-] s, blódnja -e ž, blodnjáva -e ž, blodnják -a m *labirint*

blók -a m 1. *skupina*: ~ hiš, ~ (listkov) *zvežček*; 2. *zapora, ograja*: ni mogel čez blók, prijeli so ga na blóku, stranke so v blóku, blókovnica -e ž *prijavnica med dvema železniškima postajama*, blokírati -am *zapreti kako lukó, mesto, gozd, hrib*, blokíranje -a s, blokáda -e ž *zapora*

+blónd *neskl. plavolas*, +blóndínec -nca m *plavolasec*, +blóndínka -e ž *plavolaska*

blúf -a m *spretno beganje, varanje*, blúfirati -am, blúfiranje -a s **blúza** -e ž *jopica, jopič*: vojaška blúza, blúzica -e ž, blúzen -zna -o: ~i gumbi, našivi

bóa

bóa ž, 2. bóe, 3. bói, 4. bóo, 5. na bói, 6. z bóo, *rod. dv. in mn. bój* 1. udav, 2. damski ovratnik iz kozuhovine, bóin -a -o: ~a glava

bób bóba m, bóbov -a -o: ~ cvet, ~a slama, bóbast -a -o, bobèk -bka in bóbek -bka m, bobóvec -vca m, bobovíca -e ž = bobovína -e ž = bobóvka -e ž: z bobóvko za kom pokaditi; bobíšče -a s = bobovíšče -a s, bobovnják -a m *rastlina*

bóben -bna m: na bóben býti, na bóben priti, bóbenček -čka m, bóbenski -a -o, bóbníč -a m, bóbnati -am, bóbnanje -a s, bóbnar -ja m, bóbnarski -a -o, bóbenčkati -am, bóbenčkanje -a s [-bən-] *iron. za topovski ogenj na bojištu (Trommelfeuer)*

bóber -bra m, bobrovína -e ž, bóbrovec -vca m

bobíka -e ž *pilula*

bobljáti -ám: voda bobljá, kadar vrè, bobljál -ála -o, bobljánje -a s *oddaljeno grmenje, nerazločno donenje, govorjenje*

bobnéti -ím, bobněč -ěča -e: ~e fraze, besede, bobněl -éla -o, bobněnje -a s

Boccaccio m os. i. ital. pisatelja, Boccaccia -u -a pri -u z -om [bókáto -ča -tu -čom]; Boccacciov -a -o [bókátou -ova], boccacciovski -a -o

Böcklin -a [böklin -a] m os. i. švic. slikarja, Böcklinov -a -o, böcklinski -a -o: ~a pokrajina, ~e ciprese

bòč bóča m *bokáta gora, gorovje*, bóčen -čna -a, bóčina -e ž, bóčnat -a -o, bóčki *prisl.*

bóčiti -ím (se): deska, čelo, trebuh, bula se bóči, bóčenje -a s

bodálo -a s, bodálce -a [-ál-] s

bódeati -am: trava bóda (= bóde) izpod krtin, bódeck -cka m *popék, brst*

bódec -dca m 1. *bodíca*: ježevi bódcí, 2. *iglice pri drevju*, 3. *na stavki ptičjega perja*, 4. *bodljaj*: s tremi smrtnimi bódcí

Bódensko jezero -ega -a s l. i.

bóder -dra -o, bodríti -ím, bódrí -íte! bodril -a -o, bodrénje -a s *izpodbujanje*, bodrílo -a s *izpodbuda*

bódež -a m *nož za prebadanje, bodénje*

bodíca -e ž, bodícati -am, bodícanje -a s, bodíčevje -a s = bodíče -a s

bódi(si) vez.: bódi(si) bogát ali ubog; samostalniki se rabi bodí(si) sam, bodí(si) s predlogom

bodljáti -ám, bodljáj -ájtel bodljál -ála -o 1. *vbode delati*, 2. *na badati*, bodljánje -a s, bodljáj -a m, mn. bodljáji: prsni ~, bodlják -a m, bodljíka -e ž, bodljíkov -a -o, bodljíkovje -a s, bódelj -dlja m *bodec*: ježevi bódlji; bodílj -a m *pljučnica*, bodljív -íva -o: ~ vol, ~a odeja smreke, bodljívec -vca m, bodljívka -e ž

bodóčnost -i ž *prihodnost*

bóg m (kot vrsta bilij, poseobljeno Bog, gl. § 8) bogá bógu in bogú bogá pri bógu z bógom, bogóvi bogóv -om -e -ih -i; z bógom; v *prisl. zvezah se piše skupaj*: bógvéd, bógvédi: ~ kdo je, ~ koliko, ~ káj ne zna, ~ kje hodi, ~ kdaj pride, ~ kakó itd.; bóg ga védi, bóg si ga védi: ~ kákšen je, ~ kdo bo, ~ kako živi, ~ káj ni vreden; védi si ga ~; sám ~ védi, kaj bo iz tega; bógpomagaj: če človeka denar obsede, je tudi bógpomagaj (= *hudo*); zabóga (*vzklik*), bógme (bóme, bómeda); vbógajme dati, prositi; bil je sam bógnasváruj (= *hudít*); bogabojč -ěča -e, bogabojčén -čna -o, bogabojčénost -i ž

bogàt -áta -o *se veže z rod. ali orod.*: bogàt zlatá, bogàt slav-nih dél *ali* bogàt z zlatom, bogàt z denárjem (+na zlatu, na denarju), *napatno v pomenu*: +bogáta žetev, +hogáta rosa *obilna žetev, rosa*; bogatáš -a m, bogatáški -a -o, bogatáštvó -a s, bogátej -a m = bogátec -tca m = bogatin -a m = bogatíнец -nca m, bogatínka -e ž, bogatínski -a -o, bogástvo -a s
bogatéti -ím, bogatèl -éla -o, bogaténje -a s; bogatítí -ím, bogatí -íte! bogatíl -a -o, (o)-bogatèn (-čèn) -èna -o
bogátí -am = ubógati -am, bogáj -te! bógal -a -o, bóganje -a s
Bógdan -a m *os. i.*, Bógdanov -a -o, Bógdanček -čka m, Bógdančkov -a -o
Bógek -gka m = Bógec -gca m (*v otroškem govoru*) *gl. § 8*, bógek = bógec (*na podobi*): v kotu je visel star bogec, bógvov -a -o: ~ kotíček
Bógenšperk -a m *kr. i.*, na Bógenšperku, bógenšperški -a -o
boginja -e ž, bóžica -e ž (*v pesmi*), boginjin -a -o: ~o darilo
bógme, bóme *medm.*, bógmej -a m
bogo- *v sestavi*: bogobójen -jna -o, bogobórec -rca m, bogočástje -a s, bogohválen -lna -o, bogoiskátelj -a m, bogokléten -tna -o, bogomíseln -a -o [*mi-seln-*], bogoljúb -úba -o, bogoljúben -bna -o, bogomíl [*-íl*] -a -o, bogomíl -a m, *nav. mn.* bogomíli -ov m, bogomílski -a -o [*-ls-*]: ~a sekta; Bógomil -a m, Bógo -a m, Bogomíla -e ž; bogomóder -dra -o, bogoslóven -vna -o, bogoslóvec -vca m, bogoslóvjé -a s, bogoslóvnica -e ž, bogoslúžen -žna -o, bogoslúžje -a s, bogoskrúnstvo -a s; bogoznánec -nca m, bogoznánstvo -a s *itd.*

bogomólja -e ž, bogomóljec -ljca m *pobožnjak*, bogomóljka -e ž, bogomóljen -ljna -o: ~ menih
bogotáj -a m *kdor Boga taji*, bogotájec -jca m, bogotájstvo -a s
bogováti -újem *vedeževati*, bógovec -vca m *vedež, protestantski duhovnik*: Pregljév roman Bógovec Jernej, bogúlja -e ž *vedeževalka*; bógovščina -e ž *malik*
bógstvo -a s = bóštvo -a s = božánstvo -a s
bohém -a m *našarjen, a zanemaren človek (umetnik, dijak)*, bohémski -a -o
Bohíinj -ínja m *kr. i.*, bohínjski -a -o: Bohínjska dolina, Bohínjsko jezero, Bohínjec -njca m, Bohínjka -e ž, Šava Bohínjka -e -e ž, bohínjka -e ž *boksit*
Bohínjec -njca m *os. i.*, Bohínjčev -a -o: ~i spisi
Bóhorič -a m, Bóhoričev -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica; bohórfičca -e ž
bohotátí -ám *hitro, bohotno rasti*, bohotáj -ájt! bohotál -ála -o, bohotánje -a s; bohotéti -ím, bohoténje -a s, bohótiti -im se: cvetje se je bohótilo, bohóta -e ž, bohóten -tna -o, bohótnost -i ž: ~ lás, ~ domíšljije
Boileau -eauja m *franc. kritik*, Boileaujev -a -o, boileaujevski -a -o [*porod: 'bwaló -ja, ~jeju, ~jeuski*]
bòj bója m, v bóju *in* v bóju, bójen -jna -o: ~i krik; bojevit -a -o, bojevitost -i ž, bojník -a m, bojníca -e ž, bojnína -e ž *bojni davek*, bojíšče -a s (+bojno polje), bojeváti -újem (se), bojevál -ála -o, (do)bojeván -a -o, bojevánje -a s, bojeválec -lca [*-áju-*] m, bojeválen -álna -o [*-ál-*], bojévnik -a m, bojév-nica -e ž, bojéven -vna -o, bojevnična -e ž *bojni davek*, bojažéljen -ljna -o, bojažéljnost -i ž

bója

+bója -e ž *bárva*

bója -e ž *plavajoča priprava, na katero se vežejo zasidrane ladje*

bojázén -zni ž, bojazljiv -íva -o, bojazljívec -vca m, bojazljívka -e ž, bojazljivost -i ž

bojkót -óta m, bojkotírati -am *zavračati, ogibati se česa, bojkotíranje* -a s

bójler -ja m *električni, plinski ipd. grelec (kotel) za vodo*

bòk bóka m, v bóku in bóku, v bókih, bóčen -čna -o: ~a stena; bóčnica -e ž: kost bóčnica; bókast -a -o, bokát -áta -o, bokátost -i ž, bokovít -a -o, bó-koma *prisil.*

Bóka Kótorska -e -e ž, bókeljski -a -o: ~a luka, ~i zaliv [-kólj-]

bokál [-áú] -a [-la] m: ~ vina

bókati -am, bókanje -a s, bokálnica -e [-áú-] ž *kopársko oródiče*

bòks -a m *vrsta usnja, čevlji iz bóksa = bóksasti čevlji*

bòks -a m, bóksar -ja m, bóksarski -a -o: ~ match; bóksati -am, bóksal -a -o, bóksanje -a s

boksít -a m *bohínjka, boksíten* -tna -o: ~i rudnik, ~a ruda = boksítov -a -o: ~ rudnik

*ból [-ól] -i ž *bolečina*: srčna ~

bolán in bólen [-lən], bólna [-ou-], bolnó in bólnó [-ou-], bolj bolán, bólna mati, bólni otroci (+bolána, boláni), bolán za smrt, bolán na smrt; bolán na srcu, na jetrih (*bolan ud*), bolán za sušico, za vročinsko boleznijo (*bolezen*); bolník -a [-ou-] m, bolníca -e [-ou-] ž, bolníčin -a -o [-ou-], bolníški -a -o [-ou-], bolníšnica -e [-ou-] ž, bolníšničen -čna -o [-ou-]

boléhati -am, bolehajóč -a -e, boléhal -a -o, boléhanje -a s, boléham na srcu, na jetrih (*kraj bolezni*), boleham za sušico, za jetiko (*bolezen*)

boléhav -a -o, boléhavost -i ž, boléhavec -vca m, boléhavka -e ž, boléhen in boléhen -hna -o, boléhnost in boléhnost -i ž

bolén -a m *rečna riba roparica*; bolénov -a -o: ~o meso, ~i zobje

Bóleslav -a m *os. i.*, Bóleslavov -a -o

bolést -i ž *bolečina, bolezen*, boléstén -tna -o, boléstnost -i ž boléti -ím, (z)bóli -íte! bolèč -éča -e, bólel -éla -o, bolečina -e ž, bolečinski -a -o

bolézen -zni ž, z boléznijo, bolézenski -a -o [-zan-], boleznív -íva -o, boleznoslóvje -a s: *zunanje in notranje ~; boleznoslóvski -a -o: ~a anatomija*

Bólfenk -a m *os. i.*, Sv. Bólfenk pri Središču, Bólfenčan -a m, bólfenški -a -o [*povsod: -lf-*]

Bolgár -a m, Bolgárka -e ž, bolgárski -a -o, Bolgársko -ega s, z Bolgárskega, na Bolgárskem, Bolgárijia -e ž, iz Bolgárije, v Bolgárijii, bolgárščina -e ž [*povsod: bolg-*]

bólha -e in -é [*boú-*] ž, mn. bólhe in bolhé, bólh in bolhá, bólham in bolhàm, bolhät -áta -o, bolhäv -áva -o, bólšji -a -e, bolšják -a m, bolšínjek -njka m [*povsod: boú-*]

Bolíviija -e ž *kr. i.*, Bolíviijec -jca m, Bolíviijka -e ž, bolívijski -a -o

bòlj *primernik k prisl. zeló; z bolj opisujejo primernik in z najbolj presežnik pridevniki in ustrezni pristovi: 1. ki pomenijo barve: bolj bel, bolj črno; 2. ki so po obliki deležniki: bolj pekoč, vroče, učen, znan, gnilo; 3. ki imajo samo določno obliko: bolj divji, moški, pravi, bolj levo, desno; 4. mnogi pridevniki in njih pristovi na -én (bòlj lesén, vodén), -an (bòlj jézen), -av (bòlj zdräv), -ast (bòlj lí-*

- sast, bòlj rásasto), -at (bòlj kosmàt, bòlj bahàt) *itd.*; *prisl.* bòlj loči od *prisl.* bòlje: bòlj delaj! (*koliko?*) — bòlje delaj! (*kako?*); bòlj in bòlj, vse bòlj, zmeraj bòlj, vedno bòlj
- boljár** -ja *m* *plemič*, boljárski -a -o, boljárstvo -a *s*
- bóljšati** -am, bóljšanje -a *s*, boljšáva -e *ž*
- boljševík** -a *m*, boljševiski -a -o, boljševisstvo -a *s* = boljševizem -zma *m*, boljševizírati -am, boljševizíranje -a *s*
- bólnica** -e *ž* *bolnišnica*, bólniški -a -o, bólničen -čna -o, bólničar -ja *m*, bólničarka -e *ž*, bólničarski -a -o [*povsod: -ól-*]
- Bolóna** -e *ž*, Bolónjec -njca *m*, Bolónjka -e *ž*, bolónjski -a -o [*povsod: bolónj-*]
- +**bolováti** -újem *bolehati*, *bolan biti*, + *bolovánje* -a *s* *boléhanje*, *bolezen*, *bolezenski dopust*
- bolščáti** -ím, bólšči -íte! bolščéč -éča -e, bólščal -ála -o, bolščánje -a *s*; na bolščéče oči nastávlja kukála (*Štritar*), oči mu bolščé iz glave, bolščáj -a *m* [*povsod: boųšť-*]
- bómba** -e *ž*, bómben -bna -o: ~i napad, lijak, bómbnik -a *m*, bómbniški -a -o: ~o letalo, bombardírati -am, bombardíranje -a *s* = bombardmá -ja *m*
- bombást** -a *m* *nabuhlost*, bombástičen -čna -o *nabuhel*, *našopírjen*, *nabrekel*
- Bómbay** -a *m*, bómbayski -a -o
- bombáz** -a *m*, bombázev -a -o, bombázast -a -o, bombázevec -vca *m*, bombaževína -e *ž*
- bón** -a *m* *vrednostni papir*, bónski -a -o: ~a vrednost
- Bonapárte** -ja *m*, Bonapártejev -a -o, bonapártski -a -o, bonapártist -a *m*
- Bonaventúra** -a *in* -e *m* *os. i.*, Bonaventúrov -a -o, Bóno -a *m*, Bónov -a -o, Bóna -e *ž*, Bónin -a -o
- bonbón** -a *m*, bonbónček -čka *m*, bonboniéra -e *ž*
- Bónclj** -clja *m* *os. i.*, Bóncljev -a -o: ~a predavanja
- bónc** -nca *m* *budistični menih*, *duhovnik*; *zaničlj. višji funkcionar* *stranke*: nacistični bónci
- Bonifácij** -a *m* *os. i.*, Bonifác -a *m*, Bonifácijev -a -o, Bonifácov -a -o
- bonifikácija** -e *ž* *odškodnina*, *poročilo*, bonifikacijski -a -o: ~i dohodek, strošek, bonificírati -am, bonificíranje -a *s*
- bonitéta** -e *ž* *ugodnost*, *korist*, bonitéten -tna -o
- Bonómo** -a *m* *os. i.*, Bonómov -a -o: ~i nazóri
- bontón** -a *m* *lepo vedenje*, bontónski -a -o: ~a pravila
- ***bonvivant** [*bonviván*] -a *m* *dobroživec*
- bór** -a *m* *kem. prvina*, bórov -a -o: ~ klorid, ~a kislina; bó-raks -a *m*, bó-raksov -a -o; bó-rvazelin -a *m* *med.*
- bòr** bóra *m* *drevo*, boróv -a -o *in* bórov -a -o, boróvec -vca *m*, boróvčev -a -o: ~a veja, boróvje -a *s*, borovina -e *ž*
- bòr** bóra *m* *denar*: niti bóra nimam; bórež -a *m*
- bórba** -e *ž* *boj*, bórben -a -o [*-bən-*], bórbenost -i [*-bən-*] *ž*, bórec -rca *m*, bórcovski -a -o, bóрка -e *ž*: partizánska bóрка; Bórba -e *ž* (*časnik*), Bórbin -a -o: ~ urednik
- Bordeaux** [*bordó*] *m*, Bordeauxa [*-ója*], bordeauxski -a -o [*-ójski* -a -o], bordójec -jca *m* *vrsta vina*: naročil si je ~a
- bordél** -a *m*, bordélski -a -o [*-él-*]
- bordúra** -e *ž*, bordúren -rna -o: ~i okras (*v obliki pasu*), bordírati -am, bordíranje -a *s*

bóre

- bóre** *prisl.*: ~ málo, ~ siromak;
bóren -rna -o: ~ z denarjem,
bórnost -i ž ubožnost
- Borghese** -eja *m ital. os. i.*, Borghesejev -a -o [*povsod: borgéz-*], borgéski -a -o
- bórgis** -a *m stopnja tiskarskih črk*
- boriti** -im se, bóri -íte se! borèč -éča -e se, boril -a -o, borjè-nje -a s, borljiv -íva -o, borljí-vost -i ž, borílen -lna -o [*-íln-*], borílnica -e ž [*-íln-*], borílski -a -o [*-íls-*]: ~a umetnost, borílec -lca [*-íl-*] *m*, borilka -e [*-ílk-*] ž
- Bórnea** *m*, z Bórnea, na Bórneu, bórnejski -a -o: ~i uporniki
- borovnica** -e ž, borovničev -a -o, borovničevac -vca *m*, borovničevje -a s = borovničje -a s, borovničar -ja *m*, borovničast -a -o
- Bórštnik** -a *m os. i.*, Bórštnikov -a -o: ~a igra, Bórštnik Zofíja ž *os. i.*, Bórštnik Zofíje *ali* Bórštnikove Zofíje, Bórštnikovi Zofíji *ítd.*, nastop Bórštnikove
- bórza** -e ž, na bórzi, bórzen -zna -o: bórzni tečaj, senzal, ~i papírji; borzijánc -nca *m*, borzijánka -e ž, borzijánski -a -o; črna bórza -e -e ž, črnoborzijánc -nca *m*, črnoborzijánka -e ž, črnoborzijánski -a -o
- bós** bôsa -o -i *in* -ó -í -é, bosják -a *m*, bosúlja -e ž, bosítí -ím: ~ konja *snemati mu podkev*, bosôta -e ž, bosátí -ám *hum. in zaničlj.* bos okoli hoditi, bosàj -ájte! bosàl -ála -o, bosánje -a s, bosác -a *m*, bosáča -e ž
- Bósna** -e ž, Bošnják -a *m*, Bosánec -nca *m*, Bošnjákinja -e ž, Bosánka -e ž, Bosánček -čka *m*, bósenski -a -o [*-sən-*]
- boso** -v *sestavi*: bosonòg -nóga -o, bosopèt -péta -o, bosopétec -tca *m*, bosopétiti -ím
- bôsti** bôdem, bôdi -íte! bodèč -éča -e, bôdel bôdla -o *in* bôl [*bôk*] bôla -o, (pre)bodèn -éna -o, bodénje -a s
- Boštján** -a *m (po domače)*, svetníško ime: Sebastiján -a *m*, Boštè -éta *m os. i.*
- bóštvo** -a s *gl.* bógtstvo
- botánika** -e ž *rastlinoslovje*, botá-nik -a *m*, botániški -a -o, botáničarka -e ž, botáničen -čna -o: ~i vrt, botanizírati -am, botanizíránje -a s
- bóter** -tra *m*, bótrov -a -o, bótrc -a *m*, bótrček -čka *m*, bótra -e ž, bótrin -a -o, bótrica -e ž, bótričin -a -o, bótričen -čna -o: ~a nedelja, bótrski -a -o, bótrstvo -a s, bótrovski -a -o: ~a gostíja, botrína -e ž: v botríní smo si; botrínja -e ž, *tudi mn.* botrínje -ínj, botrínstvo -a s; botrovátí -újem, botrovánje -a s
- Bourges** [*búrž*] *m franc. kr. i.*, Bourgesa [*búrža*], v Bourgesu [*búržu*], bourški -a -o
- bóvla** -e ž (*angl. bowle*): bréskova ~ *vrsta pijače*
- božánski** -a -o (+ božestven), božánstvo -a s (+ božestvo)
- božati** -am, božajóč -a -e, bóžal -a -o, božanje -a s
- bóžič** (*v dvoumnih primerih tudi Bóžič*) božíča *m*, o božíču, bôžič -íča *m pani, ki ga na sv. večer polože na ognjišče*, božiček -čka *m otr. govor*: ~ bo prišel, božičen -čna -o: ~i dan, božičnica -e ž, božičevátí -újem, božičúj -te! božičeval -ála -o, božičevánje -a s
- Bóžidar** -ja *m*, Bóžidarjev -a -o, Bóžo -a *m* (+ Bóžota)
- božjást** -i ž, božjásten -tna -o, božjástnik -a *m*, božjástnica -e ž
- bóžje** -ega s *božjást*: ~ ga meče
- bóžji** -a -e: ves bóžji dan, Sin bóžji, Mati bóžja, bóžja Porod-

nica, bôžja hiša, za pet ran bôžjih, bôžji grôb, bôžja pot, božjepóten -tna -o, božjepótnik -a m, božjepótnica -e ž

bráda ž, 2. bradé *in* bráde, 3. 5. brádi, 4. bradó *in* brádo, 6. z bradó *in* brádo, *mn.* 1. 4. bradé *in* bráde, 2. brád, 3. bradá*m in* brádam, 5. pri bradá*h in* bráda*h*, 6. z bradámi *in* brádami; brádica -e *in* brádica -e ž, brádáč -a m, brádàt -áta -o, brádátost -i ž, brádovec -vca m, bradovína -e ž

Bradáška -a *in* -e m *os. i.*, Bradáškov -a -o: ~i spisi, ~e slike

bradávicá -e ž, bradávičen -čna -o, bradávičast -a -o, bradávičnat -a -o, bradávičica -e ž, bradávičnik -a m *rastlina*, bradávičnjak -a m *rastlina*

brádelj -dlja m *brádljina brada*: mesarica (sekira) ima prednji *in* zadnji brádelj; brádlja -e ž *široka sekira za tesanje*, brádljin -a -o

brádlja -e ž *telovadno orodje*, brádljin -a -o: ~a blazina

*bragése -és ž *mn. klate*

brahiálen -lna -o: ~a sila, brahiálnost -i ž [*povsod*: -áln-]

brahiketálen -lna -o [-áln-]: glava je ~a

brájda -e ž, brájdén -dna -o: ~i koli, brájdica -e ž

Brájlova pisava -e -e ž

brák -a m *pasja pasma*, brakáda -e ž, brakírati -am

brálec -lca m, brálcév -a -o, brálka -e ž, bráلكin -a -o, brálski -a -o: ~e zahteve [*povsod*: -aj-]

brálen -lna -o [-áln-]: ~o društvo, brálnica -e [-áln-] ž

Bráma -a *in* -e m, Brámov -a -o: ~ svečenik = bramán -a m, bramánski -a -o; bramín -a m, bramínski -a -o, bramanízem -zma m

Bramánte -ja m, Bramántejev -a -o

brámba -e ž, brámben -bna -o, brámbovec -vca m, brámbovski -a -o, brámbovstvo -a s

brámor -ja m, *mn.* brámorji (*bezgavke*), bramoráv -áva -o: junec je bramoráv

brán -í ž *obramba*: v brán se postaviti

brána -e *in* -é ž, bránin -a -o: ~ zob = zob od bráne (pri bráni) = braník -a m, bránica -e ž, branáč -a m; branáti -ám, branaj -ájte! branàl -ála -o, (po)braná*n* -a -o, branánje -a s (*delo in orodje*), branálec -lca [-aj-] m, branálka -e [-aj-] ž

brandy [brèndi] -ja m *vrsta žganja*

bránica -e ž *prepona (diafragma)*, bráničen -čna -o

braník -a m: na braníku stati

braníti bránim, bráni -íte! braněč -éča -e, bránil -íla -o, bránjenje -a s, branílec -lca [-ij- *in* -il-] m, branítelj -a m, braníteljica -e ž, braníteljstvo -a s, branilo -a s, branílen -lna -o [-ln-], bránjenec -nca m, bránjenka -e ž

bránjevec -vca m, bránjevka -e ž, bránjevski -a -o, bránjar -ja m, bránjarica -e ž, bránjarija -e ž

+bránša -e ž *panoga, stroka*

brašno -a s *živež za na pot, popotnica*

brát bráta m, mn. bráti *in* brátje -ov -om -e -ih -i, brátec -tca m, brátovski -a -o = brátski -a -o, brátovstvo -a s = brátstvo -a s, brátovščina -e ž, brátiti -im se, brátenje -a s, bratič -íča m *bratranec*, bratična -e ž *sestrična*, bratoljúbje -a s, bratomòr -ôra m, bratomóren -rna -o

bráti bërem, bëri -íte! beroč -a -e, (pre)brávši, brál -a -o, (o)brán -a -o, bránje -a s (*delo in stvar*),

Brátina

+ bráti levíte komu = kózje mo-
litvice brati, oštevatí koga

Brátina -a in -e m os. i., Brátinov
-a -o

Brátislava -e ž, v Brátislavi, brá-
tislavski -a -o

brátranec -nca m, brátranček -čka
m, bratrána -e ž, brátranka -e ž

brávec -vca m oven, brávka -e ž
ovca, brávski -a -o, bravína -e ž,
bravínski -a -o

bravúra -e ž pogum, hrabrost,
spretnost

brázda -e ž, brázdica -e ž, brazdät
-áta -o, brázdast -a -o, brázditi

-im *brazde delati*, brázdenje -a s
brazdätí -ám, brazdätí z rokami

po vodi, brazdäj -ájte! brazda-
jóc -a -e, brazdäl -ála -o, braz-
dánje -a s, brazdác -a m

brazgotína -e ž, brazgotínast -a -o

Brazílija -e ž, v Brazílijo -ji, bra-
zílski -a -o [-il-], Brazílec -lca
[-il-] m, Brazílka -e [-il-] ž in
Brazílijánc -nca m, Brazíliján-
ka -e ž, brazílijánski -a -o

brbati -am in -bljem, brbanje -a s
brbljätí -ám, brbljäj -ájte! brblja-

jóc -a -e, brbljäl -ála -o, br-
bljánje -a s, brbljäv -áva -o,

brbljávéc -vca m, brbljávost -i
ž, brbljiv -íva -o, brbljívéc -vca
m, bbljla -e ž

brbónc -nca m, brbónčica -e ž:
tipálne ~e, gl. tudi pod brbúnc

brbót -óta m, brbotätí -ám, brbo-
täj -ájte! brbotäl -ála -o, brbo-
tánje -a s, brbotálec -lca [-av-]

m = zaničlj. brbotálo -a s

brbra -e ž, brbrätí -ám, brbräj
-ájte! brbräl -ála -o, brbránje

-a s, brbrast -a -o, brbräv -áva
-o, brbrávéc -vca m, brbrávost

-i ž, brbráč -a m = zaničlj.
brbrálo -a s

brbúnc -nca m *mozoljec na obra-
zu*, brbúnček -čka m, brbúnek
-nka m, brbúnkati -am *posne-*

mati brbotanje vode, oponašati
glasove pri mehurkanju vode

brc -a m, brca -e ž, brcati -am,
brcanje -a s, brcniti -nem, brc-
nívši -a -e

brdek brdka -o in brdèk -dkä
-ó = brhek -hka -o in brhèk

-hkä -ó, brdkost in brhkost ali
brdkóst in brhkóst -i ž

brdo -a s, brdje -a s, brdast -a -o,
brdovit -a -o = brdät -áta -o,
brdce -a s

Bréclj -clja m os. i., Brécljev
-a -o

bréca -e ž: eruptívne breče in
grohi *geol.*, bréčen -čna -o:
bréčni grohi

brég -á in bréga m, na brégu, za
brégom, brégóva, brégóvi -óv

-om, brégé in brégóve, v bre-
géh in v brégóvih, z brégóvi;

brégar -ja m, brégast -a -o,
brégät -áta -o, brégóvit -a -o,

brégóvje -a s, bréžen -žna -o:
~a sapa (*veter z brega*); bré-

žiček -čka m, bréžina -e ž
obrežje, bréžúljek -ljka m

bréj -a -e: ~a kráva, bréjost -i
ž, bréjiti -ím *nepreh.*, bréjénje

-a s, bréjati -am *preh.*, bréja-
nje -a s

brême -ména s, bréménce -a s,
bréménlen -lna -o [-il-], bré-

ménski -a -o, bréméniti -ím
koga = *obremenjevati*, bréme-

njénje -a s

Brémen -a m *kr. i. nemške luke*,
bréménski -a -o: ~a luka, Bré-

merháven -vna m [-hářen -fn-]
bréncelj -clja in -celjna [-calj-]

m, Alešovčev list Bréncelj
bréncätí -ím, brénci -íte! bréncèč

-éča -e, bréncäl -ála -o, brén-
čánje -a s, bréncäv -áva -o,

bréncáva -e ž, bréncálo -a s
brénkati -am, brénkanje -a s,

brénkác -a m, brénketätí -ám
in -éčem, brénketájé, brénke-

täl -ála -o, brénketánje -a s,

tudi brenkotáti -ám in -óčem *itd.*;
brenkljáti -ám, brenkljáje, bren-
kljál -ála -o, brenkljánje -a s,
brenkljáč -a m; brénkniti -nem,
brènk brénka m, brénkelj -klja
m *bat pri zvonu*

Brénner -ja m *kr. i. alpskega pre-
laza*, brénnerski -a -o: ~i pre-
dor, prelaz, ~a železnica, cesta
[*povsod: bréner-*]

brénta -e, ž, bréntica -e ž, bren-
táč -a m = bréntar -ja m

Brentáno -a m, Brentánov -a -o:
~i spisi

Brescia [bréša -e] ž *kr.
i. ital. mesta*, Brescian -a, -i m
[bréšan -ána, -i], Brescianka -e
[šánka] ž, brescianski -a -o
[bréšánski]

bréskev [-əu] -kve ž, bréskvica
-e ž, bréskov -a -o: ~ cvet, ~a
koščica

brést -a m, brestič -íča m, bréstov
-a -o, brestovína -e ž, bréstje
-a s = bréstovje -a s

brésti brédem, brédi -íte! brédel
brédla -o, brédénje -a s

Bretánja -e ž, Bretónec -nca m,
Bretónka -e ž, bretónski -a -o

bréve bréva m *kratka papeška
listina*

brevír -ja m, brevírski -a -o: ~e
molitve, brevírjev -a -o: ~e
platnice

brez *predl. z rod.*: brez kónca in
krája, brez skrbi, brez njéga,
brez njé (+ brež njéga)

brez- *se v zloženkah prav veže le
s predmetnimi samostalniki, ne
pa z izvedenkami iz glagolov ali
s pridevniki, li se zlagajo z ne-*:
brez glave — brezgláv -áva -o,
brez zób — brezzób -zóba -o,
brez répa — brezrèp -répa -o,
brez úpa — brezúpen, brez srca
— brezstčen *itd.*; *tu je zveza
z ne- nemogoča; ponekod imamo
zloženke z brez- in z ne-, prve
iz samostalnika, druge iz glagola*

*ali pridevnika, z večjo ali manj-
šo pomensko ločitvijo*: kdor je
brez úma, je brezúmen — kdor
pa ne ume, je neúmen; kdor
je brez pameti, je brezpáme-
ten — kdor se ne spameti, je
nespámeten; kar je brez kon-
ca, je brezkončno — kar pa se
ne skonča, je neskončno; kdor
je brez okusa, je brezokúsen
— kar se okusiti ne dá (se
okusu upira), je neokusno;
kdor je brez skrbi, je brez-
skrben — kdor ne skrbi pri
delu, dela neskrbno; kdor je
brez vere, je brezvérec — kdor
česa ne veruje, je nevéren (ne-
véрни Tomaž ni bil brezvérec!)
itd.; *včasih sta mogoči obe obliki
v približno enakem pomenu*: kar
je brez koristi, je brezkorístno
— kar ne koristi, je nekoríst-
no; kdor je brez čuta, je brez-
čúten — kdor ne čuti, je ne-
čúten; kdor je brez brige, je
brezbrižen — kdor se ne briga,
je nebrížen; kdor je brez sramú,
je brezsrámen — kdor se
ne sramuje, je nesrámen; *pri
pridevnikih in izglagolnih samo-
stalnkih je brez- največkrat
nemogoč, zmeraj pa slab, nam-
esto njega rabimo nikalnico
ne-*: nezméren, neslišen, nepo-
mémben, neobčúten, neodpó-
ren, neodlóčen, nezavéden, ne-
zavésten, nepostáven, nesmíten,
nevéden, nezavíden, neznačá-
jen, nepovéden *itd.*, *ne pa*: brez-
slíšen, brezpomémben, brezob-
čúten *itd.*; *v nekaterih primerih
bi po tem pravilu lahko delali
zloženke z brez- in samostalni-
kom ali pa z ne- in ustreznim
pridevnikom v enakem pomenu;
v takih primerih so se zadnji
čas uveljavile zloženke z ne-
proti zloženkam z brez-: red
(brezréden) — reden, neréden;*

bréza

pókoj (brezpokójen) — pokójen, nepokójen; število (brezštevilen) — številen, neštevilen, smóter (brezsmótrn) — smótrn, nesmótrn; strást (brezstrásten) — strásten, nestrásten; tákt (breztákten) — tákten, netákten; tvár (breztváren) — tváren, netváren *itd.*

bréza -e ž, brézov -a -o, bré zast -a -o: ~o gledati, bréje -a s, brézovec -vca m, brézovka -e ž, brézovje -a s, brézovina -e ž

brezapnén -a -o: ~i zid
brezbárvén -vna -o, brezbárvnost -i ž

brezbóžen -žna -o, brezbóžnež -a m = brezbóžnik -a m, brezbóžnica -e ž, brezbóžnost -i ž, brezbóžniški -a -o, brezbóžstvo -a s

brezbréžen -žna -o: ~a voda, brezbréžnost -i ž

brezbrížen -žna -o, brezbríznost -i ž, brezbríznež -a m

brezcvéten -tna -o, brezcvétnica -e ž

brezčásten -tna -o, brezčástnost -i ž
brezčúten -tna -o, brezčútnost -i ž, brezčútnjež -a m

+ **brez da**: dobil sem, brez da bi prosil = *ne da bi bil prošil* ali *čeprav nisem prošil*

brezdánji -a -e, brezdánjost -i ž
brezdélica -lna -o [-eln-], brezdélica -e ž, brezdélje -a s, brezdélnost -i [-eln-] ž, brezdélnjež -a [-eln-] m = brezdélnik -a [-eln-] m

brezdímen -mna -o: ~i smodnik, brezdímnost -i ž

brezdómen -mna -o, brezdómeč -mca m, brezdómka -e ž, brezdómški -a -o, brezdómček -čka m; brezdomovínski -a -o

brezdúšen -šna -o, brezdúšnik -a m, brezdúšnica -e ž, brezdúšnost -i ž

brézen -zna m mesec marec, brézov -a -o marčev: ~ sneg

brezglášen -sna -o, brezglásje -a s, brezglásnost -i ž

brezgláv -áva -o, brezglávost -i ž, brezglávec -vca m, brezgláven -vna -o

brezgréšen -šna -o, brezgréšnost -i ž

brezhíben -bna -o, brezhíbnost -i ž
brezhlácnik -a m = brezhláčnež -a m

brezidéjen -jna -o, brezidéjnost -i ž

brezimen -mna -o in brezimén -a -o, brezímnost -i ž in brezíménost -i ž, brezímnik -a m = brezímnež -a m

brezizgléden -dna -o, brezizglédnost -i ž

brezizhóden -dna -o, brezizhódnost -i ž

brezizrázen -zna -o, brezizráznost -i ž

brezklášen -sna -o: ~o žito

brezkompromíšen -sna -o, brezkompromísnost -i ž, brezkompromísnjež -a m

brezkónčen -čna -o, brezkónčnost -i ž

brezkóžen -žna -o, brezkóžnost -i ž

brezkrájen -jna -o, brezkrájnost -i ž

brezkríl [-il] -íla -o, brezkrílec -lca [-lc-] m, brezkrílen -lna -o [-ln-]: ~o letalo

brezkríven -vna -o, brezkrívnost -i ž
brezlésén -sna -o: ~i papir, brezlésénost -i ž

brezhlíčen -čna -o, brezhlíčeje -a s, brezhlíčnost -i ž, brezhlík -a -o

brezmádežen -žna -o, brezmádežnost -i ž

brezméjen -jna -o, brezméjnost -i ž

brezmésén -sna -o: ~i dan

brezmíseln -a -o [-sáln-], brezímíselnost -i [-sáln-] ž, ločì od nesmíselnost (gl. tam)

brezmôčen -čna -o, brezmôčnost
-i ž

breznačêlen -lna -o, breznačêlnost
-i ž, breznačêlnež -a m [povsod:
-êln-]

+brez nadaljnjega takoj, brez po-
misleka, brez obotavljanja

breznaglâsen -sna -o enklitičen,
breznaglâsnica -e ž enklitika

bréznati -am se: v bréznu se
mačke bréznajo, bréznanje -a
s, bréznik -a m mesec marec

Bréznik -a m os. i., Bréznikov -a
-o: ~a slovnica, Bréznik-Ra-
môvšev pravopis

bréžno -a s, mn. brézna -zen
[-zæn], brezdánji -a -e

brezobrésten -stna -o, brezobrést-
nost -i ž

brezobzír-
nost -i ž

brezokúsen -sna -o kar je brez
okusa, brezokúsnost -i ž

brezoseben -bna -o: ~a raba gla-
golv

Brézovački Tít, Títa Brézovačke-
ga m, drama Títa Brézovačkega

brezpámeten -tna -o, brezpámet-
nik -a m, brezpámetnost -i ž

brezpéten -tna -o, brezpétnik -a
m opanek, copata

brezpláčen -čna -o: ~i dopust,
brezpláčnost -i ž

brezplóden -dna -o, ~plódnost -i ž
brezpogójen -jna -o, brezpogój-
nost -i ž

brezpôseln -a -o, brezpôselnost -i
ž [povsod: -sæln-]

brezprávén -vna -o, brezprávnost
-i ž, brezprávje -a s

brezpredméten -tna -o, ~tnost -i ž
brezpriméren -rna -o: ~o kri-
vičen, brezprimérnost -i ž; loči

od neprimeren, neprimernost

brezrazréden -dna -o: ~a druž-
ba, brezrazrédnost -i ž

brezrébrn -a -o

brezrép -épa -o

brezròk -óka -o, brezrokávec -vca
m = brezrokávník -a m

brezskřben -bna -o, brezskřbnost
-i ž, brezskřbnež -a m

brezsmótrn -a -o

brezstrásten -tna -o, brezstrást-
nost -i ž, brezstrástje -a s

brezštévilen -lna -o [-iln-]

breztelésen -sna -o, ~ésnost -i ž
brezúh -úha -o, brezúšec -šca m,

brezúšnost -i ž = brezúhost -i ž

brezúmen -mna -o, brezúmnost -i
ž, brezúmnež -a m, brezúmnik
-a m, brezúmnica -e ž

brezúpen -pna -o, brezúpnost -i ž,
brezúpnež -a m

brezuspéšen -šna -o, brezuspéš-
nost -i ž

brezvérski -a -o, brezvérec -rca
m, brezvérnež -a m, brezvérnost
-i ž, brezvérstvo -a s

brezvésten -stna -o, brezvéstnež
-a m = brezvéstnik -a m, brez-
véstnica -e ž, brezvéstnost -i ž

brezvétrje -a s, brezvétrn -a -o

brezvézje -a s asindeton, brez-
vézen -zna -o asindétičen

brezvládjé -a s

brezvoljen -ljna -o, brezvoljnost
-i ž, brezvoljnež -a m

brezžòb -zóba -o, ~zóbst -i ž

brezžráčen -čna -o, ~žráčnost -i ž
brezžričen -čna -o

brežina -e ž, brežúljek -ljka m,
gl. breg

brglez -a m

brhèk gl. brdek

bridek -dka -o, bridkóst -i ž, brid-
kósten -stna -o

briga -e ž skrb, pazljivost; *brí-
gati -am (se): brigam se za kaj

skrbím za kaj, méním se za kaj;
me nič ne briga mi nič ni mar;

gl. tudi brižen

brigáda -e ž, brigáden -dna -o,
brigadír -ja m

brikét -a m stisnjeni premog, bri-
ketirati -am, briketiranje -a s

briljánt

briljánt -a *m* *brušen diamanť*,
briljántov -a -o: ~ prah,
briljánten -tna -o *sijajen, bleščet*,
briljírati -am *svetiti se kot dia-*
mant, odlikovati se, briljiranje
-a *s*

brín brína *m*, brínov -a -o: ~
grm, brínovec -vca *m*, brínovka
-e *ž*, brínovina -e *ž*, brínje -a *s*

Bríndisi [-izi] Bríndisija *m*, v
Bríndisiju, bríndiški -a -o

* **brinétka** -e *ž ženska rjavkastih*
las, rjavoláska

Brióni -ov *m mn.*, na Briónih,
briónski -a -o: Briónski otoki
brísati -išem, brišoč -a -e, bri-
sanje -a *s*, brisáč -a *m*, brisáča
-e *ž* = brisávka -e *ž* = brislja
-e *ž*

briskírati -am *zadirati se nad kom,*
nahruliti koga, prezreti, preztrati

Británija -e *ž*, Británc -nca *m*,
Británka -e *ž*, británski -a -o =
brítiski -a -o

bríti brijem, brij -te! bril -ila -o,
(o)brít -a -o, brítje -a *s*, brítev
-tve *ž in* brítva -e *ž*, z brítvijo
in z brítvo, brítven -a -o [-vən-],
brítvica -e *ž*

brívec -vca *m*, brívčev -a -o, brív-
ka -e *ž*, brívski -a -o, brívnicá
-e *ž*, brívniški -a -o: ~i prostori

brizgálka -e *ž*, brizgálen -lna -o:
~o orodje, brizgálna -e *ž*, briz-
gálnica -e *ž* [povsod: -al-], briz-
glja -e *ž*, brizgalica -e *ž*

brizgati -am, brizgajóč -a -e,
brizgal -a -o, brizganje -a *s*,
brizgálec -lca [-lc-] *m* (oseba),
brizganec -nca *m* (pijáča)

brizgljái -ám, brizgljáj -ájte!
brizgljajóč -a -e, brizgljál -ála
-o, brizgljánje -a *s*

brížen -žna -o *skrben, vesten*;
bríznost -i *ž* *skrbnost, vestnost*;
brízljiv -a -o, brízljívost -i *ž*;
gl. tudi briga

Brízinski spomeniki *gl.* Freisingen

brk -a *m*, *mn.* brki -ov *in* brke
brk *ž*, brklje -kelj [-kəlj] *ž mn.*
= brki *zaničlj.*, brčice -ic *ž mn.*
= brkice -ic *ž mn.*, brkáč -a *m*,
brkást -a -o, brkát -áta -o

brkati -am, brkajóč -a -e, brkal
-a -o, brkanje -a *s*

brklja -e *ž roka, noga, brki v za-*
ničlj. pomenu: kam pa molíš te
brklje? brklja me boli

brkljái -ám, brkljáj -ájte! brk-
ljáje, brkljál -ála -o, brkljánje
-a *s*, brkljaríja -e *ž*, brkljáča -e
ž, brkljást -a -o, brkljät -áta -o,
brkljež -a *m*

brléti -ím: luč brlí, brlèč -éča -e,
brlèl -éla -o, brlénje -a *s*, brlív-
ka -e *ž*

brljái -ám, brljáj -ájte! brljál
-ála -o, brljánje -a *s*; kaj brljá
tod? *stíče, išče*

brljäv -áva -o, brljävost -i *ž*, br-
ljávec -vca *m*, brljávka -e *ž*,
brljávski -a -o

brljúzga -e *ž*, brljúzgati -am, br-
ljúzgl -a -o, brljúzganje -a *s*:
otròk po blátu brljúzga *in*
brljúzgái -ám, brljúzgäj -ájte!
brljúzgal -ála -o, brljúzganje
-a *s*; brljúzgniti -nem, brljúzgn-
nil -a -o

brlòg -óga *m*, brlógar -ja *m*:
médved brlógar

brnéti -ím, brní -íte! brněč -éča
-e, brněl -éla -o, brněnje -a *s*

brnja -e *ž in* brnje -a *s* *črna*
zemlja, mn. brnje brnj ž nesna-
ga na životu

brnja -e *ž capa, cunjá*, brnjav -a
-o, brnjavec -vca *m*

Brno -a *s*, brnški -a -o, Brnján
-ána *m*, Brnjánka -e *ž*, brnján-
ski -a -o

Broadway [bródwej] Broadwaya
m, na Broadwaju, broadwayski
-a -o

bród -a *m*, na bródu *in* bródu,
mn. brodóvi -óv -óvom itd. po-
leg bródi -ov -om itd.; brodóv-

je -a s, brodár -ja m, brodárski -a -o, brodárítì -im, brodárjenje -a s, brodárstvo -a s, brodarína -e ž
bródítì bródim, bródi -íte! bródił -íla -o; *tuđi s stalnim poudarkom* bród-; brodník -a m, brodníški -a -o, brodnína -e ž, brodolòm -óma m, brodolómec -mca m
brokát -a m z zlatom in s srebrom prekana svila, brokáten -tna -o: ~ plašček
bróm -a m kemična prvina, brómov -a -o: ~a kislina, bromát -a m, bromíd -a m
bròn bróna m, brónast -a -o: ~a doba, bronén -a -o: ~a posoda, bróneč -nca m, brončén -a -o, brónsa -e ž, bronsírati -am, bronsíranje -a s
brónhij -ija m in brónhus -a m *med.*, bronhiálen -lna -o [-aln-]: ~i katar, bronhítis -a m
bróša -e ž in bróška -e ž *naprsna zaponka*
brošírati -am *sešili, mehko vezati*, brošíranje -a s, brošúra -e ž *sešitek*, brošúrica -e ž
bróvning -a m, bróvningov -a -o
brózga -e ž, brózgati -am, brózgaj -te! brózgal -a -o, brózganje -a s
brškati -am, brškáje, brškanje -a s, brškljáti -ám *malo pobrškati*, brškljáj -ájte! brškljál -ála -o, brškljánje -a s, bršniti -nem
bršt -a m, brštič -íča m, brštje -a s, bršten -tna -o, brštít -a -o = brstén -a -o = brščén -a -o = brstnát -áta -o; brštéti -im, brštěč -ěča -e, brštěl -éla -o, bršténje -a s, brštítì -im (se): grm brstí, kóza ga brstí
bršč -a m, dívji bršč, bršček -ščka m, brščika -e ž
bršlján -a m in bršlín -a m, bršljánov -a -o, bršljánovec -vca m, bršlínov -a -o, bršlínovec -vca m

brtávš -a m: brtávš kruha odre-zati, brtávšati -am, brtávšniti -nem, brtávšnjen -a -o
brtvílo -a s *tesnilo*, brtvílen -lna -o [-il-], brtvítì -im
brúc -a m, brúcov -a -o, brúcovski -a -o: ~i večer
brúhati -am, brúhanje -a s, brúh-niti -nem, (iz)brúhnjen -a -o
brúndati -am, brundajóč -a -e, brúndal -a -o, brúndanje -a s
Brunetière -ra [brúnətiér -a] m *os. i.*, Brunetièrov -a -o [-jèrou -ova -o], brunetièrski -a -o
brúno -a s, brúnovje -a s, brúnast -a -o, brúnce -a s
Brúno -a m *os. i.*, z Brúnom
brús -a m, brúsen -sna -o: ~i kamen, brusílo -a s, brusílnica -e [-il-] ž, brusína -e ž, brusítì -im, brusíl -a -o in -íla -o, brúšen -a -o, brúšenje -a s, brusník -a m, brusníca -e ž, brusáč -a m, brusáški -a -o, brusárnica -e ž, brusárstvo -a s
Brúselj -slja m, brúseljski -a -o [-səlj-]: ~e čipke
brúsnica -e ž *roslina*
brutálen -lna -o [-al-] *surov*, brutálnost -i [-al-] ž
***brúto neskl.:** *bruto teža = *kosmata teža, kosmati dohodki, kosmati denar; nasprotje* *néto čista teža, čisti dohodki; bruto obrazec *kem., med., fiziolog.*
Brútus in Brút Brúta m *os. i.*, Brútov -a -o: ~a zarota
brv -í ž, brvca -e ž in brvíca -e ž, brven -vna -o: ~o bruno
brž brža -o, hitréjši -a -e (+brži), *prisl.* bržo brže; brži vlak bržovlak, bržec -zca m *ime hroščem*
bržda -e ž, brždati -am, brždanje -a s, brždít -a -o
brzėti -im, brzi -íte! brzěl -éla -o, brzénje -a s, brzica -e ž, brzína -e ž, brzínómèr -éra m

brzo-

brzo- v sestavi: brzójáv -áva *m*, brzójáven -vna -o: ~i drog, brzójáviti -im, brzójávjenje -a *s*, brzójávka -e *ž*; brzopís -ísa *m*, brzopísec -sca *m*, brzopíska -e *ž*, brzopísen -sna -o, brzopísje -a *s*; brzostrélen -lna -o: ~o orožje, brzostrelka -e *ž*, brzostrelski -a -o, brzostrelc -lca *m* [*povsod: -el-*], brzotísk -a *m*, brzotísen -sna -o, brzovózen -zna -o: ~o blago, brzovvlak -a *m*; brzoturnír -ja *m*, brzoturnírski -a -o

brž prisl. (hitro): brž pojdi, bržkone, bržda, bržčas (*menda*), najbrž: najbrž nikogar ni našel; brž ko (*hitro ko, kakor hitro*): brž ko bo mogoče; ne zamenjaj z brže prisl. prim. k brzo: brž (*koj, hitro, brez odlašanja*) zine — brže (*hitreje*) stopi

bržóla -e ž prazena in dušena govedina, tudi mn. bržóle bržól [-ól] ž, bržólen -lna -o [-ln-]: ~a omaka

búba -e ž, búbin -a -o: ~ za predek

búc medm. v otroškem govoru pomeni bodenje, búcek -cka m popek, brst, poganjek, búcelj -clja m konec prsta, búcika -e ž: šopek z buciko pripeti, búcati -am abadati, búcanje -a s, búckati -am, búcniti -nem

búča -e ž, búčen -čna -o: ~o olje, búčka -e ž, búčnica -e ž, búčast -a -o, búček -čka *m* = búčman -a *m*, búčevina *in* -ína -e ž

búčáti -im, búči -íte! bučč -éča -e, búčal -ála -o, búčanje -a s, búčen -čna -o: ~ smeh

Búda -a in -e m, Búdiv -a -o: ~o svetišče, búdivem -zma *m*, búdist -a *m*, búdističen -čna -o

budálo -a s, budálast -a -o, budálost -i ž, budáliti -im

búdati -am: ~ strgane cunje = brez uspeha šivati, t. j. bosti in prebadati, a cunje ne drže vboda; búdati v knjige, papirje tištati, bosti v kaj; búdanje -a *s*

búden -dna -o, bolj búden ali búdnejši; prisl. búdno: ~ paziti; búdnost -i ž, búdnica -e ž

Búdimpešta -e ž, budimpeštanski -a -o

budíti -im, búdi -íte! budí -a -o, (z)bujèn -êna -o, bujênje -a s, budítelj -a m = budílec -lca [-ij-] m, budílo -a s, budíлка -e ž: ura budíлка [-il-], budílnik -a [-ln-] m budílo na uri

Búdjejovice (Budějovice) -ic ž mn., iz Búdjejovic, v Búdjejavah, búdjevoviško pivo

búdla -e ž nadev, budláti -ám nadevati, budlajóč -a -e, budláj -ájte! budlál -ála -o, budlánje -a s

budoár -ja m damska soba

budžét -a m proračun, budžéten -tna -o: ~a razprava

Buénos Áires m, iz Buénos Áiresa, v Buénos Áiresu, buenosáireski -a -o

búhati -am: veter búha, buhajóč -a -e, búhal -a -o, búhanje -a s, búhniti -nem, búhnil -a -o

búhtelj -na m

búhtéti -im = buhtáti -ám: ogenj, plamen buhtí = buhtá, búhtiti -im (búkniti), plamen búhti (búkne)

bújen -jna -o bohóten: ~a rast

Búkarešta -e ž, v Búkarešti, búkareštanski -a -o ali búkareški -a -o: ~i mir; Búkareščán -ána *m*, Búkareščánka -e ž

búkati -am se: svinje se búkajo, búkanje -a s

*** búké -ja m šopek**

búkev -kve ž, búkovje -a s, búkvica -e ž, búkov -a -o: ~ les, ~a drvà, búkovina -e ž

bukoličen -čna -o, **bukólik** -a *m*
pesnik pastirskih pesmi, **bukó-**
lika -e *ž* **bukolična** *poezija*
Bukovac **Vláho**, **Vláha** **Bukovca**,
Bukovčeve *slike*
búkve -kev [-kaj] *ž mn. knjiga*,
búkvice -vic *ž mn. knjižica*, **bú-**
kovski -a -o: ~i *jezik (ki živi*
samo v knjigah = latinščina);
bukvárna -e *ž*, **bukvárnica** -e *ž*,
bukvárničen -čna -o, **bukvár-**
niški -a -o, **bukvárnar** -ja *m*,
bukvárski -a -o
búla -e *ž ulje*, **búlast** -a -o, **bulät**
-áta -o
búla -e *ž listina*
búldog -a *m pasja pasma* [-ld-]
buldožer -a *m stroj, ki rije zem-*
ljo, **buldožerov** -a -o [-ld-]
búlititi -im: *živina búli (muka)*,
búлил -a -o, **búljenje** -a *s*, **búlec**
-lea [-ul-] *m vol: búlec búli*
búljiti -im: ~ oči = *oči izbuh-*
niti, napeti; **búljenje** -a *s*: ~
oči; **buljiti se** *prav rabi le s*
predmetom oči; **búljiti** *v noč*
= strmeti v noč
bulletin [büllén] -a *m gl. biltén*
bulvár -a *m velika cesta z drevo-*
redi v mestu, **bulvárski** -a -o
Búnjavec -vca *m*, *mn.* **Búnjevci**
-ev, **búnjevski** -a -o
búnka -e *ž*, **búnkast** -a -o, **bún-**
čica -e *ž*, **búnkati** -am, **bún-**
kanje -a *s*
búnker -ja *m*
Búnšen -a *m*, **Búnšenov** *gorilnik*
Búr -a *m*, **Búrsko** -ega *s*, **búrski**
-a -o: ~a *vojna*
Burbón -a *m*, **burbónski** -a -o
bureau *gl. biró*
búren -rna -o, **búrnejši**, **búrnik**
-a *m*, **búrnost** -i *ž*
Búrgar -ja *m os. i.*, **Búrgarjev** -a -o
Bürger -ja *m os. i. nem. pesnika*,
Bürgerjev -a -o: ~a *Lenora*
burgúndec -dca *m vrsta vinske*
trte in vina, **burgúndski** -a -o

búriti -im, **búrjenje** -a *s*, **búriti**
se (o vremenu): ves dan se búri
búrja -e *ž*, **búrjast** -a -o = **búr-**
jav -a -o, **búrjavec** -vca *m bur-*
jast, **burjav** *človek*, **burjevést-**
nik -a *m* 1. *ptič, ki oznanja vihar*,
 2. *znanilec prekratnih dogodkov*
Búrja -a *in -e m os. i.*, **Búrjev** -a -o
búrka -e *ž: búrke* *uganjati*, **búr-**
kast -a -o, **búrkav** -a -o: ~
človek = búrkež -a *m*
búrkati -am (*vodo*), **búrkal** -a -o,
búrkanje -a *s*, **burkljati** -ám:
voda burkljá iz posode, **burk-**
ljäl -ála -o, **burkljánje** -a *s*
búrkelj -klja *m vodni mehur*, **búr-**
keljc -a *m*
burkláti -ám *nerodno hoditi*, **bur-**
kláj -ájte! **burkläl** -ála -o, **bur-**
klánje -a *s*, **búrkla** -e *ž neróda*
búrkle -kel [-kal] *ž mn.*, **búrklast**
-a -o, **búrklež** -a *m*
burlésken -kna -o *burkast*
búrnik -a *m leseno zatikalo pri*
vratih
búrnaus -a *m beduinski plašč*
búrovž -a *m kravji zvonec, astr.*
veliki voz (ljudsko)
Búrow -a *m os. i.*, **búrovi** *obkladki*
buržoazija -e *ž zaničlj. meščanski*
srednji stan, **buržoá** -ja *m*, **bur-**
žoázen -zna -o, **buržúj** -a *m*,
buržújstvo -a *s*, **buržújski** -a -o
busóla -e *ž kompas*
búšiti -im, **búška** -e *ž*, **búškast** -a
-o, **búškati** -am (*se*), **búškanje**
-a *s*, **búš(k)niti** -nem: *ogenj je*
búš(k)nil iz peči
bútara -e *ž*, **bútarica** -e *ž*
bútati -am, **bútanje** -a *s*, **bútiti**
-im = **bútniti** -nem
bútec -tca *m*, **bútelj** -na *m*, **bú-**
teljnast -a -o, **bútast** -a -o
butéljka -e *ž*, **butélja** -e *ž stekle-*
nica za vino, **butéljski** -a -o:
 ~o *vino*, **butéljčen** -čna -o
butica -e *ž gl. betica*
buzakljúnski -a -o = **buzarónski**
-a -o

búzdovan

búzdovan -a m

Byron [bájron] -a m, Byronov -a -o, byronski -a -o: ~i slog, byronízem -zma m [povsod: báj-]

bzikati -am in -čem, bzikaj -te in bzliči -tel bzikanje -a s, bzikniti -nem, bziklja -e ž = bzikalica -e ž

C

c [cə in cé] 1. ime trke in note m neskl.: mali c, od c naprej, s c začni; 2. v glas.: c-mol, C-dur, v C-duru, s c-molom, c-ključ -ca manjš. prip. za osnove ž sp. na -i: stvár -í — stvárcá -e, živál -i — živálca -e [-álc-], lúč -i — lúcca -e, dúri -i — dúrce dúric úd.; v rod. mn. stváric, živálic, lúčic; gl. § 45

Cáf Cáfa m os. i., Cáfov -a -o: ~o slovarsko delo

cájna -e ž locánja, cájnica -e ž Calais -a [kalé -éja] m kr. i., calaiski -a -o [kaléjski]; Pas de Calais Pas de Calaisa [pad-kalé -éja] = Calaiska ožina

Calderon de la Barca [kalderón dela bárka] m os. i., Calderóna de la Barca; Calderónov -a -o: ~e drame, calderónski -a -o: ~e drame

Cambrai -a [kambré -éja] m kr. i., v Cambraiu [kambréju], cambraiski -a -o [kambréjski]

Cambridge -gea [kémbridž -a] m kr. i., cambriški -a -o [kémbriški]

cámelj -mlja m kembelj, bat pri zvonu

Camoões -a [kamúinš -a] m os. i. portugalskega pesnika, Camoësov -a -o [kamúinšov -ova -ovo]: ~a pesnitev

Campo Formio [kampofórmio] m kr. i. ital. mesta, iz Campo Formia, v Campo Formiu, campoformijski -a -o: ~i mir

cándra -e ž, cándrav -a -o, cándravec -vca m, cándrati -am, cándravost -i ž

cánja -e ž, cánjek cánjka m

Cánkar -ja m os. i., Cánkarjev -a -o: ~ slog, ~a dela; cánkarski -a -o: ~i slog; cankarjánec -nca m posnemovalec Cankarja, cankarjanski -a -o, cankarjánstvo -a s, cánkárjevec -vca m vojak Cankarjeve brigade

Canossa [kanósa] -ósse ž kr. i. ital. mesta: pot v Canosso, doživeti Canosso poraz, ponízanje, posebno v političnih bojih

capa -e ž, cápica -e ž, cápje -a s, cápav -a -o, cápavec -vca m, cápast -a -o, cápár -ja m kdar cape zbira; capín -a m, capínka -e ž, capínast -a -o, capínski -a -o; capánder -dra m, cápež -a m, capándra -e ž; capándrati -am trgati, raztrgati

Capablanca [kapablánka] m os. i. šahista, od Capablancá in -ce [-ka -ke], Capablancov -a -o: ~a poteza (+Capablancin)

capáti -ám, capāj -ájtel capál -ála -o, capánje -a s: po blatu capati (otroci); capljáti -ám, capljáj -ájtel capljál -ála -o, capljánje -a s

Capri -ija [kápri -ija] m kr. i., cáprijski -a -o

cár -ja m, cárjev -a -o, cárski -a -o, cárstvo -a s; cáríca -e ž, cáríčin -a -o; caríčna -e ž, cárjevíč -a m, carjevina -e ž; cárjevátí -jújem, carjevál -ála -o, carjevánje -a s; carízem -zma m, caríst -a m, carístičen -čna -o = caristovski -a -o

Carcassonne -onna [karkasón -óna] m kr. i. franc. mesta, carcasson-

- ski -a -o [karkasónski -a -o], Carcassonec -nca m, Carcassonka -e ž [karkasóneec -nca -nka]
- Cardacci** -ija [kardúci -ija] m os. i. ital. pesnika, Carduccijev -a -o [kardúcijev -eva -o]: ~i verzji; carduccijevski -a -o
- Cáribrod** -a m, cáribrodski -a -o
- Cárigrad** -a m, cárigrajski -a -o, Cárigrajčan -a m, Cárigrajčan -a -e ž
- carína** -e ž, carínski -a -o; carinar -ja m, carinarica -e ž, carinarski -a -o; carinárnica -e ž, carinárniški -a -o
- caríniti** -im, carinjenje -a s, carinitev -tve ž
- Carinthia** [kartinija] -ije ž ime koroškega časopisa, Carinthijin -a -o: ~ urednik
- Carlyle** -la [karlájl -la] m os. i. angl. zgodovinarja, Carlylov -a -o: ~a zgodovina
- Carmen** [kármen] ž neskl. os. i., znano zlasti po operi s tem naslovom: od Carmen, h Carmen, pri Carmen, s Carmen; prid. se ogiblremo: glasba v (operi) Carmen, smrt Carmen je pretresljiva
- Carnegie** -gieja [karnigi -ija] m os. i. amer. mecena, Carnegiejev -a -o: ~a ustanova
- Carniola** -le [karniola -le] ž l. i. zgod. časopisa v Ljubljani, Carniolin -a -o: ~ urednik, ~e razprave
- Carrara** -re [karára -re] ž kr. i. ital. mesta; karárski -a -o: ~i marmor = marmor iz Carrare
- Carrière** -ra [karjér -ra] m os. i. franc. slikarja, Carrièreov -a -o: ~o Materinstvo
- Cartesius** [kartézij] ali Kartézij m os. i. franc. filozofa Descartesa [dekárta] v lat. obliki, v drugih sklonih: Kartézija -u itd., Kartézijev -a -o, kartézijski -a -o ali kartezijski -a -o: ~i stavek, način
- Caruso** -sa [karúzo -za] m os. i. tenorista, Carusov -a -o: ~ glas, ~o petje, carusovski -a -o: ~i glas [povsod: karúz-]
- Casablanca** -ce [kasablánka -ke] ž kr. i. luke v Maroku, casablánski -a -o: ~a luka
- Castiglione** -eja [kastiljóna -eja] m os. i. ital. književnika in diplomata, Castiglionejev -a -o: ~a dvorska uglajenost
- Cavour** -ja [kávur -ja] m os. i. ital. državnika, Cavourjev -a -o -ce manjš. pripona za samostalnike sr. sp.: ogledálo — ogledálce [-álce], kládivo — kládívce, koló — koléce, deklé — deklétece; v mn. -ca: vráta — vrátca, kóla — kólca [-ólce]; te se osnova končuje na dva sogl. in drugi ni m, n, l, v ali r, pítemo -ece [-æce]: mésto — méstece, gnézdo — gnéздеce, srce — sréce, jájce — jájéce; te je drugi sogl. m, n, l ali v, pítemo -e- in govorimo polglasnik [-ə-] pred temi glasovi: písmo — písemce [-æmce], ókno — ókenec [-ænce], stéblo — stébelce [-ælce], véšlo — véšelce [-ælce], poséstvo — posestevce [-æuce]; te je drugi sogl. r, postane samogl.: rébro — rébrce, jédro — jédrcce
- cebáti** -ám [povsod: cəb-], cebáj -ájte! cebál -ála -o, cebánje -a s; cebniti -něm, cebni -ite! cebnil -ila -o, cebnjèn -èna -o ali pa: cábnniti -nem; gl. becáti in bacnítiti
- cécelj** -clja m jeziček (úvula)
- Cecilija** -e ž os. i., Cecilijin -a -o, cecilijánski -a -o: ~o petje, cecilijánec -nca m pripadnik cecilijánskega petja, cecilijánstvo -a s; Cílka -e ž, Cílkin -a -o [-lk-]

cécniti

cécniti -nem: voz je cécnil čez prag; **cécati** -am, **cécanje** -a s
cedika -e ž *gumi*, **cedikov** -a -o
gumijev, **cedikast** -a -o *gumijast*,
gumast
cedilo -a s, **cedilce** -a [-ilc-] s,
cedilček -čka [-iuč- in -ilč-] m;
cedilen -ilna -o [-iln-]: ~a
 mrežica, ~a priprava; **cedilnik**
 -a [-iln- in -iyn-] m = **cedilo**
cedirati -am *odstopiti*, *predati ko-*
mu kaj; **cesija** -e ž *odstop*, *pre-*
daja; **cesijski** -a -o: ~a listina;
cesionár -árja m *prevzemnik*,
cedent -enta m *odstopnik*
cediti -im, **cédi** -itel **cedé**, **cedèč**
 -éča -e, (o)cejèn -éna -o, ceje-
 nje -a s, **cedil** -ila -o; **cedilen**
 -lna -o [-iyn- in -iln-] *kar se*
cediti dá ali se ceđi: ~a smola;
cedilec -lca [-iyc- in -ilc-] m,
cedilka -e [-iuk- in -ilk-] ž, **ce-**
dilnica -e [-iln-] ž; **cediti** se
cédra -e ž, *rod. mn. céder*, **cédrov**
 -a -o: ~ les = **cedrovina** -e ž,
cédrovje -a s
Cédron -a m l. i. *potoka v Pale-*
stini, **cédranski** -a -o
cefedrāti -ám, **cefedrāj** -ájte! **ce-**
fedrál -ála -o, (s) **cefedrán** -a -o,
cefedránje -a s *delo in izdelek*,
cefedrač -a m, **cefédra** -e ž
capa [povsod: *čaj*]
cefrāti -ám: ~ volno, perje, blago;
cefrāj -ájte! **cefrál** -ála -o,
 (s) **cefrán** -a -o, **cefránje** -a s
delo in izdelek, **cefrálec** -lca
 [-áyc-] m, **cefrálka** -e [-áuk-] ž
 [povsod: *čaj*]
Cégnar -ja m, **Cégnarjev** -a -o:
 ~i prevodi
céh in **cèh** **céha** m, **céhovski** -a
 -o: ~i mojster; **céhmešter** -štra
ali céhmošter -štra m *cerkveni*
ključar; **céhovstvo** -a s
cékar -ja m, **cékarček** -čka m,
cékarški -a -o
cekín -a m, **cekínček** -čka m, **ce-**
kínast -a -o: ~a barva, juha;

cekínski -a -o: ~o zlato, ~a
 vrednost, podoba
cél [céy] -a -o *predstavlja celoto*,
neokrnjenost in polnost stvari:
 miza je iz célega (*iz enega kosa*,
ne zbita iz več kosov), **cél hleb**
 (*še nerazrezan*), **céla suknja** (*še*
ne raztrgana), **célo število** (*ne*
ulomljeno); **hodil je cél dan** in
célo noč, za **cél razred vas je**,
 za **célo skledo žgancev bi sne-**
del; v **célo**, na **célo** je **gazil**,
 na **célem** je počila steklenica,
 na **célem** se je **zlagal**, po **célem**
 je **gazil**; to ti je **cél modrijan**;
pogosto lahko rabimo cél -a -o
ali vès vsà vsè, kakor imamo
bolj pred očmi vsoto delov ali
celoto stvari: **ves dan** — **cél**
dan, **ves čas** — **cel čas**, **vsa**
vas — **cela vas**, **vse mesto** —
celo mesto ipd.; *v dv. in mn.*
tudi celá -í, celí -é: **obá sta še**
celá, **obé sta še celí**, **vsi so še**
celí, **vse so celé**, **rane so celé**,
toda vrata so céla
celebrirati -am *opravljati, opraviti*
slovesni obred; **celebránt** -a m
kdor celebrira, **celebríranje** -a
 s *in celebrácija* -e ž *slovesno*
izvrševanje obreda
célec -lca [-yc-] m *žrebec, nepre-*
gažen sneg, nepoškodovan pih =
celák -a m *žrebec*; **célešnji** -a
 -e *neprizadet*
Celestín -a m *os. i.*, **Celestínov**
 -a -o: ~a pisma iz Rusije
Celestína -a *in -e m os. i.*, **Cele-**
stínov -a -o: ~a matematična
 terminologija; **Celestina** -e ž
os. i., **Celestínin** -a -o
celéti -í *le v 3. os.*, *nepreh.*: rana
celí, **roké celíjo** = *se céli -ijo*;
celèč -éča -e, **celèl** -éla -o, **ce-**
lènje -a s
celibát -a m *samski stan*, **celibát-**
ski -a -o, **celibáten** -tna -o, **ce-**
libatêr -ja m *samec*, **celibatêrski**
 -a -o, **celibatêrstvo** -a s

cèlica -e ž, cèličèn -čna -o: eno-
 cèlična bitja
 celína -e ž: evropska ~, ~o ora-
 ti; celinski -a -o: ~a zapora;
 celínec -nca *m neprehojen sneg*
 cèliti -im *preh.*: ~ rano, želodec,
 pljuča; (za)céljjen -a -o, cèlje-
 nje -a s; cèliti se: rana se lepo
 cèli; celítev -tve ž; celílo -a s
sredstvo, ki cèli; celílen -lna -o
 [-ln-]: ~o zélišče, ~a maža;
 celílnost -i [-ln-] ž *celilna moč,*
sposobnost; celívec -vca *m,*
 celívka -e ž, ranocèlnik -a *m*
 [-éln-] *ranar*
 celó *poudarni prisl.*: celó meso je
 imel, celó ljubezniv zna biti,
 celó on je teh misli, celó pet
 mi jih je dal, celó uči se, celó
 danes je bil tu, celó nikjer ga
 ni, celó nič ne zna, že celó ne,
 celó pred vrati (kaj šele za
 njimi); *včasih se za načinovni*
prisl. rabi tudi cèloma = docela,
čisto, popolnoma
 celo- *v sestavi*: celodnéven -vna
 -o; *celokúpen -pna -o = *celó-*
ten, v celoti, *celokúpnost -i ž
celotnost, vse skupaj; celoléten
 -tna -o, celomésečen -čna -o;
 celozémnik -a *m zemlják*
 celofán -a *m vrsta prozornega pa-*
pirja, celofánski -a -o: ~i ovoj
 cèlost -i ž, cèlosten -tna -o: ~o
 gledanje na kaj; celovit -a -o,
 celovítost -i ž
 celóta -e ž, celóten -tna -o, celót-
 nost -i ž
 celuláren -rna -o *cèličèn*: ~a
 teorija
 celuloíd -a *m,* celuloíden -dna -o:
 ~i ovratnik, ~i ročaj
 celulóza -e ž *staničnina*, celulózen
 -zna -o: ~a kaša
 Célzij -a *m, okr. C.*: 0° C, 100° C
 = nič stopinj, sto stopinj Cél-
 zija; *po latiniziranem os. i. šved-*
skega astronoma Celsiusa [cél-
ziusa], ki je postavil decimalno

lestvico za toplotno merjenje;
 Cèlsiusov -a -o: ~a raziskava-
 nja, ~o življenje; Célzijeve -a
 -o: ~a lestvica, stopinja *itd.*
 [*povsod: cèlz-]*
 cemènt -ènta *m,* na cemèntu in
 -èntu; cemènten -tna -o: ~i
 steber, ~a zmes, vreča; cemen-
 tárna -e ž; ceméntar -ja *m,* ce-
 mentnána -e ž; cementírati -am
 s *ceméntom prevleči, gl. tudi*
 cimentírati
 cempèr -éra *m* = cepèr -éra *m*
košček, troha, nič
 céna -e ž, *prisl. pocéni, v céno,*
v slepo ali pusto céno prodajati;
 + za vsako ceno *po vsi*
sili; cenén -a -o = cén -a -o,
 cenéjši -a -e; *prisl. cenó, cené-*
je; cénost -i ž, cenljiv -íva -o,
 ceník -a *m,* cenovnik -a *m,* ce-
 nóven -vna -o, cenovniški -a -o
 Cène Cènetá *m ljudsko os. i. iz*
Vincéncij; Cènetov -a -o
 céniti -im, cèni -te! cénil -íla -o,
 cenílec -ílca [-íyc- in -ílc-] *m,*
 cenílka -e [-íyk- in -ílk-] ž,
 cenílo -a s, cenílen -lna -o
 [-íln-]; cénjen -a -o, cénjenje
 -a s, cenítev -tve ž, cenítven
 -a -o [-ívn-]: ~i odbor, cenítelj
 -telja *m,* ceníteljica -e ž,
 ceníteljski -a -o: ~i sestanek
 ceníti -ím *nasprotje dražiti, ceno*
nižati, zbijati: kaj mi blago
 ceníš! cèni -íte! ceníl -a -o;
 ceníti -ím se: blago se cení;
 cenjenje -a s *nízanje cen, pocene-*
nítev -tve ž
 céniti -nem *po malem puščati*: sod
 tudi cène ne
 cènt cénta *m, okr. q:* blaga na
 cènte, stari cènt (56 kg), novi
 cènt (100 kg); pocénten -tna -o
kar tehta ali je odmerjeno za
težo 1q: ~i zaboji, sodi; cènt
cénta m stóti del dolarja; cen-
tim -a m = centézim -a m stóti

centáver

del denarne enóte; centezimálen -lna -o [-ln-]: ~a tehtnica
centáver -vra *m* grški bajeslovni konj s človeškim oprsjem in glavno: boj s centávri; centávvrski -a -o: ~i kip, ~a podoba
cénter -tra *m* središče, sredina: možganski ~, upravni ~, céntrski -a -o: ~a pisarna; céntrum -uma *m* središče, sredina; centrumáš -a *m* sredinec, centrumáški -a -o: ~a politika; centrirati -am kolo, valjar teh. poiskali natančno središče (n. pr. koleasu, valjarju), centriranje -a *s*, centriranost -i ž, céntričen -čna -o
centi -v sestavi: centiméter -tra *m*, okr. cm, centimétrski -a -o; centigrám -a *m*, okr. cg, centigrámski -a -o; centiliter -tra *m*, okr. cl, centilítrski -a -o
centrála -e ž: električna ~, na in v centráli; centrálin -a -o: ~ davek, ~e naprave
centrálen -lna -o [-ln-] osrednji, ~a kurjava, naprava; centrálnost -i [-ln-] ž, centralizem -zma *m*, centralističen -čna -o, centralíst -a *m*, centralizirati -am, centralizácija -e ž, centralizácijski -a -o: ~i postopek
centri -v sestavi: centrifúga -e ž, centrifugálen -lna -o, centrifugálnost -i ž; centripotálen -lna -o, ~tálnost -i ž [povsod: -ln-]
centúrija -e ž četa 100 mož, stolnija; centúrij -a *m* stolnik, centúrijski -a -o
cenzúra -e ž, cenzúren -rna -o: ~rni urad, postopek; cenzor -ja *m*, cenzorica -e ž, cenzorski -a -o: ~i izvod; cenzurírati -am, cenzurírán -a -o: ~i izvod, cenzuriranje -a *s*
cép -í ž cépi cép po cépi s cepjó, mn. cepí cepí cepém cepí o cepéh s cepmí in cép -a *m* -u, mn. cepóvi cépov in cepóv, tož. cepé

in cepóve; cépov -a -o: ~ ročnik; cépec -pca *m*, cépčev -a -o: ~a betica; cepič -iča *m*, cepíka -e ž, cepník -a *m*, cepovišče -a *s*
cépati -am, cépanje -a *s*; cépniti -nem, cépnil -a -o in -íla -o
cépek -pka -o = cepljiv -íva -o kar se dá cepiti ali se rado cepi, cépkost -i ž = cepljivost -i ž
cepétáti [povsod: cepet-] -ám, cepetáj -ájtel cepetál -ála -o, cepetánje -a *s*, cepèt -éta *m*; cepêtec -tca *m*, cepetín -a *m*, cepetínka -e ž, cepetljív -íva -o
***cepídláčiti** -im dlako cépiti, *cepídláčenje -a *s* dlakocepstvo, *cepídláčen -čna -o dlakocépski
cepílec -ílca [-ílc- in -íyc-] *m*, cepílčev -a -o [-ílc- in -íyc-]; cepílka -e [-ílk- in -íyk-] ž, cepílkin -a -o [-ílk- in -íyk-], cepílski -a -o [-íls-]: ~i posvet, ~a praksa; cepítelj -a *m*, cepíteljev -a -o, cepíteljica -e ž, cepíteljicín -a -o, cepíteljski -a -o: ~i posvet, ~a praksa
cepílo -a *s* orodje, cepílen -lna -o [-íln-]: ~i nož, ~a sekira, priprava; cepílnik -a [-íyn- in -íln-] *m* nož, cepílnica -e [-íyn- in -íln-] ž sekira, [-íln-] prostor: ~ granita
cepín -a *m*, cepínov -a -o: ~a konica
cepítev -tve ž, cepítven -a -o [-ítvən-]: ~a navodila, ~i način
cépiti -im: ~ drva, drevje, koga zoper kaj; cépil -íla -o, cépljen -a -o, cépljenec -nca *m*, cépljenka -e ž, cépljenje -a *s*; cépanka -e ž, cépanica -e ž
cepívo -a *s* snov, serum; cepíven -vna -o: ~i vosek, serum
cer cêra *m*, ceróv -a -o, ceróvec -vca *m*, cerovína -e ž, ceróvje -a *s*
Cerasollo -olla [čerazólo -la] *m* os. i. ital. stavbarja v Ljubljani; Cerasóllov -a -o

Cêrber -a m *bajeslovni stražar pri vrodu v podzemlje, strog varuh*;
Cêrberov -a -o, cêrberski -a -o
cercle -la [sérkəl -kla] m *krožek, ožja družba*

ceremonija -e ž *obred, zunanje formalnosti iron.*; ceremoniálen -lna -o [-ln-], ceremoniél -a m *predpis o zunanostih kakega obreda, dejanja*; dvorni ~, sprejemni ~, ~ promócije; ceremoniár -ja m *ali ceremoniêr -ja m kdor obrede vodi*; dvorni ~; ceremoniôzen -zna -o

Cêres in Cêra -e ž *bajesl. l. i.*,

Cêrerin -a -o: ~i darovi
cêrkev -kve ž, pod cêrkvijo, mn. cêrkve -kev [-kəv] *itd. in cêrkvé -kva -am -é -áh -ámi*; Cêrkev *kot ime ustanove*; cêrkvén -a -o: ~i svet, zid, ključar; cêrkóven -vna -o: ~ človek *kdor rad hodi v cerkev*; cêrkóvnik -a m, cêrkóvnica -e ž, cêrkóvniški -a -o; cêrkvéne -nca m; cêrkvica -e ž, cêrkvenica -e ž; cêrkvénoprávén -vna -o, cêrkvénozbórski -a -o, cêrkvénonabóžen -žna -o

cernírati -am *obkoliti, zajeti*; cerníránje -a s *obkoljevanje, zapiranje, obkolitev*; cernírán -a -o, cerníránec -nca m *obkoljenec*
certifikát -a m *spričevalo, potrdilo, izkaz*; certifikáten -tna -o

Cervantes -a [servántes -a] m Miguel de [mígel de] ~ m *os. i. špan. romanopisca*, Cervantesov -a -o: ~ Don Kihot

cêsar -árja m, cesárjev -a -o, cesárjevič -a m, cesarica -e ž, cesaričin -a -o, cesarična -e ž; cesárski -a -o, cesárstvo -a s, cesaróst -i ž; cesarováti cesarújem, cesarovál -ála -o, cesarovánje -a s

césta -e ž, mn. céste *cést itd. ali cesté -á -ám -é -áh -ámi*; césten -tna -o: ~i prah, odbor;

céstnica -e ž; céstar -ja m = céstnik -a m *kdor je zmeraj na cesti, oskrbnik ceste, voznik*; céstarica -e ž, céstarjev -a -o, céstarski -a -o: ~a služba, ~o delo; céstišče -a s, cestnína -e ž *cestni davek*, cestnínski -a -o: ~e dajatve; cestnínar -ja m, cestnínarica -e ž, cestnínarski -a -o

cév ceví ž, céven -vna -o: ~i povezi *bot.*; cévnat -a -o, cévat -a -o; cévka -e ž, cévkast -a -o; cevják -a m, cévnik -a m, cévje -ja s, cévóvje -ja s

Cézanne -anna [sezán -ána] m *os. i. franc. slikarja*, Cézannov -a -o: ~a razstava, šola; cézanski -a -o: ~a tehnika [sezán-]

Cézar -ja m *os. i.*, Cézarjev -a -o; cézarski -a -o: ~i značaj, nastop; cézarji -jev m *mn. vrsta vladarjev*; v dobi cézarjev

cézij -a m *kem. prvina*

cezúra -e ž *zareza, odmor sredi stopice*; cezúren -rna -o

Champagne -gne -gni [šampán] -nje -nji ž *i. franc. pokrajine, champanjski -a -o [šampánjski -a -o]*; šampánjec -njca *vrsta vina*, šampánjski -a -o: ~a steklenica, cena

chartizem -zila m *angleško delavsko gibanje v prvi polovici 19. stol.*; chartíst -a m, chartístičen -čna -o [povsod: čart-]

Chénier -era [šenjé -éja] m *os. i. franc. pesnika*, Chénierov -a -o [šenjéjev -eva -o]

Chicago -ga [čikágo -ga] m *kr. i. mesta*, chikaški -a -o [čikáški -a -o]

cián ciána m, ciánov -a -o: ~ vodik; ciánski -a -o: ~e spojine; ciankálj -a m, ciankáljev -a -o; cianíd -a m, cianóza -e ž *modrikavost kože*, cianótičen -čna -o *česar se je lobila cianóza*

cibórij

cibórij -a m, cibórijski -a -o: ~i pokrov, plašček, ~a noga; cibórijast -a -o

Cicero in Ciceron -ona m os. i. lat. govornika, Ciceronov -a -o: ~i govor, slog; cicerónski -a -o: ~i govor, slog; ciceroniánc -nca m, ciceroniánski -a -o; cicerónščina -e ž uglasjen jezik

cicero -ra m vrsta črk in tiskarska mera

cicerone -na [tičérone -na] m vodnik za tužce, da kaže in razlaga znamenitosti

Cigalè -éta m os. i., Cigalétov -a -o: ~i slovar, ~a ulica

Cigàn -ána m, Cigánov -a -o, Cigánka -e ž, Cigánkin -a -o, cigánski -a -o kadar označujemo narodno pripadnost

cigàn -ána m, cigánka -e ž, cigánček -čka m, cigánski -a -o, cigánija -e ž, cigánstvo -a s, cigánščina -e ž, cigániti -im, cigánjenje -a s; kadar označujemo način življenja, orodje, sadno vrsto ipd., tedaj pišemo z malo

cigára -e ž smotka, cigáren -rna -o: ~i tobak, vonj; cigárarica -e ž delavka v tobačni tovarni; cigárarski -a -o, cigárnica -e ž sprava za cigare

cigaréta -e ž svaljčica, cigaréten -tna -o: ~i papirček, tobak; cigarétnica -e ž doza za cigarete

cijáziti -im, cijázenje -a s

cik cika m, cikov -a -o; cika -e ž, cíkín -a -o, ciklja -e ž; cikast -a -o = cikljast -a -o — vse o govedu z belo progjo po hrbtu

cikati -am po čem in na kaj dobiti okus po čem, meriti, leteti, namigovati na kaj; vino cika na jesih, to cika name; cikanje -a s kisanje (vina), namigavanje; cikniti -nem: vino je ciknilo se je skisalo, ~ na koga namigniti na koga ali kaj

cikcák prisl.: stezà se vije ~, hoditi ~ sem in tja, v ovinkih, v okljukih, v ključih, križem kražem, cikcákast -a -o

ciklámen -mna m, ciklámnov -a -o: ~ duh, ~a barva; ciklámnast -a -o: ~ duh, ~a barva; cikláma -e ž, ciklámov -a -o; Kersnikov Ciklámen, ciklámen-ska [-mən-] povest narejena po Ciklamnu

cikloída -e ž vrsta krivulje, cikloíden -dna -o

ciklón -a m vihar, zračni vrtinec; ciklónski -a -o

ciklonizírati -am, cikloniziranje -a s način razkuževanja

Ciklop -a m bajeslovni velikan, Ciklopov -a -o; ciklop -a m velikan sploh, ciklopški -a -o, gl. kiklop

ciklostíl [-íl] -a m vrsta razmnoževanja, stroj: razmnožiti na ~; ciklostílski -a -o [-ls-]: ~i papir, ~a barva, matrica; ciklostílirati -am, ciklostilíran -a -o: ~ letak; ciklostiliranje -a s

cíklus -usa in cíkel -kla m vrsta, venec, zbirka: ~ pesmi, iz ciklusa ali iz cikla

cikórija -e ž, cikórijski -a -o: ~a škatla, cikórijist -a -o: ~a snov

Cilénšek -ška m os. i., Cilénškov -a -o: ~i botanični spisi

cilínder -dra m valj, vrsta pokri-vala; cilíndrski -a -o, cilíndričen -čna -o, cilíndrast -a -o

cílj cílja m: dospeti do ~a konca, kraja (zlasti v šp.); +doseči ~ namen, smoler; +cíljati -am meriti

Cimabue -ueja [čimabúe -úeja] m os. i. ital. slikarja, Cimabúejev -a -o

cimbale -bal ž mn.

cimbora -e ž = cibora -e ž

cimentírati -am: ~ mero uradno preskusiti, overiti, potrditi; ci-

- mentíran -a -o: ~ liter, ~e uteži; cimentíranje -a s; cimentíren -rna -o: ~i urad *merosodni urad*
- címet -a m, címetov -a -o: ~ duh, címetovec -vca m
- címíti -im in címiti -im se *kaliti, odganjati*; címa -e ž *kal, brst, pogánjek*; címanje -a s, címast -a -o, címnat -a -o, címavica -e ž
- Címperman -a m os. i., Címpermanov -a -o: ~e pesmi; címpermanski -a -o: ~i verzi
- cín cína m *kosíler*, cínast -a -o: ~a posoda, cínar -ja m, cíniti -im, cínjenje -a s, cínjav -a -o, cínjavica -e ž *poledica*
- Cíncar -ja m l. i., Cíncarjev -a -o, cíncarski -a -o
- cíncati -am, cíncaríti -im, cínca -nje -a s, cínčav -áva -o, cínčavec -vca m, cínčavka -e ž, cínčavski -a -o
- cíngljáti -ám, cíngljáj -ájtél cíngljál -ála -o, cíngljánje -a s; cíngelj -glja m *zvonček*, cíngeljček -čka m, cíngeljč -a m [-galj-]
- cíngulum -ula m *pas pri duhovniški in redovniški obleki*; mn. cínguli -lov -lom -le -lih s -li
- cínik -a m *človek, ki prezira družbene konvencije*; cíničen -čna -o, cínižem -zma m
- cínk cínka m, cínkov -a -o: ~ okis; cínkast -a -o: ~a posoda; cínkovnat -a -o; cínkárna -e ž, cínkárníški -a -o: ~i delavec
- cínk cínka m *maščobna sraga na juhi*, cínkast -a -o: ~a juha
- cínóber -bra m, cínóbrski -a -o, cínóbrov -a -o: ~a barva, cínóbrast -a -o
- cípa -e ž, cipar -ja m *lovec na cipe*, cípica -e ž *uta za ciparje*, píšťalka za klícanje cip; ciparski -a -o; *preneseni pomen*: cípa -e ž *vlačuga*, cípica -e ž
- cípati -am in cípljem: žila cipa, *tudi: težko, nerodno hoditi*; cip cípa m *bitje, utripanje žile*; cípen -pna -o, cíplja -e ž *žila utripalnica*, cipoméř -éra m
- Cíper -pra m, cíprski -a -o
- cíprésa -e ž, cíprésov -a -o: ~ nasad, les, duh; cíprésen -sna -o: ~sni venec, okras; cípresovína -e ž, cíprésast -a -o
- Cir gl. Kíros
- circa *prisl., okr. ca. [círka] nekako, približno, okoli*
- círculus vitiosus [círculus vició-zus] m *zmotni kolobar, zatarani krog*: ni mogel iz tega círculusa vitiosusa, v tem círculusu vitiosusu, zašel je v take círculuse vitiosuse
- Círíl -a m os. i., Círílov -a -o; Círíla -e ž, Círílin -a -o; Círíl-Metódova družba, Círíl-Metódove družbe, círil-metódijski -a -o: ~a misel
- círíllica -e ž, círilski -a -o [-ls-]: ~o písmo; círilíčen -čna -o
- církónij -a m kem. *provína*
- církulár -ja m *okrožnica, krožna žaga*; církulárka -e ž *krožna žaga*; církulándum -uma m *okrožnica*; církuláren -rna -o: ~o obvestilo, žaganje
- církulfratí -am *krožiti*, církulíranje -a s, církulácija -e ž: ~ krvi, denarja; církulácijski -a -o
- církumfléks -a m, církumfléksen -sna -o: ~sni poudarek, ~a intonácija, ~o znamenje; církumfléktírati -am, církumfléktíran -a -o, církumfléktíranje -a s
- církus -a m, cíркуški -a -o: ~i igrálec, ~a arena; církusen -sna -o
- cís císá m *glas*: od císá naprej, s císom začni; císov -a -o: ~o znamenje; Cís-dur, císmol
- císta -e ž *vodena bula*, cístokóp -a m *priprava za preiskavo mehurja*

cisterciján

cisterciján -a m = cistercijánc
 -nca m, cistercijánski -a -o
 cistérna -e ž vodnjak, posoda za
 nafto; cistérnski -a -o
 citadela -e ž mestna utrdba
 citát -a m navedek; citirati -am
 navesti, navajati besede koga
 drugega ali koga klicati, pozvati
 predse; citiran -a -o: na citi-
 ranem mestu, okr. n. c. m. ali
 l. c. = loco citato ali n. n. m. =
 na navedenem mestu; citiranje
 -a s navajanje, citácija -e ž, ci-
 tacijski -a -o; citatomanija -e
 ž nagnjenje k obilnemu citiranju,
 citatomán -a m; citatograf -a
 m kdor piše in uporablja pri pi-
 sanju veliko citatov, citatograf-
 ski -a -o
 citoplázma -e ž pratorivo, ki ob-
 daja jedro celice
 citre cíter [-ər] ž mn., cítrice -ic
 ž mn.: igrati na ~, umetnik na
 citre; citrar -ja m, citrarica
 -e ž, citraš -a m, citrašica -e ž,
 citrarski -a -o; citraški -a -o;
 citrati -am, citranje -a s
 citróna -e ž, citrónov -a -o: ~
 grm, cvet, ~a kislina; citrónin
 -a -o: ~ sok; citrónast -a -o:
 ~a barva, ~ okus, citrónar -ja
 m, citrónovec -vca m, citrónček
 -čka m metulj
 civil [-il] -a m: biti v ~u ne v
 uniformi, vojaški službi; civilen
 -lna -o [-ln-], civilist -a m
 civilistovski -a -o
 civilizirati -am olikati, obrusiti;
 civiliziran -a -o: ~ narod; civili-
 zácija -e ž olika, izobrazba;
 civilizacijski -a -o: ~i pogoj,
 ~a sredstva
 ciza -e ž vrsta samotnega vozič-
 ka = cízovnik -a m, tudi sesék
 seská = cícek -čka m = cízek
 -zka m; cízast -a -o: sesku po-
 doben, cízati -am cizo vleči
 cizelirati -am vrezovati drobne
 okraske, cizeliran -a -o, cizelí-

ranje -a s; cizelér -ja m vre-
 zovalec, cizelérski -a -o
 clearing gl. kliring
 Cleveland -a [klívlend-] m kr. i.
 amer. mesta, clevelandski -a -o:
 ~i Slovenci, ~i park s Cankar-
 jevim spomenikom
 Cluny -yja [klúni -tja] m kr. i.
 franc. mesta, clunyski -a -o
 [klúntj-]: ~i samostan, vpliv
 cmáriti -im, cmárjenje -a s
 cméra -e ž, cmérav -a -o, cméra-
 vec -vca m, cméravka -e ž, cmé-
 ravost -i in cméravost -i ž; cmé-
 riti -im se, cmérjenje -a s
 cmévati -am, cmévcati -am: pes
 cmévka kadar narahlo cvili;
 cmévanje -a s, cmévkanje -a s,
 cmévec -vca m, cméva -e ž,
 cmévek -vka m
 cmíhati -am se, cmíhanje -a s,
 cmíhavec -vca m, cmíhavka -e
 ž, cmíhavski -a -o
 cmíziti -im se po sili jokati samo
 z glasom, brez solz; cmízenje -a
 s, cmíz -a m, cmízec -zca m
 cmók emóka m, cmókast -a -o,
 cmokät -áta -o, cmokáč -a m,
 cmokálec -álca [-yc-] m, cmo-
 kávs -a m, cmokávzar -ja m:
 Cmokávzar in Ušperna
 cmokáti -ám, cmokáj -ájte! cmo-
 kál -ála -o, cmokánje -a s;
 cmokotáti -ám, cmokotáj -ájte!
 cmokotál -ála -o, cmokotánje
 -a s; cmokníti cmóknem, cmók-
 ni -íte! cmóknil -ila -o, cmók-
 njen -a -o ali povsod cmók-
 cmírk cmírka m, cmírkatí -am,
 cmírkanje -a s, cmírkniti -nem
 oponašanje glasu pri požiranju
 vode
 cmúliti -im: jazbeci in zajci cmú-
 lijo; cmúljenje -a s
 Cobenzl -zla [kobéncí -cla] m kor.
 rodb. i., Cobéznlov -a -o
 Codelli Codellija [kodéli -i'a] m
 rodb. i., Codéllijev -a -o: ~

grad; Kodéljevo -evega s, grad na Kodéljevem

còf còfa m: pri laseh, pri obleki, prtovih, zastavah, zavesah, trakovih *ital. čop, oběsek, šop; cofat -áta -o; còfast -a -o*

cókla -e ž, mn. cókle cókél [-kal]; cókelski -a -o [-kats-]: ~i podplat, sékanec; cóklica -e ž, cóklast -a -o, cóklar -ja m, cókklarica -e ž, cóklerski -a -o; cokoláti -ám, cokolāj -ájte! cokolál -ála -o, cokolánje -a s, cokolarija -e ž, (+ cokolj-)

cóla -e ž dolžinska mera, palec; cólski -a -o [-ls-]: ~a deska = cóló debela deska, po cólí (debel) = pocólski -a -o; cólárica -e ž cóló debela deska, dogá

Colbert -a [kolbér -a] m os. i. franc. državnik, Colbertov -a -o [kolbérou -ova -o]

Coleridge -gea [kólridž -dža] m os. i. angl. pesnika, Coleridgeov -a -o [kólridžou -ova -o]

Collège de France [koléž de fráns] m neskl. ime najvišjega znanstvenega zavoda v Parizu: laboratorij na Collège de France, od Collège de France do Sorbone je blizu, nad Collège de France je Panthéon

Coloma -ma in -me [kolóma -a -e] m os. i. španskega romanopisca, Colomov -a -o: ~e Malenkosti

Combes -besa [kómb -ba] m os. i. franc. politika, Combesov -a -o [kómbou -ova -o]

Comédie-Française [komeđi franséz] ž neskl. ime najodličnejšega franc. gled.: v Comédie-Française se goji vzorni izgovor franc. knjižnega jezika; od Comédie-Française se učé izgovora vsi drugi; proti Comédie-Française včasih nastopajo mlajše skupine

Como Coma [kómo -ma] m kr. i.

ital. mesta, cómski -a -o: Comsko ali Kómsko jezero

Compiègne -ègna [kompjénj -ja] m kr. i. franc. mesta; compiènj-ski -a -o [kompjénjski]: Compíènj-ski gozd

Comte Auguste [kónt ogüst] m os. i. franc. filozofa, Comta, Comtov -a -o [kónta, kóntou -ova -o]

cóna -e ž pas, vmesna pokrajina, cona A, cona B; cónski -a -o: ~a uprava

Condorcet -a [kondorsé -séja ali -séta] m os. i. franc. enciklopedista, Condorcetov -a -o [kondorséjeu -eva -o ali kondorsétou -ova -o]: ~a zamisel Instituta

cónta -e ž vlačuga, ničvredna ženska; cóntast -a -o

Cook Cooka (James) [kúk džémz] m os. i. angl. pomorščaka in raziskovalca; Cookov -a -o [kúkou -ova -o]: Cookovo otočje v srednji Polineziji

Cooper -pera [kúper -péra] m os. i. amer. romanopisca; Cooperov -a -o [kúperou -ova -o]: ~ roman Stezosledec

copáta -e ž, copátén -tna -o: ~a zaponka, ~i gumb; copátar -ja m, copátarica -e ž, copátast -a -o, copátarstvo -a s, copát -a m copót -óta m, copótec -tca m, copótáti -ám in copóčem, copótáj -ájte! copótál -ála -a -o: copótánje -a s, copótálo -a s, copótín -a m

Coppée François [kopé franswá] m os. i. franc. književnika, Coppéeja, Coppéejev Forgeron [kopéjeu foržón] je vplival na Stritarja

*cóprati -am čarati, *cópranje -a s čaranje, *cóper -pra m čar; cóper-cóper hudi čar; *coprníja -e ž čarovnija, *cóprnica -e ž čarovnica, *cóprnik -a m čarov-

Corneille

- nik, copriján -a m, *cópričin
-a -o čarovničín, *cópričnikov -a
-o čarovnikov, *cópriški -a -o
čarovniški
- Corneille -eilla [kornéj -éja] m
os. i. franc. klas. dramatika, Cor-
neillov -ova -o: ~e tragedije
[kornéjeju -eva -o]; corneillov-
ski -a -o: ~a tragedija
- Cornu -uja [kornü -üja] m os. i.
franc. fizika, Cornujev -a -o:
~a prizma, spirala
- Coronini -ija [koronini -ija] m
os. i., Coroninijev -a -o
- corpus delicti [kórpús deliktí] m
hudodelsko orožje ali orodje, sle-
dovi in žrtev hudodelstva, hudo-
delski predmet, hudodelska sled:
brez tega corpora delicti bi ga
ne bili zasledili, s tem corpu-
som delicti se je ujel, ti corpusi
delicti ga obremenjujejo, pre-
več je corpusov delicti
- Correggio -gia [korédžo -dža] m
os. i. ital. slikarja, Correggiov
-a -o [korédžou -ova -o]
- Costa [kósta] -a in -e m os. i.,
Costov [kó-] -a -o
- Costarica gl. Kostarika
- +cóta -e ž cunja, +cótast -a -o
raztrgan, +cotáti -ám kosmatáti
pri košnji, trgati obleko, cotáj
-ájtlet cotál -ála -o, cotánje -a s,
+cótár -ja m, +cótárica -e ž
raztrganec -nka, +cótav -a -o,
+cótavec -vca m, +cótavka -e ž
- Coulomb -omba [kulón -óna] m
os. i. franc. fizika, Coulombov
-a -o [kulónou -ova -o]: ~ za-
kon; coulomb -a [kulón -óna] m
enota za pretok elektronov
- Courbet -a [kurbé -éja in -éta]
m. os. i. franc. slikarja, Courbe-
tov -a -o [kurbéjeju -eva -o in
kurbétou -ova -o]
- Coventry -yja [kóventri -ija] m
kr. i. angl. mesta, coventryjski
-a -o [kóventrijski]; koventri-
- rati -am iron. z bombardiranjem
do tal porušiti, koventriranje
-a s
- credo [krédo] m neskl. verujem,
vera, del maše, molitev, prepri-
čanje: od glórije do crédo, ne
znaš credo, od njegovega crédo
je ostalo bore malo
- crescendo [krešéndo] prisl. glas.
naraščajoče, zmeraj močnejše: z
lepim crescendo dosegaš uspeh,
mojster v crescendo
- crét -a m vrsta grmovja, crétje -a
s, crétovje -a s
- créti crém crèš crè crèva -ta -mo
-te -jo in cró, cróč -a -e, cri
críte! cvrl -rla -o, cvrt -a -o,
cvrtje -à in cvrtje ^{na} s, crénje
-a s, cvrtnják -a m, cvrtník -a
m, cvrtina -e ž; povsod tudi cvr-
- Creusot -a [krözó -ója in -óta] m
kr. i. franc. metalurškega sre-
dišča, creusotski -a -o [krözój-
ski in -ótski -a -o]; ~e tovarne,
jeklarne
- crkati -am, crka -e ž, crkanje -a s,
crkávati -am, crkávanje -a s,
crkavica -e ž, crkovina -e ž;
crkniti -nem, crknjen -a -o,
crknjenec -nca m, crknjenka -e
ž, crknetina -e ž, crklina -e ž
- Cróbat -a [króbat -a] m os. i.,
Cróbatov -a -o: ~a pisarna
- Croce -ceja [króče -eja] m os. i.
ital. filozofa, Crócejev -a -o
- Cromwell [krómvel] -a m os. i.
angl. državnik, Crómwellov -a
-o, crómwellski -a -o
- cross-country -yja [kròs kántri
-ija] m šp. tek čez drn. in strn
- Crusoe Crusoeja [krúso -oja] m
os. i. Robinzona Crusoeja, Crú-
sojev -a -o
- cúcati -am, cúcanje -a s, cúcelj
-clja m, cucálo -a s, cúc -a m;
cucljáti -ám, cucljáj -ájtlet cucl-
ljál -ála -o, cucljánje -a s
- cucorámo prisl. štiporamo (nesti)

cúkati -am, cúkanje -a s, cúkniti -nem koga za lase, cúkniti ga (s) *piti vino ali žganje*

cúker cúkra m *sladkor*, cúkrov -a -o *sladkoren -rna -o*: ~ trs, cukrén -a -o *sladkoren*: ~a voda, pesa, ~ kruh; cúkrast -a -o, cúkrnat -a -o *sladkornat*, cúkrc -a m = cúkrček -čka m *sladkorček*; cukrár -ja m, cukrárna -e ž, cukrárnica -e ž, cukrárstvo -a s, cukrárski -a -o, cukrarija -e ž *sladničarna*; cúkrovka -e ž *sladkorna bolezen, sladosežnost*

cúla -e ž, mn. cúle cúl [cúl]; cúlica -e ž

cúnja -e ž, cúnjica -e ž, cúnjav -a -o, cúnjavec -vca m, cúnjavka -e ž, cúnjar -ja m, cúnjarica -e ž, cúnjarski -a -o, cúnjast -a -o, cúnjáríti -im, cúnjárjenje -a s, cúnjaríja -e ž

cúrek cúrka m, cúrkoma *prisl.*; curéti -ím, curénje -a s; curljáti -ám, curljál -ála -o, curljánje -a s, cúrniti -nem

Curie Pierre [kúrti píér] m os. i. *franc. fizika*, Pierra Curieja, Curiejev -a -o [kúrija -tjey -eva -o]: ~i zakoni, ~a ustanova; Curie Marie [kúrti mari] ž os. i. *fizikarke*, Curiejeve, gospé Curie(jevi), za Marijo Curie(jevo); odkritja gospe Curie(jeve); oba Curieja, obeh Curiejev, obema Curiejema; Curieji -jev -jem: vsi Curieji so nenavadno nadarjeni; curie -ieja [kúrti -tja] m *merska enota za množino radioaktivnega plina*

curriculum vitae [kurikulum víte] m *curriculum ali curricula vitae popis življenja, potek življenja*

cúzati -am, cúzanje -a s, cúzek -zka m; cuzéti -ím, cuzèč -éča -e, cuzèl -éla -o, cuzénje -a s, cúzlja -e ž, cuzljáti -ám, cuz-

ljàj -ájtel cuzljál -ála -o, cuzljánje -a s, cuzljávec -vca m, cuzljávka -e ž, *gl. tudi cízati*

cvèk cvéka m, pri cvéku, cvèkast -a -o, cvekàt -áta -o: steljja je ~a *polna cvekov*; cvékec -kca m *ali cvekèc -kca m*, cvèčič -íča m, cvekèk cvekekà [cvekòk -kàkà] m

Cvèk Cvéka m os. i., Cvèkov -a -o: ~e skladbe

cvéliti -im: ne cvéli matere *ne múči, ne žalosti, ne síli v jok*

cvènk cvénka m, cvénkati -am, cvénkanje -a s; cvenketáti -ám, cvenketáj -ájtel cvenketál -ála -o, cvenketánje -a s, cvenkèt -éta m, cvénkniti cvénknem

cvesti [povsod: cvə-], cvetèm -èš -è -éva -émo -éte -éjo *ali* cvetò, cvetòč -a -e, cveti -ítel cvetèl -tlà -ò *in* cvèl cvelà -ò [cvəy cvəlà -lò], (raz)cvèl -là -lò: razcvelà jablana, razcvelò drevje; *gl. tudi* cveteti

cvét -a *in* -ú m, mn. cvéti cvétov -om *itd. ali* cvetóvi -óv -óvom *itd.*; cvéten -tna -o: ~tni prah, listi; cveten *in* cvetán -tnà -ó: travnik je ves cvetán -tèn, cvetná nedelja; cvétnat -a -o, cvetít -a -o, cvétast -a -o; cvétek -tka m, cvétkà -e ž, cvétnik -a m, cvetnják -a m, cvétje -a s, cvétjiče -a s, cvetóvje -a s

cvetáča -e ž, cvetáčen -čna -o: ~a juha

cvetéti [povsod: cve-] cvetím -íš -í -íva -íta -ímo -íte -íjo *ali* cveté, cvetèč -éča -e, cvetèl -éla -o, (raz)cvetén -éna -o, cveténje -a s *cvetje*; *gl. tudi* cvesti

cvetlica -e ž *in* cvetica -e ž, cvetličén -čna -o: ~čni med, duh; cvetličnat -a -o: travnik je ~; cvetličník -a m *cvetlični vrt*, cvetličnják -a m, cvetličár -ja m, cvetličarica -e ž, cvetličarski

cvičáti

-a -o, cvetličárna -e ž, cvetličarija -e ž, cvetličarstvo -a s, cvetličje -a s, cvetličica -e ž
cvičáti -im, cvičal -ála -o, cvičánje -a s, cvič -a m, cvičkati -am, cvíkati -am, cviketáti -ám in -kéčem, cvikèt -éta m, cvíka -e ž, cviketánje -a s
 cvíček -čka m, cvíčkast -a -o, cvíčkar -ja m, cvíčkarski -a -o, cvíčkati -am, cvíckanje -a s
 cvíliti -im, cvílil -la -o, cvíljenje -a s in cvíljenje -a s, cvilež -a m, cvilja -e ž, cviljkati -am; cvílimožek -žka m
cvrčáti -im, cvrči -íte! cvrčé, cvrčéč -éča -e, cvrčal -ála -o, cvrčánje -a s, cvrček -čka in cvrček -čká m, cvrčkati -am, cvrketáti -ám in -káčem, cvrkútati -am, cvrkútanje -a s
 cvrétí gl. créti

cvrkati -am: mast v ponvi cvrka, težki vozovi cvrkajo; cvrkniti -knem: sveča cvrčne, koga za uho cvrkniti, list cvrčne zaradi suše; cvrka -e ž *zaušnica*; cvrkalo -a s, cvrk -a m: čevlji na cvrk (*če škripljejo*)

cvrliti -im: vročina listje cvrli; cvrliti -im se; listje se cvrli; cvrlina -e ž *kar je scovljeno*; cvrljávka -e ž

Cyrano de Bergerac Cyrano de Bergeraca [*siranó da beržarák, siranó da beržaráka*] m os. i. franc. književnika in naslov Rostandove [*roslánove*] drame; Cyrano -oja [*siranó -ója*] m, Cyranojev -a -o, cyranojski -a -o [*siranó-*]

Czartoryski -skega [*čartoriski*] m os. i. poljske družine: delovanje Czartoryskih, ~ski so imeli zveze z južnimi Slovani

Č

č [č̌a ali č̌e] m neskl. črka: mali č, véliki Č; od a do č

čáčka -e ž, čáčkast -a -o: ~a pisa, čáčkati -am = čečkáti -ám,

čáčkar -ja m, čáčkarica -e ž

čád -a m dim, mrč, saje: v hiši je čád od peči; čáda -e ž ime za kravo, čadè -éta m = čádež -a m ime za vola, čádast -a -o poln čada

čaj -a m: rúski, kamilični, lípov, bezgón ~, čajen -jna -o: ~a žlička, ~o máslo; čajnik -a m, čajnica -e ž *škalla*, v kateri se čaj hrani; čajanka -e ž, čajevac -vca m; čajev -a -o: ~i nasadi, ~ grm

čajati -am čakati: čaj me! čajte me! čaj no, čaj!

Čajkóvski -ega m l. i., pri Čajkóvskem, skladbe Čajkóvskega

čáka -e ž vojaško pokrivalo

čákati -am, čakajóč -a -e, čakáje,

čákal -a -o in čakála -o, čakánje in čakánje -a s; čakam koga, česa, na koga, na kaj; čakalščé -a s lov.; čakálec -lca [*-álec-*] m, čakálnica -e [*-ln-*] ž, čakalica -e ž: pajek na čakalici

čákavec -vca m, čakavski -a -o, čakavščina -e ž

Čákovec -vca m kr. i., v Čákovcu, Čákovčan -a m, Čákovčanka -e ž, čakovski -a -o: ~i sejem

čaláren in čeláren -rna -o čuden, neroden, skrivnosten, čalárnost -i ž

čámpelj -plja m: puranov ~ ali smrkelj

čáňkar -ja m spolna bolezen: okužen s čáňkarjem

čáplja -e ž, čápljevec -vca m

čápljati -ám po vodi čofotati, čápljaj -ájte! čápljal -ála -o, čápljánje -a s; čápljáríti -im

čár -a m, čarati -am, čaráj -tel
 čarajóč -a -e, čáral -a -o, čá-
 ranje -a s; čaróben -bna -o:
 čaróbní vrč, čaróven -vna -o:
 ~a pijáča, čaróvnica -e ž, ča-
 róvník -a m, čaróvníštvo -a s,
 čaróvníški -a -o

čárdaš -a m *madžarski ples*, čár-
 daški -a -o: ~a princesa

čaro- v *sestavi*: čaroděj -a m ča-
 rovník, čarodějka -e ž, čaro-
 dějen -jna -o, čarodějstvo -a s
 čáršija -e ž *tržište, balkanski bo-
 galaški svět*, čáršijski -a -o

čas čása m, ni čas za to (*primé-
 ren*), ni časa za to (*manjka*);
 za krátek čas, za málo čása,
 pred málo časom, vsák čas bo
 tú; dólǵ čas [*dóǵy čas*] mi je,
 od dólgega čása ne vé kaj po-
 čéti; ta čas = *okr.* t. č.: t. č.
 tajnik; za čas = za málo čása;
 svój čas, o svójem času v *po-
 menu nekóč*; s časom: s časom
 boš še za ministra (*Stritar*);
skupaj se piše: kčási = *takoj*,
 počási, včási, včásih, tačas =
takrat, začása = *zgodaj*, sčasoma;
 *nimam časa *ne utégnem*;
 čásen -sna -o: časna sreča,
 časnost -i ž; časoven -vna -o
 [*časóven in časóven*]: ~a vrsta,
 časovnost -i ž

časár -ja m *kdor čas prodaja, se
 potepa; počasně, mečkáč*

časník -a m, časniški -a -o: ~o
 poročilo, časnikar -ja m, čas-
 nikarjev -a -o: ~o delo, čas-
 nikarica -e ž, časnikaričin -a -o,
 časnikarski -a -o: ~o delo, čas-
 nikarstvo -a s, časnikáríti -im
biti časnikar, časnikárjenje -a s
 časóměr -a m, časóměrje -a s =
 časóměrstvo -a s, časóméren -rna
 -o: ~i kot, časómérec -rca m,
 časómérílec -lca [*-lc-*] m *kdor
 čas meri (pri športu)*

časopís -a m, časopísje -a s, časo-
 písen -sna -o: ~a agencija

část -í ž: proti části reči, v část
 biti, v části (částéh) imeti koga,
 s částjó obsípati kóga, částén-
 tna -o: ~a straža, částnost -i
 ž, částlív -íva -o, + část imam
 = část mi je: část mi je spo-
 ročiti

části- v *sestavi*: částihlépen -pna
 -o, částihlépje -a s, částihlép-
 nost -i ž; částilákomen -mna -o,
 částilákomnost -i ž; částiljúbén-
 bna -o, částiljúbje -a s; částí-
 vréden -dna -o; částíželjen -ljna
 -o, částíželjnost -i ž

částit -a -o: ~ starček; částitlív
 -a -o, částitlívost -i ž; částí-
 tost -i ž

+ částítati -am *gl.* čestitati

částítí -ím, částí -íte! částěč -éča
 -e, částíl -a -o, částčén -ěna -o,
 částčénje -a s; v *cerkvenem je-
 ziku* češčén -ěna -o, češčénje -a
 s, češčénamarija -e ž; částílec
 -lca [*-ly-*] m, částílka -e [*-ly-*]
 ž, částítelj -a m, částítev -tve ž
 částník -a m, částnica -e ž, část-
 niški -a -o: ~i náměstnik

čása -e ž, čásiča -e ž, čášast -a -o:
 ~ cvet, čášen -šna -o: ~i listi
 čávelj -víja m, čáveljc -a [*-vájč-*]
 m, čávljar -ja m *kdor čávlje
 kuje*, čávljén -a -o

če *vez. v resničnem (realnem) in
 mogočem (potencialnem) pogo-
 jem stavku*: če bo dež, ne poj-
 dem; če bi iskal, bi našel; v *ne-
 resničnem (irealnem) pogojniku*
 ko; v *odvisnih vprašalnih stav-
 kih*: poglej, če (ali) je prišel
 čebéla -e ž [*čab-*]: ~ delavka -e
 -e ž, ~ zidarica; čebélica -e ž,
 čebélen -lna -o [*-ln-*], čebélji
 -a -e in čebélin -a -o, čebelnják
 -a [*-ln-*] m, čebélast -a -o;
 Kránjska Čbélíca, čbélíčarji
 -ev m *mn. sodelarci Kr. Čbelice*,
 čbélíčarski -a -o

čebelár -ja m, čebelaríca -e ž,
 čebelárski -a -o: ~o društvo,

čebèr

čebelárstvo -a s, čebeláriti -im, čebelárjenje -a s, čebelárna -e ž [povsod: čab-]

čebèr [čabèr] m -brà -brù -bèr -brù -bròm, *dv.* čebrà -óv -omà -à -ih (-éh) -omà, *mn.* čebri -óv -òm -è -ih (-éh) -í; čebrič -brcà m, čebrič -íča m, čebriček -čka m, čebrov -óva -o: ~o dno

čebljáti -ám [čab- in čeb-], čeb-ljáj -ájte! čebljáje, čebljajóč -a -e, čebljál -ála -o, čebljanje -a s; čebljáč -a m, čebljáv -áva -o, čebljávec -ávca m, čebljáv-ka -e ž

čebnrjáti -ám [čeb-] = čebljáti

čebúla -e ž, čebúlov -a -o, čebú-len -lna -o [-úln-]: ~a omaka, čebúlovec -vca m, čebúleček -čeka [-úle-] m, čebúlečkov -a -o [-úle-], čebúlar -ja m, čebúlarstvo -a s, čebúlica -e ž, čebúlnik -a [-úln-] m, čebúlast -a -o: ~a streha stolpa

čéča -e ž *deklica, puntka iz cunj*

čéčkáti -ám [čéčkáti], čéčkáj -ájte! čéčkajóč -a -e, čéčkál -ála -o, (na)čéčkán -a -o, čéčkánje -a s, čéčkáč -a m, čéčkarija -e ž

čedád -a m *kr. i.*, čedádski -a -o: ~i. *rokopis*

čedálje *prisl.*: ~ bolj, več, manj

čéden -dna -o: ~a oblika, čéd-nost -i ž, čédnosten -tna -o: ~o življenje

čéditi -im, (o)čéjejen -a -o, čéjenje -a s in čédenje -a s

čédra -e ž *kratka lesena pipa*;

čédrn -a -o: ~i pokrovček; čéd-rast -a -o *čedri podoben*: ~o izrezljan

Čéh -a -i m *l. i. naroda*, Čéhinja -e ž, čéški -a -o: ~i sladkor, Češka kočá (nad Jezerskim), Čéško -ega s, na Čésko iti, čé-ščina -e ž

čéhelj -hlja m = čéšelj -šlja m

čehljáti -ám (se), čehljàj -ájte! čehljàl -ála -o, čehljánje -a s

Čéhoslovák -a m *državljan čéško-slováške republike, Čékoslová-ško -ega s, kratica CSR*

Čéhov -a m *os. i. ruskega pisa-telja, črtice Čéhova*

čék -a m *nakaznica za denar, če-kóven -vna -o: ~i urad, račun, ~a knjiga*

čekàn -ána m = čékelj -klja m

čéketáti -ám in -čém = čékljáti -ám: srake čéketájó, kraljič čékljá, čéketáj -ájte! čéketál -ála -o, čéketánje -a s = čékèt -éta m; čékljàj -ájte! čékljàl -ála -o, čékljánje -a s

čeláda -e ž, čeládar -ja m, čelá-dast -a -o, čeláden -dna -o: ~i jermen

Čelakovský [čelakóuski] -ega m *os. i. čéškega pesnika, spisi Čelakovskega*

čeláren -rna -o *gl.* čaláren

čeléšnik -a m = čeléšnjak -a m

čéliti -im *delati čelo, gladko pri-sekati ali prirezati*: čéliti snóp

čeljúst -i ž, čeljústén -tna -o, čeljústnica -e ž *kost*, čeljústnik -a m, čeljústniti -em, čeljústáti -ám, čeljústáč -a m, čeljústáčka -e ž, čeljústálo -a s, čeljústáv -áva -o

čélo -a s, *mn.* čéla čél [čél], čélen -lna -o [-ln-]: ~i list, ~a stran; čélnik -a m, čélnica -e ž [-ln-], čelák -a m *človek ali žival s ši-rokim čelom*, čelät -áta -o *kdor ima veliko čelo*

čélo -a m *glasbilo, violoncello ali violontčelo*, čelíst -a m, čelístka -e ž

čém [čém] čéš čè, čevà -è -tà -è, čemò -tè -jò, rabi se *pred-vsem nepoudarjeno*: kaj čém s tebjó, kaj če zdàj

čémér -era m *širok pas*

čémér -a [čém-] m *strup, gnoj, žolč, bridkost, nadloga*; čéméren -rna -o, čémérnik -a m, čémér-nost -i ž, čémériti -im se in

čemeriti -im se *gnojiti se, jeziti se*, čemerljiv -iva -o, čemerika -e *ž bot.*, čemerikav -a -o, čemerikavec -vca m; *povsod tudi osnova čmer-*

čeméti -im [*čém-*]: räk čemí pod korenino, čemèč -éča -e, čemèl -éla -o, čeménje -a s

čemú? počemú? *izraža namen*: čemú mi bo? počemú mi bo? čemú si prišel ne še ti budít? čemú si naredil? *ne zamenjúj z zakaj (vzrok)*: zakaj se smêješ?

čénča -e *ž klepelav človek, klepèl, navadno mn.* čénče: to so prázne čénče, čénčarija -e *ž*; čénčáti -ám, čénčáj -ájte! čénčál -ála -o, čénčánje -a s; čénčast -a -o, čénčáv -áva -o, čénčávost -i *ž*

čèp čèpa m: pri čèpu, s čèpom zamašiti, pijan kakor čèp; čèpec in čèpec -pca m, čèpek in čèpek -pka m = čèpèk -pkà m, čèpnik -a m *sveder za izdiranje zamaškov (čèpov)*, čèpár -ja m *izdelovalec čèpov*, čèpar -ja m *sveder za vrtanje čèpov*

čèpéríti -im se, čèpéri -te se! čèpéril -a -o, čèpérjenje -a s

čèpéti -im, čèpi -íte! čèpé, čèpèč -éča -e, čèpèl -éla -o, čèpénje -a s

čèpica -e *ž*, čèpičar -ja m, čèpičarski -a -o

čèpráv *vez. za dopustne odvisnike*: naredil je, čèpráv pozna tvojo voljo (= *proli volji*); loči od čèprav: naredil je, čèprav (= *dobro*) pozna tvojo voljo (= *po volji*)

čér -í *ž*, čéri pri čéri za čerjó, čerí -ém, na čeréh, za čermí, čeróven -vna -o = čerén -a -o, čeróvje -a s

čéravno *vez. za dopustne odvisnike, treba ločiti od čèravno*: pridem, čéravno želiš drugače — pridem, čèravno (*že*) želiš tako

čésa *z. v vezani besedi pogosto* česà, *†ne morem si česa ne morem si kàj*

čésáti čésém, čési -íte! čésal -ála -o, (po)česán -a -o, česánje -a s, česálec -lca [*-aj-*] m, česálka -e [*-aj-*] *ž*, česálo -a s, česálnik -a [*-aj-*] m, čéselj -šlja m

čésen -sna m, čésnov -a -o: ~a glava, ~o olje, čésnovka -e *ž* čésmin in čésmin -a m, čésminje in čésminje -a s, čésminov in čésminov -a -o: ~a šiba, čésminovec in čésminovec -vca m

čésnáti -ám *neumnosti govoriti*, čésnáj -ájte! čésnál -ála -o, čésánje -a s, čésnáč -a m, čésnálo -a s

čésniti -nem. *úd. ali*: čésniti čésnem, čésni -íte! čésnil -ála -o, čésnjen -a -o

čéstítati -am, čéstítanje -a s, čéstítka -e *ž*, čéstítati komu za kaj (za god, za obletnico), *tudi* na čém: na zdravju, na uspehu (*+částítka, +částítati*)

čéstó *prisl.*, čéstokrat, *prim.* česče čes *prisl.*, *za čèš se vejica ne piše*: menijo, čes zdaj je vse končano; vsi berači k meni hodijo, čes da imam vsega dosti; prijatelji so svétovali opreznost, čes da ni vse res

česárek -rka m

česčèn *gl.* částiti

česčénamarija -e *ž*: ~o zmoliti, pet česčénamarij zmoliti; *danes* zdravamarija; *gl.* částiti

česerika -e *ž med.*

česljíka -e *ž bot.*, česljíkov -a -o, česljíkovina -e *ž*

česmin *gl.* česmin

česnja -e *ž*, česnje -a -o: ~ les, česnjevec -vca m, česnjevka -e *ž zool.*, česnjevina -e *ž*

česplja -e *ž*, čespljar -ja m, čespljári -im *trgovati s čespljami*, čespljári -ám *prazne besede govoriti*, čespljál -ála -o, čespljá-

češulja

nje -a s; češpljev -a -o: ~a koščica, češpljavec -vca m, češpljevina -e ž, tudi češpa -e ž, češpov -a -o, češpovina -e ž, češpovec -vca m

češulja -e ž: ~ češenj, češuljast -a -o, češuljica -e ž, češuljati -am *češulje od vej trgati*

četa -e ž, četica -e ž, četen -tna -o: ~i rōji, četnik -a m, četovōdja -e ali -a m

četrt -i ž: zadnja ~ vōla, vsako ~ ure, z mestno ~jo, pri treh ~ih vina; četrt m *neskl.*: vsak ~ ure, vsakega ~ leta, z vsakim ~, pri vsakem ~ vina za služi; ob ~ na dve, ob tri ~ na pet; četrtin -tna -o: ~i LO, ~a pisarna, četrtlētēn -tna -o, četrtlētje -a s, četrtlētnik -a m, četrtūren -rna -o

četrti -a -o *vrst. štev.*, četrtič *prisl.* = četrtkrat, četrtēk -tka m in četrtēk -tkā m, četrtkov -a -o, četrtina -e ž, četrtinski -a -o, četrtinka -e ž, četrtinjak -a m sod, četrtica -e ž, četrtinjak -a m *kdor ima četrti del zemlje*, četrtolētnik -a m *kdor je v četrtem letniku*

četūdi *vez. čepprav, keravno (v dopustnih stavkih), loči od če* tudi: tako bo, četūdi ti nisi zadovoljen (*proti tvoji volji*), *toda*: tako bo, če tudi (= *še*) ti soglašāš (*s tvojo voljo*)

četvēr -a -o *ločilni štev.*; *rabi se*: 1. *pridevno, kadar hočemo poudariti različnost vrst ali skupin, ne glede na število posameznih stvari*: četveri delavci bodo potrebni; težaki, vozniki, zidarji in tesarji; 2. *samoslalno kot nepregiben izraz količine, kadar napoveduje število in različnost stvari*: četvero delavcev je postopalo okoli hiše; 3. *kadar štejemo množinske samostalnike*: četvera vrata ali četvero vrat,

četveri čevlji ali četvero čevljev = *štirje pari čevljev (ne: štirje čevlji)*; 4. *za označevanje v stalne skupine povezanih stvari*: četvére stranice kvadrata so enake; sesalci imajo četvéro nog, zato jim pravimo četveronōzci; 5. *pred abstraktnimi in skupnimi imeni za izražanje mnogoterosti*: četvéra krivica je v tem napadu; četvero vin je postavil na mizo; 6. *kot samostojni izraz količine*: prerezal je jabolko na četvéro; četvéro je gnal, dvoje prodal

četvēr -i ž: v četvēr so ga raztrgali Tataři, v četvēr se voziti; četvēriti -im, četvērjenje -a s, četvērček -čka m, *nav. mn.* četvērčki in četvōrčki, četvērīca -e ž: ~ ljudi, četvērka -e ž, četvērēn -rna -o: ~a nit, četvērnica -e ž, četvērnik -a m

četvērō -v *sestavi*: četveroglāsen -sna -o, četverokōten -tna -o, četverolistēn -stna -o, četveronōg -nōga -o: ~a žival, četveronōžec -žca m, četveronōžen -žna -o: ~a žival; četverospēv -ēva m, četverovprēžen -žna -o, četverovprēga -e ž; *večina sestavljenk možnih tudi s štiri*: štirinogāt -āta -o, štirīglasno *idd.*

četvōrka -e ž *ples*

čēvelj -vlja m, čēveljc -veljca [-vōlj-] m, čēveljček [-vōlj-] -čka m, čēvljev -a -o: ~a kapica; čēvljār -ja m, čēvljārček -čka m, čēvljarīca -e ž *čēvljarjeva žena*, čēvljarīca -e ž *krpa za brisanje čevljev*, čēvljārski -a -o: ~o orodje, čēvljārīti -im, čēvljārjenje -a s, čēvljārstvo -a s, čēvljārna -e ž

čēz *predl. s tož. kaže*: 1. *kraj*: čēz cesto prīti = *na drugo stran ceste*; čēz gozd leti ptica, skozi gozd gre popotnik; 2. *čas*: čēz malo časa, čēz noč; 3. *me-*

ro : žalost je bila čez moč; čez silo; 4. *pomeni proti*: čez čast komu kaj reči; čuditi se (+čez kaj) čemu, nad čim; tožiti (+čez kaj, koga) nad čim
čéz prisl.: čéz priti, sem že čéz, tam čéz je lepó, čéz péti, vzeti delo na čéz; počéz, čézinčéz *popolnoma*, +čéz dati posestvo *prepuslili sinu, prepisali na sina*
čez - v sestavi: čezdalje *čedanje*, čezméren -rna -o, čezpolovičen -čna -o; čezúren -rna -o
čézána -e ž, čézánast -a -o
číba -e ž *kokoš*, číbka -e ž
číbuk -a m *turška pipa*
Čič Číča m, Čička -e ž, Čičarija -e ž, čičarijski -a -o, čičarski -a -o *in* čičevski -a -o
čičati -am *otročje*, čičaj -te! čičal -a -o, čičanje -a s, čičkati -am, čičkanje -a s
čičkati -am se *gizdati se*
čifut -a m *žid, goljuš, oderuh*; čifutski -a -o: ~i ptič (*Zupančič*), ~e metode trgovanja, čifutarija -e ž *zaničljivo*
čigar svoj. ozir. z. za moške osebe: gospodar, čigar hišo vidiš...; *toda*: gospodinja, katere kruh ješ; oreh, *katerega* sad uživaš; čigar si bodi, čigáver [*-var*] = čigar; +čij -a -e: to je ona gospa, (+čija) *katere* hči je umrla; sedel sem pod *hramom*, (+čije) *katerega* veje so se sušile; kupoval sem pri *trgovcih*, (+čijih) *katerih* blago vsi hvalijo
čigáv -a -o, +čigávosten -tna -o: ~i pridevnik = *svojilni prid.*
čik -a m *ogorek cigare ali cigarete*; čikati -am, čikanje -a s, čikar -ja m, čikarica -e ž, čikarski -a -o
čil [čil] -a -o, čilost -i ž
Číle Číla m, v Čílu; čílski [*-il-*] -a -o: ~i solíter; Čilénec -nca m, Čilénka -e ž, čilénski -a -o

čim... tèm: čim dálje... tem bólje; čim bliže... tem húje; čim več... tem bólje; čim bòlj so sinovi doraščali, tem mánj je bilo dela; čim prèj prideš, tem bólje; *toda skupaj*: čimbòlj = *kar najbolj*; car je skušal Poljsko čimbòlj zenačiti z ostalo državo; čimbřž = čimprèj hitro: čimprèj pridi; čim-dálje = *čedanje*; +čim se *privadimo kraju* = *brž ko se privadimo kraju*; čimbòljši -a -e *kar najboljši*, čimprèjšnji -a -e *kar najhitrejši*
+čín -a m *dejanje*: +junaški čini naših dedov = *junaška dejanja naših dedov*; +činiti -im = *delati*, +činjenica -e ž = *dejstvo*, +činóvnik -a m = *uradnik*, činítelj -a m *faktor*
čín -a m *stopnja*: predsednik *vrhovnega sodišča* ima ~ *ministra*
činčila -a ali -e m *zool.*: zajec činčila
činéle činél [-él] ž *mn. glas.*: nabijati s činélami
činíti -ím in činiti -im *z rešetom žilo čistiti*, činjenje -a s
čipke čipk ž mn., čipkast -a -o, čipkar -ja m, čipkarica -e ž, čipkarski -a -o: ~a *zadruga*
čír -a m, čírav -a -o, číravost -i ž, číravica -e ž
čirečáre ž mn.: te čirečáre, te čudne kljuke! (*Aškerc*), téh čirečár, tem čirečáram
číríček -čka m, čríček -čka m: že čríček prepeva
číslo -a s *število, spoštovanje, rožni venec*, v číslih imeti = číslati -am, číslan -a -o: ~i *gospód (v naslovu)*, číslanje -a s, číslanec -nca m, číslanost -i ž
číst -a -o in čistó: na čísto *prepisati*, v čísto pomèsti, toča je polje v čísto potolkla, čístéjši -a -e, *prisl.* čistéje, *poudarni*

čistiti

prisl. čisto: ~ sam, ~ preplašena, ~ srečen, ~ nič; *loti*: stal je ~ pred novimi vrati *od*: stal je pred ~ novimi vrati; dočista = do čistega; *določna oblika* čisti -a -o: ~i dobiček = *neto dobiček, čista teža = *neto teža, čistost -i ž, čistóča in čistóča -e ž, čistína -e ž
čistiti -im, čistěč -ěča -e, (o)čiščen -a -o, čiščenje -a s, čišča -e ž; čistilo -a s, čistilica -lna -o [-il-], čistilnica -e [-il-] ž, čistilec -lca [-il-] m, čistilka -e [-il-] ž
čisto -v sestavi: čistoglásen -sna -o, čistokrven -vna -o: ~a pasma, čistopis -a m
čitati -am *bráti bērem*, čítan -a -o, čítanje -a s, čítanka -e ž, čítankin -a -o: ~e platnice, čítankar -ja m, čitljiv -íva -o: ~a pisava, čitljivost -i ž, čítalen -lna -o [-ál-]: ~o društvo, ~a soba, čítalnica -e ž, čítalniški -a -o: ~a soba, ~i sluga, ~a dóba, čítalničar -ja m [*po-vsod*: -ln-]; čítatelj -a m, čítateljica -e ž, čítateljski -a -o: ~i krog, čítateljstvo -a s, + čitek -tka -o *čilljiv*
čivčiv medm.
čivkati -am, čivkajóč -a -e, čivkal -a -o, čivkanje -a s; čivkljáti -ám *nalahno čivkati*, čivkljáj -ájte! čivkljál -ála -o, čivkljájne -a s; čivkniti -nem
čížek -žka m *zool.*
čížem -žma m = čížma -e ž, čížmice čížmic ž *mn.*, čížemček -čka [-əm-] m, čížemski -a -o [-žəm-]
člán -a m *ud.*, članica -e ž, članski -a -o: ~a izkaznica, članstvo -a s, članarína -e ž = *udnina*, članarínski -a -o
článek -nka m, článkar -ja m, článkarjev -a -o, článkarica -e ž, článkaričín -a -o, článkarški -a -o, článkarstvo -a s, člán-

čič -a m; člankáriti -im, člankáril -a -o, člankárjenje -a s
člén -a m, člénast -a -o: ~e noge, člénar -ja m, *mn.* člénarji, čléniti -im, člénil -a -o, člénjenje -a s; člénovít -a -o: ~a obala, člénovitost -i ž, členonóžec -žca m
človek človeka m, *dv.* človeka ljudi človekoma človeka pri ljudéh (*in* človekih) s človekoma, *mn.* ljudjé ljudi ljudém ljudi pri ljudéh z ljudmi; človeče -eta s *zaničlj.*, človeček -čka m, človečjak -a m, človečen -čna -o, človečnost -i ž, človečiti -im: Prometej je človečil ljudi; človekov -a -o: človekov sin, človeški -a -o: ~o bitje, človeštvo -a s, človečanski -a -o, človečanstvo -a s
človeko -v sestavi: človekoljúb -a m, človekoljúbec -bca m, človekoljúben -bna -o, človekoljúbje -a s, človekoljubnost -i ž, ~znanstvo -a s *antropologija*
čmérén -rna -o *gl.* čemer-čmrlj -a m, čmrljev -a -o
čobódra -e ž, čobodrátí -ám, čobodráj -ájte! čobodrál -ála -o, čobodranje -a s, čobódrast -a -o
čof medm., čofátí -ám: kaj čofáš po vodi? čofáj -ájte! čofál -ála -o, čofánje -a s; čofniti čofnem *in* čofnem, čofnil -a -o *in* -íla -o, čofót -óta m, čofotátí -ám: race čofotájó, čofotajóč -a -e, čofotál -ála -o, čofotánje -a s
čóha -e ž *sršasto oblačilo*, čóhati -am: krava se ob deblu čóha, konja čóhati, čóhanje -a s; čoháló -a s = čohálnik -a [-áμ-] m, čohljáti -ám *nalahno praskati*, čohljáj -ájte! čohljál -ála -o, čohljánje -a s
čók čóka m *hlod*, čókast -a -o, čokát -áta -o, čokátost -i ž
čokoláda -e ž, čokoládar -ja m, čokoláden -dna -o: ~a torta, čokoládast -a -o

čóln -a m, mn. čólni -ov -om -e -ih -i; čólnov -a -o: ~o dnò; čólnast -a -o, čólnič -íča m, čólníčast -a -o: ~a kost, čólníček -čka m, čólnek -nka m, čólnár -ja m, čólnárjev -a -o: ~a žena, čólnárski -a -o: ~i drog, čólnína -e ž, čólnárna -e ž [povsod: -ou-]

čóp -očpa m, čópa -e ž, čópast -a -o: ~a kura, čópàt -áta -o, čópka -e ž, čópèk -pkà m, čópič -a m, čópiček -čka m, čópičar -ja m, (streha) čopníca -e ž

čopljāti -ám, čopljāj -ájte! čopljäl -ála -o, čopljánje -a s: po vodi čopljāti

čórav -a -o *bebast*, čóravec -vca m *počasnež*, čóravost -i ž

čórbha -e ž *neužilna tekočina, slaba juha, gošča*, čórbast -a -o

črčátí -ím, črčal -ála -o, črčánje -a s: kobilice črčijo

črčkátí -ám *čelkáti*

čréda -e ž, čréden -dna -o: ~i žvonec, ~a žival; črédnik -a m, črédnica -e ž *črednikova žena*, črédniški -a -o: ~a plača, ~o živiljenje; čréditi -ím *urejati, razvrščati*, čréditi -ím *se vrstili se*, črédenje -a s, črédoma *prisl.*

črémsa -e ž *bot.*, črémsov -a -o: ~a vejica, *tudi*: črénsa -e ž, črénsov -a -o

črép -a m = črépa -e ž, črepína -e ž, črepínja -e ž; črepáti -am *in* -ljem 1. *zajemati*, 2. *srebatí*, črépanje -a s

čréslo -a s, čréslen -a -o: ~a kislina, čréslenica -e ž, čréslovína -e ž; čréslati -am *čreslo lupiti*, čréslanje -a s, čréslar -ja m = *strojar*

čréta -e ž *močvirnat svet*, čretína -e ž, črétje -a s *ruševje*, čretén -a -o

črevó črevésa s, mn. čréva črév črévom v črévih s črévi, črévje -a s = črevésje -a s, črévce -a

s, kurja črévca *bot.*; črevésen -sna -o: ~i katar, črevésce -a s

črha -e ž *kratek glas*, črhñiti -nem: ñiti črhñil ñi

čríček -čka *gl.* čiríček

črka -e ž, črkica -e ž, črkoven -vna -o, črkar -ja m, črkarski -a -o: ~a právda; črkováti -újem, črkúj -te! črkováje, črkováł -ála -o, črkovánje -a s; črkoválen -lna -o [-ál-]: ~a metoda branja; črkovína -e ž; črkopís -a m, črkolívec -vca m *in* črkolívár -ja m, črkolívnica -e ž, črkorcézec -zca m, črkoréznic -e ž, (črko)stávec -vca m, (črko)stáven -vna -o, (črko)stávnic -e ž, črkostávski -a -o, črkovnják -a m *del stavnega stroja*

črljen -ěna -o *rdeč*, črljéneec -nca m *rdečica*: črljéneec -e oblije; črljenéti -ím *rdeči*; črljénka -e ž *drevo*; črljenína -e ž

črm -a m *prisad*, črmast -a -o: ~a pika

črmlják -a m *rumenják*, *tudi* črmnják -a m

črn -a -o *in* -ó, mn. črñi -e *in* črñi -č; *dol.* črñi -ega; bõlj črn, *prisl.* črño *in* črnó; črñi -ega m *vrag, hudič*; črna -e ž *ime črne krave ali koze*; črn -í ž *črnóta*; črně -ěta m *črn vol, priimek Črně -ěta m*

Črna góra -e -e ž *kr. i.*, v Črñi gòri, črnogórski -a -o: ~i knez, Črnogórec -rca m, Črnogórka -e ž

črnáv -áva -o: je črnáv po čělu od udarca, črnávka -e ž; črnáv-kast -a -o

črñec -nca m, črñček -čka m, črñski -a -o, črñka -e ž *zamorka ali črna žival samica*, črñkast -a -o, črñklja -e ž *črna kobila, krava*, črñkljast -a -o *nekoliko črn*; črñko -a m *vrانع*

črněti -ím, črněł črněla -o, črně-njě -a s, (po)črněli zidovi, ~e

črnica

barve; črniti -im, (o)črnjen -a -o, črnklja -e ž črna kobila, črnivec -vca m denunciant, črnilo -a s, črnilec -lca [-il-] m bot., črnilen -lna -o [-il-]: ~i (= tintni) svinčnik, črnilnik -a [-il-] m

črnica -e ž, črničje -a s, črničast -a -o, črničnica -e ž bot.

črnika -e ž, črnikast -a -o

črnina -e ž črna barva, blago, obleka, črno (rdeče) vino

črnjav -áva -o, črnjava -e ž kar je črno

črno- v sestavi: črno-bél [-béu] -a -o, črnobrad -áda -o, črnobrádec -dca m, črnogláv -áva -o, črnoglavéc -vca m, črnoglavka -e ž, črnogled -éda -o, črnoglédec -dca m, črnokljún -úna -o, črnokóžen -žna -o, črnokríl [-kríl] -íla -o, črnokrílec -lca [-il-] m, črnolàs -ása -o, črnolásec -sca m, črnoláska -e ž, črnóok -óka -o, črno-rumèn -èna -o, črnošólec -lca [-ól-] m, črnovójnik -a m, ~vójniški -a -o; črnoborzijáncé gl. borza

črnôba -e ž črnina, črnógelj -glja m črn človek, črnôta -e ž črnina

črnúh -a m, črnúha -e ž bot.

črpati -am, črpáje, črpajóč -a -e, črpanje -a s, črpálo -a s, črpálka -e [-ál-] ž, črpališče -a s kjer se voda črpa

črta -e ž, črtast -a -o, črtica -e ž, * črtež -a m = načrt, črtnik -a m svinčnik; črtati -am, črtan -a -o, črtanje -a s, črtanec -nca m črtani podložek za pisanje; črtka -e ž, črtkati -am, črtkanje -a s, črtkast -a -o; črtálo -a s = črtílo -a s = ravnilo, črtálo -a s pri plugu, črtálen -lna -o [-ál-]: ~o orodje, črtálnik -a [-tál-] m

črtiti -om in črtiti -im, črtěč -ěča -e, črtíl -a -o in -íla -o, črtenje in črtěnje -a s, črtílec -lca [-il-]

m moški, ki črti; črtílka -e [-il-] ž ženska, ki črti; črt -a m, mn. črtí -ov mil.

Črtomir -a m l. i., Črtomirov -a -o: ~ meč, črtomirski -a -o: ~o dejanje

črv [čru] črva m, mn. črvi -ov -om -e itd. in črvjé in -í črvón črvóm črvè o črvéh s črvmí; črvec črvca [črvca] m, črvič -íča m, črviček -čka m; črvičiti -im: črviči me po trebuhu, črvičenje -a s; črvavéti -im črviv postajati, 3. os. mn. črvavíjo in črvavé, črvavél -éla -o, črvavénje -a s; črvív -íva -o: ~ les, črvívec -vca m črvív sad, črvívek -vka m, črvívost -i ž; črvíviti -im se: sadje se črvívi; črvína -e ž

črvo- v sestavi: črvójed -jéda -o: ~a miza, črvójéden -dna -o = črviv: ~i tramovi, črvójédina -e ž, črvójédinast -a -o: ~ sad

* čtívo -a s = berilo

čúd -a m začudenje, čudapóln -a -o [-óu-] čudovit, pretúden, čudák -a m, čudákinja -e ž, čudáštvo -a s, čúden -dna -o: ~o lép, ~o résen, ~o opójen, ~o samóten, ~o míren; čúdež -a m, čúdežen -žna -o: ~a zgodba, čúdežnik -a m, čúdežnost -i ž, čúdo -a (redko: čudésa) s: za čúdo tího, čez čúdo lepó, pri-slovno: čúdo (in: čúda) ljúdi je bíló, čúdo lépa nóč, čúda vèlik človek; ni čúdo, da je zbólél (+ ni čuda), čudovít -a -o, čudovítost -i ž

čúd -i ž naravna lastnost, naráv

čúdití in čúdití -im se komu, čemu ali nad čim, čuděč -ěča -e se, čudé se, čúdil -a -o in -íla -o se, (za)čúden -a -o, čuděnje in čúdenje -a s

čúdo- v sestavi: čudodélec -lca m, čudodélka -e ž, čudodélen -lna -o, čudodélnost -i ž, čudodélnik

-a *m*, čudodélnica -e *ž*, čudodélnstvo -a *s* [*povsod: -él-*]
čúk -a *m* *zool.*, čúkec -kca *m*,
 čúkati -am: čúk čúka
čuméti -ím *gl.* čeméti
čúmna -e *ž*, čúmnačen -tna -o:
 ~a vráta
čurimúri -ja *m*, čurimúrček -čka *m*
čústvo -a *s*, čústven -a -o [*-stvan-*],
 čústvenost -i [*-væn-*] *ž*, čústvo-
 váti -újem, čústvúj -te! čústvu-
 jóč -a -e, čústvováč -ála -o, ču-
 stvovánje -a *s*
čút -a *m*, čúten -tna -o: ~a pred-
 stava, čútnica -e *ž* *živec*, čútnost
 -i *ž*; čútilo -a *s* *organ za čut*,
 čútilen -lna -o [*-íl-*]; čútíti čú-
 tím, čútěč -ěča -e, čúti -íte! čú-
 til -íla -o, (ob)čúten -a -o, ču-
 těnje -a *s*; čútljiv -íva -o: ~
 človek, čútljivost -i *ž*
čúvara -e *ž*, čúvarica -e *ž*
 čúti čújem, čujěč -ěča -e, čul
 [čúy = čú] čúla -o, čujěčnost
 -i *ž*, čúti nad kom, čim; čúti
 na kaj *paziti*

čúvati -am kaj, nad čim; čúvati
 se koga, česa (+ pred kom),
 čuvajóč -a -e, čúval -a -o, (o)čú-
 van -a -o, čúvanje -a *s*, čúva-
 nec -nca *m*; čuváj -a *m*, čuváj-
 ka -e *ž*, čuvájski -a -o, čuváj-
 nica -e *ž*; čuvár -ja *m*, čuva-
 ríca -e *ž*, čuvárski -a -o: ~o
 plačilo, čuválnica -e [*-ál-*] *ž*
čvekáti -ám, čvekáj -ájte! čve-
 káje, čvekajóč -a -e, čvekál -ála
 -o, čvekánje -a *s*; čvekáč -a *m*
 = čvekálo -a *s*, čvekáv -áva -o,
 čvekávost -i *ž*
čvrlěti -ím, čvrlěč -ěča -e, čvrlěl
 -éla -o, čvrlěnje -a *s*: ptice so
 veselo čvrlěle
čvrst čvrsta -o *in -ó*, *mn.* čvrstí *in*
 čvrstí, *dol.* čvrstí -ega, čvrstějši
 -a -e, *prisl.* čvrstó; čvrsták -a *m*
krepak mož, čvrstost -i *ž* = čvr-
 stóča -e *ž* = čvrstóta -e *ž*; čvr-
 stíti -ím, čvrstěč -ěča -e, čvrstí
 -íte! čvrstíl -a -o, (pri)čvrstěčen
 -ěna -o, čvrstěnje -a *s*
čvřž čvřža *m* *grča v lesu, v deski*

D

d [dā ali dé] *m* *neskl.* 1. *ime glasu in érke*: mali d, véliki D, od d naprej, začni z d [dē]; 2. *glas.*: D-dur, d-mol, struna d, zapoj D; 3. *rimska števa*. D = 500
dā *pritrđilni prisl.*: dā, tako je bilo rečeno; takó, dā, je bilo rečeno; tako je bilo rečeno, dā
da *vez. nasl.*; 1. *podredni vez.*: glavno je, da si zdrav; vem, da ne more; misel, da bo rešen; zdrži, da pride pomoč; s tem, da laže, nič ne doseže; gre, ne da bi pozdravil; govori, ko (kot, kakor) da bi rožice sadil; mraz, da škriplje; da imam (bi imel), bi dal; zidaj, samo da moreš; vesel sem, da si prišel; zato smo, da delamo; — 2. *v okr.*

vpraš. stavku: kaj da ne pōje več? (= kaj je to, da ...); ču-
 dim se, kako da ga ni (= kako je to, da ...); sama ni vedela, kaj da je boljše, da gre ali ne; vprašuje, kdo da bi bil za tako delo (*kaj je tákó, da ...*, *kdo je ták, da ...*). *Kadar da pomensko ni utemeljen s takim okrajšanim stavkom, ga ne smemo rabiti*: ko sem videl, kdo je tam (+ kdo da je tam); ne ve, kje tiči (+ kje da tiči). *Pomenski razložek je vtasih zelo očitén*: povedal je, kako je zažgal (*način*); povedal je, kako da je zažgal (*vzrok in nagibi*). — 3. *v vel. in žel. stavku pred naj lahko izpuščamo da*: pravi, (da)

dác

naj pridem; želi, (da) naj se uči; *pač pa ga stavimo včasih pred vel.:* rečem ti, da mofči! ne slišiš, da pojdi? — 4. *stavimo ga tudi pred li v odv. vpr.:* ne vem, da li misli resno; pogledal je, da li je prišel

dác dáca *m*, dáčen -čna -o, dáča -e ž; dácar -ja *m*, dácarski -a -o, dacarija -e ž, dacarijski -a -o

Dachau [dáhau] -a *m* *kr. i. nem. mesta:* iz Dachaua, v Dachauu, za Dachauom; dáchauski -a -o: ~o taborišče; dáhavec -vca *m* *jetnik v dachauskem taborišču*

dáda *m* *neskl. literarna in umetnosna smer;* dadaizem -zma *m*, dadaíst -a *m*, dadaistka -e ž, dadaističen -čna -o

Dágestan -a *m* *rep. ZSSR ob Kaspijskem morju;* Dágestanec -nca *m*, Dágestanka -e ž, dágestanski -a -o

dahniti *in* dáhniti dáhnem, dahní -íte! *in* dáhni -te! dahníl -íla -o *in* dáhníl -a -o, dáhnjen -a -o; dahlína -e ž: ~ na steklu [nepoud. povsod dah- ali dah-]

dajáti dájem -eš *in* dájem -eš -è -éva -éta -émo -ête -éjo *in* dajó; dajajóč -a -e *in* dajóč -a -e, dajàj -ájte! *in* dájaj -te! dajál -a -o, dájánje -a *s*; dájátev -tve ž, dájátven -a -o [-tvæn-]; dájálen -lna -o [-ln-] dájálnik -a [-ln-] *m* *dativ*; dájálec -lca [-yc-] *m*, dájálka -e [-yk-] ž, dájálski -a -o [-ysk-]

Dájno -ka *m* *os. i.* Dájnovc -a -o: ~ črkopis, ~a slovnica (+Dajnkota, +Dajnkotov); dájnovec -vca *m*, dájničica -e ž, dájničar -ja *m* *prípadnik dájniče,* dájničarski -a -o

Dakár -ja *m* *kr. i. franc. luke in utrdbé v Maroku.* dakárski -a -o

Dákija -e ž *rimska provinca ob Črnem morju;* dákijski -a -o; Dákoromún -a *m* *Romún,* dáko-

romúnski -a -o, dákoromúnščina -e ž

dáktil [-il] -a *m* (— ∪ ∪), dáktíl-ski -a -o [-ils-]: ~i verz, ~a stopica

daktilograf -a *m* *strojepisec,* daktilografka -e ž, daktilografski -a -o, daktilografirati -am *pisati na stroj (s strojem),* daktilografiran -a -o, daktilografija -e ž

daktiloskóp -a *m*, daktiloskopíja -e ž, daktiloskópski -a -o, daktiloskopírati -am *koga napravili prstne odtise*

dáleč *prisl.:* ~ biti, iti, vreči, imeti (v šolo, domov); 100 m ~, kako ~? puška ~ nese, ~ od, ~ do, ~ tam, narazen, góri, po svetu, nazaj; od dáleč: ~ videti, spoznati, slišati, pozdraviti; na dáleč: ~ videti, slišati; nedaleč odtod; še daleč ne = še od daleč ne = še zdaleč ne = še malo ne; daleč najboljši, največji, najlepši *ítd. s pres.;* *gl. tudi* dálje, dálj; — *daleč smemo v dobesednem in prenesenem pomenu rabiti tedaj, kadar imamo v mislih razdaljo, ne pa kakršno koli stopnjo mere; zato lahko rečemo:* daleč je zasel, padel *ípd., ne pa:* daleč je propadel = *hudó, zelo ...; veliko, mnogo* (+daleč) nad 40 let

+ **dáleko** *prisl. slovenimo:* 1. *gl. daljno- v sestavi;* 2. *v zvezi s prim. mnogo, veliko;* ~ boljši, rabnejši, pridnejši, lepši, večji; 3. *v zvezi s pres. dáleč:* ~ najboljši, najslabši, največji *ítd.*

dálíja -e ž *bot. georgina*

Dalíla -e ž *os. i. filistejske lepoticé, znane po Sámsonovi ljubezni;* Dalílin -a -o

dálj *prisl. prim. od dáleč in dolgo, gl. dálje*

dálja -e ž: na tako dáljo iti, se vidi na vso dáljo; dáljava -e ž.

- daljina -e ž; daljica -e ž *vrsta črte geom.*, daljški -a -o
- dálje** *prisl. 1. prim. od daleč in dolgo; v krajevnem pomenu tudi dälj; dälje ali dälj ga vržem ko ti; dáleč imaš, a jaz imam še dälje ali dälj; v časovnem pomenu tudi dljè: čim dälje (dälj, dljè) delaš, tem bolje; čim dälje (dälj, dljè) časa; 2. naprej; in tako dälje = itd.; pojdem dälje, ne zna dälje; v tem pomenu ga ne moreta nadomeščati dälj in dljè; do tod je hodil sám, dalje pa skupaj; do slej sem delal jaz, dälje boš delal ti*
- däljen** -ljna -o *kar je daleč*: daljne planine, däljni kraji, däljni časi, däljni spomini, däljno sorodstvo, däljni vzrok, däljna misel, däljna pot, iz däljnega se spominjati
- däljnji** -a -e *kar sledi naprej, dälje, zato tudi nadaljnji*: däljnja preiskava je dognala, (na)däljnji dogodki, (na)däljnji spored; nadaljnji svatje so bili daljni nevestini sorodniki in najbližji ženinovi sosedje
- daljno-** *v sestavi (+ daleko)*: daljnogled -éda *m*, daljnogleden -dna -o; daljnosežen -žna -o, daljnosežnost -i ž; daljnostrelen -lna -o [-ln-]: ~o orožje; daljnoviden -dna -o, daljnovidenost -i ž; daljnovod -óda *m*
- däljši** -a -e *prim. od dolg*: je däljši ko ti, najdäljši dan; däljšati -am, däljšanje -a *s*, däljšáva -e ž
- Dalmácija** -e ž *kr. i.*: iz ~e, v ~o, v ~i; Dalmatíneec -nea *m*, Dalmatínka -e ž, dalmatínski -a -o; dalmatíneec -nea *m* *vino iz Dalmacije [povsod: -lm-]*
- dalmatíka** -e [-lm-] ž *liturgična obleka*

- Dálmatin** -a [-lm-] *m os. i.*, Dálmatinov -a -o: ~a Biblija, ~ prevod biblije; dálmatinovec -vca *m*
- Dalton** -tona [dólton -tona] *m os. i. angl. kemika in fizika*; Daltonov -a -o; daltonizem -zma *m* *slepota za barve*
- dáma** -e ž *gospa, igra*; dámski -a -o: ~i gambit, salon
- Damascén** -a *m os. i.*, Damascénov -a -o
- Damásk** -a *m kr. i. mesta v Siriji*, iz ~a, v ~u; Damáčän -ána *m*, Damáčänka -e ž, damáčänski -a -o; damáčänka -e ž *vrsta mečev*; damascén -a *m vrsta trte*, damást -a *m vrsta blaga*, damástov -a -o = iz *damásta*
- Damiján** -a *m os. i.*, Damijánov -a -o; Dómen Dómna *m*, Dómnov -a -o
- Dámoklej** -a *m os. i.*, *dvorjan sicijskega tirana Dionizija*; Dámoklejev -a -o: ~mèč
- dán** *m 2. in 3. dné 4. dán 5. pri dné 6. z dném in: dnéva dnévu dán pri dnévu z dnévom, 7v. dnéva dní dnévoma dní in dnéva v dnévih in v dnéh z dnévoma in z dnéma, mn. dnévi dní dném in dnévom dní in dnéve v dnéh in v dnévih z dnémi in z dnévi; podnévi, za dné, tjavendán, tjavdán = navdán navdilj; dan na dan, dan za dném, dneva v dan, tega dné, dne 25. dec.; prej ta dan, danes ta dan, svoj živi dan = vse živiljenje, njéga dni = nekoč, na stare dni = na starost, óndan = nedavno*
- dán** -í ž = dánje -a *s davek*; dánjko -ka *m* = dánjščak -a *m desetine prost kmet*, dánjski -a -o
- Danájec** -jca *m pesniško ime za starega Grka*, danájjski -a -o; Danájca -e ž *mit. os. i.*; Danáj

dandy

-a *m* *mit. os. i. kralja*, danaide -id *ž mn. hčere Danaja*; danaidski -a -o: ~o delo prazno delo, ~i sod nikoli poln
dandy -yja [dèndi -ija] *m* *gospóšček, mlad gizdalin, ki odloča o modi v kaki dobi*; dandyjevski -a -o [dèndi-], dandizem -zma [dèndi-] *m*
dánes [-nəs] *prisl.*, danášnjí -a -e; dándanes *prisl.*, dándanášnjí -a -e; dánes téden, dánes léto; dánes ponóči = *nocój*, dánes zjutraj = *dávi*, dánes zvečer = *drévi*
danica -e *ž zvezda, astr.* Danica -e *ž = Venera*; Dánica Ilirska -e -e *ž naslov Gajevega lista*, daníčar -ja *m somišljenik Dánice Ilirske*, dáníčarski -a -o; Zgódnja Danica -e -e *ž naslov Jeranovega lista*, Daníčin -a -o: ~ urednik, ~a poezija; daníčar -ja *m somišljenik Zgodnje Danice*, daníčarski -a -o: ~i nazori; Dána -e *ž os. i.* Dánin -a -o; Dánica -e *ž os. i.* Dáničin -a -o
Dánijel -a *m os. i.*, Dánijelov -a -o; Danílo -a *m*, Danílov -a -o; Štánjel *m kr. i.*, iz Štánjela, v Štánjelu, štánjelski -a -o, Štánjenci -cev *m*, Štánjelke -elk *ž [povsod: -el-]*
daníti daní se, danílo se je = *svítati se*
dánka -e *ž trevo in klobasa*, dánkin -a -o: ~a razširina
Dánska -e *ž: v Dánski*, iz Dánske; Dánsko -ega *s: z Dánskega*, na Dánskem; dánski -a -o. Dáneč -nca *m*, Dánka -e *ž*, dánščina -e *ž*
Dánte -teja *m os. i. ital. pesnika*, Dántejev -a -o, dántejevski -a -o; dantologíja -e *ž*, dantológ -a *m*, dantolóški -a -o
dár *m* darú dárú dár pri dárú z dárom, daróva -óv -óvoma, da-

róvi -óv -óvom; *tož. mn. tudi* darí: darí opravít' bog'nji (*Prešeren*); imeti dar besede, v dar dati; dárek -rka *m*; dároma *prisl. kot dar*

darávnó *gl.* dasirávnó

Dardanéle -nél *ž mn.*, dardanélski -a -o [-éls-]: ~i promet, ~a uprava; Dardanélska ožina -e -e *ž kr. i.*

darílo -a *s*, darílen -lna -o [-lín-]: ~i predmet, ~a cena; darílice -a [-íl-] *s*; darílec -lca [-léc-] *m* = darítelj -a *m*, darílica -e [-íy-] *ž* = daríteljica -e *ž*; darílnik -a [-íl-] *m ollar*, daríščé -a *s kraj darítve*; darítim koga, darítev -tve *ž*, darítven -a -o [-tven-], darljív -íva -o, darljívost -i *ž*, darežljív -íva -o, darežljívost -i *ž*

darováti -újem, darujóč -a -e, darová -ála -o, darován -a -o, darovánje -a *s*; daroválec -álca [-ýc-] *m* = darovnik -a *m*, darováлка -e [-ýk-] *ž* = darovnica -e *ž*; daroválnik -a [-lín-] *m*, daroválnica -e [-lín-] *ž*, darovalíšče -a *s*; daróvnica -e *ž* *darilna listina*; *daróvit -a -o *nadarjen, bister*, *daróvitost -i *ž nadarjenost, bistrost*

Darwin [dárwin] -a *m os. i.*, Dárwínov -a -o: ~ nauk, dárwínski -a -o, darvínzem -zma *m*, darvíníst -a *m*, darvínístičen -čna -o

dasirávnó = dasitúdi, darávnó, dasipráv *dopustni vez.*

dátelj dáteljna [-télj-] *m*, dáteljnov -a -o: ~a palma

dáti, dám dáš dá, dáva dásta, dámo dáste dájo *in* dájó *in* dadó; dál -a -o, dán -a -o; *3. os. edn. nav. z ostr.* dá; dáj dájte! dáno -ega *s: iz dánega* sklepati na neznáno; dati koga učít, delat; dati kaj delat, šivat; dam híšo postavítí (*ukážem*), dam príne-

sti vina, je dal sklicati vse moške, dal mi je razumeti, daj vedeti; mrtvih ni dal pokopati, ni ga dal poklicati, hčeri ni dala spati materina ljubezen, úči svoje dete in ne daj mu praznovati (*Dalmatin*), ne dajò mu ziniti; *nedoločniški osebek je izražen kot dajalniški predmet h glag. dati*: odposlancem (ne) dá oditi = (ne) dá, da bi odposlanci odšli; *varovati se moramo dvoumnosti*: dal je vaščanom razglasiti = a) ukazal je vaščanom, naj razglasé in b) ukazal je, naj vaščanom razglase; *glagol pustiti smemo v takih zvezah rabiti le tedaj, kadar hočemo posebej poudariti samo dopustitev, ne pa povzročitelje (po nem. lassen)*: sam sicer ni dal gasiti, pa je vsaj pustil (gasiti); *napačno*: *te pusti pozdraviti = te je dal pozdraviti, je dal napraviti; *prav*: pústi peti mojga slavca, *ker izraža samo dopustitev; v zvezi z nedoločnikom pogosto trpna oblika s se; têbi se ne dam tepsti, zakaj se ne daš ostríči?* — se dá in se ne dá *prisl. pomen (je mogoče in ni mogoče)*: se ne dá nič napraviti, se dá govoriti, se ne dá povedati *ipd.*; kar se dá *prisl. poudarka*: kar se dá lepo = kar najlepše, čim lepše, kar se dá velik kos, hitim kar se dá; daj, dájta, dajte! *pogosto kot pozivalnica in se loči z vejico od glagola*: daj, povej že! dajte, nikar ne nagajajte! dájta, dájta, kdo vaju bo poslušal! *dati odpor upreti se, po robu se postaviti, ustaviti se komu

dátiv -a [-iŷ -iva] m dajalnik, dátiven -vna -o

dátum -a m: današnji ~, z večrajšnjim dátumom = ... dnem;

dáta dát s mn. *podalki*: naša ~ niso zanesljiva; datírati -am *zapisati dan, mesec in leto*, datíran -a -o: pismo je ~ o z ...; datíranje -a s

Daudet -a [*do-dé-éja-éta*] m os. i. *franc. pisatelj*, Daudetov -a -o [*do-déjey -eva, do-détoy -ova*]

dávek -vka m, dávčen -čna -o; dávkár -ja m, dávkarica -e ž, dávkarski -a -o, davkarija -e ž, dávsčina -e ž; davkoplačeválec -lca [-ŷc-] m, davkoplačeválka -e [-ŷk-] ž

dáven -vna -o: dávni časi, dávna leta; dávnína -e ž, dávnost -i ž; dávno *prisl.*: to je bilo že dávno, dávno je tega; zdávnaj, oddávnaj

dávi *prisl. danes zjutraj*, dávišnji -a -e: ~ e mleko

Dávid -a m os. i. *izraelskega kralja*, Dávidov -a -o: ~ i psalmi **dáviti** -im; kašelj me dávi; ~ se: pes se dávi s kostjó; dávljenje -a s, dávítev -tve ž; dávica -e ž, dávičen -čna -o

de- *lat. (od- raz-) v sestavi z glagoli in njih izpeljankami*: defašistizírati, deindustrializírati, demilitarizírati, denacificírati, delimitácija -e ž *razmejitve*; deducírati, dedúkcija -e ž *izpeljava*

debáta -e ž *pretres, obravnava, razprava*; debáten -tna -o: ~ i večer, ~ a snov, ~ o pismo *stegnogr.*; debatírati -am *razpravljati, pretresati, obravnavati*; debátêr -ja m, debátêrka -e ž, začeti debato. sprožiti debato, poseči v debato = *razgovor, pretres*; dati, staviti kaj v debato (+ na debato) = *sprožiti razgovor, razpravo o čem, obravnavo, pretres česa*

dêbel -éla -o: na debélo prodajati; *dol. oblika debéli* -a -o: ~ i četrtek; debélec -lca [-ŷc-]

debeléti

m, debélka -e [-*uk*-] *ž*, debeljak -a *m*, debelúh -a *m*, debelúška -e *ž*, debelúhar -ja *m*, debelúharica -e *ž*, debelúšen -šna -o, debelúšnost -i *ž*; debelúšast -a -o, debelún -a *m*, debelúnec -nca *m*; debelína -e *ž* debelóst -i *ž*; debeláča -e *ž* *koruza*; različna imena za *debelo sadje*: debelíca -e *ž*, debelinka -e *ž*

debeléti -ím *rediti se*, debelèl -éla -o, odebelélost -i *ž*, debelènje -a *s*

debelíti -ím: ~ živino, ~ števila *mat.*, ~ se; debéli -íte! debelèč -čča -e, odebeljèu -èna -o, debeljènje -a *s*

debelo -v *sestavi*: debelogláv -áva -o, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~glávski -a -o, ~glávost -i *ž*; debeloglèd -éda -o, ~glédost -i *ž*; debelokljùn -úna -o, ~kljúnast -a -o, ~kljúnc -nca *m*, ~kljúnski -a -o; debelokósten -stna -o, ~kóstnost -i *ž*; debelokóžen -žna -o, ~kóžnost -i *ž*, ~kóžec -žca *m*; debelolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*, ~líčnik -a *m*, ~líčnica -e *ž*, ~líčnež -a *m*; debelolísten -stna -o, ~lístnica -e *ž*; debelonòg -óga -o, ~nòžec -žca *m*; debelonòs -nósa -o, ~nósec -sca *m* ~nóska -e *ž*; debelòòk -óka -o; debelòùh -úha -o, ~úšnost -i *ž*; debelovráten -tna -o, ~vrátnik -a *m*, ~vrátnež -a *m*; debelozílnat -a -o [-*íln*-]

debèr -brí [*dəbər dəbrí*] *ž* *soteska*, nad *debrjó*

débet -a *m* *dolg v knjigovodstvu*; débeten -tna -o: ~a vknjížba = debítiranje -a *s* (*na levi strani konta*); débitor -ja *m* *dolžnik*

dèblo -a *s*, *mn.* dèbla *dèbel* [-*bəl*]; dèbelce -a [-*bəl*-] *s* *dèbeln* -a -o [-*bəl*-]; dèblät -áta -o, dèblast -a -o, deblovína -e *ž*

deblokíratí -am *odgraditi, odpreti*; deblokíranje -a *s*

debut -a [*debi-tja*] *m* *prvi nastop*, debítíratí -am *prvíč nastopíti, začéti*, debítánt -a *m*, debítántka -e *ž*

déca -e *ž*, déčji -a -e: ~i dom; déčica -e *ž*

decémber -bra *m* *grúden*, decémbrski -a -o; dekabríst -a *m* *zarolnik, upornik (pri decembrski vstaji l. 1825 v Rusiji)*

decemvír -a *m* *rimski oblastnik*; decemvírát -a *m* *desetórica vladajočih*

decénij -a *m* *desetletje*

decénten -tna -o *spodoben, dostojen*; decéntnost -i *ž*, decénca -e *ž* *spodobnost, dostojnost*

decentralízíratí -am, decentralízácija -e *ž*, decentralízácíjski -a -o, decentralíst -a *m*, decentralístičen -čna -o

deci -v *sestavi*: decílíter -tra *m* = dl; déci *m* *neskl.*: pri enem deci, z enim deci, dva deci, tri deci, pri petih deci; decíméter -tra *m* = dm, decímétrski -a -o; decígrám -a *m* = dg, decígrámski -a -o

decídíratí -am *odločiti, odločati*; decídírán -a -o *odločen -èna*: ~ odgovor

décima -e *ž* *vrsta kilitic*, décímski -a -o: ~e rime, ~a mera; décimen -mna -o *glas.*: ~a pasaza na violi

decimálen -lna -o [-*ln*-] *desetinski*: ~i sistem; decimálka -e [-*lk*-] *ž*; decímíratí -am *zdesetkati*, decímíranje -a *s*

decízíven -vna -o *odločilen, odločujoč*; decízívnost -i *ž*

decrecendo [*dekreséndó*] *prisl. glas.*: iz *decrecendo* v *crecendo*

déček *déčka m*, *déski* -a -o: ~i zbor, *dečák -a m*, *dečáški* -a -o; *déčec -čca m*, *dečárec -rca m*, *dečárski* -a -o, *dečáríja* -e *ž*;

déčko -ka *m* (+ déčkota); déčla -e *ž*, déčlica -e *ž*, déčelski -a -o [-čəl-], déčelstvo -a *s* [-čəls-]
 dèd [dèd] déda *m*; *mn.* dédje *in* dédi, dédov; dédec -dca *m*, dédek -dka *m*, déděček -čka *m*, dédej -a *m*; dédov -a -o, dédji -a -e, *prisl.* po dédje, po dédovo: ~ hodi
 dedícírati -am *posvetili*, dedikácija -e *ž* *posvetilev*, dedikácijski -a -o: ~i *izvod* (knjige) *posvetilni*, *podartilni izvod*
 dédovati -ujem, (po)dédovan -a -o, dédovanje -a *s*; déden -dna -o; dédič -a *m*, dédična -e *ž*, dédiški -a -o; dédina -e *ž*, dédiščina -e *ž*, dédinski -a -o, dédiščinski -a -o; dédinja -e *ž* *dédična*
 deducírati -am *izvajati*, *izvesti*, *sklepali iz srlošnega na posamezno*; dedúkcija -e *ž*, deduktiven -vna -o: ~a *metoda*
 defékt -a *m* *hiba*, *napaka*; defékten -tna -o, deféktnost -i *ž*
 defenzíva -e *ž* *obramba*, defenziven -vna -o: ~i *boji*, defenzívnost -i *ž*
 defetizem -zma *m* *malodušnost*, defetíst -a *m* *malodušnež*, *obupanec*; defetističen -čna -o *malodušen*, *obupan*, *razkrojevalen*
 déficit -a *m* *primanjkljaj*, defíciten -tna -o
 defilé -éja *m* *slavnostni sprevod pred kom*, *mimohòd*; defilirati -am, defiliranje -a *s*
 definírati -am *opredeliti*, defínicija -e *ž* *opredelitev*; defínitiven -vna -o *ustaljen*, *stalen*, *končen*; defínitivnost -i *ž*; defínitor -ja *m* *redovna služba*, defínitorski -a -o: ~e *dolžnosti*
 deflácija -e *ž* *upad*, *zmanjšanje demarnega obtoka*, deflacíjski -a -o
 deformírati -am *preoblikovati*, *popačiti*, *skaziti obliko*; deformácija -e *ž*, deformativen -vna -o

defravdíráti -am *ponevériti*, defravdánt -a *m* *kdor poneveri*, defravdántski -a -o *ponevérski*, defravdácija -e *ž* *poneverba*
 degáti -ám, degaj -ájte! degàl -ála -o, degánje -a *s*; dégniti -nem, dégnjen -a -o
 degenerírati -am *izrodili se*, degenerácija -e *ž* *izroditev*, *izrod*, *izrajanje*; degenerácijski -a -o *izroden*: ~i *znaki*; degeneríránje -a *s* *izrajanje*; degenerírán -a -o *izrojèn*, degeneríránec -nca *m* *izrodek*, *izrojenec*; degeneríranka -e *ž* *izrojenka*, degeneríránost -i *ž* *izrojenost*, *popačenost*
 degradírati -am *koga vzeti komu službeno stopnjo*, *ponížati ga v službi*; degradácija -e *ž* *ponižanje*
 *degustírati -am *v slabo voljo spraviti*, *vznejevoljiti*; *pokvariti užitek*
 Dehmel Dehmila [déməl -mla] *m* *os. i. nem. pesnika*, Dehmlov -a -o: ~ *vpliv*, déhmelski -a -o
 dehtéti -ím [dəh-], dehtěč -éča -e, dehti -íte! dehtěl -éla -o, dehtěnje -a *s*, dehtív -íva -o, dehtívost -i *ž* [*povsod: dəh-*]
 deizem -zma [dei-] *m* *fil. nazor*, deíst -a *m*, deístičen -čna -o
 dejálen -lna -o [-jn-] *in* dejáven -vna -o, dejálnost -i [-jn-] *in* dejávnost -i *ž*, dejálnosten -tna -o [-jn-] *in* dejávnoten -tna -o
 dejánje -a *s*: *v besedi in dejánju*; dejánski -a -o, dejánstvo -a *s*; dejánstven -a -o [-tvən-], dejánstvenost -i [-stvən-] *ž*, dejánskost -i *ž*
 dejáti 1. *déjem* -eš *déjejo in* *dejó*, *děj* *dějte!* *dejóč* -a -e, *dejál* -a -o, *deján* -a -o *delati*, *praviti*; — 2. *dém* *děš* *dč*, *děj* *dějte!* *z nedol.*: *děj* *ga vzdigniti ali kot prisl. pozivalnica*: *děj*, *prími ga!* *děl* *déla* -o: *nič mu ne dě*, *nič*

déjstvo

- mu ni délo; — 3. dénem -eš dénejo, déni -íte! dèl déla -o: kam bi dèl, (za)dét -a -o
- déjstvo** -a s *dejanje, faktum*; déjstven -a -o [-tʷən-]; *udéjstviti -im *izvesti, uresničiti, ostvariti, uveljaviti*; *udejstvovati -újem *izvajati, ostvarjati, uveljavljati*; *~ se *delovati, uveljavljati se*; +dejstvovati -újem *delovati*: naslikani prizor dejstvuje neposredno na nas (*Aškerc*)
- dekabrist** -a m *gl. december*
- dekáda** -e ž *desetka, dekádičen* -čna -o *desetinski*: ~i način štetja, ~i sistem
- dekadénca** -e ž *umetnostna smer, dekadénčen* -čna -o, *dekadént* -énta m, *dekadéntski* -a -o, *dekadéntstvo* -a s
- dekagrám** -a m, *okr. dkg = 10 g, tudi déka* -e ž: tri déke moke; *dekagrámski* -a -o
- dekalóg** -a m *deset zapovedi*
- dekán** -a m, *dekanóv* -a -o, *dekánski* -a -o: ~a čast; *dekanát* -a m *urad, dekanátski* -a -o; *dekaníja* -e ž *področje dekana, dekaníjski* -a -o: ~i urad, ~a pisarna, ~e mejé
- dékla** -e ž, *déklin* -a -o: ~a plača, ~o delo; *dókelski* -a -o [-kəls-]: ~e plače; *dekláriti* -im, *deklóvati* -újem, *deklóvánje* -a s
- deklamírati** -am, *deklamácija* -e ž, *deklamíranje* -a s, *deklamácijski* -a -o: ~i večer; *deklamátor* -ja m, *deklamátorica* -e ž, *deklamátorski* -a -o: ~e vaje, *deklamátóričen* -čna -o; *deklamóvanka* -e ž *pesem, ki jo kdo deklamira*
- deklarírati** -am *razglasiti, izjaviti*; *deklarácija* -e ž *razglas, izjava*; *deklarácijski* -a -o, *deklarátor* -ja m, *deklarátorski* -a -o, *deklarátíven* -vna -o: stori tu pa tam kaj ~ega
- deklasírati** -am *za razred niže postaviti, ponižati, deklasíranec* -nca m *zavrženec, ponižani, deklasíranka* -e ž
- deklè** -éta s in ž, *deklétce* -a s, *mn. deklétca* -tec [-təc]
- déklica** -e ž, *dékličin* -a -o, *deklíčji* -a -e, *deklíčica* -e ž, *deklíčski* -a -o; *deklíč* -iča m, *deklíčev* -a -o, *deklíčstvo* -a s, *deklíčiti* -im, *deklíčevati* -újem; *deklíčar* -ja m, *deklíčnik* -a m
- deklína** -e ž, *deklínica* -e ž, *deklínji* -a -e, *deklínski* -a -o, *deklínstvo* -a s
- deklinírati** -am *slovn. sklanjati, astr. in fiz. odkloniti se, odklanjati se*; *deklínácija* -e ž *slovn. sklanjatev, sklanja, astr. in fiz. odklòn, odklanjanje*; *deklínácijski* -a -o *slovn. sklanjalven, astr. in fiz. odklónski*: ~i kot; *deklíníranje* -a s *slovn. sklanjanje, sklanja, astr. in fiz. odklòn*
- dekolttè** -éja m, *dekolttírati* -am *razgaliti vrat in prsi, globoko izrezati obleko na vratu*; *dekolttíranost* -i ž [*povsod: -ll-*]
- dekoncentrírati** -am *razredčiti, zrušiti koncentracijo*; *dekoncentrácija* -e ž, *dekoncentrácijski* -a -o
- dekorírati** -am *krasiti, okrasiti*; *dekorácija* -e ž (*delo in izdelek*) *krašenje, okras, okrasitev*; *dekoratívén* -vna -o *okrasen* -sna, *dekorácijski* -a -o: ~o risanje, slikanje; *dekoratèr* -ja m, *dekoratèrka* -e ž, *dekoratèrski* -a -o
- dekrét** -a m *odlok, dekretírati* -am *dati in dajati odlok, poslati, pošiljati*; *dekretíranje* -a s
- dél** -a [*déy* in *dél*] m, *délček* -čka [-lč-] m, *délec* -lca [-lc-] m, *délen* -lna -o [-ln-]; *délo*ma *prisl. = délno prisl.*: ~ sposoben; *délo*ma — *délo*ma = *nekaj* — *nekaj, nekoliko* — *nekoliko*; *vejico stavimo kakor med isto*-vrstne *stavčne* *člene brez vezni*

- ka*: deloma bukov, deloma hrastov les; deloma tu, deloma drugod; deloma seka, deloma žaga *ipd.*; véčidel [-*del*] *prisl. povečini, većinoma*
- Delacroix** -oixa [*dəlakruvá -ája*] *m os. i. franc. slikarja, Delacroixov -a -o* [*dəlakruvájeu -eva -o*]: ~e barve
- Delaroche** -cha [*dəlaroš -a*] *m os. i. franc. slikarja, Delarocheov -a -o* [*dəlarošou -ova -o*]
- dělati** -am, dělán -a -o: na róko ~; délanje -a *s*; delati na kaj: dela na to, da bi prišel do oblasti (+ na tem); dela pri slovarju (+ na slovarju); delati na róko, na stroj (= kako?); délati z rokó, z glavó, z nogó, s strojem (= s čim?); noč se déla, dan se déla, krasta se déla, k dežju se déla; déla se bolan, lep, priden *ali* déla se bolnega, lepega, pridnega
- dělavec** -vca *m*, dělávčev -a -o; dělávka -e *ž*, dělávkin -a -o; dělávski -a -o, dělávstvo -a *s*
- dělaven** -vna -o: ~ človek (*ki rad dela, priden*), ~i dan; dělavnost -i *ž*, dělavnica *in* delávnica -e *ž*, dělavnik -a *m*, dělávniški -a -o
- Delavigne** -gna [*dəlavinj -a*] *m os. i. franc. pesnika in dramatika, Delavignov -a -o* [*dəlavinjey -eva -o*]
- delegirati** -am koga *pooblastiti, poslati koga kot zastopnika*; delegát -a *m* zastopnik, odposlanec; delegátka -e *ž* zastopnica, odposlanka; delegácija -e *ž* zastopstvo, odposlanstvo; delegacijski -a -o, delegátski -a -o
- délež** -a *m*, déležek -žka *m*, déležen -žna -o: ~a vrednost = vrednost deleža; deléžen -žna -o: ~ biti česa; deléžnost -i *ž*, deléžnik -a *m*, deléžnica -e *ž*, deléžniški -a -o; deléžiti -im (se), deléženje -a *s*
- Délfi** -ov *m mn. kr. i. mesta v Grčiji, délfski -a -o*: ~o preročišče [-*lf-*]
- delfín** -a *m*, delfinski -a -o, delfínov -a -o: ~o meso [-*lf-*]
- Délhi** -ija *m kr. i. v Indiji, v Délhiju, délhijski -a -o* [-*lh-*]
- delikáten** -tna -o občutljiv, nežen, rahločuten, rahel, kočljiv: ~a afera kočljiva zadeva, ~a stvarca nežna; delikátnost -i *ž*
- delikatésa** -e *ž* sladkarija, poslastek, poslastica, okusna jed: trgovina z ~ami; delikátusen -sna -o
- delíkt** -a *m* pregrešek, hudodelstvo, kaznivo dejanje; delíkvěnt-ěnta *m* kdor stori delíkt, delíkvěntski -a -o
- delírij** -a *m*, delírijski -a -o, delíránt -a *m*, delíránten -tna -o, delírirati -am; delírium trémens *m*, delírium tremensa, v delírium trémensu
- delíti** -ím, delěč -ěča -e, děli -íte! delíl -a -o, deljěn -ěna -o, deljěnje -a *s*; 10 deljěno z 2 je 5; delílen -lna -o [-*ln-* in -*yn-*], delílnost -i *ž* [-*ln-* in -*yn-*]; deljěnek -nca *m*; delívec -vca *m*, delívka -e *ž*, delívski -a -o, delítelj -a *m*, delíteljica -e *ž*, delíteljski -a -o; delítev -tve *ž*, delítven -tvena -o [-*tvan-*], deljív -íva -o, deljívost -i *ž*; delíti s kom kruh, delo, zaslužek; +delíti s kom mnenje, usodo, srečo v pomenu biti s kom istega mnenja, iste usode, sreče
- Della Bella Della Bella in Della Belle** [*delaběla -le*] *m os. i. ital. in hrv. jezikoslovca, Della Bellov -a -o*: ~ slovar
- dělnica** -e [-*ln-*] *ž*, dělničen -čna -o: ~čni odrezek; dělniški -a -o: ~i kapitál, ~a družba; dělničar -ja *m*, dělničarka -e *ž*, dělničarski -a -o [*povsod: -ln-*]
- délo** -a *s, mn. déla dél* [*děl*]; delo za kaj (+ na čem): ~ za slovar

delo-

(+ na slovarju); ~ za izboljšanje (+ na izboljšanju); délce -a [-lc-] s: prvo njegovo ~

delo- v sestavi: delodajalec -lca [-uc-] m, delodajalka -e [-uk-] ž; +delokróg -a m pristojnost, torišče, področje; delomržen -zna -o, delomržnost -i ž, delomržnež -a m, delomržnja -e ž; delopúst -a m, delopústen -tna -o; delovódja -a in -e m, delovóden -dna -o, delovódkinja -e ž, delovódski -a -o: ~i tečaj, delovódstvo -a s, delovódstven -a -o [-tvæn-]; *delozmóžen -žna -o dela zmóžen, zmóžen za delo, delozmóžnost -i ž, *delazéljen -ljna -o dela željen, delazéjlnost -i ž = željnost dela

delováti -újem, delujóč -óča -e, delováł -ála -o, delováñje -a s

déloven -vna -o: ~i čas = čas dela, ~a norma, ura, ~o vodstvo = vodstvo dela; délovnik -a m nárt delá; loči dobro od délaven, délavnik!

deložirati -am pognati iz stanovanja, izseliti koga, na cesto postaviti; deložácija -e ž, deložiranec -nca m, deložiranka -e ž

délta -e ž 1. ustje reke; 2. kot ime grč. érke m neskl.: véliki délta, v kotu délta, od délta naprej, z délta; déltast -a -o; deltoíd -a m geom., deltoíden -dna -o [povsod: -lt-]

demagogija -e ž zavajanje ljudstva, slepljenje ljudi; demagóg -a m, demagóginja -e ž, demagógičen -čna -o, demagóški -a -o, demagóštvo -a s

démant -a m biser, démanten -tna -o biseren: ~i jubilej; démantov -a -o: ~ sijaj; démantovec -vca m; gl. tudi diamánt -a m

demantirati -am preklicati, oporeči kaj, zanikati; demánti -ija m preklíc, zaníkanje

demarkácija -e ž razmejitvev, demarkácijski -a -o: ~a črta

demárša -e ž korak, ukrep; napraviti demaršo diplom. = napraviti korak, posredovati za določen namen

demaskirati -am razkrinka(va)ti, demaskiranje -a s razkrinka(va)nje, demaskiranec -nca m, demaskiranka -e ž razkrinkanec, razkrinkanka

deméncija -e ž med. slaboumnost

Démetra -e ž os. i. grč. boginja rodovitnosti in poljedelstva, Démetrin -a -o

demilitarizirati -am vzeli vojaški značaj in moč: ~ Nemčijo; demilitarizácija -e ž

déminutiv -a m manjšalni izraz, déminutiven -vna -o, déminutivnost -i ž, déminutivum -a m, mn. déminutiva -tiv s

demisija -e ž odstop, umik: podati demisijo = odstopiti, umakniti se, odložiti (čas, mesto, odgovornost ipd.); demisionirati -am odstopiti, umakniti se; demisíjski -a -o odstopitven

demobilizirati -am, demobilizácija -e ž, demobilizácijski -a -o, demobiliziranec -nca m

demografija -e ž popis ljudi, demográfski -a -o

demokracija -e ž vlada ljudstva, demokrátichen -čna -o, demokrátichnost -i ž; demokrát -áta m, demokrátka -e ž, demokrát-ski -a -o, demokrátstvo -a s

Demókrit -a m os. i. grč. misteca, Demókritov -a -o

demolirati -am razbiti, rušiti, uničevati, do tal podreti, porušiti; demoliranje -a s

démon -a m bog v splošnem, duh, zli duh; démonski -a -o in démon-ski -a -o božanski, skrivnosten, iz neznanih dušnih globin; demonízem -zma m, démonstvo -a s

demonstrativen -vna -o *kazalen*: ~i zaimek, ~o dejanje; demonstrativnost -i ž *kazalnost*, demonstrativa -iv s *mn. slovn. kazalne besede*

demonstrirati -am *nazorno pokazati*: ~ voljo (z množičnim nastopom), ~ pravilo (s poskusi); demonstriranje -a s *dokazovanje, množično nastopanje*; demonstracija -e ž *množični nastop*, demonstrant -ánta *m*, demonstrantka -e ž, demonstrantski -a -o, demonstracijski -a -o: ~i nastop

demontirati -am *podirati, podreti, razděti, narazen vzeti (stroj)*; demontáža -e ž, demontážen -žna -o: ~i načrt

demoralizirati -am, demoralizujúč -a -e; demoralizacija -e ž, demoraliziran -a -o

Demósten -a *m os. i.*, Demóstenov -a -o, demóstenski -a -o

denacionalizirati -am *raznaroditi*, denacionalizacija -e ž *raznarodovanje, raznaroditev*

denár -ja *m*, denáren -rna -o: ~i pas, denárce -cev *m mn.*, denárček -čka *m*; denárnica -e ž, denárničen -čna -o; denárnost -i ž; denárstvo -a *s*, denárstven -tvena -o [*-tvən-*]; denárništvo -a *s*, denárničar -ja *m*

denaturalizirati -am *vzeti državljanske pravice*, denaturalizacija -e ž

denaturirati -am *spremeniti naravo, pokvariti, napraviti neužitno*; denaturiran -a -o: ~i špirit

dendrit -a *m kamen z rastlinsko podobo, med. razvejan živec*

dendrologija -e ž *ž nauk o drevju, drevoslovje*; dendrológ -a *m*, dendrolóški -a -o

dentál -a *m slovn. zobnik (t d n)*, dentálen -lna -o *zobniški*, dentálnost -i ž; +dentál -a *m (ri-ba) zobalec zool. [povsod: -ál-]*

dentíst -a *m zobár*, dentístka -e ž, dentístičen -čna -o, dentístovski -a -o

denuncírati -am *ováditi, ovájati*, denunciácia -e ž *ovadba*, denunciiranje -a *s ovajanje*, denunciánt -ánta *m ovaduh*, denunciántka -e ž *ovaduška*, denunciántski -a -o *ovaduški*

***departmá** -ája *m oddelek, okraj, dežela*; *departmájski -a -o *okrajen, deželen*

***depéša** -e ž *brzojavka*, *depéšen -šna -o *brzojaven*: ~o sporočilo; *depeširati -am *brzojaviti*, *depeširanje -a *s brzojavljenje*

+**deplásran** -a -o *ne na pravem mestu, zgrešen, neumesten*; +deplasmá -ája *m neumestnost*

deponénten -tna -o *slovn.*: ~i glagol, deponéntnik -a *m glagol s trpno obliko in tvornim pomenom*

deponírati -am *položiti, shraniti, založiti (za koga)*; depozit -a *m zaloga vrednotnic, listin*; depozítan -tna -o: ~i urad, ~a listina; deponént -énta *m kdor deponira*; depot -ta [*depó -óla*] *in depó -ója m pológ, skladišče, zaloga*; depóten -tna -o

depopulácia -e ž *izumiranje, krčenje prebivalstva*; depopulacijski -a -o: ~i znaki v Franciji

deportírati -am *odpeljati, odvažati v pregnanstvo*; deportiranje -a *s*, deportácia -e ž, deportacijski -a -o: ~i ukaz; deportíranec -nca *m izgnanec*, deportíranka -e ž *izgnanka*

+**depravírati** -am *popačiti, pokvariti, skaziti*; +depravácia -e ž *pokvarjenost, skazenost (predvsem нравna), izprijenost*

depresija -e ž 1. *med. potrlost, pobitost*; 2. *zemlj. kraj, ležeč nize od morske gladine*; 3. *višina pod obzorjem*; 4. *nizek zračni tlak*; 5. *gospodarski pritisk navzdol*;

deprimirati

depresijski -a -o, depresiven -vna -o
deprimirati -am *potreti, pollaćiti, duševno zbiti, pobiti*; deprimiran -a -o, deprimiranec -nca m
deputacija -e ž *odposlanstvo, deputacijski* -a -o; deputát -a m *delež, odposlanec, pooblaščenec*; deputáten -tna -o: ~a zemlja (*ki jo dobi viničar v obdelovane zase*)
déra -e ž *podlè za sušenje (n. pr. prosa, koruze, žita)*
deráč -a m, dérec -rca m, dérež -a m *kdor dére ali kdor se dére*
+deranzirati -am *motiti, nadlegovati, razdreti, zmesiti*; +deranzmá -ája m *motenje, nadlega*
derávica -e ž: ~o ima, kogar zgaga dere
derečina -e ž, derečica -e ž *kraj, kjer voda dere*
deréze deréz mn. ž, derézen -zna -o: ~i jermen, ~i zobje
derivácija -e ž *izpeljava*, derivát -a m *kem.*: alkoholovi ~i; derivatívén -vna -o, derivácijski -a -o: ~i produkt; derivirati -am
dermatologija -e ž *med. nauk o kožnih boleznih*, dermatológ -a m, dermatolóški -a -o
dêrviš -a m *muslimanski menih*, dêrvišev -a -o, dêrviški -a -o, dêrvištvo -a s
dès dèsa m *glas. za pol tona nižji glas od d*: pri dèsu si pogrešil
Descartes -a [dekárt -a] m *os. i. franc. filozofa in matematika*; Descartesov -a -o [dekártov -ova -o]: ~ stavek: descartovski -a -o [dekártovski]: ~i duh; gl. Cartesius — Kartézij
descendéncia -e ž *izvor, pôlomstvo*; descendénčen -čna -o: ~a teorija; descendéntén -tna -o
desért -a m *posladek po obedu*; desêrten -tna -o: ~i nožiček, ~o pecivo, sadje, vino

desét desêtih *glav. štev.*; desét tísoč; *v sestavi*: desétkrat, desétkraten -tna -o, desétkratnost -i ž; desetléten -tna -o, desetlétje -a s; deséttisočica -e ž, desétodstóten -tna -o; desétdnéven -vna -o, desetdnévnica -e ž; desetvédrn -a -o; desétiti -im, desetica -e ž, desetičén -čna -o; desétka -e ž, desétkati -am, desetkováti -újem; deseták -a m; desétnik -a m, desétnica -e ž, desétniški -a -o
desetér -a -o *loč. štev. (rabo gl. pod četvér)*; desetéren -rna -o, desetérnost -i ž; desetérec -rca m, desetérica -e ž; desetero- *v sestavi*: deseterocvéten -tna -o; deseterokóten -tna -o, deseterokótnik -a m; deseteronòg -nóga -o, deseteronóžec -žca m; deseterozlóžen -žna -o, deseterozlóžnost -i ž; deseterobój -hója m, deseterobójén -jna -o, deseterobójec -jca m; deseterozrn -a -o; deseterodnéven -vna -o, deseterodnévje -a s, deseterovísten -tna -o
deséti -a -o *vrst. štev.*; desétič, desétkrat, desetína -e ž, desetínski -a -o, desetíniti -im, desetínjenje -a s, desetínováti -újem, desetínovánje -a s, desetínstvo -a s, desetínka -e ž, desetínar -ja m, desetínec -nca m, desetolétén -tna -o, desetovísten -tna -o
designirati -am *določiti, označiti*; designíran -a -o, designíranje -a s
deskà deskè deskì [dæs-] ž, mn. deské dèsk *in* desák deskám; deščica -e [dæš-] ž, deščičén -čna -o [dæš-]: ~a tla = parket; deščén -a -o [dæš-]: ~a streha; deščilnica -e [dæšči-] ž *rezilo za kalanje dog*, deščíti dáščím kálati doge, dáščénje -a s

deskriptíven -vna -o *opisen*, deskriptívnost -i *ž opisnost*
désni -a -o, **desnica** -e *ž*, **desničen** -čna -o, **desničar** -ja *m*, **desničarski** -a -o, **desničarstvo** -a *s*
 * **desperáten** -tna -o *obupen, brezupen*; * **desperádo** -a *m* = * *desperáten človek, obupanec*
despót -a *m samovladar, nasilnik, samodržec*; **despótski** -a -o, **despotízem** -zma *m*, **despótičen** -čna -o, **despotovina** -e *ž*, **déspoj** -na -e *ž*
destilácija -e *ž prekàp, prehlàp*; **destilacijski** -a -o: *~i proces*; **destilát** -a *m prekapina, po destilaciji dobljena snov*; **destilirati** -am *prekapati, prehlapiti*; **destilirán** -a -o, **destiliránje** -a *s*; **destilatèr** -ja *m*, **destilatèrski** -a -o, **destilátor** -ja *m*, **destilatórski** -a -o
destinácija -e *ž namemba, usoda*
destruktíven -vna -o *razdiralen*, **destruktívnost** -i *ž razdiralnost*, **destrúkcija** -e *ž razdiranje*, **destrúktor** -ja *m razdiralec*, **destrúktórski** -a -o *razdiralski*
desifírirati -am *razbrati tajna znamenja*
 * **detájł** -a *m posameznost, nadrobnot, del*; * **detájlen** -lna -o [-ln-] *nadrobno, delen, posamezen*; * **detajlírati** -am *nadrobno razložiti, navajati*; * **detajliran** -a -o: *~ račun*; * **detajliranje** -a *s*
déte **déteta** *s*, **détece** -a *s*, **détečji** -a -e, **détečen** -čna -o, **detínji** -a -e, **detinski** -a -o; **detínstvo** -a *s*; *v sestavi deto-*: **detoljúb** -a *m*, **detomòr** -òra *m*, **detomorílka** -e [-lk-] *ž*, **detomorílec** -lca [-lc-] *m*, **detomorílski** -a -o [-lsk-]
detektív -a [-iy-iva] *m tajni policist*, **detektívka** -e *ž*, **detektívski** -a -o: *~i romau*
detéktor -ja *m vrsta radijskih sprejemnikov*, **detéktórski** -a -o

détel **détla** [détaj détel] *m zool.*, **détlov** -a -o, **détlast** -a -o
Détela -a *in -e m os. i.*, **Dételov** -a -o: *~i spisi*
dételja -e *ž*, **dételjen** -ljna -o: *~i cvet, ~o seme*; **dételjica** -e *ž*, **dételjišče** -a *s njiva, kjer je rasla detelja*
determínirati -am *naprej določiti, odločiti*; **determínácija** -e *ž določitev naprej*; **determínízem** -zma *m fil. nauk, da je vse naprej določeno, torej ni svobodne volje*; **determíníst** -a *m*, **determínístka** -e *ž pripadnik (-ica) determinizma*; **determínističen** -čna -o; **determínánta** -e *ž mat.*
détí *gl. dejáti*
detonácija -e *ž močan pok, zvok pri eksploziji*; **detonacijski** -a -o
detronizírati -am *vreči s prestola*, **detronizácija** -e *ž*
Deuteronomíum -nómija *in -nómiuma m 5. Mojzesova knjiga v sv. pismu*
déva -e *ž*, **devíca** -e *ž*, **Devíca Marija** -e -e *ž os. i.*; **devíčen** -čna -o, **devíčji** -a -e, **devíški** -a -o, **devíčin** -a -o; **devíštvo** -a *s*, **devíčnik** -a *m*; **devójka** -e *ž*, **devójčica** -e *ž*, **devójski** -a -o
devalvácija -e *ž razvrednotenje, znižanje vrednosti*; **devalvirati** -am *razvrednotiti*
 + **devastírati** -am *opustošiti*, + **devastácija** -e *ž opustošenje*
dévati **dévam** *in dévljem nedovršenik od dejáti, déti*; **deváje**, **devájóč** -a -e, **devánje** -a *s*
devét **devétih** -im *glav. števil.*, **devética** -e *ž*, **devétka** -e *ž*, **devétsto**, **devét tisoč**, **devetléten** -tna -o, **devetdnéven** -vna -o, **devetdnévnica** -e *ž*; **devétkrat**, **devétkratén** -tna -o; **devétdeset**, **devétindevétdeset**, **devétdesetkrat**, **devétdesetkratén** -tna -o; **devetdesetléten** -tna -o, **devetdesetlétnica** -e *ž*; **devétnajst**,

devetér

devétnajstkrat, devétnajstkra-
ten -tna -o *ali* devetnájst *itd.*
devetnájstléten -tna -o, devet-
nájstlétnik -a *m*; devétkati -am
otročka igra, devétkanje -a *s*
devetér -a -o *loč. štev.*, devetéren
-rna -o, devetéčka -e *ž*; *v se-*
stavi devetero-: ~kóten -tna -o,
~kótnik -a *m*, ~gúb -úba -o;
devetdesetér -a -o, devetdese-
téren -rna -o; devetnájstér -a
-o, devetnájstéren -rna -o; de-
vetnájstérka -e *ž*
devéti -a -o *vrst. štev.*: ~a de-
želka; devetína -e *ž*, devetinka
-e *ž*; devétič, devétikrat; devét-
deseti -a -o, devetdesetína -e *ž*,
devetdesetínka -e *ž*, devétde-
setič, devétdesetikrat; devét-
nájsti *ali* -nájsti -a -o, devet-
nájstína -e *ž*, devetnájstínka -e
ž, devétnájstič *ali* -nájstič, de-
vétnajstikrat *ali* -nájstikrat, de-
vétindevetdesetína -e *ž*
devetkátí -ám *čvekati*; devetkáč
-a *m* = devetkáló -a *s*, devet-
kéla -e *ž* *kdor vsevprek govori*
devíza -e *ž* *geslo, menica s tujo*
valuto; devízen -zna -o
devocionálie -nájlij *ž mn. nabožni*
predmeti; devocionálen -lna -o
[-ln-]
devónski -a -o *geol.*: ~a tvorba
devóten -tna -o *vdan, kleteplazen,*
pobožen, pobožnjaški; devótnost
-i *ž vdanost, pobožnjaštvo*
*dezavuirati -am *preklicati, na laž*
postaviti, izneveriti se; *dezavu-
má -ja *m* *preklic*
dezertírati -am *pobegniti (od vo-*
jakov), dezertér -ja *m (vojaški)*
begun, dezertérski -a -o
deziderátum -a *m želja, zaželena*
stvar; *v mn. dezideráta* -át *s*
dezinficírati -am *razkužiti, razku-*
ževati; dezinfékcija -e *ž* *razku-*
žitev, razkuževanje; dezinfekcij-
ski -a -o *razkuževalen*; dezinfék-
tor -ja *m* *razkuževalec (človek*

ali priprava, stroj), dezinféktó-
rica -e *ž* *razkuževalka (človek)*,
dezinféktorski -a -o *razkuževal-*
ski; dezinficiens -a *m* *razkužilo*,
dezinficiénten -tna -o *razkužilen*
dezinsékcija -e *ž* *uničenje mrčesa*;
dezinsékcijski -a -o
*dezinteresírati -am *se ne se za-*
nímati, ne se meniti za kaj;
*dezinteresíran -a -o *brez za-*
nímanja; *dezinteresmá -ja *m*
nezanimanje
*dezoláten -tna -o *brezupen, ob-*
upen: ~e *razmere, položaj je* ~
dezorganizírati -am *razkrojiti, raz-*
krajati; dezorganizíran -a -o.
dezorganizácija -e *ž*, dezorgani-
zátor -ja *m*, dezorganizátorica
-e *ž*, dezorganizátorski -a -o
dezorientírati -am *se zgubiti smer,*
zmešti se; dezorientíran -a -o
zmeden, zgubljen, nepoučen; dez-
orientíranost -i *ž nepoučenost,*
zmedenost; dezorientácija -e *ž*
dež [povsod: *dəž-*] dežjà dežjù *m*,
dežen -žna -o: ~i *plašč*, ~i
oblaki, ~a *doba*, dežjèv -éva
-o: ~ *veter*, ~a *mávrica*; dežèk
-žkà *m*; dežník -a *m*, dežníkov
-a -o: ~ *količ*, ~a *palica, klju-*
ka; dežníca -e *ž*, dežníčen -čna
-o: ~a *plehkost*, ~i *okus*; de-
žemér -a *m*, dežemérski -a -o:
~a *postaja, naprava*; *ne stoj*
na dežjù; *ne hòdi v takem dež-*
jù; *ne hòdi po dežjù*; dežévje
-a *s*; dežéven -vna -o: ~ *dan*,
~i *oblaki*, ~o *vreme*; dežévn-
ik -a *m*, dežévnica -e *ž*
deža -e *ž*, déžen -žna -o: ~i *po-*
krov; déžica -e *ž*, déžast -a -o
dežèla -e *ž*, *mn. dežèle dežèl [-él]*
in deželá upravna enota, pokra-
jina v nasprotju z mestom: de-
žèla *Kranjska nima lépsš ga kra-*
ja; *grem na dežèlo = iz mesta*
na kméte; *sem bil na deželi =*

na kmetih; prihajam z dežele
= s kmetov

deželski -a -o [-éls-]: ~i pridelki
= kmečki; deželjen -lna -o
[-éln-]: ~i zbor, ~i poslanec,
~a vlada; deželjān -āna m, de-
željānka -e ž, deželjānski -a -o,
deželjānstvo -a s; deželnozbór-
ski -a -o: ~e volitve; deželo-
znānstvo -a s, ~znānski -a -o

dežítí -im [povsod: dāž-], deže-
vāti -újem, deževāl -āla -o, de-
ževānje -a s

Děžman -a m os. i., Děžmanov -a
-o, děžmanski -a -o: ~i duh

dežúren -rna -o: ~a služba, ~i
uradnik; dežúrni -ega m kdor
je (tisti dan) na vrsti za službo;
imeti dežúrno (namreč službo)

diabáz -a m vulkanska kamenina

diabétes -a m med. sladkorna bo-
lezen, cukrovka; diabétičen -čna
-o: ~i znaki, ~a hrana; dia-
bétik -a m kdor ima diabétes

diabóličen -čna -o hudičev, zloben;
diabólik -a m, diabólfzem -zma
m, diabólika -e ž

diadém -a m načetek, diadémski
-a -o

diáfán -a -o prosojen: ~i papir;
diáfānost -i ž prosojnost

diagnóza -e ž spoznava in oznaka
bolezni: ~o ugotoviti, napraviti,
narediti = diagnosticirati -am;
diagnóstika -e ž nauk o dolo-
čanju bolezni, diagnóstik -a m:
dober, slab ~; diagnóstičen
-čna -o: ~a postaja

diagonála -e ž prekólnica, diago-
nālen -lna -o [-ln-]

diagrām -a m naris, ponazoritev
s črto; diagrāmski -a -o

diákon -a m, diakonísa -e ž; diá-
konski -a -o: ~a služba, ~i
red; diakonát -a m red pred
mašniškim posvečenjem; diako-
nātski -a -o: ~i obred

diakrítičen -čna -o razločevalen:

~o znamenje pri zapisovanju
glasovnih odtenkov

dialékt -a m narečje; dialékten
-tna -o in dialéktičen -čna -o:
~ naglas, izgovor; dialektolo-
gija -e ž nauk o narečjih, dia-
lektológ -a m, dialektolóški -a -o

dialéktika -e ž nauk o mišljenju,
govorniška umetnost, zgovornost,
znanstvena metoda ostro oprede-
ljenih pojmov, metoda spoznava-
nja razvojnih pojavov v naravi
kot rezultata nasprotij in odno-
sov; dialéktičen -čna -o mišljenj-
ski, govorniški: ~i materializem
nauk o splošnih zakonih razvoja
v naravi, človeški družbi in miš-
ljenju; dialéktik -a m mislec,
govornik, debatér: oster ~

diálog -a m dvogovor: pisan v dia-
lógu; dialógičen -čna -o: ~a
oblika spisa

diamánt -a m gl. démant; črni
diamant = premog

diámeter -tra m premer, diame-
trālen -lna -o [-ln-]: ~o na-
sprotje, ~o nasproten; diame-
trālnost -i [-ln-] ž

Diána -e ž grška boginja, Diānin
-a -o

diapozitív -a m fotografski posne-
tek na steklu (za projekcije)

diarėja -e ž griža, driska

diárij -a m dnevnik, vrsta poslov-
nih knjig; diárijski -a -o

diaskóp -a m projekcijski stroj,
diaskópski -a -o

diáspora -e ž razsejanost po krajih:
Slovenci v diáspori = raztreseni
po svetu

diastāza -e ž kem. vrsta fermentov;
diastātičen -čna -o

diatónika -e ž glas. tónovska lestvica
z naravno razdelitvijo tonov in
pollonov, diatóničen -čna -o

Dickens -a [dikens -a] m os. i.
angl. romanopisca; Dickensov -a
-o [dikensov -ova -o]

didaktičen

didaktičen -čna -o *poúčen, po načelih didáktike*: ~o pesništvo; didáktika -e ž *nauk o poučevanju*; didáktik -a m *kdor se z didáktiko ukvarja*; didáktičnost -i ž *poúčnost*

Diderot -a [*didró -ója in -óta*] m os. i., Diderotov -a -o [*didró-jeu -eva -o in didrótoju -ova -o*]

Dido Didóné ž, Didónin -a -o, didónski -a -o

diecéza -e ž *škofija*, diecezanski -a -o *škofijski*

Dieppe Dieppa [*djèp -a*] m kr. i. *franc. luke*; diepski -a -o

dieréza -e ž *rázloka, premolk med dvema stopicama*

Diesel Diesla [*dízal dizla*] m os. i., Dieslov -a -o [*dizloju -ova -o*]: ~ *motór = dizel -zla m*

diéta -e ž 1. *bolniška hrana*, 2. *dnevniina*; diéten -tna -o in diétičen -čna -o in dietétičen -čna -o:

~a *prehrana*; diétik -a m *človek, ki se drži diéte*; dietétiika -e ž *nauk o zdravem življenju*

***difamirati** -am *jemati dobro ime, črniti, blatiti, grditi, obrekovati, opravljati, raznašati*; ***difamacija** -e ž *blatenje, obrekovanje*

diferéncia -e ž *ražloček*, diferénčen -čna -o; diferencirati -am *ločiti, razločiti*, diferenciran -a -o *ražločen*, diferenciranje -a s; diferencíál -a m *mat., tehn.*; diferenciálen -lna -o [*-ln-*] *ražločevalen, dopolnilen*: ~i *izpit, ~e enačbe*; diferenciacija -e ž: *napraviti ~o*

diferirati -am *ločiti se, biti naražen, ne soglašati*

difrákcija -e ž *fiz. lomljenje žarkov, uklon*

difterija -e ž *dávica*, diftéričen -čna -o: ~a *epidemija*

diftóng -a m *dvoglasnik*, diftóngičen -čna -o *dvoglasniški*, diftongizácija -e ž *sprememba v dvoglasnik*, diftongizirati -am se

spremeniti se v dvoglasnik, diftongiziranje -a s

digáma m *neskl. ime glasu in črke v stari grščini*: nekdanjega digáma že stara klasična grščina ne piše več; oblika z digáma nam ni ohranjena

digitális -a m *bot. naprsteč, petoprstnik*; digitálisov -a -o: ~i *listi so zdravilni*

***dignitéta** -e ž *dostojanstvo, častljivost*; ***dignitár** -ja m *dostojanstvenik, visok funkcionar*

digresija -e ž *zastranitev, odmik*

dih diha m, dihati -am, diháje, dihajóč -a -e, dihal -a -o, dihanje -a s; dihljati -ám, dihljal -ála -o, dihljaj -a m; dihniti -nem, dihnjen -a -o

dihálo -a s, diháлке -áلك [-lk-] ž *mn.*, dihálnik -a [-ln-] m, dihálen -lna -o [-ln-]: ~a *tehnika, ~i organ*

dihtéti -ím *močno sopsti, gnati se za čim*, dihté, dihtél -éla -o, dihténje -a s; dihtív -a -o *poželjiv, hrepenéž*; dihtívost -i ž

dihúr -ja m, dihúrjev -a -o: ~a *koža*, dihúrski -a -o: ~i *tat, smrad*

diják -a m, dijakov -a -o, dijakinja -e ž, dijáček -čka m, dijáški -a -o; dijakováti -újem, dijakováł -ála -o, dijakovánje -a s, dijáčiti -im, dijáčenje -a s; dijáštvo -a s

dika -e ž, dičen -čna -o: ~i *junaki*; dičiti -im *krasiti*; dičiti -im se *ponášati se, hvaliti se*

dikcija -e ž *izgovorjava, izražanje, govor*; dikcijski -a -o: ~a *hiba*

dikcionár -ja m *besednjak, slovar*; dikcionárski -a -o *slovarski*

diktirati -am *narekovati, zapovedati, zapovedovati*; diktát -a m *narék, samovlada*; diktiranje -a s *narekovanje*; diktátor -ja m *samovoljni vladar*, diktátorica -e ž, diktátorski -a -o: ~e *metode*.

- ~i nastop; diktatúra -e ž *samovlada, samovoljna vlada*; diktatorstvo -a s; diktafón -a m *avtomatični zapisovalec nareka*, diktafónski -a -o: ~a priprava za narek in snemanje nareka
- diléma -e ž *izbira med dvema izključujočima se možnostima* (ali — ali *brez vejice*); dilemátičen -čna -o in dilémski -a -o *ločilen*
- diletánt in diletánt -ánta m, diletántka -e ž *samouk, nestrokovnjak, kdor se s čim ukvarja iz veselja, ne po poklicu*; diletántski -a -o, diletantizem -zma m, diletántstvo -a s
- dilúvij -a m *geol. ledéna doba*, diluviálen -lna -o [-ln-] *ledenodoben*
- dím díma m, díma -e ž = díмка -e ž *krava temne, dimaste barve*; dímen -mna -o, dímnat -a -o, dímast -a -o; dímnica -e ž, dímnik -a m, dímnichen -čna -o: ~a cev, dímniški -a -o; dímnikar -ja m, dímnikarica -e ž, dímnikarski -a -o, dímnikarstvo -a s
- dimenzija -e ž *obseg, razsežnost, mera*; dimenziónálen -lna -o [-ln-]: dvodimenziónálen, trodimenziónálen = *dvorazsežen, trorazsežen*; dimenzionírati -am, dimenzioniránje -a s
- Dimitz -a [dímíc -a] m *os. i.*, Dímitzov -a -o: ~a zgodovina
- dímlje dímelj [-málj] ž *mn.*, dímeljski -a -o [-málj-]: ~i zgib; dímljice -ic ž *mn.*
- dinámika -e ž *nauk o gibanju teles, o silah*; dinámičen -čna -o: ~i značaj, dinámičnost -i ž, dinámik -a m *človek z dinamičnim značajem*, dinamízem -zma m *fil. smer*; dinamo -a m *stroj za proizvodnjo električnega toka*, dináma -e ž, dinámski -a -o
- dinamít -a m *vrsta razstreliva*, dinamíten -tna -o
- dínar -ja m, *okr. din: 5 din (+Din)*; dínarski -a -o: ~i dan, ~a vrednost
- Dinára -e ž *pogorje v Dalmaciji*; dínarski -a -o: ~o pleme
- dínást -a m *vladar*, dinástija -e ž *vladarska hiša*, dinástičen -čna -o, dinástičnost -i ž
- díné -ja m *slavnostni obed, večerja*
- dínja -e ž *melona*, dínjin -a -o: ~e pečké
- Diógen -a m *os. i. grš. filozofa*, Diógenov -a -o, diógenski -a -o
- Diokleciján -a m *os. i.*, Dioklecijánov -a -o: ~a palača v Splitu
- dioksid -a m *kem.: dušikov ~*
- Dioníz -a m *os. i. grš. božanstva*; Dionízov -a -o: ~ *kúlt. dionízičen -čna -o in dionízijski -a -o neumirjen, nemiren, strasten, duševno razrvan (nasprotje: apolíničen)*: ~a narava; *kot svetniško ime: Dionízij -a m, Dionízijev -a -o; Dionízija -e ž, Dionízijin -a -o*
- dioptriya -e ž *optiška merska enota*; dioptrijski -a -o
- díple dipel [-pəl] *mn. ž mehóvi*; díplati -am *igrati na mehove*; díplár -ja m *in dípláš -a m*
- díplóma -e ž *listina, spričevalo o doseženi časti, opravljenem izpitu, usposobljenosti ipd.*; díplómen -mna -o: ~i obrazec; díplómski -a -o: ~i izpit; díplomírati -am, díplomíran -a -o: ~i zdravnik, odvetnik, inženir, ~a babica
- díplomát -a m, díplomátka -e ž, díplomátski -a -o: ~i zbor; díplomacija -e ž; díplomátičen -čna -o; díplomátika -e ž *proučevanje zgodovinskih listin*
- dír díra m, dírjati -am, dírjaje, dírajóč -óča -e, dírjanje -a s; dírjáč -a m; dírjálec -lca [-lc-] m, dírjálen -lna -o [-ln-]: ~i konj; dírjihati -am (*Jurčit*); dírjástiti -im *težko, nerodno dirjati*

dirati

+ **dirati** -am = *dotikati se*; + diranje -a s *vtikanje v kaj, dotikanje česa*; + dirniti -nem *ganiti, zadeti, dotakniti se česa*: njegova usoda ga je močno +dirnila *ganila*; to ga je neprijetno +dirnilo *zadelo*

direkcija -e ž *ravnateljstvo, vodstvo*: železniška ~; *direkcijski* -a -o: ~a *pisarna*

dirékten -tna -o *neposreden*; *diréktnost* -i ž *neposrednost*

direktíva -e ž *smernica, navodilo, napolek*

diréktor -ja m *ravnatelj, diréktorjev* -a -o *ravnateljev, diréktorica* -e ž *ravnateljica, diréktoričin* -a -o *ravnateljčin*; *diréktorski* -a -o *ravnateljski, diréktorstvo* -a s = *direktorát* -a m *ravnateljstvo*; *diréktórij* -a m *upravni odbor, cerkv. knjiga z liturgičnimi navodili*

diréndáj -a m

dirigíratí -am *ravnati, voditi*; *dirigiranje* -a s, *dirigént* -énta m, *dirigéntka* -e ž, *dirigétski* -a -o **dirimírati** -am *odločiti v primeru enakega števila glasov*

dirkáti -am, *dirkáje, dirkajóč* -a -e, *dirkanje* -a s; *dirék* -rka m, *dirka* -e ž; *dirkáč* -a m, *dirkálec* -lea [-lc-] m, *dirkálen* -lna -o [-ln-]: ~i *konj*; *dirkališče* -a s, *dirkališčen* -ščna -o

dís *disa* m *glas. pol tona viš*; *glas od d*: z *dísom* začni, pri *dísu* nehaj! v *dis-mólu*

disciplína -e ž *pravila, red, ostrost, panoga*: *vojaska, šolska, cerkvena* ~; *akustika* je ~ *fizike*; *disciplínski* -a -o: ~a *pravila*, ~i *red*, ~o *zasledovanje*; *disciplináren* -rna -o: ~a *preiskava*; *disciplinírati* -am *v red spraviti, urediti, ustrahovati (ludi s kaznijo)*; *disciplinírán* -a -o *reden, urejen, poslušen, ustrahovan*: ~

razred, ~a družba, ~o članstvo; *discipliníránost* -i ž *disertácija* -e ž *znanstvena razprava, disertácijski* -a -o **disfúnkcija** -e ž *spremenjena funkcija*

***disgustírati** -am *vznejevoljiti, v slabo voljo spraviti koga, vzeti veselje do česa*; **disgustírán* -a -o *ozlovoljen, vznejevoljen, slabe volje, zagrenjen*

disharmoníja -e ž *nesoglasje, neubranost*; *disharmoničen* -čna -o **disidént** -énta m *odpadnik, divjak (neorganiziranec)*; *disidétski* -a -o: ~i *glasovi*

disimilácija -e ž *slovn. (nasprotje asimilácii) razlikovanje*; *disimilácijski* -a -o: ~i *pojavi, disimilírati* -am se

disjúnkcija -e ž *ločilnost, sodbe in sklepi z ali - ali*; *disjunktíven* -vna -o *ločilen*

dísk -a m: *metanje diska, metalca diska*

diskalceát -a m *bosonogi redovnik*; *diskalceátski* -a -o: ~i *red*

***diskreditírati** -am *koga komu vzeli, jemati zaupanje*; **diskreditírán* -a -o *brez zaupanja, brez ugleda*; **diskreditiranje* -a s, **diskreditiranost* -i ž

***diskrepánca** -e ž *nesoglasje, nasprotje, neskladnost*; **diskrepánten* -tna -o *neskladen*

diskréten -tna -o *molčeč, diskretnost* -i ž *obzirnost, diskrecíja* -e ž

diskriminácija -e ž *razločevanje* **diskúrz** -a m *govor, fil. sklepanje*; *diskurzíven* -vna -o: ~o *spoznavanje po sklepanju*; ~a *obravnava v obliki razgovora*

diskusíja -e ž *obravnavanje, obravnava, diskusíjski* -a -o: ~i *večer, ~a snov*; *diskutírati* -am *obravnovati*; *diskutánt* -ánta m *obravnavalec, razpravljavec*

diskvalificírati -am (se) *onesposobiti (se), onemogočiti (se)*; *dis-*

kvalificiran -a -o, diskvalifikacija -e ž, diskvalifikacijski -a -o
 disolúcija -e ž *razkroj, razpad*
 disonánca -e ž *razglasje, nesoglasje, neubranost*; disonánčen -čna -o
 disparát -tna -o *nezdružljivo, čisto drugačen, različen*; disparát-nost -i ž
 + dispécer -ja m *razpečeválec, razpošiljavec*, + dispécerski -a -o
 razpečeválski, razpošiljavski
 dispénza -e ž *cerkv. spregled, odveza, oprostitev kake obveznosti*; dispenzirati -am *spregledati, odvezati*; dispenzátor -ja m
 disponirati -am *razpolagati s čim, razvrščati kaj, urejati*; disponēt -ēnta m
 dispozicija -e ž, dispozicijski -a -o: ~i fond; dispozicionālen -lna -o [-ln-]
 disputirati -am *razpravljati, doganjati z razlogi in ugovori*; dispút -a m ali disputácija -e ž *razprava z dokazi in ugovori*, disputacijski -a -o: ~i način, ~a obramba, ~o napadanje; *znamenita Raffaellova slika Disputa* -e ž
 distánca -e ž *razdalja*: *varovati distáncó *ne dati do sebe*; distancirati -am *določiti razdaljo teh.*; *distancirati -am *pustiti pri tekmovanju za seboj, zadaj*; distánčen -čna -o
 distihon -ona ali distih -a m *zveza heksámetra in pentámetra*
 *distingvirati -am *razločiti*, *distingviran -a -o *izbran, odličen, imeniten*; *distingviranost -i ž; distinkcija -e ž *odlika, odlikovanje*
 distribúcija -e ž *razdelitev, razdeljevanje*; distribucijski -a -o *razdelitven*, distribútor -ja m *razdeljevalec*, distribútiven -vna -o *razdelilen*: ~i števniki
 dišáti -ím, dišěč -ěča -e, dišal -ála -o; dišáva -e ž; dišávar -ja m,

dišávarica -e ž, dišávarinar -ja m, dišávarinarica -e ž *kdor ima trgovino z dišavami*; dišáven -vna -o, dišávski -a -o: Dišávski otoki; dišávárnica -e ž *prodajalna za dišave*
 ditirám -a m *pretirana hvala, slavospev*; ditirámbski -a -o ali ditirámbičen -čna -o
 *diurníst -a m *dnevničar*, *diurnístka -e ž *dnevničarka*; *diurnístovski -a -o *dnevničarski*
 diván -a m *blazinjak*
 divergírati -am *ili narazen*, divergēncia -e ž *raznosmernost, razloček*; divergēncen -čna -o; divergēnten -tna -o
 diverzija -e ž *nezakonito, uporno delovanje, nasprotovanje, vojskovanje*; diverzijski -a -o: ~a organizacija, ~i voditelj, ~o dejanje; diverzánt -a m, diverzántstvo -a s, diverzántski -a -o
 dividēnd -ēnda m *število, ki ga delimo, deljenec*; dividēnda -e ž *delež od letnega dobička*, dividēnden -dna -o; dividírati -am
 + díviti -im *se čuditi se*; + dívljenje -a s *čudenje*; + divóta -e ž *čudovitost, čudo*; + dívēn -vna -o *čudovit, prelep*
 divizija -e ž *oddelek, večja skupina*; divizijski -a -o: ~o poveljstvo, divizionár -ja m *poveljnik divizije*
 divízor -ja m *delavec*, divízorski -a -o
 divjáčina -e ž *meso divjádi in tudi divjád -i ž*; divjáden -dna -o, divjázen -zni ž
 divják -a m *neukročena žival, necepljeno drevo, neomikan človek*; divjákinja -e ž, divjáček -čka m, divjáški -a -o, divjášstvo -a s, divjáka -e ž *drobnica = necepljena hruška, češnja*; divjálo -a s *zaničlj. divják*
 divjáti -ám, divjāj -ájte! divjájóč -óča -e, divjájē, divjājál -ála

dívji

-o, divjánje -a s; divjalec -lca [-ȳc-] m, divjálka -e [-ȳk-] ž divji -a -e, bolj dívji; divjína -e ž, divjáva -e ž, divjôta -e ž; divjóst -i ž; divjica -e ž, divjast -a -o *plašen, bojeť*

dizenterija -e ž *gríža*

dláka -e ž, dláčica -e ž, dláčen -čna -o, dlákav -a -o, dlakovít -a -o, dlákast -a -o, dlákar -ja m, dlakavína -e ž, dláčnica -e ž, dláčje -a s

dlako- v sestavi: dlakocépec -pca m, ~cépski -a -o, ~cépen -pna -o, ~cépstvo -a s; dlakójeden -dna -o: ~i mrčes

dlán -í ž, na dláni, z dlanjó; mn. dlaní dlaní dlaném dlaní po dlanéh z dlanmí; dlánski -a -o

dlèsk *medm.*, dlèskniti -nem = dlèsniti -nem = dlèščiti -im; dlèsk dlèska m, dlèskati -am, dlèskanje -a s; dleskèt -éta m, dleskäv-áva-o, dleskävéc -vca m, dleskävka -e ž, dleskävski -a -o dlèсна -e ž, *nav. mn.* dlèсне dlèsen [-sən]; zobje so vsajeni v dlèсне, (+dlesno s)

dlétiti -im, dlétenje -a s; dlétvati -am, dlétvanje -a s; dlétnik -a m dléto -a s, dléten -tna -o, dlétast -a -o; dlétece -a s; dletilo -a s

dljè *prim. prisl. časa gl.* dalje

dnéven -vna -o, *prisl.* dnévno: dnévna luč, dnévno delo (*v nasprotju z nóčen*); dnéven -vna -o *v pomenu vsakdanji, na dan*: ~i zaslužek, ~o delo, ~a hrana; dneвно *prisl. v pomenu na dan, vsak dan*: ~ zasluži, porabi, izdela toliko...

dnévnica -e ž = dnevnína -e ž = dnévščina -e ž; dnévničar -ja m = dnevnínar -ja m, dnévničarka -e ž = dnevnínarica -e ž, dnévničarski -a -o

dnévník -a m, dnévniški -a -o

dnína -e ž *delo in zaslužek enega dne*; dnínski -a -o, dnínar -ja m, dnínarica -e ž, dnínarski -a -o, dníniti -im

Dnjéper -pra m, dnjéprski -a -o; Dnjeprostròj -òja m, dnjeprostròjski -a -o

Dnjéster -stra m, dnjéstrski -a -o dnò dnà s, dnù dnò na dnù z dnòm, *dv.* dni dnóv dnòma dni na dnéh z dnòma, *mn.* dnà dnóv in dán dnòm dnà pri dnéh z dni; -dánji -a -e: brezdánji -a -e, nadánji -a -e; dånce -a s *manjš.*; dána -e ž *doga za dno*; dånka -e ž *debelo drevo, ker je na dnu trevesja; krajevna imena Dáne in Dánje*; dnén -a -o *tudi dnóv -a -o*: ~a doga, ~a debelina; dnjáča -e ž = dníka -e ž *na dnu ležeč svet*; dníčen -čna -o: ~i les, ~i svet, travnik; dníšče -a s; dniti -im, dníl -íla -o, dnênje -a s; za dnòm *prisl. = spodaj, pri tleh*; dnò *predl. z rod.*: dno potoka je ležala velika riba

do *prisl. nekako, okoli, skoraj*: do sedem ur hodá, do tri dinarje na uro

do *predl. z rod. 1. narazen pišemo prislovne zveze, kadar sestavna dela ohranila pomen in obliko zase*: do konca, do kraja, do pike, do dna, do volje, do zadnjega, do živega, do grdega, do golega, do čistega, do dôbrega, do sitega, do malega, do tja, do sèm, do kdaj, do tedaj, do zdaj, do takrat, do lani, do davi, do letos, do danes, do kòd, do kòder, do tód *itd.* — 2. *sku paj pišemo, kadar čut za sestavine ni več živ*: doklèj, doslèj, doklèr in dôkler, dokàj in dôkaj, dosihdòb, dosihmál, dosegamál, dovòlj, dosíta, dôdòbra, dočíta, domála, docéla, dotehmál, dopòldne — 3. do

tega mi je (+na tem): do zdravja, do dela, do življenja nam je; hoditi od kraja do kraja = *od enega konca do drugega, hoditi iz kraja v kraj*

do- v sestavi z glagoli in njih izvedenkami pomeni: 1. *dovršilev in konec dejanja*: dobojevati, dodelati, dogoreti, dotrpeti, dokončati, dovršiti itd.; 2. *dosego določene stopnje*: dokopati se do ..., dohiteti, doiti, doseči itd.; 3. *odajanje*: doliti, določiti, dosuti, dostaviti, dodajati, dopisati itd. — *z imeni se veže le v redkih primerih*: dobeseden, dokolenke, doléten, dopenáče, doprsen, dosmrten (*v slovarju so le take zloženke, ki so ustvarile novo družino izvedenk ali imajo kake oblikovne posebnosti*)

dób -a m, dóbec -bca m, dóbov -a -o; dobovina -e ž, dóbje -a s, dóbovje -a s

dóba -e ž: do te dóbe, po ti dóbi, dosihdób

dobáviti -im, dobavítelj -a m, dobavíteljica -e ž, dobavíteljski -a -o; dobávljati -am, dobávljanje -a s; dobáva -e ž, dobáven -vna -o: ~i stroški; dobavljáč -a m, dobávník -a m, dobávníca -e ž

dóber dóbra -o, bóljši -a -e; dóbro blago, ~a ura, ~o uro hodá. ~ dan, ~o srečo! dober kup = *poceni*, v dobro pisati komu; ~o delo, na ~em glasu biti, ~o ime, imeti kaj na dóbrem; ~a duša, ~ človek, ~a volja, ~ biti komu, ~i so si, dober se delati komu = *dobrikati se*; +dober stati (biti) komu = *pórok*, za poróka biti komu, *jámčiti za koga*; — *dol. oblika* dóbri -a -o: moj ~i znanec, ~i prijatelj; *v ljudski rabi večinoma*

primernik: boljše vino prinesi, boljši klobuk vzemi! — *prisl.* dóbro, bólje, najbólje: dóbro dela, boljše napiši! dóbro star, dóbro dolgo let, dodóbra = *čisto, popolnoma, do dóbrega*: ~ se spočiti, ~ vse poznam

dobeséden -dna -o, *prisl.* dobesédno od *besede do besede, natančno po besedah (za način), do besede vse = do pike, do trke vse (za mero izérpnosti in natančnosti)*: ~ prepis, ~ prevod, ~o povedati, ~o navesti kaj; dobesédnost -i ž

dobiček -čka m, dobičkar -ja m, dobičkaríja -e ž, dobičkaríti -im, dobičkarski -a -o; dobičkazéljen -ljna -o = *željen dobička*, dobičkazéljnost -i ž = *pohlep po dobičku*; dobičkonósen -sna -o *donósen*, dobičkonósnost -i ž *donósnost*

dobíti -ím -iš -í, 3. os. mn. dobíjo *in* dobé *poleg* dobóm -óš -ó -óva -ósta -ómo -óste -ódo; dóbi -íte! *ali* dobódi -te! dóbil *in* dobíl -íla -o *in* dóbilo; dobívši, dobljèn -êna -o; dobítev -tve ž, dobitje -a s, dobit -i ž; dobiték -tka m; dobiten -tna -o; dobitelj -telja m, dobiteljski -a -o, dobiteljica -e ž, dobitnik -a m, dobitnica -e ž, dobitniški -a -o; dobílec -lca [-lc-] m, dobilka -e [-lk-] ž, dobljiv -íva -o, dobljivost -i ž

dobívati -am: ~ ugled, težo, zaupanje (~ +na ugledu, teži, zaupanju *ipd.*); dobívanje -a s, dobívalec -lca [-lc-] m, dobíválka -e [-lk-] ž, dobívátelj -a m, dobíváteljica -e ž, dobíváteljski -a -o

dobráva -e ž, dobrávec -vca m, dobrávka -e ž, dobrávski -a -o

dobrci -èv mn. m *óšpice, špičke*; dobrčav -áva -o

dobrėti

dobrėti -ím, **dobrěl** -éla -o *dobro déti*: zrak mi tu dobrí
dobříka -e *ž bot.* = **dobříkovina**
-e *ž* = **dobrolétina** -e *ž* = **dobrovíta** -e *ž hudíka*
dobříkati -am se (komu), **dobříkanje** -a s, **dobříkav** -a -o, **dobříkavec** -vca m, **dobříkavka** -e *ž*, **dobříkavski** -a -o, **dobříkáč** -a m
Dobrila -a in -e m os. i., **Dobrílov** -a -o
dobřína -e *ž*, **dobřínski** -a -o; **dobříčina** -e *ž in m* = **dobříčnik** -a m *dobrodúšnež*
dobro- v *sestaví*: **dobrodéjen** -jna -o, *~dénost* -i *ž*; **dobrodélen** -lna -o, *~délnost* -i *ž*, *~délnik* -a m, *~délnica* -e *ž* [*povsod: -ln-*]; **dobrodóšel** -šla -o, *~dóšlica* -e *ž*; **dobrodúšen** -šna -o, *~dúšnež* -a m, *~dúšnost* -i *ž*; **dobrohóten** -tna -o, *~hótnost* -i *ž*, *~hótněž* -a m; **dobromíseln** -a -o, *~míselnost* -i *ž* [*-səln-*]; **dobropís** -ísa m; **dobrosřčen** -čna -o, *~sřčnost* -i *ž*, *~sřčnež* -a m; **dobrovóljen** -ljna -o, *~vóljnost* -i *ž*, *~vóljček* -čka m, *~vóljnež* -a m; **dobrovóljiti** -ím se; **dobrožéljen** -ljna -o, *~žéljnost* -i *ž*, **dobrožívec** -vca m, *~žívka* -e *ž*, *~žíven* -vna -o, *~žívnost* -i *ž*
+dobro- v *pomenu prasto-*: **+dobrovóljec** -ljca m, **+dobrovóljka** -e *ž*, **+dobrovóljstvo** -a s, **+dobrovóljski** -a -o *prostovóljec, prostovóljka, prostovóljstvo, prostovóljski*
+dobrobít -i *ž* = *blaginja, blágor*
dobróst -i *ž*, **dobrósten** -tna -o
dobróta -e *ž*, **dobróten** -tna -o, **dobrótnost** -i *ž*, **dobrótnik** -a m, **dobrótnica** -e *ž*, **dobrótniški** -a -o; **dobrótljiv** -a -o in **dobrotljiv** -íva -o, **dobrotljivost** -i *ž*
dobřšen -šna -o *precěj velik, precějšen*

docela prisl. čisto, prav, popolnoma
docént -énta m *univerzitétni učitelj*, **docéntski** -a -o, **docentúra** -e *ž*, **docíratí** -am, **docíranje** -a s
dočákati -am česa: **visoke starosti** ~; **dočakováti** -újem: ~ **boljših časov, dočakovál** -ála -o, **dočakovánje** -a s
***dočím vez., časovno: medtem ko, vtem ko; protivno: a, ali, pa**
dočíta prisl. popolnoma, do kraja
dođáhati -am, **dođájanje** -a s
dođáti -ám gl. dáti; **dođátek** -tka m, **dođáten** -tna -o
dodejáti **dođenem gl. dođéti**
dodekádika -e *ž*, **dodekádíčen** -čna -o: ~i *sistem dvanajestinski sistem; dodekaéder* -dra m *min. dvanajesterec, dodekaédri* -a -o: ~i *lik, kristal; dodekagón* -a m *dvanajesterokot; Dodekanéz* -a m, **dodekanéški** -a -o
dođélati -am, **dođeláva** -e *ž*, **dođelávati** -am, **dođelávanje** -a s; **dodelováti** -újem, **dodelovánje** -a s
dodelíti -ím, **dođéli** -íte! **dođélil** -íla -o, **dođelívši**, **dođeljén** -éna -o, **dođelítev** -tve *ž*; **dođelívec** -vca m, **dođelívka** -e *ž*, **dođelívski** -a -o, **dođelíšen** -lna -o [*-ln-*]
dođeljeváti -újem, **dođeljevál** -ála -o, **dođeljevánje** -a s; **dođeljeválec** -lca [*-lc-*] m, **dođeljeválka** -e [*-lk-*] *ž*, **dođeljeválski** -a -o [*-lšk-*]
dođéti in dodejáti **dođenem, dođéni** -íte! **dođèl** -éla -o, **dođévek** -vka m
dođévati -am, **dođévanje** -a s
dođóbra prisl. do dóbrega, čisto, popolnoma, docela
dóga -e *ž za sode, dógar* -ja m *kdor doge dela, dóžica* -e *ž*, **dóžen** -žna -o: ~a *širina, dožina* -e *ž*; **dóga** -e *ž vrsta psov, dógin* -a -o: ~a *glava*

dogájati -am se, dogájanje -a s, dogajalsšče -a s

doglédati -am *gl.* gledati; dogléd -éda m: biti na ~u; doglédén -dna -o: v ~em času

dógma -e ž, mn. dógme dógem [-gəm] *nedokazana trditev, opredeljena verska resnica; dógemski* -a -o [-gəm-]: ~a zgodovina; dogmátika -e ž *nauk o dogmah; dogmátičen* -čna -o *postavljen kakor dogma, brez dokazovanja: ~a trditev; dogmátik* -a m *kdor se ukvarja z dogmatiko, kdor postavlja dogmatične trditve; dogmatízem* -zma m *nekritično mišljenje, ki se opira na dogme ali na nedokazane trditve*

dognáti dožénem *gl.* gnati; dogòn -óna m; dognán -a -o: ~ človek, ~a resnica; dognánje -a s; dogánjati -am, dogánjanje -a s, doganjív -íva -o: ~ duh; doganjívost -i ž

dogodíti -ím se *gl.* goditi; dogódil -íla dogódilo *in* -ílo; dogodívši se; dogódek -dka m, dogódba -e ž, dogodívščina -e ž, dogodljáj -a m

dogotávljati -am, dogotávljanje -a s, dogotavljáč -a m, dogotavljávec -vca m, dogotavljávska -e ž, dogotavljávski -a -o

dogotovíti -ím, dogotóvi -íte! dogotóvil -íla -o, dogotovívši, dogotovljén -éna -o, dogotovítev -tve ž, dogotovítelj -a m, dogotovíteljica -e ž, dogotovíteljski -a -o

dogovarjati -am (se), dogovarjanje -a s, dogovarjálec -íca [-uc-] m, dogovarjálka -e [-uk-] ž, dogovarjálski -a -o [-usk-]

dogovoríti -ím *gl.* govoriti; dogovorjénost -i ž, dogóvor -a m, dogovóren -rna -o: ~o s kom delati; dogovoríti -ím se

dohájati -am, dohájanje -a s, dohájác -a m, dohájški -á -o

dohítéti -ím *gl.* hitéti; dohitévati -am, dohitévanje -a s

dohòd -óda m, dohóden -dna -o: ~a vrata; dohódnost -i ž

dohódek -dka m, dohodnína -e ž, dohodninski -a -o: ~i davek; dohodarina -e ž, dohodárstvo -a s, dohodárstven -a -o [-tvən-], dohodárski -a -o; dohodár -ja m *rentnik*

doíti doídem *in* dójdem, doídi *in* dójdi! doíдите *in* dójдите! došel -šla -ò *in* -ó *in* došel -šla -o, dôšlec -leca [-ləc-] m

dôjem -jma m *vtisk, občutek, zaznava; dojmljiv* -íva -o

dojémati -am *in* -jémlem, dojémaj -te! *in* dojmélji -te! dojémanje -a s; dojemálec -íca [-lc-] m, dojemálka -e [-lk-] ž, dojméljiv -a -o *in* dojméljiv -íva -o, dojméljivost -i *in* dojméljivost -i ž, dojemálski -a -o [-lsk-]

dojéti dojamem -eš -e, dojmémi *ali* dojmi, dojméíte *ali* dojmíte! dojél -a -o, dojévši, dojéti -a -o, dojétje -a s, dojéten -tna -o

dojíti -ím, doji dojíte! dojíl -a -o, dojénje -a s, dojítev -tve ž, dojén -jna -o: ~a doba, mati; dojílja -e ž, dojnica -e ž, dojniški -a -o, dojništvo -a s; dojénc -nca m, dojénček -čka m, dojénka -e ž, dojénški -a -o; dójka -e ž, dojílник -a [-iyn-] m = dojílница -e ž [-iyn-] = dojnják -a m *posoda za mleko*

+dôjmíti -ím se koga = *pretresti, ganiti, zadeti koga*: sosedova nesreča se je globoko +dojmila vaščanov *je pretresla, ganila, zadela vaščane*; te besede so se ga milo +dojmile *so ga ganile*

dojúžnik -a m *málica*

dók -a m: ládijski dók

dokāj

dokāj in **dokaj** *prisl.*, dokājkrat *prisl. pogosto*, dokājšnji -a -e in dokājšnji -a -e

dokápati -am, dokápalo je; dokápniti -nem: dokápniti še dve kaplji!

dokázati in -áti dokážem *gl.* kazati, dokázan -a -o; dokáz -áza *m* *dejanje in uspeh*; dokázen -zna -o: ~i postopek, ~a moč, ~o pismo; dokazljiv -iva -o, dokazljivost -i ž, dokáznica -e ž; dokazilo -a *s*, dokazilen -lna -o [-ln-]: ~o gradivo

dokazováti -újem, dokazová -ála -o, dokazováje -a *s*, dokazoválec -álca [-lc-] *m*, dokazováлка -e [-lk-] ž, dokazoválski -a -o [-lšk-], dokazoválen -lna -o [-ln-]: ~i postopek

dokládati -am, dokládanje -a *s*, dokláda -e ž, dokládek -dka *m*, dokládén -dna -o

doklēj *vpr. prisl. kako dolgo? kako daleč? do kdaj?*

doklēr in **dokler** *ozir. časovni prisl.*

1. *v pomenu kakor dolgo se veže z nedovršniki*: ~prosi, ~dela, ~spi, ~piše; 2. *dokler ne v pomenu tako dolgo, da ...*, dotlej, da ... *se veže z dovršniki*: ~ne pridem, ~ne ustrelim; išče, dokler ne najde; tekel je, dokler se ni sesedel; držal bo, dokler ne umrje; ne dam, dokler ne plačaš; ni spregovoril, dokler ni Janez odšel; *včasih nam ni pred očmi začetek dejanja v odvisniku, marveč bolj stanje po začetku*; *v takih primerih rabimo tudi nedovršnik*: ni miru, dokler vse ne spi; vse je lepo, dokler njega ni; podira, dokler ne leži vse na tleh

dokolénka -e ž, *nav. v mn.* dokolénke -lénk *nogavice*, * *gamáše* = dokolénice -ic *mn.* ž; dokolénski -a -o: ~i škorenj

dokončáti -ám *gl.* končáti, dokončán -a -o; dokônčen -čna -o, dokônčnost -i ž

dokončeváti -újem, dokončeváuje -a *s*, dokončevál -ála -o, dokončeválec -lca [-lc-] *m*, dokončeválka -e [-lk-] ž, dokončeválski -a -o [-lšk-]; *tudi* dokončávati -am, dokončávanje -a *s*

dokopáti dokópljem *gl.* kopáti: dokopáli so do srede njive, dokopáli so *dokončáli so kopanje*, dokopáli so še precēj travnika, dokópál se je do visoke časti; dokopávati -am, dokopávanje -a *s*; dokopováti -újem, dokopováanje -a *s*

dokorēj *vpraš. prisl. časa = doklēj? do katere ure?*

dóktor -ja *m*, *okr. dr.*: dr. Prešéren, Poezije dr. [dóktorja] Frančéta Prešérna; dóktor -ja *m* *zdravnik*, dóktorica -e ž *zdravnica*; dóktorjev -a -o, dókatoričin -a -o, dóktorski -a -o; dóktorát -a *m* *čast, skušnja za doktorsko čast*: delati ~, pred ~om; doktoránd -a *m* *kdor je pred doktorátom*; doktorirati -am *pripravljati se za doktorát, delati skušnje za dosego dóktorske časti*

doktrína -e ž *nauk, miselni sestav*; doktrináren -rna -o *kdor preveč poudarja nauk, teorijo*, »knjižno modrost«; doktrinárec -rca *m*, doktrinár -ja *m*; doktrinárnost -i ž

dokumènt -ènta *m* *pismena priča, listina, dokaz*; dokumènten -tna -o: ~i papir; dokumentácija -e ž, dokumentáren -rna -o, dokumentárnost -i ž, dokumentirati -am, dokumentiranje -a *s*, dokumentíran -a -o, dokumentíranost -i ž

dokupíti dokúpim *gl.* kupíti, dokúp -a *m*, dokupováti -újem, dokupováanje -a *s*, dokupávati

-ávam, dokupávanje -a s; dokupoválec -lca [-lc-] m, dokupováka -e [-lk-] ž, dokupovál-ski -a -o [-lšk-]

dól [dól] *prisl. na vprašanje kam?:* gôr in dól, pójdi dól!

dól [dól] dóla m, v dólú in dólú; dólec dólca [dólac dólca] m. dólski -a -o [-ús-]; dólč -iča m, dólca -e ž; dólár -ja m, dólárica -e ž, dólárski -a -o; dóljàn -ána m, dóljánka -e ž, dóljánski -a -o

dólar -ja m *amer. denarna enota;* dólarski -a -o: ~a valuta, vrednost

dólbstí dólbec [povsod: dólbc-]. dólbi -íte! dólbel dólbla -o (+dólbil -a -o); dólbenje -a s; dólbec -bca m *kdor dolbe;* dolbník -a m *delavec in orodje;* dól-bilo -a s *orodje = dolbač* -a m. dólbnják -a m *nož za dolbenje;* dólbi -a m: kladni dolbi pri stopi; dólbiina -e ž, dólbinski -a -o, dólbiilen -lna -o [-ln-]

dólénji -a -e, dólénjec -njca m, dólénjka -e ž, dólénjski -a -o; dólnji -a -e [-ln-]; *v rabi zlasti pri kr. imenih kot razločevalni pridevnik:* Dólénja vas; *v os. imenih:* Dólénc, Dólénc *ipd.;* Dólénjsko -ega s: z Dólénjskega, na ~em, na ~o; Dólénjec -njca m, Dólénjka -e ž

dólétén -tna -o *polnoleten;* dólét-nost -i ž

dólg -á [dólug -á] m, mn. dólgóvi -óv -óvom, dólgóve in dólgé, pri dólgóvih in v dólghé, z dólgóvi; dólóg delati, v dólgóve lesti, na dólgu biti (imeti), na ~ jemati, na ~ dati; dólgováti -újem, dólgovánje -a s [povsod: dólug-] *gl. tudi dólžán* dólóg -a -o in dólóg [-úg-], *dv. tudi dólga, dólgi, v mn. tudi dólgi -é; prim. dóljsi* -a -e, *prisl. dálje, dálj, dljè;* po dólgem, na

dólgo, čez dólgo; dólgo hodíš (*časovno*), dólgó režeš (*načinovno*)

dólgčas -a m: od dólgčasa ga bo konec; *tudi:* dólóg čas, dólgega časa; dólgočasen -sna -o, dólgočasnost -i ž, dólgočasnež -a m, dólgočasje -a s; dólgočasiti -im (se), dólgočasenje -a s, dólgočasovati -ujem, dólgočasovanje -a s [povsod: dólug-]

dólgin -a m *dólóg človek,* dólginka -e ž, dólgínski -a -o [povsod: dólug-]

dólgo- [dólugo-] *v sestavi:* ~brád -áda -o, ~brádec -dca m; dól-gógláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; dólgodlák -áka -o, ~dlákec -kca m; dólgojezíčen -čna -o, ~jezíčnež -a m; dólgohláč -áča -e, ~hláčnik -a m, ~hláčnež -a m; dólgo-kljùn -úna -o; dólgookrák -áka -o; dólgookríl [-íl] -íla -o, ~krílec -lca [-lc-] m; dólgolàs -ása -o, ~lásec -sca m, ~láška -e ž; dólgolétén -tna -o; dólgolíčen -čna -o, ~líčnik -a m, ~líčnica -e ž; dólgonòg -óga -o, ~nóžec -žca m, ~nóžen -žna -o; dólgonòs -ósa -o, ~nós -ósa m, ~nósec -sca m, ~nóska -e ž; dólgo-pèt -éta -o, ~pétec -tca m; ~pétka -e ž, ~pétnik -a m; ~pétost -i ž; dólgo-píst -a -o, ~pístén -tna -o, ~pístnež -a m, ~pístnik -a m; dólgorèp -épa -o, ~répec -pca m, ~répka -e ž, ~répen -pna -o, ~rép-nica -e ž *vrsta hruške;* dólgorès -ésa -o; dólgoróčen -čna -o, ~róčnost -i ž; dólgoròk -óka -o, ~rókec -kca m; dólgoròg -óga -o, ~róžec -žca m *hrošè;* dólgosúknejž -a m; dólgotrájen -jna -o, ~trájnost -i ž; dólgo-trípen -pna -o, ~trípnost -i ž; dólgoùh -úha -o, ~úh -úha m ~úšec -šca m; dólgovéžen -zna

dolgóst

-o, ~véznost -i ž, ~véznež -a m; dolgovràt -áta -o, ~vrátnež -a m; dolgozlóžen -žna -o, ~zlóžnost -i ž
dolgóst -i ž, **dolgósten** -tna -o [povsod: doug-]
dóli prisl. na vprašanje kje?: tam dóli, tu dóli
dolihokefálen -lna -o [-ln-] *dolgo-gláv, dolihokefálnost* -i ž *dolgo-glávost, dolihokefalija* -e ž; **dolihokrán** -a -o *z dolgo lobanjo, dolihokranija* -e ž
dolína -e ž, **dolínica** -e ž, **dolínski** -a -o, **dolínast** -a -o, **dolínec** -nca m, **dolíńka** -e ž, **dolíńar** -ja m, **dolíńarica** -e ž, **dolíńarski** -a -o; **dolíńje** -a s
dolíti -íjem, **dolíj** -íjtel **dolíť** -a -o, **dolítek** -tka m; **dolív** -a m, **dolíven** -vna -o, **dolívek** -vka m, **dolívka** -e ž *posoda za dolivanje*
dolívati -am, **dolívanje** -a s, **dolíváč** -a m *posoda, doliválec* -lca [-lc-] m, **dolíváłka** -e [-lk-] ž, **dolíváłski** -a -o [-lšk-], **dolíválen** -lna -o [-ln-], **dolíváłnik** -a [-ln-] m
dolóčati -am, **dolóčanje** -a s; **dolóčeváti** -újem, **dolóčevál** -ála -o, **dolóčevánje** -a s, **dolóčeválen** -lna -o [-ln-], **dolóčeválec** -lca [-lc-] m, **dolóčeválka** -e [-lk-] ž, **dolóčeváłski** -a -o [-lšk-]
dolóčiti **dolóčim**, **dolóči** -íte! **dolóčil** -íla -o, **dolóčen** -a -o *kar se je določilo, dolóčenost* -i ž *stanje po določitvi; dolóčen* -čna -o *kar se določiti dá ali kar določa, dolóčnost* -i ž *lastnost, dolóčitev* -tve ž *dejanje in učinek, dolóčba* -e ž, **dolóček** -čka m; **dolóčilo** -a s, **dolóčilén** -lna -o [-ln-], **dolóčilnost** -i [-ln-] ž, **dolóčljiv** -íva -o *kar se določiti dá, določljivost* -i ž; **dolóčnik** -a m *indikativ, dolóčniški* -a -o *indikativen*

dolomít -a m, **dolomítski** -a -o, **dolomítov** -a -o
dolžán in dólžen -žna -o, *mn. tudi* -í -é; **dolžník** -a m, **dolžńica** -e ž, **dolžńiški** -a -o [povsod: douž-]
dolžina -e ž, **dolžínski** -a -o: ~a *mera; dólž* -í ž: *v dolž meri ...*, *v dolž in šir* [povsod: douž-]
dolžíti -ím, **dolžěč** -ěča -e, **dólži** -íte! **dolžil** -a -o, **dolžén** -ěna -o, **dolžénje** -a s, **dolžívec** -vca m, **dolžívka** -e ž [povsod: douž-]
dolžńóst -i ž, **dolžńósten** -tna -o: ~i *izvod* [povsod: douž-]
dóm **dóma** m **dómu** **dóm** *pri dómu in dómu za dómom, dv. dóma in domóva* -óv -óvoma, *mn. domóvi* -óv -óvom, *dv. dóma in domóh nad domóvi; z dóma iti (kam?), zdóma biti (kje?), zdómár* -ja m; **domá prisl. (kje?)**, **domóv prisl. (kam?)**; **dománji** -a -e, **dómen** -mna -o; **dómek** -mka m; **domár** -ja m: *za ~a biti = domáriti -im za váruha biti; domíšce* -a s, **domíščarica** -e ž *hči, ki deduje dom*
domáč -áča -e, **prisl. domáče in** *po domáče: ~ govori; domáči* -ih m -óv; **domáčín** -a m, **domáčinka** -e ž, **domáčínski** -a -o, **domáčinstvo** -a s; **domáčija** -e ž, **domáčijski** -a -o; **domáčen** -čna -o, **domáčnost** -i ž; **domáčiti** -im, **domáčenje** -a s, **domáčeváti** -újem, **domáčevánje** -a s **domála prisl. skoraj, do málega doména** -e ž *področje: moja ~*
doméniti -ménim se s kom o čem, **doméni** -te in -íte *sel doménil* -a -o in -íla -o, **doménjen** -a -o, **domének** -nka m, **domémba** -e ž, **domenítev** -tve ž
domicíl -a m *bivaljšče, domicílski* -a -o [povsod: -íl-]
dómina -e ž *igra in igrača: dobiti ~o zmagati v igri; dóminati* -am in ~ se, **dóminanje** -a s

dominij -a *m* *posest, gospostvo*;
dominijski -a -o

Domínik -a *m* *os. i.*, Domínikov
-a -o; dominikánc -nca *m*, do-
minikánski -a -o: ~i red

domínion -a *m* *samoupravna drža-
va v britanskem imperiju*; domi-
nionski -a -o

dominirati -am *vladati, biti nad*
...; dominánten -tna -o *prevla-
dujoč*, dominátnost -i *ž*, domi-
nánta -e *ž glas.*; dominácija -e
ž gospostvanje, gospostvo

dómino -a *m širok maškeradni*
plašč, maska

Dom in svet *m list*, iz Doma in
sveta, v Domu in svetu, Dom-
insvéto -a -o, dominsvéto -a -o,
dominsvéto -a -o, dominsvéto -a -o

domísliti -im, domísljen -a -o, do-
míslék -sleka [-slék-] *m*; do-
mísel [-səu] -sli *ž*, domíseln-
selna -o, domíselnost -i [-səln-]
ž; domíslíca -e *ž*, domíslíčen-
čna -o, domíslíčnost -i *ž*; domí-
sliti *si in se*

domísljati -am, ~ *si in se*, do-
mísljanje -a *s*; domísljāv -áva
-o, domísljāvost -i *ž*, domísljā-
vec -vca *m*, domísljāvka -e *ž*,
domísljāva -e *ž*; domísljevāti
-újem, ~ *si in se*, domísljevā-
nje -a *s*

domísljija -e *ž*, domísljív -íva -o,
domísljívost -i *ž*, domísljívéc
-vca *m*, domísljívka -e *ž*, do-
mísljíjski -a -o

domnévati -am, domnévanje -a *s*,
domnéva -e *ž*, domnéven -vna
-o, domnévnost -i *ž*

domo -v *sestavi*: domobránec -nca
m, ~bránski -a -o, ~bránstvo
-a *s*; domoljub -a *m*, ~ljúben
-bna -o, ~ljúbnost -i *ž*, ~ljúbje
-a *s*; domoródec -dca *m*, ~ró-
den -dna -o, ~ródnost -i *ž*; do-
motóžen -žna -o, ~tóžje -a *s*,
~tóžnost -i *ž*; domoznánstvo
-a *s*, ~znánski -a -o

domováti -újem, domovánje -a *s*,
domovalíšče -a *s*, domoválec
-lca [-úč-] *m*, domováka -e
[-úk-] *ž*, domoválski -a -o
[-úsk-]; domóven -vna -o, do-
móvje -a *s*, domóvnica -e *ž*,
domóvník -a *m*, domóvníški -a -o

domovína -e *ž*, domovínski -a -o,
domovínstvo -a *s*, domovínec
-nca *m*, domovínka -e *ž*; domo-
vinoznánstvo -a *s*, domovino-
znánski -a -o

Dón -a *m l. i. reke*, dónski -a -o:
~i kozaki, roman Tihi Don

donášati -am, donášanje -a *s*;
donášálec -lca [-áú-] *m*, donášál-
ka -e [-áú-] *ž*; donášáč -a *m*

doněsti -em *gl. něsti*; donesèn
-ěna -o, doněsek -ska *m*

doněti doním, dóni -íte! doněč
-ěča -e, doněl in dónel -éla -o,
doněnje -a *s*; dón -a *m glas*,
doněčnost -i *ž*

Don Juan Don Juana [*donhván*]
m špan. os. i., Don Juanov -a -o,
donjuánski -a -o, donjuánščina
-e *ž*, donjuánstvo -a *s*

Don Kihót Don Kihóta *m špan.*
os. i., Don Kihótov -a -o: ~e
pustolóvščine; donkihótski -a
-o: ~i boj, donkihótščina -e *ž*

donosíti donósím *gl. nosíti*, do-
nóšen -a -o; donós -ósa *m*, do-
nóšen -sna -o, donósnost -i *ž*;
donóšenček -čka *m*, donóšenka
-e *ž*; donosíteľ -a *m*, donosíte-
ljica -e *ž*, donosíteľjski -a -o;
donosílec -lca [-lc-] *m*, dono-
síлка -e [-lk-] *ž*, donosílski -a -o
[-lšk-]

*dopásti dopádem (se) *ugajati*,
všet biti, pogódu ali *po volji biti*;
*dopaděnje -a *s* (+ dopada-
jěnje -a *s*) *veselje, užitek, ugod-*
je; *dopáden -dna -o, *dopad-
ljív -íva -o *všet, pogódu, pri-*
kupen; *dopadljívost -i *ž*; *do-
pádati -am (se), *dopádanje -a *s*

dopisati

dopisati *in* dopisáti dopišem *gl.* pisati; dopís -isa *m*, dopísen -sna -o: ~a knjiga; dopísniča -e *ž*, dopísnik -a *m*, dopísniški -a -o, dopísje -a *s*, dopísek -ska *m*
dopisováti -újem, dopisovánje -a *s*, dopisoválec -lca [-lc-] *m*, dopisováčka -e [-lk-] *ž*, dopisoválski -a -o [-lšk-]
doplačáti *in* doplačáti -pláčam *gl.* plačati, doplačílo -a *s*, doplačílen -lna -o [-ln-], doplačník -a *m*, dopláča -e *ž*
doplačeváti -újem, doplačevánje -a *s*, doplačeválec -lca [-lc-] *m*, doplačeváčka -e [-lk-] *ž*, doplačeválski -a -o [-lšk-]
dopóldan dopóldne *in* dopóldnéva [-ud-] *m*: ves dopóldan, od dopóldne *ali* dopóldnéva; dopóldne -éva *s*: vse dopóldne, od dopóldnéva do večera; *na vprašanje kdaj? je prisl.*: dopóldne: ~ ne hôdil dopóldánji -a -e, dopóldánski -a -o, dopóldnéven -vna -o [-oɥd-]
dopolníti -pólnim [povsod: -oɥn-], dopólni -íte! dopólnil -íla -o, dopólnívši, dopólnjen -a -o, dopólnjénje -a *s*, dopólnitev -tve *ž*, dopólnilo -a *s*, dopólnilen -lna -o [-ltn-], dopólnítven -a -o [-tvæn-]
dopolnjeváti -újem [povsod: -oɥn-] dopólnjevánje -a *s*, dopólnjeválec -lca [-lc-] *m*, dopólnjeváčka -e [-lk-] *ž*, dopólnjeválski -a -o [-lšk-]
dopovédati dopovém *gl.* povédati; dopóved -i *ž*, dopóveden -dna -o, dopóvednost -i *ž*, dopóveden -dna -o = dopovedljív -íva -o, dopóvednost -i *ž* = dopovedljívost -i *ž*, dopovédek -dka *m*, dopovédkov -a -o
dopovedováti -újem, dopovedovánje -a *s*, dopovedoválec -lca [-lc-] *m*, dopovedováčka -e [-lk-] *ž*, dopovedoválski -a -o [-lšk-]

dopréci dopréžem, doprézi -tel doprégel -gla -o, dopréga -e *ž*, dopréžen -žna -o
doprinésti -em, doprinòs -òsa *m*, doprinášati -am, doprinášanje -a *s*, doprinašálec -lca [-lc-] *m*, doprinašálka -e [-lk-] *ž*
dopršen -sna -o: ~a podoba, dopršje -a *s*
dopustíti -ím *gl.* pustíti, dopuščen -éna -o, dopuščenje -a *s*, dopuščenost -i *ž*; dopúst -a *m*, dopústen -tna -o, dopústnost -i *ž*, dopústnik -a *m*, dopústnica -e *ž* *oseba in listina*; dopustljív -íva -o, dopustljivost -i *ž*; dopustílo -a *s*, dopustílen -lna -o [-ln-], dopustítev -tve *ž*; dopúščati -am, dopúščanje -a *s*
dorásti dorástem, dorástel -tla -o *in* dorásel -sla -o: + dorástel *ali* dorásel čému = *biti kos čemu*; doráščen -a -o: doráščen = dorásel = dorástel les; doráslost -i *ž* = doráščenost -i *ž*; dorástek -tka *m*; doráščati -am, doráščanje -a *s*
dórski -a -o: ~i slog, ~o narečje; Dóris Dóride *ali* Dórida -e *ž* *kr. i. stare grške pokrajine*; Dórec -rca *m*
doséči doséžem, *gl.* seči, doségel -gla -o, doséžen -a -o, doséženost -i *ž*, doséžen -žna -o, doséžnost -i *ž*; doséž doséga *m*, doséžek -žka *m*, doséga -e *ž*
dosedánji -a -e, dosedánjost -i *ž*; dosedájšnji -a -e
dosegamál [-màɥ] *prisl.* *dostej* doségati -am *in* dosézati -am, doséganje *in* dosézanje -a *s*, doségljív -íva -o, dosegljívost -i *ž*, dosegljáj -a *m*
doselíti dosélim (se) *gl.* selíti, doséljen -a -o, doséljenec -nca *m*, doséljenka -e *ž*, doséljenski -a -o, doselítev -tve *ž*, doselítven -a -o [-tvæn-], dosélec -lca [-lc-] *m*

doseljvati -ujem, doseljvâl -ála -o, doseljvânje -a s, doseljvâlec -lca [-lc-] m, doseljvâlka -e [-tk-] ž, doseljvâlen -lna -o [-ln-]: ~a politika

dosihdôb *prisl.*, dosihmâl [-mâu] *prisl.* *doslej*

doskakâti doskakêcem, doskakâti -am *in* doskakâljem = doskakovâti -ujem, doskakovânje -a s, doskakoválec -lca [-lc-] m, doskakováika -e [-tk-] ž, doskakoválen -lna -o [-ln-]

doskočiti doskočim *gl.* skočiti, doskôk -ôka m, doskôkoma *prisl.*, doskôčen -čna -o, doskôčnost -i ž, doskočljiv -íva -o, doskočljivost -i ž, doskočišče -a s

doslédem -dna -o, doslédnejši -a -e; doslédnost -i ž, doslédnež -a m; *prisl.* doslédno, doslédneje *doslēj prisl.*, doslējšnji -a -e

***doslóven** -vna -o *dobesédem, po besedi*; *doslóvnost -i ž *dobesédnost*

doslúžiti -im *gl.* služiti, doslúžen -a -o, doslúženost -i ž, doslúženec -nca m, doslúženka -e ž; doslúžen -žna -o, doslúžnost -i ž, doslúžba -e ž, doslúžitev -tve ž **dosmrten** -tna -o: ~o zavarovanje (+*dožoljenjsko*), dosmrtní -na -e ž

dosorēj *prisl.* *do edaj*

dospéti dospém *gl.* spéti, dospél -éla -o, dospélost -i ž; dospévati -am, dospévanje -a s

dostájati -am *in* -jem: ~ se česa = *zadevati kaj*; kar se mene dostaja, kar se dela dostaja; dostájati se koga = *spodobiti se komu*

dostâti 1. dostojím -íš, dostój -te! dostâl -a -o *vzdržati, vztrajati*: kateri do konca dostojí; *spodobiti se*: dostojí mi; 2. dostânem, dostâni -íte! dostâl -ála -o *prestatí, dovršiti, zadostovati*; + dostâti kazen = *prestati, odslúžiti kazen*

dostâviti -im, dostâvil -a -o, dostâvljen -a -o; dostâva -e ž, dostâvek -vka m, dostavljiv -íva -o, dostavljivost -i ž, dostâven -vna -o, dostâvnost -i ž, dostâvnína -e ž; dostâvljati -am, dostâvljanje *in* dostavljânje -a s, dostavljávec -vca m, dostavljávka -e ž, dostavljávski -a -o

dôsti *prisl.*: ~ ljudi, kruha; od ~ strani, na ~ krajih, z ~ stvarmi; ~ dober, ~ blízu, ~ natánčno, ~ nad sto, ~ kupúje, ~ piše; dôstikrat *prisl.*: ~ govori, ~ ne zna; dôstikraten -tna -o: ~ gôst, ~a pošta

dostójen -jna -o, dostójnost -i ž, dostójanstvo -a s, dostójanstven -a -o [-tvân-], dostójanstvenik -a [-tvân-] m, dostójanstvenica -e [-tvân-] ž

Dostojévski -skega m *os. i. rus. pisatelja*, romani Dostojévskega, (+Dostojévskijevi romani)

dostôp dostôpa m, dostôpen -pna -o, dostôpnost -i ž

dôšlec dôšleca [-šlac-] m *gl.* doiti **doštéti** doštéjem *gl.* štéti; doštét -a -o; doštétje -a s, doštéva -e ž, doštévek -vka m, doštéven -vna -o, doštévnost -i ž, doštévati -am, doštévanje -a s, doštéválnica -e [-ln-] ž

dôta -e ž, dotâcija -e ž *odmerjeni znesek*, dotâcijski -a -o: ~i znesek, ~a vsota; dotírati -am *đajati (letno) podpora*, dotíranje -a s **dotâkníti** dotâknem se, dotâkni -íte se! *in* -tâkni -te! dotâkníl -íla -o *in* -tâkníl -a -o, dotâknjen -a -o, dotâknjenost -i ž, dotâknívši -e ž, dotâkljív -íva -o, dotâkljívost -i ž [*nepoud. povsod*: -tak- *in* -tâk-]; *gl.* *tudí* dotâkati

dotéči dotêcem *gl.* téči: 1. ~ koga *dohiteti*, 2. dotéči kam *priteči*, 3. vino dotêce = *potêce*; dotêk

dotedánji

-éka *m*, dotêklost -i *ž*, dotêkati -am, dotêkanje -a *s*
dotedánji -a -e *k* *prisl.* do tedaj
dotehdôb *prisl.* = dotehmâl [-mâu]
prisl. do zdaj, doslej
⁺**dotičnik** -a *m* = *tisti*; ⁺dotičen-čna -o = *tisti*: ~i, ki je pozabil dežnik = *tisti*..., ~o osebo dobro poznamo = *tisto*...; ⁺dotičnik je bil tujec = *tisti* je bil tujec; *slov. pomen in rabo tega korena gl. pod dotikati se*
dotikati -am *in* dotičem se, dotikanje -a *s*, dotikálen -lna -o [-ln-], dotikálo -a *s*, dotikalnica -e [-ln-] *ž*, dotikalíšče -a *s*, dotikalíščen -ščna -o: ~a razdalja *geom.*; dotík -a *m*, dotíka -e *ž*, dotíčen -čna -o: ~a ploskev dveh likov; dotičnost -i *ž*, dotíkljaj -a *m*
dotistihmâl [-mâu] *prisl. do takrat*
dotlêj *prisl.*, dotlêjšnji -a -e
dotočiti dotóčim *gl.* točiti, dotóčen -a -o; dotók -óka *m*, dotóčen -čna -o: ~a cev, dotočítev -tve *ž*, dotóčnica -e *ž*; dotákati -am, dotákanje -a *s*
dotúkajšnji -a -e *k* *prisl.* do túkaj
doučen -čna -o: ~o pismo
douméti doumém, doumi -íte! doumel *in* doumèl -éla -o; doum -a *m*, doumén -mna -o, doumnost -i *ž*, doumljiv -íva -o, doumljivost -i *ž*; doumíti -im (se), doumljen -a -o, doumljenost -i *ž*, doumítev -tve *ž*
dovájati -am, dovájanje -a *s*, dovajálec -lca [-lc-] *m*, dovajálka -e [-lk-] *ž*, dovajálen -lna -o [-ln-], dovajálnost -i [-ln-] *ž*
dovázati -am, dovážanje -a *s*, dovozíti dovozím *gl.* vozíti, dovožen -a -o, dovoženost -i *ž*; dovoz dovoza *m*, dovožen -zna -o, dovožnost -i *ž*, dovozník -a *m*, dovoznica -e *ž* *oseba*, dovoznica -e *ž* *listina*, dovožen -zna -o, dovozníški -a -o, dovožnja -e *ž*

dovêsti dovêdem *gl.* vêsti, dovêl dovêla -o *in* dovêdel dovêdla -o, dovedèn -êna -o, dovedênost -i *ž*
dovodíti dovódim *gl.* vodíti, dovôd dovôda *m*, dovóden -dna -o, dovódnost -i *ž*, dovódnica -e *ž*, dovódník -a *m*
dovolíti -vólim *gl.* volíti; dovoljen -a -o, dovoljenost -i *ž*, dovoljênje -a *s*, dovolítev -tve *ž*, dovolílo -a *s*, dovolílen -lna -o [-ln-], dovolílnica -e [-ln-] *ž*, dovoljeváti -újem, dovoljevánje -a *s*; dovoljeválec -lca [-lc-] *m*, dovoljeválka -e [-lk-] *ž*
dovôlj *prisl. dôsti*, dovóljen -ljna -o, dovóljnost -i *ž*
dovršíti -ím, dovrši -íte! dovršíl -íla -o, dovršèn -êna -o, dovršênost -i *ž*; dovršèn -šna -o, dovršnost -i *ž*, dovršítev -tve *ž*; dovršník -a *m*, dovršníški -a -o; dovršílo -a *s*, dovršílen -lna -o [-ln-]; dovršévati -újem, dovršévánje -a *s*, dovršéválka -e [-lk-] *ž*, dovršéválec -lca [-lc-] *m*, dovršéválski -a -o [-lšk-], dovršéválen -lna -o [-ln-]
dovtíp -a *m* *šala*, dovtípen -pna -o *šaljiv*, dovtípnost -i *ž* *šaljivost*, dovtípež -a *m* *šaljivec*
dovzéten -tna -o, dovozétnost -i *ž*
dóza -e *ž*: ~ za cigarete; *med. mera v zdravilstvu*: zdravílna ~, ~ strúpa; dozírati -am *spravljati zdravila v doze, odmérili, odlehtati*; dozíranje -a *s*
dozdévati -am se, dozdévanje -a *s*, dozdéva -e *ž*, dozdéven -vna -o, dozdévnost -i *ž*, dozdévek -vka *m*
dozídati -am, dozídava -e *ž*, dozídek -dka *m*, dozídanost -i *ž*; dozídávati -am, dozídanje -a *s*
doznáti -ám *gl.* znáti *zvedeti*, doznánje -a *s*
dozoréti -ím, dozôri -íte! dozôrel -éla -o: ~ mož, ~a pšenica; dozorélost -i *ž*; dozorévati -am, dozorévanje -a *s*

dozoríti -fm (se), dozôri -íte! do-
zôril -íla -o, dozorjèn -èna -o:
sv. Jakob žito dozori (je dozô-
ril), vročina ga je dozorila; pre-
hitro dozorjèno zrno je drobno;
dozorjènost -i ž, dozorilo -a s,
dozorítev -tve ž

dóž dóža m: beneški dóži; dóžev
-a -o: ~a palača; dóževski -a
-o: ~a čast

dožéti dožánjem, doznjì -íte! in
dožánji -íte! dožèl -éla -o, do-
žét -a -o, dožétje -a s, dožétev
-tve ž, dožétek -tka m; dožet-
vína -e ž = dožétnica -e ž *praz-
novanje žetve*, dožetnják -a m,
dožínjati -am: ravno dožínjamo
doživéti -fm, dožívi -íte! doživèl
-éla -o, doživèlost -i ž, doživét
-a -o, doživétje -a s: veselo ~,
~ 60 let, zavarovánje za ~;
doživétost -i ž; dožítí -íjem, do-
žítje -a s, dožíték -tka m; do-
življati -am, doživljanje -a s,
doživljáj -a m

Dráč -a m *kr. i. mesta*, dráški -a
-o: ~a luka

dráč -a m *plevel*, dráčnat -a -o;
dráče -a s

drág -a -o in dragó, *dv. drága -i
in dragá -í, mn. drági -e in
dragí -é; drážji -a -e; prisl.
dragó, dráže*

drága -e ž 1. *struga, kolanja, ozka
dolina*, Drága pri Bégunjah na
Gorénjskem; 2. *železen drog za
vrtanje v kamen*; drágast -a -o:
~ svet = *kolanjast*; drážica -e
ž, dražévka -e ž, dražínast -a -o,
drážnat -a -o; drážiti -im *drage
delati*

drádec -gca m, drágica -e ž, dra-
gínja -e ž, dragínjski -a -o; dra-
góta -e ž, dragóst -i ž, dragó-
ten -tna -o; dragína -e ž, dra-
gotína -e ž, dragotínar -ja m,
dragotínarica -e ž, dragotinár-
nica -e ž, dragotinárstvo -a s,

dragotínje -a s; dragúlj -a m,
dragúljar -ja m; Drágotin -a
m os. i.

drago- *v sestavi*: dragocén -a -o,
dragocènost -i ž; dragoléten -tna
-o, dragolétnik -a m *veržnik*;
dragoljub -a m, dragoljúbec -bca
m; dragovóljen -ljna -o
dragónc -nca m, dragónski -a -o
dráhma -e ž, *mn. dráhme -hem
[-həm]*, dráhemski -a -o *[-həm-]*
drájna -e ž, drájmati -am, dráj-
nanje -a s

Drákon -a m os. i. *atenskega po-
stavodajalca*, Drákonov -a -o;
drakónski -a -o *oster, trd, krut*:
~e odredbe, ~i ukrepi

dráma -e ž, drámski -a -o: ~o
gledališče, ~i igralci, ~a upri-
zoritev; dramátski -a -o = dra-
mátičen -čna -o: ~o slovstvo,
dramátičnost -i ž, dramátika
-e ž *vrsta pesništva*; dramátik -a
m *kdor piše drame*; dramatizi-
rati -am, dramtizácija -e ž,
dramatizíranje -a s; dramatúrg
-a m, dramatúrški -a -o, drama-
turgija -e ž

dramiti drámim, drámi -íte! drá-
mil -íla -o, drámljenje -a s,
drámílo -a s, drámílen -lna -o
[-ln-], drámílec -lca [-lc-] m,
drámílka -e [-lk-] ž, drámílski
-a -o [-lšk-]

drápati -am in drápljem, drápaj
-tel in dráplji -tel drápanje
-a s, drápalec -lca [-lc-] m;
drápavica -e ž (*bolezen*), dráp-
niti -nem, drápnjen -a -o
drapírati -am *v gubé nabrati, za-
streti*; drapíranje -a s, drape-
rija -e ž *zastor, zavesa*; drape-
rjiski -a -o: ~a scena

drásati -am *razvezati, raztrgati, raz-
parati*; dráska -e ž *praska na
koži, razporek*; dráskav -a -o;
drásniti -nem

drástičen -čna -o *nazoren, izrazil*,
oster, grob; drástičnost -i ž

drástiti

drástiti -im, drástenje -a s, drástnik -a m *kujskač*

* drát dratú in dráta m *žica, dv. dratóva, mn. dratóvi -óv; drátén -a -o žičen: ~o sito, drátast -a -o žičast*

dráv dráva m *prisad*

Dráva -e ž l. i. *reke in vrste cigaret; drávski -a -o: ~i breg, ~i most; cigareta Dráva: 5 (cigaret) Dráva, kadim (cigarette) Dráva, (cigarette) Dráva so močné, z (s cigaretami) Dráva mi postrezi!*

dražiti -im, draži -íte! dražèč -éča -e, dražil -ila -o, draženje -a s, (z)dražba -e ž, dražbar -ja m, dražbarica -e ž, dražbarski -a -o; dražilo -a s, dražilen -lna -o [-ln-], dražilnost -i [-ln-] ž; draživ -a -o, draživec -vca m, draživka -e ž, draživski -a -o; dražljiv -íva -o, dražljivost -i ž; dražljivec -vca m, dražljívka -e ž, dražljáj -a m, dražljájski -a -o; dražest -i ž, dražesten -tna -o

dražiti -ím, draži -íte! dražèč -éča -e, dražil -a -o, draženje -a s, dražba -e ž, dražben -bena -o [-bən-], dražilec -lca [-lc-] m, dražilka -e [-lk-] ž, dražilski -a -o [-lsk-]

drča -e ž, drčati -ím, drči -íte! drčé, drčèč -éča -e, drčal -ála -o, drčanje -a s, drčar -ja m, drčarica -e ž, drčarski -a -o

drdra -e ž, drdrati -ám, drdrāj -ájte! drdrál -ála -o, drdránje -a s; drdrálo -a s, drdráč -a m; drdrāv -áva -o, drdrávec -vca m, drdrávka -e ž, drdrávski -a -o

dreadnought -a [drédnot] m *velika bojna ladja*

drégati in drézati -am, dréganje -a s, drégavt -a m; drégniti -nem, drégnjen -a -o, drég -a m = dregljáj -a m

dremáti in drémati, drémam in drémljem, drémaj -ájte! in drémlji -íte! drémal -ála -o, dremánje -a s; dremāv -áva -o, dremávec -vca m, dremávka -e ž, dremávica -e ž, dremávost -i ž; dremák -a m, drémar -ja m, drémarica -e ž, drémavt -a m, dremávs -a m, dremálo -a s; drémež -a m; dremljáti -ám, dremljánje -a s, dremljāv -áva -o, dremljávec -vca m, dremljávka -e ž, dremljiv -íva -o, dremljivost -i ž; dremôta -e ž, dremôten -tna -o, dremôtnost -i ž, dremôtec -tca m; dremúh -a m, dremúša -e ž, dremúhati -am, dremúhanje -a s

drem dréna m, drénov -a -o: ~ grm; drénovec -vca m, drénovka -e ž, drenovína -e ž, drenováča -e ž = drenjáča -e ž, drenúlja -e ž, drénovje -a s
drenáza -e ž, drenážen -žna -o, drenážirati -am = drenirati -am, drenážiranje -a s = dreniranje -a s; drén -a m *med. odvajalo, izsuševalo*

+ drénj drénja m, v drénju *gneča, prerivanje*; +drénjati -am se *gnesti se, prerivati se, tlačiti se*; +drénjanje -a s *prerivanje, gneča, stiskanje*

drés -a m *športna obleka*
drésen -sna m *ime rastlin, vrsta cvetov: ajda gre v drésen*

dresirati -am *vadili, úriti (živali); úrjenje*; dresúra -e ž *mehanična vaja, úrjenje*; dresiranje -a s, dresér -ja m, dresérski -a -o

dréta -e ž *čevljarska posmoljena nit: vleči ~o smrétati*

dréti dèrem, dri dríte! in dèri -íte! deróč -óča -e, derèč -éča -e: ~a voda, z derèčimi valovi (*Prešeren*); drl [drú] díla -o, (o)drt -rta -o; drtje -a in drtjè -à s, drénje -a s; dréti dèrem se, ne dèri se! ne deríte se! —

- deráč -a m, dérec -rca m: konjedérec -rca m; dérež -a m, derúh -a m
- dreváča -e ž *vrsta sekir* = drevenica -e ž = drevnica -e ž = drevnjáča -e ž
- drevák -a m *iz debla iztesan čoln*
- dreváríti -im *držati za drevo (pri oranju)*, drevárjenje -a s, drevár -ja m, drevarica -e ž
- drevenéti -ím, drevenèl -éla -o, drevenènje -a s, drevenélost -i ž; drevénc -nca m
- drevénka -e ž *mérnik, žitna mera*
- dreví *prisl. danes zveter, drévišnji* -a -e
- drevíti -ím, drevèč -éča -e, drévi -íte! drevíl -a -o: pes dreví divjačino, vihar dreví valove, pred seboj dreví Bošnjake, nesreča dreví človeka; ~ se: oblaki so se drevíli, *gl. drvíti*
- drevó drevésa s, drévce -a s *in drevésce* -a s *in drevéšček* -ščka m; drevčén -sna -o, drévnat -a -o, drevén -a -o, dréven -vna -o, drevésast -a -o; drevésnica -e ž, drévje -a s, drevnína -e ž, drévjiče -a s, drevésničar -ja m
- drevoréd -éda m *nasad*, drevorédén -dna -o
- drežnjáti -ám v koga *sílti v koga, vmešavati se v govorjenje*; drežnjálo -a s *siten človek, sitnež*; drežnja -e ž; drežáti -ím na kaj *prežati na kaj*, drežálec -lca [-lc-] m, dréznik -a m
- drgájsati -am, drgájsanje -a s
- drgál [-áuj] -i ž, *nav. mn. drgáli* -áli *tonzila, mandelj*; drgávica -e ž *vnetje mandljevo*; drgálke -áik [-áuj] ž *mn.*
- drgati -am, drganje -a s, drgálo -a s, drgálnik -a [-áuj] m (*orodje*), drgálen -lna -o [-ln-], drgáč -a m *oseba*
- drgetáti -tám *in drgéčem*, drgetáj -ájte! drgetáje, drgetál -ála -o, drgetánje -a s, drgèt -éta m, drgètec -tca m; drgetáv -áva -o, drgetávec -vca m, drgetávka -e ž, drgetávski -a -o, drgetálo -a s
- drgniti -nem, drgnjenje -a s
- drhál [-áuj *in -ál*] -i ž
- drhtéti -ím, drhtí -íte! drhté, drhtèč -éča -e, drhtèl -éla -o, drhtènje -a s; drhtáv -áva -o, drhtávica -e ž, drhtávec -vca m
- dričati -am (se), dričanje -a s, driča -e ž = dričálnica -e [-ln-] ž; dričkati -am se *otr.*
- dril [-íl] -a m *brezdušno, mehanično vájenje, úrjenje, učenje*
- driska *in drísta* -e ž, drískav -a -o *in drístav* -a -o, drískavica *in drístavica* -e ž, drískavec *in drístavec* -vca m, drískavka *in drístavka* -e ž; drískati *in drístati* -am; drísljáti -ám, drísljáj -ájte! drísljál -ála -o, drísljánje -a s, drísljáv -áva -o, drísljávec -vca m, drísljávka -e ž
- dristíti -ím *klistirati*, drísti -íte! drístil -a -o; drístlja -e ž, drístilo -a s, drístílen -lna -o [-ln-]
- dřkati -am (se) *drsati se*, dřkanje -a s; dřka -e ž, dřkalica -e *nav. mn. dřkalice* -lic ž *drsálice*, drkálnica -e [-ln-] ž *drsálnica*, drkálšče -a s, dřkavec -vca m, dřkavka -e ž, dřkavski -a -o; drkljáti -ám, drkljáj -ájte! drkljál -ála -o, drkljánje -a s, dřkniti -nem, dřk -a m
- dřkelj -klja m *krepelo*
- drmásiti -ím, drmásenje -a s, drmásča -e ž
- drmati -am *in drmljem*, drmanje -a s, drma -e ž
- drn -a m *trata, ruša*: čez drn *in strn*; drnàt -áta -o, drnàten -tna -o, drnovít -a -o, drnàst -a -o, drnína -e ž, drnínast -a -o, drnje -a s = drnovje -a s; drncati -am = drnováti -újem,

drnjóhati

- drnár -ja *m* = drnorézec -zca
m kdor drn reže
- drnjóhati -am *smrčati*, drnjóh-
nje -a *s*
- drnoselj -slja *m vrsta sadja*
- drób -a *in* dróbú *m*, v dróbu *in*
dróbu; dróbén -a -o: ~e klo-
base; dróbje *in* drobóvje -a *s*,
drobovína -e *ž*
- dróbčen -cena -o [-cən-], dróbčken
-a -o [-kən-] ali dróbčkan -a -o
- dróbec -bca *m*, dróbčec -čeca
[-čac-] *m*, dróbelj -blja *m*, dro-
bič -iča *m*, dróběž -a *m*, drob-
ljánec -nca *m*, drobljanček -čka
m, drobljančast -a -o
- dróbén -bna -o *in* drobèn -bnà -ó
in drobán dróbna -ó; *dol. oblika*
dróbni -a -o; *prisl.* drobnó,
drobnéje; na dróbno prodajati,
raztrgati; drobnóst -i *ž*, drobn-
nína -e *ž*, drobnóta -e *ž*
- drobír -ja *m*, drobíren -rna -o,
drobíriti -im (se); drobírje -a *s*,
drobírst -a -o
- drobítí -ím, dróbi -íte! (z)drob-
ljèn -éna -o, drobé, drobčč -éča
-e, drobíl -a -o, droblijénje -a *s*,
drobítev -tve *ž*; drobílec -lca
[-tvc- *in* -ilc-] *m* = drobáč -a *m*
kdor drobi, stroj za droblijénje;
drobívec -vca *m košček, drobec*:
~ kruha; drobívka -e *ž vrsta*
jabolk; drobílen -lna -o [-ln-],
drobilnica -e [-yn-] *ž vrsta se-*
kire, drobljiv -íva -o, drobljí-
vost -i *ž*
- drobíž -a *m*, drobížiti -im, drobí-
ženje -a *s*, drobížen -žna -o,
drobížnica -e *ž*, drobížek -žka
m šibak otrok
- drobnéti -ím *drobán postajati, drob-*
nó hoditi; drobnèl -éla -o, drobn-
nénje -a *s*; drobentéti -ím, drobn-
entèl -éla -o, drobenténje -a
[-bən-] *s*
- dróbnica -e *ž skupno ime za ovce*
in kozé, dróbniški -a -o; drobn-
nica -e *ž necepljena hruška ali*
- češnja in njun sad*, drobníčen
-čna -o: ~ sad, ~a veja
- drobník -a *m kamen*
- drobnják -a *m bot.*, drobnjákov
-a -o: ~a potica
- drobnjáva -e *ž*, drobnjaríja -e *ž*
- drobno- *v sestavi*: drobnoblagó-
ven -vna -o, drobnocvéten -tna
-o; drobnogláv -áva -o, ~glá-
vec -vca *m*; drobnoglèd -éda *m*,
~gléden -dna -o; drobnolíčen
-čna -o, drobnolíst -a -o, ~lí-
sten -tna -o; drobnómèr -méra
m, ~mèren -rna -o; drobnoòk
-óka -o; drobnopeščen -a -o;
drobnoròk -róka -o; drobnoslí-
kár -ja *m*, ~slikárstvo -a *s*;
drobnozín -a -o
- drobtína -e *ž*, drobtínovka -e *ž*
juha iz drobtin (+drobtínova);
drobtínje -a *s*, drobtíniti -im,
drobtínjenje -a *s*, drobtínčiti
-im, drobtínčenje -a *s*, drobtínčar
-ja *m kdor drobtínči*,
drobtínčarski -a -o, drobtínčar-
stvo -a *s*; drobtínica -e *ž*, Slom-
škove Drobtínice *mn. ž*, drobt-
tínčar -ja *m kdor se zadovolji*
z drobtínicami, sodelavec Drobt-
tinic; drobtínčarstvo -a *s naspr.*
velikopoteznosti
- dróčiti -im, dróčkati -am, dróč-
niti -nem, dróčnik -a *m možnar*
- dróg -a *in* -á *m, mn. drogóvi -óv*,
po drogóvih *in* po drogéh, z
drogóvi *in* drogmi: telovadni ~;
drógati -am, dróganje -a *s*,
drógniti -nem; drózatí -am, dró-
zanje -a *s*; drožiti -ím, dróži
-íte! drožíl -a -o, drožénje -a *s*
- drogeríja -e *ž*, drogeríjski -a -o,
drogíst -a *m*, drogeríst -a *m*
- drók -a *m tolkač*, drokálnik -a
[-yn-] *m*, drókati -am, dróka-
nje -a *s*, drókniti -nem; *gl. tudi*
dróčiti
- dromedár -ja *m*, dromedárjev -a
-o, dromedárski -a -o

dróplja -e ž, *rod. mn.* drópelj [-pəlj], dróplji -a -e *in* drópljin -a -o, drópeljski -a -o [-pəlj-]
 dróžg *in* dróžd -a m, dróžgov *in* dróždov -a -o
 dróžgati -am, dróžganje -a s, dróžga -e ž, dróžgalica -e ž, dróžgalnik -a [-ʏn-] m, droz-gálo -a s
 droží ž *mn.* droží -ém -í -éh -mí drožjé ž *mn.* -á -àm -é -àh -ámi, drožén -a -o, drožénka -e ž, drožjár -já m *kdor drožjé prodaja*, drožnát -áta -o, drožast -a -o
 drpáliti -im *hitro, neugnano delati, sem in tja hoditi*; drpáljenje -a s, drpálast -a -o, drpálež -a m
 drsáti -am (se), drsáje, drsanje -a s, drsa -e ž: drsa -u poje = *podrsáva z ного*; drsálo -a s, drsálka -e [-lk-] ž, drsálca -e ž, drsálnica -e [-ln-] ž; drsálec -lca [-lc-] m, drsáč -a m
 drséti -im, drsi -íte! drsél -éla -o, drséc -éca -e, drsénje -a s, drsén -snà -ó, drsnost -i ž
 drskáti -am, drskanje -a s, drskétáti -ám, drskétanje -a s, drskèt -éta m, drskniti -nem = drsniti -nem, drskáč -a m *zool.*, drska-nica -e ž
 drstítí -im se, drsté se, drsti -íte se! drstíl -a -o, drsténje -a s, drstítev -tve ž, drstilo -a s, drstníca -e ž, drstílnica -e [-ln-] ž: umetna ~
 drúg -a *in* -á m: biti komu za ~a na svatbi; *mn.* drugóvi -óv; drugóv -a -o: ~a skrb; družica -e ž, družičin -a -o: ~a obleka; drugováti -ujem komu na svatbi, v delu; drugovánje -a s
 drúg -a -o *nedol. z.*: drug veter vleče, ves drug je, nobeden drug ne pojde z mano, kdo drug, kaka druga, kaj drugega; drug drugemu pomagata, drug drugega vlečeta, drug za drugim odhajajo; *v takih zvezah lahko*

stoji tudi eden drugega itd.; drugo (eno) k drugemu = *po-vprečno, počez*
 drugáčen -čna -o; *prim.* drugáč-nejši -a -e; *pres.* vse drugáčen -čna -o *ali* ves drugáčen, vsa drugáčna, vse drugáčno; drugáčnost -i ž; *prisł.* drugáče: ni tako, drugáče je; tako govori, drugáče dela; mólci, drugáče (*sicer*) boš tepen
 drugám *prisł. na vprašanje kam?*: grem drugám
 drúgi -a -o *vrst. štev. ima samo določno obliko*: ti si, prvi, kdo je drugi? drugi ne pojde z mano, samo prvi; drugéc -gca m *drugi čebelni roj*
 drúgič *prisł.*, vdrúgič = v drúgo = drugíkrat *prisł.*, drúgi krát, drúge krátí; drugokrátén -tna -o, drugokráténost -i ž; drugóč *prisł.*
 drugjé *prisł. na vprašanje kje?*: živi drugjé
 drugo-*v sestavi*: drugojezičen -čna -o, ~jezičenost -i ž; drugópis -ísa m, ~písen -sna -o; drugoróden -dna -o, ~ródnost -i ž; drugorojênc -ncea m; drugostránski -a -o, ~stránstvo -a s; drugospôlen -lna -o [-ln-], ~spólnost -i [-ln-] ž; drugošólec -lca [-lc-] m, ~šólka -e [-lk-] ž, ~šólski -a -o [-lšk-]; drugovéréc -rca m, ~vérka -e ž, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s; drugovršten -tna -o
 drugód *prisł. na vprašanje kod?*: povsód drugód, od drugód pri-ti, nekod drugód je
 drugóten -tna -o, drugótnost -i ž *druid -a m keltski duhovnik, dru-ídski -a -o*
 drúščina -e ž: dobra ~, prijetna ~, ~o delati komu, biti komu za ~o, drúščinski -a -o
 drúštvo -a s, drúštven -a -o [-tvøn-], drúštenik -a m, drú-

drůžba

štvěnica -e ž, družtvenína -e ž [*povsod: -tvən-*]; družtšovátí -ujem, družtšovál -ála -o, družtšovánjé -a s; družtevcé -a [*-tav-*] s

drůžba -e ž, mn. družbe družb; družbica -e ž; družben -a -o, družbenost -i ž, družbeník -a m, družbenica -e ž, družbeniški -a -o [*povsod: -ban-*]; družábén -bna -o, družábénost -i ž, družábéník -a m, družábénica -e ž, družábéníštvo -a s, družábéniški -a -o; družboslójve -a s *sociologija*, družboslóven -vna -o *sociološki*, družboslóvec -vca m, družboslójvski -a -o

drůže -ta m in s, drůžec -žca m, drůžej -a m

drůžina -e ž, družínski -a -o; družínica -e ž, družínčád -i ž

drůžiti -im (se), drůži -íte! drůžil -íla -o, drůženje -a s, drůžilo -a s, drůžílen -lna -o [*-ln-*], drůžílník -a [*-ln-*] m; drůžen -žna -o, drůžnost -i ž; drůžljív -íva -o, drůžljívost -i ž; drůžník -a m, drůžníca -e ž, drůžníški -a -o

drvã dív drvóm drvã pri drvéh z drvmí s mn.; drvár -ja m, drvárski -a -o, drváriti -im, drvárenje -a s, drvárstvo -a s, drvárija -e ž, drvárnica -e ž, drváriča -e ž *sekira* = drváča -e ž = drvnjáča -e ž; drvíšče -a s = drvník -a m = drvnják -a m, drvóšec -šca m

drvén -a -o, drvénc -nca m, drvenétí -ím, drvenítí -íte! drvenét -éla -o, drvenénje -a s; drvénka -e ž *mera za žito*, *merník* = drevénka -e ž

drvétí -ím, drví -íte! drvèt -éla -o, drvénje -a s; srna drví mimo, drvèt je naravnost v pogubo, ne drvíte v prepad!

drvíti -ím koga *podíti*, ~ se, drví

-íte! drvèč -éča -e, drvénje -a s; *gl. tuđi* dřevítí

drvo- v sestavi: drvojèd -jéda m, drvojédec -dca m, drvojédka -e ž; drvosèk -séka m = drvóšec -šca m

držati -am: ~ obroče *drgnúti lubje próč*, *belítí*; držanje -a s

držen -zna -o (+držek), držnost -i ž (+držkost); držniti -nem si, držnež -a m, drzovít -a -o, drzovítost -i ž

držátí -ím, drží -íte! držèč -éča -e, držé = držáje, držál -ála -o, (za)držán -a -o, držánje -a s, drža -e ž; držátí besedo, red, ukaz, koga za besedo; na drží; +držati na kaj *dati na kaj*: ~ na čast, obleko, nase; +držati za *imeti za*: ~ poštenjaka, norca, pametnega; +držati = *imeti*: ~ zalogo, avto, psa, pomočnika (*pač pa lahko v pomenu zadrževati, ne oddajati*: zalogo drží je ne prodaja); +držati *vodítí*: ~ gostilno, trgovino, dobro ~ pisarno, urad; +držati govor, šolo, predavanje *ipd. imeti ali pa*: *govoriti, učiti, predavati ipd.*; držáj -a m, držálo -a s, držálce -a [*-lc-*] s

držáva -e ž, držáven -vna -o: ~ a tiskarna, Državna založba; držávica -e ž

državljan -ána m, državljánka -e ž, državljánski -a -o, državljánstvo -a s

držávník -a m, držávníški -a -o, držávníca -e ž, držávníštvo -a s

državo- in državno- v sestavi: državnopráven -vna -o, ~ právnost -i ž; državnozbojski -a -o: ~ e volítve, ~ o zasedanje; državotvóren -rna -o, ~ tvórnost -i ž; državoslóven -vna -o, ~ slóvjé -a s, ~ slóvec -vca m, ~ slóvski -a -o; državoznánski -a -o, državoznánstvo -a s, ~ znánstven -a -o [*-tvən-*]

duál [-ál] -a m dvojina, duálen -lna -o [-ln-] dvojiniski
dualizem -zma m, dualističen -čna -o, dualist -a m
dubléta -e ž dvojnica (beseda), dvojniki (duplikat), drugi izvod
Dúbrovnik -a m kr. i., iz Dúbrovnika, dúbrovniški -a -o, Dúbrovčan -a m, Dúbrovčanka -e ž
dúcat -a m dvanaajstérica
dúda -e ž, nav. mn. dúde dúd pištali na mehove; dúdati -am, dúdanje -a s, dudáš -a m
dúdla -e ž vrsta pištalke, cucelj; dúdlati -am, dúdlanje -a s
duél -a [-él] m dvojoj, duelfrati -am se dvojojevati se, duelfranje -a s dvojojevanje
duét -a m dvojspev, duéten -tna -o: ~i vlozek, ~i solo, ~a skladba
dúh dúhá m, tož. dúh = vonj in dúhá v pomenu: dúša, značaj, misel, oseba, življenjsko počelo: ima dúh po žganju, noč temna tare dúhá; ima hud dúh po česnu, ima posvetnega dúhá; mn. dúhóvi -óv; vinski ~i, véliki ~i; dúh nove družbe, podpirati svobodnega duha mladine, ustvariti novega duha v vojski, greh zoper duha časa, slovestvo razodeva duha nove dobe, greši zoper duha slovensčine, pesem kaže čudnega duha; dúh božji, sv. Duh, Dúhovo -ega s = binkósti: o Dúhovem; dúhóven -vna -o: ~i svét, ~e vede, ~o opravilo, ~i poklic
dúhati -am, dúhanje -a s, dúhálo -a s, dúhálen -lna -o [-ln-], dúhniti -nem: veter dúhne
duhomóren -rna -o, ~mórnost -i ž
duhovín -a m hudič, demon; dúhovína -e ž strah, prikazen; dúhovínski -a -o
duhovít -a -o, dúhovítost -i ž, dúhovíerti -im, dúhovíčenje -a s, dúhovítež -a m

dúhóvni -ega m = dúhóvnik -a m = dúhóven -vna m; dúhóvniški -a -o, dúhóvnost -i ž; dúhóvščina -e ž, dúhóvništvo -a s, dúhóvstvo -a s, dúhóvski -a -o; dúhóvníja -e ž, dúhóvníjski -a -o; dúhóvnica -e ž
duhtéti -ím = dehtéti -ím, duhtèč -éča -e, duhtèl -éla -o, duhtènje -a s
dúktus -a m potèz, med. vòd
dúlec -lca [-lč-] m, dúlček -čka [-lč-] m, dúlčast -a -o [-lč-]; dúlo -a s klobúčna štúla, dúliti -ím delati dúlo, dúliti -ím se: kruh se dúli, deska se dúli = se veži
dúma -e ž nekoč ruski državni zbor, vrsta pesmi
Dumas -a [dúma -ája] m os. i. franc. pisatelj, Dumasov -a -o [dúmajev -eva -o], Dumas oče — Dumas sin
dúmping -a m prodaja blaga pod proizvodno ceno
Dúnaj -a m kr. i., z Dúnaja, na ~u, dúnajski -a -o, Dúnajčan -a m, Dúnajčanka -e ž
dúpa -e ž volilna, dúpati -am tolti na kaj vollega
duplikát -a m dvojniki, dvojnica: delati v ~u ali in dúplo; duplikátor -ja m, duplirati -am podvojiti, dupliranje -a s
dúplja -e ž volilna, dúpljica -e ž, dúplje -a s, dúpljen -a -o: ~e čebele, dúpljast -a -o, dúpelj -plja -e votel, dúpeljnik -a [-pélj-] m kdor prebiva v dúplji; dúpljenica -e ž votlo drevo
dúplo -a s, mn. dúpla -pel [-pél]; dúpelce -a [-pél-] s, dúplast -a -o, dúplina -e ž, dúplínast -a -o, dúpljar -ja m golob
dúr -a m glas.: v dúru, v A-dúru, iz C-dúra; dúrov ali dúrovski -a -o: ~a lestvica, ~i način
dúri mn. ž dúri dúrim dúri pri dúrih z dúrimi; dúrece ž mn.

dúša

dúric dúrcam dúrce pri dúrcah z dúrcami; dúrnica -e ž: vrata so imela dvoje dúrnice
dúša -e ž, dúšen -šna -o: ~a paša; dúšica -e ž: ~ moja, *bot.* máterina ~; dúšati -am se, dúšanje -a s, dúšavec -vca m, dúšavka -e ž, dúšavski -a -o; dúšéven -vna -o, dúšévnost -i ž; dúšeslójve -a s, dúšeslóven -vna -o, dúšeslóvec -vca m, dúšeslóvski -a -o, dúšeslóvka -e ž
dúšek -ška m 1. *sapa*: ~ mi jemlje, zapira; na ~ izpiti, v ~ u požreti; 2. *odprtina*: sod nima ~a, ~a dati komu ali čemu; dúškati -am, dúškanje -a s
dúšik -a m, dúšikov -a -o: ~a kislina, spojina; dúšičnat -a -o: ~a gnojila
dúšiti -im, dúšèc -éča -e, dúši -íte! dúšen -éna -o: ~o meso, dúšenje -a s; dúšica -e ž *naduha*, dúšilnik -a [-ln-] m, dúšilen -lna -o [-ln-], dúšljiv -íva -o, dúšljivost -i ž; dúšív -a -o, dúšívec -vca m, dúšívka -e ž, dúšívski -a -o, dúšník -a m, dúšnják -a m, dúšnica -e ž
duumvír -a m *eden dveh vladajočih mož*, duumvírski -a -o, duumvírát -a m *vlada dveh mož*
dvá m dvé ž *in s glav. štev.*, dvéh, dvéma, dvá -é, ob dvéh = ob 2^h, z dvéma; *za dva dve stoji odnosni sam. v dv.*: pred dvema letoma (+dvemi leti), pred dvema dnevoma (+dvemi dnevi); tá dvá, téh dvéh; tista dvá, tístih dvéh; dvákrat, dvákratén -tna -o, dvákraténost -i ž; dvá tisoč dvé sto, dvé sto tisoč, dvá milijona
dvájset -ih *glav. štev.*: ob dvájsetih = ob 20^h, ~ móž, ~ žená, ~ vrát; ènaindvájset, dváindvájset, trinadvájset...; ob štiriindvájsetih = ob 24^h; dvájsetkrat, dvájsetkratén -tna -o; dvájsetdné-

ven -vna -o, dvájsetdnévnica -e ž; dvájsetléten -tna -o, dvájsetlétnica -e ž, dvájsetlétnik -a m; 25-létnica = petindvájsetlétnica -e ž, petindvájsetkrat, petindvájsetkratén -tna -o
dvájsetér -a -o, dvájsetéren -rna -o; dvájsetérica -e ž, dvájsetórica -e ž
dvájseti -a -o: ~i (20.) maj, ~ega maja, ob ~i (20.) uri; štiriindvájseti -a -o: ob ~i (24.) uri; dvájsetič, dvájsetikrát, devetindvájsetič
dvájsetíca -e ž, dvájsetíčen -čna -o; dvájseták -a m; dvájsetka -e ž
dvájsetína -e ž, dvájsetínka -e ž *mera*, dvájsetínski -a -o; petindvájsetína -e ž, petindvájsetínka -e ž, štiriindvájsetínski -a -o
dvánajst *in* -ájst -ih: ob dvanajstih = ob 12^h; dvánajstkrat *in* -ájst, dvánajstkratén -tna -o *in* -ájst; dvanajstléten -tna -o, dvanajstlétnica -e ž, dvanájstnik -a m *med.*
dvanajstér -a -o, dvanajstéren -rna -o, dvanajstérica -e ž, dvanajstérka -e ž, dvanajstérec -rca m *verz in dodekaeder*, dvanajstórica -e ž; dvanajstéro -v *sestavi*: ~gúben -bna -o; ~kóten -tna -o, ~kótnik -a m; ~nóžen -žna -o
dvánajsti -a -o: ob 12. uri = ob dvánajsti uri = ob 12^h; 12. t. m. = dvánajstega tega meseca; dvánajstič, dvánajstikrát; *po vsod tudi dvanájst-*
dvanajstíca -e ž, dvanájstjka -e ž
dvanajstína -e ž, dvanajstínka -e ž, dvanajstínski -a -o
dve -v *sestavi poleg dvo- gl. dvo*
dvér -í ž *gl. dúri*
dvígati -am *vzdigovati*, (+dvigovati), dvíganje -a s, dvígálo -a s, dvígálen -lna -o [-ln-], dvígálnik -a [-ln-] m, dvígáč -a m

dvígniti -nem vzdígniti, dvígnjen -a -o, dvígnjenost -i ž, dvíg -a m vzdíg, dvígljaj -a m vzdígljaj
 dvo- v sestavi: dvo Bárven -vna -o, ~bárvnost -i ž; dvo céven -vna -o, ~cévka -e ž; dvo člénik -a m binom, ~člénski -a -o; dvo délen -lna -o [-ln-], ~délnost -i [-ln-] ž; dvo dnéven -vna -o, ~dnévnica -e ž; dvo dómén -mna -o: ~a rastlina bot., ~i parlament, ~dómnica -e ž bot.; dvo fúnten -tna -o, ~fúntnica -e ž sveča, ~fúntnik -a m; dvo gláv -áva -o, ~glávost -i ž, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; dvo glásen -sna -o, ~glásnost -i ž, ~glásje -a s, ~glásnik -a m diftong, ~glásniški -a -o; dvo jezíčen -čna -o, ~jezíčnost -i ž, ~jezíčnik -a m, ~jezíčnica -e ž; dvo kalíčen -čna -o, ~kalíčnica -e ž bot., ~kallčnost -i ž; dvo góvor -a m; dvo kólnica -e [-ln-] ž; dvo kóten -tna -o; dvo kràk -áka -o; dvo krílen -lna -o [-ln-], ~krílík -a [-ln-] m te-talo, ~krílec -lca [-lc-] m zool.; dvo in dveléten -tna -o, ~létnik -a m, ~létnica -e ž; dvo lík -a -o, dvo líčen -čna -o, ~líčnost -i ž, ~líčnež -a m, ~líčnik -a m, ~líčnica -e ž; dvo lísten -tna -o, ~lístnica -e ž bot.; dvo mésečen -čna -o, ~mésečník -a m; dvo míseln -a -o [-aln-], ~míselnost -i [-aln-] ž, dvo in dve-nóčen -čna -o; dvo nóg -óga -o, ~nóžec -žca m; ~nóžen -žna -o, ~nóžnost -i ž; dvo ok -óka -o; dvo párkjar -ja m; dvo píče -a s; dvo rámen -mna -o: ~i vzvod; dvo razréden -dna -o: ~a šola, ~razrédnica -e ž; dvo rézen -žna -o, ~réznost -i ž; dvo rób -óba -o; dvo róčen -čna -o: ~o igrati, ~a igra, ~róčnost -i ž; ~ròk -óka -o; dvo róg -óga -o; dvo spólen -lna -o,

~spólnost -i ž, ~spólnik -a m [povsod: -ln-]; dvo stáven -vna -o, ~stávnost -i ž; dvo strán -ána -o, ~stránost -i ž, ~stránski -a -o, ~stránstvo -a s; dvo stíh -a m = dvo stíšje -a s dístih; dvo stròk -óka -o; dvo uih -úha -o, ~úšec -šca m; dvo úm -a -o, ~úmje -a s, ~úmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmnež -a m; dvo in dve úren -rna -o; dvo vládje -a s duumvirat; dvo vpréžen -žna -o, ~vpréžnost -i ž; dvo vth -vríha -o, ~vríšen -šna -o, ~vríšnost -i ž; dvo vrísten -tna -o, ~vrístnost -i ž, ~vríst -a -o; dvo vrstíčen -čna -o; dvo zložén -žna -o, ~zložénost -i ž; dvo znáčen -čna -o, ~znáčnost -i ž; dvo zòb -óba -o; dvo ženstvo -a s; dvo žívka -e ž zool., dvo živén -vna -o, ~živnost -i ž
 dvój -a -e: dvójji podplati ali dvóje podplatov, dvójji čevlji ali dvóje čevljev, dvója vrata ali dvóje vrat, dvóje nazíranje; na dvóje, v dvóje iti
 dvo jáča -e ž vrsta denarja
 dvo jba -e ž dvom: brez dvójbe; dvo jben -bena -o [-bən-]
 dvo jček -čka m, dvo jčica -e ž; dvo jčič -a m, dvo jek -jka m
 dvo jén -jna -o: ~i podplat, ~a vrata, ~a okna; dvo jénost -i ž, dvo jnat -a -o; dvo jník -a m (oseba), dvo jník -a m duplíkát, dvo jnica -e ž dubleta
 dvo jica -e ž, dvo jíčen -čna -o, dvo jína -e ž, dvo jínski -a -o; dvo jka -e ž, dvo jnják -a m dvo-rezni plug
 dvo jíti -ím, dvo jí -íte! dvo jíl -a -o, (po) dvo jèn -éna -o, dvo jénje -a s, dvo jílec -lca [-lc-] m, dvo jílka -e [-lk-] ž, dvo jljív -íva -o, dvo jljívost -i ž
 dvómíti in -íti dvómim, dvómí -íte! dvóměč -éča -e, dvómíl -íla -o; dvómíti o čem (+v kaj,

dvòr

+nad čim); dvòm dvóma *m*,
dvóm̄ba -e *ž*, dvóm̄ljenje -a *s*,
dvómen -mna -o, dvóm̄nost -i *ž*,
dvom̄ljivec -vca *m*, dvom̄ljívka
-e *ž*, dvom̄ljívski -a -o, dvom̄-
ljív -íva -o, dvom̄ljívost -i *ž*
dvòr dvóra *m*, na dvóru *in* dvóru;
dvòrec -rca *m*, dvóren -rna -o,
dvórski -a -o
dvorána -e *ž*: vhod v ~o, okna
v ~i
dvoríšče -a *s*, dvoríščen -ščna -o:
~i vhod, razgled, ~a stran

dvóriti -im, dvóri -íte! dvóril -a
-o, dvórjenje -a *s*
dvorjàn -ána *m*, dvorjánka -e *ž*,
dvorjanski -a -o, dvorjánik -a
m, dvorjánica -e *ž*, dvorjaniški
-a -o, dvórník -a *m*, dvórnica -e
ž, dvórniški -a -o, pridvórník
-a *m*, pridvórnica -e *ž*, pridvór-
niški -a -o
džámija -e *ž* turška molilnica, džá-
mijski -a -o
džáur -a *m* nevernik
džúngla -e *ž*, džúngelski -a -o
[-gól-]: ~a pokrajina

E

e *m* neskl. 1. črka: mali e, véliki
E, 2. glas v glasovni lestvici:
e-mol, E-dur, 3. medm. è kaže
nevoljo: è, pusti me! è za ustav-
ljanje konj
ében -a *m* bot., ébenov -a -o, ébe-
novec -vca *m*, ebenovína -e *ž*
ebonít -a *m*, eboníten -tna -o
ebulioskóp -a *m* fiz., kem.
èden edn. 1. éden — èn *m* èno *s*,
2. ènega, 3. ènemu, 4. ènega —
èn èno, 5. pri ènem, 6. z ènim;
èna -e -i -o pri -i z -o; mn. èni
ène èna, ènih... *se rabi le pri*
množinskih samostalnikih: Imel
je dvoje čevljev, èni so bili še
čisto novi. Èna vrata so držala
na hodnik, èna na stopnice, èna
pa na verando. Preštel sem vi-
lice in opazil, da ène manjkajo.
— Èden *rabimo le samostalno*,
èn èna -o *pa pridevno kot pravi*
števnik, če je poudarjen: Èn cvet
ne naredi pomladi. Èna se tebi
je želja spolnila. Grob se za
grobom vrsti, èden med njimi
še ni bilke zelene rodil. — *Na-*
mesto prvi -e — drugi -e lahko
uporabljamo tudi: èden, ení, ené:
Oba sta kriva: eden, ker je
dražil, drugi, ker je udaril.

Ení so dejali, da je siromak,
drugi, da je skopuh. Ení so
zbežali v gozd, ení pa so se
postavili v bran. — *Če èn èna*
-o ni poudarjen, rabimo namesto
njega nedoločne zaimke ali pa
ga popolnoma opustimo, ker že
ednina pove število: Dal mu je
dinar (+en dinar). Za tisočak
(+za en tisočak) se že nekaj
dobi. Recimo kako (+eno) pa-
metno. Vsaka pesem je le ne-
kaj časa (+en čas) lepa. Vče-
raj je bila pri nas neka (+ena)
ženska. Napačna pa je tudi ra-
ba *nedol. zaimka neki namesto*
štev.: Napletel je zvezo z ne-
kim izmed njih (*prav*: z enim
izmed njih *ali*: z nekom); *v se-*
stavi: ènaindvájset, ènaintríde-
set; ènaindvájseti -a -o, èna-
intrídeseti -a -o
éden édena *m* raj, édenski -a -o
edícija -e *ž* izdaja knjig, vrednost-
nih papirjev; edicijski -a -o
edíkt -a *m* razglas, odredba, odlok,
ukaz, edikten -tna -o
edín -a -o: ~i sín, edíneec -nca *m*,
edínček -čka *m*, edínica -e *ž*,
edínka -e *ž*, edínost -i *ž*, edín-
stvo -a *s*, edínstven -a -o [-stòv-],

edínstvenost -i [*-stván-*] ž, edínščina -e ž *samola, revščina*, edíniti -im, (z)edínjen -a -o, edínjenje -a s

edino- *v sestavi*: edínokrat *prisl.*, edínole *prisl.*, edínorójen *in* edínorójen -éna -o, edínorójenec -nca *m*, ~énka -e ž; *toda*: edino móžen, edino zveličáven

Édip -a *m*, Édipov -a -o: ~ *kompleks*, *gl. tudi* Ojdíp

ednína -e ž, ednínski -a -o: ~ *i samostalnik singulare tantum*

Édvard -a *m*, Édvardov -a -o, Édi-ja *m* (+Édita), Édijev -a -o (+Éditov)

efékt -a *m* učinek, vtis, uspek, posledica; *mn.* efékti -ov *vrednostni papirji*; efékten -tna -o: ~a borza, ~a reklama; efektíven -vna -o *resničen, dejanski*: efektívna službena leta; efektívirati -am *izvršili*, efektíviranje -a s

efeméren -rna -o *enodneven, kratkoživ, bežen*; efemerida -e ž *1. muha enodnevnica, 2. mn. efemeride -id ž preglednica za preračunavanje pozicij nebesnih teles*

Eféz -a *m* *kr. i.*, éféški -a -o, Eféžan -ána *m*, Eféžanka -e ž

Efiált -a *m* *l. i.*, Efiáltov -a -o, efiáltski -a -o, efiáltstvo -a s [*povsod -u-*]

Egéjsko morje s Egéjskega morja, egéjska kultura

egída -e ž *ščit, zaščita*

Egídij -a *m* *os. i.*, Egídijev -a -o

Egípt -a *m* *kr. i.*, egíptovski -a -o: ~a očesna bolezen = *trahóm*, Egipčan -ána *m*, Egipčanka -e ž, egipčanski -a -o

égo *m* *neskl. lat. os. z.* »jaz«: *pozna samo svoj égo*; egoíst -a *m* *sebičen človek, sebičnež*, egoístka -e ž *sebičnica*, egoízem -zma *m* *sebičnost*, egoístičen -čna -o, egocéntričen -čna -o *kdor postavlja sebe vsemu za središče, samoljuben*

èh *medm. izraža nevoljo*: èh, pusti me! eh, kaj šel!

èha *medm. za ustavljanje živine*

èj *medm. 1. èh*: èj, vrag, pa že blodi kdo tod okoli, *2. izraža začudenje*: èj, èj, kako lepo!

ekcém -a *m* *lišaj, izpuščaj*

*ekípa -e ž *za določen namen sestavljeno moštvo, posadka, družba*: igralska ekipa igralska družina šp.

eklatánten -tna -o *bleščet, jasen, očiten*: ~ *primer*, ~a *zmaga*

ekléktik -a *m* *fil. kdor izbira nauke po svojem okusu, eklekticizem* -zma *m* *izbiranje naukov, eklektičen* -čna -o: ~i *duh*

ekliptíka -e ž *pot Sonca, Zemlje*; eklíptičen -čna -o, eklíptíški -a -o: ~o *soredje*

ékloga -e ž *pastirska pesem*

ekonóm -a *m* *gospodar, ekonómski* -a -o: ~i *tečaj*, ~a *odgovornost*; ekonomíja -e ž *gospodarstvo, posestvo, ekonomíjski* -a -o: ~a *uprava*, ~i *stroški*; ekonómičen -čna -o *gospodaren*: ~o *ravnanje, ekonomát* -a *m*

ekrazít -a *m*, ekrazít -tna -o

eksákten -tna -o *natančen*: ~e *znanosti (matematika, fizika itd.)*, eksáktnost -i ž *natančnost*

eksaltírán -a -o *prenapel, eksaltácija* -e ž *povišanje, povzdiga, draženje, razdražitev*

eksámen -mena *m* *izkušnja, izpit*; eksaminírati -am *izpraševati*, eksaminánd -a *m* *izpraševanec*, eksaminátor -ja *m* *izpraševalec*, eksaminátorski -a -o

eksárh -a *m* *1. v bizantinskem cesarstvu državni namestnik, 2. pravoslavni nadškof*; eksarháat -a *m*

ekscelénca -e ž *previšeni (v naslovih), vzvišenost, visokost*

ekscéntričen -čna -o *izvren središča, izsreden, prenapet, čudaški*; ekscéntričnost -i ž

ekscérpt

ekscérpt -a *m* *izpisek*, ekscérpten -tna -o, ekscerpírati -am, ekscerpíranje -a *s*, ekscérptor -ja *m*, ekscérptorski -a -o
ekscés -a *m* *pretiravanje*, nezmernost, izgred, ekscesíven -vna -o
eksegéza -e *ž* *razlaga*, *tolmačenje*, eksegét -a *m* *tolmač*, *razlagalec*, eksegétičen -čna -o, eksegétski -a -o, eksegízírati -am, eksegíziranje -a *s*
eksekúcija -e *ž* *izvršitev sodbe*, eksekúcijski -a -o, eksekútor -ja *m* *kdor izvršuje sodne ali davčne odločbe*, eksekútorski -a -o, eksekutíva -e *ž* *izvršna pravica*, *izvršni odbor*, *izvršna oblast*, eksekutíven -vna -o
eksêmpel [-əl] -pla *m* *primer (za zgled)*, eksemplificírati -am *n* *z gledih pokazati*, eksemplifikácija -e *ž* *pojasnilo z zgledi*
eksempjár -a *m* *izvod*, *primerek*, eksempláričen -čna -o *drugim v zgleđ*
eksercírati -am *vaditi se v vojaških spretnostih*, eksercírén -rna -o: ~a *pravila*, eksercícije -cij *ž mn. vaje*, *nav. duhovne vaje*
ekshibít -a *m* *vloga*, *vložíšte*, ekshibíten -tna -o: ~a *knjiga*, ekshibírati -am *izročiti*, *vložiti*, *vpisati v vložno knjigo*, ekshibícija -e *ž*, ekshibicijski -a -o
ekshumírati -am *truplo izkopati*, ekshumíránje -a *s*, ekshumácija -e *ž* *izkop*, ekshumácijski -a -o
eksíl [-íl] -a *m* *izgon*, *pregnanstvo*; eksulánt -a *m* *pregnanec*
eksisténca -e *ž* *bivanje*, *obstanek*, eksisténčen -čna -o: ~i *minimum*, eksistírati -am *biti*, *živeti*, eksistenciálen -lna -o [-ln-], eksistencializem -zma *m* *fil. smer*, eksistencialíst -a *m*, eksistencialístičén -čna -o
ekskluzíven -vna -o *sam zase*, *izključen*, ekskluzívno -i *ž*

ekskomunicírati -am *izobčiti*, *ekskomunikácija* -e *ž* *izobčenje*, *ekskomunikácijski* -a -o
ekskretóren -rna -o *izločevalen*: ~a *žleza (n. pr. pankreas)*
ekskúrz -a *m* *govor o postranskih rečeh*, *skok v stran*; *ekskúrzija* -e *ž* *izlet*, *ekskúrzíjski* -a -o: ~i *vlak*
ekslíbris -a *m* *lastniško znamenje za knjige*
éksodus -a *m* *odhod*, *izstop*; *Éksodus* -a *m* *druga Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze*
eksogén -a -o *kar je zunaj nastalo, povzročeno, kar zunaj deluje*
ekSORCIZEM -zma *m* *zarotovanje*, *izganjanje hudiča*; *ekSORCISTÁT* -a *m* *eden štirih nižjih redov*, *ekSORCIST* -a *m*
eksótikum -a *m* *iz tujih dežel prineseno*, *eksótičén* -čna -o *nena-vaden*, *tuj*: ~ *vrt*
ekspanzija -e *ž* *širjenje*, *ekspanzíjski* -a -o: ~a *politika*, *ekspanzívén* -vna -o *kar se širi*, *razsežen*, *ekspanzívno -i ž*
ekSPATRIÍRATI -am *izgnati iz domovine*, *odzvzeti državljanstvo*, *ekSPATRIÁCIJA* -e *ž*, *ekSPATRIACÍJSKI* -a -o: ~i *odlok*
ekSPEDÍRATI -am *poslati*, *odpraviti*; *ekSPEDICÍJA* -e *ž* *odprava*, *odpošiljalnica*: ~ *blaga*, ~ *n* *na sevrni tečaj*, *v ~i je 5 uradnic*; *ekSPEDICÍJSKI* -a -o; *ekSPEDÍT* -a *m* *urad.*, *od koder se kaj pošilja*; *ekSPEDITÍVEN* -vna -o *uren*, *ročen*, *spreten*; *ekSPEDÍTOR* -ja *m*, *ekSPEDÍTORICA* -e *ž*, *ekSPEDÍTORSKI* -a -o
* **ekSPektorácija** -e *ž* *izpršitev*, *ju-načenje*, *ustenje*, *poslavljanje*, *ba-hanje*; *med. odkašljanje*, *izbruh*, *ekSPektorírati* -am *izkašljati*, *iz-bljuvati*, *ekSPektoráns* -a *m* *sredstvo za lažje izkašljevanje*
ekSPERIMENT -énta *m* *poizkus*, *ekSPERIMENTÁLEN* -lna -o [-ln-] *po-*

izkusen: ~a fizika, fonetika; eksperimentirati -am delati *poizkuse*, eksperimentátor -ja m, eksperimentátorica -e ž
 ekspért -a m *izvedenec*, eksperten -tna -o: ~a komisija, ~o poročilo, ekspertiza -e ž *izvedensko poročilo, mnenje*
 ekspirácija -e ž *izdihavanje*, ekspiracijski -a -o, ekspirij -a m *izdih*, ekspirativen -vna -o
 eksplicirati -am *razviti (-jati), razložiti (-lagati), pojasniti (-njevati)*; eksplikácija -e ž, eksplikacijski -a -o
 *eksploatirati -am *izkoriščati*, *eksploatácija -e ž, *eksploatácijski -a -o: ~i načrt (za rudnike)
 eksplođirati -am *razpočiti se*, eksplozija -e ž, eksplozijski -a -o; eksploziven -vna -o *razpočen, kar se rado razpoči*: ~a snov; eksplozivnost -i ž, eksploziv [tj] -a m *razpočna snov*
 ekponirati -am *izpostaviti, osvetliti (pri fotografiranju)*, ekponiran -a -o: ~ položaj, človek; ekponènt -ènta m *pooblaščen zastopnik, poverjenik, mat. vz množitelj, korenilec*, ekponènten -tna -o: ~a enačba, ~a funkcija; ekspozícija -e ž *osnutek, zasnova, razstava, osvetlitev (pri fotografiranju)*, ekspozitúra -e ž *izpostava, podružnica*, ekspozít -a m *podružnični duhovnik*
 ekspórt -a m *izvoz*, ekspórtten -tna -o: ~a akademija, ~o podjetje, ekspórtirati -am, ekspórtèr -ja m *izvoznik*
 ekspozé -ja m *obrazložitev, spomenica*
 eksprés -a m *najhitrejši brzovlak*; eksprés *prisl. hitro, naglo*; eksprésen -sna -o: ~sni vlak, ~o pismo
 ekspresija -e ž *izraz*, ekspresijski -a -o, ekspresiven -vna -o *izrazen, izrazil*, ekspresionizem

-zma m *izrazna umetnost*, ekspresioníst -a m, ekspresionístičen -čna -o: ~a umetnost
 *ekspropriirati -am *razlastiti*, *ekspropriácija -e ž *razlastitev*, *ekspropriacijski -a -o *razlastitven*
 *ekspulzija -e ž *izgon*, ekspulziven -vna -o *med. [povsod: -lz]*
 *ekstabilirati -am *izbrisati iz zemljiške knjige*, *ekstabilácija -e ž *izbris*
 ekstáza -e ž *zanos, zamaknjenje*; ekstátičen -čna -o *zamaknjen, zanesen*, ekstátik -a m *zaneselec, zamaknjenec*
 ekstemporirati -am *nepripravljeno govoriti*
 ekstenziven -vna -o *razsežen*: ~o poljedelstvo, ekstenzivnost -i ž, ekstenzija -e ž *natega za zlomljen ud*
 ekstèren -rna -o *zunanji*, eksterníst -a m 1. *učenec šole, ki ne stanuje v internatu*, 2. *zdravnik za zunanje bolezni*, eksternístka -e ž, eksternát -a m
 +eksterièr -a m *zunanost*, *videz*
 eksteritoriálen -lna -o [-ln-] *ne podložen oblasti države, kjer biva*, eksteritoriálnost -i [-ln-] ž
 ekstirpirati -am *z operacijo odstraniti, izluščiti, iztrebiti, izrvati, izkoreniniti*, ekstirpácija -e ž
 ekstrahirati -am *izvleči*, ekstrákt -a m *izvleček, sok*, ekstrákcija -e ž, ekstrákten -tna -o
 *ekstravagáncia -e ž *posebnost, čudastvo*; *ekstravagánten -tna -o *ekstrém -a m skrajnost*, ekstrém -mna -o *skrajnen*, ekstrémítéta -e ž *okončina, nav. mn. ekstrémítéte*, ekstrémízem -zma m, ekstrémíst -a m *skrajnež, prenapetež*
 eksudát -a m *med.*, eksudácija -e ž
 ekuménski -a -o *vesoljni*: ~i zbor
 Ekvádor -ja m *kr. i. republike v Južni Ameriki*, ekvádórski -a -o
 ekvátor -ja m *ravnik, polutnik*, ekvátorski -a -o, ekvatoriálen

ekvinókcij

-lna -o [-in-]: Ekvatoriálna Afrika
 ekvinókcij -a m *enakonožje*, opera
 Ekvinókcij, ekvinókcijski -a -o
 = ekvinokciáln -lna -o [-in-]:
 ~i viharji
 ekvipaža -e ž *lukszuzni voz, vprega*
 (voz in konji)
 ekvivalent -enta m *enaka vred-*
nost, ekvivalenten -tna -o, ekvi-
valenca -e ž
 elaborát -a m *izdelek*
 *elán -a m *zanos, polet*
 elástika -e ž, elástičen -čna -o
prožen, gibčen, elástičnost -i ž =
 elasticitéta -e ž *prožnost, gibč-*
nost, gibkost
 Elbrús -a m kr. i. *gore v Kavkazu*
 eldorádo -a m »zlata«, *obljubljena*
dežela, eldorádski -a -o
 elegán -a m *zalo oblečen moški*,
 eleganten -tna -o, elegánca -e ž
 elegija -e ž *otožna, mila pesem*,
 elégičen -čna -o: ~a pesem,
 elegijski -a -o: ~a vsebina;
 elégik -a m *pesnik elegij*
 Eléktra -e ž l. i., *hči Agamemnona*
 in Klitajmnestre, Eléktrin -a -o
 eléktrika -e ž (*pojavn*), eléktričen
 -čna -o: ~a železnica = elek-
 trična -e ž, eléktričar -ja m,
 eléktričnost -i ž (*lastnost*), elek-
 trenina -e ž (*množina*), eléktriti-
 -im: ~ ebonitno palico, elék-
 trenje -a ž; elektrizirati -am:
 žica elektrizára; elektrizíren
 -rna -o: ~i aparat; elektrárna
 -e ž, elektrárnski -a -o [-ens-];
 elektrificirati -am, elektrifiká-
 cija -e ž, elektrifikácijski -a -o
 elektro- v sestavi: elektrofór -a m;
 elektrodinámika -e ž, ~diná-
 mičen -čna -o; elektrokemija -e
 ž, ~kémičen -čna -o; elektro-
 inženír -ja m; elektrolít -a m,
 elektrolíza -e ž, elektromagne-
 tizem -zma m, ~magnéten -tna
 -o: ~o polje; elektrométer -tra
 m; elektromotór -ja m; elektro-

skóp -a m, ~skópski -a -o;
 elektrostátika -e ž, elektrotéh-
 nik -a m, ~téhnika -e ž, ~téh-
 ničen -čna -o: ~i inštitut; elek-
 troterapija -e ž
 elektróda -e ž, elektróden -dna -o
 elektrón -a m, elektrónski -a -o,
 elektrónika -e ž *nauk o elektro-*
nikih, elektrónka -e ž
 elemént -enta m *prvina, osnova*,
sestavni del sploh, elementáren
 -rna -o *prvoten, osnoven, poče-*
ten, naraven: ~a resnica, ~o
 znanje, ~e sile
 elevácija -e ž *dvig(anje)*, elevácijski
 -a -o: ~i kot, elevátor -ja
 m *dvigalo*
 Elévzis -ide ž in Elévzida -e ž
 kr. i., elévzijski -a -o, Elévzij
 -a m
 Elija -a in -e m os. i., Elíjev -a
 -o: ~ ogenj, voz
 eliksír -ja m *sok, napoj, zdravilna*
pijača
 eliminirati -am *izločiti*, eliminá-
 cija -e ž, eliminácijski -a -o:
 ~i postopek
 elípsa -e ž *pakrog*, elípsen -sna -o:
 ~a os, ~o središče, ~i tir ka-
 kega telesa, elíptičen -čna -o
pakrožen, nepopoln: ~i stavek,
 elipsoid -a m *pakrožno telo*, elip-
 soiden -dna -o
 Elís -ide ž in Elída -e ž kr. i.
 elíta -e ž *izbrana družba*, elíten
 -tna -o: ~i ples, ~a družba
 Elizabéta -e ž os. i., Elizabétin -a
 -o, Líza -e ž, Lízín -a -o, Lízi-
 ka -e ž, Lízíkin -a -o, Béta -e ž,
 Bétin -a -o, Bétka -e ž, Bétkin
 -a -o; elizabetínski -a -o: ~a
 doba
 elízij -a m *bajeslovni raj pri Grkih*,
 elízijjski -a -o; Elizéjska paláča
sedež franc. predsednika repu-
blike
 elizija -e ž *izpuk glasu slovn.*
 elongácija -e ž »*podaljšanje*«, *kot-*
na razdalja planeta od Sonca

elúvij -a m geol. izplavina, izpranina

emájl -a m posteklina, lošč, emajlirati -am postekliti, položiti, emajliran -a -o postekljen, pološčen

emanácija -e ž izžarevanje, iztekanje, emanacijski -a -o: ~i proces, emanirati -am, emanativen -vna -o

emancipácija -e ž osamosvojitve, emancipacijski -a -o: ~o gibanje, emancipirati -am se osamosvojiti se, emancipiranka -e ž, emancipiranost -i ž

embaláza -e ž 1. zavoj, omot, posoda; 2. stroški za zavoj in zlaganje

embárgo -a m pridržanje, ustaviitev ladij in blaga v pristanišču

emblém -a m znamenje, podoba

embolija -e ž zaneseno začepljenje v žilah, zlasti po krvnem sesedku

émbrio -ia m z émbriom zarodek, plod, embrionalen -lna -o [-ln-]: ~o stanje, ~i znak

émentalec -lca [-lc-] m vrsta sira, émentalski -a -o [-lsc-]: ~i sir

emfáza -e ž zanos, pretiravanje, poudarjanje, emfatičen -čna -o: ~i izraz

emfizém -a m med., emfizematičen -čna -o: ~a pljuča nakipla pljuča

emigrácija -e ž izseljevanje, izseljenci, emigracijski -a -o: ~o gibanje; emigránt -a m izseljenec, emigrantski -a -o; emigrirati -am

eminéncia -e ž prevzvišeni (naslov), prevzvišenost, eminénten -tna -o vzvišen, odličen, izreden

emír -a m knez (arabsko)

emisár -ja m poslanec, oglednik emisíja -e ž izdaja bankovcev in drugih vrednostnih papirjev, emisíjski -a -o: ~i kurz; emitirati -am izdati vrednostne papirje, emitent -enta m

emócija -e ž éustvena razgibanost, vznemirjenost, emocionalen -lna -o [-ln-]

Emóna -e ž kr. í., v Emóni, Emónec -nca m, Emónka -e ž, emónski -a -o

empír -a m klasicistični slog napoleonske dobe: pohištvo v ~u; empirski -a -o: ~a oprava

empiréj -a m mit. ognjeno nebo, deveta nebesa

empiríja -e ž izkustvo, empiričen -čna -o izkustven, empirik -a m; empirizem -zma m nazor, ki mu je izkustvo edini vir spoznanja; empirist -a m pristaš empirizma

emulzija -e [-lz-] ž kem., emulgirati -am [-lg-] napraviti emulzijo

enáčiti -im, (z)enáčen -a -o, enáčenje -a s, enáčba -e ž, enáčen -a -o [-bən-], enáčáj -a m, enáček -čka m, enáčica -e ž

enájst, enajstér -a -o, enajstéren -rna -o, enajstérec -rca m, enajsti -a -o, enajstíca -e ž, enajstíč, enajstína -e ž, enajstíkrat, enajstíkraten -tna -o, enajstléten -tna -o

enák -a -o, enákost -i ž, enákšen -šna -o, enákšnost -i ž

enako- v sestavi: enakobárven -vna -o, enakočúten -tna -o, enakokrák -áka -o, enakolíčen -čna -o, enakoméren -rna -o, enakomérnost -i ž, enakomíseln -a -o [-səl-], enakomíselnost -i [-səl-] ž, enakomóčen -čna -o, enakonóčje -a s, enakopráven -vna -o, enakoprávnost -i ž, enakorámen -mna -o: ~i vzvod, ~a tehtnica, enakostráničen -čna -o, enakovréden -dna -o, ~vrédnost -i ž, ~vrísten -stna -o

enciján -a m, encijánov -a -o encíklika -e ž papeževa okrožnica enciklopedíja -e ž pregledno delo iz vseh znanosti, enciklopédičen -čna -o, enciklopedíjski -a -o;

encím

enciklopedist -a m, enciklopéd -a m
 encim -a m ferment
 endemija -e ž bolezen, ki je udomačena v kakem kraju, nasprotje: epidemija; endemičen -čna -o: ~a golša
 endivija -e ž, endivijin -a -o: ~o seme
 endokrín -a -o kar se nanaša na notranje izločanje: ~e žleze, endokrinologija -e ž nauk o žlezah z notranjim izločanjem
 Enéj -a m os. i., Enejev -a -o, enéjski -a -o, Eneida -e ž
 energija -e ž sila, krepkost; energijski -a -o; enérgičen -čna -o krepk, odločen; energéтика -e ž nauk o energiji, energétski -a -o
 enica -e ž mat., ênka -e ž številka 1
 enjambement -a [anžambmá -ája] m prestop stavka iz verza v verz
 enkláva -e ž v državnem ozemlju obkoljeni del tuje države
 enklítika -e ž naslonka, enklítičen -čna -o: ~a raba, enklíza -e ž naslonitev slovn.
 ênkrat in enkràt prisl. mere: ênkrat sem že bil vaš bébec, ali drugo pot ne bom več; ênkrat ni nobênkrat; še enkrat več (toliko) dvakrat več (toliko); kot prisl. časa +enkrat nekoč, nekôdaj, kdaj; +enkrat je živel..., +enkrat bo že konec; +za enkràt za sedaj; ênkraten in -kràten -tna -o množ. štev.
 eno- v sestavi: enobárven [-vân] -vna -o; enobóžec -žca m, ~bóštvo -a s; enocéven -vna -o: ~a puška = enocévka -e ž; enočlénik -a m monom, ~člénski -a -o; enodêbeln -a -o [-báln-]; enodnéven -vna -o, ~dnévnic -e ž; enodómen -mna -o: ~a rastlina; enoglásen -sna -o, enoglásnost -i ž; enoimén -a -o; enojámbořen -rna -o, ~jám-

bornica -e ž; enokalíčen -čna -o, ~kalíčnica -e ž; enokolésen -sna -o; enokràk -áka -o; enoléten -tna -o; enolíčen -čna -o, ~líčnost -i ž; enolisten -tna -o; enomésečen -čna -o; enomíseln -a -o [-sáln-], ~míselnost -i [-sáln-] ž; enonadstrópen -pna -o; enonòg -óga -o, ~nóžen -žna -o, ~nóžec -žca m; enoòk -óka -o; enoósen -sna -o (z eno osjó); enopláten -tna -o; enoplóden -dna -o; enorámen -mna -o; enorazréden -dna -o: ~a šola, enorazrédnica -e ž; enoréžen -zna -o; enorôčen -čna -o: ~o igranje; enoróden -dna -o; enoròg -óga -o; enoròk -óka -o; enostêbeln -a -o [-báln-]; enostránski -a -o, ~stránost -i ž; enostremén -a -o; enotíren -rna -o: ~a progá; enovéseln -a -o [-sáln-]; enovpréžen -žna -o, ~vpréžnik -a m; enovrstén -stna -o; enozlòžen -žna -o: ~a beseda, ~zlóžnica -e ž; enozòb -óba -o, enozrñ -a -o: ~a pira; enozvóčen -čna -o; enožénstvo -a s monogámija
 enój -a -e loč. štev. enotér; enójen -jna -o množilni štev.: ~i podplati, enójnost -i ž, enójka -e ž
 enórmen -mna -o velikanski, sílen; enórmmnost -i ž
 enostáven -vna -o nesestavljen, izba je opravljena zelo enostávnó preprosto; to ti +enostavno prepovem, se je +enostavno uprl, se +enostavno ne zmeni kratko in malo
 enóta -e ž, enóten -tna -o, enót-nost -i ž, enótnosten -tna -o: ~o gibanje
 enotér -a -o loč. štev. = enój -a -e, enotéren -rna -o, enotérnost -i ž
 enovít -a -o: sončna svetloba ni enovita, enovitost -i ž
 enterítis -a m črevesno vnetje
 enteroklíner -ja m črevesna kopel

***éntlati** -am *koncáti -ám, konc-
ljáti -ám, na omético šivati, *ént-
lanje -a s koncánje, koncljánje*
entomologija -e *ž žužkoslovje,*
entomológ -a m, *entomolóški*
 -a -o
entuziázem -zma m *navdušenje,*
entuziást -a m *kdor se za kaj*
navdušuje, entuziástičen -čna -o
Éol -a m l. i. *grški bog vetrov,*
 Éolova harfa
eozinofilén -lna -o [-ln-]: *~e ce-
lice med.*
epicénter -tra m *(potresno) sre-
dišče, epicénterski -a -o*
epidemija -e *ž nalezljiva bolezen,*
epidémčen -čna -o, *epidemiolo-
gija -e ž*
epifanija -e *ž razglašenje Gospo-
dovo (6. jan.), Epifánij -a m*
os. i., Epifánija -e ž os. i.
epifiza -e *ž česerika med.*
epigón -a m *potomec, posnemova-
lec v umetnosti, epigónski -a -o:*
~a lirika, epigónstvo -a s
epigráf -a m *napis, epigráfika -e ž*
nauk o starih napisih, epigráfik
-a m kdor se ukvarja s starimi
napisi, epigráfski -a -o
epigram -a m *pesniški napis, pu-
ščica; epigramski -a -o, epigra-
mátik -a m, epigramátičen -čna -o*
Epikúr -a m l. i., *Epikúrov -a -o,*
*epikuréjlec -jca m pristaš Epi-
kúrovega nauka, epikuréjski -a*
-o, epikuréjstvo -a s
epilepsija -e *ž božjast, epiléptik -a*
m božjastnik, epiléptičen -čna -o
božjasten
epilóg -a m *sklepna beseda*
Epir -a m *kr. i., Epírec -rca m,*
epírski -a -o
epískop -a m *pravoslavni škof;*
episkopálen -lna -o [-ln-]; *epi-
skopát -a m škofovstvo, zbor*
škofov
episkóp -a m *aparát za projiciranje*
*neprozornih predmetov, epidia-
skóp -a m*

epístola -e *ž pesniška poslanica,*
epistolár -ja m *zbirka nedelj-
skih mašnik listov*
epitáf -a m *nagrobnik z napisom*
epitélij -a m, *epitélijski -a -o:*
~e celice, epitéliálen -lna -o
 [-ln-]: *~e celice*
epíteton -ona m *pridevek, epíte-
ton órnans, epíteton órnansa*
ukrasni pridevek, mn. epíteton
*órnansi -ov m ali epíteta or-
nántia s neskl.*
epizóda -e *ž vstavka, vmesno de-
janje, epizóden -dna -o = epizó-
dičen -čna -o postranski, vmesen*
epóha -e *ž (velika) doba, razdobje,*
epohálen -lna -o [-ln-]
epoléta -e *ž naramnik*
épos -a in *ép -a m, épski -a -o:*
~i verz, ~a širina, epopéja -e ž
*junaški épos, épika -e ž pripo-
vedništvo, épichen -čna -o, épik*
-a m pripovednik
epruvéta -e *ž preiskovalna ste-
klenka (fiz.)*
éra -e *ž doba, vek*
erár -ja m *državna blagajna, erá-
ričen -čna -o: ~o blago*
Eráto -e *ž muza ljubezenskega*
pesništva, Erátin -a -o
Eratósten -a m *os. i. starogrškega*
zemljepisca
Erazem Róterdamski m *os. i.,*
Erazma Róterdamskega
Erdéljsko -ega s, *erdéljski -a -o:*
Erdéljsko višavje
eremít -a m *puščavnik, eremítski*
-a -o puščavniški, eremítaža -e ž
puščavniška naselbina
êrg -a m *fiz. enota dela*
Erinije *Erinij ž mn. starogrš. bog-
ginje maštevanja*
Éris *Eride ž boginja prepira, Éri-
din -a -o: ~o jabolko*
Eritréja -e *ž kr. i., eritréjski -a -o*
eritrocít -a m rdeče krvno telesce
Ernest -a m, *Ernestov -a -o*
Éros -a m *grš. bog ljubezni, éros*
-a m ljubezen, erótika -e ž, eró-

erozija

tik -a m, erótičen -čna -o lju-
 bezenski, erótičnost -i ž
 erozija -e ž delovanje vode, ledu
 in vetra na zemeljsko površino,
 erodirati -am, eroziven -vna -o
 *erudícija -e ž izobrazba, *erudi-
 tiven -vna -o izobrazben, poučen
 eruírati -am izslediti, eruíranje -a s
 erúpcija -e ž izbruh, eruptíven
 -vna -o: ~o kamenje, erupcij-
 ski -a -o: ~a faza
 ës -a m glas.: Es-dúr Es-dúra, es-
 mól es-móla
 esěj -a m poskus, vrsta razprave,
 esejst -a m, esejstka -e ž,
 eséjski -a -o: ~i način pisanja,
 esejstičen -čna -o: ~o pisanje,
 esejstika -e ž
 esénca -e ž bistvo, esenciálen -lna
 -o [-ln-] bistven
 ësësovec -vca m, ësësovski -a -o:
 ~o divjanje
 eshatologija -e ž nauk o posled-
 njih rečeh, eshatolóški -a -o
 eskádra -e ž oddelek vojnega bro-
 dovja, letal, eskadrilja -e ž
 eskadrón -a m oddelek konjenice
 Èskim -a m l. i. naroda, Èskimka
 -e ž, Èskimski -a -o
 eskómpť -a m popust, eskómpťen-
 tna -o: ~a banka, eskómpťi-
 rati -am
 eskórta -e ž (vojaško) spremstvo,
 straža; eskortírati -am, eskort-
 íranje -a s
 esperáento -ta m mednarodni umet-
 ni jezik, esperáentski -a -o, espe-
 rantist -a m
 Essen -a m kr. i. mesta v Porenju,
 essenski -a -o [povsod: ésen-]
 estét -a m, estétski -a -o, estétika
 -e ž, estétičen -čna -o; esteti-
 zírati -am, estetizíranje -a s
 Estónska -e ž kr. i., Estónec -nca
 m, Estónka -e ž, estónski -a -o,
 estónščina -e ž
 estráda -e ž podstenje, oder
 *ešófirati -am se razgrevati se,
 razburjati se

+etablírati -am (se) urediti, usta-
 noviti (se)
 etamín -a m vrsta tkanine, eta-
 mínski -a -o
 etápa -e ž presledek, odmor, po-
 čitek, stopnja, etápen -pna -o:
 ~o poveljstvo
 etatizírati -am sprejeti v proračun,
 podržaviti, etatizem -zma m dr-
 žavni socializem, etatist -a m
 pristaš etatizma
 +etáža -e ž nadstropje, +etážen
 -žna -o nadstropen: ~a kurja-
 va; +etažera -e ž knjižna polica,
 stojalo s policami
 éter étra m, étrski -a -o: ~i va-
 lovi, etèričen -čna -o: ~a olja,
 eterizírati -am uporabljati eter
 *eternizírati -am ovekovečiti, vleči
 v nedogled
 étika -e ž pravoslovje, étičen -čna
 -o: ~o dejanje, étik -a m učitelj
 etike, étos -a m pravnost
 etikéta -e ž 1. listek z napisom,
 nalepka, 2. običaj, strogi pred-
 pisi za vedenje; etiketírati -am
 oblepiti z etiketami
 etimológ -a m kdor razlaga izvor
 besed, etimologija -e ž, etimol-
 óški -a -o = etimológičen -čna
 -o: ~i slovar, etimologizírati
 -am, etimologizíranje -a s
 etiologija -e ž nauk o vzrokih
 (zlasti pri boleznih), etiolóški
 -a -o: ~o zdravljenje; gl. aitiol-
 ogija
 Étna -e ž kr. i. gore na Siciliji
 étničen -čna -o narodnost; etno-
 gráf -a m narodopisec, etno-
 grafija -e ž narodopisje, etno-
 gráfíčen -čna -o, etnográfski -a
 -o narodopisen; etnológ -a m
 narodoslovec, etnologija -e ž na-
 rodoslovje, etnolóški -a -o
 Etrúrija -e ž, Etrúrec -rca m,
 etrúrski -a -o, Etrúrski -ov m
 ime naroda, etrúrski -a -o, Etru-
 ščan -ána m, Etruščánka -e ž,
 etruščánski -a -o, etruščina -e ž

etúda -e ž *glasbena vaja*
 *etuí -ja m *tok, tulec*
 Éva -e ž *os. i.*, Évin -a -o: ~a hči
 evakuácija -e ž *izpraznitev, od-*
stranitev, evakuacijski -a -o,
 evakuírati -am
 evalvácija -e ž *določitev vrednosti,*
 evalvírati -am
 evangélij -a m, evangéljski -a -o,
 evangelist -a m, evangelistov-
 ski -a -o, evangeličan -ána m,
 evangeličanski -a -o, evange-
 listár -ja m *knjiga z nedelj-*
skimi evangelij
 evaporácija -e ž *izpartvanje, eva-*
poracijski -a -o: ~i postopek,
 evaporírati -am, evaporíranje
 -a s
 Evbója -e ž *kr. i. grš. otoka, ev-*
bójski -a -o: Evbójsko morje
 *eventuálen -lna -o [-ln-] *more-*
*biten, *eventuálnost -i [-ln-] ž*
morebitnost, +eventuálen -lna -o
 Éverest -a m *kr. i. najvišje gore*
v Himalaji
 evfemízem -zma m *milejši izraz*
namesto ostrega, evfemístičen
 -čna -o
 evfonija -e ž *blagoglasje, ubranost,*
 evfóničen -čna -o
 Évfrat -a m *kr. i. reke v Prednji*
Aziji
 Évgen -a m *os. i.*, Évgenov -a -o
 evgénika -e ž *nauk o fizičnem iz-*
boljšanju ljudi in živali, rasna
higiena, evgénik -a m kdor se

ukvarja z evgeniko, evgénichen
 -čna -o
 evharistíja -e ž, evharistíčen
 -čna -o
 evidénca -e ž *razvid: imeti v ~i;*
 evidénčen -tna -o *razviden, evi-*
dénčen -čna -o kar je v razvidu,
očiten
 evkalíptus -a m *bot.*, evkalíptusov
 -a -o: ~i bonboni
 Evklíd -a m *l. i. grš. učeniaka,*
začetnika geometrije, Evklíдов
 -a -o: ~ zakon
 Evmeníde Evmeníd ž *mn. boginje*
maštevanya
 evnúh -a m *skopljenec, varuh žen*
v Orientu, evnúški -a -o
 evolúcija -e ž *razvoj, evolucijski*
 -a -o, evolucionízem -zma m,
 evolucioníst -a m, evolucioní-
 stičen -čna -o; evoluirati -am
 Evrázija -e ž *skupno ime za Ev-*
ropo in Azijo kot eno celino,
 Evrázijec -jca m, evrázijski -a -o
 Evridika -e ž *Orfejeva žena, Evri-*
dikin -a -o
 Evripíd in Evripídes -da m *os. i.*
grš. dramatika, Evripíдов -a -o
 Evrópa -e ž, Evropéjcec -jca m,
 Evropéjka -e ž, evrópski -a -o,
 evropeízirati -am, evropeizácija
 -e ž; Indoevropéjcec -jca m, indo-
 evrópski -a -o
 Ezóp -a m, Ezópov -a -o
 ezotéričen -čna -o *skrivnosten, kar*
je samo za izbrance

F

f [ɛf] m *neskl. 1. ime črke: véliki*
 F, z malim f, do f sem napisal;
 2. *ime glasu in note v glas.:* F-
 dúr, f-mól, zapoj f, začni pri f!
 Fábij -a m *starorimski državnik,*
 Fábijec -jca m *član Fábijevega*
rodu. fábijec -jca m somišlje-
nik Fábijev; Fábiján -a m os. i.
 fábrica -e ž *tovarna, fáabriški -a -o*

tovarniški, fáabričan -a m, fáabri-
čanka -e ž tovarniški delavec
 (-vka), *fabrikánt -a m tovarnar,*
fabrikát -a m tovarniški izdelek,
fabricírati -am izdelovati, izde-
lati, pejorativno: na debelo, na
hitrico in površno izdelovati; fa-
bricírhanje -a s, fabrikácija -e ž
izdelovanje, fabrikacijski -a -o

fábula

fábula -e ž lit. basen, zgodba pesnitve, spl. izmišljena zgodba; **fabulírati** -am pripovedovati, plesti zgodbo; **fabulíst** -a m kdor **fabulíra**, **fabulístka** -e ž, **fabulístika** -e ž

fading -a [fédíng -a] m oslABLJENA intenzivnost pri sprejemanju radijskih valov, premolk, oslabitev, pojemanje

Faer oeri **Faer oerov** [feréri -ov] mn. m, dansko otočje, **Faerski otoki** [ferski] (***Faeroerski otoki**); **Faeri** [féri] -ov m mn. prebivalci tega otočja, **faerski** -a -o [ferski], **faersčina** -e [fér-] ž jezik teh prebivalcev

Fáeton -a m l. i. grš. mit., **Fáetonov** -a -o, **fáetonski** -a -o [fa-e-]

fafljáci -ám, **fafljáj** -ájtel **fafljál** -ála -o, **fafljájne** -a s: voda, plamen **fafljá**

fagót -a m **glasbilo**, **fagótski** -a -o: ~i solo; **fagotíst** -a m

Faguet -a [fagè -éja in -éta] m, franc. lit. zgodovinar; **Faguetov** -a -o [fagéjeu -eva in fagétou -ova]: ~i nazori, **faguetovski** -a -o: ~a kritika

fajánsa -e ž

***fájfa** -e ž **pípa**, ***fájfen** -fna -o **pipen**: ~i tobak, ~a cev; ***fájfica** -e ž **pípica**, **fájfúr** -ja m vrsta **pipe**, **fájfar** -ja m kdor **pipe dela**, **pipar**

fákcija -e ž **opozicijska struja**, **stranka**; **fakciózen** -zna -o **rovarski**, **strankarski**, **hujškaški**; **fakcióznost** -i ž

fakín -a m **težák**, **postopač**, **potepuh**, **nesramnež**; **fakínski** -a -o, **fakínáza** -e ž

fakír -ja m **orientalski asket in čarovnik**; **fakírski** -a -o, **fakírstvo** -a s

faksímíle -a m **posnetek**: ~ **podpisa**, **rokopisa**; **faksimílrati** -am **posneti**: ~ **podpis**, **rokopis**; **faksimílránje** -a s

fákt -a m **ali fáktum** -a m **dejanje**, **resnica**, **dejstvo**; mn. **fákta fákt** s in **fákti** -ov m; **fáktičen** -čna -o **dejanski**

fáktor -ja m **činitelj**, **delovodja**, **opravnik**, **mat. množilelj in množeneč**; **fáktorski** -a -o, **fáktorstvo** -a s

fáktótum -a m **desna roka**, **duša**, **za vse pripraven**: on je ~ v odboru, v hiši, pri delu

fáktúra -e ž **račun**, **faktúren** -rna -o: ~i seznam; **fakturírati** -am, **fakturíranje** -a s, **fakturíst** -a m, **fakturístka** -e ž

fakultáIVEN -vna -o [-ult-] **prost**, **po izbiri**, **neobvezen**; **fakultatívnost** -i [-ult-] ž

fakultéta -e [-ult-] ž **oddelek vseučiliških študij**: **filozófska** ~, **medicínska** ~; **pooblastílo**: **imeti** ~o; **fakultéten** -tna -o: ~a **izobrazba**, ~i **urad**

falánga -e ž **bojni red**, **bojna vrsta**; **falangíst** -a m **španski desničarski bojevnik**, **falangístičen** -čna -o

+**falírati** -am **propasti**, +**falíran** -a -o **propadel**: ~i študent, **falíten** -tna -o, **falítnost** -i ž

***falót** -a m **nagajivec**, **navihanec**, **slepar**, **hudobnež**; ***falótski** -a -o **nagajiv**, **navihan**, **sleparski**, **hudoben**, +**falotaríja** -e ž **sleparíja**, **nagajanje**

falzét -a [-lz-] m: **peti** s **falzétom**; **falzéten** -tna -o [-lz-]: ~i **glas**

***falzificírati** -am **ponarediti**, **popačiti**; ***falzificíranje** -a s **ponarejanje**, **pačenje**; ***falzifikát** -a m **ponarejeno**, **ponaredek**; ***falzifikátor** -ja m **ponarejevalec**, ***falzifikátorski** -a -o **ponarejevalski** [povsod: -lz-]

***famílija** -e ž **družina**, **rodbina**; ***famíliáren** -rna -o **družinski**, **domáč**; ***famíliárno príst**, **zaupno**, **domáče**, **nevrísíljeno**: ~ **občevati**; ***famíliárnost** -i ž **zaupnost**, **neprísíljeno**, **domátnost**

+famózen -zna -o glasovit, znamenit, slovít; +famóznost -i ž glasovitost, znamenitost, slovítost
fanátik -a m strasten, slep privrženec, fanátičen -čna -o, fanatízem -zma m, fanatizírati -am, fanatizírán -a -o, fanatizíránje -a s
fanfára -e ž kratka učinkovita skladba za začetek slovesnosti, pihalo za izvajanje take skladbe; fanfaríst -a m kdor pri fanfari sodeluje
fant fánta m, mn. fántje -ov, fántovski -a -o, fantič -íča m in fántič -a m, fantè -éta m, fantek -tka m in fantèk -tka m, fántovstvo -a s, fántovščina -e ž, fántín -a m, fántovati -ujem in fantováti -újem, fántovanje -a in fantovánje -a s, fantalín -a m, fantalínski -a -o, fantalínstvo -a s
fantazija -e ž domišljija, fantazíjski -a -o domišljíjski; fantást -a m sanjač, zanesenjak; fantástičen -čna -o umišljen, neresničen, čudovit; fantazírati -am v domišljiji si predstavljati, sanjari, blesti; fantázma -e ž prikazen, dozdevek, sanjarija; fantazmagoríja -e ž blodnja, blodna prikazen
fantóm -a m prikazen, slepilo
fára -e ž župnija, fáren -rna -o župnijski, faràn -ána m župljan, faránka -e ž župljánka, fár -ja m župnik, zaničlj. duhovnik; *fárovž -a m župnišče, *fárovški -a -o župniški
Faraday -a [fáradej -eja] m os. i angl. fizika in kemika, Faradayev -a -o [fáradejev -eva -o]; fárad -a m enota za merjenje električne kapacitete; faradizírati -am, faradizácija -e ž
fáraon -a m naslov egiplovskih vladarjev; fáraonov -o, fáraonski -a -o

farizéj -a m privrženec stare judovske stranke, hinavec; farizéjski -a -o, farizéjstvo -a s kihnastvo
fárma -e ž amer. kmetíja, fármski -a -o: ~o obdelovanje; fármar -ja m, fármarica -e ž, fármerski -a -o
farmacija -e ž nauk o pripravljanju zdravil, lekarna, zdravilstvo; farmacévti -a m zdravilar, farmacévtka -e ž zdravilarica, farmacévtski -a -o zdravilarski, farmacijski -a -o zdravilstven
farmakologija -e ž nauk o zdravilih, zdraviloslovje, zdraviloznanstvo; farmakológ -a m, farmakolóški -a -o zdravilosloven, zdraviloslovski; farmakoterapíja -e ž zdravljenje z zdravili; farmakognozija -e ž nauk o spoznavanju drog, farmakopéja -e ž lekarniška knjiga
fársa -e ž burka, gluma
fasáda -e ž ospredje, načelje, sprednja stran, pročelje; fasáden -dna -o: ~i vhod
fascikel [-kəl] -kla m sveženj, zavoje listin; fascikelski -a -o [-kəls-]: ~i znak, ~a značka; fascikulírati -am (po)vezati v svežnje
fascinírati -am očarati, omamiti, prevzeti; fascinátor -ja m kdor očara, omami; fascinátorski -a -o
fasijsa -e ž napoved, fasijski -a -o
***fasóna** -e ž oblika, kraj; *fasonírati -am dati obliko, kraj čemu
***fašírati** -am sesekljati, *fašíran -a -o sesekljan: ~o meso
fašízem -zma m, fašíst -a m, fašístka -e ž, fašístičen -čna -o. fašístovski -a -o, fašístizírati -am pofašístiti, fašístizácija -e ž, defašístizírati -am razfašístiti, defašístizácija -e ž
fatálen -lna -o [-ln-] usoden, nesrečen; fatalízem -zma m vera

fáta morgána

v usodo, fatalističen -čna -o, fatalíst -a m; fátum -a m usoda
fáta morgána fáte morgáne ž zračna optična prevara, slepilo, privid; fatamorgánski -a -o
Fáust -a m os. i., glavni junak drame z istim naslovom, tip išočega, nemirnega duha; Fáustov -a -o: ~o iskanje resnice; fástovski -a -o, fáustičen -čna -o, fáustovstvo -a s
Fávn -a m os. i. starorim. mit., zaščitnik čred; fávn -a m obče ime za sátire, fávnovski -a -o: ~i tip; fávna -e ž živalstvo kakega kraja
favorizirati -am koga dajati komu prednost, koga podpirati, komu pomagati naprej; favoriziranje -a s, favorít -a m miljenec, ljubljeneec, izvoljenec, prvenec; favorítinja -e ž = favorítka -e ž, favoríten -tna -o
fáza -e ž lunina mena, razvojna stopnja, smer, v kateri deluje orodje pri obdelavi gradiva; fázen -zna -o; trofázen -zna -o: ~a žica, ~i tok
fazán -a m zool., fazánka -e ž, fazánov -a -o, fazánji -a -e, fazánski -a -o, fazanoréja -e ž
Feák -a m l. i. na pol božanskega naroda, feáški -a -o brezskrben
febrílen -lna -o [-ln-] vročinski, febrílnoš -i [-ln-] ž
fébruár -ja m svečan, fébruarski -a -o
Fébus -a in Féba m Apolon, Fébusov in Fébov -a -o
federácija -e ž zveza, federacijski -a -o, federatívno -vna -o, federatívnoš -i ž, federálen -lna -o [-ln-]; federírati -am; federalizem -zma m, federalističen -čna -o, federalíst -a m, federalístka -e ž, federalizírati -am
fegetátí -ám in fegečem migetati, fegetáj -ájtel fegetál -ála -o,

fegetánje -a s; fégec -gca m klopotcu podobno vreteno
fèj in fùj medm. gnusa; fèj te bodil fej, tak značaj!
Felicíjan -a m os. i.
Féliks -a m os. i. Srečko, Féle, Félče -ta m; Féliksov -a -o, Félčetov -a -o [-lč-]
*feljtón -a m podlistek, *feljtoníst -a m podlistkar, *feljtonístka -e ž podlistkarica, *feljtonístičen -čna -o podlistkarski, *feljtonízem -zma m podlistkarstvo, *feljtonístika -e ž
fémininum -inuma in -ina m beseda ženskega spola slovn.: iz ~a smo dobili neutrum; mn. féminina -nin s: vsa ~a, pri ~ih; féminínski -a -o: ~i samostalniki; féminílen -lna -o [-ln-] med.: ~i znak; féminízem -zma m boj za žensko enakopravnost, féminístka -e ž, féminístičen -čna -o, féminizácija -e ž
Fenicíja -e ž kr. i., feníški -a -o, Fenicán -ána m, Fenicánka -e ž, fenicánski -a -o, fenicánščina -e ž
féniks -a m bajestovni ptič, fénikssov -a -o; Prešeren: fénis
fenomén -a m pojav, nenavadna prikazen, *fenomenálen -lna -o [-ln-] tudovit, sijajen, nenavaden, grozen; fenomenalízem -zma m fil. smer; fenomenologija -e ž, fenomenológ -a m, fenomenológški -a -o
Férdinand -a m os. i., Férdo -a m, Nánde -ta m os. i.; Ferdinándov -a -o, Férdo -a -o; Nándetov -a -o; Ferdinánd -e ž
féredža -e ž ogrinjalo, ki si z njim muslimanke zakrivajo obraz
*feriálen -lna -o [-ln-] počitniški, *férije -rij ž mn. počitnice
fërman -a m (turško) odlok, ukaz
fermént -énta m kvasina, snov, ki sproži kemične preosnove; fermentácija -e ž kvašenje

fés -a m
festivál [-ál] -a m *slavnosna prireditev, svečanost*: glasbeni ~; **festiválen** -lna -o [-ln-]
fetiš -a m *predmet, ki mu pripisuje kdo čarovno silo, malik*; **fetišizem** -zma m *vera v fetiše*, **fetišist** -a m, **fetišistka** -e ž, **fetišističen** -čna -o
fétus -a m *zarodek sesalcev, embrio, človeški plod*; **fétusen** -sna -o, **fetálen** -lna -o [-ln-]
févd -a m, **fevdálen** -lna -o [-ln-], **févdén** -dna -o, **fevdalízem** -zma m, **févdnik** -a m, **févdniški** -a -o
 * **fiásko** -a m *neuspeh, polom*: doživel je hud fiásko, s tem fiáskom je nehal, takega fiáška še ni doživel
fibula -e ž *sponka*
ficék -cka m *nekdaj najmanjša denarna enota*: tudi ~a *nimam čisto nič*; **fičnik** -a m
fidejkomis -a m *rodbinsko posestvo, ki se ne sme prodati*; **fidejkomisen** -sna -o
Fídija ali Fídias, *rod. Fídija ali -e m l. i. gršč. kiparja*; **Fidijev** -a -o, **fidijski** -a -o
figa -e ž *smokva*: ~o *napraviti*, ~o *držati*; **figov** -a -o: ~o *pero*; **figovec** -vca m *drevo, strahopetec, neznačajnež*, **figovka** -e ž, **figovski** -a -o, **figovstvo** -a s; **figa** *mož*, **figa** *moža* m *kdor ne drži besede*, **figar** -ja m, **figarski** -a -o, **figarstvo** -a s
figúra -e ž: *pesniška* ~, *jezikovna* ~, *šahovska* ~; **figurálen** -lna -o [-ln-]: ~o *petje*; **figurirati** -am *predstavljati, biti samo figura*; **figuránt** -a m *kdor figurira*; **figurást** -a -o *smešen, šaljiv*: ~ *človek*, *otrok*, *maček*
fijákar -ja m *voz in voznik*, **fijárkarjev** -a -o, **fijárarski** -a -o; **fijákati** -am, **fijákanje** -a s, **fijákáriti** -im, **fijákárjenje** -a s

fikcija -e ž *izmislica, izmišljaj, izmišljenina*; *fiktiven* -vna -o *varav*, *izmišljen*, *umišljen*, *navidezen*; *fiktivnost* -i ž *izmišljenost, namišljenost*; *gl. fingirati*
fiksírati -am *določiti, utrditi*: ~ *dan*, *uro*, ~ *v spominu*, ~ *koga* = *nepremično gledati, meriti koga*; *got.* ~ *sliko*; **fiksen** -sna -o *trden*, *stalen*, *nepremičen*; **fiksativ** [-tív] -a m *got.*
filantróp -a m *človekoljub*, **filantropija** -e ž *človekoljubje*, **filantropski** -a -o, ~ *trópičen* -čna -o
filatelija -e ž *zbiranje znamk*, **filatelíst** -a m, **filatelístka** -e ž, **filatelístičen** -čna -o
filharmonija -e [-lh-] ž, **filharmóničen** -čna -o: ~i *orkester*, **filharmónik** -a m [*povsod -lh-*]
 * **filiála** -e ž *in* * **filiálka** -e [-lk-] ž *podružnica*; * **filiálen** -lna -o [-ln-] *podružničen*
filigrán -a m *drobno (zlatarsko) delo*, **filigránski** -a -o
Fílip -a m *os. i.*, **Filipov** -a -o; **Lípe** -eta m, **Lípetov** -a -o; **Filipíni** -ov m *mn. otočje*, **filipínski** -a -o; **Filípi** -ov m *mn. kr. i.*: *bitka pri Filípih*; **filípika** -e ž *oster napadalni govor*
filíster -tra m *omejen, malomeščanski, ozkosrčen človek*; **filistrski** -a -o, **filistrstvo** -a s; *tudi filistéjlec* -jca m, **filistéjski** -a -o, **filistéjstvo** -a s
film -a m, **filmski** -a -o, **filmat** -am, **filmanje** -a s [-lm-]
filológ -a m *jezikoslovec*, **filologija** -e ž *jezikoslovje*, **filolóški** -a -o, **filológičen** -čna -o *jezikosloven*, *jezikoslovski*; **filológinja** -e ž *jezikoslovska*, **filologizirati** -am, **filologiziranje** -a s
filoméla -e ž *slavček*, **filomélski** -a -o [-ls-]
filozóf -a m *modrijan, modroslovec, študent filozofije*; **filozófinja** -e ž, **filozófska** -e ž, **filozófski** -a s

filtrirati

- o modroslovski, modrosloven; filozofija -e ž modroslovje, filozofičen -čna -o; filozofirati -am, filozofiranje -a s
- filtrirati** -am *precediti, precejati*, filtriranje -a s *precejanje*, filter -tra m *cedilo, mreža*, filtrski -a -o, filtrát -a m [*povsod: -lt-*]
- * **fin** -a -o *tenek (nos, sluh, okus, čut, blago, prst, črta), dober (uho, oko, okus, roka, delavec), droben (prah, pesek, poteza), rahel (čut, kruh, prst), živ (prah, pesek, moka, trnje), olikan (vedenje, nastop, govor, človek), plemenit (čut, okus, znataj, pogled, človek, obraz, čutenje, mišljenje), umetelen (vezenina, tkanina, slikarija) — tako vse povedni tujki je treba v vsakem primeru posebej določili pravi pomen; * finésa -e ž nežnost, rahlost, tancina, odlika, plemenitost*
- finále** -la m: *glas*. v finálu povzema začetni motiv; *prenes.* s padcem Stalingrada preide boj v finále; *šp.* v finálu za evropsko prvenstvo; *finalist* -a m *športnik v finálu*; *finalen* -lna -o [*-ln-*] *slovn. nameren (stavek), šp. zaključen, sklepen; finalnost* -i [*-ln-*] ž *smotrnost, namernost*
- finánc** -ánc ž *mn. denarstvo, denarno gospodarstvo*; *finánčen* -čna -o, *finánčnik* -a m; *fináncar* -ja m, *fináncarski* -a -o; *finansirati* -am, *finansiranje* -a s, + *finansjé* -jéja m *denarnik*
- fin de siècle**, **fin de siècle** [*fend-sjékl -a*] m *dekadéncia, umetn. smer ob koncu 19. stol.*
- figirati** -am *hliniti, izmisliti*; *figiran* -a -o *izmišljen, hlinjen, ponarejen, zlagan, fiktiven* -vna -o; *figiranje* -a s *hlinjenje, gl. tudi fikcija*
- Finska** -e ž *kr. i.*, v Finski, iz Finske; *Fínsko* -ega s, na Fínskem, s Fínskega; *Fínc* -nea m, *fínski* -a -o, *fínsčina* -e ž
- finta** -e ž *zvižata, prevara*
- firkelj** -klja in -keljna [*-kəl-j-*] m *bokal*; + *firkeljč* -a [*-kəl-j-*] m *četrt*, *firkeljček* -čka m, *firkeljčkar* -ja m *četrtinčkar*
- firma** -e ž *ime (podjetja), podpis, trgovsko ime*
- fírnež** -a m: *duh po fírnežu*, *cena* ~a, s ~em *prevleči*
- fís** -a m *ime note in glasu* *glas*: s *físom*, pri *físu*; *físov* -a -o
- fískus** -a m *državno premoženje, državna blagajna*; *fískálen* -lna -o [*-ln-*] *proračunski*: ~o *leto*
- fístula** -e ž: *zobna* ~ *šola*
- físúra** -e ž *med. poka, poklina kosti*
- fízika** -e ž, *fízikálen* -lna -o [*-ln-*], *naravosloven*, *fízičen* -čna -o *naraven, telesen*, *fízík* -a m *kdor se s fíziko ukvarja, zdravnik*: *slavni* ~, *mestni* ~; *fízičarka* -e ž; *fízikát* -a m: *mestni* ~; *fíziški* -a -o
- fíziognómija** -e ž *zunani izraz*, *fíziognómika* -e ž *proučevanje fíziognómije*; *fíziognómíčen* -čna -o, *fíziognóm* -a m, *fíziognómski* -a -o
- fíziokrát** -a m, *fíziokrátski* -a -o in *fíziokrátíčen* -čna -o, *fíziokratízen* -zma m *gosp.*
- fíziológija** -e ž *naravosl.*, *fíziológ* -a m, *fíziolóški* -a -o, *fíziológíčen* -čna -o
- fízkultúra** -e ž (*iz*: *fízična kultura* -e ž *telesna vzgoja, šport, telovadba*), *fízkultúren* -rna -o *telesnovzgojen, športen*; *fízkultúrník* -a m, *fízkultúrnica* -e ž, *fízkultúrniški* -a -o; + *fískultúra*
- fížól** [*-òu*] -óla m, *fížólóv* -a -o: ~a *juha*; *fížólček* -čka [*-òuč-*] m; *fížólóvec* -vca m, *fížólár* -ja m, *fížólóvka* -e ž, *fížólárica* -e ž *natič*, *preklja za fížól*, *fížólóvina* -e ž *fížólóva slama*, *fížólka*

-e [-óyk-] ž in fizičica -e ž vrsta fizičola; fizičkatni -am se [-lk-] in fiziččkati -am se [-lč-] igrati se s fizičlovimi zrni, fizičkanje -a s in fiziččkanje -a s [-ólk- in -ólč-]

fjórd -a m, fjórdski -a -o

flafolíti -im, flafóli -íte! flafolil -a -o; flafotáti -tám in -fócem, flafotàj -ájte! flafotàl -ála -o, flafotánje -a s, flafot -óta m mahanje s perutmi, flafóta -e ž perut

flagelánt -a m bičar, flagelántski -a -o, flagelántstvo -a s bičarstvo, verska sekta v dobi od 13. do 15. stoletja

Flámsko -ega s kr. i., s Flámskega, na Flámskem, Flámeč -mca m, Flámka -e ž, flámski -a -o, flámščina -e ž

fláncat -a m cvrtnik, zmédenec

Flándrija -e ž, v Flándriji, iz Flándrije; Flándrsko -ega s, na Flándrskem, s Flándrskega; flándrski -a -o, Flándér -dra m

flanéla -e ž vrsta blaga, flanélast -a -o, flanélen -lna -o [-ln-]

Flaubert -a [flóbér -a] m os. i. franc. pisatelj, Flaubertov -a -o [flóbéroj -ova -o], flaubertovski -a -o [flóbérojski -a -o]

flávta -e ž, flávten -tna -o, flavtíst -a m, flavtístka -e ž, fláv-tica -e ž

flégma -e ž hladnokrvnost, hladnokrvnež; flegmátičen -čna -o, flegmátik -a m hladnokrvnež

flegmóna -e ž med. prisad, vezivna vnetina

fleksija -e ž slovn. pregibanje, fleksijski -a -o, fleksiven -vna -o, flektírati -am, flektíranje -a s: ~ imen in glagolov

fléten -tna -o ljubek, čeden, srčkan; flétkan -a -o, flétnost -i ž, fletnóba -e ž prijetnost

flík medm. izraža visok glas in hitrost premikanja, flíkniti -nem

z bičem ali s tanko šibo mahnuti, šiniti, skočiti, pasti (v šohi); flikati -am, flíkanje -a s

+flíka -e ž krpa, +flikati -am krpati, +flikarija -e ž krparija, +flíkanje -a s krpanje, +flíkast -a -o zakrpan, pisan, neenoten; +flikáč -a m krpač

flírt -a m dvorjenje, ljubimkanje; flírtati -am, flírtanje -a s

flóbert -a m vrsta puške, flóbertovka -e ž

flóra -e ž rastlinstvo kakega kraja; Flóra -e ž starorim. boginja cvetja in rastlinstva; florilégij -a m cvetnik, izbor najboljših spisov, čitanka; *florirati -am cvesti, uspevati, odlikovati se, *floriranj -e s

Florénca -e ž kr. i. ital. mesta, Florentinec -nca m, Florentínka -e ž, florentínski -a -o, florentínščina -e ž

Floriján -ána m os. i. Cvetko, cerkev sv. Florijána, pri Sv. Florijánu (kraj), šentflorijánski -a -o: dolina ~a

+flós -a m splav, +flósar -ja m splavar, +flósarica -e ž splavarica, +flósarski -a -o splavarski, +flosáriti -im splavariti, +flósati -am (les) plaviti (les), +flósarstvo -a s spavarstvo

*flóskula -e ž besedno lepotičje, lepa, a prazna beseda

+flóta -e ž ladjevje, brodovje; +flóten -tna -o brodoven, flotilja -e ž majhno brodovje

flúid -a m in flúidum -a m nevidna snov, po kateri naj bi se pretakala energija; flúiden -dna -o fiz., kem.

fluktuirati -am valovati, fluktuiranje -a s, fluktuácija -e ž valovanje, naraščanje in pojemanje

flúndra -e ž cunja, vlačuga = flénča -e ž

flúor -a m kem. prvina, flúorov -a -o, fluorescirati -am svelli-

fototáti

kati se, fluorescíranje -a s, fluorescénca -e ž, fluorescén-tna -o

fototáti -ám in fofóčem (o velikih ptičih), fofotáj-ájtél fofotál-ála -o, fofotánje -a s

Fókida -e ž in Fókis Fókide ž kr. i., fókíski -a -o, Fókijec -jca m, Fókijka -e ž

fókus -a m fiz. gorišče, med. bolezensko kotišče, légló; fokálen -lna -o [-ln-] kar izhaja iz gorišča ali kotišča: ~a osvetlitev, infekcija

***fólc** -a [-úč-] m vinjek, zakrivljen nož

fólij -a m list; fólio samo enkrat pregánjena póla, in fólio okr. in f^o = foliánt -a m knjiga iz takih póla; foliírati -am, interfoliírati -am liste vstavljati

folíkel -kla m med. mešiček, folíkli -ov mn. m mešički, mozoljčki

folklóra -e ž narodopisje, folklóren -rna -o narodopisen, folklórnost -i ž, folkloríst -a m, folklorístika -e ž, folklorístičen -čna -o [povsod: -lk-]

fónd -a m sklad: rezervni ~

foném -a m zvočna enota, foném-ski -a -o

fonétika -e ž nauk o glasovih, fonétičen -čna -o, fonétik -a ž

fono -v sestavi: fonologíja -e ž, ~lóški -a -o, ~lóg -a m; fonografíja -e ž, ~gráf -a m (priprava), ~gráf-ski -a -o

Fórd -a m os. i. amer. velepodjetnika, Fórdov -a -o; fórd -a m avtomobil iz Fórdovih tovarn: voziti se s fórdom, fórdov -a -o: ~e prednosti; fórdizem -zma m gospodarska in socialnopolitična načela

forénzičen -čna -o sodni, sodnijski: ~a psihologíja, ~i primer

fóрма -e ž oblika, šp. biti v fórmi v polni moči; formálen -lna

-o [-ln-] (+formélen -lna -o) oblikoven, zunanji, izrécen, določen; formálnost -i [-ln-] ž vnanja oblika, zunanost, predpis; formalizem -zma m pretiravanje v zunanji obliki; formalíst -a m, formalističen -čna -o

formát -a m knjižna oblika, razsežnost, velikost: človek velikega ~a

formírati -am oblikovati, tvoriti, formíranje -a s, formácija -e ž, formacijski -a -o

fórmula -e ž obrazec, besedilo; formulár -ja m vzorec, golica; formulárski -a -o; formulírati -am oblikovati, izraziti, dati obliko temu; formulíranje -a s, formulácija -e ž izraz, izražanje, oblikovanje; formulacijski -a -o

+forsírati -am tístati, vsiljevati, prenapenjati, +forsíranje -a s tístanje, vsiljevanje, prenapenjanje

***fórt** -a m utrdba

fórté prisl. glas. glasnó, močnó: še enkrat od fórté naprej, začne se s fórté; fortissimo prisl. glas. zelo močno

Fortunát -a m os. i., Fortunátov -a -o

fórum -a m javni trg pri starih Rimljanih (Forum Romanum), sodišče, pristojno mesto, pristojna oblast: to ni pravi ~

fósfór -a m kem. prvina, fósforov -a -o, fósforen -rna -o; fosforescírati -am, fosforescíránje -a s, fosforescénca -e ž, fosforescén-ten -tna -o; fosfát -a m, fosfát-ten -tna -o

fosílen -lna -o [-ln-] iz zemlje izkopen, predpotopen, starodaven; fosílije -ij ž mn. izkapanine iz pradavnih časov, okamenine

fotélj -a m naslanjač, fotélski -a -o

foto -v sestavi: fotoamatér -ja m, ~amatérski -a -o, ~amatérstvo -a s; fotoaparát -a m, ~apara-

túra -e ž, fotokemija -e ž, ~kémíčen -čna -o; fotomehánika -e ž, ~meháničen -čna -o; fotometrija -e ž, ~méter -tra m, ~métrski -a -o; fotomontáza -e ž, ~montážen -žna -o; fotopapír -ja m; fotorekláma -e ž, ~reklámen -mna -o; fotoreportáza -e ž, ~repórter -ja m, ~repórterski -a -o, ~reportážen -žna -o; fototéhnik -e ž, ~téhničen -čna -o; fototerapija -e ž; fototipija -e ž

fotográf -a m, fotográfínja -e ž, fotográfíski -a -o, fotográfíja -e ž *slika in delo*, fotográfíjski -a -o *kar zadeva sliko*: ~i format, okvir; fotográfíčen -čna -o *kar zadeva delo*: ~a plošča, luč, temnica, tekočina; fotográfírati -am, fotográfíranje -a s

fráča -e ž, fráčar -ja m, *gl.* práča

fráčkáti -ám *in* fréčkáti -ám *tratiti, trošiti, razsipati*; fráčkáj -ájte! fráčkál -ála -o, fráčkánje -a s, fráčkáč -a m

fragmènt -ènta *m odlomek, drobec, zlomek*; fragmentáren -rna -o *odlomkoven, nedokončan*; fragmentárnost -i ž

frák -a m *vrsta suknje*, frákar -ja m *gizdalin*, frákarški -a -o *gizdalinški*, frákarstvo -a s *gizdalinstvo*, frakaríja -e ž

frákcija -e ž *odlomek, del kake skupnosti*; frakcioníst -a m *kdor cepi, lomí skupnost*; frakcionístičen -čna -o; frakcionírati -am *med.*

frákelj -klja *in* -keljna [-kəlj-] m, frákeljce -a m, frákeljček -čka [-kəlj-] m

fraktúra -e ž *pisave*: gotska ~; *med. prelom*: ~ kosti; fraktúren -rna -o

framasón -a m *prostozidar*, framasónski -a -o, framasónstvo -a s, framasoneríja -e ž *prostozidarstvo*; tudi *masón úd.*

Frànc Fránca s Fráncem *m os. i.*, Fráncov -a -o; Francè -éta m, Francétov -a -o; Fráncelj -clja *in* -celjna [-cəlj-] m, Fráncelj -a -o *in* Fránceljnov -a -o [-cəlj-]; Francíšek -ška m, Francíškov -a -o; francíškán -a m (+francíškánar -ja m); francíškánski -a -o; Fránci -ija m (+-ita), Fráncijev -a -o (+Francitov); Frán -ána m, Fránov -a -o; Fránjo -a m, Fránjev -a -o; Francèk -ckà m, Francóv -óva -o

Fránca in Fránica -e ž, Fránčin *in* Fráničin -a -o; Francíška -e ž, Francíškin -a -o; Fráncka -e ž, Fránckin -a -o; Fánika -e ž, Fánikin -a -o; Fáni ž *neskl.*: od Fáni, k Fáni, pri Fáni, s Fáni; Fánči ž *neskl.*: od ~, pri ~, s ~; Fánin -a -o, Fánčin -a -o

France Francea [fráns -a] *m os. i. franc. pisatelja*, Franceov -a -o [fránsou -ova -o]: ~ jezik, ~a dela

Fráncija -e ž: iz ~e, v ~i; Francóz -a m, Francózinja -e ž, francóski -a -o, Francósko -ega s: na ~em; francóščina -e ž, francóz -a m *orodje, ključ za odvijanje vijakov*; francózováti -újem *vpletati francoske besede v slovenščino*; francózovánje -a s

Fránk -a m *l. i.*, fránkovski -a -o; frankofil -a m, ~filka -e ž, ~filski -a -o, ~filstvo -a s [*povsod*: -il-]; frankofób -a m, ~fóbski -a -o, ~fóbstvo -a s

fránk -a m *denarna enota*: tečaj ~a (+fránkov tečaj), plačati v fránkih

frankírati -am *plačati poštnino, nalepiti znamko*, frankíranje -a s, fránko -a m, fránko *prisl. brez poštnine, prevoznine*

+fránža -e ž *vlakno, resica, resa kot okras pri blagu*; +iti v frán-

frapírati

že razpadati, trgati se, iti v nič;
+fránžati -am (se) *trgati (se) v nitke, nitkati se*, +fránžanje -a s *razpadanje v nitke, nitkanje*;
+fránžast -a -o *nitkast, razcapan, prenes. okrašen*
+frapírati -am *iznenaditi, presenetiti*; +frapánten -tna -o *presenetljiv, nenavaden*
fráta -e ž *gozdna poseka, črt, láz, goličava*; fratáti -ám *vse od kraja sekati v gozdu*, fratāj -ájte!
fratál -ála -o, fratánje -a s, fratje -a s, fratovje -a s
fráter -tra m *samostanski brat*, frátrski -a -o, frátrstvo -a s, frátrček -čka m; fraternizírati -am *bratiti se*, fraternizíránje -a s *bratenje*
fráza -e ž *rečenica, puhla, prazna beseda, puhlica*; frázast -a -o *puhel, leporeten*; frazeologija -e ž *nauk o rečenicah, frazeolóški -a -o*; ~i *slovar*; frazêr -ja m *kdor veliko govori, pa malo pove, kvasác*; frazêrski -a -o, frazêrstvo -a s *besedičenje, pletenice*; frazáríti -im *puhličiti, kvasiti*; frazárjenje -a s
frécati -am in frékati -am, frécanje in frékanje -a s, frécniti in frécniti -nem, frécnjen -a -o
fréčati -im, fréči -íte! fréčal -ála -o, fréčanje -a s, fréčalo -a s, fréča -e ž
fréček -čka m *mótek, ki je nanj navit sukanec*
fregáta -e ž *bojna ladja*, fregáten -tna -o: ~i *poveljnik*
Freisingen -a [frájzingen -a] m *kr. i. nem. mesta, freisingenski in -inški -a -o [frájzin-]; staro ime Frisingen [frizingen] -a m ali poslovenjeno Brižinj -a m, brižinski -a -o*; ~i *škofje, Brižinski spomeniki*
frekvénca -e ž *obisk, zasedba, fiz. število obratov, ponavljanje*; frekventírati -am *obiskovati, fre-*

kventácija -e ž *obisk, obiskovanje, udeleževanje*; frekventácijski -a -o: ~o *spričevalo, frekventánt -a m obiskovalec*; frekvénten -tna -o *pogosten, frekventatívnen -vna -o slovn. ponavljalen*: ~i *glagoli, števniki*; frekventatívnost -i ž
frenétičen -čna -o *buren, viharen, navdušen*; frenezlija -e ž
frenologíja -e ž *nauk o obliki lobanje in možganov v razmerju do duševnih lastnosti*, frenológíčen -čna -o, frenológ -a m, frenológíski -a -o; frenoskopíja -e ž
fréška -e ž *podoba, slikana na presni omét*
frfljáti -ám, frfljāj -ájte! frfljal -ála -o, frfljánje -a s, frflja -e ž *kdor frfljā, frfljāč -a m, frfljast -a -o*
frfoléti -im, frfolèl -éla -o, frfolénje -a s, frfolíč -íča m, frfolévati -am, frfolévanje -a s
frfotáti -ám in -fóčem, frfotāj -ájte in frfóči -tel frfotál -ála -o, frfotánje -a s, frfòt -òta m, frfotálo -a s, frfotáč -a m, frfòtniti -nem
frfráti -ám, frfrāj -ájte! frfrál -ála -o, frfránje -a s, frfrálo -a s, frfra -e ž, frfrast -a -o, frfráv -áva -o, frfrávec -vca m, frfrávka -e ž, frfrávski -a -o
frfrúriti -im, frfrúra -e ž, frfrúlja -e ž
Friderik -a m *os. i. Miroslav, Mirko*; Friderika -e ž *os. i. Miroslava, Mirka*
frigidén -dna -o *mrzel človek, mrzlak*; frigidnost -i ž *spolna hladnost, brezétnost, mrzlaštvo*
frikatívén -vna -o *slovn.*: ~i *glasovi priporniki*; frikátiva -e ž *pripornik*
+fríšen -šna -o *presen, surov, hladén, bister, oster, nov, opran, spočil, močan, okreten, hiter, ze-*

- lèn, hladen (zrak, vreme), čvrst, čil, isker, bister ipd.
- frivolèn -lna -o [-ln-] lahkomišljen, nespošlljiv, nesramen, objesten; frivolnost -i [-ln-] ž, frivolnež -a [-ln-] m
- frizêr -ja m, frizêrka -e ž, frizêrski -a -o: ~i salon, frizirati -am, friziranje -a s, frizúra -e ž, frizúren -rna -o
- +frizidêr -ja m hladilnik, +frizidêrski -a -o hladilniški
- frkavec -vca m, frkolín -a m, frkolínček -čka m, frkóčen -čna -o, frkolàs -lása -o, frklja -e ž, frkolínski -a -o, frkúlja -e ž, frkòt -òta m, frkotíti -ím, fúčiti -im; frkati -am, frkniti -nem
- frlėti -ím, frlí -íte! frlèl -éla -o, frlénje -a s; frlíti -im, frljenje -a s, frljäv -áva -o, frljávec -vca m, frljávka -e ž
- frníkola -e ž kroglica za igračo, frníkolati -am se in frníkati -am se, frníkolanje -a s in frníkkanje -a s, gl. tudi nika
- frónda -e ž odpor, nezadovoljstvo, frondêr -ja m nezadovoljnež, rovar, hujskač; frondêrstvo -a s rovarjenje
- frónta -e ž pročelje poslopja, bojna èrta, strnjena vrsta trdno povezane organizacije: OF = Osvoobodilna fronta; frontálen -lna -o [-ln-]: ~i napad, frónten -tna -o; fróntovec -vca m, frontáš -a m, fróntar -ja m, fróntovski -a -o
- frotírati -am tretí, drgniti; frotíranje -a s utiranje, frotírka -e ž vrsta brisač
- frúla -e ž piščalka, frúliti -im, frúljenje -a s, frúlba -e [-lb-] ž, frúlar -ja m, frúlež -a m
- ftiziológ -a m izvédenec za tuberkulozo, ftiziolóĵja -e ž véda o tuberkulozi, ftiziolóĵičen -čna -o, ftiziolóški -a -o
- fúcati -am, fúcanje -a s igra z metanjem denarja; fúckati -am, fúckanje -a s
- fudláti -ám vihravo govoriti, ravnati, fudláj -ájte! fudlál -ála -o, fudlánje -a s
- fúflja -e ž, fufljáč -a m, fufljáti -ám, fufljáj -ájte! fufljál -ála -o, fufljánje -a s
- fúga -e ž glas. vrsta skladb, fugáten -tna -o, fugíran -a -o: ~i slog; fugáto -a m glas. po načinu fuge
- fúksija -e ž vrsta okrasnih cvetic; fúksijin -a -o: ~ cvet, ~a barva
- fulminánten -tna -o sijajen, blešèet, vžigajoč (govor)
- fundamènt -ènta m podlaga, temelj; fundamentálen -lna -o [-ln-] osnoven, temeljen; fundamentálka -e [-lk-] ž osnovna véda teól.; fundírati -am ulemeljiti, ustanoviti; fundácija -e ž ustanova, gradbeni način polaganja temeljev; fundátor -ja m ustanovnik, fundátorica -e ž ustanoviteljica, fundátorski -a -o ustanovniški, ustanoviteljski
- fungírati -am opravljati funkcijo, zastopati kaj; fungíranje -a s
- fúnkcija -e ž delovanje, opravilo; funkcijski -a -o, funkcionalén -lna -o [-ln-], funkcionalnost -i [-ln-] ž, funkcionár -ja m, funkciónárka -e ž, funkcionárski -a -o, funkcionirati -am, funkcioniranje -a s
- fúnt fúnta m utežna mera, fúnten -tna -o, fúntnik -a m, fúntnica -e ž funt težka sveta, tehtnica na funle
- fúrež -a m, fúrovž -a m koline
- furgón -a m tovorni voz za priljago pri osebni vlaku, mrliški voz
- fúrija -e ž burjast človek; neučakanost, naglica, razburjenost; fúrijast -a -o
- Furlanĵa -e ž: v ~i, v ~o, iz ~e; Furlánsko -ega s: s ~ega,

fúrman

na ~em; furlánski -a -o, furlánščina -e ž, Furlán -ána m, Furlánka -e ž; furlánka -e ž *sekirica za obsekovanje drevja*
 +fúrman -a m *voznik, vozár*;
 +fúrmanski -a -o *vozniški*, +fúrati -am *voziti, vozariti*; +fúranje -a s *vozarjenje*
 furnír -ja m *oplatica, oplat*; furnírski -a -o *oplaten -tna -o*, furnírati -am *platiti, oplatiti*, fur-

níranje -a s *platenje, oplatitev*
 futúr -a m *in* futúrum -a m *prihodnjik*; futúren -rna -o: ~a *oblika*; futurízem -zma m *umetniška smer*, futurístičen -čna -o, futuríst -a m, futurístka -e ž
 fužija -e ž *strnitev, združitev*; fuzionírati -am, fuzioníranje -a s
 fužina -e ž, fužinski -a -o, fužinar -ja m, fužinarica -e ž, fužinarski -a -o, fužinarstvo -a s

G

g [gə in gé] m *neskl.* 1. *ime črke*: mali g, véliki G; 2. *kralica za gram*; 3. [gé] *glas v glasovni lestvici*: g-mol, G-dur

Gábelsberger -ja m *os. i.*, Gábelsbergerjeva *stenografija*

gáber -bra m, gábrje -a s, gábrov -a -o: ~ les, gábrovje -a s, gábrovec -vca m, gábrovina -e ž; gábrce -a m, gábrček -čka m, gábrič -íča m, gábrica -e ž, gábrína -e ž, gábrast -a -o: ~ zid; gábrščica -e ž *neko jabolko*

gábez -a m, gábezov -a -o: ~ čaj
 gábež -a m *gnus*, gábežljiv -íva -o, gábežljivost -i ž

gábíti -im: ne gábi mi jedi! ~ se: ta jed se mi gábi; gabljív -íva -o, gáben -bna -o

Gábrijel -a m, Gábrijelov -a -o, Gabrijéla -e ž, Gabrijélin -a -o
 gábro -a m *kamenina geol.*

gáča -e ž, *nav. mn.* gáče; gáčast -a -o = gáčnat -a -o *rogovilast*; gáčnik -a m *trak pri spodnjih hlačah*

gád gáda m, gádast -a -o, gádov -a -o = gádji -a -e: gádova mast, Gádova peč, gádja zaléga; gádovec -vca m, gádina -e ž; gadolás -lása -o

gága -e ž *raca*, gágati -am, gáganje -a s, gágljáti -ám: gos

(kokoš) gágljá, gágljál -ála -o, gágljánje -a s; gágniti -nem *črhnuti, poginiti*

gáj -a m, gájec -jca m, gájevína -e ž, gájiti -im *dati rasti, gojiti*, gájenje -a s, gájnik -a m *gojitelj, logar*

Gáj -a m *l. i.*, *lat.* Caius; Ljudevit Gáj, gájica -e ž, gájičen -čna -o
 gájati -am *se goditi se*: kako se ti gája? gájanje -a s

gájba -e ž (+kajba) *kletka*, gájbica -e ž

gájda -e ž *duda*, gajdáš -a m
 gájsnati -am *drgniti*: hlače gájsnati, gájsnanje -a s; gájsnati *se smukati se*: kaj se gájsnaš tod okoli?

gákati -am *in* gáčem *gágati*
 gála ž *neskl. dvorna, praznična obleka, oprava*: oblekel se je v gála, v gála je prišel; *tudi kot prid. neskl.*: gála predstava, gála ples, gála uniforma

Galaksíja -e ž *astr. Rimska cesta*, galáktičen -čna -o: ~o *osvetje galaktóza -e ž mlečni sladkor*; galalít -a m *trda umetna snov iz mleka*; galalíten -tna -o: ~i gumbi; galaktít -a m *vrsta rudnine*, galaktítov -a -o

galán -a m *galanten ljubimec*, galánten -tna -o *vljuden, viteški*,

udvorljiv - galántnost -i ž; galanterija -e ž 1. *vljudnost, udvorljivost*, 2. *drobno blago*: trgovina z galanterijo; galanterijski -a -o galéb -a m, galébov -a -o, galébjí -a -e

Gálec -lca [-lc-] m, Gálíja -e ž, gálski -a -o [-lšk-]

galéja -e ž *bojna ladja v srednjem veku*, na galéji; *tudi*: galéra -e ž; galeot -a m = galijót -a m *suzený (veslač) na galeji, psovka*

galeníť -a m *svintev sijajnik*

galerija -e ž 1. *ozek, dolg hodnik, na eno stran odprt; mostovž, 2. stebriščna dvorana, 3. najvišji prostor v gledališču, 4. občinstvo s tega prostora, 5. umetniška zbirka (muzej)*; Národna galerija, galerijski -a -o: ~i sedež **gálíca** -e ž, gálíčen -čna -o: ~a barva, voda, gálíčiti -im z *galico škropiti*

Galicija -e ž *kr. i. dežele*, galíški -a -o: ~i Žid, Galiciján -a m, Galicijánka -e ž

galicizem -zma m *franc. jezikovna posebnost*

gálíj -a m *kem. prvina*

Galiléja -e ž *kr. i.*, Galiléjec -jca m, Galiléjka -e ž, galiléjski -a -o

Galiléo Galiléi m *os. i., rod. Galiléo Galiléija, Galiléo Galiléijev -a -o*

Galípoli -lija m *kr. i. polotoka in mesta ob Dardanélah*, galípolški -a -o [-lšk-]

gálítí -im (se) *razgaljati (se)*, gálíjenje -a s

galóna -e ž *angl. volla mera (4,54 l)*

galóþ -þpa m *skok*, v galóþu, galóþirati -am v *skoku jahati, dirjati, skokoma jezdití*

galóša -e ž, *nav. mn. galóše galóš galún* -a m, galúnov -a -o: ~ *prah.*

~a *raztopina, galúnovec -vca m kamen, galúnovica -e ž galunova voda*

Galváni -ja m *prirodoslovec in anatom*, galvánski -a -o, galvánizem -zma m, galvánizirati -am, galvániziranje -a s; galvánizácija -e ž, galvánizácijski -a -o; galvanografija -e ž, galvanokávstika -e ž, galvanokávster -tra m, galvanométer -tra m, galvanoplástika -e ž, galvanoplástičen -čna -o, galvanoskop -a m; galvanotipija -e ž [*povsod: -alv-*]

gáma m *neskl. ime grške trke*: kót gáma, žarki gáma; *γ* *ena tisočinka mg*

Gáma: Vasco [*vásko*] da ~ m *špan. i., rod. Vasco da Gáme in Gáma, Vasco da Gámov -a -o* *gamáša -e ž *dokolenka, golenica, ovojka, ogležnjica*

gambít -a m *vrsta šahovske otvoritve*: dámski ~; gambíten -tna -o: ~i kmet

gámbovec -vca m *vrsta jabolka*, gámbovček -čka m

gáms gámsa m, gámsov -a -o: ~a brada (+gámsport -a)

Gándhi -ja [*gándi*] m *l. i. indijskega narodnega voditelja*, Gándhijev -a -o: ~a smrt

Gánges -a m *kr. i., indijska reka*, gángeski -a -o

gánglij -a m, gánglijski -a -o, *med. gánglion -a m živčni vozél, gánglijski -a -o*

gangréna -e ž *med., gangrenózen -zna -o*

gángster -ja m, gángsterski -a -o, gángsterstvo -a s

Ganiméd -a m *Zevsov točaj*

ganítí gánem, gáni in gani -íte! gáníl in ganíl -íla -o, gánjen -a -o, gánjenje -a s, gánjenost -i ž = gínjenost -i ž (+ganótje), ganljív -íva -o, ganljívost -i ž [*npoud. povsod gan- in gan-*]

*gára -e ž *ogoljen madež, ogoljena zaplata, mrha (kobila), ime ovce,*

garancija

*gárast -a -o *raskav*, *gárati -am *ogolili*: ~ prašiča, krava steber gára = *drgne se ob stebri*, *gárati se: živina se gára, *gáriti -im (se); gárati -ám, gáráj -ájte! garál -ála -o, (z)garán -a -o, garánje -a s, garáč -a m
garancija -e ž *porošstvo, jamstvo*, garantirati -am *porok biti, jamčiti*, garancijski -a -o: ~o pismo, garánt -a m, garánten -ina -o: ~o pismo
garáza -e ž, garážen -žna -o: ~a vrata
gárda -e ž *telesna straža, izbrani vojaki*, gárden -dna -o: ~a konjenica, gardíst -a m, gardírati -am *nadzorovati dekleta po zavodih, na plesu*, gárdedáma -e ž *nadzornica nad dekleti*
garderóba -e ž *prostor za odlaganje obleke, obleka*; garderóben -bna -o: ~i listek, garderobêr -ja m, garderobêrka -e ž
gardína -e ž *zastor pri oknu, zagrinjalo, zavesa*
Gárdsko jézero -ega -a s *kr. i.*, ob Gárdskem jézeru, h Gárdskemu jézeru
gáre gár ž *mn. ročni voz na dveh kolesih*; gárice gáric ž *mn.*
gárje gárij ž *mn.*, gárjam gárje v gárjah v gárjami; gárjast -a -o, gárjav -a -o: ~a ovca; gárjavec -vca m, gárjavka -e ž, gárjavica -e ž, gárjavost -i ž
gármónd -a m *stopnja tiskanih črk*, v gármóndu tiskati; staviti borigan na gármónd
garnírati -am *opremiti, obložiti*, garníranje -a s, garnitúra -e ž *oprema, obložba, priklada, premena*; garnitúren -rna -o: ~i kos pohištva, ~i stol
garnizija -e ž *posádka, tudi garnizón* -a m, garnizijski -a -o: ~a bolnica, garniziónski -a -o: ~i dežurni častnik
Garóna -e ž *kr. i. reke v Franciji*

garsonjêra -e ž *samsko stanovanje*, garsonjêrski -a -o: ~o stanovanje; garsonjêrec -rca m, garsonjêrka -e ž
gasílec -lca [-uc- in -lc-] m, gasílski -a -o [-il-]: ~i dom, ~o društvo; gasílo -a s, gasílen -lna -o [-ln-]: ~a priprava, ~o orodje; gasílnik -a [-ln-] m, gasílnica -e [-ln-] ž
gasíti -im, gási -íte! gasíl -a -o, gasèen -èna -o: ~o apno; gasèenje -a s, gasítev -tve ž
Gaskónja -e ž *kr. i. franc. pokrajine*, Gaskónjec -njca m, Gaskónjka -e ž, gaskónjski -a -o
gásniti -nem *nepreh.*: luči gásenje; gasnóč -a -e
gástričen -čna -o *kar se nanaša na želodec, želodčen*, gastrítis -a m *želodčno vnetje*, gastrologija -e ž *nauk o želodcu*, gastronóm -a m *kdor pozna in cení dobro jed*, dobrojedec, gastronomija -e ž *višja kuharija*
gáščerica -e ž, gáščerícín -a -o
Gášper -ja m *os. i.*, Gášperjev -a -o, gášper -ja m = gášperček -čka m *železna petica ali štedilnik*
gátiti -im *mašiti, (za)jeziti*: v grlu se mi gáti, (na)gáčen -a -o, gátenje -a s; gát -a m *jez*
gauleiter -ja [gáulajter -ja] m, gauleiterski -a -o [gáulajterski]
gavóta -e ž *vrsta plesa*
gávran -a m *krókar*
Gay-Lussac [gelúsák] Gay-Lussaca m *os. i.*, Gay-Lussacov -a -o [gelúsákoŋ]: ~ zakon, stolp
gáz -í ž, gázi gáz na gázi nad gazjó, *dv. gázi gazi gazéma gázi o gazéh nad gazéma*, *mn. gázi gazi gazém gazi o gazéh nad gazmi*
gáza -e ž *med. mrežasta tkanina*
gázda -a *in -e m gospodar*, gázdarica -e ž *gospodarica*

gazéla -e ž 1. srni podobna žival, 2. oblika lirske pesmi, gazélji -a -e: ~i skok, gazélin -a -o: ~i rogovi, gazélski -a -o [-lšk-]: ~a oblika pesmi, gazélica -e ž gáziti -im, gázi -ite! gázil -ila -o, (iz)gážen -a -o, gáženje -a s, gáznja -e ž, gáža -e ž sled, ki jo pušča divjačina v snegu
 gazolín -a m kem.
 gazométer -tra m plinomer, plino-hram, gazométrski -a -o
 *gáža -e ž plača, *gažíst -a m naméščenec s stalno plačo
 Géa -e ž os. i. grš. boginje zemlje, Géin -a -o
 géjša -e ž japonska plesalka in pevkica, géjšin -a -o
 géjzir -a m geol., géjzirski -a -o
 gé! [gél] -a m neka koloidna snov
 geminácija -e ž podvojitve, geminírati -am podvojiti
 gén -a m dedna zasnova
 genealóg -a m rodopisec, rodoslovec, genealogíja -e ž rodopis, rodoslovje, genealóški -a -o rodopisen, rodosloven
 generácija -e ž rod, zarod, pokolenje, naraščaj, generacijski -a -o, generatívne -vna -o; generírati -am; genêričen -čna -o: ~i pojem (vrstni)
 generál -a m, generálca -e ž generalova žena, generálov -a -o (osebno), generálski -a -o (na splošno): ~i čin; generalísim -a -o vrhovni general; generálen -lna -o (+generélen) splošen: ~i ravnatelj, štab; generálka -e ž zadnja skušnja pred nastopom, zemljevid, generalizírati -am posplošiti, posploševati, generalizíránje -a s, generalizácija -e ž, generálštab -a m, generálštaben -bna -o, generálmajor -ja m [povsod: -al-]
 generátor -ja m stroj, ki daje električni tok; stroj, ki proizvaja

gorilni plin ipd., generátorski -a -o
 generózen -zna -o velikodušen, plemenit, generóznost -i ž velikodušnost
 genéza -e ž postanek, razvoj, Géneza -e ž prva Mojzesova knjiga v sv. pismu stare zaveze, stvarjenje sveta, genétika -e ž nauk o nastanku živalskih in rastlinskih vrst, genétičen -čna -o
 génij -a m velem, geniálen -lna -o [-ln-], geniálnost -i [-ln-] ž
 genitálen -lna -o [-ln-]: ~a zleza; genitálíje -tálíj ž mn. plodila, rodila
 génítiv [-ij] -a m rodilnik, génítiven -vna -o: ~a oblika
 Génova -e [génova] ž kr. i. mesta v Italiji, génovski -a -o: ~o pristanišče, Genovežan -ána m, Genovežánka -e ž
 genre [žánr] genra genru [žánra -u] m 1. vrsta, slog, 2. slika iz življenja; genrski -a -o [žánrski]: ~a slika; ali pa: žánr -a -u m, žánrski -a -o
 gentleman [džéntlmen] -a m človek s pravo izobrazbo in odličnim vedenjem, poštenjak, vrl mož, gentlemanški -a -o [džéntlmenški]: ~o vedenje, gentlemanstvo -a [džéntlmenstvo] s
 geocéntričen -čna -o: ~i sostav geodét -a m zemljemerec, geodétski -a -o: ~i oddelek, geodezija -e ž zemljemerstvo
 geofízika -e ž nauk o fizikalnih lastnostih Zemlje, geofizičen -čna -o
 geográf -a m zemljepisec, geografíja -e ž zemljepis, geográfski -a -o = geográfíčen -čna -o
 geoid -a m ime za geometrični lik Zemlje, geoiden -dna -o
 geológ -a m kdor se ukvarja z geologijo, geologíja -e ž nauk o zemeljski skorji in njenem postanku, geolóški -a -o = geológíčen -čna -o: ~a doba

geométer

geométer -tra *m zemljemerec, merjevec*, geométrski -a -o; geometrija -e *ž nauk o likih*, geometrijski -a -o: ~a knjiga, geometričen -čna -o: ~i lik
geomorfologija -e *ž nauk o oblikah zemeljske površine in njih spremembah*, geomorfološki -a -o = geomorfológičen -čna -o
geopolitika -e *ž nauk o zemljepisnih pogojih politike*, geopolitičen -čna -o
George [žórz] *m franc. os. i.*, Geor-gea [žórža], Georgeov -a -o [žórzou -ova -o]
George Lloyd [džórdž lójd] *m angl. os. i.*, Geor-gea Lloyd [džórdža lójda], Lloyd Georgeov -a -o [lójd džórdžou -ova -o]
georgína -e *ž dalijska bot.*, georgínin -a -o
geostátika -e *ž nauk o ravnotežju trdnih teles, nauk o ohranitvi donosnosti zemlje*, geostátičen -čna -o
gépelj -na *m vitel*, gépeljski -a -o
geránija -e *ž bot.*, geránijin -a -o
Germán -a *m*, Germánka -e *ž*, Germánija -e *ž*, germánstvo -a *s*, germánski -a -o: ~i jeziki; germánščina -e *ž*; germanizem -zma *m*, germanizírati -am, germaniziranje -a *s*, germanizácija -e *ž*; germaníst -a *m*, germanístika -e *ž*, germanístičen -čna -o; germanofíl -a *m*, ~fílski -a -o; germanofób -a *m*, ~fóbski -a -o
germánij -a *m kem. prvina*
gerónt -a *m član sveta starih v Sparti*, geróntski -a -o, geruzíja -e *ž svet starešin v Sparti*, geruzíjski -a -o
gerúndij -a *m*, gerúndijski -a -o
gerundív [-íu] -a *m*, gerundíven -vna -o: ~a raba
géslo -a *s*, *mn. gésla gésel* [-sál], géselski -a -o [-sál-]: ~i slog
géssta -e *ž kretnja*, gestikulírati -am, gestikulíranje -a *s*, gesti-

kulácija -e *ž kretanje ob govorjenju*
gestápo -pa *m*, gestáповec -vca *m*, gestáповka -e *ž*, gestáповski -a -o
gétó -ta *m židovska mestna četrt*
gib -a *m*, gíben -bna -o: ~i živec, gíbnost -i *ž*, gíbek -bka -o: ~o telo; gíbkost -i *ž*, gíbec -bca *m*, gíbčen -čna -o, gíbčnost -i *ž*, gíbljaj in gíbljáj -a *m*, gíbljív -íva -o: ~ prst, gíbljívost -i *ž*
gibáti in **gibati**, gíbljem in -am (se), gíblji -te in gíbij -ájte! gíbijóč -a -e, gíbal -ála -o, gíbanje in gíbanje -a *s*, gíbanica -e *ž*, *nav. mn.* gíbanice -ic, gíbaló -a *s*, gíbalén -lna -o [-ln-]: ~a sila; gíbalnica -e [-ln-] *ž*
Gibraltar -ja *m kr. i.*, gíbraltarski -a -o: Gíbraltarska ožina [-lt-]
gigánt -a *m velikán*, gígántski -a -o: ~a prikazen
giljotina -e *ž priprava za obglavljanje*, giljotínirati -am, giljotíniranje -a *s*
gímnástika -e *ž telovadba*, gímnástičen -čna -o: ~e vaje; gímnást -a *m telovadec*
gímnázija -e *ž*, gímnazíjec -jca *m*, gímnazíjka -e *ž*, gímnazíjski -a -o: ~o poslopje
gínekológ -a *m zdravnik za ženske bolezni*, gínekologíja -e *ž nauk o ženskih boleznih in njih zdravljenju*, gínekolóški -a -o
gíniti -nem: od žeje ~, ~ za čim; gínjen -a -o, gínjenje -a *s*, gínjenost -i *ž* (+ganótje), gínljív -íva -o: ~ prizor, gínljívost -i *ž*; gínévati -am, gínévanje -a *s*
***gíps** -a *m mavec*
gírlándia -e *ž cvetna kita*
gis -a *m glas.*: gis-mol
gízdati -am (se) *pretirano gospósko se vesti*, gízda -e *ž*, gízdav -áva -o, gízdáven -vna -o, gízdalín -a *m* = gízdávec -vca *m*, gízdalínka -e *ž*, gízdávosť -i *ž*

glacé rokavice [glasé] vrsta rokavic, v glacé rokavicah
glaciálen -lna -o [-ln-] ledeniški, iz dobe ledenikov: ~a doba
glád -ú in gláda m, od gládú (gláda) umreti; gláden -dna -o: ~o leto; gládúh -a m, gládež -a m: ~ in stradež
gládek -dka -o, glájši -a -e in gládkéjši -a -e, prisl. gládkó in gládko, gláje in gládkéje, gládkost -i ž
gládež -a m 1. orodje za glájenje, 2. ime več rastlin, gládnik -a m gládilna kost
gladiátor -ja m borilec, gladiátorjev -a -o, gladiátorski -a -o: ~e igre
gládilo -a s orodje za glájenje, gládilce -a [-lc-] s, gládilka -e [-lk-] ž čevljarska deska, gládilen -lna -o [-ln-]: ~o jeklo; gládilnica -e [-ln-] ž 1. stroj za glájenje, 2. prostor za tako delo; gládilnik -a [-ij-] m
gládina -e ž: morska gládina, gládinski -a -o
gladióla -e ž bot., gladiólin -a -o: ~ cvet
gláditi -im, gláděč -éča -e, gládil -a -o in -ila -o, (u)glájen -ěna -o in (u)glájen -a -o, glájenje in gládenje -a s, glája -e ž politura
gládováti -újem, gládovál -ála -o, gládovánje -a s
gládóven -vna -o: ~a stavka; gládóvnik -a m 1. kdor ni nikdar sit, 2. plevelka bot., gládóvnost -i ž
Gladstone [glédston] m os. i. angl. državnik, Gladstona, Gladstonov -a -o
glágol -a m, glágolski -a -o: ~e oblike; glágolnik -a m; glágolniški -a -o [povsod: -ol-]
glágolica -e ž, glágóliški -a -o = glágolski -a -o [-lšk-]: ~i rokopisi; glágoljš -a m, glágoljški -a -o, glágoljštvo -a s

glás -a in glású m, glásu glás v glásu z glásom, dv. glása in glásóva glásóv glásóvoma glása in glásóva pri glásóvih z glásóvoma, mn. glási in glásóvi glásóv glásóvom glásóve pri glásóvih z glásóvi; naglás = glasnó: naglás govoriti, na ves glás vpiti, na glásu biti, hiša je na glásu; + glásom predl.: + glásom zadnjih uradnih poročil = po zadnjih uradnih poročilih, + glásom uradnega ukaza = po uradnem ukazu, z uradnim ukazom; glásek -ska m, glásóven -vna -o: ~i organ, glásóvnica -e ž; gláska -e ž nota
glásba -e ž, glásben -a -o: ~a šola; glásbenik -a [-bən-] m, glásbilo -a s, glásbílen -lna -o [-ln-]
glásen in glásèn [-sən] in glásán, glásna in -à, glásno in -ó, -í -é, glásnéjši -a -e, prisl. glasnó, glásnéje; glásnik -a m, glásníkov -a -o, glásniški -a -o, Slovénški Glásnik, Glásnikov -a -o: ~ urednik; glásniški -a -o: ~o urejanje, glásnikovec -vca m
glásilo -a s 1. glasovni organ, 2. časopis, časnik: glásilo KP, glásilen -lna -o [-ln-], glásilka -e [-lk-] ž
glásiti -ím, glási -íte! glásěč -éča -e, glási -a -o, (u)glásěn -ěna -o, glásěnje -a s
glaskováti -újem, glaskovál -ála -o, glaskovánje -a s, glaskoválen -lna -o [-ln-]: ~a metoda bránja
glasov -v sestavi: glasomér -éra m, glasoslóvje -a s, glasoslóven -vna -o: ~i pojav, glasotvóren -rna -o, glasotvórnica -e ž, + glasovír -ja m klavír
glasováti -újem, glasovál -ála -o, glasovánje -a s, glasoválec -lca [-dyc-] m, glasováлка -e [-dyc-] ž; glasoválen -lna -o [-ln-]

glasovit

glasovit -a -o, glasovitost -i ž
Gláuberjeva sol, -e -i ž
gláva -e in glavé ž, na glávo dati, iz gláve znati; glávica -e ž: dobro glávico imeti, glavica -e ž: zélnata, lanéna, žebljevà ~
glaváč -a m, glaváča -e ž, glaváček -čka m, glaváčica -e ž, glaváčevski -a -o: ~a betíca
glavàn -ána m, glavána -e ž, glavánja -e ž
glavár -ja m, glavaráca -e ž, glavarána -e ž, glaváriti -im, glavárski -a -o, glavárstvo -a s
glavát -áta -o: ~o zelje, glavática -e ž zool., glavátost -i ž
glávén -vna -o: ~a bolezen, ~o mesto, +glavna vrata *vélikavrata*, +glavni oltar *véliki oltar*, +glavna skupščina *vélika skupščina*
glavič -íča m, glavíči -ja m kdor *dela glavice za bucike*, glavíčarica -e ž *bucika*, glavíčast -a -o, glavíčiti -im: bucike ~, mak se glavíči
glavína -e ž, glavínec -nca m bot., glavínski -a -o
glavkóm -a m *očesna mrena*
glavkonít -a m *mineral*
glávnica -e ž *kapital*, glávničar -ja m kdor *dá glavnico*, glávniški -a -o
glavníčnica -e ž bot.; glavnína -e ž *jedro, večina*: ~ vojske, gláv-nja -e ž *živ ogorek*, glavnjáč -a m bot.; glávnat -a -o: ~a solata, ~o zelje
glavník -a m, glavníkov -a -o: ~i zobje, glavníkar -ja m kdor *dela glavnike*, glavníkarski -a -o: ~a pila; glavníkarstvo -a s
glavo -v sestavi: glavoból [-ól] -óla m, glavonóžec -žca m zool., glavopírsje -a s zool., glavosèk -éka m
 *glazúra -e ž *lošč*, *glazírati -am *loščiti*, *glazíran -a -o *pološčen*, *glazíranje -a s *loščenje*

gléd -í ž *smer*: v to gled, v ne-dogled
gledálec -lca [-áyc-] m, gledálka -e [-áyk-] ž, gledálski -a -o [-lšk-]: ~i prostor, gledálo -a s *čutilo za vid*, gledálen -lna -o [-ln-]: ~i živec
gledališče -a s, gledališčen -ščna -o: ~a igra, gledališki -a -o: Gledališki list, ~a predstava
glédati -am, gléj -te! in glédi -telèj -te *medm.*, gledajóč -a -e, gledáje na kaj; glédé česa, (ne) glédé na kaj, glédanje -a s, glédkati -am v *otroškem govoru*
gledišče -a s: s tega gledíšča
glén -a m *sluz, madež, blato, obloga na jeziku*; glénav -a -o: ~a ovca, glénast -a -o: ~a voda, ~a zemlja, ~ jezik; glénavica -e ž
gléna -e ž *sipa, mivka*, glénovec -vca m *iz glene nastali kamen*
gléženj -nja m, gléženjski -a -o [-žanj-]: ~i sklep *med*.
glicerín -a m, glicerínski -a -o
glikemíja -e ž *preveč sladkorja v krvi (med.)*
glikogén -a m *živalski škrob*
glína -e ž, glínje -a s, glínov -a -o *iz gline*, glínovec -vca m, glínovina -e ž *glinasta tla*, glínast -a -o, glínén -a -o, glínénica -e ž, glínénína -e ž, glínàt -áta -o = glínovàt -áta -o = glínovít -a -o *kar vsebuje glino*, glínica -e in glínica -e ž, glíníšče -a s
glíóm -a m *oteklina v možganih*
gliptotéka -e ž *zbirka graviranih kamnov in kinarskih del*
glísta -e ž, glístin -a -o: ~a jajčeca; glístav -a -o: ~ otrok = glístavec -vca m, glístavka -e ž, glístávka -e ž, *nav. mn.*: glístávke -ávk *zdravilo zoper gliste*, glístavost -i ž, glístast -a -o; glístnica -e ž bot., glístnik -a m bot., glístovnica -e ž bot. *

glíva -e ž, glívica -e ž, glívar -ja
m zool., glívica -e ž zool., glí-
vičen -čna -o: ~a bolezen

glóba -e ž: plačati glóbo, globíti
-ím koga naložiti komu globo

globáča -e ž globel, brezno, globá-
čast -a -o

globálen -lna -o [-ln-] kar se 'na-
naša na vso površino, pregleden:
~a metoda branja

globátí -am in -bljem: voda gló-
ba, glóbanje -a s

globél [-béu] globéli ž, globélica
-e ž, globélnik [-béu] -a m

globína -e ž, globínski -a -o: ~i
relief, ~o tiskanje; globinomér
-méra m

globíti -ím poglabljati, glóbi -íte!
globíl -a -o, globljénje -a s

globòk -òka -o, glóblji -a -e =
globóčji -a -e = globokéjši -a
-e, *prisl.* globòko, glóblje ali
globóče ali globokéje, *dol.* glo-
bóki -ega; globòk rabimo v slov.
le tedaj, kadar se nanaša res ali
preneseno na mero, drugače ne:
globòk prepad, globòka voda,
globòko morje, globòki krož-
nik; globòk pogled, globòka mi-
sel, globòko ponižanje, *ne pa:*
+globòko v gozdu daleč v gozdu,
+globòka temà gosta, trda tema,
+v najgloblji zimi v najtrši zimi,
+povem ti globoko zaupno čisto
zaupno, +globoko razočaran sil-
no razočaran, +globoko prepri-
čan trdno prepričan; globočina
-e ž, globočáva -e ž, globokóst
-i ž, globočnina -e ž, *gl.* tudi
globína

globoko- v sestavi: globokočúten
-tna -o, globokómíseln -a -o
[-sáln-], globokómíselnost -i
[-sáln-] ž, globokoséžen -žna -o,
globokoumen -mna -o, globoko-
úmje -a s, globokoumnost -i ž

glóbus -a m zemeljska krogla,
glóbusen -sna -o: ~o stojalo

glódati in glodáti glódam in -jem,
glódaj -te! in gloj -te! glódal
-a -o in glódal -ála -o, glódanje
in -ánje -a s; glodáv -áva -o
kdor rad glóda, glodávec -vca m,
glodávka -e ž, glodávski -a -o

glòg glóga m, glógov -a -o: ~ les,
~ belin, ~a palica; glógovec
-vca m glógov grm, glógovina -e
ž in glogovina -e ž, glógovka
-e ž glógova šiba

gloksínija -e ž neka cvetlica

glóríja -e ž slava, veličastvo: glò-
rijo komu peti = slaviti koga

glorióla -e ž svetniški sij, obstret:
z gloriólo koga obdati

glósa -e ž opomba, pripisek; po-
sebna vrsta lirske pesmi; glosí-
rati -am, glosátor -ja m, glosár
-ja m slovar, besednjak, glosá-
ričen -čna -o

glúh -a -o in gluhó, *dol.* glúhi
-a -o, kdor ne slíši, kar je neob-
čutiljivo: gluhi prsti; glúhost in
glúhóst -i ž, gluhóba -e ž, glú-
šec -šca m, glušica -e ž = glú-
ška -e ž

gluho- v sestavi: gluhoném -a -o,
gluhonémec -mca m, gluhoném-
ka -e ž, gluhonémst -i ž, glu-
honémnica -e ž

glukóza -e ž grozdni sladkor, glu-
kózen -zna -o

glúma -e ž šala, norčija, glúmec
-mca m, glúmski -a -o, glumáč
-a m, glumáčica -e ž, glumáštvo
-a s, glúmíti -im, glúmljenje -a s

glúmpec -pca m = gúmpec -pca m
glúp -a -o, glúpec -pca m, glú-
post -i ž

glušéti -ím gluš postajati, glušél
-éla -o, glušénje -a s

glušíti -ím sluh jemati, glúši -íte!
glušèc -éča -e, glušíl -a -o, glu-
šénje -a s, glušílec -lca [-lc-]
m, glušílen -lna -o [-ln-]: ~e
naprave

gmôta

gmôta -e ž *tvar, materija*, gmôten -tna -o *tvaren*
gnájs -a *m kristalinski skrilavec*, *gl. tudi rúla*
gnáti žênem, žêni ženíte! gnâl -ála -o, gnánje -a s
gnéca -e ž
gnêsti gnêtem, gnêti -íte! gnetóč -a -e, gnétel gnêtla -o, (u)gnétati -êna -o, gnetênje -a s, gnétati -am, gnétanje -a s, gnétec -tca *m*, gnéten -tna -o *kar se dá gnesti*, gnefílo -a s
gnèv gnéva *m*, gnéviti -im se, gnéven -vna -o
gnéздо -a s, gnéздеce -deca [-dác-] s, gnézditi -im, gnézdenje -a s, gnézdast -a -o
gnida -e ž, gnídica -e ž, gnídast -a -o, gnídav -a -o, gnídavec -vca *m*, gnídavka -e ž, gnídavski -a -o
gnítí gníjem, gnijóč -a -e, gníl -a -o; (na)gnít -a -o, gnítje -a s; gnílád -i ž, gnílôba -e ž, gnílôben -bna -o, gnílec -lca [-ty-] *m* 1. *november*, 2. *neke vrste hrast*, 3. *vrsta rdečega skrilavca*; gnílina -e ž *kar je segnilo*
gnját -i ž, gnjátén -tna -o, gnjátnica -e ž
gnjáviti -im, gnjávljenje -a s, gnjávèž -a *m*
gnjécati -am *počasi in okorno se vesti*, gnjécalo -a s *okoren človek*, gnjéc -a *m cmok*; *majhen, debelúšen otrók*, gnjécav -a -o = gnjécast -a -o: ~ *kruh*
gnócati -am: *kaj se gnócaš (obotavljaš)?* gnócanje -a s, gnócalo -a s *počasnéž*
gnój -a *in -á m*, na gnôju, zmesni gnój, gnoják -a *m toplá greda*, gnôjen -jna -o *in* gnoján -jèn -jnâ -ó: *tur je ~, prst je ves ~, gnôjni koš, gnôjni voz*; gnójnica -e ž *lekočina*, gnojnica -e ž *gnojíšče, ograd*, gnójničast -a -o: ~a *zemlja*; gnójničen -čna -o:

-a *jama*; gnojíšče -a s, gnojáv -áva -o, gnojávica -e ž, gnójast -a -o, gnójnat -a -o
gnójiti -ím, gnóji -íte! gnojèč -éca -e, gnójil -a -o, (po)gnójèn -êna -o, gnojênje -a s, gnojítev -tve ž, gnojílo -a s, gnojílen -lna -o [-ln-], gnojívo -a s, gnojíven -vna -o, gnojáč -a *m*, gnojár -ja *m*, gnojáriti -im
gnóma -e ž *izrek*, gnómik -a *m kdor piše gnome*, gnómičen -čna -o = gnómiski -a -o
gnómon -a *m kazalec na sončni uri*, gnomónika -e ž *nauk o sončnih urah*
gnóstik -a *m kdor globoko, zlasti versko spoznava*, gnóstičen -čna -o, gnosticízem -zma *m versko gibanje v časih zgodnjega kršćanstva*
gnú -ja *m južnoafriška antilopa*
gnús -a *m*, gnúsen -sna -o, gnúsnik -a *m*, gnúsница -e ž, gnúsnost -i ž; gnúsôba -e ž, gnúsôben -bna -o, gnúsôbnost -i ž, gnúsôta -e ž, gnúsa -e ž: *ti gnúsa gnúsasta!*
gnústiti -im, (o)gnúšén -a -o, gnúšénje -a s
Góa -e ž *kr. i. portugalske kolonije v Prednji Indiji*, Goanézijec -jca *m*, goanéški -a -o
góba -e ž, góbov -a -o: ~a *juha*; góbovec -vca *m zool., bot.*, góbovica -e ž *gobova juha*, góbovka -e ž *neka hruška*, góbji -a -e: ~a *omaka* = góbova omaka, góbica -e ž, góbíšče -a s, gobàn -ána *m*, góbar -ja *m*, góbarica -e ž, góbarski -a -o: ~o *orodje*; góbast -a -o, góbav -a -o: ~ *les*; góbavost -i ž, gobavéti -ím, gobavèl -éla -o
góbec -bca *m*, góbček -čka *m*, gobcáti -ám *neumno govoríči*, góbčast -a -o: ~ *pes*, góbčnica -e ž *živalska ustnica, slinavka*, góbčkati -am se *poljubljati se*

gobelin -a m vrsta stenske preproge, gobelínski -a -o: ~a slika
gobezdáti -ám, gobezdaj -ájte!
 gobezdál -ála -o, gobezdánje -a s;
 gobezdáló -a s, gobezdúlja -e ž,
 gobezdáv -áva -o, gobezdávost -i ž

Góbi ž neskl. puščava v osrednji Aziji, navadno v zvezi puščáva Góbi; iz puščave Góbi, bližati se puščavi Góbi, iti v puščavo Góbi, v puščavi Góbi, med puščavo Góbi in Tibetom

Gobineau (gobin) Gobineauja (gobinója) m os. i. franc. pisatelja in diplomata

gód -a in -ú m praznik: cerkveni godóvi, danes je moj gód; *prislovno*: zagóda (zarana) priti, zgóday, sad je pogódu, pogódu komu storiti; góden ali góden -dna -o in godán ali godèn -dná -ó: ptiči so ~i, ~ za ženitev; gódnost -i ž; gódoval -a -o: kdaj si gódoval imaš god? godóven -vna -o: ~i dan, ~o darilo, godóvnik -a m, godóvnica -e ž, godovnják -a m, godovnjáča -e ž, godovná -à s, godováti godújem, godováł -ála -o, godovánje -a s

godáló -a s, godálen -lna -o [-ln-]: ~i kvartet

gódba -e ž, *rod. mn.* gódb, gódben -a -o: ~o društvo, gódbenik -a m, gódbenica -e ž [*povsod*: -bən-]

gódec -dca m, gódecv -a -o, gódecvski -a -o: ~a pesem, godčeváti -újem *po godčevsko se vesti*

godíti -ím (se), godèč -éča -e, gódi -íte! godíl -a -o, godénje -a s, godítev -tve ž: ~lanú

gódlja -e ž, gódljast -a -o: ~o vino, godljáti -ám *mrmrati, brbrati*, godljáj -ájte! godljajóč -a -e, godljáje, godljál -ála -o, godljánje -a s

godnèti -ím, godnè -íte! godnèł -éla -o, godnènje -a s: lan hitro

godní; godnítí -ím (se), gódni -íte! godníl -a -o, godnjènje -a s; godnjáti -ám, godnjáj -ájte! godnjál -ála -o, godnjánje -a s

godráti -ám: puran godrá, godráj -ájte! godrál -ála -o, godránje -a s

godrnjáti -ám, godrnjáje, godrnjáj -ájte! godrnjál -ála -o, godrnjánje -a s, godrnjáč -a m, godrnjáló -a s, godrnjálást -a -o; godrnjáv -áva -o, godrnjávéc -vca m, godrnjávka -e ž, godrnjávš -a m, godrnjávšati -am, godrnjávšanje -a s

Goethe -ja m, Goethejev -a -o: ~a pesem, goethejevski -a -o: ~i slog [*povsod*: göte-]

+ **góflja** -e ž *velika usta, gobezdač, širokoustnež*, + gofljáti -ám = gobezdati, ustiti se, + gofljánje -a s = *ustenje, gobezdanje*, + gofljáč -a m = *širokoustnež, gobezdač*

gognjáti -ám skozi nos govoriti, gognjajóč -a -e, gognjál -ála -o, gognjánje -a s, gognjáleč -lca [-áj-] m, gognjálka -e [-áj-] ž; *gl. tudi* hohnjati

gogotáti -ám: gosi gogotájo, gogotál -ála -o, gogotánje -a s, gogót -óta m

gojítí -ím, gojé, gojèč -éča -e, góji -íte! gojíl -a -o, gojèn -éna -o, gojénje -a s, gojèneg -nca m, gojèncev -a -o, gojénka -e ž, gojénkin -a -o, gojítelj -a m, gojíteljica -e ž, gojítev -tve ž, gojílen -lna -o [-ln-]: ~a vrsta rastlin; gojíšče -a s: ~ baktèrij, gojíščen -ščna -o: ~a preiskava

gójzer -ja m, *nav. mn.* gójzerji -ev = gójzerice -ic ž *mn.*

gól [gól] -a m *šp. vrata, zadetek pri nogometu, hokeju ipd.*, gólman -a [-ól-] m *vratar*

gòl

gòl [gòu] gòla -o, -i -e in goló, -í -é; *dol. obl. gòli -a -o:* do gòlega sleči; *prim. bolj gòl gòla -o;* golóta -e ž, golóten -tna -o, golótnost -i ž
gól [gòu] -í ž, golóvje -a s *obsekan les*
goláčina -e ž 1. *dlaka živali, kadar se goli*, 2. *mesta brez zrna na koruznem storžu*
golázen -zni ž, golázenski -a -o [-zən-]: ~a nadloga
góláž -a m jed
gólcat -a -o [gòucat]: golo gólcato cigánce
gólcati -am (se) 1. *glasno gollati tekočine*, 2. *kolcati se*; gólcanje -a s, golčáj -a m *požirek [povsod: gòu-]*
golčáti -ím, gólči -íte! golčèč -éča -e, gólčal -ála -o, golčánje -a s, gólč -a m [povsod: gòu-]
goldínar -ja m *prvotno zlatnik, pozneje dvokronski srebrnik*, goldínarski -a -o [povsod: gold-]
gólec -lca [-òu-] m 1. *golobradec*, 2. *plíč, ki še nima perja*, 3. *žitni plod*, 4. *gol hrib*, na gólec (na gladko) obrušen
golén -éna -o *nezrel*: ~e hruške, goléneč -nca m *nezrel sadež*
golén -a -o: ~o zrno, t. j. *pšenično, rženo (ne: ječmenovo, orseno)*, ~ kruh (*iz pšenice in rži*), golenína -e ž *golozrnje*
golén -i ž, golénji -a -e, golenják -a m *oklep za na kolena (pri nogometu, hokeju)*, goleníca -e ž *golenja kost, gorenji del škornjev*, goleníčen -čna -o, golénka -e ž *nogavica brez stopala*
goléti -ím, góli -íte! golèl -éla -o, (o)gólèl -éla -o, (o)golélost -i ž, golénje -a s
gólež -a m *gola, neporasla gora*
gólf -a m *športna igra s kroglo*, golfíše -a s [povsod: -lf-]
Gólgota -e [-lg-] ž l. i., z Gólgo-te, na Gólgotu, na Gólgoti

Gólia -lja in -lje m *os. prim.*, Góljev -a -o: ~a drama, pesem;
Gólja -a in -e m *os. prim.*, Góljev -a -o m
golíca -e ž: 1. *gola strmina, kjer so gozd posekali*, 2. *neizpolnjena tiskovina*, 3. *drevesce brez listja in vej*, 4. *tifus*, 5. *vrsta pšenice brez res*; golič -íča m 1. *negoden plíč*, 2. *golobradec*, 3. *gola gora*, 4. *goli ječmen*; goličáva -e ž = golárna -e ž *gola zemlja, ravnina*, goličavarica -e ž *plavnika*; goličíti -im se *postajati gol (o gozdovih)*, goličéváti -újem *trebiti gozd*, goličevál -ála -o, goličevánje -a s
golída -e ž, golídica -e ž, golíden -dna -o: ~i rep
Gólijat -a m *os. i.*, Gólijatov -a -o
golína -e ž *kar je golo*, golínar -ja m *prebivalec na golini*
golíti gólim, góli -íte! gólil -íla -o, góljen -a -o, góljenje -a s, gólítev -tve ž, góljáva -e ž; gólínik -a [-íu-] m *krznarsko strgalo*
goljuf -úfa m, goljufáti -ám, goljufáj -ájte! goljufál -ála -o, goljufán -a -o, goljufánje -a s, goljufíja -e ž, goljufén -fna -o, goljufnost -i ž, goljufív -íva -o, goljufívec -vca m, goljufívka -e ž, goljufivost -i ž
gólk -a [gòuk-] m *govor*: boljši molk kakor golk; gólkati -am ali -čem [-òu-] *gruliti*
golo -v *sestavi*: golobräd -áda -o, ~brádec -dca m, golobúčen -čna -o, ~búčnik -a m *zaničlj.*, gologláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, golokräk -áka -o, golokríl [-íl] -íla -o, golo-míšiti -im, golomràz -áza -o: ~a zima, golomrázica -e ž *mraz brez snega*, ~mráziti -im; golonòg -óga -o, golorépec -pca m, ~répka -e ž, goloròk -óka -o, golosèk -éka m, golosemén

-a -o, ~seménka -e ž, goloúst -ústa -o, golovrát -áta -o
golób -a m, golóbček -čka m = golóbec -bca m, golóbčkati -am se, golóbčkanje -a s, golobica -e ž = golobička -e ž = golobička -e ž, golóbar -ja m, golóbarica -e ž, golóbarjev -a -o, golóbarski -a -o, golóbarstvo -a s, golóbji -a -e: ~a pečenka, golóbast -a -o, golobina -e ž, golobnják -a m
golovec -vca m *gol hrib*, golovica -e ž *suha veja*, golovina -e ž *neka trta*
gólšniti -nem, gólšati -am *kašljati*, gólšanje -a s [*povsod: -ou-*]
gólša -e ž, gólšav -ava -o, gólšavost -i ž, gólšavec -vca m, gólšec -šca m *bot.*, gólšar -ja m, gólšavka -e ž, gólšišče -a s, gólšavína -e ž *meso golše*, gólšast -a -o, gólšen -šna -o: ~i žlezi [*povsod: -ou-*]
gólt -a m, gólta -e ž *žrelo*, požeruh, mn. gólte *angina*, góltec -tca m, gólten -tna -o: ~a stena; góltnež -a m *požeruh*, góltnik -a m *mehkonebnik slovn.*, góltiniti -nem, góltnost -i ž *požrešnost*, góltàn -ána m, góltánc -nca m, góltati -am, góltanje -a s, góltáč -a m *kđor golta*, góltáj -a m *požirek*, góltálo -a s *brezno*, góltáv -áva -o, góltávec -vca m, góltávost -i ž, góltávka -e ž *bot.* [*povsod: goup-*]
golžún -a [-ou-] m 1. *kurja golša*, 2. *neka rastlina*
gomázen -zna -o: mravelj, ljudi je vse gomazno; gomázen -zni ž *gomazeč mrčes*
gomazéti -im *gl. gomezéti* -im
gomezéti -im, gomezì -íte! gomezèč -éča -e, gomezèl -éla -o, gomezènje -a s, gomezíce -íc ž *mn. 1. kurja poll, 2. mehurčki v kipeči tekočini*, gomezljáti -ám, gomezljáj -ájte! gomezljál -ála

-o, gomezljánje -a s, gomezljiv -íva -o [*povsod: gomaz-*]
gomíla -e ž, gomílast -a -o, gomílica -e ž, gomílje -a s; gomílitì -im, gomíljenje -a s, gomíljati -am se: gore se gomíljajo, gomílima *prisl.*
gomizljáti -ám: mravljinci gomizljájo, gomizljiv -íva -o: ~o vino (*ki se peni*), *gl. tudi gomezéti*
gomóla -e ž *skrilasta glina*
gomoléti -im *gomezeti*, gomóli -íte! gomoléč -éča -e: ~a svetloba, gomólèl -éla -o, gomólènje -a s, gomólívka -e ž *bot. neka trava*
gomólj -mólja m, gomólja -e ž: ~ sira; gomóljast -a -o, gomóljec -ljca m, gomóljica -e ž, gomóljčast -a -o; gomóljčar -ja m 1. *neke vrste pes*, 2. *neke vrste hrošč*; gomóljika -e ž, gomóljiti -im se: mleko se gomóljí; gomóljènje -a s, gomóljnica -e ž, gomóljávka -e ž *strupeni kukmak*, gomóljnat -a -o: ~ nos; gomóljnost -i ž *tvorba gomóljastih vozlov med.*
Gomóra -e ž *kr. i. svetopisemskega mesta ob Mrtvem morju*
gòn góna m: plodilni ~; gónski -a -o: ~o bitje
gonáda -e ž *zaplodna žleza*
gónbola -e ž *ozek, dolg beneški čoln*, gondoljèr -a m, gondoljèra -e ž, gondoljèrski -a -o: ~a pesem
gondráti -ám *godrnjati*, gondràj -ájte! gondràl -ála -o, gondránje -a s, góndra -e ž *godrnjava ženska*, gondráč -a m, gondrálo -a s *godrnjav človek*, gondràv -áva -o: ~ človek
góng -a m: udariti na ~
goniométer -tra m *kolomer*, goniométrski -a -o, goniometrija -e ž, goniometrijski -a -o
gonítì gónim, gòni -íte! gónil -íla -o, gónjen -a -o, gónjenje -a s:

gónja

goniti živino, divjáčino, koló, cisterno in vodó, motor, stroj, pesem, svojo (misel), ~ se o živini, gonič -iča m, gonilo -a s, gonílen -lna -o [-ln-]: ~a sila; gonílec -lca [-lc-] m, gonítev -tve ž

gónja -e ž, gónjác -a m, gónjácska -e ž, gónjáški -a -o, gónjáj -a m

gonôba -e ž uničenje

gonokókus -a in gonokók -a m bakterija, povzročitelj kapavice, gonokókusen -sna -o: ~i bacil

gonoréja -e ž kapavica, gonoréjski -a -o, gonoroíčen -čna -o

gôr prisl. na vprašanje kam?: prídi gôr! hodi gôr in dôl

góra ž góre -i -o itd. v edn., dv. in mn. ali: edn. goré góri goró (na goro) na góri za goró, mn. goré gorá gorám goré na goráh za gorámi; goróvje -a s, gôrski -a -o: ~o jezero, ~e bukve; gôrsto -a s, gôrščina -e ž 1. gorski kraj, 2. gorsko pravo, gorska davščina; gôrast -a -o kakor gora: ~ slon, človek; gorát -áta -o: ~a dežela, gorátost -i ž; górec -rca m *prebivalec na gori, gorjân*

Gorčakóv -a m os. i., okrožnica Gorčakóva (rod. sam.)

gorčica -e ž, gorčícen -čna -o: ~o zrno; gorčičast -a -o

górdijski -a -o: ~i voz

gôrek -rka -o -ega -emu itd. in gorák gorèk [-èk] gôrka gorkó -í -é, gôrki -ega, gorkéjši, gorkéje prisl., na górkem biti; gorkóta -e ž, gorkóten -tna -o

gôren -rna -o: ~o pravo, górnik -a m pred l. 1848 graščiński zaupnik za vinograde, gorník -a m neki ptič, górna -e ž gorna davščina, gornica -e ž 1. gorno posestvo, 2. gorni davek; gorničnik -a m kmet, ki je od svoje gorice plačeval davek

gorénji -a -e = górnji -a -e, górnjica -e ž gornja izba, gornják -a m 1. gorjanec, 2. gornji, severni veter; gorénjec -njca m: gorénjec piha, z gorénjcem se je pripeljal, Gorénjec -njca m, Gorénjka -e ž, gorénjski -a -o: ~i fantje, Gorénjsko -ega s: z ~ega, na ~o, na ~em; Gorénjska -e ž

goréti -ím, góri -íte! gorèč -éča -e, gôrel -éla -o, gorénje -a s, gorečica -e ž *notranja vrotina, zgaga*, goréčnež -a m, goréčnica -e ž *pelargonija bot.*, goréčnik -a m, goréčnost -i ž, gorívo -a s, gorljív -íva -o, gorljívost -i ž, gorílnik -a [-ln-] m, gorílec -lca [-lyc- in -ilyc-] m, goríšče -a s

Gorgóna -e ž grško *bajeslovno bitje*

gorgonzóla m neskl. vrsta sira

góri prisl. na vprašanje kje? tam góri za tretjo goró

goríca -e ž, goríški -a -o, goríčân -ána m *prebivalec na gori, gorici*; goríčánc -nca m *vinogradnik, viničar*; goríčánka -e ž, goríčánski -a -o, goríčar -ja m; Goríca -e ž kr. i., goríški -a -o, Goríčân -ána m, Goríčánka -e ž

goríla -e ž, gorílji -a -e

gorjáča -e ž, gorjáčar -ja m, gorjáčarski -a -o

gorjân -ána m *prebivalec gord* = gorjánec -nca m, gorjánka -e ž, gorjánski -a -o

Gorjânci -cev m mn. kr. i., z -ev, -em, na -e, -ih, za -i; gorjânski -a -o: ~i medved, Gorjân -ána m, Gorjânska -e ž

gorjé s *nepopolni sam.* 2. -á 4. -é 6. z -ém, gorjé! medm.

gorjúp -a -o: ~a jed, ~o maslo, ~ komu biti; gorjúpost -i ž

gorjúša -e ž *bedra, kratka pipica, imenovana po kraju Gorjuše, kjer jih izdelujejo*

Górki Maksim *m os. i. rus. pripovednika, Górkega, Górkemu, črtice Máksima Górkega*

goro- *v sestavi: gotogránščica -e ž neka trta, goropis -ísa m orografija, goropísec -sca m, goropísen -sna -o, goropísje -a s, gorostásen -sna -o = orjaški, velikanski*

górščnik -a *m zool.*

górši *in gorji (-a -e) prim. slabši, hújši, záljši, lépši: ona je górsi od tebe; górsati -am (se) slabši, záljši postajati: zdravje se mu górsa, dekle vidno górsa; górsanje -a s*

gós -i ž, 3., 5. gósi, gosák -a *m, góska -e ž, gosár -ja m, gósj -a -e: v ~em redu, ~e pero, gosják -a m, gosínjak -a m; gosjenóg -óga m neka trta*

gosénica -e ž, gosénicar -ja *m, goséničarka -e ž, goséničav -a -o poln gosenic, goséničen -čna -o, goséničji -a -e: ~i mešički, goséničnik -a m*

gósli -i ž *mn., z góslimi; góslice góslíc ž mn., góslati -am, góslanje -a s, gosláč -a m, goslár -ja m, gosláriti -im, góseln -a -o [-səl-] = góselski -a -o [-səl-], góselnik -a [-səl-] m tok za gosli*

gospá ž, -é -é -ó pri -é z -ó, *dv. -é -é -éma -é pri -éh -éma, mn. -é -á -ém -é -éh -émi; gospénji -a -e; gospá zdravníca, gospá profésorica, gospá odvétnica, gospá dóktorica (poklic), toda: gospá zdravnikova itd. = žena zdrávnikova, doktorjeva*

+gospica -e ž *gospodična; gospica -e ž neki metulj, kačji pastir*

gospód -a *m, mn. gospódje gospódoj; gospódek -dka m, gospódič -a m, gospódoj -a -o. gospodováti -újem nad kom ali komu, gospodujóč -a -e, gospodováł -ála -o, gospodovánje -a s; gospodoválen -lna -o [-ln-],*

gospodoválnost -i [-ln-] ž, gospodoválec -lca [-uc-] *m, gospodoválski -a -o [-alsk-]*

gospóda -e ž, gospóski -a -o, bolj gospóski, gospóska -e ž *oblast, gospóstvo -a s, gospóstva žéljen, gospostvažélnost -i ž, gospóščina -e ž*

gospodár -ja *m, gospodaríca -e ž, gospodarén -rna -o: ~a žena, gospodarnost -i ž, gospodarstvo -a s, gospodarstven -a -o [-stván-], gospodarški -a -o: ~a fakulteta; gospodaríti -im, gospodaréč -éca -e, gospodarjenje -a s*

gospodična -e ž, gospodičnin -a -o, gospodičnica -e ž *bot.*

gospodínja -e ž, gospodínjin -a -o, gospodínjiti -im, gospodínjenje -a s, gospodínjstvo -a s, gospodínjski -a -o: ~o delo

gospójnica -e ž: *vélika, mála gospójnica = véliki, máli šmaren*

gospóšček -ščka *m kdor se gospodíči, gosposkega dela, nastopáč*

góst -a -o *in -ó -í -é, góstéjši -a -e, góstéje prisl., na góstu posejati, pogóstu večkrat, često, pogóstoma, góstóta -e ž, góstljät -áta -o nekoliko gost: ~a omaka*

góst gósta *m, mn. tudi: góstje, góstov, v gósti iti, v góstéh biti, z góstmi; góstoljubén -bna -o, góstoljubnost -i ž, góstoljubje -a s*

gostáč -a *m, gostáčka -e ž, gostáčkin -a -o, gostáški -a -o, gostáščina -e ž, gostáštvo -a s, góstja -e ž gostačka*

gósti gódem, gódi -te! gódel -dla -o, gódenje -a s, gódba -e ž, gódež -a m

gostilna -e ž, 2. *mn. gostíln, gostílnica -e ž, gostílniški -a -o, gostílničar -ja m, gostílničarka -e ž, gostílničarstvo -a s, go-*

góstinja

stílničarski -a -o: ~o društvo [povsod: -ln-]
góstinja -e ž = góstja -e ž ženska, ki gostuje
gostínski -a -o kar pripada gostom: ~a soba, ~a zveza, ~i koga počastiti; gostínstvo -a s
gostíti -ím pogostíti koga. gósti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (po)goščèn -éna -o, goščénje -a s, gostítev -tve ž, góstba -e ž, gostíja -e ž, gostíšče -a s, gostítelj -a m, gostíteljica -e ž
gostíti -ím gostí naredíli, gósti -íte! gostèč -éča -e, gostíl -a -o, (z)goščèn -éna -o, goščénje -a s, gostílo -a s, gostítev -tve ž
gosto- v sestavi: gostobeséden -dna -o, gostobesédnost -i ž, gostokrven -vna -o, gostolàs -ása -o, gostílist -líst -a -o = gostílisten -tna -o, gostíonòg -nóga m zool., gostílétí -ím, gostíli -íte! gostílèč -éča -e, gostílèl -éla -o, gostílénje -a s, gostílévatí -am, gostílévek -vka m
gostívátí -újem, gostíjóc -a -e, gostívál -ála -o, gostívánje -a s, gostívánjski -a -o
góšča -e ž, gostíčáv -i ž, gostíčáva -e ž, gostíčávje -a s, gostíčávka -e ž bot., gostíčávski -a -o, gostíčar -ja m, gostíčarski -a -o
Gót -a m, mn. tudi Gótuje Góto, gótski -a -o: ~i jezik = gótsčina -e ž, gótica -e ž gótsko písmo, gótika -e ž umetnostni slog = gótski slog
gotòv -óva -o: zmage gotov biti, zmaga je gotóva, gotòv denar, gotovína -e ž, gotovínski -a -o: ~i stroški, gotóvost -i ž; *napačno je*: + gotov sem z delom = *dodelal, naredil sem*, + gotov sem s pisanjem = *spisal sem*, + sukinja je gotova = *suknja je narejena, dodelana*, + gotov sem za na pot = *pripravljen*

sem, + gotove zapreke = *neke zapreke*, + gotovi ljudje = *nekateri ljudje*, + do gotove mere = *do neke meje, nekoliko*; *prisl. gotóvo*: ~ pridem, za ~ vem, dogodek na ~ postaviti
govédo -a s: dvoje, troje govéd, mn. govéda -éd; govéd -i ž (sk. i.), govéji -a -e: ~i jezik, ~e meso, govédina -e ž, govédar -ja m, govédarica -e ž, govédarski -a -o, govédarstvo -a s, govédast -a -o, govéjek -a m, govedoréja -e ž
góvno -a s, govónáč -a m zool. = govnobíbec -bca m zool., govónáčka -e ž zool.
góvor -a m, govóren -rna -o: ~e vaje, govórica -e ž, govórkíti -ím, govóricénje -a s
govóriló -a s, mn. govóрила -íl [-ú], govórilén -lna -o [-ln-]: ~i organi, govórilnica -e [-ln-] ž
govórití -ím, govóri -íte! govóréč -éča -e, govóril -íla -o in govóriló, govórijèn -éna -o, govórijénje -a s; govórití o čem, ~ zoper koga *ali* kaj, čez koga, ~ po francósko *ali* francóski (+po francoski)
govórljív -íva -o, govórljívost -i ž
govórník -a m, govórnica -e ž, govórníski -a -o, govórníštvo -a s; govórec -rca m
govóruń -a m zaničlj., govóruństvo -a s
gózd gózda m, v gózdu, mn. gozdóvi; gózdje -a s sk. i.; gózden -dna -o: ~i čuvaj; gozdár -ja m, gozdárski -a -o: ~a šola; gozdárstvo -a s, gozdáriti -ím, gozdárjenje -a s; gozdíč -íča m, gozdíček -čka m, gózdek -dka m; gózdnat -a -o: ~a pokrajina, gózdnatost -i ž; gozdítí -ím *pogozdovati*, gózdí -íte! gozdèč -éča -e, gozdíl -a -o, gozdénje -a s, gozdítev -tve ž

gozdíti -ím zagózdó zabijati, gôzdi -íte! gozdíl -a -o, toda: zagózdíl -íla -o in zagózdilo -i -e, gozdênje -a s (+gvozdz-)

gôž -a m zool.

gôž -í ž usnjena vez ali trla, ki spaja dele raznega orodja, n. pr. cepec z ročnikom; gôžica -e ž, gožnik -a m okrogla zarezna na koncu ročnika, okoli katere se suče kobilica z gožjó in cepcem, gôžva -e ž trla, vitra, gôžvica -e ž

grábíti -ím, grabèč -éča -e, grábil -íla -o, (po)grábljen -a -o, grábljenje -a s, grábež -a m, grábežnica -e ž, grabežljiv -íva -o, grabežljivec -vca m, grabežljivka -e ž, grabežljivost -i ž, grabílec -lca [-lc-] m, grabljiv -íva -o, grabljivost -i ž, grabúlja -e ž

grabljáti -ám, grabljáj -ájte! grabljál -ála -o, grabljanje -a s, grabljáč -a m, grabljíca -e ž, grabljavec -vca m

gráblje grabélj [-bəlj] ž mn., grábljice -íc ž mn., grábeljnik -a [-bəlj-] m, grábljišče -a s

grácija -e ž milina, Grácije -cij ž mn. starorimske boginje lepote in máline, graciózen -zna -o, gracióznost -i ž

*gracílen -lna -o [-ln-] tenak, vitek, nežen, *gracílno -i [-ln-] ž

grád -a in -ú m, mn. gradóvi, Ljubljánski grád (hríb), ljubljánski grád (postopje), grem na Grád (= Ljubljánski grad), staroslovensko svetišče na Ptujskem gradu; grájski -a -o, gradíč -íča m, gradíček -čka m, gradíšče -a s, gradíščnik -a m

+grád -a m stopnja, část, čin, vrsta, red, graduácija -e ž delitev na stopnje, graduálen -lna -o [-ln-] (+graduálen) postopen, po stopnjah; graduále -a m stop-

níski spev liturg.; gradácija -e ž stopnjevanje

gradánica -e ž bodičast pasji ogrlják, gradáničen -čna -o

grádba -e ž, grádben -a -o: ~o podjetje, grádbenik -a m, grádbenica -e ž, grádbenost -i ž [povsod: -ban-], gl. graditi

Grádec -dca m kr. i., Grádčan -a m, Grádčanka -e ž, gráški -a -o, grácarica -e ž Grazer Tagespost, Némški Grádec, Pólhov Grádec, Slovénj Grádec, iz -ega -dca, v -em -dca

grádelj -dlja m vrsta platna

gráden -dna m hrast črepinjak

gradíti -ím, grádi -íte! gradèč -éča -e, gradíl -a -o, (z)grajèn -èna -o, grajénje -a s, grádnja -e ž, grádba -e ž, gradbíšče -a s, gradíšče -a s (+gradlíšče), grádívo -a s, gradíven -vna -o, grádítelj -a m, gradíteljica -e ž, gradíteljski -a -o, gradíteljstvo -a s

gradník -a m 1. kdor plot dela, 2. graščak (Prešeren)

gráfika -e ž risalna, pisalna in tiskarska umetnost, gráfičen -čna -o: ~a šola, ~o podjetje; gráfik -a m risarski umetnik, tiskar, gráfiški -a -o: ~i sindikat; gráfičar -ja m, gráfičarka -e ž

grafít -a m, grafíten -tna -o, grafítov -a -o: ~a kislina

grafológ -a m kdor iz pisave razbira pisalčev znataj, grafologíja -e ž, grafolóški -a -o: ~a analiza, ugotovitev

gráh gráha m, gráhov -a -o: ~a juha = gráhovka -e ž, gráhovec -vca m, gráhovica -e ž, gráhovišče -a s, gráhovina in gráhovina -e ž, gráhast -a -o: ~a kura = gráhka -e ž

gráhor -a m, gráhorka -e ž, gráhornica -e ž

grája

grája -e ž, grájati -am, grája se mi kaj = *gnusi se mi*, grájalec -lca [-le-] m, grájálen -lna -o [-ln-], grájanje -a s, grájáv -áva -o

Grákha, brata Tiberij in Gaj, Tibérij Grákhus, Tibérija Grákha
Grál [-ál] -a m *čudežna posoda*: pripovedka o ~u, vitezi sv. ~a

grám -a m, kratica g, grámski -a -o: ~a tehtnica, ~a molékula
gramátika -e ž *slovnica*, gramátičen -čna -o: ~o pravilo; gramatikálen -lna -o [-ln-], gramátik -a m *slovničar*

gramofón -a m, gramofónski -a -o: ~a plošča

gramóz -óza in grámoz -a m *grušč*, gramózen -zna -o: ~a tla, jama, gramóznica -e ž

grámpa -e ž 1. *sesede*: oljna, vinska ~, 2. *raskavost*; grámpast -a -o, grámpav -a -o; gram-páča -e ž *krastača*

grán -a m *stara lekarniška utež*
granát -a m, granátov -a -o in granáten -tna -o: ~o jabolko, granátnordèč -éča -e, granátov -vca m *bot.*, granatoéder -dra m

granáta -e ž, granáten -tna -o
+ **grandiôzen** -zna -o *veličasten*, + **grandiôznost** -i ž *veličastnost*
gráničar -ja m, gráničarski -a -o: ~a kočá

granít -a m, graníten -tna -o, granítast -a -o

granulirati -am *znéti -im*, granulíranje -a s, granulácija -e ž, granulít -a m, granulóm -a m *med.*, granuláren -rna -o

grápá -e ž, grápica -e ž, grápav -a -o, grápast -a -o, grápar -ja m, gráparica -e ž, gráparski -a -o

graptolít -a m *okamnela praživalca*
+ **grasírati** -am *razsajati (bolezen)*, + **grasíranje** -a s *razsajanje*

gráščák -a m, gráščákinja -e ž, gráščina -e ž, gráščinski -a -o
grášek -ška m

gráševec -vca m *kamenina*

gráševína -e ž *vinska trta rizling*
grášica -e ž *grahor, grahorka*; grášičen -čna -o: ~a moka; grášičnjak -a m *kruh iz grašice*

+ **gratifikácija** -e ž *pribojšek, nagrada*

grátis *prisl. zastonj*: ~ dobiti, *grátis eksemplár = *zastonjski, brezplačni izvod*

***gratulírati** -am *čestitati, voščiti komu*, *gratulíranje -a s, *gratulácija -e ž *voščilo*, *gratulácijski -a -o: ~o darilo; *gratulánt -a m *voščilec*, *gratulántka -e ž *voščilka*

gravámen -a m *obdolžitev, očitek*, mn. gravámina -in s

gravírati -am *vrezati, vrezovati*, gravér -ja m *vrezovalec*, gravérka -e ž, gravúra -e ž *vrez*, heliogravúra -e ž

grávis -a m *krativec (poudarek)*

gravitírati -am *težiti*, gravitíranje -a s, gravitácija -e ž *težnost*, gravitácijski -a -o: ~i zakon

grazioso [graciózo] *prisl. glas. ljubko; kol sam. m neskl.*

grb -a m: državni ~; grboslóvec -vca m, grboslóven -vna -o, grboslóvje -a s

grba -e ž, grbav -a -o, grbavec -vca m, grbavka -e ž, grbavost -i ž; grbec -bca m, grbica -e ž, grbíti -im, grbljenje -a s, grbati -am, grbanje -a s, grbast -a -o, grbavéti -im, grbavénje -a s

grbánec -nca m, grbánčiti -im, grbánčenje -a s, grbánčast -a -o

grčá -e ž, grčav -a -o: ~a palica; grčavka -e ž, grčavína -e ž, grčavost -i ž, grčast -a -o: ~a pot; grčíti -im se: *breza se grčí dela grče, žile*

grčáti -im: pes grčí, medved grčí, grčí -íte! grčěč -ěča -e, grčal -ála -o, grčánje -a s

grđ -a -o in -ó -í -é: ~ obraz; če ne gre zlepo, pa zgrdo ali zgrda; grši -a -e, prisl. grdó: ~ zate, gíje; grdávš -a m, grdún -a m, grđín -a m, grđina -e ž, grđež -a m, grdóba -e ž, grdobija -e ž, grdobiján -a m. grdobíčiti -im zmalíčiti; grdo-v sestavi: grdogléd -ěda -o, grdoglédén -dna -o, grdoglédéc -dca m, grdoglédost -i ž = grdoglédnost -i ž

grđíti -im, grđi -íte! grděč -ěča -e, grđíl -a -o, (o)grđén -ěna -o, grđenje -a s, grđílen -lna -o [-ln-], grđílnica -e [-ln-] ž pam-řet, grđílec -lca [-lc-] m

grěba -e ž kos, gruda, kepa: grěba surovega masla

grěbati -am: sneg grěbati, grěbanje -a s, grěbálo -a s

grěbén -a m, grěbénást -a -o, grěbéniti -im, grěbénjenje -a s, grěbénati -am, grěbénanje -a s, grěbénar -ja m, grěbénálo -a s, grěbénec -nca m, grěbénček -čka m bot., grěbénčiti -im: ~ nos

grěbeníca -e ž bot., grěbeníčar -ja m, grěbeníčiti -im: ~ trte, grěbeníčenje -a s

grěblja -e ž, grěbljica -e ž, grěbljāti -ám z grěbljo čistiti

grěbsti grěbem, grěbi -íte! grěbóč -a -e, grěbel grěbla -o, (za)grěbèn -ěna -o, grěbénje -a s grécíst -a m kdor se ukvarja z grěčino, grécizirati -am pogrčiti, grécizem -zma m starogrška jezikovna posebnost

gréd -í ž: kure gredo na gréd, grědnica -e ž, grědje -a s

grěda -e ž 1. gred, 2. tram(ovje), 3. vrtna greda, topla greda; grědica -e ž na vrtu, grědnica -e ž

majhna gred, grěden -dna -o: ~a krivina; grědast -a -o

grědašáj -a m: iztrěbiti iz volne smeti in ~

grědelj -dlja m pri plugu ipd., grědeljnica -e ž [-děl-]

Greenwich [grtnič] -a m kr. i. mesta pri Londonu, greenwichski [grtniški] -a -o: ~a zvezdarna

Grěgor -órja in -órja m os. i., na Grěgórjevo, Grěgorij -a m, grěgorijánski -a -o: ~i koledar, koral; Grěgec -gca m, Grěgčev -a -o, Gróga -a in -e m, Grógov -a -o; Grógec -gca m

grěh -a m, grěhek -hka m in grěšek -ška m, grěhóta -e ž, grěhóten -tna -o, grěšén -šna -o, grěšník -a m, grěšnica -e ž, grěšnost -i ž; grěšiti -ím, grěši -íte! grěšíl -a -o, (z)grěšén -ěna -o, grěšénje -a s, grěšljiv -iva -o

grém in grém, íti, edn. 2. grěš in grěš, 3. grě in grě; dv. 1. grěva in grěva in grěvâ, 2., 3. grěsta in grěsta in grěstâ; mn. 1. grěmo in grěmo in grěmò, 2. grěste in grěste in grěstè, 3. grědò in grědò in grějo in grějo; stara rečenica: kar léze ino grěde; grě za kaj (+ gre se za kaj), grědóč -a -e, grědé, šěl šlà -ò in -ó

grémij -a m okrilje, društvo, zbor, grémijski -a -o, grémíalen -lna -o [-ln-]: ~a šola

grén -í ž: vino je v gréni, grénica -e ž bot., grénik -a m bot.

grenadír -ja m, grenadírski -a -o

grenák in grenèk [grenæk] grěnkâ -ó -í -é ali grěnek -nka -o, grěнки -ega: ~a sol; grěnkast -asta -o = grěnkľját -áta -o, grěnkóba -e ž, grěnkòben -bna -o, grěnkòbnost -i ž, grěnkòst -i ž, grěnkòten -tna -o, grěnkòta -e ž

grénc

grénc -nca *m*, **grenčica** -e *ž*,
grenčina -e *ž*
greněti -im *imeti, dobivati grenek*
okus, grěni -íte! greněč -ěča -e,
greněl -ěla -o, **greněnje** -a *s*;
greniti -im *delati kaj grenko,*
grěni -íte! greněč -ěča -e, gre-
níl -a -o, **(za)grenjèn** -ěna -o
in (za)greněl -ěla -o, grenjěnje
*-a *s*, grenítev -tve *ž*, grenílec*
*-lca [-iy-] *m*, grenjáva -e *ž**
grenko- *v sestavi: grenkokóžen*
-žna -o: ~i orehi; grenkoslád
*-áda *m bot.* = grenkosládki*
razhudnik, grenkosládek -dka
-o, grenkosólzen -zna -o [-sóuz-]
grenkúlja -e *ž bot.*, **grenkúljica**
 -e *ž bot.*
Grenoble [*grenóbl*] **Grenobla,** **gre-**
nóbelski -a -o, **Grenóbelčan** -a
*m, Grenóbelčanka -e *ž* [povsod:*
grenóbal-]
 +**grés** -a *m zdrob, +grésov* -a -o
zdróbov: ~a juha
grěšiti -im *gl. greh*
grěti gréjem, **grěj -te!** **grějóč** -a
 -e, **grěl** -ěla -o, **(se)grět** -a -o,
grětje -a *s, grétev -tve *ž, gré-*
lec -lca [-ěy-] *m*
gréz -í *ž mastno blato, močvirje;*
grézast -a -o = **grézen** -zna -o
močviren = gréznat -a -o, gréz-
*nica -e *ž, grézničen -čna -o:**
*~a jama; grezetína -e *ž, grézo-**
*vica -e *ž bot.*, grezovina -e *ž**
močvirna, blatna lla, grezúlja -e
ž bot.
greziti -im *spuščati navpično na-*
*vzdol, grezilo -a *s, grezilen -lna**
-o [-ln-]
grgotati -ám *in -óčem grgrati,*
grliti, **grgotál** -ála -o, **grgotá-**
nje -a *s*
grgrati -ám, **grgràj** -ájte! **grgra-**
jóč -a -e, **grgrál** -ála -o, **grgrá-**
nje -a *s, grgráv -áva -o, **grgrá-**
vec -vca *m kdor grgra, grgráč*
*-a *m, grgrávka -e *ž, grgrávski***
*-a -o***

grgútati -am *grgotati*
grič -a *m, griček -čka *m, gričevje*
 -a *s, gričar -ja *m, gričarica -e**
ž, gričast -a -o = gričevnat -a
-o, gričnat -a -o, gričat -áta -o,
gričevnik -a *m dlakavi sleč*
 ***gril** [*gríl*] **grila** *m šturek, mu-*
*ren, cvrček, *grilec -lca [-lc-]*
m murenček, *grilček -čka
*[-lč-] *m murenček**
 +**grimása** -e *ž skremžen obraz,*
 +**delati grimáse** *mrdati se, zmr-*
dovati se, spakovati se
grinja -e *ž povzročiteljica grinte*
grint -a *m bot.*
grinta -e *ž, grintav -a -o, **grinta-**
vec -vca *m grintav človek, ka-*
*men dolomit, grintavica -e *ž**
spomladanska volna
Grintovec -vca *m kr. i., Grintovci*
 -cev *m mn., grintovski* -a -o
gripa -e *ž, gripózen -zna -o: ~o*
obolenje
gristi **grizem,** **grizi -te!** **grizóč** -a
 -e, **grizel** -zla -o, **(u)grizen** -a
 -o, **grizenje** -a *s, grizen -zna -o:*
 ~a *površina zobovja; grizljáti*
 -ám, **grizljánje** -a *s, grizljiv*
 -íva -o, **grizlica** -e *ž zool.*
gríva -e *ž, grívar -ja *m, grívast*
 -a -o, **gríven** -vna -o, **grívec**
 -vca *m, grívina -e *ž, gríviti -im*
se
gríz -a *m, gríza -e *ž, grízavica -e*
ž kólíka med.
gríza -e *ž, grízav -a -o: ~i *otro-*
*ci; grízavec -vca *m, gríznat -a**
*-o, grízen -žna -o, gríznicna -e *ž**
*bot., grízevec -vca *m bot.**
grízljaj -a *m: ~ kruha*
Grík -a *m, Gríkinja -e *ž, gríski -a*
 -o, **Gríško** -ega *s = Grška -e *ž*
 = **Gřčija** -e *ž, grščina -e *ž**
grkati -am *in -čem, grkaj -te!*
grkajóč -a -e, **grkanje** -a *s,
grkavec -vca *m kdor grka,*
grkelj -lja *m*
grlěti -im: **grlica** **grlí,** **grlí** -íte!
grlěč -ěča -e, **grlěl** -ěla -o, **gr-***********

lênje -a s, grliti -im *grléti*, grljenje -a s
grlica -e ž, grličji -a -e, grličin -a -o, grlják -a m
grlj -a m 1. *grča v deski*, 2. *smrekova ali jelova veja, ki se uporabljá za baklo*, grljevíca -e ž *smolnata borovina*
grlo -a s, grlce -a [-lc-] s, grlen -lna -o [-ln-]: ~i glas, ~a žila = grlnica -e [-ln-] ž, grlski -a -o [-lsk-], grlast -a -o, grlina -e ž, grlovka -e ž *davica med.*
grm -a m, grmek -mka m, grmič -íca m, grmiček -čka m, grmičevje -a s = grmičje -a s, grmičast -a -o, grmóvje -a s, grmóvšica -e ž *zool.*, grmóvnik -a m *polž*, grmáča -e ž
grmáča -e ž, grmáčast -a -o
grmáda -e ž, grmáden -dna -o: ~i kol, grmádití -im, (na)grmáden -a -o, grmádenje -a s; *po vsod*: +gromad-
grméti -ím, grmí -íte! grmé, grmèč -éča -e, grmèl -éla -o, grmènje -a s, grmljáva -e ž, grmljávíca -e ž = grmljavína -e ž, grmévec -vca m 1. *kdor grmi*, 2. *dež z nevihto*
grmúča -e ž *kup, kepa*, *prgišče*: ~ moke, kamenja, sira
grmúša -e ž *bol.*
grmúšek -ška m = grmúšelj -šlja m: ~ ključev, las
grób -a -o in -ó -í -é, gróbi -ega, bolj grób -a -o; gróbóst -i ž, *gróbiján -a m = *surovež, surovina, brdavs*, *gróbijánski -a -o *surov, surovinski*
grób gróba m, v gróbu, mn. gróbi -ov -om -e -ih -i *ali* gróbóvi -óv -óvom -óve -óvih -óvi in gróbje po gróbéh z gróbmí; gróbár -ja m, gróbárski -a -o, gróbèk -bkà m, gróbèc -bca m, gróbèn -bna -o: ~a tíšina; gróbnica -e ž, gróbíšče -a s; gróbokóp -ópa m

gróblja -e ž, gróbljíšče -a s
gród -a m *gl.* grót
gród -í ž, *nav. mn.* gródi *prsni koš*, gródje -a s = ogródje -a s *okostje*, gródnica -e ž *kost prsnica*
gródelj -dlja m *taljeno železo*
gròf grófa m, mn. grófje; grófov -a -o, grófič -íča m, grófinja -e ž in grófica -e ž, grófičin -a -o, grófična -e ž, grófovski -a -o, grófovstvo -a s, grófija -e ž, grófijski -a -o
gróg -a m *mešanica kropa, ruma in sladkorja*
gròh gróha m *geol. sprimek*, gròhast -a -o: ~a kamenina; gròhov -a -o: ~e plasti
gròhati -am 1. *kruliti*, 2. *bíti, mahati*, 3. *gubati*
gròhòt in *krohòt* -òta m, gròhótáti in *krohótáti* -ám in -óčem se, gròhòten -tna -o
gròm gróma m, grómski -a -o: ~a stréla! gromóvit -a -o: ~o ploskanje; gromóvnik -a m, gromozánski -a -o, *grómko = *glasno*
gromáča -e ž *kamenina, ki nastane mehanično*
gros [gró] *glavni del, večina*, 12 *ducalov*: +en gros [angró] *na veliko*, grosíst -a m *veletržec*
gròš gróša m *star denar*, po gróšu, pogróšen -šna -o: ~o blago *poceni blago*
grót -a m 1. *lij za žito nad mlin-skim kamnom*, 2. *leseni obod nad studencem*, 3. *samokolnica, tudi gród*
grotéska -e ž, grotésken -skna -o *nenavaden, čuden, smešen*, grotésknost -i ž
grôza -e ž, grózen -zna -o in grózán grózna gróznó -í -é, gróznéjši -a -e, grózánski -a -o; grózica -e ž, +grózepóln = *grozen*, grózedójstvo -a s, grózo-vít -íta -o, grózo-vítost -i ž, grózo-vítež -a m; grózo-vláda -e ž

grôzd

grôzd grôzda *m*, grôzden -dna -o:
 ~i sladkor, grôzdje -a *s*, grôzd-
 jiče -a *s* 1. suho grozdje, 2. ri-
 bez, grozdjičevac -vca *m* (vino),
 grozdíč -íča *m*, grôzdek in grôz-
 dek -dka *m* in grôzdek [-dák]
 -dkà *m*, grôzdast -a -o, grozd-
 nat -áta -o in grôzdnat -a -o
 grozítí -ím, grôzi -íte! grozèč
 -éča -e, grozíl -a -o, (o)grozèn
 -éna -o, grozénje -a *s*, grôznja
 -e *ž*, grozítev -tve *ž*, grozilen
 -lna -o [-ln-]: ~e besede, gro-
 zítec -lca [-lc-] *m*, grozljiv
 -íva -o
 +grôznica -e *ž* mrzlica, treslika,
 +grozničav -áva -o mrzličén
 grozôta -e *ž*, grozôten -tna -o,
 grozôtnost -i *ž*
 Grúber -ja *m* os. i., Grúberjev
 kanal (v Ljubljani)
 grúča -e *ž*, grúčast -a -o, grúčav
 -a -o, grúčica -e *ž*
 grúda -e *ž*, grúdast -a -o, grúdav
 -a -o, grúdavost -i *ž*, grúden
 -dna -o poln grud, grúdnat -a
 -o, grúdice -e *ž*, grúdičast -a -o,
 grúdití -ím, grúdenje -a *s*
 grúden -dna *m* mesec december,
 grúdnovec -vca *m* decembrski
 sneg
 *grúdi *ž* mn. 2. grúdi, 3. grú-
 dim ... = prsi, nedra, nedrje
 grúlití -ím, gruléč -éča -e, grú-
 ljenje -a *s*
 +grundírati -am podbarvati (pri
 slíkanju), obarvati
 grúnt grúnta *m* zemljišče, zemlja,
 kmetíja: graščina ima sedem
 ~ov; grúntar -ja *m* zemlják,
 kmet, grúntarski -a -o: ~a hči;
 grúnten -tna -o: ~e bukve
 +grúntati -am = vrlati (miselno),
 razglábljati, premišljevali, +grún-
 tanje -a *s* vrlanje, premišljeva-
 nje, razglabljanje, mózganje
 *grúpa -e *ž* skupina, *grúpen -pna
 -o skupinski: ~i vodja, ~o vod-
 stvo; grupírati -am vrstíti, tre-

diti, grupíranje -a *s*, grupácija
 -e *ž*
 grúst -a *m* stud, grústen -stna -o
 = grustljiv -íva -o ostuden,
 grustítí -ím se studítí se: grustí
 se mi delo
 grúšč -a *m*, grúščast -a -o, gru-
 ščevít -a -o, grúščarica -e *ž*
 groblja po gorskem pobočju
 grúšec -šca *m* prod, gramoz
 grúšica -e *ž* bot.
 Grúzija -e *ž* kr. i. dezele, Gruzí-
 nec -nca *m*, Gruzínka -e *ž*, gru-
 zinski -a -o, gruzínščina -e *ž*
 gúba -e *ž* in gubà -è *ž*, dvé gúbi
 in dvé gubé, mn. gúbe in gubé,
 gúb in gubá ..., gúbast -a -o,
 gúbica -e in gúbica -e *ž*, gubó-
 ven -vna -o: ~e luske geol.,
 gubovít -íta -o, gubàt -áta -o
 gúbati -am (se), gúbal -a -o, (na)-
 gúban in (na)gubán -a -o, gú-
 banje -a *s*, gubáv -áva -o, gu-
 bánec -nca *m* guba na obleki,
 obrazu, gubánčiti -ím, gubán-
 čenje -a *s*, gubánčast -a -o
 gubèrnij -a *m* vlada, oblast, gu-
 bèrnijski -a -o, guberniálen
 -lna -o [-ln-], gubèrnija -e *ž*,
 gubernátor -ja *m*, gubernátor-
 ski -a -o
 gubítí -ím, gúbi -íte! gubèč -éča
 -e, gubíl -a -o, gúba -e *ž* iz-
 guba: sem na gúbi, gubítek -tka
m izguba
 gúgati -am, gugáje, gugajóč -a -e,
 gúganje -a *s*, gúgav -a -o, gú-
 gavec -vca *m*, gúgavka -e *ž*,
 gugálnica -e [-áju-] *ž*, gugálen
 -lna -o [-ln-], gugljáti -ám,
 gugljáj -ájte! gugljajóč -a -e,
 gugljál -ála -o, gugljánje -a *s*,
 gúglja -e *ž*, gúgljav -a -o, gú-
 ljavec -vca *m*, gúgelj -glja *m*
 gúlití -ím (se), gúli -íte! gulèč
 -éča -e, gúlił -íla -o, (o)gúljen
 -a -o, gúljenje -a *s*, gúlež -a *m*;
 gúla -e *ž* človek trde glave, gú-
 last -a -o trd, zabit: ~ človek

gúma -e ž, **gumén** -a -o: ~i izdelki; **gúmi** -ja *m cedika*, **gúmi** -jev -a -o: ~i izdelki; **gúmi** -jevec -vca *m* = **gúmovec** -vca *m*, **gúmi** -jevka -e ž, **gúmi** -jast -a -o = **gúmast** -a -o, **gumovina** -e ž, **gumirati** -am, **gumiranje** -a *s*, **gumiarábikum** -a *m*, **gumielástika** -e ž; **gúmica** -e ž

gúmb -a *m*, **gúmben** -bna -o: ~a luknja, **gúmbnica** -e ž, **gúmbar** -ja *m*, **gúmbarstvo** -a *s*, **gúmbast** -a -o

gúmnó -a *s*, **gumnišče** -a *s*, **gumniški** -a -o

gúmpa -e ž 1. *grča*, 2. *bula*, 3. *neumna ženska*; **gúmpast** -a -o, **gúmpec** -pca *m*

gúncati -am *se gugati se*, **gúncanje** -a *s*, **gúncalica** -e ž = **gúncalica** -e [-aɥ-] ž = **gúncica** -e ž

gurmán -a *m sladokusec*, **gurmán** -ski -a -o, **gurmánstvo** -a *s*

+**gúrta** -e ž *in* +**gúrtna** -e ž = *pas, pasica, oprta, podproga, obramnica*

gusár -ja *m morski ropar*, **gusár** -stvo -a *s*, **gusárski** -a -o, *gl. tudi korzár*

gúsle **gúsel** [-səl] ž *mn.*, **gúslar** -ja *m*, **gúslarski** -a -o

gutapêrča -e ž, **gutapêrčen** -čna -o

guturál [-ál] -a *m mehkonebnik*, **guturálen** -lna -o [-ln-]: ~i *glas slovn.*

***gubernánta** -e ž *vzgojiteljica*, ***gubernántski** -a -o *vzgojiteljski*

gubernêr -ja *m*, **gubernêrski** -a -o

gúzniti -nem *poginiti*, **crkniti** = **gávzniti** -nem, **gávznica** -e ž *crka (za zmerjanje)*

gvaják -a *m bot.*, **gvajákov** -a -o: ~a *smola*

Gvajána -e ž *angl., franc., nizoz. kolonialna posest v Južni Ameriki*, **Gvajánc** -nca *m*, **Gvaján** -ka -e ž, **gvajánski** -a -o

gvardiján -a *m*, **gvardijánski** -a -o

gváš -a *m vrsta slikanja z vodnimi barvami*

gverila -e ž *četniško, hajduško vojskovanje*, **gverilec** -leca [-lc-] *m*, **gverilski** -a -o [-lsk-]

H

h 1. *crka* [hə in há] *m neskl. mali h, z velikim H*; 2. *ime glasu in note* [há] *m neskl.*: h-mol [há-mól], v H-duru [hádúru], pri h [há] si zgrešil; 3. *predl. pred g in k*: h glavi, h gozdu, h kovaču, h konju (+k); *gl. k*

ha 1. *kratica za hektár*, 2. *medm. zatudenja, presenečenja, veselja; zaznamuje smeh*: hahaha!

Haag -a [hág -a] *m kr. i. mesta*: iz ~a, v ~u; haaški -a -o [háš-]

habát *in* **hebát** [həb-] -a *m*, **habátov** *in* **hebátov** -a -o, **habátovje** *in* **hebátovje** -a *s*

habáti -ám, **habáj** -ájte! **habàl** -ála -o, **habánje** -a *s*; **habníti** **hábnem**, **habní** -íte! *in* **hábní** -te! **habníl** -íla -o *in* **hábníl** -a -o, **hábnjen** -a -o *in* **hábnjen** -éna -o; **habálo** -a *s*, **habáč** -a *m* [nepoud. povsod **hab-** *in* **həb-**]

habéti -ím *slabeti, pešati*; **habèl** -éla -o, **habénje** -a *s*

habilitácija -e ž *usposobitev*, **habilitácijski** -a -o: ~o *delo*, **habilitírati** -am (se) *za kaj*

hábit -a *m redovna obleka*

hábiti -im, **hábljenje** -a *s*, **hábljiv** -íva -o, **hábljivost** -i ž

habituálen

habituálen -lna -o [-ln-] *navaden, vaje, privaje*; habituálnost -i [-ln-] *ž privajenost, hábitus* -a *m fil. stalno duševno razpoloženje, med. telesni sestav, stroj*
Hábsburg -a *m, hábsburški* -a -o, **Habsburžan** -ána *m, Habsburžanka* -e *ž, habsburžanski* -a -o: *~a politika; Hábsburgovec* -vca *m, hábsburgovski* -a -o
hacáti -ám *težko, okorno hoditi, hacàj* -ájte! *hacàl* -ála -o, *hacánje* -a *s, hacálo* -a *s zaničlj.*
hadriján -a *m bot. koper*
Hádrijan -a *m os. i. rimskega cesarja, Hádrijanov* -a -o
hagiografija -e *ž veda o življenju svetnikov, svetniški življenjepis; hagiograf* -a *m, hagiografski* -a -o: *~i zbor, ~a družba*
hahljáti -ám, *hahljáj* -ájte! *hahljál* -ála -o, *hahljánje* -a *s, hahljáv* -áva -o, *hahljávce* -vca *m, hahljávka* -e *ž, hahljáló* -a *s*
hájdi *medm., hájdiva* -ita -imo -ite!
hajdúk -a *m, hajdúkov* -a -o, *hajdúški* -a -o, *hajdukováti* -újem, *hajdukovánje* -a *s; Hájduk Véljko, Hájduka Véljka, Hájduk Véljkov* -a -o
hájka -e *ž pohod, pogon, lov, napad; hájkati* -am *goniti, napađati, preganjati, loviti, poditi; hajkanje* -a *s*
hálja -e *ž, háljica* -e *ž, háljast* -a -o
Halkídika -e *ž kr. i., halkidiški* -a -o
halóza -e *ž goščava, plevel; halóžje* -a *s, halóga* -e *in halúga* -e *ž bot.*
Háloze -oz *ž mn., iz Háloz, v ~ah; háloški* -a -o, **Háložan** -a *m, Háložanka* -e *ž, háložan* -a *m vino iz Háloz*
halucinácija -e *ž čutna zmeda, privid; halucinirati* -am *blesti, halucinatóričen* -čna -o

hàm *medm. izraža popad z usti; hám hám otr. jesti, hám gal = popádi ga; hámati* -am *jesti, popadati; hámanje* -a *s; hamljáti* -ám, *hamljáj* -ájte! *hamljál* -ála -o, *hamljánje* -a *s*
hamedráti -ám *mahedrati*
hámlja -e *ž šemast človek, hám-ljast* -a -o
hándžar -ja *m velik nož, ki ga nosijo za pasom; hándžarjev* -a -o: *~ ročáj, hándžarski* -a -o
hángar -ja *m lopa za letala, hángarski* -a -o
háp *medm. izraža naglo popadanje z roko ali z usti; hápati* -am *popadati: ~ se česa lotiti se (otr. g.); hápniti* -nem *popasti: ~ po čem, ~ se česa; hápiti* -im *se česa*
harakíri -ija *m japonski samomor s preparanjem trebuha: od besede do harakírija je daleč; s harakirijem častijo bogove*
hárem -a *m, háremski* -a -o
hárfá -e *ž, hárfen* -fna -o, *harfíst* -a *m, harfístka* -e *ž, harfístovski* -a -o; *tudi hárpa* -e *ž*
harlekín -a *m burkež, pavliha, šaljivec; harlekínski* -a -o, *harlekináda* -e *ž, harlekinstvo* -a *s*
harmonija -e *ž soglasje, skladnost; harmóničen* -čna -o *ubran, skladen; harmonírati* -am *s kom razumeti se, ujemati se, skladati se, soglašati; harmonizírati* -am *dodati spremljavo napevu, harmonizácija* -e *ž spremljava glas.; harmónij* -a *m glas., harmónijski* -a -o: *~i registri; harmóníst* -a -o
harmónika -e *ž, glas harmónike (+harmónikin glas), harmónikar* -ja *m, harmónikarica* -e *ž, harmónikarski* -a -o: *~i nastop*
Háron *in Káron* -a *m grš. mít., Háronov in Káronov* -a -o, *háronski* *in káronski* -a -o

harpíja -e ž 1. zool. največja ptica roparica iz družine orlov v Južni Ameriki; 2. mit. krilate pošasti z ženskim obrazom in silnimi kremplji; nav. mn. harpije -ij ž
harpúna -e ž sulica na vrvi za lov na kite; harpúnati -am, harpúnanje -a s, harpúnar -ja m, harpúnarski -a -o
hásniti -nem, hásni -ite! hásnil -a -o koristiti; hasnováti -újem. hasnív -íva -o, hasnívost -i ž. hasnovít -a -o, hasnovítost -i ž. hásek -ska m, hásen -sni ž korist
hausse [ós] ž neskl. dvig papirjev na borzi; podomačeno ósa -e ž
havbica -e ž vrsta topov, havbičen -čna -o
hávelok -a m vrsta plašča
Havre Le [lávr] m franc. luka: iz Le Havra, v Le Havru [lávra -u], lehavrski -a -o [lávrski]: ~a luka
házárd -a m tovegana, samo od naključja, sreče odvisna igra; házárden -dna -o: ~a igra, házárdirati -am, házárdiranje -a s, házárdér -ja m
Házdrubal -a m os. i. kartaginskih vojskovódij, Házdrubalov -a -o
házéna -e ž šp. vrsta igre, házenášica -e ž, házenski -a -o
hčí ž hčére hčéri hčér o hčéri s hčérjo, dv. hčéri hčera hčéráma hčérah in hčeráh, mn. hčére hčér in hčerá hčéram in hčerám hčére o hčeráh in hčeráh s hčérami in hčerámi; hčérin -a -o, hčérinji -a -e, hčérji -a -e; hčérka -e ž, hčérkica -e ž
hebát -a [háb-] m smrdljivi bezeg, gl. habát
hebréjski -a -o, hebréjščina -e ž, Hebréjec -jca m, Hebréjka -e ž, hebraíst -a m kdor se s hebrejščino ukvarja, hebraístka -e ž, hebraizem -zma m, hebraístika -e ž, hebraístičen -čna -o

hedonizem -zma m nazor, da je streči čutni sli najvišje dobro in smisel življenja; hedonístičen -čna -o, hedoníst -a m, hedonístka -e ž, hedonístovski -a -o
Héfajst -a m grš. mit., Héfajstov -a -o. héfajstovski -a -o
Hegel Hegla [hégel -gla] m os. i. nem. filozofa, Héglov -a -o, héglovski -a -o, héglovec -vca m, hegeljánski -a -o, hegeljánec -nca m, héglovstvo -a s, hegeljánstvo -a s, hegeljánščina -e s [povsod: hegalj-]
hegemoníja -c ž voditeljstvo, nadvlada, prevlada, gospodovanje; hegemoníčen -čna -o, hegemon -a m, hegemoníski -a -o, hegemonizem -zma m, hegemoníst -a m, hegemonístičen -čna -o
hehetáti -ám se, hehetáj -ájte! hehetál -ála -o, hehetánje -a s, hehèt -éta m, hehetálo -a s, hehetáv -áva -o, hehetávec -vca m, hehetávka -e ž, hehetávski -a -o
Heine -eja [hájne -eja] m os. i. nem. pesnika, Heinejev -a -o, heinejevski -a -o, heinejevec -vca m, heinejevstvo -a s; heinejánski -a -o, heinejánec -nca m, heinejánstvo -a s [haj-]
hej medm. izraza klicanje, ogovor, priganjanje: Hej, Slovani! hejslovánstvo -a s
hekatómba -e ž grš. mit. žrtev 100 živali, prenes. množična žrtev; hekatómben -bna -o
heksáeder -dra m min., geom. šestérec, kocka; heksáedrski -a -o
heksagónski -a -o = heksagonálen -lna -o [-ln-] šesterkolen
heksámeter -tra m šestérec, šestomer, šestero-stopni daktilski verz; heksámetrski -a -o, heksámetrček -čka m
hektár -a m 100 arov, kratica: ha, hektárski -a -o

héktoliter

- héktoliter** -tra *m* 100 l, *kratica*: hl;
 héktolitrski -a -o: ~a posoda;
 hékto -ta *m*: trije hékti, tri hékte
helebárda -e *ž* robévnica, bradača, helebárden -dna -o, helebárdnik -a *m*, helebardist -a *m*
Helén -a *m* prebivalec stare Heláde, helénski -a -o; Hélena -e *ž* os. i. pri starih Grkih: lepa ~ (Iliada)
Heléna -e *ž* os. i., Helénin -a -o, Aléna -e *ž*, Alénka -e *ž*, Alénčica -e *ž*; Léna -e *ž*, Lénka -e *ž*, Lénčica -e *ž*, Lénčka -e *ž*
helenízem -zma *m* obdobje grš. zgod.; helenístičen -čna -o: ~a doba, umetnost; heleníst -a *m*, helenístovski -a -o
helio- (sončni) *v* sestavi: heliocéntričen -čna -o s soncem *v* središču; heliogravúra -e *ž* način fotografskega snemanja; heliografija -e *ž* način odliskovanja slik; helioskóp -a *m* daljnogled za ogledovanje sonca, ~skópski -a -o; heliostát -a *m* priprava za naravnanje sončnih žarkov *v* isto smer; heliotróp -a *m* vrsta kamna, zemljemersko orodje
helót -a *m* suženj *v* Šparti, helótski -a -o
Helvécija -e *ž*, helvétski -a -o, Helvečan -ána *m*, Helvečanka -e *ž*, helvečanski -a -o
hematít -a *m* vrsta železne rude, hematítov -a -o, hematítiski -a -o
hémber *in* hémbraj, hémbrajte! *medm.* izraža nejevoljo, začudenje; hémbran -a -o: ~i tepec, ~a ósa; *gl.* šember
hemisféra -e *ž* polobla, poluta; hemisférski -a -o
hemofilija -e *ž* krvavičnost, hemofilik -a *m* krvavičnik, hemofiličen -čna -o krvavičen
hemoroídi -ov *m* mn. *med.* zlata žila, hemoroíden -dna -o
Hénrik -a *m* os. i., Hénrikov -a -o, Hínko -a *m*, Hínkov -a -o (+Hínkota, +Hínkotov); Hénrika -e *ž* os. i., Hénrikin -a -o
hènt héntaj, héntajte! *medm.* izraz nejevolje, začudenja; héntan -a -o, héntati -am, héntanec -nca *m*, héntanski -a -o; *gl.* tudi šènt
Héraklej -a *m* os. i. grš. mit., Héraklejev -a -o, héraklejski -a -o; Hèrkul -a *m* lat. oblika za Hérakleja, Hèrkulov -a -o, hérkulski -a -o [-ls-]
heráldika -e *ž* grboslovje, heráldik -a *m* grboslovec, heráldičen -čna -o grbosloven [povsod: -áld-]
herbárij -a *m* bot. prirodopisna zbirka rastlin, herbárijski -a -o: ~a rastlina, ~a zbirka
hère -a *m* fiz. enota za merjenje frekvence, *kratica*: Hz
Hercegovína -e *ž* kr. i., hercegovínski -a -o, Hercegóvec -vca *m*, Hercegóvka -e *ž*, hercegovski -a -o
Hérder -ja *m* os. i. nem. filozofa *in* pesnika, Hérderjev -a -o: ~a zgodovina, ~i nazori; hèrderški -a -o: ~i nazori; herderjánec -nca *m* Hérderjev pripadnik, herderjanski -a -o, herderjánstvo -a *s*
hereditáren -rna -o deden: ~a obremenitev, hereditárnost -i *ž* dednost
herétik -a *m* krivoverec, herétičen -čna -o krivoveren, krivoverski; herétičnost -i *ž* krivovernost, herezija -e *ž* kriva vera, herezijski -a -o: ~a moč, mikavnost; hereziárh -a *m* začetnik, oznanjevalec krive vere
hermafrodít -a *m* dvospolnik, spolovérec; hermafrodítka -e *ž*; hermafrodítiski -a -o, hermafrodítizem -zma *m* dvospolnost, spoloverstvo
hermelín -a *m*, hermelínski -a -o, hermelínast -a -o

- hermenévtika -e ž *nauk o razlagi besed*, hermenévtičen -čna -o, hermenévtik -a m
- Hérmes -a m *os. i. grš. mit., pri Rimlj. Merkur, Hérmesov* -a -o
- hermétičen -čna -o *nepropusten, neprodušen*; hermétičnost -i ž *nepropustnost, neprodušnost*
- Heród -a m *os. i. judejskega oblastnika, Heródež* -a m *ljudsko*; Herórov -a -o, Heródežev -a -o; Herodiáda -e ž *os. i.*, Herodiádin -a -o
- herój -a m, herójski -a -o, herójsstvo -a s; heroizem -zma m, heróičen -čna -o
- Heróstrat -a m *os. i. Grka, ki je samo iz slavohlepa zažgal Artemidin tempelj v Efezu*; heróstrat -a m *obče ime za uničevalca kulturnih vrednot, herostrátski* -a -o: ~o *dejanje*; heróstrátstvo -a s
- Herschel -schla [héršəl -šla] m *os. i. astronoma, Herschlov* -a -o: ~a *odkritja, tudi Héršlov vreménski ključ*
- hetéra -e ž *vlačuga, lovača, nasladnica*, hetérski -a -o
- heterogén -a -o *raznovrsten, drugoróden, raznoter*; heterogénost -i ž *raznoterost, raznovrstnost*
- Hetíti -ov m *mn. starodavni narod v Malí Aziji*; hetítiski -a -o, hetítščina -e ž
- hevrístika -e ž *veda o metodah, nauk o virih spoznanja*; hevrístik -a m, hevrístičen -čna -o
- Heziod -a m *os. i. starogrš. pesnika, Heziodov* -a -o
- hí medm. *za poganjanje konj*; *nepoudarjeni hí medm. za droben, visok smeh*: hihihí
- hiát -a m *zev*, hiátov -a -o, hiátičen -čna -o, hiátén -tna -o
- híba -e ž, híbav -a -o, híbavost -i ž, híbast -a -o, híben -bna -o, híbnost -i ž, híbati -am *in híbljem grajati, očítati*
- hibrídén -dna -o *mešan, križan*; hibrídnost -i ž, hibrídácija -e ž *mešanje, križanje*
- hídra -e ž *mit. kača s 7 glavami*; *zool. trdoživa vodna žival, ki se razvije v toliko novih bitij, na kolikor delov jo raztrgaš*; *prenes. kar se nam zdi neuničljivo*
- hídránt -a m *priklop pri vodovodu*, hídrántski -a -o
- hídrát -a m *kemična spojina z vodikom*, hídrátov -a -o
- hídrávlíka -e ž *nauk o vodni sili*, hídrávlíčen -čna -o: ~a *stiskalnica*
- hidro- (*voda*) *v sestavi*: hídro-aviácija -e ž, ~avión -a m *vodno letalo*; hídrobiologíja -e ž, hídrocentrála -e ž, hídrodinámika -e ž, hídroelektrárna -e ž, hídrofilíja -e ž, hídrofobíja -e ž; hídrografíja -e ž, ~gráfski -a -o; hídrokefálnost -i [-ln-] ž, hídroksíd -a m, hídroksílen -lna -o [-ln-]; hídrolíza -e ž, ~lítičen -čna -o; hídrologíja -e ž *vodoslov'e, vodoznánstvo*, hídromehánika -e ž, hídrométer -tra m, hídroplán -a m, hídrostátika -e ž, hídrotéhnika -e ž, ~téhníčen -čna -o: ~i *zavod*; hídrotérapija -e ž
- hierarhíja -e ž *razvrstitev vrednot, oblasti in časti po stopnjah*: ~ *vrednot, cerkvena ~ vladajoča duhovščina, upravna ~, vojaška ~*; hierárh -a m *oblastnik, prvak (navadno cerkveni)*, hierárhičen -čna -o: ~a *pot*, ~i *red*; hierarhíjski -a -o
- hierátičen -čna -o *posvetèn, svet*
- hieroglíf -a m *staroegipčansko znamenje za pisanje, nav. v mn. hieroglífi* -ov m; hieroglífski -a -o, hieroglífen -fna -o, hieroglífika -e ž *veda o hieroglífih*
- Hierónim -a m *os. i.*, Hierónimov -a -o, Jerónim -a m *in Jeróm* -a m

higiéna

higiéna -e ž *zaščitno zdravstvo, zdravstvena nega, zdravoslovje*, higiéničen -čna -o, higiénski -a -o: ~i prostori, ~e razmere; higiénik -a m

higro- (*vлага*) v sestavi: **higrofilen** -lna -o [-ln-] bot., **higrográf** -a m, **higrologíja** -e ž *veda o vlagi v zraku*, **higrométer** -tra m, ~métrski -a -o, ~metrija -e ž, ~métričen -čna -o; **higroskóp** -a m, ~skópски -a -o: ~i papir

hihitáti -ám se, **hihitáj** -ájte! **hihitál** -ála -o, **hihitánje** -a s, **hihitálec** -lca [-yc- in -lc-] m, **hihitálka** -e [-yk- in -lk-] ž, **hihitálski** -a -o [-usk- in -lsk-]

hijacinta -e ž bot., **hijacintov** -a -o **hijéna** -e ž, **hijénski** -a -o, **hijénji** -a -e in **hijénin** -a -o

híl [híl] **híla** -o *kriv, zavít*; **hílav** -a -o: ~a krava, **hílja** -e ž *krava z nazaj zavítilimi rogmi*, **híljec** -ljca m *vol s hílimi rogmi*, **hílití** -im

hiliázem -zma m *nauk o tisočletnem kraljestvu Mesija na zemlji*; **hiliást** -a m, **hiliástičen** -čna -o

himén -a m *deviška kožica, poroka*; **Himén** -a m *starogrški bog svatbe, poroke*

himéra -e ž *mit. pošast (koza, lev in kača v enem bitju), nestvor, izmišljenina*; **himéričen** -čna -o *pošasten, izmišljen, fantastičen*

hímna -e ž *hvalnica, mn. himne* -men [-mən], **hímnus** -a m, **hímničen** -čna -o, **hímničnost** -i ž, **hímnologíja** -e ž, **hímnológ** -a m, **hímnolóški** -a -o

hinávec -vca m, **hinávčev** -a -o, **hinávka** -e ž, **hinávček** -čka m, **hinávski** -a -o, **hinávčji** -a -e, **hinávstvo** -a s, **hinávščina** -e ž, **hinávčeváti** -újem, **hinávčiti** -im, **hinávčevánje** -a s, **hinávčenje** -a s

híniti -im, **hinéč** -éča -e, **hínjen** -a -o, **hínjenje** -a s, **hímba** -e ž, **hímben** -bna -o, **híniec** -nca m, **hínek** -nka m *pretveza*, **hínja** -e ž *prikrivanje* = **hinjáva** -e ž, **hinljív** -íva -o, **hinljívost** -i ž **hip** -a m: vsak **hip zdaj zdaj**, ta **hip takoj**, **tisti hip tedaj**, na **hip takoj**, na **hípe včasih**; **hípec** -pca m, **hípen** -pna -o, **hípnost** -i ž; *prisl. hípoma nenadoma, v hípú*

hiper- (*над, пре-*) v sestavi: **hiperestezija** -e ž *preobčutljivost čutov*, ~estétičen -čna -o, ~estétski -a -o; **hiperfúncija** -e ž *povečana funkcija*, **hiperglikemija** -e ž *med. prevelika množina sladkorja v krvi*; **hiperkatalétičen** -čna -o *nadštevilen*: ~i verz; **hiperkritičen** -čna -o *prekritičen*; **hiperkultúra** -e ž *pretégnjena kultura*, ~kultúren -rna -o *preomikan, prerazvit*; **hipermangán** -a m, ~mangánov -a -o; **hiperplazíja** -e ž *bohotna razvitost*, ~plástičen -čna -o *bohoten*; **hipertrofíja** -e ž *odebelélost, povečanje, razširitev*, ~trófičen -čna -o, ~trofirati -am

hipérbola -e ž *mat. krivulja, slov. figura pretiravanja, prispodoba*; **hipérbolski** -a -o [-lsk-], **hiperbóličen** -čna -o, **hiperbóličnost** -i ž, **hiperbólika** -e ž

hipnóza -e ž *prisiljeno spanje in prisilno uspavanje*, **hipnótičen** -čna -o: ~o stanje; **hipnotizem** -zma m *veda o hipnózi*, **hipnótikum** -a m *uspavalo, mn. hipnótika* -tik s; **hipnotizírati** -am *uspavati*, **hipnotizíranje** -a s, **hipnotizér** -ja m *uspavalec*, **hipnotizérka** -e ž, **hipnotizérski** -a -o; **hipnozíja** -e ž *spalna bolezen črnecev*

hipo- (*под-*) v sestavi: **hipocéntrum** -uma m, **hipofúncija** -e ž *zmanjšana funkcija*, **hipohondri-**

ja -e ž oložnost, namišljena bolezen, ~hónder -dra m, ~hóndrski -a -o; hipokrizija -e ž hinavščina, ~krít -a m hinavec, ~krítski -a -o hinavski; hipokorístikon -a m ljubkovalno ime, mn. ~korístika -ik s, ~korístičen -čna -o ljubkovalen; hipoplazija -e ž nerazvitost, ~plástičen -čna -o nerazvit; hipostátičen -čna -o biten, osnoven; hipotáksa -e ž podredje, ~táktičen -čna -o podreden; hipotéka -e ž zastava, ~tekáren -rna -o: ~a banka; ~téčen -čna -o: ~o posojilo; hipotenúza -e ž, ~tenúzen -zna -o; hipotéza -e ž domneva, podmena, ~tétičen -čna -o pogójen; hipovitaminóza -e ž med. pomanjkanje vitaminov

hipodróm -a m dirkališče, hipodrómski -a -o; hipologíja -e ž véda o konjih, hipológ -a m, hipolóški -a -o

híratí -am, híranje -a s; hírav -a -o, híravec -vca m, híravka -e ž, híravost -i ž; hírálec -lca [-lc-] m, hírálka -e [-lk-] ž, hírálski -a -o [-ls-], hírálnica -e [-ln-] ž, hírálničen -čna -o [-ln-], hírálniški -a -o [-ln-]

hiromántika -e ž napovedovanje sreče iz potez na roki; hiroman-tíja -e ž, hirománt -a m, hiromántski -a -o

histeríja -e ž vrsta duševne bolezni, histéričen -čna -o, histérik -a m, histéričnost -i ž

histologíja -e ž tkivoslovje, histológ -a m, histolóški -a -o

histórija -e ž zgodovina, zgodba; históričen -čna -o zgodovinski: ~i dogodki, histórik -a m zgodovinar, históriški -a -o zgodovinarski; historizem -zma m pretirano poudarjanje preteklosti; historiát -a m zgodovinski potek; historiografíja -e ž zgodovinopisje, historiográf -a m

zgodovinopisec, historiográfski -a -o zgodovinopisen

híša -e ž, híšen -šna -o, híšna -e ž, híšnina -e ž, híšenski -a -o, híšenska -e ž, híšnik -a m, híšniški -a -o, híšnica -e ž, híšništvo -a s; híšica -e ž; híšar -ja m, híševáti -újem, híševánje -a s, híševálec -lca [-uc-] m, híševálka -e [-uk-] ž, híševálstvo -a [-ls-] s, híševálski -a -o [-ls-], híštrna -e ž

hítatí -am, hítanje -a s, hít -a m, hítec -tca m, hítek -tka m, híto-ma prisl., hítnja -e ž; hítiti -im vreči, zagnati

hítér -tra -o, hítréjši -a -e, prisl. hítréje; hítrica -e ž, hítróst -i ž, hítrósten -tna -o; hítrc -a m kdor hítro dela, hítrnik -a m hlebček, ki se v peki prej speče kakor drugi

hítétí -ím, híti -íte! hitèč -éča -e, hítel -éla -o, hiténje -a s, hitévati -am

Hítler -ja m os. i., Hítlerjev -a -o; hitlerjevéc -vca m, hitlerjevka -e ž, hitlerjevski -a -o, hitlerjevstvo -a s; hitlerjánec -nca m, hitlerjánka -e ž, hitlerjánški -a -o, hitlerjánstvo -a s, hitlerízem -zma m

hitón -a m zool. neki mehkužec

hitro v sestavi gl. brzo-: hitropís -ísa m, ~písje -a s, ~písec -sca m, ~písen -sna -o; hitrovózen -zna -o, ~voznína -e ž; hitromíseln -a -o [-səln-], ~míselnost -i [-səln-] ž, hitronóg -óga -o

hkrátí prisl., hkráten -tna -o, hkrátnost -i ž

hláče hláč mn. ž: éne ~, dvóje, tróje hláče ali hláč; hláčen -čna -o: ~i žep, gumb; hláčnica -e ž, hláčniški -a -o; hláčice -ic mn. ž, hláčke -čk mn. ž: kopalne ~; hláčevína -e ž blago za hláče; hlačát -áta -o, hlačást -a -o; hlačár -ja m,

hlád

hláčarica -e ž, hláčarski -a -o;
 hláček -čka m, hláčman -a m,
 hláčmanka -e ž, hlačón -a m;
 hlačáti -ám, hlačaj -ájte! hlačál
 -ála -o, hlačánje -a s; hlačáriti
 -im, hlačárjenje -a s; hláča -e
 ž *nogavica*, hláčica -e ž
hlád -ú *in* -a m: v hládu, na
 hládu, za hláda *zgodaj zjutraj*,
 hládec -dca m
hládén -dna -o *in* hládén *ali* hla-
 dán -dnà -ó, *prim.* hladnéjši -a -e;
prisl. hladnó, hladnéje; hlád-
 nost -i ž, hladnôta -e ž, hladní-
 ca -e ž; hládetina -e ž *žolca
hláditi -ím, hládi -íte! hládlí -a -o,
 hladèc -éca -e, hlajenje -a s,
 hladilo -a s, hladílen -lna -o
 [-ln-], hľadljiv -iva -o, hľadljí-
 vost -i ž, hľadílnik -a [-ln-] m,
 hľadilnica -e [-ln-] ž, hľadílec
 [-lc-] m, hľadílika -e [-lk-] ž,
 hľadítelj -a m, hľadíteljica -e ž,
 hľadíšče -a s
hládnéti -ím *postajati* hladen,
 hladnèc -éca -e, hladnèl -éla
 -o, hladnénje -a s
hladno -v *sestavi*: hladnodúšen
 -šna -o, ~dúšnost -i ž; hladno-
 kúven -vna -o, ~kúvnost -i ž,
 ~kúvnež -a m; hladnosččen
 -čna -o, ~sččnost -i ž
hlamudráti -ám: preširoka obleka
 hlamudrá; hlamúdra -e ž *člo-
 vek v mahedravi obleki*, hlamu-
 dráv -áva -o, hlamudrávost -i
 ž, hlamudráce -ác ž *mn. pum-
 parice*
hlápèc -pca m, hlápèc -a -o,
 hlápèc -vski -a -o, hlápèc -vstvo
 -a s, hlapčija -e ž, hlápèk
 -čka m, hlapčič -a m, hlapči-
 ček -čka m, hlapèc -éta m *zani-
 člj.*, hlapčón -a m *zaničlj.*;
 hlápčiti -im, hlapčeváti -újem,
 hlapčevál -ála -o, hlapčevanje
 -a s, hlapčeválski -a -o [-ls-]
hlapéti -ím, hlápi -íte! hlapèc
 -éca -e, hlapèl -éla -o, hlapénje

-a s; hláp -a m, *mn.* hlápi -ov
in hlapóvi -óv; hlápen -pna -o,
 hlapnost -i ž; hlapljiv -íva -o,
 hlapljivost -i ž
hlápiti -im, hlapljenje -a s, hla-
 pílen -lna -o [-ln-], hlapílnica
 -e [-ln-] ž, hlapílnik -a [-ln-]
 m; hlapica -e ž, hlapnja -e ž,
 hlapóvje -a s, hlapovína -e ž,
 hlapómér -éra m; hlapón -a m
šaljivo za lokomotivo
hlapotáti -ám, hlapotáj -ájte! hlap-
 tál -ála -o, hlapótánje -a s; hlap-
 tálo -a s, hlapotáč -a m; hlapóti
 -am, hlapóniti -nem
hlastáti -ám, hlastáj -ájte! hla-
 stál -ála -o, hlastánje -a s;
 hlastá -e ž, hlastáč -a m, h'a-
 stálo -a s, hlastáv -áva -o, hla-
 stávec -vca m, hlastávka -e ž,
 hlastávski -a -o, hlastáški -a
 -o, hlastávost -i ž, hlastéž -a m;
 hlastén -tna -o, hlasténost -i ž,
 hlasténež -a m; hlastéžen -žna
 -o, hlastéžnik -a m, hlastéžnost
 -i ž, hlastéžnica -e ž; hlastljí-
 vec -vca m; hlastniti -nem
hlèb *in* hlèb hléba m, hlébov -a
 -o: ~a skorja; hlébec -bca m,
 hlébèk -čka m, hlébčič -a m,
 hlébast -a -o, hlébčast -a -o,
 hlében -bna -o, hlébnica -e ž,
 hlébnik -a m *krušnjak*, hlébar
 -ja m *kdor kruh prodaja*, hlé-
 barica -e ž, hlebáriti -im, hleb-
 čar -ja m *vrsta jabolk* = hléba
 -e ž; hlébarca -vca m
hlepéti -ím po čem *in* za čim,
 hlepí -íte! hlepèc -éca -e, hlep-
 pèl -éla -o, hlepénje -a s; hlep
 hlépa m *poželenje*, hlepén -pna
 -o, hlepnost -i ž, hlepljiv -íva
 -o, hlepljivost -i ž
hlév -a m, hlévski -a -o, hléven
 -vna -o; hlévar -ja m, hléva-
 rica -e ž, hlévarski -a -o, hlé-
 vec -vca m, hlévček -čka m,
 hlévšče -a s, hlévovje -a s

hlíd -a *m* *rahel veter*, hlidéti -ím, hlidél -éla -o, hlidénje -a *s*

hlík -a *m* *zaduhel zrak*, zadušnost; hlíkati -am *težko sopsti*, gréati, hlepiti *po čem*; hlíkniti -nem *izdihniti*, umreti; hliketáti -ám *in -ěčem hrópsi*, hliketál -ála -o, hliketánje -a *s*

hlíniti -im, hliněč -éča -e, hlinjen -a -o, hlinjenje -a *s*, hlímba -e *ž*, hlímben -bna -o, hlínc -nca *m*, hlínež -a *m*, hlinjenec -nca *m*, hlinäv -áva -o *in* hlinjäv -áva -o, hlinjavec -vca *m*, hlinjávka -e *ž*, hlínstvo -a *s*

hlípati -am, hlípanje -a *s*, hlípa -e *ž*, hlípavica -e *ž* *kropenje*, hlípec -pca *m*, hlípavec -vca *m* = hlípavnik -a *m* *perunika (zdravilo živini zoper hlípanje)*; hlípen -pna -o *zračen* = hlipóven -vna -o = hlipnat -a -o; hlípkati -am, hliptáti -ám, hliptál -ála -o; hliptäv -áva -o; hlipniti -nem; hlipéti -ím, hlipěč -éča -e, hlipěl -éla -o, hlipénje -a *s*: veter hlipí, vročina hlipí od skal

hlístniti -nem, hlístati -am, hlístanje -a *s*

hlišč -a *m*, hliščava -e *ž* *naliv*, hliščáti -ím *z vetrom deževati*, hliščal -ála -o

hlód -a *m*, hlóden -dna -o: ~a *debelina*; hlódec -dca *m*, hlódec -čka *m*, hlódje -a *s*, hlódovje -a *s*, hlódovina -e *ž*

hm *medm. izraža pritrjevanje, dvom, zadrego*; hmkati -am, hmkanje -a *s*, hmkniti -nem [*häm*]

hmělj hmélja *m* = hméljevina -e *ž* = hmeljína -e *ž*; hméljen -ljna -o, hméljev -a -o; hmélje -a *s* = hméljevje -a *s* = hméljevica -e *ž* = hmeljínje -a *s* (*steblo*); hmeljár -ja *m*, hmeljárski -a -o, hmeljárija -e *ž*, hmeljárstvo -a *s*, hmeljáriti

-im, hmeljárjenje -a *s*; hméljevít -a -o, hméljevitost -i *ž*; hmelník -a *m* = hmeljíšče -a *s* (*polje*), hméljavec -vca *m* = hmelnják -a *m* *hméljno pivo*; hméljevica -e *ž*, hmelnjica -e *ž*

hobóten -tna -o *bohóten*, hobotáti -ám *bohotáti*, hobótnost -i *ž* *bohótnost*, hobótnica -e *ž* *zool.*

hòd hóda *in* hód hodá *m*: tri ure hodá; hóden -dna -o *in* hodán -dnà -ó, hódnost -i *ž*, hódec -dca *m*, hodník -a *m* *koridor*, hodíšče -a *s*; hódoma *prisl.*; hodarína -e *ž*, hodnína -e *ž* *in* hojnína -e *ž*

hodíti hódím, hódi -íte! hoděč -éča -e, hódil -íla -o, hója -e *ž*, hojénje -a *s*; hojévati -am, hojévanje -a *s*; hódlnica -e [*ln*] *ž*

hodník -a *m* *domače platno*, hódničen -čna -o: ~a *rjuha*; *gl. tudi* *pod* hod

hodúlje -úlj *mn. ž* = hodálje -álj *mn. ž* = hódiljke -íljk *mn. ž* = hódáki -ov *mn. m*

hohnjáti -ám *nosljati*, hohnjáj -ájte! hohnjál -ála -o, hohnjánje -a *s*, hohnjäv -áva -o, hohnjavec -vca *m*, hohnjávka -e *ž*, hohnjávski -a -o, hohnjác -a *m*, hohnjec -a [*njac*] *m*, hóhnja -e *ž*

hohòt -òta *m*, hohotáti -ám *in* -óčem, hohotáj -ájte! hohotál -ála -o, hohotánje -a *s*

+hóhštápler -ja *m* *nastopáč*, *gospóštek*, +hóhštáplerski -a -o *nastopáški*, +hóhštáplerija -e *ž* *nastopáštvo*

hòj *medm.*, hòjkati -am, hòjkanje -a *s*

hója -e *ž* = hójka -e *ž* *jelka*, hójev *in* hójkov -a -o, hójen -jna -o, hójevina -e *in* hójkovina -e *ž*, hójevje -a *s* = hójkovje -a *s*; hójkovic -e *ž* =

hókej

hójkovka -e ž = hójkovščica
-e ž vrsta gob

hókej -a m šp., hókejski -a -o:
~a tekma, hokejíst -a m

Holándske -ega s: na ~em, s
~ega; Holándija -e ž: v ~i,
iz ~e; holándski -a -o, Holán-
dec -dca m (+Holandéz), Ho-
lándka -e ž, holándščina -e ž;
holándec -dca m *cevni spojnik
pri vodovodu*

holesterín -a m med., holesterín-
ski -a -o: ~e vrednote

hólm -a [povsod: hóm-] m, hól-
mec -mca m, hólmcék -čka m,
hólmast -a -o, hólmcást -a -o,
holmčàn -ána m; *prim. kr. i.*
Hómeč -mca m, Podhóm -óma m

homatíja -e ž, nav. mn. homatíje
-íj ž *zmede*

homeopatíja -e ž način zdravlje-
nja, homeopátíčen -čna -o, ho-
meopátíski -a -o, homeopát -a
m, homeopátínja -e ž, homeo-
pátiti -im

Homér -ja m os. i., Homérjev -a
-o, homérski -a -o: ~a primera,
homérščina -e ž *Homerjev jezik*

homilétika -e ž *nauk o cerkvenem
govorníštvu*, homilétičen -čna -o,
homilét -a m, homilíja -e ž
govor z razlago evangelija

homogén -a -o *istorsten, enoten,
istega rodu, istoroden, istega
kova*, homogénost -i ž

homoním -a m *enakozvočnica*, ho-
monímen -mna -o *enakozvočen,
a pomensko različen*

homotátí -ám (se), homotáj -ájte!
homotál -ála -o, homotánje -a
s, homöt -óta m

* honétén -tna -o *pošten, spodo-
ben, dostojen*; * honétnost -i ž
spodobnost, dostojnost

honorár -ja m *nagrada, plačilo*,
honoráren -rna -o: ~i preda-
vatelj, honorírati -am, honorí-
ranje -a s

hòp medm. *izraža hitro premika-
nje, krajo, zasačenje*; hòpati -am
skakati, krasti, hòpniti -nem
skočili, vzeti, zasačiti; hòpanje
-a s, hòpkati -am otr.

hoplít -a m *težko oborožen pešec
stare grške vojske*, hoplítíski -a -o

Horác -a m *in Horácij -a m os. i.
rimskega pesnika*, Horácov -a
-o *in Horácijev -a -o*, horá-
covski -a -o *in horácijski -a -o*

+hórda -e ž *divjáška četa, divjáki
(prenes.), drhal*

+horénden -dna -o *grozanski,
strašanski, velikanski, silen*

horizónt -a m *obzorje*, horizontá-
len -lna -o [-ln-] *vodoraven*,
horizontála -e ž

hormón -a m med., hormónski
-a -o

horoskóp -a m *napoved usode po
zvezdah*

horténzija -e ž *okrasna cvetlica*,
horténzijin -a -o

hosána medm. *povelitčevanja; v
liturg. in glas. hosána m neskl.:*
do ~, peli so lep ~

hospíc -a m *gostišče*

hospitírati -am *gostovati, biti zra-
ven*, hospitácija -e ž, hospitíra-
nje -a s, hospitánt -a m, hospí-
tántka -e ž, hospitántski -a -o

hósta -e ž, hóstén -tna -o, hóst-
nat -a -o, hóstast -a -o; hóstje
-a s = hóstovje -a s; hóstar
-ja m = hóstnik -a m, hósta-
rica -e ž = hóstnica -e ž, hóst-
starski -a -o; hostnína -e ž

hóstija -e ž, hóstijski -a -o

hòt hòta m, *prisl. hótoma, hótén*
-tna -o, hòtnost -i ž, hotník -a
m, hotníca -e ž, hotníški -a -o,
hotníštvo -a s, hotníšnica -e ž;
hotív -íva -o, hotívost -i ž, ho-
tívec -vca m, hotívka -e ž, ho-
tívica -e ž, hotívíski -a -o: ~i
otrok *nezakonski otrok* = ho-
tívče -ta s, hotíva -e ž; hotíven
-vna -o, hotívnost -i ž; hotljív

- íva -o, hotlǵivost -i ž, hotlǵívec -vca m, hotlǵivka -e ž, hotlǵivati -am se; hotínstvo -a s
- hotél** [-l] -a m, hotélski -a -o [-ls-], hotelír -ja m, hotelírka -e ž, hotelírski -a -o
- Hotentót** -a m južnoafriški rod, hotentótski -a -o
- hotéti** hócem -eš, hotèč -éča -e, hoté, hóti -íte! hótel -éla -o, hotén -éna -o, hoténje -a s; *gl. tudi čem!* — *nikalno*: néčem *ali* nóčem -eš -e; nehoté; hóti ne hóti, hóčeš nóčeš; hótel ne hótel, moraš
- hráber** -bra -o, hrábrost -i ž, hrabriti -ím, hrábri -íte! hrabrèč -éča -e, hrabrénje -a s
- hrákati** -am *in* -čem = hrkati -am, hrákanje -a s = híkanje -a s, hrákelj -klja m = híkelj -klja m *pljunek ob hrkanju, izpljunek*
- hrám** -a m, hrámski -a -o, hrámec -mca m, hrámček -čka m, hrámba -e ž, hramóvje -a s
- hrána** -e ž: na ~i biti, imeti; na ~o vzeti, ob svoji ~i; hránar -ja m, hránarina -e ž, hránodajálec -lca [-lc-] m, hránodajálka -e [-lk-] ž, hránójemálec -lca [-lc-] m, hránójemálka -e [-lk-] ž
- hrániti** *in* -íti hránim, hráni -íte! hranèč -éča -e, hránil -íla -o, hránjen -a -o, hránjenje -a s, hranítev -tve ž, hranítven -a -o [-tvæn-]; hranilo -a s, hranílen -lna -o [-ln-]: ~a jed, ~a knjižica, hranilnica -e [-ln-] ž, hranílničen -čna -o [-ln-], hranílnik -a [-ln-] m, hranílniški -a -o [-ln-]; hranílec -lca [-lc-] m *rednik, varčevalec, hranilka* -e [-lk-] ž, hranílski -a -o [-lsk-]; hranljív -íva -o, hranljívost -i ž; hranítelj -a m, hraníteljica -e ž, hraníteljski -a -o; hránjenec -nca m, hránjenka -e z; hranív -íva -o *redílen, hranívo* -a s
- hrápa** -e ž, hrápav -a -o, hrápavost -i ž, hrápast -a -o
- hrást** -a *in* hrást -ásta m, hrástov -a -o, hrástje -a s = hrástovje -a s; hrastič -íča m, hrastičje -a s = hrastičevje -a s; hrastína -e ž = hrástovina -e ž; hrástovec -vca m, hrástovka -e ž
- hrást** -í ž *dračje* = hrášča -e ž
- hráščevje** -a s, hráščje -a s, hráščina -e ž, *gl. tudi hrást* -a m
- hrbèt** hrbta *in* hrbet -bta m, *mn.* po hrbtíh, po hrbtíh *in* po hrbtéh; hrbten -tna -o: ~e plavuti, ~a stran; hrbtoma *prisl.*; hrbtít -íta -o, hrbtíček -čka m, hrbtóvje -a s; hrbtník -a m *pri stolu*; hrbtišče -a s, hrbtína -e ž = hrbtovína -e ž
- hrbtenica** -e ž = hrbtánc -nca m, hrbteníčen -čna -o, hrbteníčar -ja m *zool. vretenčar*; hrbtenjáča -e ž
- hréati** -ím, hréi -íte! hrèčč -éča -e, hréčal -ála -o, hréánje -a s
- hrček** -čka m, hrčkov -a -o *zool. in bot.*, hrčkovski -a -o: ~a narava, hrčkovína -e ž
- hrécati** -am = hrékati -am *kašljati*; hrékniti -nem, hrék -a m *odlomljena veja*; *gl. tudi* krehati
- hrèn** hréna *in* hréna m, hrénov -a -o, hreníšče -a s, hrenóvica -e ž *hrenova omaka*, hrenóvina -e ž, hrenovka -e ž *vrsta klobas*
- hrepéníti** -ím, hrepéni -íte! hrepénèč -éča -e, hrepénè, hrepénèl -éla -o, hrepénenje -a s; hrepénljív -íva -o, hrepénljívost -i ž
- hrèst** hrésta m *vrsta zvoka*, hréstati -am, hréstanje -a s, hrestljáti -ám, hrestljánje -a s, hréstniti -nem; hrestálnica -e

hreščáti

[-ln-] ž = hreštija -e ž *raglja*;
 hréstar -ja *m* = hrestáč -a *m*
 = hrestelj -tlja *m vrsta ptičev*
 hreščáti -ím, hrešči -íte! hreščěč
 -ěča -e, hreščal -ála -o, hreščá-
 nje -a *s*; hreščálec -lca [-yc-] *m*
 hrga -e ž *grča*, hrgast -a -o, hrgav
 -a -o; hrgánja -e ž *buča (posoda)*
 hrib -a *m*, hribec -bca *m*, hrib-
 ček -čka *m*, hribski -a -o, hrib-
 bast -a -o, hribát -áta -o, hrib-
 čast -a -o; hribóvje -a *s*, hribje
 -a *s*, hribína -e ž, hribovít -a
 -o, hribovítost -i ž, hribovnat
 -a -o; hribar -ja *m*, hribčan -a
m, hribrnik -a *m*, hribovec -vca
m, hribovka -e ž, hribovski -a -o
 hribolázec -zca *m*, hribolázka -e
 ž, hribolázčev -a -o, hriboláski
 -a -o, hribolástvo -a *s*
 hripa -e ž, hripav -a -o, hripast
 -a -o, hripavica -e ž, hripavost
 -i ž, hripavec -vca *m*, hripavka
 -e ž, hripati -am *in* hripljem,
 hripanje -a *s*
 hripelj -plja *m hrustanec med*
nosnima prelinoma
 hripéti -ím *hripav postajati*, hripěl
 -éla -o, hripěnje -a *s*
 hřkati -am *in* hřčem, hřkanje -a *s*;
 hřkav -a -o, hřkavec -vca *m*,
 hřkež -a *m*, hřkavka -e ž, hřka-
 vica -e ž *bolezen*, hřkniti -nem;
gl. tudi hřakati
 hřnjati -am *hřkati*, hřnjavec -vca
m, hřniti -em *zahropsti*
 hřóm hřóma -o, *mn. tudi* hřómí,
 hřómě; *prisl.* hřómó; hřómec
 -mca *m*, hřómast -a -o, hřómav
 -a -o, hřómóst -i ž, hřómôta
 -e ž, hřómôten -tna -o, hřómôt-
 nik -a *m*; hřómouđen -dna -o
 +hřómátičen *gl.* hřómátičen
 hřóméti -ím, hřóměč -ěča -e, hřo-
 měl -éla -o, hřóměnje -a *s*
 hřómítí -ím, hřómí -íte! hřóměč
 -ěča -e, hřómíl -a -o, hřóm-
 ljěnje -a *s*, hřómítev -tve ž
 +hřómósóm *gl.* hřómósóm

hròp hròpa *m onomatopoeični*
izraz, hròpec -pca *m*, hropòt
 -òta *m*; hropéti -ím, hròpi -íte!
 hropěč -ěča -e, hropěl -éla -o,
 hropěnje -a *s*
 hròpsti -em, hròpi -íte! hropóc
 -a -e, hròpel *in* hròpel -pla -o,
 hropěnje -a *s*; hròpati -am *in*
 hròpljem, hropljáti -ám, hrop-
 ljáj -ájte! hropljál -ála -o,
 hròpniti -nem
 hròšč hròšča *m*, hròščev -a -o:
 ~o leto; hròšček -čka *m*, hrò-
 ščec -ščeca [-šac-] *m*
 hřst -a *m onomatopoeični izraz*.
 hřstéti -ím, hřsti -íte! hřstěč
 -ěča -e, hřstěl -éla -o, hřstěnje
 -a *s*; hřstljáti -ám, hřščáti -ím,
 hřščávec -vca *m bol.*; hřščljiv
 -íva -o, hřščljívost -i ž
 hřt -a *m vrsta psov*, hřtica -e ž,
 hřtič -íča *m*, hřtast -a -o; hřtiti
 -im se, hřtati -am
 hřúliti -ím, hřúli -íte! hřúli -íla
 -o, hřuljěnje *in* hřúljenje -a *s*,
 hřúlba -e [-lb-] ž
 hřúm -a *m*, hřúmen -mna -o, hřu-
 méti -ím, hřúmi -íte! hřuměč
 -ěča -e, hřumě, hřuměl -éla -o,
 hřuměnje -a *s*
 hřúp -a *m*, hřúpen -pna -o, hřúp-
 ník -a *m*; hřupéti -ím, hřúpi
 -íte! hřupěč -ěča -e, hřupěl -éla
 -o, hřupěnje -a *s*; hřúpiti -im
 se *ústíti se*, hřúpil -a -o, hřúp-
 ljenje -a *s*, hřupljív -íva -o,
 hřupljívec -vca *m*, hřupòt -òta
m, hřupotáti -tám *in* -òčem,
 hřupotájje -a *s*
 hřúst -a *m*, hřústati -am, hřú-
 stanje -a *s*; hřustáv -áva -o,
 hřustávec -vca *m*, hřustávka
 -e ž, hřústiti -im se, hřústec
 -tca *m*, hřústelj -tlja *m*; hřust-
 ljáti -ám, hřustljáj -ájte! hřust-
 ljál -ála -o, hřustljánje -a *s*,
 hřustljávka -e ž, hřustljív -íva
 -o, hřustljívost -i ž; hřústnica
 -e ž *vrsta rib*

hrustánc -nca *m*, hrustánčen
-čna -o, hrustánčast -a -o, hru-
stančevína -e *ž*

hrúšč -a *m*, hruščáti -ím, hrúšči
-íte! hruščec -éča -e, hrúščal
-ála -o, hruščánje -a *s*, hruščäv
-áva -o

hrúšev -a -o: ~a voda, ~o dre-
vo; hrúšast -a -o, hrúševac -vca
m, hrúševka -e *ž*, hrúševica -e *ž*,
hrúševje -a *s*, hrúševína -e *ž*

hrúška -e *ž*, hrúškov -a -o, hrú-
škast -a -o, hrúškovac -vca *m*,
hrúškovka -e *ž*, hrúškovica -e
ž, hrúškovje -a *s*, hrúškovína
-e *ž*, hrúškica -e *ž*

hrúti -jem, hrujóč -óča -e, hrúl
[hrúy] hrúla -o, hrútje -a *s*

Hrvat -áta *m*, *mn.* Hrvátje *in* -i
-ov, Hrvática -e *ž*, Hrvátov -a -o,
hrváški -a -o *in* hrvátški -a -o,
Hrváško *in* Hrvátsko -ega *s*:
na ~em, *s* ~ega; hrváščina -e
ž, hrvátar -ja *m*, hrvát -áta *m*
imena za rasline in živino s
Hrváškega; hrvátáriti -im *me-*
šati hrv. besede v slovenščino,
hrvatárjenje -a *s*, hrvátiti -im,
hrvátenje -a *s*

hrzati -am *in* hržem, hrzanje -a *s*.
hrzav -a -o, hrzavec -vca *m*,
hrzniti -nem

htéti čem čes *in naslonsko gl. pod*
čem; htél htéla -o, hté; *nikatno*
gl. pod hotéti

húl *medm. izraža boletino, zatú-*
denje ipd.

húd -a -o *in* -ó, *mn.* *tudi* hudi
-é, hújši -a -e; *prisl.* húdó, húje;
húdó *ali* húda *mu gre* (prede),
húdó *ali* húda *je za vodó*; húda
(+težka) *n. pr.* nevíhta, zíma,
rána, bolézen, izgúba, nesréča,
skrb, slútnja, béda, krivíca,
krívda, kázen *ipd.*; húd (+te-
žak) čas, udarec, boj, zločin
ipd.; do húdega bolan, húdó
pretépsti, húje udari; húdost

-i *ž*, húdóta -e *ž*, húdi -ega *m*
hudič, húdo -ega *s*; shúda *prisl.*

hudéti -ím *hújšati*, húdél -éla -o;
hudítí -ím se, húdi -íte se! hu-
díl -a -o; hudováti -újem se,
hudovánje -a *s*

hudíca -e *ž* *údnica, skrnina*: pri-
jela ga je ~

hudič -a *m*: za hudiča, od ~a;
hudičev -a -o, hudičji -a -e,
hudiček -čka *m*, hudičič -a *m*,
hudičevka -e *ž*, hudičevstvo -a
s; hudičeváti -újem, hudičevál
-ála -o, hudičevánje -a *s*, hu-
dičeválec -lca [-yc-] *m*, hudiče-
válka -e [-yk-] *ž*, hudičeválski
-a -o [-usk-]; hudičati -am,
hudičanje -a *s*

hudík -a *m*, hudíkov -a -o; hud-
ník -a *m*, hudníkov -a -o; hu-
díman -a *m*, hudímanov -a -o,
hudímanski -a -o; hudímer -ja
m, hudímerski -a -o

hudíka -e *ž* *bol.* = hudobíka -e
ž = hudovíta -e *ž* = hudovito-
vína -e *ž* = hudolésovina -e *ž*
= hudolétovina -e *ž*

hudína -e *ž*: ~ gre iz bolnika
hudír -ja *m*: za hudírja, od hu-
dírja; hudírja, da res! hudír-
jev -a -o, hudírski -a -o, hu-
dírstvo -a *s*

hudo -v *sestavi*: hudogléd -éda -o,
hudoglédén -dna -o, hudolès
-ésa -o, hudoléten -tna -o, hu-
dolétnica -e *ž* *bol.*; hudomúšen
-šna -o, ~múšnež -a *m*, ~múš-
nik -a *m*, ~múšnica -e *ž*, hudo-
múšnost -i *ž*; hudóuren -rna -o,
~úrnik -a *m*, ~úrniški -a -o;
hudovóljen -ljna -o, ~vóljnost
-i *ž*, ~vóljnež -a *m*; hudozímci
-ev *m. mn. sredozimci*

hudôba -e *ž*, hudôbec -bca *m*,
hudobár -ja *m*, hudobíja -e *ž*,
hudobíjan -a *m*; hudôben -bna
-o, hudôbnost -i *ž*, hudôbnež -a
m, hudôbnik -a *m*, hudôbnica
-e *ž*, hudobnják -a *m*

hudodélec

hudodélec -lca *m*, hudodélka -e *ž*,
hudodélski -a -o, hudodélstvo
-a *s*, hudodélen -lna -o, hudo-
déltnik -a *m*, hudodélnica -e *ž*,
hudodélniški -a -o, hudodélniš-
tvo -a *s* [*povsod: -dél-*]
hugenót -a *m*, mn. hugenóti in
-tje -ov, hugenótski -a -o
Hughes -a [*hjúz -a*] *m os. i. angl.*
fizika, Hughesov -a -o [*hjúzou*
-ova -o]
Húgo in **Húgon** -a *m os. i.*, Hú-
gonov -a -o
Hugo [*úgó*] **Viktor** *m os. i. franc.*
pesnika, Hugoja, Hugojev -a -o,
hugojevski -a -o: ~i verzi
[*povsod: úgó-*]
húškati -am, húškanje -a *s*,
húškáč -a *m*, húškáški -a -o,
húškáštvó -a *s*, húškaríja -e *ž*
hújšati -am (se), hújšanje -a *s*,
hújšálen -lna -o [*-ln-*]
húkati -am, húkanje -a *s*, húk
-a *m*, húkniti -nem, húkež -a *m*
húlití -im, húljenje -a *s*, húlívéc
-vca *m*, húlívka -e *ž*, húlívski
-a -o, húlež -a *m*
humán -a -o *éloveški, blag*; hu-
mánost -i *ž élovečnost*, huma-
nitéta -e *ž*, humanitáren -rna
-o *élovekoljuben*: ~a ustanova;
humanitárnost -i *ž*
humanizem -zma *m*, humaníst -a
m, humanístka -e *ž*, humaní-
stíčen -čna -o: ~a doba, ~a
izobrazba, gimnazija
Hume **Huma** [*hjúm -a*] *m os. i.*
angl. filozofa, Humov -a -o [*hjú-*
mou -ova -o]
humór -ja *m*, humoríst -a *m*,
humorístíčen -čna -o, humo-
réska -e *ž*
húmus -a *m rodovitna prst, spr-*
stenina, črna prst; húmuseñ -sna
-o, humózen -zna -o: ~a zem-
lja *če ima veliko humusa*
Hún -a *m l. i.*, húnski -a -o
***húpa** -e *ž troblja pri avtomobilu*,
húpati -am, húpanje -a *s*

hurá medm. bojni klic za napad
Hurónc -nca *m l. i. severnoamer.*
indijanski rod, Hurónsko jeze-
ro -ega -a *s kr. i.*; hurónski
-a -o *divjaški, divji*: ~o vpitje
Hús -a *m os. i. češkega reforma-*
torja, Húsov -a -o: ~e črke;
husít -a *m*, mn. husíti in hu-
sítje -ov, husítski -a -o
húškniti -nem *prhniti*, húškati
-am, húškanje -a *s*
Huxley -a [*háksli -ija*] *m os. i.*
angl. pisatelja, Huxleyev -a -o
[*hákslijev -eva -o*]
huzár -ja *m vrsta konjikov*, hu-
zárski -a -o
hvála -e *ž*: hvála! hvála lépa!
hvála vam! na hválo prítí, za
hválo prítí, na hválo mi je; +na
hválo domačím oblastem se to
ni zgodilo, *prav*: po prizadeva-
nju, skrbi; +na hválo (*prav*:
zaradi) širokíh čevljev se mu
noga ni razbolela; +hvalevre-
den = hvále vreden, +hvale-
željen = hvále željen, *hvalo-
spév -éva *m hvalnica*
hválén -lna -o [*-ln-*]: ~a (+*hvalé-*
vredna) prizadevnost; hválnost
-i [*-ln-*] *ž*; hválnica -e [*-ln-*] *ž*
hvalílina pesem, hválníčen -čna
-o [*-ln-*]
hvaléžen -žna -o, hvaléžnost -i *ž*,
hvaléžnik -a *m*, hvaléžnica -e
ž, hvaléžnež -a *m*
hvalísati -am, hvalísanje -a *s*,
hvalísar -ja *m*, hvalísarica -e *ž*,
hvalísav -a -o, hvalísavec -vca
m, hvalísavka -e *ž*, hvalísavski
-a -o
hvalítí hválim, hváli -íte! hvaléč
-éča -e, hváílil -íla -o, hváíljen
-a -o, hváíljenje -a *s*, hváílítev
-tve *ž*, hváílívec -vca *m*, hva-
lívka -e *ž*, hváílívski -a -o, hva-
lívlen -lna -o [*-ln-*], hváílílost
-i [*-ln-*] *ž*, hváílítel] -a *m*, hva-
lítel]jica -e *ž*, hváílíteljski -a -o
hvošč -a *m bol*.

I

i *m neskl. ime črke*: mali i, véliki I; i-jevski -a -o: ~e osnove
 i *vez. in, tudi, celo*: i ti bi šel;
 i — i tako — kakor
 i *medm. nevolje, razburjenja*: i, kaj pa delaš! i no! i-ál *oslovsko riganje*
 Ibèrija -e ž *kr. i. Pirenejskega polotoka*, ibèrski -a -o: Ibèrski polotok; Ibèr -a m, Ibèrec -rca m, Ibèrka -e ž, ibèrščina -e ž
 íbis -a m *afriška štokljaja*, íbisov -a -o
 Ibsen -a [tʰ-] m *os. i. norv. pisatelj*, Ibsenov -a -o: ~a drama, ibsenovski -a -o: ~a dramska tehnika, ibsenovka -e ž *drama po Ibsenovem vzoru*
 íca -e ž *mlada kravica*, ícek ícka m *teľicek*, ícika -e ž: bôžja ícika *božji volek*
 íde íd ž *mn. 13. ali 15. dan v mesecu po starorimskem kalendarju*: marčeve íde 15. marec
 ideál [-ál] -a m *vzor*, ideálen -lna -o [-ln-] *vzoren* (+ideálen): ~ človek; ideálnost -i [-ln-] ž, idealizirati -am *lepše pokazati, kot je v resnici*; idealíst -a m, idealístka -e ž, idealízem -zma m, idealističen -čna -o: ~a filozofija
 idéja -e ž *misel, pojem*; fiksna ideja *uprta misel*; idéjen -jna -o: ~i svet; ideológ -a m, ideologija -e ž, ideolóški -a -o
 idéntičen -čna -o *isti, istoveten*, idéntičnost -i ž, idéntitéta -e ž, idéntificirati -am *istovetiti*, idéntifikácia -e ž
 ideográm -a m, ideografija -e ž, ideográfski -a -o
 idíla -e ž 1. *podoba iz preprostega življenja*, 2. *pesnitev o takem življenju*, idílicen -čna -o: ~i kraji, ~o življenje; idíličnost -i ž, idílski -a -o [-ls-], idílika -e ž

idio- *v sestavi*: idolatrija -e ž *samooboževanje*, idioplázma -e ž *bot., zool.*, idiosinkrazija -e ž *preobčutljivost za nekatere dražljaje*, idiosinkrátičen -čna -o
 idióm -a m *govor, posebnost govora*, idiomátičen -čna -o, idiomátika -e ž
 idiót -a m *bebec*, idiótka -e ž, idiótski -a -o, idiótsstvo -a s, idiotízem -zma m 1. *neumnost*, 2. *neknjiževni, narečni izraz*, idiótkon -a m *narečni slovar*, idiotija -e ž *bebavost*
 idól [-ól] -a m *malik*, idololatrija -e ž = idolatrija -e ž *malikovalstvo*
 igálka -e ž [-lk-] ž *vóľin bot.*
 ígelj íglja m, ígeljc -a [-gəl-] m *jarmič*
 ígla -e ž, *rod. mn.* ígel [-əl]: lásna ~, naprsna ~, ~ magnetnica, íglica -e ž *in íglica -e ž*, íglár -ja m = ígličar -ja m, íglárnica -e ž *tovarna za igle*, íglárski -a -o, íglavec -vca m, íglast -a -o: ~o drevo, ígelnica -e [-gəl-] ž = íglenják -a m *lok za igle*, íglât -áta -o *poln ígel*, íglén -a -o: ~a ušesa, ígličast -a -o: ~a ježica, ígličevje -a s = ígličje -a s *igle iglastih dreves*, íglasto *drevje*, íglokóžec -žca m
 Ignácij -a m, Ignácijev -a -o, Náce -ta m, Nácetov -a -o, Ignácija -e ž, Ignácijin -a -o, ignacijánski -a -o: ~a metoda, ignacijánek -nca m
 ignorànt -ánta m *nevednež*, ignoránca -e ž, ignorántstvo -a s *nevednost*, ignorántski -a -o
 ignorirati -am *namenoma prezreti, prezirati*, ignoriranje -a s
 igó *ižesa s jarem*, igésarica -e ž *verizica, ki veže igo na oje*

igra

igra -e ž, rod. mn. iger [-gər],
 igrski -a -o: ~e hiše, igrica -e
 ž; igrišče -a s, igriščen -čna -o;
 igrokaz -áza m
 igrača -e ž, igračar -ja m, igra-
 čarica -e ž, igračka -e ž, igrač-
 kati -am se, igračast -a -o,
 igračkast -a -o, igračarstvo -a
 s, igračkanje -a s, igračica -e ž
 igráti -ám (se), igraje, igrál -ála
 -o, igrán -a -o, igránje -a s,
 igráti na klavír, igráti skládbo,
 vlógo, dómino; igráln -lna -o
 [-ln-], igrálnica -e [-ln-] ž, igrá-
 lišče -a s = igrišče -a s, igrá-
 lec -lea [-yc-] m, igrálka -e
 [-yk-] ž, igrálski -a -o [-ls- in
 -ys-], igrálstvo -a [-ls-] s, igráč
 -a m, igráv -áva -o, igrávost
 -i ž, igrív -íva -o, igrívost -i ž
 igrc igrcà m godec
 ihaha 1. medm. konjsko rezgeta-
 nje, 2. m neskl. konj
 ihnévmon -a m neka afriška mat-
 ka, preganjalka kat
 ihta -e ž, ihtav -a -o: ~e nara-
 ve, ihtavec -vca m, ihtavka -e
 ž, ihtéti -ím, ihtèl -éla -o, ih-
 ténje -a s; ihtíti -ím (se), ihtí
 -íte! ihtíl -a -o, ihténje -a s
 ihtio -v sestavi: ihtiodónt -a m
 okamenel ribji zob, ihtiól -a m
 neko mazilo proti vnetju, ihtió-
 lov -a -o = ihtiólen -lna -o
 [-ln-]: ~o mazilo, ihtiólóg -a
 m riboslovec, ihtiólogija -e ž
 riboslovje, ihtiólóški -a -o ribo-
 sloven, riboslovski, ihtiozáver
 -vra m pradavni reptil
 Ikar in Ikarus -ra [ik-] m grški
 bajeslovni letalec, Ikarov -a -o,
 ikarski -a -o: Ikarsko morje;
 tovarna Ikarus [ik-]: izdelki ~a
 íkavščina -e ž, íkavski -a -o: ~o
 narečje, íkavec -vca m
 ikóna -e ž, ikónski -a -o, ikono-
 gráf -a m, ikonografija -e ž,
 ikonoklázem -zma m = ikono-
 bórstvo -a s, ikonoklást -a m

= ikonobórec -rca m, ikono-
 logija -e ž, ikonodulija -e ž,
 ikonostás -a m
 ikra -e ž, nav. mn. ikre íker
 [-kər], íkrice -e ž, íkrav -a -o,
 íkrast -a -o, íkrn -a -o, íkrnat
 -a -o, íkrnica -e ž, íkrnik -a m,
 íkríti -ím se *drstili se*, íkrénje
 -a s
 íktus -a m poudarek, pod íktusom
 íl [íl] -a m, ílo -a s, ílov -a -o:
 ~a zemlja; ílovec -vca m, flo-
 vica -e ž, ílovina -e ž, ílast -a
 -o = ílnat -a -o [-ln-]: ~a hi-
 ša, ílnat -a -o [-ln-]: ~a po-
 soda, ječa; ílnik -a [-ln-] m
 jama, v kateri kopljejo ílo, ílo-
 ven -vna -o, ílovnica -e ž ílnik,
 ílovnat -a -o
 ilegálen -lna -o [-ln-] nezakonit,
 ilegála -e ž, ilegálnost -i [-ln-]
 ž, ilegálec -lea [-lc-] m, ilegál-
 ka -e [-lk-] ž, ilegálski -a -o
 [-ls-]
 ilegítimen -mna -o nezakonski,
 nepostaven, ilegítimnost -i ž
 íleus -a m med. neprehodno tvevo
 Iliáda -e ž, Iliádin -a -o, Ilion -a
 [ílion -a] m Troja
 Ilír -a m prebivalec in pripadnik
 naroda nekdanje Ilirije = Ilírec
 -rca m, Ilírija -e ž, ilírski -a -o;
 ilírec -rca m pripadnik ilirizma;
 ilírstvo -a s = ilirizem -zma m
 ilumínirati -am slovesno ras sve-
 tliti, pošlikati kodeks, ilumíná-
 cija -e ž, ilumínátor -ja m
 ilustrácija -e ž razlaga, pojasnilo,
 slika, ilustrírati -am, ilustríran
 -a -o: ~a knjiga; ilustríranje
 -a s, ilustrácijski -a -o, ilustrá-
 tor -ja m, ilustrátorški -a -o,
 ilustratívén -vna -o
 iluzija -e ž slepljenje čutov, sle-
 pilo; iluzioníst -a m, iluzioní-
 zem -zma m, iluzóren -rna -o
 = iluzóričen -čna -o slepljen,
 +iluzije si delati slepiti se, de-
 lati si prazne upe

imagináren -rna -o *dozdeven, ne-regničen, umišljen*: ~o število. **imaginácija** -e ž, **imaginárnost** -i ž

imanénca -e ž *obseženost v stvari, bivanje v stvari*, **imanénten** -tna -o *kar je v kaki reči obseženo*: to je imanéntno čemu

imatrikulírati -am *vpisati na visoko šolo, vpisati v matice (matrike)*, **imatrikulácija** -e ž, **imatrikulácijski** -a -o: ~o spričevalo

imbecílen -lna -o [-ln-] *slaboumen, imbecilnost* -i [-ln-] ž

imé iména s, po iménu, iménoma: **imé** in priimek *osebno in rodbinsko ime*, **imeník** -a m, **imenják** -a m: *midva sva imenjaka sva enakega iména*, **iménski** -a -o: ~a vrednost; **imenoslójve** -a s *nomenklatura*, **imenoslóven** -vna -o: ~a razprava, **imeno-dajálec** -lca [-uc-] m, **imen-dan god, godovni dan**

imeniten -tna -o, **imenitnik** -a m, **imenitnica** -e ž, **imenitnost** -i ž, **imenítiti** -im se, **imenítenje** -a s, **imenovátí** imenújem, **imenovál** -ála -o, **imenován** -a -o, **imeno-vánje** -a s, **imenoválec** -lca [-lc-] m, **imenoválški** -a -o [-ls-], **imenoválník** -a [-ln-] m, **imenoválniški** -a -o [-ln-]

iméti imám, iměj -éjte! **imajóč** -a -e, **imèl** -éla -o, **imènje** -a s = **imétje** -a s = **imétek** -tka m, **imétnik** -a m (+ imejítelj), **imétnica** -e ž (+ imejíteljica); **nikalno**: ne imeti, nímam; **iméti** koga za poštenjaka, **iméti** kaj za resnico, **govor iméti** (+ držati); *v pomenu morali*: **pre-rok**, ki imá na svet priti; ne godí se vse tako, **kakor** bi se imelo goditi; **pri vas nima tako biti**; **zvečer mi imaš biti domá**; *v okrajšanem izražanju*: **ti mi nimaš kaj očítati nimaš** (*kar bi*

mi mogel) **očítati**; ali imaš dva dinarja posoditi? *ali imaš dva dinarja (ki bi jih mogel) posoditi?* **jaz ti nimam kaj povedati** (*kar bi ti mogel povedati*); **imeti se**: kako se imaš? **v mislih se imeti**; dobro, slabo se imeti; se imajo radi; **a proti b + se ima** (*je v razmerju*) **kakor c proti d mat.**

imigrácija -e ž *priseljevanje*, **imigránt** -a m *priseljensec*, **imigrírati** -am *priseljevali se*

iminénten -tna -o *bližnji, grozeč, prelet*

imitácija -e ž *posnemanje, posnelek*, **imitírati** -am *posnemati, posneti, oponašati*, **imitíránje** -a s, **imitátor** -ja m

***imobilén** -lna -o [-ln-] *nepremakljiv, nepremičen*, **imobilíje** -lij ž *mn. nepremičnine*

+**imoralitéta** -e ž *nenravnost*, +**imorálen** -lna -o [-ln-] *nenraven*, +**imorálnost** -i [-ln-] ž

imortéla -e ž *neka cvetlica*, **imovína** -e ž, **imovinski** -a -o: ~i list, **imovít** -a -o, **imovítost** -i ž

***impedimènt** -ènta m *ovira, zapreka, zadržek*

imperativ -a [-iɥ (+-if) -iva] m, **velelník**, **imperativén** -vna -o: ~a oblika

imperátor -ja m, **imperátorski** -a -o: ~e pravice, **imperátorstvo** -a s

imperfekt -a m *nedovršno pretekli čas*, **imperfekten** -tna -o *nedovršen, nepopoln*: ~a oblika, **imperfektívén** -vna -o: ~i glagoli *nedovršniki*

impèrij -a m *cesarstvo, vladavina*, **imperialén** -lna -o [-ln-]: ~e sile; **imperialíst** -a m, **imperialístičén** -čna -o, **imperializem** -zma m

***impertinentén** -tna -o *nesramen, predrzen*, ***impertinéncia** -e ž *predrznost*

impetuoso

impetuoso [-uózo] *prisł. glas. bur-no, silovito*

implantácija -e ž *vsaditev, vstavitev*: ~ žleze med., implantirati -am vsaditi, vstaviti med.

implicirati -am *vplesti, vključiti*; **implicite** *prisł. vključno, implikácija* -e ž *vključitev*

imponderabilije -lij ž *mn. ne-tehtno, netežno (kar nič ne tehta)*

imponirati -am *spoštovanje zbuditi, zbuhati*, **imponiranje** -a s, **impozánten** -tna -o

impórt -a m *uvoz blaga, uvoženo blago*, **importirati** -am, **importêr** -ja m, **importácija** -e ž, **impórtten** -tna -o *uvozen*: ~ o blago

impoténten -tna -o (*spolno*) *nezmožen*, **impoténca** -e ž *spolna nesposobnost*, **impoténtnost** -i ž **impregnirati** -am *prepojit*, **impregniranje** -a s, **impregnácija** -e ž, **impregnácijski** -a -o: ~ a sredstva

impresija -e ž *vtis, dojem*, **impresionízem** -zma m, **impresioníst** -a m, **impresionístičen** -čna -o: ~ o slikarstvo

imprimátur m *neskl. (lat. naj se natisne) dovoljenje za tisk*: brez ~, čigav je ta ~, s tem ~ je izšla knjiga

improvizirati -am *narediti kaj brez priprave, neutegoma (z mesta) govoriti, izpod pazduhe jemati*, **improvizácija** -e ž, **improvizátor** -ja m

* **impúlz** -a m *podnet, podbuda, izpodbuda*, **impulzíven** -vna -o *podnetljiv, podbuden*, **impulzívnost** -i ž

imputirati -am *dolžiti koga, prisoditi, prišteti, podtikati*, **imputácija** -e ž

imún -a -o 1. *svoboden, nedotakljiv, izvzet*, 2. *zavarovan zoper nalezljive bolezni*; **imunitéta** -e ž, **imunitéten** -tna -o: ~ a iz-

kaznica, **imúnost** -i ž, **imunizirati** -am, **imunizácija** -e ž **in vez.**: oče in mati, huje in huje **ináče** *prisł. drugače*; **ináčica** -e ž **varianta**, **različica**, **ináko** *prisł. drugače, mílo, čudno*: ináko se mi je storilo

inavgurirati -am *slovesno začeti*, **inavgurálen** -lna -o [-ln-]: ~ a **disertácija** *doktorska razprava*, **inavgurácija** -e ž *slovesno ustoličenje, izročitev časti*

incést -a m *krvoskrunstvo*, **incident** -énta m *pripetljaj*

indantén -a m *vrsta barvila*, **indantrénski** -a -o: ~ e barve

indefíniten -tna -o *nedoločen* -tna: ~ i *zaimki, števniki*

indeklinábile -la m, *mn. indeklinabílije* -lij ž *nesklonljive besede*

índeks -a m *seznam, kazalo, merilo*; na **índeksu** v seznamu *pre-povedanih knjig*, **indicirati** -am *kaj dati v seznam, kazalo, prepovedati*, **indicíran** -a -o: ~ a knjiga; *gl. tudi* **indicácija**

indeterminízem -zma m *fil. smer*, **indeterminíst** -a m, **indeterminístičen** -čna -o

índicije -cij ž *mn. dejstva, ki da-do na kaj sklepati, napotila, sumljiva znamenja, opozorila*

indiferénten -tna -o *nobenostran, prenes. mlačen, nemaren, vñemaren, ravnodušen*, **indiferéntnost** -i ž, **indiferentízem** -zma m *fil.*, **indiferénca** -e ž

índignácija -e ž *razkačenost, užaljenost*, **indignirati** -am *koga užaliti, ujeziti, prizadeti koga*, **indigníran** -a -o *razkačen, užaljen, razburjen, jezen, razdražen, prizadet*

índigo -a m *indijsko modro barvilo*, **índigov** -a -o: ~ papir, **índigovec** -vca m *bot.*; *tudi*: **índika** -e ž, **índikast** -a -o, *gl. tudi* **íntka**

Indij -a m kem. prvina

Indija -e ž: Prednja, Zadnja ~, Indijec -jca m, Indijka -e ž, indijski -a -o. Indijski ocean (Indijsko morje); indijščina -e ž, stára indijščina ž, indológ -a m, staroindijski -a -o: ~i jezik, ~a oblika, Indija Koromándija -e -e ž [povsod: ind-]

Indijánec -nca m, Indijánka -e ž, indijánski -a -o, indijánsčina -e ž, indijánarica -e ž

indika -e ž gl. indigo

indikácija -e ž znaki, ki kažejo, da je potrebno kako zdravljenje, n. pr. operacija, indicíran -a -o primeren, pravi, pravilen, indikativ -vna -o: (~a znamenja **indikativ** -a [-iŷ (+if) -iva] m povedni naklon, indikativen -vna -o: ~a oblika

indikátor -ja m stroj, kazalo na strojih; kem. snov, ki pokaže kisle in bazične lastnosti, kazalec, indikátorski -a -o: ~i diagram **indirékten** -tna -o posreden: ~i davki, ~i govor

indiskréten -tna -o nemolčeč, pre-radoveden: ~ je ne zna molčati, indiskrecija -e ž, indiskrétnost -i ž: po ~i se je zvedelo

***indisponíran** -a -o nerazpóložen, nevoljen, *indispozícija -e ž nerazpóloženost, slaba volja

individuam -a in individua m posameznik, individuálen -lna -o [-ln-] posamezen, oseben, individualnost -i [-ln-] ž lastnosti posameznega bitja ali osebe, osebnost, individualizírati -am, individualizácija -e ž, individualist -a m, individualističen -čna -o, individualizem -zma m

Indoevropéjce -jca m, indoevropski -a -o, indoevropsčina -e ž, indoevropéist -a m, gl. Evropa **indolénten** -tna -o nemaren, brezčuten, indoléncia -e ž, indoléntnost -i ž

Indonézija -e ž otočje med Azijo in Avstralijo, Indonézijec -jca m, Indonézijka -e ž, indonézijski -a -o

indosament -énta m prenosni znamenek na drugi strani menice, indosánt -a m, indosát -a m, indosatár -ja m, indosírati -am, indosíran -a -o, indosíranje -a s, indóso -sa m

indükcija -e ž navod fiz., sklepanje iz posameznih primerov na splošnost fil., induktiven -vna -o po indukciji se ravnajoč, indukcíjski -a -o: ~i aparat, dokaz; induktívnost -i ž, indüktor -ja m, indüktorski -a -o, inducírati -am

Indus -a [in-] m reka v Pred. Indiji **industrija** -e ž, industrijski -a -o, industriálen -lna -o [-ln-], industrijce -jca m = industriálec -lca [-lc-] m, industrializírati -am, industrializácija -e ž, industrializem -zma m

inêrten -tna -o nedelaven, len, inêrcija -e ž, inêrtnost -i ž **inervácija** -e ž med., inervírati -am med.

***infamija** -e ž nečast, sramota, *infámen -mna -o brezčasten, nesramen, *infámnost -i ž nesramnost

infánt -a m, infántinja -e ž naslov španskih in portugalskih princev in princes

infanterija -e ž pehota, infanterijski -a -o, infanteríst -a m **infantilen** -lna -o [-ln-] otročji, nerazvit, zaostal, infantilnost -i [-ln-] ž, infantilizem -zma m otročjost

infékcija -e ž okužba, infekcijski -a -o: ~i oddelek; infekciózen -zna -o kužen, nalezljiv, infekcióznost -i ž, inficírati -am (se), inficíran -a -o, inficíranje -a s **inferiören** -rna -o manjvreden, podrejen, inferiórnost -i ž

inférno

inférno -a m *pekcl*, *inférnáln*
-lna -o [-ln-] *peklenski*
infiltrácija -e ž *prepojitev*, *infiltrácijski* -a -o: ~a *anestezija*;
infiltrirati -am *prepojiti*, *vtihotapiti*, *prekati*, *infiltriranje* -a
s, *infiltrát* -a m *prepojina*, *zatrđina* [povsod: -lt-]
infimitezimáln -lna -o [-ln-] *neskončno majhen*: ~i račun *mat.*
infinitiv -a [-iɥ (+-if) -iva] m *nedoločnik*, *infinitíven* -vna -o *nedoločniški*: ~e oblike; *infiniten* -tna -o *neomejen*, *nedoločen*
inflácija -e ž *denarna poplava*, *inflácijski* -a -o: ~a *nevarnost*
influenca -e ž *vpliv(anje)*, *med. hripa*, *inflúenčen* -čna -o: ~i stroj (za *elektriziranje*)
informirati -am *poučiti*, *obvestiti koga*, ~ se *poizvedeti*, *informácija* -e ž, *informácijski* -a -o: ~a *pisarna*, *informatíven* -vna -o, *informátor* -ja m
infrardč -éca -e *fiz.*
infuzija -e ž *vlivanje*, *infúzum* -a m *poparek*, *čaj*; *infuzórije* -rij ž mn. *zool.*
ing. *mednarodna kratica za inženir* = *inž.*
ingerenca -e ž *vtikanje*, *vmešavanje*, *vpliv*
ingrediencia -e ž *primes*
ingver -ja m *neka rastlina in začimba*
inhalirati -am *vdihavati*, *inhaliranje* -a s, *inhalácija* -e ž, *inhalácijski* -a -o: ~i *aparát*, *inhalátor* -ja m
inherenca -e ž *neločljiva zvezanost*, *inherénten* -tna -o *neločljivo zvezan*
inhibiran -a -o *prepovedan*: ~o mesto, *delo*, *inhibícija* -e ž
iniciácija -e ž *vpeljava v kaj*
iniciálka -e [-lk-] ž *zátetna velika črka*
iniciátiva -e ž *podnet*, *spodbuda*, *pobuda*, *iniciátíven* -vna -o, *ini-*

ciátor -ja m *pobudnik*, *iniciátorka* -e ž *pobudnica*
inje -a s = *ívje* -a s, *ínjast* -a -o, *ínjavica* -e ž
injékcija -e ž, *injekcijski* -a -o: ~a *igla*, *injicirati* -am
inkarnácija -e ž *utelešenje*; *inkarnát* -a m *barva živega mesa*, *inkarniran* -a -o *utelešen*
inkasirati -am *pobirati gotovino*, *inkasánt* -a m *izterjevalec*, *inkásó* -a m *prejemki v gotovini*
inklinirati -am *nagnjen biti*, *nagibati se*, *inkliniranje* -a s, *inklinácija* -e ž, *inklinácijski* -a -o: ~i *kot*
inkluzive *ali* *inkluzívno prisl.* *vštevši*: do l. 1848 ~ *vštevši* l. 1848 *ali do vštete*ga 1848. *leta*
inkógnito prisl. *nepoznan*, *pod tujim (izmišljenim) imenom*, *inkógnito m neskl.*: *popoln* ~, v tem ~ *ga nihče ni spoznal*
***inkomodirati** -am *koga biti komu v nadlego*
***incompatíbilen** -lna -o [-ln-] *nezdružljiv*, **incompatíbilnost* -i [-ln-] ž *nezdružljivost*
***incompetén** -tna -o *nepristopen*, **incompeténost* -i ž, **incompeténcia* -e ž *nepristopnost*
***inkongruén** -tna -o *neskladen*, **inkongruéncia* -e ž *neskladnost*
***inkonsekvéncia** -e ž *nedoslednost*, **inkonsekvén* -tna -o *nedosleden*
***inkorporácija** -e ž *vključitev*, **inkorporirati* -am *vključiti*
inkrét -a m *izloček žlez z notranjim izločevanjem*, *inkrecija* -e ž *notranje izločanje*, *inkretóren* -rna -o = *inkretóričen* -čna -o: ~ne *žleze*
***inkriminirati** -am *obdolžiti*, **inkriminácija* -e ž *obdolžitev*
inkrustácija -e ž *oskorjava*, *obloga*, *okrov*, *inkrustirati* -am s *skorjo (se)* *obdati*, *obložiti*

inkubácija -e ž *razvojni čas bolezní od okužbe do izbruha, inkubacijski* -a -o: ~a doba
inkunábula -e ž *ime za prve (najstarejše) tiskane knjige do l. 1500*
inkvirirati -am *strogo izpraševati, natančno preiskovati, inkvizicija* -e ž, *inkvizicijski* -a -o, *inkvizitor* -ja m, *inkvizitorski* -a -o
inlet -a m *vrsta blaga*
inn -a [in -a] m *kr. i. reke, ínski* -a -o: ~i pritoki; *Innsbruck* -a [insbruk -a] m *kr. i., innsbruški* -a -o
Inocéncij -a m *os. i., Inocéncijev* -a -o
***inoportún** -a -o *neprimeren, nepriladen, *inoportúnost* -i ž
***inostrán** -ána -o *zamejen, *inostránc* -nca m *zamejec, *inostránski* -a -o *zamejski, *inostránstvo* -a s *zamejstvo; inozéme* -mca m, *inozémski* -a -o, *inozémstvo* -a s, *inozémka* -e ž; ***inovérec** -rca m *drugoverec, *inoródec* -dca m *drugoródec*
inovácija -e ž *obnova, nov pojav, novotarija, inovacijski* -a -o
***inscenirati** -am *predstaviti, uprizoriti, inscenácija* -e ž
insékt -a m *mrčes, žuželka*
inserát -a m *oglas, naznanilo (v časnikih), inserátén* -tna -o: ~i oddelek, *inserirati* -am *oglašati v časnikih, inserènt* -ènta m *kdor oglašá v časnikih*
insígnije -ij ž *mn. znamenja oblasti in časti*
***insinuácija** -e ž *namigavanje, podtikanje, insinuirati* -am *namigavati, podtikati*
***insistirati** -am *vtrajati pri čem, pritiskati na kaj*
inskríbirati -am *vpisati, inskripcija* -e ž *vpis, inskripcijski* -a -o
insolácija -e ž *sončenje, sončarica*
insolvénca -e ž *nezmožnost plačevanja = insolvétnost* -i ž, *insolvénten* -tna -o *nezmožen plačila*

inspiciènt -ènta m *nadzornik, preglednik, režiserjev pomočnik, inspicièntski* -a -o
***inspirácija** -e ž *navdih(njenje), *inspirirati* -am *navdihniti, navdihovati, *inspirátor* -ja m *navdihovalec*
instalirati -am *postaviti, namestiti, umestiti, instalácija* -e ž, *instalacijski* -a -o: ~i stroški, *instalátor* -ja m, *instalátorski* -a -o
instánca -e ž *stopnja: oblastvo prve, druge, tretje* ~e; *instánčen* -čna -o: ~a pot
instinkt -a m *gon, nagon, instinktiven* -vna -o *nagonski*
institúcija -e ž *naprava, ustanova, toda: inštitut*
instruirati -am *dajati navodila, instruiranje* -a s, *instrúkcija* -e ž, *instrukcijski* -a -o, *instrúktor* -ja m, *instrúktorica* -e ž, *instruktiven* -vna -o; *inštruirati* -am *poučevati (dijake, delavce), inštruiranje* -a s, *inštrúkcija* -e ž (*dijaško, delavsko*) *poučevanje, inštrúktor* -ja m, *inštrúktorica* -e ž (*med delavci in dijaki*)
instrument -ènta m *orodje, instrumentár* -ja m, *instrumentárka* -e ž, *instrumentárij* -a m *med.; instrumentálen* -lna -o [-ln-]: ~a glasba; *instrumentirati* -am, *instrumentiranje* -a s, *instrumentácija* -e ž *glas.*
instrumentál [-ál] -a m *orodnik slovn., instrumentálen* -lna -o [-ln-]: ~a zveza
insuficiénca -e ž *med. nezadostnost, pomanjkljiva funkcija kakega organa, insuficiènten* -tna -o *nezadosten, pomanjkljiv*
insulin -a m *med., insulinski* -a -o: ~i preparat
***insultirati** -am [-lt-] *napasti, napadati, psovati, grđiti, *insúlt* -a [-lt-] m *napad, psovanje, *insultácija* -e [-lt-] ž *napad*
***insurgènt** -ènta m *upornik*

inšpekcijska

inšpékcijska -e ž; *med. inšpékcijska* -e ž; *inšpékcijski* -a -o, *inšpékktor* -ja m, *inšpéktoreski* -a -o: ~a drža, *inšpéktoresát* -a m, *inšpicírati* -am, *inšpicíranje* -a s
inštitút -a m *znanstveni zavod*: Inštitút za slovenski jezik; *inštitútski* -a -o: ~a oprava; *institúcija* -e ž *naprava, ustanova*
inštrument -énta m (*ljudsko*)
intabulírati -am *vpisati, vknjižiti*, *intabulírán* -a -o, *intabulíránje* -a s, *intabulácija* -e ž, *intabulácijski* -a -o: ~i postopek
intákten -tna -o *nedotaknjen, cel*, *intáktnost* -i ž *nedotaknjenost, nepoškodovanost*
intárzija -e ž *vložek, vložno delo*, *intárzijski* -a -o: ~o slikarstvo
integrál [-ál] -a m *mat.*: računati z integráli, *integrálen* -lna -o [-ln-]: ~o računanje, *integrírati* -am, *integríránje* -a s; *integrácija* -e ž, *integrálen* -lna -o [-ln-]: *docelen, celovit, nerazdeljen*: Slovenija je integrálni del Jugoslavije, *integrálnost* -i [-ln-] ž, *integritéta* -e ž *neokrnjenost*; *integralizem* -zma m, *integralist* -a m
intelékt -a m *um, razum, intelektualén* -lna -o [-ln-] *umstven*, *intelektuálec* -lca [-lc-] m *umstvenik, duševni delavec*, *intelektuálka* -e [-lk-] ž, *intelektualizem* -zma m
inteligént -énta m *izobraženec, razumnik*, *inteligéncia* -e ž *sk. i. razumnost, izobraženstvo*, *inteligénčen* -čna -o: ~i izpit, *inteligénten* -tna -o *izobražen, bistri*
* **intencija** -e ž *usmerjenost, namen, prizadevanje*, **intencionálen* -lna -o [-ln-] *nameren*
intendánt -a m *upravník, načelnik, nadzornik*, *intendánca* -e ž, *intendántúra* -e ž, *intendánčen* -čna -o: ~i uradnik, *intendántski* -a -o

intenzíven -vna -o *močan, silen, napel*, *intenzívnost* -i ž, *intenzitéta* -e ž, *intenzivírati* -am, *intenzivíránje* -a s

interdíkt -a m *prepoved, izobítev*
interégnum -a m *medvladje*

intéren -rna -o *notranji*: ~a zadeva, ~a bolezen, ~a medicina = *intérna* -e ž *za notranje bolezni*; *internist* -a m, *internistka* -e ž *zdravnik (-ica) za notranje bolezni*; *internát* -a m *zavod z vso oskrbo za učence*, *internist* -a m, *internátka* -e ž *gojénec (-nka) internata*, *internátski* -a -o: ~a vzgoja

***interès** -ésa m *prid, korist, zanimanje*: ~ skupnosti terja to, pokazal je velik ~ za umetnost; *v ~u države je = *v državnem ~u je *državi v prid, korist je*; *interesén* -sna -o: ~a *sféra področje zanimanja, koristi*

***interesánten** -tna -o *mikaven, zanimiv*, **interesántnost* -i ž *zanimivost, mikavnost*

***interesírati** -am (se) *mikati, zanimati koga, marati za kaj*; **biti interesíran* -a -o na čem *biti do česa*: **vsi so ~i na čim hitrejši pomoči vsem je do čim hitrejšje pomoči*; **interesènt* -énta m: za službo ni ~ov *prosilcev*, na trgu ni bilo ~ov *kupcev, odjemalcev*, za stanovanje je veliko ~ov *povpraševalcev*, se jih veliko *zanima, poganja, žene, poteguje*

interferéncia -e ž *fiz. medsebojno vplivanje sovpadajočih valov*, *interferénčen* -čna -o: ~e *motnje*

***interijêr** -a m *notranjščina, notranja oprava*

interim -a m *vmesje, začasna rešitev*; *interímen* -mna -o = *interímski* -a -o *vmesen, začasen*: ~i odbor, ~o ministrstvo; *interimističen* -čna -o

interjékcija -e ž *medmet*, *interjeksijski* -a -o *medmeten*

interkaláren -rna -o *vmesen*

interkonfesionálen -lna -o [-ln-] *medverstven*

***interkontinentálen** -lna -o [-ln-] *vežot dele sveta*, *medcelinski*

***interlineáren** -rna -o *medvrstičen*

interlúdij -a m *glas. medigra*, *vmesna igra*

intermezzo -a [intermédzo -a] m *vmesni dogodek*, *odmor*, *vmesna igra*

internacionálen -lna -o [-ln-] *mednarodén*, *internacionála* -e ž,

internacionalíst -a m, *internacionalistka* -e ž,

internacionallec -lca [-lc-] m, *internacionalka* -e [-lk-] ž,

internacionalizirati -am, *internacionaliziranje* -a s,

internacionalízem -zma m

internírati -am, *internácija* -e ž, *internacijski* -a -o: ~o *taborišče*;

interníranec -nca m, *interníranka* -e ž

interogatív -a [-tɔ (+-tɔ) -tva] m, *mm. interogativa* -ív s *vprašalni zaimki*,

vprašalnice, *interogativen* -vna -o *vprašalen*: ~i *zaimek*

interparlamentáren -rna -o *medparlamentaren*: ~a *komisija*

interpelácija -e ž *vprašanje*, *vmesno vprašanje*, *interpelírati* -am *vprašanje staviti*,

zahtevati pojasnila, *interpelánt* -a m

interpolírati -am *vrinili v kaj*,

interpolácija -e ž *vrinek*, *vložek*

interpretírati -am *razlagali*, *tolmačiti*, *interpretiranje* -a s,

interpretácija -e ž, *interpret* -a m

interpúnkcija -e ž *ločilo*, *postavljanje ločil*, *interpunkcijski* -a -o

***interúpcija** -e ž *prekinitev*, *motnja*

interurbán -a m *medkrajevni telefon*: ~ *kličé*, *ne dobim* ~a,

interurbánski -a -o *medkrajeven*: ~i *telefonski pogovor*

intervál [-ál] -a m *presledek*, *razmak*, *medčas*, *glas. razlik*

intervenírati -am *posredovati*, *intervencija* -e ž *posredovanje*,

intervencijski -a -o; *intervencionízem* -zma m, *intervencioníst* -a m,

intervencionístičen -čna -o

intervjú -ja m, *intervjúvati* -am

intímen -mna -o *presrčen*, *prisrčen*, *iskren*, *zaupen*, *intímnost* -i ž,

intímus -a m *zaupnik*

íntka -e ž *modrilo*, *plavilo*, *íntkast* -a -o. *gl. tudi indigo*

intoksikácija -e ž *zastrupljenje*, *zastrupitev*

intoleránca -e ž *nestrpnost*, *intoleránten* -tna -o *nestrpen*

intonírati -am *dali glas*, *začeti*, *ubírati*, *intonácija* -e ž

intramuskuláren -rna -o *medmišičen*: ~a *injekcija*

intransigénten -tna -o *nespravljiv*, *nepomirljiv*, *nedostopen*, *strasten*,

intransigénca -e ž, *intransigéntnost* -i ž

intranszítiven -vna -o *neprehoden*: ~i *glagoli*, *intranszítivnost* -i ž

intríga -e ž *spletka*, *intrigántski* -a -o,

intrigánt -ánta m, *intrigántka* -e ž,

intrigántstvo -a s, *intrigírati* -am, *intrigiranje* -a s

introdukcija -e ž *uvod*

intróitus -a m *pristop*, *vstopni spev liturg.*

introspékcija -e ž *zdravniški pregled notranjosti*

intruzíja -e ž *geol. vdor*

intuícija -e ž *spoznava brez umovanja*, *med. spoznava brez prave preiskave*,

intuitíven -vna -o, *intuitívnost* -i ž

***inundácija** -e ž *poplava*, *povodenj*, **inundacijski* -a -o *poplaven*: ~o *področje*

invalid -a m, *invalidka* -e ž, *invalidén* -dna -o: ~i *delavec*, *invalidíski* -a -o: ~a *komisija*, ~i *dom*; *invalidnína* -e ž, *invalidnica* -e ž, *invalidnost* -i ž

invazija

invazija -e ž *vdor*, invazijski -a -o: ~e čete
invencija -e ž *iznajdljivost*
inventár -ja m *premična imovina, popis imovine*, inventárski -a -o: ~i zapisnik, inventarizirati -am, inventariziranje -a s, inventarizacija -e ž, inventúra -e ž, inventirati -am *popisati zalogo, imetje*
invertirati -am *preobrnilo*, inverzija -e ž *preobrat, prevrnjeni besedni red stavka*
investirati -am *vložiti denar v kaj*, investicija -e ž, investicijski -a -o: ~o posojilo
investitúra -e ž *uměšcanje na visoka upravná mesta: boj za ~o*; investitúren -rna -o
invokácija -e ž *klicanje, prošnja*
involúcija -e ž *med., geom.*, involucijski -a -o, involvirati -am [-lv-]
inženír -ja m, inženírka -e ž, *kratica: inž. = ing., inženírski -a -o, inženírstvo -a s*
ión -a m *fiz. električno nabit delec*, ionizirati -am, ionizácija -e ž
+ipak *prisl. vendar, vendarle*
ípsilon -a m *ime grške črke*
iracionálen -lna -o [-ln-] *nerazložen, razumsko nedojeten, mat. neizračunljiv: ~o število nedoločeno, iracionalizem -zma m*
iradiácija -e ž *fiz. izžarevanje*
Irák -a m *kr. i.*, iráški -a -o: ~i petrolej; Iráčan -a m
Irán -a m *kr. i.*, Iránc -nca m
Iránka -e ž, iránski -a -o: ~i jezik = iránščina -e ž
ireálen -lna -o [-ln-] *neresniten nestvaren*, ireálnost -i [-ln-] ž
Irec -rca m, Irka -e ž, Irsko -ega s: na Irskem, Irska -e ž: v Irski, írski -a -o, írščina -e ž [*povsod ír.*]
iredénta -e ž *osvobodilno gibanje*, iredentizem -zma m, iredentíst

-a m, iredentístka -e ž, iredentístičen -čna -o: ~o gibanje
ireguláren -rna -o *nereden, nepravi, nepostáven, neustrézen; nepravilen*; ~e čete *čete, ki ne sodijo k rednim*, iregulárnost -i ž *nepravilnost*
***irelevánten** -tna -o *nepomemben, neznamen*
írhar -a m, írhar -ja m, írharica -e ž, írharški -a -o, írharstvo -a s, írharst -a -o, írharvec -vca m *kdor nosi írharste hlače*, írharvina -e ž = írha -e ž
irídij -a m *kem. prvina*
irigirati -am *izpirati*, irigácija -e ž *izpiranje*, irigátor -ja m *izpiralnik med.*
Iris *Iride ž l. i. mit.*, Iridin -a -o [*ír.*]; iris *iride ž šarenica v očesu*
***iritirati** -am (*raz*) *dražiti*, iritácija -e ž, iritábilen -lna -o [-ln-] *dražljiv*, iritábilnost -i [-ln-] ž
ironíja -e ž *prikrito norčevanje, podsmeh*, ironičen -čna -o *podsmehljiv*, ironizirati -am *podsmehniti se, podsmehovati se komu*, ironiziranje -a s
íshias [*+íšias*] -a m *revma v kolkih*
iskáti *iščem, išči -te in íte! iščoč* -a -e, iskál -ála -o, iskán -a -o, iskánje -a s; iskálec -lca [-lc-in -uč-] m, iskálka -e [-lk-in -uč-] ž, iskálski -a -o [-ls-]: ~a vnema; iskálen -lna -o [-ln-]: ~i list, iskálo -a s
ískra -e ž, *rod. mn. ísker*; ísker -kra -o: ~ konj, ~e oči, ískrast -a -o: ~i pesek, ískrn -a -o; ískrost -i ž, ískrica -e ž, ískrinje -a s, ískrnica -e ž, ískromér -éra m, ískrolóvec -vca m
ískráti -ám, ískràj -ájte! ískrál -ála -o, ískránje -a s = ískriti -ím se, ískri *ín* ískri -íte se! ískrèč -éča -e, ískríl -a -o, ískrénje -a †

iskrén -a -o 1. *isker*, 2. (po rus.) *odkritosrčen*, iskrenost -i ž, iskrenjak -a m

islam -a m, islamski -a -o, islamstvo -a s

Islandsko -ega s, Islandija -e ž, Islandec -dca m, islandski -a -o, islandščina -e ž [*povsod: isl.*]

istéje -éj ž mn. = *istje* -a s, istnice -ic ž mn., istnik -a m

ísti -a -o kaz. z. izraža *istost v pravem pomenu*: vsi ti krogi imajo isto središče; voda prihaja iz istega vira; *v prenese-nem pomenu je pesniški izraz podobnosti*: ves je očetov: ista usta, isto visoko čelo, iste žive oči, isti bujni lasje, le nos je malo drugače ukrojen; *pomen-sko je treba ločiti isti in enak*: ta ura je moji enaka, ni pa ista; ta dva človeka imata enako kri, ne pa iste; te barve so vse enake, niso pa iste *ipd.*, gl. *tudi enak*; prav, natanko, natančno, čisto isti (+eden in isti); *po tujem vplivu se rabi*: podpisani prosi odbor, da bi mu (brez +isti) dovolil...; najdena je bila torbica, dobi se... (+ista se dobi); ob cesti se je vil potok in preko tega ali njega (+istega) je držala brv; *istost* -i ž; *ístiti* -im, *istenje* -a s; gl. *tudi isto-*

ístina -e ž *resnica*, ístinski -a -o, istinit -a -o *resničen*, istinitost -i ž *resničnost*

isto- v sestavi *smemo rabiti le te-daj*, kadar izraža *istost, ne samo enakosti*: istočasen -sna -o *sočasen, hkraten*, istočasno *prisl. hkrati, obenem, sočasno*, istočasnost -i ž *sočasnost, hkrátnost*; istočasje -a s; istodóben -bna -o, istodóbnost -i ž, istodóbnik -a m *sodobnik*; istoiménski -a -o *mat.*: ~o število; *istokrven* -vna -o *istih staršev, istega ro-*

du, istokravnost -i ž; *istomésten* -tna -o *mat.*; *istoréčje* -a s *lav-tologija, istoréčen* -čna -o *lavto-lógičen*; *istoróden* -dna -o *so-róden*, *istoródnost* -i ž; *isto-sméren* -rna -o: ~i tok; *isto-smérnost* -i ž; +*istotam prisl. prav, ravno tam*; +*istotakó prisl. praviako*; +*istoták* -a -o *prav, ravno, čisto tak*; *istovéren* -rna -o, *istovérnost* -i ž; *istovéten* -tna -o *ísti, istovétnost* -i ž *istost, istovétiti* -im, *istovéte-nje* -a s *istenje*; gl. *tudi enako-*

Istra -e [*i-*] ž kr. i., ístrski -a -o, Istrán -ána m, Istránka -e ž; istrán -ána m *vino iz Istre*

Iškarijót -a m, Iškarijótov -a -o, íškarijótovski -a -o, íškarijótstvo -a s *izdajstvo*

***ítak** *prisl. tudi tako, že tako, brez tega*

Itaka -e [*ítaka*] ž kr. i. *otoka, ítaški* -a -o

Itálec -lca [*-lc-*] m, ítalski -a -o [*-ls-*] (v *starem veku*)

Itálija -e ž kr. i., v Itálijii, Itali-jánsko -ega s, na Itálijánskem, Itáliján -ána m, Itálijánka -e ž, italijánski -a -o, italijánščina -e ž, italijánčiti -im; *italiani-zirati* -am, *italianízem* -zma m *iteratívem* -vna -o *ponavljajen, iteratívnost* -i ž, *iteratív* -a [*-iy* (+-šf) -iva] m

íti ídem; *ídeš* ..., *sed. gl. tudi pod grem, pójdi -te! ídi -te! gredé, gredóč* -a -e, *šél* [šəy] *šlà -ò in -ó, gré za kaj* (+gre se za kaj); *pózlu, pod zlò iti*; *grem počivat* (+k počitku); *iti do živega*; +*iti na živce dražiti, razburjati, motiti*; *iti na lov, iti nad sovražnika, iti na vójsko, iti na ples, iti h kosilu, iti po opravkih, iti za pogre-bom, iti naproti, iti nasproti, iti izpod rok, iti po sreči, iti v cvet, iti na jok*

íva

íva -e ž vrsta vrbe, ívák -a m bol., ívov -a -o: ~e šibe, ívo-vína -e ž

Ívan -a m l. i., Ivanček -čka m, Ivěk, Ivka m, Ivo Iva (+Ivota) m, Ivko -a (+Ivkota) m [povsod: *iv-*]; Ivána -e ž, Ivánka -e ž, Ivica -e [i*v-*] ž

ívánjka -e ž ime neke hruške in češnje

ívánjščica -e ž kresnica bot. in zool., ívánovka -e ž bot.

ívér -a m in ívér -i ž, ívérec -rca m, ívérje -a s

ívje -a s = ívnik -a m, ívnat -a -o iz predl. z rod. izraža izvor, in

sicer: 1. v predmetu s predl. (iz koga ali česa?): napraviti kaj iz koga (česa), delati iz lesa, plesti iz slame, klesati iz kamna; 2. v prilastku (kateri? kakšen?): stric iz mesta, pismo iz Ljubljane, kruh iz bele moke, spomin iz mladosti, kletev iz navade, beg iz strahu; 3. v prislóvih a) kraja (od kod?): priti iz gozda, iz hiše se sliši, pot drži iz doline v hrib, iz države voziti, iz knjige vedeti, iz šole znati; b) časa (od kdaj?): spominjam se iz mladih let, to znam še iz prve šole, iz preteklosti sega v sedanjost; c) načina (kako?): iz glave znati, kleti iz navade; č) vzroka (zakaj? zaradi česa?): storiti iz hudobije, delati iz veselja, lagati iz strahu, brati iz radovednosti. — Nasprotje izraža predl. v: v hišo, v hiši; v gozd, v gozdu; v Ljubljano, v Ljubljani — zato zmeraj iz hiše, iz gozda, iz Ljubljane za nasprotno smer; prim. na in s (z); kako se rabi iz pri krajevnih imenih, gl. § 26, 5; v enoten predl. z rod. se je strnil s predlogi: izmed, iznad, izpod, izpred, izza; gl. tudi tam

iz- v sestavi I. z glagoli daje dejanju pomen smeri iz (od) česa ven (od kod?); ta smer se lahko nanaša 1. na kraj: izpeljati voz (iz klonice), izbiti klin (iz tnal), izpiti vino (iz kozarca), izpito vino, izpit kozarec; izprazniti kozarec (prazniti iz kozarca), izročiti (dati iz rok); 2. na osebo ali predmet: izdati denar (dati iz denarnice), izdihniti dušo (dihniti iz sebe), izkašljati (kašljati iz sebe), izreči besedo (reči jo iz ust, izustiti); izbrati — izbirati (izmed česa), izprositi (od koga), izpraševati koga (iz koga vletči); kadar glagolu hočemo dati ta prvotni pomen predpone, tedaj moramo pisati iz-; to je potrebno zlasti tedaj, kadar poleg glagola ni določila s predlogom iz; 3. na konec dejanja (dovršenost): izboljšati (izboljšanja ven), izdelati (iz dela ven), izpolniti (iz polnjenja ven) itd.; v tej rabi prvotnega pomena ne čutimo več, marveč samo še dovršenost; to nam enako dobro dá čutiti tudi predpona s- (z-); zato v pomenu dovršenosti ali pri pomensko nepoudarjeni predponi pri istih glagolih pišemo zdaj iz-, zdaj s- (z-), pri čemer se radi oziramo na izgovorljivost, da za soglasnikom na koncu prejšnje besede pišemo iz-, za samoglasnikom pa s- (z-); prst izboljšati — je zboljšal, načrt izpolniti — obljubo spolniti; fant izpije — je spil iz kozarca; sod izprazniti — je spraznil; 4. pri novih učenih besedah dajemo predponi navadno pravi pomen po tujem vplivu, zato pišemo iz-: izobraziti, izraziti, izjaviti, izvestja, izgraditi itd.; II. iz- s pridevniki in samostalniki je narejen največ po tujih predlogah:

izreden, izvrsten, izglagolski, izimenski, izhòd *ipd.*; *iz predložnih zvez se je sprjel tudi z nekaterimi prislovi in se obrusil tudi v s-* (z-): izdavna — zdavna, izvečine — zvečine, izlepa — zlepa, iztežka — stežka *itd.* — *Pri pisavi te predpone je treba paziti toliko bolj, ker je predpona s-* (z-) *lahko nastala iz prvotnih pomensko različnih iz-, s-* (z-), *vz- ali razv pomenu dovršnosti:* izpopolniti — spopolniti, izboljšati — zboljšati; skupaj sklicati, zbrati; vzbuditi — zbuditi, vzbúrkati — razburkati — zburkati, razkuštrati — skuštrati; *zlasti je treba paziti na pisavo iz- in s-* (z-) *tedaj, kadar predponi dajejeta glagolu različen pomen ali pomenski odtенок:* izbrati najboljše pesmi — zbrati vse pesmi, izpisati podatke od kod — spisati knjigo, iztakniti luč — stakniti luč; izpregati konje — spregati glagole, iztrgati list (*iz knjige*) — strgati korenček — raztrgati obleko

izabéla -e ž *neka vinska trta*, izabélast -a -o; Izabéla -e ž *os. i.*, Izabélin -a -o

Izaija -a in -e *m os. i. judovskega preroka*, Izaijev -a -o, izaijevski -a -o = izaičen -čna -o [*iza-i*]

izak -a [*izak*] *m os. i.*

izba -e ž, izbica -e ž, izben -bna -o: ~a *oprava*

izbácniti -bácnem *gl.* bacniti, izbácnítev -tve ž [*nepoud.* -bacin -bác-], izbácnjen -a -o, izbácnjenost -i ž; izbecáti -ám, izbecáj -ájte! izbecál -ála -o, izbecán -a -o; izbecnítí -nèm, izbecní -íte! izbecníl -íla -o, izbecnjèn -èna -o, izbecnítev -tve ž [*povsod -bac-*]

*izbáviti -im *rešiti, osvoboditi*, izbávljen -a -o, *izbávljati -am, *izbávljanje -a s

+izbegávati -am *kaj ubežati čemu, ogibati se česa*, +izbegávajenje -a s *ogibanje*

izbér -i ž: na izbér je dano

izberáčiti -im, izberáčil -a -o, izberáčen -a -o: ~ *denar*

izbéršati -am *se pokvariti se, postati bérša (o vinu)* = izbérsiti -im *se, tudi: zbers-*

izbezáti -ám [-báz-], izbezáj -ájte! izbezál -ála -o, izbezán -a -o
izbezgáti -ám [-báz-], izbezgáj -ájte! izbezgál -ála -o, izbezgán -a -o

izbícati -am *koga*, izbíčan -a -o

izbíra -e ž, izbírek -rka *m*, izbírčen -čna -o, izbírčnost -i ž, izbíren -rna -o: ~i *turnír, ~e tekme*; izbírati -am, izbíranje -a s, izbírác -a *m*, izbírálec -lca [-alc-] *m*, izbírálka -e [-alk-] ž, izbírálen -lna -o [-ln-], *toda* zbírati -am

izbistríti -ím, izbístri -íte! izbístril -íla -o, izbístrèn -èna -o; izbístrítev -tve ž: ~ *pojmov*

izbíti -íjem, izbíj -te! izbíl -íla -o, izbít -a -o, izbíjati -am: *klin s klinom ~, izbíjác -a m*, izbíjálnik -a [-ájun-] *m*; *toda* zbi(ja)ti: ~ *deske*

izblebetáti -ám, izblebetáj -ájte! izblebetál -ála -o, izblebetán -a -o

izblékniti -nem, izblékní -te! izbléknil -a -o, izbléknjen -a -o *ali pa: izblekníti -bléknem, izblékní -íte! izbléknil -íla -o, izbléknjen -á -o*

izblískati -a *se*, izblískalo *se je* izbljuváti -bljuvam *in -újem*, izbljúj -te! izbljuvál -a -o, izbljuván -a -o, izbljúvek -vka *m*; izbljúniti -nem, izbljúnjen -a -o

izbóbnati

izbóbnati -am: bóbnal je čebele iz panja, dokler jih ni izbóbnal, *toda* zbóbnati ljudi (skupaj)
izbóbnéti -ím: grom je izbóbnél, izbóbnévati -am
izbóčiti -im, izbočítev -tve ž, izbočen -a -o, izbóčenost -i ž, izbočina -e ž; *gl. tudi* izbókati
izbojeváti -újem, izbojúj -te! izbojevál -ála -o, izbojevanje -a s
izbókati -am, izbókanje -a s; izbókniti -nem, izbóknil -a -o, izbóknjen -a -o = izbókel -kla -o *konvéksen*: ~a leča, izbóklost -i ž *konvéksnost*, izboklína -e ž, izboklínast -a -o: ~ izpuščaj; izbòk -óka m; *gl. tudi* izbočiti
izbóljšati in zbóljšati -am, (i)zboljšanje -a s, (i)zboljšáva -e ž, (i)zboljšek -ška m, (i)zboljševáti -újem, (i)zboljševál -ála -o, (i)zboljševánje -a s, (i)zboljševálen -lna -o [-ln-]
izbòr -óra m: na izbòr dati, v izbòru; izbòren -rna -o: izbòrni knez = knez izbòrnik, izbòrno vino, izbòrnost -i ž
izbráti izbèrem, izbèri -íte! izbrál -a -o, izbrán -a -o, izbránec -nca m, izbránka -e ž, *toda* zbráti, zbírati *skup nabrati*
izbrbráti -ám, izbrbráj -ájtél izbrbrál -ála -o, izbrbrán -a -o
izbrécati -am koga od kod, izbréniti -nem, izbrénjen -a -o
izbrísati in zbrísati -íšem: (i)zbrísatska madež, dolg, greh; vino se izbríše (*ubríše*), izbríši -te! izbrísal -a -o, (i)zbrísan -a -o: ~a glava; izbrís -a m, izbrísek -ska m, izbrísen -sna -o = izbrísljiv -íva -o *kar se dá izbrísati*; izbrísováti -újem = izbrísováti -am, izbrísovánje -a s, izbrísoválec -lca [-lc-] m
izbrítí -íjem, izbrít -a -o: gladko ~a koža; izbrítje -a s

izbrízgati -am, izbrízgniti -nem
izbrískati -am: ~ krompir iz zemlje; izbrísniti -nem, izbrísnjen -a -o; *toda* zbrískati na kup, zbrískati vsaksèbi *razbrískati*
izbrúh -a m, izbrúhniti -nem: bolnik je izbrúhnil jed, kri; vojna, upor izbrúhne; izbrúhati -am, izbrúhanje -a s, izbrúhek -hka m
izbrúsiti -im: zrcala za daljnogleda najprej izbrúsijo, nato zbrúsijo; jed izbrúsiti; *toda* otrok je zbrúsil čevlje, pete; izbrúšen -a -o, izbrús -a m
izbúh -a m, izbúhniti -nem (se): deske se na soncu izbúhnejo, izbúhel [-əu] -hla -o, izbúhnjen -a -o: ~ trebuh; izbuhlína -e ž
izbúkniti -nem se: dno. se je posodi izbúknilo
izbúljiti -im: ~ oči, izbúljene oči, *gl. búljiti*
izbúnkati -am
izcedíti -ím, izcèdi -íte! izcédil -íla -o, izcejèn -èna -o, izcejénína -e ž, izcèdek -dka m, izcējati -am, izcėjanje -a s, izcėden -dna -o: ~i tok
izcéla in scéla *prisł. popolnoma*
izcéliti -im in scéliti -im: ~ rano, izcėljen -a -o
izcigániti -im: od koga kaj ~
izcímíti -im se, izcímíjen -a -o; iz tega se je pravda izcímíla; repa, krompir se izcímí; izcėmek -mka m
izceréti -ém *gl. creti*: ~ mast iz mesa
izcurljáti -ám *gl. curljati*
izcúzati -am *izsesati*
izčájmati in scájmati -am se
izčákati -am: ni ga izčákati, *gl. tudi* scákati -am
izčėčkáti in scėčkáti -ám [-təč-] *gl. čėčkati, izčėčkán -a -o in scėčkán -a -o*

izcéditi -im, izcéjen -a -o, izcéjati -am, izcéjanje -a s
 izčesáti -čéšem, izčéši -íte! izčesal -ála -o, izčesán -a -o; izčesek -ska m, izčesávati -am, izčesávanje -a s
 izčíniti -inu: ~ žito skozi rešeto; izčínjati -am, izčínek -nka m
 izčista in sčista, sčistoma prisl.
 izčístiti -im: vino se je izčístilo, izčíščen -a -o, izčíščenje -a s;
 izčíščati -am = izčíščeváti -újem: zlato, sol ~
 izčrpati -am, izčrpan -a -o, izčrpanost -i ž; izčrpen -pna -o, izčrpnost -i ž; izčr pávati -am, izčr pávanje -a s
 izčértati -am, izčértan -a -o
 izdáhnuti in -íti izdáhнем gl. dah-niti [nepoud. povsod -dah- in -dah-]
 izdájati -am, izdájanje -a s, izdájáč -a m, izdájalen -lna -o [-ln-], izdájálec -lca [-áyc-] m, izdájálka -e [-áyk-] ž, izdájálski -a -o [-áysk-], izdájálstvo -a [-áyst-] s, izdájátelj -a m, izdájáteljica -e ž
 izdájnik -a m izdájalec, izdájniški -a -o, izdájstvo -a s
 izdáleč in zdáleč prisl. (+izdaleka, +zdáleka): pozdravljaj je že ~; ta ga še ~ ne dosega, še ~ ne, moj je ~ lépši od tega veliko, mnogo
 izdátí -ám, izdáj -ájte! izdál -a -o, izdán -a -o, izdánje -a s, izdája -e ž, izdájén -jna -o: ~i stroški, izdáték -tka m, izdátén -tna -o, izdáténost -i ž
 izdávna(j) in zdávna(j) prisl.
 izdedíniti -im, izdedínjenje -a s
 izdélati -am: ~ šolo, delo, izdelék -lka [-lk-] m proizvod, izdeláva -e ž, izdelávati -am, izdelávanje -a s; izdelováti -újem, izdelovánje -a s, izdeloválec -lca [-lc-] m, izdelováлка -e [-lk-] ž, izdeloválen -lna -o

[-ln-], izdeloválnica -e [-ln-] ž, toda zdélati -am: Janez je sicer šolo izdelal, a tudi šola je njega hudo zdélala
 izdesétiti -im izdecimírati
 izdežítí -í se, izdežílo se je; izdeževáti -úje se, izdeževálo se je [-dáž-]
 izdiháti -am, izdihnúti -nem, izdih -a m, izdihováti -újem, izdihovál -ála -o, izdihovánje -a s; izdihávati -am, izdihávanje -a s, izdihljaj -a m, izdíšek -ška m
 izdímiti -im se, izdímljen -a -o
 izdíratí -am: ~ zobe, izdíranje -a s, izdréti izdêrem in izdrêm, izdřl -řla -o, izdřt -a -o, izdřtje -a s (+izdřtje): ~ zoba
 izdíšátí -ím se: kava se izdíší, če ni zaprta; izdíšal -ála -o, izdíšljiv -iva -o
 izdívjáti -ám se, izdívjáj -ájte! izdívjál -ála -o, izdívján -a -o, toda zdívjáti začeti dívjáti
 izdólbsti -bem (+-bim), izdólbél -bla -o (+-bil -a -o), izdólbén -a -o (+-bljen -a -o); izdólbati -am, izdólbek -bka m, izdólbína -e ž = izdolbenína -e ž [povsod: -doyb-]
 izdrégati -am, izdrézati -am, izdrégniti -nem
 izdréti gl. izdíratí
 izdúhati -am, izdúha -e ž
 izenáčiti -im, izenáčenje -a s, izenáčeválen -lna -o [-ln-], izenáčba -e ž, izenáčítev -tve ž; tudi zenáčiti
 izfrčáti in sfrčáti -ím: ptiči so izfrčáli (namreč iz gnezda), toda: sfrčáli (s strehe)
 izgánjati -am, izgánjanje -a s, izgánjálec -lca [-yc-] m; izgánáti izžénem: ~ koga iz dežele; izžéni -íte! izgánál -ála -o, izgánán -a -o, izgánánc -nca m, izgánánka -e ž, izgánánstvo -a s, izgón -óna m, toda zgnáti ali segnati v čredo

izgíniti

izgíniti -nem, *del.* izgínil -a -o, *príd.* izgínúli -a -o: puške izgínúlih vojakov; izgínítev -tve ž, izgínjati -am, izgínjanje -a s, izgínljiv -íva -o

izgláđiti *in* zgláđiti -im *gl.* gláđiti, izglájenje -a s, izglájenost -i ž, izgladóvati -újem koga, izgladóval -ála -o, izgladóvanje -a s, izgláđolski -a -o [-ls-] *iz glagola izpeljan:* ~i samostalniki; izgláđolen -lna -o [-ln-]: ~i samostalniki

+izglédati -am: +dobro izgledaš = *zdrav si videti, na oči si zdrav, kažeš, da si zdrav; zdiš se zdrav;* +izgleda, da kaže, da...; +kakor izgleda, bo dež = *podobno je, da bo ...; videti je, da ...; kaže, da ...; po vsej priliki bo dež;* +izgléd -éda m: +nima izgleda na kaj = *slabo kaže, nič ne kaže na to, se mu ne obeta*

izglóbatí -am: cesta je izglóbana; izglóbal -ala -o; izglóbíti -ím *gl.* globíti, izglóbil -íla -o, izglóbljen -éna -o

izglódati *in* -áti -glódam *in* -jem, miši so izgloodale luknjo v omario; *toda* zglódati -am: zajec je zglodal korenje, *gl.* glodati

izgnáti *gl.* izgánjati

izgnésti -tem, izgnéti -íte! izgné-tel -gnétna -o, izgnétnen -éna -o: iz gline je gnétel podoba, dokler je ni izgnétel; *toda* zgnésti: ~ vse na kup

izgnojíti -ím se, izgnojíti -íte! izgnojíl -íla -o, izgnojén -éna -o, izgóđiti -ím; ptiči so se izgóđili; *toda* zgodíti se

izgodnjáti -ám: lan se izgodnjá, ptiči so se izgodnjáli; *gl.* godnjáti *pod* godnéti

izgolájsati -am, izgolájsan -a -o: ~o kljuse, *tudi:* zgolájsati -am, izgoljufáti -ám iz (od) koga kaj, izgoljufal -ála -o, izgoljufán -a -o

izgóltati -am [-út-] *s težavo povedati, iz sebe spraviti*

izgóniti -gónim (se), izgóni -íte! izgónil -íla -o, izgónjen -a -o: ~a voda, ~a živina; izgónjenec -nca m, izgónjenka -e ž, izgónjenost -i ž; *toda* zgoníti zgónim *skupaj spraviti*

izgoréti -ím, izgórel -éla -o, izgorína -e ž *produkt zgorévanja*, izgorévati -am, izgorévanje -a s, *gl.* *tudi* zgoréti -ím

izgósti -ódem: godci so izgóđli

izgotóviti -ím, izgotóvi -íte! izgotóvil -íla -o, izgotovljén -éna -o; izgotóvljati -am, izgotóvljanje -a s, izgotóvljavec -vca m; *povsod tudi:* zgo-

izgovóriti -ím, izgovóri -íte! izgovóril -íla -o: izgovóril si je kót, *toda* z očetom sva se zgovóрила, da pojdem v Planico; izgovorjén -éna -o, izgovór -a m, izgovórek -rka m, izgovóřilo -a s, izgovóřnik -a m; izgovorljiv -íva -o, izgovorljivost -i ž; izgovárjati -am (se), izgovárjanje -a s, izgovarjáva -e ž, izgovarjálen -lna -o [-ln-]: ~a tehnika, izgovarjálec -lca [-av-] m (+izgovorja-)

izgozdíti -ím se *gl.* gozdíti, izgózdek -dka m *med.*

izgradíti -ím, izgráđi -íte! izgráđil -íla -o, izgrájen -éna -o, izgráđnja -e ž: ~ nove družbe, *toda* zgradíti hišo *sežidati*

izgrđíti -ím: komu obraz ~, izgrđil -íla -o, izgrđén -éna -o *in* izgrđen -a -o

izgrébšti -éšem, izgrébi -íte! izgrébel -ébla -o, izgrebén -éna -o, izgréb -éba m: ~ mrlíča, izgrébati -am, izgrébanje -a s, *toda* zgrébšti na kúp

izgréd -éda m, izgrédnik -a m

izgrgráti -ám, izgrgráj -ájte! izgrgrál -ála -o, izgrgrán -a -o

izgrísti -zem, izgrízi -te! izgrízen
-a -o: molji so obleko izgrízli,
tudi zgrísti

izgubíti in zgubíti -ím: ~ denar,
službo, izgúbi -íte! izgúbil -íla
-o, izgubljen -éna -o, izgúba -e
ž, izgubljenec -nca m, izgub-
ljénka -e ž, izgúbľjati -am, iz-
gúbľjanje -a s; izgubiti +na
teži, ugledu = težo, ugled iz-
gubiti, izgubľjati; *povsod tudi*
zgub-

izhájati -am, izhájanje -a s; *do-
mače le v pravem pomenu*: časo-
pis izhaja, nesreča izhaja iz
prve zmote; *po nem.*: dobro,
slabo +izhajati s čim *živeti, pre-
biti, pretolči, biti zadovoljen s čim*;
dobro, slabo +izhajati s kom *se*
razumeti, biti zadovoljen; s tem
za silo +izhajam *prebijem, to mi*
zadostuje; z malim +izhajati *biti*
zadovoljen; izhajališče -a s, *toda*:
shájati, se, vzhájati

izhlapéti -ím, izhlápi -íte! izhla-
pél -éla -o, izhlapélost -i ž; iz-
hlapévati -am, izhlapévanje -a s;
izhlapíti -ím, izhlápil -íla -o,
izhlapľjen -éna -o, izhlapítev
-tve ž; izhlapľjiv -íva -o, iz-
hlapľjivost -i ž, izhlapína -e ž,
izhlapék -pka m

izhòd -óda m, izhódek -dka m,
izhodíšče -a s, izhóden -dna -o:
~a točka; *toča* shòd

izhodíti in shodíti -hódim (se) *gl.*
hoditi, izhójen in shójen -a -o:
~a pot, ~ človek

izhomotáti -ám (se), izhomotáj
-ájte! izhomotál -ála -o

izhrkati -am (se)

izhúda in shúda *prisl. na huđ na-
čin, tudi* shúdo: ~ pri njem nič
ne opraviš

izíd -a m *konec, uspeh*: ~ prav-
de, ~ preiskave; ~ knjige

izigráti -ám: ~ asa, pagata,
~ zadnjo karto, ~ koga, iz-

igráj -ájte! izigrál -ála -o, iz-
igrán -a -o, izigrávati -am, iz-
igrávanje -a s

iziménski -a -o: ~i glagoli

izítí izídem, izídi -te! izšél [-šəu]
izšlá -ò in -ó: pravkar izšlá
(*izišla) knjiga

izjalovíti -ím se, izjalóvi -íte se!
izjalóvil -íla -o, izjalovľjen -éna
-o, izjalovítev -tve ž

izjáva -e ž, izjávíti -im, izjávľjen
-a -o; izjávľjati -am, izjávľja-
nje -a s

izjecljáti -ám, izjecljáj -ájte! iz-
jecljál -ála -o: s težavo je iz-
jecljál nekaj besed, izjeclján
-a -o: ~e besede

izjéd -i ž, *nav. mn.* izjédi -i (*tudi*
izjedí -í -ém) *zdrobljeni ostan-
ki*: miši izjedajo slamo, da so
same izjédi (-i); mišje izjédi
(-i); izjéda -e ž *izjedena škrbina*,
zajeda: voda izjeda breg in dela
izjéde; izjédati -am, izjédanje
-a s; izjésti -jém *gl.* jesti, iz-
jéden -a -o: od sršenov izjé-
dena hruška

izjéma -e ž, izjémen -mna -o:
~o stanje, izjémoma, izjém-
nost -i ž, izjéti -jámem, izjémi
-íte! izjél -a -o, izjét -a -o, iz-
jémši

izjókati in -áti -jókam in -čem
(se) *gl.* jokati in razjokati se,
zajokati in zjokati se

izkadíti -ím (se), izkádi -íte! iz-
kádil -íla -o: izkádile so se mu
norčije, *gl.* skadíti

izkápati -am in -pljem: krompir
~, izkápál -a -o, *gl.* izkopáti
izkápáti -am in -pljem: vino je
iz soda izkápalo, sveča se je
izkápala; izkápan -a -o

izkášľjati -am (se), izkášľjanje -a
s, izkášľjeváti -újem, izkášľje-
vánje -a s

izkáz -áza m, izkázén -zna -o,
izkáznica -e ž, izkazílo -a s;
izkázati in izkazáti, izkázem *gl.*

izkazíti

kazati, izkazan -a -o: izkazati se *postaviti se*, izkazati moč, milost; *povsod tudi* skaz-; izkazljiv -iva -o, izkazováti -újem, izkazovál -ála -o, izkazovánje -a s

izkazíti -ím (se), izkází -íte! izkázil -íla -o, izkažèn -èna -o, izkažènost -i ž, izkazítev -tve ž; *povsod tudi* ska-, *gl. tam*

izkídati in skídati -am: ~ gnoj, sneg; skídaj se od tod!

izkíhati -am (se), izkíhniti -nem

izkládati -am, izkládanje -a s, izkladáč -a m, izkladarína -e ž, izkladálec -lca [-lc-] m, *toda* skládati

izklepetáti -ám in -éčem, izklepetáj -ájte! in izklepéči -te! izklepetál -ála -o, izklepetán -a -o

izklesáti -kléšem, izkléši -íte! izkléšal -ála -o, izklesán -a -o; izklesáti kamen, luknjo v živo skalo; *tudi* sklesáti

izklicati -čem, izklic -íca m, izkliceváti -újem, izklicevánje -a s, izkliceválec -lca [-lc-] m, izklicen -cna -o: ~a cena; *toda* sklicati

izkljúčiti -im: ~ iz društva, šole, izkljúči -te! izkljúčil -a -o, izkljúčen -a -o, izkljúčítev -tve ž, izključeváti -újem, izključúj -te! izključevál -ála -o, izključevánje -a s, izključeválen -lna -o [-ln-], izkljúčen -čna -o, izkljúčno *prisl. ekskluzive*, izključljiv -íva -o, izključljívnost -i ž; *toda* skljúčiti

izkljuváti izkljújem, izkljúj -te! izkljuvál -a -o, izkljuván -a -o. oči komu izkljuváti, *enako tudi* skljuváti

izklópati -im, izklópi -te! izklópil -a -o, izklópljen -a -o: izklópati tok; izklóp -ópa m, izklópilo -a s; *toda* sklopiti

izknjížiti -im, izknjíženje -a s, izknjížba -e ž

izkobacáti -ám (se) in skob-, izkobacáj -ájte se! izkobacál -ála -o

izkobáliti -im se: ~ iz postelje

izkólčiti -im se, izkólčen -a -o, izkolčítev -tve ž *med. [povsod: -oy-]*

izkopáti -kópljem, izkóplji -íte! izkópál -ála -o, izkopán -a -o: izkopáti oči, zaklad; izkopáni -na -e ž, izkóp -ópa m, izkopína -e ž, izkópen -pna -o, izkopávati -am, izkopávanje -a s

izkoreníniti -im, izkorenínjen -a -o, izkoreníti -im, izkorenjen -a -o, izkoreninjenec -nca m

izkorénski -a -o: ~i glagoli

izkorístiti -im, izkoríščen -a -o, izkoríščenje -a s, izkorístítev -tve ž, izkorístek -tka m; izkoríščati -am, izkoríščanje -a s, izkoríščeváti -újem, izkoríščevál -ála -o, izkoríščeválec -lca [-áyc-] m, izkoríščeválski -a -o [-áys-], izkoríščevánje -a s

izkotíti -ím (se), izkóti -íte! izkótíl -íla -o, izkotèn -èna -o, izkotítev -tve ž, izkòt -óta m

izkrčati -am, izkrčanje -a s, izkrceváti -újem, izkrcevál -ála -o, izkrcevánje -a s; izkrcávati -am, izkrcevánje -á s, izkrceválen -lna -o [-ln-]: ~e čete

izkrčíti -im: ~ grmovje, ~ si pot, izkrčítev -tve ž; *toda* skrčíti (se)

izkričáti -ím, izkriči -íte! izkričál -ála -o, izkričán -a -o: ~ biti, ~ glas *razkričan*

izkrivíti -ím: ~ resnico, izkríviti -íte! izkrívil -íla -o, izkrívljen -a -o, izkrívítev -tve ž; *toda* skríviti -ím: ~ žico

izkrtáčiti in skrtáčiti -im, izkrtáči -te! izkrtáčíl -a -o, izkrtáčen -a -o

izkrvavéti -ím, izkrvávi -íte! izkrvavél -éla -o, izkrvavítev -tve ž, izkrvavélost -i ž
 izkupíti izkúpim, izkúpi -íte! izkúpil -íla -o, izkúp -úpa m, izkupíček -čka m, izkupnína -e ž
 izkúšiti izkúšim, izkúšen -a -o, izkúšenec -nca m, izkúšenost -i ž, izkúšnja -e ž, izkúšati -am; izkúšanec -nca m, izkúšanje -a s, izkuševálec -lca [-lc-] m; *povsod tudi sku-*
 izkústvo -a s *empírija*, izkústven -a -o [-stvæn-], izkústvenost -i [-stvæn-] ž, izkús -a m, izkúšen -sna -o
 izlácniti -im (se), izlácnjen -a -o. izlácnjenje -a s, izlácnjenost -i ž, izlácnjenec -nca m
 izláhka *in* zláhka *prisl.*
 izlájati -am (se): ali si sedaj vse izlájal?
 izléči izlézem *gl.* leči: ptica mlade izléže, izlézen -a -o, izléga -e ž
 izléčiti -im koga (se) *ozdraviti koga*, izlečítev -tve ž *ozdravitev*
 izlépa *in* zlépa *ali* zlépo *prisl.*: če ne gre zlepo, pa zgrdo; izlepa (zlepa) ni bilo človeka, ki bi mu bil enak
 izléstí -zem *prilesti iz česa, toda* zlesti z drevesa, na drevo
 izlét -éta m, napraviti izlet *iti na izlet*; izléten -tna -o: ~a pisarna, izlétnik -a m, izlétnica -e ž, izlétniški -a -o
 izlététi -ím, izlétí -íte! izlétel -éla -o, izlétati -am, izlétanje -a s, izlétávati -am, izlétávanje -a s
 izlevíti -ím se, izlévi -íte se! izlévil -íla -o, izlevítev -tve ž
 izlíti -jem *zliči kaj iz česa*, izlítje -a s, izlítek -tka m, izlív -a m, izlíven -vna -o, izlívek -vka m, izlívati -am, izlívávanje -a s
 izlizati *in* zlizati -žem (se): med iz skodele (i)zlizati, (i)zlfzek -zka m

izlóčati -am, izlóčanje -a s, izlóčba -e ž, izlóčeváti -újem, izlóčevánje -a s, izlóčeválec -lca [-dyc-] m, izlóčeválen -lna -o [-ln-], izlóčevalnína -e [-ln-] ž
 izlóčiti izlóčim, izlóči -íte! izlóčil -íla -o, izlóčen -a -o, izlóčenje -a s, izlóčítev -tve ž, izlóčítven -a -o [-tvæn-]: ~a resekcijska *med.*, izlóčilén -lna -o [-ln-], izlóčilo -a s, *nav. mn.* izlóčila -íl [-íl], izlóčljív -íva -o, izlóček -čka m = izlóčna -e ž
 izlóziti -ím, izlóži -íte! izlózil -íla -o, izlózén -éna -o, izlózítev -tve ž, izlózén -žna -o: ~o blago; izlózba -e ž, izlózben -a -o [-bæn-]: ~o okno; izlógati -am: ~ sanje, izlágávanje -a s, izlágálec -lca [-dyc-] m, izlágálka -e [-dyc-] ž
 izlúščiti -im: ~ jedro, izlúšči -te! izlúščil -íla -o, izlúščen -a -o, izlúščítev -tve ž
 izlúžiti -ím, izlúžen -a -o, izlúžítev -tve ž, izlúženec -nca m, izlúževálnica -e [-ln-] ž, izlúžnína -e ž
 izmákníti -máknem, izmákní *in* -ní -íte! izmákníl -a -o *in* -níl -íla -o, izmáknjen -a -o; izmákníti stol izpod nog, denar; izmákljív -íva -o, izmákljívost -i ž, izmákljívéc -vca m *tal.*, izmáknítev -tve ž; *povsod tudi* zmak-; [*nepoud. -mak- in -mak-*]
 izmála *in* zmála *prisl.*
 izmalíčiti -ím, izmalíčen -a -o, izmalíčenje -a s
 izmámíti -ím komu kaj *gl.* mamíti, izmámíjen -a -o, izmamítev -tve ž
 izmed *predl. z rod. na vpr. od kod? ali namesto predl. od:* ~ hiš se je slišal jok, ~ ljudi je planil; ~ vseh najboljši *od vseh ali med vsemi ali vseh*; eden (kdo, nekdo) izmed vaščanov *med vaščani, od vaščanov, vaščanov; ne*

izmenčati

pa na vpr. *kje?*, n. pr.: +izmed hiš so dvorišča med hišami

izmenčati -ám, izmenčaj -ájte!
izmenčal -ála -o, izmenčán -a -o [povsod: -mən-]

izmeniti -ím, izmèni -íte!
izménil -íla -o in -énili -e, izmenjen -èna -o in izménjen -a -o; izmèna -e ž, izménoma prisl., izmenítev -tve ž, izméničen -čna -o: ~i tok; izmepljiv -íva -o. izmenljivost -i ž, izmenljivec -vca m, izmenljivka -e ž

izmenjati -am gl. menjati; izmenjavati -am, izmenjavanje -a s, izmenjava -e ž, izmenjaven -vna -o; izmenjevati -ujem, izmenjeval -ála -o, izmenjevanje -a s, izmenjevalec -lca [-ájv-] m, izmenjevalka -e [-ájv-] ž, izmenjevalen -lna -o [-ln-], izmenjevalnica -e [-ln-] ž; povsod tudi zmenj-

izmera -e ž, izmérek -rka m, izméren -rna -o, izméríti -im, izmerítev -tve ž, izmerljiv -íva -o, izmerljivost -i ž

izmetati -èčem, izmèči -íte!
izmétal -ála -o: bolnik je izmétal veliko krvi; izmetán -a -o, izmèt -éta m, izmécék -čka m, izmetávati -am, izmetávanje -a s; *toda* zmetáti: ~ vse seno z voza, ~ vse na kup

izmikati in zmikati (se), izmikanje in zmikanje -a s, gl. tudi izmakniti in zmakniti

izmisлити -im si kaj, izmišljen -a -o, izmislek -a [-ək-] m; *toda* zmisлити se na kaj; izmišljati -am, izmišljanje -a s, izmišljaj -a m, izmišljáva -e ž, izmišljevati -ujem, izmišljevanje -a s, izmišljevalec -lca [-ájv-] m, izmišljevalka -e [-ájv-] ž, izmišljotína -e ž, izmišljíja -e ž, izmišljenina -e ž

izmiti -jem: ~ sod, maroge, rane, izmitje -a s, izmívati -am,

izmíval -a -o in -ála -o, izmívanje -a s

izmlátiti -mlátim gl. mlatiti, izmláčen -a -o: ~o zrnje

izmodríti -ím, izmôdri -íte!
izmôdril -íla -o: to me je izmôdrílo, izmodrítev -tve ž; izmodrováti -újem; povsod tudi zmod-

izmolédovati -édujem; izmoléduj -tel izmolédoval -a -o, izmolédovan -a -o

izmolíti izmólim: mati izmóli sípu zdravo pamet, izmóli -íte!
izmólil -íla -o, tudi zmoliti

izmólsti in zmólsti -ólzem, izmólzi -te!
izmólzel -zla -o: ves denar je izmólzel iz njega, izmólzen -a -o (+žen -a -o): ~a krava; izmólzek -zka m [povsod -moy-]

izmótati -am: v težavah je bil, pa se je le izmótal; *toda* zmótati prejo v klobček; izmotávati -am (se), izmotávanje -a s

izmózgati -am, izmózgan +a -o; izmozgávati -am, izmozgávanje -a s

izmúčiti -im (se) in zmúčiti -im (se), izmúči -te!
izmúčil -a -o, izmúčen -a -o

izmúzniti -nem se, izmúzati -am: dobro se je izmúznil, bil je v hudi zagati

iznad predl. z rod. na vpr. od kod?: kamen je priletel iznad pečine; oče je vzel britev iznad vrat; *napačno na vpr. kje? kod?:* policja je pribita +iznad vrat nad vráti; +iznad pečine so se pasli gamsi nad pečino

iznájti iznájdem gl. najti, iznajdítelj -a m, iznajdíteljica -e ž, iznajdba -e ž, iznajden -a -o, iznajdenost -i ž, iznajdljiv -íva -o, iznajdljivost -i ž; *toda* znajti se: fant se je znašel

iznakázati -ím, iznakázi -íte!
iznakázil -íla -o, iznakažèn -èna

-o; iznakáza -e ž, iznakázen
-zna -o

iznebiti -ím se *gl.* znebiti se
iznemóči iznemórem *obnemóči*,
iznemógel -óglá -o, iznemóg-
lost -i ž

iznenáđiti -im koga, iznenáden
-a -o, iznenádenje -a s, izne-
náda *prisl. nenáđoma*

izněsti -em *gl.* nesti: kar je bilo
v hiši, so vse izněsli; na mno-
žičnem sestanku je +izněsel
vprašanje *sprožil, načel, spravi-
vil v razgovor*; +izněsti pred-
log *predložiti, predlagati, pred-
log staviti*; ljudje so +izněsli
*zagnali, začeli govoriti, si izmi-
slili*; +to izněse toliko *to dá to-
liko*; toda vse je znesel na kup

iznevėriti -im (se), iznevėrjati
-am, iznevėra -e ž, iznevėrje
-a s

iznositi -nósim: ~ pohišstvo iz
hiše; +iznós -ósa *m znesek*,
toda: znositi na kúp

iznóva *in znóva prisl. zopet*

izobára -e ž *črta enakega zračnega
tlaka*

izóbčiti -im, izóbčenje -a s, iz-
občítev -tve ž, izóbčenec -nca
m, izóbčenka -e ž, izobčeváti
-újem, izobčevánje -a s

izobėsiti -im: ~ zastave, izobėšen
-a -o, izobėšati -am, izobėšanje
-a s

izobílje -a s: živeti v izobilju,
izobilnost -i ž, izobilen -lna -o
[*povsod: -il-*]

izoblikováti -újem: ~ človeka
izobráziti -im (+ naobraziti), izo-
brážen -a -o, izobráženec -nca
m, izobráženka -e ž, izobrázba
-e ž, izobráženost -i ž, izobrá-
zen -zna -o, izobrazljiv -íva -o,
izobráženstvo -a s; izobraževá-
len -lna -o [-ln-], izobraževáti
-újem, izobraževánje -a s, izo-
braževátelj -a *m*, izobraževál-

nica -e [-ln-] ž, izobraževálec
-lca [-lc-] *m*, izobraževálka -e
[-lk-] ž

izogeotėrma -e ž *črta enake ze-
meljske toplote*

izogíbatí -am *in* -ljem se: ~
koga (česa), komu (čemu),
+pred kom (čím); izogíbanje
-a s, izogíb -íba *m*: +v izogíb
posledicam = *da se izognemo*
posledicam, izogíben -bna -o;
izogníti -ógnem se *gl.* ogníti se
izoglósa -e ž *črta, ki veže enake*
jezikovne pojave

izohimėna -e ž *črta enake sred-
nje zimske toplíne*

izohípsa -e ž *črta, ki veže točke*
enake nadmórske višine

izohrón -a -o *enakotrajen*

izokrógliti -im, izokroglítev -tve ž
izolírati -am *osáđiti*: Avstrija se
je izolirala; izolácija -e ž *osá-
mitev, oddvojítev*, izolácijski -a
-o: ~i material, izolacionízem
-zma *m*, izolacioníst -a *m*, izo-
lacionístičen -čna -o: ~a poli-
tika; izolátor -ja *m osáđnik*,
samílo, izolátorski -a -o: ~a
veriga; izolíren -rna -o: ~i
trak, izolírnica -e ž *med.*

izomeríja -e ž *kem. snovi različ-
nih fizikalnih in kemičnih svoj-
stev, toda enake empirijske for-
mule*; izomėren -rna -o: ~e
snovi

izometrija -e ž *meritev po enakih*
delih, izométrski -a -o

izomíka -e ž, izomíkati -am,
izomíkan -a -o

izomórfen -fna -o *enakolik*, izo-
mórfnost -i ž, izomorfíja -e ž
enakolikost

izonegáviti -im, izonegáti -am
koga, izonegávljen -a -o

izoráti -órjem *in* -órjem: ~ krom-
pir; izórji -íte! izorál -a -o, izo-
rán -a -o; *toda sem že zorál*
dokontal oranje; njiva je zorá-
na ali razorána

izostáti

*izostáti -nem *ne priti, ne biti*;
 *je izostal *ni prišel, ni ga bilo*.
 *izostánek -nka *m prenehanje, zamuda*; *izostájati -am, *izostájanje -a s
 izostríti *in zostríti -ím: konico ~, gl. ostríti rod oster*
 izotërma -e *ž èrta enake srednje letne toplote*
 izpáčiti -ím *gl. spáčiti*
 izpáhati -am: ~ prah iz česa
 izpahníti -páhнем: ~ kaj iz česa, ~ si roko, noga je izpáhnjena, izpahnítev -tve *ž, izpáh -áha m; izpahováti -újem, izpahová-nje -a s, izpahúje se mi; toda: spahníti -nem strniti, zvezati; [nepoud. povsod -pah- in -páh-]*
 izpáriti -ím, izpárjen -a -o; izparívati -am, izparívanje -a s, izparína -e *ž, izparílnica -e [-ln-] ž, izpárica -e ž; izparévati -am, izparévanje -a s; toda: spáriti v par spraviti*
 izpásti -dem *pasti iz česa*; +izpasti *v pomenu uspeti: igra je lepo +izpadla uspela; izpádati -am: lasje mu izpadajo; izpádanje -a s, izpád -áda m, izpádek -dka m*
 izpeljáti -ám -péljem, izpélji -íte! izpéljal -ála -o, izpélján -a -o, izpeljáneč -nca *m, izpeljánka -e ž, izpeljava -e ž; izpeljaváti -am, izpeljavánje -a s, izpeljeváti -újem, izpeljevánje -a s, izpeljiv -íva -o, izpeljívost -i ž; toda speljáti: komaj je speljal čez klanec, speljáti na led*
 izpénjati -am *vpeto kljuko; izpénjanje -a s*
 izpéti -pnèm *gl. peti, izpét -a -o izpéti -pójem (se) gl. péti, izpét -a -o: ~ glas, ~a pesem*
 izpíhati -am *in -šem: ~ prah iz luknje gl. pihati, izpíhanje -a s; izpíhniti -nem, izpíhnjen -a -o; izpíhováti -újem, izpíhovál -ála -o, izpíhovánje -a s, toda spí-*

hati: veter je spíhal listje na kup
 izpípati -am *in -ljem: zob, las ~ izpísati in -áti -íšem iz česa, izpís -a m, izpísek -ska m, izpísováti -újem, izpísovánje -a s, izpísoválec -lca [-áyc-] m, izpísoválka -e [-áyk-] ž, izpísnína -e ž, toda spísati: ~ nalogo*
 izpíšiti -ím *se: izpíšilo se mi je, izpíš -a m, izpíšek -ška m*
 izpít -a *m skušnja, +položiti izpit napraviti, opraviti izpit, skušnja, +polagati izpit delati, opravljati skušnjo, izpit; izpíten -tna -o*
 izpítati *in spítati -am: purana ~, ~ živino*
 izpít -jem *gl. piti, izpít -a -o: ~ obraz, izpítost -i ž, izpítež -a m, izpítek -tka m; gl. spiti*
 izplácati *in -áti -pláčam: delavce ~, se ne izpláča = se ne spláča, izpláčilo -a s; izpláčeváti -újem, izpláčevánje -a s, izpláčeválec -lca [-áyc-] m, izpláčljiv -íva -o, izpláčljivost -i ž; izpláčilen -lna -o [-ln-]*
 izplákniti *in splákniti -nem: ~ škof, izplakováti -újem, izplakovánje -a s, izplakoválen -lna -o [-ln-], izplakoválnik -a [-ln-] m, gl. tudi splakniti*
 izpláti -póljem *gl. plati, izplán -a -o*
 izplávati -am: na suho je izplával
 izpláviti -ím, izplávi -íte! izplávil -íla -o, izplavljen -èna -o *in -ávljen -a -o: voda je izplavíla kes iz jarka*
 izpljúniti -nem, izpljúnek -nka *m, izpljuváti -pljúvam in -pljú-jem gl. pljuvati*
 izplúti -óvem *gl. pluti: ladja izplóve*
 izpod *predl. z rod. na vpr. od kod?: voda teče ~ skale; riba je šinila ~ skale; ne na vpr. kje?*

kod?: riba je +izpod skale *pod skalo*; +izpod te cene ne dam *pod to ceno* (+izpod to ceno); otrôci +izpod enega leta (+izpod eno leto) *pod eno leto*
izpodbíti -jem komu kaj, izpodbítjati -am, izpodbítjanje -a s, *tudi* spodbítiti, *gl.* bití -jem
izpodbôsti -bôdem *in* spodbôsti (+vzpodbosti) koga k čemu, *gl.* bôsti, izpodbodèn -êna -o. izpodbádati -am, izpodbadljiv -íva -o; *povsod tudi* spod-
izpodbúda *in* spodbúda -e ž, izpodbudítí -ím, izpodbúdi -íte! izpodbúdil -íla -o, izpodbujèn -êna -o, izpodbúden -dna -o; izpodbújati -am, izpodbújanje -a s; *povsod tudi* spod-
izpodítí -ím, izpôdi -íte! izpódil -íla -o, izpojèn -dèn -êna -o: podíl jih je iz híše, dokler jih ni izpódil; izpójati -am: krava se je izpójala; *toda* spoditi *zapođiti*
izpodjédati *in* spodjédati -am, izpodjédanje *in* spodjédanje -a s, izpodjésti *in* spodjésti -jém
izpodkopáti *in* spodkopáti -kóp-ljem, izpodkopávati *in* spodkopávati -am, izpodkopávanje -a s *in* spodkopávanje -a s
izpodléstí -zem koga
izpodletéti *in* spodletéti -ím, izpodlétati -am: noga mi izpodléta, jezik se mu izpodléta; *povsod tudi* spod-
izpodmaknítí -máknem: ~ komu stol; izpodmíkati -am. *tudi* spod-
izpodnêsti *in* spodnêsti -sem, izpodnášati *in* spodnášati -am
izpodrásti *in* spodrásti -stem *gl.* rasti; iz- *in* spodrášcanje -a s, iz- *in* spodrástiek -tka m, iz- *in* spodráščina -e ž
izpodrécati *in* spodrécati -am (se), iz- *in* spodrécán -a -o
izpodredítí -ím, izpodrêdi -íte! izpodrédil -íla -o, izpodrejèn

-êna -o; izpodréja -e ž, izpodrējati -am, izpodrėjanje -a s; *povsod tudi* spodre-
izpodrėpiti *in* spodrėpiti -im koga
izpodrėzati -rėzem, izpodrėzán -a -o; izpodrėzováti -újem, izpodrėzovál -ála -o, izpodrėzovánje -a s; izpodrėzek -zka m = izpodrėzína -e ž, izpodrėzilo -a s; *povsod tudi* spodre-
izpodríniti *in* spodríniti -nem, izpodrivati *in* spodrivati -am, iz- *in* spodrivánje -a s, izpodriváč *in* spodriváč -a m
izpodrńkni *in* spodrńkni -nem: spodrńknilo mi je
izpodrńsniti *in* spodrńsniti -nem, iz- *in* spodrńsljaj -a m
izpodvėzati *gl.* vezati; izpodvėza -e ž, izpodvėznja -e ž; *povsod tudi* spod-
izpodžágati *in* spodžágati -am, iz- *in* spodžágováti -újem, iz- *in* spodžágoválec -lca [-áj-] m
izpolníti *in* *povsod tudi* spol-izpólnim, izpólni -íte! izpólnil -íla -o, izpólnjen -a -o, izpólnítev -tve ž, izpólnjeváti -újem, izpólnjevánje -a s, izpólnjeválec -lca [-áj-] m, izpólnjeválka -e [-áj-] ž [*povsod: -poj-*]
izpopolníti -pólnim, izpopólni -íte! izpopólnil -íla -o, izpopólnjen -a -o, izpopolnítev -tve ž, izpopolnjeváti -újem, izpopolnjevál -ála -o, izpopolnjevánje -a s, izpopolnjeválen -lna -o [-ln-], izpopolnjeválec -lca [-áj-] m, *povsod tudi* spop- [*povsod -o-*]
izposlováti -slújem, izposlúj -te! izposlovál -ála -o, izposlovánje -a s, izposlován -a -o, izposloválen -lna -o [-ln-], izposloválnica -e ž [-ln-]
izposodítí -sódim, izposódi -íte! izposódil -íla -o, izposójen -a -o, izposójenka -e ž, izposójati -am, izposójanje -a s, izposojeváti -újem, izposojevál -ála

izpostáviti

-o, izposojevánje -a s, izposojeválec -lca [-áú-] *m* 1. kdor izposoja, 2. kdor si izposoja; *povsod tudi* spos-

izpostáviti -im, izpostávljen -a -o, izpostávljati -am, izpostávljanje -a s, izpostáva -e ž

izpostítiti -póstim *gl.* postíti, izpóščen -a -o, izpostítev -tve ž; *povsod tudi* spo-

izpótíti -im, izpóti -íte! izpótíl -íla -o: izpótíl je prehlad, *toda* ves se je spótíl, *gl.* spótíti

izpovedováti -újem kaj *izjavljati*, izpovedovál -ála -o, izpovedovánje -a s, izpovedoválec -lca [-áú-] *m*, izpóved -i ž *izjava*, *toda* spovédati, spovedováti koga

izpráskati -am: oči komu ~; izpraskanína -e ž

izprašati -am, izprašal -ála -o, izprašan -a -o, izpraševáti -újem, izpraševál -ála -o, izpraševánje -a s, izpraševálen -lna -o [-ln-]: ~a komisija, izpraševálec -lca [-áú-] *m*, izpraševálka -e [-áú-] ž, izpraševánc -nca *m*, izpraševánka -e ž, izpraševátelj -a *m*, *povsod tudi* spraš-

izprašítiti -im: ~ obleko, čebele se ~é; izpraši -íte! izprašíl -íla -o, izprašen -ěna -o

izpráti -pêrem, izpêri -íte! izprál -a -o, izprán -a -o, izpirati -am, izpiranje -a s, izpirálec -lca [-áú-] *m*, izpirálo -a s, izpirálíšče -a s, izpirálnik -a [-ln-] *m*

izprávdati -am (se)

izprázniiti -im *gl.* prazniti, izpráznjen -a -o, izpráznítev -tve ž; izpráznjeváti -újem, izpráznjevál -ála -o, izpráznjevánje -a s; *povsod tudi* spraz-

izpre-predpona z blizu istim pomenom kakor pre- *gl.* tam: izprebráti -bêrem (si), izprebledíti -im; *po navadi* spre- *gl.* tam

izpréci -žem: konje ~, izprézi -tel! izprégel -gla -o, izpréžen -a -o, izprégati -am, izpréganje -a s; *toda* sprégati glagole

izpred in spred [nasl.] *predl.* z *rod. na vpr. od kod? od kdaj?:* odpeljal je ~ hiše, ~ nosa jo je ukradel, spominjam se besed ~ treh let; *napačno na vpr. kje? kod? kdaj?:* voz je stal +izpred (spred) hiše *pred hišo*, +izpred novega leta me ne bo *pred novim letom*

izpreglédati -am *gl.* gledati; izpregléd -éda *m*, izpregledováti -újem, izpregledovánje -a s; *povsod tudi* spre-

izpregovoríti -im *gl.* govoriti in spregovoriti

izprehód in izprêhod -óda *m*, izprehodíti -ódim se, izprehájati -am se, izprehánje -a s, izprehájalec -lca [-áú-] *m*, izprehájalka -e [-áú-] ž, izprehájališče -a s; *povsod tudi* spre-

izpremeníti -im *gl.* premeníti, izpremenjénje -a s, izprememba -e ž, izpremenítev -tve ž, izpremenljiv -íva -o, izpremenljivost -i ž, izpremenljívec -vca *m*, izpremenljívka -e ž *mat.*; izpreminjati -am, izpreminjanje -a s, izpreminjast -a -o, izpreminjav -a -o, izpreminjavček -čeka *m* neki *metulj*, izpreminjeválen -lna -o [-ln-]: ~i predlog; *povsod tudi* spre-

izpreobrníti -bñnem *gl.* obrniti, izpreobrnjénje -a s, izpreobrnítev -tve ž, izpreobrnjenec -nca *m*, izpreobrácati -am, izpreobrácánje -a s; *povsod tudi* spreob-

izpréti -prém (koga od česa), izprét -prta -o, izprétje -a s

izprevideti in sprevidéti -im

izprevrácati -am, izprevrácánje -a s, *povsod tudi* spre-

izprevréči izprevrížem (se); vreme, bolezen se izprevríže, iz-

prevržen -a -o: ~a teorija, ~ nauk; izprevrženec -nca m, izprevrženka -e ž; *povsod tudi spre-*

izpričati in spričati -am, iz- in spričan -a -o; iz- in spričevati -ujem, iz- in spričeval -ála -o; izpričevalo in spričevalo -a s

izpriditi in spriditi -im, iz- in sprijen in spriden -a -o, izprijenec -nca m, izprijenka -e ž, izprijenost -i ž; *povsod tudi sprizprošiti in sprošiti -prósim, iz- in sprósi -íte! iz- in sprósil -íla -o, izpróšen in spróšen -a -o izprva in sprva prisl.*

izpúh -a m, izpúhniti -nem, izpúhati -am

izpuhtéti -ím, izpuhtèl -éla -o, izpuhtévati -am, izpuhtévanje -a s, izpuhtína -e ž

izpúkniti -nem: ~ zob, las, izpúknjen -a -o, izpúkati -am

izpúltiti -im: ~ las, izpúli -te! izpútil -a -o, izpúljen -a -o

izpúst -a m, izpústen -tna -o, izpústnica -e ž

izpustíti -ím, izpústi -íte! izpústil -íla -o, izpuščèn -éna -o: gozdar je izpústil škorca, *toda* mrlíča so spustíli v jamo; izpúščati -am, izpúščanje -a s; izpúščáj -a m, gl. spustíti

izrabíti -im, izrabíl -a -o in -íla -o, izrabljen -a -o, izrába -e ž, izrabljati -am, izrabljanje -a s

izračúnati -am in zračúnati -am, izračúnávati in zračúnávati -am, izračúnávanje -a s

Izrael -a [iz-] m, Izraélec -lca m, izraélski -a -o [*povsod: -a-el-*]

izrásti -em gl. rasti, izrásčèn -a -o, izráslek -a [-slák-] m, izrástèk -tka m; *toda* zrásti

izravnáti in zravnáti -ám, iz- in zravnáj -ájte! iz- in zravnál -ála -o, iz- in zravnáj -a -o, iz- in zravnávati -am, izravnávánje -a s, izravnáva -e ž

izráz -áza m, izrázen -zna -o, izráznost -i ž, izráziti -im gl. raziti, izrážen -a -o, izrážati -am (+izráževati), izrážanje -a s, izrážít -a -o; izrazoslóven -vna -o, izrazoslóvje -a s, izrázje -a s

izrécen -cna -o in izrécèn -čna -o

izrèči -em, izrèci -íte! izrékel -ékla -o, izrècèn -éna -o, izrèk -éka m, izréka -e ž = izrekovánje -a s, izrekljív -íva -o, izrekljívost -i ž; izrékati -am, izrékanje -a s

izrédèn -dna -o (+ izvanreden), izrédnost -i ž

izrézati -rézem kaj iz česa, izréži -te! izrézal -a -o, izrézan -a -o, izrèz -éza m, izrézek -zka m; izrezováti -ujem, izrezovál -ála -o, izrezovánje -a s; izrezljáti -ám, izrezljáj -ájte! izrezljál -ála -o, izrezlján -a -o; *toda* zrézati

izrígati -am, izrígniti -nem, izrígnjen -a -o

izríniti -nem (se): mehurci so se izrínili, izrínek -nka m, izrívati -am, izrívánje -a s

izrítí izrím, izrítj -te! izrítl -a -o, izrít -a -o: krt je izrítl zemljo

izročíti -ím, izróči -íte! izróčil -íla -o, izročèn -éna -o, izročítev -tve ž, izročítven -a -o [-tván-], izročéne -nca m, izročílo -a s; izročáti -am, izročánje -a s

izrodíti -ím se, izródil -íla -o, izrójen -éna -o, izrojènek -nca m, izrojénka -e ž, izrodítev -tve ž, izród -óda m, izródek -dka m, izródstvo -a s, izródèn -dna -o

izropotáti -ám koga iz razreda, *toda* zropotáti na tla

izruváti -rújem, izrúj -te! izruvál -a -o, izruván -a -o; *tudi:* izrváti, izrvál, izrván [iz-*er-vá-*]

izrúžiti -im fízol, koruzo

izsahnúti -sáhnem gl. sahúti, izsáhèl -hla -o in izsáhèl -hlà -ò; [*nepoud. povsod -sah- in -sah-*]

izsékatí

izsékatí -am, izsékatí podobo iz kamna, izsèk -éka *m*, izsekávati -am, izsekávanje -a *s*, izsekováti -újem, izsekovál -ála -o, izsekovánje -a *s*

izselíti -sélím (se), izselí -íte! izselíl -fla -o, izselíjen -a -o, izselítev -tve *ž*, izselíjenec -nca *m*, izselíjenka -e *ž*, izselíjenski -a -o (+izselíjenski), izselínik -a [-ln-] *m*; izseljeváti -újem (se), izseljevánje -a *s*, izseljeválen -lna -o [-ln-]

izsesáti -ám, izsesáj -ájtel! izsesál -ála -o, izsesán -a -o, izscávati -am, izsesávanje -a *s* [*povsod -səs-*]

izsilíti -im komu kaj, iz koga izsilíti; izsiljeváti -újem, izsiljevánje -a *s*, izsiljeválen -lna -o [-ln-], izsiljeválec -lca [-áú-] *m*, izsiljeválka -e [-áú-] *ž*

izsipáti -am *in* -pljem, izsipánje -a *s*; izsipávati -am, izsipávánje -a *s*

izskočíti izskóčim, izskóčil -fla -o: pero je izskočilo

izsledíti -ím, izslédi -íte! izslédil -fla -o, izsledèn -èna -o; izslédén -dna -o; izslédek -dka *m*, izsledováti -újem, izsledovánje -a *s*, izsledoválec -lca [-áú-] *m*

izsópsti -sópem, izsópel izsópila -o

izsrébati -am *in* -bljem *gl*. srebatí: ves čaj je izsrébal

izsrkati -am, izsrkan -a -o: čebele so izsrkale med

+izstaviti -im *izdati*: +izstaviti potrdilo *izdati potrdilo*

izstópiti -stópim iz društva, izstópí -íte! izstópil -fla -o, izstópópa *m*, izstópek -pka *m*, izstópen -pna -o, izstópáti -am, izstópanje -a *s*

izstrádáti -am koga, izstrádanje -a *s*, izstrádanec -nca *m*, izstrádanka -e *ž*, izstrádanost -i *ž*

izstrelíti -ím: ~ kroglo, izstrelí -íte! izstrelíl -fla -o, izstrelíjen -èna -o, izstrelék -lka [-lk-] *m*, izstrelén -lna -o [-ln-]: ~a rana = izstrelína -e *ž*

izstřgati -am, izstřgaj -te! izstřgal -a -o, izstřgan -a -o, *gl*. střgati izstřčí -žem, izstřzí -tel izstřigel -gla -o, izstřžen -a -o, izstřžek -žka *m*

izstrúgati -am, izstrúžiti -im, izstrúžek -žka *m*

izsušítí -ím, izsuší -íte! izsušíl -fla -o, izsušèn -èna -o, izsušítev -tve *ž*, izsuševáti -újem, izsuševánje -a *s*, izsuševálen -lna -o [-ln-]: ~a dela, izsuševálec -lca [-dl-] *m*

izsúti -spèm *in* -sújem: svoje srce izspè

izšíbati -am, izšíban -a -o

izšólati -am (se), izšólan -a -o

izšřfkati -am: kravi mleko iz seska ~, izšřřkniti -nem

iztakníti -táknem, iztákní -tel *in* -takní -íte! iztákníl -a -o *in* -il -fla -o, iztáknjen -a -o, iztáknítev -tve *ž*; iztakljív -íva -o, iztakljívost -i *ž*, iztáknjenec -nca *m* *iztikljívec*, iztáknjenka -e *ž* *iztikljítoka*; loči iztákne luč *in* stákne luč [*nepoudarjeno -tak- in -tək-*]

iztèči -tèčem *gl*. tečí: voda je iztèkla iz soda, iztèklo oko; iztèkati -am, iztèk -éka *m*, iztèkanje -a *s*; *toda* stèči -em

iztegníti *in* -tégniti -tégnem: ~ roko, iztégni -íte! iztégníl -fla -o, *gl*. tegniti; iztégnjen -a -o; iztégnati -am = iztégnati -am, iztégnanje -a *s*, iztégnanje -a *s*, iztegováti -újem, iztegovánje -a *s*, *povsod tudi* steg-

iztèpsti -tèpem, iztèpi -íte! iztèpél -èpla -o, iztèpèn -èna -o: iztèpsti prah iz obleke, *toda* fantje so se stèpli; iztèpáti -am,

iztépanje -a s, iztepávati -am, iztepávanje -a s, iztepáč -a m; *gl.* stěpsiti -pem
izteptáti -ám zrnje s *teplanjem spravili ven; toda* steptáti tla, *gl.* steptáti [*povsod -těp-*]
iztěrjati -am, iztěrjanje -a s, izterjátev -tve ž, izterjáva -e ž, izterjávati -am, izterjávanje -a s; izterjeváti -újem, izterjevánje -a s, izterjeválec -lca [*-úy-*] m, izterljiv -íva -o, izterljivost -i ž
iztesáti iztěšem, iztěši -íte! iztěsál -ála -o, iztěsán -a -o, nečké je iztěsal, *toda* klop stesati
iztězka in stězka *prisl.*
iztiha in stiha *prisl.*
iztikáti -am in -čem; iztikováti -újem, iztikováł -ála -o, iztikováč -a m, iztikoválec -lca [*-áyc-*] m, iztikováłka -e [*-áyk-*] ž, iztikoválast -a -o: ~ otrók *ki rad iztíka*; iztikljív -íva -o, iztikljívec -vca m, iztikljívka -e ž, iztikljívost -i ž; iztikávt -a m; iztikálo -a s, iztikálen -lna -o [*-ln-*]
iztírati -am koga iz česa, iztíranec -nca m, iztíranka -e ž, *tudi* stírati -am
iztíríti -im se: voz se iztíri; vlak se je iztíril *je skočil s tira* (+vlak je iztiril), iztírjenje -a s, iztírítev -tve ž
iztís iztísa m, iztískati -am: knjigo ~, iztísniti -nem: sok iz limone ~, iztískávati -am, iztískávanje -a s
iztkáti iztkém, iztki -íte! iztkál -ála -o, iztkán -a -o, *gl.* stkati
iztláčiti -im *gl.* tlačiti: s težavo je iztláčil nekaj besed iz sebe; *toda* stláčiti v vrečo
iztočiti -tóčim kaj iz česa, iztóči -íte! iztóčil -íla -o, iztóčen -a -o, iztákati -am, iztók -óka m, iztóčen -čna -o: ~a cev, iztóč-

nica -e ž; +iztóčen *vzhoden*, +iztók *vzhod*, *gl.* stékati
iztovóriti -ím, iztovóri -íte! iztovóril -íla -o, iztovorjén -ěna -o, iztovornína -e ž, iztovárjati -am, iztovárjanje -a s
iztóžiti iztóžim, iztóži -íte! iztóžil -íla -o: dolg je iztóžil; *toda* stožilo se mu je po domu
iztrébiti -im: ~ blato, gozd, iztrébi -íte! iztrébil -íla -o, iztrébljen -a -o, iztrébitev -tve ž; iztrébljati -am, iztrébljanje -a s, iztrébljavati -újem, iztrébljevanje -a s, iztrébiló -a s, iztrébek -bka m, iztrébljeválnik -a [*-ln-*] m
iztréskati se: iztréska se, iztréskalo se je
iztrésti -em kaj iz česa, iztrésati -am, iztrésanje -a s, iztresováti -újem, iztresóvanje -a s
iztrézniti in strézniti -im (se), iztréznjen -a -o, iztréznjenje -a s, iztreznítev -tve ž; *povsod tudi* strez-
iztřgati -am kaj iz česa: palico ~ iz rok; *toda* střgati -am (*raztrgati*) obleko, koréncék
iztrkati -am: pipico ~ ob mizo, iztrkávati -am, iztrkávanje -a s
iztrřžiti in strřžiti -im, iztrřžek -žka m
izučíti -ím, izúči -íte! izúčil -íla -o, izučén -ěna -o, izučévati -újem, izučévánje -a s, izučítev -tve ž
izúdíti -im *med.*, izúdba -e ž *med.*, izúdek -dka m *med.*
izumetníčiti -im, izumetníčen -a -o, izumetníčenost -i ž
izúmiti -im, izúmljen -a -o, izumítelj -a m, izumíteljica -e ž, izumljív -íva -o, izúm -a m, izúmek -mka m
izumréti izumrém *gl.* umreti; izumřli rod; izumírati -am, izumíranje -a s

izúriti

izúriti -im, izúrjen -a -o, izúrjenec -nca *m*, izúrjenka -e *ž*, izúrjenost -i *ž*
 izústiti -im: ne more besede ~, izustilo -a *s izrek, izjava*; izúst -a *m*: na izúst se naučiti
 izvábíti -im koga od doma, komu solze ~, denar ~ komu, izvábíl -íla -o, izvábíjen -a -o, izvábíjati -am, izvábíjanje -a *s* izvájáč -a *m*, izvájálec -lca [-*áj-*] *m*, izvájálka -e [-*áj-*] *ž*, izvájálski -a -o [-*áj-*], izvájálen -lna -o [-*ln-*]
 izvalíti -ím, izválí -íte! izválíl -íla -o, izvaljèn -èna -o, izvaljènc -nca *m*, izváljati -am
 +izvanrèden -dna -o *izrèden*
 izvárek -rka *m žlindra*
 izvečine *prisl. večinoma, povečini*
 izvédeti -vém, izvédel -dela (+izvedla) -o, izvéden -a -o, izvédevši (+izvédši) *ko je izvédel -a -o*; izvédenec -nca *m*, izvédenka -e *ž*, izvédenski -a -o (+izvédeniški -a -o): ~o mnenje, izvédenost -i *ž*; *povsod tudi zv-*
 izvėjati -am: ~ pšenico
 izven [izvan] *predl. z rod. zunaj*: ~ hiše, mesta, ~ nevarnosti, ~ mejá, ~ abonmája, igra ~, danes je ~ (abonmája)
 izvenuráden -dna -o [-*van-*]
 izvések -ska *m*, izvésen -sna -o: ~a deska, izvésiti -im
 +izvésten -tna -o *neki, določen*: ~i ljudje mislijo..., ~i kraji še niso poslali...; +izvéstnost -i *ž gotovost*: z vso ~jo trdi
 izvéstí -védem, izvésti -íte! izvédel -védla -o, izvèl -éla -o, izvedèn -èna -o, izvedénka -e *ž*, izvedljív -íva -o, izvedljívost -i *ž*, izvédba -e *ž, gl. izvájati*
 *izvéstje -a *s poročilo*
 izvézíti -im se: deska se je izvézila, *tudi zvez-*

izvíd -a *m*, izvídnicá -e *ž*, izvídnic -a *m*, izvídniški -a -o
 izvíniti -nem: nogo si izvíniti, noga se mi je izvínila, izvín -a *m*, izvínek -nka *m*
 izvír -a *m*, izvírek -rka *m*, izvírati -am, izvíranje -a *s*, izvíren -rna -o, izvírnik -a *m*, izvírnost -i *ž*
 izvítí -jem komu kaj iz rok, izvívjati -am, izvívjanje -a *s*, izvívjáč -a *m, toda*: zvítí vrv
 izvléči -čem kaj iz česa, izvléci -íte! izvlékel -kla -o, izvléčen -a -o, izvléček -čka *m*; izvláčiti -im; *toda zvléči*
 izvòd -òda *m*, izvòditi -vòdim *gl. voditi*
 izvòhati -am
 izvojskováti -újem, izvojskovál -ála -o, izvojskován -a -o
 izvólíti -vólím, izvólí -íte! izvólíl -íla -o, izvóljen -a -o, izvólítev -tve *ž*, izvóljenec -nca *m*, izvóljenka -e *ž*, izvóljív -íva -o, izvóljívost -i *ž*, izvóljenost -i *ž*; izvólí -te! *prosim*
 izvòr -òra *m* = izvír -a *m*
 izvòšček -ščka *m*
 izvòtlíti -ím, izvòtli -íte! izvòtlíl -íla -o, izvòtljèn -èna -o, izvòtlítev -tve *ž*, izvòtlína -e *ž*
 izvòziti -vòzim *gl. voziti*, izvòžen -a -o; izvòz -òza *m*, izvòzen -zna -o: ~o blago *določeno za izvoz*; izvòzen -zna -o: blago *zda* ni ~o *ga ni mogoče izvoziti*; izvòznik -a *m*, izvòzniški -a -o, izvòznína -e *ž*; izvázati -am, izvázanje -a *s; toda* *zvòziti na kup, zvažati skupaj*
 izvzráčati *in zvráčati* -am, izvzráčanje -a *s*
 izvzréči -vržem, izvzrí -íte! izvzrígel -gla -o: krava je izvzígla, *sad se je izvzígel, izvzíržen -a -o, izvzížek -žka m, izvzírženec -nca m, izvzírženka -e ž*
 izvzréti -vrèm, izvzrèl -éla -o

izvršten -tna -o, izvrstnost -i ž
izvršiti -ím, izvrši -íte! izvršil
 -íla -o, izvršen -ěna -o, izvršitev
 -tve ž, *tudi*: zvršiti, -ím, zvršítev
 -tve ž, *a samo*: izvršba -e ž, izvršen
 -šna -o, izvršnost -i ž, izvršilen
 -lna -o [-ln-]: ~a oblast = izvršna oblast;
 izvršitelj -a m, izvršník -a m, izvršljiv
 -íva -o, izvršljivost -i ž; izvrševáti
 -újem, izvrševánje -a s, izvrševálen
 -lna -o [-ln-]: ~i organ, izvrševálec
 -lca [-áy-] m, izvrševálka -e [-áy-] ž
izvrťati -am, izvrťanje -a s, izvrťanína
 -e ž, izvrťáč -a m, izvrťaki -ov m mn.
izvzěti izvzámem, izvzěmi -íte!
 izvzěmši, izvzěl -a -o, izvzět -a
 -o, izvzětek -tka m, izvzětje
 -a s [povsod: izuz-]
izza predl. z rod. na vpr. od kod?
 od kdaj?: gleda ~ vogla, sonce sveti
 ~ oblaka, ~ tiste noči ni več zdrav;
napačno na vpr. kje? kod? kdaj?
 skrival se je +izza vogla za voglom,
 sonce je bilo +izza oblaka za oblakom,
 +izza mokre pomladi je prišlo suho
 poletje za mokro pomladjo
izzóbčati -am, izzóbčan -a -o
izzvátí izzovem, izzoví -íte! izzvál
 -ála -o, izzván -a -o, izzv -a m;
 izzívati -am, izzívánje -a s, izzíválen
 -lna -o [-ln-], izzí-

válnost -i [-ln-] ž, izziválec -lca
 [-lc-] m = izziváč -a m, izziváški
 -a -o, izzivástvo -a s
izzágati -am, izzágan -a -o, izzáganje
 -a s; izzágováti -újem, izzágovál
 -ála -o, izzágovánje -a s, izzágoválen
 -lna -o [-ln-], izzágoválec -lca
 [-áy-] m
izzáreti -ím, izzári -íte! izzárel
 -éla -o: ~a toplóta; izzáreváti -am,
 izzárevánje -a s
izzáríti -ím, izzári -íte! izzáril
 -íla -o, izzárjen -ěna -o in izzárjen
 -a -o; izzáritev -tve ž, izzárilén
 -lna -o [-ln-], izzárilnost -i [-ln-] ž;
 izzárjati -am, izzárjenost -i ž; izzárjeváti
 -újem, izzárjevál -ála -o, izzárjevánje
 -a s
izzěti -žmèm in -zámem, izzěl -a
 -o, izzět -a -o, izzětost -i ž; izzěmati
 -am, izzěmanje -a s, izzěmálec
 -lca [-áy-] m, izzěmálka -e [-áy-] ž,
 izzěmálen -lna -o [-ln-]: ~a politika
izzgáti -žgèm, izzgi -íte! izzgál
 -a -o, izzgán -a -o, izzgati -am, izzgíjanje
 -a s, izzgálec -lca [-lc-] m, izzgálen
 -lna -o [-ln-]: ~a metoda
izzlébiti -im: steber ~ *kanelirtti*, izzlébljen
 -a -o
izzrěbati -am, izzrěban -a -o
izzrěti -žrèm, izzri -íte! izzřl -řla
 -o, izzřt -a -o, izzřtje -a s
izzvívžati -am, izzvívžan -a -o, izzvívžanje
 -a s

J

j [jə ali jé] m neskl.: mali j, z velikim J [jə ali jé]
já in ja [nasl.] prisl.: 1. dá, 2. *venčar*: saj sem ~ rekel, pa ~ ne; 3. *le, neki*: ja kje pa = *le kje pa?* ja kdaj = *kaj neki?* 4. pa já za gotovo pridí! a já, že vem, á ja, kaj še! no já,

če je tako ...; ja nò, pa nikar (*v ljudski govorici*)
jáblana -e ž, jáblan -i ž, jáblanov
 -a -o, jáblanica -e ž, jáblanovina
 -e ž = jáblovina -e ž
jábolko -a [-oy-] s: Adámovo ~ *v grlu*; jábolček -čka m, jábolčece
 -a [-ěac-] s, jábolčen -čna

jáčiti

-o: ~i môst, jábolčnik -a m, jábolkovec -vca m, jábolčnjak -a m, jábolčnica -e ž, jábolkast -a -o, jábolčica -e ž *med. v sklepih [povsod: -ou-]*

jáčiti -im (+jáčati -am), jáčenje -a s (+jáčanje -a s); jáčati -am *se skušati se v moči*

jád -a m *jeza, strup, žalost*; **jáden** -dna -o *nesrečen, žalosten, jezen*

+ **jadikováti** -újem *ložiti, tarnati, javkati, zdihovati*, + **jadikovánje** -a s *zdihovanje, tožba*

***jáđiti** -im (se), **jaděč** -ěča -c, **jádenje** -a s *jeziti, togotiti, gnevali (se)*

Jádran -ána m, **jadránski** -a -o: ~a letovišča, **Jadránsko morje** = *Adrija*

jádrati -am, **jádranje** -a s, **jadrálec** -lca [-lc-] m, **jadrálka** -e [-lk-] ž, **jadrálski** -a -o [-ls-], **jadrálen** -lna -o [-ln-], **jadrálstvo** -a [-ls-] s, **jadráč** -a m

jádrn -a -o *hiter, nagel*; **jádrno prisl.**: *mrličí jezđjo jádrno; jádrnost -i ž*

jádrna -e ž *izreza pri koritu ali pri jaslih, da more žival z glavo do jedi*

jádro -a s, *mn.* 1. in 4. **jádra**, 2. **jáder**, 3. **jádróm**, 5. *pri jádrih*, 6. **jádrí**; **jádrce** -a s, **jádrn** -a -o, **jadrár** -ja m, **jadrárski** -a -o, **jadrárstvo** -a s, **jadrárnica** -e ž; **jádrovje** -a s; **jádrnik** -a m (*ambor*), **jádrnica** -e ž, **jádrničen** -čna -o, **jadrílo** -a s, **jadrílen** -lna -o [-ln-]; **jádrovína** -e ž, **jádrovínast** -a -o, **jádrovínar** -ja m, **jádrovóden** -dna -o: ~a vrv

jáglíč -a m *bot. trobentica* = *jaglič* -íča m, **jáglec** -gleca [-ac-] m, *gl. tudi jeglič*

jágo -a s 1. *pšeno, kaša*: *laško ~ riž; 2. aebelo zmiewo žito*; **jaglič** -íča m, *nav. mn. jagličí* -ev: *proseni ~ prosena kaša*

jágned -a m *in -i ž*, **jágnedov** -a -o, **jágnedovina** -e ž, **jágnedina** -e ž, **jágnedje** -a s

jágnje -ta s, **jágnjetov** -a -o, **jágnječji** -a -e, **jágnjetina** -e ž = **jágnječevina** -e ž = **jágnječina** -e ž; **jágnjica** -e ž (*s:mica*); **jágnjič** -a m, **jágnjiček** -čka m; **jágnjiti** -im, **jágnjetiti** -im, **jágnjetenje** -a s

jágota -e ž, **jágodov** -a -o: ~ cvet; **jágoden** -dna -o: ~i sok; **jágodast** -a -o, **jágodnat** -a -o, **jágodje** -a s = **jágodovje** -a s; **jágodica** -e ž, **jágodičast** -a -o, **jágodičje** -a s, **jágodičevje** -a s, **jágodovina** -e ž, **jágodovec** -vca m *žganje iz jagod*; **jágoditi** -im; **jágodar** -ja m *in jágodarica* -e ž *kdor nabira jagode*, **jágodarski** -a -o, **jágodáriti** -im, **jágodárjenje** -a s

jágvar -ja m *sool.*, **jágvarski** -a -o

jáhati -am, **jáhanje** -a s, **jaháč** -a m, **jaháčica** -e ž, **jaháški** -a -o, **jahálec** -lca [-lc-] m, **jahálka** -e [-lk-] ž, **jahálski** -a -o [-lsk-], **jahálen** -lna -o [-ln-]: ~e hlače, ~i konj = **jahanec** -nca m; **jahálnica** -e [-ln-] ž, **jahálniški** -a -o [-ln-], **jahalíšče** -a s, **jahalíški** -a -o, **jaháriti** -im, **jahárjenje** -a s

jáhta -e ž *vrsta ladje*

Jáhve **Jáhveja** *in -ta m*, **Jáhvejev** *in Jáhvetov* -a -o; **Jehóva** -a *in -e m*, **Jehóvov** -a -o, **jéhovec** -vca m, **jéhovka** -e ž, **jéhovski** -a -o

jájce -a s, *mn.* **jájca** **jáje** **jájcem**; **jájčen** -čna -o: ~a omaka; **jájčast** -a -o: ~a oblika; **jájčnat** -a -o: ~a juha; **jájčece** -a [-čac-] s, **jájček** -čka m, *v mn. tudi* **jájčka** **jájčk** s, **jájčkast** -a -o; **jájčar** -ja m, **jájčarica** -e ž, **jájčarski** -a -o, **jájčáriti** -im, **jájčárjenje** -a s; **jájčnik** -a m = **jájčnják** -a m, **jájčniški** -a

-o, jajcevòd -óda m; jájčevce
-vca m bot.

ják -a -o, *prim.* jáčji -a -e; *prisl.*
jáko, jáče; jákost -i ž, jákosten
-tna -o

Jákac Jáka -u m os. i., Jáččev
-a -o: ~i portreti

Jákob -a m os. i.; Jákovov -a -o,
Jáka -a -u m, Jákov -a -o, Já-
kec -kca m, Jáččev -a -o, jákec
-kca m *igrača*; Jakóbina -e ž
os. i., Jakóbínin -a -o; jákobka
-e ž *vrsta hrušk*, jákobček -čka
m *vrsta jabolk* = jákobščak -a
m; o sv. Jákobu (25. julija), pri
Sv. Jákobu (*kraj*); jakóbíneec
-nca m *pripadnik smert v franc.*
revoluciji, jakóbínski -a -o, ja-
kobínizem -zma m, jakóbín-
stvo -a s

jálen -lna -o [-ln-] *zaviden, var-*
ljiv: ~ biti komu, vse je ~o;
jálnik -a m *zavistnež, varljivec*;
jálnost -i ž [*povsod*: -ln-], jáliti
-im *hliniti*

jálov -a -o *nerodoviten, prazen*;
jállovost -i ž, jálovce -vca m,
jállovka -e ž, jálovica -e ž, já-
lovina -e ž = jálovje -a s; jalov-
víti -ím, jalóvi -ítel *jalovč*
-éča -e, jalovíl -a -o, jalov-
ljénje -a s

jám -a m bot. *brest*, jámov -a -o,
jámovec -vca m, jámovčev -a -o

jáma -e ž, jámski -a -o, jámast
-a -o, jámnat -a -o, jámnik -a m,
jámnica -e ž, jámar -ja m, já-
marica -e ž, jámarski -a -o,
jámariti -im *loviti po jamah*,
jámarjenje -a s; jámica -e ž,
jámič -a m, jámičica -e ž, já-
mičast -a -o; jámičati -am *de-*
lati jamice za krompir, fižol, ze-
lje ipd., jámičanje -a s; jámlič
-a m, jámliček -čka m, jámli-
ca -e ž, jámina -e ž; jámščarica
-e ž = jámščica -e ž *rudarska*
svetilka za v jamo; jamomérec

-rca m, jamomérski -a -o, jamo-
mérstvo -a s

Jamájka -e ž *otok v Velikih Anti-*
ljah, jamájski -a -o, Jamájčan
-a m, Jamájčanka -e ž

jámb -a m *vrsta stopice* (U—):
peterostopni ~; jámbski -a -o:
~i verz, ritem

jámbor -a m *in jámbora* -e ž *ja-*
drnik, jámborski -a -o, jám-
borovje -a s; *gl. tudi járbol*

jámčiti -im *porokovati*, jámčenje
-a s *poroštv*, jámstvo -a s, jám-
čevina -e ž = jámščina -e ž

Jánež -a m os. i., Jánezov -a -o,
Jánezek -zka m os. i., Jáne -ta
m, Jánce -ta m; St. Jánž -a m
kr. i., šentjánževce -vca m (*vi-*
no), šentjánški -a -o, Šentján-
ževce -ega s 27. dec.

jánež -a m, jánežev -a -o: ~o
olje, jáneževce -vca m *žganje iz*
jáneža

jáničar -ja m, jáničarski -a -o,
jáničarstvo -a s, janičáriti -im,
janičárjenje -a s

jánjec -njca m, jánjčev -a -o,
jánjček -čka m, jánjka -e ž,
jánjčji -a -e, jánjčevina -e ž,
jánjčevinast -a -o; jánjčar -ja
m, jánjčarica -e ž, jánjčarski -a
-o, jánjčarstvo -a s, jánje -ta s,
jánjetina -e ž

jánka -e ž *žensko krilo*

Jánko -ka m os. i. (+ Jánkota),
Jánkov -a -o (+ Jánkotov)

jántar -ja m, jántarjev -a -o,
jántarski -a -o, jántarjast -a -o

jánuar -ja m *prosinec*, jánuarski
-a -o

Jánus -a m *rimsko božanstvo*, Já-
nusov -a -o: ~ dvojni obraz

janzenízem -zma m *verski nazor*,
imenovan po nizozemskem škofu
Jánsenu (*lat.* Iansénius); janze-
nist -a m, janzenístičen -čna -o

Japónc -nca m, Japónka -e ž,
japónski -a -o, Japónsko -ega

jár

s; na ~em, Japónska -e ž: v ~i; japónščina -e ž

jár -a -o: ~o žito, ~a kokoš;

járec -rca *m*, **járček** -čka *m*,
járčka -e ž, **járčica** -e ž, **járica** -e ž, **jarè** -éta *s*; **járčji** -a -e, **járčkov** -a -o; **járčiti** -im (se), **járčenje** -a *s*; **jaríti** -ím (se); **jarina** -e ž, **jarovina** -e ž

jár -a -o *kud*, **jezen**: ~a kača; **jaríti** -ím *poditi*, **jeziti**; **jarost** -i ž, **jarín** -a *m* *vrtnec*

járbol [-ol] -a *m* in **járbola** -e ž, *gl. tudi jámbor*

járek -rka *m*, **járkast** -a -o, **jarokvít** -a -o, **jarkovitost** -i ž

járem -rma *m*, **jármov** -a -o: ~a kamba; **jármovec** -vca *m* *vol za járem*, **jármovka** -e ž = **jármnica** -e ž *trta, vitra pri jármu*; **jármnik** -a *m* *iglica na jármu*; **jarnič** -iča *m*; **jármiti** -im, **jármljenje** -a *s*; **jármenik** -a *m* *del žage*: **lega** *hlodov* v ~u na žagi

jása -e ž *poseka*, **goličava** v *gozdu*, **jásast** -a -o: ~ *gozd*

jásen -sna -o, **jasnéjši** -a -e, *prisl.* **jasno**, **jasnéje**: **biti** si na ~em *s* čim, **priti** si na ~o *s* čim; **jasnina** -e ž, **jasnost** -i ž, **jasnôta** -e ž, **jasnilo** -a *s*; **jasnogláv** -áva -o, **jasnoök** -ôka -o, **jasnovíden** -dna -o, **jasnovídnost** -i ž, **jasnovídec** -dca *m*

jasíka -e ž *bot.* = *jesika* -e ž

jáskati -am, **jáskanje** -a *s*

jásli **jásli** -im -i -ih -imi ž *mn.* (+*jásla* *s*, +*z jásli*); **jáselski** -a -o [-səls-]: ~i *obročki*; **jáslice** -ic ž *mn.* **jásliški** -a -o: ~i *pastirci*

jasmín -a *m* *bot.*, **jasmínov** -a -o: ~ *grm*; **jasmínovec** -vca *m*

jasníti -ím (se), **jasní** -íte! **jasníl** (*pojásnil*) -a -o, **jasnjênje** -a *s*, **jasnítev** -tve ž

jáspis -a *m* *min.*, **jáspisov** -a -o

jástreb -a *m* *zool.*, **jástrebov** -a -o, **jástrebji** -a -e, **jástrebast** -a -o, **jástrebar** -ja *m*

jáščerica -e ž *gáščerica*

jášek -ška *m* *teh.*, **jáškoven** -vna -o, **jáškast** -a -o

ját -a *m* *starocerkvenoslov. glas*, **játov** -a -o: ~ *znak*

játa -e ž, **játoma** *prisl.* = v *jatah*

Jáva -e ž *kr. i. otoka*, **javánski** -a -o, **Javánc** -nca *m*, **Javánka** -e ž

jáven -vna -o *očiten*, *prim.* **bolj** ~; *prisl.* **javno očitno**; **javnost** -i ž *občinstvo*, *očitnost*; **ljudstvo**; **javnopráven** -vna -o

jáviti -im (se) *sporočiti*, *naznaniti*, *oglasiti* (se); **jávljen** -a -o, **javitev** -tve ž, **jávljati** -am (se) *sporočati*, *naznanjati*, *oglašati* (se), **jávljanje** -a *s*; **javitelj** -a *m*, **javiteljica** -e ž, **javiteljski** -a -o, **jávljavec** -vca *m*, **jávljávka** -e ž, **jávljávski** -a -o

jávkati -am, **jávkanje** -a *s*, **jávk** -a *m*, **jávkiniti** -nem

jávor -a *m*, **jávorov** -a -o: ~a *šiba*, *miza*; **jávorovina** -e ž = **jávorina** -e ž (*les*), **jávorje** -a *s* = **jávorovje** -a *s* (*gozd*)

jáz *mêne* — *me*, *měni* — *mi*, *mêne* — *me*, *pri mēni*, *z menój in z máno*; *dv.* **mídva** *mídve* (*médve*), **náju**, **náma**, **náju**, *pri náma* (*nájú*), *z náma*; *mn.* **mí mé**, **nàs**, **nám**, **nàs**, *pri nàs*, *z námi*; **čezme**, **médme**, **náme**, **nádme**, **óbme**, **póme**, **pódme**, **prédme**, **skózme**, **váme**, **záme**; *kot sam.* *m* **lastni jáz**, **lastnega jáza**, **jázu**, **jáza**, *v jázu*, *z jázom*

jázbec -beca [-bəc-] *m*, **jázbečevka** -e ž, **jázbečev** -a -o, **jázbečji** -a -e, **jázbečast** -a -o, **jázbečevina** -e ž; **jázbina** -e ž, **jázbinast** -a -o; **jázbečar** -ja *m* *vrsta psov*, **jázbečarski** -a -o (*povsod*: -bač-)

Jázon -a m os. i. *mit.*, Jázonov -a -o

jazz -a [*džéz -a*] m *glas.*

jécati -am, jécanje -a s, jécav -a -o, jécavost -i ž, jécavec -vca m, jécavka -e ž, jécavski -a -o

jecljáti -ám, jecljáj -ájtel jecljáje, jecljajóč -óča -e, jecljál -ála -o, jecljánje -a s, jecljáv -áva -o, jecljavec -vca m, jecljávka -e ž, jecljávski -a -o

jéca -e ž, ječár -ja m, ječaríca -e ž, ječárski, -a -o, jécati -am koga, jécanje -a s, jécíti -im, jécenje -a s

ječáti -ím, jéci -íte! ječèč -éča -e, ječé, ječál -ála -o, ječánje -a s; ječáv -a -o, ječavec -vca m, ječavka -e ž, ječavski -a -o, ječavt -a m = ječálo -a s *zaničlj.*

ječmen -éna m, ječménov -a -o: ~a kaša = ječménček -čka m (*ječprenj*); ječménovec -vca m = ječmenják -a m *ječménov kruh*; ječménka -e ž *ječmenček in vrsta hrušk*; ječménovica -e ž = ječménovka -e ž *slama*, ječménišče -a s, ječménast -a -o

jéd -í ž, jedílo -a s = jélo -a s; jedáča -e ž, jédén -dna -o: ~a žlica, jédec -dca m, jedún -a m, jédež -a m, jedúh -a m *zaničlj.*; jédka -e ž; jedílen -lna -o [*ln-*]: ~o olje; jedílnica -e [*ln-*] ž, jedljív -íva -o; jédecen -čna -o [*dáč-*], jédecnost -i [*dáč-*] ž; jedálo -a s: žlica ima rep in jedalo

jédek -dka -o, jédkost -i ž, jédkati -am, jédkanje -a s, jédkar -ja m, jédkarica -e ž, jédkarski -a -o, jédkarstvo -a s, (u)jedkovína -e ž *radiranka*

jédro -a s, mn. jédra jéder [*dár*]; jéder -dra -o, jédrn -a -o, jédren -a -o, jédrnát -áta -o; jédrast -a -o; jédrnátost -i ž, jédrenost -i ž, jédrnost -i ž, jédrina -e ž; jédrece -a s, jédrc-

čen -čna -o, jédrcast -a -o, jédrcát -a -o, jédrcéje -a s, jedrovína -e ž, jedrovít -a -o, jedrovítost -i ž

Jédrt -i ž os. i., Jédrtin -a -o, Jé-rica -e ž os. i., Jéričin -a -o, Jéra -e ž os. i., Jérin -a -o; mila jéra -e -e

jeep -a [*džíp -a*] m *ameriški policijski avtomobil*

Jéfte -ja m os. i. *judovskega glavarja*, Jéftejev -a -o: ~a prisega

jegèlc -à [*jəgəlc -à*] m *gl.* jaglec -a

jeglič -íča [*jəgljč*] m *gl.* jaglič -a

jegúlja -e ž, jegúlji -a -e, jegúljust -a -o, jegúljica -e ž,

jegúljiti -im, jegúljenje -a s

jèj medm. zašudenja, tožbe = jèh, jèjhata, jèhata

jèk jéka m, jéka -e ž *odmev*, jék-niti -nem, jékati -am

jékavščina -e ž, jékavski -a -o, jékavec -vca m, jékavka -e ž

jèklo -a s, jèklov -a -o, jèklén -a -o, jèklast -a -o, jèklénost -i ž, jèklénast -a -o, jèklenína -e ž = jèklína -e ž = jèklo-

vína -e ž; jèklenka -e ž *sulica*;

jèklenec -nca m *siderit*, jèklenčev -a -o; jèkleníti -ím, jèklíti -ím, jèkljénje -a s; jèklenéti -ím, jèklenénje -a s; jèklár -ja m, jèklárski -a -o, jèklárna -e ž = jèklárnica -e ž = jèkleni-

ca -e ž, jèklárníski -a -o, jèklárstvo -a s, jèkloréz -a m, jèklorézec -zca m, jèklorézen -zna -o

jél [*jél*] -í ž, jéla -e ž, jélka -e [*lk-* in *uk-*] ž, jélič -íča m,

jélov in jélov -a -o, jélovec -vca m, jélovina -e ž, jélovje -a s,

jélkov -a -o [*lk-* in *uk-*]; Jé-lóvica -e ž *kr. i. visoke planote*

jêlen -éna m, jêlénov -a -o, jêlénji -a -e, jêlénast -a -o, jêlénec -nca m, jêlénček -čka m, jêlenína -e ž (*meso*), jêlenovina

jèli

-e ž (koža), jelénjak -a m (odpadki), jelenják -a m (prostor)

jèli jèlita, jèlite *vpraš. prisl.:* 1. ali: jèli veš? 2. kajneda, ne res: jèli da ni prav? (brez vejice); jèlite da je res? jèlita da sta lačna? 3. kadar je samostojna vprašalnica, jo ločimo z vejico: ti si bil, jèli? grdo je, jèlite, če nam to očitajo; *gl. ludi li*

jélka -e [-lk- in -uk-] ž *gl. jel*

jélša -e ž, jélšev -a -o, jélševéc -vca m, jélševje -a s, jélšje -a s, jélševina -e ž, jélšica -e ž, jélševica -e ž, jélšnica -e ž, jélševka -e ž [*povsod: jéuš-*]; Smarje pri Jélšah [-lš-]

jemáti jèmljem, jèmlji -íte! jemljóč -a -e, jemál -a -o, jemánje -a s, jemálec -lca [-uc-] m, jemálka -e [-uk-] ž

jénjati -am *nehati*, jenjeváti -újem, jenjevál -ála -o, jenjevánje -a s, jenjávati -am, jenjávánje -a s

Jénko -a m *os. i.* (+Jenkota), Jénkov -a -o (+Jenkotov)

jèr -a m *starocerkenoslov. glas*, jèrov -a -o: ~ znak

jérbas -a m, jérbašček -čka m

jeréb -a m, jerébov -a -o, jerébji -a -e; jerebica -e ž, jerebšči -a -e; jerebičar -ja m, jerebičarski -a -o, jerebičarica -e ž *pišalka*, jerebičast -a -o, jerébar -ja m *lovec*, jerébarski -a -o

jerebika -e ž *bol.*, jerebíkov -a -o, jerebíkovec -vca m, jerebíkovina -e ž, jerebíčje -a s = jerebíčevje -a s

Jeremíja -a in -e m *os. i.*, Jeremíjev -a -o, jeremiáda -e ž *ložba, žalovanje*

jerí -íja m *starocerkenoslov. glas*, jeríjev -a -o: ~ znak

Jériha -e ž in Jériho -a m *kr. i. palestinskega mesta*, jerihónski -a -o: roža ~a

jèrmen -éna m, jerménji -a -e, jerménski -a -o, jerménast -a -o, jerméneć -nca m, jerménček -čka m, jerménje -a s, jerménar -ja m, jerménarica -e ž, jerménarski -a -o, jerménarstvo -a s, jerménaríti -im, jerménarjenje -a s, jermenarija -e ž

Jèrnej Jernéja m *os. i.*, Jernéjev -a -o; Jernéjec -jca m, Jernéjčev -a -o, Jernéjček -čka m, Jernéjčkov -a -o, Nėjček -čka m, Nėjčkov -a -o, Nėjče -ta m, Nėjčetov -a -o; Nėjčevo -ega s (24. avg.), šentjernéjska noč; Jernác -a m, Jernácev -a -o; jernéjščica -e ž *vrsta hrušk*; Jernéja -e ž, Jernéjka -e ž, Nėjka -e ž

+**jérob** -a m *varuh*, +jérobov -a -o *varuhov*, +jérobški -a -o *varuški*: ~o gospodarstvo; +jérobstvo -a s *varušto*

+**jéruš** -a m *ponarejeno žganje*, +jérušev -a -o

Jerúzalem -a m *kr. i.*, jeruzalémški -a -o, Jeruzalémec -mca m, Jeruzalémka -e ž; jeruzalémčan -a m in jeruzalémec -mca m *vino iz jeruzalémskih goríc nad Ormožem*: piti ~a

jésen jeséna m, jesénov -a -o, jesénovec -vca m, jesénovina -e ž, jesénovje -a s = jesénje -a s, jesénček -čka m

jesén -i ž, na jésen, jesénski -a -o, jeséneć -nca m = jesénček -čka m = jesénščak -a m *jesenski mladič*; jeséni *prisl.* = v jeséni

jeséter -tra m *vrsta rib*, jesétrov -a -o, jesetrovína -e ž, jesétrast -a -o, jesétrn -a -o

jésih -a m *kis*, jésihov -a -o *kisov*, jésihast -a -o *kisast*, jésihar -ja m, jésiharica -e ž, jésiharski -a -o, jesihárna -e ž *kisarna*

jesíka -e *ž* *bol.*, jesíkov -a -o, jesíkovina -e *ž*

jěsti *jém jěš jé* (*nav. z ostrivcem*), *jéva jěsta in jevà jěstà, jémo jěste jéjo in jemò jěstè jedò; jěj jějte! jedòč -a -e, jedé, jédel -dla -o in jèl jéla -o; imaš kaj jěsti jědi* (+za jěsti); *nesi mu jěsti (jědi) na stavbišče; pojdi jěsti!*

jestvína -e *ž*, jestvínski -a -o
jěšč -a -e *kdor rad jé, jěščen -ščna -o, jěščost -i ž, jěščnost -i ž; jěšča -e ž hrana, krma*

ješprenj -a *in jěšprenj -énja m jětmenček, jětmenka*

jěti *jámem začeti, jámi -íte! jél -a -o*

jětíka -e *ž, jětíčen -čna -o, jětíčnost -i ž, jětíčnik -a m, jětíčnica -e ž*

jetník -a *m, jetníkov -a -o, jetníca -e ž, jetníčín -a -o, jetníški -a -o, jetníšnica -e ž, jetníšničen -čna -o, jetníštvo -a s, jetníčar -ja m, jetníčarski -a -o*

jětra *jéter, jětrom, jětra, v jětrih, z jětri s mn., jětrn -a -o, jětrca jětrc -em s mn., jětrnica -e ž, jětrnik -a m bol., jětrast -a -o, jětrnat -a -o, jětrnat -a -o*

jětrva -e *ž, jětrvica -e ž žene braťov se med seboj imenujejo jětrve*

jěz -a *in jezú m, mn. jezóvi -óv; jězov -a -o, jěžnína -e ž = jezovína -e ž; jezítí -ím, jězi -íte! jezèč -éča -e, jezíl -a -o, jezěnje -a in jezěnje -a s, jěža -e ž*

jěza -e *ž, jězen -zna -o, jěžnost -i ž, jězav -a -o, jězavec -vca m, jězavka -e ž; jěžica -e ž; jěžati -am (se), jěžanje -a s; jezítí -ím (se), jězi -íte! in jězi -te! jezèč -éča -e, jezljív -íva -o, jezljívost -i ž, jeznorít -íta -o, jeznorítost -i ž, jeznorítnež -a m*

jězdítí -ím, jezďèč -éča -e, jězdenje -a *s, jěža -e ž; jězdec -a [-dəc-] m, jězdečev -a -o [-dəc-], jězden -dna -o: ~i konj; jezdljív -íva -o, jezďár -ja m, jezďaríca -e ž, jezďárski -a -o, jezďárna -e ž, jezďárnica -e ž, jezďarína -e ž, jezďarítí -ím, jezďarjenje -a s*

jězero -a *s, jězeren -rna -o = jězerski -a -o in jezěrski -a -o, jězerce -a s, jězerec in jezérec -rca m (prebivalec), jezěrka -e ž neka ríba, jezěrnica -e ž, jězernat -a -o, jězerast -a -o, jězerišče -a s*

jězik -íka *m, jezíčen -čna -o: ~i koren, ~a površina, ~ člověk, otrok, ~i doktor; jezíčnost -i ž, jezíčnež -a m, jezíčnica -e ž, jezíčnik -a m vrsta glasov (l, r), glas. vrsta píščali; jezíček -čka m, jezíčekov -a -o: ~a lega ali lega jezíčka; jezíčkóven -vna -o: ~i zakoni, razvoj; jezíčniški -a -o: ~i razred glagolov*

jezikátí -ám, jezikàj -ájte! jezikàl -ála -o, jezikánje -a *s; jezikàv -áva -o, jezikávost -i ž, jezikávce -vca m, jezikávka -e ž, jezikák -a m, jezikovátí -újem, jezikovánje -a s*

jeziko- *v sestavi: jezikoslóvje -a s, jezikoslóven -vna -o, jezikoslóvec -vca m, jezikoslóvka -e ž, jezikoslóvski -a -o; jeziko- tvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž, ~tvórec -rca m; jezikoznáneč -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s*

jezljátí -ám, jezljàj -ájte! jezljàl -ála -o, jezljánje -a *s, jezljàv -áva -o, jezljávec -vca m, jezljávka -e ž, jezljávost -i ž*

jezuít -a *m, mn. jezúítí in jezúítje, jezúítski -a -o, jezúítov- ski -a -o, jezúítizem -zma m, jezúítstvo -a s, jezúítovstvo -a s*

Jézus

Jézus -a m os. i., Jézusov -a -o, Jézušček -ščka m = Jézušček -ščka m (ljudsko)
 jéž prisl. = jezdé: prišli so jéž in péš
 jéž -a m, jéžev -a -o, jéžek -žka m, jéžast -a -o, jéževina -e ž; jéževac -vca m, jéževka -e ž neka riba, jéžarica -e ž neka riba
 jéža -e ž 1. jahanje gl. jezdit, jéžen -žna -o: ~i konj, ~a pot; 2. brežina, breg gl. jez
 ježica -e ž bodica in bodičasta lupina; ježičje -a s, ježičiti -im se, ježičar -ja m bot., ježičarica -e ž bot. in zool.
 ježiti -ím (se), ježi -íte! ježenje -a s
 jód -a m kem. prvina, jódov -a -o: ~a tinktura, jódovec -vca m, jodíd -a m, jodostrumít -a m zdravilo
 jógurt -a m vrsta kislega mleka, jógurtov -a -o
 jój medm.: o jój, jójmene, jójmine, jójmenesta, jójminasta
 jók -a m, jókáv -áva -o, jókávost -i ž, jókavec -vca m, jókavka -e ž, jókavski -a -o, jókljív -íva -o, jókljívec -vca m, jókljívka -e ž, jókast -a -o
 jókati in jókátí jókam in jóčem (se) nad kom (čim), po kom (čem), za kom (čim); jókaj -ájte! jóči -te! jókal -ála -o, jókánje -a s; jókcati -am otr.
 jónc -nca m pripadnik starega grš. rodu, jónski -a -o: ~o narječje, ~i steber
 jópa -e ž ženska obleka, jópica -e ž, jópič -a m
 jóra -e ž velika, nerodna ženska; jórež -a m velik, neroden možak; jórast -a -o neroden
 jóta -e ž vrsta jedi
 jóta m neskl. ime grške črke: mali ~, tudi za jota ne prav nič ne, piše se z jota, jota sub-

scriptum; jotiranje -a s, jotácija -e ž slovn. mehčanje
 jovíálen -lna -o [-ln-] vesel, dobrovoljen; jovíálnost -i [-ln-] ž
 jóža -a in -e m os. i., jóžev -a -o; jóžef -a m, jóžefov -a -o; jósip -a m, jósipov -a -o; jóžek -žka m, jóžkov -a -o; jóžko -a m (+Jožkota), jóžkov -a -o (+Jožkotov); jóže -ta m, jóžetov -a -o; jóžica -e ž, jóžičin -a -o; jóžéfa -e ž, jóžéfin -a -o, jóžefína -e ž, jóžefínin -a -o, Fína -e ž, Fínin -a -o; jósipína -e ž, jósipínin -a -o; jóžef II, jóžefíneč -nca m, jóžefínizem -zma m, jóžefínstvo -a s, jóžefínski -a -o
 jubiléj -a m, jubiléjen -jna -o, jubilánt -a m, jubilántka -e ž, jubilántski -a -o
 júd Júda m, júdinja -e ž po narodnosti; júd júda m, júdinja -e ž po značaju; júdovski -a -o, júdovstvo -a s, júdovščina -e ž; júd júda m vrsta igre s kartami: igrati júda, gl. tudi mávšelj; júdati -am zmerjati; Judéja -e ž kr. i., judéjski -a -o
 júda -a in -e m os. i., Júdov -a -o, Júdež -a m, Júdežev -a -o: ~ denar, poljub
 júg júga m 1. stran neba: na jug, z juga; 2. veter: v jugu je vlag, iz juga prši; júžen -žna -o: ~i tečaj, ~e dežele, ~i veter, sneg; júgov -a -o, júgoven -vna -o, júgovina -e ž = júgalica -e ž ódjúga, júgovo vréme
 júgo- v sestavi: jugovzhòd -óda m, ~vzhòden -dna -o, ~vzhòdnik -a m; jugozahòden -dna -o, jugozahòd -óda m, ~zahòdnik -a m; Jugoslávija -e ž, Jugoslóvan -a m, Jugoslóvanka -e ž, jugoslóvánski -a -o, jugoslóvánstvo -a s
 júha -e ž, júhin -a -o: ~ dodatek, ~a konsérva; júšen -šna -o

juhé, juhěj, júhu, júhuhu *medm. veselja, dobre volje*

júhta -e *ž vrsta usnja*, júhten -tna -o, júhtovina -e *ž*

júlij -a *m mali srpan*; júlijski -a -o: ~a vročina, ~o delo

Júlij -a *m os. i.*, Júlijev -a -o;

Júlijan -a *m*, Júlijanov -a -o;

Júle -ta *m*, Júletov -a -o; Júlc

ček -čka [-lč-] *m*, Júlcikov -a -o

[-lč-]; Júlija -e *ž*, Júlijin -a -o,

Julijána -e *ž*, Julijánin -a -o;

Júla -e *ž*, Júlin -a -o, Júlka -e

[-lk-] *ž*, Júlkin -a -o [-lk-]; Júlij

Cézar, Júlija Cézarja; Júlijske

Alpe, Júlijskih Alp; julijánski

-a -o: ~i koledar

junák -a *m*, junákov -a -o, juná-

kinja -e *ž*, junákinjin -a -o,

junáški -a -o; junáček -čka *m*,

junáčiti -im, junáčenje -a *s*,

junakováti -újem, junakovánje

-a *s*, junášтво -a *s*

junec -nca *m*, júnčev -a -o, jún-

ček -čka *m*, júnčkov -a -o;

junčevína -e *ž*; junica -e *ž*, ju-

níči -a -e, junička -e *ž*

júnij -a *m rožnik*, júnijski -a -o;

Júnij Brút, Júnija Brúta *m*

os. rimsko i.

junior -ja *m*, *kratica jun. = mlaj-*

šči, naraščajnik; júniorski -a -o;

~e tekme

júnker -ja *m plemič, častniški na-*

raščajnik, oblastnež, nadutež; pru-

ski ~ji; júnerski -a -o, jún-

čerstvo -a *s oblastnost, nadutost*

v javnem nastopu (posebno v po-

stiki)

Júno Junóné *ž os. i. mit.*, Júnó-

nin -a -o: ~o svetišče; junón-

ski -a -o

Júpiter -tra *m os. i. mit.*, Júpi-

trov -a -o, júpitrski -a -o

Júra -e *ž kr. i. pogorja*; júra -e *ž*

geol. srednjedobna tvorba zemelj-

ske plasti; júrski -a -o: ~i ap-

tenec

Júrčič -a *m os. i. slov. pis.*, Júr-

čičev -a -o, júrčičevski -a -o

Júrij -a *m os. i.*, Júrijev -a -o;

Júr -ja *m*, Júrjevo -ega *s praz-*

nik 24. aprila, jurjeváti -újem,

jurjevánje -a *s*; Júrček -čka

m, Júrčkov -a -o; Júrko -a *m*,

Júrkov -a -o; Júre -ta *m*, Júre-

tov -a -o; praznik sv. Júrija;

gremo k Sv. Juriju, od Sv. Ju-

rija, bil je pri Sv. Juriju; Št. Júr,

v Št. Júrju, iz Št. Júrja; júr -ja

m bankovec; júrček -čka *m goba*

bot.; júrjevka -e *ž bot. kaluž-*

nica, júrjevica -e *ž bot. šmar-*

nica; júr -ja *m psovka*: ti ~ til

viš ga, júrja! júre -ta *m*: ta-

kega júreta pa še ne! júrček

-čka *m psovka in denar*

jús júsa *m pravo*, jurídičen -čna

-o *praven*; juríst -a *m pravnik*,

jurístičen -čna -o, jurístovski

-a -o *pravniški*; justíca -e *ž sod-*

stvo, pravosodje; justíčen -čna -o

soden; justifikácija -e *ž izvrši-*

tev smrtne obsodbe, justificirati

-am izvršiti smrtno obsodbo

Justín -a *m os. i.*, Justínov -a -o;

Justina -e *ž os. i.*, Justínin -a -o;

Jústi *ž os. i. neskl.*; Justiniján

-a *m os. i.*, Justinijánov -a -o,

justinijánski -a -o

júta -e *ž vrsta blaga*, jútovec -vca

m, jútovina -e *ž*, jútast -a -o:

~a vreča

jútri *prisl.*: ~ zjutraj, ~ opol-

dan, ~ zvečer, ponóči; jútriš-

nji -a -e; pojútri, pojútrišnjem

prisl.; pojútrišnji -a -e

jútro -a *s*, mn. jútra júter [-tər];

jútrnji -a -e in jútranji -a -e

zjútranji: ~i časopis = jútra-

njik -a *m*, jútranjica -e *ž*, Jú-

trovo -ega *s l. i. Vzhod*, na Jú-

trovem, v Jútrovi deželi; jú-

trnjik -a *m veter*, jutrnína -e *ž*

dota

juvelír -ja *m dragotinar*, juvelír-

ski -a -o *dragotinarski*

júžina

júžina -e ž opoldanski obed, kosilo,
júžinati -am kósiti
júžiti -i se, júženje -a s, južišče
-a s, júžnik -a m, južnják -a m,
južnjáški -a -o; gl. jug

južno- v sestavi: južnoslovánski -a
-o, južnoamériški -a -o; južno-
vzhódnik -a m, ~vzhóden -dna
-o; južnozahódnik -a m, ~zah-
hóden -dna -o

K

k [kə ali ká] m neskl.: mali k,
véliki K, od k do p, začne se
z malim k

k [k, pred zvenečimi zaporniki g,
pred nezvenečimi h] predl. z
daj.; pred k in g se piše h: h
koncu, h godu; kaže, kam je
kaj namerjeno, obrnjeno: a) v
kraju: k hiši je prišel, k Sv. Vi-
du iti, voziti h gozdu; b) v
času: bilo je k božiču, k pu-
stu, k praznikom je prišel do-
mov; c) v načinu: k slabemu
nagnjen, h koncu gre (pojema).
k srcu si jemati (gnati) kaj, k
srcu mu gre; +k prvemu, +k
drugemu prvič, drugič itd.; +k
sreči na srečo; č) k predmetu:
k materi se vrnil k luči se
obrní! k hudi uri se ravna, k
škodi se je pridružila še sra-
mota; iti +k počitku počivat,
leči +k počitku spat, počivat,
iti +k nogam peš, k pameti
priti spametovati se, +k sebi
priti zavedeti se

kabála -e ž judovski skrivnostni
nauk, spletkarjenje, spletke, ko-
varstvo

kabarét -a m, kabaréten -tna -o:
~a predstava; kabaretist -a m,
kabaretistka -e ž

kábel [-ə] -bla m: električni,
brzjavni, telefonski, armirani,
zemeljski, morski ~; kablovód
-óda m, kablográm -a m, kabli-
rati -am, kablíranje -a s

kábel [-ə] -bla m škař gl. kebel
kabína -e ž soba na ladji; kopal-
na kabina, telefonska kabina

kabinét -a m, kabinéten -tna -o:
~o pismo, ~i minister, ~a pi-
sarna

kabriólet -a m vrsta vozila, avto-
mobila

kacáti -ám mazati, kacàj -ájtel
kacàl -ála -o, nakacán -a -o,
kacánje -a s, kacàv -áva -o
káča -e ž, káč káča m, káčji
-a -e, kačón -a m, kačúr -ja m,
káčjak -a m kačji pastir, káčar
-ja m, káčast -a -o, káčec -čca
m, káčica -e ž, kačéla -e ž ribí
podobna žival, káčnica -e ž 1. je-
gulja, 2. neka rastlina, káčnik
-a m bot.

káčiti -im dražili, razburjati, ostřiti,
káčenje -a s, kačljiv -íva -o

kàd -í ž, v kádi, kadica -e ž in
kádca -e ž, kadíčka -e ž, kádar
-ja m sodar za kadi

kádar prisl., kádar kóli ali kádar-
kóli -kádar si bódi prisl.

kadáver -vra m truplo, mrhovina,
kadaverin -a m neki strup

kadénca -e ž, kadéncen -čna -o,
kadéncnost -i ž, kadencfrati
-am, kadenciranje -a s

káder -dra m: delavski kádri,
strokovni kádri, kádrovec -vca
m, kádrski -a -o: ~i rok, ká-
drovski -a -o: ~a politika

kadét -a m vojaški gojenec, ka-
déten -tna -o, kadétnica -e ž,
kadétski -a -o

kádi -ja m (muslimanski) sodnik,
kádijev -a -o

kaditi -im, kádi -íte! kadíl -a -o,
kajénje -a s, kája -e ž, kádilec
-lca [-yc- in -lc-] m, kadilka -e

[*-lk-*] ž, kadílen -lna -o [*-ln-*]:
 ~a trava, kadílnica -e [*-ly-*] ž
orodje, kadílnica -e [*-ln-*] ž *soba*
za kajenje, kadílnik -a [*-ln-*] m,
 kadílo -a s
 kádmij -a m kem. prvina; kádmij-
 jev -a -o: ~ oksid
 Kádmos -a m, Kádméja -e ž, kad-
 méjski -a -o
 *kadrílja -e ž *črtovorka (ples)*
 kadúlja -e ž *žajbelj*
 kadúnja -e ž *nečké, kotanja, kolli-*
nka, kadúnjice -ic ž mn., kadú-
 njast -a -o
 káfra -e ž, káfrn -a -o: ~o olje,
 ~i cvet = káfrovec -vca m
 káftan -a m *orientalska dolga vrh-*
nja obleka
 kaheksíja -e ž *slabo zdravstveno*
stanje, hiranje, kahéktičen -čna
 -o: ~i bolnik
 káhla -e ž, mn. káhle -hel [*-həl*]
 1. *posteljna posoda*, 2. *ploščica za*
oblaganje sten, 3. *modelnica, pet-*
nica, káhlica -e ž (*za cvetje*),
 káheln -a -o [*-əln-*]: ~i ročaj,
 káhelnica -e [*-əln-*] ž *petnica*
 kahljáti -ám se, kahljáj -ájte se!
 kahljál -ála -o, kahljánje -a s:
 voda kahljá
 Kaíro -a m kr. i. *mesta v Egiptu*,
 Kaírec -rca m, Kairka -e ž,
 káirski -a -o [*povsod: ka-ír-*]
 káj 1. *vpraš. z. česa? čemu? káj?*
 pri čém? s čím? káj še, káj bi,
 káj bi tisto, káj se ujedaš; *za*
kaj stoji vejica, kadar je treba
v mislih kaj dopolniti: káj (bi
 bilo), ko bi zdaj prišel; svarim
 ga, ali káj (pomaga), ko me ne
 posluša; 2. *nedol. z. káj*: on je
 za káj, kako je káj? ne morem
 si káj, da ne bi; peli smo, da
 je bilo káj; nimam s čim pla-
 čati; čim — tèm, čim več —
 tèm boljje; 3. *prisl.*: káj čakaš,
 paša, káj stojíš? káj jih je, kaj
 si to ti? ni kaj prida; — *vejica*:

si bil ti, káj? saj bi pisal, pa
 ne vem káj; saj bi pisal, pa
 ne vem káj
 kaják -a m *vrsta čolna*, kajáški
 -a -o: ~i klub, kajakáš -a m,
 kajakáški -a -o šp.
 Kájetan -a m os. i., Kájetanov
 -a -o
 kájfež -a m
 kájkavec -vca m, kájkavski -a -o,
 kájkavščina -e ž
 kájmak -a m *smetana*
 kájman -a m *aligator*
 Káj n -a m, Kájnov -a -o: ~o zna-
 menje *znamenje zlotina*, kájnov-
 ski -a -o: ~i značaj, ~a na-
 rava, kájnovstvo -a s
 kajně, kajněda *prisl.*: kajně, da
 ga ni bilo; kajně da ne; prišel
 je, kajněda; kajně, znáš? *toda*:
 kaj ne znáš?
 kajón -a m, kajónski -a -o
 kájpa, kájpak, kájpada *prisl. seve,*
seveda
 káj si *prisl.*: hči ni bila káj si pri-
 pravna za njegovo hišo
 kájti *vez. ker, zakaj*
 kajúta -e ž *sobica na ladji*, kajú-
 ten -tna -o: ~a paluba
 kájža -e ž, kájžica -e ž, kájžen
 -žna -o, kájžnik -a m, kájžar
 -ja m, kájžarica -e ž, kájžarski
 -a -o, kájžarstvo -a s
 kák -a -o 1. *vpraš. z. kák prizor?*
 po kákem? 2. *nedol. z. kako uro*
 še ostanem, kak dinar bi si pri-
 hranil (*vpraš. kák -a -o, nedol.*
 kák káka -o, *kadar ni naslonka*)
 kakadú -ja m *papiga*
 Kákanj Kákunja m kr. i. *mesta v*
Bosni, kákanjski -a -o: ~i rud-
 nik
 kakáo m 2. -káa 3., 5. -káu 4. -káo
 6. -káom, kakáoov -a -o, kakáo-
 vec -vca m, kakáovina -e ž
 kakó *prisl.*, kakóp, kakópak, ka-
 kópada *pritrđ. seve, seveda*; *to-*
da: kakó pa, da ni prišel?

kakofonija

kakofonija -e ž *neubranost, slaboglasje, kakofoničen* -čna -o
kakor *prisl.*, kakor si bodi, kakor koli, kakor hitro *brž ko*, kakor da: kakor da bi ne vedel, kakor — tako; *glede vejice pred kakor gl. uvod §§ 68, 3a, 69, in 70, 4c*: to je večje kakor ono; kakor (*čeprav*) siromašen, je bil vendar po svoje bogat; laže bi ga nosil, kakor poslušal
kakov -a -o *in kakóva* -o = *kakšen*: kakóve so te besede? kakóvost -i ž, kakóvosten -tna -o
kakršen -šna -o: ~ je bil, tak je še zdaj; ljubezen, kakršno je gojilo srce; kakršenkóli ali kakršen kóli; kakršen (si) bódi
kákšen -šna -o *vpraš. z.* = kák -a -o: kákšni ste? kákšen -šna -o *nedol. z.*: kákšen dinar že prihranim; kákšnost -i ž = kakóvost -i ž
káktus -a m, kaktéja -e ž
kakuminálen -lna -o [-ln-]: ~i glas *slovn.*
kál [káj] kála m *tuža, mlaka*, kalíž -a m = kalíš -a m *mlaka*, kalíšče -a s, kalovína -e ž, kalíšati -am se: svinje se kalíšajo po mlaki, kálež -a m *gošča*
kál [kál] -í ž *klica*, kalív -a -o: seme je kalívo = *bo vkalilo*, kalívost -i ž, kalíček -čka m, kalica -e ž, kalíčnica -e ž, *nav. mn.* kalíčnice -ic: dvokalíčnice, enokalíčnice; kálec -lca [-lc-] m = kálček -čka [-lč-] m, kalíti -im, káli -íte! kalíl -a -o, kaljénje -a s
Kalábrija -e ž *kr. i.*, Kalabréz -a m, kalábrijski -a -o
***kalamitéta** -c ž *nezgoda, neugodnost, stiska*
kalán -lnà -ó *gl. kalén*
káláti -am *cepiti*, kálanje -a s, kálanica -e ž *polenó*, kálavec -vca m, kálanka -e ž *breskev*, *ki se lepo odlúšči od koščice*

kaláti -ám *zajemati vodo*, kalàj -ájte! kalál -ála -o, kálánje -a s, kalár -ja m
kalcedón -a [-lc-] m *mineral*
kálcij -a m *kem. prvina*, kálcijev -a -o, kalcinírati -am, kalciníránje -a s, kalcinácija -e ž, kalcít -a m [*povsod -lc-*]
Kaldéja -e [-ld-] ž *kr. i.*, Kaldéj -jca [-ld-] m, kaldéjski -a -o [-ld-], kaldéjščina -e [-ld-] ž + **káldrma** -e ž *tlak*, + **káldrmina** -e [-ld-] ž *tlakarina*
kaleidoskóp -a m, kaleidoskóp -ski -a -o
kalén -lna -o *in kalèn* -lnà -ó [*kálèn in kalèn: kálna, kalná in kaúnà; kalnó in kaúnó, dol. kálni -ega [-ln-], kalnica -e [-ln- in -un-] ž kalna voda, kálnost -i [-ln-] ž, gl. tudi kalíti*
ká-li: ali gorí, ká-li? Ali smo razbojniki, ká-li?
kalíber -bra m *notranji premer cevi*, kalíbrski -a -o
kalif -a m, kalífov -a -o, kalífski -a -o, kalífát -a m
Kalifórnija -e ž, Kalifórnijec -jca m, kalifórnijski -a -o
kaligráfija -e ž *lepopisje*, kaligráfíčen -čna -o = kaligráfski -a -o *lepopisen*, kaligráf -a m *lepopisec*, kaligráfinja -e ž *lepopiska*
kálíj -a m *kem. prvina*, kálíjev -a -o: ~a sol
kalikó -ja m *bombažna tkanina*, kalikójev -a -o: ~ povej, ~u obveza *med.*
kalín -a m *neka ptica*: kalíne lo -viti, kalínski -a -o
kalína -e ž *rastlinsko ime*, kalínov -a -o; kalínovec -vca m, kalínovina -e ž, kalínovje -a s = kalínje -a s
Kaliopa -e ž *l. i. ene izmed muz*
Kalípso -e ž *l. i. nimfe*, Kalíp -sin -a -o

kalíti -ím *delati kalno, mešati*, káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o (*toda: skálil -íla -o*), kaljèn -éna -o, kaljènje -a s, kalítev -tve ž: ~ nočnega miru, kalívec -vca m: ~ nočnega miru
kalíti -ím: kovač kalí v vodi že- lezo; káli -íte! kalèč -éča -e, kalíl -a -o, kaljèn -éna -o, ka- ljènje -a s, kalívec -vca m: ~ žezeza, kalílunik -a [-*ty-*] m *te- ber za kaljenje*, kálež -a m
kalíti -ím: zrno kalí, *gl. kál -í ž*
kalkulírati -am *računati, ocenje- vati*, kalkulíranje -a s, kalku- lácija -e ž, kalkulacíjski -a -o, kalkulánt -a m, kalkulántski -a -o, kalkulátor -ja m [*povsod: -lk-*]; kalkíl [-*íl*] -a m
Kalkúta -e ž *kr. i. mesta v Indiji*, kalkútski -a -o: ~a luka [*po- vsod: -lk-*]
Kalmík -a m, kalmíški -a -o [*po- vsod: -lm-*]
kálnast -a -o [-*ln-*]
kalnéti -ím *postajati kalen*, kalnèč -éča -e, kalnèl -éla -o, kalnè- nje -a s [*povsod: -ln-*]
kálo m *unesek, obraba*, 2. -la 3. 5. -lu 4. -lo 6. -lom
kalorija -e ž *enota toplote*, gram- ska ~, kalóričen -čna -o: ~a vrednost, ~a centrala, kalori- méter -tra m
kalúp -a m *model*, kalúpar -ja m, kalúparski -a -o, kalúparstvo -a s, kalúpen -pna -o, kalup- nják -a m
kálus -a m *otrdek zlomljene kosti*, kalózen -zna -o
kalúža -e ž, kalúžast -a -o, ka- lúžen -žna -o, kalúžnat -a -o, kalúžnica -e ž *bot.*, kalúžničen -čna -o; kalúžati -am, kalúža- nje -a s
Kalvárija -e ž *kr. i.*, kalvárijski -a -o; *prenes.* kalvárija -e ž *huda pot, dolgo trpljenje* [*po- vsod: -lv-*]

kalvíl -a [-*lv-*] m *vrsta jabolka*
Kalvín -a m *l. i.*, kalvínec -nca m, kalvínski -a -o: ~i nauk, kalvínstvo -a s, kalvínízem -zma m [*povsod: -lv-*]
kám *prisl.: vpraš. kám greš? kám li? pare nima, kám li dinar; nedol. kám: bom že kám šel, si ga že kám založil*
kamarila -e ž *dvorna stranka*, ka- marílski -a -o [-*ls-*]
kámba -e ž *zakrivljeni del razne- ga orodja, n. pr. jarma*, kám- bast -a -o, kámbnica -e ž
Kambíz -a m *os. i.*
kámbrij -a m *geol. doba*, kámbrij- ski -a -o
kambrik -a m *vrsta tkanine*, kam- brikast -a -o: ~a ruta
Kamčátka -e ž *kr. i.*, na Kam- čátki, kamčátski -a -o
kaméla -e ž, kamélji -a -e: ~a dlaka, kamélar -ja m, kamelo- vína -e ž *vrsta tkanine*
kaméleon -a m, kaméleonski -a -o, kaméleonstvo -a s
kamélija -e ž *neka cvetlica*
kámen -a -o: ~a sol, ~o olje
kámen -mna m, kamnár -ja m, kamnárski -a -o, kamnárstvo -a s, kámnat -a -o = kamní -a -o = kamníten -tna -o, kam- nítnik -a m; kamnátí -ám, kam- náj -ájte! kamnál -ála -o, kam- nán -a -o, kamnánje -a s; kam- néti -ím, kamni -íte! kamnèl -éla -o, kamnènje -a s; kámnje -a s in kámenje -a s; kamníček -čka m; kámenček -čka m, ká- menčkati -am se, kámenčka- nje -a s [*povsod: -mən-*]; ka- menína -e ž, kameníca -e ž *zool.*, kameníka -e ž *bot.*
Kaména -e ž *muza pesništva*
kámera -e ž *fol. aparat*
kameralístika -e ž *nauk o držav- nem gospodarstvu*
kamíllica -e ž, kamíličén -čna -o
Kamílo -a m *l. i.*, Kamílov -a -o

kamín

kamín -a m 1. *odprto ognjišče v sobi, dimnik, 2. razpoka v strmih planinskih stenah, kamínast* -a -o

kamión -a m *tovorni avtomobil, kamiónski* -a -o

kamižóla -e ž

kámničan -a m *kamniški vlak*

kamno- v sestavi: **kamnólóm** -óma m, **kamnópís** -a m, **kamnópísen** -sna -o, **kamnópísec** -sca m, **kamnosèk** -éka m, **kamnoséški** -a -o, **kamnoséštvo** -a s, **kamnotísk** -a m, **kamnotísen** -sna -o: ~a podoba, **kamnotískár** -ja m, **kamnotískárna** -e ž, **kamnotískárski** -a -o

kámor prisl.: **kámor** češ, **kámor** si bódi, **kámorkóli** ali **kámor kóli**

***kámp** **kámpa** m 1. *del, oddelek, skupina, 2. taborišče, zlasti vojaško, navadno:* ***kámpo** -a m, ***kámpírati** -am *taborili na prostem*, ***kámpiranje** -a s, ***kámpa** -e ž *družina*

***kámpánja** -e ž *gonja, boj, delo, zagon, gibanje:* proti slovenskim voditeljem se je začela velika **kámpánja gonja**, po nemških listih se je vzdignila divja **kámpánja gonja** zoper slovenske terjatve; ob poostreni **kámpánji (boju)** med italijanskimi in francoskimi listi; delavci za žetveno **kámpánjo**

kámra -e ž *izba, kámrica* -e ž, **kámrn** -a -o: ~i *podboji*

***kámuflírati** -am *prikriti*, ***kámuflíranje** -a s *prikritvanje*, ***kámufláza** -e ž *prikritje, zadelava*

kán -a m 1. *namen, nakana, 2. kaplja, 3. bolezen na vinu, bersa, kánast* -a -o: ~o *vinó*; **kánec** -nca m: ~ *vina*; **kánček** -čka m, *gl. tudi* **kaniti** -nem

kán -a m *tatarski poglavar, Džín-giskan* -a m, **kánov** -a -o

Kánada -e ž *kr. i.*, **kanádski** -a -o: ~a *pšenica, Kanádčan* -a m,

Kanádčanka -e ž, **kanádka** -e ž *neko jabolko*

kánafas -a m *konopljena tkanina*

kanál [-ál] -a m *prekop, pretóka, preliv, vodotok, kanálski* -a -o [-ls-]: ~a *pristojbina*; **kanalizirati** -am, **kanaliziranje** -a -o, **kanalizácija** -e ž

kanálja -e ž, **kanácija** -e ž (*psovka*)

kanapé -ja m *vrsta zofe*

kanárec -rca m, **kanárček** -čka m,

kanárka -e ž, **kanárski** -a -o: **Kanárski otóki**

káncler -ja m, **kánclerski** -a -o: ~a *paláča*, ***kanclija** -e ž *pisarna*, ***kanclíjski** -a -o *pisarniški*, ***kanclíst** -a m *pisar*

kancóna -e ž *oblika pesmi*

kandeláber -bra m *svetilnik, kandelábrski* -a -o

kandidát -a m, **kandidáten** -tna -o: ~a *lista, kandidátinja* -e ž,

kandidátka -e ž, **kandidátski** -a -o, **kandidáti** -am, **kandidáranje** -a s, **kandidatúra** -e ž

kándis -a m *vrsta sladkorja*, **kándirati** -am: **kándirano** *sadje*

kanelírati -am, **kanelíran** -a -o: ~i *steber* = *žlebičasti steber*, **kanelíranje** -a s

kángla -e ž, **kánglica** -e ž

kanibál [-ál] -a m *ljudožerec, nav. mn.* **kanibáli**, **kanibálski** -a -o [-ls-], **kanibalízem** -zma m,

kanibalístvo -a [-ls-] s, **kanibalščina** -e [-ls-] ž

kaniti **kánem:** **káni** -íte! **kánil** -ila -o: *na srce mu je kanilo*, *gl. tudi* **kan**

kániti -im: *kaj kániš nameravaš?* **káni** -te! **kánil** -a -o

kánja -e ž, **kánjec** -njca m, **kanjúh** -a m

kánon -a m *vrsta, postava, seznam, predpis, glasbena oblika*, **kánonski** -a -o: ~o *pravo*, **kanóničen** -čna -o: ~a *stárost*; **kanonizirati** -am *posvetiti, sloveáno potrditi, razglasiti za svetnika*,

kanonizacija -e ž; kanónik -a m, kanóniški -a -o, kanonikát -a m
 kanón -a m *top.*, kanonír -ja m *topničar*, kanonírski -a -o, kanonáda -e ž
 Kanósa -e ž *kr. i.*, iti v Kanóso *hudo se ponižati*
 *kánt kánta m: priti na kánt na boben
 Kánt -a m *os. i. nem. filozofa*, Kántov -a -o: ~a filozofija, kántovec -vca m *učenec Kantove filozofije*, kántovski -a -o, kántovstvo -a s
 kantáta -e ž *glas.*
 kantiléna -e ž *popevka, pesmica*, kantilénski -a -o
 kantína -e ž *klet, pivnica, posebno za vojake ali delavce*, kantínér -ja m, kantínérka -e ž
 kantón -a m *1. okraj, okrožje, 2. mejni, zlasti občestni kamen*, kantónski -a -o
 kántor -ja m *pevec, cerkovnik, učitelj*, kántorski -a -o
 kanú -ja m *vrsta čolna*
 kaolín -a m *porcelanska glina, porcelanka*, kaolínski -a -o
 káos -a m *nered, zmeda, zmešnjava*, kaótičen -čna -o, kaótičnost -i ž
 káp -a *tn -ú m, mn.* kápi -ov in kapóvi -óv in kápje, kápí, po kápéh, pod kápmí: z dežja pod káp priti; kápič -fča m
 káp -í ž: káp ga je zadela, umrl je za kápjo
 kápa -e ž, kápica -e ž, kápičar -ja m *kdor dela kape*, kápičast -a -o, *gl. čepica*; kápicati -am: ~ čevlje, kápicanje -a s
 kapacitéta -e ž *zmogljivost, sposobnost, priznan strokovnjak*; kapacitéten -fna -o
 kápar -ja m *vrsta zajedavca*, káparski -a -o
 kápati -am *tn -ljem*, kápal -a -o: malo je dež kápal, kápalo je;

kápanje -a s, káp -a m, kápniča -e ž, kápnik -a m, kápníški -a -o: ~a tvorba, kápnína -e ž, kápálen -lna -o [-ln-]: ~a cevka = kápálka -e [-lk-] ž = kápálnik -a [-ln-] m; kápljáti -ám, kápljáj -ájte! kápljál -ála -o, kápljánje -a s, kápljevina -e ž, kápljiv -iva -o: kápljivo tekoč, kápljívost -i ž
 kápavica -e ž *med.*, kápavičen -čna -o
 kápéla -e ž, kápélen -lna -o [-ln-], kápélnik -a [-ln-] m, kápélníški -a -o [-ln-]: ~i oder; kápélica -e ž, kápéličen -čna -o
 kápélj -plja in kápéljna m, kápič -a m, kápljev -a -o = kápeljnov -a -o [-palj-]
 kápétan -a m *stotnik*, kápétanov -a -o, kápétanski -a -o
 kápičevje -a m *neka rastlina*, kápičevina -e ž
 kápílára -e ž *lasnica*, kápíláren -rna -o: ~e žile; kápílárka -e ž, kápílárnost -i ž
 kápítál [-ál] -a m, kápítalizem -zma m, kápítalíst -a m, kápítalístka -e ž, kápítalístičen -čna -o: ~i režim, ~o gospodarstvo; kápítalizírat -am, kápítalizíranje -a s, kápítalizácija -e ž; kápítálen -lna -o [-ln-] *velik, izreden*
 kápítán -a m *ladijski poveljnik, pomorski častnik*, kápítánski -a -o: ~i izpit, kápítánica -e ž *kapitanova žena*
 kápítél [-él] -a m *glava pri stebri*, kápitélski -a -o [-ls-]: ~o okrasje, ~i list
 *kápítél [-él] -tla m *poglavje*
 kápítelj -tlja m: stolni ~, kápíteljski -a -o [-talj-]: ~a cerkev; kápítulár -ja m
 Kápítól [-ól] -a m *kr. i.*, na Kápítólu, kápítólski -a -o [-ls-]: ~e gosi
 kápítulírati -am *podati se, vdati se*: po dve uri trajajočem boju

kaplán

- je trdnjava kapitulírala *se je vdala*; kapitulácija -e ž, kapitulácijski -a -o, kapitulánt -a m, kapitulántski -a -o, kapitulántstvo -a s
- kaplán** -a m, kaplánski -a -o: ~a služba; kaplaníja -e ž, kaplaníjski -a -o: ~a hiša, kaplanováti -újem, kaplanúj -te! kaplanováť -ála -o, kaplanovánje -a s, kaplánsvo -a s
- káplja** -e ž, kápljica -e ž, kápljast -a -o, kápljičast -a -o
- kápra** -e ž *vrsta zatímbe*
- ***kapríca** -e ž *muha, sitnost, svoje-glavost: imeti ~e muhe; *kapriciózen -zna -o múhav, muhasť, svojeglav, siten; *kapricióznost -i ž muhavost, trma, svojeglavost, sitnost; *kapricírati -am se na kaj trmasto na čem vztrajati, zapíčiti se v kaj, silnariti s čim*
- kaprónski** -a -o: ~a kislina kem.
- kapúca** -e ž, kapúcast -a -o
- kapucín** -a m, kapucínka -e ž, kapucínski -a -o, kapucínec -nca m
- kápus** -a m *zelje (dokler raste), kápusov -a -o: ~ belin, kápusen -sna -o: ~ni vrt, kápusnica -e ž, kápusnik -a m zelnik*
- kàr** *ozir. z., česár čémur kàr pri čémer s čímer; karkóli ali kar koli*
- kàr** *prisl.: kar nájporej, kàr si bódi; kar véčji, tem bóljši; kàr ga poznam, odkàr, *nakàr, rávnokar, právkar, kàr nič, níkàr*
- karabínka** -e ž *vrsta puške, karabínjer -a m, karabínjerski -a -o*
- Karabísko morje** *s in Karíbsko morje -ega -a s*
- karákte** -ja m *značaj, karaktéren -rna -o, karakterístika -e ž označba, karakterístičen -čna -o značilen, karakterizírati -am, karakterizíranje -a s, karakterizácija -e ž, karakterístikum -a m značilna lastnost*
- karamból** [-ól] -a m, karambólí-rati -am
- karamél** [-él] -a m *žgani sladkor, karaméla -e ž vrsta sladkorékov*
- Karantánija** -e ž *kr. i. za Koroško, Karantáneec -nca m, Karantánka -e ž, karantánski -a -o*
- karanténa** -e ž *varnostni zapor zaradi nalezljivih bolezní, karanténski -a -o, karantenírati -am*
- karárski** -a -o: ~i marmor, gl. Carrara
- karát** -a m *utežna enota za dragulje in zlato, karátén -tna -o: ~a utež*
- kárati** -am, káranje -a s, káravec -vca m, káranec -nca m
- karavána** -e ž *potujoče krdelo trgovcev ali romarjev, vrata, karavánski -a -o: ~a pot*
- karbíd** -a m, karbídovka -e ž *svetilka na karbíd, karbíden -dna -o: ~a svetilka*
- karból** [-ól] -a m, karbólén -lna -o [-ln-]: ~a kislina, karbolínéj -a m
- karbón** -a m *geol. doba, karbónski -a -o; karbonát -a m, karbonáten -tna -o, karbonizírati -am, karbonizácija -e ž*
- karbonár** -ja m *privrženeec skrivne ital. družbe v boju za demokracijo v zač. 19. stol.; karbonárski -a -o, karbonárstvo -a s*
- karbúkel** [-ál] -kla m *tvorówe, tvor z več strženi*
- karcinóm** -a m *rak, rakavo obolenje, karcinómski -a -o*
- kardánski** -a -o: ~a os, ~i zglob
- kardiazól** [-ól] -a m *neko zdravilo*
- kardinál** [-ál] -a m, kardinálski -a -o [-ls-]: ~i klobuk, kardinálistvo -a [-ls-] s; kardinálen -lna -o [-ln-] *poglavíten, glaven: ~i števniki = glavni števniki*
- kardiograf** -a m *aparát za merjenje srčnih utripov, kardiograf-*

ski -a -o, kardiogram -a m,
kardiogramski -a -o

kardiologija -e ž med. nauk o srcu
kardiospazem -zma = kardio-
spazmus -a m krč trebušne pre-
pone

karditis -a m srčno vnetje

Kárel [-əl] -rla m os. i., Kárlav
-a -o, Kárelček -čka [-rəlč-] m,
Kárelčkov -a -o [-rəlč-], Kárla
-a m, Kárlína -e ž, Kárlínin -a -o

karénca -e ž éakanje, karénčen
-čna -o: ~a doba zavarovanja
éakalna doba

*karfijóla -e ž cvetača, karfijólen
-lna -o [-ln-]: ~a juha

kariatída -e ž kip ženske kot steber
Karibda -e ž, Ščila in Karibda,
gl. Ščila

kariéra -e ž tek, napredovanje v
službi, življenjska pot, kariér-
ski -a -o, karierist -a m stre-
muh, karieristka -e ž

káries -a m med. gniloba, ka-
riózen -zna -o: ~i zobje

karikatúra -e ž, karikatúren -rna
-o, karikatúrist -a m, kariki-
rati -am, karikíranje -a s

karírati -am delati vzorce s kva-
drati, karíran -a -o: ~e hlače,
~i zvezek, papir, karírast -a -o
karitatíven -vna -o: ~o delo, ká-
ritas ž neskl.

Kárlovac -vca m, kárlovski -a -o:
Kárlovski cesta, Kárlovčan -a
m, Kárlovčanka -e ž

Kárlovi Vári m mn., Kárlovih Vá-
rov, kárlovski -a -o: ~a sol
karmeličan -ána m, karmeličan-
ka -e ž, karmeličanski -a -o

karmezín -a m rdeče barvilo, kar-
mezínast -a -o

karmin -a m neko rdeče barvilo,
karmínski -a -o: ~a barva;
karmínskordéč -éča -e

karnevál [-ál] -a m pust, pred-
pust, karneválski -a -o [-ls-]

Kárnija -e ž kr. i., kárnijski -a -o,
Kárni -ov m mn., kárnski -a -o

*karnísa -e ž zastornica (ima dele:
levo, palico in kljuko), karnís-
nik -a m

káro -a m ime igralne karte, ká-
rov -a -o: ~ as, ~a dama

Káron -a m gl. Háron
karoserija -e ž avtomobilsko ohiš-
je, karoserijski -a -o

karotin -a m neka kemična spo-
jina

kárp kárpa m riba, kárpov -a -o,
karpovina -e ž, gl. tudi kráp

Karpáti -ov m mn., karpátski -a
-o, Vélíki Karpáti, Máli Karpáti

kárta -e ž igralna karta, zemlje-
vid, kárten -tna -o: ~i papir;
kartáti -ám, kartánje -a s, gl.
tudi kvárte; kartírati -am delati

zemljevid kake pokrajine, karti-
ranje -a s, kartográf -a m,
kartografija -e ž, kartografi-
rati -am, kartografíranje -a s,
kartográfski -a -o, kartográf
-a m, kartográfski -a -o

Kartágina -e ž kr. i., Kartagíneč
-nca m = Kartazán -ána m,
Kartáginka -e ž = Kartazánka
-e ž, kartagínski -a -o, karta-
žánski -a -o

kartél [-él] -a m, kartélski -a -o
[-ls-], kartelírati -am, karteli-
ranje -a s

kartón -a m lepenka, kartónski -a
-o, kartonírati -am, kartoníran
-a -o, kartoníranje -a s, karto-
náža -e ž, kartonážen -žna -o:
~a tovarna

kartotéka -e ž, kartotéčen -čna
-o: ~o knjigovodstvo

kartuzija -e ž, kartuzijski -a -o:
~i samostan, kartuzijáneč -nca
m, kartuzijánski -a -o: ~o živ-
ljenje

kárželj -žlja in -željna m vrsta
gob, káržljév -a -o = kárželj-
nov -a -o [-žlj-]

*kása -c ž blagajna, kasírati -am,
kasíranje -a s, *kasír -ja m bla-
gajnik

kasácija

kasácija -e ž *razveljavitev listine, sodbe, kasacijski* -a -o: ~o sodišče, kasírati -am sodbo *razveljaviti sodbo*

+**kasárna** -e ž *vojašnica*, +kasárenski -a -o [-rən-] = kasárniški -a -o, kasarnírati -am, kasarníranje -a s

kasèn -snà -ó, kasnéjši -a -e, kášnjí -a -e, *prisl. kasnó, kasnéje ali kásnje; dol. kásni* -a -o -ega; kasnè -éta m [*nepoud. povsod kas* -in kəs-]

kaséta -e ž *škatica*

Kásij -a m, Kásijev -a -o: ~a zarota

Kásija -e ž, Kásijin -a -o

Kasiopéja -e ž *astr.*

kaskáda -e ž *stopničasti slap*

kasnétí -ím *zastajati, muditi; prepozeti, kasèn, počasen postajati; kasní* -íte! kasnèl -éla -o. kasnènje -a s [*nepoud. povsod kas* -in kəs-]

kasníti -ím (se) *zadrževati, muditi: kaj me kasníš? sam nič ne naredí pa še druge kasní; kasní* -íte! kasníl -a -o, kasnjénje -a s [*nepoud. povsod kas* -in kəs-]

Káspijsko (+Kaspiško) *mórje* -ega -a s *kr. i.*

kásta -e ž *vrsta, pleme, družbeni razred, stan*

kastanjéta -e ž, *nav. mn. kastanjéte* -ét *glas.*

Kástav -stva m *kr. i.*, kástavski -a -o

kastél [-él] -a m *trdnjávica, gradič, kastelán* -a m *gradnik, kastelánstvo* -a s

Kastílija -e ž *kr. i.*, kastílski -a -o [-ls-], Kastílec -lca [-lc-] m, Kastílka -e [-lk-] ž

Kástor -ja m *junak grške pripovedke, Kástor in Póluski zvezdi v ozvezdju Dvojčkov*

kástor -ja m *bober, kastórec* -rca m *vrsta klobukov*

kastrácija -e ž *skopljenje, kastrírati* -am, kastríranje -a s, kastrát -a m *skopljenec, evnuh, kastrátski* -a -o: ~i *glas otroški glas*

+**kastróla** -e ž *kozica*

káša -e ž, kášen -šna -o: ~i oblog; kášica -e ž *bot.*, kášnica -e ž, kášnik -a m, kášnjak -a m, kášnat -a -o: ~a *klobasa, kášast* -a -o: ~a *snov*

kášča -e ž, káščica -e ž

kášelj -šlja m, kášljati -am, kášljanje -a s, kášljav -a -o, kášljavec -vca m, kášljavka -e ž, kášljív -íva -o

Kašmír -a m *kr. i. indijske države. kašmírski* -a -o, Kašmírec -rca m, Kašmírka -e ž, kašmír -a m *vrsta tkanine, prvotno iz Kašmíra, kašmírka* -e ž *kašmirska koza*

Kašúb -a m *pripadnik slovanskega naroda v zaledju Gdanska, kašúbski* -a -o, kašúbščina -e ž, Kašúbsko -ega s

katafálk -a [-lk-] m (*visok*) *mrtvaški oder*

katahréza -e ž *neppravilna raba. ponesrečena primera (v poetiki)*

katakómbe -mb ž *mn. podzemeljske grobnice, katakómski* -a -o: ~i *sestanki*

kataléktičen -čna -o *nepopoln*: ~a *vrstica*

katalízátor -ja m *snov, ki spreminja hitrost kake reakcije, katalíza* -e ž *sprememba reakcijske hitrosti kem.*

katalóg -a m *imenik, seznam, katalóški* -a -o, katalogízirati -am, katalogízíranje -a s, katalogízácija -e ž

Katalónija -e ž *kr. i.*, Katalónec -nca m, Katalónka -e ž, katalónščina -e ž, katalónski -a -o **kataplázma** -e ž *med. kašni ovitek* **katapúlt** -a [-lt-] m 1. *staroveški top, 2. naprava za dvig avionov, zlasti na letalonosilkah*

katár -ja *m*, katarálen -lna -o [-ln-]: ~o vnetje, katáren -rna -o

katarákt -a *m* slap, prag, jez v reki, brzica

Katarína -e ž l. i., Katarínin -a -o.

Kátra -e ž, Kátrin -a -o, Kátrica -e ž, Kátričin -a -o

katáster -tra *m* temeljni vpisnik, zemljiška knjiga, katástrski -a -o = katastrálen -lna -o [-ln-], katastrírati -am

katastrófa -e ž nesreča, polom, poraz, katastrofálen -lna -o [-ln-]

katéder -dra *m* predavalna stolica, šolska, učna miza, katédrski -a -o: ~a učenost

kátedra -e ž stolica (učiteljsko mesto) na visoki šoli

katedrála -e ž stolnica, katedrálen -lna -o [-ln-]: ~a cerkev stolna cerkev

kategóričen -čna -o odločen, določen: ~a izjava

kategoríja -e ž vrsta, razpol, kategoríjski -a -o, kategorízirati -am, kategoriziranje -a s, kategorizácija -e ž, kategorizácijski -a -o

katehét -a *m* veroučitelj, katehétski -a -o, katehétika -e ž, katehétičen -čna -o h katehetiki spadajoč, katehéza -e ž, katehíst -a *m*, katehístinja -e ž, katehízirati -am, katehiziranje -a s, katehizácija -e ž; katehúmen -a *m*, katehúmenski -a -o

katekízem -zma *m*, katekízemski -a -o [-zam-]

katéri -a -o 1. vpraš. z. katéri? vprašuje po vrstah oseb ali stvari: kateri izmed vas je to storil? 2. ozir. z. katéri rabimo, *kadar* odnosna oseba ali reč ni znana ali *kadar* mislimo na eno ali več izmed mnogih oseb ali stvari: kateri ste zadovoljni, vzdignite roke; vsaka pšenica, katero kupujem, je snetjava; *rabili* ga

moramo, kadar bi bil ki *dvo-umen*: ta je tisti, kateremu je vse zaupal; *smemo* ga *rabili* tudi za predlogi: pot, po kateri hodiš, vodi v pogubo; hiše, iz katerih so nas prepodili, so zažgali; 3. *nedol. z.* katéri: če vas katerega zadene, brez strahu pojdi; katérikóli ali katéri kóli, katéri si bódi

katérikrat *prisl.* 1. vpraš.: katérikrat že neseš danes? (*desetikrat*); 2. *nedol. včasih, tu in tam*: katérikrat se poleni; ~ zna, še večkrat pa ne; pa še ~ (*kda*j) pridi!

katéta -e ž *geom.*

katéter -tra *m* (zdravniška priprava), katétrski -a -o, katetrizírati -am, katetriziranje -a s *med.*

Katilína -a *in* -e *m* os. i., Katilínov -a -o: ~a zarota

katión -a *m* pozitivno naelektreni ion, katiónski -a -o

katóda -e ž, katóden -dna -o: ~i žarki

katolíčan -ána *m*, katolíčanka -e ž, katolíčanstvo -a s, katolík -a *m* katolíčan, katolíški -a -o, katolíštvo -a s, katolizácija -e ž, katolicízem -zma *m*

Káton -a *m*, Kátonov -a -o

katrán -a *m*, katránski -a -o, katranizírati -am, katraniziranje -a s, katranizácija -e ž, katranizácijski -a -o

Katúl [-úl] -a *m* os. i. rim. pesnika, Katúlov -a -o: ~e pesmi

katún -a *m* bombažna tkanina, katúnast -a -o

káva -e ž, kávin -a -o: ~a primes, káven -vna -o: ~a žlička žlička za kavo, kávnica -e ž škalla za kavo, kávník -a *m* posoda za kavo; kavárna -e ž, kavárnica -e ž, kavárniški -a -o, kavárnar -ja *m*, kavárnarski -a -o; kávovec -vca *m* bot.

kavaleríja

kavaleríja -e ž *konjenica*, kavalerijski -a -o, kavalerist -a m; kavalkáda -e [-lk-] ž *krdelo jez-decev, jáhanje*
kavalét -a m *preprosta, zlasti vo-jaška postelja*
kavalír -ja m *jahač, plemič, kdor dvori damam*, kavalírski -a -o: ~o vedenje, kavalírstvo -a s
kavatína -e ž *lirski samospev*
kávcija -e ž *varščina, jamščina*
kávčuk -a m, kávčukov -a -o, kávčukovec -vca m, kávčukast -a -o
kávelj -vlja in -veljna m, káveljc -a m, káveljček -čka m [-valj-], kávljast -a -o
kavèrna -e ž *votlina, jama*, kaver-nózen -zna -o *med. poln kavern*
kávjar -a m
kávka -e ž, kávkín -a -o: ~o gnezdo, kávkati -am *dajati gla-sove kakor kavka*
Kavkáz -a m *kr. i. pogorja*, kav-káški -a -o, Kavkázijec -jca m, Kavkázijka -e ž
kávkelj -klja m *kávelj*, kávkeljč -a [-kəlj-] m; kavkljati -ám, kavkljaj -ájtel kavkljal -ála -o, kavkljánje -a s; kávciti -im
kávra -e ž *rumena koleraba, tudi kávla* -e ž
kávs -a m: to je bil rávs in kávs! kávsati -am, kávsanje -a s, kávs-niti -nem, kávsnjen -a -o
kávstičen -čna -o *jedek, oster: ~a soda*; kávsatika -e ž *vžiga-nje, jedkanje*, kávsitikum -a m *sredstvo za jedkanje*
kavzálen -lna -o *vzročen*: ~a zveza *vzročna zveza*; kavzálnost -i ž [*povsod*: -ln-]
kazálec -lca [-áɥ-] m 1. *prst na roki*, 2. *kazálo na uri*, kazálček -čka [-áɥ-] m, kazálen -lna -o [-ln-]: ~i *zaimki*, kazálo -a s, kazálce -a [-lc-] s, kazálnik -a [-ln-] m, kazálka -e [-lk-] ž

kázati in *kazáti* kážem, káži -íte! kážóč -a -e, kázal -ála -o, ka-zánje -a s
kazeín -a m *mlečna beljakovina*
kazemáta -e ž *pred bombami va-ren prostor v trdnjavi, ječa*
kázen -zni ž, kázenski -a -o: ~o pravo, kázenskopráven -vna -o, kazenskósóden -dna -o [*povsod*: *kazən*-]
kázen -zna -o: kakor je bilo ~o
Kázimir -a m, Kázimírov -a -o
kazínó m -na -nu -no -nu -nom *društveni dom* = *kazína* -e ž, kázínski -a -o: ~i *ples*
kazíti -ím, kázi -íte! kážěč -ěča -e, kazíl -a -o, (s)kážěn -ěna -o, káženje -a s, kazílen -lna -o [-ln-], kazílec -lca [-lc-] m, kazílka -e [-lk-] ž
kaznováti -újem, kaznúj -te! kaz-nujóč -a -e, kaznovál -ála -o, kaznován -a -o, kaznovánje -a s, káznjenec -nca m, káznjenka -e ž, káznjenski -a -o, kaz-nív -íva -o, kaznívost -i ž, kaz-nílen -lna -o [-ln-], kaznílnica -e [-ln-] ž, kaznílniški -a -o, kaznoválen -lna -o [-ln-]
kazuístika -e ž *veda, ki se ukvar-ja s posameznimi značilnimi pri-meri (moralnimi ali pravnimi)*, kazuíst -a m, kazuístičen -čna -o
kážímed -a m *neka rastlina*
kážípot -a m *roka, kážípotén* -tna -o: ~i *napis*
kčáši *prisł. takoj*
kdáj *vpraš. prisł.*: od kdáj, do kdáj; *kdáj nedól. prisł.*: kdáj pa kdáj *včasih*; ti bo kdáj še žal, še kdáj kaj réci
kdó 1. *vpraš. z. kóga, kómu, kóga*, pri kóm, s kóm; *kdo? vprašu'e samo po osebah nasploh, ne glede na spol in število*: kdó je prišel? kdó so krivci? 2. *nedól. z. kdo uporabljamo za katero koli nedoločeno osebo*: tak mi ven-dar kdo povej, kako je s to

stvarjo! *v prisl. zvezah:* kdo ve kje, kdo ve kam, prišel je od kdo ve kod, kdo ve kako, kdo ve kateri; *gl. tudi nekdo*
kdór *ozir. z. kógar, kómur, kógar, pi kómer, s kómer;* kdór si bódi, kdór kóli *in* kdorkóli
kéba -e *ž kokoš brez repa,* kébast -a -o *brez repa, s prisekanim repom,* kébec -bca *m žival s prisekanim repom,* kébček -čka *m mlad pišč, piščanec*
kebel [kəbəy] -blà *in* kábel [-əy] -bla *m škař,* keblíca -e [kəb-] *ž kèc* [kəc] *medm.:* dobil boš kèc po rokah, kecníti -nèm, kecnì -íte! kecnìl -íla -o [*povsod: kəc-;*] *gl. tudi krc*
kéfir -a *m vrsta kislega mleka.* kéfírov -a -o: ~ *kvass*
kéglj -glja *m,* kégljč -a [-gəlj-] *m,* kegljíček -čka *m;* kegljáti -ám, kegljáj -ájte! kegljál -ála -o, kegljánje -a-s, kegljáč -a *m,* kegljíšče -a *s,* kegljávéc -vca *m,* kegljávka -e *ž*
kehljáti -ám, kehljáj -ájte! kehljál -ála -o, kehljánje -a *s*
kekljáti -ám *ječljati,* kekljáj -ájte! kekljál -ála -o, kekljánje -a *s,* kekljávéc -vca *m ječljavec*
 +kéla -e *ž ometica, zidarska žlica, ometata*
kélih -a *m,* kélihov -a -o: ~a *noga;* kélihast -a -o
Kélt -a *m, mn. Kélti in Kéltje* -ov *nekdanji indoevropski narod.* kéltski -a -o, kéltščina -e *ž [povsod: -lt-]*
kémbelj -beljna [-balj-] *in* -blja *m*
kemija -e *ž,* kémičen -čna -o, kémik -a *m,* kémičarka -e *ž,* kemízem -zma *m med.,* kemikálíja -e *ž,* kemigráf -a *m,* kemigráfíja -e *ž,* kemoterápíja -e *ž zdravljenje s kemičnimi sredstvi,* kemóza -e *ž med.*
kengurú -ja *m vrsta vrečarjev,* kengurújev -a -o: ~a *vreča*

Ként -a *m kr. i.,* kéntski -a -o *kéntumski jeziki (zahodna indoevropska jezikovna skupina)*
Kéops -a *m,* Kéopsov -a -o: ~a *piramida*
képa -e *ž,* képica -e *ž,* képast -a -o, képat -áta -o; képati -am, képanje -a *s,* képiti -im *se:* sneg, moka, sladkor *se* képi
Képler -ja *m os. i. zvezdoslovc,* Képlerjev -a -o: ~i *zakoni*
ker vez., zato ker: zato ker si to storil, ne pojdeš z nami; zato ne pojdeš z nami, ker si to storil; storil sem zato, ker drugače nisem mogel [*kèr ali nast.*]
kerámika -e *ž lončarska umetnost,* kerámičen -čna -o: ~i *izdelki,* kerámič -a *m,* kerámičarka -e *ž,* kerámiški -a -o
keratín -a *m roženina,* keratítis -a *med. vnetje roženice*
keratofír -a *m kamenina,* keratofírov -a -o: ~i *grohi,* keratofírski -a -o: ~a *lava*
keroplástika -e *ž izdelovanje podob iz voska*
kêrub -a *m angel,* kêrubski -a -o, kêrúb -a *m,* kêrúbinski -a -o
Kerzonéz -a *m kr. i.,* kerzonéški -a -o
kès -à [kəs-à] *m,* kesáti -ám *se,* kesáj -ájte *sel* kesál -ála -o, skesán -a -o, kesánje -a *s [povsod: kəs-]*
kesen *gl. kasen*
ki *ozir. z. se ne sklanja, a se rabi za vse sklone, spole in vsa števíla; dodajamo mu osebne záimke raznih oseb v odnosnem sklonu, spolu in števílu; rabimo ga pa, kadar govorimo o določenih osebah ali stvari:* Tista pšénica, ki jo zdaj kupuješ, je snetjava. To ni za velikana, ki se mu pravi Brdavs, pa tudi zame ne, ki mi pravite Krpan
kídatí -am, kídanje -a *s,* kídáč -a *m,* kídálec -lca [-áx-] *m, ki-*

kifóza

dálka -e [-áú-] ž, kidálnice -ic [-áú-] ž mn. vile za kidanje
 kifóza -e ž skrivljenost hrbtenice
 kihati -am, kihanje -a s, kih -a m, kihálen -lna -o [-ln-]: ~i prašek, kihav -a -o, kihavec -vca m, kihavka -e ž, kihavica -e ž, kihavost -i ž, kihniti -nem
 kij -a m, kijast -a -o, kijec -jca m, kijček -čka m, kijáča -e ž kij
 Kijev -a m kr. i. ruskega mesta, kijevski -a -o, Kijevčan -a m, Kijevčanka -e ž
 kíkati -am in -čem hripav biti, ~ se hehetati se, kíkiniti -nem hripav glas dati
 kikirikí medm. petelinje petje, kikirikí -ja m, kikirikati -am, kikiríkanje -a s
 *kíkla -e ž krilo, rod. mn. kikel [-kál]; *kíklica -e ž krilce
 Kiklóp -a m gl. Kiklop
 kila -e ž, kílén -lna -o [-ln-]: ~i pas, kílav -a -o, kílavec -vca m, kílavka -e ž, kílavost -i ž, kílást -a -o: ~a repa
 kilogram -a m, kratica: kg; kila -e ž: dve kili, tri kile, pet kíl; kilográmski -a -o, kilogramméter -tra m, kilogrammétrski -a -o
 kilohérc -a m fiz., kratica kHz
 kilométer -tra m, kratica: km, km², km³; kilométrski -a -o, kilometrína -e ž plačilo za km, kilometráža -e ž podatki v km
 kilovát -a m 1000 vatov, kratica kW, kilovátén -tna -o: ~a ura, kratica: kWh
 kilovólt -a [-lt-] m 1000 voltov, kratica: kV
 kímati -am, kímanje -a s, kímav -a -o, kímavec -vca m kdor samo kima, kímavka -e ž, kímniti -nem, kímĺjaj -a m, kímálen -lna -o [-ln-]: ~a mišica
 kímavec -vca m september
 Kímbrí -ov m mn. nekdanji keltski prebivalci Walesa, kímbrski -a -o, kímbrščina -e ž

Kímon -a m, Kímonov -a -o
 kimóno -na m japonsko vrhnje oblačilo s širokimi rokavi, obleka kimóno, bluza kimóno, rokavi kimóno
 Kína -e ž gl. Kitájsko -ega s
 kincati -am = kinkati -am
 +kínč -a m okras, lišp, nakit; +kínčati -am krasiti, zaljšati, lišpati, kiliti
 kinemátika -e ž nauk o gibanju ne glede na gonilne sile, kinéтика -e ž nauk o gibanju, kinétičen -čna -o: ~a energija
 kinematográf -a m in kino -a m, -u -o -u -om, kinematográfski -a -o: ~i aparat, ~a dvorana, ~o gledališče, ~a predstava, v vsakdanji rabi tudi okrajšave po tujih zgledih: kino dvorana, kino predstava, toda: kinooperatêr, kinostúdio, kinoprojéktor, kinoaparát
 kinín -a m zdravilo proti malariji, kinínski -a -o, kinínovec -vca m
 kinkati -am, kínkanje -a s, kínkav -a -o, kínkavec -vca m, kínkež -a m, kínkniti -nem, kínkljáti -ám, kínkljáj -ájte! kínkljál -ála -o, kínkljánje -a s
 kinológ -a m, kinolóški -a -o: ~o društvo; kinológija -e ž
 kíosk -a m odprta vrtna hišica, prodajna hišica za časopise, okrepčila ipd.
 kíp -a m, kípec -pca m, kípár -ja m, kípárka -e ž, kípárstvo -a s, kípárnica -e ž, kípárski -a -o
 kípéti -ím, kípi -íte! kípèč -éča -e, kípèl tn kípel -éla -o, kípènje -a s; kípniti -nem, kípnjenje -a s, kípnjenec -nca m = kípnik -a m, kípnjenke -nk ž mn. neke gibanice, kípnjak -a m; kípéten -lna -o [-ln-]: ~i proces, kípèlnost -i [-ln-] ž
 kirasír -ja m oklepnik, kirasírski -a -o oklepniški

Kirgíz -a m *pripadnik naroda v Srednji Aziji*, kirgíški -a -o: Kirgíška stepa

Kírka -e ž, Kírkin -a -o

Kíros in Kír Kíra m, Kírov -a -o, Kirupedíja -e ž

kirúrġ -a m *med.*, kirúrġinja -e ž, kirurgíja -e ž, kirúrġičen -čna -o: ~o zdravljenje, kirúrški -a -o: ~a klinika

kis -a m, kisen -sna -o, kisár -ja m, kisárna -e ž, kisovár -ja m, kisasť -a -o

kisál [-áj] -li ž *kisle jedi in piĵate*, kisálo -a s *kisalna snov*, kisálen -lna -o [-ln-], kisálnica -e [-ln-] ž

kísati -am (se), kisanje -a s, kísav -a -o, kísavec -vca m 1. *kđor se rad kisa*, 2. *kislica (rastlina)*

kisel [-áj] -sla -o, kislec -a [-ac-] m, kislíca -e ž, kislína -e ž, kislínski -a -o, kislóst -i ž, kislóba -e ž = kislóča -e ž; kiselják -a m, kislást -a -o, kiselkast -a -o [-el-]; kislíti -ím, kislí -íte! kislěč -ěča -e, kislíl -a -o, kisljénje -a s, kisléti -ím, kislěl -éla -o, kislénje -a s

kisík -a m, kisíkov -a -o

*kíst -a m *čopič*

kít -a m *morski sesalec*, kítov -a -o, kítovec -vca m, kitovína -e ž, kitólòv -óva m, kitólóvka -e ž (*ladja*), kitólòvec -vca m, kitólóvstvo -a s

kít -a m *mazivo, lepilo, zamazka*, kítati -am *maziti*, kítást -a -o *mazivast*: ~a snov

kíta -e ž, kítica -e ž, kítka -e ž, kítje -a s, kítást -a -o, kítnat -a -o, kítav -a -o, kítén -tna -o: ~a ovojnica, kítnica -e ž, kítiti -ím, (o)kítén -a -o, kíténje -a s

Kitájsko -ega s: na Kitájskem, Kitájska -e ž: v Kitájski, kitájski -a -o: ~o srebro, Kitájec -jca m, Kitájka -e ž, kitájščina -e ž

kitára -e ž, kitaríst -a m, kitarístka -e ž

kízmet -a m *usoda, kakor je namenjeno*

kjé prisl. (točka) 1. *vpraš.*: kje si bil? ne vem, kje tiči otrok, 2. *nedol.* kjé: išči si službe kje drugje! +od kje *od kod*, +do kje *do kod*

kjér in kjér ozir. prisl.: kjér te najdem, tam te bom; kjerkóli ali kjér kóli, kjer si bódi

kláda -e ž, kládica -e ž, kládje -a s, kláden -dna -o: ~a stena, kládast -a -o: ~ človek, kládnica -e ž *sekira za kalanje klad*

kládivo -a s, *rod. mn.* kládiv, kládivce -a s [*povsod: +div-*]; kládivnica -e ž *neka sekira in riba*, kládivišče -a s, kládivar -ja m

klafáti -ám *umazano govoriti*, klafáj -ájte! klafál -ála -o, klafánje -a s, klafáč -a m, klafárski -a -o: ~e besede, klafáriti -ím, klafárjenje -a s, kláfast -a -o *klepetav*

*klaféta -e ž *slab klobuk zaniĵlj.* = *klafrnica -e ž, *klafédra -e ž

*kláftra -e ž *seženj*, *kláftrski -a -o: ~a drva *séženjska drva*

klája -e ž *gl.* klásti kládem

kláma -e ž 1. *zmešane sanje*, 2. *človek, ki nerodno hodi ali se vede, pijanec, norec*, klámast -a -o, klamáti -ám *kakor v omĵici okrog hoditi* = klamotériti -ím; klamáj -ájte! klámál -ála -o, klámánje -a s

+klámfa -e ž *penja, penjača, skóba*, +klámfica -e ž, +klámfati -am *spenjati, zbijati*, +klámfar -ja m *klepar*

klánc -nca m, klánček -čka m, klánčan -ána m *prebivalec na klancu* = klánčar -ja m, klánčast -a -o, klánčen -čna -o, klánčnik -a m, klánčina -e ž; iti, voziti v klánc *navzgor*, po klancu *navzdol*

klánjati

klánjati -am se, klánjanje -a s
klápati -am *in* klapáti -ám, klapáj -ájte! klapál -ála -o: ušesa mu klapajo, klápanje *in* klapánje -a s, klápast -a -o: ~a ušesa; klapouh -úha -o, klapoušen -šna -o, klapoušnica -e ž *zaušnica*, klapoušec -šca m, klapoušiti -im, klapoušenje -a s
Klára -e ž *os. i. Jasna*, Klárin -a -o, klarisa *ali* klarisinja -e ž *redovnica sv. Klare*
klarinet -a m, klarinéten -tna -o: ~i glas, ustnik; básovski klarinet, klarinetist -a m
klás -a *in* klasú m, klásje -a *in* klasjè -à s, klásek -ska m, klásček -ščka m, klásast -a -o, klásen -sna -o, klásnat -a -o: ~e trave, klasät -áta -o, klasí-nec -nca m, klasnica -e ž, klasí-ti -ím, klási -íte! klasčè -éča -e, klasíl -a -o, klasénje -a s, klasítev -tve ž
klasifikácija -e ž *redovanje, razvrstitev, ocena, razredba*, klasificirati -am (*po*)razdeliti, oceniti, klasificiranje -a s, klasifikácijski -a -o: ~a konferenca
klásik -a m *zgleden pisatelj (posebno grški in rimski)*, klásičen -čna -o: ~o delo, klásičnost -i ž; klasicizem -zma m, klasicist -a m, klasicističen -čna -o
***klasirati** -am *po velikosti ločiti*, *klasiranje -a s
klásti -dem položiti, *potagati*: živini klásti; kládi -te! kládel -dla -o, kládenje -a s; klást -í ž; klája -e ž, klájarica -e ž *rjuha, v kateri nosijo klojo živini*, klájen -jna -o: ~i koš, ~o apno
kláti kóljem, kólji -íte! koljóc -a -e, klál -ála -o, klán -a -o: ~ les; klánje -a s, kláven -vna -o: ~i dar, ~a živina, klávnica -e ž, klávec -vca m, klávka -e ž, klávski -a -o, klávščina -e ž

klátiti -im (se), kláti -íte! klatèč -éča -e, klátíl -íla -o, (o)kláten -tena -o, klátenje -a s; klátež -a m, kláteški -a -o: ~o življenje, klátežnica -e ž; klátívítez -a m
klavír -ja m (+glasovir), klavírski -a -o: ~i virtuóz; klavíatúra -e ž
klávrn -a -o, klávrnež -a m, klávrnost -i ž
klávzula -e ž *omejitev, pridržek*, klavzulirati -am
klavzúra -e ž *zapora*, klavzúren -rna -o: ~i prostor, izpit
klávžar -ja m *šoja*
klécati -am, klécanje -a s, klécav -a -o: ~a noga; klécavec -vca m *klecav človek*, klécavka -e ž, klécavost -i ž, klécni -nem
kleč -a m *in* klèč -í ž, *po* klečéh; klèče -éta s *peščena sipina*, klečét -i ž *skalna plitvina v reki*, *peščena sipina*, klečevít -a -o
klečáti -ím, ž, mn, klečijo *in* klečé, kléči -íte! klečèč -éča -e, klečé, kléčál -ála -o, klečánje -a s, klečálnik -a [-áj-] m
klečepláz -áza m, klečeplázec -zca m, klečeplázen -zna -o, klečeplástvo -a s, klečepláziti -im, klečeplázenje -a s
kléj -a m, kléjast -a -o: ~a snov, klejiti -ím, kléji -íte! klejíl -a -o, klején -éna -o, klejénje -a s; kléjar -ja m, klejárnica -e ž; kléjec -jca m; kléjev -a -o, klejevína -c ž, klejílник -a [-ín-] m, kléjnat -a -o
klèk -éka m *kletvica*: ti klèk babji! Klèk -éka m *kr. i. gore, zbirališče čarovnic*, na Kléku
kléka -c ž *kljuse, suha krava, grčasta krivina na drevesu*, klékast -a -o *krivenčast*
kleketáti -ám *in* -éčem, kleketáj -ájte! kleketál -ála -o, kleketánje -a s; srake kleketájo *ali* klekečejo

klékljati -am, klékljan -a -o: ~a čipka; klékljanje -a s, klékljatica -e ž, klékljarski -a -o: ~a obrt, klékljarstvo -a s

Klêmen -éna m os. i., Kleménov -a -o; klementínec -nca m

klên -éna m maklên, klénov -a -o, klénovec -vca m, klénovina -e ž

klên -éna m riba iz reda *krapovcev*, kléneec -nca m

klén -a -o: ~o žito, ~ slog, klénka -e ž *neko jabolko*, klénost -i ž

klénkati -am, klénkanje -a s, klénk -a m: v klénk zvoniti, klénkniti -nem, klénköt -öta m

klepár -ja m, klepárski -a -o: ~o orodje, klepárstvo -a s, klepárnica -e ž, *gl. tudi* klepáti

klepáti klépljem, kléplji -íte! klépal -ála -o, klepánje -a s; klèp -épa m, po klépu: moka po klépu diši, mn. klépi; klepálo -a s, klepálnik -a [-áú-] m, klepáč -a m, klepálen -lna -o [-ln-]: ~o kládivo, klepálec -lca [-áú-] m; klépniti klépnem: pokrov klépne, klépni -íte! klépnil -sla -o; klépec -pca m, kléпка -e ž *kravji zvonec, tičnica*

klepetáti -ám in -éčem, klepetáj -ájtel klepetál -ála -o, klepetánje -a s; klepét -éta m, klepetáč -a m, klepetáča -e ž, klepetálo -a s, klepetáv -áva -o, klepetávec -vca m, klepetávka -e ž = klepetúlja -e ž, klepötec -tca m, klepötčev -a -o

kleptomán -a m, kleptománski -a -o, kleptomanija -e ž

klêrik -a m *duhovnik, duhovniški pripravnik*, klêrus in klêr klêra m *duhovniški stan*, klerikálen -lna -o [-ln-], klerikálec -lca [-lc-] m, klerikálka -e [-lk-] ž, klerikalízem -zma m

klesáti kléšem, kléši -íte! klešöc -a -e, klésal -ála -o, klesánje

-a s, klesár -ja m, klesárski -a -o: ~o orodje, klesánec -nca m

kléstiti -im, (o)kléščen -a -o, kléščenje -a s; klést -a m 1. *kleščenje*, 2. *odsekana veja*, klestílnik -a [-iú-] m, klestína -e ž; kléstje -a s, kleščenína -e ž *obsekano vejevje*, kléščevec -vca m *okleščno deblo*

kléšče ž mn. kléšč kleščam kléšče v kleščah s kléščami; kléščice -ic ž mn.; kléščar -ja m, kléščarica -e ž, kleščáriti -im *pri oranju klešče držati*, kléščast -a -o, kléščnik -a m, kléščman -a m **kleštra** -e ž *klešče, neroda, motorilo*, kleštráti -ám *klestíti, motovílití*, kleštráj -ájtel kleštrál -ála -o, kleštranje -a s

klét -í ž, klétka -e ž, kletár -ja m, kletarica -e ž, kletárstvo -a s, kletáriti -im, kletárjenje -a s, kléten -tna -o: ~i ključ, ~i prostori

kléti kólnem [-óú-], kólni -íte! [-ou-], kolnóc -a -e [-ou-], klél -a -o, klétje -a s, klétev -tve ž, klétvica -e ž, kletvína -e ž

klevéta -e ž *obrekovanje*, klevetáti -ám *obrekovali*, klevetál -ála -o, klevétnik -a m *obrekovalec*

klíca -e ž, klíčen -čna -o: ~i list, klíčica -e ž, klicónösec -sca m *bacilonösec*

klicati -čem, kličöc -a -e, klíči -te! klicál -a -o in -ála -o, klicán -a -o, klicánje -a s, klíc -a m, klicáj -a m, klicár -ja m, klicálec -lca [-áú-] m, klicálka -e [-áú-] ž

klíent -énta m *varovanec, odjemalec*, klientéla -e ž *varstvo, odjemalci*, klíentski -a -o

klíka -e ž *svoját*, klíkarški -a -o, klíkarstvo -a s

klíkniti -nem, klík -a m

klíma -e ž, klímátičen -čna -o: ~i kraji, ~e razmere, ~o

klímaks

zdravljenje; klimatologija -e ž, klimatológ -a m, klimatolóški -a -o; klimatoterapija -e ž
klímaks -a m *stopnjevanje (v poetiki)*
klimaktêrij -a m *mena, menska jalovost*, klimaktêričen -čna -o: ~i znaki
klin -ína m, klíneč -nea m, klínček -čka m, klínar -ja m, klínast -a -o; klíniti -im *postavljati kline, šiliti*, klínjenje -a s, klínčati -am *klíneč biti (otročka igra)*, klínčanje -a s; klínčnica -e ž *rastlina, neka hrúška*; klínopís -a m
klína -e ž *rezilo, britvica*, klínica -e ž
klínika -e ž *zdravstvena učilnica ob ležečih bolnikih*, klíníčen -čna -o: ~o zdravljenje, ~i besednjak, ~i zdravnik = klínik -a m
*klínker -ja m *prepeka, 1. vmesni produkt cementne industrije, 2. zidak, žgan do zgostitve*
Klíó ž Klíe Klíi muza zgodovine, Klíin -a -o
klíring -a m (clearing) *plačilo po nakazilu*: plačati v ~u; klírinški -a -o
klístírati -am *drístiti gl. tam*; klístiranje -a s, klístira -e ž *drístenje*, klístír -a m *drístilo*, klístírka -e ž *drístilja*, klízma -e ž
klíšé -ja m *plošča za tiskanje slik*, klíšírati -am *delati klíšeje*, klíširanje -a s, klíšárna -e ž
klíti -jem, klíj -te! klíjôč -a -e, klíl -a -o, klítje -a s
klívkati -am *in čem stokati, vzdihovati, cviliti*: pes, pura klívče, klívkanje -a s
kljúb *prisl. in predl. vkljúb, nakljúb*: ~ tému, kljúb temu da *čepprav, dasi*; kljúb delati komu; kljubovati -újem, kljubúj -te! kljubujôč -a -e, kljubováł -ála -o, kljubovánje -a s, kljuboválec -lca [-áú-] m, kljubo-

válen -lna -o [-ln-], kljuboválnost -i [-ln-] ž, kljubást -a -o
kljúč -a m, kljúčen -čna -o: ~a stavba, kljúčev -a -o: ~a brada, kljúčnica -e ž *neka kost*, kljúček -čka m, kljúčár -ja m, kljúčaríca -e ž, kljúčárski -a -o: ~o delo, kljúčárstvo -a s, kljúčávnica -e ž, kljúčávníčen -čna -o: ~a luknja, kljúčávníčar -ja m, kljúčávníčarstvo -a s, kljúčávníčárski -a -o: ~o orodje, kljúčiti -im, kljúči -te! kljúčil -a -o, kljúčenje -a s
kljúka -e ž, kljúčica -e ž = kljúkica -e ž, kljúkar -ja m, kljúkast -a -o: ~ nos *orlovski nos*, kljúkasti križ, kljúkát -áta -o, kljúkec -kca m *skljúčen človek, odpiráč, zvítež*: lažnivi kljúkec, kljúkonôs -ósa m
kljúkati -am *trkati, bítí, tolčti*, kljúkanje -a s, kljúkavec -vca m, kljúkniti -nem *nalahno potrkati, počepniti*
kljúň -a m, kljúňáč -a m *plíč*, kljúňast -a -o, kljúňáš -a m, kljúňček -čka m, kljúňčkati -am se, kljúňiti -nem, kljúňec -nea m, kljúňát -áta -o, kljúňotáj -ája m *neki hrošček*
kljúsa -e ž, kljúse -eta s *in kljusè -éta s*, kljússast -a -o, kljússati -am
kljúvátí kljúvam *in* kljújem, kljúj -te! kljújôč -a -e, kljúvál -ála -o, kljúvánje -a s, kljúváč -a m, kljúválnik -a [-áú-] m *neko bakrarsko orodje*, kljúválec -lca [-áú-] m
klobáka -e ž
klobása -e ž, klobásen -sna -o, klobásáč -a m = klobásár -ja m, klobásáti -ám, klobásäj -ájte! klobásäl -ála -o, klobásánje -a s, klobásár -ja m *kdor dela klobase*, klobásaríca -e ž, klobásast -a -o, klobásica -e ž, klobásičar -ja m

klôbčič -a *in* klobčič -iča *m*, klôbec -bca *m*, klôbček -čka *m*, klôbko -a *s*, klôbčece -a [-čac-] *s*, klôbčast -a -o, klôbkast -a -o, klobčičast -a -o

klobúk -a *m*, klobúček -čka *m*, klobučár -ja *m*, klobučarica -e *ž*, klobučarija -e *ž* = klobučárstvo -a *s*, klobučárity -im, klobučárka -e *ž*, klobúčast -a -o = klobúkast -a -o, klobučina -e *ž* = klobučevína -e *ž*, klobučínast -a -o = klobučevínast -a -o, klobúče -a *s* = klobúkovje -a *s* *repuh bot.*, klobučnica -e *ž* *škalla za klobuke*, klobučnják -a *m* 1. *oblika za klobuke*, 2. *neka morská žival*; klobúčiti -im *se oblačiti se*, klobúčenje -a *s*

klobúštra -e *ž* *slab klobuk*, klobuštráti -ám *zmešati, spriditi, klepetati*, klobuštráj -ájtel klobuštrál -ála -o, klobuštránje -a *s*, klobuštráč -a *m*

klócati -am *in* -čem: koklja klóče, klóča -e *ž* *koklja*, klóčiti -im, klóčenje -a *s*

klóčec -čca *m* *jesika bot.*, klóček -čka *m* *pistacija bot.* = klocičev -vca *m*

klofúta -e *ž* *zaušnica*, klofutáti -ám, klofutáj -ájtel klofutál -ála -o, klofutánje -a *s*, klofútniti -nem = klófniti -nem *in* klófnem, klófnjen -a -o

klóka -e *ž* *koklja*, klókati -am *in* -čem, klokotáti -ám *in* -óčem, klokotáj -ájtel klokotál -ála -o, klokotánje -a *s*, klokot -óta *m*, klokotica -e *ž* *vrsta kozarca*

klókan -a *m* *čergu zool.*

klókar -ja *m* *ěrna žolna*

klómpati -am, klómpanje -a *s* = klónkati -am, klónkanje -a *s*: voda *v* posodi klómpa, klónka; klómpniti -nem: ~ *v* vodo; klónkniti -nem: kamen klónkne *v* vódo

klóncati -am *omahovati, šepati*, klóncniti -nem

kloníca -e *ž* *vozarna, remiza, gl. kolnica*

kloníti klónem, klóni -íte! kloněč -ěča -e, klónil -íla -o, klónjenje -a *s*, klonítev -tve *ž*

klòp klópa *m* *klošš*, klòpov -a -o
klóp -í *ž*, klópca -e *ž*, klópčica -e *ž*, klópen -pna -o: ~a *deska*, klopnica -e *ž* *deska pri klopi*

klópec -pca *m* *loputa, loputica*

klopotáti -ám *in* -óčem, klopotáj -ájtel klopotál -ála -o, klopotánje -a *s*, klopot -óta *m*, klopotáč -a *m*, klopotáča -e *ž*, klopotálo -a *s*, klopotáv -áva -o, klopotávec -vca *m*, klopotávka -e *ž*, klopotec -tca *m*, klopotúlja -e *ž*

klór -a *m*, klórov -a -o, klórovec -vca *m*, klorát -a *m*, klorid -a *m*, klorit -a *m*, klorofórm -a *m*, kloroformírati -am, kloroformíranje -a *s*, kloroformízem -zma *m*, klorovodík -a *m*, klorovodíkov -a -o: ~a *kislina*, klorofil [-tí] -a *m*

klóšč klóšča *m* klòp, klóščec -a [-čac-] *m* = klóšček -ščka *m*, klóščevec -vca *m* *ricinus*, klóščevina -e *ž*

*klóšter -tra *m* *samostan*, *klóštrski -a -o *samostanski*

klót -a *m* *vrsta tkanine*, klótast -a -o: ~a *obleka*, podloga

Klótó -te *ž* *ena od treh park*, Klótin -a -o

klóvn -a *m* *šaljivec, burkež*, klóvnski -a -o: ~i *izraz*

klozét -a *m*, klozéten -tna -o: ~i *papir*

klúb -a *m*, klúbski -a -o: ~a *soba*, seja, ~i *načelnik*; klúbovec -vca *m*, klúbovski -a -o, klubáš -a *m*, klubáški -a -o, klubášstvo -a *s*

kmáln *prisl.*: ~ *potem*, nato, ~ *za njim*; *kmalu* bi bilo *po*

kmèt

njem *skoraj*; vsi kmalu so prišli *hkrati*

kmèt kméta *m*: iti na kméte, s kmétov priti, živeti na kmétih; kmétiški -a -o = kméčki -a -o = kmétski -a -o, kmetič -iča *m*, kmetávsv -a *m* zaničlj., kmetávsvlja -e *ž* zaničlj., kmetíca -e *ž*, kmetíja -e *ž*, kmetíjica -e *ž*, kmetíjski -a -o, kmetíjstvo -a *s*, kmetováti *in* kmétovati, kmetújem *in* kmétujem, kmetúj *in* kmétuj -te! kmetovál -ála -o *in* kmétovál -a -o, kmetovánje *in* kmétovanje -a *s*, kmetoválec -lca [-áú-] *m*, kmetováalka -e [-áú-] *ž*, kmetoválski -a -o [-áú-], kmétstvo -a *s*

*knéftra -e *ž* navoza

Kneipp [knájp] -a *m*, Kneippov -a -o [knájpoú -ova]: ~a kava, ~o zdravljenje, knájpati -am se, knájpanje -a *s*

knéz -a *m*, knegínja *in* knéginja -e *ž* (knezova žena), knéžna -e *ž* (knezova hči), knézov -a -o (če mástimo enega kneza): ~a hči, ~ zet; knézji -a -e (splošno): ~ega rodú; knéštvo -a *s*; knezováti -újem, knezovál -ála -o, knezovánje -a *s*, kneževína -e *ž*, knezoškóf -škófa *m*, knezoškófija -e *ž*, knezoškófijski -a -o

knjákast -a -o pohabljen, okrnjen
knjiga -e *ž*, knjigár -ja *m*, knjigárna -e *ž*, knjigárniški -a -o, knjigárništvo -a *s*, knjigárski -a -o, knjigárstvo -a *s*; knjížica -e *ž*, knjížúra -e *ž* zaničlj., knjížén -žna -o: ~i jezik, trg, ~a slovenščina; knjíževen -vna -o: ~o delo; knjíževnost -i *ž*, knjíževnik -a *m*, knjíževnica -e *ž*, knjíževniški -a -o; *povsod tudi*: knjížév-

knjigo-v sestavi: knjigoljúb -a *m*, knjigonóša -a *in* -e *m* kdor knjige nosi, knjigopísec -sca *m*, knjigopíseje -a *s*, knjigotržec

-žca *m*, knjigotržen -žna -o: ~a cena, knjigotrštvo -a *s*, knjigovéz -a *m* = knjigovézec -zca *m*, knjigovéški -a -o, knjigovéštvo -a *s*, knjigovódja -a *in* -e *m*, knjigovódkinja -e *ž*, knjigovódstvo -a *s*, knjigovódski -a -o: ~i tečaj, knjigožèr -žéra *m*

knjíznic -e *ž*, knjízničen -čna -o: ~i prostori, knjízničar -ja *m*, knjízničarka -e *ž*, knjízničarski -a -o: ~a služba, ~o delo

knockout [nókauú] -a *m* odločilni udarec za zmago v boksarskem boju, uničenje, knockout *prisl.*: pobil ga je knockout, zdaj je knockout; knockoutfrati -am [nókauú-] na ilita podrelí

*knúta -e *ž* usnjen bič, korobač

ko *vez.* 1. časovni: ko denar poide, pamet pride; hitro ko, brž ko, vtem ko, medtem ko, bolj ko, dalj ko: bolj ko je tekla kri, več je bilo partizanov; dalj ko je pravil, bolj ga je brat zavidal; 2. primerjalni: ko (= kot, kakor) bi trenil, jaz sem močnejši ko ti (= kot, kakor ti); beži, ko (= kot, kakor) da gori za njim; 3. pogojni (neresnični pogoj): ko bi ljudje ne mrli, bi svet podrlí

koadjútor -ja *m* pomočnik (v cerkveni službi), koadjútorjev -a -o, koadjútorski -a -o

koagulát -a *m* strjenina, koagulácija -e *ž* strjevanje, sesedanje, koagulírati -am strdíti se, sesíríti se, zakrkníti, sesesti se
koalícija -e *ž* zveza, koalicijski -a -o: ~a vlada, koalírati -am, koalíran -a -o zvezan

kobacáti -ám, kobacáj -ájt! kobacál -ála -o, kobacánje -a *s*, kobacélj -clja *m* otrok, ko še kobacá, kobáciti -im se kozolce prevračati, kobáčnik -a *m* kobacelj; kobaceljáti -ám, kobac-

- ljaj -ájte! kobacljäl -ála -o, kobacljanje -a s
- kobáliti** -im, kobáljenje -a s, kobálj -a m: za dober ~ (*korak*) se premakniti; kobálj *prisl.*; kobálja -e ž, *nav. mn.* kobálje *razkretene noge človeka*, kobáljast -a -o *rogovilast*, kobáljati -am s *težavo se premikati*, kobáljanje -a s
- kobalt** -a m *kem.* *prvina*, kobaltov -a -o: ~ sulfat, kobaltín -a m *neka ruda*, kobaltooksid -a m, kobalten -tna -o: kobaltne spojine [*povsod: -lt.*]
- Kóbanci** -ev m *mn. prebivalci Kozjaka ob levem bregu Drave*, kóbanski -a -o, Kóbansko -ega s: na Kóbanskem, s Kóbanskega
- kóber** -bra m *kocka*: kóbre metati *kockati se*, kóbrast -a -o, kóbrati -am: z lešniki kóbrati, kóbrc -a m, kóbranka -e ž *ime neke naše kače*
- kobila** -e ž, *rod. mn.* kobíl [-íl], kobílji -a -e: ~e mleko, kobílar -ja m, kobílarija -e ž, kobílarína -e ž = kobílarínica -e ž, kobílica -e ž, kobíličar -ja m, kobíličast -a -o, kobíličji -a -e, kobílití -im (se), kobílje -a s *sk. i. deblo, trtne veje*
- kóblji** -a -e, kóblja muha, Kóblja glava *kr. i.*
- kóbra** -e ž *indijska kača naočárka*
- kobúl** [-úl] -a m = kobúla -e ž, kobúleček -čka [-lč-] m: ~ češenj; kobúlica -e ž, kobúlnica -e [-ln-] ž, kobúlnat -a -o [-ln-], kobúlast -a -o
- kóc** kóca m, kócast -a -o, kocáti -ám, kocáj -ájte! kocál -ála -o: sneg kocá (*pada v debelih kosmih*), kócelj -clja m *kocasta oseba, žival ali reč*, kócnja -e ž *velika snežinka*, kócnjast -a -o, kócnjat -a -o; kócnjati -ám, kócnjáj -ájte! kócnjäl -ála -o; kóconög -óga -o
- kocén** -a m *zelnati štor*, kocénje -a s, koceníti -im *trditi, lese- neti*, koceníč -éča -e, koceníč -éla -o, koceníenje -a s
- kocína** -e ž, kocínast -a -o, kocínica -e ž, kocínje -a s
- kócka** -e ž, kóckin -a -o, kóckast -a -o, kóckati -am, kóckanje -a s, kóckar -ja m, kóckarski -a -o, kóckovec -vca m *premog kóckaste oblike*
- kóča** -e ž, kočàn -ána m, kóčar -ja m, kóčarica -e ž, kóčariti -im, kóčárjenje -a s, kóčarski -a -o, kóčica -e ž, kóčúr -ja m *zaničlj.*
- kočemájka** -e ž
- kóčič** -a m *navadni prašiček zool. (vrsta členonožcev)*
- kočija** -e ž, kočijica -e ž, kočijen -jna -o: ~o oje, kočijiski -a -o: ~i konj, kočijáz -a m, kočijáški -a -o: ~i konj; kočijáziti -im
- kočljív** -íva -o, kočljívec -vca m, kočljívka -e ž, kočljívost -i ž
- kóčnik** -a m = kócnjak -a m (*zob*), kóčniški -a -o
- kód** *prisl. (prostor)* 1. *vprašalni*: kód si hodil? ne vé ne kód ne kám; od kód, do kód (+ od kje, + do kje); 2. *nedoločni*: boš že kód prišel do mesta
- kóda** -e ž *zaključek kake skladb*
- kodeín** -a m *pomirjevalno sredstvo*, kodeínov -a -o: ~e tablete
- kódeks** -a m *star rokopis, rokopisni zakonik, zbirka zakonov*, kodificirati -am *zakone zapisati*, kodificiranje -a s, kodifikácija -e ž
- kodélja** -e ž, kodéljica -e ž, kodéljast -a -o, skodéljkati -am se
- kóder** -dra m, kódrac -a m, kódrček -čka m, kódrati -am *in* kódrati -ám, kódráj -ájtel kódrál -ála -o, kódranje *in* -ánje -a s; kódrav -a -o, kódravec -vca m, kódravka -e ž; kódrcati -am se, kódrčija -e ž, kó-

kóder

drnat -a -o, kodrljáti -ám (se), kodrljáj -ájte! kodrljál -ála -o, kodrljánje -a s; kodrobrádec -dca m, kodroglávec -vca m, kodrolásec -sca m, kodroláska -e ž, kodroläs -ása -o

kóder *prisl.*, kóderkóli *in* kóder kóli, kóder si bódi, od kóder, do kóder (+od kjer, +do kjer)

kodicíl [-íl] -a m *dostavek k oporoki*

koedukácija -e ž *skupna vzgoja mladine obeh spolov*, koedukacijski -a -o

koeficiént -énta m *mat.*

koeksisténcia -e ž *sočasno bivanje več reči*

kofeín -a m *sestavina kave*, čajá kofúncija -e ž *mat.*

kohabitácija -e ž *skupno bivanje, spolno združevanje*, kohabitacijski -a -o: ~a tuberkuloza

koherénca -e ž, koherénten -tna -o

kohezíja -e ž *vezljivost (privlačnost med molekulami iste snovi)*, kohezijski -a -o *vézen*: ~a sila

kohórta -e ž *del rimske legije*

koincidénca -e ž *sovpad*, koincidirati -am, koincidénčen -čna -o

kóitus -a m *spolno obtevanje*, kóitirati -am

kòj *prisl. takoj, kar*: kòj pridem, kòj povej, kòj meni daj, kòj tu ostani

kója -e ž *spalnica na ladji*, kójica -e ž *lesena pastirska bajta v hribih*

kóka -e ž *neki peruanski grm*, kokaín -a m *mamilo iz lista tega grma*, kokainízem -zma m, kokainizírati -am, kokainist -a m, kokainistka -e ž

kokárda -e ž *pénlljast znak, značka*

kókati -am *in* -čem, kókanje -a s, kóka -e ž = kóklja -e ž, kókica -e ž, kókljica -e ž, kókljáti -ám, kókljáj -ájte! kókljál -ála -o

kokcidióza -e ž *neka živalska bolezen*

kokéta -e ž *spogledljivka*, kokéten -tna -o *spogledljiv*, kokétnost -i ž, koketírati -am *spogledovati se*, koketíranje -a s

kokodákati -am, kokodákanje -a s, kokodájsati -am, kokodájskati -am, kokodájč -a m *kurji glas*, kokodák *medm.*

kókolj -a m, kókoljen -ljna -o: ~o seme, ~i venčki; kókoljev -a -o: ~i cvetovi; kókoljast -a -o, kókoljnat -a -o: ~a pšenica

kokón -a m *sviloprejkin zapredek*, kokónski -a -o: ~a nitka

kokórek -rka m = kokórik -a m *ciklamen*

kókos -a m *neka palma*, kókosov -a -o: ~i orehi, ~o mleko

kokóš -i ž *ali kokoš -í ž*; kokóšji -a -e: ~a jajca; kokóšar -ja m *in kokošár -ja m*, kokóšarica -e ž *in kokošarica -e ž*, kokóšarstvo -a s *in kokošárstvo -a s*, kokošaríja -e ž, kokošarski *in* kokošárski -a -o; kokošínjak -a m = kokošnják -a m, kokóška -e ž, kokóševéc -vca m *vranica, ornica, bot.*; kokóšnica -e ž *kurje zdravje bot.*; kokošérja -e ž (+kokošjereja)

kokót -a m *petelin*, kokótec -tca m = kokótek -tka m; kokotáti -ám *in* -óčem, kokotáj -ájte! kokotál -ála -o, kokotánje -a s, kokotíca -e ž *lahkotica bot.*

kokóta -e ž *lahkoživka*

kóks -a m *vrsta fižola*, kóksast -a -o: ~i fižol = kóksar -ja m

kóks -a m *iz premoga narejeno kurivo*, kóksov -a -o: ~a teža, koksovít -a -o: premog je ~; kóksati -am *predelovati v kóks*, kóksanje -a s, kóksárna -e ž, kóksar -ja m

kóktajl -a m *mešana alkoholna pijača*

kókus -a *m* *neka bakterija*
kól [kòu] *kóla m*, na *kólu in kólu*, s *kólom*, *kólec kólca [-óu-] m*, *kólást -a -o*, *kólček -čka [-lč-] m*, *kólje -a s*, *kólišče -a s* *red kolov*, *kolèk -lkà [-óu-] m*, *kólič -íca m*, *kóliček -čka m*; *kolíti kolím*, *kóli -íte!* *kolíl -a -o*, *koljénje -a s*, *kolítev -tvé ž kóla s mn. voz*, *kól [-ól]*, *kólom*, *kóla*, na *kólih*, s *kóli*; *kolár -ja m*, *kolarica -e ž kolarjeva žena*; *koláriti -im*, *kolárjenje -a s*, *kolárstvo -a s*, *kolárski -a -o*, *kolárna -e ž = kolárnica -e ž*, *gl. tudi kólca in koló*
kóla m *neskl. drevo*, *orehi kóla*, *pastile kóla (zdravilo)*
kolaborácija -e *ž sodelovanje*, *kolaboracioníst -a m sodelavec*, *pomagač*, *kolaboracionístka -e ž sodelavka*, *kolaborátor -ja m sodelavec*
kolacionírati -am *primerjati (prepis z izvornikom)*, *kolacioníranje -a s*, *kolacioníst -a m*
koláč -a *m*, *koláček -čka m*, *koláčar -ja m*, *koláčnik -a m hlebec*, *módel*
kolájna -e *ž medalja*
koláps -a *m nenadna srčna slabost*, *kolabírati -am sesesti se od slabosti*, *zgruditi se*
kolavdíрати -am *pregledati*, *odobríti*, *kolavdícija -e ž pregled*, *odobritev*, *kolavdacijski -a -o*
kólca s mn., 2. *kólc*, 3. *kólcem*, 4. *kólca*, 5. na *kólcih*, 6. s *kólcí* [*povsod: -lc-*] *voziček*, *voz pri plugu*
kólcati -ca *in -če se*: *kólca*, *kólče se mu*; *kólcanje -a s*, *kólc -a m enkratni glas pri kolcanju*, *kólcavec -vca m*, *kólciniti -nem* [*povsod: -óu-*]
kólč -í [*-óu-*] *ž neukoreninjen trtni polaknjeneč*
kolébatí -am *omahovati*, *kolébanje -a s*, *kolebáj -a m = kolèb*

-éba m, *kolé bav -a -o = kolebljiv -iva -o*, *kolebljívec -vca m omahljivec*, *kolébljaj -a m*, *kolébniti -nem: ~ z roko*
koléda -e *ž*, *koléden -dna -o: ~i post*; *kolédnik -a m*, *kolédnica -e ž*, *kolédnína -e ž*, *kolédníškj -a -o: ~e pesmi*; *kolédoovati -ujem*, *kolédovanje -a s*
koledár -ja *m*, *koledárček -čka m*, *koledárski -a -o*, *koledárnik -a m*, *koledárnica -e ž*
koléga -a *in -e m stanovski tovariš*, *kolégov -a -o*, *kolégica -e ž = koléginja -e ž*, *kolégiálen -lna -o* [*-ln-*], *kolégiálnost -i* [*-ln-*] *ž tovarištvo*
kolégij -a *m zbor*, *predavanje na univerzi*, *kolégiáten -tna -o: ~i kapitelj*, *kolégnína -e ž*
koléhati -am *tresti*, *vleči*, s *težavo laziti*, na *noge spraviti*, *koléhajenje -a s*
kólek -lka [*-lak -lk-*] *m*, *kolkováti -ujem*, *koljúj -tel* *kolkovál -ála -o*, *kolkovánje -a s*, *kolkovén -vna -o: ~a dolžnost*, *taksa*, *kolkovína -e ž* [*povsod: -lk-*]
kolékcija -e *ž zbirka: ~i znamk*
koléкта -e *ž bera*, *zbirka*, *prva prošnja pri maši*, *koléktírati -am zbirati*, *koléktíranje -a s*
koléktív [*-iú-*] -a *m*, *koléktívén -vna -o: ~o gospodarstvo*, *koléktívnost -i ž*, *koléktivízem -zma m*, *koléktívírati -am spraviti v skupnost*, *koléktivíranje -a s*, *koléktívíst -a m*, *koléktívístičen -čna -o*, *koléktivízírati -am spraviti v koléktivístično organizacijo*
koléktúra -e *ž nabiranje*, *zbiranje*, *bera*, *koléktor -ja m nabiralec*, *koléktorski -a -o*
kolénhím -a *m rastlinsko tkivo*
koléno -a *s*, *kolénski -a -o*, *kolénji -a -e: ~i upogib*, *kolén-*

kólera

ček -čka *m*, kolénce -a *s*: žito dela kolénca; kolénast -a -o, kolénčast -a -o, kolénčati -am: žito se kolénča; kolénčiti -im koga *ali* kaj *s* kolenom *tiščati*, *n. pr. sani, voz*, koléniti -im *živali koleno izpodvezati, da ne more noreti*; kolénčnik -a *m* neka prečna palica pri statvah, kolénc -nca *m* ime raznim rastlinam, kolénič -a *m* iz trte zvita gož za kolenjenje, kolénka -e *ž* vrsta geranij

kólera -e *ž* črevesna kuga

kolerába -e *ž*, kolerábica -e *ž*, kolerábičen -čna -o: ~a juha

kolêrik -a *m* vročekrvnež, kolêričen -čna -o vročekroven, *nagle jeze*, kolêričnost -i *ž*

kolêselj -slja *m*, kolêseljski -a -o [-səlj-]

Kólhida -e *ž*, Kólhijec -jca *m*, kólhijski -a -o [povsod -lh-]

kolhóz -a *m* združno gospodarstvo, kolhózen -zna -o: ~o gospodarstvo, kolhóznik -a *m*, kolhóznica -e *ž* [povsod: -lh-]

kóli členek, ki poudarja poljubnost oziralnega zaimka *ali* prislova: kdor koli, kar koli, kateri koli, kjer koli, kamor koli, koder koli *itd. ali tudi skupaj*: kdorkoli, karkoli, kjerkoli *itd.*

kolíba -e *ž*, kolíbica -e *ž*

kolíбри -ja *m* neki ptič

količína -e *ž* množina: velike ~e blaga; količinski -a -o: ~e mere, ~i izrazi; količnik -a *m* mat. kvocient, količniški -a -o

kóličkaj = kólikaj *prisl. le (vsaj) malo, nekoliko, le kaj*: pridem, če bom ~ utegnil; to napravim še danes, če mi ~ pomoreš; če mi ~ ponagája, ne bom danes končal; kólikanj *prisl.*: ~ (*veliko*) dobre volje se pokazali vaščani; če bo ~ (*kóličkaj*) sadja, ti ga dam

kólik -a -o *vpr. z. kakó velik*: ~ je njegov delež? ~a škoda! +kólikí -a -o *kateri*: +kolíki (dan) je danes? *kateri*; kolíková -i *ž* velikóvá, obseg: ~ škode so ocenili; kólikšen -šna -o *vpr. z. kako velik*: ~a nesreča? ~a krivica! ~a je žrtev mater; kólikšnost -i *ž*

kólíka -e *ž* črevesna bolezen

kolíkér -a -o, kolíkéren -rna -o

kólíko *vpr. prisl. mere*: v kólíko dneh (+v kólíkíh), s kólíko ljudmi (+s kólíkími), pri kólíko primerih (+pri kólíkíh); s kólíko dobre volje smo začeli! ne vem, kólíko (+v kólíko) je prizadet; kólíkokrat (*tudi*: kólíko kratov) *prisl.*: ~ si bil tam? ~ sem mu branil! kólíkokraten -tna -o: ~ dobiček je naredil, ~a škoda se dela; kólíkíč *prisl.*: ~ si bil na Triglavu?

kólíkor oz. *prisl. mere*: ~ znaš, toliko veljaš; kólíkor toliko se pozna malo, *nekoliko se pa le pozna*; pomagal bom, kólíkor (+v kólíkor) je v moji moči; prenesel bom kólíkor si bodi = kólíkor kóli *ali* kólíkokóli; kólíkokrat *prisl.*: ~ zine, tólikokrat se zlaže; kólíkokraten -tna -o: ~a krivica, tolikokratna kazen

kólíkršen -šna -o: tólik (tólikšen) je, kólíkršen mora biti

kolímácija -e *ž* sovpad dveh ért, *n. pr. pri uravnavi daljnogleda*, kolímácijski -a -o: ~a os, napaka, kolímátor -ja *m* merilna naprava

kolína -e *ž*, *nav. mn.* kolíne, kolíniti -im, kolínjenje -a *s*

kolínska voda = kolónjska voda

kolízija -e *ž* spor, nasprotje, *navzkrižje*, kolízíjski -a -o, kolídírati -am, kolídíranje -a *s*

+koljé -jéja *m* okrasna ovratnica

kólk -a m, kólkov -a -o = kólčen -čna -o: ~i sklep, kólčnica -e ž: kost ~ [povsod: -óu-]

kólmež -a [-lm-] m neka zdravilna rastlina

kolníca -e [-ln-] ž vozarna, kolarna, gl. tudi klonica

kolník -a [-ln-] m kolovoz

kólo -a s ples

koló -ésa s, kolésje -a s, kolésce -a s, koléšček -čka m, koléščast -a -o, kolésar -ja m, kolésarica -e ž, kolésarski -a -o: ~e tekme; kolésariti -im, kolésarjenje -a s, kolésast -a -o v obliki kolesa: ~a mreža; kolésen -sna -o, kolesnica -e ž, kolesník -a m žebelj pri kolesu, gl. tudi: kóla in kólca

kolo -v sestavi: kolodvòr -óra m postaja, kolodvòrski -a -o: Kolodvòrska ulica; kolomáz -áza m, kolomázar -ja m, kolomáznica -e ž, kolomaznína -e ž, kolosèk -éka m gozd, v katerem sekajo kolje za vinograde, kolotéča -e ž = kolotéčina -e ž, kolovódja -a in -e m, kolovòz -vòza m, kolovòzen -zna -o: ~a pot, kolovít -vrta m neki hrošč, kolovíta -e ž kolarski stol

kolobár -ja m, kolobárjast -a -o: ~e oči; kolobárček -čka m = kolobárec -rca m, kolobáren -rna -o: ~o gospodarstvo, kolobáriti -im, kolobárjenje -a s, kolobárnik -a m neki trv, kolobárnica -e ž neka rastlina, kolobárski -a -o: ~e gore (na Luni), kolobárčast -a -o: ~ les

kolobócija -e ž zmeda

kolódij -a m neka tekočina in zdravilo, kolodín -a m kem. spojina

kolofón -a m naslovu podoben zaključek srednjeveških rokopisov in prvih tiskov

kolofónija -e ž = kolofónij -a m neka smola, kolofonít -a m kolofoniji podoben granat

koloíd -a m klejasta snov, ki ne kristalizira, koloíden -dna -o: ~a kemija

kolókvij -a m izkušnja v obliki razgovora, kolókvijski -a -o: ~o spričevalo; kolokvírati -am, kolokviranje -a s

kólón -a m debelo črevo

kolón -a m dedni najemnik posestva, kolónski -a -o: ~o vprašanje; kolonát -a m, kolónstvo -a s

kolóna -e ž razpredelek, stolpec, vojaška kolóna vrsta, oddelek; péta kolóna, petokolónáš -a m, petokolónec -nea m

kolonáda -e ž stebrenik, stebrišče

kolonija -e ž, koloníjski -a -o, koloniále -la m, koloniálen -lna -o [-ln-]: ~a posest, ~e čete, kolonizírati -am, kolonizíranje -a s, kolonizácija -e ž, kolonizátor -ja m, koloníst -a m, kolonístovski -a -o

kolónjska voda = kolínska voda

kolòp -ópa m, v kolópu, teči v kolòp

Kolorádo -a m kr. i. reke in države v Severni Ameriki, kolorádski -a -o: ~i hrošč = kolorádar -ja m ali kolorádec -čca m

koloratúra -e ž način petja, koloratúren -rna -o: ~a pevka = koloratúrka -e ž

kolorít -a m barvitost, kolorírati -am barvati, pobarvati (risbo), koloriméter -tra m merilec za barve, kolorimetrija -e ž merjenje barv, kolorimétričen -čca -o

***kolós** -a m velikan, +kolosálen -lna -o [-ln-] velikanski, ogromen; +kolosáлно prist. imenitno, odlično, sijajno, čudovito

koloséum -a m ali koloséj -a m velikanska stavba (v Rimu amfiteater, drugod kako drugo javno poslopje; zabavišče)

kolóvrat -a m, kolóvratar -ja m izdelovalec kolovratov, kolóvra-

kólpec

tec -tea *m*, kolóvraten -tna -o, kolóvratov -a -o: ~o vreteno; kolovrátiti -im, kolovrátenje -a *s*, kolovrátén -tna -o

kólpec -pca [-lp-] *m* južni veter
*kolportírati -am raznašati, *kolportér -ja *m* raznašalec, *kolportérka -e *ž*, *kolportáza -e *ž* raznašanje, razpečevanje na drobno [povsod: -lp-]

kolščica -e [-lš-] *ž* bot. blitva
Kolúmb Krištof -a -a *m* os. i. odkritelja Amerike, Kolúmbov -a -o: ~o jajce

kolumbárij -a *m* hram za žare kolút -a *m* okrogla plošča, kolo, kolútast -a -o, kolútec -tea *m*

+komád -a *m* kos, +pet komadov (pri živalih) pet glav, pet repov, +komádič -a *m* košček

kómaj prisl. nač.: ~ nese težko, toliko da; ~ še gleda toliko da; saj bi bilo ~, da bi sam šel skoraj treba; prisl. č.: ~ sédem, so že nad mano toliko da; saj sem ~ prišel šele, pravkar, ravno; pritrđ. dvoma: Misliš, da je res? Komaj = komajda

kománda -e *ž* poveljstvo, poveljevanje, komandánt -a *m* poveljnik, komandántski -a -o: ~i posli, komandír -ja *m*, komandantúra -e *ž* sedež poveljstva, *komandírati -am koga ukazovati komu, *komandíranje -a *s* ukazovanje

komanditen -tna -o: ~a družba
komár -ja *m*, komárec -rca *m* = komárček -čka *m*, komárjevec -vca *m* neka rastlina, komárnica -e *ž* pastirska kočva v gorskih senoželih, komárnik -a *m* mreža zoper komarje; komáratí -am, komáranje -a *s*, komáriti -im, komárjenje -a *s*

komárča -e *ž* 1. pódvito stopalo, 2. ostrvi namesto lestev, 3. pokonci postavljeno smrekovo de-

blo *s* prisekanimi vejami, komárčasti -a -o

komasácija -e *ž*, komasacijski -a -o, komasírati -am, komasíranje -a *s*

komát -a *m*, komatáti -ám konja nadevati komat konju, komatáj -ájte! komatál -ála -o, komatánje -a *s*

kombájñ -a *m* (angl. combine) sestavljen stroj, sklópljenec, stáknjenec

kombinácija -e *ž* sestava, ugibanje, kombinacijski -a -o, kombinírati -am po sklepanju kaj najti, kombiníranje -a *s*, kombinát -a *m*, kombinátor -ja *m*

kombíné -ja *m* sestavljena ženska spodnja obleka, kombinéza -e *ž*, kombinezón -a *m* delavska obleka po delavnicah (+kombinezon)

komédija -e *ž* veseloigra, komédijski -a -o, komediográf -a *m* pisec komedij, komediográfski -a -o, komedijánt -ánta *m*, komedijántski -a -o, komedijántstvo -a *s*

komemorácija -e *ž* spominska slavnost, slovesnost, komemoracijski -a -o: ~a prireditév

kómen -mna *m* zid pred ístejami v kuhinji, ognjišče (kamin), zapeček, komenjáča -e *ž* kuhinjska cunjá

koménda -e *ž* užitek cerkvene nadzrbine, komendátor -ja *m*, koméndnik -a *m*

Komenský [koménski] Komenskega *m* os. i. češkega vzgojitelja: Komenskega ulica

komentár -ja *m* razlaga, komentírati -am razlagati, komentíranje -a *s*, komentátor -ja *m* razlagalec, komentátorica -e *ž*, komentátorski -a -o: ~o delo, komentácija -e *ž*

komerciálén -lna -o [-ln-] trgovski: ~i svetovalec; komercialíst -a *m* trgovski izvedenec, ko-

mercialistka -e ž, komercializirati -am, komercializiranje -a s
komét -a m *zvezda repatica*, kométen -tna -o: ~i rep
 ***komfórt** -a m *udobje, udobna naprava, oprava*, *komfórten -tna -o: ~o stanovanje; *komfórtnost -i ž
kómik -a m *šaljivec, glumač, igralec šaljivih vlog, kómičen*, -čna -o *šaljiv, smešen, zabaven*. kómika -e ž *šaljivost, smešnost, zabavnost*, kómiški -a -o *šaljivski, glumaški*
komis -a m *vojaški kruh*, komísen -sna -o *vojaški, eraričen*
komisariát -a m *poverjenišvo*, komisariáten -tna -o: ~i urad, ~ pisarna; komisár -ja m *poverjenik*, komisárski -a -o, komisárstvo -a s
komisija -e ž *poverjenišvo, naročilo, oddelek, odposlanstvo, zapniški odbor*; komisíjski -a -o: ~i ogled, ~a trgovina; komisíonar -ja m *pooblaščenec, poverjenik*; komisíonárski -a -o *pooblaščenški, poverjeniški*
komité -ja m (+komitéta) *odbor*, komitéjev -a -o
komitént -ênta m *naročnik*
komízgati -am, komízganje -a s
 ***komóden** -dna -o *lagóden, zložen*, *komódnost -i ž *lagoda, lagódnost* = *komodítéta -e ž
komólec -lca m, komólcen -čna -o: ~i sklep, zgib; komólcati -am s *komolci suvati, odrivati*, komólcanje -a s, komólcár -ja m [*povsod: -óy-*]
kómora -e ž *zbornica, kómoren* -rna -o: ~i pevec, koncert; kómornik -a m, kómornica -e ž, kómorníški -a -o, kómorníštvo -a s
komoráč -a m *sladki janež*, komoráček -a -o: ~o seme; komoráčnica -e ž *janeževa voda*, komoráčnik -a m *janežovo vino*, gl. tudi koromáč

kompákten -tna -o *strnjen, jedrnat, klen*, kompáktnost -i ž
 ***kompanija** -e ž *četa, družba*, *kompaníjski -a -o, *kompanjón -a m *družabnik*, *kompanjónski -a -o, *kompanjónstvo -a s
komparatív [-tj] -a m *primerik*, komparácija -e ž *primerjava*, komparátor -ja m *primerjalec*, komparatívén -vna -o: ~a gramatika *primerjalna slovnica*
kompás -a m *magnetna igla severnica*, kompásnik -a m *ohišje za kompas*, kompásen -sna -o
kompáva -e ž *bodeča neža*
kompéndij -a m *priročnik, obris, učna knjiga*, kompéndíjski -a -o
kompenzácija -e ž *nadomestilo*, izravnava, odškodnina, kompenzirati -am *nadomestiti, izravnati*, odškodovati, kompenzácijski -a -o: ~a trgovina; kompenzátor -ja m
kompeténten -tna -o *pristojen*, kompeténca -e ž *pristojnost, pristojna oblast*, kompeténčen -čna -o: ~i spor; kompetirati -am za kaj *potegovati se za kaj*, kompetènt -ênta m *prosilec, tekmeč*
kompilácija -e ž *sestavljanje knjig po izpiskih iz del drugih piscev, nesamostojno delo*: kompilirati -am *sestavljati (iz raznih knjig)*, kompilátor -ja m, kompilátorski -a -o: ~o delo
kompléks -a m *objem, obseg, celota*: manjvrednostni ~ (v psihologiji); kompléksen -sna -o: ~a števila
komplément -ênta m *dopolnilo*, komplementirati -am *dopolniti*, komplementáren -rna -o: ~i kot
 ***kompléten** -tna -o *popoln*, komplé -ja m = komplét -a m *celotna ženska obleka (bluza in krilo iz istega blaga) ipd.*, *zaključni del brevírja*, *kompletirati -am *popolniti*, *kompletiranje -a s

komplíc

- *komplíc -a m *sokriviec*; *kompli-
ški -a -o
- komplicírati -am *zaplesti, zamotati*,
komplicíran -a -o *zapleten, za-
motan*, komplicíranje -a s, komp-
plicíranost -i ž, komplikácia -e ž
- kompliment -énta m *poklon*, kom-
plimentírati -am *klanjati se ko-
mu, hvaliti, hvalisati koga*
- komplót -a m *zarota, spletka*, kom-
plótírati -am *spletkariti, zaroto
kovati*
- komponénta -e ž *sestavina, delna
sila*
- komponírati -am *glas. skladati*,
komponíranje -a s, kompozí-
cija -e ž, komponíst -a m, kom-
ponístka -e ž; kompozicijski -a
-o: ~i dar; komponístovski -a -o
- kompóst -a m *méšanec (gnoj)*,
kompóstnica -e ž, kompósten
-tna -o: ~a jama
- kompót -a m, kompóten -tna -o:
~i kozarec, ~a voda
- kompóztum -a m *sestavljena (be-
seda), mn. nav. kompózita -it s*
- komprésa -e ž *obkladec*, kompre-
sija -e ž *stisk, pritisk*, kompre-
síjski -a -o: ~a obveza, kom-
préso -ja m *zgoščevalec*, kom-
primírati -am *stisniti, stiskati*,
komprimíranje -a s, komprimí-
rani zrak, kompréso -rij -a m
priprava za stisk žil pri krvavenju
- kompromís -a m *poravnava, spo-
razum, srednja pot*, kompromí-
sen -sna -o: ~a rešitev; kom-
promísar -ja m, kompromísa-
rica -e ž, kompromísarski -a -o
nenatelen, kompromísarstvo -a s
*nenatelnost, meglénost, neodloč-
nost, neizrazitost*
- kompromítírati -am *vzeti dobro
ime, staviti v nevarnost; zaplesti
koga v kaj, da mu je čast v ne-
varnosti*; kompromítiran -a -o,
kompromítíranje -a s
- komsomól [-ól] -a m *komunistična
zveza mladine*, komsomólski -a
- o [-ls-], komsomólec -lca [-lc-]
m, komsomólka -e [-lk-] ž
- komún -a -o *skupen*, komunálen
-lna -o [-ln-] *kar zadeva skup-
nost, občino*: ~a politika; kom-
munalizírati -am *zasebno last-
nino napraviti občinsko*, komu-
nalizíranje -a s, komúna -e ž
(v Parizu 1871)
- komunikácia -e ž *povezanost, zve-
za, občevanje*, komunikacijski -a
-o: ~a posoda, komunicírati
-am *povezan biti, vezati, občeovati*
- komuniké -ja m *službeno sporobilo*
- komunízem -zma m, komuníst -a
m, komunístka -e ž, komuni-
stičen -čna -o, Komunístična
partija (KP)
- koneáti -ám = koncljáti -ám *en-
tlati*, konc(lj)áj -ájte! konc(lj)ál
-ála -o, konc(lj)ánje -a s
- koncedírati -am *dovoliti, dopustiti*,
koncedíranje -a s *dopustitev*,
dovolitev, koncesíja -e ž *dovo-
ljenje*, koncesíjski -a -o, konce-
sívén -vna -o *dopusten*: ~i sta-
vek *slovn.*; koncesionár -ja m,
koncesionírati -am, koncesioni-
ran -a -o *javno priznan*
- +kóncem *konec*: +kóncem leta
konec leta, ob koncu leta, +kón-
cem kóncev *naposled*
- koncentrírati -am *usrediti, sosre-
diti, zbrati, strniti, zgostiti* (kon-
centrírana kislina), *kopičiti, zbi-
rati*: ~ čete, jetnike; koncen-
tríranje -a s, koncentrácija -e ž,
koncentracijski -a -o: ~o tabo-
rišče, ~a vlada, koncentríčen
-čna -o: ~i krogi; koncentrič-
nost -i ž
- koncépcija -e ž *zanositev, spočetje*,
zamisel, koncipírati -am *zanositi*,
spočeti, zamisliti, osnovati, kon-
cépt -a m *zamisel, osnutek*, kon-
cépten -tna -o: ~i papir; kon-
cipiént -énta m, koncipiéntka
-e ž, koncipiéntski -a -o, kon-

cipist -a m uradnik, ki dela koncepte za pravne listine

koncêrn -a m združba več podjetij iste vrste

koncêrt -a m, koncêrten -tna -o: ~i klavir, koncertirati -am, koncertiranje -a s, koncertánt -a m, koncertántka -e ž

koncesija -e ž gl. koncedirati

koncil [-l] -a m zborovanje (posebno cerkveno), koncilski -a -o [-ls-]: ~i papeži

*konciliánten -tna -o pomirljiv, spravljiv, miren, popustljiv, *konciliántnost -i ž

*koncizen -zna -o jednat, zgoščen, natančen, *koncíznost -i ž jednatost, zgoščenost, natančnost

končáti -ám, končáj -ájtel končál -ála -o, končán -a -o, končánje -a s, v nepreh. pomenu

končáti se: tu se končá tretja stran (+tu končá), s tem se končá odlomek; končávati -am, končávanje -a s; končeváti

-újem, končúj -tel končujúč -a -e, končevál -ála -o, končevánje -a s, končeválec -lca [-áú-] m, končeválka -e [-áú-] ž, gl. tudi kônc

kondenzírati -am (z)gostiti, zgoščevati, kondenzíran -a -o: ~o mleko; kondenzíranje -a s, kondenzácija -e ž zgoščevanje, kondenzácijski -a -o, kondenzátor

-ja m, kondénzor -ja m

kondicija -e ž pogoji, kondicionálen -lna -o [-ln-]: ~i stavki pogojni stavki, kondicionál [-ál] -a m pogojnik

*kondolírati -am izreči sožalje, *kondolíranje -a s, kondolénca -e ž sožalje, kondolénčen -čna -o: ~o pismo, kondolácijski -a -o: ~o pismo

kóndor -ja m največji južnoameriški jastreb

*konduíta -e ž vedenje, spričevalo o vedenju, *konduiten -tna -o

kondúkt -a m mrtvaški sprevod, konduktêr -ja m sprevodnik, konduktêrka -e ž, konduktêrski -a -o, kondúktor -ja m prevodnik (pri elektriki)

kônc -nca m: brez kónca in kraja, od kónca do kraja, s kónca, od kónca; pokónci prist.: ~ biti, ~ se držati; +konec vzeti

končáti, poginúti, umreti; kônc predl.: ~ vasi, ~ leta, kônc kôncev naposled; kônček -čka m, končič -iča m, končíšče -a s, kônčen -čna -o, +končoveljáv

ven kônčen, dokónčen; končnica -e ž, končnik -a m, končniški -a -o, končnina -e ž, kônčnost -i ž, končán -a m = končár -ja m

kdor stanuje na koncu vasi, končáj -a m končítca, končina -e ž, gl. tudi končáti

konéks -a m zveza, odvisnost, konektírati -am (z)vezati

konfederácija -e ž zveza, združba, konfederácijski -a -o

konfékcija -e ž izdelava, izdelek, trgovina z narejeno obleko, konfekcijski -a -o

konferénca -e ž posvet, posvetovanje, konferénčen -čna -o: ~a soba, dvorana; konferírati -am posvetovati se, konferíranje -a s

konfesija -e ž izpoved, veroizpoved, vera, konfesionálen -lna -o [-ln-]: ~a šola

konfidênt -ênta m zaupnik, prislúškovalec, konfidêntski -a -o, konfidêntka -e ž

konfigurácija -e ž zunanja oblika, podoba, položaj, lega planetov

*konfin -a m meja, mejnik, obcestni kamen

konfinírati -am določiti kraj za bivanje, konfinácija -e ž omejitve bivanja na določen kraj, konfiníranec -nca m

*konfirmácija -e ž potrđitev, *konfirmírati -am potrđiti

konfiscirati

***konfiscirati** -am *zapleniti, zaseči, odvzeti*, ***konfiskacija** -e ž *zaplemba, zasega*, ***konfiskacijski** -a -o *zaplemben*: ~i *postopek*
konfiteor -a *m priznanje krivde, kesanje*: ~ *zmoliti skesati se*
konflikt -a *m spor, navzkrižje, spopad*, do konflikta *priti do navzkrižja, spora priti, priti v konflikt s kom priti navzkriž*
konfórmen -mna -o *enakoličen, soglasen*, **konfórmnost** -i ž
***konfrontirati** -am *soočiti*, ***konfrontacija** -e ž *soočenje*
Konfúcij -a *m os. i.*, **Konfúcijev** -a -o, **konfucijanski** -a -o, **konfucijanec** -nca *m*
***konfúzen** -zna -o *zmeden*, ***konfuzija** -e ž *zmeda*, ***konfúznost** -i ž *zmedenost*, ***konfúznež** -a *m zmedenec*
kongeniálen -lna -o [-ln-] *duševno soroden, enakovreden*, **kongeniálnost** -i [-ln-] ž
kongenitálen -lna -o [-ln-] *pri-rojen*: ~i *sifilis*
kongestija -e ž *naval krvi*, **kongestiven** -vna -o: ~e *težave*
konglomerát -a *m labora*
Kóngo -a *m kr. i. reke in pokrajine v Srednji Afriki*, **papír kóngo**, **kóngoški** -a -o
kongregácija -e ž *družba, zveza, bratovščina*, **kongregacijski** -a -o, **kongreganíst** -a *m*, **kongreganístka** -e ž, **kongreganístovski** -a -o
kongrés -a *m shod*, **kongrésen** -sna -o: ~a *dvorana*, **Kongrésni trg** v Ljubljani, **kongrésnik** -a *m*
kongruénca -e ž *skladnost*, **kongruénten** -tna -o *skladen*, **kongruirati** -am *skladati se, strinjati se, kriti se*
konfca -e ž, **konfčen** -čna -o, **konfčast** -a -o
kóničen *gl. konus*
kónj **kónja** *m*, na **kónju**: *zdaj sem pa na kónju*, *mn. kónji*,

kónj, **kónjem**, **kónje**, na **kónjih** (**kónjih**), **s kónji** (**kónji**); **kónjski** -a -o: ~a *silá HP ali KS*, **kónjica** -e ž, **konjeník** -a *m*, **konjeníca** -e ž, **konjeníški** -a -o, **konjáč** -a *m*, **konják** -a *m* **konjski gnoj**; **konjár** -ja *m*, **konjáríti** -im *s kónji trgovati*, **konjárjenje** -a *s*, **konjárnica** -e ž, **konjástvo** -a *s*; **konjič** -íča *m*, **konjiček** -čka *m*, **kónjščak** -a *m*, **konjúsnica** -e ž
kónjak -a *m vrsta žganja*, **kónjakov** -a -o
konje -v *sestavi*: **konjedèr** -éra *m*, **konjedérec** -rca *m*, **konjedérka** -e ž, **konjedérnica** -e ž, **konjedérski** -a -o, **konjedérstvo** -a *s*, **konjegríz** -íza *m bot. cikorija*, **konjeréja** -e ž, **konjeréjec** -jca *m*, **konjeréjski** -a -o
konjektúra -e ž *domneva, dozdevak*, *na osnovi dozdevka popolnjen tekst*
konjugácija -e ž *spregatev*, **konjugacijski** -a -o **spregátven**: ~i *zgleđ*; **konjugirati** -am *spregati*, **konjugiranje** -a *s spréganje*
konjúncija -e ž *veznik*, **konjúncijski** -a -o **vezniški**: ~e *oblike*, **konjúncionalen** -lna -o [-ln-] **vezniški**: ~i *stavki*
kónjúktiv [-ij] -a *m*, **kónjúktivén** -vna -o: ~a *oblika*
konjúktivna -e ž *očesna veznica*, **konjúktivítis** -a *m vnetje očesne veznice*
konjúktúra -e ž *ugodna prilóžnost (gospodarska, politična ipd.)*, **okoliščine**, **razmere**, **konjúkturíst** -a *m*, **konjúkturístka** -e ž
konkávén -vna -o *vbóten, vbókel*: ~a *leča*, **konkávnost** -i ž *vboklost, vbóčenost*
konkláve -a *m prostor, določen za volítev papeža; čas, ko so kardinali zaprti v teh prostorih*
***konkludirati** -am *sklepati*, ***konkluzija** -e ž *sklep, zaključek*

konkordánca -e ž *skladnost, uje-manje, zbirka sorodnih mest iz sv. pisma, konkordánčen* -čna -o
konkordát -a m *pogodba med cerkviyo in državo, konkordáten* -tna -o: ~e določbe
konkremènt -ènta m *strádna med., zrastek, sklopek*
konkrèten -tna -o *stvaren, določen* -a, *konkrétnost* -i ž, *konkrétum* -a m, *mn. tudi konkréta* -ét s *besede s stvarnim pomenom (naspr. abstrákta), konkretizirati* -am *stvarno, s primerom določiti, konkretiziranje* -a s, *konkretizácija* -e ž
konkubinát -a m *priležništvo, koruzni zakon, konkubína* -e ž *priležnica*
konkrènt -ènta m *tekmeč, konkurèntka* -e ž = *konkurèntinja* -e ž, *konkurénca* -e ž *tekma, tekmovanje, izpodrivanje, konkurirati* -am *tekmovati, pogajati se, konkuriranje* -a s, *konkurénčen* -čna -o: ~o *podjetje; konkúrz* -a m, *stetaj, natečaj, konkúrzen* -zna -o: ~a *masa, ~i pogoji*
konoid -a m *stožčasto telo mat., konoiden* -dna -o, *gl. tudi kónus*
konop -ópa m *vrv, konópec* -pca m, *konópčast* -a -o, *konopár* -ja m *vrvar*
konópnja -e ž, *konópjljica* -e ž, *konópen* -pna -o: ~o *ličje, ~a zrna, ~o platno, konoplén* -a -o: ~o *zrno, konoplénka* -e ž, *konopljika* -e ž *konopno steblo, konopljína* -e ž *konopljeno platno, konopljišče* -a s *njiva po žetvi konoplje, konopljiščica* -e ž *repnik (plica), konopnica* -e ž *ime več rastlin; voda, v kateri se je namakala konoplja*
konsekrácija -e ž *posvetitev, konsekrirati* -am *posvetiti, konsekracijski* -a -o *posvetilen: ~i*

obred; konsekrátor -ja m *posvečevalec, konsekrátorski* -a -o *posvečevalski*
konsekutíven -vna -o *posledíten: ~i stavek; konsekúcija* -e ž *posledica, nasledek, sosledica (sosledje) časov*
**konsekvénca* -e ž *zaključek, nasledek: +povleči konsekvénce napraviti zaključke, sklepe; *konsekvénten* -tna -o *dosleden, *konsekvéntnost* -i ž *doslednost*
konsérva -e ž, *konsérven* -vna -o: ~a *škátla, konservirati* -am *ohraniti, vkuhati, konserviranje* -a s *ohranjanje, vkuhavanje, konservátor* -ja m *ohranjevalec, varuh umetnin*
konservatívén -vra -o *kdor se drži starega, konservatívnost* -i ž, *konservatívem* -zma m = *konservatívizem* -zma m, *konservatívce* -vca m, *konservatívka* -e ž, *konservatívski* -a -o
konservatórij -a m *glasbeno učilišče, konservatórijski* -a -o, *konservátorist* -a m, *konservátoristka* -e ž
konsignácija -e ž *seznamek, pregled, zapis, pošiljatev blaga za prodajo, konsignirati* -am *blago poslati v prodajo, konsignánt* -a m *odpošiljatelj blaga, konsignatár* -ja m *prejemnik blaga za prodajo*
konsilij -a m *posvet, konsiliárij* -a m *zdravnik, navadno specialist, ki ga bolnikov zdravnik prilegne na posvet*
konsisténca -e ž *trdnost, gostota, zveza, konsisténten* -tna -o *gost, trden*
konstrípcija -c ž *nabiranje, nabór, popisovanje, podpisovanje, konstrípcijski* -a -o
konsolidácija -e ž *utrđitev, utrjevanje, utrjenost, konsolidirati* -am *utrđiti, postaviti na trđne temelje, konsolidíranje* -a s

konsonánca

konsonánca -e ž *glas, soglasje, ubranost, harmonija*
konspirácija -e ž *domenek, zarota, konspirirati -am zarotiti se, domeniti se, podtalno delati, konspirativen -vna -o, konspirativnost -i ž, konspiratóren -rna -o, konspiratóričen -čna -o*
konstánten -tna -o *stalen, trajen, nespremenljiv, konstánta -e ž mat. nespremenljivka, stalnica*
Kónstantín -a m *os. i., Konstantinópel -pla m kr. i. Carigrad. konstantinópeljski -a -o [-palsk-]*
konstatírati -am *ugotoviti, pribiti, konstatíranje -a s, konstatácija -e ž ugotovitev*
konstelácija -e ž *stanje zvezd*
***konsternírati** -am *osupiti, potreti, presenetiti, *konsterníran -a -o osupel, prepaden, pobit, *konsternácija -e ž osuplost, prepadenost*
konstitúcija -e ž *ustava, zgradba telesa, konstitúcijski -a -o, konstitucionalen -lna -o [-ln-]: ~a zbornica, ~a slabost; konstituánta -e ž ustavodajna skupščina, konstituírati -am se sestaviti se, konstitutíven -vna -o sestaven, bistven, konstitucionalízem -zma m*
konstringírati -am (s) *krčiti, vkup potegniti, zadrgniti, konstríkcija -e ž (s)krčitev, zadrgnitev*
konstruirati -am (z) *graditi, sestaviti, konstruiranje -a s, konstrúkcija -e ž (z)gradba, gradnja, sestava, konstrucíjski -a -o: ~a napaka; konstruktíven -vna -o: ~a kritika kritika, ki zida, konstruktêr -ja m, konstrúktor -ja m, konstruktêrski -a -o, konstrúktorski -a -o*
konsum -a m *potrošnja, uporaba, konsúmen -mna -o potrošen-šna: ~o društvo, ~a zadruga; konsumírati -am porabiti, potrošiti, konsumíranje -a s, konsúmpci-*

ja -e ž poraba, konsumènt -ènta m potrošnik
kónta -e ž *manjša okrogla in zaprla krnica v gorah*
kontágium -a m *kužnina, kontagiózen -zna -o kužen, kontagióznost -i ž kužnost*
kontákt -a m *stik, zveza, stikalo, kontákten -tna -o: ~a snov*
kontaminácija -e ž *strnitev, zlitje, kontaminacijski -a -o: ~i produkt; kontaminírati -am strniti, zlititi, spojiti*
kontékt -a m *besedna, miselna zveza*
kontemplácija -e ž *(pobožno) premišljevanje, kontemplatívnen -vna -o*
kontínènt -ènta m *celina, kopno, suha zemlja, kontinentálen -lna -o [-ln-]: ~o podnebje celinsko podnebje, ~a Evropa; kontinentálec -lca [-lc-] m*
kontingènt -ènta m *določeni del, delež, znesek, prispevek, kontingentálen -lna -o [-ln-], kontingentírati -am, kontingentíranje -a s*
kontinuitéta -e ž *nepretrgana zveza, *kontinuírati -am nadaljevati, trajati (brez presledka), kontinuácija -e ž nadaljevanje, continuum -a m nepretrgana zveza*
kónto -ta m *račun, kontokorènt -ènta m tekoči račun, kónten -tna -o: ~a knjiga; kontór -ja m trgovska pisarna = kontoár -ja m, kontoríst -a m knjigovodja, kontorístka -e ž knjigovodkinja*
kontorzija -e ž *med. zvinek, izpah*
***kóntra prisl. proti:** jaz sem **kontra proti, igrá Edinstvo *kontra Partizan proti Partizanu; kóntra -e ž zlasti pri igri (kvar-tah): dati (napovedati, dobiti, izgubiti) ~o; *kontrírati -am kljubovati, nasprotovati, *kontrí-*

ranje -a s *kljubovanje, naspro-*
lovanje
kóntraadmirál [-ál] -a m *višji*
častnik vojne mornarice
kontrabànt -ánta m *tihotapstvo,*
kontrabántski -a -o *tihotapski,*
kontrabántar -ja m *tihotavec,*
kontrabántka -e ž = *kontra-*
bántarica -e ž *tihotapka, kontra-*
bántarski -a -o
kóntrabas -a m *glas., kontrabá-*
sovski -a -o
kontradíkcija -e ž *ugovor, proti-*
slovje, kontradiktóren -rna -o
protisloven: ~i pojmi; kontra-
diktórnost -i ž
kóntrafagót -a m *vrsta glasbila*
kontraíndikácija -e ž *med. znaki,*
ki so proti kakemu zdravljenju,
kontraíndicíran -a -o
kontrákt -a m *pogodba, dogovor,*
kontrahènt -énta m *pogodbenik,*
kdor sklepa kako pogodbo, kontra-
hírati -am (se) *skleniti po-*
godbo, (s)krčiti (se), kontrákten
-tna -o; kontraktuálen -lna -o
[-ln-] pogodben, kontraktuálec
-lea [-le-] m, kontrákcija -e ž
kóntrapunkt -a m *nauk o melo-*
dični večglasnosti
kontráren -rna -o *nasproten, na-*
sprotujoč, kontrárnost -i ž
kontrarevolúcija -e ž, *kontrarevo-*
lucijski -a -o, *kontrarevolucio-*
náren -rna -o
kontrást -a m *nasprotje, kontrá-*
sten -tna -o: ~e *barve; kontra-*
trástirati -am
kontribúcija -e ž *izsiljen prispe-*
vek, vojna dajatev, kontribuènt
-énta m kdor plača kontribucijo
kontróla -e ž *pregled, nadzor, kon-*
trolór -ja m *preglednik, kontról-*
len -lna -o [-ln-]: ~a *komisija,*
kontrolírati -am, *kontrolíranje*
-a s pregledovanje, nadziranje
kontrovêrza -e ž *prepir, preka-*
nje, spor, kontrovêrzen -zna -o,
kontrovêrznost -i ž

kontumác -áca m 1. *zdravstveni*
zapor, 2. odsotnost pri sodišču:
obsojen v kontumác (= in con-
tumáciam), kontumácijski -a -o:
~i *odlok, kontumacirati* -am
osamiti zaradi suma nalezljive
bolezni, obsoditi, kaznovati
***kontúra** -e ž *obris*
kontuzija -e ž *med. stolkljaj, udar-*
nina, obtolčenina
kónus -a m *stožec, stožčasti del*
kakega stroja, kóničen -čna -o
stožčast, gl. tudi konoid
konvalescènt -énta m, *konvale-*
scénca -e ž
konvéksen -sna -o *izbočen, izbó-*
kel: ~a *leča; konvéksnost* -i ž
izbočenost, izbóklost
konvécija -e ž *dogovor, konven-*
cijski -a -o: ~i *denar, konven-*
cionálen -lna -o [-ln-] (+ *kon-*
vensionelen) *dogovorjen, običajen*
***konvenírati** -am *prileti se, pri-*
*jati, *konveníranje* -a s *prijanje*
konvènt -énta m *shod, zbor (zlasti*
samostanski), konventuál [-ál]
-a m samostanski član z glasov-
valno pravico, konventuálen -lna
-o [-ln-], konvénten -tna -o,
konvntíkel [-el] -kla m *zdru-*
ščina
konvergèntem -tna -o *stekajoč se:*
~a *vsota; konvergírati* -am
stekati se, konvergénca -e ž
usmerjenost proti isti točki, kon-
vergèncèn -čna -o: ~a *točka*
stečišče
konverzácija -e ž *pogovor, razgo-*
vor, konverzacijski -a -o: ~i
leksikon enciklopedija, ~i jez-
zik; konverzírati -am *pogovar-*
jati se
konvêrziija -e ž *spreobrnitev, spre-*
memba, pretvorba, konvertít -a
m spreobrnjenec, konvertítiski
-a -o, konverzíjski -a -o: ~i
postopek, konvertírati -am *spre-*
obrniti (se), spremeniti (se); po-

konvíkt

sojilo se konvertíra spremeni v drugo z nižjo obrestno mero

konvíkt -a m *zavod s popolno oskrbo, konvíkten* -tna -o *zavodski, konvíktovec* -vca m *zavodar, zavodski oskrbovanec, gojenec, konvíktovka* -e ž

konvój -a m *spremlstvo, spremna ladja za varstvo, sprevod*

***konvokácija** -e ž *sklicanje, vpoklic*

konvolút -a m *sveženj, šop, zlasti rokopisov*

konvulzija -e ž *krč, konvulziven* -vna -o *krčevit*

konzérva -e ž *ljudsko za konserva gl. tam*

konzistórij -a m *duhovno (škofovo, papeževo) svetovalstvo, konzistoriálen* -lna -o [-ln-]: ~i svetnik, ~a seja

konzóla -e ž *podstavek*

konzonánt -a m *soglasnik, konzonánten* -tna -o: ~e osnove, konzonántizem -zma m, konzonánca -e ž *slovn.*

konzórcij -a m *združba (za kako podjetje), vodilni odbor*

kónzul [-ul] -a m *najvišji rimski uradnik, zastopnik kake države v tujini, konzulát* -a m, konzulátski -a -o, konzuláren -rna -o, kónzulski -a -o [-ls-]

konzultácija -e ž *posvetovanje, konzultácijski* -a -o, konzultírati -am *za svet vprašati, konzultírhanje* -a s, konzultatívnen -vna -o [povsod: -lt-], konzulént -énta m *svetovalec*

konzúm -a m *trgovina, ljudsko za konsum gl. tam*

kooperácija -e ž *sodelovanje, kooperácijski* -a -o, kooperatívnen -vna -o, kooperírati -am *sodelovati*

koopírati -am *privzeti koga (brez volitve), koopírácija* -e ž

koordináta -e ž *mat., koordináten* -tna -o: ~i sistem *sorédje*

koordinírati -am *pridružiti, postaviti v isto vrsto, seskladiti, uskladiti, koordinácija* -e ž *preredje, uskladitev, koordinácijski* -a -o

kóp -í ž *drog, kopíca* -e ž *železo, na katero je nasajen mlinski kamen; gl. tudi kopje*

kópa -e ž: v kópe devati, kópa gorí, kópa vojakov, kópast -a -o, kópât -áta -o; kópár -ja m, kópíščé -a s, kópíščén -ščna -o, kópíščár -ja m, kópítí -ím, kópi-íte! kópíl -a -o; kópáriti -im *oglje kuhati, kópárjenje* -a s

kópati kópam *in kópljem* (se), kópaj -te! kópajóč -a -e, kópál -a -o *in* -ála -o, kópanje -a s; kópálen -lna -o [-ln-]: ~a kad, ~a obleka; kópálnica -e [-ln-] ž, kópálníčen -čna -o [-ln-]: ~a oprava; kópálíščé -a s, kópálíščén -čna -o: ~a uprava, kópálíški -a -o; kópálíščár -ja m, kópálec -lca [-lc-] m, kópálka -e [-lk-] ž, kópálke -álk [-lk-] ž *kopalne hlače*

kópáti kópám *in kópljem* (z *motíko*), kóplji -íte *in* kópaj -ájte! kópál -ála -o, (s)kópán -a -o, kópánje -a s = kóp -í ž, kópáč -a m, kópáča -e ž, kópáčica -e ž, kópálo -a s, kópánína -e ž *skopana površina*, kópánja -e ž, kópánjica -e ž

kópča -e ž *zaponka, zaklep, zapenec, kópčáti* -ám, kópčáj -ájte! kópčál -ála -o, kópčánje -a s, kópčica -e ž, kópčár -ja m

kópéjka -e ž *ruski novc*

kópél [-él] -i ž, kópélen -lna -o [-ln-]: ~a rjuha, kópelnína -e [-ln-] ž *cena za kópél*

kópén -pna -o *ali* kópèn (-pán) -pná -ó: log je že ves ~, njíva je ~a, drevje je ~o; kópno -ega s, na kópno, na kópnen; kópnen -a -o, kópenski -a -o [-pən-]; kópnetí -ím, kópni -íte!

kopnèč -éča -e, kopnèl -éla -o, kopnènje -a s, kopnína -e ž *površina brez snega*
Kopenhágen -gna m kr. i., kopenhágenski -a -o [-gən-]
kôper -pra m, kôprc -a m, kôprčev -a -o
Kopèrník -a m, Kopèrníkov -a -o
***kopèta** -e ž *šaljivo za nogo*: kopèti (dv.) stegniti
kopèti -ím *po plesni dišati, tohneti*: kruh kopí, kopèl -éla -o
kopíca -e ž: ~ snopovja, ~ otrók; kôpica -e ž *majhna kopa*; kopíč -íča m *snop, kopíca, kopíčast* -a -o
kopíčiti -ím, kopíčenje -a s, kopíčkati -am *se kozolce prevračati, kopíčkanje* -a s (+kupič-)
kopína -e ž *robida, kopínje* -a s sk. i., kopínjak -a m *robidovje, kopínsčica* -e ž = kopínáča -e ž *robidnica*
kopírati -am *prepisati, prerisati, posneti, (sliko) preslikati, kopiren* -rna -o: ~i papir, kópíja -e ž *prepis, snimek, posnetek*, kopíst -a m *prepisovalec, kdor preslikava*
kopiti -ím *kastrirati, kôpi* -íte! kopèč -éča -e, kopl -a -o, kopljèn -èna -o: ~ junček; kopljènje -a s, kopljènc -nca m
kopíto -a s, kopítce -a s, kopítentna -o: mož kopítni (Prešeren), kopítar -ja m, kopítast -a -o, kopítati -am s *kopiti udarjati, tolči, kopítiti* -ím s *kopiti tolči*, kopítljati -ám *brcati (otr.)*, kopítljaj -ájte! kopítljal -ála -o, kopítljánje -a s, kopítljáček -čka m *dete, ki z nogami kopítlja, kopítnik* -a m *neka rastlina, kopítnjak* -a m *nož za rezanje kopít*
kópje -a s, kópjast -a -o, kópjaník -a m, kópjemèt -éta m, kópjenósec -sca m, kópjíšče -a s; gl. *tudi kóp* -í

kopnèti -ím gl. *kopen*
kopríva -e ž, koprívar -ja m *neki metulj, koprívarica* -e ž *neka muha, koprívec* -vca m *neko drevo, (tudi) bítevnik, koprívica* -e ž, kopríven -vna -o = koprívji -a -e: ~e stebelce, koprívje -a s, koprívnic -e ž 1. *sok iz kopriv, 2. neka bolezen, koprívničav* -a -o: ~a koža; koprívničen -čna -o, koprívnik -a m *blago iz kopriv, koprívovec* -vca m *neko drevo, koprívovina* -e ž *les tega drevesa*
koprnéti -ím, koprni -íte! koprnèč -éča -e, koprnèl -éla -o, koprnènje -a s; koprnéti od strahu, od žeje, po čem koprnéti
koprolít -a m *geol.*
Kópt -a m *krščanski potomec starih Egíptčanov, kóptski* -a -o, kóptščina -e ž
kopúča -e ž *gruča (lešnikov, kristolov)*
kópula -e ž *stovn. vez; zveza, spoj, združitev, poroka, kopulativen* -vna -o *vežoč, vezalen*
kopúlja -e ž *ozka rovnica, motika, kopúljica* -e ž, kopúljust -a -o
kopún -a m, kopúniti -ím, kopúnjenje -a s, kopúnček -čka m
kór -a m *prostor v cerkvi, zbor, kóren* -rna -o: ~i sedeži, ~e klopi; kórar -ja m *kanonik, kórarški* -a -o: ~i zbor, kórarstvo -a s, korál [-ál] -a m *način cerkvenega petja, korálen* -lna -o [-ln-]: ~o petje, koríst -a m *pevec v zboru, korístka* -e ž *pevka v zboru*
koracáti -ám, koracáj -ájte! koracál -ála -o, koracánje -a s, koracálo -a s, koráca -e ž
***korájža** -e ž *pogum, srènost, *korájžen* -žna -o *pogumen, srèen, junáski, *korájžiti* -ím *se*
korák -a m, korákoma *prisl.*; korákati -am, korákanje -a s;

korála

- koráčiti -im, koráčenje -a s, koráčaj -a m korak, dolžina koraka, koráčnica -e ž, koráčniški -a -o, koráčen -čna -o: ~a stoja
- korála -e ž cvetlici podobna morska žival, korálast -a -o, korálen -lna -o [-ln-]: ~i otoki, korálnjak -a [-ln-] m, korálišče -a s podmorski otoki iz koral, korálda -e [-áy-] ž, nav. mn. korálde -áld [-áy-], korálden -dna -o [-áy-]: ~a ovratnica, koráldast -a -o [-áy-]
- kóran -a m muslimanska verska knjiga, muslimansko sv. pismo
- Kordiljere -êr ž mn. amer. gorstvo, kordiljêrski -a -o
- *kordón -a m vrvi; obmejno, z vojaškimi stražami zasedeno ozemlje, veriga, meja, vrsta, straža
- Kórdova -e ž mesto na Španskem, kórdovski -a -o: ~i kalif; kórdován -a m vrsta usnja, kórdovanski -a -o
- kórec -rca m, kórček -čka m
- koreferát -a m vzporedno poročilo, koreferènt -ènta m soporočevalac, koreferírati -am soporočati
- Koréja -e ž, koréjski -a -o, Koréjec -jca m, Korejánec -nca m, Koréjka -e ž, Korejánka -e ž, koréjščina -e ž
- korékcija -e ž popravilo, zboljšanje, korékten -tna -o pravičen, brezhíben, koréktnost -i ž, korektív -a m izboljševalno sredstvo, izboljševalna priprava, korektor -ja m (tiskarski) popravljavec, korektúra -e ž poprava, popravek, korektúren -rna -o popraven: ~a pola popravna pola, korigírati -am, korigíránje -a s, korigénde -nd ž mn. (tiskovne) napake
- korelátiven -vna -o = korelátentna -o soodnosen, korelácija -e ž medsebojna odnosnost, soodnosnost, korelát -a m

- korén -a m bot., mat. slovn.: pri nekaterih rastlinah glavna korenina odebeli v korén; kvadrátni korén od 9; besedni korén; korénski -a -o, korénast -a -o; korénček -čka m, korénec -nca m, korénje -a s sk. i., korénar -ja m; korenonóžec -žca m zool.; koréniti -im: števílo korénimo (+potegnemo koren iz števila), korénjenje -a s
- koreníka -e ž, korenína -e ž, korenínar -ja m korenar, korenínast -a -o, korenínica -e ž, koreníniti -im imeti korenine zasajene, koreníčica -e ž, koreníčiti -im, koreníčenje -a s
- korenít -a -o, korenítost -i ž
- korenják -a m, korenjáški -a -o, korenjáštvó -a s
- korénje -a s, korénjev -a -o: ~o seme, korenjévec -vca m = korenjévka -e ž korénjevo zelenje, korenjévčar -ja m kdor skupuje korénjevo seme, korenjíšče -a s njiva, kjer je raslo korénje
- korepetítor -ja m sponavljavac, domači učitelj, korepetírati -am skupno s kom ponavljati, se učiti, pomagati, nadzorovati pri učenju
- korespondènt -ènta m dopisnik, korespondénca -e ž dopisovanje, korespondénčen -čna -o, korespondírati -am dopisovati, korespondíranje -a s
- korét -a m = korétec -tca m kratka moška suknja, kóretelj -tlja m liturg. srajca za v kor
- korévtika -e ž nauk o plesu, korévt -a m plesalec, koreográf -a m plesni učitelj, vodja, avtor, koreografija -e ž nauk o plesu, veda o plesu
- *koridór -a m hodnik v stavbi, prehodno ozemlje: poljski ~, *koridórski -a -o
- koriféja -e ž vodja zбора, prvak

Korint -a *m* *kr. i. grškega mesta*, koríntski -a -o: Koríntska ožina, Korínčan -a *m*, Korínčanka -e *ž*

Koriolán -a *m* *os. i.*, Koriolánov -a -o

korist -i *ž*, korísten -tna -o, korístnik -a *m*, korístnica -e *ž*, korístnost -i *ž*, korístiti -im, korístenje -a *s*; koristoljúbje -a *s*, koristoljuben -bna -o, koristolóvec -vca *m*, koristolóvski -a -o, koristolóvstvo -a *s*

korito -a *s*, korítast -a -o, korítar -ja *m*, korítarica -e *ž*, korítarski -a -o, korítce -a *s*, korítiti -im *se*: deska *se* mu na soncu koriti (= *véži*), koríten -tna -o: *~i* podstavek; korítnica -e *ž* *nečké*, *pokrov za na korito*, korítnik -a *m* *koritast strešnik*, *žlebak*

kórijámb -a *m* *stopica* — — —, kórijámbski -a -o: *~i* ritem

kornét -a *m* *glas.*, kornetíst -a *m* *igralec na rog*

***kornjáča** -e *ž* *želva*

korobáč -a *m*, korobáček -a -o, korobáčiti -im *s* *korobačem pretepati*

korócelj -clja *m* = koróncelj -clja *m* *rman*

koromáč -a *m* *sladki janež*, *koprc*, koromáčekve -a *s* *neka zel*, koromáčnica -e *ž* *neka goba*, *gl. tudi komoráč*

Koromándija -e *ž* *gl.* Indija Koromandija

koróna -e *ž* *venec*, *krona*, *svetniški sij*, *obstrel (okrog sonca)*, *glasbeni znak*

Koróško -ega *s* *kr. i.*, *s* Koróškega, *na* Koróškem, Koróšec -šca *m*, Koróša -e *ž* = Korošica -e *ž*, koróški -a -o, koróšec -šca *m* *neko jabolko*, *vrsta lanu*, *koróšica* -e *ž* 1. *neka sekira*, 2. *pipica s Koroškega*, 3. *neka hru-*

ška; Korotàn -ána *m*, Korotá-nec -nca *m*, korotánski -a -o

korporácija -e *ž* *zadruga*, *stanovsko društvo*, korporacijski -a -o, korporatíven -vna -o: *~a* udeležba

korporál [-ál] -a *m* *vojaški čin*, korporálski -a -o [-ls-]: *~a* čast, korporálstvo -a [-ls-] *s*

korporál [-ál] *in* korporále -la *m* *prtiček pod kelihom ali monštranco*

kórpús -a *m* *telo*, *celota*, *vojaški odred*, *stopnja tiskarskih črk*, *korpulénten -tna -o živóten*, *korpulénca -e ž živótnost*

korumpírati -am *spriditi*, *pokvariti*, *korumpíranje -a s*, *korúp-cija -e ž podkupovanje*, *nepoštenost*, *korupcijski -a -o*: *~a* *aféra*; *korupcioníst -a m podkupovalec*, *sprijenec*, *nepoštenjak*, *korupcionístka -e ž*, *korupcionízem -zma m*, *korúpten -tna -o pokvarjen*, *podkupljív*, *korúptnost -i ž podkupljívost*

korún -a *m* *krompir*, *korúnov -a -o*, *korúnišče -a s*, *korúnovec -vca m žganje iz krompirja*

korúnd -a *m* *min.*

korúselj -šlja *m* *gruča*: *~* *češenj* **korúza** -e *ž*, *korúzen -zna -o*: *~i* *kruh*, *~a* *slama*; *korúznik -a m koruzni kruh*, *korúznica -e ž koruzna slama*, *priležnica*, *koruzínje -a s koruzna slama*, *korúzišče -a s njíva*, *na kateri je rasla koruza*, *koruznják -a m kozolec za koruzo*, *koruzni kruh*

korvétá -e *ž* *manjša vojna ladja*, *korvétén -tna -o*: *~i* *kapitan* **korzár** -ja *m* *morški ropar*, *pokvarjeno v gusar*

Kórzika -e *ž* *kr. i. otoka*, Kórzíčan -ana *m*, kórzíški -a -o

kórzó -m -za -zu -zo *na* -zu *za -zom sprehajališče*

kós -a *m*: *~* *kruha*, *~* *platna*, *požeti ~* *pšenice (njívo)*; *po*

kós

kósih *in* po koséh = kósoma *prisl.*; kósec -sca *m*, po kóscih = kóscema *prisl.*, kóšček -čka *m*; kósoven -vna -o: ~o blago; kósovec -vca *m* *premog v kósih*; kósati -am *in* kosáti -ám (kósaj -ájte! kosál -ála -o), kósanje *in* kosánje -a *s*
 kós -a *m* *ptič*: vódni kós, črni kós, kósov -a -o: ~a samica = kósovka -e *ž* = kóska -e *ž*, kósič -iča *m*
 kós *prisl.*: kós biti komu, čemu, kósati -am se, kósaj -te se! kósál -a -o, kósanje -a *s*
 kós -a -o *poševen, drugoten*, kó-sast -a -o: ~ pes *pes s prisekanim repom*, kósošt -i *ž* *poševnost*, kosobrin -ina *m* *psovka za nerodneža*, kosorèp -épa -o *s prisekanim repom*, kosorépec -pca *m* *žival s prisekanim repom*, kosorèpiti -im *prisekovati rep*, besedo, kosoréпка -e *ž* *žival samica s prisekanim repom*, koso-zòb -òba -o *s poševnimi zobmi*
 kósa -e *ild*, *ž* *ali* kosé kósi kósò na kósi *s* kósò, *m.* kosé kós *in* kosá -ám -é -áh -ámi; kósáča -e *ž* *slaba kosa*, kó-sast -a -o, kosár -ja *m* *kdor dela kose*, kosarica -e *ž* *vrsta noža*, kosárna -e *ž* = kosárnica -e *ž* *tovarna za kose*, kósen -sna -o, kósica -e *ž*, kósišče -a *s* = kósje -a *s* = kosír -ja *m* *vrsta noža*, obroček *za nasajanje kose*, kosírček -čka *m*, kosírník -a *m* *kosir*
 kósec -sca *m*, kóšček -a -o
 kósekans -a *m* *razmerje stranic v trikotniku*, znak: cosec
 kósem -sma *m*: ~ prediva, kósemček -čka [-səm-] *m*, kosmič -iča *m*, kosmiček -čka *m*, kosmíčiti -im *delati kosmíče*, kosmíčenje -a *s*, kosmína -e *ž*, kosmínje -a *s*, kosmúlja -e *ž*, kosmúljek -ljka *m* (*gl.* kosmät -áta -o),

kosmícast -a -o, kósmast -a -o, kosmínast -a -o; kosmíti -ím (se), kósmi -íte! kosmíl -a -o; kosmáti -ám, kosmàj -ájte! kosmäl -ála -o, kosmánje -a *s*
 Koséski -ega *m* *l. i.*: Koséskega pesmi, koseskízem -zma *m* = kóséščina -e *ž*, koseskiáda -e *ž*
 kósinus -a *m* *razmerje stranic v trikotniku*, znak: cos
 kosíter -tra *m*, kositrén -a -o *in* kosítrn -a -o, kosítrast -a -o, kosítrov -a -o: ~ oksid; kosítrovec -vca *m* *kositrova ruda*, kosítrar -ja *m* *ulivalec kositra*, kosítrarski -a -o, kosítrarstvo -a *s*, kosítriti -im, kosítrenje -a *s*, kosítrnina -e *ž*, kosítrník -a *m*, kositrovít -a -o: ~a ruda
 kósiti -im, kósi -te! kósil -a -o, kosílo *ž* *a* *s*, kosílce -a [-lc-] *s*
 kosíti -ím, kósi -íte! kosèč -éča -e, kosíl -a -o, (po)kosèšen -éna -o, kosèenje -a *s*, kóšnja -e *ž*, kosílen -lna -o [-ln-]: ~i stroj = kosílnica -e [-ln-] *ž*
 kosmät *in* kósmat kosmáta -o, kosmáč -a *m* *kosmat moški*, kosmata *žival*, ime več rastlinskim plodovom, kosmáča -e *ž* *kosmulja*, kosmáčka -e *ž* *ime hrušk*, jabolk, breskev, kosmatáti -ám, kosmatàj -ájte! kosmatäl -ála -o; kósi kosmatájo, kadar gladko ne odsečejo trave; kosmatéti -im *kosmatine dobivati*, kosmatèl -éla -o, kosmaténje -a *s*, kosmatica -e *ž* *vrsta pšenice*, kosmatín -a *m* *kdor je kosmat*, kosmatína -e *ž*, kosmatínast -a -o, kosmatíneck -nca *m*, kosmatínka -e *ž*, kosmatíti -ím, kosmáti -íte! kosmatíl -a -o, kosmátost -i *ž*
 Kosovél [-él] -a *m* *os. i.*, Kosovélov -a -o: ~e pesmi, kosovélovec -vca *m* *član pevskega zborra Srečka Kosovela*

Kósovo pólje *s*, Kósovega pólja, na Kósovem polju; Kósovo -a *s*, na Kósovu

kóst -í *ž*, pri kósti, kósten -tna -o: ~a gniloba; kostén -a -o, kosténc -nc *a m oreh*, kostenica -e *ž vrsta breskev*, kostenína -e *ž izdelki iz kosti*, kostnína -e *ž kostna snov*, kostnják -a *m okostnjak*, kostníca -e *ž* = kostník -a *m* = kostišče -a *s shramba za kosti na pokopališču*; kóstnice -ic *ž mn. ribe*, koščén -a -o: ~ izrastek, ~ človek, koščák -a *m vrsta oreha*, raka, kostnät -áta -o *močnih kosti*, kostljív -íva -o: riba je kostljíva (*polna kosti*), kóstka -e *ž* = koščica -e *ž*, kosteníka -e *ž ime več rastlin*; kostólòm -óma *m*; kóstenéti -ím, kóstenèl -éla -o, kóstenénje -a *s*

kóstanj -ánja *m*, kóstánjev -a -o, kóstánjevec -vca *m*, kóstánjevica -e *ž*, kóstánjevina -e *ž*, kóstánjevje -a *s*, kóstánjevka -e *ž*, kóstánjar -ja *m*, kóstánjara -e *ž*, kóstánjast -a -o, kóstánjec -njca *m*

Kostaríka -e *ž kr. i.*: iz ~e, v ~i; kostariški -a -o

kosteníka -e *ž vrsta vrbe*, kosteníčen -čna -o: ~a (*živá*) meja **kostím in kostúm** -a *m narodu, času in stanu lastna obleka*, kóstumírati -am (*se*)

kostréba -e *ž* = kostréva -e *ž ime več rastlinam*, kostrébast -a -o, kostrévec -vca *m kokolj*

kóš kóša *m*, kóšek -ška *m in* kóšek -škà *m*, kóšár -ja *m*, kóšárstvo -a *s*, kóšast -a -o, kóšáti -ám: ~ ajdo, kóšáj -ájte! kóšál -ála -o, kóšára -e *ž*, kóšárast -a -o, kóšárica -e *ž*, +kóšárico (košek) **dobiti** = *pelin dobiti*, kóšáriti -im *s kóšarstvom se ukvarjati*, kóšárjenje -a *s*; kóšárka -e *ž neka športna igra*,

kóšárkar -ja *m*, kóšárkarica -e *ž*, kóšárkarski -a -o, kóšárnica -e *ž*, kóšät -áta -o: ~o drevo, ~a ženska, kóšátec -tea *m*, kóšática -e *ž*, kóšátíja -e *ž*, kóšátiti -im *se*, kóšátenje -a *s*, kóšátost -í *ž* **kóšćica** -e *ž*, kóšćícar -ja *m neki hrošček*, kóšćícast -a -o: ~o sadje, kóšćícevje -a *s bot.*

košeníca -e *ž*, košeníčica -e *ž* **košenílja** -e *ž* = košeníljka -e *ž* **košenína** -e *ž*, košenínar -ja *m neki polž*

kóšnja -e *ž gl.* kóšiti

koštrún -a *m*, koštrúnov -a -o: ~o meso, koštrúnovina -e *ž*, koštrúnji -a -e, koštrúnček -čka *m* **košúta** -e *ž*, košútica -e *ž*, košútji -a -e, košútje -a *s rušje*, košútník -a *m*, košutnják -a *m*

kót -a *m*, kótec -tca *m*, kótek -tka *m*, kótič -íča *m*, kótiček -čka *m*, kóten -tna -o: ~a daljina, ~o železo; kótník -a *m*, kótnica -e *ž*, kótar -ja *m*, kótarka -e *ž*, kótast -a -o, kótomér -éra *m*, kótoméren -rna -o, kótomérstvo -a *s*

kòt vez. ko, kakor: bel kòt (*kò, kákor*) sneg; +veljati kot izvedenec = *veljati za izvedenca*, +preoblečen kot menih = *preoblečen v meniha*, +kot darilo = *v dar*; kot pesnik ni pomemben, pač pa kot vzgojitelj

kóta -e *ž merska črta na zemljevidih, z merjenjem določena višina kake točke na zemeljski površini*

kotáč -a *m 1. kolo, 2. del zibelke*, kotáček -čka *m*, kotáti -ám, kotáj -ájte! kotajóč -a -e, kotál -ála -o, kotánje -a *s*

kotalíkati -am, kotalíkanje -a *s* = kotalícati -am, kotalícanje -a *s*, kotalítiti -ím, kotalí -íte! kotaléč -éča -e, kotalíl -a -o, kotaljénje -a *s*

kótangens

kótangens -a m *razmerje stranic v trikotniku, znak: ctg*
kotánja -e ž, kotánjast -a -o, kotánjica -e ž, kotánjav -a -o *poln kotanj*
kôtel [-əu] -tla m, kôtelček -čka [-əu-] m, kotlič -íča m, kotliček -čka m, kótla -e ž *izvir, vodnjak, jama, mlaka*, kótlast -a -o, kótlánja -e ž = kotlina -e ž, kótlinast -a -o, kótlinica -e ž, kótjár -ja m, kótjáríca -e ž, kótjárski -a -o, kótjárstvo -a s, kótjáršček -a m *popravljaavec kotlov*, kótjáríti -im, kótjárjenje -a s, kótjáríca -e ž, kótjárícar -ja m, kótjáríšče -a s *ognjišče za kotel*, kótlovec -vca m, kótlovína -e ž *kovina za kolle, med, baker*, kótlovínski -a -o: ~a zelenica
kotiljón -a m *neki ples*
kotítrati -am *določiti ceno, kurz*, kotíranje -a s *vrednotenje papirjev na borzi*
kotíti -im *mlade imeti*, kóti -íte! kotèč -éča -e, kotíl -a -o, kóténje -a s, kótíšče -a s
 *kótlet -a m *zarebrnica, mn. kótletí -ov zalízki*
kotljáti -ám se, kotljáj -ájte sel, kotljál -ála -o, kotljánje -a s
Kótor -a m *gl. Bóka Kótorska kotórna* -e ž *skalni jereb*
kotúrn -a m *visoki čevelj starogrških igralcev, bobnež slog*
kótvá -e ž *sidro*, kótvíca -e ž, kótvíšče -a s, kótvast -a -o: ~a oblika
kóv [kóu] kóva m *kovaško delo*, kóv -i ž *okov, podkev*, kováti kújem, kúj -tel kújóč -a -e, ková -a -o, ková -a -o, ková -anje -a s, kováč -a m, kováček -čka m, kováčica -e ž, kováčija -e ž *in kováčnica* -e ž, kováštvo -a s, kováški -a -o, kováčnik -a m *neka rastlina*, koválo -a s, koválen -lína -o

[-ln-]: ~o *orodje*; ková -ja m *kovač, spletkar*, kováriti -im, kovárstvo -a s, kóvec -vca m, kóven -vna -o: ~o *železo*, kóvnost -i ž, kóvnica -e ž, kóvničen -čna -o: ~i *urad*
kóvček -čka m, kóvčkov -a -o: ~ *pokrov*, kóvčič -íča m
kovína -e ž, kovínast -a -o, kovínski -a -o, kovínstvo -a s, kovínar -ja m, kovínarica -e ž, kovínarski -a -o, kovínarstvo -a s
kóvnik -a m *kuhinski možnar*
Kóvno -a s *kr. i. glavnega mesta Litve*
kóza -e *itd. ž in* kózé kózi kózó pri kózi s kózó, kózé kóz in kózá -ám -é -áh -ámi; kózáča -e ž *velika koza, ime raznemu orodju*, kózica -e ž, kózár -ja m, kózáríca -e ž *kozja pastirica*, kózára -e ž *kozji hlev*, kózáríja -e ž, kózáríti -im *koze pasti*, kózárnik -a m *sir iz sladkega mleka*, kózárski -a -o, kózást -a -o, kózáv -áva -o, kózávec -vca m, kózávka -e ž, kózávost -i ž, kózji -a -e, kózják -a m *kozji hlev*, kózjak -a m *kozje govno*, Kózják -a m *i. hribovja in kraja*, kózjica -e ž *ime več rastlinam*, kózína -e ž *kozja koža, volna, usnje, duh*, kózičav -a -o *kozav*
kozák -a m, kózáški -a -o
kozárec -rca m, kózárček -čka m, kózárčič -a m, kózárč(k)ast -a -o, kózárčev -a -o: ~o *dno*
kózel [-əu] -zla m *zool., tudi neka rastlina*: smrdi kot medmašni ~; kózlák -a m *hlev za kozle*, kózle -éta s *mlad kozel*, kózlétna -e ž, kózlič -íča m = kózliček -čka m, kózličevína -e ž *kozličeva koža in meso*, kózličevje -a s *neko drevo*, kózličí -a -e: ~e *meso*; kózlik -a m *baldirijan*, kózlikov -a -o: ~o *olje*; kózlov -a -o *in kózlov -a*

- o: ~a brada, kozlovína -e ž, kozlónski -a -o: ~a koža, kozlobrádec -dca m
- *kozeríja -e ž *kramljanje, kramelj*, *kozêr -ja m *kramljavec*
- kozjebrádec -dca m
- kozláti -ám, kozláj -ájte! kozlál -ála -o, kozlánje -a s
- Kózma -a in -e m os. i., Kózmov -a -o
- kozmétika -e ž *nauk o lepotilih*, kozmétičen -čna -o, kozmétiikum -a m, nav. mn. kozmética -ik s
- kózmos -a m *vesoljstvo, vsemir*, kózmičen -čna -o, kozmogoníja -e ž *nauk o nastanku sveta*, kozmogóničen -čna -o, kozmografíja -e ž *popis sveta, zlasti ozvezdij*, kozmograf -a m, kozmografíčen -čna -o in kozmografíski -a -o, kozmologíja -e ž *nauk o zakonih, ki vladajo svet*, kozmologíčen -čna -o in kozmolóški -a -o, kozmopolít -a m *svetovljan*, kozmopolítiski -a -o, kozmopolítizem -zma m
- kozo- v sestavi: kozodèr -éra m 1. kdor *koze odira*, 2. veter, ki *podira kozolce*, kozomòr -òra m *babje pšeno*, kozonòg -òga -o, kozopísk -píška m *mesec oktòber*, kozoròg -ròga m, Kozoròg -ròga m *ozvezdje*, kozorògov -a -o: Kozorògov *povratnik*
- kozól [-òy] -óla m gl. kozúl]j
- kozólec -lca [-òyc-] m, vezani ~, ~ samec
- kozúl]j -a m = kozúlja -e ž *košarica iz drevesne skorje, strok, luščina, lupina, sestavljen cvet*
- kóža -e ž, kóžica -e ž, kóžen -žna -o: ~a bolezen, kóžén -a -o, kóžar -ja m, kóžarica -e ž, kóžarija -e ž, kóžarski -a -o, kóžarstvo -a s, kóžast -a -o, kóžnat -a -o, kóženca -e ž *pergament*, kóžokrílci -ev [-lc-] m mn. *razred živali (n. pr. čebele)*
- kožélj -a m *del preslice*, kožéljast -a -o, kožéljar -ja m, kožéljnica -e ž *neka kost*, kožéljničen -čna -o: ~a *plast podlakta*
- kožóla -e ž *podbradek pri živini*, kožólica -e ž
- kóžuh -úha m, kóžúšen -šna -o = kóžúhov -a -o, kóžúšček -ščka m, kóžúhar -ja m, kóžúharica -e ž, kóžúharstvo -a s, kóžúhast -a -o, kóžúhovec -vca m *neka strgulja*, kóžuhovína -e ž, kóžuhovínar -ja m, kóžuhovínarica -e ž, kóžuhovínast -a -o
- kožuháti -ám *ličkati koruzo*, kóžuhàj -ájte! kóžuhàl -ála -o, kóžuhánje -a s *ali pa s stalnim poud.* kóžuhati -am; kóžuhác -a m, kóžuhína -e ž, kóžuhinje -a s = kóžušinje -a s *ličkanje*
- kráča -e ž, kráčica -e ž, kráčman -a m, kráčnica -e ž *kost na nogi*
- kráčina -e ž gl. kratek
- kráda -e ž *skladanica drv*
- kragúl]j -a m, kragúl]jev -a -o, kragúl]ji -a -e, kragúl]jič -a m
- kragúl]jec -ljca m, kragúl]jček -čka m, kragúl]jati -am, kragúl]jčkati -am, kragúl]jiti -im
- kráj krája m: delo je pri kráju (*kontano*), od krája (*od začelka*) vse, pravda še ni v kráju (pri kráju), s krája, skrája začeti, v kráj dejati, na dva krája biti; krájen -jna -o, krájeven -vna -o: kráj(ev)ni ljudski odbor, *kratica*: KLO, krapjépis -a m, krapjépisec -sca m, krapjépisje -a s, krapjépisen -sna -o, krajàn -ána m, krajánka -e ž, krajíšče -a s
- kráj, pokráj *predl. s rod.*: ~ reke
- krájcar -ja m *nekdanji novet*, krájcarski -a -o: ~o blago; krájcarček -čka m
- krájec -jca m, krájek -jka m, krájček -čka m, krájecvec -vca m, krájevina -e ž, krájnik -a m, krájnost -í ž, krájnica -e ž

krájina

krájina -e ž: Slovenska, Suha, Julijska krájina, Bela krájina, krajínski -a -o, krajínščan -a m, krajíšnik -a m, krajíнец -nca m, krajínar -ja m, krajínarski -a -o: ~a slikarija; krajínarstvo -a s

krájšati -am, krájšanje -a s, krajšáva -e ž, krájšnica -e ž bližnjica

krák -a m: se ziblje na dolgih ~ih (*nogah*), ~i šestila, ~i kota; žabji krak *žabja jajca*

krákati -am, krákanje -a s, krákar -ja m, krakotáti -ám *krakati*, krakotáj -ájtél krakotál -ála -o, krakotánje -a s, krakót -óta m

Krakov -a m (Kraków) *mesto na Poljskem*, krákovski -a -o, Krákovčan -a m, Krákovčanka -e ž

krakovjak -a m *poljski narodni ples, vrsta pesmi*

kralj -a m, kraljev -a -o (*osebno*), kraljév -a -o (*splošno*), kraljévski -a -o, kraljéstvo -a s, kraljevína -e ž, kraljič -iča m, kraljiček -čka m, kraljevič -a m, kraljična -e ž; kraljeváti -újem, kraljúj -te! kraljevál -ála -o, kraljevánje -a s, ržžkralj, pròtikralj, sv. trije kralji (*svetniki*), sv. trije kralji (*praznik*), Sv. Trije kralji (*kraj*), kraljica -e ž, kraljičin -a -o

Kraljevič Márko Kraljeviča Márka m

Kralj Matjáž Kralja Matjáža m

kráma -e ž, krámar -ja m, krámarica -e ž, krámarški -a -o, kramarija -e ž, krámarstvo -a s, kramaršéica -e ž *neka hruška*, kramáriti -im, kramárjenje -a s

kramljáti -ám, kramljáj -ájtél kramljál -ála -o, kramljánje -a s = krámelj -mlja m

krámp krámpa m *rovница, rovača*, krámpáti -ám, krámpáj -ájtél krámpál -ála -o, krámpánje -a

s, krámpar -ja m *kdor krampa*, krámparica -e ž, krámpáč -a m

krámpež -a m, *nav. mn. krampeži -ev dereze*

kraniologija -e ž *nauk o človeški lobanji*, kraniolóški -a -o, kraniométrija -e ž *merjenje lobanj*, kraniométričen -čna -o

Kránjec -njca m, Kránjica -e ž, Kránjsko -ega s = Kránjska -e ž, kránjski -a -o, kránjica -e ž *neka hruška*

kràp krápa m *neka jed*, krápec -pca m, *nav. mn. krápci -cev neka jed*, krápek -pka m

kràp krápa m (*riba*), kráпов -a -o: ~o meso = krapovina -e ž, kráповec -vca m *zool.*

krás -a m, krásen -sna -o, krásiti -ím, krási -íte! krásil -a -o, (o)krašén -éna -o, krašénje -a s; krasnobárven -vna -o; krásóta -e ž, krásóten -tna -o, krásótec -tea m, krásótica -e ž, krásótina -e ž, krásilo -a s (*sredstvo*), krásilec -lca [-lc-] m: ~ grobov, krásitelj -a m

kràs krása m *svet s kraškimi pojavi*, Kràs Krása m *kr. i. planote*, kráški -a -o: ~e jame, ~i pojavi; Kráševec -vca m, Krášeвка -e ž, kráševiski -a -o

kráspati -am *praskati*, kráspanje -a s, kráspáč -a m

krásta -e ž (+hrasta), *mn. kráste krást (bolezen)*, krástav -a -o, krástavec -vca m *krastav človek, krompir*, krástavka -e ž, krástavost -i ž, krástica -e ž, krástiti -im se: rana se krásti

krástáca -e ž, krástáči -a -e

krásti -dem, krádi -te! krádel -dla -o *in* král -ála -o, krája -e ž, krádež -a m 1. *kraja*, 2. *tat*; kradljív -íva -o: ~ rod, kradljívec -vca m, kradljívka -e ž, kradljívost -i ž; krádoma *prisl.*, kradún -a m

krát kráta *m*: pět krátov, kóliko krátov, néke kráti, drúge kráti; *v prisl. se -krat piše z drugimi besedami skupaj*: pívikrat, desétkrat, takrát, tókrat, tólikokrat, velikokrat, vsákikrat

krátek -tka -o: na krátko koga prijeti, ob krátkem kaj povedati, krátko in málo ne, krátko málo, ni krátko ni málo ni bil zadovoljen, krátko nikár, v krátkem, pred krátkim, skrátka, +ta kratko potegniti *izgubo imeti, na škodi býti*; krájši -a -e = krájci -a -e, *prisl. krájše in kráče, kratica -e ž, kratkóba -e ž, kratkóča -e ž, kračina -e ž, kratkóst -i ž, kratkóta -e ž*

krátiti -im, kráti -tel krátíl -a -o, (o)kráčen -a -o in (o)kráten -a -o, krátenje -a s, kratílec -lca [-lc-] *m kdor kráti, krativec -vca m poudarek gravis*

krátko- *v sestavi*: kratkobeséden -dna -o, kratkočasén -sna -o, kratkočasíti -im, kratkočasénje -a s, kratkočasje -a s, kratkočasnica -e ž, kratkočasnost -i ž, kratkodóben -bna -o, kratkoglávec -vca *m*, kratkolás -ása -o, kratkonóg -nóga -o, kratkórép -répa -o, kratkoréпка -e ž *neka češnja*, kratkoróčen -čna -o: ~a menica; kratkotrájen -jna -o, kratkotrájnost -i ž, kratkoúmen -mna -o, kratkoúmnost -i ž, kratkovíden -dna -o, kratkovídnost -i ž, kratkovídnež -a *m*, kratkohláčnež -a *m*, kratkohláčnik -a *m*, kratkohláčniški -a -o

kráva -e ž, krávica -e ž, kraváča -e ž, kravár -ja *m*, kravaríca -e ž, kravárski -a s, kravaríja -e ž, krávče -ta s, kravén-ta -e ž *stara krava*, kravétína -e ž *kravje meso*, kravína -e ž *kravja koža*, kravje usnje, krá-

višče -a s = krávše -ta s *majhna, zanikrna krava*, krávji -a -e: ~e mleko; krávjak -a *m*, krávjica -e ž *neka goba*, krávast -a -o, krávjast -a -o; kraváti -ám *hitro in gródo delati*, kraváj -ájte! kravál -ála -o, kravánje -a s; kravosés -sésa *m zool.*

kraváj -a *m hleb*, kravájec -jca *m* = kravájček -čka *m neko pecivo*, kravájka -e ž = kravájnica -e ž *neka hruška*
+kravál [-ál-] -a *m hrup, hrušč, razgrajanje*, +kraválirati -am *razgrajati*

kraváta -e ž *ovratnica, samoveznica*, kraváten -tna -o: ~a igla krávl [-vl] -a *m način plavanja (crawl)*, krávlati -am

+krávželj -lja *m koder*, +krávžast -a -o *kodrast*, +krávžati -am *kodrati*

kráža -e ž: križe kráže delati *křc křca m lahen udarec*, křcati -am, křcanje -a s, křciniti -nem, křc! *medm. gl. tudi kec*
křcati -am *tovoriti ladjo*, křcanje -a s

křcelj -clja *m hlod*, křcljast -a -o, křcljät -áta -o

křč křča *m*, křčevít -a -o, křčljív -íva -o: ~o vlakno, křčén -čna -o: ~a žila = křčénica -e ž, křčítí -im (sc), křčénje -a s, křčevéc -vca *m křčna zel*

křčítí -im *trebiti*: ~ gozd, křčénje -a s = křčítev -tve ž, křča -e ž = křčévina -e ž = křče -a s, křčévínar -ja *m*, křč -í ž křčma -e ž, křčémski -a -o [-čəm-]: ~o vpítje; křčmár -ja *m*, křčmaríca -e ž, křčémárski -a -o: ~a obrt, křčémárstvo -a s, křčmáriti -im, křčémárjenje -a s

krdélo -a s: krdélo vojakov, lju-di, vran, konj; krdélce -a [-lc-]

kreácija

s, krdélen -lna -o [-ln-]: ~i brigadirji, ~i vodja, krdéloma
kreácija -e ž *ustvaritev*, kreirati
 -am *ustvariti, ustanoviti*, kreati-
 ven -vna -o, kreatúra -e ž *živ
 stvar; klečeplazen, od milosti
 mogočnjakov odvisen človek*
kreatín -a m *sestavina mišičnega
 mesa*
krebúljica -e ž *dišavna rastlina*
kréč -a m *neka rastlina*
kréčiti -im (se): noge ~, kaj se
 kréčiš tod okoli? kréča -e ž
 (pri telovadbi)
kréda -e ž, krédén -dna -o: ~a
 tvorba; krédnica -e ž *krédna
 zemlja*, krédnat -a -o, krédast
 -a -o, krédati -am s *krédo po-
 pisati, pomazati*
krédénca -e ž *lava*, krédénčen
 -čna -o: ~i nastavek
krédít -a m *zaup*, krédítirati -am
 na úpanje (*vero*) *dati blago*, kre-
 ditiranje -a s, krédíten -tna -o:
 ~o pismo, kréditor -ja m *kdor
 zaupa blago ali denar, upnik*
 *krégati -am (se) *karati, pripraviti
 se*, *kréganje -a s, *krég -a m
kréhati -am *kašljati*, kréhanje -a
 s, kréhav -a -o, kréhavec -vca
 m, kréhavka -e ž, kréhavica
 -e ž, kréhalo -a s *kdor kar na-
 prej krehá*
kréháti -ám *krhati, lomiti*, krehàj
 -ájte! krehàl -ála -o, krehánje
 -a s, sneg je drevje krehàl,
 (o)kréhmiti -nem in kréhnem
krékati -am = kreketáti -ám in
 -éčem: žabe krékajo ali kréké-
 čejo, kreketàj -ájte! kreketàl
 -ála -o, kreketánje -a s
kréljút -i ž *perut*
kréma -e ž *jed s smetano, sme-
 tana, toaletno mazilo*: krema za
 britje; krémast -a -o *motno-
 rumen*
krématórij -a m *naprava za seži-
 ganje mrličev, sežigališče*, kre-
 mácija -e ž *sežiganje mrličev*

Krémelj -mlja m *kr. i.*, krémelj-
 ski -a -o [-mélj-]
krémen -éna m, kréménov -a -o:
 ~a gruča, kréménovec -vca m,
 kréménast -a -o: ~a zemlja.
 kremenàt -áta -o *vsebujeť kre-
 man*, kréménčev -a -o: ~a vo-
 da, kislina; kréménc -nca m
silicij, kréménček -čka m, kre-
 menica -e ž *kremenasta prst*.
 kremenít -a -o: ~i apnec.
 ~ značaj; kremenítost -i ž.
 kremenjáak -a m *rudnina*
krémpelj -plja m, krémpelje -a
 [-pélj-] m, krémpeljček -čka
 [-pélj-] m, krémpjar -ja m *ži-
 val s kremplji*, krémpjast -a -o.
 krempljàt -áta -o; krempljáti
 -ám, krempljàj -ájte! krem-
 pljàl -ála -o, krempljánje -a s
krémžiti -im: ~ usta, obraz,
 krémženje -a s, krémža -e ž
kremženje, krémžar -ja m *člo-
 vek, ki se kremži*, krémžast -a -o,
 kremžljiv -íva -o, kremžljívec
 -vca m, kremžljívka -e ž
krenílica -e ž *rastlina kreč*
kreníti krénem, kréni -íte! krč-
 nil -íla -o
kreól [-ól] -a m *v tropski Ame-
 riki potomec romanskih prese-
 ljencev*, kreólka -e [-lk-] ž.
 kreólski -a -o [-ls-]
kreozót -a m *neka oljnata tekočina*
krép -a m *kožrasta svilena tkani-
 na*; krépdeštn -a m (*crêpe de*
Chine), krépdeštnast -a -o: ~a
 obleka; krép žorzèt (*crêpe Ge-
 orgette*) *gl. žorzèt*; krép *prid.*
neskl. kožrast: krép papir
krépa -e ž *star lonec, črepina*
krépáti -ám *pošinili*, krépàj -ájte!
 krépàl -ála -o, krépán -a -o,
 krépánje -a s, krépávati -am.
 krépávanje -a s, krépalína -e ž
pošinjala žival, krépniti -nem.
 krépní -tel krépníl -a -o, krép-
 njen -a -o (*vse zaničlj.*)

krepèk in **krepák** -pkà -ó in **krèpek** -pka -o, **krepkéjši** -a -e, **krepkóst** -i ž, **krepčáti** -ám, **krepčáj** -ájte! **krepčál** -ála -o, **krepčánje** -a s, **krepčilo** -a s, **krepčilen** -lna -o [-ln-]: ~a pijača; **krepíti** -ím, **krèpi** -íte! **krepíl** -a -o, (o)**krepiljèn** -èna -o, **krepílen** -lna -o [-ln-]: ~a pijača, **krepílo** -a s, **krepčálen** -lna -o [-ln-]

krepèlo -a s in **krepél** [-éu] -i ž, **krepèlce** -a [-lc-] s, **krepèlec** -lca [-lc-] m: ~ zagnati komu pod noge, **krepeláti** -ám, **krepeláj** -ájte! **krepelál** -ála -o, **krepelánje** -a s, **krepeláti** jabolka, **krepelíti** -ím: ~ kokoši, **krepéli** -íte! **krepelíl** -a -o, **krepeljénje** -a s

krepenéti -ím, **krepèni** -íte! **krepènèc** -èta -e, **krepènèl** -èla -o, **krepén** -a -o *otrdel, otrpel*

krepíti -ím *gl.* **krepèk**

krepóst -i ž, **krepósten** -tna -o, **krepóstnost** -i ž, **krepóstnik** -a m, **krepóstnica** -e ž, **krepóstniški** -a -o

krés -a m: o **krési** se dan obesi, **krés** kuriti, **Krés** -a m (*list*), **krésen** -sna -o: ~i čas; **Kresník** -a m *bajesl. bitje*, **kresník** -a m *junij*, **kresníka** -e ž *neko jabolko*, **kresníca** -e ž, **kresováti** -újem, **kresúj** -te! **kresovál** -ála -o, **kresovánje** -a s, **kresoválec** -álca [-áyc-] m, **kresoválka** -e [-áyk-] ž; **kresnikováti** -újem, **kresnikujóč** -a -e, **kresnikovál** -ála -o, **kresnikovánje** -a s

krésáti **krésem**, **krèši** -íte! **kréšóč** -a -e, **krésal** -ála -o, **krésánje** -a s, **kresílo** -a s, **kresálo** -a s, **kresílen** -lna -o [-ln-]: ~a goba, **kresílnik** -a [-ln-] m, **kresnítí** **krésmem**, **krésni** -íte! **krésnil** -íla -o, **krésnjen** -a -o *ali* **krésniti** -nem *udariti hitro in*

močno, **krès** **krésa** m *kdor se baha in pretirava*: ti bóre **krès** ti!
krestomatíja -e ž *izbor, čitanka, cvetnik*, **krestomátičen** -čna -o
kréša -e ž: *travniška ~ bot.*, **kréšelj** -šlja m *zool.*

kréšee -šca m *korček, ciklama*

kréšič -a m *neki hrošč*: **bakrenasti** ~

Kréta -e ž *kr. i.*, **krétski** -a -o: ~a *kultura*; **Krečán** -ána m

krétati -am, **krétanje** -a s, **krétanja** -e ž, **kréta** -e ž *veslo, drog za veslanje broda*; *sílen, močan in neroden človek*; **krétálo** -a s, **kréten** -tna -o: ~a *naprava*, **krétnica** -e ž, **krétniški** -a -o, **krétničar** -ja m, **krétnik** -a m

krétén -a m *bebec*, **kréténstvo** -a s; **krétinizem** -zma m *behavost*, **krétnski** -a -o *bebčevski, bebast*

krétón -a m *vrsta bombaževine*
krévlja -e ž, **krévljast** -a -o, **krévljati** -ám, **krévljáj** -ájte! **krévljál** -ála -o, **krévljánje** -a s, **krévljáč** -a m, **krévljica** -e ž, **krévelj** -vlja m

krévsáti -ám, **krévsáj** -ájte! **krévsajóč** -a -e, **krévsál** -ála -o, **krévsánje** -a s, **krévsa** -e ž *kdor krévsá* = **krévsálo** -a s

Kréz -a m, **Krézov** -a -o: ~i *zakladi*

krézúlja -e ž *odlomljena, odsekana vejica*, **krézúljast** -a -o

krhhati -am, **krhanje** -a s, **krhek** -hka -o *mn. tudi í -ó*: ~ *les*; **krhkost** -i ž, **krhljiv** -íva -o, **krhljivost** -i ž, **krhkôba** -e ž, **krhkôben** -bna -o, **krhniti** -nem, (od)**krhnjen** -a -o

krhèlj -hlja m in **krhelj** -hlja m, **krhljič** -íča m, **krhljiček** -čka m, **krhljév** -a -o: ~a *voda* = **krhljévka** -e ž = **krhljévica** -e ž, **krhlják** -a m *kruh s krhljiči*
krhlíka -e ž, **krhlíkov** -a -o, **krhlíkovec** -vca m, **krhlíkovina** -e ž

krhljāti

krhljāti -ám, krhljāj -ájte! krhljāl -ála -o, krhljānje -a s, krhljānka -e ž *na kose zrezana repa (pesa)*, krhljāvník -a m *priprava za krhljānje* = krhljāč -a m, krhljālen -lna -o [-ln-]; krhljāvec -vca m, krhljāvka -e ž *kdor krhljā*, krhljāvski -a -o; krhljīčkati -am, krhljīčkanje -a s

krí ž *edn.*, 2. krvine, 3. krvine, 4. krí, 5. v krvine, 6. s krvjó, krvine -vna -o: ~i udor (kri se udere), ~i obtok, krvnička -e ž *krvno telesce*, krvnica -e ž *krvna žila*, krvnost -i ž, krvnat -áta -o, krvnatost -i ž

kričāti -ím, kriči -íte! kričēč -ēča -e, kričāl -ála -o, kričānje -a s, krič -a m, kričāč -a m, kričāv -áva -o, kričāvost -i ž, kričāvec -vca m, kričāvka -e ž

krik -a m: krik in vík; krika -e ž: krika in vika, krikati -am, krikanje -a s, krikavec -vca m *poljski muren*, krikniti -nem

kriket -a m *športna igra*, kriketen -tna -o: ~a palica

krilo -a s, krílen -lna -o [-ln-]: ~a peresa, krílce -a [-lc-] s, krílāt -áta -o, krílātec -tea m, krílātica -e ž; kríliti -im, kríljenje -a s, kríljáti -ám: vešča kríljá okoli luči, kríljāj -ájte! kríljal -ála -o, kríljanje -a s, krílnat -a -o [-ln-]

Krím -a m *kr. i. polotoka*, krímski -a -o: ~a vojna

Krím -íma m *kr. i. gore pri Ljubljani*, krímski -a -o: ~e jame

kriminál [-ál] -a m *sodnija, jetnišnica*, kriminálen -lna -o [-ln-]: ~o pravo kazensko pravo, kriminálnost -i [-ln-] ž *hudodelstvo*, kriminalíst -a m *strokovnjak v kazenskem pravu*, kriminalístika -e ž *nauk o zločinih in sredstvih za njih odpravo*, kriminálec -lca

[-lc-] m, kriminologíja -e ž *nauk o hudodelstvih in hudodelcih*

krínka -e ž: pod krínko prija-teljstva; krínkati -am, krínka-nje -a s

krinolína -e ž *krilo na obroče*

kripa -e ž *koš za na voz; listni, gnojni koš*, krípica -e ž

kriplje *nepop. sam.*: na vse kriplje

kripta -e ž *prostor pod cerkvijo*

kriptón -a m *kem. prvina*

Krístá -e ž, Krístin -a -o, Krístína -e ž, Krístinin -a -o, Krístínica -e ž, Krístíničen -a -o

kristál [-ál] -a m, kristálen -lna -o [-ln-]: ~a oblika, ~a čaša, ~o čist; kristalíná -e [-ln-] ž, kristálnost -i [-ln-] ž; kristalizirati -am, kristaliziranje -a s, kristalizácija -e ž, kristalografíja -e ž, kristalograf -a m, kristalografíski -a -o, kristalast -a -o, kristálček -čka [-lč-] m, kristálčast -a -o [-lč-]

kristiánija -e ž *šp. smučarski lik*

Krístijan -a m *os. i.*, Krístijanov -a -o

kristján -a m, kristjána -e ž = kristjánka -e ž, pokristjániti -im, *gl. krščanski*

Krístus -a m *l. i.*, Krístusov -a -o: ~ nauk; Kríst -a m, Krístov -a -o; *ljudsko* Kríšč: ~ bōžji, za Kríščevo vóljo

Kríšna -a *in -e m indijski bog*, Kríšnov -a -o

kritērij -a m *sodilo, merilo*

krití krijem, krij -te! krijóč -a -e, krij -fla -o, krij -a -o, krij-tje -a s, kríten -tna -o: ~a barva, krítnost -i ž: ~ barv; stroške *krití *poravnati*, ni krítja ni plačila, ni nakazila, krít sem na varnem sem, krít se *ujemati se*: v umetnini se izraz in doživljaj krijeta *strinjata*, *ujemata*, krít potrebe

kritík -a m *presojevalec, ocenjevalec*, kritičarka -e ž, kritizirati

-am, kritikiziranje -a s, kritikizem -zma m, kritikáster -tra m slab kritik, objedavec, kritika -e ž ocena, pretres, presoja, kritičen -čna -o 1. presoden, natančen, 2. nevaren, usoden, odločilen, kritičnost -i ž

krív -a -o in -ó -i -é, bolj krív: ~ biti česa, po krívem priseči, ~i prerok, ~a raba (zlordba), ~ ó rabiti (zlorábiti), za krivega spoznati koga, krívost in krívost -i ž, krivec -vca m, krívci -ev m: petelinovi ~; krívček -čka m

krívénčast -a -o, krívénčiti -im, krívénčenje -a s, krívénka -e ž neka rastlina

krívica -e ž, krívíčen -čna -o, krívíčník -a m, krívíčnež -a m, krívíčníca -e ž, krívíčnost -i ž; krívda -e ž

krívina -e ž, krívínast -a -o, krívínski -a -o

krívíti -ím, kríví -íte! krívíl -a -o, krívíljèn -éna -o, krívíljénje -a s; krívíeti -ím, krívíèl -éla -o, krívénje -a s; krívílnica -e [-iyn-] ž priprava za krívílenje lesa

krivo- v sestavi: krivočítan -tna -o, krivogléd -éda -o, krivogléd(n)ež -a m, krivogléden -dna -o, krivoglédec -dca m, krivoglédka -e ž, krivoglédnost -i ž; krivokljún -úna -o, krivokljúnski -a -o, krivokljún -úna m, krivokljúnec -nca m neki ptíč, krivoméjka -e ž postovka, krivonòg -nóga -o, krivonòs -nósa -o, krivonósec -sca m, krivopétnica -e ž neko bajeslovno bitje, krivopriséžnik -a m, krivopriséžnica -e ž, krivopriséžnost -i ž, krivorépká -e ž neka hrúška, krivoúst -ústa -o, krivoústnik -a m, krivoústnica -e ž, krivovéren -rna -o, krivovérec -rca m, krivovéрка -e ž, krivovérník

-a m, krivovérnica -e ž, krivovérnost -i ž, krivovérstvo -a s, krivovérski -a -o

krívúlja -e ž, krívúljust -a -o, krívúljník -a m risalna priprava kríza -e ž odločilni trenútek pred prevratom (bolezní), nevarnost, gl. še pod kritik

krizantéma -e ž neka cvetlica, svétnica

krizma -e ž sveto olje

kríž -a m, krížen -žna -o: ~i rez, ~a kost, toda vzkřížni (+krížni) ogenj; krížnica -e ž neka kost, vrsta rastlín, krížník -a m kdor nosi kríž, član krížníškega reda, krížáj -a m, krížíšče -a s, krížák -a m, krížár -ja m, krížárka -e ž, krížárski -a -o, krížáriti -im, krížárjenje -a s, krížanec -nca m, krížast -a -o, krížev -a -o, kríževec -vca m, kríževát -áta -o, krížec -žca m, krížček -čka m, Rdéči kríž, krížavec -vca m neki srebrni novec, pajek; kríže in kráže delati

krížati -am, krížaj -te! krížal -a -o, krížan -a -o, krížanje -a s, krížanka -e ž

krízma 1. prisl.: ~ glédati, vse ~ govori, ~ svet, 2. predl. z rod.: ~ svetá iti, ~ morja se vozíti; krížema = krížem, krížem krážem prisl.

krížpot -póta m = krížpótje -a s = krížíšče -a s

Křk -a m kr. i. otoka in mesta na njem, na Křku (otoku), v Křku (mestu), křški -a -o: ~a škofija

krkón -a m živalski rod dvoživk

Krkonoši -šev m mn. kr. i., krkonóški -a -o: ~i Repoštev

křlj -a m hlod, křljáča -e ž gorjača

křm křma m = křn křna m

křma -e ž klaja za živino, křmen -mna -o: ~a kaša, křmiti -im, křmljen -a -o, křmljenje -a s, křmljénka -e ž, křmljénščak -a

křma

m, krmílo -a s, krmílen -lna -o [-ln-]: ~a moka, krmílec } 1
 [-lc-] m, krmílnica -e [-ln-] ž
křma -e ž *zadnji del ladje*, krmár -ja m, krmáriti -im, krmárjenje -a s, krmárski -a -o, krmílo -a s, krmílen -lna -o [-ln-]: ~e naprave, křmiti -im: ~ ladjo, voz, křmílar -ja m
 křmežljáv -áva -o, křmežljávec -vca m, křmežljávec -čka m, křmežljávka -e ž, křmežljávost -i ž, křmežljávica -e ž, křmežljív -íva -o = křmeljív -íva -o, křmežljívec -vca m, křmežljívost -i ž, křmeželj -žlja m in křmeželj -žlja m = křmélj -a m *gnoj v očeh*; křmežljíti -ím se, křmežljíl -a -o
křn -a m *konec ladje*: prvi in zadnji ~; *med. štula*: s ~om desnice je prosil usmiljenja; křn -a m in křn -i ž *gorski vrh*; křn -a -o = křnast -a -o = křnjav -a -o *pohabljen, nerazvit, zaostal v rasti (razvoju)*: ~ ud, ~i rogoví, ~o dete; křnjavec -vca m, křnjavka -e ž; křnėti -ím *hírali, pešali, zaostajati v rasti, razvoju*, křní -íte! křnėl -éla -o, křnénje -a s; křniti -im *hábili, ovírali v rasti, razvoju*, křní -te! křníl -a -o, křnjen -a -o, křnjenje -a s; křnja -e ž *škřta, ákřbina, zarezá*
 křnica -e ž *tolmun, kollina v po-bočju*, křničica -e ž, křnička -e ž
křof křofa m *ocvřtek, praženek*
křóg -a m, křógov -a -o: ~ izsek, odsek, křógast -a -o, křógec -gca m, křóžen -žna -o: ~a proga, křóžnost -i ž, křózec -žca m, křóžček -čka m, křóžčast -a -o; křóžiti křóžim, křóži -íte! křóžil -íla -o, křóženje -a s; +křógotòk -òka m *oblòk (krví), křóženje*, +křógotèk -éka m *křóžní tek, gòsp. oblòk (denarja), kolo-barjenje*

křóg okřóg 1. *prisl.*: křóg in křóg, 2. *predl. z rod.*: křóg česa se vřteti, křóg híše
 křógla -e ž, křóglast -a -o, křóglica -e ž, křógeln -lna -o [-əln-]: ~i segment; křóglína -e ž, křógličast -a -o, křógličen -čna -o: ~i ležaji; křóglíti -ím, křógli -íte! křóglíl -a -o
křohotáti -ám in -óčem se, křohotáj -ájtel křohóči -te se! křohotál -ála -o, křohotánje -a s, křohotáč -a m, křohotáv -áva -o, křohotávka -e ž, křohót -óta m
křòj křòja m, křòjen -jna -o: ~a pola; křójíti křójim, křòji -íte! křójèč -éča -e, křójíl -íla -o, křòjenje -a s, křójítev -tve ž; křójáč -a m, křójáčica -e ž, křójáčnica -e ž, křójáški -a -o, křójášto -a s, křójenica -e ž *vrsta breskve, kálanka*, křójílo -a s, křójílen -lna -o [-ln-], křójílec -lca [-lc-] m, křójílka -e [-lk-] ž
křók -a m *nočno popívanje*, křókati -am; křókanje -a s, křókaríja -e ž
křókar -ja m, křókarček -čka m, křókarica -e ž, křókariski -a -o, křòk křóka m *křókarjevo kra-kanje*
křokét -a m *športna igra*, křokírati -am, křokíranje -a s
křokí -ja m *skica v geodeziji*
křokodíl [-í] -a m, křokodílji -a -e: ~e usnje, křokodílov -a -o: ~e solze, křokodílski -a -o [-ls-]
křóm -a m *kem. prvina*, křómov -a -o: ~ kloríd, ~o usnje, křómov -vca m, křómati -am, křómanje -a s
křomátíčen -čna -o 1. *barven*: ~i diapozitívi, 2. *pollonski*: ~a harmonika; křomátíčnost -i ž, křomatofór -a m *barvonosec*; křomosóm -a m *barvno telesce*

krompír -ja *m*, krompírjev -a -o: ~a voda, krompírjevec -vca *m* *krompírjeva zel, koloradski hrošč*, krompírjevica -e *ž* (voda), krompírjevina -e *ž sk. i. za krompírjeva stebila, krompírišče* -a *s* = krompírjevišče -a *s* njiva, kjer je rasteł krompír, krompírček -čka *m*, krompírjevka -e *ž* krompírjevina, krompírjeva voda
króna -e *ž*, krónica -e *ž*, krónast -a -o, krónski -a -o, krónati -am, krónanje -a *s*, kronovina -e *ž*, kronovinski -a -o
krónika -e *ž* letopis, dnevne novice, króničen -čna -o dolgotrajen, stalen: ~i katar, kroníst -a *m*, kronograf -a *m* zgodovino pisec, kronografija -e *ž*, kronografski -a -o
kronologija -e *ž* (+ hrono-) časovni red, kronológičen -čna -o = kronolóški -a -o po časovnem redu, po času, kronológ -a *m*
kronométer -tra *m* časomer, zelo natančna ura, kronométerski -a -o
Krónos -a *m* grški bog, Zevsov oče
kròp krópa *m*, krópnik -a *m* lonec za krop, kropnjáča -e *ž* velik lonec za krop
kropíti -ím, kròpi -íteł kropèč -éča -e; kropé, kropíl -a -o, (po)kropļjēn -ēna -o, kropļjēn -e -a *s*, kropilo -a *s*, kropílen -lna -o [-ln-], kropílnica -e [-íu-] *ž*, kropílnik -a [-íu-] *m*, kropílček -čka [-íu-] *m*, kropílec -lea [-íu-] *m*: je bilo veliko kropílcev pri mrliču, kropílka -e [-íu-] *ž*, kropílski -a -o [-íu-]
kròs *gl.* cross
kròsna -sen [-sən] *s* mn. statve
kròšelj -šlja *m* vrsta nožev
kròšnja -e *ž*, kròšnjast -a -o, kròšnjàt -àta -o, kròšnjár -ja *m*, kròšnjarica -e *ž*, kròšnjárski -a -o, kròšnjárstvo -a *s*, kròšnjáriti -ím, kròšnjárjenje -a *s*

króta -e *ž*, krótast -a -o: ti króta krótastal!
kròtek -tka -o *in* krotèk kroták krotkà -ó -í -é: krotké *in* kròtke ovce; krotkóst -i *ž*, krotkóta -e *ž*
krotica -e *ž* zavozlana, zavita nit, krotičav -a -o vozlat: ~a nit; krót -a -o zvít, raztrgan, skalovit, krotovíca -e *ž* krotica, krotovíčast -a -o, krotovína -e *ž* krotovica (na preji), krotovfèiti -ím (se), krotovíčenje -a *s*
krotíti -ím, kròti -íteł krotèč -éča -e, krotíl -a -o, (u)krotèen -ēna -o, krotēnje -a *s*, krotítev -ive *ž*; krotílo -a *s*, krotílen -lna -o [-ln-], krotílnica -e [-ln-] *ž*, krotílec -lea [-lc-] *m*, krotílka -e [-lk-] *ž*, krotítełj -a *m* krotítelec, krotíljív -íva -o, krotíljívost -i *ž*
kròv króva *m*, kròven -vna -o: ~i list, krovína -e *ž* neka trava, kròvec -vca *m*, krovnica -e *ž* trtica za vezanje slamnate strehe, kròvski -a -o: ~o delo
krozúlja -e *ž* šop: ajda nima klasja, ampak krozúlje; krozúljust -a -o
króžec -žca *m*, króžek -žka *m*, *gl.* króg -a
króžiti króžim *gl.* króg -a
króžnica -e *ž* krogova črta, krogov obod
króžnik -a *m*, króžniški -a -o
kípa -e *ž*, kípast -a -o, kípati -am, kípanje -a *s*, krpáč -a *m* kdor krpa; krpárija -e *ž*, krpavec -vca *m*, kípica -e *ž*, krpèž -a *m* krpárija, krpáriti -ím, krpárjenje -a *s*
krpèlj -èlja *m* pršica zool., kršelj zool., del pluga
krpezica -e *ž* krepelec, oklešček
krplja -e *ž*, nav. mn. krpļje krpelj [-pəljj]: ~ navezati na noge
krpúcati -am krpáti zaniťlj., krpúcanje -a *s*, krpúcnik -a *m*, krpúcar -ja *m*, krpúcalo -a *ž*

křst

křst -a *m*, křsten -tna -o: ~i list, ~i oče (*boter*); křtíti křstim, křsti -íte! křstěč -ěča -e, křstil -íla -o, křščen -a -o; křstítelj -a *m*, křstník -a *m*, křstnica -e ž 1. *mrtvašnica*, 2. *křstna voda*, *křstni kamen*; křstilnica -e [-ln-] ž, křstílník -a [-ln-] *m*, křšče-váti -újem, křščeval -ála -o, křščevánje -a *s*; křščenec -nca *m*, křščenka -e ž, křščenica -e ž *dekla*, *služkinja*

křsta -e ž (+*truga*)

křš křša *m* *skala*, *kamen*, křšec -šca *m* *miner.*, křševína -e ž, křševít -a -o, křšje -a *s*

křščánski -a -o, křščánstvo -a *s*
křšelj -a *m* *osramna uš*

křšiti -im (se), křšenje -a *s*, křšilec -lca [-lc-] *m*, křšilen -lna o [-ln-], křšítelj -a *m*: ~ zakonov, *predpisov*

křt křta *m*, křtov -a -o: ~a dežela, křtovka -e ž, křtica -e ž, křtína -e ž, křtínast -a -o, křtar -ja *m*, křtek -tka *m*, křtec -tea *m*, křtovíca -e ž *podjed*, *bramor*

křtáča -e ž *ščet*, křtáčast -a -o, křtáčar -ja *m*, křtáčica -e ž, křtáčka -e ž, křtáčiti -im, křtáčenje -a *s*, křtáčen -čna -o: ~í odtis

křuh křuha *m*: dva kosa kruha (+ dva kruha), posodi mi tri hlebe (+ tri kruhe), křušen -šna -o: ~a peč, ~i oče, křušnica -e ž, křušník -a *m*, křušnjak -a *m*, křuhov -a -o: ~a skorja, křuhovec -vca *m* *jed iz kruha*, *meh za kruh*, křuhavec -vca *m* *človek, ki ima dosti kruha*, křuhok -hka *m*: máli křuhok, bôžji křuhok

křuho-v *sestavi*: křuhobórec -rca *m*, křuhobórka -e ž, křuhobórski -a -o, křuhobórstvo -a *s*, křuhojédec -dca *m*

křúlití -im, křúli -íte! křúli -fla -o, křúljenje -a *in* křúljenje -a *s*, křúlba -e [-lb-] ž, křúlec -lca [-lc-] *m*, křúlcati -am: mladi prašički křúlcajo

křúljav -a -o, křúljavec -vca *m*, křúljavka -e ž, křúljavost -i ž
křúncelj -clja *m* *led*, *ledena sveča*
křupón -a *m* *hrbtíni del živalske kože*

křúšiti *in* křúšiti křúšim, křúši -íte! křúšil -íla -o, (o)křúšen -a -o, křúšenje -a *s*, křúšljiv -íva -o, křúšljivost -i ž

křút -a -o, křútež -a *m*, křútost -i ž

křváv -a -o: ~a sodba, křvavosóden -dna -o, křvavec -vca *m* 1. *neka vínska trta*, 2. *rastlina křšnica*, 3. *neka rudnina*, křvavíca -e ž, křvávka -e ž *neka hruška in breskev*, křvavorděč -ěča -e
křvavěti -im, křvavi -íte! křvavěl -éla -o, křvavěnje -a *s*, křvavíti -im, křvavi -íte! křvavíl -a -o, (o)křvavljen -ěna -o, křvavljenje -a *s*, křvavitev -tve ž; křvavíčen -čna -o, křvavíčnost -i ž *hemofilija*, křvavíčnik -a *m*

křvník -a *m*, křvníški -a -o, křvnína -e ž

křvo-v *sestavi*: křvočísten -tna -o = křvočístílen -lna -o [-ln-], křvočístník -a *m* *neka rastlina*, křvodajálen -lna -o [-ln-], křvodajálec -lca [-lc-] *m*, křvodajátev -tve ž, křvolítje -a *s*, křvolóčen -čna -o, křvolóčnica -e ž, křvolóčnik -a *m*, křvolóčnež -a *m*, křvolóčnost -i ž, křvolók -lóka *m*, křvolóžen -žna -o, křvomóča -e ž, křvomóčen -čna -o = křvosěčen -čna -o, křvosěs -sěsa *m*, křvosrámen -mna -o, křvosrámež -a *m*, křvosrámnica -e ž, křvosrámnost -i ž = křvoskřúnstvo -a *s*, křvotók -tóka *m*, křvotóčen -čna -o:

~a žena; krvotvoren -rna -o:
 ~i organ; +krvoželjen -jna -o
krvi žejen, +krvoželjen -ljna -o
krvi željen, krvoželjnost -i ž
kržno -a s, kízence -a [-zən-] s,
 krznár -ja m, krznarica -e ž,
 krznárski -a -o, krznárstvo -a s,
 krznarija -e ž, krznén -a -o:
 ~i plašč, krznovina -e ž =
 krznina -e ž
krž křža m storž
kržáti -ám rezljaje kvariti = krž-
 ljáti -ám, krž(lj)aj -ájte! krž-
 (lj)ál -ála -o, kržljáv -áva -o
 zaostal, zanikrn: ~ otrok, ~o
 grmičje, ~a rast; kržljávec
 -vca m *prillikavec*, kržljávka
 -e ž; kržáven -vna -o *skrhan*:
 moja kosa je ~a
kržě -éta m *lisast vol*
kržič -iča m 1. *pleten kruh*, 2. *neka*
rastlina
Ksantípa -e ž *Sokratova žena*;
 ksantípa -e ž *huda žena*
ksébní -bna -o: ~i konj (*na levi*)
Ksénofon -ta m, Ksénofontov -a
 -o: ~i spisi, ksénofontski -a -o:
 ~i slog
ksilofón -a m *vrsta glasbila*, ksilo-
 fónski -a -o
ksilografíja -e ž *lesoréstvo*, ksilo-
 gráfski -a -o: ~a slika, ksilo-
 gráf -a m *lesorézec*
ksilolít -a m *umetni lesni kamen*,
 ksiloliten -tna -o: ~i tlak, ~e
 plošče
kúb -a m, kúbičen -čna -o: ~i
 koren, ~i centimeter; kúbirati
 -am, kúbiranje -a s, kubatúra
 -e ž; kúbizem -zma m, kúbist
 -a m, kúbističen -čna -o; kúbík
 -a m *kubični meter*, kubičen
 -čna -o, kubicírati -am
Kúba -e ž *kr. i. otoka*, kúbanski
 -a -o, Kúbánc -nca m, Kúbán-
 ka -e ž, kúba -e ž *ime cigare*
kúčma -e ž, kúčmar -ja m, kú-
 čemski -a -o [-čəm-]

kúga -e ž, kúgast -a -o, kúžen
 -žna -o, kúžiti -im, kúženje -a s,
 kúžilo -a s, kúžljiv -íva -o, kúž-
 nica -e ž, kúžnik -a m, kúžnína
 -e ž, kúžnost -i ž
kúhati -am: ~ jezo, nekaj se
 kúha (*pripravlja*), vročina me
 kúha; kúhanje -a s, kúh -a m
vrsta narastka: rižev kúh, kúha
 -e ž, kuhálen -lna -o [-ln-]: ~o
 orodje, kuhálnica *in* kuhálnica
 -e [-ay-] ž, kuhálnik -a [-ln-]
 m: električni, plinski ~; kúhar
 -ja m, kúharica -e ž, kúharski
 -a -o: ~e bukve; kuháriti -im,
 kuhárjenje -a s, kuhárija -e ž,
 kúharstvo -a s, kúhelj -hlja *in*
 kúheljna [-həl-j] m *flancat*,
cvrtnik, kuháča -e ž
kúhinja -e ž, kúhinjski -a -o, kú-
 hinjica -e ž
kújati -am se, kujajóč -a -e (se),
 kújal -a -o *in* -ála -o, kújanje
in kujánje -a s, kúja -e ž, kú-
 jav -a -o, kújavec -vca m, kú-
 javka -e ž, kújavost -i ž, kújav-
 nik -a m, kújanica -e ž *spomla-*
danski zvonček, kújež -a m
kúka -e ž *žuželka, mrčes, črv, gli-*
sta; kúka me *jé otr.*, kúkec -kca
 m *črv*: imam kúka na prstu
kúkati -am *gledati, oprezovati*, kú-
 ku! *medm.*, kúkuc! *medm.*, kú-
 kálo -a s *daljnegled*
kúkáva -e ž *puslinja, pusta pokra-*
jina, tudi kokáva
kúkavec -vca m *rastlina ceptec*
kúkavica -e ž, kúkavičji -a -e:
 ~e jajce, kúkati -am: kúkavi-
 ca kúka, kúkanje -a s, kúku
medm. kukavičji glas
kúkma -e ž *čop*: ~ na kapici,
 kúkmak -a m *šampinjon*, kúk-
 mast -a -o: ~a kapa
kulánten -tna -o *ustrežljiv, vlju-*
den, uslužen, kulántnost -i ž
kúli -ja m *kitajski in japonski dni-*
nar, delavec za sramotno nizko
plačo, kúlijevski -a -o

kulinářičen

- kulinářičen** -čna -o kuharski: ~a umetnost, razstava
- kulisa** -e ž *premitna stena na gledališkem odru*, kulisar -ja m kdor dela ali predstavlja kulise, kulisen -sna -o, kulisárna -e ž *shramba za kulise*
- kúljav** -a -o: ~ vol = vol s povešenimi rogovi, kúljavec -vca m pohabljenec, pokvaka
- kulminírati** -am *vrhovati, do vrha priti, vršiti*, kulminíranje -a s, kulminácija -e ž, kulminácijski -a -o: ~a točka [povsod: -lm-]
- kuloár** -ja m ozek hodnik
- kúlt** -a m *bogočastje, češčenje*, kúlt -tna -o [povsod: -lt-]
- kultivírati** -am *gojiti, obdelovati, oplemenjevati, izobraževati*, kultiviran -a -o, kultivíranje -a s, kultivácija -e ž, kultivátor -ja m [povsod: -lt-]
- kultúra** -e ž *omika, prosveta, izobrazba, gojišče (bacilov)*, kultúren -rna -o: ~a zgodovina, kultúrnozgodovínski -a -o: ~a snov; kultúrnost -i ž, kultúrnik -a m, kultúrnica -e ž, kultúrniški -a -o: ~a karta; kulturonôsen -sna -o, kulturonósec -sca m; kultúrnoprosvéten -tna -o [povsod: -lt-]
- ***kúluk** -a m *tlaka, rabota*
- kúm** -a m *boter*, kúma -e ž *botra*, kúmek -mka m, kúmica -e ž, kumováti -újem, kumováł -ála -o, kumovánje -a s, kúmstvo -a s
- kúmara** -e ž, kúmarica -e ž, kúmarast -a -o: ~ nos; kúmaríčen -čna -o: ~a solata
- kumarín** -a m *neka prijetno dišéča snov*
- kúmína** -e ž, kúminov -a -o: ~ liker, kúminovec -vca m *kuminovo žganje*, kúminovka -e ž *neka hruška*, kúminast -a -o
- kúmís** -a m *kislo kobilje mleko*
- kumulírati** -am *kopičiti*, kumulíranje -a s, kumulácija -e ž, kumulatívén -vna -o, kumulácijski -a -o, kúmulus -a m *kópast oblak*
- kúna** -e ž: ~ *zlatica, belica*, kúnji -a -e: ~e *krzno* = kunína -e ž, kúnica -e ž
- kúnec** -nca m, kúnčji -a -e, kunceréja -e ž, kúnčevína -e ž *kunéje krzno*
- kunktátor** -ja m *kdor se noče odločiti, odlašavec, obotavljaj*; kunktátorski -a -o: ~a *politika politika čakanja*, kunktátorstvo -a s *odlaganje odločitve, odlašalstvo*
- Kúno** -a (+Kúnota) m *os. i. Kúnov* -a -o (+Kúnotov)
- kúp** kúpa m: ~ *sena, otrók*, kúpoma *prisł.*, kúpček -čka m, kúpčati -am, kúpčkati -am, kúpčkanje -a s
- kúp** -a m *kupčija*: dober (boljši) kúp kupiti, kúpen -pna -o: ~a *pogodba*, ~o *pismo*, kúpína -e ž
- kúpa** -e ž, kúpica -e ž, kúpast -a -o, kúpícast -a -o
- kupé** -ja m *predel v vagonu*
- kúpec** -pca m *kupčev* -pca m, kúpčev -a -o, kúpčeváti -újem, kúpčúj -tel kúpčevál -ála -o, kúpčevánje -a s, kúpčeválen -lna -o [-ln-], kúpčeválec -lca [-áú-] m, kúpčeválka -e [-áú-] ž, kúpčeválski -a -o [-áú-], kúpčija -e ž, kúpčijski -a -o, kúpčijstvo -a s
- Kupído** -a m *rimski bog ljubezni*: s Kupídom
- kupírati** -am *bolezen v kali zadušiti ali jo vsaj skrajšati, izpodrezati, odsekati*
- kupíti** kúpim, kúpi -íte! kúpil -ila -o, kúpljen -a -o, kúpljiv -íva -o, kúpítev -tve ž, kúpilo -a s: na kúpilo živeti; kúpílen -lna -o [-ln-]: ~o *blago (ki ni domačega pridelka ali izdelka)*

kuplét -a m vložek v opereti, spev, napev

kupljénik -a m mernik

kúpola -e ž, kúpolast -a -o

***kupón** -a m odrezek

kupováti -újem, kupúj -tel; kupováł -ála -o, kupovánje -a s, kupoválec -lca [-áú-] m, kupováłka -e [-áú-] ž

kúra -e ž, kúrji -a -e: ~e jajce;

kúrjica -e ž teloh, kúretina -e

ž, kúrjak -a m, kúrnik -a m,

kúrница -e ž, kúrica -e ž

kúra -e ž med. zdravljenje: planinska, dietna, obsevalna ~;

kuratíven -vna -o zdravilen:

~a medicina, *kurírati -am zdraviti

kurát -a m pomožni duhovnik, kurátor -ja m oskrbnik, varuh, kuratoríj -a m nadzorni svet, odbor, nadzorna oblast, kuratela -e ž skrbništvo, varuštvo

Kúrd -a m pripadnik azijskega naroda, kúrdski -a -o, Kúrdistan -a m kr. i.

Kúrent -a m bajeslovno bitje, pust; kúrent -a m prismuknjeneč, bot.

kurénten -tna -o tekoč, vsakdanji: ~a pisava

kúrija -e ž papeška vlada, kurialen -lna -o [-ln-]: ~i slog

***kuriózen** -zna -o nenavaden, čuden, poseben, nadoveden, *kurióznost -i ž = *kuriózitéta -e ž posebnost, *kuriózum -a m posebnost, znamenitost, redkost

kurír -ja m hitri sel, tekač, sluga, kurírski -a -o: ~a služba, zveza

kúriti in kuríti kúrim, kúri -íte!

kúril -íla -o, kúrjen -a -o, kúrjenje -a s, kurítev -tve ž; kuríše -a s, kurílo -a s ožrečna naprava, kurílen -lna -o [-ln-]: ~a naprava; kurílnica -e [-ln-] ž, kurílec -lca [-íú-] m, kurílka -e [-íú-] ž, kurívó -a s, kurjáč -a m, kurjáški -a -o, kurjáva -e ž

kurtizána -e ž plemiška, dvorna ljubica

***kurtoazija** -e ž vljudnost

***kúrva** -e ž krivúlja, vijuga, kurvatúra -e ž krivina

kúrz -a m smer, potek, tečaj, vrednost, višina, cena vrednostnih papirjev, moda, predavanje, učni tečaj, kúrzen -zna -o: ~a vrednost; kurzíratí -am bití v obloku

kurzíva -e ž ležeča pisava, kurzíven -vna -o: ~i tisk

kústos -a m varuh (n. pr. muzeja)

kúščar -ja m, kúščarica -e ž, kúščarjevka -e ž neka rastlina

kúštrav -a -o, kúštravec -vca m kúštrav človek = kúšter -tra m, kúštra -e ž = kúštravka -e ž, kúštrast -a -o; kúštráti -ám, kúštráj -ájte! kúštrál -ála -o, kúštránje -a s; ali kúštrati -am itd.

kúta -e ž, kútar -ja m

kútna -e ž, kútinov -a -o: ~ sir, kútinovec -vca m kútinov sok

kuvérta -e ž omot, ovojnica, kuvérten -tna -o ovojen: ~i papir, kuvertírati -am, kuvertíranje -a s

kúzla -e ž psica

kúza -a in -e m, kúzek -žka m, kúze -ta m, kúžev -a -o, kúžkov -a -o, kúžetov -a -o

kúžen gl. kúga

kváčka -e ž, kváčkati -am, kváčkanje -a s, kváčkanec -nca m sukanec za kváčkanje

kváder -dra m velik pravokotno obklesan kamen

kvadránt -a m četrt kroga, krogov izsek, astronomsko orodje

kvadrát -a m geom., tehn. kvadráten -tna -o: ~e enačbe, ~i meter (m²), ~i kilometer (km²); kvadratúra -e ž: ~ kroga; kvadrírati -am, kvadríranje -a s

kvadrilijón -a m četrtá potenca milijóna

kvadrinóm -a m četveročlenik, kvadrinómški -a -o

kvadrívij

kvadrívij -a *m* *višja stopnja sred-njeveških šol z aritmetiko, astro-nomijo, geometrijo in glasbo kot glavnimi predmeti*

kváka -e *ž* *kljuka*, kvákast -a -o
kvákati -am, kvákanje -a *s*, kva-káč -a *m* *neki plič*, kvákast -a -o, kvákav -a -o, kvákavec -vca *m*, kvákavka -e *ž*

kvalificirati -am *usposobiti, oce-niti*, kvalificiranje -a *s*, kvali-fikácija -e *ž* *spodobnost, uspo-sobljenost, ocena*, kvalifikácijski -a -o

kvalitéta -e *ž* *kakovost, lastnost, vrednost*, kvalitéten -tna -o: ~o blago *dobro*, kvalitativen -vna -o *po kakovosti, po vrednosti*

kvánta -e *ž*, kvántati -ám, kvan-táj -ájtel kvántal -ála -o, kvan-tánje -a *s*, kvántáč -a *m*, kvan-táški -a -o

kvántitéta -e *ž* *kolikost, množina, število, velikost*, kvántitáven -vna -o *po velikosti, po številu*: ~a analiza; kvántum -a *m* *določena množina česa*, kvánten -tna -o: ~a teorija

kvár -a *m* = kvára -e *ž*, kváren -rna -o, kvárnost -i *ž*, kváriti -im, kvárjenje -a *s*, kvarilec -lea [-ij-] *m*, kvarljiv -íva -o, kvarljivost -i *ž*

kvárgelj -glja *m* *vrsta sira*

Kvarnér -a *m* *kr. i.*, kvarnérski -a -o

kvárt -a *m* *četrt, četrtinka, četver-ka*, kvárten -tna -o *četrtlen, četrtinski*: ~i papir, ~a pisarna

kvárta -e *ž* *četrti ton (od osnov-nega) glas.*, kvárten -tna -o

kvartál [-ál] -a *m* *četrtletje*, kvar-tálen -lna -o [-ln-]: ~i izkaz

kvartár -ja *m* *geol. doba*, kvartá-ren -rna -o

kvárte kvárt *ž* *mn. igralne karte*, kvartáti -ám, kvartáj -ájtel kvartál -ála -o, kvartánje -a *s*, kvartáč -a *m*; kvartopírítí -im,

kvartopírec -rea *m*, kvartopír-ka -e *ž*, kvartopírski -a -o, kvartopírstvo -a *s*

kvartét -a *m* *glas.*, kvartéten -tna -o: ~i koncert, ~i del soneta = kvartéta -e *ž*

kvás -a *in* -ú *m*, kvášen -sna -o: ~e glivice; kvásnica -e *ž*, *nav. mn.* kvásnice -ic *ž*, kvasnína -e *ž*, kvásovka -e *ž*: glíva kvásov-ka; kvásiti -im, kvášen -a -o: ~o testo, testó se kvási = *testo shaja*, kvášena repa (*okisana*), neumno kvásiti *neslano govo-riti, neumne klatiti*, kvášenje -a *s*, kvasílnica -e [-ln-] *ž*, kváša -e *ž*, kvasáč -a *m*, kvasenica -e *ž*, kvasílo -a *s*

kvátre kváter [-tar] *ž* *mn.*, kvátrn -a -o: ~i teden, ~i post, ~a šema, kvátrnica -e *ž*

kvéciti -im *kriviti, upogibati*: sta-rost me kvéči

kvécjemu *prisl. omejevanja, iz-vzemanja*: vsega ne dám, kvéc-jemu tó

kvéder -dra *m*: čevlji na ~, kvédrovec -vca *m* *žebelj za kvedre*, kvédrski -a -o

kverulánt -ánta *m* *sitnež, kdor se samo priložuje*

kvéstor -ja *m* *starorimski finančni uradnik*, kvestúra -e *ž* *pisni urad na univerzi*

kvinta -e *ž* *peti ton (od osnovne-ga) glas.*, kvínten -tna -o: ~i krog

kvintál [-ál] -a *m* *stari cent (56 kg)*

kvintesénca -e *ž* *zrno, jedro, prava vsebina*

kvintét -a *m* *glas.*, kvintéten -tna -o: ~i zbor

kvísling -a *m* *izdajalec*, kvíslin-ški -a -o *izdajalski*

kvíšku, nakvíšku *prisl.*

kvócient -a *m* *količnik*

kvóčka -e *ž* *koklja*

kvókati -am *kokati*: kvóčka kvóka
kvóta -e *ž* *določeni del, delež*

L

l [èl] *m neskl.*: máli l, véliki L, z vélikim L [èl] zaznamujemo rimsko številko 50, z malim l [èl] brez pike okrajšujemo liter, s piko (l) pa leto

Lába -e ž *l. i. reke*: po Lábi navzgor; lábski -a -o: ~i bregovi
labiál [-ál] -a *m ustničnik*, labiálen -lna -o [-ln-] *ustničen*, labializírati -am *z zaokroženimi ustnicami izgovarjati*, labializírán -a -o: ~ glas, labializíránje -a *s*; labiodentál -a *m ustnično-zobni glas*, labiodentálen -lna -o [-ln-]; labiovelár -a *m*, labioveláren -rna -o

labílen -lna -o [-ln-] *opotečen čna, nestalen, omahljiv, nestanovit*; labilnost -i ž *opotečnost, nestalnost, omahljivost*

labirínt -a *m blodnják*, labiríntski -a -o

labód -a *m*, labódji -a -e: ~i spev, ~a pesem = labódnica -e ž; labodíca -e ž, labodíč -a *m*
láborá -e ž *min. vrsta kamna, spl. posoda*: ~ mleka; láborast -a -o: ~a tla, ~ kamen; lábornat -a -o: ~ svet; *gl. tudi* lápor

laboratórij -a *m delavnica*, laboratórijski -a -o: ~e vaje; laboránt -a *m laboratórijski pomočnik*, laborántski -a -o

Lábot -a *m kr. i. na Koroškem*, Lábotska dolina -e -e ž, Lábotnica -e ž *ime reke*

labradór -a *m min. vrsta živa, posebno tisti s severnoam. polotoka Labradorá*; labradorít -a *m*; labradórski -a -o

Lacedémon *gl. Lakedémon*

láčen -čna -o: ~ kruha, hvale; láčnost -i ž, láčnež -a *m*; láčne láčen [-čan] ž *mn. lakotnice*; láčniti -im *povzročati lakoto*: ta voda láčni; láčnjenje -a *s*

Ladínc -nea *m*, Ladínka -e ž, ladínski -a -o, ladínščina -e ž *retoromanski jezik*

Ládislav -a *m os. i.*, Ládislavov -a -o; Lácko Lácka *m* (+Láckota), Láckov -a -o; Ládó Láda *m* (+Ládota), Ládov -a -o (+Ládov -a -o); Ládi -ija *m*, Ládijev -a -o; Ládislava -e ž *os. i.*

ládja -e ž, *rod. mn.* ládij; ládjín -a -o *in* ládijen -jna -o, ládijski -a -o; ládjica -e ž, ládjár -ja *m*, ládjárski -a -o, ládjalec -lca [-ajc- in -alc-] *m*, ládjénica -e ž, ládjišče -a *s*, ládjévje -a *s*; ládjati -am, ládjanje -a *s*; ládjedálnica -e [-ln-] ž, ládjedálniški -a -o [-ln-]; ládjedélec -lca [-lc-] *m*, ládjedélski -a -o [-ls-]; ládjedélstvo -a [-ls-] *s*; ládjevlák -a *m*; ládjemérstvo -a *s*, ládjemérec -rca *m*, ládjemérski -a -o; ládjevódja -a *in -e m kapitán*

lady [lédi] ž *neskl. gospá*: lady Macbethova, lady Macbethove, o lady Macbethovi; lady -a -o [lédin]: ~o zdravje

Laërt -a *ali* Laërtes -ta *m os. i.*; Laërtov -a -o: ~ sin Odisej

laféta -e ž *podstavek topovske cevi*, lafétén -tna -o

lagáti lážem (se), láži -tel lagál -ála -o, lagánje -a *s*, láž -í ž; [nepoud. lag- in lág-]

lágév -gva *m sod*, lágév *in* lágva -gve ž *velika steklenica, pletenka*; lágvica -e ž, lágvič -a *m*, lágviček -čka *m*

láglje *gl. lahek*

Lago Maggiore [lágo madžóre] *m neskl.*, od Lago Maggiore, proti Lago Maggiore, po Lago Maggiore, nad Lago Maggiore

lágoden -dna -o, lágodnost -i ž **lagôta** -e ž *zložnost*, lágoten -tna -o, lágotnost -i ž

lagúna

lagúna -e ž vrsta morskih obrežnih jezerc z oločki; lagúnski -a -o
Láh Láha m, Láhinja -e ž, láški -a -o, láščina -e ž italijanščina; Láhón -a m (zaničlj.), lahón -a m slovenski pristaš ital. politike, lahónski -a -o, Láhov -a -o: pošten ko Láhov koš
lahék -hka -o in lahèk [-hæk] in lahák lahkà -ó, prim. lážji -a -e; naláhko potrkati, poláhko, poláhkoma; izláhka in zláhka; dol. láhki -a -o: ~i kamen lah-njak; prist. lahkó, láže in lág-lje [nepoud. lah- ali ləh-]
lahèn -hna -o in lahèn [-hən] -hnà -ó; naláhno potrkati, lah-néjsi -a -e; prist. lahnó, lah-néje; lahnéti -im lahek postajati (o botniku): kar lahni; lahnél -éla -o, lahnénje -a s; lah-níti -im lahkáti, napraviti kaj lažje, lahni -ítel lahnít -a -o, lahnjénje -a s; lahnóta -e ž, láhnost -i ž, lahnjak -a m min. vrsta kamna; [nepoud. povsod lah- ali ləh-]
Láhezis Láheze ž os. i. sojenice, ki prede nit; Láhezin -a -o
lahko -v sestavi: lahkoatlét -a m, lahkoatlétski -a -o; lahkómiseln -a -o, lahkómiselnost -i ž, lahkómiselnéž -a m, lahkómiselnica -e ž; lahkómišljen -a -o, lahkómišljenost -i ž, lahkómišljenec -nca m, lahkómišljenka -e ž; lahkóvéren -rna -o, lahkóvérnost -i ž, lahkóvérnež -a m, lahkóvérnica -e ž; lahkoživ -a -o, lahkoživost -i ž, lahkoživéc -vca m, lahkoživka -e ž, lahkoživén -vna -o, lahkoživnost -i ž, lahkoživnéž -a m, lahkoživnica -e ž; lahkókrúhar -ja m
lahkóta -e ž, lahkóten -tna -o, lahkótnéž -a m, lahkótnost -i ž; lahkóča -e ž; láhkost -i ž; lah-káti -ám lažje napraviti, lahká-nje -a s; láhkati -am z roko po-

skusiti, kako lahko je kaj (prim. téžkati), láhkanje -a s; lahčáti -ám lajšati, lahčáj -ájtél lahčál -ála -o; lahčánje -a s [nepoud. povsod lah- ali ləh-]
láik -a m svetni élovek (v nasprotju z duhovnikom), nestrokovnjak: láik v kaki stvari; láiški -a -o, láičen -čna -o; laizirati -am (se), laizácija -e ž, laicizem -zma m [povsod: la-i-]
lájati -jam in -jem, lájanje -a s, lájež -a m; lájav -a -o, lájavec -vca m, lájavka -e ž, lájavski -a -o, lájavt -a m, lájalo -a s zaničlj., lajác -a m
lájna -e ž, lájnati -am, lájnanje -a s, lájnar -ja m, lájnarica -e ž, lájnarški -a -o
Lájovic -vca m os. prúmek, Lá-jovčev -a -o
lájšati -am, lájšanje -a s, lajšilo -a s sredstvo za polajšanje, lajšáva -e ž, lajšálen -lna -o [-ln-]
lák -a m lošč, lákast -a -o; ~i čevlji: lakirati -am lóščiti, polóščiti; lakiranje -a s lóščenje, lakíran -a -o polóšten
lakáj -a m strežnik, lakájski -a -o strežniški, suženjski (po duhu), lakájtvo -a š
Lakedémon -a m kr. i. stare Grčije, Sparta, Lakedemónec -nca m. Lakedemónka -e ž, lakedemónski -a -o, tudi Láce-
lákét -kta m: dva lákta, trije lákti; dv. in mn. tudi: lahtí lahtí lahtém(a) lahtí v lahtéh z lahtími (-éma) ž: dve lahtí, tri lahtí platna; lákétbráda -e ž
lákumus -usa m modro barvilo; lákmusov -a -o: ~ papír
lakolít -a m geol. globinsko kamenje, mágma
lákomen -mna -o, lákomnost -i ž, lákomnik -a m, lákomnica -e ž, lákomnéž -a m
lakóničen -čna -o kratek, jedrat; Lakónija -e ž = Lakedémon.

- Lakónec -nca *m*, lakónski -a -o; lakóničnost -i *ž*
- lakota -e *ž*, lakoten -tna -o, lakotnost -i *ž*, lakotnik -a *m*, lakotnica -e *ž*
- láksen -ksna -o širokovesten, ohlapen, popustljiv; láksnost -i *ž*, laksizem -zma *m*, láksnež -a *m* in laksist -a *m*; laksativ -a *m* med. odvajalo, čistilo; laksativen -vna -o med. čistilen, odvajalen; laksirati -am odvajati, laksiranje -a *s* odvajanje
- láma -e *ž* vrsta ovac v Južni Ameriki, lámji -a -e: ~a volna
- láma -a in -e *m* budističevski višji duhovnik; lamaizem -zma *m* vera budističnih Tibetancev, lamait -a *m* pripadnik lamaizma, lamaitski -a -o
- lámbda *m* neskl. ime grš. črke: mali ~, z velikim ~, ima obliko malega ~
- Lámberg -a *m* os. priimek, Lámbbergov -a -o; Lámbberger -ja *m* os. priimek, Lámbbergerjev -a -o
- laméla -e *ž* platica, plóščica
- lamentácija -e *ž* tožba, žalna pesem: Jeremijeve ~e; lamentirati -am tožiti, objokovati, žalovati; lamentiranje -a *s*
- lámpa -e *ž* svetilka, lámpica -e *ž*; lampárna -e *ž*: električna ~ v rudniku; lampijón -a *m*, lampijónček -čka *m*
- lán lanú in lána *m*, lanén -a -o: ~a glavica, ~o olje; lanišče -a *s* njiva, kjer je rasel lan; laniščen -čna -o kar raste na lanišču: ~a repa; laniščenica -e *ž* jama za sušenje lanu ob trenju; lánovec -vca *m* lan, ki se ne preza; lánovka -e *ž* dninarica, ki je dobila za plačilo v namem lanišče (za krompir)
- Lancaster [lénkestər] Lancastra *m* l. i., lancatrski -a -o
- lánec -nca *m* veriga, mn. lánci okovi, spone
- Langobárd -a *m* pripadnik germ. plemena, langobárdski -a -o; gl. tudi Lombardija
- Lángus -a *m* os. priimek, Lángusov -a -o: ~i portreti
- láni prisl., lánski -a -o, lánščak -a *m*, lánščina -e *ž* lanski pridelek
- lanolin -a *m* kem., med.
- +lánsirati -am: ~ vestí trositi, širíi novice, vreči kaj v javnost, raztrositi; +lánsiranje -a *s*
- Laókoon -onta *m* os. i. iz grške mit., Laókoontov -a -o: ~a sinova, ~a smrt
- *lapálija -e *ž* malenkost
- lápati -am, lápa -e *ž*, nav. mn. lápe lóp *ž* živálske ustnice: pasje ~; lópav -a -o, lópavec -vca *m*, lópávs -a *m*, lópán -ána *m*, lópast -a -o, lópávsati -am (zaničlj. o čvekavem človeku)
- lapidáren -rna -o kratak, jedrnat, klen (kakor napisi na kamnu); lapidárnost -i *ž*; lapidárij -a *m* prostor za stare kamnitne spomenike in napise
- lápís -a *m* med. kamen, kámenček; kozm. barvilo za obraz
- Laplace -cea [laplás -a] *m* os. i. franc. astronom, Laplaceov -a -o [laplásov -ova -o]
- Lapónec -nca *m*, Lapónka -e *ž*, Lapónsko -ega *s* in Lapónska -e *ž* pokrajina v severni Finski, lapónski -a -o, lapónščina -e *ž*
- lápór -ja *m*, lópórjev -a -o, lópórast -a -o, lópórnat -a -o: ~ svet; gl. tudi lábora
- lápsus -usa *m* spodrkljaj, spozaba
- lapúh -a *m* bot., lapúhov -a -o: ~ list; lapúšje -a *s*
- lár -a *m* starim Rimljanom varuh domačega ognjišča; nav. mn. lári -ov
- largo prisl. glas. počasi, široko, naslov skladbe: z largo, v largo, njegov largo; larghetto [-gétio] prisl. glas. nekoliko počasi

lárinks

lárinks -a m *grlo*, laringálen -lna -o [-ln-], laringoskóp -a m *ogledalce za ogledovanje grla*, laringoskopíja -e ž *ogledovanje, opazovanje grla znotraj*, laringologíja -e ž *grloslovje*, laringológ -a m *zdravnik za grlo*; laringítis -a m *vnetje grla, vratu*

lárpurlartízem -zma m *gl. artist*

lás *lasú in lás* a m, mn. *lasjé* *lás* *lasém* *lasé* (v *lás* so si skočili) v *laséh* so si, z *lasmí*; *lásen* -sna -o: ~i *koren*, ~a *igla*; *lasát* -áta -o *močnik las*: ~a *glava, koža*; *lasátost* -i ž; *lásast* -a -o *lasu podoben*; *lásnat* -a -o, *lássec* -sca m, *lásček* -čka m, *lásčast* -a -o; *lásék* -ska m; *lásiče* -a s

lasáti -ám, *lasáj* -ájte! *lasàl* -ála -o, *lasánje* -a s, *lasáč* -a m

lascíven -vna -o *opolzek, pollén*; *lascívnost* -i ž *opolzkost, pollé- nost*

laskati -am se *komu dobrikati se komu*, *laskanje* -a s; *laskav* -a -o, *laskavec* -vca m, *laskavka* -e ž, *laskavost* -i ž

laskrn -a -o *izbirčen v jedi, kočljiv*; *laskrnost* -i ž, *laskrnež* -a m, *laskrnica* -e ž, *laskrnik* -a m

lasníca -e ž *lásasta cev, žilica*; *lasníčen* -čna -o *kapiláren*; *lasnína* -e ž *lasna snov*; *lasovít* -a -o, *lasovítost* -i ž

lásó *lás* a m *zanka*: *lov z lásom*
Lasalle -lla [*lasál* -ála] m *os. i. soc. politika*, *Lassállov* -a -o, *lassállovec* -vca m, *lassállovski* -a -o, *lassállovstvo* -a s

lást -í ž, *lástén* -tna -o, *lastnóst* -i ž; *lastnína* -e ž, *lastnínski* -a -o; *lastník* -a m, *lastníca* -e ž, *lastníški* -a -o, *lastníštvo* -a s; *lastnoróčen* -čna -o (*kratica* l. r.): ~i *podpis*; *lastnovóljen* -ljna -o
lastítí -ím si *kaj*, *lásti* -ítel *lastil* -a -o, *lasténje* -a s

lástovica -e ž, *lástovičji* -a -e; *lástovka* -e ž, *lástovkin* -a -o; *lástovičar* -ja m (*metulj*); +*lav- stav*-

lasúlja -e ž, *lasúljar* -ja m, *lasúljarica* -e ž, *lasúljariski* -a -o, *lasúljarstvo* -a s

laščec -čecà m *in loščec* -čecà m [-ščac -ščacà] *klòp klòpa*

lát -í ž *in lát* *láta* *ali* *latú* m, *latjè* -à *in* *látje* -a s = *latovjè* -à *in* *látovje* -a s, *látast* -a -o, *látnat* -a -o = *látovnat* -a -o; *latítí* -ím (se): *oves* (se) *že latí* = *latovátí* -újem (se), *laténje* -a s = *latovánje* -a s

láta -e ž *prečni drog v kozolecu*.

latník -a m *vrsta žeblija*, *latník* -a m *leseno ogródje za brajdo*, *látovnik* -a m *vrtna ograja iz látic*; *lática* -e ž, *látast* -a -o

La Tène *La Tèna* [*latén* -a] m l. i. *kraja v Švici, kjer so izkopali orodje iz druge polovice železne dobe*; *od tod latén* -a m *predrimski železna doba*, *laténski* -a -o

laténten -tna -o *skrit, skriven, fiz. vezan*; *laténtnost* -i ž

laterálen -lna -o [-ln-] *stranski, obstranski*: ~i *glas* (*narejen z zračnim tokom ob straneh jezika*), *laterálnost* -i [-ln-] ž

Laterán -a m *rimski muzej in katedrala*, *lateránski* -a -o

latérna -e ž 1. *svetilka s steklenim ohišjem*, 2. *kupolasti nastavek nad streho* (*zaradi svetlobe ali zračenja*); *latérna mágica* [-ka] ž *stare vrste projekcijski aparat*; *latérnski* -a -o, *latérnat* -a -o

latifúndij -a ž *veleposestvo*, *latifúndijski* -a -o *veleposesten*, *latifúndijec* -jca m *veleposestnik*

Latínec -ncea m, *Latínka* -e ž *ud naroda v starem Láciju*; *latínec* -ncea m, *latínka* -e ž *kdor danes dobro zna latínščino*, *latiníst* -a m *kdor znanstveno pozna latin-*

ščino; latinščina -e ž; latinizem -zma *m* latinska jezikovna posebnost, nje posnetek v domačem jeziku; latinita -im, latinjenje -a *s* prevajati v latinščino; latinovati -ujem, latinovanje -a *s* vtikati latinske besede v domati jezik; latinica -e ž vrsta pisave látovščina -e ž *s* pristavljanjem *l*, z dostavljanjem -te in prestavljanjem zlogov prenarajena govorica, n. pr.: lispravopíte pravopis, léčjepravoréte pravoréčje; látovski -a -o
látvica -e ž skodela za mleko, látvičast -a -o, látvičen -čna -o
Lausanne -a [lozán -a] *m* kr. i. švic. mesta, lausánski -a -o [lozánski], Lausánc -nea *m*, Lausánka -e ž [loz-]
láva -e ž kredenca
láva -e ž kamenina, izmeček ognjenika, láven -vna -o: ~a odeja; lávin -a -o: ~a odeja (plast, ki se napravi po strjeni lavi)
*lavína -e ž plaz
lavirati -am omahovati med tokovi, smermi, mišljenjem in nazori; laviranje -a *s*
lavreát -a *m* nagrajen (z lovorom ovenčan)
Lavréncij -a *m* os. i., Lovrènc -èna *m*, Lovrèncèv -a -o, Lóvrenc -a *m*, Lóvrenčev -a -o, Lóvro -vra (+ Lóvrota) *m*, Lóvrov -a -o; Lovrè -éta *m*, Lovrétov -a -o
lavretánski -a -o: ~e litanije, gl. Loreto
lawn-tennis -a [lónménis -a] *m* ténis, téniški -a -o
Layer -ja [lájer -ja] *m* os. priimek, Layerjev -a -o
láz láza *m* otrebljen svet, mn. lázi
láz in lázov; lázec -zca *m*, lázič -a *m*, lázar -ja *m* kdor se v lazu naseli
lazarét -a *m* vojaška bolnišnica, lazaráten -tna -o

láziti -im, lázi -te in -íte! lázil -a -o in -ila -o, lázenje -a *s*, lázica -e ž uš, láznik -a *m*, lázniina -e ž, lázar -ja *m* polž; otrok, preden shódi
lazúr -a *m* modrilo, lazúrec -rca *m* min. višnjevec, lazúren -rna -o moder, višnjev
láž -i ž, lážen -žna -o: ~a učnost, ~i uspeh; lážnost -i ž, lážnik -a *m*, lážnica -e ž
+láži- v sestavi ni slovenski: +lážidemokrát -áta *m*, +lážimodrián -a *m*, +lážiprèrok -óka *m*, +láživéda -e ž, +lážiznánost -i ž ipd. = lážni -a -o: ~i demokrát, modrián, prèrok, ~a véda, znánost ipd.
lažnív -a -o, lažnívost -i ž, lažnívec -vca *m*, lažnívka -e ž (povsod: +lažnj-); lažljiv -iva -o
le členek (naslonka), pišemo ga z vezajem pred kaz. z. in prisl.: le-tá, le-tó, le-téga, le-tému, le-té, le-óni, le-óna, le-óno, le-ónega; le-sém, le-tám, le-tù ipd.; skupaj za zamki in prislovi: tále, tóle, ónile, ónale, támle, túle, tístile, tákle, túkajle, sedájle, óndile, préjle, šelè, šemle, vèndarle itd.
lè prisl. 1. poziva = dej, kár: lè, če upaš..., le čakaj, le pridi, le počasi, naj lè pove; 2. omejuje = samo: vrnil se je le eden, če le upaš, hódi le počasi, ne le tí; 3. poudarja = vendar, tudi: kam le je šel? le kam je šel? pa je le dobro, če človek kaj zna; le malo se te ne bojim, pa lè zalezè
leader -ja [líder -ja] *m* politični voditelj stranke, smeri, gibanja; leaderski -a -o [líderski]
Leánder -dra *m* os. i., Leándrov -a -o
Lear -a [lí] *m* os. i. Shakespearovega junaka v Kralju Learu, Learov -a -o [lírou -ova -o]

lebdéti

*lebdéti -ím, lebděl -éla -o, *lebdênje -a s plavati (v zraku) ipd. v raznih zvezah: postovka *lebdí nad poljem = visi, se drží, trepetá; preneseno: *lebdéti pred očmi = biti, stati pred očmi, tičati v očeh, bôsti v oči ipd.; smeh mu *lebdí na obrazu...
igrá, počiva na obrazu

léca -e ž prižnica, kaleder

lécati -am (se) pretegovati (se), lécanje -a s

lécet lécta m strdenje, léctov -a -o: ~o srcé; léctar -ja m, léctarski -a -o, lectarija -e ž

léča -e ž bot., fiz. in med.; léčen -čna -o: ~i strok, ~a vzboklina; léčast -a -o: ~ kamenček, léčnat -a -o: skleda je še vsa léčnata; léčica -e ž, léčar -ja m zool. vrsta žužkov, léčevina -e ž létna slama, léčišče -a s koder je rasla léča

léči léžem, lézi -tel légel légla -o, pojdi léč; léženje -a s: ~ jajc

léčiti -ím, léčenje -a s, lečen -a -o zdravilen, čaroven: korén ~

léd ledú in léda m, ledén -a -o: ~a skorja, pot, doba, Ledéno morje; ledeno mrzel, ledno hladen (+ledenomrzal, +ledenohladen), léden -dna -o: ~a trdota; lédast -a -o, lédnat -a -o; ledeníca -e ž, ledeníčen -čna -o; ledeník -a m, ledeníški -a -a; ledenína -e ž in ledovíšče -a s; ledenéti -ím: voda ledení, ledeněl -éla -o, ledenênje -a s; ledeníti -ím (se): vodo umetno ledení (spreminja v led), ledeníl -a -o, ledenjênje -a s; ledíšče -a s; ledolòm -ôma m, ledolómén -mna -o, ledolómec -mca m, ledolómíka -e [-lk-] ž, ledolómílec -lca [-lc-] m

ledénka -e ž vrsta solate: ljubljanska ~

ledína -e ž, ledínski -a -o, ledínast -a -o: ~ svet, ledínica -e ž, Ledínski -skega m os. t.

lédje -a s, nav. mn. lédja lédij lédjem lédja v lédjih z lédji; lédven -a -o [-dvən-]

ledvíca -e ž, nav. mn. ledvice, ledvíčen -čna -o: ~i kamen, pések; ledvíčast -a -o, ledvíčke -íčk mn. ž vrsta jedi

léga -e ž: léga mu dobro dé, jabolka v légo dati, zemljepisna léga; mn. lége lég pri vózu, na lége postaviti sode, na lége zložiti drva; léga papirja

legálen -lna -o [-áln-] postaven, zakonit; legálnost -i ž; legalizirati -am uradno potrditi, overiti, legalizácija -e ž, legalizíran -a -o

legár -ja m med.: trebušni ~

legát -a m odposlanec, volilo, zapuščina; legatár -ja m kdor dobi dediščino, komur je volilo namenjeno; legácija -e ž odposlanstvo

légati -am, léganje -a s: noč léga na zémľjo, zvečer je légal zgodaj

legáto prisl. glas. vezano

legénda -e ž svetniška zgodba, čudežna pripoved, izmišljenina; legendáren -rna -o: ~o junaštvo, ~i junak

légija -e ž, légijski -a -o, legionár -ja m ud légije, legionárka -e ž, legionárski -a -o; legijón -a m

legírati -am stapljati, zlivati kovine, legíranje -a s

legislátiven -vna -o postavodajen, zakonodajen; legislatíva -e ž zakonodajna zbornica; legislátor -ja m zakonodajálec, zakonodájnik

legítimen -mna -o postaven, zakonit; legítimnost -i ž postavnost, zakonitost; legítimácija -e ž izkaznica, legítimirati -am (se) zahtevati od koga izkaznico, izkazati se

lêglo -a s vir, kotišče med.
 légnar -ja m, nav. mn. légnarji
 -jev tramovi, po katerih spu-
 ščajo ali dvigajo sode
 legumín -a m beljakasta snov v
 sočivju, leguminózen -zna -o
 légvan -a m vrsta plazilcev zool.
 léha -e ž, léhica -e ž, léhin -a -o,
 léhast -a -o
 Leibniz -a [lájbnic -a] m os. i.
 nem. filoz., Leibnizov -a -o
 [lájbnicoy -ova -o], leibnizovski
 -a -o [lájbnicoyski -a -o]
 Leipzig -a m l. i. nem. mesta,
 leipziški -a -o [povsod: lájpc-]
 lěj -a m romunska denarna enota,
 léjski -a -o
 lěj lějta, lějte medm.: lěj ga,
 lějl lějte no! lějte si no!
 lék -a m: ga ni léka, zlata ni v
 njem niti za lék; lekárna -e ž,
 lekárnica -e ž, lekárniški -a -o,
 lekárnar -ja m, lekárnarica -e ž,
 lekárnarski -a -o, lekárnarstvo
 -a s; lekár -ja m, lekarica -e ž,
 lekárski -a -o, lekárstvo -a s;
 lekóvit -a -o, lekóvitost -i ž
 zdrávilnost; *lekoslóvje -a s
 zdrávilstvo
 lékcija -e ž pouk, učna ura, učna
 snov, graja: prva ~, kratka ~,
 huda ~; dajáti lékcije = po-
 učevati, učiti, grajati, prijemati
 koga; koga v strah prijéti, učiti
 kozjih molitvic; lékcijski -a -o;
 léktor -ja m, léktorski -a -o,
 lektorát -a m, lektionár -ja m
 léksikon -a m besednjak, slovar;
 leksikálen -lna -o [-ln-] slovar-
 ski, besednjaški; leksikografija
 -e ž spisovanje besednjaka, slo-
 varja; leksikográf -a m besed-
 njákar, slovarnik; leksikográf-
 ski -a -o besednjákarski, slovar-
 niški; leksikológ -a m besedo-
 slovec, leksikologija -e ž bese-
 doslovje, leksikolóški -a -o be-
 sedosloven

lemenát -a m semenišče, lemená-
 tar -ja m semeniščnik, bogoslo-
 vec; lemenátarski -a -o
 lémež -a m del pluga, lémežen
 -žna -o, lémežnica -e ž; povsod
 tudi lémež-
 Lémnos -osa ali Lémna m kr. i.,
 lémmoški -a -o
 lémpa -e ž vrsta posode za vodo,
 lémpen -pna -o: ~o dno; lempá-
 páti -ám pohlepno piti, lempáj
 -ájtél lempál -ála -o, lempánje
 -a s: voda mu lempá po trebu-
 hu klonka; lémpěž -a m kdor
 hlasno pije, trebušast človek
 lén in lèn léna -o, mn. tudi lení
 -é, prim. bolj lén -a -o; prisl.
 léno in lenó; lénost -i ž, léneč-
 nca m; lenítí -ím se, léni -íte
 sel leníl -a -o, lenjénje -a s;
 lenív -íva -o, lenívéc -vca m,
 lenívka -e ž, lenívost -i ž; le-
 núh -a m, lenúhinja -e ž, le-
 núhar -ja m, lenuháriti -im,
 lenuhárjenje -a s; lenúharski
 -a -o; lenóba -e ž, lenóben -bna
 -o: ~ človek, lenóbež -a m,
 lenóbnost -i ž, lenóbiti -im se,
 lenóbljenje -a s; lenáriti -im,
 lenárjenje -a s; lenokfven -vna
 -o, lenokfvrnost -i ž, lenokfvnež
 -a m; lenómíseln -a -o [-səl-]
 ičnart -a m lenuh, spanec, pod-
 nožnik: ~ ga je zmogel
 Lenau -a [lénau -a] m os. i. nem.
 pesnika, Lénauov -a -o: ~e pe-
 smi
 Lénin -a m os. ime, Léninov -a -o,
 léninski -a -o; lenínízem -zma
 m, leníníst -a m, léninovec -vca
 m; Léníngrad -a m kr. i., lénin-
 grajski -a -o, Léníngrajčan -a
 m, Léníngrajčanka -e ž; Lénínsk
 -a m kr. i.
 lénto prisl. glas. počasi, tudi naslov
 skládbe
 Léon in Léo Léona m os. i., Léon-
 nov -a -o; Léa Lée Léi Léo pri
 Léi z Léo ž os. i.: povesti Lée

Léonard

Faturjeve; Léin -a -o, Lèv
Lèva *m*
Léonard -a *m os. i.*, Léonardov
-a -o; Lénart -a *m*, Lénartov
-a -o; Nárte -eja *m* (+Nárteta),
Nártejev -a -o (+Nártetov -a -o)
Leonádo da Vinci [vínči], Leo-
náda da Vinci *m os. i. ital.*
stikarja, Leonárdov -a -o (da
Vinci)
Leónida -da *in -de m stgrš. os. i.*,
Leónidov -a -o; Leónid -a *m*
os. ime
Leonóra -e *ž os. i.*, Leonórin -a
-o; Lenóra -e *ž os. i.*, Lenórin
-a -o
leopárd -a *m*, leopárdov -a -o,
leopárdovina -e *ž*
Leopárdi -ija *m os. i. ital. pesni*
ka, Leopárdijev -a -o, leopár-
dijevski -a -o: ~i pesimizem
lep -a -o *in -ó, mn. tudi lepí -é,*
dv. tudi lepá -í; prim. lépši -a
-e; prist. lepó, lépše, na lépem,
zlépa = zlépo (na lep način);
lep po čem (obrazu, postavi,
*značaju); lépa -e *ž* = desnica;*
v lépem smo spravili (vréme);
za lépo vzeti = za dobro; lepó
zate, da si prišel (+od tebe);
pogosto le izraz mere in poudar-
ka: lepe denarce stane; lep čas
te ni bilo; lepó pri miru (pri-
den, tiho) bodil prej me vabi,
potem je lepo zaprto, ko pri-
dem; lepo (prav, čisto) pred
mano je stal; lepo (prav, čisto)
vse mi je izvrgel; pogosto iro-
nično: lepo sem naletel pri
njem; no, lepo bo pogledal, ko
bo zvedel to; lepe reči slišim
o tebi; zmeraj lepše! zaradi
lépšega (videza) kaj delati; gl.
tudi lepo-
lepák -a *m razglas, oglas, nalep-*
ljen na javnem prostoru
lépen lepéna *m velik rasilinski*
list, lepénje -a *s*, lepénast -a -o,
lepenát -áta -o

lépiti -im, lépljenje -a *s*, lepítev
-tve *ž*, lepílo -a *s*, lepílen -lna
-o [-ln-], lepílec -lca [-lc-] *m*,
lepílka -e [-lk-] *ž*; lép -a *m*,
lépek -pka -o, lépek -pka *m*,
lepénka -e *ž*, lepljiv -íva -o,
lepljívost -i *ž*, lépkast -a -o;
lepéti -im, lepèl -éla -o, lepè-
nje -a *s*

lepo- *v sestavi*: lepobeséden -dna
-o, ~besédnost -i *ž*, ~besédnik
-a *m*; lepočúten -tna -o, ~čút-
nost -i *ž*, ~čútje -a *s*; lepolá-
sen -sna -o, ~glásje -a *s*; lepo-
líčen -čna -o; lepólíst -a -o;
lepopísen -sna -o, ~písje -a *s*,
~pís -ísa *m kaligrafija*, ~písni-
ca -e *ž zvezek*, ~písec -sca *m*
kaligraf; leporéčen -čna -o, lepo-
réčje -a *s*, ~réčnik -a *m fra-*
zér; leposlóven -vna -o, ~slóvje
-a *s beletrija*, ~slóvec -vca *m*
beletrist; lepoznánski -a -o,
~znánstvo -a *s estetika*, ~zná-
nec -nca *m*

lepóta -e *ž*, lepóten -tna -o: ~i
čút; lepótec -tca *m*, lepótica -e
ž, lepótičen -čna -o, lepótičje
-a *s*, lepótičar -ja *m*; lepótičiti
-im, lepótičenje -a *s*, lepótičnik
-a *m*, lepótičnica -e *ž*; lepótija
-e *ž*, lepótiti -im, lepóténje -a *s*,
lepótilo -a *s*, lepótilen -lna -o
[-ln-], lepótilec -lca [-lc-] *m*,
lepótilka -e [-lk-] *ž*; lepótina
*in -tnína -e *ž*, lepótnar in -tní-*
*nar -ja m, ~arica -e *ž*; lepót-*
nik -a m gizdalin

lépra -e *ž gobavost, gobe med.*,
leprózen -zna -o *gobav*

lepšati -am, lepšanje -a *s*, lep-
šáva -e *ž*, lepšálo -a *s*, lepšá-
len -lna -o [-ln-], lepšálec -lca
[-duc- in -álc-] *m*, lepšálka -e
[-duk- in -álk-] *ž*

Lérmontov -a *m os. i. rus. pesni-*
ka: pesmi Lérmontova (+Ler-
montovlje pesmi), lérmontov-
ski -a -o: ~i slog

lès *prisl.*, le-sèm: prid' zidar se lès učít (*Vodnik*); lèskaj (*Jurtič*)
 lès lesá *in* lésa *m*, *mn.* lesóvi -óv *gozdovi*; lesén -a -o: ~ pod, ~a miza, ~o orodje; lesén -sna -o: ~a trgovina, ~e cene, ~a skladišča; lèsast -a -o = lesénast -a -o, lésnat -a -o: ~ premog, ~ hrib *zarasel*; lésje -a *s* = lesóvje -a *s*; lesóvnat -a -o, lesovít -a -o; lesenéti -ím *lesén postajali*, leséni -íte! lesenél -éla -o, lesenénje -a *s*, lesenína -e *ž*; lesnína -e *ž*; lesovina -e *ž*; leseníti -ím se, leséni -íte se! leseníl -a -o, lesenjénje -a *s*, leséneec -nca *m* *lignit*
 lésa -e *ž*, lésica -e *ž*, lésnik -a *m* *kol*, *na katerem visi lesa*; lésast -a -o: nekaka ~a odprtina
 Le Sage *ali* Lesage, Le Sage *m* *os. i. franc. pisatelj*, Le Sageov -a -o [*lász -a, lászou -ova -o*]
 lèsk lèska *in* leská *m* *oponatanje poka*, lèskati -am, lèskniti -nem, lèskanje -a *s* [*povsod: lask-*]
 lèsk lèska [*lask-*] *m*, leskét -éta *m*, lesketáti -tám *in* -éčem (se), lesketáj -ájte! lesketál -ála -o, lesketánje -a *s*, lesketajóč -a -e [*povsod: lasket-*]; leskóta -e *ž*, leskóten -tna -o, lesnéti -ím *lesketáti se*: bel, da kar lesní [*las-*] *vid jemlje*
 léska -e *ž*, léskov -a -o: ~ *grm*; léskovec -vca *m*, léskovje -a *s*, léskovina -e *ž*, léskovka -e *ž*, leskovít -a -o
 lesníka -e *ž*, lesníkov -a -o, lesníkovec -vca *m* *lesníkov mošt*, lesníkovina -e *ž*, lesníčnik -a *m* *leso- v sestavi*: lesoréz -a *m*, lesorézec -zca *m*, lesorézen -zna -o, lesoréstvo -a *s*, lesotisk -a *m*
 lèst -í *ž* *zvižata*, lestén -tná -ó, lestív -a -o [*povsod: last-*]
 lesténeec -nca [*last-*] *m*, lesténčev -a -o

lésti lézem, lézi -te! lézel -zla -o, lézenje -a *s*
 léstva -e *ž*, *rod. mn.* léstev [*lajp*], léstvica -e *ž*, léstvičen -čna -o, léstven -a -o: ~i klin, léstvenica -e *ž* = léstvenik -a *m*: vsaka léstva ima dva ~a [*povsod: tván-*]
 leščáti -ím [*la-*] *svetiti se*, leščéč -éča -e, leščé, leščál -ála -o, leščánje -a *s*; leščáva -e *ž*; leščíti -ím, lešči -íte! leščíl -a -o, leščén -čna -o: leščéni čevlji, leščénje -a *s*: leščím čevlje, kamen, les [*povsod: ləšt-*]
 leščerba -e *ž* *vrsta svetilke*, leščerben -bna -o: ~i črep, stenj
 leščevje -a *s* *léskovje*, leščevina -e *ž*
 léšnik -a *m*, léšnikov -a -o: ~a lupina, ~o jedro; léšniček -čka *m*, léšnikar -ja *m*, léšnikarica -e *ž*, léšnica -e *ž* = léšnikovec -vca *m*
 Léta -e *ž* *mit. reka v podzemlju*
 leták -a *m* *oglas, razglas, ki se hitro širi (leti) po kraju*
 letálen -lna -o [*ln-*]: ~i izid bolezni *med. smrtni*; letálnost -i [*ln-*] *ž* *smrtnost*
 letargíja -e *ž* *mrtvica, otrplost, zaspanost*; letárgičen -čna -o *mrtvičen, otrpel, zaspan*
 létati -am, létaj -te *in* -ájte! létal -a -o *in* -ála -o, letánje -a *s*, letálo -a *s*, letálen -lna -o [*áln-*], letálec -lca [*lc-*] *m*, letálka -e [*lk-*] *ž*, letálski -a -o [*ls-*], letálstvo -a [*ls-*] *s*, letalíšče -a *s*, letalíščen -ščna -o, letalíški -a -o
 létenski -a -o [*tən-*] *poleten*: ~a obleka, ~o oblečen
 letéti -ím, léti -íte! letèč -éča -e, leté, létel -éla -o, lét léta *m*, léténje -a *s*
 létina -e *ž*: dobra, slaba ~, drevo ima goste létine; létinat -a -o

léto

léto -a s (okr.: l.): leto in dan, leto na leto, od leta do leta, k letu, ob letu, po letu (dai); čez dve léti; navadno in prestopno léto, novo in staro leto — Novo leto (*kadar hočem posebej poudariti praznik 1. jan.*); 1945. leta (l.) smo se osvobodili ali leta (l.) 1945 (*in 1945.*) smo se osvobodili; léten -tna -o: ~i pridelek, ~i dohodek, obračun; letno *prisl.*: ~ plačuje; létnica -e ž, létnik -a m, letnina -e ž léto -a s *polétja*, létenski -a -o [-tən-]; ~a obleka, vročina; *gl. tudi* poletje

leto- v sestavi: letopis -isa m. letopisen -sna -o, letopisec -sca m, letopisje -a s; letorásel [-səʎ] -sli ž; leskova letorásel *leto stara mladika*

Letóneec -nca ali Lét -a m, létski -a -o ali letónski -a -o, létščina ali letónščina -e ž; Letónska -e ž létos *prisl.*, létošnji -a -e, létoš-njik -a m

letováti -ujem, letováł -ála -o, letovánje -a s; letovíšče -a s, letovíšcar -ja m, letovíšcarica -e ž, letovíšcarski -a -o, letovíški -a -o, letovíščen -ščna -o létva -e ž n. *pr. pri kozdcih*, létvica -e ž *tisk. kovinska ploščica, regleta*, letvenik -a [-tvən-] m lév -a m in lév -í ž: káčji ali káčja lév; levíti -ím se, lévi -íte se! levěč -ěča -e, levíl -íla -o, levítev -tve ž, levítven -tvena -o [-tvəm-]; lévec -vca m *rak, ki se je pravkar levil*

lěv léva m, lěvov -a -o, levinja -e ž, lěvji -a -e, levič -íča m, lěvček -čka m, levnjak -a m léva -e ž v starih hišah vdolbinica za razsvetljavo; lévež -a m *polence, treska za v levo*

Levánta -e ž l. i. za bližnji Vzhód, Jútrovo, Jútrova dežela; levántski -a -o

Lévec -vca m *os. priimek*, Lévčev -a -o

lévi -a -o: na lévo, v lévo, na lévi; levica -e ž, levíčen -čna -o: ta človek je ~ *dela z levico naprej*; levícar -ja m, levíčarka -e ž, levíčarski -a -o, levíčnik -a m, levíčnica -e ž, levíčarstvo -a s

levít -a m *duhovniška služba*: maša z levíti; levítiski -a -o, levítirati -am, levítiranje -a s

levkocít -a m *bela kronička*

Lévkoplást -a m *oblépek, obliž*

Lévktra s mn. Lévkter -trom -tra v -trih nad -tri, lévktrski -a -o

Lévstik -tika m *os. priimek*, Lévstikov -a -o; Lévstek -tka m *os. priimek*, Lévstkov -a -o

Leyden -a [lájden -a] m *kr. i. mesta*, léydenska staklenica *fiz.*

Lézbos -a m *grški otok*, lézbiški -a -o: ~i marmor; lézbičen -čna -o, lézbijski -a -o: ~o nagnjenje

ležáti -ím, lěži -íte! ležěč -ěča -e, ležě, ležál -ála -o, ležánje -a s;

leža -e ž, ležíšče -a s, ležarína -e ž, ležák -a m, ležúh -a m *zaničlj.*, ležkati -am *otr. govor*;

ležálen -lna -o [-ln-]: ~i stol = ležálnik -a [-ln-] m, ležálnica -e [-ln-] ž *prostor, kjer ležé* (n. *pr. bolniki*); ležáj -a m

*ležěren -rna -o *neprisiljen, lahkomiselni, nemaren*; *ležěrnost -i ž *li vpraš.*: Je li res? Ni li to dokaz? Sem li jaz? Poglejmo, je li še kakor pred leti! (*je-li, +ni-li, +sem-li *ipd.*); *toda ká-li*: Ali gorí, ká-li? *Včasih se navezuje z besedo*: Jěli da si bil ti? Jělite da ni res? *gl. jeli*

liána -e ž *bot. ovijalka*

Libanon -a m *kr. i. sirskega pogorja*, libanonski -a -o: ~a cédra

libéla -e ž 1. *katji pastir*, 2. *priprava za določanje vodoravnice*

liberalen -álna -o [-ln-], liberalnost -i [-ln-] ž, liberálec -lca [-lo-] m, liberálka -e [-lk-] ž, liberálski -a -o [-ls-], liberalizem -zma m, liberalúh -a m zaničlj.

Libèrija -e ž, libèrijski -a -o, Libèrijec -jca m, Libèrijka -e ž
libertíneec -nca m razuzdánec, libertínski -a -o, libertínstvo -a s
Libija -e ž, líbijski -a -o, Líbijec -jca m, Líbijka -e ž

libréto -éta m besedilo opere, libréten -tna -o: ~i verzi, ~a zgodba; libretíst -a m pisatelj libreta

lice -a s: +na lícu mesta na kraju samem, líčen -čna -o: ~i izraz, ~a kost; lícece -a [-čec-] s, líčnica -e ž kost, líčka líčk s mn.; liceméren -rna -o, licemérnost -i ž, licemérec -rca m, licemérka -e ž, licemérski -a -o, licemérstvo -a s

licéj -a m, licéjski -a -o, licéjka -e ž; liceálen -lna -o [-ln-]: ~a knjižnica

licénca -e ž dovoljenje, pravica; licénčen -čna -o; licencirati -am dati dovoljenje, potrditi, licencfran -a -o: ~i bik

licenciát -a m nekdanja vseučiliška čast in nosilec te časti, licenciátski -a -o

licitírati -am dražiti, na dražbi gnati ceno kvišku; licitánt -a m dražitelj, licitántski -a -o: ~i dvoboj, licitácija -e ž dražba = licitánta -e ž, licitíranje -a s
líčen -čna -o gl. lice in lik, líčnost -i ž

ličínka -e ž preobrazna stopnja žuželk, ličínkin -a -o

ličíti -im lepotičíti, mazati (si lice) (+šminkati se); ličilo -a s, ličílen -lna -o [-ln-]: ~i prah, svinčnik, ~a barva; líčenje -a s: ~ avtomobilov; ličílnica -e [-ln-] ž: ~ avtomobilov; líčar

-ja m: ~ avtomobilov ipd.; líčarstvo -a s; +avtolíčar, +avtolíčenje, +avtolíčarstvo

líčeje -a s, líčnat -a -o; líčkati -am, líčkanje -a s delo in líčeje, líčnik -a m líčnat plašč

Lídija -e ž os. i., Lídijin -a -o

Lído -da m kr. i. kopalíšča pri Benetkah: na Lídu, z Lída; lídski -a -o

Liège, iz Liègea, v Liègeu [ljěž-a -u] m kr. i. belg. mesta, lièški -a -o, Liežàn -ána m, Liežánka -e ž

+liferánt -a m dobávnik, dobavitelj; +liferántski -a -o dobávniški, dobavteljski

líft -a m dvigalo, líften -tna -o: ~i ključ, gumb, ~a vrata

liga -e ž zveza: nogométna ~; ligáški -a -o: ~e tekme, ligáš -a m udeležéneec ligáških tekem

ligatúra -e ž grafika: zveza, okrajšava; med.: podveza, podvežnja

lignít -a m rvjavi premog, lignítov -a -o: ~ prah

Ligúrija -e ž, Ligúrec -rca m, Ligúrka -e ž, ligúrski -a -o

líh -a -o kar ni na pare: ~o število, líhost -i ž; lihocvéten -tna -o, lihomésten -tna -o, lihopfst -a -o

+líhvar -ja m oderuh, +líhvarski -a -o oderuški, +líhvarstvo -a s oderuštvo

lij -a m, líjec -jca m, líják -a m, líjast -a -o = líjákast -a -o, líjávica -e ž ploha; driska med., líjávíčen -čna -o

lík -a m, líčen -čna -o, líkoven -vna -o: ~i umetnik, ~a umetnost; líkovnik -a m líkovni umetnik

Líka -e ž kr. i. pokrajine, líški -a -o: ~a železnica; Líčan -a m, Líčanka -e ž

líka -e ž list líčja, líkáč -a m, líkati -am líčkati

likati

likati -am, likanje -a s, likálen -lna -o [-ln-], likálo -a s, likálnik -a [-ln-] m, likálnica -e [-ln-] ž prostor za likanje, likálec -lea [-áuc- in -álc-] m, likálka -e [-áuk- in -álk-] ž, likálski -a -o [-áls-]

likér -ja m, likérjev -a -o

liki vez. kakor: letí liki ptič, na-
pačno z daj.: sodrga je navalila
na hišo liki oblaki (+oblakom)
kobilic

likof -a m pijača ob sklepu po-
godbe, dela ipd.

liktor -ja m služabnik starorim-
skih oblastnikov, liktorski -a -o

likvida -e ž slovn. zvočnik (l, r)

likvidirati -am obračunati, porav-
nati, ustaviti plačila, zapreti pod-
jetje, ubiti, odpraviti; likvidáci-
ja -e ž poravnava, ustavitev pod-
jetja, končanje; likvidátor -ja m
kdor likvidira, likvidatúra -e ž
opravilo, urad likvidiranja; likvi-
den -dna -o »tekoč«, gotov, pr.
zapadel: ~a vsota; likvidnost
-i ž izplačljivost, plačilna zmožnost

lilast -a -o vrsta barve: ~o bla-
go; lilasta barva (+lila barva)

lilek -lka [-lk-] m tanka kožica.
liliti -im leviti, lilitév -tve ž
levítev, liljenje -a s, liličnjak
-a m, lιλjavka -e ž

lilija -e ž, lilijev -a -o, lilijen
-jna -o, lιλijin -a -o, lιλijski -a
-o: ~o bel

Liliput -a m kr. i. pravljíčne de-
žele, liliputski -a -o, Liliputá-
nec -nca m, Liliputánka -e ž.
liliputánski -a -o prítlikav, lili-
putánc -nca m prítlikavec
+lím gl. za vse izvedenke pod kléj

limanice -ic ž mn.: na ~e ujeti,
iti na ~e ali ~o

limb -a m merilo tekn.

limba -e ž bot., limbov -a -o, lim-
bovina -e ž

limbar -ja m bot., limbarjev -a -o

límes -a m obmejní utrdbeni pas
starih Rimcev, mat.

limfa -e ž mezga, cepivo; limfáti-
čen -čna -o: ~a konstitúcija
med., limfátik -a m, limfocít
-a m, limfocitóza -e ž; limfo-
cítárni infiltrát

limíta -e ž mat. mejna vrednost
zaporedja

limitácija -e ž omejitev, limita-
cíjski -a -o, limitírati -am ome-
jiti, omejevati

Limoges -a [limóž -a] m kr. i.
franc. mesta, limóški -a -o, Li-
možán -ána m, Limožánka -e ž

limóna -e ž, limónin -a -o: ~
sok, limónov -a -o: ~ grm,
~ prašek; limónovec -vca m
drevo, limonáda -e ž, limonín
-a m

limonít -a m rjavi železovec, limo-
nítov -a -o

limuzína -e ž osebni avtomobilski
voz, limuzínski -a -o

Lín Lína m os. i., Línov -a -o;
Líno -a m os. i., Línov -a -o
(+Línota, +Línotov -a -o); Lína
-e ž os. i., Línin -a -o

lína -e ž okence, línica -e ž; v
línah gnezdiyo postovke, v lini
stati (+na lini)

linčati -am na mestu prijeti, po-
drhati obsoditi in obsodbo (smri-
no) koj izvršiti; linčanje -a s

linda -e ž prostor pred hišo pod
strešnim napuščem

líndra -e ž posebna past za vidre

lineáren -rna -o: ~e enačbe, li-
neárnost -i ž

lingvíst -a m jezikoslovec, slovní-
čar; lingvístika -e ž jezikoslov-
je, lingvístičen -čna -o jeziko-
sloven, lingvístovski -a -o jezi-
koslovski

Línhart -a m os. priimek, Línhar-
tov -a -o

linija -e ž ravna črta: vitka ~ v
modi, francoska ~ razmejitve.

- na črta, ni v ~i (politično) ni dosledno; linijski -a -o
- Linné -ja m os. i. švedskega botanika, Linnéjev -a -o: ~ sistem bot.
- linolój -a m, linolójski -a -o
- linoréz -a m vrsta slikanja, linorézen -zna -o, linorézec -zca m, linoréski -a -o
- linotájp -a m (angl. linotype) vrsta stavnih strojev
- lnta -e ž krmilo pri ladji, splavu; lntati -am obračati, krmiti
- *lntvern -a m zmaj, *lntvernski -a -o zmajski
- lpa -e ž, lípov -a -o: ~ cvet, čaj, ~a miza, ~ bog; lípovec -vca m, lípovina -e ž, lípovje -a s = lípje -a s; lípovka -e ž španski bezeg
- Lipárski otoki Lipárskih otokov m mn.
- lípe -eta m leptek, lípek -pka m zelénec, neumnež, nevednež
- Lipica -e ž kr. i. vasi pri Trstu; lipicánec -nca m konj iz Lipice
- Líptov -a m kr. i. slovaškega mesta (+Líptau -a); líptovski -a -o: ~i sir (+líptauski sir); Líptovec -vca m prebivalec, líptovec -vca m sir (+líptauer)
- líta -e ž glasbilo; lírast -a -o; lírika -e ž vrsta pesništva, líričen -čna -o, lírik -a m, lírski -a -o; líričnost -i ž, lírizem -zma m, lírično-épičen -čna -o
- líra -e ž denarna enota
- lírodéndron -a m bot., lírodéndronov -a -o: ~ cvet, list, ~o debla
- lísa -e ž, lísast -a -o, lísec -sca m, líšček -čka m (+líšček), lísek -ska m = lísák -a m lísast prasec; lísati -am, lísanje -a s, lísiti -im se, líska -e ž krava z belo liso na čelu, lísko -a m konj z liso na čelu, lískast -a -o
- líšica -e ž, líšičji -a -e: líšičje zvit, po líšičje ga je speljal; líšička -e ž, líšják -a m, líšičina -e ž, líšičjak -a m, líšičiti -im se, lísiti -im se, líšjástvo -a s, líšjáčiti -im, líšjácenje -a s, líšičevina -e ž
- Lisieux -a [lizjö -ja] m kr. i. franc. mesta, lisieuxski -a -o [lizjójski]
- líst -a m, lísten -tna -o: ~i rob, koš, ~a uš; lístov -a -o: ~ urednik, dopisnik; lístast -a -o, lístnat -a -o, lístav -a -o, lístavec -vca m, lístje -a s, lístič -a m, lístnik -a m koš, lístnják -a m prostor za listje; lístek -tka m feljton, vózni listek; lístkoven -vna -o: ~e akcije, ~i seznam = lístovnik -a m kartotéka; lístnica -e ž: ministar brez se, ~ uredništva, lístkar -ja m feljtonist; lístina -e m dokument, lístinski -a -o
- lísta -e ž pola, izkaz, seznam: kandidatna ~
- lístati -am, lístanje -a s
- lísto -v sestavi: listocvétka -e ž, lístognòj -ôja m november, lístónóša -a in -e m, lístopád -áda m november
- líšáj -a m, líšájev -a -o, líšájav -a -o, líšájast -a -o, líšájnat -a -o, líšájiti -im se, líšájenje -a s, líšájevje -a s
- líšp -a m, líšpati -am, líšpanje -a s, líšpálen -lna -o [-ln-]: ~o orodje, blago; líšpav -a -o, líšpavec -vca m, líšpavka -e ž, líšpáva -e ž
- lítanije -ij ž mn., lítanijski -a -o
- líter -tra m, okr. I, lítrski -a -o: ~a steklenica, posoda
- literären -rna -o književen, slovstven, literárnost -i ž, literatúra -e ž književnost, slovstvo; literát -a m slovstvenik, književnik; literátstvo -a s

liti

liti ljem, lij ljtel lijóč -óča -e, líl -a -o; lítje -a s; lít -a -o: ~o železo, litína -e ž
litografija -e ž, litográfičen -čna -o, litográf -a m, litografirati -am, litografiranje -a s, litográfski -a -o
litóta (litótes) -e ž *figura zanikane* *nasprotja*: ni nespametno
liturgija -e ž *cerkveni obredi, opravila*; litúrg -a m *kdor se z liturgijo ukvarja*, litúrgika -e ž *nauk in knjiga o liturgiji*, litúrgičen -čna -o: ~i predpisi, ~i predmeti, ~o besedilo, opravilo
Lítva -e ž: iz ~e, v ~i; lítovski -a -o, litovščina -e ž, Lítovec -vca m, Lítovka -e ž
lív -a m, lívek -vka m, lívnik -a m *lív, líják*; lívárna -e ž, lívárníški -a -o, líváč -a m, lívkast -a -o, lívnica -e ž *ulivalna érk*
liváda -e ž, lívádeń -dna -o
Lívij -a m *os. i. rimskega zgodov.*, Lívijev -a -o, lívijski -a -o; Lívija -e ž, Lívijin -a -o
Livónija -e ž *kr. i. baltíške pokrajine*; Lívi -ov m *ali* Livónci -ev m *ime naroda*, lívski *ali* livónski -a -o, lívščina *ali* livónščina -e ž *finsko-úgrijski jezik (ok. 2000 pripadnikov)*
livréja -e ž *služabniška uniforma*, livrírati -am *obleči koga v livréjo*, livríran -a -o: ~ vratar
liza -e ž *vrsta sladkorčkov*, lízika -e ž
Líza *gl. Elizabéta*
lizati lížem, líži -te! lížóč -a -e, lízal -ála -o, lízánje -a s; lízav -a -o, lízavec -vca m, lízavka -e ž, lízavski -a -o; lízúlja -e ž, lízún -a m, lízúnski -a -o, lízúnstyo -a s; lízavt -a m
Lizbóna -e ž *kr. i. portugalskega mesta*, lízbónski -a -o, Lízbóneć -nca m, Lízbónka -e ž
lizól [-ól] -a m *razkuževalna tekočina*, lízólov -a -o

Ljub -a -o *in* ljubó, ljúbši -a -e, *prisl.* ljubó, ljúbše; ljúbí -ega m, ljúba -e ž, ljúbec -bca m, ljúbica -e ž, ljúbek -bka -o, ljúbkost -i ž, ljúbček -čka m, ljúbej -a m
Ljubáv -i ž, ljubáven -vna -o, ljubávnost -i ž, ljubávník -a m, ljubávníca -e ž
ljubezen -zni ž, ljubezénski -a -o [-zén-], ljubeznív -a -o, ljubeznívost -i ž, ljubeznívec -vca m, ljubeznívček -čka m (+ljubeznív-)
Ljubítí ljúbim, ljúbí -íte! ljúbčč -éča -e, ljúbil -íla -o, ljúbljen -a -o; ljubitelj -a m, ljubíte-ljica -e ž, ljubiteljski -a -o, ljúbímeć -mca m, ljúbímka -e ž, ljúbímski -a -o, ljúbímskati -am, ljubímkanje -a s, ljúbljenc -nca m, ljúbljenček -čka m. ljúbljenka -e ž; ljubkováti -újem, ljubkovál -ála -o, ljubkovánje -a s, ljúbkati -am, ljúbkanje -a s
Ljubljána -e ž *kr. i.* ljubljánski -a -o: ~o mesto, ~a občina, ~e ulice, ~i grad (*stavba*), Ljubljanski grad (*hríb*), Ljubljánsko polje (*zemljepisno dotočena pokrajina*), ljubljánsko polje (*polje Ljubljánčanov*), Ljubljánčan -a m, Ljubljánčanka -e ž
Ljubljánica -e ž *i. reke*, ljubljániški -a -o: ~i pritoki
ljubo -v *sestavi*: ljuboglásen -sna -o, ljubosúmen -mna -o, ljubosúmnost -i ž, ljubosúmnež -a m, ljubosúmnik -a m, ljubosúmnica -e ž (+ljubomóren -rna -o)
Ljúdevít -a m *os. i.* Ljúdevítov -a -o, Ljúdevít Posávski, Ljúdevita Posávskega m
ljudjé m *mn.*, ljúdi, ljúdém, ljúdí, pri ljúdeh, z ljudmi
ljudo -v *sestavi*: ljudoljúben -bna -o, ~ljúbnost -i ž, ~ljúbec -bca

- m; ljudomíl [-il] -a -o, ~mílost -i ž, ~míl -a [-il] m; ljudomírzen -zna -o, ~mízněž -a m, ~míznica -e ž, ~míznost -i ž; ljudovláda -e ž; ljudožérec -ra m, ~žérski -a -o, ~žérstvo -a s, ~žérka -e ž, ljudožér -a m (+ljudožr-)
- ljúdski** -a -o: ~a oblast, ~e množice, Ljúdska pravica; ljúdska prosvéta, ljúdkoprosvéten -tna -o; ljúdkost -i ž; ljúdstvo -a s, mn. ljúdstva -tev [-təv] -tvom, ljúdstevce -a [-təv] s
- ljúljka** -e ž, ljúljčen -čna -o: ~i klas, ~o seme, zrno
- ljút** -a -o: ~ na koga, ljútejši -a -e, *prisl.* ljúto, ljúteje; ljútošt -i ž ljútiti -im, ljútěč -ěča -e, ljútenje -a s; ljútiti -im, ljúti -itel ljútíl -a -o, ljútenje -a s; hren me ljúti *peče*; ljúteti -im *ljut postajati*, ljútěl -éla -o, ljúténje -a s
- lobánja** -e ž, lobánjski -a -o: ~i svod, ~a kotanja, ~o dno
- lobôda** -e ž *vrtna špinačnica*, lobôdin -a -o
- lôcen** -čna m = locánj -a m *lok, krivina*, lôcnat -a -o, lôcnast -a -o; locánja -e ž *košarica*, locnjáča -e ž, locánjica -e ž
- lôč** lôča m *biček*, lôčje -a s = lôčevje -a s, lôčev -a -o, lôčnat -a -o, lôček -ěka m, lôčkov -a -o, lôčkast -a -o, lôčnica -e ž
- lôčica** -e ž *gl. loka*
- ločika** -e ž *bot.*, ločičje -a s
- ločítí** lôčim, lôči -itel lôčěč -ěča -e, lôčil -íla -o, lôčen -a -o, ločítev -tve ž, lôčenje -a s, lôčene -nca m, lôčenka -e ž, ločilec -lca [-lyc-] m, ločilka -e [-lyk-] ž, ločilén -lna -o [-iln-], ločilo -a s, lôčen -čna -o, lôčnost -i ž, ločljiv -íva -o, ločljivost -i ž, ločina -e ž *verska sekta*, ločnica -e ž: ~ večnega snega
- lôden** -dna m *vrsta sukná*, lôdnast -a -o
- lodríca** -e ž *nekoliko ploščat sod*, lodríčast -a -o, lodríčica -e ž
- lóg** logá *in* lóga m, lógar -ja m, lógarica -e ž, lógarski -a -o, lógarstvo -a s, logovít -a -o: ~ svet; Lógarska dolina ž *kr. i.*
- logarítem** -tma m, logarítmíčen -čna -o = logarítemski -a -o [-təm-], logarítmírati -am, logarítmíranje -a s, logarítmí -ov m mn. (*knjiga*)
- lógika** -e ž *nauk o mišljenju*, lôgičen -čna -o *v skladu z zakoni logike*, lôgik -a m *kdor se z logiko ukvarja*, *kdor logično misli*
- logogríf** -a m *besedna uganka*, logogrífski -a -o
- Loira** -re [lwára -re] ž *l. i. franc. reke*, loirski -a -o [lwár-]: ~i pritoki, ~o porečje
- lój** lója *in* lojá m, *v lôju in v lóju*; lojén -a -o *kar je iz loja ali z lojem mazano*: ~a sveča; lojénka -e ž, lojenica -e ž, lójnat -a -o, lójast -a -o, lójén -jna -o: ~a cena, ~i duh; lojév -a -o, lojevína -e ž, lójnica -e ž *žleza*; lojítí -ím, lóji -ítel lojěč -ěča -e, lojíl -a -o, lojěnje -a s, lojítev -tve ž; lojár -ja m, lojárski -a -o
- lojálén** -lna -o [-ln-] *zvest zakonom, dolžnostim*, lojálnost -i ž
- +lójtra** -e ž *lestva*, mn. lójtre -ter ž *rébrnice*; lójtrnica -e ž = lójtrnik -a m *voz na lestvice*, lójtrski -a -o; ~i voz
- Lójz** *gl. Alójz-*
- lók** lóka m, lôčen -čna -o: ~a tetiva, lokár -ja m *kdor loke dela*, lókast -a -o, lokostrélec -lca [-lc-] m, lokostrelski -a -o [-ls-]
- lóka** -e ž *močvirnat travnik v ravni*, lôčica -e ž *majhna loka*; Lóka -e ž *kr. i.*

lokál

lokál [-ál] -a *m* *prostor*; lokálen -lna -o [-ln-] *krajeven*, lokálnost -i *ž*; lokalizirati -am *omejiti na en kraj, prostor, določiti kraj (bolezni, nastanka)*, lokaliziranje -a *s*, lokalizacija -e *ž*; lokalizem -zma *m* *krajevna posebnost, krajevni izraz*

lokati lókam *in* lóčem: pes vodo lóka, lóče; lókniti -em: lóknil je prvič, nato drugič, potem pa začel hitro lókati; lókanje -a *s*, lókež -a *m*

lokati [-iɥ] -a *m* = lokál [-ál] -a *m* *mestnik (š. sklon)*, lokativen -vna -o: ~a *oblika*

lokáv -áva -o, lokávost -i *ž*, lokávščina -e *ž*

lókev -kve *ž in* lókva -e *ž*, lókvica -e *ž*, lókvén -a -o, lokvenica -e *ž*

lokomobíla -e *ž*, lokomobílski -a -o [-ls-]

lokomotíva -e *ž*, lokomotíven -vna -o

Lókris *in* Lókrída -e *ž* *grš. pokrajina*; Lókri -ov *m* *prebivalci Lákride*; lókríški -a -o

lókvanj lokvánja *m* *bot.*, lókvánjev -a -o: ~ *cvet*

lóm lóma *m*, lómen -mna -o: ~i *kot fiz.*, lómnost -i *ž*, lomljív -íva -o, lomljívost -i *ž*

lomástiti -im, lomástenje -a *s*, lomást -ásta *m*, lomásten -tna -o, lomástnost -i *ž*, lomástnež -a *m*

Lombardíja -e *ž* *kr. i.*, lombárdski -a -o, Lombárd -a *m*, Lombárdka -e *ž*

lombardírati -am *zastaviti*, lombardiranje -a *s*, lombárd -a *m*, lombárden -dna -o: ~o *posojilo, ~a banka*

lomíti lómim, lómi -íte! lomèč -éča -e, lómil -íla -o, lómljen -a -o, lomljénje -a *s*, lomítev -tve *ž*, lomílec -íca [-iɥc- *in* -ílc-] *m*, lomílka -e [-iɥk- *in* -ílk-] *ž*, lomíč -íča *m*, lomílski

-a -o [-íls-], lomílen -lna -o [-íln-], lomílo -a *s*, lomíšče -a *s*; +lomíti kopje za kaj *zavzemati, bojevati, gnati se za kaj*

lončár -ja *m*, lončaríca -e *ž*, lončárski -a -o, lončárstvo -a *s*, lončarija -e *ž*; lončáríti -im, lončárjenje -a *s*, lončárnica -e *ž*

Lóndon -a *m* *kr. i.*, lóndonski -a -o, Lóndončan -a *m*, Lóndončanka -e *ž*

lónec -nca *m*, lončén -a -o, lončénec -nca *m*, lončévina -e *ž* = lončník -a *m*, lónčnica -e *ž*, lončnína -e *ž*, lónček -čka *m*, lónčič -íča *m*, lončina -e *ž* *velik lónec*; loncevéz -a *m*, loncevézec -zca *m*

longitudínálen -lna -o [-ln-] *dolžinski, podólžen*: ~i *prerez*

lónica -e *ž* *senéna kopica*, lóničíšče -a *s*, lóničkati -am, lóničkanje -a *s*

lóp *medm. posnema udarec s ploskvíjo ali padec*; lópniti -nem, lópni -tel! lópíti lópim, lópi -íte! lópil -íla -o, lópati -am; lópanje -a *s*, lópki -am, lópkanje -a *s*

lópa -e *ž*, lópen -pna -o: ~i *stebèr, zid, ~a streha*; lópica -e *ž*

lopár -ja *m*, lopárjev -a -o, lopárček -čka *m*, lopárjast -a -o, lopárski -a -o

lopáta -e *ž*, lopáten -tna -o: ~i *ročnik*, lopátast -a -o: ~a *roka*, lopática -e *ž*, lopátíčen -čna -o, lopátíčast -a -o, lopátíčka -e *ž*, lopátka -e *ž*, lopátíšče -a *s*, lopátnat -a -o, lopátnik -a *m*

lopátíti -im, lopáténje -a *s* (*vrtá*)

Lope de Vega, Lope de Vega *in* -e *m* *os. i. špan. dramatika*, Lope de Vegov -a -o: ~e *igre* [*povsód: lópe de vé.*]

lopotáti -ám *in* -póčem, lopotáj -ájte! *in* lopóči -íte! lopotáł -ála -o, lopotánje -a *s*; lopotáv -áva

-o, lopotávec -vca m, lopotávka -e ž, lopotávski -a -o
 lópov -a m, lópovski -a -o, lópovščina -e ž, lópovstvo -a s
 loptáti -ám *požrešno jesti, hlastno delati*, loptáj -ájte! loptál -ála -o, loptánje -a s, lópota -e ž kdor loptá, loptast -a -o
 lopúča -e ž *plosko orodje za iztepavanje, iztepač*, lopúčka -e ž, lopúcati -am, lopúcanje -a s
 lopúta -e ž *orodje, zaklopna vrata*; lopútica -e ž, lopútaš -a -o, lopútaši -am, lopútanje -a s; lopútititi -im, lopútniti -nem, lopútnica -e ž, lopútnik -a m
 lórd -a m *angleški velikaš*, lórdski -a -o: ~a zbornica, lórdovski -a -o, lórdovstvo -a s
 Loréto -a m *kr. i. bóžje poti v Italiji*, lorétski -a -o *in lavretanski -a -o*
 lornjón -a m *monókel, naočnik*; lornjéta -e ž *naočniki z držajem*
 lós -a m, lósov -a -o, losica -e ž, losičji -a -e
 lóskati -am, lóskanje -a s (*po vodi*), loskòt -òta m, lóskalec -lca [-aɥc-] m, lóskalka -e [-aɥk-] ž
 lósos -a m *zool.*, lósosov -a -o, lososovina -e ž, lósošič -a m
 lošč -a m *glazura, loščast -a -o, loščiti -im *glazirati, loščen -a -o, loščenje -a s, loščenost -i ž, loščilo -a s, loščilen -lca -o [-iln-], loščilec -lca [-ɥc- in -ilc-] m, loščilka -e [-ɥk- in -ilk-] ž, loščilski -a -o [-ils-], loščar -ja m
 *lót -a m *svinčnica, grezilo*, *lóten -tna -o *grezilen*: ~a vrvica
 Lótar -ja m *os. i.*, Lótarjev -a -o; Lotaríngovec -vca m *l. i. vladarske družine*, lotarínški -a -o
 Lotaríngija -e ž *kr. i. franc. pokr.*, lotarínški -a -o, Lotaríngijec -jca *in* Lotarínžan -ána m, Lotaríngijka -e *in* Lotarínžánka -e ž

lótati -am *spajati, zalivati*, lótanje -a s *spajanje, zalivanje*, lóten -tna -o *spajálen*
 loterija -e ž, loteríjski -a -o, loteríjstvo -a s
 lotévati -am *se česa*, lotévanje -a s
 lotítiti lótim *se*. lóti -íte *se!* lótil -ila -o, lotítev -tve ž
 Louvre -vra [lúvr -vra] m *l. i. pariškega muzeja*, lóvrski [lúvrski] -a -o
 lóv lóva *in* lóva m: ~ na zajce, ~ s puško, iti na ~; lóv -í ž: obilna ~, delež njegove ~i, z ~jó nisem zadovoljen; lóven -vna -o: ~a doba, ~i pes; lóvski -a -o, lóvec -vca m, lóvka -e ž, lóvčevka -e ž, lovác -a m, lováča -e ž, lovíšče -a s, lóvstvo -a s, lóvščina -e ž
 lovítiti -ím, lóvi -íte! lovíl -a -o, lovíljénje -a s, lovítev -tve ž, lovnína -e ž, lovarína -e ž; lovílec -lca [-lc-] m *priprava v industriji celuloze*; lovína -e ž *priprava za lov listja in dračja po jezovih, sadja po bregovih ipd.*
 lóvor -a m, lóvorov -a -o: ~ venec, lovorika -e ž, lovoríkov -a -o, lovoríkast -a -o
 lóza -e ž, lózast -a -o, lózov -a -o, lózje -a s, lozovina -e ž
 +lózinka -e ž *geslo*
 lóž -a m *ležišče dvjactine*: ustreliti zajca na lóžu
 lóža -e ž *oddelek s sedeži v gledališču; vratarjeva loža; skrtovna organizacija; prostozidarska loža*; lóžen -žna -o: ~i sedeži
 lóžen -žna -o (*h korenu log-*) *polóžen, lóški*; lóžič -a m *majhen log*, ložína -e ž *njiva v bregu*
 +ložíratiti -am *stanovati*, +ložmá -ája m *stanovanje*, +ložíranje -a s *bivanje, prebivanje*
 lúb -a m, lúbov -a -o, lúbàt -áta -o, lúbnat -a -o, lúbast -a -o, lúbár -ja m, lúbje -a s

lubád

lubád -a *m* *lub*, *lubádec* -dca *m*,
lubádar -ja *m*, *lubádarjev* -a
 -o, *lubádarski* -a -o
lucêrna -e *ž vrsta detelje*, *lucêr-*
nin -a -o: ~o seme
Lúcifer -ja *m l. i.*, *lúciferski* -a -o
Lucíja -e *ž os. i.*, *Lucíjin* -a -o,
Lucíjino -ega *s god sv. Lucije*
13. dec.; *lucíjščak* -a *m za Lu-*
cijino spečèn hlebček kruha
lúckati -am *po malem piti*, *lúcka-*
nje -a *s*
lúč -i *ž*, *lúčca* -e *ž, rod. mn. lúčic*;
lúčka -e *ž*; *lúčen* -čna -o: ~a
gól = *lúčnik* -a *m, tudi bot.*,
lúčnikov -a -o: ~o *olje*, *lúč-*
nica -e *ž*, *lučnják* -a *m*
lúčati -am, *lúčaj* -te *in -ájt!* *lú-*
čal -a -o *in -ála* -o, *lúčanje in*
-ánje -a *s*, *lučálnik* -a [*-dún-*]
m, *lučálnica* -e [*-dún-*] *ž*, *lučálo*
 -a *s*, *lučálen* -lna -o [*-ln-*]; *lu-*
čávec -vca *m*, *lučávka* -e *ž*; *lú-*
čaj -a *m*
Lúdolf -a *m os. i.*, *Lúdolfovo šte-*
viló (3,14159...)
Lúdovik -a *m os. i.*, *Lúdovik IV.*
Sveti, Lúdovikov -a -o; *Ludo-*
víka -e *ž os. i.*
lúes *lúesa m med. sífilis*, *luétičen*
 -čna -o *sifilítičen*, *luéтик* -a *m*
sifilítik
lúg -a *m*, *lúžen* -žna -o, *lúgast* -a
 -o, *lugovína* -e *ž*
Luíza -e *ž os. i.*, *Luízin* -a -o
lúk -a *m*, *lúkov* -a -o, *lúkovišče*
 -a *s*, *lúkar* -ja *m*, *lúkovnica* -e
ž vrsta jabolk
lúka -e *ž pristanišče*, *lúški* -a -o:
 ~e *naprave*
Lúka -a *in -e m os. i.*, *Lúkov* -a
 -o, *Lúkež* -a *m*, *Lúkežev* -a -o,
Lúkec -kca *m*, *Lúčev* -a -o
lúkatí -am *kukatí, gledatí*; *lúka-*
nje -a *s*, *lúkav* -a -o *kdor rad*
gleda, *lúkavec* -vca *m*, *lúkavka*
 -e *ž*, *lúkež* -a *m vrsta svetila*,
lúkovka -e *ž narcisa*

Lúkian -a *m os. i. stgrš. pisatelja*,
Lúkianov -a -o: ~e *satire*, *lú-*
kianski -a -o: ~a *satira*
lúknja -e *ž*, *lúknjast* -a -o, *lúkn-*
njav -a -o, *lúknjät* -áta -o; *lúkn-*
njica -e *ž*, *lúknjičast* -a -o,
lúknjičav -a -o, *lúknjičavost* -i
ž; *lúknjati* -am, *lúknjanje* -a
s, *lúknjáč* -a *m sveder za lúkn-*
njanje
lukrativen -vna -o *donosen, pri-*
dobiten, *lukrativnost* -i *ž*
Lukrécij -a *in Lukréc* -a *m rim-*
ski pisatelj, *Lukrécijev in Lu-*
krécov -a -o, *lukrécijski* -a -o;
Lukrécija -e *ž os. i.*, *Lukrécijin*
 -a -o
Lúksemburška -e *ž ime države*,
lúksemburški -a -o, *Luksem-*
buržan -ána *m*, *Luksemburžán-*
ka -e *ž*
lúksus -usa *m gizza, razkoš, po-*
trata; *lúksuriózen* -zna -o *raz-*
kóšen, potraten; *lúksuzen* -zna
 -o, *lúksuznost* -i *ž potratnost,*
razkóšnost
Lukúl [-úl] -a *m os. i. rim. boga-*
taša, *Lukúlov* -a -o: ~e *poje-*
dine, *lukúlski* -a -o [*-ls-*] *in*
lukúličén -čna -o *bogat, obilen,*
sladkosneden: ~e *pojediné*, ~o
življenje
Lully -ja *m os. priimek franc.*
skladatelja, *Lullyjev* -a -o [*lüt-*]
luminál [-ál] -a *m med.*
***lúmp** -a *m hudobnež, hudóba;*
nitrednež, postopač, maloprid-
než; nagajivec, navíhanec, pre-
brisanec, goljuf; **lúmpati* -am
potepati se, popivati; **lúmpanje*
 -a *s polepanje, popivanje*; **lum-*
párija -e *ž hudobija, nagajivost,*
malopridnost, lumpácij -a *m*
lúna -e *ž*, *lúnin* -a -o, *lúnast* -a
 -o, *lúnica* -e *ž*; *lúnárij* -a *m*,
lúnácija -e *ž*; *lúnátičén* -čna
 -o, *lúnátik* -a *m*, *lúnátičnost* -i *ž*
lúnek -nka *m zagozda, konec osi*
pri kolesu, zatič, mera: ~ *vina*

lúnj -a m zool. vrsta orlov
 lúnta -e ž zažigalna vrva, lúnten
 -tna -o: ~i kônc
 lúpa -e ž povečalno steklo, leča
 lupína -e ž, lupínji -a -e, lupínast
 -a -o, lupínav -a -o, lupínar -ja
 m, lupínje -a s, lupínica -e ž
 lúping -a m šp. vrsta letalske akro-
 bacije
 lúpiti -im, lúpil -ila -o, lúpek
 -pka m, lupínčati -am in lupínčkati -am neka igra z ore-
 hovimi lupinami; lupilo -a s,
 lupílen -lna -o [-ln-], lupílec
 -lca [-lc-] m, lupílka -e [-lk-] ž,
 lúpje -a s
 lúpus -usa m med. kožna tuberku-
 loza, lupózen -zna -o
 Lúrd -a m kr. i., lúrški -a -o
 lúska -e ž, lúskav -a -o, lúska-
 vost -i ž, lúskast -a -o, luskàt
 -áta -o, lúskavec -vca m, lú-
 skavka -e ž, lúskavica -e ž;
 lúskov -a -o iz ajdove moke:
 ~i žganci, lúskovci -cev m
 mn. ajdovi otrobi
 lúskati -am, lúskanje -a s, lúsk-
 niti -nem, lúsk -a m glas udarca
 s ploskom
 lúskina -e ž, luskínast -a -o
 *lúster lústra m lesténc
 luščína -e ž, luščínji -a -e, lušči-
 nast -a -o, luščínje -a s, lúščiti

-ím, lúščil -ila -o, lúščenje -a s,
 luščílnica -e [-íln-] ž
 lúštrek -treka m vrtna dišavnica,
 lúštrekov -a -o: ~ sok, ~ grm
 Lúter -tra m os. i., Lútrov -a -o:
 ~ nauk, lútrovski -a -o = lú-
 trski -a -o: ~i nauk, lútrovstvo
 -a s = lútrstvo -a s, luteránec
 -nca m, luteránka -e ž, lute-
 ránski -a -o, luteránstvo -a s
 lútká -e ž, lútkoven -vna -o: ~o
 gledališče, lútkar -ja m kdor
 dela lutke ali igra z njimi
 lúža -e ž, lúžen -žna -o, lúžnat
 -a -o, lúžast -a -o, lúžica -e ž,
 lúžnica -e ž voda iz lúže, lúž-
 nik -a m
 Lúžice -ic ž mn. kr. i., lúžiški
 -a -o: Lúžiški Srbi, Lúžičan -a
 m, Lúžičanka -e ž
 lúžiti -im, lúženje -a s, lužnína
 -e ž, lužnínski -a -o, lúžič -a m
 lug, lužilo -a s, lužilen -lna -o,
 lužílnica -e [-ln-] ž oddelek za
 lúženje, lužílec -lca [-lc-] m,
 lúžnica -e ž, lúžnik -a m po-
 soda, lužnják -a m sod, posoda,
 lužnosólen -lna -o [-ln-]
 Lvòv -óva m kr. i., lvòvski -a -o
 Lyon -a [lijón -a] m kr. i. franc.
 mesta, lyonski -a -o, Lyonec
 -nca m, Lyonka -e ž [povsod:
 lijón-]

M

m [ém] m neskl.: véliki M kot
 rimska številka, zaznamuje 1000; vé-
 liki M. (s piko) zaznamuje v lat.
 Marcus, v franc. Monsieur (go-
 spod); z malim m okrajšujemo
 meter, m² kvadratni, m³ kubični
 meter
 Macaulay -aya [mekóli -ija] m
 os. i. angl. zgodovinarja, Macau-
 layev -a -o
 Macbeth -a [mákbet, angl. mek-
 beth] m os. i. in naslov Shake-

spearove drame; Macbethov -a
 -o: ~ značaj, ~o častihlepje;
 macbethski -a -o: ~i značaj
 Macedónija in Makedónija -e ž
 kr. i., Macedónc in Makedónc
 -nca m, Macedónka in Make-
 dónka -e ž, macedónski in ma-
 kedónski -a -o, macedónščina
 in makedónščina -e ž
 mácelj -clja m bat, mácljev -a -o:
 ~ ročaj, mácljast -a -o, mác-
 ljek -cljeka [-cljak-] m

macêsen

- macêsen -sna *m*, macêsnov -a -o, macêsnovec -vca *m*, macesnovina -e *ž*, macêsnovje -a *s* (*posod*: *meces-)
- Machiavelli -ija [*makjavéli -ija*] *m os. i. florentinskega politika in zgod.*, Machiavéllijev -a -o; makiavelíst -a *m*, makiavelízem -zma *m*, makiavélski -a -o *ali* makiavelístičen -čna -o
- macóla -e *ž bat*, macólen -lna -o [-ln-]: ~i ročaj
- mácheha -e *ž*, máchehin -a -o, máchehinski -a -o, máchehica -e *ž*; máchehovski -a -o: ~o *s kom* ravnati
- máček -čka *m*, máčkov -a -o; máčka -e *ž*, máčkin -a -o, máčji -a -e: ~i rod, ~e solze, po máčje komu zagosti; máčica -e *ž*, máčkica -e *ž*, máčjak -a *m* = máčkovec -vca *m*, máčkar -ja *m*, máčkarica -e *ž*, mačkón -a *m velik maček*, mače -éta *s*
- Máček -čka *m os. priimek*, Máčkov -a -o, máčkovec -vca *m*, máčkovski -a -o, máčkovstvo -a *s*
- Madagáskar -ja *m kr. i. otoka*, madagáskarski -a -o, Madagáši in Malgáši -ev *m*, madagáščina in malgáščina -e *ž jezic domačinov na Madagaskarju*
- Madéira -e *ž kr. i. otoka*, madéira -e *ž madéirsko vino*: steklenica madéire; madéirski -a -o
- mádež -a *m*, mádežen -žna -o, mádežast -a -o; mádeževáti -újem, mádeževál -ála -o, mádeževánje -a *s*, mádežek -žka *m*, březmádežen -žna -o
- madíti -ím, mádi -íte! madíl -a -o, madénje -a *s*; máden -dna -o, máda -e *ž*: *v mádo dejati medíti, mladíti*
- Madóna -e *ž Marija*, Madónin -a -o; madóna -e *ž Marijin kip*, slika, madónski -a -o
- Madrid -a *m kr. i. mesta*, madridski -a -o, Madridčan -a *m*, Madridčanka -e *ž*
- madrigál [-ál] -a *m krajša lirski pesem*, madrigálski -a -o [-ls-], madrigálen -lna -o [-ln-]
- Madžár -a *m Oger*, Madžársko -ega *s*: *z* ~ega, *na* ~em; madžárski -a -o, madžarón -a *m*, madžarónka -e *ž kdor dela za madžarske koristi proti svojim narodnim*, madžarónski -a -o, madžarizírati -am, madžarizácija -e *ž*
- maestóso [*ma-e-slózo*] *prisł. glas. veličastno (igrati, peti)*
- Maeterlinck -a *m [materlénk -a] os. i. belg. pisatelja in pesnika*, Maeterlinckov -a -o [*materlénkou*], maeterlinckovski -a -o: ~i simbolizem
- máfija -e *ž vase zaprta (tajna) družba, združba*
- mág -a *m duhovnik stariš Medov in Perzov*; magija -e *ž čaranje*, mágijski -a -o, mágičen -čna -o: ~o oko prí radiu, mágičnost -i *ž*
- *magári *prisł. in vez. čeprav, četudi, zaradi mene*: ~ sam, ~ če se vsi na glavo postavite
- *magazín -a *m skladišče, trgovina*; *magazínski -a -o, *magazinêr -ja *m skladišènik*, *magazinêrski -a -o *skladišèniški*, *magazinírati -am *vskladišèiti*, *magaziníránje -a *s vskladišèe(vajnje)*
- Magdaléna -e *ž os. i.*, Magdalénin -a -o, Mágda -e *ž*, Mágdin -a -o, Májda -e *ž*, Májdin -a -o; magdaléna -e *ž vrsta vinske trte*, magdalénka -e *ž vrsta hrúške*; Magelóna -e *ž oseba nemákih pravljíc, od tod slov. Makalónca* -e *ž*
- magíster -stra *m*, magístra -e *ž*, magístrski -a -o: ~i izpit
- magístrále -la *m 15. sonet v sonetnem vencu, ki vseh skupaj*

veže harmonije«; magistrála -e
 ž osrednja prometna žila
magistrát -a m, magistráten -tna
 -o, magistrátúra -e ž
máγμα -e ž *geol.*, magmátičen
 -čna -o
magnát -a m *velikaš, prvak*; ma-
 gnátski -a -o
magnét -a m, magnéten -tna -o
 = magnétičen -čna -o, magnét-
 nost -i ž *in* magnétičnost -i ž,
 magnétnica -e ž, magnetizem
 -zma m; magnétiti -im, magné-
 tenje -a s, magnetizirati -am,
 magnetiziranje -a s, magnéto-
 vec -vca m
magnézij -a m *kem. prvina*, ma-
 gnézijev -a -o
magnézija -e ž *lójevica*, magnezit
 -a m *lójevec*
magnificénca -e ž *naslov za vse-*
učiliškega rektorja, tudi magni-
fikus -a m; Magnificat [-kat]
 -a m *naslov slavospeva*
magnólija -e ž *bot.*, magnólijin
 -a -o; ~ cvet
màh máha m: na màh *takoj*, v en
 màh *z enim udarcem*, màh na
 màh, *prisl.* máhoma
máh mahú *in* máha m, mn. mah-
 hóvi -óv; mahóvje -a s; máhov
 -a -o, mahàt -áta -o = máhnat
 -a -o = mahóvit -a -o, mahó-
 vístost -i ž, máhast -a -o = má-
 hovast -a -o; mahóven -vna -o
motviren, máhar -ja m *človek*
z barja, máhovec -vca m, mah-
 hóvnica -e ž
Mahabhárata -e ž *naslov indij-*
skega epa
mahagóni -ja m, mahagónijev -a
 -o, mahagónijevac -vca m, mah-
 agonóvina -e ž
mahálo -a s *pahljača*, mahálce -a
 [-álc-] s, mahálast -a -o, mah-
 hálcást -a -o [-álc-], mahálar
 -ja m, mahálica -e ž, mahálnik
 -a [-áyn-] m, mahálnica -e
 [-áyn-] ž

maharádža -e *in* -a m *indijski*
knez, maharádžov -a -o
máhati -am, máhal -ála -o, ma-
 hánje -a s; mahálec -lca [-áyc-]
 m, mahálka -e [-áyk-] ž
mahedrátí -ám, mahedrāj -ájte!
 mahedrál -ála -o, mahedránje
 -a s, mahedrāv -áva -o, mahed-
 rávec -vca m, mahedrāvka -e
 ž, mahedráló -a s
mahinácija -e ž *zvižčnost, pretka-*
nost, naplet, nakana
mahljáti -ám, mahljāj -ájte!
 mahljál -ála -o, mahljánje -a s,
 mahljác -a m, mahljáj -ája m
in mahljaj -a m
máhniti -nem, máhni -íte! máhnil
 -íla -o, máhnjen -a -o, máhnje-
 nost -i ž, máhnjenec -nca m,
 máhnjenka -e ž; máhniti jo
 kam *iti kam*, máhniti po kom
udariti
Máhomet *gl.* Móhamed
Mainz -a [májnc -a] m *kr. i. nem.*
mesta, mainški -a -o; *včasih*
tudi Mogúncija -e ž, mogúnški
 -a -o
máj mája m *veliki traven*, májev
 -a -o, májski -a -o; májnik -a
 m, májniški -a -o
majarón -a m, majarónov -a -o:
 ~ sok, majarónček -čka m
majáti -jèm *in* májati -jam *in*
 -jem, majáje, majáj -ájte *in*
 májaj -te! majál -a -o *in* májal
 -a -o, majánje *in* májanje -a s;
 majáv -áva -o, majávost -i ž,
 majávec -vca m, majávka -e ž,
 majálo -a s, majálen -lna -o
 [-ln-], majálnost -i ž [-ln-]
májcen -a -o [-cæn-], májcken
 -a -o [-ckæn-], májcenost -i ž
májčken -a -o [-kæn-], májčke-
 nost -i ž [-kæn-]
majestéta -e ž *veličanstvo*, maje-
 stétičen -čna -o *veličasten*
májhen -hna -o, *dol.* máli (*gl.*
lam): ta človek je majhen, za
 majhen denar; májhnič -a m,

májica

májhnost -i ž; *prim. mánjši, najmánjši -a -e; prisl. májhno piše (kako?), prim. mánje piši, da pojde več na papir; najmánje*
májica -e ž *jópica, jopič; mája -e ž*
májiti -im, májenje -a s, majílec -lca [-iyc-] m, májilnik in májilnik -a [-iyn-] m *orodje za májenje smrek, majílo -a s*
majólíka -e ž *vrsta vrča, majólikast -a -o, majóličica -e ž*
majonéza -e ž *vrsta omake*
majoritéta -e ž *večina, majoritéten -tna -o večinski, majorizirati -am preglasovati, majorizacija -e ž preglasovanje*
majúskula -e ž *velika črka*
majzéna -e ž *zelo drobno mleto koruzna moka*
mák máka m, mákov -a -o, mákast -a -o; mákovec -vca m, mákovic -e ž = mákovka -e ž, mákovnik -a m = makovnjáča -e ž *z makom potresena polica, mákovišče -a s njiva, kjer je rasel mák, mákec -kca m*
Makabéj -jca m *pripadnik Judovega rodu, makabéjski -a -o; knjiga Makabéjcev del sv. pisma*
makadám -a m *način tlakovanja cest, makadamizirati -am, makadamiziranje -a s (po izumitelju Mac Adamu)*
makáo m *neka papiga, hazardna igra; makáa -áu -áa pri -áu z -áom, makáov -a -o*
makarón -a m, *nav. mn. makaróni -ov m vrsta testenin, makarónčki -ov m, makarónski -a -o; makarónar -ja m zaničlj. za Laha; makarónščina -e ž mešanje tujih besed v domači jezik*
Makedónija -e ž *gl. Macedónija*
maklén -éna m, maklénov -a -o, maklenovína in maklénovina -e ž, maklénje -a s

makréla -e ž *zool. vrsta rib*
makro- *grš. (velik) v sestavi: makrokózmos -a m svetovje, vesoljstvo; makrobiótika -e ž nauka o podaljšanju življenja; makrofón -a m ojačevalec glasu; makrokefalija -e ž debeloglavost; makroskóp -a m povečevalno steklo, makroskópičen -čna -o s prostim otesom viden*
maksíma -e ž *geslo, življenjsko pravilo, maksímski -a -o*
Maksimilijan -a m *os. i., Maksimilijanov -a -o, Máks -a m, Máksó -a m, Máksov -a -o; Maksimilijána -e ž, Maksimilijánin -a -o, Máksa -e ž; Máksim -a m, Máksimov -a -o*
máksimum -uma in máksima m *višek, mn. vsasih tudi máksima s v imen. in tož.; máksimálen -lna -o [-ln-], máksimírati -am, máksimíranje -a s*
makulatúra -e ž *nerabna tiskovina, papir, makulatúren -rna -o: ~i papir (za zavijanje)*
-mal v sestavi [-máj in -mál]: odsihmál, dosegamál
Málaga -e ž *špan. mesto in pokrajina, málaga -e ž vrsta sladkega vina; steklenica ~e*
malahít -a m *zelen (okrasni) kamen; malahítov -a -o: ~ ókenski okvir*
Maláka -e ž *polotok v Zadnji Indiji, Malájec -jca m, Malájka -e ž, malájski -a -o*
malakolít -a m *min.*
malárija -e ž *med., maláričen -čna -o: ~ bolnik, malárijski -a -o: ~i komar, znak, ~a pokrajina*
malarín -a m *široka, močna sekira, malarínov -a -o: ~o uho*
málce [-lc-] *prisl. nekoliko: ~ kruha, ~ pijan*
malénkost -i ž *malósti, malóta; malénkosten -tna -o, malénkostnost -i ž*

maléti -ím, malěč -ěča -e, malěl -éla -o, malěnje -a s *majhen postajati, hujšati, slabeti, drobneti*: kar malí, malí mi pred očmi

málha -e [-áyh-] ž, málhast -a -o, málhar -ja m, málharica -e ž, málhica -e ž, malháriti -im, malhárlenje -a s [*povsod-ayh-*] máli -a -o se rabi kot določna oblika k samo nedoločni obliki majhen: naš máli hlapec je velik, mala dekla, mala vrata, malo okno; *prim.* mánjši, najmánjši

máli -ega m za mlado bilje, málček -čka [*mál-*] m, málčkov -a -o, málej -a m; mála -e ž za mlada bilja ženskega spola

málica -e ž, málicati -am, málicanje -a s

máliček -čka -o májcken, *prisl.* máličko, máličkaj

maličiti -im *pačiti, zmanjševati*, maličenje -a s; malčiti -im se s čim: otrok se malči z vrečo krompirja = *mučili se, dajáli se, ukvarjati se*

maligen -gna -o *med.* zločest, zlo-tvoren, nevaren

malik -íka m, malíkov -a -o, malíček -čka m *majhen malik, nekrščen otrok*, malíč -íča m *škrat, hudič*; malíkinja -e ž; malikováti -újem, malikovál -ála -o, malikovánje -a s, malikoválec -lca [-áyc-] m, malikoválka -e [-áyk-] ž, malikoválski -a -o [-áls-], malikoválen -lna -o [-ln-], malikoválnost -i [-ln-] ž, malikoválnica -e [-ln-] ž, malikoválstvo -a [-ls-] s

málin -a m, málinski -a -o, málinar -ja m, málinarica -e ž, málinarski -a -o, málinček -čka m, málinica -e ž; *gl.* tudi mlin

malina -e ž, malínov -a -o, malínovec -vca m, malínovica -e ž, malínar -ja m, málinica -e ž.

malínovje -a s, malínje -a s, malóvje -a s

malíti -ím (se), máli -íte! malíl -a -o *zmanjševati, omalovazevati*, maljěnje -a s

Málka [-lk-] -e ž *gl.* Amálija malkontènt -ènta [-lk-] m *nezadovoljnež, godrnjav, zabavljač*

málo kol. *prisl.*, *prim.* mánj, najmánj: ~ časa, v málo dneh, z málo besedami, za málo se mi zdi; malo po malo *počasi, polagoma, sčasoma*: malo po málo je vse spravil pódse; z málo izjemami (*števílo, kolíko?*), *toda*: z málimi izjemami (*vrsta, kakšne?*); kratko in malo ne, málo da ni umrl, málo da ga niso ujeli; bil je malo kmet, malo obrtnik *ali* bil je malo kmeta, malo obrtnika

malo-v sestavi: malobeséden -dna -o, ~besédnost -i ž; malodúšen -šna -o, ~šnost -i ž, ~dúšje -a s, ~dúšnež -a m, ~dúšnik -a m; malojéd -jéda -o, malojédén -dna -o, ~jédec -dca m; málokaj, málokatéri -a -o, málokdo, málokóga, málokómu, z málokóm; málokday, málokje; maloktven -vna -o, ~ktvnost -i ž; maloléten -tna -o, ~létnost -i ž; malomáren -rna -o, ~márnost -i ž; malomésten -stna -o, ~méstnež -a m, malomeščán -ána m, ~meščánski -a -o; malopridén -dna -o, ~dnost -i ž, ~prídnež -a m, ~prídnic -e ž; malosčén -čna -o, ~sčfnost -i ž; maloštevílen -lna -o [-ln-]; malovéden -dna -o, ~védnost -i ž; malovéren -rna -o, ~vérnost -i ž; malovréden -dna -o, ~dnež -a m, ~dnica -e ž; maloprodájalec -lca m *prodájalec na drobno*; maloprodájén -jna -o: ~e cene

málodane *prisl.* skoraj: prostor je bil ~natlačen; včeraj je málo-

málokrat

dane umrl, *toda*: včeraj malo da ni umrl
málokrat *prisl., prim.* mánjkrat, *pres.* najmánjkrat
málonge *prisl. skoraj*: málonge vse je šlo po vodi, málonge celo leto je delal, bil je málonge mrtev, *gl. tudi* málodane
malóst -i ž *malenkost*, malósten -tna -o, malóstnost -i ž
malóta -e ž, malóten -tna -o, malótnost -i ž
málta -e ž, máltašt -a -o, máltar -ja *m*, máltarica -e ž, máltarški -a -o, málnica -e ž, mál-tárka -e ž *leseno korito za malto* [*povsod*: -ajt-]
Málta -e ž *otok med Sicilijo in Afriko*, maltéški -a -o: ~i vitez, Maltežan -ána *m*, Maltežánka -e ž [*povsod*: -lt-]
Malthus -a [*máltus -a*] *m os. i.*, maltuzianizem -zma *m*, maltuzianíst -a *m* [*povsod -ll-*]
+ **maltretírati** -am [-lt-] *trpínčiti, grdo delati s kom*; + **maltretír** -nje -a [-lt-] *s trpintenje*
malvazija -e ž *vrsta sladkega vina*
máma -e ž, mámica -e ž, mámka -e ž, mámin -a -o, mámičin -a -o, mámkin -a -o
mamelúk -a *m dvorni stražar ju-trovskih vladarjev*, mamelúški -a -o, mamelúštvo -a *s*
mámiti -im, mámil -a -o *in* má-míla -o, mámljenje -a *s*; má-mílo -a *s*, mámlen -lna -o [-ln-], mámljiv -íva -o, máml-ec -lca [-lc-] *m*, mámlka -e [-lk-] ž, mámlstvo -a [-ls-] *s*
mámom -a *m*, mámonski -a -o, mámonstvo -a *s*, mámonízem -zma *m*
mámút -a *m predpotopna žival*, mámutov -a -o: ~ okel; má-mútski -a -o *velikanski*: ~a skakalnica
mána -e ž

mánce mánce ž *mn. neka igra*: iti se ~e loviti se
Manchester -tra [*mèncèštar -tra*] *m l. i. angl. mesta*, manchestr-ski -a -o [*mèncèstrski*]
mandarín -a *m visok kitajski oblastnik*, mandarinski -a -o
mandarína -e ž *pomaranči podo-ben sad*
mandát -a *m pooblastilo, naročilo*: poslanski ~, mandáten -tna -o, mandátški -a -o, mandatár -ja *m*, mandatárski -a -o
mándelj -eljna *m*, mándeljnov -a -o, mándeljnovec -vca *m*, mán-dljevec -vca *m*, mándeljnast -a -o [*povsod*: -délj-]
mandolina -e ž *glas. neko glasbilo*, mandolínski -a -o: ~i koncert, mandoliníst -a *m*, mandolinístka -e ž
mandríl [-tl] -a *m neka opica*, mandrílski -a -o [-ls-]
Mandžúrija -e ž, mandžúrski -a -o; Mandžú -úja *m glavni rod Tungúzov*, Mandžújec -jca *m*, Mandžújka -e ž, mandžújski -a -o, mandžújščina -e ž
máneec mánce *m gl. menec*
manéver -vra *m ravnanje, prijem, način, poskus (tudi zvižaten) za dosego uspeha*: *s* spretnim ~om je rešil posadko; politični ~, vse je bil le volilni ~; *mn.* manévri -ov *velike vojaške vaje*; manévrski -a -o; manevrírati -am *ravnati, voditi, iti za uspehom*, manevríranje -a *s*
manéža -e ž *arena v cirkusu*
mangán -a *m kem. prvina*, mangánov -a -o, manganít -a *m*, mangánovec -vca *m*, mangá-novka -e ž *ruda*
***mángold** -a *m blitva*
máni mánov *m mn. dobri duhovi umrlih pri starih Rimljanih, pre-nes. še danes*: Mánom Josipa Murna-Aleksandrova

manifest -a *m*, manifestirati -am za kaj, manifestácija -e *ž*, manifestánt -a *m*, manifestántka -e *ž*, manifestacíjski -a -o, manifestatíven -vna -o, manifestatívnost -i *ž*

manihéjec -jca *m* *pripadnik Manijevega nauka*, manihéizem -zma *m* *Mánijeva verska ločina*, manihéjski -a -o

maníja -e *ž* *besnost, strast*; maníjski -a -o: ~o znamenje; máničen -čna -o: ~i bolnik

manikíra -e *ž*, manikírati -am, manikíranje -a *s*

manípel [-pəl] -pla *m* *naróčnica liturg.*; *oddelek rimske legije*

manipulírati -am *ravnati, opravljati delo*; manipulácija -e *ž* *ravnanje, postopek, opravljanje*; manipulánt -ánta *m*, manipulántka -e *ž* *kdor manipulíra*

maníra -e *ž* *prisiljenost v izrazu, izumetničenost*: pesnik pogosto zaide v maníro; maníriran -a -o, maníriranost -i *ž*; +maníra -e *ž* *olika, lepo vedenje*: +ne zna manire se ne zna vesti; +maníren -rna -o *olikan, uglajen*: ~ nastop, človek

mánj, najmánj *prisl. prim. od malo*: čim več — tem mánj, nič mánj; najmánj toliko; mánjkrat, najmánjkrat

mánje, najmánje *prisl. k prid.* mánjši najmánjši: mánje piši, da pojde več na papír

mánjkati -am: koliko jih mánjka? kruha ne mánjka; mánjkati -a se: manjka se ljudi = *ljudi je dovolj, preveč*; mánjkav -a -o, mánjkljívost -i *ž*

mánjšati -am, mánjšanje -a *s*, mánjšáva -e *ž*, mánjšálen -lna -o [-ln-], mánjšálec -lca [-lc-] *m*, mánjšálka -e [-lk-] *ž*, mánjšálski -a -o [-ls-], mánjšáj -a *m* mánjšína -e *ž*, mánjšínski -a -o, mánjšínar -ja *m*

manjúh -a *m* *lenuh*, manjúha -e *ž*, manjúhati -am *lenariti*, manjúhanje -a *s*

manjvréden -dna -o, manjvrédnost -i *ž*, manjvrédnosten -tna -o

manométer -tra *m* *tlakomer*, manométrski -a -o

***mansárda** -e *ž* *podstrešnica*, *mansárden -dna -o: ~o stanovanje

manšéta -e *ž* *zapestnik, rokavec*; manšéten -tna -o: *zapesten, zapestniški*: ~i gumb

mántika -e *ž* *vražarstvo, vedeževanje*; mántičen -čna -o *vražarski, vedeževalski*

***mantílja** -e *ž* *ženski plašček, ogrinjalo*

Mántova -e *ž* *ital. mesto*, mántovski -a -o

manuálen -lna -o [-ln-] *ročen*: ~i delavec, ~o delo; manuál [-ál] -a *m* *priročnik, priročna knjiga, glas. igralnik*: orgle na tri ~e

manufaktúra -e *ž* *nekoč obrt na veliko, tkano blago*, manufaktúren -rna -o, manufakturíst -a *m*

manúlen -lna -o [-ln-]: ~i tisk

manuskript -a *m* *rokopis*, manuskrípten -tna -o *rokopisen*

Manzoni -nija [*mandzóni -ja*] *m* *os. i. ital. pisatelja*, Manzónijev -a -o, manzónijevski -a -o: ~o pripovedovanje

mápa -e *ž*: ~ za papírje, zemljiška ~ (*z zaznámovanimi mejami parcel*); mapírati -am, mapíranje -a *s*, mapêr -ja *m*, mapêrski -a -o

már *prisl.*: kaj mi már! dela mu ni már, vse mu je pride na már, v már mu je kaj, v már je mati = *upoštevati*

mâr *prisl.* 1. *rajši*: kaj bi delal, mâr uživam! mâr bi bil šel! 2. *vpraš. ali*: mar veš, da tečeš tik grobov? mar ne veš se mâr grozdje po trnju bere?

maraskíno -a *m* *višnjavec*

Marat

Marat -ata [mará-ája in -áta] *m os. i. iz franc. revol., Maratov* -a -o [marájey in -átou]
márati -am kaj, za kaj; máranje -a s; nič ne máraj, vse bo še dobrol
Máraton -tona *m kr. i., maratónski* -a -o: ~a bitka, ~i tekač = maratónec -nca *m šp.*
marázem -zma *m oslabitev, hiraenje, ostarélost, upadanje moči*
Marcé [-él] -a *m os. i., Marcélov* -a -o; **Marceliján** -a *m os. i., Marcelijánov* -a -o; **Marcéla** -e *ž os. i., Marcélin* -a -o, **Marcélna** -e *ž os. i., Marcelínin* -a -o
márcipan -a *m vrsta slaščice*
márec -rca *m sušec, márcjev* -a -o: íd márcévih se boj! prišle so ide márcéve (*Zupančič*); **márčen** -čna -o: ~a revolucija 1848, ~a številka
+maréla -e *ž dežnik; dovoljena pa je raba: narodne noše z rdečimi marélami; branjevka razpne marelo nad blagom*
marélica -e *ž drevo in sad, maréličen* -čna -o
máren -rna -o, **márnost** -i *ž, márnež* -a *m*
márenj -rnja *m, mn. márnji* -ev: prazni ~i; **márnja** -e *ž: prazne* ~e; **márnjati** -am *govoriti, marnjevati* -újem, **marnjevánje** -a *s*
margarína -e *ž umelno pridobljena rastlinska tolšča*
marginálie -ij *ž mn. obrobne opombe*
Marija -e *ž os. i., Marijin* -a -o: ~ god, praznik, ~o ime, označenje; **marijánski** -a -o; **marijo** zvoni; **Mariána** -e *ž, Marijánin* -a -o; **Marijánica** -e *ž, Marijánčin* -a -o; **Márijan** -a *m os. i., Márijanov* -a -o; **Márica** -e *ž os. i., Máričin* -a -o; **Marička** -e *ž os. i., Maričkin* -a -o; **Mário** -a *m os. i., z Máriom, Máriov* -a -o; **Márius** -usa

in **Márij** -a *m os. i., Máriusov* -a -o in **Márijev** -a -o
marionéta -e *ž lutka, marionéten* -tna -o: ~o gledališče *lutkovno gledališče*
marjá -a *m igra s kartami: igrati* ~; **marjášati** -am, **marjášanje** -a *s, marjášar* -ja *m*
Marjéta -e *ž os. i., Marjétin* -a -o; **Margaréta** -e *ž, Margarétin* -a -o; **Marjética** -e *ž os. i., Marjétičin* -a -o; **Méta** -e *ž, Métin* -a -o, **Métka** -e *ž, Métkin* -a -o; **marjética** -e *ž vrsta krušk*
marjética -e *ž cvetlica, marjétičin* -čina -o
márka -e *ž 1. denarna enota: nemška* ~; *2. upravna enota: Slovenska* ~, *Vzhodna* ~; *3. +marka* -e *ž znamka (poštna, trgovska)*
markánten -tna -o *izrazit, pomemben; markántnost* -i *ž; markirati* -am: pot (*zaznamovati*), *bolezen (hliniti); markácija* -e *ž delo in učinek: ~o je izvršil odbor, ~a je slabo vidna; markíranje* -a *s; markêr* -ja *m kdor markira, kavarniški strežaj, biljaráni zapisovalec točk; markêrski* -a -o
marketénda -ja *m vojaški branjevec, marketéndarica* -e *ž, marketéndarski* -a -o
markíz -a *m in markí* -íja *m, markízov in markíjev* -a -o; **markíza** -e *ž, markízin* -a -o
Márko -a *m (+Márkota), Márkov* -a -o (*+Márkotov*); **Márka** -a -u -a *m ljudsko; Márkov* -a -o; **Márkec** -kca *m, Márkčev* -a -o; **Márkež** -a *m, Márkežev* -a -o; **márko** -a *m medved: pleši, marko!*
marljív -íva -o, **marljívost** -i *ž, marljívec* -vca *m, marljívka* -e *ž, gl. tudi maren*
marmeláda -e *ž oslajena mezgá, marmeláden* -dna -o

mármor -a m, mármorov -a -o, mármoren -rna -o, mármornat -a -o, mármorast -a -o, mármornast -a -o; mármorovec -vca m, mármorišče in marmorišče -a s, marmornjak -a m, marmorirati -am, marmoriranje -a s
 maróga -e ž lisa, marógast -a -o, marógec -gca m, marógica -e ž, marógati -am, maróganje -a s
 Maróko -ka m, Marokánc -nca m, Marokánka -e ž, marokánski -a -o in maróški -a -o
 maróni -ja m laški kostanj
 Márs Márta m mit. bog vojske, Márto -a -o; Márs Mársa m astr. planet: na ~u; Mársov -a -o, Mársovec -vca m
 Marseille -seilla [marséj -a] m kr. i. franc. pristanišča; marseilski in marséjski -a -o
 marseljéza -e ž francoska nar. himna izza revolucije
 mársikaj nedol. z. mársičesa, mársikdo, mársikoga, mársikak -a -o, mársikatéri -a -o
 mársikdaj, mársikje, mársikod, mársikam, mársikrat prisl.
 *márš márša m hód, pohód, koráčnica; *márširati -am stopati, korakati, hoditi peš; *márširanje -a s; máršl medm. pobéri sel
 maršál -a m, maršálski -a -o, maršálstvo -a s, maršálat -a m [povsod: -ál-]
 Márta -e ž os. i., Márto -a -o
 Martín -ína m os. i., Martínov -a -o, na Martínovo (11. nov.); Tine -eta m, Tinetov -a -o; Martínek -nka m, Martínkov -a -o; Tinček -čka m, Tinčkov -a -o; martínščak -a m mesec november, martinovátí -újem, martinovánje -a s; martin -ína m = Martínova peč (po franc. inž. Martinu), martinárna -e ž, martinovka -e ž, martinár -ja m delavec pri martinu; Martinj víh -ega -a m kr. i.

martínček -čka m gašterica, martinčkov -a -o
 +mártra -e ž muka, bridka martra križ; +mártrati -am mučiti, +mártranje -a s mučenje, +mártrnik -a m mučenec, +mártrnica -e ž mučenka; +mártrniški -a -o mučeniški
 márveč protivni veznik: zmaga ni njegova, márveč naša
 Marx -a [márks -a] m os. i., Márxov -a -o; marksizem -zma m Márxov nauk, marksist -a m, marksistka -e ž, marksističen -čna -o
 *mása -e ž 1. snov, tvar, 2. množica (ljudi), sila (krompirja, snega); masíven -vna -o iz celega, težak, gost: pohištvo je ~o, železo je ~o, kruh je ~; +masóven -vna -o množičen: ~i sestanek; masív -a m: górski masív sklop, grmada, gmota
 masakrirati -am poklati, pobiti; masakiranje -a s, masáker -kra m pokolj
 Masaryk -a [máсарik -a] m os. priimek češ. filoz. in državnika, Masarykov -a -o: ~a šola; masárikovec -vca m pripadnik Masarykovih nazorov
 Mascagni -ja [maskánji -ja] m os. i. ital. skladatelj, Mascagnijev -a -o: ~a opera
 máselj -a m četrt bokala, mérica; máseljški -a -o: ~i kozarec [povsod: -salj-]
 masirati -am drgniti, gnésti, ugnétati, masiranje -a s, masáza -e ž; masér -ja m, masérka -e ž, masérski -a -o
 masíven -vna -o gl. masa
 máska -e ž krinka: plinska, omamna, varovalna ~; maskirati -am zakrínkati (obraz, pot, orožje; skrivališče itd.), maskiranje -a s, maskér -ja m, maskérka -e ž (v gledališču), ma-

maskulinum

skêrski -a -o: ~i tečaj; máškara -e ž šema, maškaráda -e ž maskulinum -a in -ina m beseda moškega sp., mn. maskulina -in s besede moškega sp.; maskulin -a -o, maskulinost -i ž moškost, maskulinizem -zma m, maskulinizirati -am med., maskuliniziran -a -o, maskuliniziranje -a s, maskulinizacija -e ž

máslo -a s, maslén -a -o, maslénik -a m posoda za maslo, pecivo na maslu; máselnik -a [-əyn-] m tropine, vrsta zabele; máslast -a -o; maslár -ja m, maslarica -e ž, maslárski -a -o; masláríti -im, maslárjenje -a s, maslárnica -e ž, maslénka -e ž kruška; maslénorumén -éna -o, maslénokísel -sla -o

masón -a m, masónski -a -o, masónstvo -a s, gl. framasón

mást -í ž, másten -tna -o in mástén -stná -ó, mástnost -i ž; mástíti -ím, mástí -íte! mástíl -a -o, maščénje -a s; mástílo -a s, mástílen -lna -o [-ln-], mástnína -e ž, mástnat -a -o, mástnica -e ž bot.

mástíti -ím: grozdje, sadje ipd., mástí -íte! mástíl -a -o, maščénje -a s, mástítev -tve ž, mástílnik -a [-iy-] m, mástílnica -e [-iy-] ž, mástílec -ilca [-iy-] m

máša -e ž, mášen -šna -o: ~a knjiga, ~i obred; mášnik -a m, mášniški -a -o: ~o posvečenje, mášništvo -a s; maševáti -újem, maševál -ála -o, maševánje -a s, maševálen -lna -o [-ln-]

maševáti -újem (se): ~ se komu in nad kom, ~ koga; maševánje -a s; maševálec -lca m, maševálka -e ž [-əyc-, əyk- in -əlc-, -əlk-], maševálski -a -o [-əys- in -əís-], maševálen -lna -o [-əln-], maševálnost -i [-əln-] ž

maščóba -e ž, maščóben -bna -o, maščóbnost -i ž

*mašina -e ž stroj, *mašínski -a -o strojen, *mašínast -a -o strojast, *mašínar -ja m = *mašínist -a m strojnik, *mašínistka -e ž strojnišarka

mašíti -ím, máši -íte! mašíl -a -o, mašenje -a s, mašílo -a s, mašílen -šna -o [-iln-], mašílec -lca [-iyč-] m, mašílka -e [-iyk-] ž, mašílnica -e [-ln-] ž teh.

mát -a m: šah mat (kralj je mrtev), grozi takojšnji ~, ogniti se ~u; kdo je bil ~ premagan; matirati -am koga pri šahu premagati

+mát móten: +mát-steklo = mótno steklo, +mát-pohíštvo = mótno pohíštvo; +matíran -a -o brez leska, moten, nepolóčen; +matirati -am vzeti lesk, ne loščiti, prevleči brez leska, prevleči na mótno

matadóř -ja m bikoborec, prvak; matadóřski -a -o, matadóřstvo -a s

mátast -a -o ob pamet, neumen, omamíjen, brez moči, ugnan

match -a [mèč -a] m tekma, boj, kosaenje

Matéj -a m os. i., Matéjev -a -o; Matévž -a m, Matévžev -a -o; Máte -teta m, Mátetov -a -o; Máte -ja m, Mátejev -a -o

matemátika -e ž računstvo, matemátičen -čna -o, matemátik -a m, matemátičarka -e ž

materiál [-ál] -a m gradivo, priprava, surovina, orodje; matérija -e ž snov, tvar; materiálen -lna -o [-ln-] tvaren, snoven; materiálnost -i [-ln-] ž snovnost, tvarnost; materializirati -am utelesiti, napraviti dostopno čustvom; materializacija -e ž utelešenje; materializém -zma m fil., materialíst -a m, materialístka -e ž, materialístičen -čna

- o; materiálíje -ij *ž mn. gmot-na stran (življenja, dela, službe, mesta ipd.), gradivo*
- máterin** -a -o: ~ jezik, ~a ljubezen, ~o srce; **materínji** -a -e, **materinstvo** -a *s*, **materínski** -a -o, **materinščina** -e *ž*, **máternica** -e *ž*, **máterniški** -a -o, **máterničen** -čna -o
- máti** **mátere** *ž*, **máterski** -a -o, **máterstvo** -a *s*, **Máti bôžja kot naslov za Marijo**
- mática** -e *ž*, **mátičen** -čna -o: ~i urad, **mátičar** -ja *m*, **mátičarski** -a -o, **mátičnik** -a *m*; **Matica** = Slovenska Matica, **Mátičin** -a -o: ~ letopis, član, ~a pisarna, ~o osebj; **mátičar** -ja *m* = ud Matic; **mátičnjak** -a *m gre-da za gojénje sadik*
- Matija** -a *in* -e, -u *in* -i *m os. i.*, **Matíjev** -a -o; **Matíjec** -jca *m*, **Matíjčev** -a -o; **Matíjče** -ta *m*, **Matíjčeto** -a -o; **Matíček** -čka *m*, **Matíčkov** -a -o; **Matic** -a *m*, **Maticov in Matíjev** -a -o; **Matjáž** -a *m*, **Matjážev** -a -o: **Kralj Matjáž**, **Kralj Matjáževa voj-ska**; **matíja** -a *in* -e *m vrsta pajkov*, **matíjev** -a -o: ~e dolge noge
- Matílda** -e *ž os. i.*, **Matíldin** -a -o **matínéja** -e *ž dopoldanska, zgod-nja prireditev*; **matinéjski** -a -o **matór** -a -o **príleten, star, nero-den**; **matórost** -i *ž*, **matoréti** -ím *stareti*, **matorèl** -éla -o, **omato-rélost** -i *ž*, **matorénje** -a *s*
- matriarhát** -a *m družbeno in prav-no gospóstvo mater*, **matriarhá-len** -lna -o [-ln-], **matriarhál-nost** -i [-ln-] *ž*
- mátrica** -e *ž*, **mátríčen** -čna -o **mátrika** -e *ž*, **mátrikulíрати** -am, **mátrikulácija** -e *ž*, **mátrikulí-ranje** -a *s*
- matróna** -e *ž príletna gospá, do-stojanstvena žena*; **matrónin** -u -o, **matrónski** -a -o: ~a postava
- matúra** -e *ž zrelostna skušnja*, **ma-turánt** -ánta *m*, **maturántka** -e *ž*, **maturántovski** -a -o, **maturí-rati** -am, **maturitéten** -tna -o: ~i dan, ~a komisija, ~o spri-čevalo
- mávvec** -vca *m sadra*, **mávčev** -a -o, **mávčast** -a -o, **mávčar** -ja *m*
- Máver** -vra *m pripadnik naroda*, **mávrski** -a -o, **Mavretánija** -e *ž*, **mavretánski** -a -o, **Mavretánc** -nca *m*, **Mavretánka** -e *ž*
- mávra** -e *ž črna krava, vrsta trave*; **mávrast** -a -o **marógast, neumen, malo opit**
- mávrah** -a *m vrsta gob*, **mávrahov** -a -o
- mávrica** -e *ž*, **mávričen** -čna -o: ~e barve, **mávričast** -a -o
- Mavricíj** -a *m os. i.*, **Mavricíjev** -a -o
- mávšelj** -šlja *m vrsta hazardne igre s kartami (zaničlj. imo za Juda po imenu Mójzes)*; **mavš-ljáti** -ám, **mavšljáj** -ájtel **mavš-ljál** -ála -o, **mavšljánje** -a *s*
- mávzerica** -e *ž vrsta pušk*
- mavzoléj** -a *m*, **mavzoléjski** -a -o
- mázati** **mázem**, **máži** -te, **mázal** -a -o *in* -ála -o, **mázanje in -ánje** -a *s*; **mazáč** -a *m*, **mazáč-ka** -e *ž*, **mazáški** -a -o, **mazá-štvo** -a *s*, **mázast** -a -o, **mázav** -a -o, **mázavec** -vca *m*, **mázav-ka** -e *ž*, **mázavski** -a -o, **mázálo** -a *s*, **mazálen** -lna -o [-ln-]; **máz** -í *ž*, **máza** -e *ž*; **mázen** -zna -o: ~a brizgalka
- mázilo** -a *s*, **mázilce** -a [-lc-] *s*, **mázílen** -lna -o [-ln-], **mázíliiti** -im, **mázíljenje** -a *s*, **mázílar** -ja *m*, **mázílarica** -e *ž*, **mázíljen** -a -o, **mázíljenec** -nca *m*, **ma-zíljenka** -e *ž*, **mázíljenost** -i *ž*, **mázílnica** -e [-íl-] *ž*, **mázílar-stvo** -a *s*;
- + **mázíнец** *gl. mezinec*
- mazíti** -ím *kitáti*, **mázi** -íte! **mazil** -a -o, **mazénje** -a *s kútanje*,

mazúrka

mazívo -a s kit, mazíven -vna -o kitov, mazívast -a -o kitast: ~a snov; mazívar -ja m kdor mazi

mazúrka -e ž poljski nar. ples máža -e ž, mážast -a -o, mážar -ja m, mážarica -e ž

meánder -dra m okras arh.

*meblirati -am postaviti pohištvo v sobo, opraviti, opremiti sobo; +mebliran -a -o: ~a soba

mécati -am (se) mehčati (se), mécanje -a s; mecljati -ám, mecljaj -ájte! mecljal -ála -o, mecljánje -a s

mecén -a m, mecénski -a -o, mecénstvo -a s

mèč méca m, mécev -a -o: ~ ročaj, ~a nožnica; mečár -ja m, mečárski -a -o, méčast -a -o, méček -čka m, méčeváti -újem se bojevali se z mečem, méčevánje -a s, mečnica -e ž tok za meč, nožnica

méča -e ž kar je mehko, méčen -čna -o, méčast -a -o, méčava -e ž, méčiti -ím, méči -íte! méčil -a -o, méčenje -a s, méčitev -tve ž; méčica -e ž, méčina -e ž, méčilen -lna -o [-ln-], méčilnost -i [-ln-] ž, méčilnik -a [-ln-] m

méča méč s mn., méčem méča po mécih z méci, méčat -áta -o: krepke ~e noge; méčnica -e ž anat. fibula

méček méčka m bot.

mečkáti -ám, mečkáj -ájte! mečkál -ála -o, mečkánje -a s; mečkáv -áva -o, mečkávost -i ž, mečkávec -vca m, mečkávka -e ž, mečkáč -a m, mečkúlja -e ž, mečkálo -a s, mečkálast -a -o, mečkálen -lna -o [-ln-]

méd -i ž, méden -dna -o in medén -a -o, médar -ja m, médarica -e ž (delavnica), médast -a -o; medenina -e ž, medína -e ž, médnat -a -o, médnica -e ž ruda,

médénka in -énka -e ž igla, bučika, méditi -im, mednik -a m, medninar -ja m médar, medninarstvo -a s; medo -v sestavi: medoréz -a m, medoréstvo -a s, medorézec -zca m, medorísec -sca m, medotisk -a m

méd -ú in méda m, medén -a -o, medèn -dna -ó: medéna ali medná bruška, medéni kruh; méden -dna -o: ~dni lonček, ~a cena; medár -ja m, medaríca -e ž, medárski -a -o, medarína -e ž = mednína -e ž, medárnica -e ž, medárski -a -o, médast -a -o, medénovec -vca m žganje; medeno -v sestavi: medénorumèn -éna -o, medénosládek -dka -o, medénobárven -vna -o

med predl. naslonka: I. na vpraš. kam? s tož.: med koleša priti, med ljudi dati, med ptiče šteti; II. z orod. 1. na vpraš. kje? med koleši, med ljudmi, med ptiči; 2. na vpraš. kdaj? med letom, med jedjó govori, med potjo = medpótoma, med letom; 3. pri prilastku: prepír med narodi, zveza med kraji, razmerje med zavezniki, progá med Ljubljano in Trstom, razloček med mestom in vasjó je velik, kdo med delavci, udarnik med udarniki, eden med nami, najboljši med vami

med -v novejšem času po tujem inter-dela iz prislovnih in prilastkovnih zvez (gl. predl. II, 1-3) zložene samostalnike, pridevnike in prislove: medgórje -a s kar je med gorámi (-a), medvládje -a s čas med dvema vládama; take zložénke so dobre le tedaj, kadar zaznamujejo splošno vmesnost; ne rabi nam tako zlaganje za posamezne vmesne stvari: gora med gorámi (-a) ni +medgóra, marveč vmesna góra, vla-

da med dvema vladama ni + medvlada, *marveč* vmésna vlada *itd.*; *pridevniške zloženke izražajo vmesnost in medsebojnost*: meddúren -rna -o *kar je med dúrmi*, medpóten -tna -o *kar je med potmi (travník, njiva ipd.) ali pa kar se je zgodilo med póljo (razgovor, obisk ipd.)*; medvójen -jna -o *kar se je zgodilo med vojno (razmere)*; medšólski -a -o: ~o tekmovanje (*med šolami*), ~i čas (*med šolo, poukom*); *zadnji čas zelo v rabi zlasti v zvezi s tekami*: medúličen -čna -o, medčetrten -tna -o *itd.*

*medálja -e *ž svetinja*, medaljêr -ja *m*, medaljêrski -a -o, medaljêrstvo -a *s*, medaljôn -a *m*, medaljónček -čka *m*

medbožičen -čna -o: ~i dnevi

meddržáven -vna -o: ~o razmerje

meddúren -rna -o: ~i prostor, meddúrje -a *s*

medèl -dlà -ò [*povsod: med-*] in -ó, *mn.* medlí -é -à, *dol.* medlí medlegà, medlà -ó; medlóst -i *ž*, medlén -a -o; medléti -ím, medlí -íte! medlèl -éla -o, medlènje -a *s*; medlévati -am, medlévanje -a *s*; medlíca -e *ž*, medlín -a *m*, medlíka -e *ž*, medlíkast -a -o; medlíti -ím, medlíl -a -o, medlíenje -a *s*; medlív -iva -o, medlívec -vca *m*, medlívka -e *ž*, medlívost -i *ž*, medlíoba -e *ž*, medlóven -vna -o, medlóvnost -i *ž*; medlúh -a *m*, medlúšen -šna -o, medlúšnost -i *ž*, medlúštvo -a *s*

medenéti -ím, medenèl -éla -o, medenènje -a *s*, medenica -e *ž*, medeník -a *m*, medenína -e *ž*; medeníti -ím *povzročiti medenènje ali skrbeti zanje*, medèni -íte! medeníl -a -o, medeníenje -a *s*; medeníjak -a *m lonec za med, vrsta strdenja*; medeníka -e *ž bot.*

medenica -e *ž kost v kolku*, medeníčen -čna -o, medeníčast -a -o

medgórije -a *s*, medgórec -rca *m*, medgórski -a -o

medica -e *ž*, medíčen -čna -o, medíčar -ja *m lectar*, medíčarica -e *ž lectarica*; medíčarski -a -o, medíčarstvo -a *s*, medíčárna -e *ž*; medíčarija -e *ž*, medíčnica -e *ž*; medíčnik -a *m vrsta jabolk*

Medicí [*médiči*] *m neskl. l. i. ital. plemiške družine*; Medíčêjec -jca *m ud družine Medici*, Medíčêjka -e *ž*, medíčêjski -a -o

medicína -e *ž zdravstvo (veda) in zdravilo*, medicínski -a -o *zdravstven*, medicínálen -lna -o [-ln-] *zdravilen*, medicíneec -nca *m*, medicínka -e *ž*, medikamènt -ènta *m zdravilo*, medikamentózen -zna -o *med.*

medígra -e *ž interludij (glas.)*, *intermezzo*, *vmesna igra*; medígrski -a -o

médij -a *m okult. srednik, slovn. srednjik, fiz. prevodnik*; mediálen -lna -o [-ln-]: ~i način *slovn.*; médijski -a -o *okult.*

mediteránski -a -o *sredozémski*

medíti -ím, mèdi -íte! medíl -a -o, medénje -a *s*; medíka -e *ž*, medílnica -e [-ln-] *ž*, medílo -a *s*, medívo -a *s*, medníca -e *ž prostor*, medníčnik -a *m vrsta jabolk*

medítirati -am *premišljevali, razmišljati*; meditácija -e *ž premišljevanje*, meditacíjski -a -o *premišljevalen*

+mèdjéd -í *ž vmesna jed*

Medjímurje -a *s kr. i.*, Medjímurec -rca *m*, Medjímurka -e *ž*, medjímurski -a -o [*povsod: medž-*]

medklíc -a *m vmesni vzklik*, medklícen -cna -o

medkrájeven -vna -o: ~e zveze, tekme

medkróvjje

medkróvjje -a s (+medkròv) *medpalubje*, medkróven -vna -o *medpaluben*
medmášen -šna -o: ~i kozel *bot.*, medmášnik -a *m avgust (med 15. avg. in 8. sept.)*, medmášnica -e *ž neko jabolko (zrelo v tem času)*
medméstén -tna -o: ~o tekmo vanje
medmèt in médmet medméta *m interjúkcija*, medméten -tna -o: ~a raba, oblika
mednámcí -cev *m mn.*
mednároden -dna -o: ~i zakoni, ~e zveze, ~o ozemlje, mednárodnost -i *ž*
mednóžje -a s, mednóžen -žna -o
medo- *v sestavi*: medobèr -éra *m*, medojédec -dca *m*, medokráden -dna -o, medokrádnik -a *m*, medolízec -zca *m*, medometálnica -e [-ln-] *ž*, medopèk -éka *m*, medoróden -dna -o, medotóčen -čna -o, medoušten -tna -o
medóčje -a s, medóčen -čna -o
medókenje -a s, medókenski -a -o [-ókən-]
medósje -a s *širina kolotéčine, raztéčina*; medósen -sna -o: ~a razdalja
medováti -újem, medovina -e *ž*, medovít -a -o, medovitost -i *ž*, medovnat -a -o, medovčen -čna -o, medovnik -a *m*, medovnják -a *m*
medpálubje -a s (+medkrov), medpáluben -bna -o
medparlamentáren -rna -o: ~a komisija, ~a konferenca
medpléčje -a s, medpléčen -čna -o
medpótoma *prisl.* = med pótom, med pótjo, medpóten -tna -o: ~i razgovori (med potjo), ~a trata (med potmi ali potéma); medpótje -a s *kar je med potmi*, medpótek -tka *m*
medprométen -tna -o: ~e zveze

medprstje -a s, medprsten -tna -o: ~a kožica
medrébrje -a s, medrébrn -a -o
medrazréden -dna -o: ~e tekme
medréčje -a s, medréčen -čna -o
medréčje -a s *pri košnji*
medsebojen -jna -o, medsebojnost -i *ž*
medstáničen -čna -o, medstaničje -a s, medstaničnina -e *ž*
medsvéten -tna -o, medsvétnost -i *ž*
medtédenski -a -o
medtèm *prisl.*: mi smo delali, ti si medtèm spal; medtèm ko je govoril, se je smejal; mi se mučimo, medtèm ko ti postopaš; *kadar ima tem izrazito zaimekovi pomen, ga pišemo seveda ločeno od predloga*: med tem, kar sem prebrskal, knjige nisem našel
medúza -e *ž zool.*, medúzín -a -o; *Medúza* -e *ž mit. ime*, Medúzín -a -o: ~a glava
medvéd medvéda *m*, medvédka -e *ž*, medvédji -a -e, medvédovski -a -o, medvédast -a -o, medvédček -čka *m*, medvédek -dka *m*, medvédič -a *m*, medvédina -e *ž*, medvédjak -a *m*, medvédar -ja *m*, medvédarica -e *ž*, medvédarski -a -o
medvérski -a -o *interkonfesionálen*: ~i odnosi
medvládje -a s *interégnum*, medvláden -dna -o, *toda vmesni vladar (+medvladar)*
medvódje -a s, medvóden -dna -o: ~a progá; *Medvóde -ód ž mn. vas med Soro in Savo*
medvójen -jna -o: ~e razmere *razmere med vojno*; ~o razdobje *razdobje med obéma vojnama*
medvreténčen -čna -o: ~a ploščica
medvrstičen -čna -o: ~i prevod, medvrstje -a s, medvrstén -tna -o: ~i presledki

medzavézniški -a -o: ~a konferenca

Mefisto -a *m os. i.*, Mefistov -a -o: ~a zvijača; mefistovski -a -o: ~a zvijača; Mefistófeles *in* Mefistófel -a *m*, Mefistófelov -a -o
megafón -a *m* zvočnik, megafónski -a -o

megalomanija -e *ž* veličavost, megalomán -a *m*, megalománka -e *ž*, megalománski -a -o veličávski, veličáv

megêra -e *ž* *mit. strgř.* erinija, huda ženska; megêrski -a -o

megla -é *in* -è *ž*, megló *in* -ò. v megli, nad megló, *mn.* meglé -á -ám -é -áh -ámi; meglén -a -o, meglénost -i *ž*, meglénast -a -o; meglénica -e *ž* *astr.* nébula; meglíca -e *ž*; megléti -ím, meglè -éla -o, meglénje -a *s*; meglíti -ím *z* megló obdajati, meglíte! meglíl -a -o, megljénje -a *s*; meglíti -ím se; meglóvit -a -o [*řovsod: mag-*]

méh -a *m*, *mn.* mehóvi -óv (*tudi* glasbilo), meháč -a *m* = méhar -ja *m*; méhast -a -o; méhovec -vca *m* zool., mehóvje -a *s*; *gl.* *tudi* mešič

mehánika -e *ž*, meháničen -čna -o, mehánski -a -o, mehánik -a *m*, mehániški -a -o, mehanizem -zma *m*, mehanizírati -am, mehanizácija -e *ž*, mehanizíranje -a *s*

mehčáti -ám, mehčáj -ájte! mehčál -ála -o, mehčánje -a *s*; mehčáva -e *ž*, mehčálec -lca [*-ávc-*] *m*, mehčálen -lna -o [*-ln-*]

mêhek -hka -o *in* mehèk [*-hæk*] -hká -ó *in* mehák méhka -ó, *dol.* mehki -ega: jajce v méhko skuhati, na méhko prileteti; *prim.* méčji -a -e *in* mehkéjši -a -e; *prisl.* mehkó, *prim.* méče *in* mehkéje; mehkljät -áta -o, mehkljätost -i *ž*; mehkáč -a *m*

mlad rak po levitvi, mehkávka -e *ž* vrsta trave

Méhika -e *ž* *kr. i.* dežele, méhiški -a -o, Mehikánec -nca *m*, Mehikánka -e *ž*, mehikánski -a -o
méhkati -am *preskušati* mehkóto, méhkanje -a *s*

mehko- *v* sestavi: mehkočúten -tna -o, mehkočútnost -i *ž*, mehkočútje -a *s*, mehkočútnik -a *m*, mehkočútnica -e *ž*; mehkokóžen -žna -o, mehkokóžnost -i *ž*, mehkokóžnik -a *m*; mehkonóžen -žna -o; mehkokrilec -lca [*-lc-*] *m* zool.; mehkonében -bna -o, mehkonébnik -a *m* slovn.; mehkoplúta -e *ž* zool.; mehkosrčén -čna -o, mehkosrčénost -i *ž*, mehkosrčénež -a *m*; mehkovóljen -ljna -o, mehkovóljnost -i *ž*
mehkóba -e *ž*, mehkóben -bna -o, mehkóbnost -i *ž*, mehkóta -e *ž*, mehkóten -tna -o, mehkótnost -i *ž*, mehkóst -i *ž*, mehkótnik -a *m*

mehkúž -a *m* (+mekúž), mehkúžen -žna -o, mehkúžnost -i *ž*, mehkúžnež -a *m*, mehkúžnica -e *ž*, mehkúžiti -im (se), mehkúženje -a *s*, mehkúžec -žca *m*, mehkúžnik -a *m*

mehúr -ja *m*, mehúrjast -a -o, mehúrnat -a -o, mehúrjev -a -o, mehúrček -čka *m*, mehúrčkast -a -o, mehúren -rna -o, mehúriti -im se, mehúrjenje -a *s*, mehúrník -a *m* = mehúrjevec -vca *m*, mehurnják -a *m*; mehúřčiti -im se, mehúřčenje -a *s*, mehúřjav -a -o; mehúřčkati -am se: voda se mehúřčka

mêja -e *ž*, *mn.* mêje *in* mejé -á -ám -é -áh -ámi; mêjen -jna -o, mêjica -e *in* mejíca -e *ž*; mejíti -ím, mêji -íte! mejèč -éča -e, mejíl -a -o, mejénje -a *s*, mejítev -tve *ž*, mejílo -a *s*, mejílen -lna -o [*-ln-*], mejílnica -e [*-íl-*] *ž*, mejíšče -a *s*

mejác

mejác -a *m*, mejáčica -e *ž*, meják -a *m*, mejáš -a *m*, mejášica -e *ž*, mejáški -a -o; mejáčiti -im, mejáčenje -a *s*, mejášiti -im, mejášenje -a *s*, mejášstvo -a *s*
mejnik -a *m*, mejnica -e *ž*: črta ~, mejniški -a -o, mejničiti -im, mejničenje -a *s*
Méka -e *ž* *kr. i.*
meketáti -ketám *tn* -kéčem, meketaj -ájtel *tn* mekéči -tel meketajóč -a -e, meketáje, meketál -ála -o, meketánje -a *s*; mekèt -éta *m*, meketálo -a *s*, meketáč -a *m*, meketáv -áva -o, meketávec -vca *m*, meketávka -e *ž*
mekina -e *ž*, *nav. mn.* mekíne -ín *ž* *otrobi, luštine*; mekínar -ja *m*, mekinast -a -o, mekínar -a -o, mekínovec -vca *m* *kruh*
mekíniti -im (se) *tresti se*
meksikájnarji -ev *m mn.* *škornji z lakiranimi golenicami*
mél [-éy] -a *m* mlétev, mélja -e *ž*, meljáva -e *ž*; mlívo -a *s* žito, meljác -a *m* zob, meljáj -a *m*: moka od prvega ~a; méljnat -a -o, méljica -e *ž* moka; meljarína -e *ž*
mél [-él] -í *ž*: pečena ~; melišče -a *s*, méliti -im se, méljenje -a *s*
melafir -a *m* črni porfir, melafiren -rna -o
***melancána** -e *ž* jajčevac
melanholiја -e *ž* otožnost, potrlost; melanholijski -a -o: ~o znamenje, ~i pojav; melanhóličén -čna -o: ~ človek, bolnik; melanhólik -a *m*
Mélhior -ja *m os. i.*, Mélhiorjev -a -o
melína -e *ž*, melínast -a -o, melíniti -im se, melinjenje -a *s*, melínar -ja *m*, melínski -a -o
meliorácija -e *ž* izboljšava, melioracijski -a -o: ~i načrt

melisa -e *ž* *bot.* *medenika*, melísen -sna -o, melísov -a -o
meljúšen -šna -o *razvajen*, mehkúžen; meljúšnik -a *m* *razvajenec*, mehkúz; meljúšnica -e *ž* *razvajenka*, mehkúžnica
melodíja -e *ž* *napev*, melódíčen -čna -o *péven*: skladba, pesem je ~a, melodijski -a -o: ~a posebnost, lepota, milina; melodióžen -zna -o, melodióznost -i *ž*, melódika -e *ž*
melodráma -e *ž* *spevoigra*, igra *s* *petjem tn godbo*, melodrámski -a -o: ~i vložki
melóna -e *ž*, melónin -a -o
Melpóména -e *ž* *muza tragičnega pesništva*, Melpómenin -a -o
membrána -e *ž* *bóbníč*, opóna, mrénica; membránin -a -o: ~a prožnost
meménto *m neskl. spomín*, opomín: kratek ~, nesreča nam je glasen ~, tega ~ ne bo tako hitro pozabil
Mémfis -a *m* *stegipt. mesto*, mémfiški -a -o
memoári -ov *m mn.* *spomini*, memoárski -a -o: ~a literatura
memorándum -uma *m* *spomenica*
memorírati -am *na pamet se učiti*, memoríranje -a *s*
ména -e *ž* = ménja -e *ž* = menjáva -e *ž*: lúnina ~, ~ topline, vremena, ~ prebivalstva, starosti; ména za méno *trgovanje z zamenjavo blaga*
menáža -e *ž* *vojaški obed*, menážén -žna -o: ~a škodela, ~i kotel; menážka -e *ž*
menažeríja -e *ž* *zverinjak*, menažeríjski -a -o: ~i slon, ~a kleika, zver
mencáti -ám [*povsod: mən-*], mencáj -ájtel mencájóč -óča -e, mencáje, mencál -ála -o, mencánje -a *s*; mencálo -a *s*, mencéla -e *ž*; mencorít -íta -o, mencorítost -i *ž*, mencorítiti -im

mendà *prisl. priúrdilnica dopuščanja, verjetnosti*

mendikánt -a *m berač, vrsta redovnikov; mendikántski -a -o: ~i red, ~a narava*

mendráti -ám [*povsod: mən-]*, mendràj -ájtel mendrajóc -a -e, mendráje, mendràl -ála -o, mendránje -a *s*, mendrálec -lca [*-áyc-]* *m*, mendrálka -e [*-áyk-]* *ž* menèc -ncà [*mən-]* *m* kdor máne, menčev -éva -o

menèk -nkà [*mənək -nkà]* *m* zool. vrsta rib, menkóvec [*mən-]* -vca *m* zool., menkiček -čka *m* bot. glaváček

Meneláj -a *m* mit. špartánski kralj; Menelájev -a -o

meníca -e *ž*, meničen -čna -o: ~i list, ~o pravo [*+mènično pravo*]; meničnopráven -vna -o

menih -íha [*povsod: mən-]* *m*, meníhov -a -o, meniški -a -o, meništvo -a *s*, menišič -a *m*, menišček -čka *m* zool.

meningítis -a *m* vnetje možganske mreže, meningíticen -čna -o

méniti -im, ménil -a -o in -íla -o: méniti se *s* kom o čem *govoriti*; méniti se za koga (kaj) *brigati se*; menljív -íva -o kdor se rad *mèni*, *zgovóren*

ménjati -am in meniti -ím, menjáje *izmenoma*, ménjaj -ájte! ménjal -ála -o, menítev -tve *ž*. ménja -e *ž*, ménjanje -a *s*, ménjava -e *ž*. ménjálén -lna -o [*-ln-]*, menjališče -a *s*, menjálnica -e [*-ln-]* *ž*, menjálo -a *s*, menjáč -a *m*, menjávec -vca *m*, menjávka -e *ž*, menjávski -a -o, menjevátí -újem, menjevánje -a *s*, menjávati -am, menjávánje -a *s*, menjáčica -e *ž* zool.

menoréja -e *ž* med.

menstruácija -e *ž* mesečna čišča, mesečno perilo; menstruácijski -a -o: ~e težave, nepravilnosti;

menstruirati -am imeli čiščo, perilo; menstrúalen -álna -o [*-ln-]*: ~a kri

menševík -a *m*, menševíški -a -o mentalitéta -e *ž* miselnost, mišljenje, nazor; mentálen -lna -o [*-ln-]* miseln, mentalnost -i [*-ln-]* *ž* miselnost

méntor -ja *m* vodnik, vzgojitelj, svetovalec; méntorski -a -o, méntorstvo -a *s*

menu -ja [*mənü' -ja]* *m* jedilnik, jedilni list

menuét -a *m* vrsta plesa, menuétén -tna -o: ~i ritem

ménza -e *ž* miza, kuhinja, skupna obedovalnica: dijaška ~, uradniška ~, sindikalna ~; ménzen -zna -o: ~i prostori, ~a hrana

méra -e *ž*: čez mero, z mero, po meri, po nobeni meri; v polni meri *docela, dodobra, popolnoma, povsem, čisto*; méren -rna -o, mérnost -i *ž*, merljív -íva -o, merljívnost -i *ž*, mérica -e *ž*, mérec -rca *m*, mérski -a -o, mernína -e *ž*, mérsčina -e *ž*, mérstvo -a *s*, mérstven -a -o [*-tvən-]*

meridián -a *m* poldnevnik, meridióalen -lna -o [*-ln-]*, meridiánski -a -o *poldnevniški*

merínovka -e *ž* zool. vrsta ovac

méríti -im, merèč -éča -e, mérjen -a -o, mérjenje -a *s*, mérítev -tve *ž*, merílo -a *s*, merílen -lna -o [*-ln-]*, merílnost -i [*-ln-]* *ž*, merílice -a [*-lc-]* *s*, merílec -lca [*-lc-]* *m*, merílka -e [*-lk-]* *ž*, merílnica -e [*-ln-]* *ž*, merjáva -e *ž*, mérjavec -vca *m* *geometer*, mérník -a *m*

meritóren -rna -o *tehten, stvaren, odločilen*: ~o mišljenje; meritórnost -i *ž* *tehtnost, stvarnost*

merjásèc -sca *m*, merjásčev -a -o, merjásčevína -e *ž* *meso*, merjásčina -e *ž* *prislobjina*

merkantilen

merkantilen -lna -o [-ln-] *trgovinski, merkantilizem -zma m vrsta gospodarstva v 17. in 18. stol., merkantilist -a m, merkantilističen -čna -o: ~a načela*

+**mérkovca** -e ž *opica*

Merkúr -ja *m os. i. strim. boga trgovcev, Merkúrjev -a -o, merkúrski -a -o: ~o znamenje; merkúr -ja m živo srebro; Merkúr -ja m planet*

mero -v sestavi: +merodájen -jna -o odločilen, pristojen; meroizkúsen -sna -o: ~i urad; meroizkúsnik -a *m*, meroizkústven -a -o [-tván-]: ~a pristojbina; meroslóvje -a *s metrika*, meroslóven -vna -o métríten, meroslóvec -vca *m*, merosóden -dna -o, meroznástvo -a *s*, meroznánski -a -o

Merovíngi -ov *m mn. frankovska vladarska rodbina, merovínski -a -o*

mesár -ja *m*, mesárjev -a -o, mesaríca -e ž, mesaríčin -a -o, mesárski -a -o, mesárstvo -a *s*, mesarija -e ž, mesáriti -im, mesárjenje -a *s*, mesarina -e ž

mésec -seca *in -sca m*, mesečen -čna -o: ~a noč; mesečno *na mesec: trikrat ~, ~ zasluži ipd.*; mesečnost -i ž, mesečev -a -o, mesečina -e ž, mesečnik -a *m*, mesečnica -e ž, mesečast -a -o, mesečnina -e ž; Méséc -seca *m kot planet, Mesečev -a -o*

Mesija -a *in -e m os. i., Mesijev -a -o; mesija -a in -e m rešitelj, rešenik, mesijanski -a -o odrešeniški, mesijánstvo -a s odrešeništvo, odrešilno poslanstvo*

mesíti -im, mesíl -íla -o, méšen -a -o, méšenje -a *s*, mesítev -tve ž, mesílo -a *s*, mesílen -lna -o [-ln-], mesílnost -i [-ln-] ž, mesílnica -e [-ln-] ž, mesílec

-lca [-lc-] *m*, mesílka -e [-lk-] ž, mesitnják -a *m*

mesó -á *s*, v mésu; mescè -à *s*; méšen -sna -o: ~i dan, ~a juha (*kjer se je kuhalo meso*), ~a cena; mesén -a -o: ~a klobasa, ~a juha (*ragú*), ~ človek (*preneseno*) éuten, nasladen; mesénost -i ž, mesénast -a -o, mesénica -e ž *klobasa*; mesenína -e ž = mesnína -e ž, mesnàt -áta -o, mesnícá -e ž, mesnják -a *m shramba za prekajeno meso*

meso -v sestavi: mesogléd -éda -o, mesogléd -éda *m*, mesoglédnik -a *m*; mesojéd -éda -o, mesojédec -dca *m*, mesojédka -e ž, mesojéden -dna -o, mesojédnost -i ž; mesožérec -rca *m*, mesožrten -tna -o, mesožrtnost -i ž **Messina** -e ž *kr. i. ital. mesta, Mesínc* -nca *m*, Mesínka -e ž. mesínski -a -o: ~i potres, Mesínski preliv; Mesínska nevesta (*naslov drame*)

mésti métem: sneg méte, méti -íte! metóč -óča -e, métel métle *in mèl mèla -o*, meténje -a *s*, métež -a *m*, métežen -žna -o: ~o vreme

mésti métem: ~ mleko, smétano; métel -tla -o, méten -a -o; ~o mleko, métenje -a *s*, métenec -nca *m surovo maslo*, metílnica -e [-íjn- *in -ln-]* ž *posoda za métenje smétane*, metič -íča *m priprava za metenje*, metílo -a *s*

mésti médem: ~ prejo, ritem, korak *itd.*; médi -te! médel -dla -o, médenje -a *s*

mestic -a *m mešanec belih in indijanskih staršev*

méstnik -a *m slovn. lokativ, méstniški -a -o*

mésto -a *s*: z ~a *se ganiti, na ~u korakati (ne da bi se pomikal naprej); ne more z ~a naprej, nikamor; +na ~u moraš to storiti pri priči, takoj, ne-*

utegoma ipd.; +z ~a govoriti *takoj, brez priprave, nepričakovano, neutegoma, pri priči, nemudoma ipd.*; ogled +na licu mesta *na kraju samem*; biti na ~u *bili primeren*; je mesto (+mesta) za ... (da...) *je primerno za ... (da...)*; tu ni mesto (+mesta) za ... (da...) *tu ni prostor za ... (da...)*; mésten -tna -o: ~i svét, ~a hiša; méstece -a [-təc-] s; méstoma *prisl. tu in tam, na nekaterih mestih, krajih*

*mesto *prisl. in nepr. predl. namesto*: dal mu je kamen ~kruha; prišel je danes ~včeraj; ~da bi bil pisal, je rajši sam prišel

méstva -e ž, *nav. mn. méstve* -tev [-təv] ž *čevlji na trakove, méstvice* -ic ž

méšati -am, méšal -a -o *in méšála* -o, méšan -a -o: ~o blago, méšanje *in méšanje* -a s, méšanec -nca m, méšanka -e ž, méšanica -e ž, méšanina -e ž, méšalo -a s, méšálnik -a [-m-] m, méšáva -e ž, méšávec -vca m, méšávka -e ž, méšávski -a -o, méšavína -e ž; méšáriti -im, méšárjenje -a s

méščán -ána m, méščánka -e ž, méščánski -a -o, méščánstvo -a s
mešétar -ja m, mešétarica -e ž, mešétarski -a -o, mešétarstvo -a s; mešétáriti -im, mešétárjenje -a s; mešétítiti -im, mešéte-nje -a s, mešetaríja -e ž, mešetarína -e ž, mešetnína -e ž, mešetovánje -a s

mešič -íča m *majhen meh*, mešiček -čka m, méšek -ška m, mešícje -a s

meštáti -ám *meškati, mešati*; meštáj -ájte! meštál -ála -o, meštánje -a s; méšta -e ž *jed, zmes; psovka za neodločneža*

méta -e ž *bot.*, métin -a -o: ~čaj

metabolízem -zma m *biol. presnavljanje, presnova*, metabóličén -čna -o

metafízika -e ž *fil. nauk o nad-tvarnem*, metafizičen -čna -o, metafizik -a m

metafóra -e ž *prenos, prispodoba*, metafóričen -čna -o, metafóričnost -i ž, metafóren -rna -o

metafráza -e ž *opis, prevod po smislu*; metafrástičen -čna -o *opisen*; metafrást -a m *opisovalec*

metál [-ál] -a m *kovina*, metálén -lna -o [-ln-] *kovinski*, metalurgíja -e ž, metalúrgičén -čna -o, metalúrg -a m *kovinar*, metalúrški -a -o *kovinarski*

metamorfóza -e ž *preobrazba*, metamorfozírati -am *preobrazil*, *preobražati*

metán -a m *jamski in močvirski plin*, metánov -a -o, metánski -a -o

metastáza -e ž *med. razsevek, bolezenski zasevek, raztrosek iz prvotnega legla po telesu*; metastátičen -čna -o, metastazírati -am *zasejati se, raztrositi se, noplaviti se*

metatéza *in* metáteza -e ž *slovn. prestava glasov*, metatétičen -čna -o

metáti mécem, méči -íte! metajóč -a -e, metáje, métal -ála -o, metánje -a s; mèt méta m, metálén -lna -o: ~o orodje, metálec -lca m, metálnica -e ž [*povsod*: -ál-]

metazóon -a m, metazóonski -a -o
metéljka -e ž *lucerna, vrsta detelje*

Metélko -ka -ku m *os. i. (+Metelkota -tu)*; Metétkov -a -o, metélcica -e ž *Metétkov érkopis*, metétkovec -vca m *Metétkov pripadnik*, metélcíčar -ja m [*povsod*: -el-]

meteór

meteór -ja *m* *izpodnebna prikazen*, meteóren -rna -o, meteórski -a -o; meteorologija -e *ž* *vremenoslovje*, meteorológičen -čna -o *vremenosloven*, meteorológ -a *m* *vremenoslovec*, meteorolóški -a -o *vremenoslovski*; meteorít -a *m*

méter -tra *m*, *kratica m*: kvadratni $\sim = m^2$, kubični $\sim = m^3$; métrski -a -o, metronóm -a *m* *priprava za merjenje takta*, metrologija -e *ž* *meroslovje*, *nauk o merah*, méterkilogram -a *m*
metêr -ja *m* *tisk. stavec, ki lomi stavek*, metêrski -a -o

méti mánem, meni -íte! [*mən-*] ali máni -íte! *mnóč* -a -e, *mèl méla* -o, *métje* -a *s*, *métev* -tve *ž*
metíl [-ít] -a *m* *osnova lesnega alkohola*, metílen -lna -o [-ln-]: \sim i alkohol

metlj -ílja *m* = metljáj -a *m* *ovêja bolezen*, metljjav -a -o = metljäv -áva -o, metljávec -vca *m*, metljávka -e *ž*, metljávost -i *ž*, metljavica -e *ž* = metljávica -e *ž*

mêtla -e *in* -é *ž*, *mn.* *mêtle in metlé*, *mêtel* [-təl] *in* *metlá*; *mêtlíca in metlíca* -e *ž*. *metlíčji* -a -e, *mêtlást* -a -o, *metlíčast* -a -o, *metlář* -ja *m*, *metlářski* -a -o, *metlářček* -čka *m*, *metlářija* -e *ž*; *metlářiti* -im, *metlářjenje* -a *s*; *metlíčica* -e *ž*, *metlíčka* -e *ž*, *metlíčje* -a *s*, *metlíčevje* -a *s*; *metlína* -e *ž*, *metlínje* -a *s*, *metlínjak* -a *m*; *metlíšče* -a *s*

metlíka -e *ž* *bot.*, *metlíkov* -a -o, *metlíčen* -čna -o, *metlíkovina* -e *ž*, *metlíkova* -e *ž*

metljáj *gl.* metlj

Metód -a *m* *os. i.*, *Metódij* -a *m*, *Metódov* -a -o *in* *Metódijev* -a -o, *metódijski* -a -o, *ciřil-metódijski* -a -o; *Metóda* -e *ž* *os. i.*, *Metódin* -a -o

metóda -e *ž* *načrtno ravnanje*, *metódika* -e *ž* *proučevanje načinov (dela)*, *metódičen* -čna -o, *metódik* -a *m* *kdor se ukvarja z metodiko*, *metodologija* -e *ž*, *metodolóški* -a -o, *metodológ* -a *m*; *metodíst* -a *m* *pripadnik evangeljske verske ločine*, *metodístičen* -čna -o

Metóhija -e *ž* *kr. i.*, *metóhijski* -a -o, *Metóhijec* -jca *m*, *Metóhijka* -e *ž*

metonimija -e *ž* *poet. preimеноvanje*, *metonímíčen* -čna -o, *metonímika* -e *ž*

metrésa -e *ž* *priležnica*, *metrésin* -a -o

métrika -e *ž* *nauk o meri v poeziji (jeziku)*, *métríčen* -čna -o, *métrum* -uma *in* *métra* *m* *mera*

metropóla *in* *metrópola* -e *ž* *prestonica*, *metrópolski* -a -o [-ls-] *prestólníčen*; *metropolit* -a *m* *nadškof*, *metropolitški* -a -o *nadškofovski*, *metropolitánski* -a -o *nadškofijski*

metúlji -a *m*, *metúljev* -a -o, *metúlji* -a -e, *metúljest* -a -o, *metúlječek* -čka *m*, *metúljkast* -a -o, *metúljnica* -e *ž* *bot.*, *metúljniški* -a -o: \sim i *razred*

Metúzalem -a *m* *os. i.* *svetopisemskega očaka*; *metúzalem* -a *m* *starina*; *Metúzalemov* -a -o: \sim a *starost*, *metúzalemski* -a -o: \sim a *starost*

mêv *medm.*: *ne bev ne mev ni rekel*

mevljáti -ám *gibati ustnice, kakor bi žvečil, nerazločno govoriti, gibati, a ne vedeti čemu*. *mevljáj* -ájte! *mevljájje*, *mevljál* -ála -o, *mevljánje* -a *s*; *mévlja* -e *ž* *kdor mevljá*, *mn.* *mévlje mévelj* [-valj] *ž* *zool.*, *mevljác* -a *m*

mévža -e *ž*, *mévžast* -a -o, *mévžáti* -ám, *mévžáj* -ájte! *mévžál* -ála -o, *mévžánje* -a *s*, *mévžè* -éta *m* *in* *s*

mezanín -a m, mezanínski -a -o
mezda -è in mèzda -e ž *plača*,
 mèzden -dna -o: ~o gibanje,
 ~a pogajanja; mèzdnik -a m
 [povsod: mæz-]
mézdra -e ž, mèzdriti -im, mez-
 drilo -a s, mezdrlnik -a [-ln-]
 m, mèzdrnik -a m, mèzdrovec
 -vca m *vrsta gnoja*
mezèg -zgà [povsod: mæz-] m,
 mezgíca -e ž, mezgár -ja m
mezéti -ím o *tekočini: komaj vidno*
lesti na dan, solziti se; mezèl
 -éla -o; meziná -e ž, *nav. mn.*
 meziné -in ž *močvirni svet*, me-
 zínast -a -o *močviren* [povsod:
 mæz-]
mezgà -è ž, mezgóven -vna -o:
 mezgóvna žleza *bezgávka* =
 mezgóvnica -e ž, mezgást -ásta
 -o, meznàt -áta -o; mezgáti
 -ám, mezgàj, -ájte! mezgàl -ála
 -o, mezgánje -a s; mezgetáti
 -ám, mezgetàj -ájte! mezgetàl
 -ála -o, mezgetánje -a s; mezgo-
 vòd -óda m, mezgóvje -a s [po-
 vsod: mæz-]
mezínec -nca m, mezinéčev -a -o,
 mezinéčen -čna -o, mezinéček
 -čka m *tudi zadnji sin*, mezináka
 -e ž *zadnja hči* (+mazin-)
méziti -im se *gibati se*, mézenje
 -a s
mezlán -a m *na pol volнено blago*.
 mezlánast -a -o, mezlánka -e ž
krilo iz mezlana
mezodérma -e ž *med.*, mezoder-
 málen -lna -o [-ln-]
Mezopotámija -e ž *kr. i.*, Mezo-
 potámeč -mca m, Mezopotámka
 -e ž, mezopotámski -a -o
mezozóik [-zó-ik-] -a m *srednja*
geološka doba, mezozóičen -čna
 -o, mezozóiški -a -o
mezzoforte [medzofórtè] *ital. prisl.*
glas. srednje močno, kratica mf
mezzosoprán -a m *srednji ženski*
glas, mezzosopránistka -e ž.
 mezzosopránski -a -o [medzo-]

mežáti -ím (*gl. mižáti -ím*), *mežé,
 meži -íte! mežàl -ála -o, me-
 žánje -a s, mežàv -áva -o, me-
 žávost -i ž, mežávec -vca m,
 mežávka -e ž [povsod: mæž-]
mežíkati -am, mežíkanje -a s,
 mežíkan -a -o, mežíkanost -i ž,
 mežíkavec -vca m, mežíkanica
 -e ž; mežíkniti -em, mežíkováti
 -újem, mežíkovánje -a s [po-
 vsod: mæž-]
 *mèžnar -ja m *cerkóvnik*, *mèž-
 narica -e ž *cerkóvnica*, *mèž-
 narski -a -o *cerkóvniški*; mež-
 naríja -e ž, mežnáríti -im, mež-
 nárjenje -a s, mežnarček -čka
 m, mežníja -e ž
mí m, mé ž *os. z.*, nás, nám, nás,
 pri nás, z námi; mídva m *mé-*
dve ž, nás *ali* náju dvéh, náma
 dvéma, nás *in* náju dvá *ali* dvé,
 pri náma nás *in* náju dvéh,
 z náma dvéma
miázem -zma m *kužna nesnaga*,
 miázemski -a -o [-zæm-] *kužilen*
micélij -a m *podgobje*
Michelangelo -la [mikelándželo
 -la] m *os. i. ital. umetnika*, Mi-
 chelángelov -a -o, michelángel-
 ski -a -o
Mícka -e ž *os. i.*, Míckin -a -o,
 Míca -e ž, Mícin -a -o; Mícika
 -e ž, Míckin -a -o
míčen -čna -o, míčnost -i ž, *gl.*
tudi mfk in mikati
míčeken -kena -o *májhen*, míčke-
 nost -i ž [-kæn-] = májčeken,
 májčekenost
míg -a m, mígoma *prisl.*, mígljaj
 -a m = *mítg*: na ~ kaj storiti;
 mígati -am, mígal -a -o, míga-
 nje -a s, mígalec -lca [-ajc-]
 m, mígalka -e [-ajk-] ž, mígalo
 -a s *zaničlj.*; mígniti -nem; míg-
 ljáti -ám, mígljájè, mígljáj
 -ájte! mígljàl -ála -o, mígljánje
 -a s; mígljáč -a m *trepetlika*,
 míglja -e ž *vrsta trave*, míga-
 lica -e ž *bot.*

migetáti

migetáti -ám *in* -éčem *in* -áčem, migetáj -ájtél migetál -ála -o: migetá mi pred očmi, migetánje -a *s*; migetálka -e [-lk-] *ž*
migotáti *gl.* migetáti
migrácija -e *ž* *selitev*, migracijski -a -o *selitven*
migréna -e *ž* *glavobol po eni strani glave*
Mihael [-el] -a *m os. i.*, Míhaelov -a -o; Míha -a *in* -e *m*, Míhov -a -o; Míhec -hca *m*, Míhčev -a -o; Míhèl *in* Míhél [-èu, -éu *in* -él] -éla *m*, Míhélóv -a -o, Míhélóvo -ega *s* (29. sept.); Míško -a *m* (+Míškota), Míškov -a -o (+Míškotov); mihálščak -a [-lš-] *m september*, mihólka -e [-lk-] *ž vrsta hrušk*
mijávkati -kam *in* -čem, mijávkánje -a *s*, mijávk -a *m*
mík -a *m*, mikáven -vna -o *mičen*, mikávnost -i *ž*
mikádo -da *m naslov japonskega cesarja*, mikádov -a -o, mikádski -a -o
mikástiti -im, mikástenje -a *s*
mikáti -kam *in* -čem *1. po malem, sunkovito polezati, premikati, 2. preneseno*: mika me; mikanje -a *s*, mikálo -a *s*, mikálnik -a [-un-] *m*, mikálnica -e [-un-] *ž*, mikáč -a *m*, mikáčka -e *ž*, míkár -ja *m*, míkáríca -e *ž*, míkavec -vca *m*, míkavka -e *ž*, mikanec -nca *m sveženj omikanega lanu*, míkav -a -o = míkast -a -o *popadljiv (pes)*
Miklávž -a *m os. i.*; Miklávžev -a -o: ~ večer, Miklávževo -ega *s* (6. dec.), miklavževáti -újem, miklavževál -ála -o, miklavževánje -a *s, gl. tudi* Nikoláj
mikro- (*grš. majhen*) *v sestavi*: mikrobiologija -e *ž*, ~biolóški -a -o: ~a presnova; mikrofilm -a *m*, ~filmski -a -o; mikroflóra -e *ž*; mikrofolíkel -kla *m*; mikrofón -a *m*. ~fónski -a -o;

mikrokózmos -a *in* ~kózma *m svet v malem, drobní svet*; ~kózmičen -čna -o, ~kózemski -a -o [-zam-]; mikrométer -tra *m mera za najmanjše enote*, ~métrski -a -o; mikromiliméter -tra *m 0.001 mm, kratica* μ [mi]; mikroskóp -a *m drobnogled*, ~skópen -pna -o: ~a leča, ~o stojalo; ~skópičen -čna -o = mikroskópski -a -o: ~o bitje, ~o majhen; ~skopírati -am *z drobnogledom preiskovati*, ~skopíranje -a *s*
mikrób -a *m najmanjše živo bitje*, mikróbski -a -o, mikróben -bna -o
míl [-il] -a -o: držati se ko míla jéra, míli Bog! *prim.* miléjší -a -e; *prisl.* mílo, miléje; mílina -e *ž*, mílôba -e *ž*, mílôben -bna -o; mílôta -e *ž*, mílôten -tna -o, mílôtnost -i *ž*; mílček -čka [-lč-] *m*, mílica -e *ž*; míloglásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; mílosfčen -čna -o, ~sfčnost -i *ž*; Mílko -a *m os. i.* (+Mílkota), Mílkov -a -o (+Mílkotov); Mílka -e *ž os. i.*, Mílkin -a -o [*poosod: -lk-*]; Míllica -e *ž os. i.*, Mílicín -a -o
Mílan -a *m os. i.*, Mílanov -a -o; Míléna -e *ž os. i.*, Mílénin -a -o; Míle -ta *m os. i.*, Míletov -a -o
Mílán -a *m kr. i. ital. mesta*, mílánski -a -o, Mílánec -nca *m*, Mílánka -e *ž*
míli- *v sestavi pomeni tisoči del*: miliméter -tra *m*, milimétrski -a -o, *kratica* mm; miligrám -a *m*, *kratica* mg, miligrámski -a -o
míllica -e *ž* [+míllica], mílččen -čna -o: ~i urad, ~a písarína; mílčénik -a *m*, mílčéniški -a -o: ~a šola, ~i tečaj
mílijárda -e *ž*, mílijárden -dna -o, mílijardér -ja *m*, mílijárdérski -a -o

milijón -a m, milijónski -a -o, milijónček -čka m, milijonár -ja m, milijonárski -a -o, milijonárka -e ž, milijonína -e ž, milijonínka -e ž, milijónkrat *prisl.*, milijónkraten -tna -o
 militarizem -zma m na vojaški sili sloneče vladanje, militarist -a m pripadnik takega vladanja, militarističen -čna -o, militarizirati -am (se), militarizácija -e ž
 militi -im se, miljen -a -o, miljenje -a s, miljenček -čka m, miljenec -nca m, miljenka -e ž milja -e ž dolžinska mera, miljen -ljna -o, miljnik -a m kamen ob cesti, miljnina -e ž pristojbina od milje
 *miljé -jéja m okolje, osredje, miljéjski -a -o: ~a teorija, ~i vplivi
 mílo -a s, mílen -lna -o [-ln-], mílnica -e [-ln-] ž, mílnat -a -o [-ln-], mílast -a -o; míliti -im, míljenje -a s, mílar -ja m, mílarica -e ž, mílárnica -e ž, mílárna -e ž, mílárstvo -a s
 mílost -i ž, mílosten -tna -o, mílostljiv -a -o in mílostljiv -íva -o, mílostljivost -i ž, mílostív -a -o, mílostivost -i ž, +mílostipóln *milosti poln, mílosten itd.*
 míloščina -e ž (+mílodár -a m), míloščínski -a -o, míloščínar -ja m, míloščínarski -a -o
 mílovátí -újem, mílovánje -a s, mílovánec -nca m, mílovánka -e ž, míloválec -lca [-ávc-] m, míloválka -e [-ávk-] ž, míloválski -a -o [-ávs-]
 Míltiád -a m os. i. grš. poveljnika; Míltiádov -a -o, míltiádski -a -o
 mímíka -e ž izraz, igra obraza, mímíčen -čna -o, mímikrija -e ž prilagajanje barve okolici, varovalna barva (pri živalih)
 mímo *prisl.*: mímo iti, mímo gredóč (idóč), mímoidóci -ega m *pasánt*, mímogredé kaj pove-

dati spótoma, brez zamude; sedaj je vse mímo (mínilo); v sestavi: mímohòd -óda m *defíle*; — *predl. z rod.*: mímo híše, mímo vrat; vsi mímo tebe razen, vse mímo (razen) tega; ti zaslužiš preveč mímo drugih v primeri z drugimi; on je starejši mímo tebe kakor ti, v primeri s teboj
 mímóza -e ž *bol.*, mímózen -zna -o *občulljiv, nežén*
 Mína -e ž os. i., Mínin -a -o, Mínica -e ž, Míničin -a -o, Mínka -e ž, Mínkin -a -o; mínica -e ž *zool.*: zlata minica, míničin -a -o
 mína -e ž vrsta razstrelilnega orožja, *podkop*, mínski -a -o: ~a polja; mínrati -am: ~ híšo, most, prehod, cesto, luko, *prenes. družbo, društvo, vojsko, delo izpodkopavati*, mínranje -a s, mínr -ja m, mínréka -e ž, mínréski -a -o: ~a četa; míno-metálec -lca [-lc-] m poseben topít, míno-metálski -a -o [-ls-]; mína -e ž za *svinčnik*
 mínarét -a m stolp pri *džámí*, mínarétski -a -o
 mínér -ja m *gl. mína*
 mínerál [-ál] -a m *rudnina*, mínerálen -lna -o [-ln-]: ~i vrelci, ~a voda *slatina, kislá voda*; míneralizírati -am, míneralizíránje -a s; míneralogíja -e ž *rudninoslovje*, míneralogíčen -čna -o *rudninoslòven*, míneralog -a m *rudninoslòvec*, míneralogínja -e ž *rudninoslòvka*, míneralóski -a -o *rudninoslovski*
 Mínerva -e ž *mit. rímska boginja znanosti in umetnosti*, Mínervin -a -o
 mínévati -am, mínévanje -a s
 míniatúra -e ž *drobna slika, slika v malem*; míniatúren -rna -o *zmanjšán, v malem*: red na mizi je míniaturna podoba reda v gospodarstvu

mínij

mínij -a *m kem.*, mínijev -a -o
mínimum -a *in* -ima *m, mn.* mí-
 nima *s in* -i *m* -imov -om -ima
in -e -ih -i (+*minimam* -ah
 -ami); *minimálen* -lna -o [-ln-],
minimálnost -i [-ln-] *ž*; *minima-
 list* -a *m kdor se drži minima*
minirati -am *gl. mina*
minister -stra *m*, *ministrov* -a -o,
ministrica -e *ž*, *ministričin* -a
 -o; *ministrski* -a -o; *ministrov-
 ka* -e *ž žena ministra*, *ministrov-
 kin* -a -o; *ministrstvo* -a *s* (+*mi-
 nistêrstvo*); *ministrováti* -újem,
ministrovál -ála -o, *ministro-
 vánje* -a *s*; *ministrirati* -am,
ministriranje -a *s*, *ministránt*
 -a *m*, *ministrántovski* -a -o
miníti *mínem*, *minil* -ila -o: teden
 je *minil*, *príd.* *minúli* -a -o: *mi-
 núli* teden je bil *hud*; *minljiv*
 -íva -o, *minljivost* -i *ž*
minoritêta -e *ž manjšina, mlado-
 letnost*; *minoritêten* -tna -o: ~o
 vprašanje *manjšinsko vprašanje*;
minorát -a *m prednost najmlaj-
 šega*; *minorít* -a *m ud verskega*
reda malih bratov, *minoritski*
 -a -o: ~i samostan v Ptuj, *mn.*
minorítje in -ti -tov
Minotávros -ávra *m mil. bitje*,
Minotávrov -a -o, *minotávrski*
 -a -o
minuciózen -zna -o *nadróben, na-
 tánčen, malenkosten*; *minucióz-
 nost* -i *ž nadrobnost, natančnost*
minuénd -énda *m zmanjševalec*,
minuéndov -a -o
mínus -a *m mat.*: od ~a do ~a,
 za ~om; *trg.*: kupčijo je za-
 ključil z ~om; *toda pred šte-
 vilkami neskl.*: pri *minus* pêtih
 stopinjah; *minusov* -a -o
minúskula -e *ž mala êrka*, *minú-
 skulski* -a -o [-ls-]
minúta -e *ž 60. del ure (okr. min.)*,
60. del stopinje (okr. '); *minú-
 ten* -tna -o: ~i kazalec = *mi-
 nútnik* -a *m*

miocén -a *m geol. doba*, *miocén-
 ski* -a -o: ~e *plasti*
mír -ú *in míra m*: na *míru*, pri
míru, z *mírom* = v *míru* pu-
 stiti; *míren* -rna -o, *mírnost* -i *ž*;
miroljúb -a *m*, *miroljúben* -bna
 -o, *miroljúbnost* -i *ž*, *miroljúb-
 než* -a *m*; *mirnodóben* -bna -o,
mirnodóbnost -i *ž*; *mirnodúšen*
 -šna -o, *mirnodúšnost* -i *ž*, *mir-
 nodúšnež* -a *m*
míra -e *ž dišava*
mirábela -e *ž vrsta sliv*, *mira-
 bélin* -a -o: ~ *okus*
mirákel -kla *m vrsta srednjeveške*
drame, *mirákelski* -a -o [-kəl-]
miraméter -tra *m (10.000 m)*;
mirijáda -e *ž deset tisoč*: vsota
gre v mirijáde; *mirijádski* -a
 -o, *mirijáden* -dna -o
miríti -ím, *míri* -íte! *mirêč* -éča
 -e, *miríl* -a -o, *mirítev* -tve *ž*,
mirjénje -a *s*; *mirítelj* -a *m*,
miríteljica -e *ž*, *mirilo* -a *s*,
mirílec -lca [-íl-] *m*, *mirílka*
 -e [-ílk-] *ž*, *mirílen* -lna -o
 [-ln-], *mirílnost* -i [-ln-] *ž*; *mir-
 ljiv* -íva -o, *mirljivost* -i *ž*
mírje -a *s ruševine starih zidov*;
Mírje -a *s del mesta Ljubljane*,
mirski -a -o
Míroslav -a *m os. i.*, *Míroslavov*
 -a -o, *Míro* -ra *m*, *Mírov* -a -o
 (+*Mírota*, +*Mírotov* -a -o); *Mír-
 ko* -ka *m*, *Mírkov* -a -o (+*Mír-
 kota*, +*Mírkotov* -a -o); *Míra* -e
ž, *Mírín* -a -o
mirováti -újem, *mirovál* -ála -o,
mirovánje -a *s*, *miróven* -vna
 -o, *mirovít* -a -o, *mirovítost* -i *ž*,
mirovalíšče -a *s*
mírta -e *ž*, *mírtov* -a -o: ~ *grm*
misál [-ál] -a *m mašna knjiga*
mísel -sli [míseɫ -slí] *ž*; *míseln*
 -a -o [-səl-], *míselnost* -i [-səl-]
ž, *míslíca* -e *ž*
mísíja -e *ž poslanstvo*, *mísijski*
mísijón -a *m*, *mísijónski* -a -o,
mísijónstvo -a *s*, *mísijóníšče*

-a s; misijonáriti -im, misijonárjenje -a s, misijonár -ja m, misijonárka -e ž, misijonárski -a -o; ljudsko: misijónar -ja m
misлити -im, misleč -éca -e, misljen -a -o, misljenje -a s, misljenjski -a -o; mislec -sleca [-læc-] m, mislecev -a -o [-læč-]
mistérij -a m skrivnost, srednjeveška verska igra; misteriozen -zna -o skrivnosten; mistérijski -a -o: ~i oder, ~a uprizoritev
mistificírati -am koga prevariti, mistificíran -a -o: bili smo ~i; mistifikácija -e ž prevara
místika -e ž neposredno dojemanje božjega delovanja v duši, nauk o takem dojemanju; místik -a m, místikinja -e ž (oseba), místičen -čna -o kar je iz mistike, kar ni razumsko, skrivnosten; misticízem -zma m skrivnostnost, iskanje skrivnostnega
miš miši ž; pol miš pol tič *netopir*; mišji -a -e, mišjak -a m, mišnjak -a m, mišnica -e ž; mišar -ja m (ptič), mišina -e ž mišja luknja, miška -e ž; miško -a m konj mišje barve; mišelóvka -e ž mišnica
mišica -e ž, mišičen -čna -o, mišičnat -a -o, mišičast -a -o, mišičat -a -o, mišičje -a s, mišičevje -a s, mišičeven -vna -o, mišičevnat -a -o
mišjica in mišnica -e ž arsenikov prah
mišljenje gl. misлити
mít -a m ali mítos -osa m, mítičen -čna -o: ~o bitje, ~a snov; mitologija -e ž bajeslovje, mitológíčen -čna -o bajesloven, mitológ -a m bajeslovec, mitológinja -e ž bajeslovka, mitolóški -a -o bajeslovski
mítíng -a m shod, zbor
mítница -e ž, mítničar -ja m, mítničarka -e ž, mítničarski -a -o, mítnáina -e ž, mítnínski -a -o,

mítniški -a -o, míto -ta s, mítiti -im *podkupovati*
mítra -e ž škofovská kapa
Mítra -a in -e m os. ime božanstva, Mítrov -a -o: ~ kult, ~o svetišče = mitréj -a m ali mitréum -a in -éa m
mitraljéz -a m strojnica, mitraljézen -zna -o strojníčen: ~i naboj, trak; mitraljézec -zca m strojnítar, mitraljírati -am, mitraljíránje -a s
Mitridátés in Mitridát -a m os. ime, Mitridátov -a -o
mívka -e ž drobni pesek iz tekoče vode
míza -e ž, mízen -zna -o: ~a noga, míznica -e ž, mízníčen -čna -o; míznik -a m srednjeveška dvorna čast; mízica -e ž; mízár -ja m, mízárski -a -o, mízáriti -im, mízárlenje -a s, mízárstvo -a s, mízárija -e ž, mízárnica -e ž delavnica, mízářček -čka m; mízast -a -o: ~a pečina, gora
mizantrop -a m odljuden človek, ljudomrznež; mizantropíski -a -o odljuden, ljudomrzen; mizogín -a m sovražnik žensk
mizátí -im, mízi mizíte! mizěč -éca -e, mizě, mízal -ála -o, mizánje -a s; mizāv -áva -o, mizāvost -i ž, mizāvec -vca m, mizāvka -e ž, mizālo -a s (zaničlj.); *povsod tudi mež- [mæž-]*
mláčen -čna -o, mláčnost -i ž, mláčnež -a m, mláčnik -a m, mláčnica -e ž mláčna ženska, močvirna zemlja, mláčna voda; mláčje -a s, mláčnat -a -o; mláčnovéren -rna -o, mláčnovérnost -i ž, mláčnovérec -rca m, mláčnovérka -e ž, mláčnovérski -a -o, mláčnovérstvo -a s mláčev -čve ž in mláčva -e ž, mláčenje -a s, gl. tudi mlatíti
mlád -a -o in -ó, dol. mládi -ega, mláda -e: ~i, ~a pride k hiši

mládec

(+ta mládi, +ta mláda); *prim.*, mlájsi -a -e; *prisl.* mladó, mláje, izmláda = iz mládega = od mladih nog; mladjè -à s, mladovjè -à s; mládoven -vna -o; mládež -i ž

mládec -dca m, mládčev -a -o, mládčevski -a -o, mládčevstvo -a s

mladénich -a m, mladénka -e ž, mladéniški -a -o, mladéništvo -a s, mladénček -čka m, mladénčič -a m

mladič -iča m, mladiček -čka m, mladíski -a -o, mladíčen -čna -o

mladíka -e ž, mladíče -a s, mladíkav -a -o, mladíkast -a -o, mladíkovina -e ž *mlad les*, mladícast -a -o; Mladíka -e ž *ime lista, zavoda*, mladíkar -ja m *sodelavec pri Mladiki*, mladikarica -e ž, mladikarski -a -o, mladikarstvo -a s

mladína -e ž, mladínski -a -o, mladíncec -nca m, mladínka -e ž, mladínstvo -a s; mladínoljub -úba m; Mladína -e ž *ime lista*. Ljudska mladina Slovenije (LMS)

mladíti -ím (se) *pomlajevati (se), goditi (se)*: sadje ~, lan ~; mladíl -a -o, mlajênje -a s; mladéti -ím *mlad postajati*, mladél -éla -o, mladénje -a s; mladíše -a s *prostor, kjer se lan mladi*

mlado- v sestavi: mladoléten -tna -o, mladolétnik -a m, mladolétnica -e ž, mladolétniški -a -o, mladolétnost -i ž, mladoléttje -a s *pomlad*; mladokljún -úna -o, mladolíčen -čna -o, mladoslóvénec -nca m, mladoslóvénski -a -o, mladoslóvénstvo -a s; mladožénja -e in -a m *ženin*

mladóst -i ž, mladósten -tna -o, mladóstnost -i ž, mladóstnik -a m, mladóstnica -e ž, mladóstniški -a -o

mláhav -a -o, mláhavost -i ž

mláj -a m *mesečna mena, faza*: o ~u; mlájev -a -o: ~a luna, repa, setev

mláj -a m *obeljena smreka*: ~e postavljati, mlájček -čka m

mlájšati -am (se), mlájšanje -a s

mláka -e ž, mlákast -a -o, mlákar -ja m, mlakúža -e ž, mlakúžen -žna -o, mlakúžnat -a -o, mlakúžast -a -o, mlakúžnica -e ž *voda iz mlakúže*, mlakúžar -ja m *neki polž*

mlámol [-ol] -a m *prepad*

mlásk *medm.*, mlásk mláska m, mláskati -am in mláskáti -ám, mláskaj -ájte! mláskál -ála -o, mláskánje -a s in mláskanje -a s; mláskniti -nem; mláskav -a -o, mláskavec -vca m, mláskáč -a m, mláskót -óta m

mlatíti in mlátiti mlátim, mlátíte! mlatèč -éča -e, mlátíl -íla -o, mláčen -a -o; mláčenje -a s; mlátev in mlátva -e ž, mlatítev -tve ž; mlatič -íča m, mlatična -e ž, mlatiški -a -o, mlatílec -lca [-yc-] m, mlatílka -e [-yk-] ž, mlatílski -a -o [-usk-]; mlatílen -lna -o [-ln-], mlatílnica -e [-ln- in -yn-] ž, mlatílničen -čna -o [-ln-], mlatílniški -a -o [-ln-], mlatílnik -a [-ln-] m, mlatnína -e ž

mléček -čka m *bot.*, mléčkov -a -o, mléčkast -a -o, mléčkar -ja m *zool.*, mléčec -čca m *bot.*, mléče -a s, mléč -a m *bot.*

mléčen -čna -o: ~a hrana, ~i izdelki; mléčnat -a -o, mléčnost -i ž, mléčnik -a m, mléčnica -e ž, mléčnožob -óba -o, ~zóbec -bca m

mlekárna -e ž = mlekárnica -e ž, mlekárníški -a -o, mlekárstvo -a s, mlekárski -a -o, mlekár -ja m *delavec v mlekarni*, mlekáríca -e ž *delavka v mlekarni*, mlekarija -e ž, mlekárnar -ja m

lastnik mlekarnе, mlekárnarica
-e ž, mlekáriti -im, mlekárjenje
-a s

mléko -a s, mlékast -a -o, mle-
kovít -a -o, mlékar -ja m *kdor*
mléko vozi, mlékarica -e ž, mlé-
karski -a -o: ~i voz, ~a kup-
čija, mlekovina -e ž

mlékovec -vca m *min.*

mlésti mólzem *gl.* mólsti; mléstva
-e ž

mléti méljem, mélji -íte! meljóc
-a -e, mlèl -éla -o, mlèn -èna -o,
mlènje -a s, mlét -a -o, mlétje
-a s, mlétev -tve ž, mletvína -e ž
mlév -i ž = mlév -a m, mlévčén
-čna -o, mlévski -a -o, mléven
-vna -o, mlévec -vca m, mlév-
ka -e ž = mívka -e ž, mlévkast
-a -o, mlévščina -e ž

mléziva -e ž = mlézina -e ž =
mlézivo -a s = mlézovina -e ž;
mléziv -a -o

mlín -a m: ~ na vodo, na veter,
na paro = parni ~ (+paro-
mlín); valjèni ~; mlínski -a -o,
mlínček -čka m, mlinar -ja m,
mlínarica -e ž, mlínarski -a -o,
mlínarstvo -a s, mlinarija -e ž;
mlínáriti -im, mlinárjenje -a s;
mlínščica -e ž *voda na mlin*

mlíнец -nea m, *mn.* mlínci -ev:
poparjeni ~i; mlinčev -a -o,
mlínčast -a -o; mlíniti -im, mlín-
čiti -im, mlinčen -a -o, mlin-
čenje -a s, mlinčák -a m *valjar-
ček za testo*, mlinčnik -a m,
mlínčnjak -a m, mlínčar -ja m
mnemotéhnik -e ž *tehnika, urje-
nje spomina; mnemotéhničen*
-čna -o: ~a sredstva

Mnemozína -e ž *os. i. grške bo-
ginje spomina, mali muz*

mnènje -a s: biti ~a, imeti svo-
je ~

mnóg -a -o = mnógi -a -o, *prisl.*
mnógo, mnógokrat; mnogokrá-
ten -tna -o, mnogokrátник -a m,
mnogokrátност -i ž; mnogotér

-a -o, mnogotérost -i ž, mnogo-
téren -rna -o, mnogotérnost -i ž;
na mnógo méstih = na mnógih
méstih; z mnógo ljudmi = z
mnógimi ljudmi

mnogo- *v sestavi*: mnogobárven
-vna -o, ~bárvnost -i ž; mnogo-
beséden -dna -o, ~besédnost -i
ž; mnogobóštvo -a s, ~bóžec
-žca m, ~bóžen -žna -o, ~bóž-
nik -a m; mnogočlénik -a m,
~člénski -a -o; mnogodélen
-lna -o [-ln-], ~délност -i [-ln-]
ž; mnogoglásen -sna -o, ~glás-
nost -i ž; mnogogláv -áva -o,
~glávost -i ž; mnogóimén -a -o,
~iménski -a -o, ~iménost -i ž;
mnogojézíčen -čna -o, ~jezič-
nost -i ž, ~jezičnik -a m; mnó-
gokak -a -o, mnógokaj, mnógo-
katéri -a -o, mnógokdaj, mnógo-
kje; mnogokóten -tua -o, ~kót-
nik -a m; mnogolétén -tna -o,
~létnost -i ž, ~létnik -a m;
mnogonóg -óga -o, ~nóžec -žca
m; ~nóžen -žna -o, ~nóžnost
-i ž; mnogoròk -óka -o, ~ròč-
nost -i ž, ~ròčen -čna -o; mno-
gostrán -ána -o, ~stránost -i ž,
~stránski -a -o; mnogoštevílen
-lna -o (+mnogobrójén -jna -o),
~števílnost -i ž (+~brójnost -i
ž); mnogovézje -a s; mnogo-
vršten -tna -o, ~vrštnost -i ž;
mnogozaslúžen -žna -o, ~za-
slúžnost -i ž; mnogozlóžen -žna
-o, ~zlóžnost -i ž, ~zlóžnica -e
ž; mnogožénstvo -a s; *toda na-
razen*: mnógo obetajóc, mnógo
donósen, mnógo poráben *ipd.*

mnóštven -a -o [-tván-] (+množé-
stven), mnóštvenost -i [-tván-] ž,
mnóštvo -a s

mnóžen -žna -o, mnóžnost -i ž,
mnóžnik -a m, mnóžje -a s

mnóžica -e ž, mnóžíčen -čna -o:
~i sestánek, mnóžíčnost -i ž,
mnóžíški -a -o

množina

množina -e ž, množinski -a -o, množinoma *prisl.*
množiti -ím, množi -íte! množil -a -o, množèn -èna -o, množènje -a s, množitev -tve ž, množba -e ž; množilec -lca [-lc-] m, množilka -e [-lk-] ž, množilen -lna -o [-ln-], množilnost -i [-ln-] ž, množèнец -nca m, množitelj -a m, množiteljica -e ž, množilo -a s
mobilen -lna -o [-ln-] *premičen, okreten, gibčen, prenosen*; mobilnost -i ž [-ln-]
***mobilije** -ij ž *mn. pohišje, oprava*; mobiliár -ja m
mobilizirati -am *vpoklicati (v vojsko)*, mobiliziran -a -o, mobiliziranec -nca m *vpoklicanec*, mobiliziranka -e ž, mobilizacija -e ž *vpoklic*, mobilizacijski -a -o *vpoklicen*: ~i razglas, ukaz
mocèta -e ž *liturg. plašèek cerkvenih dostojanstvenikov pri cerkvenih nastopih*
móè móci ž: pri móci biti, na móè je mraz, na vso móè delati, dobiti móè (= *oblast, vpliv*) nad kom, imeti móè (= *oblast, vpliv*) do koga *ali* česa *in* nad kom *ali* čim, ni v moji móci (*oblasti, pravici*), postava dobi (izgubi) móè (= *veljavo, obveznost*), postava je še v móci (= *veljavi, še veže*); svete móci ž *mn. svetinj, relikvije*; močiti -ím se *preskušati svoje móci, meriti se, delati se močan*
móča -e ž, móčava -e ž, móčaven -vna -o, móčèven -vna -o, móčevina -e ž, móčila -íl s *mn. móčvirén svet, gl. močiti*
močan močèn *ali* mōčen [-tən] móčna -o *in* -à -ó, *dv.* močna -i, *mn.* močni -é móčna; *dol.* móčni -a -o; *prisl.* močno, móčnéje; močnost -i ž; močnèti -ím *močan postajati*, močnèl -éla -o, močnènje -a s; močno- *v sestla-*

vi: močnodúšen -šna -o, ~dúšnost -i ž, ~dúšnež -a m; močnoplèè -plèča -e; močnosrčèn -čna -o, ~sfèčnost -i ž; močnovèren -rna -o, ~vérnost -i ž
močélke -élk [-élk-] ž *mn. infuzorije*
močerád -áda m, močerádast -a -o
močeril [-riɥ] -íla m *človeška ribica*; močerilec -ílca [-tɥc-] m, močerílski -a -o [-tɥsk-]
móci mórem, mogòè *in* -óè -óča -e, mógel móгла -o: móci je, ni móci *ali* móè je, ni móè *mogoče je (ni)*; kolikor, kar, kjer móci *ali* móè
močiti móčim, móci -íte! móčil -íla -o, móčen -a -o, móčenje -a s, móča -e ž (*gl. móča*), móčilo -a s, móčflen -lna -o [-ln-], móčflec -lca [-lc-] m, móčilski -a -o [-ls-]
móčnik -a m (*jed*), móčen -čna -o, móčnikast -a -o, móčnat -a -o: ~a jed, móčnica -e ž *skleda za moko, vrsta hrušk, gl. tudi moka*
močúneç -nca m *jesenski podleseç*
močvára -e ž, močváren -rna -o, močvárnost -i ž, močvárast -a -o, močvarina -e ž
močvír -ja m, močvirje -a s, močvirski -a -o, močvirén -rna -o, močvirást -a -o, močvirnat -a -o, močvirnost -i ž, močvirnik -a m, močvirnica -e ž, močvirèc -rca m
móda -e ž: v ~i biti, v ~o priti, iz ~e biti, priti, po ~i se nositi, ravnati, oblačiti; móden -dna -o: ~i ateljé, ~o blago; modistka -e ž = modistinja -e ž, modistkin -a -o
modálen -lna -o [-ln-] *načinoven*: ~i stavki; modálnost -i ž *slovn.*
modél [-él] -a m *kalup, vzorec*; *kuhinjsko* módel [-dəɥ] -dla m, módelnica -e [-dəɥn-] ž: ~ pri peçi, za potice; modélski -a -o

- [-éls-], modelírati -am *oblikovati vzorec, kalup si delati*; modelíranje -a s, modelêr -ja m, modelêrka -e ž, modelêrski -a -o, modelêrstvo -a s; modêlar -ja m *kdor dela modele za aeroplane*, modêlarski -a -o: ~i tečaj, modêlarstvo -a s
- móder** módra -o in -ó (*krepost*), modréjši -a -e; *prisl.* módro, modréje; modróst -i ž, modrósten -tna -o: ~i zob, módrec -dreca [-drɛc-] m, modriján -a m, modrijánski -a -o, modrijánstvo -a s; modrováti -újem, modrovál -ála -o, modrovánje -a s, modroválec -lca [-lc-] m, modroválka -e [-lk-] ž, modroválski -a -o [-lšk-]; modroslóvje -a s *filozofija*, modroslóven -vna -o, modroslóvec -vca m, modroslóvka -e ž, modroslóvski -a -o, modrozná nec -nca m, modroznánski -a -o ~znánstvo -a s
- móder** -dra -o (*barva*), modrina -e ž, módrost -i ž, modrikav -a -o, modrikast -a -o, modrílo -a s, modríš -a m *bot.*, modríca -e ž *modra maroga med.*; modro -v *sestavi*: modrokíven -vna -o, ~kívnost -i ž; modroòk -óka -o
- moderato** [-áto] *ital. prisl. glas. umerjeno*: ~ igrati, peti; *naslov*: v ~o se motiv ponavlja
- modêren** -rna -o *nov, sodoben, po modi*; modêrnost -i ž; modêrna -e ž *lit. smer, tok*; modernízirati -am *prenoviti, po najnovejši modi, rabi napraviti, usmeriti, unaprediti*; modernízíran -a -o, modernízácija -e ž, modernízíranje -a s, modernízátorski -a -o, modernízacijski -a -o; modernízem -zma m *miselni tok teol.*, moderníst -a m, modernístka -e ž, modernístičen -čna -o
- moderirati** -am *umerjati, umeriti, (u)blažiti, krotiti, spremeniti*; moderácija -e ž, moderácijski -a -o, moderátor -ja m *umerjevalec, blažilec*; moderátorski -a -o
- modificirati** -am *umeriti, prilagoditi, prikrojiti, omejiti, spremeniti*; modifikácija -e ž, modifikácijski -a -o
- modrás** -ása m, modrásov -a -o, modrásji -a -e, modrásica -e ž, modrásast -a -o: modrásasto opisana palica
- + **módrce** -a m *živótnik, nédrjak, stéznik*
- modréti** -ím *postajati móder*, modrêl -éla -o, modrênje -a s
- modríti** -ím, môdri -íte! modríl -a -o, modrítev -tve ž, modrênje -a s, modrílec -lca [-lc-] m, modrílka -e [-lk-] ž, modrílski -a -o [-lš-], modrílen -lna -o [-ln-]
- modulirati** -am *glas.*, modulácija -e ž, modulácijski -a -o
- módus** -a m: glagolski ~ *način slovn.*; ~ *vivendi način, oblika sožitja*; *gl.* modalen
- mogila** -e ž *gl. gomíla*
- mogóč** in mogóč -óča -e, mogóčnost -i ž; mogóčen -čna -o, mogóčnost -i ž, mogóčnež -a m, mogóčnik -a m, mogóčnica -e ž, mogočnják -a m; mogóčiti -im se, mogóčenje -a s
- mogótec** -tca m, mogóčtev -a -o, mogóčtevski -a -o
- mogóta** -e ž: roža ~
- Móhamed** -a m, Móhamedov -a -o, móhamedovski -a -o; mohamedá nec -nca m, mohamedánka -e ž, mohamedánski -a -o, mohamedánstvo -a s
- móhat** -a m = móhant -a m = móhovt -a m *vrsta sira*
- Mohiká nec** -nca m *izumrlo indijansko pleme v Sev. Ameriki*: zadnji ~; mohikánski -a -o
- Móhor** Mohôrja m *os. i.*, Mohôrjev -a -o, Mohôrjeva družba, Družba sv. Mohôrja, mohorján -ána m *ud Moh. dr.*, mohorján-

mój

ka -e ž, mohorjanski -a -o, mohórski -a -o: ~a povest, ~e bukve, mohórjevka -e ž; mohórka -e ž *neko jabolko*
mój môja -e *svoj. z., mn. môji* -e -a: *prisl. po môje, po môjem; mójec -jca m, môjica -e ž ljubica*
mójra -e ž *usoda, Mójra -e ž os. i. grš. boginje*
mójster -stra *m, mójster skaza; mójstrica -e ž = mójstrinja -e ž; mójstrski -a -o, mójstrstvo -a s, mojstrovina -e ž = mojstrina -e ž; mojstríti -ím (konnja), mójstri -íte! mojstríl -a -o, mojstrílec -lca [-lc-] m. mojstrováti -újem: ~ učence, ~ 30 let biti mójster; mojstrovál -ála -a m; mojstroválec -lca [-lc-] m, mojstroválka -e [-lk-] ž, mojstrovánje -a s
mójškra -e ž *v nar. pesmi grajska spletična, danes šivilja; mójškrica -e ž, mójškrin -a -o*
Mójzes -a *m os. i. iz sv. pisma. Mójzesov -a -o; strokovno tudi Mózes -a m; mozáičen -čna -o: ~a postava; mójzesovski -a -o*
mòk môka *m v čemer kaj namakamo: čreslov mòk za usnjarje, v mòk dejati (+v bajco dati), v móku biti (+bajcati se), v móku kaj imeti (+bajcati); sonce gre za mòk zahaja za oblake*
móka -e ž, mókica -e ž, móčen -čna -o, mókast -a -o, mókav -a -o, móčnat -a -o, móknat -a -o, mokovít -a -o, mókavka -e ž, mókar -ja *m, mókarica -e ž, mókarski -a -o, mókarstvo -a s, mokařija -e ž, mokařiti -im, mokařjenje -a s; mokesévka -e ž postovka, mókovičica -e ž vrsta hrušk, mókovec -vca m = mókoviča -e ž vrsta hrušk, mókovičica -e ž; gl. tudi móčnik*
móker mókra -o in -ó, *dv. in mn. poleg mòk- tudi mokrá -í, mokrí -é, prisl. mokró, mokréje;**

na mókro (*al fresco*) slikati; *dol. mőkri -ega, mőkra -e; mokróst -i ž, mokrôta -e ž, mokrôten -tna -o, mokrôtnost -i ž; mokrína -e ž, gl. tudi mokriti*
mokka [mókaj] *m neskl.: duh po plemenitem mokka je napolnil sobo*
moknéti -ím *biti vlažen, moker: sod mokní tete, pušča, curi, zid mokni; mokrnel -éla -o, mokrênje -a s; mokrítiti mókmem vlago nase vleti, mőkni -íte! mokrêč -éča -e, mőknil -íla -o, mokrjênje -a s zamakanje; mokrína -e ž vlaga, mőknost -i ž*
mokriti -ím, mőkri -íte! *mokrêč -éča -e, mokríl -a -o, mokrênje -a s; mokrác -a m, mokrica -e ž, mókrc -a m deževni veter, mokríla -íl [-íl] s mn.*
mól [mól] *móla m glas.: v g-molu [gé-mólu], mólov -a -o: ~a lestvica, mólovski -a -o*
molčáti -ím, mólči -íte! *molčêč -éča -e, molčé, mólčal -ála -o, molčánje -a s, mólk -a m; molčêčen -čna -o, molčêčnost -i ž, molčêčnež -a m, molčêčnik -a m, molčáv -áva -o, molčávec -vca m, molčávka -e ž, molčljív -íva -o, molčljívost -i ž [povsod: -ou-]*
molédovati -ujem, moléduj -te! *molédovati -a -o, molédovanje -a s, molédnik -a m, moledoválec -lca [-yc-] m, moledoválka -e [-yk-] ž, moledoválski -a -o [-áls-]*
môlek mólka [-lk-] *m rožni venec, mólkov -a -o: ~e jagode, mólkar -ja [-lk-] m, mólkast -a -o [-lk-]*
molékula -e ž *delček tvari, molekuláren -rna -o, molekulárnost -i ž, molékulen -lna -o [-ln-]*
moléti -ím, molêč -éča -e, mólí -íte! *molèl in môlel -éla -o, molênje -a s; topovske cevi so*

grozeče moléle v zrak, tu in tam je moléla noga ali roka iz ruševin; *loči od* molíti -ím Molière -ra [moljér -a] m os. i. franc. dramatika, Molièrov -a -o: ~a dela, ~a komedija; molièrski -a -o: ~a komedija, ~i slog molítev -tve ž, molítvica -e ž, molítven -a -o [-tvàn-]: ~e bukvice, ~ človek (*rad in veliko móli*), molítvenik -a m, molítvenica -e ž [-tvàn-]

molíti mólim, móli -fte! molèč -éča -e, mólil -íla -o, móljen -a -o: ~ za koga, ~ za kaj (zdravje, srečo) komu, ~ Boga; mólč-kati -am [-lč-] otr.; molivec -vca m, molívka -e ž, molívski -a -o; molílen -ílna -o [-ln-], molílnica -e [-ln-] ž, molílnik -a [-ln-] m

molíti -ím, molèč -éča -e, móli -íte! molíl -a -o, móljenje -a s: molíl je roko iz vodé in vpil, ne móli nog po vsi sobi! nekdo molí zastavo skoz okno; molèč proti ljudem krnjavo desnico, je prosil vbogajme; *loči od* moléti

mólj mólja m, móljev -a -o: ~a zalega; moljáv -áva -o: ~a leča, ~o pohíštvo, žito; móljnat -a -o: ~o stanovanje; moljavína -e ž = moljejédina -e ž; móljek -ljka m, móljček -čka m

mólk -a [-uk-] m, mólkel -kla -o, mólklost -i ž [-uk-], gl. tudi molčáti

mólnik -a [-un-] m podvratna koža pri govedu

mólo móla m: na mólu San Carlo

Móloh -a m os. i. moabitskega boga, Mólohov -a -o; preneseno: móloh -a m kar je nenasilno, kruto in brez srca

mólsti mólzem, mólži -te! mólzel -zla -o, mólzen -a -o, mólzenje -a s; mólzen -zna -o: ~a krava = mólznica -e ž, mólznost -i ž, mólža -e ž, mólžnja -e ž, molz-

nik -a m, molznica -e ž (*oseba*), molzlják -a m *posoda za molžo* [povsod: -ou-]

momènt -ènta m hip, trenutek, važna stran, razlog; momentán -a -o *trenuten*, momentánost -i ž; (+momentalno)

momljáti -ám, momljáj -ájte! momljáje, momljál -ála -o, momljánje -a s, momljáč -a m, momljávec -vca m, momljávka -e ž, momljávski -a -o

monáda -e ž *prir. in fil.*, monáden -dna -o

Monákovo gl. München

monárh -a m, monárhov -a -o, monarhíja -e ž, monarhíjski -a -o: ~e meje so bile v nevarnosti; monárhičen -čna -o: ~a vlada, monárhičnost -i ž, monarhizem -zma m, monarhist -a m, monarhistka -e ž, monarhističen -čna -o

+mondén -a -o *svetovljanski*, +mondénost -i ž *svetovljanstvo*

monetáren -rna -o *denaren*: ~i sistem

Mongól -a m, Mongólka -e ž, mongólski -a -o: ~o plemo, mongólsčina -e ž [povsod: -ól-]

monizem -zma m *filozófski nazor*, moníst -a m, monístka -e ž *pripadnik monizma*; monístičen -čna -o

mono- (grš. sam, eno-) v sestavi tujk: monogamíja -e ž *enoženstvo* (gl. bigamíja), monoplán -a m *enokríltnik*, monosilábichen -čna -o *enozložen*, monosílaba -ab s mn. *enozložnice*, monopodíja -e ž *enoslopičnost*

monoftóng -a m *enoglasnik* (naspr. diftong - dvočlasnik), monoftóngičen -čna -o: ~a izgovarjava, monoftongizírati -am

monografíja -e ž *razprava o enem vprašanju ali predmetu ali osebi*: ~ o Prešernu, ~ o Lepi Vidi, ~ o naglasu; monográfski -a

monogram

-o: ~o obdelati kako vprašanje, monografičen -čna -o; monograf -a m, monografinja -e ž
monogram -a m začetne črke imena, monogramski -a -o
monókel -kla m enočnik, monókelški -a -o [-kəl-]: ~a verižica; monokulären -rna -o za eno oko, z enim okularjem: ~i mikroskop
monolít -a m iz enega kamna, monolítten -tna -o kakor iz enega kosa kamna, scela, ulit, brez prask in špranj, enoten
monológ -a m samogovor, zlasti v drami, naspr. dialóg
monóm -a m mat. enočlenik (naspr. binóm, polinóm), monómški -a -o: ~i izraz
monopól [-ól] -a m izključna pravica do česa: imeti ~ na kaj; monopólški -a -o [-ls-], tudi monopólen -lna -o [-ln-]: ~a uprava, prodaja; monopolizirati -am, monopolizácija -e ž, monopolizacijski -a -o, monopolizátor -ja m
monoteíst -a m enobožec, naspr. politeíst; monoteízem -zma m enoboštvo, monoteístičen -čna -o enoboštven [povsod: -te-íst-]
monotón -a -o enoliten, dolgočasen, enakomeren; monotónost -i ž, monotónija -e ž
Monroe -roeja [monró -ója] m os. i. 5. preds. ZDA; Monroejev -a -o: ~a doktrina
monsignór [monsijnór] -ja m (kratica msgr.) cerkveni dostojanstvenik, monsignórski -a -o: ~a čast, monsinjorát -a m
mónstrum -a m nestvor, spatek, spaka, +monstrózen -zna -o spačen, grozen, strašen, nepogleden; +monstróznost -i ž spačenost, skaženost
monsún -a m vrsta vetra (zlasti na Kitajskem in Indijskem oceanu)

monštránca -e ž (+moštránca), monštránčen -čna -o: ~a noga
montanístika -e ž veda o gorah in rudah, rudarstvo, montanístičen -čna -o: ~i študij, montaníst -a m, montanístka -e ž
montáža -e ž postavljanje, sestavljanje, urejanje, napeljava (elektr.); elektromontáža -e ž električna napeljava, fotomontáža -e ž
Mont Blanc [monblámk] z Mont Blanca, na Mont Blancu m kr. i. gore, montblánski -a -o: ~i ledenik. ~a tura
Monte Carlo [mónte kárlo] m l. i. mesta, iz Monte Carla, v Monte Carlu; montecarlški -a -o: ~a igralnica
Monte Cassino [mónte kasíno] m kr. i., z Monte Cassina, na Monte Cassinu; montecassínski -a -o: ~e ruševine
montêr -ja m, montêrski -a -o: ~i izpit, elektromontêr -ja m
Montesquieu -ieuja [monteskjé -éja] m os. i. franc. filoz., Montesquieujev -a -o, montesquieujski -a -o: ~i nazori
Montevideo -éa m glav. mesto v Urugvaj, iz Montevidéa, v Montevideu, montevidejski -a -o
montíratí -am postaviti, sestaviti, postavljati, urejati; montíranje -a s sestavljanje, postavljanje, urejanje strojev, napeljava elektrike, gl. tudi montáža
Montmartre -tra [monmártr -tra] m kr. i. pariškega okraja, z Montmartra, na Montmartru; montmártrski -a -o: ~a zabavišča
Montpellier -iera [monpeljé -jéja] m kr. i. franc. mesta, iz Montpellierera, v Montpellieru, montpellierski -a -o [monpeljéjski -a -o]
monumènt -ènta m spomenik. monumentálen -lna -o [-ln-]

- mogočen, veličasten, velikanski; monumentálnost -i [-ln-] ž
- môra -e ž: ~ tlači koga, môrast -a -o kakor môra (siten, težak, nadležen)
- morála -e ž *nravnost, morálen* -lna -o [-ln-] *nraven, morálnost* -i [-ln-] ž *nravnost, morálka* -e [-lk-] ž *veda, knjiga o morali, moralist* -a m *kdor moralo uči, kdor je vsiljivo poučen; morali-zírati* -am, *moralizíranje* -a s *nravno poučevanje (navadno o vsiljivem svarjenju); moralitéta* -e ž *srednjeveška nravna verska igra (n. pr. Stehernik), moralitéten* -tna -o: ~a *poosebitev*
- Morána -e ž *mit. os. i. slovanske boginje smrti; Moránin* -a -o
- mórati -am: ~ koga k čemu *siliti, gnati; moram napraviti; móránje* -a s *siljenje*
- moratórij -a m *odlog, podaljšanje platilnega roka; moratórijski* -a -o
- mórava in -áva -e ž = *múrava* -e ž *nizka mehka trava ob poti; morávica* -e ž
- morbíden -dna -o *bolesten, bolehen, šibak, zlasti v prenesenem pomenu: ~a poezija, ~o čustvovanje; morbídnost* -i ž
- mordà *prisl. dopuščanja, morebiti morebiti prisl. dopuščanja = mordà* (+znabiti); *morebiten* -tna -o *eventualen: ~e poznejše terjatve, morebitnost* -i ž
- moréna -e ž *ledeniška groblja*
- Mórfej -a m *mit. bog spanja; Mórfejev* -a -o
- mórfij -a m *neko omamilo, uspavalo, mórfijev* -a -o: ~ *strup; morfinízem* -zma m *uživanje mórfija, morfiníst* -a m, *morfinístka* -e ž
- morfologija -e ž *oblikoslovje slovn., prir., geogr. ipd.; morfo-*
- lógičen -čna -o, *morfolóski* -a -o, *morfológ* -a m
- morganátičen -čna -o: ~i *zakon (med članom vladarske hiše in kom nižjim)*
- moríja -e ž, *morílec* -lca [-tuc-] m, *morílčev* -a -o [-iuč-], *morílka* -e [-tuc-] ž, *morílski* -a -o [-tusk-], *morílen* -lna -o: ~o *orožje* [-ln-], *morílnost* -i [-ln-] ž
- morítí -ím, *móri* -íte! *morčè* -éča -e, *moríl* -a -o, *morjèn* -čna -o, *morjénje* -a s, *morítev* -tve ž, *moríšče* -a s
- morjé -á in *mórje* -a s, *na mórje, mn. mórja mórj; mórski* -a -o: ~a *vóda, bolezen; morjáček* -a m, *morjáček* -čka m; *mórjiče* -a s; *morník* -a m *veter z mórja* = *morščák* -a m, *gl. tudi* § 29 1b
- mornár -ja m, *mornárski* -a -o, *mornárstvo* -a s, *mornárček* -čka m; *mornárica* -e ž, *mornáriški* -a -o, *mornarina* -e ž
- Morse Morsa [*mórs -a*] m *os. i. ameriškega tehnika, Morsov* -a -o [*mórsoy -ova -o*]: ~ *brzjav, ~i znaki; tudi Mórzejev* -a -o
- mortalitéta -e ž *umrljivost, mortalitéten* -tna -o: ~i *odstotek mortifikácija* -e ž *med. razkroj telesnega uda, teol. mrtvičenje, nokorjénje (telesa)*
- Móskva -e ž, *móskovski* -a -o, *Móskovčan* -a m, *Móskovčanka* -e ž
- móslavec -vca m *neka vinska trta, moslavína* -e ž
- móst -a ali -á in *mostú* m, *na móstu, mn. mostóvi -óv -óvom -óve -óvih in mostéh -óvi in mostmí; mósten* -tna -o, *mostníca* -e ž, *mostník* -a m, *mostnína* -e ž = *mostovína* -e ž, *mostnínska* -a -o = *mostovínski* -a -o; *mostnínar* -ja m = *mostovínar* -ja m; *mostič* -íča

mošéja

m, **mósteč** -tca *in* **mostèc** -stecà [-təc-] *m*, **mostiček** -čka *m*, **mostičkov** -a -o, **mostišče** -a *s*, **mostiščen** -ščna -o, **mostiščar** -ja *m*, **mostiščarski** -a -o; **mostovnica** -e *ž* **tehtnica**; **móstati** -am, **móstanje** -a *s*, **mostíti** -ím, **mósti** -íte! **mostèč** -éča -e, **mostíl** -a -o, **mostônje** -a *s*

mošéja -e *ž*, **mošéjski** -a -o: ~ *i* minarét

móšek -ška *m* = **moškát** -a *m* = **móšus** -a *m*; **moškáten** -tna -o, **móšusov** -a -o; **moškátast** -a -o, **móškast** -a -o, **moškátnik** -a *m*

móški -a -o, **moškóst** *in* **móškost** -i *ž*; **biti móški pónosen, prevzetén**, ~o se držati, **vésti móšnja** -e *ž*, *mn.* **móšnje ali móšnje** **móšenj** [-šənj]; **móšnjast** -a -o, **mošnjíca** -e *ž*, **mošnjíček** -čka *m*, **mošnjíč** -íča *m*, **mošnjíčkast** -a -o; **mošnjár** -ja *m*, **mošnjaríca** -e *ž*, **mošnjáriti** -ím, **mošnjárjenje** -a *s*; **mošnjáti** -ám, **mošnjáj** -ájte! **mošnjál** -ála -o, **mošnjánje** -a *s*

móšt **móšta** *m*, **móšten** -tna -o, **móštast** -a -o: ~ *okus*, ~a *barva*; **móštnat** -a -o; **móštnica** -e *ž* = **móštarica** -e *ž* **hruška**, **móštnik** -a *m* **oktober**; **móštek** -tka *m*

***moštáce** -ác *mn.* *ž* **brki**, ***moštácast** -a -o, ***moštácar** -ja *m*, ***moštacáti** -ám, ***moštacáj** -ájte! ***moštacál** -ála -o, ***moštacánje** -a *s* **prevzetén hodíli, kosmatati** (*pri kóšnji*)

móštvo -a *s* **posadka, skupina ljudi** (*pos. v vojski in športu*); **móštven** -a -o [-tvən-]: ~o *šahovsko prvenstvo*; **móštvo** -à *s* **možatost, pogum, móškost**

móťati -am, **móťaj** -te! **móťal** -a -o, **móťanje** -a *s* **ali**: **móťati** -ám, **móťaje**, **móťaj** -ájte! **móťal** -ála -o, **móťanje** -a *s* (*delo in izdelék*); **móťalo** -a *s*, **móťalnik** -a

[-yn-] *m*, **motálnica** -e [-yn-] *ž*, **motáč** -a *m*, **motáčica** -e *ž*, **motálec** -lca [-yc-] *m*, **motálka** -e [-yk-] *ž*

mótek -tka *m*: ~ *žice, svile, sukanca*; **mótkast** -a -o

móten -tna -o *in* **motèn** -tnà -ó, **prisl. mótno in motnó, motnéje**; **mótnost** -i *ž*

motič -íca *m* **motóvček, švrklja**

motíka -e *ž*, **motička** -e *ž*, **motičica** -e *ž* *in* **motíkica** -e *ž*; **motíkin** -a -o, **motičen** -čna -o: ~ *i* **ročaj**; **motičišče** -a *in* **motíkíšče** -a *s*

motíti **mótim**, **móti** -íte! **motèč** -éča -e, **mótil** -íla -o, **móten** -a -o, **moténje** -a *s*; **motljív** -íva -a -o, **motívost** -i *ž*, **mótnja** -e *ž*, **mótenjski** -a -o [-tənj-], **motnjáva** -e *ž*, **motnóba** -e *ž*, **motílo** -a *s*, **motílen** -lna -o [-ln-]: ~e *naprave*, **motílnica** -e [-ln-] *ž*, **motílec** -lca [-lc-] *m*, **motílka** -e [-lk-] *ž*, **motílski** -a -o [-ls-]

motív -íva [-iy-iva] *m* **nagib, razlog, vzrok, mik, zamisel, izrazna previna v umetnosti: snovni izraz (v dogodkih, značajih, barvi, gibu, črti, zvoku, melodiji ipd.)**, **vodilni motív v glas. leitmotiv**; **motívika** -e *ž*, **motívičnost** -i *ž*, **motíven** -vna -o, **motívnost** -i *ž*, **motívirati** -am **utemeljiti z razlogi, pripraviti, podvreti**; **motíviranje** -a *s*, **motívácija** -e *ž*

móto -ta *in* **motto** -tta *m* **geslo**

motocíkel -kla *m*, **motocíkelski** -a -o [-kəls-], **motocíklíst** -a *m*, **motocíklizem** -zma *m*, **motocíklístičen** -čna -o

motoglav -áva -o, **motoglavost** -i *ž*, **motoglavéc** -vca *m*, **motoglavka** -e *ž*, **motoglavski** -a -o

motór -ja *m* **pogonski stroj, v prenesenem pomenu navadno mótor** -ja *m* **gibalo, duša, gibalna sila**: ~ *društva*; **motóren**

-rna -o: ~i pogon, ~a brizgalna, ~o kolo; motórski -a -o: ~i deli, ~o kolo, ~a luč; motóričen -čna -o *giben*: ~i živec *med.*; motorizem -zma *m*, motoríst -a *m*, motorístka -e *ž*, motorístičen -čna -o: ~a šola, ~i klub, motorístovski -a -o, motorizirati -am, motoriziran -a -o, motoriziranje -a *s*, motorizácija -e *ž*: ~ naše vojske; motorizacijski -a -o: ~i stroški, motorizátor -ja *m*

motoróge -óg *mn. ž* pri *mlinskem kolesu*, *motovilu*, *zvonovih ipd.*; motorógast -a -o, motoróžen -žna -o, motoróžica -e *ž*, motoróžnice -ic *mn. ž*, motoróžnik -a *m*, motoróžiti -im *prejo viti*, motoróženje -a *s*

motóvček -čka *m* *motilč*, motóvčkast -a -o

motovílec -lca [-*tyč-*] *m* *vrsta solate*, motovílčev -a -o [-*tyč-*]: ~a solata; motovílček -čka [-*tyč-*] *m*

motovíliti -im (se), motovíljenje -a *s*; motovílež -a *m*, motovílka -e [-*lk-*] *ž*, motovílar -ja *m*

motovílo -a *s*, *mn.* motovíla -il [-*íl*], motovílen -lna -o [-*ln-*], motovílast -a -o, motovílce -a [-*lc-*] *s*, motovílnica -e [-*ln-*] *ž*

motríti -ím *gledati*, *opazovati*, *ogledovati*, mótri -íte! motrèč -éča -e, motríl -a -o, motrénje -a *s*, motrílec -lca [-*lc-*] *m*, motrílka -e [-*lk-*] *ž*, motrílen -lna -o [-*ln-*]

motvóz -óza *m*, motvózen -zna -o, motvózec -zca *m*, motvózar -ja *m*, motvóznica -e *ž*

mozáičen -čna -o *gl.* Mójzes

mozaik -a *m* *um.*, mozáičen -čna -o: ~i okras, ~a tehnika

mózeg -zga *m*, mózgov -a -o: ~i živci; mózgovje -a *s*, mózgati -am *z mislijo vrtati*, *beliti si glavo*; mózganje -a *s*; mozgovina

-e *ž*, mózgav -a -o, mozgovít -a -o, mózgovnica -e *ž*

mozník -a *m*, mozníčen -čna -o, mozníčiti -im, mozníčen -a -o: ~a posoda; mozníčenje -a *s*, mozníkar -ja *m*

mozólj -a *m*, mozóljast -a -o, mozóljnat -a -o, mozóljav -a -o, mozóljavost -i *ž*, mozóljec -ljca *m*, mozóljček -čka *m*, mozóljčast -a -o, mozoljavica -e *ž*

móz možá *m*, pri móžu, *dv.* možá

móz možéma, *mn.* možjé móz -ém možé -éh *z* možmi; mož beseda, figa mož; možák -a *m*, možákar -ja *m*, možákinja -e *ž*, možáča -e *ž*, móževka -e *ž*, móžánc -nca *m*, mózej -a *m*, móžek -žka *m*, móžic -a *m*, móžiček -čka *m*, móžicelj -clja *in* -celjna [-*calj-*] *m*; možát -áta -o, možátost -i *ž*, móževstvo -a *s*; možina -e *in* -a *m*, možinov -a -o

móžen -žna -o *mogoč*, móžnost -i *ž* *mogočost*, móžnosten -tna -o

moževáti -újem, možúj -te! moževál -ála -o, moževánje -a *s*

možgáni -ov *in* možgán *mn. m*, možgánski -a -o: ~a opna; možgánovka -e *ž* *juha iz možganov*, možganovina -e *ž*

možítiti -ím (se), móži -íte! možèč -éča -e, možíl -a -o, možèn -éna -o, možítev -tve *ž*, možénje -a *s*, možítven -a -o [-*lván-*], možílo -a *s*: dekle za ~, ~ se je prijema, na ~ se držati; možílen -lna -o [-*ln-*], možílnost -i [-*ln-*] *ž*

móžnar *in* móžar -ja *m* *dročnik*, móžnarček *in* móžarček -čka *m*, móžnarski *in* móžarski -a -o: ~i pok

mráčen -čna -o *in* mračèn *ali* -čán -čnà -ó, mračnost -i *ž*, mračína -e *ž*, mračnják -a *m*, mračnjáški -a -o, mračnjáštvo -a *s*, mračník -a *m*, mračljiv

mráčiti

- íva -o, mráčnat -a -o, mračíca -e *ž bot.*, mráčnica -e *ž bot.*
- mráčiti** -i (se), mráči -íte! mráčíl -a -o, mračénje -a s
- mrák** -a *in* -ú *m, mn.* mrakóvi -óv: o mráku; mrakovít -a -o, mrakôta -e *ž*, mrakôten -tna -o, mrakôtnost -i *ž*
- mrámor** -a *m*, mrámoren -rna -o, mrámornat -a -o, mrámorast -a -o, mrámornast -a -o; *gl. tudi* mármor
- mrámor** -ja *m*: ~ ga *jé, mn.* mrámorji -jev *bezgavke*; mramoríca -e *ž med.*, mramórka -e *ž*, mramórkast -a -o; *gl. tudi* brámor
- mráv** -a *m in* -i *ž*, mrávji -a -e, mrávec -vca *m*, mrávka -e *ž*, mravíec -nca *m*, mravínčevka -e *ž*, mravínčji -a -e, mravínka -e *ž*, mravíšče -a s, *gl.* mravlja
- mrávlja** -e *ž, mn. tudi* mravljé -á -ám -é -áh -ámi, *rod.* mravelj [-vəlʲj]; mravljínji -a -e, mravljín -a *m*, mravljíca -e *ž*, mravljínc -nca *m*, mravljínček -čka *m*, mravljínčji -a -e, mravljínčen -čna -o: ~a kislina; mravljínčar -ja *m*, mravljínčast -a -o, mravlják -a *m*, mravljíšče -a s, mravljínják -a *m*, mravljínovec -vca *m*; mravljíti -i: mravljí mi; mravljínčiti -i (se), mravljínčenje -a s: mravljínči me, stegna so se mravljínčila; mravožér -a *m*
- mráz** mráza *m*: mráz je bil = mráz je bilo, mráz mi je, mráz me trese, zgrinja, prehaja; *mn.* mrázóvi -óv: prvi ~; mrázek -zka *m*, mrážen -zna -o, mráznost -i *ž*, mráznat -a -o, mráznica -e *ž*, mráznik -a *m*, mrázica -e *ž*; mrazčálíca -e *ž, nav. mn.* mrazčálíce -ic *ž*: ~e ga spreletavajo
- mrázéti** -i: mrází me, mrázèl -éla -o, mrázénje -a s; mráziti -im (se): ~ hišo; zakaj se ~iš zunaj? mrázi -íte! mrázil -íla -o, mrazénje -a s, mrazljív -íva -o, mrazljívost -i *ž*
- mrčina** -e *ž* *mrhovina, velika žival, psovka*; mrcínast -a -o
- mrcváríti** -im, mrcvárjenje -a s; mrcícati -am, mrcánje -a s, mrcvárnica -e *ž*, mrcvárník -a *m*
- mřč** -a *m*, mřčáv -áva -o, mřčálast -a -o, mřčén -čna -o, mřčnost -i *ž*, mřčljív -íva -o, mřčljívost -i *ž*; mřčáti -ím, mřčí -íte! mřčal -ála -o, mřčánje -a s; mřčálo -a s
- mřčes** -ésa *m*, mřčésen -sna -o: ~i prašek, ~a nadlóga
- mřda** -e *ž*, mřdati -am (+delati grimáse), mřdanje -a s, mřdast -a -o, mřdav -a -o, mřdavec -vca *m*, mřdavka -e *ž*, mřdávť -a *m*, mřdniti -nem
- mřéna** -e *ž*, mřénast -a -o, mřénica -e *ž*, mřénka -e *ž*, mřéniti -im se: nebo se mřéni, mřénjenje -a s
- mřést** -í *ž in* mřést -a *m*, mřestíti -ím se: ribe, žabe, gadje se mřesté; divji petelin se mřestí; mřéščénje -a *in* mřesténje -a s
- mřéti** mřém *in* mřjém, mřji -jíte *in* mři -íte! mřjóč *in* mřóč -a -e, mřl -a -o, mřtjè -à s; mřeti za čim, za grízo, jetiko, kapjo, rakom (+na čem, +na jetiki *itd.*)
- mřéza** -e *ž*, mřézica -e *ž*, mřézast -a -o, mřéžen -žna -o: ~e črte klišeja (+mřézine) *ali* črte na mreži klišeja; mřézje -a s, mřézevje -a s, mřézévina -e *ž*, mřézíšče -a s; mřéziti -im, mřézénje -a s; mřézínica -e *ž*, mřézíník -a *m*; mřézar -ja *m*, mřéžarica -e *ž*, mřéžarski -a -o; mřéžokřílec -lca [-lc-] *m*
- mřgóditi** -im se, mřgódí -te! mřgódil -a -o, mřgódenje -a s, mřgódniti -nem se

mrgoléti -ím, mrgóli -íte! mrgolěč -ěča -e, mrgolěl -éla -o, mrgolénje -a s, mrgolín -a m, mrgolíneč -nca m, mrgolíšče -a s, mrgoljáva -e ž

mřha -e ž, mřhác -a m, mřhar -ja m, mřharica -e ž, mřhav -a -o, mřhež -a m, mřhavec -vca m, mřhinja -e ž, mřhovína -e ž, mřhovišče -a s; mřháríti -im, mřhárjenje -a s; mřho- v se-stavi: mřhojédina -e ž, mřhojéd -a m, mřhojéden -dna -o, mřhoděr -éra m, mřhodérnica -e ž, mřhodérski -a -o

mřkáč -a m, mřkáček -čka m, mřkáčiti -im se, mřkati -am se. mřkav -a -o, mřkúša -e ž ime za ovco

mřkev in mřkva -kve ž korenje, mřkvica -e ž

mřkníti -nem, mřk -a m, mřknjenje -a s, mřkel -kla -o: mřklo sonce, mřklo sije sonce; mřkati -am, mřkanje -a s

mřléti -ím, mřlí -íte! mřlěč -ěča -e, mřlěl -éla -o, mřlénje -a s, mřlec -leca [-læc-] m mřlič, mřlád -i ž mřhovína, mřládina -e ž; mřlének -nka m bledičen, hira-joč človek; mřlína -e ž; mřlévza -e ž, mřlevzáti -ám, mřlevzāj -ájte! mřlevzāl -ála -o, mřlevzánje -a s počasi, zaspano, izbirčno jesti

mřlič -iča m, mřliček -čka m, mřliški -a -o, mřličast -a -o, mřličnica -e ž; mřlják -a m mřtvaški prt

mřmráti -ám, mřmrāj -ájte! mřmrāl -ála -o, mřmránje -a s; mřmrāv -áva -o, mřmrávec -vca m, mřmrávka -e ž, mřmráč -a m, mřmrálast -a -o, mřmrálo -a s mřnjáti -ám, mřnjāj -ájte! mřnjāl -ála -o, mřnjánje -a s, mřnjāv -áva -o, mřnjávec -vca m, mřnjávka -e ž

mřož -a m, mřóžev -a -o zool.

mřs -a m, mřsen -sna -o: ~i dan, ~a jed; mřsnína -e ž, mřsíti -im (se), mřsenje -a s

mřšav -a -o, mřšavost -i ž, mřšavěti -ím hujčati, mřšavénje -a s mřščáti -im: po kostéh mi mřšči; mřšči -íte! mřščěč -ěča -e, mřščal -ála -o, mřščánje -a s, mřščálica -e ž

mřščíti -im (se): ~ čelo, obrvi; mřščí -te! mřščěč -ěča -e, mřščil -a -o, mřščénje -a s

mřšíti -im: ~ lase, travo, kar je poravnano ipd.; mřši -te! mřšeč -ěča -e, mřšil -a -o, mřše- nje -a s

mřšji -a -e (k mřha), mřšnat -a -o, mřšina -e ž, mřšnik -a m zool.

mřtev -tva -o in mřtèv -tvà -ó: do mřtvega pretepsti, ~a roka, ~a zèmlja, biti ~ na kaj; mřtvóst -i ž, mřtvòben -bna -o, mřtvòbnost -i ž

mřtvák -a m, mřtvákov -a -o, mřtváški -a -o, mřtvášnica -e ž, mřtváščina -e ž, mřtváščica -e ž smrtni krči: ~ ga trese, v ~i ležati

mřtvár -ja m pogrebec, grobar; mřtváriti -im, mřtvárjenje -a s mřtvec -tveca in mřtvèc -tvecà m, mřtvečev -a -o [-tvæc-, -tvæč-]; mřtvež -a m, mřtvežev -a -o; mřtvič -iča m; mřtvišče -a s mřtvěti -ím, mřtvèl -éla -o, mřtvénje -a s: noga mi ~í, življenje v vasi je ~élo; mřtvíti -ím, mřtvi -íte! mřtvíl -a -o, mřtvénje -a s; mřtvílo -a s, mřtvílen -lna -o [-lm-]

mřtvičen -čna -o, mřtvičnost -i ž, mřtvičiti -im, mřtvičenje -a s, mřtvičast -a -o, mřtvičnik -a m, mřtvica -e ž zaspanost

mřtvína -e ž, mřtvínast -a -o, mřtvíneč -nca m, mřtvínka -e ž, mřtvínček -čka m, mřtvínčast -a -o

mrŕvo-

mrŕvo- *v sestavi*: mrŕvorôjen -êna -o, ~rojnëc -nca *m*, ~rojnëst -i *ž*; mrŕvouêden -dna -o, ~údnost -i *ž*, ~úднеž -a *m*, ~údnik -a *m*, ~údnica -e *ž*, ~úd -a *m*

mrva -e *ž*, **mrvica** -e *ž*, **mrvíti** -ím (se), **mrví** -íte! **mrvěč** -êča -e, **mrvíl** -a -o, **mrvljênje** -a *s in* **mrvênje** -a *s*, **mrvítev** -tve *ž*, **mrvljív** -íva -o, **mrívnat** -a -o, **mrvína** -e *ž*, **mrvíčiti** -im, **mrvíčenje** -a *s*

mrz **mrza** *m*, **mrzek** -zka -o: ~o mi je nad čim; **mrzkost** -i *ž*; **mrzíti** -ím (se): ~í (se) mí kaj, ~í se mi nad čim

mrzel -zla -o, **mrzlost** -i *ž*, **mrzlôta** -e *ž*, **mrzlica** -e *ž*, **mrzličén** -êna -o, **mrzličénost** -i *ž*, **mrzličénik** -a *m*; **mrzličav** -a -o, **mrzličavost** -i *ž*; **mrzljív** -íva -o, **mrzljívnost** -i *ž*, **mrzljívec** -vca *m*, **mrzljívka** -e *ž*; **mrzlína** -e *ž*, **mrzlínski** -a -o; **mrzlôba** -e *ž*, **mrzlôben** -bna -o, **mrzlôbnost** -i *ž*; **mrzlák** -a *m*; **mrzléti** -ím **mrzel** *postajati*, **ohlajati** *se*, **mrzlél** -êla -o, **mrzlênje** -a *s*; **mrzličár** -ja *m* *malarijski komar*; **mrzlikár** -ja *m* *zool.*; **mrzlođušen** -šna -o, ~đušnost -i *ž*; **mrzlokíven** -vna -o, ~kívnost -i *ž*, ~kívnêž -a *m*; **mrzlosíčen** -êna -o, ~síčénost -i *ž*

mrzíti -ím *koga* (kaj) **sovražiti**, **mrzí** -íte! **mrzêč** -êča -e, **mrzíl** -a -o, **mrzênje** -a *s*; **mrzíja** -e *ž*

múc **múca** *m*, **múcov** -a -o, **múcek** -cka *m*, **múca** -e *ž*, **múcika** -e *ž*, **múcin** -a -o, **múcikin** -a -o, **múckovec** -vca *m*, **múcovec** -vca *m*

múčen -êna -o: ~a tíšina, **múčénost** -i *ž*

múčiti -im, **múči** -te! **múčil** -a -o, **múčen** -a -o, **múčenje** -a *s*; **mučênc** -nca *m*, **mučênka** -e *ž*, **mučêncev** -a -o, **mučênkin**

-a -o, **mučêníški** -a -o, **mučêníštvo** -a *s*, **mučêník** -a *m*, **mučênica** -e *ž*, **mučêníkov** -a -o, **mučêníčin** -a -o; **mučítelj** -a *m*, **mučíteljica** -e *ž*, **mučíteljev** -a -o, **mučíteljíčin** -a -o; **mučíllec** -lca [-lc-] *m*, **mučilka** -e [-lk-] *ž*, **mučilêev** -a -o [-lê-], **mučilkin** -a -o [-lk-], **mučiló** -a *s*, **mučilíski** -a -o [-ls-], **mučilén** -lna -o [-ln-], **mučilnica** -e [-ln-] *ž*, **mučilíšce** -a *s*

mudítí -ím, **múdi** -íte! **mudêč** -êča -e, **mudíl** -a -o, **mudênje** -a *s in* **mujênje** -a *s*; **múden** -dna -o, **múdnost** -i *ž*; **mudljív** -íva -o, **mudljívnost** -i *ž*; **mudílec** -lca [-lc-] *m*, **mudílka** -e [-lk-] *ž*; **mudljívec** -vca *m*, **mudljívka** -e *ž*

múf **múfa** *m* *rokóvnik*, **kožuhoivnast naročnik**; **múfov** -a -o: ~a podloga

múfast -a -o *s povešenimi ustnicami*: ~a krava, **múfa** -e *ž*, **múfec** -fca *m*

múfti -ja *m* *islamski višji duhovnik*; **múftijev** -a -o

múha -e *ž*, **múšji** -a -e, **múhast** -a -o, **múhav** -a -o, **múhavost** -i *ž*, **múhavec** -vca *m*, **múhávka** -e *ž*; **muhálo** -a *s*, **múhalník** -a [-yn-] *m*, **múhalica** -e *ž*, **múhalnica** -e [-yn-] *ž*, **múhovník** -a *m*, **muhovnják** -a *m*; **múhica** -e *ž*, **múhnik** -a *m*; **múhati** -am (se); **múhovec** -vca *m*, **múhovček** -čka *m*, **múhovica** -e *ž* *penica*, **múhar** -ja *m*, **múharček** -čka *m*; **múhovati** -ujem, **múhovanje** -a *s*; **muhov** *v sestavi*: **muholóvec** -vca *m*, ~lóvka -e *ž*, ~lóvski -a -o; **muhomòr** -òra *m*, ~móren -rna -o; *gl.* **tudi** **mušica**

múhič -a *m bot.* *neki plevel*, **múhičav** -a -o, **múhnjak** -a *m bot.*, **múhvič** -a *m*

+múja -e ž *trud, napor, delo*:
 +ni za mújo ni vredno dela
 (*truda*); **+mújati** -am se *truditi*
 se, *prizadevati si*

mújezin -a m *muslimanski klicar*
 k molitvi

múka -e ž, **+mukepoln** = *mučen,*
poln muk, muke poln; **+muko-**
típen -pna -o = *trpèè muke,*
prenašajoè boleèine, boleè

múkati -am in -èem, **múkanje**
 -a s; **múkniti** -nem, **múkalec**
 -lca [-lc-] m *zool.*

múla -e ž *zool. križanec osla in*
kobile, múlji -a -e

mulát -a m *mešanec belih in èrnih*
staršev, križanec, mulátka -e ž

múlec -lca [-lc-] m, **múlèek** -èka
 [-lè-] m, **múl** [-úl] -a -o, **múla**
 -e ž, **múlást** -a -o, **múlíca** -e ž

múliti -im: ~ *travo, drevo, se-*
kiro, ~ se okoli koga; múlje-
nje -a s, **mulítev** -tve ž, **muljá-**
va -e ž, **múljav** -a -o, **múlja-**
vost -i ž, *gl. tudi múlec*

multi- [-lt-] (*lat. mnogo-*) v *se-*
stavi: **multilaterálen** -lna -o
 [-ln-] *veèstranski, mnogostran-*
ski; **multimilijonár** -ja m *veè-*
kratni milijonar, ~milijonárski
 -a -o

multiplicírati -am *množiti*, **multi-**
plicíránje -a s, **multiplikátor**
 -ja m, **multiplikácija** -e ž, **multi-**
plikánd -a m *mat.*; **multipli-**
katíven -vna -o *množilen*: ~i
 števnik, **multiplikatívno** -i ž
slovn.

múmija -e ž *pred trohno*
obva-
rovano truplo; **múmijski** -a -o,
mumificírati -am, **mumifiká-**
cija -e ž

múmyps -a m *med.*

München -a [*múnhen* -a] m *kr.*
i. nem. mesta, münchen
ski -a -o, **Münchenčan** -a m,
Münchenèanka -e ž; *prisiljeno slo-*
venjeno z Monákovo -ega s,

monákovski -a -o, **Monákovèan**
 -a m, **Monákovèanka** -e ž

munícija -e ž, **municijski** -a -o:
 ~o *skladišèe*

múr **múra** -o *èrn*, **múr** -a m,
múrèe -ta m, **múrèek** -èka m,

múrec -rca m, **múren** -rna m,
múrenèek -èka [-rən-] m, **múri**
 -ja m, **múrica** -e ž, **múrka** -e
 ž *bot.*, **múrava** -e ž *gl. mórava*

muréti -im *mrko gledati, kujati*
se, jeziti se; **murèl** -èla -o, **mu-**
rènje -a s, **muráv** -áva -o, **mu-**
rávec -vca m

Murillo -a [*muril'jo* -a] m *os. i.*
špan. slikarja, Murillov -a -o
 [*muril'jev* -eva -o]: ~a *slika*

múrva -e ž, *rod. mn. múrv* [*múrvy*]
múrvov -a -o, **múrvovka** -e ž
neka hruška, murvovina -e ž

múskul -a in **múskulus** -a m *mi-*
šica, muskulózen -zna -o *mi-*
šičnat, muskuláren -rna -o *mi-*
šičen, muskulárnost -i ž, **mu-**
skulatúra -e ž *mišičevje, mu-*
skulatúren -rna -o *mišičeven*

muslimán -a m, **muslimánka** -e ž,
muslimánski -a -o, **muslimán-**
stvo -a s

muslín -a m *tenka bombažasta*
tkanina, muslínast -a -o: ~o
krilo

Musset -a [*müsè* -èja in -éta] m
os. i. franc. pesnika, Mussetov
 -a -o [*müsèjev* -eva in *müsétov*
 -ova]

mušica -e ž *zool.*, **múšica** -e ž,
múšji -a -e, **múšen** -šna -o,
múšjak -a m, **múšèji** -a -e;
múšnica -e ž *bot.*; **múšnièen**
 -èna -o: ~i *strup*

muškát -a m, **muškáten** -tna -o,
muškátina -e ž, **muškátnica** -e
 ž, **muškátov** -a -o, **muškátovec**
 -vca m; **muškátélec** -lca [-lc-]
 m, **muškátélka** -e [-lk-] ž

muškéta -e ž, **muškétar** -ja m,
muškétír -ja m, **muškétírski** -a
 -o, **muškétírstvo** -a s

múta

múta -e ž, mútec -ica *m*, mútast -a -o, mútin -a -o, mútčev -a -o, mútav -a -o, mútavost -i ž, mútavec -vca *m*, mútavka -e ž
mutilácija -e ž *poškodba, rana, pohaba*; mutilirati -am *pohabiti, poškodovati, raniti*
mutírati -am *menjati glas, preglasili, preglašati se, mutíranje* -a *s*, mutácija -e ž *mena glasu*
múza -e ž *modrica*
múzati -am (se), múzanje -a *s*, múzast -a -o, múzav -a -o, múzelj -zlja *m*, múzniti -nem *koga dati komu klofulo*
muzej -a *m*, muzéjski -a -o, muzeálen -lna -o [-ln-]
múzga -e ž, múzgast -a -o, múzgati -am, múzganje -a *s*, múzgalica -e ž

múzika -e ž, múzike -ik ž *mn. orglice*; múzičen -čna -o, múzikálen -lna -o [-ln-], múzikálnost -i [-ln-] ž, múzikáličen -čna -o, múzikáličnost -i ž, múzikálije -ij *mn.* ž, múzik -a *m*, múzikánt -a *m*, múzikántski -a -o; muzicíрати -am, muzicíranje -a *s*
múža -e ž *močvirje*, múžast -a -o, múžât -âta -o, múžáva -e ž, múžáven -ávna -o, múžína -e ž, múžnat -a -o
múželj -žlja *m*, *mn.* múžlji *rezanci*, múžljar -ja *m*
mužéven -vna -o, mužévnost -i ž, mužéti -ím, mužénje -a *s*, múžiti -im se, múženje -a *s*
múžik -a *m* *ruski kmet*, múžikov -a -o

N

n [èn] *m* *neskl.*: mali *n*, *z* velikim *N* krajšamo sever (Nord) *na predl. I. s tož. kaže smer, in sicer*: 1. *kot predmet glagolskega dejanja (na koga ali kaj?)*: meriti na zajca, misliti na mater, paziti na otroka, pozabiti na dom, upati na plačilo, spomniti se na obljubo, jeziti se na lenuha, zanašati se na besedo, nagovarjati koga na beg, prisegati na čast, rotiti se na čast (+ *pri časti*), vaditi koga na delo, obljubiti kaj na poštenje, igrati na klavir; lakomen na denar, nòr na knjige, ponosen na uspeh, jezen na krivico; *skupaj pišemo zaimkovne zveze* náme, náte, náse, nánj, nánjo, nánje, nánju; 2. *kot prislovno določilo*: a) *kraja (kam?)*: iti na góro, priti na vrh, stopiti na grob, položiti na mizo, gnati živino na vódo (*napajal*), zaviti na desno; *samo smer*: iti

na Ljubljano, na Trst, peljati se na Maribor; b) *časa (kdaj?)*: na stara leta je beračil, na starega leta dan je prišel, na zadnjo uro je rekel; *samo smer (približnost)*: prišel je na večer, na pómrad, na zímó, na jésen; c) *natína (kako?)*: na ves glas kričati, na smeh se držati, pisano na stroj, mleto na paro, na prste računati, moliti na mašne bukvice, znati na pamet, odpreti na stežaj, obšoditi na smrt, na ječo; bolan na smrt, slep na eno oko, lep na oko *ali* na videz, dajati na upanje, gre mu na jok, vse gre na dvoje *vsaksébi*; kuhati na méhko, lagati na debelo, pripovedovati na dolgo *in* šíroko, ravna se na grdo, cika na kisló, vleče na belo; *č) vzroka (čemu?)*: priti na pomoč, vabiti na svatbo, piti na zdravje, iti na ogledi, streljati komu

na čast, delati komu na vese-
lje, na žalost, na ljubo; v ne-
katerih takih pogostnih zvezah
se je čut za sestavne dele že
izgubil in jih pišemo kot enotne
prislove, gl. § 59; d) mere (ko-
liko? kako dolgo?) pri glag. in
samost.: blaga na kupe, na
ostajanje, na koše, na pretek,
na cente; ljudi na tisoče; na
leta bo pomnil, na veke ži-
veti; 3. kot prilastek (kakšen?
kateri?): lov na zajce, misel
na mater, up na plačilo, pot
na goro, proga na Trst, obisk
na večer, plača na mésec, živ-
ljenje na veke, račun na prste,
mlyn na veter, mlatilnica na
motor, obsodba na ječo, strel
na čast vojski, igra na klavir;
4. kot določilo pri prislovu: od
včeraj na danes, od lani na
letos; mnogo takih zvez čutimo
kot enoten izraz in pišemo sku-
paj; nadalje, naprej, nakljub,
nazaj, nazadnje, navsezadnje,
navsezgódaj itd.; — II. z mest.
kaže: 1. predmet (na kom ali
na čem?): na delu se pozna
delavec, na prošnji stoji svet,
na njem leži vsa odgovornost,
na hrani biti kje, imeti koga;
na tebi je (+od tebe zavisi);
2. prislov: a) kraja (kje?): na
polju dela, na vasi gori, na
Koroškem živi, na cesti je bila
nesreča; b) načina (kako?): na
lépem, na célem si je izmislil,
na tihem natihoma povedati, na
naglem nanagloma zboleti, na
méhkem sedeti; mnogo zvez
lahko uvrstimo pod katero koli
teh skupin: bolan na pljučih
(na čem? kje? kako?), nositi na
glavi, ujeti koga na laži, imeti
na umu itd.; 3. prilastek (kak-
šen? kateri?): fantje na vasi,
noša na glavi, bolezen na očeh,
spomenik na grobu, okrasek na

čelu, luč na mizi; — o razmerju
do iz gl. pod iz

na- v sestavi: 1. z glagoli kaže
smer dejanja: a) na začetku:
nalomiti vejo, navrtati sod, na-
rezati palico, nasmehniti se,
načeti vprašanje, napiti kozar-
ec, nažgati trsko, nastopiti
pot; b) v dosegi neke mere: na-
lomiti vej, narezati palic, na-
brati jagod, nakositi trave, na-
žeti pšenice, nateče se vode,
nanositi drv, nasaditi krom-
pirja; c) v dosegi polnosti (do-
vršenosti, konca), v zvezi s po-
vratnim se: najesti se, napiti
se, naskakáti se, nahoditi se,
naveličati se, nagledati se, na-
spati se, naležati se; č) v pre-
hajanju na predmet: napasti
koga (pasti na koga), najti kaj
(priti na kaj), ladja nasede
(sede na čer), navajati koga
(vaditi koga na kaj); 2. z imeni
(prid. in sam.) iz prislovnih
zvez: nagróben (kar je na gro-
bu), nagróbnik (spomenik na
grobu), namizna luč (ki je za na
mizo), nahrábnik, naprstnik, na-
góběnik, naglávna ruta, na-
ročje, načélek; izvedenke iz
zloženih glagolov: napitnica (na-
piti komu), navada (navaditi),
naglâs (naglasiti), naskok (na-
skočiti); včasih pomeni začetek
lastnosti: naglušen (kdor je na
gluko), nakisel (kar cika na
kislo), nabel (kar gre na belo),
gl. predl. 1, 2 c

ná náta náte! medm. ponujanja
in privoščjenja: ná, tu imaš! ná,
kravica, ná! náte zvezke! náta
papir! ná, zdaj pa imaš!

*nabásati -šem nabiti (puško), na-
llátiti (pipo, žep, prostor), na-
diti (klobaso), natrcati (vrečo,
koš), nagatiti, naphati

nabáviti -im (si) omisliti (si): ~
si novo obleko; nabáva -e ž,

nabéliti

nabáven -vna -o, nabávník -a m, nabávka -e ž; nabávljati -am, nabávljanje -a s, nabávljalén -lna -o [-ln-]: ~a za druga; nabávljávec -vca m, nabávljávka -e ž, nabávljiv -íva -o, nabávljivost -i ž

nabéliti -im: ~ pálico, ~ platna; *gl.* beliti

naberáčiti -im (se): naberáčeno blago, starka se je naberáčila

nabetáti -ám se, nabetáj -ájte se! nabetál -ála -o, nabetán -a -o [*povsod*: -bət-]: tako se je nabetál, da je komaj dihal

nabezáti -ám *natrcati gl.* bezati, nabezán -a -o: ~i vozovi [*po vsod*: -bəz-]

nabírati -am, nabíranje -a s = nabíra -e ž, nabírka -e ž, nabírek -rka m, nabíralén -lna -o [-ln-]: ~a pola; nabírálNIK -a [-ln-] m: poštni ~; nabírálec -lca [-áɫ-] m, nabírálka -e [-áɫ-] ž, nabírálšče -a s, nabírátelj -a m, nabírác -a m *akumulator*; *gl.* tudi nabor

nabít -jem *gl.* biti bijem, nabít -a -o, nabítost -i ž, nabítek -tka m; nabíjati -am, nabíjaj -te *in* -ájte! nabíjal -a -o *in* -ála -o, nabíjanje *in* -ánje -a s, nabíjalén -lna -o [-ln-], nabíjálNIK -a [-ln-] m = nabíjác -a m = nabíjalo -a s

nabòj -òja m *patrona*, nabójen -jna -o, nabójnik -a m *nabíjat*, *nabíjalnik*; nabójnjáča -e ž *nabójna torbica (+fišeklja)*

nabòr -óra m: vojaški ~, ~ pri obleki; nabóren -rna -o: ~o leto, nabórník -a m: vojaški ~; nabórnica -e ž: ovratna ~ *nabran ovratnik*; nabórišče -a s *prostor za vojaški nabor*; nabórnják -a m *anat. mezenterij*

nabòstj -bòdem *gl.* bosti, nabòdèn -èna -o, nabòdènc -nca m, nabòd -òda m, nabòdek -dka

m; nabádati -am, nabádanje -a s, nabadáč -a m

nabózec -zca m *sveder*

nabóžen -žna -o: ~o slovstvo; nabóžnost -i ž

nabráti -bèrem *gl.* brati, nabrán -a -o, nabránost -i ž, nabránec -nca m: rokavi brez ~ev; *gl.* nabírati *in* nabor

nabrázditi -im *naorati*, nabrázden -a -o

nabrékniti -nem, nabréknjen -a -o = nabrékel -kla -o: ~e žile, ~e ustnice, ~o zrno; nabréklost -i ž, nabréklica -e ž, nabréklína -e ž

nabrénkati -am: ~ koga, ~ se vina

nabréžen -žna -o, nabréžje -a s

nabrisati -šem, nabrisan -a -o, nabrisanec -nca m, nabrisanka -e ž, nabrisanost -i ž

nabrít -a -o: ~ človek *zvit*, *prebrisan*, *nagajiv*, *zrel*, nabrítost -i ž

nabrskati -am, nabrskan -a -o, nabrskanec -nca m, nabrskan-ka -e ž, nabrskanost -i ž

nabrúsiti -im *gl.* brusiti, nabrúšen -a -o, nabrúšenost -i ž

nabúhnuti -nem, nabúhnjen -a -o = nabúhel -hla -o, nabúhlost -i ž *in* nabúhnjenost -i ž, nabúhnjenec -nca m = nabúhlež -a m; nabuhováti -újem, nabuhovánje -a s

nabúnkati -am, nabúnkan -a -o

nabúškati -am, nabúškan -a -o

nabúitati -am (se): ~ koga *napetsti*, ~ drv v peč *nametati*, ~ se žgancev *zelo se najesti*. ~ se na pamet *s težavo*, *brez razumevanja se naučiti*; nabútan -a -o, nabútanost -i ž: to ni znanje, to je ~

Náce -eta m *os. i.*, Nácek -cka m *os. i.*, *gl.* Ignacij

nacéditi -ím, nacédi -íte! nacédil -íla -o *in* -cédilo -i -e, na-

cejen -ena -o *in* naceden -ena -o, naceden -dna -o; nacéjati -am, nacéjanje -a s
nacépiti -im *gl.* cepiti, nacépljen -a -o, nacépljenost -i ž, nacepítev -tve ž
***nácija** -e ž *narod*, nacionalen -lna -o [-ln-] *naroden*: ~i socializem, ~i socialist, nacionalnosocialističen -čna -o [-ln-], nacionalnost -i ž *narodnosti*; nacionalizem -zma *m*, nacionalist -a *m narodnjak*, nacionalističen -čna -o; nacionalizirati -am, nacionalizácija -e ž, nacionalizacijski -a -o; nacíst -a *m*, naciístičen -čna -o, nacízem -zma *m*; nácifaíst -a *m*, nácifaístičen -čna -o, nácifaízem -zma *m*
nacijáziti -im, nacijázen -a -o
nacmokáti -ám: ~ blata na steno, ~ se; *gl.* emokáti, nacmokán -a -o, nacmokánost -i ž
nacréti -crém *gl.* cretí, nacvít -a -o
načákati -am se *gl.* čakáti, načákan -a -o
načečkáti -ám = načrčkáti -ám, načečkán -a -o, načečkánost -i ž [*povsod*: -čáč-]; *gl.* čečkati
načélek -lka [-lk-] *m* = načélnik -a [-ln-] *m šapelj, diadem*
načélo -a *s princip*, načélen -lna -o [-ln-] *principalen*: ~a rešitev, načéloma *prisl.* = načélno [-ln-], načélnost -i [-ln-] ž, načélnož -a [-ln-] *m*
načelováti -újem (+načeljeváti -jújem), načelúj -tel načelováł -ála -o; načélnik -a [-ln-] *m*: postajni ~ (+postajenačélnik), načélnica -e [-ln-] ž, načélniški -a -o [-ln-], načélništvó -a [-ln-] *s* = načélstvó -a [-ls-] *s prezidij*, načélje -a *s*
načepériti -im se, načepérjen -a -o, načepérjenost -i ž
načesáti -česém *gl.* česati: ~ prahu z glave, ~ mladih vej

z drevesa, ~ si nohte *natrgati si nohte*; načesán -a -o; načésniti *in* -íti -česnem *gl.* česniti
načétí -čném -éva -émo -éjo *in* načnó, načni -íte! načél -a -o, načét -a -o, načétek -tka *m* = načétje -a *s začetek*; načétost -i ž; načénjati -am, načénjanje -a *s*
načézen -zna -o: ~a cena, pogodba; vzeti delo na čez
+načičkati -am *nališpati*, +načičkan -a -o *nališpan*: ~o deklet *nališpano deklet*
način -a *m*: *na ta ~ tako, *na vsak ~ vsekakor, *na noben ~ nikakor, *na svoj ~ po svoje; načínoven -vna -o: ~i pri-slov
+načíniti -im *napraviti, storiti*
načítati -am (se), načítan -a -o, načítanost -i ž
načléniti -im, načlénjen -a -o: ~a veriga
načrñiti -im, načrñjen -a -o, načrñjenost -i ž
načrt -rta *m* (*črtěž), načrték -tka *m obris, skica*, načrtén -tna -o, načrtnost -i ž; načrtati -am *narisati, zasnovati, koncipirati*; načrtkati -am, načrtávati -am, načrtávánje -a *s*, načrtováti -újem, načrtováł -ála -o, načrtovánje -a *s*, načrtoválec -lca [-lc-] *m*, načrtoválen -lna -o [-ln-]
nad *predl. I. s tož. izraža 1. smer v prostoro (kam?)*: zleteti ~ drevo, iti ~ sovražnike, iti ~ vás; 2. *mero v času (kako dolgo?)*: ~ eno uro, ~ en dan; 3. *mero sploh (koliko?)*: ~ polovico, ~ 100 din, ~ vse druge jo ima rad, *toda*: nadvse rad jo ima; nádmé, nádte, nádenj [*nádnj*], nádsé, nádnju, nádnje; — II. *z orod. izraža 1. predmet nekaterih glagolov*: jeziti se, znesti se ~ kom (*čez koga), zgledo-

vati se, pohujšati se, zavzeti se ~ čim *itd.*; 2. *določilo kraja (kje?)*: leteti ~ drevesom, stanovati ~ mlinom, svetilka visi ~ mizo; 3. *prilastek (kateri? kakšen?)*: hiša ~ gozdom, pot ~ vasjó, lina ~ vrati

nad-predpona 1. *rabi se v krajevnem pomenu*: nadprtilčje, nadstréšek, nadvóz; nadmórski, nadobláčen, nadtrebúšen, nadvráten, nadzémeljski; 2. *izraža višjo stopnjo v besedah, narejenih po tujem zgledu*: *sam*. nãd-ãngel, nãdãlãlovek, nãdãškãf, nãd-ucitelj, nadvojvoda; *vendar se v večini primerov izogibamo taki rabi*: *nãdgozdãr, *nãdinženir, *nãdkrmãr, *nãdkúhar, *nãdlãvec, *nãdpastír, *nãdpãzник, *nãdpovêljnik -a, *nãdsodišãe. *nãdstrãžnik, *nãdsvêtnik *višji gozdar, višji stražnik, prvi inženir, prvi kuhar, vrhovni poveljnik, vrhovno sodišãe*; *prid.* + nadmočen, + nadkoristen *moênejši, prekorigen*; *glag.* + nadglasovãti *preglasovati*, *nãdvladati *prevladati*, + nadživêti *preživeti*; nadlegovãti, nadzidati, nadzirati; *nad-ima stranski poudarek zlasti v umetnih tvorbah ali v emfazi*; *bolj ko je beseda domaãa, bolj nad- izgublja poudarek*

nãda -e *ž up, upanje*; nadobúden -dna -o (+nadebuden); +nãde-pól-n -a -o [-õu-] *nãde poln*, *nãdati -am se *nãdejati se*

nãdahníti in nãdahnniti -nem [ne-poud. -dah- in -dah-] *gl. dahnniti*, nãdahnnjen -a -o, nãdahnnjenje -a s

nãdãlje *prisl. dalje, naprej*
nãdaljevãti -újem, nãdaljúj -te! nãdaljevãl -ãla -o, nãdaljevã-nje -a s, nãdaljevãlen -lna -o [-ln-]: ~a šola, nãdaljevãlec -lca [-lc-] m

nãdãljnji -a -e: ~a preiskava *taka, ki naprej traja*; +brez nãdaljnega *brez pomisleka, brez obotavljanja, takoj, prẽcej*; +do nãdaljnega *do nove odredbe*
nãdãngel [-el] -a m *arhangel*, nãd-ãngelov -a -o, nãdãngelski -a -o [-ls-]

nãdãnji -a -e: ~a voda *voda na dnu, podzemeljska voda*, Nadã-nje sêlo -ega -a s

nãdãrbina -e *ž* = nadãrba -e *ž* *prebenda*, nadãrbenik -a [-bãn-] m, nadãrbinski -a -o: ~o pre-moženje, ~i dohodki

nãdãrjen -a -o (**darovit*), nadãr-jenost -i *ž* (**darovitost*), nadãr-jenec -nca m, nadãrjenka -e *ž*; nadãrjen -êna -o *obdarovan*
nãdãv -ãva m = nadãvek -vka m *ãzio, ara*

nãdcvêten -tna -o *bol*.

nãdãšen -sna -o, nãdãsoven -vna -a: ~a vrednost *umetnine*
nãdãlãlovek -vêka m *ãlovek in pol*, nãdãlovêški -a -o

nãdãúten -tna -o *ãesar ne moremo dojeti s ãuti, transcendentãlen*, nãdãútnost -i *ž*

nãdãdiãkon -a m *prvi diakon, arhi-diakon*

nãddúren -rna -o *nãdvraten*

nãdegãti -ãm *nametati*: ~ drv v peã, nãdegãj -ãjte! nãdegãl -ãla -o, nãdegãn -a -o

nãdejati -jam in -jem se *ãesa* (+nãdjati se), nãdejanje -a s, nãdeja -e *ž upanje*

nãdelãti -am (se): ~ cesto *nasuti, popraviti*, nãdelãti se *ãesa utruditi se s ãim*, nãdelãti se ga (vina, žganja) *napiti se ga*; nã-dêlan -a -o: ~a cesta, ~ ãlo-vek; nãdêlanec -nca m, nãdê-lanost -i *ž*; nãdêlavãti -am, nã-dêlavãnje -a s; nãdêlovãti -újem, nãdêlovãnje -a s

nãdêti -dênem: ~ klobuãek, ~ komu zbadljivo ime; *gl. dėti*,

nadét -a -o; nadévati -vam in -vljem: ~ klobase, nadévanje -a s, nadèv -éva m = nadévek -vka m, nadéven -vna -o, nadéválnik -a [-áμ-] m
 nadeževáti -úje (se) [-dáž-]: nadeževálo je poln škař vode
 +nadglasíti -ím *preglasiti*, +nadglasováti -újem *preglasovati*
 nadgláven -vna -o: ~a točka, nadglavíšče -a s *zenit*
 nadgléženjski -a -o [-žan-]
 nadgróben -bna -o *nagróben*: ~i kamen, ~i napis; nadgróbnik -a m *nagróbnik*, nadgróbnica -e ž *nagróbnica*
 nadhíše -a s
 nadíhati -am: nadíhali so polno (sobo) smradu, nadíhati se dobrega zraka; nadíhan -a -o, nadíhanost -i ž
 nadíhniti -nem, nadíhnjen -a -o: rdeče ~ cvet; nadih -a m
 nadímati -am in -mljem se *nápenjati se, gl. tudi nadúti*
 nadír -ja m *zemeljsko podnožišče*
 nadírati -am, nadíranje -a s, gl. nadreti
 náđiti -ím *jekliti, napraviti orodju jekleno zrno ali rezilo*, náden -a -o, nádenje -a s; náda -e ž in nádo -a s *jekleno zrno, rezilo pri orodju*
 +náđjati -am se *nadejati se*
 nadkolénski -a -o: ~a kost = nadkolénka -e ž
 nadkolésen -sna -o: ~a voda
 nadkomólčen -čna -o [-óμ-]: ~a kost *nadlahtnica*
 nadkopíten -tna -o: ~a kost
 *nadkríliti -ím *prekositi, preseči, posekati*, *nadkriljeváti -újem *prekašati, presegati*
 nadláket -kta m = nadlahtí -i ž mn., nadláhten -tna -o: ~a kost = nadláhtnica -e ž, nadláhtje -a s
 nadledvičen -čna -o: ~a žleza

nadléga -e ž: ~o delati komu, v (za) ~o biti, nadléžen -žna -o: ~ biti komu, nadléžnost -i ž, nadléžnež -a m = nadléžnik -a m, nadléžnica -e ž; +nadléžna oblast *pristojna oblast*, +nadléžnost -i ž *pristožnost*
 nadlégovati -ujem in nadlegováti -újem, nadléguj -tel in nadlegúj -tel nadlégoval -a -o in nadlegováł -ála -o, nadlégovanje in nadlegovánje -a s; nadlegoválec -lca [-áμ-] m, nadlegováłka -e [-áμ-] ž
 nadlísec -sca m *mandragora*, nadlíšček -ščka m *bot.*
 nadlóga -e ž: v nadlógah biti, ~ ga tare, ti si prava ~! nadlóžen -žna -o, nadlóžnež -a m, nadlóžnik -a m, nadlóžnica -e ž, nadlóžnost -i ž
 +nádmóč -i ž *premoč*, +nádmóčen -čna -o *premočen, močnejši, v premoči*
 +nadmodríti -ím *premotiti, preslepiti, premodriti*
 nadmórski -a -o: ~a višina *absolutna višina*
 nádnaráven -vna -o, nádnarávnost -i ž
 nádobláčen -čna -o: ~a luč
 *nádoblást -i ž *vrhovna oblast*: *dobiti ~ dobiti oblast, *premoč nad kom*
 nadobzornica -e ž *circumpolarna zvezda*
 nadoknáđiti -ím *nadomestiti, priđejati (kar manjka), popraviti (škodo), pristoriti*: kar je bilo poprej zamujeno, se je zdaj nadoknadilo *pristorilo*
 nadomestíti -ím, nadomésti -íte! nadoméstil -íla -o, nadoméščen -čna -o; nadoméstek -tka m *surogat*, nadoméstilo -a s, nadoméstítev -tve ž, nadomésten -tna -o: ~i deli; nadoméstnik -a m, nadoméstnica -e ž, nadoméstljiv -íva -o, nadomest-

nadpálubje

ljivost -i ž; nadoměšćati -am, nadoměšćanje -a s, nadomestováti -újem, nadomestovál -ála -o, nadomestovánje -a s
nadpálubje -a s, nadpáluben -bna -o
nadpis -a m, nadpísen -sna -o
nadpolovičen -čna -o: ~a večina, nadpolovičnost -i ž
nadporučnik -a m, nadporučniški -a -o: ~a stopnja
nadpregléd -éda m *superarbitrácija*, nadpreglédén -dna -o: ~a komisija; nadpreglédnik -a m, nadpreglédniški -a -o
nadprigléd -éda m *superkontrola*, nadpriglédnik -a m *višji pri-glednik*
nadprijem -éma m *telov.*, nadpri-jemen -mna -o
nadpritičje -a s (+ *visoko pritičje*), nadpritiččen -čna -o: ~a stavba, soba
nadrábljati -am, nadrábljanje -a s, *gl.* nadrobiti [*zloguj*: nad-ráb-]
nadrás(t)el -s(t)la -o *bot.*: ~a plodnica
nadrástiti -im: ~ psa na koga
nadredíti -ím, nadrêdi -íte! nad-rédil -íla -o, nadrejèn -éna -o: ~a oblast; nadrédén -dna -o: ~i stavek *slovn.*, nadrédnost -i ž; nadrêjati -am, nadrêjanje -a s; *razzloguj*: nad-re-
nadréti -dêrem *gl.* dréti, nadít -a -o; (*zloguj*: na-dr-) *gl.* tudi nadírati
nadrégniti -nem (se): ~ česa (list-ja, denarja), ~ se česa (na pamet) *mehanično se naučiti*, nad-régnjen -a -o
nadróben -bna -o *podroben, natančen*: ~a raziskava, kritika; nadróbno *prisl. podróbno, natančno*: ~ preiskati, ~ opisati, razložiti; *tođa* na dróbno v *po-menu drobnó*: na drobno mleti,

razbiti, trgovati; nadróbnost -i ž (*zloguj*: na-drob-)
nadrobíti -ím *gl.* drobiti, nadrob-ljèn -éna -o; nadrobítev -tve ž; nadrábljati -am, nadrábljanje -a s (*zloguj*: na-drob-)
nadsónčen -čna -o
nadstávba -e ž *nadzemeljska stav-ba, višja stavba*: ~ marksistič-nega nauka
nadstréšek -ška m, nadstréšje -a s, nadstréšen -šna -o; *gl.* nastre-šek
nadstrópje -a s: hiša v eno ~, polovično ~ *mezanin*; nadstró-pen -pna -o, nadstrópnik -a m
***nadsvétnik** -a m *višji svétnik*, *nadsvétniški -a -o: ~a čast = *nadsvétništvo -a s *čast višjega svétnika*
nadškóf -škófa m, nadškófov -a -o, nadškófovski -a -o; nad-škófija -e ž, nadškófijski -a -o, nadškófijsstvo -a s
nadštevilén -lna -o [-ln-]: ~i *zlog*; nadštevilnost -i [-ln-] ž
nadtrebúšen -šna -o, nadtrebúšje -a s
nadučítelj -a m, nadučíteljev -a -o, nadučíteljski -a -o
nadúha -e ž, nadúšen -šna -o = nadúšljiv -a -o, nadúšljivec -vca m, nadúšljivka -e ž, nadúš-ljivost -i ž
nadúlití -im *dulo napraviti*: klo-buk ~, ~ se *dulec (mrdo) na-praviti*, nadúljen -a -o *nejevo-ljen, nasajén, natak njen*
nadúren -rna -o (*zlogúj*: nad-úren!): ~o delo (*nad določeni čas*) nadúra -e ž *ura nad do-ločeni čas*, nadurnína -e ž
nadúti nadmém *napihniti*, nadmi-íte! nadúl -a -o, nadút -a -o, nadútež -a m, nadútost -i ž
nadvíg -a m *relief*, nadvížen -žna -o *reliefjen*: ~a podoba
nadvláda -e ž *hegemonija*; *nad-vládati -am *premagati, zmóti*

koga (kaj), obvladati; +nadvla-
dovati -újem *premagovati, ob-
vlad(ov)ati*
nadvôden -dna -o: ~e stavbe, ~i
del rastline
nâdvôjvoda -a in -e m, nâdvôj-
vodov -a -o, nâdvôjvodinja -e
ž (*oseba*), nâdvôjvodinjín -a -o,
nâdvôjvodski -a -o, nâdvôjvod-
stvo -a s, nâdvôjvodina -e ž
(*dežela*), nâdvôjvodínski -a -o
nadvôz -ôza m (*nasprotje: pod-
vôz*), nadvôzen -zna -o: ~a pot
nadvráten -tna -o: ~a lina
+nâdvôrédnost -i ž *presežna vred-
nost*
nadvšè [*nadusè*] *poudarni prisl.
posebno, zlasti, najbolj*: ~ rad
je pel, ~ lep. ~ je ugajalo
petje; *toda nad vse, kadar je
vse nedol.* z.: ta je nad vse
(druge), tega ima rad nad vse
(druge), povzpel se je nad vse
nâdzémen -mna -o: ~a stavba
nâdzémlje -a s, nâdzémeljski -a
-o [*-mélj-*]
nâdziden -dna -o: ~a strešica,
nâdzídek -dka m, nâdzídje -a s;
nâdzídati -am, nâdzídan -a -o;
nâdzídávati -am, nâdzídávanje
-a s, nâdzídáva -e ž
nâdzírati -am *nadzorovati, paziti
na koga, na skrbi imeti koga.*
nâdzíranje -a s *nadzorovanje,*
*nadzor, nadzírátelj -a m = nad-
zíráč -a m paznik, nadzíráteljica -e ž, nadzíráteljstvo -a s,*
nâdzírálen -lna -o [*-ln-*]
nâdzôr -ôra m, nâdzôren -rna -o:
~a oblast; nâdzôrski -a -o, nâdzô-
rnik -a m *inšpektor, nadzôr-
nica -e ž inšpektorica, nadzôr-
ništvo -a s inšpektorát, nadzôr-
stvo -a s inšpekcija, nadzôrstven*
-a -o [*-tvân-*]: ~a oblast; nad-
zorováti -újem, nadzorúj -te!
nadzorováł -ála -o, nadzorová-
nje -a s, nadzoroválen -lna -o
[*-ln-*], nadzoroválnica -e [*-ln-*] ž

nâeléktriti -im, nâeléktrén -a -o,
nâeléktrénje -a s, nâelektrítev
-tve ž [*povsod: na-e-*]
nâênkrat in nâenkrát [*na-e-*]
*prisl. koj, kar, hipoma, nenado-
ma, hkrati*
nâfta -e ž *kaméno olje, náften*
-tna -o: ~a posoda, ~i vrelci,
~i vod = naftovôd -ôda m;
naftól [*-ól*] -a m
naftálin -a m, naftálinov -a -o:
~ duh
nág -a -o in nagó -í -é, dol, nági
-ega, na pol nag, do nágega;
nágec -gca m: 1. *nag človek:*
poglej ga, nágca; 2. *nagota:*
*kdor koprivo pozna, skrjuje na-
gec; nágost -i ž = nagôta -e ž,*
nâgôten -tna -o
nâgájati in nagájáti nagájam,
nâgájaj -ájte! nagájaj -ála -o,
nâgájánje -a s; nagájálec -lca
[*-áj-*] m, nagájálka -e [*-áj-*] ž;
nâgájív -a -o, nagájívéc -vca
m, nagájívček -čka m, nâgá-
jívka -e ž, nagájívost -i ž, na-
gájívski -a -o
nâgánjati -am, nagánjanje -a s,
nâganjálec -lca [*-áj-*] m, na-
ganjáč -a m, nâganjálka -e
[*-áj-*] ž; *gl. nagnáti -žénem*
Nagásáki -ija m *kr. i. mesta na
Japonskem*
nâgátiti -im (+nâgáčiti), nagáčen
-a -o: ~a ptica, nagáčenost -i
ž, nagáčenec -nca m, nagáčen-
ka -e ž
nâgel [*-æj-*] -gla -o: ~a smrt, ~a
sodba = ~i sod, ~e jeze biti,
na nâglem se je zgodilo, *prim.*
nâglejši -a -e; *prisl. nâglo*
nâgleje; nâgloma = nanâglo-
ma *prisl., nâglič prisl. nâglo;*
nâglica -e ž = nâglost -i ž,
nâglež -a m; nâgliti -im se,
nâgljenje -a s
nâgelj nâgeljna m, nâgeljc -a m
= nâgeljček -čka m, nâgeljnov
-a -o: ~o cvetje; nâgeljnast -a

nagibati

///

-o [povsod: -gəlj-]; nágrlin -a m: divji, turški ~ bot.
nagibati -bam in -bljem: ~ glavo, ~ koga na kaj, k čemu, ~ se: Carigrad se je že dolgo nagibal k razkolu (+Carigrad je nagibal); nagibanje -a s, nagibálen -lna -o [-ln-], nagibálec -lca [-lc-] m; nagib -a m, nagíbljaj -a m, nagíben -bna -o: ~i kot; nagibováti -újem, nagiboválen -lna -o [-ln-]; gl. nágniti -nem
nagizdati -am, nagízda -e ž *potrata*, nagízdje -a s *luksus*, nagízden -dna -o: ~o blago
naglás -ása m *poudarek*, *akcent*; naglášek -ska m, naglášen -sna -o: ~o znamenje; naglášiti -ím, nagláší -íte! naglášil -íla -o, naglášèn -èna -o: ~ zlog; naglášènost -i ž; naglášati -am, naglášanje -a s, nagláševáti -újem, nagláševánje -a s, nagláševálen -lna -o [-ln-], nagláševálec -lca [-lc-] m
naglás *prisl. glasno*: ~ govoriti; na ves glas zelo naglás, zelo glasno: ~ se dère
nagláven -vna -o 1. za na glavo: ~i jarem, ~a ruta. 2. *poglavtten*: ~i greh; naglávje -a s *kar se nosi na glavi*
naglušèn -šna -o, naglušènost -i ž, naglušènež -a m, naglušník -a m, naglušnica -e ž
nagnáti -žènem: ~ psa, ~ koga k delu, ~ veliko živine na semenj; nažèni -íte! nagnàl -ála -o, nagnán -a -o; gl. nagánjati -am in nagoniti
nagnéčiti -ím, nagnéčen -a -o: dvorana je ~a *nabito polna*
nagnèsti -gnètem gl. gnèsti, nagnètèn -èna -o: nagnèsti testa za pet hlebcev, veliko ljudi se je nagnètlo v sobo
nagníti nágne: ~ glavo, ~ sod, ~ koga k čemu *ali* na kaj; ~

se čez zid, dan se je nágnil; nágní -íte! nágnil in -nil -íla -o, nágnjen -a -o: ~ biti k čemu *inklinirati*; nágnjenje -a s, nágnjenost -i ž; gl. nagibati
nagníti -jem *zabiti gniti*, nagníl -a -o, nagnít -a -o: nagnilo sadje = nagníto sadje, nagnítost -i ž; nagnívati -am, nagnívanje -a s
nagnúsen -sna -o, nagnúsnost -i ž, nagnúsiti -ím, nagnúsuica -e ž, nagnúsnež -a m
nagóbčnik -a m, nagóbčníški -a -o + *nagódba* -e ž *poravnava*, *pogodba*
nagodíti -ím 1. *storiti*, *prizadeti*: ~ komu škodo, sitnost *ipd.* (*primerjaj* nagajati), 2. *ugoditi*; nagodí se *zgodi se slučajno*, nagódi -íte! nagódil -íla -o; nagóda -e ž *slučaj*, nagóden -dna -o *slučajen*, nagódoma *prisl. slučajno*, *po naključju*
nagómílti -ím, nagómíljen -a -o
nagòn -óna m, nagónski -a -o
nagoniti -gónim gl. goniti: ~ živine, ~ vodé iz vodnjaka, nágónjen -a -o
nagósti -dem gl. gosti: ~ jo (jih) komu *povedati*, *ozmerjali koga*, ~ komu *zagosti*; ~ se *naveličati se gosti*
nagostíti -ím se: ko se kozel nagostí, grm *pusti*; gl. gostiti
nagovoríti -ím: ~ koga, ~ koga k čemu (gl. govoriti), nagovorjèn -èna -o, nagovorjènek -nca m, nagóvor -a m, nagovóren -rna -o; nagovárjati -am, nagovárjanje -a s, nagovarjálec -lca [-áju-] m, nagovarjálka -e [-áju-] ž, nagovarjálen -lna -o [-ln-]
nagrábiti -ím gl. grabiti, nagrábek -bka m
nagradíti -ím, nagrádi -íte! nagrádíl -íla -o, nagrājèn -èna -o, nagrājènek -nca m, nagráda -e ž: razpisati ~o; nagráden -dna

-o: ~o tekmovanje; nagrājati
-am, nagrājanje -a s

nagrbānciti -im: ~ čelo, nagrbān-
čen -a -o, nagrbānčenost -i ž;
nagrībati -am = nagrībiti -im,
nagrībljen -a -o

nagrīsti -grizem, nagríz -a m, nā-
grízek -zka m, nagrizen -zna
-o; nagríziniti -nem: ~ jabolko,
nagríznižen -a -o; nagrízovāti
-újem: polhi sadje nagrízújejo

nágrlin -a m gl. nagelj

nagrmāditi -im (+nagromaditi),
nagrmāden -a -o

nagrōben -bna -o: ~i kamen,
govor; nagrōbnica -e ž *nagrōb-
na pesem, napis, cvellica na
grobu, nagrōbnik -a m, nagrōb-
niški -a -o*

+nagromāditi gl. nagrmaditi

nagúbati -am gl. gúbati, nagúban
-a -o in nagubān -a -o, nagú-
banost in nagubānost -i ž; nagu-
bānciti -im: ~ čelo, nagubān-
čen -a -o, nagubānčenost -i ž

nagúlití -im (se): ~ koso nadrgni-
ti, nabrusiti zaničlj., ~ koga na-
tepsti, ~ se česa (kaj) naučiti
se na pamet brez umevanja

nahājati -am večkrat najti: pla-
nike nahājamo po naših gorah,
planike se nahājajo se večkrat
najdejo po naših gorah; +na-
hājati se bití, stati, ležati: pošta
+se nahaja (je) pol ure od tod,
staroslovensko svetišče +se ja
nahajalo (je stalo) na Ptujskem
gradu, tu doli +se nahaja (leži)
krasno polje; nahajališče -a s
nahítroma prisl. hitro, na hitro,
na hitrico

nāhod -óda m, nahóden -dna -o,
nahódnost -i ž

nahodíti -hódim se gl. hoditi, na-
hójen -a -o utrujen od hoje, na-
veličan, sil hoje

nahódoma prisl. iznenada, nepri-
čakovano: ~ koga srečati

nahraniti -hrānim 1. ~ koga na-
siliti, 2. ~ kaj privarčevati, na-
hranítev -tve ž; gl. hraniti
nahrbten -tna -o, nahrbtnik -a
m oprtnik

nahrúliiti -im: ~ koga, nahrúljen
-a -o, nahrulítev -tve ž

nahudíti -im komu: vedómeč člo-
veka raztrga ali mu nahúdi
kako drugače, nahúdi -íte! na-
húdil -ila -o

nahújskati -am: ~ psa na koga,
~ ljudi, nahújskanost -i ž, na-
hújskanec -nca m

nahvalíti -hvalím: ni ga mogel
~; nahvalíti se; gl. hvaliti

naiven -vna -o prostosrēen, otročji,
preprost; naivnost -i ž *prepro-
ščina, naivnež -a m, naivnica -e
ž, naivka -e ž*

nāj 1. rabi za tvorbo železnika:
Vsi naj si v roke sežejo! Naj
bo! Naj bi bil delal! Ali naj
ti pošljem prepis? Ukazal jim
je, naj se umaknejo. 2. nekaj
samostojnosti je ohranil v pri-
merih, kakor: »Rekel je, da
pojde od hiše.« »Kar nāj!« —
»Tožil bo.« »Nāj!« 3. dopustni
veznik: Naj (čeprav) si še tako
prizadeva, nikoli ne bo nič do-
segel. Pojdem, in (pa) naj se
na glavo postavi; gl. tudi nāj-
stvo

naj- (+nar-) dela presežnik iz pri-
mernika: najlépši, najbóljši, naj-
véčji, najbólje, najvéč; prítika
se tudi nekaterim prid. in prisl.,
ki se sicer ne stopnjujejo: naj-
pívi, najpívo, najpívič, najna-
pívo, najprēj, najzādnji, naj-
nazādnje, najzgórnji, najspód-
nji, najspřednji ipd.; zaradi
smisla je naj- pogosto poudar-
jen, vendar je to emfatični, ne
slovnitni poudarek, zato ga tu
po § 80 3c zaznamujemo le ta-
krat, kadar je prevzel vlogo be-
sednega poudarka

najáda

najáda -e ž vódna nimfa, povódna vila
 najáviti -im naznaniti, najáviti se zglasiti se, oglasiti se, najávljen -a -o priglašen
 najbòlj ali najbolj presežnik prislova zelo: ~ črn; loči od najbolje presežnik prislova dobro: kdo zna najboljše? gl. bolj
 najbrž prisl. izraža verjetnost brez presežnosti: najbrž ga ni doma (verjetno ga ni doma, menda ni doma); loči od najbže pres. prislova brzo: ta najbže (najhitreje) teče; gl. brz in brž
 najdálje, najdlje, najdálj ali najdalj prisl., gl. dalj, dalje, dlje
 najésti -jém (se): nekaj je najédlo jabolka, najésti se krompirja; gl. jesti; najédati -am
 najéti najámem in nájmem, najémi -íte! in nájmi -íte! najél -a -o, najét -a -o, najétje -a s, najétnik -a m; najém -éma m: v ~ dati, v ~ vzeti; najémščina -e ž, najémem -mna -o: ~a pogodba; najémfina -e ž, najémnínski -a -o, najémnik -a m, najémnica -e ž, najémniški -a -o; najemodajálec -lca [-lc-] m, najemjemálec -lca [-lc-] m; najémati -am in -ljem, najémaj -te! in najémli -te! najémal -a -o, najémanje -a s, najémálec -lca [-áy-] m, najémálka -e [-áy-] ž; najémáti -jémlijem gl. jemáti
 najézdnik -a m zool.
 najéžiti -ím, najéži -íte! najéžil -íla -o, najéžen -éna -o, najéženost -i ž, najéženje -a s; tudi s stalnim poudarkom najéžiti -im najím -a -o svojílni z. za 1. os. dv.
 najmánj ali najmanj prisl. pres. od malo: napisal je ~ (koliko?); najmánj, kar morem zahtevati; najmánj to moraš storiti vsaj; najmánjkrat prisl., najmánjkrat -tna -o

najmánje prisl. pres. od majhno: pisal je ~ najdrobneje (kako?)
 najposlej prisl. nazadnje
 najprej in najpred prisl. = najpoprej in najpopred prisl. = najprvo prisl.
 najsi vez. čeprav: najsi je bil še tako močan, skale vendar ni mogel premakniti
 najstvo -a s fil. kar naj bo, kar naj bi bilo
 nájti nájdem, nájdi -te! našél -šlá -ò in -ó in našel -šla -o (+ najdel -dla -o), nájden -a -o, nájdenje -a s; nájti milost v njegovih očeh, nájti priznanje, upoštevanje, poslušna ušesa: nájti v redu: v sobi je našel vse v redu, toda +v redu najdeno odobreno (v uradnih spisih); +najti smrt umreti, pasti, +najti odobrenje: +to je našlo odobrenje pri večini to je večina odobrila; nájdenec -nca m. nájdenček -čka m, najdenina -e ž nagrada najditelju, najdenišnica -e ž zavod za najdenje, najdítelj -a m, najdíteljica -e ž, najdljiv -íva -o, najdíšče -a s. nájdba -e ž
 največ ali največ prisl. pres. od veliko ali mnogo (koliko?): »Največ je napisal.« »Káj, največ? Najmánj, ne pa največ.« največkrat prisl., največkrat -tna -o
 največe prisl. pres. od veliko (kako?): ona piše največe z največjimi črkami
 najzádnji -a -e, najzádnjič prisl. nák ali náka níkatni prisl.: nák(a), tega pa ne! nák(a), ni res
 nakáciti -im: ~ človeka razjeziti, ~ britev
 nakáditi -ím, nakádi -íte! nakádil -íla -o, nakajèn -éna -o, nakajènost -i ž
 nakálati -am nacepiti: ~ drv za cel teden, nakálan -a -o

nakáníti -im: nakánil je odpotovati; ti hudirji so mi nakánili, da ne bom nikdar več prav zdrav; nakánjen -a -o; nakána -e ž

nakápáti -am in -ljem (se) *nakapljati*: pol škafa je nakápalo iz soda

nakapljáti -ám (se): vosek se je nakapljal od sveče, *gl.* kapljáti

***nakár** *prisl.*, *potem*, *nalo*: bedel je do jutra, nakár je malo zadremal; nekaj časa je pil, pel in govoril, nakár je nenadoma umolknil in odšel; *kadar je kár oz. z., pišemo seveda narazen*: spraševal ga je vse mogoče, na kár pa oni ni odgovarjal

nakáza -e ž = nakázen -zni ž *pokveka*, *spaka*; nakázen -zna -o *pokvarien*, *spačen pokveten*: ~a grdoba, ~o zmršene coprnce; nakáznik -a *m pokveka*, nakáznost -i ž

nakázati in nakazáti -kážem *gl.* kazati: ~ vsebino, ~ denar; nakázan -a -o; nakáznica -e ž; poštna ~; nakazílo -a *s*, nakazílen -lna -o [-ln-]: ~i nalog; nakazováti -újem, nakazúj -te! nakazovál -ála -o, nakazovánje -a *s*, nakazoválen -lna -o [-ln-], nakazoválec -lca [-lc-] *m*, nakazováalka -e [-lk-] ž

nakazíti -im *pokvariti*, *nekoliko poškodovati*, nakázi -íte! nakázil -ila -o, nakažén -éna -o, nakažénc -nca *m pohabljenec*, nakažítev -tve ž

nakímáti -am: malo je nakímal. govoril pa nič; nakímávati -am, nakimováti -újem, nakimúj -te! nakimovál -ála -o, nakímniti -nem

nakipéti -im: nakipéti do vrha, *gl.* kipeti; nakípiniti -nem: testo nakipne; nakipel -pla -o: ~a pljuča *emfizematična*; nakípek -pka *m sladčica*

nakísati -am: ~ repe, zelja

nakísel -sla -o *nekoliko kisel*, *kislást*, *kiselnat*, *kiselkast*

nakít -a *m*, nakíten -tna -o; nakítiti -im, nakíčen -a -o in nakíten -a -o

nakládáti -am, nakládánje -a *s*, nakládálec -lca [-áý-] *m* = nakládnik -a *m* = nakládáč -a *m*, nakládálnica -e [-ln-] ž, nakládálšče -a *s*, naklád -áda *m tovor*, nakláda -e ž: ~ na davke, ~ knjige *število natisnjenih izvodov*, ~ pri panju, nakláden -dna -o: ~i list, nakládlna -e ž *pristojbina za nakladanje*, nakládnost -i ž

nakláti -kóljem *gl.* klati: drva niso razklana, marveč le naklána; naklál sem drv za cel teden

naklátiti -im: ~ sadja, ~ se po svetu (*gl.* klatiti), naklátén -a -o

naklèp -épa *m*, naklépati -am *snovati*, *delati naklepe*, naklèpnik -a *m kdor naklepa*; naklepíčiti -im se *naključiti*, *primeriti se*

naklepáti -klépljem: ~ koso, ~ koga *pretepti*, ~ se *fižola močno se najesti* (*gl.* klepati), naklepán -a -o

naklepetáti -ám in -péčem: koliko mi je tega naklepetála; naklepetáti se; *gl.* klepetati

nakléstiti -im: ~ smrekovih vej, ~ koga, naklésten -a -o in nakléščen -a -o

nakljúb *prisl.*, *in predl. z. daj. kljub* (+navkljub)

nakljúčiti -im se *slučajno se zgoditi*, *primeriti se*, nakljúče -a *s* = nakljúček -čka *m slučaj*, nakljúčen -čna -o *slučajen*

náklo -a *s* *nakovalo*, nákelški -a -o [-kals-]: ~a noga

nakloníti -klónim: ~ sod, dan se je naklónil, ~ koga k čemu *pripraviti*, ~ komu kaj *dati*,

+ naknáditi

podariti, naklóni -íte! naklónil -íla -o, naklónjen -a -o: biti komu ~, ~ biti k čemu *inklinirati* naklón -óna *m nagnjenje, fiz. inklinacija, slovn. modus*: pogojni ~, naklónica -e *ž fiz. inklinacijska igla*, naklónjenost -i *ž*, naklónski -a -o: ~i kot; naklónilo -a *s*; naklánjati -am, naklánjanje -a *s*

+ **naknáditi** -im *nadomestiti*, + **naknáda** -e *ž nadomestilo*, **naknáden** -dna -o *kasnejši*: ~i vpis, ~o *predavanje kasnejše, nadomestno predavanje*, sporočili bomo *naknádnó kasneje*

nakóckati -am *na kocke narezati*

nakolének -nka *m čevljarska navoza (+kneftra)*

nakolénšček -ščka *m* = **nakolénče** -ta *s*, **nakolénčič** -a *m*

nakolíti -kólim = **nakolíčiti** -im *kole zasaditi*: ~ *fižol, trte*; **nakóli** -íte! **nakóлил** -íla -o, **nakóljen** -a -o: ~ *vinograd*, **nakóljenec** -nca *m nakóljeni fižol*

nakopáti -kópljem: ~ *peska*, to mu je *nakopálo smrt*, ~ *si skrbi na glavo (gl. kopáti)*, **nakopán** -a -o, **nakopávati** -am, **nakopávanje** -a *s*, **nakápati** -pam *in* -pljem, **nakápanje** -a *s*

nakópáti -kópljem *in* -kópam *se gl. kópati se*

nakopíčiti -im (+*nakupíčiti*), **nakopíčen** -a -o, **nakopíčenost** -i *ž*

nakopítiti -im *deli na kopito*; **nakopítiti se**: *snega se je nakopítilo konjem, blato se nakopíti čevljem na podplate*

nakováti -újem *gl. kovati*, **nakován** -a -o; **nakoválo** -a *s* = **nakoválnik** -a [-*ay-*] *m*, **nakoválice** -a [-*lc-*] *s*

nakrájen -jna -o *kar je na kraju*

nakrásti -krádem *gl. krasti*: ~ *blaga*; **nakráden** -a -o

nakrát *prisl. na máh, kár, nena-doma, naenkrát*

nakrehníti -kréhnem, **nakréhni** -íte! **nakréhnil** -íla -o, **nakréhnjen** -a -o *ali pa s stalnim poud.* **nakréhnti** -nem: ~ *vejo*; **nakrehátí** -ám *gl. krehátí*: ~ *vej*

nakrémžiti -im *se*, **nakrémžen** -a -o: ~ *obraz*

nakresáti -kréšem: ~ *ognja*, ~ *koga pretepsi (gl. kresati)*, **nakresán** -a -o

nakrhñiti -nem *nalomiti*, **nakrhñjen** -a -o; **nakrhñati** -am, **nakrhñan** -a -o

***nakríšpati** -am *lase nakodrati*, **nakríšpati** *koga pretepsi*

nakrižem *prisl. križem(a), navzkriž*: ~ *gledati*, ~ *hodi komu kaj*

nakrižen -ržna -o *križem stoječ ali ležeč, različen*: *trije može ~e dobe*, ~i *voli*; **nakrižje** -a *s*

nakrmiti -im, **nakrmljen** -a -o, **nakrmitév** -tve *ž*

Náksos -a *m kr. i. grš. otoka*, **náksoški** -a -o

nakúhati -am: ~ *veliko mesa*; **nakúhati se**: *fižol se nakúha (gl. kuhati)*, **nakúhan** -a -o; *naspr. ukúhati se*

nakúp -a *m*: *priložnostni ~*; **nakupíti** -kúpim *gl. kupíti*; **nakupováti** -újem *gl. kupovati*; **nakupovánje** -a *s*, **nakupoválec** -lea [-*áy-*] *m*, **nakupováлка** -e [-*áy-*] *ž*; **nakupčeváti** -újem *se*

nakúriti in nakuríti -kúrim: ~ *koga izpodbosti, naščuvati, nagñati*, **nakúrjen** -a -o, *gl. kuriti*

nakvásiti -im, **nakvášen** -a -o: ~ *a repa*; **nakvásiti komu kaj naklepetati**; **nakváševáti** -újem, **nakvášúj** -te! **nakváševál** -ála -o

nakvíšku *prisl. kvíšku*

nalagáti -lážem: ~ *koga*, ~ *se komu (gl. lagati)*, **nalagán** -a -o, **nalagánost** -i *ž*, **nalagánec** -nca *m*

nalágati -am *gl.* naložiti, naláganje -a s
 naláhko *prisl. lahnó:* ~ hoditi, ~ dihati, ~ govoriti
 nalámljati -am *gl.* nalomiti
 nalášč *in nálašč prisl. (+navlášč),* naláščen -čna -o: zaradi naláščnega zavijanja
 naléci -lézem. nalézi -te! nalégel -lêgla -o: koklja je ~a piščanecv, naléžen -a -o: ~o jajce *samo nateto, neizleženo*
 nalépti -im, nalépljati -am; naléпка -e *ž etiketa,* nalépek -пка *m obliž,* nalépen -pna -o
 nalésti -lézem: ~ bolezen, ~ se uši, nalézel se ga je (*gl.* lesti), nalézen -a -o, nalézenost -i *ž;* nalézljiv -iva -o = nalézen -zna -o, nalezljivost -i *ž* = naléznost -i *ž;* nalezováti -újem, nalezovánje -a s
 naletéti -im na kaj, na koga (*gl.* leteti); nalèt -éta *m:* ~ čebel, ~ vode, z ~om *telov.;* nalétati -am se, nalétaj -te *in -ájte se!* nalétal -a -o *in -ála -o,* nalétan -a -o: otroci so se naletali; nalétati -am: sneg naléta, nalétanje -a s; naletávati -am: sneg naletáva, naletávanje -a s; nalétovati -ujem: sneg nalétuje, nalétovanje -a s
 naležáti -im se *gl.* ležáti, naležán -a -o
 naličje -a s *tančica, krinka, procelje (hiše);* naličnik -a *m del šlema, ki zakriva lice,* naličnica -e *ž krinka, maska;* naličiti -im *okrasiti, +šminkati,* naličen -a -o, naličenost -i *ž;* naličen -čna -o
 nalika -e *ž* = naličnost -i *ž analogija,* naličen -čna -o *analogen,* *nalikováti -ujem *podoben biti,* *nalik *predl. z dat. kakor*
 nalíšp -a *m,* nalíšpati -am, nalíšpanje -a s, nalíšpav -a -o *gizdav, izbirčen, kočljiv,* nalíšpavec -vca *m nalíšpav človek*

nalíti -lájem: ~ vina v kupico, ~ komu kupico, ~ čistega vina *povedati resnico,* ~ se vina (*gl.* liti), nalit -a -o; nalítek -tka *m,* nalív -a *m,* nalívek -vka *m,* nalívka -e *ž zašivka, vino za zalivanje,* nalíven -vna -o: ~o pero; nalívati -am, nalíval -a -o *in* nalívála -o, nalívanje -a s, nalíválec -lca [-áμ-] *m,* nalíválo -a s; nalíjati -am, nalíjálnik -a [-áμ-] *m* = nalíják -a *m*
 nálog -a *m:* plačilni ~; nalóga -e *ž:* domača ~, šolska ~
 nalóžiti -ím, nalóži -íte! nalóžil -ila -o, nalóžen -èna -o
 nalómíti -lómim, nalómi -íte! nalómil -ila -o, nalómljen -a -o; nalóm -óma *m,* nalómek -mka *m;* nalámljati -am, nalámljanje -a s
 nalóščíti -im: ~ čevlje, nalóščen -a -o, nalóščenost -i *ž*
 nalovíti -ím, nalóvi -íte! nalóvil -ila -o, nalovljèn -èna -o
 naložíti -ím: ~ drva na voz, ~ komu dolžnost, ~ jih komu *pretepsti ga,* ~ denar, preveč je nalóžil *iron. pijan je,* nalóži -íte! nalóžil -ila -o *in* nalóžilo -i -e, nalóžen -èna -o; nalóžba -e *ž,* nalóžnina -e *ž tovor,* nalóžènc -nca *m panj, ki je na drugega naložen;* nalágati -am, naláganje -a s, nalagálec -lca [-áμ-] *m,* nalagálka -e [-áμ-] *ž*
 nalúpiti -im (se): ~ drevó, lúb, ~ krompírja, ~ se česa *naveličati se kaj lupiti;* nalúpljen -a -o: ~o drevo, ~i krompir
 nalúščíti -im: ~ strok, ~ graha; nalúščen -a -o: ~i strok, grah
 namagnétiti -im, namagnéten -a -o
 namáhniti -nem *iztegniti roko za udarec,* namáhníl -a -o *in* namáhníla -o; namáhati -am *pretepsti,* namáhal -ála -o

namákati

namákati -am: dež namáka zemljo, namákati grah v vodi, namákati obroče, perilo; šiba se ti namáka; namákanje -a s
namakniti -máknem, namakni -íte!
in namákni -te! namaknil -íla -o *in* namáknil -a -o, namák-njen -a -o [*nepoud. porsod: -mak- in -mæk-*]
namastíti -ím, namásti -íte! namástil -íla -o, namaščèn -èna -o
namázati -mázem *gl.* mazati, namázan -a -o: ~ jezik; namáz -áza m = namázek -zka m
namécati -am: veliko sadja ~
naméček -čka m *navržok, dodatek:* za ~ dati
naméniti -im *gl.* méniti 1. ~ komu kaj: to je tebi namenjeno, naménil mu je hčér za ženo, 2. ~ se kam, ~ se na Gorenjsko; naménjenec -nca m, namenílen -lna -o [*-ln-*] *slovn. finalen*, namenílnik -a [*-ln-*] m *slovn. supin.*, namenílniški -a -o [*-ln-*] *supinov:* ~e oblike; namèn -èna m: dober ~, doseči svoj ~, namének -nka m *kar je komu namenjeno*, naménoma *prisl.*; namémba -e ž, namém-ben -bna -o: ~a postaja; naménjati -am, namenjeváti -újem
naméra -e ž 1. *namen*, *nakana*, 2. *naključje, slučaj*, namérica -e ž: po ~i *slučajno*; namérnost -i ž, naméren -rna -o: ~i *odvisnik slovn. finalni*
namériti -im: 1. ~ deset vatlov platna, 2. ~ puško, besedo na koga, 3. ~ se na kaj *naleteti*, ~ se kam *nameniti se kam*, 4. naméri se *zgodi se*; namérjati -am, namerávati -am, namerávanje -a s
namésti -métem: ~ surovega masla; *gl.* mésti, naméten -a -o
namésti -métem: ~ veliko smeti, namélo je velike kupe snega; *gl.* mésti, nametèn -èna -o

namestíti *in* naméstiti, namestím *in* naméstim, namésti -íte! naméstil -íla -o, nameščèn -èna -o *in* naméščen -a -o; 1. *v pomenu nadomestiti:* namésten -tna -o, naméstek -tka m, namestílo -a s, namestník -a m, namestnica -e ž, namestníški -a -o, namestníštvo -a s, namestováti -újem koga, namestovánje -a s, namestoválen -lna -o [*-ln-*], namestoválec -lca [*-lc-*] m, namestováлка -e [*-lk-*] ž; 2. *v pomenu nastaviti:* nameščénc -nca m, nameščénka -e ž, namestítev -tve ž, nameščati -am, nameščanje -a s, nameščeválec -lca [*-lc-*] m, nameščeválka -e [*-lk-*] ž, nameščeválen -lna -o [*-ln-*], namestílen -lna -o [*-ln-*], namestitven -a -o [*-tvøn-*]
namésto *predl. z rod.* (*mésto, + naméstu): plačati ~ brata
nametáti -méčem: ~ kamenja v jamo (*gl.* metáti), nametán -a -o, namèt -éta m
namežikniti -nem, namežíkati -am, namežikávati -am, namežikováti -újem, namežikovál -ála -o [*porsod: -mæž-*]
namig -a m, namígniti -nem, namígváti -am, namígvánje -a s, namígováti -újem, namígovál -ála -o, namígovánje -a s
namílití -im *z milom namazati*, namíljen -a -o
namíslítí -im *izmisliti*, namíšljen -a -o: ~a bolezen, ~i bolnik
namízen -zna -o: ~i prt, ~o vino
namlátítí *in* -ítí -mlátim *gl.* mlátiti: ~ deset mernikov pšenice, ~ koga; namláčen -a -o
namočítí -móčim *gl.* močiti, namóčen -a -o, namóčenost -i ž; *gl. tudi* namákati
namólstí *in* namlésti namólzem: ~ polno golído mleka, namólzen -a -o (+namólžen): ~o mleko [*porsod: -ól-*]

namótati -am in **namotáti** -ám:
~ veliko preje (gl. motati), **namótan** in **namotán** -a -o; **namotávati** -am; **namótek** -tka m: ~ preje

namřdati -am: ~ obraz, ~ se, **namřdniti** -nem se, **namřdováti** -újem se, **namřdovál** -ála -o; **namřdek** -dka m

namřeč *prisl. poudarja posamezne besede v stavku*: prišel je namreč oče, ne mati; pisal je namreč materi, ne očetu; nekaj mu manjka, namreč pridnost; doma je namreč tam, ne tukaj; prišel je namreč danes, ne včeraj; dela namreč drugače, kakor govori; ločimo dvoje stavčno zvezo, namreč priredno in podredno; predava dvakrat na teden, namreč v torek in petek; prišel je s posebnim namenom, namreč, da bi nas speljal; prišel je namreč s posebnim namenom, da bi nas speljal; prišel je s posebnim namenom, da bi nas namreč speljal (*kakor pač prenesemo poudarek na namen, prihod ali speljavo*); *vejico postavljamo pred namreč, kadar je v apoziciji ali čutimo okrajšan stavek, § 70, 2 ali 4 b. Kadar poudarja glagol v priredni zvezi, prevzema vlogo vzročnega vznika, a terja posebno besedno stavo, ker je vse le okrajšan izraz*: Poklical sem očeta, (*namreč zato, ker*) matere namreč ni bilo doma. Nikjer ni bil varen, (*namreč zato ne, ker*) metalo ga je namreč božje.

namrgódi -im: ~ obraz, usta, ~ se; **namrgóden** -a -o

namřščiti -im: ~ obrvi, ~ se, **namřščen** -a -o, **namřščenost** -i ž, **namřščenec** -nca m

namřšiti -im: ~ lasé, **namřšen** -a -o: nad čelom ~i lasje

namřviti -ím, **namřvi** -íte! **namřvil** -íla -o, **namřvljen** -éna -o ali s *stalnim poud.* **namřviti** -im; **namřvítev** -ive ž

namřzniti -nem *nekoliko zmrzniti*, **namřznjen** -a -o; **namřzel** -zla -o: **namřznjeno** in **namřzlo** sadje; **namřzováti** -újem, **namřzovál** -ála -o, **namřzovánje** -a s

Namur -a m *kr. i. belgijskega mesta*, **namurski** -a -o [*povsod: namür-*]

namúzati -am se, **namúzniti** -nem se, **namúznen** -a -o, **namúzek** -zka m

nanáglo *prisl. na naglo*

nanášati -am 1. *nalivi* ~jo prst na cesto, vse mere ~a na papir; 2. ~ se na kaj *biti v zvezi s čim*; gl. *tudi* nanesti in nanositi, nanašanje -a s

Nancy Nancyja [*nansi -ja*] m *kr. i. franc. mesta*, **nancyjski** -a -o [*nansijski*]

Nánde -ta m, **Nánde** -dka m *gl. Ferdinand*

naněsti -něsem: 1. veter ~e prahu v sobo, voda ~e blata na travnik, 2. beseda ~e, pogovor ~e; prenočuje, kjer ~; gl. *něsti*, **nanesèn** -éna -o (+ *nanešen*): ~ svet

nanizati -am *v vrsto nabrati*: ~ bisere na nit, ~ stavke; **nanizováti** -újem, **nanizovál** -ála -o, **nanizovánje** -a s

Nánking -a m *kr. i. mesta na Kitajskem*, **nánkinški** -a -o; **nánking** -a m *vrsta blaga*, **nánkingast** -a -o: ~a suknja

nanosíti -nósim: ~ vodé v čeber, ~ se *naveličati se nošnje*, **nanóšen** -a -o (*gl. nosíti*); **nanóšenost** -i ž, **nanós** -ósa m *kar voda nanese*, **nanosíca** -e ž *dež, ki ga veter nanaša od strani*

nanósnik -a m *šćipalnik (vrsta naočnikov)*, **nanósniški** -a -o

+naobraziti

+naobraziti -im *izobraziti*, +naobrážen -a -o *izobražen*, +naobráženost -i *ž izobraženost*, +naobrazba -e *ž izobrazba*
naočarka -e *ž vrsta kač*
naočniki -ov *m mn.*, naočniški -a -o
naóknica -e *ž, nav. mn.* naóknice -ic, naókniški -a -o; naókenski -a -o [-kən-]: ~e rože, ~i toplomer
naokóli *prisl.*: vse ~, povsod ~, naokóli in naokóli. tod naokóli (+naokólo. +naokólu)
naokróg *prisl.*: vse naokróg, povsod naokróg. tod naokróg
naópak *prisl. narobe*: obleči srajco ~, obrniti suknjo ~, brati ~ *nazaj, od vzad*
naostríti -ím, naóstri -íte! naóstril -íla -o, naostrèn -éna -o, naostrénost -i *ž*
nápa -e *ž nastrešje, streha nad odprtím ognjiščem*
napádati -am: ~ sovražnike, bolezni me ~a, napádanje -a *s.* napadálec -lca [-áú-] *m.* napadálnik -a -o [-áú-], napadálen -lna -o [-ln-], napadálnost -i [-ln-] *ž*
napájati -am. napájanje -a *s.* napájalec -lca [-áú-] *m.* napájalka -e [-áú-] *ž.* napájálnik -a [-áú-] *m.* napájálen -lna -o [-ln-]: ~e naprave; napájáč -a *m.* napajališče -a *s.*; *gl.* napojíti
nápak *prisl. ne prav.* napačno, nápaka -e *ž.* nápačen in napáčen -éna -o, nápačnost in napáčnost -i *ž*
napást -i *ž napad, skušnjava, neprijetnost, nesreča*; napásten -tna -o, napástnik -a *m*
nápast -i *ž porednost, nerodnost*, nápasten -tna -o
napásti -pádem, napádel -dla -o in napál -ála -o, *gl.* napádati; napád -áda *m.* napáden -dna -o, napádnost -i *ž.* napádnik -a

m.; napadljív -íva -o, napadljívost -i *ž.*; napádoma *prisl.*
napásti -pásem (se): pastir ~e živino, napášen -a -o (+napášen -a -o): ~a živina, napášenost -i *ž.* napášenec -nca *m*
napéči -em (se) *gl.* peči: ~ kruha, jabolko, ~ se s čim *opeči se, prevariti se*, napečen -éna -o
napeljáti -péljem: ~ vodó na mlin. ~ elektriko v vas, ~ besedo. pogovor na kaj, ~ koga k čemu (*gl.* peljáti), napelján -a -o; napeljáva -e *ž.* napeljávati -am. napeljávanje -a *s.*; napeljévati -újem. napeljévál -ála -o, napeljévánje -a *s.* napeljéválec -lca [-áú-] *m.* napeljéválnik -a [-áú-] *ž.* napeljéválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
napénjati -am (se): ~ lok, veter napénja jadra. jed ~a, ~a me, napénjanje -a *s.*; *gl.* napéti
napéríti -im 1. *nasaditi, da štrli kakor perje (n. pr. puranu, ki se naperi)*: ~ zajca s slanino, ~ grablje *nasaditi jim zobe*, ~ koló *vstaviti špice*, ~ nit *vdeti*. ~ sulico *nasaditi ji ostrino*; 2. *nameriti*: ~ kaj proti komu, ~ tožbo; napérjen -a -o, napérjenost -i *ž.*: ~ misli, volje *fil.*; napérjati -am. napéra -e *ž špice na kolesu, ogrodje dežnika ipd.* napérek -rka *m, mn.* napérki *zobje pri grabljah, na brani ipd.*
napéti -pnèm (se), napni -íte! napél -a -o, napét -a -o, napéte -a *s.*; napéti struno, petelina na puški, vse sile; sapa napnè jadra, napéta cesta, napéto se držati, gledati; napétost -i *ž.*: visoka ~, ~ ceste, napenljiv -íva -o, napòn -óna *m.* napónski -a -o; *gl.* napénjati
napétnik -a *m, nav. mn.* napétniki -ov *pete pri čevljih, zlasti nabitki*

napetoličen -čna -o *napetih lic, bombastičen, napetoličnost -i ž napèv* -éva *m melodija, napèven* -vna -o

napháti -hám *in* -šèm 1. ~ veliko ječmenove kaše, 2. ~ vrečo (*natrpáti*); *gl. phati*

napihniti -nem (se), napihnjen -a -o, napihnjenec -nca *m*, napihnjenka -e *ž*. napihnjenost -i *ž*; napihati -ham *in* -šem. napihan -a -o: veter je prahu napihal v sobo; napihováti -újem (se), napihovál -ála -o, napihovánje -a *s*, napihoválec -lca [-áú-] *m*, napihoválka -e [-áú-] *ž*. napihoválen -lna -o [-ln-], napihávati -am. napihávánje -a *s*

napíli -im *s pilo načeti, napíli določeno količino*; napíli -im se *nautíli se brezmiselno*; napílek -lka [-lk-] *m*

napísáti in napisati -šem *gl. pisati*, napis -a *m*, napisen -sna -o, napisnik -a *m*; napisováti -újem, napisovál -ála -o, napisovánje -a *s*, napisoválec -lca [-lc-] *m*

napíti -jem (se): ~ komu na zdravje, ~ se vode, vina, goba se napije; *gl. píti*; napítek -tka *m*, napišen -tna -o, napitnica -e *ž*, napitnina -e *ž*, napitnínski -a -o; napívati -am, napívanje -a *s*, napijati -am, napijánje -a *s*

naplačílo -a *s* *pláčilo na račun, narrej*

naplaháti -ám, naplahtàj -ájte! naplahtàl -ála -o *potegniti koga (za nos), nalagáti koga, natvesti komu kaj*

napláten -tna -o *nesoméren, na eno plat večji*: ~a streha, ~ kozolec; naplátnost -i *ž*; tudi naplatèn [-lèn] -tnà -ò

naplavíti -ím, naplávi -íte! naplávil -íla -o: voda je naplavíla veliko zemlje; naplavljèn -èna -o *in* naplávljen -a -o: ~a zemlja; napláven -vna -o *aluvialen*:

~a zemlja, naplavína -e *ž*, napláv -áva *m*, naplavítev -tve *ž*; naplávljanje -a *s*

naplèsti -plètem: ~ nogavic, ~ ženitev, ~ komu kaj *spletkariti zoper koga, zagosti jo*, ~ koga *pretepsti*; *gl. plèsti*; naplèt -éta *m*; naplétati -am, naplétanje -a *s*

naploskáti -ám: ~ žebljè *napraviti jim glavice ploske*; naploskàj -ájte! naploskàl -ála -o, naploskàn -a -o

naplòskati -am se: ob koncu se dvorona kar ni mogla naplòskati

napóčiti -im 1. *malo počiti*: napóčen lonec, 2. dan je napóčil, *tudi* napóčiti se: zor se napóči

napodíti -ím, napòdi -íte! napòdil -íla -o *in* napòdilo -i -e, napodèn -èna -o, napodènec -nca *m*

napogníti -pògnem, napògni -íte! napògnil -íla -o, napògnjen -a -o

napojíti -ím, napòji -íte! napòjil -íla -o *in* napòjilo -i -e, napojèn -èna -o, napòj -òja *m*, napojíšče -a *s*, ⁺napojnina -e *ž* *napitnina*; *gl. tudi* napajati

napókni -nem *počiti*; napókati -am *na več krajih počiti*: napókán lonec; napókati -am koga *natepsti, nabiti*; napókati se *močno se najesti*; napòk -óka *m*

⁺napol *na pol* (*gl. pol*)

Napóleon -a *m os. i.*, Napóleonov -a -o: ~e zmage, napóleonski -a -o: ~a podjetnost; napoleon-dór -a *m zlatnik*

napólniti in -íti -pólnim *gl. polniti*, napólnjen -a -o, napólnítev -tve *ž*, napólnilen -lna -o [-ltn-]; napólnjeváti -újem, napólnjevál -ála -o, napólnjevánje -a *s*, napólnjeválen -lna -o [-áln-]; napólnjeválec -lca [-áú-] *m* [*povsod: -pojún-*]

napòn -óna *m*, napónski -a -o, *gl. napeti*

napòr

napòr -óra *m*, napóren -rna -o, napórnost -i *ž*
 napósled *prisl. nazadnje, končno*
 napósodo *prisl.:* ~ dati *posoditi*, ~ vzeti *izposoditi si*
 napošev *prisl.*, napoševen -vna -o, napošévnost -i *ž*
 napóta *in* nápota -e *ž*: ~o delati, v ~o biti, napótje -a *s* *napota*, napóten -tna -o, napótljaj -a *m*, napótljiv -íva -o, napótnik -a *m* = napótněž -a *m*; napótovati -ujem komu *biti napoti, ovirati koga*
 napóti *prisl.:* ~ je bil, zato sem ga brcnil proč, *toda* na poti je bil, zato ga ni bilo doma
 napótiti -ím: ~ koga *pokazati mu pot*, to me je napótilo, da... *to mi je pokazalo pot (pripravilo do tega), da...*, ~ se *odpraviti se na pot*; napótek -tka *m* = napótilo -a *s* *navodilo, instrukcija*, napóten -tna -o: ~i ljudje *taki, ki so na poti, na cesti*
 napovédati -povém (se): ~ kugo, potres, vreme *prerokovati*, ~ vojno komu, za nedeljo se je napovédal; napovéj -tel *in* napovédi -tel napovédal -a -o, napovédan -a -o; napovédanec -nca *m*, napovédanka -e *ž*, napovédanost -i *ž*; napóved -i *ž*: vojna ~, vremenska ~, napóveden -dna -o: ~i stavek, napóvednik -a *m*, napóvednica -e *ž*
 napovedováti -újem, napovedovál -ála -o, napovedovánje -a *s*, napovedoválec -lca [-áju-] *m*, napovedoválka -e [-áju-] *ž*, napovedoválski -a -o [-áju-]: ~a služba v radiu, napovedoválnica -e [-ln-] *ž* *prostor v radiu, kjer napovedujejo spored*, napovedováln -lna -o [-ln-]
 +naprám *predl. do, proti, nasproti*: hladnost +napram njemu *do njega*, ljubezen +napram domovini *do domovine*, +napram

takim možem sem brez moči *proti, nasproti takim možem*
 naprašíti -ím, napraší -ítel naprašíl -íla -o, naprašèn -èna -o, naprašénost -i *ž*
 napráti -pèrem *gl. prati*, naprán -a -o: napráti poln škaf perila, dež me je naprál; napírati -am, napíranje -a *s*
 napráva -e *ž* 1. *delo*: odločili so se za naprávo vodovoda (*da napravijo vodovod*), 2. *izdelek*: vodovodna napráva
 napráviti -ím 1. ~ obleko, ~ pot, ~ neumnost, ~ kozla za vrtnarja; ~ si denarja; 2. ~ koga *obleči ga*, ~ se *obleči se* 3. ~ se kam, ~ se na pot; *po tujem vplivu včasih nepotrebno vezemo ta glagol s samostalniki, namesto da bi uporabljali ustrezni glagol*: *~ odkritje *odkriti*, *~ znanje *seznaniti se*, *~ preiskavo *preiskati*, *~ sporazum *sporazumeti se*; *vendar je v nekaterih zvezah tak opis potreben, n. pr. preiskava, ki jo je napravila komisija, je pokazala...*; naprávljati -am, naprávljanje *in* -ánje -a *s*, naprávljálnica -e [-ln-] *ž* *oblačilnica*
 napréči -préžem: ~ konja, voz; naprézi -tel naprégel -gla -o, napréžen -a -o; *gl. naprégati*
 naprédek -dka *m*, napréden -dna -o, naprédnost -i *ž*, naprednják -a *m*, naprednjáštvo -a *s*; naprédovali *in* napredováti, naprédujem *in* napredújem, naprédoval -a -o *in* napredovál -ála -o, napredovánje -a *in* napredovanje -a *s*
 naprégati -am, napréganje -a *s*; napréga -e *ž* (*dejanje in stvar*), napréžen -žna -o: ~i konj; naprézati -am, naprézanje -a *s*
 napréj *prisl. 1. krajevno*: iti ~, ni vedel ne ~ ne nazaj, 2. *časovno*: za naprej *v prihodnje*

bo drugače, 3. načinovno: moliti, brati ~; ~ in ~ kar naprej; ura +gre naprej *prehiteva*, napréjšnji -a -e: ~a odpoved
naprésti in naprésti -prêdem *gl.* presti; napredèn -êna -o in napréden -a -o
napróđaj *prisl.*: ~ dati, to ni ~
naprosíti -prosim: ~ koga za pomoč, ~ lesa za novo hišo (*gl.* prositi), napróšen -a -o; +napróšati -am *prosili*, +naproša se *prosi se, prosimo*
napróti *prisl.*: mu je šel naproti *vedé in s prijaznim namenom; loči od nasproti*: mu gre nasproti *po naključju ali s sovražnim namenom*, sovražno je delal nasproti, povsod je govoril njemu nasproti; *gl. tudi* nasproti
naprsen -sna -o: ~a igla, naprsnik -a *m kar se nosi na prsih*
naprstec -tca *m bot.*
naprstnik -a *m*
naprtíti -im *naložiti*, naprtén -a -o; naprtováti -újem, naprtovál -ála -o: kar si kdo naprti, nosi do smrti
naprvo *prisl. najprej; najnaprvo prisl., gl. nájprej*
napüh -úha *m*, napúhnutí -nem (se), napúhñjen -a -o, napúhñjenec -nca *m*, napúhñjenka -e ž, napúhñjenost -i ž, napúhel -hla -o, napúhlost -i ž, napuhlína -e ž; napuhováti -újem (se)
napúlití -im, napúljen -a -o, napulítev -tve ž, napúlek -lka [-lk-] *m kar kdo napuli*
napustíti -ím *popustiti*: ~ krilo, ~ verigo za en člen (*gl.* pustiti); napúšçati -am, napúšçanje -a s
napúšç -a *m tisti del strehe, ki moli preko zidu, in prostor pod njo*. napúšçek -čka *m*
narahljáti -ám *gl.* rahljati: ~ prst, ~ veliko sena; narahlján -a -o: ~a zemlja, ~a trava

naráhlo *prisl.* = naráhlo *prisl.*
narámen -mna -o: ~i koš, narámnica -e ž, *nav. mn.* narámnice, narámnik -a *m torba za naramo, nahrbtnik*, narámka -e ž *epoleta*
narásti -rás(t)em *gl.* rasti: voda je narásla, narásla voda; naráslost -i ž: ~ vode; narášçen -a -o; narástek -tka *m*: rižev ~; narášçati -am (se), narášçanje -a s
narášçáj -a *m*, narášçájski -a -o, narášçájnik -a *m*, narášçájnica -e ž, narášçájniški -a -o
naráva -e ž, naráven -vna -o; naravoslóvje -a s, ~slóven -vna -o, naravoslóvec -vca *m*, ~slóvski -a -o; naravopísje -a s, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*
naravnáti -ám: ~ izvinjeni ud, ~ uro, ~ top, ~ koga na pravo pot, ~ se kam *pripraviti se*; *gl.* ravnati, naravnán -a -o; naravnálen -lna -o [-ln-]: ~i vijak; naravnálo -a s, naravnáč -a *m gumb pri radiu*, naravnáva -e ž; naravnávati -am, naravnávanje -a s, naravnáválen -lna -o [-ln-], naravnáválec -lca [-lc-] *m*
narávnost *prisl.*: iti ~, kar ~ povedati *brez ovinkov; namesto poudarnega naravnost rabimo rajši* kar: to je *naravnost strašno, *naravnost nôrel je kar; narávnosten -tna -o *neposreden*
narázen in narázen *prisl. vsaksébi*: daleč ~, hiše so daleč ~, vasi sta tri ure ~, ~ iti, ~ dejati
Narcís -a *m os. i. grš. mit.*; narcís -a *m in narcisa* -e ž *bot. ključek*, narcísen -sna -o: ~a polja pod Golico
naréçje -a s *dialekt*, naréçen -çna -o, naréçnost -i ž
náred in naréd *prisl. pripravljen*: ladje so za boj ~, ali ste ~?

narédba

naréden -dna -o: ~ biti k čemu *pripravljen biti*, nož ni ~ *ni pripraven*, narédnost -i ž

narédba -e ž, *rod. mn.* narédb, 1. *ureditev, naprava*: poslopje ima dobro narédbo, narédbe pri vodnjaku, 2. *odlok, odločba*; narédben -a -o [-bən-]

naréditi -ím. narédi -íte! narédil -íla -o. narejèn -êna -o, narejènost -i ž, narejènec -nca m, narédek -dka m; naréjati -am, naréjanje -a s

narédkoma *prisl. kraja in časa*: ~ sejati. ~ nas obiskuje

narédnik -a m, narédniški -a -o

narékati -am za umrlim *tožiti za njim. objokovati ga*, narékavica -e ž *najeta ženska, ki toži za umrlim*

narékováti -újem, narékovál -ála -o, narékovánje -a s, narékoválec -lca [-lc-] m, narékováлка -e [-lk-] ž; narèk -éka m *diktát*, narékoma *prisl.*: brati ~; narékováj -a m

narézati -rèzem, narèz -éza m, naréza -e ž, narézek -zka m *narézano meso*; narezováti -újem, narezovál -ála -o, narezovánje -a s; narezljáti -ám *gl. rezljati*, narezljávati -am, narezljávanje -a s

naríbat -am, naríban -a -o: ~ o zelje

narísati -ríšem, narís -a m, narísek -ska m

narkótikum -kuma m *mamilo, mn.*

narkótika -tik s, narkótičen -čna -o *omamljiv*, narkotizírati -am *omamiti*, narkotizíranec -nca m *omamljenec*; narkóza -e ž *omama*

naróbe *prisl.*: ~ delati, ~ govoriti, vse gre ~, ~ svet; naróben -bna -o, naróbnost -i ž, naróbnec -a m

naróčaj -a m, naróčeje -a s: v ~ vzeti, v ~ u imeti, nositi, ~ drv, naróčen -čna -o

naróčiti -ím: ~ komu kaj, ~ voz, knjigo, ~ si kaj; naróči -íte! naróčil -íla -o, naróčen -êna -o; naróčilo -a s, naróčilen -lna -o [-ln-], naróčilnica -e [-ln-] ž; naróčník -a m, naróčnica -e ž, naróčniški -a -o, naróčnina -e ž, naróčítev -tve ž, naróčba -e ž, naróčben -a -o [-bən-]; naróčati -am, naróčanje -a s, naróčeváti -újem, naróčevál -ála -o, naróčeválec -lca [-dú-] m, naróčeválski -a -o [-dú-], naróčeválnica -e [-ln-] ž

národ -a m, národíč -a m, národen -dna -o (*národov -a -o): ~ a volja *ali* volja národa (*národova volja), ~ a osvoboditev, národnoosvobodílen -dílna -lno [-ln-], národno gospodarstvo, národnogospodárski -a -o; národnost -i ž, národnosten -tna -o: ~ a meja; *loči sh.* národ, národni (*ljúdstvo, ljudski*) *od slov.* národ, národen (*nacionálen*)

narodnják -a m, narodnjákinja -e ž, narodnjáski -a -o, narodnjáštvo -a s, *zaničlj.* narodnjákar -ja m, narodnjákarstvo -a s

narodopís -a m = narodopísje -a s *etnografija*, narodopísen -sna -o, narodopísec -sca m; narodoslóvje -a s = narodoznánstvo -a s *etnologija*, narodoslóven -vna -o, narodoslóvec -vca m, narodoslóvski -a -o

nárok -a m: sodni ~

nárok *prisl. na róko*: ~ mi je; nárok -čna -o *priročen, prikladen*, naróčnost -i ž

nárok -a m, *nav. mn.* nároki -ov *manšete*; narókva -e ž = narókva -e ž *nakit na roki, zapestnica*; naróčka -e ž *zapestnik, rokavec, manšeta*, naróček -čka m, naróčnica -e ž *zapestnica, liturg. manipel*

narópati -am, narópan -a -o: ~ o blago

nàrt **nárta** *m* *zgornji del stopala, usnje za zgornji del čevlja*, nárten -tna -o, nártnica -e *ž*

narúšiti -im: ~ skalo, narúšeno zdravje

naruváti in narvátí narújem, narúj -tel nar(u)vál -a -o, nar(u)ván -a -o

nárval [-al] -a *m samorog (vrsta kitov)*

nasaditi -im: ~ cvetlice, ~ vrt s cveticami, ~ kokoš, ~ jajca kokoši, ~ ribe v ribnik, ~ ribnik z ribami, ~ vrata, okno, ~ sekiro, ~ snopje na pôdu; **nasádi** -íteľ **nasádil** -íla -o, **nasajèn** -èna -o *nataknjen, slabe volje*, **nasajènost** -i *ž razburljivost, slaba volja*, **nasajènka** -e *ž nasajeno jajce*; **nasàd in násad** -áda *m* **nasáden** -dna -o; **nasájati** -am, **nasájanje** -a *s*

⁺**nasamáríti** -im *koga prevariti, opehariti, natvesti komu kaj*

nasedéti -sedím se *gl.* sedeti, **nasedèn** -èna -o, **nasedènost** -i *ž nasejáti* -séjem *gl.* sejati, **naseján** -a -o, **nasejánost** -i *ž*; **nasèv** -éva *m*, **nasévek** -vka *m*, **nasétev** -tve *ž*

nasékati -am: ~ drevo, ~ drv, ~ se ga *napíli se*, **nasékan** -a -o; **nasekováti** -újem, **nasekovál** -ála -o, **nasekovánje** -a *s*; **nasekljáti** -ám *gl.* sekljáti; **nasèk** -éka *m*, **naséka** -e *ž nasekano meso*

naselíti -sélím *gl.* selíti: ~ ljudi, ~ deželo z ljudmi, ~ se; **naséljen** -a -o, **naséljenec** -nca *m*, **naséljenka** -e *ž*, **naséljenski** -a -o, **naséljenost** -i *ž*; **naselítev** -tve *ž*, **naselíšče** -a *s*, **nasélje** -a *s*, *mn.* **nasélja** -lij; **nasélbina** -e [-lb-] *ž*, **nasélbinski** -a -o [-lb-]; **nasélen** -lna -o [-ln-] *prípraven za naselitev*, **nasélnik** -a [-ln-] *m* **nasélnica** -e [-ln-] *ž*, **nasélniški** -a -o [-ln-], **nasélnost**

-i [-ln-] *ž*; **naseljeváti** -újem, **naseljevál** -ála -o, **naseljevánje** -a *s*, **naseljeválec** -lca [-áú-] *m*, **naseljeválka** -e [-áú-] *ž*, **naseljeválen** -lna -o [-ln-]: ~ a politika

nasèsti -sédem: ptič je **nasédel** (*na limanico*), ***nasèsti** komu *dati se speljati, iti komu na led*, **ladja** je **nasédla** (*na sipino*), **nasédli** *brod*

nasílen -lna -o [-ln-], **nasílnèž** -a [-ln-] *m* = **nasílnik** -a [-ln-] *m*, **nasílnost** -i [-ln-] *ž*, **nasílnstvo** -a [-ls-] *s*, **nasílje** -a *s*

nasípáti -am *in* -ljem, **nasípanje** -a *s*, **nasíp** -a *m*, **nasípína** -e *ž*, **nasípínna** -e *ž*, **nasípnica** -e *ž* *jama za krompir ali za repo, zemlja za nasipanje*, **nasípáč** -a *m*; **nasípávati** -am, **nasípávanje** -a *s*, **nasípováti** -újem, **nasípováł** -ála -o, **nasípovánje** -a *s*; *gl. tudi* **nasuti**

nasítiti -im: ~ *koga s kruhom*, ~ se s kruhom, ~ se *kruha*; **nasíčen** -a -o: ~ z elektriko (+elektrike), **nasíčenje** -a *s*, **nasíčenost** -i *ž*; **nasíten** -tna -o, **nasítnost** -i *ž*, **nasítljív** -íva -o, **nasítljívost** -i *ž*; **nasíčati** -am, **nasíčanje** -a *s*; **nasíčeváti** -újem, **nasíčevál** -ála -o, **nasíčevánje** -a *s*

naskočíti -skóčím *gl.* skočiti, **naskóčen** -a -o; **naskók** -óka *m*, *v naskóku* = **naskókoma** *prísl.*; **naskóčen** -čna -o *kar sodí k naskoku*: **naskóčne** *lestvice*; **naskóčen** -čna -o *kar se dá naskočíti* = **naskočljív** -íva -o; **naskákati in -áti** -káčem *se gl.* skakati; **naskakováti** -újem, **naskakovál** -ála -o, **naskakovánje** -a *s*, **naskakoválec** -lca [-áú-] *m*, **naskakoválen** -lna -o [-ln-]

naskopáriti -im: ~ *si veliko premoženja*, **naskopárjen** -a -o

naskrivàj

naskrivàj *prisl.* = naskrivoma
prisl. skrivaj, skrivìi

naskúbsti -skúbem, naskúbel -bla
-o, naskúben -a -o (+naskúbìti,
+naskúbìl, +naskúbìjen)

nasláda -e ž, nasláden -dna -o,
nasládnost -i ž, nasládněž -a m
= nasládnik -a m, nasládilo -a
s; nasláditi -ím, nasládi -íte!
nasládil -íla -o, naslajèn -èna
-o; naslájati -am (se), naslájaj-
nje -a s

nasledíti -ím: ~ koga *slediti za*
kom; naslédi -íte! naslédil -íla
-o; naslédek -dka m *posledica*,
naslédstvo -a s, naslédstven -a
-o [-*tvàn*-]: ~a država; naslé-
den -dna -o, naslédnik -a m,
naslédnica -e ž, naslédnji -a -e
sledeti, naslédnjič *prisl. prihod-*
njič; nasledováti -újem: ~ koga
in komu *nastopiti za kom*, na-
sledovàl -ála -o, nasledovánje
-a s, nasledovàlec -lca [-*du*-] m

naslíkati -am, naslíkan -a -o

nasloníti -slónim (se), naslóni -íte!
naslónil -íla -o, naslónjen -a -o;
naslonéti -ím se, naslóni -íte se!
naslónel *ali* naslónèl -éla -o:
ves dan sloníš tu, si se menda
že ~; naslón -óna m, naslónek
-nka m, naslónílo -a s, naslón-
nica -e ž = naslónka -e ž *en-*
klitika, naslónišče -a s, naslo-
nítev -tve ž, naslómba -e ž;
naslánjati -am (se), naslánjanje
-a s, naslanjáč -a m = naslo-
njáč -a m, naslanjalo -a s

naslòv -óva m, naslòven -vna -o:
~i list; naslovíti -ím: ~ pismo
na koga, naslòvi -íte! naslòvil
-íla -o, naslòvljen -èna -o *in*
naslòvljen -a -o; naslòvljenec
-nca *in* naslòvljenec -nca m,
naslòvljenka -e *in* naslòvljenka
-e ž, naslòvnik -a m *adresar*,
naslovítev -tve ž; naslávljati
-am, naslávljanje -a s

nasméh -a m, nasméhoma *prisl.*,
nasméšek -ška m, nasméhljaj
-a m, nasmehljiv -íva -o; na-
sméhniti -nem se; nasmíhati
-am se, nasmíhanje -a s; na-
smehováti -újem se, nasmeho-
vàl -ála -o, nasmehovánje -a s;
nasmehljáti -ám se, nasmeh-
ljáj -ájte se! nasmehljàl -ála -o,
nasmehlján -a -o; nasmehljá-
vati -am se, nasmehljávanje -a s
nasmejáti -sméjem *in* -sméjam se
gl. smejati, nasmeján -a -o: ~
obraz, nasmejánost -i ž

nasméšek -ška m *gl.* nasmeh

nasmetíti -ím, nasmeti -íte! na-
smétil -íla -o *in* nasmétilo -i -e,
nasmetèn -èna -o: nasmetíti po
sobi *ali* sobo

nasmolíti -ím, nasmòli -íte! na-
smólil -íla -o *in* nasmólilo -i -e,
nasmoljèn -èna -o, nasmoljènc
-nca m

nasmrádimi -ím: ~ hišo, ~ po
hiši, nasmrájen -a -o; nasmrá-
jati -am

nasmúkati -kam *in* -čem *gl.* smú-
kati

nasnováti -snújem *gl.* snovati: ~
platno, ~ zaroto, delo, pesem;
nasnován -a -o; nasnóva -e ž,
nasnútek -tka m *osnutek*

nasolíti -ím, nasòli -íte! nasólil
-íla -o, nasoljèn -èna -o, na-
soljènost -i ž

naspáti -spím se *gl.* spáti, naspán
-a -o, naspánost -i ž; naspánc-
kati -am se *otr.*, naspánčan -a -o
nasploh *prisl. splošno, na splošno*:
~ so ljudje zadovoljni

naspòl [-*spòl*] *prisl.*: ~ kaj imeti
vsak pol

naspróti 1. *prisl.* biti komu ~
biti proti komu, delati ~, po-
staviti se ~ (*sovražno*); stano-
vati ~, sedeti ~ (+*vis-à-vis*);
2. *predl. z rod.*: sedel je ~
njega, ~ hiše; *gl.* tudi naproti;
— naspróten -tna -o, nasprót-

nost -i ž, nasprótek -tka *m* *pendant*, nasprótte -a *s* = naspróstvo -a *s*, nasprotljív -íva -o, nasprotljívost -i ž, nasprotljívec -vca *m*, nasprótnik -a *m*, nasprótnica -e ž; nasprotováti -újem, nasprotovál -ála -o, nasprotovánje -a *s*, nasprotoválec -lca [-áú-] *m*

nasrškati -am *se*: ~ se česa, ~ se ga *napiti se*

nasršiti -im *se*, nasršen -a -o, nasršenost -i ž

nastániti -im: ~ vojake, ~ se, nastánjen -a -o, nastánjenec -nca *m*, nastánjenost -i ž, nastanitev -tve ž; nastanjeváti -újem, nastanjevál -ála -o, nastanjevánje -a *s*, nastanjeválen -lna -o [-ín-]

nastáti -nem, nastáni -íte! nastál -ála -o: *nastála je noč *znočilo se je*, *nastál je dan *zdanilo se je*, *toda*: iz meglenea jutra je nastál najlepši jesenski dan (*ker ni ustreznega prostega glagola*); nastánek -nka *m*; nastájati -am *in* -em, nastájanje -a *s*

nastáti -stojím *se*, nastój -te *se*! nastál -a -o, nastán -a -o, nastánost -i ž

nastáviti -im: ~ past, mrežo, ~ nož na prsi, ~ nogo komu, da se spotakne, ~ uho, ~ sod, ~ koga *namestiti ga*, ~ se; nastávljen -a -o, nastávljenec -nca *m*, nastávljenka -e ž; nastáva -e ž *past*, *zaseda*, nastáven -vna -o; nastávek -vka *m*, nastávek -čka *m*, nastávitelj -a *m*, +nastávník -a *m* *učitelj*, +nastávníca -e ž *učiteljica*; nastávljati -am, nastávljaj -te *in* -ájte! nastávljal -a -o *in* -ála -o, nastávljanje -a *in* nastávljánje -a *s*

nastávkati -am *žilo*, *lan* *dejati v stavke*

nastláti -stéljem *gl.* stláti, nastlán -a -o; nastíljati -am, na-

stíljanje -a *s*; nastélja -e ž *stelja* = nástil [-iú] -íla *m*, nastíljáč -a *m*

nastopáč -a *m* +*hohštapler*, nastopáški -a -o +*hohštaplerski*, nastopáštvo -a *s* +*hohštaplerstvo*, +*hohštaplerija*

nastopíti -stópim *gl.* stopiti: ~ pot, službo, kazen, ~ ostro proti čemu, ~ na odru; novi časi so *nastopili *prišli*, mráz je *nastopil *pritisnil*, noč je *nastopila *znočilo se je*, med prodajalci je *nastopila *anarhična konkurenca se je razširila*; nastóp -ópa *m*, nastópek -pka *m* *nasledek*, *posledica*, nastópen -pna -o: ~i govor; nastópati -am, nastópanje -a *s*

nastrádati -am *se* *pretrpeti dosti stradanja*, +nastrádati -am *trpeti škodo*, *doživeti nesrečo*, *ponesrečiti se*, *stakniti jo*, *naleteti*

nastréči -stréžem *gl.* stréči: ~ škač vode pod kapom, krvi v skledico

nastrelíti -ím, nastréli -íte! nastrelíl -íla -o, nastreljèn -èna -o: nastrelíti (*obstreliti*) zajca, veliko divjačine; nastréljati -am

nastréšek -ška *m* = nastréšje -a *s* *nadstrešek*, *napušč*

nastrgati -gam *in* -žem: ~ hrena, nastržek -žka *m*

nastríči -žem *gl.* stríči: 1. ~ blago *načeti s škarjami*, 2. ~ veliko volne; nastrížen -a -o

+nastrojénje -a *s* *razpoloženje*, *občutje*, +nastrojén -a -o *razpoložen*

nastrojíti -strójim *gl.* strojiti: ~ veliko kož, ~ koga *premlatiti*, nastrójén -a -o: ~a koža

nasúkati -kam *in* -čem *gl.* sukati: ~ prejo na vreteno, ~ veliko preje; nasúkan -a -o: ~i brki

nasušiti -ím, nasúši -íte! nasúšíl -íla -o, nasušèn -èna -o

nasúti

nasúti -sújem *in* -spèm, nasúj -te!
 nasúl -a -o, nasút -a -o, nasútost -i ž; *gl. tudi* nasipati
 nasvèt -éta *m*; nasvétovati -ujem,
 nasvétovan -a -o, nasvétovanje -a *s*,
 nasvétovanec -*nca m kogar kdo za kaj nasvétuje*
 naš náša -e; po naše, po našem
 našáriti -im, našárjen -a -o, našárjenec -*nca m*,
 našárjenost -i ž; našáriti se *pisano se obleči*
 naščúvati -ščúvam *in* -ščújem, *tudi* naščúti -jem: ~ psa na koga;
 naščút -a -o, naščúvan -a -o,
 naščúvanost -i ž
 našémíti -im, našémljen -a -o, našémljenec -*nca m*,
 našémljenka -e ž, našémljenost -i ž,
 našémítev -tve ž, našémljenje -a *s*;
 našemáriti -im *in* našemúriti -im
 našéškati -am, našéškan -a -o, našéškanec -*nca m*
 našíti -šijem: ~ trak na obleko, ~ mnogo oblek,
 našít -a -o; našítek -tka *m*; našítost -i ž, našív -a *m*,
 našíven -vna -o, našívati -am
 naškóditi -im: grozdje lepo kaže, če mu še kaj ne naškódi;
 naškódovati -ujem *in* naškodováti -ujem
gl. škodovati
 naškrópiti -im, naškrópi -íte! naškrópil -íla -o,
 naškrópljen -éna -o; naškrápljati -am = naškrápati -am:
 dež je začel ~, naškrápljanje -a *s*
 našóbiti -im se *šobo narediti*, našóbljen -a -o,
 našóbljenec -*nca m*, našóbljenka -e ž,
 našóbljenost -i ž
 našópíríti -im, našópírjen -a -o: ~ človek;
 našópírjenec -*nca m*, našópírjenka -e ž,
 našópírjenost -i ž
 naštéti -jem *gl. šteti*, naštét -a -o, naštétje -a *s*;
 naštévatí -am, naštévanje -a *s*,
 naštévanka -e ž
 naštudírati -am: igro, ples ~

+našúntati -am *naščuvati*, *nahújskati*,
 +našúntan -a -o *naščuvan*, *nahújskan*,
 +našúntanec -*nca m naščuvanec*,
nahújskanec, +našúntanost -i ž
naščuvanost, *nahújskanost*
 našvígati -am koga *s šibo ali z bičem*
 našvrkati -am, našvrkan -a -o
 nát -i ž *perje pri repi*, *korenju*, *krompirju ipd.*,
 nátje -a *s*
 natákati -am, natákanje -a *s*,
 natákur -ja *m*,
 natákarica -e ž, natákarski -a -o,
 natákarstvo -a *s*; *gl. natočiti*
 natakníti -táknem, natakni *in* natakni -íte!
 nataknil -íla -o, nataknenje -a -o
 [nepoud. povsod: -tak-in-tak-];
 nataknenost -i ž, nataknenec -*nca m*
 Natálija -e ž *os. i.*,
 Natáša -e ž
 natánčen -čna -o,
 natánčnost -i ž, natánčnež -a *m*,
 natánčnica -e ž
 natánko *prisl. natančno, točno*:
 ura je ~ osem, začne se ~ ob 10h,
 tehta ~ 10 kg; *loči od* na tanko:
 natanko (*skrbno*) je razrezal —
 na tanko (*na tanke kose*) je razrezal
 natečáj -a *m razpis, konkurz*,
 natečájen -jna -o: ~i razpis
 natéči -téčem *gl. teči*:
 natéklo je iz soda pet škafov vina,
 ribnik se je natékel;
 natékati -am (se); natók -óka *m*,
 natekanje -a *s*
 natégniti *in* -tegníti -tégnem:
 ~ vrv, ~ komu ušesa;
 natégni -íte! natégnil -íla -o,
 natégnjen -a -o;
 nategáti -am, nateganje -a *s*;
 nategováti -ujem, nategováł -ála -o,
 nategovánje -a *s*;
 natèg -éga *m*,
 natéga -e ž, nategáč -a *m*
sodarsko orcdje (psica),
 nategljív -íva -o; *gl. tudi* natezati
 natèpstí -tèpem *gl. tèpsti*: ~ koga,
 natèpla se je velika truma;
 natèpati -am: ~ kruh, žgance;
 natepávati -am, natepávanje -a *s*

natésnoma prisl., na tésno, na -em
natézati -am = natégati -am, natezávati -am, natezávanje -a s, natezováti -újem, natezovánje -a s; natéza -e ž, natezálo -a s, natezálnik -a [-áμ-] m, natezálnica -e [-áμ-] ž, natezáč -a m, natézen -zna -o, natéznica -e ž; *gl. tudi* nategniti
natič -íča m, natičje -a s; natiški -a -o: ~i fižol, grah
natíhoma prisl., na tihem, na tiho
natíkati -kam in -čem, natíkanje -a s, natíkalo -a s, natíkálen -lna -o [-ln-]
natípkati -am na stroj napisati, natípkán -a -o: ~ rokopis
natísniiti -nem, natísnijen -a -o; natískati -am, natískováti -újem, natískováł -ála -o, natísk -a m (+natísek) = natís -a m, natísen -sna -o
natkátí -tkám in -tkém gl. tkati, natkán -a -o, natkánost -i ž
natláčiti -im: ~ pipo s tobakom, ~ si žepe z jabolki, ~ slame v vrečo; natláčen -a -o: prostor je ~ z ljudmi; bilo je ~o ljudi (*koliko?*)
nató prisl. potem, pollej; loči: rek je in nato (= *potem*) odšel; na to (= *na te besede*) ni vedel odgovoriti
natóčiti -tóčim, natóči -íte! natóčil -íla -o: ~ je kozarec; natóčen -a -o: ~ kozarec
natoleováti -újem koga obrekováti, opravljati, sumničiti, natalcevánje -a s, *tudi* natalcevatí; natalcljív -íva -o, natalcljívost -i ž [*povsod: -oy-*]
nátón -a m tnaló, prostor, kjer cepijo drva
natopítí -ím: ~ svinca, loja; natópi -íte! natópil -íla -o, natopljén -éna -o
natoporítí -im dejati na toporišče, natopóri -íte! natopóril -íla -o, natoporjén -éna -o

natovorítí -vórim in -ím, natovóri -íte! natovóril *in* natovóril -íla -o, natovorjén -éna -o *in* natovórjen -a -o: ~a ladja, natovórjenost -i *in* natovorjénost -i ž; natovárjati -am, natovárjanje -a s
natrcati -am kaj s čim natrpati: natrcán koš sena, krava ima natrcano vime
natrébiti -im: ~ listja po travniku, ~ veliko solate; natrébljen -a -o: ~a plaža, ~a solata
natréskatí -am, natréskan -a -o *hudo pijan*
natrésti -em: ~ sadja z drevja, natrésén -a -o (+natrésén): ~o sadje
natréti -tárem in -trèm gl. tréti: koklja jajce natré, natréti si roko z oljem; natrt -a -o, natrtost -i ž; natírati -am, natíranje -a s
natrgati -am, natrgan -a -o: ~o cvetje, sadje, ~ list *zaitrgan*, natrganost -i ž; natrgováti -újem, natrgovánje -a s
natrij -a m kovina; natrijev -a -o; nátron -a m
natrkati -am (se) natrcati, napiti se, natrkan -a -o *pijan*
natróbiti -im gl. trobiti: ~ komu ušesa
natrósiti -im gl. trositi: ~ cvetic na pot, ~ pot s cveticami; natróšen -a -o
natrpati -am kaj s čim natrcati, natrpan -a -o, natrpanost -i ž
natúra -e ž narava, natúren -rna -o *naraven*, natúrnost -i ž *naravnost*; naturél [-él] -a m *narava*, naturálen -lna -o [-ln-] *naraven, v naravi*: ~o gospodarstvo, ~i davek *v blagu*, ~o stanovanje, naturálije -ij ž *mn. pridelki*: plačati *v* ~ah; naturalizem -zma *m smer v umetnosti, svetovni nazor*, naturalíst -a m, naturalističen -čna -o;

navěstí

naturalizirati -am *udomačiti*,
dati državljanstvo, naturalizira-
nje -a s

navěstí -tvězem (+navěziti -im):
~ komu kaj, ~ o kom (čem)
kaj; natvězi -ftele! natvézel -vě-
zla -o, natvézen -a -o; natvč-
zati -am, natvezováti -újem

naučítí -ím: ~ koga peti, ~ koga
pesem, ~ koga lepega vedenja,
~ se plesati, ~ se krotkosti,
~ se jezika; naučí -íte! naučil
-fla -o, naučen -ěna -o; náuk
-a m, naučljiv -íva -o, naučljí-
vost -i ž

náuk -a m gl. naučiti

naužití -žijem se, naužit -a -o

naváditi -im (se): ~ koga zgo-
daj vstajati, ~ koga česa, na
kaj, čemu; navájen -a -o, na-
vájenost -i ž; naváda -e ž: iz
~e, po ~i, priti v ~o, priti
iz ~e; naváden -dna -o, *prim.*
navádnejši -a -e, navádnost *prisl.*
po navadi; navádnost -i ž

navájati -am 1. ~ koga (se) česa,
na kaj, čemu (*gl.* navaditi);
2. ~ besede *gl.* navěstí

navaliti -im: ~ kamenja na ce-
sto, ~ na koga *napasiti ga*, mno-
žica je navalíla; naváli -íte!
naválil -fla -o, navaljén -ěna
-o; naváljati -am; navál [-ál]
-ála m: ~ sovražnika, ~ krvi

navážati -am: ~ pesek na cesto;
navážanje -a s

navěček -čka m *zvonček*, s katerim
se naznanja smrt

navdahníti in navdáhniti -dáhнем
gl. dahnti: to ga je navdahnílo.
navdahniti komu misel [*nepoud.*
-dah- in *-dah-*]

navdán *prisl. tjavdan, tja v tri dni,*
na slepo, neskrbno

navdáti -dám *napolniti*: ~ koga
s pogumom, navdán -a -o, na-
vdánost -i ž; navdájati -jam in
-jem, navdájanje -a s

navdíhniti -nem *navdahnti*, *inspi-*
rirati, navdíhnjen -a -o *inspi-*
ran, navdíhnjenec -nca m, na-
vdíhnjenost -i ž, navdíh -a m
inspiracija; navdihováti -újem,
navdihovánje -a s, navdihová-
len -lna -o [-ln-]

navdílj *prisl.* 1. ~ zvoní kar na-
prej, dolgo, 2. *navdán*

navdól [-ól] *prisl. navzdol*

navdúšiti -im (+oduševiti): ~ ko-
ga za kaj, ~ se s čim, ob čem,
za kaj; navdúšen -a -o (+odu-
ševljen), navdúšenje -a s =
navdúšenost -i ž; navduševáti
-újem (+oduševljevati), navdu-
ševánje -a s, navduševálen -lna
-o [-ln-], navduševálec -lca
[-ól-] m

navěčer -a m *vigilija, bedénji dan*
= navěčerje -a s (+*predpraznik*)

navelíčati -am se česa, navelíčan
-a -o, navelíčanje -a s, navelí-
čanost -i ž, navelíčanec -nca m,
navelíčanka -e ž

navésiti -im, navéšen -a -o, na-
véšenost -i ž; navěšati -am, na-
véšanje -a s; navések -ska m

navěstí -vědem *gl.* věsti, navédel
-védla -o in navěl -ěla -o, na-
vedén -ěna -o: ~o mesto *okr.*
n. m. = l. c. (*loco citato*); na-
védek -dka m *citát*; navédba -e
ž; *gl. tudi* navájati

navézati -žem *gl.* vezati: ~ koga
(na kol), ~ srce na kaj, ~ se
na kaj; navézan -a -o, navé-
zanost -i ž; navéza -e ž, navé-
zek -zka m, navezíllo -a s; na-
vezováti -újem, navezovánje -a s

navězniti -nem (*košaro*) *povezniti*,
navěznjenec -nca m *vrhu dru-*
goga naveznjen panj

navédezen -zna -o, navédeznost -i ž

navigácija -e ž *plovba*, naviga-
cíjski -a -o: ~a šola

navíhati -ham in -šem *gl.* vihati,
navíhan -a -o, navíhanec -nca m,
navíhanka -e ž, navíhanost -i ž

navirati -am *gl.* navréti
navíti -víjem, navíj -tel navíl -a -o, navít -a -o: ~ človek zvi-
 jačen, navihan, pretkán; naví-
 tost -i ž navitek -tka *m*; na-
 víjati -am, navíjanje -a *s*, na-
 víjalec -lca [-lc-] *m*, navíjalo
 -a *s*, navíják -a *m*, navíjáč -a *m*
 ključ od ure, kdor tekmovalce
 podžiga s klicanjem in ploska-
 njem
návje -a *s* duše nekrščenih otrok,
 kraj umrlih; Návje -a *s* *kr. i.*
navkréber [-bər] *prisl.* vkréber,
 navzgor po hribu, rebri
navkríž *prisl.* = navkrížem *prisl.*
navláka -e ž *gl.* navleči
navlážiti -im, navlážen -a -o, na-
 vláženost -i ž
navléči -čem *gl.* vleči, navléčen
 -a -o: po hiši je vse ~o, na-
 vléčenost -i ž; navláčiti -im;
 navlékati -am; navláka *in* ná-
 vlaka -e ž = navléka -e ž
navôd -ôda *m* navodilo, napotek,
 instrukcija, indukcija, navodilo
 -a *s*, navôden -dna -o
navôden -dna -o *kar je na vodi*
navôj -ôja *m*: žica je navita v
 100 ~ih; navôjnica -e ž zastor
 na valih, roló, roléla
navôr *in* návor -ôra *m* vzvod, na-
 vórec -ra *m*, navóren -rna -o:
 ~a tlačilnica, navórník -a *m*:
 ~ za vozove, navórnica -e ž
 hlod v odtočnem jarku prek pota,
 svinka
navoščiti -ím, navošči -íte! na-
 voščil -íla -o, navoščen -éna -o
in navoščen -a -o, navoščenost
 -i ž *in* navoščenost -i ž
navóza -e ž (+knéfta) nakolének
 navozíti -vózim *gl.* voziti, navó-
 žen -a -o, navóz -óza *m*
navpík *prisl.*, navpíčen -čna -o,
 navpíčnost -i ž, navpíčnica -e ž
navprék *prisl.*, navpréčen -čna -o,
 navpréčnost -i ž
navrátek -tka *m* obesek na vratu

navréči -vížem *gl.* vreči, navržen
 -a -o, navržek -žka *m*
navréti -vrèm *gl.* vréti: voda na-
 vrè. solze so navréle v oči, na-
 vrélo je veliko ljudstva od vseh
 strani; navirati -am, navíranje
 -a *s*
navréti -vrèm *nategniti, napeti,*
naviti, napeljati: ~ puško, uro,
 ~ govor na kaj, ~ koga pri-
 siliti *ga, da začne teči ali hitreje*
delati ipd.; navri -íte! navíl
 [-vřu] -a -o, navít -a -o: ~a
 puška; navirati -am, navíranje
 -a *s*; *gl.* tudi navor
navřh *prisl.* povrh; navřhati -am
napolniti do vrha, navřhan -a -o,
 navřhanost -i ž; navřhovátiti
 -im *zvrhano napolniti, nakopítiti,*
 navřhováten -a -o; *gl.* tudi na-
 vřšiti
navrníti -vrñem *gl.* vrñiti: ~ vo-
 do, ~ živino; navráčati -am,
 navráčanje -a *s*
navřšiti -ím *nameti;* navřši -íte!
 navřšil -íla -o, navřšen -éna -o:
 veliko ~ega žita
navřtati -am: ~ sod, ~ veliko
 lukenj, navřtan -a -o, navřta-
 nost -i ž; navřtováti -újem, na-
 vřtovánje -a *s*
navsezádnje *prisl.*
navsezóda *prisl.*
navšev *prisl.* napošev
navšíc *prisl.* postrani, navzgor
navtika -e ž *plovstvo, brodarstvo;*
 návtičen -čna -o, návtik -a *m*
navzád *prisl.* ritensko: rak hodi ~
navzdól [-ðu] *prisl.:* ~ iti, pe-
 ljati se; navzdólje -a *s*, na-
 vzdóljni -a -e [-ln-]: ~a vož-
 nja; navzdóljnjk -a [-ln-] *m*
 stalaktit
navzdólž [-ðu-] *prisl.* vzdolž, na-
 vzdólžen -žna -o [-ou-]
navzėti -vzámem *se gl.* vzeti: ~
 se mokrote, ~ se visokih misli;
 navzéten -tna -o, navzétnost -i

navzgòr

ž, navzemljiv -íva -o, navzemljivost -i ž; navzémati -mam in -mljem, navzémanje -a s
navzgòr *prisl.*, navzgòrnji -a -e:
 ~a voznja ladje, navzgòrnjik
 -a *m stalagmít*

Navzikaa -ae [*nauzika-a nauzika-e*] ž *os. i. feaške kraljeve hčere*, Navzikain -a -o [*-ka-in-*]
navzkriž, navzkrižem *prisl.*: vse je ~, roke ~ dejati, ~ sta si, ~ priti s kom, prišlo mu je nekaj ~, uri gresta ~; navzkrižen -žna -o, navzkrižnica -e ž *neka rastlina*, navzkrižnost -i ž, navzkrižje -a s

navzlic 1. *prisl.*: naredil je njemu ~; 2. *predl. z daj.*: ~ vsemu *kljub vsemu*

navznák = naznák *prisl.*

navznóter *prisl.*, navznótrnji -a -e: ~a vrata ki se navznoter odpirajo

navzóč -a -e in navzóčen -čna -o, navzóčnost -i ž, navzóčnik -a m; navzóči *prisl.*: vse pride ~ na dan, to je ~ očitno

navzpréd *prisl.*, navzprédnji -a -e
navzvèn *prisl.*, navzvènski -a -o:
 ~a vrata ki se odpirajo navzvèn [*povsod: -vèn-*]

nazádnje *prisl. naposled*, nazádnji -nja -e, nazádnják -a m, nazádnjáški -a -o, nazádnjáštvo -a s; nazádovati -újem, nazádovál -ála -o, nazádovánje -a s, nazádoválen -lna -o [*-ln-*]

nazáj *prisl.*: šel je tja in ~, ~ gredé, ~ v planinski raj; ~ brati, šteti; daj ~, koder si vzel, *toda* +daj ~ Janezu denar vrni; postavi vrč ~, kjer si ga vzel, *toda* vsi so ga + ~ postavljali *zpostavljali*; trgovec je vzel blago ~, *toda* besedo + ~ vzeti *preklicati*; sovražnik se je + ~ potegnil *se je umaknil*, ura je + ~ je *zadaj*, ura +gre ~ *zaostaja, zakasnéva*

nazál [*-ál*] -a *m slovn. nòsnik*, nazálen -lna -o [*-ln-*] *nòsen*: ~a izreka, nazalírati -am in nazalizírati -am, nazalíranje -a s in nazalizíranje -a s, nazalizácija -e ž

Názaret -a *m kr. i. mesta v Palestini*, Nazaréčan -a *m prebivalec Nazareta*, nazaréški -a -o; nazarénski -a -o: ~i človek, nazarénsko *prisl. poudarka*: ~ drag, ~ neumen; nazaréneč -nca *m pristaš verske ločine*

nazdráviti -im komu, nazdrávljati -am, nazdrávljanje -a s

nazébsti -zébem *gl. zebsti*, nazébel -bla -o: ~o sebe

nazidati -am, nazidávati -am, nazidávanje -a s; nazídek -dka m, nazidáva -e ž

nazimek -mka *m pozimek, pozna zima*

nazíranje -a s *gledanje, mnenje, mišljenje*

nazív -a m, nazívati -vam in -vljem (+-vljam), nazívanje -a s
názloba -e ž *sovrašтво, grožnja*, názloben -bna -o, názlobnost -i ž, názlobnik -a m

naznáčiti -im; naznačeváti -újem, naznačevál -ála -o, naznačevánje -a s; naznáka -e ž

naznák = navznák *prisl. znak*: ~ pasti, ~ leči, leteti

naznamenováti -újem *naznačiti*: oko na kipih je le naznamenováno; naznamenovánje -a s

naznaníti in naznániti -im, naznání -íte! naznánil -ila -o, naznánjen -a -o; naznanilo -a s, naznanílen -lna -o [*-ln-*], naznanílnica -e [*-ln-*] ž; naznánjati -am, naznánjanje -a s; naznanjeváti -újem, naznanjevál -ála -o, naznanjevánje -a s, naznanjeválec -lca [*-áj-*] m, naznanjeválka -e [*-áj-*] ž, na-

znanjeválski -a -o [-ay-], nanzanjeválen -lna -o [-ln-]
nazobáti -zóblijem *in* -zóbam *se gl.* zobati
nazóbčati -am = nazóbčkati -am, nazóbč(k)an -a -o, nazóbč(k)anost -i ž
nazór *in* názor názóra *m*: svetovni ~, nazóren -rna -o, nazórnost -i ž, nazórski -a -o: ~a zgrajénost
nazváti -zóvem *gl.* zvati
nažágati -am: ~ veliko desák, ~ desko; nažágan -a -o; nažagováti -újem. nažagováje -a s
nažéti -žánjem *gl.* žeti žanjem; nažétek -tka *m* = nažánjek -njka *m*; nažínjati -am, nažínjanje -a s
nažgáti -žgèem tresko *gl.* žgati; nažgán -a -o; nažigati -am, nažíganje -a s. nažígálen -lna -o [-ln-], nažígálnik -a [-áy-] *m*, nažígáč -a *m*
nažlébiti -im, nažlébljen -a -o; nažlébkati -am, nažlébkan -a -o
 *nažókati -am *natrcati, natlačiti, nabiti kaj s tím, *nažókniti* -nem koga *ali se nalakniti*
nažréti -žrèem *se gl.* žreti, nažřt -a -o, nažřtost -i ž
nažvížgati -am koga s šibo, nažvížgati -am *se*
ne prišl. zanikanja: 1. *se rabi samostojno*: ne, to ni res; 2. *zanikuje posamezne besede*: ne oče ne mati, 3. *zanikuje stavke*: ne pišem, ni (iz ne in je) prišel. — *Kadar je v stavku zanikan povedek, mora stati odnosni tožilniški predmet v rodilniku*: pokosili so travnik, niso pokosili travnika. *Paziti je treba, ali nikalnica ne meri na kak drug stavčni člen; v takih primerih je vtasih jasneje, če zanikamo samo zadevni člen, ne pa povedka*: zapravil je ne samo denar, marveč uničil tudi družino;

imel je v očeh, ne brez vzroka, nesramnost in sleparstvo; prinesla je svoje stvari, pa ne v košari, marveč v culi; *če je v takih primerih nikalnica oblikovno zvezana s povedkom, je predmet večinoma v rodilniku*: sosed ni zapravil samo denarja, marveč je uničil tudi družino; ni imel brez vzroka nesramnosti in sleparstva v očeh; pa ni prinesla svojih stvari v košari, marveč v culi; *v zvezi ne da ni zanikan povedek, marveč le veznik, zato je predmet v tožilniku*: odšel je, ne da bi bil spregovoril besedico (+ besedice); *nikalna moč nekaterih zanikanih glagolov zajame tudi odnosni nedolotnik in njegov predmet*: ne morem, ne maram, ne smem, nočem, ne znam povedati vsega, ni treba govoriti takih stvari, ni mogoče poslušati takih laži *ipd.*; *prislovno določilo mere v tožilniku se v nikalnem stavku ne spremeni v rodilnik*: saj ne meri tri metre (+treh metrov), niti dva (+dveh) dni ni zdržal; ne da (+brez da): odšel je, ne da bi bil pozdravil; *v zvezah*: ne bi, bi ne, ali nè, nè res, ali nè res? kajné? kajnéda? kajné da nè?
ne- v sestavi se spaja: 1. s pridavniki, trpnimi deležniki in samostalniki, slonetiimi na zanikanem glagolskem izrazu: nelép (ni lep), neprijéten, nepojásnjen, nepopláčan, nekristján (ni kristjan), nepošténost, *gl. tudi brez-*; *v takih zvezah je ne- zaradi smisla navadno poudarjen, vendar je to emfatični, ne slovnični poudarek, zaradi tega ga tu po § 80, 3c ne zaznamujemo*; 2. s sedanjikom glagolov biti, imeti, hoteti: nísem, nímam, nóčem *ali* nèčem, *toda*

neándertalec

ne býti, ne bi imèl, ni iméla, ne bo hótel
neándertalec -lca [-lc-] *m pred-zgodovinski òlovek*, neándertalski -a -o [-ls-]
Neápelj -plja *m kr. i.*, neápeljski -a -o [-pəlj-], Napolitánc -nca *m*, Napolitánka -e *ž*; napolitánka -e *ž vrsta slaščice*
nebístven -a -o, nebístvenost -i *ž* [povsod: -lvan-]
neblág -a -o, neblagoglásen -sna -o, neblagoglásje -a *s kako-fonija*
nebó -á *s*, na nébu, pod milim nébom, blisk z jasnega nebá; trdo nebó *palátum*; nében -bna -o: ~i soglasnik = nébnik -a *m palát*; mehko nebó *velum*, mehkonében -bna -o: ~i soglasnik = mehkonébnik -a *m velar*; nébnica -e *ž nebna kost*, žleza nébnica *bezgavka*; nébce -a *s*; nebésa nebés *s mn.*, nebésen -sna -o, nebéški -a -o, nebeščan -ána *in* nebeščan -a *m*, nebeščánka -e *ž*; nébes -a *m nebesni svod*
nebódigatréba *m in s*, nebódigetréba *ž, mn.* nebódigjihtréba, *vse tri oblike so neskl.*: s tistim nebódigatréba, od tistih nebódigjihtréba
nebogljèn -éna -o *bolehen*, *slabolen*, nebogljèncek -čka *m*, nebogljènost -i *ž*
nebojazljiv -íva -o, nebojazljivost -i *ž*
nebojèč -éča -e, nebojèčnost -i *ž*
nebojévník -a *m*, nebojévníški -a -o
neborè -éta *m revček*, *révišče*, neborè *príd. neskl.*: ~ smrkavec, ~ smrklja, *tákile* ~ otróci
nebórec -rca *m nebojévník*
nebotičen -čna -o, nebotičnik -a *m*
neboznánstvo -a *s zvezdoznanstvo*
nebrátski -a -o, nebrátovski -a -o
nebrížen -žna -o, nebrížnost -i *ž*

+nebròj -òja *m brez števila*, nešteto: bilo jih je brez števila (+nebroj), nešteto ptic (+nebroj ptic); +nebròjen -jna -o *brezštevilen*, nešteti
nebrúšen -a -o: ~o steklo
nebrzdán -a -o, nebrzdánost -i *ž*, nebrzdánec -nca *m*
Nebukadnézar -ja *m os. i. babilonskega kralja*
nébula -e *ž astr. meglenica*
necépljen -a -o: ~e češnje
necessaire [nesesér] -ra *m skrinjica za ročna dela ali za toaletne potrebstine*
nečák -a *m stričnik*, nečákov -a -o, nečákinja -e *ž stričnica*, nečákinjin -a -o
+nečas -časa *m nepraví čas*: priti o nepravem času (+v nečas)
nečást -i *ž*, nečásten -tna -o, nečástnost -i *ž*, nečástnež -a *m*
nečédén -dna -o, nečédník -a *m*, nečédnica -e *ž*, nečédnost -i *ž*, nečéd -i *ž*: ti nečéd ti grdal
nečem *gl.* hoteti
nečímrn -a -o, nečímrnost -i *ž*, nečímrník -a *m*, nečímrnica -e *ž*, nečímrnež -a *m*; *povsod tudi*: ničémur-
nečíst -a -o, nečístost -i *ž*, nečístóča -e *ž*, nečístník -a *m*, nečístnica -e *ž*, nečístníški -a -o; nečístovátí -újem, nečístovál -ála -o, nečístovánje -a *s*, nečístoválec -lca [-du-] *m*, nečístoválka -e [-du-] *ž*
nečitljiv -íva -o = nečítén -tna -o, nečítljivost -i *ž*
nečké nečák *ž mn.*, nečíce -íc *ž mn.*, nečkást -a -o [povsod: neč-]
nečlòvek -éka *m*, nečlòvéški -a -o, nečlòvéštvo -a *s*, nečlòvéčen -čna -o, nečlòvéčnost -i *ž*
nečúten -tna -o *brezčuten*, nečútnost -i *ž*
+nečúven -a -o *nezaslišán*
nedáleč *prisl.*: ~ od tod

nedáven -vna -o: pred ~im časom; nedávno *prisl.*, do nedávna *prisl.*

nedélaven -vna -o, nedélavnost -i ž, nedélavnež -a m

nedélja -e ž: bela ~, vélika ~; nedéljski -a -o

nedeljèn -èna -o, nedeljènost -i ž; nedeljiv -íva -o, nedeljívost -i ž

nedélo -a s: delo in ~ (+*dejanje in nehanje*)

nedodélan -a -o, nedodélanost -i ž

nedogléd -éda m: v ~; nedogléden -dna -o, nedoglédnost -i ž

nedognán -a -o, nedognánost -i ž

nedohíten -tna -o

nedokázan -a -o, nedokázen -zna -o = nedokazljív -íva -o, nedokáznost -i ž, nedokazljívost -i ž

nedokončán -a -o, nedokončanost -i ž

nedoléten -tna -o *do konca 14. leta*;

nedolétnik -a m, nedolétnica -e ž, nedolétnost -i ž

nedolóčen -a -o: te oblike še nismo določili, ostala je ~a; nedolóčen -čna -o: ~i zaimek;

nedolóčnik -a m *infinitiv*, nedolóčniški -a -o: ~a osnova *infinitivna osnova*, nedolóčnost -i ž;

nedoločljív -íva -o, nedoločljívost -i ž

nedólžen -žna -o, nedólžnost -i ž, nedólžnež -a m, nedólžnik -a m, nedólžnica -e ž [*povsod: -douž-*]

nedomiseln -a -o *kdor se ne domisli, česa je treba; nepremišljen*, nedomiselnost -i ž [*povsod: -sáln-*]

nedonóšen -a -o: ~ otrok, nedonóšenček -čka m, nedonóšenost -i ž

nedopovéden -dna -o, nedopovednost -i ž; nedopovedljív -íva -o, nedopovedljívost -i ž

nedopústen -tna -o, nedopústnost -i ž, nedopustljív -íva -o, nedopustljívost -i ž

nedorás(t)el -s(t)la -o, nedorás(t)lost -i ž

nedosegljív -íva -o, nedosegljívost -i ž

nedoséžen -žna -o, nedoséžnost -i ž

nedosléden -dna -o, nedoslédnost -i ž, nedoslédnež -a m

nedospél -éla -o: ~a menica, nedospélost -i ž

*nedostájati -stája *in* -stáje *manjkati*: *nedostája mi česa *manjka mi česa*, *nedostátek -tka m

pomanjkanje, pomanjkljaj, *nedostáten -tna -o *pomanjkljiv*, *nedostátnost -i ž *pomanjkljivost*

nedostójen -jna -o, nedostójnost -i ž, nedostójnež -a m

nedostópen -pna -o, nedostópnost -i ž, nedostópnež -a m

nedotákujen -a -o, nedotákujenost -i ž, nedotákujenec -nca m, nedotakljív -íva -o, nedotakljívost -i ž [*nepoud. -tak-in -tak-*]

nedoúmen -mna -o, nedoúmnost -i ž, nedoumljív -íva -o, nedoumljívost -i ž

nedovóljen -a -o *prepovedan*; +nedovóljen -ljna -o *nezadosten*

nedovršèn -èna -o *nedokončan*, nedovršènost -i ž; nedovršèn -šna -o *slovn. imperfektiven*: ~i glagol, nedovršènost -i ž *imperfektivnost*, nedovršènik -a m, nedovršèniški -a -o

nedovzéten -tna -o, nedovzétnost -i ž, nedovzétnež -a m

nedozórel [-eų] -éla -o, nedozórelost -i ž

nédro -a s, *nav. mn. nédra néder*

nédrom nédra v nédrih z nédri; nédrije -a s, *mn. nédrija nédrij* [-*dər-*] nédrijem nédrija v nédrih z nédri; nédriak -a m (+*modrc*); nédrnica -e ž: igla ~

nedružáben -bna -o, nedružábnost -i ž

nedrúžen -žna -o, nedrúžnost -i ž

nèduhóvnik

nèduhóvnik -a *m laik*, nèduhóvniški -a -o *laiški*
nedvómen -mna -o, nedvómnost -i ž; nedvomljiv -íva -o
nèdvoúmen -mna -o, nèdvoúmnost -i ž
needín -a -o, needínost -i ž (*needínstvo -a s)
neelástičen -čna -o *neprožen*, neelástičnost -i ž *neprožnost*
neenák -a -o, neenákost -i ž; neenačaj -a *m znamenje* > *ali* <
nèenako- *v sestavi*: nèenakoméren -rna -o, ~mérnost -i ž; nèenakopráven -vna -o, ~právnost -i ž, nèenakoróčen -čna -o: ~i vzvod, nèenakozlóžen -žna -o *itd.*
nefrítis -a *m med. vnetje ledvic*, nefrítičen -čna -o
néga -e ž *skrb, oskrba, varstvo, gojitev*, negováti -újem *skrbeti za kaj, gojiti*, negovánje -a s, negoválec -lca [-lc-] *m skrbnik, strežnik, gojitelj*, negováлка -e [-lk-] ž *skrbnica, strežnica, strežajka, gojiteljica*, negovánček -čka *m oskrbovanec, gojenec, varovanec*
negácija -e ž *zanikanje, nikalnica*, negírati -am *zanikati*; négativ -a *m fot.*, negativén -vna -o
negašen -èna -o: ~o apno
negíben -bna -o, negíbnost -i ž, negíbek -bka -o; negíbčen -čna -o, negíbcnost -i ž; negíbljiv -íva -o, negíbljívost -i ž
neglajén -èna -o: ~ papir *nesatiniran*
+nèglédè nè *glédè gl. gledati*
neglízè -ja *m obleka za domá*: v ~ju
negnòj -òja *m* (+nagnoj), negnòjev -a -o: ~i obroči
négo *vez. 1. kakor (za primernikom)*; večji négo (*kakor*) on, 2. *ampak, temveč, marveč*: ne samo — nego (*ampak*) tudi

negóden *in* negóden -dna -o, negódnost -i ž, negódnèž -a *m*, negódnik -a *m*, negódnica -e ž; negóda -e ž, negodè -éta *m*; negodováti -újem, negodováł -ála -o, negodovánje -a s
negospodáren -rna -o, negospodárnost -i ž
negostoljúben -bna -o, negostoljúbnost -i ž, negostoljúbnèž -a *m*
negotóv -óva -o (+*nesigúren*), negotóvost -i ž (+*nesigúrnost*)
néguš -a *m naslov abesinskega vladarja*, négušev -a -o
néhati -am: néhaj žvižgati (+néhaj z žvižganjem), néhali smo delati (+nehali smo z delom), *pač pa*: najprej smo peli, nato telovadili, nehali pa smo z igro (= *nazadnje smo se igrali*); nehánje -a s *in* néhanje -a s; nehávati -am = nehováti -újem; neháj -a *m parza glas.*
nehoté *prisl. ne da bi hotel*, nehótoma *prisl.*; nehóten -tna -o; nehótnost -i ž
nehvaléžen -žna -o, nehvaléžnost -i ž, nehvaléžnèž -a *m* = nehvaléžnik -a *m*, nehvaléžnica -e ž
neimenován -a -o *anonimen*, neimenovánec -nca *m*. neimenovánost -i ž *anonimnost*
+nèistínit -a -o *neresničen*, +nèistínitost -i ž *neresničnost*
neizbéžen -žna -o, neizbéžnost -i ž
neizbrísen -sna -o = neizbrisljiv -íva -o, neizbrísnost -i ž = neizbrisljívost -i ž
neizčrpen -pna -o = neizčrpljiv -íva -o, neizčrpnost -i ž = neizčrpljívost -i ž; neizčrpan -a -o
neizgovóren -rna -o = neizgovorljiv -íva -o, neizgovorljívost -i ž: neizgovorjèn -èna -o
neizkoríščen -a -o
neizkúšen -a -o, neizkúšenost -i ž, neizkúšenec -nca *m*, *tudi* nesku-

*neizlečljiv -a -o *neozdraven*, *neozdravljiv*, *neizlečljivost -i ž *neozdravljivost*

neizmèren -rna -o, neizmèrno *prisl.*: ~ velik, neizmèrnost -i ž; neizmerljiv -íva -o, neizmerljivost -i ž

neizobrázen -zna -o, neizobrázenost -i ž

neizobrážen -a -o, neizobráženost -i ž, neizobráženec -nca m, neizobráženka -e ž, neizobráženski -a -o

neizogíben -bna -o, neizogíbnost -i ž

neizplačán -a -o: ~ dolg; neizplačljiv -íva -o, neizplačljivost -i ž

neizpodbíten -tna -o: ~a resnica, neizpodbitnost -i ž

neizpólnjen -a -o; neizpólnljiv -íva -o, neizpólnljivost -i ž; neizpólnjevánje -a s [*povsod: -poun-*]

neizprašán -a -o, neizprašánost -i ž

neizpričan -a -o: ~a trditev

neizprósen -sna -o, neizprósnost -i ž

neizrečèn -èna -o: ~a misel, beseda *že ne izrečena*; neizrekljiv -íva -o *kar se ne dá izreči, težko izgovorljiv*: ~a soglasniška skupina; *oboje pa zlasti v pomenu velik, silen, čudovit, nedopovedljiv*: ~a lepota, ~o trpljenje; neizrečeno, neizrekljivo *prisl.*: ~o lep, ~o mraz, ~o trpi, ~o (veliko) ljudi; neizrekljivost -i ž: ~ besede, ~ lepote; neizrečèn -čna -o *kar se izreči ne dá*

neizterljiv -íva -o, neizterljivost -i ž

neiztrebljiv -íva -o, neiztrebljivost -i ž

neizúrjen -a -o, neizúrjenost -i ž

neizvéden -a -o *neizkušen, nevešč*, neizvédenec -nca m, neizvédenost -i ž, neizvédenski -a -o

neizvéden -dna -o *kar se ne dá izvésti*, neizvédnost -i ž = neizvedljiv -íva -o, neizvedljivost -i ž

neizvedèn -èna -o *kar ni izvedeno*, neizvedènost -i ž

*neizvésten -tna -o *negotov, nedoločen*, *neizvéstnost -i ž *negotovost, nedoločnost*

nejásen -sna -o, nejásnost -i ž

neje- = ne-: ~véra -e ž, ~véren -rna -o, ~vérník -a m, ~vérnica -e ž, ~vérníški -a -o, ~vérec -rca m, ~véрка -e ž, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s; ~vólja -e ž, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljnež -a m

nejéšč -a -e *kdor malo je* = neješčèn -čna -o; neješčljiv -íva -o: ~a živina *ki nerada je*, neješčljivost -i ž

nèkadílec -lca [*-lɥ-*] m, nèkadílka -e [*-lk-*] ž

nékaj 1. *nedol. z. nečesa nečému* nékaj pri nečem z nečim: vsem nečesa manjka; *loči: nékaj skriva (določena stvar) in pa ne da kaj skriva (kar že koli)*; treba je vedeti, čemu kaj (+nekaj) delamo; 2. *količinski prisl. (koliko?)* nekaj časa, nekaj kruha. zdaj je nekaj boljši; z nekaj ljudmi (+ljudi), z nekaj kapljicami (+kapljic) juhine začimbe, pred nekaj časom in časa, z nekaj moke, masti *ipd.*

nékak -a -o *in nekák -áka -o nedol. z.*: ~a kužna bolezen; *nekako in nekakó in nekáko prisl.*: ~ neprijazno gleda, govoril je ~ takole; *nekakšen -šna -o, nekakov -a -o, nekakovšen -šna -o*

nekalív -a -o: ~o seme; nekalívost -i ž

nekaljèn -èna -o: 1. ~o veselje, 2. ~o železo; nekaljènost -i ž; nekaljív -íva -o, nekaljívost -i ž

nekam

nekam prisl. 1. ~ je šel, 2. ~ neprijazen je postal; *loči*: to bom pa nekam spravil (*na določen kraj*) in bom že kam spravil (*kamorkoli že*)

nekatéri -a -o in nekatêri -a -o:

1. ~ pravijo takó, drugi tako,

2. ~ (= *marsikateri*) stotak je zapravil po nepotrebem; ne-

katêrikrat in nekatêrikrat *prisl.*:

~ na teden *nekolikokrat*; ~ je doma, drugikrat ne *včasih*; ~

sem hodil to pot *velikokrat*

nekázen -zna -o neznamen: ~ ceper; nekázno -i ž

nekaznován -a -o, nekaznovánost

-i ž; nekaznív -a -o, nekaznívost -i ž

nekđaj prisl., od nekđaj; nekđá-

nji -a -e, nekđánjost -i ž, nekđajšnji -a -e

nekdo in nekdo ned. z. nekoga

nekómu nekoga pri nekóm z nekóm: nekdo (+*eden*) je potrkal;

loči: nekdo je to trdil (*določena oseba*) in če je kdo to trdil (*kdorkoli že*); težko si kdo (+nekdo), ki ni bil tu, predstavlja vse to; če vidiš, da kdo (+nekdo) ni razumel, mu razlóži

neki -a -o (+nék) ned. z.: ~ Ivanovič, ~ večer (+*en večer*), prišle so vmes ~e (+*gotove*) zapreke, do ~e (+*gotove*) mere; neki -a -o izraža *določeno osebo ali stvar, nedoločeno izraža kàk -a -o*: kadar se odpraviš na kako (+neko) pot..., opis je navadno sestavni del kakega (+nekega) večjega spisa, moč kake (+neke) države se sodi po tem...; *ne zamenjaj neki (se rabi samo pridevno) in nekdo (se rabi samo samostalno)*: nekómu (+nekému) izmed nas, nekoga (+nekega) iščejo

neki prisl.: kaj ~ hoče? kako je ~ bolniku? brat je ~ (*menda, bajè*) že odšel

nekíkrat prisl. nekóč

nekjé prisl.; *označuje točko (kraj)*:

nekje sem palico pozabil, pa ne vem kje; nekje na Golovcu je;

loči: nekje jo bo skríl (*na določenem kraju*) in jo bo pač kje skríl (*koderkoli že*); tu ponikne, a kje (+nekje) drugje pridere na dan

nekóč prisl.; *loči*: to bo nekóč še prav prišlo (*vem kdaj*) in to bo kdaj še prav prišlo (*ne vem kdaj*)

nekód in nekod prisl., od nekod; *označuje ploskev (prostor)*: nekod je kolovratil, pa sam ni vedel kod; po Golovcu nekod hodi; *loči*: Že spet nekod kolovrati, po Šiški ali pa po Viču. Že kod kolovrati, kaj vem kod.

nekólik -a -o = nekólikšen -šna -o; nekóliko *prisl.* = nekólikanj *prisl.*: ~ sem truden; ~ sem vzél, ~ pustil; ~ časa, ~ ljudi; nekólikokrat *prisl.*

nekorísten -tna -o, nekorístnost -i ž

nekóvina -e ž, nekóvinski -a -o

nekristján -a m, nekristjána -e ž

nekrobíza -e ž med. admíranje delov na živem telesu

nekrológ -a m osmrtnica, nekrolóški -a -o; nekrológij -a m *seznam umrlih po samostanih*

nekrománt -a m rotílec duhov = nigrománt -a m, nekromántija -e ž = nigromántija -e ž črna magija

nekrópla -e ž grobíšče. dom mrtvih, navje, žale

nekróza -e ž admíranje tkiva ali telesnih delov, omrtvelost kosti; nekrotíčen -čna -o

nekrščánski -a -o, nekrščánstvo -a s

neksus -a m zveza: kavzalni ~ vzročna zveza

néktar -ja m grš. mit. olimpijska (nebeška) pijáta, néktarski -a -o

nekultúren -rna -o, nekultúrnost -i ž, nekultúrnejž -a m [povsod: -ll-]
 nekvalificiran -a -o, nekvalificiranost -i ž
 nekváren -rna -o *neškodljivo, nekvarljivo*; +nekvárno (v pravu): +~ določbam *določbam ne na kvar*; nekvárnost -i ž
 nekvášen -a -o, nekvášenec -nca m *nekvašen kruh*
 nëlegálen -lna -o [-ln-] *illegalen, nezakonit*, nëlegálnost -i [-ln-] ž, nëlegálec -lca [-lc-] m
 neljúb -a -o; *toda: neljubó prisl.*: ~ me je sprejel; neljubeznív -a -o, neljubeznívost -i ž
 neločljív -íva -o, neločljivost -i ž
 nelojálen -lna -o, nelojálnost -i ž [povsod: -ln-]
 ném -a -o *mulast*: némi (nasprotje: zveneči) soglasnik; némec -mca m, némka -e ž, némóst -i ž, némóta -e ž; néméti -ím *postajati nem*, némi -íte! *nemèl -éla -o; neménje -a s*
 nemálo *prisl.*, nemálokrat *prisl.*
 némanič -a m *iron. kdor nič nima*
 Némanja -a in -e m, Némanjin -a -o, Némanjiči -ev m *mn.*
 némar -a m *nemarnost*; znémar, vnémar *prisl. (gl. tam)*; nemáren -rna -o: po nemárnem; nemárnost -i ž = nemárrščina -e ž
 nemára *prisl. morda*: ~ nocoj pride = ~ da nocoj pride
 nemárnik -a m, nemárnica -e ž, nemárnejž -a m, nemarnè -éta m, nemára -e ž
 Némec -mca m, Némka -e ž, Némčija -e ž: v ~i, iz ~e; némški -a -o, Némško -ega s: z ~ega, na ~em, némčiti -im 1. *prevajali v nemščino*, 2. *uporabljati nemčizme*, nemčizem -zma m; nemčeváti -újem, nemčevál -ála -o, nemčevánje -a s, nemčeválen -lna -o [-ln-]; nemškóváti -újem 1. *brez potrebe nemško*

govoriti, 2. *uporabljati nemčizme*, nemškoválec -lca [-lc-] m; némštvo -a s, némščina -e ž; nemškútar -ja m *zaničlj. za Nemenca, ki hoče veljati za Nemca* = nemčúr -ja m, nemškútarica -e ž = nemškúta -e ž = nemčúrka -e ž, nemškútarski -a -o = nemčúrski -a -o, nemškútarstvo -a s = nemčúrstvo -a s; nemškútáriti -im, nemškútárjenje -a s, nemškútarija -e ž
 Némezis -ze ž *grš. mil. boginja maštevalka*
 nemil [-íl] -a -o: ~a usoda, ~o soditi koga, vračati ~o za nedrago
 nemilosčén -čna -o, nemilosčénost -i ž, nemilosčénejž -a m, nemilosčénik -a m
 nemilost -i ž: v ~ priti (+pasti), nemilosten -tna -o, nemilostiv -a -o, nemilostivost -i ž
 neminljív -íva -o, neminljivost -i ž
 nemir -a m, nemíren -rna -o, nemírnost -i ž, nemírnejž -a m, nemírnica -e ž; nemírka -e ž *regulator v uri*
 nemóč -i ž, v nemóči, čez nemóč delati, jesti, piti; nemóčica -e ž *slabost*; nemóčen -čna -o, nemóčnost -i ž
 nemogóč -a -e; nemogóčen -čna -o, nemogóč(n)ost -i ž
 nemorálen -lna -o, nemorálnost -i ž, nemorálnejž -a m [povsod: -ln-]; nemorála -e ž *nenrávnost*
 nemóžen -žna -o *nemogóč*, nemóžnost -i ž
 nemúden -dna -o, nemúdnost -i ž. *nemúdoma prisl.*
 nenadárjen -a -o, nenadárjenost -i ž, nenadárjenec -nca m
 nenáden -dna -o, nenádnost -i ž; *nenádomo prisl.*, nenádoma *prisl.*
 nenadoméstén -tna -o = nenadomestljiv -íva -o, nenadomestljivost -i ž

nenaglašèn

nenaglašèn -èna -o: ~i samoglasniki, nenaglašènost -i ž
 nenaklónjen -a -o, nenaklónjenost -i ž
 nenalezljiv -íva -o, nenalezljivost -i ž
 nenaméren -rna -o, nenamérno *prisl.* = nenaménoma *prisl.*
 nenapadálen -lna -o [-ln-]: ~i pakt
 nenapovédan -a -o: ~ obisk, ~i gostje, ~o priti
 nenaráven -vna -o, nenarávnost -i ž
 nenaséljen -a -o, nenaséljenost -i ž
 nenasíten -tna -o = nenasitljiv -íva -o, nenasitnost -i ž, nenasitljivost -i ž, nenasitnež -a m, nenasitnik -a m, nenasitnica -e ž; nenasíčen -a -o, nenasíčenost -i ž
 nenatúren -rna -o *nenaraven*, nenatúrnost -i ž *nenaravnost*
 nenaváden -dna -o, nenavádnost -i ž, nenavádnež -a m *čudak*
 nenavzóc -a -e *in* nenavzócèn -čna -o, nenavzócènost -i ž
 nenéhaven -vna -o = nenehljiv -íva -o, nenéhoma *prisl. neprenehoma*
 nenráven -vna -o, nenrávnost -i ž, nenrávnež -a m
 neo- (nov) v sestavah: neofít -a m *novokršètenec, novinec*; neokóm -a m *geol.*; neolítik -a m *młajša kamena doba, ~litski -a -o*; neológ -a m *novotár, ~logija -e ž novotarija, tvorba novih besed, ~logizem -zma m nova beseda*; neoplázma -e ž *nova tvorba*; neozóik -a m *geol.*, ~zóičèn -čna -o
 neobčúten -tna -o = neobčutljiv -íva -o, neobčutljivost -i ž; neobčúten -a -o
 neobdèlan -a -o: ~a zemlja, ~o vprašanje; neobdèlanost -i ž
 +neobhóden -dna -o *neogiben*, to je +neobhodno *neogibno* potrebno

neobíčájen -jna -o, neobíčajnost -i ž (+neobíčen, +neobíčenost)
 neobligáten -tna -o *neobvezen*: ~i predmeti
 neobljúden -a -o, neobljúdenost -i ž: ~ tropičnih krajev
 neoborožèn -èna -o, neoborožènost -i ž
 neobremenjèn -èna -o, neobremenjènost -i ž
 neobséžen -žna -o 1. *kar se ne dá obseči*, 2. *kar nima dosti obsega*, neobséžnost -i ž
 neobvézen -zna -o *neobligáten*, neobvéznost -i ž *neobligátnost*
 +neobzírèn -rna -o *brezobziren*, +neobzírènost -i ž *brezobzirnost*
 neodgovóren -rna -o, neodgovórnost -i ž
 neodkritosfícèn -čna -o, neodkritosfíčenost -i ž, neodkritosfíčnež -a m, neodkritosfíčna -e ž
 neodlócèn -a -o *kdor se ni odločil*, neodlócèn [-čèn] -čna -o, *kdor se ne more odločiti*, neodlócènost -i ž, neodlócènež -a m
 neodlócžen -žna -o = neodložljiv -íva -o, neodložljivost -i ž; neodlógoma *prisl.*
 +neodoljív -íva -o *neudržljiv, neustavljiv, nepremagljiv*: ~a *neudržljiva* moč se srca polasti, z ~o *neustavljivo* silo so pritislili zavezniki, ~o *nepremagljivo* nagnjenje
 neodpústen -tna -o = neodpustljiv -íva -o, neodpustljivost -i ž
 neodvísen -sna -o, neodvísnost -i ž (+nezavísen, +nezavísnost)
 neogíben -bna -o: ~o (+neobhodno) potreben; neogíbnost -i ž
 neokóren -rna -o, neokórnost -i ž
 neokréten -tna -o *potasen, okoren, neroden, negibèn, top*; neokrétnost -i ž, neokrétnož -a m = neokréta -e ž *psovka za neokretneža*
 neokrñjen -a -o, neokrñjenost -i ž

neokúsen -sna -o *slabega okusa*, neokúsnost -i ž, *gl.* brezokusen
 neolíkan -a -o, neolíkanec -nca m, neolíkanost -i ž
 neomadeževán -a -o, neomadeževánost -i ž, neomadeževánek -nca m
 neomahljiv -íva -o, neomahljivost -i ž, neomahljívec -vca m
 neomájnen -jna -o: ~a zvestoba; neomájnost -i ž (+*nepokolebljiv*, +*nepokolebljivost*)
 neomején -éna -o, neomejénost -i ž
 neomíkan -a -o, neomíkanost -i ž, neomíkanec -nca m
 néon -a *kem. prvina*, néonski -a -o: ~a cev
 neopážen -zna -o = nepazljiv -íva -o; neopážen -a -o (+-žna -o): šel je ~ mimo hiše *ne da bi ga bil kdo opazil*
 neopážen -žna -o *kar se ne dá opaziti*, neopážen -a -o *kar ni opaženo, obito*
 neoporečén -čna -o, neoporečnost -i ž: *toda neoporečén -éna -o*
 neopravičén -a -o, neopravičénost -i ž; neopravičljív -íva -o, neopravičljívost -i ž
 neopredeljén -éna -o, neopredeljénost -i ž; neopredeljív -íva -o, neopredeljívost -i ž
 neopréžen -zna -o *nepreviden*, neopréžnost -i ž *neprevidnost*, neopréžnež -a m *neprevidnež*
 neorganizíran -a -o, neorganizíranec -nca m, neorganizíranost -i ž
 neorgánski -a -o
 neosében -bna -o, neosébnost -i ž
 neoskrúnjen -a -o, neoskrúnjenost -i ž; neoskrúnjljív -íva -o, neoskrúnjljívost -i ž
 neosnován -a -o: ~a trditev; neosnovánost -i ž
 neosvobojén -éna -o: ~o ozemlje, ~i narodi

neosvojljív -íva -o, neosvojljívost -i ž
 neotesán -a -o, neotesánek -nca m, neotesánost -i ž
 neovíran -a -o: ~ prehod, ~o govoriti
 neovrgljív -íva -o = neovřžen -žna -o, neovrgljívost -i ž = neovřžnost -i ž
 neozdráven -vna -o = neozdravljív -íva -o, neozdrávnost -i ž = neozdravljívost -i ž
 neožénjen -a -o *samski*, neožénjenec -nca m *samec*, neožénjenost -i ž
 nepáren -rna -o *kar nima para*
 nepážen -zna -o = nepazljiv -íva -o, nepážnost -i ž = nepazljívost -i ž; nepazljívec -vca m, nepazljívka -e ž
 nepísmen -a -o, nepísmenost -i ž
 nepítan -tna -o: ~a voda
 neplaválec -lca [-lc-] m, neplaválka -e [-lk-] ž, neplaválski -a -o [-ls-]
 neplemenít -a -o: ~ človek, ~o vedénje; neplemenítost -i ž
 neplóden -dna -o, neplódnost -i ž
 neplóven -vna -o, neplóvnost -i ž
 nepobíten -tna -o: ~i dokazi, nepobítnost -i ž
 nepoboljšljív -íva -o, nepoboljšljívost -i ž, nepoboljšljívec -vca m, nepoboljšljívka -e ž
 nepočákan -a -o = nepočákaven *in* nepočákáven -vna -o = nepočákljív -íva -o, nepočákljívec -vca m = nepočákanec -nca m, nepočákanost -i ž = nepočákljívost -i ž
 nepodkúpen -pna -o = nepodkúpljív -íva -o, nepodkúpnost -i ž = nepodkúpljívost -i ž
 nepogléden -dna -o *grd.*, nepoglédnost -i ž
 nepogrešljív -íva -o *česar ne morem pogrešati*, nepogrešljívost -i ž

nepojmljiv

nepojmljiv -íva -o, nepojmljivost -i ž
 nepoklícan -a -o, nepoklícanec -nca m, nepoklícanost -i ž; nepoklícan -cna -o *amatérski*, nepoklícnost -i ž *amatérstvo*
 nepokój -ója m: ne delaj mi ~a; nepokójen -jna -o, nepokójnež -a m, nepokójnost -i ž
 +nepokolebljiv -a -o *neomajen*, +nepokolebljivost -i ž *neomajnost*
 nepokóren -rna -o, nepokórnost -i ž, nepokórnež -a m, nepokórsčina -e ž
 nepokvárjen -a -o, nepokvárjenost -i ž, nepokvárjenec -nca m
 nepomémben -bna -o, nepomémbnost -i ž, nepomémbež -a m
 nepomirljiv -íva -o, nepomirljivost -i ž, nepomirljivec -vca m
 nepomljiv -íva -o, nepomljivost -i ž
 nepomúden -dna -o; nepomúdoma *prisl.*
 Nepomúk -a m *os. i.*: sv. Janez ~, nepomúški -a -o
 nepopáčen -a -o, nepopáčenec -nca m, nepopáčenost -i ž
 nepopísan -a -o; nepopísan -sna -o = nepopisljiv -íva -o, nepopisljivost -i ž, nepopísnost -i ž
 nepopóln -a -o, nepopólnost -i ž [*povsod: -poujn-*]
 nepopráven -vna -o = nepopravljiv -íva -o, nepopravljivost -i ž, nepopravljivec -vca m; nepoprávljen -a -o
 nepopustljiv -íva -o, nepopustljivost -i ž, nepopustljivec -vca m
 neporáben -bna -o, neporábnost -i ž, neporábljiv -íva -o
 neporočén -éna -o, neporočénost -i ž
 neporušen -šna -o = neporušljiv -íva -o, neporušljivost -i ž = neporušnost -i ž; neporušen -a -o
 Népos -óta m *os. i. lat. pisatelj*a, Nepótov -a -o

neposlúšen -šna -o, neposlúšnost -i ž, neposlúšnež -a m, neposlúh -a m
 neposréden -dna -o *naravnosten, direkten*; neposrédnost -i ž
 nepostáven -vna -o *nezakonit*, nepostávnost -i ž
 nepostréžen -žna -o = nepostréžljiv -íva -o, nepostréžnost -i ž = nepostréžljivost -i ž, nepostréžljivec -vca m
 neposvečén -éna -o, neposvečénec -nca m, neposvečénost -i ž
 nepoškodljiv -íva -o, nepoškodljivost -i ž; nepoškodovan -a -o, nepoškodovanec -nca m, nepoškodovanost -i ž
 nepoštén -éna -o, nepošténost -i ž, nepošténje -a s, nepošténják -a m
 nepotízem -zma m *naklanjanje služb sorodnikom*, nepotíz -a m
 nepotolážen -žna -o = nepotolážljiv -íva -o, nepotolážnost -i ž = nepotolážljivost -i ž
 nepotrében -bna -o: po ~bnem; nepotrébnost -i ž, nepotrébnik -a m *nepotreben človek*, nepotrébnica -e ž *nepotrebná stvar*
 nepotrpežljiv -íva -o, nepotrpežljivec -vca m, nepotrpežljivka -e ž, nepotrpežljivost -i ž
 nepoučén -éna -o, nepoučénost -i ž, nepoučén -čna -o, nepoučénost -i ž, nepoučljiv -íva -o, nepoučljivost -i ž
 nepoudárjen -a -o (+nepovdárjen): ~ samoglasnik
 nepovábljen -a -o: ~ gost, ~ o priti; nepovábljenec -nca m, nepovábljenka -e ž
 nepovédén -dna -o *ki nič ne pove*, nepovédénost -i ž
 nepovóljen -ljna -o *ki ni po volji*, nepovóljnost -i ž
 nepovráten -tna -o, nepovrátnost -i ž (+nepovrát -áta m)
 nepozáben -bna -o, nepozábljiv -íva -o; nepozábljen -a -o

+nepoznàn -ána -o *neznan*, +nepoznánec -nca *m neznanec*
nepráktičen -čna -o, nepráktičnost -i ž
neprávi -a -o: ~a rebra, ~i ulomek, po ~em *po krivici*; neprávršen -šna -o, neprávršnost -i ž
nepravíčen -čna -o, nepravíčenost -i ž, nepravíčenik -a *m*, nepravíčnež -a *m*
nepravílen -lna -o, nepravílnost -i ž [*povsod: -ln-*]
 +**neprávo** -a *s*: +po neprávu *po krivici*, *po krivem*
neprebáven -vna -o = neprebavljív -íva -o, neprebávnost -i ž = neprebavljívost -i ž
neprebójen -jna -o, neprebójnost -i ž
neprecenljív -íva -o, neprecenljívost -i ž
neprečíščen -a -o, neprečíščenost -i ž
nepredíren -rna -o, nepredírnost -i ž; nepredírljív -íva -o
nepredírten -tna -o: ~o obzidje
nepredvíden -a -o *nepričakovan*, *nenameravan*, *nenaden*; nepredvídoma *prisl.* = neprevidoma
nepregíben -bna -o: ~a beseda, nepregíbnost -i ž
nepregléden -dna -o, nepreglédnost -i ž
nepregóren -rna -o = nepregorljív -íva -o (+*ognjetrden*), nepregórnost -i ž = nepregorljívost -i ž
nepregréven -vna -o: ~o telo *fiz.*
neprehóden -dna -o: ~a pot, ~i glagol, neprehódnost -i ž; *neprehajálen -lna -o [*-ln-*]: *~i glagol *neprekodni*
nepreiskán -a -o
neprekanljív -íva -o, neprekanljívost -i ž
neprekinjen -a -o *nepretrgan*, *neprenehan*, neprekinjenost -i ž

nepreklícan -a -o; nepreklícan -cna -o, nepreklícnost -i ž
neprekósen -sna -o = neprekosljív -íva -o, neprekosljívost -i ž; neprekošèn -èna -o, neprekošènost -i ž
neprelómen -mna -o = neprelomljív -íva -o, neprelómnost -i ž = neprelomljívost -i ž
nepremágan -a -o, nepremáganost -i ž; nepremagljív -íva -o, nepremágjívost -i ž
nepremakljív -íva -o, nepremakljívost -i ž [*nepoud. -mak- in -mak-*]; nepremákknjen -a -o, nepremákknjenost -i ž
nepremenljív -íva -o, nepremenljívost -i ž
nepremestljív -íva -o, nepremestljívost -i ž
nepremíčen -čna -o, nepremíčenost -i ž, nepremíčenica -e ž: zvezda ~, nepremíčenina -e ž
nepremíšljen -a -o, nepremíšljenost -i ž, nepremíšljenec -nca *m*
nepremóčen -čna -o = nepremočljív -íva -o (+*vodotesen*), nepremočljívost -i ž
nepremostljív -íva -o, nepremostljívost -i ž
nepremóžen -žna -o, nepremóžnost -i ž
neprenéhen -hna -o, neprenéhnost -i ž, neprenéhoma *prisl.*; neprenehljív -íva -o, neprenehljívost -i ž
nepreračunljív -íva -o, nepreračunljívec -vca *m*, nepreračunljívka -e ž, nepreračunljívost -i ž
nepreséžen -žna -o = nepresegljív -íva -o, nepreséžnost -i ž = nepresegljívost -i ž; nepreséžen -a -o, nepreséženost -i ž
nepreskrbljen -èna -o, nepreskrbljènc -nca *m*, nepreskrbljènka -e ž, nepreskrbljenost -i ž; nepreskrbíben -bna -o, nepreskrbljív -íva -o

neprestán

neprestán -a -o *trajen, veden*, *neprestáno prisl. kar naprej, venomer, nenehno*
neprestópen -pna -o, *neprestóp-nost* -i ž
nepretfgan -a -o, *nepretfganost* -i ž; *nepretfgoma prisl.*
nepreudáren -rna -o, *nepreudár-nost* -i ž, *nepreudárnež* -a m
neprevedljiv -íva -o: ta beseda je ~a, *neprevedljivost* -i ž
neprevíden -dna -o: po ~dnem; *neprevídnost* -i ž; po ~i, *neprevídnež* -a m; *neprevíden* -a -o, *neprevídenost* -i ž; *neprevíd-oma prisl. nepriřakovano izne-nada, nenadoma, po neprevíd-nosti*
nepriřakován -a -o, *nepriřaková-nost* -i ž, *nepriřakováno prisl.:* ~ veliko, ~ dobro, *priřel je ~*
nepríden -dna -o *brez prida, ne-koristen:* ~o modrovanje; *ne-prídoma prisl.*
neprídiprav -a m
+neprijátelj -a m *sovražnik*, **+ne-prijáteljica** -e ž *sovražnica*, **+ne-prijáteljski** -a -o *sovražen*, **+ne-prijátelstvo** -a s *sovrařtvo*
nepríjazen -zna -o, *nepríjáz-nost* -i ž, *nepríjáznež* -a m
nepríjeten -tna -o, *nepríjetnost* -i ž
neprikláden -dna -o *neprimeren*, *neprikládnost* -i ž
neprikrít -a -o, *neprikrítost* -i ž
nepriléžen -žna -o: ~i koti *geom.;* *neprilíčen, neroden:* ~o mu je bilo
neprilika -e ž *neprijetnost, za-drega:* hude ~e, *zabresti v ~e;* *neprilíčen* -čna -o *neprimeren, neroden, neprijeten*, *neprilíčnost* -i ž
nepriljúbljen -a -o, *nepriljúblje-nost* -i ž
nepriljúden -dna -o, *nepriljúd-nost* -i ž, *nepriljúdnež* -a m
nepriméren -rna -o *ki ni prime-ren (prikladen), ki se ne dá pri-*

merjati, toda brezpriméren ki je brez primere, primera; *nepri-mérnost* -i ž
nepripráven -vna -o *neprikladen, neroden*, *nepriprávnost* -i ž; *ne-pripráva* -e ž *nepripraven, ne-rodén človek*, *nepriprávněž* -a m, *nepriprávník* -a m, *nepriprá-vnica* -e ž
nepriprávljen -a -o, *nepriprá-vljenost* -i ž
nepriróčen -čna -o, *nepriróčnost* -i ž
nepriróden -dna -o *nenaraven*, *ne-priródnost* -i ž *nenaravnost*
neprisében -bna -o, *neprisébnost* -i ž
neprisílen -lna -o [-ln-], *neprisílnost* -i [-ln-] ž; *neprisíljen* -a -o, *neprisíljenost* -i ž
neprísten -tna -o, *neprístnost* -i ž
neprístójen -jna -o *nekompeten-ten*, *neprístójnost* -i ž; **+neprístójen** *nedostójen, nespodoben*
neprístópen -pna -o, *neprístóp-nost* -i ž
nepristránski -a -o (**+nèpristrá-sten**), *nepristránost* -i ž, *neprí-stránc* -nca m, *nepristrán* -a -o
neprizanesljív -íva -o, *nepriza-nesljívec* -vca m, *neprizanesljí-vost* -i ž
neprízíven -vna -o, *neprízív-nost* -i ž
nepriznàn -ána -o, *nepriznánje* -a s
neprodíren -rna -o, *neprodírnost* -i ž; *neprodóren* -rna -o, *ne-prodórnost* -i ž; *gl. predíren*
neproduktíven -vna -o, *nepro-duktív-nost* -i ž
neprodušén -šna -o *nepropusten:* *cev je neprodušno (+zrakotes-no) zaprta;* *neprodušnost* -i ž
nepropústen -tna -o *hermetíčen:* *plašč je ~ (+vodotesen), nepro-púštnost* -i ž
neprosójen -jna -o *neproseven*, *neprosójnost* -i ž

neprostopóljen -ljna -o, neprostopóljnost -i ž
neprozóren -rna -o, neprozórnost -i ž
nepróžen -žna -o *neelastičen*; nepróžnost -i ž
Neptún -a *m* 1. *starorimski bog morja*, 2. *planet*; neptúnski -a -o
neráben -bna -o = nerabljiv -íva -o, nerábnost -i ž
nerád -áda -o *príd. s prisl. pomenom*
neranljiv -íva -o, neranljívnost -i ž; neránjen -a -o
nerazbíten -tna -o, nerazbítnost -i ž; nerazbít -a -o, nerazbítnost -i ž
nerazdélen -lna -o [-ln-] = nerazdeljiv -íva -o, neraztlélnost -i [-ln-] ž = nerazdeljívost -i ž; nerazdeljen -éna -o, nerazdeljénost -i ž
nerazdrúžen -žna -o = nerazdrúžljív -íva -o, nerazdrúžnost -i ž = nerazdrúžlívost -i ž
nerazlóčen -čna -o: ~o govoriti; nerazlóčnost -i ž; nerazlóčljív -íva -o
nerazložèn -žna -o = nerazložljív -íva -o, nerazložljívost -i ž; nerazložèn -éna -o
nerazpoložèn -éna -o, nerazpoložénje -a *s*, nerazpoložénost -i ž; nerazpoložljív -íva -o, nerazpoložljívost -i ž
nerazrěšen -šna -o, nerazrěšnost -i ž; nerazrěšljív -íva -o, nerazrěšljívost -i ž; nerazrěšen -a -o, nerazrěšenost -i ž
nerazrúšen -šna -o, nerazrúšnost -i ž; nerazrúšljív -íva -o, nerazrúšljívost -i ž; nerazrúšen -a -o, nerazrúšenost -i ž
nerazsóden -dna -o, nerazsódnost -i ž, nerazsódněž -a *m*
neraztéžen -zna -o, neraztéžnost -i ž; neraztegljív -íva -o, neraztegljívost -i ž
neraztópèn -pna -o = neraztópeljív -íva -o, neraztópnost -i ž = neraztópeljívost -i ž

nerazúmen -mna -o, nerazúmnost -i ž, nerazúmněž -a *m*, nerazúmník -a *m*, nerazúmnica -e ž; nerazumljív -íva -o, nerazumljívost -i ž
nerazvézen -zna -o = nerazvezljív -íva -o, nerazvéžnost -i ž = nerazvezljívost -i ž
nerazvít -a -o, nerazvítost -i ž
neréd -a *m*, neréden -dna -o, nerédnost -i ž, nerédnež -a *m*
neredílen -lna -o, neredíllost -i ž [*povsod: -ln-*]
nerédko prisl., nerédkokrát *prisl.*, nerédkokdaj *prisl. pogosto*
neréida -e ž, *nav. mn. nereíde -íd grš. mil. morské boginje*
nerésec -sca *m merjasec*, neréščev -a -o
nerésen -sna -o, nerésnost -i ž, nerésnež -a *m*
neresnica -e ž, neresničen -čna -o, neresničnost -i ž
nerěšen -šna -o, nerěšnost -i ž; nerěšljív -íva -o, nerěšljívost -i ž; nerěšen -a -o, nerěšenost -i ž
nergátí -ám godrnjati, sitnariti, zabaljati, nergàj -ájte! nergàl -ála -o, nergánje -a *s*; nerga -e ž *godrnjat, jokav otrok*; nergáč -a *m*, nergálo -a *s*, nergáv -áva -o, nergávec -vca *m*, nergávka -e ž, nergast -a -o: ti nerga ~a!
Néro -ona *m os. i. rim. cesarja*, Nèronov -a -o, nèronski -a -o
neróda -e ž, neróden -dna -o, neródnost -i ž, neródněž -a *m*, neródnica -e ž
nerodovít -a -o, nerodovítost -i ž; nerodovítèn -tna -o, nerodovítnica -e ž, nerodovítlost -i ž; neróden -dna -o **nerodoviten**: ~o drevo, neródnost -i ž
nervózen -zna -o *živčen*: ~ človek, nervóznost -i ž *živénost*; nêrv -a *m med. živec*, nêrven -vna -o *med.*: ~o vnetje (+nervozno vnetje) *vnetje živec*;

nesamostójen

nêrvus rêrum *neskl. poglavitno gibalo, prožilo; denar*
nesamostójen -jna -o, nesamostójnost -i ž, nesamostójnež -a m
 nesebičen -čna -o, nesebičnost -i ž
 +nesigúren -rna -o *negotov*, +nesigúrnost -i ž *negolovost*
 neskajèn -êna -o, neskajênost -i ž
 neskesán -a -o, neskesánc -nca m, neskesánost -i ž [*povsod: -kas-*]
 neskláden -dna -o, neskládnost -i ž
 nesklonljiv -íva -o, nesklonljivost -i ž *slovn.*
 neskončén -čna -o *kar se ne skonča (gl. tudi brezkončen kar je brez konca)*, neskončnost -i ž
 neskríben -bna -o: ~o dela *kdor ne skrbi za natančnost pri delu; brezskrbno dela kdor je brez skrbi za druge stvari*; neskríbnost -i ž
 neskrómen -mna -o, neskrómnost -i ž, neskrómnež -a m
 neslán -a -o: ~a jed, ~e besede, ~ človek; neslánost -i ž, neslánež -a m, neslánc -nca m; neslanáriti -im *neslano se vesti, neslano govoriti, neslanárjenje -a s neslano vedenje, govorjenje*
 neslásten -tna -o, neslástnost -i ž
 nesláven -vna -o: ~a zmaga, ~o končati
 neslíšen -šna -o, neslíšnost -i ž
 neslóga -e ž, neslóžen -žna -o, neslóžnež -a m, neslóžnost -i ž
 neslúten -tna -o *kar se ne dá slútili*, neslútnost -i ž; neslúten -a -o *česar ne slútimo*, neslútenost -i ž
 nesmísel [-aj] -sla m, nesmíseln -a -o [-sátn-], nesmíselnost -i [-sátn-] ž
 nesmótrn -a -o, nesmótrnost -i ž
 nesmríten -tna -o, nesmrítnost -i ž, nesmrítnik -a m
 nesnága -e ž, nesnážen -žna -o, nesnážnost -i ž, nesnážnež -a m, nesnážnica -e ž

nesociálen -lna -o, nesociálnost -i ž [*povsod: -ln-*]
 nesodóben -bna -o, nesodóbnik -a m, nesodóbnost -i ž
 nesoglásen -sna -o, nesoglásnost -i ž, nesoglásje -a s
 nesoméren -rna -o, nesomérnost -i ž
 nesorazméren -rna -o, nesorazmérnost -i ž
 nespámet -i ž, nespámeten -tna -o, nespámetnik -a m, nespámetnica -e ž, nespámetnež -a m
 nespéčen -čna -o, nespéčnost -i ž
 nespéšen -šna -o *počasen: ~o delo tako, ki ne gre od rok, ki se ne odseda*
 nespodóben -bna -o, nespodóbnost -i ž, nespodóbnik -a m, nespodóbnica -e ž, nespodóbnéž -a m
 nespokóren -rna -o, nespokórnost -i ž, nespokórnik -a m; nespokorjèn -êna -o, nespokorjénost -i ž
 nesporazúm -a m, nesporazúmen -mna -o
 nespóren -rna -o, nespórnost -i ž
 nesposóben -bna -o, nesposóbnost -i ž, nesposóbnéž -a m
 nespoštljiv -íva -o, nespoštljivost -i ž, nespoštljivec -vca m
 nespotakljiv -íva -o, nespotakljívost -i ž [*nepoud. -tak- in -tâk-*]
 nesprávén -vna -o, nespravljív -íva -o, nespravljívost -i ž, nespravljívec -vca m
 nesprejemljív -íva -o, nesprejemljívost -i ž
 nespremenjèn -êna -o, nespremenjénost -i ž; nespremenljív -íva -o, nespremenljívost -i ž, *povsod tudi neizpr-*
 nespréten -tna -o, nesprétnost -i ž, nesprétnéž -a m
 nesprhljív -íva -o, nesprhljívost -i ž
 nesrámen -mna -o *kdor se ne sramuje*, nesrámnost -i ž, nesrám-

než -a m, nesrámnik -a m, nesrámnica -e ž
nesramežljiv -íva -o, nesramežljivost -i ž, nesramežljivec -vca m, nesramežljivka -e ž
nesreča -e ž: velika, huda (+težka) ~, po ~i; nesrečen -čna -o, nesrečnež -a m, nesrečnik -a m, nesrečnica -e ž
nestálen -lna -o, nestálnost -i ž, nestálněž -a m [povsod: -ln-]
nestanovíten -tna -o, nestanovitnost -i ž, nestanovítnež -a m
 +**nestáti** -nem *zmanjkati*, +**nestáne** ga *zmanjka ga*, +**nestájati** -am *primanjkovati*
něsti nšem nesejo in nesó, nēsi -íte! nesóč -a -e, nēsel nēsla -o, (pre)nesēn -ēna -o (+prenešen): **nesti** tovor, v košari **nesti** kaj, veter listje daleč nese, puška dobro nese, kam te zlodej nese? ta hiša nič ne nese, kokoš nese jajca
Něstor -ja m 1. najstarejši grš. *kralj v trojanski vojni, od tod tudi nēstor* -ja m *starosta v kaki družbi*, nēstorski -a -o, 2. rus. *menih, ki mu pripisujejo najstarejšo rus. kroniko*
nestrohljív -íva -o, nestrohljívost -i ž; nestrohnjēn -ēna -o, nestrohnjēnost -i ž
nestrokóven -vna -o, nestrokóvnost -i ž; nestrokovnják -a m, nestrokovnjáški -a -o, nestrokovnjáštvo -a s
nestrpen -pna -o, nestrpnost -i ž, nestrpněž -a m, nestrpnica -e ž; **nestrpljív** -íva -o, nestrpljívost -i ž
neštívōr -ōra m *počast, spaka*
nesumljív -íva -o, nesumljívost -i ž; nesúmen -mna -o
 +**nesvésten** -tna -o *nezavesten*
nesvobóden -dna -o, nesvobodnják -a m, nesvobóda -e ž
nešklja -e ž *valjar, rod. mn. nēškelj [-kalj]*; neškljáti -ám *te-*

sto razvaljevati, neškljáj -ájte! neškljál -ála -o, neškljánje -a s
neškodljív -íva -o, neškodljivost -i ž, neškodljivec -vca m
nešplja -e ž, *rod. mn. nēšpelj [-pəlj]*, nēšpljev -a -o, nēšpljārica -e ž
neštét -a -o; neštétokrat *prisl.*
neštevílen -lna -o, neštevílnost -i ž [povsod: -ln-]
netákten -tna -o *brezobziren, neolikan*, netáktnost -i ž *brezobzirnost, neolikanost*, netáktněž -a m *brezobzirnež, neolikanec*
netaljív -íva -o *kar se ne dá taliti*
neték -a m 1. *nenasitnost*: bil je tak ~, da so ljudje zmerom jedli, pa vendar niso bili nikdar siti; 2. *nenasitnež*; **netéka** -e ž *nadlega*: ~o delati komu; **netéčen** -čna -o: ~a jed, ~človek *takšen, ki mu nič ne tekne ali ki je siten, nadležen*; **netéčnež** -a m, **netéčnik** -a m, **netéčnica** -e ž, **netéčnost** -i ž
 +**netelésen** -sna -o *breztelesen*; +**netelēsnost** -i ž *breztelesnost*
netíti -im; **netílen** -lna -o [-ln-], **netíllost** -i [-ln-] ž, **netílec** -lca [-lc-] m, **netílo** -a s *sredstvo za netenje*, **netívō** -a s *snov, s katero netimo*, **neténje** -a s
 ***něto** *neskl.*: ***neto** *teža čista teža*
netóčen -čna -o, **netóčnost** -i ž, **netóčnež** -a m
netopír -ja m, **netopírjev** -a -o, **netopírski** -a -o, **netopírjast** -a -o
netopljív -íva -o *neraztopljiv*, **netopljívost** -i ž; **netopljēn** -ēna -o
netrěsk -ěska m *neka rastlina*
netrohljív -íva -o, **netrohljívost** -i ž
neubogljív -íva -o *in neubogljiv* -a -o, **neubogljívost** -i ž *in neubogljívost* -i ž, **neubogljívec** -vca m, **neubogljívka** -e ž
neubrán -a -o: ~i glasovi; **neubránost** -i ž *disharmonija*
neubranljív -íva -o, **neubranljívost** -i ž

neučákaven

neučákaven -vna -o = **neučákan**
 -a -o, **neučákanec** -nca *m*,
neučákanost -i *ž*; **neučakljiv** -íva
 -o, **neučakljivost** -i *ž*
neudóben -bna -o, **neudóbnost** -i *ž*
neudržén -žna -o, **neudržnost** -i *ž*;
neudržljiv -íva -o, **neudržljivost**
 -i *ž*
neuganljiv -íva -o, **neuganljivost**
 -i *ž* [*nepoud. -gan- in -gan-*]
neugasén -sna -o = **neugasljiv**
 -íva -o, **neugasljivost** -i *ž*; **ne-**
ugasèn -èna -o: ~o apno
neuglajèn -èna -o *in* **neuglájén**
 -a -o: ~a pot, ~ človek; **ne-**
uglajénost -i *in* **neuglájénost** -i *ž*
neugnán -a -o: ~ konj, ~o ve-
 denje, ~ jezik; **neugnánec** -nca
m, **neugnánka** -e *ž*, **neugnánost**
 -i *ž*
neugóden -dna -o, **neugódnost** -i *ž*
neuhójen -a -o: ~a pot, **neuhó-**
jenost -i *ž*
neúk -a -o *ne(i)zvéden, neveden,*
neumételen, **neúkost** -i *ž*
neukanljiv -íva -o, **neukanljivost**
 -i *ž*
neuklonljiv -íva -o, **neuklonljivost**
 -i *ž*, **neuklonljivec** -vca *m*,
neuklonljivka -e *ž*
neukréten -tna -o *neokreten;* **ne-**
ukrétněž -a *m* = **neukréta** -e *ž*,
neukrétnost -i *ž*
neukróten -tna -o = **neukrotljiv**
 -íva -o: ~i valovi, **neukrótnost**
 -i *ž* = **neukrotljivost** -i *ž*; **ne-**
ukročèn -èna -o: ~a trmoglavka,
neukročénost -i *ž*
neúmen -mna -o, **neúmež** -a *m*
 = **neúmnik** -a *m*, **neúmnica** -e
ž, **neúmnost** -i *ž*
neumérjen -a -o, **neumérjenost** -i
ž, **neumérjenec** -nca *m*
neuméstén -tna -o *nepriličén, ne-*
prikladen, **neuméstnost** -i *ž* *nepri-*
kladnost
neumételen -lna -o *neveden, ne-*
izveden, **neumételnost** -i *ž* [*po-*
vsod: -ln-]

neumétén -tna -o *neumeteleén*
neuméven -vna -o, **neumévnost** -i
ž; **neumljiv** -íva -o, **neumljivost**
 -i *ž. gl. tudi* nerazumen
neumít -a -o, **neumítost** -i *ž*, **ne-**
umítež -a *m*
 ***neumóren** -rna -o *neutruden, ne-*
utrudljiv, neugnan; ***neumórnost**
 -i *ž* *neutrudljivost, neugnanost*
neumrjóc -a -e = **neumrljiv** -íva
 -o, **neumrljivost** -i *ž*
neuničljiv -íva -o, **neuničljivost**
 -i *ž*
neupogljiv -íva -o, **neupogljivost**
 -i *ž*, **neupogljivec** -vca *m*, **ne-**
upogljivka -e *ž*; **neupógnjen** -a
 -o, **neupógnjenost** -i *ž*
neupravičén -a -o *kdor nima pra-*
vice do česa (*neopravičén kdor*
se ni opravičil), **neupravičénost**
 -i *ž*, **neupravičénec** -nca *m*, **ne-**
upravičénka -e *ž*
neuráden -dna -o, **neurádnost** -i *ž*
neuravnovéšen -a -o, **neuravno-**
véšenost -i *ž*
neurejèn -èna -o, **neurejénost** -i *ž*,
neurejénec -nca *m*
neúren -rna -o: ~o vreme; **ne-**
úrník -a *m* *hudourník,* **neúrje**
 -a *s huda ura, vihar*
neusahljiv -íva -o, **neusahljivost**
 -i [*nepoud. -sah- in -sah-*]
neuskóčén -čna -o: ~o blago *ki*
se ne uskóči (kréti), **neuskóčnost**
 -i *ž*
neuslišán -a -o: ~a prošnja *ki ni*
bila uslišana, **neuslišánost** -i *ž*;
neuslišén -šna -o *kar se uslišati*
ne dá
neusmiljen -a -o, **neusmiljenost**
 -i *ž*, **neusmiljenež** -a *m*, **neusmi-**
ljenec -nca *m*, **neusmiljenka** -e *ž*
neuspèh -éha *m*, **neuspéšen** -šna
 -o, **neuspéšnost** -i *ž*
neustáven -vna -o *ki ni po ustavi,*
neustávnost -i *ž*
neustavljiv -íva -o, **neustavljivost**
 -i *ž*: ~ krvi

neustrašen -šna -o *kdor se ne dá ustrašiti, junaški*, **neustrašnost** -i ž, **neustrašnež** -a m; **neustrašljiv** -iva -o *kdor se ne dá ustrašiti*, **neustrašljivost** -i ž, **neustrašljivec** -vca m; **neustrašen** -a -o *kdor se ne ustraši, junaški*, **neustrašenost** -i ž; **neustrahován** -a -o, **neustrahovánost** -i ž
neustrézen -zna -o *kar ne ustreza*, **neustréznost** -i ž
neusušen -šna -o: ~i vir **bistroumnosti**, **neusušljiv** -iva -o
neutájen -jna -o = **neutajljiv** -iva -o, **neutajljivost** -i ž
neutégoma *prisl. takoj, brez odlašanja*
neutemeljen -ěna -o, **neutemeljenost** -i ž; **neutemeljiv** -iva -o
neutéšen -šna -o = **neutešljiv** -iva -o, **neutéšnost** -i ž = **neutešljivost** -i ž
neutolážen -žna -o = **neutolazljiv** -iva -o; **neutoláznost** -i ž = **neutolazljivost** -i ž
neutrgljiv -iva -o, **neutrgljivost** -i ž
neutrípen -pna -o *česar ne morem utrpeti, pogrešati, nepogrešljiv*, **neutrípnost** -i ž
neutrúden -dna -o = **neutrudljiv** -iva -o, **neutrúdnost** -i ž = **neutrudljivost** -i ž
neuvlenljiv -iva -o, **neuvlenljivost** -i ž
neuvídeven -vna -o, **neuvídevnost** -i ž, **neuvídevnež** -a m
neuzíten -tna -o, **neuzítčnost** -i ž, **neuzítnež** -a m
neuzúgan -a -o, **neuzúganost** -i ž, **neuzúganec** -nca m
nevájen -a -o, **nevájčnost** -i ž
neváren -rna -o: **smrtno** ~o; **nevárnost** -i ž: **smrtna** ~; ~ je, **obstoji**, **grozi**; ~i **uiti**, **kljubovati**, **v oči pogledati**; ~ **odvrniti**, **iskati**, **izzivati**; **v ~ priti**, **iti** (+**podati se**), **spraviti koga**; **v ~i biti**, **živet**; **bolnik je že**

***izven nevarnosti iz nevarnosti**, **posadka je *izven nevarnosti brez nevarnosti, na varnem**; **rešiti koga z lastno ~jo**
nevedé *prisl.*, **nevédoma** *prisl.*, **ponevédoma** *prisl.*: **zašel je nevedé (ne da bi se bil zavedal) daleč s prave poti, toda zašel je, ne vedé (ne vedóé) za pravo pot, daleč v gozd**
nevédén -dna -o, **nevédnež** -a m, **nevédnica** -e ž, **nevédnost** -i ž
neveljáven -vna -o, **neveljávnost** -i ž
nevenljiv -iva -o, **nevenljivost** -i ž
nevéra -e ž, **nevéren** -rna -o: ~i **Tomaž**, **nevérnik** -a m, **nevérnica** -e ž, **nevérniški** -a -o, **nevérec** -rca m, **nevérka** -e ž, **nevérski** -a -o, **nevérstvo** -a s, **tudi nejevéra, nejevén itd.**
neverjéten -tna -o, **neverjétnost** -i ž
nevésta -e ž, **nevéstica** -e ž, **nevéstin** -a -o: ~a **dota**
***nevěšč** -a -e **neizveden, neizúčen, neizkušén**: **v kovaških rečeh je bil ~ (+nevěšč česa)**
nevézan -a -o: ~a **beseda proza, ~e cene, po ~ih cenah**
nevíden -dna -o, **nevídnost** -i ž; **nevídoma** *prisl.*
nevíhta -e ž, **nevíhten** -tna -o
nevljúden -dna -o, **nevljúdnež** -a m, **nevljúdnost** -i ž
nevmešávanje -a s: **politika ~a**
nevójak -a m *civilist*, **nevójaški** -a -o: ~i **nastop**
nevólja -e ž: ~ **e pokaže, ga je zgrabila**; ~i **dati duška**; ~o **kazati, krotiti, izzivati**; **nevóljen** -ljna -o: ~ **biti**; **nevóljnost** -i ž, **nevóljeváti** -újem **biti nevoljen, tožiti, tarnati**; **tudi nejevólja, nejevóljen, nejevóljnost**
nevoščljiv -iva -o, **nevoščljivec** -vca m, **nevoščljivka** -e ž, **nevoščljivost** -i ž

nevréden

nevréden -dna -o, nevrédnež -a
m, nevrédnica -e *ž*, nevrédnost
 -i *ž*
 nèvreténčar -ja *m zool.*, nèvre-
 ténčarski -a -o
 nevročljiv -íva -o: ~a pošiljka,
 nevročljivost -i *ž*
 nevrologija -e *ž nauk o živcih*,
 nevrolog -a *m*, nevrološki -a -o;
 nevropatija -e *ž živčna bolezen*,
 nevropatičen -čna -o, nevro-
 patologija -e *ž nauk o živčnih*
boleznih; nevróza -e *ž živčna*
bolezen, nevrótičen -čna -o, ne-
 vrótik -a *m*; nevrálgija -e [-lg-]
ž bolečina v živcih, nevrálgičen
 -čna -o [-lg-]; nevrasteníja -e *ž*
živčna slabost, nevrasteník -a *m*,
 nevrasteníčen -čna -o; nevrítis
 -a *m vnetje živcev*
 nevšéč prisl., nevšéčen -čna -o
 1. kar ni všeč, 2. izbírčen, ne-
 hvaležen; nevšéčnež -a *m* =
 nevšéčnik -a *m izbírčnež*, ne-
 všéčnica -e *ž*; nevšéčnost -i *ž*
izbírčnost
 nevštét -a -o
 nevtrálen -lna -o [-ln-] nobeno-
 stranski, nepristranski, neudele-
 žen: biti ~ v vojni ne se ude-
 ležiti vojne, stati ob strani; nev-
 trálnost -i [-ln-] *ž*: ohraniti ~,
 varovati ~; nevt'alizirati -am,
 nevt'alizácija -e *ž*
 névtrum -uma *m slovn. srednji*
spol, mn. névtra névter [-ar] s
besede srednjega spola
 nevzdrámen -mna -o: ~o spanje,
 nevzdrámnost -i *ž*, nevzdram-
 ljív -íva -o, nevzdramljivost -i *ž*
 nevzdržén -žna -o: ~ napor, ~a
 trditev, ~e razmere; ~ v jedi
 in pijači; ~a živina ki ne
 vzdrži napora; plaz je ~o grmel
 v dolino nezadržno; nevzdřž-
 nost -i *ž*; nevzdřžljiv -íva -o:
 ~ človek ki ne vzdrži veliko;
 nevzdřžljivost -i *ž*; tudi ne-
 zdřžen, nezdržljiv

nevzgójen -jna -o, nevzgojliv
 -íva -o, nevzgójnost -i *ž*, nev-
 zgojljivost -i *ž*, nevzgojlivéc
 -vca *m*, nevzgojlivka -e *ž*; nev-
 zgojén -éna -o, nevzgojénost
 -i *ž*
 nevzporéden -dna -o, nevzporéd-
 nost -i *ž*, nevzporédnica -e *ž*
 New York New Yorka [njújork
 -a] *m kr. i.*: iz ~ ~a, v ~
 ~u; newyorški -a -o, Newyor-
 čan -a *m*, Newyorčanka -e *ž*
 [povsod: njújor-]
 Newton -a [njúton -tona] *m os. i.*
 angl. fizika, Newtonov -a -o
 [njútonov -ova -o]: ~ zakon
 nezabéljen -a -o: ~a jed, ~a be-
 seda, nezabéljenost -i *ž*
 nezacélén -lna -o [-ln-] = neza-
 celjív -a -o, nezaceljívost -i
ž; nezacéljen -a -o, nezacélje-
 nost -i *ž*
 nezadolžén -éna -o, nezadolžéneč
 -nca *m*, nezadolžénka -e *ž*, ne-
 zadolžénost -i *ž*; nezadolžen
 -žna -o [povsod: -dóuž-]
 nezadóšten -tna -o, nezadóstnost
 -i *ž*
 nezadovoljén -ljna -o, nezadovolj-
 než -a *m*, nezadovoljník -a *m*,
 nezadovoljníca -e *ž*, nezadovolj-
 nost -i *ž*, nezadovoljstvo -a *s*
 nezadržen -žna -o, nezadržnost -i
ž; nezadržán -a -o, nezadržá-
 nost -i *ž*
 nezajámčén -a -o, nezajámčenost
 -i *ž*
 nezajéten -tna -o česar ne morem
 zajeti, nezajétnost -i *ž*
 nezaklénjen -a -o, nezaklénjenost
 -i *ž*
 nezakonít -a -o nepostaven, neza-
 konítost -i *ž*
 nezakónski -a -o, nezakóneč -nca
m, nezakónčič -a *m*, nezakón-
 ček -čka *m*
 nezanesljív -íva -o, nezanesljívéc
 -vca *m*, nezanesljívka -e *ž*, ne-
 zanesljivost -i *ž*

nezanímiv -a -o, nezanímivost -i ž
 nezapázen -zna -o = nezapazljiv
 -íva -o, nezapáznost -i ž = ne-
 zapazljivost -i ž
 nezapisen -sna -o *ki se ne dá za-
 pisati*
 nezapopáden -dna -o = nezapo-
 padljiv -íva -o *nepojmljiv, ne-
 doumljiv, nedojeten*: ~o neumen,
 nezapopadljivost -i ž
 nezapôslen -a -o *in* nezaposlèn
 -èna -o, nezapôslenost -i *in* ne-
 zaposlènost -i ž
 nezapovédan -a -o: ~ praznik
 nezaslišam -a -o: ~a predrznost,
 ~o predrzen, ~o je počilo
 nezaslúžen -žna -o: ~o delo, ne-
 zaslužnost -i ž; nezaslúžen -a
 -o: ~a kazen, ~a pohvala
 nezastáran -a -o: ~e pravice; ne-
 zastáranost -i ž; nezastáren
 -rna -o: ~e pravice; nezastár-
 nost -i ž
 nezaščíten -a -o, nezaščítenost -i
 ž; nezaščíten -tna -o, nezaščít-
 nost -i ž
 nezaúpen -pna -o = nezaupljiv
 -íva -o *in* nezaúpljiv -a -o, ne-
 zaúpnost -i ž = nezaupljivost
 -i ž *in* nezaúpljivost -i ž; ne-
 zaúpanje -a s, nezaúpnica -e ž,
 nezaúpnež -a m
 nezavárován -a -o *in* nezavarován
 -a -o: ~ pred mrazom, pred
 ognjem, ~ proti mrazu, proti
 ognju; nezavárovánost -i *in* ne-
 zavarovánost -i ž
 nezavéden -dna -o, nezavédnost
 -i ž, nezavéднеž -a m
 nezavést -i ž, nezavésten -tna -o,
 nezavéstnost -i ž
 +nezavísen -sna -o *neodvisen*,
 +nezavísnost -i ž *neodvisnost*
 nezavzétem -tna -o, nezavzétnost
 -i ž; nezavzét -a -o, nezavzét-
 nost -i ž
 nezaželèn -èna -o (+nezaželjen),
 nezaželènost -i ž (+nezaželje-
 must)

nezbložen -a -o: ~ razum
 nezdráv -áva -o: ~o podnebje
 nezdrúžljiv -íva -o, nezdrúžljí-
 vost -i ž
 nezdržen -žna -o *gl.* nevzdržen
 nezgóda -e ž, nezgóden -dna -o,
 nezgódnost -i ž, nezgódnik -a
 m, nezgóднеž -a m
 nezgóren -rna -o, nezgorljiv -íva -o
 (+ognjetrden), nezgorljivost -i ž
 nezgovóren -rna -o, nezgovórnost
 -i ž
 nezlomljiv -íva -o, nezlomljivost
 -i ž
 nezmagljiv -íva -o *nepremagljiv*,
 nezmagljivost -i ž; nezmágan
 -a -o *nepremagan*
 nezméren -rna -o, nezmérnost -i
 ž, nezmérnež -a m, nezmérník
 -a m, nezmérnica -e ž
 nezmóten -tna -o = nezmotljiv
 -íva -o, nezmotljivost -i ž, ne-
 zmotljívec -vca m, nezmotljív-
 ka -e ž
 nezmóžen -žna -o, nezmóžnost -i
 ž, nezmóžnež -a m
 neznačájen -jna -o, neznačájnost
 -i ž, neznačájnež -a m
 neznân -ána -o: ~ po glasu,
 obrazu, imenu; ~ v obraz, ~
 za pogled; ~ človek, ~i kraji;
 je kar ~ (*neznanski*), tako je
 otekel; neznánek -nca m, ne-
 znánka -e ž; neznánje -a s; ne-
 znáno *prisl. tudi v pomenu ne-
 znansko*: ~ je vpil, ~ grdo
 piše, ~ priden je
 neznánski -a -o *silen, strašen, gro-
 zen*: ~a ženska, ~o vpitje, ~i
 velikan, ~a zverina; neznán-
 sko *poudarni prisl. silo, silno,*
hudo, zelo: ~ me glava boli,
 ~ daleč, ~ ljudi je bilo
 neznánstven -a -o, neznánstve-
 nost -i ž [*povsod: -tven-*]
 neznátén -tna -o, neznáténost -i ž,
 neznátènež -a m
 neznôsen -sna -o, neznôsnost -i ž,
 neznôsnež -a m

nezrèl

nezrèl [-èu] -éla -o, nezrèlost -i ž
 nezvenèè -éča -e: ~i soglasnik;
 nezvenèècnost -i ž
 nezvenljiv -íva -o *nevenljiv*, ne-
 zvenljivost -i ž
 nezvést -a -o komu, nezvéstnež
 -a m, nezvéstnica -e ž, nezve-
 stòba -e ž: ~ komu
 nezvóčen -čna -o: ~i soglasnik,
 nezvóènost -i ž
 Néža -e ž *os. i.*, Néžin -a -o; Né-
 žica -e ž, Néžičin -a -o; Néžka
 -e ž, Néžkin -a -o; Néžika -e ž,
 Néžikin -a -o; Agnéža -e ž,
 Agnéžin -a -o; Agnes *neskl.*
 néža -e ž *mehkušèn èlovek*: ti si
 prava ~; bodéča néža *neka*
rastlina; néžica -e ž *droben no-*
vec, novèc za 50 par
 néžen -žna -o, néžnost -i ž; nežno-
 v *sestavah*: nežnoèúten -tna -o,
 ~èútnost -i ž; nežnoglásen -sna
 -o, nežnosfèèn -čna -o
 nežív -a -o: ~e stvari
 ni 1. *vez. in nik.*: ne pišem ni ne
 študiram; ni — ni: ni vèeraj
 ni danes = niti vèeraj niti
 danes = ne vèeraj ne danes;
 2. *poudarni prisl. še, tudi, niti*:
 ni ne pogleda me, ni toliko nisi
 vreden, ni za las ne popustim
 Niagára -e ž *l. i.*, niagárski -a -o:
 ~i slapovi
 niánsa -e ž *različica, odtenek, tan-*
čina, niansíрати -am *različice de-*
lati. oseniti, niansíranje -a s
 nibelunški -a -o: ~a kitica, pri-
 povedka; Nibelung -a m, *nav.*
mn. Nibelungi -ov *germ. mit.*
junak(i)
 Nicéa -e ž *kr. i. v stari Bitiniji*,
 nicéjski -a -o: ~i zbor, ~a
 veroizpoved
 nič *ned. z.* ničesar ničémur nič pri
 ničémur z ničémur: nič (+ničes-
 ar) ni ostalo, tu ni raslo nič
 (+ničesar); videl nisem ničesar,
 kar bi me bilo zanimalo; ne

bojim se ničesar; vse ima, a
 ničesar ne dá
 nič *poudarni prisl.*: (nič je pouda-
 rek *nikalnice in ne predmet*) ta
 èlovek ni nič vreden (= *je nič-*
vreden). ta stvar ni nič prida,
 nič imenitno se ni nosil, nič rad
 ni delal; nič koliko *zelo veliko*:
 ~ ljudi; nič več ne poje; nič
 kaj lepo, nič kaj nè *ne posebno*;
 — za nič za *nobeno rabo* (*se*
veže z zanikanim povedkom): to
 ni za nič; zaniè *slab* (*se veže*
z nezanimanim povedkom): nož
 je zaniè, *gl. tudi zaniè*; — meni
 nič tebi nič je odšel
 nič níèa m: prepirati se za pra-
 zen ~, na ~ priti, spraviti, v
 ~ iti v *izgubo iti*, vse je pod
 ~, prodati v ~, pod ~, z ~em
 in hudièem vse pustiti; *tudi*
neskl.: ne bom brez nič, začni
 pri nič; ničè -éta s *zanièlj.*: ti
 ničè níèasto *ali* ničésasto, táko-
 le ničè!
 nič- v *sestavi*: ničvédèn -dna -o,
 ~védnež -a m; ničvrédèn -dna
 -o, ~vrédnež -a m, ~vrédnost
 -i ž, ničvrédnica -e ž
 ničálnica -e [-ln-] ž = níteènica
 -e [-laè-] ž (*v íkalstvu*)
 ničémèn -mna -o nič *vreden*, ni-
 èémnik -a m, ničémnost -i ž
 ničémuren -rna -o *gl. neèimrn*
 ničèn -čna -o, ničènost -i ž, ničèst
 -a -o *niè vreden* = ničésast -a
 -o; ničèv -a -o, ničèven -vna -o,
 ničèvec -vca m, ničèvost -i ž;
 ničèiti -im *unièevati*: ~ kólke;
 ničèenje -a s
 ničla -e ž (+nula), ničlarica -e ž
 (+núlarica) *vrsta moke*: dvojna
 ~; ničica -e ž *nièla, niè*: bo-
 gatínu je 100 dinarjev ~
 Nietzsche -ja [*níte -ja*] m. *os. i.*
nem. filoz., Nietzschejev -a -o
 [*nítejeju -eva -o*]: ~i nazori;
 ničejánski -a -o: ~i nazori; ni-

čejánstvo -a s, ničejánc -nca
 m, ničejánka -e ž
nihati -am *fiz.*, *sicer gugati*, *zibati*,
preneš. omahovati; nihanje -a s,
 nihálo -a s, nihálen -lna -o
 [-ln-]; niháj -a m, nihájen -jna
 -o: ~a doba
nihče *in* nihče. níkdo *ned. z.*, ní-
 kógar níkómur níkógar pri ní-
 kómer [-ər] z níkómer [-ər]:
 níkógar ne poznam, usoda ne
 dá níkómur vsega; *se rabi samo*
samostalno
nihilízem -zma m, nihilístičen
 -čna -o, nihilíst -a m, nihilístka
 -e ž
Níka -e ž *grš. mit.*, *boginja zmage*,
 Níkin -a -o
níka -e ž *frnikola*, níkati -am *se*
frnikolati se. níkanje -a s
nikák -a -o; níkákór *prisl.*: tega
 níkákór (*na noben način) ne
 morem; níkákóvšen -šna -o, ní-
 kákóvšen -šna -o (+níkákóvšen)
nikámor *prisl.*: ~ ne pojdeš, to
 ni za ~
nikár níkártá níkárté *prisl.* 1. *se*
rabi kot samostojna níkalnica:
 »Sedaj pojdem.« — »Níkar. ma-
 lo še posédi!« 2. *krepí nikanje*:
 Níkar ne hódi! Níkar(ta) ne
 hodíta! Níkar(te) ne jokajte!
 níkar (= níti) kaplje ne, ní se
 pokazala níkar (= níti) meglí-
 ca, kratko níkar níkákór ne;
 3. *rabi se za prepoved v zvezi*
z nedolotnikom: Níkar sramo-
 títi zaslužnih ljudi! Níkarte
 mene Turku dati! 4. *kaj žele*:
 še videl ga nisem, níkar z njim
 govoril; tega kamna ne vzdig-
 neš, níkar da bi ga nesel; ní
 dobil počenega groša, níkar
 pošteno desetico
nikati -am *zanikovati*, níkanje -a
 s, níkálen -lna -o [-ln-]. níkál-
 nost -i [-ln-] ž, níkálnica -e
 [-ln-] ž, níkálničen -čna -o
 [-ln-]

níkdár *in* níkdár *prisl.*: ~ ne,
 ~ níkoli; tako lep, da ~ tega
 (takega)
níkdo *ned. z. gl.* níhče
níkelj -klja m, níkljev -a -o: ~
 kršec, níkljast -a -o: ~ pokrov;
 níkljati -am, níkljanje -a s
níkjér *prisl.*: doma povsod, doma
 ~; ~ ga ne marajo
níkniti -nem 1. *prikliti*, *izrasti*,
 2. *poníkniti*, *izgíniti*: voda níkne
níkóder [-dər] *prisl.*: ~ ni vozil,
 od ~ ga ni
Níkoláj -a m *os. i.*, Níko -a (+Ní-
 kota) m. *gl.* Miklávž
níkóli *prisl.*, *šaljivo*: o svetem Ní-
 kóli níkoli
níkotín -a m, níkotínski -a -o:
 ~a zastрупítev
Níl [-íl] -a m *l. i. reke*, nílski -a
 -o [-ls-]: ~i kórodil, ~i pri-
 toki = prítoki Níla
nímb -a m *žar, žarni venec. ob-*
strel, svetníški sij, glórija (na
Triglavu)
nímfa -e ž *starogrška boginja nižje*
vrste
Nímrod -a m *svetopisemski vé-*
liki lovec. od tod nímrod -a m
strasten lovec. nímrodski -a -o
Nínive Níniv ž *mn. prestolnica*
Asírije, nínivski -a -o
Níoba -e ž *l. i. grš. mit.*, Níobin
 -a -o
nírvána -e ž *popoln dušni mír*
níštre -a m *níč*: pisan ~
nít níti ž: vdeti ~, njegovo živ-
 ljenje visi na ~i, blago se po
 ~i nabira, po vrvi zapravlja,
 do ~i moker; živa ~ *zool.*, ní-
 ten -tna -o: ~i konec; nítuje -a
 s, nítká -e ž, nítkast -a -o
níti 1. *vez.*: níti — níti, ní — ní,
 ne — ne: ~ ti ~ on; 2. *poudar-*
ni prisl.: ~ za lek ga ní
nitrát -a m, nítrírati -am, nítri-
 ficírati -am, nítrificíránje -a s,
 nítrifikácija -e ž; nítrocelulóza

*nivó

-e ž, nitroglicerín -a m, nitro-
želatína -e ž
*nivó -ja m vršina, stopnja, raven,
višina: vodni ~, življenjski ~,
dvig političnega ~ja, ~ naše
izobrazbe; *nivelirati -am izrav-
nati, izenačiti
niz ali niz predl. s tož. s (z): ~
Triglav, ~ hrib, ~ klanec, ~
lice
níz -a m: ~ biserov; nízati -am
in -žem: nabira jagode ter jih
níza na nit; nizanje -a s
nizdól [-òu] prisl. navzdol, niz-
dólje -a s
nízek -zka -o: ~a trava, ~a vo-
da, ~a cena, ~ glas, ~ stan,
~ega rodu, ~a valuta, prim.
nížji -a -e, prisl. nizko: ~ stati,
~ pasti, + ~ plačevati slabo,
malo, prim. prisl. níže; nízkost
-i ž, nízkóta -e ž, nízkóten -tna
-o: ~ značaj, ~o dejanje, ~a
misel, ~o pisanje, prisl. nízkót-
no: ~ misliti o kom; nízkót-
nost -i ž; nízkodúšen -šna -o,
nízkomiseln -a -o [-səln-]
Nizozémsko -ega s kr. i. Holand-
sko: z ~ega, na ~em; Nizo-
zémec -mca m, Nizozémka -e ž,
nizozémski -a -o, nizozémščina
-e ž
nížati -am, nížanje -a s, nížina
-e ž, nížinski -a -o, nížáva -e ž,
nížávje -a s, nížáj -a m glas.
Njégoš -a m: Peter Petrovič ~
érnogorski pesnik
njegóv -a -o svoj. z. 3. os. za mo-
škega lastnika: Janez je vzel
~o knjigo (sosedovo, součence-
vo, Martinovo ipd.). toda Janez
je vzel svojo knjigo (knjiga je
Janezova)
Njémen -a m l. i. reke, njémen-
ski -a -o
njén -a -o svoj. z. 3. os. za žensko
lastnico: mati je prosila sina,
njena prošnja ni bila zaman

njihov -a -o svojilni z. 3. os. za
tri lastnike ali več ne gledé na
spol: delavci so prijeli za delo,
njihov trud ni bil zaman; po-
magale so tudi žene, njihova
skrb za može ni bila prazna
njíva -e ž, njívski -a -o: ~a
trava, ~i gnoj, ~a prst; njí-
vica -e ž
njúhati -am (+šnofati), njuhálen
-lna -o [-ln-]: ~i tobak = njú-
hanec -nca m, njuhálec -lca
[-lc-] m
njún -a -o svojilni z. za 3. os., iz-
raža svojino dveh lastnikov ne
gledé na spol: to je vajin po-
ročni list, kje je pa ~?
nò medm.: No, govóri! Govóri no!
Pusti me no! Pojdi no! No, te-
mu sem posvetil.
nobéden (pred samostalniki nobèn)
nobêna -o: nobéden ni hotel
pomagati, nobèn človek ni ho-
tel pomagati, nimam nobêne
pravice; nobênkrat prisl., no-
bênkraten -tna -o; nobenoplá-
ten -tna -o nepristranski = no-
bênostránski -a -o
Nobél [-él] -a m os. i. švedskega
kemika, Nobélov -a -o: ~a na-
grada
+nóbel [-əl] neskl. gosposki, ime-
niten, plemenit: ona je zelo
+nobel gosposka, vsi so +nobel
imenitni, to je bilo +nobel ple-
menito; noblésa -e ž gospóščina,
visokost, imenitnost, plemenitost,
plemstvo
nocój prisl. to noč: ~ sem slabo
spal, ~ bomo dolgo bedeli, ~
to noč; nocójšnji -a -e: ~a ne-
vihta je bila huda, kakšna bo
~a veselica?
nóč nočí ž: ~ in dan, trda ~,
gluha ~, ~ na ~, ~ ima svojo
moč, lahko ~! velika ~, o ve-
liki nóči, velikonóčen -čna -o;
svéta ~, svetonóčen -čna -o:
~i mir; po (neprespani) nóči,

toda ponoči in podnevi; nočen-čna -o: ~i čuvaj, ~a temà, +nočna srajca *spalna srajca*, +nočna posoda *posteljna posoda*, +nočna omarica *posteljna omarica*; nočnik -a *m*, nočnica -e *ž*, nočnina -e *ž*, nócca -e *ž*: *rod. mn. nóćic*; nočiti -im *prenočiti*, noči se *noč se dela*, nōči -íte! nočil -a -o, nočenje -a *s*; nočiló -a *s*, nočišče -a *s*; nočeváti -újem, nočevál -ála -o, nočevánje -a *s*, nočeválec -lca [-áú-] *m* **nóćem gl.** hotéti

Nodier Charles [*nodjé šárl*] *m os. i. franc. pisatelj*, Charlesa Nodiera [*šárla nodjéja*], Nodierov -a -o [*nodjéjev -eva -o*]

Nóe Nóeta *m*, Nóetov -a -o: ~a ladja

nóga -e *ž* *itd. ali pa* *nogé nōgi* *nogó* (na *nógo*) na *nōgi* z *nogó*, *dv. nogé nogáma*, *mn. nogé nóg* *nogám* *nogé* (na *nóge*) na *nogáh* z *nogámi*; *človeška*, *rakova*, *stolova*, *mizna* ~, *rastline*: *sračja*, *mačja*, *vranja* ~; od *nóg* do *glave*, od *mladih nóg*, na *nóge!* *kvišku*, +na *prosti nōgi* na *svobodi*, +*k* *nogám* *hoditi* *peš*, *biti* *dober ali slab* v *nogáh*, na *trdnih ali šibkih nogáh*, *teptati* z *obema nogáma ali* z *nogámi*, *zvoniti* z *nogámi psu zvoniti*, *biti* na *nogáh*, *biti* pod *nogámi napoti*; *iti*, *spraviti* (se) *izpod nóg*; *dati* se *komu* pod *nóge*, *komu* na *nóge stópati*, *postaviti* se na *lastne nogé osamosvojiti* se, *postaviti* se na *zadnje* (noge) *upreti* se, *biti* z *eno nogo* v *gróbu*, *vzeti* *nogé* pod *pazduho hitro stopiti*, *pot* pod *nóge* *vzeti*, *nogé* *mi* je *vzelo* in *sem padel* ko *snop*; *nožica* -e *ž*, *otr. nógica* -e *ž*, *nožičica* -e *ž*, *nóžen* -žna -o: ~i *pogon*; *nogát -áta -o*; *nogáč -a m*, *nogáča* -e *ž* *velika noga*,

mn. nogáče -áč hodulje; *nogálnik -a [-áú-] m* *pri kolovratu*, *orglah ali kolesu* (*pedál*), *podnožnik* *pri mizi* = *nogálnica* -e [-áú-] *ž*

nogavica -e *ž* (+*nogovica*): *obuti* (+*obleči*) ~o, *nogavičen* -čna -o; *nogavičar -ja m*, *nogavíčarica* -e *ž*, *nogavičarstvo* -a *s*

nogomèt -éta *m*, *nogométen* -tna -o: ~a *žoga*, *tekma*; *nogometáš -a m*, *nogometáški -a -o*

nóht -a *m*: za ~e *mu gre*; *niti* *toliko*, *kolikor* je za ~om *črnega*; *nóhtec -tca m* = *nóhtič -a m*, *nóhten* -tna -o: ~i *koren*, *nóhtnica* -e *ž* *bot.*, *nóhtati* -am *se*: *nóhta* se *mi* od *mraza*

nój -a *m*, *nójev* -a -o: ~o *pero noktúrno -a m liturg. del brevija*;

noktúrno -a m glas. vrsta skladbe

nomád -a *m*, *nomádski* -a -o, *nomádstvo* -a *s*, *nomadizirati* -am

nomenklátúra -e *ž* *imenoslovje*, *imenik*, *nomenklátúren* -rna -o

nóminativ [-iú] -a *m* *slovn. imenovalnik*, *nominativen* -vna -o;

nominálen -lna -o [-ln-] (+*nominélen*) *imenski*, *po imenu*;

nominálizem -zma *m fil. nauk*, *nominálist* -a *m*, *nominálističen* -čna -o;

nominírati -am *imenovati*, *nominácija* -e *ž*

nóna -e *ž* *glas. deveti ton* (od *osnoznega*)

nónij -a *m* *merska priprava*

nonparéj -a *m* (*franc. nonpareille*) *stopnja tiskanih črk*: *tiskati* v ~u: *nonparéjski* -a -o

+**nónsens** -a *m* *nesmisel*

+**nonšalánsa** -e *ž* *malomarnost*, *neskrbnost*, +*nonšalánten* -tna -o *malomaren*, *tjavdan*

nòr *nóra* *noró -í -é in nôro -i -e*: *biti* ~ na *kaj*, ~ó *rasti*, *dól.*

nóri -a -o: ~a *leta*; *noroglav -áva -o*, *noroglavéc -vca m*, *noroglavka* -e *ž*, *nòrski* -a -o; *no-*

norčeváti

ríja -e ž, noróst -i ž, norósten -tna -o, norišnica -e ž

norčeváti -újem se s kom *ali* iz koga. iz česa; norčevál -ála -o, norčevánje -a s, norčeválec -lca [-á-y-] m, norčeválka -e [-á-y-] ž

nórdijski -a -o: ~e pokrajine, nórdijec -jca m *severnjak*, nórdijka -e ž, nórdijščina -e ž

nôrec -rca m 1. *nor človek*, 2. *veliko kovaško kladivo; snop, zvezan ob klasih; velik slamnik*; norca (norce) se delati iz koga *norčevali se s kom*, koga za norca imeti; mn. nôrci -ev burke: ~e uganjati, briti, v ~ih kaj reči v šali; nôrčev -a -o, nôrčevski -a -o, nôrček -čka m = nôrek -rka m, norica -e ž, noríce -íc ž *med. otroška bolezen*; norčica -e ž: 1. *majhna norica*, 2. *bol. zvonček*; norčav -áva -o, norčavost -i ž, norčljiv -íva -o, norčljivost -i ž, nôrčast -a -o, norčija -e ž

noréti -ím. nôri -íte! nôrel -éla -o, norênje -a s; noríti -ím koga za norca imeti, begati, goljufati, nôri -íte! noríl -a -o, norjênje -a s

Nórik -a m *rimska provinca*, nóriški -a -o: ~a provinca, Nóriške Alpe; Nóričan -a m

nórma -e ž, *rod. mn. nórm pravilo, vodilo*: delati po nórmah; normírati -am *enotno določiti, uravnati*, normíranje -a s, normírec -rca m *kdor normira*, normatívén -vna -o *določilen*; normála -e ž *pravilo, pravilnik, navpičnica, črta pravilnica*, normálen -lna -o [-ln-] *pravilen, navaden*; normálnotíren -rna -o [-ln-], normalizírati -am; normálijke -ij ž *mn. vodila, pravila*, normálka -e [-lk-] ž *nekdanja osnovna šola*, normálnošólski -a -o [-ln- -ls-]

Normán -a m, *nav. mn. Normáni* -ov *germanski narod*, normánski -a -o: ~i bojni pohodi; Normandíja -e ž *l. i. franc. pokrajine*, Normandíjec -jca m, Normandíjka -e ž, normandíjski -a -o: ~i pašniki, ~o surovo maslo

Norvéško -ega s: na ~em, z ~ega, Norvéška -e ž: v ~i, iz ~e, norvéški -a -o, norvéščina -e ž, Norvežán -ána m, Norvežánka -e ž

nós m 2. *nósa in nosá in nosú, mest. po nòsu. mn. nosóvi -óv*, po nosóvih *ali noséh*; na vrat na ~ dirjati, pred ~om *prav blizu*, tenak ~ imeti *občulljiv*, dober ~ imeti *prav slutiti*, pod ~, po ~u dati, dobiti (+ ~ dati, + ~ dobiti), pod ~ se mu je pokadilo *ni mu bilo prav*, ~ pobesiti, ~ vihati, ~ visoko nositi, za ~ voditi, za ~om hoditi *brez pravega namena*, v vsako reč ~ vtakniti, obrisati se pod ~om, obesiti komu kaj na ~, oditi z dolgim ~om; nosoróg -a m, nosoróžec -žca m; nósek -ska m = nósec -sca m, nósen -sna -o: ~a kost, nósnik -a m, nósniški -a -o: ~i samoglasniki, nósnica -e ž *nosna kost*, nosníca -e ž *nosna luknja*; nosàt -áta -o, nosátost -i ž, nosást -a -o, nosàn -ána m = nosáč -a m, nosána -e ž = nosáča -e ž = nosúlja -e ž; nosljáti -ám 1. *govoriti skozi nos*, 2. *njuhati*, nosljáj -ájte! nosljál -ála -o, noslján -a -o, nosljánje -a s; nosljáv -áva -o, nosljávec -vca m, nosljávka -e ž

nosíti nósim: ~ vodo, drva, čebele pridno *nósjijo*, glavo visoko ~, zvonec ~ *imeti prvo besedo*, vodo v Savo ~ *opravljati nepotrebno delo*, hlače ~ *bíti gospodar*, ~ se po moško, po gosposko; nósi -íte! noséč

-éča -e, nòsil -íla -o, nòšen -a -o, nòšenje -a s; nosilec -lca [-tɥ-] m, nosílka -e [-tɥ-] ž = nosíteľj -a m, nosíteľjica -e ž; nosilo -a s, nosílce -a [-lc-] s, nosílen -lna -o [-ln-], nosílnost -i [-ln-] ž, nosílnica -e [-ln-] ž; nòšen -sna -o, nòsnost -i ž, nòsécen -čna -o, nòsécnost -i ž, nòsécnica -e ž; nosnína -e ž, nosľjiv -íva -o, nosľjivost -i ž, nosáč -a m; nòša -e ž: narodna ~, nòšica -e ž *dež, ki ga veter od strani nosi na zidovje*, nòšnja -e ž

nostalgija -e ž *domotóžje*, nostálgíčen -čna -o *otožen, domotožen* [povsod: -lg-]

nostrificírati -am: ~ spríčevala, diplom; nostrífikácija -e ž, nostrífikácijski -a -o: ~i izpit, ~o potrdilo

nóta -e ž 1. *opomba, zapisek, kratelk račún, diplomatski dopis, 2. glas. glaska*, mn. nóte nót muzikalije; nóten -tna -o: ~i papír. *notíca -e ž *kratko poročílo, zapisek*, *notírati -am *zapisati, zabeležiti*, *notírhanje -a s, *nótes -a m *beležnica*; notár -ja m, notárski -a -o, notárstvo -a s, notariát -a m

nóter prisl. na vprašanje kam? nótri prisl. na vprašanje kje?: naj pride noter! saj je že notri; nóter poudarni prisl. prav, čisto, celó, vse: šli smo za njim nóter do meje, to bo trajalo nóter do zime; nótranji -a -e, nótranjost -i ž, notránjščina -e ž = notrina -e ž, nótrišnji -a -e

notóričen -čna -o *rekóven, obče znan*: ~ pijanec, notóričnost -i ž *rekóvnost*

Nótranjsko -ega s: na ~em, z ~ega, Nótranjec -njca m, nótranjski -a -o, nótranjščina -e ž *notranjska govorica*

Notre-Dame [notrdám] ž neskl.: cerkev ~, notredamski [notrdámski] -a -o: ~a cerkev

nòv nòva -o in novó -í -é, dol. nòvi -a -o; na nóvo = v nóvo: sneg je ~ padel, po nóvem; nòvič prisl. = vnóvič, gl. tudi znóva; nòvi zákon (sv. pisma), nóvozakónski -a -o; nóvo léto in Nóvo léto: 1. januar: na novo leto rojeni 1. januarja, toda v novem letu rojeni v celem letu; novoléten -tna -o, novolétnik -a m na novo leto rojeni, novolétnica -e ž; Nóvo mésto -ega -a s kr. i., Novomešťan -ána m, Novomešťánka -e ž, novomeški -a -o; Nòvi svét Amerika; Nòvi Sád m kr. i., iz Nòvega Sáda, v Nòvem Sádu, novosádski -a -o

novák -a m *rekrut, novinec*, nováčiti -im *nabirati novake, rekrutirati*, nováčenje -a s

novátor -ja m, novátorka -e ž, novátorski -a -o, novátorstvo -a s

nòvec -vca m: kovani ~, mn. nòvci *denar*, nòvčič -a m, nòvčen -čna -o, novčárstvo -a s, *nòvčanica -e ž *bankovec*

novéla -e ž 1. *povest*, 2. *odatek k zakonu*; novelist -a m, novelístka -e ž, novelístika -e ž, novelístičen -čna -o, novélski -a -o [-ls-]

novèmber -bra m *listopad*, novèmbrski -a -o

novíc -a m *novinec (v samostanu)*, novíca -e ž *novinka*, noviciát -a m. noviciátski -a -o

novíca -e ž, novíčar -ja m, novíčarica -e ž, novíčiti -im: nov sod novíči *ima duh po novini*; Novíce -íc ž mn. *Bleuweisov list*, novíški -a -o: ~i jezik, novíčar -ja m *sotrudnik Novic*

novína -e ž: iz ~e so kuhali ječmenov sok; na novíni so sejali oves; novínce -nca m, novínka

novitéta

-e ž, novínski -a -o, novínstvo -a s; *novíne -ín ž *mn. časnik*, *novínar -ja *m časnikar*, *novínarka -e ž *časnikarica*, *novínarski -a -o *časnikarski*, *novínarstvo -a s *časnikarstvo*

novitéta -e ž *novost, novóta*

ново -v *sestavi*: novočkar -ja *m*, ~črkarski -a -o; novodóben -bna -o; novogřski -a -o; novoknjžen -žna -o: ~i jezik; novomášen -šna -o, ~mášnik -a *m*, ~mášniški -a -o; novomóden -dna -o; novopétec -tca *m novinec*; novorojěncek -čka *m*, ~rojěнка -e ž; novošégen -gna -o; novotvórben -bna -o (*toda nova tvorba*); novovérec -rca *m*, ~vérka -e ž, ~vérník -a *m*, ~vérnica -e ž, ~véren -rna -o, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s

novóta -e ž = novóst -i ž, novotár -ja *m*, novotárski -a -o, novotáriti -im, novotárjenje -a s, novotaríja -e ž

novúm -a *m novost*

nozďv -i in -í ž, *nav. mn. nozďví* -i in nozďví -í; nozďva -e ž, nozďven -vna -o

nož nóža *m*, nóžen -žna -o = nóžev -a -o: ~a ostrina, nóžast -a -o; nožek -žka in nóžek -žka *m*, nóžec -žca *m*, nožič in nóžič -íča *m* in nóžič -a *m*, nožiček -čka *m*, nožíšče -a s *nožev ročnik*; nožár -ja *m*, nožarica -e ž, nožárski -a -o, nožárstvo -a s, nožárnica -e ž; nožáriti -im, nožárjenje -a s

nóžnica -e ž, *nav. mn. nóžnice* -ic: meč iz nóžnic izdreti; nóžničar -ja *m*, nóžničast -a -o

nráv -í ž, *nav. mn. nraví nraví* nravé^m nraví o nravéh z nravmí; nraven -vna -o, nravnost -i ž; nra^vstvo -a s, nra^vstven -a -o [-tvən-], nra^vstvenost -i [-tvən-] ž, nra^vstveník -a [-tvən-] *m*; nra^voslóvje -a s *morala, etika*, nra^voslóven -vna -o, nra^voslóvec -vca *m*, nra^voslóvski -a -o

nù in nùj *medm., tudi nújta, nújmo, nújte*: nùj ga izpiti!

+ **núdelj** núdeljna [-dělj-] *m rézaneč, muželj, nav. mn. rézanci, mužlji*

núdití -im: +núdila se je prilika je nanesla, +núditi odpor upírati se, po robu se postaviti; (po)nújen -a -o in ponúden -a -o, núnjenje -a s in núnjenje -a s

núja -e ž *sila, potreba, nadloga, stiska*, núnjen -jna -o: ~a brzojavka; núnjnost -i ž; núnjati -am se *truditi se*

númerus -usa *m število*: *númerus clausus [klájzus] omejeno število*, *numerus claususa*; *numérale -a m slovn. števnik, mn. numerálie -lij s; numeráratí -am s številko zaznamovati, numeriranje -a s; numerácija -e ž, numéričen -čna -o številen, po številu*

Numídija -e ž *kr. i. severnoafriške države v starem veku*, Numídijec -jca *m*, Numídijka -e ž, numídijski -a -o

numizmátika -e ž *nauk o novcih*, numizmátik -a *m*, numizmátičen -čna -o

núna -e ž, núnica -e ž, núnin -a -o, núnski -a -o: ~i samostan

núncij -a *m papežev poslanik*, núnčijev -a -o, nunciátúra -e ž

O

o *m neskl.*: mali o, z velikim O, ó-jevski -a -o: ~e osnove

o *medm.* izraža žalost, zatudenje ipd.; *če je poudarjen, stoji za njim vejica, sicer ne*: o, to je lepo! o ti revež ti!

o *predl. z mest.* kaže to, česar se dejanje tiče, in se rabi: 1. *pri glagolih govorjenja in mišljenja*: govoril je o svobodi, pravi mi o bratu svojem, ded pripoveduje o starih časih; rekel je o njem, da je bolan; pesmi pojó o ljubezni do domovine; Rudi je pisal materi o svojem uspehu; mati misli o sinu le dobro; kaj meniš (misliš, sodiš) o tem? dvomi o njegovi poštenosti (+dvomiti v kaj) itd.; 2. *pri samostalnikih z osnovnim pomenom gornjih glagolov*: govor o izpolnitvi načrta, povest o Domnu, pesem o Pegamu in Lambergarju (+pesem od Matjaža), pripovedka o Kresniku (+od Kresnika), pismo o pesništvu, zgodba o Lepi Vidi itd.; *gl. tudi ob*

oáza -e ž zelenica v puščavi

ob (o) *predl. se veže I. s tož.* 1. *v krajevnem pomenu (kam?)*: kača se je ovila ob palico, ob vejo se prijeli, meč si je obesil ob bedro, ob mizo udariti, ob tla treščiti, jezike brusiti ob koga; 2. *v časovnem pomenu (kdaj?)*: ob dan (za dne), ob noč; 3. *v predmetu (koga ali kaj?)*: ob denar priti, ob čast pripraviti, ob glavo dejati, krava je ob mleko; II. *z mest. (se rad obrusi v o) pomeni 1. kraj, v katerega bližini se kaj godi (kje?)*: paša stopa o(b) potoci, topoli stoje ob Savi, ob potu sedeti, palica sloni ob zidu; 2. *čas dejanja*

(*kdaj?*): o pravem času, ob času, o kresi se dan obesi, o božiču, ob eni(h), ob sedmih = ob sedmi uri, ob petkih, ob žetvi; 3. *način, sredstvo ipd. (kako?)*: ob obrekovanju in preganjanju uspeti, ob tem takem; o(b) palici, o(b) berglah hoditi; ob kruhu in vodi živeti, ob očetovih stroških študirati, ob kratkem kaj povedati; sam ob sebi je to storil, samo ob sebi se umeje; 4. *vzrok ali priložnost dejanja (zakaj? ob čem?)*: ob takem neuspehu so se vsi zganili zaradi takega neuspeha, ob takih razmerah, okoliščinah (+pod takimi razmerami, okoliščinami) ni mogoče delati zaradi takih razmer, ob ti knjigi se je marsikaj pisalo knjiga je bila le vzrok ali priložnost, ne pa predmet pisanja (loči torej od: o ti knjigi se je marsikaj pisalo *gl. predl. o I*), ob (pesmi o) Lepi Vidi je nastalo več knjižnih del; zaradi pomenskega razločka se v takih primerih ob ne obrusi v o

ob- (o-) *predpona v sestavi I. z imeni pomeni, da se kaj godi ali je okoli predmeta*: okoli, okrog, okrogel, oglavnik (*usnje ob glavi*), omizje, o(b)zidje, ozimina; II. *z glagoli pomeni 1. da se dejanje godi okoli predmeta*: obvezati, ozreti se, opasati, obstopiti, objeti; 2. *da dejanje zadeva predmet, četudi ne od vseh strani*: obiti -ijem, obdarovati, obrekovati, o(b)govoriti, opeči; 3. *začetno stanje*: obležati, obsedeti, obstati; 4. *izgubo*: oblistovati se (zguljati listje); 5. *dela dovršnike iz nedovršnih glagolov*: ogreti, obriti, oslabeti, olajšati, oteliti se itd.

obá

obá *m* **obé** *ž* *s* *štev.*, **obadvá** *m*, **obedvé** *ž* *s* *in* **obádva** *m*, **obédve** *ž* *s*, *sklanja se navadno le drugi del*: **obadvéh**, **obadvéma** *itd.* *ali obéh* *dvéh*, *obéma* *dvéma*; *rabimo namesto ves vsa vse v dv., kadar hočemo izraziti izčrpnost dvojic*: *oba* *čevlja*, *obe* *roki*, *obe* *okni*; **obákrat** *prisl.*

obád *-a m* *brenclj*; **obádar** *-ja m* *afriški plič*; **obádec** *-dca m*, **obádnica** *-e ž* *neka muha*

obádati *-am* *nedovršnik k dovršniku* *obósti*, **obádanje** *-a s*

obákraj *prisl. in predl. po obeh straneh*, **obakrájen** *-jna -o na obe strani*: *~o* *kolo* (*ki se vrti naprej in nazaj*)

obakrítí *-ím* *pobakrtíti*, **obákri** *-íte!* **obákriš** *-íla -o*, **obakrèn** *-èna -o*, **obakrítev** *-tve ž*; **obakrováti** *-újem*

obála *-e ž* *breg*, **obálski** *-a -o [-ls-]*: *~a* *plovba*; **obálen** *-lna -o [-ln-]*: *~a* *plovba*

obalíti *-ím* (*se*) *prevrniti, odpraviti*, **obáli** *-íte!* **obálil** *-íla -o*, **obaljèn** *-èna -o*, **obalína** *-e ž*

obálsen *-tna -o [-áú-]* *ohlapien, neroden, surov*, **obálnost** *-i [-áú-]* *ž*

obára *-e ž*, **obáriti** *-im*, **obárjen** *-a -o*: *~e* *klobase*; **obárek** *-rka m*, **obárica** *-e ž*, **obáren** *-rna -o*, **obárnice** *-ic ž* *mn.* *kar iz preveč obarjenih klobas izteče*, **obárjati** *-am*, **obárjanje** *-a s*

obcéstje *-a s*, **obcéstén** *-tna -o*, **obcéstnik** *-a m*

občán *-ána m*, **občánka** *-e ž*, **občánstvo** *-a s*, **občánski** *-a -o*

občásen *-sna -o* *periodičen*: *~o* *jezero*; **občásje** *-a s* *perioda*, **občásnost** *-i ž* *periodičnost*

občén *-čna -o*: *~i* *zbor*; **občnost** *-i ž*

občestvo *-a s* *kollektiv, cerkv.* **občestvo** *-a s*: *~* *svetnikov*; **ob-**

čestven *-a -o [-stván-]*, **občestvenost** *-i [-stván-]* *ž*

občeváti *-újem*, **občúj** *-tel* **občujóč** *-a -e*: *~a* *posoda*; **občevál** *-ála -o*, **občevánje** *-a s*, **občeválen** *-lna -o [-ln-]*: *~i* *jezik*

óbči *ima le dol.* **obliko** *-a -e*: *k* *óbčemu* *pridu*, *prisl.* *óbče*, *vóbče*; *obče* *-v* *sestavi*: *óbčečlovški* *-a -o*, *óbčedržáven* *-vna -o*: *~i* *petletni plan*; *óbčeškodljiv* *-íva -o*, *óbčeveljáven* *-vna -o*, *óbčeznán* *-znána -o*

občilo *-a s* *občevalno sredstvo*, **občílen** *-lna -o [-ln-]*: *~e* *razmere*

občína *-e ž*, **občínski** *-a -o*, **občínstvo** *-a s*

občíniti *-im* *žito obravnati, očistiti*, **občínek** *-nka m*, *nav. mn.* *občínki* *kar se pri obrabnavanju izloči, skrozki*, **občínjati** *-am*: *~* *žito*; **občínjanje** *-a s*

občítí *-im* *nedov.* *občeváti* (*s kom*)

občrt *-črta m* *skica*, **občrtati** *-am* *skicirati*: **občrtováti** *-újem* *skicirati*, **občrtovánje** *-a s* *skiciranje*

občudováti *-újem*, **občudúj** *-tel* **občudujóč** *-a -e*, **občudováł** *-ála -o*, **občudovánje** *-a s*, **občudoválec** *-lca [-áú-]* *m*, **občudováłka** *-e [-áú-]* *ž*, **občudováłski** *-a -o [-ál-]*

občútek *-tka m*, **občúten** *-tna -o*, **občútnost** *-i ž*, **občúťje** *-a s*, **občúťti** *in* **občúťiti** *občúťim* *gl.* *čúťiti*, **občúten** *-a -o*, **občúténje** *-a s*, **občút** *-a m*, **občúťljaj** *-a m*, **občúťljiv** *-íva -o*, **občúťljiv** *-vca m*, **občúťljívka** *-e ž*, **občúťljívost** *-i ž*, **občúťilo** *-a s* *telesni ud za občutenje*

obdáčiti *-im* *z dácem*, *trošarino obremeniti*, **obdáčen** *-a -o*, **obdáčenje** *-a s*, **obdačítev** *-tve ž*, **obdáčba** *-e ž*, **obdáčenec** *-nca m*, **obdáčenka** *-e ž*, **obdáčenost** *-i ž*, **obdačeváti** *-újem*, **obdačevánje** *-a s*

obdájati -am *gl.* obdāti
 obdán -i *ž dnina, dnevni zasluzek,*
 obdánec -nka *m dnevno opravilo.* obdanica -e *ž dnevni delovni čas.* obdánja -e *ž obdan*
 obdaríti -ím, obdári -íte! obdátil -íla -o, obdarjèn -èna -o *in* obdárjen -a -o, obdarítev -tve *ž,* obdarjèнец -nca *m in* obdárjenec -nca *m,* obdarjènka -e *ž in* obdárjenka -a *ž;* obdárjati -am, obdarováti -újem, obdarovál -ála -o, obdarován -a -o, obdarovánje -a *s,* obdarováнец -nca *m,* obdarovánka -e *ž,* obdaroválec -lca [-áú-] *m,* obdaroválka -e [-áú-] *ž*
 obdāti -dám, obdāj -ájte! obdál -a -o, obdán -a -o; obdájati -am, obdájanje -a *s*
 obdávčiti -im *z davki obremeniti;* obdávčen -a -o, obdávčenje -a *s,* obdávčenec -nca *m,* obdávčenka -e *ž,* obdávčenost -i *ž,* obdavčítev -tve *ž;* obdavčeváti -újem, obdavčevánje -a *s,* obdavčeválen -lna -o [-ln-]
 obdeláti -am, obdélek -lka [-lk-] *m,* obdelávati -am = obdelováti -újem, obdelovál -ála -o, obdelávanje -a *s* = obdelovánje -a *s,* obdeláva -e *ž,* obdeloválen -lna -o [-ln-]; ~i stroški; obdeloválec -lca [-áú-] *m,* obdeloválka -e [-áú-] *ž*
 obdelíti -ím, obdéli -íte! obdelíl -íla -o, obdeljèn -èna -o; obdelíti koga *z darovi*
 obdéli -dénem: snope *v kozolec* ~; obdét -a -o; obdévati -am, obdévanje -a *s;* *gl. tudi* odéti *in* dejáti 3
 obdóbje -a *s,* obdóben -bna -o *občasen*
 obdolžíti -ím, obdólži -íte! obdólžil -íla -o, obdolžèn -èna -o, obdolžitev -tve *ž,* obdólžba -e *ž,* obdolžitelj -a *m,* obdolžèнец -nca *m,* obdolžènka -e *ž,* ob-

dolžilén -lna -o [-ln-]; obdolževáti -újem, obdolževál -ála -o, obdolževánje -a *s* [*повсод:-douž-*]
 obdržáti -ím *gl.* držati, obdržán -a -o; obdržek -žka *m,* obdržèn -žna -o, obdržnost -i *ž,* obdržljív -íva -o, obdržljívost -i *ž;* obdržávati -am, obdržávánje -a *s* = obdrževáti -újem, obdrževánje -a *s*
 obdúhati -am: ves *grm je* obdúhal; *loči od:* odúhati -am *zavohati*
 obdúkcija -e *ž raztelesenje mrtveca,* obdukcíjski -a -o, obducírati -am, obducíranje -a *s,* obducènt -ènta *m,* obducèntinja -e *ž* = obducèntka -e *ž,* obdúkt -a *m*
 obécati -am *dov. obljubiti,* obécaj -te! obécal -ála -o, obécan -a -o, obécanje -a *s;* obečávati -am, obečávánje -a *s,* *gl. tudi* obèt
 obèd obéda *m,* obéden -dna -o, obédnica -e *ž,* obédničen -čna -o, obédnik -a *m gost za obed,* obednina -e *ž;* obédovati -ujem *in* obedováti -újem, obedovál -ála -o, obedovánje -a *s in* obédovanje -a *s,* obedoválec -lca [-áú-] *m,* obedoválka -e [-áú-] *ž*
 óbel [-ə̀] -bla -o *okrogel, ovalen:* ~ les, ~a peč; óblast -i *ž,* óblast -a -o; óbliti -ím, (za)óbljen -a -o, óbljenje -a *s,* óblina -e *ž;* obloúst -a -o: ~e ribe; obloústnice -ic *ž mn. zool.,* oblotóčniki -ov *m mn. zool.;* óblo -a *s:* zemeljsko oblo; *gl. tudi* obla
 obelíti -ím *postati bel,* obéli -íte! obelèl -éla -o: ~i lasje; obelévati -am, obelévánje -a *s,* *gl. tudi* obelíti
 obelézíti -ím *zaznamenovati,* obelézje -a *s,* obelézek -žka *m*
 obelísk -a *m,* obelískov -a -o

obelís

obelís -a *m* znamenje, zasekano v drevo

obelíti -im 1. *pobelíti*, 2. *olupíti*, iz kože dejati, 3. *zabelíti*, obéli -íte! obélil -íla -o, obéljen -a -o, obelína -e *ž* olupljena drevesna skorja, olupek, sk. i. obelínje -a s, obeljáva -e *ž* odrta skorja na drevesu

obelno -a [-*ay*-] s 1. siva mrena, med., 2. beljavina lesa, gl. tudi obelíti

***obelodániti** -im objavíti, priobčiti, izdati, dati na svello, *obelodánjen -a -o, *obelodánítev -tve *ž*, *obelodánjenje -a s objava, priobčítev

obènem prisl. hkrati

obénož prisl. z obema nogama (pri telovadbi), obenožno prisl.

óber -bra *m* velikán; prvotno Óber -bra *m* Avar, óbrski -a -o

oberáčiti -im 1. napravíti berača, 2. vse hiše je oberáčil

obéroč prisl. z obema rokama, oberôčen -čna -o

obésiti -im: ~ na veliki zvon; obéšen -a -o, obéšenec -nca *m*, obéšenka -e *ž*, obešenják -a *m*; obesílen -lna -o [-*ln*-]: ~a ključavnica, obesílnica -e [-*ln*-] *ž* 1. vrsta ključavnice, 2. vislice, obesílnik -a [-*ln*-] *m* obešálnik, kljuka, na katero se kaj obeša, obések -ska *m*, obésnica -e *ž*

obéšati -am, obésanje -a s, obésánka -e *ž* = obešánica -e *ž* vrsta ključavnice, obešálo -a s, obešálen -lna -o [-*ln*-]: ~a kljuka, obešáč -a *m*, obešálnik -a [-*ln*-] *m*

obét obéta *m* obljuba, obétati -am: obétamo si dobro letino, to nič dobrega ne obeta, fant mnogo obeta; obétanje -a s, obétav -a -o, obétavec -vca *m*, obétavka -e *ž*, obétaven -vna -o, obétavnost -i *ž*

obéza -e *ž*, obezáča -e *ž*, obézati obéžem, gl. obvézati

obgláviti -im, obglávljen -a -o, obglávljenje -a s, obglávítev -tve *ž*; obglávljati -am, obglávljanje -a s

obglódati in -áti -glódam in -glójem krog in krog oglodati gl. glodati, obglódek -dka *m*

obgórje -a s okolica okrog gore, obgórski -a -o: ~i kraji; obgórec -rca *m*, obgórka -e *ž*, obgórski -a -o: ~a govorica

obhájati -am: ~ god, svatovščinó; obhájan -a -o, obhájanje -a s, obhájanec -nca *m*, obhájanka -e *ž*, obhájalec -lca [-*áy*-] *m*, obhájilo -a s, obhájilen -lna -o [-*ln*-]

obhodíti obhódim gl. hoditi, obhójen -a -o, obhód -óda *m*, obhóden -dna -o, obhódnica -e *ž* zvezda premičnica, obhódnik -a *m*, obhódnja -e *ž*, obhójenje -a s praha, oprášteev matice

obíčaj -a *m*, obíčajen -jna -o, +óbičen -čna -o navaden, splošen

obigráti -ám: ~ koga za kaj (*denar ipd.*); obigrán -a -o

obílen -lna -o [-*ln*-]: ~a mera, obílnost -i [-*ln*-] *ž*, obílo prisl. k malo rabljenemu prid. obil [-*ly*-] -a -o, obílokrat prisl., obílica -e *ž*, obílje -a s; obílováti -újem, obílovánje -a s

obirati -am, obiranje -a s, obirátev -tve *ž*, obiráč -a *m* kdor obira, pripravna za obiranje sadja, oščipec, obírav -a -o = obírčen -čna -o kdor (se) obira: ~a žen-ska (ki rada druge ljudi obira), obírek -rka *m*, obirálec -lca [-*áy*-] *m*, obiráлка -e [-*áy*-] *ž*, obiráček -čka [-*áyč*-] *m*, obirávka -e *ž* vrsta solate

obiskáti obíščem, obíšči -te! obiskál -ála -o, obísk -a *m*; obiskávati -am, obiskávanje -a s;

obiskováti -újem, obiskovál -ála -o, obiskovánje -a s, obiskoválec -lca [-áμ-] m, obiskoválka -e [-áμ-] ž, obiskoválen -lna -o [-ln-], obiskoválnica -e [-ln-] ž *prostor za obiske*

obist -i ž, *nav. mn.* obísti, obísten -tna -o: ~a pečenka; obístje -a s *regio lumbalis med.*

+obitelj -i ž *družina, rodbina, rodovina*; **+obiteljski** -a -o *družinski, rodbinski*

obiti obidem, obidi -te! obšél [-šəy] -šlā -ò in -ó: kesanje me obíde

obiti obijem, obij -tel obil -ila -o, obit -a -o: z deskami obiti; obítek -tka m s *čimer je kaj obito*, objajati -am: z deščicami ~, objanje in -ánje -a s

objádrati -am: ~ veliko dežel, móri; objádran -a -o

objáhati -am in -šem, objáhan -a -o: ~ konj

objasníti -im, objásni -ítel objásnil -ila -o, objásnjen -a -o, objásnilo -a s, objásnitev -tve ž; objasnjeváti -jújem, objasnjevál -ála -o, objasnjevánje -a s

objáviti -im, objávljen -a -o, objáva -e ž, objáven -vna -o, objávnica -e ž; objávljati -am, objávljanje -a s

objékcija -e ž *ugovor, težava, nasprotovanje*: staviti ~e, odgovarjati na ~e

objékt -a m *predmet, stvar, reč, zgradba, oddelek*: ~ v stavku *slovn.*, nov ~ *bolnišnice*, ~ *raziskavanja*: objékten -tna -o: ~o *določilo slovn.*, ~i *prostori*; objéktiven -vna -o *stvaren, neoseben, nepristranski*: ~ *človek*, ~a *sodba*, ~a *znanost*, ~o *mišljenje*; objéktivnost -i ž *stvarnost, nepristranost*; objéktiv [-tj] -a m *leča pri optičnih instrumentih*; objektivirati -am, objektiviranje -a s, objektiváci-

ja -e ž, objektivizem -zma m *fil.*, objektivist -a m, objektivističen -čna -o

objésti -jém, objédel -dla -o, objéden -a -o, objédek -dka m, objéd -i ž; objést -i ž, objésten -tna -o *prešeren*, z *ničimer zadovoljen, izbiričen*, objéstnež -a m, objéstnica -e ž, objéstnost -i ž; objédati -am, objédanje -a s, objedáv -áva -o in objédav -a -o, objedávec in objédavec -vca m, objedávka in objédávka -e ž, objedljiv -íva -o, objedljivec -vca m, objéden -dna -o, objédnica -e ž *bolezen*, objédnost -i ž *objestnost*

objéti objámem, objémi -íte! objél -a -o, objét -a -o, objétje -a s, objémati -am in -ljem, objémanje -a s, objém -jéma m, objémanje -a m, objémčkati -am *otr.*, objémček -čka m

objézditi -im, objéza -e ž, objézdnik -a m, objezdáríti -im

objókati -am in -jócem (se), objókana -a -o: ~e oči, objokováti -újem, objokúj -te! objokovál -ála -o, objokovánje -a s, objokováne -nca m, objokoválec -lca [-áμ-] m, objokoválka -e [-áμ-] ž

obkládati -am: ~ z delom, ~ s priimki, ~ z mokrimi cunjami (*obkladki*); obkládanje -a s, obklád -áda m, obkláda -e ž, obkládek -dka m, obkláden -dna -o, obkládar -ja m, obklásti -ádem

obkléj *prisl. ob katerem času?*

obkóliti -im, obkóli -te! obkólil -a -o in -ila -o, obkóljen -a -o, obkolítev -tve ž, obkolitven -a -o [-tvən-]: ~i *manevri*; obkoljeváti -újem, obkoljevál -ála -o, obkoljevánje -a s, obkoljeválen -lna -o [-ln-]

obkoréj *prisl. ob kateri uri?*

obkrāj

obkrāj -ája *m* rob, obkrájek -jka *m*. obkrájen -jna -o
 obkrožiti obkrožim *obdati*, obkroži -íte! obkrožil -íla -o, obkrožen -a -o; obkrožati -am, obkrožanje -a *s*, obkroževáti -újem, obkroževánje -a *s*
 óbla -e *ž* *krogla*, óblast -a -o, oblica -e *ž*: krompir, repa v oblicah; obličast -a -o, obličina -e *ž* *krompirjev ali repni olupek*; *gl. tudi* óbel
 obláčiti -im (se), obláči -te (se)! obláčil -a -o *in* -íla -o, obláčenje -a *s*, obláčilo -a *s*, obláčilce -a [-lc-] *s*, obláčilen -lna -o [-ln-], obláčilnica -e [-ln-] *ž*
 obláčiti se, obláči se, obláčilo se je, obláčítev -tve *ž*, obláčenje -a *s*, *gl. tudi* oblák
 oblágati -am, obláganje -a *s*, *gl. tudi* obložiti
 oblagodáríti -im, oblagodári -te! oblagodáril -a -o, oblagodárjen -a -o
 oblájst -i *ž* *sílina bot.*, oblájstov -a -o: ~ pepel
 oblák -a *m*: k obláku = na oblák zvoniti; oblákast -a -o, obláčen -čna -o, obláčnost -i *ž*, obláček -čka *m*, obláčica -e *ž* *nevihtni oblak*, obláčič -a *m*, obláčina -e *ž*, obláčje -a *s*, oblakovít -a -o; *gl. tudi* obláčiti se
 Oblák -a *m* os. *í.*, Oblákov -a -o: ~e študije
 oblákovina -e *ž* *zelena orehova lupina*, oblákovje -a *s*, oblákovec -vca *m* *oreh v zeleni lupini*
 óblast -a -o *gl.* obel
 oblást -i -jo *in* -í -jó *ž*, *mn.* oblásti -i -im -ih -mi *in* oblástí -í -ém -éh -mí; oblásten -tna -o *mo-gočen, ošaben, gospodovalen. uraden*, oblástvo -a *s* *gosposka, urad. oblástven* -a -o [-tván-], oblástnost -i *ž*, oblástnež -a *m* *kdor se oblástno véde*, oblástnik -a *m* *kdor ima oblast*, oblástnica

-e *ž*; oblastováti -újem, oblastovánje -a *s*, oblastníja -e *ž*
 óblat -a *m*, óblatar -ja *m* *kdor oblate peče*, óblatek -tka *m*
 óblati -am *skobljati*, óblaj -te!
 óblal -a -o, óblan -a -o, óblanje -a *s* *skobljanje*, óblanice -ic *ž* *mn.*, óblanci -cev *m* *mn. skobljanci*, óbel [-al] -bla *m*, óblič -a *m* *skobeljnik*
 oblátiti -im, obláten -a -o
 oblázniti -nem se *na težče kaj zaužiti, pretrgati post*, obláznjen -a -o
 oblážiiti -ím *oplemenititi, omiliti*, obláži -íte! oblážil -íla -o, oblážen -êna -o, oblážitev -tve *ž*; obláževáti -újem, obláževál -ála -o; obláževánje -a *s*, obláževálec -lca [-lc-] *m*, obláževálka -e [-lk-] *ž*
 obléči -em (se), obléci -íte! oblékel -kla -o, obléčen -a -o: +obleči *nogavice, čevlje obuti*, *gl. tudi* obláčiti
 oblédén -dna -o *neumen, nesramen, ošaben*, oblédnež -a *m*, oblédnica -e *ž*, oblédnost -i *ž*
 obledéti -ím, obledél -éla -o: ~e barve (+obledèn -êna -o), obledélost -i *ž*; obledévati -am, obledévánje -a *s*; *razzloguj*: o-blé-obledje -a *s* *bok*; *razzloguj*: obled-je
 oblégáti -am, obléganje -a *s*, obléga -e *ž*, obléžen -žna -o, oblégan -a -o, obléganec -nca *m*; obléči obléžem, oblégel -légla -o: *sovražnik je oblégel trdnjavo*; oblegálec -lca [-lc-] *m*, oblegoválec -lca [-lc-] *m*, oblegoválen -lna -o [-ln-]: ~e *naprave*
 obléka -e *ž*, oblékica -e *ž*, oblékati -am se *otr*.
 oblépati -im, oblépljen -a -o, oblépitev -tve *ž*, oblépek -pka *m* *obliž*; oblépljati -am, oblépljanje -a *s*

oblésti -zem, oblézal -zla -o
 oblétati -am *gl.* obleteti
 oblétan -tna -o *kar se ob letu
 zgodi*, oblétnica -e *ž*
 oblététi -ím (se) *gl.* leteti: oblétel
 -éla -o (*oblétèn -èna -o): ~o
 drevje; obleténje -a *s*: ~ svetá,
 listja; obletélost -i *ž*; obletáti
 -létam *đov.*, oblétaj -ájte! ob-
 létal -ála -o: vso vas sem ob-
 létala; oblétan -a -o: ves dan
 letam, pa še ni vse oblétano;
 oblétati -am (se) *neđov.*, oblétaj
 -tel oblétal -a -o: starka
 je še tri dni oblétala prazno
 gnezdo; oblétanje -a *s*; oble-
 távati -am (se), obletávanje -a
s; oblétovati -létujem (se): dre-
 vo se oblétuje; oblétoval -a -o,
 oblétovanje -a *s*
 obležáti -ím *gl.* ležati, obležán
 -a -o
 oblíca -e *ž gl.* obla
 óblič -a *m skóbelj gl.* óblati
 obljéje -a *s. mn.* obljéja obljéij;
 obljéen -čna -o: ~e poteze; ob-
 ljéiti -im, obljéenje -a *s*
 obligácija -e *ž obveza, obveznica,
 zadolžnica*, obligácijski -a -o,
 obligáten -tna -o = obligatóren
 -rna -o *obvezen*, *obligírati -am
 (se) *obvezati, zavezati (se) za
 kaj*, *obligíranec -nca *m zave-
 zanez*, *óbligó -a *m zaveza, ob-
 veza*
 oblíka -e *ž*, oblíkoven -vna -o,
 oblíkovít -a -o, oblíkovítost -i *ž*;
 oblíkováti -ujem, oblíkovál -ála
 -o, oblíkovánje -a *s*, oblíková-
 len -lna -o [-ln-]: ~a sila; obli-
 koválnost -i *ž*, oblíkoválec -lca
 [-lc-] *m*, oblíkoválka -e [-lk-] *ž*,
 oblíkoválski -a -o [-ls-]; obli-
 kovje -a *s skupno ime za vseh
 vrst oblike*; oblíkoslójve -a *s
 nauk o oblikah*, oblíkoslóven
 -vna -o, oblíkoslóvec -vca *m*
 oblíka -e *ž okrogel (= obel) kol*,
 oblíkast -a -o *okrogel*, oblíkov

-a -o: oblíkovec -vca *m okroglo,
 še neoblesano debelce, okroglo
 poleno*, oblín -a *m nerazcepljen,
 še obel krlj ali hlod*
 oblistítati -im se *zgubiti listje*; ob-
 listováti -ujem se: drevje se
 oblistúje
 óbliti -im *gl.* óbel; *razzloguj*: o-bli-ti
 oblíti -jem (*razzloguj*: ob-li-ti),
 oblít -a -o, oblív -a *m*, oblivati
 -am, oblíval -a -o *in -ála -o*,
 oblívanje *in -ánje -a s*
 oblízati -lížem *gl.* lízati, oblízek
 -zka *m*, oblízniiti -nem, oblíz-
 njen -a -o, oblíznenec -nca *m*;
 oblízavati -am, oblízavanje -a *s*,
 oblízováti -ujem, oblízovál -ála
 -o, oblízovánje -a *s*; oblízljiv
 -íva -o, oblíznela -e *ž sladko-
 sneda*, oblíznik -a *m*
 oblíž -a *m oblepek*
 oblížje -a *s najbližja okolica (raz-
 zloguj*: o-bliž-je)
 obljúba -e *ž*, obljúben -bna -o:
 ~i dar; obljúbiti *in* obljubíti
 obljubím, obljúbi -íte! obljúbil
 -íla -o, obljúbljen -a -o, ob-
 ljúbljenec -nca *m*, obljúbljen-
 ka -e *ž*, obljúbek -bka *m*; ob-
 ljúbljati -am *obetati*, obljúb-
 ljanje -a *s*
 obljúditi -im *naseliti*, obljúden -a
 -o, obljúdenje -a *s*, obljúdenost
 -i *ž*; obljúden -dna -o
 oblóčen -čna -o: ~a luč; oblóč-
 nica -e *ž gl.* oblok
 oblóda -e *ž mešana krma za pi-
 tanje* = oblója -e *ž* = oblódiva
 -e *ž*; oblódití -im *živini krmo
 zmešati*: živini obloditi
 oblóg -óga *m*, oblóga -e *ž gl.* tudi
 obložiti
 oblók -óka *m*, oblókast -a -o, obló-
 katí -am, oblókoma *prisl.*, obló-
 ček -čka *m majhen oblok*, obló-
 čen -čna -o, oblóčnica -e *ž*,
 oblóčje -a *s sk. i.*
 obložítati -ím, obloží -íte! obložil
 -íla -o, obložèn -èna -o, oblo-

obméjen

žítey -tve ž, oblóžek -žka m, oblóžci -cev m mn., gl. tudi oblagati

obméjen -jna -o, obméjnik -a m; obmejíti -ím, obmêji -íte! obmêjil -íla -o, obmejên -êna -o, obmejítey -tve ž; obmejeváti -újem, obmejevánje -a s

obmésten -tna -o, obméstje -a s mestna okolica, mestno območje

obmetáti -mécem gl. metati; obmetávati -am: koga z dobrotami, s priimki ~; obmetávánje -a s, gl. tudi ometati

obmóčje -a s, v obmóčju, obmóčen -čna -o: ~o ozemlje

obmódek -dka m med. epididymis

obmolčáti -ím gl. molčati, obmólkniti -nem, obmólk -a m [povsod: -ou-]

obmórski -a -o: ~i kraji; obmórje -a s primorje

o(b)motáti in -mótati -mótam gl. motati, obmótan in obmotán -a -o

obnáđiti -im (z jeklom obložiti) ojekliti, ojekleniti

obnášati -am okrog nositi, opravljati, obrekovati, ~ se vésti se, delati, izkazovati se, obrabljati se: nova mlatilnica se dobro obnaša; obnášanje -a s vedenje, gl. tudi obnêsti

obnávljati -am, obnávljanje -a s, obnavljáč -a m, obnavljávec -vca m, obnavljávka -e ž, obnavljálen -lna -o [-ln-], gl. tudi obnoviti

obnêbje -a s nebesni oblok, nebes, obnêben -bna -o

o(b)nemóči obnemórem, obnemógel -móglá -o, obnemóglóst -i ž; obnemágati -am, obnemáganje -a s

obnêsti -sem (se) gl. nêsti: dobro si se obnêsel -nêsla -o; obnosíti -nósím gl. nositi: ~ obleko, obnóšen -a -o; gl. tudi obnašati

obnit -niti ž del statev

obnoréti -ím postati -nor, obnôri -íte! obnôrel -éla -o, obnorélost -i ž; obnoríti -ím koga napravíti koga norega, obnôri -íte! obnóril -íla -o, obnorjên -êna -o, obnorjênost -i ž

obnósen -sna -o: ~e dupline

obnovíti -ím, obnóvi -íte! obnóvil -íla -o, obnovljên -êna -o, obnovljênje -a s, obnovítey -tve ž, obnovítven -a -o [-tvæn-]: ~a dela, obnovíteelj -a m, obnóva -e ž

obnóžen -žna -o: ~i sat; obnóžina -e ž cvelni prah na čebeljih nogah, obnóžje -a s, obnóžnat -a -o, obnóžnica -e ž deščica za pritrjevanje zlomljenih udov, obnóžnik -a m grelec za noge

óboa ž, -oe -oi -oo -oi -oo, dv. óboi óboj óboama óboah, mn. óboe óboj óboam -e -ah -ami; oboíst -a m

obód -a m, obodár -ja m kdor dela obode za sita ild., obódec -dca m, obódek -dka m, obóden -dna -o: ~a mera, ~i kot

Obodríti -ov m mn. zahodnoslovanški rod

obogatéti -ím postati bogat, obogáti -íte! obogatèl in obogátel -éla -o; obogatíti -ím napravíti koga bogatega, obogátí -íte! obogátíl -íla -o, obogatèn -êna -o, obogatítey -tve ž

obój obója m okov, opaž, obójen -jna -o: ~i les, obójnica -e ž deska za oboj; obójka -e ž, obójčen -čna -o: ~a cev, ~a sklopka, ~a zveza

obój -a -e: ~a vrata (+obé vrati), obóje vino (črno in belo), obóji se motijo; obójen -jna -o, obójnost -i ž; obojepláten -tna -o, obojestránski -a -o, obojespólen -lna -o [-ln-]

obòk -óka m oblok, obókati -am, obókán -a -o: ~ strop

obóknica -e ž, obókenski -a -o
[-kən-]: ~i zidec

oboléti -ím, obólél -éla -o, obolénje -a s, obolélost -i ž; obolévati -am, obolévanje -a s

óbolos -a ali óbola in óbolus -a ali óbola m in óbol [-ol] -a m majhen grški denar, prispevek

obòr obòra m ograja, lovski okraj, obóra -e ž živalski vrt, ograjeno polje

oboráti obórjem okoli česa zorati, obórji -íte! oborál in obóral -ála -o, oborán -a -o, oborávati -am

obórek -rka m stara žitna mera
oboríti -ím kem., oborílo -a s, oborína -e ž usedlina, gošča

obórki -ov m mn.: ~i od črev zaklane živali

oborožiti -ím, oboroži -íte! oboróžil -íla -o, oborožen -éna -o, oboroženec -nca in oboroženecc -nca m, oborožitev -tve ž, oborožitven -a -o [-tvən-], oboroževáti -újem, oboroževál -ála -o, oboroževánje -a s, oboroževálec -lca [-lc-] m, oboroževálski -a -o [-lšk-], oboroževálen -lna -o [-ln-]

oboséti -ím bos postati, obosèl -éla -o, obosélost -i ž; obosíti -ím: konja ~ sneti mu podkve, obòsi -íte! obòsil -íla -o, obosècn -éna -o, obosítev -tve ž

obòsti -òdem pobosti, obódel -òdla -o, obodèn -éna -o, obòd -òda m

obotávljati -am se, obotávljal -a -o in -ála -o, obotávljanje -a s; obotavljáv -áva -o, obotavljávec -vca m, obotavljávka -e ž; obotavljiv -íva -o, obotavljivec -vca m, obotavljívka -e ž, obotavljivost -i ž, obotavljáj -a m, obotavljáč -a m

oboževáti -újem, oboževál -ála -o, oboževánje -a s, oboževálec -lca [-áju-] m, oboževálka -e [-áju-] ž, oboževánecc -nca m, oboževánka

-e ž, oboževátelj -a m, obožávati -am, obožávanje -a s

obrábiti -ím gl. rabiti, obrábljen -a -o, obrábljenost -i ž, obrabljiv -íva -o, obrabljívost -i ž; obrába -e ž, obráben -bna -o, obrábnost -i ž, obrabnína -e ž; obrábljati -am, obrábljanje -a s

obráčati -am, obráčanje -a s, obráčáj -a m, obráčalo -a s priprav, obráčališče -a s, obráčálnik -a [-ln-] m: rokavičarski ~; obráčálec -lca [-áj-] m, obráčálka -e [-áj-] ž, obráčilo -a s, obráčilnik -a [-ln-] m, obráčljiv -íva -o

obračún [+óbračun] -a m, obračúnski -a -o, obračúnati -am, obračúnávati -am, obračúnávánje -a s

obrádek -dka m, obrádití -ím se brado dobiti

obrámba -e ž, obrámben -bna -o: ~e naprave

obrámen -mna -o, obrámnica -e ž
obraníti obránim kaj, ~ se česa, gl. braniti

obrástí -rástem in -rásem, obrástel -stla -o in obrásel -sla -o: obrás(t)el gozd, obrásla njiva in obrásčen -a -o: ~ hrib; obráslek -a [-ək-] m, obrást -ásta m, obrást -í ž, obrástek -tka m, obraslína -e ž; obrásčati -am, obrásčanje -a s

obráť -áta m, obráťen -tna -o: z ~o pošto; obrátíšče -a s, obrátnik -a m, obrátnost -i ž; obratováti -újem, obratováł -ála -o, obratováńje -a s, obratoválen -lna -o [-ln-]: ~i stroški; obratoválišče -a s, obratováđja -a in -e m

obráti obèrem, obèri -íte! obrál -a -o, obrán -a -o, obírek -rka m, gl. tudi obírati

obravnáti -ám gl. ravnati, obravnán -a -o, obravnánost -i ž; obravnávati -am, obravnávánje

obraz

-a s, obravnáva -e ž, obravnávek -vka m, obravnáven -vna -o
obraz -áza m, obrázek -zka m, obrážček [-štək] -čka m, obrázec -zca m, obrázen -zna -o, obráznik -a m; obráziti -im, obrazilo -a s, obrazílen -lna -o [-ln-], obrazováti -újem, obrazováł -ála -o, obrazován -a -o, obrazovánje -a s, obrazovánost -i ž, obrazovališče -a s, obrazoválen -lna -o [-ln-], obrazoválnost -i [-ln-] ž; vse v pomenu oblikovanja, toda +obrazovati v pomenu izobraževati
obrazdáti -ám, obrazdaj -ájte! obrazdal -ála -o, obrazdán -a -o, obrazdánost -i ž
obrazložiti -im, obrazložiti -íte! obrazložil -ila -o, obrazložèn -èna -o, obrazložítev -tve ž, obrazložba -e ž
obreči -rècem, obreči -íte! obrek -rèkla -o, obrečen -èna -o, obrèk -èka m; obrekováti -újem, obrekováł -ála -o, obrekován -a -o, obrekovánec -nca m, obrekovánje -a s, obrekoválen -lna -o [-ln-], obrekoválnost -i [-ln-] ž, obrekoválec -lca [-áy-] m, obrekováłka -e [-áy-] ž, obrekováłski -a -o [-áy-]; obrekľjiv -iva -o, obrekľjivéc -vca m, obrekľjivka -e ž, obrekľjivost -i ž
obrečje -a s krajina ob reki, obrečen -èna -o
obréð -éda m, obréden -dna -o rituálen: ~e pesmi; obréðnik -a m rituál, obréðar -ja m ceremoniár, obréðje -a s, obréðnica -e ž obredna pesem; obredoslóvje -a s liturgika, obredoslóven -vna -o liturgièen
obredíti -ím poredíti, obréðiti -íte! obréðil -ila -o, obrejèn -èna -o, obréðja -e ž
obrégniti -nem se ob koga, na koga, nad kom; obrégnati -am

se, obregováti -újem se, obregovánje -a s, obregánje -a s
obrejítiti -ím (se), obréðiti -íte (se)! obrejil -ila -o, obrejèn -èna -o
obrékniti -nem nabrekñiti, obrékel -kla -o: ~e oči; obréklost -i ž
obrekováti -újem gl. obreči
obremeníti -ím, obremèni -íte! obremènil -ila -o, obremenjèn -èna -o, obremenítev -tve ž, obremenjènost -i ž, obremenílo -a s, obremenílen -lna -o [-ln-]; obremènjati -am, obremènjévati -jújem, obremènjévánje -a s, obremènjéválec -lca [-lc-] m, obremènjéváłka -e [-lk-] ž, obremènjéválen -lna -o [-ln-]
obréknati -am kaj: žito je nekaj toča obréknala, prebito jih je obréknal
obrést -i ž, nav. mn. obrésti: išèš obrésti? bi jih rad dobil po hrbtu? obrésten -tna -o: ~a mera, ~e obrésti; obréstek -tka m, obréstnina -e ž; obréstónsen -sna -o, obréstnoobrésten -tna -o: ~i račun; obrestováti -újem: obrestújemmo po 4 %, obrestováł -ála -o, obrestovánje -a s, obréstovnica -e ž
obrestna mera
obrésti obréðem gl. brésti, obréðèn -èna -o
obrézati obréðem, obrèz obréza m, obréza -e m, obrézálnik -a [-áy-] m, obrézanec -nca m; obrézávati -am, obrézávanje -a s; obrézováti -újem, obrézováł -ála -o, obrézovánje -a s, obrézoválec -lca [-áy-] m, obrézováłka -e [-áy-] ž, obrézováłnik -a [-áy-] m; obrézek -zka m, obréžček -čka m; obrézílen -lna -o [-íl-], obrézílnik -a [-iy-] m, obrézílnica -e [-iy-] ž deska za obrézovanje; obrézina -e ž, obrézínina -e ž; obrézljáti -ám gl. rezljáti, obrézlján -a -o

obréž -a *m.* obréžje -a *s.* obréžnik -a *m.* obrezina -e *ž.* obréžen -žna -o

obridniti -nem *bridek postati*

obris -a *m.* očrt, skica, obrisek -ska *m.* obrisen -sna -o, obrisje -a *s.* *sk. i. konture*; obrisati -rišem, obrisan -a -o; obrisovati -ujem, obrisoval -ála -o, obrisovanje -a *s.*; *razzloguj*: obrisovati obrišem, obriši -te! obrisal -a -o *in* obrisála -o, obrisan -a -o, obris -a *m.*, obrisek -ska *m.*, obrisáč -a *m.* = obrisáča -e *ž.* = obrisávka -e *ž.* = obrislja -e *ž.*; *razzloguj*: o-bri-

obriti obrijem (se). obril -ila -o, obrít -a -o; *razzloguj*: o-bri-; *toda*: krt je vso gredo obril (= ob-ril)

obrizgati -am, obrizg -a *m.*

obrlénc -nca *m.* gibanje v krogu, vrtenje: v obrlénc se sukati, vetrní ~ vrtínc

obrléti -im *brljav postati*, obrlél -éla -o: ~e oči, obrlélost -i *ž.*

obrníti obrnem: ~ se na koga ali do koga, obrní -íte! obrníl -ila -o, obrnjen -a -o; *tudi s stalnim poud.* obrniti obrnem *itd.*; obrnitev -tve *ž.* obrnjenik -a *m.* vrsta peciva, obrnilo -a *s.* vrtača, moloroga

obróbiti -im, obróbljen -a -o, obróbek -bka *m.*, obróbje -a *s.*, obróbljati -am, obróbljanje -a *s.*, obróben -bna -o

obróč -a *m.*, obróčast -a -o, obróčar -ja *m.*, obročánka -e *ž.* neki polž, obróčen -čna -o: ~i les; obročnik -a *m.* nož za obroče = obročnjak -a *m.*, obročkovina -e *ž.* neka rastlina, obročevina -e *ž.*, obročina -e *ž.*, obročati -am: ~ kravo obroč ji nadeti; obroček -čka *m.*, obročkast -a -o, obročkar -ja *m.*, obročkati -am: golobe, kókoši ~

obrodíti -ím, obródi -íte! obródil -ila -o, obród -óda *m.* = obródek -dka *m.*, obrodníca -e *ž.* porodnica; *razzloguj*: ob-ro-

obróditi -im: otrok je od mleka ves obrójen *popackan*, obródcati -am; *razzloguj*: o-bro-

obrók obróka *m.*: posojilo na obróke, v obrókkih plačevati, človek velikega ~a *kdor dosti jé*; obrókoma *prisl.*

obrónek -nka *m.* reber, *pobočje* obróv -óva *m.* jez, strmina, visok breg, obróva -e *ž.*

obrsica -e *ž.* dež, ki ga veter od strani žene v steno

obrsniti -nem oplaziti, osmukniti, obrsnjen -a -o

obrt -fta *m.* *in* obrt -i *ž.*, obrten -tna -o: ~a šola; obrtník -a *m.*, obrtníca -e *ž.*, obrtníja -e *ž.*, obrtníški -a -o, obrtníštvo -a *s.*, obrtnína -e *ž.* obrtni davek, obrtnost -i *ž.*, obrtováti -ujem, obrtovánje -a *s.*

obrónek -nka *m.* brazgotina, obrúnkast -a -o, obrúnkarica -e *ž.* neka hruška

obrusíti -im, obrúsi -íte! obrúsil -a -o *in* -ila -o, obrúšen -a -o, obrusítev -tve *ž.*, obrúsek -ska *m.*; *razzloguj*: o-bru-

obrv -i *ž.* *itd.* stalni poud. na osnovi ali obrvi, *nav. mn.* obrvi obrvém na obrvéh z obrvmí; obrvát -áta -o *kdor ima močne obrvi*

obrzdáti -ám, obrzdàj -ájte! obrzdál -ála -o, obrzdán -a -o ali s stalnim poudarkom obzdati -am

obsadíti -ím, obsádi -íte! obsádil -ila -o, obsajèn -èna -o, obsáritev -tve *ž.*, obsájati -am, obsájanje -a *s.*

obscén -a -o opolzel, *nespodoben*, obscénost -i *ž.*

obséci -éžem, obsézi -te *in* -íte! obségel -gla -o, obséžen -a -o;

obséči

obségati -am, obséganje -a s, obség -éga m, obséžen -žna -o, obsézek -žka m, obséžnost -i ž, obsézati -am *obsegati*

obséči -sécem *gl. seči obsekati, obkositi*, obséčen -a -o

obsédéti -ím, obsédi -íte! obsédèl -éla -o; obsésti -sédem, obsédi -te! obsédèl -dla -o, obséden -a -o, obsédenec -nca m, obsédenka -e ž, obsédenost -i ž; obséden -dna -o: ~o stanje; obsédnik -a m, obséda -e ž, obsédati -am *oblegati*, obsédanje -a s, obsédba -e ž

obséjati -séjem, obséj -te! obséjál -a -o, obséján -a -o, obséjánje -a s, obsévek -vka m

obsékati -am, obsékan -a -o, obsék -éka m, obséka -e ž; obsékávati -am, obsékávanje -a s; obsékováti -újem, obsékovál -ála -o, obsékovánje -a s, obsékoválec -lca [-áú-] m, obsékoválka -e [-áú-] ž, obsékoválen -lna -o [-ln-]: ~a sekirica

obsékračija -e ž *zakletev, rotitev*

obsénčiti -im, obsénčen -a -o, obsénčenje -a s, obsénčítev -tve ž, obsénčba -e ž; obsénčeváti -újem, obsénčevál -ála -o, obsénčevánje -a s; obsénčen -čna -o, obsénčje -a s

observatórij -a m *opazovalnica, zvezdarna*, observatórijski -a -o: ~e naprave

obsévati -am, obsévanje -a s, obsèv -éva m, obséválen -lna -o [-ln-]: ~e naprave; obséválšče -a s, obséválnica -e [-ln-] ž *kraj, soba, kjer se obséva (med.)*; obsijáti -sijem, obsij -te! obsijál -a -o, obsiján -a -o

obsípati -am *in* -pljem: ~ koga z dobrotami, *toda*: osipati krompir s prstjo; obsípanje -a s, obsípávati -am, obsípávanje -a s, obsíp -a m *nasip*

obskúren -rna -o *lemen, neznan, skrit, zakoten, nepomemben mračen*, obskúrnost -i ž *obskuránt -a m nazadnjak, mračnjak*, obskurantizem -zma m = obskurantstvo -a s *nazadnjaštvo, mračnjaštvo*

obsoditi in obsóditi -ódim, obsódi -íte! obsódil -íla -o *in* -ódila -o, obsójen -a -o: obsoditi koga na smrt, v ječo; obsódba -e ž, obsodljiv -íva -o, obsójati -am, obsójanje -a s, obsója -e ž, obsójenec -nca m, obsójenka -e ž, obsójenski -a -o, obsójeválec -lca [-áú-] m, obsójeválka -e [-áú-] ž

obsoléten -tna -o *zastarel, neraben*, obsolétnost -i ž, obsolétněž -a m

obsoréj prisl. ob takem času: lani obsoréj

obstáti -stojím *nedov.*: kar svet obstojí, še ne kaj takega; saj obstojé dokazi; vsa njegova oprava obstojí iz mize, stola in postelje; obstojèč -éča -e: ~e razmere, ~i red; obstój -te! obstál -a -o; obstáti -stánem *in* -stojím *dov.*: nenadno obstane (obstojí), nihče ne obstáne pri njem; obstáni -íte *in* obstój -te!: obstój na mestu! obstál -ála -o: kdo bo ~ v takem? sum je obstál na njem; obstój -ója m: ~ naroda, ~ hiše; obstánek -nka m: gmotni ~ ljudi, nima ~a; obstójen -jna -o, obstójnost -i ž; obstájati -am (+obstójati -e ž), obstájanje -a s

obstipáčija -e ž *zaprtje, zapéka med.*, obstipíran -a -o *zaprt, zanečèn*

obstírati -am, obstíranje -a s, *gl. obstréti*

obstónj prisl. zastonj

obstopítí -stópim, obstópi -íte! obstópil -íla -o, obstópljen -a

-o, obštòp -òpa *m*, obštòpati -am, obštòpanje -a *s*

obstránski -a -o

obstrelítí -ím, obstrelí -íte! obstrelil -íla -o, obstreljen -ěna -o, obstrelítev -tve *ž*, obstreljevátí -újem, obstreljevál -ála -o, obstreljevánje -a *s*, obstrelína -e *ž*

obstréti obstrém *in* -stérem, obstri -íte! obstrf -íla -o, obstrf -a -o; obstrét -i *ž* *gloriola*, *sij*, obstrétek -tka *m*; *gl.* obstrirati

obstríči obstrízem, obstrízí -te! obstrígél -gla -o, obstrížen -a -o obstrúgati -am, obstrúgan -a -o; obstrugávati -am, obstrugávanje -a *s*

obstrukcija -e *ž* *nasprotovanje*, *zaviranje*, *preprečevanje dela* (*v zbornici*), obstrukcijski -a -o; obstruirati -am, obstruiranje -a *s*, obstruktíven -vna -o

obsúti -sújem *in* -spém: ~ koga *z* dobrotami, obsúj -te! *in* obspi -íte! obsúl -úla -o, obsút -a -o; *toda*: osúti (*krompir*)

obsvétiti -im, obsvéti -te! obsvétíl -íla -o, *gl.* *tudi* osvétiti

obsvetlítí -ím *gl.* osvetliti

obščítница -e *ž* *zleza med.*, občítten -tna -o

obšíren -rna -o, obšírnejši -a -e, *prisl.* obšírneje, obšírnost -i *ž* obšítí -íjem, obšíj -te! obšíl -íla -o, obšít -a -o, obšítek -tka *m* = obšívek -vka *m*, obšív -a *m*, obšívati -am

obtaknítí *in* obtákniti obtáknem, obtákni -te! *in* obtakni -íte! obtáknil -a -o *in* obtaknil -íla -o, obtáknjen -a -o [*nepoud.* *posod.*: -tak- *in* -tək-]; obtíkati -am, obtíkanje -a *s*

obtéči -em, obtéci -íte! obtékel -tékla -o, obték -éka *m*, obtékati -am, obtékanje -a *s*; obtòk -òka *m*, obtočilò -a *s* *organ*

za krvni obtok; loči od otéči (noga, roka)

o(b)tesátí obtéšem, obtéši -íte! obtésal -ála -o, obtesán -a -o; obtès -ésa *m*, obtesávati -am, obtesávanje -a *s*

obtesnítí -ím, obtesnjèn -ěna -o. obtesnjènost -i *ž*

obtežítí -ím, obtéži -íte! obtéžil -íla -o, obtežen -ěna -o, obtežítev -tve *ž*, obtéžba -e *ž*, obtéžen -žna -o: ~a preizkušnja; obtéžilò -a *s*, obtéžilèn -lna -o [-*ln-*]: ~e okolnosti; obtéžilnik -a [-*ln-*] *m*; obteževátí -újem, obteževánje -a *s*, obteževálen -lna -o [-*ln-*], *loči od otežiti*

obtič obtíča *m* *veja za oblikanje graha*, obtíče -a *s*

obtičátí -ím, obtíči -íte! obtíčál -ála -o

obtipati -am *in* -pljem, obtípaj -te! *in* obtíplji -te! obtípál -a -o; obtípávati -am, obtípávanje -a *s*, *gl.* *tudi* otipati

o(b)tiščátí -ím, obtíšči -íte! obtíščál -ála -o, o(b)tísk -a *m*, otíška -e *ž* *na nogi* = o(b)tiščánc -nca *m*

obtòk -òka *m* *gl.* obteči
obtòlčí -čem, obtòlci -íte! obtòlkel -kla -o, obtòlčen -a -o [*posod.*: -òy-]

obtoréj *prisl.* *ob tem času*

o(b)tovorítí -ím, o(b)tovóri -íte! o(b)tovóril -íla -o, o(b)tovorjèn -ěna -o *in* o(b)tovórjen -a -o, o(b)tovorítev -tve *ž*

obtožítí obtožím (se), obtóži -te *in* -íte! obtóžil -íla -o, obtóžen -a -o, obtožítev -tve *ž*, obtóžba -e *ž*, obtožitelj -a *m*, obtožiteľjica -e *ž*, obtóženec -nca *m*, obtóženka -e *ž*; obtóženski -a -o; obtóžen -žna -o, obtóžnica -e *ž*; obtoževátí -újem (se), obtoževál -ála -o, obtoževánje -a *s*, obtoževálec -lca [-*áy-*] *m*, obtoževálka -e [-*áy-*] *ž*

obtrgati

obtrgati -am: ~ sadje, listje; **obtrgávati** -am, **obtrgováti** -ujem, **obtrogovál** -ála -o, **obtrgávanje** -a s, **obtrgovánje** -a s
obubóžati -am, **obubóžan** -a -o, **obubóžanje** -a s
obuča -e ž *obutev*
obučiti -ím *dresirati*, **obúči** -íte!
obučil -ila -o, **obučén** -ěna -o
obuditi -ím, **obúdi** -íte! **obúdil** -ila -o, **obujěn** -ěna -o, **obujěnje** -a s, **obudítev** -tve ž, **obúja** -e ž; **obújanje** -a s, **obujeválec** -lca [-*áj-*] m, **obujeváлка** -e [-*áj-*] ž, **obujeválen** -lna -o [-*ln-*], **obujevánje** -a s
obújek -jka m, *nav. mn. obújki cunje za v čevlje, onúče*
obúp -a m, **obúpen** -pna -o, **obúpnost** -i ž, **obúpnik** -a m, **obupljiv** -íva -o, **obupljivost** -i ž; **obúpati** -am nad kom (čim), **obúpan** -a -o, **obúpanost** -i ž, **obúpanec** -nca m; **obupávati** -am = **obupováti** -ujem, **obupávanje** -a s = **obupovánje** -a s
obústje -a s *kar je okoli ust*
obúšje -a s *kar je okoli ušes*
obútel [-*teu*] -eli ž *in obútev* -tve ž = **obuválo** -a s, **obútaló** -a s
obúti -jem, **obùl** [-*obùu*] -úla -o, **obút** -a -o; **obúvati** -am, **obúvanje** -a s; **obú(va)ti** negovice, *čevlje (+obleči, +oblačiti)*
obuzdáti -ám, **obuzdáj** -ájte!
obuzdál -ála -o, **obuzdán** -a -o, *tudi s stalnim poud.* **obuzdati** -am
obvárovati -várujem koga (kaj) česa *ali* pred čim, **obváruj** -te!
obvároval -a -o, **obvárovan** -a -o, **obvárovanje** -a s, **obvaroválen** -lna -o [-*ln-*] *profilaktičen*
obveljáti -ám, **obveljáj** -ájte! **obveljál** -ála -o, **obveljáva** -e ž
o(b)veselíti -ím koga, **o(b)veséli** -íte! **o(b)vesélil** -ila -o, **o(b)veseljěn** -ěna -o

obvestíti -ím koga o čem *sporočiti komu kaj*, **obvésti** -íte!
obvéstil -ila -o, **obveščěn** -ěna -o, **obveščěnc** -nca m, **obveščěnka** -e ž; **obvestílo** -a s *naznanilo*, **obvestílen** -lna -o [-*ln-*]; **obveščati** -am, **obveščanje** -a s, **obveščeváti** -ujem, **obveščevál** -ála -o, **obveščeválen** -lna -o [-*ln-*]: ~ a služba, postaja; **obveščeválec** -lca [-*lc-*] m, **obveščeválka** -e [-*lk-*] ž, **obveščeválski** -a -o [-*ls-*]
obvézati -ézem *gl. vezati*, **obvézan** -a -o, **obvéza** -e ž, **obvézanost** -i ž, **obvezováti** -ujem, **obvezovál** -ála -o, **obvezovánje** -a s, **obvezílo** -a s, **obvezílen** -lna -o [-*ln-*]: ~ e škarje; **obvezoválnica** -e [-*ln-*] ž, **obvezovalíšče** -a s, **obvezoválec** -lca [-*áj-*] m, **obvezováлка** -e [-*áj-*] ž, *gl. tudi obeza*
obvézen -zna -o *obligaten*, **obvéznica** -e ž *obligacija*, **obvéznost** -i ž, **obvezljiv** -íva -o, **obvezljivost** -i ž
obviséti -ím, **obvísi** -íte! **obvisel** -éla -o
obvíti -jem, **obvíjati** -am *gl. oviti*
o(b)vládati -am, **o(b)vladováti** -ujem, **o(b)vladovál** -ála -o, **o(b)vladovánje** -a s
obvóden -dna -o *kar je ob vodi*, **obvódje** -a s, **obvódnik** -a m *kdor biva ob vodi*
obzémeljski -a -o [-*zémelj-*] *kar je ob zemlji*
obzidati -am *gl. zidati*, **obzidek** -dka m, **obzídén** -dna -o, **obzídje** -a s, **obzídávati** -am = **obzidováti** -ujem, **obzídánje** -a s = **obzidovánje** -a s
obzír -a m, **obzírén** -rna -o *pri zanesljiv*, **obzírnost** -i ž, *gl. ozir*
obzobáti *obzobljem in* **obzobáti** -am, *gl. zobati*: ~ **grozd**, **obzobán** -a -o *in* **obzóbán** -a -o; **obzóbek** -bka m *obran grozd*

obzòr -zòra *m* = obzòrje -a *s*,
obzòren -rna -o: ~i krog; ob-
zòrnik -a *m*, obzòrniški -a -o
obžagati -am (*okoli*): ~ dno; ob-
žagovati -újem, obžagovàl -ála
-o, obžagovánje -a *s*, obžago-
válnen -lna -o [-ln-]; *toda*: oža-
gati (*nekoliko*) *gl. tam*
obžalovati -újem, obžalovàl -ála
-o, obžalovánje -a *s*, obžalová-
nec -nca *m*, obžalovánka -e *ž*,
obžalovaálec -lca [-áú-] *m*
o(b)žaríti -im, obžári -íte! obžáril
-íla -o, obžarjèn -èna -o *in* ob-
žárjen -a -o; obžárjati -am, ob-
žárjanje -a *s*
obžèti -žánjem *in* obžném, ob-
žánji -te! *in* obžni -íte! obžèl
-a -o, obžrt -a -o, obžirati -am,
obžiranje -a *s*
obžgati -žgèm (*okoli*), obžgi -íte!
obžgál -a -o, obžgán -a -o; ob-
žigati -am: ~ hlode; loči *od*:
ožgati (*nekoliko*)
obžréti -žrèm, obžri -íte! obžrl
-ríla -o, obžrt -a -o, obžirati
-am, obžiranje -a *s*
ocaríniti -im, ocarínjenje -a *s*;
ocarínjevatí -jújem, ocarínje-
vánje -a *s*, ocarínjeválnen -lna
-o [-ln-]
oceán -a *m*, oceánski -a -o: ~i
parnik; oceanída -e *ž morska*
vila, Oceánija -e *ž otóčje v Ti-*
hem oceanu, oceanografíja -e *ž*
nauk o oceanih in morju sploh,
oceanográfski -a -o: ~i inštitút
océna -e *ž*, océniti *in* oceníti océ-
nim, océni -íte! océnil -íla -o,
océnjen -a -o, ocenítev -tve *ž*;
océnjati -am, océnjanje -a *s*;
ocenjeváti ocenjújem, ocenjevàl
-ála -o, ocenjevánje -a *s*, oce-
njeválec -lca [-áú- in -lc-] *m*,
ocenjeválka -e [-áú- in -lk-] *ž*
océpek -pka *m krepelce*, oklešček
óčet ócta *m*, óceten [ócatan] -tna
-o: ~a kislina; óctov -a -o,
óctar -ja *m*, octárnica -e *ž*

océvje -a *s med.* = cévje -a *s*
ocigániti -im koga za kaj, oci-
gánjen -a -o
ocímiti -im se *pognati címe*, *vzka-*
liti, *vzbrsteti (repa)*, ocímljen -a
-o: ~a repa
ocúrek -rka *m ledena sveča*
ocvesti ocvetèm = odvesti *gl.*
tam, ocvel ocvelà -ò: ~à ja-
blana [*povsod: cva-*]
ocvírek -rka *m*, ocvírkov -a -o:
~a potica = ocvírkovica -e *ž*,
ocvírček -čka *m*
oc(v)réti oc(v)rèm, oc(v)ri -íte!
ocvfl [-vrú] -a -o, ocvrt -a -o:
~e jedi, ocvirati -am, ocvíra-
nje -a *s*, ocvrtje -a *s*
óča *gl. oče*
očadéti -im. očadèl -éla -o *po-*
èrnel, očádití -im *čadasto pobar-*
vati, *poèrniiti*, očájen -a -o
očák -a *m*, očástvo -a *s*, očáški -a
-o, očákar -ja *m*, očákarski -a -o
očála očál [-ál] *s mn. naoèniki*,
očálar -ja *m*
očánc -nca *m*, očánski -a -o,
očánstvo -a *s*
očáratí -am, očáran -a -o, očarljív
-íva -o, očarováti -újem, oča-
rovánje -a *s*
óče óčéta *m*, *mn. očéti in očétje*;
ljudsko (nareèno) še po starem:
óča *m* 2. óča 3. óču 4. óča *in*
óčo 5. pri óču *in* óči 6. z óčo
in óčem; *dv. dva óča dveh óčev*
dvema óčema dva óča pri dveh
óčih z dvema óčema, *mn. óči*
óčev óčem óče pri óčih z óči;
óčev -a -o = očétov -a -o (*kar*
zadeva posamezne osebe), očéten
-tna -o (*kar se tíče več oseb*,
t. j. očeta, praočeta itd.): ~a
hiša, ~a dežela = očétnji -a
-e, očetnjáva -e *ž*, očétovski -a
-o, očétovstvo -a *s*, očétstvo -a
s; očína -e *ž*, očínski -a -o,
očínstvo -a *s*; očetómòr -òra *m*,
óčetomórléc -lca [-íl-] *m*, oče-
tomórlka -e [-íl-] *ž*

očec

očec očca *m* neka rastlina
očediti -im, očéjen -a -o *in* očéden -a -o, očédek -dka *m*; očéjati -am, očéjanje -a *s*
očélje -a *s* kar je ob četu, fasada
očenáš -áša *m*: pet očenášev, očenášev -a -o, očenášek -ška *m*
očesáti očéšem *gl.* česati, očéski -ov *m* *mn.* kar pri očesavanju odpade; očesávati -am, očesávanje -a *s*
oči *ž* *mn.* oči očém oči v očéh z očmi: v oči *in* v oči, *gl.* oko
+očiglèd, +v očiglèd *spričó*, *pri*, *ob*, *zaradi*: njega moramo +v očigled (*spričó*, *zaradi*) tolike drznosti (*ali*: *ob*, *pri* *toliki drznosti*) pomilovati; +v očigled (*spričó*) dejstev ni mogoče tajiti *ali*: *ob* *takih dejanjih*..., +očiglèden -dna -o očiten
očim -a *m*, očimski -a -o
očist -a *m* ime več rastlinam
očistiti -im (se), očiščen -a -o, očiščenje -a *s*, očistiti kaj česa *ali* od česa, očistek -tka *m*, očisten -tna -o, očistitev -tve *ž*; očiščeváti -újem (se), očiščevál -ála -o, očiščevánje -a *s*, očiščeválen -lna -o [-ln-], očiščevališče -a *s*, očiščevalnica -e [-ln-] *ž*, očiščeválec -lca [-lc-] *m*, očiščeválka -e [-lk-] *ž*
očít -a -o = očiten -tna -o, očitnost -i *ž*, očítoma *prisl.*, očítováti -újem *razodevati*, očítovál -ála -o, očítovánje -a *s*
očítati -am (+*predbacivati*) komu kaj, očítanje -a *s*, očítar -ja *m*, očítalec -lca [-á-] *m*, očítek -tka *m*
očívíden -dna -o, +očívísten -tna -o *očíten*, očívídnost -i *ž*, očívídec -dca *m*
očéka *m* *manjš.* od *óče*, 2. očéka *in* -e 3. očéku *in* -i, očékov -a -o
očénica -e *ž* 1. *očesna duplina*, 2. *planika* = očíneec -nca *m*
očénik -a *m* = očénjak -a *m* zob

očofáti -ám (se), očofáj -ájte! očofál -ála -o, očofán -a -o, očofánost -i *ž*
očóhati -am, očóhan -a -o
očrévje -a *s* mrežica okoli *trév*, *loj* od *trévja*
očrnéti -ím *postati trn*, očrnel -éla -o, očrnelost -i *ž*; očrñiti -im koga, očrñjen -a -o, očrñitev -tve *ž*, očrñjenost -i *ž*
očftočfta *m* *obris*, *kontura*, očrtek -tka *m*, očftati -am, očftan -a -o
očúhñiti -nem *upasti*, *popustiti*, *zmanjšati se*: zelje, rana očúhne, bolečina očúhne *popusti*
očvrstéti -ím *okrepiti se*, očvrstèl -éla -o; očvrstíti -ím *okrepiti*, očvrstí -íte! očvřstíl -íla -o, očvřřčèn -èna -o *in* očvrřstèn -èna -o, očvrřstítev -tve *ž*
od predl. z rod. meri od česa proč v nasprotju s predl. k (kam?) in pri (kje? kod?): gre k materi, je pri materi, gre od matere; gre k Sv. Lenartu, bil je pri Sv. Lenartu, gre od Sv. Lenarta; kar imam pri sebi (*kovček*, *aktovko*, *culo*, *nož ipd.*), vržem od sebe, kar pa imam na sebi (*obleko*, *breme*, *nahrbtnik*, *torbo*, *verige ipd.*), vržem raz sebe *ali* s sebe; kar mi je pri srcu, mi gre od srca (*pozdrav*, *delo*, *veselje*), kar pa mi leži na srcu kakor kamen (*žalost*, *skrb*, *strah*), mi pade s srca; kdor je pri dómu, gre od dóma, kdor je na dómu, gre z dóma; stvar je pri róki *ali* pa od rók; — od *izraža izhodišče česa*, *in sicer*: 1. *po kraju*: od Urala do Triglava, severno (južno, vzhodno, zahodno) od Maribora (*s. +Maribora*), dve uri od mesta, od ust si pritrpati, od strani napasti, od obeh strani nabrušen, od kraja vse; 2. *po času*: od štirih do ene, od jutra do večera, od mladih nog, od da-

nes naprej; 3. *po načinu v primerjavi*: večji (manjši, slabši, gorši) od (*mimo*) tebe, največji (najboljši, najgrši) od (*izmed*) vseh; 4. *po meri*: prišel je dalje (najdalje) od vseh, zna manj od drugih; pet od stó, deset od tisoč; biló je od síle ljudi, od síle vèlik; 5. *po vzroku in izvoru*: skače od veselja (+veselja), ves se trese od jeze (+jeze), od žalosti (+žalosti) gine, od lakote (+lakote) hira; sam od sebe je prišel *po svoji odločitvi*; živi (se) od dela, denar od prodane živine, rana od noža, to imam od matere, zvedel sem od brata; *včasih je pomen po izvoru zelo blizu svojilnemu in kakovostnemu*: pismo od strica — stričevo pismo; *v prilastni zvezi rajši rabimo pridevnik, če je raba nedvoumna, v prislovni pa izvorni* od: pismo je od strica — berem stričevo pismo (pismo od strica), veter vleče od juga — vleče južni veter (veter od juga), Čopova pisma Prešernu (Prešernova pisma od Čopa); *toda*: tako je v tvojem pismu od strica, v mojem je drugače; ta ključ je od omare (mize) — izgubil je ključ od omare (mize); *ne smemo pa rabiti* od *v svojilnem pomenu*: knjiga ni moja, ampak očetova (+od očeta); posestvo je državno (+od države), pisarna gozdne uprave (+od gozdne uprave); *paziti moramo na pomenske odtenke, ki jih daje včasih izvorni* od, n. pr.: ali imate kaj od mesa (mleka)? *ni isto kakor* ali imate kaj mesa (mleka)? *prvo pomeni vse, kar izvira od mesa (vse mesne jedi, tudi juho)*, od mleka (*vse mlečne izdelke*), medtem ko je drugi pomen mnogo ožji; — *vzročni in*

izvorni od *nam rabi zlasti v trpni obliki za izražanje vzroka in izvora*: opikan od komarjev, izdano od urada, zažgano od strele; — 6. *za izražanje sredstva ne uporabljamo od, marveč s (z)*: vas je obdana +od gričev z griči, grob je zasut +od cvetja s cvetjem, gozd je porasel +od drevja z drevjem; *včasih sta mogoči obe zvezi z drobno pomensko razliko*: ranjen od noža (*vsta rane — zdravnik*) ali z nožem (*sredstvo — sodnik*), preslepljen od lepih besed ali z lepimi besedami, slika je od spretné roke (*če preiskujem izvor*) ali narejena s spretno roko (*če splošno pohvalim spretnost*); 7. *napačna je raba* od *namesto o. n. pr.*: govoriti, peti, meniti se +od česa (koga) o čem (*kom*), pesem +od Matjaža o Matjažu. — *Kadar ima od v zvezi s prislovom svoj pravi pomen, ga pišemo ločeno od prislova*: od večeraj, od danes, od kdaj, od tedaj, od nekdanj, od kraja, od tukaj, od tam, od tod, od kod, od koder, od nekod, od povsod *itd.*; *včasih predložnega pomena v takih zvezah ne čutimo več in pišemo od skupaj s prislovom*: odkâr, odklêj, odslêj, odsihdôb, odsihmâl, odonôd, odondôd, odvêč *ipd.*; *v nekaterih primerih pa je od svoj pravi pomen v določeni zvezah izgubil, v drugih ohranil; zato jih pišemo zdaj skupaj, zdaj narazen; tako pomenijo prislovi* odspređaj, odzadaj, odzunaj, odzgoraj *itd.* na *vpr. kje?* *isto kakor* spređaj, zadaj, zunaj, zgoraj *itd.*: odspređaj nekje sedi, odzadaj so vrata, odzgoraj stanuje, odzunaj stoji; *na vpr. od kod?* *pa dobi od svoj pravi pomen*: od spréđaj sem gre, od záđaj sem vleče, od

zgóraj dôl se sliši, od zúnaj nóter gleda ipd.

od- *predpona pomeni:* 1. *oddaljevanje, ločitev:* oditi, odrezati, odgristi, odkriti, *nepotreben je prislov, ki isto pomeni:* odskočiti + nazaj *odskočiti (smer nazaj izraža že predlog od);* 2. *nehanje, končanje:* odkositi, odvesti, odpeti; 3. *vratanje dejanja in postavljanje v prejšnje stanje:* odgovoriti, odpe(va)ti, odpisati; odvihñiti hlače, odvítiti

óda -e *ž* *vzvišena lirski pesem*

odaliska -e *ž* *belokožna sužnja v haremu*

odámelj -mlja *m odmev*

odárati -am *vzeti nazaj aro, gl. tudi odoráti*

odbirati -am (+odbérati), odbíranje -a *s*; odbíra -e *ž*, odbírek -rka *m*, odbiráč -a *m*, odbíralen -lna -o [-ln-], odbíralnica -e [-ln-] *ž*, odbírališče -a *s*, odbíralec -lca [-lc-] *m*: ~i vodomerov in števcev

odbíti -jem, odbil -íla -o, odbít -a -o, odbítje -a *s*, odbítek -tka *m*, odbíten -tna -o; odbíjati -am, odbíjanje *in* -ánje -a *s*, odbíjác -a *m*, odbíjálen -lna -o [-ln-], odbíjálnik -a [-ln-] *m*, odbíjálnost -i [-ln-] *ž*, odbíjálka -e [-áj-] *ž* *robnilnica*

odblěsk -ěska *m*

odbóčka -e *ž* (*pri telovadbi*)

odbój -bója *m*, odbójen -jna -o: ~i kot; odbójnost -i *ž*, odbójek -jka *m*, odbójka -e *ž* *šp. igra z žogo*, odbójkar -ja *m*, odbójkarica -e *ž*, odbójkarski -a -o

odbör -óra *m*, odbörov -a -o: ~a seja; odbören -rna -o; odbörník -a *m*, odbörnica -e *ž*, odbörnístvo -a *s*, odbörnístki -a -o

odbráti odbérem, odbéri -íte! odbrál -a -o, odbrán -a -o, odbránost -i *ž*, odbránc -nca *m*, odbránka -e *ž*

odbrenčáti -ím *gl.* brenčati

odbrenkati -am, odbrenkniti -nem

odbrúsiti -im *gl.* brusiti, odbrúšen -a -o

odcedíti -ím, odcèdi -íte! odcédil -íla -o, odcejàn -èna -o, odcédek -dka *m*; odcéjati -am, odcéjanje -a *s*

odcèpiti -im *gl.* cepiti; odcèp -épa *m*, odcépek -pka *m*, odcépítev -tve *ž*, odcépljenost -i *ž*; odcépljati -am, odcépljanje -a *s*

odcuréti -ím, odcurèl -éla -o, odcurljáti -ám, *gl.* cúrek

odcvesti odcvetem *gl.* cvesti, odcvetèn -èna -o [*pozod:* -cva-]; odcvéteti -ím *gl.* cveteti, odcvétati -am

odcèhniti -cèhnem *odtrgati*, odcèhni -íte! odcèhnil -íla -o, odcèhnjen -a -o *ali s stalnim puudarkom* odcèh-; odcèšek -ška *m kar se odtehne*

odcèpiti -cèpim, odcèpi -íte! odcèpil -íla -o, odcèpljen -a -o, odcèpnik -a *m*

odcěsniti *in* -íti -cěsnem *in* -cěsnem *gl.* cěsniti: ~ vejo od drevesa, odcěsnjen *in* -cěsnjen -a -o

odcítati -am, odcítátek -tka *m*: ~ vodoméra; odcítávati -am, odcítávanje -a *s*: ~ vodomérov

oddahníti oddáhnem si *in* se *gl.* dahñiti

oddáljiti -im (se), oddálji -te (se)! oddáljil -a -o, oddáljen -a -o, *prim.* bolj oddáljen, oddáljenost -i *ž*, oddáljenje -a *s*, oddáljítev -tve *ž*; oddáljeváti -újem, oddáljevál -ála -o, oddáljevánje -a *s*

oddáti -dám, oddáj -ájte! oddál -a -o, oddán -a -o; oddájati -am, oddájanje -a *s*, oddája -e *ž*, oddájen -jna -o: ~a postaja; oddájnik -a *m*, oddájatelj -a *m*, oddájateljica -e *ž*, oddájálec -lca [-áj-] *m*, oddájálka -e [-áj-] *ž*, oddájálišče -a *s*

oddávna**j** *prisl.*

oddèl [-èl] -éla *m* *sekcija*, oddélen -lna -o [-ln-]; ~i uradnik; oddélek -lka [-lk-] *m*, oddélčen -čna -o [-lč-]; ~i zbor; oddéلكov -a -o [-lk-], *oddéلكovódja -a *in* -e [-lk-] *m* *vodja oddelka*

oddélati -am: roke si ~, luknjo ~; oddelávati -am = oddelovávati -újem, oddelávanje -a *s* = oddelovánje -a *s*

oddéliti -ím, oddèli -íte! oddéllil -íla -o, oddeljàn -èna -o, oddelítev -tve *ž*, oddelílen -lna -o [-ln-]; oddeljevávati -újem, oddeljevánje -a *s*

oddíh -a *m*, oddíhati -am si, oddíhljaj -a *m*; oddihávati -am, oddihávanje -a *s* = oddihovávati -újem, oddihovál -ála -o, oddihovánje -a *s*

oddnéven -vna -o: ~a menica
oddojíti -ím, oddòji -íte! oddòjil -íla -o, oddojàn -èna -o, oddojànec -nca *m* *od prsi odstavljen otrok* = oddòjče -ta *s*, oddòjek -jka *m* *mlad prašček*

oddolžíti -ím (se), oddólži -íte (se)! oddólžil -íla -o, oddoljàn -èna -o, oddolžítev -tve *ž* [*posod: -ou-*]

oddrdráti -ám *gl.* drdrati

oddrágniti -nem, oddragnjen -a -o, oddrgovávati -újem, oddrgovál -ála -o, oddrgovánje -a *s*

oddrsati -am *gl.* drsati; oddrséti -ím *gl.* drseti, oddrsniti -nem

oddúšek -ška *m* *oddih, dúšek*

oddušník -a *m* *dušník, ventilator*, oddušen -šna -o: ~a cev

+oddvojíti -ím *ločiti gl.* dvojíti, +oddvojèno *in* +oddvójeno *mnenje ločeno, posebno mnenje*

odebeléti -ám *zrediti se gl.* debéleti, odebelèl -éla -o, odebelélost -i *ž*, odebelína -e *ž*; odebelíti -ím, odebelí -íte! odebelíl

-íla -o, odebeljàn -èna -o, odebelítev -tve *ž*

odéja -e *ž*: prešita ~; odéjast -a -o, *gl.* odeti

óder ódra *m*, ódrček -čka *m*, ódrski -a -o, ódrnica -e *ž* *deska za zidarski oder*

oderúh -a *m*, oderúhinja -e *ž*, oderúšen -šna -o, oderúški -a -o, oderúštvo -a *s*

Odésa -e *ž* *kr. i.*, odéški -a -o: ~a luka

odeskátí -ám [-dask-] *z deskami obiti*, odeskáj -ájte! odeskál -ála -o, odeskán -a -o

odéti -nem, odèni -íte! odèl -éla -o, odèt -a -o, odèv -éva *m*, odéválo -a *s*, odévka -e *ž* *odeja*; odévati -am, odévánje -a *s*, odétel [-el] -i *ž* = odétev -tve *ž* *odeja, obleka*

odfrčáti -ím *gl.* frčati, odfrkniti -nem

+odgájati -am *vzgajati*, +odgájajuje -a *s* *vzgoja*, +odgòj -òja *m* *vzgoja*, +odgójiti -ím *vzgojiti*, *zrediti*, +odgojàn -èna -o *vzgojàn*, *zrejàn*, +odgójen -jna -o *vzgojen*

odgánjati -am, odgánjanje -a *s*, odgánjáč -a *m*, odgánjálec -lca [-áj-] *m*, odgánjanec -nca *m*, odgánjek -njka *m*

odgíb -a *m* (*pri telovadbi*)

odgnáti -žènem *gl.* gnati, odgnán -a -o, odgnánec -nca *m*, odgòn -óna *m*, odgónski -a -o, *gl.* tudi odganjati

odgníti -jem, odgníl -a -o, odgnít -a -o, odgnítek -tka *m*

*odgodíli -ím *odložiti*, odgòdi -íte! odgódil -íla -o, odgodèn -èna -o: skupščina je bila *~a *preložena*, *odgodítev -tve *ž* *odložítev, preložítev*

+odgójiti -ím *gl.* odgajati

odgòn -óna *m gl.* odgnati

+odgonétiti -ím *uganiti, razvozlati, razrešiti*

odgovoríti

odgovoríti -ím *gl.* govoriti, odgovor -a *m*, odgovóren -rna -o, odgovórnost -i *ž*; odgovárjati -am komu, ~ pred oblastjo, fant (se) dobro odgovárja, stvar ne *odgovárja namenu = *ne ustreza*; paleolitska doba *odgovarja v geologiji ledeni dobi *se ujema, sklada, se dá primerjati z ledeno dobo*; odgovárjanje -a *s*
odgozdíti -ím *zagozdo izbiti*, odgózdi -íte! odgózdil -íla -o, odgozdèn -èna -o, odgozdítev -tve *ž*
odgrèbati -bem *gl.* grebsti, odgrèbèn -èna -o, odgrèbati -am, odgrèbanje -a *s*
odgrízti -ízem *gl.* gristi, odgrízni -nem, odgríznen -a -o; odgrízováti -újem, odgrízec -zka *m*
odgrmèti -ím *gl.* grmeti, odgrmèvati -am
odgrníti *in* -íti -grnem, odgrní -íte! odgrníl -íla -o, odgrínjen -a -o; odgrínjati -am, odgrínjanje -a *s*, odgrínjalo -a *s*
odhájati -am *gl.* oditi
odhitèti -ím *gl.* hiteti
odhòd -óda *m*, odhòden -dna -o. odhòdnja -e *ž* *odhod, slovo*, odhòdnica -e *ž*
ódica -e *ž* *trnek*, ódičast -a -o, ódičnica -e *ž* *vrzca za odico*
odčítati -im *okrasiti, olepšati*, odčíte -a *s* *lepotilo, lepiliče*
odigráti -ám, odigràj -ájte! odigràl -ála -o, odigrán -a -o. odigrávati -am *se*: dejanje *se* odigráva *na* odru, drugod *se* (do-)godi; umor *se* je *odigrál v gozdu *se* je dogodil
ódič -a *m* *sovražstvo, mržnja, nasprotstvo*, odíčen -zna -o *upirajoč se, nasproten, zoprn*, odióznost -i *ž*
odímíti -im, odímljen -a -o; odímen -mna -o: ~o je
odírati -am, odíranje -a *s*, odiráč -a *m*, odírek -rka *m*

Odiséj -a *m* *os. i.*, Odiséjev -a -o, odiséjski -a -o; Odiséja -e *ž* *Homerjeva pesnitev o junaku Odiseju*, odisejáda -e *ž*
odíšáviti -im, odíšávljen -a -o: ~a jed, odíšávljenje -a *s*
odíti odídem, odídi -te! odšèl [-əy] -šlà -ò *in* -ó; odhájati -am, odhájanje -a *s*, odhajališče -a *s*
odjáhati -am *in* -šem *gl.* jahati: Krpan odjáha z Dunaja
odjavíti -im *gl.* javiti, odjava -e *ž*, odjávén -vna -o, odjávница -e *ž*; odjavljati -am, odjavljanje -a *s*
odjédati -am, odjédanje -a *s*, odjéd -i *ž*
odjèk -éka *m*, odjéka -e *ž*, odjékniti -nem; odjekováti -újem. odjekováł -ála -o, odjekováňje -a *s*
odjémati -am *in* -ljem, odjémaj -te! *in* odjémliji -íte! odjémal -a -o, odjémanje -a *s*, *gl.* *tudi jemáti*; odjemálec -lca [-ájy-] *m*, odjemálka -e [-ájy-] *ž*, odjemálski -a -o [-ájy-], odjemálnik -a [-ájy-] *m*, odjemáč -a *m*, odjem odjéma *m*, odjémen -mna -o. odjémek -mka *m*, odjémnik -a *m*
odjénjati -am *odnehati*, odjenjávatí -am *odnehavati*, odjenjávanje -a *s*, odjenjeváti -jújem *odnehavati*, odjenjevanje -a *s*, odjenljív -íva -o *odnehljiv*, odjenljívost -i *ž* *odnehljivost*
odjèsti -jém, odjédel -dla -o, odjédén -a -o, odjèd -éda *m*
odjèzditi -im, odjèzd -ézda *m*
odjúga -e *ž* *odmèka*, odjúžen -žna -o, odjúžiti -im *se*, odjúžnik -a *m* *odjužni veler*
odkàr *prisl.*: ~ *sem živ*
odkášljati -am *se*, odkášljevati -ljújem *se*, odkášljeváł -ála -o, odkášljevanje -a *s*
odkázati *in* -áti -kázem komu *kaj gl.* kazati, odkázen -a -o, odkáz -áza *m*, odkázen -zna -o, odkázováti -újem, odkázováł -ála

-o, odkazovánje -a s, odkazoválec -lca [-lc-] m, odkazováalka -e [-lk-] ž

odkídati -am: gnoj, sneg ~, ~ se; odkídan -a -o; odkidávati -am, odkidávanje -a s

odkímati -am, odkímniti -nem; odkimávati -am, odkimávanje -a s, odkimováti -újem, odkimovánje -a s

odkládati -am, odkládaje -a s, odklád -áda m, odkladališče -a s, odkladálec -lca [-lc-] m, odkládek -dka m, odkláden -dna -o odklánjati -am, odklánjanje -a s, gl. tudi odkloníti

odklátiti -im gl. klatiti, odklátén -a -o, odklátek -tka m

odklěj prisl. č.: ~ si pa tu? od kdaj

odkleníti -klénem, odklěni -íte! odklěnil -íla -o, odklěnjen -a -o; odklěpati -am, odklěpanje -a s, odklěp -épa m

odklěnkati -am odavoniti: odklěnkalo mu je

odklesáti odklěšem gl. klesati, odklesán -a -o, odklěsek -ska m

odkloníti -klónim, odklóni -íte! odklónil -íla -o, odklónjen -a -o, odklónítev -tve ž, odklón -óna m, odklónski -a -o: ~i kot; odklónílen -lna -o [-ln-]

odklopíti -im, odklopí -te! odklopil -a -o, odklopljen -a -o: ~ voz; odklop -ópa in -ópa m, odklopén -pna -o: ~e naprave, odklopítev -tve ž, odklápľjati -am, odklápľjanje -a s, odklopnik -a m teh.

odkobacáti -ám gl. kobacati, odkobacľjati -ám

+ odkód prisl. = od kod, od tód, do tód, od kóder; gl. od in kod

odkolěb -éba m telov.

odkopáti -kópľjem in -kopám gl. kopati, odkopán -a -o; odkop -ópa m, odkopén -pna -o; odkopávati -am, odkopávanje -a s;

odkopováti -újem, odkopováł -ála -o, odkopovánje -a s, odkopoválen -lna -o [-ln-]: ~a dela

odkorákati -am gl. korakati, odkorák -a m telov., odkoráčen -čna -o: ~a stoja

odkorěj prisl. od katere ure: ~ že čakaš?

odkrěhniti -nem itd. s stalnim poud. [-krěh-] ali: odkrěhníti -krěhnem, odkrěhni -íte! odkrěhnil -íla -o, odkrěhnjen -a -o; odkrěhek -hka m kar se odkrěhne

odkresáti -krěšem krešoč odbiti, odkrěši -íte! odkrěsal -ála -o, odkrěsán -a -o; odkrěsniti -nem s stalnim poudarkom ali pa odkrěsníti -krěsnem, odkrěsni -íte! odkrěsnil -íla -o, odkrěsnjen -a -o

odkrevsáti -ám gl. krevsáti

odkrěhniti -nem, odkrěhnjen -a -o, odkrhováti -újem = odkrhávati -am, odkrěhek -hka m in odkrěšek -ška m

odkríti -íjem, odkrój -te! odkril -íla -o, odkrít -a -o, odkrítje -a s, odkritost -i ž; odkritosčfen -čna -o, odkritosčfenost -i ž; odkrívati -am, odkrívanje -a s, odkríváč -a m

odkrízati -am se, odkrízeváti -újem se, odkrízevál -ála -o, odkrízevánje -a s

odkršiti -im se, odkršek -ška m, odkrúšiti -im (se), odkrúšek -ška m, odkrúšítev -tve ž

odkupíti -kúpim gl. kupiti, odkúpľjen -a -o, odkúpľjenec -nea m, odkúp -a m, odkúpek -pka m, odkupítelj -a m, odkúpen -pna -o, odkupnína -e ž, odkupnínski -a -o, odkúpščina -e ž, odkupílo -a s; odkúpľjati -am, odkúpľjanje -a s, odkupľjiv -íva -o, odkúpnik -a m, odkúpniški -a -o; odkupováti

odlagati

-újem *gl.* kupováti, odkupová-
nje -a s
odlagati -am, odláganje -a s, od-
lága -e ž, odlagalíšče -a s, *gl.*
tudi odložiti
odlájati -am, odlajív -íva -o *pre-*
gl. *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.* *gl.*
odlášati -am, odlášanje -a s, od-
lášek -ška m, odlášav -a -o, od-
lášavec -vca m, odlášavka -e ž,
odlášalec -lca [-lc-] m, odlašív
-a -o
odléci odléžem, odlézi -te! odlé-
gel -légta -o; odlégati -am, od-
léganje -a s
odlépiti -im, odlépljen -a -o, od-
lépek -pka m
odlěsk -lěska [-lěs-] m *odblěsk*
odletěti -im *gl.* leteti, odlět -ěta
m, odlétek -tka m, odléten -tna
-o, odletíšče -a s; odlétati -am,
odletávati -am: letala so odle-
távala vsake pol ure; odléto-
vati -ujem: iskre odlétujejo,
odlétovanje -a s
odlíka -e ž, odlíčen -čna -o, od-
líčnik -a m, odlíčnica -e ž, od-
líčnost -i ž, odlíčnják -a m,
odlíčnjákinja -e ž; odklikováti
-újem (se), odklikováł -ála -o,
odklikován -a -o, odklikovánec
-nca m odklikovánka -e ž, odli-
kované -a s *delo in stvar*, odk-
likoválec -lca [-áú- in -lc-] m
odlítí odlíšjem, odlíj -te! odlíl -a
-o, odlít -a -o, odlítje -a s, od-
lítek -tka m, odlív -a m, odli-
vek -vka m; odlívati -am, odlí-
val -a -o in -ála -o, odlívanje
in -ánje -a s, odlíjati -am
odljúden -dna -o, odljúdnež -a
m, odljúdnik -a m, odljúdnicá
-e ž, odljúdnost -i ž
odločiti -óčim (kaj. o čem), od-
lóči -íte! odlóčil -íla -o, odló-
čen -a -o, odlóčítev -tve ž, odló-
čenec -nca m, odlóčenost -i ž,
odlóček -čka m, odlóčba -e ž,
rod. mn. odlóčb; odlóčilen -lna

-o [-ln-], odlóčilnost -i [-ln-] ž,
odlóčljiv -íva -o, odlóčljivost -i
ž; odlóčen -čna -o, odlóčnost -i
ž, odlóčnež -a m, odlóčati -am,
odlóčajóč -a -e, odlóčanje -a s;
odlóčeváti -újem o čem (*nad
čim), odlóčujojč -a -e, odlóčeval
-ála -o, odlóčevánje -a s, odló-
čeválec -lca [-áú-] ž
odlók -óka m; številka odloka
(*odlokova številka), *gl.* *tudi*
odločiti
odlomiti -lómim *gl.* lomiti, od-
lómijem -a -o, odlóm -óma m,
odlómek -mka m, odlómáše -a
s, odlómén -mna -o
odložiti -im, odlóži -íte! odlóžil
-íla -o, odložén -ěna -o, odló-
žitev -tve ž, odlóg -óga m, odló-
žek -žka m, odlóžen -žna -o,
odložnost -i ž, odlóžljiv -íva -o,
odložljivost -i ž, odlóžíšče -a s
odlúščiti -im, odlúšček -ška m
odmájati *in* odmájáti, odmájam
in -jem *gl.* majati, odmájávati
-am, odmájavanje -a s; odma-
jeváti -újem, odmajevánje -a s
odmákati -am: ~ kaj v vodi, od-
mákanje -a s
odmakniti odmáknem, odmákní
in odmakní -íte! odmákníl -a -o
in odmakníl -íla -o, odmáknjen
-a -o [*nepoud.* *pocod:* *mak-* *in*
mak-], *gl.* *tudi* odkikati
odmašiti -im, odmaši -íte! odma-
šíl -íla -o, odmašén -ěna -o, od-
mašítev -tve ž, odmašek -ška m
odmėček -čka m *odmėtek*
odmėka -e ž *od'uga*, odmėkniti
-nem, odmėkel -kla -o, odmė-
klost -i ž
odmėniti -im *določiti, namėniti*,
odmėnjen -a -o, odmėnjati -am
odmėra -e ž, odmėrek -rka m,
odmėriti -im, odmėrjen -a -o,
odmėren -rna -o; odmėrjati
-am, odmėrjanje -a s, odmėr-
jálec -lca [-lc-] m, odmėrnína
-e ž

odmèsti -mètem *gl.* mèsti mètem, odmètel -ètla -o, odmètèn -èna -o; odmétati -am, odmétanje -a s

odmetáti -mécem *gl.* metati, odmetán -a -o, odmèt -éta *m*, odmétek -tka *m*, odméten -tna -o, odmétnik -a *m* *odpadnik*, *kajduk*, odmétnica -e *ž*, odmétniški -a -o, odmetávati -am, odmetávanje -a s = odmetovávati -újem

odmèv -éva *m*, odmévati -am, odmévanje -a s, odméven -vna -o **odmígniti** -nem, odmíg -a *m*, odmígati -am, odmígávati -am, odmígavanje -a s = odmigovávati -újem, odmigovál -ála -o, odmigovánje -a s

odmikati -am *in* -čem, odmíkanje -a s, odmík -a *m*, odmíčen -čna -o

odmírati -am, odmíranje -a s: stari odmírajo; odmírèti -mrèm *ali* -míjem *in* -mrjèm, odmíri -íte! odmírl -a -o, odmírt -a -o, odmírtje -a s

odmísliti -im, odmíšljen -a -o, odmíšljati -am, odmíšljanje -a s, odmíšljaj -a *m*, odmíseln -a -o [-səlŋ-] *abstrakten*, odmíselnost -i [-səlŋ-] *ž*

odmočiti -močim *gl.* močiti, odmočen -a -o, *gl.* *ludi* odmakati **odmòr** -òra *m* *oddih*, *prestidek*, *počitnice*: letni ~ *letne počitnice*

odmotáti -ám *in* odmótati -am *gl.* motati, odmotávati -am, odmotávanje -a s

odmízniti -nem, odmírzal -zla -o *in* odmírnjen -a -o

odneháti -am, odnehljaj -a *m*, odnehljív -íva -o, odnehávati -am, odnehavanje -a s = odnehovávati -újem, odnehovál -ála -o, odnehovánje -a s

odnésti -sem *gl.* nesti, odnesèn -èna -o (+odneseñ), odnès -ésa *m* *napušč*, odnòs -òsa *m*, odnò-

sen -sna -o, *odnòsno *prisl. ali pa, oziroma*: tajnik *odnosno njegov namestnik; odnošáj -a *m*, odnášati -am, odnášanje -a s, odnášek -ška *m*: odlaški so odnaški; odnašálec -lca [-áŋ-] *m*, odnašálka -e [-áŋ-] *ž*, odnašálski -a -o [-áŋ-]

odnòs -òsa *m* *gl.* odnesti

odnožíti -ím, odnoži -íte! odnožil -íla -o, odnožen -èna -o; odnožénje -a s; odnožka -e *ž*, odnožen -žna -o *telov*.

odobriti -im *potrditi*, odobri -íte! odobril -íla -o, odobrèn -èna -o, odobrénje -a s, odobritev -tve *ž*, odobrilo -a s, odobrílen -lna -o [-ln-]; odobrávati -am, odobrávanje -a s

+odolèti -ím, +odolévati -am komu (čemu) *ustaviti (ustavljati) se komu, kos biti*

ododòd *prisl.*: ~ je dobro uro

odoráti odòrjem *in* -òrjem *gl.* orati: sosedu njivo ~, odòrek -rka *m* *kar se enkrat odørje*; odárati -am: koj bo odóral, že odára

odpahníti -páhnem *gl.* pahniti: odpahníti vrata, okno; odpahovávati -újem, odpahovál -ála -o, odpahovánje -a s [*nepoud. povsod*: -pah- *in* -pah-]

odpáráti -am, odpráti -pórjem, odpáran -a -o, odpórek -rka *m*

odpásti -pádem *gl.* pasti, *príd.* odpádel -dla -o: ~i kristjani; odpádllost -i *ž*, odpádel -áda *m*, odpádljív -íva -o; odpádljívost -i *ž*, odpáden -dna -o, odpádnik -a *m*, odpádnica -e *ž*, odpádníški -a -o, odpádníštvo -a s; odpádati -am, odpádanje -a s

odpásti -sem *gl.* pasti -sem, odpásen -a -o (+odpášen -a -o)

odpáziti -im *opuz sneti, odstraniti*, odpáženje -a s, odpázítev -tve *ž*; odpázévati -újem, odpázévál -ála -o, odpázévánje -a s

odpečátiti

odpečátiti -im, odpečáten -a -o, odpečátenje -a s
odpeljáti -péljem *gl.* peljati, odpelján -a -o, odpeljeváti -újem, odpeljevánje -a s = odpeljávati -am, odpeljávanje -a s, odpeljáva -e ž, odpeljeválec -lca [-áú-] m
odpéti -pnèm, odpni -íte! odpél -a -o, odpét -a -o, odpétost -í ž; odpòn -óna m, odpónka -e ž; odpénjati -am, odpénjanje -a s
odpéti -pójem, odpój -tel! odpél -a -o, odpét -a -o: ~a pesem; odpèv -éva m; odpévati -am, odpévanje -a s, odpévek -vka m *odpev*
odpihati -ham *in* -šem, odpíhniti -nem, odpíhnjen -a -o; odpíhováti -újem, odpíhovál -ála -o, odpíhovánje -a s
odpíli -im, odpíljen -a -o, odpílek -lka [-lk-] m, *nav. mn.* odpílki *opilki*
odpírati -am, odpíranje -a s, odpíra -e ž (*tkalstvo*), odpíráč -a m *kljukec, kozja noga*, odpíralo -a s; odpréti odprèm, odpri -íte! odpíl [-ríú] -a -o [-rl-], odpírt -a -o, odpírtje -a s, odpírtina -e ž
odpisáti *in* odpísati odpíšem *gl.* pisati: ~ na pismo, ~ dolg; odpis -a m, odpísek -ska m, odpísávati -am = odpisováti -újem, odpisovál -ála -o, odpisovánje -a s
odpíti -jem *gl.* piti, odpít -a -o, odpívati -am, odpívanje -a s
odpláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, odplačilo -a s, odplačilen -lna -o [-ln-]; odplačeváti -újem, odplačevál -ála -o, odplačevánje -a s
odplákniti -nem, odpláknjen -a -o; odplakováti -újem, odplakovál -ála -o, odplakovánje -a s
odplávti -ím, odplávi -íte! odplávil -íla -o: voda je odplavíla les; odplavljen -éna -o:

~i les; odplávljati -am, odplávljanje -a s
odplésti -tem *gl.* plésti, odpletèn -éna -o; odp létati -am, odp létanje -a s
odplúti -újem *in* odplovém *gl.* pluti, odpplúl -a -o: ~a ladja; odpplútje -a s: ~ ladje
odpočítati -čijem se (si) *gl.* počítati, odpočít -a -o, odpočítek -tka m, odpočítjen -tna -o: ~a ura *ura odpočitka*; odpočívati -am, odpočívánje -a s
odpodíti -ím, odpódi -íte! odpódi -íla -o, odpodèn -éna -o; odpodítev -tve ž; odpójati -am (se)
odpoklícati -klíčem, odpoklícan -a -o, odpoklíc -a m
odpomóči -mórem, odpomógel -móglá -o, odpomóč -í ž, odpomágati -am
odpòn -óna m *gl.* odpeti
odpór -óra m, odpóra -e ž, odpóren -rna -o, odpórnost -í ž, odpórník -a m, odpórnež -a m, odpórnica -e ž, odpórníski -a -o
odposláti -póšljem *gl.* poslati, odposlán -a -o, odposlánec -nca m, odposlánka -e ž, odposlánski -a -o, odposlánsstvo -a s; odpošíljati -am, odpošíljanje -a s, odpošíljátjev -tve ž, odpošíljátelj -a m
odpotováti -újem, odpotovál -ála -o *in* odpótovati -ujem, odpótuj -tel! odpótovál -a -o, odpótovánje *in* odpótovanje -a s
odpovédati -vém, odpovévj -tel! odpovédal -a -o; ~ je sejo, ~ se je prestolu, krmilo je ~o; odpovédan -a -o, odpovédek -dka m *odreka*, odpóved -í ž, odpóveden -dna -o: ~i rok; odpovédováti -újem: srce odpovéduje, odpovédovál -ála -o, odpovédovánje -a s
odpráskati -am, odprásniti -nem, odprásnjen -a -o

odprašiti -ím, odprašil -íla -o
 odprávití -ím, odprávljen -a -o,
 odprávek -vka *m*, odpráva -e *ž*,
 odpráven -vna -o: ~a pristoj-
 bina; odpravnína -e *ž*, odpráv-
 ník -a *m*, odprávnica -e *ž*, od-
 právníštvo -a *s*, odprávníški -a
 -o; odpravílo -a *s*, odpravítelj
 -a *m* *ekspedítor*, odpravíteljica
 -e *ž* *ekspedítorica*, odpravítelj-
 stvo -a *s*; odprávljati -am, od-
 právljaj -ájtel odprávljal -ála
 -o, odprávljanje *in* -ánje -a *s*,
 odpravljáč -a *m*, odpravljálen
 -lna -o [-*ln*-], odpravljálnica
 -e [-*ln*-] *ž*
 odpréči -préžem, odprézi -tel od-
 prégel -gla -o, odpréžen -a -o,
 odpréga -e *ž*, odprégati -am,
 odpréganje -a *s*
 odprémítí -ím, odprémíjen -a -o,
 odpréma -e *ž*, odprémen -mna
 -o, odprémnica -e *ž*, odprém-
 ljati -am, odprémljanje -a *s*
 odpréti *gl.* odpirati, odpríto vpra-
 šanje *nereseno*, odprtína -e *ž*,
 odprtost -i *ž*
 odprhnéti -ím, odprhnél -éla -o:
 mizi so noge ~e, ~e noge
 odprodáti -ám *gl.* prodati, odpro-
 dán -a -o, odprodájati -am, od-
 prodájanje -a *s*, odprodája -e
ž, odprodájen -jna -o
 odpúhnti -nem, odpúhati -am
 odpustítí -ím *gl.* pustiti, odpúščén
 -éna -o, odpúščénje -a *s*, odpú-
 ščenec -nca *m*, odpúščénka -e *ž*,
 odpúštítev -tve *ž*, odpúst -a *m*,
 odpústek -tka *m*, odpústen -tna
 -o, odpústnik -a *m*, odpústnica
 -e *ž*, odpustnína -e *ž*, odpustítelj
 -a *m*, odpustljív -íva -o,
 odpustljívost -i *ž*, odpustílo -a
s; odpúščati -am, odpúščanje
 -a *in* odpúščánje -a *s*
 odračúnati -am, odračúnávati -am
 odrásti -rástem *gl.* rasti, odrá-
 ščen -a -o, *príd.* odrásel -sla -o,
 odráščenec -nca *m*, odráslek -a

[-*slak*-] *m*, odráslost -i *ž*, odrá-
 stek -tka *m*; odrášcati -am, odrá-
 ráščanje -a *s*
 *odráz -áza *m* *odsev*, *podoba*, *sli-*
ka, *odráziti -ím (se) *odbiti* (se),
 *odrázati -am se *odbijati se* (o
svellobi), *odsevati*, *odsvitati se*,
kazali se: naše novo življenje
 bo *odražalo človečnost *kazalo*;
 na njegovem licu se je *odra-
 žal smrtni boj *kazal*, je bil *vi-*
deti; Rdeča hiša se s svojimi
 velikimi vhodi in nesorazmer-
 nimi oblikami ostro *odraža od
 svoje okolice *loči*
 ódrc -a *m* *posteljniak brez nog*
 odréči -em *gl.* réči: ~ se čemu
ali česa; odrék -éka *m*, odréka
 -e *ž*; odrékati -am, odrékanje
 -a *s*, odrékováti -újem, odréko-
 vâl -ála -o, odrékovánje -a *s*,
 odrékoválen -lna -o [-*ln*-]
 odredítí -ím *določiti*, *oddeliti*, odré-
 ředi -ítel odrédil -íla -o, odre-
 řen -éna -o; odréd -éda *m* *četa*,
oddelek, odrédba -e *ž*, *rod. mn.*
 odrédb, odrédben -a -o [-*bən*-],
 odréden -dna -o: ~a sodišča;
 odréjati -am, odréjanje -a *s*
 odredítí -ím *do konca zrediti gl.*
 rediti, odréjati -am, odréja -e *ž*
 odrešítí *in* odréšiti odréšim *gl.* re-
 šiti, odréšen -a -o, odréšenje
 -a *s*, odréšenec -nca *m*, odré-
 šenka -e *ž*, odréšítev -tve *ž*,
 odréšítelj -a *m*, odréšíteljica -e
ž, odréšeník -a *m*, Odréšeník
 -a *m*, odréšeníški -a -o, odré-
 šílen -lna -o [-*ln*-]: ~a misel;
 odréšílnošt -i [-*ln*-] *ž*; odréše-
 váti -újem, odréšévánje -a *s*,
 odréšéválec -lca [-*áj*-] *m*, odré-
 šéválka -e [-*áj*-] *ž*, odréše-
 válen -lna -o [-*ln*-]
 odréti odérem *in* odrém *gl.* dreti,
 odít -a -o, odrtína -e *ž*, odrú-
 tek -tka *m*, odrtíja -e *ž* *oderu-*
štvo, odrtník -a *m* *oderuh*, odrt-
 níški -a -o *oderuški*

odrevenéti

odrevenéti -ím, odrevenèl -éla -o:
 ~e roke; odrevenélost -i ž
 odrézati -réžem *gl.* rezati, odré-
 zan -a -o; dobro odrézati *srečo*
imeti, odrezati se *izkazati se*,
postaviti se, ostro odgovoriti, odré-
 z -éza *m* (*de'an'je*), odréz -a *m*
(stvar) = odrézek -zka *m* *kar*
je odrezano, odrézen -zna -o: ~
 odgovor; odrezína -e ž, odrezo-
 vátí -újem, odrezovál -ála -o,
 odrezovánje -a *s*; odrezáv -áva
 -o, odrezávost -i ž
 odrégniti -nem, odrégnjen -a -o,
 odrégnjenost -í ž, odréga -e ž,
 odrégnína -e ž
 odríncec -nca *m nógrad gl.* odrc
 odríniti -nem, odrínjen -a -o, odrí-
 rínek -nka *m* odrív -a *m*, odrí-
 rívek -vka *m*; odrívati -am,
 odrívánje -a *s*, odríváč -a *m*
 odríválnik -a [*á-u-*] *m* *opestnik*
 odrítek -tka *m spodnji, najdebe-*
leži del debila
 odróhek -hka *m štrcelj*
 odróbíti -ím *podreti rob, odsekati*:
 ~ rjuho, ~ glavo *gl.* robiti;
razzloguj: od-ro-
 odrobíti -ím *okrušiti*: kruh, zid
 ~; odróbi -íte! odróbil -íla -o,
 odrobiljen -éna -o; *razzloguj*: o-
 dro-
 odróčen -čna -o 1. *na desni gre-*
doč: ~i vol, konj, 2. *oddaljen,*
od rók, neprilíčen, ne na prilíki;
 odróčenost -i ž
 odróčiti -ím, odróči -íte! odróčil
 -íla -o, odróčen -éna -o, odró-
 čénie -a *s telov*.
 odrodíti -ím: drevie je že odro-
 dílo; odródi -íte! odródil -íla
 -o; odród -óda *m*, odródek -dka
m, odródnik -a *m*
 odrsniti -nem *omrasniti*, odrsati
 -am, odršek -ska *m*
 odsébní -a -o: ~i vol *odročni*
 odséči -séčem *odkosti gl.* seči,
 odsékel -kla -o, odséčen -a -o

odsédati -am (se): delo se odséda;
 odsédéti -ím *gl.* sedeti, odsédèn
 -éna -o: v ječi ~i meseci, odsé-
 siden -dna -o: ~o delo *ki se*
odséda, *gre od rok*
 odsedláti -ám: ~ konja *sneti mu*
sedlo, odsedlál -ála -o, odsed-
 lán -a -o; odsedlovátí -újem
 odsékati -am, odsékan -a -o, odsé-
 čen -čna -o: ~i lok, ~ člo-
 vek *odrezav, jezikan, kratkobe-*
seden, ostrega jezika; odséčnica
 -e ž: črta ~, odsék -éka *m*, odsé-
 sékoven -vna -o *seksiški*; odsé-
 kávátí -am, odsékovátí -újem,
 odsékovál -ála -o, odsékovánje
 -a *s*
 odselítí -sélím (se) *gl.* seliti, odsé-
 ljen -a -o, odsélnik -a [*ln-*] *m*
kdor se odséli; odseljevátí -újem
 (se), odseljevál -ála -o, odselje-
 vánje -a *s*
 odsév -éva *m*, odséven -vna -o,
 odsévati -am, odsévanje -a *s*,
 odséválo -a *s refleksiški aparat*
 odsíhdôb *prisl.*, odsíhdôben -bna -o
 odsíhmál [*mà-u in -ál*] *prisl. od*
takrat, od tedaj
 odsíj -a *m* *odsev, odsvit*, odsíjati
 -síjem, odsíjál -a -o
 odsípati -am *in* -pljem; odsípá-
 vati -am, odsípávánje -a *s*
 odskákatí *in* odskakátí odskáčem
gl. skakati, odskakovátí -újem,
 odskakovál -ála -o, odskaková-
 nje -a *s*, odskakljátí -ám *gl.*
 skakljati
 odskočítí -skóčím *gl.* skočiti, ods-
 kòk -óka *m*, odskóčen -čna -o:
 ~a deska, odskóčnica -e ž, ods-
 skočísčje -a *s*
 odslèj *prisl.*
 odslonítí -slóním, odslóni -íte! ods-
 slónil -íla -o, odslónjen -a -o;
 odslonítev -tve ž, odslón -óna
m; odslánjati -am, odslánjanje
 -a *s*
 odslovítí -ím, odslòvi -íte! odsló-
 vil -íla -o, odslovljen -éna -o,

odslovítev -tve *ž*, odslovílen -lna -o [-ln-]: ~i dekret; odslávljati -am, odslávljanje -a *s*
 odslužiti in odslúžiti odslúžim *gl.* služiti, odslúžen -a -o, odslúženec -nca *m*, odslúžen -žna -o: ~i list; odslužnik -a *m*; vojaški ~; odsluževáti -újem, odsluževal -ála -o, odsluževánje -a *s*
 odsòj -òja *m* odsij, odsòjen -jna -o = osòjen -jna -o (*nasprot'e*: prisòjen), odsòjnik -a *m* = osòjnik -a *m*; *gl.* osojen
 odsónčen -čna -o: ~a stran; odsónčje -a *s*
 odsòpsti -pem *gl.* sopsti, odsòpel -sòpla -o, odsòphati -am
 odsòten -tna -o *nenavzoč*, odsòtnost -i *ž* *nenavzočnost*
 odpòd = odpòdaj *prisl. na vpr. kje?* = spòd, spòdaj: ~ stanuje, ~ igrajo; *toda na vpr. od kod?* od spòd, od spòdaj: ~ gòr se sliši, ~ gòr vleče veter; odpòdnji -a -e: ~i veter
 odspréd = odsprédaj *prisl. na vpr. kje?* = spred, sprédaj: ~ nekje sedi, ~ nekje hodi; *toda na vpr. od kod?* od spred, od spredaj: ~ sèm je prišel, ~ sèm se sliši; odsprédnji -a -e: ~a vrata, ~i glasovi; odsprédje -a *s* *spredje*
 odsréden -dna -o *centrifugalen*, sredobežen, odsrédnost -i *s*
 odsrèkati -am, odsrèkniti -nem
 odstáviti -im, odstávljen -a -o, odstávljenec -nca *m*, odstávljenka -e *ž*; odstavítev -tve *ž*, odstáva -e *ž*, odstávek -vka *m*, odstávček -čka *m*, odstáven -vna -o; odstávljati -am, odstávljanje in -ánje -a *s*, odstavljív -íva -o, odstavljívost -i *ž*; odstavljàvec -vca *m*, odstavljàvka -e *ž*, odstavljàlen -lna -o [-ln-]
 odstòp -òpa *m*, odstòpek -pka *m*, odstòpen -pna -o: ~a listina;

odstòpnik -a *m* *cedènt*, odstòpnica -e *ž* *cesija*, odstòpno pismo, odstòpnína -e *ž*; odstòpiti -stòpim *gl.* stopiti: ~ komu kaj *cedirati*, *prepustiti*; ~ (*od česa*) *v pravem pomenu* proč od česa: skorja odstòpi - (*od* debela, *od* hleba), kita odstòpi; *v prenes. pomenu*: odstòpiti *od* tožbe, *zahteve*, *predloga ipd.* *umakniti ložbo*, *zahtevo*, *predlog*, odstòpljen -a -o; odstòpati -am *od česa*, odstòpanje -a *s*
 odstòtek -tka *m*, odstòten -tna -o, odstòtnoodstòten -tna -o
 odstrániti in odstrániti odstránim *odpraviti*. ~ se *oditi*, *umakniti se*, odstráni -íte! odstránil -íla -o, odstránjen -a -o, odstránítev -tve *ž* odstránek -nka *m*, odstránjeváti -újem, odstránjeval -ála -o, odstránjevánje -a *s*, odstránjeválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
 odstrelíti -ím, ostrèli -íte! ostréllil -íla -o, odstreljèn -èna -o, odstrelítev -tve *ž*
 ostríči -ížem *gl.* stríči, ostrížen -a -o, ostríg -a *m*, ostrížek -žka *m*
 ostrúgati -am, ostrúžek -žka *m*
 odsúk -a *m* *telov.*, odsúkati -am in -čem, odsúkávati -am, odsúkávanje -a *s*
 odsúniti -nem, odsúnjen -a -o, odsún -a *m* *telov.*
 odsúti -spém in -sújem *gl.* suti, odsút -a -o. *gl. tudi* odsipati
 odsvèt -éta *m*, odsvétovati -ujem, odsvétovanje -a *s*, odsvetoválec -lca [-áú-] *m*, odsvetováлка -e [-áú-] *ž*
 odsvít -a *m*, odsvítati -am *se*: notranji boji so se odsvítali na obrazu
 odščéniti odščénem *odščipniti*, odščèni -íte! odščènil -íla -o, odščénjen -a -o

odščipniti

odščipniti -nem, odščipnjen -a -o, odščipavati -am, odščipavanje -a s

odškódba -e ž, odškóden -dna -o, odškodnina -e ž, odškodninski -a -o; ~e zahteve; odškódovati -ujem koga za kaj, odškódovan -a -o, odškódovanje -a s, odškódovanec -nca m, odškódovanka -e ž, odškódovalec -lca [-áyu-] m; odškóditi -im

odškárniti -nem, odškárnjen -a -o
odštéti -štéjem, odštèj -éjte! odštèl -éla -o, odštét -a -o, odštéje -a s; odštévati -am, odštévanje -a s, odštévanec -nca m, odštévek -vka m, odštéven -vna -o

odtájati -am in -em, odtájan -a -o, odtájanost -i ž

odtákati -am gl. odtočiti -ím in -tóčim

odtakníti -taknem, odtákni -te in -takni -íte! odtáknil in -taknil -íla -o, odtákknjen -a -o [nepoud. povsod: -tak- in -tak-]; odtíkati -am, odtíkanje -a s

odtaliti -ím gl. taliti, odtaljèn -éna -o

odtèci -čem, odtèci -íte! odtékel -tékla -o; ~a kri, voda, odtečen -éna -o; ~a kri, voda, odtèk -éka m; odtékati -am, odtékanje -a s

odtégniti in -íti -tégnem, odtégni -íte! odtégnil -íla -o, odtégnjen -a -o, odtegnítev -tve ž, odtegováti -ujem, odtegovál -ála -o, odtegovánje -a s

odtéhtati -am, odtéhtanost -i ž; odtehtováti -ujem = odtehtávati -am, odtehtavanje -a s

odtének -nka m niansa, različica
odteščáti -ám se [-təšč-], odteščáj -ájte se! odteščál -ála -o, odteščán -a -o, odteščánje -a s

odtvájati -am odtegovati, odtézanje -a s, odtézen -zna -o, odtéznica -e ž: mišica ~

odtísniti -nem, odtísnjen -a -o, odtískati -am, odtís -a m = odtísk -a m; odtískováti -ujem, odtískovál -ála -o, odtískovánje -a s, odtískovác -a m

odtísoček -čka m promile

odtístihmál [-áyu in -ál] prisl. od takrat

odtlèj prisl. od takrat

odtočiti -tóčim gl. točiti tóčim, odtóčen -a -o, odtákati -am, odtákanje -a s, odtòk -óka m, odtóčen -čna -o; ~a cev; odtòč -óča m kloaka, odtóčnica -e ž

odtočiti -ím (se): kolo se odtočí po bregu; odtóči -íte! odtóčil -íla -o, odtóčen -éna -o; odtákati -am in -táčem (se), odtakljáti -ám (se), odtakljáj -ájte! odtakljál -ála -o, odtaklján -a -o
odtólči -čem [-óyu-] gl. tolči

odtopíti -ím (se), odtópi -íte (se)! odtópil -íla -o, odtopljen -éna -o; odtápljati -am, odtápljanje -a s

odtrgáti -am, odtrgniti -nem; odtrgováti -ujem, odtrgovánje -a s, odtržek -žka m

odtújiti -ím (se), odtúji -íte! odtújil -íla -o, odtujèn -éna -o in odtújen -a -o, odtujènost in odtújenost -i ž, odtujítev -tve ž; odtujeváti -ujem, odtujevál -ála -o, odtujevánje -a s; gl. otujiti

odúhati -am ovohati, oduhávatí -am, oduhávanje -a s

odúren -rna -o, odúrnost -i ž, odúrnez -a m = odúrník -a m, odúrnica -e ž

+odušéviti -im navdušiti, +odušévljen -a -o navdušen, +odušévljenost -i ž navdušenje; +odušévljati -am navduševati

odvájati -im, odvájén -a -o, odvájènost -i ž, odváda -e ž; odvájati -am koga česa, odvájanje -a s

odvájati -am: ~ vodo, kri *ipđ.*
odvájanje -a s, odvájálen -lna
-o [-ln-]: ~i čaj; odvájalo -a s
odvájalno sredstvo; *gl.* odvěsti
in odvòd

odváliti -ím, odváli -íte! odvállil
-íla -o, odvaljèn -èna -o, odval-
lína -e ž *kar se je odvalilo*, od-
valítev -tve ž; odváljati -am,
odváljanje -a s

odvaríti -ím z *varjenjem ločiti*,
odvári -íte! odváril -íla -o, od-
varjèn -èna -o; odvarítev -tve ž

odvázati -am, odvážanje -a s, od-
važálec -lca [-lc-] m: ~i zem-
lje, prsti

odvěč *prisł.*: ~ biti, imeti česa
~; *toda*: od več strani *ipđ.*; od-
věčen -čna -o (+odvišen)

odvěčérka -e ž *popoldan, popol-
danska južina*

odvéjati -am z *vejanjem odločiti*,
vejanje končati

odvěsti -vèdem *gl.* vesti, odvédel
-vèdla -o *in* odvèl -èla -o, od-
vedèn -èna -o, odvedènc -nca
m, odvedènca -e ž; *gl.* tudi od-
vájati *in* odvòd

odvétnik -a m *advokat*, odvétница
-e ž *advokatka*, odvétniški -a -o,
odvétništvo -a s, odvetnikováti
-újem, odvetnikovánje -a s

odvétń -a -o: ~a stran, odvétr-
nost -i ž

odvézati -vèžem *gl.* vezati, odvèz-
zan -a -o, odvèzanec -nca m,
odvézanka -e ž, odvèzla -e ž,
odvézen -zna -o, odvezílo -a s;
odvezováti -újem, odvezovál
-ála -o, odvezovánje -a s, odve-
zoválec -lca [-dų-] m

odvézniti -nem, odvèznjen -a -o
odvíhati -am, odvíhan -a -o; od-
víhniti -nem, odvíhnjen -a -o;
odvihováti -újem, odvihovál
-ála -o, odvihovánje -a s

odvísni -sna -o: od mene je ~o,
odvísnost -i ž, odvísnik -a m,
*odviséti -ím *biti odvisen*

+odviše *odveč*, *gl.* odveč

odvítiti -jem *gl.* viti, odvít -a -o,
odvítje -a s; odvíjati -am, od-
víjal -a -o *in* -ála -o, odvíjanje
in -ánje -a s, odvíjálen -lna -o
[-ln-], odvíjálnica -e [-ln-] ž,
odvíjáč -a m, odvíjálec -lca
[-lc-] m

odvléči -čem *gl.* vléči, odvléčen
-a -o, odvláčiti -im

odvòd -vóda m, odvòden -dna -o,
odvòdnica -e ž: žila ~; odvòd-
nik -a m

odvòz -òza m, odvòzen -zna -o
kar je določeno za odvòz; odvo-
zítiti -vòzim *gl.* voziti *in* odva-
žati, odvòzen -zna -o *kar se dá
odvoziti*, odvòžen -a -o: ~a
zemlja

odvozláti -ám *gl.* vozlati, odvo-
zlán -a -o, odvozlováti -újem,
odvozlávati -am, odvozlávanje
-a s (+vozlja-)

odvráčati -am, odvráčanje -a s,
odvráčálen -lna -o [-ln-], od-
vráčilo -a s, odvráčílen -lna -o
[-ln-], odvráčljiv -íva -o; od-
vráčeváti -újem, odvráčevál -ála
-o, odvráčevánje -a s, odvráče-
válec -lca [-lc-] m

*odvráten -tna -o *zoprń, ogaben,
gnusen*, *odvrátnost -i ž *zoprń-
nost, ogabnost*

odvréči -vrèžem *gl.* vreči, odvřžen
-a -o, odvřženc -nca m, odvřžek
-žka m, odvřžen -žna -o,
odvrgljiv -íva -o, odvrgljívost -i ž

odvréti -vrèm: ~ kolo, odvři -íte!
odvríl -a -o, odvřt -a -o; odvř-
rati -am, odvřranje -a s

odvrńiti *in* odvřńiti -vrńem *gl.*
vrńiti, odvřńjenje -a s, odvřńi-
tev -tve ž, *gl.* tudi odvráčati

odvzdígniti -nem, odvzdígováti
-újem, odvzdígovál -ála -o, od-
vzdígovánje -a s [*povsod: od-
uzd-*]

odvzėti -vzámem *gl.* vzeti, od-
vzétje -a s, odvzétek -tka m;

odzád

odvzémati -am, odvzémanje -a s, odvzém -éma m: ~ prostosti; odvzémén -mna -o, odvzémnik -a m [povsod: oduz-]
odzád = odzádaj prisl. na vpr. kje? = zád, zádaj: ~ nekje je ostal. ~ so vrata; toda na vpr. od kod? od zád, od zádaj: ~ noter je prišel. ~ sém vleče. pogled ~ sém; odzádni -a -e: ~a vrata, ~a luč. ~i pogled; odzadnjáča -e ž puška, ki se polni od zádaj
odzajtrkováti -újem, odzajtrkovál -ála -o, gl. zajtrkovati
odzólaj prisl. na vpr. kje? = zdólaj: ~ pijejo, že spijo; toda na vpr. od kod? od zdólaj: ~ gôr se sliši. ~ navzgor se vije cesta; odzóljni -a -e: ~i veter
odzdráv -áva m, odzdráviti -im, odzdrávljati -am, odzdrávljal -a -o in -ála -o, odzdrávljanje in odzdrávljánje -a s
odzgóř = odzgóřaj prisl. na vpr. kje? = zgóř, zgóřaj: ~ stanuje, ~ imajo luč; toda na vpr. od kod? od zgóř, od zgóřaj: ~ dól se sliši. ~ sém vleče; odzgóřnji -a -e: ~i veter. ~i pogled, ~a perspektiva (ptič'a)
odzív -a m, odzívén -vna -o, odzívati -am (se), odzívánje -a s, odzváti -zôvem se gl. zvati
odznótraj prisl. na vpr. kje? = znótraj: ~ je toplo; toda na vpr. od kod? od znótraj: svetloba prihaja ~, vrata se odpirajo ~ ven; odznótranji -a -e: ~i glasovi so utihnil
odzúnaj prisl. na vpr. kje? = zunaj: ~ stoji, ~ je mraz; toda na vpr. od kod? od zúnaj: glas prihaja ~, obrnjen je ~ navznoter; odzúnánji -a -e: ~a svetloba. ~e pošiljatve
odzvók -óka m resonanca, odzvóčen -čna -o: ~i prostor, odzvóčnost -i ž

odzvóniti -ím, odzvóni -íte! odzvónil -ila -o in odzvónilo: temu je že ~o, odzvónjen -čna -o; odzvón -óna m zvenen'e po zvonjenju; odzvánjati -am, odzvánjanje -a s
odžár -a m odžáríti -ím žar odbiti, odžárjati -am
odžéjati -am (se) žejo pogasiti
odžéti -žánjem, odžínjati -am, odžínjanje -a s; gl. žeti
odžgáti -žgém, odžigati -am, odžiganje -a s
odžréti -žrém gl. žreti, odžrt -a -o, odžirati -am, odžíranje -a s
odžvížgati -am gl. žvížgati, odžvížg -a m; odžvížgávati -am, odžvížgávanje -a s
oeléktriti -im [o-elék-] naelektriti, oelektrováti -újem
ofenzíva -e ž napadanie, ofenzíven -vna -o napadalen: ~i boji; ofenzívnost -i ž: ~ in polet demokracije
oferírati -am ponuditi, oférta -e ž ponudba, oférten -tna -o ponúden; ofertórij -a m darovan'e
oficiál [-ál] -a m vrsta uradnikov, oficiálov -a -o, oficiálski -a -o [-ls-]; oficiálen -lna -o [-ln-] (*oficielen) uraden, oficiózen -zna -o posredno uraden: poluraden
oficír -ja m častnik, oficírski -a -o častniški, oficírstvo -a s častništvo
oflíkniti -nem koga (z bičem) ošvrkniti, ošiniti, oflíkati -am ofšeten -tna -o: ~i tisk
oftalmológ -a m zdravnik za očesne bolezni, oftalmologija -e ž nauk o očesnih boleznih, oftalmolóški -a -o [povsod: -lm-]
ogáben -bna -o = ogáven -vna -o, ogábnost -i ž, ogába -e ž, ogábiti -im
*ogáráti -am: prašiča ~, ogáran -a -o ogoljen, odrgnjen
ogasíti -ím pogasiti, ogasítev -tve ž

ogel in **vogel** [-gəʊ] -gla *m*, *mn*.
 ógli -ov po óglih *ali* ógléh: ógel-
 ček -čka [-gəʊt-] *m*, ógeln -a
 -o [-gəln-]: ~i kamen = ógel-
 nik -a [ógəln-] *m* = ógelnica -e
 [ógəln-] *ž*; óglišče -a *s mat.*,
 óglàt -áta -o, óglátost -i *ž*
 óglàst -a -o; ógláriti -im *po*
óglih se potikati, prežati, óglár-
 jenje -a *s*, óglar -ja *m prežar*;
gl. tudi vogál in vogel

ogel [ógəʊ] ógla *m*: črn kakor ~;
 ógelnat -a -o [-gəʊn-], ógelnica
 -e [-gəʊ-] *ž*, óglén -a -o: ~i
 prah; óglénc -nca *m* *ogljik*.
 óglénčev -a -o *ogljikov*; ógle-
 néti -im, óglenèl -éla -o, ógle-
 nènje -a *s*, óglenítev -tve *ž*;
 ógleníti -im, óglenjénje -a *s*
 óglenica -e *ž kópa*, óglénčat -a
 -o, óglje -a *s sk. i.*; *gl. tudi*
oglar in ogljik

ogénj -nja *m*, ógnjén -a -o, ógnjé-
 nost -i *ž*, ógnjenik -a *m*, ógnje-
 níški -a -o, ógnjišče -a *s*, ógnji-
 ščen -čna -o, ógenjček -čka
 [-gənj-] *m*, ógnjič -iča *m*; óg-
 njár -ja *m* *pirotehnik*, ógnjár-
 stvo -a *s* *pirotehnika*. ógnjec -a
 [-əc-] *m* *neka sviniska bolezen*,
 ógnjevít -a -o, ógnjevítost -i *ž*.
 ógnjilo -a *s* *vrsta orodja*, ógnjé-
 nordèd -éča -e, ógnjemèt -éta *m*

Óger Ógra *m*. Ógrsko -ega *m*, na
 Ógrskem. ógrski -a -o

ogibati -am *in* -bijem (se), ogi-
 banje -a *s* ogib -a *m*, ogiben
 -bna -o, ogíbek -bka *m*, ogib-
 ljív -íva -o, ogibálo -a *s*, ogiba-
 líšče -a *s*, *gl. tudi* ógníti

ogláditi -im *gl.* gláditi: voda ka-
 menje ógládi; óglájati -am
 óglája -e *ž*, óglajenica -e *ž lan*.
ki gre enkrat skozi mikalnik,
 óglajeváti -újem, óglajevál -ála
 -o, óglajevánje -a *s*

oglar -ja *m*, óglarica -e *ž*, óglar-
 ski -a -o; ógláriti -im *oglje ku-*
hati, óglárjenje -a *s*, óglarina

-e *ž* *zastužek od oglarjenja*, óglár-
 na -e *ž*, óglárnica -e *ž*, óglar-
 stvo -a *s*, *gl. tudi* ogel

oglás -ása *m*, óglásen -sna -o: ~a
 deskà, óglasnik -a *m kdor opla-*
ša: óglasíti -im, óglási -íte! óglá-
 sil -íla -o, óglašèn -èna -o, ógla-
 sítev -tve *ž*; óglášati -am, óglá-
 šanje -a *s*; óglašévati -újem,
 óglaševál -ála -o, óglaševánje
 -a *s*, óglaševálen -lna -o [-ln-],
 óglaševálec -lca [-lc-] *m*, ógla-
 ševálka -e [-lk-] *ž*, óglaševálski
 -a -o [-lšk-]

oglav -áva *m* *vrhnje usnje čevlja*
 (úrba), óglávje -a *s*, óglávka
 -e *ž*, óglávnica -e *ž kapuca*:
 plašč *z* ~o; óglávnik -a *m*,
 ógláv -áva -o = gologlav -áva
 -o = razoglav -áva -o

ogled -éda *m*: iti na ~, *ob snu-*
bitvi na óglede = na ógledi iti;
 ógléda -a *in* -e (*oseba*) *m*: mrlj-
 ški ~. ógléden -dna -o: ~i list,
 óglédnik -a *m*, óglédnica -e *ž*,
 óglédniški -a -o: ~a služba, pot;
 óglednina -e *ž*; óglédáti -am,
 ógledúh -a *m*, ógledúhinja -e *ž*,
 ógledúštvo -a *s*; ógledávati -am,
 ógledávanje -a *s*; ógledováti
 -újem, ógledovál -ála -o, ógled-
 ovánje -a *s*, ógledoválec -lca
 [-əv-] *m*, ógledováлка -e [-əv-]
ž, ógledoválen -lna -o [-ln-]

ogledálo -a *s*, ógledálec -a [-lc-] *s*,
 ógledálen -lna -o [-ln-], ógle-
 dálar -ja *m*

ogljík -a *m kem. prvina óglénc*,
 óglijkov -a -o *oglénc*, ógljiko-
 vodik -a *m*, ógljikovokísel
 [-əʊ] -sla -o, *gl. tudi* ogel

oglodáti -am, óglódan -a -o *ali*
 óglodáti -ódam, óglódaj -ájte!
 óglódal -ála -o, óglodán -a -o,
 óglódek -dka *m*, *gl.* glodati

oglušén -šna -o, óglúšnost -i *ž*.
 óglušéti -im, óglušèl *in* óglušèl
 -éla -o, óglušélost -i *ž*, óglušítev
 -tve *ž*; óglušíti -im, óglúši -íte!

ogněsti

oglušil -ila -o, oglušen -ěna -o;
 oglušiv -a -o, oglušilen -lna -o
 [-ln-], oglušljiv -iva -o
ogněsti ognětem *gl.* gnesti, ognět
 -ěta *m rana od mečkanja, zmeč-*
kanina (rana); ognětávati -am,
 ognětávanje -a *s*
ogniti ógnem se koga (česa) *in*
 komu (čemu), ogni *in* ógni -íte!
 ógnil -ila -o, ógnjen -a -o: ~
 voz; *gl. tudi* ogibati
ogniti -ijem, ognil -a -o, ognit -a
 -o: ~a hruška
 +ognjegásec -sca *m gasilec*, +og-
 njegásno društvo *gasilsko*
ognjemólec -lca [-lc-] *m*
 +ognjetrděn -dna -o *varen pred*
ognjem, nepregoren, nezgorljiv
ognojíti -im se, ognóji -itel ognóvil
 -ila -o, ognójěn -ěna -o, ognó-
 jek -jka *m*, ognójěn -jna -o
ognúšiti -im *gl.* gnusiti, ognúšen
 in ognúšen -a -o; ognúšati -am,
 ognúšanje -a *s*, ognúšen -sna -o,
 ognúsnost -i *ž*
ogolěti -im *gol postati, lase zgu-*
biti, ogolěl in ogolěl -ěla -o,
 ogolělost -i *ž*; ogolěti ogolím
 kaj, ogolě -itel ogolil -ila -o,
 ogóljen -a -o: ~ prašič *ogaran
 ~ glava; ogolítev -tve *ž*
ogoljufáti -ám *gl.* goljufati, ogo-
 ljufán -a -o, ogoljufánc -nca *m*
 ogón -óna *m leha*, ogónek -nka *m*
 = ogónček -čka *m*, ogonjáj -a
m dolžina njive, ogónoma *prisl.*
po ogonih
ogór -ja *m jegulja*, ogórec -rca *m*
ogórčiti -im *razdražiti, razkačiti*,
 ogórčěn -a -o, ogórčěnje -a *s*,
 ogórčěnost -i *ž*
ogorěti -im *gl.* gorěti: ogóreł člo-
 vek, ogorélost -i *ž*, ogorělček
 -čka [-ěy-] *m neka rastlina*, ogó-
 rek -rka *m*, ogorelina -e *ž*
ogovoríti -im *gl.* govoriti, ogóvor
 -a *m*, ogovárjati -am, ogovár-
 janje -a *s*, ogovarjálec -lca
 [-áy-] *m*, ogovarjálka -e [-áy-] *ž*

ograbíti -im, ograbljen -a -o,
 ográb -ába *m*, ográbek -bka *m*:
 seno na (= v) ográbkih, ográb-
 ljati -am, ograbljína -e *ž*, *nav.*
mn. ograbljine (*kar se ograbi*)
ogradíti -ím, ográdi -íte! ográvil
 -ila -o, ograjěn -ěna -o; ogra-
 jěnc -nca *m ograjen vodnjak*,
 ográd -áda *m*, ográda -e *ž*, ográ-
 dec -dca *m*, ográdec -dka *m*,
 ográjek -jka *m*: ~ za cvetlice;
 ográden -dna -o, ográdič -a *m*
ograjěn pašnik = ográdnica -e *ž*,
 ográja -e *ž*, ográjen -jna -o;
 ográjati -am, ográjanje -a *s*,
 ograjeváti -újem, ograjevál -ála
 -o, ograjevánje -a *s*
ógrc -a *m lítinka*: podkožni ógrc,
 ógrci po obrazu; ógrčast -a -o,
 ógrčav -a -o: ~ obraz; ógrča-
 vost -i *ž*
ogrdíti -ím, ogrdí -íte! ogrdívil -ila
 -o, ogrděn -ěna -o, ogrda -e *ž*,
 ogrđen -dna -o: ~a govorica;
 ogrděti -ím *grd postati*, ogrděl
 -ěla -o, ogrd -a -o *nekoliko grd*
ogrebšti -bem *gl.* grebšti, ogreběn
 -ěna -o, ogreb -ěba *m*; ogrebati
 -am, ogrebanje -a *s*, ogrebáč -a
m, ogrebálo -a *s*, ogreblja -e *ž*,
 ogrebljica -e *ž*, ogrebnik -a *m*
koš za ogrebanje čebel; gl. tudi
 ogreniti
ogredje -a *s*: veter je v skednju
 pihal po ogredju in lemezih
ogreníti ogrénem *ogrebatí, pogra-*
bíti, zajeti, ogrěni -íte! ogrěnil
 -ila -o: pošastnik je vse ogrě-
 nil; ogrějen -a -o; *gl. tudi*
 ogrebšti
ogreniti -im *napraviti grenko*, ogrě-
 ni -íte! ogrěnil -ila -o, ogrenjěn
 -ěna -o; ogreněti -im *postati gre-*
nek gl. greneti, ogreněl -ěla -o,
 ogrenélost -i *ž*; ogrenítev -tve *ž*,
 ogrenjeváti -újem, ogrenjevál
 -ála -o, ogrenjevánje -a *s*
ogrešíti -ím (se), ogrěši -íte (se)!
 ogrěšil -ila -o, ogrěšek -ška *m*

ogréti -jem *gl.* greti, ogrét -a -o;
 ogrévati -am, ogrévanje -a *s*,
 ogreválo -a *s*, ogreválen -lna -o
 [-ln-], ogreválnica -e [-ln-] *ž*
 (+ogrejevalnica), ogréven -vna
 -o: ~a površina; ogrévka -e *ž*
ogrica -e *ž* neka riba
 ogrinjati -am *gl.* ogrniti
 ogrísti -zem, ogríz -a *m*, ogrízek
 -zka *m*, ogrízine -zin *ž* *mn.* *ostan-*
ki mrve; ogrizováti -újem, ogri-
 zováł -ála -o, ogrizováňje -a *s*,
 tudi ogrizávati -am
 ogrlják -a *m*, ogrlje -a *s*, ogřlica
 -e *ž*
 ogrñiti *im* -íti ogřnem, ogrñi -íte!
 ogrñil -íla -o, ogrñjen -a -o;
 ogrinjati -am, ogrinjanje -a *s*,
 ogrinjáč -a *m*, ogrinjáča -e *ž*,
 ogrinjálo -a *s*, ogrinjálen -lna
 -o [-ln-], agrinjálka -e [-áų-] *ž*
 ogródje -a *s* *ogredje*, *oder*: kóstno
 ogródje *skelet*
 ogrómen -mna -o *velik*, *velikanski*,
 ogrómnost -i *ž*
 ogrozíti -ím, ogrózi -íte! ogrózil
 -íla -o, ogrožen -ěna -o; ogró-
 žati -am: sovražnik ogróža našo
 mejo; ogróžanje -a *s*, tudi
 ográž-; ogroževáti -újem, ogro-
 ževánje -a *s*
 ógršćica -e *ž* *repica*, *neke vrste*
jabolko
 ogúliti -im *gl.* guliti, ogúljen -a
 -o, oguljenína -e *ž*, ogúljenec
 -nca *m*, ogúljek -ljka *m* *žulj*
 oh *medm.* začudenja, *veselja*, *ne-*
jevolje: oh, a res! oh, sem te
 vesela! oh, ne bodi siten!
 ohábel [-əl] -bla -o *ohlapien*, *me-*
del, oháblost -i *ž*; ohaběti -ím
 oslaběti, ohaběl -ěla -o, ohabě-
 lost -i *ž*
 ohájkovati -ujem se *obotavljati se*,
 ohájkoval -a -o, ohájkovanje
 -a *s*
 Ohio [ohájjo] *m* *kr. i.* 2. -ia, 3. -iu,
 4. -io, 5. -iu, 6. -iom

ohišje -a *s*, ohíšen -šna -o, ohíš-
 nica -e *ž* *zemlja okoli hiše*
 ohladíti -ím, ohládi -íte! ohládil
 -íla -o, ohlajěn -ěna -o, ohla-
 jěnost -i *ž*, ohladítev -tve *ž*,
 ohlád -áda *m*, ohláda -e *ž*; ohlá-
 jati -am, ohlájanje -a *s*, ohla-
 jeváti -újem, ohlajevál -ála -o,
 ohlajevánje -a *s*
 ohlápen -pna -o, ohlápnost -i *ž*,
 ohlápati -im *ohlapno napraviti*;
 ohlapéti -ím *ohlapien postati*,
 omagati, ohlapěl -ěla -o: ~a lica
 ohlip -a *m* *tok*, *zagov vetra*: burja
 piha po ohlipih; ohlipen -pna
 -o *na vetru*
 ohlódje -a *s* *palisada*
 ohlokracija -e *ž* *vlada drhali*,
 ohlokrátičen -čna -o
 Ohm [óm] -a *m* *os. i.* *fizika*,
 Ohmov [ómoų] -a -o: ~ zakon;
 ohm [óm] -a *m* *enota za mer-*
jenje električnega upora
 ohméljiti -im: pivo ~; ohmelje-
 váti -újem, ohmeljevál -ála -o,
 ohmeljevánje -a *s*
 ohó *medm.*: Oho, kaj pa to!
 ohódek -dka *m*: ~e imeti
 ohòl [-òų] ohóla -o, ohòlost -i *ž*,
 ohòlež -a *m*
 ohomotáti -ám, ohomotáj -ájte!
 ohomotál -ála -o, ohomotán -a -o
 ohrabriti -ím, ohrábri -íte! ohrá-
 bril -íla -o, ohrabrěn -ěna -o,
 ohrabrěnje -a *s*, ohrabritev
 -tve *ž*
 ohrániti *in* ohrániti ohránim *gl.*
 hraniti, ohránjen -a -o, ohrani-
 telj -a *m*, ohranjiv -íva -o;
 ohranjeváti -újem, ohranjevál
 -ála -o, ohranjevánje -a *s*, ohran-
 jeválec -lca [-lc-] *m*, ohranje-
 válka -e [-lk-] *ž*
 ohribje -a *s* *skupina hribov*
 Óhrid -a *m*, óhridski -a -o: Óhrid-
 sko jezero
 ohripéti -ím *hripav postati*, ohripěl
 -ěla -o, ohripélost -i *ž*; ohrip-

ohrométi

niti -nem, ohrípel -pla -o: ~ glas, ohríplost -i ž

ohrométi -ím *hrom postati*, ohromèl -èla -o, ohromélost -i ž; ohromíti -ím koga, ohrómi -íte! ohrómil -íla -o, ohromljèn -èna -o, ohromljè nec -nca m, ohromljènost -i ž

óhrov -a m, óhrovto -a -o: ~ a juha

òj medm. klicanja: slišiš, òj! òjme, òjòj medm.

ojáčiti -ím (+ojáčati -am), ojačèn -a -o: ~i beton; ojačènje -a s; ojačeváti -újem, ojačevánje -a s, ojačeválec -lca [-lc-] m meqafon, ojačeválen -lna -o [-ln-]

ojágnjiti -ím se, ojašnjítev -tve ž

ojalóviti -ím, ojalóvi -íte! ojalóvil -íla -o, ojalóvítev -tve ž, ojalovljèn -èna -o, ojalovljènost -i ž, ojalovljè nec -nca m, ojalovljènka -e ž; ojalávljati -am, ojalávljanje -a s

Ojdíp in **Ojdípus** **Ojdípa** m, **Ojdípod** -a -o: ~ kompleks, gl. Edip

ojé -sa s, **tuđi óje ója** s, oješen -sna -o = ójen -jna -o, ójuica -e ž, nav. mn. ójnice -nic: čez ójnice skočiti, ójničen -čna -o: ~i konj

ojeklenéti -ím *jeklen (trd, značaje) postati*, ojeklèni in ojeklèni -íte! ojeklènèl -èla -o: borci so ojeklènèli; ojeklènèlost -i ž; ojeklèniti -ím *jekleno napraviti*, ojeklèni -íte! ojeklènil -íla -o, ojeklènjen -èna -o, ojeklènjenènost -i ž; ojeklèti -ím *ojekleniti*, ojekli in ojekli -íte! ojeklil -íla -o, ojekljèn -èna -o; ojeklènitev -tve ž = ojeklítev -tve ž

ojunáčiti -ím koga (se), ojunáčen -a -o, ojunáčítev -tve ž

ojúžiti -ím se: sneg se je ojúžil

okacáti -ám *ometati, umazati gl. karati*, okacán -a -o, okacánost -i ž

okáč -a m *človek z velikimi, izbuljenimi očmi. gl. oko*

okadíti -ím, okádi -íte! okádil -íla -o, okajèn -èna -o, okajènost -i ž, okajè nec -nca m; okájati -am, okájanje -a s

okalíti -ím: železo ~, okáli -íte! okálil -íla -o, okaljèn -èna -o, okalítev -tve ž

okameníti -ím (se) *v kamen (se) spremeniti*, okameni -íte! okamènil -íla -o, okamenjen -èna -o, okamenítev -tve ž

okamnèti -ím *postati kamen*, okamni -íte! okamuèl -èla -o: ~e živali, okamnènje -a s, okamnèlost -i ž; okamenína ali okamnína -e ž

okápati -ám in -pljem, okápek -pka m, nav. mn. okáпки -kov kar se od sveče nakupl.a, okapnína -e ž, okapnica -e ž kapnica, okapljati -ám gl. kapljati, okapljan -a -o

okápati -ám in -pljem gl. okop

okarina -e ž *vrsta glasbila*

***okazija** -e ž *priložnost, slučaj, *okazijski* -a -o: ~i nakup priložnostni nakup, okazionálen -lna -o [-ln-], okazionalizem -zma m fil., okazionalističen -čna -o

ókcident -ènta m zahod, okciden-tálen -lna -o [-ln-]

òkel [-əl] òkla m, nav. mn. òkli -ov. *tuđi òkla -e ž tekan*

***okínčati** -ám *okrasiti, olupšati*

okísati -ám, okísan -a -o, okísanje -a s, okís -a m oksid, okísel -sla -o nekoliko kisel, kiselkast, okísniti -nem *skisati se*, okísováti okísújem, okísováł -ála -o, okísovánje -a s

okítiti -ím, okíčen -a -o in okíten -a -o; okít -a m

oklasíti -ím (se): žito se je oklasílo (*pognalo klasje*)

okláti okóljem: pes je oklál otroka, okólji -íte! oklál -ála -o, oklán -a -o

okléjati -am s klejem namazati = oklejiti -im, okléji -ite! okléjil -ila -o, oklejèn -èna -o
 okleníti -klénem (se), oklèni -íte! oklènil -ila -o, oklènjen -a -o, oklenítev -tve ž, *gl. tudi* oklep
 oklèp -épa m, oklèpen -pna -o, oklèpnik -a m *vojak z oklepom*, oklèpnica -e ž *ladja z oklepom*, oklèpje -a s, oklèpar -ja m *izdelovalec oklepov*; oklèpati -am, oklèpanje -a s, oklèpaj -a m oklèpajen -jna -o, *gl. tudi* oklop
 oklésati oklèšem *gl. klesati*, oklésán -a -o, oklésánost -i ž, oklèsek -ska m
 oklèstíti -im: drevo ~; oklèščen -a -o, oklèšček -ščka m, oklèstek -tka m, oklèst -i ž *oklèščená ve'a*, oklèščati -am
 *oklèvati -am *obotavljati se*, *oklèvanje -a s *omahovanje*, *obotavljanje*
 oklevetáti -ám *obrekovati*, oklevetàj -ájtel! oklevetàl -ála -o, oklevetán -a -o
 oklícáti -čem *gl. klicati*, oklícanc -nca m, oklícanka -e ž, oklic -a m: na oklicih biti, oklicen -cna -o; oklicávati -am = oklicevátí
 újem, oklicevál -ála -o, oklicevánje -a s, okliceválec -lea [-áú-] m, okliceválka -e [-áú-] ž, okliceválen -lna -o [-ln-]
 okljúk -a m *križina v oblíki kota, serpentina*: cesta v okljúkih, ~ pri rekah in potokih (+*koleno*)
 oklòp -òpa m, oklòpek -pka m, oklòpen -pna -o, oklòpnik -a m *vojak, vozilo z oklepom*, oklòpnica -e ž *oklopna ladja*, oklòpiti -im z *oklepom* *obdati*, oklòpljen -a -o, oklopnják -a m: železniški ~
 òkno -a s. mn. òkna òken [-kən] in òkna òken [-kən] *itd.*, oknén -a -o: ~o železo; òkenski -a -o [-kən-]: ~i križ, òkence -a [-kən-] s, òkenček -čka [-kən-]

m, okneníca -e ž = okínjak -a m, óknica -e ž, *nav. mn.* óknice -ic *žaluzije*, oknják -a m *obstranski kamen pri oknu*
 okó s očesa -u okó v očesu z očésom, mn. očí ž očí očém očí v očéh z očmí (*organ za gledanje*), očesa s očés očésom očesa v očésih z očési (*drevesna, rastlinska*), óka s ók ókom óka v ókih z óki (*morska, na juhi, rakova — kamenčki*); iz očí v očí *ali* v očí *gledati* (+*okó* v okó), v očí *ali* v očí *mi* je padlo; na očéh biti komu, pred očmí imeti kaj *paziti na kaj*; očésen -sna -o: ~a bolezen, ~i zdravnik; očése -a s, óček -čka m, mn. óčke óčk ž *otr.*; očésast -a -o, očésnat -a -o: drevo je ~o; okàt -áta -o *ki ima velike oči*, ókast -a -o *očesu podoben*: okáč -a m *človek z velikimi očmi* = okàn -ána m
 okobál [-áú] = okobálo *prisl.*: ~ sedeti; okobáliti -im: ~ kónja, okobáljen -a -o
 okòl [-òú] okóla m *ograda za svínje, prostor okoli hiše*, okólek -lka [-lk-] m; okoliti -ím s *kóli otakniti*: ~ trto, sadje, ~ stavbišče; okóli -íte! okóлил -ila -o, okoljèn -èna -o; okolíčiti -im, okolíčen -a -o
 okólen -lna -o [-ln-]: ~e vasi, ~a voznja. okólnost -i [-ln-] ž
 okóli *prisl.*: ~ hoditi, ~ priti, ~ govoriti, ~ povedati (*ne naravnost*), stane ~ deset *ali* desetih dinarjev *nekako približno*; okóli in okóli, tód (+tu) okóli, kód (+kje) okóli, pòvsód okóli, naokóli, vseokóli, vsenaokóli; *predl. z rod.*: skače ~ hiše (*kod*) pridem ~ pusta, ~ dveh (*kdaž?*), govori ~ ogla (*kako?*): *okoli za: prizadevanja +okoli miru za *mir*, pogaňanja +okoli cene so *trda za*

okólica

ceno, trudi se +okoli zboljšanja za zboljšanje
okólica -e ž, okóliški -a -o, okóličan -a m, okóličanka -e ž; okolína -e ž
okolíš in okóliš -a m: po ~ih govoriti, šolski ~; okolišen -šna -o, okóliš *prisl.* = okolišiv *prisl.*: ~ govoriti, iti = okolišiti -im
okóliščina -e ž, *nav. mn.* okóliščine -in, okóliščinski -a -o
okólje -a s *miljé*
 +**ókom**: +v ókom priti *ustaviti, odvrniti, preprečiti, odpomoči*
okomatáti -ám: konja ~ *gl.* komatati, okomatán -a -o
okončáti -ám *gl.* končati, okončavati -am = okončeváti -újem, okončevánje -a s, okončine -ín ž *mn. ekstremitele (roke in noge)*
okóp -ópa m: okópe delati; okópen -pna -o: ~o delo; okopáti -ám in okópljem *gl.* kopáti, okopán -a -o; okápati -am in -káp-ljem *okopavati*, okápanje -a s; okopávati -am, okopávanje -a s, okopavína -e ž *rastline, ki se okopavajo*; okopováti -újem, okopováł -ála -o, okopovánje -a s, okopoválen -lna -o [-ln-], okopoválec -lca [-áú-] m, okopováłka -e [-áú-] ž, okopáč -a m (*človek in orodje*), okopálnik -a [-áú-] m
okópáti -am in -pljem (se) *gl.* kópáti: muti okóplje otroka; okópan -a -o: ~ otrok
okopéti -ím *sprhnati, splesniti*, okopèł -éla -o (*o žitu, moki*): mokro snopje okopí (*oprhne*), okopèł in okópel [-eú] *kruh*
okoréj *prisl. obkléj, ob kateri uri okóren* -rna -o, okórnež -a m, okórnost -i ž
okoréti -ím *tog postati*, okorèł -éla -o, okorélost -i ž, okorélec -lca [-lc-] m
okorístiti -im se s čim (+od česa), okorístek -tka m

okositi -ím *rob odkositi*, okosíti koga *okoli njega pokositi, ker prepočasi kosi*, okósi -íte! okósil -fla -o, okošèn -éna -o
okosmatéti -ím *kosmat postati*, okosmatèł -éla -o; okosmátiti -ím *kosmato napraviti*: ~ sukno, okosmatáti -ám *povrhu obdelati, ne čisto (kosmato) kositi, grabiti ipd.*: saj ni pokosil, samo okosmatàł je, okosmatáj -ájtèł okosmatàł -ála -o, okosmatán -a -o
okostenéti -ím, okostenèł -éla -o, okostenélost -i ž; okostenítev -tve ž, okóstje -a s, okóstnica -e ž = okostnják -a m
okòv -óva m, *mn.* okóvi okóvov, okóva -e ž; okováti okújem, okováł -a -o, okován -a -o, okovánje -a s, okóvek -vka m, okovína -e ž 1. *železo, na katerem se kosa kleplje*, 2. *mn.* okovíne -ín ž *odpadki pri kovanju*, okóvnik -a m *žebelj za tratnice*
ókra -e ž *min.*
okráj -ája m, okrájen -jna -o: ~i ljudski odbor, *kratica* OLO; okrájec -jca m = okrájek -jka m, okrájina -e ž, okrájnik -a m; okrajnocéstni, okrajnosódni okolíš
okrájšati -am, okrájšán -a -o, okrajšáva -e ž, okrájšek -ška m, okrajševáti -újem, okrajševál -ála -o, okrajševánje -a s, okrajševálen -lna -o [-ln-]
okrák -a m *žabji krak, žabja zalega, jajca*
okrás -ása m, okrásèk -ska m, okrásje -a s; okrásiti -ím, okrási -íte! okrásil -fla -o, okrašèn -éna -o, okrasítev -tve ž
okrástí okrádem *gl.* krasiti, okráden -a -o, okrádenec -nca m, okrádenka -e ž
 ***okrégati** -am *ozmerjati, okarati, nadreti, nahruliti, prijemati koga za kaj ali zaradi česa*, okrégan -a -o, *okrég -éga m

okremenéti -ím *postati kremen*, okremenèl -éla -o, okremenélost -i ž; okremeníti -ím *s kremenom obložiti, napraviti kakor kremen trdo*, okreménil -íla -o, okremenjèn -èna -o, okremenítev -tve ž

okreníti okrénem *obrniti gl.* kreniti, okrénjén -a -o, *gl.* okrèt

okréniti -nem *strditi se*: mast okréne, zemlja okréne od mraza

okrepčáti -ám *gl.* krepčati, okrepčán -a -o; okrepčeváti -újem, okrepčevál -ála -o, okrepčevánje -a s, okrepčeválen -lna -o [-ln-], okrepčeválnica -e [-ln-] ž, okrepčeválec -lca [-lc-] m, okrepčeválka -e [-lk-] ž, okrepčáva -e ž, okrepčilo -a s, okrepčilen -lna -o [-ln-]

okrepenéti -ím *otrđeti, otrpniti*, okrepenèl -éla -o, okrepenélost -i ž, *gl.* okréniti

okrepíti -ím *gl.* krepiti, okrèpi -itel okrépil -íla -o, okrepljén -èna -o, okrepítev -tve ž, okrepítven -a -o [-tvən-], okrépljaj -a m; okrépljati -am = okrepeljávati -újem, okrepeljávánje -a s

okrèt -éta m, okrétén -tna -o, okrétnost -i ž; okrétati -am, okrétanje -a s, okretáč -a m (*v somatologiji*), okretálo -a s *vrtilni stroj, gl. tudi* okreníti **okrévati** -am, okrévanje -a s, okrevališče -a s

okrháti -am: rezilo ~, okřhek -hka m = okřšek -ška m, okřhniti -nem, okřhnjen -a -o **okrilje** -a s; okřiliti -ím *koga dati komu krila*, okřiláti -ím *koga *okřilje* -a s *naróje*

okřiti -jem, okřij -tel okřil -íla -o, okřít -a -o, okřítje -a s; okřívati -am, okříval -a -o *in* -ála -o, okřívanje *in* -ánje -a s, okříváč -a m, okříválen -lna -o [-ln-] **okřivéti** -ím *kriv postati*, okřivèl -éla -o; okřivíti -ím, okřívi

-íte! okřivil -íla -o, okřivljèn -èna -o *in* okřivljen -a -o, okřivljènje -a s *in* okřivljenje -a s, okřivljenec *in* -ènc -nca m, okřivljenka *in* -ènka -e ž, okřivljaj -a m, okřívnja -e ž

okřizje -a s *kříži v oknih*

okřniti -nem, okřnjen -a -o, okřnjenec -nca m, okřnítev -tve ž, okřnec -nca m, okřnjati -am = okrnjeváti -újem, okrnjevál -ála -o, okrnjevánje -a s

okróg 1. *prisl. naokróg*: okróg *in* okróg hoditi; *približno*: okróg tri ure, okróg dva metra blaga; 2. *predl. z rod.*: okróg hiše, okróg božiča, okróg deset let je že minilo; + okróg česa *o čem se pogajati, posvetovati itd.*: pogajajo se +okróg pakta štírih *o paktu štírih*

okrógel -gla -o, okróglost -i ž, okróglast -a -o, okróglica -e ž, okrógličast -a -o, okróglika -e ž *neko jabolko*, okróglina -e ž, okróglišče -a s *okroglo prostor*; okróglíti -ím *okroglo delati*, okrógljènje -a s, okrógljaj -a m; okróglolíčen -čna -o

okróglo *prisl. približno*: zasluži ~ 100 din na dan

okróv -óva m: ~ ure, okróven -vna -o: ~i listi

okróžiti -ím, okróžen -a -o, okróžitev -tve ž, okróžje -a s, okróžen -žna -o, okróžnost -i ž; okróžnica -e ž, okróžničen -čna -o, okróžnik -a m *krožnik*; okróžati -am, okróžanje -a s; okróžávati -am = okróževáti -újem, okróževánje -a s

okřšiti -ím, okřšek -ška m, okřšljaj -a m *odlomek*

okřtáčiti -ím: ~ obleko, *koga* okřšítiti -ím, okřšén -a -o, okřššek -ška m

okřúten -tna -o, okřútnost -i ž, okřútnèž -a m, okřútnica -e ž, okřútnik -a m

okrvavíti

okrvavíti -ím s krvjo umazati, okrvávi -ítel okrvávil -íla -o, okrvavljen -êna -o, okrvavítev -tve ž, okrvíti -im krvavo narediti: mezince si okrvita (narodna pesem), okrvljen -a -o
oksalén -lna -o [-ln-]: ~a kislina; oksalít -a m rudnina
oksi- v sestavi: oksibióza -e ž biol., oksigén -a m kisik, oksihemoglobin -a m rdeče krvno barvilo
oksid -a m, oksidáza -e ž ferment, oksidirati -am, oksidíran -a -o, oksidíranje -a s, oksidácija -e ž, oksidatívén -vna -o: ~i proces, oksidácijski -a -o: ~i proces, produkt; oksidúl [-úl] -a m vrsta kisikovih spojin
oksimóron -a m poet. navidezno nasprotje, protislovje, bistroumni nesmisel
oksitónon -a m, mn. oksítóna -ton s besede z naglasom na zadnjem zlogu
oktaéder -dra m osmerec, oktaédri -a -o
oktáva -e ž glas.: vélika ~, dvakrat črtana ~; kóntraoktáva -e ž; oktáv -a m osmerka, oktáven -vna -o: ~i format
Oktaviján -a m rimski cesar
oktét -a m, oktéten -tna -o
október -bra m, októbrski -a -o: ~a revolucija
októgón -a m osmerokotnik, osmerogelnik, oktogónski -a -o
oktroírati -am vsiliti, oktroíran -a -o: ~a ustava; oktroíranje -a s, oktroá -ja m
okulár -ja m očesna leča pri daljnogledu ali drobnogledu, okuláren -rna -o
okulírati -am cepiti s popkom, očesom, okulíranje -a s, okulácija -e ž
okulíst -a m zdravnik za očesne bolezni, okulístika -e ž nauk o

očesnih boleznih in njih zdravljenju, okulístičén -čna -o: ~i oddelek
okúlten -tna -o skrit, prikrit, okultízem -zma m nauk o skrivnih silah, okultíst -a m kdor se z okultizmom ukvarja, okultístičén -čna -o [povsod: -lt-]
okún -a m rečna riba ostríž = okúnovec -vca m
okupácija -e ž, okupácijski -a -o, okupírati -am, okupíran -a -o, okupátor -ja m, okupátorski -a -o
okús -a m, okúsen -sna -o, okúsnost -i ž, okúsi -im, okúšen -a -o; okúsek -ska m, okúšati -am, okúšanje -a s, okúšalo -a s okušalni organ, okušálen -lna -o [-ln-]: ~a bradavica; okúšnja -e ž, okúševálec -lca [-lc-] m, okúševálen -lna -o [-ln-]
okúžiti -im, okúžen -a -o, okúženje -a s, okúžítev -tve ž, okúžba -e ž, okúženec -nca m, okúženka -e ž, okúžilo -a s = okúžnina -e ž, okúžljiv -íva -o, okúžljivost -i ž, okúžilec -lca [-lc-] m, okúžilka -e [-lk-] ž, okúžilski -a -o [-ls-], okúžítelj -a m, okúžiteljica -e ž, okúžiteljski -a -o, okúžen -žna -o, okúžnost -i ž; okúževáti -újem, okúževáanje -a s, okúževálen -lna -o [-ln-]
okvára -e ž, okváriti -im, okváren -a -o, okvártjenec -nca m, okvártjenka -e ž, okvárniki -a m kdor okvari; okvártjati -am, okvártjanje -a s
okvási -im, okvášen -a -o, okvásitev -tve ž, okvášati -am, okvášanje -a s
okvír -a m, okvíren -rna -o: ~i zakon, ~a povest; okvírnost -i ž, okvírček -čka m okvírar -ja m; okvíriti -im v okvír deti, okvírjen -a -o, okvírjenje -a s; okvírtjati -am, okvírtjanje -a s

ól [ól] óla in olú *m pivo*, ólov -a -o: ~e droži; olárnica -e ž, olárski -a -o, olárstvo -a *s*
olájšati -am, olájšan -a -o, olájšanje -a *s*, olajšáva -e ž, olájšek -ška *m*, olajšilo -a *s*, olajšilen -lna -o [-ln-]; olajševáti -újem, olajševánje -a *s*, olajševálen -lna -o [-ln-]
olasáti -ám *zlasati*, olasāj -ájtel! olasäl -ála -o, olasán -a -o; olásiti -im se *dobiti lase*, olasítev -tve ž
olatováti -újem se *dobivati latje*, olatítiti -ím se, olátíl -íla -o, olatèn -èna -o
olè medm.: olè hudo, olè čudo!
oleánder -dra *m*, oleándrov -a -o: ~a vejica
oledenétí -ím *led ali leden postati*, oledenèl -éla -o, oledenélost -i ž; oledenítí -im *v led spreméniti*, oledèni -íte! oledéníl -íla -o, oledenjèn -èna -o, oledenítev -tve ž
Olég -a *m os. i.*, Olégov -a -o
oleín -a *m sestavina mastnih olj*, oleát -a *m oljнокisla sol*
olépiti -im: *s papirjem ~*, olépljen -a -o; olépljati -am
olepotičiti -im, olepotičen -a -o; olepotítiti -ím, olepòti -íte! olepótíl -íla -o, olepotèn -èna -o
olépšati -am, olépšan -a -o, olépšanje -a *s*, olépšáva -e ž; olépšávati -am = olepševáti -újem, olepševál -ála -o, olepševálec -lca [-áú-] *m*, olepševálka -e [-áú-] ž, olepševálen -lna -o [-ln-]: ~o sredstvo; olepševánje -a *s*
olesenétí -ím, olesenèl -éla -o: ~i deli rastline, olesenélost -i ž
olevítí -ím se, olévíl -íla -o: kača se je olevíla; olévek -vká *m*
Olga -e ž *os. i.*, Olgin -a -o [*po-vod: ólg-]*
olíčiti -im *olupiti, obeliti (drevo)*, olíčkati -am: ~ koruzo

oligarhíja -e ž *vlada posameznikov*, oligárhičen -čna -o, oligarhist -a *m*
oligocén -a *m geol.*
ólih -a *m 1. v zemljo zabit kol ali pilot, 2. kobila pri mostu, 3. neka goba, ólišek -ška m*
olíka -e ž, olíkati -am, olíkan -a -o, olíkanec -nca *m*, olíkanka -e ž, olíkanost -i ž
Olímp -a *m kr. i. gore*, olímpski -a -o, olimpiáda -e ž *doba 4 let, mednarodne športne igre*, olimpijski -a -o: ~e igre, Olímpijec -jca *m pridevek Zevsu*, olímpijec -jca *m tekmovalec na olimpiadi, duševni mogočnik*, olimpiónik -a *m zmagovalec na olimpiadi*
olístiti -im se *dobiti liste*: drevo se je olístilo; olístováti -újem se, olístovánje -a *s*
olíšpati -am, olíšp -a *m*
olíva -e ž *gl. oljka*
Oliver Twist [óliver twist] Olivera Twista *m os. i. Dickensovega junaka*, Óliverov -a -o
ólje -a *s*, oljén -a -o, oljen -ljna -o, oljnat -a -o, oljast -a -o: ~a barva; oljenica -e ž *vrč za olje, svetilka na olje* = oljénka -e ž, oljnica -e ž *shramba za olje, oljna rastlina*; oljiti -im, oljen -a -o, oljenje -a *s*, oljar -ja *m*, oljarica -e ž, oljaríja -e ž = oljárna -e ž; oljetvóren -rna -o, oljnatobárven -vna -o
óljka -e ž *drevo in sad*, oljčen -čna -o: ~a vejica, ~a nedelja; oljkov -a -o: ~a vejica; oljkovina -e ž, oljski -a -o: ~a (= *cvetna*) nedelja, Óljška gora; oljkovnice -ic ž *mn. družina oljk*; olíva -e ž *sad oljke*: vložena ~; olíven -vna -o: ~a barva, ~o olje; olívast -a -o, olívkast -a -o
olójiti -im *z lojem prevleči, prepójiti*, olóji -íte! olójl -íla -o, olojèn -èna -o, olojítev -tve ž

Ólomuc

Ólomuc -a m, ólomuški -a -o
olóščati -am *glazirati*; ološčeváti
 -újem, ološčevánje -a s, ološčiti
 -im, ološččen -a -o
oltár -ja m, oltárček -čka m, ol-
 táren -rna -o = oltárski -a -o:
 ~i prt [*povsod: -ll-*]
olúbiti -im *olupiti drevo*, olúb-
 ljen -a -o: ~o drevo; olúbje
 -a s
olúh -a m *kol ob cesti*, gl. ólih
olúpiti -im gl. lupiti, olúpljen -a
 -o, olúp -a m, olúpek -pka m,
 olúpen -pna -o *kar se dá olupiti*,
 olupljiv -iva -o
olúsk -a m: žitni, ajdovi olúski
otrobi; olúskati -am: ribo ~,
 ~ pšenico *omlatiti*
oláchnica -e ž *posoda za omako*,
čolníček (za omako), gl. omaka
omádežati -am, omádežan -a -o;
 omadežíti -ím, omadežen -ěna
 -o; omadeževáti -újem, omade-
 ževál -ála -o, omadeževán -a -o,
 omadeževánje -a s, omadeževál-
 lec -lca [-áú-] m, omadeževál-
 ka -e [-áú-] ž
omágati -am, omáganje -a s =
 omága -e ž, omagljiv -iva -o;
 omagováti -újem, omagovál -ála
 -o, omagovánje -a s, omagová-
 lec -lca [-áú-] m, omagováka
 -e [-áú-] ž
omagnétiti -im: iglo ~, omagné-
 ten -a -o, omagnetítev -tve ž
omáhniiti -nem, omáhni -íte!
 omáhnil -íla -o *ali povsod:*
 omáh; omáhel -hla -o *šibak*,
 omáhlost -i ž, omahljiv -iva -o,
 omahljivec -vca m, omahljívka
 -e ž, omahljivost -i ž; omáh-
 áha m: omáh dobiti *premoč do-*
bili, omahnítev -tve ž (*dejanje*),
 hmáhljaj -a m; omahováti -újem,
 omahovál -ála -o, omahovánje
 -a s, omahoválec -lca [-áú-] m,
 omahováka -e [-áú-] ž
omájati -am *in -em in omajáti*
 -èm gl. majati, omaján -a -o,

omajeváti -újem, omajevál -ála
 -o, omajevánje -a s
omájiti -im *olubiti, olupiti*: ~
 smreko; omájčevina -e ž *olu-*
pek: krompir v omájčevinah
v oblicah, omájek -jka m *olupek*
omáka -e ž, omáčen -čna -o: ~a
 jed; omákati -am, omákanje
 -a s; gl. *tudi* omočiti
 ***omalovážiti** -im. *omalovaževáti
 -újem *malo ceniti, zmanjševati*,
malíti, malótiiti, ne se zmeniti za,
prezreti, podcenjevati, omalova-
 ževál -ála -o, *omalovaževánje
 -a s
omámiti -im, omámiljen -a -o,
 omámiljenje -a s, omámiljenec
 -nca m, omámiljenka -e ž, omám-
 ljenost -i ž; omáma -e ž, omám-
 men -mna -o, omamljiv -iva -o,
 omamljivost -i ž; omamílo -a s,
 omámiljati -am, omámiljanje -a
 s, omámica -e ž *nezavest*: ~ mi
 pride, v ~o pridem
óman -a m *neka rastlina*, ómanov
 -a -o, ómanovec -vca m *oma-*
novo vino
omára -e ž: ~ za obleko *postavec*,
 omáren -rna -o, omárar -ja m,
 omárica -e ž: posteljna (+*nočna*)
 ~, omárič -a m
omást -i ž *omaz pri lesenih stenah*
omastíti -ím, omásti -íte! omástil
 -íla -o, omašččen -ěna -o, oma-
 ščenost -i ž
 ***omávšati** -am *oskubsti*
omávžati -am
omáz omáza m: stenski ~; omáz-
 zati -ázem, omázek -zka m,
 omázilo -a s, omáza -e ž *omaz*:
 ilnasta omáza
ombrométer -tra m *dežemer*, omb-
 brométrski -a -o
omécáti -am: sadje ~ *dati, da se*
uleži, omécevatí -ujem *pomiš-*
ljati si, omécevanje -a s *obo-*
tavljanje, omeceválec -lca [-áú-]
 m *obotavljat*

omečiti -ím, oměci -ítel oměčil -íla -o, omečen -ěna -o; omečítev -tve ž oměčen -čna -o *kar se dá omečiti*, omečilo -a s, omečilen -lna -o [-ln-], omečljiv -íva -o

oměče -a s *del nogavic ob mečih*
omedíti -ím z *medom osladiti*, gl. mediti, omedíl -íla -o

omedléti -ím, omedlèl -éla -o, omedlélost -i ž; omedlévati -am, omedlévanje -a s; omedlévica -e ž, omedlévičen -čna -o, omedlévičnost -i ž [povsod: -mäd-]
ómega m *neskl. ime zadnje grške črke v abecedi: od álfa do ómega od začetka do konca*

omeglíti -ím: vino duha omeglí. omeglí -íte! omeglil -íla -o, omegljèn -ěna -o, omegljènost -i ž *opitost, pijanost*; omegléti -ím: duh zaradi vina omeglí, omeglèl -éla -o, omeglélost -i ž [povsod: -mægl-]

omehčáti -ám gl. mehčati, omehčan -a -o, omehčánje -a s, omehčáva -e ž; omehčávati -am, omehčávanje -a s

omehkúžiti -ím, omehkúžen -a -o, omehkúženost -i ž, omehkúženje -a s

oměj -éja m *pasje zelje bot.*

omejiti -ím, oměji -íte! omějil -íla -o, omejèn -ěna -o, omejènost -i ž. omějek -jka m: po omějkih kositi; omejítev -tve ž, omejítven -a -o [-tvæn-], omejílo -a s; omejeváti -újem, omejevál -ála -o, omejevánje -a s, omejeválen -lna -o [-ln-]

oméka -e ž *omečítev*, omékniti -nem: srce mi je oméknilo; oméksati -am

oméla -e ž *neka rastlina zajedavka*, omélje -a s

omélo -a s, omélce -a [-lc] s, omelovina -e ž

ómen -a m *znamenje, napoved česa*: slab ómen; ominóžen -zna

-o *usodno pomenljivo, zlo, nesrečo napovedujoč*

oméniti -ím, oménil -a -o in -íla -o, oménjen -a -o, omenítev -tve ž, omének -nka m; oménjati -am, oménjanje -a s, omémba -e ž: ni ~e vredno
omésiti -ím: pogače z maslom in jajci ~, oméšen -a -o

oměsti -mêtem gl. mēsti: pajčevine ~, ometèn -ěna -o; ométati -am, ométanje -a s, ométalo -a s = ométih -a m, ométáča -e ž *omelce za nečké*, ométálnica -e [-aŷ-] ž. ométovina -e ž *moka, ki se v mlinu skupaj pomete*, ométi -ov m mn. *slabša moka za svinje*

oměsti -mêtem *surovo maslo narediti*, ométati -am, gl. mēsti

omèt -éta m. ometáti oméčem: zid ~, oměci -ítel ométal -ála -o, ometan -a -o, ometáča -e ž = ometáčka -e ž *zidarska žlica*; ometávati -am = ometováti -újem, ometovánje -a s = ometávanje -a s in ométanje -a s
ométi ománem gl. méti: proso ~, omét -a -o, omévati -am: klasje ~

omética -e ž *vrsta šiva, entlanje: na omético šivati énlati, končati, koncljati*, ometíne -ín ž mn. *obšivi*

ométljaj -a m *omejna brazda*

omézdrati -am = omézdríti -ím *mesno stran kože gladko ostrgati*
omézdniti -nem *odrgniti, posneti: kožo si ~*

omíka -e ž *izobrazba*, omíkati -am *predivo očistiti na mikalniku, izobraziti koga*, omikan -a -o, omikanec -nca m, omikanost -i ž, omikálo -a s *mikalnik za predivo* = omikálnica -e [-áŷ-] ž; omikávati -am, omikováti -újem, omikovál -ála -o, omikovánje -a s, omikoválec -lca [-áŷ-] m, omikoválen -lna -o [-ln-]

ómikron

ómikron -a *m ime grš. érke (kratki o)*

omiléti -ím *mil postati, omilèl -éla -o: omiléla misel; omíliti -im se: ~ komu priljubiti, prikupiti se, omíliti -im ublažiti, omíljen -a -o; omíljati -am se, omilováti -újem, omilovál -ála -o, omilovánje -a s*

omílití -im *namiliti (perilo), omíljen -a -o*

omílnik -a [-ún-] *m prostor, kjer pomivajo kuhinjsko posodo*

omísliti -im *oskrbeti, nakupiti: kónja si ~, omísljen -a -o, omí-slek -a [-slək-] m kar si človek omisli = nabavi; omísljati -am = omísljeváti -újem, omísljevál -ála -o, omísljevánje -a s omíti -jem popotnoma izmiti, omít -a -o; omívati -am, omívanje -a s, omiváča -e ž*

omízje -a s, omízen -zna -o, omíz-nik -a m

omladéti -ím *mlad postati, omladèl -éla -o; omladíti -ím pomladiti, omládil -íla -o, omlajèn -èna -o, omladítev -tve ž, omlajénje -a s; omlájati -am, omlajeváti -újem, omlajevánje -a s; +omladína -e ž mladina, +omladínski -a -o mladínski*

omlátiti in -íti -átim *gl. mlaiti, omláčen -a -o, omlát -áta m*

omléden -dna -o, omlédnost -i ž, omlédnež -a m

omléta -e ž *vrsta močnate jedi*

omléti oméljem *okrog in okrog pomleti, odplaviti: voda je breg omléla*

ómnibus -a m, ómnibusen -sna -o
omnipoténca -e ž *vsemogočnost, omnipoténten -tna -o vsemogočen, oblasten, omnipoténtnost -i ž*
omóči omórem *premagati gl. moči: spanje ga je omóglo*
omóčiti omóčim *gl. močiti, omóčen -a -o, gl. omáka*

omogóčiti -im, omogóčen -a -o, omogóčítev -tve ž omogóčeváti -újem, omogóčevánje -a s; omogóčati -am, omogóčanje -a s

omótati -am in omotáti -ám *gl. motati, omótan in omotán -a -o, omòt -óta m, omótek -tka m; omotávati -am, omotávánje -a s*

omotítí in omótiti omótím *gl. motiti, omóten -a -o, omótenec -nca m, omótenka -e ž; omótica -e ž, omótíčav -a -o, omótíčen -čna -o, omótíčnost -i ž, omóten -tna -o*

omóžiti -ím (se), omóži -íte! omóžil -íla -o, omožèn -èna -o, omóžénka -e ž, omóžítev -tve ž

omračíti -ím, omráči -íte! omráčil -íla -o, omračèn -èna -o, omračénost -i ž, omračénc -nca m, omračénka -e ž; omráče -a s, omračeváti -újem, omračevál -ála -o, omračevánje -a s, omračítev -tve ž

omrázítí -im, omrázi -íte! omrázil -íla -o, omražèn -èna -o, omrázen -zna -o, omráznica -e ž *prvi drobní sneg, ko začne naletavati; kurja polt*

omréžiti -im, omréžen -a -o, omréžje -a s; omreževáti -újem, omreževál -ála -o, omreževánje -a s

omršiti -im se *prelomiti post, kaj okusiti, omršniti -nem se*

omršavéti -ím *shujšati, omršavèl -éla -o, omršavélost -i ž, omršavítev -tve ž*

omrtvéti -ím *otrpniti, omrtvèl -éla -o, omrtvélost -i ž; omrtvíca -e ž neka svínjska bolezen, omrtvíčen -čna -o; omrtvíčiti -ím, omrtvíčen -a -o; omrtvíti -ím mrtvo napraviti, omrtví -íte! omrtvíl -íla -o, omrtvèn -èna -o*

omrzéti -ím *mrzko postati gl. mrzeti, omrzèl -éla -o, omrza -e ž naveličanost, mrzkost; omrzíti -ím mrzko napraviti, omrzi -íte!*

omrzil -íla -o; omržen -êna -o; omrzljiv -íva -o, omrzljivost -i ž
omrzniti -nem, omrzfel -zla -o, omrzlína -e ž, omrzlost -i ž, omrznjen -a -o; omrzováti -újem, omrzovánje -a s

Ómsk -a m kr. i. rus. mesta

ón óna onó os. z., dv. onádva in ónadva (m), onédve in ónidve (ž s), mn. oní oné oná; za predlogi se piše v ložilniku vseh števil sku: aj: 1. edn. m in s: čezenj, nádenj, pódenj, prédenj, skózenj, óbenj [povsod: -anj], nánj, pónj, vánj, zánj; ž: nánjo, pónjo, vánjo, zánjo; 2. dv. za vse spole: médnju, nádnu, pónju, zánju itd. (za ž tudi mednji, nadnji, ponji itd.); 3. mn. za vse spole: éznje, médnje, nádnje, pódnje, pónje, zánje itd.

óndan prisl. ónkrat, ondánji -a -e

óndi prisl., óndešnji -a -e; ondúkaj prisl., ondúkajšnji -a -e

ondód prisl., ondóten -tna -o: od vseh ondótnih mest

ondulírati -am kodrati lase, ondulíran -a -o, ondulíranje -a s ondulácija -e ž kodran'e (las), ondulacíjski -a -o: ~i aparat

oné (onégá, onéga) oná onó kazalni z. nekdo ki ga ne morem ali nočem imenovati; rod. onégá (onéga) m s, oné ž, daj. onému m s, oné ž, tož. oné (onégá, onéga) m, onó ž s, mest. pri oném m s, pri oné ž, orod. z oném m s z onó ž: Veš, bil je oné. tisti dolgi Janez. Včeraj je prišel onégá, naš lanski hlapec. Ali si bil pri oné, tisti góstji pri Pavletu?

onečástiti -im, onečáščen -a -o, onečáščenje -a s, onečástítev -tve ž, onečáščeválec -lca [-áú-] m, onečáščeválka -e [-áú-] ž, onečáščenec -nca m, onečáščenka -e ž

onecédití -im, onecéjejen in -den -a -o; onecéjati -am, onecéjajnje -a s, onecéja -e ž

onégati -am, onégast -a -o, onégáviti -im, onégávljen -a -o, onégavec -vca m, onégavka -e ž; gl. oné

oneméti -ím, onemèl -éla -o, onemélost -i ž; onemíti -ím, onémi -íte! onémil -íla -o, onemljèn -éna -o, onemítev -tve ž

onemôči -mórem, onemógel -ógla -o, onemóglost -i ž

onemogóčiti -im, onemogóčen -a -o; onemogóčeváti -újem, onemogóčati -am, onemogóčanje -a s

onesnážiti -im, onesnážen -a -o, onesnáženje -a s; onesnáževáti -újem, onesnáževánje -a s

onespodóbiti -im skaziti, onespodóba -e ž skazitev, onespodóbljen -a -o: ~ obraz

onesposóbiti -im, onesposóbljen -a -o; onesposóbljati -am, onesposóbljanje -a s, onesposóbítev -tve ž

onesréčiti -im, onesréčen -a -o, onesréčítev -tve ž; onesrečeváti -újem, onesrečevál -ála -o, onesrečevánje -a s, onesrečeválec -lca [-lc-] m, onesrečeválka -e [-lk-] ž, onesrečeválen -lna -o [-ln-]

onesvéstiti -im se, onesvéščen -a -o, onesvéščenje -a s; onesvéščati -am se, onesvéščanje -a s

óni óna óno kaz. z.: ne tá, marveč óni; v sestavi: ónile ónale ónole ali le-óni le-óna le-óno, rod. ónegale, le-ónega itd. Napačno je rabiti óni óna óno v primerih, kakor: Gregorčiča mnogo beró, najbrž zato, ker so njegovz dela lažja kot +ona Cankarja ali Zupančiča lažja ko Cankarjeva ali Zupančičeva; prebivalstvo v deželi se je zelo pomnožilo, posebno +ono ob vo-

onikati

dah *posebno tisto ob vodah*. — ta nam kaže na bližnjo, tisti na bolj oddaljeno, óni na najbolj oddaljeno osebo ali stvar: tale tu je moj, tistile tam je tvoj, njegov je pa ónile tam. — *Napačno je rabiti óni óna óno pred oz. zaimkom namesto tisti -a -o: +óni, ki so prišli danes tisti; +óni, pri katerem sem stanoval tisti; gl. tudi dotični*

onikati -am, onikanje -a s
 óniks -a m neka vrsta kremenjaka
 onkologija -e ž med., onkolóski -a -o: ~a klinika, ~i zavod
 ónkraj *prisl. in nepravi predl.*: težko boš prišel ónkraj; ónkraj je pasel Tone; ónkraj reke
 ónkrat *prisl.*, ónkraten -tna -o
 onód *prisl. tam*: koder ti, onód jaz; od onód, do onód
 onólik -a -o *tako velik, enako velik*, onóliko — kólikor
 onomástikon -a m imenik, onomástičen -čna -o imenski: ~i slovar
 onomatopoétičen -čna -o *sličnoglasi*, onomatopóija -e ž *posnemanje glasu, sličnoglasje*
 ónstran *prisl. in predl.*, ónstránski -a -o, ónstránstvo -a s
 ontogenéza -e ž, ontogenija -e ž *razvoj posameznega bilja*, ontogenétičen -čna -o *kar zadeva ontogenezo*, ontogeničen -čna -o
 ontologija -e ž *fil. nauk o bilju in o tem, kar je ontológičen* -čna -o = ontolóski -a -o
 onúča -e ž *obujek*
 opádati -am *upadati gl.* padati, opádanje -a s, opád -áda m, opádek -dka m
 opáhati -am s *páhaniem očistiti*, opáh -áha m, opáhek -hka m, *nav. mn. opáhki kožni izpuščaj*, opahljáti -ám; opahníti opáhnem *gl. pahniti*, opáhnjen -a -o,

opáhnjenost -i ž, opáhnjenec -nca m
 opál [-ál] -a m, opálen -lna -o [-ln-]: ~i soj, opálov -a -o, opálovec -vca m, opálščina -e [-lš-] ž *opalova matica*
 opáliti -im: bes te opáli *gl. paliti*, opáljen -a -o, opáljenek -nka m *vrsta peciva* opáljenka -e ž *tenak, nizek kruh*, opálina -e ž *duh po opáhlenem*
 opánka -e ž, *nav. mn.* opánke -ánk, opánek -nka m, *nav. mn.* opánki -ov, opánkar -ja m = opánčar -ja m, opánkarica -e ž = opánčarica -e ž
 opáriti -im *gl. pariti*, opárjen -a -o; opárjenost -i ž oparína -e ž; opára -e ž, opárek -rka m, opáren -rna -o, opárnost -i ž *neka živinska bolezen*, opárnica -e ž *jadoga črnega trna*, opárica -e ž; opárjati -am, opárjanje -a s
 opás opása m *pas, napustek, zidec*; opásati -šem *gl. pasati* -šem, opásan -a -o, opásek -ska m, opasica -e ž *pas (jeremen)*, opásje -a s, opásnica -e ž, opásilo -a s, opasilen -lna -o [-ln-], opasílnica -e [-iy-] ž
 +opášen -sna -o *nevaren*, +opásnost -i ž *nevarnost*
 opasilo -a s *cerkveno proštenje*
 opásti opádem *gl. pasti* padem: sneg opade planine; opáden -a -o: s snegom ~ gorski vrh = opást -i ž
 opásti opásem *gl. pasti* pasem: vse mejé opase; opášen -a -o: ~o *grmovje*
 opát -a m, opática -e ž, opátinja -e ž, opatíja -e ž, opatíjski -a -o, opatovína -e ž, opátovski -a -o, opátovstvo -a s
 opáziti -im *gl. paziti*, opázhen -a -o; opázhen -zna -o, opáznost -i ž, opázljiv -íva -o, opázljivost -i ž; opázka -e ž; opazováti -újem, opazováł -ála -o, opazován -a

-o, opazovanje -a s, opazovalec -lca [-*du-* in -*lc-*] m, opazovalka -e [-*du-* in -*lk-*] ž, opazovalen -lna -o [-*ln-*], opazovališče -a s, opazovalnica -e [-*ln-*] ž; opazhati -am, opazhanje -a s
opáž -áza m, opážan -žna -o; opážiti -im, opážan -a -o, opážítev -tve ž; opaževáti -újem, opaževál -ála -o, opaževánje -a s
ópica -e ž *svobodna izbira, pravica do izbire kakega državljanstva*, optírati -am, optíranje -a s, optánt -a m, optántka -e ž
opéči -čem (se) *gl. peči*, opéčen -ěna -o, opeklina -e ž
opeháriti -ím, opeháren -a -o
opéka -e ž, opéčen -čna -o: ~i zid; opékast -a -o, opékovec -vca m *opekovina -e ž*; opékar -ja m, opécarski -a -o, opékárna -e ž
opelíniti -im *pogreniti*, opelínjen -a -o
opéniti -im, opénjen -a -o, opének -nka m
ópera -e ž, óperen -rna -o: ~i pevec, ~o gledališče; operéta -e ž, operéten -tna -o
operácija -e ž, operácijski -a -o: ~a soba *med.*, ~o zaledje (*v vojni*); operatívén -vna -o: ~o zdravljenje, ~i premiki; operátívec -vca m: orožje naših operatívcev; operírati -am, operíran -a -o, operíranje -a s, operíranec -nca m, operíranka -e ž; operatêr -ja m, operatêrka -e ž, operatêrski -a -o
opéríti -im (se): ptiči so se opérili, opérjen -a -o, operítev -tve ž
opésniti -im *v pesmi opevati*: Áškerc je opésnil Trubarja, opésnjen -a -o, opesaítev -tve ž
opésniti -nem *se zdrkniti, zdrsniti, ponesrečiti se, spodleteti*: rado se opésne; opesováti -újem se

opéstnik -a m *odbijač, kamen vratnik*
opéšati -am, opéšan -a -o, opéšanje -a s, opéšaneec -nca m, opéšanka -e ž, opéšek -ška m *propad*, opešljív -íva -o
opétek -tka m *usnje na zadnjem delu čevlja, péla na čevlju*, opétnik -a m opétnica -e ž
opéti opnèm *gl. péti pnèm*, opét -a -o, opétost -i ž, opétje -a s; opénjati -am, opénjanje -a s, openjávka -e ž, openjálec -lca [-*du-*] m
opetnájstíti -im *opehariti*; opetnájsten -a -o
 +opetováno *zopet, vnovič*
opévati -am, opévanje -a s
opháti opšëm, opši -íte! ophál -ála -o, ophán -a -o
ópica -e ž, ópičji -a -e: ~i obraz, po ópičje, ópičnik -a m *opičji samec*, ópička -e ž, opičárja -e ž
opíhati -am *in* -šem: rano ~; opihávatí -am, opihávanje -a s
ópij -a m, ópijev -a -o
opijániti -im (se), opijánjen -a -o
opikáča -e ž *trta, ki se z gornjim koncem vlakne v zemljo*
opíkati -am, opíkan -a -o, opíkováti -újem, opíkovánje -a s
opíliti -im, opiljen -a -o, opílek -lka [-*lk-*] m
opírati -am, opíranje -a s, opíra -e ž, opírača -e ž, opírálo -a s *pri stopnicah, pri violini (pod kobilico)*, opírálen -lna -o [-*ln-*], opírálnik -a [-*ln-*] m, opírálíšče -a s, opírnik -a m *bergla*, *gl. tudi opréti oprèm in opóra*
opírki -ov m *mn. pomije gl. oprati*
opís -a m, opisáti *in* opisáti -píšëm *gl. pisati*, opisán -a -o, opisén -sna -o: ~a geometrija; opisováti -újem, opisovál -ála -o, opisovánje -a s, opisoválen -lna -o [-*ln-*], opisovátelj -a m,

opíščiti

opisoválec -lca [-lc-] *m*, opisoválka -e [-lk-] *ž*
opíščiti -im se *opahniti se*: koža se opišči *dobi izpušča'e*
opítati -am; prašiče ~; opítan -a -o, opítanec -nca *m*
opíti -ijem, opít -a -o, opítje -a *s*;
opíjati -am (se), *gl.* opòj
opláhniti -nem: oteklina opláhne, *gl.* uplahniti
oplákniti -nem: perilo ~; oplàk -áka *m*, opláka -e *ž*, oplakováti -újem, oplakovánje -a *s*, oplakoválec -lca [-áy-] *m*, oplakoválka -e [-áy-] *ž* *cunja in ženska*
oplašiti -im *gl.* plašiti, opláčil -ila -o, oplášen -éna -o *ali pa s stalnim poud.* oplášiti -im *itd.*, oplášitev -tve *ž*
oplát -i *ž*: zadnja oplát, noževe opláti, opláta -e *ž*, oplatníciti -im *vezati v platnice*, oplátiti -im *furnirati*, oplát -áta *m*, oplátítev -tve *ž*, oplática -e *ž* *furnir*
opláz opláza *m*; opláziti -im *gl.* pláziti, oplážen -a -o; oplázniti -nem, opláznjen -a -o; oplazováti -újem, oplazovánje -a *s*
opléček -čka *m* *telovnik*, opléčje -a *s*, opléčnik -a *m* **ošpételj*
oplemeníti -im: matico, kobiló ~, krava se je oplemenila *šla po plemenu*; oplemèni -íte! opleménil -ila -o, oplemenjèn -éna -o, oplemenjénost -i *ž*, oplemenítev -tve *ž*
oplemenítiti -im, oplemeniten -a -o, oplemenitenje -a *s*
oplèn opléna *m* *del voza*: prednji, zadnji ~; oplènik -a *m* *iglica, ki gre skozi oplèn*
oplènniti -im *gl.* pleniti, oplènjen -a -o, oplènitev -tve *ž*
opléskati -am, oplèsk -éska *m*
oplesnèti -im: kruh oplesní, oplesnèl -éla -o, oplesnèlost -i *ž*
oplèšti oplètem *gl.* plesti: ~ lase, ~ kip z venci, ~ koga (kaj) *okititi, okrasiti*; oplèt -éta *m*,

opletènek -nca *m*, opleténka -e *ž*; oplétati -am, oplétanje -a *s* *tudi krašenje, venčanje*, oplétanec -nca *m* *bol.*; oplétáč -a *m*
oplétal [-ay-] -i *ž* *trak za lase*, oplétalnica -e [-ay-] *ž*, oplétáv -áva -o: ves je ~; oplétávost -i *ž*, oplétáven -vna -o, oplétek -tka *m*
oplèti oplévem *gl.* pleti, oplél -a -o, oplét -a -o, oplétev -tve *ž*
+opljáčkati -am *opleniti*
opljúskati -am, opljúskniti -nem = opljúsnniti -nem
opljuváci opljújem *gl.* pljuvati, opljuván -a -o
oplóčiti -im, oplóčen -a -o, oplóčilo -a *s*, *gl.* *tudi* oploščiti
oplodíti -im, oplódi -íte! oplódil -ila -o, oplojèn -éna -o, oplojénost -i *ž*, oplojènen -lna -o [-ln-], oplojèten -tve *ž*, oplojèba -e *ž*; oplóduje -a *s*, oplojeválnica -e [-ln-] *ž*: ~ rib; oplájati -am, oplájanje -a *s*
oplóščiti -im, oplóščen -a -o, *gl.* *tudi* opločiti
oplòt -óta *m* *plot*, oplóten -tna -o, oplótje -a *s* *ograja*; oplótiti -im, oplòti -íte! oplòtil -ila -o, oplòten -éna -o
oplúžje -a *s*
ópna -e *ž* *kožica, membrana*: možganska -ca; ópnica -e *ž*, opnokrilec -lca [-lc-] *m*, *mn.* opnokrilci -ev [-lc-] *zool.*
opogúmiti -im, opogúmljen -a -o, opogúmljenje -a *s*
opòj opója *m*, opójen -jna -o: ~e pijače; opójnost -i *ž*: Čaša ~i; opojíti -im, opóji -íte! opójil -ila -o, opojèn -éna -o, opojénost -i *ž*, opojljiv -iva -o, opojljivost -i *ž*
opóka -e *ž* *lapor*, opóčen -čna -o
opókati -am *razpoke dobiti*, opókel -kla -o *razpokan, zarobljen, neotesan*, opóklost -i *ž*, opokljiv -iva -o, opokljivost -i *ž*

opóldan -dne *in* -dnéva *m* *póldan*,
opóldne -dnéva *s*, opoldánski
-a -o *in* opóldanski -a -o, opoldánji
-a -e; opóldnica -e *ž* *kosilo*, opóldničati
-am *kósiti*; *na vprašanje kdaj?* opóldne *prisl.*
[*povsod*: -oɥ-]

opólnoči *prisl.*, opólnočen -čna -o,
opólnočnica -e *ž* [*povsod*: -oɥ-]

*opólnomóčiti -im [-oɥ-] *pooblastiti*, *opólnomóčen -a -o [-oɥ-]
pooblaščen, *opólnomóčenec -nca
[-oɥ-] *m* *pooblaščenec*

opólzel -zla -o = opólzek -zka -o
pólzek, opólzkost -i *ž* = opólzlost
-i *ž*, opólzlni -nem *zdrsniti*
[*povsod*: -oɥ-]

opómnniti -im *gl.* pomniti, opóm-njen -a -o; opómba -e *ž*; opóm-njajati -am, opómínjanje -a *s*;
opómín -a *m*, opómínek -nka
m, opómnja -e *ž*; opominjálen
-lna -o [-ln-], opominjálec -lca
[-áɥ-] *m*, opominjáлка -e [-áɥ-]
ž, opominjeváti -újem, opomin-
jevánje -a *s*, opominjeválec
-lca [-áɥ-] *m*

opomóči opomórem se (si), opomógel
-óгла -o

opóna -e *ž* *zastor*, *veriga za merjenje*
drevesne debeline

oponášati -am: ~ koga, komu
kaj, oponášanje -a *s*, oponášav
-a -o, oponášavec -vca *m*, oponášavka
-e *ž*, oponášáven -vna -o

opónec -nca *m* *vitica*, *neka rastlina*

oponésti -em, oponéši -íte! oponésel
-ésla -o, oponesèn -èna -o,
oponosljív -íva -o *kdor rad oponese*,
oponosljívost -i *ž*

oponírati -am *oporekati*, *ugovarjati*,
nasprotovati, *izpodbijati*, *upirati se*,
oponènt -ènta *m* *nasprotnik*, *gl.* *tudi* opozicija

opóra -e *ž*, opóren -rna -o: ~ a
palica, ~i zid; opórník -a *m*, opórnica
-e *ž*, opórnja -e *ž*, opórnost -i *ž*,
opórišče -a *s*

oporéči -em *gl.* reči, oporéčen
-čna -o, oporéčnik -a *m*, oporék
-éka *m*, oporéka -e *ž*; oporékati
-am, oporékanje -a *s*

opórek -rka *m* *pética*, *trebušna mrena*,
drobovina

oporóka -e *ž*, oporóčen -čna -o:
~i *dedič*. ~i *dostavek*; oporočnik
-a *m* *testator*, oporočnica -e *ž* *testatorica*;
oporóčiti -ím *v* *oporoki določiti*, *testirati*,
oporóči -íte! oporóčil -íla -o,
oporóčen -èna -o, oporóčba -e
ž; oporóčati -am

oportún -a -o *prikladen*, *prilíčen*,
(*nujno*) *potreben*, *ugóden*, oportúnost
-i *ž*, oportúnitéta -e *ž* *prikladnost*,
ugodna prilóžnost, oportúníst -a
m *preratúnjenec*, *kdor računa na ugodno prilíko*,
oportúnístka -e *ž*, oportúnístičen
-čna -o, oportúnízem -zma
m *računarsívo*, *preratúnjenost*

opotéči -em se *gl.* teči, opotéč
-éča -e: sreča je opotéča; opotéčen
-čna -o, opotéčnost -i *ž*, opotekljív
-íva -o; opotékati -am se, opotékanje
-a *s*, opotekáv -áva -o, opotekávost -i
ž *opotíkati* -am *in* -čem se *gl.* spo-
tikati se

opótník -a *m* *trpotec*

opovréci -vřzem *gl.* vřeci vřzem,
opovřzek -žka *m*

opozícija -e *ž* *nasprotna stranka*,
odpor, *nasprotovanje*. opozicijski
-a -o, opozicionálen -lna -o
[-ln-], opozicionálec -lca [-lc-]
m, opozicionálka -e [-lk-] *ž*,
gl. *tudi* oponirati

opozoríti -ím, opozóri -íte! opozóril
-íla -o, opozorjèn -èna -o, opozorítev
-tve *ž*; opozárjati -am opomniti,
opominjati, opozárjanje -a *s*

opráskati -am *gl.* praskati, opráskan
-a -o, oprásk -áska *m* = opráska
-e *ž*, oprásniti -nem koga, oprásnjen
-a -o

oprašati

oprašati -am *gl.* vprašati *vse-povsod povprašati*: Lenora... je vse vrste oprašala (*Preš.*); opraševáti -újem, opraševál -ála -o, opraševánje -a *s*
opraščati -am *gl.* oprostiti
oprašiti -ím, opráši -íte! oprášil -íla -o, oprášen -ěna -o, oprášítev -tve *ž*; opraševáti -újem, opraševál -ála -o, opraševánje -a *s*, opraševálec -lca [-lc-] *m*, opraševálka -e [-lk-] *ž*
oprátí opêrem *gl.* prati, oprán -a -o: ~o perilo; opírki -ov *m mn.* *pomije*
opravičiti -im koga zaradi česa *izgovoriti, pravico dokazati* opravičen -a -o, opravičenost -i *ž*, opravičenje -a *s*, *toda*: opravičiti koga za kaj *dati komu pravico*; opravičiló -a *s*, opravičilén -lna -o [-ln-], opravičba -e *ž*, opravičenec -nca *m* opravičenka -e *ž*; opravičeváti -újem, opravičevál -ála -o, opravičevánje -a *s*, opravičeválec -lca [-áú-] *m*, opravičeválka -e [-áú-] *ž*, opravičeválen -lna -o [-ln-]
opráviti -im, oprávljen -a -o, opráva -e *ž*, oprávek -vka *m*, oprávice -e *ž*: ženske imajo v hiši veliko ~e, večerna ~a pri živini; opráven -vna -o = *opravljen*: ~i predpis; oprávník -a *m*, oprávnica -e *ž*, oprávnína -e *ž*, oprávníški -a -o, oprávníštvo -a *s*, opráviló -a *s*, opráviléc -a [-lc-] *s*, oprávilén -lna -o [-ln-], oprávilník -a [-ln-] *m*, oprávilníški -a -o [-ln-], oprávilski -a -o [-ls-]: ~i zapisnik; oprávilštvo -a [-ls-] *s*
oprávljati -am, oprávljaj -te *in -ájté!* oprávljal -a -o *in -ála -o*, oprávljanje *in -ánje* -a *s*, oprávljáč -a *m*, oprávljávec -vca *m*, oprávljávka -e *ž*;

oprávljiv -íva -o, oprávljivec -vca *m*, oprávljívka -e *ž*, oprávljívost -i *ž*
opráziti -im: krompir, meso ~; oprážen -a -o
opréca -e *ž* *kar kdo oprlav nosi*
opredeliti -ím, opredéli -íte! opredélil -íla -o, opredeljèn -ěna -o, opredeljénost -i *ž*, opredelítev -tve *ž*, opredélba -e [-lb-] *ž*; opredeljeváti -újem, opredeljevánje -a *s*
+opréka -e *ž* *nasprotje*
oprémíti -im, oprémljen -a -o; oprémljati -am, oprémljanje -a *s*, opréma -e *ž* *oprava*, oprémen -mna -o *opraven*
oprésen -sna -o: ~i kruh, ~o zelje; opréšnik -a *m* *nekvašen kruh*, oprésnína -e *ž* *surova klaja*
+opresíja -e *ž* *tlačenje*, +opresíven -vna -o *nasilen*, +oprímíratí -am *tlačiti, stiskati*
oprésti *in* oprésti, oprêdem *in* oprêdem *gl.* presti: vse predivo oprede sama, hitro je oprédel umrl. *shiral*
opréšnik -a *m* *lanene (oljne) tropine*
opréti oprem, oprí -íte! opfl -fla -o, opřt -a -o, opřtost -i *ž*
oprézen -zna -o, opřznost -i *ž*
opřezovati -ujem *zijala prodajati in na besede streči, obotavl'ati se*. opřezovanje -a *s*, opřezovalec -lca [-áú-] *m*, opřezoválka -e [-áú-] *ž*, opřezati -am, opřezav -a -o, opřezavec -vca *m*, opřezávka -e *ž*
opřhniti -nem: sladkor opřhne sad, plesen opřhne kaj, sneg opřhne tla; opřhel [*opřhau*] -hla -o, opřhnjen -a -o, opřh -a *m*, opřhlost -i *ž*. opřhnjenost -i *ž*, opřhljív -íva -o, opřhljívka -e *ž* *opřhla trta*
opříčník -a *m* *oproda, zvest pripadnik, sobojevnik, biritč, oprí-*

čen -čna -o, opričniški -a -o, opričništvo -a s
oprijéti oprímem *gl.* prijeti, oprijét -a -o; oprijémsi *ali* oprímš*í* *prisl.:* ~ hoditi; oprijém -éma *m.* oprijemác -a *m.*; oprijémek -mka *m.*, oprijémen -mna -o, oprímek -mka *m.*; oprijémati -am *in* -mljem, oprijémanje -a *s* opríšč -a *m* *izpuščaj*, opríščiti -im *se:* usta so se mu opríščila
opróda -a *in* -e *m.*, opródo*v* -a -o
opróg opróga *m* *podprsnica pri sedlu, oprta, opróga* -e *ž*, oprógati -am
oprostíti -im: ~ koga česa (+od česa), oprósti -íte! opróstil -ila -o, oproščén -éna -o, oproščénje -a *s.* oproščéne*c* -nca *m.*, oproščénka -e *ž*, opróstíte*v* -tve *ž*; oprósten -tna -o, opróstnica -e *ž* *oprostilni list* oprostnáina -e *ž* *oprostilna taksa*; oprostilo -a *s.*, oprostílen -lna -o [-ln-]: ~a *sodba*; oprostljív -íva -o, oprostljívost -i *ž*; opráščati -am (+oproščati), opráščanje -a *s*
oprsén -sna -o, oprsje -a *s.*, oprsnica -e *ž* *pleura med.*, oprs*nik* -a *m* *telovnik*
oprstenéti -im *v* *prst se spremeni.* *dobiti prsteno barvo:* oprsténěl -éla -o, oprsténélost -i *ž*
oprstník -a *m* *prevleka za prst, prst rokavice*
oprt oprtá *m.*, oprtá -e *ž*, oprtica -e *ž*, oprtati -am, oprtán -a -o, oprtén -tna -o: ~i *koš*; oprtav *prisl.*, oprtív *prisl.*, oprtaven -vna -o: ~i *koš*; oprtavnica -e *ž* = oprt*ni* *koš*, nahrbt*nik*, oprtiti -im = oprtati -am, oprtováti -újem, *gl. tudi* oprtča
opsováti -újem, opsovál -a -o, opsován -a -o
óptati [-iy] -a *m* *železnik*, óptativen -vna -o: ~a *oblika glagola*; optatív*nost* -i *ž*

óptik -a *m.*, óptika -e *ž* *nauk o svellobi*, óptičen -čna -o, optomé*ter* -tra *m* *vidomer*, óptikus -a *m* *med. očesni živec*
optimáti -ov *m* *mn.* *starorimsko plemstvo*
optimízem -zma *m* *veder pogled na svet in življenje, jasnoglednost*, optimíst -a *m.*, optimístka -e *ž*, optimístičen -čna -o
optírati -am *gl.* opcija
opúhel [opúhəy] -hla -o *púhel:* ~a *repa*, opúhlost -i *ž*, opúhli*na* -e *ž*; opúhniti -nem, opúh*nil* -a -o: *repa je opúhnila*; opúhati -am, opúhanje -a *s*
opúlit*i* -im, opúljen -a -o, opúljenost -i *ž*, opúlek -lka [-lk-] *m*
ópus -a *m* *delo (spi, skladba) glas.*
opustíti -ím *gl.* pustiti, opustíte*v* -tve *ž*, opúst -a *m.*, opústek -tka *m.*, opústen -tna -o, opúst*nik* -a *m.*; opuščati -am, opuščanje -a *s.*, opuščáj -a *m* *apostro*f**
opustóšiti -im *gl.* pustošiti, opustóšenje -a *s.*, opustošévati -újem, opustošévánje -a *s*
ór -í *ž* *gl.* orati
orahljáti -ám *gl.* rahljati, orahlján -a -o, orahljánost -i *ž*
orákelj -klja *m* *preročišče, prerokovanje*, orákeljski -a -o [-kəlj-]
orál [-ál] -a *m* *ploskovna mera*
orálen -lna -o [-ln-] *usten:* ~i *glasovi*, orálnost -i [-ln-] *ž*
orámen -mna -o, orámje -a *s.*, orámnik -a *m* *oprta, nadržek*
orangútan -a *m* *vrsta opice*
oránža -e *ž*, oránžen -žna -o: ~i *liker*; oranžáda -e *ž*
oráti órjem *in* órjem, órji -íte!
orál -a -o, orán -a -o: ~o *na eno stran*; oránje -a *s.*, ór óra *m* = ór -í *ž* = orá*tev* -tve *ž*; oráč -a *m.* oráčka -e *ž* *vrali (ozáre) na koncu njive*; óren -rna -o: ~a *njiva*; óranica -e

oratórij

ž, ornica -e ž, ornina -e ž; orál [-áj] -i ž; orálen -lna -o [-ln-], orálnik -a [-ln-] m, orálo -a s; oratár -ja m = oratáj -a m
oratórij -a m prostor za molitev, vrsta skladbe, oratórijski -a -o: ~i prostor, ~a skladba; oratorijánc -nca m član reda, oratorijánski -a -o: ~i red
ordinálen -lna -o [-ln-] vrstilen: ~i števniki
*ordináren -rna -o vsakdanji, nizkoten, prostáski, ordinárnost -i ž
ordinariát -a m 1. redna stolica na visoki šoli, 2. upravni škofijski urad; ordinárij -a m 1. redni vseučiliški profesor, 2. razrednik, 3. redni škof, ordinariátski -a -o: ~a pisarna
ordináta -e ž navpična os v koordinacijskem sistemu mat., ordináten -tna -o: ~a os
ordinirati -am, ordiniranje -a s, ordinácija -e ž, ordinácijski -a -o: ~i prostori
ordonánc -nca m vojaški sluga, kurir, ordonánca -e ž naredba, ordonánčen -čna -o
óreh oréha m, oréhov -a -o: ~a potica; oréhovec -vca m 1. orehovo drevo, 2. vrsta peciva z orehi, 3. neka rastlina, 4. premog orehaste oblike; oréhovina -e ž (les), oréhovje -a s orešje, oréhovka -e ž = oréhar -ja m neki ptič, oréhast -a -o orehu podoben, oréšek -ška m: ~ masla; oréšček -čka m, oréšji -a -e: ~i tat; oréšje -a s
órel [-áj] órla m. órlov -a -o, órlovski in orlóvski -a -o, órlji -a -e: ~e gnezdo; orlič -iča m, orliček -čka m, orlica -e ž, orliti -ím se: ptiči se orlijo; orlonósec -sca m, orloók -óka -o
Orést -a m os. i., Oréstov -a -o, oréstovski -a -o, Oréstija -e ž
Órfej -a m os. i., Órfejev -a -o, órfejski -a -o, orfeizem -zma m

orgán -a m, orgáničen -čna -o, orgánski -a -o, organizem -zma m
organíst -a m orglavec, organístovski -a -o
organizirati -am ustrojiti, urediti, organiziranje -a s, organizácija -e ž; organizácijski -a -o: ~i načrt; organizátor -ja m, organizátorica -e ž, organizatóričen -čna -o
orgázem -zma m med.
órgije -ij ž mn. potratne gostije, nesramne veselice, orgiástičen -čna -o
órgle órgel [-gəl] ž mn., órgelski -a -o [-gəl-]: ~i glas, ~i koncert; órglice -ic ž mn., órglati -am, órglanje -a s, órglavec -vca m = órglar -ja m kdor orgla, órglarček -čka m, órglavka -e ž = órglarica -e ž, órglavski -a -o = órglarski -a -o: ~i mojster; órglár -ja m kdor orgle dela, orglárski -a -o: ~a delavnica, orglárstvo -a s
orhidéja -e ž neka cvetlica
órient -énta m vzhod, Orient -a m Jutrovo, Vzhod, orientálen -lna -o [-ln-], orientálski -a -o [-ls-], orientálec -lca [-lc-] m, orientálka -e [-lk-] ž kdor je z vzhoda, orientálist -a m kdor se ukvarja z vzhodnimi jeziki, orientálistika -e ž veda, ki se ukvarja z vzhodnimi jeziki
orientirati -am se razvedeti se, razvedati se, orientiranje -a s, orientácija -e ž razved, orientácijski -a -o
originál [-ál] -a m izvornik, proppis, posebnež: Jurčičevi ~i; originálen -lna -o [-ln-] izviren, originálnost -i [-ln-] ž izvornost
Orion -a m 1. junak starogrške pripovedke, 2. ozvezdje
oris -a m, orisati -rišem, orisen -sna -o, orisnost -i ž
+óriti -im se razlegati se, odmevati

orják -a m *velikan*, orjákinja -e ž *velikanka*, orjáški -a -o *velikanski*
 orjavéti -ím, orjavèl -éla -o, orjavélost -i ž; orjavítí -ím *rjavo napraviti*, orjaví -íte! orjavíl -íla -o, orjavljèn -èna -o, orjavljènje -a s, orjavítev -tve ž
 orkán -a m *silén vihar*, *nevihta*; orkánski -a -o
 orkéster -tra m, orkéstrski -a -o, orkestrálen -lna -o [-ln-]; orkestrírati -am *instrumentirati*, orkestríránje -a s
 Orleans [*orleán*] -a m *kr. i. franc. mesta*, orleánski -a -o: Devica Orleánska
 ornámént -ènta m *okras*, ornáméntika -e ž *okrasje*, *nauk o okrasju*, ornáméntírati -am *okrasiti*, ornáménten -tna -o: ~i slog; ornáméntálen -lna -o [-ln-] *okrasen*, ornáméntálnost -i [-ln-] ž
 ornát -a m *slovesna*, *obredna opravá*: *vladarski* ~, *cerkveni* ~; ornátski -a -o, ornátén -tna -o
 ornitológ -a m *ptičeslovec*, ornitológija -e ž *ptičeslovje*, ornitolóški -a -o
 oro- (*gora*) v sestavi: orogénéza -e ž *nastanek gorá*, orogénija -e ž *nauk o nastanku gorá*; orografija -e ž *goropisje*, orográf -a m *goropisec*, orográfski -a -o *goropisen*; orohidrográfija, -e ž *opis gorá in vodnih tokov*, orohidrográfski -a -o; orometrija -e ž *nauk o merjenju gorá*
 oróbiti -ím *obrobiti*, oróbljen -a -o, oróbje -a s *kontúra*
 oróbkati -am: *koruzo* ~, oróbkán -a -o
 oródje -a s, orodjár -ja m *kdor skrbi za orodje*, orodjárna -e ž = oródnica -e ž *shramba za orodje*, oróden -dna -o: ~a telovadba, oródnik -a m *teh. izdelovalec orodja*, *slovn. instrumental*,

oródníški -a -o: ~e *zveze*, *oblike slovn.*
 orokavíciti -ím se, orokavíčen -a -o: ~a *roka*
 orópati -am *koga česa*, orópan -a -o: ~ *vseh časti*
 orosítí -ím, orósi -íte! orósil -íla -o, orošèn -èna -o, orosítev -tve ž
 orožár -ja m *kdor dela orožje*, orožárna -e ž, orožárnica -e ž; oróžen -žna -o: ~i list; oróžnik -a m, oróžníški -a -o: ~a *postaja*; oróžništvo -a s; oróžje -a s: +orožje *položiti odložiti*, *vdati se*; oróžiti -ím, oróži -íte! oróžil -íla -o, oróžen -èna -o, oróžitev -tve ž
 oroženéti -ím, oroženèl -éla -o: oroženéla *koža*; oroženélost -i ž, oroženína -e ž
 orto- (*pravilen*) v sestavi: ortodóksen -sna -o *pravoveren*, *pravoslaven*, ortodóksnost -i ž, ortodóksijska -e ž; ortoepija -e ž *pravorečje*, ortoepíčen -èna -o *pravorečen*; ortogón -a s; ortogónálen -lna -o, ortogónski -a -o *geom.*; ortografija -e ž *pravopis*, ortográfíčen -èna -o *in ortográfski* -a -o *pravopisen*; ortokláz -a m *rudnina*; ortopedija -e ž *naravnavanje udov*, ortopéd -a m, ortopédski -a -o = ortopédičen -èna -o: ~a *telovadba*; ortoskopija -e ž *nezmaščeno prikazovanje z lečami*, ortoskópíčen -èna -o = ortoskópki -a -o
 orumenéti -ím *rumen postati*, orumenèl -éla -o: ~ list; orumenélost -i ž; orumenévati -am; orumeníti -ím *rumeno napraviti*, orumèni -íte! oruménil -íla -o, orumenjèn -èna -o
 ós ósí ž, ósen -sna -o: ~i *presek*; ósník -a m *lunek*, *žebelj*, *ki drži kolo na osi*; *sveder*, *s katerim se ósniku prevrta luknja*; ósast

-a -o *koničast, oster*; osína -e ž
dolga os, osovina -e ž, osišče
 -a s *mat.*, osíca -e ž
 ôsa -e ž, *mn.* ôse ôs *íld.* ali osé
 osá osám; osén -a -o, osínji -a
 -e, ôsji -a -e in ôsji -a -e, osíca
 -e ž, osína -e ž = osínjak -a
 m = osír -ja m *osje gnezdo*,
 osár -ja m *sršenar zool.*, ôsati
 -a -o, osát -áta -o, osátost -i ž
 osahnúti in osáhniiti osáhnem
 usahnúti *gl.* sahnúti, osahèl -hlà
 -ò [*nepoud. povsod: -sah- in*
-sah-]; osíhati -am, osíhanje
 -a s
 osaméti -ím, osamèl -éla -o, osa-
 mélost -i ž, osamélec -lca [*-lc-*]
 m; osamévati -am, osamévánje
 -a s; osámíti -im (koga, kaj)
izolirati, osámljen -a -o, osám-
 ljenje -a s, osáma -e ž, osám-
 ljenc -nca m, osámljenka -e ž,
 osámljenost -i ž, osámilo -a s
izolator, osámlijiv -íva -o, osám-
 ljivost -i ž; osámítev -tve ž,
 osámítven -a -o [*-tván-*]
 osamosvétiti -im k *samozavesti*
pripraviti koga, osamosvéščen
 -a -o
 osamosvojíti -ím se, osamosvôji
 -íte se! osamosvôjil -íla -o, osa-
 mosvojèn -èna -o, osamosvojí-
 tev -tve ž, osamosvôja -e ž;
 osamosvájati -am se, osamo-
 svájanje -a s, osamosvájálen
 -lna -o [*-ln-*]
 osárij -a m *kostnica*
 osát -a m *bot.*, osátje -a s, osá-
 tast -a -o, osátec -tca m, osáten
 -tna -o, ôsec ôsca m, osatíca -e
 ž *lišček*, osatíšče -a s *njiva z*
osatom, osátnik -a m *neki metulj*
 osátnica -e ž *neka rastlina*,
 osátovica -e ž *neka muha*
 oscilírati -am *nihati*, oscilíránje
 -a s, oscilácija -e ž, oscilácijski
 -a -o
 oséba -e ž, osében -bna -o, oséb-
 nost -i ž, osébnosten -tna -o,

osébek -bka m, osébkov -a -o:
 ~a beseda; osébjé -a s (+osób-
 je), osébica -e ž, osebílo -a s
osebno obrazilo pri glagolu
 osebének -njka m *gostát, pre-*
užítkar, zasebnik, osebénjka -e
 ž = osebénjica -e ž, osebénj-
 stvo -a s = osebénjščina -e ž,
 osebénjkovatí -ujem, osebénj-
 kovanje -a s
 osébiti -im *ločiti, separirati, izoli-*
rati, osébljenje -a s, osebítev
 -tve ž *ločítev*, osebítek -jka m
zasebna (ločena) lastnina, ose-
 bújen -jna -o: ~o premoženje
 ôsec -sca m, *nav. mn.* ôsci -cev
infuzorije
 oséček -čka m *krepelce*, oséčnik
 -a m *prečni tram v ostrežju*,
 osèk -éka m 1. *staja, tamar*,
 2. *leseni obod pri vodnjaku*, 3.
izsekana gora (gozd, hrib)
 osedláti -ám *gl.* sedlati, osedlán
 -a -o
 osejáti -séjem *gl.* sejati *pusúti*
neposejane lise na njivi; loči:
obsejati njivo (s pšenico) za-
sejati, posejati od osezati njivo
napraviti veliko osepkov na nji-
vi; gl. *ludi* osevati
 oséka -e ž *upad morske vode: ~*
in plima, gl. osekiniti
 osékljiv -a -o *popadljiv: ~a ko-*
bila, ~ človek kdor nikogar ne
pusú pri miru
 osékniti -nem se *osušiti se: po*
dežju se je hitro oséknilo, osé-
 kel -kla -o: ~i žganci *suhí*
žganci, gl. oseka
 ôsel -sla m, oslíca -e ž, oslè -éta
 s, oslíč -a m *neka riba*, oslíč
 -íča m, oslíček -čka m, ôstlec
 -a [*-æ-*] m, ôslov -a -o in -óva
 -o: ~a senca; oslówski -a -o:
 ~i kašelj; oslovina -e ž *oslova*
koža, oslówstvo -a s, ôslast -a
 -o: ti osel ~il oslár -ja m *oslov-*
ski hlapec, gonjač, oslárski -a
 -o, oslarija -e ž

ósem glav. štev.: ob ôsmih (8^b) = ob ôsmi (8.) uri; ósem stó, ~ tísoč; ósemkrat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~dánski -a -o = ~dnéven -vna -o, ~léten -tna -o, ~úren -rna -o; ~inštírideset, ~inštírideseti -a -o; ósemsto-*létnica -e* ž [*povsod: ósam-*]

ósemdeset glav. štev., ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o, ~léten -tna -o, ~létnica -e (80-letnica) ž; ósem-deseti -a -o *vrst. štev.*, ~tikrat, ~desetič *prisl.*; osemdesetér -a -o, ~téren -rna -o [*povsod: osam-*]

ósemnajst in -nájst glav. štev., ~krat *prisl.*, ~kraten -tna -o; osemnajstér -a -o, ~téren -rna -o; ósemnajsti in -nájsti -a -o *vrst. štev.*, ~tikrat *prisl.*, ~tič *prisl.*, ~tina -e ž, ~tica -e ž [*povsod: osam-*]

oseménje -a s bot. pericarpium, oseméniti -ím, oseménil -íla -o, oseménítev -tve ž

osénčítí -im, osénčen -a -o; osén-čati -am, osénčeváti -újem, osénčevál -ála -o, osénčevánje -a s, osénčje -a s; oséniti -im, oséna -e ž, osenítev -tve ž
oséniti -im do krvi obdrgniti: osénjen konj

osépnice -ic ž *mn. ošpice, ospice,* osépničen -čna -o: ~i izpuščaj. osépničast -a -o *podobn osepnicam:* ~ izpuščaj, osépničav -a -o: ~a ovca

osévati -am nedov. k osejati, osé-vek -vka *m prazen prostor na posejani njivi:* nisi dobro sejal, vse polno je osévkov

osévati -am gl. obsevatí
osifikácija -e ž *okostenitev*

osína -e ž *ostra resa na klasu*
osinje -a s *skupno ime;* osinàt -áta -o: ~ kruh *resast, poln res,* osínat -a -o *resast:* ~o gledati; osínka -e ž *resasta pšenica (naspr. golica)*

osípati -am in -pljem: krompir, zelje ~; osíp -a *m,* osípa -e ž *neka kožna bolezen, izpuščaj,* osípek -pka *m* 1. *žitno zrnje, ki se iz klasja osiplje,* 2. *mn. osípki -ov ospice* = osípice -ic ž *mn.;* osípen -pna -o = osíp-ljiv -iva -o: ~ sadež; osípčen -čna -o *drobljiv, močnat,* osípka -e ž *neka vinska trta;* osípavati -am, osípávanje -a s, *gl. osuti;* osípálnik -a [-ápn-] *m stroj za osipanje,* osípálen -lna -o [-ln-]

osír -ja m gl. ósa

osiromašéti -ím siromašen postati, osiromašél -éla -o, osiromašé-*lost -i* ž; osiromášiti -im koga, osiromášen -a -o

osirotéti -ím, osirotél -éla -o, osirotélost -i ž

osív -a -o nekoliko siv, osivéti -ím, osivél -éla -o, osivélost -i ž; osivíti -ím, osiví -íte! osivil -íla -o, osívljen -a -o *in osiv-ljen -éna -o*

osívница -e ž 1. *neka živinska bolezen,* 2. *neka detelja,* osivníčen -čna -o

Óskar -ja m, Óskarjev -a -o

oskóbljati -am = oskóbljiti -im: ~ kost, *gl. skobljati*

oskóruš -a m neko drevo, oskó-*rušnica -e* ž *sad,* oskóruševina -e ž *les*

oskrba -e ž, oskrbén -bna -o, oskrbéti -ím, oskrbél -éla -o, oskrbljèn -éna -o, oskrbljénje -a s, oskrbljéne -nca *m;* oskrbník -a *m,* oskrbnica -e ž, oskrbníški -a -o, oskrbnína -e ž, oskrbníštvo -a s; oskrbováti -újem, oskrbovál -ála -o, oskrbován -a -o, oskrbovánje -a s, oskrbovánec -nca *m,* oskrbovánka -e ž, oskrboválen -lna -o [-ln-], oskrbovalnina -e [-ln-] ž, oskrbovalíšče -a s, oskrboválec -lea [-ápn- in -lc-] *m,* oskrbovátelj -a *m*

oskrđ

oskrđ -i ž *koničasto kladivo za klepanje mlinskih kamnov, tudi mn.*
oskrđi, oskrđati -am na grobo
oklesati, oskrđanec -nca m na grobo oklesan kamen

oskrúniti -im, oskrúnjen -a -o, oskrúnjenje -a s, oskrúnjenec -nca m, oskrúnjenka -e ž, oskrúmba -e ž, oskrúnitev -tve ž, oskrúnek -nka m *živalsko govno, madež*; oskrunjevati -újem, oskrunjeval -ála -o, oskrunjevalec -lca [-áj-] m, oskrunjevalka -e [-áj-] ž, oskrunjevalen -lna -o [-ln-], oskrúnjati -am, oskrúnjanje -a s

oskúbiti oskúbem (+oskúbiti), oskúbí -tel oskúbel -bla -o, oskúben -a -o (+oskúbljen): ~a kura

oskúten -tna -o *zoprn*, oskútnost -i ž; oskútiti -im *zoprno napraviti*, oskúten -a -o

ósła -e ž s stalnim poud. na ós-, *rod. mn. ósel [ósəl] ali pa ósla -é -ó pri ósli z ósló, m. óslé -á -ám -é -áh -ámi brusni kamen, óseln -a -o [-əj-], óselnik -a [-əj-] m posoda za óslo, óslast -a -o: ~ kamen, óslica -e ž majhna ósla, kopica (slame, snopov): zlatarska ~*

oslabéti -ím *slab postati gl.* slabeti, oslabèl -éla -o, oslabélost -i ž, oslába -e ž; oslabévati -am, oslabévanje -a s; oslabíti -ím *gl.* slabiti, oslábil -íla -o: bolezen ga je oslabila; oslabljèn -éna -o, oslabljénje -a s, oslabljénec -nca m, oslabítev -tve ž

osláditi -ím, osládi -íte! osládil -íla -o, oslajèn -éna -o, osládítev -tve ž, oslajénje -a s, osláda -e ž, oslád -áda m *dišava, zatimba, neka rastlina*, osláden -dna -o *zoprna sladek*, osládič -a m *ime neke rastline*, osládnež -a m, osládnost -i ž;

oslájati -am, oslájanje -a s, oslajeváti -újem, oslajevál -ála -o, oslajevánje -a s

oslaníniti -im s *slanino naperiti*
oslást -i ž *naslada*, oslásten -tna -o, oslástiti -im se

oslepáriti -im, oslepárjen -a -o, oslepárjenec -nca m

oslepéti -im, oslepèl -éla -o, oslepélost -i ž; oslepíti -ím *koga*, oslepí -íte! oslepil -íla -o, oslepljèn -éna -o, oslepljénec -nca m, oslepítev -tve ž, oslépljati -am, oslépljanje -a s

oslíniti -im, oslinjen -a -o, oslínec -nka m, oslinjenec -nca m, oslinjenka -e ž

Óslo Ósla m *kr. i. norv. mesta, v Óslu, óselski -a -o [-səl-]*

osloníti oslónim, oslóni -íte! oslónil -íla -o, oslónjen -a -o, oslónítev -tve ž, oslón -óna m, oslónec -nca m, oslónba -e ž; oslánjati -am, oslánjanje -a s
osluškováti -újem, osluškovál -ála -o, osluškovánje -a s *avskultacija med.*

Osmán -a m, osmánski -a -o, osmánsstvo -a s

*osméliti -im se *opunáčiti se, držniti si, upati si*

osmér -a -o *loč. štev.*, osmérec -rca m *1. oktaeder, 2. vrsta verza, 3. vrsta čolna*; osmérka -e ž *oktav*, osmérén -rna -o, osmérnat -a -o, osmerodélen -lna -o [-ln-], osmerokóten -tna -o, osmerokótnik -a m, osmerokrátén -tna -o, osmeronóg -óga -o, osmeroógelnik -a [-gəjn- in -gəln-] m, osmerooğlát -áta -o, osmerolíst -a -o, osmerolístén -tna -o, osmerostrán -a -o, osmerozložén -žna -o: ~i verz; osmerozložnost -i ž

osmésíti -im (se), osmésén -a -o, osmém -a m

ósmi -a -o *vrst. štev.*, ósmič *prisl.*, ósmikrát *prisl.*, ósmína -e ž,

osmínka -e ž, osmínski -a -o:
~i takt

ósmij -a m kem, prvina

osmo- ima v sestavi pomen vrst. števnik in ga ne smemo zamenjati z glavnim ali ločilnim: osmošólec -lca [-lc-] m, osmošólka -e [-lk-] ž kdor je v ósmi šoli, osmošólski -a -o [-ls-]; osmolétnik -a m kdor je v ósmem letu ali letniku (toda osemletnik kdor ima osem let); *osmokràk -áka -o osmerokrak, osemkrak; gl. tudi osem in osmer

osmodíti -ím, osmódi -íte! osmódil -íla -o, osmojèn -èna -o, osmód -óda m, osmóda -e ž; osmójati -am, osmójanje -a s, osmójek -jka m kar je osmojeno

osmolíti -ím, osmóli -íte! osmóлил -íla -o, osmoljèn -èna -o, osmoljènc -nca m; osmoljeváti -újem, osmoljeval -ála -o, osmoljevanje -a s

osmóza -e ž, osmózen -zna -o = osmótičen -èna -o

osmráditi -ím gl. smraditi s smradom obdati, osmrájen -a -o in osmrájen -èna -o, osmrádiv -tve ž; osmrájati -am, osmrájanje -a s

osmrkati -am, osmrkávati -am, osmrkavanje -a s

osmrten -tna -o: ~i obredi, ~e navade; osmrtnica -e ž nekrolog, parte

osmúkati -am, osmúkan -a -o, osmúkanost -i ž; osmukávati -am, osmukavanje -a s; osmúk-niti -nem, osmúknjen -a -o, osmúk -a m

osnáziti -ím, osnážen -a -o, osnázhenost -i ž, osnázítev -tve ž; osnaževáti -újem, osnaževanje -a s, osnázki -ov m mn.

óšne óšen [óšan] ž mn. del statev

osnováti -újem gl. snovati, osnovál in -vál -a -o, osnován -a

-o, osnovánost -i ž, osnovánje -a s, osnovátelj -a m, osnová-teljica -e ž, osnoválen -lna -o [-ln-], osnoválec -lca [-dú-] m, osnoválka -e [-dú-] ž; osnóva -e ž, osnóven -vna -o, osnóvnost -i ž, osnóvnica -e ž; osnovíti -ím, osnovíl -íla -o, osnovljèn -èna -o, osnútek -tka m, osnávljati -am, osnávljanje -a s

+osobít -a -o poseben, +osobíto posebno, zlasti

osòj osója m osójna stran, osóje osój ž mn., osójen -jna -o od-sójen, osójina -e ž senèna, se-verna stran, osójnica -e ž, osójnik -a m, osójnat -a -o; ponekod osóje in osójen pomenita isto kakor prisojen (iz ob-sojen); gl. tudi odsoj

osolíti -ím, osóli -íte! osóлил -íla -o, osoljèn -èna -o: ~ račun, govor; osoljènka -e ž, osoljáj -a m = osólek -lka [-lk-] m ščepec soli, osólka -e [-lk-] ž slana voda, v kateri je bilo namoèeno svinjsko meso

osónčiti -ím, osónèje -a s sonèni sistem

osorój prisl. ob tem času: jutri ~, vèraj ~, lani ~

osóren -rna -o, osórnik -a m, osórnica -e ž, osórnež -a m, osórnost -i ž

osovrážiti -ím gl. sovražiti, osovrážen -a -o, osovráženost -i ž, osovráženc -nca m, osovráženka -e ž

óspice -ic mn. ž gl. osepnice

+ospóriti -ím, +osporávati -am pobíli, pobijati, nasprotovati, izpod-bi(ja)ti, oporekati, tajiti, +ospo-rávanje -a s izpodbijanje, opo-rekanje

osprédek -dka m fasada = ospréd-je -a s, osprédnji -a -e

osramotíti -ím, osramóti -íte! osramótil -íla -o, osramoèen

osřčiti

-ěna -o, osramočěnje -a s, osramotítev -tve ž, osrámje -a s *med. regio pudentialis*, osrámen -mna -o: ~e uši

osřčiti -im, osřčen -a -o, osřčenje -a s, osřčítev -tve ž; osřčeváti -újem, osřčevál -ála -o, osřčevánje -a s, osřčeválec -lca [-lc-] m, osřčeválka -e [-lk-] ž, osřčeje -a s *regio cardialis med.*, osřčenčna -o, osřčnik -a m *pericardium med.*

osřčiti -im, osřčen -a -o, osřčítev -tve ž; osřčeváti -újem, osřčevál -ála -o, osřčevánje -a s, osřčeválec -lca [-dl-] m, osřčeválka -e [-dl-] ž, osřčeválen -lna -o [-ln-]

osřrédek -dka m, osřrdje -a s, osřrdnji -a -e *centralen*, osřrdíti -im, osřrėden -a -o: kolo ni dobro ~o *centrirano*

osřredotčiti -im, osřredotčěn -a -o
osřrepěti -im, osřrepěl -ěla -o, osřrepělost -i ž

osřřžiti -im se: sneg se je osřřžil
Ossian [ósjan] -a m os. i., Ossianov -a -o [ósjan-]

óst -í ž, ostí -í mn. ž: z ~mí ribe loviti; ostén -a -o: ~i kavljí; ósten -tna m, ostína -e ž, ostíti -im: ~ ribe; óstnat -a -o *koničast*, ostničar -ja m *neka povodna ptica*, óstno -a s *bodica, želo, trn*

ostarėti -im, ostarėl -ěla -o, ostarėlost -i ž; ostarėrati -am, ostarėran -a -o

ostáti ostánem, ostáni -íte! ostál -ála -o, *príd.* ostáli -a -o, ostánek -nka m, ostánček -čka m; ostájati -am in -em, ostájanje -a s, ostája -e ž, ostajališče -a s; ostalina -e ž, ostalínski -a -o

***ostáviti** -im *zapustili*, *ostávka -e ž *demisijsa, odstop*: + ~o podati *odstopiti*, biti +v ~i na *odstopu*

ostekleněti -im, ostekleněl -ěla -o, ostekléti -im, osteklěl -ěla -o, osteklenělost -i = osteklélost -i ž; oči so mu osteklenele = ostekléle; ostekleníti -im *glazirati*; osteklína -e ž [*povsod: -stak-*]

ostėnek -nka m *obloga ladijske stene, stranska stena*, ostėnje -a s: leseno ~

ostentativen -vna -o *posebno viden, kljubovalen, izzivalen, kričėč*
osteologija -e ž *nauk o kosteh.*
ostitis -a m *kostno vnetje*

óster óstra -ó in óstro, mn. *tudi* ostrí -ě, *dol.* óstri -ega, *prim.* ostrėjši -a -e, *prisl.* ostró, ostrėje; óstrc -a m *bistrc (bister um)*. ostrína -e ž = óster -tra m = óstra -e ž; ostríca -e ž *ime ribam in rastlinam (vrsla trave)*, gora Ojstríca, ostróta -e ž, ostróst -i ž; ostriti -im, óstri -íte! ostríl -a -o, (po)ostrėn -ěna -o, ostrėnje -a s, ostrítev -tve ž, ostrílec -lca [-lc-] m *kdor ostrí*, ostrílika -e [-lk-] ž, ostrílen -lna -o [-ln-], ostrílo -a s, ostrívec -vca m *akut*

ostrakízem -zma m *ljudska sodba v starih Atenah*

ostrášiti -im: ~ koga, ostráši -íte! ostrášil -íla -o, ostrášěn -ěna -o, ostrášítev -tve ž, ostrášljiv -íva -o

ostrėca -e ž *neka trava*
ostrėšek -ška m, ostrėšje -a s, ostrėšen -šna -o

ostřgati -am in -žem *gl.* strgati. ostrėgan -a -o, ostrėžek -žka m

ostriči -ížem *gl.* striči, ostrížen -a -o, ostríženec -nca m, ostríženka -e ž, ostrížek -žka m, ostrížine -ín ž mn. *vrsta volne*

ostríga -e ž *vrsta morskih školjk*, ostrígar -ja m *kdor ostríge nabira ali prodaja*, ostrígarica -e ž, ostrížišče -a s *gojišče ostrig*, ostrížnják -a m *sprava za ostríge*

ostrmėti -ím *gl.* strmeti, ostrmévati -am, ostrmévanje -a s, ostrmljiv -íva -o

ostrníca -e ž *gl.* ostrv

ostro- *v sestavi:* ostrokóten -tna -o, ostrolíst -a -o, ostrolístnica -e ž *božje drevce*, ostronòs -ósa -o, ostroòk -óka -o, ostropázen -zna -o, ostroplúta -e ž *vrsta ribe*, ostrorézen -zna -o, ostrorobàt -áta -o = ostroròb -óba -o, ostroròg -óga -o, ostrostrélen -lna -o [-ln-], ostrostrélec -lca [-lc-] *m*, ostrostrélski -a -o [-ls-]; ostroúmen -mna -o, ostroúmje -a s, ostroúmnost -i ž, ostrovíden -dna -o, ostrovídnost -i ž, ostrozòb -óba -o

ostròg -óga *m* *vojaški tabor*

ostróga -e ž, ostrogonósec -sca *m kdor ostroge nosi*, ostrógar -ja *m kdor ostroge dela*, ostróžen -žna -o, ostróžnica -e ž *bot.*, ostróžnik -a *m bot.*

ostrúgati -am, ostrúgan -a -o, *gl.* ostrúžiti

ostrúpiti -ím, ostrúpi -íte! ostrúpil -íla -o, ostrupljèn -èna -o, ostrupítev -tve ž; ostrúpljati -am, ostrúpljanje -a s, ostrupljévati -újem, ostrupljeval -ála -o, ostrupljevánje -a s

ostrúžiti -ím, ostrúžen -a -o, ostrúž -a *m*, ostrúžek -žka *m*, ostrúži -i ž *mn.*, ostrúžina -e ž, ostrúžje -a s

ostrv -í ž *slog*, ostrva -e ž, ostr(v)-níca -e ž

ostúd -a *m* = ostúda -e ž, ostúden -dna -o, ostúdnèž -a *m* = ostúdnik -a *m*, ostúdnica -e ž, ostúdnost -i ž, ostúdití -ím, ostúden -a -o *in* ostújen -a -o, ostudljiv -íva -o

ostváriti -ím *realizirati:* ~ kako misel, ostvárjen -a -o, ostvárítev -tve ž, ostvárjati -am, ostvárjanje -a s

óstve óstev [óstəv] ž *mn.* ostí

osúmiti -ím: ~ koga česa, osúmljen -a -o, osúmljenec -nca *m*, osúmljenka -e ž, osúmljenje -a s, osúmítev -tve ž, osúm -a *m*, osúmljaj -a *m*, osúmek -mka *m kar sproži sum*; osúmljati -am, osúmljanje -a s

osúpniti -nem, osúpel [osúpəv] -pla -o, osúpnjen -a -o, osúplost -i ž, osúpnjenost -i ž, osúpnjenje -a s, osupljiv -íva -o, osúpen -pna -o

osušiti -ím, osuši -íte! osušil -íla -o, osušèn -èna -o, osušítev -tve ž, osušèn -šna -o *nekoliko suh:* ~o vreme, leto, perilo; osušníca -e ž *pri strešnem odru spodnja greda, ležéca na zidu*; osušévati -újem, osuševal -ála -o, osuševánje -a s, osuševalen -lna -o [-ln-]: ~a dela

osúti ospém *in* osújem, ospi -íte! *in* osúp -te! osúl -úla -o, osút -a -o, osútje -a s, osútek -tka *m, gl. tudi* osípati

osvájati -am *gl.* osvójiti

osvaljkáti -ám, osvaljkál -ála -o, osvaljkán -a -o, osváljek -ljka *m svaljek: krompirjevi* ~i
osvstítiti -ím se, osvščèn -a -o, osvščènost -i ž

*osvéta -e ž *maščevanje*, *osvétiti -ím se *maščevati se*, *osvétnik -a *m maščevalec*, *osvétljiv -a -o *maščevalen*

osvétiti -ím *gl.* svétiti

osvétje -a s *sistem svetlá*

osvetlíti -ím, osvétli *in* osvétli -íte! osvétlil -íla -o, osvétljèn -èna -o, osvétljènost -i ž, osvétlítev -tve ž; osvétljévati -újem, osvétljeval -ála -o, osvétljevánje -a s, osvétljáva -e ž

osvěziti -ím (se), osvžèn -a -o, osvžítev -tve ž, osvžèenje -a s; osvžévati -újem, osvževal -ála -o, osvževánje -a s, osvžílen -lna -o [-ln-], osvževalen -lna -o [-ln-]

osvinjáti

osvinjáti -ám *gl.* svinjati, osvínján -a -o
osvít -a *m* = osvítek -tka *m* svitanje
osvobodíti -ím, osvobodí -íte! osvobodil -ila -o, osvobožen -êna -o, osvoboženec -nca *m*, osvoboženka -e *ž*, osvobója -e *ž*, osvobodítev -tve *ž*, osvobodíteľ -a *m*, osvobodíteľjica -e *ž*, osvobodílen -lna -o [-ln-]: Osobodilna fróna (OF), osvobóden -dna -o: ~o pismo; osvobójeváti -újem, osvobójevánje -a *s* = osvobájati -am, osvobájanie -a *s*
osvojíti -ím, osvóji -íte! osvójiť -ila -o, osvójen -êna -o, osvójítev -tve *ž*, osvójenje -a *s*, osvójljiv -iva -o; osvójljivost -i *ž*; osvájati -am, osvájanie -a *s*, osvájalec -lca [-lc-] *m*, osvájalka -e [-lk-] *ž*, osvájalski -a -o [-ls-], osvájateľ -a *m*, osvájateľjica -e *ž*, osvájáč -a *m*, osvájalen -lna -o [-ln-], osvájálnost -i [-ln-] *ž*; osvójeváti -újem, osvójevánje -a *s*, osvójeválec -lca [-lc-] *m*, osvójeválen -lna -o [-ln-]
ošáben -bna -o, ošábnost -i *ž*, ošábnež -a *m* = ošábnik -a *m*, ošábnica -e *ž*
oščájati -jam *in* -jem se *obotavljati se*, oščájanie -a *s*
oščep oščépa *m* kopje
oščétiti -im *okrtáčiti*, oščéten -a -o
oščipati -am *in* -pljem, oščipávati -am, oščipec -pca *m* priprava za obiranje jabolk, obirač
oščrbati -am = oščrbiti -im: ~ skledo, *gl.* oškrbiti
ošémíti -im: ~ koga, ošémľjen -a -o; ošémáriti -im, ošémárjen -a -o
ošíľiti -im: svinčnik ~, ošíľjen -a -o, ošíľjenost -i *ž*
ošíniti -nem, ošínjen -a -o; ošínjati -am

oškóditi -im, oškódba -e *ž*, oškódovati -ujem koga škodo narediti, toda: odškódovati (se) škodo popraviti, oškódovan -a -o, oškódovanec -nca *m*, oškódovanka -e *ž*, oškódoválec -lca [-dy-] *m*
oškrábat -am, oškrában -a -o: ~ kruh kruh *v* odrgnjeno skarjo
oškrápniti -nem otrádeti: zemlja oškrápane, oškrápel -pla -o skorjast: ~a zemlja
oškrbíti -im, oškrbljen -a -o; oškrbati -am, oškrban -a -o
oškrľjiv -a -o izbírčen pri jedi
oškrňiti -nem, oškrňjen -a -o, oškrněvzati -am
oškrópiti -ím, oškrópi -íte! oškrópil -ila -o, oškrópljen -êna -o, oškrópitev -tve *ž*
oškrťati -am škrtaje oglodati, opraskati
ošlátati -am *otipati*, ošlát -ata *m*; ošlátávati -am, ošlátávanje -a *s*; ošlátováti -újem, ošlátováľ -ála -o, ošlátóvanje -a *s*
ošľjak -a *m* vrsta osata
***ošpételj** -tlja *m* oplétnik (kmetška ženska obleka)
óšpice -ic *ž* mn. = óšpice *gl.* óšépnice, óšpičen -čna -o: ~i izpuščaj; óšpicast -a -o
***ošpíciti** -im ošikiti, priostřiti, *ošpičen -a -o ošiljen, priostřen
ošťéti -éjem, ošťel -êla -o, ošťet -a -o; ošťévati -am, ošťévanje -a *s*
ošvigniti -nem: ~ koga s šibo, ošvigati -am
ošvrkati -am: ~ koga, ošvrkniti -nem: ~ koga, ošvrknjen -a -o
otájati -am *in* -em: sonce je okna otájalo, otájek -jka *m* odjuga
otalíti -ím se, otáli -íte! otáľil -ila -o, otáľjen -êna -o, otáľina -e *ž* ostanki *v* topilnicah, otáľítev -tve *ž*
otáva -e *ž*: otava -- vagana sprava; otávec -vca *m* = otávčič -a

m = otávek -vka *m* *trava tretje košnje (vnuka)*, otáven -vna -o: ~a košnja; otávišče -a *s* *travník po košnji otave*, otávnicá -e *ž* *neka rastlina*, otávnik -a *m* *mesec avgust*

otěči -em *gl.* teči, otékel otékla -o: ~a noga; oteklína -e *ž*, otòk -òka *m*, oteklínast -a -o, otéklost -i *ž*; otékati -am, otékanje -a *s*

otěliti -ím se: krava se je otělila
otémati -am *in* -ljem *gl.* oteti

otemnėti -ím, otemnèl -éla -o: zrcalo otemní, je otemnélo; otemnélost -i *ž*, otemnétev -tve *ž*, otemnènje -a *s*; otemnévati -am, otemnévanje -a *s*; otemniti -ím *temno napraviti gl.* temniti, otemnjen -čna -o, otemnjevati -ujem, otemnjevanje -a *s* [*pozpad: -lám*]

oténiti -ím *osenčiti*, oténil -íla -o, oténjati -am *osenčevati*

otěpati -am *in* -pljem: ~ rž, žito, ~ orehe, ~ žgance, ~ z repom, z rokami; ~ se česa *ali* čemu (muh *ali* muham), ~ se z revščino, s slovenščino, otěpanje -a *s*, otěpáč -a *m* = otěpálník -a [-áy-] *m* *priprava za otepanje snopov*, otěpálnica -e [-áy-] *ž* *prekla za otepanje sadja*, otěpépa *m*: ~ slame; otěpek -pka *m*, *nav. mn.* otěpki 1. *sadje, ki se otepe z drevesa*, 2. *dolgi oteпки suknje*, otěpine -ín *ž* *mn. omláčeno snopje*

otěpsti otěpem *gl.* tepsti, otěpèn -éna -o, otěpnica -e *ž* *tepežni dan*

otěsáti otěšem *gl.* tesati, otěsán -a -o, otěs -ésa *m*; otěsánost -i *ž*, otěsek -ska *m*, otěsávati -am, otěsávanje -a *s*, otěsováti -ujem, otěsovál -ála -o, otěsovánje -a *s*

otěti otmèm: ~ koga česa (*rešiti*), otmí -íte! otél -a -o, otét

-a -o, otětje -a *s*, otémati -am *in* -mljem, otémanje -a *s*

otézati -am se *obotavljati se*

otežíti -ím, otěži -íte! otěžil -íla -o, otežèn -éna -o, otežítev -tve *ž*, otežkóčiti -ím, otežkóčen -a -o, otežkóčati -am, otežkóčanje -a *s*

otínek -nka *m*, *nav. mn.* otínki *slabo sadje, ki pred zrelostjo popada z drevja*

otípati -am *in* -pljem, otípávati -am, otípávanje -a *s*, otípen -pna -o, otípnost -i *ž*, otíp -a *m*, otípoma *prisl.*, otípljiv -íva -o, otípljivost -i *ž*

otírati -am: solze si ~; otíranje -a *s*, otíráč -a *m* = otíráča -e *ž* *brisača*, otíráló -a *s*, otírálník -a [-ín-] *m* *priprava za otíranje (v kopalíščih)*, otírálnica -e [-ín-] *ž* *prostor za otíranje (v kopalíščih)*, *gl. tudi otréti otrèm*
otísiniti -nem: obutev mu je nogo otísnila, otísnjen -a -o; otíščáti -ím, otíščán -a -o, otíščánc -nca *m*, *gl. tudi obtiščati*; otíska -e *ž* *ali otísk -a m od obutve otíščano mesto, rana*

ótka -e *ž* (*pri plugu*), ótkati -am
ótmica -e *ž*

oto- (*ušesen*) *v sestavi*: otolít -a *m* *ušesni kamen*, otiatríja -e *ž*, otologíja -e *ž* *nauk o zdravljenju ušesnih bolezni*, otológ -a *m*, otolóški -a -o, otorinologíja -e *ž* *nauk o ušesnih in nosnih bolezni*, otorinolóški -a -o: ~a *klinika*; otorinológ -a *m*

otódi (tódi) *prisl. ravnokar*: ~ je bil tu, ~ je odšel

otóhel [-háj] -hla -o *soparen*, otóhlica -e *ž* *soparica*

otòk otóka *m* *gl.* otěči

ótok otóka *m*, otóček -čka *m* = otóčec -čca *m*, otočán -ána *m*, otočánka -e *ž*, otočánski -a -o, otóčen -čna -o, otóčeje -a *s*.

otólči

otóčnat -a -o, otóški -a -o: ~a država, otóčič -a m
otólči -em *gl.* tolči, otólčen -a -o, otólkljaj -a m [*povsod: -óu-*]
Otomán -a m *Turek*, otománski -a -o; otomána -e *ž zofa brez naslanjala*
otopéti -ím *top postati*, otopèl -éla -o, otopélost -i *ž*; otopíti -ím: ~ koga *ali* kaj, otópi -íte! otópil -íla -o, otopljen -éna -o, otopítev -tve *ž*
otór -óra m: dno v otóre devati, *gl.* tudi utor; otóriti -im, otórjenje -a s, otórnik -a m *orodje otórej prisl. osoréj*: leto ~, lani ~
otórej *prisl. zalórej*: naša pšenica ni otórej (*tako lepa*) ko vaša, nisem otórej *ne zmorem*
otovoriti -im *in otovoríte* -im *gl.* natovoriti, otovorítev -tve *ž*, otovorjenost *in* otovorjenost -i *ž*
otóžen -žna -o, otóžnost -i *ž*, otóžnica -e *ž pesem žalostinka*
otrdéti -ím, otrdél -éla -o, otrdéllost -i *ž*, otrdek -dka m; otrditi -im, otrdil -íla -o, otrjen -a -o, otrdítev -tve *ž*
otrébíti -im (se) *gl.* trebiti, otrébljen -a -o, otrébek -bka m = otrébina -e *ž* = otréba -e *ž*; otrébljati -am = otrébljeváti -újem, otrébljanje -a s = otrébljevanje -a s
otrésati -am (se), otrésanje -a s, otrésti -em (se) *gl.* tresti, otrésen -a -o, otrés -ésa m, otrésine -ín *ž mn.* = otréski -ov m *mn.*, otrésen -sna -o, otrésäv -áva -o, otrésávost -i *ž*
otréti otrém *in* otérem *in* otárem *obrisati*, otrí -íte *in* otéri -íte! otrí [-řu] -ríla -o, otrí -ríta -o: ~ lan, *gl.* tudi otírati -am
otfniti -nem *prikrajšati stenj sveči, toda: utfniti -nem ugasiti svečo*, otrínek -nka m otrínjati -am, otrínjalo -a s, otrínjác -a m

otróbi -ov m *mn.*: otróbe vezati; otróben -bna -o, otróbnat -a -o, otróbnik -a m *predal za otróbe*, otróbov -a -o, otróbovec -vca m, otróbnjak -a m
otrók -óka m, pri otróku *in* otróku, *mn.* 1. otróci 2. otrók 5. pri otrócih 6. z otróki; otróčič -íča m, otróčiček -čka m, otróčè -éta m, otróčaj -a m, otróčarija -e *ž*, otróčariti -im *po otróčje se vesti*, otróčárjenje -a s; otróčen -čna -o z otróki *oblagodarjen*, otróčnica -e *ž porodnica 6-8 tednov po porodu*, otrokováti -újem *biti otročnica*, otróčji -a -e: po ~e se vesti; otróčjost -i *ž*, otróški -a -o: ~a obleka, ~i čevlji; otróščina -e *ž*, otróštvo -a s, otróčád -i *ž*
*otróv -óva m *strup*, *otróven -vna -o *strupén*, *otróvnik -a m *ali* *otróvnica -e *ž kdor meša strupe*, *otróvnost -i *ž strupenost*, *otrováti -újem *zastrupiti*, *otrovánje -a s *zastrupljenje*, *otrovánec -nca m *zastrupljenec*, *otrovánka -e *ž zastrupljenka*
otrpníti -nem, otrpnjen -a -o = otrpel -pla -o, otrpnjenost -i *ž* = otrplost -i *ž*, otrpnjenje -a s, otrpnost -i *ž*
otujíti -ím *pr. prenesti pravice na drugo osebo*, otujítev -tve *ž abalienáciija*, otujítven -a -o [*-tvén-*], *gl.* odtujiti
ótva -e *ž divja rasa*
otvésti otvézem (+otvéziti -im), otvézi -íte! otvézel -ézla -o, otvezèn -čna -o *in* otvézen -a -o
otvóriti -im *odpreti*, otvórlen -a -o; otvorítev -tve *ž*; otvárajati -am, otváranje -a s
out [áut] *angl. prisl. šp. ven, zunanaj*, outsider [áutsajder] -ja m *póstranec*
ováciija -e *ž, nav. mn. ováciije -ij glasno pozdravljanje, vzklikanje*,

- glasno priznavanje, odobravanje:* napraviti, prirediti komu navdušene (dolgotrajne, pristrčne ipd.) ~e
- ováditi** -im, ovájen -a -o *in* ováden -a -o, ovádba -e ž, *rod. mn.* ovádb, ováden -dna -o: ~o pismo; ovadník -a *m* = ovadúh -a *m*, ovadúška -e ž, ovadníca -e ž = ovadúhinja -e ž, ovadníški -a -o = ovadúški -a -o, ovadúštvo -a *s*, ovadnína -e ž; ovájati -am, ovájanje -a *s*, ovájalec -lca [-lc-] *m*, ovájalka -e [-lk-] ž, ovájáľstvo -a [-ľs-] *s*, ovájáľski -a -o [-ľs-]
- oválen** -lna -o [-ln-] *járčast, óbel:* ~o lice; oválnost -i [-ln-] ž, ovál [-ál] -a *m* *oválna skleda*
- ovárij** -a *m* *jajčnik, ovaríálen* -lna -o [-ln-] *med.*
- ovbé ali óvbe** *medm.*
- óvca** -e ž *s stalnim poud. in* ovcé óvci ovco *ild., mn.* ovcé ovác ovčám ovcé *pri* ovčáh *z* ovčámí, ovčica -e ž, ovčina -e ž, ovčetna -e ž, ovčevína -e ž, ovčák -a *m* *jarec*, ovčnják -a *m* = ovčják -a *m* *ovčja staja, vrsta psov;* óvčjak -a *m* *ovčje govno*, óvčji -a -e, ovčár -ja *m*, ovčarica -e ž, ovčárka -e ž, ovčárski -a -o, ovčárstvo -a *s*, ovčáriti -im, ovčárjenje -a *s*; ovčéréja -e ž
- ovdovéti** -ím, ovdovél -éla -o, ovdovélost -i ž
- ovédeti** ovém (se), ovédel -a -o (+ovédla); ovédati -am (se), ovédba -e ž, ovédek -dka *m*
- ovekovéčiti** -im, ovekovéčen -a -o, ovekovéčenje -a *s*
- óven** óvna *m* *žival in* *orodje:* zabít kakor *z* ovnom; ovnič -iča *m*, ovniček -čka *m*, ovnár -ja *m* *pastir* *ovnov*, óvnov -a -o: ~a glava, zavít kakor ~ rog; ovnovína -e ž, óvnovski -a -o
- ovénčati** -am, ovénčan -a -o, ovénčanje -a *s*
- ovéniti** ovénem *gl.* veniti, ovénjen -a -o, ovénjenost -i ž, ovénélost -i ž, ovélost -i ž
- overíti** -im, overjén -a -o, overítev -tve ž, overóviti -im, overóvljen -a -o, overítev -tve ž, overovátelj -a *m*, overítelj -a *m*, overjati -am, overjanje -a *s*
- óves** óvsa *m*, óvsek óvska *m*, óvsén -a -o: ~ kruh, ~e pléve; óvsénast -a -o, óvsének -nka *m* *neko jabolko*, óvsenica -e ž, óvsena slama, óvsenják -a *m*, óvsénka -e ž *neka hruška*, óvsika -e ž *trni óves*, óvsíšče -a *s*
- oveséľiti** -ím, oveséľi -íte! oveséľil -íla -o, oveséľjen -éna -o; oveseljeváti -újem, oveseljevánje -a *s*
- Ovidij** -a *m* = Ovid -a *m*, Ovidíjev -a -o = Ovidov -a -o
- ovínek** -nka *m* (+*stranpotica*): brez ovínkov *naravnost;* ovínkoma *prisl.*, ovínkast -a -o, ovínčen -čna -o: ~a cesta; ovínkati -am *in* -čem, ovínkánje -a *s*, ovínkalica -e ž *pot v serpentinah*
- ovírati** -am, ovíranje -a *s*, ovíra -e ž, ovírálec -lca [-lc-] *m*, ovíralka -e [-lk-] ž, ovírálen -lna -o [-ln-], ovírek -rka *m*, ovíren -rna -o
- ovíti** -íjem *gl.* viti, ovít -a -o, ovítje -a *s*, ovítek -tka *m*; ovíjati -am, ovíjal -a -o *in* -ála -o, ovíjanje *in* -ánje -a *s*, ovíjáč -a *m*, ovíjáča -e ž, ovíjálen -lna -o [-ln-]: ~i bob, ~o zelenje; ovíjalka -e [-lk-] ž, ovíjalo -a *s*, ovíjalec -lca [-lc-] *m*, ovíľnik -a [-ly-] *m*
- ovlážiti** -im, ovlážen -a -o, ovláženje -a *s*, ovlážitev -tve ž; ovlaževáti -újem, ovlaževál -ála -o, ovlaževánje -a *s*

ovòj

ovòj-ovòja *m*, ovòjček -čka *m*,
 ovòjen -jna -ø, ovòjnica -e *ž*,
 ovojnina -e *ž* stroški za ovoj,
 ovòjka -e *ž* *gamaša
 ovràten -tna -o: ~a ruta; ovràt-
 nik -a *m*, ovràtnica -e *ž* kra-
 vata (+mašna)
 ovrèci ovížem *gl*, vreći, ovížzen
 -a -o; ovrèci trditev, oporoko;
 ovížba -e *ž*, ovížzen -žna -o:
 ~i spis; ovrgljiv -iva -o
 ovížšen -šna -o kar je ob vrhu:
 ~i kot; ovížše -a *s* stebrni na-
 pušè
 ozádek -dka *m*, ozádje -a *s*
 ozáljšati -am, ozáljšán -a -o,
 ozáljšanje -a *s*, ozáljšek -ška
m, ozaljšáva -e *ž*; ozaljševáti
 -ujem, ozaljševánje -a *s*, ozalj-
 ševálec -lca [-lè-] *m*
 ozára -e *ž*, *nav. mn.* ozàre, na
 ozàrah; ozàrice -ic *ž mn.*, ozàr-
 ski -a -o
 ozàriti -im, ozàrjen -a -o: ~
 obraz; ozàrjati -am
 ozdráveti -im, ozdrávi -ite!
 ozdravél -éla -o: ~i bólnik;
 ozdravélost -i *ž*, ozdravénje -a
s, ozdravítev -tve *ž*; ozdráviti
 -im koga, ozdrávi -tel ozdrávil
 -a -o, ozdrávljen -a -o, ozdráv-
 ljenje -a *s*, ozdrávljenec -nca
m, ozdrávljenka -e *ž*, ozdrav-
 ljiv -iva -o, ozdravljivost -i *ž*,
 ozdráven -vna -o; ozdrávljati
 -am, ozdrávljanje *in* -ánje -a *s*
 ozébsti ozébem, ozébel -bla -o:
 prsti so mi ozébli, ozébli prsti;
 ozében -a -o, ozéba -e *ž*, ozé-
 bica -e *ž* = ozeblína -e *ž*, ozéb-
 lost -i *ž*, ozébek -bka *m*; ozé-
 bati -am, ozébanje -a *s*
 ózek ózka -o *in* ózkó -í -é, óžji
 -a -e, *prisl.* óže; óžiti -im (se)
 ozko delati, óženje -a *s*, óžina
 -e *ž*, óžinski -a -o, óžáva -e *ž*,
 óžkost -i *ž in* -óst -i *ž*
 ozelenéti -im, ozelenél -éla -o:
 drevo je ozelenélo, ~o drevo,

ozelenévati -am, ozelenévanje
 -a *s*; ozeleníti -ím, ozelení -íte!
 ozeleníl -íla -o: hrast spet oze-
 leníl sem ter tja bo veje; oze-
 lenjén. -éna -o
 ozémlje -a *s*, *rod. mn.* ozémelj
 [-mélj], ozémeljski -a -o [-mélj-]
 ozídje -a *s* obzídje
 ozím -a -o: ~o sadje, ~i lan;
 ozímec -mca *m*: ječmen ~;
 ozímek -mka *m* ozimna *rž*, doba
 od velike noči do sv. Jurija,
 ozímen -mna -o: ~a pšenica;
 ozímína *in* -ína -e *ž*, ozímica -e
ž 1. pozno zrela hruška, jabolko,
 2. neka riba, ozímška -e *ž* neko
 jabolko, ozímka -e *ž* krava, ki
 čez zimo ostane jalova, ozímnica
 -e *ž* neka hruška, rastlina,
 ozímnik -a *m* neko jabolko,
 ozímški -a -o, ozímščica -e *ž*
 neko jabolko, ozímščina -e *ž* sk.
 i, zimski sadeži; ozíméti -im
 ofrpniti, otrdéli, ozímováti -ujem
 ozír -a *m*: *z ozírom na kaj gledi
 na kaj, glede česa, ozíroma *prisl.*
 ali: danes ~ jutri, predsednik
 ~ njegov namestnik, knjiga ~
 brošura ali bolje, njihova vred-
 nost ~ nevrednost ali, ali bolje;
 ozírati -am se na kaj (+v ozir
 jemati), ozíranje -a *s*, ozírek
 -rka *m*, ozírálen -lna -o [-ln-]:
 ~i zaimek; ozírálnost -i [-ln-] *ž*
 Ozírís -a *m* staroegiptovski bog
 ozko -v sestavi: ozkogláv -áva -o,
 ozkoglavec -vca *m*, ozkosfén
 -čna -o, +ozkogrúden -dna -o
 iesnosrčen, ozkokríl [-íl] -a -o,
 ozkokrilec -lca [-lc-] *m*, ozko-
 list -a -o, ozkonós -ósa -o,
 ozkopásen -sna -o, ozkotíren
 -rna -o: ~a železnica; ozko-
 ústec -tca *m*
 ozlíca -e *ž* = óže -a *s*
 ozmérjati -am: ~ koga, ozmér-
 jan -a -o, ozmérjanec -nca *m*,
 ozmérjanka -e *ž*

oznáčiti -im *karakterizirati*, oznáčen -a -o, označítev -tve ž, oznáča -e ž, *rod. mn.* oznáčb, oznáka -e ž; označeváti -újem, označevál -ála -o, označevánje -a s, označeválen -lna -o [-ln-]

oznániti in -íti -ánim *gl.* znaniti, oznánjen -a -o, oznánjénje -a s, oznánítev -tve ž, oznánilo -a s, oznánilen -lna -o [-ln-], oznánilnica -e [-ln-] ž *oznánilna knjiga*; oznánjati -am, oznánjanje -a s; oznánjeváti -újem (+oznanovati), oznánjevál -ála -o, oznánjevánje -a s, oznánjeválec -lca [-áú- in -lc-] m, oznánjeválka -e [-áú- in -lk-] ž, oznánjeválen -lna -o [-ln-]

oznožiti -im (se), oznóji -íte! oznóžil -íla -o, oznóžen -éna -o, oznóžtev -tve ž

ozóbati ozóbljem *in* ozóbati -am *gl.* zobati: kosi: grozdje ~jo, ozobán -a -o *in* ozóban -o -o; ozóbek -bka m *ozóban* *grozd* = ozobína -e ž

ozóbcati -am, ozóbcanje -a s
ozón -a m, ozonína -e ž, ozonizirati -am, ozonométer -tra m
ozráči -e -a s, ozráčen -čna -o
ozréti ozrém se, ozri -íte se! ozrí -ríla -o, ozréti se na kaj, *gl.* tudi ozír

ozvézdje -a s, ozvézditi -im se: nebo se je ozvézdilo

óza -e ž = óze -a s, ózár -ja m, ózarica -e ž, ózárstvo -a s

ozágati -am *tu in tam zažagati*, ozágan -a -o: deska je vsa ~a
ozalostíiti -ím: ~ koga, se, ozalostíiti -íte! ozalostíil -íla -o, ozalostíčen -éna -o

ozáríti -ím: ~ železo, ozáril -íla -o: sonce je hribe ~o, ozárjén -éna -o, ozárjénka -e ž *neko jabolko*, ozárjati -am, ozárjanje -a s, ozárek -rka m *ogorek*, *iskra*

ozéhtati -am: ~ kaj, koga

ozéjati -am: pot me je ozéjala
ozéniti ozénim *gl.* ženiti, ozénjen -a -o, ozénítev -tve ž, ozénjenec -nca m, ozénjenost -i ž

ozéti ozémem *in* ozámem, ozmi -íte! ozél -a -o, ozét -a -o, ozétek -tka m; ozémati -am, ozémanje -a s, ozémác -a m, ozémálo -a s *priprava za ožemanje*, ozémálen -lna -o [-ln-], ozémálnik -a [-ln-] m *ožemalo*, ozémálnica -e [-ln-] ž *stroj za ožemanje*, ozémálec -lca [-lc-] m, ozémálka -e [-lk-] ž, ozémek -mka m, ozémček -čka m *vrsta sira*, ozémnica -e ž *mečkalnica za grozdje*

ozgáti ozgém *gl.* žgati, ozgán -a -o, ozganína -e ž, ozgánec -nca m *kovaško oglje*, ozgánki -ov m *mn. skorja, ki se prime posode ob kuhanju žgancev*; ozága -e ž *peč za ožiganje loncev*; ozígati -am, ozíganje -a s, ozíg -a m; ozígalke -álk [-lk-] ž *mn. zool.*

ozígósati -am koga (kaj) *ošibati* ožílje -a s *žljje*

oživéti -ím, oživél -éla -o, oživélost -i ž; oživíti -ím *in* oživíti oživím koga, oživí -íte! oživíl -íla -o, oživíljen -a -o *in* oživíljen -éna -o, oživíljenje -a s, oživíljenec -nca m, oživíljenka -e ž; oživíljiv -íva -o, oživítev -tve ž; oživíljati -am, oživíljanje -a s, oživíljávec -vca m

*oživotvóriti -ím *oživiti*, *uresničiti*, oživotvórlen -a -o; *oživotvárajati -am *uresničevati*

ožmèk -éka m *del stiskalnice*, ožmíkati -am: perilo ~, *gl.* tudi ožeti ožmem

ožník -a m *bot.*

ožoltéti -ím [-óú-] žoll, rumen *postati*, ožoltél -éla -o, ožoltítiti -ím [-óú-], ožóltén -a -o

ožrélje

ožrélje -a s 1. kar je ob žrelu, 2. vizir: vitez je potegnil izpred obraza ožrélje
ožréti -ém, ožri -íte! ožrl -a -o, ožrt -a -o, ožrtost -i ž
ožúlití -im, ožúljen -a -o, ožúljenec -nca m, ožuljenína -e ž, ožúljek -ljka m

ožužnjáti -ám gl. žužnjáti
ožvéčiti -im, ožvéčen -a -o, ožvéček -čka m; ožvekováti -újem
ožveplíti -im, ožvepli -íte! ožveplil -ila -o, ožvepljen -êna -o: ~ sod; ožvepláti -ám, ožveplaj -ájte! ožveplál -ála -o, ožveplán -a -o (+ožvepljati)

P

p [pə ali pé] m neskl.: od velikega P dalje; z malim p krajšamo pára (denar), p. = páter: p. Hipolit

pa [nasl. ali pà] 1. vez. a) vezalni (brez vejice): oče pa mati; jaz pa ti pa on; tu pa tam; ne grem pa ne grem; ga ni pa ga ni od nikoder; b) protivni (z vejico): nimam veliko, pa le dam; vé, pa noče povedati; mi delamo, ti pa postopaš; lovili so ga, ujeli pa nè; dānes, nè pa jutri = dānes, pa nè jutri; prosim te, pa saj vem, da zaman; c) sklepalni (z vejico): vroče je, pa so se šli kopat; če ti več veš, pa ti povej; — 2. prisl. a) izraža ugovor: »Ne znaš« »Pa znam.« — »Ti si bil.« »Pa nisem bil.« — »Danes ga ne bo.« »Ali pà.« b) krepí druge veznike in prislave: to in pa nič; ena ali pa dve; pa vendar ne misliš zares; pa bi lè počakal; pa še tó povej; pa še kakó; ne dam, pa če se vse podêre; narêdi, pa naj rečejo. kar hočejo; dela, pa četudi (čeprav) po malo; tó pa tudi rečem, da te ne pogledam več; zdaj pa lè brž; c) krepí vpraš. z. in prisl.: kdó pa? (če ne tí); »Nekdo mi nagaja.« »Kdo pà?« Kám pà v takem? Kám pa? (če ne k nām); káj pa dela? kjé pa jè? 3. členek v nekat-

rih pritrdilnicah: kájpa, kakópa, kájpada

pa- v sestavi pomeni nekaj nepristnega, navideznega, zakrnlega, ponarejenega, približnega; ohrani večinoma svoj poudarek: pákróg, pákristál, páglavec itd.

páberek -rka m, paberkováti -újem, paberkúj -tel paberkovál -ála -o, paberkovánje -a s, paberkoválec -lca [-yc-] m, paberkováka -e [-yk-] ž, paberkoválski -a -o [-ls-], paberkoválen -lna -o [-ln-]

pacáti -ám, pacáj -ájte! pacál -ála -o, (s)pacán -a -o, pacánje -a s; pácka -e ž, packáč -a m, pacé -éta s in m, pacáč -a m, páckast -a -o, pácek -cka m

+pácati -am močiti, namakati, barvati (tes); +pácánje -a s namakanje, barvanje; +páca -e ž: meso je v +~i v moku, v kvaši

paciént -ênta m, paciéntka -e ž, paciéntski -a -o

pacificírati -am (po)miríti, zadovoljiti; pacificíranje -a s pomiritev, mirjénje, zadovoljitev; pacifikácija -e ž, pacifikácijski -a -o: ~a sredstva

Pacifik -a m Tíhi ocean, pacifiški -a -o: ~a plovba, Pacifiški ocean

pacifizem -zma m miroljubnost, sanje o večnem miru med narodi in ljudmi: pacifist -a m

kdor véruje v tak mir, pacifi-
stičen -čna -o

páč *prisl. 1. zatrjuje nasprotno*
nikalnici: ne óče, páč pa máti;
ne dánes, páč pa včera; nič
ne déla, páč pa jé; »Ni zdrav.«
— »Páč, zdrav je, le truden.«
»Me nisi vesela, kajne?« —
»Páč, páč, saj sem te čakala.«
Vse že spi, páč, tam še nekdo
bedí. — 2. krepi pritrđilnico, ni-
kalnico ali vprašalnico: pač rés,
pač gotovo, pač nê, kdó pač?
kjé pač? kám pač? kdáj pač?
— 3. razlaga: je páč prijetno,
je páč hudó, je páč trđo tako
delo, je páč rad šel; kaznovan
je bil, je páč nagajal; je páč
vojska, je páč križ z njim, páč
ni vedel, páč ni drugače, páč
ne zna; — 4. poudarja: páč je
prijetno, páč je hudó, páč je
trđo tako delo, páč je rad šel,
páč je nagajal.

pačiti *páčim (se), páči -tel páčil*
-a -o in -ila -o, (s)páčen -a -o,
páčenje -a s; páčitev -tve ž,
páčilen -lna -o [-ln-], páčilnost
-i [-ln-] ž, páčilec -lca [-lc-] m,
pačilka -e [-lk-] ž, pačilski -a
-o [-ls-]; pačitelj -a m, pači-
teljica -e ž, pačiteljski -a -o;
pačljiv -íva -o, pačljivost -i ž,
pačilnica -e [-ln-] ž, pačúh -a
m zaničlj.

Pád *-a m l. i. ital. reke (Po), pád-*
ski -a -o, Pádska nižina

pád *páda m: prosti ~; pádec*
-dca m, pádav -a -o, pádavica
-e ž božjást, pádavičen -čna -o
božjásten, pádavec -vca m bož-
jástnik, pádavka -e ž božjást-
nica, padavína -e ž meteorol.
páden -dna -o, pádnost -i ž,
padljiv -íva -o, padljivost -i ž;
pádalica -e ž loputník

***pádar** *-ja m mazač, *pádarica -e*
*ž mazačka, *pádarški -a -o ma-*
*zaški, *pádarstvo -a s mazaštvo*

pádati *-am, pádanje -a s, padálec*
-lca [-lc-] m, padálka -e [-lk-]
ž, padálski -a -o [-ls-], padálo
-a s, padálce -a [-lc-] s, padá-
len -lna -o [-ln-], padálnost -i
*[-ln-] ž; *pádati v óči bósti,*
bíti v óči; ljudje so pádali ko
muhe mrii; zvezde pádajo se
utrinjajo; voda, dež, sneg pada;
glas pada, padajoči poudarek
slovn.; gl. tudi pásti pádem

pado- *v sestavi: *padobrán -ána*
m padalo, +~bránski -a -o pa-
dalen; padomé -a m, ~mérski
-a -o, ~mérstvo -a s

Pádova *-e ž l. i. ital. mesta, pá-*
dovski -a -o: ~a univerza; Pa-
dován -a m, Padováncia -e ž,
padovánski -a -o: sv. Anton
Padovánski; padován -a m pá-
dovsko platno

Paganíni *-ja m os. i. violinista,*
Paganínijev -a -o

pagát *-a m karta pri taroku: na-*
rediti ~a, ujeti ~a; pagát úl-
timo m neskl.: ni naredil pagát
último, s pagát últime je kon-
čal; s pagátom je končal

página *-e ž stran (v knjigi), pa-*
ginirati -am zaznamovati strani
(v knjigi, v rokopisu ipd.), pagi-
niranje -a s, paginácija -e ž

páglav *-a -o, páglavec -vca m,*
páglavka -e ž, páglavski -a -o.
páglavstvo -a s, páglavček
-čka m

pagóda *-e ž budistično svetišče,*
pagóden -dna -o: ~a streha

pagrózd *-grózda m nepraví grozd,*
vrsta cvetov, pagrózden -dna -o,
pagrózdast -a -o

páhati *-am, páhanje -a s, páhálo*
-a s, páhálc -a [-lc-] s, páhá-
lica -e ž = páhavka -e ž; pá-
hálnik -a [-dú-] m, páháč -a m

pahljáti *-ám, pahljáj -ájte! pahl-*
ljál -ála -o, pahljánje -a s,
pahljáv -áva -o, pahljávka -e
ž, pahljáč -a m, pahljáca -e ž

pahníti

pahníti páhnem, pahní -íte! in páhni -te! pahníl -íla -o in páhníl -a -o, páhnjen -a -o, páhnjenec -nca *m* *prismójenec, zmédenec, tepec*; páhnjenka -e ž; páhnjenost -i ž, páh páha *m* *sunek, zapáh* [*nepoud. pavsod pah-* in *páh-*]

páhovka -e ž *bot.*: na njivi raste pahovka, po hiši skače lakota **pajác** -a *m* 1. *možic*, 2. *delovna obleka (hlače skupaj s telovnikom), žaba*; pajácev -a -o, pajácást -a -o, pajácek -cka *m* **pájčevina** -e ž, pájčina -e ž, pájčínat -a -o, pájčevnat -a -o, pájčínast -a -o, pájčevinast -a -o, pájčeven -vna -o: ~a nítka, pájčevnica -e ž

pajčolán -a *m* *tančica, koprena*; pajčolánski -a -o, pajčolánast -a -o

pajdáš -a *m*, pajdašica -e ž, pajdášiti -im (se) s kom, pajdášenje -a *s*, pajdáški -a -o, pajdáštvo -a *s*, pajdašija -e ž

pájek -jka *m*, pájkov -a -o in pájčji -a -e, pájček -čka *m*, pájkec -kca *m*; pájkovec -vca *m*: družina ~ev *zool.*

pak [*nasl.*] *prisl. nasprotja = prot. pa:* to pak ti povem; kájpak, kakópak, ámpak

pakedráti -ám, pakedrāj -ájte! pakedrál -ála -o, (s)pakedrán -a -o, pakedránje -a *s*; pakedráč -a *m*, pakedrálo -a *s* *zaničlj.*, pakedrāv -áva -o, pakedrávec -vca *m*, pakedrávka -e ž, pakedrávski -a -o [*pavsod: -kad-*]

pakét -a *m* *zavitek, zavoje, pošiljka*; pakéten -tna -o: ~i oddelek na pošti; paketírati -am *spravljati, zlagati v zavoje, zavitek, škallo, zaboj*: ~ obleko, jedila, sadje, cigarete, knjige *itd.*; paketíranje -a *s*, pakétič -a *m*, pakétek -tka *m*; pakírati

-am *omotavati*, pakíranje -a *s*; pákeljč -a [-kálj-] *m*: ~ tobaka; pákeljček -čka [-kálj-] *m*: ~ tobaka; *v drugih zvezah* +pákelje in +pákeljček *zavitek, zavoječek, škallica ipd.*

pákfón -a *m* *kovinska zmes z bakrom*, pákfónski -a -o: ~e lastnosti; pákfónast -a -o *iz pakfona*: ~e plošče

paklèn -éna *m* *vrsta javora*, paklénov -a -o, *gl. tudi* maklèn **pàkobúl** [-úl] -a *m* *vrsta cvetov*, *nepravi kobúl*; pàkobúlast -a -o, pàkobúlen -lna -o [-ln-], pàkobúlnica -e [-ln-] ž, pàkobúlniški -a -o [-ln-]

pàkovína -e ž *metaloid*, pàkovínski -a -o

pàkristál [-ál] -a *m* *nepravi kristal*, pàkristálen -lna -o [-ln-]

pàkróg -a *m* *elipsa*, *nepravi krog*; pàkróžen -žna -o

pàkrógla -e ž *elipsasta krogla*, pàkróglast -a -o: ~a oblika Zemlje

pákt -a *m* *pogodba*: skleniti ~ s kom; *paktírati -am *pogajati se, sklepati zvezo, družiti se*; *paktíranje -a *s zavezovanje, pogájanje, vezanje*; paktánt -a *m* *pogodbenik, zaveznik*

pál [pál] -a *m* in pál -í ž *blato*, pálen -lna -o [-ln-]; palíti -ím: ploha travnike palí (*bláti*); páli -íte! palíl -a -o, paljénje -a *s blatenje*

pála -e ž *odebelina na niti*, pálast -a -o: ~a nit, preja

pála -e ž *liturg. kvadraten platnén pokrovček za na kelih*

paláča -e ž, paláčen -čna -o: ~o stopnišče, ~a revolucija

paláčinka -e ž *vrsta močnate jedi*

paladín -a *m* *gl. palatín*

Pálas in **Pálada** -de ž *mit.*, Pálas *Aténa stgrš. boginja modrosti in umetnosti*; Páladin -a -o: ~o svetišče; paládij -a *m* *podoba*

- Pálade, obrambna, zavetna po-
doba, varstvo*
- palatál** [-ál] -a m *slovn. trdo-
nebnik, palatálen -lna -o [-ln-]
trdoneben*: ~i izgovor; palata-
lizirati -am *izgovarjati glas v
območju trdega neba*; palatali-
ziranje -a s, palatalizacija -e ž
- palatín** -a m *dvorjan, volilni grof
v srednjem veku; tudi paladín
-a m, palatínski -a -o*: ~i zbor,
palatínát -a m, palatínstvo -a s
časť volilnega grofa
- pálček** -čka [-lč-] m, pálčkov -a -o
pálec -lca [-áyc-] m, pálčen -čna
-o [-áyc-]: ~a mera, ~o kolo;
pálčnik -a m = pálčnjak -a m
[-áyc-], pálček -čka m [-áyc-]
- paleo-** v sestavi (grš. staro-): pa-
leografija -e ž *staropisemstvo,
nauk o starih pisavah*; ~gráf -a
m, ~gráfinja -e ž, ~gráfski -a
-o; paleolítik -a m *stara kamena
doba*, ~lítiski -a -o; paleontolo-
gija -e ž *nauk o okameninah*,
~ntológ -a m, ~ntolóški -a -o;
paleozóik -a m *staro geološko
obdobje*, ~zóičen -čna -o in pa-
leozójski -a -o; paleozoologija
-e ž *nauk o praživalstvu*, ~zool-
ológ -a m, ~zoolóški -a -o
- Palérmo** -ma m l. i. ital. mesta,
palérmški -a -o: ~o vino
- Palestína** -e ž kr. i., palestínski
-a -o, Palestínec -nca m, Pale-
stínka -e ž
- Palestrína** -a in -e m os. i. skla-
datelja, Palestrínov -a -o: ~e
skladbe; palestrínovski -a -o:
~i slog, način
- paléta** -e ž *slikarska deščica za
barve*, paléten -tna -o
- pálež** gl. páliiti
- páli** -ja m *sveti staroindijski jezik
in zapisi v tem jeziku*
- pálica** -e ž, páličica -e ž, pálika
-e ž, pálička -e ž, páličast -a -o:
~i fižol; páličnik -a m, páličje
- a s = páličevje -a s, páličíiti
-im, páličenje -a s
- pálij** -a m *starogrška vrhnja halja,
del nadškofovskega ornata*
- pálik** -a m *popačen lik*
- palim-** in palin- v sestavi (zopet):
palimpsést -a m *vrsta rokopisov
(na zbrisanik listih)*; palimpsé-
sten -tna -o; palingenéza -e ž
zopetno rojstvo, prerod
- palindróm** -a m *beseda, ki se na-
prej in nazaj enako bere, n. pr.:
ata, rakar ipd.*; palindrómški
-a -o
- palisáda** -e ž *ohlodje, ograja iz pri-
ostrénih kolov*; palisáden -dna -o
- pálist** -a m *stranski, okrnei list*;
pálisten -tna -o
- páliiti** -im, pálii -te! páliil -íla -o,
páljen -a -o, páljenje -a s, pá-
ljenec -nca m *paljeni jetmen*,
páljenka -e ž *žganje*, paljenína
-e ž; páli [pál] -a m: duh po
~u; pálež -a m: ~ na grozdju;
páležina -e ž *kar palimo*, palil-
nica -e [-ln-] ž, páliło -a s,
páličen -lna -o [-ln-], pálišče
-a s, pálivec -vca m, pálivka -e
ž; páliivo -a s, pálina -e ž
- pálma** -e ž, pálmov -a -o: ~e
veje, ~o drevo; pálmast -a -o;
pálmovec -vca m bot., pálmovje
-a s, pálmovina -e ž, pálmovnik
-a m vrt s palmami [povsod:
-lm-]
- palpitácia** -e ž *ultrip, bitje žile,
srca*; palpitirati -am *bili, utri-
pati, tolči, udarjati (o žili, srcu,
pulzu)*; palpitiranje -a s [po-
vsod: -lp-]
- páluba** -e ž, páluben -bna -o, pá-
lubje -a s
- palúd** -a m l. naplavina, 2. bičje;
palúdje -a s, palúdnica -e ž bot.
- pámet** -i ž: zdrava pámet, pameti
(po)grešati, po pámeti ravnati
(živetí), na pámet znati, pri
pámeti biti, v pámet vzeti ome-
niti kaj, spomniti na kaj, po mo-

pámetiti

ji pámeti, ob pámet priti (biti), s pametjo se srečati, spreti, navzkriž priti; pámeten -tna -o, pámetnost -i ž
pámetiti -im *pomniti, spominjati se*: odkar svet pámeti; pámetenje -a s *pomnjenje* (+pámtiti -im, +pámtenje *ali* +pámčenje -a s); pámetovati -ujem, pámetovanje -a s: odkar ljudje pámetujejo; *pamtivék -a m: *od pamtivéka *kar pomnijo*
pámetiva -e ž, pámetivar -ja m, pámetivarica -e ž, pámetivarski -a -o; pámetka -e ž; pámetljiv -a -o, pámetljivost -i ž; pámetnik -a m
pamflét -a m *sramotilni spis*, pamfléten -tna -o, pamflétist -a m, pamflétistka -e ž
Pán -a m *mit. os. i., bog gozdov, rastlinstva in pastirjev*; pánski -a -o
pan- v sestavi (*vse*): Panamèrika -e ž *vsa Amerika kot celota*, panamèriški -a -o: ~o gibanje; Panevrópa -e ž, panevrópski -a -o; pangermánstvo -a s, pangermánski -a -o, pangermán -a m; panóptikum -a m *razstavnica za vse*, panoráma -e ž *razgled na vse strani, vrsta gledališč*; panslavizem -zma m, panslavist -a m, panslavističen -čna -o, panslovánski -a -o, panslovánstvo -a s, panslován -a m; panteizem -zma m *vera, da sta svet in Bog eno bitje*, panteist -a m, panteistka -e ž, panteističen -čna -o; Pánteon -a m *grško svetišče v Atenah*, Panthéon -a [*panteón*] m *cerkev in muzej v Parizu z grobnicami najslavnejših mož*; pánteon -a m *svetišča bogov nasploh*
Pánama -e ž *kr. i.*, pánama -e ž *blago*, pánamski -a -o: ~i klobuk, Pánamska ožina, Pánamski prekop (+Pánama-kanal)

ali +Pánama kanal); Pánamec -mca m, Pánamka -e ž
+pánati -am koga (kaj) *zagovoriti, zagovarjati, uréči, uróčiti, zaročiti, začarati, ustaviti, ustavljeni, ukrotiti, premagati*: ~ gada, ogenj, bolezen, vodo, točo, zver, besnost, zastrupljenje *itd.*
pandékte -ékt ž *mn. zbirka pravnih določb iz starih rimskih zakonikov, del rimskega prava*
pandúr -ja m *ogrski vojak, slep privrženec (človeka, stranke, organizacije), hlapec*; pandúrski -a -o *suženjski, hlapčevski, pregnano vdan*
panegírik -a m *slavospev, hvalospev*; panegiríčen -čna -o
pánika -e ž *brezglavost, zmešnjava, nenaden strah, prepláh*; páničen -čna -o *nenaden, brezgláv*: ~ strah, ~ beg, ~a osuplost
pánj -a in panjú m, mn. pánji -ev *itd.* s panjmí; panjáč -a m, pánjev -a -o: ~a končnica, ~ úlj; panjéve -a s, panjč -iča m, pánjast -a -o
Pankrácij -a m *os. i.*, Pankrácijev -a -o, Pankrác -a m, Pankrácov -a -o
pánoga -e ž *veja, stroka, področje*; pánoğa -e ž *navidezna noga, okrnela noga*; pánožica -e ž, pánožen -žna -o
Panónija -e ž, panónski -a -o: ~a država, ~i knez, Panónska nížina; Panóneč -nca m, Panónka -e ž
pánter -ja m *zool.*, pánterjev -a -o, pánterica -e ž, pánterski -a -o
pantomíma -e ž *igra s kretnjami brez besed*, pantomímíčen -čna -o, pantomímika -e ž (*nauk*)
pàòbla -e ž *pàkrògla, krogli podobno telo*, pàčbel [-baj] -bla -o *nepravilno óbel*
pápa -e ž *otr. jed*, pápati -am, pápanje -a s; pápca -e ž, pápcati -am *vse otr.*

papá -ána *m otr.*, papánov -a -o
pápež -a *m*, pápežev -a -o, pá-
 peški -a -o, pápeštvo -a *s*; pá-
 pežnik -a *m*, pápežnica -e *ž*,
 pápežinja -e *ž*, pápežniški -a
 -o, pápežništvo -a *s*; pápežev-
 vca *m*, pápeževka -e *ž*, pápe-
 ževski -a -o; papeževáti -újem,
 papežúj -tel papeževál -ála -o,
 papeževánje -a *s*; *gl.* papizem
papíga -e *ž zool.*, papížji -a -e,
 papígin -a -o; papagáj -a *m*,
 papagájev -a -o, papagájski -a
 -o, papagájstvo -a *s brezglavo*
posnemanje
Papín -a [*papén -a*] *m os. i. franc.*
fiz., Papínov -a -o: ~ lonec
papír -ja *m*, papíren -rna -o: ~a
 industrija; papírček -čka *m*;
 papírnat -a -o: ~a škatla; pa-
 pírnica -e *ž*, papírničen -čna -o,
 papírniški -a -o, papírničar -ja
m, papírničarka -e *ž*, papírni-
 čarski -a -o; papirográf -a *m*
priprava za razmnoževanje; papí-
 rec -rca *m risani vzorec za tipke*
pápirus -a *m rastlina, ki so iz nje*
delali v starem Egiptu papir;
 pápirusov -a -o: ~ zvitek
papizem -zma *m*, papíst -a *m*,
 papístka -e *ž*, papístičen -čna
 -o, papístovski -a -o; papíncec
 -nca *m*, papínski -a -o
páprika -e *ž*, páprikov -a -o: ~a
 omáka; papricírati -am, papri-
 círan -a -o, papricíranje -a *s*
pár -a *m dvojica*: lep ~, ~ volov,
 čevljev, rokavic; imeti pár, biti
 za pár komu. *iti v pár s kom
 (čim) *soglašati, izpopolnjevati se*;
 ni mu pára *enakega, podobnega*;
 ni (mu) pár *ne soglašá, ne uje-*
ma se; párček -čka *m*, páren
 -rna -o: ta čevlja nista ~a
 nista pár; pároma *prisl. v parih*:
 šli so ~; *gl. tudi páriti*
 *pár *prisl. mere nekaj, nekoliko*:
 ~ dni, ~ ur, ~ zrn, ~ knjig;
 peljal se je s párom kónj je

nekaj drugega kakor: peljal se
 je s *pár kónji; zaradi pára
 čevljev se ne bova tožila; za-
 radi *pár čevljev ga je tožil;
 začela se je tožba s *pár pest-
 mi sená, končala s párom volov
pára -e *ž*, páren -rna -o: ~i ko-
 tel; párnica -e *ž*, párník -a *m*.
 párníški -a -o: ~o moštvo; pa-
 rovnják -a *m čeber za purjenje*;
gl. tudi paro-
pára -e *ž denarna enota*: pet pár,
 50 pár (+pára), *krat. p*
parábola -e *ž mat. vrsta krivulje,*
lit. prilika, prispodoba; parábol-
 ski -a -o [-ls-], parábolen -lna
 -o [-ln-]: ~a enáčba, ~a obli-
 ka; *lit. parabolíčen -čna -o: ~o*
izražanje; parabolíka -e ž
paráda -e *ž slovesni obhod*, pará-
 den -dna -o: ~a obleka, ~i
 nastop; paradíirati -am *nastopati*
v paradi, paradíranje -a *s*
paradígma -e *ž slovn. vzorec, zgled*;
mn. paradígme -gem [-gəm]
 -gmam *ali* paradígmata -at *s*;
 paradígemski -a -o [-gəm-] =
 paradígmátičen -čna -o
paradíž -a *m raj*, paradížen -žna
 -o *rajski*; paradížnik -a *m*, pa-
 radížnikov -a -o: ~a juha,
 omaka
paradóks -a *m na videz brezglava,*
nesmiselna trditev, nepričakovana,
osupna misel (stilna poseb-
nost): govori v samih para-
 dóksih; paradóksen -ksna -o
nesmiseln, osupen, nepričakovan,
presenelljiv; paradóksnost -i *ž*
paráfa -e *ž značka za ime, podpis*
z značko, žig z značko; para-
 fírati -am *podpisati*, parafíranje
 -a *s*
parafazíja -e *ž govorna molnja*
parafín -a *m vosku podobna, v*
vodi netopljiva snov; parafínski
 -a -o: ~a sveča
parafraza -e *ž opis, razlaga z dru-*
gimi besedami; parafrazírati -am

paragraf

- opisati, razlagati; parafraziranje*
-a s, parafrašt -a m, parafraštičen -čna -o
- paragraf** -a m *člen, odstavek, oddelek, znak š: § 5 [paragraf pét]; paragrafar -ja m pikolovec, pretirano nalančen človek, kdor sodi vse le po predpisih; paragrafarski -a -o*
- Paragváj** -a m l. i. države; paragvájski -a -o, Paragvájec -jca m, Paragvájka -e ž
- paralákxa** -e ž *fiz., astr., paraláktičen -čna -o*
- paraléla** -e ž *mat. vzporednica, paralélen -lna -o [-ln-] vzporeden, paralélka -e [-lk-] ž vzporednica v šoli, vzporedni razred; paralélnost -i [-ln-] ž, paralelizirati -am vzporediti, vzporejati; paraleliziranje -a s, paralelizem -zma m vzporedje; paralelogram -a m geom., paralelográmski -a -o, paralelepiped -a m geom., paralelepipedov -a -o*
- paralíza** -e ž *ohromelost, razkroj; paralítičen -čna -o, paralítik -a m, paralítikinja -e ž; paralizirati -am hromiti, preprečiti, onemogočiti učinek; paraliziran -a -o, paraliziranje -a s*
- paralogíja** -e ž *nesmisel, paralogizem -zma m napačen sklep, prevara; paralogističen -čna -o*
- paramént** -énta m, nav. v mn. paraménti -ov m *cerkvena liturgična obleka, cerkvena oprava*
- parámeter** -tra m *mat., min., elektroteh., paramétrski -a -o*
- paramítija** -e ž *vrsta poučnih, ganljivih zgodb, paramítičen -čna -o*
- paranója** -e ž *vrsta duševne bolezni, paranójski -a -o = paranóičen -čna -o, paranóik -a m*
- parapsihológija** -e ž *veda o okultnih pojavih, parapsihológ -a m, parapsiholóški -a -o*
- paratákxa** -e ž *privedje, paratáktičen -čna -o priveden*
- párati** -am: ~ *obleko, trebuh; páranje -a s: ~ obleke, ~ telesa; parálen -lna -o [-ln-]: ~i nožiček = parálo -a s, parálnica -e [-ln-] ž*
- paratífus** -a m *tífusu podobna bolezen, paratífózen -zna -o: ~i bacil*
- parazít** -a m *bot. zajedavec; pri-sklednik, parazitka -e ž zajedavka, parazitski -a -o zajedavski, parazitstvo -a s, parazitáren -rna -o: ~a obolelost*
- parcéla** -e ž *kos posestva, zemljišča; parcélski -a -o [-ls-]: ~i donos; parcélen -lna -o [-ln-]: ~e mejé; parcelirati -am razkosati zemljo, parceliranje -a s, parcelácija -e ž*
- párd párdá** m *pánter zool., párdov -a -o, párdovina -e ž párdova kožuhovina*
- *pardón** -a m *oprostitelov, oproščé-nje, odpuščanje, prizanašanje: +brez pardona brez usmiljenja, prizanašanja, neusmiljeno; kot medm.: ~ oprostite! *pardonirati -am koga komu prizanašati, spregledati, *pardoniranje -a s*
- parenéza** -e ž *spodbuda, navduševanje, opomin; parenétičen -čna -o: ~i govor, parenéтик -a m kdor rad navdušuje*
- parentéza** -e ž *vmesni stavek, oklepaj, parentétičen -čna -o*
- paréti** -ím: voda *parí se spreminja v paro, pári -fte! parél -éla -o, parénje -a s, gl. tudi pariti*
- par excellence** [*parekseláns*] *prisl. izraz (franc.) odlično, v pravem, najboljšem pomenu besede*
- parfúm** -a m *vonj, vonjava, dišava, parfúmov -a -o: ~ duh; parfúmski -a -o: ~a stekleničica; parfumirati -am dišaviti, parfumiranje -a -o odišavljen, parfumiranje -a s dišavljenje, par-*

fúmar -ja *m* dišávar, parfúmarica -e *ž* dišávarica, parfume-rija -e *ž*

pária -a *in* -e *m* pripadnik zelo nizke kaste v Indiji, suženj, brezpraven človek

+parirati -am odbiti, odbijati, pre-streči, zavriniti, ubogati; *pari-ranje -a *s*

Páris -a *m* trojanski junak, Páris-ov -a -o

parisilaba -e *ž* slovn. enakozlož-nica, parisilábičen -čna -o enako-zložen

paritéta -e *ž* enakost, enakoprav-nost; paritéten -tna -o enako upravičen, enakopraven; al pári prisl. (ital.) enako za enako: zam-enjati ~

páriti -im (se): voda se pári na soncu, perilo párimo z vrelo vodó, trava se pári na kupu, sod párimo s kropom; párlenje -a *s*, párnja -e *ž* (+žehťa), pá-rílo -a *s* (+žehťanje), parílnik -a [-iyn-] *m*, parílnica -e [-iyn-] *ž*, párlenik -a *m*, párlenec -nca *m*

páriti -im (se) družiti (se) v par, posebno pri živalih in rastlinah, tudi križati (se); párlenje -a *s*, parítev -tve *ž*, parítven -tvena -o [-tvæn-]

Pariz -a *m*, pariški -a -o, Parizàn -ána *m*, Parizánka -e *ž*

parizar -ja *m* močno okovan to-vorni voz (izza franc. okupacije pri nas), parizarski -a -o: ~i voz

párk -a *m* obsežen vrtni nasad, (v prometu) prostor za spravljá-nje voz; vózni ~, avtomobilski ~, železniški ~; párkoven -vna -o: ~i prostor; parkíрати -am, parkíranje -a *s*

Párka -e *ž* mit. boginja rojstva, párke párk mn. *ž* rojenice, so-jenje

párkelj -klja *in* -keljna [-kəlj-] *m* hudič v Miklavževem sprem-

stvu; párkļev -a -o: ~ koš, ~i rogovi, ~a veriga

párkelj -klja *m*, párkeljñ -a -o [-kəlj-]: ~a kúga = párkļev-ka -e *ž*, párkļjski -a -o [-kəlj-], párkļjc -a [-kəlj-] *m*, párkļj-ček -čka [-kəlj-] *m*; párkļjar -ja *m*, párkļjarski -a -o, párk-ļjast -a -o, párkļjät -áta -o; párkļjāti -ám, párkļjáj -ájte! párkļjäl -ála -o, párkļjánje -a *s*

parkét -a *m* iz trdih deščic zložen pód, parkéten -tna -o: ~a tla; parketíрати -am polagati parkét, zlagati deščice v pód; parketi-ranje -a *s*, parkétar -ja *m* kdor poklada parket

parlamént -énta *m* državni zbor, skupščina; parlamentáren -rna -o: ~a večina, vlada; parla-mentarízem -zma *m* vladanje s parlamentom, parlamentárec -rea *m*, parlamentárka -e *ž* poslanec, poslanka, posrednik, po-srednica, zastopnik, zastopnica v parlamentu; parlamentáristi -a -o: ~e ugodnosti, dnevnice; parlamentíрати -am pogajati se, razgovarjati se; parlamentiranje -a *s* dogovarjanje, pogajanje

parlográf -a *m* narekoválo, pri-prava za zapisovanje besedila, da ga potem sama narekuje v pisalni stroj; parlográfski -a -o

Párma (Viktor) -a *in* -e *m* os. i. skladatelja, Pármov -a -o: ~e skládbe; pármovski -a -o

Párma -e *ž* kr. i. ital. pokrajine, pármski -a -o: Pármška kartuzíja; parmezán -a *m* vrsta sira (iz Parme), parmezánski -a -o: ~a izdelava sira

parména -e *ž* vrsta jabolka

Parnás -a *m* gora v Grčiji, domo-vina muz: iti na Parnas posve-titi se pesništvu; parnáški -a -o; imena liš. strujam in družbam: Parnás -a *m* naslov glasila franc. pesnikov sredi 19. st.; parná-

paro-

sovci -cev *m*, parnásovski -a -o:
 ~i pesniški nazor
paro- *v sestavi*: +parobród -a *m*
 párník, +~bróden -dna -o párníski; paromér -a *m*, ~mérski -a -o; paroplóven -vna -o, ~plóvba -e *ž*, ~plóvstvo -a *s*, ~plóvski -a -o, ~plóvnik -a *m*; +paromlín -a *m* pární mlín; +parostroj -ója *m* pární stroj; parovód -óda *m*, parovóden -dna -o
 paróbek -bka *m* tráš, štor po posekanem drevesu; paróbkov -a -o
 parodija -e *ž* posnemanje pesmi (govora), prevračanje v smešno; parodist -a *m* kdor parodira, parodirati -am prevračati pesem (govor ipd.) *v* smešno, sramotilno; parodiranje -a *s*, parodističen -čna -o
 paróg -a in -á *m* okrneli rog, páróžič -a *m*, páróžen -žna -o
 paróla -e *ž* geslo, parólen -lna -o [-ln-]: ~i lističi
 Pársival -a *m* mít. junak iz *Gralovega kroga*, naslov *Wagnerjeve opere*; Pársivalov -a -o, pársivalski -a -o [povsod: -al-]
 pártá -e *ž* 1. trak z lepoticjem, 2. mesarica, 3. igra: pártó tresti
 párté pártēja *m* osmrtnica, mrlíški list, oglas
 partér -ja *m* prúličje (hiše ali gledališča), partérski -a -o, partéren -rna -o: ~i sedeži
 particip -a *m* deležnik, participiálen -lna -o [-ln-]: ~a zveza; participírati -am bíti deležen, udeležiti se; participiranje -a *s*, participácija -e *ž*, participátor -ja *m* udeleženec, deležnik
 partija -e *ž* stranka: Komunistična partija; pártijski -a -o, pártijec -jca *m*, pártijka -e *ž*, pártijstvo -a *s*
 *partija -e *ž* del, enkratna igra, oddelek, odlomek, skupina, družba, zakon, izlet, prilóžnost, pot:

igrajmo še eno ~o, s to ~o ne grem, lepa ~a se ponuja, ta ~a knjige je najlepša
 partíkula -e *ž* slovn. členek, liturg. hostija; partikuláren -rna -o poseben, posamezen; partikularízem -zma *m* prizadevanje po osamosvojitvi, samosvojest; partikularíst -a *m*, partikularístičen -čna -o
 partitíven -vna -o delen: ~i genitiv, partitívnost -i *ž*: ta rodilnik izraža ~
 partitúra -e *ž* glas., partitúren -rna -o
 partizán -a *m*, partizánka -e *ž* oseba, čepica, puška; partizánski -a -o, partizánstvo -a *s*, partizániti -im
 partizána -e *ž* neke vrste sulica
 pártner -ja *m* udeleženec, soigralec; pártnerica -e *ž*, pártnerski -a -o, pártnerstvo -a *s*
 parvení -ja *m* kdor se je na zunanaj povzpel visoko nad svoje prejšnje razmere; parveníjski -a -o, parveníjstvo -a *s*
 pás pásá in pasú *m*, dv. pásá in pasóva -óv pásoma in pasóvoma; mn. pasóvi -óv -óvom, tudi cona; pásen -sna -o: ~a zaponka; pášček -čka *m*, pásec -sca *m*; pásanček -čka *m* vrsta čmrljev, pásanec -nca *m*; pásar -ja *m* kdor dela pasove, kdor izdeluje cerkveno orodje in posodje; pasíca -e *ž*, pasílnica -e [-tyn-] *ž*, pasílnik -a [-tyn-] *m*, pasílo -a *s*; pásati pášem, páši -te! pásal -a -o, pašóč -a -e, (o)pásan -a -o, pásanje -a *s*
 pasát -a *m* tropski veter, pasáten -tna -o: ~i veter
 +pásati pášem pristajati, podati se, prílegati se: obleka mu lepo +paše, to ti nič ne +paše ipd.
 pasáza -e *ž* prehod, *pasažír -ja *m* popotnik, *pasažírka -e *ž*, *pasažírski -a -o popotníški

Pascal -a [paskál -a] m franc. mislec, Pascalov -a -o, pascal-ski -a -o [-áls-]

pasijón -a m liturg. Kristusovo trpljenje; pasijónski -a -o: ~e igre (o Kristusovem trpljenju); pasijónka -e ž neka okrasna cvetlica; *pasjón -a m strast, posebno veselje: imeti ~ za kaj, to je njegov ~; *pasjónirati -am koga za kaj navdušiti, ogreti, razvneti, razvnemati; *pasjoniran -a -o strasten, razvnet; *pasjoniranje -a s razvnemanje strasti

*pasirati -am kaj iti mimo, skozi, čez; prelatiti, pretisnili skozi (mrežo, cunjo); primerili se, pripelili se: ~nevarno mesto, ~zelenjavo; *pasiran -a -o, *pasiranje -a s; *pasánt -a m mimo idóti

pásiv [-iý] -a m slovn. trpni način, trpnik, mn. pásiva -iv s pasivne oblike, pasíven -vna -o slovn. trpen, spl. mrtev, nepodjeten, nesamostojen; pasívnost -i ž nedelavnost, nepodjetnost, nesamostojnost; pasívnež -a m mrtvák, nepodjetnež, nesamostojnež; pásiva -ív mn. s trg. obveze, dolgovi, izguba; pasíven -vna -o: ~a bilanca negativna

pásjil -a -e tudi za označbo kakovosti, da je kaj zanič: ~i človek (hudoben), ~a vijolica (neprava), ~a vera (nikaka), ~e vreme (slabo); prisl. po pásje: ~zebe, ~me je ozmerjal, ~živí; pásjica -e ž pásja koliba, pásjak -a m; pasje- v sestavi: pasjegláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~glávski -a -o; pasjevéren -rna -o, ~vérec -rca m, ~vérka -e ž, ~vérski -a -o

paskvíl [-íl] -a m sramotilni spis, paskvílen -lna -o [-ln-], paskvílánt -a m pisec paskvíla

páslika -e ž slika, pega, ki nas moti po gledanju v svetel predmet

pásma -e ž, rod. mn. pasem [-səm], pásemski -a -o [-səm-]

pásól [-óý] pásólí ž haloidna sol

pást -í ž: nastaviti ~, ujeti v ~, sprožiti ~

pásta -e ž loščilo, čistilo, maža: zobna ~, ~ za parket; pastózen -zna -o med.

pastél [-él] -a m suha barva, barvna kreda, podoba z barvnimi kredami; pastélen -lna -o [-ln-]: ~e barve

pastéta -e ž: jetrna ~, pastéten -tna -o

Pasteur -ja [pastér -ja] m franc. kemik, Pasteurjev -a -o: ~ za vod; pasterizirati -am, pasteriziran -a -o: ~o mleko; pasteriziranje -a s, pasterizácija -e ž

pásti pádem, pádi -te! pádel -dla -o in pál pála -o; gl. tudi pád; dijak, vlada, odbor pade; mrz, toplota, vročina, barometer pade; cena, vrednost, tečaj pade, papirji padejo; kocka pade, +odločitev pade odloči se, +beseda je padla rečeno je bilo, +sklep pade sklenjeno je bilo, +predlog pade predloženo je bilo (prav pa v pomenu: predlog pade v vódo), +pade opomba, očitek izrečena je, v glavo mu pade domisli se; +hiša pade na sina hišo deduje, dobi sin, zmeraj pade na nóge se znajde, +pasti na kolena poklekniti, +pasti k nogam komu vreči se pred koga, +izvolitev je padla nanj izvoljen je bil, +sum je padel nanj osumljen je bil, je (z)lelet nanj, senca je padla nanj, *praznik pade na sredo je, pride na sredo, na glavo pasti neumen biti, +pasti iz vloge spozabili se, zmotili se,

pásti

pogrešiti; +v hrbet pasti od zadaj, zahrbtno napasti, pasti komu v roke; +pasti v nezavest onesvestiti se, omedleti; +pasti v nemilost, zamero zameriti se, priti v zamero pri kom; +pasti komu okoli vratu objeti koga; +pasti komu v breme priti komu na skrb, na glavo, na pleča; +v oči pasti iznenaditi, v oči udariti, zboosti, opozoriti; +pasti čez koga (po kom) napasti koga, vreči se na koga; pasti komu v besedo seči komu v besedo, motiti koga, z neba pasti neveden, nedolžen biti, slučajno, po naključju se zgoditi: saj nisem z neba padel, z neba ni padlo; padli angeli, padla dekleta, padli papirji

pásti pásem (se), pási -te! pasóč -a -e: ~a se živina; pásel -sla -a, (po)pásen -a -o: ~a trava (+popášen); pásti živino, oči, radovednost, lenobo, srce, strast; bolezen se pase po meni, megle se pasejo po dolini; krmíti v zvezah, kakor: pasti z želodom, z repo, s koruzo; pasti koga z obljubami, lepimi besedami

pastinák -a m = pastináka -e ž bol.

pastír -ja m, pastírjev -a -o, pastírec -rca m, pastírček -čka m, pastírca -e ž, pastírčin -a -o, pastírski -a -o, pastírstvo -a s; pastírčica -e ž *plič* = pastírčica -e ž = pastirina -e ž = pastirínka -e ž; pastírjeváti -jújem, pastírjevál -ála -o, pastírjevánje -a s; pastírováti -újem, pastírovál -ála -o, pastírovánje -a s; pastírčeváti -újem, pastírčevál -ála -o, pastírčevánje -a s

pástor -ja m *protestantovski duhovnik*, pástorski -a -o, pástorstvo -a s

pastorále -la m *liturg. škofova palica*; pastorála -e ž *glas. pastirska pesem*; pastorála -e ž = pastorálka -e [-lk-] ž *teol. nauk o dušnem pastirstvu*

pástorek -rka m, pástorka -e ž, pástorkinja -e ž

pástóžec -žca m *pokvečen, nepravilen stožec*

pastúh -a m *žrebec*, pastúšnica -e ž *žrebčarna*

pásus -a m *mesto v knjigi, odstavek, kos poti*: nevaren ~, težak ~

páša -a in -e m *turški častni naslov*; paševáti -újem, pašúj -te! paševál -ála -o, paševánje -a s, pášin -a -o; pašalúk -a m, pašalúški -a -o; Ali páša Ali páša in -e m, Kémal páša Kémal páša in -e m, Kémalpásev -a -o, Alípásev -a -o

páša -e ž, pášen -šna -o: ~a pravica; paševína -e ž = pašnína -e ž = pašína -e ž; pašník -a m, pašníški -a -o; pašnja -e ž, pašništvo -a s *nauk o pašnikih*

páščiti -im se *prizadevali si za kaj, podvizati se, (po)hiteti*; paščljív -íva -o *prizadeven*, paščljívost -i ž *prizadevnost*

pášten -tna m *ograjen kos zemlje, zasajen s trto; planica na hribu za pašo*

paštnáti -ám *rigólati, prekopati zemljo na vrtu, v vinogradu; paštnánje -a s*

pát -a m *poseben položaj v sahovski igri*

paténa -e ž *liturg. božja skledica, pozlačeni krožnik za pod hostijo*

patént -énta m, paténten -tna -o: ~o pravo, patentírati -am, patentíran -a -o, patentíranje -a s

páter -tra m *oče, naslov redovnega duhovnika, krat. p. = o.:* p. (o.) Stanislav Skravec; pátrov -a -o, pátrski -a -o

pátina -e ž: kovinska ~; páti-
nast -a -o; patinirati -am, pa-
tiniran -a -o, patiniranje -a s
pátoka -e ž zadnje, slabo vino,
žganje, pivo

patologija -e ž, patológ -a m,
patológinja -e ž, patológičen
-čna -o, patolóški -a -o

pátos -a m zanós, vznesenost, slo-
vesnost = patétičnost -i ž; pa-
tétičen -čna -o zanósen, vzne-
sen, slovesen; patétik -a m kdor
s pátosom govori

patriárh -a m očák, poglavar
(vzhodne) cerkve; patriarhija -e
ž, patriarhijski -a -o, patriar-
hát -a m, patriárški -a -o; pa-
triarhálen -lna -o [-ln-], pa-
triarhálnost -i [-ln-] ž staro-
dobnost, slovesnost, očaštvo

patricij -a m plemenitaš (posebno
starorimski), meščan; patricijski
-a -o: ~a hiša

patrimónij -a m očetna dediščina,
patrimoniálen -lna -o [-ln-]
kar spada k dedni graščini

patriót -a m rodoljub, domoljub;
patriótka -e ž domoljubka, pa-
triotizem -zma m domoljubje,
rodoljubje, patriótičen -čna -o =
patriótski -a -o domoljuben, ro-
doljuben

patristika -e ž veda o cerkvenih
očetih, patrističen -čna -o; pa-
troglogija -e ž, patológ -a m,
patrolóški -a -o

Pátroklos Pátrokla m os. i. ho-
mérskega junaka, Pátroklov -a
-o: ~a oprava, ~o prijatelj-
stvo z Ahilom

patrón -a m, patróna -e ž nabož:
~ za kroglo, ~ za zrnje; sli-
karski vzorec, kalup, oblika, pa-
trónski -a -o

patrón -a m zavetnik, patrónov
-a -o, patróna -e ž zavetnica,
patrónin -a -o, patrónski -a -o
zavetniški, patrónát -a m zavei-
ništvo, zavetišče za otroke, pa-

trónátski -a -o: ~e pravice;
patronánca -e ž, patronánčen
-čna -o; patrocínij -a m cerkve-
no prošćenje, god patrona v
kaki cerkvi

patrúlja -e ž obhodna straža, pa-
trúljen -ljna -o, patroljirati
-am, patroljiranje -a s; pre-
prosto: patróla -e ž, patrólen
-lna -o [-ln-], patrolirati -am,
patroliranje -a s

pátvór -a m bolezenska tvorba,
pátvóren -rna -o, pátvorína -e
ž posnetek, neorganska tvorba

páudàr -ára m posredni udar za-
radi odboja [pa-u]

páv -a m, pávov -a -o: ~o perje;
pávji -a -e: ~i rep; pávast -a
-o, pávček -čka m, pávovka -e
ž = pavica -e ž, pavič -iča m

Pável [-vəl] -vla m os. i., Pávlov
-a -o; Pávle -ta m Pávletov -a
-o; Pávelček -čka m, Pávelčkov
-a -o [-vəlč-]; Pávla -e ž os. i.,
Pávlin -a -o; Pávlna Pájkova
-e -e ž os. i. slov. pisateljice;
sv. Pável, o sv. Pavlu = na sv.
Pávla = o Pávlovem, na Páv-
lovo, pri Sv. Pávlu sem bil,
k Sv. Pávlu gre, od Sv. Pávla
gre; Šempável -vla m; pávlin-
ski -a -o kar je po Pávlu: ~a
pisma, ~i red; pávlinec -nca
m član reda

paviján -a m zool. vrsta opice

paviljón -a m, paviljónski -a -o:
~a vrata; paviljónček -čka m
pávka -e ž glas., nav. mn. pávke
pávk

pavlíha -a in -e m norčav, smešen
človek, tépček = pavlíha -a in
-e m; pavlíhov = pavlíhov -a
-o, pavlíhast -a -o; Pavlíha -a
in -e m list, Pavlíhov -a -o

pavliúček -čka m vrsta metulja
pávola -e ž, pávólen -lna -o [-ln-]
= pávolnat -a -o [-ln-]: ~o
blago; pávolast -a -o; pávolica
-e ž

pavšál

pavšál [-ál] -a m *povprečnina, počézek, povprécek, odmerek; pavšálen* -lna -o [-ln-] *povprečen; pavšálirati* -am *odmerili povpreček, pavšáliran* -a -o: ~a *poštnina; pavšáliranje* -a s

pávza -e ž *odmor, premolk, oddih; pávzen* -zna -o: ~o *znamenje; pavzirati* -am *odnehali, prenehali, počtiti, podakati, počevati; pavziranje* -a s

pazdér -ja m *lesnati deli lanenih stebel, ki se pri trenju luščijo od vlaken, pazdérnat* -a -o: ~o *predivo; pazdérje* -a s

pázduha -e ž: pod ~o *peljati, izpod ~e jemati izmišljaliti si, improvizirati; za podpázduho se voditi*

páziti in pazíti pázim: ~ na *koga* (kaj). ~ *kaj* (koga) *varovati, pázi* -íte! *pazéč* -éča -e, *pázil* -ila -o, (o)pázén -a -o, *pázenje* -a s, *páznja* -e ž: *posvetiti* ~o *čemu paziti na kaj, pazljív* -íva -o, *pazljívost* -i ž, *pazljívec* -vca m, *pazljívka* -e ž; *pázka* -e ž: ~o *imeti na koga* (kaj), *pod* ~o *biti; pázen* -zna -o, *páznost* -i ž, *páznik* -a m, *páznica* -e ž, *pázniški* -a -o; *pazún* -a m *zaničlj. ogleduh, pazúnka* -e ž *zaničlj. ogleduška, ovaduška; pazúnstvo* -a s *zaničlj.*

páž -a m *srednjeveški učenec plemiškega vedenja po gradovih; pážev* -a -o: ~o *vedenje, ~a dolžnost; páže* -ta m *páževski* -a -o

páž páza m *leseni oboj, pážen* -zna -o: ~e *deské; pážiti* -im, *páženje* -a s, (o)pázén -a -o, *pážnica* -e ž *deská, pážnik* -a m *žebélj, páževina* -e ž, *pážina* -e ž

páželj -žlja m = *pážnohet* -hta m *párkelj, pažljät* -áta -o, *pažljätost* -i ž

pécelj -clja m, *pecljät* -áta -o: ~o: *sadje, péceljnat* -a -o [-calj-], *pécljast* -a -o; *pecljätí* -ám, *pecljäj* -ájtel' *pecljal* -ála -o, *pecljánje* -a s

pecívo -a s *gl. tudi péči*

péč -í ž, *na péči; péčca* -e ž *in péčica* -e ž = *péčka* -e ž; *péčen* -čna -o: ~a *vratca, ~o omélo; péčnica* -e ž = *pečnják* -a m, *pečnsk* -a m *sedež pri kmetki péči, pečnjáček* -čka m, *pečúh* -a m = *pečúhar* -ja m *zapečkar; pečár* -ja m, *pečarica* -e ž, *pečárski* -a -o, *pečárka* -e ž, *pečárna* -e ž = *pečárnica* -e ž; *pečeváti* -ájem *na péči posedati, péč varovati*

péča -e ž *žensko pokrivalo, péčen* -čna -o: ~i *vózel*

pečát -a m, *pečáten* -tna -o: ~i *vosek; pečátnik* -a m, *pečátnica* -e ž; *pečátiti* -im, *pečátenje* -a s, (za)pečáten -á -o, *pečátílo* -a s, *pečátnína* -e ž

pečáti -ám se (s čim) *ukvarjati se, pečáj* -ájtel' *pečäl* -ála -o, *pečánje* -a s

pečévje -a s, *pečéven* -vna -o, *pečévnost* -i ž, *pečévnät* -áta -o, *pečévít* -a -o, *pečévítost* -i ž, *pečén* -a -o *kamniten; pečevník* -a m, *pečína* -e ž, *pečínar* -ja m, *pečínast* -a -o, *pečínät* -áta -o

péči *pécem, péci* -íte! **pékel** *pékla* -o, *pekóč* -a -e, *pečén* -éna -o, *pečénje* -a s *délo in izdelek, pečénka* -e ž = *pečénja* -e ž, *pečénkar* -ja m *lovec, ki lovi samo zaradi mesa; pečenica* -e ž, *pečénják* -a m *gibanica, pečenína* -e ž

péčica -e ž *tolsta gubá, ki jo dela trebušnica na želodcu in na érevih; péčičen* -čna -o: ~a *žila; loči od péčica in péčca prostor za pečenje pri péči*

pečka -é ž, mn. pečké pečka in peček [pəčək] in pečák in pečk [pəčk] pečkám pečké v pečkàh s pečkámi; pečkàt -áta -o: ~o sadje; pečkovnàt -áta -o, pečkóvít -a -o, pečkóvec -vca m, pečkúr -ja m [povsod pəč-]

pečkàti -ám, pečkàj -ájte! pečkàl -ála -o, pečkànje -a s, pečkàlo -a s počasne [povsod pəč-]

péd -í ž, pédenj -dnja m; pédenj-človek pédenj-človeka m; pednjáti -ám, pednjáj -ájte! pednjàl -ála -o, pednjánje -a s s pedjó meriti; pednjác -a m = pedic -a m

pedagógika -e ž vzgoja, vzgojeslovje; pedagógičen -čna -o vzgójen, vzgojesloven; pedagóg -a m vzgojitelj, vzgojeslovec; pedagóginja -e ž vzgojiteljica, vzgojeslovka; pedagóški -a -o vzgojiteljski, vzgojestovski; pedagógij -a m vzgojestovni zavod, učiteljska šola

pedál [-ál] -a m nogalnik: ~ pri kolesu, ~ pri orglah, klavirju; pedálen -lna -o [-ln-]

pedánt -ánta m, pedántka -e ž malenkostno natančen, pikolovec, silnica; pedántski -a -o, pedántstvo -a s, pedantizem -zma m, pedanterija -e ž pikolovstvo, malenkostna natančnost

pedél [-él] -a m vseučiliški službenec, pedélski -a -o [-ls-]

pedikúra -e ž nega nog (nohtov), pedikirati -am se dati si nohte porezati na nogah in ostrgati kožo, pedikér -ja m kdor se s pedikuro ukvarja

pedologija -e ž pedag. (iz gršč. paid- otrok) nauk o otroku, pedológ -a m zdravnik za otroke, pedológinja -e ž, pedológičen -čna -o, pedolóški -a -o; pediatrija -e ž otroško zdravstvo, pediáter -tra m zdravnik za otroke

pedologija -e ž (iz lat. ped- noga) agron. tloslovje, veda o raziskavanju tal, pedológ -a m, pedológinja -e ž, pedolóški -a -o

péga -e ž, pégica -e ž, pégast -a -o, pégav -a -o, pégavec -vca m, pégavka -e ž, pégavski -a -o, pégavost -i ž, pégavica -e ž; pégátka -e ž

pégam -a m ptič zool.

pegamoid -a m usnju podobno blago (knjigoveštvo), pegamoiden -dna -o: ~a vezava

pégaz -a m bajeslovni krilati konj, simbol pesništva; pégazov -a -o

péhar -árja m, péhárjev -a -o, péhárček -čka m, péhárec -rca m, péhárnica -e ž

péháriti -im varati, péhárjenje -a s varanje

péháti -ám, péháj -ájte! péhàl -ála -o: ~ koga (kaj); péhá se mi (iz želodca), po koži se mi péhá (izpuščaj); péhánje -a s, péháj -a m, péhác -a m, péhálnik -a [-ájn-] m [povsod: pəh-]; gl. tudi pahniti

péhati -am (se), péháj -tel péhal -a -o, péhanje -a s: konja je péhal, da je bil ves penast; celo uro se je péhal s težkim bremenom

péhóta -e ž vrsta vojaštva; péhóten -tna -o

péhta -e ž zaničlj., péhtàn -ána m zaničlj. nerodna, debela oseba

péhtran -a m bot. začimba, péhtranov -a -o: ~ štrukelj, ~a potica

pěj! [pěj] medm. iz veleznika pójdi! poziv: pěj brž! zavrnitev: pěj no, pěj, kdo te bo poslušal! začudenje: pěj no, a res!

pék -a m, pékovka -e ž, pékov -a -o, pékovski -a -o: ~i kruh; pékarica -e ž, péka -e ž: kruh po peki (+frišen kruh), kruh stare péke, péka kruha kar ga

pekèl

gre enkrat v peč; pekarija -e ž, pekárna -e ž, pekárnica -e ž
pekèl -klà [pækəu -klà] *m*, peklén -a -o: ~e muke, peklénski -a -o, peklénc -nca *m* = peklénšček -ščka *m*, peklenica -e ž = peklénštica -e ž; pekleníti -im: to me pekení; peklíti -im koga mučiti, pokoríti koga, skrbi povzročati komu, peklí -íte! peklíl -a -o, pekljénje -a *s*, peklítev -tve ž, peklívec -vca *m*, peklívka -e ž, peklívski -a -o; peklína -e ž *min.* [povsod: pæk-]
peketafi -ám *in* -éčem, peketáj -ájte! peketál -ála -o, peketánje -a *s*, pekèt -éta *m*
Péking -a *m* mesto na Kitajskem, pékiški -a -o
pekočina -e ž *gl.* pèči
pektorálen -lna -o [-ln-] *prsen med.*, pektorále -la *m* liturg. naprsni križ (škofov, opatov)
pekuniáren -rna -o *denaren, gmo-*ten: ~e zadeve
Pelágij -a *m* os. i., Pelágijev -a -o: ~a zmotá, ~ nauk; pelagijánc -nca *m* pripadnik Pelagijevega nauka, pelagijánski -a -o, pelagijánstvo -a *s*, pelagianízem -zma *m*
pelargónija -e ž *okrasna cvetlica*
Pelázg -a *m*, *nav. mn.* Pelázgi -ov *m* *in* Pelázgijec -jca *m*, Pelázgijci -cev; pelázgijski -a -o
pelerína -e ž *vrsta plašča, svršnica*; pelerínski -a -o: ~a kapuca
Péleus -eja *in* Pélej -a *m* *Ahtlov oče*, Pelíd -a *m* *Ahilovo ime*
pelíha -e ž *rdeča lisa (posebno na telesu)*, pelíhast -a -o
pelikán -a *m* *zool. ptič*, pelikánov -a -o: ~ kljun
pelín pelína *m*, pelínov -a -o: ~a voda = pelínovka -e ž = pelínovica -e ž = pelinóvina -e ž; pelínovec -vca *m*, pelínkovec -vca *m*, pelínka -e ž; pelíniti -im *greniti*, pelínjenje -a *s*

pelískati -am, pelískanje -a *s*, pelískast -a -o = pelískav -a -o: ~o *vreme deževno*; pelísniti -nem, pelísnjen -a -o
peljái peljem *in* -ám, pelji -íte! peljál peljála -o, pelján -a -o, peljánje -a *s*
pélod pelóda *m* *bot. cvetni prah*, pelódov -a -o, pelóden -dna -o, pelódek -dka *m*
Pelópida(s) -da *in* -e *m* os. grš. i., Pelópido -a -o
Peloponéz -a *m* *grški polotok*, peloponéški -a -o: ~a vojska
Pélop(s) -pa *m* os. i. grš. *mit.*, Pélopop -a -o
PEN *mednar. krat. organizacije književnikov (poezija, esej, novela); kratica se pogosto rabi kot sam. m:* člani Péna
péna -e ž, *mn.* péne pén, pénat -a -o, pénav -a -o, pénavka -e ž = pénovka -e ž = pénenjica -e ž, penjúla -e ž = penjáča -e ž *posnemúlja, posnémnica*; péniti -im (se), penèč -éča -e, péni -te! pénil -a -o, pénjen -a -o, pénjenje -a *s*; pénica -e ž: zlata ~ (za zlaténje)
penále -la *m* *kazen, globa*, penálen -lna -o [-ln-]
penát -a *m*, *mn.* penáti *in* -tje -tov *starorimski hišni zavetniki*
pendánt -a *m*: ~ k čemu *protiveseh, nasprotok, dopolnilo*
Penélopa -e ž *Odisejeva žena*, Penélopin -a -o
penetrácija -e ž *pronicanje, prodiranje*, penetrácijski -a -o: ~e metode; penetrírati -am *prežeti, prepójiti, predreti*; penetríran -a -o, pepetránten -tna -o: ~ duh *oster, prediren*
pénez -a *m* *ali* pénezi -ov *novec*, pénezen -zna -o, peneznát -áta -o, pénezek -zka *m*
pénica -e ž *neka ptica pevka*: vrtna, siva ~; péničji -a -e
pénja -e ž [+klanja], penjáča -e ž

pentagrám -ama *m* *peterokraka zvezda (narisana v eni potezi), móra*; **pentagrámski** -a -o: ~o znamenje

pentámeter -tra *m* *peterec, vrsta verza (-oo-oo-||-oo-oo-)*; **pentámetrski** -a -o

pentatévh -a *m* *peteroknjižje, skupno ime za petero Mojzesovih knjig sv. pisma*; **pentatév**hov -a -o

pentátlon -a *m* *peteroboj šp.*, **pentátlonski** -a -o

Penteziléja -e *ž* *os. i. amazonske kraljice*, **Penteziléjin** -a -o

pěntlja -e *ž*: s ~o zavezati; **pěntljast** -a -o, **pěntljáci** -ám, **pěntljaj** -ájte! **pěntljal** -ála -o, **pěntljánje** -a *s*

penúša -e *ž* *bot.*: travniška ~

pěnzija -e *ž* *pokoj, pokojnina*; **penzijski** -a -o *pokojninski*: ~i sklad, zavod; **penzionist** -a *m*, ~istka -e *ž* *upokojenec, -nka*, **penzionistovski** -a -o; **penzionirati** -am *upokojiti*, **penzioniran** -a -o, **penzioniranec** -nca *m*, **penzioniranka** -e *ž*, **penzioniranje** -a *s* *upokojitev*

penzión -a *m* *gostišče (hrana in stanovanje)*, **penziónski** -a -o *gostiščen*: ~a hrana, **penzionár** -ja *m*, **penzionárka** -e *ž* *kdor je v gostišču gost*, **penzionárski** -a -o; **penzionát** -a *m* *vzgojni zavod*, **penzionátski** -a -o, **penzionátka** -e *ž* *gojenka*

Pěpe **Pěpeta** *m* *os. i. (preprosto) za Josip, Pěpetov -a -o, Pěpček -čka m, Pěpčkov -a -o, Pěpče -ta m, Pěpčetov -a -o; pěpe -ta m tépec, pěpček -čka m tépček, pěpče -ta m*

pepél [-éy] -a *m*, **pepélen** -lna -o [-éyn-], **pepélnat** -a -o [-éyn-], **pepélást** -a -o, **pepélnik** -a [-éyn-] *m*, **pepelnják** -a [-éyn-] *m*, **pepélka** -e [-éyk-] *ž* = *pepelnica* -e [-éyn-] *ž* = *pepe-*

lúha -e *ž* = *pepelúška* -e *ž* *rjuha za pepel pri parnji*; **pepélje** -a *s*, **pepelíšče** -a *s*; **Pe-pélka** -e [-lk-] *ž* *os. i. v pravljicah*, **Pepélčica** -e *ž* *os. i. [-lč-]* **pepelár** -ja *m*, **pepelarica** -e *ž*, **pepelárček** -čka *m*, **pepelárski** -a -o, **pepelárstvo** -a *s*, **pepeláriti** -im, **pepelárjenje** -a *s*

pepeléti -im *spreminjati se v pepel, dajati veliko pepela*: ta drva močno pepelé, hitro pepelé; **pepéli** -íte! **pepeléli** -éla -o, **pepelénje** -a *s*; **pepeléti** -im (se), **pepéli** -íte! **pepelil** -a -o, **pepeljèn** -èna -o, **pepeljénje** -a *s*, **pepelítev** -tve *ž*, **pepelívec** -vca *m*, **pepelivski** -a -o, **pepelílen** -lna -o [-ln-]

pepelika -e *ž*, **pepelíca** -e *ž*, **pepelíčen** -čna -o, **pepelíkov** -a -o; **pepelik** -a *m* **potášelj*

pepelníca -e [-eln- in -eyn-] *ž* *začetek pósta*, **pepelníčen** -čna -o [-eln- in -eyn-]: ~a *sreda* **pepsín** -a *m* *želodčni ferment*

percipírati -am *dojemati*, **percipiranje** -a *s*, **percépcija** -e *ž* *dojemanje*, **perceptíven** -vna -o *dojeten, dojemljiv*, **perceptívnost** -i *ž* *dojetnost, dojemljivost*

peréti -ím *gniti, trohneti, goreti*; **perèc** -éča -e, **perèl** -éla -o, **perénje** -a *s*, **perelína** -e *ž* *trohlintna*, **pernat** -a -o: ~a *drva*; **perécec** -čca *m* = *perečnják* -a *m* = *peréči ogenj drevesna bolezen*; **peréče** *vprašanje*, **peréča** *zadeva nujna zadeva*

perétnik -a *m* *vrsta svedra, lokasti sveder*

perfékt -a *m* *slovn. pretekli čas*, **perfékten** -tna -o *dovršèn, popoln*: **pogodba je ~a, *~o znati jezik*; **perfékten** -tna -o *slovn.*: ~e *oblike*; **perfékтивен** -vna -o *slovn. dovršèn*: ~i *glagoli*; **perfékтивnost** -i *ž* *dovrš-*

*perfiden

- nost; perfektuirati -am *izvršiti, izpopolniti, izpopolnjevati*; perfektuiranje -a s *izpopolnjevanje, dopolnjevanje, dovrševanje*
- *perfiden -dna -o *izdajalski, nezvest, verolomen*; *perfidnost -i ž *izdajalstvo, nezvestoba, varljivost, varanje, verolomnost*; *perfidnež -a m *izdajalec, verolomnež, zahrbtnjež, zvičajnež*
- perforirati -am *predreti, prebosti, naluknjati*; perforacija -e ž *predrtje*; ~ slepiča; perforiran -a -o *prebodèn, prejedèn, pretrgan, predrt*
- pergamènt -ènta m *na papir strojena koža, stara listina*; pergamènten -tna -o
- *perhorešcirati -am s *studom odklanjati, zavračati*; *perhorešciranje -a s *odklanjanje, zavračanje*
- periferija -e ž *obód, okólica*; perifèren -rna -o *obóden, obroben*; perifèrnost -i ž *obódnost, obrobnost*
- perifrása -e ž *opis, perifrásitičen* -čna -o *opisovalen, opisen*; perifrazirati -am *opisovati, opisati*; perifraziran -a -o *opisan*; perifraziranje -a s *opisovanje*
- perigéj -a m *astr. prizemlje, prizemljišče*; perigéjski -a -o *prizemen, prizemeljski*
- perigón -a m *bot. cvetni obod*, perigónski -a -o
- perihélij -a m *astr. priončje*, perihélijski -a -o *priončèn*
- Pèrikles in Pèriklej -eja m *grški državnik*, Pèriklejev -a -o: ~ a doba, Pèriklejski -a -o
- períkopa -e ž *odlomek iz evangelija*; nedeljska ~
- perílo -a s, perílen -lna -o [-ln-], perílce -a [-lc-] s, perílja -e ž = períca -e ž, períčin -a -o, períčník -a m, perílnik -a [-iyn-] m, perálnik -a [-áyn-] m, peráč -a m, peráčica -e ž,
- peráča -e ž = perálnica -e [-áyn-] ž, peráčast -a -o; peráčiti -im, peráčenje -a s, períšče -a s = períšnica -e ž = períšnica -e [-iyn- in -ln-] ž *kraj za pranje*
- perína -e ž, perínje -a s *ogorki, odpadki kuriva (premoga, drov)*, (+leš)
- perína -e ž = perínka -e ž *velik list zelenjave (zelja, pese, repe ipd.)*; perínje -a s
- perióda -e ž *doba, mat. povračáj, slov. véliki stavek*; perióden -dna -o, periódičen -čna -o *kar se redno ponavlja*: ~í tisk (ta-sopisi) = periódika -ik s *mn.*, periódčnost -i ž *povračanje, ponavljanje*; periodizirati -am *deliti na dobe, obdobja*, periodiziranje -a s, periodizácija -e ž
- peripatétik -a m *filozof Aristóteleve šole*, peripatétičen -čna -o, peripatétika -e ž
- peripetija -e ž *preobrat*: ~ v dramí
- periskóp -a m *optična priprava (n. pr. v podmornici)*, periskópski -a -o
- perístil [-íl] -a m *stebrišče*, perístílen -lna -o [-ln-]
- períšče -a s *gl. prgišče in perflo*
- perjánica -e ž, perjánik -a m, perjánicar -ja m, perjániški -a -o
- perkáal [-ál] -a m *neka bombažasta tkanina*, perkáalast -a -o
- perkusija -e ž *pretres, sunek, med. pretrkavanje*, perkutirati -am *pretrkavati (bolnika pri preiskavi)*, perkusijski -a -o: ~ a metoda
- perlustrirati -am *pregledati, preiskati*; perlustrácija -e ž *preiskava*, perlustracijski -a -o
- pèrm -a m *geol. zgornja plast paleozoika (dias)*, pèrmski -a -o: ~ a tvorba

permanénтен -tna -o *trajen, staln*; **permanénca** -e *ž trajnost, stalnost*: biti v ~i v trajni pripravljenosti, zmeraj pripravljen; **permanénčén** -čna -o

permutírati -am *zamenjevati, zamenjati*; **permutácija** -e *ž mat.*

peró **perésa** s: lahek kakor ~ (+peresnolahek), **perésen** -sna -o, **perésnik** -a m, **perésnica** -e *ž*, **perésce** -a s, **perésar** -ja m; **pérje** -a s (+perésje), **perjád** -i *ž*, **pérjast** -a -o, **pérjice** -a s, **pérnat** -a -o, **pérnica** -e *ž*, **pérnica** -čna -o, **pernjáca** -e *ž*; **périti** -im (se), **pérjenje** -a s; **pero** -v sestavi: **perogríz** -a m *zaničlj.*, **perorézec** -zca m, **peroríšba** -e *ž*, **perovódja** -a in -e m, **peroprásk** -áska m *hum.*

perón -a m *hodnik (na postaji)*, **perónski** -a -o: ~i listek

peronóspora -e *ž trtna bolezen*

perorácija -e *ž sklep govora*, **peroracijski** -a -o: ~a formula

perpétuum móbile m *neskl.*: noč in dan se ni ganil od svojega **perpétuum móbile**; s svojim **perpétuum móbile** si je pokvaril zdravje

***perpléksen** -sna -o *zmeden, zbeگان, osupel*; ***perpléksnost** -i *ž zmedenost, zbeگانost, osuplost*

***persekúcija** -e *ž zasledovanje, preganjanje*; ***persekucijski** -a -o *preganjalen*: ~a strast; ***persekutíven** -vna -o: ~a metoda

preganjalna, zasledovalna metoda

persifláža -e *ž smešenje, podsmeه, sramotilni spis (govor)*; **persiflírati** -am *smešiti, v smešno,*

sramotilno prevrčati kako delo; **persiflíránje** -a s *smešenje*

personálen -lna -o [-ln-]: ~a uníja, ~i referént = **personálni** -ega m = **personálec** -lca [-lc-] m; ***personál** [-ál-] -a m

osebje; **personálijе** -ij *ž mn. osebni podatki*; **personifikácija**

-e *ž poosebitev, poosebljenje*; **personificírati** -am *poosebiliti, poosebljati*; **personificíránje** -a s, **personifikácijski** -a -o *poosebítven*

perspektíva -e *ž geom., nauk o slikanju predmetov, kakor se kažejo očesu z določenega gledišča*; **pogled** v *globino, prihodnost*: **ptičja** = *odzgońnja* ~, **gledati** koga s *ptičje* ~e *od zgoraj, prezirljivo*; **perspektíven** -vna -o, **perspektívíčen** -čna -o

***peršút** -a m *povojeno, suho, prekajeno svinjsko meso, gnjat*,

***peršúten** -tna -o, ***peršútar** -ja m *neopilan prašič*

Perú -úja m l. i. *države*, **perújski** -a -o, **peruánski** -a -o, **Peruánec** -nca m, **Peruánka** -e *ž*

perúnika -e *ž bot.*, **perúnikin** -a -o: ~ *cvet, list*

perúšati -am *po vodi čofotáti*, **perúšanje** -a s

perúšje -a s *veliki listi (zelja, pese ipd.)*, **perína**, **perúška** -e *ž pero, list*; **perúšiti** -im *skubsti*, **perúšenje** -a s

perút -i *ž* (+perót), **perúten** -tna -o, **perútnat** -a -o, **perútnast** -a -o, **perútká** -e *ž*, **perútkast** -a -o

perútati -am, **perútanje** -a s, **perútiiti** -im, **perútenje** -a s

perutníca -e *ž*, **perutníčen** -čna -o, **perutníčast** -a -o, **perutníčica** -e *ž*

perutnína -e *ž*, **perutnínski** -a -o, **perutnínar** -ja m, **perutnínarica** -e *ž*, **perutnínarski** -a -o, **perutnínarstvo** -a s

pervêrzen -zna -o *zblojen, izprevržen, pokvarjen, protinaraven*; **pervêrznost** -i *ž zabloda, pokvarjenost, protinaravnost*; **pervêrže-než** -a m *pokvarjenec, izprevrženec, pervertírati* -am *nenaravno se razvijati, izprevreči se, bloditi, zbloditi*

Perzéfona

Perzéfona -e ž *mit. os. i.*, Perzéf-
fonin -a -o

Perzépola in Perzépolis -le ž *pre-
stolnica stare Perzije*, perzépolski -a -o [-ls-]

Pêrzeus in Pêrzej -ja *m mit. os. starih Grkov, ozvezdje*; Pêrzejev -a -o, pêrzejski -a -o

Pêrzija -e ž, pêrzijski -a -o, Pêr-
zijec -jca *m*, Pêrzijka -e ž, *tudi*
Perzijánc -nca *m*, Perzijánka
-e ž; pêrzijec -jca *m perzijska*
preproga: kupil je dragocenega
pêrzijca (*tudi*: dragocen per-
zijec)

pês [pàs] psà *m*, pesèk peskà *m*,
pesják -a *m*, pesjád -i ž, pes-
jân -ána *m*, pesjânski -a -o,
peslájnar -ja *m*, peslájnarica
-e ž *ljudožérski ljudje v prav-*
ljici, peslájnarski -a -o [povsod:
pàs-]

pésa -e ž, pésen -sna -o: ~o žga-
nje; péstica -e ž *pesno perje*

pésarica -e ž *neka muha*

pések péska *m*, peskovít -a -o,
peskovítost -i ž, peskovíten -tna
-o, pésknat -a -o, péskovnat -a
-o; péskati -am: zemljo (ilov-
nato) ~, péskanje -a *s*; péskar
-ja *m*, péskarica -e ž, péskar-
ski -a -o, péskast -a -o, pesko-
vína -e ž, péskovje -a *s*, pésko-
vec -vca *m bot.*; peskolóvec -vca
m; *gl. tudi* péščén

pésem pésmi ž, pésemski -a -o
[-səm-], pésmica -e ž; pesmár
-ja *m*, pesmárski -a -o, pesmá-
riti -im, pesmárjenje -a *s*, pes-
márstvo -a *s*, pesmarica -e ž,
pesmaričen -čna -o; pesmoljúb
-a *m*, pesmoslóvec -vca *m*, pes-
motvôr -óra *m*

pesimízem -zma *m* *érnoglednost*,
mrkost; pesimíst -a *m* *érnoglé-*
dec, pesimístka -e ž *érnogledka*,
pesimístičen -čna -o *érnogléd*,
mrk

pésnik -a *m*, pésnikov -a -o, pé-
snica -e ž, pésničin -a -o, pésní-
ški -a -o, pésníštvo -a *s*; pé-
sniti -im, pésnjenje -a *s*, pesni-
kováti -újem, pesnikováł -ála
-o, pesnikovánje -a *s*, pesniká-
riti -im; pesnikún -a *m zaničlj.*

pést -í ž, v pésti: *na lastno pest
na svojo roko, po svoji volji;
péstén -tna -o, pestíti -im, pésti
-íte! pestíl -a -o, pestênje -a *s*,
pestítev -tve ž, pestílec -lca
[-lc-] *m*; pestnica -e ž, pestni-
čen -čna -o, pestník -a *m vrsta*
strugála, ròč pri kostíšču

Pestalozzi -ija [pestalóci -ija] *m*
os. i. švic. vzgojitelja, Pestaloz-
zijev -a -o [-lóci-]

péster -tra -o *pisan*, péstrost -i ž,
pestríti -im, péstri -íte! pestríl
-íla -o, pestrênje -a *s*

pestič -íča *m bot.*, pestíčov -a -o:
~ cvet

pésto -a *s glava, ki gre skozi njo*
os pri kolesu; pésten -tna -o,
péstnik -a *m*

péstunja -e ž, péstunjica -e ž;
péstovati péstujem, péstuj -te!
pestujóč -a -e, péstoval -a -o,
péstovanje -a *s*, péstovan -a -o,
péstovanec -nca *m*, péstovanka
-e ž, péstovanček -čka *m*; pé-
stovalnica in -álnica -e [-ajm-]
ž: nositi roko na ~i

péš in péški in péšice *prisl. (+k*
nógam): péš hoditi, priti, iti;
péš pot, péš hoja, po péš poti,
nobene péš hoje se ne ustra-
šim; pešák -a *m*, péšec -šca *m*,
pešáčica -e ž, pešáški -a -o;
pešáčiti -im, pešáčenje -a *s*;
péšpolk -a [-lk-] *m pehotni polk*,
gl. tudi pehóta

péšati -am, péšanje -a *s*, péšav
-a -o: ~a noga; péšavec -vca *m*,
péšavka -e ž, péšavt -a *m*; péš-
ljív -íva -o, péšljívošt -i ž

péščén -a -o *iz péška, poln péška*;
péščénost -i ž, péščénàt -áta -o,

peščeneč -nca *m kamen*, peščenjak -a *m*, peščenast -a -o, peščeneček -nka *m*, peščenica -e *ž*, peščenina -e *ž*, peščenka -e *ž*; peščenéti -ím: kamen peščení; peščeněl -éla -o, peščenénje -a *s*; peščeníti -ím (se): ~ kamen, kamen se peščení; peščeníl -a -o, peščenjénje -a *s*
peščica -e *ž majhna pest, malenkost*: ~ ljudi; peščáj -a *m*, peščíčica -e *ž*; *gl. tudi pést*
peščisce -a *s* = peščina -e *ž* [*pəšt-*] *osrednji del sadu s peškami*
pét pětih pětím *glavni štev.*, ob pětih = ob 5^h; pětíjnast *in* -ájst -ih, petindvájset -ih, pětídeset -ih; pét stó, pět stó ljudem, pri pét stó ljudéh; pét tísoč ljudi, s pét tísoč ljudmí
pet- *v sestavi*: petlétka -e *ž*, petdnéven -vna -o, petmésečen -čna -o: ~i tečaj; petodstóten -tna -o: ~e (5%) obresti; petnajstédenski -a -o, petindvajsetlét -tna -o: ~o dekle; petdesetlétnik -a *m*, petstolétnica -e *ž*; pettisočlétnica -e *ž*; *te pišemo prvi del s številko, stavimo za njo vezaj*: 5-létka, 5-dnéven, 5-mésečen, 25-léten, 50-létnik *ild.*, *gl. § 74, 4*
péta -e *in* petó *ž*, na pétó stopiti, *mn.* peté, petá *in* pět *in* pét, petàm, peté — na pété, po petáh, za petámi; pětica -e *ž*, pětínica -e *ž*, pětínik -a *m*, pětén -tna -o, pětíšče -a *s*, pětávs -a *m*, pětávsast -a -o; pětáti -ám, pětáj -ájte! pětál -a -o, pětánje -a *s*; petolíznik -a *m priliznjeneč*, petolíz -a *m*, petolíznica -e *ž*, petolízniški -a -o, petolízništvo -a *s*
peták -a *m*, petindvajseták -a *m*, petdeseták -a *m*, petstoták -a *m*, pettisočák -a *m ipd.* *imena za bankovce in denar*

petárda -e *ž raketa za umetni ogenj, razstrelilo*, petárden -dna -o: ~i naboj
pétek -tka *m*, pětíkov -a -o: ~a jed; petkováti -újem, petkovánje -a *s*, petkovína -e *ž*
petélin -ína *m*, petelínov -a -o *in* petelínji -a -e: ~e hláče; petelínček -čka *m*, petelíneč -nca *m*, petelínski -a -o, petelínast -a -o; petelíniti -im se, petelínjenje -a *s*; petelínar -ja *m lovec na petelina*
péter -tra *m in* pétro -tra *s podstrešni oder za krmo*, *mn.* pétra pététer *s*
Péter Pétra *in* Pétra *m os. i.*, Pétrov *in* Pétrov -a -o, na Pétrovo *in* Petróvo (29. jun.), o Pétrovem *in* -óvem = o sv. Péttru *in* Pétru; Pétřček -čka *m*, Pétřčok -a -o; sv. Péter, praznik sv. Pétra *in* Pétra, kraj Sv. Péter, bil sem pri Sv. Péttru *in* Pétru, pojdem k Sv. Péttru *in* Pétru, grem ob Sv. Pétra; v Št. Péttru *in* Pétru na Krasu, iz Št. Pétra *in* Pétra, v Šempéter, šempétrski -a -o, Kozakov Šempéter; petrínski -a -o *po* Petru (*njegovem nauku in osebi*), petrínar -ja *m svetni duhovnik v nasprotju z redovnikom*; petróvka -e *ž hruška, zrela o Petróvem*
petér -a -o, petnajstér -a -o, petindvajsetér -a -o, petdesetér -a -o, pét stotér -a -o, pét tisočér -a -o *ild. loč. štev.*; pětírost -i *ž*, petdesetérost -i *ž ild.*
petéren -rna -o, petnajstéren -rna -o, petdesetéren -rna -o, pét stotéren -rna -o, pét tisočéren -rna -o *ild. množ. štev.*; pétérnost -i *ž*, petdesetérnost -i *ž*, pét stotérnost -i *ž ild.*
petero- *v sestavi*: peterobárven -vna -o; peterobòj -òja *m*, ~bójen -jna -o; peteročlèn -éna -o,

petersilj

~člénski -a -o; peterodnéven -vna -o; peteroglásen -sna -o; peterokóten -tna -o, ~kótnik -a m, ~kótje -a s; peterokräk -áka -o: ~a zvezda; peterokríl [-íl] -íla -o, ~krílnik -a [-ln-] m; peterolísten -tna -o, peteronòg -óga -o, peterovógeln -a -o [-gəln-], ~vógelnik -a [-gəln-] m; peteropíst -a -o, ~pístnica -e *ž* bot., ~pístnik -a m bot.; peteroròg -óga -o; peteroròk -óka -o, ~ròčen -čna -o; peterospèv -éva m, peterostávčen -čna -o; peterostópen -pna -o: ~i verz; peterostrán -a -o, ~strán-ski -a -o; peterovfsten -tna -o, peterozlòžen -žna -o, peterozòb -óba -o *itd.*: *te tvorbe so žive in se besede sproti ustvarjajo*
petersilj -ílja m, petersiljev -a -o, petersiljček -čka m, petersiljčkov -a -o
péti pnèm, pnì -íte! pél -a -o, (za)pét -a -o
péti pòjem, pój -tel pojóč -a -e, pél -a -o, pét -a -o: ~a maša, pétje -a s; pòjčkati -am *otr.*
péti -a -o, pétnajsti in -ájsti -a -o, petindvájseti -a -o, pétdeseti -a -o, pét stòti -a -o, pét tísoči -a -e *vrst. štev.*; *kadar jih pišemo s številko, stavimo zmeraj piko za njimi*: 5., 15., 50., 500. *itd.*
petica -e *ž* številka in *novec*, petičen -čna -o *bogat*, petičnost -i *ž*; petnajstica -e *ž*, petindvajsetica -e *ž*, petdesetica -e *ž*
peticija -e *ž* *prošnja*
pétič pétnajstič in -ájstič, petindvájsetič, pétdesetič, pét stòtič, *prisł. ponavlj. štev.*; pétikrat, pétnajstikrat in -ájstikrat, petindvájsetikrat, pétdesetikrat, pét stòtikrat, pét tísočikrat *itd.*
petína -e *ž*, petnajstína -e *ž*, petindvajsetína -e *ž*, petdesetína -e *ž* *ipd. mat. zaznamujejo dele v ulomkih*

petínka -e *ž*, petnajstínka -e *ž*, petindvajsetínka -e *ž*, petdesetínka -e *ž* *itd. zaznamujejo mere in dele celote same zase*
petít -a m *stopnja črk*: tiskan v ~u, s ~om
pétka -e *ž*, pétnajstka in -ájstka -e *ž*, petindvájsetka -e *ž*, pétdesetka -e *ž* *ipd. imena za številke*
pétkrat, pétnajstkrat in -ájstkrat, petindvájsetkrat, pétdesetkrat, pét stókrat, pét tísočkrat *itd. prisł. ponavlj. štev.*; pétkratén -tna -o, pétnajstkratén in -ájstkratén -tna -o, pétdesetkratén -tna -o, pét stókratén -tna -o; pétkratnost -i *ž*, pétdesetkratnost -i *ž*, pét stókratnost -i *ž* *itd.*
pétlja -e *ž*, pétljast -a -o, pétljät -áta -o, pétljica -e *ž*; petljáti -ám, petljáj -ájte! petljäl -ála -o, petljánje -a s; *gl. tudi* pétntja
pétlja -e *ž* *pécelj*: grozda ~ = petljíka -e *ž*, petljica -e *ž*, petljíče -a s, petljíkati -am, petljíkanje -a s
peto- v *sestavi nadomešča vrstilni števnik*: petlétnik -a m *je pet let star človek*, petolétnik -a m *kdor je v pétem letniku ali v pétem letu starosti*; petošólec -lca [-lc-] m *kdor je v péti šoli*, petošólka -e [-lk-] *ž*, petošólski -a -o [-ls-] *tudi nezrel, puberteten*; petokolónáš -a m *izdajalec (péta kolona)*
petpedí *medm. posnemanje prepeličjega petja*; petpedíkati -am, petpedíkanje -a s
Petrárka -a in -e m *os. i. ital. pesnika*, Petrárkov -a -o; petrarkízem -zma m, petrarkíst -a m, petrárkovec -vca m, petrárkovski -a -o
petrefákt -a m *okamenina*, petrifikácija -e *ž* *okamenenje*, petrifícirati -am *okamnéti, kamneti*

petrografija -e ž *kamnoslovje*, petrográf -a m, petrográfinja -e ž, petrográfski -a -o: ~i zavod
petrólej -a in petroléj -a m *kameno olje*, petról [-ól] -a m, petroléjski -a -o, petroléjka -e ž
petúnija -e ž *okrasna cvetlica bot.*
pévati -am, pévanje -a s, péven -vna -o, pévnost -i ž, pévec -vca m, pévčev -a -o, pévček -čka m, pévka -e ž = pévkinja -e ž, pévkin -a -o, pévski -a -o; pevovódja -a in -e m, pevovódski -a -o, pevovódstvo -a s
péza -e ž, pezán peznà -ó, pézati -am *mučiti*, pézanje -a s, pézavt -a m *mučitelj*, péznica -e ž *mučilnica*
pezdec pezdèca [pəzdəc pəzdəc] m *tudi neka goba*, pezdéti -im, pezdi -ite! pezdèc -éca -e, pezdé, pezdèl -éla -o, pezdénje -a s, pezdè -éta m, pezdéla -e ž, pezdúh -a m, pezdjljiv -íva -o, pezdjljivec -vca m, pezdjljivka -e ž, pezdjljivost -i ž, pezdjljivski -a -o, pezdún -a m, pezdúnski -a -o [povsod: pəzd-]
pezdir -ja m *gl. pazdér*
pháti phám in pšëm: ječmen, proso ~ (v možnarju, v stopi obdelati); phàj -ájte! phàl -ála -o, phánje -a s, pšën -ëna -o in phán -a -o; pháj -a m, phálec -lca [-áyc-] m, phálka -e [-áyk-] ž, phálski -a -o [-áys-], phálnjk -a [-áyn-] m, phálen -lna -o [-ln-], *gl. tudi pšëno*
pianino -a m *pokótni klavir*
piano *prisl. glas. tiho*, pianíssimo *prisl. glas. zelo tiho; kot sam. m neskl.:* od piano do pianissimo, s pianissimo; pianist -a m *umetnik na klavir*, pianístka -e ž in pianístinja -e ž, pianístovski -a -o
pjaríst -a m *vrsta redovnika*, pjarístovski -a -o: ~i red
pícek -cka m *pišantèk*, pícika -e ž

píca -e ž *hrana, krma*; píčen -čna -o: ~a repa; píčar -ja m, píčati -am, píčanje -a s, píčnica -e ž *prostor za píčo*; píčnik -a m *otrok, dokler ga pítajo*
pícel [píčə] píčla -o, píčlost -i ž, píčen -čna -o *varten*; píčléti -im, píčlénje -a s; píčlíti -ím, píčljénje -a s.
píčiti -im, píčen -a -o, píčenec -nca m, píčénka -e ž, píčilo -a s *čebelje želó*; píčniti -nem, píčnjen -a -o; *gl. tudi píkati*
piedestál [-ál] -a m *podstavek*
pietà ž *neskl. podoba Marije z mrtvim sinom v naročju, sočulna*
pietéta -e ž *spoštovanje, obzir*; pietéten -tna -o *spoštljiv obzren*; pietétnost -i ž *spoštljivost, obzirnost*
pietízem -zma m *čustvena vernost, pobožnjaštvo*; pietíst -a m *privrženec pietízma*, pietístka -e ž, pietístičen -čna -o
pigment -énta m *barvilo*, pigmènten -tna -o
pihálo -a s: godba na pihála, pihálen -lna -o [-ln-]: ~a cev, ~i instrumènti *glas.*
pihati in piháti piham in pišem, pihaj -te! in pihaj -ájte! in píši -te! piháje, pihájóč -a -e, pihal -a -o in -ála -o, pihánje -a s in pihanje -a s; pih -a m, píhec -hca m, pihálec -lca [-áyc-] m, pihálka -e [-áyk-] ž, piháč -a m, pihálnik -a [-áyn-] m *sméšno tudi za puško*, pihálniček -čka [-áyn-] m, pihálnica -e [-áyn-] ž
pihljáti -ám, pihljàj -ájte! pihljàl -ála -o, pihljánje -a s; pihljáj -a m
pihniti -nem, pihnjen -a -o: ta ga pa pihne *ta je tič*, je malo pihnjen *neumen, trčen*; pihnjenec -nca m, pihnjenka -e ž, pihnjenost -i ž *trčenost*

pijáča

pijáča -e ž, pijáčiti -im, pijáče-
nje -a s, pijáčnik -a m *neka
vinska trta*
piján -ána -o, pijánost -i ž, pijá-
nec -nca m, pijánka -e ž, pi-
jánček -čka m, pijánski -a -o,
pijánstvo -a s; pijániti -im, pi-
jánjenje -a s; pijančeváti -ujem,
pijančevál -ála -o, pijančevánje
-a s, pijánčina -e ž, pijanče-
válec -lca [-áyc-] m, pijanče-
válka -e [-áyk-] ž, pijančevál-
ski -a -o [-áusk-], pijančljiv
-íva -o, pijančljivost -i ž
pijávka -e ž = pijávica -e ž, pi-
jávčen -čna -o, pijávčica -e ž,
pijávec -vca m, pijávkast -a -o
pík -a m *barva pri kartah*, píkov
-a -o: ~ kralj, Píkova dama
naslov opere
píka -e ž, píkast -a -o, píkica -e
ž in píčica -e ž, píkast -a -o,
píkec -kca m *kdor je píkast od
kakih izpuščajev*; do píke res
je; kokoši piko dreti; píkov -a
-o; piko imeti na koga (*jezo,
sovražnost*)
píkánten -tna -o *slasten, dražljivo,
zatinjen, oster, dražet, mikaven*;
píkántnost -i ž, píkanteríja -e ž
*dražljivost, nagajivost, zatinje-
nost*
píkapôka píkapòk *medm. posne-
manje ritma pri mlačvi*; píka-
pókati -am *mlatiti*: so sladko
vince píkapókali; píkapókanje
-a s
píkapolónica -e ž píkapolóničin
-a -o
píkati -am, píkanje -a s; píkljáti
-ám, píkljáj -ájtel píkljál -ála
-o, píkljánje -a s; píkniti -nem,
píknjen -a -o, pík -a m, píknja
-e ž; *gl. tudi píčiti*; píkelj -klja
in píkeljna [-kal-] m orodje,
píkák -a m, píkálnik -a [-áyn-]
m orodje, píkanica -e ž *palica*
z železno ostjo, píkáča -e ž, pí-
kón -a m *rovača z ostjo*

píker -kra -o, píkrost -i ž
*píkírati -am *zbosti, zbadati, ža-
liti, presajati (sadike)*; *píkíran
-a -o *zbođen, zadet, užaljen, pre-
šajen*; *píkíranje -a s; letalo
píkíra *leti strmoglav*; pilot se
je ponesrečil pri píkíranju *le-
tenju strmoglav*
píkínik -a m *družabna gostija pod
mitim nebom*
píkolo -a m *natakarski učenec,
glas. majhna flauta*; píkolov -a
-o: ~a dolžnost, naloga; ~ glas;
píkolít -a m *vrsta trte in vina*
píkolóvec -vca m, píkolóvski -a
-o, píkolóvstvo -a s
píla -e ž, pílen -lna -o [-ln-]: ~a
žaga, ostrina; pílják -a m *čev-
ljarška píla*; pílica -e ž, pílárna
-e ž *delavnica za píle*, pílar -ja
m kdor dela píle, pílarski -a -o:
~a obrt, pílaríti -im *izdelovati
píle*, pílarjenje -a s
píláster -tra m *opornik, nosilni
steber pri stavbi*; pílástrski -a -o
Pílát (Póncij -a) -a m *os. i., Kri-
stusov sodnik kot rimski oblast-
nik v Jeruzalemu*: hoditi od Pon-
cija do Pilata *brez uspeha hoditi
od oblasti do oblasti*; je prišel
do česa kakor Pílát v kredo
slučajno, brez lastne zasluge; Pi-
látov -a -o; *ljudsko*: Pílátuž -a
m, Pílátužev -a -o
pílek -lka [-lk-] m *veha*, pílček
-čka [-lč-] m, pílika -e ž *veha
(luknja in zamašek)*
píliti -im, (o)píljen -a -o, píljenje
-a s, pílec -lca [-lc-] m, pílej
-a m, pílnik -a [-ln-] m, píla-
nice -ic mn. ž = pílina -e ž =
píljáva -e ž = píljevína -e ž;
pílež -a m (*preneseno*) *kdor se
nerazumno úti (na pamet)*
pílót -a m *kdor vodi ladjo, letalo
ipd.*; pílótski -a -o; pílotírati
-am *voditi ladjo, letalo*; pílotí-
ranje -a s

pilót -a m *priostren hlod, zabit v zemljo kot opornik; pilóten* -tna -o: ~a konica je okovana
pilpoh -a [-lp-] m *vrsta smole*
pilula -e ž *zdravilo v kroglicah, bobika*
piménta -e ž *dišavska mirta*
pinakotéka -e ž *zbirka likovnih umetnin*
pincéta -e ž *kleščice, prijemalka, pincétka* -e ž; *pincirati* -am *odštípniti vršítek (korenine ali stebelca)*, *pinciranje* -a s
pingpóng -a m *namizni tenis šp.*
pingvin -a m *zool.*, *pingvinski* -a -o
pínija -e ž *bol. neko drevo, píni-jin* -a -o, *pinijev* -a -o: ~ gaj, *pinéla* -e ž, *pinijóla* -e ž
pinja -e ž *posoda za métenje smetane*: v ~i delati *mésti smetano*; *pínjen* -a -o: ~o mleko = *pinjenec* -nca m = *pinjenica* -e ž
pink *medm. posnemanje trkanja na kovino ali steklo; pinkapónka* *medm. za oponašanje kovaškega dela, pinkapónkati* -am *kovati, delati po nakovalu; pinkapónkanje* -a s *kovanje; pinkati* -am *trkati s čačkami, pinkanje* -a s
pinóza -e ž *vrsta ščinkavecev*
pionír -ja m *vój. vojak tehničnega oddelka, ind. kdor koplje rov, spl. kdor utira novo pot (v tehniko, znanosti itd.)*; *pionírka* -e ž, *pionírski* -a -o, *pionírstvo* -a s, *pionírček* -čka m
pípa -e ž: ~ za *tobak, pri sodu, pri vodovodu; sod je na pipi, vino je na pipi; pípen* -pna -o, *pípica* -e ž, *pípek* -pka m, *pípnik* -a m *čep, pípar* -ja m, *píparstvo* -a s
pípáti -am in *pípljem (se) tipati, sprijeti se, lepsti se, rvati se, puliti se; pípať in píplji* -te! *pípanje* -a s = *píp* -a m = *pípa* -e ž *pretep; pípálo* -a s, *pípálen* -lna -o [-ln-], *pípav* -a -o *pretepaški, prepirljiv; pípa-*

vost -i ž *pretepaštvo, prepirljivost; pípavec* -vca m *pretepač*
pípec -pca m *poseben nožič, pípič* -a m, *pípečar* -ja m, *pípečarica* -e ž *kdor pípece dela*
pír -a m *trohnóba, pírav* -a -o *trohljiv, pírast* -a -o, *píravost* -i ž *trohljivost, píravína* -e ž *trhletna, píravéti* -ím *trohneti, prhnéti; píravèl* -éla -o, *píravênje* -a s; *gl. tudi* *peréti*
pír -a m *gostija, svatovanje; pírováti* -újem, *pírúj* -te! *pírovál* -ála -o, *pírovánje* -a s, *píroven* -vna -o, *pírovína* -e ž; *pírnja* -e ž *píra* -e ž *gl. pírika*
pírač -a m *netopir*
píramída -e ž, *píramíden* -dna -o, *píramídnost* -i ž, *píramídast* -a -o, *píramídálen* -lna -o [-ln-]
píramídón -a m *neko zdravilo*
píráť -a m *morski ropar, píráťski* -a -o, *píráťstvo* -a s
Pírenéji -ev m *mn. gorovje, pírenéjski* -a -o: *Pírenéjski polotok*
pírň -a m (+*pírňuh, +pírňih*), *pírňov* -a -o: ~a konica; *pírňast* -a -o *lisast, písan; pírňati* -am: *jajca ~ opisati, barvati; pírňati* -am *se igrati se s pírnji, pírnjanje* -a s; *pírňha* -e ž *rdeče lisasta krava*
píríka -e ž, *píríčen* -čna -o, *píríčenat* -a -o; *pír* -a m in *píra* -e ž, *pírje* -a s *sk. i.*, *pírjevica* -e ž, *pírén* -rna -o, *pírínica* -e ž, *píríníčen* -čna -o, *pírínícast* -a -o, *pírínícat* -a -o, *pírínícevje* -a s
pírít -a m *železov kršec, píritov* -a -o
píro- *v sestavi (ogenj)*: *piromán* -a m, *piromaníja* -e ž *požigalna strast, pírotéhnik* -a -e ž *rótnost v raznanju z vneljivimi snovmi, pírotéhnik* -a m, *pírotéhničen* -čna -o
pirpogáčica -e ž = *pírozába* -e ž = *pírozán* -ána m = *pírozèlj*

Pírus

-žlja *m* = pírožljek -žljeka
[-ljək-] *m* netopir
Pírus ali Pir -a *m* os. i. grškega
vojskovodja, Pírov -a -o: ~a
zmaga nad Rimljani, pírovski
-a -o: ~a zmaga *draga* zmaga
písan -a -o, písanost -i ž, písanec
-nca *m*, písanček -čka *m*, písanica
-e ž = písanka -e ž, písanko
-a s *jabolko*
pisár -ja *m* (+písar), pisarica -e
ž, pisárček -čka *m*, pisárski -a
-o, pisáren -rna -o, pisarija -e
ž, písarna -e ž, písárnica -e ž,
pisarina -e ž; pisáriti -im, pi-
sárjenje -a s, písárničen -čna
-o, písárniški -a -o, písárništvo
-a s, písárstvo -a s
pisátelj -a *m*, pisáteljica -e ž,
pisáteljski -a -o, pisáteljstvo -a
s, pisáteljevati -jújem, pisate-
ljeval -ála -o, pisáteljevanje -a s
pisáti in písati píšem, píši -te!
pišoč -a -e, písál -ála -o, písan
-a -o, písánje -a s; pís písá *m*,
písati -sna -o: ~a napaka *v pi-
savi*; písánina -e ž *pristojbina za
písanje*, písáva -e ž; písec -sca
m piščev -a -o, písác -a *m*, pi-
sálec -lca [-áuc-] *m*, písálka -e
[-áuk-] ž, písálo -a s *orodje*,
pisálen -lna -o [-ln-], písálce -a
[-lc-] s, písálnik -a [-ln-] *m*,
písálnica -e [-ln-] ž, písálniški
-a -o [-ln-]
písk -a *m*, píska -e ž, pískati -am,
pískanje -a s, pískav -a -o, pí-
skavec -vca *m*, pískavka -e ž,
pískavski -a -o, pískáč -a *m*,
pískár -ja *m*, pískálo -a s, pí-
skálen -lna -o [-ln-], pískalica
-e ž *bot. trobentica*
pískr -kra *m*, pískrc -a *m*, pí-
skrček -čka *m* pískrčast -a -o,
pískrič -a *m*, pískrica -e ž *celica
v satu*, pískrčat -a -o, pískričen
-čna -o; pískrár -ja *m*, pískra-
rica -e ž, pískrárski -a -o, pí-
skrárstvo -a s, pískrolíz -a *m*,

pískrovéz -a *m*, pískrovézec -zca
m, pískrovézov -a -o, pískro-
véški -a -o, pískrovéštvo -a s
písménka -e ž *trka*, písmén -a -o:
~i jezík *književni jezík*, pí-
sménski -a -o, písménstvo -a s
*književnost brez umetniških pri-
zadevanj*, písménstven -a -o
[-tvən-]
písmo -a s, mn. písma písem
[-səm]: iti písma delat, ženito-
vánjsko ~o, dolžno ~o; písem-
ski -a -o [-səm-]: ~i papír, ~a
pošta; písemce -a [-səm-] s, pí-
semstvo -a [-səm-] s; písmár -ja
m = písmouk -a *m*; písmónóša
-a in -e *m* *raznabalec*, písmár-
nica -e ž; písmen -a -o [-mən-],
sv. písmo *(novega in starega za-
kona)* kot *obči pojem*, toda Jáp-
ljevo Sveto písmo kot *naslov*
píš -a *m*: ~ vetra
pišč -a *m* *kukec*, piščáj -a *m*,
pišček -čka *m*, piščív -a -o =
piščljív -íva -o, piščljívost -i ž,
piščljívec -vca *m* *piškavec*, pi-
ščívec -vca *m*, piščívka -e ž *pi-
škava hruška (sad)*, piščíti -im
(se), piščenje -a s
piščál [-áú] -i ž = piščála -e ž =
piščálka in piščálka -e [-áuk-]
ž, piščálkar -ja [-lk-] *m*; piščál
[-ál] -i ž *kost*, piščálen -lna -o
[-ln-], piščálast -a -o
piščánec -nca *m*, piščánčev -a -o,
piščánček -čka *m*, piščè -éta s
in piščè -eta s, mn. piščéta in
piščeta, pišček -čka *m*, píska
-e ž: ocvrta ~; piščétar -ja *m*,
piščétarica -e ž, piščétarski -a
-o, piščetarina -e ž
píškav -a -o: ~ oreh, sad, ~o
vreme, zdravje, ~o uro hodá
pičlo; píškavec -vca *m*, píškav-
ka -e ž; píškavost -i ž
píškót -a *m*, píškótár -ja *m*, pi-
škótarica -e ž, píškótarski -a -o,
píškotaríja -e ž
píškúr -ja *m* *zool.*, píškúrjev -a -o

pištóla -e ž, pištólen -lna -o [-ln-],
 pištólar -ja m, pištólarski -a -o,
 pištólíca -e ž

Pitágora -a in -e m os. i. grš. fil.,
 Pitágorov -a -o: ~ izrek mat.

pítati -am, pítan -a -o: ~o tele,
 ~a svinja; pítanje -a s, pítá-
 len -lna -o [-ln-]: ~e naprave,
 pítálnica -e [-ln-] ž kraj = pi-
 talíšče -a s, pítálník -a [-ln-]
 m; pítanec -nca m, pítanka -e ž,
 pítanček -čka m, pítálec -lca
 [-lc-] m, pítálka -e [-lk-] ž

pítí pijem, pijóč -a -e, pij -te!
 píl -a -o, pít -a -o, pítje -a s;
 pítén -tna -o: ~a voda; pítek
 -tka -o, pítčnost -i ž = pítčnost
 -i ž, pítńna -e ž

Pítíja -e ž mit. os. i., Pítíjin -a -o:
 ~ odgovor; pítíjski -a -o: ~i
 odgovor

pítoven -vna -o: ~a živína dolo-
 čena za pítanje: ~a svinja =
 pítovńnica -e ž, pítovńnik -a m

pívec -vca m, pívec -čka m,
 pívká -e ž, pívski -a -o, píven
 -vna -o: vino je ~o; pívnost -i
 ž; pívnica -e ž, pívńičen -čna
 -o, pívńičar -ja m, pívńičarski
 -a -o, pívńína -e ž, pívšćina -e
 ž, pívstvo -a s družba; pívńik
 -a m papír; pívkati -am po
 malem píti, pívkanje -a s, pívc-
 kati -am otr., pívcékanje -a s

pívo -a s, pívár -ja m = pivovár
 -ja m, pívárna -e ž, pívovárna
 -e ž, pívárnica -e ž, pívovárnica
 -e ž, pívárski -a -o, pívovárski
 -a -o, pívárstvo -a s, pívovár-
 stvo -a s, pívotóč -óča m

pívra -e ž zool.

pízama -e ž spalna obleka

pízem -zma m, pízmov -a -o, píz-
 movec -vca m, pízmar -ja m,
 pízmarica -e ž, pízmast -a -o,
 pízmovka -e ž kanadska podgana

pláč -a m jok, plačljív -íva -o
 jokáv, gl. tudi plakati

pláča -e ž, plačáti in pláčati -am,
 pláčaj -te in -ájte! pláčal -a -o
 in -ála -o -i -e, pláčan -a -o;
 plačilo -a s, plačílen -lna -o
 [-ln-], plačilni -ega [-ln-] m,
 plačilnost -i [-ln-] ž, pláčanec
 -nca m, pláčanka -e ž; plačńík
 -a m, plačńica -e ž, plačńíski
 -a -o; plačljív -íva -o, plačljív-
 nost -i ž; plačeváti -újem, plač-
 evál -ála -o, plačevánje -a s,
 plačvâ -è in pláčva -e ž, plač-
 eválec -lca [-ávc-] m, plačev-
 váka -e [-ávk-] ž, plačeválski
 -a -o [-ávk-]

pládenj -dnja m veliki kročńnik

plagiát -a m slovstvena tatvína,
 plagiátor -ja m slovstveni tat,
 plagiátorica -e ž, plagiátoriski
 -a -o, plagiátorstvo -a s

pláh -a -o in -ó, mn. tudi plahí
 -é; dol. pláhi -a -o, prisl. plahó
 in pláho; pláhost -i ž in plah-
 hóst -i ž; plahóten -tna -o, plah-
 hótnost -i ž; plahodúšen -šna
 -o, plahosrčen -čna -o, ~sřč-
 nost -i ž; plahún -a m zaničlj.

plahetáti -ám in plahéćem, plah-
 etáj -ájte! in plahéći -tel plah-
 etáje, plahetál -ála -o, plahet-
 ánje -a s

plahnéti -ím, pláhni -íte! plahnèl
 -éla -o, plahnénje -a s

pláhniti -nem, (s)pláhnjen -a -o.
 pláhnjenje -a s

plahodrátí -ám, plahodráje, plah-
 odráj -ájte! plahodrál -ála -o.
 plahodránje -a s. plahodráč -a
 m, plahódríč prisl. = plahóder
 prisl.: ~ kaj peljati (n. pr. drevo
 z vejami, da plahodrá); plahó-
 drman -a m, plahódrga -e ž bur-
 jast élovek

pláhta -e ž plahúta, pláhtica -e ž
 pláhtar -ja m; plahťati -ám.
 plahťáj -ájte! plahťál -ála -o,
 plahťánje -a s, plahťovina -e ž

plahúta -e ž, plahútica -e ž, plah-
 úhtar -ja m, plahútati -am, pla-

+ plájsba

- hútal -a -o, plahútanje -a s; plahútniti -nem
- + plájba -e ž *grezilo, iskalo, sonda, svínčnica, svinec*
- plájhati -am: tekočina v posodi plájha, če posoda ni polna; plájhanje -a s
- plakát -a m *lepak*, plakáten -tna -o, plakatér -ja m, plakatírati -am, plakatíranje -a s
- plákati -am in pláčen *jokati*, plákanje -a s, plák -a m *jok*
- plakéta -e ž *spominska ploščica*, plakéten -tna -o, plaketér -ja m, plaketérski -a -o
- plákniti -nem. (o)pláknjen -a -o, plaknitev -tve ž, pláknjenje -a s
- plámen -éna m, plaménoma *prisl.*, plamenén -a -o: ~ ogenj; plamenit -a -o, plaménast -a -o, plaménček -čka m, plaméneč -nca m
- plamenéti -im, plaméni -íte! plameněč -ěča -e, plamené, plameněl -éla -o, plamenénje -a s; plamenít: -im, plaméni -íte! plameněč -ěča -e, plamené, plameníl -a -o, plamenjénje -a s
- plamenica -e ž *bakla*, plameničar -ja m *baklonósec*, plameničen -čna -o: ~a svetloba, ~i les
- plamenják -a m *zool. flamíngo*, plaméneč -nca m
- *plamtéti -im *plamenéti*, plámti -íte! plamtěč -ěča -e, plamtěl -éla -o, *plamténje -a s
- plán -a -o *tudi planó, mn. tudi* planí -é: na plámem, na pláno priti, hribi so planí, doline so plané (*ne porasle z drevjem*); plán -í ž, planica -e ž, plánja -e ž, planjáva -e ž, planjávski -a -o, planjávéc -vca m, planíšče -a s, planóta -e ž
- plán -a m *načrt, umislek, zaris*: petlétni ~; plánski -a -o *načrtén*: ~o gospodarstvo, ~o delo; planírati -am *zrvnati, načrtovati*; planíranje -a s, planírec -rca m *načrtovalec*, planêr -ja m, planêrski -a -o
- planét -a m *zvezda premičnica*, planéten -tna -o: ~a pot; planetárij -a m
- planiglób -a m *polobli na zemljevidu*, planiglóbški -a -o
- planika -e ž *bot. otnica* (+planinka)
- planimetrija -e ž *merjenje ploskev, geometrija ploskve*; planimetrijski -a -o: ~a knjiga; planiméter -tra m, planimétrski -a -o
- planína -e ž, planínica -e ž, planínski -a -o, planíneč -nca m, planínka -e ž, planínščak -a m, planínar -ja m, planínarica -e ž, planínarski -a -o, planínarstvo -a s, planínstvo -a s, planínščina -e ž *prisnevek za pašo na planini*; planíniti -im, planínjenje -a s; planinováti -újem, planinovál -ála -o, planinovánje -a s; planínáriti -im, planínárjenje -a s
- planíti in plániti plámem, pláni -íte! pláníl -íla -o in plánilo: ~ iz hiše, ~ nad koga (kaj), kaj je planilo mimo hiše?
- *plánka -e ž *deská (pri plótu, na kegljišču)*, *plánkati -am *graditi, obijati, pažiti*; *plánkanje -a s *obijanje, ograjanje*
- plánšar -ja m, plánšarica -e ž, plánšarski -a -o, plánšarstvo -a s, plánšáriti -im, plánšárjenje -a s, plánšarček -čka m
- plántati -am *krivo hoditi, trpeti, truditi se, mučiti se*; plántaj -te! plántal -a -o, plántanje -a s, plántav -a -o, plántavec -vca m, plántavka -e ž
- plantáza -e ž *nasad*; plantážen -žna -o
- plapoláti -ám, plapolàj -ájte! plapolál -ála -o, plapolánje -a s, plapolàv -áva -o

plása -e ž *ozek pas trate, njive, pas*; **plásina** -e ž, **plasinica** -e ž
plásati -am, **plásikati** -am *lapo-
lati*, **plásanje** -a s, **plásikanje**
-a s, **plásniti** -nem

***plásirati** -am (se) *postaviti, na-
mestiti, vložiti*; ***plásiranje** -a s,
***plasmá** -ája m: ***doseči** dober
plasmá pri tekmi *šp. zasesti*
dobro mesto

plást -i ž *in* **plást** -a m, **plásten**
-tna -o, **plástoma** *prisl. po pla-
sték*; **plástec** -tca m: ~: **sená**;
plástič -íča m, **plástast** -a -o:
~i **oblak** = **plastnik** -a m;
plástíti -ím *v plaste nabirati*,
plásti -íte! **plástil** -a -o, **plá-
sténje** -a s, **plástje** -a s = **plá-
stovje** -a s

plástika -e ž *kiparstvo*, **plástik** -a
m, **plástičen** -čna -o *kipovit*,
likovit, *nazoren*, *gnetljiv*, **plá-
stičnost** -i ž

plášč -a m, **plášček** -čka m,
pláščar -ja m, **pláščarica** -e ž,
pláščarski -a -o, **pláščúr** -ja m,
pláščúrnica -e ž, **pláščúrski** -a
-o, **pláščúrstvo** -a s

plášen -šna -o *in* **plášen** *ali* **plá-
šan** -šná -ó, *prisl.* **plášno** *in*
plášno; **plášnost** *in* **plášnosť** -i
ž; **plášljiv** -íva -o, **plášljivost**
-i ž **plášljivec** -vca m, **pláš-
ljívka** -e ž; **plášiti** -im *in* **plá-
šiti** -ím, **pláší** -íte! **plášil** -a -o
in **plášil** -a -o, (o)**plášen** -a -o
in (o)**plášen** -čna -o, **plášenje** *in*
plášenje -a s, **plášilo** -a s, **plá-
šilen** -lna -o [-ln-]: ~e *napra-
ve*; **plášilec** -lca [-luc- *in* -lc-]
m, **plášilka** -e [-lúk- *in* -lk-] ž,
plášilski -a -o [-lšk-]

plát -í ž *in* **plát** -ú m: na obé
plati, na vse **plati** (**plátové**),
plát z vna **bije**, od vseh **plati**
(**plátóv**), po vseh **plátéh** (**plátó-
vih**) **najbolje**; **pláten** -tna -o,
platič -íča m; **platiíti** -ím (se)
klati (se) *na dvoje*, **pláti** -íte!

plátíl -a -o, **pláténje** -a s; **plá-
tíčiti** -ím *les cepiti*, **plátíčenje**
-a s, **plátíšče** -a s, **platenica** -e
ž **hlod**, **breskev** (*ki se kolje*);
plateničar -ja m *kdor hlode za*
žago pripraví; **platica** -e ž

***pláta** -e ž **plošča**, ***plátast** -a -o
raven, **plosk**, **ploščat**

plátána -e ž *bot. okrasno drevo*,
plátánin -a -o, **plátánov** -a -o:
~a *skorja se lušči*

***plátóforma** -e ž 1. **ploščad**, *ravna*
streha; 2. **podlaga**, *osnova*

pláti **póljem**, **pólji** -te! **plál** **plála**
-o, **plánje** -a s 1. **valóčiti** *dvi-
gati se in upadati*: **kri** **mu** **je**
plála (+**plúla**) **po žilah**, **morje**
je plálo, **prsi** **nemirno póljejo**,
vse pólje **po meni** **od jeze**, **v**
srecu **mu** **je plála** **strast**, **po**
konju **je plálo**, **veter** **po otroku**,
zastava pólje **v vetru**; 2. **valo-
viti**, **razgibavati**: **z roko**, **z ve-
sлом** **vodo pláti**, **vodo iz čolna**
pláti (**goniti**)

plática -e ž: **deti** **dojenčka** **v** ~o
plátina -e ž *kem. prvina*, **plátinov**
-a -o, **plátinski** -a -o, **plátinast**
-a -o

platinca -e ž *nav. v mn.* **platinice**
-íc (*pri knjigi, nožu*): **vezan** **v**
trde ~e; **platinčast** -a -o, **plati-
ničica** -e ž; **platinčiti** -ím, **plati-
ničenje** -a s

plátno -a s, **plátén** -a -o, **plati-
nénka** -e ž; **plátнар** -ja m,
plátнарica -e ž, **plátнарski** -a
-o, **plátнарstvo** *in* **plátнарstvo**
-a s, **plátнарíja** -e ž, **plátína**
-e ž

***plátó** -ja m *geogr. visoka planota*
Plátón -a m *os. i. grškega filoz.*,
Plátónov -a -o: ~a *šola*, *filo-
zofíja*; **platonizem** -zma m, **plati-
tónik** -a m, **platinóčen** -čna -o
ali **plátónski** -a -o: ~a *ljubezen*
Plautus -ta [**pláu-**] m, **Pláutov**
-a -o: ~e *komedije*

plāv

plāv pláva -o *svetlorjav, pšenične barve*; plávec -vca *m predmet svetle barve*: plavec murca liže (*ogenj — kotel*), vol svetle barve, plávka -e *ž krava svetle barve*, plavénkast -a -o, plávkast -a -o; plavolàs -ása -o, plavolásec -sca *m*, plavoláska -e *ž*; plavéti -ím, plávi -íte! plavèl -éla -o, plavénje -a s; plavíti -ím *bé-liti (topiti)*, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljénje -a s, plavljèn -éna -o: ~o železo; plavílen -lna -o [-ln-]: ~a peč (*kjer železo bélijo, plavijo*)

***plāv** pláva -o *moder, sinji*; plávica -e *ž bot. modriš*, plavičen -čna -o *modrišev*: ~a barva; *plávkast -a -o *modrikast*, *plavína -e *ž modrina*: ~ neba; *plavíti -ím *modrti*, plávi -íte! plavíl -a -o, *plavílo -a s *modrilo*, *plavílen -lna -o [-ln-] *modrilen*, *plavílec -lca [-lc-] *m modrilec*, *plavílka -e [-lk-] *ž modrilka*

plávar -ja *m splavar*, plávarica -e *ž*, plávárski -a -o; plaváriti -ím, plavárjenje -a s

plávati -am, plávanje -a s; plāv pláva *m*, plāv -í *ž*, v plavéh; pláven -vna -o, plávba -e *ž*, plávben -bna -o; plaváč -a *m*, plaválen -lna -o [-ln-], plaválnica -e [-ln-] *ž*, plavíšče -a s, plaválec -lca [-lc-] *m*, plaválka -e [-lk-] *ž*, plaváček -čka *m (pri trnku)*, plaválški -a -o [-lšk-], plavnica -e *ž plávna kožica vodnih ptic*, plavnína -e *ž = plávščina -e ž*

plavíti -ím: ~ les po reki, plávi -íte! plavíl -a -o, plavljèn -éna -o, plavljénje -a s, plavítev -tve *ž*, plavítven -a -o [-tvəm-], plavílec -lca [-lc-] *m*, plavílka -e [-lk-] *ž*, plavílški -a -o [-lšk-], plavílstvo -a [-ls-] *s*, plavílen -lna -o [-ln-]

plavút -i *ž in* plavúta -e *ž*, plávúten -tna -o, plavútašt -a -o, plavútar -ja *m*, plavútarica -e *ž*, plavútati -am, plavútanje -a s, plavutonòg -óga -o, plavutonòžec -žca *m*

plávž -a *m*, plávžar -ja *m*, plávžárski -a -o, plávžarstvo -a s
pláz -a *in -ú m, mn.* plazóvi -óv; plazína -e *ž =* plazovína -e *ž =* plazóvje -a s; plazást -a -o, plazovít -a -a: ~ svet

pláziti *in -íti* plázim (se), plazèč -éča -e, plázil -íla -o, plázenje *in* plazénje -a s: ~ po trebuhu; plazílec -lca [-lyc-] *m*, plazílka -e [-ly-] *ž*, plazílški -a -o [-ls-]: ~a družina

plázma -e *ž fiziolog., min.*, plazemski -a -o [-zəm-] *in* plazmátičen -čna -o

plázna -e *ž zidarska deščica za gladenje ometa na zidu*

plazníca -e *ž del pluga*, plazníčen -čna -o

pláža -e *ž plevel (v žitu), slaba jed (pijača), smeti (v zrnju, v sobi)*, *šund (*v literaturi*); plážnat -a -o: ~o žito, plážen -žna -o

***pláža** -e *ž peščina ob morju*

***plebán** -a *m*, plebánus -a *m župnik*: Plebánus Joánnes (*Pregelj*); *plebánov -a -o *župnikov*, plebánusov -a -o, *plebaníja -e *ž duhovnija, župnija*

plebéjec -jca *m človek preprostega rodu*, plebéjski -a -o

plebiscít -a *m ljudsko glasovanje*, plebiscíten -tna -o: ~a komisija

pléče -a *in -éta s, mn.* pléča pléč pléčem pléča *in* pléčih s pléči; *mn.* pléčéta -ét s *le za preka-jeno meso*; pléčen -čna -o, pléčat -áta -o, pléčatost -i *ž*, pléčevína -e *ž*

***pléd** -a *m volnena ogrinjalka*

***plédirati** -am *zagovarjati*: ~ za kaj *polegovati, poganjati se za*

- kaj; *pledíranje -a s; *pledoajé -éja *m zagovor*
- +plèh plèha *m pločevina*, +plèhast -a -o = +plehnàt -áta -o *pločevinast, pločevinski*
- plèh plèha *m lisa na koži, izpuščaj*; plèhast -a -o *lisast*, plèhav -a -o *lisast*; *primerjaj plèša in peliha*
- plèhek -hka -o *in plehèk ali plehák -hkà -ó neizrazil, brez okusa, prazen: dežnica, snežnica je ~a, ta voda je ~a; močno vodene jagode so ~é; ~a jed, ~o glas (brez resonance, prazen), ~o govorjènje (brez vsebine, površno, lahkomiselno)*; plehkóšt -i ž *in plèhkost -i ž, plehkóta -e ž, plehkôba -e ž, plehkôben -bna -o; plehčáti -ám bití plehkega okusa, plehčánje -a s*
- plejáda -e ž, *nav. mn. plejáde -ád ž mil. skupna oznaka sedmerih hčerá Atlasa in Pleióne (mit.); Plejáde -ád mn. ž astr. ime za skupino zvezd, Gostosevci; lit. plejáda -e ž skupina enako mislečih in delujočih ljudi (n. pr. aleksandrinska, več francoskih, med njimi najslovitèjša Ronsardova)*
- plème pleména *s: krava gre po plemenu; pleménoma pristl., plemén -a -o, pleménski -a -o: ~a živina; plemeníti -ím, plemenèč -éča -e, plemèni -íte! plemeníl -a -o, plemenjèn -èna -o, plemenjénje -a s, plemenítev -tve ž, plemenítven -a -o [-tvàn-], plemenilo -a s, plemenják -a m, plemenjáča -e ž, pleménka -e ž*
- plemenít -a -o, plemenítost -i ž, plemenítnik -a m, plemenítnica -e ž, plemenítáš -a m, plemenítášinja -e ž, plemenítáški -a -o, plemenítáštvó -a s; plemenítiti -im, plemenítenje -a s; plemenito- *v sestavi: plemenifodúšen*
- šna -o, ~dúšnost -i ž; plemenitosrčen -èna -o, ~srčnost -i ž
- plémíč -a m, plémkinja -e ž, plémíški -a -o, plémstvo -a s, plémski -a -o
- plén -a m: vojni, lovski ~; pléniti -im, plenèč -éča -e, pléni -íte! plénil -a -o *in -íla -o*, plénjen -a -o, plénjenje -a s; plenítev -tve ž, plenílen -lna -o [-ln-]: ~i pohodi; plenílec -lca [-lc-] m, plenílka -e [-lk-] ž, plenílski -a -o [-ls-], plenítelj -a m, pleníteljica -e ž, pleníteljski -a -o
- plén -a m: žito nima pléna *ne plénja*; plénéti -ím, pléni -íte! plenèl -éla -o, plenénje -a s; plénjati -am, plénjanje -a s, plénjav -áva -o: ~o žito, plénjavost -i ž, plénját -áta -o, plénjátost -i ž, plénjévít -a -o *in plénovít -a -o, plénovítost -i ž*
- pléna -e ž: kadar se železo ali jeklo v tankih platničah ali kožicah lušči, velé, da ima pléne (*Erjavec*); plénast -a -o, pléniti -im se, plénjenje -a s, plénív -a -o, plénivost -i ž
- plenêr -ja m *slikanje pod milim nebom, na prostem; pleneríst -a m kdor slika na prostem*
- pleníca -e ž, *nav. mn. plence -íc; pleníčka -e ž, pleníča -e ž*
- plènk *medm. za posnemanje kovinskega zvena*; plènk plénka *m kovinski glas, denar: ne žvénka ne cvénka, pa bati se nič, živi se brez plénka ob petju ko ptič; plénkati -am, plénkanje -a s; plenkáča -e ž vrsta sekir*
- plènt *medm. kletvica po šent*; plènt plénta m, pléntati -am: bés te pléntaj! pléntanje -a s, pléntováti -újem, pléntovál -ála -o, pléntovánje -a s
- plénium -a m *celota, ves zbor, vsi člani; plenáren -rna -o celoten, širši, vsesplošen, ves, skupen:*

pleonázem

~a seja seja vseh članov, ne le ožjega odbora

pleonázem -zma *m* kopičenje besed, pesniški okras ali slogovna slabost; pleonástičen -čna -o: ~ slog, jezik; pleonást -a *m*

plés -a *m*, plésen -sna -o: ~a dvorana, šola, ~i mójster, vodja; plésišče -a *s*

plesáti *in* plesáti plésem, pléši -te *in* -íte! plešóč -a -e, plésáje, plésal -ála -o, plésánje -a *s*, plésálec -lca [-áuc- *in* -lc-] *m*, plésálka -e [-áuk- *in* -lk-] *ž*, plésálski -a -o [-áusk- *in* -lsk-], plésálstvo -a [-ls-] *s*, plésáč -a *m*, plésáčica *in* -íca -e *ž*

plésen plésni *ž*, plésneti -ím, plésněč -éča -e, plésně -íte! plésněl -éla -o, plésněnje -a *s*; plésniti -ím, plésnjenje -a *s*, plésnína -e *ž*; plésnív -a -o *in* plésnív -a -o, plésnívost -i *ž*, plésnívec -vca *m*, plésnívka -e *ž*; plésnjav -a -o, plésnjavec -vca *m*, plésnjavka -e *ž*, plésnjavost -i *ž*, plésnjavina -e *ž*; plésnóba -e *ž*, plésnóben -bna -o, plésnóbnost -i *ž*; plésnovati -ujem, plésnoval -a -o, plésnovanje -a *s*

pléskati -am, pléskanje -a *s*, pléskar *in* -ár -ja *m*, pléskarica *in* -íca -e *ž*, pléskárski -a -o, pléskárstvo -a *s*

plésti plétem, plétóč -a -e, pléti -íte! plétel plétla -o *in* plèl plèla -o, pléténje -a *s*

pléša -e *ž*, pléšast -a -o, pléšav -a -o, pléšec -šca *m*, pléšív -a -o, pléšivec -vca *m*, pléšívka -e *ž*; pléšívéti -ím, pléšívěč -éča -e, pléšívěl -éla -o, pléšívénje -a *s*, pléšívost -i *ž*, pléšávost -i *ž*; pléšéglávec -vca *m*, pléšéglávka -e *ž*, pléšégláv -áva -o, pléšéglávost -i *ž*

pletár -ja *m*, pletárček -čka *m*, pletárski -a -o, pletárstvo -a *s*,

pletaríca -e *ž*, pletárec -rca *m*; pletáriti -ím, pletárjenje -a *s*

pleténka -e *ž*, pleteníca -e *ž*; pleteníčica -e *ž*, pleteničar -ja *m*; pleteníčiti -ím *tvesti*, pleteníčenje -a *s*; pletenína -e *ž*, pleteník -a *m*, pletenjáča -e *ž*

pletérka -e *ž* košara (pletena), pletér -ja *m* *plot*, košara, pletérnik -a *m*, pleterníca -e *ž*

pléti plévem, plévi -íte! plél -a -o, plét -a -o, plétje -a *s*, plétev -tve *ž*, plétven -a -o [-lvən-]; *gl.* tudi plevél

pletíč -íca *m*, pletíca -e *ž*, pletílen -lna -o [-ln-], pletílnica -e [-ln-] *ž*, pletílničen -čna -o [-ln-], pletílja -e *ž*, pletílka -e [-lk-] *ž*, pletílec -lca [-lc-] *m*, pletílski -a -o [-ls-], pletílstvo -a [-ls-] *s*, pletílo -a *s* *orodje*, pletívo -a *s* *snov*

plétnja -e *ž* *vélíki čoln s streho na Blejskem jezeru*

pléva -e *ž*, pléven -vna -o, plévji -a -e, plévnat -a -o, plévast -a -o, plévnicca -e *ž* = plévnyjak -a *m* = plévnik -a *m* *prostor za pleve, vreta s plevami*, plévničar -ja *m*, plévničarica -e *ž*, plévničarski -a -o

plévek -vka -o *in* plevèk *ali* plevák -vkà -ó *gl.* plèhek; plevkóst -i *ž*, plevkóba -e *ž*; plevéti -ím: jed plév, pléví mi, po sladkem sadju rado pléví; plevénje -a *s*

plevél [-éu] -éla *m*, plevélen -lna -o [-éun-], plevélnost -i [-éun-] *ž*, plevélnat -a -o [-éun-], plevélnica -e [-éun-] *ž* *orodje, pralica*; plevica -e *ž*, plévec -vca *m*, plévka -e *ž*; plevíčin -čina -o, plevíški -a -o

plevritis -a *m* *vnetje rebrnice*; plevrítičen -čna -o

plézati -am, plézanje -a *s*, pléza -e *ž*; plézalec -lca [-lc-] *m*, plézalká -e [-lk-] *ž* *oseba in čevlji*

za *plezanje*, plezálski -a -o [-ls-], plezálen -lna -o [-n-]; ~a tura, vrvi; plezálniki -ov *m mn.* čevlji, plezálnica -e [-ln-] ž, plezálstvo -a [-ls-] s; plezála -ál [-ál] s *mn. telov. plezálno orodje*; plézavt -a *m žolna*, plézavček -čka *m zool. vrsta ptičev*, plézavec -vca *m zool. vrsta ptičev*; plézavka -e ž *bot. ovijalka*, plézavski -a -o *bot.*; plézáríti -im *zaničlj.*, plézárjenje -a s, plézávhati -am *zaničlj.*, plézávhanje -a s

plíma -e ž: ~ in oséka; plímati -am, plímanje -a s

plín -a *m*, plínski -a -o: ~a luč; plínast -a -o: ~o telo, stanje; plínárna -e ž, plínárnica -e ž, plínovòd -òda *m*, plínovòden -dna -o, plínómér -a *m*, plínóhrán -a *m* (+plínóhram)

Plínij -a *m os. i. rim. pisatelj*; Plínij *ml. (mlajši) in Plínij st. (starejši)*; Plínijev -a -o: ~a pisma

plínk *medm. posnemanje kovinskega zvona ob udarcu s kladi-vom*; plínkati -am, plínkanje -a s

pliocén -a *m najmlajša plast terciára*; pliocénski -a -o

plíska -e ž = plískavica -e ž *pastiríčka*

plískavka -e ž = plískavica -e ž *delfín*

plíš -a *m vrsta blaga*, plíšast -a -o
plítev -tva -o *in plítek -tka -o*, plítvost -i *in plítkost -i ž*, plítvína -e ž, plítvéž -a *m*; plítvétí -ím, plítvéč -éča -e, plítví -íte!
plítvèl -éla -o, plítvénje -a s;
plítvítí -ím, plítví -íte!
plítvíl -a -o, plítvénje -a s; plítvo- *in plítko- v sestavi*: ~gláv -áva -o, ~glávec -vca *m*; ~míseln -a -o [-səl-], ~jámast -a -o, ~nóžec -žca *m*

plívkati -am: voda plívka ob skalah (*kadar narahlo valuje*); vo-

do ~: plívkanje -a s; plívk -a *m*, plívkñiti -nem

+pljáčkati -am *pleniti, krasti, ropati*; +pljáčkanje -a s *plenjenje, kraja, rop*

pljúča pljúč *mn. s*; pljúčem (+pljúčam) pljúča na pljúčih s pljúči; pljúčen -čna -o, pljúčnica -e ž, pljúčničen -čna -o; pljúčar -ja *m*: ~i *vrsta polžev*; pljúčarica -e ž: ~e *vrsta rib*; pljúčnik -a *m bot. ime mnogih rastlin*, pljúčnják -a *m bot.*

pljúñiti -nem, pljúñjen -a -o, pljúñek -nka *m*, pljúñec -nca *m*, pljúñkov -a -o

pljúnk *medm. posnemanje glasu, kadar kaj pade v mirno vòdo*; pljúnk -a *m glas ob padcu v vòdo*: ob pljúнку kamna v vòdo so se vsi zdrznili; pljúnkñiti -nem: kamen pljúnkne v vòdo; pljúnkati -am: voda pljúńka (*če posoda ni polna*); pljúńkanje -a s

pljúsk *medm. posnemanje šumečega glasu vode*; pljúsk -a *m*, pljúska -e ž, pljúskati -am: voda ~a ob skale; pljúskanje -a s, pljúskav -a -o, pljúskavec -vca *m bot.*, pljúskavica -e ž, pljúskñiti *in* pljúsniti -nem = pljúšćiti -im

pljúvati pljújem *in* pljúvam, pljújóč -a -e, pljúj -te!
in pljúvaj -ájte!
pljúvál -a -o, (o)-pljúván -a -o, pljúvánje -a s;
pljúvác -a *m*, pljúválec -lca [-áuc-] *m*, pljúválka -e [-áuk-] ž, pljúválski -a -o [-áusk-], pljúválñik -a [-áun-] *m*, pljúválñiški -a -o [-áun-]

plóča -e ž, plóčast -a -o, plóčica -e ž, plóčka -e ž, plóčnik -a *m trotoár, hodnik ob cesti*
pločevína -e ž, pločevínast -a -o, pločevínski -a -o

plód -a *in -ú m, mn. plódóvi -óv*; plóden -dna -o, plódnost -i ž

ploditi

[plód- in plód-], plodovít -a -o, plodovitost -i ž, plodonôsen -sna -o, ~nôsnost -i ž; plodotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; *plodoréd -a m kolobárjenje

plódi -ím, ploděč -ěča -e, plódi -íte! plodíl -a -o, (o)plojěn -ěna -o, plojěnje -a s; plodilo -a s, plodílen -lna -o [-ln-], plodílnost -i [-ln-] ž, plodítev -tve ž, plodítven -a -o [-tvæn-], plodíšče -a s

plódnica -e ž bot., plódníčen -čna -o

plóha plóha m: mesarski ~, perilni ~, ~ vleči; plóhek -hka m, plóhec -hca m = plóšec -šca m

plóha -e ž: ~ se je ulila; plóhavic -e ž, ploháti -ám: dež plohá (*lije s silo, da zemljo zbijje*), človek plohá (*če s silo in hitriko kaj dela*); ploháj -ájte! plohál -ála -o, plohánje -a s; plóhelj -hlja m

plómba -e ž *svinčeni pečat na železniškem vozu, vreči ipd., med. zalivek vollega zoba*; plómbírati -am *zapečatiti, zaliti*, plómbíranje -a s

plósk *medm. posnema glas udarca mehke ploskve ob ploskev*; plóskati -am, plóskanje -a s, plóskniti -nem, plósk plóska m *glas, udarec*

plósk plóska m *širša, ravna stran česa*: položiti deskó na plósk (*ne na rob*), s plóskom pasti, na plósk pasti, na plósk izdelati (*ne na okroglo ali vzboklo*); plóskoma = splóska *prisl.*; plóska -e ž: položiti desko po ~i na plósk; plósk plóska -o, plóskóst -i ž, plóskast -a -o, plósnát -áta -o; plóššec -ššeca [-ššec-] m *jetmen v dve kiti (ima plósk klas)*; plóskonòg -óga -o, plóskonóžec -žca m, plóskonòs -ósa -o, plóskonósec -sca m

plóskáti -ám, plóskáj -ájte! plóskál -ála -o, plóskánje -a s *zravnávati, plósko delati*

plóskve -kve ž, mn. plóskve -kev [-kæv-], plóskóven -vna -o in plóskoven -vna -o: ~e mere, plóskven -kvena -o [-kvæn-]: ~e stranice, plóskovít -a -o: ~i slog (*dvorazsežnost v slikarstvu*); plóskovitost -i ž; plóskvomér -a m *planíméter*, plóskvomérstvo -a s *planimetríja*; plóskovnják -a m *plóštec, jetmen v dve kiti*

plóšča -e ž, plóščica -e ž, plóšč plóšča -e plóšk, plóščen -čna -o, plóščát -áta -o, plóščnat -a -o: pot je ~a je *polna plošč*; plóščnát -áta -o: kamen je ~ plóšk; plóščátost -i ž, plóščánost -i ž; plóščati -am s *plóšča-mi oblagati*, plóščanje -a s; plóščáti -ám *plósko delati*, plóščáj -ájte! plóščál -ála -o, plóščánje -a s; plóščítí -ím, plóščí -íte! plóščíl -a -o, (s)plóščèn -ěna -o, plóščénje -a s; plóščílec -lca [-lc-] m; plóšček -čka m *kročec*, plóščád -i ž, plóščína -e ž, plóščínski -a -o

plót -a in -ú m, na plótu in plótu, mn. plotóvi plotóv; plóten -tna -o: ~o grmovje; plótec -tca m, plotič -iča m, plótar -ja m, plótarški -a -o; plotítí -ím, plotěč -ěča -e, plóti -íte! plotíl -a -o, ploténje -a s; plótuje -a s, plótnica -e ž, plótník -a m

plóvec -vca m *vrsta kamna, lah-njak, lahki kamen*

plóven -vna -o: reka je ~a; plóvnost -i ž, plóvba -e ž, plóvben -bna -o; plóvec -vca m, plóvski -a -o, plóvstvo -a s

+ **plóvítí** gl. plúti in plavítí

plúg -a m, plúgov -a -o, plúžen -žna -o, plúgar -ja m *kdor dela pluge*; gl. tudi plúžiti

plúndra -e ž, plúndrast -a -o
plúnk medm. posnemanje temnega glasu; plúnka -e ž harfa, plúnkavec -vca m = plúnkar -ja m harfist, plúnkarica -e ž harfistka, plúnkati -am: voda plúnka v kotanji; plúnkati -am glas. igrati; plúnkanje -a s

plurál [-al] -a m slovn. množina, plurálen -lna -o [-ln-] množinski, plurálie -ij s mn. množinske oblike, plurále tántum m neskl. samo množinska beseda (vrata, vilice): pri vseh plurále tántum, veliko plurále tántum, s tem plurále tántum; pluralitéta -e ž větina; pluralízem -zma m fil., pluralístičen -čna -o

plús -a m kot znamenje v mat.: od plúsa do plúsa, s plúsom, trije plúsi in dva mínusa; trg. dobiček, prebitek: plus se je pričel, zaključili smo s plúsom; kot veznik v mat. in, več: 3 + 3 (trí plús trí); 3° plúsa

plúskvamperfékt -a m slovn. predpretekli čas, plúskvamperfékten -tna -o, plúskvamperféktov -a -o: ~e oblike

plúšč -a m bot., plúščec -čeca [-čac-] m

plúta -e ž probkovina, plúten -tna -o = plútov -a -o, plútec -tca m, plútašt -a -o, plútar -ja m, plútarstvo -a s, plutovina -e ž, plutovinast -a -o

Plútarh -a m os. i. grškega življenjepisca, Plútarhov -a -o: ~a dela; Plútarček -čka m zbirka verzov o zgodovinskih osebah v Kranjski Čbelici

plúti (+ploviti) plóvem in plújem, plóvi -itel in plúj -te! plúl -a -o, plútje -a s; gl. tudi plavíti

Plúton -a m mit. os. i. boga podzemlja, Plútonov -a -o: ~o kraljestvo Had, plutónski -a -o globočinski

Plútos -a in Plút -a m os. i. boga bogastva, Plútov -a -o; plutokracija -e ž vlada denarnih mogotcev, plutokracijski -a -o, plutokrát -a m denarni mogotec, plutokrátski -a -o

pluviál [-ál] -a m liturg. vesperale, večerni plašč

plúžiti -im, plúženje -a s, plúžar -ja m, plúžen -žna -o, plúžje -a s, plúžno -a s, nav. mn. plúžna -žen [-žan], plúžnica -e ž, plúžnik -a m, plúžnina -e ž

pnevmátika -e ž nauk o gibanju plinov, gumijast obroč za avtomobilsko kolo, zračnica, pnevmátičen -čna -o

pnevmonija -e ž pljučnica, pnevmotóraks -a m med.

po prisl. porazdeljuje, rabi se: 1. pred glav. in loč. štev. v imen. in lož. (delilni štev.): po eden, po dva, po trije možje, po štirje, po dve, po ena knjiga; po tri, po štiri koše, po pet ur; po eno uro, po dve, po tri ure; po dvoje, po troje, po četvero, po petero kosov; včasih je èn èna izpuščen: po dinar, po liter, po liro; 2. pred prislovnimi določili mere v tožilniku: a) po kótiko?: po malo nòsi, po veliko naklada, po več plačaj; po cel voz, po celo vrečo, po ves zaboj jabolk proda; b) po kotikokrat?: po enkrat, po dvakrat, po trikrat, po stokrat, po večkrat, po manjkrat itd.; c) po kako dolgo? (časovno): po cel dan, po vse noči, po vso uro, po več tednov ga ni; — to velja le za prisl. mere, ne pa načina (gl. po predl. II, 4c in è); zato loči, n. pr.: po veliko naredí — po vélikem (površno) naredi; po več dela — po véčjem dela (ne nadrobno); po malo jé — po malem začenja jesti; 3. pred

pridevničskimi in zaimenskim pri-slovi (prvotno tož.): po domače, po kmečko, po gosposko, po mestno, po tuje, po pasje, po mačje, po naše, po svoje, po vaše; po slovensko, po latinsko, po nemško (+po slovenski, +po latinski, +po nemški, *ker so to prvotno orod. mn.*); *nekatero take izraze pišemo skupaj, gl. uvod § 59*

po predl. I. s tož. ali rod. namena za glagoli premikanja: iti (teči, hiteti, poslati *itd.*) po vodó, kruh, vino, drvà, jagode (*ali*: vodé, kruha, vina, drv, jagod *itd.*), po očeta, mater, zdrav-nika, delavce, ponjo, ponje *itd.*; **II. z mest. kaže:** *I. predmet (po kom ali čem?):* po glavi, po nòsu, po ustih udariti, po sno-pu tołči, komu po prstih, po nogàh hoditi; po kom (čem) vpraševati, po kom se vreči; po kom se ravnati, po kom dedovati, po čem dišati, po kom jokati, tožiti (se) po dômu, po čem hrepeneti, zdihovati; iti po opravkih, po drugih se ozirati, po kom gledati *ipd.*; *2. kraj (prostor) dejanja (kje? kam?):* po vódi plava, moj up je šel po vódi, po gozdu, po cesti, po poti, po goràh, po mestu, po kmetih, po morju, po suhem, po temi, po dežjù, po snegu, po zraku, moker je po vrhu (*toda: še do kože moker sem bil povrh*); *nekatero take zveze čutimo že kot novo besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 3. čas dejanja (kda?):* po letu (dni), po božiču, po praz-nikih, po (dolgi) zimi, po (ta-kem) dnevu, po (svojem) godu, po toči zvoniti, po èni (uri), po ósmih, po polnoči, po ko-silu, po šoli, po vsem tem *itd.*; *več takih zvez nam pomeni da-*

nes že enotno besedo in jih pišemo skupaj, gl. § 59; 4. način dejanja (kako?): a) vodilo: de-lati po postavah, po ukazu, po vplivu, po pameti, po svoji glavi, po mili volji; po abecedi uredi, po naravi, po rodu, po navadi zdrav; po pravici, po krivici trpi, po strani gledati, po prstih (po rokah, po glavi) hoditi; *b) sredstvo:* po obrazu, po glasu, po imenu poznati; po pošti, po pismu, po telefonu, po radiu zvedeti; po delu, po junaštvu, po moči, po sreči, po naključju, po nesreči kaj do-seči; po laži, po prevari, po zmoti ga ni; *tudi pri osebah, kadar so nam le posredniki:* po sinu, po slù, po kom sporočiti; *v trpnih zvezah je treba ločiti sredstvo (posrednika) od povzro-čitelja pri osebah:* kapitalizem izkorišča človeka po človeku (*človek je le sredstvo*), delavec je bil izkoriščan od kapitali-stov (*povzročitelji*); sporočeno nam je bilo po odboru (*če je odbor le posređoval naročilo drugega*), sporočeno nam je bilo od odbora (*če je odbor sam kaj naročil*); pesem je zapeta po Prešernu (*Prešeren je le vzor, ne pa avtor*); *c) v prislovnih zvezah s pridevniki:* po dolgem pasti (= podolgoma), po no-vem, po starem, po krivem, po nedolžnem, po gostem saditi, po nemarnem, po neumnem, po njegovem, po mojem, po na-šem; *mnogo takih izrazov piše-mo danes skupaj, gl. uvod § 59; è) mero (kako? po čem?):* po parah varčuje, po dinarjih za-pravlja; po stotakih, po tiso-čakah plačuje; po žlicah, po kapljah jemlje zdravila; po kilah, po litrih, po teži pro-daja; po meri, po ceni (*kakor*

je cena) prodaja, toda poceni prodaja (*ne drago*); nekaj takih izrazov pišemo skupaj, gl. § 59; — taki izrazi so lahko tudi prilastki v zvezi s samostalnikom: pot po zdravnika, žalovanje po materi, letanje po zraku, dan po božiču, kazalo po abecedi, sporočilo po telefonu, pisanje po starem, zapravljanje po stotakih *itd.*

po- v sestavi: I. s prid. in prisl. in njih izvedenkami so zlasti iz predložnih zvez za kraj in čas (po predl. II 2 in 3): pocésten, povóden, popóten, povójen, pošólska doba, poprázniški, površ. površen, pobinkóšten, gl. tudi § 59 v uvodu; II. z glagoli porazdeljuje ali omejuje dejanje 1. na več osebkov ali predmetov: vsi so pospali, pomrli; vse je polovil, pomoril, podavil, pobesil; 2. na več krajev ali časov (ponavljanje, nedovršniki): polégati, posédati, popívati, postávati, potíkati se po hišah; vsak dan popravljati, pokašljevati, pogostoma pobledevati, pocejati, vsak teden povpraševati; 3. na določeno mero (nič, malo, veliko, dolgo) ali trenutek (konec — dovršnost): malo posedéti, poklečati, postati, pomakniti, se pomuditi, poklepetati, pogovoriti se; pojesti, polomiti; 4. nekateri (neprehodni) glagoli prevzemajo predložni krajevni pomen in postanejo prehodni s tož.: sedeti po travi — posedeti travo; ležati po obleki — poležati obleko; teptati po cvetlicah — poteptati cvetlice; pisati po papirju — popisati papir; hoditi po gredi — pohoditi gredo *itd.*

*poánta -e [enozl. pwan-] ž ost, želo, dovtip, duhovitost, poudarek; *poantírati -am poudariti,

podértati, priostriti; poantilízem -zma m gl. pointilízem

poapnéti -ím, poápni -íte! poapné! -éla -o: poapnéle žile, poapnélost -i ž: ~ žil; poapnénje -a s: ~ žil [dvozl. po-ap-]

poápni -ím: ~ travnike. prst na vrtu: poápni -te! poápni! -a -o, poápnen -a -o: ~a gredica; poapnítev -tve ž, poápnenje -a s; poapnjévati -njújem, poapnjévánje -a s [dvozl. po-ap-]

pobábiti -ím (se) pomehkužiti (se), razmežiti (se); pobábljen -a -o, pobábljenost -i ž

pobáhati -ám in -áti -ám se gl. bahati

pobakláti -ám: sveča hitro pobaklá (*pogori*). svečo je hitro pobaklál (*pokuril*); gl. bakláti

pobakríti -ím, pobakrí ali -ákri -íte! pobákril -íla -o, pobakrén -éna -o, pobakrítev -tve ž, pobakrénost -i ž

pobalín -a m, pobalínski -a -o, pobalinstvo -a s

pobarábiti -ím (se), pobarábljen -a -o, pobarábljenost -i ž, pobarábljenec -nca m, pobarábljenje -a s, pobarábítev -tve ž

*pobáratí -ám povprašati, *pobáran -a -o povprašan

pobarbáriti -ím, pobarbárjen -a -o, pobarbárjenje -a s, pobarbárjenost -i ž, pobarbárjenec -nca m

pobaróniti -ím, pobarónjen -a -o, pobarónjenje -a s, pobarónítev -tve ž, pobarónjenec -nca m, pobarónjenost -i ž, pobarónjenka -e ž

pobárvati -ám, pobárvan -a -o, pobárvanost -i ž, pobárvanje -a s, pobárvanec -nca m, pobárvanka -e ž

*pobásati pobášem gl. *basati, pobásan -a -o, *pobásanec -nca m kdor rad kaj pobaše, tatínski

pobecáti

človek; *pobasováti -ujem, pobasovávanje -a s
pobecáti -ám *gl.* bacniti, pobecán -ána -o; pobeckáti -ám, pobeckán -a -o [*povsod: -bac-*]
pobedastéti -ím, pobedasti -íte! pobedastèl -éla -o, pobedastélost -i ž, pobedasténje -a s
pobégniti -nem, pobégni -te! pobégnil -a -o, pobégel -gla -o *se rabi le pridevno:* pobégli vojaki (+vojaki so pobegli); pobéglost -i ž, pobég -a m, pobéglec -leca [*glac-*] m, pobégnjec -nca m, pobégjenka -e ž, pobegljiv -iva -o, pobegljivost -i ž
pobeléti -ím *gl.* beléti, pobelèl -éla -o: ~i lasjé, ~o žito; pobelélost -i ž
pobéliti -im *gl.* béliati, pobéljen -a -o: ~i grobovi, ~a hiša, ~e gore; pobelítev -tve ž, pobéljenost -i ž
poberáč -a m *oseba in košara*, poberáček -čka m, poberín -a m; poberúh -a m, poberúhinja -e ž *zaničlj.*; poberščina -e ž = poberavščina -e ž *pobrano sadje, ki prezgodaj odpade z drevja*
poberáčiti -im *poprositi*, poberáčiti se *postati beráč*; *gl.* beráčiti; poberáčen -a -o: je že čisto ~ brez sramu
pobésiti -im, pobésen -a -o, pobesítev -tve ž; pobésati -am, pobésanje -a s
pobesnéti -ím *gl.* besnéti, pobesnél -éla -o: ~a množica; pobesnélost -i ž
pobezáti -ám *gl.* bezáti: ~ koga (kaj), ~ v kaj, pobezán -a -o [*povsod: -bez-*]
pobijati -am, pobijaj -te *in -ájte!* pobijal -a -o *in -ála -o*, pobijanje *in -ánje -a s*; pobijálec -lca [*áyc-*] m, pobijálka -e [*áyk-*] ž, pobijálski -a -o [*áysk-*], pobijálen -lna -o [*ln-*]:

~e *naprave*, pobijálnica -e [*ln-*] ž; *gl.* tudi pobiti
pobínkošten -tna -o: ~a dóba, ~a nedélja
pobíрати -am, pobiranje -a s, pobirálec -lca [*áyc-*] m, pobiráлка -e [*áyk-*] ž, pobirálski -a -o [*áysk-*], pobirálen -lna -o [*ln-*]: ~a póla, pobirálnica -e [*ln-*] ž, pobírek -rka m; *gl.* tudi pobrati
pobístriti -ím, pobístri -íte! pobístril -ila -o, pobístrèn -éna -o, pobístrítev -tve ž
pobíti -íjem, pobíj -te! pobil -íla -o, pobít -a -o, pobítost -i ž, pobítje -a s; *gl.* tudi pobijati
poblátiti -im, pobláten -a -o, poblátenost -i ž
poblazíniti -im, poblazínjen -a -o, poblazínjenost -i ž
poblaznéti -ím, poblaznél -éla -o: ~a ženska, poblaznélost -i ž; poblázniiti -im: te besede so ga čisto pobláznil; pobláznen -a -o, pobláznjenelec -nca m, pobláznjenska -e ž, poblaznítev -tve ž
pobledéti -ím, pobledèl -éla -o: pobledéli listi, ~o črnilo, ~o lice; pobledélost -i ž; pobledévati -am, pobledévanje -a s
poblískati -am (se), poblísniti -nem (se), poblísk -a m, poblískováti -ujem (se), poblískovánje -a s
poblíže *prisl. načina:* ~ si ogle dati, ~ se seznaniti s čim, ~ spoznati
pobljuváti -úvam *in -újem (se)* *gl.* bljuvati: ~ tla, vse iz sebe ~; včasih malo pobljúje; pobljuván -a -o, pobljuvánost -i ž, pobljuvánelec -nca m
poblóditi *in -íti -blódim* *gl.* bloditi, poblójen *in -óden -a -o:* ~o vino, ~a jed; poblójenost *in -ódenost -i ž*, poblója -e ž

pobóče -a s, pobóčen -čna -o, pobóčnik -a m, pobóčniški -a -o
pobógati -am (se), pobógan -a -o, pobóganje -a s, pobóganec -nca m, pobóganka -e ž
pobój -ója m, pobójen -jna -o, pobójnik -a m, pobójstvo -a s
pobolévati -am, pobolévanje -a s; poboléti -ím *gl.* boléti: včasih me kaj pobolí; pobólek -lka [-lk-] m *bolecine po porodu ali operaciji*
pobóljšati -am, pobóljšan -a -o, pobóljšanje -a s, pobóljšek -ška m, pobóljšanec -nca m, pobóljšanka -e ž, pobóljšanost -i ž, pobóljšáva -e ž, pobóljšljiv -íva -o, pobóljšljivost -i ž
poboljševáti -ujem, poboljševál -ála -o, poboljševánje -a s, poboljševálec -lca [-dúc-] m, poboljševálka -e [-dúk-] ž, poboljševálski -a -o [-dúsk-], poboljševálen -lna -o [-ln-], poboljševálnica -e [-ln-] ž
***pobórník** -a m, *pobórnica -e ž *kdor se za kaj bojuje, bojevnik -ica*; *pobórníški -a -o *bojevniški*, *pobórníštvo -a s *boj, bojevanje, trud, delo za kaj*
pobósti -ódem *gl.* bósti, pobodèn -éna -o, pobodénc -nca m, pobodénka -e ž, pobodénost -i ž
pobótati -am se, pobótan -a -o, pobótén -tna -o, pobótница -e ž, pobótanec -nca m, pobótanka -e ž, pobótanje -a s; pobotávati -am se, pobotávanje -a s; pobotováti -ujem se, pobotovál -ála -o, pobotovánje -a s
pobóžati -am, pobóžan -a -o, pobóžanje -a s, pobóžanec -nca m, pobóžanka -e ž
pobóžen -žna -o, pobóžnost -i ž, pobóžnež -a m, pobóžnica -e ž, pobóžnik -a m, pobóžnják -a m *zaničlj.*, pobóžnjáča -e ž *zaničlj.*, pobóžnjáški -a -o, pobóžnjáštvo -a s; pobóžnjákar -ja m, po-

božnjákarica -e ž, pobóžnjákar-ski -a -o *zaničlj.*
pobóžiti -im, pobóži -te! pobóžen -a -o: ~o bitje, ~a narava; pobóženje -a s; poboževáti -ujem, poboževál -ála -o, poboževánje -a s, poboževálec -lca [-lc-] m, poboževálka -e [-lk-] ž, poboževálen -lna -o [-ln-]
pobranáti -ám *gl.* branáti, pobranán -a -o, pobranánost -i ž
pobráti pobèrem *gl.* brati, pobrán -a -o, pobránec -nca m, pobránka -e ž
pobrátiiti -im (se), pobráten -a -o, pobrátenje -a s; pobrátim -a m, pobrátimstvo -a s, pobratimíja -e ž
pobréžje -a s, pobréžen -žna -o, pobrežán -ána m, pobrežánka -e ž
pobrisati -íšem: ~ jo *uiti*; pobrisán -a -o, pobrisanost -i ž, pobrisnica -e ž *brisalka*
pobrizgati -am, pobrizgan -a -o, pobrizganost -i ž
pobískati -am, pobískan -a -o; pobískávati -ávam, pobískávánje -a s
pobrusiti -im *gl.* brusiti *pod* brus, pobrušen -a -o, pobrušenost -i ž; pobrusováti -ujem, pobrusovánje -a s
pobuditi -ím *gl.* budíti, pobujèn -éna -o, pobujénost -i ž, pobujénc -nca m, pobujénka -e ž; pobúda -e ž, pobúden -dna -o, pobúdnost -i ž, pobudljiv -íva -o, pobudljivost -i ž, pobudílo -a s; pobújati -am, pobújanje -a s
***pobúniti** -im (se) *razdražiti, upreti se*, *pobúnjen -a -o, *pobúnjenost -i ž, *pobúnjenec -nca m *upornik*, *pobúna -e ž *upor*
pocediti -ím: ~ jo; pocédi -íte! pocédil -íla -o, pocéjen -éna -o,

pocējati

pocējnost -i ž, pocédek -dka m, pocéden -dna -o, pocédnost -i ž
pocējati -am, pocéjanje -a s, pocéjáln -lna -o [-ln-]: ~e priprave; pocéjálnost -i [-ln-] ž; pocéjeváti -újem, pocéjevál -ála -o, pocéjevánje -a s, pocéjeválec -lca [-áuc-] m, pocéjeválka -e [-áuk-] ž
pocéliti -im, pocéljen -a -o, pocéljenost -i ž, pocelítev -tve ž, pocéljenec -nca m
pocéni *prisl.*: blago je pocéni *ni drago*; blago je po cení *kakor je cena*
pocéniti -im (se), pocénjen -a -o, pocenítev -tve ž; poceníjeváti -újem, poceníjevanje -a s, poceníjeválec -lca [-áuc-] m, poceníjeválka -e [-áuk-] ž, poceníjeválski -a -o [-áusk-], poceníjeválen -lna -o [-ln-]
pocéniti -im: blago ~ *znižati cenó*, pocénil -íla -o *in* pocénilo se je
pocépati -am: vse je pocévalo, pocépanje -a s
pocepetáti -ám *gl.* cepetáti, pocepetán -a -o, pocepetánost -i ž
pocépiti -im *gl.* cépiti, pocépljen -a -o, pocépljenost -i ž, pocépitev -tve ž
pocésten -tna -o, pocéstnica -e ž, pocéstniški -a -o
pocigániti -im (se), pocigánjen -a -o, pocigánjenost -i ž, pocigánítev -tve ž, pocigánjenec -nca m, pocigánjenka -e ž
pocíniti -im, pocínjen -a -o, pocínjenost -i ž, pocínítev -tve ž, pocínjenje -a s
pocínkati -am, pocínkan -a -o, pocínkanost -i ž, pocínkanje -a s
pocmokáti -ám *gl.* cmokati, pocmokán -a -o, pocmokánost -i ž, pocmokánec -nca m, pocmokánka -e ž, pocmokánje -a s
pocéríti -ém *gl.* créti
pocrkáti -am, pocrkán -a -o; pocrkávati -am, pocrkávanje -a s

pocúkati -am, pocúkan -a -o; pocúkniti -nem, pocúknjen -a -o
pocvítati -am, pocvítanje -a s
póč počí ž *razpoka, špranja*; počca -e ž, počína -e ž, *gl. tudi* počíti
počákati -am *gl.* čakati, počákan -a -o, počák -áka m: dati, vzeti kaj na ~; počákljiv -a -o *in* počákljiv -íva -o, počákljivost -i ž, počákljivec -vca m, počákljívka -e ž; počákováti -újem, počákovál -ála -o, počákovánje -a s
počáši *prisl.* počášen -sna -o, *prisl. prim.* počásneje; počásnost -í ž, počásnež -a m, počásnica -e ž, počásnik -a m, počásně -éta m *in s zaničlj.*
počástiti -ím, počásti -íte! počástil -íla -o, počásčén -éna -o, počástítev -tve ž, počásčénost -i ž, počástílo -a s, počásten -stna -o; *v cerkvenem jeziku* počésčén -éna -o, počésčénost -i ž
počéčkáti -ám *gl.* čekáti, počéčkán -a -o, počéčkánost -i ž [*po-vsod: -čáč-]*
počéditi -im, počéjen -a -o, počéjenost -i ž, počéjenje -a s, *po-vsod poleg* počéj- *tudi* počéd-; počéjati -am, počéjanje -a s, počéjevanje -a s, počéjeválec -lca [-lc-] m, počéjeválka -e [-lk-] ž, počéjeválen -lna -o [-ln-]
počehljáti -ám, počehljáj -ájte! počehljal -ála -o, počehlján -a -o počélo -a s *fil.*
počemú *prisl. vprašuje po name-nu*: počemú si prišel? počemú si to storil? *loži* po čém je to prodal? *od* počemú je to prodal!
počeníti -čénem, počéni -íte! počénil -íla -o, počénjen -a -o
počenjati *gl.* počéti
počép počépa m, počépati -am, počépanje -a s, počépek -pka m *nedonošeno jajce*, počépen -pna

-o; počépkati -am, počépkanje -a s; počepéti -ím *gl.* čepéti; počépnik -a m; počépniti -nem, počepúh -a m, počepúlja -e ž, počepáča -e ž; *gl. tudi* počeniti
 + počéšina -e ž *gl.* podčéšina
 počesáti -éšem *gl.* česati, počesán -a -o, počesánost -i ž
 počéti počném, počni -íte! počél -a -o, počét -a -o, počétje -a s, počéten -tna -o, počétnik -a m, počétnica -e ž, počétek -tka m: od ~a, iz ~a = spočétka *prisl.*, v ~u (+počétkom) 5. stoletja; počénjati -am, počénjanje -a s
 početvériti -im, početvérjen -a -o, početvérjenje -a s, početvérjenost -i ž; *tudi* početvóriti -im *itd.*
 počéz *prisl.*: po dolgem in ~, plačal sem jih ~ po 50 din; naredi vse le tako na ~ *po-vršno, približno, nenatančno*; prevzelo delo na ~; počéznji -znja -e *popprečen*: ~a cena, ~e delo; počeznina -e ž, počézek -zka m *pavšál*, počézница -e ž *vrv*, *ki se dene počez pod breme; vrsta žage*
 počíniti -inem (se in si), počínek -nka m *počítek*
 počístiti -im, počíščen -a -o, počíščenje -a s, počíščenost -i ž
 počítiti počím, počí -te! počíl -a -o, počén -a -o, počénost -i ž, pók -a m, póc -í ž; *gl. tudi* pókati
 počítiti -íjem (se in si), počíj -te! počíl -íla -o, (s)počít -a -o, počítek -tka m: *grem k počítku *grem počívat, léžem spat*; počíten -tna -o
 počítnice -ic *mn.* ž: o (+v) počítnicah; počítničen -čna -o, počítniški -a -o, počítničar -ja m, počítnik -a m, počítničarski -a -o, počítnina -e ž
 počívati -ívam, počívaj -te in -ájte! počíval -a -o in -ála -o, počívávanje in počívánje -a s, počíválen -lna -o [-ln-], počí-

válnik -a [-áun-] m, počívalíšče -a s, počíváj -a m, počíválo -a s, počíválec -lca [-lc-] m, počíválka -e [-lk-] ž, počíválski -a -o [-lšk-]
 počlovéčiti -im, počlovéčenje -a s, počlovéčen -a -o, počlovéčenost -i ž, počlovečítev -tve ž; počlovečeváti -újem, počlovečevánje -a s, počlovečeválec -lca [-lc-] m, počlovečeválski -a -o [-lšk-]
 počrn -a -o *črnkast*
 počrnéti -im, počrni -íte! počrnél -éla -o: ~i zidovi; počrnélost -i ž, počrnénje -a s
 počrniti -im, počrni -te! počrníl -a -o, počrnjen -a -o, počrnjenost -i ž, počrnjenje -a s, počrnítev -tve ž
 počrnjeváti -jújem, počrnjevál -ála -o, počrnjevánje -a s, počrnjeválen -lna -o [-ln-], počrnjeválec -lca [-lc-] m
 počútek -tka m, počúten -tna -o, počútnost -i ž, počútnik -a m *nasladnež* = počútnjež -a m, počútnica -e ž, počútljiv -íva -o, počútljivost -i ž
 počútiti -čútim (se) *gl.* čútití, počútje -a s, počúten -a -o, počútenje -a s
 počvrstítí -ím, počvrstí -íte! počvrstíl -íla -o, počvrščén -éna -o, počvrstítev -tve ž, počvrščénje -a s
 pòd pòda m, na pòdu, pòden -dna -o: ~a vrata; pòdnat -a -o; pòdič -íča m, pòdišče -a s *v skednju, gl. tudi* pòdnica
 pod *predl.* [pòd ali *nasl.*] *določa*: 1. s *tož. smer.*, *kamor se kdo (kaj) nagiblje*: 1. *na vpraš. kam?* a) *kraj v prisl. dol.*: priti pod kolo, vreči pod nóge, gnati pod góro, teči pod drevó, pod zém-ljo; b) *odvisnost v prisl. dol.*: priti pod oblast, vpliv, moč, zakon, ukaz; 2. *na vpraš. kdaj?* čas *v prisl. dol.*: bilo je pod

noč, pod večer, pod zimo, pod jésen, pod starost, pod kónec; 3. *na vpraš. kako? pod kólíko? mero v prisl. dol.:* prodajati pod dinar, pod tri dinarje, pod ceno, pod vrednost; 4. *na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik po kraju, času ali meri kot pril.:* pot pod góro, čas pod jésen, prihod pod oblast, kup pod ceno, nož pod dinar ni prida; — *II. z orod. položaj, v kakršenem kdo (kaj) je:* 1. *na vpraš. kje? a) kraj v prisl. dol.:* pod kolesom leži, pod nogámi se valja, pod goró pase, pod drevsom; b) *odvisnost v prisl. dol.:* biti pod oblastjó, vplivom, močjó, zakonom, ukazom, služiti pod zastavo; 2. *na vpraš. kakó? način v prisl. dol.:* izpovedati pod prisego, delati pod vplivom, prepovedati pod kaznijo, priznati pod pritiskom, pod obljubo; 3. *na vpraš. kakšen? kateri? samostalnik kot pril.:* sem človek pod oblastjo, ljudje pod ključem znajo ceniti prostost, hiša pod goró, stolček pod nogámi, izpoved pod prisego, dejanje pod pritiskom. — *Skupaj pišemo pod s tož. os. z. pódme, pódte, pódenj, pódnjjo, pódnje, pódse, pódnju, pódnje; gl. uvod § 53, 2*

pod- *v sestavi I. z imeni se rabi pri prid. in sam. 1. v starih domačih sestavah iz predložne rabe (1, 2 in 4, II, 1 in 3); take sestave imajo en sam poudarek:* podnóžen, podgórski, podzimen, podgórsje, podóknicna, podbrádek, podrešétina, pódkev, pódóčje; 2. *v novih, po tujem zgledu narejenih sestavah pri samostalnikih in izvedenkah; v teh po navadi ohrani pód-svoj poudarek:* pódnačélnik, pódčástnik, pódčástniška šola, pódpol-

kóvnik, pódodbòr, pódpredsédnik, pódpredsédniški *itd.*; — *II. z glagolom pomeni:* 1. *da se dejanje godi spodaj pod čim ali v podobnem razmerju:* podkovati (*kovati konja pod nogó*), podpisovati (*pisati ime pod kaj*), podložiti kaj čému (*položiti kaj pod kaj*), podčrtati (*narediti črto pod kaj*) *itd.*; 2. *da se dejanje razvija od spodaj navzgor ali navzven:* podráščati (*rasti izpod česa*), podgánjati (*gnati kaj pod čim drugim*), podpirati (*opirati kaj od spodaj navzgor*) *itd.*; 3. *da dejanje skrivamo pod kaj:* podkupiti koga (*skrilo kupiti*), podtakniti komu kaj (*vtakniti komu kaj, da ne vidi*) *itd.*

podájati -am, podajajóč -a -e, podájaj -tel podájanje -a s, podájaj -a -o: podájati opeko, snópe (v kozolcu) *itd.*; podajáč -a m, podajjč -iča m, podajálec -lca [-ájuc-] m, podajálka -e [-ájuk-] ž, podajálski -a -o [-ájusk-], podajálen -lna -o [-ln-], podajálnik -a [-ájun-] m, podajálnica -e [-ájun-] ž

podájati -jèm, podajáj -ájte! podájaj -a -o, podaján -a -o, podájanje -a s: počasi sem vse podájaj

podáljšati -am, podáljšán -a -o, podáljšanje -a s, podáljšáva -e ž, podáljšek -ška m, podáljšavnost -i ž

podaljševáti -újem, podaljševál -ála -o, podaljševánje -a s, podaljševálen -lna -o [-ln-], podaljševálnost -i [-ln-] ž, podaljševálec -lca [-ájuc-] m, podaljševálka -e [-ájuk-] ž, podaljševálski -a -o [-ájusk-], podaljševálnica -e [-ln-] ž

podánčica -e ž *otročka glista*
podánek -nka m *del kake stvari pri dnu; podánja -e ž kottlasta dolina (po dnu)*

*podánik -a m *podložnik*, *podániški -a -o *podložniški*, *podáništvo -a s = *podánstvo -a s *podložništvo*

podárati *gl.* podoráti

podáríti -im *in* podaríti -ím, podári -te *in* -íte! podáril -íla -o, podárjen -a -o *in* podarjèn -èna -o, podarítev -tve ž, podarilo -a s, podár -a m, podárek -rka m; podárjati -am, podárjanje -a s; podarováti -újem: sem vse podarovál -ála -o *podajál, poraz-dál za darove*

podátek -tka m

podáti -ám *gl.* dati, podája -e ž, podájen -jna -o, podájnost -i ž; podáti -ám se: ~ se komu (vábi, strásti), ~ se v kaj (v govor, nevarnost): *podati se kam (na tuje, na morje, v svet, v hišo, na góro, na pot) *iti, odpraviti se. potovati ipd.*; klobuk, obleka *ipd.* se podá; utrdba, mesto, četa se podá sovražniku

podáviti -im, podávljen -a -o, podávítev -tve ž

podbárvati -am, podbárvan -a -o, podbíráti -am: ~ zelenjavo (*zelje, peso, grozdje*); podbíranje -a s, podbírek -rka m, podbírina -e ž; podbráti podbêrem, podbêrek -rka m

podbój -ôja m, pri podbóju (-ih), podbójen -jna -o, podbójnik -a m

podbósti -bôdem *gl.* bôsti, podbôdèn -èna -o, podbôd -ôda m, podbádati -am, podbádanje -a s, podbrádek -dka m, podbrádica -e ž, podbráden -dna -o, podbrádnica -e ž, podbrádnik -a m, podbrádnja -e ž, podbrádnjak -a m

podbranáti -ám *gl.* branati, podbránán -a -o: deteljo pod rž podbranáti

podbréžje -á s, podbréžen -žna -o, podbréžina -e ž, podbrégar -ja

m, podbrégarica -e ž, podbrégarski -a -o

podbudíti -ím, podbúdi -íte! podbúdil -íla -o, podbujèn -èna -o, podbúda -e ž, podbúden -dna -o, podcenjeváti -újem, podcenjevál -ála -o, podcenjeván -a -o, podcenjevánje -a s, podcenjeválen -lna -o [-ln-]

podcésten -tna -o

podcvítati -am, podcvítanje -a s: *ajda podcvíta kadar odpira nove cvelove ko že prvo zrn'e zori*

podčástnik -a m, podčástniški -a -o; ~a šola, podčástništvo -a s

podčépiná -e ž (+počépiná) *kar se nateče pod čépom*; podčépen -pna -o

podčérnka -e ž *neka goba*

podčértati -am, podčértan -a -o, podčértanost -i ž, podčértávati -am, podčértávanje -a s, podčértováti -újem, podčértovál -ála -o, podčertovánje -a s, podčertoválec -lca [-lc-] m, podčertoválen -lna -o [-ln-]: ~a strast; podčertoválnost -i [-ln-] ž

poddélati -am *pod tím drugim kaj napraviti, podšiti, podkropati ipd.*; poddélan -a -o, poddèl [-èu] -éla m *podšiv*; poddelávati -am, poddelávanje -a s; poddelováti -újem, poddelovál -ála -o, poddelovánje -a s, poddeloválec -lca [-áuc-] m, poddeloválen -lna -o [-ln-], poddeloválnica -e [-ln-] ž

pòdesétnik -a m, pòdesétniški -a -o

podédováti -ujem, podédovan -a -o, podédovanje -a s, podedoválec -lca [-lc-] m *dedič*, podedováka -e [-lk-] ž, podedoválen -lna -o [-ln-], podédovanjski -a -o, podédovanost -i ž, pôdel [pòdaɥ] -dla -o *prostaški, npravno nízkóten, umazan*; pôdlost -i ž *prostaštvo, umazanost*;

podélati

pôdlež -a *m* *umazanec, prosták, nízkôtnež, hudobnež*

podélati -am (se), podélan -a -o, podeláva -e *ž*, podélanost -i *ž*, podélanec -nca *m*, podélanka -e *ž*; podelávati -am, podelávanje -a *s*; podelováti -újem *gl.* delovati, podelovánje -a *s*, podeloválen -lna -o [-ln-], podeloválec -lca [-áyc-] *m*, podelováčka -e [-áyk-] *ž*

podelítati -ím, podéli -íte! podélil -íla -o, podeljèn -èna -o, podelitev -tve *ž*, podelítiven -a -o, [-tvæn-], podelílen -lna -o [-ln-], podelílnost -i [-ln-] *ž*, podelívec -vca *m*, podelívka -e *ž*, podelívski -a -o; podélek -lka [-lk-] *m*, podeljív -íva -o, podeljívost -i *ž*

podeljévati -jújem, podeljévâl -ála -o, podeljévánje -a *s*, podeljéválec -lca [-áyc-] *m*, podeljéválka -e [-áyk-] *ž*, podeljévâlski -a -o [-álsk-], podeljévâlen -lna -o [-ln-], podeljévâlnost -i [-ln-] *ž*, podeljévâlnica -e [-ln-] *ž*

podemokrátiti -im (se), podemokráténje -a *s*, podemokrátén -a -o, podemokráténost -i *ž*

podesetérítati -im, podesetérjen -a -o, podesetérjenost -i *ž*; podesetínítati -im, podesetínjen -a -o

podeskáti -ám, podeskâj -ájte! podeskâl -ála -o, podeskân -a -o, podeskânost -i *ž* [*povsod: -dask-*]

podežêlski -a -o [-ls-], podežêlen -lna -o [-ln-], podežêlje -a *s*, podežêloma *prisl.*, podežêljân -ána *m*, podežêljânka -e *ž*

podgána -e *ž*, podgánji -a -e, podgánar -ja *m*, podgánarica -e *ž*, podgánica -e *ž*

podganítati -gánem *gl.* ganiti, podgánjenost -i *ž*. podganítev -tve *ž* [*nepoud. povsod -gan- ali -gân-*]

podgíbatati -gíbljem, podgíbanje -a *s*, podgíbek -bka *m*

podglávje -a *s* *blazina*, podglávnik -a *m*, podglávnica -e *ž*, podgláviti -im *podšiti, poddelati*, podglávljen -a -o

podgnátati podžénem *gl.* gnátati, podgnán -a -o; podgánjati -am, podgánjanje -a *s*, podgánjalec -lca [-íc-] *m*, podgánjálka -e [-lk-] *ž*

podgnítati -íjem, podgnít -a -o, podgnítost -i *ž*

podgóbje -a *s* *bot. mycelium*

podgoréti -im *gl.* goréti, podgorél -éla -o, podgorélost -i *ž*; podgorélec -lca [-éyc-] *m*, podgoréлка -e [-éyk-] *ž*, podgoréček -čka [-éuč-] *m* *pogorelček, rdečerepka*

podgórje -a *s*, podgórski -a -o, podgórec -rca *m*, podgórka -e *ž*, podgórnik -a *m*, podgórница -e *ž*, podgórniški -a -o

podgrínjati -am, podgrínjanje -a *s*, podgrínjalo -a *s*, podgríniti *in* -íti -grínem, podgrínjen -a -o

podgrívka -e *ž* *vrsta lastovice*, podgrívški -a -o

podgrílje -a *s* *pri živini*, podgrílica -e *ž*, podgrílek -leka [-læk-] *m*

podhlébnica -e *ž* *prt za pod hleb*, podhlébničen -čna -o

+podhránjen -a -o *nedohranjen, nezadosno, preslabo hranjen*, +podhránjenost -i *ž* *nedohranjenost*

podhúliti -im se *prihúliti se*, podhúljen -a -o, podhúljenec -nca *m*, podhúljenka -e *ž*, podhúljenost -i *ž*, podhúlív *prisl.*, podhúljav -a -o, podhúljavost -i *ž*

pódij -a *m* *oder v razredu*, pódijski -a -o *odrski*: ~e deské

podírati -am, podíranje -a *s*, podírâlen -lna -o [-ln-], podírâlec -lca [-áyc-] *m*, podírâлка -e [-áyk-] *ž*, podírâlski -a -o [-áysk-], *gl. tudi* podréti

podíti podím, pōdi podíte! podíl -a -o, poděč -ěča -e, poděnje -a s; *gl. tudi* pójati

podivjāti -ám *gl.* divjāti, podivján -a -o, podivjánost -i ž, podivjánje -a s, podivjánec -nca m, podivjánka -e ž

podjármiti -im, podjármljen -a -o, podjármljenec -nca m, podjármljenka -e ž, podjármljenost -i ž, podjármljenje -a s; podjármen -mna -o, podjármenica -e ž; podjármljati -am, podjármljanje -a s

podjēd -ēda *m zool.*, podjēdec -dca m; podjēdati -am, podjēdanje -a s, podjēdav -a -o, podjēdavec -vca m, podjēdavka -e ž, podjēdavski -a -o, *gl.* jesti

podjēsti podjēm *gl.* jesti, podjēden -a -o: ~e korenine, od vodē ~i bregovi; podjēdenost -i ž, podjedljiv -íva -o, podjedljivost -i ž

podjētē -tna -o, podjētēnost -i ž, podjētēnik -a m, podjētēnica -e ž, podjētēniški -a -o, podjētēništvo -a s; podjēti podjámem, podjētje -a s; podjēmati -am, podjēmanje -a s; podjēm -ēma m, podjēmnik -a m

podjezičen -čna -o: ~a kost = podjezičnica -e ž

podkadíti -ím, podkádi -íte! podkádíl -íla -o, podkajēn -ēna -o

podkápēn -pna -o, podkápēnica -e ž *voda izpod kapú*, podkápje -a s

pōdkev -kve ž, s pōdkvijo, *mn.* pōdkve pōdkev [-au]; pōdkvica -e ž, pōdkvast -a -o, pōdkvičast -a -o, pōdkoven -vna -o: ~a širina, odprtina; pōdkóvnik -a m = pōdkovnják -a m = pōdkvičar -ja *m žebelj*, pōdkvičarski -a -o: ~a glavica; *gl. tudi* podkovati

podkidati -am, podkidán -a -o, podkidávati -am, podkidávanje -a s

podkládati -am, podkládanje -a s, podkládek -dka m, podkláda -e ž, podklád -áda m, podkládáč -a m, podkláden -dna -o; podkládje -a s *lege pod sodi*, podkládnik -a m *vrsta čebelnih panjev*

podkolénke -énk *mn.* ž *hlače, ki segajo pod koleno*; podkoléno -a s, podkolénski -a -o, podkolénje -a s = podkolēnica -e ž = podkolēnek -nka m

podkolésēn -sna -o, podkolišče -a s = podkólje -a s *ogrodje, na katerem visi kolo (vodno)*

pōdkóonzul [-ul] -a *m vicekonzul*, pōdkóonzulski -a -o [-ls-]

podkōp -ópa m, podkōpen -pna -o, podkōpnost -i ž, podkōpljiv -íva -o, podkōpljivost -i ž

podkopáti -kópljem *gl.* kopati, podkopán -a -o; podkopávati -am, podkopávanje -a s; podkápáti -am, podkápávanje -a s; podkopováti -újem, podkopováł -ála -o, podkopovávanje -a s, podkopoválen -lúa -o [-ln-], podkopoválnost -i [-ln-] ž, podkopoválec -lca [-auc-] m

podkósiti -ím, podkósi -íte! podkósil -íla -o, podkošen -ēna -o, podkósítev -íve ž, podkášati -am, podkášanje -a s

podkováti -újem *gl.* kováti, podkován -a -o, podkovánost -i ž, podkovánc -nca m, podkovánje -a s, podkōv -óva m, podkōven -vna -o: ~o delo, ~i kovač; podkóvski -a -o: ~o orodje; podkóvstvo -a s, podkóvnica -e ž; *gl. tudi* pōdkev

podkōžen -žna -o, podkōžnik -a m, podkōžnjak -a m, podkōžiti -im se, podkōžen -a -o

pōdkrálj -a m

podkrepelíti -ím, podkrepēli -íte! podkrepēlil -íla -o, podkrepeljēn -ēna -o; podkrepeljēnost

podkrepíti

-i ž, podkrepeljê nec -nca m, podkrepelitev -tve ž
podkrepíti -ím, podkrêpi -íte!
podkrépil -íla -o, podkrepljen -êna -o, podkrepítev -tve ž;
podkrepílo -a s, podkrepílen -lna -o [-ln-], podkrepílnost -i [-ln-] ž; podkrépljati -am, podkrépljanje -a s, podkrepljeváti -ujem, podkrepljevánje -a s, podkrepljevalec -lca [-ávc-] m, podkrepljeválka -e [-ávk-] ž, podkrepljeválen -lna -o [-ln-], podkrepljevalnost -i [-ln-] ž
podkrízati -am (se), podkrízan -a -o *podpisan s križem*, podkrízanec -nca m, podkrízanje -a s
podkupíti -kúpim *gl.* kupíti, podkúpljen -a -o, podkúpljenec -nca m, podkúpljenka -e ž, podkúpljenost -i ž; podkúpljiv -íva -o, podkúpljivéc -vca m, podkúpljívka -e ž, podkúpljívost -i ž; podkúpen -pna -o, podkúp -a m, podkúpnost -i ž, podkupílo -a s, podkupnína -e ž, podkúpec -pca m, podkúpnik -a m, podkúpníski -a -o
podkupováti -ujem *gl.* kupováti, podkupovánje -a s, podkupoválec -lca [-ávc-] m, podkupováлка -e [-ávk-] ž, podkupoválen -lna -o [-ln-], podkupoválnost -i [-ln-] ž
podkúriti in podkúrítati -kúrim *gl.* kuriti, podkúrjen -a -o, podkúrjenost -i ž, podkúrjenec -nca m, podkúrjenka -e ž, podkúrljiv -íva -o, podkúrljívost -i ž, podkúrílen -lna -o [-ln-]; podkurjeváti -ujem, podkurjevánje -a s, podkurjeválec -lca [-ávc-] m, podkurjeválka -e [-ávk-] ž, podkurjeválski -a -o [-áusk-]
podlágati -am, podláganje -a s, podlága -e ž, podlagálec -lca [-ávc-] m, podlagálka -e [-ávk-] ž; *gl.* tudi podlôžen

pódlaka -e ž (+podvlaka) *podloga pri obleki, gl.* podvlačiti
podláketa -lákta m, mn. podlahí -í -ém ž, podláhten -tna -o, podláhtnica -e ž, podláhtničen -čna -o
pódlan -i ž *razpeta dlan, ped*; pódlanca -e ž
pódlanka -e ž *spodnja, mečja in krajša dlaka na živalski koži*
podlásce -ev mn. m = podláske -ásk mn. ž, podlasníki -ov mn. m *majhni lasje, zlasti po tilniku*
podlásica -e ž *zool.*, podlásičji -a -e
podlázovati -ujem, podlázovanje -a s, podlázoválec -lca [-ávc-] m, podlázováłka -e [-ávk-] ž, podlázováłski -a -o [-áusk-], podlázoven -zna -o, podláznost -i ž
podléči -lêzem *gl.* léči, podlégel -lêgla -o: ~i sovražniki; podlêglost -i ž: +podléči sovražniku *biti premagan od sovražnika*; +podléči ranam, bolezní *itd. umreti za ... ali zaradi ...*
podlédén -dna -o
podlégati -am, podléganje -a s, podlêga -e ž; *gl.* tudi podléči
podlêsek -ska m, podlêskov -a -o
podlêsti -lêzem, podlêzec -zca m *vsiljivec*, podlezováti -ujem, podlezovánje -a s: podlêzec -zka m *silnež*; *gl.* tudi podlázovati
podlístek -tka m, podlístkar -ja m, podlístkarica -e ž, podlístkarski -a -o, podlístkarstvo -a s
podlítati -ijem, podlít -a -o, podlítje -a s; podlívati -am, podlívanje -a s, podlívén -vna -o: ~o kolo
podlôga -e ž, podlôgar -ja m *kdor podlôgo dela ali šiva*
podlôgar -ja m *kdor pod lógom prebiva*, podlôgarica -e ž, podlôgarski -a -o
pòdlôgar -ja m *nižji logar*, pòdlôgarski -a -o: ~a služba
podlómíti -lómim *gl.* lomiti *spodaj* *nalomiti, zalomiti*, podlómíjen -a

-o, podlòm -ôma *m*, podlômen -mna -o
 podlôvec -vca *m*, podlôvski -a -o:
 ~a služba
 podlôžen -žna -o, podlôžnost -i *ž*,
 podlôžnik -a *m*, podlôžnica -e *ž*,
 podlôžniški -a -o, podlôžništvo
 -a *s*
 podložiti -ím, podlôži -íte! podlô-
 žil -ila -o, podložèn -êna -o,
 podložènost -i *ž*, podložítev -tve
ž, podlòg -ôga *m*, podložljiv -íva
 -o, podložljivost -i *ž*, podložek
 -žka *m*
 podmakniti -máknem, podmákni
 -te! *in* podmakni -íte! podmak-
 nil -ila -o *in* podmáknil -a -o,
 podmáknjen -a -o, podmáknjen-
 nost -i *ž*, podmaknitev -tve *ž*.
 podmáknjenec -nca *m* [*nepoud.*
povsod mak- ali mak-]
 podmaršál [-ál] -a *m*, podmaršál-
 ski -a -o [-áls-], podmaršalát
 -a *m*
 podmázati -ázem *gl.* mázati *spod-*
daj namazati, podkupiti, podmá-
zan -a -o, podmázanost -i ž.
 podmázanec -nca *m*, podmázen
 -zna -o, podmáznost -i *ž*, pod-
 máz -áza *m*
 podmèl [-èy] -éla *m gl.* podmléti
 podména -e *ž* *hipoteza*, podmén-
 ski -a -o, podmének -nka *m*
 podmésiti -ím, podmésèn -a -o,
 podmesítev -tve *ž*, podmésenje
 -a *s*
 podmèsti -mètem *gl.* mèsti, pod-
 metèn -èna -o, podmetènost -i
ž; podmèt -éta *m* *subiekt fil.*,
 podméten -tna -o *subiekten*,
 podmétnost -i *ž* *subiektnost*;
 podmétati -étam, podmétanje
 -a *s*, podmétatí -ávam, pod-
 metávanje -a *s*
 podmèsti -étem, podmèti -te! pod-
 métel -métla -o, podméten -a
 -o: ~a moka; podmèt -éta *m*
redék močnik = podmétenec -nca
m = podmétenica -e *ž* = pod-

méta -e *ž*, podmétki -ov *mn. m*
maslene tropine; podmétati -am,
 podmétanje -a *s*
 podmésati -am, podmésan -a -o,
 podmésanost -i *ž*, podmésanje
 -a *s*
 podmèt *gl.* podmèsti *in* podmèsti
 podmíkati -am *in* -íčem, podmí-
 kanje -a *s*, podmíkáč -a *m*
 podmládek -dka *m* *narasčáj*, pod-
 mladíti -ím, podmládi -íte! pod-
 mládil -ila -o, podmlajèn -èna
 -o, podmlajènost -i *ž*, podmla-
 dítev -tve *ž*; podmlájati -am,
 podmlájanje -a *s*
 podmléti podméljem *gl.* mléti,
 podmèl [-èy] -éla *m* = podmòl
 [-òy] -òla *m*: voda je breg pod-
 mléla, napravlila podmòl *ali*
 podmèl; podmlévati -am, pod-
 mlévanje -a *s*; podmolína *ali*
 podmelína -e *ž* *predor*
 podmòk -òka *m* *moča, ki prihaja*
izpod tal. podmòkel -kla -o *moč-*
viren, podmòklost -i *ž* *močvirnost*
 podmòl [-òy] -òla *m gl.* podmleti
 podmólkel [-mòykəy] -kla -o *za-*
molkel. potuhnjen
 podmòrski -a -o, podmòrnica -e *ž*,
 podmòrniški -a -o, podmòrničen
 -čna -o
 podmúliti -ím, podmúljen -a -o,
 podmúljenost -i *ž*, podmúljenec
 -nca *m*, podmúlek -lka [-lk-] *m*
 podnáditi -ím *pojekliti*, podnáden
 -a -o, podnádènost -i *ž*, podna-
 dítev -tve *ž*
 podnajèm -éma *m*, podnajémnik
 -a *m*, podnajémen -mna -o, pod-
 najémniški -a -o; podnajéti
 -najámem *gl.* najeti, podnajétje
 -a *s*; podnajémati -am *in* -ljem,
 podnajémanje -a *s*
 podnarécje -a *s*, *rod. mn.* pod-
 narécij, podnaréčen -čna -o
 podnébje -a *s*, podnében -bna -o,
 podnébesen -sna -o, podnébi-
 šče -a *s* *nadír*, podnébar -ja *m*
poljski škrganec zool.

podnétiti

podnétiti -im, podnéten -a -o, podnétenost -i ž, podnéten -tna -o, podnétnost -i ž, podnétek -tka *m*, podnèt -éta *m*, podnéta -e ž, podnetilo -a *s*, podnétenje -a *s*, podnétljaj -a *m*; podnetljiv -íva -o, podnetljivost -i ž; podnétati -am, podnétanje -a *s*

podnévi prisl., podnéven -vna -o, podnévnik -a *m*, podnévišnji -a -e

pódnica -e ž, pódnichen -čna -o, pódničati -am, pódničanje -a *s*, *gl. pòd*

pódnjak -a *m* *spodnji mlinski kamen*

podnogálnik -a [-áyn-] *m* *stoliček, pručka*; podnogálnica -e [-áyn-] ž, podnogálo -a *s*

podnohten -tna -o, podnohtnica -e ž

podnòs -òsa *m* *podstavek, +tasa*

podnóžje -a *s*, podnóžen -žna -o, podnožišče -a *s* *nadir*, podnóžek -žka *m*, podnóžka -e ž *telov.*, podnóžnik -a *m*, podnóžnica -e ž

podóba -e ž: časopis *s* podobami; *videz*: podoba je (+izgleda), da bo dež; ni podoba (+podobe), da bi nehalo deževati; kakor je podoba, po vsej podobi...; podóbica -e ž, podóben -bna -o, podóbnost -i ž; podóbar -ja *m*, podóbarica -e ž, podóbarski -a -o, podóbarstvo -a *s*

podóbčina -e ž, podóbčinski -a -o, podóbčan -ána *m*

podóbiti -im, podóbljen -a -o, podóbljenje -a *s*, podóbitev -tve ž, podóbljiv -íva -o, podóbljivost -i ž

podobo -v *sestavi*: podobočástje -a *s*, podobopísje -a *s*, podoboslóvje -a *s*, podoboznáneec -nca *m*, podoboznáanstvo -a *s*

podóčen -čna -o, podóčnik -a *m* = podočnják -a *m* *zob*, podóčje -a *s*, podóčnica -e ž *kost*

pòdodbòr -óra *m*, pòdodbórov -a -o, pòdodbóren -rna -o, pòdodbórník -a *m*, pòdodbórnica -e ž, pòdodbórníški -a -o

pòdoddélek -lka [-lk-] *m*, pòdoddélen -lna -o [-ln-]

pòdoficír -ja *m* *podčastnik*, pòdoficírski -a -o *podčastniški*: ~a šola

podójíti -ím, podóji -íte! podójil -íla -o, podójítev -tve ž, podójèn -èna -o, podójèneec -nca *m*, podójènka -e ž, podójèneček -čka *m*; podójljiv -íva -o, podójljivost -i ž

podóknica -e ž, podóknichen -čna -o, podóknik -a *m*, podókenje -a [-kən-] *s*, podókenski -a -o [-kən-]

podólgast -a -o, podólgovàt -áta -o, podólgovátost -i ž, podólgàt -áta -o, podólgátost -i ž [*povsod -doug-*]

podólgoma prisl. = po dólgem, podólgic *prisl.* [*povsod -doug-*]

podólje -a *s*, podólen -lna -o [-ln-], podólnica -e [-ln-] ž, podólnost -i [-ln-] ž, podòl [-òu] podóla *m*

podólžen -žna -o, podólžnost -i ž, podólžnica -e ž, podólžničen -čna -o, podólž *prisl.* [*povsod: -douž-*]

podomáčiti -im, podomáčen -a -o, podomáčenost -i ž, podomáčítev -tve ž

Podónavje -a *s*, podónavski -a -o: ~a plovba

podòr gl. podoráti

podoráti -órjem *in* -órjem *gl.* oráti, podorán -a -o, podoránje -a *s*, podòr -óra *m*, podorína -e ž; podárati -am, podáranje -a *s*

podotóriti -im *napraviti (sodu) nov otor (za dno)*, podotórjen -a -o, podotórjenost -i ž, podotòr -óra *m*

podoživéti -ím *gl.* živeti, podoživét -a -o, podoživéte -a *s*, po-

doživétost -i ž; podoživljati -am, podoživljanje -a s
podpáliti -im *gl.* paliti, podpáljen -a -o, podpáljenec -nca *m*, podpáljenost -i ž; podpáljati -am, podpáljanje -a s
podpálubje -a s, podpáluben -bna -o: ~i prostori
podpásati -am *in* -pásem (se) *gl.* pásati, podpásan -a -o, podpásnik -a *m*, podpásica -e ž, podpás -ása *m*, podpásen -sna -o; podpasováditi -ujem (se), podpasovál -ála -o, podpasovánje -a s
podpázduha -e ž: za ~o (+*roko v roki*) se držati, voditi; podpázdušen -šna -o
podpečátiti -im, podpečáten -a -o, podpečátenje -a s
podpečék -čka *m*, podpečén -čna -o, podpečnica -e ž *podpečna cunja, ki z njo peč brišejo*
podpepélnik -a [-éyn-] *m*, podpepélnják -a [-éyn-] *m vrsta kruha*
podpétnik -a *m*, podpétnica -e ž, podpéten -tna -o, podpétniški -a -o
podpíče -a s, podpíčen -čna -o: ~o znamenje
podpihováti -ujem, podpihúj -te! podpihovál -ála -o, podpihovánje -a s, podpihoválec -lca [-áyc-] *m*, podpihoválka -e [-áyc-] ž, podpihoválen -lna -o [-ln-]; podpihávati -am, podpihávanje -a s; podpihati -am *in* -íšem, podpihan -a -o, podpihniti -nem, podpihnjen -a -o, podpihnjenec -nca *m*
podpírati -am, podpíran -a -o, podpíranec -nca *m*, podpíranka -e ž, podpíranje -a s; podpíratelj -a *m*, podpírateljica -e ž, podpírateljski -a -o; podpírálec -lca [-áyc-] *m*, podpírálka -e [-áyc-] ž, podpírálen -lna -o [-ln-]

podpisati *in* podpisáti -íšem *gl.* pisati, podpis -a *m*, podpisnik -a *m*, podpisnica -e ž, podpisniški -a -o, podpísen -sna -o
podpisováti -ujem, podpisovál -ála -o, podpisovánje -a s, podpisoválec -lca [-áyc-] *m*, podpisoválka -e [-áyc-] ž, podpisoválski -a -o [-áyc-], podpisoválen -lna -o [-ln-]
podplát -áta *m*, podpláten -tna -o, podplátiti -im, podpláten -a -o, podplátenje -a s, podplátar -ja *m*, podplátast -a -o, podplátje -a s, podplátovina -e ž
podpléče -a s, podpléčnik -a *m*, podpléčen -čna -o
podplésti -plétem *gl.* plésti, podplét -éta *m*, podpléténost -i ž; podplétati -am, podplétanje -a s
podplúti -ujem *in* -plóvem *gl.* pluti, podplút -a -o: ~e oči, podplútuje -a s, podplútna -e ž: krvna ~
podpodíka -e ž = podpodáča -e ž = podpodák -a *m* = podpodánka -e ž *prepelica*
podpolkóvnik -a *m*, podpolkóvniški -a -o [*povsod: -lk-*]
podpolovíčen -čna -o: ~o število glasov
podpóra -e ž, podpóren -rna -o, podpórnik -a *m*, podpórnica -e ž, podpórníški -a -o, podpórnja -e ž, podpórnják -a *m*
podporóčnik -a *m*, podporóčniški -a -o
podpovéljnik -a *m*, podpovéljniški -a -o, podpovéljništvo -a s
podpréci -éžem: ~ konja, podprézi -te! podprégel -gla -o, podpréžen -a -o, podpréga -e ž, podprég -éga *m* = podpróg -óga *m* = podpróga -e ž *jermen za pritrjevanje sedla ali torora živini na hrbet*; podpróžen -žna -o: ~i jermen
podpredsédnik -a *m*, podpredsédnica -e ž, podpredsédniški -a -o,

podpréti

pòdpredsédništvo -a s, pòdpredsedováti -újem, pòdpredsedovál -ála -o, pòdpredsedovánje -a s, pòdpredsédstvo -a s, pòdpredsédstven -a -o [-tvən-]
podpréti -ém, podpri -íte! podpíl -a -o, podpít -a -o, podprítost -i ž, podpítje -a s, podpòr -òra m; *gl. tudi* podpóra in podpirati
podprháličnik -a [-áuc-] m *podpepelnik*
podprícati -am, podpríčan -a -o, podpríčanje -a s, podpríčanost -i ž, podpríčanec -nca m, podpríčanka -e ž
pòdprijem -éma m *telov.*, pòdprijémen -mna -o
podprítličje -a s, podprítličen -čna -o: ~i prostori
podpróga -e ž *gl. podpréci*
podpršje -a s, podpršnik -a m = podpršnica -e ž (*konjska oprava*)
podnròg
podrásti -rásem in -rástem *gl. rasti*, podrásel -sla -o in podrásel -tla -o: pòdrásla in nàdrásla plódnica *bot.*; podráslek -sleka [-slak-] m, podráslost -i ž, podráščen -a -o: ~ jezik *pri-rasel*, nima ~ega jezika *ima gibten jezik, ga zna sukati*; podrásčenost -i ž, podrástek -tka m, podrást -í ž
podráščati -am, podráščanje -a s, podráščina -e ž, podrastljív -íva -o, podrastljivost -i ž
Podrávje -a s *kr. i.*, podrávski -a -o, Podrávec -vca m, Podrávka -e ž; *razzloguj*: Po-dra(v)-
pòdravnátelj -a m, pòdravnáteljica -e ž, pòdravnáteljski -a -o: ~o mesto
pòdrazdélek -lka [-lk-] m, pòdrazdélen -lna -o [-ln-], pòdrazdélení -m, pòdrazdélení -íte! pòdrazdélení -íla -o, pòdrazdéljèn -èna -o, pòdrazdéljènost -i ž

podražíti -ím (se); blago (se) podraží za pet od sto; podráži -íte! podrážil -íla -o, podrážèn -èna -o, podrážitev -tve ž, podrážènje -a s; podráževáti -újem, podráževánje -a s, podráževálec -lca [-áuc-] m, podráževálka -e [-áuk-] ž, podráževálski -a -o [-áusk-], podráževálen -lna -o [-ln-]
podrážiti -im: ~ koga s čim; podráži -te in -íte! podrážil -a -o in -íla -o, podrážèn -a -o, podrážènc -nca m, podráženka -e ž, podráženje -a s; podrážati -am, podrážanje -a s, podrážáj -a m, podrážljáj -a m
podrébrje -a s, podrébrn -a -o, podrébrnica -e ž, podrébrničen -čna -o
podrécati -am, podrécan -a -o, podrécanje -a s, podrécelj -clja m = podréček -čka m *podpasnik*, podréc -a m
podredíti -ím, podrédi -íte! podrédí -íla -o, podréjèn -èna -o komu (+pòdrejèn *nedohranjen, premalo hranjen*), podréjènost -i ž, podrédje -a s *slovn.*, podréden -dna -o, podrédnost -i ž, podredítev -tve ž, podredítven -a -o [-tvən-]; podréjati -am, podréja -e ž, podréjanje -a s
podrégati in -ézati -égam in -ézam, podrégljaj -a m, podrégan in -ézan -a -o; podrégniti -nem, podrégnjen -a -o
podrémati in -áti -drémam in -émljem *gl. drémati*
podrépen -pna -o, podrépnost -i ž, podrépnik -a m, podrépnica -e ž, podrépniški -a -o
podrépiti -ím, podrépljen -a -o, podrépljenec -nca m, podrépica -e ž *podrépna muha, podrépni jermen*, podrépina -e ž
podrešétina -e ž *kar pri obravnavanju gre pod rešéto* = podrešétka -e ž

podréti podêrem *in* podrêm *gl.* dréti, podrt -a -o, podrtost -i ž, podrtje -a *in* podrtjê -â s, podrtíja -e ž, podrtína -e ž, podrtínast -a -o, podrtljiv -íva -o; *gl. tudi* podírati

podrezati -rézem *gl.* rézati, podrezanost -i ž, podrézek -zka *m.*, podrezálnik -a [-áyn-] *m.*, podrezálnik -a [-iyn-] *m.*; podrezováti -újem, podrezováł -ála -o, podrezovánje -a s, podrezoválen -lna -o [-ln-], podrezoválec -lca [-áyc-] *m.*, podrezováłka -e [-áyk-] ž, podrezováłski -a -o [-áysk-]; *razzloguj:* pod-re(z)-

podrízati -ézam *gl.* podrégati; *razzloguj:* po-dre(z)-

podrízibaba -e ž *silna ženska*

podrígati -nem, podrígnjen -a -o: ~ človek *zdrígnjen človek, skopuh*, podrígnjenec -nca *m.*, podrígnjenost -i ž, podrígati *in* -drízati -gam *in* -zam, podrígalo -a s; kuhinjsko ~ *grebljica*

podríniti -nem, podrínjen -a -o, podrínjenec -nca *m.*, podrínjenka -e ž; podrívati -am, podrívanje -a s

podrítiti -íjem, podrít -a -o, podrítost -i ž

podrúkati -nem, podrkováti -újem, podrkováje -a s

podrncati -am, podrnčeváti -újem, podrnčevánje -a s; podrnováti -újem, podrnováł -ála -o, podrnováje -a s

podróben -bna -o *nadróben*, podróbnost -i ž *nadróbnost*; *razzloguj:* po-dro(b)-

podróbiti -im, podróbi -te! podróbil -a -o, podróbljen -a -o: ~a rjuha; podróbljenost -i ž, podróbljenec -nca *m.* *zaróbljenec*, podróbek -bka *m.*; *razzloguj:* pod-ro(b)-

podrobíti -ím, podróbi -íte! podróbil -íla -o, podrobljen -éna -o, podrobljenost -i ž, podrob-

ljiv -íva -o, podrobljivost -i ž; *razzloguj:* po-dro(b)-

podróčje -a s (+*delokrog*) *pravni obseg:* v svojem ~u, iz tujega ~a; podróčen -čna -o, podróčnost -i ž

podrúsniti -nem, podrúsnjen -a -o, podrúsljaj *in* podrúsljaj -a *m.*, podrúsnati -am, podrúsnan -a -o

podrtina *gl.* podreti

podrugód *prisł.*, podrugódnji -a -e **podrúšen** -šna -o *kar je pod rušo* **podrúžiti** -im, podrúžen -a -o, podrúženje -a s, podrúžitev -tve ž; *razzloguj:* po-dru-

podrúžnica -e ž, podrúžničen -čna -o, podrúžen -žna -o, podrúžen -a s, podrúžniški -a -o

podrízati -am *gl.* držati: z grebljo ~ blato s ceste, podrízan -a -o

podrízati -ím *gl.* držati, podrížen -a -o, podrízaj -a *m.*, podrízeváti -újem, podrízevánje -a s, podrízválen -lna -o [-ln-], podrízávati -am, podrízávánje -a s, podrízáviti -im, podrízávljen -a -o, podrízávljenje -a s, podrízávljenec -nca *m.*, podrízávljenka -e ž, podrízávitve -tve ž, podrízávíven -a -o [-tván-]

podsadíti -ím, podsádi -íte! podsajèn -éna -o, podsánil -íla -o, podsajenost -i ž, podsád -áda *m.*: ~ jajc koklji, podsád -i ž *najspódnji tram pri ostrešju, del pluga*; podsáden -dna -o

podsédati -am, podsédanje -a s: ~ zemlje, podséd -séda *m.*: ~ zemlje

podsédeln -a -o [-dáln-]: ~a odeja = podsédlica -e ž

podsékatati -am, podsékan -a -o, podsek -éka *m.*; podsekávati -am, podsekávánje -a s, podsekováti -újem, podsekováł -ála -o, podsekováje -a s

podsésti -sédem (se) *gl.* sésti; podséden -a -o: ~a kri = podsédnica -e ž *podpluta kri*

podsípati

podsípati -am *in* -pljem, podsípanje -a *s*, podsípa -a *m*, podsípnica -e *ž*, podsípnina -e *ž*; podsipovati -újem, podsipovánje -a *s*, *gl. tudi* podsuti
podsloniti -slónim, podslóni -íte! podslónil -íla -o, podslónjen -a -o, podslón -óna *m*; podslánjati -am, podslánjanje -a *s*
podsméh -a *m*, podsméhni -nem se, podsmehováti -újem se, podsmehljiv -íva -o, podsmehljivost -i *ž*, podsmehljivec -vca *m*, podsmehljívka -e *ž*, podsméšen -šna -o *ironičen*
podsóden -dna -o, podsódje -a *s*
podsóncen -čna -o, podsónčnica -e *ž bot.*, podsónčnik -a *m zahodni veter*
pòdstarešina -a *in* -e *m*, pòdstá-
rosta -a *in* -e *m*, pòdstarešínov
-a -o, podstárostov -a -o, pòdstarešínski -a -o, pòdstarešín-
stvo -a *s*
podstát -i *ž* *substancia, substrat*;
podstáten -tna -o, podstátnost
-i *ž*
podstáva -e *ž*, podstávek -vka *m*,
podstávec -vca *m*, podstáven
-vna -o, podstavnína -e *ž*, pod-
stávka -e *ž*, podstávína -e *ž*
podčépinga
podstáviti -im, podstávljen -a -o,
podstávljenost -i *ž*, podstavítev
-tve *ž*, podstávljati -am, pod-
stávljal -a -o *in* -ála -o, pod-
stávljanje *in* -ánje -a *s*, pod-
stavljávec -vca *m*, podstavljáv-
ka -e *ž*, podstavljálen -lna -o
[-ln-]
podsténje -a *s* *hodnik pod steno*
pri hiši, podíe, estrada; podstén-
ski -a -o
⁺**podstopíti** -stópim se česa *lotiti*
se česa, začeti kaj, upati si,
držniti si
podstréjje -a *s*, podstréšen -šna
-o, podstréšek -ška *m*, podstréš-
nica -e *ž*, podstréšina -e *ž*

podstriči -ížem *gl. striči*, podstrí-
žen -a -o, podstríženost -i *ž*;
podstrigováti -újem, podstrigo-
vál -ála -o, podstrigovánje -a *s*
podsúti -újem *gl. súti*, podsút -a
-o, podsútje -a *s*, podsútost -i *ž*;
gl. tudi podsípati
podšíti -íjem, podšíj -te! podšil
-íla -o, podšít -a -o, podšítost
-i *ž*, podšív -a *m* *poddel*, pod-
šítek -tka *m*, podšívek -vka *m*;
podšívati -am, podšívanje -a *s*
pòdtájnik -a *m*, pòdtájniški -a -o,
pòdtájništvo -a *s*
podtakniti -táknem, podtakni -íte!
ali podtákní -te! podtaknil -íla
-o *in* podtáknil -a -o, podták-
njen -a -o, podtáknjenost -i *ž*,
podtaklji -íva -o, podtaklji-
vost -i *ž* [*nepoud. povsod -tak-*
in -tak-]
podtálen -lna -o [-ln-], podtál-
nost -i [-ln-] *ž*
podtème -na *s*, podtémenski -a -o
podtikati -am, podtikanje -a *s*,
podtikováti -újem, podtiková-
nje -a *s*, podtikoválec -lca
[-áuc-] *m*, podtikoválen -lna -o
[-ln-], podtikavec -vca *m*, pod-
tikávanje -a *s*
podtísk -a *m*, podtísniti -nem, pod-
tísnjen -a -o, podtísnjenost -i *ž*
podtrebúšje -a *s*, podtrebúšen
-šna -o
podučévati *in* podučíti *z vsemi*
izvedenkami ima predvsem nra-
ni (vzgojni) pomen; *gl. poučeváti*
in poučiti
podúhati -am, podúhaj -te! po-
dúhan -a -o, podúh -a *m*
poduhóviti -im, poduhóvljen -a
-o, poduhóvljenost -i *ž*, poduhóv-
ljenje -a *s*, poduhóvitev -tve
ž, poduhóvljenec -nca *m*; po-
duhóvljati -am (se), poduhóv-
ljanje -a *s*
podúk -a *m*, podúčen -čna -o,
podúčnost -i *ž vse zlasti v vzgoj-*
nem pomenu; *gl. tudi* pouk

podúrhati -am *pobegniti*: ~ jo
podušesen -sna -o, podúšec -šca
m ušesna méčica
podušítí -ím, podúši -íte! podúšil
 -šla -o, podušèn -èna -o, podušítev -tve ž, podušènost -i ž
podvâl [-âl] -ála *m*, podvalítí -ím,
 podváli -íte! podválil -šla -o,
 podvaljèn -èna -o, podválek
 -lka [-lk-] *m*, podvaljénje -a *s*,
 podvalítev -tve ž, podvaljènost
 -i ž
podvečer -a *m*, podvečeren -rna
 -o, podvečerje -a *s*
podvèz -èza *m* = podvéza -e ž =
 podvéznja -e ž; podvézati -véžem
gl. vezati, podvézan -a -o, pod-
 vézanost -i ž, podvézane -nca
m; podvezováti -újem, podve-
 zovánje -a *s*, podvezoválec -lca
 [-áuc-] *m*, podvezováka -e
 [-áuk-] ž, podvezoválen -lna -o
 [-ln-], podvézen -zna -o, pod-
 véznost -i ž, podvezljív -íva -o,
 podvezljívnost -i ž
podvézniti -nem, podvéznjen -a
 -o, podvéznjenost -i ž
podvíg -a *m* *dvig, povzdiga, na-
 predek*: za ~ domače obrti
 ***podvíg** -a *m* *dejanje, početje,
 prizadevanje, boj, junačenje*: ve-
 lika čustva in želje so gnale
 ljudi v podvige in zločine;
 italijanski podvigi proti Abe-
 siniji; romantični podvigi mla-
 dih zanesenjakov
podvíhati -am *in* -šem *gl. vihati*,
 podvihati -a -o, podvihano -i
 ž, podvihane -nca *m*, podvihó-
 váti -újem, podvihovánje -a *s*,
 podvihoválec -lca [-áuc-] *m*,
 podvihoválen -lna -o [-ln-]
podvíti -íjem, podvít -a -o; pod-
 víjati -am, podvíjal -a -o *in*
 -ála -o, podvíjanje *in* -ánje -a *s*
podvízati -am se, podvízanje -a *s*,
 podvízen -zna -o, podvíznost -i ž
podvláčítí -im *gl. vlačítí podbra-
 nati*: ~ korenje pod ječmen;

podvláčen -a -o, podvláčenje -a
s; pódlaka -e ž *podloga pri oble-
 ki* (+podvlaka); +podvláčítí -im
podčrtati, poudariti
podvléči -em *gl. vléči*, podvléčen
 -a -o
podvôden -dna -o, podvôdnica -e ž
podvódja -a *in* -e *m*, podvódjev
 -a -o
podvojítí -ím, podvóji -íte! pod-
 dvójl -šla -o, podvojèn -èna -o,
 podvojènost -i ž, podvojítev
 -tve ž, podvojítven -a -o [-tvæn-];
 podvójen -jna -o, podvójnost -i
 ž; podvojljív -íva -o, podvoj-
 ljívnost -i ž; podvájati -am, po-
 dvájanje -a *s*
podvómítí *in* -ítí -dvómim *gl. dvo-
 miti*, podvómljen -a -o, podvóm
 -óma *m*
podvórití -im: ~ komu
podvòz -óza *m* *vózna pot pod dru-
 go cesto ali železnico ali zgradbo*;
 podvòzen -zna -o
podvrátek -tka *m*, podvrátnik -a *m*
podvréči -vřžem (se) *gl. vréči*,
 podvržènost -i ž, podvrženeč
 -nca *m*, podvržènka -e ž; pod-
 vržèn biti čemu, podvréči se
 komu (čemu), podvržem si kaj
 (koga); podvréči komu kaj *pod-
 takniti*, podvržek -žka *m* *kar
 je podtaknjeno*
 +**podvzétí** -vzámem *lotiti se, za-
 četi, narediti kaj*; +podvzeti ko-
 rake, mere, ukrepe *narediti*,
storiti, odločiti, ukreniti, +pod-
 vzeti napore za kaj *gnati se za
 kaj*; +podvzétje -a *s* *podjetje*,
 +podvzèten -tna -o *podjèten*,
 +podvzètnost -i ž *podjètnost*,
 +podvzètnik -a *m* *podjètnik*;
 +podvzémati -am *lotevati se,
 začeti, voditi, delati*: ~ ve-
 lika dela, naloge; +podvzéma-
 nje -a *s* *lotèvanje, opravljanje,
 začetek*
pòdzakúp -a *m*, pòdzakúpnik -a
m, pòdzakúpníški -a -o

pòdzavést

pòdzavést -i ž *fil.*, pòdzavésten
-tna -o

podzémlje -a s, podzémeljski -a
-o [-məlj-], podzémjljica -e ž,
podzemljína -e ž

podzglávje -a s, podzgláven -vna
-o, podzglávník -a m

podzídati -am *gl.* zidati, podzídán
-a -o, podzídánost -i ž, podzíd -a
m, podzídje -a s, podzúdek -dka
m, podziden -dna -o; podzídá-
vati -am, podzídávanje -a s,
podzídáva -e ž, podzídováti
-ujem, podzídovánje -a s, pod-
zídoválen -lna -o [-ln-]

podzímén -mna -o, podzímiski -a -o

podžágati -am, podžágan -a -o;
podžagováti -ujem, podžagováł
-ála -o, podžagovánje -a s, pod-
žagoválec -lca [-áyc-] m, pod-
žagováłski -a -o [-áycsk-], pod-
žagoválen -lna -o [-ln-]

podžígati -am, podžíganje -a s,
podžígálec -lca [-áyc-] m, pod-
žígálka -e [-áyc-] ž, podžíg
-a m; podžgáti -em *gl.* žgáti

pòdzupán -ána m, pòdzupánski
-a -o, pòdzupánstvo -a s

Poe (Edgar) Poeja m *os. i. amer.*
književnika, Poejev -a -o, poe-
jevski -a -o [pó, pója, pójeu
-eva -o]

*poedín -a -o [po-e-] *posamezen*,
*poedínc -nca m *posameznik*,
*poedínka -e ž *posameznica*, *po-
edínost -i ž *posameznost*, *po-
edínski -a -o *posamezen*: ~o
glasovanje; *poedínsko *prisl.*
posamezno: ~ *glasovati*. poedi-
niti -im *strniti v eno, združiti*;
poedinítev -tve ž *strnitev, zdru-
žitev*

poém -a m *pesnitev*, poémiski -a -o

poenáčiti [po-e-] -im, poenáčenje
-a s, poenáčítev -tve ž, poená-
čítelj -a m, poenáčíteljica -e ž;
poenačévati -ujem, poenačévál
-ála -o, poenačévánje -a s, po-
enačéválec -lca [-lc-] m, poena-

čeválka -e [-lk-] ž, poenačévál-
ski -a -o [-ls-], poenačéválen
-lna -o [-ln-], poenačéválnost
-i [-ln-] ž

poenostáviti [po-e-] -im, poeno-
stávljen -a -o, poenostávljenje
-a s, poenostavítev -tve ž, po-
enostavítven -a -o [-tvan-]; po-
enostávljati -am, poenostávlja-
nje *in* -ánje -a s, poenostav-
ljálen -lna -o [-ln-]

poét [po-e-] -a m *pesnik*, poétov
-a -o *pesnikov*, poétski -a -o,
poétičen -čna -o *pesniški*, poe-
táster -tra m *zaničlj. pesnikún*;
poezija -e ž *pesništvo, pesniško*
slovstvo: ~a *zadnjih 30 let*;
poétika -e ž *nauk o pesništvu*

póga -e ž *hlačna guba*

pogáča -e ž, pogáčen -čna -o,
pogáčica -e ž, pogáčast -a -o,
pogáčar -ja m, pogáčarica -e ž,
pogáčarski -a -o, pogáčarstvo
-a s, pogáčka -e ž *neka smokva*,
pogáče -ta s *neko jabolko*

pogájati -am (se): ~ se s kom za
kaj; pogájanje -a s, pogájálen
-lna -o [-ln-]; *gl. tudi* pogoditi

pogán -ána m, pogánka -e ž, po-
gánski -a -o, pogánstvo -a s
(*povsod*: +pag-)

pogánjati -am, pogánjanje -a s,
pogánjálen -lna -o [-ln-], po-
ganjič -iča m, poganjáč -a m,
poganjáčka -e ž, poganjáski -a
-o, poganjáštvo -a s; poganjá-
lec -lca [-áyc-] m, poganjálka
-e [-áyc-] ž, poganjálski -a -o
[-áyc-]; *gl. tudi* pognáti *in*
pogòn

pogásiti -ím, pogási -íte! pogásil
-íla -o, pogasěn -éna -o, poga-
šénje -a s, pogasítev -tve ž,
pogasénost -i ž; pogášati -am,
pogášanje -a s; pogašévati
-ujem, pogašévál -ála -o, po-
gašévánje -a s, pogašéválec
-lca [-áyc-] m, pogašéválka -e
[-áyc-] ž

pogásniti -nem, pogásel -sla -o:
~e luči, pogasnítev -tve ž

pogáziti -im *gl.* gáziti, pogážen
-a -o, pogáženost -i ž, pogá-
ženje -a s

pogíbel [-bel] -i ž *poguba*, pogí-
belen -lna -o [-ln-] *poguben*,
pogibelnost -i [-ln-] ž *pogubnost*

pogíniti -nem, pogíni -tel pogínil
-a -o: pes je ~, živína je ~a;
toda prid. pogínúl [-úl] -a -o:
~i pes je bil stekel, ~a živína;
pogínjen -a -o: ~i kònj, ~a
miš; pogínjenec -nca *m*, po-
gínjenka -e ž, pogín -a *m*; po-
gínjati -am, pogínjanje -a s

poglábljati *gl.* poglobíti

pogláditi -im *gl.* gladiti, poglájén
-a -o *in* poglájén -éna -o, po-
gládítev -tve ž, poglájénost -i
ž *in* poglájénost -i ž; poglájati
-am, poglájanje -a s

poglavár -ja *m*, poglavárjev -a
-o, poglavarica -e ž, poglavár-
ski -a -o, poglavárstvo -a s,
poglavárstven -a -o [-tván-]

poglavíten -tna -o, poglavítnik -a
m, poglávje -a s, poglávén -vna
-o, poglávnik -a *m*

poglédati -am *gl.* glédati, poglèd
-éda *m*, poglédoma *prisl.*, po-
glédek -dka *m*, poglédkati -am
otr.; pogledováti -újem, pogle-
dovál -ála -o. pogledovánje -a
s, poglédén -dna -o, poglédnost
-i ž

póglica -e ž *bucika*

poglobíti -ím, poglòbi -íte! po-
glóbil -íla -o, poglobljèn -éna
-o, poglobítev -tve ž, poglob-
ljénost -i ž, poglobílen -lna -o
[-ln-], poglobílnost -i [-ln-] ž,
poglobítven -a -o [-tván-]; po-
glábljati -am, poglábljanje -a
s, poglábljáč -a *m*, poglábljá-
len -lna -o [-ln-], poglábljavec
-vca *m* poglábljavka -e ž, po-
glábljavski -a -o

poglódati *in* -áti -glódam *in* -gló-
jem *gl.* glodati, poglódan *in*
poglodán -a -o, poglódanost *in*
poglodánost -i ž, poglódek
dka *m*

pognáti požénem *gl.* gnati: ~
konja, koló, ceno, pravdo, koga
na cesto; ~ se za koga *zavzeti*
se za koga, ~ se na kàj, za
čim, ~ po grlu, ~ denar, čas;
cvet požéne, drevje je pognalo;
pognánost -i ž; pogánjek -njka
m; *gl. tudi* pogánjati *in* pogòn

pognèsti -ètem *gl.* gnèsti, pogne-
tèn -éna -o, pognèténost -i ž;
pognétati -am, pognétanje -a s

pogníti pógnem, pógni -íte! póg-
nil -íla -o, pógnjen -a -o, póg-
njenje -a s: ~ lesá; pógnje-
nost -i ž; pogíbati -am *in*
-bljem, pogíbanje -a s; pogljív
-íva -o, pogljívost -i ž

pogníti -ijem *gl.* gníti, pognít -a
-o, pognítost -i ž, pognítje -a s

pognojíti -ím, pognóji -íte! po-
gnójil -íla -o *in* pognójilo -i -e,
pognojèn -éna -o, pognojéust
-i ž, pognojítev -tve ž, pogno-
jítven -a -o [-tván-], pognojí-
len -lna -o [-ln-]; pognojeváti
-újem, pognojevánje -a s

pogódba -e ž, pogódben -a -o
[-bán-], pogódbenik -a [-bán-]
m, pogódbenica -e [-bán-] ž,
pogódbeniški -a -o [-bán-]

pogodíti -ím: ~ kaj *zadeti*, *uga-
niti*, ~ se s kom za kaj, o čem;
pogódi -íte! pogódil -íla -o *in*
-ódilo -i -e, pogojèn -éna -o,
pogojénost -i ž, pogodítev -tve
ž, pogodítven -a -o [-tván-];
pogodník -a *m*, pogodnica -e ž,
pogodníški -a -o; pogodljív -íva
-o, pogodljívost -i ž, pogodljí-
vec -vca *m*, pogodljívka -e ž,
gl. tudi pogájati *in* pogódba

pogódu *prisl. vseh*: ~ biti komu;
po gódu (*po godovnem dnevu*),
nekaj mu ni bilo pogodu (*vseh*)

pogòj

pogòj -ója *m*: sprejeti, narediti kaj s pogójem = pod pogójem; +pogóji -ev *m mn.* v pomenu *razmere*: živimo +pod najtežji-mi pogoji v najhujših razmerah; +v takih pogojih ni zdržal v takih razmerah; +življenjski ~i so trdi ž. *razmere so trde*; pogójema *prisl.* = pogójno *prisl.*: koga ~ izpustiti; pogójen -jna -o: ~i stavki; pogójnost -i ž, pogójnik -a *m*, pogójniški -a -o; pogójiti -im *vezati na pogoje*, pogójil -ila -o, pogojèn -èna -o, pogojènost -i ž

pogólniti -nem, pogólnjen -a -o, pogóltati -am, pogóltan -a -o, pogólten -tna -o, pogólnost -i ž, pogóltnež -a *m* [*povsod: -gout-*]

pogón -óna *m*, pogónski -a -o: ~a sila; pogonič -íča *m*; pogoníti -ónim *gl.* goníti, pogónjen -a -o, pogónjenost -i ž, pogonítev -tve ž

pogonóbíti -ím, pogonóbi -íte! pogonóbil -íla -o, pogonobljen -èna -o, pogonobljenost -i ž, pogonobítev -tve ž

pogoréti -ím *gl.* goréti, pogóri -íte! pogóre! -éla -o: hiša je ~a, ~a hiša je bila stara; pogorelec -lca [*-éuc-*] *m*, pogorélka -e [*-éuk-*] ž, pogorélški -a -o [*-éus-*], pogorélček -čka [*-éuč-*] *m* *pišč.*, pogorišče -a *s*, pogoriščen -ščna -o, pogorélščina -e [*-éušč-*] ž; pogorévati -am, pogorévanje -a *s*

pogórje -a *s*, pogórski -a -o *kar se nanaša na pogórje*, pogórski -a -o *kar je po góri*, pogórstvo -a *s*, pogórec -rca *m*, pogórka -e ž

pogóršati -am *poslabšati*, pogóršanje -a *s*; pogoršévati -újem, pogoršévál -ála -o, pogoršévánje -a *s*, pogoršéválen -lna -o [*-ln-*]

pogospóditi -im (se), pogospóden -a -o, pogospódenost -i ž, pogospódenec -nca *m*

pogósten -tna -o: ~i obiski, *prim.* pogóstnejši -a -e; pogóstnost -i ž; *gl. tudi prisl.* pogosto

pogostíti -ím, pogostí -íte! pogóstil -íla -o, pogoščèn -èna -o, pogoščènek -nca *m*, pogoščènka -e ž, pogoščènost -i ž, pogostítev -tve ž, pogostítven -a -o [*-tvan-*]; pogostljív -íva -o, pogostljivost -i ž; pogostník -a *m*

pogósto prisl. (+pogostno), *prim.* pogósteje; pogóstokrat, pogóstoma: pogósto, pogóstokrat *ali* pogóstoma srečuješ ljudi (*časovni presledki, večkrat*); po góstem = na gósto sajèno drevje (*krajevne razdalje*)

pogovárjati -am: ~ koga *miriti*, ~ se s kom; pogovárjanje -a *s*, pogovarjálen -lna -o [*-ln-*], pogovarjálec -lca [*-áuc-*] *m*, pogovarjálka -e [*-áuk-*] ž, pogovarjálški -a -o [*-áus-*]

pogovoríti -ím (se) *gl.* govoríti, pogovorjèn -èna -o, pogovorjènost -i ž; pogóvor -a *m*, pogóvoren -rna -o: ~i jezik; pogóvoren -rna -o = pogovorljív -íva -o, pogovorljívost -i ž

pogozdíti -ím, pogózdi -íte! pogózdil -íla -o, pogozdèn -èna -o, pogozdènost -i ž, pogozdítev -tve ž, pogozdítelj -a *m*; pogózden -dna -o, pogózdnost -i ž, pogozdník -a *m*; pogozdováti -újem, pogozdovál -ála -o, pogozdovánje -a *s*, pogozdoválen -lna -o [*-ln-*], pogozdoválec -lca [*-lc-*] *m*, pogozdoválka -e [*-lk-*] ž

pográbíti -ím *gl.* grábiti, pográbljen -a -o, pográbljenost -i ž, pograbítev -tve ž, pograbljív -íva -o, pograbljívost -i ž, pograbljívec -vca *m*, pograbljívka -e ž

pógrad -a *m*

pograditi -ím, pográdi -íte! pogrādíl -íla -o, pograjen -éna -o, pogradítev -tve ž

pográjati -am koga zaradi česa, pográjan -a -o, pográjanje -a s, pográjanost -i ž, pográjanec -nca m, pográjanka -e ž

+**pogránichen** -čna -o *poméjen, obmejen*: ~e čete

pogrdíti -ím, pogrdí -íte! pogrdíl -íla -o, pogrdén -a -o *in* pogrdén -éna -o, pogrdítev -tve ž, pogrdá -e ž, pogrdén -dna -o, pogrdnost -i ž, pogrdnica -e ž, pogrdílen -lna -o [-ln-], pogrdílnost -i [-ln-] ž

pogreb -éba m: iti na ~ = iti k ~u, iti za ~om = biti pri ~u; pogrében -bna -o, pogrébec -bca m, pogrébnik -a m, pogrébnica -e ž, pogrébniški -a -o, pogrebščina -e ž, pogrebniča -e ž

pogrebsti -bem, pogrebi -íte! pogrébel [-baŋ] -grébla -o, pogrebén -éna -o, pogrebénc -nca m, pogrebénka -e ž; pogrebatí -am, pogrebanje -a s

pogrenéti -ím: pijača pogrení; pogrenèl -éla -o, pogrenélost -i ž; pogrenévati -am, pogrenévánje -a s

pogreníti -ím: ~ pijačo; pogrení -íte! pogreníl -íla -o, pogrenjén -éna -o, pogrenjénost -i ž, pogrenítev -tve ž; pogrenjeváti -jújem *greniti*, pogrenjevál -ála -o, pogrenjeválen -lna -o [-ln-]

pogréšati -am, pogréšan -a -o, pogréšanost -i ž, pogréšanec -nca m, pogréšanka -e ž, pogréšanje -a s

pogrešiti -ím, pogreši -íte! pogrešíl -íla -o, pogrešén -éna -o, pogrešénost -i ž, pogrešénc -nca m, pogrešénka -e ž, pogrešítev -tve ž; pogrešén -šna -o, pogrešnost -i ž, pogrešljív -íva -o, pogrešljívost -i ž, po-

grešljívec -vca m, pogrešljívka -e ž; pogrešek -ška m, pogreška -e ž

pogréti -éjem *gl.* gréti, pogrét -a -o, pogrétost -i ž; pogrévati -am, pogrévanje -a s, pogreválec -lca [-lc-] m, pogreválen -lna -o [-ln-]

pogrézniti -nem, pogréznjen -a -o, pogrèz -gréza m, pogreznítev -tve ž; pogrezováti -újem, pogrezovánje -a s, pogrezoválen -lna -o [-ln-], pogrézen -zna -o, pogrezljív -íva -o

pogrinjati -am, pogrinjanje -a s, pogrinjáló -a s, pogrinjálén -lna -o [-ln-], pogrinjáč -a m, pogrinjálec -lca [-áyc-] m, pogrinjálka -e [-áyk-] ž

pogrísti -ízem *gl.* grísti, pogrízen -a -o; pogríz -a m; pogrizováti -újem, pogrizováł -ála -o, pogrizovánje -a s

pogrkováti -újem, pogrkúj -te! pogrkujóč -a -e, pogrkováł -ála -o, pogrkovánje -a s, pogrkoválen -lna -o [-ln-], pogrkoválec -lca [-áyc-] m, pogrkováłka -e [-áyk-] ž; pogrkniti -nem, pogrknjen -a -o

pogrméti -ím *gl.* grméti, pogrmévati -am, pogrmévánje -a s

pogrníti *in* pogrníti -grnem, pogrní -te *in* -íte; pogrníl -a -o *in* -íla -o, pogrnjen -a -o

pogróbati -am: trto ~; pogróban -a -o, pogróbanje -a s

pogród -óma m *napad, naval*: ~ na Jude

pogróšen -šna -o *poceni, malo vreden*: ~a modrost, pogróšnost -i ž

pogrozíti -ím, pogrózi -íte! pogrózil -íla -o, pogróžen -éna -o, pogrozítev -tve ž

***pogrúntati** -am *uganiti, pogoditi, zadeti v trno, najti*; *pogrúntan -a -o, *pogrúntávščina -e ž *domislek, rešitev, najdba*

pogúba

pogúba -e ž, pogúben -bna -o, pogúbnost -i ž, pogublživ -íva -o, pogublživost -i ž, pogublji-vec -vca m, pogublživka -e ž, pogubilen -lna -o [-ln-], pogúb-
nik -a m, pogúbница -e ž; *pogubonôsen -sna -o *poguben*, *pogubonôsnost -i ž *pogubnost*
pogubíti -ím, pogúbí -íte! pogúbil -íla -o *in* pogúbilo -i -e, pogubl-
ljen -êna -o, pogubljenje -a s, pogubljenost -i ž, pogubljenec -nca m, pogubljenka -e ž, pogubítev -tve ž
pogúbljati -am, pogúbljanje -a s, pogubljavéc -vca m, pogubljavka -e ž
pogúm -a m, pogúmen -mna -o, pogúmnost -i ž, pogúmnež -a m, pogúmnicka -e ž
pohábiti -ím, pohábljen -a -o, pohábljenec -nca m, pohábljenka -e ž, pohábljenost -i ž, pohábítev -tve ž, pohábljenje -a s; pohába -e ž, poháben -bna -o, pohábnost -i ž; pohablživ -íva -o, pohablživost -i ž; pohábljati -am, pohábljanje -a s
pohájati -am: nič ne dela, samo pohája; blago pohája; pohájajnje -a s, pohájálen -lna -o [-ln-], pohájáč -a m, pohájáški -a -o; pohájäv -áva -o, pohájávéc -vca m, pohájávka -e ž; pohájávski -a -o; *gl. tudi* pohoditi *in* poíti
pohájkovati -ujem, pohájkuj -te! pohájkoval -a -o, pohájkovanje -a s *ali*: pohajkováti -újem, pohajkúj -te! pohajkovál -ála -o, pohajkovánje -a s; pohajkoválen -lna -o [-ln-], pohajkováč -a m, pohajkováški -a -o, pohajkoválec -lca [-áyc-] m, pohajkoválka -e [-áyk-] ž
pohčéřiti -ím, pohčéřjen -a -o, pohčéřjenka -e ž, pohčéřítev -tve ž, pohčéřjenje -a s

pohišje -a s, pohíšen -šna -o, pohíštvo -a s, pohíštven -a -o [-lvæn-]; pohíševáti -újem, pohíševál -ála -o, pohíševánje -a s, pohíševálec -lca [-lc-] m *kdor po hišah prodaja*, pohíševálka -e [-lk-] ž, pohíševálen -lna -o [-ln-]; pohíšnik -a m, pohíšnica -e ž, pohíšniški -a -o
pohitéti -ím *gl. hitéti*, pohitévati -am, pohitévanje -a s
pohladíti -ím, pohládi -íte! pohládil -íla -o *in* pohládilo -i -e, pohlajên -êna -o, pohlajênost -i ž, pohlajênje -a s, pohladítev -tve ž, pohlád -áda m; pohlájati -am, pohlájanje -a s; pohlajeváti -újem, pohlajevánje -a s, pohlajeválen -lna -o [-ln-], pohlajeválec -lca [-lc-] m, pohlajeválka -e [-lk-] ž
pohlébnica -e ž *prt za pokrivanje hlebov ob peki*; pohlébničen -čna -o
pohlép -épa m, pohlépen -pna -o, pohlépnost -i ž, pohlépněž -a m, pohlépnik -a m, pohlépnica -e ž, pohlépniški -a -o
pohléven -vna -o *krotek, miren, blag, vdan*: ~ človek; pohlévnost -i ž, pohlévnež -a m
pohlévje -a s *skupno ime za vse vrste hlevskih in gospodarskih poslopij*; pohléven -vna -o *kar je v hlevu*: ~o delo, ~a živina (*ne pašna*); pohlévski -a -o: ~e strehe
pohmkati -am [-həm-]
pohodíti pohódím *gl. hoditi*, pohójen -a -o, pohójenec -nca m, pohójenost -i ž; pohód -óda m, pohóden -dna -o; *gl. tudi* pohajati
pohóta -e ž, pohóten -tna -o, pohótnost -i ž, pohótněž -a m, pohótnik -a m, pohótnica -e ž, pohotljiv -íva -o, pohotljivost -i ž
pohřkováti -újem, pohřkovál -ála -o, pohřkovanje -a s, pohřko-

- válec -lca [-áuc-] *m*, pohrková-
 válna -e [-áuk-] *ž*, pohrkoválen-
 -lna -o [-ln-]; pohrkovati -nem,
 pohrkovanje -a -o, pohrkovati -am
in -čem
- pohrómiti** -ím, pohrómil -íla -o,
 pohrómljen -éna -o
- pohrústati** -am, pohrústan -a -o,
 pohrústen -stna -o, pohrústanje
 -a *s*, pohrústek -tka *m*
- pohrvátiti** -im, pohrváten -a -o,
 pohrvátenost -i *ž*, pohrvátenje
 -a *s*
- pohújšati** -am, pohújšan -a -o,
 pohújšanje -a *s*, pohújšanec
 -nca *m*, pohújšanka -e *ž*, po-
 hujšljiv -íva -o, pohujšljivec
 -vca *m*, pohujšljívka -e *ž*, po-
 hujšljivost -i *ž*, *povsod tudi* po-
 hújš-; pohujševáti -újem, po-
 hujševál -ála -o, pohujševánje
 -a *s*, pohujševálec -lca [-áuc-]
m, pohujševálka -e [-áuk-] *ž*,
 pohujševálski -a -o [-áusk-], po-
 hujševálnica -e [-ln-] *ž*
- pohúľiti** -im se, pohúľjen -a -o,
 pohúľjenost -i *ž*, pohúľjenec
 -nca *m*, pohúľjenka -e *ž*
- pohvalíti** pohválím *gl.* hvalíti, poh-
 váljen -a -o, pohváljenec -nca
m, pohváljenka -e *ž*, pohválje-
 nost -i *ž*; pohvála -e *ž*, pohvá-
 len -lna -o [-ln-], pohválnost -i
 [-ln-] *ž*, pohválnica -e [-ln-] *ž*
- poigráti** -ám (se) *gl.* igráti; po-
 igrávati -am (se), poigrávanje
 -a *s*; +poigra -e *ž* *sklepna igra*
- poiménoma** = poiménsko *prisl.*
po imenu: ~ klicati, glasovati;
 poiménski -a -o: ~o glasova-
 nje; poimenováti -újem, po-
 imenován -a -o, poimenovánje
 -a *s* [*povsod dvozl. po-i*]
- Poincaré** -ja [pwenkaré -ja] *m*
os. i., Poincaréjev -a -o
- pointilizem** -zma *m* *simbolistična*
slikarska tehnika, pointilist -a *m*
slikar s tako tehniko [*povsod:*
pwanti-], *gl.* poánta
- poiskáti** poíščem *gl.* iskáti [*dvozl.*
po-i-]
- poitalijánčiti** -im, poitalijánčen -a
 -o, poitalijánčenost -i *ž*, poita-
 lijánčenje -a *s*; poitalijančeváti
 -újem, poitalijančevánje -a *s*
 [*dvozl. po-i-*]
- poiti** -ídem [*dvozl. po-i-*]: vino,
 žito, blago poide; pošla mu je
 potrpežljivost; poídi -tel pošel
 [-šau] pošla pošlo *in -ó*; *gl. tudi*
 pohajati *in* pohoditi; pójdem
 -eš, pójdi -tel *samo v sed. in*
vel.: ~ od doma, domov, nazaj
- poizdáti** -ám, poizdáj -ájte! po-
 izdál -a -o, poizdán -a -o; po-
 izdajáti -ém *gl.* dajáti: ~ po
 malem ves denar [*dvozl.: po-iz-*]
- poizgotovíti** -im *gl.* izgotovíti; po-
 izgotávľjati -am, poizgotávľja-
 nje -a *s*, *gl.* izgotávľjati [*dvozl.*
po-iz-]
- poizgubíti** -ím *gl.* izgubiti: vse
 knjige je ~il
- poizkústiti** *gl.* poskústiti
- poizvédeti** *gl.* povzedeti
- pojáčiti** -im *okrepiti*, pojačítev
 -tve *ž*, pojačénje -a *s*; +pojá-
 čati -am, +pojácanje -a *s*
- pojáhati** -am: ~ na sprehod. ~
 konja, pojáhan -a -o, pojáha-
 nje -a *s*
- pojasniti** -ím, pojásni -íte! po-
 jásnil -íla -o, *povsod tudi s stal-*
nim pouč. pojás-, pojásnjen -a
 -o, pojásnjenost -i *ž*, pojásnje-
 nje -a *s*, pojásnitev -tve *ž*, po-
 jásnílo -a *s*, pojásnílen -lna -o
 [-ln-]; -a *s*, pojásnjeváti -jújem, po-
 jásnjevál -ála -o, pojásnjevánje
 -a *s*, pojásnjeválen -lna -o [-ln-],
 pojásnjeválec -lca [-lc-] *m*, po-
 jásnjeválka -e [-lk-] *ž*
- pojáta** -e *ž* *klonica, koliba*
- pójati** -am (se), pójanje -a *s*, pó-
 jav -a -o; pojálnica -e [-áun-] *ž*
bot., pojálnik -a [-áun-] *m*
- pojáv** -áva *m* *prikazen*, pojáviti
 -im se, pojávľjen -a -o, poja-

pójdem

vítev -tve ž, +pojáva -e ž: nje-gova pojava je izzvala neje-voljo *prihod, navzočnost, nastop, prikaz*; pojavljati -am se, po-jávljanje -a s
pójdem *gl. poíti*
pojédati -am, pojédanje -a s, po-jédina -e ž, pojèd -éda *m* = pojédež -a *m* = pojedúh -a *m* = pojedún -a *m*; pojéden -dna -o, pojédnost -i ž, pojédčen -čna -o, pojédčnost -i ž; pojedávati -am, pojedávanje -a s
pojeklíti -ím *gl. jeklíti, pojekljèn* -éna -o, pojeklítev -tve ž, po-jeklítven -a -o [-tvən-]: ~o delo, pojeklílen -lna -o [-ln-]; pojeklenéti -ím *gl. jeklenéti, pojeklenélost* -i ž
pójem -jma *m*, pójmoven -vna -o *in* poj móven -vna -o, pójmov-nost *in* poj móvnost -i ž, pójmíti -ím, pójmljén -a -o; pojmováti -újem, poj múj -te! pojmovál -ála -o, pojmován -a -o, poj-movánje -a s; pojmljív -íva -o, pojmljívost -i ž
pojémati -am *in* -jémľjem, pojé-maj -te! pojémal -a -o, pojé-manje -a s, pojemálen -lna -o [-ln-]; pojmováti -újem, poj-e-movál -ála -o, pojemovánje -a s, pojemoválen -lna -o [-ln-]
pojémáti -jémľjem, pojémľji -íte!
in pojémáj -ájte! pojémál -a -o: počasi mu je vse pojémál
pojénjati -am, pojénjan -a -o; pojenjeváti -jújem, pojenjevál -ála -o, pojenjevánje -a s, po-jenjeválen -lna -o [-ln-]
pojéstí -jém *gl. jésti, pojéden* -a -o, pojédenost -i ž, pojédenec -nca *m* *kdor bi vse pojedel, sné-denec, gl. tudi* pojédati
pojézditi -ím, pojézden -a -o, po-jézd pojézda *m*
pojítí -ím, póji -íte! pojíl -a -o, pojílo -a s, pojénje -a s, po-jítev -tve ž

pojútrišnjem *prisl.*, pojútrišnji -a -e, pojútrnji -a -e
pojúžinati -am, pojúžinan -a -o, pojúžinek -nka *m*
pokadíti -ím, pokádi -íte! pokádíl -íla -o *in* pokádilo -i, pokajèn -éna -o, pokadítev -tve ž, po-kadílo -a s
pokáj *prisl. počemú, zakaj*: ako so brusi, pokaj so pa v vrečah? *loči*: pokáj si prišel? (*čemu?*), po káj si prišel? (*po katero stvar?*), včasih je po káj prišel (*po kako stvar*)
pokál [-ál] -a *m* *dragocen vrč (za nagrado pri tekmah)*; pokálen -lna -o [-ln-]: ~e tekme
pokápati -am *in* -pljem, pokápan -a -o; pokapljáti -ám, pokap-ljál -ála -o, pokapljánje -a s
pokápati *gl. pokopati*
pokáratí -am, pokáran -a -o, po-káranje -a s
pokasnéti -ím *gl. kasnéti, pokas-nélost* -i ž, pokasnévati -am, pokasnévanje -a s; pokasníti -ím (se), pokásni -íte (se)! po-kásnil -íla -o, pokásnjen -a -o *in* pokasnjen -éna -o, pokasní-tev -tve ž, pokasnjenje -a s *ali* pokásnjenje -a s [*nepoud. povsod: -kas- in -kəs-*]
pokašľjeváti -jújem, pokašľjevál -ála -o, pokašľjevánje -a s; po-kášľjati -am (se): ~ se na kaj, pokašľjanje -a s
pókati -am, pók -a *m*, pókec -kca *m*, pókanje -a s. póka -e ž, pó-kica -e ž, pókavec -vca *m*, po-kálen -lna -o [-ln-]: ~i plin; pókalica -e ž, pókalnik -a [-ajun-] *m*; pók *međm.*; *gl. tudi* póčiti
pokatoličániti -ím (se), pokatoli-čánjen -a -o, pokatoličánjenost -i ž; pokatoličévati -újem, po-katoličévánje -a s, pokatoliče-válen -lna -o [-ln-]: ~o delo; pokatoličéválec -lca [-lc-] *m*
pókavec -vca *m*: vaški ~i

pokázati *in* pokazáti -kážem *gl.* kazati, pokazan -a -o, pokazanost -i *ž*; pokaz -áza *m*; pokazováti -újem, pokazovál -ála -o, pokazovánje -a *s*, pokazoválen -lna -o [-ln-]

pokázíti -ím, pokázi -íte! pokázil -íla -o *in* pokázilo -i, pokažen -ěna -o, pokaženost -i *ž*, pokaženec -nca *m*, pokaženka -e *ž*; pokáza -e *ž*, pokazljiv -íva -o, pokazljivost -i *ž*, pokazljivec -vca *m*, pokazljívka -e *ž*

pokaznováti -újem, pokaznovál -ála -o, pokaznovánje -a *s*, pokaznoválec -lca [-ávc-] *m*, pokaznoválen -lna -o [-ln-]

pokesáti -ám se [-kəs-] *gl.* kesati se

pokídati -am (se), pokídan -a -o, pokídanost -i *ž*, pokídanec -nca *m*, pokídanka -e *ž*, pokídanje -a *s*; pokídávati -am, pokídávanje -a *s*

pokimati -am, pokimávati -am, pokimávanje -a *s*; pokimováti -újem, pokimovánje -a *s*

pokínkati -am, pokínkniti -nem, pokínkováti -újem, pokínkóvanje -a *s*; pokínkávati -am, pokínkávanje -a *s*

pokísati -am, pokísan -a -o, pokísanost -i *ž*; pokisováti -újem, pokisovánje -a *s*

pokislěti -ím, pokísli -íte! pokislěl -éla -o, pokislělost -i *ž*, pokislěnje -a *s*; pokislěvati -am, pokislěvanje -a *s*

pokládati -am, pokládánje -a *s*, pokladátelj -a *m*, pokladáteljica -e *ž*, pokladáteljski -a -o, pokladálec -lca [-ávc-] *m*, pokládálka -e [-ávk-] *ž*; *gl. tudi* poklasti

poklánjati -am, poklánjanje -a *s*, poklanjálén -lna -o [-ln-], poklanjálec -lca [-lc-] *m*, poklanjálka -e [-lk-] *ž*; *gl. tudi* pokloniti

poklápati -im, poklápljen -a -o, poklápljenost -i *ž*; poklápati -am *in* poklapáti -ám, poklápan -a -o *in* poklapán -a -o, poklápanost -i *in* poklapánost -i *ž*; *gl.* klapati

poklásti -ádem *gl.* klasti, pokláden -a -o, poklád -áda *m*, pokláden -dna -o, pokládnic -a *m*, pokládnic -e *ž*, poklája -e *ž*: ~ za živino, ~ za topove

pokláti -kóljem *gl.* klati, poklán -a -o, pokól [-ól] -óla *m*

poklátíti -im (se) *gl.* klatíti: ~ sadje, otrok se včasih malo poklátí; poklátén -a -o

poklečáti -ím *gl.* klečáti, poklečán -a -o: je malo poklečál, potem pa vstal in šel; hlače ima poklečáne; vsa greda je poklečána, ko jo je plevica tako grdó poklečála; *gl. tudi* poklekováti

poklejíti -ím, pokléjil -íla -o, poklején -ěna -o, poklejěnje -a *s*, poklejítev -tve *ž*

poklekováti -újem, poklekovál -ála -o, poklekóvanje -a *s*; poklékati -am, poklékanje -a *s*; poklékniti -nem, poklékni -te *in* -íte! pokléknil -a -o *in* -íla -o: poklèk -éka *m*

poklénkati -am, poklenkávati -am, poklenkávanje -a *s*

poklepáti -épljem *gl.* klepáti, poklepán -a -o; poklèp -épa *m*, poklepávati -am, poklepávanje -a *s*

poklepetáti -ám *in* -éčem *gl.* klepetati, poklepetán -a -o

pokléstíti -im *gl.* klestíti, pokléščen -a -o; pokléščeje -a *s*, poklést -i *ž*, *nav. mn.* poklésti -i *ž* *vejevje, okleščeno od posekanega drevja*

poklicati -íčem *gl.* klícati, poklican -a -o, poklicanec -nca *m*, poklicanka -e *ž*, poklicanost -i *ž*, poklicanje -a *s*; poklíc -a *m*,

pokljáti

poklicen -cna -o, poklicnost -i ž; pokliceváti -újem, poklicevâl -ála -o, poklicevánje -a s, pokliceválen -lna -o [-ln-]

pokljáti -ám, pokljâj -ájte! pokljáje, pokljâl -ála -o, pokljánje -a s, pokljâv -áva -o, pokljávost -i ž; poklína -e ž *špranja, réza*

pokloníti -ónim (se), poklóni -íte! poklónil -íla -o, poklónjen -a -o, poklónjenost -i ž, poklón -óna m, poklonítev -tve ž, poklonítven -a -o [-tvân-], poklonstvo -a s: pokloníteľ -a m, pokloníteľjica -e ž, pokloníteľjski -a -o, poklonljev -íva -o, poklónček -čka m, poklónčkati -am se *otr.*, gl. poklanjati

poklopíti -ópim, poklopí -te! poklopil -a -o, poklopľen -a -o, poklopítev -tve ž, poklop -ópa in -ópa m, poklopec -pca m, poklopček -čka m, poklopen -pna -o, poklopľenost -i ž, poklopľenec -nca m, poklopľenka -e ž

pokmétiti -im se, pokméten -a -o, pokmétenost -i ž, pokmétenje -a s; pokmétovali -ujem: malo ~. pokmétoval -o

poknéžiti -im, poknéžen -a -o: ~a grofija Gradišćanska; poknéženje -a s, poknéženost -i ž

pokój in pókoy -ója m, pókójen -jna -o: ~i (*rajni*) oče, otrók je ~ (*míren*), bolnik je pókójnejši (*mírnejši*); pókójnost -i ž, pókójnik -a m *rajnik*, pókójnica -e ž *rajnica*, pókójniški -a -o, pókójšče -a s; pókójnina -e ž, pókójninski -a -o: ~i sklad

pokojíti -ím *nedov.* miriti, tešiti, tolažiti, pókóji -íte! pókójíl -a -o, pókójênje -a s, pókójilo -a s, pókójílen -lna -o [-ln-], pókójítev -tve ž; pókójíti -ím *dov.* potolažiti, pomiriti, pókóji -íte! pókójil -íla -o, pókójên -éna -o

pokolébati -am *telov.*; +pokolébatí -am *omajati, strestí*; +pokolébljiv -a -o in -íva *omajen, omajljív*; +pokolebljívost -i ž *omajljívost, omajnost*

pokolénje -a s *zarod. rod*

pokolíti -kólim, pokóli -íte! pokóлил -íla -o, pokoljên -éna -o, pokoljênost -i ž, pokoljênje -a s, pokolítev -tve ž

pokòl [-òl] -òla m *gl.* poklátí

pokònci *prisl.* (+pokoncú): ~ se držati, hoditi; skočiti ~, ~ spraviti koga, vse je ~, biti ~; pokònčen -čna -o, pokònčnik -a m, pokònčnost -i ž

pokončáti -ám *gl.* končáti, pokončánje -a m, pokončánost -i ž; pokončeváti -újem, pokončevâl -ála -o, pokončevánje -a s, pokončeválec -lca [-ávc-] m, pokončeválka -e [-ávk-] ž, pokončeválski -a -o [-ávk-], pokončeválen -lna -o [-ln-], pokončeválnost -i [-ln-] ž; pokončávati -am, pokončávánje -a s

pokopáti -ópľem, pokopľji -íte! pokópál -ála -o, pokópán -a -o, pokópánc -nca m, pokópánka -e ž; pokóp -ópa m, pokópen -pna -o; pokopálšče -a s, pokopálški -a -o: ~a uprava, pokopálščen -ščna -o: ~a uprava; pokopávati -am, pokopávánje -a s; pokópáti -am, pokópápanje -a s; pokopováti -újem, pokopovâl -ála -o, pokopovánje -a s, pokopoválen -lna -o [-ln-], pokopoválec -lca [-ávc-] m

pokoríti -ím *nedov.*, pokóri -íte! pokoríl -íla -o, (s)pokorjên -éna -o; pokoríti -ím *dov.* pokarati, pokóril -íla -o, pokorjên -éna -o; pokorjênje -a s, pokorílo -a s, pokorílen -lna -o [-ln-], pokorítev -tve ž, pokorílec -lca [-lc-] m, pokorílka -e [-lk-] ž; pokóra -e ž, pokóren -rna -o, pokórnost -i ž, pokórščina -e ž,

pokórnež -a m, pokórnik -a m,
 pokórница -e ž, pokorávati -am
 (se), pokorávanje -a s
pokositi -ím, pokósi -íte! pokósil
 -íla -o *in* pokósilo -i -e, po-
 košen -éna -o, pokošénost -i ž
pokósiti -im, pokósi -te! pokósil
 -a -o, pokóšen -a -o; pokosílo
 -a s, pokosílce -a [-lc-] s, pu-
 kosílje -a s
pokóstnica -e ž, pokóstničen -čna
 -o; pokósten -tna -o *kar je po*
kósti ali kóstéh
pokotína -e ž, pokotínast -a -o,
 pokotáti -ám, pokotáj -ájte!
 pokotáł -ála -o, pokotánje -a s,
tudi poketáti -ám; *gl. tudi* pó-
 kati
pokováti -újem, pokováł -a -o,
 pokován -a -o, pokovánje -a s
pokozláti -ám, pokozláj -ájte!
 pokozlál -ála -o, pokozlán -a -o,
 pokozlánost -i ž
pokraj *in* pokrāj *nepr. predl. z*
rod. poleg, zraven, pri, ob, kràj:
 ~ njega, ~ vasi, ~ urada še
 domače delo; pokrājén -jna -o,
 pokrājnik -a m, pokrājek -jka m
pokrājina -e ž, pokrājinski -a -o,
 pokrājinstvo -a s, pokrājinar
 -ja m *kdor pokrajine slika*, po-
 krajinarstvo -a s *umetniška smer*
pokrājšati -am, pokrājšan -a -o,
 pokrājšanje -a s, pokrājšava -e
 ž, pokrājšálen -lna -o [-ln-];
 pokrājševáti -újem, pokrājše-
 vál -ála -o, pokrājševálen -lna
 -o [-ln-], pokrājševánje -a s,
 pokrājševálec -lca [-lc-] m, po-
 krajševálski -a -o [-ls-]
pokramljáti -ám *gl. kramljáti*
pokrásti -ádem *gl. krasti*, pokrá-
 den -a -o: ~ o blago
pokratkočásiti -im (se), pokratko-
 čásen -a -o, pokratkočásenje
 -a s
 ***pokreníti** pokrénem *gl. kreniti*
ganíti, začeti, sprožiti: ~ vpra-

šanje, razgovor, delo; pokrén-
 njen -a -o; *pokrèt -éta m *gi-*
banje, delo za: *~ za enako-
 právnost, novi *~i so zajeli
 mladino *nova gibanja*; *pokrén-
 ten -tna -o *gibalen, obraten, pre-*
obraten, premíten, gibčen: ~i
 moment *sprožilni moment lit.;*
 +pokrénik -a m *začetnik*
pokrepčáti -ám *gl. krepčáti*, po-
 krepčán -a -o, pokrepčánje -a
 s, pokrepčáva -e ž, pokrepčílen
 -lna -o [-ln-], pokrepčiló -a s;
 pokrepčeváti! -újem, pokrepče-
 válen -lna -o [-ln-], pokrepče-
 válnica -e [-ln-] ž
pokristjáníti -im, pokristjánjen
 -a -o, pokristjánjenje -a s, po-
 kristjanítev -tve ž, pokristjá-
 njenec -nca m, pokristjánjenka
 -e ž, pokristjánjenje -i ž; po-
 kristjanjevanje -a s, pokristja-
 njeváti -újem, pokristjanjevál
 -ála -o, pokristjanjeválec -lca
 [-lc-] m, pokristjanjeválen -lna
 -o [-ln-]
pokriti -íjem *gl. kriti*, pokrítost
 -i ž *hinavščina*, pokritje -a s;
 pokrívati -am, pokrívál -a -o
in -ála -o, pokrívánje -a s, po-
 krív -a m, pokríváč -a m, po-
 kríváča -e ž, pokríválo -a s, po-
 kríválec -a [-lc-] s
pokrížati -am, pokrížan -a -o, po-
 krížanost -i ž, pokrížanje -a s,
 pokríž *prisl. navkriž:* pokriže-
 váti -újem, pokriževál -ála -o,
 pokriževánje -a s
pokrmíti -im, pokrímľjen -a -o:
 vsa mrva je ~a
pokrómati -am, pokróman -a -o,
 pokrómanje -a s
pokropíti -ím, pokròpi -íte! po-
 kròpil -íla -o *in* -òpilo -í -e,
 pokropľjen -éna -o, pokròp
 -ópa m, pokròpítev -tve ž, po-
 kropljénost -i ž, pokròpílo -a s,
 pokròpljen -lna -o [-ln-]

pokròv

pokròv -òva *m*, pokròvov -a -o:
~ ročaj; pokròvast -a -o, pokròvec -vca *m*, pokròvčast -a -o, pokròvček -čka *m*, pokròvka -e *ž*, pokròvkast -a -o, pokròven -vna -o, pokròvnat -a -o, pokròvkar -ja *m*, pokròvkarica -e *ž*, pokròvnik -a *m*, pokròvnica -e *ž*

pokrovítelj -a *m*, pokrovíteljica -e *ž*, pokrovíteljski -a -o, pokrovíteljstvo -a *s*

pokrpati -am, pokrpan -a -o, pokrpanost -i *ž*; pokrývati -am, pokrývavanje -a *s*

pokrstíti -křtim *gl*, krstíti, pokrščćen -a -o, pokrščtítev -tve *ž*, pokrščtítelj -a *m*, pokrščtíteljski -a -o; pokršččeváti -újem, pokršččevánje -a *s*, pokršččevál -ála -o, pokršččeválen -lna -o [-ln-], pokršččeválec -lca [-lc-] *m*, pokršččeválka -e [-lk-] *ž*

pokúhati -am: še malo se mora ~, ves krompir ~; pokúhan -a -o, pokúhanost -i *ž*; pokúhávati -am, pokúhávánje -a *s*, pokúhováti -újem, pokúhovál -ála -o, pokúhovánje -a *s*

pokupíti -kúpim *gl*, kupíti; pokúp -a *m*, pokupítev -tve *ž*; pokupováti -újem, pokupovánje -a *s*, pokupoválen -lna -o [-ln-], pokupoválec -lca [-áyc-] *m*; pokupávati -am, pokupávánje -a *s*

pokúriti -im: vsa drva ~, še malo pokúri! pokúrjen -a -o

pokúšiti -im, pokúšen -a -o, pokús -a *m*; pokúšati -am, pokúšanje -a *s*, pokúšálen -lna -o [-ln-], pokúšálec -lca [-áyc-] *m*, pokúšálka -e [-áyc-] *ž*, pokúšnja -e *ž*, pokúšáč -a *m*, pokúšáj -a *m*

pokváríti -im, pokvárjen -a -o, pokvárjenost -i *ž*, pokvárjenec -nca *m*, pokvárjenka -e *ž*; po-

kvára -e *ž*, pokváren -rna -o, pokvárnost -i *ž*, pokvarljiv -íva -o, pokvarljivost -i *ž*; pokvárjati -am, pokvárjanje -a *s*

pokvéčiti -im, pokvéčen -a -o, pokvéčenec -nca *m*, pokvéčenka -e *ž*, pokvéčenost -i *ž*, pokvéka -e *ž*, pokvékast -a -o

pól [pól] -a *m*: zemlj. júžni in severni ~, *fiz.* pozitivni in negativni ~; poláren -rna -o, polárnost -i *ž*, *astr.* polárnica -e *ž*; *fiz.* polarizirati -am, polarizácija -e *ž*, polarizacijski -a -o, polariziranje -a *s*

pól [pòu] *prisl.*: ~ dne, ~ ure, ~ leta je minilo; dobrega ~ dne, dobre ~ ure hodá; od ~ litra vina, k ~ litru *ali* litra vina je dodal še ~ hleba kruha, sedel je pri ~ litra *ali* litru vina in pri ~ pečene piške; živel je ves dan s ~ hlebom kruha in s ~ klobase; pred ~ ure je bil tu, pred ~ letom sem bil tam, v ~ ure bo nazaj, v ~ leta ne naredi tega, pred ~ stoletjem *ali* stoletja; *samostalniki ž. sp. stóie zmeraj v rod., pri samostalnikih m. in sr. sp. raba omahuje med rod. in predlogu ustreznim sklonom*; ~ večji, ~ manjši, ~ slabši, ~ teže, ~ več, ~ manj, ~ bòlj, pol tič pol miš, pol riba pol človek, pol človek pol konj; na pol, [pòu] prazen, gospòski, napravljen; na pol prerezati, razdeliti; šlo je na pol; čez pol [pòu] preklati; dínar in pol [pòu, +pól], uro in pol, človek in pol; *v časovni napovedi se za nekda; pisani pòli in pòlu danes piše pól in govori [pól]*: od pól éne do pól dveh, o (ob) pól treh, po pól ósmih, ura je pól devetih, pól éne in énih; po pól(i) brát (+polbrat), po pól(i) sestra (+polsestra)

pol- v sestavi: 1. z vrstilnimi štev.: poldrúgi -a -o (1½), poltrétji (2½), polčetrúti (3½), polpéti (4½), poldeséti (9½), poldrúgi sto (150), poldrúgi tisoč (1500) [povsod: pou]; 2. v pridevnikih iz samostalniških zvez [pou-]: poldnéven -vna -o [pouдне-]: ~o delo (pol dneva); polléten -tna -o [poulet-]: ~i dopust; pollítrski -a -o [poulít-]: ~a steklenica; polymésečen -čna -o [pouméseč-]; poltédenski -a -o [pouédan-]; polúren -rna -o [pólúr-]: ~o predavanje ipd.; 3. v sestavi z imeni in izvedenkami, kjer se piše namesto nekdanjega polu-, se izgovarja s samostojnim poudarkom [pól-]: pólbóg -á [pólbóg -á] m, pólcás -ása [pólcás] m: v prvem ~u so bili naši v premoči šp.; póldnévnik -a [-ld-] m meridian, póldnévniški -a -o [-ld-], pólfabrikát -a [-lf-] m, pólzidélek -lka [-lk-] m, pólglásnik -a [-lgl-] m, pólglásniški -a -o [-lgl-], pólglásen -sna -o [-lgl-], pólkrépkó [-lk-], pólkróg -a [-lk-] m, pólkróžen -žna -o [-lk-], pólkróžnost -i [-lk-] ž, póllétje -a [póllétje] s semester, pólléten -tna -o [pólléten -tna] semestrálen, pólmér -a [-lm-] m, pólmérski -a -o [-lm-], pólméseč -a [-lm-] m, pólmésečev -a -o [-lm-], pólmrák -a [-lm-] m, pólmráčen -čna -o [-lm-], pólobla -e ž, pólodpít -a -o, pólodrásel -sla -o, pólotòk -óka m, pólotòški -a -o, pólpretékel -tékla -o [-lp-], pólpretéklost -i [-lp-] ž, pólsèn -snà [-ls-] m, pólspánje -a [-ls-] s, póltemà -è [póltamà -è] ž, póltemèn -mnà -ó [póltam-], póltón -a [-lt-] m, póluráden -dna -o, pólzemlják -a [-lz-] m, pólzív -a -o [pólžto]; gl. tudi polu-

póla -e ž: ~ papirja, platna, kri-
lo v tri polé, plačilna ~
polágati -am, poláganje -a s, po-
lága -e ž. polagátelj -a m, pola-
gálec -lca [-lc-] m, polagálen
-lna -o [-ln-]; +polagati važ-
nost na kaj upoštevati, imeti za
važno, poudarjati; +polagati iz-
pite delati, oprávljati izpite; gl.
tudi položiti
polagáti -lážem (se): malo ~, gl.
lagáti
polágoma prisl. počasi: ~ spo-
znava svojo zmoto, ~ se boljša
polahčáti -ám polájšati, polahčáj
-ájte! polahčál -ála -o, polah-
čán -a -o, polahčanje -a s, po-
lahčáva -e ž [nepoud. povsod
-lah- ali -lah-]
poláhko prisl. = poláhkoma prisl.;
poláhkati -am potéžkati; polah-
káti -ám olájšati, polahkáj -áj-
te! polahkál -ála -o, polahkán
-a -o, polahkánje -a s polaj-
šanje [nepoud. povsod -lah- ali
-lah-]
poláhno prisl., polahnéti -ím la-
hán postati, polahnénje -a s, po-
lahnélost -i ž shújšanost [ne-
poud. povsod -lah- ali -lah-]
polájšati -am, polájšan -a -o, po-
lájšanje -a s, polajšílo -a s,
polajšílen -lna -o [-ln-], polaj-
šáva -e ž, polajševáti -újem,
polajševánje -a s, polajševál
-ála -o, polajševálen -lna -o
[-ln-], polajševálnost -i [-ln-] ž,
polajševálec -lca [-lc-] m, po-
lájševálka -e [-lk-] ž, polajše-
válski -a -o [-ls-]
polákorniti -im se česa, polák-
niti -nem se česa, poláknjen -a
-o: ~ človek lakomnež, polá-
kati -am se česa, polákanje -a s
poláren gl. pol
polastíti -ím se česa, polásti -íte!
polástil -íla -o in -ástilo -i; po-
laščen -éna -o, poláščénje -a s,
polastítev -tve ž, polastíteľ -a

polatíniti

- m**; poláščati -am se, poláščanje -a s, poláščeváti -újem se, poláščevánje -a s, poláščeválen -lna -o [-ln-], poláščeválnost -i [-ln-] ž, poláščeválec -lca [-áyc-] m, poláščeválka -e [-áyc-] ž
- polatíniti** -im, polatínjen -a -o, polatínjenost -i ž
- póldan** m in póldne s, rod. póldne in póldneva, proti póldnevu, opóldne (+o póldne) *prisl. na vpraš. kdaj?, na vpraš. ob kateri priložnosti?* ob póldnevu, pred póldnem ali póldnevom moraš priti; predpóldan m in predpóldne s se sklanja kakor póldan; *kdaj prideš?* predpóldne *prisl.*; popóldan m in popóldne s kakor póldan; *kdaj?* popóldne *prisl.*; opóldanski -a -o, popóldanski -a -o, predpóldanski -a -o, opóldánji -a -e, popóldánji -a -e [-povsod-*poj*]
- Pólde** -ta m os. i., Póldek -dka m os. i., Póldetov -a -o, Póldkov -a -o, Póldka -e ž os. i., Póldkin -a -o [-povsod: -ld-]; *gl. tudi Leopold*
- poléči** -ézem (se) *gl. léči*, polégel -égla -o: ~o žito, ~a trava; poléžen -a -o: ~o žito, ~a trava; poléglost -i ž = poléženost -i ž; polégati -am, poléganje -a s; polég -éga m, poléga -e ž
- poledenéti** -ím *gl. ledenéti*, poledenél -éla -o: ~a pot, poledenélost -i ž, poledenénje -a s; polédica -e ž, polédičen -čna -o, polédičnost -i ž
- póleg** [-lag] *prisl.*: kdo je bil še póleg?; *nepr. predl. z rod.*: polég vasí, póleg gozda
- polégati** -am *gl. poléči*
- polémika** -e ž *peresni, časniški, slovstveni prepír, boj*; polémičen -čna -o *prepiren, zbadljiv, izzivalen, bojen*: ~ članek, ~o pisan; polemizirati -am, polemiziranje -a s, polémik -a m, polémičarka -e ž
- poléniti** -ím se, poléni -íte! polénil -ila -o in polénilo -i, polénjen -a -o, polenítev -tve ž, polénjenje -a s; poleníšiti -ím se, poleníšenje -a s; polenáríti -im: malo ~, polenuháriti -im
- poléno** -a s, polénce -a s, polénček -čka m, polénje -a s, polénják -a m
- polénovka** -e ž *vrsta rib*
- polénta** -e ž *jed*, poléntin -a -o, poléntar -ja m *kdor rad je polénto, zaničlj. za Italijane*, poléntarica -e ž, poléntarski -a -o, poléntarstvo -a s
- polèp** -épa m, polépen -pna -o, polépnost -i ž; polépiti -im, polépljen -a -o, polépljenost -i ž, polépljenje -a s, polepítev -tve ž
- polépšati** -am, polépšanje -a s, polepšáva -e ž, polepšálen -lna -o [-ln-]; polepševáti -újem, polepševál -ála -o, polepševánje -a s, polepševálec -lca [-álc-] m, polepševálka -e [-álc-] ž, polepševálski -a -o [-álsk-], polepševálen -lna -o [-ln-]; polepšávati -am, polepšávanje -a s
- polesenéti** -ím *gl. lesenéti*, polesení -íte! polesenél -éla -o
- polèt** poléta m, poletéti -ím *gl. letéti*; polétati -am, polétanje -a s; poletávati -am, poletávánje -a s; polétovati -ujem, polétoval -a -o, polétovanje -a s
- polétje** -a s, mn. polétja -tij, poléti *prisl.*, poléten -tna -o: ~a vročina, ~a obleka; polétski -a -o [-tən-]: ~a noša, ~o vreme
- poležáti** -ím *gl. ležáti*, poležán -a -o: malo bi še rad poléžal; boš vso obleko poléžal; poležávati -am, poležávanje -a s; poležkováti -újem in poléžkovati -ujem, poležkovánje -a s

in poléžkovanje -a s; poležkávati -am; poležúh -a m

pólh -a m, pólhov -a -o in pólšji -a -e: ~a mast, ~a lov, ~a koža; pólhar -ja m, pólharica -e ž, pólharski -a -o, pólhovka -e ž, pólšina -e ž, pólšnica -e ž, polšica -e ž [*povsod pou-*]

poli- (*grš.* mnogo-) v sestavi: poliandrija -e ž mnogomóstvo, poliéder -dra m mnogoploščnik, polifón -a -o mnogoglasen, ~fonija -e ž mnogoglasje, ~fónski -a -o; poligamija -e ž mnogoženstvo; poliglót -a m mnogojezičnik, ~glótski -a -o mnogojezičen, ~glótsvo -a s mnogojezičnost; poligón -a m mnogokótnik, poligonometrija -e ž; polihistor -ja m vsezna. ~hístorski -a -o; polikróm -a -o mnogobarven, ~kromija -e ž mnogobarvnost, ~kromátičen -čna -o mnogobarven, ~kromírati -am prebarvati z več barvami, ~kromíranje -a s; polimórfen -fna -o mnogoličen, ~morfízem -zma m mnogoličnost; Polinézija -e ž, polinézijski -a -o; polinóm -a m mat. mnogočlénik, ~nómski -a -o mnogočlénski; polisíndeton -a m mnogovezje, ~sindétičen -čna -o mnogovezen; politehnika -e ž visoka šola za vse tehnične panoge, ~tehničen -čna -o, ~tehnik -a m; politeízem -zma m mnogobóstvo. ~teíst -a m mnogobóžec, ~teístičen -čna -o mnogobožen

Políbij -a m *grš.* zgodovinar, Políbijej -a -o: ~a zgodovina

polica -e ž, polšica -e ž, polfčen -čna -o: ~a deščica, poličnica -e ž

polica -e ž: zavarovalna ~, številka police

policáj -a m redar, stražnik; policájev -a -o, policájski -a -o;

policija -e ž, policijski -a -o, policijstvo -a s, policist -a m

pôlič in polič -iča m stara mera 7 dcl, poliček -čka m, poličar -ja m, poličarica -e ž, poličarski -a -o, poličkar -ja m

Polifém -a m os. i. iz *grš.* mit., Polifémov -a -o: ~a jama, polifémski -a -o

Polikárp -a m os. i., Polikárpov -a -o

polikati -am, polikan -a -o, políkanje -a s, políkanost -i ž

poliklínika -e ž, poliklínichen -čna -o

Políkrates ali Políkrat -ta m os. i., Políkratov -a -o: ~a sreča

políp -a m zool., med.: ima ~a v nòsu, polípov -a -o, polípóza -e ž med., polípózen -zna -o med.

polír -ja m, polírski -a -o, polírstvo -a s

políti -ijem *gl.* liti, polít -a -o, polítje -a s, polív -a m; polívati -am, políval -a -o in -ála -o, polívanje in -ánje -a s, políváč -a m políválen -lna -o [-ln-], políválec -lca [-lc-] m, políválski -a -o [-ls-], políválo -a s, políválnik -a [-ln-] m, polívka -e ž = políja -e ž s čimer se políje (*beli*) jed; slaba juha

polítika -e ž, polítičen -čna -o, polítik -a m, polítičarka -e ž, politizírati -am, politizíranje -a s; politikáster -tra m, polítikar -ja m zaničlj.

polítírati -am, polírati -am políkati, *zgladiti, nološtiti*; politúra -e ž lošč, polírán -a -o, polítíran -a -o políkan, polóšten

polívati -am *gl.* politi

polízati -ízem *gl.* lizati, polízán -a -o, polízanec -nea m, polízanka -e ž, polízanost -i ž, políz -a m, polízec -zka m; polízováti -újem, polízovál -ála -o, polízovánje -a s, polízoválen

poljána

-lna -o [-ln-], polizoválec -lca [-lc-] *m*, polizováčka -e [-lk-] *ž*; polízniti -nem, políznjen -a -o, políznjenec -nca *m*, políznjenka -e *ž*

poljána -e *ž*, poljánski -a -o, poljánec -nca *m*, poljánka -e *ž*

pólje *in* poljé *s* pólja *in* poljá, pólju, na pólju; *mn.* pólja pólj; [†]na pólju (gospodarstva, izobrazbe, leposlovja *itd.*) *v* gospodarstvu, *v* izobrazbi, *v* leposlovju *itd.*; [†]na bójnem polju na bojišču; šahovsko polje; [†]polje torišče, področje: na vseh [†]~ih, obsežno [†]~; gospodarsko, prosvetno, šolsko [†]~; polje- *v* sestavi: poljedelec -lca [-lc-] *m*, ~délski -a -o [-ls-], ~délstvo -a [-ls-] *s*

póljski -a -o, póljščina -e *ž* *pridelki*

Póljsko -ega *s* *l. i.*, *s* Póljskega, na Póljskem; Póljska -e *ž*, iz Póljske, *v* Póljski, *v* Póljsko; póljski -a -o, Polják -a *m*, Poljakinja -e *ž*, póljščina -e *ž*

poljúben -bna -o: ~o število, ~a velikost; poljúbnost -i *ž*; poljúbi se (komu): dela, kakor se mu ~i

poljubiti *in* poljúbiti -im (se); poljúb -a *m*, poljúbec -bca *m*, poljúbček -čka *m*, poljúbek -bka *m*, poljubováti -újem, poljubovál -ála -o, poljubovánje -a *s*, poljuboválen -lna -o [-ln-], poljuboválec -lca [-lc-] *m*, poljubováčka -e [-lk-] *ž*; poljúbljati -am, poljúbljanje -a *s*

poljúden -dna -o: ~o znanstvo, ~ slovstvo; poljúdnost -i *ž*; poljudnoznanstven -a -o [-tvæn-]

pólk -a *m*, polkóven -vna -o, polkóvnik -a *m*, polkóvniški -a -o, péšpolk -a *m* [*povsod: -olk-*]

pólka -e [-lk-] *ž* vrsta plesa

póln -a -o [*póyn-*]: ~ sod, obraz, glas, ~a hiša, luna, ~a lica,

~o število, srce, ~a glava (skrbi, učenja *ipd.*), ~e roke dela, ~a usta so ga (*baha*), nabitó, natlačeno, zvrhano ~; ~česa (občudovanja, sadja, dobrot, lepote, hudobije *ipd.*); polno *prisl. mere*: ~ ljudi, blaga, denarja, vse ~ knjig; *preoklapna je raba v pomenu popoln ali v pomenu mere in stopnje nasplah*: *s ~o pravico *s popolno*, *z vso pr.*; *pri ~i zavesti *pri popolni z.*; *s ~o močjó *z vso m.*, *s ~o paro *z vso p.*, *v ~nem obsegu *v celoti*, *v ~i (iz)meri *popolnoma*, *~a resnica *čista resnica*, *vsa r.*, *s ~imi jardi *z napetimi j.*, voz je *v ~nem teku *v največjem*, *najhujšem t.*, tovarna je *v ~em obratu *tovarna vsa*, *popolnoma*, *v celoti dela*, *~o uro celo u., *v ~em delu *v največjem d.*, *sredi dela*

pólniti *in* -íti pólnim, pólni -íte! pólnil -íla -o *in* pólnilo -i, pólnjen -a -o, pólnjenje -a *s*; pólnilen -lna -o [-íln-]: ~a priprava, *~o pero *nalivno pero*; pólnilnost -i [-íln-] *ž*, pólnítev -tve *ž*, pólnilec -lca [-lc-] *m*, pólnilka -e [-lk-] *ž*, pólnik -a *m* *kórec*; pólnljív -íva -o, pólnljívost -i *ž* [*povsod: póyn-*]

polno- [*póyn-*] *v* sestavi: polnoglásje -a *s*, ~glásen -sna -o, ~glásnost -i *ž*; polnokrven -vna -o, ~krvnost -i *ž*, ~kírvnez -a *m*; polnoléten -tna -o, ~létnost -i *ž*, ~létnik -a *m*, ~létnica -e *ž*; polnolíčen -čna -o, ~líčnost -i *ž*; polnomóčen -čna -o, ~móčje -a *s*, ~móčnost -i *ž*; polnopráven -vna -o, ~právnost -i *ž*; polnoštevilen -lna -o [-íln-], ~števílnost -i [-íln-] *ž*; polnovréden -dna -o, ~vrédnost -i *ž*

pólnoč -i *ž*, do pólnoči, proti pólnoči, pred pólnočjo; *kđaj?* opól-

noči *prisl.*; pólnočen -čna -o:
 ~a ura, pólnočnik -a *m* (*veter*),
 pólnočnica -e *ž*; polnočen -čna
 -o (*pol noči*) [*povsod: pou-*]
pólnost -i *ž*, polnôta -e *ž* [*povsod:*
poum-]
pólo -a *m šp. igra z žogo*
pològ -óga *m*, pológa -e *ž* *depozit*
polojíti -ím, polôji -íte! polójlil
 -íla -o, polojèn -èna -o, polo-
 jítev -tve *ž*
polókati -am *in* -lóčem *gl.* lokati,
 polókan -a -o
polòm -óma *m*, polomija -e *ž*,
 polómek -mka *m*; polomiti
 -ómim, polómi -íte! polómil -íla
 -o, polómljen -a -o, polómlje-
 nec -nca *m*, polómljenka -e *ž*,
 polómljenost -i *ž*, polómítev
 -tve *ž*; polámjljati -am, polám-
 ljanje -a *s*; polomljív -íva -o,
 polomljívost -i *ž*
polomástiti -im, polomástenje -a
s, polomástítev -tve *ž*
Polóna -e *ž* *os. i. gl.* Apolónija
polonéza -e *ž* *vrsta plesa*
polónica -e *ž* *pikapolonica*
polónij -a *m kemična prvina*, po-
 lónijev -a -o
polonízirati -am *za Poljaka napra-*
viti, polonizácija -e *ž*
polóščiti -im (**glazirati*), polóščen
 -a -o, polóščítev -tve *ž*, poló-
 ščenje -a *s*; polóšc -óšča *m*
polotíti -ótim *se gl.* lotíti *se*, po-
 lotítev -tve *ž*; polotévati -am
se, polotévanje -a *s*
polovica -e *ž*, polovíčen -čna -o,
 polovíčnost -i *ž*, polovíçar -ja
m, polovíçarica -e *ž*, polovíçar-
 ski -a -o, polovíčarstvo -a *s*;
 polovíčka -e *ž*; polovíti -ím,
 polóvi -íte! polovíl -íla -o, po-
 lovítev -tve *ž*, polovljénje -a *s*;
 polovínka -e *ž* *glas.*, polovínski
 -a -o, polovílen -lna -o [-ln-],
 polovílec -lca [-lc-] *m*, polovíl-
 ka -e [-lk-] *ž*; polovíčiti -im,
 polovíčenje -a *s*, polovíčník -a

m; polovníca -e *ž* = polovník
 -a *m* *pol mernika*, polovnják -a
m *volla mera*, polovnjáček -čka
m $\frac{1}{2}$ *polovnjáka*; polovljív -íva -o
polovíti -ím, polóvi -íte! polóvil
 -íla -o *in* polóvilo -i, polovljèn
 -èna -o, polóv -óva *in* -óva *m*
položáj -a *m gl.* položiti
polóžen -žna -o: ~a *pot*; polóžno
 delati; polóžnost -i *ž*
položíti -ím, polóži -íte! polóžil
 -íla -o *in* polóžilo -i, polóžen
 -èna -o, polóžitev -tve *ž*, polo-
 žénost -i *ž*; položáj -a *m*, polo-
 žájski -a -o, polóžek -žka *m*;
 položljív -íva -o, položljívost -i
ž; položiti: ~ *cevi*, kabel, mine,
 vogelni kamen, temelj, deské,
 pód, tlák, preprogo *po* tleh;
 ~ *komu* besede *v* usta, *komu*
 kaj *na* srce, ~ *na* stran (*var-*
čevati, *hraniti*); +položiti *odpo-*
vedati, *pustiti*: ~ *službo*, delo,
 čast, mesto, mandát *ipd.*; +po-
 ložiti *izpit*, *skušnjo ipd. napra-*
viti, *narediti*, *opraviti*; +položiti
 prisego *priseči*; +položiti *roko*
na kaj *začeti*, *lotiti se česa*, *na-*
praviti; +položiti *roko* *na* koga
prijeti koga; +položiti *važnost*
na kaj *pripisati pomen*, *upošte-*
vati, *poudariti*; +položiti *pouda-*
rek, *vrednost* *na* kaj *ceniti*,
posebno ceniti, *poudariti*; +po-
 ložiti račun *o* čem *poracunati*,
obračunati, *dati račun*; +polo-
 žiti *odločitev* *komu* *v* roke *pre-*
pustiti komu odločitev
polóžnica -e *ž*, polóžničen -čna -o,
 položník -a *m*, položníca -e *ž*,
 položnína -e *ž*
pólst -í *ž* *klobučevina*, polstén -a
 -o: ~ *klobuk* [*povsod: poust-*]
pólt -í *ž* *koža*, *barva kože*: kurja
 ~ *me spreletava*; *do* pólti *mo-*
ker; *do* pólti *ostriči* *na čisto*,
pri pólti *odrezati*, *odsekati pri*
dnu; póltén -tna -o, póltén -a
 -o, pólténost -i *ž* [*povsod: pou-*]

pólu-

pólu- se v nekaterih sestavah še piše namesto pol- in ohrani svoj naglas: póluóbla -e ž, póluptič -íča m, pólusuknò -à s, pólusuknén -a -o, póluvéren -rna -o, póluvérnost -i ž, póluvérec -rca m *krivoverec*, póluvérstvo -a s, póluvérník -a m, póluvérnica -e ž; *gl. pol-*

Póluku -a m *os. i. iz gršč. mil.*, Póluksov -a -o

polúta -e ž, polútast -a -o, polútek -tka m, polúten -tna -o, polútník -a m, polútniški -a -o **polután** -ána m *mešanec (po plemenu)*, polutánka -e ž, polutánski -a -o

polzétí -ím, pólzi -íte! polzèl -éla -o, polzénje -a s; pólzel -zla -o, pólzlost -i ž, pólzek -zka -o in -ó, pólzkost -i ž, pólzav -a -o, pólzavost -i ž, pólzen -zna -o, pólznost -i ž, pólza -e ž *deli voza, mlina, kjer kaj polzi*; polzica -e ž [*ovsod: pouz-*]

pólž -a m, pólžek -žka m, pólžev -a -o in pólžji -a -e: po ~evo in ~je lesti; pólževka -e ž, pólžar -ja m, pólžarica -e ž, pólžarka -e ž = polžína -e ž = polževína -e ž, pólžast -a -o [*ovsod: použ-*]

pomágati in -átí -ágam, pomágaj -te in -ájte! pomágal -ála -o, pomágan -a -o, pomáganje in pomagánje -a s, pomagáč -a m, pomagáčica -e ž = pomagáčka -e ž, pomagáj -a m: na ~klicati, pomagálen -lna -o [-ln-], pomagálo -a s, pomagálec -lca [-áyc-] m, pomagálka -e [-áyk-] ž

pomáhati -am *gl. mahati*, pomahováti -újem, pomahováł -ála -o, pomahovánje -a s; pomahljáti -ám *gl. mahljáti*

pomájati in pomajáti pomájam in -em *gl. majati*, pomáján -a -o in pomaján -a -o; pomajeváti -újem, pomajevánje -a s

pomákati -am, pomákanje -a s, pomáka -e ž; *gl. tudi pomočiti*
pomaknítí -máknem, pomákni -te! in pomakni -íte! pomákníl in pomakníl -íla -o, pomáknjen -a -o, pomáknjenost -i ž, pomaknítev -tve ž; *gl. tudi pomikati [nepoud. povsod -mak- in -mæk-]*
pomáljati -am: ~ jezik, roke, ~ se prikazovati se: glava se je včasih iz vode pomáljala; pomáljanje -a s

pománjkati -am, pománjkanje -a s, pomanjkljiv -íva -o, pomanjkljivost -i ž, pománjkljaj -a in ~áj -a m; pomanjkováti -újem, pomanjkováł -ála -o, pomanjkovánje -a s

pománjšati -am, pománjšan -a -o, pománjšanje -a s, pomanjšljiv -íva -o, pomanjšljivost -i ž, pománjšanost -i ž, pománjšane -nca m, pománjšanka -e ž; pomanjševáti -újem, pomanjševál -ála -o, pomanjševánje -a s, pomanjševálen -lna -o [-ln-], pomanjševálnost -i [-ln-] ž, pomanjševálec -lca [-áyc-] m, pomanjševálka -e [-áyk-] ž, pomanjševálski -a -o [-áysk-], pomanjševálo -a s, pomanjševálník -a [-ln-] m, pomanjševálnica -e [-ln-] ž *slovn.*

pomaránča -e ž, pomaránčen -čna -o, pomaránčast -a -o, pomaránčka -e ž, pomaránčar -ja m, pomaránčarica -e ž, pomaránčarski -a -o, pomaránčevac -vca m *bot.*

pomastítí -ím (se), pomástil -íla -o, pomaščèn -èna -o: ~a pekáča, ~a obleka, pomastítev -tve ž, pomaščènost -i ž

pomašítí -ím, pomáši -íte! pomášíl -íla -o, pomašèn -èna -o

pomázati -ázem *gl. mázati*, pomázan -a -o, pomázanec -nca m; pomáz -áza m, pomázek -zka m, pomázèn -zna -o

pomaziliti -im, pomaziljen -a -o, pomaziljenost -i ž, pomaziljenec -nca m

pomečkáti -ám *gl.* mečkáti, pomečkán -a -o, pomečkánje -a s, pomečkáč -a m [*pvvsod*: -máč-]

pomehkúžiti -im, pomehkúžen -a -o, pomehkúženec -nca m, pomehkúženka -e ž, pomehkúženje -a s, pomehkúženost -i ž

poméjén -jna -o: ~e čete; poméjénost -i ž, poméjénik -a m, poméjénica -e ž, poméjénistvo -a s

pomèn -éna m: ~ besede, dogodka; pravi, preneseni, dober, slab, ožji ~ besede; imeti (velik, majhen, zgodovinski) ~ za kaj (koga); biti odločilnega (življenjskega, krajevnega, svetovnega) poména; poménski -a -o: ~i obseg, premik; poméniti -im (*se*) *gl.* méniti: to nekaj poméni, se lepo poménita; poménjen -a -o, pomenljiv -íva -o, pomenljivost -i ž; pomémben -bna -o, pomémbnost -i ž, pomémbnež -a m, pomémbnik -a m, pomémbnica -e ž; pomenoslóvje -a s *semaziologija slovn.*, pomenoslóven -vna -o; *gl.* tudi pomének

pomencáti -ám *gl.* mencáti, pomencán -a -o, pomencánje -a s, pomencánost -i ž, pomencávati -am, pomencávánje -a s [*pvvsod*: -mən-]

pomendrátí -ám *gl.* mendrátí, pomendrán -a -o, pomendránje -a s, pomendránost -i ž, pomendrávati -am, pomendrávánje -a s [*pvvsod*: -mænd-]

pomének -nka m, poménkovati -ujem *se in* -ováti -újem *se*, poménkovanje *in* -ánje -a s

poméríti -im, pomérjen -a -o, pomérjenost -i ž, pomérjenec -nca m, pomérjenka -e ž; pomérjati -am, pomérjanje -a s;

pomerljiv -íva -o, pomerljivost -i ž

pomésiti -im *gl.* mésiti, poméšen -a -o, pomésítev -tve ž, poméšenost -i ž

pomésten -tna -o, poméstnost -i ž
pomésti -êtem *gl.* mésti, pometèn -êna -o, pometénost -i ž, pometènek -nca m, pometénka -e ž, pomèt -éta m; pométati -am, pométanje -a s, pometáč -a m, pometáški -a -o, pometálec -lca [*-áyc-*] m, pometálka -e [*-áyc-*] ž, pometálski -a -o [*-áycsk-*]

pomésti -médem *gl.* mésti: veter je žita pomédel, poméden -a -o: pšenica je ~a, pomédenost -i ž

poméšati -am *gl.* méšati, poméšanje -a s, poméšanost -i ž, poméšálen -lna -o [*-ln-*]; poméšávati -am, poméšávánje -a s
pomeščániti -im, pomeščánjen -a -o, pomeščánjenec -nca m, pomeščánjenka -e ž

pometáti -méčem *gl.* metáti, pometán -a -o, pometánost -i ž; pometávati -am, pometávánje -a s

pométati *gl.* pomésti

pométi pománem *gl.* meti, pomét -a -o, pométost -i ž

pomezíkováti -újem, pomezíkovál -ála -o, pomezíkovánje -a s; pomezíkatí -am, pomezíkávatí -am, pomezíkávanje -a s; pomezíkníti -nem, pomezíkoválec -lca [*-áyc-*] m, pomezíkoválski -a -o [*-áycsk-*], pomezíkoválen -lna -o [*-ln-*] [*pvvsod*: -máž-]; *tudi* pomízíkovati -ujem, pomízíkovanje -a s, pomízíkoválec -lca [*-áyc-*] m

pomíčen -čna -o, pomíčnost -i ž, pomíčnica -e ž

pomígati -am, pomíg -a m; pomígniti -nem; pomígováti -újem, pomígovál -ála -o, pomígovánje -a s; pomígováti -am, po-

pomije

- migávanje -a s; pomigljáti -ám, pomigljáj -ájte! pomigljál -ála -o, pomigljáj -a m
- pomije** -ij mn. ž, pomíjnik -a m, pomíjnjak -a m, pomíjski -a -o
- pomikati** -am in -čem, pomíkanje -a s, pomík -a m, pomíkoma *prisl.*, pomikáč -a m, pomikálec -lca [-áyc-] m, gl. *tudi* pomakniti in pomíčen
- pomiljati** gl. pomlěti
- pomilostiti** -ím, pomilostí -íte! pomilostíl -íla -o, pomiloščěn -ěna -o, pomiloščěnje -a s, pomilostítev -tve ž, pomiloščěneč -nca m, pomiloščěnka -e ž, pomilostílen -lna -o [-ln-], pomilostílnost -i [-ln-] ž; pomiloščeváti -újem, pomiloščevál -ála -o, pomiloščevánje -a s
- pomilováti** -újem gl. milováti, pomilován -a -o, pomilovánje -a s, pomiloválen -lna -o [-ln-], pomiloválnost -i [-ln-] ž, pomilovánec -nca m, pomilovánka -e ž, pomiloválec -lca [-áyc-] m, pomilováka -e [-áyk-] ž, pomiloválski -a -o [-áysk-]
- pominíti** -inem, pominil -íla -o, *prid.* pominúl -a -o: češnje so pominíle, pominúle gobe so zanič; pominévati -am, pominévanje -a s
- pomírati** -am: drug za drugim pomírajo; pomíranje -a s
- pomírítí** -ím, pomíri -íte! pomíríl -íla -o in -ířilo -i, pomírjen -a -o, pomírjenje -a s, pomírítev -tve ž, pomírjenost -i ž; pomírítelj -a m pomíríteljica -e ž, pomíríteljski -a -o; pomírřilo -a s, pomírřilen -lna -o [-ln-], pomírřilnost -i [-ln-] ž
- pomirjeváti** -jújem, pomirjevál -ála -o, pomirjevánje -a s, pomirjeválec -lca [-áyc-] m, pomirjeválka -e [-áyk-] ž, pomirjeválski -a -o [-áysk-], pomirjeválen -lna -o [-ln-], pomirjeválnost -i [-ln-] ž, pomírjati -am, pomírjanje -a s
- pomirljív** -íva -o, pomirljívost -i ž, pomirljívec -vca m, pomirljívka -e ž
- pomířliti** -im, pomířljen -a -o, pomířlek -a [-řlěk-] m, pomířlív -a -o, pomířlívost -i ž, pomířel -řli ž
- pomířljati** -am se, pomířljanje -a s, pomířljáj -a m, pomířljáv -áva -o, pomířljávost -i ž, pomířljávec -vca m, pomířljávka -e ž, pomířljávski -a -o; pomířljeváti -jújem, pomířjevál -ála -o, pomířjevánje -a s
- pomíti** -íjem, pomij -tel! pomil -íla -o, pomít -a -o, pomítje -a s; pomívati -am, pomívánje -a s, pomíválen -lna -o [-ln-], pomíválnica -e [-ln-] ž, pomíválec -lca [-áyc-] m, pomíválka -e [-áyk-] ž (*ženska, cunja*), pomíválski -a -o [-áysk-], pomíválnik -a [-áyn-] m, pomívnik -a m = pomíjnik -a m
- pomízje** -a s, pomízen -zna -o, pomíznjak -a m *poprtnik*
- pomízikovati** -ujem, pomízikovanje -a s, gl. *tudi* pomežikováti
- pomlád** -i ž, na pómład, pomlád -dna -o, pomładánji -a -e, pomładánski -a -o, pomładáneč -nca m, pomładánček -čka m, pomładováti -újem, pomładovál -ála -o, pomładovánje -a s, pomładnost -i ž, pomładín -a m: sv. Valentín, prvi pomładín
- pomládí** *prisl.* (*kđaj?*) *svomládí*
- pomládíti** -ím (se), pomládí -íte! pomládíl -íla -o in -ádilo -i, pomlájěn -ěna -o, pomlájěnje -a s, pomlájěneč -nca m, pomlájěnka -e ž, pomlájěnost -i ž; pomlájati -am, pomlájánje -a s; pomlájeváti -újem, pomlájevál -ála -o, pomlájevánje -a s, pomlájeválen -lna -o [-ln-], pomlájeválec -lca [-áyc-] m, po-

- mlajeválka -e [-áyk-] ž, pomlajeválski -a -o [-álsk-]; pomladévati -am, pomladévanje -a s; pomladéti -ím, pomladi -íte! pomladèl -éla -o, pomladélost -i ž, pomladènje -a s
- pomlatíti** *in* pomlátíti pomlátím *gl.* mlatíti, pomláčen -a -o, pomláčenost -i ž, pomlatítev -tve ž, pomlatilnica -e [-tyn-] ž *pojedina po mlatvi*
- pomléti** -éljem *gl.* mleti, pomlétje -a s, pomlévati -am, pomlévanje -a s; pomíljati -am, pomíljanje -a s, pomeljáj -a m, poméljar -ja m, pomíljár -ja m
- pómnniti** -ím, pómnnjenje -a s, pómnež -a m: od ~a *kar ljudje pomnijo*; pomljív -íva -o česa: ~ svojega poklica; pomljívost -i ž, pomnjív -a -o, pomnjívost -i ž; pomník -a m
- pomnožítí** -ím, pomnoží -íte! pomnožil -íla -o *in* -óžilo -i, pomnožen -éna -o, pomnoženje -a s, pomnoženost -i ž, pomnožitev -tve ž; pomnožévati -újem. pomnoževál -ála -o, pomnoževánje -a s. pomnoževálen -lna -o [-ln-], pomnoževálec -lca [-áyc-] m, pomnoževálka -e [-áyk-] ž, pomnoževálski -a -o [-álsk-], pomnožilo -a s, pomnožen -žna -o, pomnožnost -i ž, pomnožljív -íva -o, pomnožljívost -i ž, pomnožitelj -a m, pomnožiteljica -e ž
- pomóč** -i *in* -óči ž, na pomóč *tudi* na pómoč! s pomočjó: *tega izraza ne smemo rabiti kot nepravilno predl. za sredstvo*: + ~ stroja s strojem. + ~ zvez po zvezah; brez pomóči *in* pomoči; biti komu v pomóč, nuditi komu prvo pomóč; ni bilo druge pomoči *in* -óči *drugega sredstva, izhoda*; pomóček -čka m, pomóčen -čna -o, pomóžen -žna -o
- pomóči** -órem, pomózi -íte! pomógel -óglá -o, pomogljív -íva -o, pomogljívost -i ž, *gl. tudi* pomagati
- pomočítí** -óčím *gl.* močítí, pomóčen -a -o, pomóčenost -i ž, pomóčítev -tve ž, *gl. tudi* pomákati
- pomočník** -a m, pomočnica -e ž, pomočníški -a -o, pomočništvo -a s
- pomodréti** -ím *gl.* modréti, pomodrélost -i ž, pomodrènje -a s; pomodrítí -ím, pomódrí -íte! pomódril -íla -o, pomódrèn -éna -o, pomodrétev -tve ž, pomodrénost -i ž
- pomodrovátí** -újem *gl.* modrovátí: včasih je rad malo pomodrovál
- pomók** -óka m, pomoknítí -óknem, pomóknil -íla -o, pomókknjen -a -o, pomókknjenost -i ž
- pomól** [-ól] -óla m, pomólek -lka [-lk-] m
- pomolčátí** -ím *gl.* molčátí, pomolčán -a -o, pomólk -a m, pomolčáj -a m [*povsod -oy-*]
- pomolétí** -ím *gl.* molétí, pomólel -éla -o: iz tal ~éla cvetka
- pomolítí** -ím (se), pomóli -íte! pomólil -íla -o *in* -óliło -i: pomólil mu je roko pod nos; pomolítev -tve ž, pomoljèn -éna -o, pomoljénost -i ž
- pomolítí** -mólim, pomóli -íte! pomólil -íla -o, pomóljen -a -o
- pomologíja** -e ž *nauk o sadjarstvu*, pomológ -a m, pomológinja -e ž, pomolóški -a -o
- pomólstí** *in* pomléstí -mólzem *gl.* molstí, pomólzen -a -o: ~o mleko, pomólzenost -i ž (+ pomólzen, + pomólženost) [*povsod: -moy-*]
- pomorítí** -ím, pomóri -íte! pomóril -íla -o *in* -óriło -i, pomorjén -éna -o, pomorjénc

pomôrski

-nca *m*, pomorjénost -i *ž*, pomôr -ôra *m*, pomorítev -tve *ž*
pomôrski -a -o, pomorščák -a *m*, pomôrstvo -a *s*, pomôrje -a *s*, pomôrstven -a -o [-tvæn-]; Pomorjânsko -ega *s*, Pomorjânec -nca *m* Pomorjâнка -e *ž*, pomorjânski -a -o
pomostiti -ím, pomôsti -íte! pomostíl -íla -o *in* -ostílo -i, pomôščen -êna -o, pomôščenje -a *s*, pomostítev -tve *ž*, pomôščenost -i *ž*, pomostníca -e *ž*; pomôševáti -újem, pomôševálec -lca [-áyc-] *m*, pomôševálen -lna -o [-ln-]: ~a dela
pomóta -e *ž*, pomótoma *prisł.* *po pomóti*, pomóten -tna -o, pomótnost -i *ž*, pomotlív -íva -o, pomotlívost -i *ž*; pomótiti *in* -ítí -mótím (se) *gl.* motiti, pomóten -a -o, pomótenje -a *s*, pomótenost -i *ž*
pomotnéti -ím: blesk ~í, pomotněl -éla -o: ~o steklo, pomotnělost -i *ž*, pomotněnje -a *s*; pomotníti -ím (se): sopara ~í mrzla okna, pomótnil -íla -o, pomotnjèn -êna -o, pomotnítev -tve *ž*, pomotnjènje -a *s*, pomotnjénost -i *ž*
pomóžen -zna -o, pomóžnost -i *ž*, pomóžnik -a *m*, pomóžníški -a -o; *gl.* tudi pomoč
pomoževáti -újem *gl.* moževati, pomoževánje -a *s*, pomoževálec -lca [-áyc-] *m*
pomožiti -ím, pomóži -íte! pomóžil -íla -o *in* -óžilo -i, pomóžen -êna -o, pomožénost -i *ž*, pomožitev -tve *ž*
***pomp** -a *m* *sijaj, blesk, zunanja slovesnost, veličast, prireditev, hrup*: z velikim ~om, brez vsakršnega ~a; *pompózen -zna -o *sijajen, bleščec, slovesen, veličasten, hrupen*
pompadúra -e *ž* ročna (*damska*) *vretica*

Pompéj -a *m* *rimsko os. i.*, Pompéjev -a -o: ~a vojska; pompejânec -nca *m* *Pompéjev vojak ali prírženec*; pompejânski -a -o
Pompéji -ev *m mn. kr. i. starorimskega mesta*, pompéjski -a -o: ~e izkopine
pomračiti -ím, pomráči -íte! pomráčil -íla -o *in* -áčilo, pomračèn -êna -o, pomračénost -i *ž*, pomračénje -a *s*, pomračítev -tve *ž*, pomračník -a *m* *netopir*, pomrák -a *m*
pomrázica -e *ž*
pomrédniti -nem, pomrída -e *ž*, pomrúdek -dka *m*, pomrídati -am
pomréniti -nim (se), pomrénjen -a -o, pomrénjenost -i *ž* *oblačénost*, pomrénitev -tve *ž*, pomrénjenje -a *s*
pomréti -mrè *in* -mrjè *gl.* mréti, pomri -íte! pomfl -a -o: vsi so ~i, ~i tovariši; pomflost -i *ž*
pomréžiti -ím, pomréžen -a -o, pomréženost -i *ž*, pomréžítev -tve *ž*, pomréženje -a *s*
pomrzniti -nem, pomržel -zla -o: ~o cvetje, pomrznjen -a -o, pomrželost -i *ž*, pomrznjenost -i *ž*, pomrznítev -tve *ž*, pomrznjenje -a *s*; pomrzováti -újem, pomrzovál -ála -o, pomrzovánje -a *s*
pomúdi -ím (se), pomúdi -íte! pomúdil -íla -o *in* pomúdilo -i, pomujèn -êna -o, pomujénost -i *ž*, pomúda -e *ž*, pomudlív -íva -o; pomújati -am (se), pomújanje -a *s*; pomudlívost -i *ž*, pomudlívvec -vca *m*, pomudlívka -e *ž*
+pomújati -am se *potruditi se*
pomúli -ím, pomúljen -a -o, pomúljenost -i *ž*, pomúljenec -nca *m*, pomúljenka -e *ž*, pomulítev -tve *ž*, pomúljenje -a *s*
pomúzniti -nem (se), pomúznjen -a -o, pomúznjenost -i *ž*, pomúznjenec -nca *m*, pomúznjen-

ka -e ž; pomuzováti -újem, pomuzováł -ála -o, pomuzovánje -a s

ponagájati -am *gl.* nagajati, ponagájanje *in* -ánje -a s

ponajéti -jámem *gl.* najeti, ponajémati -am *in* -ljem

ponájveč *prisl. većinoma*: prise-ljenci so ~ iz Trsta; *toda*: Tone naklada po nájveč, Tine pa po nájmanj; ponájvečkrat *prisl.*

ponaprěj *prisl. za naprej*

ponarediti -ím *gl.* narediti, ponarédek -dka *m*, ponaréjek -jka *m*; ponarejénost -i ž, ponarejénec -nca *m* ponarejénka -e ž, ponarédba -e ž; ponaréjati -am, ponaréjanje -a s, ponarejeváti -újem, ponarejevál -ála -o, ponarejevánje -a s, ponarejeválen -lna -o [-ln-], ponarejeválec -lca [-áuc-] *m*, ponarejeválka -e [-áuk-] ž, ponarejeválski -a -o [-áusk-]: ~a družba

ponarodéti -ím, ponaródi -íte! ponarodél -éla -o, ponarodélost -i ž
ponarodíti -ím (se), ponaródi -íte! ponaródil -íla -o: od tedaj se je življenje močno ~o; ponarodén -éna -o: ~i kraji; ponarodítev -tve ž, ponarodítelj -a *m*, ponarodíteljica -e ž, ponarodíteljski -a -o, ponarájati -am, ponarájanje -a s

ponášati -am (se), ponášanje -a s
ponášiti -ím, ponášen -a -o, ponášenje -a s, ponášenost -i ž

ponatakniiti -táknem *gl.* natakniiti, ponatáknjen -a -o [-nepoudarjeno rovsod -tak- *in* -tək-]

ponatísk -a *m in* ponatís -a *m*, ponatísniiti -nem, ponatísnijen -a -o; ponatískováti -újem, ponatískováł -ála -o, ponatískovánje -a s, ponatískoválec -lca [-lc-] *m*, ponatískoválen -lna -o [-ln-]

ponatíkati -am *in* -čem, ponatíkanje -a s; ponatíkováti -újem,

ponatíkovál -ála -o, ponatíkovánje -a s, ponatíkoválen -lna -o [-ln-]; ponatíški -a -o: ~i fižol, ponatíščak -a *m*

ponávljati *in* -áti -ávljam, ponávljaj -te *in* -ájte! ponávljal -a -o *in* -ála -o, ponávljanje *in* -ánje -a s, ponávljálen -lna -o [-ln-], ponávljálnost -i [-ln-] ž, ponávljávec -vca *m*, ponávljávka -e ž, ponávljávski -a -o, ponávljálnica -e [-ln-] ž, ponávljáva -e ž, ponávljáč -a *m*

ponazoríti -ím, ponazóri -íte! ponazóril -íla -o, ponazorjén -éna -o, ponazorítev -tve ž, ponazorjénost -i ž; ponazárjati -am, ponazárjanje -a s, ponazorílo -a s: za ~, v ~ nam rabi podoba; ponazorílen -lna -o [-ln-], ponazorílnost -i ž, ponazarjálen -lna -o [-ln-], ponazarjálnost -i [-ln-] ž, ponazarjálec -lca [-lc-] *m*, ponazarjálka -e [-lk-] ž

Póncij Pilát *gl.* Pilat

ponderabílije -ij *mn. ž to, kar se dá tehtati, meriti*

ponečéditi -ím, ponečéjen *in* -éden -a -o, ponečéjenost *in* -édenost -i ž, ponečéjenec *in* -édenec -nca *m*, ponečéjenka *in* -édenka -e ž; ponečéjati -am, ponečéjanje -a s

ponedéljek -ljka *m*: zaspani ~, ponedéljski -a -o, ponedéljkov -a -o: biti ~; ponedéljkar -ja *m*, ponedéljkarica -e ž, ponedéljkati -am, ponedéljkanje -a s (*povsod*: +pondelj-)

ponéhati -am, ponéhanje -a s, ponehávati -am, ponehávanje -a s, ponehováti -újem, ponehovánje -a s, ponehoválen -lna -o [-ln-]

ponekód *prisl. tu in tam*

ponemáriti -ím, ponemárjen -a -o, ponemárjenje -a s, pone-

ponemčeváti

márjenost -i ž, ponemárjenec -nca m. ponemárjenka -e ž
ponemčeváti -újem, ponemčevál -ála -o, ponemčeválen -lna -o [-ln-], ponemčeválnica -e [-ln-] ž, ponemčevánje -a s, ponemčeválec -lca [-lc-] m, ponemčeválka -e [-lk-] ž, ponemčeválski -a -o [-ls-]; ponémčiti -im (se), ponémčen -a -o, ponémčenost -i ž, ponémčenje -a s, ponémčenec -nca m, ponémčenka -e ž
ponesnáziti -im, ponesnážen -a -o, ponesnáženec -nca m, ponesnáženka -e ž, ponesnáženost -i ž, ponesnážen -žna -o
ponesrčiti -im se, ponesrčen -a -o, ponesrčenec -nca m, ponesrčenka -e ž; *toda*: po nesrčiti *prisl.*: ~ pasti, ubiti
poněsti -ěsem (se) *gl.* něsti, ponesen -ěna -o (+ponesěn); ponesem se za koga (kaj) *zavzajem se*...
poneumniti -im, poneumnjen -a -o, poneumnjenost -i ž, poneumnjenec -nca m; poneumnjeválnica -e [-ln-] ž, poneumnjeváti -njújem, poneumnjevál -ála -o, poneumnjevánje -a s
pônev -nve ž, pónvica -e ž, pónvičen -čna -o, pónvičnik -a m, pónvičar -ja m, pónvičarica -e ž, pónvičarski -a -o, ponvár -ja m; pónven -a -o [-vən-]: ~ rep; pónvski -a -o [pónvsk-]
ponevédoma *prisl.*
ponevéríti -im, ponevérjen -a -o, ponevérha -e ž, ponevérljiv -a -o, poneverljivec -vca m; ponevérjati -am, ponevérjanje -a s
póni -ja m *vrsta konj*, pónijev -a -o, pónijski -a -o
ponícati -am, ponícanje -a s, poníčnica -e ž, poníčnik -a m
ponígľav -a -o, ponígľavec -vca m, ponígľavka -e ž, ponígľavost

-i ž, ponígľavstvo -a s, ponígľavščina -e ž, ponígľaviti -im
poníkati -am, poníkanje -a s, poníkálen -lna -o [-ln-], poníkálnica -e [-ln-] ž, poníkálnik -a [-ln-] m, poníkniti -nem, poníkel -kla -o; poníkováti -újem, poníkovánje -a s, poníkávati -am, poníkávánje -a s; poníkva -e ž, poníkvarica -e ž, poníkvénica -e [-kvən-] ž *voda, ki poníka, ponornica*
poníkljati -am, poníkljanje -a s, poníkljanost -i ž
ponířrek -rka m, ponířrati -am
ponížati -am (se), ponížan -a -o, ponížanje -a s, ponížanost -i ž, ponížanec -nca m, ponížanka -e ž, ponížěn -žna -o, ponížnost -i ž; poniževáti -újem (se), poniževál -ála -o, poniževánje -a s, poniževálen -lna -o [-ln-], poniževálnost -i [-ln-] ž, poniževálec -lca [-đyc-] m, poniževálka -e [-đyk-] ž, poniževálski -a -o [-đysk-]
ponjáva -e ž *rjuha, plahla*
ponjúhati -am, ponjúhan -a -o
ponóči *prisl. (kdaj?)*, ponóčen -čna -o, ponočnják -a m, ponočnjáški -a -o, ponočnjáštvo -a s; ponočeváti -újem, ponočevál -ála -o, ponočevánje -a s, ponočeválec -lca [-đyc-] m, ponočeválka -e [-đyk-] ž, ponočeválski -a -o [-đys-]
ponór -ôra m *poníkva*, ponóríti -ím, ponóřil -íla -o, ponóřnica -e ž
ponorčeváti -újem se, ponorčevál -ála -o, ponorčevánje -a s
ponoréti -ím: malo včasih ~í, včasih čisto ~í; ponóři -řtel ponóřel -éla -o: ponóřel človek, ~éla žival; ponorélost -i ž
ponós -ôsa m, ponóšen -sna -o, ponósnost -i ž, ponósít -a -o, ponósitost -i ž, ponósnež -a m

ponosíti -ósim *gl.* nositi, ponóšen -a -o, ponóšenost -i *ž, gl.* ponášati *in* ponesti

ponotránjiti -im, ponotránjen -a -o; ponotríti -ím, ponótril -fla -o, ponotrítev -tve *ž*

ponovíti -ím, ponóvi -íte! ponóvil -íla -o *in* -óvilo -i, ponovljèn -èna -o, ponovljènje -a *s*, ponovítev -tve *ž*, ponóva -e *ž*, ponóven -vna -o, ponóvnost -i *ž*, ponovljív -íva -o, ponovljívost -i *ž*, ponovljènost -i *ž*, ponovilo -a *s*, ponovílen -lna -o [-ln-], ponovítven -a -o [-tván-]

ponóvno prisl. zopet, na novo, iznova, vnovič, večkrat: ~ opozarjamo, ~ sem že rekel, ~ prosim

***ponsírati** -am (*s plovcem*) obrusíti, ponsíran -a -o, *ponsíranje -a *s*

pontifikálen -lna -o [-ln-] *liturg. škofov, škofovski:* ~a maša; pontifikál [-ál] -a *m škofovska obredna knjiga*; pontifikát -a *m škofovanje, papeževanje:* pontificírati -am *opravljati škofovski obred*, pontificíranje -a *s*

pontón -a *m mostovni čoln*, pontónski -a -o: ~i most

ponúdíti -im *gl.* nuditi, ponudívši, ponúden *in* ponúnjen -a -o: ~a roka, ponúnjenje -a *s*; ponúdba -e *ž* ponúda -e *ž oferta*, ponúden -dna -o *postrežljivo. kdor rad ponúdi*, ponúdnik -a *m*, ponúdnica -e *ž*, ponúdníški -a -o, ponúdníštvo -a *s*, ponúdnost -i *ž*, ponudílo -a *s*, ponudílen -lna -o [-ln-]

ponújati -am, ponújal -ála -o, ponújanje *in* -ánje -a *s*, ponujác -a *m*, ponujáv -áva -o, ponujávec -vca *m*, ponujávka -e *ž*, ponujávski -a -o

pónva -e *ž gl.* ponev

poóbčíti -im, poóbčen -a -o, poóbčenje -a *s*, poóbčenost -i *ž*;

poobčeváti -újem, poobčevál -ála -o, poobčevánje -a *s* *sploševanje*

poobédovati -ujem, poobédovanje -a *s*, poobédek -dka *m*, poobéden -dna -o: ~o vino

pooblačíti -í se, pooblačíl -fla -o: ~ se mu je obraz, ~o se je; pooblačèn -èna -o, pooblačítev -tve *ž*

pooblastíti -ím: ~ koga za kaj; pooblásti -íte! pooblástil -fla -o *in* -ástilo -i, pooblaščen -èna -o: ~ za prodajo; ~, da pobira; pooblaščenje -a *s*, pooblastílo -a *s*, pooblastílen -lna -o [-ln-], pooblastítelj -a *m*, pooblastíteljica -e *ž*, pooblastítelec -lca [-lc-] *m*, pooblastíлка -e [-lk-] *ž* pooblaščenec -nca *m*, pooblaščenka -e *ž*, pooblastítev -tve *ž*; pooblaščeváti -újem, pooblaščevál -ála -o, pooblaščevánje -a *s*, pooblaščeválen -lna -o [-ln-], pooblaščeválec -lca [-dlc-] *m*, pooblaščeválka -e [-álk-] *ž*, pooblaščeválski -a -o [-ls-]; pooblaščati -am, pooblaščanje -a *s*

poóblati -am, poóblan -a -o, poóblanost -i *ž*, poóblanje -a *s*

pooglenéti -ím *gl.* oglenéti, pooglenèl -éla -o, pooglenélost -i *ž*, pooglenénje -a *s*

poogleníti -ím (se) *gl.* ogleniti, poogleníl -íla -o, pooglenjèn -èna -o, pooglenjènost -i *ž*, pooglenítev -tve *ž*

poóljiti -im, poóljen -a -o, poóljenost -i *ž*, poóljenje -a *s*, poóljítev -tve *ž*, pooljeváti -újem, pooljevánje -a *s*, pooljeválen -lna -o [-ln-]

poosébiti -im, poosébljen -a -o, poosébljenost -i *ž*, poosébljenec -nca *m*, poosébljenka -e *ž*, poosébljenje -a *s*, poosébitev -tve *ž*; poosébljati -am, poosébljanje -a *s*, poosebováti -újem, poosebovánje -a *s*

poostřiti

poostřiti -ím, poostři -íte! poostřil -íla -o, poostřèn -èna -o, poostřítev -tve ž, poostřènje -a s, poostřènost -i ž, poostřilo -a s, poostrováti -újem, poostrovál -ála -o, poostrovánje -a s
poótkati -am z *ótko ostrgati*, poótkan -a -o, poótkanje -a s, poótkanost -i ž
pootróčiti -im se, pootróčen -a -o, pootróčenje -a s, pootróčítev -tve ž
poóžiti -im, poóžen -a -o, poóžènost -i ž, poóženje -a s, poóžítév -tve ž
póp pópa *m*, *mn.* tudi pópje -pov *pravoslavni duhovnik, zaničlj. za duhovnika sploh*; popóvski -a -o, popóvstvo -a s
popacáti -ám *gl.* pacáti, popacán -a -o; popackáti -ám, popackál -ála -o, popackán -a -o
popáčiti -im: ~ kaj (koga), ~ se komu; popáčen -a -o, popáčenost -i ž, popáčenec -nca *m*, popáčenka -e ž, popáčenje -a s, popáčítev -tve ž, popáčba -e ž, popáčèk -čka *m*
popádati -am: jeza me popáda, lasje popádajo z glave; popádanje -a s, popádálec -lca [-áyc-] *m*, popádálka -e [-áyk-] ž, popádálen -lna -o *in* popád-, popádálnost -i [-ln-] ž; popád -áda *m*, popáden -dna -o, popádnost -i ž, popádník -a *m*, popádnica -e ž, popádljaj -a *m*, popádljív -íva -o, popádljívost -i ž, popádljívec -vca *m*, popádljívka -e ž, popádek -dka *m*; popásti -ádem, popádel -dla -o *in* popál -ála -o, popáden -a -o, popádenec -nca *m*, popádenka -e ž, popádenost -i ž
popáliti -im, popáljen -a -o, popáljenost -i ž, popálítev -tve ž
popáríti -im, popárjen -a -o, popárjenost -i ž, popárjenec -nca

m, popárjenka -e ž, popára -e ž *vrsta jedi*, poparítev -tve ž
popásti popádem *gl.* popádati
popásti popásem, popášen -a -o (+popášen -a -o), popášenost -i ž; popasováti -újem, popasovál -ála -o, popasovánje -a s, popáša -e ž, popášnina -e ž
popáziti -pázim: malo ~ na otroka (živino, mleko *ipd.*), *gl.* paziti
popéči -èčem *gl.* péči, popečènost -i ž, popečènje -a s, popečènec -nca *m*, popékati -am, popékánje -a s; popéček -čka *m ognjilo*
pópek -pka *m*, pópkov -a -o, pópje -a s, pópkovje -a s, pópkat -áta -o = póp kav -a -o, pópkast -a -o, pópkovína -e ž; pópkar -ja *m*, pópkarica -e ž; pópkatí -am, pópkanje -a s; pópček -čka *m*, pópčati -am *okulírati*, pópčat -a -o, pópčen -čna -o, pópčást -a -o, pópčnat -a -o, pópčník -a *m*
pópelj -plja *m bot.*, póppljev -a -o
popeljáti -éljem *in* -ám *gl.* peljati, popelján -a -o, popeljánec -nca *m*, popeljánost -i ž
póper pópra *m*, póprov -a -o: ~ a meta, póprast -a -o, póprovec -vca *m*, poprovína -e ž, poprovníca -e ž, poprovnják -a *m*, póprnica -e ž, poprnják -a *m*; póprati -am, pópranje -a s
popéstovati -ujem (se) *gl.* péstovati, popéstovan -a -o
popestřiti -ím, popéstril -íla -o, popestrèn -èna -o, popestrítev -tve ž, popestrènje -a s
popetáti -ám, popetáj -ájte! popetál -ála -o, popetán -a -o: ~i čevlji; popétník -a *m*, popétnica -e ž
popéti popòjem *gl.* péti; popévati -am, popévanje -a s, popevác -a *m*, popévka -e ž, popévčica -e ž, popèv -éva *m*; popòjčkati -am *otr. govornica*

popéti -pnèm (se) *gl.* péti, popni -íte! popél -a -o, popét -a -o; popénjati -am (se), popénjanje -a *s*, popenjávka -e *ž*

popihati -am, popíhan -a -o, popíh -a *m*; popihávati -am, popihávanje -a *s*; popíhniti -nem, popíhnjen -a -o; popihljáti -ám, popihljál -ála -o, popihlján -a -o, popihljánje -a *s*

popíkati -am, popíkan -a -o, popíkanost -i *ž*, popíkanec -nca *m*, popíkanje -a *s*; popíkčati -am, popíkčan -a -o

popiliti -im, popiljen -a -o, popiljenost -i *ž*, popiljenec -nca *m* popilítev -tve *ž*

popipati -am *in* pljem, popípan -a -o, popípanje -a *s*

popísati *in* popisáti -išem *gl.* písati, popísan -a -o, popisánost -i *ž*, popisánek -nca *m*, popisánka -e *ž*; popís -a *m*, popisén -sna -o, popisénost -i *ž*, popisénica -e *ž*, popisénina -e *ž*, popisník -a *m*, popisníški -a -o, popisníštvo -a *s*, popisljiv -íva -o, popisljivost -i *ž*; popisováti -újem, popisovánje -a *s*, popisován -lna -o [-ln-], popisoválec -lca [-áuc-] *m*, popisováčka -e [-áuc-] *ž*, popisoválski -a -o [-áusk-], popisék -ska *m*

popítí -íjem, popít -a -o, popívati -am, popívánje -a *s*, popíváč -a *m*, popívéc -vca *m*, popívka -e *ž*, popívski -a -o, popítek -tka *m*

popláčati *in* -áti -áčam *gl.* plačati, popláčan -a -o, popláčilo -a *s*, popláčeváti -újem, popláčevál -ála -o, popláčevánje -a *s*, popláčeválec -lca [-áuc-] *m*, popláčeválen -lna -o [-ln-]

popláh -áha *m gl.* poplašiti

poplákniti -nem, popláknil -a -o *in* -íla -o, popláknjen -a -o, popláknjenost -i *ž*, poplakováti -újem, poplakovánje -a *s*, poplakován -lna -o [-ln-], po-

plakoválec -lca [-áuc-] *m*, poplák -áka *m*

poplašiti -ím, popláši -íte! poplášil -íla -o, poplášen -éna -o, poplášénc -nca *m*, poplášenka -e *ž*, poplášítev -tve *ž*; *ali pa s stalnim pouč.* popláš-; popláh -áha *m prestrašenost*

poplaviti -ím, poplávil -íla -o *in* -ávila -o, poplávljen -a -o, poplávljenost -i *ž*, poplávljenec -nca *m*, poplávljenka -e *ž*, popláva -e *ž*, poplávljenje -a *s*, poplavítev -tve *ž*, poplávljati -am, poplávljanje -a *s*

poplážití -im (se) *gl.* plaziti, poplážen *in* poplážen -a -o, popláženost *in* popláženost -i *ž*

poplemenítiti -im, poplemenften -a -o, poplemenftenje -a *s*

popleniti -énim *gl.* pleniti, poplénjen -a -o, poplénjenost -i *ž*, poplénítev -tve *ž*

poplésati *in* -sáti -plšem *gl.* plésati, poplésan -a -o; poplesováti -újem, poplesujóč -a -e, poplesovánje -a *s*; poplesávati -am, poplesávanje -a *s*

popléskati -am, popléskan -a -o

poplétati -am, poplétanje -a *s*; poplèsti -ètem *gl.* plèsti, poplèt -éta *m*, poplètek -tka *m*

poplevéliti -im (se), poplevéljen -a -o

poplitvétí -ím, poplitvél -éla -o, poplitvénje -a *s*; poplitviti -im (se), poplitvítev -tve *ž*

popljeváti -újem *in* -úvam *gl.* pljevati, popljeván -a -o, popljevánost -i *ž*, popljevánje -a *s*

popókati -am: ~ od smeha, obroči so vsi popókali; popókan -a -o, popókanost -i *ž*

+ (po)popókati -am *pobrali, pograbití, pospraviti; oditi;* +popókan -a -o; +popókati koga zaradi česa *prijeti koga*

popóldan *gl.* poldan

popóln

popóln -a -o, popólnost -i ž, popólniti *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, popólnjen -a -o, popólnjenje -a *s*, popólnítev -ive ž, popólnjenost -i ž, popólnílec -lca [-lc-] *m*, popólníлка -e [-lk-] ž, popólnjeváti -jújem. popólnjevánje -a *s*, popólnjeválen -lna -o [-áln-], popólnjeválnost -i [-áln-] ž, popólnjeválec -lca [-áuc-] *m*, popólnjeválka -e [-áuk-] ž, popólnjeválski -a -o [-áusk-]. popólnjív -a -o, popólnjívost -i ž; popólnoma *prisl.* [povsod -oyn-]

popóten -tna -o. popótnik -a *m*, popótnica -e ž, popótniški -a -o. popótnína -e ž, popótnja -e ž *brašno. denar za pot*

popótovati -ujem. popótovanje -a *s*, popótoválen -lna -o [-ln-]. popótoválec -lca [-lc-] *m*, popótoválka -e [-lk-] ž

popráskati -am *gl.* praskati, popráskan -a -o. popráskanost -i ž, popráskanec -nca *m*; popraskováti -újem. popraskovánje -a *s*, popraskováł -ála -o. popraskoválen -lna -o [-ln-]; poprásniti -nem. poprásnjen -a -o

poprasketáti -ám *in* -éčem *gl.* prasketáti, poprasketán -a -o, poprasketánje -a *s*; poprasketávati -am. poprasketávanje -a *s*

poprašáti *in* -áti -prášam, poprášaj -te *in* -ájte! poprášal -a -o *in* -ála -o, poprášan -a -o; popraševáti -újem. popraševál -ála -o. popraševánje -a *s*, popraševálec -lca [-áuc-] *m*, popraševálka -e [-áuk-] ž, popraševálen -lna -o [-ln-], *povsod tudi povpraš-*

poprašáti -ím, popraší -íte! poprašíl -íl -o *in* -ášilo -i, poprašén -éna -o, poprašénost -i ž, poprašénc -nca *m*, poprašénka -e ž

póprati -am *gl.* poper

popráva -e ž, popráven -vna -o, poprávek -vka *m*, popráviló -a *s*, poprávitelj -a *m*, popráviteljica -e ž, poprávnica -e ž

popráviti -im, poprávljen -a -o, poprávljenost -i ž; poprávljati -am, poprávljal -ála -o, poprávljanje *in* -ánje -a *s*, poprávljávec -vca *m*, poprávljávka -e ž, poprávljávski -a -o, poprávljálén -lna -o [-ln-]. poprávljálnica -e [-ln-] ž, poprávljác -a *m*, poprávljív -íva -o, poprávljívost -i ž, poprávljívéc -vca *m*, poprávljívka -e ž

popréčen -čna -o, popréčnost -i ž, popréčnína -e ž, popréčnež -a *m*, popréčnik -a *m*, popréčnica -e ž, popréčniški -a -o, *povsod tudi povpr-*

popréd, poprèj *prisl.* (+popréje) *préd. prej:* ~ je bilo tako, sedaj je drugače; popréd. ko so bile razmere drugačne, je dobro živel, sedaj ne več; popréd ko si ti prišel (*preden si ti prišel*). sem bil jaz tu gospodar; poprédjnji -a -e, poprédnji -a -e; poprédle = poprèjle *prisl. prédle, prèjle*

poprèk *in* povprèk *prisl.:* ~ gledati (*navzkriž*), ~ kupiti (*počez*); poprèka -e ž

poprètíti -ím, poprèti -íte! poprètil -íla -o, poprètèn -éna -o

popfh popfha *m*: snežni ~, po vrhu srenja je padel droben ~; popfhniti -nem. popfhnjen -a -o, poprhováti -újem, poprhováł -ála -o, poprhovánje -a *s*

poprijáteljíti -ím, poprijáteljen -a -o; poprijateljeváti -jújem, poprijateljevál -ála -o, poprijateljevánje -a *s*

poprijázniiti -ím, poprijáznen -a -o, poprijáznenost -i ž, poprijáznenec -nca *m*

poprijémati -am *in* -mljem, *poprijémanje* -a *s*, *poprijemáč* -a *m*, *poprijéti* *poprimem gl.* *prijéti*, *poprijétost* -i *ž*, *poprijétje* -a *s*, *poprijem* -éma *m*, *poprímek* -mka *m*

+poprišče -a *s* *torišče*: delal je na različnih ~ih; na političnem ~u; z gospodarskega ~a se je umaknil na prosvetno ~

poprodáti -ám. *poprodán* -a -o, *poprodánost* -i *ž*; *poprodájati* -am, *poprodájanje* -a *s*, *poprodajálec* -lca [*-áyc-*] *m*, *poprodajálka* -e [*-áyk-*] *ž*, *poprodajálen* -lna -o [*-ln-*]; *poprodája* -e *ž* *poprodájen* -jna -o, *poprodájnost* -i *ž*

poprositi -ósim *gl.* *prostiti*, *popróšen* -a -o, *popróšenost* -i *ž*, *poprosílo* -a *s*, *popróšnja* -e *ž*, *popróšati* -am. *popróšanje* -a *s* *poprósen* -sna -o. *poprósjje* -a *s* *doprnsni kip, slika*

poprtnik -a *m*, *poprtnják* -a *m* **popúkati** -am. *popúkan* -a -o. *popúkanost* -i *ž*. *popúkanje* -a *s* **populácija** -e *ž* *prebivalstvo, posejlenosti*; *populacijski* -a -o

populáren -rna -o *ljudski, poljuden, priljubljen, znan*; *populárnost* -i *ž*. *popularizirati* -am *razširiti med ljudmi, domače napraviti*; *populariziranje* -a *s*. *popularizácija* -e *ž*. *popularizacijski* -a -o. *popularizátor* -ja *m*, *popularizátorica* -e *ž*, *popularizátorski* -a -o

popúiliti -im. *popúljen* -a -o. *popúljenost* -i *ž*, *popúlítev* -tve *ž*, *popúljenje* -a *s*

popustíti -ím *gl.* *pusiti*, *popuščen* -éna -o. *popuščenost* -i *ž* *popúst* -a *m* *popústen* -tna -o. *popústnost* -i *ž*, *popustljív* -íva -o. *popustljivost* -i *ž*, *popustljívec* -vca *m*. *popustljívka* -e *ž*, *popúščati* -am, *popúščanje* -a *s* **pór** **póra** *m luk*, **pórov** -a -o

póra -e *ž*, *nav. mn.* *póre pór drobne luknjice v snovi, znojnice (na koži)*; *porózen* -zna -o *luknjíčav*, *poróznost* -i *ž* *luknjíčavost*

porábiti -im *gl.* *rabiti*, *porábljen* -a -o, *porábljenost* -i *ž*, *porába* -e *ž*, *poráben* -bna -o, *porábnik* -a *m*, *porábnica* -e *ž*, *porábníški* -a -o, *porabnína* -e *ž*, *porabljív* -íva -o, *porabljívost* -i *ž*; *porábljati* -am. *porábljanje* -a *s*

Porábjje -a *s gl.* *Raba*

poračúnati -am. *poračúnan* -a -o. *poračúnanost* -i *ž*, *poračúnanje* -a *s* *poračunljív* -íva -o. *poračunljívost* -i *ž*, *poračún* -a *m*, *poračúnávati* -am, *poračúnávanje* -a *s*

porahljáti -ám *gl.* *rahljáti*, *porahlján* -a -o

porájati -am (se). *porajajóč* -a -e (se): ~e se življenje, ~a narava; *porájanje* -a *s*

porájtelj -tlja *m* = *porájkelj* -klja *m*, *porajtljáti* -ám. *porajtljáj* -ájtel *porajtljál* -ála -o. *porajtlján* -a -o. *porajtljánje* -a *s*

porásti -rástem. *porás(t)el* -(t)la -o *in* *porásten* -a -o *in* *poráščen* -a -o: mah je drevje *gostó porás(t)el*; drevje je *gostó porás(t)lo*. *porásteno*. *poráščeno*; *porás(t)la*. *porástena*, *poráščena* *pobočja gorá*; *poráslost* -i *ž* *in* *poráščenosť* -i *ž*. *porástenost* -i *ž*; *porást* -ásta *m*. *porástek* -tka *m*; *poráščati* -am. *poráščanje* -a *s*

poravnáti -ám *gl.* *ravnáti*. *poravnán* -a -o. *poravnánost* -i *ž*. *poravnáva* -e *ž*. *poravnánje* -a *s*. *poravnávati* -am. *poravnávanje* -a *s*. *poravnáven* -vna -o *kar se dá poravnati*: to blago je lepo ~o: *poravnávnost* -i *ž*; *poravnálen* -lna -o [*-ln-*] *pr.*: ~i *postopek*; *poravnováti* -újem. *poravnovánje* -a *s*. *poravnoválec* -lca [*-áyc-*] *m*, *poravnová-*

poráz

ka -e [-*áuk-*] *ž*, poravnoválen -lna -o [-*ln-*]
poráz -áza *m*, porázen -zna -o, poráznost -i *ž*, poráziti -im, porážen -a -o, poráženost -i *ž*, poráženje -a *s*, poráženec -nca *m*, poráženka -e *ž*
porazdelíti -im *gl.* razdeliti, porazdeljenost -i *ž*, porazdelítev -tve *ž*, porazdelílen -lna -o [-*ln-*], porazdelilnost -i [-*ln-*] *ž*, porazdeljeváti -jújem, porazdeljevál -ála -o, porazdeljevá-nje -a *s*, porazdeljeválen -lna -o [-*ln-*], porazdeljeválnica -e [-*ln-*] *ž*, porazdeljeválnost -i [-*ln-*] *ž*, porazdeljeválec -lca [-*áuc-*] *m*, porazdeljeválka -e [-*áuk-*] *ž*
porazgovoríti -im se *gl.* govoriti, porazgovór -a *m*
porazgubíti -im (se) *gl.* razgubiti, porazgubljenost -i *ž*, porazgubítev -tve *ž*
porazmestíti -im *gl.* razmestiti, porazmestítev -tve *ž*, porazmeščenje -a *s*, porazmeščati -am, porazmeščanje -a *s*
poraznosíti -nósim *gl.* nositi, poraznošenost -i *ž*, poraznášati -am, poraznášanje -a *s*, poraznašálen -lna -o [-*ln-*], poraznašálec -lca [-*áuc-*] *m*, poraznašálka -e [-*áuk-*] *ž*
porazrédén -dna -o: ~o nabiranja, porazrédnost -i *ž*
porazuméti -úmem se, porazumljen -a -o, porazumévati -am, porazumévanje -a *s*
porazvrstíti -im *gl.* razvrstiti, porazvrščenost -i *ž*, porazvrstítev -tve *ž*, porazvrščati -am, porazvrščanje -a *s*
porcelán -a *m*, porcelánov -a -o, porcelánski -a -o, porcelánast -a -o, porcelánka -e *ž* = porcelánovica -e *ž*, porcelánar -ja *m*, porcelánarica -e *ž*, porcelánovina -e *ž*

pórcija -e *ž* obrok jedi in skodela, *porcijón -a *m*, *porcijónček -čka *m* odměrek, obròk
pordečíti -ím, pordeči -íte! pordečil -íla -o, pordečen -ěna -o, pordečenje -a *s*, pordečítev -tve *ž*; pordečeváti -újem, pordečevál -ála -o, pordečevánje -a *s*, pordečeválec -lca [-*lc-*] *m*, pordečilén -lna -o, pordečeválen -lna -o [-*ln-*]
porděti -ím *gl.* rděti, pordélost -i *ž*, pordévati -am, pordévanje -a *s*
porébrn -a -o, porébrnica -e *ž*, porébrje -a *s*
porěči -rěčem *gl.* rěči, porečen -ěna -o, porěčen -čna -o *kar se dá porěči* (ovreči, preklicati); porékati -am, porékanje -a *s*, porèk -réka *m* *slovn. del periode*
porěče -a *s*: ~ Save, porěčen -čna -o: ~a plovba
porédén -dna -o *nagajiv, nereden*; porédnost -i *ž*, porédnež -a *m*, porédnica -e *ž*
poréditi -im, porédi -te! porédil -a -o; porédčiti -im, porédčen -a -o, porédčenost -i *ž*, porédčenje -a *s*; porédkati -am, porédkan -a -o, porédkanost -i *ž*, porédkanje -a *s*
poréditi -ím (se), porédi -íte! porédil -íla -o *in* -rédilo -i, porèjen -ěna -o, poredítev -tve *ž*
porédko *prisl.*, porédkoma *prisl.*; porédek -dka -o, porédkost -i *ž*
poréklo -a *s* *izvor*: po ~u iz Kočevja doma, po ~ Nемеc po rodu, ~ nauka *izvor, zašetek*
Porénje -a *s* *pokrajina ob Renu*, porénski -a -o, Porénc -nca *m*, Porénka -e *ž*, porénc -nca *m* *porénsko vino*
porézati -rězem, porézan -a -o, porézanost -i *ž*; porezováti -újem, porezovál -ála -o, porezovánje -a *s*, porezoválec -lca [-*áuc-*] *m*,

porezoválen -lna -o [-ln-], porezilnik -a [-ln- in -iyn-] *m*
porfir -a *m*, porfirov -a -o, porfíren -rna -o; porfírast -a -o, porfírít -a *m*
pôrhanť -a *m vrsta blaga*, pôrhantov -a -o, pôrhantast -a -o
poríbatí -am, poríban -a -o: ~a tla, poríbanost -i *ž*
porínítí -nem, porínjen -a -o, porínek -nka *m*
porívátí -am, porívanje -a *s*, poríváč -a *m*, poríválec -lca [-áyc-] *m*, poríválka -e [-áyk-] *ž*, poríválo -a *s*, poríválen -lna -o [-ln-]
porjavéti -ím *gl.* rjavéti, porjavél -éla -o: ~o železo, ~a koža; porjavélost -i *ž*; porjavítí -ím *gl.* rjavítí, porjavíl -íla -o, porjavljèn -èna -o, porjavljénje -a *s*, porjavítev -tve *ž*, porjavljéneč -nca *m*, porjavljénka -e *ž*; porjavljátí -am, porjavljánje -a *s*, porjavljávec -vca *m*, porjavljávka -e *ž*
pornografíja -e *ž opolzko, pohujšljivo pisanje, slovstvo*; pornográfíčen -čna -o = pornográfíski -a -o *opolzek, pohujšljiv, spotakljiv*; pornográf -a *m*
poróbití -im, poróbljen -a -o, poróbljenost -i *ž*, poróbljenec -nca *m*, poróbljenje -a *s*, poróbitev -tve *ž*, poróbek -bka *m*, poróbje -a *s*, poróben -bna -o
poróbkátí -am, poróbkánje -a *s*, poróbkán -a -o: ~a koruza
poróčátí -am, poróčanje -a *s*, poróčevátí -újem, poróčeválen -lna -o [-ln-]: ~a agencíja, poróčeválec -lca [-áyc-] *m*, Slovéníski poróčeválec = Poróčeválec -lca [-álc- ali -áyc-] *m*, poróčeválka -e [-áyk-] *ž*, poróčeválski -a -o [-álsk-]: ~a služba
poróčítí -ím (se), poróčiť -íte! poróčil -íla -o *in* -óčili: poróčil se je s sosedovo Anko (+poro-

čil je sosedovo Anko); poróčen -èna -o; poróčilo -a *s*, poróčil -len -lna -o [-ln-]; poróčéneč -nca *m*, poróčenka -e *ž*, poróčénski -a -o; poróka -e *ž*, poróčen -čna -o, poróčník -a *m*, poróčníški -a -o, poróčnica -e *ž*
poróčník -a *m vojaški čin*, poróčniški -a -o: ~o znamenje, poróčništvo -a *s*
porodítí -ím, poródiť -íte! poródil -íla -o *in* -ródilo -i, porójen -èna -o, pôrod *in* poród -óda *m*, poróden -dna -o, poródnost -i *ž*, poródnica -e *ž*, poródníšnica -e *ž*, poródníčen -čna -o, poródníški -a -o, poródníštvo -a *s*, poródníčar -ja *m*, poródníčarski -a -o, poródníčarstvo -a *s*; porórájati -am, porórájanje -a *s*
poróga -e *ž*, poróg -óga *m*, porógljív -íva -o, porógljívost -i *ž*, porógljívéc -vca *m*, porógljívka -e *ž*, porógati -am se
pórok -óka *m*: bití ~ *ali* za ~a komu; poróštvo -a *s*, poróštven -a -o [-tvæn-], poróški -a -o; porókovátí -újem, porókovánje -a *s*, poróščina -e *ž* (+poróštvo-vátí, +poróštvo-vánje -a *s*)
poróka -e *ž gl.* poróčiti
poropotátí -ám *in* -ropóčem *gl.* ropotati, poropotán -a -o; poropotávati -am, poropotávánje -a *s*
porosítí -ím, porósiť -íte! porósil -íla -o *in* -ósilo, poróšen -èna -o, poróšenost -i *ž*, poróšenje -a *s*, porósitev -tve *ž*
poróta -e *ž*, poróten -tna -o, porótník -a *m*, porótníški -a -o, porótníštvo -a *s*
porožljátí -ám *gl.* rožljátí, porožljávati -am, porožljávánje -a *s*
pórta -e *ž prostor pred vhomom v hišo, veža*: samostanska ~, na ~i čakajo obiskí; turška Visoka ~; portál [-ál] -a *m umetní vhom v poslopje*; portálen -lna -o [-ln-], portír -ja *m vrtar*, por-

+pórta

tírka -e ž vratarica, portírski
-a -o vratarski
+pórta -e ž trak kot okras: ves v
+pórtah v trakovih
portátile -la m liturg. prenosni
oltar
***portfélj** -a m listnica: minister
brez ~a (določenega področja)
Pórtland -a m angl. oloček na ka-
nálskem obrežju, pórtlandski -a
-o: ~i cement, pórtlandec -dca
m vrsta cementa
pórto -a m poštnina, vrsta znamke
Portoriko -a m najmanjši otok Ve-
likih Antilov, portoriški -a -o;
portorika -e ž vrsta cigar
portrét -a m podoba osebe, obraz;
portréten -tna -o, portretist -a
m, portretistka -e ž, portreti-
rati -am, portretíran -a -o, por-
tretíranje -a s, portretíranec
-nca m, portretíranka -e ž
Portugálsko -ega s: s ~ega, na
~em; Portugálec -lca m, Por-
tugálka -e ž, portugálski -a -o,
portugálščina -e ž; portugálka
-e ž trta in vino [póvsod -al-]
porúbiti -im gl. rubiti, porúbljen
-a -o, porúbljenost -i ž, poru-
bítev -tve ž
porumenéti -im gl. rumenéti, po-
rumenél -éla -o: ~o listje, po-
rumenélóst -i ž; porumenévati
-am, porumenévaje -a s
porumeníti -ím (se) gl. rumeníti,
poruménil -íla -o, porumenjèn
-éna -o, porumenjénost -i ž,
porumenítev -tve ž; porumenílo
-a s, porumenílen -lna -o [-ln-];
porumenjeváti -jújem, porume-
njevál -ála -o, porumenjeválec
-lca [-lc-] m, porumenjeválen
-lna -o [-ln-], porumenjevánje
-a s
porúngelj -glja m, porúngeljček
-čka [-gálj-] m
Porúrje -a s gl. Ruhra
porúšiti -im gl. rušiti, porúšen -a
-o, porúšenost -i ž, porúšítev

-tve ž, porúšenje -a s, poruší-
telj -a m, porušíteljica -e ž,
porušílen -lna -o [-ln-]; poru-
ševáti -újem, porušévaje -a s
poruváti -rújem, poruván -a -o,
poruvánost -i ž, poruvánje -a s,
poruválec -nca m; *póvsod tudi*
porva-
posadíti -ím, posádi -íte! posádil
-íla -o in -sádilo -i, posajèn
-éna -o, posajénost -i ž, posa-
jénec -nca m, posajénka -e ž,
posájati -am, posájanje -a s,
posajálen -lna -o [-ln-], posá-
jálec -lca [-áj-] m; posád
-áda m, posáden -dna -o, po-
sádka -e ž; posáda -e ž *posád*
(+ših) delati v dveh ~ah
posámez = posámezno *prisl.*: ~
so prihajali; posámezen -zna -o,
posámeznost -i ž, posámeznik -a
m, posámeznica -e ž [+posáméz-]
posámski -a -o, posámstvo -a s
Posárje -a s gl. Saara
Posávje -a s, posávski -a -o, Po-
sávec -vca m, Posávka -e ž
posébej (+posébe), posébič *prisl.*,
posében -bna -o, poséбно *prisl.*,
posébnost -i ž, posébněž -a m,
posébnica -e ž, posébek -bka m
***poséčati** -am *obiskovati*, *posé-
čanje -a s *obiskovanje*, gl. *tudi*
posét
poséči -séčem *pokositi* gl. seči, po-
séci -te! posékel -kla -o, posé-
čen -a -o, poséčenost -i ž, po-
séčva -e ž; senóžet za 12 kóscév
~e; poséčen -čna -o, poséček
-čka m *maihen posečen prostor*
poséči -séžem gl. seči, posézi -te!
poségel -gla -o, poséžen -a -o,
poség -éga m, posegljáj -a m,
posegljív -íva -o, posegljívost
-i ž; poségati -am, poséganje
-a s, posézati -am, posézanje -a s
posédati -am, posédanje -a s, po-
sédba -e ž, posédaven -vna -o,
posédavec -vca m, posédavka
-e ž; posedéti -ím: malo posedí,

posédi *in* posedi -íteľ poseděl -éla -o: travo je poseděl; posedèn -èna -o: vsa trava je ~a; posedévati -am, posedévánje -a s; posésti -sédem *gl.* sesti: ~ deželo, ~ hišo, ~ okoli peči, okoli mize; poséden -a -o, posédenost -i ž, posédek -dka m; *posedováti -újem *imeti* (*v la-sli*), *posedovánje -a s *imetje*

posèg -éga m *gl.* poséči

posegamál [-áμ in -ál] *prisl.*

posejáti -séjem *gl.* sejati, poseján -a -o, posejánost -i ž, posejánje -a s

posekati -am, posekan -a -o, posekanost -i ž, poseka -e ž, posekánje -a s, posek -éka m, posekávati -am, posekávánje -a s, posekováti -újem, posekovál -ála -o, posekovánje -a s; posekljiv -iva -o, posekovje -a s

pósel [-əμ] -sla m, póselški -a -o [-səl-], póselstvo -a [-səl-] s

poselíti -selím *gl.* seliti, poséli -íteľ posélil -íla -o, poséljen -a -o, poséljenost -i ž, poselítev -tve ž; poseljeváti -jújem, poseljevánje -a s, poseljeválec -lea [-álc-] m, poseljeválka -e [-álk-] ž, poseljeválen -lna -o [-ln-]

posénčiti -im, posénčen -a -o, posénčenje -a s, posénčnica -e ž *senèna èrta*

posesíven -vna -o *svojilen*: ~i za-imki; posesívnost -i ž *svojilnost*

posést -i ž, posešten -tna -o, poséstnik -a m, poséstnica -e ž, poséstniški -a -o, poséstvo -a s, poséstevce -a s [-təvc-], poséstven -a -o [-tvən-]; posestvo-váti -újem, posestvovánje -a s, *posedováti -újem *gl.* posédati

posèstriti -im, posèstren -a -o, posèstrima -e ž, posèstrimstvo -a s

*posèt -éta m *obisk*, *poséten -tna -o, posétnica -e ž = posétka -e

ž *vizitka*, *posétnik -a m *obisko-valec*; *posétiti -im *obiskati*, poséten -a -o, *gl.* tudi posečati

posétev -tve ž: 5 mernikov ~e; posétven -a -o [-tvən-]

posèv -éva m, posévek -vka m, posévati -am, posévánje -a s, *gl.* posejáti *in* posijáti

posézati *gl.* poseči

posihati -am, posihanje -a s, posahníti -sáhnem, posáhel -hla -o: ~i studenci [*nepoud. povsod -sah- in -səh-*]

posihdób *prisl.*, posihdóben -bna -o, posihdóbnost -i ž

posihmál [-áμ in -ál] *prisl.*

posijáti -sijem *gl.* sijati, posij -tel posijál -a -o, posiján -a -o; posévati -am, posévánje -a s

posíliti -im (se), posiljen -a -o: ~o zelje, posiljenost -i ž, posiljenje -a s, posiljenec -nca m, posiljenka -e ž, posílen -lna -o [-ln-], posílstvo -a [-ls-] s, posílnik -a [-ln-] m, posílněž -a [-ln-] m; posiljeváti -jújem, posiljevánje -a s, posiljeválec -lea [-ávc- in -lc-] m, posiljeválen -lna -o [-ln-]; posíloma *prisl.*

posíniti -nem: sonce posíne *gl.* síniti

posinjéti -ím *sinji postati*, posinji -íteľ posinjél -éla -o, posinjélost -i ž; posinjíti -ím *sinje napraviti*, posinji -íteľ posinjil -íla -o, posinjèn -èna -o, posinjènost -i ž, posinjènje -a s, posinjítev -tve ž

posinóviti -im, posinóvljen -a -o, posinóvljenec -nca m, posinóvljenje -a s, posinóvitelj -a m

posípati -am *in* -pljem, posípanje -a s, posíp -a m, posípa -e ž *kamenje za posípanje cest, vseh vrst zabimbe za polresanje testa*; posípávati -am, posípávánje -a s; posípálnik -a [-ln-] m, posípálnica -e [-ln-] ž

+ **posirovétí**

+ **posirovétí** *gl.* posurovétí
posivétí -ím, posívi -íte! posivèl -éla -o: ~a glava, ~i lasjé; posivélost -i ž, posivénje -a s; posivítí -ím, posívi -íte! posivil -íla -o, posívljen -a -o *in* -èn -èna -o, posívljenje -a s, posivítev -tve ž
poskakováti -újem, poskakováł -ála -o, poskakovánje -a s, poskakoválen -lna -o [-ln-], poskakoválec -lca [-áuc-] *m*, poskakováłka -e [-áuk-] ž, poskakováłski -a -o [-álsk-]; poskákati *in* -áti -ákam *in* -čem, poskákaj -te *in* -ájte! poskákáti -te! poskákál -a -o *in* -ála -o, poskakóma *in* poskákóma *prisl.*
poskóčiti -óčim *gl.* skočiti, poskòk -óka *m*, poskòčen -čna -o, poskòčnost -i ž, poskòčnež -a *m*, poskòčnica -e ž *glas.*
poskrbétí -ím za koga *gl.* skrbétí, poskrbì *in* poskrbì -íte! poskrbèl -éla -o, poskrbljen -èna -o, poskrbljenost -i ž, poskrba -e ž
poskúšiti -ím, poskúšen -a -o, poskús -a *m*, poskúšen -sna -o, poskúšnja -e ž; poskúšati -am, poskúšanje -a s, poskúšálen -lna -o [-ln-], poskúšálnost -i [-ln-] ž, poskúšáč -a *m*; poskúševáti -újem, poskúševánje -a s, poskúševálen -lna -o [-ln-], poskúševálnica -e [-ln-] ž, poskúševálšče -a s
poslabétí -ím: večkrat mu ~í; poslabèl -éla -o, poslabélost -i ž
poslábšati -am (se), poslábšan -a -o, poslábšanje -a s, poslábšanost -i ž, poslábšanec -nca *m*, poslábšanka -e ž, poslábšálen -lna -o [-ln-], poslábšálnica -e [-ln-] ž; poslábševáti -újem, poslábševánje -a s, poslábševálen -lna -o [-ln-], poslábševálnica -e [-ln-] ž, poslábševálec -lca [-áuc-] *m*, poslábševáłka -e [-áuk-] ž

posladétí -ím: v ustih ~í; posládi -íte! posladèl -éla -o, posladélost -i ž, posladénje -a s; posladítí -ím, posládi -íte! posládíl -íla -o, poslajèn -èna -o, poslajènost -i ž, poslajénje -a s, posladítev -tve ž, posládek -dka *m*, poslajènec -nca *m*
posladkátí -ám *gl.* sladkati, posladkán -a -o, posladkánost -i ž
poslájati -am, poslájanje -a s; poslajeváti -jújem, poslajeváł -ála -o, poslajevánje -a s; poslájšati -am, poslájšanje -a s, poslajševáti -újem, poslajševánje -a s
poslanétí -ím: malo še ~í, poslanèl -éla -o, poslanélost -i ž, poslanévati -am, poslanévanje -a s
poslástica -e ž = poslástek -tka *m* *posládek, desért*
posláti pošljem, pošlji -íte! poslál -ála -o, poslán -a -o, poslánec -nca *m*, poslánka -e ž, poslánski -a -o, poslánček -čka *m*, poslánik -a *m*, poslániški -a -o, posláništvo -a s, poslánica -e ž, posláničen -čna -o; poslánstvo -a s: njegovo ~o
poslavítí -ím *odlikovati*, poslávì -íte! poslávìl -íla -o, poslavljèn -èna -o, poslavljènost -i ž, poslavítev -tve ž, poslavítven -a -o [-tvèn-], poslavljènec -nca *m*, poslavljénka -e ž; poslávìjati -am, poslávìljanje -a s, posláva -e ž
poslédica -e ž (+poslédek) *naslèdek, nastopek*; poslèdičen -čna -o: ~i stavki; poslèdičnost -i ž
poslédnji -a -e, poslèdnjikrat *prisl.*, poslèdnjič *prisl.*
poslèj *prisl.* *odslèj naprej*; poslèjšnji -a -e
poslíkati -am, poslìkan -a -o, poslìkanost -i ž, poslìkanje -a s
poslínití -ím, poslínjen -a -o, poslínjenje -a s, poslínjenost -i ž

poslínjenec -nca *m*, poslínjenka -e *ž*
poslonéti -im *gl.* sloneti, poslonénje -a *s*; posloníti -slónim, poslóni -íte! poslónil -íla -o, poslónjen -a -o, poslónjenost -i *ž*, poslónjenec -nca *m*, poslónjenka -e *ž*; poslón -óna *m*, poslónàt -áta -o: ~i stoli; poslónjati -am
poslópje -a *s*, poslópen -pna -o
poslovániti -im, poslovánjen -a -o, poslovánjenost -i *ž*, poslovánjenje -a *s*, poslovánjenec -nca *m*, poslovánjenka -e *ž*
poslováti -újem, poslovál -ála -o, poslovánje -a *s*, poslóven -vna -o, poslóvnost -i *ž*, poslóvnik -a *m*, poslóvniški -a -o, posloválen -lna -o [-ln-], posloválnica -e [-ln-] *ž*, poslovóđa -a *in* -e *m*, poslovódkinja -e *ž*, poslovóden -dna -o, poslovódstvo -a *s*
poslovéniti -im, poslovénjen -a -o, poslovénjenje -a *s*, poslovénjenost -i *ž*, poslovenítev -tve *ž*, poslovenítelj -a *m*, posloveníteljica -e *ž*, posloveníteljski -a -o
poslovíti -im se, poslóvi -íte se! poslóvil -íla -o *in* -óvilo -i, poslovljèn -èna -o, poslovítev -tve *ž*, poslovílo -a *s*, poslovílen -lna -o [-ln-]; poslávljati -am se, poslávljanje -a *s*, poslavljavéc -vca *m*, poslavljavka -e *ž*
poslúh -a *m*: ~ imeti, biti brez ~a za kaj; poslúhniti -nem
poslúšati -am, poslúšaj -te *in* -ájte! poslúšal -a -o *in* -ála -o -i, poslúšanje *in* -ánje -a *s*, poslúšálec -lca [-áyc-] *m*, poslúšálka -e [-áyc-] *ž*, poslúšálski -a -o [-áysk-], poslúšálstvo -a [-ls-] *s*; poslúšen -šna -o, poslúšnost -i *ž*, poslúšnež -a *m*, poslúšnica -e *ž*, poslúšek -ška *m*: na ~e hoditi, poslúškováti -újem

***poslúžiti** -im koga *postreči* komu; *poslúžiti se česa *rabili*, *uporabiti* kaj; *poslúžite se, prosim! (*vljudna ponudba*) *vzemite! dajte! izvolite!* *poslúževáti -újem se česa *rabili*, *uporabljati* kaj: ~ najnovejših strojev, ~ knjižnic, ~ dobrih svetov
posméh -a *m*, posmehljiv -íva -o, posmehljívec -vca *m*, posmehljívka -e *ž*, posmehljívost -i *ž*; posmehováti -újem se, posmehovál -ála -o, posmehovánje -a *s*, posmehoválec -lca [-áyc-] *m*, posmehováлка -e [-áyc-] *ž*, posmehoválen -lna -o [-ln-]; posméhniti -nem se
posmejáti -sméjam *in* -sméjem se *gl.* smejati se: malo se je posmejál (*nekoliko časa se je smejal*), malo se je posméjal (*nasmehnil*)
posméšek -ška *m*, posméšen -šna -o, posméšnost -i *ž*
posmetíti -im, posmeti -íte! posmétíl -íla -o, posmetèn -èna -o, posmetènje -a *s*, posmetítev -tve *ž*
posmíhati -am se, posmíhanje -a *s*
posmódiiti -im, posmódi -íte! posmódíl -íla -o *in* -ódilo -i, posmojèn -èna -o, posmojénost -i *ž*, posmojénc -nca *m*, posmojénka -e *ž*, posmojéke -ójk *mn.* *ž* kratke *sani za vlačenje hlodov z gorá* (*posmojéne krivine*)
posmolíti -im, posmóli -íte! posmóíl -íla -o, posmoljèn -èna -o
posmrkati -am, posmrkan -a -o; posmrkñiti -nem; posmrkávati -am, posmrkávanje -a *s*
posmríten -tna -o *poslúmen*, posmrítnost -i *ž*, posmrítnica -e *ž*, posmrítnik -a *m*
posnážiti -im, posnážen -a -o, posnážítev -tve *ž*
posnémati -am *in* -mljem, posnémanje -a *s*, posnemálec -lca [-áyc- *in* -lc-] *m*, posnemálka -e

posnėti

- [-dūk-]** ž = posnemálnica -e
[-yn-] ž, posnemálo -a s, posnemálen -lna -o [-ln-], posnemáč -a m, posnemálnik -a [-yn-] m
- posnėti** posnámem *gl.* sneti, posnét -a -o, posnétje -a s, posnétėk -tka m, posnėmek -mka m, posnemljiv -iva -o, posnemljivost -i ž, posnemúlja -e ž
- posóben** -bna -o: ~a oprava, posóbye -a s
- Posóčje** -a s *kr. i.*, posóški -a -o
- posóda** -e ž, posóдика -e ž, posódje -a s, posódar -ja s, posódarica -e ž, posóderski -a -o
- posódití** *in* posodítí -ódim, posóditel! *in* -íte! posódil -íla -o, posódin -a -o, posóđa -e ž = pódosoda -e ž; napósodo (dati, dobiti) *prisl.*; posojílo -a s, posojílen -lna -o [-ln-], posojíllica -e [-ln-] ž, posojíllicėn -čna -o [-ln-], posojíllicėski -a -o [-ln-]; posójami -am, posójami -a s, posojeváti -jújem, posojevál -ála -o, posojevánje -a s, posojeválen -lna -o [-ln-], posojeválec -lca [-dúc-] m, posojeválka -e [-dúk-] ž, posojeválsci -a -o [-dús-], posojnína -e ž
- posolítí** -ím, posóli -íte! posólił -íla -o, posoljėn -ėna -o, posoljėnost -i ž, posoljėnje -a s, posolítev -tve ž
- posónčėn** -čna -o: ~a ura; posónčėnica -e ž *bot. sončėnica*; posónčėti -im se, posónčėn -a -o, posónčėnje -a s
- pospáti** -ím *gl.* spati, pospán -a -o, pospánost -i ž, pospánec -nca m, pospánčėk -čėka m, pospánčkati -am *otr.*; pospávati -am, pospávánje -a s
- pospešėváti** -újem, pospešėvál -ála -o, pospešėván -a -o, pospešėvánje -a s, pospešėválen -lna -o [-ln-], pospešėválnost -i [-ln-] ž, pospešėvátelj -a m, pospešėváteljica -e ž, pospešėválec -lca [-lc-] m, pospešėválka -e [-lk-] ž, pospešėválsci -a -o [-ls-]; pospėšėti -im, pospėšen -a -o, pospėšenje -a s, pospėšenost -i ž, pospėšėtev -tve ž, pospėšėlo -a s, pospėšėlen -lna -o [-ln-], pospėšėtelj -a m, pospėšėteljica -e ž, pospėšėteljsci -a -o; pospėšen -šna -o, pospėšėn -i ž, pospėšėnik -a m *akcelerator (n. pr. pri avtu)*, pospėšek -ška m, pospėšljiv -iva -o, pospėšljivost -i ž, pospėšáj -a m, pospėh -ėha m
- posplóšėti** -im, posplóšen -a -o, posplóšenost -i ž, posplóšenje -a s, posplóšėtev -tve ž; posplošėváti -újem, posplošėvánje -a s, posplošėválen -lna -o [-ln-], posplošėválnost -i [-ln-] ž, posplošėválec -lca [-lc-] m, posplošėválka -e [-lk-] ž, posplošėválsci -a -o [-ls-]
- posprávití** -im, posprávljen -a -o, posprávljenost -i ž, posprávitėv -tve ž, pospráva -e ž; posprávljati -am, posprávljal -a -o *in* -ála -o, posprávljanje *in* -ánje -a s, pospravljávec -vca m, pospravljávka -e ž, pospravljávsci -a -o, pospravljálen -lna -o [-ln-], pospravljiv -iva -o, pospravljivost -i ž, pospravljívec -vca m, pospravljívka -e ž
- posprėmití** -im, posprėmljen -a -o; posprėmljati -am, posprėmljanje -a s
- posrėbáti** -am *in* -bljem, posrėban -a -o
- posrėbrítí** -ím, posrėbri -íte! posrėbril -íla -o, posrėbrėn -ėna -o, posrėbrėtev -tve ž, posrėbrėnje -a s, posrėbrėlen -lna -o [-ln-]
- posrėcítí** -i se, posrėcėn -a -o, posrėcėnost -i ž, posrėcėnec -nca m, posrėcėnka -e ž; posrėcėnje -a s, posrėcėtev -tve ž;

posrečeváti -újem, posrečevá-
nje -a s

posrédén -dna -o, *prisl.* posrédno,
posrédnost -i ž, posrédnik -a m,
posrédnica -e ž, posrédniški -a
-o, posrédništvo -a s

posredováti -újem, posredúj -te!
posredovál -ála -o, posredová-
nje -a s, *povsod tudi* posréd-;
posredoválec -lca [-áyc- in -lc-]
m, posredováčka -e [-áyc- in
-lk-] ž, posredoválski -a -o
[-áyc- in -ls-], posredoválen
-lna -o [-ln-]: ~i predlog, po-
sredoválnica -e [-ln-] ž, posre-
doválničen -čna -o [-ln-]; *po-
srédstvom *prisl. in predl. z rod.:*
~ železnice *po železnici*

posrčkati -am, posrčkan -a -o, po-
srčkanje -a s, posrkávati -am,
posrkávanje -a s; posrčkniti
-nem, posrčknjen -a -o

póst pósta m, o póstu = v póstu;
pósten -tna -o: ~a jed; postíti
póstim (se), pósti -íte! póstil
-šla -o, póstenje in -enje -a s

postája -e ž, postájen -jna -o:
~a stavba; postájica -e ž, po-
stajaljšče -a s, postajaljški -a
-o, *postajenačelnik -a m *po-
stájni nabélnik*

postájati -am in -em: za vsakim
voglom postája; postájanje -a
s: ~ po cestah; postajáč -a m
= postajálec -lca [-áyc-] m

postájati -am *nedov.* k postáti
-nem; *opisovanju se ogiblremo, če
imamo ustrezni nedovršni glagol:*
postájati star, len, bled, bolan,
rdeč, velik *ipd.* stárati se ali
staréti, lentti se, bledéti, bolé-
hati, rdéti, véčati se ali rasti *ipd.*;
postaja gorkó, mráz, krajši,
slabši, temà *ipd.* ogréva se, mra-
zi se, krájša se, slabša se, temni
se *ipd.*; *gl.* postati

postamént -énta m *podnožje*

postáratí -am (se), postáran -a -o,
postáranost -i ž, postáranje -a

s; póstaren -rna -o, póstarnost
-i ž, póstariš *prisl. staromodno,
po starem*

postát -i ž *pas, red, vrsta, leha:*
žanjice žanjejo široko ~; deset
~i vinograda; stran ima dve
~i stolpca, plati

postáti -stojím *gl.* stati, postój -te!
postál -a -o, postán -a -o: ~a
jed; *gl.* tudi postájati

postáti -ánem, postáni -íte! po-
stál -ála -o; postánek -nka m:
~ jezera; *če imamo neposredno
ustrezni glagol, se ogiblremo
opisovanju s tem glagolom:* po-
stati ubog, bogat, zdrav, bolan,
slep, star, nór, naveličan, len,
bled, rdeč, prevzeten *itd.* obu-
božati, obogaiéti, ozdravéti, zbo-
léti, oslepéti, ostaréti ali postá-
rati se, znoréti, naveličati se,
poleniti se, obledeti, zardeti,
prevzeti se *itd.*; postati gorkó,
mrzlo, krajši, daljši, kisel *ipd.*
ogreti se, zmraziti se, skrajšati
se, podaljšati se, skisati se *ipd.*;
postane noč, dan, temà, mráz
itd. znoži se, zdani se, stemní se,
zmrazi se *itd.*; postane vojak,
učitelj, delavec *itd.* pogosto
bolje izražamo z bo vojak, učitelj,
delavec *itd.*

postáva -e ž 1. *zunanjost:* človek
lepe (velike, majhne, vitke,
čvrste *itd.*) postave rasti; 2. *zakon:*
državne ~e, prometne ~,
póstna ~; postáven -vna -o:
~o zavárovan, ~ vojak *lepe
postave;* postávnost -i ž, postá-
vica -e ž

postávati -am, postaváje *prisl.:*
~ hoditi; postávanje -a s, po-
staváč -a m, postaváčka -e ž,
postaváški -a -o

postáviti -im (se), postávljen -a
-o, postavítev -tve ž: ~ drame
na oder; postavéc -vca m, po-
stávek -vka m = postávka -e ž;
postáviti koga nad druge, na

postávljati

hladno, ob stran, pod nadzorstvo, na čelo, na poskušajo, v kot, pred sodišče, ob zid, pred dejstvo; postaviti piko na i *dokončati*, v pravo luč, na note *uglasbiti*, na glavo, na izbiro, v senco, na ogled; postaviti pogoj, vprašanje, rok, čas, ceno, luč pod mernik, besedo; postaviti se na lastne noge, na glavo, na stališče, v službo komu, proti komu (sovražno), v bran; postaviti se s čim *pobahati*, *po-
hvaliti*, *izkazati se s čim*: dobro se je postavil, pred vsemi se je postavila s svojim znanjem; +postaviti koga v položaj, da... *komu pomagati (pomóči, omogočiti)*, da..., +postaviti izven obrata, rabe, prodaje *ipd. ustavi-
tí, umakniti iz rabe, prodaje itd.*; +postaviti svojega moža *izkazati se moža*; postaviti nov rekord; kaj pa, postavim, jutri? *recimo, n. pr.*; da sem, postavim, umrl (*Zupančič*)

postávljati -am (se), postávljaj -te in -ájte! postávljal -a -o in -ála -o, postávljanje in -ánje -a s: ~ mlajev, fántovsko ~ *razkazovanje, bahanje*; postavljáč -a m, postavljávec -vca m: ~ kégljev; postavljáveč -a -o, postavljávski -a -o: ~a cena; postavljáški -a -o: ~o izzivanje

postavo- v sestavi: postavodája -e ž, ~dájén -jna -o, ~dájnost -i ž, ~dájnik -a m, ~dájalec -lca [-lc-] m, ~dájalski -a -o [-ls-], ~dájálen -lna -o [-ln-], ~dájálstvo -a [-ls-] s; postavoznánnstvo -a s, ~znánc -nca m, ~znánski -a -o

postdentálen -lna -o [-ln-] fon. *zazóben*: ~i glasovi, postdentálnost -i [-ln-] ž

posteklíti -ím *glazirati, pološtíti; postekli -íte! posteklil -íla -o, postekljén -éna -o, posteklítev

-tve ž, postekljénost -i ž *polóšé, *glazura*, posteklina -e ž

póstelja [+*postélja*] -e ž, pósteljica -e ž, pósteljen -ljna -o: ~o perilo, ~a omarica (+*noéna omarica*), ~a posóda (+*noéna posóda*); posteljnína -e ž, posteljnják -a m; postiljati -am, postiljanje -a s, postiljávec -vca m, postiljávka -e ž; postláti -stéljem, postélji -íte! postlál -ála -o, postlán -a -o

posterióren -rna -o *kasnejši*, posteriórnost -i ž

postíla -e ž *poljudna razlaga od-
lomkov iz sv. pisma*

postiljón -a m *poštni voznik*, postiljónski -a -o

postláti gl. póstelja

postlúdíj -a m *glas.*, postlúdíjski -a -o

postojánka -e ž

postopáč -a m, postopáški -a -o, postopáštvo -a s

postópati -am: ~ po mestu, ~ brez dela, + ~ s kom (čim) *lepó, grdó ravnati, delati*; + ~ proti komu (čemu) *uradno, sodno koga (kaj) uradno, sodno zasledovati, obravnavati, preiskovati*; postopáje *prisl.*: ~ bi to naredil *mimogrede*; postópek -pka m, postópanje -a s: ~ brez dela, + ~ s stroji *ravnánje*, + ~ je različno v conah *ravnánje*; delati je treba bolj s prepričanjem in z *zgle-
dom lastnega + ~a ravnánja, vede-
nja, dela, postópen -pna -o, postópnost -i ž, postópica -e ž mat.*, postópičen -čna -o; postópoma *prisl. počasi, polagoma, v pre-
sledkih*

postorítí -ím, postóri -íte! postóril -íla -o in -óriló -i, postorjén -éna -o, postorjénost -i ž, postorítev -tve ž

postotérítí -ím, postotérjen -a -o, postotérjenost -i ž

postóvka -e ž *zool.*, postóvkin -a -o: ~o gnezdo

postrahováti -újem, postrahováł -ála -o, postrahován -a -o

postránc -nca *m*, postráncék -čka *m*, postránski -a -o: ~i dohodki, postránsčina -e ž, postranljiv -íva -o, postraněti -ím: voz včasih postrani *se oběsi na stran*; po strani gledati, viseti, hoditi; póstranec -nca *m outsider šp.*

postrašiti -ím: malo ~ koga, postraši -íte! postrašil -íla -o, postrašen -a -o; *gl. tudi* strašiti

postréči -éžem *gl.* stréči, postréžen -a -o, postréženost -i ž, postréženec -nca *m*, postréženka -e ž, postréžba -e ž, postréžen -žna -o, postréžnost -i ž, postréžnik -a *m*, postréžnica -e ž, postréžniški -a -o, postréžnina -e ž, postréžljiv -íva -o, postréžljivost -i ž, postréšček -čka *m*

postreliti -ím, postrelí -íte! postrelil -íla -o, postreljen -ěna -o, postrelítev -tve ž, postreljenci -cev *mn. m*, postreljénke -ěnk ž; postréljati -am, postréljan -a -o, postreljevati -jújem, postreljevanje -a *s*

postréšje -a *s*, postréšen -šna -o, postréšina -e ž

postrgati -am *in* -žem, postrgán -a -o, postrgánje -a *s*, postrgánost -i ž, postrgálo -a *s*, postrgálnik -a [-dún- *in* -ln-] *m*, postrgálja -e ž, postržek -žká *m in* postřek -žka *m*

postríči -ížem *gl.* stríči, postrížen -a -o, postríženost -i ž, postríženec -nca *m*, postríženka -e ž, postríženje -a *s*; postrigováti -újem, postrigovánje -a *s*, postřížek -žka *m*

postřín -i ž *kar se seje na strnište, t. j. na njivo, kjer je bilo prej žito*; postřnjáča -e ž: repa ~

postrojiti -ójim, postrojí -íte! postrojil -íla -o, postrojen -a -o, postrojěnje -a *s*, postrojítev -tve ž, postrojilo -a *s*, postrojilen -lna -o [-ln-]; *postrojiti -ím (se) *postavili (se) v vrsto*

postrúžiti -ím, postrúžen -a -o, postrúženost -i ž, postrúženec -nca *m*, postrúženka -e ž, postrúženje -a *s*, postrúžnik -a *m*; postrúgati -am *in* -žem, postrúgan -a -o, postrúganje -a *s*, postrúžek -žka *m* = postržek -žká *m*

postřív -i *in* -í [-řív- *rví*] ž, postřívji -a -e, postřívca -e [-řív-] ž, postřivnják -a *m ribnik s postřiví*

postskriptum -a *m pripis, dostavek na koncu spisa, okr. P. S.*

postulát -a *m zahteva*, postulírati -am *zahtevati, terjati*

postúmen -mna -o *posmrten, po ocelovi smrti rojen, po avtorjevi smrti izdan, posmrtnik*; postúmnost -i ž *posmrtništvo, posmrtnost*

posúkati -am *in* -čem (se), posúkan -a -o, posúkanec -nca *m močnik*, posúkanje -a *s*, posúkljaj -a *m*: ~ *préje*

posúmiti -ím, posúmnjati -am

posurovétí -ím, posuroví -íte! posurovel -éla -o: ~i otroci; posurovélost -i ž; posuroviti -ím, posuroví -te! posurovíl -a -o, posurovíljen -a -o, posurovíljenec -nca *m*, posurovíljenka -e ž, posurovítev -tve ž; *povsod*: +posirov-

posušiti -ím, posúši -íte! posúšil -íla -o *in* -úšilo -i, posušěn -ěna -o, posušěneec -nca *m*, posušítev -tve ž

posúti -újem *in* -spěm, posút -a -o, posútost -i ž, posútje -a *s, gl. tudi* posipati

posvaljkáti -ám *gl.* svaljkáti, posvaljkán -a -o, posvaljkánost -i ž

posvaríti

posvaríti -ím, posvári -íte! posvářil -íla -o *in* -ářilo -i, posvarjěn -ěna -o, posvarilo -a *s*, posvářek -rka *m*, posvarílen -lna -o [-ln-], posvarjěnost -i *ž*, posvarjětec -nca *m*, posvarjěnká -e *ž*, posvarítelj -a *m*, posvaríteljica -e *ž*
posvěčati -am, posvěčanje -a *s*: ~ pozornost, pažnjo, misel, síle čemu (komu) *pazili na kaj, delati za kaj, misliti na kaj (koga)*; *gl. tudi* posvetiti
posvečeváti -újem, posvečevál -ála -o, posvečevánje -a *s*, posvečeválec -lca *m*, posvečeválka -e *ž* [-lc-, -lk- in -áuc-, -áuk-], posvečeválen -lna -o [-ln-], *gl. tudi* posvetiti
posvéten -tna -o, posvétnost -i *ž*, posvetnják -a *m*, posvetnjáški -a -o, posvetnjáštvó -a *s*, posvéteň -a *m*
posvétiti -im, posvétíl -íla -o, posvéten -a -o, posvétenje -a *s*; *gl. tudi* posvetliti -im
posvetíti -ím, posvétí -íte! posvétíl -íla -o *in* -étilo -i, posvečěn -ěna -o, posvečěnje -a *s*, posvečětec -nca *m*, posvečěnká -e *ž*, posvetítev -tve *ž*, posvetílo -a *s*, posvetílen -lna -o [-ln-], posvetílnost -i [-ln-] *ž*, *gl. posvečeváti in* posvěčati
posvetlítí -ím, posvétlí -íte! posvétlíl -íla -o, posvetlějen -ěna -o, posvetlěnost -i *ž*, posvetlěnje -a *s*, posvetlítev -tve *ž*
posvětovati -ujem (se), posvětovanje -a *s*, posvět -éta *m*, posvětoválen -lna -o [-ln-], posvětoválnost -i [-ln-] *ž*, posvětoválnica -e [-ln-] *ž*, posvětoválničen -čna -o [-ln-], posvětoválec -lca [-áuc- in -lc-] *m*, posvětoválka -e [-áuk- in -lk-] *ž*
posvinjáti -ám *gl.* svinjáti, posvinján -a -o, posvinjánost -i *ž*, posvinjánje -a *s*

posvítati -am se: posvítá se dan, posvítalo se mu je
posvojíti -ím, posvóji -íte! posvójil -íla -o *in* -ójilo -i, posvojen -ěna -o, posvojílen -lna -o [-ln-], posvojítev -tve *ž*, posvojenje -a *s*, posvojítec -nca *m*, posvojenka -e *ž*, posvojenost -i *ž*, posvájati -am, posvájanje -a *s*
pošáliti -im se: ~ s kom (čim), pošálica -e *ž*
pošást -i *ž*, pošásten -tna -o, pošástnost -i *ž*, pošástnik -a *m*, pošástnica -e *ž*
poščegetáti -ám *in* -ěčem *gl.* ščegetáti, poščegetán -a -o, poščegetánje -a *s*; poščegetávati -am, poščegetávanje -a *s* [*povsod: poščaget-*], *gl. tudi* požgečkáti
poščípati -am *in* -pljem, počšipan -a -o, počšipanje -a *s*; počšipávati -am, počšipávanje -a *s*; počšipniti -nem, počšipnjen -a -o
pošepetáti -ám *in* -ěčem *gl.* šepetáti, pošepetán -a -o, pošepetánje -a *s*; pošepetávati -am, pošepetávanje -a *s* [*povsod: -šep-*]
pošepníti -něm, pošepní -íte! pošepnil -íla -o, pošepnjěn -ěna -o [*povsod: -šep-, +-šěp- in +-šěp-*]
pošestěriti -im, pošestěrjen -a -o, pošestěrjenje -a *s*, pošestěrjenost -i *ž*
pošěškati -am *otr. igra*, pošěškan -a -o: si že ~
pošěv prisl., pošěven -vna -o, pošěvnost -i *ž*, pošěvnica -e *ž* črtá *tisk.*, pošěviti -im, pošěvítev -tve *ž*, pošěvljen -a -o, pošěvno-kóten -tna -o, pošěvnook -óka -o
pošíbítí -ím (se), pošíbi -íte! pošíbil -íla -o *in* -íbilo -i, pošíbljen -ěna -o *in* pošíbljen -a -o, pošíbítev -tve *ž*, pošíbljenje -a *s*; pošíběti -ím, pošíběl -éla -o, pošíbělost -i *ž*, pošíběnje -a *s*

pošiljati -am, pošiljanje -a s, pošiljatelj -a m, pošiljateljica -e ž, pošiljateljski -a -o, pošiljavec -vca m, pošiljávka -e ž, pošiljávski -a -o, pošiljálen -lna -o [-ln-], pošiljálnica -e [-ln-] ž, pošiljáč -a m, pošiljáteev -tve ž, pošiljátven -a -o [-tvan-], pošiljka -e ž

pošiníti -nem, pošinjen -a -o, pošinjenost -i ž, pošinjenec -nca m, pošinjenka -e ž, pošinjenje -a s

pošíti -šijem, pošij -te! pošil -ila -o, pošít -a -o, pošítje -a s, pošítost -i ž; pošívati -am, pošívanje -a s

poškíletí -ím *škílast postati*, poškíli -íte! poškílel -éla -o, poškílelost -i ž; poškílití -im *križem kaj pogledati*, poškíli -te! poškílil -a -o, poškíljen -a -o, poškíljenje -a s

poškódovati -ujem *in* poškodovati -újem *gl.* škodovati, poškodovan *in* -án -a -o, poškodovanje *in* -ánje -a s, poškodovanost *in* -ánost -i ž, poškodba -e ž, poškodovanec *in* -ánec -nca m, poškodovanka *in* -ánka -e ž; poškóditi -im, poškóden -a -o, poškóden -dna -o, poškódnost -i ž, poškodoválec -lca [-áyc-] m, poškodováalka -e [-áyc-] ž, poškodováalski -a -o [-áysk-]

poškróbíti -im, poškróbljen -a -o, poškróbljenost -i ž, poškróbítev -tve ž; poškróhati -am, poškróban -a -o, poškróbanje -a s

poškropítí -ím, poškrópi -íte! poškrópil -ila -o *in* -ópilo -i, poškrópljen -éna -o, poškrópljenost -i ž, poškrópitev -tve ž, poškrópljenec -nca m, poškrópljenka -e ž, poškrópilo -a s, poškrópljen -lna -o [-ln-]; poškrápljati -am, poškrápljanje -a s

pošlátati -am, pošlátan -a -o, pošlátanje -a s, pošlátanost -i ž, pošlátanec -nca m, pošlátanka -e ž; pošlatováti -újem, pošlatováł -ála -o, pošlatovánje -a s
pošólski -a -o [-óls-]: ~a doba
póšta -e ž, póšten -tna -o, póštar -ja m, póštarica -e ž, póštarški -a -o, póštarstvo -a s, póštnína -e ž

poštén -éna -o, *dol.* pošteni -a -o; poštenost -i ž, poštenje -a s, poštenják -a m, poštenjákar -ja m, poštenjákovič -a m, poštenjáški -a -o

poštétí -éjem, poštét -a -o, poštétje -a s, poštétost -i ž

poštév -éva m *račun*: v poštev vzeti, jemati; priti v poštev *je dobro le v pravem pomenu = pri poštevnanju pride na vrsto*: za to mesto on ne pride v poštev, so drugi pred njim; to ne pride v poštev, je preneznatno; pri tej svetlobi barva ne pride +v poštev *do veljave, do učinka, barva ne učinkuje*

poštévati -am, poštévanje -a s, poštévanka -e ž *naštévanka*

pošumétí -ím *gl.* šumétí, pošumévati -am, pošumévanje -a s, pošumljáti -ám, pošumljáj -ájte! pošumljál -ála -o, pošumljánje -a s; pošumotáti -ám, pošumotáj -ájte! pošumotáł -ála -o, pošumotáanje -a s

pošvedráti -ám *gl.* švedrati, pošvedrán -a -o: ~ čevelj = pošvedránec -nca m

pót póta *in* potú m *znoj*, pôtén -tna -o *in* potán *ali* potèn -tnà -tnó, *dol.* pótni -a -o; potníca -e ž *znojníca*; potílo -a s, potílen -lna -o [-ln-]

pót ž: potí (s pótí, s prave potí) pótí pót na pótí s pótíjo *in* s potjój, *dv.* potí potí potéma potí na potéh s potéma, *mn.* potí potí potém potí na potéh s potmí;

ali m: póta pótú pót na pótú s pótóm, *dv.* póta pótov pótoma póta po pótih s pótoma, *mn.* póti pótov pótóm po pótih s póti; *v mn. tudi s:* póta pótóm póta na pótih s póti; — s pótóm (pótjo) = spótoma opraviti, med pótóm (pótjo) = medpótoma opraviti; bózja pót *ni isto kar* bózja pót; gre po svoji póti naprej, hodi svoja póta (*gre svojim potem); ubrati svojo pot; odpraviti se, odriniti na pot, pot pod noge vzeti, te potí ni konec, pot zgrešiti, s prave potí kreniti, zaiti s póta (póti), komu delati póta (*silnosti, opravke*), imeti pót (póta) *opravek (opravke)*, pot na... *kaže smer:* ~ na Zidani most v Zagreb; iti komu s póti (póta) *ogniti se komu*, biti komu napóti *v spo-tíko, oviro*; na pot priti, to pót *tókrat*, s tem pótóm *takoj*, +tem pótóm (pótem) = po ti poti = po tem pótú *tako, s tem*; komu kamenje na pot valiti *nagajati*, koga spraviti s póta (-i) *odstraniti, spraviti proč*; komu pot prekrizati, biti na pravi (+*dobri*) póti do namena; ostati na pol póta, z gladkim pótóm odgovoriti, iti na pol póta naproti, vso pót je govoril *med vso potjo*, iti rakovo pót *nazadovati*, srečno pót!

pót póta m sel, pótovka -e ž, pótovski -a -o

potacáti -ám gl. tacati, potacán -a -o

potáč -a m kolo, potáček -čka m

potájati -am (se): ves led se je potájal

potajeváti -újem (se), potajevánje -a s, potajevál -ála -o, potajeválec -lca [-lc-] m, potajeválka -e [-lk-] ž; potajíti -ím (se), potáji -íte! potájil -íla -o, potájèn -éna -o, potájítev -tve

ž, potájba -e ž, potájènost -i ž; potájèn -jna -o, potájnost -i ž

potákati -am, potákanje -a s, potakljáti -ám, potakljál -ála -o, potakljánje -a s; *gl. tudi potóčiti*

potakníti -táknem, potakni -íte! *in* -tákni -te! potaknil -íla -o *in* -táknil -a -o, potáknjen -a -o, potáknjenec -nca m, potáknjenka -e ž, potáknjenost -i ž, potaknitev -tve ž, *gl. tudi potíkatí [nepoud. pòvsod: -lak- in -lak-]*

***potánek -tánka -o nadroben,** *natančèn,* *potánkost -i ž *nadrob-nost, tančina, natančnost*

potániti -ím, potáni -íte! potánil -íla -o, potánjen -a -o, potánítev -tve ž [*nepoud. pòvsod -tan- in -tán-*]

potánjšati -am, potánjšan -a -o, potánjšanje -a s, potánjšanost -i ž

potápljati -am, potápljanje -a s, potapljávec -vca m, potapljá-ček -čka m, potapljávka -e ž, potapljávski -a -o, potapljálen -lna -o [-ln-], potapljác -a m

potapljáti -ám koga po rami *gl. tapljáti,* potaplján -a -o, potapljánje -a s

***potášelj -šlja m pepelíka**

potéči -tèčem gl. tèči, potékel -tèkla -o: ~i rok, ~a doba; *gl. tudi potékati*

potégniti in potegníti -tégnem gl. tegniti, potégnjen -a -o, potég-éga m, potegón -a m, potégo-ma *prisl.*, potégljaj in potégljáj -a m, potégljiv -íva -o, potégljívost -i ž; potégati *in* potézati -am, potéganje in potézanje -a s, potégávščina -e ž; potegováti -újem, potegovánje -a s, potegoválec -lca [-úyc-] m, potegoválka -e [-úyk-] ž; *potegniti koga *ponortévati se s kom, speljati koga*; +potegniti (se) nazaj (*prošujo ipd.*) *umakniti (se, proš-*

njó ipd.); +potegniti zaključke iz česa skleniti, zaključiti na osnovi česa, posneti iz česa; potegniti s kom (s čim)

potehmäl [-mäu in -mäl], potehdób prisl. *potem, nato, odslej*

potékati -am, potékanje -a s, gl. tudi potéči; poték -éka m: ~ meje, reke, let

potém prisl. in vez. *nato, kasneje, tako*: če ne moreš danes, potem ne hodi; tožnik je utihnil, potem se je oglasil obtoženec; sosed je spregledal šele potem, ko je bilo prepozno; potem ko je bilo vse izgubljeno, je spoznal zmoto; sodil je po tem, kar je vedel; sodil je potem, ko je dobil vse podatke; potem ko je dobil vse podatke, je razsodil; če je vse to res, potem mi ni obzati

potemnėti -ím, potemni -íte! potemněl -éla -o, potemnělost -i ž, potemněnje -a s; potemněvati -am, potemněvanje -a s; potemnėti -ím, potemni -íte! potemnil -íla -o, potemnjèn -éna -o, potemnjénost -i ž, potemnjénje -a s, potemnitev -tve ž, potemnjeváti -jújem, potemnjevál -ála -o, potemnjevánje -a s, potemnjeválen -lna -o [-ln-]; [povsod: -tam-]

potemtákem prisl. in vez. *torej, tedaj*: ~ si vedel to že tudi ti; ~ ti ne ostaja drugega, kakor da se umakneš

póten -tna -o in potán -tnà -ó gl. pót -a in -ú

póten -tna -o: ~a torba, ~i list; pótnik -a m; trgovski ~, pótnica -e ž, pótniški -a -o: ~i vlak, potnína -e ž; gl. tudi potóten

poténca -e ž *vzmož mat., spolna, umska, delovna zmožnost, zmogljivost*; poténčen -čna -o *mat. vzmožen*: ~i eksponēt; poten-

círati -am *vzmnoževati*, potencíranje -a s

potenciál [-ál] -a m *zmogljivost*: vojni ~; potenciálen -lna -o [-ln-] *možnost*: ~i pogojni stavek; potenciálnost -i ž

+poteniti -ím [-tən-] gl. potaniti

potentát -a m *mogočnják, mogóčnež, velják*; potenten -tna -o *zmogljiv, sposoben, pri moči*; poténtnost -i ž *spolna, umska, telesna zmogljivost, sposobnost*; gl. tudi *potenca*

potépati -am se, potépanje -a s; potépsti -tépem (se) gl. tēpsti, potepèn -éna -o; potepénc -nca m, potepénček -čka m, potepénka -e ž, potepénost -i ž, potép -épa m, potepáč -a m, potepáča -e ž, potepáški -a -o, potepáštvó -a s, potepín -a m, potepínka -e ž, potepínski -a -o, potepínstvo -a s; potepúh -a m, potepúšen -šna -o, potepúška -e ž, potepúštvo -a s; potepívén -vna -o: ti otrok ti potepívni; potepívnost -i ž, potepívnik -a m, potepívница -e ž

potéptáti -ám gl. teptáti, poteptán -a -o, poteptánost -i ž, potep-távati -am, poteptávanje -a s

potérjati -am, potérjan -a -o, potérjanost -i ž, potérjanec -nca m, potérjanka -e ž; poterjaváti -am, poterjava -e ž, poterjavánje -a s, poterjeváti -újem, poterjevál -ála -o, poterjevánje -a s, poterjeválen -lna -o [-ln-]

potesáti -tēšem gl. tesati, potesán -a -o, potesánost -i ž, potesánje -a s; potesávati -am, potesávánje -a s; potesóvati -újem, potesovál -ála -o, potesóvanje -a s

potéza -e ž, potézen -zna -o, potézica -e ž, potézati -am, potézanje -a s, potézálen -lna -o [-ln-], potézálnik -a [-ln-] m, potézálnica -e ž; gl. tudi potegniti

potéžkati

potéžkati -am, potéžkan -a -o, potéžkanje -a s; poteževáti -újem, poteževánje -a s

potihíniti -inem, potihínjen -a -o, potihínjenost -i ž: veter je potihínil (*ponehal*)

potíca -e ž: medéna, oréhova, rozinova ~; potičar -ja m, potičast -a -o, potičarica -e ž, potičevje -a s *nadev*; potičnik -a m, potičnica -e ž *módel*

potihníti -nem, potihníl -a -o, potíšati -am, potíšanje -a s, potíh -a m; potihováti -újem, potihovánje -a s

potíhoma = potího *prisl. po tíhem*: ~ govoriti

potíkati -am *in* -čem (se), potíkanje -a s, potíka -e ž, potíkáč -a m, potíkáča -e ž; potikávati -am, potikávanje -a s, potikávec -vca m, potikávka -e ž, potíkljaj -a m; potikováti -újem, potikovánje -a s, potikoválen -lna -o [-ln-], *gl. tudi* potakniti

potípati -am *in* -pljem, potíp -a m, potípanje -a s; potípávati -am, potípávanje -a s, potípljiv -íva -o, potípljivost -i ž

potípkati -am: ves papír ~, malo na stroj ~; potípkan -a -o, potípkanje -a s, potípkanost -i ž, potípkávati -am, potípkávanje -a s

potírati -am: nesreče potírajo srca; potíranje -a s, *gl. tudi* pottréti

potírati -am: vojska je potírala tujce drugega za drugim iz dežele; potíra -e ž, potíran -a -o, potíranec -nca m, potíranka -e ž, potíranost -i ž; *gl. tudi* tírati

potískati -am, potískanje -a s, potískáč -a m, potísk -a m; potískávati -am, potískávanje -a s; potískováti -újem, potískováln -ála -o, potískovánje -a s, potískoválec -lca [-lc-] m, poti-

skováka -e [-lk-] ž, potískoválsci -a -o [-ls-]

potísniti -nem, potísnjen -a -o, potísnjenost -i ž, potísnjenec -nca m, potísnjenka -e ž, potísljaj -a m

potísočéríti -im, potísočérjen -a -o, potísočérjenje -a s, potísočérjenost -i ž

potíti -ím (se), pótí -íte! potíl -a -o, poténje -a s, potílec -lca [-lc-] m, potílka -e [-lk-] ž, potílen -lna -o [-ln-]

potlačániti -im, potlačánjen -a -o, potlačánjenost -i ž, potlačánjenje -a s

potláčiti -im *gl.* tlačiti, potláčen -a -o, potláčenec -nca m, potláčenost -i ž, potláčitev -tve ž

potlákati -am, potlákán -a -o; potlakováti -újem, potlakováln -ála -o, potlakován -a -o

pótlej -in potléj *prisl.*, pótlejšnji -a -e *in* potléjšnji -a -e, pótlejnji -a -e *in* potlénji -a -e

pótnik -a m, pótnica -e ž, pótniški -a -o: ~i vlak, ~a družba

potóček -čka m, potóčkov -a -o: ~a struga, potóčen -čna -o: ~i raki; potóčnat -a -o: ~i hribi, potóčeje -a s, potóčina -e ž *struga*; potóčič -a m, potóčan -ána m, potóčnik -a m, potóčnica -e ž *zool. in bot.*

potóčiti potóčim: ~ vino, vodo, mošt; veliko se potóči; potóči -íte! potóčil -íla -o: vse je ~, potóčen -a -o: ~ mošt, voda je ~a, vino je ~o; potóčenje -a s, potóčítev -tve ž, *gl. tudi* potákati

potóčiti -ím: koló, solzó; potóči -íte! potóčil -íla -o *in* -óčilo -i -e: tudi solze ni ~, otroci so obroče ~i; ~ je koló po bregu; potóčen -éna -o: ~ obróč, ~o koló, ~a solza; potóčenje -a s, potóčítev -tve ž, *gl. tudi* potákati

potogláv -áva -o, potoglávost -i ž, potoglávec -vca m, potoglavka -e ž, potoglavski -a -o
 pótok -óka m, potókoma *prisl.*, potókar -ja m, potókarica -e ž, potóški -a -o, *gl. tudi* potóček
 potolážití -im *gl.* tolažiti, potolážen -a -o, potolázba -e ž, potolažník -a m, potolažljiv -iva -o, potolažljivost -i ž
 potólči -em *gl.* tolči, potólčen -a -o, potólčenost -i ž, potólčenec -nca m, potólčenka -e ž; potolkálo -a s, potolkljáti -ám, potolkljál -ála -o, potolkljánje -a s [*povsod: -ou-*]
 +pótom *nepr. predl. z rod. 1. po, s (z):* +potom diháł se prenese *po dihalih se prenese*; to se doseže +potom zasebnega pouka *z zasebnim poukom*; +potom sodišča *po pravni poti, s sodiščem*; 2. *prisl. v zvezi s pridevnikom se* potom izpušča *in uporabljamo samo pridevniški prislov:* +mirnim potom *mirno, po mirni poti*; +kemičnim potom *kemično, po kemični poti, na kemični način*; +naravnim potom *naravno, po naravni poti, na naravni način*
 pótoma *prisl. spóloma, s pótjo, s pótom:* ~ v mesto se je oglasil
 potómeč -mca m, potómka -e ž, potómkinja -e ž, potómški -a -o. potómstvo -a s
 potónika -e ž (+potonka) *vrtna cvetlica*, potónikin -a -o: ~ cvet
 potóníti -tónem *gl.* toniti, potónjen -a -o, potónjenec -nca m, potónjenka -e ž, potónjenost -i ž, potónítev -tve ž, potónjenje -a s
 potopís -a m, potopísen -sna -o, potopísec -sca m, potopíska -e ž, potopísje -a s
 potopítí -ím, potópí -íte! potópil -íla -o *in* -tópilo -i, potopljen -êna -o, potopítev -tve ž, potopljenec -nca m, potopljenka

-e ž, potopljenost -i ž, potòp -ópa m, potópen -pna -o, potópilo -a s; *gl.* potápljati
 potovárišiti -im (se), potovárišen -a -o, potovarišítev -tve ž
 potovátí -újem, potovál -ála -o, potovánje -a s, potoválec -lca [*lc-*] m, pótnik -a m, pótница -e ž, *gl. tudi* popotovati
 pótovka *gl.* pót
 potóžiti -im (se) *gl.* tožiti, potóžen -a -o: bodi potóženo
 potpurí -íja m *mešanica, pisanost, glas, venček*
 potrackátí -ám *gl.* trackáti, potrackán -a -o, potrackánje -a s, potrackánost -i ž
 potrátiiti -im, potráten -a -o, potráta -e ž, potráten -tna -o, potrátnost -i ž, potrátnik -a m, potrátněž -a m, potrátnica -e ž, potrátniški -a -o, potratnína -e ž *davek na potralo*, potratljiv -iva -o, potratljivost -i ž
 potrdíti *in* -íti -trdim *gl.* trditi, potrjén -a -o, potrdítev -tve ž, potrjenje -a s, potrjenost -i ž, potrjenec -nca m, potrjenka -e ž, potrdba -e ž; potrdilo -a s, potrdílen -lna -o [*ln-*], potrdílnost -i [*ln-*] ž; potrjati -am, potrjanje -a s; potrjevátí -jújem, potrjevánje -a s, potrjeválen -lna -o [*ln-*]
 potreba -e ž: po ~i, brez ~e. za ~o že imamo, ~a je *treba je*; iti na ~o; potreben -bna -o, potrebnost -i ž, potrebnež -a m, potrebnik -a m, potrebnica -e ž, potrebščina -e ž
 potrebití -im *gl.* trebíti, potrebljen -a -o, potrebljenost -i ž, potrebljenje -a s, potrebitev -tve ž, potrebljati -am, potrebljanje -a s
 potrebovátí -újem, potrebovál -ála -o, potrebovánje -a s *potreba*; potrebujem *to, česar nimam*; rábim *to, kar imam, kar uporab-*

potrebúšnica

ljam; +ne potrebuješ hoditi (pri-
ti) k vaji *ni ti treba hoditi*
potrebúšnica -e ž, potrebúšen -šna
-o, potrebúšina -e ž
potrépati -am *in* -pljem *gl.* tré-
pati: ~ z očmi; potrepati -ám
in -épljem *gl.* trépáti; potrepán
-a -o; potrepljáti -ám *gl.* trep-
ljati, potreplján -a -o, potrepl-
ljanje -a s
potrésti -em *gl.* tresti, potrésen
-a -o, potrésenec -nca *m*, po-
trésenka -e ž, potrés -ésa *m*,
potrésen -sna -o, potrésnost -i ž;
potresómér -a *m*, ~mérski -a -o;
potrésati -am, potrésanje -a s;
potresováti -újem, potresováł
-ála -o, potresováňje -a s, po-
tresoválen -lna -o [-ln-], po-
tresáč -a *m*, potresoválec -lca
[-lc-] *m*, potresováłka -e [-lk-] ž
potréti -trém *in* -tárem *gl.* tretí,
potřt -a -o, potřtost -i ž, po-
třtje -a s, *gl.* tudi potřrati
potřgati -am, potřgan -a -o, po-
třganec -nca *m*, potřganost -i ž
potřkati -am, potřkan -a -o: ~
ples; potřkováti -újem, potřko-
vánje -a s, potřkoválec -lca
[-áyc-] *m*, potřkoválski -a -o
[-áysk-], potřkováč -a *m*, po-
třkoválen -lna -o [-ln-]; potř-
kávati -am, potřkávánje -a s;
potřkljáti -ám *gl.* trkljáti, po-
třklján -a -o, potřkljávatí -am,
potřkljávanje -a s
potrohňjati -ám, potrohňjaj -áj-
tel potrohňjal -ála -o, potroh-
ňján -a -o, potrohňjánje -a s,
potrohňjánost -i ž
potrojiti -ím, potrojí -itel potró-
žil -íla -o *in* -ójilo -ili, potrojèn
-èna -o, potrojènost -i ž, potro-
jènje -a s, potrojítev -tve ž;
potrojeváti -újem, potrojevál
-ála -o, potrojevánje -a s, po-
trojeválec -lca [-lc-] *m*, potro-
jeválen -lna -o [-ln-], potro-
jítven -a -o [-tvæn-]

potróšiti -im *gl.* trositi, potróšen
-a -o, potróšenje -a s
potróšiti -tróšim *porabiti, zapra-
viti*: ~ prihranke; potróši -tel
potróšil -íla -o *in* -óšilo -i, po-
tróšen -a -o, potróšnja -e ž
poraba, potróšenje -a s; potro-
šarína -e ž, potrošarínski -a -o;
potróšek -ška *m*, potróšen -šna
-o, potróšnost -i ž; potrošljiv
-íva -o, potrošljivost -i ž, po-
trošljívec -vca *m*, potrošljívka
-e ž, potrošnína -e ž, potrošník
-a *m*, potrošníški -a -o: ~o po-
trdilo, potróšati -am, potróša-
nje -a s
potřpéti -ím *gl.* trpéti, potřpljè-
nje -a s; potřpen -pna -o, po-
třpnost -i ž, potřpljiv -íva -o,
potřpljivost -i ž, potřpévati -am,
potřpévánje -a s
potřpežljiv -íva -o, potřpežljivost
-i ž, potřpežljívec -vca *m*, potř-
pežljívka -e ž, potřpèžen -žna -o
potřúđiti -im se *gl.* truditi se, po-
třúđítev -tve ž
potřúpati -am *in* -pljem *razbiti*,
potřúpan -a -o, potřúpanost -i ž,
potřúpiti -im, potřúpljen -a -o,
potřúpljenost -i ž
potúhñiti -nem (se), potúhñjen -a
-o, potúhñjenec -nca *m*, potúh-
ñjenka -e ž, potúhñjenost -i ž,
potúha -e ž, potuhováti -újem,
potuhováňje -a s
potújčiti -im, potújčèn -a -o, pr-
tújčenec -nca *m*, potújčènkø -e
ž, potújčènost -i ž, potújčènje
-a s; potujčeváti -újem, potuj-
čevánje -a s, potujčeválec -lca
[-áyc-] *m*, potujčeváłka -e
[-áyc-] ž, potujčeválski -a -o
[-áysk-], potujčeválen -lna -o
[-ln-], potujčeválnost -i [-ln-] ž
potúrčłti -im, potúrčèn -a -o, po-
túrčènost -i ž, potúrčènje -a s,
potúrčèvac -nca *m*, potúrčènka
-e ž: poturčeváti -újem, potur-
čevánje -a s; potúrica -e ž

***potvóriti** -im *spacíti, popacíti, ponaredíti*; ***potvórjen** -a -o; ***potvórba** -e ž, ***potvára** -e ž *ponaredek*; ***potvórjenost** -i ž *ponarejénost, zlagánost*; ***potvárjati** -am *pacíti, ponarejati, lagati*; ***potvárjanje** -a s

poučeváti -ujem, **poučevál** -ála -o, **poučevánje** -a s, **poučeválen** -lna -o [-ln-], **poučeválnost** -i [-ln-] ž, **poučeválec** -lca [-álc-] m, **poučeválka** -e [-álk-] ž, **poučeválski** -a -o [-álsk-]

poučíti -ím, **poučii** -íte! **poučil** -íla -o, **poučen** -éna -o, **poučenje** -a s, **poučenost** -i ž, **poučljiv** -íva -o, **poučljivost** -i ž; *gl. tudi pouk in poučevati in poduk*

poudáriti -im (**povdariti*), **poudárjen** -a -o, **poudárjenost** -i ž, **poudár** -ára m, **poudárek** -rka m, **poudáren** -rna -o, **poudárnost** -i ž; **poudárjati** -am, **poudárjanje** -a s, **poudarjálen** -lna -o [-ln-], **poudarjeváti** -újem, **poudarjevánje** -a s, **poudarjeválen** -lna -o [-ln-]

pouk -a m, **poučen** -čna -o, **poučnosť** -i ž, *gl. tudi poučiti*

pouličén -čna -o, **pouličnosť** -i ž, **pouličník** -a m, **pouličnica** -e ž

použítí -íjem, **použit** -a -o, **použitje** -a s, **použitén** -tna -o, **použitjek** -tka m; **používati** -am, **používanje** -a s, **používálen** -lna -o [-ln-], **používálec** -lca [-lc-] m, **používáčka** -e [-lk-] ž

povábíti in -íti -vábim *gl. vabiti*, **povábljen** -a -o, **povábljenec** -nca m, **povábljenka** -e ž, **povábljenost** -i ž, **povábilo** -a s, **povabílen** -lna -o [-ln-], **povabljiv** -íva -o, **povabljivost** -i ž, **povabnína** -e ž

povalítí -ím, **pováлил** -íla -o, **pováljèn** -éna -o, **pováljénc** -nca m, **pováljénka** -e ž, **poválítev** -tve ž, **pováljek** -ljka m; **pováljati** -am, **pováljan** -a -o, po-

váljanec -nca m, **pováljanka** -e ž, **pováljanica** -e ž

poválník -a [-áuc-] m + *štrudelj*, **poválnica** -e [-áuc-] ž *potica*

povárití -ím, **povári** -íte! **pováril** -íla -o, **povárjèn** -éna -o, **pováritev** -tve ž

povárováti -ujem *gl. varovati*, **povárovanje** -a s, **pováruh** -a m

povasováti -ujem *gl. vasovati*, **povasovánje** -a s, **povasoválec** -lca [-áuc-] m, **povasoválen** -lna -o [-ln-]

povécáti -am, **povécán** -a -o, **povécánje** -a s, **povécánost** -i ž, **povécáva** -e ž, **povécálník** -a [-ln-] m, **povécálen** -lna -o [-ln-]; ~a *leča*; **povécéváti**

-ujem, **povécévánje** -a s, **povécéválec** -lca [-áuc-] m, **povécéválski** -a -o [-áusk-], **povécéválen** -lna -o [-ln-]; ~o *steklo*; **povécéljiv** -íva -o; **povécávati** -am, **povécávánje** -a s

povécérjati -am, **povécérjan** -a -o, **povécérek** -rka m

povečíní *prisl. večínoma, večidel*: ~ smo *tovarniški delavci*; *toda*: po večini je nastopila manjšina

povédáti -vém, **povéj** -te! *in* **povédi** -te! **povédal** -a -o, **povédan** -a -o, **povéd** -i ž, **povédanje** -a s; **povédek** -dka m, **povédkov** -a -o: ~o *določilo*; **povédén** -dna -o, **povédónost** -i ž, **povédkoven** -vna -o, **povédka** -e ž

povelíčáti -am, **povelíčan** -a -o, **povelíčanje** -a s, **povelíčanost** -i ž, **povelíčanec** -nca m, **povelíčanka** -e ž; **povelíčováti** -ujem, **povelíčovál** -ála -o, **povelíčovánje** -a s, **povelíčoválen** -lna -o [-ln-], **povelíčoválec** -lca [-lc-] m, **povelíčoválka** -e [-lk-] ž

povelíkonóčen -čna -o: *tretja* ~a *nedelja*

povêlje -a s, **povêljník** -a m, **povêljnica** -e ž, **povêljníški** -a -o,

pověrek

povêljništvo -a s, povêljstvo -a s; poveljeváti -jújem, poveljevál -ála -o, poveljévánje -a s, poveljéválen -lna -o [-ln-]

pověrek *řka m skleček, porájetelj, krepélo*

povêriti -im koga (kaj) komu *zapatu, koga pooblastiti, kaj potrditi, izpřitati*: člani so ga povêrili, da jih zastopa; člani so mu povêrili zastopstvo; povêrjen -a -o; povêrjenik -a m, povêrjenica -e ž, povêrjeniški -a -o, povêrjenništvo -a s, povêrjenje -a s (*povêrenje -a s), povêritev -tve ž, povêrilo -a s, povêrilen -lna -o [-ln-], povêrlnica -e [-ln-] ž, povêrlnost -i [-ln-] ž; *povêrljiv -a -o *zapun, tajen*: *strogo ~o; povêrljiv -iva -o *zanesljiv*, povêrljivost -i ž *zanesljivost*; povêrjati -am, povêrjanje -a s

poveselíti -ím (se), poveséli -íte se! povesélil -íla -o, poveseljèn -êna -o, poveselítev -tve ž, poveseljênje -a s, poveseljéváti -újem, poveseljévál -ála -o, poveseljévánje -a s

povésiti -im, povêšen -a -o, povêšenje -a s, povêšenost -i ž, povêšenec -nca m, povêšenka -e ž; povêšati -am, povêšanje -a s

povesláti -ám *gl. veslati*, poveslán -a -o

povéslo -a s *zvit šop slame za povezovanje snopov, oteпов ipd.*; povéselce -a [-səlc-] s, povéselček -čka [-səl-] m, povéselski -a -o [-səl-], *gl. tudi povreslo*

povésno -a s: ~ *prediva, detelje*; povéseemce -a [-səm-] s

povést -i ž, povéstica -e ž, povéstén -tna -o; *povéstnica -e ž *zgodovina*, *povéstničar -ja m *zgodovinar*

povésti -vêdem *gl. vésti*, povedèn -êna -o, povédba -e ž, povedénje -a s

povésti -vêzem *gl. vésti*, povézen -a -o, povézenje -a s, povézenost -i ž

povétrje -a s, povétrn -a -o

povéza -e ž, povézen -zna -o, povézek -zka m, povéznost -i ž, povézница -e ž, povézka -e ž

povézati -vêžem *gl. vezati*, povézán -a -o, povézánost -i ž, povézánec -nca m, povézanka -e ž, povezáva -e ž; povezováti -újem, povezovál -ála -o, povezovánje -a s, povezoválen -lna -o [-ln-], povezoválnost -i [-ln-] ž, povezoválec -lca [-dyc-] m, povezováčka -e [-dyc-] ž, povezoválski -a -o [-dycsk-], povezoválnica -e [-ln-] ž, povezovlá -a s, povezovlálnik -a [-ln-] m, povezovlálnica -e [-ln-] ž

povézniiti -nem, povéznijen -a -o, povéznijenje -a s, povézniik -a m

povéziti -im, povéžen -a -o, povéženost -i ž, povéženje -a s, povéžen -žna -o, povéžnost -i ž

povíhati -am *in -šem gl. vihati*, povíhan -a -o, povíhanost -i ž, povíhanec -nca m; povíhováti -újem, povíhovánje -a s

povíjati -víjam, povíjaj -te! povíjal -a -o *in -ála -o*, povíjanje *in -ánje -a s*, povíjác -a m, povíjác -e ž, povíjalo -a s, povíjálka -e [-dyc-] ž, povíjálen -lna -o [-ln-], *gl. tudi poviti*

povír -á m *lóček*, povírje -a s *kisla krma, kisle trave, trstje*

povíšati -am, povíšan -a -o, povíšanje -a s, povíšanec -nca m, povíšanka -e ž, povíšanost -i ž; povíšek -ška m, povíšen -šna -o, povíšnost -i ž; povíšéváti -újem, povíšévál -ála -o, povíšévánje -a s, povíšéválen -lna -o [-ln-], povíšéválec -lca [-dyc-] m

povíti -víjem, povít -a -o, povítost -i ž, povítje -a s, povítek

-tka *m*, povitnják -a *m*, *gl. tudi* povijati

povláčiti -im: ~ drva iz gozda, *pobranati*; povláčen -a -o: drva so ~a; povléči -em *gl. vleči*, povlécen -a -o

povlák -a *m*, povláka -e *ž*, povléka -e *ž*; póvlak -a *m in* póvlaka -e *ž* *tír za vláke*

povód povóda *m prilika, priložnost*: dali so ~ za napad; to je bil ~ za pretep; +povod *v pomenu vzrok, razlog*: brez ~a so nas začeli na cesto metati; žalost ima raznovrstne ~e; čudakinje so brez pravega ~a odklanjale njegovo snubitev; razložil je ~ svojega prihoda; +povodom *prisl. časa kot nepr. predl. z rod. ob priliki, ob*: ~ razstave, ~ V. kongresa KPJ, ~ novih napadov, ~ tvojega pisma

povódec -dca *m vajeti*, povóden -dna -o: ~í jermen

povóden -dna -o: ~í mož, povódenj -dnji *ž*, pred povódnijo, povódje -a *s*

povodíti -ím *prekaditi, opraziti*, povódi -íte! povódil -íla -o, povójen -a -o: ~o meso, ~a kava, ~a moka *prežgana*; povójenost -i *ž*

povòj -òja *m*, v povóju *in* povóju, povójič -a *m*, povójec -jca *m*, povójek -jka *m*, povójen -jna -o, povójnost -i *ž*, povójnica -e *ž*

povójen -jna -o: ~a dóba, ~e razmere

povóljen -ljna -o, povóljnost -i *ž* *povórka -e *ž* *sprevod, obhod, vrsta*

povoščíti -ím, povóšči -íte! povóščil -íla -o, povóščen -éna -o, povóščenje -a *s*, povóščenost -i *ž*, povóščítev -tve *ž*, povóščilo -a *s*, povóščilen -lna -o [-ln-]

povoziti -vózim *gl. voziti*, povóžen -a -o, povóženost -i *ž*, povóz -óza *m*, povóženec -nca *m*, povóženka -e *ž*; povázati -am, povázanje -a *s*

povprašati *gl. poprašati*

povprék *gl. poprek*

povračati -am, povračanje -a *s*, povračáj -a *m*, povračálen -lna -o [-ln-], povračálnost -i [-ln-] *ž*, povračévati -újem, povračévánje -a *s*, povračéválec -lca [-áj-] *m*, povračéválka -e [-áj-] *ž*, povračéválen -lna -o [-ln-], povračéválnost -i [-ln-] *ž*, povračéválnica -e [-ln-] *ž*, povračílo -a *s*, povračílen -lna -o [-ln-], povračílnost -i [-ln-] *ž*, povračník -a *m*, povračníca -e *ž*, povračljív -íva -o, povračljívnost -i *ž*

povrátek -tka *m*, povrát -áta *m*, povráten -tna -o, povrátlost -i *ž*, povrátник -a *m*: rakov, kozorógov ~, povrátníški -a -o, povrátница -e *ž*: poštna ~

póvraz -a *m locen pri košari*

povréči -vržem *gl. vreči*, povržen -a -o, povrženec -nca *m*, povrženka -e *ž*, povrženost -i *ž*, povržek -žka *m*, povríg -vríga *m*, povrgljív -íva -o, povrgljívnost -i *ž*

povréslo -a *s povéslo*, povréselce -a [-salc-] *s*, povréselski -a -o [-sals-], *gl. tudi* poveslo

povréti -vrém *gl. vreti*, povrét -a -o, povrétje -a *s*, povrétost -i *ž in* povrélost -i *ž*; povrévati -am, povrévanje -a *s*

povrh in povrhu *prisl. nač. 1. zraven, za nameček*: (za) ~ dati *navreči*, ~ je še to povedal; 2. *površno*: to je zelo ~ narejeno, sem samo ~ pogledal; *toda* po vrhu *v krajevnem pomenu*: po vrhu strehe je hodil; *zmočilo* je le po vrhu, *znotraj* je suho; po vrhu Stola je sneg

povrhnji

povrhnji -a -e: ~e oblačilo, ~a suknja, ~a plača; povrhnja -e ž *smetana*, povrhnjica -e ž *povrhnja koža*

povrhoma *prisl. povrh, povrhu, površno*: ~ narediti, ~ prebrati, ~ poznati

povrniti in -vrniti -vrnem, povrniti -ila -o, povrnjen -a -o, povrnitev -tve ž, povrnjenec -nca m, povrnjenost -i ž

površten -tna -o, površtnost -i ž, povrstiti -ím, povrsti -íte! povrstil -ila -o, površčen -ěna -o, površćenost -i ž, povrstitev -tve ž

površěn -šna -o, površnosť -i ž, površek -ška m, površnež -a m, površnica -e ž, površnik -a m, površje -a s, površina -e ž, površinski -a -o

površěti -ím *gl. vršěti*, površěnje -a s

povrtati -am, povrtan -a -o, povrtanost -i ž, povrtanje -a s; povrtovati -újem, povrtovanje -a s, povrtoválen -lna -o [-ln-]; povrtávati -am, povrtávanje -a s

povrten -tna -o, povrtńna -e ž *povšě in povšěm prisl. popolnoma, čisto*

povsód *prisl.*: ~ je doma, od ~ prihajajo; povsódnji -dnja -e *povšěci*, povšěć *prisl. všěć, po volji, pogodu*

povzdígniti -nem, povzdígnjen -a -o, povzdíg -a m, povzdígá -e ž, povzdígnitev -tve ž, povzdígnjenec -nca m, povzdígnjenka -e ž, povzdígnjenost -i ž; povzdígováti -újem, povzdígovál -ála -o, povzdígovánje -a s, povzdígoválen -lna -o [-ln-], povzdígoválec -lca [-áuc-] m, povzdígoválski -a -o [-áusk-]

povzěti -vzámem *gl. vzeti*, povzěť -a -o, povzěťje -a s, povzěťek -tka m, povzěmek -mka m, povzětnica -e ž, povzětnik -a m,

povzětnína -e ž; povzěmati -am, povzěmanje -a s, povzěmálen -lna -o [-ln-], povzěma -e ž, povzěm -ěma m

povzóríti -ím, povzóri -íte! povzórí -ila -o, povzorjěn -ěna -o, povzorítev -tve ž, povzorjěneg -nca m, povzorjěnost -i ž; povzárjati -am, povzárjanje -a s

povzpěti -pněm se *gl. vzpeti*, povzpět -a -o, povzpěťost -i ž, povzpěťje -a s; povzpěnjati -am se, povzpěňjanje -a s

povzročíti -ím, povzročí -íte! povzročí -ila -o, povzročěn -ěna -o, povzročítev -tve ž, povzročěnost -i ž; povzročítelj -a m, povzročíteljica -e ž, povzročíteljski -a -o, povzročílen -lna -o [-ln-], povzročílo -a s; povzročáti -am, povzročánje -a s, povzročeváti -újem, povzročěvál -ála -o, povzročěvánje -a s, povzročěválen -lna -o [-ln-]

póza -e ž *drža, stoja, veděnje, narejěn obraz*, pozěr -ja m *kdor se rad postavíja v pozó*, pozěrski -a -o, pozěrstvo -a s; pozírati -am *biti za model slikarju, kiparju*; pozíranje -a s; pozítúra -e ž *drža telesa, odrsko narejeno veděnje*

pozabávati -am (se)

pozabávljati -am, pozabávljanje -a s, pozabávljáski -a -o

pozábíti -ím kaj, česa, na koga (kaj); pozábi -te! in -íte! pozábil -a -o in -íla -o, pozábljen -a -o, pozábívši = pozábívši = pozábíć *prisl.*; pozába -e ž, pozábljenje in -ěnje -a s, pozábljenost -i ž, pozábljenec -nca m, pozábljenka -e ž, pozábljenček -čka m; pozábljati -am, pozábljanje -a s, pozábljiv -íva -o, pozábljívec -vca m, pozábljívka -e ž, pozábljívost -i ž, pozábljívček -čka m, pozábljívski -a -o

pozádje -a s, pozádnji -a -e
pozajéti -zajámem *in* -zájmem *gl.* zajéti, pozajétje -a s; pozajémami -am *in* -ljem, pozajémanje -a s, pozajemálen -lna -o [-ln-], pozajemálec -lca [-lc-] *m*
pozakleníti -klénem *gl.* zakleníti; pozaklépati -am, pozaklépanje -a s
pozakóniti -im, pozakónjen -a -o, pozakonítev -ive ž, pozakónjenost -i ž, pozakónjenec -nca *m*, pozakónjenka -e ž, pozakonítven -a -o [-tvæn-]
pozapráviti -im, pozaprávljen -a -o, pozaprávljenost -i ž, pozaprávljenec -nca *m*, pozaprávljiv -íva -o, pozaprávljivec -vca *m*, pozaprávljívka -e ž, pozaprávljivost -i ž; pozaprávljati -am, pozaprávljanje *in* -ánje -a s
pozapréti -ém *gl.* zapreti, pozaprtje -a s, pozaprtost -i ž; pozapírati -am, pozapíranje -a s, pozapírálen -lna -o [-ln-]
pozaspáti -ím: počasi so vsi pozaspáli
pozávna -e: ž *glasbeni instrument*
pozdráviti -im, pozdrávljen -a -o, pozdráv -áva *m*, pozdráven -vna -o, pozdravilo -a s, pozdravljénje -a s, pozdravítev -tve ž, pozdravítven -a -o [-tvæn-]; pozdrávljati -am, pozdrávljanje *in* -ánje -a s, pozdravljávec -vca *m*, pozdravljávka -e ž, pozdravljáč -a *m*
pozébsti -em, pozébel -bla -o: ~o cvetje, pozéblast -i ž, pozében -a -o, pozéba -e ž, pozéblina -e ž; pozebováti -újem, pozebovánje -a s, pozebljiv -íva -o, pozebljivost -i ž, pozében -bna -o, pozébnost -i ž
Pozéjdon -a *m os. i. grš. mit.*, Pozéjdonov -a -o, pozéjdonski -a -o
pozelenéti -ím *gl.* zelenéti, pozelení -íte! pozelenèl -éla -o: ~i travniki, ~a žita; pozelenélost

-i ž; pozeleníti -ím, pozelení -íte! pozeleníl -íla -o, pozelenjèn -éna -o, pozelenítev -tve ž, pozelenílo -a s
pozémeljski -a -o, pozémeljčan -a *m* [-mälj-]
pôzen -zna -o, dol, pôzni -a -o, *prisl.* pôzno, poznéje; pozníca -e ž *pozna hruška*, pozník -a *m*, pozníč -íča *m*, poznják -a *m imena za pozne sadove, mladíče ipd.*; poznopoléten -tna -o, poznójesénski -a -o, poznogótski -a -o, poznoklásičen -čna -o
pozíbatí -am *in* -bljem *gl.* zíbatí, pozíban -a -o, pozíbanost -i ž, pozíbanec -nca *m*; pozíbávati -am, pozíbávanje -a s
pozícija -e ž *položaj, stališče, postarka*; pozícijski -a -o: ~i boji
pozídati -am *gl.* zídati, pozídan -a -o, pozídanost -i ž, pozídáva -e ž, pozídávati -am, pozídávanje -a s; pozídiváti -újem, pozídiválen -lna -o [-ln-], pozídivánje -a s
pozími *prisl.*: pozími se smučamo, po zímí pa ne; pozímiski -a -o, pozímen -mna -o
pozítíven -vna -o: ~i pól, ~a bilánca; pozítívnost -i ž; pozítív [-íu] -a *m slovn., fot., trg.*, pozítíva -iv *mn. s knjigovod.*; pozítívízem -zma *m fil.*, pozítívíst -a *m*, pozítívístka -e ž, pozítívístičen -čna -o
pozív -a *m povabilo, klic, vpoklic*; pozívén -vna -o, pozívínca -e ž; pozívati -am *in* -vljem (+pozívljam), pozívanje -a s
pozlatíti -ím, pozlátí -íte! pozlátíl -íla -o *in* -átílo -i, pozlačén -éna -o, pozlatítev -tve ž, pozlačénje -a s, pozlačénost -i ž, pozlátílo -a s, pozlátílen -lna -o [-ln-], pozlátílec -lca [-lc-] *m*, pozlátár -ja *m*, pozlátárski -a -o, pozlátárstvo -a s

póžlu

póžlu prisl.: iti ~ v nič, v škodo
 poznamenováti -újem, poznameno-
 vánje -a s; poznámovati -ujem,
 poznámovanje -a s

poznáti -znám *gl.* znati, poznánje
 -a s, poznánstvo -a s, poznánek
 -nca *m*, poznánka -e *ž*, pozná-
 ten -tna -o, poznátnost -i *ž*, po-
 znáva -e *ž*, poznáven -vna -o,
 poznávnost -i *ž*; poznávati -am,
 poznávanje -a s, poznávateľ -a
m, poznávateľjica -e *ž*, pozna-
 vateľjski -a -o, poznávalec -lca
 [-áyc-] *m*, poznáválka -e [-áyk-]
ž, poznáválski -a -o [-áys-]

pozobáti -zóbljem *in* pozóbati
 -am *gl.* zobati, pozobán -a -o
in pozóban -a -o, pozóbanost *in*
 pozobánost -i *ž*

pozóbnica -e *ž med.*

pozór -óra *m*, v pozóru stati, po-
 zóren -rna -o, pozórnost -i *ž*;
 *pozórnica -e *ž oder, ospredje*,
 pozórník -a *m*; pozoríšče -a s,
 pozoríščen -ščna -o

pozoréti -ím *gl.* zoréti, pozóri -íte!
 pozóre *in* pozorél -éla -o: oves
 je ~, pšenica je ~a, ~i lan;
 pozorélost -i *ž*

pozoríti pozórim: žito se pozóri;
 pozóri -íte! pozóril -íla -o:
 oves se je hitro ~, pšenica se
 je zelo ~a; pozórjen -a -o: žita
 so ~a; pozórjenost -i *ž*; pozor-
 ríti -ím: sonce žito pozóri; po-
 zóri -íte! pozóril -íla -o *in* -óri-
 lo: sv. Jakob ga je ~, sonce
 ga je ~o, vročina ga je ~a;
 pozorjén -éna -o: rž je že kar
 ~a; pozorjénost -i *ž*; pozorítev
 -tve *ž*

pozvátí pozóvem *gl.* zvati *pokli-
 cati, povabiti*; pozván -a -o, po-
 zvánec -nca *m*, pozvánost -i *ž*,
gl. tudi pozív

pozvédeti -zvém, pozvédi -te! po-
 zvédel -dela -delo (+pozvédla
 -dlo), pozvéden -a -o, pozvéd-
 ba -e *ž*, pozvéden -dna -o; po-

zvedováti -újem, pozvedovánje
 -a s, pozvedoválen -lna -o [-ln-],
 pozvedoválec -lca [-áyc-] *m*, po-
 zvedováčka -e [-áyk-] *ž*, po-
 zvedoválski -a -o [-áisk-]

pozvóniti -ím, pozvóni -íte! po-
 zvónil -íla -o *in* -ónilo -i; po-
 zvánjati -am, pozvánjanje -a s;
 pozvončkáti -ám, pozvončkáj
 -ájte! pozvončkál -ála -o, po-
 zvončkáljati -ám, pozvončkáljal
 -ála -o

požágati -am, požágan -a -o

požár -a *m*, požáren -rna -o: ~a
 bramba, požárni -ega *m služba
 pri vojakih*, požárnik -a *m*, po-
 žárnica -e *ž bot.*, požárovec -vca
m vresje bot., požárišče -a s

poželéti -ím *gl.* želéti, poželen
 -éna -o, poželenje -a s (+po-
 željen -éna -o, *poželjenje);
 poželjív -íva -o, poželjívost -i *ž*,
 poželjívec -vca *m*, poželjívka -e
ž, poželjen -ljna -o, poželjívost
 -i *ž*, poželjívnik -a *m*

poženíti -žénim *gl.* ženiti, požé-
 njen -a -o, požénjenost -i *ž*

požerúh -a *m*, požerúhinja -e *ž*,
 požerúški -a -o, požerún -a *m*,
 požerúnski -a -o

požéti -žánjem *gl.* žéti, požét -a
 -o, požétje -a s, požínjati -am,
 požínjanje -a s, požínjka -e *ž
 obed po žetvi*

požgáti požgém *gl.* žgati, požgán
 -a -o, požíg -a *m*, požgánost
 -i *ž*, požgánek -nca *m*, požgán-
 ka -e *ž*, požgánje -a s, požgá-
 nica -e *ž*, požganína -e *ž*; po-
 žígati -am, požíganje -a s po-
 žígálec -lca [-áyc-] *m*, požígál-
 ka -e [-áyk-] *ž*, požígálski -a -o
 [-áys-], požígálen -lna -o [-ln-]:
 ~a strast

požgečkáti -ám *gl.* žgečkati, po-
 žgečkan -a -o [*posod žgáč-*],
gl. tudi poščegetati

požírati -am, požíranje -a s, po-
 žírálnik -a [-áyn-] *m*, požírál-

niški -a -o [-áyn-], požiralec -lca [-áyc-] m, požirálka -e [-áyk-] ž, požirálski -a -o [-áys-], požirálen -lna -o [-ln-]; požirek -rka m: ~ vodé, požirček -čka m

poživéti -ím *gl.* živeti: malo bi še rad poživel; poživéla družba, poživélost -i ž; poživíti -ím: to me poživi, *gl.* živiti; poživljèn -éna -o *in* poživljen -a -o, poživljénost -i ž *in* poživljenost -i ž, poživljenje -a s, poživítev -tve ž, poživilo -a s, poživilén -lna -o [-ln-], poživek -vka m; poživljati -am, poživljanje -a s, poživljávec -vca m, poživljávka -e ž, poživljávski -a -o

poživíniti -im, poživínjen -a -o, poživínjenje -a s, poživínjenost -i ž, poživínjenec -nca m

požoltéti -ím, požólti -íte! požóltèl -éla, -o, požóltélost -i ž, požóltènje -a s; požóltíti -ím, požóltèn -éna -o, požóltítev -tve ž; požóltévati -am, požóltévánje -a s [*povsod -žout-*]

požréšen -šna -o, požréšnost -i ž, požréšnež -a m, požréšnica -e ž, požréšnik -a m

požréti -žrèm *gl.* žreti, požrt -a -o, požrtija -e ž, požrtost -í ž, požrten -tna -o, požrtnost -i ž, požrtnež -a m, požrtnik -a m, požrtnica -e ž

požrtvoválen -lna -o [-ln-], požrtvoválnost -i [-ln-] ž

požvéčiti -žvéčim, požvéči -íte! požvéčil -ila -o, požvéčen -a -o, požvéčenec -nca m, požvéčenost -i ž; požvéček -čka m; požvekováti -újem, požvekovál -ála -o, požvekovánje -a s

požvížgati -am, požvížg -a m; požvížgávati -am, požvížgávanje -a s; požvížgováti -újem, požvížgovánje -a s; požvížgoválec -lca [-yc-] m

prá- *predpona, pomeni davno preteklost, prvóinost; ohrani svoj poudarek:* prábábica -e ž, prábítje -a s, práčlòvek -éka m, prádáven -vna -o, prádavnína -e ž, prádèd -déda m, prádòba, -e ž, prádòben -bna -o, prádómovína -e ž, práfáktor -ja m, práfáktorski -a -o, prágermánski -a -o, prágòzd -gòzda m, prágòzden -dna -o, prájèzik -íka m, prákultúra -e ž, prálik -a m, prámáti -ere ž, pránagòn -óna m, pránečák -a m, práoblika -e ž, práoče -éta m, prápodítev -tve ž, prápodòba -e ž, prárodítelji -ev m *mn.*, prásíla -e ž, práslóvánski -a -o, práslóvánsčína -e ž, prásnóv -óvi ž, prásoródstvo -a s, prástàr -ára -o, prástárši -ev m *mn.*, prástríc -a m, prásvét -etá m, práštevilo -a s, prátvár -arí ž, prátvòrba -e ž, prátvorívó -a s [*protoplazma*, práúm -a m, právék -a m, právir -a m, právròr -òra m, právnúk -a m, právnúkinja -e ž, právròk -óka m, prázgodovína -e ž, prázgodovínski -a -o, práživál [-áý] -i ž; *včasih prá-* *ponavljamo in s tem stopnjujemo pomen preteklosti* prápra-: práprábábica -e ž, práprádèd -éda m, práprástárši -ev m *mn.*, práprávnúk -a m *ipd.*

práča -e ž, práčar -ja m *kdor s práčo strelja*, práčnik -a m *kamen za práčo*, tudi fráč-
prág prága m, *mn.* prági -ov *in* prágóvi -óv: železniški ~óvi, Dnjéprski ~óvi; prážen -žna -o, prážek -žka m, prážec -žca m
Prága -e ž *kr. i.*, práški -a -o, Prazàn -ána m, Prazánka -e ž
pragmátika -e ž *opravilnik, službeni red; pragmátičen -čna -o stvarén, strokoven, posloven, vzročno povezan: ~o pisana zgodovina; pragmátična sánkcija*

práh

zgodovinska listina Karla VI. (1713); pragmatizem -zma m fil. smer, pragmatist -a m, pragmatističen -čna -o

práh -a in -ú m, práhast -a -o prahu podoben, gl. tudi prášek in prašiti

+práha -e ž trznina, trzna njiva, ledina, trznica, prélog: pustiti ~o pustiti v prelógu, na ~o orati, ~o delati v prélog dati; +prášen -šna -o: ~a njiva trzna njiva, trznica, +práhati -am v prélog orati

prákol [-oy] -a m obrabljena palica, prákolje -a s

prákša -e ž izvrševanje (česa), poklic, vaja, spretnost, navada: izvrševati ~o poklic, biti v ~i v poklicnem delu, imeti ~o vajo, spretnost, stopiti v ~o v službo, ~a bo pokazala delo, izvrševanje; ~a in teorija sta dvoje delo in nauk; práktičen -čna -o: ~ človek izkušen, spreten, uporaben, ročen; ~i zdravniki izvršujejo poklicno delo, ~i vernik živi po veri, ~o mesto prirodno, prikladno za koga; daj mu kaj ~ega uporabnega; práktičnost -i ž; práktik -a m práktičen človek; práktika -e ž način izvrševanja, zvižaja; prakticirati -am izvrševati, vaditi se; praktikánt -a m začetnik, vajenec; prakticizem -zma m samo na prakso, trenuten uspeh preratunano dejanje, nenačelnost; praktističen -čna -o

Praksíteles -tela m grški kipar, Praksitelov -a -o

prálec -lca [-dyc- in -lc-] m tolkač prálen -lna -o [-ln-]: ~i prášek, prálnica -e [-ln-] ž

prálica -e ž, práličén -čna -o

prámen -éna m: vrv v tri ~e, kita na tri ~e; práménc -nca m, práménček -čka m, práménast -a -o

prápor -a m, práporec -rca m, práporček -čka m, praporščák -a m, práporen -rna -o, práporški -a -o

práprot -i ž, práprotov -a -o in práproten -tna -o: ~o seme, práprotje -a s, práprotišče -a s

prásec -sca m, prášček -a -o, prásíca -e ž, práse -éta s, prásetina -e ž; gl. tudi prášič

práskati -am, práskaj -te! práskal -a -o in -ála -o, práskanje in -ánje -a s; prásk -a m, práska -e ž, práskav -a -o, práskavec -vca m, práskáč -a m

práskèt -éta m, prásketatí -ám in -éčem, prásketať -ájte! prásketať -ála -o, prásketaňje -a s

prásniťi -nem: ~ v smeh, ~ po čem (z žveplenko po škattlici)

prášati in -áti prášam gl. vprašati prášáci, stol prášáci škriptlje, otrók ~í se dere; prášči -íte! práščal -ála -o, práščanje -a s

práščiti -im: sokol prášči med kure; prášči -te! práščil -a -o

prášek -ška m droben práh, med. práhasto zdravilo: zobni ~; prášen ali -šan -šná -ó in prášen -šna -o: ~a cesta, obleka, ~i čevlji; dol. obl. prášni -a -o: ~a zrna; prim. bólj ~; prisl. prášno in prášno; prášnost -i ž, prášina -e ž, prášnat -a -o

prášič -iča m, prášičev -a -o, prášiček -čka m, prášičkov -a -o, prášičji -a -e, prášičevina -e ž, prášičevje -a s; prášičerjá -e ž, prášičeréjec -jca m, prášičeréjski -a -o; prášič pitanec prášiča pitanca (+prášič-pitanec), +prešprášiti -ím (se), práši -íte! prášil -a -o, (za)prášén -éna -o, prášénje -a s, prášitev -tve ž

prášnik -a m bot., prášnikov -a -o, prášniški -a -o, prášnica -e ž prátež -a m, prátežen -žna -o: ~i voz, pratežnina -e ž

práti pèrem, pèri -íte! prál -a -o, (o)prán -a -o, pránje -a s, *gl. tudi* prálen -lna -o

práti pórjem, pórji -íte! prál -a -o; páрати -am, páranje -a s

prátika -e ž, prátikar -ja m, prátikarica -e ž, prátikarski -a -o, prátikarstvo -a s

práv *prisl. izraža 1. pravilnost*: ~ delati, govoriti, izračunati; tako je ~, nič ne dela ~, nič se ne obrača ~; na ~ obrniti kaj (obleko, besedo); meni je ~ *po volji*, ~ mu je *po volji*, *prav se mu godi*; obleka mi je ~, to mi ~ pride, ravno ~ si prišel *o pravem času*; nekaj mi ni ~ (v želodcu *ipd.*); imeti ~ (+pravo), vsak ima svoj ~; ~ dati komu *pritrđiti mu*; práv, le pojdi! práv práv, samo da vem; žé práv, še rad boš prósil; žé práv, nič se ne pláši! 2. *poudarek (čisto, posebno, zelo, ravno ipd.)*: ~ gotóvo, ~ zarés, ~ rad, ~ priden, ~ dober, ~ tak; ~ nič ne dela, nič ~ ne dela; ~ nič se ne boji, nič ~ se ne boji; ~ nič se ne obrača, nič ~ se ne obrača; ~ tí si bil, ~ to knjigo iščem, ~ nocój je bil tu, ~ o veliki noči je bilo, ~ pred menoj sedi, ~ pod oknom je ustrelil; 5. *v sestavi*: prázaprav, právkar, čepráv, akopráv

právcát -a -o: právi právcati le-nuh, (prava) právcata revolu-cija

právdá -e ž, právdén -dna -o: ~i doktor, právdnik -a m: državni ~; právdnica -e ž, právdniček -čka m, právdniški -a -o, právdništvo -a s: državno ~; právdati -am se, právdanje -a s, právdár -ja m, právdarski -a -o, právdarstvo -a s, pravdaríja -e ž, pravdáč -a m

právdanski -a -o *pravi, navaden, resničen*: ti nisi ~i človek (Lev-stik)

pravdo- *v sestavi*: pravdorèk -réka m, pravdoslóvec -vca m, ~slóv-je -a s, ~slóven -vna -o; pravdoznánstvo -a s, ~znáncé -nca m, ~znánski -a -o

*právec -vca m *smér, načelo, pravi-lo*

právi -a -o: ~i mož na ~em kraju, blagó na ~i kráj na práv, imeti glavo na ~em koncu, o ~em času = pravi čas, ~i kot, ~a pot, ~a roka *desna*, nima ~ega zaupanja, nič ~ega veselja ni, nič ~ega ne bo iz tega, ta ni ~i (~a), ~o zadeti, ti si mi ~i! (*iron.*), ~a škóda! *nobena, ~a reč! kaj za to, nič ne dé; nedol. oblike, prim. in pres. nima*

pravica -e ž: po ~i govoriti, povedati *resnico*, to ni po ~i *pravično, resnično*; da povem po ~i *kakor mislim*; imeti ~o do česa, na kaj; imeti kaj na ~i; dati komu ~o do česa; ~o zahtevati, iskati, poiskati si, storiti komu, izkazati komu; komu v ~o hoditi, segati; priti do ~e, ~a se je izkazala; ~i v róke priti *oblasti*, roka ~e; pravic veliko — pravice malo *ugodnosti, posebnih dovoljenj in moči*; imam pravico govoriti *ali* da govorim, nimaš pravice govoriti *ali* da govoriš

pravicoljúben -bna -o, pravicoljúbnost -i ž, pravicoljúbje -a s, právičen -čna -o, právičnost -i ž, pravičnež -a m, pravičnik -a m, pravičnica -e ž

právi-lo -a s, právilén -lna -o [-ln-], právilnost -i [-ln-] ž, právilnik -a [-ln-] m, práviloma *prisl.*

právití -im, právi -te! právil -a -o, právljenje -a s

právkar

právkar *prisl. č. za preteklost: rav-nokar, čisto pred kraikim: ~ je bil tu, ~ je prišel; za prih. ustreza koj (bo tu); právkaršnji -a -e: ~e besede, ~a ne-sreča*

právljica -e ž, právljičen -čna -o, právljičar -ja m, právljičarski -a -o, právljiški -a -o, právljičarstvo -a s

právo -a s *jus, právoma prisl. po pravu, práven -vna -o, dol. právní -a -o: ~i postopek, ~a pot, ~a veda, ~a moč; právnost -i ž, právník -a m jurist, právnica -e ž, právníški -a -o: ~a služba, dolžnost; právníštvo -a s; pravno -v sestavi: pravnomóčje -a s, pravnomóčen -čna -o: ~a pogodba, ~móčnost -i ž; právnogodovínski -a -o; toda pravno obvézen -zna -o, pravno veljávén -vna -o, pravno varen -rna -o*

pravo -v sestavi: pravočasén -sna -o, ~časnost -i ž; pravočúten -tna -o, ~čútnost -i ž, ~čútuje -a s; pravokóten -tna -o, ~kótnik -a m, ~kótnica -e ž; pravomóčen -čna -o, ~móčnost -i ž; pravopís -a m, ~písen -sna -o, ~písje -a s; pravoréčen -čna -o *slovn.*, ~réčje -a s *slovn.*; pravorék -éka m *pr.*; pravoslávén -vna -o, ~slávje -a s, ~slávnost -i ž, ~slávec -vca m, ~slávka -e ž; pravoslóvec -vca m, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a s; pravosóden -dna -o, ~sódje -a s, pravovéren -rna -o, ~vérnost -i ž, ~vérník -a m, ~vérnica -e ž, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s; pravoznánec -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

právnjji -a -e *to, kar je práv: ravno ~i za to velikost; ta klobuk sicer ni právi, ker ni moj, je pa právnjji, ker mi je práv; právnjnost -i ž*

právozprav *prisl.*

prázen -zna -o, *dol. prázni, prim. bölj ~: ~a posoda, ~a glava, ~a beseda, ~ izgovor, ~a vera, ~ strah, ~ nič, tá ni ~a, ~o mesto, biti ~ih rók; prázniti -im (se), práznjenje -a s, praznítev -tve ž; praznína -e ž, praznôta -e ž, praznôba -e ž, práznost -i ž*

práznik -a m, prázníški -a -o: ~o opravilo, prázníčen -čna -o: vse je bilo ~o, ~o napravljen; praznikovátí -újem, praznikovál -ála -o, praznikovánje -a s, *gl. tudi praznovátí*

prazno -v sestavi: praznogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~glávost -i ž; praznomíseln -a -o [-sáln-], ~míselnost -i [-sáln-] ž; praznovéren -rna -o, ~vérnost -i ž, ~vérije -a s, ~vérec -rca m, ~vérski -a -o, ~vérstvo -a s

praznovátí -újem, praznovál -ála -o, praznovánje -a s, praznoválen -lna -o [-ln-], praznoválec -lca [-áuc-] m, praznoválka -e [-áuc-] ž

prázič -a m *manjšalka k prag, gl. tudi tam*

práziľjka -e ž = braziľjka -e ž *brazíľski les, iz katerega so kuhali rdečilo (zlasti za pirhe)*

práziťi -im, prážen -a -o: ~a kava, práženje -a s, práženek -nka m, práženec -nca m, prážiľen -lna -o [-ln-], práziľnica -e [-ln-] ž, práziľo -a s, prážiľarna -e ž

práziľnji -a -e 1. *prazničen: ~a obleka, ~a srajca, ~e se obleči; 2. boljša vrata: ~e predivo, ~a moka; práziľnje -a s boljše blagó za obleko*

préťiti -im *se prskati se: kozé se přčijo, přč -a m, přčevína -e ž kozlovína*

prè *prisl. bajè, mendà*: ima ~ de-
narje

pre- *predpona I. pri prid. in prisl. izraža stopnjo preseganja (elativ), in sicer v pomenu 1. preveč: premlád, prestàr, predóber, previsòk; premálo, preblízu, predáleč, prezgódej, prepòzno, prevróče, prepočasí; tudi pred zloženimi prislovi, čeprav jih sicer pišemo narazen: prenaláhko, prenadróbno, prenadebélo, prenaširòko, prenadólgo, prena-
hító ipd.; 2. zelo: preljúba mati, presčèni otrok, prelepa podoba, presladki moj; pre-nékikrat, prečúдно lep, pre-mnogo jih prosi itd.; vseh takih zvez v slovarju ne navajamo, ker jih lahko delamo domala od vseh prid. in prisl.; II. pri glagolih izraža premikanje (trajanje, razvoj) dejanja: 1. skozi kaj (čez, preko): prebíti, prebòsti, pre-močíti, preplávati, prelésti (ste-no), preskočiti (jarek) = sko-
čiti preko jarka; 2. iz kraja v kraj: prenèsti, prepeljáti, pre-seliti se, pretočiti, prevalíti. pre-líti; 3. iz časa v čas: prečúti noč, prenočiti, prestáti ves ve-
čér, prespáti noč, leto pretèče, preminiti; 4. iz načina v način (sprememba): premeníti, preno-víti, preobrníti se, preslíkati, preobléči, predomísliti se, pre-levíti, preoznaníti, predrugá-
čiti; 5. preko mere: preobjésti se, prevzdígniti se, preutrúdi-ti, preobremeníti, prezaposliti, pre-
gnáti (konje z delom)*

preáratí -am *gl. preoráti*

prebádati -am, prebádanje -a s,
prebadálo -a s, prebadáč -a m

prebárvatí -am, prebárvanje -a s

*prebásati -ášem (se): ~ se s čim.

~ se kam, *prebásanec -nca m

presílež; *prebasováti -újem,

*prebasováanje -a s *selitev*

prebáviti -ím, prebávljen -a -o;
prebávljati -am, prebávljanje
-a s; prebavljavéc -vca m, pre-
bavljavka -e ž; prebáva -e ž,
prebáven -vna -o, prebávnost
-i ž, prebavljív -íva -o, prebav-
ljivost -i ž, prebavilo -a s, *nav.*
*v mn. prebavíla -íl [-il], pre-
bavílen -lna -o [-ln-]: ~i or-
gan; prebavljálen -lna -o [-ln-]:*
~o delo, ~e žleze

prebedéti -ím *gl. bedéti, prebe-
den -éna -o: ~a noč [povsod:
-béd-]*

prebégniti prebégnem *gl. pobég-
niti, prebèg -éga m, prebegá-
vati -am, prebegávanje -a s*

prebéliti -ím *gl. beliti, prebéljen
-a -o, prebelítev -tve ž, pre-
béljenost -i ž*

prebènda -e ž *nadarbina, prebèn-
den -dna -o nadarbínski, pre-
bendár -ja m, prebèndnik -a m,
prebèndárski -a -o*

prebésiti -ím se: pot se prebési
v dolino

prebežáti -ím *gl. bežáti, prebéž-
nik -a m, prebéžnica -e ž*

prebijáti -am (se) *gl. pobijati,
prebijanje in -ánje -a s, prebi-
jáč -a m, prebijálo -a s, prebi-
jálnik -a [-ln-] m, prebijálen
-lna -o [-ln-]*

prebírati -am, prebíránje -a s,
prebíráč -a m, prebírálnik -a
[-ln-] m, prebírálnica -e [-ln-]
ž, prebírálo -a s *klaviatura, pre-
bírálen -lna -o [-ln-]; prebír*
*-a m: na ~ imeti, na ~ ponu-
diti; prebírálec -lca [-lc- in
-áyc-] m, prebírálka -e [-lk- in
-áyk-] ž, prebírljiv -íva -o*

prebíti -íjem *gl. bíti, prebít -a -o:
~ novec preluknjan; preneseno
prebít -a -o: ~o deklè, kaj pa
počneš? ~í otrok, daj no mir!
~o trdo je šlo zelo, hudó; ~o
mraz je bilo zelo, močna, hudó;*

prebíti

- ~o bo hud *to, ali, zelo*; ~o bo pogledal *to, ali, pač*; prebíti -ijem se: ~ skozi vse težave, skozi vse ovire, skozi sovražne črte; prebitje -a s; *glej tudi* prebijati in prebój
- prebíti** prebijem in prebóm *pre- nesti, pretrpeti, prestati*: ~ noč, mraz; veliko hudega prebóm; prebit -a -o: ~a leta, ~o trpljenje, prebítek -tka *m ostanek*: imeti česa na ~
- prebívati** -am, prebívanje -a s, prebívalec -lca [-áyc-] m, prebíválka -e [-áyk-] ž, prebíválski -a -o [-ls-], prebíválstvo -a [-ls-] s, prebíválnica -e [-ln-] ž, prebíválišče in -išče -a s
- prebledéti** -ím *gl. bledéti*, prebledél -éla -o: ~i obraz, prebledélost -i ž; prebledévati -am, prebledévanje -a s
- preblísnniti** -nem, preblísnnjen -a -o, preblísk -a m
- preblízu** *prisl.*: ne hodi ~
- prebóbnati** -am: vse večere prebóbná, vso ulico prebóbná, ves hrup prebóbná
- prebòd** -óda *m gl. prebòsti*
- prebój** -ója m, prebójen -jna -o: ~a sila, prebójnost -i ž; *gl. prebíti*
- preboléti** -ím *gl. boléti*: ~ bolezen, nesrečo, škodo; prebolénje -a s, prebolélost -i ž, prebolévnik -a m *rekonvalescent*; prebolévnica -e ž *rekonvalescentka*; prebolévati -am, prebolévanje -a s
- prebòsti** -ódem *gl. bòsti*, prebòdèn -éna -o: ~e roke, prebòdénost -i ž, prebòdénec -nca m, prebòdénka -e ž, prebòdljiv -íva -o, prebòdljívost -i ž; prebòd -óda m, prebòdljáj -a m, prebòdilo -a s *orodje za prebòdanje*, prebòdína -e ž, prebòden -dna -o: ~a rana
- prebranáti** -ám *gl. branáti*, prebranán -a -o, prebranánost -i ž: ~ se detelji zelo pozna
- prebráti** prebêrem *gl. brati*, prebrán -a -o, prebránost -i ž: pri tej ~i ni mogoče več dobiti dobrega jabolka; prebránec -nca m *izbîrek*
- prebrázditi** -im, prebrázden -a -o, prebrázdenje -a s
- prebrêsti** prebrêdem *gl. brêsti*, prebredèn -éna -o
- prebrísati** -bríšem *gl. brísati*, prebrísan -a -o, prebrísanec -nca m, prebrísanka -e ž, prebrísanost -i ž
- prebrodíti** -ódim *gl. broditi*, prebróden -a -o, prebròd -óda m, prebróden -dna -o, prebrodní -na -e ž
- prebrískati** -am, prebrískan -a -o, prebrískanost -i ž; prebrískávati -am, prebrískávanje -a s
- prebrúšiti** -im *gl. brusiti*, prebrúšen -a -o, prebrúšenost -i ž; prebrúšati -am, prebrúšanje -a s
- prebudíti** -ím (se), prebúdi -íte! prebúdil -íla -o in prebúdilo -i -e, prebujèn -éna -o, prebujénje -a s, prebujénost -i ž, prebujénec -nca m, prebujénka -e ž; prebudljív -íva -o, prebudljívost -i ž, prebúja -e ž; prebújati -am, prebújanje -a s
- prebúhati** -am, prebúhan -a -o, prebuhávati -am, prebuhávanje -a s, prebúšiti -im, prebúšen -a -o: ~a stena
- precedéns** -a m *prejšnji primer, ki se kdo nanj sklicuje*; precedénca -e ž *prednost*: imeti ~o, precedénčen -čna -o: ~i primer, ~i prepír
- precedíti** -ím, precédí -íte! precédil -íla -o, precejèn -éna -o, precejénost -i ž; precejék -jka m, precéden -dna -o; precéjati -am, precéjanje -a s; precejeváti -újcm, precejevánje -a s,

precejeválen -lna -o [-ln-], precejeválec -lca [-áuc-] m, precejeválka -e [-áuk-] ž, precejeváló -a s, precejeválnik -a [-ln-] m

prečej *prisl. mere*: ~ ljudi, ~ časa, ~ denarja, ~ debel, ~ delaven, ~ nese, ~ govori, ~ več, ~ manj, ~ lepó, ~ daleč, ~ dolgo, ~ od tod; precejšnji -a -e: ~a družba, ~e število, ~i obseg, ~i dohodki

precej *prisl. časa koj, takoj, brz*: ~ pridem, ~ narédi! ~ povej! ~ za oglom, ~ pri sosedu, ~ zjutraj; *méd precej in ko stavimo vejico le, kadar se nanašata na različna povedka*: Precej ko prideš iz vasi, boš zagledal staro lipo. Zagledal jo boš, precej ko prideš iz vasi. Ko prideš iz vasi, boš precej zagledal staro lipo. Zagledal jo boš precej, ko prideš iz vasi. — precejšnji -a -e *takójšnji, hiter*: ~i nastop, ~a pomoč

prečéniti -im *gl. céniti, precénjen* -a -o, precénjenost -i ž, prece-nítev -tve ž, prece-nítven -a -o [-tvən-]; prece-njeváti -újem, prece-njevánje -a s, prece-nje-válen -lna -o [-ln-], prece-nje-válec -lca [-áuc-] m, prece-nje-válka -e [-áuk-] ž; precén -a -o, precenó *prisl. prepoceni*

prečep -épa m: v ~ cepiti, v ~ ujeti, dobiti, s ~om kamenje metati; precé-piti -im: ~ pole-no, ~ drevesce; precé-pljen -a -o, precé-pljenec -nca m, precé-pljenka -e ž, precepítev -tve ž; precé-pljati -am, precé-plja-nje -a s; precepljeváti -újem, precepljevánje -a s

precijáziti -im: vso deželo precijazi, silo blaga precijazi, leto in dan precijazi; precijázen -a -o preciózen -zna -o, precióznost -i ž, precióza -e ž; Molièrove ~e

precipitát -a m *kem. usedlina*
precízen -zna -o *natančen, tanek*;
precíznost -i ž, precízirati -am *natančno določiti, omejiti*; precíziran -a -o, precíziranje -a s, precíziranost -i ž

prec(v)réti -ëm *gl. créti*: ~ maslo, slanino, precvrt -a -o: ~o maslo, ~a slanina; precvírati -am, precvíranje -a s

preča -e ž: na ~o počesati lase; prečati -am: ~ lase, prečanje -a s; *gl. tudi* prečiti

prečan -ána m, prečánka -e ž, prečánski -a -o *o ljudeh preko reke (meje, hriba ipd.)*

prečastíti -ega m *kot naslov*, prečastíta -e ž, prečastít -a -o, prečastítost -i ž *iron.*: vaša ~
prečéditi -im, prečéjen -a -o *in* prečéden -a -o: je bilo vse ~o; prečéden -dna -o: to je ~o

prečén -čna -o, prečénica -e ž, prečénost -i ž, prečénik -a m *tram prek stropa* = prečnjak -a m, prečno -a s *pod vozom viseča priprava, da kaj vanjo denejo*

prečesáti -čšem *gl. česati*, prečesán -a -o; prečesávati -am, prečesávanje -a s, prečesováti -újem, prečesóvanje -a s

prečésniti -nem *in* prečésníti -čšnem *gl. čšsniti, prečšnjen* -a -o *in* prečésnjen -a -o, prečésnítev -tve ž

prečésto *prisl. prepogosto, prevečkrat*

prečíniti -im, prečínjen -a -o *premelèn*, prečínítev -tve ž; prečínjati -am, prečínjanje -a s, prečínjavati -am, prečínjavanje -a s

prečístiti -im, prečíščen -a -o, prečíščenje -a s, prečíščenost -i ž; prečíščeváti -újem, prečíščevánje -a s, prečíščeválen -lna -o [-ln-], prečíščeválnica -e [-ln-] ž

prečitati

prečitati -am, prečitan -a -o, prečitanje -a s

prečiti -im: ~ žago, lase, ~ se *od strani se mérili, gledati*; préčenje -a s; préčka -e *ž telov., tisk.*, préčkati -am: ~ steno (*alp.*), préčkanje -a s

prečrniti -im, prečrnjen -a -o, prečrnitev -tve *ž*, prečrnjenje -a s; prečrnjevati -jújem, prečrnjevanje -a s

prečrtati -am, prečrtan -a -o, prečrtanje -a s; prečrtávati -am, prečrtávanje -a s; prečrtóvati -újem, prečrtóval -ála -o, prečrtóvanje -a s

prečúdití in -íti -čúdim se *gl.* čúdití se: ne more se ~; prečúden -dna -o: ~a lepóta, ~o lep

prečúti -čújem *prebedeti, preslišati*: ~ noč, ~ besedo; prečút -a -o: ~a noč, ~e besede

prečútití -čútim *gl.* čútiti, prečúten -a -o: ~e muke, loči *od*: prečúten -tna -o *preveč čuten*; prečútljív -íva -o *preobčútljív*, prečútljívost -i *ž*, prečútljívéc -vca *m*, prečútljívka -e *ž*

pred [*nasl.* ali *pred*] *predl. I. s tož. (kam?)*: pred vás je prišel, pred gozd je postavil stražo, prédme, prédte, prédenj [-*danj*], prédnjo, prédnje, prédse; *II. z orod. 1. pril. (kateri?)*: vas pred mestom, razmere pred vojno, strah pred kaznijo, beg pred pravico; *2. predložni predmet (pred kom ali čim?)*: beži pred kaznijo, trese se pred pravico, plaši se pred težavami; *3. prisl. dol.: a) kraja (kje?)*: pred vasjó se je ustavil, pred gozdom stoji, pred njó, pred sebjó, pred njim; *b) časa (kdaj?)*: pred letom, pred nočjó, pred koncem; *skupaj pišemo*: predláni, predlánskí, predsinócnjim, predvčérájšnjim (*gl. § 59*); *c) načina (kako?)*: pohvalil ga je

pred javnostjo; *skupaj pišemo*: predvsém; — +pred ali po seji (*raba dveh predlogov*) = pred sejo ali po njej; na zemlji in pod njó (+na in pod zemljo); boj je divjal na morju, pod njim in nad njim (+na, pod in nad morjem); pred mestom in za njim so zaregljale strojnice (+pred in za mestom); vrni se s ščitom ali na njem (+z ali na ščitu); nenadoma je bilo v hiši in okrog nje vse živó (+v in okrog hiše); opazovanja pred boleznijo, med njó in po njéj (+pred, med in po bolezni); odlomila se je od drevesa, visečega čez rob prepada (+od čez rob visečega drevesa); *do-voljena pa je raba dveh predlogov zapored, kadar je prvi za z namernim pomenom*: obleka za k delu, ruta za na glavo, stolček za pod nóge, rogožnik za pred vrata; *kjer imamo že ustaljen predložni izraz*: z na videz lepim obrazom, pred na stežaj odprtimi vrati, od Zilje do prek Soče (do Prekmurja), do pred kratkim *ipd.*; *po takih zvezah se je iz strnil v enoten predlog izmed, iznad, izpod, izpred, izza*: izmed hiš, iznad vrat, izpod skale, izpod nóg, izza hriba

pred- *v sestavi*: *1. domač in dober je a) pri pridevnikih iz predložnih zvez (II)*: pred mestom — predméstén, pred pustom — predpústen, pred vójno — predvójen, pred aprilom — predaprílski, pred vrati — predvráten *ipd.*; *b) v samostalniških izvedenkah iz takih pridevnikov, iz predložnih zvez pa le kot skupno ime*: predpústnica *predpustna prireditev*, predpráznik *otirač pred pragom (predprázni)*, predméstje *kar je pred mestom*

(+predmésto), predhíšje (+predhíša), predgórje (+predgóra, +predhríb), predmóstje, predstréšje ipd.; 2. *večinoma pa (zlasti pri glagolih in njih izvedenkah) je prevzel po tujih zgledih in ga rajši opisujemo s pridevniki, kakor: préjšnji, prédnji, popréjšnji, prvi, osnovni ipd.: +předstráža prednja str., +předčete prednje č., +předpripráva poprejšnja pr.; +předpogájanje uvodno, začétno pogajanje; +předposvétovanje uvodno, začétno posv.; +předodpoved napréjšnja odp.; +předizobrázba préjšnja, osnóvna izobr.; +předpreiskáva uvodna, začétna pr.; +předpoizvédba préjšnja, uvodna poiz.; +předpogój prvi p.; +předdélavec prvi délavec; +předpravica posébná pr.; +předčútití naprej, prej č.; +předvédeti -vém naprej, prej v. itd.; večkrat imamo za tak tuj vzorec domačo nesestavljeno besedo ali drugačno predložno zvezo z enakim pomenom: +předstojéč bližnji, pred nami; +předležéč pričujoč, priložen; +předpráznik bedénji dan, návečer, večer, dan pred pr.; +předplačilo naplatilo; předpódoba podoba; 3. nekaj takih besed se je v knjižnem jeziku tako udomačilo, da jih ne moremo več pogrešati, čeprav niso ljudske: predložiti, předvivati -am imeti v mislih, misliti na, določiti, predstaviti ipd.*

préd *prisl. prej:* ~ in pótlej, ~ ta dan; ~ pomisli, pótlej stóri; kdor ~ pride, ~ mélje; prédnji -a -e = prédešnji -a -e [-dǎš-]; prédle *prisl.:* ravno ~ je bil tu

predájati -am, predájanje -a s; predája -e ž, predájen -jna -o, predájnik -a m, predájnica -e ž, predájalec -lca [-ájuc-] m, pre-

dajálka -e [-ájuc-] ž, predájál-ski -a -o [-ájus-]; predáti -ám *gl. dáti*, predánost -i ž

predál [-ál] -a m, predálček-čka [-lč-] m, predálce -a [-lč-] s, predálčast -a -o [-lč-], predálast -a -o, predálen -lna -o [-ln-], predálnik -a [-ln-] m, predálčnik -a [-lč-] m; predálče -a [-lč-] s, predálčen -čna -o [-lč-]: ~a konstrukcija mostú, stavbe

predáleč *prisl.:* ~ greš, peš je ~, ~ segaš, ~ sklepa; dáleč ~, nekje v deveti deželi

predávati -am, predávanje -a s, predávateľ -a m, predávateľjica -e ž, predávateľjski -a -o, predáválnica -e [-ln-] ž, predáválen -lna -o [-ln-]

+**predbacívati** -am *očitati, oponašati komu kaj;* +predbacívanje -a s *očitanje, oponašanje*

predčásen -sna -o *pregódnji, pred (določénim) časom:* ~i porod, ~a smrt, ~a zrelost

predčlovéški -a -o *kar je bilo pred človekom (časovno):* ~a doba, ~o življenje

+**predčút** -a m *slutnja,* +předčútití -im *naprej čútití, slutiti,* +předčútenje -a s *slutenje*

preddúren -rna -o: ~i prostor = **preddúrje** -a s *hodnik pred vežnimi vrati*

preddvérje -a s *veža,* **preddvéren** -rna -o

preddvòr -óra m, **preddvórski** -a -o, **preddvórje** -a s, **preddvórcék** -čka m

predejáti -dénem, **predéni** -íte! **predejál** -a -o *in* **predél** -éla -o, **predeján** -a -o, **predétje** -a s, **predejánost** -i ž

predek -dka m *prednji del, ospredje*

predél [-él] -a m *oddelek v vlakú, v klevu ipd.;* **predélen** -lna -o [-ln-]; **predélček** -čka [-lč-] m

predélati

*predél -a *m* *pokrajina, kraj, okolica*: najlépši *~i naše domovine

predélati -am, predélan -a -o, predélanost -i *ž*; predelávati -am, predelávanje -a *s*, predeláva -e *ž*; predelováti -ujem, predelová -á -a -o, predelovánje -a *s*, predeloválen -lna -o [-ln-], predeloválec -lca [-áuc-] *m*, predelováka -e [-áuk-] *ž*, predeloválnica -e [-ln-] *ž*

predelíti -ím, predéli -íte! predéčil -íla -o, predeljén -éna -o, predelítev -tve *ž*, predeljénost -i *ž*, predélek -lka [-lk-] *m* *rubrika*; predeljeváti -ujem, predeljevánje -a *s*, predeljeválec -lca [-áuc-] *m*, predélnica -e [-ln-] *ž*

predén [-dæn] *prisl.*: premíslí, ~ zineš; hišna imena so bila znana davno, predén so se razvila rodbinska imena (+znana, davno predén) *ali pa*: so bila znana davno prej, kakor

predénc -nca *m* *vrsta plevela*, prédenica -e *ž*

predéno -a *s* (+štréna), prédenca -a *s*

predestinácija -e *ž* *naprejšnja določítev*; predestinácijski -a -o, predestinírati -am: ~ koga za kaj *naprej določiti*, predestinírán -a -o *fil., teol.*

predéti -dénem, predéni -íte! predél -éla -o, predét -a -o, predétje -a *s*; *gl. tudi* predejati

predévati -am *in* -évljem, prédévanje -a *s*, prédévek -vka *m* predglásje -a *s* *liturg. prefácija, hvalospev*

predgórje -a *s*, predgórski -a -o predgóvor -a *m* *uvod (v knjigah)*;

+predgovórnik -a *m* *prejšnji govornik*: moj + ~ govornik *pred meno*; eden + ~ov eden *prejšnjih govornikov*

predgrádje -a *s*, predgrájski -a -o

predhišén -šna -o, predhišje -a *s* *hodnik pred hišo, preddúrje*
predhléven -vna -o, predhléveje -a *s*

predhóden -dna -o, predhódnost -i *ž*, predhódnik -a *m*, predhódnica -e *ž*

predíca -e *ž*, predíčin -a -o: ~o delo, ~ zaslužek

predígra -e *ž* *uvodna igra, predlúdi*

predíh -a *m* *prepad, preduh; odmor*
predikánt -a *m* *protestantski pridigar*, predikántski -a *o*, predikántstvo -a *s*

predikát -a *m* *povedek*, predikáten -tna -o *povedkov, poveden*; predikatívnost -i *ž*, predikátiven -vna -o *poveden*

predílnica -e [-ln-] *ž*, predílničén -čna -o [-ln-]: ~i prostori, predílstvo -a [-ls-] *s*

predírati -am, predíranje -a *s*, predíren -rna -o, predírnost -i *ž*, predíráč -a *m*, predírnic -e *ž* *igla za predíranje*, predírljív -íva -o, predírljívost -i *ž*; *gl. tudi* predreti *in* prodreti

predírjati -am, predírjan -a -o: ~a pot, ~i kraji

predispozícija -e *ž* *odpréjšnja pripravljenost, odpréjšnje nagnjenje*; predisponírati -am

predívo -a *s*, predívec -vca *m*, predíven -vna -o, predívast -a -o, predívnat -a -o, predívar -ja *m*, predívarica -e *ž*, predívovec -vca *m* *bot.*

+predjéd -i *ž* *prva, začetna jed*
predjém -éma *m* *in* predújem -jma *m*, predjémen -mna -o, predjéme -mka *m*

predjesénski -i -a -o, prédjesén -i *ž*
predjúžinek -nka *m*, predjúžnik -a *m*, predjúžnica -e *ž* *dopol-danska málica*

predkosílec -a [-lc-] *s* *zgodnji zajtrk*, predkosílnica -e *ž*, predkosílen -lna -o [-ln-]

predkrščánski -a -o: ~a doba
predlágati -am, predlágan -a -o,
 predláganje -a s, predlagálec
 -lca [-áuc-] m, predlagálka -e
 [-áuk-] ž, predlagátelj -a m,
 predlagáteljica -e ž, predlagá-
 len -lna -o [-ln-]

predláni = predlánskimi prisl.,
 predlánski -a -o: ~o vino

predléti -im, predléten -a -o:
 ~a deska, luknja; predlétenje
 -a s; *razzloguj*: pre-dlé-

predlog -óga m: staviti ~, ~
 sprejeti, zavrniti, odkloniti, na
 moj (tvoj) ~; *slovn. prepozícija*;
 predložén -žna -o: ~a oblika,
 ~i sklon

predložiti -ím, predloží -íte! pred-
 lóžil -íla -o in -lóžilo, pred-
 lóžen -éna -o, predložítev -íve ž,
 predložba -e ž, predložek -žka
 m, predlóga -e ž

predméstén -tna -o, predméstje -a
 s, predméstnost -i ž

predmèt in predmèt -éta m, pred-
 méten -tna -o, predméstnost -i ž,
 predmètnik -a m

predmósten -tna -o, predmóstje
 -a s

prednámcí -ev mn. m *predniki* (*ča-
 sovno*), prednámski -a -o

***prednášati** -am: pesem *~ *po-
 dajati*, *prednášanje -a s *po-
 dajanje*, *recitiranje*, *deklamacija*

predník -a m, predníkóv -a -o,
 prédnica -e ž, prédničin -a -o,
 prédniški -a -o, prédništvo -a s,
 predníkóvati -újem, predniko-
 vâl -ála -o, predníkóvanje -a s
prednji -a -e, prednják -a m,
 prédnjik -a m *kdor stoji (po
 kraju) pred drugim*, prédnjica
 -e ž; prednjáčiti -im, prednjá-
 čenje -a s

prednost -i ž, prédnostén -tna -o
predóčiti -ím, predóčenje -a s,
 predóčítev -íve ž; predóčeváti
 -újem, predóčevâl -ála -o, pred-
 očevánje -a s; predóčljiv -íva

-o, predóčljivost -i ž, predóčen
 -čna -o, predóčnost -i ž

+**predodločiti** -óčim *naprej odlo-
 čiti*, +predodlóčba -e ž *naprej-
 šnja, uvodna, prejšnja odločba*

+**predodredba** -e ž *naprejšnja,
 uvodna, začetna, predhodna, po-
 prejšnja odredba*

predólbsti -em gl. *dolbsti*, predól-
 ben -a -o (+predóbljen) [-oy-]

predominánten -tna -o *prevladu-
 joč, obvladujoč*; predomínánca
 -e ž *prevlada, premoč*; predomi-
 níratí -am *prevladati, obvladati*

predomísliti -im se (si) *spreme-
 niti misel, premisliti se (si)*, pre-
 domísel -sli ž; predomíšljati
 -am se (si), predomíšljanje -a s;
razzloguj: pre-do-

predór -óra m, predóren -rna -o,
 predórnost -i ž, gl. *prodor*

predósti prisl. *več ko dósti, zelo
 veliko*

predpásati -pášem (se) predpás-
 ník -a m, predpasováti -újem,
 predpasovâl -ála -o, predpaso-
 vánje -a s

predpéčen -čna -o, predpéčje -a
 s, predpéček -čka m

predpekèl [-pəkəɫ] -klà m, iz
 predpekla, v predpeklú

predpeplníčen -čna -o, predpe-
 pelničnica -e ž *nedelja pred pe-
 pelnico* [povsod: -peln- in -peɫn-]

+**predpévec** -vca m *prvi pevec,
 kdor naprej póje*, +predpévka
 -e ž *prva pévka*

predpísati in -áti -pišem gl. *pisati
 ukazati, določiti, odločiti*; pred-
 pís -a m *ukaz, odločba, določba*;
 predpisováti -újem, predpiso-
 vâl -ála -o, predpisóvanje -a s
ukazóvanje, odločanje, določanje

+**predpláča** -e ž *napláča*, +pred-
 pláčilo -a s *napláčilo*, +pred-
 pláčen -čna -o *napláčen*, +pred-
 pláčilen -lna -o [-ln-] *napláči-
 len*, +predpláčník -a m *naróč-
 ník, kdor naprej pláčuje*

predpodoba

predpodoba -e ž *podoba*: ~ česa (koga)

*predpogoj -ója *m prvi pogoj, pogój*: *~ uspeha *pogoj uspeha*, *~ za razgovore *prvi pogoj*

+predpolágati -am *gl. suponirati in predpostavljati*, +predpoláganje -a *s supozicija*

predpóldan *in* predpóldne [-ou-] *gl. dopoldan in poldan*

predpoléten -tna -o, predpolétje -a *s*

predpólnočen -čna -o, predpólnočje -a *s [povsod: -pou-]*

predpóna -e ž *prefiks*, predpónski -a -o: ~a oblika, predpónka -e ž

predporóčen -čna -o: ~a večerja *večerja pred poroko*, ~e priprave

predporóden -dna -o *pred porodom*: ~e slabosti

predposlédnji -a -e *predzánjji*, predposlédnjič = predposlédnjikrat *prisl.*

predpostavíti -im, predpostavljén -a -o, predpostavítev -tve ž, predpostáva -e ž; +predpostavljéní -ega *m predstójnič*; predpostavljati -am *gl. suponirati*, predpostavljanje -a *s*

predpósteljnič -a *m preproga pred posteljo*, predpósteljen -ljna -o: ~a preproga

predpósten -tna -o: ~i čas, predpòst -pòsta *m*

+predposvét -éta *m poprédnji, začetni, uvodni posvét*, +predposvétovanje -a *s prejšnje, uvodno, začetno posvetovanje*

predpotópen -pna -o *kar je izpred potopa, nazadnjaški*; predpotópnost -i ž, predpotópnež -a *m*

+predpravica -e ž *posebna pravica, prédnost, privilegij*

+predpráznič -a *m bedénji dan dan (večer) pred praznikom, návečer*; predprázniški -a -o

predpráznič -a *m otirač pred pragom*, predprázén -žna -o

predpred- *v sestavi*: ~včérájšnjim, ~zánjji -a -e

+predpreiskáva -e ž *uvodna, začetna, predhodna preiskava*

predpretékel -tékla -o: ~i čas *pluskvamperfékt*, predpretéklost -i ž

predprodája -e ž: dobi se v ~i

predpúst -a *m*, predpústen -tna -o: ~a šéma, ~i čas

predramíti -drámim *gl. dramiti*, predrámljen -a -o, predramítev -tve ž, predrámljati -am, predrámljanje -a *s*; *razzloguj*: pre-dra-

predražítí -ím *gl. podražiti*, predražítev -tve ž; predražévati -újem, predraževánje -a *s*

predrégati -am, predrégán -a -o *in* predrézati -am; predréginiti -nem, predrégnjen -a -o

predrémati *in* -áti -émljem *in* -émam *gl. dremati*: ves dan *predrémlje*

predréti -dèrem *in* -drèm (se) *gl. dreti*: ~ mehur, koló, pnevmatiko, jez, nasip, tvor; novica *predrè in* *prodrè do vasi*, *prein prodréti skozi sovražne vrste*; *gl. predòr*; predft -a -o: ~a reč, ~o všeč mi je, ~o lačen, ti ~o fantè! predftje -a *s*, predrtína -e ž

predrfgniti -nem, predrfgnjen -a -o: ~e hlače; predrgováti -újem, predrgovánje -a *s*

predrožítí -ím: ~ reko, ~ prek Save; predróži -íte! predróžil -íla -o, predrožen -éna -o, predrožitev -tve ž

predrugáčiti -im, predrugáčen -a -o, predrugáčítev -tve ž, predrugáčenje -a *s*, predrugáčenost -i ž

predržen -zna -o, predržnost -i ž, predržež -a *m*, predržnič -a

- m**, predžrnica -e ž; predžrniti -nem se *in* si
- predsédnik** -a **m**, predsédnica -e ž, predsédniški -a -o, predsédništvo -a **s**, predsedováti -újem, predsedovál -ála -o, predsedovánje -a **s**, predsédstvo -a **s** predsédstven -a -o [-tvən-]: ~a seja
- predsinóčnji** *in* predsnóčnji -a -e, predsinóčnjim *in* predsnóčnjim *prisl.*
- predsmrten** -tna -o: ~e slabosti
- predsoba** -e ž *prednja soba*, predsoben -bna -o: ~i prostor, predsóbje -a **s**
- predsódek** -dka **m** *pomislek, na-prejšnje nezaupanje*: imeti ~ proti čemu (komu)
- +**predstávek** -vka **m** *prvi stavek, prejšnji stavek, premisa, nastavek*
- predstáviti** -im: ~ komu kaj (koga), ~ se komu, ~ si kaj (koga); predstavljén -a -o, predstavítelj -a **m**, predstavíteljica -e ž, predstavíteljski -a -o; predstáva -e ž *fil., gled.*, predstáven -vna -o: ~a sposobnost, predstávnost -i ž, predstavljív -íva -o, predstavljívost -i ž; predstávljati -am, predstávljal -a -o *in* -ála -o, predstávljanje *in* -ánje -a **s**, predstavljávec -vca **m**, predstavljávka -e ž, predstavljávski -a -o, predstavljálen -lna -o [-ln-]: ~a zmóžnost; +predstávljati -am *v pomenu pomenili*: zadrúge ~jo vážen činitelj *v* gospodarstvu *zadrúge v gospodarstvu veliko pomenijo, so velikega pomena*
- +**predstávka** -e ž *vloga, prošnja, pritožba, predlog*
- predstávník** -a **m** *zastopnik, reprezentánt*; predstávnica -e ž *zastopnica*; predstávníški -a -o *zastopniški*
- +**prèstojèč** -éča -e *bližnji, sedanji, pred nami*: ~e volítve
- predstójnič** -a **m**, predstójnica -e ž, predstójniški -a -o, predstójništvo -a **s**
- +**predstráža** -e ž *prednja straža*
- predstréšje** -a **s** *predstréšen* -šna -o, predstréšek -ška **m**
- prédstvo** -a **s** *prednost, prioritéta*; prédstven -a -o [-tvən-], prédstvováti -újem *imeti prédstvo, prédnost*
- predščina** -e ž, prednína -e ž, *gl. presti*
- predtékma** -e ž *šp. predhodna, uvodna tekma*; prédtekmovánje -a **s**, prédtekmoválec -lca [-lc-] **m**, prédtekmoválen -lna -o [-ln-]
- predtelovádec** -dca **m** *vzorni telovadec*
- predtém** *prisl. č. v pomenu prej*: dva dni ~, ~ je bil *v* mestu; ~ je bežal, ~ se je vrnil, *toda pred tem, kadar ima zaimek svojo pravo vrednost*: zasledoval ga je hudoben človek, pred tem je bežal; Janez se je vrnil zadnji dan maja, brat pa teden pred tem (*namreč dnem*) *ali predtem (prej)*
- predúh** -a **m** *dušnik*: na ledu je že vse polno ~ov; predúšen -šna -o, predúšek -ška **m**, predúšina -e ž
- predújem** -jma **m** *gl. predjem*
- predvájati** -am: ~ film, predvájanje -a **s**: kulturna ~a, predvájálec -lca [-dúc-] **m**, predvájálen -lna -o [-ln-]
- predvčéraj** *prisl.*, predvčérajšnji -a -e, predvčéranji -a -e, predvčéranjim *prisl.*, predvčérajšnjim *prisl.*
- +**predvečer** -a **m** *večer pred...* *prejšnji večer, návečer*
- predvideti** -im *gl. videti naprej videti, pomisliti, poskrbeti*; predvidén -a -o *določen, preračunan,*

+predvídoma

upoštet, oskrbljen; predvidévati -am naprej gledati, mislili, skrbeti, računati; predvidévanje -a s skrb, misel, gledanje naprej
+predvídoma *prisl. kakor se zdi, vidi, kaže, po videzu, najbrž, približno*
predvojaški -a -o: ~a vzgoja
predvôjen -jna -o: ~e razmere
predvsem *prisl. dopolnjevanja in poudarjanja: povabljeni so vsi, ~ starši; zdrav, živ, ~ pa delaven; vse leto, ~ pozimi*
predzánji -a -e, predzánjijč *prisl., predzánjikrat prisl.*
predzaznámba -e ž *pr. prenótá-cija, predzaznámben -bna -o; predzaznámovati -ujem pr. prenótirati, predzaznámeč -mka m*
predzgodovínski -a -o, predzgodovina -e ž *prehistória*
predzídje -a s, predziden -dna -o, predzidek -dka m
predzímski -a -o: ~i čas, ~o vreme; predzima -e ž
predznák -a *mat.*, predznáčen -čna -o
predznámenje -a s, predznámeč -mka m, predznámba -e ž *pr., predznámben -bna -o pr., predznámováti -ujem, predznámová -ála -o, predznámován -a -o, predznámovánje -a s*
prefácija -e ž *uvod v knjigi, liturg. hvalospev (pri maši), predglásje, prefácijski -a -o: ~i napev*
preféčt -a m *načelnik, upravnik, predstojnik; preféčtovski -a -o: ~a služba, preféčtúra -e ž predstojništvo, preféčtvoosko mesto; preféčtováti -ujem, preféčtovál -ála -o, preféčtovánje -a s*
preferánsa -e ž *neka igra, preferánsen -sna -o, preferánsirati -am, preferánsiranje -a s, preferánsíst -a m*

preferéncia -e ž *prednost, preferénčen -čna -o: ~i spor*
prefíks -a m *predpona, predlôžek; prefígíran -a -o slov., prefígíranost -i ž slov.*
*prefrigan -a -o *zvit, premetèn, pretkan, prebrisan ipd.*
préga -e ž (*+šnódel -dla*), préžica -e ž, prégača -e ž
pregáníti *pregánem, pregáni ali -ni -íte!* *preganil -íla -o, pregánjen -a -o, pregánjenost -i ž* *preganítev -tve ž [nepoud. povsod: -gan- in -gán-]; gl. tudi pregniti -nem*
pregánjati -am, pregánjanje -a s, *preganjác -a m, preganjáški -a -o, preganjáleč -álca [-áyc-] m, preganjálka -e [-áyc-] ž, preganjálski -a -o [-áys-], preganjálen -lna -o [-ln-]*
pregáziti -im *gl. gaziti: sneg ~, pot ~; + narod, fašizem, pokrajino pogáziti, poteptati, uničiti, zatreti; pregáz -áza m: ~ reke je globok*
prégelj -glja m *klin, ki veže jarem z ojesom*
Préglj -glja m *os. i. slov. pisatelja, Régljev -a -o, prégljevski -a -o: ~i slog, ~o pisanje*
pregíb -a m *kretnja, élenek, guba, zgíb; pregíben -bna -o, pregíbnost -i ž, pregíbica -e ž*
pregíbatí -am in -ljem, *pregíbanje -a s, pregíbljív -íva -o, pregíbljívost -i ž, pregíbljáj -a m, pregíbálo -a s, pregíbálen -lna -o [-ln-]*
preglás -ása m *slovn., preglásen -sna -o: ~e spremembe, loti od preglásen = preglásan -snà -ó; preglásnik -a m po preglasu spremenjen samoglasnik*
preglásíti -ím (se): *vpitje je preglásilo govornika, u se je preglásil v ú; preglási -íte!* *preglásil -íla -o in -ásilo -i -e, preglášen -éna -o, preglásítev*

-tve ž; preglášati -am (se), preglášanje -a s, pregláševáti -ujem, pregláševánje -a s; preglasováti -ujem, preglasováł -ála -o, preglasován -a -o, preglasovánje -a s, preglasoválen -lna -o [-ln-]: ~e metode

preglávica -e ž: imeti ~e s čim (kom), povzročati ~e komu; preglávičen -čna -o: ~ otròk
preglèd -éda m, preglédén -dna -o, preglédnost -i ž, preglédnik -a m, preglédnica -e ž, preglédniški -a -o, preglédnina -e ž

preglédati -am, preglédan -a -o, preglédávati -am, preglédávánje -a s; preglédováti -ujem, preglédováł -ála -o, preglédovánje -a s, preglédoválec -lca [-áyc-] m, preglédováłka -e [-áyk-] ž, preglédováłski -a -o [-áys-], preglédoválen -lna -o [-ln-]: ~i način

preglódati in -áti -ódam in -ójem gl. glodati, preglódan -a -o in preglodán -a -o

preglušíti -ím, preglúši -íte! preglúšil -íla -o in -úšilo -i -e, preglušèn -éna -o, preglušítev -tve ž, preglušèn -šna -o, preglušljiv -íva -o, preglušljivost -i ž; pregluševáti -ujem, pregluševál -ála -o, pregluševánje -a s, pregluševálen -lna -o [-ln-]

pregnánten -tna -o jedrat, klen, izrazit; pregnánca -e ž

pregnátí -žénem gl. gnati: ~ koga iz hiše, s polja; ~ živino z delom, ~ se z delom; pregnán -a -o: ~ iz domovine, ~ od dela, ~a -a kritika hiperkritika, pretanka, prehuda kritika; ~ človek zvit, premelén, nabrit, prevejan; pregnánc -nca m, pregnánka -e ž, pregnánstvo -a s: v ~u živeti; pregnánost -i ž: ~ ni modrost (Dalmatin)

pregnèsti -tem gl. gnesti, pregnètèn -éna -o; pregnétati -am, pregnétanje -a s

pregnítí prègnem, prègni -íte! prègnil -íla -o, prègnjen -a -o, prègnjenost -i ž, prègnítev -tve ž; ali pa prègniti -nem; gl. ludi preganíti

pregnítí -ijem gl. gniti, pregnit -a -o, pregnítje -a s, pregnítost -i ž

pregnojítí -ím se, pregnójil -íla -o, pregnojèn -éna -o, pregnojénost -i ž, pregnojítev -tve ž; pregnójen -jna -o: njiva je ~a preveč gnójna

pregòn -óna m pr.: sodni ~ gl. pregnati, pregónski -a -o

pregonítí -gónim gl. goniti: ~ konja sprevoditi, psi so pregnonili ves gozd; pregnoníti -gónim se (o živini) prepojali se; pregnonjen -a -o

pregorèč -éča -e, pregoréčen -čna -o, pregoréčnik -a m

pregoréti -ím gl. goréti, pregôrel -éla -o: ~a žarnica, pregorélost -i ž, pregòr -òra m, pregóren -rna -o, pregórnost -i ž, pregorljiv -íva -o, pregorljivost -i ž
pregovárjati -am (se), pregovárjanje -a s, pregovárjálec -lca [-áyc-] m

pregovorítí -ím gl. govoriti, pregovorljiv -íva -o: ta človek je lahko ~; pregovorljivost -i ž; pregóvor -a m, pregóvoren -rna -o, pregóvorski -a -o, pregóvornost -i ž

pregrábíti -ím gl. grabiti, pregrábljen -a -o, pregrábek -bka m; pregrabljiv -íva -o kar se dá pregrabiti, preveč grabljiv

prégrad -a m, pregráda -e ž, pregrája -e ž, pregrádek -dka m, pregráden -dna -o

pregradítí -ím, pregrádi -íte! pregrádil -íla -o in pregrádilo -i -e, pregrajèn -éna -o, pregrajè-

pregrájati

- nost -i ž, pregradítev -tve ž, pregradník -a m
- pregrájati** -am, pregrájanje -a s, pregrajeváti -újem, pregrajevánje -a s
- pregrébati** -am, pregrébanje -a s; pregrébsti -em *gl.* grebsti, pregrebèn -èna -o
- pregréha** -e ž, pregréšen -šna -o, pregréšnost -i ž, pregréšek -ška m, pregréška -e ž; pregréšiti -ím se, pregréši -íte! pregréšil -íla -o *in* -éšilo -i -e, pregréšen -èna -o, pregréšítev -tve ž, pregréšník -a m, pregréšnica -e ž, pregréšljív -íva -o, pregréšljí-*vost* -i ž
- pregréti** -gréjem *gl.* greti, pregrét -a -o, pregrétost -i ž, pregrétje -a s; pregrévati -am, pregrévá-*nje* -a s, pregréven -vna -o
- pregrínjati** -am, pregrínjanje -a s, pregrínjalo -a s, pregrínjál-*en* -lna -o [-*ln-*]
- pregrísti** -grízem *gl.* grísti, pregrízen -a -o; pregrízniiti -nem, pregríznižen -a -o, pregríz -a m; pregrizováti -újem, pregrizová-*la* -o, pregrizovánje -a s
- pregrníti** *in* -gríniti -grínem, pregríni -íte! pregrínil -íla -o, pregrínjen -a -o, pregrínjenost -i ž, pregrnítev -tve ž
- pregrupírati** -am (sc) *preurediti, prevrstiti, drugate porazdeliti*, pregrupíranje -a s, pregrupá-*cija* -e ž
- prehabáti** -ám *prebutati gl.* habáti, prehabán -a -o [*nepoud. povsod: -hab- in -həb-*]
- prehájati** -am: mráz, groza me prehaja; barve prehajajo druga v drugo; prehájanje -a s: ~ glagolskega dejanja; prehá-*jalén* -lna -o [-*ln-*], prehájač -a m
- prehitéti** -ím (se) *gl.* hitéti, prehiténje -a s, prehitèn -èna -o: ~o delo; prehitévati -am: ura ~a, prehitévanje -a s
- prehláditi** -ím (se), prehládi -íte! prehládil -íla -o *in* -ádilo -i -e, prehlajèn -èna -o, prehlajénje -a s, prehlajénost -i ž, prehlaj-*jènc* -nca m, prehlajènka -e ž, prehlád -áda m, prehláden -dna -o: ~a vročina, prehlája -e ž; prehláden -dna -o *ali* prehláden *in* -dán -dnà -ó: v sobi je ~ó, ~o vreme; prehlájati -am, prehlájanje -a s
- prehlápiti** -ím, prehlápi -íte! prehlápil -íla -o, prehlapljen -èna -o, prehláp -ápa m, prehlápen -pna -o: ~i proces, prehlápítev -tve ž, prehlápljív -íva -o *kar se dá prehlápiti, kar prerado hlapi*; prehlápljati -am, prehlápljanje -a s
- prehòd** -óda m, prehóden -dna -o: ~a dóba, ~i glagoli, prehód-*nica* -e ž, prehódnost -i ž *tranzitivnost*, prehodnína -e ž
- prehodíti** -hódim *gl.* hodíti, pre-*hójen* -a -o
- prehrániti** *in* -íti -hránim *gl.* hrániti, prehránjen -a -o, prehrána -e ž, prehránski -a -o: ~i stroš-*ki*, prehránítev -tve ž, prehránitven -a -o [-*tvən-*]: ~i stroš-*ki*; prehranjeváti -újem, prehranjévál -ála -o, prehranje-*vánje* -a s, prehranjéváln -lna -o [-*ln-*], prehranjéválnica -e [-*ln-*] ž, prehranjéválec -lca [-*lc-*] m, prehranjéválka -e [-*lk-*] ž
- prehvalíti** -hválím *gl.* hvalíti, prehváljen -a -o; prehvaljeváti -újem, prehvaljevánje -a s, pre-*hválá* -e ž
- preigráti** -ám *gl.* igrati: vse je preigrál, cele noči preigrá, to-*variša* je preigrál v igri *pre-
magal, preváril*; preigrán -a -o: stokrat ~o

preimenováti -újem *gl.* imenovati, preimenovánje -a *s*

*preináčiti -im, *predrugáčiti*, *preináčba -e *ž*, *preináčenje -a *s* *predrugáčítev*

preiskáti -iščem *gl.* iskati, preiskáva -e *ž*; preiskávati -am, preiskávanje -a *s*; preiskováti -újem, preiskovánje -a *s*, preiskoválen -lna -o [-ln-]: ~i sodnik, preiskoválec -lca [-áyc-] *m*, preiskoválna -e [-áyk-] *ž*, preiskoválo -a *s* *sónda*, preiskovávanc -nca *m*, preiskovánka -e *ž*

preíti preidem: vse preide; ali: prêjdem -eš: vse prêjde; preídi -te! prešél -šla -ò *in* -ó *ali* prêšel -šla -o: ~ je na drugo stran, ~i so lepi časi; *prid. tudi* prôšel -šla -o: ~i časi, ~a leta; prêšlost -i *in* prôšlost -i *ž*; prêšlo blagó (+prêjdeno, preídno)

preizkúšiti -im *gl.* izkúšiti, preizkúšen -a -o, preizkúšenost -i *ž*, preizkúšenec -nca *m*, preizkúšenka -e *ž*, preizkús -a *m*, preizkúsen -sna -o, preizkúšnja -e *ž*, preizkúsek -ska *m*; preizkúšati -am, preizkúšanje -a *s*, preizkušálo -a *s*; preizkušévati -újem, preizkušévánje -a *s*, preizkušéválec -lca [-áyc-] *m*, preizkušéválna -e [-áyk-] *ž*, preizkušéválen -lna -o [-ln-], preizkušéválnica -e [-ln-] *ž*; *povsod tudi* presku-

prêj *prisl.* (+preje): prej je bilo tako, sedaj je drugače; prej premisli, potem govôri; pridem prêj kakor ti; prêj ko prêj *čimprej*, prêj ko slêj, prêj ali slêj; čim prêj, tem bolje; prej ko (kakor): *kadar je* prej ko = preden, *ne stavimo vejice med* prej *in* ko; *kadar pa je* prej *poudarjen in se nanaša na drug povedek* kakor ko, *stavimo vejico, n. pr.:* Prej ko (= preden) odideš, se oglasi pri meni. Oglasi

si se pri meni, prej ko (= preden) odideš. Prišel je prêj, ko sem pričakoval. Prêj, ko še ni bilo železnic, je bilo težko potovati. Prêj, ko sem bil še mlad, je bilo vse drugače

préja -e *ž*: iti na ~o, volnena ~a; préjen -jna -o, préjnast -a -o, préjec -jca *m*, préjka -e *ž*, préjar -ja *m*, préjevec -vca *m* *kdor pride na prejo*, préjnica -e *ž* *prostor*, préjnína -e *ž* = prednina -e *ž* = préjščina -e *ž* *prejémati -am in -ljem*, préjémanje -a *s*, préjém -éma *m*, préjémen -mna -o, préjémnik -a *m*, préjémnica -e *ž*, préjémniški -a -o, préjémek -mka *m*, préjémški -a -o, préjémščina -e *ž*; préjemljív -íva -o, préjemljívost -i *ž*, préjemálec -lca [-áyc-] *m*, préjemálna -e [-áyk-] *ž*, préjemálski -a -o [-áys-]

prejénjati -am *prenehati*, préjénjanje -a *s*, préjénljaj -a *m*, préjenjeváti -újem, préjenjevál -ála -a, préjenjevánje -a *s*, préjenjeválen -lna -o [-ln-]

prejésti -jém (se) *gl.* jesti, préjéden -a -o, préjéda -e *ž*; préjédati -am, préjédanje -a *s*; préjedljív -íva -o *prepirljivo*, préjedljívec -vca *m*

prejéti prêjemem, prêjmi -íte! préjél -a -o, préjét -a -o, préjétje -a *s*, préjétev -tve *ž*, préjétek -tka *m*

prejékone *prisl. najbrž, izraža verjetnost*: ~ jutri, ~ je bil sosed *préjle prisl. pravkar, prej:* Kdaj si prišel? Préjle, malo pred teboj. Préjle, kakor sosed *pravkar; se ne rabi nikoli primerjalno*

prejôj *medm.* jôj, préjôj! jôh, préjôh!

prejókati *in* -áti -jókam *in* -čem *gl.* jokati, préjókam -a -o: ~a noč; préjokováti -újem, pre-

prejšnji

jokoval -ála -o, prejokovanje -a s
prejšnji -a -e: ~i rodovi, ~e čase
prejudic -a *m naprejšnja razsodba, ki se je kdo drži; predsódek*;
prejudicirati -am *naprej določiti sodbo*
prék -a -o: ~ pogled, *~i sód *nagla, hitra sodba*; **prékast** -a -o: ~o gledati, ~o pisan, ~a krava; **préka** -e ž, **prékáti** -ám, **prékaj** -ájte! **prékál** -ála -o, **prékánje** -a s; **prékovčan** -a *m človek z ónstran*, **prékovski** -a -o, **prékec** -kca *m*, **prékoš** -a *m*, **prékoša** -e ž
prék prisl.: ~ položiti, ~ iti, ~ se peljati; vse ~ letí, ~ in ~; *tudi* vprek; **prékoma prisl.**
prék in préko [*ali nasl.*] *predl. z rod.*: iti, biti ~ Save, ~ hribova, ~ potoka, ~ ledenika, delati ~ leta, dobiti jo ~ glave
prék- v sestavi: **Prekmúrje** -a s, v ~u, iz ~a, **prekmúrski** -a -o, **Prekmúrec** -rca *m*, **Prekmúrka** -e ž; **prekmôrski** -a -o, **prékpot** -i ž, **prekrámnica** -e ž, **razzloguj**: **prek-rám-ni-ca** (+pre-krám-), **preksinócnji** -a -e, **preksónčen** -čna -o; *gl. tudi* preko-
prekadíti -ím, **prekádi** -íte! **prekádil** -íla -o in -ádilo -i -e, **prekájèn** -éna -o: ~o meso, **prekájènost** -i ž, **prekájènje** -a s; **prekájati** -am, **prekájanje** -a s; **prekajévati** -újem, **prekajévál** -ála -o, **prekajévánje** -a s, **prekajéválec** -lca [-áuc-] *m*, **prekajéválka** -e [-áuk-] ž, **prekajéváln** -lna -o [-ln-], **prekajéválnica** -e [-ln-] ž, **prekajéválničen** -čna -o [-ln-]
prekáláti -am, **prekálán** -a -o: ~o poleno, ~a drvá
prekálíti -ím, **prekálí** -íte! **prekálíli** -íla -o: fízol je ~; **prekaljèn** -éna -o

prekálíti -ím, **prekálí** -íte! **prekálíli** -íla -o: železo je večkrat ~; **prekaljèn** -éna -o: ~o železo, ~ značaj; **prekalítev** -tve ž, **prekaljènost** -i ž; **prekáljati** -am, **prekáljanje** -a s
prekáníti -nim, **prekánjen** -a -o, **prekánjenec** -nca *m*, **prekánjenka** -e ž, **prekánjenost** -i ž, **prekána** -e ž, **prekanljív** -íva -o, **prekanljívost** -i ž
prekáp -ápa *m kem.*, **prekápáti** -am in -pljem, **prekápán** -a -o, **prekápánje** -a s, **prekápálnica** -e [-ln-] ž, **prekápálna** -e ž = **prekápálna** -e ž, **prekápálnica** -e ž *retorta*, **prekapljív** -íva -o, **prekapljívost** -i ž
prekasèn -snà -ó *ali* **prekásen** -sna -o, *prisl.* **prekásno** in ~nó; **prekasnéti** -ím, **prekásni** -íte! **prekasnél** -éla -o; **prekasnévati** -am, **prekasnévanje** -a s [*ne-poud. povsod*: -kas- in -kàs-]
prekásati -am, **prekásanje** -a s *gl.* **prekositi**
prekásljáti -am: vso noč ~; **prekásljévati** -újem, **prekásljévál** -ála -o, **prekásljévánje** -a s
prekát -áta *m oddelek*: ladijski, parni, nósni, srčni ~i; **prekátén** -tna -o
prekatéri -a -o *marsikateri*, **prekatérikrat prisl.**
+prekèren -rna -o *negotov, sporen, tvegan*: ~o vprašanje, ~ položaj *neroden, silen, koščjiv položaj*
prekidálo -a s: električno ~; **prekinjálo** -a s, **prekidáč** -a *m*, **prekinjáč** -a *m leh.*
prekídáti -am: ~ gnoj, pot; **prekídán** -a -o; **prekidávati** -am, **prekidávanje** -a s
prekíníti -nem kaj *pretrgati, prenehati, ustaviti ipá.*: ~ vožnjo, delo, sejo, pogajanja, tok; + ~ s čim (z delom, z vožnjo, s sejo, s pogajanjem) *prenehati kaj; pre-*

- kinítev -tve ž, prekínjen -a -o, prekínjenost -i ž; prekínjati -am: ~ govor s ploskanjem *odobravati, nagrajati, podžigati*, ~ vožnjo, tok, progo *trgati, razdirati, ovirati ipd.*; prekínjanje -a s
- prekipéti** -ím *gl.* kipeti: jeza množic prekipí, prekipěl -éla -o: ~i srd, ~o čustvo; prekipélost -i ž; prekipévati -am, prekipévanje -a s
- prekís** -a *m hiperoksid*
- prekísati** -am, prekísan -a -o, prekísanje -a s; prekísováti -újem, prekísovanje -a s
- prekla** -e ž (+préklija): s ~o orehe klatiti, préklica -e ž, préklast -a -o; préklati -am (se), préklanje -a s, préklaríja -e ž, préklovje -a s, préklovína -e ž, préklovnik -a *m sveder za prekle*
- prekládati** -am, prekládanje -a s, prekladáč -a *m*, prekladálec -lca [-áyc-] *m*, prekládálen -lna -o [-ln-], prekládek -dka *m signákel v knjigi*, prekláda -e ž, prekládnik -a *m*
- prekláti** -kóljem *gl.* klati, preklán -a -o *tudi poblašéna kletvica*: ~ dedec, ~a reč; preklánost -i ž; prekól -óla *m*
- preklecáti** -ím *gl.* klečati: ure in ure prekleči, preklečán -a -o: vse hlače ima preklečane
- prekléman** -a -o, preklémanski -a -o; preklémano *prisl.*, preklémansko *prisl.*
- prekleníti** -klénem: ~ živino *na drug obroč pri verigi prepeti*, prekléni -íteľ preklénil -íla -o, preklénjen -a -o, preklenítev -tve ž; preklépati -am, preklépanje -a s
- preklepáti** -klépljem *in* -pám *gl.* klepáti, preklepán -a -o, preklepávati -am, preklepávanje -a s
- prekléstiti** -im, preklésčen -a -o, prekléstek -tka *m*, preklésček -čka *m*
- prekléti** -kólnem [-óyn-] *gl.* kleti, preklét -a -o (*tudi kletvica*), preklétnik -a *m*, preklétnica -e ž, preklétec -tca *m*, preklétje -a s, preklétev -tve ž, prekléstvo -a s
- preklícati** -klíčem *gl.* klicati, preklícan -a -o (*tudi kletvica*): ~i smrkavec, ~a smola! preklícanec -nca *m pr.*, preklícanka -e ž *pr.*; preklíc -a *m*, preklícen -cna -o *pr.*: ~i postopek proti pijancu
- preklíceváti** -újem, preklícevál -ála -o, preklícevanje -a s, preklíceválen -lna -o [-ln-], preklíceválec -lca [-áyc-] *m*
- preklínjati** -am, preklínjanje -a s, preklinjeváti -újem, preklinjevanje -a s, preklinjevalec -lca [-áyc-] *m*, preklinjeválka -e [-áyk-] ž, preklinjeválski -a -o [-áys-]
- preklópati** -im, preklópi -te! preklópil -a -o, preklópljen -a -o, preklópitev -tve ž, preklóplópa *m*; preklópljati -am, preklópljanje -a s
- prekmálu** *prisl.*: ~ bo konec
- preko** -v *sestavi*: prekočásen -sna -o, prekogléden -dna -o, prekogórski -a -o, prekojútri, prekoléten -tna -o *pred tremi leti*, prekoláni, prekomórski -a -o, prekoméren -rna -o, ~mérnost -i ž; prekoréčen -čna -o, prekoréden -dna -o, prekoslóven -vna -o, prekoslójve -a s, prekosinócnji *in* -snócnji -a -e, prekosónčen -čna -o, prekovčéranji -a -e, prekovrčden -dna -o, ~vrédnost -i ž; *gl. tudi* **prek-obkobacáti** -ám (se) *gl.* kobacati, **prekobaceváti** -újem, **prekobác-niti** -nem

prekobáliti

prekobáliti -im, prekobáljen -a -o; prekobáliti -im, prekobáljen -a -o
prekolébatl -am, prekoléb -éba m telov.
prekonizírati -am *pr. določiti koga za kako mesto, oklicati, imenovati*: papež ~a škofa; prekonizácija -e ž
prekontrolírati -am *pregledati, preskusiti*, prekontrolíran -a -o
prekòp -òpa m kanal, delo; prékopa -e ž *odvodni jarek, zlasti za namakanje travnikov*, prekòpek -pka m, prekopína -e ž
prekopáti -kòpljem in -pám *gl.* kopáti, prekopán -a -o; prekopávati -am, prekopávanje -a s; prekopováti -újem, prekopovál -ála -o, prekopováňje -a s, prekopoválec -lca [-áuc-] m, prekopoválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
prekopícniati -nem, prekopícñjen -a -o
prekopnéti -ím *gl.* kopneti, prekópen -pna -o: ~ koga v čem (v učenju, pri delu); prekòsi -íte! prekòsil -íla -o, prekòšen -éna -o; prekášati -am, prekášanje -a s
prekotáti -ám, prekotáj -ájte! prekotál -ála -o, prekotán -a -o, prekotánje -a s
prekótница -e ž *diagonala*, prekóten -tna -o *diagonálen*
prekováti -újem *gl.* kovati, prekován -a -o, prekòv -óva m
prekrátiti -im, prekráčen -a -o: pot je ~a, pot prekrátiti, vrv prekrátiti živini *skrajšati*; prekrátek -tka -o

prekrehñiti -kréhñem, prekrehñi -íte! prekrehñil -íla -o, prekrehñjen -a -o *ali s stalnim poud.* prekrehñiti -nem (*onomatopojja*); prekreh -éha m, prekrehá -e ž, prekrehljív -íva -o, prekrehljívost -i ž
prekreníti -krénem *gl.* kreníti, prekrenjen -a -o, prekrenítev -tve ž, prekret -éta m, prekretati -am, prekretanje -a s; prekretnica -e ž
prekričáti -im (se) *gl.* kričati, prekričan -a -o
prekríti -jem *gl.* kriti, prekrít -a -o, prekritje -a s, prekrítost -i ž, prekròv -óva m; prekrívati -am, prekríval -a -o in -ála -o, prekrívanje in -ánje -a s, prekríváč -a m, prekríválo -a s, prekríválen -lna -o [-ln-]: ~a dela
prekrižati -am: ~ komu kaj, kóga (kaj); prekrižan -a -o, prekrižanost -i ž; prekrižávati -am, prekrižávanje -a s; prekrižévati -újem, prekriževáňje -a s; prekrižje -a s
prekímiti -im, prekímljenje -a s, prekmítev -tve ž; prekíma -e ž
prekrojíti -krójim, prekrojí -íte! prekrojíl -íla -o, prekrojén -a -o; prekroj -ója m; prekrojliv -íva -o, prekrojlivost -i ž; prekrojévati -újem, prekrojévál -ála -o, prekrojéváňje -a s; prekrajati -am, prekrajáňje -a s
prekrókati -am, prekrókan -a -o: ~a noč, prekrókanost -i ž
prekrstíti -kístim *gl.* krstiti, prekrščévati -újem, prekrščevál -ála -o, prekrščeváňje -a s, prekrščeválen -lna -o [-ln-], prekrščeválec -lca [-áuc-] m
prekršíti -im, prekršén -a -o, prekršék -ška m, prekršítev -tve ž, prekršá -e ž
prekrvíti -ím, prekrví -íte! prekrvíl -íla -o, prekrvíljen -éna

-o: ~a žleza, prekrvítev -tve ž: kožna ~

prekucováti -újem, prekucováł -ála -o, prekucovánje -a s; prekúcniti -nem, prekúcnjen -a -o, prekúc -a m, prekúcljaj -a m, prekúčnež -a m, prekúcnik -a m, prekúcnica -e ž, prekucúh -a m, prekucíja -e ž, prekucíjski -a -o, prekucúški -a -o

prekúhati -am, prekúha -e ž; prekuhávatí -am, prekuhávanje -a s; prekuhováti -újem, prekuhovál -ála -o, prekuhovánje -a s, prekuhoválen -lna -o [-ln-]

prekupčeváti -újem *gl.* kupčeváti, prekupčeválec -lca [-áyc-] m, prekupčeválski -a -o [-áys-], prekupčíja -e ž

prekupiti -kúpim, prekúpec -pca m *in* prekupèc -pcà m, prekúp -a m, prekúpnik -a m, prekúpníski -a -o; prekupováti -újem, prekupovánje -a s, prekupoválec -lca [-áyc-] m, prekupováłka -e [-áyk-] ž, prekupováłski -a -o [-áys-], prekuplív -íva -o, prekuplívost -i ž

prekvásiti -im *gl.* kvasiti, prekvášen -a -o, prekvasítev -tve ž, prekvášati -am, prekvášanje -a s

prelágati -am, preláganje -a s

preláhek -hka -o *in* prelahèk *ali* -hák -hkà -ó, *prisl.* prelahkó [*nepoud. povsod: -lah- in -lah-*]

prelájmati -am *gl.* lájmati, prelájnan -a -o: pesem je ~a, vino je ~o

prelást -i ž *gl.* prilást

prelát -a m *cerkveni naslov*, prelátski -a -o: ~i naslov, prelátstvo -a s, prelátúra -e ž

preláz -a *in* preláz -áza m, preláziti -im, prelázen -a -o, prelázen -zna -o, prelázováti -újem, prelázováł -ála -o, prelázovánje -a s

prelec -lca [-éyc- *in* -lc-] m *prejec, zool. vrsta vešč*; prelècv -a -o [-éyc- *in* -lè-]

prelèči -lèzem (se) *gl.* leči, prelèžen -a -o, prelèg -éga m, prelégati -am (se): bolezen se prelega iz kraja v kraj; preléganje -a s

prelèkniti -nem se, prelèknjen -a -o; prelècati -am se, prelècanje -a s, prelèkávati -am se, prelèkávanje -a s

prelén *in* -lèn -éna -o, prelenáriti -im: celo leto ~i, prelenárjen -a -o

prelèpiti -im, prelèpljen -a -o, prelèpljenost -i ž, prelèpljenje -a s, prelepítev -tve ž; prelèpljati -am, prelèpljanje -a s

prelèsti -i ž *čar, mik, omama*; prelèsten -tna -o *očarljiv, omamen, mikaven, čaroben*; prelestiti -ím *premamiti*, preleščèn -éna -o

prelesti -lèzem *gl.* lesti, prelèzen -a -o

preletéti -ím *gl.* letéti, prelèt -éta m; groza, mráz preletí človeka; z očmi preletím kaj; preletéč glas *ki človeka preleti, srese*; preletávati -am, preletávanje -a s; prelétati -am (se) *dov.*, prelétal -a -o *in* -ála -o: otrok se je prelétal, otroci so se prelétali; prelétan -a -o: ~i otroci; prelétati -am *nedov.*, prelétal -a -o: letála so ves dan prelétala mesto; prelétovati -létujem, prelétovanje -a s

prelevíti -ím, prelèvi -íte! prelèvil -íla -o, prelevljàn -éna -o, prelevítev -tve ž

preležáti -ím (se) *gl.* ležati, preležán -a -o: ~o blago, preležánost -i ž, preležánec -nca m, preležánína -e ž *sene (sedno), dekúbitus med.*

preličíti -im, prelíčen -a -o, prelíčenje -a s, preličítev -tve ž

prelikati

prelikati -am, prelikan -a -o, prelikanje -a s
prelimináren -rna -o *predhoden, voden, pripravljalen*; **preliminirati** -am *naprej določiti*
prelisíčiti -im, prelisichen -a -o, prelisichenje -a s; **prelisjáčiti** -im
prelistati -am, prelistan -a -o, prelistováti -újem, prelistovál -ála -o, prelistovánje -a s
preliti -lím: ~ vino, kri, železo, topove; **prelít** -a -o, **prelítje** -a s
prelív -a m: morski ~; **preliven** -vna -o; **prelívati** -am: ~ vodo, ~ se: barve, glasovi se prelívajo; **prelívál** -a -o *in* -ála -o, **prelívávanje** *in* -ánje -a s, **prelíválec** -lca [-áyc-] m, **prelíválka** -e [-áyk-] ž
prelja -e ž *predica*
preljúb -a -o, **preljúbek** -bka -o, **preljubeznív** -a -o, **preljúbljen** -a -o
prelòg -óga m: ~ razprave *pr.*; ~ iz enega jezika v drugega *prevòd*; **prelog** -a m (+*práha*): v ~ pustiti, dati njivo; **preložén** -žna -o: ~a zemlja; **preložnica** -e ž *bot.*; **prelóga** -e ž
prelomíti -lómim *gl.* lomiti, **prelómljen** -a -o: palico, postavo, besedo, prisego, zvezo s kom **prelomiti**; ***prelomiti** s kom *pustiti koga*; **prelòm** -óma m, **prelómén** -mna -o, **prelómnica** -e ž: črta ~, **prelómek** -mka m, **prelomítev** -tve ž, **prelomítelj** -a m, **prelomíteljica** -e ž, **prelomína** -e ž; **prelámljati** -am, **prelámljanje** -a s, **prelámjlávec** -vca m, **prelámjlávka** -e ž
preložíti -ím, **preloží** -íte! **preložíl** -íla -o *in* -lòžilo -i -e; **preložén** -éna -o, **preložítev** -tve ž, **preložba** -e ž, **preložek** -žka m, **preložnína** -e ž
prelúdij -a m *glas.*, **prelúdijski** -a -o, **preludírati** -am, **preludíranje** -a s

prelúknjati -am, **prelúknjan** -a -o, **prelúknjanost** -i ž, **prelúknjanec** -nca m, **prelúknjanje** -a s
prém -a -o: ~a črta, **prémost** -i ž, **préma** -e ž, **prémica** -e ž, **prémičen** -éna -o, **prémeč** -mca m *tram po sredi stroga*; **premočrten** -tna -o, **premočrtnost** -i ž, **premočrtnež** -a m
premápati -am, **premágan** -a -o, **premáganec** -nca m, **premáganka** -e ž, **premáganje** -a s, **premagálec** -lca [-áyc-] m, **premagálka** -e [-áyk-] ž, **premagljív** -íva -o, **premagljivost** -i ž; **premagováti** -újem, **premagovál** -ála -o, **premagovánje** -a s, **premagoválec** -lca [-áyc-] m, **premagoválka** -e [-áyk-] ž, **premagoválen** -lna -o [-ln-]
premagnéti -im, **premagnéten** -a -o, **premagnétenje** -a s
premaháti -am, **premahán** -a -o; **premahníti** -nem, **premahnjén** -a -o, **premah** -áha m, **premahljaj** -a m; **premahováti** -újem, **premahovál** -ála -o, **premahovánje** -a s
premakníti -máknem, **premakní** *in* -ní -íte! **premakníl** -íla -o, **premaknjen** -a -o, **premaknjeneč** -nca m *nekoliko neumen človek*, **premaknjenka** -e ž; **premaknítev** -tve ž, **premakljív** -íva -o, **premakljivost** -i ž, **premakljívec** -vca m, **premakljívka** -e ž [*nepoud. povsod*: -mak- *in* -mak-]
premámíti -im, **premámljen** -a -o, **premámljenec** -nca m, **premámljenka** -e ž, **premámljiv** -íva -o, **premamljívost** -i ž, **premamljívec** -vca m, **premamljívka** -e ž; **premáma** -e ž, **premámen** -mna -o, **premámnost** -i ž, **premamítev** -tve ž
premastíti -im, **premastí** -íte! **premastíl** -íla -o, **premaščén** -éna -o, **premastítev** -tve ž

premlájati

premišljati -am, premišljanje -a s; premišljeváti -újem, premišljevánje -a s, premišljéválen -lna -o [-ln-], premišljéválec -lca [-áyc-] m, premišljeváška -e [-áyk-] ž

premlájati -am (se), premlájanje -a s; premladíti -ím (se), premládíl -íla -o, premlajèn -èna -o, premlajènje -a s; premlajeváti -újem, premlajevánje -a s

premlatíti in -átiti -átim gl. mlátiti, premláčen -a -o, premláčenje -a s, premlatítev -tve ž

premléti preméljem gl. mletí, premlét -a -o, premlévati -am, premlévanje -a s

premo- v sestavi gl. prem

premoč -í (+nadmoč) ž: imeti ~ nad kom, biti v premoči, premočen -èna -o in premočen ali -čan -čnà -ó -í -é (+nadmočen)

premoči -mórem gl. moči: veliko, malo premoře; tudi dinarja ne premoře; jeza ga je premošla premagala; gl. tudi premagati

premočiti -močim gl. močiti, premočen -a -o, premočljív -íva -o, premočljívost -i ž, premočítev -tve ž

premog -óga m, premógov -a -o: ~e žile, premogóven -vna -o: ~ svét, premógast -a -o, premógar -ja m, premogóvnik -a m, premogóvniški -a -o: ~a uprava, premogóvništvo -a s; premogokòp -ópa m, premogokòpen -pna -o

premošk -óka m zmehčanje zaradi moče, premoknítí -móknem, premókknjen -a -o: ~ zid èe ga vlaga prepoji

premošk -a m dieréza, cezura, fadng; premóškniiti -nem, premóškováti -újem [povsod -móyk-]

premonstraténec -nca m vrsta re-dovnikov, premonstraténski -a -o

premoš -óra m prenehljaj, pavza

premostíti -ím, premošti -íte! premostíl -íla -o in -óstilo -i -e, premoščèn -èna -o, premoščènje -a s, premostítev -tve ž, premostítelj -a m, premostek -tka m; premoščeváti -újem, premoščevánje -a s, premoščeválen -lna -o [-ln-]: ~a dela

premotíti -mótím gl. motiti, premóten -a -o, premotljív -íva -o

premotrítí -ím preudaríti, premíslítí, pretehtátí, premótri -íte! premótril -íla -o, premotrèn -èna -o; premotrítev -tve ž; premátrati -am premišljati, preudarjati, premátranje -a s preudarjanje, presojanje

premožgati -am, premožgan -a -o

premožén -žna -o, premožnost -i ž, premoženje -a s, premoženjski -a -o: ~e razmere, premožnež -a m, premožnik -a m

premráz prisl.: je bilo ~ za delo

premrázítí -ím, premrážen -a -o, premráženje -a s, premráženec -nca m, premráženka -e ž, premráženost -i ž; premrázati -am (se), premrázanje -a s; premráževáti -újem: nikar ne premrážúj hiše! premráževánje -a s; premrázováti -újem: letošnjo zimo smo veliko premrázováli (mraza pretrpeli); premrázovánje -a s

premréti -mrèm gl. mreiti, premfl -a -o in premřít -a -o: ~i prstí, ~e roké; premřlost -i ž in premřtost -i ž

premréžítí -ím, premréžen -a -o, premréženost -i ž, premréženje -a s; premréževáti -újem, premréževál -ála -o, premréževánje -a s

premržnítí -nem, premržnil -íla -o, premržnjen -a -o in premržél -zla -o: ~a reka, ~o jez-zero; premržnjenost -i ž; premrzáza -e ž premržnjenost reke:

čez Dravo je premráza, čez premrázo hoditi
premúzati -am (se) *zmuzniti se skozi kaj*, premúzan -a -o; premúzniti -nem (se), premúznen -a -o; premuzováti -újem
prenadálež *prisl.*: ~ meriš
prenadólgó [-*douǵ-*] *prisl.*: ~ pripoveduje, vleče
prenadróbnó *prisl.*: ~ opisuje, ~ melje, ~ je razbito
prenágliti -im se, prenágljen -a -o: ~ korak, prenágljenje -a s, prenáglítev -tve ž, prenágljenost -i ž, prenágljenec -nca m, prenágljenka -e ž; prenágel [-*gəu*] -gla -o, prenáglost -i ž, prenáglica -e ž, prenáglež -a m
prenagósto *prisl.*: ~ sajeno drevje
prenahítro *prisl.*: ~ je narejeno
prenajésti -jém se *gl.* jesti, prenajéden -a -o, prenajédenost -i ž *naveličanost*, prenajédenec -nca m *naveličanec*
prenakrátko *prisl.*: ~ razlaga
prenaláhko *prisl.*: ~ vzame stvar
prenapéti -pném (se) *gl.* peti pném, prenapét -a -o, prenapétnost -i ž, prenapétež -a m, prenapétnica -e ž; prenapénjati -am (se), prenapénjanje -a s
prenapólniti *in* -íti -ólnim *gl.* polniti, prenapólnjen -a -o, prenapólnjenost -i ž; prenapólnjeváti -újem, prenapólnjevál -ála -o, prenapólnjevánje -a s [*po-vsod -pouŋ-*]
prenarávnoš *prisl.*: ~ pove
prenaréditi -ím *gl.* narediti, prenaréjati -am, prenaréjanje -a s, prenaréja -e ž, prenarédek -dka m, prenaréjênost -i ž, prenaréd-ba -e ž
prenaselíti -sélím *gl.* seliti, prenaséljen -a -o, prenaséljenost -i ž, prenaselítev -tve ž, prenaseljeváti -újem, prenaseljevál -ála -o, prenaseljevánje -a s

prenasítiti -im *gl.* nasítiti, prenasíčenost -i ž, prenasítljiv -íva -o, prenasítljivost -i ž
prenašati -am, prenašanje -a s, prenašálec -lca [-*áuc-*] m, prenašálka -e [-*áuk-*] ž, prenašá-len -lna -o [-*ln-*]
prenaširóko *prisl.*: ~ govori, piše
prenavkréber *prisl.*
prenavljati -am, prenavljanje -a s, prenavljávec -vca m, prenavljávka -e ž, prenavljálen -lna -o [-*ln-*]
prenavzdól [-*du*] *prisl.*: pot *gre* ~
prenavzgor *prisl.*: steza drži ~
preneháti -am, prenehanje -a s: brez ~a; preneh -a m, prenehoma *prisl.*, prenehljaj -a m: brez ~a; prenehávati -am, prenehávanje -a s; prenehováti -újem, prenehováł -ála -o, prenehovávanje -a s
prenekátéri *in* -éri -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*; prenekátéríkrat *prisl. pogosto, velikokrat*
prenéki -a -o *ned. z. marsikdo, marsikateri*: ~ emu je povedala; prenékíkrat *prisl.*
prenésti -něsem *gl.* něsti, prenesèn -èna -o (+prenešèn), prenesljív -íva -o, prenešek -ska m, *gl.* prenositi *in* prenašati
prenevédano -am se *zanikrno, naveličano delati, kakor da ne ve, kaj dela*; prenevédanje -a s, prenevédalo -a s = prenevédanec -nca m, prenevédanka -e ž
preníkati -am, prenikanje -a s, prenikáv -a -o: ~ razum, prenikniti -nem, prenikováti -újem, prenikovánje -a s; prenikel -kla -o: preniklí vrelci; *gl.* pronicati
prenočiti -ím, prenoči -íteł prenočil -íla -o *in* -óčilo -i -e, prenočèn -èna -o, prenočítev -tve ž; prenočeváti -újem, prenočevál -ála -o, prenočevánje -a s; prenočíšče -a s, prenočeválnica -e [-*ln-*] ž, prenočevalíšče -a s,

preňos

- prenočeválec -lca [-áyc-] *m*,
prenočeválka -e [-áyk-] *ž*, pre-
nočnina -e *ž*
- preňos -ôsa *m*, preňosen -sna -o,
preňosnost -i *ž*, preňosljiv -íva
-o, preňosljivost -i *ž*, preňos-
nina -e *ž*, preňosník -a *m*, pre-
nosnica -e *ž* *transmisija*
- preňositi -ňosím *gl.* nositi, pre-
ňosen -a -o, preňosenost -i *ž*,
gl. preňasati
- preňotácija -e *ž* *pr. naprejšnja za-*
znamba, preňotírati -am
- preňoviti -ím, preňovi -íte! pre-
ňóvil -íla -o *in* preňóvilo -i -e,
preňovljèn -éna -o, preňovítev
-tve *ž*, preňóva -e *ž*, preňovít-
ven -tvena -o [-tvæn-]
- preňumerácija -e *ž* *narótilo, na-*
plačilo, preňumeránt -a *m* *na-*
ročnik, naplačnik, preňumerírati
-am *naróčiti, naprej plačati*
- preňočúten -tna -o, preňočútnost
-i *ž*, preňočútljiv -íva -o, pre-
očútljivost -i *ž*
- preňobdávčiti -im, preňobdávčen -a
-o, preňobdávčenost -i *ž*; pre-
obdavčeváti -újem, preňobdav-
čevánje -a *s*
- preňobilen -lna -o [-tyn- *in* -ln-],
preňobilnost -i [-ln-] *ž*: preňobil
[-tyn ali -tl] -a -o, preňobilica -e
ž, preňobilje -a *s*, preňobiló *prisl.*,
preňobilokrat *prisl.*
- preňobjésti -jém se *gl.* jesti, pre-
objéden -a -o, preňobjédenost -i
ž, preňobjéda -e *ž*, preňobjéden
-dna -o, preňobjédnost -i *ž*, pre-
objédenec -nca *m*, preňobjésten
-tna -o, preňobjéstnost -i *ž*
- preňobkládati -am: ~ koga s čim;
preňobkládanje -a *s*
- preňoblačíti -im *gl.* oblačíti, pre-
oblačénje -a *s*, preňoblačílen
-lna -o [-ln-], preňoblačílnica -e
[-ln-] *ž*
- preňoblagáti -am: ~ koga s čim,
preňoblagánje -a *s*
- preňobléči -em *gl.* obleči, preňoblé-
ka -e *ž* (*delo in stvar*)
- preňoblikováti -újem *gl.* obliko-
vati, preňoblikovánje -a *s*, pre-
oblikoválen -lna -o [-ln-], pre-
oblikoválec -lca [-áyc-] *m*
- preňobljúden -a -o, preňobljúde-
nost -i *ž*
- preňobložíti -ím *gl.* obložíti, pre-
obložítev -tve *ž*, preňobložénost
-i *ž*, *gl.* preňoblagáti
- preňobračáti -am, preňobračanje -a
s, preňobračálnik -a [-áyn-] *m*
stroj
- preňobrát -áta *m*: ~ v zgodovini,
v vojski; preňobrátén -tna -o
- preňobráziti -im, preňobrážen -a -o,
preňobrázba -e *ž*, preňobrážen
-zna -o, preňobrážnost -i *ž*; pre-
obrážati -am (se), preňobrážanje
-a *s*, preňobrážáj -a *m*, preňobra-
ževáti -újem, preňobraževánje -a
s, preňobraževálen -lna -o [-ln-],
preňobraževálec -lca [-lc-] *m*
- preňobremeníti -ím koga s čim *gl.*
obremeniti, preňobremenitev -tve
ž, preňobremenílen -lna -o [-ln-]:
~o delo, preňobremenjénost -i *ž*;
preňobremenjeváti -újem, pre-
obremenjevánje -a *s*
- preňobrúňiti -obrném *gl.* obrniti,
preňobrúnjen -a -o, preňobrúnjenec
-nca *m*, preňobrúnjenka -e *ž*, pre-
obrúnjenost -i *ž*, preňobrúnjenje -a
s, preňobrúńitev -tve *ž*
- preňobtežíti -ím *gl.* obtežíti, pre-
obtežítev -tve *ž*, preňobtežba -e
ž; preňobteževáti -újem, preňob-
teževánje -a *s*
- preňobúti -újem *gl.* obuti, preňobú-
tost -i *ž*, preňobútev -tve *ž*; pre-
obúvati -am, preňobúvanje -a *s*
preňobvézati -véžem *gl.* obvezati,
preňobvéza -e *ž*, preňobvezováti
-újem, preňobvezovánje -a *s*,
preňobvezovalíšče -a *s*, preňobve-
zoválnica -e [-ln-] *ž*
- preňoddáleč *prisl.*: ~ sem poslu-
šal, da bi bil razumel; sem ~

prišel, da bi se dal kar tako odgnati

preodéti -dénem *gl.* odeti, preodévati -am, preodévanje -a s

preokreníti -krénem *gl.* okreniti, preokrèt -éta *m*

preomíka -e *ž hiperkultura*, preomíkati -am, preomíkanje -a s

preonégati -am, preonégan -a -o, preonéganje -a s; preonegáviti -im, preonegávljen -a -o

preopásti -pásem (se), preopásel -sla -o *in* preopásea -a -o: ~a živina

preoráti -órjem *in* -órjem *gl.* orati, preorán -a -o, preoránost -i *ž*, preór -óra *m*; preorávati -am, preorávanje -a s

preorientírati -am (se) *preusmeriti, preobrniti misli, smer; preorientácija* -e *ž*

preosnóva -e *ž*, preosnováti -újem *gl.* osnovati, preosnovátelj -a *m*

preostáti -ánem *gl.* ostati, preostál -ála -o: ~i živi, sorodniki; preostánek -nka *m*; preostájati -am *in* -em, preostájanje -a s

prepád -áda *m*, prepáden -dna -o *slrm, poln prepádov*; prepádnost -i *ž*, prepádnica -e *ž, gl. ljudi* propad-

prepádati -am: prepádajóča vas, obrt; prepádanje -a s; *gl. ljudi* propadati

prepahníti -páhnem *gl.* pahniti: ~ si zelodec s čim, prepáhnjenec -nca *m*, prepáhnjenka -e *ž*, prepáhnjenost -i *ž*, prepáhnítev -tve *ž*, prepáh -áha *m*; prepahováti -újem, prepahovánje -a s [*nepoud. povsod: -pah- in -poh-*]

prepáliti -im, prepáljen -a -o, prepáljenost -i *ž*

preparácija -e *ž zvezek za tolske vaje, priprava: ~ za slovnico; preparacijski* -a -o

preparánd -a *m učiteljski pripravnik, preparándka* -e *ž*, preparándija -e *ž učiteljske, preparándijski* -a -o

prepáratí -am, prepáran -a -o, prepáranje -a s: ~ blaga, trebuha; prepórek -rka *m*

preparírati -am *pripraviti, pripravljati; prepariranje* -a s, preparát -a *m prigolovek: kemični ~, mikroskopski ~i; preparátor* -ja *m*

prepáriti -im, prepárjen -a -o: ~o perilo, prepáritev -tve *ž*, prepárjenje -a s

prepásati -pášem (se), prepásan -a -o, prepásanje -a s, prepásanost -i *ž*, prepás -ása *m*, prepásnik -a *m*, prepásica -e *ž*, prepásilnik -a [-iú-] *m*, prepásilnica -e [-iú-] *ž*; prepasováti -újem (se), prepasováł -ála -o, prepasovánje -a s

prepásti -pášem (se): dobro je prepásel, živina se je prepásla (*preveč napasla*), prepásen -a -o: ~o leto, ~a čreda, prepáša -e *ž*

prepásti -pádem *gl.* pasti -dem, *príd.* prepádel -dla -o *in* prepál -ála -o: ~i denar, ~a hiša, ~a kupčija; prepádnost *in* prepádnost -i *ž*; prepáden -a -o *prestrašen, upadel, shujšan*: bil je ves ~, vsa ~a mati; prepádenost -i *ž*; *v tem pomenu se nikoli ne rabi predpona pro-, medtem ko se uporablja v drugih pomenih, gl. propasti; *prepáščen -a -o prestrašen, preplašen*

prepáziti -im, prepážen -a -o, prepáz -áža *m*, prepázek -žka *m*; prepaževáti -újem, prepaževánje -a s

prepéči -pêčem *gl.* pêči, prepéčenec -nca *m*

prepelica -e *ž*, prepelíčji -a -e, prepelíčar -ja *m*, prepelíčarski -a -o, prepelíčica -e *ž*, prepelíčjak -a *m*

prepeljati

prepeljati -péljem *gl.* peljati, prepelján -a -o, prepeljánje -a *s*; prepeljávati -am, prepeljávanje -a *s*, prepeljáva -e *ž*; prepeljeváti -újem, prepeljevál -ála -o, prepeljevánje -a *s* prepelúh -a *m*, prepelúhar -ja *m* preperéti -ím *gl.* peréti, preperèl -éla -o: ~ les, preperélost -i *ž*, preperína -e *ž* = preperelína -e *ž*; preperévati -am, preperévvanje -a *s*; preperélast -a -o prepéti -pnëm *gl.* peti pnëm, prepét -a -o: *s* cvetjem ~a dvorana, prepétje -a *s*; prepénjati -am, prepénjanje -a *s* prepéti -pôjem *gl.* peti pôjem, prepét -a -o: ~e pesmi; ves dan prepôje; tak glas ima, da vse prepôje; prepél se je *glas si je pokvaril s petjem*; prepévati -am, prepévvanje -a *s*, prepév -éva *m*, prepévček -vka *m* prepetnájstíti -im *opehariti, prelisítiti, prepetnájsten* -a -o, prepetnájstenje -a *s* prepíhati -ham *in* -píšem *gl.* pihati, prepíhan -a -o: ~ prostor; prepíh -a *m*, prepíšen -šna -o, prepíšnik -a *m* *slovn. priporniški glas, prepíšniški* -a -o; prepíhávati -am, prepíhávvanje -a *s*; prepíhniti -nem, prepíhnjen -a -o prepílti -im, prepíljen -a -o, prepíljenje -a *s* prepír -a *m*, prepíren -rna -o: ~a stvar, ~o vprašanje; prepírati -am se, prepíranje -a *s*, prepírljív -íva -o, prepírljívost -i *ž*, prepírljívec -vca *m*, prepírljívka -e *ž*, prepíráč -a *m*, prepírnež -a *m* prepís -a *m*, prepísen -sna -o, prepísek -ska *m* prepísati *in* -áti -píšem *gl.* pisati, prepísan -a -o (*deležnik in pridevnik*), prepísnik -a *m*, prepísnica -e *ž*, prepísnína -e *ž*,

prepísnínski -a -o, prepísún -a *m* *zaničlj.*; prepisováti -újem, prepisovánje -a *s*, prepisoválen -lna -o [-ln-], prepisoválec -lca [-áuc-] *m*, prepisováлка -e [-áuk-] *ž* prepíti -píjem *gl.* piti, prepít -a -o, prepíjati -am *in* prepívati -am, prepíjanje *in* prepívanje -a *s*; prepíjančeváti -újem prepílačati *in* -áti -pláčam *gl.* plačati, prepílačilo -a *s*; prepílačeváti -újem, prepílačevál -ála -o, prepílačevánje -a *s* prepílah -áha *m* *strah in zmeda, alarm* prepílániti -nem, prepílánjen -a -o; prepílakováti -újem, prepílakovál -ála -o, prepílakovánje -a *s* prepílašíti -ím, prepílaší -íte! prepílašil -šla -o, prepílašèn -éna -o *ali s stalnim poud.* prepílaš-; prepílašénost *in* -énost -i *ž*, prepílašénc *in* -énc -nca *m*, prepílašénka *in* -énka -e *ž*, prepílašítev -tve *ž*, prepílašljív -íva -o, prepílašljívost -i *ž* prepílaváti -am, prepílaván -a -o, prepílava -e *ž* prepílavíti -ím, prepílaví! -íte! prepílavíl -íla -o, prepílavljèn -éna -o *in* prepílavljen -a -o: ~o polje; prepílavén -vna -o: ~o ozemlje; prepílavljati -am, prepílavljanje -a *s*, prepílava -e *ž* prepíplázíti -im (se) *gl.* plaziti, prepíplázen -a -o prepíplésati *in* -áti -pléšem *gl.* plésati, prepíplésan -a -o prepípléskati -am, prepípléskan -a -o, prepípléskanost -i *ž*, prepípléskanje -a *s*, prepíplésk -pléška *m* prepíplésti -plétem *gl.* plésti, prepíplèt -éta *m*, prepíplétek -tka *m*; prepíplétèn -éna -o *zvit, pretkan ipd.*, prepípléténc -nca *m*, prepípléténka -e *ž*, prepípléténost -i *ž* prepíplétati -am, prepíplétanje -a *s*

prepléti -plévem *gl.* pleti, preplét -a -o (*poblašena kletvica za preklet*)

preplézati -am (se): ~ steno, ograjo; blagó se prepléza; preplézan -a -o, preplézanost -i ž
prepočasí *prisl.*, prepočasen -sna -o
prepóčiti -póčim, prepóčen -a -o, prepóčenost -i ž, prepóka -e ž, prepókati -am, prepókán -a -o, prepókel -kla -o *režast*, prepóklost -i ž

prepodíti -ím, prepódi -íte! prepódil -íla -o *in* -ódilo -i -e, prepodèn -èna -o, prepodítev -tve ž, prepodènost -i ž

prepogníti -pógnem, prepógni -íte! prepógnil -íla -o, prepógnjen -a -o, prepógnjenost -i ž; prepogíbatí -am *in* -bljem, prepogíbanje -a s

prepogósto *prisl.* *prevètkrat* = prepogóstokrat *prisl.*

prepójati -am (se), prepóján -a -o: ~a žival *če so jo pojali psi po gozdu*, ~a krava *če se je znova pojala*; prepójanje -a s

prepojítí -ím, prepóji -íte! prepójil -íla -o *in* prepójilo -i -e, prepójèn -èna -o, prepójènost -i ž, prepójítev -tve ž, prepójítven -tvena -o [*-tvàn-*]; prepój -ója *m infiltrát*, prepójén -jna -o, prepájati -am, prepájanje -a s

prepólnítí *in* -íti -pólnim *gl.* polniti, prepólnjen -a -o, prepóln -a -o, prepólnost -i ž; prepólnjevátí -újem, prepólnjevál -ála -o, prepólnjevánje -a s [*povsod: -poujn-*]

prepolovítí -ím, prepólóvi -íte! prepólóvil -íla -o, prepólóvljèn -èna -o, prepólóvítev -tve ž; prepólávljati -am, prepólávljanje -a s

prepóna -e ž: trebušna ~, prepónski -a -o; prepónec -nca *m neka vinska trta*

*preponderánca -e ž *pretežnost, premoč, večji ugled, veljava*; *preponderánten -tna -o

preporédko *prisl.*, preporédkoma *prisl.*

prepóren -rna -o *prepirèn*: ~a točka, ~o vprašanje; prepór -óra *m*

preporòd -óda *m preròd, renesansa, poživitev*; preporóden -dna -o *preróden*, preporodíti -ím *gl.* poroditi *preroditi*, preporodítelj -a *m prerodítelj*, preporodíteljica -e ž *prerodíteljica*, preporodíteljski -a -o *prerodíteljski*

prepoténca -e ž *oblastnost, mogočnost*, prepoténten -tna -o *pre-mogočen*

prepotítí -ím (se), prepóti -íte! prepótíl -íla -o *in* -ótilo -i -e, prepotèn -èna -o, prepotènost -i ž

prepotovátí -újem, prepotováł -ála -o, prepotován -a -o *in* prepótovati -ujem, prepótóval -a -o, prepótóvan -a -o: ~e pokrajine *in dežele*

prepovédáti -vém *gl.* povedati, prepovédán -a -o: ~i čas, prepóved -i ž: ~ izdati, dati, ~ tobaka, solí *ali* na tobak, na sol; biti pod ~jo, v ~i biti *v kontumacu, pod zaporo*; prepóveden -dna -o: ~i odlok, prepovedník -a *m*

prepovedovátí -újem, prepovedováł -ála -o, prepovedóvanje -a s, prepovedóválen -lna -o [*-ln-*], prepovedóválec -lca [*-ávc-*] *m*

prepovítí -íjem *znova povíti gl.* poviti, prepovíjati -am *gl.* povijati

prepózen -zna -o, prepóžno *prisl.*, prepózníti -ím se, prepózní -íte se! prepózníl -íla -o

prepozícija -e ž *predlog*, prepozicijski -a -o, prepoziciónalen -lna -o [*-ln-*] *predložèn*: ~i skloni

prepoznáti

prepoznáti -ám *spet spoznati gl.* poznati, prepoznán -a -o, prepoznánje -a s
preprašati -am *gl.* vprašati, prepraševáti -újem, prepraševál -ála -o, prepraševánje -a s
prepráti -pêrem *gl.* práti, preprán -a -o, prepránost -i ž; prepírati -am, prepíranje -a s
preprážití -im, preprážen -a -o, prepráženost -i ž, prepráženec -nca m
prepréci -prézem, preprézi -te! preprégl -gla -o, prepréžen -a -o: ~ s pajčevino; preprégati -am, prepréganje -a s, *tudi* prepréz-; prepréga -e ž, prepréžen -žna -o, prepregalíšče -a s
prepréčiti -im, prepréčen -a -o, prepréčitev -tve ž, prepréčenje -a s; preprečeváti -újem, preprečevánje -a s, preprečeválen -lna -o [-ln-]
preprésti *in* -présti -prédem *gl.* presti, prepréden -a -o *pretkán, zvit, navihan,* preprédenec -nca m, preprédenka -e ž, preprédenost -i ž
preprícati -am, prepríčan -a -o, preprícanje -a s, preprícanost -i ž, prepričljiv -íva -o, prepričljivost -i ž; prepričeváti -újem, prepričevál -ála -o, prepričevánje -a s, prepričeválen -lna -o [-ln-], prepričeválnost -i [-ln-] ž, prepričeválec -lca [-áyc-] m, prepričeválka -e [-áyk-] ž
prepróga -e ž, prepróžen -žna -o, preprógar -ja m, preprógarski -a -o, preprógarstvo -a s
preprošíti -prósim *gl.* prositi, preprošén -a -o
prepróšt -ósta -o, prepróštost -i *in* -óst -i ž, prepróščina -e ž
prepusťiti -ím (se) komu kaj *gl.* pustiti, prepusťčen -éna -o, prepusť -a m, prepusťitev -tve ž,

prepústnica -e ž, prepústnik -a m; prepúšćati -am, prepúšćanje -a s
preračúnati -am, preračúnan -a -o, preračúnováti -újem, preračúnovánje -a s; preračúnávati -am, preračúnávanje -a s; preračún -a m *pregled računa,* preračúnski -a -o; *gl.* proračún
prerafaelit -a m *posnemalec Rafaelovih predhodnikov;* prerafa-elitski -a -o: ~a šola
prerahljáti -ám *gl.* rahljáti, prerahlján -a -o, prerahljánost -i ž; prerahljávati -am, prerahljávánje -a s
prerámen -mna -o, prerámnica -e ž, prerámnik -a m
prerásti -rás(t)em *gl.* rasti, *prid.* prerás(t)el -s(t)la -o *in* prerásčen -a -o, prerásćati -am, prerásćanje -a s
prerédčiti -im, prerédčen -a -o, prerédčenje -a s, prerédčenost -i ž; prerédčeváti -újem, prerédčevánje -a s
preréditi -ím, prerédi -íte! prerédil -íla -o, preréjen -éna -o, preréja -e ž, preréditev -tve ž; preréjati -am, preréjanje -a s
prerédko *prisl.*, prerédkokrat *prisl.* prerékati -am: ~ komu kaj, ~ se s kom *prepirati se;* prerékánje -a s; preréči -em: ~ komu kaj, preréčen -éna -o; prerékovati -ujem (se), prerékovanje -a s *prepir*
prerés *prisl.*: le ~, vse ~
prerešétati -ám *gl.* rešétati, prerešétán -a -o, prerešétánost -i ž, prerešétávati -am, prerešétávánje -a s
prerézati -rézem *gl.* rezati, prerézan -a -o, preréz -éza m, preréza -e ž, preréžen -žna -o *po-
rečen,* prerézek -zka m; preréčováti -újem, prerézovánje -a s
preri-ja -e ž *severnoameriška travnata planjava,* prerijski -a -o

preríniti -nem, prerínjen -a -o, prerínjenost -i ž, *gl.* prerivati
 prerísati -rišem, prerísan -a -o, prerís -a *m*, prerísen -sna -o, prerisováti -újem, prerisováł -ála -o, prerisovánje -a *s*
 preríti -ríjem *gl.* riti, prerít -a -o, prerítost -i ž
 prerívati -am: krti prerívajo travnike, ljudje se prerívajo; prerívanje -a *s*
 prerodíti -ím, preródi -íte! preródil -íla -o *in* -ódilo -i, prerójen -ěna -o, prerójenje -a *s*, preród -óda *m*, preróden -dna -o, prerodítev -tve ž, prerodítelj -a *m*; prerodíteljski -a -o; prerójenec -nca *m*, prerójenka -e ž; prerájati -am, prerájanje -a *s*; prerójevanje -a *s*
 prerogativa -e ž *prednost, posebna pravica*
 prěrok -óka *m*, preróški -a -o: ~i dar; preróštvo -a *s*, prerókba -e ž, prerokováti -újem, prerokováł -ála -o, prerokovánje -a *s*, preróčišče -a *s* [+pro-ro-]
 prerómati -am, preróman -a -o
 preruváti *in* prerváti -rújem *gl.* ruvati: ~ repo (*če je pregosta*), korenje; preruván *in* prerván -a -o; preruvávati -am, preruvávanje -a *s*
 presáditi -ím presádi -íte! presádil -íla -o *in* -ádilo -i, presajěn -ěna -o, presajěnenec -nca *m*, presajěnka -e ž, presäd -áda *m*, presadítev -tve ž, presajěnje -a *s*; presájati -am, presájanje -a *s*, presájalec -lca [-áuc-] *m*, presajálka -e [-áuk-] ž; presáden -dna -o, presádnost -i ž, presadljív -íva -o, presadljívost -i ž
 presahníti -sáhnem *gl.* sahniti, prid, presáhèl -hla -o *in* presáhèl -hlà -ó *in* presáhnjen -a -o: ~i studenci, ~a voda; pre-

sáhlost -i ž *in* presáhnjenost -i ž; presihati -am, presíhanje -a *s*, presihajóč -a -e: ~i studenec [*nepoud. povsod: -sah- in -sah-*]
 presěči -sězem *gl.* seči sězem, presěžen -a -o, presèg -éga *m*, presegljív -íva -o, presegljívost -i ž, presěžek -žka *m*, presěžen -žna -o, presěžnik -a *m*, presěžniški -a -o, presěžnost -i ž; presègljaj -a *m*; presègati -am, presèganje -a *s*, *tudi* preseza-presěči -sěcem *gl.* seči sěcem *presekati, prekositi*, presěčen -a -o, presěčev -čve ž; presěčen -čna -o, presěčnca -e ž, presěčnost -i ž, presěčišče -a *s*, presěčiščen -čna -o
 presédati -am (se): ~ koga (kaj) z mesta na mesto, komu kaj preseda; presédanje -a *s*
 preseděti -ím: ~ hlače, več let ~ v ječi, ~ kazni, ~ se; *gl.* sedeti; preseděvati -am, preseděvanje -a *s*
 presedláti -ám *gl.* sedláti, presedlán -a -o, presedlánje -a *s*, presedljáj -a *m* *sedlo, preval*: hiša stoji na ~u, presedlávati -am, presedlávanje -a *s*
 preségati -am *gl.* presěči -sězem
 presejáti -sějem *gl.* sejati, preseján -a -o: človek, na drobnem situ preseján; *pretkán, prevejan, prebrisan*; presévati -am, presévanje -a *s*, presévek -vka *m*, preseváč -a *m*, preseválec -lca [-áuc-] *m*, preseváлка -e [-áuk-] ž
 presékati -am *in* -sěcem, presékan -a -o, presèk -éka *m* *geom., teh.*, preséka -e ž *jaso v gozdu*; presekalíšče -a *s*, présekar -ja *m* *laštica*; presekávati -am, presekávanje -a *s*
 preselítí -sélím *gl.* seliti, preséljen -a -o, preséljenec -nca *m*, preséljenka -e ž, preséljenost

presen

-i ž, preselítev -tve ž, preséljēnje -a s, preseljiv -íva -o, preseljívost -i ž; preseljévati -újem, preseljévánje -a s, preseljéválen -lna -o [-ln-]: ~i načrti; preseljévalec -lca [-lc-] m

presen -sna -o *opresen*: ~o maslo, zelje, na ~o slikati *al fresco* (na moker omet), présnec -a [-nac-] m, presnina -e ž

presenétiti -im, presenēčen -a -o, presenēčenje -a s, presenetljív -íva -o, presenetljívost -i ž; presenēčati -am, presenēčanje -a s

preservatívén -vna -o *varovalen, varujoč*

presésti -sédem *gl. sestí*: ~ koga, presede mi kaj (jed, delo, govorjénje, človek); preséden -a -o, *gl. presedati*

presévati *gl. presejati in presijati*

presézati *gl. presēči -sēžem*

preséznik *gl. presēči -sēžem*

presihati *gl. presahni*

presijáti -sijem, presiján -a -o, presijáva -e ž, presijánje -a s, presijánost -i ž; presévati -am, presévanje -a s

presilítí -im (se): ~ živino z delom, presiljen -a -o, presiljenost -i ž, presiljáva -e ž, presiljež -a m *tírán, nasilnež* (V. Vodnik); presilen -lna -o [-ln-] *premočan*; presiljeváti -újem, presiljevánje -a s

presipáti -am *in -pljem*, presipánje -a s, presipávati -am, presipávanje -a s, presip -a m, presipína -e ž; presúti -újem *in -spēm gl. suti*, presút -a -o, presútje -a s

presít -íta -o, presítost -i ž, presítež -a m; presítiti -im, presíten -a -o *in presíčen* -a -o

preskákati *in -áti -áčem in -ákam dov.*, preskákaj -ájtél preskákál -ála -o: otroci so ~áli vse jarke; preskákati -am *nedov.*

preskákál -a -o: otroci so vse popoldne preskákali jarek; preskákovati -ujem *in -ováti* -újem, preskákovanje -a s *in -ovánje* -a s

preskočíti -skóčim *gl. skočiti*, preskóčen -a -o, preskók -óka m, preskóčen -čna -o: ~a vrvca, palica; preskočítev -tve ž, preskočljív -íva -o, preskóčen -čna -o

preskrbėti -ím (se) *gl. skrbėti*: ~ koga (s čim), preskrbljēn -ēna -o (s čim), preskrbljēnec -nca m, preskrbljēnka -e ž, preskrbljēnost -i ž; preskrba -e ž, preskrbēn -bna -o, preskrbnína -e ž, preskrbljív -íva -o; preskrbėti komu kaj *gl. pri-skrbeti*; preskrbováti -újem, preskrbovánje -a s, preskrbovānec -nca m, preskrbovānka -e ž, preskrbstvo -a s, preskrbovālen -lna -o [-ln-], preskrbovālnica -e [-ln-] ž, preskrbovālec -lca [-áč-] m

preskúšiti *gl. preizkusiti*

preslédek -dka m, presléd -éda m, preslédén -dna -o, preslédkast -a -o. preslédje -a s

preslédíti -ím, preslédi -íte! preslédil -íla -o *in -édilo* -i, preslédēn -ēna -o; preslédováti -újem, preslédovanje -a s

preslégást -a -o: ~a njiva *če ima gola, prazna mesta med žitom*; zid je ~ *če kamni ali les zidno ploskev trgajo, motijo*; *gl. preslédkast*

preslepíti -ím, preslépi -íte! preslépil -íla -o, preslepljēn -ēna -o, preslepljēnost -i ž, preslepljēnec -nca m, preslepljēnka -e ž

préslica -e ž *rastlina in orodje*, préslec -a [-lac-] m, présličēn -čna -o, présličica -e ž, préslička -e ž, préslič -a m, présličar -ja m, présličnina -e ž *bol.*

preslikati -am, preslikan -a -o, preslikanje -a s; preslikávati -am, preslikávanje -a s

preslišati -im: preslišal je očetove besede *jih ni slišal (vsaj na videz)*; bil je gluha ko zemlja, pa je spet preslišal *dobil sluh*; koliko sem jih moral preslišati zaradi tega; preslišan -a -o, preslišanje -a s; presliševáti -ujem, presliševánje -a s

preslušati -am, preslušen -šna -o, preslušljiv -íva -o *kdor rad presluša, neubogljiv*; presluška -e ž *gled. avdicija*

presmolíti -ím, presmóliti -íte! presmolílil -íla -o, presmoljèn -èna -o, presmolítev -tve ž

presnéti -a -o: O predpust, ti čas presneti! (*Prešeren*), presnéta reč *vražja reč*; presnéto *prisl. poudarka*: ~ dobro vé, ~ res, ~ dežuje, ~ daleč, ~ je bilo ljudi; presnémati -am *in* -ljem

presnína -e ž *surovina, kuha, sočivje*; *gl. presen*

presnováti -ujem *spremenili osnovo* *gl. snovati*, presnován -a -o; presnováti -am *spremenili osnovo na statvah*, presnovánje -a s

presnoviti -ím *spremenili snov, asimilirati*, presnóvi -íte! presnóvil -íla -o, presnovljèn -èna -o, presnovítev -tve ž, presnóva -e ž, presnóvek -vka *m*, presnóven -vna -o, presnovílo -a s *organ za prěsnóvo*; presnávljati -am, presnávljanje -a s, presnávjlálen -lna -o [-ln-]

presodíti -sódím *gl. soditi*, presójen -a -o, presóden -dna -o, presódnost -i ž, presodljív -íva -o, presodljivost -i ž, presodník -a *m*; presójati -am, presójanje -a s, presója -e ž, presojeváti -ujem, presojevánje -a s, presojeválen -lna -o [-ln-], presojeválec -lca [-duc-] *m*

presolíti -ím, presóli -íte! presólil -íla -o, presoljèn -èna -o, prěsol [-soj] -li ž *razsol*

Prěspanjsko jézero -ega -a s *l. i.*

prespáti -ím (se) *gl. spati*, prespán -a -o: ~ človek, ~a noč; prespávati -am

presrčén *in* pristčén -čna -o, presrčénost *in* prisrčénost -i ž

presrédek -dka *m*, presrédje -a s

prěsta -e ž, prěstica -e ž

prěstáti -stojím *gl. stati*: cele ure

~ím na trgu; *príd.* prestál -a

-o = prestán -a -o: ~a voda

prěstáti -stánem *prěnehati, prětrgati, ustaviti*: sredi dela ne-

nadoma prestáne, prestáti od

dela *ali* z delom, prestáne delati;

prestáti kaj hudega, bolezen *prětrpeti*; prestál -ála -o,

prestán -a -o; prestánek -nka

m: brez ~a *nenehoma, neprestano*;

prestájati -am: cele ure

prestája po ulicah, pogosto pre-

stája z delom

prěstáviti -ím, prěstávljen -a -o,

prěstávljenec -nca *m*, prěstáva

-e ž, prěstáven -vna -o, pre-

stávnost -i ž, prěstavljív -íva

-o, prěstavljivost -i ž, prěstá-

vítev -tve ž, prěstávitven -a -o

[-tván-], prěstávek -vka *m*,

prěstavnína -e ž; prěstávljati

-am, prěstávljanje -a *in* -ánje

-a s, prěstávljavec -vca *m*, pre-

stávljávka -e ž, prěstávljác -a *m*

prěstének -nka *m* *vmesna stena*

prěstí *in* prěstí, prědem *in* prě-

dem: pajek mrežo ~e, mačka

~e (*glas*); tanko, debelo (*nit*)

~e; tanka, huda *mi* ~e; prědi

-íte! *in* prědi -te! prědel prědla

-o *in* prědla -o *in* prěl -éla -o,

prěden -a -o, prědenje -a s;

gl. tudi predica, predilnica, pre-

ja, predivo *in* predivo

*prestíž -a *m* *ugled, veljava*; *pre-

stížen -žna -o: ~o vprašanje

vprašanje veljave, ugleda

prestláti

prestláti -stéljem *gl.* stlati, prestlán -a -o; prestiljati -am, prestiljanje -a *s*

presto [*présto*] *ital. prisl. glas. hitro, živo; prestissimo [-tísimo] prisl. glas. zelo hitro, zelo živo*

prestól [-ol] -óla *m*, na prestólu, prestólen -lna -o [-ln-]: ~i govor, prestólnica -e *ž* glavno mesto, prestólničen -čna -o [-ln-], prestolováti -újem, prestolová -ála -o, prestolovánje -a *s*; prestolonaslédnik -a *m*

prestopiti -stópim (se) *gl.* stopiti: ~ prag, ~ nogo (*z napátnim gibom si poškodovati nogo*), ~ mero, postavo, ukaz, pooblastilo; ~ na levo stran, k drugi veri, v drugo stranko; ~ se čez mejo, na tuje *ipd.*; prestópljen -a -o: ~a noga, postava; prestòp -ópa *m*, prestópen -pna -o: ~o leto, prestópek -pka *m*, prestópnik -a *m*, prestópnica -e *ž*; prestópati -am, prestópanje -a *s*

prestrádati -am (se), prestrádan -a -o, prestrádanec -nca *m*, prestrádanka -e *ž*, prestrádanost -i *ž*

prestrán -a -o *gl.* prostrán

prestrašiti -im (se), prestrašen -a -o, prestrašenec -nca *m*, prestrašenka -e *ž*, prestrašenost -i *ž*, prestrašitev -tve *ž*, prestrašen -šna -o; prestrašljiv -iva -o, prestrašljivost -i *ž*; prestraševáti -újem, prestraševánje -a *s*

prestréči -stréžem *gl.* streči, prestréžen -a -o, prestréga -e *ž*, prestréz -éza *m*, nav. v *mn.* prestrézi -ov *naprave za prestrezanje snega na strehi, lovina*; prestréžen -zna -o, prestréznost -i *ž*; prestrégati *in* -ézati -am, prestréganje *in* -ézanje -a *s*; prestrégi -ov *m mn.*: v ~e iti

komu komu iti naproti, v ~e priti komu biti zasačen

prestréliti -ím, prestréli -íte! prestrélil -íla -o, prestréljen -éna -o, prestrél [-él] -a *m*, prestrélek -lka [-lk-] *m*; prestréljati -am, prestréljeváti -újem, prestréljevál -ála -o, prestréljevánje -a *s*, prestrélilen -lna -o [-ln-], prestrélen -lna -o [-ln-]

prestréti -strém *gl.* prostreti

prestriči -ížem *gl.* striči, prestrižen -a -o, prestrižen -žna -o; prestrigováti -újem, prestrigovánje -a *s*

prestrojiti -ójim *gl.* strojiti, prestrójen -a -o, prestrójenje -a *s*, prestrojítev -tve *ž*, prestrójenost -i *ž*, prestrojeváti -újem, prestrojevánje -a *s*

prestváríti -im, prestvárlen -a -o, prestvarítev -tve *ž*; prestvárajati -am, prestvárjanje -a *s*

presúkati -am *in* -súčem *gl.* sukati, presúkan -a -o *pretkan, navihan, prebrisan ipd.*; presúkanost -i *ž*, presúkanec -nca *m*, presúkanka -e *ž*; presukávati -am, presukávanje -a *s*; presúkniti -nem, presúk -a *m*

presumírati -am *domnevati pr.*, presumpcija -e *domneva pr.*, presumptiven -vna -o

presúniti -nem, presúnjen -a -o, presúnjenost -i *ž*, presunljiv -íva -o, presunljivost -i *ž*, presunítev -tve *ž, gl. tudi presuvati*

presušíti -ím, presúši -íte! presúšil -íla -o, presušèn -éna -o, presúšen -šna -o, presušítev -tve *ž*, presušati -am: ~ obleko, presúšanje -a *s*

presúti -újem *in* -spém *gl.* suti, presút -a -o, presútost -i *ž*, presútje -a *s, gl. tudi presipati*

presuváti -sújem *gl.* suváti, presuván -a -o, presuvánost -i *ž*, presuválo -a *s zapáh*

presvetliti -ím, presvétli -ítel presvétlil -íla -o, presvetljén -éna -o, presvetlítev -tve ž, presvetljeváti -újem, presvetljevál -ála -o, presvetljevánje -a s; presvétli -ega *m kot naslov*, presvétlost -i ž: vaša ~; *v prenesenem pomenu* prosvet- *gl. tam*

+préšati -am *stiskati, mastiti*; +préšanje -a s *stiskanje*, *préša -e ž *stiskalnica*, *préše *prés ž mn. tropine (sadne, žilne ipd.)*, *préšanec -nca *m mošt*, *préšana -e ž

préšca -e ž *vrsta peciva, hlebčki o vseh svetih*

préšeknítí *in -ščenítí -ščé(k) nem*, préšéni -íte! préšénil -íla -o, préšénjen -a -o *vitek, droben čez pas*

préšípni -nem, préšípnjen -a -o, préšípnjenost -i ž, préšípnjenec -nca *m*; préšípati -am *in -pljem*, préšípec -pca *m prečep*, préšípec -pka *m*

préšeren -rna -o, préšérnost -i ž, préšérnež -a *m*

Préšeren -rna *m os. i.*, Préšérnov -a -o: ~a *poezija*, préšérnovski -a -o, préšérnoslójve -a *s*, préšérnoslójec -vca *m*, préšérnoslójski -a -o, préšérniána -án *s mn. vse, kar zadeva Préšerna*

préšinítí -nem, préšínjen -a -o, préšínjenost -i ž, préšínljív -íva -o; préšínjati -am, préšínjanje -a *s*

préšítí -šíjem *gl. šiti*, préšít -a -o: ~a *odeja (+koller)*, préšív -a *m*; préšívati -am, préšívanje -a *s*, préšívalec -lca [-ávc-] *m*, préšíválka -e [-ávk-] ž

préštétí -štéjem *gl. šteti*, préštét -a -o, préštétost -i ž, préštétje -a *s*; préštévati -am, préštévánje -a *s*, préštéva -e ž, préštéven -vna -o; préštévítí -ím, préštévíljen -a *s*

préšústvo -a *s*, préšúšten -tna -o, préšúštník -a *m*, préšúštnica -e ž; préšúštvováti -újem, préšúštvovál -ála -o, préšúštvovánje -a *s*

pretájati -am *in -em se*: led *se* pretája (-e), pretájan -a -o

pretákati -am (se): ~ *vino, solzé, kri*; pretákanje -a *s, gl. tudi* pretočiti

pretaknítí -táknem *gl. takniti*: nit *pretakniti skozi šivankino uho*, roko *skozi rokav*; vse *pretákne prebrska, preobrne*, pretáknen -a -o, pretakljív -íva -o, pretakljívost -i ž, preták-njenost -i ž [*nepoud. povsod: -tak- in -tək-*]

pretalítí -ím *gl. taliti*, pretálil -íla -o, pretaljén -éna -o: ~ *led*

pretápljati -am, pretápljanje -a *s*, pretapljavéc -vca *m*, pretapljavka -e ž, pretapljalén -lna -o [-ln-], pretapljalnica -e [-ln-] ž

pretéči -em *gl. téči, prid. pretékel -têkla -o (+pretečen -éna -o)*: ~i *čas*, ~i *teden*, ~o *leto*; preték -téka *m*: po ~u *časa*, roka; *pred doloženimi časovnimi enotami izpuščamo* pretek: +po *preteku* *osmih dni po osmih dneh*, +po *preteku* *enega leta po enem letu*, +po *preteku* *tega časa*, roka *po tem času, roku*; blaga *na ~*; pretéklost -i ž

pretégniti -tégniti -tégnem (se) *gl. iztegniti*, pretégnjen -a -o, pretégnjenec -nca *m*, pretég -téga *m*: *na vse ~e delati*; pretégati *in -ézati -am (se)*, pretéganje *in -tézanje -a s*, pretégováti -újem, pretégovál -ála -o, pretégovánje -a *s*

pretéhtati -am: ~ *blago, besedo*, dejanje, ravnanje; pretéhtan -a -o; pretehtováti -újem, pretehtovál -ála -o, pretehtovánje -a *s*; pretehtávati -am

pretemà

pretemà *prisl.*: sinoči je bilo ~, pretemèn -mnà -ó [-lèm-]
 pretendènt -ènta *m* kdor si lasti kako čast, oblast, pravico; pretenzija -e ž zahteva, terjatev
 *pretentáti -ám premolili, preslepiti; pretentáj -ájte! pretentál -ála -o, pretentán -a -o, *pretentánost -i ž, *pretentánc -nca *m*
 pretépáti -am (se), pretépanje -a s, pretepáč -a *m*, pretepáški -a -o, pretèp -tépa *m*, pretepálec -lca [-áyc-] *m*, pretepálka -e [-áyc-] ž; pretèpsti -tèpem *gl.* tepsti, pretepèn -èna -o
 pretèritum -uma *in* -ita *m* pretekli čas *slovn.*, pretèritov -a -o, pretèriten -tna -o: ~e oblike; pretèrita -it *s mn. slovn.*
 pretét -a -o ublaženo namesto preklét: ~a lažnívka, ~o čútimo vsi, ~o res je
 pretézati -am (se) *gl.* pretégati
 pretežák *in* -èk -žká -ó ali pretéžek -žka -o, pretéža -e ž, pretéžen -žna -o, pretéžnost -i ž, pretéžati -am, pretéžanje -a s, preteževáti -újem, preteževánje -a s; *gl.* težak
 pretíkati -am *in* -čem (se), pretíkanje -a s, pretikáč -a *m*, pretikálo -a s; pretikováti -újem, pretikovánje -a s, pretikljív -íva -o, pretikljívnost -i ž, pretikljívec -vca *m*; pretík -a *m*, pretíčen -čna -o
 pretín -a *m*: ~ pri orehu, v nósu; pretíniti -ím ločiti, pregraditi
 pretípáti -am *in* -pljem, pretípan -a -o, pretipávati -am, pretipávanje -a s
 pretípkati -am, pretípkán -a -o; pretípkávati -am, pretípkávánje -a s; pretípkováti -újem, pretípkovál -ála -o, pretípkovánje -a s, pretípkoválen -lna -o [-ln-]

pretírati -am, pretírán -a -o *pregnan, prenapet*, pretíranost -i ž, pretíranje -a s; pretírávati -am, pretírávanje -a s
 pretískati -am, pretískán -a -o, pretískanost -i ž, pretískávati -am, pretískávanje -a s; pretískováti -újem, pretískovánje -a s, pretískoválec -lca [-lc-] *m*, pretískoválen -lna -o [-ln-], pretísk -a *m*
 pretísniti -nem, pretísnjen -a -o, pretísnjenost -i ž, pretís -a *m*. pretísen -sna -o, pretísnítev -tve ž
 pretíščáti -ím *gl.* tiščati, pretíščán -a -o, pretíščánost -i ž
 pretíti -ím, prèti -íte! pretíl -a -o, prètnja -e ž, prètnje -a s, prètílec -lca [-lc-] *m*, prètilen -lna -o [-ln-], prètež -a *m*, prètežen -žna -o
 prétká -e ž *spáciy v tisku*
 pretkáti -tkèm *gl.* tkáti, pretkán -a -o, pretkánost -i ž, pretkánec -nca *m*, pretkáanka -e ž
 pretláčiti -ím *gl.* tlačiti, pretláčen -a -o, pretlačítev -tve ž
 pretočíti -ím: ~ koló, zibel, pretóči -íte! pretóčil -íla -o, pretočen -èna -o, pretočenost -i ž
 pretočiti -tóčím *gl.* točiti: ~ vino, vodo, pretóči -íte! pretóčil -íla -o, pretóčen -a -o, pretóčenost -i ž, pretóčenec -nca *m*
 pretòk -tòka *m* *preliv, prekop*, pretòka -e ž *rake pri žagi ipd.*
 pretólči -em (se) *gl.* tolči: s težavo se je pretólkel *preživil*; pretólčen -a -o: ~ do krvávega [*povsod: -toy-*]
 pretópiti -ím, pretópi -íte! pretópil -íla -o, pretopljen -èna -o, pretóp -ópa *m*, pretópen -pna -o, pretópilen -lna -o [-ln-], *gl. tudi* pretápljati
 prétor -ja *m* *starorimski sodnik*, prétorski -a -o, prétorstvo -a s

pretorijánc -nca *m telesni stražnik rimskih cesarjev*; pretorijanski -a -o, pretorijanstvo -a *s*
pretósek -ska *m vrsta noža za rezanje vej*

pretovoriti -im *in* -órim, pretovóri -íte! pretovóril -íla -o, pretovórjen -éna -o *in* pretovórjen -a -o; pretovorítev -tve *ž*; pretovárjati -am, pretovárjanje -a *s*

pretrésti -em *gl.* tresti, pretrésen -a -o, pretrés -ésa *m*, pretrésljiv -íva -o, pretrésljivost -i *ž*, pretrésljáj -a *m*; pretrésati -am, pretrésanje -a *s*; pretrésávati -am, pretrésávanje -a *s*, pretrésováti -újem, pretrésovál -ála -o, pretrésovanje -a *s*, pretrésoválec -lca [-áyc-] *m*, pretréslica -e *ž*, pretrésica -e *ž*

pretrfgati -am, pretrfgan -a -o, pretrfganec -nca *m siven človek*, pretrfganost -i *ž*, pretrfg -a *m*, pretrfgoma *prisl.*; pretrfga -e *ž*: na ~o delati, na vse ~e hiteti; pretrgováti -újem, pretrgovál -ála -o, pretrgovánje -a *s*, pretržén -žna -o

pretrfkati -am, pretrfkan -a -o; pretrkováti -újem, pretrkovánje -a *s*, pretrkoválen -lna -o [-ln-]: ~a metoda *med.*, pretrkvávati -am, pretrkvávanje -a *s*

pretrpéti -ím *gl.* trpéti, pretrpén -pna -o: ~e bolečine; pretrpévati -am, pretrpévanje -a *s*

pretrúhtati -am, pretrúhtan -a -o, pretrúhtanost -i *ž*, pretrúhtávati -am, pretrúhtávanje -a *s*, pretrúhtováti -újem, pretrúhtovánje -a *s*

pretvéza -e *ž*: pod ~o, s ~o

pretvóriti -im, pretvórien -a -o, pretvórv -óra *m*, pretvórvítev -tve *ž*, pretvórbá -e *ž*, pretvóren -rna -o, pretvórnost -i *ž*, pretvórník -a *m mat.*; pretvorljív -íva -o, pretvorljivost -i *ž*, pretvorína -e *ž*; pretvárjati -am (se), pretvárjanje -a *s*, pretvára -e *ž*

preučíti -ím: ~ koga *s poukom preusmeriti, preobrnliti*; (loda: proučiti, *gl. lam*); preučén -éna -o *del. in prid.*, preučén -čna -o = preučljív -íva -o, preučljívost -i *ž*; preučéváti -újem, preučévánje -a *s*

preudáriti -im, preudárjen -a -o, preudárjenost -i *ž*, preudárek -rka *m*, preudáren -rna -o, preudárnost -i *ž*, preudár -ára *m*, preudarljív -íva -o, preudarljívost -i *ž*; preudárjati -am, preudárjanje -a *s*, preudárjálec -lca [-áyc-] *m*, preudárjálen -lna -o [-ln-]; *povsod*: +prevd-

preuméti -éjem *in* -ém *gl.* umeti, preumélost -i *ž*; preúmiti -im +*nadmodriti*, preúmi -te! preúmil -a -o, preúmljen -a -o, preúmljenost -i *ž*, preúmljenje -a *s*
preuravnáti -ám *gl.* ravnati, preuravnán -a -o, preuravnánost -i *ž*, preuravnávati -am, preuravnávanje -a *s*, preuravnáválen -lna -o [-ln-]

preuredíti -im, preuredí -íte! preuredíl -íla -o, preurején -éna -o, preuredítev -tve *ž*, preuredítven -a -o [-tvén-], preuredba -e *ž*; preurējáti -am, preurējánje -a *s*; preurejeváti -újem, preurejevánje -a *s*, preurejeválen -lna -o [-ln-], preurejeválec -lca [-áyc-] *m*

preustrojíti -ójim *gl.* strojíti, preustrojítev -tve *ž*, preustroj -ója *m*, preustrojstvo -a *s*; preustrojéváti -újem, preustrojévál -ála -o, preustrojévánje -a *s*

preutrúdití -im *gl.* trudití, preutrújen -a -o, preutrújenost -i *ž*; preutrújati -am, preutrújánje -a *s*

preužítek -tka *m*, preužitkar -ja *m*, preužitkarica -e *ž*, preužitkarski -a -o, preužitkarstvo -a *s*, preužitnína -e *ž*; preužítí -jem, preužit -a -o, preužitén -tna -o

prevágati

prevágati -am, prevágan -a -o, prevága -e ž; prevagováti -újem, prevagovánje -a s

prevájati -am: ~ knjigo, ~ v organizacijo; prevájanje -a s, prevajálec -lca [-áyc-] m, prevajálka -e [-áyk-] ž, prevajálski -a -o [-áys-]: ~i zaslužek, prevajálen -lna -o [-ln-]: ~o delo; gl. prevesti, prevod

preváliti -im, preváli -íte! preválil -íla -o in preválilo -i -e, preváljen -éna -o, prevál [-ál] -ála m telov.; prevál [-al] -a m = prevála -e ž kraj, kjer se svet preváli, preválen -lna -o [-ln-], preválítev -tve ž; preváljati -am, preváljan -a -o: ~ maček

prevaríti -ím: ~ železo, prevári -íte! preváril -íla -o, prevárjen -éna -o: ~o železo, prevarjénost -i ž

preváriti -im, prevárjen -a -o, prevárjenec -nca m prevárjenka -e ž, prevárjenost -i ž, prevára -e ž; preváratí -am, preváran -a -o, preváranec -nca m, preváranka -e ž, preváranost -i ž; prevarljív -íva -o, prevarljívéc -vca m, prevarljívka -e ž, prevarljívost -i ž, prevaránt -ánta m

prevázati -am, prevážanje -a s, prevažévati -újem, prevažévánje -a s, prevažéválen -lna -o [-ln-], prevažéválec -lca [-áyc-] m, prevažéválka -e [-áyk-] ž, prevažéválski -a -o [-áls-], gl. tudi prevoziti

prevěč prisl.: ~ ljudi, ~ zapravlja, to je pa že ~! prevěčkrat prisl.

prevédeti -vém se gl. vedeti spoznati, zavédeti se; prevéden -a -o, prevéden -dna -o, prevédnost -i ž

prevédriti -ím, prevédri -íte! prevédril -íla -o in -védri -i -e,

prevédren -éna -o; prevédrováti -újem, prevédrovánje -a s

prevéjati -am, prevéjan -a -o navihan, pretkan, prevéjanost -i ž, prevéjanec -nca m, prevéjanka -e ž; prevejeváti -újem, prevejevánje -a s

preventívén -vna -o preprečeválen, zaščiten: ~o zdravstvo

prevéríti -im, prevérjen -a -o, prevérjenje -a s, prevérjenost -i ž, prevérjenec -nca m, prevérjenka -e ž, prevérítev -tve ž, prevérljiv -íva -o, prevérljivost -i ž

prevésiti -im (se), prevéšen -a -o, prevésa -e ž, prevésen -sna -o, prevésica -e ž: biti na ~i; prevéšati -am (se), prevéšanje -a s prevéslo -a s = prevésno -a s povésno

prevésti -védem gl. vésti, prevédén -éna -o, prevédénost -i ž, prevédba -e ž, prevédljiv -íva -o, prevédljivost -i ž, prevédén -dna -o, prevédnost -i ž

prevésti -vézem, prevézen -a -o: lepo ~a tkanina, prevézenje -a s

prevéti -véjem, prevét -a -o; prevévati -am, prevévánje -a s, gl. prevejati

prevétríti -ím, prevétrí -íte! prevétril -íla -o, prevétrén -éna -o, prevétrítev -tve ž, prevétrénje -a s; prevetrováti -újem, prevetrovánje -a s

prevézati -vézem gl. vezati, prevéza -e ž, prevézáča -e ž, prevézanka -e ž, prevézljaj -a m, prevézuica -e ž, prevézen -zna -o; prevézávati -am, prevézávánje -a s; prevézováti -újem, prevézovánje -a s, prevézoválec -lca [-áyc-] m, prevézoválka -e [-áyk-] ž

prevézniiti -nem, prevéznijen -a -o, prevéznijenec -nca m, prevéznijenost -i ž

prevíden -dna -o, prevídnost -i ž, prevídenž -a m, prevíd -a m, prevídoma *prisl.*; prevídeti -im (bolnika), prevíden -a -o; prevídévati -am, prevídévanje -a s, prevídenec -nca m, prevídenka -e ž, prevídenost -i ž; prevídeti -im kaj *v pomenu naprej videti, slutiti, napovedati*: vso nesrečo je prevídel več let naprej

prevís -a m, prevísen -sna -o: ~a skala, ~e stene; prevíséti -ím *gl. viseti*

prevíti -vijem, prevít -a -o, prevít -i ž *šiba*, prevítica -e ž = prevíta -e ž *plot iz šibja*; prevíjati -am, prevíjaj -te! prevíjal -a -o *in* -ála -o, prevíjanje *in* -ánje -a s, prevíjáča -e ž, prevíjalec -lca [-*áyc-*] m, prevíjálka -e [-*áyc-*] ž

prevlačévati -újem (se): oblaki se ~jo; prevlačévanje -a s; prevléči -em (se), prevléčen -a -o, prevléčenost -i ž, prevláka -e ž = prevléka -e ž: posteljna ~, ~ za blazino

prevòd -óda m, prevóden -dna -o: ~o slovstvo, *gl. prevesti in prevajati*; prevódnik -a m: dober (slab) ~ toplote

prevodíti -ím: ~ meso, kavo, moko, *gl. vodíti, prevožen* -éna -o: ~o meso

prevóhati -am, prevóhan -a -o; prevohávati -am, prevohávanje -a s

prevòj -òja m *slovn.*, prevójen -jna -o: ~a sprememba vokala, ~a stópnja

prevòr -òra m *zapah*, prevórnica -e ž *prečnjak, zavora*, *gl. prevrétí*

prevotlíti -ím, prevótlí -íte! prevótlil -íla -o, prevotljèn -éna -o *in* prevotljen -a -o, prevotljénost -i ž *in* prevotljenost -i ž, prevotlítev -tve ž

prevozítí -vózim *gl. voziti*, prevóžen -a -o, prevòz -óza m, prevóznik -a m, prevózniški -a -o, prevózništvo -a s, prevoznína -e ž, prevóžen -zna -o: ~i stroški (*za prevoz*), prevóžen -zna -o: bolnik je prevóžen *ga je mogoče prepeljati*; prevóznost -i ž, prevozílo -a s

prevpítí -vpíjem *gl. vpiti*, prevpít -a -o

prevráčati -am, prevráčanje -a s, prevráčévati -újem, prevráčévanje -a s, prevráčeválec -lca [-*áyc-*] m, prevráčéválka -e [-*áyc-*] ž, prevráčljív -íva -o, prevráčljívec -vca m, prevráčljívka -e ž

prevrát -áta m, prevráten -tna -o, prevrátnost -i ž, prevrátnik -a m, prevrátница -e ž, prevrátniški -a -o, prevrátnež -a m

prevrécí -vrízem *gl. vrecí*, prevrížen -a -o, prevrížek -žka m, prevrgljív -íva -o, prevrgljívost -i ž, prevrgljívec -vca m, prevrgljívka -e ž

prevréd *prisl. prezgodaj, prekmalu*; prevrédnji -a -e *prezgodnji* prevrednótíti -im, prevrednóten -a -o, prevrednótenje -a s, prevrednótenost -i ž

prevrétí -ém *gl. vréti*, prevrét -a -o: ~a juha, prevrétje -a s, prevrétek -tka m, prevrévati -am, prevrévanje -a s

prevrétí -ém, prevrét -a -o: ~o kolo, prevrétje -a s; prevírati -am, prevíranje -a s

prevrnítí *in* -vríniti -vrínem *gl. vrniti*, prevrnjen -a -o, prevrnítev -tve ž, prevrnjenost -i ž, prevrnjenec -nca m, prevrnjenka -e ž

prevrstítí -ím, prevrstí -íte! prevrstil -íla -o, prevrstčèn -éna -o, prevrstčénost -i ž, prevrstítev -tve ž, prevrstščati -am, prevrstšanje -a s, prevrstšévati -újem,

prevrtati

prevrščevanje -a s, prevrščeválen -lna -o [-ln-]
prevrtati -am, prevrtan -a -o, prevrtanost -i ž, prevrtanje -a s, prevrtanina -e ž; prevrtávati -am, prevrtávanje -a s; prevrtováti -újem, prevrtovánje -a s, prevrtoválen -lna -o [-ln-], prevrtljiv -íva -o
prevrtéti -ím *gl.* vrtéti, prevrtíti -ím (se) *gl.* vrtíti, prevrtíl -íla -o, prevrtèen -èna -o, prevrtítev -tve ž, prevrtílen -lna -o [-ln-]
prevzdígniti -nem (se), prevzdígnjen -a -o, prevzdígnjenost -i ž, prevzdígnjenec -nca m, prevzdígnjenka -e ž; prevzdígováti -újem, prevzdígovánje -a s, prevzdígoválen -lna -o [-ln-]
prevzémati -am *in* -mljem, prevzèm -éma m, prevzémávanje -a s, prevzéma -e ž, prevzémén -mna -o, prevzémník -a m, prevzémnica -e ž, prevzémniški -a -o
prevzétí -vzámem (se) *gl.* vzeti, prevzét -a -o, prevzétost -i ž, prevzétje -a s, prevzétén -tna -o, prevzétnost -i ž, prevzétnež -a m, prevzétník -a m, prevzétnica -e ž, prevzétniški -a -o, prevzétíja -e ž, prevzétníja -e ž; prevzetováti -újem, prevzetovánje -a s, prevzetoválec -lca [-áyc-] m
prevzgojíti -ím *gl.* vzgojiti, prevzgojá -e ž, prevzgojítev -tve ž, prevzgojítven -a -o [-lván-]; prevzgájati -am, prevzgájanje -a s, prevzgojítelj -a m, prevzgojíteljica -e ž, prevzgajališče -a s, prevzgajálen -lna -o [-ln-]
prevzvišen -a -o, prevzvišeni -ega m *kot* naslov, prevzvišenost -i ž
prezacăsa *prisl.* *prezgodaj, prekmalu*
prezadolžíti -ím (se), prezadolžèn -èna -o, prezadolžitev -tve ž, prezadolžènec -nca m

prezaposlíti -ím, prezapósli -íte! prezapósli -íla -o, prezaposlèn -èna -o, prezaposlènost -i ž, prezaposlènec -nca m, prezaposlènka -e ž, prezaposlítev -tve ž
prezáti -am (se): plodovi se prezájo, lan se preza; prezávanje -a s, prezálica -e ž *pri svatovščini*, prezavec -vca m
prezaúpen -pna -o, prezaúpljiv -a -o *in* prezaupljív -íva -o, prezaúpljívost *in* -ívost -i ž; prezaúpnost -i ž
prezbíter -ja m *duhovnik*, prezbíterski -a -o, prezbítèrij -a m *del cerkve okoli velikega oltarja*, prezbítèrijski -a -o, prezbítèrijánc -nca m *angleški kalvinec*, prezbítèrijánski -a -o, prezbítèrijánstvo -a s
prezébati -am, prezébanje -a s, prezéba -e ž; prezébávati -am, prezébávanje -a s; prezébóvati -újem, prezébóvanje -a s; prezébsti -zèbem, prezébel -bla -o: ~e roke, ~i ptički; prezében -a -o: ~e roke, ~o drevje
prezént -a *in* -ènta m *sedanji čas*, prezéns -a m, prezéntov -a -o, prezéntén -tna -o *navzočen*, prezéntnost -i ž *navzočnost*
prezentírati -am *predložiti, predstaviti, izkazati komu vojaško čast*; prezentíranje -a s, prezentácíja -e ž, prezentácijski -a -o; +prezént -ènta m *darilo*
prezgódaj *prisl.*, prezgódnji -a -e, prezgóden -dna -o, prezgódnost -i ž, prezgódnjik -a m, prezgódnjica -e ž
prezídáti -am, prezídan -a -o, prezídanost -i ž, prezídáva -e ž; prezídávati -am, prezídávanje -a s; prezídóvati -újem
prezídènt -ènta m, prezídèntski -a -o, prezídènciálen -lna -o [-ln-], prezídij -a m, prezídíjski -a -o, prezídíálen -lna -o [-ln-]

prezimiti -im, prezímljen -a -o, prezimováti -újem, prezimová-nje -a s, prezímen -mna -o, prezimovališče -a s

prezír -a m, prezíren -rna -o, prezírnost -i ž, prezírnež -a m, prezírljiv -íva -o, prezírljivec -vca m, prezírljívka -e ž, prezírljivost -i ž; prezírati -am, prezíranje -a s, prezírálen -lna -o [-ln-], prezírálec -lca [-dɤ-] m

preznojíti -im, preznoži -íte! preznožil -íla -o, preznojèn -èna -o, preznojènje -a s, preznojítev -tve ž, preznojènost -i ž, preznojljiv -íva -o

prezoréti -im *prezrel postati*, prezóri -íte! prezórel -éla -o, prezorélost -i ž; prezoríti -im, prezóri -íte! prezóril -íla -o, prezorjèn -èna -o in prezórjen -a -o

prezračíti -im, prezračèn -a -o, prezračenje -a s, prezračítev -tve ž; prezračeváti -újem, prezračevánje -a s, prezračeválen -lna -o [-ln-]

prezréti -zrèm *gl.* zréti, prezrít -a -o, prezrítost -i ž, *gl.* prezír

prezvánjati -am, prevánjanje -a s, prezvoníti -im, prevóni -íte! prevónil -íla -o in -zvónilo -i -e, prevonjèn -èna -o, prevanjálec -lca [-dɤc-] m

prežaríti -im, prežári -íte! prežáril -íla -o, prežárjen -èna -o in -žárjen -a -o, prežárjenost in -ènost -i ž, prežáritev -tve ž; prežárjati -am, prežárjanje -a s, prežárjeváti -újem, prežárjevánje -a s

prežáti -im, preži -íte! prežal -ála -o, prežánje -a s, prežíšče -a s, preža -e ž, prežáč -a m, prežališče -a s, prežav -a -o, prežavec -vca m, prežavka -e ž, prežar -ja m *prežavec*, prežarica -e ž, prežáriti -im, prežaven -vna o: ~o hoditi, prežún -a m *zaničlj.*

preždėti -ždím, preždi -íte! preždèl -éla -o, preždènje -a s, preždévati -am, preždévanje -a s

prežéti -žmèm, prežmi -íte! prežél -a -o, prežét -a -o, prežétost -i ž; prežémati -am in -žémlem, prežémanje -a s

prežéti -žánjem *gl.* žéti, prežèl -éla -o, prežét -a -o, prežétost -i ž, prežétje -a s, prežinjati -am, prežínjanje -a s

prežgáti -žgèm *gl.* žgati, prežgán -a -o, prežgánje -a s, prežgánka -e ž; prežígati -am, prežiganje -a s, prežígálen -lna -o [-ln-], prežíg -a m, prežígáč -a m, prežígálnik -a [-ln-] m

prežica -e ž *gl.* prega
prežíti -žijem *gl.* žiti *preživeti*, prežit -a -o: ~i časi, ~e nesreče; prežitek -tka m; preživína -e ž, prežívek -vka m, prežíva -e ž, prežíven -vna -o: ~i stroški; preživljen -a -o *na novo oživljen*

preživéti -im *gl.* živeti: oče je preživel sina *je živel dljè ko sin*; preživeti mladost doma; preživeli otroci *ki so ostali živi po starših*; preživét -a -o: doma preživéta leta so bila najlepša; preživéti se, prežível -éla -o: preživéla moda je izginila ko sneg, za preživele nazore se nihče ni menil

preživíti -im: ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; preživi -íte! preživil -íla -o, preživljen -èna -o; preživítev -tve ž, preživítven -a -o [-tvàn-], preživítek -tka m

preživljati -am: ~ mladost, hude čase; ~ družino z zaslužkom, ~ se z delom; ti nazori se že preživljajo, ta moda se že preživlja; preživljanje -a s, preživljávec -vca m, preživljávka -e ž, preživljálen -lna -o [-ln-]

prežvéčiti

prežvéčiti -im, prežvéčen -a -o, prežvéčenost -i ž, prežvéčenec -nca m, prežvéček -čka m

prežvekováti -újem, prežvekovál -ála -o, prežvekovánje -a s, prežvekoválec -lca [-áyc-] m, prežvekováka -e [-áyk-] ž, prežvekoválski -a -o [-áys-], prežvekoválen -lna -o [-ln-], prežvèk -éka m; prežvékati -am, prežvékanje -a s; prežvekáti -ám, prežvekàj -ájtél prežvekàl -ála -o, prežvekán -a -o, prežvekánost -i ž

prežvížgati -am, prežvížgan -a -o, prežvížgávati -am, prežvížgováti -újem

prežvrkljáti -ám gl. žvrkljáti, prežvrklján -a -o

prga -e ž, prgást -a -o, prgav -a -o

prgíšče -a s: ~ moke, zrnja kolikor drži odprta dlan ali obe dlani skupaj; prgíščen -čna -o, prgíščica -e ž; gl. tudi períšče

prha -e ž (douche, +tuš), pršen -šna -o: ~a kopel

prháj -a m: ~ na glavi, prhájest -a -o, prhájev -a -o: ves je ~; prhút -a m, prhúta -e ž

prhati -am: konj prha (skozi nozdrvi), ptiči prhajo mimo (švigajo); prhanje -a s; prhniti -nem

prhávíca -e ž = prhávká -e ž žareč pepél, prhávičen -čna -o, prhál [-áý] -áli ž, prhálica -e ž

prhnéti -ím, prhni -íte! prhnél -éla -o, prhnénje -a s, prhel -hla -o = prhek -hka -o, prhlína -e ž, prhláv -i ž; prhlenéti -ím, prhléni -íte! prhlenél -éla -o, prhlén -éna -o, prhlenína -e ž, prhlost -i ž, prhkost -i ž, prhkóta -e ž, prhljív -íva -o, prhljívost -i ž; prhojédina -e ž črvojedína

prhútati -am, prhútanje -a s, prhútar -ja m

pri predl. z mestn. izraza bližino

1. v kraju: pri vratih stati, pri korenini, pri tleh, pri cesti, pri ognju, pri peči; pri nas je navada, pri sebi imeti, pri srcu ga boli, pri koncu hiše, nesreča pri sosedu, bitka pri Stalingu gradu; 2. v času: pri času zgodaj, pri letih biti (star), ali si kaj pri času? ali kaj utegneš? pri ti priči takoj, pri polnoči bo blizu p., pri dne in dnevu, pri noči hoditi, pri svojih letih bi bil lahko pametnejši, pri petdesetih letih blizu, okoli itd.; 3. v delu ali okoliščinah: pri delu, pri igri, pri zdravju, pri moči, pri pameti, pri volji, pri miru, pri denarju biti; pri srcu, pri duši mi je; pri takem vremenu, dežju, snegu, mrazu, pri taki vročini, tem hoditi, pri belem dnevu, pri soncu, pri luči, pri svetlobi brati; pri takih razmerah, pri takem neredu, pomanjkanju, pri taki bedi; pri vsem tem; ne vem, pri čem sem; pri vsem bogastvu, znanju; v nekaterih kletvicah: pri moji veri, pri moji duši

pri- predpona I. pri glagolih in njih izvedenkah pomeni: 1. bližanje in prihod: pribežati, priti, prihajati, priletéti, prikoráčiti, prikríčati kam, prižvížgati kam, prignati v hišo, privaliti kamene, prikrasti se; 2. da dejanje doseže določeno mejo: pričakati, pribósti na dan, prikipeti do vrhunca, primóratí koga, pribiti kaj, prikazati, pričeti itd.; 3. dodajanje: prilíti, prikupiti k posestvu, priključiti k čemu, priložiti na ogenj, prikuhati, prisuti; 4. pridobivanje: priberáčiti, prigospodariti, pridelati, priigrati, prigoljufati, priskopariti, prikupčevati, primožiti,

prizeniti, prislužiti, privarčevati, prihraniti, priboriti; 5. *da je dejanje omejeno po kraju ali meri*: privzdigniti, privihati, prirezati, prikriti, prigristi, prigrabiti, prižagati, prilomiti, prismoditi; 6. *okrajšavo iz prislovnih zvez*: pridurniti *z durmi pripreti*, pridržati *držati pri sebi*, priiglati *z iglo pripeti*, prikimavati *pri čem kimati*, — *v tem slovarju so navedene le najnavadnejše zloženke*; — II. *pri samostalnikih in pridevnikih imamo le nekaj sklopov iz prislovnih zvez*: pridol -óla, pridvòr -òra, priklet -a, prilazič -a, prilésje -a, prímeek -mka, pripótec -tea, prisóje -ój, pristréšje -a; pricésten -tna -o, prifáren -rna, prihišen -šna, prisčfen -čna, piróčen -čna, privšfen -šna -o ipd.; *sem seveda ne štejem izvedenk iz zloženih glagolov*

Priamos -ma *m os. i. Homerjevega junaka*, Priamov -a -o

priba -e *ž zool.*, pribji -a -e

pribara(n)táti -ám *gl. bara(n)táti*, pribara(n)tán -a -o

pribáviti -im *gl. baviti*, pribávljen -a -o, pribáva -e *ž*, pribáven -vna -o, pribávek -vka *m*, pribávljati -am, pribávljanje -a *s*, pribávljavec -vca *m*, pribávljávka -e *ž*

priberáčiti -im, priberáčen -a -o: ~ kruh, denar

pribežáti -im *gl. bežati*, pribežálisče *in* -išče -a *s*, pribežísče -a *s*, pribéznik -a *m*, pribéznica -e *ž*, pribežálisčen -ščna -o, pribézníški -a -o

pribíti -bíjem *gl. biti* bijem, pribít -a -o, pribítje -a *s*, pribítek -tka *m*; pribíjati -am, pribíjaj -te *in* -ájte! pribíjal -a -o *in* -ála -o, pribíjanje *in* -ánje -a *s*, pribíjáč -a *m*, pribíjáški -a -o, pribíjástvo -a *s*

približáti -am, približanje -a *s*, približeváti -újem, približevánje -a *s*; približen -žna -o, približnost -i *ž*, približno *prisl.* = približema *prisl.*

pribóčen -čna -o, pribóčnik -a *m*, pribóčniški -a -o

pribojeváti -újem, pribojeván -a -o, pribojevánje -a *s*

pribóljšati -am, pribóljšek -ška *m*

pribòr -òra *m*: jedilni ~ priboriti -ím (si) kaj *pribojevati*, pribòri -íte! pribòril -ila -o, priborjen -èna -o

pribósti -òdem *gl. bosti*: trava pribóde na dan

pribréžen -žna -o, pribrézje -a *s* pricésten -tna -o, pricéstje -a *s* *kar je pri cesti*

pricúrnniti -nem, pricúrnnjen -a -o; pricuréti -ím *iz česa*, od kod *gl. curéti*, pricurljáti -ám *gl. curljati*

pričvrkniti -nem, pričvrknjen -a -o, pričvrknjenec -nca *m*, pričvrknjenka -e *ž*

priča -e *ž*: pri (tej) priči *takoj*; ~o dajati, na ~o biti, klicati, za ~o biti, klicati, vprašati, ~o klicati, s ~ami potrditi, dokazati; kriva, zaprisežena, zanesljiva ~a, ~e zaslišati; vpríčo *prisl. in predl.*; pričén -čna -o: ~o mleko *pravkar pomolzeno*, ~o leto *to leto*; pričnost -i *ž sedanjost*

pričákati -am, pričákan -a -o; pričakováti -újem, pričakovál -ála -o, pričakovánje -a *s*, pričakoválen -lna -o [-ln-]

pričárati -am: ~ komu kaj pred oči; pričáran -a -o

pričášen -sna -o *zgodnji*, pričásnost -i *ž*

pričáti -am, pričánje -a *s*, pričeváti -újem, pričevál -ála -o, pričevánje -a *s*, pričeválec -álca [-áuc- *in* -lc-] *m*, pričeválka -e [-áuc- *in* -lk-] *ž*

pričeliti

pričeliti -im: ~ drevo, hlod, pa-
lico *gladko prirezati na koncéh*;
pričeljen -a -o, pričélek -lka
[-lk-] *m*, pričélje -a *s*
pričesati -česem *gl.* česati, pri-
česán -a -o, pričéska -e *ž*; pri-
česávati -am, pričesávanje -a *s*
pričéti -čnëm, prični -íte! pričél
-a -o, pričét -a -o, pričétek -tka
m, pričéten -tna -o, pričétnik
-a *m*, pričétnica -e *ž*, pričétni-
ški -a -o; pričénjati -am, pri-
čénjanje -a *s*; pričeti se: boj
se je pričel (+boj je pričel),
pričeli so se dolgotrajni razgo-
vori (+pričeli so)
pričkati -am se, pričkanje -a *s*,
pričkaven -vna -o
pričujóč -a -e, pričujóčen -čna -o,
pričujóčnost -i *ž*: + ~ duha *pri-
sebnost*
pričvrstíti -ím, pričvrstíti -íte! prič-
vrstít -íla -o, pričvrščën -ëna
-o, pričvrstítev -tve *ž*, pričvr-
ščënost -i *ž*; pričvrščati -am,
pričvrščanje -a *s*
príd -a *m*: v ~ biti komu, obr-
niti, na ~ obračati, s ~om de-
lati, učiti se; kaj prida, malo
~a, nič ~a človek, blago, delo,
reč, ljudje; nič ~a ne bo iz
tega (njega); ali je kaj ~a
blagá? ni bilo ~a ljudi, še za
~a sadja je bilo; ali kaj ~a
zasluži? *dosti. veliko*
prídáti -dám *gl.* dati, pridán -a
-o, pridájati -am *in* -em, pri-
dájanje -a *s*, pridátek -tka *m*
prídáv -áva *m*: menjal je konja
na ~; koliko bo ~a? za ~ kaj
dobiti, v ~ kaj dati; pridávek
-vka *m*; pridávščina -e *ž*
pridejáti *in* pridéti -dénem, pri-
dèni -íte! pridèl -éla -o, pri-
deján -a -o; pridévati -am, pri-
dévávanje -a *s*
pridéláti -am, pridélek -lka [-lk-]
m: domáč ~, vino domačega
~a; pridelávati -am, pridelá-

vanje -a *s*, prideláva -e *ž*, *gl.*
tudi pridelovati
pridelítí -ím *gl.* delítí, prideljê-
nec -nca *m*; prideljeváti -újem,
prideljevál -ála -o, prideljevá-
nje -a *s*, prideljeválen -lna -o
[-ln-]
pridelováti -újem *gl.* delováti, pri-
delovávanje -a *s*, prideloválec -lca
[-ávc-] *m*, pridelováka -e [-ávk-]
ž, prideloválski -a -o [-ávs-],
prideloválen -lna -o [-ln-]
priden -dna -o, prídnost -i *ž*,
prídnež -a *m*
prideríja -e *ž* *pretirana sramežlji-
vost, preobčulljivost*
pridévék -vka *m* *tudi priimek*:
Préžih, po pridevku Kuhar; *gl.*
pridejati
pridéven -vna -o, pridévnost -i *ž*,
pridévnik -a *m* *adjektiv*, pridév-
niški -a -o
prídiga -e *ž*, pridigar -ja *m*, pri-
digarski -a -o, pridigarstvo -a *s*;
prídigati -am, pridiganje -a *s*;
pridigováti -újem, pridigováł
-ála -o, pridigovávanje -a *s*, príž-
nica -e *ž*
prídih -a *m*: ~ strahu, sovraštva;
v slovn. spirítus, aspiracija; pri-
díhni -nem, pridíhnen -a -o:
~ glas *aspiriran glas, aspiráta*
príditi -im: ~ komu *biti koristen*,
~ kaj (koga, se) *kvariti*; pri-
denje -a *s* *kvarjenje*; pridovati
-ujem *koristiti*, pridovanje -a *s*
pridobítí -ím *gl.* dobiti, pridobí-
tev -tve *ž*, pridobítek -tka *m*,
pridobíten -tna -o, pridobítnik
-a *m*, pridobítница -e *ž*, pridobí-
bítniški -a -o, pridobljív -íva -o,
pridobljívost -i *ž*; pridobivati
-am, pridobívanje -a *s*, pridobí-
válen -lna -o [-ln-], pridobnína
-e *ž*, pridobnínski -a -o: ~i
davek
pridodáti -ám *gl.* dodáti, prido-
dájati -am *in* -em, pridodájan-
je -a *s*

pridrevíti -ím (se) in pridrvíti -ím (se) gl. drevíti in drvíti, pridrêvi -íte! in pridrvi -íte! pridrévil -íla -o in pridrvíl -íla -o, pridrevljèn -èna -o, pridrevítev -tve ž, pridrvítev -tve ž

pridrobíti -ím, pridrôbi -íte! pridrobíl -íla -o: otrok pridrobí k materi, berač je pridrobíl kruha v juho; pridrobíljen -èna -o: ~ kruh

pridrúžiti -im (se) gl. družiti, pridružen -a -o, pridruženec -nca m, pridruženka -e ž, pridruženosť -i ž *privrženost*, pridrúg -a m *mož*, pridrúga -e ž *žena*; pridružnica -e ž, pridruževáti -újem, pridruževal -ála -o, pridruževanje -a s

pridržáti -ím gl. držati: ~ si kaj, koga, pot pridrži do sèm; pridržán -a -o, pridržek -žka m: pod ~om, s tem ~om, da ...; pridržén -žna -o, pridrženosť -i ž; pridrževáti -újem, pridrževal -ála -o, pridrževanje -a s

pridušáti -am se, pridúšanje -a s, pridúševac -vca m; pridúševáti -újem se, pridúševanje -a s, pridúševálec -lca [-áuc-] m, pridúševski -a -o, pridúševálski -a -o [-áus-]; pridúšiti -ím se, pridúši -íte! pridúšíl -íla -o, pridúšen -èna -o, pridúšenosť -i ž, pridúšítev -tve ž

pridvígniti -nem privzdígniti, pridvígnjen -a -o, pridvíg -a m, pridvížen -žna -o, pridvížnosť -i ž; pridvígati -am, pridvíganje -a s

pridvór -ôra m, pridvóren -rna -o, pridvórje -a s, pridvórník -a m, pridvórnica -e ž, pridvórniški -a -o

prifáren -rna -o: ~a cerkev, prifárec -rca m, prifárski -a -o

prifrkniiti -nem, prifrkknjen -a -o, prifrkknjenec -nca m, prifrkknjenka -e ž, prifrkknjenosť -i ž

priganíti -gánem gl. ganiti, priganjen -a -o; prigíbatí -am in -bljem, prigíbanje -a s, prigíb -a m, prigíben -bna -o

prigánjati -am, prigánjanje -a s, priganjác -a m, priganjáški -a -o, priganjálec -lca [-áuc-] m, priganjálka -e [-áuk-] ž, priganjálski -a -o [-áus-]

priglasíti -ím (se), priglásí -íte! priglásíl -íla -o in -ásilo -i -e, priglašèn -èna -o, priglašènc -nca m, priglašènka -e ž, priglasítev -tve ž, priglás -ása m, priglásen -sna -o, priglásnica -e ž; priglásati -am, priglásanje -a s

prigledováti -újem kontrolirati, prigledovál -ála -o, prigledovánje -a s; priglèd -éda m *kontrola*, priglédník -a m, priglédnica -e ž, priglédniški -a -o, priglédništvo -a s, priglédndna -o, priglednína -e ž, priglédati -am

prignáti -žènem gl. gnati, prigòn -óna m, prigónski -a -o; prigoníti -gónim, *gl. tudi* priganjati

prignúsiti -im: ~ komu kaj, se, prignúšen -a -o, prignúšenje -a s, prignusítev -tve ž, prignúšen -sna -o; prignúšati -am, prignúšanje -a s

prigodíti -ím se, prigòdi -íte se! prigódil -íla -o in -gódilo -i -e; prigóda -e ž, prigóden -dna -o, prigódnica -e ž, prigódek -dka m, prigódba -e ž, prigódnosť -i ž

prigoljufáti -ám gl. goljufáti, prigoljufán -a -o: ~ denar

prigórje -a s, prigóren -rna -o, prigórec -rca m, prigórka -e ž, prigórski -a -o

prigospodáriti -im, prigospodárjen -a -o

prigotóviti -ím, prigotóvi -íte! prigotóvil -íla -o, prigotóvljen -èna -o, prigotóvec -vka m; prigotávlati -am, prigotávlanje -a s

prigovárjati

prigovárjati -am: ~ komu k čemu pridobivati koga za kaj; ~ čemu (komu) zaradi česa ugovarjati čemu zaradi česa; prigovárjanje -a s; prigóvor -a m; brez ~a brez graje, neoporečen
prigrábiti -im gl. grabiti, prigrábljen -a -o, prigrábek -bka m
prigrájati -am (se): ~ komu kaj, prigrájan -a -o, prigrájanost -i ž, prigrájanec -nca m, prigrájanka -e ž
prigréti -gréjem gl. greti, prigrét -a -o, prigrévati -am: to mi ~a mi dela skrbi, vest mi ~a vest me peče, prigrévanje -a s
prigrizniti -nem: ~ kaj h kruhu, ~ hleb pri kraju ga odgrizniti; prigriznjen -a -o; prigristi -zem gl. gristi, prigrízen -a -o, prigrizek -zka m, prigríz -aj m, prigrízen -zna -o, prigrízljaj -a m; prigrizovati -újem, prigrizoval -ála -o, prigrizovanje -a s
prigrustiti -im, prigrústi -íte! prigrústil -íla -o, prigrúščen -éna -o, prigrúščenost -i ž, prigrúšten -tna -o ogaben
prihájati -am: ~ do veljave, do izraza, do razmaha, ~ v poštev, dihanje je +prihájalo vedno močnejše je bilo, je postajalo; prihájanje -a s, prihájác -a m, prihájáski -a -o, prihájalec -lea [-úyc-] m, prihájálka -e [-úyk-] ž, prihajališče -a s; gl. tudi priti
prihišen -šna -o, prihíšje -a s
prihitéti -ím gl. hiteti, prihitévati -am, prihitévanje -a s, prihitljaj -a m
prihód -óda m: ~ kam, od kod ali do kod, prihódek -dka m, prihódnji -e: v prihodnje bo drugače; prihódnjik -a m slovn. futúr, prihódnjič prisl. = prihódnjikrat prisl., prihódnja -e ž, prihóden -dna -o, prihódnost -i ž, prihódnína -e ž, prihódnínski -a -o

prihrániti in -íti -ánim gl. hraniti, prihránjen -a -o, prihránítev -tve ž, prihránek -nka m, prihrána -e ž, prihránilo -a s, prihranljiv -íva -o, prihranljivost -i ž; prihranjevati -újem, prihranjevanje -a s
prihúlití -im se, prihúljen -a -o, prihúljenec -nca m, prihúljenka -e ž, prihúljenost -i ž, prihúliv prisl.: ~ hoditi, sedeti
priimek -mka m: ~e dajati; priimekoven -vna -o
prijátelj -a m, prijáteljica -e ž, prijáteljski -a -o, prijáteljstvo -a s, prijáteljščina -e ž; prijáteljiti -im se, prijáteljenje -a s, prijateljévati -újem, prijateljévanje -a s
prijáti -am ugajati, všéč bití, dobro déti; prijanje -a s
prijáviti -im (se) priglasiti (se), prijávljen -a -o, prijáva -e ž, prijáven -vna -o, prijávница -e ž priglasnica (listína), prijávítelj -a m, prijávíteljica -e ž, prijávíteljski -a -o, prijávíljenost -i ž, prijávíljenec -nca m, prijávíljenka -e ž; prijávíljati -am, prijávíljanje -a s
prijázen -zna -o, prijáznost -i ž, prijáznež -a m; prijáznniti -im (se), prijáznnjenje -a s, prijáznnív -a -o, prijáznnivost -i ž, prijázzen -zni ž
prijémati -am in -mljem: ~ kaj z rokó, s kleščami, z rokavicami; ~ koga za rokó, za vrat, za láse, za úšesa, za besedo; ~ za orožje; ~ koga (tatove, izdajalce); trdó, grdó ~ koga; spanec me prijémlje; zobjé kolela dobro prijémljejo (-majo); prijémati se: ~ se med seboj, ~ se za kaj (za mizo, stol, vejo); prah se prijéma obleke, rja se prijéma železa; prijéma se ko smola; prijéma se navsveta, dela; bolezen se prijéma

- (-mlje); *sadíke*, *cepí se prijé-
majo (-ljejo)*; *prijémanje -a s*,
prijém -éma m, *prijémek -mka
m*, *prijemáč -a m*, *prijemališče
-a s*, *prijemljiv -íva -o*, *prijem-
ljivost -i ž*
- prijénjati -am:** ~ komu v čem,
na čem, *prijenljiv -íva -o*, *pri-
jenljivost -i ž*, *prijenljívec -vca
m*, *prijenljívka -e ž*, *prijenje-
vátí -újem*, *prijenjevanje -a s*
- prijéten -tna -o**, *prijétnost -i ž*
- prijéti primem**, *prími -te!* *prijél
-a -o*, *prijét -a -o*; *prijeti práv*,
naróbe, *trdó*, *mehkó*, *zares*; ~
koga tudi aretirati (*tatú*, *sovraž-
nika*); ~ *koga v strah*, *v róke*.
v uk; *krč prime koga*; *prijeti
se dela*, *učenjja*, *dobre družbe*;
*nič se ga ne prime nedostopen
je vplivom, pouku, opominu ipd.*;
*vse se ga prime krađe, je do-
stopen vplivom, posebno slabim*;
gl. tudi prijemati
- prikázati in -átí -kážem gl.** *ka-
zati*, *prikázan -a -o*, *prikázen
-zna -o*, *prikáz -áza m*, *priká-
zen -zni ž*; *prikazovátí -újem*,
prikazováł -ála -o, *prikazová-
nje -a s*, *prikazoválen -lna -o
[-ln-]*
- prikímati -am:** *prikímala je star-
ka zima kimáje prišla*, *priki-
mala je besedam kimáje pri-
tránila*, *prikímljaj -a m*, *priki-
mávati -am*, *prikimávanje -a s*
- prikládati -am**, *prikládanje -a s*.
priklâd -áda m, *priklâden -dna
-o*, *priklâdnost -i ž*, *priklâda -e
ž*, *priklâdek -dka m*
- priklánjati -am (se)**, *priklánjanje
-a s*, *priklanjav -áva -o*, *pri-
klanjavéc -vca m*, *priklanjáč
-a m*
- prikléniti -klénem**, *prikléni -íte!*
priklénil -íla -o, *priklénjen -a
-o*, *priklénjenost -i ž*, *priklénje-
nec -nca m*, *priklénjenka -e ž*;
priklépati -am in -pljem, *pri-
klé paj -te!* *prikléplji -te!* *pri-
klépal -a -o*, *priklépanje -a s*
- priklépáti -klépljem**, *prikléplji
-íte!* *priklépal -ála -o*, *prikle-
pán -a -o*
- priklét -a m veža**, *priklétje -a s*
- prikljúčiti -im (se)**, *prikljúčen -a
-o*, *prikljúčítev -tve ž*, *prikljú-
čen -čna -o*, *prikljúček -čka m*,
prikljúčevátí -újem, *prikljúče-
vánje -a s*
- prikloníti -klónim (se) gl.** *kloniti:*
~ komu kaj; ~ *glavó (pred
kom)*, ~ *se do tal*, *nizko*, *glo-
boko komu*; *priklónjen -a -o*,
priklón -óna m; *priklónljiv -íva
-o*; *priklónček -čka m otr.*; *gl.
tudi priklánjati (se)*
- priklópti -im**, *priklópi -te!* *pri-
klópil -a -o*, *priklópljen -a -o:*
priklópti si kaj, ~ *se čemu*;
priklópen -pna -o: ~ *i voz*; *pri-
klópnica -e ž*; *priklápljati -am*,
priklápljanje -a s
- prikólica -e ž**, *prikóličén -čna -o:*
~ *i sedež*
- prikópáti -kópljem in -kopám (se)**
gl. kopati: ~ *še nekaj njive*,
~ *k njivi nekaj travnika*, ~
do srede njive, ~ *se do česa
s trudom kaj doseči*, *prikópán
-a -o*, *prikóp -ópa m*
- prikoráčiti -im**, *prikorákati -am*,
*prikoracátí -ám zaničlj. gl. ko-
racati*
- prikovátí -újem**, *prikován -a -o*,
prikóv -óva m
- prikrájen -jna -o**, *prikrájek -jka
m*, *prikrájnost -i ž*
- prikrájšati -am:** ~ *koga za kaj
oškodovati*, *prikrájšán -a -o*, *pri-
krájšanje -a s*, *prikrajšáva -e ž*,
prikrájšanost -i ž, *prikrájša-
nec -nca m*, *prikrájšanka -e ž*;
prikrajševátí -újem, *prikrajše-
vánje -a s*, *prikrajševálec -lca
[-áyc- in -lc-] m*
- prikrásti -krádem (se):** *vse je
pikrádel*, *kar ima*; *pikrasti*

prikrátiti

- se v hišo *prítihotapili se, skrivaj priiti*; prikráden -a -o, prikrádenost -i ž, prikrádenec -nca m
- prikrátiti** -im: ~ komu pravico, ~ koga v čem *ali* za kaj, ~ palico; prikráten -a -o, prikrátítev -tve ž, prikrátenje -a s
- prikríti** -íjem: ~ luč, ~ komu kaj (*ne povedati*); prikrit -a -o: ~ človek, ~a resnica, ~o povedati resnico; prikrivati -am, prikrival -a -o *in* -ála -o, prikrívanje *in* -ánje -a s, prikrívalec -lca [-áuc- *in* -lc-] m; prikríválen -lna -o [-ln-]: ~c metode
- prikríviti** -ím, prikrívi -íte! prikrívil -íla -o, prikrívljen -a -o *in* prikrívljen -éna -o, prikrívljenost *in* -énost -i ž, prikrívítev -tve ž
- prikrójtí** -krójim, prikróji -íte! prikrójil -íla -o, prikrójen -a -o, prikrójenost -i ž, prikrójítev -tve ž; prikrájati -am, prikrájanje -a s
- prikúhati** -am, prikúhan -a -o, prikúha -e ž; prikuhávati -am, prikuhávanje -a s
- prikupíti** -kúpim *gl.* kupíti, prikúpljen -a -o; prikúp -a m, prikúpen -pna -o; prikúpnost -i ž; prikúpščina -e ž = prikupnina -e ž, prikupljív -íva -o, prikupljívost -i ž; prikupováti -újem, prikupovánje -a s; prikúpljati -am, prikúpljanje -a s
- prikúriti** *in* -íti *kúrím gl.* kuríti, prikúrjen -a -o: ~ človek *malo prismojen, neumen*
- prilagájati** -am, prilagájanje -a s; prilagojeváti -újem, prilagojevánje -a s
- prilagodíti** -ím, prilagódi -íte! prilagódil -íla -o *in* -ódi -i -e, prilagójen *in* prilagóden -éna -o, prilagódenje *in* -jénje -a s, prilagóдитеv -tve ž, prilagóje-
- nost *in* -dénost -i ž; prilagodljív -íva -o, prilagodljívost -i ž, prilagodljívec -vca m, prilagodljívka -e ž, prilagóden -dna -o, prilagódnost -i ž
- prilast** -i ž *lizanje, kar dajo kravi, da liže med molžo, boljša krma*
- prilástek** -tka. m *slovn. atribút, prilástkov -a -o, prilástkoven -vna -o*
- prilastíti** -ím (si), prilásti -íte! prilástil -íla -o, prilásčèn -éna -o, prilásčénje -a s, prilastítev -tve ž; prilásčati -am (si), prilásčanje -a s; prilásčeváti -újem, prilásčevánje -a s, prilásčeválen -lna -o [-ln-]
- priléci** -léžem *gl.* leči, priléci -léžem se: obleka se prileže komu; to se priléze! (*kaj prijetelega*), prileže se mu! *prav mu je (privošimo komu kaj hudega)*; priléžen -žna -o, priléžnost -i ž, priléžnica -e ž, priléžnik -a m, priléžništvo -a s; prilégati -am (se), priléganje -a s
- prilépiti** -im, prilépljen -a -c, prilèp -lépa m, prilépek -pka m, pilepítev -tve ž, prilépen -pna -o, prilépnost -i ž, pilepljív -íva -o, pilepljívost -i ž
- priléstí** -léžem *gl.* lesti
- priléten** -tna -o, prilétnost -i ž
- priletéti** -ím *gl.* leteti; prilétel -éla -o: priletéle ptice so sedle na bližnje drevo, prilèt -éta m; prilétovati -ujem, prilétovanje -a s; priletávati -am, priletávanje -a s
- prilíčen** -čna -o: to mi ni ~o *ugodno, pripravno, ~ biti za kaj spreten, rócen, pripraven*; prilíčno *prisl. primeroma*: ~ malo zna, ~o dolgo hodi; +prilíčno *prisl. precèj, še nekaj*: ~ ljudi; prilíčnost -i ž
- prilíčiti** -im kaj čemu, prilíčenje -a s; prilíčováti -újem, prilíčovánje -a s

prilika -e ž *parábola*: v ~ah govoriti; *prilóžnost*: o ~i narediti, po ~i preceníte! *približno*, koliko po ~i naredite na teden? po vsej ~i so imeli za seboj dolgo pot *po vsem soditi*, na ~o na *primer*; lepo ~o imeti, na ~i biti; *ob ~i kongresa *ob kongresu* (+*prilikom kongresa*); +*prilike mn. v pomenu razmere*: v teh ~ah je to nemo-goče; *prilíčica* -e ž

prilíkováti -újem, *prilíkovál* -ála -o, *prilíkovánje* -a s

prilítí -líjem, *prilít* -a -o, *prilív* -a m, *prilítek* -tka m, *prilívek* -vka m, *prilívati* -am, *prilíval* -a -o in -ála -o, *prilívanje* in -ánje -a s

prilízniiti -nem se, *prilíznijen* -a -o, *prilíznijenec* -nca m, *prilíz-njenja* -e ž, *prilíznijenost* -i ž; *prilízati* -lížem se, *prilízan* -a -o, *prilízek* -zka m, *prilízljív* -íva -o, *prilízljívost* -i ž, *prilízljívéc* -vca m, *prilízljívka* -e ž, *prilízáv* -áva -o, *prilízávost* -i ž, *prilízávec* -vca m, *prilízávka* -c ž; *prilízováti* -újem se, *prilízovánje* -a s, *prilízoválen* -lna -o

" [-ln-], *prilízoválec* -lca [-áyc-] m, *prilízoválka* -e [-áyk-] ž, *prilízoválski* -a -o [-áys-], *prilízún* -a m, *prilízúnski* -a -o

priljúbiti in -íti -ljúbim *gl.* *ljúbíti*: ~ komu kaj, ~ se komu, *priljúbljen* -a -o, *priljúbljenec* -nca m, *priljúbljenja* -e ž, *priljúbljenost* -i ž, *priljúbljív* -íva -o, *priljúbljívost* -i ž; *priljúbljati* -am, *priljúbljanje* -a s

priljúden -dna -o, *priljúdnost* -i ž *prilóga* -e ž, *prilóg* -óga m; +*prílog* -a m *príd*, *korist*: komu +v ~ v *korist*, v *príd*, *príreditev* +v ~ vaščanom v *korist*, v *príd*

prilómíti -lómim *gl.* *lómíti*, *prilómljen* -a -o, *prilóm* -óma m, *prilómek* -mka m, *prilómítev*

-tve ž, *prílomljív* -íva -o, *prílomljívost* -i ž; *prílámjljati* -am, *prílámjljanje* -a s

príložíti -ím: ~ komu (čemu) kaj, ~ kaj k čemu; *príloží* -íte! *príložil* -íla -o in -lóžilo -i -e, *príložén* -éna -o; *príložén* -žna -o, *príložnost* -i ž, *príložnostén* -tna -o; *príložék* -žka m; *prílagati* -am, *prílagánje* -a s, *prílagátelj* -a m, *prílagáteljica* -e ž, *prílagáteljski* -a -o

príma -e ž *glas*.; *prímadóna* -e ž *prva pevka*, *prímadónin* -a -o; +*príma v pomenu prvovsten*: +~ *blago* (+*prímablago*) *ipd.*

prímakníti -máknem, *prímákni* in -ní -íte! *prímáknil* -a -o in -máknil -íla -o, *prímáknjen* -a -o [*nepoud. povsod*: -mak- in -mak-] **prímánjkati** -am, *prímánjkljaj* in -áj -a m, *prímánjkljív* -íva -o, *prímánjkljívost* -i ž; *prímánjkováti* -újem, *prímánjkovánje* -a s

prímáren -rna -o *prvenstven*, *osnoven*; *prímárnost* -i ž *prvenstvenost*, *osnovnost*; *prímát* -a m *prvenstvo*, *prímas* -a m *prvi med nadškofi kake države*, *pokrajine*; *prímasov* -a -o: ~e *pravice*

prímárij -a m *prvi zdravnik*, *prímárijski* -a -o: ~a *služba*, ~o mesto; *prímárijev* -a -o **prímáruha** *medm. začudenja*, *jeze* **prímček** -čka m *ročaj pri vratih*, *gl. tudi* *primož*

prímejdúnaj *prímejdúš medm. kletvici*, *prímejdúnajski* -a -o: ~a *neroda*, ~i *smrkavec*; *prímejdúševéc* -vca m, *prímejdúševski* -a -o *kdor se rad prídušuje*; *povsod tudi* *prímoj-*

príméníti -ménim *aplicirati*, *príménjen* -a -o: ~a *umetnost* -e ž, *prímémba* -e ž, *príménítev* -tve ž; *príménjati* -am, *príménjáva* -e ž, *príménjávén* -vna -o, *príménjan* -a -o

primér

primér -a *m*: na primer *in* -mér *okr.* n. pr., v tem primeru (+*slučaju*), za primer, da... (+*slučaj*); za primer navesti; primérek -rka *m* *izvod*, primérček -čka *m* priméra -e *ž*: v primeri s čim (kom), za primero, po primeri, brez primere boljši; priméren -rna -o, primérnost -i *ž*

• **primériti** -im: ~ kaj komu (čemu), ~ se, primérjen -a -o, primérjenost -i *ž*; primérljaj -a *m*; primérnik -a *m* *kómparativ*, primérniški -a -o

primérjati -am, primérjanje -a *s*, primerjalen -lna -o [-*ln-*], primerjava -e *ž*, primerjalec -lca [-*áyc-* in -*lc-*] *m*

priméroma *prisl.*: narejénega je ~ malo, to je ~ z lani veliko, knjiga ni draga ~ z obsegom

primésiti -im *gl.* mesiti, primésen -a -o, primésitev -tve *ž*, primés -i *in* -í *ž*, primésen -sna -o, priméssek -ska *m*

primésati -am *gl.* mešati, primésan -a -o, primésávati -am, primésávanje -a *s*

primíkati -am *in* -čem, primíkanye -a *s*, primík -a *m*, primíčen -čna -o, primíčnost -i *ž*; primíkováti -újem, primíkovánje -a *s*, primíkoválen -lna -o [-*ln-*]

primitíven -vna -o *prvoten*, *preprosti*; primitívnost -i *ž*; primitívnež -a *m*, primitívizem -zma *m* *preproščina*, *zoostalost*

primoléti -ím *gl.* moléti: ~ iz tal, iz hiše; iz tal primolólo cvetje: primóliti -ím (se), primólí -íte! primólil -íla -o, primóljen -čna -o

primóliti -mólím *gl.* molíti: ~ si kaj, ~ do vasi; primólil -íla -o, primóljen -a -o

primóрати -am *koga* k čemu, primóran -a -o: ~ kaj delati, primóranje -a *s*, primóranost -i *ž*, primóranec -nca *m*, primóranka -e *ž*

Primórje -a *s*: iz ~a, v ~u; Primórska -e *ž*: iz ~e, v ~i; Primórsko -ega *s*: s ~ega, na ~em; Primórec -rca *m*, Primórka -e *ž*, primórski -a -o; primórje -a *s* *pokrajina ob morju*; primórski -a -o *kar je pri morju*; primórščina -e *ž* *govor Primorcev*, primórščina -e *ž* *vse primórsko nasploh*

prímož -a *m* *primček*, prímež -a *m*; prímožek -žka *m* *bot.*

prímožiti -ím (se), primóží -íte! primóžil -íla -o, primóžen -ěna -o, primóženka -e *ž*, primóžitev -tve *ž*

primrzíti -ím: ~ komu kaj, ~ se: ves svet se mu je primrzil; primrzi -íte! primrzil -íla -o, primržen -ěna -o

primrzníti -nem, primrznjen -a -o, primrzel -zla -o, primrzlina -e *ž*; primrzováti -újem, primrzóval -ála -o, primrzóvanje -a *s*, primrzóválen -lna -o [-*ln-*]

prímši *prisl.* *oprijemáje se*: ~ hoditi

prinášati -am, prinášanje -a *s*, prinášalec -lca [-*áyc-*] *m*, prinášalka -e [-*áyk-*] *ž*, prinášálen -lna -o [-*ln-*]

prínc -a *m*, s príncem, príncev -a -o *ali* príncov -a -o, príncésa -e *ž*, príncésin -a -o, príncésinja -e *ž*, príncéska -e *ž*

príncip -a *m* *načelo*, *vodilo*; príncipiálen -lna -o [-*ln-*] *načelen* (+*príncipiélen* -lna -o), príncipiálnost -i [-*ln-*] *ž* *načelnost* (+*príncipiálnost*)

príncipál [-*ál*] -a *m* *gospodar*, *glas. orgelski register*

priněsti -něsem *gl.* něsti, priněsěn -ěna -o (+*prinešěn*), priněsek -ska *m*

prinós -ósa *m*, prinósen -sna -o, prinósnost -i *ž*, prinósnik -a *m*, prinósfelj -a *m*

priobčíti -im, priobčen -a -o, priobčilo -a s; priobčeváti -újem, priobčevánje -a s, priobčeválec -lca [-áuc- in -lc-] m, priobčeválka -e [-áuk- in -lk-] ž, priobčeválen -lna -o [-ln-], priobčljív -íva -o, priobčljívost -i ž
prior -ja m *samostanski predstojnik*, priorski -a -o: ~a čast = priorát -a m = priorstvo -a s
prioráti -órjem in -órjem *gl. orati*, priorán -a -o; priorávati -am, priorávanje -a s
prioritéta -e ž *prednost po času*, prioritéten -tna -o: ~o načelo
pripádati -am komu (čemu), pripadajóč -a -e, pripádanje -a s, *gl. tudi* pripásti
pripáliti -im (se), pripáljen -a -o *prismojen, malo neumen ipd.*, pripáljenec -nca m, pripáljenka -e ž, pripáljenost -i ž, pripálitev -tve ž
pripásati -pášem, pripásan -a -o; pripás -ása m, pripásnik -a m; pripasováti -újem, pripasovánje -a s
pripásti -pádem *gl. pasti*, pripádel -dla -o in pripáal -ála -o: zadrugi ~i deli; pripáden -dna -o, pripádnost -i ž, pripádnik -a m, pripádnica -e ž, pripádniški -a -o, pripádníštvo -a s, pripádek -dka m, pripádnína -e ž
pripásti -pášem, pripášen -a -o: ~i denar (+pripášen -a -o)
pripéči -péčem *gl. péči*, ripečén -éna -o, ripeček -čka m
pripékati -am, ripeka -e ž, ripekanje -a s
pripeljáti -péljem in -ám *gl. peljati*, ripelján -a -o, ripeljáva -e ž; ripeljávati -am, ripeljávanje -a s
pripéti -pnem *gl. peti* pnem, ripepét -a -o, ripepétost -i ž; ripepnjati -am, ripepnjanje -a s, ripepnjálček -čka [-áuč-] m *priliskavec, žebliček*

pripetíti -ím se, ripepétil -íla -o in -étilo -i -e, ripepétljaj -a s, ripepétek -tka m
pripév -éva m *refren* = ripepévek -vka m; ripepévati -am, ripepévvanje -a s
pripísati in -áti -píšem *gl. pisati*, ripepis -a m, ripepísen -sna -o, ripepísek -ska m; ripepisováti -újem, ripepisovánje -a s, ripepisoválec -lca [-áuc-] m, ripepisoválka -e [-áuk-] ž, ripepísnik -a m, ripepísnica -e ž
pripodíti -ím, ripepódi -íte! ripepódil -íla -o in -pódilo -i -e, ripepódén -éna -o
pripogníti -pógnem, ripepógni -íte! ripepógnil -íla -o, ripepógnjen -a -o, ripepógnjenec -nca m, ripepógnjenka -e ž, ripepógnjenost -i ž, ripepógniv *prisl.*: ~ hoditi; ripepogíbatí -am, ripepogíbanje -a s, ripepogíb -a m, ripepogíbec -bca m, ripepogíbljaj -a m, ripepogíben -bna -o, ripepogíbnost -i ž, ripepogíbljív -íva -o, ripepogíbljívost -i ž
pripojíti -ím, ripepóji -íte! ripepójil -íla -o, ripepójén -éna -o, ripepójénost -i ž, ripepójitev -tve ž; ripepójati -am, ripepójanje -a s
pripómni -im, ripepómnjen -a -o, ripepómba -e ž, ripepómnja -e ž
pripómóči -mórem *gl. móči*, ripepomóč -i ž, ripepomóček -čka m, ripepomóčen -čna -o, ripepomogljív -íva -o, ripepomóčnik -a m, ripepomóčnica -e ž
pripóna -e ž *sufiks*, ripepónski -a -o: ~a tvorba, ripepónka -e ž
pripór -óra m, ripepóren -rna -o, ripepórnik -a m, ripepórница -e ž, ripepórniški -a -o
priporócati -am, ripeporócanje -a s; ripeporóčeváti -újem, ripeporóčevánje -a s, ripeporóčeválec -lca [-áuc-] m; ripeporóčiti -ím, ripeporóči -íte! ripeporóčil -íla -o in -róčilo -i -e, ripeporóčen -éna

priposestvovati

-o: ~o pismo, priporočeneč -nca *m*, priporočenska -e *ž*, priporočnik -a *m*, priporočnica -e *ž*, priporočljiv -iva -o, priporočljivost -i *ž*, priporočnina -e *ž*, priporočitev -tve *ž*, priporočilo -a *s*, priporočilen -lna -o [-ln-]

priposestvovati -ujem, priposestvoval -ála -o, priposestvován -a -o, priposestvovanje -a *s*; +priposedovati -ujem, priposedoval -ála -o, +priposedovanje -a *s pr.*

pripótec -tca *m bot. trpótec*, pripóten -tna -o

pripóved -i *ž*, pripóveden *in* pripóveden -dna -o, pripóvednik -a *m*, pripóvednica -e *ž*, pripóvedniški -a -o, pripóvedništvo -a *s*; pripóvedka -e *ž*, pripóvedkar -ja *m*, pripóvedkarski -a -o

pripovedovati -ujem, pripovedoval -ála -o, pripovedovanje -a *s*, pripovedoválen -lna -o [-ln-], pripovedoválec -lea [-áuc-] *m*, pripovedoválka -e [-áuc-] *ž*

pripovést -i *ž*, pripovésten -tna -o, pripovéstnik -a *m*, pripovéstnica -e *ž*

pripoznáti -ám, pripoznán -a -o, pripoznánje -a *s*; pripoznávati -am, pripoznávanje -a *s*, pripoznáven -vna -o, pripoznáválen -lna -o [-ln-]

priprávití -im: ~ kaj za ..., ~ se za kaj, ~ se k čemu (delu, učenju), ~ komu kaj, ~ koga za kaj (za šolo, za tajnika), ~ koga k čemu (smehu, joku), ~ koga (se) na kaj (pot, smrt), ~ koga ob kaj (premoženje, vse); pripravljen -a -o, pripravljennost -i *ž*, pripravljenec -nca *m*; pripráva -e *ž delo in sredstvo*: brez ~e govoriti, ~ vzame veliko časa, nimam ~e za delo; pripráven -vna -o, pripravnost -i *ž*, pripravnež -a *m*, priprav-

nik -a *m*, pripravnica -e *ž*, pripravniški -a -o, priprávek -vka *m preparát*

priprávljati -am, pripravljál -a -o *in* -ála -o, pripravljánje *in* -ánje -a *s*, pripravljálen -lna -o [-ln-]: ~i odbor, ~a dela, pripravljávec -vca *m*, pripravljávka -e *ž*, pripravljálnica -e [-ln-] *ž*, pripravljáč -a *m*

pripréci -prézem, priprézi -te! priprégel -gla -o, pripréžen -a -o, pripréženec -nca *m*, pripréžen -žna -o, pripréžnina -e *ž*, pripréžnica -e *ž*, pripréga -e *ž*; priprégati -am, pripréganje -a *s. tudi*: -preza-

pripréti -prém, pripri -íte! pripřl -a -o, pripřt -a -o, pripřtje -a *s*; pripírati -am, pripíranje -a *s*

priprošnja -e *ž*, priprošnják -a *m*, priprošnjáca -e *ž*, priprošnjáski -a -o

pripustítí -ím *gl.* pustiti, pripúst -a *m*, pripustítev -tve *ž*, pripuščénje -a *s*, pripústen -tna -o, pripústnost -i *ž*, pripústnik -a *m*, pripústnica -e *ž*, pripústnána -e *ž*; pripúščati -am, pripúščanje -a *s*

priračúnati -am, priračúnán -a -o, priračún -a *m*, priračúnávati -am, priračúnávanje -a *s*

prirásti -s(t)em *gl.* rasti, prirá-s(t)el -s(t)la -o *in* priráščen -a -o: ~a koža, prirást -ásta *m*, prirástek -tka *m*; priráščati -am, priráščanje -a *s*, priráščáj -a *m*, prirášten -tna -o

prirediti -ím, priredí -íte! priredí -il -ila -o *in* -redílo -i -e, prirején -éna -o, prirejénost -i *ž*, priredje -a *s*; priredén -dna -o, prirednost -i *ž*, priredítev -tve *ž*, priredítven -a -o [-tván-], priredítelj -a *m*, priredíteljica -e *ž*, priredíteljski -a -o, priredíba -e *ž*; priredja -e *ž*, priredjen -jna -o; priredjati -am, priredjanje -a *s*;

prirejeváti -újem, prirejeval -ála -o, prirejevanje -a s
prirézati -réžem *gl.* rezati, prirézan -a -o, priréz -réza *m*, priréza -e ž, prirézen -zna -o; prirezováti -újem, prirezovánje -a s, prirezován -lna -o [-ln-]
prirôčen -čna -o, prirôčnik -a *m*, prirôčnost -i ž; prirôčen -čna -o, prirôčnost -i ž; *gl.* rôčen; prirôčiti -ím *telov.*, prirôči -íte! prirôčil -íla -o, prirôčen -êna -o, prirôčenje -a s, prirôčítev -tve ž
prirôda -e ž *narava*, prirôden -dna -o *naraven*, prirôdnost -i ž *naravnost*, prirôdnina -e ž, prirôdníski -a -o
prirôdítí -ím, prirôdi -íte! prirôdil -íla -o, prirôjen -êna -o, prirôjenost -i ž, prirôd -óda *m*; prirájati -am, prirájanje -a s
prirôd- *v sestavi*: prirôdopís -a *m*, ~písen -sna -o, ~písec -sca *m*; prirôdoljub -a *m*, prirôdoslôvje -a s, ~slôvec -vca *m*, ~slôvka -e ž, ~slôvski -a -o, ~slôvén -vna -o; prirôdoznánstvo -a s, ~znánc -nca *m*, ~znánski -a -o
prísad -a *in* prísad -áda *m infekcija*, prísáden -dna -o: ~a pika, ~a rana; prísadítí -ím: ~ še nekaj zelja na vrtu; ~ se: rana se ~í; prísadí -íte! prísádil -íla -o *in* -sádilo -i -e, prísájén -êna -o: ~a rana, prísádnik -a *m* = prísádnica -e ž; prísájati -am (se), prísájanje -a s
prisében -sébna -o (+ *duhaprisotn*), prisébnost -i ž (+ *duhaprisotnost*), prisébněž -a *m*, prisébník -a *m*
priséči -séžem, prisézi -tel priségel -gla -o, priséžen -a -o, priséga -e ž; priségatí -am, priséganje -a s, *tudi* prisézati; priséžen -zna -o: ~i obrazci; priségováti -újem, priségován -lna -o [-ln-], priséžnik -a *m*, priséžnica -e ž, priséžníski -a -o

prisékati -am, prisékan -a -o, prisék -éka *m*, prisékanec -nca *m*, prisékanost -i ž; prisékávati -am, prisékávanje -a s; prisékováti -újem, prisékováł -ála -o, prisékovánje -a s
priselítí -sélím (se) *gl.* seliti, priséljen -a -o, priséljenec -nca *m*, priséljenka -e ž, priséljenski -a -o (+ priséljeniški -a -o), priséljenost -i ž; prisélen -lna -o [-ln-], priselítev -tve ž; priseljévati -újem, priseljévánje -a s, priseljéváln -lna -o [-ln-]
prisílití -ím, prisíljen -a -o, prisíljence -nca *m*, prisíljenka -e ž, prisíljenost -i ž, prisíljenje -a s, prisílítev -tve ž; prisílen -lna -o [-ln-], prisílnost -i [-ln-] ž, prisílník -a [-ln-] *m*, prisílnica -e [-ln-] ž, prisílněž -a [-ln-] *m*, prisíljív -íva -o, prisíljívost -i ž
prisípáti -am *in* -pljem *gl.* prisúti **priskákati** *in* -áti -skáčem *in* -kam *gl.* skakati; priskakováti -újem, priskakovál -ála -o, priskakovánje -a s; priskakóma *in* -ákoma *prisl.*, priskakujé *prisl.* ~ delati
priskočítí -skóčím *gl.* skočítí, priskók -óka *m*, priskočen -čna -o
priskrbétí -ím komu kaj *gl.* skr-bétí, priskrbljén -êna -o, priskrba -e ž; priskrbováti -újem, priskrbovánje -a s; *gl.* *tudi* preskrbeti
priskútítí -ím, priskúten -a -o; priskúten -tna -o, priskútnost -i ž, priskútnež -a *m*, priskútník -a *m*, priskútnica -e ž, priskúta -e ž
prislínítí -ím (se), prislínjen -a -o, prislínjenec -nca *m*, prislínjenka -e ž, prislínjenost -i ž
prisonítí -slóním, prislóni -íte! prislóníl -íla -o, prislónjen -a -o; prislánjati -am, prislánjanje -a s, prislón -óna *m*

prislòv

prislòv -òva *m* *adverb*, prislòven -vna -o; prislòvica -e *ž*, prislòvičen -čna -o
prislúh -a *m*, prislúšen -šna -o; prislúhniti -nem; prislúškati -am, prislúškanje -a *s*
prislúškovati -ujem, prislúškòval -ála -o, prislúškòvanje -a *s*, prislúškòvavec -lca [-*ávc-*] *m*, prislúškòváka -e [-*ávk-*] *ž*, prislúškòválen -lna -o [-*ln-*]: ~a priprava
prislúžiti -slúžim *gl.* slúžiti, prislúžen -a -o, prislúžen -žna -o, prislúžek -žka *m*, prislúžljiv -iva -o, prislúžljivost -i *ž*
prismòditi -im, prismòdi -íte! prismòdil -ila -o *in* -òdilo -i -e, prismòjen -èna -o *in* prismòjen -a -o, prismòjenec *in* prismòjenec -nca *m*, prismòjenka *in* prismòjenka -e *ž*, prismòda -e *ž*, prismòjenost *in* prismòjenost -i *ž*
prismòliti -im, prismòli -íte! prismòlil -ila -o *in* -òlilo -i -e, prismòljen -èna -o *in* prismòljen -a -o: ~o se drži, prismòljenec *in* prismòljenec -nca *m*
prismúkniti -nem, prismúknjen -a -o, prismúknjenec -nca *m*, prismúknjenka -e *ž*, prismúk -a *m*, prismúknjenost -i *ž*
prisòditi -sòdim *gl.* soditi, prisòden -dna -o, prisòdnost -i *ž*; prisòjati -am, prisòjanje -a *s*
prisòjen -jna -o, prisòjnost -i *ž*, prisòje -òj *ž mn.*
prisònče -a *s* *perihèlij*, prisònčen -čna -o
prisòten -tna -o *navzoč*, *navzočen*. prisòtnost -i *ž* *navzočnost*; prisostvovati -ujem *biti zraven*, *navzoč*, prisostvòvanje -a *s*
prispèti -spèm, prispì -íte! prispèl -èla -o: ~i gostje
prispèvati -am, prispèvanje -a *s*, -prispèvek -vka *m*, prispèven -vna -o

prispodòba -e *ž*, prispodòben -bna -o; prispodòbiti -im, prispodòbljen -a -o; prispodàbljati -am, prispodàbljanje -a *s*
prisrčen -čna -o *presrčen*, prisrčnost -i *ž*
pristájati -am (+pristòjati -am): ~ z ladjo k bregu, *~ na kaj (pogoje, trditve, zahteve) *pritrjevati čemu*, *sprejemati kaj*; obleka mu ~a, ne ~a ti tako govoriti; pristàjanje -a *s* (+pristòjanje): ~ ladje; *~ na kaj; pristajaljšče -a *s*, pristajaljški -a -o
pristáš -a *m*, pristášica -e *ž*, pristášinja -e *ž*, pristáški -a -o, pristášstvo -a *s*
pristáti -stánem kje (na obali, na bregu, v luki, na letališču), *~ na kaj (na ponudbo, pogoje) *privoliti v kaj*, *pritrđiti čemu*, *strinjati se s čim*; pristáni -íte! pristál -ála -o, pristánek -nka *m*: ~ v luki; *pristanek na ponudbo *privolitev*, *pritrđitev*, *soglasje*; pristán -a *m*, pristánski -a -o, pristanišče -a *s*, pristánški -a -o: ~e na prave
pristáti pristòjim. pristòj -te! pristál -a -o: obleka mu pristòji, ne ~í ti tako govoriti *ne spodobí se ti*
pristáviti -im: ~ kaj (žgance, fižol), pristávljen -a -o, pristáva -e *ž*, pristávica -e *ž*, pristáven -vna -o, pristávek -vka *m*, pristáv -áva *m*; pristávljati -am, pristávljanje -a *s in* -anje -a *s*
pristen -tna -o, pristnost -i *ž*
pristòjen -jna -o, pristòjnost -i *ž*, pristòjnina -e *ž*, pristòjbina -e *ž*, pristòjbinski -a -o
pristopiti -stòpim *gl.* stopiti: ~ kam (k človeku, k drevesu), *~ k reševanju vprašanja *lotiti se vprašanja*, *~ k delu *prijeti za delo*; pristòp -òpa *m*, pristò-

pen -pna -o, pristópnost -i ž, pristopnina -e ž, pristópnica -e ž, pristópek -pka m; pristópati -am, pristópanje -a s
pristoríti -ím: kar se tedaj ni zgodilo, se zdaj ne dá pristoriti *nadomestiti*, *gl.* storiti
pristrán -a -o, pristránost -i ž, pristránski -a -o
pristréšje -a s, pristréšen -šna -o, pristréšina -e ž, pristréšnik -a m, pristréšnica -e ž
pristriči -strižem *gl.* striči, pristrižen -a -o, pristriženec -nca m, pristrigáč -a m *neki ritlčkar zool.*; pristrigováti -újem, pristrigóvanje -a s
pristrój -ója m *aparát, priprava*, pristróžje -jna -o, pristróžnik -a m, pristrojiti -ójim *pripraviti, izuriti (vojsko), urediti*, pristróji -íte! pristróžil -íla -o, pristróžen -a -o, pristrojítev -tve ž
pristúdiiti -im, pristúden -a -o, pristujèn -èna -o: ~ človek, ~aženska, pristujènec -nca m, pristujènka -e ž; pristúden -dna -o, pristúdnost -i ž
prisušiti -ím (se), prisuší -íte! prisušil -íla -o, prisušèn -èna -o: na rano ~a obveza, starcu se je duša prisušila
prisúti -újem *in* -spém *gl.* súti; prisípati -am *in* -pljem, prisípanje -a s, prisípávati -am, prisípávanje -a s
prisvojíti -ím, prisvóji -íte! prisvóžil -íla -o *in* -svójilo -i -e, prisvojèn -èna -o, prisvojènje -a s, prisvojenost -i ž, prisvojíte -tve ž, prisvojíten -a -o [-tvæn-], prisvojítelj -a m, prisvojíteljica -e ž, prisvojljív -íva -o, prisvojljívost -i ž, prisvojlílen -lna -o [-ln-]; prisvájati -am, prisvájanje -a s
prišč -a m, priščav -a -o, priščavost -i ž, priščavica -e ž

priščeníti -ščénem, priščèni -íte! priščènil -íla -o, priščénjen -a -o, priščénjenost -i ž
priščípníti -nem, priščípnjen -a -o, priščípnjenec -nca m, priščípnjenost -i ž; priščípati -am *in* -pljem, priščípanje -a s
prišepetáti -ám *gl.* šepetáti, prišepetán -a -o; prišepetávati -am, prišepetávanje -a s, prišepetávec -vca m, prišepetávka -e ž; prišepètniti -nem, prišepètnjen -a -o [-šapat- *in* -šepèt-]
prišíti -šijem, prišít -a -o, prišítek -tka m, prišív -a m; prišívati -am
priškítniti -nem, priškítnjen -a -o
prišlec -a [-lac-] m, prišlek -a [-læk-] m
***prištedíti** -im *privarčevati, prihraniti*, *prištéden -a -o *privarčevan, prihranjen*
prištéti -štécjem *gl.* šteti, prištét -a -o, prištétje -a s, prištéva -e ž; prištéven -vna -o, prištévnost -i ž; prištévati -am, prištévanje -a s, prištévanec -nca m *sumand*, prištévek -vka m
prištorkljáti -ám *gl.* štorkljati
pritájíti -ím, pritáji -íte! pritájil -íla -o *in* pritájilo -i -e, pritájèn -èna -o, pritajènost -i ž, pritajljív -íva -o, pritajljívost -i ž; pritajeváti -újem, pritajévánje -a s
prítákati -am: ~ vodo vinu, ~ kolo do mostu; prítakanje -a s: ~ vodé; prítakljáti -ám (se) *gl.* takljati
prítakníti -táknem, prítákni *in* -ní -íte! prítaknil -íla -o, prítáknjen -a -o; prítakniti komu kaj, ~ se kam, ~ se česa; [*nepoud. povsod: -tak- in -tæk-*]; *gl.* tudi prítíkati
pritanéj -a m *alenska mestna hiša, kjer so med upravljanjem imeli oskrbo pritaní -ov m*

pritéči

pritéči -têčem *gl.* têči; pritékati
-am: voda počasi ~a; prité-
kanje -a s

pritegniti in -têgniti -têgnem *gl.*
iztegniti: ~ koga (kaj) k čemu,
~ koga (kaj) s čim, ~ k sêbi,
~ vrvco *napeti jo*, ~ komu v
čem *pritrđiti*, ~ kam (v vas, na
polje) *pritisniti*, mráz ~e, miši
~ejo, le pošteno ga ~il *udari*,
oplazi, *pritisni*; pritégnjen -a -o;
pritegováti -újem, pritegovánje
-a s; pritégati -am, pritéganje
-a s *in* -teza-

pritépsti -têpem se *gl.* têpsti, pri-
tepen -êna -o, pritepênc *in*
-ênc -nca m, pritepênka *in*
-ênka -e ž, pritepênski -a -o
in -ênski -a -o

pritézati -am, pritézanje -a s,
pritézen -zna -o, pritéznost -i ž,
pritéznica -e ž, pritezljív -íva
-o, pritezljívost -i ž, pritezálnik
-a [-ln-] m; *gl.* pritegniti

priti pridem, prídi -te! prišêl
[-šaj] šlà -ò *in* -ó; priti po
zdravnika, po kruha; priti na
obisk h komu, na vrsto, na svét
(*roditi se*); vse pride na dan
se zve, knjiga pride na svétlo
izide, priti na sled komu *izsle-
diti koga*, priti na nič, na kánt,
na bóben, na pródaj, na psa;
priti na káj *najti kaj*; prišêl
sem na misel, na misel mi je
prišêlo *domislil sem se česa*;
priti na jasno, na čisto, na
górko, na zeleno vejo; cena
pride na 20 din, na vsakega
pride 100 din; priti na bera-
ško palico, priti na svoje *kar
je kdo imel*, *priti na svoje stro-
ške*; priti na nos, na ušesa
komu; priti na spregled, priti
na pomoč, priti na sredo, na
nedeljo, na praznik; priti pred
sodišče, pred poroto, pred sejo,
pred konferenco, pred oči; pri-
ti nad koga: (nesreča nad koga,

nad kraj); priti pod oblast,
pod vlado, pod voz, pod kolesa;
priti komu v róke, v pest; priti
v škripce, v zadrego, v stisko,
v nesrečo, v zapor; priti v leta;
priti v zóbe komu, v sramoto,
v stroške, v jezo; priti v
stik(e), v poštev, v položaj, v
tek, v nasprotje; +priti v ókom
preprečiti, *zabraniti*, *onemogočiti*,
zavreti; priti do dna, do jedra
čému, priti do sape, do živega,
do počitka, do pravice, do ča-
sti, do tožbe, do krví, do smrti,
do ločitve, do odločitve, do be-
sede; priti do tega, da; priti
ob vse, ob denar, ob čast, ob
moč, ob zdravje, ob življenje,
ob pamet, ob vid, ob spomin,
ob oči; priti k pameti *spámeto-
vati se*, +priti k sêbi *zavedeti
se*, *opomoči si*, *spregledati*, *spo-
znati*; priti k večerji, k jedi, k
molitvi, k maši, k vojakom;
priti iz reda, iz navade, iz mo-
de, iz ravnotežja; priti iz srca,
iz duše, iz ust, izpred oči; priti
med ljudi, med kolesa; priti
komu za hrbet, za kulise; priti
z vlakom, z vozom, z letalom,
s praznimi rokami; +od kod
pride, da ... *od kod to, da ...*;
prišlo je tako daleč, da ...;
+priti naprej *v pomenu dogoditi
se*, *primeriti se*: +vse pride
naprej *vse se zgodi*, *primeri*;
priti naprej *v pomenu napredo-
vati*; slabó pride komu *poslabi
mu*, *slabó je komu*; priti na-
vzkriž, priti komu blizu, prav
priti komu, *priti skózi *zvoziti
jo, uiti*, *odnesti jo*: +priti dragó
veliko stati

prítikati -am *in* -čem (se), pri-
tíkanje -a s, prítíka -e ž, pri-
tíčen -čna -o, prítíkljaj -a m,
gl. tudi prítakniti

prítíklína -e ž: stanovanje z vse-
mi ~ami

prítiskati -am: ~ koga (kaj) kam (ob zid, v zemljo, na mizo), ~ kam (na gumb, zvonec); *prenes.:* ~ koga *zatirati, trd biti s kom;* voda, mráz, sonce, vročina, bolezen *prítiska;* delo, čas, noč *prítiska;* *prítísk* -a m, *prítískálnik* -a [-ln-] m

prítískavec -vca m *žebljítek, pripenjalček*

prítísniiti -nem (se); ~ koga ob zid, ~ pečat, ~ koga *udariti,* ~ komu kaj (zaušnico), ~ h kraju, ~ v mesto, ~ roko na srce, ~ v delo; ~ se kam (ob zid, v hišo); *prítísnijen* -a -o; *gl. tudi prítiskati*

prítličén -čna -o, *prítličnost* -i ž, *prítličje* -a s, *prítličník* -a m **prítlíka** -e ž, *prítlíkav* -a -o, *prítlíkavost* -i ž, *prítlíkavec* -vca m, *prítlíkavka* -e ž, *prítlíkast* -a -o, *prítlíkavje* -a s, *prítlíkavstvo* -a s

prítóčiti -tóčim, *prítóči* -íte! *prítóčil* -íla -o, *prítóčen* -a -o: ~a voda *kvari okus;* *prítóč* -óka m, *prítóčen* -čna -o, *prítóčnica* -e ž *prítóčna cev;* *prítóčiti* -ím, *prítóči* -íte! *prítóčil* -íla -o *in* -tóčilo -i -e: otroci so ~i *kolesa do konca vasi;* *prítóčen* -čna -o: ~a *kolesa so ležala po dvorišču*

prítóžiti -tóžim (se) *gl. tožiti,* *prítóžba* -e ž, *prítóžén* -žna -o, *prítóžnica* -e ž *listina,* *prítóžník* -a m, *prítóžnica* -e ž *oseba;* *prítóžben* -a -o [-ban-], *prítóžbenica* -e ž [-ban-], *prítóževáti* -újem se, *prítóževánje* -a s, *prítóževálec* -lca [-áuc-] m, *prítóževálen* -lna -o [-ln-]

prítřditi *in* -íti -třdim *gl. trđiti,* *prítřjen* -a -o, *prítřdílo* -a s, *prítřdílen* -lna -o [-ln-], *prítřdítev* -tve ž; *prítřjeváti* -újem, *prítřjevánje* -a s, *prítřjeválen* -lna -o [-ln-]

prítřgati -am, *prítřgan* -a -o, *prítřganje* -a s; *prítřgováti* -újem (si) *nedov.,* *prítřgovánje* -a s **prítřgováti** -újem *dov. s trgovino pridobiti,* *prítřgovál* -ála -o, *prítřgován* -a -o

prítřkávati -am, *prítřkávánje* -a s; *prítřkováti* -újem *in* *prítřkovati* -ujem, *prítřkovanje* *in* -ánje -a s

prítřžiti -ím *prítřgováti, s trgovino pridobiti,* *prítřžek* -žka m

prítvěsti -tvézem *gl. tvesti* (+*prítvéziti* -ím), *prítvézen* -a -o; *prítvezováti* -újem, *prítvezovánje* -a s

+**prítvor** -a m *pripor*

príučiti -ím: ~ koga čemu, ~ se čemu, *príučí* -íte! *príučíl* -íla -o, *príučén* -čna -o, *príučénje* -a s, *príučítev* -tve ž

privábíti -ím *gl. vabiti,* *privábljenec* -nca m, *privábljenka* -e ž, *privábljiv* -íva -o, *privábljivost* -i ž; *privábljati* -am, *privábljanje* -a s

priváditi -ím koga (se) čemu *ali* na kaj *ali* česa, *privájen* -a -o, *privájenost* -i ž, *privájenec* -nca m, *privájenka* -e ž; *privájati* -am, *privájanje* -a s

privájati *gl. privěsti in* *privaditi* **priváliti** -ím, *priváli* -íte! *priváčil* -íla -o *in* -válilo -i -e, *privájljen* -čna -o; *priváljati* -am, *priváljanje* -a s

privaríti -ím, *privári* -íte! *priváril* -íla -o, *privarjén* -čna -o, *privarílen* -lna -o [-ln-]

privátén -tna -o *zaseben,* *privátník* -a m *zasebník,* *privátnica* -e ž *zasebnica,* *privatíst* -arim, *privatizírati* -am, *privatizíránje* -a s

privěsiti -ím, *privěšen* -a -o, *privěsek* -ska m, *privěšati* -am, *privěšanje* -a s

privěsti -védem *gl. věsti,* *privěden* -čna -o, *privědenec* -nca m,

privézati

privedénka -e ž; privájati -am, privájanje -a s, privájálen -lna -o [-ln-]

privézati -véžem *gl.* vezati, privézan -a -o, privézanost -i ž, privézanec -nca m, privézanka -e ž; privezováti -újem, privezováł -ála -o, privezováňje -a s, privezoválec -lca [-áuc-] m, privezoválen -lna -o [-ln-]; privéžen -zna -o, privéznička -e ž kol, ki se nanj čoln privezuje

privíd -a m, privíden -dna -o, privídnost -i ž

privíhati -am *in* -šem, privíhan -a -o, privíhanost -i ž, privíhanice -ic ž *mn.*, privíhniti -nem, privíhnjen -a -o, privíhnjenost -i ž; privíhováti -újem, privíhovánje -a s

privilégij -a m *posebna pravica, posebnost, prednost, izjemnost; privileg* -a m; privilegirati -am koga v čem dati komu posebne pravice v kaki stvari, privilegirán -a -o, privilegiránost -i ž, privilegiránec -nca m

privítí -vijem: ~ vijak, ~ luč, ~ človeka; privít -a -o, privítje -a s; privíjati -am, privíjal -a -o *in* -ála -o, privíjanje *in* -ánje -a s

privláčen -čna -o, privláčnost -i ž

privléči -vléčem (*se*) *gl.* vleči, privléčen -a -o: za láse ~o, privléčenost -i ž

privólíti -vólim *gl.* voliti, privóljénje -a s, privólítev -tve ž; privóljeváti -újem, privóljevánje -a s

privoščíti *in* -íti -vóščim, privoščí -te *in* -íte! privoščil -a -o *in* -íla -o: ~ komu kaj, ~ si, ~ si koga (kaj), privoščljív -íva -o, privoščljívost -i ž, privoščljívec -vca m, privoščljívka -e ž

privòz -vóza m, privòz -a m: ~ na pod; privòžen -zna -o, pri-

voznína -e ž; privozítí -vózim do ...

privréči -vržem (*se*), privržen -a -o (*biti* komu), privrženec -nca m, privrženka -e ž, privrženost -i ž, privržek -žka m, privrženžna -o, privržnost -i ž

privréti -vrém *gl.* vreti: voda ~č iz zemlje, solzé privró iz oči; *príd.* privrèl -éla -o: iz zemlje privréla voda

privršen -šna -o, privršnost -i ž

privzdígniti -nem, privzdígnjen -a -o, privzdígnjenost -i ž, privzdígnjenec -nca m, privzdížen -žna -o, privzdížnost -i ž, privzdígljív -íva -o, privzdígljívost -i ž; privzdígováti -újem, privzdígovánje -a s

privzétí -vzámem (*si*) kaj *gl.* vzeti, privzétje -a s; privzémati -am *in* -mljem, privzémánje -a s

privzgojítí -ím *gl.* vzgojítí: ~ komu kaj, privzgojénost -i ž, privzgojljív -íva -o, privzgojljívost -i ž

prizadétí -dénem (*si, se*), prizadéní -íte! prizadèl -éla -o, prizadét -a -o: ~ti škodo, silo, kaj huđega komu, kap ga je ~la, vse so si ~li za to, ~t v čem; prizadétošt -i ž, prizadétje -a s; prizadéjáti -dénem, prizadéjál -a -o: ~o ga je

prizadévati -am (*si, se*) za kaj, prizadévánje -a s, prizadéven -vna -o, prizadévnost -i ž, prizadévnež -a m, prizadévek -vka m, prizadéve -e ž

prizanášáti -am, prizanášanje -a s, prizanášálec -lca [-áuc-] m, prizanášálka -e [-áuk-] ž, prizanášálen -lna -o [-ln-]

prizanášti -nèsem, prizanesèn -èna -o (+prizanesèn -èna -o), prizanesljív -íva -o, prizanesljívost -i ž, prizanesljívec -vca m, prizanesljívka -e ž

prizémlje -a s *prillitje*, prizémen -mna -o

prizidati -am, prizíd -a m, prizídek -dka m, prizídje -a s; prizidávati -am, prizidávanje -a s

prizív -a m *ugovor*, *pritožba*; vložiti ~ proti čemu; prizívati -am in -vljem: ~ se na koga (kaj); prizíven -vna -o: ~ o sodišče; prizívnic -e ž *listina*

prízma -e ž, prizmátičen -čna -o, prizmatoid -a m

priznáti -ám *gl. znati*: ~ krivdo *pripoznati*, ~ dolg, ~ koga za svojega, ~ koga za krivega (+krivim), ~ se za pametnega (+pametnim), ~ komu kaj (spodobnost, znanje) *pripoznati*; priznán -a -o: ~ a krivda, ~ o dejanje, ~ dolg *pripoznan*; ~ o delo, ~ strokovnjak *splošno veljaven*, *cenjen*, *pripoznan*, priznánje -a s: ~ krivde, dejanja; dati komu (čemu) ~ zaradi česa (za kaj) *pohvalo*, *čast*, *odlikovanje*, priználen -lna -o [-ln-]: ~ a kritika; priznávat -am (se): ~ se h komu (k Prešernu, k Slovencem), ~ se za Slovenca; priznávanje -a s, priznávalen -lna -o [-ln-]: ~ a ocena; +priznati koga za znesek *priznati znesek*, *pisati komu v dobro*, +priznavati živino, žito, krompir *ipd.* za pléme, seme *itd.* *potrditi*, *odobriti* (*ker mu pripoznamo sposobnost*)

prizór -óra m, prizórček -čka m, prizorišče -a s

prizvók -zvóka m

prizágati -am, prizágan -a -o; prizagováti -ujem, prizagováł -ála -o, prizagóvanje -a s

prízast -a -o, príž -a m, príža -e ž; prížati -am, prížan -a -o, prížec -žca m

prízeljč -a [-žalj-] m

príženíti -ženim (se) *gl. ženiti*: ~ kaj (hišo, posestvo), ~ se

kam (na posestvo, k hiši, v hribe); príženjen -a -o: ~ gospodar, ~ a hiša; príženjenec -nca m

prízéti -žánjem *gl. žeti* žánjem, prížni -íte! prížél -éla -o, prížét -a -o; prížínjati -am, prížínjanje -a s

prízéti -žmèm *gl. žeti* žmèm, prížmi -íte! prížél -a -o, prížét -a -o; prížémati -am, prížémanje -a s

prízgáti -žgèm *gl. žgáti*, prížgán -a -o; prížigati -am, prížiganje -a s, prížig -a m, prížigálnik -a [-ln-] m, prížigálo -a s, prížigálen -lna -o [-ln-], prížigálec -lca [-álec-] m

príznic -e ž, prížničen -čna -o, prnja -e ž *čunja*, prnjav -a -o, prnjavec -vca m, prnjavka -e ž

pro - se je ohranil le v malo besedah (prodáti, napródaj, pròstor); *povetini ga je zamenjal pre-*, *ki je blizu istega pomena* (prèrok, preklet *itd.*); *novejši čas se je po hrv. in srb. vplivu začel zopet pisati poleg pre- in so se pri tem včasih razvile pravopisne in pomenske dvojnice, n. pr.: prepádel — propádel, prešlost — prošlost, preračun — proračun, preučiti — proučiti *itd.*; samo pro- pa se piše v novejših izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov*

pro *lat. predl. (za): pro in kóntra za in proti; pro domo lat. sebi v prid, zase; pro forma lat. na videz, zaradi lepšega; v nekaterih novejših zloženkah kot predpona: prófašíst -a m kdor je za fašizem, privrženeec fašizma; prófašístičen -čna -o; prónacíst -a m, prónacístičen -čna -o*

probkovína -e ž *pluta*, próbkast -a -o, próbkov -a -o

problém

problém -a m *vprašanje, naloga, sporna zadeva; problematika -e ž spornost, nedognanost, nejasnost; problematičen -čna -o sporen, dvomen, nejasen; problemski -a -o mat.:* ~e naloge

probòj -òja m: ~ fronte, sovražnih vrst; probòjen -jna -o: ~a sila, probòjnost -i ž: ~ izstrelkov; *toda* prebíti -ijem

procájna -e ž = prócka -e ž *košek, košara*

procedúra -e ž *način postòpka, obravnavanje, nastopanje*

procènt -ènta m *odstotek, mn. procènti -ov tudi obresti:* ~e plačati; procènten -tna -o: ~i računi, procentuálen -lna -o [-ln-] *odstoten (+ procentuálen)*

procés -a m: *pr. razprava, postopek, pravda proti komu:* ~ proti izdajalski skupini; *fil., prir. razvoj, napredovanje:* dolg naravní ~, kemični ~, ~ razpadanja; *med. obolenje:* bolezenski ~; *procésus -a m med. štrliina na kosti*

procésija -e ž *sprevod, obhod:* iti za ~o, v ~ah so hodili, s ~o priti, cela ~a otrok *dolga vrsta;* cela procesija jih je prišlo

+**procvít** -a m *razcvet, uspeh, +procvítati -am:* društvo je ~o uspevalo, cvetelo; +*procvítanje -a s*

pròč *prisl.:* pròč iti, vse je pròč, danes je dve leti pròč, pròč odrezati, pròč poslati; +pròč príti *poginili, pokvariti, izgubiti se (+prèč)*

pročèlje -a s *fasada, ospredje, navelje, srednja stran;* pročèlen -lna -o [-ln-]

pròd -a *in -ú m. na pròdu in pròdu. mn. prodóvi -òv, pròdnat -a -o, pròdnik -a m okrogel kamenček, zool.;* pròdec -dca m, *prodovina -e ž, prodíšče -a s*

pròdaj -a m: za pròdaj rediti, imeti, biti; v pròdaj iti; prodája -e ž: pròsta ~, v ~i biti, s ~o služiti, ~o voditi, pri ~i pomagati; prodájen -jna -o: ~a cena, ~o blago; prodájalna -e *in prodájalnica -e [-ln-] ž*

prodájati -am, prodájanje -a s. prodájalec -lca [-ájec-] m, prodájalka -e [-ájek-] ž, prodájalski -a -o [-ájus-]; prodáti -ám, prodán -a -o, prodánost -i ž. prodánec -nca m; *samo o kupčiji, drugače pre-, glej tam*

pròdekán -a m *dekanov namestnik, pròdekánov -a -o, pròdekánski -a -o, pròdekanát -a m*

prodreíti -drèm: ~ fronto, sovražne vrste; prodòr -òra m, prodòren -rna -o: ~ razum, ~a kritika *bister;* prodírati -am v sovražno deželo, prodíranje -a s; v *drugih zvezah pre-, gl. tam*

producírati -am *izdelovati, proizvajati;* ~ se *razkazovati se;* prodúkt -a m *proizvod, izdelek, pridobitek kem., mat. množek;* prodúkcija -e ž *proizvòdnja, izdelovanje, pridelovanje, nastop;* ~ premoga raste, ~ žita je večja, ~ glashene šole, ~ pevskih zborov; *produkcíjski -a -o izdelovalen, proizvajalen, proizvoden:* ~i stroški; *producent -ènta m izdelovalec, producentka -e ž proizvajalka, produktíven -vna -o ploden, plodovit, delaven;* *produktivnost -i ž plodnost, plodovitost*

proémium [pro-é-mi-um] -a m *uvod, uvodno posvetilo v epitnih pesnitvah*

profán -a (po)sveten, vsakdanji, *neposvečen, nepoučen;* profánost -i ž; *profanírati -am onečastiti, oskruniti;* *profaníran -a -o, profaníranje -a s = profanácija -e ž oskrunitev, onečaščenje, skrunitev*

profesija -e ž *poklic, rokodelstvo, obrt*; profesionalen -lna -o [-ln-] *poklicen, profesionallec -lca [-lc-] m*; profesionalka -e [-lk-] ž; profesionalist -a m, profesionalistka -e ž (+profesionalist, +profesionalistka), profesionalizem -zma m

profesor -ja m, profesorica -e ž, profésorski -a -o, profesúra -e ž

*profét -a m *prerok*, *profétičen -čna -o *preróski*, profecija -e ž *liturg. prerokba*

profil [-íl] -a m *pogled s strani, prerez*: v ~u slikati; profílen -lna -o [-ln-]: ~o železo, ~i noži; profilírati -am

profiláksa -e ž *preprečitèl v bolezni, obvarovanje*; profiláktičen -čna -o *preprečeválen obvarovalen*

*profit -a m *dobiček*; *profitírati -am *imeti, narediti dobiček s tím*; *profitar -ja m *kdor dela samo za dobiček, dobičkar*, *profitarski -a -o *dobičkarški*, *profitarstvo -a s

profós -a m *vojaški jetničar*

próga -e ž *ërta, pas*; železniška ~, prógast -a -o, prógav -a -o, prógavec -vca m, prógar -ja m, prógóven -vna -o: ~i mojster

próglá -e ž *trak za čevlje*

proglás -ása m, proglasíti -ím, proglásati -am *gl. razglas*

prognóza -e ž *med. napoved (bolezni in njenega razvoja), napoved sploh*, prognóstičen -čna -o

prognó -óna m *pr.: kazenski ~ zoper koga; v drugih zvezah gl. pre-*

program -a m *naèrt, načelna izpoved, spored*: ~ dela, ~ koncerta; ~ prireditve. ~ koncerta; šolski ~i *izvestja, poročila*; programski -a -o, programátičen -čna -o

progrés -a m *napredek*, progresiven -vna -o *napreden*, progresivnost -i ž *naprednost*, progres-

sist -a m *naprednják*, progresija -e ž *mat. zaporedje*: aritmetična, geometrična ~

prohibicija -e ž *prepoved*; prohibitiven -vna -o *prepovedovalen*, prohibicijski -a -o *prepoveden*

proizvájati -am, proizvájanje -a s, proizvájalen -lna -o [-ln-], proizvájalnost -i [-ln-] ž, proizvájalec -lca [-áyc- in -lc-] m, proizvájalski -a -o [-áyc- in -ls-]; proizvod -óda m, proizvóden -dna -o, proizvódnik -a m; proizvódnja -e ž, proizvódnost -i ž; proizvésti -védem *gl. izvesti*; proizvédba -e ž

projékcija -e ž: ~ na platno, filmska ~, slika v ~i; projekcijski -a -o: ~a podoba, ~o risanje; ~i aparat = *projéktor* -ja m, projicírati -am, projiciranje -a s; projekt -a m *naèrt, namera*; projektiven -vna -o: ~i urad; projektírati -am *delati naèrte, snovati*, projektíranje -a s

projéktíl [-íl] -a m *izstrelek*

proklamácija -e ž *razglas, oglas*; proklamírati -am *razglasiti*

Próklétije -a s *kr. i. pogorja*

prókónzul [-ul] -a m *bivši konzul, konzulov namestnik*; prókónzulski -a -o [-ls-], prókónzulát -a m

Prókop -a m *os. i. husitskega voditelja*, Prókopov -a -o

Prókópij -a m *os. i. bizantinskega zgodovinarja*, Prókópijev -a -o: ~o poročilo

Prokrúst -a m *os. i. iz grš. mít.*, Prokrústov -a -o: ~a postelja

prokurátor -ja m *pooblaščenec, oskrbnik. varuh*, prokurátorski -a -o, prokuratúra -e ž; prokurist -a m, prókúra -e ž

proláp -a m *med. izstop drobovja*, prolápsen -sna -o

prolegómena -men s *mn. uvod, uvodna pojasnila*

proletárec

proletárec -rca *m* (+proletêr -a),
proletárka -e *ž*, proletárski -a
-o, proletariát -a *m* skupno ime;
proletarizirati -am (se), prole-
tariziranje -a *s*
prológ -a *m* uvodna beseda, igra,
uvod
prolongirati -am podaljšati, pro-
longácija -e *ž* podaljšáva
promemórija -e *ž* spomenica: iz-
ročiti komu ~o o čem
promenáda -e *ž* sprehod (delo in
kraj), promenáden -dna -o: ~i
koncert; promenirati -am spre-
hajati se, postopati; promenira-
nje -a *s*
promèt -éta *m*, prométen -tna -o:
~a sredstva, ~i davek, ~i
uradnik, ~i predpisi; promét-
nik -a *m*, prométniški -a -o
Prométej -a in Prométeus -eja *m*
os. i. iz grš. mit., Prométejev -a
-o, prométejski -a -o: ~i jeziki
(ime za indoevropske jezike po
Marru)
promile *m* neskl. odtisoček: en
promile, okr. $\frac{1}{100}$, 5 promile
***prominénten** -tna -o odličen, vi-
den, izrazil, pomemben: *~e
važnosti velike, *~a narodna
dolžnost izrazita, velika; *~a
osebnost vidna, močna; promi-
nénca -e *ž*
promovirati -am: ~ koga povišati
koga za (v čast) doktorja, pro-
moviram za doktorja; promó-
cija -e *ž* povišanje, promocijski
-a -o: ~i obred, promotór -ja
m kdor promovira; promó-
tórski -a -o, promovíranec
-nca *m*, promovíranka -e *ž* kdor
je povišan
***prómpten** -tna -o točen, hiter, na-
tančen, *prómptnost -i *ž*
promulgirati -am razširiti, ozna-
niti, promulgácija -e *ž*
proniciati in -nikati -am prodreti,
prodirati: ~ kaj ali v kaj (+~
na površje, iz zemlje); proni-

cáv -áva -o prodoren, bister:
~ razum; pronicávost -i *ž*
pronómen -a *m* zaimék, mn. pro-
nómína -in *s*, pronomínálen -lna
-o [-ln-] zaiménski: ~a sklanja
***prononsíran** -a -o znan, razpít,
proslul, glasovit: ~ nasprotnik,
~ lenuh
propád -áda *m* (+propást -i *ž*):
~ gospodarstva, hiše, družine;
propádati -am, propádanje -a *s*;
gl. tudi prepád -áda in prepá-
dati
propagánda -e *ž*, propagánden
-dna -o, propagandist -a *m*, pro-
pagandístka -e *ž*, propagandí-
stičen -čna -o; propagirati -am,
propagiranje -a *s*, propagátor
-ja *m*, propagátorski -a -o, pro-
pagátorica -e *ž*, propagátorstvo
-a *s*
propásti -pádem *gl.* pasti: ~ pri
volitvah, igri, v boju, v nraveh,
gospodarstvu; propádel -dla -o
in propál -ála -o: ~i domovi,
~a hiša, ~o gospodarstvo; *pro-
pál -ála -o *v* pomenu izprijen,
pokvarjen, izgubljen: *~ človek,
*~a ženska, *~e nravi, *~o
življenje; *propálica -e *ž* izpri-
jenec, pokvarjenec, izgubljenec,
hudobnež; *gl. tudi* prepásti
propedévtika -e *ž* uvodni, priprav-
ljalni nauk: filozófska ~ uvod
v filozofijo; propedévtičen -čna
-o, propedévtik -a *m* kdor se
s propedévtiko ukvarja
propéler -ja *m*, propélerski -a -o
Propérc -a in Propércij -a *m* os. i.
rim. pesnika, Propércov -a -o
in Propércijev -a -o
propiléje -léj *ž* mn. preddurje gr-
ških svetišč, prenes. mogočen,
slovesen, veličasten vhod; Pro-
piléje -éj *ž* mn. na Akropoli v
Atenah; propiléjski -a -o
***proponirati** -am predlagati, *pro-
ponént -énta *m* predlagatelj,
*propozícija -e *ž* predlog

propórcija -e ž = propórc -a m *sorazmerje*, proporcionalen -lna -o [-ln-] = propórcen -čna -o *sorazmeren*, proporcionalnost -i [-ln-] ž = propórcnost -i ž *sorazmernost*, proporciónirati -am, proporcióniran -a -o

***propóved** -i ž *pridiga*, *propóveden -dna -o *pridigarški*: ~i glas; +propovédati -am *pridigati*, +propovédanje -a s, +propovédnik -a m *pridigar*, +propovednica -e ž *prizhnica*, *propovedništvo -a s *pridigarstvo*; +propovedovati -újem *pridigovati*, +propovedovanje -a s

propustíti -ím: ~ kaj kam, propúst -a m, propústen -tna -o, propústnost -i ž *teh.*; *propústnica -e ž *dovolilnica*, propustljiv -íva -o, propustljivost -i ž; propúščati -am, propúščanje -a s; *toda* prepustiti, prepuščati *gl. tam*

proračún -a m *račun za naprej*, proračúnski -a -o: ~a razprava, seja, *toda* preračúnati, preračúnávati *gl. tam*

prórèk -éka m *slovn. del periode*
prórèktor -ja m *bivši rektor, rektorjev namestnik*, prórèktorski -a -o, prórèktorát -a m

prorogácija -e ž *podaljšanje (službene dobe)*, prorogacijski -a -o prorogirati -am pr.

+**prórok** -óka m *gl. prèrok*

proscénij -a m *sprednji del odra*, proscénijski -a -o

proscétor -ja m *med. asistènt na anatomiji, učitelj anatomije*, proscétorski -a -o, proscéktúra -e ž *anatómska delavnica*

próseminár -ja m *prípravljálni seminar na univerzi*, próseminárski -a -o: ~a naloga

prosen -a -o: ~o zrno, prosenica -e ž *prošena slama*, proseníčen -čna -o, prosenják -a m *prosen kruh*

prosévatí -am, prosévanje -a s, proséven -vna -o, prosévnost -i ž
prosilèc -lca [-iyc- in -lc-] m, prosílka -e [-iyc- in -lk-] ž, prosílški -a -o [-iys- in -ls-]

prosinèc -nca m *januar*, prosínčev -a -o *januarski*

prósít *medm. voščilo: na zdravje!*
prosíti prósim, prósi -íte! prósil

-íla -o, próšen -a -o; prosíti koga česa (kruha, pomoči, odgovora, odpuščanja, milosti); ~ koga za kaj (nož, kos platna, svinčnik, knjigo, kozarec vina *ipd.*); ~ kaj *ali* česa: podpora, mir, denar, pravico, delo, živež, zvezek, puško *ali* miru, denarja, pravice, dela, živeža (*ali* za mir, denar *itd.*); *toda*: mati prosi za sina milosti, delavec prosi za tovariša podpore *ali* podporo *ipd.*; Tone je prosil sosedovo hčer za roko; *vljudnostno*: sédite, prosim; lepo prosim, ne zamerite; *ali* je to, prosim vas, življenje? Hvala. Prosim.

***prosják** -a m *berač*, *prosjákinja -e ž, *prosjáški -a -o, *prosjáštvo -a s

proskribírati -am *koga preganjati, pregnáti, obsoditi*, proskribíran -a -o, proskribíranec -nca m *obsojenec*, proskribíranka -e ž, proskribíranje -a s, proskripícija -e ž, proskripíjski -a -o: ~a lista

proslavíti -ím *povelícati, obdati s slavo koga (kaj)*: ~ domovino z junaštvom, ~ se z najdbo, z žrtvijo, z delom; *praznovati, obhajati kaj (koga)*: ~ dan zmage, spomin padlih, obletnico; proslávi -íte! proslávil -íla -o, proslávljèn -éna -o; prosláva -e ž *povelíčanje*: ~ domovine, junaka; ~ obletnice *praznovanje*; proslávljati -am, proslávljanje -a s

proslúl

proslúl [-úl] -a -o *znan, razvpit*
 prósnik -a *m zool. neki hroše,*
 prósnica -e *ž zool. in bot.*

prosó -á *s, v* prósu; *gl. tudi* pró-
 sén, prósišče -a *s* = próse -a *s*
 prósojén -jna -o, prósojnost -i *ž*
 próspèh -éha *m*, próspèšen -šna
 -o, próspèšnost -i *ž*; próspèti
 -spèm *in* -éjem *gl. speti*; pró-
 spévati -am, próspévánje -a *s*
 próspékt -a *m razgléd, odrsko*
ozadje, pregled, cenik, seznam;
 próspékten -tna -o

*prospérirati -am *uspevati*, *pro-
 speritéta -e *ž blaginja*

pròst prósta -o *in* -ó -í -é, *dol.*
obl. prósti -a -o, *prim.* próstèjší
 -a -e; *prisl.* próstó *in* prósto,
 próstèje; *s* próstim očésom vi-
 deti *z gólim*, *s* prósto roko risati
brez ravnika; próst česa (*dav-*
ka, dolga, poštnine, članarine,
dela ipd.); prósta prodaja, imeti
 próste roke *biti nevezan*, prósta
 beseda *nevezana*; prósti čas,
 próst dan, próst sedež, prósta
 soba; prósto! *znamenje za vstop*
ob trkanju; prósto pólje, morje,
 nebo, na próstem ležati, iz go-
 zda priti na prósto *in* na pró-
 sto; próst človek *svobóden*, spu-
 štiti na prósto *ali* na prósto *iz*
ječè, prósta hoja, prósto govo-
 riti *brez predloge*, prósto ljud-
 stvo *preprosto*; imeti próstó,
 dati próstó, na prósto *in* na
 prósto dano

prosták -a *m*, prostáški -a -o,
 prostáštvo -a *s*, prostáščina -e *ž*
 próstata -e *ž med. žleza podme-*
hurnica

prostitúirati -am (se) *prodajati*
 (se) *za spolne namene ali dru-*
gačne grde posle; prostitutka -e
ž vlačuga, prostitúcija -e *ž vla-*
čugarstvo

prósto- *v sestavi*: prostodúšen
 -šna -o, ~dúšnost -i *ž*, ~dúšje
 -a *s*, ~dúšnež -a *m*; prosto-

míseln -a -o [-səl-], ~míselnost
 -i [-səl-] *ž*, ~mísllec -a [-sləc-]
m, ~míselški -a -o [-səl-]; pró-
 storóčen -čna -o: ~o risanje;
 prostosfčen -čna -o, ~sřčnost
 -i *ž*, ~sřčnež -a *m*; prostovéren
 -rna -o, ~vérnost -i *ž*, ~vérec
 -rca *m*, ~vérstvo -a *s*; prosto-
 vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i *ž*,
 ~vóljec -ljca *m*, ~vóljka -e *ž*,
 ~vóljski -a -o, ~vóljstvo -a *s*;
 prostozidár -ja *m*, ~zidárski -a
 -o, ~zidárstvo -a *s*

próstor -óra *m*: prazen ~, tu je
 ~a dovolj, to ni tvoj ~, iti
 na svoj ~, dati komu ~, na-
 praviti komu ~ *umakniti se*
komu, +vzeti prostor *sesti, use-*
sti se; se ne gane *s* prostóra
z mésta; tu ni próstor zanj *zanj*
primeren, tu ni prostóra zanj
(pomanjkanje); prostóren -rna
 -o, prostórnost -i *ž*, prostórnina
 -e *ž*, prostórnínski -a -o: ~e
 mere; prostórcèk -čka *m*

prostót -i *ž*, prostóta -e *ž*; pró-
 stíti -ím koga (kaj) česa, prósti
 -íte! *prostíl* -a -o

prostrán -a -o, prostránost -i *ž*,
 prostránstvo -a *s*

prostréti -strém *gl.* streti, pró-
 stítje -a *s*, prostítost -i *ž*; pró-
 stírati -am, prostíranje -a *s*

prosvéta -e *ž omika*, prosvéten
 -tna -o; prosvétiti -ím, prosvétí
 -íte! prosvétíl -íla -o, prosvé-
 čèn -éna -o, prosvéčenost -i *ž*,
 prosvétár -ja *m*, prosvétárski
 -a -o, prosvétítelj -a *m*, pro-
 svétíteljica -e *ž*, prosvétíteljski
 -a -o, prosvétíteljstvo -a *s*

prosvétljèn -éna -o, prosvétljènc
 -nca *m*, prosvétljénka -e *ž*, pro-
 svétljénski -a -o, prosvétljén-
 stvo -a *s*; prosvétliti -ím, pro-
 svétlí -íte! prosvétlíl -íla -o *raz-*
svélliti gl. tam

proščénje -a *s*: cerkveno ~, pró-
 ščénjski -a -o: ~a nedelja

prôšlost -i ž *preteklost*, *prôšel* -šla -o: ~i časi, *gl. preiti*

prôšnja -e ž, *mn. prôšnje* -šenj [-šanj] -am *ali* *prôšnjé* -á -âm -é -âh -âmi: ~o vložiti, ~a na koga, po ~i *prestavljen*, na ~o kaj *napraviti*; ~a za *odlog*, za *vknjižbo*, za *sprejem*, za *podporo ipd.*; ~a za *sina*, za *družino*, za *narod ipd.*; *prôšenjski* -a -o [-šanj-], *prôšnji* -a -e: ~i *dar*, ~a *procesija*; *prôšnják* -a *m*, *prôšnjíca* -e ž

prôšt *prôšta* *m*, *prôštovski* -a -o, *prôštíja* -e ž, *prôštíjski* -a -o
prôt -a *m*, *prôtast* -a -o, *prôtec* -tca *m*, *protíca* -e ž, *protíč* -íča *m*, *prôtje* -a *s*

protagonist -a *m* *prvi igralec* v *grški drami*, *voditelj*, *vodilna oseba*, *protagonistka* -e ž

proteín [-e-ín] -a *m* *beljakovina*
protékcija -e ž *zaščita*, *varstvo*; *protéktor* -ja *m* *zavetnik*, *zaščitnik*, *varuh*, *pokrovitelj*; *protéktorski* -a -o, *protéktorstvo* -a *s* *pokroviteljsvo*, *protektorát* -a *m* *pokroviteljsvo*, *vrsta politíčne podrejenosti*; **protežirati* -am *ščiliti*, *varovati*, *zagovarjati*; **protežé* -ja *m* *varovanec*

protést -a *m* *ugovor*, *protestírati* -am *ugovarjati*, *protéstén* -tna -o: ~o *zborovanje*

protestánt -ánta *m*, *protestántka* -e ž, *protestántski* -a -o = *protestántovski* -a -o, *protestántstvo* -a *s* = *protestántovstvo* -a *s*, *protestantízem* -zma *m*

protévek -e ž *umetni ud.*, *slovn. nastavek*, *protétičen* -čna -o *slovn.*: ~i *glas*

protí [*nasl.*] *predl. z daj. pomeni smer dejanja* 1. *v kraju*: ~ *jugu*, ~ *domu*, ~ *soncu*, *iti* ~ *koncu*, ~ *Ljubljani itd.*; 2. *v času*: ~ *večeru*, ~ *mraku*, ~ *začetku leta*; 3. *v načinu*: a) *razmer-*

je: *ena* ~ *pêtim*, *kaj sem jaz* ~ *têbi*, *dam blago* ~ *plačilu*, *eno* ~ *drugemu počez*, *popprék*; b) *nasprotje*: *plavati* ~ *toku*, *vodi*; *hoditi* ~ *vetru*, *delati* ~ *komu*, *iti* ~ *sovražniku*

próti *prisl.*: 1. *pojdi mu próti* *naspróti*, na *pol pota* *mu je šel próti*; 2. *naspróti*: *glasoval je próti*, *govoril je próti*

proti- *predpona po tujih zgledih; v samostalnikih, kakor*: *protícésar* -árja *m*, *protídokáz* -káza *m*, *protígóvor* -a *m*, *protíkót* -a *m*, *protíkrálj* -a *m*, *protíkríftika* -e ž, *protínarédba* -e ž, *protípápež* -a *m*, *protírèk* -réka *m*, *protíreformácija* -e ž, *protísíla* -e ž, *protístrúp* -a *m*, *protítôžba* -e ž, *protíugóvor* -a *m*, *protíuslúga* -e ž, *protíutež* -i ž *ipd. izražamo nasprotje* *rajsi s pridevnikom nasproten* -tna -o: *nasprotni cesar*, *dokaz*, *govor*, *kót*, *kralj*, *razlog itd.*, *nasprotna kritika*, *silá*, *tôžba*, *usluga*, *utež itd.*; *v pridevnikih, kakor*: *protídemokrátíčen* -čna -o, *protídružáven* -vna -o, *protífášístíčen* -čna -o, *protíimperialístíčen* -čna -o, *protíklerikálen* -lna -o, *protíkomunístíčen* -čna -o, *protíljúdski* -a -o, *protínároden* -dna -o, *protínaráven* -vna -o, *protípráven* -vna -o, *protíokupátorski* -a -o, *protírepublikánski* -a -o, *protíslóvánski* -a -o, *protítuberkulózen* -zna -o, *protízakónski* -a -o *ipd. pa izražamo nasprotje po smislu*: *naspróten* -tna -o *demokracíji*, *državi*, *fašizmu*, *imperializmu*, *klerikalizmu*, *komunizmu*, *ljúdstvu*, *národu*, *narávi*, *právu*, *okupatorju itd.*; *tako tudi v samostalnikih s takim pomenom*: *protífašíst*, *protíimperialíst*, *protídržávnost itd.* = *nasprotnik* *fašizma*, *imperializma*; *nasprot-*

protin

nost državi *itd.*; v sestavi protinavadno ohrani svoj poudarek

protín -a m udnica, skrnina, protínast -a -o

protislóvje -a s nasprotje, protislóven -vna -o, protislóvnost -i ž

+protíviti -im se *ustavljati se*, upirati se, nasprotovati, +protívljenje -a s, protíven -vna -o *adverzativen*, +protívník -a m nasprotnik, +protívnost -i ž *nasprotje*, nasprótnost, zoprnost

protokól [-ól] -a m uradni zapisnik o čem, protokolirati -am *uradno zapisati*, protokoliranje -a s, protokoláren -rna -o: ~a ugotovitev; protokolíst -a m *zapisnikar*

prótonotár -ja m *cerkveni prelat-ski naslov*, prótonotárski -a -o: ~a čast = prótonotariát -a m

protoplázma -e ž *pratorivo*, protoplázemski -a -o [-zam-]

prototíp -a m *prálik*, prototípičen -čna -o

proučiti -ím *gl. učiti do dna pregledati kaj*, proučítev -tve ž, proučeváti -ujem, proučevánje -a s, proučeválen -lna -o [-ln-]; proučávati -am, proučávanje -a s; *toda preučiti gl. tam*

proviánt -a m *živež*, proviánten -tna -o

provínca -e *in* provinciija -e ž *pokrajina*, podeželje, območje *redovne enote*; provinciálen -lna -o [-ln-] *podeželen*, *pokrajinski*, provinciálec -lca [-lc-] m; provinciál [-ál] -a m *redovni predstojnik province*, provinciálka -e [-lk-] ž, provinciálizem -zma m *jezikovna posebnost kakega kraja*

provizíja -e ž *opravnina*, nagrada, provizíjski -a -o

provizóror -ja m *oskrbnik*, provizóren -rna -o = provizóričen -čna -o *začasen*, provizórij -a m *začasnost*

***provokatér** -ja m *izzivač*, *provokatérski -a -o, *provokatérstvo -a s, *provokácija -e ž *izzivanje*; provocírati -am *izzivali*, *provocíranje -a s

próza -e ž *nevezana beseda*, prózen -zna -o: ~a vrsta; prozaíst -a m = prozáik -a m [-za-i-] *kdor v prozi piše*; prozáičen -čna -o *tudi suh, pust, dolgočasen*

prozelít -a m *spreobrnjenec*, *gorečnik*; prozelítski -a -o: ~a *vnema*

Prozèrpina -e ž *os. i. antične mil.*, Prozèrpinin -a -o

prozodíja -e ž *meroslovje*, prozodíčen -čna -o *merosloven*

prozóren -rna -o, prozórnost -i ž

prožítí *prózim*, próži -íte! *próžil* -íla -o, próženje -a s; próžen -žna -o, próžnost -i ž, próžnica -e ž; próžilo -a s, próžilen -lna -o [-ln-]; próžljiv -íva -o, próžljivost -i ž

prəsi ž *mn.* prəsi prsim prəsi na prsíh s prsmá (+prsa prs s); pršen -sna -o: ~i *koš*, ~a *votlina*, ~o *plavanje*; pršnica -e ž (*kost*), pršničen -čna -o, pršnik -a m, prsát -áta -o, prsobrán -a m

prškati -am (se), prškanje -a s, pršniti -nem; prškav -a -o, prškavec -vca m, prškavka -e ž, pršk -a m, prškáč -a m

prst -í ž, prstén -a -o: ~a *barva*; prsténost -i ž, prsténast -a -o; prsténéti -ím, prsténi -íte! prsténèl -éla -o, prsténénje -a s; prsténíti -ím (se), prsténi -íte! prsténíl -a -o: v *kotu vrta* je prsténíl *vseh vrst odpadke*, prsténjénje -a s, prsténína -e ž *kompost*; prstnína -e ž *krompir*, *repa*, *korenje*, *pesa*

prst -a m, prstèk -íka m, prstèc -teca [-tác-] m, prstén -tna -o, prstník -a m, prstán -a m, prstánček -čka m, prstánec -nca m, prstánčev -a -o, prstast -a -o

pršen -šna -o: ~a kopel *gl.* prha
 pršeti -im, prši -íte! pršel -éla -o,
 pršenje -a s; prš -a m, pršiv
 -a -o, pršič -íča m *pršiv sneg*,
 pršljiv -íva -o: ~o vreme *kadar*
iz megle prši; pršiti -im, prši
 -íte! pršil -a -o, pršenje -a s:
 škrjanec pesmi prši (*O. Župan-
 čič*)

prt -a m, mn. prti -ov *ali* prtóvi
 -óv; prtíč -íča m, prtén -a -o:
 ~e klobase, prtnén -a -o, prte-
 níce -íc ž *mn.* = prtenice -íc
 ž *mn. hlače iz domačega platna*;
 prtenína -e ž, prtóvje -a s

prtíti -im (se), prtenje -a s, pr-
 tóvnik -a m *majhen naramni*
koš, prtóvnica -e ž *obrambnica*
pri košu ipd.

prtljága -e ž, prtljážen -žna -o:
 ~i voz, prtljáznik -a m

prúčica -e ž *podnožek*, prúčka -e
 ž, prúka -e ž *cerkvena klop*

Prúsija -e ž *kr. i.*: v ~i, iz ~e;
 Prús -a m, Prúsinja -e ž, prú-
 ski -a -o, prúsovski -a -o; Prú-
 sko -ega s: na ~em, s ~ega;
 Prúska -e ž: v ~i, iz ~e

prváč -a m, prvákinja -e ž, pr-
 váški -a -o, prváčiti -im, prvá-
 čenje -a s, prvakováti -újem,
 prvakovánje -a s

prvénc -nca m, prvénc -e ž,
 prvéncék -čka m, prvéntvo -a
 s, prvéntstven -a -o [*lván-*]

prví -a -o, prvíč *prisl.* = prvíkrat
prisl., prvíčen -čna -o = prví-
 kraten -tna -o; prvéc -vca m,
 prvéšnjica -e ž, prvésnica -e ž
mati ob prvem porodu

prvína -e ž, prvínski -a -o
 prvo- *v sestavi*: prvóbiten -tna -o,
 ~bitnost -i ž; prvóoben -bna
 -o, ~dóbnost -i ž; prvóletnik
 -a m, ~létnica -e ž, ~léten -tna
 -o; prvómestnik -a m, ~mést-
 niški -a -o, ~méstništvo -a s;
 prvópis -a m *original, izvirnik*,
 ~písen -sna -o; prvórojen -éna

-o, ~rojénc -nca m, ~rojénka
 -e ž, ~rojénček -čka m, ~ro-
 jénstvo -a s; prvošólec -lca
 [*lc-*] m, ~šólski -a -o [*ls-*];
 prvotisk -a m; prvóvísten -tna
 -o, ~vístnost -i ž

prvóten -tna -o, prvótnost -i ž
 psálm -a [*lm-*] m, psálski -a -o
 [*lm-*], psalmíst -a m, psalmí-
 stovski -a -o, psalmódija -e ž
petje psalmov, psalmódíčen -čna
 -o [*povsod psalm-*]; psaltérij -a
 m = psálter -ja m *zbirka psal-
 mov, del brevija [psalt-]*

psè pséta s, psíca -e ž, psíčji -a
 -e, psíček -čka m; psoglávec
 -vca m; *gl. tudi pes in pásji*

psévdo- *v sestavi (grš. lažen)*:
 psévdoprofét -a m *lažni prerok*,
 psévdoním -a m *lažno, izmišlje-
 no ime*; psévdonímen -mna -o;
 psévdoklasicízem -zma m *lažni*
klasicízem

psihológ -a m *dušeslovec*, psiho-
 logija -e ž *dušeslovje*, psiholó-
 ški -a -o = psihológíčen -čna
 -o *dušeslóven*; psíha -e ž *duša*,
duh; *pregibno zrcalo na stojalu*;
 psíhičen -čna -o: ~i pojavi;
 psíhiáter -tra m *zdravnik za du-
 ševne bolezni*, psíhiatríja -e ž
duševno zdravstvo; psíhóza -e ž
duševna bolezen; psíhoanalíza -e
 ž, psíhoanalítíčen -čna -o, psího-
 analítik -a m; psíhopát -a m
duševni bolnik, ~pátíčen -čna
 -o, psíhopatológíja -e ž *nauk o*
duševnih boleznih, psíhopatológ
 -a m, psíhopatolóški -a -o; psího-
 terápíja -e ž *zdravljenje du-
 ševnih bolezni*, psíhoterápévti-
 čen -čna -o; psíhofízíčen -čna
 -o, psíhotéhnika -e ž, ~téhní-
 čen -čna -o

psíhrométer -tra m *vlagomer*,
hlapomer; psíhrométrski -a -o
 psíkati -am, psíkanje -a s
 psováti psújem, psúj -tel psovál
 -a -o, psovánje -a s; psóvka -e

pšenica

ž, psováč -a m, psoválen -lna -o [-ln-], psoválec -lca [-áyc-] m, psoválka -e [-áyk-] ž
pšenica -e ž, pšeničen -čna -o, pšeničišče -a s, pšeničnica -e ž, pšeničnik -a m, pšeničnjak -a m
pšeno -a s, pšenika -e ž, pšénast -a -o, pšénar -ja m; pšének -nka m ikra, pšénčav -áva -o
ikrast = pšenív -a -o
ptíca -e ž, ptič -íča m, ptičji -a -e, ptiček -čka m, ptičica -e ž, ptičjak -a m, ptičar -ja m, ptičarica -e ž, ptičarski -a -o, ptičarstvo -a s, ptičáriti -im, ptičárjenje -a s; ptičnica -e ž = ptičnik -a m = ptičnjak -a m; ptičegléd -éda -o, ptičeslójve -a s ornitologija, ptičeslóven -vna -o, ptičeslóvec -vca m, ptičeslóvski -a -o; ptica ujeda, ptica pevka, ptica selívka (+ ptica-ujeda, + ptica-pevka, + ptica-selívka) itd.; v prenesenem pomenu tudi tič tíča m, tíček -čka m, tíca -e ž: ta je pa tič, to ti je tíca, pravi tíček se je ujel
Ptoleméj -a m os. i. aleksandrijskega zemljepisca, Ptoleméjev -a -o: ~ rod, ptoleméjski -a -o
pubertéta -e ž doba dozorevanja, pubertéten -tna -o, pubertétnik -a m mladostnik, pubertétnica -e ž mladostnica
púbíč -a m zool., púbíčev -a -o
publicirati -am objavljati, priobčiti, publicist -a m časnikar, publicistka -e ž = publicistinja -e ž časnikarica, publicistika -e ž časnikarstvo, publicističen -čna -o časnikarski; publicitéta -e ž razširjenost, poznanost
publikácija -e ž objava, priobčitev, časnik, publikacijski -a -o; públíka -e ž občinstvo, javnost, tudi públíkum -kuma m
púč, púčil medm. za draženje psov: ~ gal

Puccini -ja [pučni-] m os. i. ital. skladatelja, Puccinijev -a -o: ~e opere, puccinijevski -a -o
púček -cka m brst, gl. bódcati
*púč púča m prevrat, *pučíst -a m prevratnež, prevratnik
púder -dra m, púdrn -a -o: ~a doza, púdrnica -e ž, púdrati -am (se), púdranje -a s
púding -a m jed
púh -a m: púh iz razbeljene peči, púh od žerjavice, púh od strele (eksplozije) ga je ubil; porasel ga je prvi púh, ptičji puh; púhast -a -o
púhati -am močno sopsti, pihati, skakati: kovaški meh púha, veter púha; púhanje -a s, puhálo -a s, puhálnik -a [-áyn- in -ln-] m, puhálnica -e [-áyn- in -ln-] ž, puháča -e ž, puhálec -lca [-áyc- in -lc-] m; púhnutí -nem, púhkati -am, púhkanje -a s
púhel -hla -o, púhlost -i ž, puhlóba -e ž, puhlóta -e ž, puhlát -áta -o, puhlíca -e ž pusta, neobdelana zemlja, fráza, prazna beseda; zemlj. ruména puhlíca -e -e ž; puhlíčast -a -o, puhlíčar -ja m, puhlíčav -a -o, puhláč -a m min.; puhléti -ím, puhlí -íte! puhlél -éla -o, puhlénje -a s: repa puhlí
puhloglávec -vca m, puhloglávka -e ž, puhloglávski -a -o, puhlogláv -áva -o, puhloglávost -i ž
puhtéti -ím, puhti -íte! puhtél -éla -o, puhténje -a s: vročna puhtí od peči, kar puhtí iz njega
pújs -a m prašič, pújsov -a -o, pújsa -e ž svinja, pújssek -ska m
púkatí -am, púkanje -a s, púkež -a m, púkniti -nem
púlítí -ím (se), púlít -a -o in -íla -o, púljenje -a s, pulítev -tve ž, puljáva -e ž pretep, prerivanje: na trgu je ~ za sadje

púlman -a m [-lm-] vrsta železniških voz, púlmannski -a -o [-lm-]

pulóver -ja m vrsta jopice

púlt -a [-lt-] m pisalnik, stojalo za note ipd.; púlten -tna -o [-lt-]

pulverizírati -am zdrobiti v prah, pulverizácija -e ž [povsod -lv]

púlz -a m utrip srca, žile; pulzírati -am biti, pulzíriranje -a s [povsod -lz-]

***púmpa** -e ž sesálka, črpalka, tlačilka, brizgálna: ~ za kolo, ~ za bencin, vodo, ~ za gašenje; *púmpati -am črpati, polniti, goniti: ~ vodo, bencin, kolo; *púmpanje -a s, *púmparice -ic ž mn. vrsta hlač, hlamudráče

púnca -e ž, púnčka -e ž, púnčára -e ž, púnčè -éta s

puncírati -am zlahne kovine preveriti, žigosati, puncíriranje -a s

púnč -a m pijača

púnčica -e ž zenica

Púnijec -jca m Karlazán, púnski -a -o: ~a vojska

***púnkelj** -klja m sveženj, cula, zavoj; *púnkeljc -a m, *púnkelječec -čka m [povsod -kaj-]

punktácija -e ž politični domenek, dogovor

punktírati -am med., púnkcija -e ž med., púnkcíjski -a -o: ~a igla

púnt púnta m upor, vstaja, prevrat; púntar -ja m, púntarica -e ž, púntarski -a -o, púntarstvo -a s; púntati -am se upirati se, ustavljeti se, púntanje -a s, púntarija -e ž

***púnt** púnta m ločka, pika pri igri

púpa -e ž pijača otr., púpca -e ž, púpati -am piti otr., púpcati -am púpek -pka m zool.

pupiláren -rna -o sirotinski: ~o varen

púra -e ž, púrji -a -e, púrica -e ž, purán -a m = púrman -a m, puránček -čka m = púrmanček -čka m

purgatív [-iɥ, +iʃ] -a m čistilo, odvajalo, pospešilo prebave; purgativen -vna -o, purgírati -am

purificírati -am očistiti, purifikácija -e ž, purifikátor -ja m, purifikatórij -a m liturg. rutica za brisanje keliha

puritánec -nca m privrženec protestantske verske ločine, npravno oster človek; puritánka -e ž, puritánski -a -o, puritánstvo -a s protestantska verska ločina, ki poudarja čistost cerkvenega nauka in npravno ostrost

purizem -zma m pretirana skrb za čistost v jeziku, puríst -a m, purístičen -čna -o, purístovski -a -o

púst -a m, pústén -tna -o: ~a šema, pústováti -újem. pústovánje -a s, pústnik -a m, pústoválec -lca [-dɥc-] m

púst -a -o in pústó -í -é: ~ kraj, svet, ~a zemlja, njiva, prst, ~o meso, sadje, ~a jed, trava, ~ človek len, zaspan, dolgočasen, ~o vreme, ~a beseda, pesem, ~o govorjenje; v ~o ceno dati za nizko, sramotno ceno; pústěž -a m, pústúh -a m, pústúha -e ž, pústina -e ž, pústinja -e ž, pústost -i ž, pústóta -e ž, pústótnik -a m = pústótar -ja m = pústótež -a m

pústa -e ž ogrska stepa

pustíti -ím, pústi -íte! pústil -íla -o, puščén -éna -o: pústíti koga kam, ~ iz službe; ~ koga (kaj), da dela, kar hoče; ~ koga (kaj) pri miru, z mírom, vnémar, samega (samo); ~ koga (kaj) doma, v šoli, zadaj, v stiski, na cedilu, v nevarnosti; ~ komu kaj (vsakemu svoje), ~ komu življenje, pro-

pustiv

stost, hišo; *z nedolotnikom se rabi v pomenu dopustitve, n. pr.: pustim ga (mu) iti domov dovolim, ne branim, da gre domov, ne pa v pomenu povzročitve: +te pusti pozdraviti dal (rekel, velel, ukazal, naročil) te je pozdraviti; +ne pustim se zapeljati ne dam se z.; gl. tudi dati*
pustiv *prisl.:* ~ iti, v ~ iti *če žena zapusti moža*
pustolovec -vca *m avanturist, pustolovka* -e ž, *pustolovščina* -e ž *avantura, pustolovski* -a -o: ~i roman
pustóšiti -im, *pustóšenje* -a s, *pustóšnik* -a m
púša -e ž, *púšica* -e ž: *cerkvena* ~, v ~o *nabirati*
púšča -e ž, *púščava* -e ž, *púščávski* -a -o, *púščáven* -vna -o, *púščávnat* -a -o, *púščávník* -a m, *púščávníca* -e ž, *púščávníški* -a -o, *púščávec* -vca m, *púščávček* -čka m
púščati -am: ~ koga (kaj) kam, kje; ~ komu kri, s krampom ~; sod, škaf *púšča*; vodo *púščati*. skozi streho *púšča*; *púščanje* -a s, *púščálo* -a s
púščica -e ž (*za lok*), *epigram*, *púščičen* -čna -o, *púščičar* -ja

m, púščičast -a -o, *púščičica* -e ž (*Prešeren*)
púščoba -e ž, *púščoben* -bna -o, *púščóbnost* -i ž; *púščobováti* -újem, *púščobovánje* -a s, *púščóbnež* -a m
***púšiti** -im *kaditi*, **púšenje* -a s *kajenje*, **púšáč* -a m *kadilec*
púška -e ž, *púškica* -e ž, *púškin* -a -o: ~o *kopito*, ~a *cev*, *púškar* -ja m, *púškarica* -e ž, *púškáriti* -im, *púškárjenje* -a s, *púškárna* -e ž, *púškárnica* -e ž, *púškárstvo* -a s
Púškin -a m *os. i. rus. pesnika*, *Púškinov* -a -o, *púškinski* -a -o
púšpan -a m *zelenika*, *púšpanov* -a -o: ~ *grm*, ~a *mladika*, *púšpanka* -e ž *pipa iz pušpanovine*, *pušpanovina* -e ž
púta -e ž *kokoš*, *pútká* -e ž, *pút* -a m *kurja golaša*, *pútast* -a -o, *pútav* -a -o, *pútavec* -vca m; *pút!* *medm. za klicanje perutnine:* *pút pút pút!*
pútika -e ž *udnica*, *skrnina*; *pútikav* -a -o, *pútikast* -a -o
putrefákcija -e ž = *putrescénca* -e ž *gniloba*, *gnojnica*
pútrh -a m *ročni sodček*, *pútrhast* -a -o, *pútršek* -ška m
pužina -e ž *peščišče pri sadju*, *pužinast* -a -o

Q

q [*kva* ali *kú*] *m neskl. ime lat. in romanske črke, samo v tujkah; q okr. za čent (kvintál); v slov. kv: kvadririj, kvéstor ipd.*
quadragesima -e [*kvadragézima* -e] ž *prva póstna nedelja, štiri-desetdnevni post*
quai -a [*ké kéja*] *m nabrežje; Quai d'Orsay Quai d'Orsaya* [*kédorsé -éja*] *m kr. i. pariškega nabrežja, kjer je zunanje ministrstvo; posvetovanje na Quai*

d'Orsayu, dogovori s Quai d'Orsayem; quaidorsayski -a -o [*kédorséjski* -a -o]: ~a *politika*
quasi [*kvázi*] *lat. prisl. kakor da, na videz, lažni:* *quasi literat* -a m *lažni književnik, navidezni književnik*
quattrocento -a [*kvatročènto* -a] *m ime za vrhunec ital. umetnosti (15. stol.): umetnost ~a, pesnik ~a = quattrocentist* -a [*kvatročènt-*] *m*

Quebeck -a [kvibék -a] *m kr. i. mesta in pokrajine v Kanadi, quebeški* -a -o [kviběški]
Queen Mary [kvín méri] *ž neskl. ime ladje: s Queen Mary sem se pripeljal, na krovu Queen Mary, o Queen Mary; tako tudi Queen Elizabeth [kvín elizabet] ž neskl.*
quidproquo [kvídkprokvó] *m neskl. nadomestek: to je slab ~, to je le ~ da pač nekaj jè, s takim ~ mi ne hòdi več, pomagaj si je s ~*
Quijote -ta *m gl. Don Kihot*
Quinault -a [kinó -ója ali -óta] *m os. i. franc. dramatika, Quinaultov* -a -o [kinójeju -eva ali kinótoju -ova]

Quinet -a (Edgar) [kiné -éja ali -éta] *m os. i. franc. pesnika, Quinetov* -a -o [kinéjeju -eva ali kinétoju -ova]: ~a epopeja, ~a zgodovina
quingagesima -e [kvínkvagézima -e] *ž lat. ime za zadnjo pustno ali predpustno nedeljo*
Quintus -ta [kvín-] *m pogostno starorim. ime, okr. Q., Quintov* -a -o ali Kvíntov -a -o
quodlibet [kvódlíbet] -a *m (kar hočēš), mešanica, zmeda: v tem ~u dobiš vse; s takim ~om ni nikomur ustrezno*
quórum -a [kvórum -a] *m potrebno število glasov: ni dosegel ~a, je ostal daleč pod ~om; tudi kvorum* -a *m*

R

r [rà ali èr] *m neskl. ime črke, máli r, véliki R, R Réaumur*
Ráb -a *m kr. i. otoka in mesta: na ~u, z ~a (otok); v ~u, iz ~a (mesto), rábski* -a -o: ~o taborišče
Rába -e *ž ime reke, rábski* -a -o, **Porábje** -a *s. porábški* -a -o: ~i Slovenci
rába -e *ž, ráben* -bna -o, **ráb-nost** -i *ž, rábnik* -a *m*
rabárbara -e *ž neka rastlina: kompót iz rabárbare; rabárbarov* -a -o = **rabárbarin** -a -o
rabát -a *m popust, rob pri vrtni gredi, navzven zavihani rob ovratnika*
Rabelais -a [rablé rabléja] *m franc. satirik, Rabelaisov* -a -o [rabléjeju], **rabelaiski** -a -o [rabléjski]: ~i humor
rábelj -blja *m, rábljev* -a -o, **rábeljski** -a -o [-bélj-], **rábeljščina** -e [-bélj-] *ž rabljevo plačilo, rábeljstvo* -a [-bélj-] *s*
rábi -ja *m učenik, mojster*

***rabiáten** -tna -o *besen, stekel, divji, surov*
rabín -a *m judovski duhovnik = rabíncen* -nca *m, rabínski* -a -o, **rabinát** -a *m rabínski urad, rabínska čast*
rábíti -im, **rábil** -a -o *in -íla* -o, **rábljen** -a -o, **rabèč** -éča -e; **rábíti v rábi imeti**: ta dežnik **rábim** (*uporabljam*) *že deset let; +rábíti v pomenu potrebovati: +ne rabim pomagača ne potrebujem; črke nam rábijo za pisanje*
rabljív -íva -o *uporáben, rabljívost* -i *ž*
rábóta -e *ž tlaka, davek v delu: na (v) ~o hoditi; ráboten* -tna -o: ~i dan, ~o delo, ~a dolžnost; **rábotnik** -a *m, rábotnica* -e *ž, rabotnína* -e *ž; rabotáti* -ám, **rabotáj** -ájte! **rabotál** -ála -o, **rabotánje** -a *s*
rabótovina -e *ž rastlina dobrovita*
rabožél [-éju] -i *ž bot.*

rabúd

rabúd -a m *trda trava, slaba krma,*
rabúdje -a s

rabúka -e ž *trušč, vrišč*

rabúrati -am *paberkovati (grozdje),* rabúranje -a s, rabúra -e ž,

raburác -a m, rabúrka -e ž

rabúš -a m *neka rastlina*

rabútati -am *klatiti, krasti sadje,*
rabútanje -a s

ráca -e ž, ráčka -e ž, ráčji -a -e:

~e meso, ráčica -e ž, ráčnica

-e ž *mlaka za race, ráčnik -a m*

hlev za race, racák -a m, rác-

man -a m; racáti -ám, racáj

-ájte! racál -ála -o, racánje -a s,

racáv -áva -o: ~a hoja, ráčjak

-a m, račják -a m (hlev)

rácija -e ž *lov, pogon: policijska*

~, narediti ~o

Racine -na [*rasin -a*] m *franc. dra-*

matik, Racínov -a -o [rasinoj]:

~e drame, racinski -a -o [ra-

sinski]: ~a tragedija

racionalén -lna -o [-ln-] *umen,*

razumen, razumski, umoven: ~a

števila, ~o gospodariti, ~a

poezija; racionalizém -zma m

fil. razumarstvo, racionalist -a m

razumar, racionalistka -e ž ra-

zumarica, racionalističen -čna -o

razumarski, racionalizírati -am

poenostaviti, razumski urediti,

racionalizácija -e ž, rationali-

zátor -ja m

racionírati -am *razdeliti, dodeliti,*

racioníran -a -o: ~o blago, ra-

cioníranje -a s

ráčar -ja m *neka ptica roparica*

ráčiti -im (se) *zljubiti se, blago-*

volíti: ráči se mi ljubi se mi,

račljív -íva -o

račún -a m: ~ se izide; velik,

majhen, tekoči, slan, zasoljen,

nesramen, ugoden ~; ~ o čem

voditi, zahtevati, dati, polagati,

predložiti; ~(e) delati, narediti,

pregledati, plačati, poravnati,

popraviti; ~e s kom skleniti

(s svetom); ~ znese, znaša =

~a je; na ~ jemati, dajati,

pošiljati, naročati, kupovati,

sprejemati; na ~ in nevarnost

naročnika; delati kaj na lastni

~, na tuj ~; to gre (se piše)

na moj ~; po mojem ~u to

ni tako; vzeti kaj v ~; delati

~ brez krčmarja; ~ je napa-

čen (= *načrt*); ~e komu po-

kvariti, prekrizati, prečrtati; to

mi ne gre v račun; priti na

svoj ~; račúnček -čka m, ra-

čúnski -a -o, računati -am, ra-

čúnanje -a s = računiti -im,

račúnjenje -a s, računstvo -a s,

račúnar -ja m, računarica -e ž,

račúnarski -a -o, računarstvo

-a s, računálo -a s, računica -e

ž, računodajálec -lca [-áj-] m

kdor daje račun, računovódja -a

in -e m, računovódstvo -a s,

računoznástvo -a s

rád ráda -o in -ó -í -é in rádi -e;

pridevna oblika se rabi prislov-

no: rád jé, ráda pride, radá se

imata; v primerniku se rabi

rájši ne glede na spol in število,

tudi ráje: sestra rájši (ráje)

šiva; dete rádo jé, pa še rájši

(ráje) spi; učenke rájši (ráje)

beró; ráde volje, iz ráde volje

Ráda -e ž os. i., Rádin -a -o, gl.

Rádoslav

rádar -ja m *neka radiotehnična*

naprava, rádarski -a -o

***rádi** *predl. zaradi, zarád, zavoljo*

rádič -íča m, rádičev -a -o: ~a

solata, ~o seme

rádij -a in rádiúm -a m *kem.*

prvina, rádijski -a -o in rádiúm-

ski -a -o: ~i inštitút, ~o zdrav-

ljenje, rádijev -a -o = rádiu-

mov -a -o: ~i žarki, ~o izža-

revanje, radioaktívén -vna -o:

~a snov, voda, radioaktivnost

-i ž = radioaktivitéta -e ž

rádij -a in rádius -a m *žarek,*

polmer, rádijev -a -o = rádiu-

sov -a -o, rádiálen -lna -o [-ln-]

- v pramenih, izhajajočih iz ene točke: ~i sistem, radiánt -a m točka, iz katere izhaja žarčenje ali sevanje fiz., radiácija -e ž žarčenje, sevanje fiz., radiátor -ja m grelec, radiologija -e ž žarkoslovje, radiografija -e ž rentgensko slikanje, radioskopija -e ž rentgensko presvellingvanje, radioterapija -e ž zdravljenje z žarki (rentgenskimi, radiumskimi), radiométer -tra m
- radikálen** -lna -o [-ln-] korenit, odločen: ~o zdravljenje, radikál [-ál] -a m = radikálec -lca [-lc-] m član radikalne stranke, radikalizem -zma m, radícirati -am koreniti mat., radíciranje -a s korenjenje, radikánd -a m število, ki se koreni
- rádio** m -dia -diu -dio -diu -diom, mn. rádii (aparati) -diov -diom -die -dih -dii; rádijski -a -o: ~i program, ~o sporočilo, ~i orkester, ~a postaja, ~i sprejem, naročnik, ~a oddaja; sprejemna in oddajna ~a postaja; radiofonija -e ž, radiofóničen -čna -o; radiógram -a m, radiógrámski -a -o
- radiolárijí** -jev m mn. vrsta vodnih praživali
- radírati** -am strugati, (o)strgati, radíran -a -o, radíranje -a s, radíranka -e ž, radírka -e ž, razúra -e ž
- rado** v sestavi: radodáren -rna -o, radodárnost -i ž; radogled -éda -o: ~e oči, radoglednost -i ž; radojéden -dna -o, ~jédnost -i ž; radospráven -vna -o, ~správnost -i ž; radovéden -dna -o, ~védnost -i ž, ~védnež -a m, ~védnica -e ž; radovéren -rna -o, ~vérnost -i ž; radovóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljec -ljca m, radovóljnik -a m; radoživ -a -o, ~živost -i ž
- Rádoslav** -a m os. i., Rádoslavov -a -o, Rádo -a m, Rádov -a -o, Rádoslava -e ž, Rádoslavin -a -o, gl. tudi Ráda
- radóst** -i in rádost -i ž, radósten -tna -o in rádosten -tna -o, radováti -újem se, radováł -ála -o, radovánje -a s, radoválec -lca [-lc-] m, radováłka -e [-lk-] ž
- radostíti** -ím (se), radostí -itel radostíł -íla -o, radoščénje -a s rádža -a in -e m naslov indijskih knezov
- Ráfael** [-el] -a m os. i., Ráfaelov -a -o; Ráfko -a m, Ráfkov -a -o; Rafaéla -e ž os. i., Rafaélin -a -o
- rafál** [-ál] -a m: ~ sprožiti
- Ráffael** -a m os. i. ital. slikarja, Ráffaelov -a -o: ~e slike, rafaéltski -a -o: ~i slog [povsod: rafa-el-]
- ráfija** -e ž liže
- rafínirati** -am (o)čistiti, rafíniran -a -o prečiščen, prenes. *rafíniran -a -o premeten, pretkan, zvit; rafíniranje -a s, *rafínma -ja m, rafinerija -e ž čistilnica, rafínér -ja m
- raglán** -a m vrsta plašča
- ráglja** -e ž, rod. mn. rágelj [-gəlǰ] ropotulja; ragljáti -ám, ragljáj -ájte! ragljál -ála -o, ragljánje -a s; ragljáv -áva -o, ragljávec -vca m; ragljálo -a s
- ragú** -ja m vrsta juhe
- ráhel** [-həu] -hla -o, naráhlo prist.: ~ stopati, potrkati, ráhlica -e ž rahla prsí, ráhlost -i ž, rahljáti -ám, rahljáj -ájte! rahljál -ála -o, rahljánje -a s, rahljáč -a m orodje za rahljanje, rahločúten -tna -o, rahločútnost -i ž, rahločútte -a s, rahlosčén -čna -o; gl. tudi rašiti
- Rahéla** -e ž os. i., Rahélin -a -o: ~ jok
- rahítis** -a m neka bolezen, rahítičen -čna -o: ~ otrok, rahítik -a m, rahíticarka -e ž

ráhtati

ráhtati -am: kokoši ráhtajo
ráj rája *m* *nebesa*, rájski -a -o:
 ~a ptica = rájčica -e ž
ráj rája *m* *ples*, rájati -am, rá-
 janje -a s, rájavec -vca *m*, rá-
 javka -e ž, rájavski -a -o; rá-
 jálen -lna -o [-ln-]: ~i pohòd
telov.
rája -e ž *krščanski turški podlož-*
niki, brezpravni sloj: krščanska
 ~, to je prava ~
rájček -čka *m* *neka goba*
 ***rájda** -e ž 1. *ovinek: cesta je v*
~e delana. 2. *vrsta: ~ gorá,*
*dolga ~ ljudi; *rájdati -am*
obratati, voditi: voz ~, rájdnik
-a m neki žebelj pri vozu, gl.
 *rida
Rájmund -a *m* *os. i., Rájko -a m,*
Rájkov -a -o
rájni -a -o, rájnik -a *m*, rájnica
 -e ž, rájnki (+ranjki) -a -o, *rod.*
rájneka, datj. rájnemu, rájnik
oče, rájnica mati
rajón -a *m* *okolíš, okrožje, območ-*
je, rajónski -a -o: ~a pisarna;
rajonírati -am deliti na okrožja,
rajoníranje -a s
rájši -a -e *gl. rad*
 +**rájstati** -am *računati, misliti, na-*
meravati, +rájtinga -e ž račun,
odgovor
rájtelj -tlja *m*, rájtljati -ám z *rajt-*
ljem povezati, rájtljáj -ájte!
rájtljál -ála -o, rájtljánje -a s
rájželje -a [-želj-] *m* *črevesje z vso*
tolščo pri mladem teletu
rák ráka *m*, ráklja -e ž = rá-
 kúlja -e ž = rákovica -e ž =
 rákovka -e ž (*samica*), rákov -a
 -o: ~e škarje, gre ~o pot ali:
 po rákovo, rákovec -vca *m* *bož-*
ja žabica, rakovit -a -o bogat,
poln rakov, rákovnik -a m potok
z raki, rákar -ja m kdor lovi
rake, rákec -kca m, ráčec -čca
m = ráčič -iča m, ráčilo -a s
sak za račjo lov, ráčji -a -e: ~a
kuga, ~i kamenčki

rák ráka *m* *bolezen: imeti ~a,*
zdraviti ~a; rákav -a -o: ~a
rana, ~ stržén, ~o obolenje,
~ bolnik, ~a bula, celica, ~o
drevo; +rákrána rákava rána,
prenes. huda, velika, nevarna ra-
na: to je +rakrana na našem
narodnem telesu; pokazal je
na +rakrano našega notranje-
ga življenja; rákavost -i ž, rá-
kavina -e ž rakavo tkivo, ráka-
vica -e ž razpaseni rak, rákast
-a -o raku podoben: ~a bula
ráka -e ž grobnica, mn. ráke mlin-
ski žleb
rakéta -e ž, rakéten -tna -o: ~o
 letalo
rákev -kve ž *krsta*
rakíta -e ž *neka vrba, rakítje -a s*
sk. i. = rakítovje -a s, rakítov
-a -o, rakítovec -vca m rakítov
grm ali kraj, kjer raste rakita =
rakítnik -a m, rakítovina -e ž,
rakítovka -e ž rakítova šiba
rákla -e ž *palica fižolovka, ráklo-*
vec -vca m fižol preklar
rál [ráj in ráj] -í ž *oranje, izora-*
na zemlja, rálen -lna -o [-ln-]:
 ~i svet, rálnik -a [-ln-] *m čr-*
talo, ralnína -e [-ln-] ž, rálo -a s
majhen plug, neka kost, rálica
 -e ž; ráliti -im *orati, z nitjo de-*
lati po obleki barvne črte: šivil-
lja ráli
rallentándo *prisl. glas. počasneje,*
zadrževaje
ráma -e ž = ráme -ena in -éna *s,*
mn. raména -én -énom -éna
-énih -éni; +ramo ob rami
z ramo ob rami se bojujeta,
tik drug ob drugem, složno se
bojujeta; rámen -mna -o: ~a
žila, rámnica -e ž nosilni trak,
jermen, ramáč -a m kdor ima
široka ramena, rámast -a -o =
ramàt -áta -o, rámica -e ž, rá-
mičnjak -a m naramni del sraj-
ce; raménski -a -o: ~a stoja
ramazán -a *m muslimanski post*

rámor -ja *m*, *gl.* bramor
rámpa -e *ž* *vzvišeno nakladališče, prívóz, vrsta luči na sprednjem delu gledališkega odra*
rámšelj -šlja *m* neka rastlina
Rámzes -a *m os. i. egiptovskih kraljev, Rámzesov -a -o, rámzesovski -a -o: ~a drža*
rán -a -o: ~o sonce, ~a ura, *zarána prisl., za ránega jutra, ránica -e ž zgodaj zrela češnja, češplja, hruška, trta, ranína -e ž sadje, ki je zgodaj zrelo*
rána -e *ž, ránica -e ž, ránar -ja m, ránarstvo -a s, ránast -a -o, ranarína -e ž; rániti -im, ránil -a -o in -íla -o, ránjen -a -o, ránjenec -nca m, ránjenka -e ž, ránjak -a m = ránjavec -vca m neka rastlina; ranljív -íva -o, ranljívost -i ž, ranítev -íve ž, ranítelj -a m, ranocélnik -a [-ln-] m, ranocélniški -a -o [-ln-], ranocélstvo -a [-ls-] s*
+ráng -a *m čin, vrsta, red*
Rangún -a *m kr. i., rangúnski -a -o: ~i riž*
ránta -e *ž dolg prečen drog, prečnik*
rántaha -e *ž plahta*
ranžirati -am *urediti, urejati, razvrščati, pripraviti, ranžiranje -a s, ranžiren -rna -o: ~i kolo-dvor, ~a lokomotiva*
Rapálla *m -álla -u -o -u -om, rapálski -a -o [-ls-]: ~a pogodba*
***rapiden** -dna -o *deroč, hiter, nagel*
rapír -ja *m vrsta meča, rapirjev -a -o: ~ držaj*
rapórt -a *m poročilo, raportirati -am poročati, raportiranje -a s poročanje*
rapód -a *m pevec epskih pesmi, rapódski -a -o: ~a pesem, rapódija -e ž, rapódijški -a -o: ~i slog, rapódíčen -čna -o*
rapúlja *in rúpulja -e ž rastlina glistnik, paberek na trti, rapu-*

ljáti -ám paberkovati, rapuljáj -ájte! rapuljál -ála -o
***raritéta** -e *ž redkost, dragocenost*
rás -a *m gl. raš*
rása -e *ž pasma, pleme, rásen -sna -o: ~a teorija, rasíst -a m, rásízem -zma m, rásístičen -čna -o*
ráskav -a -o, *ráskavost -i ž*
ráster -tra *m tisk, sito, mreža, rastirati -am tisk. črtati, rastiranje -a s*
rásti *rástem in rásem, rástóč -a -e, rástel -tla -o in rásel -sla -o, prid. rás(t)el -s(t)la -o in ráščen -a -o, rást -í ž, rásten -tna -o, rástnost -i ž, rástílo -a s: kupiti drevo na rástílu, rástje -a s rasi, rastljív -íva -o*
rástiti -im (*o kuretini in ptičih*): *petelin kuro rásti, rástítev -íve ž, rástíšče -a s kraj, kjer se rásti divja perjad, rástenje -a s, ráščiti -im, ráščenje -a s*
rástlina -e *ž, rástlínje -a s sk. i., rástlínica -e ž, rástlínar -ja m kdor nabira rástline, bolanik, rástlínast -a -o, rástlínják -a m, rástlínski -a -o, rástlínstvo -a s, rástlínójed -éda -o*
ráš -a *m surovo domače sukno, rášev -a -o iz ráša narejen, ráševína -e ž, ráševnat -a -o, ráševnik -a m raš, rášar -ja m kdor raš izdeluje = ráševinar -ja m*
rášč -a -e *rástljív, rášč -í ž = rášča -e ž = rást -í ž, ráščav -a -o kar lepo raste = ráščevít -a -o, ráščljív -íva -o*
rášeljika -e *ž bot. (grm in sad)*
rášiti -im *rahljati: ~ posteljo, ogenj, rášilo -a s bezalo za ogenj, rášljív -íva -o: ~a prst*
rášpa -e *ž strgulec, strgulka*
ratár -ja *m = ratáj -a m in ratáj -a m, ratárstvo -a s*
ratificirati -am *potrditi, priznati, ratificiran -a -o, ratificiranje -a s, ratifikácija -e ž, ratifikácijski -a -o: ~a listina*

ratiné

ratiné -ja *m vrsta tkanine*, rati-
nirati -am *kodrati sukno*

ratíšče -a *s ročaj (sulice, kose itd.)*

raván in ráven *ž ravnina, vršina, višina, stopnja*: 1. raván ravní rávni ráván — v ráven [-vən] v rávni za ravnjó; *dv.* ravní ravnéma ravnéh; *mn.* ravní ravní ravném ravní v ravnéh za ravenmí [-vən-]; 2. ráven rávni rávni ráven v rávni za rávnijo; *dv.* rávni rávnima rávni; *mn.* rávni rávni rávnim rávni v rávnih za rávnimi; ravníca -e *ž*, ravníčica -e *ž*, rávánski -a -o in rávenski -a -o [-vən-], rávāec -nca, rávnik -a *m travnik na ravní, rávniški* -a -o

ráven -vna -o in raván in ráven ravná ravnó: na rávnem, ráven kakor sveča; leží, leží ravnó poljé; rávnost -i *ž*, rávnôta -e *ž*

ravnátelj -a *m*, ravnáteljica -e *ž*, ravnáteljev -a -o, ravnáteljčin -a -o, ravnáteljski -a -o, ravnáteljstvo -a *s*; ravnáteljévati -újem, ravnáteljévāl -ála -o, ravnáteljévānje -a *s*

ravnáti -ám, ravnāj -ájtel ravnāl -ála -o: ~ kar je krivo (žeb-ljè), ~ perilo, veje, ~ žito ob-ravnavati, čistiti z rešetom, ~ kosilo pripravljati, ~ žito za v mlin, ~ čebele gojiti, skrbeti za, ~ grobove; ~ prav pošleno delati; ~ s kom, s čim (grdo, lepo); ~ plug, stroj upravljati, voditi, ~ koga na pravo pot; ~ se po kom, po čem (po pla-čilu, po delu, po vremenu, po očetu), ~ se kam (od doma, domov, na pot, po svetu, v Ame-riko, v službo), ~ se k čemu (k dežju, k lepemu), ~ se na kaj (na ples, na lepo, na bolj-še); ravnānje -a *s*, ravnáč -a *m*, ravnálo -a *s regulator (naprava)*,

ravnálec -lca [-lc-] *m*, ravnálka -e [-lk-] *ž*, ravnáva -e *ž*

ravník -a *m ekvator, polutnik, rav-niški* -a -o *ekvatorski, polutniški*
ravnína -e *ž*, ravnínica -e *ž*, rav-nínski -a -o, ravníncec -nca *m*; ravninomérstvo -a *s plantme-trija, ravninomérski* -a -o *plani-metričen*

ravnítí -ím ravnó delati, rávni -íte!
ravníl -a -o, ravnjēnje -a *s*, ravnílo -a *s*

rávno *prisl.*: ~ ob desetih, ~ prav, ravnó tak, ravnó tam (*kratica*: r. t.), ravnó zdaj; ravnó òn ne, ravnó spi; čerávno, akorávno, dasirávno

ravnó -v sestavi: ravnódušen -šna -o, ~dúšnost -i *ž*; rávnokar *prisl.*, ravnólēžen -žna -o *kar leži na isti ravní, ~léžje* -a *s*; ravnótēžje -a *s* = ravnóvéšje -a *s*, ~véšen -sna -o

rávs -a *m*: rávs in kávs, rávsati -am se, rávsanje -a *s*, rávsniiti -nem, rávsnjen -a -o

*rávš -a *m burja, ruševje, rodo-dendron* = *rávšelj -šlja *m*

raz *predl. s tož. s, z*: raz mizo (+raz mize) vzeti z mize vzeti, raz drevo (+ raz drevesa) pa-sti z drevesa pasti

raz -predpona (v pomenu narazen) se *pred imeni redko rabi*: raz-césteje, razpótje, razpóten, raz-pótnik, razoglāv, razoglāvec, razkrižje, rázsoha, razúm; v novih, knjižnih besedah po tu-jem ex-: rázkrálj, rázfrancí-škán; zelo pogostna je pri gla-golih in pomeni: 1. ločítev (v raznih ozirih): razvézati, raz-odéti, razkriíti, razgnáti, razíiti se, raztřgati *id.*, 2. razširítev, razmnožítev, okrepitev: razblí-niti, razváljati, razbéliti *id.*, 3. začetek ali veliko mero de-ja-nja: razjókati se, razveseliti se *id.*; kadar raz- zāznamuje

predvsem dovršnost in bi ne nastala kaka dvoumnost, se rabi tudi s- (z-): razkrehniti — skrehniti, razjeziti — zjeziti, razjokati se — zjokati se, razmehčati — zmehčati, razveseliti se — zveseliti se *itd.*; *išči take glagole pod s ali z, če jih ni tu* ráza -e ž *gl.* ráziti

rázati -am *zavnati, posneti mero*, rázan -a -o: ~a mera, rázanje -a s, ráz -a m, razálo -a s *priloga za rázanje, nivelirna priloga*; razálen -lna -o [-ln-]: ~a mera

razbégniti -nem se, razbežáti -ím se *gl.* bežati

razbéliiti -ím *gl.* beliti, razbéljen -a -o, razbéljenje -a s, razbéljenost -i ž, razbélen -lna -o [-ln-]: ~a vročina

razbežáti -ám [-báz-] *gl.* bežati

razbícati -am, razbíčan -a -o

razbíjati -am *gl.* razbiti

razbíratii -am *gl.* razbrati

razbistrítii -ím, razbistrí -íte! razbistril -íla -o, razbistrèn -èna -o, razbistrítev -tve ž

razbíiti -íjem, razbíj -tel razbil -íla -o, razbit -a -o, razbitost -i ž, razbitje -a s, razbítek -tka m, razbitína -e ž; razbíjati -am, razbíjaj -te in -ájte! razbíjal -a -o in -ála -o, razbíjanje -a s, razbíjáló -a s, razbíjálén -lna -o [-ln-], razbíjáč -a m, razbíjáčka -e ž; razbíjálec -lca [-áj-] m, razbíjálka -e [-áj-] ž, razbíjálski -a -o [-áj-]

razblíniti -ím *razvaljati kako stvar, n. pr. testo, da je tanjše in širše*, razblínilo se je v nič, razblínjen -a -o, razblínjenje -a s

razbóbnati -am, razbóbnan -a -o
razbój -ója m *kem., fiz.*, razbójén -jna -o *kar se dá razbiti*, razbójnost -i ž: stópnja ~i *odpornost proti razbitju*

razbójnik -a m, razbójnica -e ž, razbójništvo -a s, razbójniški -a -o

razboléti -ím se *gl.* boleti: rana se razboli; razbolévati -am se
razbòr -óra m *gl.* razbrati, razborít -a -o, razborítost -i ž, razborítež -a m

razbosíti -ím: ~ konja; razbòsi -íte! razbòsil -íla -o

razbranáti -ám *gl.* branati, razbranán -a -o

razbráti razbèrem *razločiti, urediti gl.* brati, razbrán -a -o, razbòr -óra m; razbíratii -am, razbíranje -a s, razbírálec -lca [-áj-] m, razbírálka -e [-áj-] ž

razbrázdáti -ám *gl.* brazdati, razbrázdán -a -o in razbrázdán -a -o: ~ obraz; razbrázditi -ím, razbrázdén -a -o

razbřcati -am, razbřčan -a -o

razbremeníti -ím, razbremení -íte! razbremeníl -íla -o, razbremenjen -èna -o, razbremenítev -tve ž, razbremenílen -lna -o [-ln-], razbremenjati -am = razbremenjeváti -újem, razbremenjevál -ála -o, razbremenjevánje -a s, razbremenjeválen -lna -o [-ln-]

razbřskati -am: kokoši so vse razbřskale, razbřskan -a -o, razbřskanost -i ž

razbřvtiti -ím, razbřvtén -a -o

razbřzdati -am, razbřzdan -a -o *in v prenes. pomenu* razbřzdán -a -o, razbřzdanec -nca m, razbřzdánka -e ž, razbřzdanost -i ž

razbúhniti -nem, razbúhnjen -a -o: ~ krompir, ~a češplja; *tudi* zbúhniti, *toda* izbúhniti (oči)

razbúriti -ím, razbúrjen -a -o, razbúrjenje -a s, razbúrjenje -i ž, razbúrjenec -nca m, razbúrjenka -e ž; razbúren -rna -o *burén*: ~o leto, razbúrjati -am, razbúrjanje -a s; razburljiv -íva -o, razburljivost -i ž,

razbúrkati

- razburljivec -vca *m*, razburljívka -e *ž*
- razbúrkati -am, razbúrkan -a -o, razbúrkanost -i *ž*
- razcapáti -ám *gl.* capati, razcapán -a -o, razcapániec -nca *m*, razcapánka -e *ž*, razcapánost -i *ž*
- razcefráti -ám *gl.* cefrati, razcefrán -a -o, razcefránost -i *ž* [*povsod: -cef-*]
- razcèp -épa *m*, razcèpiti -im, razcèpi -íte! razcèpil -íla -o, razcèpljen -a -o, razcèpljenost -i *ž*, razcèpitev -tve *ž*, razcèpljiv -íva -o, razcèpljivost -i *ž*, razcèpen -pna -o *kar se dá razcèpiti*, razcèpek -pka *m*; razcèpljati -am, razcèpljanje -a *s*
- razcèstje -a *s* *kjer gredo ceste narazen*
- razcvèt -éta *m*, razcvètje -a *s*, razcvèten -tna -o, razcvèsti -tèm [*-cvè-*] *gl.* cvesti; razcvètati -am se = razcvítati -am se, razcvétanje -a *s* = razcvítanje -a *s* (+*procvít*, +*procvítati*, +*procvítanje*)
- razčáratí -am, razčáran -a -o *naspr. od* začaran, razčáranje -a *s*
- razčèhníti -čèhnem *in* razčèhníti -nem *gl.* čèhniti, razčèhnjen -a -o *in* razčèhnjen -a -o
- razčèmerítí -ím (se) *razjezítí (se)*; razčèmérí -íte! razčèméril -íla -o, razčèmerjèn -èna -o *in* razčèmérjen -a -o
- razčèpérítí -im se *razšopírítí se*, razčèpérjen -a -o, razčèpérjenec -nca *m*, razčèpérjenka -e *ž*, razčèperjevátí -újem se
- razčèsatí -čèšem: ~ si lase *gl.* česati, razčesán -a -o, razčesávati -am, razčesávanje -a *s*
- razčèsnítí -nem *in* razčèsníti -čèsnem *gl.* čèsniti, razčèsnjen -a -o *in* razčèsnjen -a -o, razčèsnjenec *in* -èsnjenec -nca *m* *otrok, ki se hudo joka in dere*
- razčètrítí -im *na štíri dele razdelítí* = razčètvérití -im, razčètrtán -a -o, razčètrten -a -o, razčètvérjen -a -o, razčètvérjenje -a *s*, razčètrtánost -i *ž*, razčètrtenje -a *s*
- razčístítí -im, razčístičen -a -o, razčístičenje -a *s*, razčístičenost -i *ž*; razčístičevátí -újem, razčístičevál -ála -o, razčístičevánje -a *s*, razčístičeválec -lca [*-áú-*] *m*, razčístičeválen -lna -o [*-ln-*]
- razčlénítí -im, razčlénjen -a -o, razčlénjenost -i *ž*, razčlénítev -tve *ž*, razčlémba -e *ž*; razčlénjevátí -újem, razčlénjevál -ála -o, razčlénjevanje -a *s*, razčlénjeválec -lca [*-lc-*] *m*, razčlénjeválki -a -o [*-ls-*], razčlénjeválen -lna -o [*-ln-*]
- razčúti -čújem se *predramiti se*, razčút -a -o
- razdálja -e *ž*, razdáljen -ljna -o
- razdanítí -í se, razdanítev -tve *ž*
- razdátí -ám *gl.* dati; razdájati -am *in* -jem, razdájanje -a *s*, razdája -e *ž*, razdájjen -jna -o: ~i kraj, razdájalec -lca [*-áú-*] *m*, razdájalka -e [*-áú-*] *ž*
- razdedínítí -im, razdedínjen -a -o, razdedínjenje -a *s*
- razdejátí -dèjem *in* -dènem, razdèni -íte! razdejál -a -o, razdeján -a -o, razdejánje -a *s*, razdejánost -i *ž*, razdejálec -lca [*-áú-*] *m*
- razdél [-dél] -a *m*, razdélek -lka [*-lk-*] *m*, razdéljen -lna -o [*-ln-*], razdélnost -i [*-ln-*] *ž*
- razdelítí -ím, razdéli -íte! razdélil -íla -o, razdeljèn -èna -o, razdelítev -tve *ž*, razdélba -e [*-lb-*] *ž*, razdeljénost -i *ž*, razdelišče -a *s*, razdeljiv -íva -o, razdeljivost -i *ž*, razdeljevátí -újem, razdeljevál -ála -o, razdeljevanje -a *s*, razdeljeválec -lca [*-áú-* *in* -lc-] *m*, razdelje-

- válka -e [-áú- in -lk-] ž, razdelivec -vca m, razdelilo -a s, razdelilen -lna -o [-ln-], razdelilnik -a [-ln-] m *priprava za razdeljevanje* = razdeljevalnik -a [-ln-] m
- razdėti** -dėjem in -dénem, razdėni -íte! razděl -éla -o, razdět -a -o, razdětost -i ž; razdévati -am, razdėvanje -a s, razdeválec -lca [-áú- in -lc-] m, razdeválka -e [-lk-] ž, razdėven -vna -o *kar se dá razdėti*
- razdíratí** -am gl. razdreti
- razdišáti** -ím se, razdišal -ála -o, razdišán -a -o
- razdivjáti** -ám se gl. divjati, razdivján -a -o, razdivjánec -nca m, razdivjánka -e ž, razdivjánost -i ž
- razdóbje** -a s, razdóben -bna -o
- razdólžiti** -ím, razdólžen -íte! razdólžil -íla -o, razdólžen -ėna -o, razdólžitev -tve ž, razdólžba -e ž, razdólžen -žna -o: ~i načrt = razdólžitven -a -o [-tvən-], razdólževáti -újem, razdólževál -ála -o, razdólževánje -a s [*posvod*: -oy-]
- razdòr** -òra m gl. razdreti
- razdráhati** -am = razdrásati -am *zrahljati, razplesti*, razdráhan -a -o = razdrásan -a -o
- razdrápati** -am in -pljem, razdrápan -a -o, razdrápanost -i ž, razdrápanec -nca m, razdrápanka -e ž
- razdrážiiti** -ím, razdrážen -a -o, razdráženje -a s, razdráženec -nca m, razdráženka -e ž, razdráženost -i ž, razdrážba -e ž, razdrážljiv -íva -o, razdrážljivost -i ž, razdrážljivec -vca m
- razdréti** -dėrem in -drėm, razdėri -íte! in razdrí -íte! razdríl -a -o, razdrít -a -o, razdrítost -i ž, razdrítje -a s, razdrítija -e ž, razdrítina -e ž; razdíratí -am, razdíranje -a s; razdiräv -áva -o,
- razdirávec -vca m, razdirávka -e ž, razdirljiv -íva -o, razdirljivost -i ž, razdirálen -lna -o [-ln-]: ~e sile, razdirálnost -i [-ln-] ž, razdòr -òra m, razdòren -rna -o
- razdrobíiti** -ím, razdrobí -íte! razdrobil -íla -o, razdrobljen -ėna -o, razdrobljenost -i ž, razdrobljėnc -nca m, razdrobljėnka -e ž, razdrobítev -tve ž; razdrábljati -am, razdrábljanje -a s
- razdrúžiti** -ím gl. družiti, razdrúžil -íla -o, razdrúžen -a -o, razdrúženost -i ž, razdrúženje -a s, razdrúžitev -tve ž, razdrúžljiv -íva -o, razdrúžljivost -i ž, razdrúžba -e ž, razdrúžen -žna -o, razdrúženost -i ž
- razdvájati** -am, razdvájanje -a s
- razdvojíiti** -ím, razdvòji -íte! razdvóžil -íla -o, razdvojėn -ėna -o, razdvojėnost -i ž, razdvojėnec -nca m, razdvojėnka -e ž, razdvojítev -tve ž, razdvojljiv -íva -o, razdvojljivost -i ž
- razedíniti** -ím, razedínjenje -a s, razedínitev -tve ž, razedínjenec -nca m, razedínjenka -e ž, razedínjenost -i ž
- razeléktríiti** -ím, razeléktrjenje -a s, razeléktrítev -tve ž
- rázen** [-zən] (+razven, +razun)
1. *predl. z rod.:* ~ tega; 2. *prisl.:* vsak dan rázen danes; pridem, rázen če bo grdó
- rázen** -zna -o: ~i kraji, ~e smeri, ~i nazori; ráznost -i ž
- razfráčkáti** in -frčkáti -ám gl. fračkati, razfr(a)čkán -a -o
- razgáliti** -ím, razgáljen -a -o, razgáljenje -a s, razgáljenec -nca m, razgáljenka -e ž, razgáljenost -i ž; razgáljati -am, razgáljanje -a s
- razganíiti** -gánem gl. ganiti: ~ knjigo, papir [*nepoud. posvod*: -gan- in -gən-]

razgáziti

razgáziti -im *gl.* gaziti: ~ sneg, razgážen -a -o
razgíbatí -am *in* -ljem, razgíbanje -a s, razgíbanost -i ž, razgíbljiv -íva -o, razgíbljivost -i ž
razglasítí -ím (se), razglási -íte! razglásil -íla -o, razglašèn -èna -o: ~a postava, ~ klavir, ~a slava; razglašènje -a s, razglašènost -i ž, razglasítev -tve ž; razglàs -ása m, razglásèn -sna -o: ~a deskà, razglásje -a s *disharmonija*; razglásati -am, razglásanje -a s; razglaševáti -újem, razglaševál -ála -o, razglaševánje -a s; razglaševálec -lca [-áú-] m, razglaševálka -e [-áú-] ž, razglaševálski -a -o [-áú-], razglaševálen -lna -o [-ln-]
razgléd -éda m: iti na rázged(i) (o nevesti); razglédati -am (se) *gl.* gledati, razglédan -a -o, razglédanost -i ž, razgléden -dna -o: ~i stolp, ~a točka; razglédnica -e ž, razglédničen -čna -o; razglédišče -a s; razgledováti -újem (se), razgledovál -ála -o, razgledovánje -a s
razglódati *in* -áti -glódam *in* -jem *gl.* glodati, razglódan -a -o *in* razglódán -a -o, razglódanost *in* -ánost -i ž
razgnáti razžènem *gl.* gnati, razgnán -a -o, razgnánec -nca m, razgnánka -e ž; razgánjati -am, razgánjanje -a s; razganjálec -lca [-áú-] m; razgòn -óna m, rázgon -a m *razor na njivi*: v polletni vročini razpokan rázgon
razgnèsti -gnètem *gl.* gnesti, razgnètèn -èna -o, razgnètènost -i ž, razgnètati -am, razgnétanje -a s
razgoréti -ím se *gl.* goreti, razgorél -éla -o: ~i plamen, razgorélost -i ž
razgóvor -a m, razgóvoren -rna -o: ~i (konverzacijski) jezik =

pogóvorni jezik; razgovorítí -ím se *gl.* govoriti; razgovárjati -am se, razgovárjanje -a s, razgovárjalec -lca [-áú-] m
razgrábíti -im *gl.* grabiti: ~ seno, denar, razgrábljati -am, razgrábljanje -a s, razgrábljenost -i ž
razgradítí -ím *gl.* graditi, razgrádil -íla -o, razgrajèn -èna -o, razgrádba -e ž, razgradína -e ž, razgrajènost -i ž
razgrájati -am, razgrájanje -a s, razgrajác -a m, razgrajáski -a -o, razgrajálen -lna -o [-ln-], razgrajáv -áva -o, razgrajávec -vca m, razgrajávka -e ž, razgrajávski -a -o, razgrajávost -i ž
razgrebíti -bem *gl.* grebsti, razgrebèn -èna -o: ~ kruh *kruh z razpokano skorjo*; razgrebáti -am, razgrebánje -a s
razgréti -jem, razgrél -éla -o, razgrét -a -o, razgrétost -i ž, razgrétje -a s; razgrévati -am, razgrévanje -a s, razgreválen -lna -o [-ln-]
razgrísti -grízem, razgrízen -a -o, razgrízenost -i ž
razgrnítí razgrńem, razgrńi -íte! razgrńil -íla -o, razgrńjen -a -o, razgrńjenost -i ž, razgrńítev -tve ž; razgrńjati -am, razgrńjanje -a s
razgúbíti -ím (se), razgúbí -íte! razgúbil -íla -o, razgubljen -èna -o, razgúbljati -am
razhladíti -ím (se), razhládi -íte! razhládlil -íla -o, razhlajèn -èna -o; razhlájati -am, razhlájanje -a s; razhlajeválec -lca [-áú-] in [-lk-] m, razhlajeválka -e [-áú-] in [-lk-] ž; razhlajeválen -lna -o [-ln-], razhláden -dna -o, razhládnost -i ž
razhodítí -hódim (se) *gl.* hoditi, razhójen -a -o, razhód -óda m *ločitev, slovo*, razhódnja -e ž *valeta*, razhóden -dna -o; raz-

- hájati -am se, razhájanje -a s, razhajališče -a s
- razhomotáti -ám: konje ~, razhomotáj -ájte! razhomotál -ála -o, razhomotán -a -o; razhomotávati -am, razhomotávanje -a s
- razhúditi -ím se *zvezili se*, razhúdi -íte se! razhúdil -íla -o, razhúden -a -o *in* razhúden -éna -o
- razhúdnik -a *m bot.*
- razigráti -ám *gl. igrati*, razigrán -a -o, razigránost -i ž
- raziskáti -iščem *gl. iskati*, raziskánost -i ž, raziskáva -e ž; raziskávati -am, raziskávanje -a s; raziskováti -újem, raziskúj -tel raziskujóč -a -e, raziskovál -ála -o, raziskovánje -a s, raziskoválen -lna -o [-ln-], raziskoválnica -e [-ln-] ž, raziskoválec -lca [-áyc-] *m*, raziskováлка -e [-áyc-] ž, raziskoválski -a -o [-áyc-]
- ráziti rázidem se (+razstati se) *gl. iti*, razšél -šlà -ò -í -ó (+razíšel -šla -o); *gl. tudi* razhoditi
- ráziti -im *napraviti prasko*, razo, rázenje -a s *in* rázenje -a s, ráza -e ž, rázica -e ž, rázilo -a s, rázilen -lna -o [-ln-]: ~i nož, razljív -íva -o: ~ kamen, razljívost -i ž
- razjáhati -am *in* -šem: ~ konja
- razjáríti -im koga *razkáti*, razjárjen -a -o, razjárjenost -i ž
- razjasníti -ím, razjásni -íte! razjásnil -íla -o, razjásnjen -a -o, razjásnjenost -i ž, razjasnitev -tve ž, razjasnilo -a s; razjasnjeváti -újem, razjasnjevál -ála -o, razjasnjevánje -a s, razjasnjeválen -lna -o [-ln-]
- razjéstí -jém *gl. jesti*, razjéden -a -o, razjédenost -i ž; razjéden -dna -o: ~a voda, razjedljív -íva -o: ~i lug, razjedljivost -i ž, razjéda -e ž, razjédati -am, razjédanje -a s
- razjézditi -im: ~ konja, razjézdén -a -o
- razjezíti -ím, razjézi *in* -ézi -íte! razjézil -íla -o, razjezén -éna -o, razjezítev -tve ž, razjezljiv -íva -o, razjezljívec -vca *m*
- razjókati *in* razjokáti razjókam *in* -čem se *gl. jokati*
- razjúžiti -im se: vreme se je razjúžilo
- razkáčiti -im, razkáčen -a -o, razkáčenost -i ž
- razkadíti -ím, razkádi -íte! razkádil -íla -o: veter je meglo razkádil, razkajén -éna -o, razkajénost -i ž
- razkálati -am: vsa drva ~, razkálan -a -o
- razkázati *in* razkazáti razkázem *gl. kazati*, razkázan -a -o, razkáz -áza *m*; razkazováti -újem, razkazovál -ála -o, razkazovánje -a s, razkazoválec -lca [-áyc-] *m*, razkazováлка -e [-áyc-] ž, razkazoválski -a -o [-is-]
- razkidáti -am: gnoj ~, razkidán -a -o; razkidávati -am, razkidávanje -a s
- razkísati -am, razkísan -a -o *ali* skísati, skisan: ~o zelje
- razkísiti -im kem, dezoksidirati, razkísen -a -o, razkísenje -a s *dezoksidacija*, razkís -a *m dezoksidati*
- razkísliti -ím, razkíslí -íte! razkíslil -íla -o, razkísljén -éna -o, razkíslítev -tve ž
- razkládati -am, razkládanje -a s, razklád -áda *m*, razkládáč -a *m*, razkladališče -a s, razkladálec -lca [-áyc-] *m*, razkladálka -e [-áyc-] ž, razkláden -dna -o, razkladnína -e ž
- razkláti -kóljem *gl. klati*, razklán -a -o, razklánec -nca *m*, razklánka -e ž, razklánost -i ž; razkól [-ól] -óla *m*, razkólek -lka [-lk-] *m*; razkólen -lna -o [-ln-], razkólnik -a [-ln-] *m*,

razklejiti

razkólništvo -a [-ln-] s, razkólnost -i [-ln-] ž, razkólnina -e [-ln-] ž
razklejiti -ím *gl.* klejiti, razkléjil -ila -o, razklejèn -èna -o, razklejítev -tve ž
razkleníti -klénem, razklèni -íte! razklènil -ila -o, razklénjen -a -o, razklénjenost -i ž, razklèp -épa m, razklèpati -am, razklèpanje -a s
razklepáti -klépljem *gl.* klepati: koso ~, razklepán -a -o
razkljuvátí -kljúvam *in* -kljújem *gl.* kljuvati, razkljuván -a -o, razkljuvánost -i ž
razklòn -óna m, razklónski -a -o razklopotáti -ám *in* -óčem (se) *gl.* klopotati, razklopótán -a -o: čeber je razklopótán
razkobáliti -im: ~ noge, razkobáljen -a -o
razkodráti -am *in* razkodráti -ám, razkodran *in* -án -a -o, razkodranost *in* -ánost -i ž
razkòl [-òl] -òla m *gl.* razklati
razkomatáti -ám *gl.* komatati: ~ konje, razkomatán -a -o, razkomatánost -i ž; razkomatávati -am, razkomatávanje -a s
razkopáti -kópjem *in* -kopám *gl.* kopáti, razkopán -a -o, razkopánost -i ž, razkòp -ópa m; razkopávati -am, razkopávanje -a s; razkápáti -am, razkápávanje -a s; razkopováti -újem, razkopová -ála -o, razkopovávanje -a s, razkopoválec -lca [-lc-] m, razkopoválski -a -o [-ls-]
razkoráčiti -im se, razkoráčen -a -o, razkoráčenost -i ž, razkoráčenec -nca m, razkoráčenka -e ž, razkoráčen -čna -o: ~a stoja
razkosáti -ám *in* razkósati -am, razkosál -ála -o *in* razkósál -a -o, razkosán -a -o *in* razkósán -a -o, razkosánost -i *in* razkósánost -i ž, razkósanje -a s; razkosávati -am, razkosávanje

-a s; razkosováti -újem, razkosovánje -a s: ~ zemljišča, razkosoválec -lca [-lc-] m, razkosováka -e [-lk-] ž
razkòšen -šna -o, razkòšnost -i ž, razkòšje -a s, razkòšnik -a m, razkòšnica -e ž, razkòšnež -a m
razkováti -újem *gl.* kovati
razkrájati -am *gl.* razkrojiti
razkrálj -a m bivši kralj, odstavljeni kralj
razkréčiti -im, razkréčen -a -o, razkrečeválec -lca [-lc-] m, razkréka -e ž; razkrékniti -nem, razkréknjen -a -o
razkrehníti -krèhnem, razkrèhni -íte! razkrèhnil -ila -o, razkrèhnjen -a -o, razkrèhnjenost -i ž, razkrèhnjenec -nca m, razkrèhnjenka -e ž, ali pa s stalnim *poud.* razkrèhniti -nem; razkrèh -éha m, razkrèha -e ž; *povsòd tudi* skreh-
razkričáti -ím *gl.* kričati, razkričán -a -o, razkričánost -i ž
razkrití -íjem *gl.* kriti, razkrít -a -o, razkritje -a s; razkrívati -am, razkríval -a -o *in* -ála -o, razkrívanje *in* -ánje -a s, razkríváč -a m
razkrízje -a s *razpotje*
razkrojíti razkrójim, razkróji -íte! razkróžil -ila -o, razkrójen -a -o, razkrójenost -i ž, razkrojítev -tve ž, razkrójek -jka m, razkrojílo -a s, razkrojína -e ž, razkrój -ója m, razkrójen -jna -o, razkrojína -e ž; razkrojevátí -újem = razkrájati -am, razkrojevánje -a s = razkrájanje -a s, razkrajáč -a m, razkrojeválec -lca [-lc-] m, razkrojeváka -e [-lk-] ž, razkrojeválen -lna -o [-ln-], razkrojeválnost -i [-ln-] ž
razkropíti -ím, razkrópi -íte! razkropil -ila -o, razkropljèn -èna -o, razkropítev -tve ž, razkropljènost -i ž, razkropljènc -nca m

razkúhati -am, razkúhan -a -o;
razkúhávati -am, razkúhavanje
-a s

razkúriti -im, razkúrjen -a -o:
~a soba, ~ človek

razkúštrati -am, razkúštran -a -o,
razkúštranec -nca m, razkúštranka -e ž *ali pa*: razkuštráti -ám, razkuštrál -ála -o, razkuštrán -a -o, razkuštránec -nca m, razkuštránka -e ž; *povsod tudi*: sku-

razkúžiti -im, razkúžen -a -o, razkúženec -nca m, razkúženka -e ž, razkúženje -a s, razkužítev -tve ž, razkúžba -e ž, razkužilo -a s, razkužilen -lna -o [-ln-]; razkužljiv -íva -o, razkužljivost -i ž; razkuževáti -újem, razkuževánje -a s, razkuževálen -lna -o [-ln-], razkuževálnica -e [-ln-] ž, razkuževálec -lca [-lc-] m, razkuževálka -e [-lk-] ž

razlagáti -am *gl.* razložiti

razlastíti -ím, razlastí -íte! razlastíl -íla -o, razlastičén -éna -o, razlastičéne -nca m, razlastičénka -e ž, razlastítev -tve ž, razlastítven -a -o [-tvén-], razlastílen -lna -o [-ln-]; ~i postopek; razlastčeváti -újem, razlastčevánje -a s, razlastčeválec -lca [-lc-] m, razlastčeválen -lna -o [-ln-], razlastčeválski -a -o [-ls-]

razlégati -am se, razléganje -a s; razléči -žem (se), razlégel -légla -o: ~o se je po vsej vasi

razlésti -lézem se *gl.* lesti, razlézen -a -o (+razléžen): ~o blago; razlezováti -újem se, razlezovánje -a s

razletéti -ím se *gl.* leteti, razlétel -éla -o: kosi ~ega letala; razlét -éta m *eksplozija*, razlétén -tna -o, razletljív -íva -o, razletljivost -i ž; razlétati -am se, razlétanje -a s; razletávati -am se, razletávanje -a s

razlíka -e ž, razlíčen -čna -o, razlíčenost -i ž, razlíčica -e ž, razlíčje -a s, razlíček -čka m, razlíkováti -újem *razločevati, ločiti*, razlíkovál -ála -o, razlíkovánje -a s, *gl. tudi* razločiti

razlíti -líjem, razlít -a -o, razlítje -a s, razlíték -tka m; razlívati -am, razlívánje -a s, razlív -a m

razljúti -im *zjeziti, razdražiti*, razljúčen -a -o, razljúčenost -i ž *razdraženost*

razločiti -lóčim *gl.* ločiti, razločítev -tve ž, razločenje -a s, razločilen -lna -o [-ln-], razločljiv -íva -o, razločljivost -i ž, razloček -čka m, razločen -čna -o, razločnost -i ž; razločeváti -újem, razločevál -ála -o, razločevánje -a s; razločeválen -lna -o [-ln-], razločeválec -lca [-lc-] m, razločeválka -e [-lk-] ž; razlók -óka m *razlika, razlikovanje*

rázlog *in* razlòg -óga m: zaradi teh ~ov, iz takega ~a

rázlóka -e ž *dieréza (v poetiki)*

razlomíti -lómim *gl.* lomiti, razlómljen -a -o, razlomítev -tve ž, razlóm -óma m, razlómek -mka m, razlómén -mna -o, razlómnost -i ž, razlómljiv -íva -o, razlómljivost -i ž; razlámljati -am, razlámljanje -a s razlámjlávec -vca m, razlámjlávka -e ž, razlámjlávski -a -o

razložíti -ím, razloží -íte! razložíl -íla -o, razložén -éna -o, razložítev -tve ž, razložba -e ž, razložén -žna -o, razložnost -i ž; razložljiv -íva -o, razložljivost -i ž; razlagáti -am, razlagánje -a s, razlága -e ž, razlagálec -lca [-áú-] m, razlagálka -e [-áú-] ž, razlagálalski -a -o [-ál-], razlagálen -lna -o [-ln-], razlagátelj -a m, razlagáteljica -e ž, razlagáteljski -a -o

razlúščiti

razlúščiti -im *gl.* luščiti, razlúščen -a -o, razluščítev -tve *ž*
razmagnétiti -im, razmagnéten -a -o, razmagnétenje -a *s*
razmáhñiti -nem *gl.* mahñiti, razmáh -áha *m*; razmahováti -újem, razmahovál -ála -o, razmahovánje -a *s*; razmáhati -am, razmáhan -a -o
razmájati -májem *in* -májam *in* razmajáti -jèm *gl.* majati, razmaján -a -o *in* razmájan -a -o, razmájanje *in* razmajánje -a *s*; razmajeváti -újem, razmajevál -ála -o, razmajevánje -a *s*
razmákati -am *gl.* razmočiti
razmákníti -máknem, razmákni *in* -maknì -íte! razmáknil *in* -il -íla -o, razmáknjen -a -o, razmáknjenost -i *ž*, razmáknítev -tve *ž*, razmakljív -íva -o, razmakljívost -i *ž* [nenagl. *povsod*: -mak- *in* -mák-]; razmák -áka *m*; *gl.* tudi razmikati
razmázati -mázem *gl.* mazati, razmázan -a -o, razmázanost -i *ž*, razmáz -áza *m*, razmázen -zna -o, razmáznost -i *ž*
razmečíti -ím, razmeči -íte! razmečil -íla -o, razmečen -éna -o, razmečítev -tve *ž*
razmehčáti -ám *gl.* mehčati, razmehčán -a -o, razmehčánost -i *ž*, razmehčánje -a *s*; razmehčávati -am, razmehčávánje -a *s*
razmejíti -ím, razmèji -íte! razmejíl -íla -o, razmejèn -éna -o, razmejítev -tve *ž*, razmejítven -a -o [-tván-], razmèja -e *ž*, razmèjek -jka *m*, razmèjen -jna -o, razmejílen -lna -o [-ln-]; razmejéváti -újem, razmejevál -ála -o, razmejevánje -a *s*, razmejeválen -lna -o [-ln-], razmejeválnost -i [-ln-] *ž*, razmejeválec -lca [-áú-] *m*, razmejeválka -e [-áú-] *ž*
razméríti -im, razmérjen -a -o, razmerítev -tve *ž*, razmérje -a

s = razméra -e *ž*, razmèren -rna -o, razmèrnost -i *ž*, razmèrnik -a *m*, razmèrski -a -o, razmèroma *prisl.*
razmesáriti -im, razmesárjen -a -o, razmesárjenost -i *ž*
razmestíti -ím *in* razméstiti -im, razmèsti -íte! razméstil -íla -o, razmeščèn -éna -o, razmestítev -tve *ž*; razmèščati -am, razmèščanje -a *s*, razmeščéválen -lna -o [-ln-], razmeščéválec -lca [-lc-] *m*, razmeščéválka -e [-lk-] *ž*, razmeščéválski -a -o [-ls-]
razmetáti -mèčem *dov. gl.* metati, razmetán -a -o; razmetánost -i *ž*; razmèt -éta *m*; razmètati -am *nedov.*, razmètanje -a *s*; razmètávati -am, razmètávánje -a *s*; razmèten -tna -o: ~a leča = razmètnica -e *ž*
razmíkati -am *in* -míčem, razmíkanje -a *s*, razmík -a *m*, razmíčen -čna -o, razmíčnost -i *ž*
razmíliti -im *kem.*, razmíljenje -a *s*, *gl.* tudi umíliti
razmísliti -im, razmísljen -a -o, razmísljenec -nca *m*, razmísljenka -e *ž*, razmísljenost -i *ž*; razmíslék -a [-ək-] *m*; razmísljati -am, razmísljanje -a *s*, razmísljáj -a *m*; razmísljeváti -újem, razmísljevál -ála -o, razmísljevánje -a *s*, razmísljeválec -lca [-lc-] *m*, razmísljeválka -e [-lk-] *ž*, razmísljeválski -a -o [-ls-]
razmnožíti -ím, razmnôži -íte! razmnóžil -íla -o, razmnóžen -éna -o, razmnóžítev -tve *ž*, razmnóžba -e *ž*, razmnóžek -žka *m*; razmnóževáti -újem, razmnóževál -ála -o, razmnóževánje -a *s*, razmnóževálen -lna -o [-ln-]: ~i aparat, razmnóževálec -lca [-lc-] *m*, razmnóževálka -e [-lk-] *ž*, razmnóževálski -a -o [-ls-]
razmočiti -móčím *gl.* močiti, razmóčen -a -o, razmóčenost -i *ž*,

razmóčenje -a s, razmočítev -tve ž; razmákati -am, razmákanje -a s, razmáka -e ž, razmók -ôka m

razmótati -am in razmotáti -ám gl. motati, razmótan -a -o; razmotávati -am, razmotávanje -a s

razmotríti -ím razmisliti, preleh-tati, preudariti, razmótril -íla -o; razmotrívati -am premišljevati, pretehtavati, preudarjati

razmráziti -ím = zmráziti -ím: ~ sobo, razmrázen in razmrá-žen -a -o: ~a soba

razmrcváríti -ím = zmrcváríti -ím, razmrcvárjen -a -o

razmřšítí -ím = zmřšítí -ím, razmřšen -a -o, razmřšenost -i ž, razmřšenec -nca m, razmřšen-ka -e ž

raznarodítí -ím, raznaródi -íte! raznaródil -íla -o, raznarodèn -èna -o, raznarodènost -i ž; raznarodováti -újem, raznarodovál -ála -o, raznarodovánje -a s, raznarodoválen -lna -o [-ln-]: ~a politika, raznarodoválnost -i [-ln-] ž

raznašáti -am, raznašanje -a s, raznašálec -lca [-áuj- in -lc-] m, raznašálka -e [-áuj- in -lc-] ž, raznašálski -a -o [-áuj- in -ls-]: ~a služba, raznašálen -lna -o [-ln-]: ~o delo

razněstí -něsem gl. nesti, razněsèn -èna -o (+ razněsèn -èna -o), razněsen -sna -o eksplozivén: ~i prah, razněsek -ska m; razněsílo -a s eksplozivna snov; raznosítí -nósim gl. nositi, raznóšen -a -o, raznós -ósa m

raznětítí -ím, razněten -a -o

razněžítí -ím, razněžen -a -o, razněženje -a s, razněženost -i ž

razno- v sestavi: raznobárven -vna -o, raznocvétén -tna -o, raznočášen -sna -o, raznočlèn -èna -o, raznodôben -bna -o, raznoglá-sen -sna -o, raznoimén -a -o,

raznoiménski -a -o, raznokóten -tna -o, raznolíčen -čna -o, raznolíčnost -i ž, raznolíki -a -o, raznolíkiost -i ž, raznomíseln -a -o [-səlŋ-], raznomíselnost -i [-səlŋ-] ž, raznorámen -mna -o, raznoróden -dna -o, raznosméren -rna -o, raznostrán -a -o, raznostráničen -čna -o, raznotér -a -o, raznotérost -i ž, raznovršten -tna -o, raznovrstnost -i ž

raznosítí -nósim gl. raznesti

raznóžen -žna -o: ~a stoja, raznóžka -e ž

razobésítí -ím, razobéšen -a -o, razobéšati -am, razobéšanje -a s

razodétí -dénem gl. odeti, razodét -a -o, razodétost -i ž, razodétje -a s; razodévati -am, razodéva-nje -a s, razodévek -vka m, razodéven -vna -o, razodéten -tna -o: ~a prisega; razodeválec -lca [-lc-] m

razoglav -áva -o, razoglavéc -vca m, razoglavka -e ž, razoglavski -a -o; razoglavítí -ím koga, razoglavljen -a -o

rázor in razór razóra m, razórek -rka m, razóreck -čka m; razó-rast -a -o, razóren -rna -o: ~a njiva (če ima veliko razorov); razoráti -órjem in -órjem gl. orati, razoran -a -o

razoróžítí -ím, razoróži -íte! razoróžil -íla -o, razoróžen -èna -o, razoróžènc -nca m; razoróžit-év -tve ž, razoróžitiven -a -o [-tvəŋ-]; razoróžévati -újem, razoróževál -ála -o, razoróževá-nje -a s, razoróževálec -lca [-lc-] m, razoróževálski -a -o [-ls-]

razpád -áda m gl. razpásti

razpahníti -páhnem gl. spahnniti: ~ redí; razpahováti -újem

razpálítí -ím, razpáljen -a -o, razpáljenost -i ž; razpaljeváti -újem, razpaljevánje -a s

razpárati

razpárati -am, razpáran -a -o, razpáranje -a s, razpáranec -nca *m neka vrsta osata*, razpôr -ôra *m*, razpóra -e ž, razpórek -rka *m*, *gl. tudi* razprati

razpásati -pášem *gl. pás odpeti pas*, razpásan -a -o; razpaso-váti -újem, razpasovàl -ála -o, razpasovánje -a s

razpásti -pádem, razpádi -te! razpádel -dla -o *in* razpàl -ála -o; razpádl*i in* razpáli domovi, razpàd -áda *m*, razpáden -dna -o, razpádek -dka *m*, razpadína -e ž *razvalina*, razpadnína -e ž *produkt razpadanja*; razpadljív -íva -o, razpadljivost -i ž; razpádati -am, razpádanje -a s

razpásti -pášem se: bolezen se razpáse, razpásel -sla -o, razpásen -a -o (+razpášen -a -o), razpásenost -i ž *razširjenost*; razpášen -šna -o: ~o živeti, razpášnost -i ž *razposajenost, razkošnost*

razpečáti -ám *gl. pečati se*, razpečánje -a s; razpečávati -am, razpečávanje -a s; razpečeváti -újem, razpečevàl -ála -o, razpečevánje -a s, razpečáva -e ž, razpečeválec -lca [-lc-] *m*, razpečeválka -e [-lk-] ž, razpečeválski -a -o [-ls-]

razpečátiti -im: ~ pismo, razpečáten -a -o: ~o pismo, razpečátenje -a s

razpeljáti -péljem *in* -ám *gl. peljati*: ~ žice, gnoj, razpelján -a -o, razpeljáva -e ž; razpeljeváti -újem, razpeljevàl -ála -o, razpeljevánje -a s; razpeljaváti -am, razpeljavanje -a s razpélo -a s

razpéniti -im, razpénjen -a -o, razpénjenost -i ž

razpétí -pnèm, razpni -íte! razpél -a -o, razpét -a -o, razpétje -a s, razpòn -óna *m*, razpetína -e ž; razpénjati -am, razpénjanje -a

s, razpenjav -áva -o, razpenjavost -i ž, razpenljiv -íva -o, razpenljivost -i ž

razpháti -phám *in* -pšëm *gl. phati*, razphán -a -o

razpihati -am, razpihan -a -o; razpihávati -am = razpihováti -újem, razpihovàl -ála -o, razpihávanje -a s = razpihovánje -a s; razpihniti -nem, razpihnjen -a -o, razpihnjenost -i ž

razpilíti -im, razpiljen -a -o, razpiljenost -i ž

razpirati -am *gl. razpreti*

razpisati *in* razpisáti -píšem *gl. pisati*, razpísan -a -o, razpís -a *m*, razpísen -sna -o: ~a deskà; razpisováti -újem, razpisovàl -ála -o, razpisovánje -a s, razpisoválec -lca [-lc-] *m*, razpisoválka -e [-lk-] ž, razpisoválski -a -o [-ls-]

razplameníti -ím, razplamèni -íte! razplaménil -íla -o, razplamenjen -èna -o, razplamenjenost -i ž

*razplamtéti -ím *gl. plamteti*; *razplamtévati -am, *razplamtévvanje -a s

razpláti razplójem *gl. plati*

razplátiti -im: breskev, srce ~, razpláten -a -o: ~a breskev

razpláziti -im: otrok si je obleko razplázil, razplážen -a -o *in* razplázen -a -o

razplésti -plètem *gl. plesti*, razplèt -éta *m*, razplétek -tka *m*; razplétati -am, razplétanje -a s

razplíniti -im (se), razplínjen -a -o; razplínjati -am, razplínjanje -a s, razplínjác -a *m*, razplínjiválec -lca [-lc-] *m*

razplódití -ím, razplódi -íte! razplódil -íla -o, razplójèn -èna -o, razplóditév -tve ž, razplóditíven -a -o [-tvøn-], razplòd -óda *m*, razplóden -dna -o = razplódi-len -lna -o [-ln-]: ~i organ = razplódiło -a s; razplojeváti

-újem, razplojevanje -a s, razplojevalec -lca [-lc-] m, razplojevalka -e [-lk-] ž; razplá-jati -am, razplájanje -a s

razploščíti -ím *gl.* sploščiti

razpóčiti -im, razpóčen -a -o, razpóčenost -i ž; razpòk -óka m, razpóčen -čna -o: ~e kroglice, razpoklína -e ž, razpoklinast -a -o; razpóka -e ž; razpókati -am (se), razpókán -a -o, razpókánost -i ž; razpókast -a -o

razpodíti -ím, razpòdi -íte! razpòdil -íla -o, razpòdèn -èna -o; razpójati -am, razpóján -a -o

razpolágati -am, razpoláganje -a s, razpolága -e ž: to ti je na ~o uporabo, v rabo, na voljo; razpolóžiti -ím, razpolóži -íte! razpolóžil -íla -o, razpolóžen -èna -o: +dobro, slabo razpolóžen *dobre, slabe volje biti (ne biti)*, razpolóženje -a s *ubranost, volja*, razpolóženski -a -o; razpolóženost -i ž, razpolóžitev -tve ž, razpolóžen -žna -o *kar je na voljo*, razpolóžnost -i ž; razpolóžljiv -íva -o: vsa ~a sredstva, razpolóžljivost -i ž

razpolovíti -ím, razpolóvi -íte! razpolóvil -íla -o, razpolovljèn -èna -o, razpolovljenost -i ž, razpolovljenje -a s, razpolovítev -tve ž, razpolóven -vna -o, razpolovljiv -íva -o, razpolovljivost -i ž, razpolóvnica -e ž *črta, ki razpolavlja*, razpolovíšče -a s; razpolávljati -am, razpolávljanje -a s, razpolávljavec -vca m, razpolávljávka -e ž, razpolávljávski -a -o

razpolóžíti -ím *gl.* razpolagati
 razpòn -óna m, *gl. tudi* razpeti
 razpòr -òra m, *gl. tudi* razparati
 razporèd -éda m *razvrstítev*; razporèditi -ím *razrstiti*, razporèdi -íte! razporédil -íla -o, razporèjen -èna -o, razporèdítev -tve

ž, razporèditven -a -o [-tvàn-], razporèdba -e ž; razporèjati -am *razvršèati*, razporèjanje -a s; razporèden -dna -o, razporèdnost -i ž

razpóreka -rka m. *gl. tudi* razparati in razprati

razporóka -e ž, razporočíti -ím, razporóči -íte! razporóčil -íla -o, razporóčen -èna -o, razporóčen -čna -o, razporóčítev -tve ž *razporoka*

razposadíti -ím, razposádil -íla -o, razposajèn -èna -o: ~ otrok, razposajènost -i ž, razposajènec -nca m, razposajènka -e ž, razposajènski -a -o; razposájati -am: ~ goste, razposájanje -a s

razposèsti -sédem se: gostje so se razposèdli, razposèdati -am se

razposláti -póšljem *gl.* poslati, razposlán -a -o; razpošljati -am, razpošljanje -a s, razpošljáč -a m, razpošiljáva -e ž, razpošiljátev -tve ž, razpošiljálén -lna -o [-ln-], razpošiljálnica -e [-ln-] ž, razpošiljávéc -vca m, razpošiljávka -e ž

razposodíti -sódim *gl.* posoditi, razposójen -a -o; razposójati -am, razposójanje -a s; razposojeváti -újem, razposojevál -ála -o, razposojevanje -a s, razposojevalec -lca [-áú- in -lc-] m, razposojevalka -e [-áú- in -lk-] ž, razposojeválski -a -o [-áú- in -ls-], razposojeválen -lna -o [-ln-]

razpostáviti -im, razpostávljen -a -o, razpostávljenost -i ž, razpostáva -e ž, razpostavítev -tve ž, razpostavítven -a -o [-tvàn-]; razpostávljati -am *gl.* postavljati, razpostávljanje in -ánje -a s, razpostávljávéc -vca m, razpostávljávka -e ž, razpostávljávski -a -o, razpostávljálén -lna -o [-ln-]

rázpót

rázpót -a *m*, **razpótek** -tka *m*, **razpótje** -a *s*, *mn.* **razpótja** -tij, **razpóten** -tna -o, **razpótnik** -a *m* *kdor prebiva na razpótku, najdenček*; **razpótnica** -e *ž*

razpótéginiti in -tegníti -tégnem *gl.* iztegniti, **razpótégnjen** -a -o, **razpótégnjenost** -i *ž*, **razpótégnítev** -tve *ž*; **razpótégováti** -újem, **razpótégováč** -ála -o, **razpótégovánc** -lca [-lc-] *m*, **razpótégováčka** -e [-lk-] *ž*, **razpótégoválski** -a -o [-ls-]; **razpótézati** -am, **razpótézanje** -a *s*, **razpótégljiv** -íva -o, **razpótézen** -zna -o

razpóvédati -povém: to moram ~, kar sem začel

razpóznáti -ám *gl.* poznati, **razpóznáva** -e *ž*; **razpóznávati** -am, **razpóznávanje** -a *s*, **razpóznáven** -vna -o: ~a znamenja

razpráskati -am, **razpráskan** -a -o, **razpráskanost** -i *ž*; **razprásniti** -nem *se*

razprašiti -ím, **razpraši** -íte! **razprašil** -íla -o, **razprašen** -éna -o; **razpraševáti** -újem, **razpraševál** -ála -o, **razpraševánje** -a *s*, **razpraševálec** -lca [-lc-] *m*

razpráti **razpórjem**, **razprál** -a -o, **razprán** -a -o: mreža je ~a, *gl.* tudi **razparati in razporek**

razpráva -e *ž* **obravnava** (*zadeve, vpravanja, pred sodiščem*), *študija*, **razpráven** -vna -o: ~a dvorana

razprávit -im (*se*) **sleči** (*se*), **razprávljen** -a -o, **razprávljenost** -i *ž*

razprávljati -am (*se*) **slatili** (*se*), **obravnávati, preiskovati**: ~ kaj, o čem; **razprávljal** -a -o *in* -ála -o, **razprávljanje** -a *in* -ánje -a *s*, **razprávljavec** -vca *m*, **razprávljalen** -lna -o [-ln-]

razprécati -am *in* **razpréčkati** -am: ~ lase *na prečo počesati*, **razpréc(k)an** -a -o

razpréči -préžem, **razprézi** -te!
razprégl -gla -o, **razpréžen** -a -o; **razprégati** -am, **razpréganje** -a *s* = **razpréga** -e *ž*, **razprézati** -am, **razprézanje** -a *s*

razpredelíti in, **razpredéli** -íte!
razpredélil -íla -o, **razpredeljèn** -éna -o, **razpredeljénost** -i *ž*, **razpredelítev** -tve *ž*, **razpredelítven** -a -o [-tvàn-], **razpredél** [-él] -a *m*, **razpredélen** -lna -o [-ln-], **razpredélnica** -e [-ln-] *ž*, **razpredélek** -lka [-lk-] *m*; **razpredeljeváti** -jújem, **razpredeljevál** -ála -o, **razpredeljevánje** -a *s*, **razpredeljeválec** -lca [-lc-] *m*, **razpredeljeválka** -e [-lk-] *ž*, **razpredeljeválski** -a -o [-ls-]

razpregléd -éda *m* **evidenca**, **razpreglédén** -dna -o, **razpreglédnica** -e *ž*

razprégniti -nem *se* **razpóčiti se, dobiti režo**: strok (grahov, fižolov) *se* **razprégne**, **razprégnil** -a -o; **razprézati** -am, **razprézan** -a -o, **razprézanje** -a *s*

razprésti in **razprésti** -prédem *in* -prédem *gl.* **prestí**, **razprédén** -a -o, **razprédénost** -i *ž*

razpréti -prém, **razpri** -íte! **razprl** -a -o, **razprft** -a -o: ~ tisk, **razprftost** -i *ž*, **razprtíja** -e *ž*, **razprftje** -a *s* *in* **razprtje** -à *s*; **razpirati** -am, **razpiranje** -a *s*, **razpiráč** -a *m*, **razpirálo** -a *s*

razprézati -am *gl.* **razpregniti in** **razpréči**

razprfhniti -nem, **razprfhnjen** -a -o

razprodáti -ám *gl.* **prodáti**, **razprodán** -a -o; **razprodájati** -am, **razprodájanje** -a *s*, **razprodájja** -e *ž*, **razprodájjen** -jna -o, **razprodájalec** -lca [-áj-] *m*, **razprodájalka** -e [-áj-] *ž*, **razprodájalski** -a -o [-áj-], **razprodájalen** -lna -o [-ln-], **razprodájálnica** -e [-ln-] *ž*

razprostránjen -a -o, razprostrá-njenost -i ž, razprostranítev -tve ž, *gl. tudi* razprostreti
razprostřeti -strēm *gl.* prostřeti, razprostřtí -a -o, razprostřtost -i ž; razprostřirati -am, razprostřiranje -a s, *gl. tudi* razprostránjen
razpršiti -ím, razprši -íte! razpršil -íla -o, razpršen -ěna -o, razpršenost -i ž, razpršítev -tve ž; razprševáti -újem, razprševál -ála -o, razprševánje -a s, razpršilo -a s, razpršílen -lna -o [-ln-], razpršílec -lca [-lc-] m, razpršílka -e [-lk-] ž, razpršen -šna -o, razpršnost -i ž
razpršítati -im = razpršítati -am: ~ breme, razprštan -a -o *in* razprštan -a -o, razpršítev -tve ž
razpuhtěti -ím *gl.* puhteti, razpuhtévati -am, razpuhtěvanje -a s
razpustítati -ím *gl.* pustiti, razpustěčen -ěna -o, razpustěčenost -i ž, razpustítev -tve ž, razpúst -a m, razpustlživ -íva -o = razpústen -tna -o, razpústnost -i ž = razpustlživost -i ž; razpúšćati -am, razpúšćanje -a s
razrahljāti -ám *gl.* rahljati, razrahlján -a -o, razrahljánost -i ž
razrástati -rástem se, razrástel -tla -o *in* razrásel -sla -o, razrášćen -a -o, razrášćenost -i ž, razráslost -i ž, razrásť -i ž, razrásťek -tka m, razrás(t)lek -a [-lěk-] m; razrásťniki -ov mn. m; razrásťati -am se, razrásťanje -a s
rázřed -ěda m, rázředen -dna -o, rázředník -a m, rázředníški -a -o, rázředníćarka -e ž, rázředníca -e ž rázřední dnevnik, rázředníčen -ćna -o
razředěćiti -im, razředěćen -a -o, razředěćenje -a s, razředěćenost -i ž, razředěćítev -tve ž, razředěćína -e ž = razředěćenína -e ž; razředěćeváti -újem, razředěćevál -ála -o, razředěćevánje -a s, raz-

reděćeválen -lna -o [-ln-], razreděćeválec -lca [-lc-] m, razreděćeválka -e [-lk-] ž, razreděćeválski -a -o [-ls-]
razřěšiti *in* razřěšiti razřěšim *gl.* rešiti: ~ koga česa; razřěšítev -tve ž, razřěšítven -a -o [-věn-]; razřěšen -šna -o, razřěšnica -e ž; razřěšlživ -íva -o, razřěšlživost -i ž: ~ naloge; razřěševáti -újem, razřěševál -ála -o, razřěševánje -a s, razřěševálec -lca [-lc-] m, razřěševálka -e [-lk-] ž
razřezáti -řéžem, razřezán -a -o, razřezanost -i ž, razřez -ěza m; razřezováti -újem, razřezovál -ála -o, razřezovánje -a s; razřezljátati -ám *gl.* rezljátati, razřezlján -a -o, razřezoválec -lca [-ěy- in -lc-] m, razřezoválka -e [-ěy- in -lk-] ž
razříniti -nem, razřínjen -a -o, razřínjenost -i ž, razřínjenje -a s
razřítati -říjem *gl.* řiti, razřít -a -o, razřítost -i ž, razříven -vna -o
razřívati -am, razřívánje -a s, razříváč -a m, razříválen -lna -o [-ln-]
razřúšiti -im *gl.* rušiti, razřúšen -a -o, razřúšenost -i ž, razřúšítev -tve ž; razřúšen -šna -o, razřúšlživ -íva -o, razřúšlživost -i ž
razřuváti -rújem *gl.* izruvati, razřuván -a -o; *tudi:* razřuváti -rújem, razřuvál -a -o, razřuván -a -o (*v prenesenem pomenu samo ta oblika*), razřuvánost -i ž, razřuválec -nca m, razřuvánka -e ž
razsáditi -ím, razsádi -íte! razsádil -íla -o, razsájěn -ěna -o, razsájělec -nca m, razsájěnica -e ž, razsájěnost -i ž; razsáden -dna -o, razsádnost -i ž, razsádník -a m: bakterijski ~ *bakterijsko gojišće*; razsájati -am, razsájanie -a s; razsájáč -a m, razsájálka -e [-ěy-] ž, razsájálec -lca [-ěy-] m

razsébnik

razsébnik -a *m* *neka rastlina*
razsedláti -ám *gl.* sedlati: ~ ko-
nja, razsedlán -a -o
razsépati -am *se*: ~ se po vsej
Evropi, čez vso Evropo; raz-
séganje -a *s*; razséči -séžem *gl.*
seči séžem, razséžen -a -o, raz-
séž -éga *m*, razsegljiv -iva -o,
razsegljivost -i *ž*; razsegováti
-újem, razsegovál -ála -o, raz-
segovánje -a *s*; *gl.* tudi raz-
séžen
razséjati -séjem *gl.* sejati, raz-
seján -a -o, razsejánost -i *ž*,
razsejánje -a *s*; *gl.* razsev
razsékat -am, razsékan -a -o,
razsék -éka *m*; razsekávati -am
= razsekováti -újem, razseko-
vál -ála -o, razsekovánje -a *s*;
razsekljáti -ám *gl.* sekljati
razselíti -selim *gl.* seliti, razséljen
-a -o: ~e osebe, razséljenec
-nca *m*, razséljenka -e *ž*, raz-
séljenost -i *ž*; razselína -e *ž*;
razseljeváti -újem, razseljevál
-ála -o, razseljevánje -a *s*, raz-
seljeválec -lca [-lc-] *m*, raz-
seljeválka -e [-lk-] *ž*, razselje-
váln -lna -o [-ln-]: ~a poli-
tika
razsévn -séva *m*, razséven -vna -o,
razsévnost -i *ž*; razsévat -am,
razsévanje -a *s*, razsevališče -a *s*
razséžen -žna -o, razséžnost -i *ž*,
razséžje -a *s*; *gl.* razsegati
razsipáti -pam *in* -pljem, razsipá-
nje -a *s*, razsipálen -lna -o [-ln-],
razsíp -a *m*, razsipen -pna -o,
razsípnik -a *m*, razsípnic -e *ž*,
razsípnež -a *m*, razsípnost -i *ž*,
razsípčen -čna -o *kar se rado*
razsípje, razsípčnost -i *ž*; raz-
sipávati -am, razsipávanje -a *s*,
gl. tudi razsutí
razsnováti -snújem *gl.* snovati,
razsnován -a -o, razsnóva -e *ž*,
razsnútek -tka *m*, razsnóven
-vna -o, razsnúten -tna -o

razsóditi in razsoditi -sódim *gl.*
soditi, razsójen -a -o, razsój-
nost -i *ž*, razsodljiv -iva -o, raz-
sodljivost -i *ž*, razsóden -dna -o,
razsódnost -i *ž*; razsodník -a *m*,
razsodníški -a -o: ~i izrek, raz-
sódba -e *ž*, razsódek -dka *m*,
razsodíšče -a *s*; razsójati -am,
razsójanje -a *s*; razsojeváti
-jújem, razsojevál -ála -o, raz-
sojevánje -a *s*, razsojeválec -lca
[-áj-] *m*, razsojeváln -lna -o
[-ln-]
rázsoha -e *ž* *rogovila, nav. mn.*
rázsohe senene vile, rázsohast
-a -o rogovilast
razsolíti -ím, razsólí -íte! razsólil
-íla -o, razsoljèn -éna -o: ~o
meso, rázsol [-ou-] -sóla *m*: me-
so v ~ dejati, rázsola -e *ž*
razsrđiti -ím *in* -srdim *se*, raz-
srđi -íte! razsrđil -íla -o, raz-
srjén -a -o, razsrjénost -i *ž*,
razsrđítev -tve *ž*; razsrđen -dna
-o, razsrdljiv -iva -o
+ **razstáti** -nem *se* *razítí, razidem*
se: živelí smo skupaj nekaj let
in smo se +razstali (*razšli*), eden
v Francijo, eden v Kakanj,
eden v Ljubljano; +razstánek
-nka *m* *razhod, slovo*: +razsta-
nek (*slovo*) na železniški po-
staji je bil prisrčen, osmošolci
na +razstanku *ob ločitvi, ob*
razhodu
razstáviti -im *razdeti, na ogled*
postaviti, razstávljen -a -o; raz-
stáva -e *ž*, razstávek -vka *m*,
razstáven -vna -o: ~a dvorana
= razstávnica -e *ž*, razstávnost
-i *ž*, razstavljev -iva -o, raz-
stavljevost -i *ž*; razstávítev -tve
ž, razstávíten -a -o [-van-],
razstávíšče -a *s*, rázstavica -e *ž*
= razstávka -e *ž* *več snopov*
skupaj pokonci postavljenih; raz-
stávljati -am, razstávljanje *in*
-ánje -a *s*, razstávnik -a *m* =
razstávíteľ -a *m* = razstavlja-

vec -vca *m*, razstavljávka -e *ž*;
 razstavljálen -lna -o [-ln-], raz-
 stavljálnica -e [-ln-] *ž*
razstláti -stéljem *gl.* stlati, raz-
 stlán -a -o; razstíljati -am, raz-
 stíljanje -a *s*, razstílnik -a [-iŷ-]
m **razgrabljeno seno, ki se na**
travníku suši, razstíljálnik -a
[-áŷ-] m (stroj)
razstòj -òja *m*, razstójen -jna -o:
 ~a razdalja
razstòp -òpa *m*; razstopíti -stòpim
 se *gl.* stopiti: v krog se ~; raz-
 stòpati -am se, razstòpanje -a *s*
razstrelíti -ím, razstréli -íte! raz-
 strétil -íla -o, razstreljèn -èna -o,
 razstrelítev -tve *ž*, razstrélen
 -lna -o [-ln-], razstrélnost -i
 [-ln-] *ž*; razstrelílen -lna -o
 [-ln-], razstrelívo -a *s*; razstré-
 ljati -am; razstreljeváti -újem,
 razstreljevál -ála -o, razstrelje-
 vánje -a *s*, razstreljeválec -lca
 [-áŷ-] *m*
razstréti -strém, razstrì -íte! raz-
 strl [-třŷ] -a -o, razstrft -a -o,
 razstrfost -i *ž*; razstrirati -am,
 razstíranje -a *s*
razstríči -strížem *gl.* stríči, raz-
 strížen -a -o, razstrížek -žka *m*
razstrojíti -strójim *gl.* strojiti,
 razstrójen -a -o, razstrójenost
 -i *ž*, razstrojítev -tve *ž*, razstròj
 -òja *m* **dezorganizacija**
razsušíti -ím, razsuší -íte! raz-
 sušil -íla -o, razsušèn -èna -o:
 ~ sod; razsušenost -i *ž*: ~ zem-
 lje; razsušati -am, razsušanje
 -a *s*
razsúti -sújem *in* -spèm, razsúj
 -te! *in* razspí -íte! razsúl -úla
 -o, razsút -a -o, razsúlo -a *s*,
gl. tudi razsipati
razsvétíti -im: ~ prostor z lučjo,
 razsvéti -íte! razsvétíl -íla -o *in*
 razsvétílo -i; *gl. tudi* razsvetliti
razsvetíti -ím **eksekírirati**: ~ po-
 svečeno stvar, razsvéti -íte! raz-
 svétíl -íla -o, razsvečèn -èna -o,

razsvečénost -i *ž*; razsvečeváti
 -újem, razsvečevál -ála -o, raz-
 svečevánje -a *s*, razsvečeválen
 -lna -o [-ln-]: ~o dejanje
razsvetlíti -ím, razsvétli -íte! raz-
 svétlíl -íla -o, razsvetljèn -èna
 -o, razsvetljénje -a *s*, razsve-
 tlítev -tve *ž*, razsvetljénec -nca
m, razsvetljénost -i *ž*; razsvet-
 ljeváti -újem, razsvetljevál -ála
 -o, razsvetljevánje -a *s*, raz-
 svetljeválen -lna -o [-ln-], raz-
 svetljeválec -lca [-lc-] *m*; raz-
 svetljáva -e *ž*, razsvetljáven -vna
 -o: ~e težave
razsvít -a *m* **zora**, razsvítati -a se
razščepéríti -im se, razščepérjen
 -a -o, razščepérjenost -i *ž*
razšíríti -im (se), razšírjen -a -o,
 razšírjenost -i *ž*, razšírjenje -a
s, razšírítev -tve *ž*, razšíritelj
 -a *m*; razšírjati -am, razšírja-
 nje -a *s*, razšírjátev -tve *ž*, raz-
 šírjálec -lca [-áŷ- in -lc-] *m*
med.; razšírjeváti -újem, raz-
 šírjevál -ála -o, razšírjevánje
 -a *s*, razšírjeválec -lca [-áŷ- in
 -lc-] *m*, razšírjeválka -e [-áŷ-
 in -lk-] *ž*
razškatláti -ám, razškatláj -ájte!
 razškatlál -ála -o, razškatlán -a
 -o: ~ most
razšopíríti -im se, razšopírjen -a
 -o, razšopírjenost -i *ž*
razštrfkati -am, razštrkán -a -o,
 razštrkanost -i *ž*
raztájati -am (se), raztájan -a -o
raztákati -am *gl.* raztočiti
raztákníti -táknem, raztákní -te
in raztakní -íte! raztákníl -a -o
in raztákníl -íla -o, raztáknjen
 -a -o [*nepoud. povsod: -tak- in*
-ták-]
raztalíti -ím, raztáli -íte! raztálíl
 -íla -o, raztaljèn -èna -o, raz-
 tálen -lna -o [-ln-] *kar se da*
talíti, raztálnost -i [-ln-] *ž*, raz-
 taljív -íva -o, raztaljívost -i *ž*

raztaníti

raztaníti -ím, raztáni -íte! raztánil -íla -o, raztánjen -a -o *in* raztanjèn -èna -o, raztánjenost -i *in* -ènost -i ž; raztanjeváti -újem, raztanjevál -ála -o, raztanjevánje -a *s* [*nepoud. povsod: -tan- in -tan-*]; raztánjšati -am, raztánjšan -a -o *stánjšati*
raztápljati -am *gl.* raztopiti
raztèči -čem *se*, raztèkel -èkla -o, raztèkati -am *se*, raztèkanje -a *s*, raztòk -óka *m*
raztègniti *in* -tegniti -tégnem, raztègni -íte! raztègnil -íla -o, raztègnjen -a -o, raztèg -éga *m*; raztègati -am = raztèzati -am, raztèzanje -a *s*, raztegljiv -íva -o, raztegljivost -i ž, raztèzen -zna -o, raztèznost -i ž, raztèz -éza *m kričav otrok*, raztezálnica -e [*-ln-*] ž, raztezáj -a *m*; raztegováti -újem, raztegovál -ála -o, raztegovánje -a *s*, raztegoválen -lna -o [*-ln-*], raztegoválo -a *s zdravniško orodje*
raztelésiti -im, raztelésen -a -o, raztelésenje -a *s* = raztelésba -e ž, razteleševáti -újem, razteleševál -ála -o, razteleševánje -a *s*, razteleševálec -lca [*-ú- in -lc-*] *m*, raztelésenec -nca *m*, raztelésenka -e ž, razteleševálnica -e [*-ln-*] ž
raztèpsti -tèpem (*se*) *gl.* tepsti, raztèpèn -èna -o; raztèpáti -am, raztèpanje -a *s*; raztèpávati -am, raztèpávanje -a *s*; raztèplja -e ž *žvrklja*
razteptáti -ám *gl.* teptati, razteptán -a -o; razteptávati -am, razteptávanje -a *s*
raztèzati -am *gl.* raztegniti
raztírati -am, raztírán -a -o
raztláčiti -im, raztláčen -a -o, raztláčenost -i ž
raztòčiti -tòčim *gl.* točiti, raztòčen -a -o; raztòk -óka *m*, raztòče -a *s*; raztákati -am, raztákanje -a *s*; *gl.* raztèči

raztogatiti -ím (*se*), raztogòti -íte! raztogatítil -íla -o, raztogatèn -èna -o
raztòlči -čem *gl.* tolči, raztòlčen -a -o, raztòlčenost -i ž, raztòlčenc -nca *m* [*povsod: -óy-*]
raztolmáčiti -im, raztolmáčen -a -o, raztolmáčenje -a *s* [*povsod: -lm-*]
raztòpiti -ím, raztòpi -íte! raztòpil -íla -o, raztopljen -èna -o, raztòpítev -tve ž, raztòp -ópa *m*, raztòpílo -a *s*, raztòpen -pna -o, raztòpnost -i ž, raztòpina -e ž, raztòpnik -a *m topilni lonec*, raztopljiv -íva -o, raztopljivost -i ž; raztápljati -am, raztápljanje -a *s*, raztápljavec -vca *m*, raztápljávka -e ž, raztápljávski -a -o; raztopljeváti -újem, raztopljevánje -a *s*
raztovoríti -tovórim *in* -ím *gl.* natovoríti, raztovorítev -tve ž; raztovárjati -am, raztovárjanje -a *s*
raztréskati -am, raztréskan -a -o
raztrésti -em, raztrésen -a -o (+raztrésen -a -o), raztrésenost -i ž (+raztrésenost -i ž), raztrésenec -nca *m*, raztrésenka -e ž; raztrésati -am, raztrésanje -a *s*, *gl.* ludi raztrósiti
raztréščiti -im, raztréščen -a -o, raztréščenost -i ž
raztrfgati -am *gl.* trgati, raztrfgan -a -o, raztrfganje -a *s*, raztrfganost -i ž, raztrfganec -nca *m*, raztrfganka -e ž, raztrrganina -e ž; raztrgováti -újem; raztrgávati -am
raztróbiti -im = raztrobéntati -am *gl.* trobiti, raztróbljen -a -o, raztróbljenost -i ž
raztrojíti -im *na tri dele razdeliti*, raztróji -íte! raztróžil -íla -o, raztrojen -èna -o, raztrojenost -i ž; raztrojítev -tve ž, raztrojítven -a -o [*-lvan-*]
raztrósiti -im *gl.* trositi, raztróšen -a -o, raztrósek -ska *m meta-*

staza med.; raztrošati -am, raztrošanje -a s

raztrošek -ška m = strošek -ška m *izdatek*

raztrúpati -am *razbiti* = raztrúpiti -im, raztrúpan -a -o, raztrúpanost -i ž, raztrúpljen -a -o

raztvóriti -im, raztvòr -ôra m = raztvórba -e ž, raztvorljiv -íva -o, raztvorljivost -i ž; raztvóren -na -o, raztvórnost -i ž, raztvorina -e ž, raztvorilo -a s, raztvorílen -lna -o [-ln-]; raztvárjati -am, raztvárjanje -a s, raztvárjalen -lna -o [-ln-], raztvárjalec -lca [-lc-] m, raztvárjálka -e [-lk-] ž, raztvárjálški -a -o [-ls-]

razúdití -im *anatomizirati, secirati med.*, razúden -a -o, razúdba -e ž = razúdenje -a s, razúdenost -i ž

razúúm -a m, razúúmen -mna -o, razúúmnost -i ž, razúúmnik -a m, razúúmnica -e ž, razúúrnež -a m, razúúmníški -a -o, razúúmníštvo -a s; razuméti -úmem *gl. umeti*: to se razúme samo po (ob) sebi, +pod tem razumemo s *tem mislimo*, +razuméti se na kaj *umeti kaj, izveden biti v čem*; razúumljen -a -o: beseda ni bila prav ~a; razumljiv -íva -o, razumljivost -i ž; razumévati -am, razumévanje -a s; razuméven -vna -o, razumévnost -i ž

+razún *prisl. gl. razen*

razúústen -tna -o *kdor ima velika usta, gobezdav, bahav, opravljiv*, razúústnež -a m, razúústnost -i ž, razúústnik -a m, razúústiti -im *izklepetati*

razuzdáti -ám, razuzdál -ála -o: ~ je konja, razuzdán -a -o: ~ konj; *preneseno*: razuzdán -a -o: ~ človek, razuzdánec -nca m, razuzdánka -e ž, razuzdánost -i ž

razvádití -im, razvájen -a -o, razvájenec -nca m, razvájenček -čka m, razvájenka -e ž, razvájenost -i ž, razváda -e ž; razvájati -am, razvájanje -a s

razvál [-ál] -ála m, razválina -e ž **razvalítí -ím, razváli -íte!** razválil -íla -o, razvaljèn -èna -o; razváljati -am *gl. valjati*, razváljanje -a s

razvéda -e ž *koketa*

razvédetí -vém se *gl. vedeti*: v majhnem mestu se hitro vse razvé, razvédel -a -o (+razvédla -o), razvédenost -i ž; razvédati -am se *orientirati se*, razvédanje -a s; razvedováti -újem se, razvedováł -ála -o, razvedováanje -a s; razvéd -éda m *orientacija*

razvedrítí -ím, razvédri -íte! razvédril -íla -o, razvedrèn -èna -o; razvedrílo -a s, razvedrílen -lna -o [-ln-], razvedrílnost -i [-ln-] ž

razvéjati -jam *in -jem gl. vejati*, razvéjan -a -o; razvétí -véjem *gl. veti*, razvét -a -o, razvéstost -i ž **razvejítí -ím, razvéji -íte!** razvéjil -íla -o, razvejèn -èna -o, razvejénost -i ž, razvejítev -tve ž **razveljáviti -im, razveljávljen -a -o, razveljávljenje -a s, razveljavítev -tve ž, razveljavítven -a -o [-tvøn-]**; ~i odlok; razveljávljati -am, razveljávljanje -a s

+razven *prisl. gl. razen*

razveselítí -ím, razveséli -íte! razvesélil -íla -o, razveseljèn -èna -o, razveselítev -tve ž, razveseljív -íva -o, razveseljívost -i ž; razveseljevátí -újem, razveseljevál -ála -o, razveseljevánje -a s, razveseljeválec -lca [-ávc-] m, razveseljeválka -e [-ávc-] ž, razveseljeválen -lna -o [-ln-]

razvésti -védem, razvédi -íte! razvédel -édla -o *in* razvéł -èla -o, razvedèn -èna -o, razvedénost

razvézati

-i ž, razvedênc -nca *m*, razvedênka -e ž
razvézati -véžem *gl.* vezati, razvézan -a -o, razvéza -e ž, razvézanje -a *s*; razvézник -a *m glas.*, razvézen -zna -o = razvezljív -íva -o, razvezljívost -i ž; razvezováti -újem, razvezovál -ála -o, razvezovánje -a *s*, razvezoválen -lna -o [-ln-], razvezoválec -lca [-áú-] *m*, razvezováka -e [-áú-] ž, razvezoválski -a -o [-áú-]
razvíd -a *m evidenca*, razvídén -dna -o, razvídnost -i ž, razvídnic -e ž; razvídeti -im, razvídél -a -o
razvíti -víjem *gl.* naviti, razvíti -a -o, razvítje -a *s*, razvítek -tka *m*, razvój -ója *m*, razvójén -jna -o: ~a teorija, razvójnost -i ž; razvíjati -am, razvíjal -a -o *in* -ála -o, razvíjanje -a *in* -ánje -a *s*, razvíjalo -a *s fot.*
razvléči -vléčem *gl.* vleči, razvléčen -a -o, razvléčenost -i ž, razvléčenec -nca *m*, razvléčenka -e ž, razvléka -e ž; razvláčiti -im, razvláka -e ž; razvlačeváti -újem, razvlačevál -ála -o, razvlačevánje -a *s*
razvnéti -vnámem, razvnémi -íte! razvnél -a -o, razvnét -a -o, razvnétje -a *s*, razvnétost -i ž; razvnémati -am *in* -ljem, razvnémanje -a *s*
razvòd -óda *m*, razvòden -dna -o, razvòdnic -a *m elektroteh.*, razvòdnica -e ž *elektroteh.*, *gl.* tudi razvesti
razvòdje -a *s*, razvòden -dna -o, razvòdnica -e ž: točka ~
razvòj -ója *m gl.* razvíti
razvozíti -vózim *gl.* voziti, razvóžen -a -o, razvóz -óza *m*; razvázati -am, razvázanje -a *s*; razvóžen -ózna -o *kar se dá razvoziti*, razvóžen -zna -o *kar je za razvoz določeno*, razvóznost -i ž

razvozláti -ám *gl.* vozlati, razvozlán -a -o, razvozlánost -i ž, razvozlánje -a *s*, razvozláj -a *m*; razvozlávati -am, razvozlávanje -a *s*
razvpíti -vpíjem *gl.* vpiti, razvpít -a -o, razvpítost -i ž
razvràt -áta *m*, razvráten -tna -o, razvrátnik -a *m*, razvrátnica -e ž, razvrátniški -a -o, razvrátněž -a *m*, razvrátnost -i ž
razvrednótiti -im, razvrednóten -a -o, razvrednótenje -a *s*: ~denarja
razvréti -vrèm, razvrì -íte! razvrìl -a -o, razvrìt -a -o *razložen, razdejan, razposajen*
razvrstíti -ím, razvrstí -íte! razvrstíl -íla -o, razvrščén -éna -o, razvrščénost -i ž, razvrstítev -tve ž, razvrstítven -a -o [-vən-]; razvrščati -am, razvrščanje -a *s*; razvrščeváti -újem, razvrščevál -ála -o, razvrščevánje -a *s*, razvrščeválec -lca [-lc-] *m*, razvrščeválka -e [-lk-] ž
razzlogováti -zlogújem, zazzlogovál -ála -o, zazzlogovánje -a *s*, zazzlogoválen -lna -o [-ln-]: ~a metoda branja; zazzlogoválec -lca [-lc-] *m*, zazzlogováka -e [-lk-] ž
razžágati -am, razžágan -a -o, razžagováti -újem, razžagovál -ála -o, razžagovánje -a *s*, razžagoválec -lca [-áú-] *m*, razžagováka -e [-áú-] ž; razžagoválen -lna -o [-ln-]
razžáliti *in* razžáliti razžálim, razžáli -íte! razžálil -íla -o, razžáljen -a -o, razžáljenost -i ž, razžáljênje -a *s*, razžálítev -tve ž, razžáljenec -nca *m*, razžáljenka -e ž; razžálílen -lna -o [-ln-]: ~e besede; razžáljív -íva -o, razžáljívost -i ž
razžalostíti -ím, razžalostí -íte! razžalostíl -íla -o, razžalostíčen

-èna -o, razžaloščènost -i ž, razžalostítev -tve ž
razžaríti -ím, razžári -íte! razžáril -íla -o, razžarjèn -èna -o in razžárjen -a -o, razžarítev -tve ž; razžárjati -am, razžárjanje -a s
razžgáti -žgèm, razžgi -íte! razžgál -a -o, razžgán -a -o; razžígati -am, razžiganje -a s
razžívèti -ím (se), razžível -éla -o, razžívét -a -o, razžívétost -i ž, razžívélost -i ž; razžíviti -ím (se) s *stalnim poud. ali* razžíviti (se) (se), razžívi -íte! razžívil -íla -o, razživljen -a -o; razživljati -am, razživljanje -a s, razživljávec -vca m, razživljávka -e ž
razžvéçiti -ím *gl.* žveçiti, razžvéçen -a -o, razžvéçek -çka m
razžvrkljáti -ám *gl.* žvrkljati, razžvrklján -a -o: ~o jajce
ráženj -žnja m, ráznjiç -a m, ráznjiçek -çka m, ráznjast -a -o
rdèç -èça -e (*gl.* § 81), *dol.* rdéçi -ega, *prim.* bolj rdèç; Rdéçi križ; rdèçec -çca m *neka ptica pevka*, rdèçek -çka m *neko jabolko*, rdèçka -e ž *rdeça krava*, *kobila*, *rdèç sad (jagoda, hruška)*, rdèçkast -a -o, rdèçkar -ja m, rdèçko -a m *rdèç konj*, rdèçica -e ž, rdèçina -e ž, rdèçilo -a s, rdèçnica -e ž *neka smokva*, rdèçnik -a m *neka ptica*, rdèçélka -e [-lk-] ž *neko jabolko*, *neka užitna goba*, *neka riba v Krki*, rdèçúga -e ž *neka riba*, *neka hruška*, *rjavordèça svinja*
rdeçe -v *sestavni*: rdeçebrád -áda -o, rdeçebrádec -dca m, rdeçevçéten -tna -o, rdeçegláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; rdeçehláçar -ja m *neka ptica*, rdeçekljùn -úna -o, rdeçekóžec -žca m, rdeçekíven -vna -o, rdeçelàs -ása -o, ~lásec -sca m, ~láska -e ž; rdeçe-

líçen -çna -o, ~líçnost -i ž, ~líçnica -e ž, ~líçnik -a m, ~líçnež -a m; rdeçelísec -sca m, rdeçenòg -òga -o, rdeçenòs -òsa -o, rdeçenòsec -sca m, rdeçeòk -òka -o, rdeçepecelj -clja m *neko jabolko*, rdeçerépka -e ž *neka ptica*, rdeçerítec -tca m *neki čmrlj*, rdeçevráten -tna -o, rdeçevrátka -e ž *neka ptica*
rdéti -ím, rdì -íte! rdé, rdèl -éla -o, rdènje -a s; rdeçiti -ím, rdéçi -íte! rdeçil -a -o, rdeçènje -a s
reagirati -am *kazati odpor, odgovoriti na kaj*, reagènt -ènta m = reágens -a m *snov*, s *katero ugotovimo prisotnost drugih snovi*, *mn. tudi* reagèncije -ij ž, reagénca -e ž, reagénçen -çna -o
reákcija -e ž *nasprotno delovanje, odgovor, odziv*, reakcijski -a -o: ~i motor; reakcionár -ja m *nazadnjak, zavirač*, reakcionárka -e ž *nazadnjakinja*, reakcionáren -rna -o *nazadnjaški*, reakcionárnež -a m, reakcionárnost -i ž
reaktivirati -am *obnoviti kaj*: ~koga; reaktivíran -a -o, reaktivíranec -nca m, reaktivíranje -a s, reaktivácija -e ž
reálen -lna -o [-ln-] (+reélen) *stvaren*: ~o število, ~a gimnazija, reálnost -i [-ln-] ž *stvarnost*, reálieje -ij ž *mn. realni (stvarni) predmeti*; realizem -zma m *čut za stvarnost, posebna smer v umetn. in fil.*, realist -a m, realístka -e ž, realístiçen -çna -o, realítéta -e ž *zemljiška posest*, realíteten -tna -o: ~a pí-sarna
realizirati -am *uresničiti, uresničevati, uveljaviti, ostvariti*, realizíran -a -o, realizíranje -a s, realizácija -e ž *ostvarjanje, ostvaritev*

reálka

reálka -e [-lk-] ž, realčen -čna
-o [-lč-], reálec -lca [-lc-] m
učenec na realki

Réaumur [reomür] -a m fizik, to-
plotna lestvica, kratica R, Réau-
murov [reomüroy] -a -o: ~a
lestvica 80° R = 100° C

rébati -am glodati (kost, drevo),
rébanje -a s

rébec -bca m neka vinska trta

réber -bri ž s stalnim poud. v edn.
k rébri na rébri za rébrijo in
v dv. rébri rébrima; ali pa: ré-
ber rébri k rébri na réber na
rébri za rebrjó, dv. rebrí re-
bréma, v mn. samó: rébri rebrí
rebrém rebrí v rebréh z re-
brmí; vkréber = navkréber
prisl., vkrébrica -e ž strma pot,
rebrina -e ž reber, rebrnat -a
-o: ~ svet, rebrnica -e ž in
rebrnina -e ž polje v rebréh

rebrače -áč ž mn. oknice, žaluzije

rébro -a s, mn. rébra réber ré-
brom rébra rébrih z rébri;
rébrce -a s, mn. rébrca -brc;
rébrčast -a -o, rébrast -a -o
rébru podoben, rébrast -a -o
kar kaže rébra: ~o pobočje,
rebrät -áta -o kdor ima močna
rebra, rebrnät -áta -o, rebrni-
ec -nca m rastlina (pastinak),
rébrje -a s, rébrn -a -o, rébr-
nica -e ž rebrna mrena, rebr-
nica -e ž, rebrnice -íc mn. ž le-
stve za na voz, rebrnina -e ž
meso, rébrnik -a m = rebrnják
-a m neka bolniška priprava, re-
bróvje -a s, rebrovit -a -o,
rebrščák -a m vrsta hrasta, ré-
brščica -e ž neko jabolko; re-
brítí -ím se viti se, rvati se,
repenčiti se, rébri -íte se! rebril
-a -o, rebrénje -a s

rebúla -e ž vrsta trte in vína, re-
búlica -e ž

rébus -a m slikovna uganka, po-
dobnica

rêcelj -clja m, rêceljček -čka
[-calj-] m, recljät -áta -o

recenziija -e ž ocena, presoja, re-
cenzijski -a -o; recenzirati -am
oceniti, presoditi; recenzènt-ên-
ta m ocenjevalec, presojevalec,
recenzèntka -e ž, recenzèntski
-a -o

recépcija -e ž prevzem, sprejem,
receptíven -vna -o dozvetem,
sprejemljivo, receptívnost -i ž
dozvetnost, sprejemljivost; reci-
pírati -am sprejeti, recipiènt
-ènta m kemična priprava

recepis -a m poštna prejemnica,
recepísen -sna -o

recépt -épta m zdravniški zapis,
receptírati -am z receptom pred-
pisati, receptíranje -a s, recép-
ten -tna -o: ~a knjiga, recep-
túra -e ž

recés -a m razpravljanje, pogod-
ba, recesíven -vna -o odstopa-
joč, zakrit, neviden

recidiva -e ž povrat, recidíven
-vna -o povraten, recidívnost -i
ž med. povratnost

recipróčen -čna -o medsebojen,
vzajemen: ~a vrednost, reci-
próčnost -i ž = reciprocitéta
-e ž medsebojnost, vzajemnost

recitírati -am, recitácija -e ž, re-
citacijski -a -o: ~i večer, reci-
tatív [-4y, +if] -a m način petja
m, recitátíven -vna -o, recitátor -ja
m, recitátorica -e ž, recitándo
prisl. glas.

rêč -í ž stvar, zadeva, o čemer kaj
rečem: vse reči na svetu, to je
moja reč, v vsako reč se vtak-
ne, za vsako reč godrnja, ta
človek ni za nobeno reč rabo,
za nič, štiri poslednje reči, grde
reči počenjati (uganjati), reč
dobro kaže, vso reč je treba
premisлити, lepo reč si nam na-
kopal na glavo iron., lepe reči
slišim o tebi iron., prava reč
takle dež kaj to, to nič ni, ni

vredno besede, prava reč, če te malo primejo *niš huđega*, *niš za to*, *kaj za to*, čela (célo) reč ljudi (pisem) čaka, celo reč pisem sem dobil *veliko*; presneta rečl vražja reč! — réčca -e ž, *rod. mn. réčic*

rêči rêčem, rêci -íte! rekôč -a -e: poslovil se je, rekoč, da še pride; tako rekôč (+takorekoč): še tako rekoč nov, to je tako rekoč ukradel; rékel rêkla -o, rékši: Vzel je klobuk, rékši: »Na svidenje!«; rečèn -èna -o, rečenica -e ž, rečeničen -čna -o, rečljiv -íva -o, rečljivost -i ž *zgovornost, gl. tudi rek*

réd -a *m, mn. rédi* -ov (*šolski*), redóvi -óv (*liturg.*): delovni, dnevni, hišni, šolski, vózni, poslovní, družbeni, viteški, cerkveni, strogi, tretji red; komu podeliti red, prejeti višje (nižje) redóve; v red stopiti, red zapustiti; odlikovati koga z redom; dobiti dober, slab red *oceno*; napraviti red, v red dejati kaj (koga), v red spraviti, v redu imeti kaj; v redu biti, têči *prav*, tu nekaj ni v redu *prav*, po redu *po vrsti*, tri dni po redu, vsi po redu; rokavici sta si (si nista) v red *par*, reda se držati, k redu pozvati, k redu biti *priljubljen biti*; rédoma *prisl. po vrsti*; réden -dna -o, rédnost -i ž, redovít -a -o, redovítost -i ž; redoljúben -bna -o, redoljúbnost -i ž, redoljúbe -a s

réd -í ž *vrsta*: za kôscem trava v réd letí, trava je še v redéh, rédi razstljati; *gl. rediti*

redákcijski -a -o, redaktêr -ja *m* *urednik* = redáktor -ja *m*, redáktorica -e ž *urednica*, redáktorski -a -o, redigírati -am *urediti, urejati*, redigírhanje -a s

redár -ja *m* *policař*, redárski -a -o, redárstvo -a s *policijska*, redárstven -a -o [-tvân-]

rédčítí -ím (se), (raz)rédčén -a -o, rédčénje -a s, redčína -e ž; *gl. rediti*

rédék -dka -o, redkéjši -a -e. *prisl. rédko*, redkéje, narédkoma, zrédká, porédko, porédkoma, po rédkem, rédkoma; rédkost -i ž

redigírati -am *gl. redakcija*

redítí -ím *redčítí*, rédi -te! rédí -a -o, rédenje -a s; *gl. redčítí*

redítí -ím (se) *hraniti, vzdrževati*, rédi -íte! redêč -éča -e, redé, redíl -a -o, rejèn -èna -o, rejênje -a s = redítev -tve ž. rejênc -nca *m*, rejênček -čka *m*, rejênka -e ž, rejênčica -e ž, rejênost -i ž; réja -e ž, réjen -jna -o, rejník -a *m*, rejníca -e ž, rejnína -e ž, redník -a *m*, redníca -e ž, rednína -e ž; redílen -lna -o [-ln-], redílnost -i [-ln-] ž, redílo -a s, redíšče -a s; réjec -jca *m*, réjka -e ž, réjski -a -o

redítí -ím (se) *v red devati, vrstiti*, rédi -íte! redíl -a -o: koscí travo redíjo *v rédi kosíjo*, snopi se redíjo za žanjicami *se vrstíjo*; redítelj -a *m*, redíteljica -e ž, redíteljstvo -a s, redíteljski -a -o

rédkev -kve ž, rêdkven -a -o [-vân-], rédkvica -e ž, rédkvišče -a s

redko -v *sestavi*: rédkokdo, rédkokoga, rédkokomu, v rédkokom = redko v kom se zmoti, z rédkokom = redko s kom je zadovoljen; rédkokaj, rédkočesa, rédkočemu, v rédkočem = redko v čem se moti, z rédkočim = redko s čim je zadovoljen; rédkokdaj, rédkokje, rédkokrat; redkobeséden -dna -o, ~besédnost -i ž; redkolàs

redos

- lása -o; redkolist -a -o; redkožob -oba -o
- redos** -a m = redoséja -e ž *veliko rešeto za čiščenje žita, gl. reta*
- redováti** -újem, redováł -ála -o, redovánje -a s, redoválen -lna -o [-ln-]: ~a konferenca, redoválnica -e [-ln-] ž
- redóvnik** -a m, redóvnica -e ž, redóvniški -a -o, redóvništvo -a s, redóven -vna -o: ~a obleka
- reducírati** -am *zmanjšati, skróčiti, prenesti (v drugo vrsto)*, reducíran -a -o, redukcijska -e ž *zmanjšanje, skróčitev, preved.*, redukcijski -a -o, redúktor -ja m
- reduplikácijska** -e ž *podvojitve (zloga)*, reduplicírati -am, reduplicíranje -a s, reduplikátor -ja m, reduplikátorski -a -o
- redúta** -e ž *utrdba; plesno zabavišče*, redúten -tna -o
- refektórij** -a m *obednica*, refektórij -a -o
- referírati** -am *poročati*, referát -a m *poročilo*, referènt -ènta m *poročevalec*, referèntka -e ž *poročevalka*, referèntski -a -o; referéndum -a m *ljudsko glasovanje*; referenca -e ž *priporočilo*
- refléks** -a m: *fiz.* ~ sončnih žarkov, luči *odsev, odsevanje*; pesem je ~ njegovega doživetja *odsev, odsvit*; *med.* ~ mišice, živca *neposredni, samohólni odziv, odgovor*; refléksen -sna -o: *fiz.* ~a luč *odbojna, odsevna; med.* ~o središče, ~i gibi *neposredni, samohotni*; reflektóren -rna -o, reflektóričen -čna -o: ~a *otrplost zenic*
- refleksíjska** -e ž *odbijanje (svetlobe), odsevanje, odsvitanje, premišljevanje*; refleksíven -vna -o *slovn. povraten*: ~i *zaimki, glagoli; fil. premišljevalen*: ~ duh, človek, značaj; refleksív -a m, mn. *tudi refleksíva -ív s sk. i. za povratne izraze (zaimke, glagole, pri-*
- stave)*; refleksív -i ž *slovn. povratnost, fil. premišljevalnost*
- reflektírati** -am (se): ~ svetlobne žarke *odbijati*, žarki se *reflektirajo se odbijajo, odsevajo, se odsvitajo*: ~ na kaj (službo, podporo) *potegovati se za kaj, računati na kaj, prositi*; reflektánt -a m *prosilec, kdor se za čim poganja, na kaj čaka, računa*; reflektor -ja m *žaromet*: z ~em *razsvetliti*; reflektorski -a -o: ~a *luč, žarnica*
- refórma** -e ž *preosnova, rod. mn.* refórma, reformén -mna -o: ~a *obleka*; reformírati -am, reformíranje -a s, reformácijska -e ž *reformacijski* -a -o, reformátor -ja m, reformátorski -e ž, reformátorski -a -o, reformátor -ja m, reformátorski -a -o, reformátor -ja m, reformízem -zma m, reformíst -a m, reformístičen -čna -o
- refrákcíjska** -e ž *lom žarkov*, refrakcijski -a -o, refraktóméter -tra m, refráktor -ja m
- refraktáren** -rna -o *neobčutljiv, nesprejemljiv*: ~ za *obsevanje, za zdravilo, refraktárnost -i ž med.*
- refrén** -a m *pripev, ponavljanje*
- régá** -e ž *razpoka, zareza*; régast -a -o, régati -am; réginiti -nem *razpočili se, odpreti se*: zemlja *régne*; régica -e ž, régicást -a -o, réglja -e ž *kruh z navzkrižnimi regami*, régljaj -a m *razpoka*
- rêga** -e ž *regljanje, zelena drevesna žabica*, rêgica -e ž, regáča -e ž; regáčica -e ž *neka rastlina*, régati -am = regetáti -ám *in -éčem*, regetáj -ájte! regetál -ála -o, réganje -a s = regetánje -a s, regèt -éta m, régelj -glja m *neka žabica, neka rastlina*, regetáča -e ž *žaba*, regetáljka -e ž *ropotulja* = regetúlja -e ž = réglja -e ž; reg-

ljáti -ám, regljáj -ájte! regljál -ála -o, regljánje -a s, régljast -a -o, regljáč -a m klepetavec, regljáča -e ž klepetulja, regljáv -áva -o, regljávec -vca m, regljávka -e ž, regljávski -á -o
regál [-ál] -a m vladarju pridržana pravica, polica za knjige, za blago, črkovnica
regáta -e ž izletniški čoln, tekma na vodi
regenerácija -e ž obnova, prerod; regeneracijski -a -o, regenerativen -vna -o, regenerátor -ja m ime raznim pripravam; regenerirati -am obnoviti, preroditi, poživiti
régens -a m predstojnik: ~ chori voditelj cerkvenega petja, zbora
regènt -ènta m vladar, regèntski -a -o: ~i svèt, regèntstvo -a s
regést -a m, nav. mn. regésti -ov posnetek iz kake listine
regimènt -ènta m polk, regimènten -tna -o, regimèntski -a -o
Regína -e ž os. i., Reginin -a -o
regionálen -lna -o [-ln-] pokrajinski, regionálnost -i [-ln-] ž, regionalizem -zma m, regionalíst -a m
register -tra m seznam, vpisnik: orgelski ~; registrárski -a -o: ~a tona; registrirati -am vpisati, registrácija -e ž, registracijski -a -o, registriranje -a s, registrátor -ja m, registrátorica -e ž, registrátorski -a -o; registratúra -e ž, registratúren -rna -o, registríren -rna -o: ~i aparati
+reglemá -ja m predpisi, pravilnik, +reglementirati -am z uradnimi predpisi urediti, +reglementiranje -a s
regléta -e ž letvica (v tiskarstvu)
regljáti -ám gl. réga
régrat -a m, régratov -a -o: ~a solata, régratnik -a m rastlina

regrés -a m pritožba za povrnitev stroškov ali škode, regresén -sna -o: ~i zahtevek, regresíven -vna -o nazaj gredoč, nazaj veljaven, regrediénten -tna -o: bolezen je ~a (kadar pojema, se umika)
Régul [-ul] -a m in Régulus -la m, Régulov -a -o: ~o slovo
regulírati -am (u)ravnati, regulíran -a -o, reguliranje -a s, regulácija -e ž, regulacijski -a -o: ~e naprave; regulár -ja m redovni duhovnik; reguláren -rna -o pravičen, reden, regulárnost -i ž, regulátor -ja m ravnalo, regulativen -vna -o ravnajoč, urejajoč, regulatív [-ty, +if] -a m urejajoča uredba, predpis
rehabilitírati -am (se) ugled spet dobiti (dati), rehabilitírán -a -o, rehabilitíránec -nca m, rehabilitácija -e ž, rehabilitiranje -a s, rehabilitacijski -a -o: ~i postopek
réhta -e ž veliko rešeto, redoseja, réhtar -ja m kdor izdeluje rehte; réhtati -am z rehto pretresati slamo, réhtanje -a s delo in stvar; gl. tudi reta in redos
+reisírati -am uspeti, uspevati, posrečiti se
réja -e ž gl. redíti: v réjo dati, na (v) réji imeti, na (v) réji biti
rèk réka m gl. rêči, rékoma prisl. v rékih: ~ govoriti
réka -e ž, réčica -e in réčica -e ž, réčen -čna -o: ~a struga = rečišče -a s, réčje -a s, rečnica -e ž rečna voda, rekopisec -sca m hidrograf, rekopisje -a s hidrografija
Réka -e ž kr. i., z Réke, na Réko, Rečan -ána m, Rečanka -e ž, réški -a -o: ~a luka
rekapitulírati -am ponoviti, povzeti, rekapitulácija -e ž ponovitev, pozetek

rékati

rékati -am *imeti navado reči*, rékanje -a s, réklo -a s = rečenica -e ž fraza
rekatolizácija -e ž *zopetno pokazolčenje*; rekatoizacijski -a -o: ~a doba *poreformacijska doba*
rékacija -e ž *slovn. vezanje oblik*: ~ glagolov
rèket -a m *teniški lopar*, rèketen -tna -o: ~a mreža, ~i rob
rekláma -e ž *naznanjevanje, priporočanje*, reklámen -mna -o: ~a deska, ~o pisanje
reklamirati -am *priložiti se, ugovarjati; zahtevati, terjati*; reklamiranje -a s, reklamácija -e ž *terjatev, pritožba*, reklamacijski -a -o, reklamánt -a m
rekognoscírati -am *pozvedeti, razgled(ov)jati se*, rekognoscíran -a -o, rekognoscíranje -a s, rekognícija -e ž
*rekomandírati -am *priporočiti*, *rekomandíran -a -o *priporočen*, *rekomandácija -e ž = *rekomandíranje -a s *priporočitev*, *rekomándo -a m *priporočena pošiljka*
*rekompenzírati -am *odškodovati*, *rekompenzácija -e ž *odškodovanje, odškodnina*; *rekompenzacijski -a -o *odškodninski*, *rekompenzátor -ja m *odškodovalec*
rekonstruirati -am *obnoviti*, rekonstruirán -a -o: ~a stavba; rekonstruiranje -a s, rekonstrukcija -e ž *obnova*, rekonstrukcijski -a -o: ~i načrt
rekonvalescènt -ènta m *preboleznik*, rekonvalescèntka -e ž = rekonvalescèntinja -e ž, rekonvalescèntski -a -o, rekonvalescèntca -e ž *prebolévanje*
rekórd -a m, rekórden -dna -o: ~i čas, rekordér -ja m, rekordérka -e ž, rekordérski -a -o, rekordérstvo -a s
rékovec -vca m *neka rastlina*

rekóven -vna -o *notoričen*: ~ pijanec
rekriminácija -e ž (*nasprotna*) *obdolžitev, nasprotna tožba*
rekrút -a m (*vojaški*) *novinec*, rekrúten -tna -o; rekrutírati -am *nováčiti, nabirati (vojake)*, rekrutírati se *dopolnjevati se, obnavljati se*, rekrutíranje -a s, rekrutácija -e ž
rektascenzija -e ž *»ravni dvig« astr.*
*rektificírati -am *popraviti*, rektificíran -a -o, rektifikácija -e ž *poprava*, rektifikacijski -a -o
réktor -ja m *vodja, ravnatelj, predstojnik (visokih šol, zavodov)*, réktorski -a -o: ~i posli, rektorát -a m *predstojništvo*, réktorski urad, rektorátski -a -o: ~a pisarna
réktum -a m *danka*, rektoskóp -a m *zdravniška priprava*, rektoskopija -e ž *med.*
rekúrč -a m *priziv*; rekurírati -am *pritožiti se, priziv narediti*, rekúrčen -zna -o
rékviem -a m *liturg., glas. mrtvaško opravilo, črna maša; kot naslov skladb: Verdijev Requiem*
rekvirírati -am *zahtevati, zaseči*, zapleniti, rekvizícija -e ž *zahteva, zasega, zaplemba*, rekvizicijski -a -o: ~a komisija; rekvizít -a m *orodje, priprava*
relácija -e ž *odnos, razmerje*, relacijski -a -o *razmernosten*
relatívnen -vna -o *sorazmeren, odnosen, ozirálen, v primeri s čim*, relatív [-iŷ, +iŷ] -a m, mn. *relativa* -ív s *oziralni zaimki in prislovi*; relativnost -i ž, relativnosten -tna -o: ~a teorija, relativízem -zma m *filozofski nauk*, relativíst -a m, relativístičen -čna -o
relé -ja m *posrednik*: časóvni ~, toplótni ~, reléjen -jna -o: ~a postaja

- relegácija -e ž *odstranitev študenta z visoke šole, odpust iz službe*, relegirati -am *odstraniti, izgnati*
- relief -a m *pridvig, nadvig*, reliefen -fna -o *pridvižen, nadvižen*: ~i tisk
- religija -e ž *verstvo*, religiozen -zna -o *veren*, religioznost -i ž *vernost*
- relikt -a m *ostanek*, relikten -tna -o: ~a favna, flora
- relikvija -e ž *svetinja, svetniški ostanek*, nav. mn. relikvije -ij *svete moči*, relikviarij -a m *posoda za relikvije*
- Rémbrandt -a m *os. i. nizoz. slikarja*, Rémbbrandtov -a -o, rémbbrandtski -a -o, rémbbrandtovski -a -o: ~i *obrazi [povsod: -ant-]*
- rémec -mca m *plašica, sinička*
- remedúra -e ž *(od)pomoč, poprava, odprava*
- +rémek *délo* *veledelo, mojstrovina*
- *rémelj -mlja in -meljna [-mälj-] m *letva*, *rémeljček -čka [-mälj-] m *letvica*
- remí -ja m *neodločeni izid šahovske igre*, remizirati -am *neodločeno končati šahovsko igro*
- reminiscénca -e ž *spomin*, reminiscénčen -čna -o
- remíza -e ž *klonica, vozarna*: tramvajška ~
- *removirati -am *odstraniti, odstaviti*, remócija -e ž *odstranitev (iz službe)*, odstavitev
- *remunerácija -e ž *nagrada, odškodnina*, *remunerirati -am *nagraditi, odškodovati*
- Rén -a m in Réna -e ž *l. i. reke*, rénski -a -o: ~a *pokrajina*, ~a *vina*; Porénje -a s *gl. tam*
- +réna -e ž *pokrovka, staro železo*
- renčáti -ím, renčí -íte! *renčé*, renčéč -éča -e, *renčál -ála -o*, renčánje -a s, *renča -e ž kdor renčí*, *renčast -a -o = renčáv -áva -o*, *renčávost -i ž*
- +rendez-vous -a [randevú -ja] m *zmenek, snidenje, sestanek*: imeti ~ *sniti se, shajati se*
- renegát -a m *odpadnik*, renegátski -a -o *odpadniški*, renegátstvo -a s *odpadništvo*
- renesánsa -e in *renesánca -e ž (gl. § 42) prerod*, renesánsen -sna -o in *renesánčen -čna -o*
- renéta -e ž *vrsta jabolk*
- *reniténca -e ž *upornost, trmoglavost*, *reniténten -tna -o *uporen*, *trmoglav*, *renitént -énta m *upornež, trmoglavec*
- *renomé -ja m *sloves, ugled*, *renomíran -a -o *sloveč, slaven*; *renomirati -am *bahati se, postavljati se*
- renovirati -am *obnoviti, prenoviti*, renovíran -a -o, *renovíranje -a s*, *renovácija -e ž obnova*, *renovátor -ja m*, *renovátorski -a -o*
- rénta -e ž *dohodek iz obresti ali pravnih zahtevkov*, rénten -tna -o: ~i *davek = rentnina -e ž*, *réntnik -a m*, *réntnica -e ž*; *rentirati -am *se izplačati se*, *rentíranje -a s, *rentabilen -lna -o [-ln-] donosen*, *donašajoč obresti ali gmotno korist*, *rentabilnost -i [-ln-] ž donosnost*
- rentáčiti -ím, *rentáčenje -a s*
- réntgen -a m *gl. Röntgen*
- reométer -tra m *teh. tokomer*
- reorganizirati -am *preosnovati, preurediti, preustrojiti*, *reorganizácija -e ž preosnova, preureditev, preustroj(itev)*, *reorganizácijski -a -o*, *reorganizátor -ja m*, *reorganizátorica -e ž*, *reorganizátorski -a -o*
- reostát -a m *elektroteh. priprava, s katero spreminjamo jakost električnega toka*
- rèp in rép *répa in rêpa m*, *rèpek -pka in repék -pká m*, *repáč -a m žival z dolgim repom*, *repáča -e ž krava (z dolgim repom)*, *neka rastlina*, *repást -a -o*, *repát*

répa

-áta -o, repatíca -e *ž komet*: zvezda ~; repáti -ám za *kom capljati*, repàj -ájte! repàl -ála -o, repánje -a s; repkáti -ám z *repom mahljati*, repkàl -ála -o, repèc -pcà m, répen -pna -o: ~a plavut, repica -e *ž konec sore*, repič -íča m, repína -e *ž meso od repa*; répkati -am *paberkovati*; répar -ja m *zadnji v vrsti*

répa -e *ž*, répen -pna -o: ~o seme, répar -ja m *kdor trguje z repo in repnim semenom, neki star denar, neki metulj, mesec oktober*; réparica -e *ž neka muha*, répičar -ja m *neki krošt*; répica -e *ž*, répičen -čna -o: ~o olje, répičnik -a m *repično olje, neka rastlina*; repína -e *ž repna zel*, repínje -a s, répišče -a s, répka -e *ž neko jabolko*, répnat -a -o, répnica -e *ž repna voda*, répnik -a m = répnjak -a m; reporéznicá -e *ž*; repúlja -e *ž divja repa*, repinec -nca m *vrsta plevela*, repinčev -a -o: ~o seme; repjè -à s *bot.*, repúšec -šca m *bot.*

repáljščica -e *ž neka ptica*
 reparirati -am *popraviti*, reparácija -e *ž*, reparácijski -a -o: ~a komisija, reparatúra -e *ž popravilo*, reparatúren -rna -o: ~a delavnica

repatriirati -am *vrniti (poslati) domov*, repatriiran -a -o, repatriiranje -a s, repatriácija -e *ž*, repatriácijski -a -o: ~a komisija, repatriiranec -nca m, repatriiranka -e *ž*

repénciti -im se, repénčenje -a s, repénčast -a -o

repertoár -ja m *spored*, repertoárski -a -o

repetórij -a m *seznam, iskalnik, kazalo*, repetórijski -a -o

repetirati -am *ponavljati, ponoviti*, repetíranje -a s, repetént -énta

m *ponavljavec, ponavljajč*, repeténtka -e *ž ponavljavka*, repeténcija -e *ž ponavljanje*, repetítor -ja m *kdor pomaga pri učenju*, repetítorij -a m *ponavljavni pouk, knjiga za ponavljanje*; repetírtka -e *ž*: ura ~, puška ~

*repetnica -e *ž perutnica*

repíga -e *ž stoklasa bot.*

*repíka -e *ž odgovor, zavrnilov*, *replicirati -am *odgovarjati, zavrnilo*

reponirati -am *uravna(va)li, nazaj postaviti, spraviti*; repozícija -e *ž uravnava, shranitev (nasprotje: ekspozicija, izpostavitel)*

reportáza -e *ž poročilo*, repórter -ja m *poročevalec (časnikarski), novičar*; reportážen -žna -o: ~i roman, reportirati -am *poročati*

represálíje -ij *ž mn. prisilna sredstva*, represíven -vna -o *prisilen*

representánt -a m *zastopnik*, representántka -e *ž zastopnica*, representánca -e *ž zastopstvo, predstavništvo, predstavniki*, representánčen -čna -o, representirati -am *zastopati, predstaviti, predstavljati*: ~ koga (kaj) *kje* (pred kom), reprezentatív -vna -o, reprezentatívno -i *ž*, reprezentácija -e *ž*, reprezentácijski -a -o

repríza -e *ž ponovitev (igre)*

reprobirati -am *obsoditi, zavrnilo, odkloniti*, reprobácija -e *ž obsodba, zavrnilov*

reproducirati -am *posneti, posnemati, obnoviti*; reproduciran -a -o: ~a glasba, reproducicija -e *ž posnetek, odtis, obnovitev*

reptíl [-il] -a m *zool. plazilec*, reptílije -ij *ž mn. zool. plazilci*

repúblika -e *ž*, repúbliški -a -o, republikánec -nca m, republikánka -e *ž*, republikánski -a -o, republikanizem -zma m

repúlja -e *ž divja repa*, gl. repa
 *reputácija -e *ž sloves, ime, čast*

rés *prisl.*: vse je rés, to ni rés, rés dela, rés dobro vidim, rés veliko ljudi, rés lepó, rés mi je žal; *pritrđilnica*: rés, takó je bilo; rés, tega ne vem; tega rés ne vem; tega ne vem, rés ne; tega ne morem, rés da ne; (to je) rés, da je drago, pa je tudi dobro; *vprašalnica*: ne res? *kajnè*: nè res da prideš? nè res da nè? *kajnè da nè?* v zvezi z da *izraža dopustnost*: rés da (*čepprav*) tega ne vem, pa znam kaj drugega; rés da (*čepprav*) je slabo, pa bi bilo lahko še slabše; *gl. tudi* resda

résa -e ž, **résica** -e ž *majhna resa*. +*franža*, ime več rastlinam, *gl. tudi* vresjè, résast -a -o: ~o žito, ~a brada, ~o gledati, resàt -áta -o, résnat -a -o, resávka -e ž *résasta pšenica*, **résnica** -e ž, **resína** -e ž, **resínast** -a -o, **resinje** -a s; **résiti** -im se = **resíniti** -im se *upirati se*, **réslja** -e ž *ovca ali koza, ki ima rese pod brado*

résda = dà *samostojna pritrđilnica*: résda, tako je rekel; pridem, résda; résda, tega ne vem; tega ne vem, res da ne

reséda -e ž *neka rastlina*

resékcija -e ž *med. izrez, odstranitev*, **resécirati** -am *izrezati, odstraniti*

résen -sna -o, **resnéjši** -a -e *in résnejši* -a -e, **résnost** -i ž, **resnôba** -e ž, **resnôben** -bna -o, **resnôbnost** -i ž

resignácija -e ž *odpoved, vdanost*, **resignírati** -am *odpovedati se, obupati, vdati se*, **resigníran** -a -o, **resigníranost** -i ž

resjè -à s *gl. resa in vresje*

rèsk medm., **rèskniti** -nem, **reskátiti** -ám, **reskál** -ála -o; **resketátiti** -ám *in* -éčem, **resketál** -ála -o, **resketánje** -a s

reskrípt -a m *odpis (vladarjev), ukaz, odlok*; **reskribírati** -am *pismo odgovoriti, ukazati*

résnica -e ž *gl. resa*

resníca -e ž: **resnico** govoriti, po **resnici** povedati *po pravici*, v **resnici** je drugače, **resnici** na ljubo; **resničen** -čna -o, **resničnost** -i ž; **resnicoljúb** -a m, **resnicoljúben** -bna -o, **resnicoljúbnost** -i ž, **resnicoljúbje** -a s

resolúcija -e ž *sklep*, **resolucijski** -a -o: ~i odbor

resonánca -e ž *odzvok, odmev*, **resonánčen** -čna -o: ~i prostor *odzvočni prostor*, **resonátor** -ja m *priprava za merjenje zvoka*; **resonírati** -am *odmevati* [*posod.*: +*rezo-*]

resór -a m *področje*: ministrski ~, **resóren** -rna -o: ~i minister **resorbírati** -am *vsrkati, posrkati, popiti*, **resorbíran** -a -o, **resorpcija** -e ž *vpoj*, **resorpcijski** -a -o: ~a vročina

respektírati -am *čislati, spoštovati*, **respékt** -a m *čislanje, spoštovanje* **respicíent** -ênta m *preglednik, nadzornik*

respirácija -e ž *dihanje*, **respiríj** -a m *oddih, počitek*; **respirírati** -am *dihati*, **respiratóren** -rna -o

restavrácija -e ž *gostilna*, **restavracijski** -a -o: ~i prostori, **restavratêr** -ja m *gostilničar*, **restavratêrka** -e ž *gostilničarka*, **restavratêrski** -a -o

restavrirati -am *obnoviti pr., vzpostaviti*, **restavriranje** -a s, **restavratóren** -ja m *obnavljavec umetnin*, **restavrácija** -e ž *obnova* **restitúcija** -e ž *obnova, vrnitev, povračilo*; **restitucijski** -a -o; **restituírati** -am *obnoviti, popraviti, povrniti*

restringírati -am *omejiti, utesniti*, **restríkacija** -e ž *omejitev, utesnitev*, **restriktíven** -vna -o *omejitven*

rešeto

rešeto -a s, mn. rešeta in rešeta: dejati na rešeto *pretresti, oceniti*; rešetce -a s, rešetka -e ž, rešetár -ja in rešetár -ja m *kdor dela rešeta, kdor rešeta*, rešetarica -e in rešetarica -e ž, rešetarija -e ž = rešetárstvo -a in rešetárstvo -a s, rešetárski -a -o in rešetárski -a -o: ~a obrt; rešetárka -e ž *neka rastlina*; rešetast -a -o, rešetina -e in rešetina -e ž *smeli, ki ostanejo na rešetu*; rešetáti -ám, rešetáj -ájtel' rešetál -ála -o, rešetánje -a s, rešetác -a m, rešetáriti -im *rešeta delati in prodajati*, rešetárjenje -a s

rešíti in rešíti reším, reši -íte! rešíl -íla -o, rešen -a -o, rešenje -a in rešenje -a s = rešítev -tve (+rešenje v pomenu odlok); rešenec -nca m, rešenka -e ž; rešilen -lna -o [-ln-]: ~a postaja, rešilnica -e [-ln-] ž, rešilo -a s, rešitelj -a m, rešiteljica -e ž, rešiteljski -a -o; rešenik -a m, rešenica -e ž, rešeniški -a -o; rešnina -e ž; rešljiv -íva -o, rešljivost -i ž; reševáti -újem, reševál -ála -o, reševánje -a s, reševálen -lna -o [-ln-]: ~a naprava, postaja; reševálec -lca [-áú-] m, reševálka -e [-áú-] ž, reševálistvo -a [-ls-] s, reševálnik -a [-ln-] m *rešilni voz*; rešnji -a -e

+rešó -ja m *kuhalnik*: plinski, električni ~

rešta -e ž *seženj, nabirek*: ~ drv, ~ česna; škafe v ~o naložiti; reštati -am v rešto *skladati*

réta -e ž *veliko rešeto*, rétar -ja m *kdor réte dela*, rétask -a -o; rétati -am z *reto pretresati*, gl. tudi rehta in redos

*retablírati -am *postaviti v prvotno stanje*

*retardírati -am *zadrževati, odlašati, zakasniti se*, retardácija -e

ž *zazpoznitev, zakasnitev*, retardatívna -vna -o: ~i element, moment *zadrževalni*

*reténcija -e ž *zadrževanje*, retencijski -a -o

rétina -e ž *očesna mrežnica*, retinitis -a m *vnetje očesne mrežnice*, retikuláren -rna -o *mrežasti, vse med*.

*retirírati -am *umakniti (se)*, *retiráda -e ž *umik*

rétor -ja m *govornik, učitelj govorništvá*, rétorski -a -o, rétórika -e ž *govorništvó*, rétóričen -čna -o: ~ jézik, ~e figure, ~e vaje, ~o vprašanje

retórta -e ž *prekápnicá, prehlapnicá*, retórten -tna -o: ~o *ogljé, steklo*

retribúcija -e ž *povrnitev, povračilo pr.*

retrodátirati -am s *starejšim datumom označiti*

retrográden -dna -o *nazaj idoč, nazadujoč*

retrospektíven -vna -o *nazaj zroč, s pogledom v preteklost*

+retúr *prisl. nazaj*, +returnírati -am *vrniti, povrniti*

retušírati -am *popraviti, olepšati (sliko)*, retušíran -a -o, retúša -e ž *izboljšava, poprava*

réva -e ž *beda, siromak*: v révah biti, uboga *reva!* révček -čka m, réven -vna -o, révnost -i ž, révéž -a m, révica -e ž, révišče -a s, révščina -e ž, revšé -éta s *zaničlj.*

revakcinácija -e ž *zopetno cepljenje*; revakcinírati -am *vnovič, zopet cepiti med.*

revalorizírati -am *dvigniti veljavo na prvotno vrednost*, revalorizácija -e ž

*revánša -e ž *maščevanje, povračilo*, *revanšírati -am *se maščevati se, povrniti, oddolžiti se*

+revêr -ja m *zaslèc, zavihek*: ~ pri obleki

revêrz -a m pismena obveza
 revidirati -am pregledati, presku-
 siti, premeniti, revizija -e ž pre-
 gled, sprememba, revizijski -a
 -o: ~a komisija; revizionizem
 -zma m, revizionist -a m, rev-
 zionističen -čna -o; revizor -ja
 m preglednik, revizorica -e ž,
 revizorski -a -o: ~i posli, re-
 vident -enta m preglednik, nad-
 zornik
 revija -e ž pregled: ~ čet; časopis,
 obzornik: literarna ~; re-
 viálen -lna -o [-ln-]: ~i listi,
 revijski -a -o
 revír -ja m okrožje, območje, oko-
 liš: lovski ~, črni ~; revir-
 ski -a -o
 révkati -am, révkanje -a s; révk-
 niti -nem = révskati -am in
 révskati -am, révskanje -a s,
 révs(k)niti -nem in révs(k)niti
 -nem, révk -a m, révkast -a -o
 kdor revka, neprijazen
 révma -e ž = revmatizem -zma
 m trganje (bolezen), revmátičen
 -čna -o: ~a bolečina, revmátik
 -a m, revmátičarka -e ž, rev-
 matóza -e ž bolezen, povzročena
 zaradi revmatizma
 révokácija -e ž preklic česa, re-
 vocírati -am preklicati, besedo
 umakniti
 revólta -e [-lt-] ž upor, vstaja,
 revoltírati -am [-lt-] upirati se,
 upreti se
 revolúcija -e ž vstaja, revolucij-
 ski -a -o, revolucionár -ja m,
 revolucionárka -e ž, revolucio-
 náren -rna -o, revolucionárnost
 -i ž, revolucionírati -am
 revólver -ja [-lv-] m samokres,
 revólverski -a -o [-lv-]: ~i listi
 révskati -am gl. revkati
 révsniti -nem gl. revkati
 réz -a m = réz -í ž; rézati réžem,
 rézi -te! režóč -a -e, rézal -a -o,
 rézan -a -o, rézanje -a s, ré-
 zanec -nca m rezana žival, skop-

ljenec, mn. rézanci -cev neka
 jed, rézanica -e ž vrsta živalske
 krme, rézanka -e ž, rezàv -áva
 -o, réza -e ž žaga
 Rêza -e ž, gl. Terezija, Rêzin -a
 -o; Rêzka -e ž in Rêzika -e ž,
 Rêz(i)kin -a -o
 rezáč -a m, rezáčka -e ž, rezák
 -a m neko orodje; rezár -ja m,
 rezarica -e ž, rezárski -a -o;
 rezír -ja m neko orodje; rezo-
 válec -lca [-áú-] m, rezoválski
 -a -o [-áú-]
 rezbár -ja m, rezbárski -a -o,
 rezbárijá -e ž, rezbárstvo -a s;
 rezbáriti -im, rezbárjenje -a s
 rézek -zka -o: ~ega okúsa, ~o
 odgovarjati; prim. bolj rezek,
 rézkost -i ž
 rézen -zna -o = rezán in rezèn
 -zná -ó, reznóst -i ž, rézniti
 -nem: vino, jabolko rézne; re-
 zéti -im: vino rezi; gl. tudi rez
 rezêrva -e ž pridržek, prihrana,
 zaloga, nadomestilo, pomožne šte-
 te, pomožni voz ipd., rezêrven
 -vna -o: ~i voz, ~i deli nado-
 mestni deli, rezervíst -a m vojak
 iz rezerve
 rezervírati -am pridržati, prihra-
 niti, rezervíran -a -o pridržan,
 oprezen, nepristopen, molčeč, za-
 pri: ta je zelo ~ v tem vpra-
 šanju, rezervíranost -i ž; rez-
 ervát -a m pridržek, tajni list,
 rezerváten -tna -o: ~o pravo,
 rezervácija -e ž pridržek, var-
 stvo, rezervácijski -a -o: ~o
 premoženje
 rezervoár -ja m zbiralnik, vodni
 hranilnik (+ vodohram)
 rezéti -im gl. rezen
 rezgetáti -ám in -gêcem, rezgetáj
 -ájte! rezgetál -ála -o, rezge-
 tánje -a s, rezget -éta m, rezge-
 tálo -a s, rezgetála -e ž; rezget-
 niti -nem [povsod: rez-]
 rezidenca -e ž prestolnica, rezi-
 dênčen -čna -o, rezidenciálen

režilo

-lna -o [-ln-]; rezidirati -am stolovati, prebivali
režilo -a s = rezálo -a s, rezílce -a [-lc-] s, rezílen -lna -o [-ln-], rezílnik -a [-iɥ- in -ln-] m, rezálnik -a [-áɥ- in -ln-] m, rezálnica -e [-iɥ- in -ln-] ž
 +rezimírati -am povzeti, posneti; +rezimé -ja m povzetek, posnetek
režina -e ž: ~ buče, rezínica -e ž, rezínje -a s = rezjè -à s trtni odrezki
rezistenca -e ž odpor, upiranje, rezisténčen -čna -o, rezisténten -tna -o uporen, odporen, +rezistírati -am upirati se, braniti se, vztrajati
režkati -am strugati, rézkanje -a s; rezkáló -a s strugalo, rezkálen -lna -o [-ln-], rezkár -ja m, rezkálec -lca [-lc-] m
režljáti -ám, režljáj -ájte! režljál -ála -o, režljánje -a s, režljáj -a m, režljáč -a m, režljávec -vca m, režljína -e ž režljačev izdelek
reznica -e ž enoletna trtna mladika, na tri očesa rezana, rezník -a m nož za obrezovanje trt, rezilni stol, reznica, rezan kamen
 *rezonírati -am modrovati, umovati, ugovarjati, razgrajati, *rezonêr -ja m modrovalec, ugovarjalec, razgrajáč, modriha
rezultát -a [-lɫ-] m izsleditev, izsledek, izid, uspeh, vsota; rezultírati -am [-lɫ-] izvirati, rezultánta -e [-lɫ-] ž poslednica
režva -e ž endivija
reža -e ž; režáti -ím (se), režèč -éča -e, režé, réži -íte! réžál -ála -o, režánje -a s, režánc -nca m zarez, žlebič v lesu, režánčast -a -o, režánja -e ž prepirljiva ženska, režálo -a s, režálnik -a [-ln-] m, režáv -áva -o prepirljiv, režávec -vca m, réžek -žka m kdor se rad sme-

je, kukalnik na vratih; režín -a m kdor zobe kaže; otrok, ki se rad joka; režún -a m, režúlja -e ž kdor se rad smeje
reželj -žlja m = réženj -žnja m rezina: ~ kruha; režljáti -ám v režnje rezati, režljáj -ájte! režljál -ála -o, režljánje -a s, režnják -a m vrsta kruha z režnji, s krlhji
režija -e ž vodstvo, uprava, režij-ski -a -o; režírati -am voditi gledališko igro, prireditev, režisêr -ja m vodja gledališke predstave, režisêrka -e ž, režisêrski -a -o
režim -a m vladavina (oblika vladanja), režimski -a -o, režimovec -vca m, režimovka -e ž, režimovski -a -o
režnja -e ž obrezovanje trt
riba -e ž, ribica -e ž, ribji -a -e. ribast -a -o ribi podoben, ribát -áta -o poln rib = ribovít -a -o, ribák -a m kit; ribíci -a m, ribička -e ž; ribíštvo -a s, ribíški -a -o; ribíti -im = ribáriti -im, ribičeváti -újem, ribárjenje -a s, ribárnica -e ž, ribičev -a -o, ribičevka -e ž ribičeva žena; ribnat -a -o, ribnica -e ž, ribnik -a m, ribniški -a -o, ribnikar -ja m, ribnina -e ž, ribnjáča -e ž posoda za ribe; Ribnica -e ž kr. i., ribniški -a -o, Ribničan -a m, Ribničanka -e ž, ribničan -a m vrsta fižola
ribati -am: pod ~, zelje, repo ~, riban -a -o: ~a kaša nastrgana, ribanje -a s, ribarica -e ž ščet za ribanje; ženska, ki riba; gl. tudi ribezen
ribez -a m = ribezelj -zlja m, ribezov -a -o = ribezljev -a -o: ~o vino
ribežen -žna m strgača, strgalo, strgalnik, gl. ribati
ribo- v sestavi: ribojéd -éda -o, ~jéd -a m = ~jédec -dca m;

ribolov -óva m, ~lóven -vna -o; riboslóvec -vca m, ~slóvje -a s; ribogójen -jna -o, ~gójnica -e ž, ~gójstvo -a s

Richelieu -ja [rišalje] m os. i. franc. državnik, Richelieujev -a -o [rišaljejeu -eva -o]: ~a politika; richelieujski -a -o [rišaljéj-]: ~o vladanje, ~i tip

ricinus -a m, ricinusov -a -o = ricinov -a -o: ~o olje

ričet -a m ječmenček s fižolom: čist ~, gost ~, sem jedel ~ sem bil zaprt, ričetov -a -o: ~a juha

*rída -e ž vijuga, okljuk: *cesta z rídami cesta z okljuki, v okljukih, zovinkana cesta, *rídast -a -o: ~a cesta v okljukih; +rídati -am voditi, zavijati, ovin-kati, ravnati voz, +rídovnik -a m oje

rigati -am, riganje -a s, ríg -a m, ríga -e ž riganje, neka rastlina; rígniti -nem, rígvica -e ž riganje

rigec -gca m neka rastlina, rigelj -a [-gálj-] m = rigeljček -čka [-gálj-] m ime več rastlinam

rigólati -am globoko prekopati, paštnati, rigólanje -a s, rigólar -ja m; rigólen -lna -o [-ln-]: ~i plug = rigólnik -a [-ln-] m

rigoróz -a m strogi izpit na visokih šolah, rigorózen -zna -o natančen, oster, neizprosen, rigoróznost -i ž, rigoríst -a m kdor preostro, prenatanko sodi, rigorízem -zma m, rigorístičen -čna -o

*ríhta -e ž jed, *pokríta ríhta pokrítec, hinavec, *krváva ríhta sodnija, krvava sodba; ríhtarja býti neka igra

rikati -am in -čem: bik, osel ríče; ríkanje -a s, rík -a m

ril [ril] -a m odžagan kos debla, hlod

rílec -lca m, rilcati -am se: prašiči se pri koritu rilcajo; rilčast -a -o, rilček -čka m, rilčkar -ja m [povsod: ríu-], rílo -a s

Rím -a m, rímski -a -o: Rímska cesta (v Ljubljani), Rímska cesta (ozvezdje); Rímlján -ána m, Rímljánka -e ž, rímskokatolíški -a -o (+rímokatolíški): ~i obred

ríma -e ž stik; rímati -am (se), rímanje -a s

rímésa -e ž poslana menica

Rímščice -ic ž mn. ozvezdje Orion rínalgíja -e [-lg-] ž bolečine v nosu; rínológíja -e ž nauk o boleznih v nosu, rínológ -a m, rínoskóp -a m ogledalo za pregled nosne votline, rínoplástika -e ž med. način zdravljenja

ríniti -nem, rínjenje -a s; rívati -am, rívanje -a s, ríváč -a m neki svinjski zob

*rínócerus -a m nosorog

ripíti -im se rđeti; ripéti -ím, rípi -íte! ripèč -éča -e: ~a zlatica; ripèl -éla -o, ripènje -a s

rís -a m žival = rísa -e ž, rísji -a -e = rísov -a -o, rísína -e ž

rísále -ál [-ál] ž mn. binkošti, rísálski -a -o [-ls-] binkošten: ~a nedelja, rísálščak -a [-lš-] m mesec maj

rísati ríšem, ríšóč -a -e, rísan -a -o, rísanje -a s, rísanica -e ž, rísanka -e ž, rís -a m: hudiča v ~ klicati, rísa -e ž trta, poteza; rísálo -a s, rísálen -lna -o [-ln-]: ~i papir, ~o orodje, rísálnik -a [-ln-] m, rísálnica -e [-ln-] ž; rísar -ja m, rísarica -e ž, rísarski -a -o, rísarstvo -a s, rísarija -e ž, rísba -e ž

*riskirati -am tvegati, v nevarnost postaviti, *riskíran -a -o tvegan, *riskánten -tna -o tvegan, nevaren, *riziko -ka m tveganje, nevarnost

ritardándo

ritardándo *prisl. glas. počasneje, zavirajoče*

ritem -tma *m umerjenost, ubranost, enakomernost, ritmika* -e ž, ritmičen -čna -o = ritemski -a -o [-ləm-]

ritenski -a -o [-lən-]: ~a hoja, ~o hoditi; rit ríti ž, ritén -tna -o, ritast -a -o, ritina -e ž = rítek -tka *m debelejši konec hlo-da, snopa, ritinje* -a s = rítovje -a s *sk. i. za ritine*; ritka -e ž; rítati -am, rítanje -a s, rítiniti -nem; ritopàs -áša -e *in* rito-pášen -šna -o *kdor le dobro je ritenúto* *prisl. glas. zadržano*

rití rijem, ríj -te! ríjóc -a -e, ríl -a -o, (raz)rit -a -o, ritje -a s

ritornéla -e ž *instrumentalna uvodna ali zaključna igra, vrsta kitice*
rituál [-ál] -a *m obrednik, rituálen* -lna -o [-ln-] *obreden, ritualnost* -i [-ln-] ž, ritus -a *m obred*

***rival** [-ál] -a *m tekmeč, spodrivač, riválinja* -e ž *tekmica, rivalitéta* -e ž *tekmovalnost, rivalizirati* -am, riválen -lna -o [-ln-]

Riviéra -e ž: francoska in italijanska ~; rivièrski -a -o

***riziko** -a *m tveganje, nevarnost, gl. riskirati*

rizling -a *m vrsta trte in vina, rízlínški* -a -o

riž -a *m, rižev* -a -o: ~a juha, rižén -žna -o: ~o polje, riževica -e ž *riževa slama, rižišče* -a s, rižóta -e ž *jed*

riža -e ž *drča za spuščanje lesa, progá, črta, vrsta, rižast* -a -o *progast, črtast*

rižnica -e ž *rastlina plešec*
rjã rjè ž: ~ razjeda, sné železo;

*rjè prosto železo *nerjavno* ž.; rjãst -a -o [povsod po § 81]

rjãv rjãva -o, rjãvost -i ž, rjãvkast -a -o, rjãvec -vca *m, rjãvček* -čka *m, rjãvka* -e ž, rjãvica

-e ž, rjãvícast -a -o, rjãvína -e ž, rjãvnica -e ž *rjãsla voda, rjãvoglávka* -e ž *vrsta rac, rjãvorumèn* -èna -o, rjãvosív -a -o [povsod po § 81]

rjãvétí -ím, rjãví -íte! rjãvèč -éča -e, rjãvèl -éla -o, rjãvènje -a s; rjãviti -ím, rjãvèč -éča -e, rjãví -íte! rjãvíl -a -o, rjãvjlènje -a s [povsod po § 81]

rjúha -e ž, rjúhica -e ž *in* rjúšica -e ž, rjúhin -a -o: ~ rob, rjúšen -šna -o: ~i rob [povsod po § 81]

rjúti rjövem *in* rjújem, rjúj -te! *in* rjòvi -íte! rjúl [-ú] -úla -o, rjútje -a s; rjovétí -ím, rjòvi -íte! rjovèč -éča -e, rjové, rjovèl -éla -o, rjovènje -a s [povsod po § 81]

rkèlj rkljà *m hlod*: ~è voziti na žago; rkljič -iča *m, rkljček* -čka *m* [povsod po § 81]

rmán -a *m bot., rmánov* -a -o: ~ čaj, rmánec -nca *m bot.* [povsod po § 81]

ró *m neskl. ime grške črke*: z malim *ø* [ró] zaznamujemo polmer vrtanega kroga; od vélikega ró ima cirilica črko za r (= p)

rób -a *in* robá *in* robú *m, dv. robóva* -óv, *mn. robóvi* -óv -óvom, robé *po* robéh *z* robmí: *po* robú se postaviti; živ, oster, posnet rob; v robéh *v pečinah, v skalah*; roboma *prisl.* = róbički *prisl.*: opeko ~ postavljati; rób-ben -bna -o: ~i hlod; robnik -a *m*; robič -iča *m*; róbiti -im: debele ~; (za)róblien -a -o, robóvje -a s, robàt -áta -o, robátost -i ž, róbav -a -o: ~ obraz *naguban obraz, naróbe* *prisl.*

*rób -a *m suženj, róbínja* -e ž *sužnja, róbški* -a -o *suženjski, róbstvo* -a s *suženjstvo*

*róbã -e ž *blago*; suha róbã

robáč -a m krojač, ovratna ruta, vrsta jabolk, robáčka -e ž vrsta graha, robáča -e in róbača -e ž srajca

robániti -im ropolati, razbijati; robánjenje -a s, robántiti -im, robántenje -a s

robánka -e ž neko jabolko

róbarica -e ž neka hruška

robávs -a m neolikan človek, robávt -a m, robávslja -e ž

róbec -bca m, róbcék -čka m,

róbčar -ja m, gl. tudi rob

robída -e ž neki grm, robídje -a s sk. i. = robídovje -a s, robídov -a -o: ~o listje; robídnic -e ž jagoda

robídnic -e ž neka žaga, vrsta sekire

robílnica -e [-iɥ-] ž velika sekira

robílo -a s neko kleparsko orodje

robínija -e ž vrsta akacij

Róbinzon -a m os. i., Róbinzonov -a -o, róbinzonski -a -o: ~o življenje, robinzonáda -e ž povest, zgodba po zgledu povesti o Róbinzonu

róbkati -am: ~ turščico, lešnike itd., róbankanje -a s, robkovína -e ž, robkálnica -e [-ln-] ž stroj za robkanje, róbankanec -nca m iz zelene lupine olupljen oreh

róbot -a m človek samodej, avtomat

robúnjica -e ž neka hruška

*robústen -tna -o krepak, močan, tršat

rócelj -clja m roča, ročaj, rócljast -a -o

róč róča m, róča -e ž, ročaj -a m.

ročnik -a m (pri orodju), róčast

-a -o: ~a kljuka, ročât -áta

-o, róčec -čca m, roček -čkà m,

róčnat -a -o kar ima roče

róčen -čna -o hiter, uren, spreten: ~o skočiti; róčnost -i ž; róčen -čna -o kar je pri roki: ~a ura, torba, knjižnica, róčnost -i ž

ročica -e ž (pri vozu, plugu ipd.)

ročičnik -a m oplén, ročičje -a

s bot.; ročiti -ím se ili od rok:

delo se mu dobro roči, ročil -a -o

ročín -a m

róčka -e ž vrč z ročem, telovadno orodje, róčkast -a -o

ród -a in rodú m, dv. rodóva -óv,

mn. rodóvi -óv, v ródu, +rod-

dom po ródu, domá: po ródu

Čeh, doma iz Ribnice; róden

-dna -o: ródni brat po ródu

brat; rodóven -vna -o, rodóv-

nik -a m, rodóvniški -a -o, rodóv-

iná -e ž, rodóvinski -a -o, rodóvit

-a -o, rodóvitost -i ž, rodóvitén

-tna -o, rodóvitnost -i ž

ród -a -o pust, oster, raskav: ~a

polt, ~i žganci, ~a prst, ~a

trava = ródina -e ž (po moč-

virnem. pustem svetu), od tod

kr. i. Ródine -in ž mn.; rodóst

-i ž, rodè -éta m; gl. tudi roja

rodbína -e ž, rodbínski -a -o

rodíti -ím (se), ródí -íte! rodéč

-éča -e, rodíl -a -o, rójen -éna

-o, rodil se je = rójen je bil,

rojéneec -nca, m, rojénka -e ž,

rojenica -e ž, rodítelji -ev m

mn. starši, rodíteljski -a -o, ród-

den -dna -o: ~a zemlja, ~a

trta; rodník -a m, rodnica -e ž,

ródnost -i ž, rodílo -a s, nav. mn.

rodíla rodílni organi, rodí-

len -lna -o [-ln-], rodílnik -a

[-ln-] m genitiv, rodílnica -e

[-ln-] ž, rodílnost -i [-ln-] ž,

ródnja -e ž

rodníka -e ž neka vrsta češpelj

rodov -v sestavi: rodoljúb -a -o =

rodoljúben -bna -o, rodoljúb

-a m, rodoljúbka -e ž, rodol-

ljúbje -a s; rodopís -a m =

rodopísje -a s genealogija; ro-

doslóven -vna -o, rodoslóvje -a

s genealogija, rodoslóvec -vca

m genealog

rododéndron -a m bot. pljuvanec, burja, ruševje, slet

Ródos

Ródos -a m kr. i. otoka, ródoški
-a -o

rog -a in -á m, dv. rogá in rogóva, rógoma in rogóvoma, mn. rogóvi in rógi, rogóv in róg, rogóvom, rogóve in rogé (na róge), na rogóvih in rogéh, z rogóvi in rogmí; trd ko róg, temà kakor v rogu, v en rog trobiti isto govoriti, ene misli biti, zvit kakor kozji rog (ovnov) rog, koga v kozji rog ugnati *premagati ga, sapo mu zapreti*, komu rogé pokazati *sovražno se postaviti proti komu*, rogé kazati *postajati predrzen, oblasten*, (polž, kadar je varen), človeku se naredi (požene) rog od udarca bula; róga -e ž *krava z velikimi rogmí*; rógast -a -o; rógec -gca m *majhen rog, hudít*; rožič -íča m, rožén -a -o gl. tam; rogàt -áta -o, rogátec -tca m, rogátek -tka m *néka rastlina*; rogáč -a m, rogáča -e ž, rogačica -e ž, rogáčka -e ž, rogačulja -e ž, rógar -ja m; rogin -a m, rogina -e ž, roginček -čka m, rogovina -e ž; rogovít -a -o, rogovítost -i ž

rogati -am se, róganje -a s
rógelj -glja m: vilice s tremi rógli, rógljast -a -o, rogljät -áta -o, róglja -e ž, rod. mn. rógelj [-gəlj]; rógeljč -a [-gəlj-] m, rogljáč -a m, rogljáča -e ž, rogljič -íča m *vrsta peciva*, rogljičast -a -o, rogljiček -čka m, rogljičar -ja m *vrsta krompirja* (*kifelijčar)

rogoličnik -a m *vrsta kremenjaka*
rogováča -e ž min., rogováčnik -a m min., rógovec -vca m min.

rogovíla -e ž, rogovílast -a -o, rogovílček -čka [-lč-] m *vrsta fižola*, rogovílež -a m, rogovílec -lca [-lc-] m, rogovilica -e ž; rogovíliti -im, rogovíljenje -a s, rogovílstvo -a [-ls-] s

rógoz -óza m, rógozast -a -o, rogozica -e ž *rogoz*, rogozína -e ž *suh rogoz*, rogoznica -e ž, rogozovina -e ž, rogozovít -a -o, rógóža -e ž, rógóžar -ja m, rogozína -e ž, rógóžje -a s, rogožnják -a m *vrsta rogoza*

rogúlja -e ž *rogelj*, rogúljust -a -o, rogljät -áta -o

rogúša -e ž *rogovílast kol, vrsta potice, staro merilo*

rohnéti -ním, rohni in rôhni -íte! rohnél -éla -o, rohnénje -a s, rohné -éta m, rohnív -a -o

rój rója m, v rójú in rójú; rójiti -im in rójim, rójí -íte! rójil in rojíl -íla -o, rójenje in rojénje -a s, rojítev -tve ž; rojáč -a m, rojévnica -e ž *bot. melisa*; rójema *prisl. v roju, v rojih*

rója -e ž, nav. mn. róje rój *vodni jarek, mlinjski žleb, motviren svet, pusta trava* (od *tod ledinsko in kr. i. Róje Rój ž mn.*); gl. tudi rod -a -o

roják -a m, rojákinja -e ž, rojáški -a -o, rojáštvó -a s

rojalist -a m *prvrženec, zagovornik kraljevine*, rojalízem -zma m, rojalističen -čna -o

rojeníce -íc mn. ž *mit. bitja, ki naj bi odločala o človekovi usodi*; gl. tudi sojenice

rójstvo -a s, rójsten -tna -o: ~i list, ~i dan, ~o mesto, gl. roditi

ròk róka m *čas, doba*: v *~u 14 dni v 14 dneih; rokóven -vna -o: ~i račun, ~i zapisnik; ročíšče -a s *narok*

Rók -a m os. i., na Rókovo (16. avgusta), Rókov -a -o, Rókec -kca m os. i.

ròka -e itd. ž *ali ròka roké róki rokó* (na rókó) na róki z rokó, dv. roké rók rokáma, mn. roké rók rokám roké na rokäh z

rokámi; za róko (róke) se voditi (*rokó v róki hoditi); biti dobrih, trdih, odprtih *rók skop, darežljiv, gostoljuben*; voditi kaj (koga) s trdo, močno, mehko rokó; imeti čiste, umazane, krvave roké; dolga roka *mogočna*, mrtva roka *posest, ki ne more preiti v druge roké*; roka pravice *oblast, sodišče*; rokó-dati, stisniti, podati v pozdrav, slovo, sočutje, čestitko; roké križem držati *brez dela bití, lenariti*; roké si umiti ob čem *odklonili odgovornost*, roké si umazati *zagrešiti kaj hudega*; imeti proste, vezane roké v *odločanju bití prost ali vezan*, imeti srečno, nesrečno rokó; odtégniti komu rokó *varstvo, pomoč, podporo*; biti komu desna roka *velika pomoč*; imeti-svoje roké (prste) *zraven bití udeležen pri čem*; delo gre od rók *se odseá*, biti pri róki — biti od rók *prikladen — neprikladen*; priti: oditi praznih rók (s praznimi rokámi), dobiti koga (káj) v róke (róko) *v oblast, v pest*; igrati komu v róko *pomagati komu, podpirati koga*; na róke si biti s kom *dober si biti, ujemati se s kom*; *iti komu na róko *pomagati komu, podpirati koga*; nositi koga na rokáh *streti komu, razvaati koga*, na svojo rókó *napraviti na svojo odgovornost* (*na svojo pest); na rokáh *živeti od dela, iz rók v usta živeti od dnevnega zaslužka*, na róko dati na račun, na róke *plačati v gotovini, takoj plačati*; na prvo rokó *narediti povrhu*, vzeti kaj v róke *zateiti*, pljúniti v róke *lotiti se dela*; vzeti koga v róke *prijeti koga zaradi česa, na odgovor klicati*; pod rokó *kaj narediti skrivaj*; prositi za roko *snubiti*, roka rokó *umiva*

rokáda -e ž (*šah*): kratka in dolga ~; rokirati -am: kralj ne sme rokirati po napadenih poljih (*M. Vidmar*), rokirajoča trdnjava, rokirajoči kralj; šahist je rokiral (*roš-)

rokáv -a m, mn. rokávi -ov, rokávéc -vca m, tudi mn. rokávci -ev, rokávница -e ž, rokávnik -a m, rokávina -e ž *podloga za rokave*, rokávček -čka m

rokavíca -e ž, svetle rokavíce = glacé rokavíce, rokavíčka -e ž, rokavíčica -e ž, rokavíčar -ja m, rokavíčarica -e ž, rokavíčárski -a -o, rokavíčarstvo -a s (*povsod*: +rokov-)

rókica -e ž in ročica -e ž

roko- v sestavi: rokobórec -rea m, ~bórba -e ž; rokodélec -lca [-lc-] m, ~délstvo -a [-ls-] s, ~délski -a -o [-ls-]; rokohítrec -a m, ~hitrski -a -o, ~hítrósti -i ž; rokomávh -a m = rokomávharski -a -o, ~mávharstvo -a s; rokopís -a m ~písen -sna -o; rokotvóren -rna -o; *rokovódstvo -a s *vodstvo, ravnánie*

rokokó -ja m *arh. vrsta sloga*, rokokójski -a -o

rokováti -újem se s kom, rokovánje -a s *podajanje rok*

rokovóvník -a m *muf; rokovnjáč*

rokovnjáč -a m, Jurčičevi Rokovnjáči, rokovnjáčarica -e ž, rokovnjáški -a -o, rokovnjáštvo -a s, rokovnjáščina -e ž

roléta -e ž, nav. mn. roléte *okenske navojnice, oknice na navoj, rebrače*, roló -ja m

Róman -a m *os. i.*: Rómanov -a -o, Romána -e ž, Románin -a -o

Román -a m, nav. mn. Románi l. i. *skupine romanskih narodov*, románski -a -o: ~i jeziki; romanizirati -am, romanistika -e ž *nauk o romanskih jezikih*, romanist -a m, romanistka -e ž.

román

romanističen -čna -o; románščina -e ž, romanizem -zma m
román -a m, románski -a -o: ~a tehnika, romanopísec -sca m (+romansjé), romanopíska -e ž, romanopísje -a s, romanopísen -sna -o

románca -e ž: španska ~

romántika -e ž *gibanje ali smer v umetnosti*, romántik -a m *pripadnik romantike*, romántičen -čna -o: ~i nazori, ~a pokrajina, romántičnost -i ž

rómati -am, rómanje -a s, rómar -ja m, rómatica -e ž, rómarski -a -o, rómarchek -čka m, rómarstvo -a s

rómb -a m, rómbičen -čna -o, rómbast -a -o, romboéder -dra m, romboédriški -a -o, romboíid -a m, romboiden -dna -o

Rómeo Rómea m os. i., z Rómeom, Rómeo in Juliija (*drاما*), Rómeov -a -o

Romún -a m, Romúnka -e ž, Romúnija -e ž, Romúnsko -ega s, romúnski -a -o: ~i jezik = romúnščina -e ž

*rončelica -e ž *nož za obsekovanje drevja*, *vejnjak*, *vejnik*

rondél [-él] -a m *vrsta kitice*

rondó -ja m *okrogla greda*

rónek -nka m *viset svet*

rónica -e ž *neka hruška*, rónka -e ž *hruška*

Röntgen -a m os. i., Röntgenov -a -o, réntgen -a m (*aparát*), réntgenski -a -o: ~o obsevanje; rentgenizírati -am, rentgenizírhanje -a s, rentgenografija -e ž, rentgenogram -a m, rentgenoskopija -e ž, rentgenoterapija -e ž

róp -a m, rópar -ja m, róparica -e ž, róparski -a -o, róparstvo -a s; rópati -am, rópanje -a s

ropót -óta m; ropotáti -ám in ropóčem, ropotáj -ájtel in ropóči -te! ropotáł -ála -o, ropo-

tánje -a s, ropotáč -a m, ropotáča -e ž, ropotálo -a s, ropotárnica -e ž *brložnica*, ropotáv -áva -o, ropotávec -vca m, ropotávka -e ž, ropotávost -i ž, ropótec -tca m, ropotéla -e ž, ropotíja -e ž, ropotúlja -e ž, ropotúljica -e ž

rôsa -e ž: strupéna rôsa *peronóspora*; rôsen -sna -o *ali rosán in rosén* -sna -ó, rôsni -e in rosni -é, *dol.* rôsni -ega, bolj rôsen, *prisł.* rosnó; rôsnat -a -o, rosnica -e ž *neka žaba*; rosíšče -a s; rosíti -ím, rôsi -íte! rosil -a -o, (o)rošén -éna -o, rošénje -a s, rosítev -tve ž; rosljáti -ám, rosljáj -ájte! rosljál -ála -o, rosljánje -a s, rosómér -a m

róstbif -a m *neka mesna jed*

róš -a m *rovaš*

+rošáda -e ž *gl. rokada*

roštáti -ám *ropotáti*, roštáj -ájte! roštál -ála -o, roštánje -a s

rotácija -e ž, rotácijski -a -o: ~i stroj, rotacízem -zma m *slovn.*

rotén -tná -ó *nezdrav, bolan*: ~é noge, rotnína -e ž *nezdravo sadje*

rotíti -ím, rôti -íte! rotíl -a -o: rotíti se na kaj (+pri čem), roténje -a s, rotítev -tve ž, rotívec -vca m, rotívka -e ž

rótovž -a m, rótovški -a -o

rotúnda -e ž *okrogla stavba, dvorana*

Rousseau -eauja [*rusó -ja*] m os. i., Rousseaujev [*rusójeu*] -a -o: ~a filozofija, rousseaujevski -a -o: ~i nazori

ròv róva in róva m, róven -vna -o, róvnica -e ž, róvec -vca m *neki hrošč*, rovíšče -a s *jarek*, róvka -e ž *vrsta miši*, rováča -e ž *kramp*; rovátí rovljem: krt po zemlji róvlje, rovína -e ž *okopavina*, *gl. ruvati*

rováriti -im, rovárjenje -a s, rovár -ja m, rovárstvo -a s

rováš -a m palica z zarezami (računskimi): imava še nekaj na rovášu na dolgu, gre na rováš na račun

róvt -a m, róvte róvt ž mn., róvtar -ja m, róvtarski -a -o, róvtarstvo -a s

Rozálíja -e ž os. i., Rozálíjin -a -o, Róza -e ž, Rózin -a -o, Rózka -e ž, Rózkin -a -o, Rózika -e ž, Rózikin -a -o

rozéta -e ž, rozéten -tna -o

rózga -e ž, rózgovje -a s = rózje -a s, rózgast -a -o

rozína -e ž, rozínov -a -o: ~a potica

rozólija -e ž vrsta likerja

róza -e ž, rózica -e ž, rózen -žna -o: ~í cvet, róznat -a -o, róznatost -i ž, rózast -a -o: ~o blago; róznic -e ž, nav. mn. róznic (rastline), róznik -a m rožni grm, mesec junij, vrsta krompirja, rózar -ja m, rózarica -e ž, rózovec -vca m rožni grm, vrsta kremenjaka, rožnovica -e ž neko jabolko, rózni vènc -ega -nca, rožnovènski -a -o: ~a nedelja, Rožmaríja -e ž os. i., rožnopfst -a -o: ~a zarja

rožánc -nca m podboj

rožén -a -o, rožénc -nca m kamenina, rožénast -a -o, roženica -e ž, roženina -e ž, roženinar -ja m; roženéti -ím, roženèl -éla -o, roženénje -a s

róžič -in rožič -íča m, rožičev -a -o: ~a moka, rožičev -vca m, rožičevje -a s, rožiček -čka m, rožičkast -a -o

rožína -e ž neki krošč

róžka -e ž ime kravam in ovcam rožljáti -ám, rožljáj -ájte! rožljál -ála -o, rožljánje -a s, rožljálo -a s, rožljánc -nca m veriga za govedo

róžmarín -a in rožmarín -a m rózmarínc -nca in rožmarínc

-nca m, rožmarínček -čka m, rožmarínovec -vca m

rt rta [árt -a] in rtà m konica, vrh: prvi, zadnji ~ (pri ladji), rtič -íča m, rtast -a -o, rtiči -ev m mn. kratke sani. rtína -e ž velik gorski vrh; Rt (Rtič) dobre nade kr. i.

rubád -i ž ošpice, rubadljiv -íva -o rúbelj -blja m, rúbljev -a -o: ~a vrednost, rúbljski -a -o [-balj-]

Rúbens -a m os. i. flamskega slikarja, Rúbensov -a -o, rúbensovski -a -o

Rúbikon -a m l. i. reke: prestopiti ~ napraviti kaj odločilnega, usodnega

rubín -a m drag kamen, rubínov -a -o: ~a kislina, ~o steklo, rubínast -a -o

rúbiti -ím, rúbil -íla -o, rúbljen -a -o, rúbljenje -a s, rúbež -a m, rúbežen -žni ž, rúbežen -žna -o, rúbéžnik -a m, rúbéžnina -e ž, rubljiv -íva -o, rubílec -lca [-lc-] m, rubéščina -e ž

rubrika -e ž predelek, predpis; rubricírati -am, rubricíranje -a s; rubricíst -a m, rubricístika -e ž nauk o liturgičnih predpisih

rúcek -cka m oluščen koruzni storž rúcelj -clja m kratko držalo na koncu kosišča

rúča -e ž oprta, nav. mn. rúče oprtnice

rúda -e ž, rúden -dna -o: ~a žila, ~o bogastvo, rúdnik -a m, rúdniški -a -o, rúdnica -e ž, rudnina -e ž, rudnínast -a -o, rudnínski -a -o, rudnínar -ja m, rudnínarstvo -a s, rudnínstvo -a s, rúdnat -a -o, rúdnost -i ž, rúdišče -a s, rúdast -a -o; rudár -ja m, rudárček -čka m, rudárstvo -a s, rudárski -a -o; rudáriti -ím, rudárjenje -a s; rudarskosóden -dna -o, rudni-noslóvje -a s mineralogi.a

rudimènt

rudimènt -ènta *m* *preprosta za-*
snova, začetek, zaostanek, rudi-
mentären -rna -o nepcpoln, ne-
razait, okrnjen, okrnel

rudnina -e *ž gl.* ruda

rudo- *v sestavi:* rudonösen -sna
-o: ~a žila, reka; rudoróden
-dna -o; rudosléd -i *ž*, rudo-
slédba -e *ž*, rudosléden -dna
-o: ~a pravica, rudoslédec -dca
m = rudoslédnik -a *m*, rudo-
slédnica -e *ž*; rudoslóven -vna
-o *metalurški*, rudoslóvje -a *s*
metalgija, rudoslóvec -vca *m*
metalg; rudotóp -ópa *m*, ru-
dotópen -pna -o; rudožgálec
-lca [-lc-] *m*, rudožgálnica -e
[-ln-] *ž*

Rúdolf -a *m os. i.*, Rúdolfov -a -o,
Rúdi -ja *m*, Rúdijev -a -o
(+Rúditá, +Rúditov)

rugby rugbyja [râgbi-ja] *m* *neka*
igra z žogo

Ruhra -e [rúra -e] *ž l. i.* reke,
ruhrski -a -o [rúr-]: ~i pri-
toki, ~o ozemlje = Porúrje -a
s, porúrski -a -o

***ruinirati** -am *ugonobiti, pokon-*
čati, *ruína -e *ž* *razvalina, po-*
drtija

rújen -jna -o: ~o vince

rúkati -am *in* -čem *mukati, ruliti,*
rjoveti: biki, voli rúkajo, jelen
rúka, rúkanje -a *s*, rúk -a *m*
rukanje jelena, rukáč -a m je-
len, kadar se goni

+**rúkati** -am (se) *tresti, trgati (se),*
rvati se, tepsti se, puliti se

rúla -e *ž* *kamenina gnajs*

ruléta -e *ž* *igralna priprava in*
vrsta hazardne igre

rúliti -im *mukati, tuliti, rukati*
rúm -a *m* *vrsta žganja*

rumèn -èna -o, bolj rumèn, *dol.*
rumèni -ega; rumén -i *ž*, ru-
ménc -nca *m*, ruménka -e *ž*,
rumenják -a *m*, ruménica -e *ž*,
rumeníčen -čna -o; ruménček
-čka *m* *neki čmrlj; rumènost -i*

ž; ruménkast -a -o; rumén-
kastorjáv -áva -o, ruménkljast
-a -o, ruménkljat -a -o

rumenéti -ím, rumèni -íte! rume-
nèl -éla -o, rumenènje -a *s*;
rumeníti -ím, rumèni -íte! ru-
meníl -a -o, rumenjènje -a *s*,
rumenílo -a *s*, rumenílen -lna
-o [-ln-], rumenína -e *ž*

rumeno- *v sestavi:* rumenoglávka
-e *ž* *penica; rumenokljùn -úna*
-o, rumenokljúnec -nca m; ru-
menolàs -ása -o, rumenolásec
-sca m, rumenoláska -e ž; ru-
mènardèč -éča -e; rumenorép-
ka -e ž; rumenorítka -e ž, ru-
mènozelèn -èna -o

rúne rún *ž mn. vrsta črk*, rúnski
-a -o: ~i *napisi*

rúno -a *s* *ovčja koža, ovčje krzno,*
ovčje ime, tudi rúna -e ž, runo-
làs -ása -o, rúnja -e ž *kozem,*
kušter (koder), rúnjast -a -o,
rúnje rúnj ž mn. kozé, osepnice

rúpa -e *ž*, rúpast -a -o, rupáča -e
ž, rúpnik -a *m* *brezno v moč-*
virju

rús -a -o *rdeč*, rús -a *m* *rus vol,*
rúsa -e *ž* *rusa krava, rúska -e*
ž *ime živalim, mn. rúske ošpice,*
rusica -e *ž* *rdeča mravlja, rúsec*
-sca m; rusoglav -áva -o, ruso-
làs -ása -o

Rús -a *m*, Rúsinja -e *ž*, rúski -a
-o, Rúska -ega *s* = Rúsija -e *ž*,
rúščina -e *ž*, rusofil [-tl] -a *m*;
rusificirati -am *porusiti, rúsov-*
ski -a -o, rusíst -a m

rusálka -e [-lk-] *ž* *bajno bitje iz*
slovanske mit.

rúš -a *m* *nizki borovec, prilikav-*
je, rúšev -a -o: ~o olje, rúše-
vec -vca m, rúševka -e ž, rú-
ševje -a s = rúšje -a s

rúša -e *ž* = rúšina -e *ž*: rúše =
rúšine rezati, rúšast -a -o, rúš-
nat -a -o: ~a *njiva, rúšar -ja*
m kdor ruše reže, rúšelj. -šlja

m orodje za rezanje ruš; rúšati
-am *ruše rezati*, rúšanje -a s
rúšiti -im, rúšil -a -o in -ila -o,
rúšenje -a s, rušitev -tve ž,
rušilen -lna -o [-ln-]: ~e na-
prave, rušilec -lca [-lc-] m,
ruševina -e ž, rušitelj -a m,
rušiteljica -e ž, rušljiv -iva -o:
~o kamenje, rušljivost -i ž
rúta -e ž *robec*: ~a za na glavo,
rútica -e ž: žepna ~
rúta -e ž *rastlina*; rútica -e ž: vin-
ska ~, rúten -tna -o: ~o olje
*rutina -e ž *spretnost, umetelnost,*
*vaja, *rutiniran -a -o vajan*
ruvátí in rvátí rújem (se), ruvál
-a -o in rvál -a -o, ruvánje -a
in rvánje -a s, ruváč -a in rváč
-a m, ruváča -e ž *snop zrelega*

in izrucanega lunu (konoplje),
rváčast -a -o, ruvánka -e ž
pretep, prepír, rván -ána m =
rvár -ja m
ružina -e ž *zelena orehova lupina,*
oblákovina, mn. ružine prazni
stroki stročnic, ružinje -a s; rú-
žiti -im luščiti, lupiti, robkati:
~ fižol, grah, zelene orehe, ko-
ruzo, ružilnica -e [-ln-] ž
rvátí rújem *gl. ruvati*
rž [žrž] rží ž, ržén -a -o: ~i cvet
junij, rženica -e ž *ržena slama,*
rženják -a m *ržen kruh, ržénka*
-e ž *neka trava, žganje, ržíščé*
-a s *rženo polje po žetvi, ržúlja*
-e ž *stoklasa, ržáda -e ž soržica,*
ržádec -dca m *neka rastlina*
[povsod po § 81]

S

s [sə in ës] m *neskl. ime trke:*
mali s, z vélikim S zaznamu-
jemo v kemiji žveplo
s (*pred samoglasniki in zvenetimi*
soglasniki z) predl. 1. z rod. po-
meni (v nasprotju s predl. na
gl. lam), od kod kaj izvira, pri-
haja: s konja pasti (biti na
konju), zmetati seno z voza
(seno je na vozu), s Koroškega
pritti (biti na Koroškem); s kon-
ca, s kraja (začeti); ljudje s hri-
bov, pogled z vrha; 2. z *orod.*
pomeni: a) *družbo, skupnost,*
sovpad: kdor se z volkovi paj-
daši, mora z njimi tuliti; lasé
s kožo vred z glave potegniti;
pridna gospodinja je s prvim
svitom na nogah; knjiga s po-
dobami, žena s košaro; b) *način:*
s strahom kam pogledati; c)
sredstvo: s kolom po glavi, z
besedo bi ga ubil; pisava z ro-
kó; delo z glavó; griči, ob-
dani z vodo (+od vode); ves
prostor je bil zastavljen s sa-

mim dijaštvom (+... zastav-
ljen samega dijaštva); dvorana
je bila nabita z radovednim
občinstvom (+radovednega ob-
činstva) ali: v dvorani je bilo
nabito radovednega občinstva
s-, z- I. *prvolna predpona pomeni:*
1. *da se kaj s česa od zgoraj dol*
premika: zmetati seno z voza,
sneti klobuk z glave; 2. *dru-*
ženje: zbrati, zvezati, sniti se,
sprijeti se; 3. *dela iz nedovršnih*
glagolov dovršne: zgniti, snesti;
pred s, š, z in ž se rabi še obli-
ka se- [sə-]: sesésti se, seštéti,
sezídati, sezgáti; II. *obrušeno iz*
predpone iz-: izboljšati — zbolj-
šati, *gl. pod iz-;* III. *obrušeno iz*
predpone vz-: stegniti, zbuditi,
splezati na drevo, *gl. tudi vz-;*
IV. *obrušeno iz predpone raz-:*
strgati obleko, stresati po sobi
Saara -e ž l. i. *reke, saarski -a*
-o [povsod: sár-]: ~i pritoki,
~o ozemlje = Posárje -a s,
posárski -a -o

Sába

Sába -e ž *kr. i. dežele v Arabiji*, kraljica iz Sábe

Sabína -e ž *os. i.*, Sabínin -a -o

sáblja -e ž, sábeljni -a -o [-bəlʲ-],

sábljica -e ž, sábljáti -ám (se),

sábljáj -ájte! sábljál -ála -o,

sábljánje -a s, sábljáč -a m,

sábljácica -e ž, sábljast -a -o,

sábljár -ja m *kdor dela sablje*,

sábljárka -e ž *neka ptica*, sáblják -a m *neka riba*

sabotirati -am *razbijati, motiti, ovirati (delo)*, sabotíranje -a s,

sabotáža -e ž, sabotážen -žna -o,

sabotêr -ja m, sabotêrka -e ž,

sabotêrski -a -o, sabotêrstvo -a s

sáčiti -im *gl. sak*

sád -ú *in sáda m, mn.* sádóvi -óv,

sádje -a *in* sádje -à s, sádek -dka m,

sádež -a m; sáden -dna -o = sádóven -vna -o: ~o leto,

sádovnják -a m; sádovit -a -o,

sádovnat -áta -o, sádjevéc -vca m;

sádonošen -sna -o (+sádunosen),

sádoróden -dna -o, sádjeréja -e ž,

sádjeréjéc -jca m, sádjeréjski -a -o

sadíti -ím, sádi -íte! sáděč -ěča -e,

sadíł -a -o, sájèn -ěna -o, sájěnec -nca m,

sájénica -e ž, sája -e ž,

sájěnje -a s, sádítev -tve ž;

sádika -e ž, sádilen -lna -o [-ln-]: ~i klin,

sádílec -lea [-lc-] m, sádílka -e [-lk-] ž

sadizem -zma m *izprevržena spolnost, naslada ob tujem trpljenju*,

sadíst -a m, sadístka -e ž, sadístičen -čna -o

sadjár -ja m, sadjaríca -e ž, sadjárstvo -a s,

sadjárski -a -o: ~i tečaj;

sadjáriti -im, sadjárjenje -a s

sádra -e ž *mavec*, sádrov -a -o,

sádrén -a -o: ~a voda, sádrovec -vca m

in sádréneć -nca m, sádrar -ja m,

sádrast -a -o, sádrénina -e ž,

sádrovína -e ž;

sádrati -am = sádríti -im, sádranje -a s = sádrenje -a s

safe sáfa [séf -a] m *denarna omara, predal v bančni zakladnici*

sáfian -a m *vrsta usnja, safiánast*

-a -o

safir -a m *vrsta dragega kamna*,

safíren -rna -o, safírast -a -o,

safírnovíšnjev -a -o *in* safírnovíšnjev -a -o

ságati -am *loviti sápo, sigali, pihati*:

kača, plamen sága; ságanje -a s

ságo m *moka iz palmovega stržena*,

sága -gu -go -gom, ságov -a -o: ~a palma,

~o drevo = ságovec -vca m, ságovína -e ž

Sahára -e ž *kr. i.*, sahárski -a -o: ~i pesek

saharín -a m, saharínski -a -o, saharínov -a -o

sahníti sáhnem, sahni *in* sáhni -íte!

sahníl -íla -o, sahnjěnje -a s [nepoud. povsod: sah- in səh-]

Sainte-Beuve -va [sentbév -a] m *os. i. franc. lit. kritika*,

Sainte-Beuvov -a -o: ~i eseji

Saint-Germain -a [senžerměn -a] m *franc. kr. i.*,

senžerměnski -a -o: ~a pogodba

Saint-Quentin -a [senkantěn -a] m *franc. kr. i.*:

bitka pri ~u (1918); saint-quentínski -a -o [senkantěnski]: ~i prekop

Saint-Saëns -a [sensáns -a] m *os. i. franc. skladatelj*,

Saint-Saëns -a -o: ~ Mrtvaški ples

Saint-Simon -a [sensimón -a] m *os. i. franc. soc. fil.*,

Saint-Simonov -a -o [sensimónov -a -o]: ~ nauk;

sensimonízem -zma m *socialni nazor*,

sensimoníst -a m, sensimonístičen -čna -o

saj [sáj ali nasl.] *prisl. in vez.*:

saj več, saj veš kakó, saj ga poznaš,

saj znam; naj dá, saj ima; saj si videl, kako je; tudi

kot samostojna pritrtilnica z dopustnim pomenom: »Ta nič ne ve.« »Sáj, zato ga ne poslušaj!« sáj, kakor sem rekel; saj res; loči saj in vsáj; saj utemeljuje in dopušta, vsáj pa omejuje (gl. tam)

sáje sáj ž mn.: črn kakor sáje, sájav -a -o: ~ lešnik, sájavec -vca m, sájavka -e ž, sájavína -e ž sájast -a -o; sájiti -im; sájež -a m kozje ime

sajênje -a s gl. saditi

sák sáka m ribiška mreža, sáčec -čca m = sákec -kca m, sakovína -e ž, sáčiti -im s sakom ribe loviti, gosto vino precejati

sakó -ja m suknjič

sakrabòlt [-lt] medm. kletvica, sakramiš medm., sakramént medm., sakraménski -a -o: ~i fant! sakramentírati -am, sakramentíranje -a s

sakrálen -lna -o [-ln-] kar je sveto, posvečeno, nedotakljivo

sakrárij -a m prostor za odlaganje neuporabnih blagoslovljenih reči

sakrilégij -a m in sakrilég -a m božji rop, bogoskrunstvo, sakrilégičen -čna -o božjerópen, bogoskrúnski

sakrosánkten -tna -o posvečen, nedotakljivo, sakrosánktnost -i ž

saksofón -a m glasbilo, saksofónski -a -o, saksofoníst -a m

saláma -e ž, salámar -ja m, salámarica -e ž

Salamánka -e ž kr. i., salamánški -a -o, Salamánčan -a m, Salamánčanka -e ž

*salamánder -dra m močerad

salaménski -a -o: ~i paglavecl salamént medm., salabòlt [-lt] medm., salabólski -a -o [-ls-]

Salamína -e ž: bitka pri ~i; salamínski -a -o: ~a bitka

salamúr -a m in salamúra -e ž razsol

+salata gl. solata

sáldo -da m prebitek, ostanek, saldírati -am sklepati, skleniti račun, poravnati, plačati, saldírán -a -o: ~ račun pláčan, saldíránje -a s [povsod: -ld-]

Salézij -a m os. i., Saléški -ega m os. i.: Frančíšek ~; salezijánc -nca m, salezijánski -a -o salicil [-il] -a m, salicílov -a -o: ~o mazilo, salicílen -lna -o [-ln-]: ~a kislina

sálmiak -a m, sálmiakov -a -o: ~ cvet, sálmiakovec -vca m [povsod: -lm-]

sálo -a s, sálást -a -o, sálar -ja m trgovec s salom, sálovec -vca m smukec, sálovka -e ž

Salóma -e ž os. i. Herodiádine hčere, Salómin -a -o: ~ ples

Sálon -a m os. i., Sálomonov -a -o: ~a modrost, salomónski -a -o: ~a sodba; Salomónski otoki -ih -ov m mn.

salón -a m velika, sprejemna soba, dvorana, salónski -a -o: ~a suknja, salónarji -jev m mn. vrsta ženskih čevljev

sált -a [-lt-] m skok (v športu), sált -a m mortále m neskl.: odskočil je s krasnim salto mortale

Salúst -a m, Salústov -a -o: ~i spisi

salutírati -am po vojaško pozdraviti, salutíranje -a s, salút -a m sálva -e [-lv-] ž pozdrav s streljanjem, skupno streljanje; salva smeha

Salvadór -a [-lv-] m kr. i. republike v Srednji Ameriki, salvadórski -a -o [-lv-]

salvarján -a [-lv-] m (zdravilo)

sám -a -o, dv. sáma -i in samá -é. mn. sámi -e -a in samí -é: sám, čisto sám, nikjer nikogar; hiša stoji na sámem, na sámem govoriti s kom; sáma sem domá, otroci so samí ali sámi brez

varstva, ne puščaj otrok sámih; človeku ni dobro biti samemu; saj to so sámi otroci *samó* otroci. brez odraslih, ob sami vodi ne zdržiš dolgo *samó* ob vodi, sama kost in koža ga je *samó* kost in koža; — *kadar* sam izraža poudarek osebe ali stvari, *tedaj* ima zmeraj prilastno obliko, navadno z naglasom na osnovi, in stoji pred samostalnikom ali za njim: sám župan ali župan sám z občinskim odborom je prišel *celó* župan. župan osebno. sám mojster ali mojster sám se je zavzel za delo, sámi otroci ali otroci sámi so ostrmeli *celó* otroci, sáme njive ali njive sáme so zajokale *celó* njive, segel je po sámi kroni ali kroni sámi *celó* po kroni. ni manj ko po kroni, zaletel se je v sáme prvake ali prvake sáme osebno, *celó* v prvake ipd.; os. z. v imen. izpuščamo, če ni posebej poudarjen: sam ne vem, kaj bi; saj sáma praviš tako, saj ste sámi (samí) videli, saj ste sáme (samé) tako rekle; — *drugače* stoji sam pri os. z. navadno za zaimkom: ti sám(a) si kriv(a), méne (têbe, njêga) sáme ga je iskal *prav*, osebno *mene* (tebe, njega); nam (vam, njim) sámim je povedal, z njo sámo (samó) sem govoril, pred menoj sámim je to storil; *tako tudi*: sebe sáme ga precenjuje, sebi sámemu nóče pomagati; — *vendar* v zvezi s *povratno-os. z.* sam navadno stoji v imen. pred zaimkom, naj bo zaimek v kateremkoli sklonu: on(a) le sám(a) sebe išče; vse zaničuje, še sám sebe; vsak ima sám sebe najrajši, ta ima sám sebe za modrega, ti bodo sámi (samí) sebe prodali, mar ne boš sám sebe ljubil bolj ko druge?

človek najbolj napreduje, ko najbolj sám sebe premaguje; ne varajmo sámi (samí) sebe, če že varamo druge; drugim je pomagal, sám sebi ne more pomagati; vsak je sám sebi najbližji, sám(a) sebi se čudi, ne laži sám sebi; sám v sebi slabiš, sám pri sebi sem mislil, sám(a) náse misli, sám(a) vase zaljubljen(a), se bojuje sám(a) s seboj, skrbi le sám(a) zase, imam sám s seboj preveč opraviti; *nekateré zveze so dobile že poseben prislovni pomen*: sám od sebe kaj narediti *prostovoljno*, po lastni odločitvi, biti sám na sebi pristen, *nekopvarjen*, sámo ob (po) sebi razumljivo, se razume ipd.; ob taki splošni rabi (knjižni in narečni) so v *novjšem času začeli pisati tudi oblike po zgledu pred samostalnikom* (zlasti *lož. edn. m samega*): premagati samega sebe, spoznavati samega sebe, smiliti se samemu sebi, pometati pred samim seboj, zna skrbeti za samega sebe, govori najrajši o samem sebi, godrnja nad samim seboj ipd.; *tako zvezo uporabljamo zmeraj v prilastni rabi*: zmaga nad samim seboj; me je strah, nam pred samim seboj, boj s samim seboj je najhujši ipd.; *ne smemo uporabljati sam za izražanje časovne ali krajevne neposrednosti*: bitka se je začela pred +sámo zoro *lik pred zoro*; ves čas je tekel, pred vrati +sámimi se je ustavil *šele pred vrati. lik pred vrati*

Samaríja -e ž kr. i., samarijski -a -o: ~e ulice, Samaríjân -a m *prebivalec*, Samaríjânka -e ž *prebivalka*; samaritân -a m, samaritânka -e ž *kdor nudi prvo pomoč*, samaritânski -a -o: ~a služba

sámcat -a -o: sám sámcat, sám-
čast -a -o: ~i kozolec

sámec -mca m, samčè -éta m in s,
sámček -čka m, sámčič -a m
edini otrok edini mladič; samí-
ca -e ž, sámka -e ž, samíči -a
-e; sámičen -čna -o = sámski -a
-o, sámstvo -a s, sámščina -e ž;
sámši prisl. zapuščeno, samotno
sámiti -im tzolirati, sámljenje -a s,
samílo -a s izolator, samílen -lna
-o [-ln-]; saméti -ím kogar vse
zapušča. samèl -éla -o; samé-
vati -am kdor je sam zase in
ne gre v družbo, samévanje -a s
Sámó -a m os. i., Sámov -a -o:
~a država

samó prisl.: ~ pšenica raste tu,
~ kruha nima, ~ z njo govori,
~ pet dni, ~ toliko, ~ tukaj,
~ danes, ~ takó, ~ zató, ~
pije, nič ne jé, ~ govori, nič
ne dela; pridem; samó če bo
lepo vreme *če bo lepo vreme*;
pridem samó, če bo lepo *samó
tedaj, če...*; povem, samó glej,
da ne boš hud *toda glej, da ne
boš hud*; povem samó, da ne
boš hud *povem samo zato, da...*;
dam, samó gorje ti, če si me
nalagàl *toda gorjé lí (protivni
vez.)*; povedal bóm, samó tebi
nè *toda tebi ne*; vsem bom po-
vedal, samó tebi ne *le tebi ne*
samó -v sestavi: samobárven -vna
-o idiokromatičen; samobiten
-tna -o, ~bitnost -i ž; samočist
-a -o: ~o srebro; samodéj -a m
avlomat, ~déjen -jna -o avlo-
matičen, ~déjnost -i ž; samo-
drúg -a -o, samodrúga ženska;
samodržec -žca m, ~držen -žna
-o, ~držtvo -a s; samogíben -bna
-o avlomatíčen; samoglásen -sna
-o, ~glásnik -a m, ~glásniški
-a -o, ~glásnost -i ž; samogláv-
áva -o, ~glávce -vca m,
~glávka -e ž, ~glávost -i ž,
~glávén -vna -o, ~glávnost -i

ž, ~glávnež -a m, ~glávница -e
ž; samogólten -tna -o, ~góltec
-tca m = ~góltnež -a m =
~góltnik -a m, ~góltnica -e ž,
~góltnost -i ž [povsod: -ou-],
samogóvor -a m monolog: Zu-
pančičevi Samogóvori; samo-
hóten -tna -o: ~o gibanje; sa-
mokólnica -e [-ln-] ž; samo-
krès -ésa m, ~krésen -sna -o:
~a cev, ~i naboj; samokrítika
-e ž, ~krítíčen -čna -o; samo-
ljúben -bna -o, ~ljúbnost -i ž,
samoljúbje -a s, ~ljúbnež -a
m; samomòr -óra m, ~morílec
-lca [-iy- in -lc-] m, ~morílka
-e [-iy- in -lk-] ž, ~morílski -a
-o [-iy- in -ls-]: ~a družba,
~morílen -lna -o [-ln-]: ~a
misel; samoníkel [-əy] -kla -o,
~níklost -i ž; samonòg -óga -o:
dedek Samonòg; samoobrámba
-e ž, ~obrámben -bna -o: ~o de-
janje; samoohrána -e ž, ~ohra-
nitven -a -o [-tvən-]: ~i nagon,
~ohranítev -tve ž; samoòk -óka
-o, ~ókec -kca m; samoopló-
dba -e ž = ~oplodítev -tve ž =
~oplojevánje -a s; samooskřba
-e ž, ~oskřben -bna -o; samo-
páš -áša -e = ~pášen -šna -o,
~pášnež -a m = ~pášnik -a m,
~pášnica -e ž, ~pášnost -i ž,
~pášje -a s; samopomóč -i ž;
samoprevára -e ž; samopriden
-dna -o, ~prídnost -i ž, ~príd-
než -a m = ~prídnik -a m,
~prídnica -e ž; samoprodája
-e ž, ~prodájen -jna -o; samo-
rásel [-səy] -sla -o, ~rásč -a -e,
~ráslost -i ž, ~rástnik -a m;
samoróden -dna -o, ~ródnost
-i ž, ~ródnik -a m: oreh ~,
~ródnica -e ž; hruška ~; sa-
moròg -óga -o, ~róg -a m,
~róga -e ž samoroga žival (kra-
va), ~róceg -gca m = ~rózec
-žca m; samoròk -óka -o; samo-
séven -vna -o: ~i krompir,

Samóa

~sévec -vca m, ~sévka -e ž, ~sévski -a -o; samosílnik -a m, ~silen -lna -o, ~sílstvo -a s [povsod: -sil-]; samospèv -éva m solo, ~spèven -vna -o; samosrájčen -čna -o, ~srajčnik -a m, ~srajčnica -e ž; samostálen -lnu -o, ~stálnik -a m, ~stálnost -i ž [povsod: -ln-]; samostán -a m, ~stánec -nca m, ~stánka -e ž, ~stánski -a -o, ~stánstvo -a s; samostójen -jna -o, ~stójnost -i ž, ~stójnik -a m, ~stójnež -a m, ~samostrel [-el] -a m, ~strélec -lca [-lc-] m; samóstra -e ž = samóstrina -e ž = samostrelina -e ž; samosvój -ója -e: ~ človek, ~a hvala, ~svójost -i ž, ~svójnost -i ž; samotèčen -čna -o: ~ je sok, ki sam pri teka, ne da bi se sadje stiskalo; samótež *prisl.*: ~ voziti *ludi prilastno* samótež voz; samótežen -žna -o: ~i voz, samótežar -ja m kdor samótež vozi, samótežnice -ic ž mn. sani, samótežnik -a m; samotóren -rna -o *svoje glav*, ~tórec -rca m, ~tórčan -a m *svoje glavnež*, ~tórnost -i ž; samotížec -žca m, ~tršstvo -a s, ~tížen -žna -o; samotvóren -rna -o, ~tvórnost -i ž; samóúk -a m, ~úka -e ž, ~účen -čna -o, ~úk -a -o; samoupráva -e ž, ~upráven -vna -o: ~i urad, ~uprávnost -i ž; samovžig -a m: stroj na ~; samovár -a m, ~várski -a -o, ~várov -a -o; samovláda -e ž, ~vláden -dna -o, ~vladár -ja m, ~vladárski -a -o, ~vladárstvo -a s = ~vládje -a s; samovólja -e ž, ~vóljen -ljna -o, ~vóljnost -i ž, ~vóljnež -a m, ~vóljnik -a m, ~vóljnica -e ž, ~vóljniški -a -o; samozadovóljen -ljna -o, ~zadovóljnost -i ž, ~zadovóljnik -a m, ~zadovóljstvo -a s; samozaklópèn -pna

-o, ~zaklópnica -e ž; samozatajevánje -a s, ~zatája -e ž, ~zatajeválen -lna -o [-ln-], ~zatajeválec -lca [-lc-] m, ~zatajeválka -e [-lk-] ž; samozavéden -dna -o, ~zavést -i ž, ~zavéststen -tna -o, ~zavéstnež -a m; samozáfnc -nca m *vrsta fižola*; samozvánec -nca m, ~zvánčev -a -o, ~zvánka -e ž, ~zvánkin -a -o, ~zvánski -a -o; ptič Samožív -a -a m

Samóa m neskl. otočje v Tihem Oceanu. Samoánc -nca m, samoánski -a -o: Samoánski otoki = otočje Samóa

Samojéd -a m pripadnik uraloaltajskega naroda, samojédski -a -o

Sámos -a m kr. i. otoka v Egejskem morju, sámoški -a -o

samóta -e ž, samóten -tna -o, samótnost -i ž, samotnik -a m, samotnica -e ž: sani samotnice samótežnice

samotár -ja m, samotárec -rca m, samotárka -e ž, samotárski -a -o, samotárstvo -a s, samotáriti -im, samotárjenje -a s

samováti -újem, samovál -ála -o, samovánje -a s

sanácija -e ž ozdravitev, rešitev, ureditev, popravilo, sanacijski -a -o, sanirati -am, saniranje -a s; sanitáren -rna -o kar zadeva zdravje, telesno nego: ~e naprave, sanitéta -e ž *zdravstvena služba*, sanitéten -tna -o: ~i material, sanitéjec -jca m, sanitéjka -e ž

sanatórij -a m, sanatórijski -a -o: ~o zdravljenje

Sand (George) George Sandove [sánd žórž, žórž sándove] ž os. i. franc. pisateljice: romani G. Sandove; sándovka -e ž povest, zgodba po zgledu Sandove

sandála -e ž, nav. mn. sandále -ál [-ál], sandálen -lna -o [-ln-]:

- ~i jermen, sandaléta -e ž, *nav. mn.* sandaléte -ét
- Sándžak** -a m *kr. i.*, sándžaški -a -o, Sándžačan -a m, Sándžačan-ka -e ž
- sangvínik** -a m, sangviničen -čna -o, sangviničnost -i ž
- sani** -i ž *mn.* -ém -í -éh -mí, sanílec -nca m, sanélec -nca m, sanílec -nka m, sánke sánk ž *mn.*, saníca -e ž, saníšče -a s; sánkati -am se, sánkanje -a s, sánkác -a m, sánkalíšče -a s
- sánitéta** -e ž *gl.* sanacija
- sánja** -e ž, *nav. mn.* sánje sánj, sánjav -áva -o, sánjavost -i ž, sánjavéc -vca m, sánjavka -e ž, sánjác -a m = sanjár -ja m, sánjáló -a s zaničlj., sanjárka -e ž, sanjáríca -e ž, sánjski -a -o: ~e bukve; sánjati -am, sánjal -a -o *in* -ála -o, sanjáríti -im, sanjárjenje -a s, sanjáríja -e ž, sanjárski -a -o, sanjárstvo -a s
- sankcionírati** -am *potrditi*, *odobriti*, sankcioníranje -a s, sánkcija -e ž *potrditev*, *odobritev*, *v mn.* sánkcije -ij *prisilna sredstva*, zavarovanje zakona, kazen za kršitev
- sánktus** -a m *liturg.*: do ~a; *v glas.* naslov tudi Sánctus -a m
- sanskrt** -a m, sanskrtski -a -o: ~i jezik
- sanskilót** -a m (*brez kratkih hlač*) *pripadnik najodločnejših prevratnežev v franc. revoluciji*, sanskilótski -a -o, sanskilótstvo -a s
- Santa Fé** m *neskl.* (§ 39) *kr. i.*: iz lepega Santa Fé, v novem Santa Fé, industrija v Santa Fé
- Santiágo de Chile** [*santjágo de čile*] Santiaga de Chile m *kr. i.* *prestolnice republike Čile*; Santiago de Compostela [*santjágo de kompostéla*] m *kr. i.* *špan. mesta*, v Santiagu (de Compostela) ali v Kompostelju
- santonín** -a m *neko zdravilo*
- Sántos** -a m *kr. i.* *mesta v Braziliji*, kava Sántos kave Sántos
- Saóna** -e [*sóna -e*] ž *l. i.* *franc. reke*, saónski -a -o [*són-*]
- sápa** -e ž: imeti kratko, težko, lahko sapo; sapa me daje, sapa (mi) pojema, pohaja, sapa loviti, sapa komu jemlje (od začudenja, strahu, hitrice), sapa zapreti komu *usta zamašiti*, jezik *zavezati*; sape (sapo) zajeti, iti po sapo, sape zmanjkovati; vse v eni sapi povedati *vse hkrati*, preveč sape imeti, brez sape biti *zasopel*
- sapêr** -ja m *podkopnik*, sapêrski -a -o: ~i oddelek
- Sápfo** -pfe ž, Sápfin -a -o: ~e pesmi, sápfíčen -čna -o: ~a kítica
- saprabòlt** [-ll] *medm.*, sapramíš *medm.*, sapralòt *medm.*, saprabóltski -a -o [-ls-]
- saprofít** -a m, *nav. mn.* saprofítí -ov *vrsta nižjih organizmov*
- Sára** -e ž *os. i.*, Sárin -a -o
- sarabánda** -e ž *starošpan. ples*
- Saracén** -a m *l. i.* *za Arabce v srednjem veku*, saracénski -a -o
- sarafán** -a m *rus. ženska halja*
- saráj** -a m *sultanova palača*
- Sárajevo** -a s *kr. i.*, sárajevski -a -o, Sárájevčan -a m, Sárájevčanka -e ž
- sardéla** -e ž *neka riba*, sardélji -a -e, sardélen -lna -o [-ln-], sardélica -e ž, sardélar -ja m
- sardína** -e ž *neka riba*, sardínji -a -e
- Sardíniya** -e ž *kr. i.* *otoka*, Sardinéc -nca m, Sardínka -e ž, sardínski -a -o
- sardóníčen** -čna -o *krčevit*: ~ smeh (*v obupu ali jezi*)
- sardóniks** -a m *neki kamen*
- Sardou** Sardouja [*Sardu -ja*] m *os. i.* *franc. dramatika*, Sardoujev -a -o [*sardújeŷ*]

sarkázem

sarkázem -zma *m* oster zasmeh, sarkástičen -čna -o *ostro zasmehovalen*, sarkást -a *m*
 sarkofág -a *m* kamnilna rakev
 sarkóm -a *m* med. neka bolezen
 Sarmát -a *m* pripadnik naroda *Sarmatov*, Sarmátija -e ž, sarmátski -a -o
 Sás -a *m* pripadnik nemškega plemena *Sasov*, sáški -a -o, Sáško -ega s = Sáška -e ž; tudi Saksónsko -ega s, Saksónec -nca *m*: Anglosaksónec -nca *m*, anglosaksónski -a -o; Anglosás -a *m*, anglosáški -a -o; *gl.* anglo-
 Sáša -a *in* -e *m* os. i. za *Aleksander*, Sášev -a -o, Sáša -e ž os. i., Sášin -a -o, Sášek -ška *m*, Sáškov -a -o
 sát -a *in* -ú *m*, *mn.* satóvi -óv *in* sáti -ov, sátje -a *in* satjè -à s, satóvje -a s, sátec -tca *m* = sátek -tka *m*, sátič -iča *m*, sátnik -a *m*, satovnják -a *m*, sato-vít -a -o: ~a kost
 sátan -a *m*, sátanov -a -o, sátanski -a -o, sátanček -čka *m*, satanizem -zma *m*, satanist -a *m*
 satelit -a *m* zvezda spremljevalka, telesni stražnik, veren spremljevalec, priprežnik, pomagat, satelitski -a -o
 satén -a *m* na pol svilena tkanina, saténast -a -o, satinirati -am *zlikati*, pogladiti, satiníran -a -o: ~ papir, satiníranje -a s
 sátir -a *m* starogrško *bajes. bitje*, sátirski -a -o: ~a igra
 satíra -e ž *zbadljivo ali dovtipno zasmehovanje, vrsta poučnega pesništva, zabavljica*, satíričen -čna -o *zbadljivo*, satírik -a *m*
 *satisfákcija -e ž *zadoščenje, zadostitev*
 satráp -a *m* namestnik staroperzijskih vladarjev, samovoljen mogotec; satrapija -e ž, satrápski -a -o

*saturirati -am *nasiliti*, *saturácija -e ž, *saturíranost -i ž, *saturíranje -a s *nasíčenje, nasíčenost*
 Satúrni -a *m* planet, Satúrnov -a -o: ~ kolobar; Satúrnuš Satúrna *m* starorimski bog; saturná-lije -ij ž *mn.*
 savána -e ž *travnata stepa v tropskih krajih*, savánski -a -o
 Sável [-əl] -vla *m* os. i., Sávlav -a -o, sávelski -a -o [-vəl-]
 savtáti -ám *naglo, hlastno jesti*, savtáj -ájte! savtál -ála -o, savtánje -a s, savtálo -a s *kdor savlá*, savtáv -áva -o *kdor rad savta*; sávtniti -nem, sávtnjen -a -o; *povsod tudi havt-*
 scéla *in* izcéla *prisl.*, scéloma *prisl.*; scélti -im *celo napraviti, ozdraviti*, scélil -a -o *in* -íla -o, scéljen -a -o; sceléti -ím *ozdraveli* (*rana*)
 scéna -e ž *prizor, oder*, scéničen -čna -o, scenerija -e ž, scenárij -a *m* scenográf -a *m*, scenográfija -e ž *stikanje gledaliških odrov, prizorišč scenográfski* -a -o
 scherzando [skercándo] *prisl. glas. žaljivo* (*igrati. peti*), scherzoso [skercózo] *prisl. glas. žaljivo*; oboje *kol naslov ali del skladbe m neskl.*: pri scherzando, od scherzoso naprej
 Schiller -ja [šiler -ja] *m*, Schillerjev -a -o [šilerjev -eva -o]: ~e drame, schillerski -a -o [šilerski]: ~i patos
 Scíla -e ž: Scíla *in* Karílda, priti med Scílo *in* Karíldo *priti med krnice in pečine*
 scímíti -im se: seme, zrnje se scímí, scímíjen -a -o: repa je ~a, zrnje je ~o; scímek -mka *m, gl.* izcímíti
 Scípío -ona *m* os. i., Scípíonov -a -o scmáriti -árim *gl.* cmariti, scmárjen -a -o

Scott [skót] Walter -a -ja *m os. i. angl. pisatelja*, Scottov [skót:u] -a -o: ~i romani

sc(v)rétí sc(v)rèm. sc(v)rì -íte!
scvrl -a -o., scvrt -a -o., scvírek -rka *m*

scvrkniti -nem se: list se scvrkne od vročine, scvrknjen -a -o: ~ list

sčákati -am se, sčakováti -újem se: ljudje se tu sčakújejo; sčakovál -ála -o, sčakovánje -a s, sčakovalíšče -a s (*pri lovu, divjačini*)

sčasoma *prisl. polagoma, počasi, kdaj*: ~ se že unese, ~ bo še kaj iz njega; *toda*: s časom

sčečkáti -ám *gl.* čečkati, sčečkán -a -o, sčečkánost -i ž [sčáč-]
sčesáti sčేశem *gl.* česati, sčesán -a -o, prah z glave sčesáti

sčísta in izčístá *prisl.*, sčístoma *prisl.*

se *povratno-os. z. brez imenovalnika*: 2. sêbe — se, 3. sêbi — si, 4. sêbe — se, 5. o sêbi, 6. s se-bój in s sábo; *rabimo ga*: 1. za vse osebe, števila in spole, kadar se osebni zaimék nanaša (*povrača*) na osebek istega stavka: vsak najprej sêbe vidi, jaz sêbe. ti sêbe, tako tudi ona le sêbi streže, kakor strežejo sêbi vse njene sestre; *stoji tudi za nedoločnikom, ki ima drug osebek kakor določni glagol, kadar raba ni dvoumna*: ukazal ga je pripeljati prédse (*ukazal je, da ga pripeljejo prédenj*); *toda*: prepovedal jim je govoriti o *sêbi *ima dvojni pomen*: da bi govorili o njem in da bi govorili o sêbi; *učil ga je spoštovanja do sêbe, *prav*: da spoštuje sêbe ali njega (*kakršen je pač smisel*); 2. zaradi povratnega pomena nam rabi se: a) za izražanje medija (*povratnega načina*): umivam ga — umivam se, urezal

jo je — urezal se je, skrivali so jih — skrivali so se, têpeta ju — têpeta se *itd.*; *po tujih vplivih se rêsasih napačno rabijo nekateri prehodni glagoli kot neprehodni namesto s povratnim se*: nagibal se je na nasprotno stran (+nagibal je), tedaj se začena (se pričena, se končuje) doba nasilja (+začenja; +pričenja, +končuje); dolgo sva se razgovarjala (+sva razgovarjala) o tem; b) za izražanje trpnega načina v 3. os., *zlasti pri nedovršnikih brez trpnega deležnika*: (krompir) kopljejo — se kóplje, (nasip) delajo — se dela, (drva) so nakladali — se nakladajo *itd.*; *pasiv nam pove predvsem, kaj s kom (čim) jê, ne gledé na povzročitelja; zato ga v slov. pišemo le po tujem vplivu v primerih, kakor*: *od vseh odborov so se pošiljali dopisi, *nam.*: vsi odbori so pošiljali dopise *ipd.*; c) za brezosebno izražanje (3. os. *edn.*), kadar se hočemo omejiti samo na *glagolsko dejanje*: veliko se zida, dela, bere, piše, tiska, govori; vzame se že, a vrne se težko; slabo se vidi, sliši; lepo se orje, pleve, kosí; prijetno se hodi, sedi, leži, spi, počiva *itd.*; *poleg takih že udomačenih izrazov s se so drugi prisiljeni, manj domači in tuji*: *vabi se, *razglašá se, *naroča se, *naznanja se, *naproša se *itd.* *namesto*: vabimo (-jo), razglašamo (-jo), naročamo (-jo), naznanjamo (-jo), naprošamo (-jo) *itd.*; *taki izrazi so brezosebni, načina ne čutimo izrazito, a niso aktivni; zato tudi ne smemo po tujih vplivih predstavljati v take zveze tožilniškega predmeta namesto osebká*: vsak dan se sliši kaka novica (+kako novico), sprejemajo se novi

Sebastiján

naročniki (+sprejema se nove naročnike); v službo se sprejme takoj (+se ga, +se jo sprejme) *ipd.*; č) *nekateri glagoli se rabijo zmeraj s povratnim se, to so povratni glagoli; po obliki so torej medialni (povratni), po pomenu pa aktivni:* bati se, čuditi se, kesati se, ozirati se, prepirati se, najesti se, smejati se *itd.*; pri takih glagolih ni mogoča ne pasivna ne brezosebna raba: +balo se je, +oziralo se je, +čudilo se je *itd. nam.:* bilo se je bati, ozirati se je, čuditi se je *itd.*; pri teh glagolih ne opuščamo se v *sed. del.:* čudeč se (+čude, +čudeč) je pogledal po nas, veselèč se (+veselè, +veselèč) darú; le v nekaterih izrazilo prislovnih ali pridevnih zvezah se odpade: igraje, smeje narediš, boječ človek; opuščamo pa se pri pasivnem *del. (kolikor ga imajo):* začuden, skesan, sedeno (mleko) in pa, kadar si sledi več izrazov s se in tesni povezavi: ni se bal ne čudil; sosed se je oziral in prepiral na vse strani, tu se njegova nesreča začne in konča; če je nedol. povratnik odvisen od drugega povratnika, se lahko opuščimo ali rabimo: upal se je ozirati (se) po dvorani, ne boj se najesti (se) do sitega, nič se ni ustrašil prepirati (se) z družbo, ni se bal ozirati (se) po ljudeh, še smejati (se) se mu ni ljubilo, *ipd.*; d) če kdaj v nepopolnih stavkih povratnega glagola ne ponavljamo, se navadno ponovi povratno-os. z. se in naslonica dobi poudarek: »Bojiš se, bojiš.« »Pa se ne!« »Pa sè!« — »Nič se nisi smejal.« »Pa sem sè, in še kako!« — »Urezal sem se.« »Kdaj si se pa?« — »Nauči se!« »Saj sem sè«; 3. pri nekaterih

povratnih glagolih rabimo po navadi si, redkeje se: upati si (se), premisliti si (se), odsôpsti si (se), opomóči si (se), prizadevati si (se) ipd.; ponekod je si postal že členek brez svojega pomena, gl. si

Sebastiján -a m os. i., Sebastijánov -a -o, gl. Boštján
sebičen -čna -o, sebičnost -i ž, sebičnež -a m, sebičnik -a m, sebičnica -e ž
secernirati -am izločevati, izločiti
secesija -e ž odločitev, odcepitev, umetniška smer, secesionist -a m, secesionistka -e ž, secesionističen -čna -o: ~a umetnost, ~o stavbarstvo, secesijski -a -o: ~a vojna
secirati -am raztelesiti, podrobno preiskovati, razčlenjevati, seciren -rna -o: ~a miza med., secirnica -e ž med., sékcija -e ž med. raztelesenje; oddelek, odsek, sekcijski -a -o: ~i načelnik
sèč -a m urin, sečnina -e ž, sečevód -óda m, sečen -čna -o: ~a kislina
sèč -i ž posekani del gozda, košnja, živa meja, seča -e ž, sečen -čna -o: ~i mesec, ~o mesto; sečen -čna m mesec februar
sèči séčem, séci -íte! sékel -kla -o, séčenje -a s, séčnja -e ž, séčev -čve ž, séčevina -e ž, séčina -e ž, séčje -a s, séčnica -e ž sekanta, séčnik -a m za sečnjo zrel gozd, séčnost -i ž
sèči séžem, sézi -te in -íte! ségel -gla -o, (do)séžen -a -o; ségljaj -a m; ségati -am, ségaj -te! ségal -a -o, séganje -a s, tudi sézati -am, sézanje -a s; ségljati -ám: z jezikom ~; ségljaj -ájte! ségljal -ála -o, ségljánje -a s; ségniti -nem, ségnil -a -o
sedáj in zdáj *prisl.:* sedáj na levo, sedáj na desno; do sedáj, od sedáj; sedánji -a -e, sedánjost

-i ž, sedánjik -a m, sedàjle =
 zdàjle *prisl.* [*povsod: sèd-*]
sedàti -am, sédal -a -o, sédanje
 -a s, sèd -í ž: kokoši gredo na
 sèd, sedàlo -a s, sedàlce -a [*-lc-*]
 s, sedalíšče -a s, sedálnica -e
 [*-ln-*] ž, *gl.* sedèti *in* sèsti
sedatív [*-iɥ-*] -a m *in* sedatívum
 -a m pomirjevalno sredstvo, se-
 datíven -vna -o pomirjevalen:
 ~a sol
sedem [*-dəm*] *glav. štev.*, sèdmih
 sèdmim sedem ob sèdmih proti
 sèdmim, ob 7^h; sèdemkrat *prisl.*,
 sèdemkraten -tna -o; sedem-
 léten -tna -o, sedemdnéven -vna
 -o; sèdemnajst *in* sedemnajst
 -ih -im *glav. štev.*, sèdemnajst-
 krat *in* sedemnajstkrat *prisl.*,
 sèdemnajstič *in* sedemnajstič
prisl., sèdemnajstkraten *in* se-
 demnajstkraten -tna -o, sedem-
 najstléten -tna -o, sedemnajst-
 létnica -e ž; sèdemnajsti *in* -áj-
 sti -a -o *vrst. štev.*, sedemnajst-
 stína -e ž, sedemnajstínka -e ž;
 sèdemdeset -ih -im *glav. štev.*,
 sèdemdeseti -a -o *vrst. štev.*,
 sèdemdesetkrat *prisl.*, sèdem-
 desetič *prisl.*, sèdemdesetkrat
prisl., sedemdesetína -e ž, se-
 demdesetínka -e ž, sedemdeset-
 léten -tna -o = 70-léten, sedem-
 desetlétnik -a m = 70-létnik,
 sedemdesetlétnica -e ž = 70-lét-
 nica, sedemdesetér -a -o; sé-
 deminsèdemdeset -ih -im *glav.*
štev., sèdeminsèdemdeseti -a -o,
 sèdeminsèdemdesetič *prisl.*, sé-
 deminsèdemdesetkrat *prisl.*; sé-
 dem stó, sèdem tisoč, sèdem-
 stolétnica -e ž, sèdemtisočléten
 -tna -o [*povsod: sedəm-*]
sedèti -ím *gl.* sèsti
sédež -a m, sédežen -žna -o: ~i
 red = sédežnik -a m, sédec
 -dca m, *gl.* sèsti
sedimènt -ènta m *usedlina*, sedi-
 mentáren -rna -o: ~a tvorba,

sedimentírati -am, sedimentíra-
 nje -a s, sedimentácija -e ž
sedláti -ám, sedláj -ájte! sedlál
 -ála -o, sedlánje -a s, sedláč
 -a m
sèdlo -a s, sedlén -a -o *in* sèdeln
 -a -o [*-dəlɲ-*], sèdelce -a [*-dəlɕ-*]
 s; sedlár -ja m, sedlaríca -e ž.
 sedláríti -im, sedlárjenje -a s,
 sedlaríja -e ž, sedlárski -a -o,
 sedlárstvo -a s, sèdlast -a -o
sedmák -a m, sedmákinja -e ž
sedmér -a -o *loč. štev.*, sedméren
 -rna -o, sedmérka -e ž
sedmero- v sestavi: sedmerobár-
 ven -vna -o, sedmerodélen -lna
 -o [*-ln-*], sedmerodnéven -vna
 -o, ~dnéveje -a s, sedmeroglá-
 sen -sna -o, sedmerogláv -áva
 -o, sedmerokóten -tna -o, sed-
 merolist -a -o, sedmeroógelnik
 -a [*-ln-*] m *heptagón*, sedmero-
 rók -óka -o, sedmeroplásten
 -tna -o, sedmeroprstén -tna -o,
 sedmeroprstnica -e ž *neka rast-*
lina, sedmeroróčen -čna -o,
 sedmerospèv -éva m, sedmero-
 strán -a -o, sedmerovrh -a -o,
 sedmerozlóžen -žna -o
sèdmi -a -o *vrst. štev.*: ~a ura
 od 6^h-7^h, ob ~i uri = ob 7^h;
 sedmína -e ž, sedmínka -e ž,
 sedmínski -a -o, sèdmič *prisl.*,
 sèdmikrat *prisl.*, sedmíca -e ž,
 sèdma -e ž *številka* 7; sedmo-
 šólec -lca [*-lc-*] m, ~šólka -e
 [*-lk-*] ž, ~šólski -a -o [*-ls-*]
sèdno -a s *gl.* sene
ségati -am *gl.* seči sežem
segment -ènta m *krogov odsek*,
 segmentén -tna -o, segmentá-
 ren -rna -o
segnáti sežènem, sežèni -íte! se-
 gnál -ála -o, segnán -a -o; se-
 gánjati -am, segánjanje -a s
 [*povsod: sæg-*]
segníti segníjem, segníj -te! se-
 gníl -a -o, segnít -a -o [*povsod:*
sæg-], *gl.* zgníti

segregát

segregát -a m izložek, segregacija
-e ž izložanje, segregacijski -a
-o: ~i proces izločevalen
segréti segréjem gl. greti, segrét
-a -o, segrétje -a s; segrévati
-am, segrévanje -a s, segréval-
nica -e [-ln-] ž [povsod: sag-],
gl. zgreti
Seina -e [sén-] ž l. i. franc. reke,
seinski -a -o [sén-]
seizmograf -a [seiz-] m potreso-
mer, ~grám -a m, seizmologija
-e ž, seizmolóški -a -o, seizmo-
méter -tra m, seizmoskóp -a m,
seizmičen -čna -o potresen
séja -e ž, séjen -jna -o: ~i za-
pisnik
sejáti séjem, séj -tel sejál -a -o,
seján -a -o, sejánje -a s, séja
-e ž, sétev -tve ž, sétven -a -o
[-tvən-]: ~i načrt, sejálnica -e
[-áy-] ž = sejálnik -a [-áy-] m
priprava za sejanje, sejálo -a s,
sejálén -lna -o [-ln-], sejálec
-lca [-áy-] m, sejálka -e [-áy-]
ž, sejáč -a m, sejáča -e ž, gl.
tudi: sév -i
sêjem sêjma m in semènj [sə-
mən] -mjà m, sêjemski -a -o
[-jəm-] in semánji -a -e [səm-];
sejmár -ja m, sejmárica -e ž,
sejmarína -e ž, sejmárski -a -o;
sejmišče -a s; sejmováti -újem,
sejmovál -ála -o, sejmoválec
-lca [-áy-] m, sejmováka -e
[-áy-] ž; sejmovánje -a s
sekánta -e ž črna sečnica
sékatí -am, sékanje -a s, sèk séka
m, sekáč -a m, sekáča -e ž, se-
kálo -a s, sekálce -a [-lc-] s,
sekálnik -a [-ln-] m, sekálec
-lca [-áy-] m, sékanec -nca m,
nav. mn. sékanci -ev vrsta žeb-
ljev, sékanica -e ž
sékcija -e ž gl. secirati
sekíra -e ž, sekírca -e ž, sekírín
-a -o: ~o toporišče = sekíríšče
-a s, sekírast -o -o, sekírnik -a
m, sekíríti -im: lan ~

+sekírati -am nagajati, gnjaviti,
+sekíranje -a s nagajanje, gnjav-
ljenje, +sekánten -tna -o siten
zopr: ~ človek, +sekátúra -e ž
nagajanje, gnjavljenje, sitnost
sekljáti -ám, sekljáj -ájte! sek-
ljál -ála -o, seklján -a -o, sek-
ljánje -a s, sekljáč -a m, sek-
ljív -íva -o
sekrecija -e ž izločanje, sekrecij-
ski -a -o, sekretóren -rna -o
izločevalen: ~i proces; sekret
-a m izložek med.
sekretár -ja m tajnik, sekretárka
-e ž tajnica, sekretárski -a -o,
sekretariát -a m tajništvo, se-
kretariátski -a -o
séksta -e ž šestí razred višje šole,
glas, šestí ton (od osnovnega),
sékstakord -a m glas.
sekstét -a m glas.
séksus -a m spol, seksuálen -lna
-o [-ln-] (+seksuálen) spolen:
~a nevrastenija, seksuálnost -i
[-ln-] ž (+seksuálnost) spolnost
sékt -a m penete se vino
sékta -e ž ločina, stranka, razkol-
niki; sektáš -a m, sektáški -a
-o, sektáštvo -a s
séktor -ja m krožni izsek, oddelek:
državni ~ gospodarstva
sekuláren -rna -o stoleten, vsakih
sto let se ponavljajoč, redek, sve-
ten (v nasprotju z redoven, cer-
kven); sekularizirati -am cer-
kveno imetje podržaviti, ~ se
iz redovne duhovštine preiti v
svetno
sekúnda -e ž šestdeseti del minute,
glas, drugi ton (od osnovnega),
druga žola, sekúnden -dna -o:
~i kazalec = sekúndnik -a m,
sekundírati -am glas, petí se-
kundo niže, ~ komu pomagati
sekundánt -a m pomočnik, priča
v dvoboju
sekundáren -rna -o drugoten,
drugovrsten: ~a bolezen, se-
kundárnost -i ž, sekundárij -a

m drugi zdravnik v bolnišnici, sekundárka -e ž
sekvénca -e ž *srednjeveška pesniška oblika, liturg., sekvénčen -čna -o*
sekvéster -tra *m vrsta oblastne zaplembe, uprava in upravitelj lakega premoženja; odmrlí deli kosti med., trhlina, sekvestírati -am zaseči, sekvestíriranje -a s, sekvestrácija -e ž*
sèl [səl] slà *m: poštni, brzi ~, hitri ~; selstvò -à [səls-] s poslanstvo, poslanica, selski -à -ò [səls-]: ~à pošta*
selékcija -e ž *izbor, selekcijski -a -o, selektívnen -vna -o, selektivnost -i ž, selekcionírati -am, selekcionírán -a -o: ~o seme izbrano*
selén -a *m kem. prvina, selénov -a -o: ~a kislina, selenít -a m rudnina*
selíti sélím, sèli -ftel sèlil -fla -o, séljenje -a s, selítev -tve ž, sélec -lca [-lc-] *m: sokol ~, selívec -vca m: sokol ~, selívka -e ž: ptica ~, selílen -lna -o [-ln-], selítven -a -o [-tvən-]: ~i stroški = selnína -e [-ln-] ž*
sèlo -a s, *mn. sèla in sèla, sél in sél -om -ih -i, sèlski -a -o [-ls-], selíšce -a s, selíščen -čna -o, seljàn -ána m, seljàk -a m, seljàški -a -o, seljàštvo -a s, seljànka -e ž, seljànski -a -o, seljànstvo -a s; sélce -a [-lc-] s*
Sém -a *m os. i. Noetovega sina, Sémov -a -o: ~i otroci, Semít -a m, semítiski -a -o: ~i jeziki, semítist -a m raziskovalec semítiskih jezikov in literatur, semítizem -zma m, semítščina -e ž*
sèm prisl., sèm ter tjà, sèm ter tám, sèm pa tjà, do sèm, sèmle, sèmkaj [səm, +səm]
semafór -a *m signalni drog, semaforičen -čna -o*

semántika -e ž *pomenoslovje, semántičen -čna -o pomenosloven; semaziologíja -e ž pomenoslovje, semaziológski -a -o slovn.*
séme -na s, *mn. sémena in seména, semén -a -o = seménski in sémenski -a -o: ~a pšenica, repa; seménje -a s sk. i., seménar -ja m, seménarica -e ž, seménarstvo -a s, semenárna -e ž, sémenast -a -o, semenát -áta -o, sémenica -e ž rastlina za seme, semeník -a m = semenják -a m, seménce -a s, semenojédka -e ž, semenotòk -óka m neka bolezen, semenovòd -óda m*
semenišče -a s, *semeniščnik -a m, semeníški -a -o*
semènj [səmənj] -njà *m gl. sejem*
seméster -tra *m polletje, seméstrski -a -o = semestrálen -lna -o [-ln-] polleten*
seminár -ja m, *seminárski -a -o, seminaríst -a m*
Semíramis -ide *in Semíramida -e ž, Semíramidin -a -o: ~i vrtovi*
Semit -a *m gl. Sém*
sèmkaj prisl. sèm
sèn [sən] snà *m spanje, sanje, mn. tudi snóvi snóv, snohódec -dca m mesečnik, snohója -e ž*
séna -e ž *vrsta zdravila*
senát -a m, *senáten -tna -o: ~i odbor, senátor -ja m, senatoríca -e ž, senátorski -a -o, senátorstvo -a s*
sénca -e ž, *sénčica -e ž, sénčje -a s, sénčen -čna -o, sénčnica -e ž, sénčnik -a m; sénčiti -im, sénčenje -a s, sénčnat -a -o, sénčilo -a s, séniti -im senčiti*
sencè -à s = *senèc -ncà m, mn. sencà senèc [sənac] in senc [sənc] sencèm po sencéh in sencih s sencí; moška sklanja: sencí -cèv -cèm -cè -cih -cí, sencèn -čnà -ò in -ó: ~à kost = (kost) senčnica -e ž [povsod: sən-]*

séndvič

séndvič -a m obloženi kruhek
 séne sén ž mn. med. preležina:
 bolnik ima séne, sénast -a -o:
 je že ves ~ od ležanja
 Senegál [-ál] -a m reka v Afriki,
 del franc. zahodne Afrike, sene-
 gálski -a -o [-ls-]: ~i črnici,
 strelci; Senegálec -lca [-lc-] m,
 senegálsčina -e [-lš-] ž
 Séneka -a in -e m os. i., Sénekov
 -a -o: ~a filozofija
 senilen -lna -o [-ln-] starčevski,
 ostarel, oslabeled, opešan, senilnost
 -i [-ln-] ž
 sénior -ja m, nav. kratica sen.
 starejši, seniorát -a m, seniorá-
 ten -tna -o: ~i konvent
 senó -á s, sénu, v sénu, senén -a
 -o: ~i voz, ~e vile, ~i nahod,
 ~a košnja, ~a mrzlica, sené-
 nec -nca m senena grinja zool.,
 seníca -e ž = seník -a m = se-
 nják -a m senena kopica, shrab-
 ba za seno, sénščak -a m
 seno- v sestavi: senodólka -e
 [-óy-] ž bot., senomét -éta m,
 senosék -éka m kósec, senosěč
 -éča m dolinski travnik, seno-
 séča -e ž košnja sena, senovlák
 -áka m vlačenje sena z gorskih
 senožeti, senožet senožeti ž, se-
 nožéten -tna -o
 senténca -e ž razsodba, mnenje,
 duhovita misel, senténčen -čna -o
 sentimentálen -lna -o [-ln-] ču-
 stven, osladen, sentimentálnost
 -i [-ln-] ž čustvenost, osladnost
 senzácija -e ž kar zbujá veliko po-
 zornost, senzácijski -a -o = sen-
 zacionálen -lna -o [-ln-], senza-
 cionálnost -i [-ln-] ž
 senzál [-ál] -a m posrednik (na
 borzi), senzálski -a -o [-ls-]:
 ~i posli
 senzibílen -lna -o [-ln-] občutljiv,
 čuten -tna: ~i živci, senzibíl-
 nost -i [-ln-] ž občutljivost, sen-
 zibílnosten -tna -o [-ln-]: ~a
 motnja; senzibilizirati -am na-

praviti kaj občutljivo, senzibili-
 ziranje -a s; senzítiven -vna -o
 zelo občutljiv, preobčutljiv, draž-
 ljiv, senzitivnost -i ž preobčut-
 ljivost, senzoriálen -lna -o [-ln-]
 = senzoričen -čna -o čute za-
 devajoč: ~a afazija, senzóriji -a
 m zavest
 senzualén -lna -o [-ln-] čuten, te-
 lesen, mesén; senzualnost -i
 [-ln-] ž čutnost, senzualizem
 -zma m fil. razlaganje duševnega
 življenja iz občutkov, senzualíst
 -a m, senzualístičen -čna -o
 sěp sěpa in sěpú, na sěpu in sěpu
 m vrhnji rob vinograda, sěpnik
 -a m brajdnik (kol)
 separirati -am ločiti, odločiti, se-
 paríran -a -o, separiranje -a s.
 separáten -tna -o ločen, pose-
 bej, zase, separácija -e ž, se-
 paracijski -a -o; separatíst -a
 m, separatizem -zma m, sepa-
 ratístičen -čna -o; separátim
 prisl. oddeljeno, posebej, separát
 -a m, mn. separáti -ov in sepa-
 ráta -át s posebni odliš; separé
 -ja m ločen prostor, separátor
 -ja m ločilna priprava
 sěpija -e ž sipa (riba), barva
 sěpsa -e ž okužba, zastrupenje, za-
 strupljenje, séptičen -čna -o:
 ~o obolenje
 septémber -bra m, septémbrski
 -a -o (+septémberski)
 séptima -e ž sedmi razred višje
 šole, glas, sedmi ton (od osnov-
 nega), séptimski -a -o: ~i akord
 sér -a -o siv: ~a glava, sér -a m:
 brkati ~ jastreb, sérec -rca m
 starček, sivec (konj), belec (konj),
 sérka -e ž sera raca, samica
 brkatega sera, sérost -i ž, sérast
 -a -o, sérček -čka m, seréti -ím
 siveti, serèl -éla -o, serénje -a s,
 sériti -im se, sérjenje -a s, seré
 -éta m serec
 sěraf -a m = sěrafin -a m, sěra-
 finski -a -o, sěrafski -a -o

serenáda -e ž *podóknica*, serenáden -dna -o: ~i koncert
 Sêrgij -a m os. i., Sêrgijev -a -o
 seríga -e ž *siten človek*; konjska ~ *figa*, serígast -a -o, seríziti -im se *siten, nadležén biti*
 sêrija -e ž *vrsta, red, skupina*, sêrijski -a -o: ~a izdelava
 seriošo [-ózo] *prisł. glas. resno*
 *seriózen -zna -o *resen, resnoben, upóštevanja vreden*, *serióznost -i ž *resnost, resnóbnost*
 serpentin -a m *rudnina in kamenina*
 *serpentina -e ž *cestna vijuga, okljuk, ovinek*, *serpentinast -a -o *ovinkast*: ~a cesta *ovinkasta cesta, cesta v okljukih, ovinkalica*
 sêrum -a m *sokrova, cepivo*, serózen -zna -o: serózna tekočina, serologija -e ž *nauk o serumih*, serológ -a m, seroterapija -e ž
 Servácij -a m os. i., Servácijev -a -o
 *serviéta -e ž *prtič*, *serviéten -tna -o *prtičkov*: ~i obroček za *prtiček*
 *servilen -lna -o [-ln-] *hlapčevski, suženjski, klečeplazen*, *servilnost -i [-ln-] ž *hlapčevstvo, klečeplastvo*
 servirati -am *streti*, šp. *podajati (žogo)*, servíranje -a s *postrežba, podajanje*, servíren -rna -o: ~a miza, *servís -a m *pribor (jedilni ipd.)*, *servísen -sna -o: ~e vilice, sêrvis -a m: avto-sêrvis -a m, radiosêrvis -a m *postrežba z vsem, kar je treba pri avtomobilu, radiu ipd.*
 *servitút -a m *pr. služnost*, *servitúten -tna -o *služnosten*; ~a pravica
 sêrž -a m *vrsta tkanine*
 seržánt -a m *podčastnik*, seržántski -a -o *podčastniški*
 sês -à m *dojka*: mladič ni imel
 sesà, sesèn -sna -ò in -ó -í -ó.

sesèc -scà m, sesèk -skà m
 [povsod: sàs-]
 sesáti -ám, sesáj -ájtel sesàl -ála -o, sesánje -a s, sesáč -a m, sesálec -lca [-áj-] m, sesálka -e [-áj-] ž; sesálo -a s, sesálen -lna -o [-ln-], sesálnik -a [-ln-] m, sesálka -e [-álk-] ž *sesalna naprava*; sesljáti -ám, sesljáj -ájtel sesljál -ála -o, sesljánje -a s, sesljáč -a m, sesljáv -áva -o, sesljávec -vca m [povsod: sàs-]
 sesékatí -am, sesékan -a -o, seséka -e ž [povsod: sàs-]
 sesésti sesédem se, seséden -a -o: ~o mleko, sesédati -am se, sesédanje -a s, seséd -éda m: pljučni ~, sesédek -dka m, sesedlina -e ž [povsod: sàs-]
 *sesíja -e ž *zasedanje*
 sesipati -am in -pljem [sàs-] *gl. sesuti*
 sesíríti -im se, sesírjen -a -o: ~o mleko, sesírek -rka m [povsod: sàs-]
 sestáti sestánem se s kom *sniti snidem se*, sestál -ála -o, sestánek -nka m *snitje, shod*; sestájati -am se *shajati se*, sestájanje -a s, sestajališče -a s *shajališče* [povsod: sást-]
 sestáti sestojím *gl. stati*: voda sestojí iz vodika in kisika; sestój -ója m (*v gozdu*); sestájati -am in -jem (+sestojati) [povsod: sást-]
 sestáviti -im *gl. staviti*, sestávljen -a -o, sestávljenec -nca m, sestávljenka -e ž; sestávljati -am, sestávljal -a -o in -ála -o, sestávljanje in -ánje -a s, sestávljavec -vca m, sestávljávka -e ž, sestávljáč -a m, sestávljáški -a -o; sestáv -áva m *sistem*. sestáva -e ž *struktura, kompozicija*, sestáven -vna -o, sestávek -vka m, sestavína -e ž, sestavoslóvje -a s *sistematika* [povsod: sást-]

sestércij

sestércij -a *m* starorimski novec
 sésti sédem, sédi -te! sédel -dla
 -o *in* sèl [sèu] séla -o; sedéti
 -ím, sédi -íte! sedèč -éča -e,
 sedé, sedèl -éla -o, sedénje -a
 s; sedévati -am, sedévanje -a
 s; séden -dna -o: ~a kost =
 sédnica -e ž
 sestòp -ópa *m*, sestópen -pna -o.
 sestopíti -stópim *gl.* stopiti [po-
 vsod: sèst-]
 sêstra -e ž *s* stalnim poud., *rod.*
mn. sêster [-tər] ali *pa:* sêstra
 sestré sêstri sestró sêstri *s* se-
 stró, *dv.* obé sestré sestrá se-
 stráma -áh; *mn.* sestré sestrá
 -ám -é -áh -ámi; *po* póli sêstra
po póli -e ž; sêstrin -a -o, sê-
 strski -a -o, sêstrstvo -a š, se-
 strínji -a -e, sestránski -a -o,
 sestráinstvo -a s: bití si v ~u;
 sestrica -e ž *in* sêstrica -e ž,
 sestrič -íča *m* sestrin *sin*, se-
 stríčna -e ž = sestrána -e ž
 sestrádati -am *izstrádati*, sestrá-
 dan -a -o [povsod: sèst-]
 sesušíti -ím, sesúši -íte! sesúšil
 -íla -o, sesušèn -èna -o: obraz
 se mu je še bolj sfrknil *in* se-
 súšil [povsod: səs-]
 sesúti sesújem *in* sespèm, sesúj
 -tel *in* sespi -íte! sesúl -úla -o,
 sesút -a -o, sesutína -e ž; se-
 sípati -am *in* -pljem *gl.* sipati,
 sesípanje -a s [səs-]
 sesvaljkáti -ám: ~ cigareto, se-
 svaljkáj -ájtè! sesvaljkál -ála
 -o, sesvaljkán -a -o [səs-]
 sesvedráti -ám, sesvedráj -ájtè!
 sesvedrál -ála -o, sesvedrán -a
 -o: ~i lasje [povsod: səs-]
 sešíti -jem, sešíj -te! sešil -íla -o,
 sešít -a -o, sešítek -íka *m*, se-
 šívati -am [povsod: səs-]
 seštéti -jem, seštèj -éjtè! seštèl
 -éla -o, seštét -a -o; seštévati
 -am, seštévanje -a s, seštéva-
 nec -nca *m*, seštévanka -e ž *po-*

števanka, seštévek -vka *m* vsota,
 seštéven -vna -o [povsod: sèst-]
 sét -a *m* šp. (tenis)
 sétev *gl.* sejati
 sèv séva *m* sij, sijaj; sévati -am,
 sévanje -a s
 sév -í ž = séva -e ž *selev*, sévec
 -vca *m* sejalec, sévka -e ž se-
 jalka, sévnica -e ž = sévník -a
m sejalnica, *gl.* tudi sejati
 sevèda, sevè *prisl.*, za sevèda stoji
 vejica, kadar ga uporabljamo kol
 samostojno pritrilnico: Seve-
 tega ti ni povedal. Sevèda ti
 tega ni povedal. Sevèda, pridem;
 to se vé, da pridem
 séver -a *m*, séveren -rna -o: ~o
 od Celovca (+severno Celov-
 ca), sévernica -e ž, severíšče
 -a s *astr.*, severján -ána *m*, se-
 verjánka -e ž, sévernik -a *m*
 = severnják -a *m*; séverno-
 tečajen -jna -o, severozahòd
 -óda *m*, severovzhòd -óda *m*,
 severozahòden -dna -o, severo-
 vzhòden -dna -o, severozahòd-
 nik -a *m* veter, severovzhòdnik
 -a *m* veter; Séverna Amèrika,
 sévernoamèriški -a -o
 Séver -ja *m* os. priimek, Séverjev
 -a -o
 Sevèrus Sevèra *m* os. i. starorim-
 skega cesarja, Sevèrov -a -o,
 Sevèra -e ž os. i.
 Sevilla [-vítja] -e ž *kr. i.* špan.
 mesta, sevíljski -a -o: Sevíljski
 brivec (naslov opere)
 sézati -am *segati* *gl.* seči sézem
 sezídati -am *gl.* zidati, sezídán -a
 -o; sezídávati -am, sezídávanje
 -a s [povsod: səs-]
 seznam -áma [səs-] *m*
 seznaníti *in* seznaníti seznaním.
 seznaní -íte! seznaníl -íla -o,
 seznanjen -a -o, seznanítev -íve
 ž; seznanjati -am, seznanjanje
 -a s [povsod: səs-]
 sezóna -e ž, sezónski -a -o: ~i
 delavec

sezúti -újem, sezúj -te! sezúl [səzuj in səzù] -úla -o, sezút -a -o; sezúvati -am, sezúvanje -a s, sezuválec -lca [-áj-] *m* hlapec [povsod: səz-], *gl.* izúti sezvátí -zovem [səz-] *gl.* zvati sklicati

sezágati -am: ~ drva, sezágan -a -o: ~a drva, sezágovátí -újem, sezágovál -ála -o, sezágovánje -a s [povsod: səž-]

seženj -nja *m*, seženjski -a -o [-žanj-], sezáj -a *m*.

sežgátí sežgèm *gl.* žgati; sežigati -am, sežiganje -a s, sežig -a *m*, sežigálen -lna -o [-ln-], sežigalíšče -a s, sežigálec -lca [-áj-] *m* [povsod: səž-]

sežúliti -im *gl.* žuliti, sežúljen -a -o [səž-]

sfén -a *m* rudaina, sfenoid -a *m* oblika kristala, sfenoiden -dua -o klínast

sféra -e ž krogla, okrožje, obzor, področje, obmotje; sféričen -čna -o = sférski -a -o, sferoid -a *m*, sferoiden -dna -o, sferolit -a *m*, sferologija -e ž, sferométer -tra *m*

sfínga -e ž staroegiptovska kamnitna podoba, na pol človek, na pol lev; uganka: ta človek je prava ~

sfofotátí -tám in -óčem *gl.* fofotati

sfragistika -e ž nauk o žigih, pečatih, žigoslovje, pečatoslovje, sfragističen -čna -o

sfrčátí -im *gl.* frčati

sfrfolétí -ím, sfrfóli -íte! sfrfolèl -éla -o

sfrknítí -nem se zgrbanítí se, sfrkníl -a -o, sfrknjen -a -o, sfrknjenost -i ž; sfrkovátí -újem se, sfrkovál -ála -o, sfrkovánje -a s

sfrúliti -im se: nebo v ustih se sfrúli (dobi mehurčke) od vroče tekočine

sgraffito [zgraftlo] -a *m* način slikanja na steno

shájati -am se, shájanje -a s, shajalíšče -a s, loči od: izhájati -am (časopis) in vzhájati -am (sonce, testo)

Shakespeare [šekspír] Shakespeara *m* os. i., Shakespearov -a -o [šekspírou]: ~e drame, shakespeareški -a -o [šekspírski]: ~a tehnika

Shaw Shawa [šó šója] *m* os. i. angl. pisatelj, Shawov -a -o [šójeu -eva -o], shawovski -a -o [šójeuski]

shéma -e ž (+šéma) pregled, očrt, vzorec, shemátičen -čna -o (+šemátičen) pregleden v glavnih potezah, shematizírati -am pregledno podati, v glavnih potezah orisati, shematizíranje -a s, shematízem -zma *m* obrisnost, puščobnost, suhoparnost, toda: šematizem -zma *m* letopis

shírati -am, shíran -a -o, shíranost -i ž

shízma -e ž razkol, shizmátik -a *m* razkolnik, shizmátičen -čna -o razkolniški (povsod: +šiz-)

shizofrén -a -o duševno bolan. shizofreníja -e ž vrsta duševne bolezní med.

shladítí -ím, shládí -íte! shládíl -íla -o, shlajèn -éna -o, shladítev -tve ž; shlájati -am, shlájanje -a s; shlajevátí -újem, shlajevál -ála -o, shlajevánje -a s

shlapétí -ím, shlapèl -éla -o: voda je shlapéla, *gl.* izhlapeti

shodítí shódim (se) *gl.* hoditi začeti hoditi, pohoditi, nahoditi se: shódil sem se, otrok je shódil. shójen -a -o: ~a pot, shójenost -i ž; shòd shòda *m*, na shódu, shóden -dna -o: ~i govori, shodíšče -a s, shódnica -e ž sinagoga, *gl.* shajati -am se

sholár

sholár -ja *m srednjeveški študent*, sholárski -a -o; sholástika -e *ž*, sholástik -a *m*, sholástičen -čna -o [*povsod*: +škola-]

shólíja -e *ž opomnja*, sholiást -a *m kdor piše opomnje*

shraníti shraním *gl.* hraniti, shranítev -tve *ž*, shrámba -e *ž*, shrámbica -e *ž*, shrámben -bna -o, shránek -nka *m*, shranílo -a *s*, shraníšče -a *s*; shranjeváti -újem, shranjevál -ála -o, shranjevánje -a *s*

shúdíti -im *se gl.* razhúditi

shújšati -am, shújšan -a -o, shújšanje -a *s*, shujševálen -lna -o [-*tn-*]: ~a kura = ~o zdravljenje

shúlti -im *se*: ~ se pod pernico, shúljen -a -o

si *členek v nekaterih stalnih zvezah*: lej si ga no, glej si groze, gorje si ga človeku, blagor si ga njemu, pojdi si kam, bog si ga vedi, kdor si bodi, kjer si bodi, kar si bodi, koder si bodi, kakor si bodi *ipd.*; *sestavni del besed*: bodisi, marsikaj, marsikdo, dasi, dasiprav, dasiravno, najsi *ipd.*; *razvil se je iz povratno-os. z. si v zvezah, kakor ne ve si mere, kjer ima še nekaj prvotnega pomena ne ve sebi mere*

Siam -a *m*, síamski -a -o: ~a dvojčka, Síamec -mca *m*, Síamka -e *ž*

Sibíla -e *ž*, sibílski -a -o [-*ls-*]: ~e bukve

sibilánt -a *m* *sičnik slovn.*, sibilántski -a -o *sičniški*: ~i razred glagolov

Sibíríja -e *ž*, sibírski -a -o, Sibírec -rca *m*, Sibírka -e *ž*, Sibírják -a *m*

sicér *prisl.*: kako da ga je tepel Janez, ki je sicer tako miren *drugate*, *po navadi*; sicer ne vem, kako misliš, toda... *res*,

res da; sicer je majhen, pa je hud *čeprav, res da*; (kako) pa sicer? *drugate*; plačaj, sicer (bom tožil) *drugate, če ne*; sila je, sicer bi ne hodil; prihaja vsak dan, in sicer okoli 11^h (*gl.* § 70, 2); sicèršnji -a -e *drugaten, drug*: s tem so vsa ~a določila razveljavljena

Sicilíja -e *ž*, sicílski -a -o [-*ls-*], Sicílec -lca [-*lc-*] *m*, Sicílka -e [-*lk-*] *ž* ali Sicilijánc -nca *m*, Sicilijánka -e *ž*, sicilijánski -a -o *sičáti* -ím: para sičí, sičí -íte! sičál -ála -o, sičánje -a *s*, sič -a *m*, siča -e *ž*, sičáv -áva -o, sičávec -vca *m*: gad ~, sičávka -e *ž*, sičnik -a *m*, sičniški -a -o, *gl. tudi* sikati

siderít -a *m* *min.* železna ruda, siderítski -a -o

sídro -a *s*, sídrn -a -o, sídrast -a -o, sídrár -ja *m*, sídríšče -a *s*; sídrati -am, sídranje -a *s*

Sična -e *ž* *kr. i.*, siénski -a -o, Katarína Siénska

Sienkiewicz [*sjenkjévič*] -a *m* *os. i.*, Sienkiewiczew [*sjenkjévičew*] -a -o: ~i romani

siésta -e *ž* (*opoldanski počitek*)
sifilis -a *m*, sifilitičen -čna -o, sifilitik -a *m* (*bolnik*), sifilidológ -a *m* *specialist za sifilis (zdravnik)*

sifón -a *m*, sifónski -a -o: ~a steklenica

síga -e *ž* *piskajoče dihanje*: síga mu v prsih cvili, sígav -a -o, sígavec -vca *m*, sígavka -e *ž*, sígavost -i *ž*, sígavica -e *ž*, sígati -am, síganje -a *s*

síga -e *ž* *vrsta apnenca*, sígast -a -o; sígati -am *žgati kamen do omehčanja*

sigma *m* *neskl. ime gršč. črke* σ Σ; sigmátski -a -o, sigmátičen -čna -o: ~i *aorist slovn.*

signál [-*dí*] -a *m* *znamenje*, signálen -lna -o [-*tn-*]: ~e na-

prave; signalizirati -am *znamenja dajati*, signaliziranje -a s, signalizacija -e ž
signirati -am *zaznamovati, podpisati, označiti*, signiranje -a s *podpis(ovanje), zaznamovanje*, signatúra -e ž *podpis, znatka*, signatár -ja m *podpisnik*, signatáren -rna -o: ~e *velesile velesile podpisnice*, signét -a m *tiskarsko ali založniško znamenje*
 ***sigúren** -rna -o *trden, varen, gotov, zanesljiv*, ***sigúrnost** -i ž *trdnost, varnost, gotovost, zanesljivost*
sijáti sijem, sít -te! s*ijóč* -a -e, s*ijál* -a -o, s*ijánje* -a s, s*ij* -a m, s*ijáj* -a m, s*ijájen* -jna -o, s*ijájnost* -i ž, s*ijájnik* -a m *min.*; *gl. tudi soj*
sikati -am, sikanje -a s, s*ik* -a m *sikajoč glas*, s*ikav* -a -o, s*ikavec* -vca m, s*ikalica* -e ž, s*ikálo* -a s, s*ikniti* -nem, s*iknil* -a -o, *gl. tudi s*ičati**
sikofánt -a m *ovaduh*, s*ikofántski* -a -o *ovaduški*, s*ikofántstvo* -a s *ovaduštvo*
síla -e ž: *vódna, kónjska, ljudska, delovna, umska, pravna* ~; *saj ni taka síla se ne mudi*, *saj mu ni síle mu ni hudega*; *síla kola lomi potreba, nuja ne pozna mejá, postav*; *velika, huda síla je za kaj stiska, zadrega*; *dobra stvar sílo trpí preganja-nje*, *v síli biti, kaj storiti v stiski, potrebi*; *po síli kaj napraviti proti volji*, *s sílo kaj narediti zgrda, nasilno (v nasprotju z znanjem in lahkoto)*, *sílo gnati síliti v kaj*; *vse síle napeti, sílo delati komu*; *za prvo sílo bo že za prvo potrebo, pomoč*, *za sílo je ni dobro*, *po vsi síli hoče imeti (+za vsako ceno)*; *síla in sílo ljudi je bilo veliko, mnogo*; *síla in sílo radoveden je zelo, močno*; *síla in sílo blizu so*

zelo, hudó; *sílen* -lna -o [-ln-]: ~a množica ljudstva; *sílnost* -i [-ln-] ž, *sílnica* -e [-ln-] ž *komponenta*, *sílnik* -a [-ln-] m, *sílán* -a m; *síloma* *prisl. s sílo*; *sílovít* -a -o: ~ *napad, sílovitost* -i ž, *sílovítež* -a m; *sílomér* -a m, *sílobrán* -a m: v ~u *kaj narediti*
silhuéta -e ž (*senčni*) *obris, értica*, *silhuéten* -tna -o [*povsod: -lh-*]
silícij -a m *kem. prvina*, *silícijev* -a -o, *silikát* -a m, *silikáten* -tna -o
síliti -im: ~ *kam (iz híše, na varno, od doma, po svetu, k stricu, v mesto, za uspehom)*, ~ *v koga*; ~ *koga s čim (kam)*; ~ *krompir jaroviti ga*; ~ *se v kaj*, ~ *se s čim*; *síljen* -a -o: ~i *krompir nakaljeni, jarovljeni krompir*, *síljenje* -a s
silje -a s *sk. i. vse, kar se seje; razne vrste žita*
silogizem -zma m *sklep*, *silogístičen* -čna -o, *silogístika* -e ž
sílos -a m *veliko skladišče, velika kašča*, *sílosen* -sna -o: ~e *naprave*; *sílrati* -am *spravili v sílos*, *sílati*, *sílrán* -a -o: ~a *krma* = *síláža* -e ž *kisál*, *sílránje* -a s: ~ *krme (delo)*, *krmiti* ~ (*izdelek*)
sílúr -ja m *geol.*, *sílúrski* -a -o, *sílúričen* -čna -o: ~a *formacija*
Silvéster -tra m *os. i.*, *Silvéstrov* -a -o: ~ *večer*, *silvestrováti* -ujem, *silvestrovál* -ála -o, *silvestrovánje* -a s; *Sílvo* -a m *os. i.*, *Sílvov* -a -o; *Sílva* -e ž *os. i.*, *Sílvín* -a -o; *Sílvín* -a m *os. i.*, *Sílvínov* -a -o [*povsod: -lv-*]
silvín -a [-lv-] m *mineral*
simbióza -e ž *sožitje, skupno življenje*, *simbiótičen* -čna -o
simból [-ól] -a m *podoba, znamenje*, *simbólen* -lna -o [-ln-] = *simbóličén* -čna -o, *simbólika*

Simeon

- e ž, simbolizem -zma m, simbolist -a m; simbolizirati -am, simboliziranje -a s
- Simeon** -a m os. i., Simeonov -a -o
- simetrija** -e ž *somerje*, simetričen -čna -o *someren*, simetričnost -i ž *somernost*
- simfonija** -e ž *glas. vrsta glasbe*, simfoničen -čna -o: ~i koncert. orkester; simfonik -a m član *simfoničnega orkestra*
- Simmental** [-al] -a m kr. i. *švicarske pokrajine*, simentalški -a -o [-ls-]: ~a pasma goveda, simentalec -lca [-lc-] m, simentalka -e [-lk-] ž
- Simon** -a m os. i., Simonov -a -o. Šimen -mna m, Šimnov -a -o. Šime -ta m, Šmónca -a in -e m, s Šmóncom, Šmóncov -a -o
- simonija** -e ž *kunčevanje s cerkvenimi častmi in službami*, simonist -a m simonističen -čna -o
- simpatija** -e ž, simpatičen -čna -o: simpatizirati -am, simpatizêr -ja m, simpatizêrka -e ž, simpatizêrski -a -o, simpatizêrstvo -a s; simpatikus -a m *med. simpatični (volji nepodvrženi) živčni sistem*
- simpleks** -a m *slovn. nezložena beseda*, simpleksov -a -o
- Simplón** -a m kr. i. *alpskega prelaza*, simplónski -a -o: ~i predor, ~a cesta
- Simpozión** -a m *naslov dela*: Plátonov ~, simpozionski -a -o
- simptóm** -a m *znak (bolezni)*, simptomátičen -čna -o, simptomatologija -e ž
- simulirati** -am *hliniti, pretvarjati se*, simuliranje -a s, simulánt -ánta m, simulántka -e ž, simulántski -a -o, simulácija -e ž
- simultán** -a -o in *simultánski* -a -o *hkraten, skupen* simultánka -e ž: šahovska ~; simultánist -a m [*povsod: -it.*]
- sín -ú in sína** m, mn. sínóvi -óv; *dv. sína in sínóva, sínoma in sínóvoma; sínov -a -o, sínovski -a -o, sínóvstvo -a s, sínóvlji -a -e, sínek -nka m, sínček -čka m. sinko -a m*
- sinagóga** -e ž *judovska shodnica*
- Sínaj** -a m, sínajski -a -o: ~i samostan, Sínajski polotok -ega -a m kr. i., Sínajski evhológij -ega -a m *naslov kodeksa*
- sindikát** -a m, sindikáten -tna -o, sindikálen -lna -o [-ln-], sindikalist -a m, sindikalistka -e ž *sindikalizem* -zma m
- sinédrij** -a m *judovski véliki zbor*
- sinékdoha** -e ž *pesniška figura sovzrejetja (v poetiki)*
- sinekúra** -e ž *lahka in dobra služba*
- singulár** -a m *slovn. ednina*, singuláren -rna -o: ~e oblike *slovn. edninske*, ~i primeri *posamezni, redki primeri*; singularnost -i ž, *tudi singularitéta* -e ž *redkost*
- siníca** -e ž (+senica), siníčji -a -e, siníčka -e ž, siníčica -e ž, siníčarica -e ž *pištalka*, siníčnica -e ž *neka trava*
- siníceza** -e ž (*v poetiki*) *zlitje, strnitev dveh zlogov v enega*
- siníti** *sineh*: sonce síne, sínil -a -o: ~a je svoboda
- sinjí** -a -e *višnjev*: ~i kamén, ~e nebo, sinjina -e ž, sinjost -i ž, sinjkast -a -o; sinjiti -im, sínji -tel sínjil -a -o, sinjenje -a s; sinjéti -ím *postajati sinji*, sinjèl -éla -o, sinjénje -a s
- sinklinála** -e ž *geol. kotanja*, sinklinálen -lna -o [-ln-]
- sinkópa in sinkopa** -e ž *glas., med., slovn.*, sinkopirati -am, sinkopíran -a -o
- sinkrón** -a -o *sočasen, hkraten*, sinkróničen -čna -o: ~a ura, sinkronizem -zma m *sočasnost*

- hkratnost, sinkronističen* -čna -o; *sinkronizírati* -am *časovno vzporediti*
- sinóči* = *snóči* *prisl.*, *sinóčnji* -a -e = *snóčnji* -a -e
- sinóda* -e *ž škofijski cerkveni zbor*, *sinodálen* -lna -o [-ln-]; *sinod* -a *m*: *Sveti sínod najvišja pravoslavna oblast*, *sinódski* -a -o
- sinoním* -a *m* *soznačnica*, *sinonímen* -mna -o *soznačen*, *sinonímíja* -e *ž*, *sinonímíka* -e *ž* *nauk o soznatnih besedah*
- sinóvec* -vca *m* *nečak, sinov sin, zvuk*, *sinóvka* -e *ž*
- sintáksa* -e *ž* *slovn. skladnja, stavkoslovje*, *sintáktičen* -čna -o: ~a *pravila*
- sintéza* -e *ž*, *sintétičen* -čna -o, *sintétikon* -a *m*
- sinus* -a *m* *mat.*, *sinusov* -a -o: ~ *kot*, ~a *črta*
- Sión* -a *m*, *siónski* -a -o
- síp* -a *m* *težko dihanje, naduha*, *sípati* -am *in* -pljem *težko dihati*, *sípljiv* -íva -o, *sípljivec* -vca *m*, *sípljivost* -i *ž*
- sípa* -e *ž* *zool.*, *sípin* -a -o: ~e *lovke*
- sípati* *sípam* *in* *sípljem*, *sípaj* -te! *in* *síplji* -te! *sípal* -a -o. *sípanje* -a *s*, *síp* -a -a *m*: *cestni* ~ *nasp*, *sípa* -e *ž*, *sípec* -pca *m*, *sípen* -pna -o = *sípek* -pka -o, *sípcen* -čna -o, *sípcnost* -i *ž*; *sípna* -e *ž*, *sípnica* -e *ž*, *sípnik* -a *m* *pri mlinski treslici*, *sípáč* -a *m*, *sípálo* -a *s*
- sír* *síra* *m*, *sírov* -a -o, *sírast* -a -o, *sírar* -ja *m*, *sírarica* -e *ž*, *sírarstvo* *in* *sírarstvo* -a *s*, *sírárna* -e *ž*; *síríti* -im, (za)*sírjen* -a o, *sírjenje* -a *s*, *síríšče* -a *s*, *sírilo* -a *s*, *síren* -rna -o: ~a *voda*, *sírnica* -e *ž*, *sírník* -a *m*, *sírnína* -e *ž*, *sírotka* -e *ž*; *sírati* -am *sir delati*, *síranje* -a *s*, *sírček* -čka *m*
- sír* [sér] -a *m* *gospod, naslov za visoke dostojanstvenike na Angležkem*
- Sírakúze* -kúz *ž* *mn. kr. i.*, *síra-kúški* -a -o, *Sírakušán* -ána *m*, *Sírakušánka* -e *ž*
- sírek* -rka *m* *koruzi podobna rastlina*, *sírka* -e *ž*, *sírkov* -a -o: ~a *metla*, *sírkovec* -vca *m* *kruh*, *sírkovina* -e *ž*, *sírkovišče* -a *s*
- síréna* -e *ž*, *síréniu* -a -o, *sírénski* -a -o: ~o *petje*
- Síríja* -e *ž* *kr. i.*, *sírski* -a -o, *Sírec* -rca *m*. *Sírka* -e *ž*
- síríšče* -a *s* *posušeni telečji želodec*, *síríščnik* -a *m*, *síríščen* -čna -o, *síríščnica* -e *ž* *bot. prvenec*
- Síríus* -a *m* *astr. ime zvezde*
- siromák* -áka *m*, *siromáški* -a -o, *siromáščina* -e *ž*, *siromášstvo* -a *s*, *siromášen* -šna -o, *siromášnost* -i *ž*; *siromašeti* -ím *postajati siromašen*, *siromašél* -éla -o, *siromašenje* -a *s*; *siromáček* -čka *m*, *siromačíja* -e *ž*
- síróta* -e *ž*, *sírótica* -e *ž*, *sírótek* -tka *m*, *sírótká* -e *ž*, *síróški* -a -o, *sírotíšče* -a *s* *sirotica*, *sírotíšče* -a *s* = *sirotíšnica* -e *ž* (*zavod*), *síróštvo* -a *s* = *sirotína* -e *ž* *beda*, *sirotínski* -a -o, *sirotínstvo* -a *s*, *sírotén* -tna -o, *sírotínik* -a *m*
- sírotka* -e *ž* (+*síratka*), *sírotkast* -a -o, *gl. sir*
- +*síròv* -óva -o = *suròv* *gl. lam*
- sírúp* -a *m* *gosta sladkorna raztopina*, *sírupov* -a -o
- sistém* -a *m* *sestav, sostav*, *sistém-ski* -a -o, *sistemátski* -a -o, *sistemátičen* -čna -o *znanstveno urejen, sostaven*, *sistemátika* -e *ž* *nauk o sestavih*, *sistemátik* -a *m*, *sistemátizácíja* -e *ž*, *sistémén* -mna -o: ~o *obolenje med.*, *sistemizírati* -am, *sistemizíranje* -a *s*, *sistemizácíja* -e *ž*
- sistírati* -am *ustaviti, ukiniti, prekiniti*, *sistíranje* -a *s*

sít

sít -a *m* = síta -e *ž vrsta trave* = sítovec -vca *m*, sítje -a *s sk. i.*, sítast -a -o, sítič -a *m bot.*
sít síta -o: ~ česa, ~ sem te poslušati; bolj sit; dosíta, do sítega se najesti, sítosť -i *ž*, sítošćen -tna -o; sítiti -im (se), (na) síšćen -a -o, síšćenje -a *s*, sítišče -a *s kem., fiz.*
síten -tna -o, bolj síten *in* sítnejši -a -e, sítnež -a *m*, sítnik -a *m*, sítnica -e *ž*, sítnost -i *ž*, sítnoba -e *ž*; sítnáríti -im, sítnáril -a -o, sítnárjenje -a *s*; sítnjáti -ám *sítnáríti*, sítnjáj -ájte! sítnjál -ála -o, sítnjánje -a *s*
síto -a *s*, sítce -a *s*, sítast -a -o, sítká -e *ž sístata kost*, sítnica -e *ž 1. síto v mlinu, 2. s sístastimi mrežami pokrita shramba*, sítar -ja *m*, sítarica -e *ž*, sítárnica -e *ž*, sítarski -a -o, sítarstvo -a *s*
situácija -e *ž položaj, stanje, razmere*, situacijski -a -o: ~i načrt; situiran -a -o: +dobro ~ premožen
sítula -e *ž arheol. vedro: vaška ~ iz bronaste dobe, najdena v Vačah*
sív síva sívo *in* -ó, bolj sív, sívosť -i *ž*, síva -e *ž*, sívka -e *ž*, sívec -vca *m*, sívček -čka *m*, sívica -e *ž*, sívína -e *ž*, sívkast -a -o, sívkljat -a -o, sívko -a *m*; sívétí -im sív *postavjati*, síví -íte! sívèl -éla -o, sívènje -a *s*; sívítí -im sívo *delati*, síví -íte! sívil -a -o, sívljènje -a *s*; sívór -ja *m sív mož (zaničlj.)*, sívóra -e *ž síva starka*
sivo -v *sestavi*: sívóbélkast -a -o [-*éy*-], sívobräd -áda -o, ~brádec -dca *m*, sívogláv -áva -o, ~glávec -vca *m*, sívolàs -ása -o, ~lásec -sca *m*, ~láška -e *ž*, sívómóder -dra -o, sívoòk -óka -o, sívórjáv -áva -o, sívórumèn -éna -o, sívostàr -ára -o: ~i oče (*Jurčič*), sívózèlèn -èng -o

Sízif -a *m*, Sízifov -a -o: ~o delo skábies -a *m garje*, skabiózen -zna -o, skábičen -čna -o *med.*; skabióza -e *ž neka rastlina*
skacáti -ám *grdo napraviti, napisati*, skacáj -ájte! skacál -ála -o, skacán -a -o
skadénca -e *ž dan zapadlosti kake terjatve*, skadénčen -čna -o
Skáder -dra *m kr. i.*, skádrski -a -o: Skádrsko jezero
skadíti -ím, skádi -íte! skádíl -íla -o: skádíl je cigareto, skajèn -éna -o; soba se je skádíla, díim se je skádíl
skákati *in* skakáti skákam *in* skáčem, skákaj -te *in* -ájte! *in* skáči -te *in* -íte! skákal -a -o *in* -ála -o, skákanje -a *in* skákánje -a *s*; skakáč -a *m*, skakáj -a *m*, skakálen -lna -o [-*ln*-], skakálnica -e [-*ln*-] *ž*, skakálo -a *s*, skakálica -e *ž*, skakališče -a *s*, skakálec -lca [-*áy*-] *m*, skakálka -e [-*áy*-] *ž*, skakálstvo -a [-*ál*-] *s*, skakálski -a -o [-*ál*-]; skakáv -áva -o; skakljáti -ám, skakljáj -ájte! skakljál -ála -o, skakljánje -a *s*, skakljáj -a *m*, skakljáč -a *m*; skakóma *in* skákoma *prisl.*, skakún -a *m zool.*; skakúcati -am
skála -e *ž glas. lestvica, merska lestvica*
skála -e *ž, mn. skále -ál [-*ál*], tudi skalé -á -ám -é -áh -ámi; skálen -lna -o [-*ln*-], skálnica -e [-*ln*-] *ž*: kost ~, skálnik -a [-*ln*-] *m*, skálnat -a -o [-*ln*-], skálar -ja *m*, skálarica -e *ž planika bot.*, skálast -a -o, skálica -e *ž*, skalína -e *ž*, skálje -a *s*; skalovít -a -o, skalovítost -i *ž*, skalóvje -a *s*, skalnják -a [-*ln*-] *m*; Skála -e *ž ime planinskega društva*, skaláš -a *m član društva Skála*, skalášica -e *ž*, skaláški -a -o*

skalíti -ím (vodo), skáli -íte! ská-
lil -íla -o in -álilo -i -e, ska-
ljèn -èna -o, skaljenína -e ž
skalíti -ím: železo ~, skáli -íte!
skálil -íla -o, skaljèn -èna -o
skálp -a m, skalpírati -am, skal-
píran -a -o, skalpél [-él] -a m
kirurški nož [povsod: -lp-]
skalúžiti -im, skalúžen -a -o
Skandinávija -e ž = Skandináv-
ska -e ž = Skandinávsko -ega
s, Skandinávec -vca m, Skandi-
návka -e ž, skandinávski -a -o,
skandinávščina -e ž
skandírati -am po metričnih slo-
picah izrazilo poudarjati, v zboru
zlogovati; skandiranje -a s,
skanzija -e ž
skápaj -pam in -pljem, skápaj
-te! in skáplji -te! skápal -a -o:
voda je skápala s strehe, hru-
ške so že vse skápale; toda:
izkápati (iz česa); skápljati -ám,
skápljaj -ájte! skápljal -ála -o
skapolít -a m mineral
skaraběj -a m vrsta hrošča, archeol.
skát -a m morska riba plošnatca
skávť -a m, skávťka -e ž = skáv-
tinja -e ž, skávťski -a -o, skávť-
stvo -a s
skazáti skázem (se), skáži -íte!
skázal -ála -o, skázan -a -o;
skazováti -újem (se), skazováł
-ála -o, skazovánje -a s, gl. iz-
kazati
skazíti -ím, skáži -íte! skázil -íla
-o, skážèn -èna -o, skážènost -i
ž, skážítev -tve ž, skáza -e ž:
mojster skáza; skázek -zka m,
skázen -zna -o, skazljiv -íva -o,
skazljívost -i ž
skedènj [skədənj] -dnjā m, sked-
njen -a -o: ~a vrata, skèdenj-
ski -a -o [skədənj-]
skelét -a m okostnjak, skeléten
-tna -o, skelétírati -am, skele-
tiranje -a s
skeléti -ím, skelèč -éča -e, skelèł
-éla -o, skelènje -a s, skelív -a

-o: ~a bolečina, skelína -e ž
[povsod: skal-], povsod tudi obli-
ke s skl-
sképiti -im napraviti kepe: ~ se
postati kepast, sképil -a -o,
sképljen -a -o: ~a moka
sképsa -e ž, sképtik -a m, skép-
tičen -čna -o, skeptícizem -zma
m fil.
skesáti -ám se, skesaj -ájte se!
skesál -ála -o, skesán -a -o,
skesánost -i ž, skesánc -nca m,
skesánka -e ž [povsod: skəs-]
skiagrām -a m rentgenska slika
skíca -e ž načrt, osnutek, črtica;
skícírati -am začrtati, osnovati,
skíciranje -a s, skícírka -e ž
skídati -am: ~ gnoj, skídati -am
se: skídaj se od tod! gl. izki-
dati
skímati -mam in -mljem, skímal
-a -o: z glavo je skímal
+ skíniti -nem snéti snámem
skióptikon -a m, skióptičen -čna
-o: ~e slike
skípéti -ím, skípi -íte! skípel -éla
-o: mleko je skipélo, skipljív
-íva -o, skíp -a m, skípec -pca
m = skípek -pka m; skípniti
-nem: testo skipne; tudi: vzki-
péti
skísati -am (se), skísaj -te! skísal
-a -o: mleko se je ~o, skísan
-a -o, skísanína -e ž; skísniti
-nem, skísnjen -a -o
skítati -am se, skítanje -a s, skíta
-e ž, skítáč -a m, skítav -a -o,
skítavec -vca m, skítavka -e ž,
skítež -a m, skíta -e ž: na skíto
hoditi
skítiti -im v kite splesti, v kito
povezati
sklád skláda m, skládoma prisł.,
skládast -a -o; skládóven -vna
-o, skládóvnica -e ž, skládóvit
-a -o, skládóvístost -i ž
skládati -am (se): drva z voza ~,
blago v krošnjo ~, ~ verze,
~ pesem, ~ beséde; ~ se s kom

sklāden

v čem; sklādanje -a s, sklādanica -e ž, sklādālnica -e [-āy-] ž, sklādāč -a m, sklādālec -lca [-āy-] m, sklādāлка -e [-āy-] ž; sklādarīna -e ž; sklādje -a s; sklādātelj -a m, sklādāteljica -e ž, sklādāteljski -a -o; sklādnja -e ž *lovn. sintaksa*
sklāden -dna -o: biti ~ s kom v čem; sklādnost -i ž, sklād-nica -e ž
sklādīšče -a s, sklādīščen -čna -o: ~i prostori, sklādīščnik -a m, sklādīščnica -e ž
+sklāmfatī -am s *penjami, skobami zbiti; kaj nerodno sestaviti, spisati*; +sklāmfan -a -o *zmašen, zbit*
sklānjati -am (se), sklānjanje -a s, sklānja -e ž = sklanjātev -tve ž, sklanjātven -a -o [-tvān-], sklanjālen -lna -o [-ln-], sklonljiv -īva -o, sklonljīvost -i ž
sklāsti sklādem: seno v plaste ~, snopje v kup ~, sklādi -te! sklādel -dla -o, sklāden -a -o sklāti skōljem se *gl. klati*: psi so se sklali; sklān -a -o, sklānina -e ž *špranja, reza, razpoka, prepad, gl. tudi razklati*
sklātīti *in* sklātiti sklātīm *gl. klatiti*: vsa jabolka je sklātīl z drevesa, sklāten -a -o: ~o sadje sklāda -e ž, sklādast -a -o, sklādar -ja m, sklādarica -e ž *neka rastlina*, sklādicā -e ž, sklādičar -ja m *vrsta lišaja*, sklādičast -a -o, sklādička -e ž, sklādičnica -e ž *vrsta rastlin*; sklādnik -a m -- sklādnjak -a m, sklādnica -e ž *sklednik, želva*, sklādolīz -a m sklējīti -īm, sklēji -īte! sklējīl -īla -o, sklējēn -ēna -o: ~e bukve; sklējevāti -ūjem, sklējevāl -āla -o
sklenina -e ž *lošč, emajl*
sklenīti-sklēnem, sklēni -īte! sklēnil -īla -o, sklēnjen -a -o; sklēniti obroč, verigo, roke; ~ po-

godbo, zakon, mir; ~ sejo, račun, življenje (sklēnil je *umrl je*); ~ se s kom; sklēnil je oditi v svet *ali* sklenil je, da odide; sklenitev -tve ž
sklēp sklēpa m: v ~ih me trga, po ~ih teče iz soda, ~ slovesnosti, ~i kongresa; pravilen, logičen, trden, verjeten ~, ~ računov; sklēpoma *prisl.*, ob sklēpu, po sklēpu; sklēpen -pna -o: ~a seja, ~a razprava, ~a misel, ~i stol; sklēpnik -a m, sklēpnica -e ž; sklēpec -pca m = sklēpek -pka m; sklēpčen -čna -o, sklēpčnost -i ž; sklēpnjak -a m *neka rastlina*
sklepāč -a m *zaskočni nož, nož na zaskok*
sklēpati -am: ~ obroč, verigo, roke; ~ pogodbo, zakon, mir; ~ kaj iz česa; iz česa ~ na kaj; sklēpanje -a s; sklēpālo -a s *sredstvo za sklepanje*, sklēpālen -lna -o [-ln-]: ~o priredje
sklepāti sklēpljem *in* sklēpām: koso, srp ~, sklēplji -īte! sklēpal -āla -o, sklēpān -a -o; sklēpānec -nca m = sklepanica -e ž *kovinski pas pri narodni noši*; sklēpāči -ōv m *mn. oskrđi, klepala*
sklerōza -e ž, sklerōtičen -čna -o, sklerōziran -a -o: skorja nadledvične žleze je ~a, sklerītis -a m *vnetje roženice*
sklesāti sklēšem, sklēši -īte! sklēsal -āla -o, sklesān -a -o, *gl. tudi* izklesati
sklēstīti -īm, sklēsti -te! sklēstil -a -o: sadje je sklēstil, toča je vse sklēstila, sklēščen -a -o, sklēšček -čka m = sklēstek -tka m
sklīcati sklīčem: ~ družino k večerji, v hišo, ~ vās na pomoč. na delo, ~ spečega; sklīči -te! sklīcal -a -o *in* -āla -o, sklīcan -a -o, sklīcanje -a s, sklīc -a m;

sklicávati -am, sklicávanje -a s;
 sklicevátj -újem (se), sklicevâl
 -ála -o: sklicevâl se je na svoje
 zasluge; sklicevánje -a s; skli-
 cevâlen -lna -o [-ln-], sklice-
 válec -lca [-dû-] m = sklicátelj
 -a m, sklicevâlka -e [-dû-] ž =
 sklicáteljica -e ž
sklízek -zka -o opolzel; sklíziniti
 -nem zdrsniti, spodrsniti
skljúčiti -im upogniti, stisniti: ~
 roko, ~ telo, ~ se, skljúči -te!
 skljúčil -a -o, skljúčen -a -o:
 ~o hoditi, starček je skljúčen;
 skljúčenost -i ž, skljúčenec -nca
 m, skljúčenka -e ž, sključenina
 -e ž skljúček -čka m vrsta noža,
 sključnica -e ž neka bolezen;
 sključevátj -újem, sključevâl
 -ála -o, sključevánje -a s, toda:
 izključiti
skljuvátj -ám in skljújem gl. klju-
 vati, skljuván -a -o, toda: iz-
 kljuvati: sova je ptičko sklju-
 vála in ji oči izkljuvála
sklobasátj -ám, sklobasâj -ájte!
 sklobasâl -ála -o, sklobasân -a -o
sklobuštrátj -ám gl. klobuštrati,
 sklobuštrân -a -o
sklôn sklóna m slov., sklónski -a
 -o: ~o obrazilo = sklonilo -a s,
 sklonljiv -íva -o, sklonljívnost -i
 ž; gl. tudi sklanjati
sklonítj sklónim (se) upogniti, pri-
 pogniti (se), sklóni -íte (se)!
 sklónil -íla -o, sklónjen -a -o:
 k tlom sklonjeno glavo (imajo),
 sklonítev -tve ž, sklóniv prist.
 (= sklónjeno): ~ hoditi, tudi
 v pomenu zravnavati (se): pokonci
 se skloníte! visoko svojo po-
 stavo je sklónil s stola, pri-
 pognil se je in zopet sklónil
sklöp -ôpa m, sklöpec -pca m,
 sklöpén -pna -o: ~i stol, sklöp-
 nica -e ž; sklöpiti -im, sklöpí-
 te! sklöpil -a -o, sklöpljen -a
 -o; sklápeljati -am, sklápljanje
 -a s, toda: izklöpiti

skóba -e ž penja, penjača, +klam-
 ja, skóbica -e ž
skobacátj -ám se gl. izkobacati se
skobáliti -im se: skobálil se je
 na konja
skôbec -bca m, skôbčev -a -o
 skôbčji -a -e
skóbljati -am strugati, skóbljanje
 -a s, skóbelj -blja m, skóbelj-
 nik -a [-bâlji-] m stružnica, skóh-
 lja -e ž, rod. mn. skóbelj [-bâlji]
 strugalo; skóbljanec -nca m, mn.
 skóbljanci ostružki, skóbljanica
 -e ž, skóbljič -a m
skobótovec -vca m neka rastlina
skobrnjâk -a m pikčasti marmor
skocnjátj -ám razkuštrati, zmrbíti
 gl. kocnjati, kocnjân -a -o
skočítj skočim, skoči -íte! skóčil
 -íla -o; skòk skóka m: v skòk,
 v skóku, skókoma prist.; skò-
 čen -čna -o in skočen in skočan
 -čnâ -ó -í -é: konji so rejeni
 in skočni, skóčnost -i ž; skóč-
 nica -e ž kost, skočnik -a m
 padec, slap, žleb nad mlinskim
 kolesom, skočnina -e ž; skočaj
 -a m, skóček -čka m neki pajek,
 skókica -e ž = skóčica -e ž
 bolha, žaba, skočljiv -íva -o, sko-
 čír -ja m majhen, jeznorit člo-
 vek; skokonòg -óga -o, skoko-
 pèt -éta -o
skodéla -e ž, rod. mn. skodél [-dél],
 skodélica -e ž
skódla -e ž kálanica, rod. mn. skó-
 del [-dál]: s skódlami krita
 streha, skódlast -a -o: ~a stre-
 ha, skódelnik -a [-dû-] m žebelj
 za pribijanje skódel, skódlica -e
 ž, skódlar -ja m, skodlárnica -e
 ž, skódlarstvo -a s
skódrati -am in -átj -ám gl. ko-
 drati, skódran in -ân -a -o: ~i
 lasje; skódrcati -am gl. kodr-
 cati
skòk skóka m gl. skočiti
skokôt -ôta m galop, skokotátj
 -ám in -óčem skakljati

skoléhati

skoléhati -am (se), skoléhnniti -nem (se)
skolióza -e ž *med. skrivljenost hrbtenice*
skólke skólk [-óy-] ž *mn. mrtvaški oder: na skólkah ležati*
skomaráti -ám *pokonci se spravili gl. komarati: počasi je na noge skomarál, bolnik je spet skomarál*
skomígniti -nem *in* skomízgniti -nem, skomízgati -am, skomí-zganje -a s, skomízg -a m
skomíne -ín ž *mn.*: ~e ima po čem, ~e delati komu, ~e se mi delajo, vzbujajo ob čem; skomínast -a -o, skomináv -áva -o: ~i zobje, skominív -a -o *kar skomino dela; skominati: skomína me po čem, ~a se mi po čem; skomínanje -a s*
skomízgniti -nem *gl. skomígniti*
skomljáti -ám *jetati, žalostiti se, v skrbeh biti, skomljaj -ájte! skomljál -ála -o, skomljánje -a s*
skomúkati -am *in* -čem *ušljati: o njej so začeli skomúkati, da je samodruga, skomúkniti -nem*
skónca *prisl., skóncema prisl., skončár -ja m kdor stanuje na koncu vasi*
skončáti -ám *gl. končati, skončánje -a s; skončávati -am, skončávanje -a s; skončeváti -újem, skončevál -ála -o, skončevánje -a s, skónčen -čna -o, skončnica -e ž (pri zglavju), skončnik -a m deščica, ki zadaj panj zakriva*
skónto -a m *popust, skontírati -am, skontíranje -a s*
skontrírati -am *primerjati, izravnavati, pregledovati, skontíránje -a s, skontrácija -e ž, skóntro -a m razvidnica*
skóp skópa m *jastreb, skópec -pca m = skóbec (ptič, železna past)*
skóp -a -o *in* skóp -ópa -o *in* -ó -í -é, *dol. skópi -ega, prim. bolj*

skop; prisl. skópó in skópo: ~o meri; skópec -pca m = skopúh -a m, skopúlja -e ž, skopúški -a -o, skopúštvo -a s, skopóst -i ž; skopár -ja m, skopárski -a -o, skopáriti -im, skopárjenje -a s; skopováti -újem, skopovál -ála -o, skopovánje -a s; skoporit -íta -o, ~riten -tna -o, ~rítec -tca m, ~rítnež -a m, ~rítnica -e ž, ~rítost -i ž, ~rítiti -im, ~rítenje -a s; skoporòk -óka -o
skopicema prisl. zvrhano, s kopicó, skopíčiti -im, skopíčen -a -o
skopíti -ím in skópim, skópí -íte!
skópil in skópil -íla -o, skópljen -a -o in skopljèn -èna -o. skópljenje -a in skopljénje -a s, skopítev -tve ž, skópljenec -nca in skopljènc -nca m = skopljènk -a m, skópec -pca m, skópčev -a -o, skópčevína -e ž, skopica -e ž rezarski nož; skápljati -am, skápljanje -a s, skapljár -ja m, skapljáríca -e ž nož za skapljanje, skápljavec -vca m
Skóplje -a (makedonska oblika Skópje -a) s kr. i., iz Skóp(l)ja, v Skóp(l)ju, skop(l)jánski -a -o, Skop(l)jánec -nca m, Skop(l)jánka -e ž
skopnéti -ím gl. kopneti, skopnèl in skópnel -éla -o, skopnévati -am, skopnévanje -a s, skopníca -e ž mesto, kjer je sneg skopnel
skopolamín -a m kem., med., vrsta mamila
skoprnéti -ím: ~ od žeje, skoprnèl -éla -o; skoprnévati -am, skoprnévanje -a s
skoráčiti -im se razkoračiti se, skoráčnikar -ja m krivonog človek
skóraj prisl. = skóro prisl., skórajda prisl. = skóroda prisl. skóraj; skórajšnji -a -e
skorbút -a m neka bolezen, skorbúten -tna -o

skôrec -rca *m* košek za jagode,
skôrček -čka *m*, skôrič -a *m*
skorec, skôriček -čka *m*

skôriš -a *m* = oskôriš -a *m* neko
drevo, (o)skôrišev -a -o: ~ sad
skôrja -e *ž*, skôrjast -a -o, skor-
jât -áta -o = skôrjav -a -o,
skôrjavec -vca *m* bot., skorje-
vína -e *ž*, skorjevít -a -o skor-
jav, skôrjica -e *ž*: ~ kruha,
skôrjičnik -a *m* cimetovec (dre-
vo), skórnat -a -o

skorócelj -clja *m* rman, skoróc-
ljev -a -o: ~ čaj, cvet

skosáti -ám *gl.* kosáti *razkosati*,
skosán -a -o, skosánost -i *ž*

skosíti -ím, skósil -íla -o, skošên
-êna -o: ~o žito

skosmáti -ám, kosmâj -ájtel sko-
smâl -ála -o, kosmân -a -o:
~a volna

skostenéti -ím *gl.* kosteneti, sko-
stenítev -tve *ž*, skostenélost -i *ž*

skotáti -ám, skotalíti -ím (se): ~
hlod s hriba, skotalíl -íla -o in
skotalílo, skotaljên -êna -o

skotíti -ím, skôti -ítel skótil -íla
-o, skotên -êna -o, skotítev -tve
ž, skôt -ôta *m*, skotína -e *ž*,
skótnik -a *m* bot.

skováti skújem *gl.* kovati, skován
-a -o, skovánka -e *ž*

skovík -a *m* sovji glas, tuk (*ptica*);
skovikati -am, skovíkanje -a *s*;
skovíkniti -nem

skovíncati -am *cviliti*, skovínca-
nje -a *s*, skovíndrati -am *cviliti*
kakor mladi prašički

skovír -ja *m*, skovírjev -a -o

skoz in skòz(i) *predl. s tož.*: skoz
mésto jezdití, skoz ôkno, skozi
trí leta; skózenj [-anj], skóz-
njo, skóznje (+skoz nje), skóz-
nji -znja -e: ~e blago, skóznja
-e *ž* luknja, skóznjast -a -o

skózi in skóz *prisl.*: žebelj je po-
gledal ~, šel je ~ in ~, ~ in
~ premočen; ~ je le trpèl

zmeraj, ~ več ima zmeraj, ~
bolj; ~ in ~ je bil pošten
zmeraj, bil je ~ in ~ pošten
do dna, popolnoma, zares

skózniti -im *bedeti*, skoznív -a -o
buden, *bedljiv*; skoznováti -újem
na kaj paziti, skoznúj -te! skoz-
novâl -ála -o, skoznovánje -a *s*
skrája *prisl.* spočetka: ~ je bil
priden; toda s kraja na vpr.
od kod? od kraja: s krája jêmliji
od kraja; skrájema *prisl.*

skrájen -jna -o kar je s kraja,
pri kraju: ~i sedež, ~a njiva;
skrájnost -i *ž*, skrájnež -a *m*,
skrájnik -a *m* krajnik, deska pri
kraju hloda, krajec = skrajnják
-a *m* = skrajnjáča -e *ž*; skráj-
nji -a -e zadnji, poslednji, naj-
daljnji po kraju, času ali načinu:
~i čas, ~a možnost zadnja, ~e
nevaren silo, hudo, ~i napori
najhujši

skrájšati -am, skrájšan -a -o,
skrajšáva -e *ž*, skrajšáj -a *m*,
skrajšek -ška *m*; skrajševáti
-újem, skrajševâl -ála -o, skraj-
ševánje -a *s*

skrák -a *m* zadnja noga pri živali,
gl. tudi skrek

skránja -e *ž*, *nav. mn.* skránje
brada, čeljust in sencâ, tudi
skránj -í *ž*, skranjišče -a *s*

skrápa -e *ž* sren (*sneg*), skrápast
-a -o srenast

skrátiti -im, skráčen -a -o, *gl.*
tudi skrajšati

skrátka *prisl.*: Janez je bil de-
laven, vesten, varčen, zmeren,
skrátka, imel je vse dobre last-
nosti

skrb -í *ž*: brez skrbí in brez skí-
bi: huda, velika (+težka), majh-
na, skrita ~; ~ za koga (kaj).
imeti ~ za, biti v ~éh za koga
(kaj), imeti kaj na ~i; ves v
~éh biti, ~ morí, tare, grize,
gloda, obhaja človeka; ~ pade,
leže, pritisne na koga; ~i pri-

skrbéti

zadejati, delati komu, ~í si delati, nakopati; brez ~i živeti, to je moja ~; skrbstvo -a s, skrbstven -a -o [-tvæn-], skrben -bna -o -i in skrbèn in -án skrbnà -ó -í, skrbnica -e ž, skrbnik -a m, skrbništvo -a s, skrbnost -i ž

skrbéti -ím, skrbí -íte! skrbèl -éla -o; skrbéti za otroke; skrbí ga, kako bo z otroki; otroci ga skrbé; skrbí ga za otroke; skrbí, da bodo otroci dobri! skrbljiv -íva -o, skrbljivost -i ž

skrbéti -ím, skrbén -a -o, skrbítev -tve ž, skrbča -e ž, skrbček -čka m, skrbčka -e ž telov., skrbčeneč -nca m; skrbčeváti -újem, skrbčuj -te! skrbčevál -ála -o, skrbčevánje -a s, skrbčljiv -íva -o, skrbčljivost -i ž

skrb -i ž, skrdati -am: ~ kamen, gl. oskrd

skrbčnik -a m bot.

*skrbgati -am se spreti se, skrbgan -a -o: smo ~i

skrbèk skrbéka m žabji krak, tudi skrbák, skrbéka -e ž kila podkolenica (pri klavni živini)

skrbékati -am in -čem sopsti, sopihati

skrbémžiti -ím, skrbémžen -a -o: ~ obraz

skrbepenéti -ím gl. krepeneti: ~ od zime, vse skrepení od mraza, skrepenéla lava

skrbésáti skrbésem gl. kresati: ogenj, čevlje ~, skrbésan in skrbésán -a -o: ~e peté

skrbgati -am in -žem: skrbžát skrbže, skrbganje -a s; skrbgútati -am skrbhátati -am, skrbhan -a -o, skrbhanína -e ž = skrbha -e ž, skrbhanost -i ž; skrbhniti -nem

skrbhljáti -ám gl. krbhljati v krbhlje razrezati, krbhljan -a -o

skrbček -čka m hrček

skrbíl [-íu] -lí ž, skrbíl [-íu] -la m, skrbíla -e ž. skrbílast -a -o, skrbí-

lar -ja m, skrbílav -a -o: ~o gorovje, skrbílav -vca m, skrbílavost -i ž, skrbílčica -e [-lč-] ž, skrbílnat -a -o [-ln-], skrbílovje -a s; skrbíliti -ím se (povsod: +škril-)

skrbínja -e ž, skrbínjast -a -o: ~a posoda

skrbípta skrbípt skrbíptom s mn. (+skrbípte ž mn., +skrbíptam)

skrbíti -jem gl. kriti, skrbíte -a s, skrbítost -i ž, gl. tudi skrbívati

skrbíváj prisl. nasrbíváj, skrbívši prisl.; skrbívoma prisl. na skrbívem

skrbívati -am, skrbívaj -ájte! skrbívál -ála -o, skrbívánje -a in skrbívánje -a s, skrbíválec -lca [-áú-] m, skrbíválka -e [-áú-] ž, skrbíváč -a m, skrbíválica -e ž, skrbíválišče -a in skrbíválišče -a s, skrbívávčica -e ž kokoš, ki se skrbíva, kadar nese, skrbíválnica -e [-áú-] ž: skrbíválnice se igrati

skrbívén -vna -o, skrbívénost -i ž; skrbívénost -i ž, skrbívénosten -tna -o, skrbívénostnež -a m, skrbívénostnica -e ž, skrbívénostnik -a m

skrbívénéčiti -ím (se), skrbívénčen -a -o, skrbívénčati -am (se)

skrbívítati -ím, skrbíví -íte! skrbívíla -o, skrbívíljen -a -o, skrbívítev -tve ž, skrbívíljenje -a s, skrbívíljiv -íva -o, skrbívíljivost -i ž

skrbízati -am: ~ vole v jarmu skrbízema jih pripreči

skrbízema prisl.: ~ se bliska, skrbízén -žna -o kar je skrbízema: ~i oblok

skrbíkniti -nem (se): jajce, mast se skrbíknje, skrbíknjen -a -o, skrbíknjenína -e ž

skrbíljec -ljca m = skrbíljč -íča m škrjanec

skrbílup -a m, skrbílupast -a -o, skrbílupnik -a m; skrbílupítati -ím se skrbínína -e ž trganje po udih, udnica, skrbínínast -a -o

skrnôba -e ž *umazanija*, skrnôben -bna -o, skrnôbnost -i ž
 skrofulôza -e ž *neka bolezen*, skrofulôzen -zna -o
 skrókati -am se, skrókan -a -o, skrókanost -i ž
 skrômen -mna -o, skrômnost -i ž
 skropéti -im *pekoče srbeli*: roka me skropí, skropél -éla -o: po vsej koži me je ~o
 skrótje -a s *razrito in raztrgano peševje*, skrótina -e ž *velika skala*
 skrotovíčiti -im in skrotíčiti -im, skrotovíčen -a -o, skrotovíčenje -a s, skrotovíčenost -i ž
 skróžiti -im *zaokrožiti*, skróžen -a -o: ~a cesta, skróžina -e ž, skróžek -žka *m slabo zrnje in smeti sredi rešeta, ko se žito obravnava, nav. mn. skróžki*: ~ in podrešétina
 skrpati -am, skrpan -a -o, skrpanica -e ž, skrpanína -e ž; skrpáríti -im, skrpárjen -a -o
 skrpúcati -am, skrpúcan -a -o, skrpúcanje -a s, skrpúcalo -a s, skrpúcnik -a m
 skrtáčiti -im: ~ obleko, klobuk, skrtáčen -a -o
 skrtúljiti -im (se): če se mokri čevlji hitro posuše, se skrtúljijo, skrtúljen -a -o, skrtúljenost -i ž
 skrún -a -o *omadeževan*, skrúna -e ž *madež*, skrúnja -e ž, skrunôba -e ž, skrunôben -bna -o
 skrúniti -im, (o)skrúnjen -a -o, skrúnjenje -a s, skrúnitev -tve ž, skrúmba -e ž; skrúnilec -lca [-iɥ-] m, skrúnilka -e [-iɥ-] ž, skrúnilski -a -o [-iɥ-], skrúnilo -a s, skrúnílen -lna -o [-ln-], skrúnítelj -a s, skrúnljív -íva -o
 skrupulôzen -zna -o *tankovesten, zbeگان*, skrupulôznost -i ž, skrupulánt -ánta m
 skrúšen -a -o: ~o srce, skrúšenost -i ž

skrutínij -a m *pregled, preizkušnja, štetje volilnih listkov, ugotovitev volitvenega izida*; skrutínirati -am, skrutínátor -ja m
 skrzati in skrgati -am: škarje skrzajo (skrgajo), skrzanje -a in skrganje -a s
 skrzát -a m, skrzática -e ž, skrzák -a m; skrzetáti -ám, skrzetáj -ájtel; skrzetál -ála -o, skrzetánje -a s
 skúbsti (+skubiti) skúbem, skúbí -te! skubèč -éča -e, skúbel -bla -o (+skubil -a -o), (o)skúben -a -o (+skubljen): ~a kura, skúbenje -a (+skubljenje) s, skubítev -tve ž, skúbež -a m, skubáč -a m, skúbec -bca m (*strojarsko orodje*), skubačica -e ž, skubača -e ž *rovnica*, skubenína -e ž, skubenica -e ž *vrsta volne*
 skúhati -am, skúhan -a -o, skúha -e ž: nič skúhe ne dobijo, samo kruha in vina; imamo graha še za dve ~i; skúhljaj -a m *kolikor se enkrat skuha*: en ~ krompirja
 skújati -am se *gl. kujati*
 skúla -e ž *tvor, uljé, ogrc, otekli-na, mehur v ustih, šola*, skúlav -a -o, skúlíca -e ž
 skulptúra -e [-lp-] ž *kiparstvo, kiparski izdelek*
 skúnk -a m *severnoameriški dihur, njegovo krzno*
 skúnkač -a m *urh, publič*, skúnkačec -éca m *božja žabica*; skúnkati -am: skúnkač skúnka, skúnkanje -a s
 skúp -a m, skúpek -pka m, skúpčina -e ž *skupno zemljišče, zlasti pašniki, +gmajna, skupčan-ána m solastnik takega zemljišča*, skúpčinski -a -o; skúpčati -am, skúpčanje -a s; skúpčiti -im (se); skúp; skúpaj *prisl.*: ~ priti, poklicati, vsi ~; skúpen -pna -o: ~o nastopiti, ~o

skupína

se učiti, ~o se truditi, ~o biti odgovoren; skúpnost -i ž, skúpnik -a m

skupína -e ž, skupínski -a -o, skupínoma *prisl.* [+skúpin-]

skupíti skúpim *gl.* kupiti: skúpil jo je; skúpljen -a -o, skupíček -čka m, skupílo -a s; skúpljati -am, skúpljanje -a s; skupljevátí -ujem, skupljevál -ála -o, skupljevánje -a s, skupljávati -am, skupljávanje -a s, *povsod tudi:* izkup-

skúpoma *prisl.*: ~ razmetava denar, imajo vsega ~

skúpščina -e ž, skúpščínski -a -o: ~i odbor

***skurílen** -lna -o [-ln-] *norčav, smešen*

skúriti in -ítí skúrim *gl.* kuriti: vsa drva smo skurili, skúrjen -a -o

skúsíti -im, skúsi -te! skúsil -a -o, skúšen -a -o, skúšenost -i ž, skúšenec -nca m; skúšati -am, skúšaj -te in -ájte! skúšal -a -o in -ála -o, skúšan -a -o, skúšanje -a s, skúšanec -nca m, skúšanka -e ž; skúšnja -e ž, skúšenjski -a -o [-šenj-]; skušnjáva -e ž, skušnjávski -a -o, skušnjávec -vca m, skušnjávka -e ž; skušálec -lca [-áj-] m, skušálka -e [-áj-] ž, *gl. tudi* izkusiti

skúša -e ž *vrsta morskih rib*

skúštrati -am in -áti -ám *gl.* kuštrati, kuštran -a -o, kuštranec -nca m, kuštranka -e ž, *gl. tudi* razkuštrati

skút -a m *stud.*, skútiti -im (se): skúti se mi kaj

skúta -e ž *vrsta sira*, skúten -tna -o, skútast -a -o, skútnica -e ž *neka jed iz skute*, skútnik -a m, skutnják -a m

skútíti -im se *zapustiti gnezdo (pliči), skesati se, odpovedati se čemu, zapustili koga*

skváríti -im, skvárjen -a -o, skvárjenje -a s, skvárjenost -i ž; skvarljiv -íva -o, skvarljivost -i ž; *gl. tudi* izkvariti

skvásíti -im, skvášen -a -o, skvasítev -tve ž, skvášenost -i ž

slà slè ž, *samo edn.* slì slò v sli s slò: slà se zbudi, sla po čem

slàb slába -o -i in -ó -í -é, slábši -a -e in slabéjši -a -e; *prisl.* slabó — slábše in slabéje; bolnik je slab, imeti slab glas *šibek*, biti na slabem glasu; na slabem, na slabšem biti; slábo -ega s *slab red*; slabè -éta s = slabčè -éta s = slábež -a m = slabič -čca m, slabíček -čka m; slabóst -i ž, slabósten -tna -o, slábošen -šna -o, slabóta -e ž, slabóten -tna -o, slabótnik -a m, slabótnica -e ž, slabótněž -a m, slabótnost -i ž, slabína -e ž *tešćina, lakotnica (del telesa)*

slabéti -ím, slábi -íte! slabèč -éča -e, slabèl -éla -o, slabénje -a s; slabítí -ím, slábi -íte! slabèč -éča -e, slabil -a -o, (o)slabljen -éna -o, slabljénje -a s, slabítev -tve ž, slabílec -lca [-áj-] m, slabílka -e [-áj-] ž, slabílen -lna -o [-ln-]

slabo- *v sestavi:* slaboglásen -sna -o, ~glásje -a s; slabokrven -vna -o, ~kírvnost -i ž, ~kírvnež -a m, ~kírvnica -e ž; slabóúmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmje -a s, ~úmnež -a m = ~úmnik -a m, ~úmnica -e ž; slabóvéren -rna -o, ~vérnost -i ž; slabóviden -dna -o *kdor je slabega vida, toda:* slabo viden *kar se slabo vídi*, ~vidnost -i ž

slábšati -am, slábšanje -a s

sláčíti -im, sláči -te! sláčil -a -o in -íla -o, sláčenje -a s, sláčica -e ž *bot.*, sláček -čka m *katji lev*, sláčilo -a s *lev, kar se sleče*; koruzno ~; slačilén -lna -o [-ln-], slačilnica [-ln-] ž

slád -a in -ú m: ječmenov, ovsen ~, sláden -dna -o, sládnica -e ž, sládnik -a m, sladnják -a m, sladnína -e ž, sladár -ja m, sladáríca -e ž, sladárski -a -o, sladárn(íc)a -e ž, sládje -a s; sládóven -vna -o: ~i beljak, sládóvnica -e ž

sládek -dka -o in sladák, sladèk [-dæk] -dkà -ó: ~ sad, ~a beseda, ~ človek, ~a usta, ~glas, spomin; *prim.* slájši -a -e in sladkéjši -a -e, *prisl.* sladkó - sláje in sladkéje; sladčina -e ž, sladica -e ž *sladka močnata jed*, sladič -iča m *bot. sladka koreninica*, sladíka -e ž *bot.*, sladína -e ž, sladkäv -áva -o, sladkävéc -vca m, sladkävka -e ž, sladkíca -e ž *neko jabolko*, sladkóba -e ž = sladkóca -e ž, sladkóben -bna -o, sladkóbnost -i ž, sladkóst -i ž = sladkóta -e ž; sláden -dna -o, sládnost -i ž, sládnosten -tna -o, sladovica -e ž *vrsta lipe*

sladéti -ím *sladek okus imeti po čem*: ~ po čem, sladèč -éča -e, sladèl -éla -o, sladènje -a s; sladíti -ím *sladko delati*, sladkati, sládi -íte! sladèč -éča -e, sladíl -a -o, (o)slajèn -èna -o, slajènje -a s, sladílo -a s, sladílec -lca -o [-ln-], sladílec -lca [-tju- in -lc-] m, sladílika -e [-tju- in -lk-] ž

sladkáti -ám, sladkáj -ájte! sladkajóc -a -e, sladkájce, sladkál -ála -o, sladkán -a -o, sladkánje -a s, sladkáč -a m, sladkál [-tju-] -i ž, sladkán -ána m *hina-vec, prilizovalec*; sladkáríti -im (se), sladkárjenje -a s, sladkáríja -e ž

sladko- v *sestaví*: sladkobeséden -dna -o, sladkomér -a m; sladkosnéd -a m, ~snéda -e ž, ~snéd -éda -o = ~snéden -dna -o, ~snédec -dca m = ~snédnež

-a m, ~snédka -e ž = ~snédnica -e ž, ~snéd(n)ost -i ž; sladkousten -tna -o, ~ústnež -a m = ~ústnik -a m, ~ústnost -i ž; sladkovóden -dna -o, sladkožívec -vca m

sládkor -ja in sládkór -ja m, sládkóren -rna -o: ~i trs, ~a pesa, sládkórjev -a -o, sládkórnat -a -o, sládkórnica -e ž; sládkóriti -im, sládkórjenje -a s, sládkórna -e ž = sládkórka -e ž *sladkorna bolezen, cukrovka*

sladljív -íva -o, sladljívec -vca m *slado- v sestavi*: sladoléd -a m, ~léden -dna -o, ~lédar -ja m. ~lédarica -e ž, ~lédarski -a -o; sladomér -a m; sladostrásten -tna -o, ~strástnik -a m. ~strástnica -e ž, ~strástje -a s sláj -a m, slája -e ž, slájav -a -o, slajáva -e ž, slajavína -e ž, slajína -e ž, slájnica -e ž *neka živinska bolezen*; slájšati -am sláditi, slájšanje -a s

slák -a m, slákov -a -o: ~ cvet, sláče -a s, slákar -ja m *bot.* slálom -a m *šp.*, slálomski -a -o sláma -e ž, slámen -mna -o, slámnik -a m, slámnjak -a m, slámnica -e ž, slámnjáča -e ž, slámnikar -ja m. slámnikarica -e ž. slámnikarstvo -a s, slámnikarski -a -o; slámnat -a -o, slámast -a -o; slámica -e ž, slámína -e ž, slámíšče -a s, slámovka -e ž, slámarica -e ž; slamorézec -zca m, ~rézen -zna -o, ~réznica -e ž, ~rézničen -čna -o, ~rézniški -a -o

slán -a -o in -ó, slánec -nca m, slánica -e ž, sláničen -čna -o, sláník -a m, slánikar -ja m, slánikov -a -o, slánost -i ž, slánóta -e ž, slánkast -a -o slána -e ž, slánast -a -o: ~a trava; slánéti -í *slana pada*, slánica -e ž, slánjak -a m *severni veler, ki prinese slano*

slang

slang -a [sləng -a] *m* besedne in pomenske posebnosti, na določeno okolje (poklic) omejene govorice: športni, lovski ~

slanina -e *ž* (+špek), slaninarski -a -o, slaninar -ja *m*, slaninica -e *ž*, slaninast -a -o, slaninjak -a *m*; slaniniti -im, slaninjenje -a *s*

slánj -a *m* legnar = slánja -e *ž*
slanóvrat -a *m* bot.

sláp -a in slapú *m*, mn. slapóvi -óv, slapóvje -a *s*, slapóvit -a -o, slapník -a *m* zool.

slást -i *ž*: ~ imeti po čem, v ~ mu gre, slásten -tna -o, slástnost -i *ž*, slástica -e *ž*

slaščica -e *ž*, slaščičar -ja *m*, slaščičarica -e *ž*, slaščičarski -a -o, slaščičarstvo -a *s*, slaščičarna -e *ž*; *gl.* tudi sladek

slátina -e *ž* kislá voda, slátinski -a -o: ~a steklenica zelénka, slátinar -ja *m*, slátinec -nca *m* = slátinščak -a *m* slatinski vrelc, zelenka.

sláva -e *ž*, sláven -vna -o, slávnost -i *ž*, slávnosten -tna -o, slávnostnik -a *m*, slávnostnica -e *ž*, slávje -a *s*; slávina -e *ž* rojstni in godovni dan

slávec -vca *m*, slávčev -a -o, slávček -čka *m*, slávčica -e *ž*, slávčji -a -e: ~i glas, slavič -íča *m*, slaviček -čka *m*, slávka -e *ž*

slavíst -a *m*, slavístka -e *ž*, slavístika -e *ž*, slavístičen -čna -o: ~e knjige, slávika -ik *s* mn., slávikom, *s* sláviki (+s slávikami)

slavítí -ím, slávi -íte! slavěč -éča -e, slavíl -a -o, slávljen -a -o in slavljěn -ěna -o, slavljénje -a *s*, slávljenec -nca *m*, slávljenka -e *ž*, slávljenski -a -o, slavítev -tve *ž*, slavílo -a *s*, slavílen -lna -o [-ln-]: ~a pesem; sla-

vítelj -a *m*, slavílec -lca [-lc-] *m*, slavílka -e [-lk-] *ž*

slavo- *v* sestavi: slavohlépen -pna -o, ~hlépnost -i *ž*, ~hlépje -a *s*, ~hlépnež -a *m*; slavolók -óka *m*; slavospěv -ěva *m*

Slavónija -e *ž*, slavónski -a -o.

Slavónec -nca *m*, Slavónka -e *ž*
slěč -a *m* bot. rododendron

slěči -em, slěci -íte! slékel -kla -o, slěčen -a -o; slěči rokavice sněti rokavice; slěči obleko, ~ otroka, ~ se

sléd -ú in -a *m*, mn. sledóvi -óv;

sléd -i *ž*: ~ za kom (čim); najti, dobiti ~, iti po ~u (~i) za kom, priti komu na ~, izginiti brez ~ú (~í), ni ne ~ú ne tirú (glasú), sléden -dna -o: ~i pes = sledár -ja *m*, slédnik -a *m*, slédnica -e *ž*, sledúh -a *m*, sledni pes, vohun, sledína -e *ž*

slédítí -ím koga najti, imeti sled za kom, iti po sledi za kom: pes sledi zajca, sledim njegovo misel, slédi -íte! sleděč -éča -e, sledíl -a -o, sleděnje -a *s*; sledítí -ím se: povsód se sledi njegova roka, zmeraj se sledí za teboj pozná sled; sledítí komu hoditi za kom; +dalje sledí bo sledilo, dalje prihodnjít; slédba -e *ž*, slédbenik -a [-bən-] *m*; sleděči predpisi tile, naslednji, sporočam sledeče tole, naslednje slednji -a -e vsak, poslednji, slédnjíc prisl., slédnjikrat prisl.

slegúr -ja *m* neki plitč, slegúrček -čka *m*

sléherni -a -o vsak, sléhernik -a *m*, sléhernikov -a -o [-her-]

slěj prisl., prěj ali ~. ~ ko prěj slékati -am sesljati, govoriti *s* namesto *š*, slékanje -a *s*, slékavec -vca *m* kdor sleka

slěme -éna in slěme slěmena *s*, mn. slěmena in sleměna, slémence -a *s*, slemeníšče -a *s* vrh strehe; slěmenčan -a *m*, slěmen-

ski -a -o: ~a blazina, slemenit
-a -o: ~o gorovje

slép -a -o *in* -ó -í -é: na slépo
kupiti, na pol slép, slépa cena;
slepa ulica, sreča, slepo črevo;
biti slep za kaj (barve, nevar-
nost); slépec -pca *m*, slepica -e
ž, slepič -iča *in* slépič -a *m*,
slépež -a *m*: ~ je na trti po-
ženó očesa, slepír -ja *m* *slepec*
zool., slepür -ja *m*, slepóst -i ž.
slepóta -e ž: bela, siva, kurja
~; slepóten -tna -o; slepljiv
-íva -o; slepomíšiti -im; slepo-
mišenje -a *s*, slepovóz -a *m* *sle-
pec zool.*

slepár -ja *m*, slepárček -čka *m*,
sleparica -e ž = slepárka -e ž;
slepáriti -im, slepárjenje -a *s*,
sleparíja -e ž, slepárstvo -a *s*,
slepárski -a -o

slepéti -im *slep postajati*, slépi
-íte! slepèl -éla -o, slepénje -a
s; slepíti -ím, slépi -íte! slepèč
-éča -e, slepil -a -o, (o)slepljèn
-éna -o, slepljenje -a *s*, slepít-
tev -tve ž, slepilo -a *s*, slepílen
-lna -o [-ln-], slepílec -lca [-lc-]
m, slepílka -e [-lk-] ž, slepljiv
-íva -o, slepljívost -i ž, slepív
-a -o, slepívost -i ž

sléz -a *m ime več rastlinam*, sle-
zèn -éna *m bot.*; slezén -i ž =
slezéna -e ž *vrstica*, slezenica -e
ž, slezénast -a -o, slezeničen
-čna -o, slezeničnik -a *m*; sle-
zéno -a *s*, slezénov -a -o, sle-
zénovec -vca *m*, slezína -e ž =
slezínica -e ž *bot.*, slézov -a -o:
~ čaj, slézovina -e ž

slezéti -im: med slezí, slezénje
-a *s*, slezóta -e ž

slíčen -čna -o *podoben*, slíčnost -i
ž *podobnost*, slíčiti -im *podoben*
bili

slíka -e ž, slíkati -am, slíkanje
-a *s*, slíkar -ja *in* slíkar -ja *m*,
slíkarica -e ž, slíkarstvo -a *s*,
slíkarški -a -o, slíkaríja -e ž,

slíkárnica -e ž, slíkanica -e ž,
slíkoven -vna -o: ~o gradivo,
slíkovárnica -e ž, slíkovit -a -o,
slíkovítost -i ž

slína -e ž: ~e cediti po čem, ~e
požirati ob čem; slínast -a -o,
slínav -a -o, slínavec -vca *m*,
slínavica -e ž, slínavka -e ž,
slínavost -i ž, slínar -ja *m*, slí-
narica -e ž, slíнец -nca *m*, slí-
njav -a -o, slínjavka -e ž, slí-
novína -e ž, slínotòk -óka *m*,
slínotvòren -rna -o, slínovód-
nica -e ž

slíniti -im (se), slínèč -éča -e,
(o)slínjen -a -o, slínjenje -a *s*
slípa -e ž *bot.*, slípav -a -o *lepljiv*,
slípavka -e ž *bot.*

slíšati -im: ~ kaj o kom (čem),
~ koga, ~ na eno uho, na
svoja ušesa; ~ travo rasti *stvá-
ri, ki jih ni*; dobro, slabo, tanko,
težko ~; ~ govoriti, nič ga ni
~, to je lepo ~; slíši se marsi-
kaj; +slíšati *v pomenu pripad-
nosti*: kam to +slíši sodí, to
+slíši k sosedu *je sosedovo*;
(u)slíšan -a -o, slíšanje -a *s*;
slíšen -šna -o, slíšnost -i ž

slíva -e ž, slívov -a -o, slívovec
-vca *m*, slívovica -e ž = slí-
vovka -e ž, slívovina -e ž, slí-
vovnik -a *m*, slívar -ja *m*, slí-
vast -a -o, slívec -vca *m*, slívica
-e ž, slívje -a *s sk. i.*, slívkast
-a -o, slívnica -e ž *bot.*, slívník
-a *m* = slívnjak -a *m*

slívkati -am na tiho *jokati, ječati*,
slívkanje -a *s*

sljúda -e ž, sljúdast -a -o, sljú-
dovec -vca *m min.*

slóč -í ž *krivina, lok*; slóčen -čna
-o, slóčiti -im, slóčen -a -o, sló-
čenje -a *s*, slóčilo -a *s*, slóčil-
nica -e [-ln-] ž, slóčina -e ž,
slóčnat -a -o

slòg slóga *in* slóg -a *m*: bizan-
tinski, gotski ~, slógoven -vna
-o: ~a posebnost, slogoslówje

slóga

-a s *stilizacija*, slogoslóven -vna -o *stilizističen*
slóga -e ž, slóžen -žna -o, slóžnost -i ž, slogáš -a m, slogášstvo -a s, slogáški -a -o: ~a politika
slój slója m, slojevíť -a -o: ~o gorovje, slojevítost -i ž, slojíšče -a s *rudno ležišče*, slojíščen -ščna -o, slojív -a -o, sloje-slójve -a s
slók -a -o, slókast -a -o, slokáč -a m, slokáča -e ž, slokàn -ána m, slokín -a m, slókost -i ž, slokúta -e ž, slokútast -a -o; slókati -am *kriviti, delati lok*, slókanje -a s, *gl. tudi* sločiti, slókniti -nem se *slok se narediti*, slókonja -e ž, slokonóg -óga -o, slokobéder -dra -o
slóka -e ž *kljunač (ptica)*
Slómšek -ška m *os. t.*, Slómškov -a -o, slómškar -ja m *priladnik Slómškovih vzgojnih metod*
slón slóna m, slónov -a -o: ~ rilec, ~a kost, slonovina -e ž, slonokoščén -a -o
slón slóna m *človek, ki rad sloni, lenuh, legnar, naslanjalo*, slonè -éta s, sloník -a m *naslanjalo*, slonílo -a s, slónja -e ž (*pri stavbah*)
slonétj -ím, slóni -íte! slonèč -éča -e, slonèl in slónel -éla -o, slonènje -a s; slonítj slónim, slóni -íte! slónil -íla -o, slónjenje -a s, slonítev -tve ž
slóp slópa in slóp -a m *steber: ~ dima, slópec -pca m stolpec v časniku*, slópóvje -a s
Slovák -a m, Slovákinja -e ž, slováški -a -o, Slováško -ega s, na Slováškem, Slováška -e ž, v Slováški, slováščina -e ž
Slován -a m, Slovánka -e ž, slovánski -a -o: ~i jeziki; slovánstvo -a s, slovánščina -e ž, slovánstvo -i ž
slovár -ja m, slovárski -a -o, slovárček -čka m, slovárník -a m

= slovárščak -a m, slovárstvo -a s
Slovénc -nca m, Slovénka -e ž, slovénski -a -o, slovénstvo -a s, slovénščina -e ž; slovéniti -im, (po)slovénjen -a -o, slovénjenje -a s; slovenízem -zma m; slovenizírati -am, slovenizíranje -a s; sloveníst -a m, slovenístka -e ž *kdor se ukvarja s slovenščino*, slovenístika -e ž, slovenístičen -čna -o, slovénika -nik s *mn.*, slovénikom, s slovéniki (+slovénikom, +s slovénikami)
slovénj -a -e *slovenski*: Slovénj Grádec -njega -dca m, slovenjegráški -a -o
slóves -ésa m, slóvesen -sna -o, slóvesnost -i ž
slóvétj -ím, slóvěč -éča -e, slóvěl -éla -o, slóvenje -a s; slóvétj -ím *odsloviti, spoditi iz službe*, slóvi -íte! slóvil -a -o, slóvljènje -a s
slóvíť -a -o, slóvíten -tna -o, slóvíťost -i ž
slóvnica -e ž, slóvníčen -čna -o = slóvníški -a -o, slóvníčar -ja m, slóvníčarski -a -o; slóvníčáriti -im, slóvníčárjenje -a s
slóvo -ésa s: ~ vzeti, jemati, brez ~ésa oditi, za ~
slóvstvo -a s, slóvstevce -a [-təvc-] s, slóvstven -a -o [-tvən-], slóvstveník -a [-tvən-] m, slóvstvenica -e [-tvən-] ž; slóvstvovátj -újem, slóvstvovánje -a s
slóžen -žna -o *gl. sloga*
slučáj -a m *naključje*: zanimiv ~, nenavaden ~ se primeri; +slučáj -a m *v pomenu primer*: prvi +slučáj kolere, nepokorščine *primer*, v vsakem +slučáju *primeru*, za vsak +slučáj *primer*; +v slučáju *če, ob*; +v slučáju *dežja če bo dež, ob dežju*; +v slučáju *potrebe če bo (bi bilo) treba*; slučájén -jna -o,

slučájno *prisl. po naključju*;
 slučájnost -i ž, slučájnosten
 -tna -o
 slúga -a *in -e m*, slúgov -a -o,
 slúginja -e ž, slúginjin -a -o,
 slugováti -újem, slugovánje -a s
 slúh -a *m*: v ~u (poštenja *ipd.*)
na glasu, slúšen -šna -o, slúš-
 nost -i ž, sluhoslóvje -a s, sluhovòd
 -óda *m*, sluhovóden -dna -o
 slúšati -am, slúšanje -a s, slúšálo
 -a s *priprava*, slúšálen -lna -o
 [-ln-], slúšálka -e [-lk-] ž: tele-
 fonska, radijska ~ (*priprava*);
 slúšálec -lca [-áú-] *m*, slúšálka
 -e [-áú-] ž *kdor posluša*; slúšá-
 telj -a *m*, slúšáteljica -e ž, slú-
 šáteljstvo -a s, slúšáteljski -a -o
 slúti slóvem *in* slújem, slúj -te!
 slúl -a -o, slútje -a s
 slutíti slútim, slúti -íte! slutěč
 -éča -e, slútil -íla -o, slúten -a
 -o, slútenje -a s; slútnja -e ž,
 slút -a *m sum*: na ~u imeti
 koga, slúten -tna -o
 slúz -a *m in* slúz -i ž, slúzen -zna
 -o: ~a koža, slúznica -e ž,
 slúznik -a *m*, sluznják -a *m ži-
 val*, slúzav -a -o, slúzavec -vca
m, slúzec -zca *m sluzna snov*,
 sluzéti -ím: rana mi še zdaj
 sluzí, sluzèl -éla -o, sluzénje
 -a s, sluzína -e ž *sluzec*; slúziti
 -im se, slúzil -a -o, slúzenje -a s
 slúzba -e ž, *rod. mn.* slúzb: držav-
 na, vojaška ~, ~ božja; v ~i
 biti, v ~o iti, stopiti, vzeti koga;
 ~o opravljati, zanemarjati, raz-
 pisati, dati, dobiti, imeti, pus-
 titi; brez ~e biti, jutri nimam
 ~e *dela*; za ~o se potegovati,
 gnati, pehati; ~i se odpove-
 dati, odreči; iz ~e stopiti, pus-
 titi; najprej ~, potem družba;
 koliko imaš ~e na mesec? *za-
 služka*; slúzben -a -o [-bən-
 +službén]: ~a dolžnost, doba;
 po ~i poti, potrebi; slúžbica -e
 ž; službobórec -rca *m*, službo-

dájen -jna -o: ~o pismo, služ-
 bodajálec -lca [-áú-] *m*; službo-
 jemálec -lca [-áú-] *m*; služá-
 ben -bna -o: ~i red, služábnik
 -a *m*, služábnica -e ž, služábní-
 ški -a -o, služábníštvo -a s,
 služábnost -i ž
 službováti -újem, službujóč -a -e
kdor je v službi, aktiven, služ-
 bovál -ála -o, službovánje -a s
 slúžen -žna -o: ~o razmerje, ~e
 pravice, slúžnost -i ž, slúžno-
 sten -tna -o, slúžništvo -a s
 slúziti *in -íti* slúzim, slúzi -íte!
 slúzil -íla -o: ~ vojake, ~ pri
 kom (vojakih, kmetu); ~ pod
 kom (zastavo, graščaki); ~ v
 gostilni, pisarni; ~ za pestunjo,
 pastirja, raznašalko; ~ za den-
 nar (obleko, hrano); ~ na me-
 sec (teden, dan, uro); ~ dvema
 gospodarjema, ~ poželenju,
 strastem, namenu *streči*; dobro,
 slabo, zvesto ~; slúžitev -tve ž,
 slúzljív -íva -o; slúzínčád -i ž,
 slúzkinja -e ž, slúzkinjin -a -o
 smálta -e ž *neko modro barvilo*,
 smáltast -a -o, smáltít -a *m min.*
 [*povsod: -lt-*]
 smarágd -a *m vrsta dragega kam-
 na*, smarágdov -a -o, smarágd-
 den -dna -o, smarágdít -a *m*
 smátrati -am: ~ koga za škod-
 ljivca *imeti (šteti) za škodljivca*;
 *smátrati, da ... *menili, mísliti*;
 smátranje -a s
 sméh -a *m*: za ~ povedati *za
 šalo*, na ~ se držati, iti; ~ me
 ima, sili, lomi; v ~ prasniti,
 bruhniti; komu ni do ~a; smé-
 homa *prisl.*, smehóta -e ž, sme-
 hún -a *m zaničlj.*, *gl. tudi sme-*
šen in smešiti
 smehljáti -ám se, smehljáj -ájte
 se! smehljájóč -a -e se, smeh-
 ljál -ála -o, smehljánje -a s;
 smehljáj -a *m*, smehljávec -vca
m, smehljávka -e ž, smehljáv
 -áva -o; smehljív -íva -o

smejáti

smejáti sméjem -am in -ím se, smejé (se), smejóč -a -e (se), smejál -a -o, (na)smeján -a -o, smejánje -a s; smejačica -e ž vrsta golobov, smejálo -a s, smejáv -áva -o, smejávec -vca m, smejávka -e ž, smejávica -e ž, smejávost -i ž; smejčkati -am se otr.

smél [-él] -a -o predrzen, prim. sméljši -a -e, prisl. smélo predrzno, sméleje; smélec -lca [-lc-] m predrznež, smélost -i ž predrznost

smelj -í ž, smeljína -e ž: priti po mešič smeljine

smér -í ž, sméren -rna -o: ~i koeficient, smérnica -e ž

sméšen -šna -o, sméšnost -i ž, sméšnež -a m, sméšnik -a m, sméšnica -e ž, sméšničar -ja m, gl. tudi smeh in sešiti

sméšiti -im (koga, se), sméši -te (se)! sméšil -a -o, (o)sméšen -a -o, sméšenje -a s, gl. tudi smeh in smešen

smét -í ž, smetèn -tnà -ò in -ó, smétnat -a -o, smétnica -e ž, smetnjáča -e ž, smétnjak -a m; smetilnica -e [-tu-] ž; smetišče -a s, smetiščen -čna -o, smetišnica -e ž; smetár -ja m, smetjè -à s; smetiti -ím, sméti -íte! smetil -a -o, (na)smetèn -èna -o, smeténje -a s, smetítev -tve ž, smetív -a -o poln smeti, smetljiv -íva -o, smetljívec -vca m

smétana -e ž, smétanica -e ž, smétanik -a m, smétanka -e ž, smétanov -a -o: ~a juha, smétanovka -e ž, smétanast -a -o: ~a omaka, kava, maža; smétanci -ev m mn. neka jed, smétki -ov m mn. surovo maslo

sméti smém, smél -éla -o; za sméti radi izpuščamo nedol. glagolov premikanja: ali smem v mesto? ne smeš iz hiše, ne sme nabirat jagod

smícati -am smukati: klasje ~, smícanje -a s; smíkati -am in -čem (se) meti, mencati, smukati (se); smíčen -čna -o: ~i reostat fiz.

smíliti -im se, (u)smíljen -a -o, smíljenje -a s

smilj -a m ime več rastlinam, smílje -a s sk. i. smilj, smilika -e ž smilj, smiljka -e ž smilj

smírek -rka m (+šmirgel), smírkov -a -o: ~ papir

Smírna -e ž kr. i. mesta v Mali Aziji, smírenski -a -o [-rən-]: ~a preproga

smísel [-səu] -sla m: ~ besede, življenja, pesmi; po smíslu izpolniti postavo, ne po črki; v najožjem smíslu (pomenu) besede; v tem smíslu sem mu pisal, besed se ne spominjam; v očetovem smíslu po očetovi misli; +v smíslu predpisov po predpisih; +nima smísla je brez pomena; smíseln -a -o [-səln-]: +smíselno pravilom po pravilih; smíselnost -i [-səln-] ž

smléd -a -o bled, rumen (o barvi obraza), smlédost -i ž, smlédavec -vca m, smlédavka -e ž, smlédúh -a m

smóčen -čna -o sočen: ~a hruška, ~o jabolko

smód -a m: diši po smódu, smóden -dna -o: ~i trs, smodnica -e ž smojka; smodíti -ím, smódi -íte! smodíl -a -o, (o)smojèn -èna -o, smojénje -a s; smodílo -a s, smodíšče -a s, smodíka -e ž, gl. tudi smoj

+smódka gl. smotka

smodník -a m, smodníkov -a -o, smodníkar -ja m, smodníšnica -e ž, smodníšničen -čna -o: ~a poslopja

smójj -a m palež, smod, neka riba; smója -e ž: po smóji diši; smójka -e ž v žerjavici pečena repa v oblicah, gl. tudi smod

smóking -a m vrsta moške obleke
smokúlja -e ž vrsta nestrupenih kač, smokúljin -a -o: ~ lév
smókva -e ž, smókvin -a -o, smók-vica -e ž, smokóven -vna -o; smokovina -e ž, smokovje -a s, smokóvník -a m = smokovnják -a m, smókvast -a -o, smókvarica -e ž vrsta hrušk, smókovec -vca m rastlinsko ime
smóla -e ž: ~o brati (dreti, kuhati); ~o imeti nesrečo, ~ se ga prime, drži nesreča; ta človek je prava ~ nadležen, siten; smólen -lna -o in -ó -í -é [-ln-]: ~i ogel, smólnat -a -o [-ln-]: ~ les, ~a roka, smólast -a -o; smolár -ja m, smolaríca -e ž = smolárka -e ž, smolaríja -e ž, smolárnica -e ž, smolárski -a -o, smolárstvo -a s; smoláriti -im, smolárjenje -a s; smólec -lca [-lc-] m, smolè -éta m; smólj smólja m, smólje -a s, smoljáča -e ž, smóljka -e ž bot., smolavica -e ž smolnata zemlja
smolén -a -o, smolénec -nca m bot., smoleníca -e ž, smoleničav -a -o, smoleníka -e ž, smolenják -a m, smolénka -e ž
smolíčiti -im: čebele smolíčijo uporabljajo smolo
smolíka -e ž rastlina; z izcejanjem zalita rana; s smolo zalit pih, smolíkast -a -o, smolíkv -a -o, smolíkavec -vca m
smolína -e ž, smolinje -a s, smolínovec -vca m
smolíti -ím (se), smóli -íte (se)! smolèč -éča -e, smolíl -a -o, smoljénje -a s, smolívec -vca m, smoljénec -nca m, smoljenína -e ž
smolníca -e ž, smolníčica -e ž, smolníčje -a s, smolníčka -e ž; smólnik -a m, smólnikov -a -o: ~ porfir; smolnína -e ž; smolnják -a m kolomaz, smolnjákast -a -o [povsod: -ln-]

smolotéčina -e ž, smolotòk -óka m
smólov -a -o brinov, smólovec -vca m, smolovina -e ž, smolovít -a -o
smóter -tra m, smótrn -a -o, smótrnost -i ž
smótka -e (+smodka) ž cigara
smotláka in smótlaka -e ž
smrád -a in -ú m, mn. smradóvi -óv, smráden -dna -o, smrádež -a m; smráditi -im, smrádi -íte! smrádil -íla -o, smrájenje -a s, smrája -e ž; smradljiv -íva -o kar povzroča smrad, smradúh -a m kdor smrádi
smrčáti -ím, smřči -íte! smrčé, smrčèč -éča -e, smřčal -ála -o, smrčánje -a s; smrčalo -a s = smrčávec -vca m, smrčávka -e ž, smrčäv -áva -o, smrčín -a m, smrčínka -e ž, smrčón -a m
smrčèk -čka m
smrdéti -ím, smrdi -íte! smrdèč -éča -e, smrdèl -éla -o, smrdénje -a s; smrdèl [-èu] -éla m bot., smrdéla -e ž živalsko in rastlinsko ime, smrdelíca -e ž rastlinsko ime; smrdelína -e ž smrad. smrdè -éta m, smrdák -a m dihur, smrdec -dca m min., smrdèvec -vca m rastlinsko ime, smrdéček -čka m neka vinska trta, smrdečica -e ž vrsta stonoge, smrdečina -e ž, smrdéka -e ž rastlinsko ime, smrdež -a m, smrdílj -a m rastlinsko ime, smrdljíka -e ž pistacija
smrdljív -íva -o kar smrdi, smrdljivec -vca m kdor smrdi, petrolej, smrdljívka -e ž, smrdljívost -i ž
smrdo -v sestavi: smrdokávra -e ž, smrdovránka -e ž
smrdúh -a m kdor smrdi, smrdúha -e ž, smrdúhar -ja m dihur; smrdúhati -am, smrdúlja -e ž
smréka -e ž, smréčje -a s sk. i., smréčica -e ž, smréčina -e ž, smrékov -a -o, smrékovec -vca

smřkati

m smrekov gozd, smřekovina -e
ž les, smrekúlja -e *ž*, smrekúša
 -e *ž*
smřkati -am, smřkanje -a s; smřk
 smřka m, smřka -e *ž*, smřkež
 -a m; smřkniti -nem, smřkelj
 -klja m (+šmrkelj)
smřkav -a -o, smřkavec -vca m,
 smřkavka -e *ž* = smřklja -e *ž*,
 smřkavost -i *ž*
smrkolín -a m, smrkolínka -e *ž*,
 smrkolínstvo -a s
smrlín -a m *brin*, smrlína -e *ž*
brinova jagoda, smrlínje -a s
brinje, smrlínovec -vca m *brin-
 nov grm*, *brinovec (žganje)*
smřt -i *ž*: nagla, naravna, lahka
 ~; črna ~ *kuga*, na ~ bolan,
 zboleti; v ~ iti, gnati; ~ sto-
 riti *umreti*; nagle, neprevidene
 ~i *ali z naglo*, neprevideno
 smřtjo umreti; za ~ zboleti, od
 ~i vstati; konjska ~ *konjede-
 rec*, kozja, kačja, pasja, lisičja,
 kurja ~ *imena raznim strupe-
 nim rastlinam*; smřten -tna -o,
 smřtnik -a m, smřtnica -e *ž*,
 smřtnost -i *ž*, smřtnjak -a m;
 smřto -v *sestavi*: smřtoglávec
 -vca m, ~glávček -čka m *zool.*,
 smřtonösen -sna -o *smřten*
smuč -í *ž*, *nav. mn.* smučí -í -ém
 -í -éh -mí; smučka -e *ž*, smuč-
 ke smučk *ž mn.*, smuški -a -o;
 smučáti -ím *drseti*: sani smu-
 číjo po snegu, smučí -íte! smuč-
 čal -ála -o, smučánje -a s; smuč-
 čati -am (se), smučanje -a s;
 smučkati -am (se); smučar -ja
 m, smučarka -e *ž*, smučarski -a
 -o, smúk! *medm.*, smúka -e *ž*,
 smučíšče -a s, smučína -e *ž*, *gl.*
tudi smukati
smúdje -a s *sk. i. biček, ločje*,
 smudíka -e *ž*, smúdovec -vca m
smúkati -am, (o)smúkan -a -o,
 smúkanje -a s; smúkniti -nem;
 smúk -a m, smúka -e *ž*; smu-

kálo -a s, smúkalica -e *ž*, smu-
 kálnica -e [-áú-] *ž*; smukávec
 -vca m, smukávka -e *ž*, smu-
 kávski -a -o; smúkec -kca m,
gl. tudi smuč
snága -e *ž*, snážen -žna -o, snáž-
 nost -i *ž*; snážiti -im, snáži -íte!
 snážil -a -o *in* -íla -o, (o)snážen
 -a -o, snáženje -a s, snažitev
 -tve *ž*; snažitelj -a m, snažite-
 ljica -e *ž*; snažilo -a s, snaži-
 lec -lca [-lc-] m, snažilka -e
 [-lk-] *ž*, snažilski -a -o [-ls-],
 snažilen -lna -o [-ln-]
snáha -e *ž* (+sinaha), snáhin -a -o
snédati -am *gl. snesti*
snég -á m, snežen -a -o: ~a kepa,
 ~i mož; sneženka -e *ž zool.*;
 snežen -žna -o: ~i plaz; snež-
 nat -a -o, snežnica -e *ž*, snež-
 ník -a m, snežnják -a m =
 snežák -a m *sneženi mož*, snež-
 nína -e *ž*; snéec -gca m =
 snéžec -žca m = snéžič -a m
 = snéžek -žka m, snéžke snéžk
ž mn., snežina -e *ž*, snežinka -e
ž, snežíšče -a s, snégast -a -o,
 snégúlja -e *ž strnad*
Snegúlja -e *ž*, Snegúljičica -e *ž*
snémati -am *in* -mljem, snémanje
 -a s, snémek -mka m (+snímek)
faksimile, snemljív -íva -o,
 snemljívost -i *ž*, snemálo -a s,
 snemálen -lna -o [-ln-], snemác
 -a m, snemálec -lca [-áú-] m
 (*pri filmanju*), snémalica -e *ž*,
 snemálnica -e [-áú-] *ž*, *gl. tudi*
sneti
snésti sném *gl. jesti*, sněj -éjte!
 snédel -dla -o, snédén -a -o,
 snédénc -nca m, snédénka -e *ž*,
 snédénost -i *ž*, snédénica -e *ž*;
 snédav -a -o, snédávec -vca m,
 snédavka -e *ž*; snédež -a m,
 snedúlja -e *ž* = snédlja -e *ž*;
 snedljív -íva -o; snédec -dca
 m; snéd -í *ž*, snéda -e *ž*; sné-
 dati -am, snédanje -a s; sné-
 den -dna -o, snédnost -i *ž*

snét -í ž, snéten -tna -o: ~i prah;
 snetív -a -o, snetljív -íva -o,
 snetljívec -vca m, snetljívka -e
 ž, snetljívnost -i ž; snetjè -à s;
 snetjäv -áva -o, snetjáva -e ž,
 snetjávost -i ž, snetjavec -vca
 m, snetjávka -e ž, snetljáj -a m
 snéti snámem, snémi -íte! snél
 -a -o, snét -a -o, snétje -a s,
 gl. tudi snemati
 sníčov -a -o radoveden, vtikljív,
 sníčovost -i ž
 +snímek -mka m gl. snémati
 sníti snídem se, snídi -te se! se-
 šel -šlá -ò in -ó [səš-], snídenje
 -a s sestanek, gl. tudi shajati in
 shoditi
 snívati -am, snívanje -a s, gl. tudi
 sen
 snób -a m gizdalin, nadutež, do-
 mišljavec, snobízem -zma m,
 snobístičen -čna -o
 snóči = sinóči prisl., s(i)nócnji
 -a -e: ~i shod
 snóp -ópa m, snopíč -íča m maj-
 hen snóp, snopíč -a m zvezek
 knjige, časopisa; snopèc -pcà m,
 snopíček -čka m, snópje -a in
 snopjè -à s, snópoma prisl., sno-
 pójve -a s, snopovína -e ž
 snóv -í ž, snóven -vna -o, snóv-
 nost -i ž
 snováti snújem, snúj -te! snujóč
 -a -e, snovál -a -o, (o)snován -a
 -o, snovánje -a s; snóva -e ž;
 snovác -a m, snováča -e ž, sno-
 válo -a s, snoválen -lna -o
 [-ln-], snoválnica -e [-áũ-] ž,
 snoválník -a [-áũ-] m, snoválec
 -lca [-lc-] m, snováлка -e [-lk-] ž
 snúbíti in snubíti snúbim, snúbí
 -íte! snúbil -íla -o, snúbljen -a
 -o, snúbljenje -a s, snubítev
 -tve ž; snubáč -a m, snubačíca
 -e ž, snubaštvo -a s; snubáčiti
 -im; snúbec -bca m, snúbčev -a
 -o, snúbstvo -a s
 so- predpona pomeni 1. nepopol-
 nost stvari: sómrak, sópraznik,

sódra (iz sógrad, grad = toča),
 sódraga, sódolína; 2. skupnost
 s kako stvarjo; starejše in do-
 mate besede imajo enojen po-
 udarek: soróden, sošólec, so-
 glásje, sovražník, sósed, sórži-
 ca ipd.; v novejših tvorbah po
 tujih zgledih pa ima so- stranski
 poudarek po § 80, 3b: sóme-
 ščan, sótrpín, sóučénc, sókót,
 sóbojévnik itd.
 soaréja -e ž večerja, večerna pri-
 reditev
 soáve prisl. glas. prijetno, mílo
 sóba -e ž, sóbica -e ž; sóben -bna
 -o: ~a vrata (+sóbina), sóbána
 -e ž, sóbar -ja m, sóbarica -e
 ž, sóbarski -a -o, sóbarína -e ž,
 sóbnik -a m
 sóbitje -a s, sóbitnost -i ž; só-
 bívati -am, sóbivanje -a s
 sóbojeváti -bojújem se, sóboje-
 vál -ála -o, sóbojevánje -a s,
 sóbojeválec -lca [-lc-] m, só-
 bojeválka -e [-lk-] ž, sóbojév-
 ník -a m, sóbojévnicá -e ž, só-
 bojevniški -a -o
 sóbolj -a m: sibirski ~, sóbólji
 -a -e, sóboljína -e ž, sóboljár
 -ja m, sóbóljevka -e ž kučma
 iz sóboljine
 sóbórec -rca m, sóborítelj -a m,
 sóboríteljica -e ž, sóborílec -lca
 [-lc-] m, sóborílka -e [-lk-] ž
 *sóboslíkár -ja m sobni slíkar,
 *sóboslíkárstvo -a s sobno sli-
 karstvo, *sóboslíkárski -a -o
 sóbnoslíkárski: ~a dela
 sóbóta -e ž: vélika sóbóta, sóbót-
 ten -tna -o: ~i večeri
 sóbránje -a s bolgarski državni
 zbor
 sóbrát -áta m, sóbrátski -a -o
 sociálen -lna -o [-ln-]: ~a demo-
 kracija, ~i demokrat, sociál-
 nodemokrátski -a -o [-ln-] =
 sociálnodemokrátičen -čna -o
 [-ln-]; sociálnost -i [-ln-] ž,
 socialist -a m, socialistka -e

Sóča

ž, socialističen -čna -o, socializem -zma m; socializirati -am, socializiranje -a s, socializacija -e ž; sociologija -e ž, sociológ -a m, sociolóški -a -o

Sóča -e ž, sóški -a -o: na ~em bregu

sočasen -sna -o, sočasnost -i ž, sočasnik -a m *sodobnik*

sóčen -čna -o gl. sok

sočívje -a s, sočívčen -vna -o, sočívница -e ž, sočívniina -e ž, sočívno -a s

sočústvo -a s = sočútuje -a s, sočústven -a -o [-vən-] = sočúten -tna -o, sočútnost -i ž; sòčústvovati -újem gl. čústvovati, sòčústvovánje -a s, sòčústvoválec -lca [-lc-] m, sòčústvoválka -e [-lk-] ž

sód -a m: nagli ~ (+preki ~); sóden -dna -o: ~i stol, ~i dan, ~a odpoved, ~a oblast, ~a obravnava; sodnína -e ž, sódnost -i ž, sodljív -iva -o; sodník -a m, sodníca -e ž, sodníški -a -o, sodništvo -a s; sodníja -e ž, sodníjski -a -o, sódstvo -a s

sód -a in -ú m, mn. sódi -ov in sodóvi -óv: vinski ~; sódov -a -o: ~o dno, sódje -a s sk. i. = sodóvje -a s sk. i.; sodár -ja m, sodarica -e ž, sodárski -a -o. sodárstvo -a s, sodárnica -e ž; sódast -a -o; sódček -čka m, sódec -dca m; sodomér -a m. ~mérec -rca m, ~mérka -e ž; sodáriti -im, sodarija -e ž, sodárjenje -a s

sód -a -o: ~o število (*ki se dá brez ostanka delíti z 2: 2, 4, 6, 8*), sódost -i ž, sódev -dva -o *sod*: ~o število

sóda -e ž: ~ bikarbóna; sódavica -e ž (+soda voda), sódavičar -ja m, sódavičarica -e ž, sódavičarski -a -o, sódavičarstvo -a s; sódav -a -o: ~a voda *sodavica*

sodalít -a m *kamenina*

sodalitéta -e ž *družba, bratovščina*, sodál [-ál] -a m *ud bratovščine*

sòdédič -a m, sòdédinja -e ž, sòdédiščina -e ž

sòdeléžen -žna -o, sòdeléžnik -a m, sòdeléžnica -e ž, sòdeléžnost -i ž, sòdeléžniški -a -o

sodelováti -újem, sodelovál -ála -o, sodelovánje -a s, sodelavec -vca m, sodelavka -e ž, sodelavski -a -o

sodíti in sóditi sódim, sódi -fte! sódil -íla -o, sójen -a -o, sójenje -a s; soditi koga (kaj), ~ komu pravico, ~ o kom (čem), ~ po čem (postavah, črki, okoliščinah, videzu, obrazu, pričevanju); sódim, da nimaš prav *mislím, mením*; to ne sódi v lepo knjigo *ni primerno za, ne spada, ne gre*; to ne sódi niká-mor *je zanič*; sódba -e ž, *rod. mn. sódb*: krvava, človeška, božja, vesoljna, poslednja, pravična, trda, krivična, pravilna, logična ~; ~ o čem *mišljenje*, ~ nad kom *obsodba*, pred ~o priti, obstáti; sódben -a -o [-bən-], sódílo -a s *kriterij, mero*, sódíšče -a s, sódja -a in -e m *vaški sodnik*

sodník -a m gl. sód -a m

sodno -v *sestavi*: sódnouráden -dna -o: ~i spis, ~a preizkušnja; sódnozdravníški -a -o

sodôben -bna -o: ~a poročila, sodôbnik -a m, sodôbnica -e ž, sodôbnost -i ž, sodôbje -a s

sodomíja -e ž *netístovanje proti naravi*, sodomít -a m, sodomítka -e ž, sodomítstvo -a s, sódomíski -a -o: ~i greh

sòdoživéti -ím gl. doživeti; sòdoživljati -am, sòdoživljanje -a s *sódra* -e ž: ~ gre, sódrca -e ž *sódraga* -e ž *globel, tokava, soteska, sódražica* -e ž

sódrga -e ž *árhal*, sódrvast -a -o

sodrug -a m, **sodruža** -e ž, **sodruž-**
žen -žna -o, **sodružnost** -i ž
sodržavljān -āna m, **sodržavljān-**
ka -e ž, **sodržavljānski** -a -o,
sodržavljānstvo -a s
Sófijski -e ž *kr. i.*, **sófijski** -a -o:
 ~e ulice
sofist -a m *lažni modrijan*, **sofistka**
 -e ž, **sofizem** -zma m, **sofističen**
 -čna -o
sofita -e ž *stropno okrasje gleda-*
liškega odra, **sofiten** -tna -o
Sófoklej -a m, **Sófoklejev** -a -o:
 ~e drame
soglāsen -sna -o, **soglāsnost** -i ž
 = **soglāsje** -a s, **soglāsnik** -a m,
soglāsница -e ž, **soglāsniški** -a
 -o: ~i razred
sogóren -rna -o: ~e zidanice, **so-**
górnik -a m *soseď v vinskih go-*
ricah, **sogórnica** -e ž, **sogórije**
 -a s, **sogórski** -a -o *sogornikov*
se tičoč
sóha -e ž *ostrov, lesen steber, kip,*
sóhin -a -o, **sóhica** -e ž, **sóhast**
 -a -o
sòigrālec -lca [-d̥u-] m, **sòigrālka**
 -e [-d̥u-] ž
sòimé -na s, **sòimén** -a -o, **sò-**
iménec -nca m = **sòimenjāk** -a
 m, **sòiménka** -e ž = **sòimenjā-**
kinja -e ž
sòj **sója** m: **sončni** ~
sója -e ž *vrsta mandžurskega fi-*
žola, **sójin** -a -o: ~a moka
sojenica -e ž, *nav. mn.* **sojenice**
 -ic, **sojeniški** -a -o
sòjetnik -a m, **sòjetnica** -e ž, **so-**
jetniški -a -o
sójka -e ž *šoja (ptič), planinska*
 ~ *planinska kavka*
sók -a in -á m, *mn.* **sokóvi** -óv:
sadni ~óvi, **želodčni** ~, **drevo**
 gre v ~, **neslán** ~ *redok, na*
vodi kuhan močnik, znamenje
bede; sočen -čna -o: ~a **pečen-**
ka, ~o **sadje; sóčnost** -i ž, **sóč-**
nica -e ž *vrsta hrušk*, **sóčnik** -a
 m; **sočti** -im se *sočen postajati,*

sok dobivati: **drevje** se **sočí,**
sočil -a -o, **sočenje** -a s, **sočnat**
 -a -o, **sočnatost** -i ž, **sokovít** -a
 -o, **sokovitost** -i ž, **sokomér** -a m
sòkol [-ol] -òla m, **sokólov** -a -o
 = **sokólji** -a -e: ~e oko, **soko-**
lič -iča m, **sokolica** -e ž; **sokò-**
lar -ja m, **sokòlarstvo** -a s, **so-**
kólec -lca [-lc-] m *zool. golobar;*
Sòkol [-ol] -òla m *ime društva,*
sokòlski -a -o [-ls-], **sokòlstvo**
 -a [-ls-] s
sòkót -a m *geom., sòkóten* -tna -o
Sòkrat -a m *os. i. grš. modrijana,*
Sòkratov -a -o: ~a *filozofija,*
sokrátik -a m, **sokrátičen** -čna
 -o: ~a *metoda*
sòkrív -a -o: **biti** ~ *česa; sòkri-*
vec -vca m, **sòkriška** -e ž, **sò-**
krívda -e ž
sòkriška -e ž *gnoj v rani, pomešan*
s krvjo, sòkriščen -čna -o
sól [sóu] -í ž, v **sóli**, s **soljó:** ka-
 mena, **morska, kuhinjska, živin-**
ska ~; *prenes.* ~ **zemlje, druž-**
be, življenja, jezika zdravje,
moč, okus, bistrost, razumnost,
dovtip, duhovitost; govorjenje,
pisanje, pesmi brez ~í, ~ mo-
drosti; solén -lna -o [-ln-], **sól-**
nat -a -o [-ln-]; **solnina** -e
 [-ln-] ž, **solnica** -e [-ou-] ž, **sol-**
nik -a [-ou-] m; **solnjáča** -e
 [-ou-] ž; **solár** -ja m, **solárina**
 -e ž, **solárna** -e ž = **solárnica**
 -e ž, **solárstvo** -a s; **solína** -e ž,
solínar -ja m, **solínski** -a -o;
solíka -e ž *babje pšeno, gl. tuđi*
soliti
solárij -a m *sončna ura, soláren*
 -rna -o: ~o *letno sončno leto*
sòlast -í ž, **sòlasten** -tna -o, **sò-**
lastník -a m, **sòlastnica** -e ž,
sòlastniški -a -o, **sòlastništvo** -a
 s, **sòlastnina** -e ž, **sòlastnínski**
 -a -o
soláta -e ž, **soláten** -tna -o: ~a
greda, ~o seme
söld -a [-ou-] m *star novec*

soldát

***soldát** -a m *vojak*, ***soldáški** -a -o *vojaški*: ~i stan, ***soldáščina** -e ž *vojaščina* [povsod: -ou-]; **sol-datéska** -e [-ld-] ž
soľfatára -e [-lf-] ž *žveplena jama*
soľfeggio [soľfédžo] -a m *glas*.
solicítator -ja m *odvetniški uradnik*, **solicítatorski** -a -o
solidáren -rna -o *skupen, vzajemen*, **solidárnost** -i ž *vzajemnost*; **solidarizirati** -am se *soglašati*, **solidariziranje** -a s, **solidarizácija** -e ž, **solidarizem** -zma m, **solidarist** -a m
solídén -dna -o *trden, trpežen, reden, zanesljiv*, **solídnost** -i ž, **solídnež** -a m
solítér -tra m: čilski ~, **solítren** -a -o = **solítrov** -a -o, **solíttrast** -a -o, **solítrovka** -e ž
solítí -ím, **sóli** -íte! **solíl** -a -o, **soljèn** -èna -o, **soljénje** -a s, **soljènc** -nca m *vrsta peciva*, **solítev** -tve ž, **soljènost** -i ž; **solíšče** -a s, **solílo** -a s, *gl. tudi sol*
solno [-ln-] v *sestavi*: **sólnokísel** -sla -o: ~i *amoniak*
sólo *prisl. sam*: *poje, igra, pleše ~; kot sam*. m *neskl.*: lep sólo, od tega sólo naprej; **solíst** -a m, **solístka** -e ž, **solístičen** -čna -o; sólo *pétje* -a s (+*solopetje*), sólo *pévec* -vca m (+*solopevec*), sólo *pévka* -e ž (+*solopevka*), sólo *igrálec* -lca [-áu-] m, sólo *vlóžek* -žka m, +*sólospèv* -éva m *samospev*
Sólon -a m *os. i. grš. zakonodajalca*, **Sólonov** -a -o: ~a *zakonodaja*
soloméer -a m (*priprava*), **solomérec** -rca m (*oseba*); **solotvóren** -rna -o *halogen*
solstícij -a [-ls-] m *sončni obrat*: zimski, poletni ~
solúcija -e ž *raztopina, rešitev, odločitev, sklep*

Solún -a m *kr. i. mesta*, iz Solúna, v Solúnu; **solúnski** -a -o: ~a *brata*, **Solunjàn** -ána m, **Solunjánka** -e ž
solvéncia -e [-lv-] ž *zmožnost plačevanja*, **solvénten** -tna -o [-lv-] *plačila zmožen*
sólza -e *itd. in solzé solzó ž, mn. solzé -á itd.*: solza kane; *bridke, vroče, krvave* ~é *točiti, pretakati*; ~é *se uderejo, se lesketajo*; ~é *za materjo*; *mačje, krokodilove* ~é; *dolina solz*; **sólzen** -zna -o *in solzèn in solzán* -znà -ó, **sólznat** -a -o, **sólznica** -e ž, **sólznik** -a m *solzni kanal*; **solzica** -e ž, **solzàv** -áva -o, **solzávost** -i ž, **solzív** -a -o, **solzívec** -vca m *plin*, **solzívka** -e ž, **solzotòk** -óka m, **solzovòd** -óda m [povsod: -ou-]
solzétí -ím: iz rane, *zemlje solzí*, **solzèl** -éla -o, **solzénje** -a s; **solzítí** -ím se: oko se *solzí*, *trte se solzíjo*; **sólzi** -íte se! **solzíl** -a -o, (za)**solzèn** -èna -o: ~e *oči*. **solzénje** -a s [povsod: -ou-]
sòm *sóma* -a *neka riba*, **somič** -iča m, **sómov** -a -o, **somovína** -e ž
somátičen -čna -o *telesen*: ~i *znaki* (*nasprotje*: *psihični znaki*), **somatologíja** -e ž *nauk o sestavi človeškega telesa*, **somatológ** -a m, **somatolóški** -a -o
soméren -rna -o *simetričen*, **soméernost** -i ž, **soméerje** -a s
sòmeščán -ána m, **sòmeščánka** -e ž, **sòmeščánstvo** -a s
somíšljenik -a m, **somíšljenica** -e ž, **somíšljeniški** -a -o
somnambulíst -a m *mesečnik* (*živč. na bolezen*), **somnambulístka** -e ž *mesečnica*, **somnambulízem** -zma m *mesečnost*, **somnambúlen** -lna -o [-ln-] *mesečen*
sómnožítelj -a m *mat. koeficient*
sómrak -a m, **sómračén** -čna -o, **sómračnik** -a m *neki metulj*

sonánt -a m *slovn. zvočnik*, sonántičen -čna -o: ~i r
 sònarodnják -a m
 sonáta -e ž *vrsta skladbe*, sonátén -tna -o: ~a oblika, sonatína -e ž *majhna sonata*
 sónce -a s: ~ sije, sveti, greje, žge, pritiska, pripeka; ~ vzhaja (+gre gôr), zahaja (+gre zád); ~ stoji visoko, nizko (na nebu); ~ gre v zatòn, v zamòk; greti se, ležati, sedeti, stati na ~u; s ~em vstati, leči; pred ~em vstati; po ~u se ravnati; njiva leži, je od ~a; pod ~em na svetu; Sónce -a s *astr. kot nebesno telo, planet*; sóncek -čka m; sóncece -a [-čac-] s; sónčen -čna -o; ~i žarki, sónčnica -e ž
 sònda -e ž *med., teh., sondirati -am s sondo preiskovati, preiskovati sploh*; sondíratí terén, sondáža -e ž, sondážen -žna -o: ~a dela
 sonét -a m *pesniška oblika*, sonéten -tna -o: ~a oblika pesmi, ~i venec
 sonóren -rna -o *zvočen, zveneč*, sonórnost -i ž *zvočnost*
 sòobtóženec -nca m, sòobtóženka -e ž, soobtóžen -a -o, sòobtóženi -ega m, sòobtóžena -e ž
 soóčiti -im koga s kom, soóčil -a -o, soóčenje -a s
 sòodgovóren -rna -o, sòodgovórnost -i ž
 sòodnósen -sna -o *korelativen*: ~i zaimki, sòodnósnost -i ž
 sopár -a m, sopára -e ž, sopárica -e ž, sopáričen -čna -o = sopáren -rna -o, sopárnost -i ž
 sòpášnik -a m *skupni pašnik*
 sopíhati -am gl. sopsti
 sopilo -a s, *nav. mn. sopíla -íl [-íl] dihalni organi, gl. tudi sopsti*
 sòpívec -vca m, sòpívski -a -o
 sòpodpisáti in -písati -píšem gl. pisati, sòpodpís -a m, sòpodpísnik -a m, sòpodpísnica -e ž

sòposést -i ž, sòposéstnik -a m, sòposéstnica -e ž, sòposésten -tna -o
 sopótnik -a m *kdor z drugim potuje*, sopótnica -e ž, sopótniški -a -o
 soprán -a m *visok deški ali ženski glas*, sopránski -a -o: ~i glasovi, ~i saksofon, ~i ključ; sopránist -a m, sopránistka -e ž
 sòpraznik -a m, sòprazniški -a -o
 sopróg -a m, soprógov -a -o; sopróga -e ž, soprógin -a -o
 sòprosiléc -lca [-lc-] m, sòprosílka -e [-lk-] ž
 sòpsti sòpem, sòpi -íte! sòpèč -éča -e, sòpel sòpla -o, sòpènje -a s; sopíhati -am, sopíhanje -a s; sopíh -a m, sopúh -a m
 sóra -e ž (*pri vozu*), sórník -a m *žebelj*, sórnica -e ž *deska*, sórast -a -o
 sòrazmèren -rna -o: kazen je ~o majhna; sòrazmèrnica -e ž, sòrazmèrje -a s: ni ~a med krivdo in kaznijo
 Sorbóna -e ž *ime pariške univerze*, sorbónski -a -o
 sorédje -a s *koordinatni sistem*, sorédnica -e ž *koordinata*
 soróden -dna -o, soródník -a m, soródnica -e ž, soródnost -i ž
 soródníštvo -a s, soródstvo -a s, soródstven -a -o [-tván-]: ~o razmerje
 sórta -e ž *vrsta*, sórtén -tna -o: ~o blago, sórtast -a -o *vseh vrst, različen*; sórtíratí -am *razbirati*, sórtíran -a -o, sórtíranje -a s, sórtímènt -énta m, sórtíménтен -tna -o
 sórzica -e ž, sórzíčen -čna -o = sóržen -žna -o, sórzník -a m *kruh*, sórznica -e ž *moka*
 sósed -éda m, soséda -e ž, soséden -dna -o *in sosédnji -a -e*, sosédstvo -a s, sosédstven -a -o [-tván-]; soséska -e ž, sosésčina -e ž, soséskin -a -o, sosésčan -a m

soslédica

soslédica -e ž: ~ časov, soslédje -a s *slovn.*
 sosréden -dna -o *koncentričen, z istim središčem, soserédnost -i ž, soseréditi -im, soseréden -a -o, soserédje -a s*
 sòstanoválec -lca [-áμ-] m, sòstanováka -e [-áμ-] ž
 sostáv -áva m = sestáv -áva [səs-] m *sistem, sostáven -vna -o = sestáven -vna -o [səs-], sostávnost -i ž sistemátika = sestávnost -i ž [səs-]*
 sostenúto *prisl. glas. zadržano*
 sòsvèt -éta m
 sošólec -lca [-lc-] m, sošólka -e [-lk-] ž, sošólski -a -o [-ls-]
 sotéska -e ž, sotéški -a -o, sotéščan -a m
 sòtrpín -a m, sòtrpínka -e ž
 sotrudník -a m *sodelavec, sotrudnica -e ž sodelavka, sotrudniški -a -o sodelavski: ~i zbor, ~a družba; sotrudništvo -a s*
 sòučénc -nca m, sòučénka -e ž
 sòúd -a m, sòúden -dna -o
 sòuporába -e ž, sòuporáben -bna -o, sòuporábnik -a m, sòuporábnica -e ž, sòuporábljati -am, sòuporábljanje -a s
 sòupravičenc -nca m, sòupravičénka -e ž
 sòuredník -a m, sòurednica -e ž, sòuredníški -a -o, sòuredništvo -a s, sòuréjati -am, sòurejeváti -újem
 sòustanovítelj -a m, sòustanovíteljica -e ž
 sòustvárijati -am, sòustvárijanje -a s, sòustvarjálec -lca [-lc-] m, sòustvarjálka -e [-lk-] ž, sòustvarjálen -lna -o [-ln-], sòustvarjálnost -i [-ln-] ž
 sòva -e ž, sovàn -ána m, sóvji -a -e: ~e oči, sóvica -e ž, sovič -íca m, sovír -ja m, sovják -a m, sóvka -e ž *neka véčka; sóvkati -am sovo oponašati; sovoòk -óka -o*

sòvaščàn -ána m, sòvaščánka -e ž
 sòvérník -a m, sòvérnica -e ž, sòvérec -rca m, sòvérski -a -o
 sovísen -sna -o, sovísnost -i ž
 sóvjet -a m, sóvjetski -a -o: ~a republika
 sòvladár -ja m, sòvladárski -a -o; sòvládanje -a s, sòvláda -e ž
 sovódenj -dnji ž = sovódnje -denj [-dénj] ž mn., sovódnica -e ž
 sovpadáti -am *ujemati se, sovpadanje -a s ujemanje; sovpasti -dem ujeti se, strniti se gl. pasti, sovpad -áda m*
 sovrag -a m, sovražén -žna -o, sovražnost -i ž, sovražník -a m, sovražnica -e ž, sovrašтво -a s, sovražiti *in* sovražiti sovražim, sovraži -íte! sovražil -íla -o, (o)sovražén -a -o, sovražénje -a s; sovražilec -lca [-lc-] m, sovražilka -e [-lk-] ž
 sòvfh -a m, sòvfhén -šna -o: ~i kot *mat.*
 sòvfst -i ž = sòvfta -e ž *subspecies*
 sòzarótník -a m, sòzarótniški -a -o
 soznáčen -čna -o *sinonimen, soznáčna -e ž sinonim*
 sozvédzje -a s: ~ Device
 sozvóčje -a s *harmonija, sozvòk -óka m akord*
 sožálje -a s, sožálen -lna -o [-ln-], sožálnica -e [-ln-] ž
 spácij -a m *razmak, pretka (v tiškarstvu); spacioníratí -am, spacioníranje -a s*
 spackáti -ám *gl. packati, spackán -a -o, spackánost -i ž*
 spácíti -im *gl. pačiti, spácén -a -o, spácénec -nca m, spácénka -e ž, spácénost -i ž, spácítev -tve ž; spácék -čka m; spácíji -a -e: spáka spácja! spáčljív -íva -o, spáčljívost -i ž, gl. tudi spak*
 spádáti -am *gl. padati: to ne spáda v družbo sodi, spádánje -a s*
 spáháti -am *gl. pahati, spáhan -a -o; spahljáti -ám gl. pahljati*

spahniti spahnem *gl.* pahniti *zvezati, spojiti, stakniti*: ~ rokav s stanom, dve dogi; spah -áha *m*; spahováti -újem, spahováł -ála -o, spahovánje -a *s*, spahoválen -lna -o [-ln-], spahoválec -lca [-áyc-] *m* [nepouđ. povsod: spah- in späh-]; toda izpahniti
spájati -am, spájanje -a *s*, spájalo -a *s*, *gl.* tudi spojiti
spák spáka *m*, spáka -e *ž*, spákar -ja *m*, spákast -a -o; spakováti -újem se, spakovál -ála -o, spakovánje -a *s*; spakljív -íva -o, spakljívost -i *ž*, spakljívec -vca *m*, spakljívka -e *ž*
spakedráti -ám, spakedráj -ájte! spakedrál -ála -o, spakedrán -a -o, spakedránc -nca *m*, spakedránka -e *ž*, spakedránost -i *ž* [povsod: -kad-]; *gl.* tudi spačiti
spámetiti -im (se), spámetovati -ujem (se), spámetovanje -a *s*
spáren -rna -o *soparen*, *gl.* sopar
spáriti -im *v par spraviti*, spárjen -a -o, spároma *prisl. v parih (dvojicah)*
spáriti -im *gl.* pariti, spárjen -a -o: ~o vino, ~a trava, spárjenost -i *ž*, spárjenec -nca *m* *sparjeno vino*
+spás -a *m* *rešitev*, +spásitelj -a *m* *odrešenik, rešitelj*
spášnja -e *ž*, spášnik -a *m*, spášniški -a -o
spáti spím, spí -íte! spé, spéč -éča -e, spál -a -o, (na)spán -a -o, spánje -a *s*, spánec -nca *m*; spánčkati -am *otr.*, spánčkanje -a *s* *otr.*, spanjúga -e *ž* *zaspanè, zaspanka*; spálen -lna -o [-ln-]: ~a soba, bolezen, spálnica -e [-ln-] *ž*, spálnik -a [-ln-] *m* *spalni voz*; spávati -am, spávavnje -a *s*, spavalíšče -a *s*
spáziti -im *koga opáziti, izslediti, izpáziti, gl.* paziti
speciálen -lna -o [-ln-] (+speciélen, +špeciélen) *poseben, izje-*

men, speciálnost -i [-ln-] ž posebnost, stroka; specializirati -am (se), specializácija -e ž, specialist -a m izvedenec, strokovnjak, strokovni zadržavnik, specialístka -e ž, specialitéta -e ž
species ž neskl. vrsta, bot., zool.: v to ~ štejemo, z vsemi ~ ima skupno
specifíčen -čna -o *poseben, vrsten, svoj, lasten*, specificirati -am *nadróbnó opisati, popisati*, specificiranje -a *s*; **specifikum** -a *m kar rabi za kak poseben namen*
spečáti -ám *gl.* pečati *se*: spečála se je, spečánc -nca *m*, spečánka -e *ž*; spečávati -am (se)
spéči spéčem *gl.* peči, spečenína -e *ž*, speklína -e *ž*
speditér -ja *m prevoznik, odpravnik*; spedicija -e *ž* *prevozníštvo, odpravništvo*, spedijski -a -o: ~i stroški (+šped-)
spéhati -am (se) **upéhati koga**: ~ konja, spéhan -a -o: spéh -a *m*: na ~ bežati, delo nima ~a, delo gre v ~; *gl.* tudi spešen
spéháti -ám *gl.* peháti: ~ hlod z voza, spehán -a -o, spehálo -a *s*, spehálnik -a [-áy-] *m mizarško orodje*; speháj -a *m*; spehávati -am, spehávanje -a *s* [povsod: späh-]
spektrum -a *in* spéktra *m šar*, spéktrálen -lna -o [-ln-]: ~a analiza; spektro- *v sestavi*: spektrométer -tra *m*; spektroskóp -a *m*, spektroskopíja -e *ž*
spekulácija -e *ž fil. teoretično umovanje (nasprotje: empiríja), spekulatívnen -vna -o *razmišljevalen*: ~i duh, *gl.* špekulácija
speljáti spéljem *gl.* peljati: ~ kaj od kod: ~ vodo s travnika. vsa drva je spéljal iz gozda; ~ skupaj: ves krompir je spéljal na kup; *spraviti kam, premakniti z mesta*: voz ~, trto po zidu ~, koga na led ~, toliko*

spéniti

da jo je spéljal; spelján -a -o, speljáj -a m: za dva ~a drv; speljeváti -újem, speljevál -ála -o, speljevánje -a s; speljávati -am, speljávánje -a s; toda: izpeljati

spéniti -ím gl. peniti *penasto napraviti*, spénjen -a -o: ~a voda, spenljiv -íva -o: ~o vino, spénjavka -e ž *zajemalka za peno* spénjati -am gl. speti spnem

spepeléti -ím gl. pepeleti *pepel postati*; spepelíti -ím (se) v *pepel spremeniti gl.* pepeliti, spepélil -íla -o, spepeljèn -éna -o

spérma -e ž *seme*, spèrmij -a m, spermatozóon -a m *spermij, vse biol.*

spésniti -nem *sneti, potegniti*: ~ sekiro z rame; ~ se *sneti se, zdrkniti*: spésne se mi *zdrsne mi*, plaz se spésne; spesováti -újem, spesováł -ála -o, spesovánje -a s

spésniti -ím *pesem napraviti, zložiti*, spésnjen -a -o

spéstíti -ím: lan ~ *velike snope v majhne snopiče (pesti) razvezati*; ~ se s *pestmi se sprijeti, stepsti, obdelovati*

spéšen -šna -o: ~ delavec, ~o delo; spéšnost -i ž; spéšiti -ím (se): pot ~, delo se spéši; spéšítev -tve ž, spéšilo -a s, gl. spéh

spét *prisl. zopel*

spéti spém in spéjem: sonce spéje, delo v napredek spéje, spèj spéjte! spèł -éla -o

spéti spném (kaj, se): z bučikami kaj ~; konj se spnè; spni -íte! spèł -a -o, spét -a -o; spénjati -am, spénjanje -a s, spénja -e ž, spénica -e ž *spona*, spenjálka -e [-áy-] ž; gl. tudi vzpeti

spétka -e ž 1. *epilepsija govoda*, 2. *slabotnež*, spétkast -a -o *slabotnen, spétnik -a m slabotnež*

spév spéva m, spéven -vna -o, spévati -am, spévánje -a s, spév-

nik -a m; spevoígra -e ž, spevoígrica -e ž

spíhati in spíhátí spíham in spíšem gl. pihati, 1. s *pihanjem odstraniti*: prah s česa ~; veter je sneg spíhal; 2. s *pihanjem na kup spraviti*: veter je listje na kup spíhal, spíhan -a -o; spíhljátí -ám, spíhniti -nem, spíh -a m: na ~u biti; spíhováti -újem, spíhovánje -a s

spiker -ja m *napovedovalec v radiu*, spíkerjev -a -o: ~ glas, spíkerski -a -o

spínét -a m glas.

Spinoza [spínóza] -a in -e m *os. i. nem. fil.*, Spinozov -a -o [spínóz-]: ~i nauki

spírála -e ž *viba, kotanec*, spírálén -lna -o [-ln-], spírálást -a -o

spíránt -a m *slovn.*, spírántskj -a -o in spírántičén -čna -o *priporčniški*

spírati -am: ~ kaj s česa, spíránje -a s, spírek -rka m, gl. tudi sprati; toda: izpírati (kaj iz česa)

spírila -e ž *svedrasta bakterija*, spírohéta -e ž *tanka, svedrasta bakterija*

spírítizem -zma m, spírítíst -a m, spírítístka -e ž, spírítístičén -čna -o

spírítuál [-ál] -a m, spírítuálen -lna -o [-ln-] *duhoven*, spírítuálízírati -am *poduhoviti*, spírítuálízem -zma m, spírítuálíst -a m

spírítuosó [-uózo] *prisl. glas. navdušeno*

spírométer -tra m *merilo za količino vdihnjene in izdihnjene ga zraka*

spísati in spísátí spíšem gl. pisati, spísan -a -o, spís -a m, spísek -ska m *seznam*; spisováti -újem, spisováł -ála -o, spisovánje -a s, spisoválec -lca [-áy-] m, spisováłka -e [-áy-] ž; spisóven -vna -o, spisóvnik -a m, spisóvnica

-e ž, spísnik -a m, spísnica -e ž; spisávati -am, spisávanje -a s
spláhniti -nem *gl.* plahniti, spláhnjen -a -o, bolezen te je spláhnila; splahováti -újem, splahováł -ála -o, splahovánje -a s
splákniti -nem *gl.* plakniti: posodo ~, spláknjen -a -o; splák-áka *m kar se splakne*; splakováti -újem, splakovál -ála -o, splakovánje -a s, splakoválen-lna -o [-ln-], splakoválnica -e [-ln-] ž
splástati -am *po plasteh zložiti* = splastíti -ím *gl.* plastiti, splastèn -èna -o: ~o seno; splastéti -ím: žito pod snegom splastí *poleže in segnije*
spláštiti in spláštiti spláším *gl.* pláštiti, splášen -èna -o *in* splášen -a -o, splášenec -nca *in* splášenec -nca *m*, splášenka -e *in* splášenka -e ž
spláv -áva *m*, spláva -e ž, splávar -ja *m*, splávárski -a -o, spláven -vna -o, *gl. tudi* splavati
splávati -am: ladja je splávala, moje upanje je splávalo po vodi; splavíti -ím: ~ les, otroka, posodo, zlato, splávi -íte! splávil -íla -o, splávljen -a -o *in* splavljèn -èna -o: ~o zlato; splavílo -a s, splavína -e ž, splávje -a s
spláziti -im (se) *gl.* plaziti se: ~ se skozi grmovje, okno; ~ se z dvorišča, iz hiše; ~ hlače, obleko
 *splendíden -dna -o *bleščeč, sijajen, darežljivo*, *splendídnost -i ž
splesnėti -ím *gl.* plesnėti: kruh je splesnəl, splesnėli koščki kruha; splėsniti -im, splėsnjen -a -o
splėsti splėtem *gl.* plesti, spleteníca -e ž *družica*, spletenína -e ž, spletenka -e ž *pletena košara*; spleteníčiti -im, spleteníčen -a -o; splėt -éta *m*, spletek -tka *m*,

spletíca -e ž *lasna igla*, spletična -e ž; splétati -am, splétanje -a s
splėtka -e ž, splėtkar -ja *m*, splėtkarica -e ž, splėtkarski -a -o; spletkáriti -im, spletkárjenje -a s
splėzati -am: ~ z drevesa, ~ na drevo, čez zid
Splít -a *m kr. i. mesta*, splítiski -a -o: ~a luka, Splítčan -a *m*, Splítčanka -e ž
spłòh *prisl.*: tako so pesnili Prešeren, Levstik, Župančič, spłòh pravi pesniki; tod je sploh zrelo teden dni kasneje; tedaj so še sploh mlatili s cepci; spłòh pa ti povem, ne hòdi več blizu; naloga je spłòh zanič; spłòh ust ni odprl; nasplòh *prisl.*
sploščiti -ím, sploščí -íte! sploščil -íla o, sploščèn -èna -o; *tudi*: splošč-; sploščítev -tve ž, sploščénost -i *in* sploščénost -i ž, splošček -čka *m*
spłòšen -šna -o: spłòšno veljaven, spłòšno človeški; na spłòšno; spłòšnost -i ž
spo- *predpona*: 1. *nam.* izpo-: spodositi, spoved; 2. *nam.* vzpo-: sporédoma; 3. *nam.* razpo-: sporėd; 4. *zveza s in* po: spogledati
spočėti spočėnem *gl.* počėti, spočėt -a -o, spočėtje -a s, spočėtek -tka *m*, spočėten -tna -o, spočėtnost -i ž, spočėtnik -a *m*, spočėtnica -e ž; spočėlo -a s; spočėnjati -am, spočėnjanje -a s
spočítiti spočítjem si *in* se *gl.* počítiti počítjem, spočít -a -o, spočítje -a s, spočítost -i ž, spočíttek -tka *m*
spód *prisl.* = spódaj *prisl.*, od spódaj, od spód (*od kod?*), *toda* odpódaj, odpódaj (*kje?*) *gl. tam*; spódnji -ega *m*, spódnjak -a *m*, spódnjica -e ž *spodnja obleka* = spodnjáča -e ž

spod-

spod- *predpona nam.* izpod-: spod-bíti, spodbósti *itd.*; *če besede ne najdeš tu, išči jo pod* izpod-**spodbudíti** -ím = izpodbudíti *gl. tam*

spódek -dka *m* *spodnji del česa* **spodíti** -ím *gl.* poditi, spódil -íla -o *in* spódilo -i: spodíti žival, človeka, spodèn -èna -o: ~a žival; spójati -am *segnati*: živino skupaj, pokonci ~, spójan -a -o, spójanje -a *s*

spodletéti -ím = izpodletéti *gl. tam*, spodletovati -ujem, spodlétovanje -a *s*

spodnèsti -nèsem = izpodnèsti *gl. tam*

spodóben -bna -o, spodóbnost -i ž, spodóbiti -i *se*: to *se* ne spodóbi, spodóbito *se* je

spodréc -a *m*, spodrécati -am, spodrécan -a -o, *povsod tudi*: izpod-

spodrézati -réžem = izpodrézati *gl. tam*

spodríniti -nem *gl.* izpodríniti; spodrínjen -a -o; spodrívati -am, spodrívanje -a *s*

spodřsniti -nem = izpodřsniti *gl. tam*

spoglédati -am *se*; spogledovati -ujem *se*, spogledováł -ála -o, spogledovánje -a *s*; spogledávati -am, spogledávanje -a *s*; spogléden -dna -o; spogledljiv -íva -o, spogledljívka -e ž. spogledljivost -i ž

spojálnik -a [-áj-] *m* *bot.*

spójati *gl.* spoditi

spójíti -ím, spóji -íte! spójil -íla -o, spojèn -èna -o, spojítev -tve ž, spojljiv -íva -o, spojljivost -i ž, spòj -ója *m*, spójen -jna -o, spójka -e ž, spójnica -e ž, spójna -e ž, *gl. tudi* spjati

spókati -am: koža spóka, spókan -a -o: ~a koža, spoklína -e ž, *gl. tudi* razpokati

spokójen -jna -o, spokójnost -i ž; spokójíti -ím, spokóji -íte! spokójil -íla -o, spokójèn -èna -o **spokóren** -rna -o, spokórník -a *m*, spokórnica -e ž, spokórníški -a -o; spokórnost -i ž; spokoríti -ím (se) *gl.* pokoriti, spokóril -íla -o, spokorjèn -èna -o, spokorjènc -nca *m*, spokorjénka -e ž, spokorjènost -i ž

spól [-ól] -óla *m*, spólen -lna -o [-ln-], spólník -a [-ln-] *m*, spólnost -i [-ln-] ž, spolovílo -a *s*

spól [spól *in* spóu] *prisl.* = spóli *prisl.*: na spól(i) kaj imeti, na spól orati (*eden dá zrnje, drugi njiivo*); spolovár -ja *m*; spolóven -vna -o: ~a paša, spolovína -e ž: na ~i imeti kaj, spolovínar -ja *m* *soudeleženec do polovice*

spolírati -am *izropati, oropati*, spolíranje -a *s*: ~ pisem, spoliánt -a *m*, spoliácija -e ž

spólniti *in* spólníti spólnim = izpolníti *gl. tam in* polniti [*povsod*: -ou-]

spólzek -zka -o = spólzel -zla -o, spólzkost -i ž = spólzlost -i ž, spólzėti -ím *gl.* polzeti; spólzniti -nem [*povsod*: -ou-]

spomeník -a *m* *spominek*, spomeníški -a -o: ~i urad, spomeníca -e ž

spomín -a *m*: imeti dober, trden, traíen, slab, zanesljiv ~; ~ me zapašca, vara; v ~u imeti, ohraniti, biti (komu); v ~ si vtisniti, zapisati, poklicati (komu, si); iz ~a izgubiti, izbrisati, pasti; lep, blag, trajen, večen, slab ~ pustiti za seboj; po ~u delati; ~ po kom *ali* na koga (kaj); za ~ po kom *ali* na koga (kaj) imeti, narediti; v ~ po kom *ali* na koga (kaj) *ali* koga (česa) *ali* komu napraviti, prirediti; v moj ~; ~a vredno je; ~ se oglasi,

kliče, obide (človeka) *sluťnja*;
 spomini -ov *m mn. memoari*;
 spomínek -nka *m*: ~ od ma-
 tere, ~ pridnosti, ~ na koga
 (kaj); spomínček -čka *m*, spo-
 mínčica -e *ž bot.*
spominjati -am (se): ~ koga če-
 sa, ~ koga na kaj; ~ se česa
ali na kaj; spominjanje -a *s*;
 spómnniti -im (se): ~ koga (če-
 sa) *ali* na kaj
spomlád -i *ž pomlad*, na spómľad,
 spomládí *prisl.*; spomladánji -a
 -e, spomladánski -a -o, spomlá-
 den -dna -o, spomladánček -čka
m, spomladánka -e *ž*
spómnniti *gl.* spominjati
spón spóna *m trta, vitra*, spóna -e
ž, spónica -e *ž*, spónka -e *ž*;
 spónati -am: konja ~ na paši
spónášati -am komu kaj, spóná-
 šanje -a *s*; spóněsti -em *gl.*
 nesti; spónosíti -ósim *gl.* nositi
sponděj -a *m vrsta stopice (v poe-
 tiki)*, spondějski -a -o: ~i verz
 *spontán -a -o *samohoten, iz last-
 nega nagiba, sam od sebe*; *spón-
 tánost -i *ž*
spopád -áda *m*, spopádek -dka
m; spopásti -pádem se *gl.* pásti
 pádem: ~ se s kom za kaj;
 spopádati -am se
spopolnítí spopolním [-ou-] =
 izpopolnítí *gl. tam in* popolniti
spoprijěti spoprimem se *gl.* pri-
 jeti; spoprijémati -am se
spór spóra *m*, spóren -rna -o: ~o
 vprašanje, spórnost -i *ž*, spór-
 nik -a *m, gl. tudi* spreti
sporádičen -čna -o *raztresen, re-
 dek*, sporádičenost -i *ž*
sporazúm -a *m*, sporazúmen -mna
 -o, sporazúmnost -i *ž*; sporazu-
 méti -úmem se *gl.* umeti, spo-
 razúmel -éla -o; sporazúmljen
 -a -o; sporazumévati -am se,
 sporazumévánje -a *s*, sporazum-
 ljiv -íva -o, sporazumljívost -i
ž; sporazúmar -ja *m*

sporěči -em se *gl.* rěči; sporékati
 -am se, sporékanje -a *s*, sporé-
 kav -a -o
sporěd -éda *m*: ~ večera, kon-
 certa, na ~ dati, vzeti; na ~u
 biti, imeti; sporěden -dna -o:
 ~a točka; *gl. tudi* vzporěd *in*
 razporěd
spóri -ov *m mn. glivice bot.*
sporíš -a *m železnjak bot.*
sporočítí -im *gl.* poročítí, sporo-
 čítev -tve *ž*, sporočítlo -a *s*;
 sporočati -am, sporočanje -a *s*;
 sporočevátí -újem, sporočevál
 -ála -o, sporočevánje -a *s*
sposóben -bna -o, sposóbnost -i *ž*.
 sposóbnosten -tna -o: ~i izpit,
 sposóbněž -a *m*
spóštljiv -íva -o, spóštljívost -i *ž*,
 spóštljívec -vca *m*
spóštovátí -újem, spóštúj -te!
 spóštovál -ála -o, spóštován -a
 -o, spóštovánje -a *s*, spóštová-
 lec -lca [-áú-] *m*, spóštováka
 -e [-áú-] *ž*
spotaknítí spotáknem se *gl.* po-
 takniti, spotakljív -íva -o, spo-
 takljívost -i *ž* [*nepoud. povsod*:
 -tak- *in* -tək-]; spotíkati -am se
 (+spódtaknítí, +spódtíkati), spo-
 tíkanje -a *s*, spotíka -e *ž*, spo-
 tíkljív -íva -o, spotíkljívost -i
ž; spotíkljaj -a *m*, spotíkevéc
 -vca *m*, spotíkováka -e *ž*
spótítí -ím (se), spóti -íte (se)!
 spótil -íla -o *in* spótilo -i -e,
 spótěn -ěna -o, spótěnost -i *ž*,
 spótítev -tve *ž*
spótoma *prisl.*: ~ se je oglasil
spóved -i *ž (v cerkvi)*, toda: iz-
 póved *izjava gl. tam*; spóveden
 -dna -o: ~a molčėčnost; spo-
 vedník -a *m*, spovedníški -a -o;
 spovedníca -e *ž*; spovédati spo-
 vém, spověj -te! spovédal -a -o,
 spovédán -a -o, spovédanec
 -nca *m*, spovėdėnec -nca *m*,
 spovėdanka -e *ž*, spovėdėnka
 -e *ž*; spovėdovátí -újem, spo-

spovíti

vedoval -ála -o, spovedovanje -a s
spovíti -jem *gl.* viti, spovít -a -o, spovítje -a s, spovítek -tka *m*
spovráčati -am se: bolezni se spovrača, spovračanje -a s, spovračálen -lna -o [-ln-], spovráten -tna -o; spovrnúti -vrnem se *gl.* vrniti
spozábiti -im se *gl.* pozabiti, spozába -e ž, spozábljati -am se, spozábljanje -a s
spoznáti -ám *gl.* znati, spoznán -a -o, spoznánje -a s, spoznátén -tna -o, spoznáténost -i ž, spoznáték -tka *m*; spoznávatí -am, spoznávanje -a s, spoznáva -e ž, spoznávalec -lca [-áú-] *m*, spoznávalka -e [-áú-] ž, spoznáválski -a -o [-áú-]; spoznáven -vna -o, spoznávnost -i ž
sprášen -sna -o: ~a svinja *svinja z mladimi*
spráskati -am *gl.* praskati: ~ kaj s česa, spráskan -a -o, spráskánina -e ž, *gl.* tudi izpraskati
sprášati -am = izprašati *gl. tam*
spráti spêrem *gl.* prati, sprán -a -o; spirati -am, spiranje -a s, spirálen -lna -o [-ln-], toda: izprati. *gl. tam*
správa -e ž: ribiška ~, ~o piti, ~o ponuditi; správen -vna -o, správnost -i ž, správník -a *m*, správnica -e ž, správnína -e ž
správiti -im: ~ kaj, ~ se s kom; správil -a -o, správiló -a s (*delo in prostor*), správljen -a -o, správljenost -i ž; správišče -a s; správljati -am, správljal -ála -o, správljanje *in* správljanje -a s, správljác -a *m*, správljavec -vca *m*, správljávka -e ž; správljiv -íva -o, správljivost -i ž, správljivéc -vca *m*, správljivka -e ž, správljivček -čka *m*
sprážiti -im *gl.* pražiti
spre- = izpre- *predpona gl. tam*

sprebledéti -ím *gl.* prebledeti, sprebledévati -am, sprebledévvanje -a s; *po vsod tudi* izpre-sprebráti -bêrem (si) *gl.* brati: ~ službo, kraj; sprebêr -a *m*
sprebírek -rka *m*; sprebíratí -am (si), sprebíranje -a s; *po vsod tudi* izpre-
spréd, sprédaj *prisl.*, od sprédaj = od spréd (*od kod?*), toda: od-sprédaj, odspréd (*kje?*) *gl. tam*; sprédnji -a -e, sprédnjak -a *m*, sprédn(j)ik -a *m*, sprédn(j)ica -e ž; sprédek -dka *m*
spréd [nasl.] *predl.* = izpred *gl. tam*
sprégati -am: glagole sprégamo, konje izprégamo, *gl.* tudi izpréci; sprégaj -te! spréganje -a s *konjugiranje*, sprégátev -tve ž *konjugacija*, sprégátven -a -o [-vən-]; spréga -e ž
spregléd -éda *m gl.* izpregledati
spregovoríti -ím = izpregovoríti *gl.* govoriti, spregovorjén -éna -o: ~a beseda
sprehòd *in* sprehòd -hóda *m gl.* izprehod
sprejéti spréjmem *gl.* prejeti: ~ koga v službo, na hrano; sprejét -a -o, sprejétnje -a s; sprejém -éma *m*, sprejémen -mna -o: ~i izpiti, sprejémnica -e ž, sprejémnik -a *m*: radijski ~; sprejémek -mka *m*; sprejémščina -e ž; sprejémati -am, sprejémanje -a s, sprejémálec -lca [-áú-] *m*, sprejémálka -e [-áú-] ž, sprejemalíšče -a s, sprejem-ljiv -íva -o, sprejemljivost -i ž
sprejòh = sprejòj *medm.*
sprelép -a -o *prelep*
spreletéti -ím (se) *gl.* leteti: mraz, groza, strah človeka spreletí; dež se hitro spreletí; spreletáti -am se: otroci so se dobro spreletáli (*dob.*) *zletali, naletali, preletali*; ptiči so se spreletáli z drevesa na drevo (*nedov.*)

preletavali; mraz, vročica ga spreleća (*nedov.*); spreletávati -am; mraz me spreletáva, vrabci se spreletávajo; spreletávahnje -a s; *povsod tudi izpre-*

spremeníti -im gl. izpremeníti

spremljati -im (se) gl. premisliti, spremislek -a [-lək-] m; spremljati -am (se), spremljlanje -a s; *povsod tudi izpre-*

spremiti -im, sprémi -te in -íte! sprémil -a -o in -ila -o, sprémiba -e ž; sprémen -mna -o: ~i list, sprémnica -e ž, sprémnik -a m, sprémnina -e ž, spréumništvo -a s, sprémstvo -a s; sprémjljati -am, sprémjljanje -a s, sprémjljavec -vca m, sprémjljávka -e ž, sprémjljáva -e ž, sprémjljanec -nca m, sprémjljanka -e ž; sprémjljeváti -újem, sprémjljevál -ála -o, sprémjljevánje -a s; sprémjljeválna -o [-ln-], sprémjljeválec -lca [-áú-] m, sprémjljeválka -e ž, sprémjljeválski -a -o [-áú-]

spremljajati -am se neumno, otročje, neresno se vesti, delati, spremljlanje -a s, spremljajác -a m, spremljajast -a -o, spremljajav -a -o, spremljajavec -vca m, spremljajavka -e ž; *povsod tudi izpre-*

spreobleči -em (se) gl. preobleči

spreobrnúti -bñnem gl. izpreobrnúti

sprésti in sprèsti sprédem in -édem gl. prestí, sprédem -a -o; sprédati -am, sprédanje -a s; sprédek -dka m

spréten -tna -o, sprétnost -i ž, sprétnik -a m, sprétnica -e ž

spréti sprém: ~ se s kom, sprí -íte se! spríl -a -o, sprít -a -o, sprítost -i ž, sprítija -e ž

spreuméti -ém (se), spreúmi -íte! spreúmel -éla -o, spreúm -a m, spreumévati -am, spreumévahnje -a s; *povsod tudi izpre-*

sprevedríti -í se, sprevedrílo in sprevedrílo se je: hitro se je ~o; sprevedrítev -tve ž; *povsod tudi izpre-*

sprevideti -im: ~ napako opaziti, spoznati; ~ bolnika (za smrt) liturg., spreviden -a -o, sprevidenec -nca m, sprevidenka -e ž; sprevidévati -am, sprevidévvanje -a s, sprevidéven -vna -o, sprevidévnost -i ž spreviden -dna -o, sprevidnost -i ž; *povsod tudi izpre-*

sprevòd -óda m, sprevođen -dna -o, sprevođnik -a m, sprevođnica -e ž, sprevođniški -a -o, sprevođništvo -a s; sprevođjati -am, sprevođjanje -a s

sprhnéti -im gl. prhnéti, sprhnél -éla -o: ~ les, sprhnélost -i ž; sprhél -hla -o, sprhlna -e ž

spríçati -am gl. izpríçati, spríçváló -a in izpríçeváló -a s

spríço predl. z rod.: ~ grdega vremena, *prisl.:* kaj boš govoril za hrbtom, spríço (*vpríço*) povej!

spríditi -im gl. izpríditi

sprídoma prisl. s pridom, pridoma

spríjateljiti -im: ~ se s kom, ~ oba nasprotnika

spríjázniiti -im (se), spríjázjnjen -a -o: sta že ~a, spríjáznítev tve ž, spríjázjnjenost -i ž

spríjéti sprímem se gl. prijéti: psi so se spríjéli za kost, deske so se spríjéle; sprímek -mka m; spríjem -éma m, spríjémen -mna -o, spríjémnost -i ž; spríjémkast -a -o; spríjemljív -íva -o, spríjemljívost -i ž; spríjémmati -am in -mljem se, spríjémmanje -a s

sprinter -ja m športni tekmovalec na kratke proge, sprinterice -ic ž mn. vrsta športnih tevljev, sprinterski -a -o: ~e proge

spróga -e ž tkalsko orodje

sprostíti

sprostíti -ím, sprósti -íte! spróstil -íla -o, sproščèn -èna -o, sproščènje -a s, sproščènc -nca m, sproščènka -e ž, sproščènost -i ž, sprostitèv -tve ž; spróšcati -am (se)

spprostíti sprostrèm *gl.* razprostřiti

spróti *prisl.*: ~ plačujem, ~ vse pozabiš; sprótnji -a -e: ~e plačevanje

sprotílétje -a s *pomlad*: na ~ na *spomlad*

+sprovèsti -vèdem *gl.* vèsti *izvèsti, ureanítiti*; + ~ uredbo v življenje *uresnítiti, ostvariti, uveljaviti v življenju, dati uredbi življenje*

sprožíti sprožím *gl.* prožiti, spróžen -a -o, sproženje -a s, sprožitev -tve ž; sprožek -žka m, sprožaj -a m; sprožen -žna -o, sprožnica -e ž, sprožník -a m; sprožljaj -a m, sprožitelj -a m; sprožílec -lca [-lc-] m, sprožil -lna -o [-ln-]: ~a priprava; sprožljiv -íva -o, sprožljivost -i ž; sproževáti -újem, sproževánje -a s

sprstenéti -ím, sprstènel -éla -o. *príd.* sprstènel -éla -o: ~e snovi, ~i gnoj; sprstènina -e ž

spřva *prisl. izpřva*

spřžeti -ím *prah postati*, spřžèl -éla -o; spřžiti -ím se *v prah se zdrobili*; spřživ -a -o *trvív*

spřhñiti -nem se *zmehurítiti se*. spřhnjen -a -o, spřhel -hla -o: ~a repa; spřh -a m *oteklina, mehur*; spřhlína -e ž *mehurčast izpuščaj*; spřhováti -újem se

spřhtéti -ím *gl.* izpuhtéti

spřrt -a m *šp. napon vseh sil pred koncem*, spřrtati -am, spřrtanje -a s

spřstíti -ím *gl.* pustiti: ~ (se) v višine, po vrvi, na kolena, v kaj; ~ živino na pašo; *toda* izpustíti (koga iz ječe) *gl. tam*,

spustíti glas, besedo: izpustíti glas, besedo (pri branju); spuščèn -èna -o; spúst -a m, spústek -tka m, spústen -tna -o, spústnik -a m; spuščati -am, spuščanje -a s; spuščáj -a m, spuščáln -lna -o [-ln-], spuščálnica -e [-áj-] ž

spútum -a m *med. pljunek*

*spúžva -e ž *morska goba, rod. mn. spúžev [-av], *spúžvast -a -o gobast*

sráb -a m, srábast -a -o, srábav -a -o = srabljív -íva -o, srabljívost -i ž, srabljivec -vca m, srabljívka -e ž, srábec -bca m *srabljivec*

srága -e ž, srágica -e ž

srájca -e ž, srájčica -e ž = srájčka -e ž, srájčen -čna -o: ~i rokavi, srájčnik -a m; srájčar -ja m, srájčarka -e ž

sráka -e ž, sráčica -e ž, sráčji -a -e: ~e gnezdo, sráčjak -a m; srakáč -a m, srákar -ja m, srákarica -e ž, srákariski -a -o, srákast -a -o; srakonóga -e ž *ime več rastlinam*

srakolica -e ž *neki ptič, srakolič -iča m kanja*

srakopèr -éra m, srakopérov -a -o

srám -a in -ú m, srámen -mna -o: ~a kost = srámnica -e ž, srámníčen -čna -o, srámnost -i ž; sramováti -újem se, sramúj -te se! sramováł -ála -o, sramovánje -a s; sramóta -e ž, sramóten -tna -o, sramótnost -i ž, sramotljív -íva -o, sramotljívost -i ž; sramotíti -ím, sramóti -íte! sramotil -a -o, (o)sramočèn -èna -o, sramočènje -a in sramotítev -tve ž, sramotílec -lca [-áj-] m, sramotílka -e [-áj-] ž, sramotílen -lna -o [-ln-]: ~a pesem; sramežljív -íva -o, sramežljívost -i ž, sramežljívec -vca m, sramežljívka -e ž, srámež -a m

Srb -a m l. i., Srbkinja -e ž, Srbi-
ja -e ž, srbski -a -o, srbstvo -a
s, srbsčina -e ž, Srbijánc -nca
m, Srbijánka -e ž, srbijánski
-a -o

srběti -ím, srběč -ěča -e, srběl
-éla -o, srběnje -a s; srbec
-bca m = srbečica -e ž, srbe-
čina -e ž; srbež -a m; srbek
-bka -o: ~a moka *ostra kakor
pesek*; srbljiv -iva -o, srbli-
vost -i ž; srbévka -e ž *šipek*,
srbóvka -e ž *šipkova jagoda*

srbo- v sestavi: srboπέtec -tca m,
~pétost -i ž; srborit -íta -o,
~rítén -tna -o, ~rítež -a m,
~rítnica -e ž, ~rítnik -a m,
~rítost -i ž, ~rítka -e ž *šip-
kova jagoda*; srborititi -im, ~ri-
tenje -a s

sréc -á s: ~ bije, utripa, tolče,
upada, krvavi, se taja, se topi,
se stiska, žene koga, se vname
za kaj, gorí za koga; na ~
pritisniti, na ~u imeti kaj;
k ~u prirasti, si vzeti, gnati
kaj; v ~ videti, v ~u imeti,
nositi; na ~u mi je; pri ~u
je komu kdo (kaj); komu je
pri ~u veselo, hudo, da bi...;
~ navezovati na kaj (koga);
~ ganiti, vneti, ogreti za kaj;
biti veselega, mehkega, trdega,
dobrega ~á; iz *ali* od ~a *in* ~á
želeti komu srečo; imeti ~ za
koga (kaj), ne imeti ~a; sréce
-a [-čac-] s, sréc -ta s *iz strdi
pečeno srce*

srček -čka m; srčen -čna -o: ~a
moč *bol.*, srčnost -i ž, srčnik -a
m, srčnica -e ž; srčiti -im koga
dajati mu pogum, srčkati -am
(se); srčica -e ž *vrsta čehenj*,
srčika -e ž *stržen, svrž*; srčast
-a -o; srčât -áta -o

srd -a m, srdít -a -o, srdítež -a
m, srdítost -i ž; srditen -tna -o,
srdítnik -a m, srdítnica -e ž;
srdíti -ím (se), sídi -íte! srdil

-a -o, (raz)srjen -a -o, srdítev
-tve ž; srdljiv -iva -o, srdljí-
vost -i ž; srdoglav -áva -o *srdít*;
srdorit -íta -o *jeznorit*, srdorí-
tec -tca m

srébati -am *in* -bljem, srébaj -te!
in sréblji -te! srébal -a -o, sré-
banje -a s; srebalén -lna -o
[-ln-]; srébljaj -a m; srébniti
-nem, srébnil -a -o

srebró -á s, srebru srebró v sré-
bru *in* v srébru s srebróm; sre-
bín -a -o, srebrnič -íča m *konj
serec*, srebrník -a m, srebrnína
-e ž, srebrnica -e ž *srebrna ruda*;
srebrnkast -a -o; srebrnják -a
m, srébrast -a -o *srebru podó-
ben*; srebrén -a -o *srebrn*, sre-
brénc -nca m *rudnina*; srebríti
-ím, srébri -íte! srebríl -a -o,
(po)srebrén -éna -o, srebrénje
-a s; srebrnéti -ím *srebrnobel
postajati*: lasje srebrnijo, sre-
brněl -éla -o, srebrněnje -a s;
srebrovít -a -o *vsebujoč srebro*:
~a ruda

srebro- v sestavi: srebrogláv -áva
-o; srebrokríl [-íl] -a -o; sre-
brolás -ása -o; srebroliš -a -o;
srebronôsen -sna -o; srebropén
-a -o

sréča -e ž: ~ mi je mila, sovraž-
na, naklonjena, nasprotna; do-
bre, slabe ~e biti; ~o imeti
pri čem *ali* v čem; ~o si ko-
vati, zapraviti; po ~i gre; dati
~o komu *dati roko, pozdraviti*;
na ~o (+k sreči) ni bilo hu-
dega; slepa ~ *naključje, slučaj*;
dobro srečo! (*pozdrav*); sréčica
-e ž, sréčen -čna -o, sréčnež -a
m, sréčnik -a m, sréčnica -e ž,
sréčnost -i ž

srécati -am, sréčanje -a s; sre-
čávati -am, srečávanje -a s,
srečeváti -újem, srečevál -ála
-o, srečevánje -a s, srečeválec
-lca [-áμ-] m, srečeválka -e
[-áμ-] ž

sréčka

sréčka -e ž; sréčkati -am, sréčka-nje -a s
 srečolov -óva in -óva m, ~lovce -vca m
 srèd = srédi *predl. z rod.:* srèd (srédi) noči, sred(i) njive, sred(i) dela
 sréda -e ž: v srédi stati, v srédo stopiti, čez srédo prelomiti; sréda -e ž *dan v tednu*, srédén-dna -o *kar zadeva sredo*; sréd-nik -a m *posrednik*, srédnica -e ž, srédniški -a -o, srédek -dka m; sredica -e ž; sredína -e ž, sredínce -nca m, sredínski -a -o; sredíšče -a m, sredíščen -čna -o, sredíščenica -e ž
 srédnji -a -e *kar je sredi česa:* ~a vrednost *povprečna*, ~i vek, srednjevéški -a -o, srédnje-visókonémški -a -o: ~i jezik; srédnje vélik, srédnje dóber; srédnjik -a m *kdor je srednji*, srédnjica -e ž, srédnjost -i ž
 sredo- *v sestavi:* sredobéžen -žna -o, sredobéžnost -i ž; sredo-górje -a s, sredogórski -a -o; sredotéžen -žna -o, sredotéž-nost -i ž; sredozémški -a -o: Sredozémsko morje; sredozí-mec -mca m
 sredpósten -tna -o: ~a nedelja
 srédstvo -a s, srédstven -a -o [-van-], srédstevce -a [-təv-] s
 srén -a m, srénc -nca m, srénast -a -o
 srénja -e ž *občina, soseska*, srénj-ski -a -o, srenján -ána m, sren-jánka -e ž
 srép -a -o in -ó, srepóst -i ž, srep-óta -e ž, srépež -a m; srepog-lèd -éda -o; srepéti -im, srep-pèl -éla -o, srepénje -a s
 sreténa -e ž *bot. poločna rastlina*
 +sréz -a m *okraj*, +srézki -a -o *okrajen*
 sréz -a m *ivje, sren*, srézница -e ž, sréznat -a -o; sréziti -im se s srezem se pokrízati

srh -a m, srh -a -o, srhast -a -o, srhek -hka -o, srhniti -nem.
 srhel [-həv] -hla -o, srhlost -i ž, srhkost -i ž, srh(k)olístnica -e ž, srhovína -e ž, *gl. tudi sršati*
 srkati -am, srkaj -tel srkanje -a s, srk -a m *kar se enkrat srkne*, srka -e ž *kdor rad srka:* take vinske srke; srkalo -a s, srká-len -lna -o [-ln-]. srkálca -o ž, srkálec -lca [-ál-] m, srkál-ka -e [-ál-] ž; srkec -kca m, srkljáti -ám, srkljál -ála -o, srkljánje -a s, srkljác -a m, srkljáj -a m; srkniti -nem
 srna -e ž, srnji -a -e: ~e meso, srnjáček -čka m, srnják -a m, srnjákast -a -o, srnjád -i ž; srínast -a -o, srínce -nca m, srní-ca -e ž, srnič -íča m, srnína -e ž; srnjenòg -óga -o
 srobot -a in srobót -a m, srobo-tína -e ž, srobótje -a s; srobo-tínka -e ž *neka vinska trta*; srobótka -e ž *neka rastlina*, srobotov in srobotov -a -o, sro-botovína -e ž, srobotovje -a s, srobótast -a -o
 srp -a m, srpáča -e ž, srpast -a -o, srpec -pca m = srpek -pka m; srpá -ja m, srpárstvo -a s. srpán -ána m: mali ~ *julij*, véliki ~ *avgust*, srpánc -nca m *vrsta osata*, srpica -e ž, srpíc-íča m, srpíček -čka m, srpíšče -a s; srpíčnik -a m = srpnik -a m *neka rastlina*
 srp -a -o in -ó *srep*, srpež -a m; srpéti -im: panj je srpèč *čebele so nemirne, jezne*, srpèl -éla -o, srpénje -a s
 srpán -ána m *gl. srp -a m*
 sršati -im, srši -íte! sršal -ála -o, sršanje -a s; sršiti -im se; sršast -a -o = sršav -áva -o. sršljiv -íva -o; sršica -e ž *vrsta kokoši*, *gl. tudi srh*
 sršen in sršen sršéna m, sršenji -a -e: ~e gnezdo = sršenják

-a m, sršénar -ja m = sršéno-
vec -vca m, sršénka -e ž neka
hruška, sršénov -a -o sršenji
srtí -a m ribja koščica, srtína -e ž
konica, klas; srtínast -a -o, srták
-a m jezav človek, srtína; srtí-
niti -im se: greben se srtíni
srtí -i ž dlaka, ščetina
srtéti -ím: ajda je tako polna,
da zrne kar srtí; srtí -íte! srtěč
-éča -e: ~a ajda, srtěl -éla -o,
srtěnje -a s; srtítí -im se: pu-
ran se srtí (kadar je jezen)
st medm. tiho!
stabilen -lna -o [-ln-] stalen, slo-
jen, trden, stabilnost -i [-ln-] ž
stalnost, stojnost, trdnost; stabi-
lizirati -am ustaliti, utrditi, sta-
biliziranje -a s, stabilizácija -e
ž ustalitev, utrditev, stabiliza-
cijski -a -o
staccato [stakáto] ital. prisl. glas.
sunkovito
stacionáren -rna -o stalen, mirno
stojéč, stacionárnost -i ž, +sta-
cionírati -am se ustaviti, utrditi
se (+štac-)
stádij (+štadij) -a m stopnja (raz-
voja), stanje, grška dolžinska
mera
stádion -a m prostor za tekme,
igrišče, stádionski -a -o
stáгна -gen [-gən] s mn. gl.
stegnà
stagnácija -e ž omrtvelost, zasta-
lost, stagnírati -am zasta(ja)ti,
stagníranje -a s
stahánovec -vca m, stahánovka
-e ž, stahánovski -a -o, stahá-
novstvo -a s
stája -e ž, stájica -e ž, stájnica
-e ž, stajališče -a s
stájati -am (se) gl. tajati, stájan
-a -o: ~a sol
staknítí stáknem strniti, stakni
in stákni -íte! stáknil in stáknil
-ila -o, stáknjen -a -o [nepoud.
povsod: -tak- in -tək-], gl. tudi
stikati; toda: iztakniti gl. tam

stalagmít -a m kapnik navzgórnjik
stalaktít -a m kapnik navzdólnjik
stálež -a m: osební ~ stáтус
stališče -a s gl. stalo
stálo -a s, stálen -lna -o, stálnost
-i ž, stálnik -a m, stálnica -e ž
[povsod: -ln-]; stališče -a s; gl.
tudi stati stojim
stán -a in -ú m, mn. stanóvi -óv:
pastirski stanóvi na planini;
stanóvi v družbi: vojaški, glav-
ni, delavski, kmetski stán; sam-
ski, zakonski ~; +v stanu biti
zmožen biti, móči, utegniti, utr-
peti: daj mi, kolikor +si v stanu
moreš, utрпиš; +nisem v stanu
plačati dolga ne morem; stanó-
ven -vna -o, stanóvski -a -o:
~o društvo, stanóvstvo -a s;
stanár -ja m, stanarína -e ž,
stanarínski -a -o, stanišče -a s
stán -a m životec, životek: ~ pri
srajci, suknji
stánca -e ž vrsta kitic, stánčen
-čna -o
stándard -a m enotna mera, me-
rilo, navodilo, raven: življenjski
~, stándarden -dna -o; stan-
dardizírati -am, standardizíran
-a -o, standardizíránje -a s,
standardizácija -e ž, standardi-
zacijski -a -o
stánica -e ž celica, stáničen -čna
-o celíčen: ~o jedro, stáničast
-a -o; stáničnina -e ž stáničnin-
ski -a -o; stáničnica -e ž, stá-
ničeje -a s; +stánica -e ž postaja
staniól [-ól] (+šťanjól) -a m cin
v listih, staniólski -a -o [-ls-]
Stánislav -a m os. i., Stánko -a
m (+Stankota), Stánkov -a -o
(+Stankotov); Stánislava -e ž.
Stánka -e ž, Stánkin -a -o,
Stáne -ta m, Stánětov -a -o;
Stanislávski -ega m os. i.
stanítí -ím, stáni -íte! stáníl -íla
-o, stanjen -éna -o in stánjen
-a -o, stanítev -tve ž, stánjenost
-i ž [nepoud. povsod: -tan- in

stánje

-*lən-*]; stánjšati -am, stánjšan -a -o, stánjšanje -a s; stanj(š)eváti -újem, stanj(š)evál -ála -o, stanj(š)evánje -a s, stanj(š)eválen -lna -o [-*ln-*]

stánje -a s: železnica je v dobrem, slabem, obupnem stánju; +cesto drži v dobrem stanju *dobro skrbi za cesto*; spraviti (postaviti) v staro stánje; stánje bolnice se je poslabšalo; stánje delavstva je zadovoljivo; ne morejo stopiti pred nas (+niso v stanju); *gl. tudi* stati stojim in stan

stanodajálec -lca [-*áy-*] m, stanodajálka -e [-*áy-*] ž, stanodajálski -a -o [-*áy-*]

stanojemálec -lca [-*áy-*] m, stanojemálka -e [-*áy-*] ž, stanojemálski -a -o [-*áy-*]

stanováti -újem, stanová -ála -o, stanovánje -a s, stanovánjski -a -o: ~i urad; stanoválec -lca [-*áy-*] m, stanováalka -e [-*áy-*] ž, stanoválski -a -o [-*áy-*], stanoválstvo -a [-*áy-*] s; stanoválnína -e [-*ln-*] ž *stanarina*; *gl. tudi* stan; stanoválen -lna -o [-*ln-*], stanoválišče -a s

stanovít -a -o = stanoviten -tna -o, stanovítost -i ž = stanovitnost -i ž, stanovítnež -a m

stápljati -am, stápljanje -a s, *gl. tudi* stopiti -ím

stár -ja m *nekdanja volla mera, korec, mernik, starič -iča m neka davščina, starníca -e ž star*

+stár -a m (*ángrl.*) *zvezda*: +filmski star *filmska zvezda*

stár stára -o in -ó -í -é, *dol. stári -ega, staréjši -a -e in stárejši -a -e*: star sem 18 let *imam, mi je, koliko si star? let imaš, ti je*; stáro in mládo, stári oče *ded, stára mati babica, stári mesec zadnji krajec, stári zakon*; stáro -ega s: vse gre po stárem; stári -ega m: za stá-

rega biti *na preužitku, stára -e ž (+ta stára)*; stárec -rca m, stárčev -a -o, stárčevski -a -o; stárček -čka m, stárčkov -a -o; stárka -e ž, stárkin -a -o, stárica -e ž, stáruha -e ž, stáruša -e ž, stárklja -e ž (*pri ptičih*); starič -iča m *zadnji krajec lune*; staríka -e ž *starikav človek, staríkov -a -o, staríkovost -i ž, stáriha -a in -e m*

stáratí -am (se): oče stára sina (*če mu ne dá gospodarstva*), stáranje -a s; staréti -ím *star postajati, starél -éla -o, starénje -a s; staríkati -am se*: drevje se staríka

starešína -a in -e m, starešínka -e ž *starešinova žena, starešinstvo -a s, starešínski -a -o; starešíniti -ím za starešino biti na svatbi, starešínjenje -a s; starešínováti -újem, starešínová -ála -o, starešínovánje -a s; (+starejš-)*

stárin -a m, stárina -e ž, stárinški -a -o, stárinstvo -a s, stárinstven -a -o [-*vən-*]; stárinar -ja m, stárinarica -e ž, stárinarski -a -o, stárinarstvo -a s, stárinárnica -e ž; stárináriti -ím, stárinárjenje -a s; stárinov -v sestavi: stárinoslóvec -vca m. ~slóven -vna -o, ~slóvsje -a s. ~slóvski -a -o, ~slóvstvo -a s; stárinoznánek -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

stáro -v sestavi: stárocerkvén -a -o, stárocerkvénoslovánski -a -o = stároslovénski -a -o: ~i jezik, ~o slovstvo, *toda*: stára cerkvéna slovánščina = stároslovénščina -e ž; stárodáven -vna -o, ~dávniki -ov m mn., ~dávníški -a -o, ~dávnost -i ž; stárodóben -bna -o; stárokópiten -tna -o, ~kópítnež -a m, ~kópítnik -a m, ~kópítnost -i ž; stárosélec -lca [-*lc-*] m,

~sélka -e [-lk-] ž, ~sélski -a -o [-ls-]; staroslovénc -nca *m* (bleiweisovec), ~slovénski -a -o: ~o gibanje; starosvéten -tna -o, ~svétnost -i ž; starošégen -gna -o, ~shégnost -i ž, starovéški -ška -o; starovérec -rca *m*, ~vérka -e ž, ~véren -rna -o, ~vérnost -i ž, ~vérski -a -o; starozakónski -a -o; starožítnost -i ž

stárost -i *in* staróst -i ž, stárosta -a *in* -e *m*, stárostov -a -o, starósten -tna -o *in* stárosten -tna -o: ~a meja

stárši -ev *m mn.*, *v edn.* oče ali mati ali eden stáršev (+stárš stárša, +*dv.* stárša, +stariši)

stárt -a *m*, stárten -tna -o; stártati -am, stártanje -a *s*; stárter -ja *m*, vse *kp.*

stás -a *m* postava, rast, život, stásít -a -o postaven, zastaven, stásítost -i ž postavnost, zastavnost

státi stánem, stáni -íte! stál -ála -o: to me dragó stáne; ko bi me glavó stálo; koliko stáne ta knjiga; veliko truda, dela, žrtev, bojev, besed me stáne

státi stojím, stój -te! stojèč -éča -e, stojé, stál -a -o, stánje -a *s*; *gl.* stalo; +dober stati za koga (kaj) *pórok biti, jamèiti*; +stati na razpolago *biti na voljo, izbiro, pripravljen biti za kaj*; sonce stojí visoko, nizko; kakor gotovo tu stojím, solze *stojé v očeh *se leskečejo, igrajo*, v knjigi *stoji zapisano *je zapisano*, na glavi státi, na sramotnem odru státi, na svojih nogah státi, sklon stojí na vprašanje... vse ljudstvo *stoji za njim *je za njim*, +státi v milosti pri kom *biti v milosti pri kom*, voda stojí po dolini, lasje stojé pokonci; ura, mlín, žaga stojí; +státi pod nadzórstvom, varstvom *ipd. biti pod...*

státika -e ž *nauk o ravnotežju*, státičen -čna -o *k statiki spadajoč*, státič -a *m kdor računa ravnotežje sil v konstrukciji*

statíst -a *m* *nema oseba na odru*, brezpomembna oseba; statístka -e ž, statíratí -am, statíranje -a *s*, statístovskí -a -o

statístika -e ž, statístičen -čna -o: ~i urad, ~i pregled, statístičar -ja *m*, statístičarka -e ž, statístičarskí -a -o: ~i tečaj

statív [-iuj] -a *m* stojalo, podstavek

státor -ja *m* mirujoči del električnega generatorja

státua -e ž soha, kip, podoba; statuéta -e ž majhna statua, kipec

státus -a *m* stalež, stanje; státus quó [-kvó] *obstoječe stanje, rod. státusa quó*

statút -a *m* uredba, pravilo, pravilnik; statútáričen -čna -o *in* statútáren -rna -o; statúirati -am *pred oči postaviti, jasno pokazati, določiti*

státva -e ž, *nav. mn.* státve -tev [-təv] (*za tkanje*), státven -a -o [-tvən-], státvice -ic ž *mn.*

stáva -e ž: stávo izgubiti, dobiti, plačati, stáven -vna -o: ~i stroj, stávnost -i ž, stávnica -e ž, stávnína -e ž

stávba -e ž, stávbrica -e ž, stávben -bna -o: ~i red, ~o dovoljenje, stavbína -e ž, stavbínski -a -o, *tudi*: stávben -a -o [-bən-] (+stavbén): ~o podjetje; stávbenik -a [-bən-] *m*, stávbenica -e [-bən-] ž (+stavbénik, +stavbénica); stávbar *in* -bár -ja *m*, stávbarski *in* stavbárski -a -o, stavbárstvo -a *s*

stávek -vka *m*, stávčen -čna -o: ~i člen, stavkoslójve -a *s*, stavkoslóven -vna -o

stáviti -im, stávljen -a -o: stáviti híšo, stáviti sod, stáviti besede, stáviti koze; stáviti s kom za kaj, stáviti tri litre vina; +stá-

stávka

viti (se) na razpolago *dati*, *ponuditi* (se); *stáviti koga pod nadzorstvo, pod zaščito *dati komu nadzorstvo, varstvo*; *stáviti predlog *predlagati*; *stáviti na izbiro, na voljo *dati, nuditi*; stáviti vprašanje *zastaviti*; stávljenje -a s, stavítev -tve ž; stávec -vca m, stávečev -a -o, stávečevski -a -o; stávník -a m: sod se stavi v ~e; stávna -e ž *past iz količkov*

stávka -e ž, stávkoven -vna -o: ~o gibanje, stávkár -ja m, stávkarski -a -o; stavkokáz -áza m; stávkati -am: snope ~, delavci stavkajo; stavkajóč -a -e (*stavkujóč), stávkanje -a s

stáž -a m *predpisana učna praksa*, stážén -žna -o, stážíst -a m, stážístka -e ž, stážístovski -a -o

stearín -a m *snov za sveče*, stearínski -a -o: ~e sveče

stebèr -brà m, stebérn -a -o: ~a dvorana, stebérn -a -o, stebróven -vna -o; stebéč stebéčà m, stebrič -íča m, stebriček -čka m, stebričast -a -o, stebrišče -a s = stebreník -a m *kolonada*, stebrovje -a s [*povsod: steb-*]

stèblo -a s, stèbelce -a [-bàlc-] s stèbeln -a -o [-bàln-], stèbelnat -a -o [-bàln-]; stèbelčast -a -o [-bàlč-], stèbelčje -a [-bàlč-] s; stèblast -a -o; stèbláti -ám v *stebila iti*, stèblika -e ž, stèblíkast -a -o, stèblíkovina -e ž, stèblíti -ím se; stèblóvje -a s

stèčaj -a m *konkurz*, stèčajén -jna -o: ~o pravo

stèči -em gl. teči: ~ s česa (voda je stèkla z mize), stroj stèče; *zasluge si stèči *zasluge si pridobiti*, tat je stèkel, pes je stèkel, gl. *tudi* stekel in stekati

stèčina -e ž *pot, sled divjatine*

stégati -am, stégniti in -ítí stégnem gl. iztegniti

stegnà stègèn [stəgən] in stáгна -gen [-gən] s mn. = stegnè stègèn [stəgən] ž mn. *steze za živino, zlasti med plotovi*

stègno -a s, mn. stégna in stégna -gen [-gən], stégence -a [-gən-] s, stégenski in stégenski -a -o [-gən-], stegenica -e [-nən-] ž

stehíniti -im: žito je na polju stehínilo [stəh-]

stéhtati -am, stéhtan -a -o

stékati -am: ljudstvo se stéka, gl. *tudi* iztekati, stékanje -a s, stekalíšče -a s, stèk -éka m, stékva -e ž *cisterna za deževnico*; gl. *steči in stečina*

stékel stékla -o: ~ pes, ~a mačka, steklína -e ž, steklínski -a -o, steklóst -i ž

stèklo -a s, rod. mn. stèkel [-əl], steklén -a -o, steklénka -e ž, steklenica -e ž, stekleníčka -e ž, steklenina -e ž, stekleninar -ja m; stèkelce -a [-kàlc-] s; steklár -ja m, steklaríca -e ž, steklárski -a -o, steklaríja -e ž; stekláriti -im, steklárlenje -a s, steklárna -e ž, steklárstvo -a s; stèklast -a -o; steklíti -im *glazirati*, steklíl -a -o, stekljénje -a s; steklenéti -im: oči mu stekleníjo, steklenèl -éla -o, steklenénje -a s; steklovina -e ž

steklo -v sestavi: steklobrúsec -sca m; stekloprédec -dca m; stekloréz -a m, ~rézec -zca m

stélen -lna -o [-ln-]: ~a krava *krava s tetelom*, stelíti -ím se *oteliti se*: krava se je stelíla

stélja -e ž, stéljen -ljna -o, stéljnik -a m, stéljnica -e ž, stéljica -e ž, stéljka -e ž *neka rastlina*, stéljkarica -e ž *rastlinsko ime*, stéljščina -e ž, stéljčnica -e ž, nav. mn. *bot.*

stemnítí -ím se, stemnít -íla -o: ~ se mu je obraz, stemnítlo se je, stemnítev -tve ž [*povsod: -tam-*]

sténa -e ž, sténski -a -o; steník -a m *lesena stena pri podu ali senici*; +sténčas -a m *stenski časopis*

steníca -e ž, steničji -a -e: ~i pik, steničast -a -o, steničav -a -o, steničen -čna -o, steničarica -e ž *neka hruška*, steničnica -e ž *neka rastlina*; steničnjak -a m = steničnik -a m *rastlinsko ime*

steničen -čna -o *kreplen fil.*: ~i afekti; steniža -e ž *napon*

+steníti *gl.* staníti

sténj -a m: ~ pri luči

stenográf -a m, stenográfinja -e ž, stenografija -e ž, stenografičen -čna -o = stenografski -a -o, stenogram -a m; stenografirati -am, stenografiranje -a s; stenodaktilografija -e ž

stenotipija -e ž *stenografsko tipkanje, pretipkavanje stenograma*, stenotipist -a m, stenotipistka -e ž

stenóza -e ž *zožitev (želodca, žile ipd.) med.*

stèp -épa m *le nekoliko v snop zvrnana slama*

stépa -e ž, tudi stép -í ž; stépen -pna -o: ~e rastline; stépnik -a m *prebivalec stepe*

stèpsti -pem *gl.* tepsti, stepèn -éna -o; stépati -am, stépanje -a s; stépnik -a m *otep slame*; stéпки -ov m *mn. sirotka*

steptáti -ám *gl.* teptati: zemljo ~, steptán -a -o, steptánost -i ž

stereo -v *sestavi*: stereometrija -e ž *nauk o telesih in njih likih*; stereoskóp -a m, ~skópski -a -o; stereotíp -a m *tisk. odlitek*, ~tipírati -am, stereotípen -pna -o *ustaljen, nespremenljiv, dognan, premlet, prazen, vsakdanji*, ~tipíja -e ž

sterilen -lna -o [-ln-], sterílnost -i [-ln-] ž; sterilizírati -am, sterilizácija -e ž, sterilizácijski

-a -o: ~i aparat = sterilizátor -ja m

stesáti stésem *gl.* tesati, stesán -a -o

stesníti -ím, stésni -íte! stésnil -íla -o, stesnjèn -éna -o, stesnjénost -i ž, stesnítev -tve ž, stesnjáva -e ž; stesnjeváti -újem, stesnjevánje -a s

stéti stmèm *in stámem se*: kri se stáme (stmè), stél -a -o, stét -a -o: ~a kri

stetoskóp -a m *slušalo (zdravniška priprava)*

stezá -é *in* -è ž, -i -ó *in* -ò, *mn.* stezé stezá *in* stèz -ám -áh -ámi; stezica -e ž, stezčica -e ž, stezčeka -e ž, stezína -e ž [*po vsod: stèz-*]

stézati -am *gl.* iztezati

stéznik -a m, stézniški -a -o

stezáj -a m: vrata na ~ odpreti, stezájnik -a m

stéžka *in* iztéžka *prisl.*, stéžkoma *prisl. s težavo*

stigma -e ž *vtisnjeno ali vžgano znamenje*, stigmatizírati -am *za zmeraj zaznamovati*, stigmatizíránje -a s, stigmatizácija -e ž

stíh -a m *verz*, stihoslóvje -a s, stihotvórec -rca m, stihotvórstvo -a s

stíha *in* iztíha *prisl.*, stíhoma *prisl.*

stihija -e ž, stihíjski -a -o: ~o gospodarstvo, ~o delovati

stihomitíja -e ž *vrsta dvogovora v stari drami (poetika)*

stíkati -am *in* -čem: ~ kaj s čim, ~ se s čim, ~ po čem *brskati*, ~ za čim *iskati*; stíkánje -a s, stík -a m, stíkoma *prisl.*; stíka -e ž; stikálo -a s, stikálen -lna -o [-ln-], stikálnica -e [-ln-] ž, stikalíšče -a s; stíčen -čna -o: ~a ravan, ploskev, stíčnost -i ž, stíkljaj -a m, *gl.* tudi stakniti

Stíks -a m *ime mit. podzemsko reke*

stíl [-íl] -a m slog, stílen -lna -o [-ln-], stilistika -e ž nauk o slogu, stilíst -a m, stilístka -e ž, stilístičen -čna -o; stilízem -zma m

*stimulírati -am *poživiti, spod-bosti*, stimulans -a m *poživilo*, stimulácija -e ž *spodbuda*

stírati -am *gl. iztirati*

stíri -í in sterí -í ž mn. *seneni*
zdrob = stírinje -a s

stískati -am, stískanje -a s, stísk -a m *kompresija*, stíska -e ž, stískáč -a m, stískáj -a m; stískál -a s, stískálen -lna -o [-ln-], stískálnica -e [-ln-] ž, stískálnik -a [-ln-] m; stískálec -lca [-áú-] m, stískanec -nca m, stískanka -e ž; stískáv -áva -o, stískávec -vca m, stískávka -e ž, stískávost -i ž; stískováti -újem, stískovánje -a s; stískoma *prisl.*; stísiniti -nem, stísnižen -a -o, stísnitev -tve ž, stísnijenje -a s, stísniženost -i ž; stís -a m, stísniženec -nca m *skopuh*, stísniženka -e ž; stísljiv -íva -o, stísljívost -i ž; stísen -sna -o, stísnost -i ž

stíva -e ž *morska pena min.*

stkáti stkèm *gl. tkati*, stkán -a -o, stkánica -e ž *tkanina*

stláčiti -im *gl. tlačiti*, stláčen -a -o, stláčenje -a s, stláčitev -tve ž

stláti stéljem, stélji -íte! stlál -ála -o, (na)stlán -a -o, stlánje -a s

stléti -ím *gl. tleti*, stlítev -tve ž stó *glav. šte.*, dvé sto, pét sto;

stó tísoč; stókrat, stókratzen -tna -o, dvé stokrat, trí stokrat, stó in stókrat; stotica -e ž; stót -a m *cent*; stotisočica -e ž, stotisočinka -e ž, stotisočina -e ž, *gl. tudi stoti*

sto- *v sestavi*: stódelen -lna -o [-ln-]; stódnéven -vna -o; stófunten -tna -o; stóglášen -sna -o; stógláv -áva -o, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca m, sto-

glávež -a m *neka rastlina*; stóletje -a s, ~léten -tna -o, stóletnik -a m, ~létnica -e ž; stólistnica -e ž *neka rastlina*; stónog -óga -o, ~nóžen -žna -o, stónoga -e in stónoga -e ž; stóòk -óka -o; stóòk -óka -o; stóòk -ólpa -o [-lp-]: ~a Praga; stóvrsten -tna -o

stóčiti stóčim *gl. točiti*: vse ostanke vina je v en sodček stóčil; stóčíšče -a s; stók -óka m stóg -a m, stóžnik -a m, stóževnik -a m, stóžnica -e ž, stóžina -e ž, stóžíšče -a s, stóžje -a s stógla -e ž *jermen pri čevljih*, stógljaj -a m

stogotíti -ím *gl. raztogotiti*

stóik -a m *pristaž grškega filozofa Zenona*; miren, ravnodušen *človek*, stóičen -čna -o: ~a filozofija, stoicízem -zma m

stója -e ž, stójen -jna -o *stabilen*, stójnost -i ž

stójálo -a s, stójálec -a [-lc-] s stójíšče -a s, stójíščen -čna -o:

~i prostor

stójnica -e ž, stójničen -čna -o

stókati -am in -čem, stókaj -te! stókál -a -o, stókanje -a s;

stók -a m: jok in ~; stókálo -a s; stókav -a -o, stókavec -vca m, stókavka -e ž

stóklas -a m = stóklasa -e ž *neka rastlina*

stòl [stòú] stóla m, na stólu, mn. stóli -ov in -óv stólom na -ih

in -éh s stóli; stòl gugalnik [-áú-] m; stólica -e ž *katedra*; stólica -e ž, stólič -íča m, stóliček -čka m, stólov -a -o: ~a noga; stólár -ja m, stólárski -a -o, stólárstvo -a s, stólárna -e ž;

stólček -čka [-óú-] m, stólec -lca [-óú-] m, stólen -lna -o [-ln-]: ~o mesto, ~a cerkev,

stólnica -e [-ln-] ž, stólnik -a [-ln-] m; stólováti -újem, stólovál -ála -o, stólovánje -a s

stôlba -e [-lb-] ž *stopnica*, *mn.*
stôlbe *stopnice*, *lestva*

stôlči -em *gl.* tolči, stôlčen -a -o
[*povsod: -ouč-*]

stôlp stôlpa *m*, stôlpec -pca *m*,
stolpič -iča *m*, stolpiček -čka
m, stolpičast -a -o; stôlpast -a
-o, stôlpen -pna -o; ~a ura,
stolpica -e ž *bot.*, stolpišče -a *s*,
stôlpje -a *s* [*povsod: -lp-*]

stolstíti -ím: ~ prasiča, ~ se,
stôlstil -íla -o [*povsod: -ou-*]

stôp *stoj!* *konec*, *pika*; stôparica
-e ž *merilna ura* *šp.*

stôpa -e ž, *nav. mn.* stôpe: v ~e
dati; stôpen -pna -o: ~o vre-
teno, ~a kaša, stôpati -am: ječ-
men, proso ~ *obdelovati v sto-*
pah; stôpič -a *m* *tolkač*, stôpica
-e ž, *mn.* stôpice *majhne stope*
za čreslo; stôpina -e ž

stopálo -a *s*, stopálce -a [-lc-] *s*,
stopálca -e ž *podplat na nogi*,
stopálen -lna -o [-ln-], stopál-
nica -e [-au-] ž: *kolovratu je*
manjkalo ~e, stopálnik -a
[-áu-] *m*

stôpati -am, stôpaj -te! stopajóč
-a -e, stôpal -a -o, stôpanje -a
s; na péte komu stôpati, stopáj
-a *m*; stopíti stôpim (v hišo),
stôpi stopite! stôpil -íla -o; stopí-
piti komu na prste, na kurje
oko; ~ na njegovo stran *pri-*
družiti se; ~ s kom v zvezo,
~ v službo, v pokoj; ~ v
ospredje, v ozadje, v 50. leto;
* ~ v zakon *pr. poročiti se, skle-*
niti zakon, * ~ v veljavo *dobiti*
veljavo, postava *stôpi v velja-
vo *dobi veljavo*; stôp -ópa *m*:
v ~ íti, voziti v ~; stôpoma
prisl.; stopán *in* stopèn -pnà -ó
kdor hitro hodi (stôpi); stopicati
-am, stopicanje -a *s*; stopicljáti
-ám, stopicljanje -a *s*

stôpica -e ž: *trohejska*, *jamska*
~; stôpičen -čna -o

stopínja -e ž: pobirati ~e za kom,
koliko stopinj mraza je? kót
90°; stopínjica -e ž, stopínjski
-a -o: ~a mera

stopíti -ím, stôpi -íte! stôpil -íla
-o, stopljèn -èna -o, stopljénje
-a *s*, stopítev -tve ž, *gl. tudi*
stápljati

stopnica -e ž, *nav. mn.* stopnice
-íc, stopnišče -a *s*, stopniški
-a -o: ~i držaj

stôpnja -e ž, stôpnjast -a -o,
stôpnjät -áta -o, stôpnjema
prisl. po stôpnjah; stopnjévati
stopnjújem, stopnjéväl -ála -o,
stopnjévánje -a *s*; stopnjévá-
len -lna -o [-ln-]; stopnjévít
-a -o, stopnjévítost -i ž, stop-
njévina -e ž *zemlj.*

stoprv = stoprāv *prisl. šele*

stória -e ž *izmišljena povest*,
prazne marnje

storíti -ím, stôri -íte! stôril -íla
-o *in* stôrilo -i -e, storjèn -èna
-o: storíti komu kaj (dobrega,
hudega, žalega, ljubega); noč
se storí, sadje storí *obrodi*, kra-
va storí *se oteti*; milo, grenko,
inako se mi storí; storjèno mu
je *urečeno*, *zatarano*; storiti si
kaj iz česa *gnati*, *vzeli si kaj*
k srcu; storitev -tve ž, storilec
-lca [-íu- *in* -lc-] *m*, storilo -a *s*,
storílen -lna -o [-ln-], storil-
nost -i [-ln-] ž

stornírati -am *preklicati*: ~ na-
ročilo, storníran -a -o, storni-
ranje -a *s*; stórno -a *m*

stôrž stôrža *m*: smrekov, koruzni
~; storžič -iča *m*, storžnják -a
m, *nav. mn.* storžnjáki -ov
iglavci

stotér -a -o *gl.* četvér, stotéren
-rna -o, stotérka -e ž

stôti -a -o, stotina -e ž 1. *stoti*
del (0,01), 2. *skupina sto pred-*
metov: na stotine ljudi; stotica
-e ž, stotínka -e ž, stôtíč *prisl.* =
stôtikrat *prisl.*, stoták -a *m*

stótnik

stótnik -a m, stótnica -e ž, stótniški -a -o; stótnija -e ž, stótnijski -a -o; stótništvó -a s
stožánj -a m *podboj* = stožánje -a s = stožánjec -njca m
stóžec -žca m *majhen stog; geom. lík*; stóžčev -a -o: ~a višina; stóžčast -a -o: ~a streha
stožér -a m, stožérnica -e ž
stožína -e ž, stožíšče -a s, *gl.* stog
stožíti stóži se mi: ~ se po domu *gl.* tožiti, stóžil -íla -o
stóžnik -a m, stóžnica -e ž, *gl.* stog
strádati -am, strádal -a -o *in* -ála -o, strádanje -a *in* strádánje -a s, strád -a m, strádež -a m, strádálec -lca [-áμ-] m, strádálka -e [-áμ-] ž, strádálski -a -o [-áμ-]; strádác -a m
Stradivári -ja m *znameniti izdelovalec gosli*, Stradivárijev -a -o: ~e gosli = stradivárke -rk ž mn.
stráh -ú *in* -a m, mn. strahóvi -óv; brez stráha (strahú), v stráhu živeti; v stráh prijeti, vzeti, biti komu; iz strahú kaj napraviti, za strah v prósu biti; bati se strahóv; strahóma *in* stráhoma *prisl. s* strahom; strahóta -e ž, strahóten -tna -o; strahováti -újem, strahová -ála -o, (u)strahová -a -o, strahová -nje -a s, strahoválec -lca [-áμ-] m, strahováлка -e [-áμ-] ž, strahoválen -lna -o [-ln-], strahoválnica -e [-ln-] ž; strahovít -a -o, strahovítost -i ž, *gl.* tudi strašen
straho- v sestavi: strahopét -éta -o, ~pétec -tca m, ~péten -tna -o, ~pétnež -a m, ~pétnik -a m, ~pétnica -e ž, ~pétnost -i ž; strahovláda -e ž
strán -í ž: leva, desna ~, ~ svetá, gorenjska ~, na čigavi ~i je pravica? na strán stopíti, v stran = strán stopiti, koga po

stráni gledati; po stráni zaslužiti *poleg, zraven*; z éne strani, z druge strani; +od strani koga ali česa *od koga ali česa ali samo rod.*: ni se imel ničesar bati od gledalcev (+od strani gledalcev); táko ravnanje Madžarske (+tako postopanje od strani Madžarske); delavci to namero topla pozdravljajo (+od strani delavstva se ta namera topla pozdravlja)
strán prisl.: ~ iti, ~ spoditi, ~ dati, ~ spraviti, ~ priti: krava je + ~ prišla *že poginila*
stranéti -ím *na stran viseti, se nagibati*, stranèl -éla -o: drevó (voz) straní (na levo), stranènje -a s; stranítí -ím (se): ledena pot voz straní, stranjénje -a s
stranica -e ž, straníčica -e ž, stranícar -ja m: kozolec ~; straníčiti -im, straníčenje -a s
stranišče -a s, straniščen -čna -o: ~a školjka, straniščenik -a m, straniščenica -e ž
stránka -e ž, stránkin -a -o: ~ odbor, ~a pravila, stránkar -ja m, stránkarica -e ž, stránkarski -a -o, stránkarstvo -a s, stránčica -e ž
+ **stranpót** -í ž = +stranpótica -e ž *stránska, kriva, napačna pot*: da ne bi zašel na +stranpota *kriva pota*
stránski -a -o, stranščica -e ž *vrsta piščalke, mn.* stranščice -ic ž *del stavev in trlice*
strást -í ž, strásten -tna -o, strástnost -i ž, strástnež -a m, strástnik -a m, strástnica -e ž
strašen -šna -o *in* strašén *ali* strašán -šná -ó -í; strašnica -e ž *ime več rastlinam*; strašnost -i ž; strašánski -a -o: ~a nevednost, ~o velik, *gl.* tudi strah *in* strašiti
strašítí -im *in* strašítí -ím: tod rado straši; zakaj strašiš otro-

ka? stráši -íte! strášil *in* -šil -a -o, strášenje *in* -ênje -a s; strášilo -a s, strášilen -lna -o [-ln-]: ~a pištola, strášilnica -e [-ln-] ž *vrsta osata*, strášilnik -a [-ln-] m *divji žafran*; strášilec -lca [-lc-] m, strášilka -e [-lk-] ž. *gl. tudi* strah *in* strášen

strašljiv -íva -o, strašljivost -i ž, strašljívec -vca m, strašljívka -e ž *kdor se rad straši*

strašno *prim.* *strašnje* *prisl.:* ~ je videti, misliti; ~ razmesarjen; *tudi samo poudarni pomen zelo:* ~ priden, ~ zgodaj, ~ blizu, ~ veliko; ~ ljudi je bilo veliko; *tudi* *strašno*

stratég -a m *vojskovodja*, stratégija -e ž *vojskovodstvo*, stratégičen -čna -o = *stratéški* -a -o

stratosféra -e ž *zračna plast v višini nad 10 km*; stratosférom -rna -o, stratosférski -a -o: ~o letalo

stráž -í ž = *stráža* -e ž *spodnji del strehe*

stráža -e ž: telesna, mrtva, nôčna ~, stati na ~i, ~o postaviti, držati; *strážen* -žna -o: ~a ladja, ~i ogenj, ~i narednik; *strážnik* -a m, *strážnica* -e ž, *strážništvo* -a s, *strážnina* -e ž; *strážmojster* -tra m

strážár -ja m, *strážarica* -e ž, *strážárski* -a -o, *strážárstvo* -a s, *strážárnica* -e ž; *strážáríti* -im, *strážárjenje* -a s

strážíti -im, *strážíti* -te *in* -íte! *strážil* -a -o *in* -íla -o, (za)strážžen -a -o, *strážjenje* -a s, *strážítev* -tve ž; *strážišče* -a s; *strážljiv* -íva -o: ~ pes

strčáti -im *štrleti*, *strči* -íte! *strčal* -ála -o, *strčanje* -a s

strđ -í ž, *strđen* -a -o, *strdenica* -e ž *kolač, pečenje iz medu*; *strdenika* -e ž *vrsta sliv*; *strđenje* -a s, *strdica* -e ž *medica*; *strđenka* -e ž *ime več rastlinam*; *strđina* -a ž *strđ s satjem vred*

strđiti -im *trdo narediti*, ~ se, *stđi* -íte! *stđil* -íla -o, *stđjen* -a -o: ~a kri, *stđjenje* -a s, *stđjenost* -i ž, *strđítev* -tve ž; *strđenina* -e ž, *strđek* -dka m. *gl. strjati in strjevati*

stréči *stréžem:* ~ gostom, bolnikom, stroju, *strastem*, *radovednosti*; ~ *pri mizi*, *v gostilni*, *v bolezní*; ~ *na kaj gledati za čim, prežati na kaj*; ~ komu *po čem (življenju, premoženju) skušati vzeti*; *jed mi ne streže*; *stréži* -te *in* -íte! *strégel* -gla -o, (po)stréžen -a -o, *stréženje* -a s, *stréga* -e ž, *stréžba* -e ž; *stréžen* -žna -o, *stréžnik* -a m, *stréžnica* -e ž, *stréžniški* -a -o, *stréžništvo* -a s, *stréžnina* -e ž; *stréžaj* -a m, *stréžajka* -e ž; *stréžè* -éta m *in* s, *stréžec* -žca m; *stréžek* -žka m, *stréžič* -a m *stržek*; *stréžljiv* -íva -o

stréha -e ž, *stréhast* -a -o; *stréhar* -ja m, *stréharica* -e ž *strigalica*, *streháríti* -im, *strehárjenje* -a s; *stréšen* -šna -o, *stréšnik* -a m, *stréšnica* -e ž; *stréšica* -e ž, *stréšina* -e ž, *stréšje* -a s - *ostréšje* -a s; *strehodèr* -éra m *vrtinec (veter)*

strél [-éy *in* -él] -a m, *stréla* -e ž, *strélen* -lna -o [-ln-]: ~a lina = *strélnica* -e [-ln-] ž, *strélnik* -a [-ln-] m *top*; *strelína* -e ž *rana od strela*; *strelár* -ja m, *strélast* -a -o; *strelíca* -e ž, *strelícast* -a -o, *strélstvo* -a [-ls-] s, *stréličina* -e [-lš-] ž

strelíti -ím, *stréli* -íte! *strelí* -a -o, (u)streljèn -éna -o; *stréljati* -am, *stréljaj* -te *in* -ájetel *stréljal* -a -o *in* -ála -o, *stréljanje* -a *in* *streljánje* -a s, *streljáva* -e ž; *strélec* -lca [-lc-] m, *strélka* -e [-lk-] ž, *strélski* -a -o [-ls-]: ~i jarek, ~a družina; *streljáj* -a m; *streljávka* -e ž

strelo-

strela; strelišče -a s, streliščen-ščna -o: ~e naprave, strelivo -a s

strela- v sestavi: strelonósec -sca m, ~nósen -sna -o: ~i oblak; strelovód -óda m, ~vóden -dna -o: ~e naprave

strême -éna s = strêmen -éna m, stremenica -e ž jermen pri stre-menu, nav. mn. stremenice: pêne, bočne, prsne, nartne ~; stréménast -a -o, stremenàt -áta -o; stremenják -a m; strémén-ski -a -o; stréménovec -vca m

***streméti** -ím prizadevati si, strê-mi -ítel stremèl -éla -o, *strem-ljénje -a s prizadevanje; *strem-ljív -íva -o prizadeven, *strem-ljívost -i ž prizadevnost; strémúh -a m, strémúhinja -e ž, strémúštvo -a s

strengetáti -ám in -éčem rozljati, *žvenketati*, strengetàl -ála -o, strengetánje -a s, strengèt -éta m

strépati -am in -pljem: perilo, prejo, prah ~

strepetáti -ám in -éčem gl. trepetati in vztrepetati

streptokókus -a m, streptokóku-sen -sna -o, streptokókusov -a -o streptomícín -a m med. strepto-micínov -a -o: ~ učinek

strésti strésem gl. tresti, stréšen -a -o; strésati -am; strésti in strésati pomenila: 1. *tresenje*: koga za lase strésti (strésati), z glavo strésti (strésati); 2. *izgubljanje gl. raztres(a)ti*: z glave strésti (strésati), fízol stré-s(a)ti (*če je vreča strgana*); strès -ésa m, strések -ska m, strésáj -a m; strésanje -a s; strésálo -a s, strésálica -e ž; strésálec -lca [-áyu-] m, strésálka -e [-áyu-] ž; stréšen -sna -o; strés-niti -nem; strésovati -újem, strésovàl -ála -o, strésováníje -a s, strésoválec -lca [-áyu-] m, strésováлка -e [-áyu-] ž

stréšen -šna -o: ~a opeka, lepen-ka, gl. streha

stréti strém in stárem gl. tretí, strít -a -o, strítost -i ž, strítina -e ž

strézniti -nim gl. iztrezniti; stré-zen -zna -o, stréznost -i ž; stré-zovati -ujem se

strežáj -a m ipd. gl. streči

střgati -gam in -žem: korenček ~, obleko s sebe ~, *toda*: list iztrgati (iz knjige), obleko str-gati = raztrgati; strfgan -a -o, strfganje -a s; strfganec -nca m, strfganka -e ž; strgác -a m, str-gáca -e ž, strgálec -lca [-áyu-] m, strgálka -e [-áyu-] ž; strgár -ja m; strgálo -a s, strgálen -lna -o [-áyu-]: ~i nožiček, strgálnik -a [-áyu-] m, strgálnica -e [-áyu-] ž; strgljái -ám, strgljáj -ájte! strgljál -ála -o, strgljánje -a s; strgón -a m, strgotína -e ž, str-gúlja -e ž

střhel [-háu] -hla, -o, střhlost -i ž; strhlenéti -ím, strhlenèl -éla -o; strhljív -íva -o

stríc -a m, stríčov -a -o, stríček -čka m, stríčovína -e ž, stríčov-ka -e ž lišček; stríčnik -a m, stríčnica -e ž; strína -e ž *teta*, strínin -a -o, striníč -íča m

stríči strízem, strízi -te! strigel -gla -o, (o)strížen -a -o, stríženje -a s, stríž -í ž = stríža -e ž, strížec -žca m, stríg -a m, strí-žen -žna -o: ~a ovca, ~a na-petost, ~e sile; strížina -e ž; strížlja -e ž, strížnica -e ž; strížnina -e ž

strígalica -e ž zool. (+štrigalica)

strihní -a m (*strup*), strihnínski -a -o

***strikten** -tna -o *natančen*, *določen*: dobil je *~a navodila *natančna*, *~i pomen besede *ožji*, *pravi pomen besede*; *~o se držati česa *natančno*, *trdó*, *po črki*

strínjati -am (se), strínjanje -a s; strniti strnem, strni -íteľ strnil -íla -o, strnjen -a -o; strníslo -a s; strnítev -tve ž, strnitven, -a -o [-tvən-]; strnjeváti -újem, strnjevané -a s

Strítar -ja m, Stritarjev -a -o: ~ jazyk, strítarski -a -o: ~o čustvo, strítarjánec -nca m, strítarjanski -a -o, strítarjánstvo -a s

stríjati -am, strjevati -újem, strjevál -ála -o, strjevané -a s

strkati -am: ~ s prta (moko), strkávatí -am; *toda*: iztrkati pipo gl. *tam*

strm -í ž: čez grm in strm; strm -a -o in -ó, strmen -mna -o in strmen strmán -mnà -ó; strmec -mca m; strmén -i ž = strmica -e ž = strmína -e ž; strmkast -a -o, strmóš -i ž; strmovít -a -o, strmovítost -i ž; strmóča -e ž *strmost*

strmėti -ím, strmi -íteľ strmé, strmèč -éča -e, strmèl -éla -o, strmènje -a s; strmolè -éta m *kdor strmo gleda*

strmo -v sestavi: strmoglav -áva -o, ~glávéc -vca m *vrsta letal*, ~glávítí -ím, ~glávljen -a -o; strmoglavljati -am, ~glávljanje -a s; strmogled -éda -o, ~glédnost -i ž

strn -í ž: čez drn in strn; strnjè -à s; strn -a -o: strna in ajdova žetev; strnén -a -o: ~o žito; strnína -e ž; strníšče -a s, strníščen -čna -o: ~a repa, strníščnica -e ž, strníščnik -a m; strníščina -e ž; strnokòs -ósa m, strnokòš -i ž *pokošena strn*

strnád -a m, strnáda -e ž, strnádek -dka m, strnádká -e ž, strnádji -a -e, strnádov -a -o

strnítí -nem gl. strinjati

stróče -a s *ipd. gl. strok*

stróča -e ž *kilica pesmi*, stróčičen -čna -o

stróg -a -o, stróžji -a -e *oster, trd, hud, resen; prisl. strogó, prim. stróže; strogóst -i ž*

strohnėti -ím gl. trohneti, strohnénje -a s, strohnítev -tve ž, strohlína -e ž; strohljiv -íva -o, strohljívost -i ž

stròj -ója m, strójen -jna -o, strójnič -a m, strójnica -e ž, strójničen -čna -o: ~i pas; stróječek -čka m, strójništvo -a s

stroje -v sestavi: strojeslòvje -a s; strojepís -a m, ~písen -sna -o, ~písec -sca m, ~píska -e ž; strojevódja -a in -e m, strojevódski -a -o: ~i tečaj; strojeznánstvo -a s

strojítí strojím, stróji -íteľ stróžil -íla -o, (u)strójen -a -o, strójenje -a in strójenje -a s, strójítev -tve ž, strójba -e ž; strójár -ja m, strojarica -e ž, strojarija -e ž, strojarski -a -o, strojárna -e ž = strojárnica -e ž, strojárstvo -a s; strojáriti -ím, strojárjenje -a s; strojilo -a s, strojilen -lna -o [-ln-], strojíl -ník -a [-ln-] m, strojíl -níca -e [-ln-] ž; strojina -e ž

stròk stróka m, strókovje -a s, strókast -a -o, strokát -áta -o, strokovít -a -o, stróčen -čna -o, stróči -a -e: ~i fízol, stróčnat -a -o, stróčnica -e ž, stróčec -ča m, stroček -čká m, stróčeje -a s, stróčítí -ím se: grah se stróči

stróka -e ž, strokóven -vna -o, strokovnják -a m, strokovnjákinja -e ž, strokovnjáski -a -o, strokovnjáštvo -a s

stròp -ópa m, na strópu; strópen -pna -o: ~i zidak, stropník -a in strópník -a m, stropníca -e ž; stropóvje -a s

stróstití -ím = raztróstiti -ím gl. trositi

stróšek -ška m, stroškóven -vna -o, stroškóvník -a m

strpáča

strpáča -e ž *vrsta rovnice*
strpánc -nca *m vrsta osala*
strpáti -am, strpán -a -o, strpá-
nost -i ž; strpávati -am kaj v
kaj, strpávanje -a s
strpéti -ím *gl. trpeti*; strpévati
-am, strpévanje -a s; strpen
-pna -o, strpnost -i ž, strpnik
-a *m* = strpnež -a *m*, strpnica
-e ž; strpljiv -íva -o, strpljí-
vost -i ž
strpoléti -ím *splameneti*, strpolèl
-éla -o, strpolénje -a s
strsníti -nem (se) *prestrašiti, pre-*
senetiti, stršel -sla -o *prestrašen*,
strsnítev -tve ž
strúg -a *m*, strúga -e ž: vodna ~;
strúgati -am, strúganje -a s;
strugálo -a s, strugálen -lna -o
[-ln-], strugálnik -a [-ln-] *m*;
strugáč -a *m*, strugáča -e ž,
strúglja -e ž *strgača, strgulja*;
strugljáti -ám, strugljáj -ájte!
strugljál -ála -o, strugljánje -a
s; strúgavica -e ž, strúgelj -glja
m; strugotína -e ž, strugotinast
-a -o, strugotínc -nca *m*, stru-
govína -e ž; *gl. tudi* stružiti
strugár -ja *m*, strugarica -e ž,
strugárski -a -o: ~o orodje,
strugárstvo -a s; strugáriti -im,
strugárjenje -a s
strúja -e ž *tok*: literarna, elek-
trična struja, strújati -am, strú-
janje -a s *fiz.*; strujiti -ím:
voda struji čez njivo
strukúra -e ž *ustroj, zlog, sestava*,
strukúren -rna -o: ~a formula
strúma -e ž *golša med.*
strúmen -mna -o: ~o napeta vrv,
~a hoja; strúmnost -i ž
strúna -e ž: ~e naviti, napeti,
ubrati; bo treba druge ~e na-
viti *ostreje nastopiti*; prenapeta
~ počí; igrati na eno ~o, eno
samo ~o *pritiska zmeraj isto*
gani; na rodoljubno, socialno
~o brenka; konjska ~ žima;
živa ~ *zool.*; strúnast -a -o.

strúnar *in* strunár -ja *m*, strú-
narski *in* -árski -a -o, strúnica
-e ž, strúnski -a -o
strúp -a *m*, strupén -a -o, stru-
peníca -e ž, strupenína -e ž,
strupenják -a *m*, strupenjáča
-e ž; strupénost -i ž, strupénski
-a -o; strúpen -pna -o: ~i zob,
~a žleza; strupnät -áta -o,
strúpnica -e ž, strúpnik -a *m*
strupnína -e ž; strupnják -a *m*;
strupár -ja *m*, struparíca -e ž,
strupárka -e ž; strupovít -a -o,
strupovítost -i ž; struposlójve
-a s, strupoznánstvo -a s
strúpáti -am *in* strúpíti -im *gl.*
trupati razbiiti, strúpan *in* strúp-
ljen -a -o
strúž -a *m* *neki žužek*, strúžav -a
-o: ~o žito
strúžiti -im, strúženje -a s, stru-
žína -e ž, strúžec -žca *m*, strúž-
je -a s; strúžen -žna -o: ~o
dleto; strúžnica -e ž, strúžnik
-a *m*, *gl. tudi* strug
stržèk -žkà *m* *kraljiček (ptič)*
stržén -a *m*, stržénov -a -o, str-
žénovec -vca *m*, stržénc -nca
m, strženíca -e ž, strženína -e ž,
stržénka -e ž *neka hruška*; str-
žénast -a -o; strželj -žlja *m*
koruzni storž
stúd -a *m*, stúden -dna -o *ostuden*;
stúditi -im (se), stúdenje -a s;
stúdnost -i ž; studljív -íva -o,
studljívost -i ž
studén -éna -o *mrzel*, studénc
-nca *m*, studéncèk -čka *m*, stu-
dénčen -čna -o: ~a voda, stu-
dénčnica -e ž = studénčina -e ž,
studénčnik -a *m* *ime več rast-*
linam, studénčnat -a -o: ~a de-
žela; studénčar -ja *m*; stude-
níce -íc ž *mn. zajet izvirek*
stúdio *m* -ia -iu -io -iu -iom, *mn.*
stúdiu -iov -iom -ie -iih -ii
studiósus [-ózus] -a *m* *dijak*
studór -ja *m* *moker skalnat svet*

stuhnéti -ím *pokvariti se, strohneti*, stuhněl -éla -o: ~a repa; stúhel -hla -o *zatohel*; stuhlína -e ž, stuhnôta -e ž
stúliti -im (se), stúljen -a -o, stúljenec -nea m = stúljenik -a m, stulína -e ž
stvár -í ž, stvárca -e ž, stváren -rna -o, stvárnost -i ž, stvárnica -e ž, stvárník -a m, stvárstvo -a s
stváríti -im, stvári -te! stváril -a -o, stvárlen -a -o, stvarjênje -a s, stvaritev -tve ž; stvarilen -lna -o [-ln-]: ~a moč (*stvariteljna moč); stvarilnost -i [-ln-] ž, stvarína -e ž; stvaritelj -a m *stvarník*, stvariteljica -e ž, stvariteljski -a -o: ~o delo; stvarjati -am, stvarjanje -a s, stvarjalen -lna -o [-ln-]: ~a moč, stvarjalnost -i [-ln-] ž; stvarljiv -íva -o, stvarljivost -i ž
stvôr -ôra m, stvôriti -im, stvôrjen -a -o, stvôrítev -tve ž
sub lat. pod: sub voce *pod iztočnico, kralica:* s. v.; sub- *v sestavi pod-*
 +**subaltären** -rna -o *pod kom drugim, odvisen, podložen:* ~i častnik; +subaltérnost -i ž [-lt-]
sùbdiákon -a m, sùbdiákonski -a -o, sùbdiakonát -a m, sùbdiakonátski -a -o
subjékt -a m *podmet, osebek, oseba*; subjékten -tna -o: ~o določilo; subjektíven -vna -o *oseben*, subjektivnost -i ž, subjektivizem -zma m *fil.*, subjektivíst -a m, subjektivístka -e ž, subjektivističen -čna -o
subkután -a -o *podkožen:* ~a injekcija *med.*
sublimát -a m *prehlapina*, sublimáten -tna -o; sublimírati -am *prehlapiti, razpliniti*, sublimíranye -a s, sublimácija -e ž, sublimácijski -a -o: ~i produkt
sublímen -mna -o *zvîšen*

subordinácija -e ž *podložnost, pokorščina predstojnikom, podreditev*, subordinírati -am *podrediti*, subordiníran -a -o
subréta -e ž *pevka veselih vlog*
subsidiären -rna -o *pomožen*, subsidije -ij ž *mn. pomočki*, subsidiárij -a m
subskribírati -am *podpisati, naročiti*, subskribíranye -a s, subskripcija -e ž, subskripcijski -a -o: ~a cena, subskribènt -ènta m
substánca -e ž *podstát, tvar, tvarina, jedro*, substánčen -čna -o: ~a podlaga, substanciálen -lna -o [-ln-] *bistven*
sùbstantív [-iŷ, +-iŷ] -a m *samo-stalnik*, sùbstantíven -vna -o: ~a raba, sùbstantívírati -am, sùbstantívíranye -a s, sùbstantívizácija -e ž
substituirati -am *zameniti*, substituíranje -a s, substitúcija -e ž *zamena*, substitút -a m, substitúcijski -a -o
substrát -a m *podlog, podlaga*, substráten -tna -o
 ***subsumírati** -am *prizeti, všteti*, *subsumíranye -a s
 ***subtílen** -lna -o [-ln-] *tenek, nadroben, nežen*, *subtílnost -i [-ln-] ž *tančina, nadrobnost*
subtrahírati -am *odšte(va)ti*, subtrahíranye -a s *odštevanje*, subtrahènd -ènda m *odštevanec*, subtrákcija -e ž *odštevaneje*
subtrópičen -čna -o: ~i kraji, ~o *podnebje*
subvéncija -e ž *pomoč, podpora*, subvéncijski -a -o: ~i fond, subvéncionírati -am, subvéncioníranye -a s
 ***subverzija** -e ž *prevrat*, *subverzíven -vna -o *prevraten, prevratniški*, *subverzívnost -i ž *prevratnost*
Sudán -ána m *kr. i.*, sudánski -a -o: ~i črnici. Sudánc -nea m

Sudéti

Sudéti -ov *m mn. l. i. pogorja*, sudétski -a -o

Súez -a *m kr. i. mesta v Egiptu*, súeški -a -o: Súeški prekop

*súfícit -a *m prebitek, ostanek*, *súfíciten -tna -o

sufiks -a *m pripona, obrazilo*, sufiksálen -lna -o [-ln-]: ~i na glas

suffírati -am *prišepetavati*, suflíranje -a *s*, suflér -ja *m šepetalec*, suflérka -e *ž šepetalka*, suflérski -a -o: ~i prostor

sufragán -a *m podložnik*, sufragánski -a -o

sugerírati -am *komu kaj prišepetati, vplivati na koga, vsiliti komu svojo voljo*, sugeríranje -a *s*, sugestíja -e *ž*, sugestíven -vna -o, sugestívnost -i *ž*; sugestíbilén -lna -o [-ln-] *kdor se dá vplivati*, sugestíbilnost -i [-ln-] *ž*

súh -a -o *in -ó -í -é*: na súho stopiti, po súhem *in po mokrem*; súha -e *ž presihajoč potok*; suháč -a *m*, suháča -e *ž*; suhál [-du] -i *ž*; súhec -hca *m* = súhelj -hlja *m*; suhíca -e *ž suha veja*; suhljád -i *ž*; suhljät -áta -o; suhóst -i *ž*; suhóta -e *ž*, suhóten -tna -o; suhótec -tca *m*, suhotíca -e *ž sušica*, suhotína -e *ž*; *gl. tudi suša in sušiti*

suhó -v *sestavi*: suhocvétnica -e *ž neka rastlina*; suhokóstec -tca *m*; suholétnica -e *ž neka rastlina*; suhomrázica -e *ž*; suhónòg -óga -o; suhopáren -rna -o, ~párnost -i *ž*, ~párnež -a *m*; suhopérnik -a *m neka rastlina*; suhopèt -éta -o, ~pétec -tca *m*; suhoréber -bra -o: ~i konjiček; suhozémec -mca *m*, ~zémški -a -o

súita -e [švita] *ž vrsta skladbe, spremstvo*: dvorna ~

+sujet -a [sižé -ja] *m predmet, snov*

súkati -am *in -čem*, súkaj -te *in -ájtel in súci -tel súkal -ála -o*, súkanje -a *s*, súkanec -nca *m nil, vrsta motníka*, súkanček -čka *m, mn. súkančki -ov (jed)*; súkanka -e *ž*; súk -a *m*, sukáč -a *m*, sukačica -e *ž*; sukálo -a *s*, sukálen -lna -o [-ln-], súkalica -e *ž*, sukálnica -e [-ln-] *ž*, sukálnik -a [-ln-] *m*; súček -čka *m* 1. *vodni vrtinec*, 2. *súček prediva*; súčen -čna -o: ~a hitrost; sukálec -lca [-du] -m *sukcesíven -vna -o *postopen*, *sukcesívnost -i *ž*; *sukcesíja -e *ž nasledstvo*

sukljáti -ám (se): plamen sukljá, sukljáj -ájtel sukljál -ála -o, sukljánje -a *s*

súknja -e *ž*, súknjič -a *m*, súknjica -e *ž*, suknjáč -a *m škric*, suknjáča -e *ž*, súknjar -ja *m zaničlj. za gospoda*

suknò -à *s*, súkence -a [-kən-] *s*; sukéné -a -o: ~a obleka, suknenína -e *ž* = suknína -e *ž*; suknár -ja *m*, suknaríca -e *ž*, suknarija -e *ž*; suknárna -e *ž*; suknárnica -e *ž*, suknárski -a -o, suknárstvo -a *s*; suknáriti -im, suknárjenje -a *s*; suknotížec -žca *m*, suknotkálec -lca [-du] -m

Súla -a *in -e m os. i. rimskega državnika*, Súlov -a -o

súlec -lca [-lc-] *m* = suláč -a *m neka ríba*, súlčji -a -e [-lč-]: ~e meso

sulfát -a [-lf-] *m kem. soli žveplene kislíne*; sulfid -a [-lf-] *m kem. žveplove spojine s kovinami*; sulfít -a [-lf-] *m kem.*

súlica -e *ž*, súličar -ja *m*, súličarka -e *ž zool.*, súličast -a -o, súličica -e *ž*, súličišče -a *s*, súličník -a *m*; súličati -am *se*

súlj -a *m vrsta škařa, brente*

súltan -a *m*, súltanov -a -o, súltanka -e *ž*, súltánski -a -o: ~i

- človek; sultanát -a m [povsod: -lt-].
- súm** -a m, súmen -mna -o: ~o blago, súmnost -i ž; súmiti -im = súmniti -im, (o)súmljen -a -o = (o)súmnjen -a -o, súmljenje -a s; súmnja -e ž, sumnjiv -íva -o = sumljiv -íva -o, sumljívec -vca m, sumljívka -e ž, sumljivost -i ž
- ***súma** -e ž vsota, sumírati -am seštevali, sumíranje -a s, sumánd -a m seštevanec; sumáričen -čna -o samo v glavnem posnet, okrajšan, kratek
- Sumér** -a m starodavno ime za pokrajino ob dolnjem Evfratu, Sumérci -ev m mn., sumérski -a -o, sumérščina -e ž (jezik)
- sumničíti -im, sumničenje -a s; gl. tudi sum
- súnti** -em, (pre)súnjen -a -o, súnec -nka m, súnkoma prisl.; sunkovít -a -o, sunkovítost -i ž; súnljaj -a m
- super-** (lat.) v sestavi: superarbitrirati -am, superarbitrácija -e ž višji pregled, višja razsodba; superintendènt -ènta m višji protestantski duhovnik; supernaturalizem -zma m, ~naturalístičen -čna -o; superfosfát -a m, ~fosfáten -tna -o: ~o gnójilo; superoksíd -a m
- superior** -ja m predstojnik, superiorèn -rna -o močnejši, boljši, superiornost -i ž premoč
- súperlatív** [-íu, +-í] -a m prezežnik, súperlativen -vna -o: ~a oblika pridevnika, ~a ocena
- supín** -a m namenilnik, supínski -a -o: ~a oblika
- suplement** -ènta m priloga, dodatek, dopolnilo; suplementèn -tna -o: ~i snopič; suplementáren -rna -o: ~i kot
- suplènt** -ènta m, suplèntka -e ž in suplèntinja -e ž, suplèntski -a -o: ~o mesto, suplírati -am,
- suplírhanje -a s, suplénca -e ž, suplentúra -e ž
- suponírati** -am predpostavljati; slovenimo: vzemimo, da; mislimo, da; s tem pridržkom, da; suponírhanje -a s, supozícija -e ž
- supremát** -a m vrhovna oblast, supremácija -e ž premoč, prevlada, prvenstvo
- súra** -e ž poglavje korana
- súrka** -e ž jopa, kočemajka, suk-njič
- surogát** -a m nadomestek
- suròv** -óva -o, suróvec -vca m = suróvež -a m; surovína -e ž, surovínski -a -o; suróvka -e ž neka goba; suróvost -i ž in suróvost -i ž; surovéti -ím, suróvi -ítel surovèl -éla -o, surovénje -a s; povsod: *sirov-
- suspendírati** -am začasno odstaviti, razveljaviti, suspendíranje -a s; suspenzija -e ž; suspenzórij -a m kilni pas
- suša** -e ž, sušen -šna -o: ~o leto, súšnik -a m suh veter, sušnána -e ž; súšec -šca m marec, súšček -a -o: ~ sneg; súšje -a s kar je posušeno
- Sušák** -áka m, na Sušáku, sušáški -a -o: ~a luka
- sušica** -e ž jetika, sušičen -čna -o: ~ človek, sušičnost -i ž
- sušíti** -ím, suši -íte! sušil -a -o, sušen -èna -o, sušenje -a s, sušènc -nca m prepečenec, sušenína -e ž; sušina -e ž, sušišče -a s; sušilec -lca [-íu-] m, sušílka -e [-íu-] ž, sušáč -a m; sušilo -a s, sušílen -lna -o [-ln-], sušilnica -e [-ln-] ž, sušílnik -a [-ln-] m, gl. tudi suh
- ***suterén** -a m podprilich, *suterénski -a -o: ~o stanovanje
- súti** spèm in sújem, súj -te! súl súla -o, (na)sút -a -o, sútje -a s, gl. tudi sipati
- suváti** súvam in sújem, súvaj -te! in súj -te! suvál -a -o, suvánje

suverén

-a s; suválen -lna o [-ln-], suválnica -e [-ln-] ž, *gl. ludi suniti*
suverén -a -o *vrhoven, neodvisen*,
 suverén -a m *vladar*, suverénost -i ž *vrhovnost, neodvisnost*
Suzána -e ž *os. i.*, Suzánin -a -o
súženj -žnja m, súžnja -e ž, súženjski -a -o [-žanj-], súženjstvo -a [-žanj-] s; súžnji -a -e *in* súžen -žna -o, súžnost -i ž; súžnjeváti -újem, súžnjevál -ála -o, súžnjevánje -a s
sváditi -im (se) *razjeziti*, ~ se *spreti se s kom*, svádil -a -o, svája -e ž *prepir*; svadljiv -iva -o, svadljivec -vca m, svadljívka -e ž, svadljivost -i ž
svák -a m, svákinja -e ž, sváški -a -o, svášto -a s, sváščina -e ž; svást -i ž *svakinja*
sváljek -ljka m, sváljček -čka m, sváljkast -a -o, sváljkar -ja m; sváljčica -e ž *cigareta*; sváljnik -a m *neka rastlina*; svaljkáti -ám, svaljkáj -ájte! svaljkál -ála -o, (po)svaljkán -a -o, svaljkánje -a s
svarítí -ím, svári -íte! svaril -a -o, (po)svarjèn -èna -o, svarjénje -a s; svarítelj -a m, svaríteljica -e ž, svaríteljski -a -o; svarilo -a s, svarílen -lna o [-ln-], svarílec -lca [-iy-] m, svarílka -e [-iy-] ž, svarílnica -e [-ln-] ž; svarljiv -iva -o, svarljivost -i ž
svát *in* svát -a m, *mn.* sváti *in* svátje -ov; svátba -e ž, svátben -a -o [-bən-]; svátec -tca m, svátevca -e [-əu-] ž; svatováti -újem, svatováł -ála -o, svatovánje -a s; svatoválec -lca [-áú-] m, svatováłka -e [-áú-] ž, svatováłski -a -o [-áú-]; svátovec -vca m, svátovka -e ž, svátovski -a -o, svátovščina -e ž
 svéča -e ž, svéčica -e ž = svéčka -e ž, svéčen -čna -o, svéčnica -e ž, svéčničen -čna -o, svéčnik

-a m = svéčnjak -a m; svéčar -ja m *kdor svečo nosi*, svéčarica -e ž, svéčarski -a -o, svéčarstvo -a s; svečár -ja m *kdor sveče dela*, svečaríca -e ž, svečárski -a -o, svečárstvo -a s; svečárna -e ž, svečárnica -e ž; svečáriti -im, svečárjenje -a s
svečan -ána m *februar*, svečanov -a -o: ~ mraz
svečan -a -o *slovesen*, svečanost -i ž *slovesnost*
svečáva -e ž, svečáven -vna -o: ~i plin, svečávník -a m *vrstu encijana*; svečinje -a s *encijanu podobna rastlina*
svečenik -a m *duhovnik*, svečenica -e ž *duhovnica*, svečeniški -a -o *duhovniški*, svečeništvo -a s *duhovništvo*
svéder -dra m, svédrc -a m, svédrcék -čka m, svédrič -a m; svédrov -a -o: ~ ročaj, svédrovec -vca m *vlomilec*; svedrár -ja m, svedrast -a -o; svedrátí -ám, svedrāj -ájte! svedrál -ála -o, svedránje -a s; svedrítí -ím, svédri -íte! svedríl -a -o, svedrénje -a s, svedrítev -tve ž
svedók -óka m, svedókinja -e ž, svedóštvo -a s; svedóčiti -im, svedóčenje -a s, svedóčba -e ž *pričevanje*, svedočánstvo -a s, svedoštvo -a s; svedočnina -e ž
svést -í ž; v svésti sem si, svést -a -o: svést sem si; svésten -tna -o, svéstnost -i ž
svét -a -o, svétéjši -a -e; *prisł.* svetó, svetéje; *dol.* svéti -ega, *okr. sv.:* ~i večer, ~i dan, sv. križ, sv. evangelij; vsi svéti (*praznik*) *in* vsi svéti; svétec -tca m = svetník -a m, svetníca -e ž, svetníški -a -o, svetništvo -a s; svétek -tka m: v petek *in* ~, svétečen -čna -o [-tač-], svétešnji -a -e, svétečnost -i [-tač-] ž; svetíca -e ž
 1. *svetnica*, 2. *neka rastlina*; sve-

tinja -e ž, svetinjica -e ž, svetinjar -ja m; svetišče -a s, svetiščen -čna -o; svetiti -ím *praznovati, slaviti*, svetitev -tve ž; svetkováti -újem, svetkovánje -a s

svét -á m, *dv.* svetá in svetóva -óv -óvoma, *mn.* svetóvi -óv -óvom; svéten -tna -o [*svét-, +svət-*]: ~i človek *laik*, ~i duhovnik (*v naspr. z redovnikom*); svétski -a -o: ~i človek *razgledan, olikan, omikan*, ~a uglašenost; svetóven -vna -o: ~a zgodovina, vojska *obsega ves svet*, ~o znan *po svetu*; svetovnják -a m, svetovlján -ána m, svetovljánski -a -o, svetovljánstvo -a s; svetóvje -a s

svèt [+svət] svéta [+svəta, +svəta] m *nasvet*: dati, dajati dobre svéte; prositi, vprašati koga svéta *ali za svèt*; narodni, šolski, mestni, cestni svèt; svétnik -a m, svétnica -e ž, svétniški -a -o, svétnišтво -a s; svétovati svétujem, svétuj -te! svétoval -a -o, (na)svétovan -a -o, svétovanje -a s; svetoválec -lca [-áyu-] m, svetováлка -e [-áyu-] ž, svetoválski -a -o [-áyu-], svetoválstvo -a [-áyu-] s, svetoválen -lna -o [-ln-]: ~i odbor

svétli in svétál [-təy in -təy] -tlà -ò in -ó -i -é, *dol.* svétli -a -o: to je svétli trenutek dne, priti na svétlo; *prim.* svetléjši -a -e, *prisl.* svetló, svetléje; svetlóst -i ž in svétlost -i ž, svetlóba -e ž; svetlóben -bna -o: ~i žarki; svetlóbnost -i ž

svétiti -im, svéti -íte! svétíl -íla -o, svétílec -lca [-iy-] m, svétívo -a s; svétílo -a s, svétílen -lna -o [-ln-]: ~e naprave, svétílnica -e [-ln-] ž, svétílničar -ja [-ln-] m, svétílnik -a [-ln-] m, svétílnost -i [-ln-] ž; svétílka -e [-lk-] ž, svétílčen

-čna -o [-lč-]: ~e saje; svetílo-nósec -sca m

svetléti -ím *svétiti se*, svétli -íte! svétlèl -éla -o, svétlénje -a s; svétlíti -ím se, svétli -íte! svétílil -a -o, (raz)svétljèn -éna -o, svétljénje -a s, svétlítev -tve ž; svétlica -e ž, svétličica -e ž, svétlícast -a -o; svétlíka -e ž; svétlíkati -am se, svétlíkanje -a s, svétlíkast -a -o; svétlín -a m, svétlina -e ž, svétljív -íva -o, svétljívošt -i ž, svétljáva -e ž

svetlo- *v sestavi*: svetlóbel -a -o: svetločúten -tna -o, ~čútnost -i ž; svetlogláv -áva -o; svetlolàs -ása -o; svetlomér -a m, ~mértvo -a s; svetlómóder -dra -o; svetloók -óka -o; svetlórdèč -éča -e; svetlórrjáv -áva -o; svetlórumèn -éna -o; svetlósiw -a -o: svetlótsík -a m; svetlózelèn -éna -o; *toda*: svetló likan -a -o

svetnik -a m *gl.* svét -a -o

sveto- (*svetništvo*) *v sestavi*: svetogrdéc -dca m; svetoahlíniti -im, ~hlímba -e ž, ~hlinec -nca m, ~hlínka -e ž, ~hlínski -a -o, ~hlínstvo -a s; svetoléten -tna -o, ~létnica -e ž; svetonóčen -čna -o; svetopèt -éta -o, ~pétec -tca m, ~péten -tna -o, ~pétka -e ž, ~pétnica -e ž, ~pétnik -a m; svetopísemski -a -o [-səm-]; svetoskrúnstvo -a s, svetoskrúnski -a -o; *svetotájstvo -a s *skrivnost (verska), zakrament; pridevnik krajevnihi imen*: svetokríški -a -o (*Sv. Križ*), svetogórski -a -o (*Sveta Gora*), svetolucíjski -a -o (*Sv. Lucija*) *itd.*

sveto- (*posvetno*) *v sestavi*: svetobéžen -žna -o, ~béžnost -i ž; svetobólje -a s, ~bólén -lna -o [-ln-]; svetobórec -rca m; svetoljúbe -a s, ~ljúbec -bca m, ~ljúben -bna -o; svetožálje -a s, ~žálnik -a [-ln-] m

Svétopolk

Svétopolk -a m, Svétopolkov -a -o: ~a oporoka [povsod: -lk-] svétovati -ujem gl. svèt svéta svéž -a -e: ~a trava surova, zelena, ~e sadje surovo, presno, nekuhano; ~e mleko pravkar pomolzeno, sladko, nekuhano; ~ kruh nov, mlad, nove peke, ravno pečen; ~e pecivo iz peči, ravno pečeno, novo; ~e pivo hladno, čvrsto, nastavljeno, izpod pipe; ~a voda hladna, ostra, močna, čvrsta, živa, studena, mrzla; ~e jutro jasno, ostro, umilo, lepo, mrzlo, hladno; ~ zrak čist, močan, dober, oster, hladen, mrzel; ~e misli nove, žive, mlade, ostre; ~ človek, obraz spočit, čil, živahen, zdrav, mladosten, prerojen; ~a drva surova, mokra; ~a kava nepostana, pravkar kuhana, dišeča; ~ sneg nov, mlad, nepregažen, neprehojen; ~a jajca zdrava, dobra, nepokvarjena; ~e meso surovo, neprekajeno, presno; ~a rana nova, krvava, presna; ~e perilo čisto, oprano; ~a barva zdrava (pri človeku), živa, čvrsta, močna, izrazila, čista (pri podobah); ~c zorana njiva na novo, pravkar; ~a sled nova, živa, topila (n. pr. na ležišču); ~e novice najnovjše; beseda je slovan. izposojenka, ki smo jo pred 100 leti prevzeli namesto nemške tujeke +fríšen -šna -o; po pomenu je tako nedoločna kakor ona, zato ji je treba v vsaki zvezi poiskati določeni pomen; če tega ne opravi pisatelj, mora bralec, ali pa je označitev le približna, ohlapna; skrbni jezik se take ohlapnosti varuje; — svéžost -i ž, svežina -e ž, svéziti -im, svéženje -a s, svežitev -tve ž, svežilen -lna -o [-ln-], svežilnost -i [-ln-] ž svéženj -žnja m, svéženjček -čka [-žnj-] m: gl. tudi zveženj

svíba -e ž, svíbov -a -o, svíbovec -vca m, svíbovje -a s, svíbovina -e ž
svídenje -a s: na ~!
svíla -e ž, svílen -a -o: ~e nogavice, svílen -lna -o [-ln-]: ~a gosonica, svílenína -e ž, svílenínar -ja m, svílenolàs -ása -o; svílár -ja m, svíláríca -e ž, svílársívo -a s, svílárníca -e ž; svílínat -a -o [-ln-], svílíníca -e [-ln-] ž bot.; svílást -a -o; svíláš -a m neka opica; svílstvo -a [-ls-] s, svílovít -a -o poln svíle svílo- v sestavi: svílobárvec -vca m; svílolàs -ása -o; svíloprédec -dca m, ~predíca -e ž = svíloprédka -e ž; svílopréjka -e ž, ~préjníca -e ž; svíloréja -e ž, ~réjec -jca m, ~réjka -e ž, ~réjníca -e ž
svíneec -nca m, svínčén -a -o, svínčénec -nca m, svínčénka -e ž, svínčénína -e ž, svínčénást -a -o, svínčénobárven -vna -o; svínčén -čna -o: ~a peč, svínčéníca -e ž, svínčéník -a m, svínčénást -a -o, svínčénat -a -o; svínčár -ja m, svínčárníca -e ž, svínček -čka m; svínčev -a -o: ~ dioksid, sijajnik
svínek -nka m neka rastlina
svínja -e ž, svínjski -a -o: ~o meso; svínjáča -e ž velika svínja, svínjád -i ž; svínják -a m; svínjár -ja m, svínjárček -čka m, svínjaríca -e ž, svínjaríja -e ž, svínjarína -e ž, svínjárka -e ž, svínjárski -a -o, svínjárstvo -a s; svínjátí -ám, svínjáj -ájte! svínjál -ála -o, svínjánje -a s; svínjárítí -im, svínjárjenje -a s; svínjec -njca m neka rastlina, svínjica -e ž; svínjstvo -a s; svínjščak -a m; svínjščíca -e ž vrsta osača; svínjeréja -e ž, svínjeréjec -jca m; svíně -éta s, svínétina -e ž = svínína -e ž svínjeko meso

svínjka -e ž *neka igra*: svínjko biti, loviti, pasti; svínjkati -am se, svínjkanje -a s
svirati -am *piskati, igrati*, svíranje -a s *piskanje, igranje*, svíráč -a m *piskač, igrač*, svíráló -a s, svírálec -leca [-lc-] m *piskač*; svírél [-él] -i ž *pastirska pištalčka*
svíslí -i ž *mn.*, svíslíce -ic ž *mn.*
svíšč -a m *ime rastlinam in živalim*
svít -a m: od svíta do mraka, svítati -am (se), svítanje -a s, svítanice -ic ž *mn.*; svíten -tna -o: ~a maša = svítnica -e ž
svítek -tka m, svítkarica -e ž *živalsko in rastlinsko ime*; svítkovína -e ž; svítnjak -a m
svítez -tra m
svízec -zca m *zool.*
svíž -a m, svízec -žca m, svíznat -a -o, svíznicá -e ž
svobóda -e ž, svobóden -dna -o, svobódnik -a m, svobódnica -e ž, svobódníštvo -a s; svobóščína -e ž, svobóščínski -a -o; svobodnják -a m, svobodnjáški -a -o, svobodnjáštvo -a s
svobodó- v sestavi: svobodoljúb -a m, ~ljúben -bna -o, svobodoljúbnost -i ž, ~ljúbje -a s; svobodómíseln -a -o [-səl-], ~míselnost -i [-səl-] ž, ~mísllec -a [-léc-] m; svobodóžéljen -ljna -o, ~žéljnost -i ž
svòd -óda m *obok, oblók*: nebesní ~ nébes, svóden -dna -o *obóčen, obokan*: ~i strop, svódast -a -o *obokast*
svóĵ svóĵa -e *povr.-svoj. z. nam rabi za vse osebe, števila in spole lastnikov, kadar izraža svojíno osebka v stavku*: jaz hvalim svóĵe blago, ti svóĵe, kakor hvali vsak berač svóĵo malho; vsak stóri svóĵo dolžnost, móški svóĵo, ženske svóĵo; — *kadar izražamo splošno posest, ne rabimo povr.-svoj. z., čeprav obli-*

kovno merimo na svojíno osebka: prišli smo v našo prestolnico; bojevali smo se za našo svobodo (*če imam v mislih predvsem skupno dobrino*); za svóĵo svobodo (*če imam v mislih predvsem osebno dobrino*); — *izraža tudi svojíno mišljenega, slovnično neizraženega osebka (zveza po smislu)*: pustite vsakemu svóĵe; sin (je) moj, um (je) svoj; vsakemu se svoje najlepše zdi; svoja glava, svoj svét; sodnija odloča o svojem in tujem; — *kadar bi bila raba povr.-svoj. z. dvoumna, se ji ognemo*: ukazal mi je rezati s svojim nožem (*ni jasno, čigav je nož, tega, ki je ukazal, ali tega, ki naj reže*) = ukazal je, naj režem z nje-govim nožem ali s svojim nožem *kakor terja smisel*; — *povr.-svoj. z. smemo rabiti v slov. le tedaj, kadar je kakorkoli poudarjen in smiselno potreben; na to je treba paziti zlasti pri prevajanju iz romanskih jezikov, kjer ima ta zaimek pogosto le pomen določnega člena*: Peter je (+svoje) misli zmeraj obračal na dom; v (+svojih) besedah ni bil previden; bil je zatopljen v (+svoje) delo, da je pozabil na vse; — *povr.-svoj. z. uporabljamo samostalno, pridevno in prislovno*: na svóĵe priti, začeti, delati, živeti, kupovati; na svóĵem biti, živeti, delati; ob svóĵem živeti, delati, biti *ob svojí preskrbi, hrani*; po svóĵi volji ravnati, delati; po svóĵe dela, živi, misli (*kako?*); po svóĵem delu, pase, hodi (*kje?*); po svóĵe dober človek *na svoj način*; sam svóĵ, sama svóĵa biti *samo-stójen (-jna), nedružén (-žna), trmast (-a)*; za svóĵega (svóĵo) vzeti *posinoviti, pohčéríti*; za svóĵe prodati *brez dobička, za*

svoját

svoj denar; *svój čas* je bil doma *nekoč, včasih*, ob *svôjem času* je bil doma, *svôje dni* je bil doma; vsaka stvar ob *svojem času*, žival ima *svoj čas* (*za razplod*), ima spet *svoj čas* (*napad, ponovitev česa*); *svôji smo si v sorodu*, *svôji k svôjim enaki*; bolj če je *svoj*, bolj se ga *bój*; *svójec -jca m, nav. mn. svójci -ev* (+ta *svôji domači, sorodniki*)

svoját -i ž klika

svoje- v sestavi: *svoječásen -sna -o*; *svojegláv -áva -o*, ~glávec -vca *m*, ~glávka -e *ž*, ~gláven -vna -o, ~glávnost -i *ž*; *svojerôč prisl.*, ~rôčen -čna -o: ~o pisanje; *svojevéren -rna -o*; *svojevóljen -ljna -o*, ~vóljnost -i *ž*; *svojevísten -tna -o*, ~vístnost -i *ž*

svojína -e ž, svojínski -a -o

svojíti -ím, svôji -íteľ svojíl -a -o, svojítev -tve ž, svojílen -lna -o [-ln-]: ~i zaimki

***svójski -a -o svoj, poseben, samosvoj:** *~a poteza njegovega zna-

čaja; pomagal si je na *~i način, *~a naloga našega časa; *svójskost -i *ž samosvojost, posebnost:* *~ tega sloga, *~ njegovega vedenja; *svójstvo -a s lastnost, posebnost: *~a tekočin, *~a novih zdravil, v *~u tajnika, predsednika v službi, časti, kot tajnik ...; *svójstven -a -o [-tvən-] poseben, samosvoj: *~ je njegov polet v višino nekaj posebnega, samosvojega; nalogo je rešil na *~ način poseben, samosvoj

***svrha -e ž namen, +v svrhu za, zaradi, da (namenilni):** +v svrhu zboljšanja travnikov za izboljšanje travnikov; +v svrhu lažjega upravljanja zaradi ...; +v svrhu, da preišče zadevo, je bil imenovan poseben odsek da preišče ..., zato da preišče ...

svrškati -am (se): listje se svrka, svrkanje -a *s*; svrkniti -nem

svršnica -e ž pelerina
svrž -í ž stržen pri drevesu, svržje -a *s*, svržast -a -o, svržíka -e ž

Š

š [š̌ in èš] m; onomatopoetično podaljšan nam rabi ta glas ššš! kot medm. za oponašanje šuma ali za plašenje perutnine

šábac -bca m kr. i.; šábački -a -o

šábéna -a m (hladilna pijača)

šablóna -e ž (izrezan) vzorec: po ~i delati po enem kopitu delati; **šablónski -a -o, šablonizirati -am**

***šabráka -e ž podsedelna odeja**

šafárik -a [šáfáržik] m os. i. češkega učenjaka, Šafaříkov -a -o

šafhávznerica -e ž vrsta ur, imenovana po švicarskem mestu Schaffháušen -sna m

***šafót -a m krvavi oder, morišče**

šagrén -a m vrsta usnja; šagrénov -a -o, šagrénski -a -o: ~e platinice

šáh -a m igra in vladarski naslov;

šáhov -a -o, šáhovski -a -o; šahíst -a m, šahístka -e ž, šahístovski -a -o; šáhóvníca -e ž.

šáhóvníčar -ja m; šahírati -am;

šáh máť m: v šáh mátu; šáh igrati, napovedati, imeti; v šáhu držati, imeti; gl. tudi mat

+šáht -a m jašek

šájka -e ž ploščata ladjica, šajkáš -a m

šájkača -e ž (vojaška) čepica

šáka -e ž; šákelj -klja m prgišče:

~ trave, lanu pest trave

šakál [-ál] -a m, šakálov -a -o, šakálji -a -e, šakálski -a -o [-áls-]

šál [šál] -a m ovratna ruta, zavijača

šála -e ž: ~e briti, zbijati, uganjati; kratke ~e človek; šálica -e ž; šáliti in šalíti šalim se, šáli -te in -íte se! šáлил -a -o in -íla -o; šáljenje in šaljenje -a s; šáljiv -íva -o, šáljivec -vca m, šáljívka -e ž, šáljívost -i ž; šaloígra -e ž, šaloígrski -a -o +šála -e ž skodela, +šálica -e ž skodelica

Šaljápin -a m os. i. ruskega basista, Šaljápinov -a -o; šaljápinski -a -o; ~i bas

šalobárda -e ž, šalobárdast -a -o, šalobárditi -im

šalótka -e ž vrsta čebule

Šamac -mca m kr. i.: proga Šamac-Sárajevo; šamački -a -o

šamán -a m, šamánski -a -o, šamanizem -zma m

šamlja -e ž neumen človek; šamljast -a -o; šamljáti -ám neumno govoriti, nerodno hoditi, šamljáj -ájte! šamljál -ála -o, šamljánje -a s

šamót -a m vrsta opeke, šamóten -tna -o: ~a opeka

šampánjec -njca m, šampánjski -a -o: ~o vino, šampánjka -e ž; šampanjízirati -am; gl. tudi Champagne

*šampinjón -a m kukmak

šampión -a m bojevnik, prvak v kaki športni panogi, šampiónov -a -o, šampiónski -a -o, šampiónstvo -a s; šampionát -a m prvenstveno tekmovanje, šampionátski -a -o

Šangaj -a m kr. i., šangajski -a -o

*šánsa -e ž, navadno v mn. šánsse šáns sreča, upanje, ugodna prilika: *to mu je zadnja ~ zadnje upanje, zadnja prilika; *ni-ma šáns slabo mu kaže, nič se

mu ne obeta; *šánsse so se obrnile sreča se je obrnila; slabo je rabiti namesto šáns germanizem izgledi

*šánsoneéta -e ž šaljiva ali nesramna popevka, *šánsoneétká -e ž pevka takih pesmi, »pevačica«

šántáti -ám, šántáj -ájte! šántál -ála -o, šántánje -a s; šántav -a -o (+šántov), šántavec -vca m, šántavka -e ž, šántavost -i ž; šántast -a -o; šántálo -a s

Šántung -a m kr. i., šántunški -a -o šápa -e ž, šápica -e ž, šápast -a -o; šápáti -ám, šápàj -ájte! šápál -ála -o; šápniti -nem

šápalica -e ž brinova šiba, ki z njo otepajo na tepežni dan, šápavec -vca m kolednik; šápalica -e ž nedolžnih otročičev dan; šáplja -e ž dar, ki se daje kolednikom šápelj -plja m natelek, šápljev -a -o

šápirográf -a m, šápirográfski -a -o, šápirografirati -am, šápirografiranje -a s

šár -a m barva, barvni spektrum; šára -e ž šarasta krava, ropotija, jed: med staro ~o, ~o kuhati; šáren -rna -o pisan, šárust -a -o, šárec -rca m pisan konj, Šárec -rca m konj Kraljeviča Marka; šarè -éta m kozav človek; šarovít -a -o, šarovítost -i ž; šarén -a -o, šarénka -e ž vrsta postrovi, šarenica -e ž iris; šarenják -a m zool.; šaróven -vna -o: ~i venec; šáriti -im, šárjenje -a s, šáriló -a s barva

šáráda -e ž uganka zlogovnica

šárkelj -klja m in šártelj -tlja m šárkljev in šártljev -a -o

šárlatán -a m pačuh, slepar, mažač, šárlatánka -e ž, šárlatánski -a -o, šárlatánstvo -a s, šárlatánščina -e ž; šárlatániti -im

Šarlóta -e ž, Šarlótin -a -o, gl. tudi § 40

*šárm

*šárm -a m *čar, očarljivost*, *šarmánten -tna -o *očarljiv, ljubezniv, mikaven*, *šarmántnost -i ž, *šarmírati -am *očarati*
 šárnír -ja m *škarnica, zapirnica*: torilo na ~; *strešni ~ *strešne škarje*; šárnírski -a -o: ~o nasadilo
 Šár planína ž Šár planíne; šárski -a -o: Šársko-píndsko gorstvo
 šárža -e ž *dostojanstvo, čin, služba*
 šaržer -ja m *nabojni vložek pri avtomatskem orožju*
 šasíja -e ž: avtomobilska ~
 šás -a m *vrsta močvirske trave*
 *šatírati -am *senčiti, oseniti*, *šatíranje -a s *senčenje*
 šatráj -a m *bol.*, šatrájev -a -o
 šatrátí -ám *razkoráčeno ali močno šepajoč hoditi*, šatráj -ájte! šatrál -ála -o, šatránje -a s; šátra -e ž
 šatúlja -e ž (+šatula) *škattla, skrinjica*
 šávra -e ž *črna krava, prisma*: če ni mavra, je pa ~ *če ni tako, je pa drugače*, šávrast -a -o: ti šavra ~a! šávrátí -ám, šávráj -ájte! šávrál -ála -o, šávránje -a s
 Šávrín -a m, Šávríni -ov m *istrski Slovenci pod Trstom*, šávrínski -a -o: ~o narečje
 šávs medm.; šávs -a m; šávsati -am, šávsnití -nem, šávsnjen -a -o; šávsátí -ám, šávsál -ála -o, šávsánje -a s
 ščáp -a m *oklešček, palica*
 ščáv -áva m, ščáva -e ž, ščávec -vca m, ščávelj -vlja m, ščávje -a s; ščáven -vna -o: ~a sol *zajčja sol*, ščávnica -e ž, ščávník -a m *vedrica, v kateri svinjam jest nosijo*
 ščebèt -éta m; ščebetátí -ám in ščebéčem in ščebáčem, ščebetáj -ájte! in ščebáči in ščebéči -tel ščebetál -ála -o, ščebetánje -a s; ščebetáv -áva -o; ščebe-

tálo -a s, ščebetúlja -e ž [*povsod: ščab-*]
 ščebljátí -ám, ščebljáj -ájte! ščebljál -ála -o, ščebljánje -a s [*povsod: ščab-*]
 ščegetátí -ám in ščegáčem, ščegetáj -ájte in ščegáci -tel ščegetál -ála -o, ščegetánje -a s; ščegečkátí -ám, ščegečkáj -ájte! ščegečkál -ála -o, ščegečkánje -a s; ščegetljív -íva -o, ščegetljívéc -vca m, ščegetljívka -e ž, ščegetljívost -i ž; ščegèt -éta m, ščegètec -tca m; *povsod tudi: šeg- [povsod: ščag- in ščag-]; gl. tudi žgačkati*
 ščeketátí -ám in ščekéčem, ščeketáj -ájte! in ščekéči -tel ščeketál -ála -o, ščeketánje -a s; ščeketúlja -e ž; ščekèt -éta m [*povsod: ščaket-*]
 ščemétí -ím, ščemèl -éla -o, ščeménje -a s [*povsod: ščam-*]
 ščenè -éta s, ščenétov -a -o: ~o koritce; ščénc -nca m
 ščèp -épa m *iver, treska*, ščèpek -pka m, ščèpka -e ž *treska*, ščèpíca -e ž
 ščèp [*ščap*] -à m *vseh pet prstov s konci složasto zloženih*, ščèpèc -pca m, ščèpcè -à s *jemljaj, doza* [*povsod: ščap-*]
 ščèpérítí -im se *šopiriti se* [*ščap-*]
 ščét -í ž: razdrasana kakor ~, ščéta -e ž, ščética -e ž, ščétka -e ž, ščétišče -a s; ščétar -ja m, ščétarski -a -o, ščétkar -ja m; ščetovína -e ž; ščetúlja -e ž *neka rastlina*; ščétítí -im, ščétkati -am; ščetátí -ám, ščetáj -ájte! ščetál -ála -o, ščetánje -a s, ščetálo -a s *čohalo*; ščéten -tna -o: ~i odtis
 ščetína -e ž, ščetínica -e ž, ščetínje -a s; ščetínar -ja m, ščetínc -nca m; ščetínast -a -o, ščetínát -áta -o; ščetínítí -im se: lasje se ščetínijo, ščetínjenje -a s

ščínk *medm.*, ščínk -a m; ščínkati -am, ščínkanje -a s, ščínkavec -vca m (+ščínkovec), ščínkavček -čka m, ščínkavka -e ž, ščínklja -e ž; ščínkavčev -a -o, ščínkavčji -a -e, ščínkavski -a -o ščíp -a m *poina luna*, ščípov -a -o: ~o vreme

ščípati -am *in* ščípljem, ščípal -a -o *in* ščípála -o, ščípanje -a s *in* ščípánje -a s; ščípniti -nem; ščípec -pca m; ščípáca -e ž *vrsta klešč*; ščípálo -a s; ščípálen -lna -o [-áln-], ščípálnica -e [-áln-] ž *vrsta klešč*; ščípálnik -a [-áln-] m *nanosnik*; ščípálica -e ž = ščípávica -e ž *kolika*; ščípálec -lca [-áyc-] m; ščípálka -e ž [*oseba*: -áyc-, *priprava*: -álc-]

ščír -a m *neka rastlina*

ščít -a m, ščítec -ica m, ščítek -tka m, ščítnik -a m; ščítar -ja m, ščítarica -e ž *vrsta uši*; ščítarka -e ž *vrsta kač*; ščíten -tna -o, ščítnica -e ž, ščítničen -čna -o, ščítnják -a m *vrsta rakov*; ščítast -a -o; ščítiti -im, (za)ščítien -a -o; ščíto- (*v sestavi*): ~držec -žca m, ~nósec -sca m, ~nóša -a *in* -e m

ščrba -e ž *škrba*; ščrbálo -a s: *krznársko* ~; ščrbánja -e ž *škrbina*, ščrbánjast -a -o *škrbast*; ščrbánjav -a -o *škrbav*, ščrbánjavec -vca m, ščrbánjavka -e ž; *gl. tudi škrba*

ščřkati -am: *kobilica ščřka*; ščřkanje -a s, ščřk -a m

ščřlíti -fm: *ptič ščřlí*, ščřlí -íte! ščřlíl -éla -o; ščřlíenje -a s

ščúka -e ž, ščúkec -kca m; ščúkin -a -o, ščúkov -a -o; ščúkovina -e ž (*meso*); ščúkast -a -o: ~o gledati

ščúrek -rka m, ščúrkov -a -o, ščúrkovec -vca m *vrsta žibola*

ščúti -újem, ščúj -te! ščúvati -am, ščúvaj -te *in* -ájte! ščúval -a -o

in ščúvál -a -o, ščúvanje -a s *in* ščúvánje -a s; ščúválec -a [-áyc-] m, ščúváлка -e [-áyc-] ž; ščúváč -a m

še [*nasl. ali šě*] *prisl. 1. izraza dodájanje, nadaljevanje, ponavljanje*: še kruh in sol, pa bo vse; šě *suknjo mi daj*; še pet jih pride; še ti povej; ali še dela? — šě; še tu, še tam, pa bo narejeno; še jutri pridi; še zmeraj leži; šě kaj pridi; šě malo posědi; ali šě kaj? pa káj šě? prihajali so šě in šě; ali šě veš? Ali boš šě? Šě, šě (*zanikano*: ne več); *z nikalnim povedkom izvzema in omejuje*: nè še ali še nè, danes še ne, prvi nas še ne, pet jih še ni; pozdravi me šě, več pa nè; samó še to; *2. daje poudarek raznim stavčnim členom*: še (*niti, tudi*) sanjalo se mi ni, še ne pogleda me, še málo ne, še 50 let nimaš, še pozdravila (*celó*) me je, še kruha in soli nima, še (*kój, kar, prav*) danes pride, pa še kakó (*koliko*)! naj bo še takó težkó; *3. pritrjuje ali zavrača z nekim dopuščanjem*: Kako gre? Še kàr, žé še, še nekako. Ali ni tako? Káj šě! šě káj!

šebenik -a m *rumena vijolica*; šebenica -e ž

šebój -a m *levkoja, fajgelj*

šéf -a m *glava, poglavar, vodja, načelnik, predstojnik*; šéf zdravnik -a -a m (+šefzdravnik) *prvi zdravnik*, šéfov -a -o, šéfovski -a -o, šéfinja -e ž

+šéflja -e ž *zajemalka, korček*

šéga -e ž: ~o vedeti komu *poznati koga muhe*, svoje ~e biti *muhast biti*; šégast -a -o, šégáv -áva -o, šégávost -i ž, šégávec -vca m, šégávka -e ž

šegèt -éta m [*šeg-*] *gl. ščeget*

šéh -a m *napad na damo (v šahu)*

Šeherezáda

Šeherezáda -e ž os. i. iz Tisoč in ene noči, Šeherezádin -a -o: ~a povest

šéjk -a m naslov arabskih plemenskih poglavarjev, šéjkov -a -o

šélak -a m neka smola

Šelda -e ž: pritoki ~e (+Šeldini)

šelè in šelè prisl.: ~ zdaj si prišel; tam ~ bo veselje; ~ pet jih je tu

šelést -ésta m, šelést -i ž; šelestéti -ím, šelésti -íte! šelestèl -éla -o, šelesténje -a s

šéma -e ž: pustna ~, šémica -e ž, šémez -a m, šémežen -žna o gizdalinski, šémar -ja m, šemarija -e ž; šémast -a -o; šémiti -im se, šémljenje -a s

+**šéma** -e ž *shéma*, +šematíčen -čna -o *shematíčen*; *toda*: šematízem -zma m *lelopis*, shematízem -zma m *obrisnost*, *puščobnost*, *suhoparnost*

šémber [-bər] medm., šémbraj -te! medm.; šémbraj -a m: neki ~ me je okoli nosil; šémbran -a -o, šémbranec -nca m; gl. tudi *hember*

šembílja -e ž *vedeževalka*, *prerokinja*, Šembílja -e ž *Sibila*: sveta ~; šembíljski -a -o

šèn šéna in šéna m, šénov -a -o: ~a rdečica

Šénoa -a in -e m, Šénoin -a -o: ~i romani

šént *šénta* m: da te ~al! ti ~til šéntati -am, šéntan -a -o, šéntanec -nca m; šéntavec -vca m; šéntaj! šéntajte! medm.; šéntaj -a m: bil je menda sam ~; šéntováti -újem, šéntovál -ála -o, šéntovánje -a s, šéntoválec -lca [-dyc-] m, šéntoválski -a -o [-dys-]

Šent -v sestavi [šənt-]: Šentjábok -a m, Šentjánž -a m, Šentjérnej -éja m, Šentjúr -ja m, Šentpável -vla m, Šentpéter -tra m, Šentvid -ída m ali: St. Jábok.

St. Janž *itd. gl. § 20*; *včasih prilikovano*: Šenkklávž -a m, Šempás -a m, Šempéter -tra m, Šembíd -a m, Šempável -vla m; šentjánški -a -o, šentflorijánski -a -o, šentpávelski -a -o [-als-], šentpétrski -a -o, šentvíški -a -o ali šempétrski -a -o, šempávelski -a -o [šəmpávals-], šembíški -a -o, šenkklávški -a -o

šentjábokščica -e ž (*hruška*) [šənt-]

šentjánžev -a -o: ~a roža = šentjánževka -e ž; šentjánževac -vca m, šentjánževica -e ž [šənt-]

šépati -am, šépanje -a s; šépniti -nem; šépa -e ž, šépec -pca m; šepálo -a s; šépast -a -o, šépav -a -o, šépavec -vca m, šépavka -e ž, šépavost -i ž

šepèt -éta m [šəpət]; šepetáti -ám in šepécem, šepetáj -ájte! in šepéči -te! šepetál -ála -o, šepetánje -a s; šepetáč -a m, šepetálec -lca [-dyc-] m, šepetálka -e [-dyc-] ž, šepetálnica -e [-dln-] ž *prostor za suflérja* [nepoud. povsod: šəpa- in šəpe-]

šepniti -nèm, šepni -íte! šepnil -íla -o; šepétniti -nem [šəp-]

šeriátski -a -o: ~o sodišče *muslimansko versko sodišče*

šerif -a m 1. naslov *Mohamedovih potomcev*, 2. *upravni uradnik v Ameriki in Angliji*, šerifov -a -o

šérpa -e ž *dolga rula*; *pasica*

šést *glavni števil.* šestih šestim šest pri šestih s šestimi: ni pet ni šest meni nič tebi nič; šésti -a -o *vrstilni števil.* šéstitič prisl., šéstíca -e ž, šestína -e ž, šestínka -e ž, šéstka -e ž; šéstindvájset, šést stó, šést tisoč

šést -v sestavi: ~fúnten -tna -o, ~léten -tna -o, ~mésečen -čna -o, ~odstóten -tna -o, ~zlóžen -žna -o; šéstkrat, šéstikrat, šéstkratén -tna -o; šeststoléténica -e ž, šesttisočínka -e ž

šestdeset *glavni štev.*, šestdeseti -a
-o *vrst. štev.*, šestdesetič *prisl.*,
šestdesetokrat *prisl.*, šestdesetér
-a -o, šestdesetéren -rna -o;
šestdesetíca -e ž, šestdesetína -e
ž, šestdesetínka -e ž, šestdeset-
ka -e ž; šestdesetkrat *prisl.*,
šestdesetkraten -tna -o, šest-
desetdánski -a -o, šestdesetléten
-tna -o, ~létnik -a m, ~létnica
-e ž = 60-létnica

šestér -a -o *loč. štev.*: šestér -i ž
vprega: s ~jo voziti; šestérec
-rca m *poet. heksameter, geom.*
heksaéder, šestéren -rna -o: ~
sad

šestero- *v sestavi*: ~délen -lna -o
[-ln-], ~glásen -sna -o, ~gláv
-áva -o, ~gúb -a -o, ~kóten
-tna -o, ~kótnik -a m, ~listen
-tna -o, ~nòg -óga -o, ~vógeln
-lna -o [-gəln-], ~ròb -óba -o,
~ròk -óka -o, ~spév -éva m,
~stòp -ópa m, ~stòpen -pna -o,
~strán -a -o, ~zlòžen -žna -o,
~zòb -óba -o

šestílo -a m, šestílnik -a [-íln-] m

šestnajst in šestnajst *glavni štev.*,
šestnajsti in šestnajsti -a -o
vrst. štev., šestnajstér -a -o *loč.*
štev., šestnajstéren -rna -o, šest-
najstérka -e ž, šestnajstíca -e ž,
šestnajstína -e ž, šestnajstínka
-e ž, šestnajstka in šestnajstka
-e ž; šestnajstkrat in šestnajst-
krat *prisl.*, šestnajstkraten in
šestnajstkraten -tna -o; šestnaj-
stikrat in šestnajstikrat *prisl.* =
šestnajstíč in šestnajstíč *prisl.*

šesto- *v sestavi*: ~januárski -a -o
(~i režim je nastopil 6. jan.);
~létnik -a m *kdor je v 6. letni-
ku* (šestlétnik *kdor ima 6 let*),
~létnica -e ž; ~mér -a m;
~šólec -lca [-lc-] m, ~šólka -e
[-lk-] ž, ~šólski -a -o [-ls-]

šéška -e ž *udarec*, šéškati -am,
šéškanje -a s; šéškar -ja m,

šéškarica -e ž, šéškarski -a -o,
šéškatica -e ž

*šétati -am se *sprehajati se*, *šé-
tanje -a s *sprehod*, *šetalíšče
-a s *sprehajališče*, *šetaléc -lca
[-lc-] m *sprehajalec*, *šetálka -e
[-lk-] ž *sprehajálka*, *šétinja -e ž
sprehod

šéva -e ž: po ~i *pošev*; ševíca -e
ž, navšvíc *prisl.*: ~ zavihane
obrvi

Ševčénko [ševčénko] -a m *os. i.*
ukrajinskega pesnika, Ševčénkov
-a -o; pesmi Tárasa Ševčénka
šévjot -a m *vrsta sukna*, šévjotov
-a -o, šévjoten -tna -o

*ševró -ja m *kozlovina, kozina,*
kozlíčevina; *ševrójev -a -o: ~o
usnje ali usnje ševró (+ševró-
usnje), *ševrójast -a -o: ~i čev-
lji (+ševróčevlji) iz *kozine*

ševrolét -a m *vrsta avtomobilov*

šiba -e ž: skozi ~e dirjati; ~
božja; šíbati -am, šibanje -a s;
šíbica -e ž, šíbika -e ž, šíbina
-e ž, šíbínje -a s, šíbje -a s,
šíbovje -a s; šíbka -e ž: železo
v ~ah; šíbnat -a -o, šíbnik -a m
košara, šíbast -a -o

šíbek -bka -o in šíbák -bkà -ó;
prim. šíbkéjši -a -e, prisl. prim.
šíbkéje; šíbkost -i ž in šíbkóst
-i ž; šíbéti -ím *slabeti*, šíbi -íte!
šíbèl -éla -o, šíbénje -a s; šíbíti
-ím, šíbi -íte! šíbil -a -o, šíbljè-
nje -a s

*šíbra -e ž *zrno, zrnje, rod. mn.*
šíber [-bər], šíbrovka -e ž, ší-
brenica -e ž *puška*, šíbrina -e ž
šífón -a m *vrsta tkanine*, šífónast
-a -o: ~a srajca

šífra -e ž *tajnopis, značka*: pod-
pisati se s ~o; šífírati -am,
šífírán -a -o: ~a brzojavka

+šíht -a m *posád, izmena, pas,*
delo: iti na ~i na *delo*, nočni
~ *nočno delo*, delati v treh ~ih
delati v treh posádh, izmenah,
pasovih

šija

šija -e ž *tilnik, vrat, šijen* -jna -o, šijnjak -a m = šínjak -a m (+šínek -nka m), šijnjakovina -e ž

+šik *neskl. čeden, ličen, brhek*, +šik -a m *okus, nošnja po modi*: oblačiti se s ~om *okusno*; *šikoven -vna -o *gibčen, okrsten, spodoben*; +šikati -am se: +šika se til *prav ti je!* klobuk se mu +šika *podá*

*šikána -e ž *nagajanje, sitnarjenje*, *šikanirati -am *nagajati, sitnosti delati*

šikniti -nem: kri iz rane šikne šiling -a m, šilinski -a -o: ~a valuta

šilo -a s, šilce -a [-lc-] s, šilček -čka [-lč-] m, šilek -lka [-lk-] m; šilar -ja m; šiliti -im, šiljenje -a s, šilast -a -o; šilovina -e ž = šilovje -a s *iglasto drevje, gozd*

šimpánz -a m, šimpánzov -a -o šiniti -nem: v glavo mi šine, (pre)šinjen -a -o; šiniti -im *upogibati*: obroče ~, (po)šinjen -a -o *upognjen, usločen, uleknjen* šintoizem -zma m *japonska narodna vera*, šintoíst -a m, šintoístka -e ž, šintoístičen -čna -o, šintoístovski -a -o

šipa -e ž, šipica -e ž, šipen -pna -o šipek -pka m, šipkov -a -o, šipkovec -vca m, šipkovina -e ž *in šipkovina -e ž*; šipovje -a s *šipkovo grmovje*, šipovka -e ž *šipkova jagoda*

šipón -a m *vrsta trte in vina*, šipónov -a -o, šipónski -a -o

šiptar -ja m *gl. Škipetar* šir -í ž *širjava*: v ~ iti; šíren -rna -o, širnost -i ž, širina -e ž, šírja -e ž, šírjava -e ž

širiti -im, (raz)šírjen -a -o, šírjenje -a s; šíritelj -a m, šíriteljica -e ž; šírílen -lna -o [-lín-]

širòk -òka -o: ~a cesta, ~i svet, ~o se je smejal, kakor je dolg

in ~, na ~o; *prim. šírši -a -e in šírji -a -e; prisl. prim. šírše in šírje (+šíre)*; širočina -e ž, širokòst -i ž; širokljät -áta -o; *paziti moramo, da pridevnika širok ne rabimo preohlapno, za kakršnokoli mero razsežnosti; pravilno je: široke plasti ljudstva, široka mreža delavskih klubov; tudi v prenesenem pomenu: širok smeh; manj dobro: široke ljudske množice, široke korenine ljudstva, najšírša udeležba*

širòko -a m *toplí in vlažni južni veter, jugovina*

široko -v sestavi: ~glávec -vca m, ~krájen -jna -o, ~líst -a -o, ~nòs -òsa -o, ~péren -rna -o *bahav*, ~pérnost -i ž, ~péríti -im se, ~pléč -éča -e, ~přsen -sna -o, ~přsnost -i ž, ~rèpka -e ž, ~srčén -čna -o, ~srčénost -i ž, ~srčénèž -a m (+~grúden, +~grúdnost, +~grúdnèž), ~ústén -tna -o, ~ústíti -im se *bahati se*, ~ústnéž -a -o, ~ústnica -e ž, ~vésten -tna -o *láksen*, ~véstnost -i ž

šírom, šíroma *prisl. na široko*: ~ po domovini, +šírom *predl. z rod. po*: +~ domovine *šírom po domovini*

šíska -e ž, šískica -e ž, šískarica -e ž; šískov -a -o: ~a kislina šíti šíjem, šíj šíte! šil síla -o, šít -a -o: šíti *podplati*

šív -a m: *čevlji na ~ čevlji na kveder*, suknja brez ~a, blago ne drži ~a

šívánka -e ž, šívánkica -e ž, šívánčica -e ž; šívánkin -a -o: ~o uho; šívánkar -ja m, šívánkarica -e ž; šíválna -e [-áú-] ž *šivanka*

šívati -am, šívaj -ájtél šíval -ála -o, šívan -a -o: ~i *podplati*, šívánje -a s (*delo in stvar*): ~ ji ne gre, vzemi ~ v rokol šívá-

len -lna -o [-ál-]: ~i stroj; šiválnica -e [-ál-] ž, šiválec -lca [-áy-] m, šiválka -e [-áy-] ž; šivilja -e ž; šiváč -a m, šivár -ja m, šivárka -e ž; šiváriti -im, šivárjenje -a s, šivárnica -e ž, šivárski -a -o, šivárstvo -a s; síven -vna -o, šivnína -e ž; šivo -a s: krojač ima dostí ~a

škáf škáfa m: lije kakor iz ~a; škáfar -ja m, škáfarica -e ž *doga za škaf*, škáfarstvo -a s; škáfec -fca m, škáfček -čka m, škafica -e ž; škáfen -fna -o; škáfoma *prisl.*: ~ nosi vodo

škakljiv -íva -o *štegelljiv*, škakljivost -i ž

*škándál [-ál] -a m *sramota, pohujševanje, spotika*, *škandalóven -zna -o *sramoten, spotakljiv, pohujšljiv*; *škandalizirati -am (se) *pohujševati se, zgleđovati se, spotikati se*

škánt škánta m *gosli, zaničlj. za katerokoli glasbilo, škripalo*, škántar -ja m *godec*

škapulír -ja m, škapulírski -a -o

škárje škárij ž *mn.*: dvoje škárij; škárjice -ic ž *mn.*; škárjar -ja m; škárjevec -vca m, škárjevka -e ž; škárnik -a m, škárnica -e ž *polovica škarij*; škárnice -ic ž *mn.*: ~ pri ojesu; škárjast -a -o

škárpa -e ž *botje, ježa*, škárpen -pna -o

*škárpe škárp ž *mn. in* *škárpi -ov m *mn. ponošeni čevlji*

*škárt -a m *izvrženo blago, izvžek*, *škárta -e ž *izvžek, izbirek, kdor na naboru ni potrjen*; *škártirati -am *izvreči*, *škártiran -a -o *izvržen*

škátla -e ž (+škátlja), *rod. mn.* škátel [-tal]: stara ~, škátlica -e ž, škátlar -ja m, škátlarica -e ž, škatláriti -im; škatláti -ám, škatláj -ájte! škatlál -ála -o, škatlánje -a s

škíliti -im, škíli -te! škílil -a -o, škíljenje -a s; škíléti -ím, škílél -éla -o, škílenje -a s; škílec -lca [-íl-] m, škílast -a -o, škílav -a -o, škílavec -vca m, škílavka -c ž, škílavost -i ž; škílja -e ž

škíndra -c ž *skalni drobir, oskalek*, škíndrav -a -o; škíndráti -ám, škíndrāj -ájte! škíndrál -ála -o, škíndránje -a s

Škipetár -ja m = Šiptar -ja m *Albanec*, škipetárski -a -o = šiptarski -a -o

šklébniti -nem: škatlica je trdo šklébnila

šklefedrátí -ám, šklefedrāj -ájte! šklefedrál -ála -o, šklefedránje -a s, šklefédra -e ž *stara, polomljena ura, star stroj*, šklefédrast -a -o

šklefetátí -ám *in* škleféčem, šklefetáj -ájte! *in* škleféci -te! šklefetál -ála -o, šklefetánje -a s, šklefèt -éta m

šklémfa -e ž, šklémfast -a -o, šklémfati -am, šklémfniti -nem

šklepetátí -ám *in* šklepéčem, šklepetáj -ájte! *in* šklepéci -te! šklepetál -ála -o, šklepetánje -a s; šklepèt -éta m

šklopotátí -ám *in* šklopóčem, šklopotáj -ájte! *in* šklopóci -te! šklopotál -ála -o, šklopotánje -a s; šklopòt -óta m

Škóda -a *in* -e m, Škódov -a -o: ~e tovarne, ~i zavodi; škóda -e ž *vrsta avtomobilov*: vozim se s ~o

škóda -e ž: v ~o hoditi komu, v ~o iti; na ~i biti; škódití -im; škóđovati -ujem s *stalnim pouč.* *in* škodovátí -ujem, škodovál -ála -o, škodovánje -a s; škóden -dna -o, škodljív -íva -o, škodljívec -vca m, škodljívka -e ž, škodljívost -i ž; škodljína -e ž *škodljiva stvar*

škodo-

škodo- *v sestavi*: ~željjen -ljna -o, ~željnik -a *m*, ~željnica -e *ž*, ~željnost -i *ž*

škof škófa *m*, škófov -a -o, škófji -a -e, škóflji -a -e, škofóvski -a -o, škofóvstvo -a *s*; škofija -e *ž*, škofijski -a -o, škofijstvo -a *s*; škofljàn -ána *m*; škofováti -újem, škofováł -ála -o, škofovánje -a *s*

Školástika -e *ž*, Školástikin -a -o škóljka -e *ž*, škóljčen -čna -o, škóljkast -a -o, škóljkát -áta -o; školjkovišče -a *s*; škóljkovec -vca *m*

škópa -e *ž*, škópar -ja *m*, škóparica -e *ž*; škópnat -a -o: ~a streha; škópnik -a *m*, škópnic -e *ž*; škópniški -a -o; škópati -am; škópanje -a *s*; škoporézec -zca *m*, škoporéznica -e *ž*

škórec -rca *m*, škórcévka -e *ž*, škórcév -a -o, škórcéji -a -e

škórenj -rnja *m*: ~e obuti, sezuti (*obleči); škórnjica -e *ž* *gole-nica*, škórnjčnik -a *m*, škórenjček -čka *m*, škórenjci -ev *m mn.*; škórnjar -ja *m*

škorpíjón -a *m*, škorpíjónov -a -o, škorpíjónski -a -o; škorpíjónovka -e *ž* *neka trava*

Škót -a *m*, Skótinja -e *ž*, Skótov -a -o, škótski -a -o; Škótsko -ega *s*: na ~em, s ~ega; Škótska -e *ž*: *v* ~i

škrábat -am *in* -ljem, škrábanje -a *s*; škrabljáti -ám, škrabljáj -ájtél škrabljál -ála -o, škrabljánje -a *s*; škrábniti -nem; škráblja -e *ž* *kraguljček* = škrábljič -a *m*

Škrábec -bca *m os. i. znamenitega slovenista*, Škrábčev -a -o: ~e platnice, ~i spisi = spisi o. Stánislava Škrábca

škrabotáti -ám *in* -óčem, škrabotáj -ájtél *in* škrabóči -tel škrabotáł -ála -o, škrabotánje -a *s*; škrabotúlja -e *ž*

škránja -e *ž*: ~e na juhi *cinkí* škrápati -am *in* -pljem, škrápljati -am; škrápa -e *ž* = škráplja -e *ž* *kaplja*

škrát škráta *m*: tiskarski ~, škrátec -tca *m*, škrátelj -tlja *in* škráteljna [-tálj-] *m*; škráteljček -čka [-tálj-] *m*; škrátov -a -o, škráteljnov -a -o [-tálj-], škráteljčkov -a -o [-tálj-]; škrátast -a -o: ti škrat ti škrátast!

škrba -e *ž*; škrb -a -o: ~a baba; škrbec -bca *m*, škrbè -éta *m*; škrbast -a -o, škrbav -a -o, škrbavec -vca *m*, škrbavka -e *ž*, škrbavost -i *ž*; škrbina -e *ž*, škrbínast -a -o; škrbínec -nca *m*; škrbozòb -òba -o, škrbozòben -bna -o

škrbati -am; škrbanje -a *s*; škrbiti -im; škrbljenje -a *s*; škrbljáti -ám, škrbljáj -ájtél škrbljál -ála -o, škrbljánje -a *s*

škrebetáti -ám *in* -éčem, škrebetáj -ájtél *in* škrebéci -tel škrebetál -ála -o, škrebetánje -a *s*; škrebljáti -ám, škrebljáj -ájtél škrebljál -ála -o, škrebljánje -a *s*; škrebetáca -e *ž*, škrebetáljka -e *ž*, škrebetec -tca *m*, škrebetúlja -e *ž*

škréga -e *ž*, škréga škréga *ž mn.*, škréžen -žna -o; škrégar -ja *m*; škrégonóžec -žca *m*, škrégoústnica -e *ž* škrégetáti -ám *in* -éčem, škrégetáj -ájtél *in* škrégeci -tel škrégetál -ála -o, škrégetánje -a *s*; škréget -éta *m*, škrégot -óta *m*

škrégútati -am, škrégútanje -a *s*; škrégútav -a -o

škríc -íca *m*: súknja na ~e *otepke*, méstni ~i *suknjati*; škrícman -a *m*

+škríl -i *ž gl.* skríl

škrípati *in* škrípáti, škrípam *in* -ljem, škrípál -ála -o, škrípanje -a *s in* škrípánje -a *s*; škrípálo -a *s zaničlj. za slabo glasbilo*;

škrip -a m: čevlji na ~; škripác -a m tudi slab godec; škripav -a -o: ~ voz, škripavec -vca m, škripavka -e ž; škripast -a -o; škripòt -òta m; škripniti -nem

škripec -pca m in škripèc -pcà m: biti v ~ih, biti na ~ih nemiren, v zadregi, v skrbeh biti, urna je kakor na ~; škripčevje -a s

škrjánec -nca m, škrjánček -čka m, škrjánčev -a -o, škrjánčkov -a -o, škrjánčji -a -e; škrjánčar -ja m

škrlát -a m bager; škrlátén -tna -o, škrlátník -a m; škrlátov -a -o, škrlátovína -e ž; škrlátast -a -o; škrlátínka -e ž = škrlátíca -e ž = škrlátína -e ž; škrlátínski -a -o, škrlátínast -a -o; škrlátítí -im; škrlátínòròdèč -èča -e

škrleti -im, škrli -íte! škrlièl -èla -o, škrlènje -a s; škrlj -a m = škrljec -ljca m = škrljíca -e ž = škrljíč -íca m škrjanec

škrlítí -im priškrniti, zagozditi, škrli -íte! škrlièl -a -o, škrljènje -a s; škrlec -lca [-lc] m spona, privijalo

+škrnicelj -clja m vrečka

škrniti -nem zarezati, načeti, škrnjenje -a s; škrnek -nka m vrtílo na violini; škrnjáti -ám: miš škrnjá, kadar gloda; škrnjáj -ájte! škrnjál -ála -o, škrnjánje -a s; škrnjávec -vca m skopuh, škrnjávka -e ž glodavka, skopolja; škrnúza -e ž skrhan nož, kadar škrnevza; škrnevzáti -ám, škrnevzàj -ájte! škrnevzàl -ála -o, škrnevzánje -a s ali s stalnim poud. škrnevz-

škròb -a m, škròbov -a -o, škròben -bna -o; škròbití -im, škròbljen -a -o, škròbljenje -a s; škròbati -am, škròban -a -o, škròbanje -a s; škròbnat -a -o: krompír je ~; škròbast -a -o: ~a snov

škròbotáti -ám in -òčem, škròbotáj -ájte in -òči -tel škròbotál -ála -o, škròbotánje -a s; škròbòt -òta m

škròfulóza -e ž bezgavčja jetika, škròfeljni -ov [-fəlj-] m mn.

škròpítí -fm, škròpi -íte! škròpil -a -o, (o)škròpljèn -èna -o, škròpljènje -a s; škròp škròpa m, škròpec -pca m, škròpilo -a s, škròpílen -lna -o [-ln-], škròpílnica -e [-tɥ-] ž, škròpílník -a [-tɥ-] m, škròpílec -lca [-tɥ-] m, škròpíček -čka [-tɥ-] m

škrpèt -èta m in škrpét -a m; škrpètec -tca m, škrpètáti -ám ropotaje hoditi, škrpètáj -ájte! škrpètál -ála -o, škrpètánje -a s

škrť -a -o skopuški, škrťav -a -o, škrťavec -vca m. škrťavost -i ž; škrťljav -a -o, škrťljavèc -vca m, škrťljavka -e ž, škrťljavost -i ž; škrťljív -íva -o, škrťljívec -vca m, škrťljívka -e ž; škrťèž -a m; škrťáriti -im

škrťáti -am: z nožem, z zobmi ~; škrťa -e ž, škrťav -a -o, škrťína -e ž, škrťínast -a -o, škrťíniti -im; škrťljáti -ám, škrťljáj -ájte! škrťljál -ála -o, škrťljánje -a s; škrťniti -nem: nož škrťne ob kòsti, kamnu

škrúndra -e ž, škrúndrica -e ž

*škvàrt -árta m vrsta, sorta: ni takega ~a, da bi se zredil!

šlabéder -dra m, šlabédra -e ž, šlabédrast -a -o, šlabedräv -áva -o, šlabedrátí -ám, šlabedráj -ájte! šlabedrál -ála -o, šlabedránje -a s

+šláger -ja m drajna, udrihalica (v slabem pomenu), géslo (v dobrem pomenu); značnica

šláhta -e ž poljsko nižje plemstvo, šláhčič -a m

šlápa -e ž, šlápica -e ž; šlapáti -ám, šlapáj -ájte! šlapál -ála -o, šlapánje -a s

+šlár

+šlár -a m *tančica, pajčolan, ruta iz prosojnega blaga*, +šlárast -a -o šlátati -am, šlátal -ála -o, šlátanje -a s in šlátanje -a s; šlät šláta m

šlèk šlèk *medm. izraza privóščenje: delati šlèk šlèk korentek strgati šlékati* -am = šlekedráti -ám *ječljati*, šlekedràj -ájtel šlekedrál -ála -o, šlekedránje -a s; šlekedrāv -áva -o, šlekedrávec -vca m, šlekedrávka -e ž

šlém -a m, šlémast -a -o šlepáti -ám in šlépljem s *prsti tleskati*, šlepāj -ájtel in šléplji -te! šlepál -ála -o, šlepánje -a s šléva -e ž, šlévast -a -o; šléviti -im, šlévljenje -a s

Šlézija -e ž: v ~i, iz ~e; Šlésko -ega s: na ~em, s ~ega; šléski -a -o, šlézijški -a -o; Šlézijec -jca m, šlézijec -jca m *premog*

Šlészvik -a m, šlészviški -a -o šlíkniti -nem z *bičem ošiniti*; šlíkati -am, šlíkanje -a s

šmárčica -e ž *sv. Martina dan* šmáren -rna m: véliki, máli ~; šmáren -rna -o: ~i dan, ~i križ, praznik, ~a petica; šmárnica -e ž, šmárničar -ja m *pisani kardinal (jabolko), kdor šmarnice piše, šmarnice -ic ž mn.*, šmárniški -a -o, šmárničen -čna -o: ~a pobožnost, ~ duh, cvet

šmarjética -e ž *neka hruška* šmènt šmènta in šménta m, šmén-tati -am, šmén-tan -a -o, šmén-can -a -o; šméntaj! šméntajte! *medm.*

*šmínka -e ž *ličilo, lepotilo*, *šmínkati -am (se) *ličiti, lepotiliti (se)*, *(na)šmínkan -a -o *naličen*, *šmínkanje -a s *ličenje*, *šmínkar -ja m *ličar*

*šmírgel [-gól] -gla m *smirek* *šnóbec -bca m *gobec*; šnóbrc -a m *kdor po nosu vrta*

+šnópec -pca m *žganje*, +šnópsar -ja m *žganjar, pijanec*, +šnóp-sati -am *žganje piti, pijančevati* šóba -e ž: ~o držati, ~o napeti; šóbica -e ž, šóbec -bca m; šóbast -a -o, šóbät -áta -o; šóbiti -im, šóbljenje -a s

šodó -ja m *jajtna polivka* šofér -ja m *avtomobilski voznik, vozač*, šoférski -a -o, šoférstvo -a s, šofíratí -am, šofíranje -a s šója -e ž; šójec -jca m

*šók šóka m: živčni ~ *pretres*; +šokíratí -am *odbijati, odbiti, žaliti*, +šokíran -a -o *prizadel, užaljen*, +šokánten -tna -o *žaljiv, odbijajoč*

šóla -e ž: enajsta ~; šólar -ja m, šólarček -čka m, šólarica -e ž, šólarka -e ž, šólarski -a -o; šólski -a -o [-ls-], šólnik -a [-ln-] m, šólnica -e [-ln-] ž, šólniški -a -o [-ln-], šólnina -e [-ln-] ž, šólstvo -a [-ls-] s; šólati -am (se), šólanje -a s; šólo-obvèten -zna -o; *šómošter -tra m *učitelj*, *šómoštrski -a -o *učiteljski*, *šómoštrovátí -újem *učiteljevati*

šóla -e ž *otók, ogojek v čeljustih* šólen -lna [-óln-] m *čevljar*, šólenček -čka [-lən-] m *čevljetek* Šólohov -a m *os. i. ruskega pisatelja*: ~a roman *Tihi Don*

šóp šópa m, v šópih in šópèh; šópek -pka m; šópät -áta -o, šópast -a -o; šópka -e ž; šópoma -prisl.

šópírítí -im se, šópírjenje -a s; šópíren -rna -o, šópírec -rca m, šópírnež -a m, šópírnik -a m, šópírnica -e ž; šópírnost -i ž; šópírljiv -a -o in šópírljiv -iva -o, šópírljivost -i ž in šópírljív-vest -i ž

šóta -e ž, šotnica -e ž, šotišče -a s, šótovje -a s, šótar -ja m, šótarski -á -o, šótast -a -o, šóten -tna -o, šótnat -a -o

šotor -óra in -óra *m*, šotorišče -a
s, šotorovina -e ž; šotórski -a
-o, šotóren -rna -o; šotoríti -ím,
šotóri -íte! šotoríl -a -o, šotor-
jénje -a s in s stalnim poudar-
kom: šotóriti -ím; *povsod*: †šat-
šovinízem -zma *m* *nestrpnost, pre-
napetost, vsiljivost*, šoviníst -a
m, šovinístka -e ž, šovinístičen
-čna -o
*špága -e ž *motvoz, vrvca*, *špá-
garice -ic ž *mn. vrvenke (vrsta
čevljev)*
špagéti -ov *m mn. vrsta testenin*
špájka -e ž *baldríjan*, špájkov -a
-o: ~ čaj
špalír -ja *m*, špalírski -a -o; špa-
lírka -e ž: hruška ~
špána -e ž *neka igra*: ~o vleči,
špánati -am (se), špánanje -a s
Špánija -e ž: v ~i, iz ~e; Špán-
sko -ega s: na ~em, s ~ega;
Špánc -nca *m*, Špánka -e ž in
Španjólka -e [-lk-] ž; špánski
-a -o: ~i borec, ~i jezdec, ~a
vas, ~a stena; špánsčina -e ž.
španjólski -a -o [-ls-], španjól
[-ól] -a *m* *neka trta*; španjél
[-él] -a *m pasja pasma*
španovija -e ž: v ~i še pes crka
*špárgelj -glja in -geljna [-galjn-]
m *beluš*; *špárgljev -a -o in
špárgeljnov -a -o [-galjn-] *be-
lušev*
šparón -a *m* *na pet ali več očes
prirešana trta*
*špárovček -čka *m* *hranilček, hra-
nilnik*
Špárta -e ž *kr. i.*, Špartánec -nca
m, Špartánka -e ž, špartánski
-a -o: ~a vzgoja, špartánstvo
-a s
špecerija -e ž, špeceríjski -a -o:
~o blago, ~a trgovina, špece-
ríst -a *m*
*špéh -éha *m* *slamina*, špehár -ja
m, špéhast -a -o, špehát -áta
-o, špehóv -a -o, špehóvka -e ž

špekulácija -e ž, špekulácijski -a
-o, špekulírati -am, špekulíra-
nje -a s; špekulánt -ánta *m*.
špekulántka -e ž, špekulántski
-a -o: ~i opravki; špekulánt-
stvo -a s; špekulátiven -vna -o,
špekulátivnost -i ž; *toda gl.* spe-
kulácija
Špéla -e ž *Elizabeta*, Špélica -e ž.
Spélin -a -o, Spéličin -a -o
špíca -e ž *naperek*: ~e pri kole-
su; †špíca -e ž *konica, osina*,
ost, †špíčast -a -o *šlast, koni-
čast, ostnat*; †špíčka -e ž, †špí-
ček -čka *m* *človek ostrega je-
zika, psovka*; †špíčiti -ím *ostriti*,
šiliti; špíčkar -ja *m* *neko jabolko*
*špíjón -a *m* *vohun, ogleduh*, *špi-
jónka -e ž *vohunka*; *špíjonáza
-e ž, *špíjonstvo -a s *ogleduštvo*,
vohunstvo; *špíjónski -a -o *ogle-
duški*; *špíjonírati -am *vohuniti*
špík špíka *m* *gorski vrh*
špíla -e ž, špíliti -ím, (za)špíljen
-a -o, špíljenje -a s
špílja -e ž *jama*, špíljust -a -o
špínáča -e ž, špínáčen -čna -o
špírít -a *m*: denaturírani ~; špi-
ritov -a -o, špiritózen -zna -o
†špírovec -vca *m* *škarnik*
*špítál [-áj] -a *m* *bolnišnica, ból-
nica*; špítálski -a -o [-áls-];
špítálar -ja *m*
špórt -a *m*, špórtski -a -o, špór-
ten -tna -o, špórtnik -a *m*.
špórtnica -e ž, špórtniški -a -o.
†špórtáš -a *m*, †špórtášica -e ž
špránja -e ž, špránjica -e ž, špra-
njast -a -o
†špríca -e ž *brizgalka, brizglja*.
†šprícati -am *brizgati, štrcati*:
†šprícanje -a s *škropljenje*,
brizganje
špríkla -e ž *količek, ozka deščica*,
iver
†špúla -e ž *motek, tuljava*
šrafírati -am *črtkati*, šrafíran -a
-o *črtkan*, šrafíranje -a s *črt-
kanje*

šrámel

šrámel [-məl] -mla *m glas.*, šrá-
melski -a -o [-mɛls-]: ~a god-
ba, ~i kvartet
*šránga -e ž *milnica, pregraja, za-
pora*; šrángati -am *pregraditi*,
zapreti ceslo ob poroki, drugate +
šrapnel [-él] -a *m*, šrapnelški -a
-o [-éls-]
*šróť -a *m* *zrnje za puško*, +šró-
tast -a -o *zrnati, zrnati*
štáb -a *m*: *generálni ~*; štáben
-bna -o, štábski -a -o, štábnik
-a *m štábni častnik*
*štacúna -e ž *trgovina, prodajalna*;
*štacúnski -a -o; *štacúnar -ja
m in *štacúnár -ja *m*, *štacú-
narica -e ž *in* *štacunarica -e ž;
*štacúnarski -a -o *in* *štacúnár-
ski -a -o; *štacunarija -e ž
štaféta -e ž *sel jezdec, vrsta šport-
nega teka*; štafétan -tna -o: ~i
tek
Štájer -ja *m*, Štájerska -e ž: *v*
zeleni ~i, *iz* ~e; Štájersko
-ega *s*: *na* ~em, *s* ~ega, Zgórnje
~, Spódnje ~; Štájerec
-rca *m*, Štájerska -e ž; Štájerec
-rca *m* *vino ali vlak*; štájerski
-a -o: ~o *vino*
štampiljka -e ž
*štánt štánta *m*: *dati* +*v* ~ *v* *na-
jem*, +*v* ~ *vzeti v zakup vzeti*;
*~i *na semnju stojnice*; +~ *na*
*lovu stojišče, čakališče, postoj-
janka*; *štántar -ja *m* *branje-
vec*, *stojničar*, *štántarica -e
ž *branjevka, stojničarka*, *štántar-
tarski -a -o *branjevski, stojni-
ški*: ~o *blago*
*štéditi -im *varčevati*, *štedljiv
-íva -o *varčen*, *štedljivost -i ž
varčnost; štedilnik -a [-ln-] *m*,
štedilniški -a -o [-ln-]
Štéfan -a *m*, Štèf -éfa *m*, Štéfek
-fka *m in* Štéfek -fkà *m*, Štéfè
-éta *m*, Štefanija -e ž, Štéfa -e
ž, Štéfka -e ž; štéfan -a *m* *dvo-
litrska steklenica*: *prinési šte-
fan na mizo!*

štékelj -klja *m* *vrsta žeblija, štek-
ljíček* -čka *m*, štekljáča -e ž
palica z žebljem na koncu; štek-
ljáti -ám: ~ *ječmen*, štekljáj
-ájte! štekljál -ála -o, štekljá-
nje -a *s*; štekljáč -a *m kdor*
šteklja
*štémpelj -plja *in* -peljna [-pəl-]
m kolek, žig, pečat; *štémpelj-
ski -a -o [-pəl-]: ~e *pristojbne*
kolkovina; *štémpljáti -ám
kolkovati, pečatiti, štémpljáj
-ájte! štémpljál -ála -o, *štémp-
ljánje -a *s*, *štémplján -a -o:
je bil ~ *za lažnivca ožigosan*
štépih -íha *m* = štémbih -íha *m*
vodnjak na potego
+štéra -e ž: *v* ~o *hoditi, iti po*
hišah, doméh delati, v najete
hoditi
štérling -a *m*: *funt* ~; štérliški
-a -o: ~a *valuta*
štéti -éjem, štěj štéjte! štèl -éla
-o, štét -a -o: *njegova beseda*
veliko štéje; *se šteje(š)*, *da ne-
kaj zna(š)*; štétje -a *s*, štétev
-tve ž; štévénje -a *s* *štelje, šte-
vilo*: *ta človek je pri hiši samo*
za ~; štéven -vna -o, štévnost -i
ž; štévec -vca *m*, štévčev -a -o;
štévník -a *m*, štévniški -a -o;
napačna je raba šteti za šteti
se: +*službena doba mu šteje*
od ... se mu šteje od ...
štévilo -a *s*, štévilen -lna -o [-ln-];
štévilka -e [-lk-] ž, štévílčen
-čna -o [-lč-], štévílčnica -e
[-lč-] ž; štévíliti -im, štévílje-
nje -a *s*
*štíbála -e ž *škórnjica, golenica*,
*štíbále -ál ž *mn. in* *štíbáli
-ov *m mn.*; štíbálar -ja *m*, ští-
bálarški -a -o
štíbla -e ž *steblo, rod. mn. štíbel*
[-bəl]: *krompírjeve* ~e; štíb-
last -a -o *stebelnat, slamnat*:
~o *seno*
*štímáti -ám *ceniti*, štímáj -ájte!
štímál -ála -o, štímánje -a *s*:

fant in dekle se štimáta *se rada imata*; *štimán -a -o *kdor se da prositi, častiti*: ~o dekle, ne bodi tako ~al ~o se držati; *štimánost -i ž

štipéndija -e ž, štipendíjski -a -o, štipendist -a m, štipendistka -e ž štíri mn. ž, s glavni šte., štirica -e ž, štirka -e ž; štíriindvájset, štíri sto, štíri tisoč; *gl. tudi štírje*

štíri- v sestavi: ~dnéven -vna -o, ~koléšen -sna -o, štírikrat *prisl.*, štírikraten -tna -o, štíriléten -tna -o, ~létje -a s, štírilétka -e ž; štírimésečen -čna -o, ~mésečje -a s; štírinòg -óga -o, ~nogát -áta -o, ~nòžen -žna -o, ~nóžec -žca m; štíriodstóten -tna -o, ~ógelnik -a [-gəln-] m, ~oglát -áta -o, ~ròb -óba -o, štíristotína -e ž, ~stotínka -e ž, ~tisočínka -e ž; štírivrstíčen -čna -o, ~vrstíčnica -e ž, ~zlóžen -žna -o, ~zlóznica -e ž, ~zòb -óba -o; *gl. tudi četvero-*

štírideset *glavni šte.*, štíridesetér -a -o, štíridesetéren -rna -o, štírideseti -a -o, štíridesetica -e ž, štíridesetič *prisl.*, štíridesetína -e ž, štíridesetínka -e ž, štíridesetka -e ž, štíridesetdánski -a -o, štíridesetkrat *prisl.*, štíridesetkraten -tna -o, štíridesetléten -tna -o, ~létnica -e ž, ~létnik -a m

štírinajst in štírinájst *glavni šte.*, štírinajstér -a -o, štírinajstéren -rna -o, štírinajsti in štírinájsti -a -o *vrstilni šte.*, štírinajstíca -e ž, štírinajstína -e ž, štírinajstínka -e ž, štírinajstka in -ájstka -e ž, štírinajstíč in -ájstíč *prisl.*, štírinajstkrat in -ájstkrat *prisl.*, štírinajstkraten in -ájstkraten -tna -o

štírják -a m *kvadrat*, štírjájški -a -o *kvadraten*: ~i meter

štírje m, štíri ž in s *glavni šte.*: štírje možje, štíri žene, dekleta; štírih, štírim, štíri, po štírih, s štírimi: z vsemi štírimi se je otepal, po vseh štírih je lezel

+štírka -e ž *škrob*, +štírkatí -am *škróbiti*, +štírkanje -a s *škróbljenje*

štóber -bra m *leseno stojalo za luč (treske)*, štóbrski -a -o

štókati -am, štókanje -a s; štókniti -nem; štókalnik -a [-aj-] m štókavski -a -o: ~o narečje, štókavščina -e ž, štókavec -vca m štóla -e ž *liturg.*, štólnina -e [-ln-] ž

štór štóra m in štór -a m, štórovje -a s, štórovka -e ž *neka goba*; štorát -áta -o: štórast -a -o in štórast -a -o: ~ človek

štórja -e ž *rogoža*, štórjar -ja m štórklja -e ž, štórklijn -a -o; štórkljež -a m; štórkljast -a -o; štórkljátí -ám, štórkljáj -ájte! štórkljál -ála -o, štórkljánje -a s; štórkljáč -a m

*štrájk -a m *stavka*; *štrájkatí -am *stávkati*, +štrajkujóč -a -e *stavkajoč*

štráma -e ž *tepec, neroda*, štrám-lja -e ž, štrámast -a -o, štrám-ljast -a -o; štrámljátí -ám, štrámljáj -ájte! štrámljál -ála -o, štrámljánje -a s

+štránga -e ž *zaprežna vrv, zaprežnica*

štrbóncelj -clja m *vrsta sliv*

štrbúnk *medm.*, štrbúnk -a m, štrbúnkni -nem z *vso težo pa-sti*, štrbúnkati -am, štrbúnkánje -a s

štrcátí -am, štrcánje -a s; štrcalica -e ž, štrcáljka -e ž

štrcélj -clja m: ~i *pokošenih rastlin, posekanih vej*

Štrékelj -klja m os. i. *slov. znanstvenika*; Štrékljev -a -o: ~a *zbirka narodnih pesmi*

štrémelj

štrémelj -mlja *m panj, stor, parobek, neroda*

štréna -e *ž pramen, prédeno; ~ e zmešati; štrénast -a -o*

štríc *prisl. gl. vštríc*

*štrítóf -a *m gladilce za prejo*

štrk -a *m štróklja, štrkov -a -o*

štrkati -am; štrkniti -nem; štrk -a *m, štrkanje -a s, štrkalica -e ž, štrklja -e ž, štrkljaj -a m*

štrléti -ím, štrlèč -éča -e, štrlí -íte! štrlèl -éla -o, štrlénje -a s; štrlína -e ž

štrofotáti -ám *in -óčem: ~ po vodi, štrofotáj -ájtel in štrofóči -tel štrofotál -ála -o, štrofotánje -a s*

štropotáti -ám *in -óčem, štropotáj -ájtel in štropóči -tel štropotál -ála -o, štropotánje -a s; štropót -óta m*

štrúca -e *ž: ~ kruha, komu kaj za ~o dati; štrúčica -e ž, štrúčka -e ž; štrúčen -čna -o, štrúčnica -e ž; štrúcast -a -o; štrúcati -am: ~ s pirhi*

štrúkelj -klja *m, štrúkljev -a -o, štrúkljast -a -o; štrúkeljček -čka [-kəlj-] m, štrúkelje -a [-kəlj-] m, štrúkeljčast -a -o [-kəlj-]: ~ a moka*

štúcokračo *prisl.: ~ prevrniti kozolec prevrniti (v igri)*

študènt -énta *m, študentka -e ž, študentinja -e ž; študentov -a -o, študentkin -a -o; študentovski -a -o: ~ a mati; študirati -am, študirán -a -o; štúdiij -a m, štúdija -e ž, štúdijski -a -o: ~ a knjižnica*

štukatúra -e *ž, štukatúren -rna -o, štukatèr -ja m, štukatèrski -a -o*

štúla -e *ž okršek, štrcelj, okrnjen konec, del klobuka: ~o držati, ~o napeti zameriti; štúlast -a -o, štúlav -a -o; štúlec -lca [-lc-] m, štúlavec -vca m; štú-*

lež -a *m; štúliti -im (se) kam, štúljenje -a s*

*štúpa -e *ž prah, prašek: tobakova ~, ščurkova ~, apnena ~; štúpar -ja m; štúpast -a -o; štúpen -pna -o; štúpnica -e ž; štúpati -am, štúpanje -a s*

štuporámo *prisl.: ~ nositi*

Šúbic -a *m os. i. slov. slikarjev, Šubičev -a -o: ~ e slike*

Šúklje -ta *m os. i. slovenskega politika; Šúkljetov -a -o: ~ i Spomini*

šúl [šúl] -a -o *kratkouh: ~ a ovca; šúla -e ž, šúlav -a -o, šúlavec -vca m*

šúm -a *m (pomeni tudi slap), šúmen -mna -o, šumóvit -a -o; šumót -óta m, šúmnik -a m, šumévec -vca m slov.; šumoma prisl.; šuméti -ím, šumèč -éča -e, šúmi -íte! šumèl -éla -o, šuménje -a s; šumotáti -ám in šumóčem, šumotáj -ájte! in šumóči -tel šumotál -ála -o, šumotánje -a s; šumotljáti -ám, šumotljáj -ájte! šumotljál -ála -o, šumotljánje -a s; šumotljív -íva -o*

šúma -e *ž, +šumár -ja m gozdar, +šumarstvo -a s gozdarstvo, +šumárski -a -o gozdarški*

Šumádija -e *ž kr. i., Šumadínc -nca m, Šumadína -e ž, šumadínski -a -o*

+šúnd -a *m plaža lit.*

šúnka -e *ž gnjat; prekaženo, suho meso; šúnkov -a -o: ~o meso; šúnkarica -e ž; šúnkar -ja m (vrsta prašičev)*

+šúntati -am *šúvati, podpihovati, dražiti, hujskati, +šúntanje -a s hujskanje, +šúntar -ja m hujškač, +šúntarski -a -o hujškaški*

šúp -a -o *votel = šúpelj -plja -e, šúpelj -plja m, šúpljost -i ž, šúpljóta -e ž, šúpeljnost -i [-pəlj-] ž, šúplja -e ž, šúplják -a m gluh oreh, šúpljína -e ž; šúpljív -íva -o; šúpljiti -im*

šustéti -ím, šustěč -ěča -e, šústi -íte! šustěl -éla -o, šustěnje -a s; šústati -am; šústniti -nem; šúst -a m; *povsod tudi* šuštljál -ála -o, šuštljánje -a s, šušlja -e ž

šušmár -ja m, šušmárka -e ž, šušmarija -e ž, šušmárstvo -a s, šušmárski -a -o, šušmáriti -im, šušmárjenje -a s

šušnjáti -ám, šušnjáj -ájte! šušnjál -ála -o, šušnjánje -a s. šušnja -e ž, šušòt -òta m

šustéti -ím *gl.* šustéti

Švábska -e ž: v ~i, iz ~e; Švábsko -ega s: na ~em, s ~ega; Šváb -a m, Švábiga -e ž, Švábiga -e ž; šváb -a m *ščurek*; švábski -a -o, švábsčina -e ž

švédér -dra m, švédra -e ž, švédrač -a m, švedrálo -a s, švédrast -a -o, švédrav -a -o in švedrāv -áva -o, švédravec -vca m in švedrávec -vca m, švedrè -éta m; švedráti -ám, švedràj

-ájte! švedràl -ála -o, švedrànje -a s

Švédska -e ž: v ~i, iz ~e; Švédsko -ega s: na ~em, s ~ega; Švéd -a m, Švédinja -e ž, švédski -a -o: ~a telovadba; švédščina -e ž

Švíca -e ž: v ~i, iz ~e; Švícarsko -ega s: s ~ega, na ~em; Švícar -ja m, Švícarka -e ž, švícarski -a -o; švícarija -e ž; švícar -ja m *uniformiran strežnik, ud častne, telesne straže*

švigašvága *medm.*; švigašvága m *neskl. nestanoviten človek*: na takega švigašvaga ne zidaj!

švigati -am: s pogledom ~ po kom, šviganje -a s; šviginiti -nem; švigelj -glja m, šviglja -e ž, švigljast -a -o

švistniti -nem: sablja, bič švistne; švistati -am, švistanje -a s

švrkati -am; švrkanje -a s; švrkniti -nem; švrk! *medm.*; švrk -a m, švrkalica -e ž *bič*, švrkec -kca m, švrkljaj -a m

T

t [tə in té] m *neskl.*: mali t, z vélikim T, z malim t okrajšujemo tono

tá tá tó *kaz. z., edn. m* téga tému tá — téga o tém s tém [+təm] ž té téj -- ti tó o téj — ti s tó, s téga (tegà) tému (temù) tó o tém s tém; *dv. m* tá, ž té (ti), s té m ž s téh téma; *mn. m* tí, ž té, s tá, m ž s téh tém o téh s témi; *pogosto nasl.* [+təga. +təmu, +təm, +təh]; *v sestavi*: tále tóle, tégale, témule, téle, téjle; tóle, o téhle, s témile *ild. ali* le-tá le-tó, le-téga, le-té, le-tó, o le-téh, z le-témi *ild.*; pri téj (ti) priči; +tém pótem s tem, tako; nató, pótem pótlej; vtém ko = medtém ko; tó ní takó (+temu ní tako); tá je

bósa, tá je lépa; tó je bílo lepó! čim več, tèm bólje; vtém ko je spal, ga je nekdo okradel: hodil je v mesto, in tó vsak teden trikrat; +ta *pred dol. prid.*: (+ta) novi, mlada

tabéla -e ž *razpredelnica*; tabeláren -rna -o *razpredelen*, tabeláričen -čna -o

*taběrna -e ž *krčma*; *tabernáti -ám *krčmariti, kupčevati*, tabernáj -ájte! tabernál -ála -o, *tabernánje -a s *krčmarjenje* tabernákelj -klja m; tabernákeljski -a -o [-kəlj-]

tábés -a m *sušica*, tabétik -a m *sušitník*, tábičen -čna -o *sušiteljen* tábla -e ž, *rod. mn.* tábel [-əl-]; táblica -e ž; tabléta -e ž *ploščica med.*: zdravilo v ~ah

tábor

tábor -a m, táborski -a -o, tabo-
rščé -a s, taboriški -a -o, ta-
boriščnik -a m, taborjân -ána m,
táboren -rna -o, tábornik -a m;
taboríti -ím, tabôri -íte! tabo-
rfl -a -o, taborjênje -a s; tabo-
rít -a m *pripadnik husitske lo-
čine*, taborítski -a -o

táca -e ž: medvedova ~; vedeti,
kam pes ~o molí; táčica -e ž,
táčka -e ž, tácar -ja m: medved
tácar, tácman -a m; tacáti -ám,
tacáj -ájte! tacál -ála -o, tacá-
nje -a s

+ táca -e ž *podstavek, pladenj, zde-
lica*

Tácitus in Tácit -a m os. i. *staro-
rimskega zgodovinarja*, Tácitov
-a -o: ~i Anali

tačas *prisl. tedaj, takrat*: ~ je bilo
še vse drugače; ~ je bil še
dijak, tá čas (*sedaj*) pa je taj-
nik; pojdi po opravkih, tá čas
ti napišem pismo zanj (*medtem,
vtem*); tá čas (*kr. t. č.*) tajnik
sedaj; tačasen -sna -o *takraten,*
tedanji: ~e razmere

táčka -e ž *in táčke táčk ž mn.*
samokolnica; táčkar -ja m *kdor
vozi tačke*

Tadéj -a m os. i., Tadéjev -a -o
táft -a m *vrsta svilenega blaga,*
táftov -a -o, táften -tna -o

tahiméter -tra m *brzinómér,* ~mé-
trski -a -o; tahigrafíja -e ž *brzo-
pisec,* tahigráf -a m *brzopisec,*
~gráfski -a -o *brzopisen*

Tahíti -ja m *kr. i. otočja in otoka
v Tihem oceanu,* Tahitijánec
-nca m, Tahitijánka -e ž, tahi-
tijánski -a -o

Taine Taina [*tén -a*] m os. i.
franc. zgod. in filozofa; Tainov
-a -o: ~ nauk o okolju; tainov-
ski -a -o: ~a analiza

taísti -a -o *kaz. z.; rod. taistega
in téga ístega*

tájati -am *in -jem,* tájanje -a s

tájén -jna -o *skriven*; tájnost -i ž
skrivnost, tájnosten -tna -o
skrivnostén; tájna -e ž *skrivnost,*
tajinstven -a -o [*-tvân-]* *skriv-
nostén*; tajnopís -a m, tajno-
písen -sna -o, tajnopísec -sca m,
tajnopísje -a s; tajnocvétka -e
ž, tajnocvéten -tna -o

tajfún -a m *vihar v zahodnem delu
Tihega oceana*

tájga -e ž *močvirni gozdni pas na
azijskem severu*

tájiti -ím, táji -íte! tajíl -a -o,
tajênje -a s = tája -e ž: v ~o
se spustiti, tájba -e ž; tájec -jca
m, tájca -e ž; tajív -a -o, taj-
jívec -vca m, tajívka -e ž; tají-
tev -tve ž

tájnik -a m, tájnica -e ž, tájniški
-a -o, tájništvo -a s

ták *prisl.*: ~ bodi pameten! ~
povej žel! ~ nikar ne vpij! ~
kaj sta videla? ~ tako!

ták -a -o *kaz. z.*; ~ si? v ~em ne
hódi ven! ~a je na svetu, ~a
tema, ~a predrznost; tákega,
tákemu, tákih (+tácega, +táce-
mu, +tácih); *potemtákem torej,*
tedaj; tákle, tákale, tákole, tá-
kegale; le-ták -a -o

takaláti -ám, takaläj -ájte! taka-
lál -ála -o, takalánje -a s; ta-
kalíti -ím, takalíl -a -o; taka-
líkati -am, takalíkanje -a s;
tákati -am *in táčem*: ~ kolesca,
krogle, zibko; tákaj -te! *in táči*
-te! tákanje -a s; tákljati -ám,
takljäj -ájte! takljäl -ála -o,
takljánje -a s, takljáč -a m =
tákalec -lca [*-aj-*] m *kegljač*

takisto *prisl. tako, enako, prav
tako*: zdaj se pa ~ dela z me-
noj; ~ ti rečem; takistole *prisl.*

tákiniti -nem *in takníti -nèm,*
tákni -te! *in takní -íte!* tákníl
-a -o *in takníl -fla -o* [*nepoud.*
povsod: tak- in tæk-]

takó *prisl.*: ~ pozno, ~ sam;
prav takó, ravno takó; takó

imenován, ~ zván (+takozvan), ~ rekóč (+takorekóč); takó in takó; takó ali takó *v vsakem primeru*: domov moram takó in (ali) takó
takòj prisl.: ~ pomagaj; takòjšnji -a -e: ~a pomoč
tákraj in tókraj prisl.: sovražnik je bil še na óni strani, naši pa že ~; *predl. z rod.*: ~ reke; tákrajšnji -a -e, tákrajnji -a -e
takrát prisl. tedaj: ~ se spomni, bistra Soča; ~ je biló lepó; tákrat in tókrat *prisl. to pot*: za ~ ti odpustim; takrátén -tna -o: ~i graščaki so kmeta hudo pestili; tókratén -tna -o: ~a kazen je bila hujša
tákra -e ž pristojbina; táksen -sna -o *pristojbinski*; +taksírati -am (o)ceniti; +taksátor -ja *m cenilec*
táksi -ja m, taksiméter -tra m
tákšen -šna -o kaz. z. = tákov -a -o, tákovšen -šna -o; tákovost -i ž, tákovosten -tna -o
tákt -a m glas.: ~ biti, dajati; taktírati -am, taktírka -e ž, taktómér -a m
tákt -a m obzirnost, ólika, tákten -tna -o obziren, ólikan, táktnost -i ž
táktika -e ž vojna umetnost, umno poveljevanje, táktik -a m, táktičen -čna -o, táktičnost -i ž; taktizírati -am, taktizíranje -a s
tál [tál] -a -o kopen: zemlja je ~a, tálen -lna -o [-ln-] *južen*: sneg je ~; vreme je ~o; taléti -ím, talèl -éla -o, talénje -a s; talíca -e ž *južno vreme*, talina -e ž *tala zemlja*, tálov -a -o tal, táloven -vna -o tal
talár -ja m obredna obleka duhovnikov, sodnikov, ponekod vseučiliških profesorjev ipd., talárski -a -o
tálec -lca [-lc-] m, táлка -e [-lk-] ž, tálski -a -o [-ls-]

tálen -lna -o [-ln-] gl. tlà in tál
talènt -ènta m bistrost, nadarjenost; nadarjen èlovek; stara denarna vrednost: pet talentov srebra; talentíran -a -o *nadarjen*
talíga -e ž in tolíga -e ž, nav. mn. tolíge samokolnica, talígar -rja m kdor vozi samokolnico
Talíja -e ž muza vesele igre
talikati -am takljati: jajca ~, kolo se talíka, *gl. takalati*
tálisman -a m vražno sredstvo
talíti -ím, táli -íte! talíl -a -o; (s)taljèn -èna -o, taljénje -a s, talílen -lna -o [-ln-], talílnica -e [-ln-] ž, talílniški -a -o [-ln-], talílo -a s, talíšče -a s, talítev -tve ž, talívec -vca m, talívka -e ž, taljív -íva -o, taljívost -i ž
Talleyrand -a [talrán -a] m os. i. franc. diplomata, Talleyrandov -a -o [talránov -ova -o]
tálmud -a m židovska knjiga postav, tálmudski -a -o, talmudíst -a m [povsod: -lm-]
tálog -óga m, tudi táloh -a m, taláč -a m, tálovje -a s; gl. teloh
talón -a m odrezek
tàm prisl.: sèm ter tàm, sèm pa tàm, od ~ do tu; támošnji -a -e; támkaj *prisl.*, támkajle = támle *prisl.*, támkajšnji -a -e
támar -ja m živinska staja po planinah, tamáriti -im, tamárjenje -a s
tamarínda -e ž tropsko drevo in njega sad
tamaríska -e ž vrsta ukrasnega grma
támbor -ja m bobnar
tambúrica -e ž, tamburáš -a m, tamburáški -a -o: ~i zbor; tambúрати -am, tambúranje -a s
tamburín -a m rotni bobenček s kraguljčki
tampón -a m med. šep, šop bate ali gaze; tampónski -a -o: ~a

tamtám

država; tamponírati -am, tamponíranje -a s; tamponáda -e ž
tamtám -a m konkavna kovinska plošča, kitajski in indijski gong; zamorski bobeni; bučna reklama
tančica -e ž, tančičen -čna -o: ~o pokrivalo; tančina -e ž drobnost, nadrobnost, niansa [nepoud. povsod tan- in tan-]

tanek -nka -o in taněk ali tenák -nka -ó [tən-]: ~a šiba, preja, plast; ~ papir, nos, vid, sluh, voh, okus, čut, glas, čez pas; ~o uho, oko, blago, drevo; ~a vest; ~a prede, pôje komu *húdó se mu godi, v nevarnosti je; dol. tánki* -a -o: ~i konec palice, ~o črevo; mir, če ne bo ~a pela šiba; na ~em biti s čim pri kraju, *slabo preskrbljen, založen*; na ~em imeti koga *ostro, trdo*, na ~o sklepati, na ~o piše s *tankimi črkami, drobno, toda: natánko piše natančno, nadrobno*; danes je pa na tánko narejen *siten, občutljiv, razdražljiv, slabe volje*; na tánko razrezati *na tanke kose*, natánko razrezati *natančno skrbno (lahko tudi na kocke)*; gl. tudi natanko; *prisl. tánko in tankó: ~o vidi, sliši, čuti, piše, pôje, cvili, piska; ~o premisliti, izprašati; prim. tánje in tánjše [nepoud. povsod: tan- in tan-]*

tangénta -e ž, tangénten -tna -o, tángens -a m: ~a; tangenciálen -lna -o [-ln-]

***tangírati** -am zadevati, tikati se
tángo -a m vrsta plesa

tanín -a m, tanínov -a -o, tanínski -a -o

taníiti -ím, táni -íte! taníl -a -o, tanjèn -èna -o, tanjènje -a s: kovine taníiti; testo je tanjèno; staniól je stanjèni kositer; tanèti -ím, tanèl -éla -o; tanènje -a s, tanljív -íva -o, tanljívost -i ž

tánjšati -am, tánjšanje -a s, tanjšálen -lna -o [-ln-]

Tánjug -a m Tiskovna agencija nove Jugoslavije; Tánjugov -a -o
tánk -a m: bencínski ~, napad s ~i; tánkovski -a -o: ~i napad; tankíst -a m, tánkovec -vca m

tanko [tan- in tən-] v sestavi: tankočúten -tna -o, ~čútnost -i ž; tankoglásen -sna -o, tankokljùn -úna -o, tankolàs -ása -o, tankolíst -a -o, tankonítén -tna -o, tankonòg -óga -o; tankoslúšen -šna -o, ~slúšnost -i ž; tankovésten -tna -o, ~véstnost -i ž; tankovíden -dna -o, ~vídnost -i ž

Tántal [-al] -a m os. i. iz grš. *bajeslovja*, Tántalov -a -o: ~e muke; tántalski -a -o [-ls-]: ~e muke; tántal [-al] -a m kemična *prolina*

tantiéma -e ž *delež od dobička delniške družbe, avtorjev delež od kosmatega dohodka izvajanega dela*

***tápa** -e ž *preprost, neumen, boječ človek*, *tápica -e ž

tápáti -am *tiho stopati*, tápanje -a s

tapéta -e ž *ópna*, tapéten -tna -o, tapétnik -a m, tapecírati -am, tapecíran -a -o; +priti na tapeto *priti na mèt, vrsto*

tapír -a m *nosoróg, vrsta kopitarjev*; indijski ~, tapírski -a -o

tapljáti -ám: ~ po rami; tapljál -ála -o; tapljánje -a s

tára -e ž *teža posóde ali omota*, tarírati -am *določiti taro*, taríranje -a s: ~ železniških voz

tára -e ž *muka*; taráti -am *mučiti*, táranje -a s

tarantéla -e ž *vrsta pajkov*; južnoitalijanski *ples*

tárča -e ž, tárčar -ja m *kdor strelja v tarčo*

tardándo *prisl. glas. zadrževaje*

tarifa -e ž cenik, tarifen -fna -o
ceniški: ~a postavka

Tarkvinij -a m os. i. pri Rimljanih, Tarkvinijev -a -o

tárnati -am, tárnanje -a s, tarnáč
-a m, tárnavo -a -o, tárnavec

-vca m, tárnja -e ž

tárnica -e ž kraj, kjer tarejo; gl.

tudi terica in tretí

tarák -a m, tarokist -a m, tarokístovski -a -o; tarokírati -am, tarokíranje -a s

Tártar -a m grš. bajeslovno ime za podzemlje, tártarski -a -o

Tartuffe Tartuffa [tartüf] m ime osebe iz enako imenovane Moliérove komedije; tartúf -a m

hinavec, svetohlíneec; tartúfski -a -o, tartúfka -e ž

+tása -e ž skodelica, pladenj, podstavka

Tásilo -a m os. i. bavarskih vojvod, Tásilov -a -o

Táss -a m uradna telegrafska agencija ZSSR v Moskvi; agencija ~, Tássov -a -o: ~o poročilo

Tasso Torquato Tassa Torquata [táso torkvátó -a -a] m os. i. ital. pesnika, Tassov -a -o: ~a pesnitev

tást -a m, tášča -e ž; tástov -a -o, táščin -a -o

tastatúra -e ž tipke

táščica -e ž ptica, táščičin -a -o

+táška -e ž torbica; žabica pri ključavnici

tát tatú in táta m, mn. tatjé in tatóvi; tátov -a -o, tatóvski -a -o, tatíč -íča m, tatíca -e ž, tatínski -a -o, tatínstvo -a s, tatínščak -a m panj roparskih čebel; tatvína -e ž, tatíniti -im, tatínjenje -a s

táta -a m = tátej -a m = tátek -tka m; tátov -a -o, tátkov -a -o vse otr.; povsod tudi: át-

Tatár -a m, tatárski -a -o: ~a novica, tatáriti -im rabiti tatarske besede

Tátra -e ž in Tátre Táter [-tár] ž mn. del karpatskega gorstva; tátra -e ž avtomobil znamke Tátra

tátrman -a m zgornji konec cevi pri vodnjaku, strašilo v prosu, stol za obrezovanje dog ipd., tátrmanski -a -o

távati -am, távanje -a s, taváč -a m

tavoléta -e ž jelova deska

Távris -ide in Távrida -e ž grš. kr. i. polotoka Kríma; Ifigenija na ~i; távriški -a -o

Távrus -a m kr. i. pogorja v Malí Aziji

tavtologíja -e ž istorečje, tavitológíčen -čna -o istorečen

*távžentróža -e ž svedec

Taylor -ja [télor-] m os. i. ameriškega inženirja; taylorizem

-zma m Taylorjev sistem za maksimalno izkoriščanje delovne sile in strojev [povsod: telor-]

*team -a [tím-] m šp. moštvo, družina

teáter -tra m gledališče, teátrski -a -o, teatrálen -lna -o [-ln-], teatrálnost -i [-ln-] ž, teatráličén -čna -o, teatráličnost -i ž

Tébe Téb ž mn. kr. i., Tebánec -nca m, Tebánka -e ž, tebánski -a -o

téč -i ž tečaj pri kolesu: ~ valja

tečaj -a m: vrata so do ~a odprta, ~i pri kolesu; severni ~; šestdeset ~ev (stadíjev) od Jeruzalema; tečaj dinarja, franka, lire; učni ~; biti na ~u, priti s ~a; tečajen -jna -o polaren; tečajnica -e ž zvezda; udeleženka tečaja; tečajnik -a m udeleženec tečaja, vzporednik (66½°) severni ~; tečajniški -a -o

téčen -čna -o: ~a jed, ~o delo, ~ človek; téčno prist.: ~ jesti s tekom jesti, téčnost -i ž

tēci tēcem, tekó in tēčejo, tēci tēcite! tékel [-kaj] tēkla -o;

tedaj

- voz, kolo, ura, čas, stroj tēče; solzé tekó; beseda, razgovor tēče; jezik mu tēče; pritožba, pravda, preiskava tēče; tekóč -a -e: ~i denar, račun, trak, ~e zadeve, ~a voda; biti na ~em o vsem poučen; tēčina -e ž: krt ima ~e pod zemljo; tečišče -a s del ležaja
- tedaj prisl.:** ~ je bilo prijetno; praviš, da vse veš: povej tedaj! (~povejl); tedajci prisl.; tedá-nji -a -e, tedájšnji -a -e
- téden -dna m:** danes ~, križev ~, cvetni ~, véliki ~; téden-ski -a -o [-dán-], tédnik -a m, tednfina -e ž, tédnar -ja m = tednják -a m, tédnarski -a -o: ~a služba
- tedéum -a m zahvalna pesem**
- tégniti in -íti tégnem dajati:** lahko je čedno oblečen, saj mu oče obleko tégne; vse koj strgaš, kdo bo pa tégnil? gl. tudi tezati
- tegôba -e ž težava, tegôben -bna -o, tegôta -e ž, tegôten -tna -o, teginja -e ž**
- Téheran -a m kr. i. mesta v Perziji; Téheranec -nca m, Téheranka -e ž téheranski -a -o:** ~i sporazum
- téhnik -a m, téhničen -čna -o, téhnik -a m, téhniški -a -o, téhničarka -e ž, tehnologija -e ž, tehnológičen -čna -o = tehnolóški -a -o, téhnikum -a m, téhnikumski -a -o**
- téhtati -am, téhtanje -a s, téhten -tna -o, téhtnost -i ž, téhtnica -e ž, téhtničen -čna -o, téhtničar -ja m, téhtničarski -a -o, tehtarina -e ž, tehtarinski -a -o:** ~i listek
- *teint -a [tén] m barva obraza in kože, polt**
- teizem -zma m vera v stvarnika in vladarja sveta, teíst -a m, teístka -e ž; teístičen -čna -o; teístov-**
- ski -a -o; gl. tudi deizem in ateizem**
- ték -a m:** v ~ se spustiti, na ~ hitro, vzvratni ~, jed nima ~a, dober ~! +v teku enega tedna v enem tednu, v teku časa s časom; tekovít -a -o; tékniti -nem; gl. tudi téčen -čna -o in tekom
- tékati -am, tékanje -a s, tekáč -a m (človek, preproga, pri šahu, del dinamita itd.), tékica -e ž zool., tékavci -ev m mn. zool., tekalíšče -a s, tekalíščen -čna -o; tékcati -am otr.; teklina -e ž drevesna smola**
- tékma -e ž, tékmeč -a [-máč-] m, tékmečev -a -o [-máč-], tékmič -a -e ž, tékmičin -a -o; tekmišče -a s; tekmováti -újem, tekmovál -ála -a, tekmovánje -a s, tekmoválec -lca [-áj- in -lc-] m, tekmoválka -e [-áj- in -lk-] ž, tekmoválski -a -o [-áj- in -ls-], tekmoválen -lna -o [-ln-]**
- tekmà [tək-] prisl. ravno:** ~ sva si enaka sva si; ~ se je izšlo
- tekočina -e ž, tekočinski -a -o, tekóčnost -i ž**
- +tékom predl. z rod.:** ~ leta med letom, ~ treh dni v treh dneh, ~ časa s časom, ~ dogodkov z dogodki, v teku dogodkov
- tékst -a m besedilo; téksten -tna -o:** ~a kritika
- tekstílen -lna -o [-ln-]:** ~a industrija; tekstílije -ij ž mn. tkanine, pletenine
- tektónika -e ž nauk o zgradbi zemeljske skorje, nauk o gradnji; tektónski -a -o:** ~i potresi
- tekút -a m kurja uš**
- téle -éta s, télce -a [-lc-] s, télce -lca [-lc-] m, télček -čka [-lč-] m, télčji -a -e [-lč-], telica -e ž, teličji -a -e, teliček -čka m, telička -e ž, telétar -ja m; télčji -a -e, telečják -a m, telétina -e ž; telíti (se) telí (se), telítev**

-tve ž, telen -lna -o [-ln-]:
krava je ~a
teléba -e ž velik kos; telebàn
-ána m, telébast -a -o, telebá-
nast -a -o, telebánski -a -o, te-
lebávost -i ž
telébiti -im; telébniti -nem; te-
lébati -am
telefón -a m: slušalka je na ~u,
človek je pri ~u, klicati koga
k ~u, govoriti po ~u; telefón-
ski -a -o, telefóničen -čna -o,
telefonirati -am, telefonija -e ž,
telefonist -a m, telefonistka -e ž
teléga -e ž pri jarmu; telége telég
ž mn. jarem; teléžnik -a m
telegráf -a m brzojav, telegrafija
-e ž, telegram -a m brzojavka,
telegráfski -a -o, telegráfíčen
-čna -o brzojaven; telegrafirati
-am brzojaviti; telegrafist -a m,
telegrafistka -e ž
Télemah -a m Odisejev sin
télemark -a m šp.
teleologija -e ž nauk o smotrnosti,
teleolóški -a -o in teleológičen
-čna -o fil.
telepatija -e ž psihol., telepát -a
m, telepátíčen -čna -o
teleskóp -a m daljnogled, teleskó-
pen -pna -o, teleskópški -a -o
teló -ésa s, telésce -a s, telésen
-sna -o, telésnost -i ž, telesnina
-e ž; telóvnik -a m
têloh -a m bol. kúrjice, kurji slep;
gl. tudi tálog
telováditi -im, telovádba -e ž,
telovádec -dca m, telovádkinja
-e ž, telovádka -e ž, telováden
-dna -o, telovádnica -e ž, telo-
vadišče -a s, telovádski -a -o,
telovádstvo -a s
telúrij -a m priprava, ki ponazar-
ja, kako se gibljeta zemlja in
mesec okoli sonca
têm vez., čim — tèm: čim manj
jih je, tèm rajši jih imamo
téma -e ž predmet, naloga, osnov-
na misel, stavek, temátičen -čna

-o, temátski -a -o iz ene osnove
potekajoč, debelski, korenski:
~i glagoli; temátika -e ž
temà [tãmà] ž -è -i -ò: gluha,
trda, gosta ~ (+globoka ~),
temína -e ž, temáčen -čna -o,
temáčnost -i ž, temôta -e ž, tem-
môten -tna -o, temôtnost -i ž,
temáv -áva -o, temávost -i ž;
temáčiti -im se [povsod tãm-];
gl. tudi temen
tème -na s in tème -éna s: od
podplatov do ~, témence -a s;
témenica -e ž, témenice -ic ž
mn., témeničen -čna -o: ~a
žmula; témenik -a m, temení-
šče -a s, témenski -a -o, teme-
nát -áta -o
têmelj -a m podstava, osnova, vkla-
da, têmeljen -ljna -o, temeljít
-a -o, temeljitost -i ž; temeljiti
-ím, temélji -íte! temeljíl -a -o
temèn in temán -mnà -ò in -ò,
dol. oblika temni -egà -emù
-èm -im -i -ih -imà -imi -è in
-é; tudi s stalnim korenskim
poud.: tèmèn -mnega [tãm-] itd.;
temnáva -e ž, temnába -e ž,
temnáben -bna -o, temnáča -e
ž, temnást -i ž, temnátar -e ž,
temnáten -tna -o; temnáca -e ž,
temnáčar -ja m, temnáčarica -e
ž; temnákast -a -o, temnáf -a -o;
temnják -a m [povsod tãm-]
Témis -ide in Témida -e ž os. i.
grš. boginje pravice
Temístokles -kla m in Temisto-
klej -a m os. i. grš. državnik,
Témístoklov in Témístoklejev
-a -o
temnéti -ím, temnél -éla -o; tem-
nênje -a s; temniti -ím (se),
temni -íte! temnil -a -o, (za)-
temnjèn -éna -o, temnjènje -a s
[povsod tãm-]
temno- v sestavi: temnobárven,
-vna -o, temnoglávec -vca m;
temnoglád -éda -o, ~gléd -éda
m, ~glédec -dca m; temnolás

têmpelj

-lása -o, ~lásec -sca m, ~láska -e ž; temnómóder -dra -o; temnoók -óka -o, temnórděč -ěča -e, temnórjäv -áva -o, temnórúmen -ěna -o, temnósív -a -o, temnózelen -ěna -o, temnózólt [-óyt] -a -o [povsod təm-]

têmpelj -plja m, têmpeljski -a -o [-pəlj-], tēmpljar -ja m, tēmpljarski -a -o: ~i red

tēmpēra -e ž način slíkanja: slíkati s tempero

tēmpēramēt -ēnta m narav, značaj, tēmpēramēnten -tna -o, tēmpēramētnost -i ž

tēmpērātūra -e ž, tēmpērātúren -rna -o

tēmpērírati -am pogreti, ublažiti, tēmpērírán -a -o

tēmpo -a m časovna mera, hitrost: v takem ~u; tēmpírati -am, tēmpírán -a -o: ~a bomba; tēmporálen -lna -o [-ln-] časoven: ~i stavki slovn.

tēmvěč in tēmvěč (+temuč) vez. ampak, marveč: ne govōri, ~dělaj!

Tēmza -e ž kr. i. angleške reke

tēncóna -e ž vrsta lirske pesmi, tēncónski -a -o

tēndēnca -e ž namēra, namen, težnja, tēndēnčen -čna -o: ~i roman; tēndēnciózen -zna -o z določenim namenom, pristranski, preratūnan, tēndēncióznost -i ž = tēndēnčnost -i ž naperjenost

tēnder -ja m zalógovnik, priklopni voz (ladja) z zalogo vode in premoga, tēnderski -a -o zalógoven: ~i voz voz s premógom za lokomotivo

tēnák -nká -ó [-tən-] gl. tánek

tēneramēnte = con tenerezza [-éca] prisl. glas. nežno

tēnētvá -e ž mreža lovnica

tēnis -a m: namizni ~; tēniški -a -o: ~i igralec, ~a igralca

+taníti -ím gl. taníti -ím

ténja -e ž senca; ténjati -am v polsnu biti

+tenko [-tən-] gl. tanko-

ténór -ja m glas., tenorist -a m, tenórski -a -o: ~i solo; ténor -ja m vodilni ton: ~ govora, članka

teo- v sestavi: teocéntričen -čna -o bogosreden: ~i srednji vek; teogonija -e ž; teokracija -e ž bogovladje, ~krátski -a -o bogovladen; teologija -e ž bogoslovje, teológ -a m bogoslovec, teolóški -a -o = teológíčen -čna -o bogosloven, bogoslovski; teozofija -e ž, ~zóf -a m, ~zófski -a -o

Téodor -a m Božidar, Téo -a m. Dóre -ta m; Teodóra -e ž, Téa -e ž, Dóra -e ž; Teodórik -a m; Teodózij -a m; Teófil [-il] -a m; Teofrást -a m

téorba -e ž glas. velika basovska lutnja

teorija -e ž znanstveni nazor, nauk, teorijski -a -o, teorétik -a m, teorétíčen -čna -o, teorétski -a -o, teorém -a m; teoretizírati -am, teoretizíránje -a s

tép tépa m, tépec -pca m, tépast -a -o, tēpče -ta s, tēpček -čka m

tēpěž -ěža m in tēpěž -a m, tēpěžen -žna -o: ~i dan; tēpěžka -e ž šba, tēpěžkati -am, tēpěžkanje -a s, tēpěžkar -ja m, tēpěžkarica -e ž, tēpěžnik -a m, tēpěžnica -e ž; tēpěžljiv -íva -o, tēpěžnja -e ž, tēpěžnost -i ž

tēpidárij -a m topla kopel; rastlinjak

tépka -e ž, tēpkov -a -o, tēpkovec -vca m

tēpstí -em (se), tēpi -íte! tēpel [-pəy] tēpla -o, tēpēn -ěna -o; tépa -e ž = tepica -e ž potepuška; tepáča -e ž vrsta sekire; tepljáti -ám, tepljáj -ájte! tepljál -ála -o: po rami tepljati

teptáti -ám, teptáj -ájte! teptál -ála -o, teptán -a -o, teptánje -a s, teptálen -lna -o [-ln-]

ter vez.; *rabimo ga namesto veznika* in: 1. v določenih zvezah: sem ter tja; 2. v naštevanju kot zadnji veznik med povedki: stopical je in se prestopal in pokášljeval ter si na vse načine prizadeval, da bi ga opazili; ž. veže dva povedka, od katerih je drugi s prvim v rahli namerni zvezi: pridi ter poglej da pogledaš

têr -a m kem.: s ~om namazati
terakóta -e ž žgana glina, vrsta keramike; terabóna -e ž vrsta zidnega ometa; teranóva -e ž vrsta zidnega ometa

terán -a m vrsta vina: kraški ~; teránov -a -o, teránski -a -o
terapija -e ž med., terapévt -a m (zdravnik) med., terapévika -e ž (nauk) med., terapévličén -čna -o: ~e metode

terárij -a m steklena omara za gojenje rastlin in živali

terása -e ž, terásen -sna -o, terásast -a -o: ~ svet

têrca -e ž v glas. in pri igri; tercét -a m trospev; tercína -e ž poet. vrsta kitice, terciński -a -o: ~i stavek

terciár -a m geol., terciáren -rna -o: ~i skladi

tercijál [-ál] -a m tretjerednik, pobožnjakar, tercijáka -e ž, tercijálski -a -o, tercijálstvo -a s [povsod -al-]

terebínta -e ž bot. vrsta iglavcev

terén -a m: na ~u biti, delati; terénski -a -o, terénc -nca m, terénka -e ž

Terénc -a in Teréncij -a m os. i. starorim. komédiografa, Teréncov -a -o in Teréncijev -a -o
Terézija -e ž os. i., Terézijin -a -o, Rêza -e ž, Rêzin -a -o, Terézínka -e ž, Zínka -e ž

teríca -e ž, tríca -e ž, terílja -e ž, teráč -a m kdor lan tare, teríčnik -a m, terílnica -e [-m-in -ln-] ž, terína -e ž, terínje -a s, teríšče -a s kraj, kjer se opravlja kako delo, terilo -a s = terítev -tve ž, teríški -a -o

teritórij -a m ozemlje, teritoriálen -lna -o [-ln-] zemljiški, ozemeljski: ~e zahteve

terják -a m, terjákov -a -o, terjákovec -vca m

térjati -am: ~ dolžnika za dolg. ~ od dolžnika dolg; térjavéc -vca m, térjavka -e ž, terjátev -tve ž, terjátven -a -o [-tván-]

têrma -e ž, nav. mn. têrme têrm kopališče s toplo vodo, zdravilišče; termálen -lna -o [-ln-] kopališki, zdraviliški: ~o zdravljenje

termín -a m rok, terminski -a -o na rok vezan, *terminálen -lna -o [-ln-] končen; *terminírati -am določiti rok

têrminus -a m in têrmin -a m strokovni izraz; terminologíja -e ž izrazoslovje, terminolóški -a -o izrazosloven

termít -a m velika tropska mravlja, termítski -a -o

termo- v sestavi: termodinámika -e ž, ~dinámíčen -čna -o; termoelektrika -e ž, ~električen -čna -o; termofór -a m ogrevala; termométer -tra m toplomer, ~métrski -a -o; termoskóp -a m, ~skópski -a -o

Termópíle -il ž mn. kr. i. grške soteske; termópilski -a -o [-ls-]

têrmovka -e ž, têrmos -a m, termáлка -e [-lk-] ž (+têrmosteklenica) izolirna steklenica

têrna -e ž: ~o zadeti

têror -ja m in terór -ja m, teroríst -a m, terorístka -e ž; terorízem -zma m strahovlada; terorístovski -a -o, terorístíčen -čna -o strahovalen; terorízirati

terpentín

-am *strahovati*, v strahu držati, teroriziranje -a s

terpentín -a m, terpentínov -a -o, terpentínski -a -o, terpentínovec -vca m bol.

Terpsíhora -e ž muza plesa

Tertúlijan -a m os. i. krščanskega apologeta

terús -a m *tepec*; terúsov -a -o, terúsovski -a -o

Terzít -a m os. i. iz Homerjeve *Iliade*; Terzítov -a -o: ~o zabavljanje; terzít -a m zloben zabanljajč, terzítiski -a -o: ~a postava

Tesálija -e ž, Tesálec -lca [-lc-] m, tesálski -a -o [-ls-]

tesáti téšem, tēši -íte! tēsál -ála -o, tesán -a -o, tesánje -a s; tesáč -a m, tesár -ja m, tesárče -eta s, tesárček -čka m, tesárski -a -o, tesáški -a -o; tesálšče -a s, tesálo -a s, tesánica -e ž; tesárstvo -a s, tesáriti -im; tesárjenje -a s; tēsla -e ž široka tesarska sekira, tēslica -e ž; tēslo -a s štor, neroden, omejen človek, tēslast -a -o

tesèn [tesàn] in tesán tesnà -ó ali tēsén -sna -o; dol. oblika: tēsni -a -o; v sklanjatvi: tesnegà tesnemù, tesné itd. ali s stalnim poudarkom tēs-; na tēsno zapreti, na tēsnem biti; tēsnomá prisl.; tēsneč -a [-nəč-] m, tēsér -sní ž, tesnica -e ž tesna pot med ograjama, tesnina -e ž, tesnoba -e ž, tesnoben -bna -o, tesnóta -e ž, tesnóten -tna -o, tesnóča -e ž; tesníti -ím, tēsni -íte! tesníl -a -o, (u)-tesnjèn -ēna -o, tesnjēnje -a s, tesnílo -a s

Tēsla Nikola, rod. Tēsle in Tēsla m os. i. hrv. izumitelj v Ameriki; Tēslov -a -o: ~e žarnice, ~í izumi; tēslovski -a -o: ~i motor

tesno- v sestavi: tesnopís -a m stenografija, ~písec -sca m stenograf, ~písen -sna -o stenografski, ~písje -a s; tesnopísen -sna -o, ~pírsnost -i ž; tesnosírcen -čna -o, ~sírcnost -i ž

tést -a m fil., kem., med. preskus testamēt -ēnta m oporoča, zaveza, zakon: stari ~; testamētáren -rna -o oporočen; testátor -ja m oporočnik, testát -a m spričevalo; testírati -am izpřičati, potrditi; testírānje -a s

testó -á s, v tēstu; testén -a -o, testénast -a -o, testnát -áta -o; testenína -e ž, testeníca -e ž *pasteta*, testeníčar -rja m, testeníčarka -e ž, testeníčarski -a -o

tēšč [tēšč] -à -è, tudi neskl.: deklē je še tēšč; na tēščē; oči si je pomazala s tēšč (tēščò) slíno: tēščà je ajda, kadar nima polnega zrnja (tudi gluha); tēščēn [tēščēn] -čna -ò; tēščnóst -i ž tēščiti -im stiskati, tēščínica -e ž [-ln-] stiskalnica

tešiti -ím, tēši -íte! tešíl -íla -o, (u)tešēn -ēna -o, tešēnje -a s; +tešítelj -a m tolažnik, +tešíteljica -e ž tolažnica; tešílo -a s pomírjevalno sredstvo

tēta -e ž, mn. tudi: tetē -á -ám -àh -ámi; tētka -e ž, tētica -e ž; tētec -íca m tetin mož, tētíč -a m tetin sin, tētíčna -e ž tetina hči; tētín -a -o

tétanus -a m mrtvični krč; tétanusov -a -o; tétáničen -čna -o: ~i znaki

Tétis -ide in Tétida -e ž os. i. grš. boginje

tetíva -e ž, tetíven -vna -o tetovírati -am vrezati v kožo risbe in jih vdrgniti z barvilom; tetovírānje -a s (dejanje in izdelek) tetra- v sestavi: tetraēder -dra m četverec, ~édrski -a -o; tetragón -a m četveroogelnik, ~gón-

ski -a -o, ~gonálen -lna -o; tetralogíja -e ž; tetrámeter -tra m, tetrámetrski -a -o, tetrapodíja -e ž *čelverostopje*
tetrárh -a m; tetrarhíja -e ž; tetrárhíčen -čna -o
tetrév -a m *fazan*, tetrévov -a -o
Tevtón -a m, Tevtóni -ov mn. • *starogerm. pleme*, tevtónski -a -o, Tevtobúrški gozd -ega -a m kr. i. *pri Tacitu*
téza -e ž *trditev, stavek (fil., poetika), razprava*
tézati -am *vleči, nalegovati*; téza -e ž = tezálnica -e [-*ʎn*-] ž; na ~o dejati; tezálnik -a [-*ʎn*-] m; kovaški ~; tezálo -a s; tézen -zna -o: ~a stoja; téznost -i ž
tezavírati -am: ~ denar
Tézej -a m os. i. grš. *bajeslovnega junaka*
téza -e ž, tézen -zna -o, téznost -i ž, téznosten -tna -o; téznica -e ž; težina -e ž, težinski -a -o; težilo -a s; težáva -e ž: ~e ga obhajajo; težáven -vna -o, težávnost -i ž; tézati -am: butare jo težajo; težíti -ím, téži -ítel težil -a -o, težénje -a s: težíti za čim, po čem *iti za čim, prizadevati si za kaj*; težénje -a s (za čim) *hotenje, prizadevanje, gon*, téznja -e ž *tendence*, težišče -a s, težiščén -ščna -o, težiščnica -e ž; težljiv -íva -o
težák in težek [-*žák*] težká -ó -egá -emù -é -i, mn. težkí -é -ih -ím -imí *ild. ali s stalnim poud.* težek -žka -o -ega -emu -i -e *ild.*; *prim.* téžji -a -e; *pomeni to, kar veliko tehta ali povzroča težave*: težek zaboje, ~a knjiga (*po tehtnici ali težavah*), ~a naloga, ~a industrija (*kovinska*), ~o delo (*po težavah, naporu*); *ne smemo besede uporabljati za označitev stopnje*: +težka

bolezen huda, *nevarna bolezen*, +težka žalitev *grda, huda, velika žalitev*, +težka nesreča *velika, huda nesreča*, +težák poraz *hud, velik poraz*. +težák boj *trd, oster boj*, +težka mu prede *huda, trda*; bolnišnica za +težke ranjence za *hudó, zeló, nevarno ranjene itd.*; težkati -am, težkanje -a s, težkóst -i ž, težkóča -e ž, težkóta -e ž, težkóten -tna -o
težák -a m, težákinja -e ž, težáški -a -o, težáštvo -a s, težáščina -e ž, težakováti -újem, težakovál -ála -o, težakovánje -a s
težec -žca m *min. baril*
težkó *prisl.*, téže, najtéže: ~ delati s *težavo (n. pr. zaradi bolezni)*, ~ hoditi (*ker boli noga*), ~ govoriti (*prehlad*); težko bo kaj *ni verjetno*, težko da bi *prišel ni verjetno*, ~ da *izraz dvoma, malo verjetno*; ~ mi je pri srcu; *včasih je težko nekakšen predmet*: ~ dela *opravlja težko delo*, ves dan ~ *vzdiguje težke stvari*, ~ piše *kar je težkó razumeti*; *ni slovenska raba v pomenu zelo, hudó*: +~ zboleti, +~ se ponesrečiti, +~ bolan, +~ prizadet, +~ poškodovati
težko- *v sestavi*: težkoatlétski -a -o, težkohóden -dna -o, težkoindustrijski -a -o, težkokórvén -vna -o, ~kórvnost -i ž, težkomiseln -a -o [-*sáln*-], ~miselnost -i [-*sáln*-] ž, ~miselje -a [-*sálnj*-] s; težkonóg -óga -o
tí os. z., tēbe — te, tēbi — ti, tēbe — te, pri tēbi, s tēbój in s tábo; čézte, médte (in médmé), náte, nádte, óbte, póte, pódté, prédte, váte, záte; *v imen. se rabi le, kadar je smiselno poudarjen*: tí si kriv; tí praviš tako, on pa drugače; tí boš mene učil? *toda*: ali me bōš učil? (+ti) nič ne znaš, tako (+ti)

tiára

praviš danes, včeraj si (+ti) rekel drugače
tiára -e ž *papeževa krona, tiárski* -a -o
Tibera -e ž l. i. *ital. reke, tiberski* -a -o
Tibêrij -a m os. i., *Tibêrijev* -a -o, *Tibêrijec* -jca m *član družine, tibêrijec* -jca m *pripadnik Tibêrijev, tibêrijski* -a -o
Tibet -a m kr. i. *azijske visoke planote, tibetski* -a -o in *tibetanski* -a -o, *Tibetánc* -nca m, *Tibetánka* -e ž, *tibetánščina* -e ž
Tibúl [-úl] -a m os. i. *starorim. pesnika, Tibúlov* -a -o
tíca -e ž *prekanjenka, premetenka, navihanka, rabi se samo v prenesenem pomenu, sicer ptica: to ti je tica, prava tíca; tíčica* -e ž, *tíčka* -e ž: ~ se je ujela
tič tíča m *prekanjenec, premetenec, navihanec, zvita glava; rabi se v prenesenem pomenu, sicer ptič: danes bomo tíči, ti si pa tič, takega tíča pa še ne; tíček* -čka m: zrèl ~; ~i so se ujeli
tičáti -ím, *tiči* -íte! *tičèč* -éča -e, *tičal* -ála -o: ključ *tiči* v vratih; kje pa zmerom *tičíš?* v tem grmu *tiči zajec; tičánje* -a s
tífus -a m med., *tifózen* -zna -o, *tifusen* -sna -o: ~o *obolenje*
tíger -gra m, *tígrov* -a -o, *tígrski* -a -o, *tígrovski* -a -o; *tígra* -e ž, *tígrin* -a -o; *tígrica* -e ž, *tígrovka* -e ž, *tígrast* -a -o, *tígrček* -čka m, *tígrič* -a m
Tígris -a m kr. i. *reke v Mezopotamiji*
tih -a -o; *tíšji* -a -e: *tíha nedelja, ~i teden, Tíhi ocean, ~a voda, ~ človek; prisl. tího, tíše; na tíhem, po tíhem, tíhoma, natíhoma, stíha; v povedni rabi samo prisl.: fant (deklina), tího bodi! vsj so bili tího (+tíhi); fant je bil tíh molčèč; tíhóta* -e ž, *tíhóten* -tna -o; *tíhóst*

-i ž, *tíhóča* -e ž; *tíhec* -hca m *otročka božjast*
tího- v sestavi: *tíhohòd* -óda m *zool.*; *tíholázec* -zca m, ~*lázka* -e ž, ~*lázec* -zna -o, ~*lástvo* -a s; *tíhomòrski* -a -o, *tíhoceánski* -a -o; *tíhotápec* -pca m, ~*tápka* -e ž, ~*tápski* -a -o, ~*tápstvo* -a s, ~*tápiti* -ím, ~*tápljen* -a -o; *tíhotáčka* -e ž; *tíhožítje* -a s
tík prisl.: *tík* pod gorámi; *predl.:* *tík póta stoji jáblana; tíkoma prisl.:* ~ *zaprta cev neprodušno zaprta cev*
tíkati *tíkam in tíčem:* *poslej me boš tíkál; kaj me ne tíčeš kakor včásih? tíkanje* -a s
tíkati *tíkam in tíčem:* *kar mene tíče; kar našo telesno potrebo tíče; ~ se: kar se poštenja tíče; del. tíčóč* -a -e (se)
tíktákati -am in *tíkatákati* -am: *ura tík(a)táka; tík(a)tákanje* -a s
tíkva -e ž in *tíkev* -kve ž *buča, v prenes. pomenu glava in steklenica: láže, kakor bi ~e sadil; tíkvice* -e ž; *tíkvén* -a -o [-kván-], *tíkvast* -a -o; *tíkvínje* -a s *bučno perje; tikvenjáča* -e [-kván-] ž *kolač; tíkváča* -e ž *lobanja; tíkvínc* -nca m *bot.*
tíl [tíl] -a m *neka tanka tkanina, tilást* -a -o: ~ *zastor*
tíl [tíl] -a m = *tílec* -lca [-lk-] m = *tílec* -lca m, *tílen* -lna -o [*povsod:* -íl-]; *tílnik* -a [*tílyn-* in *tíln-*] m, *tílniški* -a -o [-tíyn- in *ln-*]
tílda -e [-ld-] ž *tiskarsko znamenje* (~)
Tílen -lna [-ln-] m os. i. *Egtdij* (*Št. Ilj*), *Tílnov* -a -o [-ln-]; *Tílka* -e ž os i., *Tílkin* -a -o [*povsod:* -lk-]
***tímbre** *timbra* [témbr -bra] m *zvok, barva glasu*
Timbúktu -ja m kr. i. *mesta v Afriki, timbúktijski* -a -o

Times -a [tájms-a] *m* naslov angl. časopisa: ~ poročja; Timesov -a -o [tájmsou -ova -o]: ~ dopisnik

tímian -a *m* bot. dišeča rastlina, tímianov -a -o: ~ duh, med tímpanon -a *m* arh. slemensko čelo pri starih svetiščih

tínjati -am *lleti*; tínjec -njca *m* tinktura -e *ž*: jodova ~, tinktúren -rna -o

tínta -e *ž* črnilo; rdeča ~ rdečilo; tíntast -a -o; tínten -tna -o: ~i svinčnik; tíntnik -a *m* črnilnik

Tintoretto -a [-éto -a] *m* os. i. ital. slikarja; Tintoretto -a -o: ~a šola, tintoretovski -a -o

típ -a *m*; típati -am *in* -ljem, típanje -a *s*; típalo -a *s*, típálen -lna -o [-ln-], típálnica -e [-ln-] *ž*, típálka -e [-lk-] *ž*, típen -pna -o; típniti -nem

típ -a *m* značilna oblika, vrsta: ~ nekdanjega graščaka; to ti je pravi ~! típičen -čna -o značilen; tipizirati -am *po kalupu delati*, tipiziran -a -o: ~o blago (nasprotje: *po meri, po naročilu posameznika*)

típa -e *ž* ulita črka

típka -e *ž*, típkati -am, típkanje -a *s*; típkar -ja *m*, típkarica -e *ž*, típkaričin -a -o: ~a napaka; típkarski -a -o: ~a napaka; típkopis -a *m*

tipograf -a *m* tiskar; tipografija -e *ž* tiskarstvo; tipografski -a -o tiskarski, tipografičen -čna -o

tír -a *in* tírú *m*: ni sledú ne tírú po čem, živinski ~; kolo teče po ~u; v ~ spraviti; s plugom po snegu ~ delati; *mn.* tíri -ov: se razcepi v več tírov; tíren -rna -o: eno~, dvo~, več~; tíriti -im *tir delati*; tírnica -e *ž* tračnica

tiráda -e *ž* dolg, nališpan odstavek v govoru, ploha besed, prazno govoričenje

tírán -a *m* trinog, tíránov -a -o, tíránski -a -o; tíránstvo -a *s*, tíranija -e *ž* trinoštvo; tíranizirati -am *koga nasiljevati koga, silo delati komu*, tíraniziranje -a *s*

Tirána -e *ž* kr. i. mesta v Albaniji; tíránski -a -o

tírati -am: konje ~, pred sodišče ~; tíranje -a *s*; tír -a *m* gon; tírálec -lca [-lc-] *m*, tírálka -e [-lk-] *ž*; tíralica -e *ž*: ~ za kom + tíráža -e *ž* naklada, natisk

tíreoidea [-o-ide-a] -e *ž* žleza ščitnica, tíreoidea -dna -o: ~a žleza; tíreoglobulín -a *m*, tíreotrópen -pna -o: ~i hormon; tíroksín -a *m* vse med.

tírnik -a *m* = tírnjak -a *m* kruh iz mešanega žita

Tíróle Tiról [-ól] *ž* *mn.* kr. i. dežele: v ~lah, iz ~l; Tirólsko -ega *s*: *s* ~ega, na ~o; Tirólska -e *ž*: v ~i, iz ~e; tírólski -a -o; Tirólec -lca *m*, Tirólka -e *ž* [povsod: -ól-]

tísa -e *ž*, tísjje -a *s*, tíšina -e *ž* lisov les, tísov -a -o, tísovec -vca *m*, tísovje -a *s*, tísovina -e *ž*

tísk -a *m*, tiskálen -lna -o [-ln-], tiskálnica -e [-ln-] *ž*, tiskár -ja *m*, tiskárna -e *ž*, tiskárniški -a -o, tiskárnar -ja *m*, tiskárnarski -a -o, tiskárski -a -o, tiskárstvo -a *s*, tiskóven -vna -o, tiskovína -e *ž*; tískati -am, tískan -a -o, tískanje -a *s*

tísoč -a *m*: prvi trije tísoči, v sto tísočih izvodov, toda: v sto tísoč izvodih, na tísoče ljudi, stalo je lepe tísoče; danes navadno neskl. glavni štev.: dvá tísoč, pět tísoč, napad s tísoč lovci; tísočák -a *m*, tísoči -a -e vrstilni štev., tísočica -e *ž*, tísočina -e *ž*, tísočínka -e *ž*; tísočér -a -o, tísočéren -rna -o, tísočérnat -a -o

tisoč-

tisoč - *v sestavi*: tisočkrat, ~krate -tna -o, tisočléten -tna -o, ~létje -a s, ~létnica -e ž; tisočglāv -áva -o: ~a množica
tísti -a -o *kaz. z. kaže na bolj oddaljeno osebo ali stvar kakor ta, a na manj oddaljeno kakor óni*: tu so vaše lopate, ta je Jakova, tista je Matevževa, óna je Tončkova; *rabi nam pred oz. z., a ga lahko tudi izpuščamo*: to je (tísto), kar me najbolj boli; ostali so tisti, ki še niso vedeli; klical je tiste, s katerimi bi šel na delo; najboljši so tisti (, ki so) iz Kamniških planin; prejeli smo pametne predloge od več strani, a najboljši so tisti (, ki smo jih prejeli) od mladinske brigade; *v takih primerih ne smemo rabiti óni (gl. tam) in ne dotični (gl. tam)*; tístile tístale tístole, rávno tísti, práv tísti; tístikrat *prisl.*, tístikraten -tna -o; le-tísti le-tísta le-tísto
tiš -í ž = tišina -e ž; tíšati -am *míríti, molčati*: otrok je vokal, mati ga je tíšala; ves večer je tíšal
tiščáti -ím, tíšči -íte! tíščal -ála -o, tiščánje -a s: čevelj ga tíšči, denar ga tíšči, tiščáti pene, slin, denar, pest; svojo tiščáti, v nesrečo ~, peči se ~, matere se ~; tíšč -a m, tiščálo -a s = tiščín -a m *kdor naprej svojo tíšči, vsiljiv clovek*; tiščínast -a -o; tiščálen -lna -o [-ln-]; tiščáv -áva -o, tiščávec -yca m, tiščávka -e ž *konjska bolezen*, tiščávkast -a -o, tiščáven -vna -o *vsiljiv*
títán -a m *iz stare grš. mil.*; títán -a m *velikan*; títánski -a -o, títánstvo -a s, títánizem -zma m *neukrolljiva upornost*; títán -a m *kem. prvina*, títánov -a -o
Tító -a m: maršal ~; Títov -a -o; títovka -e ž

*títula -e ž, +títe! -na [-laln-] m *naslov*; *títulatúra -e ž *naslovje, naslavljanje*; *títulírati -am *nasloviti, naslavljati*; *títuláren -rna -o *nasloven, samo po imenu*
Tívoli -ja m, tívolski -a -o [-ls-]: ~i park, Tívolski grad
Tizian [tícian] -a m *os. i. ital. slikarja*, Tizianov -a -o [tíc-]: ~e slike, ~a šola; tizianski -a -o [tíc-]
tjá *prisl. (kam? kdaj?)*: sém in ~, sém ter ~, ~ dól, ~ gór, ~ na pómlad, ~ pozími; tjákaj *prisl. (kam? kdaj?)*; tjákajšnji -a -e: ~a pot; tjavdán *prisl. (kako?)*: ziniti ~ (*brez premisleka*), tjá v trí dní; tjále *prisl. (kam? kdaj?)*: ~ polóži, ~ o pustu bo konec; tjákajle *prisl.*
tjúlenj -a m, tjúlenjev -a -o, tjúlenji -a -e
tkáti tkém *in* tkám, tkí -íte! tkóč -a -e, tkàl -ála -o, tkán -a -o, tkánje -a s (*delo in izdelek*); tkálec -lca m, tkálčev -a -o, tkálski -a -o, tkálški -a -o, tkálčji -a -e, tkálčič -a m, tkálka -e ž, tkálnica -e ž, tkálščina -e ž, tkálstvo -a s [*izg. povsod -áy-*]; tkálo -a s, tkánica -e ž *ženski pas*; tkanína -e ž, tkanínski -a -o, tkanínar -ja m; tkaninotísk -a m, tkívo -a s: vezno, míšično, živčno ~; tkíven -vna -o
tlá s mn. tá! [táy in tá!], tlóm, na tléh, pod tli in pod tlémi (*tudi edninsko*: pod tlóm); tlórís -a m, tlórísen -sna -o; tálen -lna -o [-ln-]: ~a voda, ~i led, ~i načrt
tláčiti -ím: travo ~, zelje ~, v vrečo ~, kmeta ~; tláči -te in -íte! tláčil -a -o in -íla -o; tláčenje -a s; tláčitelj -a m, tláčíteljica -e ž; tláčílec -lca [-lc- in -lyc-] m, tláčílka -e [-lk- in -lyk-] ž; tláčítev -tve ž,

tláčnja -e ž; tlačílo -a s; tlačílen -lna -o [-ln-], tlačílnost -i [-ln-] ž, tlačílnica -e [-ln- in -ly-] ž; tláčeť -a m počasně; tláčenska -e ž vrsta klobase

tlák -a m: cestni ~, barometrski ~; tláčen -čna -o, tlákati -am = tlakováti -újem, tlakovál -ála -o, tlakovánje -a s, tlákomér -ja m, tlakovína -e ž; tlakomér -a m, tlakoméren -rna -o

tláka -e ž, tlačán -ána m, tlačánka -e ž, tlačánski -a -o, tlačánstvo -a s; tlačániti -im, tlačánjenje -a s; tláčšina -e ž, tláški -a -o

tlěsk tlěska m, tlěskòt -òta m; tlěskniti -nem in tlěskniti -nem; tlěskati -am in tlěskati -am, tlěskanje in tlěskanje -a s

tlěti tlím, tli tlíte! tlěl -éla -o, tlěnje -a s; tlěvka -e ž *luč, ki samo tli (ne sveti)*

tnálo -a s = tnála -e ž, tnálovina -e ž, tnálica -e ž

tó *prisl.*: *tó ga je lópnill tó boš révež!* kar dljě — to bójje *tem, toliko*

toaléta -e ž, toaléten -tna -o: ~a mízica, ~o mílo

***toast** [tóst] -a m *zdravica*

tobák -a m (+tabak); tobákár -ja m, tobákárica -e ž, tobákárski -a -o; tobákòv -a -o: ~ dim, ~ prah, ~o pero; tobáčen -čna -o: ~a tovarna; tobáčnica -e ž *tok za tobak (+tabatjěra, +tobakíra)*

Tobja -a in -e m *os. i.*, Tobíjev -a -o: ~e bukve

Toblach -a [tóblach -a] m *kr. i.*, tóblaški -a -o: Tóblaško polje

tobólce -lca [-lc-] m, tobólček -čka [-lč-] m

toccáta -e [tokáta] ž *vrsta skladbe*

tóča -e ž: ~ gre; tóčen -čna -o: ~i oblaki, tóčár -ja m *komur je toča pobíla*; točevína -e ž *vino od grozdja, ki ga je pobíla toča*;

točina -e ž *od toče poškodovano žilo*; tóčnat -a -o *od toče poškodovan*; tóčnica -e ž *vmeta žleza na notranjem robu trepalnice*

tóčen -čna -o *natančen*, tóčnost -i ž; tóčka -e ž: mrtva ~

točítí -ím, tóči -íte! točil -a -o, točénje -a s: točítí krogle, kolo, kamenje; predivo ~ *sukati*; tóč tóča m, v tóču: v dveh ~ih je podrl vseh devet; točiló -a s; točník -a m *rotor*

točítí tóčím, tóči -íte! tóčil -íla -o, (po)tóčen -a -o, točénje -a s: točítí vino, vodo; točáj -a m, točájka -e ž, točítelec -lca [-lc-] m, točilen -lna -o [-ln-], točilnica -e [-ln-] ž, tóčnja -e ž

tóčka -e ž *gl. točen*

tód in *tódi prisl. prostora*: ~ okrog je vse polno kač; od tód (tód tu), do tód; tódešnji -a -e [-dəš-] *túkajšnji*; tódle *prisl.*, le-tód *prisl.*

tóda *vez. nasprotja in izjeme*: *príšla bova, toda kdaj*; *povedal mu je marsikaj, toda ne vsega*; *toda ko pride, mu gotovo povej = toda gotovo mu povej, ko pride*; *toda če bo deževalo, me ne bo = toda ne bo me, če bo deževalo*; *toda kdor ne misli resno, naj ne hódí = toda ne hodi naj, kdor ne misli resno*; *toda kadar boš v stiski, ne računaj na pomoč*

tóg -a -o *okorel, odrevenel, trd*, tógost -i ž

tóga -e ž (*tuga) *otožnost*; tóžen -žna -o; togováti -újem, togovál -ála -o, togovánje -a s; *gl. tudi tožiti*

tóga -e ž *starorimska vrhnja obleka*

togôta -e ž, togóten -tna -o, togótnost -i ž; togotítí -ím (se), togóti -íte! togotíl -a -o, (s)togóten -éna -o; togotljív -íva -o, togotljívost -i ž; togótněž -a m, togótník -a m, togótnica -e ž

tóhel

tóhel [-həy] -hla -o, tohlína -e ž, tohljád -i ž, tohlôba -e ž, tohljiv -íva -o; tohnéti -ím, tohnèl -éla -o, tohnénje -a s; tóhniti -nem

tók in tók tóka m, mn. tóki -ov *itd. in tokóvi -óv itd.*: krvni, beli tók, električni tók, morski tokóvi, miselni tokóvi; tókoven -vna -o: ~i krog; tokoméř -a m; tokovòd -óda m, tokovóden -dna -o

tók tóka m in tóka -e ž: ~ za strele (tul), ~ za peresa, ~ za cigare (*etui)

tokájec -jca m *vrsta ogrskega vina*; tokájski -a -o: ~o vino tokáva -e ž *grapa*, tokávast -a -o Tókio -a m *kr. i.*: v Tókiu, nad Tókiom; tókijski -a -o

tókrat *prisl. to pot*; tókraten -tna -o

toksin -a m *strupeni presnovek bakterij*, tóksičen -čna -o, tók-sičnost -i ž, toksikóza -e ž

tólar -ja m, tólarski -a -o: ~i novec

tolážití -ím, tolážiř -te in -íte! tolážil -íla -o, (po)tolážen -a -o, toláženje -a s, tolázba -e ž, tolážen -žna -o = tolažljív -íva -o = tolažilén -lna -o [-ln-], tolažilnost -i [-ln-] ž, tolažiléc -lca [-lc-] m, tolažilka -e [-lk-] ž, tolažnik -a m, tolažnica -e ž, tolažitev -tve ž

tólci tólčém, tólci -íte! tólkel -kla -o, tólčen -a -o: dolg čas tólci, nemško tólci; tólk -a m = tólč -a m = tolkálo -a s; tolkáč -a m, tolkáča -e ž; tolkáłce -a [-lc-] s, tolkálnica -e [-áln-] ž, tolkálnik -a [-áln-] m; tolkòt -óta m; tolkljáti -ám, tolkljáj -ájte! tolkljál -ála -o, tolkljáj -nje -a s; tólčaj -a m: ~ lanú; tólčenec -nca m *skopljena žival*; tólčenica -e ž *iz glíne stolčena kočú*; tólcatí -am; tólčálo -a s;

tolcín -a m = tólkovec -vca m *pijača iz stolčeneга sadja [povsod toy-]*

toleránca -e ž *strpljivost*, tolerán-ten -tna -o *strpljiv*, tolerántnost -i ž *strpnost*; toleránčen -čna -o: Toleránčni patent (*naslov listine*)

+toli *prisl. toliko, tako, tolikanj*

tólik -a -o, tólikšen -šna -o, tóliček -čka -o, tóličken -kna -o; tolikér -a -o; tólikanj *prisl.*; tólikič *prisl.*; tóli(ko)krat *prisl.*; tóli(ko)kraten -tna -o; tólikaj *prisl.*; tólikajšnji -a -e

tóliko *prisl.*: kólikor ~, rávno ~; tóliko, kólikor; tóliko bôlj; tóliko da sem se pokázal, že me je začel oštévati; tóliko da ni prišel pod kolésa; *koť prisl. je nesklonljív, zatorej loči natančno*: voz s tóliko (= s takim številom) kolesi in voz s tólikimi (= tolikšnimi, tako velikimi) kolesi; ob tóliko težavah in ob tólikih težavah; po toliko (+toli-kih) letih; tólikole *prisl.*: tudi ~ ne

tolítí tólim *tešiti*: otroka ~; tólił -íla -o, tolívec -vca m *tolažnik, kdor tolaži*

tolmáč -a m: govoriti po ~u; tolmáčica -e ž, tolmáštvo -a s, tolmáčiti -ím, tolmáčenje -a s [*povsod: tolm-*]

tolmún -a m, tolmúnček -čka m. tolmúnski -a -o, tolmína -e ž [*povsod: tolm-*]

tolováj -a m, tolovájka -e ž, tolovájstvo -a s, tolovájev -a -o, tolovájkin -a -o, tolovájski -a -o

tólpa -e [-lp-] ž

tólst -a -o: ~ človek, ~a jed, ~i četrték *debeli četrték*, ~a zem-lja *masna*, ~o rasti *bujno*; tolsták -a m *debel človek*; tolstáica -e ž *bot.*; tolstina -e ž, tolstnica -e ž; tolstóst -i ž; tolstéti -ím *tolščo dobivali*, tólsti -íte! tol-

stèl -éla -o, tolstênje -a s; tolstítí -ím (se), tólstí -íte! tolstíl -a -o, tolstênje -a s in tolščénje -a s; tolstorèp -épa -o, tolstovrátník -a m [izg. *povsod tou-*]
Tólstoj -a m os. i. ruskega pisatelja, Tólstojev -a -o, tólstoj (ev)ski -a -o: ~i nazori, tólstojev -e vca m, tólstoj(ev)ščina -e ž [povsod: *tolst-*]
tólšča -e ž, toľščák -a m, tólščár -ja m; toľščáv -áva -o, toľščáva -e ž, toľščávost -i ž, toľščávica -e ž, toľščávičen -čna -o, toľščíca -e ž nagnjenje k debelenju, toľščíčen -čna -o, toľščína -e ž, toľščevína -e ž; toľščóba -e ž, toľščóben -bna -o; toľščén -čna -o: ~a kislina; toľščén -a -o, toľščeník -a m *steatit* [povsod *tojšč-*]
tomahávk -a m indijanska bojna sekira
Tomáž -a m os. i.: neverni (+neverjetni) ~; Tomážev -a -o: ~a žlindra, Tomážek -žka m, Tomážkov -a -o, Tómo -a m, Tómov -a -o; tomáž -a m *podpora pod klopjo okoli peči*; tomážek -žka m *neka žaba*
tómbak -a m *zlitina iz bakra in cinka*, tómbakov -a -o
tómbola -e ž: zadeti, dobiti ~o; tómbolski -a -o [-ls-]
tón -a m *glas*: dati ~ dati glas, *intonirati*; + ~ *dajati usmerjati, uravnnavati, voditi*; svetel ~ *slike značaj, vtisk*; tónovski -a -o: ~a lestvica, ~i način; tónoven -vna -o; tonométer -tra m, tonométrski -a -o
tóna -e ž, tónski -a -o: *deséttónski voz*; tonáža -e ž, tonážen -žna -o
tonalít -a m *geol.*; tonalíten -tna -o: ~i pas
Tóne -ta m os. i., Tónetov -a -o, Tónček -čka m, Tónčkov -a -o;

Tóna -e ž, Tónin -a -o, Tónica -e ž, Tóničin -a -o, Tónčka -e ž, Tónčkin -a -o; *gl. Anton*
tóničen -čna -o: ~o *sredstvo krepilo* = tónikum -a m, tónika tónik s mn. *krepilna sredstva*
toníti tónem, tóni -íte! tónil -íla -o, tónjenje -a s; tónja -e ž *globina (v vodi)*
tónja -e ž: ~ je pala na pšenico; tónjav -a -o: ~a pšenica
tononéti -ím *doneti, grmeti*, tononèl -éla -o, tononènje -a s
tonzila -e ž *mandelj med.*
tonzúra -e ž, tonzurirati -am
tóp tópa m, mn. tópi -ov -om *itd.* in topóvi -óv -óvom *itd.*; topíč -íča m, topóvski -a -o: ~i streli; topník -a m = topníčar -ja m, topníčarski -a -o, topníštvo -a s, topníški -a -o; topnjáča -e ž *vrsta ladje*; topovína -e ž
tóp -a -o in tóp tópa -o in topó -í -é: ~ nož, ~a kosa, ~i kot, ~ človek, ~a vest; topóst -i ž, topéti -ím *top postajati*, topèl -éla -o, topènje -a s; topítí -ím (se) *delati kaj topo*, tópi -íte! topíl -a -o, (o)topljen -čna -o, topítev -tve ž; *gl. tudi topo-*
topáz -a m *min.*, topázov -a -o
tópel [-pau] -pla -o in -ó -í -é: ~a voda; tóplek -a [-lak-] m *neka pogača, južni veter*; toplica -e ž = topljenica -e ž *goraka greda*; toplíce -íc ž mn., toplíčar -ja m, toplíčarka -e ž, toplíški -a -o; toplína -e ž, toplínski -a -o, toplóča -e ž, toplóta -e ž, toplóten -tna -o: ~i val; toplítí -ím *greti*; *gl. tudi toplo-*
topéti -ím, topítí -ím *gl. top*
topítí -ím, tópi -íte! topíl -a -o *laliti*: ~ vosek, železo, mleko; srce se topí od veselja; topljen -čna -o: ~o mleko, ~i soglasniki; tópek -pka -o = topljiv -íva -o, topljivost -i ž; topílo

topíti

- a s sredstvo in delo: baker prvega ~a; topišče -a s, topílen -lna -o, topílnica -e ž, topílničen -čna -o, topílničar -ja m, topílničarski -a -o, topílničarstvo -a s, topílnik -a m [*povsod: -ln-*], topílec -lca m, topílka -e ž [*-il-* in *-iy-*]
- topíti -ím *potápljati*, tópi -íte! topěč -éča -e, topil -a -o, (u)topljèn -ěna -o; žalost v vinu topíti; bolezní drevesa v rasti topé; (u)topljéneec -nca m, (u)topljénka -e ž
- toplo -v sestavi: toplokáz -áza m *termoskop*, toplokíven -vna -o, ~kírvnik -a m, ~kírvnica -e ž: živáli toplokívnice; toplómér -a m, ~méren -rna -o, ~mérski -a -o; toplotvóren -rna -o, toplovòd -óda m, toplovóden -dna -o *kar prevaja toploto*; toplovóden -dna -o: ~o ogrevanje, ~i vrélci
- topo- v sestavi: topočúten -tna -o; topogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~gláven -vna -o, ~glávost -i ž; topokóten -tna -o; topogléden -dna -o, ~glèd -éda -o, ~gléd(n)ost -i ž; toponósec -sca m; toporòb -óba -o, topoúmen -mna -o, ~úmnost -i ž, ~úmje -a s
- +tópogléden -dna -o *zadeven*; +tópoglédno *prisl. zadevno*, v tem pogledu: ~ ni dober
- topográf -a m *krajepisec*; topografíja -e ž *krajepisje*, topográfski -a -o, topográfíčen -čna -o *krajepisen*: ~i slovar
- tópol [-ól] -óla m, tópol [-ól] -i ž: laška ~; topóla -e ž, topolínje -a s, topólje -a s; topólov -a -o: ~ les, ~a zemlja *puhličasta zemlja*; topólovec -vca m, topólovje -a s, topólovina -e ž; topólverka -e ž *neka goba* = topólščica -e [-oy-] ž; topólóvščica -e ž *puhličasta zemlja*
- tópor -óra m, toporíšče -a s: ima glavo na pravem ~u; toporíščen -čna -o; toporíščar -ja m
- topót -óta m; topotáti -ám in -óčem, topotáj -ájte! in -óči -te! topotál -ála -o, topotánje -a s; topótniti -nem
- tòr tóra m *trenje*; tóren -rna -o: ~a ploskev, ~a elektrika; *gl. tudi tretí in utór*
- tórans -a m *med. oprsje*, torakálen -lna -o [-ln-]; torakotómíja -e ž, torakoplástika -e ž
- tórba -e ž, tórben -bna -o, tórbast -a -o; tórbica -e ž, tórbičen -čna -o: ~i jermen; tórbar -ja m, tórbarstvo -a s
- tórej *prisl., vez.:* to vino ni (za)tórej kakor lansko; tórej je bledó njih cvetje velo; kdaj torej? torej kdaj? torej! dobro se bomo imeli, pridi tórej!
- tórek -rka m: pustni ~, tórkov -a -o
- toréro -a m in toreadór -a m *borilec z bikom*; torêrski -a -o, torêrovski -a -o
- toríca -e ž *bot.*, toríka -e ž *bot.*
- torílo -a s *skleda*, torílce -a [-lc-] s, torílast -a -o, torílen -lna -o [-ln-], torílnica -e [-ln-] ž *vrsta tehnic*
- toríšče -a s *prizorišče, podrotje, mesto (+delokrog)*
- tórka -e ž = tórklja -e ž *bajeslovno bitje*
- tornádo -a m *ameriški ciklon*
- +tornístra -e ž *telečjak, nahrbtna torba s telečjo kozuhovino po vrhu*
- torpédo -a m, torpéden -dna -o: ~i rušilec, torpédovka -e ž, torpedirati -am, torpedíranje -a s
- Torricellí [*toricéli*] -ja m, Torricellíjev -a -o: ~ zakon
- tórtá -e ž, tórtén -tna -o, tórtár -ja m

tortúra -e ž mučenje, natezalnica
tórzo -a m okrnjen kip, nedokončano delo: delo je ostalo ~

Toskána -e ž, Toskánec -nca m, toskánski -a -o, toskánščina -e ž
tóstran prisl.: toštran še ni bilo videti volkov, predl. z rod.: toštran gozda; toštránski -a -o, toštránstvo -a s

***totalén** -lna -o [-ln-] popoln: +totalno pijan, nepripravljen popolnoma pijan, čisto nepripravljen; *totalnost -i [-ln-] ž (po)polnost, celotnost; totalitáren -rna -o, totalitárnost -í ž; totalitarizem -zma m, totalitaríst -a m

továriš -a m, tovarišica -e ž, továriški -a -o, tovarišija -e ž, tovarišijski -a -o, tovarištvo -a s; tovariševáti -ujem, tovariševál -ála -o, tovariševánje -a s

továrna -e ž, tovarnar -ja m, továrnarica -e ž, továrnarski -a -o, továrnica -e ž, továrníški -a -o, továrníštvo -a s

tóvor -óra in -óra m, tovórek -rka m, tovóren -rna -o: ~a živina in tovóren -rna -o: ~a ladja; tovoríti -ím in tovoríti -im, (na)tovorjèn -éna -o in (na)tovorjen -a -o, tovorjénje -a s in tovorjenje -a s; tovorílec -lca [-tvc-] m, tovorník -a m, tovorńica -e ž, tovorńiški -a -o; tovorńíštvo -a s; tovorńščina -e ž

tovršten -tna -o, tovrstnost -i ž
 *tozadéven -vna -o zadeven; *tozadévno prisl. zadevno

tóžba -e ž, mn. tóžbe in tožbé, tóžb in tožbá: ~o sprožiti, gnati, vložiti, umakniti; pod ~o biti; tóžben -a -o [-bən-], tóžbenica -e [-bən-] ž tožno pismo; tožbáriti -im (se), tožbárjenje -a s, tožbár -ja m kdor se rad tožari, tožbárski -a -o: ~i ljudje, tožbárstvo -a s

tožíti tožim (se), toži -te! in tožíte! tóžil -ila -o, tóžen -a -o, tóženje -a s; tóžen -žna -o: ~o pismo; tóženec -nca m, tóženka -e ž; tožník -a m, tožńica -e ž, tožítelj -a m, tožíteljica -e ž, tožíteljski -a -o, tožílec -lca [-lc-] m, tožístvo -a [-ls-] s, tožílen -lna -o [-ln-], tožljív -íva -o, tožljívec -vca m, tožljívka -e ž, tožljívost -i ž, tožílnik -a [-ln-] m akuzativ; toževáti -ujem (se), toževál -ála -o, toževánje -a s; tožáriti -im (se), tožárjenje -a s

tožíti tožim (isti glagol s pomenskim odtenkom): ~ svoje nadloge, o svojih težavah, ~ se na brata pritoževati se; toži se mi po domu; toži se mi vstati ne ljubi se mi; nocoj se mi tako toži se mi dremlje; tožljív -íva -o zaspan. tožljívost -i ž zaspanost, tožljívec -vca m zaspanec, tožljívka -e ž zaspanka; tóžba -e ž: Ujetega ptica ~; tóžen -žna -o oložen, žalosten (+túžen), tóžnost -i ž (+túžnost), tóga -e ž (+tuga); tožnomíseln -a -o [-səl-], tožnomíselnost -i [-səl-] ž, tožnomíselje -a [-səl-] s

+tráb -ába m direk: jezdití v ~
trabánt -a m spremljevalec, oproda
trábje -a s del voza

trabúka -e ž vrsta cigare: škatla za ~e, vonj po ~i

trácelj -clja m pramen, trak (+portá)

Trácija -e ž, Tračán -ána m, Tračánka -e ž; tráški -a -o, trácijski -a -o, tračánski -a -o; tudi: Trákija -e ž, trákijski -a -o

trackáti -ám zapravljati, trackáj -ájte! trackál -ála -o, trackánje -a s, trackáč -a m

tráčen -čna -o: ~a žaga, gl. tudi trak

tráčnica -e ž tirnica, tráčniški -a -o

tradicija

tradicija -e ž *izročilo, običaj*, tradicionalen -lna -o [-ln-] *običajen*, tradicionalnost -i [-ln-] ž, tradicionalizem -zma m, tradicionalist -a m

trafika -e ž, trafikant -a m, trafikantka -e ž, trafikantinja -e ž; trafiški -a -o, trafikant(ov)-ski -a -o

tragant -a m *neka smolasta tvarina, bot.*, tragantovina -e ž

tragédija -e ž *zaloigra*, tragédijski -a -o: ~a *zgradba*; tragéd -a m, tragédov -a -o, tragédinja -e ž, trágik -a m, trágikov -a -o, trágika -e ž *usodna nesreča, krivda, žalosten konec*, trágičen -čna -o *žalosten, ganljiv, pretresljiv*, trágičnost -i ž; trágikómičen -čna -o *žalostnosmešen*: ~i *prizori*, tragikomédija -e ž

trahóm -a m *egiptovska ošesna bolezen*, trahómski -a -o

trájati -am, trájanje -a s, trájen -jna -o, trájnost -i ž; trájnica -e ž *več let rastoča rastlina*

trajékt -a m *prevozni splav, prevozna ladja*

trák -a in trakú m, mn. tráki -ov ali trakóvi -óv, tudi: 4. tráki (sem kupil), 5. po trakéh, 6. s trakmí: živi ~ *trakulja*, sončni ~ *žarek*; trákec -kca m, tráček -čca m, trácič -a m, trákóvje -a s; trákast -a -o, trákar -ja m, trákarica -e ž, trákarstvo -a s, trákarški -a -o; trakáča -e ž *mavrica*, trakúlja -e ž *zool.*, trakúljust -a -o, trákavec -vca m *min.*, trákelj -klja m *čop*

Trákija -e ž *gl. Tracija*

trákt -a m *krilo, del stavbe*: južni, severni ~

traktát -a m *razprava*

+traktírati -am: ~ koga (grdo, lepo) *delati s kom.*, +traktíranje -a s *ravnanje*

tráktor -ja m *vlačilec*; tráktorski -a -o: ~a *postaja*, ~o *obdelovanje zemlje*; tráktoríst -a m **trám** -a in tramú m, mn. tramóvi -óv in trámi -ov, tramič -íča m, tramóvje -a s; trámnik -a m; trámíti -im

tramíneec -nca m *vrsta trte in vina* **trámvaj** -a m *električna cestna (železnica)*, trámvajski -a -o

transákcija -e ž

transcendentálen -lna -o [-ln-] *nadčuten, čulom nedostopen*, transcendentálnost -i [-ln-] ž, transcendénca -e ž, transcendénčen -čna -o, transcendentén -tna -o

transformácija -e ž *pretvoritev*, transformácijski -a -o; transformírati -am *pretvoriti*, transformátor -ja m, transformátorski -a -o: ~a *postaja*

transfuzija -e ž: ~ *krvi*; dati, narediti, dobiti ~o; transfuzíjski -a -o *med.*

Transilvánija -e ž, transilvánski -a -o: Transilvánske Alpe [*po vsod: -silv-*]

transkripcija -e ž, transkripcíjski -a -o, transkribírati -am *prepisati, opisati*, transkribíránje -a s

transmisíja -e ž, transmisijski -a -o: ~i *jermen*

transparent -énta m (*prosojen*) *napis*, transparentén -tna -o

transpirírati -am *izpariti, izpárjati, dihati, potiti se*, transpirácija -e ž, transpirácijski -a -o, transpiratóren -rna -o, transpirátórnost -i ž

transplantácija -e ž *presad*: ~ *kosti med.*

transpórt -a m *prenos, prevoz, odprava*, transpórtén -tna -o: ~i *delavec*; transportírati -am *prevažati*, transportíranje -a s *prevažanje*, transportêr -ja m *kotomér*

transpozicija -e ž *glas.*, transpozicijski -a -o

transverzalen -lna -o [-ln-] *prečen, poševen*, transverzala -e ž *prečnica*

tranzit -a in tranzit -a m *prevoz skozi državo*, tranzíten -tna -o: ~i promet; tranzitóren -rna -o *prehoden*

tranzitiven -vna -o *prehoden*: ~i glagoli, tranzitivnost -i ž *prehodnost slovn.*

tráp trápa m: ~e loviti, trápa -e ž, trápast -a -o, trápec -pca m, trápica -e ž, trápež -a m, traparija -e ž, trapáriti -im; trapáti -ám, trapáj -ájte! trapál -ála -o, trapánje -a s

trapéz -a m *geom.*, trapezoid -a m *geom.*, trapezoiden -dna -o

trapist -a m, trapístovski -a -o

trápiti -im *mučiti*: muke nas trápijo, glad me trápi, svoje telo ~; trápljenje -a s, trapílen -lna -o [-ln-], trapílnica -e [-ln-] ž, trapílo -a s, trapílec -lca [-iyc- in -ilc-] m, trapljív -íva -o, trápljenec -nca m

tráplja -e ž *neki ptič*

trasirati -am (*od*) *meriti, zakoličiti*: ~ cesto, progo, trasíranje -a s, trása -e ž, trasánt -a m

tráta -e ž, trática -e ž; trátina -e ž; trátник -a m *bot.*, trátница -e ž *bot.*

tráta -e ž *tuja menica*; trasát -a m *menični pozvanec*; trasánt -a m *izdajatelj menice*

trátiti -im, trátenje -a s, tráta -e ž *potrata*: v ~o gre; trátник -a m *zapravljivec*

tráva -e ž, trávicca -e ž, traváča -e ž = travúlja -e ž *zaničlj.*, travína -e ž, travíšče -a s; trávar -ja m, trávarica -e ž; tráven -vna -o, trávast -a -o, trávnat -a -o, trávnast -a -o; tráven -vna m: máli ~ *april*, yéliki ~ *maj*; travníca -e ž *zool.*

travêrza -e ž, travêrzen -zna -o

travestija -e ž *preobleka, predelava na smešno*, travestírati -am

trávma -e ž *med. poškodba od udarca*, travmátičen -čna -o

trávník -a m, trávníški -a -o, trávníštvo -a s, trávníščina -e ž

třba -e ž *tepec*, třbast -a -o *neokreten*

třcati -am: ~ vreče

třčiti -im: ~ ob skalo, třčenje -a s, třčen -a -o *neumen*, (+třčniti), *gl. trkati*

trd -a -o in trdó -í -é -á: trda kost, trda bešeda, ~e glave biti, ~a noč, ves ~ biti na ribe

rad jesti, ~a bo za denar, ~a mu prede, bil je že malce ~ opit, pijan; *prim.* trši -a -e, trdec -dca m *min.*; trdín -a m *skopuh*; trdina -e ž *trda stvar, kdor težko razume*; trdóča -e ž, trdóba -e ž, trdóta -e ž, trdóten -tna -o: ~a stopnja; trdíka -e ž *bot.*, trdíkast -a -o

trden -dna -o: ~ most, ~a roka, ~ sklep, ~ kmet, ~ spanec, za ~o vedeti, prepovedati; *loči*

trd in trden: trda je roka, *če se v sklepih ne pregiblje, če je koščena, zaguljena, če ne izpusti, če ne dá rada (skopa) ipd.* —

trdna roka pa je zdrava, močna, trpežna; trdo železo ni trdno, *če je krhko, zaguljeno, neodporno*; to blago ni trdo (*je voljno*), pa zelo trdno (*trpežno, veliko prenese*); trd človek se ne dá upogniti (*prošnjam, čustvom, prigovarjanju, učenju ipd.*), trden človek pa je zdrav, močan, odporen; ta človek je še trden, oni pa je že ves trd; v prenesenem pomenu se *rabila včasih oba izraza v skoraj enakem pomenu*: trdo ali trdno spanje; trdnost -i ž in trdnóst -i ž; trdnjáva -e ž, trdnjávica -e ž, trdnjávski -a -o, trdnjáven -vna -o

trdėti

trdėti -im, trděl -éla -o, trdênje -a s; trđiti in trđiti trđim, trđi -te! in -íte! trđil -a -o in -íla -o: kri se trđi; na strópnico čebele trđijo satove; zmeraj svojo ~; trđenje -a s: ~ voska, jekla; trđíte -tve ž, trđnja -e ž; trđilen -lna -o [-ln-]: ~i stavki

Trdina -a in -e m os. i. slov. pi-satelj, Trdinov -a -o: ~i spisi, spisi Janeza Trdina

trdno in trdnó prisl.: ~ postaviti (da ne pade), ~ pribiti (da se ne izdere), ~ imeti koga, ~ ravnati s kom, ~ privijati, ~ govoriti, ~ zaslužen denar, ~ posvarjen, ~ mu gre; **poudarni prisl.** prav, čisto, samó: ~ pri tleh, ~ nad glavo, ~ do noči, ta teden je ~ v postelji samó, nič ne vstane; prim. trje in trše

trdó prisl.: ~ pasti, ~ delati, ~ držáti kaj (koga), ~ se držáti negibno, ~ imeti koga, ~ ravnati s kom, ~ privijati, ~ govoriti, ~ zaslužen denar, ~ posvarjen, ~ mu gre; **poudarni prisl.** prav, čisto, samó: ~ pri tleh, ~ nad glavo, ~ do noči, ta teden je ~ v postelji samó, nič ne vstane; prim. trje in trše

trdo -v sestavi: ~gláv -áva -o, ~gláv -áva m, ~gláven -vna -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž, ~gláv(n)ost -i ž; trdozób-čen -čna -o: ~ konj; trdokljún -a m, trdokljúnast -a -o, trdokljúnski -a -o; trdokóren -rna -o; trdokóžec -žca m, ~kóžen -žna -o; trdokrílec -lca [-lc-] m, ~kríl [-íl] -a -o; trdolás -ása -o; trdolés -ésa m bot., ~léska -e ž bot.; trdoskórjast -a -o; trdosfčen -čna -o, ~sfčenež -a m, ~sfčnik -a m, ~sfčnica -e ž, ~sfčnost -i ž; trdoumnik -a m; trdovráten -tna -o, ~vrátnež -a m, ~vrátnik -a m, ~vrátnica -e ž, ~vrátnost -i ž; trdoživ -a -o, ~živ -a m, ~živost -i ž

trdóta -e ž gl. trd

tréba prisl.: ~ je delati; ~ je, da ga spoznaš; ~ mu je denarja; tebe ni ~ tukaj; **+tré-bati** -am *treba je*: **+bi** trebalo delati *bi bilo treba*, **+je** trebalo *je bilo treba*

trébiti -im (se): ~ gozd, drevje, travnik, solato, jarek, zobe, nos; **trebi** se sadje, ptič, krava; **trébil** -íla -o, (iz)trébljen -a -o, trébljenje -a s, trébljenka -e ž *berivka, nezrel sad, ki pred časom odpade*; **trébílo** -a s, **trébílen** -lna -o [-ln-], **trébílec** -lca [-lyc-] m, **trébílka** -e [-lyk-] ž, **trébílник** -a [-lyn-] m: usnjarski ~; **trébílnica** -e [-ln-] ž *stroj*, **tréba** -e ž = **trébítev** -tve ž; **trébáč** -a m *kdor trebi trse*, **trébec** -bca m, **trébíč** -íča m, **trébír** -ja m *kar se iztrebi*; **trébíšce** -a s; **trébež** -a m: ~ bo že potreben, ~ spraviti z njive, ~e žgati, po ~ih pasti

trébuh -úha m: s ~om za kruhom, **trébúšec** -šca m, **trébúšček** -ščka m, **trébúšen** -šna -o, **trébúhast** -a -o, **trébuhát** -áta -o, **trébúšast** -a -o, **trébúšát** -áta -o, **trébúšnat** -a -o; **trébúšnost** -i ž, **trébúšátost** -i ž; **trébúšnik** -a m, **trébúšnica** -e ž, **trébuháč** -a m, **trébuhar** -ja m, **trébúšnež** -a m; **trébúšnják** -a m *zool.*, **trébúšje** -a s; **trébúšna** -e ž; **trébúšiti** -im (se)

***tréma** -e ž *strah pred javnim nastopom*, **trepétec**: imeti ~o pred čim *bati se česa*, **trepétati** pred čim

tremolándo prisl. glas. s tresočim se glasom

tremolít -a m min.

trenirati -am *vaditi se*, **uriti se**; **trenêr** -ja m **vaditelj**, **trenêrka** -e ž **vaditeljica**, **trenêrjev** -a -o, **trenêrkin** -a -o, **trenêrski** -a -o;

tréning -a m *vaja, urjenje*; tré-
nínški -a -o: ~a obleka; tre-
nírke -írk ž mn.
tréniti trénem, tréni -íte! trénil
-íla -o: kot bi trénil, kar bi z
oči trénil, to te bom trénil
udaril, trénil je z vajetmi po
konjskem hrbtu; trén tréna m
trénútek -íka m, trénútje -a s,
trénúten -tna -o (+trénótek,
+trénótje, +trénóten)
trépati -am in -pljem: z oči
~; trèp trépa m: ~ očesa; tre-
pálnica -e [-ln-] ž; trépav -a
-o, trépavec -vca m, trépavka
-e ž
trépáti -ám in trépljem: ~ perilo,
jajca, trépál -ála -o, trépanje
-a s; trépálo -a s, trépálce -a
[-lc-] s, trépálnik -a [-ápn-] m,
trépálnica -e [-ápn-] ž *trépalo*;
trépáča -e ž; tréпка -e ž, trép-
kati -am: perilo ~; trepljáti
-ám, trepljáj -ájte! trepljál
-ála -o; trepníti trépnem: pe-
telin trépane s perutnicami, trép-
nil -íla -o
trépèt -éta m, trépetáč -a m, tre-
pétec -tca m; trépetáv -áva -o,
trépetávec -vca m, trépetávka
-e ž; trepetljív -íva -o, trepet-
ljívec -vca m, trepetljívka -e ž,
trepetljívost -i ž
trépetáti -ám in -éčem: ~ od je-
ze, ~ pred kom, zá koga; tre-
petáj -ájte! in trepéči -te! trepe-
tál -ála -o, trepetánje -a s; tre-
petljáti -ám, trepetljáj -ájte! tre-
petljál -ála -o, trepetljánje -a s
trépetlíka -e ž, trépetlíkov -a -o,
trépetlíkovina -e ž
trésk -a m; trésk *medm.*, tréskòt
-óta m; tréskati -am, tréskanje
-a s; tréskáv -áva -o in tréskav
-a -o: ~a sapa, ~i plini; tré-
skavec -vca m; tréskavica -e ž
nevíhta; trés(k)niti -nem; tré-
ščíti -im; tréščniti -nem; tre-
ščáti -ím, tréščál -ála -o

tréska -e ž in tréskà -é ž, *dv.*: tre-
ski -ama *ali* tréské -áma, mn.:
tréske, trésk *ítd. ali* tréské in
-è, trésák, tréskám, na tréskáh.
s tréskámi; tréščica -e ž, tre-
ščína -e ž, tréščjè -à s, tréščíc-
je -a s; tréskóvec -vca m *les za*
tréske; *gl. tudi* trska
treso- *v sestavi*: ~glášen -sna -o;
tresogláv -áva -o, ~glávéc -vca
m; tresonóg -óga -o; tresopè-
éta -o; tresorèp -épa -o; ~ré-
pec -pca m, ~réпка -e ž; treso-
répiti -im, tresoròk -óka -o
trésti trésem, trésenje -a s in
trésènje -a s; tresljáti -ám,
tresljáj -ájte! tresljál -ála -o;
trésáv -áva -o, trésávica -e ž,
trésávka -e ž; tresljív -íva -o,
trésálnica -e [-ápn-] ž (*za lan*,
v mlinu); trésáj -a m = tres-
ljáj -a m; tresèt -éta m, tres-
setína -e ž = treséčina -e ž
močvirska tla; trésálo -a s (*za*
lan), tréslica -e ž; tresíka -e ž
bot., trésúlja -e ž *bot.*, trésúlja-
ka -e ž *bot.*, trésúljec -ljca m,
trésétka -e ž *bot.*; tréšljíka -e ž
mrzlíca, tréšljíkov -a -o
tréti tárem in trém: ~ orehe,
lan, gaz; ljudi se táre, jeza ga
táre; trénje -a s (*delo in kraj*);
tríca -e ž, teríca -e ž; teríčnik
-a m, teríčnjak -a m *kruh za*
terice; *gl. tudi* terica in tárnica
+trétírati -am koga (kaj) *ravnati*
s kom, obravnavati kaj
tretjáčiti -im *tretjo kop v vino-*
gradu opravljati, tretjáčnja -e ž
tretják -a m, tretjákinja -e ž
tretje- *v sestavi*: tretjelétnik -a
m, ~létnica -e ž; tretjeréden
-dna -o, ~rédnik -a m, ~réd-
nica -e ž, ~rédníski -a -o; tre-
tjerojéneč -nca m; tretješólec
-lca [-lc-] m, ~šólka -e [-lk-]
ž, ~šólski -a -o [-ls-]; tretje-
vršten -stna -o

trétji

trétji -a -e *vrst. štev.*: v ~e grado; trétjič = trétjikrat *prisl.*; tretjina -e ž; tretjica -e ž; trétjec -a [-jəc-] *m tretji roj*; trétjinar -ja *m*; tretjinec -nka *m črednikov pomagač*, tretjiniti -im, tretjinjenje -a *s*

trézen -zna -o, trézev -zva -o; tréznost -i ž; trézniti -nim (se), tréznjenje -a *s*, tréznež -a *m*

*trezór -a *m zakladnica, blagajna, skriven predal*

trg trga *m*: na ~u kupiti; mesta, trgi in vasi; trški -a -o; tržan -ána *m*, tržanka -e ž, tržanski -a -o, tržánstvo -a *s*; tržič -iča *m*; *gl. tudi* tržiti

trgati -am: ~ čevlje, grozdje, plačilo, srce; beseda se mu trga, berači se trgajo za denar; po roki me trga; trganje -a *s*; trgatev -tve ž, trgáten -a -o [-tvæn-], trgáč -a *m*, trgálec -lca [-áyc-] *m*, trgálka -e [-áyk-] ž

trgováti -újem, trgovál -ála -o, trgovánje -a *s*, trgoválec -lca [-áyc-] *m*, trgoválka -e [-áyk-] ž, trgovec -vca *m*, trgovka -e ž, trgovski -a -o, trgovstvo -a *s*; trgovína -e ž, trgovínski -a -o, trgovínstvo -a *s*; *gl. tudi* tržiti

trhél [-əy] -hla -o, trhlén -a -o in trhlén -čna -o, trhlénc -nca *m*, trhlenína -e ž = trhlína -e ž, trhljád -i ž; trhljív -íva -o, trhljívost -i ž; trhléti -ím = trhlenéti -ím, trhl(en)él -éla -o, trhl(en)énje -a *s*; *gl. tudi* trohel

tri *glavni štev. gl. trije*

tri -v sestavi (v starejših sestavljenkah, v mlajših rajši tro-): tribárven -vna -o, tricépen -pna -o, tričlén -éna -o, tridélen -lna -o [-ln-]: ~a omara; tridnéven, -vna -o, ~dnévnica -e ž; trifúnten -tna -o, trigláv -áva -o, trigubát -áta -o, trijámbornica -e ž, trijezíčen -čna -o, trikót

-a *m*, ~kóten -tna -o, ~kótnik -a *m*, ~kótniški -a -o, ~kótnikov -a -o: vsota trikótnikovih kotov; trikrat *prisl.*, trikraten -tna -o, triléten -tna -o, ~létje -a *s*, ~létnica -e ž; trilísten -tna -o, ~lístnik -a *m bot.*; trimésečen -čna -o, trinítnik -a *m*, trinòg -óga -o, ~nogàt -áta -o, ~nóžen -žna -o, ~nóžnik -a *m*, trinoga -e ž *trinožen stol*; triógeln -a -o [-gəln-], triógelnik -a [-gəln-] *m*, trioglát -áta -o; triosmínski -a -o, triósten -tna -o, tripálčen -čna -o [-áyc-], triperésen -sna -o: ~a deteljica, tripláten -tna -o, triròb -óba -o, triròčen -čna -o, trirógát -áta -o, tristránski -a -o, tritédenski -a -o, triúren -rna -o, trivédrn -a -o, trivísten -tna -o, trizlóžen -žna -o, trizòb -óba *m*; *gl. tudi* tro-

triangulácija -e ž *merjenje na triogelnike*, triangulácijski -a -o: ~a točka; triangulírati -am

Trianón -a *m*, trianónski -a -o: ~a pogodba

trias -a *m geol.*, triásen -sna -o: ~i skládi

tribún -a *m*, tribúnov -a -o, tribúnski -a -o: ~a čast

tribúna -e ž (*govorniški*) oder, tribunál [-ál] -a *m sodišče*; tribunál -lna -o [-ln-]

tribút -a *m davek*; tributáren -rna -o

trícikel [-kəl] -kla *m*, tricíklóv -a -o, tricíkelski -a -o [-kəls-]

tridentínski -a -o: ~i zbor

trideset *glavni štev.*, tridesetér -a -o, tridesetéren -rna -o, tridesetérica -e ž; trideseti -a -o *vrstilni štev.*, tridesetič *prisl.*, tridesetkrat *prisl.*, tridesetkrate -tna -o; tridesetica -e ž, tridesetína -e ž, tridesetínka -e ž; tridesetléten -tna -o, tridesetlétnik -a *m*

triéder -dra *m* daljnogled, triéd-rski -a -o: ~e leče
 Trigláv in Tríglav -áva *m*, triglávski -a -o: ~e rože, ~e kočice, Triglavsko pogorje, Triglav-ska jezera; triglavàn -ána *m* član društva Triglav; film Tríglav filma Tríglav *itd.*
 trigonálen -lna -o [-ln-] trikoten; trigonometrija -e ž, trigonometrijski -a -o, trigonometričen -čna -o
 trihina -e ž *zool.* lasica; trihinó-zen -zna -o: ~o meso
 trijáki -ov *m mn.* binkošti, tri-jáški -a -o binkošten; tudi tro-jáki -ov *m mn.*
 trijánčiti -im *potrkavati*, triján-čenje -a *s*
 trijé *m*, trí ž *in s* glavni štev.; trí in pól (3½), trí in pólkrat [pou-], trí in pólkraten -tna -o [pou-]; trí sto, trí tisoč
 *trik -a *m* zvižata, zvižaten prijem
 triklinij -a *m* rimska obednica
 trikó -ja *m* lesno prilegajoča se pletena obleka; trikotáza -e ž
 trikolóra -e ž trobojnica
 trilihjón -a *m* glavni štev., trili-jónski -a -o vrstilni štev.
 trilogija -e ž, trilogijski -a -o
 triméster -tra *m* tromesečje; trimestrálen -lna -o [-ln-], trimétrski -a -o
 trimeter -tra *m*: jambski ~; trimetrski -a -o
 trinájst glavni štev., trinájsti -a -o vrstilni štev., trinájstkrat *prisl.*, trinájstič *prisl.*, trinájstkrat *prisl.*, povsod tudi trinajst-; trinajstica -e ž, trinajstina -e ž, trinajstínka -e ž, trinajstlétén -tna -o; trinajstér -a -o, trinajstéren -rna -o, trinajstérica *in* trinajstórica -e ž
 trinóg -a *m* tiran, trinóški -a -o, trinóštvo -a *s*, trinóginja -e ž
 trinóm -a *m* mat. tročlenik, trinóm-ski -a -o

trio tria *m* skladba za tri glasove; srednji del nekaterih skladb;
 triolét -a *m* vrsta pesmi, triolétén -tna -o; trióla -e ž
 trípati -am *in* -pljem: z očmi ~, srce, roka, riba triplje; tríplji -te! *in* trípaj -te! trípanje -a *s*, tríp -a *m*, trípavica -e ž; tríp-niti -nem
 triplikát -a *m* trojnik
 tripodija -e ž *tristopje*
 Trípolis -a *m*, Tripolitánec -nca *m*, Tripolitánka -e ž, tripolitánski -a -o
 tríptih -a *m* trodelna oltarna podobá
 tríptik -a *m* potni list za avtomobil
 triúmf -a *m* zmagoslavje, triumfálen -lna -o [-ln-], triumfálnost -i ž; triumfiráti -am, triumfátor -ja *m*, triumfátorica -e ž, triumfátorski -a -o
 triumvirát -a *m* trivladje, triumvirátski -a -o, triumvír -a *m*, triumvírski -a -o
 triviálen -lna -o [-ln-] vsakdanji, navaden, prostaški, triviálnost -i [-ln-] ž; trivij -a *m*, triviálka -e [-lk-] ž vrsta nekdanje šole
 trízna -e ž boj na čast mrtvemu junaku
 trjáče -áč ž *mn.*: v ~ah hoditi; trjáčen -čna -o: ~o platno
 trk *medm.*, trk -a *m*; trkati -am: *s* kozarci, *s* pirhi ~, luna ga trka; trkáč -a *m*, trkálo -a *s*, trkálce -a [-lc-] *s*, trkav -a -o: ~ kozel; trkálca -e ž *zool.*, trkelj -klja *m*, trkniti -nem, trknjen -a -o, *gl.* trčiti
 trkljáti -ám, trkljáj -ájte! trkljál -ála -o, trkljánje -a *s*
 trklje trkelj [-kəlj] ž *mn.* neko glasbilo
 trktáti -ám žvrkljati, trktáj -ájte! trktál -ála -o, trktánje -a *s*, trktálo -a *s* žvrklja

trlep

trlep -épa *m*, trlépen -pna -o
 tľlica -e ž: suh ko ~; tľličnik
 -a *m*; tľliti -im
 tľma -e ž, tľmica -e ž, tľmast -a
 -o, tľmež -a *m*; trmogľav -áva
 -o, trmogľavec -vca *m*, trmo-
 glávka -e ž, trmogľavost -i ž,
 trmogľáven -vna -o; trmėti -im,
 trmèl -éla -o, trmènje -a *s*
 trn -a *m*: ~ v peti, beli ~, črni
 ~; tñje -a *s*, tñjiče -a *s*;
 tñnast -a -o, tñnav -a -o, trnén
 -a -o; trníka -e ž črni *trn in*
sad; trnína -e ž *bot.*; trníšče
 -a *s*; tñnov -a -o (+trnjev):
 ~ venec, ~a krona; tñnovec
 -vca *m*, tñnovka -e ž (+trnjev-
 ka), tñnček -čka *m*, trníče -a *s*
 tñnek -nka *m*, tñnkast -a -o, tñn-
 kar -ja *m kdor lovi s trnkom*,
 tñnkarski -a -o: ~i dan, trnká-
 riti -im, trnkárjenje -a *s*
 Trnóvo -ega *s kr. i.*: v ~em;
 trnóvski -a -o: ~i zvon; Trnóv-
 ska planota; Trnóvčan -a *m*,
 Trnóvčanka -e ž
 trnúlja -e ž *in* trnólja -e ž, trnó-
 ljica -e ž; trnúljec -ljca *m* =
 trnúljevcec -vca *m vino iz trnólj*;
 Trnúljiča -e ž
 tro -v sestavi: trobárven -vna -o;
 trobòj -òja *m*; trobòjen -jna -o,
 ~bójnica -e ž; trocèven -vna
 -o, ~cévka -e ž; tročlèn -éna
 -o, ~člènik -a *m trinom*; tro-
 délen -lna -o [-ln-]; troedín -a
 -o; troglásen -sna -o; trojezčén
 -čna -o, ~jezičnost -i ž; tro-
 mesečen -čna -o, ~méseče -a
s; tromóstje = tromostóvje -a
s, tronítnik -a *m*, troperésen
 -sna -o, trostrán -a -o, troveslá-
 ča -e ž *trirema*, trovpréžen -žna
 -o, trovísten -tna -o, trozòb
 -òba -o, trozvéza -e ž, trozvédzje
 -a *s*, trozvòk -òka *m*, ~zvòčen
 -čna -o; tró-*ima včasih emfa-
 tični poudarek*: tróedín, trózvòk;
gl. tudi tri- v sestavi

tróba -e ž *cev, svitek, obojka*: iz-
 klopna ~, okvirna ~, tróbast
 -a -o
 trobéla -e ž: ~ platna, trobélast
 -a -o, trobélica -e ž = trobélka
 -e [-lk-] ž *cevka*
 trobelíka -e ž, trobelíkovec -vca
m, trobelíkovina -e ž
 trobénta -e ž, trobéntica -e ž;
 trobéntati -am, trobéntanje -a
s; trobéntáč -a *m*; trobénten
 -tna -o, trobéntáški -a -o
 trobezljáti -ám [-báz-], trobez-
 ljáj -ájtel trobezljáj -ála -o,
 trobezljánje -a *s*; trobezljáč -a
m, trobezljáčka -e ž, trobezljáv
 -áva -o, trobezljáški -a -o
 tróbiti -im, trobèč -éča -e, tróbil
 -íla -o, tróbljenje -a *s*; trobčec
 -lca [-lc-] *m*, tróblja -e ž, tró-
 bljica -e ž; trobílo -a *s*, tróbež
 -a *m*, tróbec -bca *m trobentač*,
gobec, ustnik pri pipi
 Trócki -ega *m*, trockízem -zma
m, trockíst -a *m*, trockístičen
 -čna -o
 tród -a *m kolika*, trodovíten -tna
 -o, tródljivka -e ž *bot.*
 troféja -e ž *zmagoslavno znamenje*
 troglodít -a *m jamski prebivalec*,
 troglodítski -a -o: ~a stanova-
 nja
 tróha -e ž, tróhica -e ž, tróšica
 -e ž
 trohéj -a *m*, trohéjski -a -o: ~a
 mera, ~a stopica
 tróhel [-hau] -hla -o *trhel*; troh-
 lén -a -o; trohlína -e ž, trohljád
 -i ž, trohljáva -e ž; trohljív -íva
 -o, trohljívost -i ž; tróhlica -e ž
kostna mrtvina; trohlòba -e ž,
 trohlòta -e ž, trohnòba -e ž;
 trohnéti -ím, tróhni *in*-tróhni
 -íte! trohnèl -éla -o, trohnènje
 -a *s*; *gl. tudi trhel*
 trój -a -e *ločilni štev.*: ~e vino,
 ~i otroci, ~e rokavice, hlače;
 tróje *prisl.*: ~ živínčet, delav-
 cev; trójjen -jna -o, trójnost -i

ž, trójstvo -a s, trojčica -e ž, trojina -e ž *vprega*, trójka -e ž, trójnik -a m *sukanec*, trojád -i ž: s trojadjo bi komaj speljal
Troja -e ž, Trójec -jca m *in* Trojánec -nca m, Trojánka -e ž, trojanski -a -o: ~a vojska, ~i konj
trojáki -ov m *mn. gl.* trijaki
trójček -čka m, trójče -eta s
trojica -e ž; sv. Trojica ž *os. i.*; Sv. Trojica ž *kr. i.*; trojíški -a -o: ~a nedelja, ~o proščenje
trójka -e ž *številka tri, vrsta ruske vprege*
trómba -e ž, trómbast -a -o; trómbati -am
trómbóza -e ž *med. sesedanje krvi v žilah*; trómbus -a m *krvni sedek*
tróp trópa m: ~ kóz, jelenov; trópa -e ž: ~ psov, ljudi; trópoma *prisl.*; trópič -íča m
tróp -a m *in* trópus -a m: trópi *in* figure *poet.*
tropína -e ž, *nav. mn.* tropíne -ín: vinske, maslene, oljne ~e; tropínast -a -o; tropínov -a -o, tropínovec -vca m; tróp -a m, trópovica -e ž
troposféra -e ž *spodnji del atmosfere*
trópski -a -o *in* trópičen -čna -o: ~a vročina, malarija; trópi -ov m *mn.*: v ~ih v *tropičnih ali tropskih krajih*
trósiti -im, trósil -a -o *in* trosila -o, (po)tróšen -a -o, tróšenje -a s; trós -a m, trósek -ska m, trósje -a s; trósnica -e ž = trosocvetka -e ž *bot.*, trósnik -a m *bot.*
tróska -e ž *gošča, drožje, žlindra*, tróskast -a -o, tróskav -a -o; tróskva -e ž, tróskvev -kve ž, tróskvast -a -o
tróstiti -im, trósil -íla -o, tróšenje -a s; tróšek -ška m, *nav. mn.* tróški -ov *stroški*, tróškóvnik -a

m, trošarína -e ž, trošnik -a m, trošljiv -íva -o *potraten*
trót -a m, trótov -a -o, trótji -a -e, trótovski -a -o, trótovka -e ž; trótar -ja m *prisklednik*, trótáriti -im = trótiti -im *priskledovati*
*trotoár -ja m *pločnik, hodnik*
trovátí trújem, trovál -a -o; trovílo -a s *strup*; trovár -ja m
trpáti -am *tlačiti, trcati*, trpanje -a s
trépek -pka -o *in* -ó; trpkast -a -o, trpkóst -i ž *in* trpkost -i ž
trpéti -ím, trpèč -éča -e, trpi -íte! trpèl -éla -o, trpljenje -a s: trpeti lakoto, bolečine, stroške; obleka, denar, bolezen ne trpi dolgo; trpen -pna -o, trpnik -a m *pasiv slovn.*, trpnost -i ž; trpèž -a *in* trpèž -éža m, trpèžen -žna -o, trpèžnost -i ž; trpljiv -íva -o, trpežljiv -íva -o; trpè -éta m, trpín -a m, trpínka -e ž, trpínčiti -im, trpínčenje -a s, trpljenka -e ž *bot. pasijonka*
trpótec -tea m *bot.*, trpótčev -a -o trfs -a m: obrezati, okopati ~; trfsje -a s, trfsov -a -o, trfsen -sna -o: ~o perje; trfsast -a -o, trfsnat -a -o, trfsnica -e ž, trsovína -e ž
trfska -e ž *in* trfská -è ž, trščica -e ž, trfskast -a -o; *gl.* treska
trst -a m, trstje -a s *in* trstjè -à s, trstičje -a s; trstov -a -o, trstovec -vca m, trstovína -e ž; trstén -tna -o, trstnat -a -o, trstnica -e ž *zool.*, trstén -a -o, trstenica -e ž *piščalka*, trstenína -e ž, trstast -a -o, trstovít -a -o, trstíka -e ž, trstíkast -a -o, trstíkov -a -o, trstíkovína -e ž; trstítí -ím: strop ~
Trst -a m *kr. i.*, Trzáčan -a m, Trzáčanka -e ž; trzáški -a -o: ~a luka, Trzáški zaliv

trš -a m parobek, štor, tršje -a s, tršat -áta -o, tršátost -i ž, tršav -a -o v rasti zaostal, tršast -a -o, tršelj -šlja m, tršljika -e ž bol., tršljikov -a -o

trša -e ž: iz ~e izviti; trtjè -à s, trtovína -e ž, trtén -tna -o: ~a uš, ~o perje; trtnik -a m nož, trtar -ja m hrošè, trtinščina -e ž, trtast -a -o; trtica -e ž, trtičen -čna -o

trubadúr -ja m srednieveški potujoči pevec, trubadúrstvo -a s, trubadúrski -a -o: ~a lirika

Trúbár -ja m, Trúbárjev -a -o, trúbarski -a -o, trúbarsčina -e ž Trubarjev jezik, trubariána -án s mn. kar zadeva Trubarja

trúd -a m, trúden -dna -o, trúdnost -i ž; (u)trudljiv -iva -o. (u)trudljivost -i ž; trúditij -im (se), trúdil -ila -o; trudoljúben -bna -o, trudoljúbnost -i ž; *trúdapóln -a -o [-óy-] truda póln, utrudljiv, naporen

trúma -e ž, trúmica -e ž, trúmo-ma prisl.

trúp -a m, trúplo -a s, trúpelce -a [-palc-] s

trúpati -am = trúpiti -im tolči, razdévati, trúpanje -a s

trúskati -am ropotati, trúskavec -vca m, trúsniiti -nem

trúst -a m kapitalistična združba velikih podjetij z enotnim vodstvom, trústovski -a -o

trúšè -a m: hrúšè in ~; trušèiti -ím ropotati, trúšèi -íte! trušèil -a -o, trušèenje -a s

trúzati -am, trúzniiti -nem; trzávica -e ž, trzáj -a m

tržen -zna -o: ~a njiva, trznína -e ž, trznica -e ž

tržiti -im, trženje -a s, tržec -žca m, tržišèe -a s, tržen -žna -o, tržníca -e ž, tržníca -e ž, tržničen -čna -o: ~a streha; gl. tudi trg in trgovati

tù prisl. kaže točko, mesto: ~ in tam, ~ pa tam, ~ sem pojdi! túkaj prisl., túkajle prisl., túkajšnji -a -e; túle in tulè, le-tù; +od tu od tod

túba -e ž glas. 1. vrsta pihala: v taborišèu se je oglasila túba; 2. vrsta posode: túba vazelina, zobne paste

tuberkulóza -e ž jétika, sušica; tuberkulózen -zna -o jétičen; tubêrkul [-kul-] -kula m; tuberkulín -a m, tuberkulínski -a -o: ~o zdravljenje

Túbingen -a m kr. i. nem. mesta; túbinški -a -ó

túcat -a m, túcaten -tna -o: ~o blago

túdi prisl.: ~ ti pojdeš, ~ videl ga nisem; tudi če vez. četudi: ne dovolim, tudi če se na glavo postaviš

*túga -e ž tóga, tožnost, žalost; *tugováti -újem togováti, žalovati; *túžen -žna -o tóžen, žalosten, *túžnost -i ž otožnost

Túgomer -a m os. i.: Júrcičev Túgomer; Túgomerov -a -o: ~o ravnanje; túgomerski -a -o: ~a zaupljivost

tuhnéti -ím, tuhnèl -éla -o tohneti, túhniti -nem, túhel [-həy] -hla -o

túhtati -am (miselno) vrtati, zamíšljen biti, premišljévati, túhtanje -a s, túhtavec -vca m zamíšljenec, túhtavka -e ž zamíšljenka

Tuilerije -íj [tɥilerije] ž mn. l. i. pariške palaèe; tuilerijski -a -o: ~i muzeji, ~i vrtovi

túj -a -e (+ptuj), tújec -jca m, tújka -e ž, tújèiti -im, tújski -a -o: ~i promet; tujskoprométen -tna -o: ~a pisarna; tújščina -e ž, tújstvo -a s; tujcévati -újem, tujcévál -ála -o, tujcévánje -a s, tujcéválec -lca [-áyc-] m, tujcéválka -e [-áyk-] ž, tujcéválen -lna -o [-ln-];

tujíti -ím, túji -íte! tujíl -a -o, tujênje -a s; tujína -e ž, tujíнец -nca m, tujínstvo -a s; tujek -jka m med.

tuje- v sestavi: tujeljúben -bna -o, ~ljúbje -a s; tujeróden -dna -o, ~ródec -dca m; tuje-zémski -a -o, ~zémec -mca m, ~zémstvo -a s

túkalica -e ž liska, vodna kokoška

túkati -am se počeniti, potuhniti se, túkec -kca m, túkast -a -o kisel: ~ obraz, ~o vreme, túkniti -nem duh po sodu (tukec) imeti.

Tukídides in Tukídíd -a m os. i. grš. zgodovinarja; Tukídídov -a -o

túl [túl] -a m, túlec -lca [-lc-] m, túlček -čka [-lč-] m; túlka -e [-lk-] ž: cigaretna ~ stročnica; túlast -a -o, túlav -a -o volel, túlčar -ja [-lč-] m zool.

túlipan -a m, túlipanovec -vca m, túlipanov -a -o

túlití -ím, túli -te in -íte! túlil -íla -o, túljenje -a s in túljenje -a s

túlití -ím (se): túli se otrok k materi, list se túli; (s)túljen -a -o

tuljáva -e ž, tuljávka -e ž; tuljávven -vna -o

túlje -a s zadnje predivo in túlje túlj ž mn.; túljev -a -o: ~a préja

túmor -ja m oteklina, bula, goba, tumorózen -zna -o; tumescénca -e ž

+tumúlt -a [-lt-] m vrišče, direndaj, nemir, izgred

tún -a m riba, tunína -e ž

túndra -e ž močvirna severna ste-pa, túndrski -a -o

*tunél [-él] -a m predor, *tunél-ski -a -o [-ts-] predorski

túnika -e ž starorimsko oblačilo

Túnis -a m, Tunízija -e ž, túniški -a -o: ~i bej, Tunízijec -jca m

túnja -e ž keblica; túnjka -e ž; túnjek *njka m

*túr -a m tvóv

túr -a m zool.: evropski ~ zober, ameriški ~ bizon; túrov -a -o, turíca -e ž, túrji -a -e

túra -e ž (gorski) vzpon, turist -a m, turístka -e ž, turístovski -a -o; turístika -e ž, turístičen -čna -o, turízem -zma m

túrban -a m, túrbanski -a -o

turbína -e ž, turbínski -a -o

túrčati -am: s pirhi ~, túrčanje -a s

Túre Túr ž mn. kr. i.: Visoke ~, túrski -a -o: ~i vrhovi

Túrek -rka m, Túrkinja -e ž, túrški -a -o; Túrško -ega s: na ~em, s ~ega; Túrcija -e ž in Turčija -e ž; túrščina -e ž, túrek -rka m bot.: utrgaj tistega ~a; túrkec -kca m bot., túrka -e ž bot.

Turgénjev -a m: povesti Turgénjeva

turkíz -a m vrsta dragulja; turkízov -a -o, turkízen -zna -o: ~i nakit

turnéja -e ž potovanje, gostovanje umetnikov: ~ po državi pot po, biti na ~i po biti na poti po

turnir -ja m (vileška) tekma: srednjeveški, šahovski ~; turnírski -a -o: ~o vodstvo

Turnográjska Josipína -e -e ž os. i. slov. pesnice

túrnuš -a m vrsta, red: po ~u po éredi, po vrsti

turóben -bna -o, turóbnost -i ž, turóbněž -a m

túrščica -e ž koruza, túrščičen -čna -o: ~i žganci; túrščičevina -e ž = túrščina -e ž; túrščišče -a s = túrščevišče -a s

Túskulum -a m l. i. Ciceronovega letovišča v Albanskih gorah pri Rimu; túskulum -a in túskula m (splošno) udobno in mirno bivališče

túš -a m: prevleči s ~em; tuší-rati -am, tušíranje -a s

túš

túš -a m *glas.*: skladba se konča s ~em
 +túš -a m *prha.*; +túšati -am se oškropiti se, iti pod prho, (o)prhali se
 tútati -am *kujati se*, túta -e ž, tútast -a -o *kujav*, tútka -e ž
 tutnjáti -ám *volto bobneti*, tutnjál -áa -o, tutnjáva -e ž
 *tútor -ja m *varuh, skrbnik*, *tútorski -a -o *varuški*, *tutéla -e ž *varušvo*
 tuzémec -mca m, tuzémka -e ž, tuzémstvo -a s, tuzémski -a -o
 tvár -í ž *materija*, tváren -rna -o *materialen*, tvárnost -i ž, tvárína -e ž, tvarínski -a -o
 tvégati -am, tvégan -a -o: pretvégano je; tvéganje -a s; tvégav -a -o, tvégavost -i ž, tvégavec -vca m, tvégavka -e ž
 tvésti (+tvéziti) tvézem, tvézi -íte! tvézeli tvézla -o, (na)tvézen -a -o, tvézenje -a s; tvéz -í ž *pramen, pas*, tvéza -e ž

tvój tvója -e *svoj*. z.; po tvóje *prisl.*: čisto po ~ se nosi *kakor ti*, po tvójem *prisl.*: po ~ je to drugače *po tvojem mnenju*; tvójec -jca m *in tvójec -jca m, nav. mn. tvójci -ev m*
 tvór -a m (*túr), tvórček -čka m; tvórast -a -o, tvórav -a -o, tvóravost -i ž, tvoróvje -a s *karbunkel*
 tvóriti -im, tvórlenje -a s; tvórec -rca m; tvórbá -e ž, tvórben -a -o [-bən-]; tvóren -rna -o, tvórnost -i ž; tvórnica -e ž; tvórníški -a -o, tvórníčar -ja m, tvórník -a m *generator*; tvórílen -lna -o [-ln-], tvórilnost -i [-ln-] ž; tvórílo -a s *kalup za sir, mali kruhek*; tvórina -e ž, tvóritev -tve ž, tvóriteelj -a m, tvóritejljica -e ž
 *tvórdka -e ž *firma, podjetje*
 Tyrš [tírš] -a m *os. i. češ. telovadnega strokovnjaka*, Tyršev -a -o [tírš-]: Tyrševa cesta

U

u *kot ime črke m neskl.*: mali u, véliki U, pri u začni
 u- *predp.*; loči se od *predp. v- v sestavah in pomeni*: 1. *odmikanje, odstranitev, umanjšanje*: uiti, uleteti se, ulomiti (vejo), umanjšati, upasti, urezati, usušiti se; 2. *dovršitev kakega dejanja*: učakati, ubiti, udomačiti, ugledati, ugoditi, ukrasti, umreti, ustrašiti, utopiti, umesiti (kruh); *predponi u- in v- se v pisavi praviloma razločujeta po pomenu in po prvotnem izvoru, v izreki pa največkrat ne; če se prejšnja beseda končuje na soglasnik, se oba izgovarjata kot [-u-]: sem ubil in sem vbil [səm ubil]; za samoglasnikom se pa obe predponi vežeta v dvoglasnik:*

je ubil in je vbil [je ubil]; *primeri različnega izgovora, kakor je urezal palico [je urézaŋ] in je vrézal znamenje [je vrézaŋ] so le redki in ne morejo ustaviti zamenjave teh dveh predpon; gl. tudi v- in § 81; pred začetnim v- pišemo z u- tudi prvotno predpono v-: uvésti, uvóz, uvóð, uvájati, uvrstíti itd.; loči: ubiti (lo-nec): vbíti (si kaj v glavo); udeláti (zemljo): vdela-ti (kaj v zlato); udreti (solzé se uderó): vdreti (v hišo); uliti (dež se ulije): vliti (vodo v sod); ustaviti (voz, tek): vstaviti (besedo v stavek), utépa se mu: vtépti si v glavo itd.*
 ubádati -am se *ubijati se, usajati se*: ~ se z delom, kaj se pa

ubádaš? *toda*: vbádati šivanko v blago pri šivanju; ubádanje -a s, *gl. tudi* ubôsti
 ubéliti -im *gl. beliti*: ~ plátno ubežáti -ím *gl. bežati*, ubéžen -žna -o, ubéžnik -a m, ubéžnica -e ž, ubéžniški -a -o, ubéžnost -i ž
 ubikácija -e ž *stanovanje, prostor, kraj*
 ubirati -am: ~ strúne, glasóve, sod s šestilom; ubíranje -a s, *gl. ubrati*
 ubistríti -ím (se) *gl. bistriti*, ubístril -íla -o, ubístrítev -tve ž
 ubíti -jem (se) *gl. biti*, ubít -a -o: ~ lonec, glas; ubítek -tka m, ubítje -a s; ubíjati -am (se), ubíjal -a -o in -ála -o, ubíjanje in -ánje -a s; ubíjati se z délom *mučili se, ukvarjati se*; ubíjalec -lca [-áŷ-] m, ubíjálka -e [-áŷ-] ž; ubíjálski -a -o [-áŷ-], ubíjálstvo -a [-áŷ-] s; *toda*: vbíti, vbíjati kómu kaj v glávo; *gl. tudi* uboj
 ublážiti -ím, ubláži -íte! ublážil -íla -o, ublážen -êna -o, ublážitev -tve ž; ubláževáti -újem, ubláževál -ála -o, ubláževánje -a s; ublážilen -lna -o [-ln-]
 ubóg -a -o: ~ s čim (+na čem), ~ pri pámeti, ~ v dúhu; ubóžen -žna -o, ubóžnost -i ž, ubóžnosten -tna -o: ~o spríčevalo; ubóžnica -e ž, ubóžniški -a -o, ubóžec -žca m, ubóžček -čka m; ubóžica -e ž, ubóščina -e ž, ubóšstvo -a s; ubóžati -am, ubóžanje -a s
 ubógati -am, ubóganjé -a s, ubogljív -íva -o in ubogljív -a -o, ubogljívost -i ž, ubogljívce -vca m, ubogljívka -e ž
 ubój ubója m, ubójen -jna -o, ubójnik -a m, ubójniški -a -o, ubójstvo -a s, *gl. tudi* ubiti
 ubóren -rna -o, ubórnost -i ž; ubóre *bóre*: ti ubóre siromak!

ubôsti ubódem *gl. bosti zbosti, toda*: vbôsti (šivanko v kaj), ubódel ubódlá -o: ubódel se je, ubodèn -êna -o, ubòd ubóda m, ubodína -e ž; *gl. tudi* ubádati
 ubraníti -ánim *gl. braniti*, ubránjen -a -o, ubranítev -tve ž
 ubráti ubêrem *gl. brati*, ubrán -a -o: ubráti sod *poiskati dnu polmer*, pot ubráti, ni mógel prave besede ubráti, ubráni glasóvi; ubránost -i ž *harmonija, gl. tudi* ubirati
 ubrísati ubríšem (se) *zbrísati, učístiti se, udariti*: vino se ubríše, ubrísati koga, ubrísati jo; ubrísan -a -o: ~e glave bití
 ubríti ubríjem (se) *pri britju se raniti*
 ubrúsiti -im (kaj, se) *zbrusiti, pri brušenju se urezati*: kamen se v potoku ubrúsi, ubrúšen -a -o, ubrús -a m
 ucéniti -im *gl. céniti pri ceni se zmotiti*: žena se je ucénila; ucénjati -am
 uceníti -ím (se), ucéni -íte! *ceno zgubiti*; ucénil -íla -o: pšenica se je uceníla, ucénjen -êna -o
 uc(v)rétí -ém *gl. creti*: ~ jo *po-begniti, steči, ubrati jo*
 učákati -am kaj *ali česa gl. čakati*: ~ veliko stárost, ~ spomládi, učákanje -a s, učákljív -a -o
 učén -čna -o: ~a dóba, knjiga, ~i jézik: fant je ~ se *lahko uči*; učéna -e ž
 učénece -nca m, učénceve -a -o (+učénceve), učénka -e ž, učénkin -a -o, učénček -čka m; učénik -a m *učitelj, učenece*, učéniški -a -o, učénístvo -a s; učénják -a m, učénjákinja -e ž, učénjáški -a -o; učben -a [-bən-] m
 učíniti -im in učíníti -ím *žito z rešetom očístiti, občíniti, učini -íte!*

*učiniti

učinil -ila -o, učinjen -êna -o; učinek -nka *m*; učinjati -am

*učiniti -im *storiti, napraviti*, učinek -nka *m*; učinkovâti -újem, učinkovâl -ála -o, učinkovânje -a *s*; učinkovít -a -o, učinkovitost -i *ž*

učistiti -im, učiščen -a -o: vino se je učistilo

učitelj -a *m*, učiteljica -e *ž*, učiteljski -a -o, učiteljstvo -a *s*, učiteljšče -a *s*, učiteljščnik -a *m*, učiteljščnica -e *ž*; učiteljevâti -újem, učiteljevâl -ála -o, učiteljevánje -a *s* [*povsod: -telj-*]

učiti -im (se): ~ koga česa, ~ se česa *ali* kaj; učí -íte! učíl -a -o, učên -êna -o, učênje -a *s*, učênóst -i *ž*; učílo -a *s*, učílen -lna -o [*-ln-*]: ~i *učni* pripomóček, učílišče -a *s*, učíliški -a -o, učílnica -e [*-ln-*] *ž*; učljív -íva -o, učljívost -i *ž*; *gl. tudi* učê nec

učlovêčiti -im se, učlovêčenje -a *s*; učlovêčevâti -újem se, učlovêčevâl -ála -o, učlovêčevânje -a *s*

učvrstíti -im, učvrstí -íte! učvrstíl -ila -o, učvrščen -a -o *in* učvrščen -êna -o, učvrstítev -tve *ž*; učvrščati -am, učvrščanje -a *s*; učvrščevâti -újem, učvrščevâl -ála -o, učvrščevânje -a *s*

úd -a *m*: ~ Slovênske Máti ce; úden -dna -o: ~e bukve; údínna -e *ž*, údnica -e *ž* *protín*, údec -dca *m*; údast -a -o, údnat -a -o

udâr -ára *m*, udárec -rca *m*; udáren -rna -o, udárník -a *m*, udárnica -e *ž*, udárníški -a -o: ~o delo, udárnost -i *ž*, udárnína -e *ž*; udáriti -im, udárjen -a -o, udárjenost -i *ž*; udárjati -am, udárjanje -a *s*

udâv -áva *m* *boa* (*kaca*), udâvji -a -e

udebelíti -ím (se) *gl.* debelíti, udebélil -íla -o, udebeljên -êna -o, udebélítev -tve *ž*; udebéléti -ím = udebélíti se, udebélélost -i *ž*, udebeljênost -i *ž*

+ udéjstviti -im *uresníčiti, uveljavíti*: njegovemu posredovanju se je posrécilo +udéjstviti (*uresníčiti*) balkánski sporazúm; *udejstvovâti -újem se *delovati*, udejstvovâl -ála -o, *udejstvovânje -a *s* *delovânje*: vlada je sprejela nekaj sklepov, ki posegajo v zasebno *udejstvovânje (*delovânje, uveljavljanje*) državljanov

udélati -am (se): ~ kožo, ~ nji vo iz puščave, vrême se udéla; udélan -a -o: ~ svét; udélavati -am: samo joka *in* udélava; udelovâti -újem, udelovâl -ála -o, udelovânje -a *s*, udeloválec -lca [*-áyc-*] *m*, udeloválka -e [*-áyc-*] *ž*; *to da*: vdélati -am: ~ kamen v zlato

udeležíti -ím se, udeléži -íte se! udeléžil -íla -o, udeležên -êna -o *in* udeléžen -a -o, udeléženec -nca *m*, udeléženka -e *ž*, udeléžba -e *ž*, udeléžnik -a *m*, udeléžnica -e *ž*; udeleževâti -újem se, udeleževâl -ála -o, udeleževânje -a *s*

udelíti -ím (komu kaj) *gl.* delíti, udélil -íla -o; udeljevâti -újem, udeljevâl -ála -o, udeljevânje -a *s*

+ údica -e *ž* *ódica, trnek*

udínjati -am (se) *najeti, obvezati* (se), *zadati se, pogoditi se*: udínjal se je pri podjetju

udírati -am *gl.* udreti

udóben -bna -o: ~o stanovanje, udóbnost -i *ž*

udobíti -ím *dobiti*: kar med tednom udobí, v nedeljo zadrobí

udobrovóljiti -im (koga, se) *v dobro voljo spraviti*

udolžiti -ím se *zadolžiti se*, udólži -íte! udólžil -íla -o, udolžěn -ěna -o, udolžitev -tve ž [*po-vsod: -ouž-*]

udomáčiti -ím (koga, se), udomáčen -a -o, udomáčítev -tve ž

udréti udrém in uděrem (se) *gl.* dreti: ~ jo kam, solzé se uderó, kri se je udfla, zemlja se mi je pod nogámi udfla; udòr -òra *m*: krvni ~; udorína -e ž; udírati -am, udíranje -a *s*; udíte oči, udít obráz; *toda*: vdréti v kaj, *gl. tam*: voda je vdrla v mlin, kakor bi se bil v zémľjo vdrl

udríhati -am (po kóm, čém), udríhanje -a *s*, udriháč -a *m*; udriháški -a -o, udriháštvo -a *s*; udrihniti -nem: ~ koga, po kóm; udrihalica -e ž

udržáti -ím *gl.* držáti: ni ga môči (môč) ~, udržán -a -o, udržba -e ž, udržek -žka *m*; udržljiv -íva -o, udržljívnost -i ž; udržáti si *pridržati si, prihraniti zase*; udrževáti -újem, udrževál -ála -o, udrževánje -a *s*

udušíti -ím *zadušiti*, uduší -íte! udušil -íla -o in udušilo -i, udušen -ěna -o; udušljiv -íva -o, udušljívnost -i ž

udvorljiv -íva -o, udvorljívnost -i ž; udvóren -rna -o, udvórnost -i ž

ugájati -am, ugájanje -a *s, gl. tudi* ugoditi

uganíti uganém, ugáni in -ni -íte! ugánil in uganil -íla -o, ugánjen -a -o, uganítev -tve ž [*ne-poud. povsod -gan- in -gan-*]; ugánka -e ž, ugánkar -ja *m*, ugánkarica -e ž, ugánkarški -a -o, ugánkarstvo -a *s*; uganjevátí -újem, uganjevánje -a *s*; ugíbatí -am in -bljem, ugíbanje -a *s*, ugíb -a *m*

ugánjati -am: burke ~, ugánjanje -a *s, gl. tudi* ugnati

ugasíti -ím *gl.* gasiti: svečo ~; ugásil -íla -o, ugašěn -ěna -o, ugašénje -a *s*, ugasítev -tve ž; ugašáti -am: ~ svečo, žejo; zvezde ugašájo; ugašanje -a *s*; ugasovátí -újem: veter sveče ugasúje, žerjávica ugasúje; ugasovál -ála -o, ugasovánje -a *s*; ugásniti -nem *nepreh.*: lúč ugásne, ugásnil -a -o in -íla -o: ogenj je ugásnil; *toda*: Janez je ugásil ogenj; *príd.* ugásel -ísla -o: ~i ognjenik, ugásnjenje -a *s*

ugíbatí *gl.* uganíti

ugíbčen -čna -o *gíbčen*, ugíbčnost -i ž *gíbčnost*; ugíbek -bka *m*, ugíbčnost -i ž

ugládiiti -ím *gl.* gladiti, uglajèn -ěna -o in uglájen -a -o, uglájenost -i ž; uglájati -am, uglájanje -a *s*

uglásbiti -ím, uglásbil -a -o, uglásben -a -o, uglásbitev -tve ž

uglasíti -ím: ~ klavír, violíno; uglási -íte! uglásil -íla -o, uglášen -ěna -o, uglasítev -tve ž; uglásevátí -újem, ugláševánje -a *s*, ugláševálec -lca [*-áuc-*] *m*: ~ klavírjev, ~ pri radijskem sprejemniku, ugláševálen -lna -o [*-ln-*]

uglèd -éda *m*, ugléden -dna -o, uglédnost -i ž; uglédati -am *zagledati*

uglobíti -ím (se): uglobím vodnjak, pesem, delo *zaglobiti (se)*, *poglobíti*, uglóbi -íte! uglóbil -íla -o, uglobljèn -ěna -o, uglobljénje -a *s*, uglobítev -tve ž; uglábljati -am (se), uglábljanje -a *s*

ugnátí uženém (se) *gl.* gnati *upéhati (se)*, ugnán -a -o, ugnánost -i ž; ugánjati -am *početi*: kaj pa ugánjaš? *delaš; gl. tudi* uganjati

ugněsti ugnětem *gl.* gněsti, ugnětèn -ěna -o; ugnétati -am, ugnétanje -a *s*, ugnétálen -lna -o

ugodíti

[-ln-], ugnetač -a m, ugnetávati -am, ugnetávanje -a s
ugodíti -ím, ugôdi -íte! ugôdil -íla -o *in* ugôdilo, ugodèn -èna -o: prošnji je ugodèno, ugodítev -tve ž, ugôdje -a s, ugôden -dna -o, ugôdnost -i ž, ugôdник -a m; ugodljiv -íva -o, ugodljivost -i ž
ugonobíti -ím, ugonôbi -íte! ugonôbil -íla -o, ugonobljen -èna -o, ugonobítev -tve ž, ugonobljenje -a s; ugonábljati -am, ugonábljanje -a s
ugotovíti -ím, ugotôvi -íte! ugotôvil -íla -o, ugotovljen -èna -o, ugotovítev -tve ž, ugotovítven -a -o [-tvæn-], ugotovítelj -a m, ugotovíteljica -e ž, ugotovilo -a s; ugotávljati -am, ugotávljanje -a s, ugotavljávec -vca m, ugotavljávka -e ž; ugotavljálen -lna -o [-ln-]
ugóvor -a m *prereka, nasprotovanje, protest, odpor, očitánie, pridržek*, ugovoríti -ím si kaj *izgovoriti si*; ugovorljívec -vca m, ugovorljivost -i ž, ugovórnik -a m; ugovárjati -am (komu v čem), ugovárjanje -a s, ugovarjálec -lca [-dyc-] m
ugrábíti -ím *gl.* grabiti, ugrábljen -a -o, ugrábljenje -a s, ugrabítev -tve ž, ugrábek -bka m, ugrábljenec -nca m, ugrábljenka -e ž, ugrábník -a m; ugrábljati -am, ugrábljanje -a s
ugrétí ugréjem (se) *segreti gl.* greti: ~ se s hójó; ugrévati -am, ugrévanje -a s
ugrézníti -nem se, ugréznjen -a -o; ugrézati -am se, ugrézanje -a s; ugrézen -zna -o: ~i travniki; ugrezljiv -íva -o, ugrezljivost -i ž
ugristi ugrízem *gl.* gristi *zagristi, odgristi*; ugríz -a m, ugrízec -zka m; ugrízáča -e ž: pijača *in* ~; ugrizljiv -íva -o, ugrizljivost -i ž; ugrízljaj -a m;

ugrízniti -nem, ugríznjen -a -o; ugrízováti -újem, ugrízovál -ála -o, ugrízovánje -a s; *toda*: vgríz-niti (v jabolko) *gl. tam*
úh medm.: úh, kako je mraz zunaj! (*neprijetnost*); úh, ta človek! (*jeza*)
uhájati -am, uhájanje -a s, uhajác -a m, uhajáški -a -o, uhajáštvó -a s, uhajálec -lca [-dyc-] m, uhajálčev -a -o [-dyc-]
uhàn uhána m, uhánček -čka m
úharica -e ž: vélika ~
uhátí -ám, uháj -ájte! uhál -ála -o, uhánje -a s
úhelj úhlja m, úheljček -čka [-həlj-] m, úheljnik -a [-həlj-] m, úhlja -e ž, uhljác -a m = uhác -a m, uháča -e ž; úhljast -a -o, uhljät -áta -o; uhljáti -ám, uhljál -ála -o, uhljánje -a s
uhítetí -ím *gl.* hitéti *uiti*: Na zvézdo gledéč uhíti, je otét; uhítéti koga *prehiteti, prekositi, biti hitrejši*
uhó ušesa s: na úho *in* na uhó (povédati), za úho udáriti (póčiti) koga; v úho me piši! ušesa me bolé (+ušesi me bolita), te bom za ušesa, imeti jih za ušesi; uhó pri šivanki, ušesa pri posodi, ušesa (*balansa*) pri kolesu; uhät -áta -o, úhast -a -o; ušésce -a s, ušésast -a -o, ušésen -sna -o: ~e bolezni, ušésnica -e ž, ušésnik -a m *sveder za vrtanje ušes pri leseni posodi*
uhodíti uhódim *gl.* hoditi, uhójen -a -o: ~a pót
uholáz -áza m *zool.*
uíti uídem [-u-], uídi -te! ušél ušlá -ò *in* -ó -i: zajec je ušél, beseda uíde komu; uhájati -am *gl. tam*
ujasníti -ím se: nebó se ujasní, ujasní -íte! ujasnil -íla -o, ujasnjen -a -o, ujasnítev -tve ž; ujasnjéváti -újem, ujasnjévál -ála -o, ujasnjévánje -a s

újcati -am, újcanje -a s; újckati -am (se) = újčkati -am (se) *gúgati (se)*
újec újca *m* *materin brat*, újčev -a -o; újna -e *ž* *materina sestra*, *ujčeva žena*
ujéd -a *m* *ugriz*, ujéd -i *ž* *kolika med.*, ujéda -e *ž*: ptica ~
ujédati -am (se), ujédanje -a s, ujédav -a -o, ujédavec -vca *m*, ujédavka -e *ž* *kđor se rad ujéda*, ujédavost -i *ž*; ujedljiv -íva -o, ujedljivost -i *ž*, ujedljivec -vca *m*, ujedljička -e *ž*, ujedína -e *ž*, *gl.* *ujesti*
ujém -éma *m*; ujemljiv -íva -o, ujemljivost -i *ž*
ujémati -am se: ~ se s kom (čim), ujémanje -a s, *gl.* *tudi* *ujeti*
ujésti ujém (se) *gl.* *jesti*: mraz se je ujédel, ujéden -a -o: ~o zélje; *gl.* *ujédati* -am
ujéti ujámem, ujémi -íte! ujél -a -o, ujét -a -o, ujétje -a s; ujétnik -a *in* *ujetník* -a *m*, ujétnica -e *in* *ujetnica* -e *ž*, ujétniški -a -o *in* *ujetniški* -a -o, ujétništvo *in* *ujetništvo* -a s
ujéziti -ím: ~ koga, se, ujézi *in* *ujézi* -íte! ujézil -íla -o *in* *ujézilo* -i -e: ~o ga je; ujezljiv -íva -o, ujezljivost -i *ž*
újma -e *ž* *vremenska nesreća*: toča, slana *in* *druge újme*; újmast -a -o: ~o leto
újna -e *ž* *gl.* *ujec*
ujúžiti -i se, ujúžilo se je, ujúženje -a s
úk -a *m*, ukáželjen -ljna -o, ukáželnost -i *ž*; ukoslóven -vna -o *metodološki, didaktičen*, ~slóvje -a s *didaktika*, ukovína -e *ž* *učinna*; *gl.* *tudi* *účen čna -o*
ukániti -im: ~ koga, se, ukáni -te! ukánil -a -o, ukánjen -a -o, ukánjenec -nca *m*, ukána -e *ž*: ~ sámega sěbe; ukanljiv -íva -o, ukanljivost -i *ž*, ukanljivec -vca *m*

úkati -am, úkaj -te! úkal -a -o, úkanje -a s, ukáč -a *m*, úkavec -vca *m*
ukáz ukáza *m*, ukázen -zna -o; ukázati *in* -áti ukážem *gl.* *kazati*, ukázan -a -o; ukazováti -újem, ukazováł -ála -o, ukazovánje -a s, ukazoválec -lca [-áy- *in* -lc-] *m*, ukazováłka -e [-áy- *in* -lk-] *ž*, ukazováłen -lna -o [-ln-]; ukazílo -a s, ukazljiv -íva -o, ukazljivost -i *ž*
ukíniti -nem *razpustiti, razveljaviti, ustaviti, odpraviti*, ukínjen -a -o, ukínitev -tve *ž*; ukínjati -am, ukínjanje -a s
ukísati -am (se); ukísiniti -nem: móka ukísne
ukláti ukóljem *gl.* *klati*: pès je ukláł otróka, komár me je ukláł; tēle se je uklálo za 15 kíł
ukléti ukólnem [-óy-] *gl.* *kleti*, uklét -a -o: ~i grád; uklétost -i *ž*; uklínjati -am, uklínjanje -a s; uklinjeválec -lca [-áy-] *m*, uklinjeváłka -e [-áy-] *ž*
ukloníti uklónim, uklóni -íte! uklónil -íla -o, uklónjen -a -o, uklón -óna *m*, uklónitev -tve *ž*, uklonljiv -íva -o *kđor (kar) se dá ukloniti*, uklonljivost -i *ž*, uklánjati -am, uklánjanje -a s; uklanljiv -íva -o *kđor se rad uklanja*, uklanljivost -i *ž*, uklanljivec -vca *m*, uklanljička -e *ž*
ukončáti -ám *pokončati* *gl.* *končati*, ukončán -a -o, ukončánje -a s; ukončeváti -újem, ukončevál -ála -o, ukončevánje -a s
ukòr ukòra *m* *graja*, ukoríti -ím koga, ukòri -íte! ukòril -íla -o, ukorjèn -ėna -o, ukorjėnje -a s, ukorítev -tve *ž*, ukorítven -a -o [-tvəm-]: ~i odlok
ukoreníčiti -im se: sadika se ukoreníči, ukoreníčen -a -o: ~e trte; ukoreníčeváti -újem, ukoreníčevánje -a s

ukoreniniti

ukoreniniti -im (se), ukoreninjen -a -o, ukoreninjenje -a s, ukoreninjenost -i ž; ukoreniti -im (se)

ukositi -ím s *kosó urezati gl.* kositi, ukósil -íla -o: zajca je ukósil

Ukrajina -e ž, **Ukrajíne** -nca m, **Ukrajínka** -e ž, **ukrajínski** -a -o, **ukrajínsčina** -e ž

ukrájšati -am *skrajšati*; ukrajševáti -újem, ukrajševál -ála -o, ukrajševánje -a s, ukrajševálen -lna -o [-ln-]

ukrás ukrása m, ukrášen -sna -o: ~i pridevnik, ukrásnik -a m *dekoratér*

ukrásti ukrádem *gl.* krasti, ukráden -a -o: ~o blago; ukrásti se kám

ukrátiti -im, ukrátíl -a -o: dan se je ukrátíl, ukrátén -a -o, ukráténost -i ž: ~ pravic; ukračeváti -újem, ukračevál -ála -o, ukračevánje -a s: ~ pravic

ukrčiti -im se: blago se pri pranju ukrčí, ukrčíl -a -o, ukrčén -a -o, ukrčénje -a s, ukrčítev -tve ž

ukreniti ukrémem *zavíti, upogniti gl.* kreniti: vrát pod járem ~

ukreniti ukrémem *skleniti, določiti, odrediti*, ukréni -íte! ukrénil -íla -o, ukrénjen -a -o, ukrénitev -tve ž, ukrèp ukrépa m; ukrépati -am, ukrépanje -a s

ukrepiti -ím (se) *okrepti*, ukrèpi -íte! ukrépil -íla -o, ukrepljen -éna -o, ukrepítev -tve ž; ukrepljeváti -újem, ukrepljevánje -a s

ukresáti ukréšem *gl.* kresáti: ógenj ~, ukresán -a -o; ukres ukrésa m; ukresováti -újem

ukréten -tna -o *gibén, sposoben, okreten*; ukrétnost -i ž, ukréteň -a m, *gl.* neukréteň

ukrhñiti -nem: ~ vejo *odlomiti*, ukrhñjen -a -o: ~a veja

ukriviti -ím *skriviti*, ukrívi -íte! ukrívil -íla -o, ukrívljen -a -o, ukrívljenost -i ž, ukrívljenje -a s, ukrívítev -tve ž

ukrojiti ukrojím *gl.* krojiti: ~ obleko, ukrójil -íla -o, ukrójen -éna -o, ukrój -ója m, ukrójek -jka m, ukrojítev -tve ž

ukrotiti -ím, ukróti -íte! ukrótil -íla -o, ukročén -éna -o, ukrotítev -tve ž; ukrotljív -íva -o, ukrotljívost -i ž; ukročeváti -újem

ukúhati -am se *gl.* kuhati: jed se ukúha *je je manj (nasprotno: nakúhati se)*, *toda*: vkúhati sádje; ukúhanje -a s; ukuhávati -am se

ukvárjati -am se s čim, ukvárjal -a -o, ukvárjanje -a s

uláčniti -im koga (se) *zlačniti*: delo človeka uláčni, uláčnjen -a -o

ulán -a m *vrsta konjenikov*, uláne -nca m, ulánka -e ž *kratka ulanska suknja*; ulánski -a -o: ~i polk

uléči uléžem: pod môjo téžo bi ti ulégel *podlégel*; uléči se *leči, poléči se*: mórje se je uléglo; ulégati -am (se): povódenj se uléga *pojéma*; svét se uléga *páda, se poséda*; uléga -e ž, ulégavka -e ž *hruška, ki se uleži*, uleglína -e ž *usedlina*

ulékñiti -nem (se) *upogniti*, ulékñjen -a -o: če koga zbodeš v hrbet, se ulékne; deskà se je ulékñila

uleníti -ím se *poleniti se gl.* leniti se, uléníl -íla -o

uletéti -ím se *gl.* leteti: beséda se uletí, vóda se je uletéla, stroj se je ulétel, pri presipanju se nekaj zrnja uletí

uležáti -ím (se): sádje se uleží, uležán -a -o: ~o sádje; uležávati -am se

úlica -e ž, *mn.* úlice -ic *ozka ograjena pot*, uličica -e ž, uličen -čna -o: ~i sekretár

ulíti ulijem *gl.* líti: svečo, zvón ~; dež se je ulíl, ulít -a -o, ulítje -a s, ulítek -tka m; ulíjati -am: dež se ulíja; ulívati -am, ulívanje -a s, ulív -a m, ulíválo -a s, ulívác -a m; *toda:* vlí(va)ti vodó v sód

úlj -a m *vollo drevo, panj (čebelji)*, úljev -a -o: ~o žrèlo; uljnják -a m, uljšče -a s

uljé -ésa m *absces, ulkus*; uljésen -sna -o

úljec úljca m *gumijasta cev*

úlkus -a m *čir, razjeda*, úlkusen -sna -o; ulcerácija -e ž, ulcerózen -zna -o, *vse med.*

ulomíti ulómim *odlomiti gl.* lomiti: sneg se ulómi, ulomíti véjo, kós krúha; ulómljen -a -o, ulómljenje -a s; ulóm -óma m, ulómek -mka m, ulómkov -a -o: ~a črta, ulómnica -e ž; ulámljati -am; *toda:* vlomíti v hišo, *gl. tam*

ulovíti -ím, ulóvi -íte! ulóvil -íla -o, ulovljèn -èna -o, ulovítev -tve ž, ulóvek -vka m

ultimát -a m *zadnji poziv, zadnja beseda, zadnji pogoji*: dati komu ~, postaviti ~, ~ sprejeti, odbiti; ultimátíven -vna -o: ~e zahteve, ~o postaviti pogoje [*povsod: -lì-*]

últra [-lì-] *lat. predl. preko (kake meje)*: últra žárki, últra valóvi

últra -v *sestavi*: ultramarín -a m *neka modra barva*; ultrardèč -éča -e: ~i žarki; ultravíolétén -tna -o = ultravíjólíčen -čna -o = ultravíjólíčast -a -o: ~a svetlóba

úm -a m: bil je ves iz uma; úmen -mna -o, úmnost -i ž, úmnik -a m, umljív -íva -o, umljívost -i ž; umováti -újem, umováł -ála -o, umovánje -a s,

umóven -vna -o, umoválen -lna -o [-lì-]

umakníti umáknem, umákni -te! *in* umakni -íte! umáknil *in* umaknil -íla -o, umákknjen -a -o, umaknítev -tve ž, umakljív -íva -o [*povsod: -mak-* in -mák-]

umánjkati -am *zmanjkati, besede ne držati*; umanjkováti -újem, umanjkováł -ála -o, umanjkovánje -a s

umánjšati -am *zmánjšati*, umánjšán -a -o, umánjšáva -e ž; umanjševáti -újem, umanjševál -ála -o, umanjševánje -a s

umázati umázem *gl.* mazati, umázan -a -o, umázanje -a s, umázanec -nca m, umázanka -e ž, umázanost -i ž, umazaníja -e ž; umázek -zka m

umécati -am, umécan -a -o: ~o sadje

umedíti -ím: ~ sádje, umédi -íte! umédil -íla -o, umedèn -èna -o: ~e hrúške

uméríti -im, umérjen -a -o, umérjenost -i ž, umérek -rka m; umérjati -am, umérjanje -a s

umésíti -im *gl.* mesiti: ~ moko, umésèn -a -o: ~o testó

uméstén -tna -o *prilíčen, primeren, prikláden*: uméstno bi bíló; uméstnost -i ž

umésti umétem *gl.* mésti métem, uméten -a -o: rávnokar uméteno surovo máslo, umétenica -e ž *uméteno mleko*; umétati -am, umétanje -a s; umetác -a m, umetálo -a s, umetálnica -e [-áj-] ž

umestíti -ím *in* uméstiti -im *ustolíčiti gl.* namestiti, umésčén -a -o *in* umeščèn -èna -o, umestítev -tve ž; umésčati -am, umésčanje -a s

umételen -lna -o [-lì-] *zvéden, spreten, vešč*, umétnost -i [-lì-] ž *zvédenost, veščtna*

uméten

uméten -tna -o, **umétnost** -i ž, **umétnosten** -tna -o: ~a zgodovina; **umétnik** -a m, **umétnica** -e ž, **umétniški** -a -o, **umétništvó** -a s, **umetnína** -e ž, **umetnínski** -a -o; **umetníčiti** -im, **umetníčenje** -a s, **umetníja** -e ž; **umetnjákar** -ja m *zaničlj.*, **umetnjákarstvo** -a s *zaničlj.*
uméti umánem (se) *gl.* meti, **umní** -íte! *ali* umáni -te! **umèl** -éla -o, **umét** -a -o, **umétje** -a s, **letos** se proso zelo *umáne je drobno zrno*
uméti umém *in* uméjem, **umèj** uméjte! **umèl** -éla -o; **umévati** -am, **umévanje** -a s; **uméven** -vna -o, **umévnost** -i ž
umikati -am *in* -čem, **umikanje** -a s, **umík** -a m; **umíčník** -a m *kdor umíka (krade)*
umílití -im: vino ga je **umílitó** *omečilo mu je srce*; **umílití** se komu: **umílitil** se je **očetu**, **umíljen** -a -o
umílití -im *v mílo spremeniti, z mílom prepoznati*, **umíljenje** -a s, **umíljenost** -i ž, **umíljív** -íva -o
umirati -am, **umíral** -a -o, **umíranje** -a s, *gl. tudi* **umreti**
umírítí -ím, **umíri** -íte! **umíril** -íla -o, **umírjen** -a -o; **umírjati** -am
umísel [-saj] **umíslí** ž, **umíslék** -a [-lák-] m; **umíslítí** -im, **umíšljánje** -a -o; **umíšljati** -am, **umíšljánje** -a s, **umíšljáva** -e ž
umítí umíjem, **umíj** -te! **umíl** -íla -o, **umít** -a -o; **umívati** -am, **umívanje** -a s, **umíváč** -a m, **umíválen** -lna -o [-ln-], **umíválník** -a [-ln- *in* -ájn-] m, **umíválnica** -e [-ln-] ž, **umívalíšče** -a s
umladítí -ím *gl.* mladiti: ~ **sádje**, **umládil** -íla -o, **umlajèn** -éna -o, **umladítev** -tve ž
uméti uméljem se: žito se **umé-lje** (*po mletju je teža manjša*)
umljív -íva -o *gl.* um *in* umeti

umnožítí -ím (se) *zmnožiti, zmoliti se pri množenju*. **umnoží** -íte! **umnožil** -íla -o, **umnožèn** -éna -o, **umnožítev** -tve ž, **umnožék** -žka m; **umnoževátí** -újem, **umnoževál** -ála -o, **umnoževánje** -a s
umobólen -lna -o, **umobólnost** -i ž, **umobólnica** -e ž [*povsod: -ln-*]
umočvirítí -im se: **travníki** so se **umočviríli**, **umočvirjen** -a -o
umólknítí -nem, **umólkní** -te! **umólkníl** -a -o *in* -íla -o, **umólknítev** -tve ž, **umólk** -a m, **umólk-ljaj** -a m [*povsod: -ojk-*]
umòr umòra m; **umorítí** -ím, **umòri** -íte! **umóril** -íla -o, **umorjèn** -éna -o, **umorjènc** -nca m, **umorjénka** -e ž, **umorítev** -tve ž
umoslójve -a s *logika*, **umoslóven** -vna -o *logičen*, **umoslóvec** -vca m *logik*
 ***umotvòr** -tvóra m *umetnina*
umrétí **umrèm** *in* **umrjèm** *gl.* mreti: ~ od žalosti (+ žalosti), ~ nagle smrti *ali* z naglo smrtjo, ~ za jetiko (+ na jetiki); **umrjóč** -a -e, **umrjóčnost** -i ž, **umrjóst** -a s; **umrljív** -íva -o, **umrljívost** -i ž, *gl. tudi* **umirati**
umrtvíti -ím: **mesó**, **poželènje** ~; **umrtví** -íte! **umrtvíl** -íla -o, **umrtvèn** -éna -o; **umrtvétí** -ím, **umrtví** -íte! **umrtvèl** -éla -o, **umrtvélost** -i ž
úmski -a -o, **úmstven** -a -o, **úmstvenost** -i ž, **úmstveník** -a m [*povsod: -tvàn-*]
 + **unaprédítí** -im (koga) **povíšati v službi**; + **unapredítev** -tve ž = + **unaprédba** -e ž *povíšanje*
uncíála -e ž *velíka črka*, **uncíálen** -lna -o [-ln-]: ~e črke
únča -e ž *stara utež* (28,34 g)
unejevóljítí -im (koga, se), **unejevóljítev** -tve ž, **unejevóljenje** -a s
unepokojítí -ím (koga, se), **unepokóji** -íte! **unepokójil** -íla -o, **unepokójèn** -éna -o

uněsti uněsem *gl.* nesti: uněslo ga je *goljufalo ga je, zmotilo ga je*; je mislil, da bo brž naredil, pa ga je uněslo; komaj sem jo unesel *sem ušel*; unesěn -ěna -o (+unesěn), unesěnje -a s, uněsek -ska m, unesěnka -e ž; uněsti se *umiriti se, ponehati*: fant se je uněsel; vihar se je uněsel; unášati -am, unášanje -a s
uničiti -im, uničen -a -o, uničenje -a s; uničeváti -újem, uničevál -ála -o, uničevánje -a s, uničeválen -lna -o [-ln-]; uničeválec -lca [-áyc-] m, uničeválka -e [-áyk-] ž; uničljív -íva -o, uničljívost -i ž, uničljívec -vca m, uničljívka -e ž
unificirati -am *poenotiti, izenačiti*, unificíranje -a s, unifikácija -e ž, unifikácijski -a -o
unifórma -e ž, unifórmski -a -o, unifórmen -mna -o; unifórmi-rati -am, unifórmi-ranje -a s
unija -e ž [+únija], unirati -am *zediniti*, uníat -a m, uníatski -a -o, uníatstvo -a s
unikát -a m *edini izvod kakega knjižnega dela*
únikum -a m *posebnost, edina izjema, redkost, edini primerek*
unilaterálen -lna -o [-áln-] *enostranski*: ~a pogodba
unisóno ital. prisl. enoglasno, soglasno: ~ je zbor odobril; peli so ~, ne večglasno
unitárec -rca m *verska ločina*, unitárski -a -o, unitarízem -zma m
univérza -ę ž *vseučilišče*, univerzitéten -tna -o: ~a knjižnica, univérzen -zna -o: ~o poslopje
univerzálen -lna -o [-ln-] *splošen, vesóljén, univerzálnost -i [-ln-] ž splošnost, vesóljnost*; univérzum -a m *vesóljni svet, vesólistvo*; univerzalízem -zma m *fil.*
uokvíriti -im, uokvírjen -a -o, uokvírjenje -a s
úp -a m *gl.* upati

upàd upáda m: ~ vode, živega srebra; upádati -am, upádanje -a s; upásti upádem *gl.* pasti padem, upáden -a -o: ~ obraz. upádel -dla -o: ~o lice, upádllost -i ž; upádek -dka m, upádína -e ž; *toda*: vpásti v kaj *gl. tam*
upáliti -im (luč), upáljen -a -o
úpati -am: úpam, da bom dobil. úpam si skočiti (+upam skočiti), upam zdravja, pomoči, upam komu denar; úpanje -a s, úpati si kaj: nisem si úpal ugovárjati, še díhati si nisem úpal; úp -a m, *gl. tudi* upnik
upěči upěčem se: kruh se je upěkel *je izgubil nekaj teže*
upěhati -am (se), upéhan -a -o, upéhanje -a s, upéhanec -nca m, upéhanka -e ž, upéhanost -i ž, upěh upéha m
upepelíti -ím, upepěli -íte! upepělil -fla -o, upepeljěn -ěna -o, upepeljěnje -a s, upepelštef -tve ž; upepeljeváti -újem. upepeljevánje -a s; upepelíšče -a s
upéríti -im *naperiti*: koló ~ s špicami, napérami *opremiti*, uperiti misel v kaj, upérjenost -i ž *fil.*
upěsníti -im, upěsnjen -a -o, upesnítev -tve ž
upěti upněm *gl.* peti pnem *podpreti, upreti*, upět -a -o; upěti se *truditi se, mučiti se*, upětost -i ž
upíhati -am *in* -šem; upíhniti -nem, upíhnjen -a -o: luč upíhniti *ugasiti, toda*: ogenj vpíhniti *podpíhati, razpíhati*
upijániti -im (koga, se), upijánjen -a -o; upijánljív -íva -o (*človek in pijača*)
upíliti -im (kaj, koga), upíljen -a -o
upírati -am (se), upíranje -a s; upírav -a -o, upíravec -vca m, upíravka -e ž, upírek -rka m;

upláhniti

upírljiv -a -o, upírljivost -i ž, *gl. tudi* upreti
upláhniti -nem, upláhni -íte! upláhnil -a -o *in* -íla -o, upláhnjen -a -o: oteklna, voda upláhne; uplahováti -ujem, uplahováł -ála -o, uplahovánje -a s
uplašíti -ím (se), upláši -íte! uplášil -íla -o, uplašěn -ěna -o, uplašěnost -i ž
uplěniti -ím *gl.* pleniti, uplěnjen -a -o, uplěnitev -tve ž
úpnik -a m, úpnica -e ž, úpniški -a -o
upodóbíti -ím, upodóbil -a -o, upodóbľjen -a -o, upodóbítev -tve ž, upodobľjiv -íva -o, upodobľjivost -i ž; upodábľjati -ám, upodábľjajoč -a -e: ~a umetnost *ľikovna*, upodábľjanje -a s, upodábľjavec -vca m, upodábľjávka -e ž
upogíbati -ám *in* -bľjem *gl.* gíbati, upogíbanje -a s; upogíbljiv -íva -o, upogíbljivost -i ž, upogíb -a m, upogíben -bna -o, upogíbnost -i ž; upogíbnica -e ž
upogníti upógnem, upógni -íte! upógnil -íla -o, upógnjen -a -o: ~o pohlštvo; upógnjenec -nca m: janeževi upógnjenci; upogľjiv -íva -o, upogľjivost -i ž
upokójíti -ím, upokójí -íte! upokójil -íla -o, upokójěn -ěna -o, upokójěnc -nca m, upokójěnk -e ž; upokójítev -tve ž, upokójítven -a -o [-tvěn-]: ~i dekrét
upòr upòra m, upòren -rna -o, upòrnost -i ž, upòrník -a m, upòrnica -e ž, upòrniški -a -o, upòrništvo -a s, upòrnež -a m, *gl. tudi* upreti *in* upirati
uporábíti -ím *gl.* rabíti, uporabľjen -a -o, uporab -e ž, uporaběn -bna -o, uporabnost -i ž, uporabník -a m, uporabnica -e ž; uporabľjati -ám, uporabľja-

nje -a s; uporabľjiv -íva -o, uporabľjivost -i ž
upostávíti -ím = vzpostavíti, upostávľjen -a -o, upostávítev -tve ž
upoštěvati -ám *poštěvati*, *v poštěv jemáti*, upoštěvanje -a s, upoštěven -vna -o; *gl. tudi* poštěv
upótíti -ím (koga kam) *pot pokazati komu*, upóten -a -o, upótenje -a s; upótek -tka m
uprásniti -nem: ~ luč, uprásnjen -a -o; upráskati -ám
upráti upěrem (si roké) s *pranjem si roké obrabiti*
upráva -e ž, upráven -vna -o, uprávník -a m, uprávníca -e ž, uprávníški -a -o, uprávnína -e ž, uprávníštvo -a s; uprávítelj -a m, uprávíteljica -e ž, uprávíteljstvo -a s, uprávíteljski -a -o; *gl. tudi* upravľjati
upravíčiti -ím: ~ koga do česa (za kaj) *dati komu pravico do česa*, upravíčen -a -o: ~ biti do česa *imeti pravico do česa*; upravíčenost -i ž, upravíčenec -nca m, upravíčenka -e ž; upravíčeváti -ujem, upravíčevál -ála -o, upravíčevánje -a s, *toda*: opravíčiti se *izgovoriti se*
uprávľjati -ám, uprávľjal -a -o *in* upravľjála -o, uprávľjanje -a *in* upravľjánje -a s; upravľjavec -vca m, upravľjávka -e ž, upravľjálen -lna -o [-ln-]
upregníti uprégnem *nagniti*, *upogniti* *gl.* pregniti
upréti uprěm: ~ oči v kaj, v kóga, ~ se z nogami, ~ se komu, upri -íte! upřl -a -o, upřt -a -o: ~ pogľed v nebo, upřta *mísel fiksna ideja*; *gl. tudi* upirati, upor
uprizoríti -ím, uprizorí -íte! uprizoril -íla -o, uprizorěn -ěna -o, uprizorítev -tve ž; uprizorjati -ám, uprizorjanje -a s
+upropástíti -ím (koga) *uničiti*, *podřeti komu kaj*, +upropášćen -a -o

úra -e ž: 1. *priprava za merjenje časa*: žepna, stenska, ročna, zapestna, cestna, stolpna ~; peščena, sončna, električna ~; ~ na uteži, na nihalo, na pero; ~o naviti, naravnati; ~o naviti komu *ušesa naviti*; — 2. *časovna enota*: rana, huda, zadnja, smrtna ~; koliko je ~? dobro, debelo, slabo, pičlo ~o hodá; ob 12. uri *zadnji čas*; pridem 10. ~o od 9h do 10h; v eni ~i pridem; *pri navedku časa se sam. ura pogosto izpušča*: okoli devete (ure), pred četrto (uro) me ne bo; — *úren* -rna -o: ~i kazalec, ~a maša za odvrnitev *hude ure*; *úrica* -e ž, *úrník* -a m, *úrnica* -e ž *kolesje*; *urár* -ja m, *uraríca* -e ž, *urárski* -a -o, *urárstvo* -a s, *urárn*(ic)a -e ž, *urnják* -a m *škála*, *hiša za uro uračúnati* -am (se) *gl.* računati
urád -áda m, *uráden* -dna -o, *urádník* -a m, *urádnica* -e ž, *urádníški* -a -o, *urádníštvo* -a s; *urádoma prisl.*; *uradováti* -újem, *uradováł* -ála -o, *uradováňje* -a s
Urál [-ál] -a m *kr. i. pogorja*, *urálski* -a -o [-ls-]; *urálo*-altájski -a -o; *uralít* -a m *min.*
urán -a m *kem. prvina*, *uránov* -a -o: ~a ruda, *uránski* -a -o: ~a baterija
Uránija -e ž *muza zvezdoslovja*
urásti *urás*(t)em (se) *gl.* rasti: v pol leta vsako obleko uraste; hlačam je urasel; te slabosti bo še urasel; drevo se je lepo uraslo; *uráščen* -a -o: ~ les; *uráščati* -am (se): hitro *urášča* otročjim razvadam, žito se lepo *urášča*; *uráščanje* -a s
uravnáti -ám *gl.* ravnati, *uravnál* -ála -o, *uravnán* -a -o; *uravnávati* -am, *uravnáváňje* -a s, *uravnáva* -e ž, *uravnáven* -vna -o
uravnovéstiti -im *spraviti v ravnovesje*; *uravnovéšen* -a -o, *urav-*

novéšenje -a s, *uravnovéšenost* -i ž
uráziti -im *gl.* *raziti napravili razo, prasko, raniti*, *urážen* -a -o, *uráženje* -a s, *uráz uráza* m; *urázdjiv* -íva -o; *urázljáj* -a m; *urázati* -am: z zóbm se v jézik ~
urbanitéta -e ž *uglajenost v besedah in dejanju, vedénju*; *urbanístika* -e ž, *urbanístičen* -čna -o, *urbanízem* -zma m
urbár -ja [+úrbar] m, *urbárski* -a -o: ~e dajatve, ~i zapisi
***úrbas** -a m *gornje usnje čevljev, oglav*
urěči *urěčem gl.* reči: *živino* ~, *živini* ~, *urěčen* -čna -o; *urěkati* -am; *gl.* *tudi uróčen*
uredíti -ím, *urědi* -íte! *urédil* -íla -o, *urējén* -ěna -o, *urédítev* -tve ž, *urējénost* -i ž; *urédba* -e ž, *urédben* -a -o [-bən-]; *uredník* -a in *urédník* -a m, *uredníca* -e in *urédnica* -e ž, *uredníštvo* -a in *urédništvo* -a s, *uredníški* -a -o in *urédníški* -a -o; *urějati* -am, *urėjanje* -a s; *urėjaváti* -újem, *urėjavál* -ála -o, *urėjaváňje* -a s; *urėjaválec* -lca [-áy-] m, *urėjaválka* -e [-áy-] ž, *urėjaválen* -lna -o [-ln-]
úren -rna -o: ~ *človek*, ~o se *gibatí*, *úrnost* -i ž; *urnokríl* [-íl] -a -o
uresníčiti -im, *uresníčen* -a -o, *uresníčenje* -a s; *uresníčeváti* -újem, *uresníčevál* -ála -o, *uresníčeváňje* -a s, *uresníčljív* -íva -o, *uresníčljívost* -i ž
urézati *urėžem odrezati*, *urėzan* -a -o, *urėzati* se *zmótili se, ogoľjufati se*; *urėz* -éza m, *urėza* -e ž, *urėzanica* -e ž *kos kruha po končanem delu za na pol*; *urėzek* -zka m; *urėzniti* -em: *vino urėzne (kadar je prebrélo in dobi kislino)*; *urėzováti* -újem (n. pr. *krojáč obleko*), *urėzováł*

urgirati

-ála -o, urezovanje -a s, *toda*:
vrézati imé v drevésno skórjo
urgirati -am *naganjati, pritiskati, opominjati, urgénca* -e ž
úrň -a m *zool., bot.*; úrňha klicati
urín -a m *seš*, urínski -a -o: ~a
infiltrácija, urinózea -zna -o;
urinírati -am, uriníranje -a s,
vse med.
úríti -im, (iz)úrjen -a -o, úrjenje -a s
uróčen -čna -o *zabaran*, uročnica
-e ž *bot.*, uročník -a m *bot.*;
uróčiti -im, uróčen -a -o, uró-
čenje -a s; uròk uróka m *in*
uròk -a m, *nav. mn.* uróki -ov
urópati -am (kaj), urópan -a -o
Úršula -e ž *os. i.*, Uršulin -a -o,
Urša -e ž, Uršin -a -o, Urška
-e ž, Urškin -a -o; uršulínka -e
ž, uršulínski -a -o
urtikárijá -e ž *koprivnica med.*
Urugváj -a m *l. i. države*, urugváj-
ski -a -o, Urugvájec -jca m,
Urugvájka -e ž
usád *in* usád usáda m *udòr*; usa-
díti -ím se, usádi -íte! usádíl
-íla -o, usajèn -éna -o; usadína
-e ž; usájati -am se, usájanje
-a s, *gl. tudi* usesti se; *toda*
vsadíti *gl. tam*
usahníti usáhne, usáhni -te! *in*
usahni -íte! usáhnil *in* usahníl
-íla -o, usáhñjen -a -o; *príd.*
usáhel -hla -o *in* usahèl -hlá
-ó; usíhati -am [*nepoud. povsod*:
-sah- *in* -səh-]
usápiti -im: pot ga je usápila *v*
sapo správilá, usápljen -a -o
usekátí -am (se), usekóváti -újem
(se); usekljív -íva -o; *toda*: vsekati
ime *v* kamen
usekníti -nem (se): ~ luč; usek-
ñjen -a -o; usekováti -újem
(se): ~ luč, usekovál -ála -o,
usekovánje -a s, usekáč -a m =
usekálník -a [*-áju-*] m = use-
koválník -a [*-áju-*] m
usésti usédem se *gl. sestí* (+vsesti
se), uséden -a -o: ~o mléko;

usedlína -e ž, usednína -e ž;
usédati -am se, usédanje -a s,
usèd -éda m
usídřati -am: ladjo ~
usíhati -am *gl. usahniti*
usípati -am *in* -pljem: tóča se
usíplje (usípa); usíti -jem *in*
uspèm se *gl. sutí*; usípávati
-am; usípčen -čna -o: ~ je
krompír, kadar se kuhan rad
drobí
usírítí -im se *sesírítí se*: mleko
se je usírilo
uskočítí uskóčím *gl. skočítí*: k
sovražníkom je uskóčil *zbežal,*
prešel; suknò se uskóči, uskó-
čeno blago; uskòk -óka m, uskó-
štvo -a s; uskóški -a -o; Uskòk
-óka m; *toda*: vskočítí (namesto
koga *v* vrsto)
uslíšati -im, uslíšan -a -o, uslíša-
nje -a s; uslíševáti -újem, uslí-
ševánje -a s
uslócítí -im, uslócèn -a -o: ~a
palica
uslúga -e ž: bití na uslúgo; uslú-
žen -žna -o, uslúžnost -i ž; uslú-
žítí -im *komu uslúgo storítí, pri-*
kupítí se; uslúžítí se *udinjátí se,*
udnínítí se, zadátí se, uslúžlív
-íva -o; gl. tudi uslúžben
uslúžben -a -o, uslúžbenec -nca
m, uslúžbenka -e ž, uslúžben-
ski -a -o, uslúžbenstvo -a s
usmérítí -im kaj kam, usmérjen
-a -o, usmérjenost -i ž; usmér-
jati -am, usmérjanje -a s;
usmerjeváti -újem, usmerjevá-
nje -a s, usmerjeválec -lca
[*-álc-*] m, usmerjeválo -a s.
usmerjeválen -lna -o [*-ln-*],
usmérník -a m, usmérén -rna
-o, usmérnost -i ž, usmerljív
-íva -o, usmerljívost -i ž
usmílítí -im se (koga, česa), usmí-
ljen -a -o, usmíljenje -a s, usmí-
ljenka -e ž, usmíljenost -i ž
usmodítí -ím, usmódi -íte! usmó-
díl -íla -o: ~ ga je čez pleča

usmráditi -im *in* usmrádti -ím (se), usmrádi -íte! usmrádil -íla -o, usmrajen -êna -o *in* usmrájen -a -o, usmráđitev -tve ž; usmrájati -am (se), usmrájanje -a s

usmrťiti -ím, usmrťi -íte! usmrťil -íla -o, usmrčèn -êna -o, usmrčènje -a s, usmrťitev -tve ž, usmrčènc -nca m, usmrčènka -e ž, usmrťilo -a s; usmrťljiv -íva -o, usmrťljivost -i ž; usmrťitelj -a m, usmrťiteljica -e ž úsnje -a s, usnjèn -a -o, usnjät -áta -o *in* úsnjat -a -o, úsnjast -a -o; usnjár -ja m, usnjáríca -e ž, usnjárski -a -o, usnjárna -e ž, usnjárnica -e ž, usnjárstvo -a s; usnjáča -e ž *zool.*, usnjátice -ic ž *mn. bot.*

usóda -e ž, usóden -dna -o (+usodepoln), usódnost -i ž, usódovec -vca m: Deepingov [*dípingov*] roman Usódovec

usóđiti usóđim *prisóđiti gl.* soditi, usójen -a -o; usóđiti si (se) *držniti se, upati si*; usójati -am si (se)

usópti usópcem (se), usópel usópla -o (+usópljen)

+usovršiti -ím *spopolniti*, +usovršèn -êna -o *v sklad spravljen, spopolnjen, popoln*, +usovršítev -tve ž *spopolnitev*

uspávati -am, uspávanje -a s; uspaválo -a s, uspaválen -lna -o [*-ln-*]: ~o sredstvo; uspávanka -e ž

uspèh uspèha m, uspèšen -šna -o, uspèšnost -i ž; uspèšiti -im se

uspèti uspèm, uspèl -éla -o: ~a prireditev, uspèlost -i ž; uspévati -am, uspévvanje -a s, uspévek -vka m

usposóbiti -im (koga, se), usposóbljen -a -o, usposóbljenje -a s, usposóbljenost -i ž, usposóbljenosten -tna -o: ~i izpit; usposóbitev -tve ž, usposóblje-

nec -nca m, usposóbljenka -e ž; usposóbljati -am, usposóbljanje -a s

ústa úst s *mn.* -om -a -ih -i (+ústmi): na vsa ~a povedati, smejati se; komu na ~a gledati *kaj govori, koliko sné*; polna ~a imeti česa; komu ~a odpreti, zamašiti; prst na ~a (*znamenje za molk*); beseda v ~ih obtiči, komu besedo iz ~vzeti, komu v ~a položiti, iz roke v ~a živet, gre od ~do ~; ústca ústec [*-tæc-*] *mn.*; ústen -tna -o (+ústmen), ústna -e ž (+ústno -a s), *rod. mn.* ústen [*-tæn*]; ústnik -a m, ústnica -e ž, ústničen -čna -o: ~i glasovi *labiali*, ústničnik -a m; ústje -a s, *rod. mn.* ústij; ustáč -a m, ústež -a m *bahač*

ustáliti -im, ustáli -te! ustálil -a -o, ustáljen -a -o, ustáljenost -i ž, ustalitev -tve ž, ustáljenje -a s

ustanóviti -ím, ustanóvi -íte! ustanóvil -íla -o, ustanovljèn -êna -o, ustanovítev -tve ž; ustanóva -e ž, ustanóven -vna -o: ~a listina, ustanóvek -vka m, ustanovítej -a m ustanovítejlica -e ž, ustanovítejski -a -o; ustanovnik -a m, ustanovnica -e ž, ustanovnána -e ž; ustanávljati -am, ustanávljanje -a s

ustáva -e ž, ustáven -vna -o, ustávnost -i ž, ustavodájen -jna -o: ~a skupščina

ustáviti -im (se): ~koga, ~kolo, uro, voz, kri, besedo; ~se (pri kom); kolo, ura, kri se ustávi; beseda se ustávi komu; ustáviti se komu *upreti se mu*, jed se mu je ustavila; ustávljen -a -o, ustávítev -tve ž; ustávítven -a -o [*-tvæn-*]; ustávljiv -íva -o, ustávljivost -i ž; ustávljati -am, ustávljaj -a -o *in* -ála -o, ustáv-

ústiti

- ljanje -a *in* -ánje -a s; ustavljač -a *m*
- ústiti -im se, ústenje -a *s*
- ustopíti ustópim se *gl.* stopiti: ~ se pred koga; ustopíti komu kaj *odstopiti*; blago se ustopi *skrti*; ustóp ustópa *m*, ustópek -pka *m*, ustópnik -a *m*; ustópati -am; *toda*: vstopiti *stopili v (kaj)*
- ustrahováti -újem (koga) *gl.* strahovati, ustrahován -a -o, ustrahovánje -a *s*, ustrahoválen -lna -o [-ln-], ustrahoválec -lca [-áú-] *m*, ustrahováлка -e [-áú-] *ž*
- ustrášiti -im (koga, se), ustrášil -a -o, ustrášen -a -o, ustrášenost -i *ž*, ustrášitev -tve *ž*, ustrašljiv -íva -o, ustrašljivost -i *ž*
- ustréči ustréžem (komu s čim) *gl.* streči, ustréžen -a -o, ustréžba -e *ž*; ustréžen -žna -o, ustréženost -i *ž*; ustrežljiv -íva -o, ustrežljivost -i *ž*; *gl.* ustrézati
- ustrelíti -ím, ustréli -íte! ustrétil -íla -o, ustréljen -ěna -o; ustrél [-él] -a *m*, ustrélitev -tve *ž*: obsojen na smrt z ustrelitvijo (+s *streljanjem*)
- ustrézati -am, ustrézanje -a *s*; ustréžen -žna -o, ustréžnost -i *ž*
- ustríči ustrížem *gl.* striči: ~ jo čez gore, ~ se, ustrižen -a -o, ustrižek -žka *m*
- ustrójt -ója *m*, ustrójen -jna -o *organičen*. ustrójtvo -a *s*; ustrójtíti ustrójim *gl.* strojiti, ustrójitil -íla -o, ustrójen -a -o, ustrójenost -i *ž*, ustrójtitev -tve *ž*
- ustváriti -im, ustvártjen -a -o, ustvaritev -tve *ž*; ustvártjati -am, ustvártjanje -a *s*; ustvártjálén -lna -o [-ln-]: ~a sila, ustvártjálnost -i [-ln-] *ž*, ustvártjálec -lca [-áú-] *m*, ustvártjálka -e [-áú-] *ž*
- usušíti -ím (kaj, se) *gl.* sušiti: sadje se usuší; usušil -íla -o: bolezen ga je usušila, usušen -ěna -o, usušitev -tve *ž*, usuša -e *ž*, usušek -ška *m*, usušilo -a *s*; usuševáti -újem, usuševánje -a *s*; usuševálen -lna -o [-ln-]
- usúti usújem *in* uspém *gl.* suti, usút -a -o; dež se je usúl, toča se usúje *ali* uspě; *toda*: vsúti žito v vrečo, *gl.* tudí usipati
- usúžnjiti -im (koga) *zasúžnjiti*, usúžnjen -a -o, usúžnjenec -nca *m*, usúžnjenost -i *ž*
- usvojtíti -ím (si kaj) *prilastiti si. asimilirati*, usvojtí -íte! usvojtíl -íla -o, usvojtěn -ěna -o, usvojtítev -tve *ž*, usvojtěnje -a *s*; usvájati -am: rastlíne usvájajo zrak, usvájanje -a *s*
- úš usí *ž*, úšji -a -e: ~e jajce, ~i pik; úška -e *ž*, úšica -e *ž*; usív -a -o, usívost -i *ž*, usívec -vca *m*, usívka -e *ž*; úšec úšca *m gnida*; usěneč -nca *m zool.*; usěnek -nka *m, nav. mn.* usěňki *mlade usí*; usják -a *m bot.*; úšnik -a *m bot.*
- uščéniti usčénem, usčěni -íte! usčěnil -íla -o, usčěnjen -a -o; usčíp -a *m prijem*, usčípek -pka *m*, usčíplaj -a *m*; usčípniti -nem, usčípnjen -a -o
- usčípniti -nem *gl.* usčěniti
- ušěsen -sna -o *gl.* uho
- ušíbítí -ím (kaj, se): hrásta sneg ne usíbi; usíbil -íla -o; usíběčen -čna -o; usíbováti -újem (se): teló se usíbuje, usíbovánje -a *s*
- ušétíti ustějem se *gl.* šteti *zmolíti se pri štětju*, ustětje -a *s*, ustěvek -vka *m*; ustěvati -am se, *toda*: vštěti v kaj
- úta -e *ž senčnica, hladnica, útica -e ž*
- utaborítí -ím se, utabóri -íte! utaboríl -íla -o, utaborjěn -ěna -o, utaborítev -tve *ž*

utajíti -ím, utáji -íte! utájil -íla -o, utajèn -èna -o: ~a toplota, utajènje -a s, utajítev -tve ž; utája -e ž; utájati -am; utaje-váti -újem

utápljati -am (se), utápljanje -a s, *gl.* utopíti

utèci -em *gl.* teči: voda, povodenj se utèče; kolo, mlinski kamen se utèče; utòk -óka m, utèk -éka m; utékati -am, utékanje -a s

utègniti in utegníti utègnem, utègnil -a -o in -íla -o: utegniti komu živež; zdaj ne utègnem (iti), ne utègnem (*nimam časa), to ti utègne še koristiti; utego-váti -újem: ~ zaslužek, utego-vál -ála -o, utegovánje -a s

utèha -e ž tolažba, utešíti -ím, utèšil -íla -o, utešèn -èna -o in utešèn -a -o, utešítev -tve ž; utešilo -a s, utešítelj -a m

utelésiti -ím, utelésen -a -o, utelésenje -a s, utelésba -e ž

utemeljíti -ím, utemélji -íte! uteméljil -íla -o, utemeljèn -èna -o, utemeljítev -tve ž, utemelji-telj -a m, utemeljíteljica -e ž; utemeljeváti -újem, utemelje-vánje -a s

*utenzilije -ij ž *mn. orodje, pri-prave, potrebščine*

utèpati -am in -pljem: utépa se mi, njegova trma se mu bo še utépala; utépanje -a s; utèpsti utèpem *gl.* tepsti, utépel -tèpla -o, utepèn -èna -o: ~a obleka, utepènost -i ž, utepènc in -ènc -nca m, utepènka in -ènka -e ž; *loda:* vtèpsti v glavo

utesniti -ím, utèsni -íte! utèsnil -íla -o, utesnjèn -èna -o, utes-nítev -tve ž, utesnílo -a s; utesnjáva -e ž; utesnjeváti -újem, utesnjévál -ála -o, utes-njevánje -a s; utesnjeválen -lna -o [-ln-], utesnjeválec -lca [-á- in -lc-] m; utesnjeválka -e [-á- in -lk-] ž

utèž -i ž (+utèž -a m), utèžen -žna -o, utèžnica -e ž, utèžje -a s (*pri stenski uri*)

utihñiti -nem, utihñil -a -o: véter je utihñil; utihñítev -tve ž

utilitárec -rca m *kdor gleda samo na korist*, utilitarizem -zma m, utilitaríst -a m, utilitarístičen -čna -o

utíriti -ím *tir narediti*, utírjen -a -o: ~a stezà, *gl.* utòr

utišati -am: ~ otroka (*da utihne*), ~ radio

utočiti utóčim (se): velíko vína se utóči, pri pivu se je grdo utóčil; *gl.* točiti

utolážiti -ím *gl.* tolažiti, utolážil -íla -o, utolážen -a -o

utolíti utólim: ~ otroka *utišati*, utóli -íte! utóлил -íla -o, utóljen -a -o

utoníti utónem, utóni -íte! utónil -íla -o, *gl.* utopiti

utopíja -e ž *deveta deželà, izmiš-ljen svet, slovstvena oblika*; utó-pičen -čna -o: ~i roman, utopí-píst -a m *sanjar*, utopístka -e ž *sanjarka*, utopístičen -čna -o

utopíti -ím, utópi -íte! utópil -íla -o, utopljèn -èna -o, utopljènc -nca m, utopljénka -e ž, utopí-tev -tve ž, utòp utópa m; *gl.* tudi utapljati

utòr utóra m *zarezà pri dogah, v kalero se vstavija sodu dno*;

utóriti -ím: sod ~, utórjen -a -o, utórjenje -a s, utórník -a m *priprava za utórjenje*

utrakvístičen -čna -o *dvostranski, dvojezičen*: ~e šole; utrakvízem -zma m, utrakvíst -a m *verska ločina husitov*

utráta -e ž *potrata*; utrátiti -ím, utrátèn -a -o, utrátèk -tka m, utrátèn -tna -o

utrdíti in utrdíti utrdím, utrdíl -a -o in -íla -o, utrdjen -a -o, utrdjenost -i ž, utrdítev -tve ž, utrdba -e ž, utrdben -a -o

utréti

[-bən-]; utrjati -am; utrjeváti -újem, utrjevál -ála -o, utrjevánje -a s, utrjeválen -lna -o [-ln-], utrjeválec -lca [-áy-] *m*
utréti utrém *in* utárem (se), utri -íte! utrí -a -o, utrít -a -o; utí-rati -am: ~ si pot; utíranje -a s
utřgati -am: ~ cvetlico, oblak se utřga, utřgan -a -o, utřganje -a s; utřgávati -am; utřgováti -újem: ~ plačo, utřgovál -ála -o, utřgovánje -a s, utřžek -žka *m*
utřip -a *m*; utřipati -am *in* -pljem, utřípanje -a s, utřipáč -a *m*, utřipálen -lna -o [-ln-], utřipálnica -e [-ln-] *ž*: žila ~
utrńiti *in* utrńiti utrńem, utrńi -íte! utrńil -íla -o, utrńjen -a -o; utrńjati -am, utrńjanje -a s, utrńek -nka *m*, utrńjáč -a *m*, utrńjáló -a s
utróšek -ška *m* trošek, strošek
utrπέti -ím: ne utrpím te knjige *ne morem pogrešiti*, ne utrpí, da ne bi malo stopil na vas, utřpi -íte! utřpél -éla -o, utřpek -pka *m*; utřpévati -am
utrúđiti -ím *gl.* truditi, utrújen -a -o: ~ od dolge hoje; utrújenje -a s, utrújenec -nca *m*, utrújenka -e *ž*, utrújenost -i *ž*; utrújati -am, utrújanje -a s; utrúdljiv -íva -o, utrúdljivost -i *ž*
utvára -e *ž* prikazen, strašilo, zdelo, slepilo, utvářjati -am (si) *domišljati si, delati si upe, predstave, načrte*
utvòr -óra *m* halucinacija, privid
*uvaževáti -újem *upoštevati*, uvaževál -ála -o, uvaževán -a -o *spoštovan*, *uvaževánje -a s *upoštevanje, premislek, spoštovanje*
uvadřiti -ím se, uvédri -íte se! uvédřil -íla -o *in* uvédřilo, uvédřítev -tve *ž*
uveljavíti -im (se), uveljavljen -a -o, uveljavljenje -a s, uveljavítev -tve *ž*; uveljavljati -am (se), uveljavljanje -a s

uvéniti -nem, uvénil -a -o, uvénjen -a -o, *príd.* uvél uvéla -o: ~ cvet, uvélost -i *ž*
+uverénje -a s *potrdilo, spričevalo, overilo*
uvéríti -im (koga, se), uvérjen -a -o; uvérjenje -a s, uvérjenost -i *ž*; uverljivost -i *ž*; uvérjati -am
uvertúra -e *ž* *uvodna glasba, prenes. začetek, uvod*, uvertúren -rna -o: ~ a glasba
uvěsti uvédem, uvědi -íte! uvédel uvédla -o *in* uvél -éla -o, uvéděn -éna -o, uvédba -e *ž*; uvájati -am, uvájanje -a s, uvájálec -lca [-áy-] *m*, uvájálka -e [-áy-] *ž*
uvěsti uvézem, uvězi -te! uvézel -zla -o, uvéžen -a -o: ime je ~o; uvéženje -a s
uvézati uvézem *gl.* vezati: ~ slike v knjigo, ~ liste v platnice, uvezáva -e *ž*; uvezováti -újem, uvezovál -ála -o, uvezovánje -a s, uvezoválec -lca [-áy-] *m*
uvézňiti -nem: v blatu je uvézňil, uvézňjen -a -o: ~ a kila *med.*
uvideti uvidim *spoznati, sprevideťi*; uvidévati -am, uvidévanje -a s; uvidéven -vna -o *razsoden, preudaren*, uvidévnost -i *ž*
uvíti uvíjem *gl.* viti, uvít -a -o; uvíjati -am, uvíjanje -a s
uvòd uvóda *m*, uvóden -dna -o: ~i članek = uvódnik -a *m*, uvódníčar -ja *m* *kdor piše uvodnike*, uvódoma *prisl. v uvodu*
uvòz uvóza *m*, uvózen -zna -o *kar je v zvezi z uvozom*: ~o dovoljenje; uvóznik -a *m*, uvóznica -e *ž*, uvoznína -e *ž*; uvozíti uvó-zim *gl.* voziti, uvóžen -a -o: ~o blago; uvóžen -zna -o *kar se lahko uvozi*: blago je ~o; uvážati -am, uvážanje -a s
uvřřtíti -ím, uvřřti -íte! uvřřtil -íla -o, uvřřčěn -éna -o, uvřřčénje -a s, uvřřtítev -tve *ž*; uvřřčati -am, uvřřčanje -a s

úvula -e *ž mehkonebni jezitek*,
 uvuláren -rna -o: ~i glasovi
 uzakóniti uzakónim, uzakóni -te!
 uzakónil -a -o, uzakónjen -a
 -o, zakonitev -tve *ž*
 uzánca -e *ž, nav. mn. uzánce -ánc*
navade v trgovinskem poslovanju
 úzda -e *ž*, úzdica -e *ž*, úzdast -a
 -o, úzdar -ja *m*; uzdáti -ám *in*
 úzdati -am: ~ kónja (*uzde na-*
takniti); úzdica -e *ž*
 uznójíti -ím, uznóji -íte! uznójil
 -íla -o: klanec ga je uznójil,
 uznójžen -éna -o, uznójítev -tve *ž*
 uzrétí uzrèm *gl. zreti*
 uzurpátor -ja *m samozvanec*, uzur-
 pácija -e *ž samozvanstvo*; uzur-
 píрати -am si *nasilno si prilastiti*
 úzus -a *m navada, šega, običaj,*
splošna raba, uzuálen -lna -o
 [-ln-] (+uzuélen)
 užágati -am (se): ~ hlod po meri,
 ~ dno, ~ se pri obžagovanju
 dna *krivo zažagati*, kakšno si
 spet užágal?
 užáliti *in -íti -álim gl. žaliti*, užá-
 ljen -a -o, užalítev -tve *ž*

uzáljenec -nca *m*, užáljenka -e *ž*,
 užáljenost -i *ž*
 užalostíti -ím, užalostí -íte! uža-
 lóstil -íla -o, užalóščen -éna -o,
 užalóščenost -i *ž*, užalostítev
 -tve *ž*
 užéjati -am (koga, se): hoja me
 je užéjala
 užéti užánjem *se gl. žeti manj na-*
žeti, kakor je kdo pričakoval;
toda: vžéti vžánjem (se) v roko
ranili (se) s srpom
 užžec -a [-gac-] *m pokvarjeno vino*
 Užice -a *s*, v Užicu, užiški -a -o,
 Užičan -a *m*
 užíti užíjem, užíj -te! užíl -a -o,
 užít -a -o, užítje -a *s*, užítek
 -tka *m*; užíten -tna -o, užitnost
 -i *ž*, užitnik -a *m*, užitnina -e *ž*;
 užítkar -ja *m*, užítkarica -e *ž*,
 užítkarski -a -o; uživati -am,
 uživaj -te *in -ájte!* užíval -a -o
in -ála -o, uživanje -a *in* uží-
 vánje -a *s*, uživáč -a *m*, uživá-
 lec -lca [-áyc- *in -álc-]* *m*, uží-
 válka -e [-áyk- *in -álk-]* *ž*
 užúgati -am koga *ugnáti koga*

V

v [və in vé] *m neskl.:* máli v,
 véliki V, z vélikim V okrajšu-
 jemo volt, volumen
 v [v, u ali u po določilih § 81]
 predl. kaže I. s tož. smer 1. pri
 predm. (v koga ali kaj?): za-
 úpaj váse, zatopljen v svoje
 vzeti v róko, pogledati v oči,
 kri šine v glavo, dati v kraj;
 v lej rabi *se predl. v veže z*
os. z. v posebne oblike: váme,
 váte, váse, vánj, vánjo, vánje;
 b) časa (kdaj?): seja bo v sre-
 do, dela v petek in svetek,

v prvo ni uspel *prvič*, v drugo
 naj pride *drugič*; c) *namena*
 (čemu?) *in nasledka (kako?):*
 dati v dar, v dober namen,
 prijeti koga v strah, narediti
 kaj v zgled; dati v najem,
 v zakup; prodati v škodo, biti
 v korist, v nadlego, v sramoto;
 spraviti v denar, v nič devati;
 č) *načina (kako?):* v ceno dati
poceni, teči v dir, v skok, obla-
 čiti se v svilo, spomniti se
 v živo; 3. *pri prilastku (kateri?):*
 vrata v hišo so razbita, skok
 v višino *in v daljavo*, kita v tri
 pramene, dar v korist pogorel-
 cem; II. z mest. 1. *predmel*
 (v kom ali čem?): v tem člo-

veku sem se zmotil, v slogi je moč, v nagajanju je velik, ne dá se motiti v svojih mislih, v čem je prava vrednost? 2. *prisl. določila a) kraja (kje?)*: živi v mestu, v roki drži, kdor je nima v glavi, jo ima v petah; v novi obleki, v svojem svetu, v kupu knjig; b) časa (kdaj?): v mladosti, v dveh dneh, v dobi, v razdobju, v času, v kratkem; c) načina (kako?): v podobah govoriti, v jatah leteti, v gotovini plačati, biti ves v svili, v kupih so vlačili iz hiše; 3. *prilastek (kateri?)*: hiša v bregu gorí, napaka v računu je bila draga, zmota v načrtih, plačilo v gotovini; — *nekateri zveze bi lahko uvrstili v različne skupine*: kdor v nesreči biva sam (v čem? kje? kdaj?): grešiti v mislih (v čem? kje? kako?). — *Nasprotje izraža predl. iz, gl. tam; kako se rabi v pri krajevnih imenih, gl. § 26. 5; gl. tudi na in s (z)*

v- [v, u ali u po določilih § 81] *predp. izraža smer dejanja v kako stvar*: vdeti nit (v šivan-ko), vstaviti besedo (v stavek), vdihavati, vrstati se, vnesti (v knjigo), vpreči, vtisniti, vtakniti se, vsiliti; *pred začetnim v-se piše u-*: uvesti, uvod, uvrstiti, uvažati, uvoz; *loči predpono v-od predpone u-, gl. tam*

vába -e ž, vábén -bna -o, vábница -e ž, vábnik -a m, vábica -e ž, vábéc -bca m, vábíč -a m

vábíti -im s stalnim poud. ali pa vabíti vábim, vábi -íte! vaběč -éča -e, vábíl -íla -o, vábljen -a -o, vábljenje -a s, vabítev -tve ž, vábílo -a s, vabílen -lna -o [-ln-]: ~o pismo, vabílec -lca [-lc- in -tú-] m, vabílka -e [-lk- in -tú-] ž; vabljív -íva -o, vabljívost -i ž

váda -e ž: ~ je nataknjena na trnek

vádba -e ž gl. vaditi

vademékum -a m (pojdi z meno), priročnik, priročna, žepna knjižica

*vádij -a m varščina, jamščina

váditi -im (se), vájen -a -o, vájenost -i ž, vádba -e ž, vádben -a -o [-bæn-], vádbenik -a [-bæn-] m; vájenec -nca m, vájenka -e ž, vájenski -a -o (+vájeniški): ~i dom; vádnik -a m, vádnica -e ž, vádniški -a -o; vadišče -a s; gl. tudi vaja

vádlja -e ž stava, vádljati -am s stalnim poud. ali pa vadjáti -ám, vadjáj -ájte! vadjál -ála -o, vadjljanje -a ali vadjlájne -a s, vadjlájč -a m, vadjlájvec -vca m, vadjlájvka -e ž, vadjlájvski -a -o: ~a strast

+vága -e ž téhtnica, +vágati -am téhtati, úpati si, +vágano je tve-gano, negotovo, +váganje -a s tveganje, téhtanje, +vágalice -e ž negotovost

*vagabúnd -a m postopač, klatež, potep, *vagabúndski -a -o; *vagabundírati -am, *vagabundíranje -a s; vagánten -tna -o blo-deč, potepajoč se

vágina -e ž med., vagínalen -lna -o [-ln-]

vagón -a m železniški voz, vagón-ski -a -o: ~a pošiljka; vagón-ček -čka m, vagónar -ja m

vája -e ž, Váje Váj ž mn. dijaški slovstveni list, vájevci -ev m mn., vájevski -a -o, gl. tudi vaditi

vájenc -nca m gl. vaditi

vájét -i ž = vájet -a m, mn. vá-jeti -i in vájeti -ov, vájeten -tna -o: ~i konj

vájin -a -o svoj. z. za 2. os. (dva lastnika): vájin nasvét, vájini otróci (+vajun)

*vakánce -ánc ž mn. počitnice

vakánten -tna -o *prazen, nezaseden*: ~o službeno mesto, vakánca -e *ž prazno službeno mesto*
vakcína -e *ž med. cepivo*, vakcinírati -am *cepiti*, vakcinácija -e *ž*, vakciniranje -a *s cépljenje, cepitev*

vákuum -a *m, mn. vákuumi* -ov; vákuumski -a -o: ~i aparat

vál [*vál*] vála *in* válú *m, mn. valóvi* -óv; vódni, rádijski vál; válec -lca [*lc-*] *m*, válček -čka [*lč-*] *m*; válást -a -o; valovít -a -o, valovitost -i *ž*, valóven -vna -o: ~a dolžina; valóvje -a *s*; valovíti -ím, valovljênje -a *s*, valovítev -tve *ž*, valováti -újem, valováł -ála -o, valovánje -a *s*
válček -čka [*lč-*] *m* *vrsta plesa*
valénca -e *ž kem.*, valénten -tna -o *kem.*, valénčen -čna -o: ~e érte

Valéncia -e *ž kr. i. špan. mesta*, valéncijski -a -o

valéta -e *ž slovo, pojedina ob slovesu, razhódnja*, valéten -tna -o
valíti -ím, váli -íte! válí -a -o, valjênje -a *s*, valítev -tve *ž*; valjênc -nca *m*, valívec -vca *m*, valívka -e *ž*, valíšče -a *s*; valič -íča *m*, valiček -čka *m*; valílen -lna -o [*ln-*]: ~e *na-prave, valílnica* -e [*ln-*] *ž*; valíš -a *m okroglo kamenje, prod, melišče*

válj -a *m cilinder*, váljast -a -o, váljec -ljca *m*; váljček -čka *m*: mlin na váljčke; váljčen -čna -o: ~i mlin

váljati -am, váljal -a -o *in* -ála -o, váljanje *in* valjánje -a *s*, váljanec -nca *m*, váljálnik -a [*ln-*] *m*, valjálén -lna -o [*ln-*]; valjáč -a *m*, valjáča -e *ž zool.*; valjávec -vca *m*, valjávka -e *ž*, valjávica -e *ž*; valjálnica -e [*ln-*] *ž*; váljar -ja *m*, váljarček -čka *m*; valjárna -e *ž*; valjúh -a *m*, valjúhast -a -o

valorizírati -am *določiti, zvišati pravo vrednost*, valorizácija -e *ž*
valováti -újem *s gl. val*

válpet válpta *m*, válptov -a -o [*povsód: -álp-*]

valúta -e *ž denarna vrednost, veljava, tečaj*; valúten -tna -o: ~a reforma

Valvasor -ja [*válvazor -ja*] *m os. i.*, Valvasorjev -a -o [*válvazor-*]: ~a zgodovina, ~a kočá

*vám̄p vám̄pa *m trebuch*, vámpi -ov *m mn. jed.*, *vám̄past -a -o *trebušen*, *vám̄páč -a *m trebušnik*, *vám̄páča -e *ž trebušnica*; *vám̄pež -a *m trebušnež*

vampír -ja *m*, vampírski -a -o, vampírstvo -a *s*

Vandál [*dál*] -a *m pripadnik naroda*, vandál -a *m uničevalec, razbijáč, kdor hoče vse razbiti in uničiti*, vandálski -a -o [*ls-*]: ~o početje, vandalizem -zma *m uničevalna strast*

vanílja -e *ž rastlinska dišava*, vaníljev -vca *m*, vaníljin -a -o: ~ sládkor, vaníljev -a -o

várati -am, váranje -a *s*; várav -a -o, váravec -vca *m*, váravka -e *ž*; varljiv -íva -o, varljivost -i *ž*

várčen -čna -o, várčnost -i *ž*; varčeváti -újem (*s čim*), varčevál -ála -o, varčevánje -a *s*; varčeválen -lna -o [*ln-*]; varčeválec -lca [*áú-*] *m*, varčeválka -e [*áúk-*] *ž*

Várdar -ja *m kr. i. reke*, cigarete Várdar *neskl.*: dajte mi deset Várdar, z Vardar mi ni ustrezno; várdarski -a -o, Povárdarje -a *s*

vardévati -am: živino, otroke ~. vardévanje -a *s*, vardéva -e *ž*, vardeválec -lca [*áú-*] *m*, vardeválka -e [*áú-*] *ž*, vardévek -vka *m*; vardejáti -dénem, vardéni -íte! vardejál -a -o, vardeján -a -o

váren

váren -rna -o, várnost -i ž, várnosten -tna -o: ~e naprave
varieté -ja m, varietéjski -a -o: ~a predstava
variirati -am menjavati (se), variriranje -a s, variacija -e ž me-njava, sprememba, glas.; vária s mn. neskl. to in ono, mešanica; varianta -e ž različno branje, različna oblika, inačica; variabilen -lna -o [-ln-] spremenljiv, variabilnost -i [-ln-] ž
variti -im, vári -íte! varil -a -o, varjen -ěna -o, varjenje -a s in varjenje -a s (+varenje) = vár -a m; varilen -lna -o [-ln-], varilnik -a [-ln-] m, varilnica -e [-ln-] ž, varilec -lca [-lc- in -ij-] m, varilo -a s, varišče -a s
várovati várujem koga česa (+pred čim), váruj -tel vároval -a -o in -ála -o, várovan in varován -a -o, várovanje in varovánje -a s, várovanec in varovánec -nca m, várovanka in varovánka -e ž, várovanski in varovánski -a -o; varoválo -a s, varoválen -lna -o [-ln-]: ~a barva, varoválec -lca [-lc-] m, varováлка -e [-lk-] ž, varoválnica -e [-ln-] ž; varovalíšče -a s
várstvo -a s, várstven -a -o [-vən-]: ~a znamka
Varšava -e ž kr. i. *poljske prestolnice*, varšávski -a -o: ~e ulice, *toda*: Varšávski kolodvor v Moskvi
varščina -e ž kavčija: ~o dati
váruh -a m, váruhinja -e ž, váruški -a -o, váruška -e ž *pestunja*, váruštvo -a s
vás -í ž: v vás iti na obisk, na vás iti v družbo, na vási biti, španska vas *biti komu čisto tuje*; vasica -e ž, váški -a -o, vaščán -ána m, vaščánka -e ž; vaso-váti -ujem, vasováł -ála -o, vasovánje -a s, vašoválec -lca

[-ájuc-] m, vasováлка -e [-ájuk-] ž, vasoválen -lna -o [-ln-]
Vasco [vásko] da Gáma m os. i. *portug. pomorščaka, rod.* Vasco da Gáme, Vasco da Gámov -a -o vaš váša -e svoj. z. za 2. os. (3 ali več lastnikov); vašíneec -nca m **vát** -a m *električna merska enota, gl. Watt in kilovat*
váta -e ž, vatirati -am, vatiranje -a s, vátar -ja m
vátel [-təy] -tla m: na vatle meriti, vátlar -ja m, vátlarček -čka m, vátelski -a -o [-təl-]: ~o blago
váterpólo -a m šp., vátERPólski -a -o [-ls-]: ~a tekma, ~o moštvo, vátERPólist -a m
Vatikán -a m kr. i., vaticánski -a -o: ~a knjižnica
váza -e ž, vázica -e ž
vazál -a m, vazálski -a -o, vazálstvo -a s, vazálen -lna -o [povsod: -ál-]
vazelin -a m = vazelína -e ž, vazelínski -a -o: ~o mazilo; vazenól [-ól] -a m *neko zdravilo*
vazomotóren -rna -o med.: ~e motnje
váža -e ž ruša, vážast -a -o, vážnat -a -o
vážen -žna -o: ~a reč, vážnost -i ž
vbádati -am *delati vbóde*, vbádanje -a s, vbádar -ja m *vrsta hroščkov*; vbósti vbódem gl. bo-sti, vboděn -ěna -o, vbòd vbòda m, vbodljáj -a m, vbòden -dna -o: ~a rana, vbodlína -e ž
vbeléžiti -im *vpisati*, vbeléžba -e ž *vpis*
vbiti vbijem gl. biti, ~ komu kaj v glávo; vbijati -am, vbijanje in -ánje -a s, *toda*: ubiti gl. *tam*
vbógajme *prisl.*: ~ prositi, dati; to imaš za ~
vbokníti vbókneč, vbókel [-kəy] vbókla -o *konkaven*, vbóknen -a -o, vboklína -e ž, vboklínast -a -o

vbôsti vbôdem ~~gl.~~ **vbadati**
vbrizgniti -nem, **vbrizg.** -a *m*,
 vbrizga -e *ž*, vbrizganina ~~ø~~ *ž*;
 vbrizgati -am, vbrizganje -a *s*;
 vbrizgávati -am, vbrizgávanje
 -a *s*; vbrizgováti -újem
vcépiti -im *gl.*, cepiti: ~ sekíro
 v paróbek; kozé ~; sovráštvo
 ~; vcépljen -a -o, vcép vcépa
m, vcépek -pka *m*, vcépljenec
 -nca *m*; vcépljati -am; vcep-
 nína -e *ž* *kar se vcépi*
vcásih *prisl.* *časih, tudi*: vcási, čási
vcéraj *prisl.*, od vcéraj, vcéranji
 -a -e; vcérajšnji -a -e, pred-
 vcérajšnjim *prisl.*, predvcéra-
 njim *prisl.*
včlániti -im (se), včlánjen -a -o,
 včlánjenost -i *ž*
včléniti -im, včlénjen -a -o, včlé-
 njenje -a *s*, včlenítev -tve *ž*,
 včlénjenost -i *ž*; včlenjeváti
 -újem, včlenjevál -ála -o, včle-
 njevánje -a *s*
včrtati -am; krogú ~ trikotník,
 včrtan -a -o; včrtováti -újem,
 včrtovál -ála -o, včrtovánje -a *s*,
 včrtávati -am, *toda očrtati gl.*
lam
vdáb -a *m* *smrdokavra*, vdábji -a
 -e: ~e perje
vdahnúti [-*dah-* in -*dah-*] vdáh-
 nem *gl.* dahnniti, vdáhnjen -a -o;
 vdáh -a *m*; vdáhati -am, vdáhan
 -a -o; vdáhniti -nem, vdáhnjen
 -a -o; vdíhováti -újem, vdího-
 vál -ála -o, vdíhovánje -a *s*;
 vdíhávati -am, vdíhávánje -a *s*;
 vdíhljaj -a *m*
vdáti -ám se *gl.* dati: ~ se ve-
 sélju, lenôbi, v vóljo kóga;
 vdán -a -o (+udan): ~ čemu,
 komu; vdánost -i *ž*, vdánosten
 -tna -o: ~a izjáva; deská se
 je vdála; vdájati -am se, vdá-
 janje -a *s*, vdája -e *ž*
vdéjati = vdéti vdénem *gl.* de-
 jati, vdét -a -o, vdétje -a *s*;
 vdévati -am, vdévanje -a *s*

vdélati -am kaj v kaj: čevlje
 vdélati *sprednji del nov napra-*
viti, vdélan -a -o, vdéláva -e *ž*,
 vdél [-*èu*] vdéla *m* *kapicanje*
čevljev, poddel, podšiv; vdélá-
 vati -am; vdelováti -újem, *toda*:
 udelati *gl. tam*
vdílj *prisl.* *neprenéhoma, dolgo*;
 vsevdílj *venómér*
vdólbsti vdólbem *gl.* dolbsti, vdól-
 ben -a -o: ~e črkc; vdólbek
 -bka *m*, vdólbína -e *ž* [*povsod*:
 -*doub-*]
vdóva -e *ž*, vdóvica -e *ž*, vdóvec
 -vca *m*, vdóvski -a -o, vdóvstvo
 -a *s*, vdóvščina -e *ž*, vdóvščica
 -e *ž* *bol.*; vdovstvováti -újem
vdóreti vdórem in vdórem *gl.* dreti:
 ~ v blagajno, v hísc; voda je
 vdála v klet, sovražník vdóre
 v deželo; vdórtje -a *s*, vdórtina -e
ž, vdórték -tka *m*; vdóirati -am,
 vdóiranje -a *s*, vdóirálen -lna -o
 [-*ln-*]: ~o orodje; vdóren -rna
 -o; *toda udreti gl. tam*
vdórgniti -nem: ~ mazilo v kožo,
 vdórgnjenje -a *s*
vdóručí *prisl.* *drúgic, v drúgo*
věč *prisl.* *mere*: velíko imá, pa
 bi rad še věč; zna věč ko hru-
 ške pěči; věč ljúdi věč vídi;
 dinar věč ali mánj, to ni taka
 reč; věč ali mánj težav bo zme-
 raj; zasluži věč ali mánj, kakor
 je pač delo; *izraz věč ali mánj*
je postal splošni izraz mere, zlasti
pred prid. in prislovi: sedaj je
 věč ali mánj zdrav, zadovoljen,
 miren *večinoma, navadno, koli-*
kor toliko; bôlj ali mánj zdrav,
 zadovoljen *pa izraža stopnjo*
zdravja, zadovoljnosti itd.; věč
 ali mánj povsod, níkjer, zme-
 raj, res, prav, narobe *itd.*; věč
 ali mánj vsak človek, věč ali
 mánj vsi so tu, věč ali mánj
 sám *skoraj, domala, večinoma,*
kolikor toliko; *v zvezi z nika-*
licami: ali še? — ne věč, níhče

(nobeden, nikdo) več, nič več, nikjer več, nikdar več; še dela ne več, ne doseže več jih naše oko; *napačno je več sklanjati*: od več (+vèčih) strani, več (+vèčim) hišam je streho odkrilo, po več (+vèčih) krajih, z več (+vèčmi) ljudmi sem govoril; *gl. tudi veliko prisl. 1*

več- *v sestavi*: veččlenski -a -o; večdělen -lna -o [-ln-]; večiměnski -a -o; večkrat *prisl.*, večkratén -tna -o, ~kratník -a m; večlěten -tna -o; večstránski -a -o; večštevílčén -čna -o [-lě-]; večzlóžen -žna -o

veča -e *ž pr. sodni zbor, davek*

večati -am (se), (po)večan -a -o, večánje -a s; večálo -a s, večálen -lna -o [-ln-]: ~o steklo; večáva -e *ž*

večáti -ím *vekati*, vèči -íte! véčál -ála -o, večánje -a s

večén -čna -o, večnosť -i *ž*, večnosťén -tna -o

večér -a m: na večer, svéti večér (sv. večér); za večera *zvečér*; večéren -rna -o; večérnica -e *ž*, mn. večérnice -íc: Slověnske večérnice, večérniški -a -o: ~a povest; Večérnica -e *ž planet Venera*; večérka -e *ž*, večérnik -a m; večérja -e *ž*; večérjati -am, večérjanje -a s; večeríti večeríti se, večerjénje -a s

večidel [-del] *prisl.*: bolník ~ leži, ~ dobro naredi, to so ~ delavci, ~ je doma; ~ je naredil sam *v glavnem, večinomá, loti*: večji del je naredil sam, večji del delavcev

večina -e *ž*: večina je biló delavcev = večina je bila delavcev = večina so bili delavci; večinomá *prisl.* = povečini *prisl.* = izvečine *prisl.*, večínski -a -o: ~a stranka

večíti -ím *dno soda vstaviti, gl. veka*

vèčji -a -e *primo. od vèlik*; po vèčjem, kvèčjemu

véda -e *ž znanost*; vedoslóvje -a s, vedoželjen -ljna -o, vedoželjnosť -i *ž*

Véda -e *ž svete knjige Indijcev*

vedé *prisl.*: ~ storiti kaj *gl. vedeti*

védečén -čna -o *radoveden*, védečnost -i *ž*

véden -dna -o: ~i uspeh, v ~em nasprótu; védnó *prisl.*, za védnó se zavezati

vedénje -a s *gl. vésti*

véder védra vedró *in védera* -dra -o, vedróst -i *ž*; vedrína -e *ž*; vedrítí -ím, védri -íte! vedríl -a -o, vedrénje -a s, vedrítev -tve *ž*, vedrilo -a s

*vedéta -e *ž prednja straža, opozovalec na prednji straži*

védeti védm, védi -tel vedóc -a -e, vedé, védel -a -o (+védla), védenje -a s; ne vé se kdó; védi ga bóg, védi si ga bóg; ní kdó vé kakó bogát; gré sám ne védi kám; sevé = sevéda *prisl.*; védec -dca m; védec -a -e *znan*: ~e mi jé; védnost -i *ž*, védnostén -tna -o; védoma *prisl. vedé*

védež -a m, védežen -žna -o: ~a ženska, védežka -e *ž*; vedeževáti -újem, vedeževál -ála -o, vedeževánje -a s, védeštvo -a s; vedeževálec -lca [-áyc-] m, vedeževálka -e [-áyc-] *ž*, vedeževálski -a -o [-áys-], vedeževálstvo -a [-ls-] s

védnó *prisl. gl. veden*

védoméc -mca m *mit.*, védomčev -a -o, védomski -a -o

védomén -mna -o *pameten, izkušén*, védomnosť -i *ž*

védro *in* védro -a s, mn. védra, pet véder; védrce -a s, védríca -e *ž*, védrn -a -o: ~i sodček, védrnica -e *ž*, védrník -a m; védroma *prisl.*

véga -e ž, végast -a -o: ~a skleda; végati -am (se): vinjen človek se vega, véganje -a s, végalica -e ž; végav -a -o, végavost -i ž, végavica -e ž; végniti -nem se; vegljáti -ám, vegljál -ála -o, vegljánje -a s, vegljáv -áva -o, vegljína -e ž; *gl. tudi véziti se*

Véga (Jurij) Véga in -e m os. i., Végov -a -o: ~i logaritmi

vegetácija -e ž *rast, rastlinstvo*; vegetarijánec -nca m, vegetarijánka -e ž, vegetarijánski -a -o; vegetabilen -lna -o [-ln-] *rastlinskega izvora*; vegetatíven -vna -o: ~o živčevje; vegetirati -am *nedelavno živeti, životariti, žéditi, vegetiranje* -a s

véha -e ž (*pri sodu, zelnata*), véhovje -a s, véhica -e ž, véhast -a -o: ~o zelje; véhav -a -o *vehast, véhavec* -vca m; véhati -am: pijan je bil, da je kar vehal; vehljáti -ám, vehljánje -a s; vehljáv -áva -o, vehljávec -vca m; vehúlja -e ž, vehúra -e ž, véhljast -a -o, véšnik -a m *vrsta svedra, véšnica* -e ž *doga, v kateri je voha*; véšiti -im se: vino se véši *plehči*

veheménten -tna -o *silen, strasten, silovit*; veheménca -e ž *silovitost véja* -e ž, véjica -e ž, vejéjje -a s *sk. i.*, vejévina -e ž, véjast -a -o, veját -áta -o; véjičica -e ž, véjičast -a -o; véjnat -a -o; véjnik -a m, véjnikar -ja m, véjarica -e ž

véjati -am in -em, véjanje -a s; vejác -a m, vejálíšče -a s, vejáca -e ž = vejálnica -e [-ájun-] ž = vélnica -e [-ún-] ž, vélnik -a [-ún-] m, vélničen -čna -o [-ún-]: ~i ročaj; véjavec -vca m; véjavica -e ž

vék -a m: stári, nóvi ~, na véke; bolník nima véka *moči*, sol izgubi vek *moč*; vékomaj *prisl.*,

od vékomaj do vékomaj, vekóvit -a -o: ~o odkrijte, vekóvitost -i ž; *gl. tudi véčen*

véka -e ž *pokrov pri sodu*; očesna véka -e -e ž; *gl. tudi véčiti*

vékati -am in -čem: otróci vékajo, vékaj -te in -ájte! vékal -a -o in -ála -o, vékanje in vekánje -a s, vék -a m: ~ zagnati, vekáč -a m, vekálo -a s; vekáv -áva -o: ~o dete, vékavec -vca m, vékavka -e ž, vékavi -a m, vekúlja -e ž

véktor -ja m *mat.*, véktorski -a -o: ~a teorija

vél [*věp in vél*] véla -o: ~e rože, vélost -i ž, *gl. veniti*

veláren -rna -o *mehkoneben slovn.*, velár -a m *mehkonebni glas (k, g, h)*, vélum -a m *mehko nebo z jezičkom*

velblód -a m *kamela*, velblódica -e ž, velblódar -ja m, velblódji -a -e = velblódo -a -o, velblodovina -e ž [*povsod: vel-*]

vele- v sestavi (*po drugih slovan. jezikih*): velečastít -a -o; veledélo -a s (+*remek delo*); veldúšen -šna -o, ~dúšje -a s, ~dúšnost -i ž; velegórje -a s, veleizdája -e ž, ~izdajálec -tca [-ájuc-] m, ~izdajálka -e [-ájuk-] ž; velenémeč -mca m, ~némški -a -o; velesóstvo -a s, velesósten -tna -o, velesóstnik -a m, ~sóstnica -e ž, velesóstniški -a -o; veleséjem -jma m; velesíla -e ž; véletok -a m; veletrgóvec -vca m, veletrgovína -e ž; véleúm -a m, ~úmnost -i ž; velezanimív -a -o, velezanimívost -i ž; velezaslúžen -žna -o

veléti -im, véli -íte! veléč -éča -e, vélel -éla -o, velénaje -a s; vélelen -lna -o [-ln-]: ~a oblika, velélnik -a [-ln-] m; velévati -am, velévanje -a s, velévek -vka m

veličati

veličati -am koga, kaj, veličanje -a s; veličanstvo -a s, veličanstven -a -o [-tvən-]; veličasten -tna -o, veličástje -a s, veličástnost -i ž, veličástvo -a s; veličáva -e ž; veličeváti -újem, veličevánje -a s; veličje -a s

veličina -e ž: ~ dejanja; Prešeren je pesniška ~

vêlik velika -o, *dol.* véliki -a -o, večji -a -e; véliki teden, véliki hlápec (*proti:* mali hlápec); véliki oltár (*proti:* stranski); vélika máša, véliki traven, véliki srpàn; véliki petek, vélikega pétká; *kot priimek:* Péter Véliki, Katarina Vélika; *toda:* velika noč; *v kr. imenih:* Vélika Nedelja, Vélika Loka

velikán -a m, velikánka -e ž, velikánski -a -o, velikánstvo -a s
velikáš -a m *veljak*, velikáški -a -o, velikáštvo -a s

veliko *prisl. 1. mere (koliko?):* ~ ljudi, ~ zasluží, ~ hódi, ~ lépsi, ~ bólje, ~ bòlj, ~ bliže, ~ kasnéje, ~ več, ~ manj; *ne moremo ga rabiti pred 1. stopnjo prid. in prisl. namesto zelo:* zelo lep, zelo dóbro, blizu, kasnó, velíko, málo; *gl. tudi zelo; prim. več gl. tam; 2. natína (kako?):* ne piši tako velíko, da pojde na papir! *prim. véče:* piši véče, da bom mogel brati!

veliko- *v sestavi:* velikocésten -tna -o; velikodušen -šna -o, ~dušje -a s, ~dušnost -i ž, ~dušnik -a m, ~dušnica -e ž; velikokaj *prisl. mnogokaj;* velikokrat *prisl., velikokrat* -tna -o; velikolist -a -o, ~listen -tna -o; velikomésten -tna -o; velikonočen -čna -o, ~nóčnica -e ž *bot.;* velikosrčen -čna -o, ~srčnost -i ž

velikóst -i ž, velikósten -tna -o: ~a mera. *gl. tudi velik*

veljáti -ám, veljáj -ájte! veljál -ála -o, veljánje -a s; velják -a m, veljáštvó -a s; veljáva -e ž, veljávén -vna -o, veljávnik -a m, veljávnicá -e ž, veljávnost -i ž

vélnica -e [-vən-] ž *gl. vejati*

vélum -a m *liturg. ogrinjalo; slovn. gl. velaren*

velúr -ja m, velúren -rna -o

vèn [vən] *prisl. (+vun):* ven in ven, šel je (+ven) iz sobe; +vse je ven *vse je minilo, končano;* vènkaj [vən-] *prisl.*

véna -e ž *žila dovodnica, vénski* -a -o: ~a stena, venózen -zna -o: ~a kri

vendar [vèndar in vendâr] *prisl. vèndarle:* pověj vendar, čemu vse to; tak vèndarle priznaš; *protivni veznik:* dela, vendar ne s pridom; sicer zna, vendar ne razume dobro; vse ima, in vendar nima nič od tega

vènec in vènec -nca m, vèncek in vèncek -čka m, vèčnen in vèčnen -čna -o: ~i listi; vèncati -am, vèncanje -a s; vèncanec -nca m, vèncar -ja m, vèncarica -e ž, vèncenósec -sca m
Vénera -e ž *1. rimska boginja, 2. planet;* Vénerin -a -o; vèneričen -čna -o: ~e bolezní

véniti vénem, véni -te! vénil -a -o, (z)vénjen -a -o, *prid. vèl [vèy in vèl] véla -o, vélost -i ž; venljiv -íva -o, venljívnost -i ž*
venómér *prisl. enakoméno:* koló téče venoméer; vènomer *prisl. neprenehomá:* vènomer me nadleguje; venoméren -rna -o

ventíl [-íl] -a m *zaklópka, oddušnik, ventilátor* -ja m *zračnik;* ventilírati -am *zračiti:* *~ kako vprašanje *načeti, sprožiti, pretresati,* ventilíranje -a s *zračenje, ventilácija* -e ž (*v prenese-nem pomenu povsod **)

ventrálen -lna -o [-ln-] *kar se tiče trebuha, trebušen*, ventrikul [-ul] -kula *m želodec*; ventrikuláren -rna -o

Vénus Vénere *ž gl. Venera*

véper -pra *m*, véprski -a -o

véra -e *ž*: ~ v koga; trdna, močna, živa, dejavna ~; ~o imeti, dobiti, izgubiti, zapraviti, spremeniti; ~o obuditi, poživiti, utrditi, obnoviti, moliti; v drugo ~o prestopiti; kakšne ~e je? na mojo ~o, na ~o dati; prazna, babja, pasja ~; komu gre ~; narediti kaj v dobri ~i *v prepričanju, da je prav; ne vedé, da ni prav*; živeti v dobri ~i; véren -rna -o, vérnost -i *ž*, vérník -a *m*, vérnica -e *ž*, vérníski -a -o; vérski -a -o, vérstvo -a *s*, vérstven -a -o [-væn-]; verodostójen -jna -o, ~dostójnost -i *ž*, veroizpóved -i *ž* veroizpóveden -dna -o; veroúk -a *m*, ~účen -čna -o, ~účitelj -a *m*

Véra -e *ž os. i.*, Vêrin -a -o, Vêrica -e *ž*, Vêričin -a -o

veránda -e *ž*, veránden -dna -o: ~a dvorana, ograja

vêrbum -a *m in* vêrb -a *m glagol*, verbálen -lna -o [-ln-] *glagolski*: ~e oblike; *dobeseden*: ~i prevod; verbalízem -zma *m* (*prazno*) *bgsedičenje, gostobesednost* (*stilistična hiba*); verbalístičen -čna -o: ~i slog; verbalíst -a *m*

Vêrdi -ja *m*, Vêrdijev -a -o: ~e opere, vêrdijevski -a -o

veréja -e *ž*

véren -rna -o *zvest*: kako ~o poslušá; vérnost -i *ž zvestoba*; verólómen -mna -o, ~lómnost -i *ž*, ~lómnež -a *m*, ~lómnica -e *ž*

Vergíl [-íl] -a *in* Vergílij -a *m*, Vergílov -a -o *in* Vergílijev -a -o: ~a Eneída, vergílski -a -o [-ls-]: ~a pesnitev

verificírati -am *overiti* (+*uveriti*, +*uveroviti*), *potrditi, priznati*, verifikácija -e *ž*, verifikácijski -a -o: ~i odbor

veríga -e *ž*, verížen -žna -o: ~i račun, sklep; verígar -ja *m*, verígarski -a -o, verígarstvo -a *s*; verížnik -a *m*, verížnica -e *ž*, verížniški -a -o, verížništvo -a *s*; verížica -e *ž*, verížar -ja *m*; verížiti -im, veríženje -a *s*

véríti vérím se *zatrjevati*: veríti se na kaj (+*veriti se pri čem*) *rotíti se, vérjenje* -a *s*

verízem -zma *m umel. smer*, veríst -a *m*, verístičen -čna -o

verjéti verjámem, verjémi -íte! verjél -a -o, verjéjte -a *s*; verjéten -tna -o, verjétnost -i *ž*, verjétnosten -tna -o: ~i račun; verljív -íva -o, verljívost -i *ž*

vêrmut -a *m pelinkovec*

Verne (Jules) [*vêrn žúl*], Jules Verna [*žúl vérna*], Jules Vernov [*žúl vérnou*] -a -o

Veronese -ja [*veronéze -ja*] *m os. i. ital. slikarja*; Veronesejev -a -o [*veronéz-*]: ~a šola

Verónika -e *ž*, Verónikin -a -o. *gl. tudi Vera*

vérovati vérujem: ~ v kaj (+*na kaj*), ~ komu (*čemu*), véruj -te! verujóč -a -e, véroval -a -o, (za)vérovan -a -o, vérovanje -a *s*; véroven -vna -o, vérovnost -i *ž*

Versailles -a [*versáj -a*] *m kr. i. franc. mesta*; versájski -a -o:

~i grad, ~i mir

vêrstvo -a *s gl. vera*

vertikála -e *ž*, vertikálen -lna -o [-ln-], vertikálnost -i [-ln-] *ž*

vêrz -a *m vrstica, stih*, vêrzen -žna -o, verzificírati -am, verzifikácija -e *ž*, verzifikácijski -a -o, verzifikátor -ja *m*, verzifikátorstvo -a *s*

verzálka -e [-lk-] *ž velika črka*
vêrzija -e *ž inačica, način*

*verzíran

*verzíran -a -o *izvéden, učén, spreten, vešč*, *verzíranost -i *ž izvédenost, spretnost*

vès vsà vsè [vəs; vs- za samogl., us- za sogl.]: vès vsè, vsèga vsègà, vsèmu vsèmu, vsèga vsè vsè, o vsèm, z vsèm; vsà, vsè, vsèj vsi, vsò, o vsèj vsi, z vsò; mn. vsi vsà vsè, vsèh, vsèm, vsè vsà vsè, o vsèh, z vsèmi; dv. vsà vsi, vsèh, vsèma, vsà vsi, o vsèh, z vsèma — a) v *edn. zaznamuje celoten obseg snovi in vse dele, vsoto; rabi se predvsem pri snoveh*: ves kruh, ves prah, vsa voda, vsa moka, vse železo, vse ozračje, ves plin *itd.*; b) v *mn. kot nedol. štev. povzema vsoto posameznih predmetov ali delov*: vse knjige, vsi so tu, vse dni in vse noči, vsi udje me bolé, vsa okna so razbita, vsi prsti, vsi hlebi so še celi; vsi razredi so na delu, a nobeden ni ves skupaj, torej niso celi; v *dv. rabimo v tem pomenu obá obé, gl. tam*; c) vsè s *edn. se rabi kot zaimék tudi samostalno in povzema v celoto najrazličnejše stvari ali dejanja*: Imamo robce, rute, sukno, plateno in volneno blago, vsè. Drvâ je vozil, živino opravljal, njivo kopal, kosil, oral, vsè je delal. *Ustrezna nikalnica je nič z., ki se v tem primeru zmeraj sklanja*: vse ima, a ničesar ne dá; *gl. nič z.*; *č) prisl. poudarni pomen ima pred pridevniki*: ves trd od mraza, vsa pregreta od pota, vsa krvava po rokah; *loži*: bile so vse mokré od: vse so bile mokré; vsi so raztrgani — so vsi raztrgani; d) vsè *poud. prisl. pred prid. in prisl.*: vse večji, vse lepši, vse bolj in bolj, vse več, vse prezkodaj, vse do danes, vse naokoli, vse dotlej; *včasih se piše skupaj, gl. § 55, 2*

vesél [-sém] veséla -o; veselíti -ím (se), veséli -íte! veselil -a -o, (raz)veseljèn -èna -o; veselíca -e *ž*, veselíčen -čna -o: ~i prostor = veselíšče -a s, veselíški -a -o; veselóst -i *ž in vesélost -i ž*; vesélje -a s, veselják -a m, veseljákši -a -o, veseljákštvo -a s; veseljákiti -ím, veseljákènje -a s; veseloígra -e *ž* vesíti vésim, vésil -a -o: kaj se vésiš tam po véjah? véšenje -a s, vésa -e *ž telov.*, véšen -sna -o *telov.*, véšina -e *ž* vésto -a s, vésel -a -o [-sáln-], véselnik -a [-sáln-] m, véselce -a [-salc-] s, véslast -a -o; veslénica -e *ž*; vesláti -ám, vesláj -ájte! veslál -ála -o: veslájce -a s; vesláč -a m = veslár -já m, vesláj -a m, veslávéc -vca m, veslávka -e *ž*; vesláríti -ím, veslárjenje -a s, veslárski -a -o; veslína -e *ž*; veslonóžec -žca m zool.

véсна -e *ž*, bogínja Vésna
vesóljen -ljna -o: ~i svét, potòp, vesóljnost -i *ž*, vesóljstvo -a s; vesólje -a s
vést -í *ž*: imeti dobro, slabo ~; na ~i imeti kaj, bití brez ~í, po ~i delati, živeti; z vestjó navzkriž; vésten -tna -o: ~ človek, ~o delo; véstnost -i *ž*; vést -í *ž novica, sporobilo*: ~í z bojišča; dobre, slabe ~í; véstnik -a m, véstniški -a -o
Vésta -e *ž rim. boginja domačega ognjišča*, vestálka -e [-lk-] *ž njena svečenica*
vésti védem (se), védi -íte! védel védla -o, (od)vedèn -èna -o, vedénje -a s, *gl. tudi voditi*
vésti vézem, vézi -te! vezóc -a -e, vézel vézla -o, vézen -a -o, vézènje -a in vézenje -a s *delo in izdelek*, vézenína -e *ž*; vezílen -lna -o [-ln-]: ~i vzórec, vezílja -e *ž, gl. tudi vez*

*vestibúl [-úl] -a m veža
 vešálo -a s, mn. vešála -ál [-ál] vislice
 véšč -a -e izvéden, spreten, veščák -a m, veščákinja -e ž izvédenka, veščína -e ž umélnost
 véšča -e ž tarovnica, nóčni metúlj, véščec -a [-ščac-] m, veščica -e ž, véščiti -im
 véšda prisl. sáj, sevéda: to ~ ni res; loči od: to veš, da ni res; rad storim, véšda
 véšiti -im se, véšnik -a m gl. voha
 véter -tra m, mn. vetróvi -óv: mlin na veter, vétrn -a -o: ~i jopič, vétrnost -i ž, vétrnica -e ž, vétrnik -a m, vetrnják -a m, vetrnjáštvo -a s; vétrnast -a -o; vetríti -ím, véti -íte! vetril -a -o, vetrénje -a s; vétrc -a m, vétrič -a m, vétrček -čka m; vetrokáz -áza m, vetromér -a m
 veterán -a m dostlužen vojak, starosta, zaslužen starejši delavec, veteránski -a -o
 veterína -e ž živinozdravstvo, veterinar -ja m živinozdravnik, veterinárski -a -o, veterínárstvo -a s
 véti véjem, véj -te! vél -éla -o, vétev -tve ž, vétje -a s
 véto -a m ali pa neskl.: njegov veto je odločil, s svojim veto lahko vse podere; uporaba njegovega veta je vse spremenila
 vetróven -vna -o vétrn, vetróvje -a s sk. i., vetróvnica -e ž, vetróvnost -i ž
 véverica -e ž, véveričji -a -e, véveričar -ja m zool.
 véz -i ž, vézen -zna -o: ~i samoglasnik, véznik -a m, vézniški -a -o, véznica -e ž, veznína -e ž; vezívo -a s, vezívje -a s; samovéznica -e ž
 vézati vézem, véži -te! vezóč -a -e, vézal -a -o in -ála -o, vézan -a -o: ~e plošče, vézanje in vezánje -a s, vézanka -e ž; ve-

zálo -a s, vezálen -lna -o [-ln-], vezálnik -a [-ln-] m, vezálnost -i [-ln-] ž; vezáva -e ž; vezálec -lca [-áyc-] m, vezálka -e [-áyc-] ž ženska, ki veže, vezálka -e [-lk-] ž zadruga, trak za čevlje; vezáč -a m, vezáča -e ž, vezáčica -e ž; vezáj -a m
 vezilo -a s, vezilka -e [-ily-] ž potica za vezilo, vezílce -a [-lc-] s; vezováti vezújem (se), vezovánje -a s, vezoválec -lca [-áyc-] m, vezováлка -e [-áyc-] ž
 vezír -ja m, vezírski -a -o: ~a čast, vezírstvo -a s
 vézniti véznem obličati: v blatu sem véznil, véznjen -a -o: ~a kila med.
 Vezúv [-úyc, +-úf] -a m, vezúvski -a -o [-zúyc-]
 véža ž véže ild. ali pa veže véži vežó (v véžo stopi) v véži z vežó, dv. veže vežáma, mn. veže vežá vežám vežé v vežáh z vežámi; véžen -žna -o; véžica -e ž, véžnik -a m hodnik
 véžbati -am váditi, úriti; véžbanje -a s vádenje, véžba -e ž vaja; vežbalíšče -a s
 véžiti véžim (se): deskà se véži, véžil -a -o, vézenje -a s, véžina -e ž izvežen svet, véžen -žna -o, véžnost -i ž
 vglóbiti -ím (se): ~ se v mísel, gl. globíti; vglóbil -íla -o, vglóbljen -éna -o, vglóbitev -tve ž; vglábljati -am, vglábljanje -a s
 vgnésti -tem gl. gnesti z gnetenjem spraviti v kaj: mazilo je treba ~ v kožo; vgnétèn -éna -o; vgnétati -am, vgnétanje -a s; toda: ugnesti gl. tam
 vgnézditi -im se: lastovka se je vgnézdila je sedla v gnezdo; miši so se vgnézdile v slami so se naselile, zaredile v slami; preneseno zmeraj zaničlj.: trgovec se je vgnézdil sredi vasi;

vgozdíti

napaka se je vgnezdila v vasi
se je prijela, udomatila, ukore-
ninila, prišla v navado; v plju-
 čih se je vgnezdila zahrbtna
 bolezen

vgozdíti -ím *gl.* gozditi, vgozdil
 -ila -o, vgožen -èna -o *in* vgoz-
 dèn -èna -o, vgozdítev -tve ž

vgrízniiti -nem (se), vgriznjen -a
 -o; vgríz -a *m*, vgrízen -zna -o:
 ~a rana = vgriznína -e ž,
 vgrízíšče -a *s*; vgrizovátí -újem

vhòd vhóda *m*, vhóden -dna -o:
 ~a postája, vhoðišče -a *s*

ví m, vé ž, *s os. z. za 2. os. mn.*,
 vàs, vàm, vàs, pri vàs, z vàmí;
dv. vidva *m*, védve ž, *s*, vàs *in*
 váju (dvéh), váma (dvéma),
 vàs *in* váju (dvá ali dvé), pri
 váma ali vàs ali váju (dvéh),
 z váma (dvéma)

viadúkt -a *m*

víba -e ž *spirala*, vibast -a -o

vibrírati -am *trésti se*, vibríranje
 -a *s*, vibrácija -e ž, vibrácijski
 -a -o, vibrátor -ja *m*

více víc ž, *mn.*, vicati -am (se),
 vícanje -a *s*, vícar -ja *m*, víca-
 rica -e ž

vice- (*lat. namestni*) *v sestavi*:
 víceadmirál [-ál] -a *m*, ~admi-
 rálski -a -o [-ls-]; vícekónzul
 [-ul] -a *m*, ~konzulát -a *m*;
 víceprefékt -a *m*

vid -a *m*, víden -dna -o: ~ z gò-
 lim očesom, ~i živec, vidnost
 -i ž; vídoma *prisl. vidno*: ~ hira

Víd Vída *m os. i.*, Vídov -a -o:
 Vídov dan, Vídovega dne, vi-
 dovdánski -a -o; vídovica -e ž
 = vídov ples *med.*

vídeti vídim, vídi -te! vídel -a -o
 (+vídla), víden -a -o, vídenje
 -a *s*: vídeti je (+izgleda) zdrav,
 réč je videti (+izgleda) lépa;
 vídeti mu je, da ni zdrav; ví-
 dílo -a *s*; vídec -dca *m*; vídé-
 vati -am, vídévanje -a *s*

vídez -a *m*: na vídez, po vídezu;
 (na)vídezen -zna -o; vídeznost
 -i ž

vidík -a *m razgled, pogled*: z ~a,
 s tega ~a; na ~u so veliki
 dogodki

vidírati -am *gl.* vizum

vídra -e ž, vídrica -e ž, vídrov
 -a -o, vídrar -ja *m*, vídrovína
 -e ž *koža, meso*, vídrovka -e ž
čepica, vídrn -a -o: ~o meso,
 ~a koža

vídva védve *gl.* vi, váju dvéh,
 váma dvéma *itd.*

vígenj vígnja *m*, vígenjc -a *m*,
 vígenjski -a -o [-gan-]

vígílija -e ž *večer pred ... , náve-*
čer, bedéjni dan

vigrátí -ám se *gl.* igrati: poznalo
 se je, da igralci še niso vigráni

vígred -i ž *pomlad*, vígreden -dna -o

vihár -ja *m*, viháren -rna -o, vi-
 hárník -a *m*, vihárnica -e ž;
 viháriti -im; *gl. tudi* vihrati

víhati -am *in* -šem, víhaj -te! *in*
 víši -te! víhal -a -o *in* -ála -o,
 (na)víhan -a -o, víhanje -a *s*;
 víhálást -a -o, víhale -al [-al]
 ž *mn.*, víhálník -a [-ln-] *m*; víh-
 ljátí -ám, víhljáj -ájte! víhljál
 -ála -o, víhljánje -a *s*, víhljást
 -a -o

víhrátí -ám, víhràj -ájte! víhràl
 -ála -o, víhránje -a *s*; víhrálo
 -a *s*, víhrálast -a -o; víhrást -a
 -o; víhräv -áva -o: ~ človek,
 víhrávost -i ž, víhrávec -vca *m*,
 víhrávka -e ž; víher -hra *m*,
 víhra -e ž *nevihta, rod. mn. víher*
 [-hər], víhrica -e ž; víhráč -a *m*

víhta -e ž *nevihta*

vihtelj -tlja *m zeljna voha*

vihtétí -ím, vihti -ite! vihtèl -éla
 -o, vihténje -a *s*

vijáč -a *m jama, v katero se po*
vinogradih voda steka, vijáčnica
 -e ž *voda v taki jami*

viják -a *m*, vijákast -a -o; vijáč-
 ník -a *m* = víjec -jca *m*

vijólica -e ž, vijóličen -čna -o, vijóličast -a -o
vijúgati -am se: pótok se vijúga, vijúganje -a s, vijúgast -a -o, vijúgavica -e ž; vijúga -e ž
vikár -ja m, vikáriški -a -o, vikariát -a m, vikariáten -tna -o
vikati -am in -čem koga ogovarjati z »vi«, vikaj -te! víkal -a -o in -ála -o, víkanje -a s
vikati -am in -čem kričati, víkaj -te! víkal -a -o, víkanje -a s, vík -a m, víka -e ž; víkniti -nem víkica -e ž *gorski ščinkavec*
Viktor -ja m os. i., Víktorjev -a -o; Víkec Víkca m, Víkčev -a -o; Víktórija -e ž os. i., Víktórijin -a -o; Víkica -e ž, Víkičin -a -o; víktorijánski -a -o: ~a doba
vikuálíje -ij ž mn. živila, *jestvine*
vila -e ž *bajeslovno bitje*, vilínji -a -o = vilínski -a -o: ~o petje
vila -e ž *dvorec*, *letovištna hiša z vrtom*, vilen -lna -o [-ln-]: ~a četrt
vile víl [vil] ž mn., vílast -a -o, vílar -ja m, vílež -a m rog; vílice -ic ž mn., víličast -a -o, víličar -ja m, víličke -čk ž mn.; víličiti -im se: reka, veja se víličí, víličenje -a s; vílišče -a s; víliti -im se; vílnik -a [-ln-] m
víme -na s, vímenat -a -o, vímenast -a -o, vímence -a s, vímček -čka m; vímenjáti -ám *polna vimena dobivati*: krava vímenjá
vinár -ja m *star denar*, vínárski -a -o: ~i novce
Vincéncij -a m os. i., Vincéncijev -a -o, Vincéncija -e ž os. i.; Vínko -a (+Vínkota) m, Vínkov -a -o (+Vínkotov)
vinjak -a m *vrsta noža*, vínjaček -čka m
vinjéta -e ž *okrasna risba*: Cankarjeve Vinjéte; vinjéten -tna -o: ~i okras

vinkulírati -am *zavezati, obvezati*, vinkulíran -a -o: ~a hranilna knjižica; vinkulácija -e ž, vinkulacijski -a -o: ~o geslo
víno -a s, vínce -a s, víncece -a [-æc-] s, vínček -čka m; vínski -a -o: ~a trta, vínstvo -a s; vínšček -a m, vínščica -e ž; vínjen -a -o, vínjenost -i ž, vínjenec -nca m, vínjenka -e ž; vínek -nka m *črteč*; vínica -e ž *klet*, vínica -e ž *vrsta hrušk*; víničar -ja m, víničarka -e ž, víničárski -a -o, víničárija -e ž; vínárski -a -o, vínárna -e ž, vínárstvo -a s; víníka -e ž, víničeje -a s; vínovina -e ž, vínovka -e ž
víno v sestavi: vínohrad -a m, vínográden -dna -o. ~grádski -a -o, ~grádnik -a m, ~grádstvo -a s. vínogradovka -e ž *vrsta hrušk*; vínomérec -rca m, vínomérski -a -o: ~a pristójbina; vínopívec -vca m, pívka -e ž; vínoróden -dna -o; vínotòč -óča m; vínotòk -óka m *mesec oktober*; vínotržec -žca m
+vínta -e ž *dvigalo, vitel, vreteno, navor, kljuka za gonjenje raznih strojev*; **+vínitati** -am *dvigati, goniti stroj, vrtiti vitel, navor*, ***vínitati** koga *viti koga*
vióla -e ž *glas*, violína -e ž, violínski -a -o: ~i ključ, violíníst -a m, violínístka -e ž; violončelo -a -u -o -u -om m
***violénten** -tna -o *nasilen*, ***violénca** -e ž *nasilnost*
violéten -tna -o *vijóličen*
vír -a m *izvir*, vírščina -e ž, vírnat -a -o, vírovít -a -o *poln vírov*; vírček -čka m, vírje -a s
vír -a m *sova, uharica*
Virgínija -e ž *kr. i.*, Virgíнец -nca m, Virgínka -e ž, virgínski -a -o
virílen -lna -o [-ln-] *moški*: ~i glasovi, virílnost -i [-ln-] ž, virílist -a m

virmán

virmán -a m prenos z ene postavke proračuna na drugo, virmánski -a -o; virmírati -am
virtuóz -a m, virtuózinja -e ž, virtuózen -zna -o, virtuóznost -i ž umetniška spretnost, izvrstnost
vírus -a m med.; vírusen -sna -o: ~o obolenje, virulénten -tna -o, virulénca -e ž
viržínka -e ž, viržínkin -a -o: ~a slámica
+vis-à-vis [vizaví] prisl. nasproti; sam. +vis-à-vis m neskl. nasproték: +moj vis-à-vis je bil mlad gospod meni nasproti je bil, +moj vis-à-vis je venomer govoril (gospod itd.) meni nasproti
viséti visím. vísi -íte! visel -éla -o, visénje -a s; vísec -sca m; viselíšče -a s; vislice -ic ž mn.
viskóza -e ž kem.; viskózen -zna -o židek, viskóznost -i ž, viskoziméter -tra m kem.
visočina -e ž, visokóst -i ž, visočánstvo -a s
visòk -òka -o, dol. visòki -a -o, prim. višji -a -e: visok hrib, visòka gora, visòka planota; visòki, nizki, stari, mladi zmagalca videli bi radi; visòk glas, visòka stopnja, visòka služba, čast; visòko plemstvo, visòk stan, visòkega rodú; visòka šola, visòka znanost, umetnost, Visòka pesem (naslov); visòk obisk, namen odličen, imeniten; visòki urad, visòka vlada, visòki naslov; visòk človek ošaben, prevzetan, nedostopen; višja šola, višja matematika, višja sila (vis maior, drugače pravimo le velika, huda sila); višji svétnik, preglednik itd. gl. nad-2; nekaj po stopnji na merski lestvici, nekaj po tujem vplivu so se udomačile nekatere zveze z visok namesto domačega velik, hud, močan ipd.: ~a voda velika (visoko stoji), ~ sneg debel

(1 m visok), ~ krvni tlak (drugače je tlak le velik, močan, hud), ~a (električna) napetost (na zborovanju napetost nikoli ni visoka, ampak huda, velika); vendar ne smemo visok uporabljati kar vprek za označbo mere: +~ dobiček velik, masten; +~o spoštovanje veliko, odlično; +~a naklada velika naklada; +~o morje globoko, široko, odprto; +~o mnenje imeti o kom (čem) dobro mnenje (koga; kaj ceniti, dobro soditi); +~a zavednost velika, močna, odločna; +~a predanost službi resna, popolna, velika; +~a pripravljenost velika, resna, dobra, vestna; +~a zmaga velika, odločna; +~a vzgojna vrednost velika, odlična, prava
visòko prisl., prim. više: ~ skočiti, leteti, priti; sonce stoji ~ na nebu, ~ v hribih, ~ na severu, ~ góri; ~ glavo nosi, ~ se nosi; ~ peti, govoriti (tudi vzvišeno); napačno v pomenu zelo: +~ častiti, spoštovati, +~ učen, plemenit, nadarjen ipd.
visoko- v sestavi: visokodébeln -a -o [-bəl-], visokofrekvénčen -čna -o: ~i tok; visokoletèč -éča -e: misli ~e; visokomiseln -a -o [-səl-], visokomiselnost -i [-səl-] ž; visokonémški -a -o: ~i jezik; visokonòg -óga -o, visokopèt -éta -o: ~i čevlji; visokoròden -dna -o, visokoródnost -i ž; visokostébeln -a -o [-bəl-]; visokošólec -lca [-lc-] m, visokošólka -e [-lk-] ž, visokošólski -a -o [-ls-]
vistosméríti -im v isto smer obrniti, vistosmérjen -a -o, vistosmérjenost -i ž; vistosmérjati -am, vistosmérjanje -a s
viš víte. medm. vidiš, vidite, léj léjte: viš ga, no viš, viš ga no; viš no, viš; víte nol

višáva -e ž, v višávah, iz višáve;
višávje -a s, višávski -a -o; vi-
šati -am, višanje -a s; višanjek
-njka m, višáj -a m
višek -ška m: v ~ gredó lasjé;
kvišku *prisl.*; na višku biti,
z viška (*od kod?*), toda zviška
prisl.: ~ pasti (*kako?*)
višina -e ž, višinski -a -o: ~o
sonce, višnica -e ž, višinomér
-a m, višinomérski -a -o
višje- v *sealavi*: višješólec -lca
[-lc-] m, višješólka -e [-lk-] ž,
višješólski -a -o [-ls-]: ~i raz-
redi, toda višji šolski svèt
višnja -e ž *drevo in sad*; višnjev
-a -o: ~ lés, sád; višnjev -a -o
in višnjév -a -o (*barva*), višnjév-
kast -a -o; višnjevéc -vca m;
višnjast -a -o; višnjevica -e ž,
višnjovina -e ž; višnjéti -ím,
višnjél -éla -o, višnjénje -a s;
višnjíti -ím, višnjíl -a -o, viš-
njénje -a s
vitálen -lna -o [-ln-], vitálnost -i
[-ln-] ž *živiljenjska sila, žilavost*,
vitalizem -zma m *fil.*
vitamín -a m *med.*, vitamínski -a
-o: ~i preparat
viték -tka -o: ~a jelka, postava,
vítkost -i ž
vítel [-təu] -tla m; vítlar -ja m,
vítlo -a s
vítez -a m, víteški -a -o, víteštvo
-a s; vitezováti -újem
vítí víjem, víj -tel víl -a -o, vít
-a -o: ~a preja, vítje -a s;
vít -i ž *vijak sadne stiskalnice*:
na vítí visi kamen; vítica -e ž,
vítičar -ja m *zool.*, vítičnják -a
m *zool.*, vítičast -a -o; víjáló -a
s, *gl. tudi vijak*
vítra -e ž, vítrica -e ž, vítričast
-a -o, vítrnat -a -o, vítrník -a
m *vrsta noža*
+vitrih -a m *kljukec, odpiráč*
vitriól [-ól] -a m *gálica*, vitriól-
nica -e ž = vitriólna vóda [*po-*
vsod: -ol-], vitrióliti -im: ~ trte

vívček -čka m *kratka pipica*
vívisekcija -e ž *operativno znan-*
stveno raziskovanje na živih ži-
valih
vizija -e ž *videnje, prikazen*; vizio-
náren -rna -o, vizionárnost -i ž
vizír -ja m *naličnik; muha, merek*
vizíta -e ž: zdravniška ~ *pregled*,
vizítka -e ž; vizitácija -e ž
~ *uradno obiskovanje, nadziranje*,
preiskava; vizitátor -ja m, vizi-
tátorica -e ž; vizitírati -am *pre-*
iskovati, vizitiranje -a s *pre-*
iskovanje, preiskava
vizuálen -lna -o [-ln-] *viden -dna*
-o: ~i tip (+vizuélen)
vizúm -a m, vizúmski -a -o: ~a
taksa, vidírati -am, vidiranje -a s
vjésti vjem se v kaj *gl. jesti*
vkládati -am v kaj: tramovi se
na stene vkladajo, vkladál -a
-o, vkladanje -a s, vklad vklad-
da m, vkláda -e ž *to, kar se*
vloží, temelj; vkladáč -a m, vklad-
dek -dka m, vkladén -dna -o:
~i kamen, vkladalíšče -a s;
vkladálnik -a [-ln-] m
vkleníti vklénem, vkléni -íte!
vklénil -íla -o, vklénjen -a -o,
vklénjenec -nca m, vklénjenka
-e ž, vklenítev -tve ž; vklépati
-am, vklépanje -a s, vklépnik
-a m
vklusáti vklusém *gl. klesati*, vkle-
sán -a -o, vklesánje -a s; vklus-
sek -ska m
vklétiti -ím, vklétenje -a s
vkljúb *prisl. in predl. kljúb*: ko-
mu vkljúb délati, vkljúb ob-
ljúbam
vkljúčiti -ím, vkljúčenje -a s,
vkljúčítev -tve ž, vkljúčen -čna
-o, vkljúčno *prisl. inkluzíve*: do
l. 1848 ~; vkljúčeváti -újem,
vkljúčevál -ála -o, vkljúčevá-
nje -a s
vknjížiti -ím, vknjížen -a -o,
vknjíženje -a s; vknjížba -e ž;
vknjíževáti -újem, vknjíževál

vkopáti

-ála -o, vknjiževánje -a s, vknjiževálec -lca [-*đuc-*] m; vknjižljiv -íva -o; vknjižnina -e ž
vkopáti vkopljem *gl.* kopáti, vkopán -a -o: stojí, kakor bi mu bilo mogé vkopáne; vkóp vkópa m; vkopávati -am
vkorákati -am: čete so vkorákale véera? (v mesto, v deželo), vkorákanje -a s
vkvávati vkújem *gl.* kvavati, vkván -a -o
vkrčati -am (se) na ladjo, vkrčal -a -o, vkrčan -a -o, vkrčanje -a s; vkrceváti -ujem, vkrcevánje -a s; vkrceváti -am
vkréber *prisl. navkréber*, vkrébrička -e ž
vkúhati -am: ~ sadje, vkúhan -a -o; vkuhávati -am, vkuhávánje -a s
vkúp *prisl.*: to ni vse ~ nič, ali smo vsi ~? vkúpen -pna -o, vkúpnost -i ž; vkúpek -pka m
vláčiti -im: ~ drva, les, sani; megle se vláčijo po vrhéh; otrok se vláči *polépa*, bolnik se komaj vláči; vláči -te *in* -íte! vláčil -a -o *in* -íla -o, vláčenje -a s; vláča -e ž *vrsta sani*; vláčáj -a m: ~ sena; vláčár -ja m, vláččen -čna -o: ~o železo, ~a zemlja; vláčnost -i ž, vláčnica -e ž; vláčilo -a s, vláčilen -lna -o [-*ln-*], vláčilišče -a s, vláčilec -lca [-*lc-* in -*uc-*] m, vláčilka -e [-*lk-* in -*uk-*] ž
vlačúga -e ž, vlačúgar -ja m, vlačúgarica -e ž, vlačúgarski -a -o; vlačúgati -am se, vlačúganje -a s
vlačúlja -e ž *vláka*
vláda -e ž, vláden -dna -o: ~i ukrepi, ~a palača; vládati -am, vládanje -a s; vladár -ja m, vladarica -e ž, vladárski -a -o, vladárstvo -a s, vladanec -nca m; vladavína -e ž
vládika -a *in* -e m, vladikov -a -o, vladikovína -e ž

Vládimir -a m *os. i.*, Vládimirov -a -o, Vládo -a m *os. i.* (+Vládota), Vládov -a -o
vlado- *v sestavi*: vladohlépen -pna -o, ~hlépnost -i ž, ~hlépnje -a s; vladožéljen -ljna -o, ~žéljnost -i ž
vlága -e ž, vlážen -žna -o, vláženost -i ž, vlažnina -e ž, vlažnat -a -o; vláziti -im, vláženje -a s; vlagokáz -káza m *higroskop*, ~kázen -zna -o *higroskopski*; vlagomé -a m *higrometer*, ~méréren -rna -o, ~méstvo -a s
vlágati -am: ~ papir v stroj, ~ sadje v zaboje, vláganje -a s; vlagátelj -a m, vlagálec -lca [-*đuc-* in -*lc-*] m, vlagálka -e [-*đuk-* in -*lk-*] ž, vlagálnik -a [-*ln-*] m, vlagálen -lna -o [-*ln-*]
Vláh Vláha m, Vláhinja -e ž, vláški -a -o; vláh vláha m *vrsta breskev*; vláhovka -e ž *vrsta hrušk*
vlák -a m: ~ rib, kobilic; na ~ iti, z ~om potovati; na ~u ali v ~u je gneča; vlákoven -vna -o: ~o sprémstvo, osébjje; vlákoma *prisl.*; vlakovódja -a *in* -e m, vlakovódjev -a -o
vláka -e ž, *nav. mn.* vláke vlák *iz vej zložena priprava za vláčenje sena s strmih pobočij*; na ~ah spravljati, štiri ~e sena; *gl. tudi* vláčiti; vláka -e ž *voznja s sanmi*: ~ ni dobra (*je premalo snega*)
vlákno -a s, vlákence -a [-*enc-*] s, vláknat -a -o, vlákast -a -o; vlaknéen -a -o; vlaknina -e ž, vlaknovína -e ž
vlát -a m *gl. lat*
vleči vlečem: ~ voz, sani, veje, breme; ~ figuro pri igri (šahu); peč, cigara, pipa vleče; v sobi vleče je *prepih*; igra, zabava, knjiga vleče *mika*; vleči dreto *smrčati*, vleči plòh *zaničlj.*; vleči za vrv, za róko, za láse; vleči

koga za nos *varati*; vléci -íte!
 vlekóč -a -e, vlékel -kla -o,
 vléčen -a -o: ~o testó; vléče-
 nje -a s; vléčen -čna -o: ~i
 maček, ~o testó, vlečljiv -íva
 -o; vléčka -e ž; vlèk -éka m,
 vléka -e ž
vlépi -im: ~ fotografijo v legi-
 timacijo, vlépljen -a -o, vlépl-
 ljenje -a s, vlepítev -tve ž
vléstí vlézem *gl.* lesti: mazilo se
 je vlézlo v kožo
vlítí vlíjem *gl.* liti, vlít -a -o,
 vlitje -a s, vlítek -tka m; vli-
 vati -am, vlivál -a -o *in* -ála -o,
 vlivanje *in* -ánje -a s, vliv -a
 m, vliválo -a s, vliválnica -e
 [-ln-] ž, vliválnik -a [-ln-] m;
 vlivanci -ev m *mn.*, *toda* uliti
gl. tam
vljúden -dna -o (+uljuden), vljúd-
 nost -i ž, vljúdnosten -tna -o:
 ~i obisk
vlóga -e ž: dénarna ~ v hranil-
 nici, ~ v igri, ~ pri delu,
 igráti vlógo (*v gledališču in pre-
 neseno*)
vlomíti vlómim *gl.* lomiti: v hišo
 ~, vlómljen -a -o, vlóm vlóma
 m; vlomílen -lna -o [-ln-]: ~o
 oródje; vlomílec -lca [-uc- *in*
 -lc-] m, vlomíлка -e [-uk- *in*
 -lk-] ž, vlomílski -a -o [-us- *in*
 -ls-]; vlámľjati -am, vlámľjanje
 -a s, *toda* ulomiti *gl. tam*
vložíti -ím, vlóži -íte! vlóžil -íla
 -o *in* vlóžilo -i, vlóžen -éna -o,
 vlóžitev -tve ž, vlóžitelj -a m;
 vlóžba -e ž, vlóžek -žka m;
 vlóžnik -a m, vlóžnica -e ž,
 vlóžnína -e ž
vmánj -a -e len, vmanják -a m
 lenuh = vmanjúh -a m, vma-
 njóst -i ž lenoba; vmanjúhati
 -am lenariti
vmés *prisl.*: vmés dati, vmés go-
 voriti; vmésen -sna -o, vmés-
 nost -i ž

vmésiti -im *gl.* mesiti: ~ jajca,
 mleko (*v testo*), vmésen -a -o
vmésati -am *gl.* mešati, vmésan
 -a -o; vmešávati -am, vmešá-
 vanje -a s
vméti vmánem: mazilo *v kožo* ~,
 vmèl vméla -o
vnánji -a -e, vnánjost -i ž, vnánj-
 ščina -e ž; vnánjec -njca m
vnaprėj *prisl. naprej, za naprej*:
 že ~ dolóčen; vnaprėjšnji -a -e
naprėjšnji: ~a plača, ~e na-
 ročilo
vnebóhod -a m, vnebóhoden -dna -o
vnémár *prisl.*: ~ puščati, vné-
 maren -rna -o, vnémarnost -i ž,
 vnémarnež -a m, vnémarnik -a
 m, vnémarnica -e ž
vnémati -am *in* -mljem, vnéma-
 nje -a s; vnéma -e ž; vnémav
 -a -o, vnémavec -vca m, vné-
 mavka -e ž; vnemľjiv -íva -o,
 vnemľjivost -i ž; vnemálo -a s,
 vnemálce -a [-lc-] s, vnemálen
 -lna -o [-ln-]; vnémek -mka m;
gl. tudi vneti
vnéstí -sem *gl.* nesti, vnésel vné-
 sla -o, vnésèn -éna -o, vnéseš
 -ska m; vnašati -am, vnašanje
 -a s, vnašálec -lca [-ác-] m,
 vnašálka -e [-ák-] ž; *toda*:
 unesti *gl. tam*
vnéti vnámem, vnémi -íte! vnél
 -a -o, vnét -a -o, vnétje -a s,
 vnética -e ž, vnétek -tka m,
 vnéten -tna -o: ~i procés, vnét-
 nica -e ž, vnetnína -e ž, vné-
 tost -i ž, vnetína -e ž; vnetľjiv
 -íva -o, vnetľjivost -i ž; vnétiti
 -im *zakúriti*, vnéten -a -o
vníc *prisl.*: ~ vréči *tez glávo na-
 zaj vréti*, z roko vníc udariti
s hrbtno stranjo, vnicnji -a -e:
 ~a stran
vníz *prisl. navzdol*
vnóvčiti -im, vnóvčen -a -o, vnóv-
 čenje -a s; vnóvčľjiv -íva -o,
 vnóvčľjivost -i ž; vnóvčeváti
 -újem, vnóvčevál -ála -o, vnóv-

vnóvič

čevánje -a s, vnovčeválen -lua -o [-ln-], vnovčeválnica -e [-ln-] ž, vnovčeválec -lca [-álc-] m, vnovčeválka -e [-álc-] ž
vnóvič *prisl.*, vnóvičen -čna -o: ~a bolézen
vnúk -a m, vnúkinja -e ž, vnúček -čka m, vnúčka -e ž; vnúčič -a m, vnúčica -e ž, vnúčad -í ž *sk. i.*; vnúka -e ž *vnukinja, druga oláva*
vóbče *prisl. nasploh, v splošnem:* tega sicer ne zná, ~ je pa poraben; ~ dobro živi
 +vočiglèd *predl. sprito:* +vočiglèd dogodkom *sprito dogodkov*
vòd vòda m: eléktrični, telefónski ~
vòda -e -i *itd. ž in 2.* vodé, 4. vodó — v vódo, 6. pod vodó, mn. vodé -á -ám -é -áh -ámi; tiha voda *potuhnjenec*, mlin na vodo, na vodi kuhan, iti po vodi (moj up je šel, dopust je šel po vodi), voda mu v grlo teče, to je voda na njegov mlin, stvar pade v vodo *se ponesreči*; vodóvje -a s; vodíca -e ž; vòden -dna -o: ~a ptica, ~o gospodárstvo; vodén -a -o: ~o sadje, ~a barva, ~o govor, ~o stéklo; vodénka -e ž *bot.*, vodénost -i ž; vodenica -e ž, vodeničen -čna -o, vodeničnost -i ž, vodeníčnik -a m; vodarina -e ž; vodéneč -nca m; vodenéti -ím *vodén postajati*, vodenél -éla -o, vodenélost -i ž, vodenénje -a s; vodeníti -ím *vodeno delati*, vodéni -íte! vodeníl -a -o, vodenjénje -a s; vodeníštev -tve ž, vodnár -ja m; vòdnogospodárski -a -o vodér -ja m *oselnik*
vodík -a m, vodíkov -a -o: ~ superoksid
vodíti -ím: ~ meso, vòdi -íte! vodíl -a -o, (po)vojèn -éna -o: ~o meso, vojénje -a s, vojenína -e ž

vodíti vòdim, vòdi -íte! vodèč -éča -e, vòdil -íla -o, vòden -a -o, vòdenje -a s, vodítev -tve ž; voditelj -a m, voditeljica -e ž, voditeljski -a -o, voditeljstvo -a s; vòdec -dca m; *vodič -íča m = vodník -a m, vodníca -e ž, vodníški -a -o; vodílo -a s, vòdílén -lna -o [-ln-], vodílnost -i [-ln-] ž; vodílja -e ž; vodljív -íva -o, vodljívost -i ž, vódja -a in -e m, vódjev -a -o, vòdstvo -a s, vòdstven -a -o [-án-]; *gl. tudi vésti védem*

Vódnik Valentín -a -a m *os. i.*
 Vódnikov -a -o: ~e pesmi

vodnják -a m, vodnjáški -a -o: ~i mojster, vodnjákar -ja m, vodnjákarski -a -o, vodnjákárstvo -a s

vodo- v sestavi: vododržén -žna -o; +vodohrá m *rezervoar*, zbiralnik; vodográdben -a -o [-bən-]: ~i inštitut; vodokáz -káza m; vodomé r -a m, ~méren -rna -o, ~mérec -rca m, ~mérski -a -o, ~mérščina -e ž; vodomèt -méta m; vodopívec -vca m, ~pívka -e ž; vodoráven -vna -o, ~rávnost -i ž; +vodopàd -áda m *slap*; +vodostáj -a m *stanje vode*; +vodotésen -sna -o *nepropusten, neprodíren, vododržén*; vodotòč -tóča m; vodovòd -vóda m, ~vóden -dna -o: ~e naprave, ~vódar -ja m *delavec vodovodov*

vodómec -mca m *zool.*, vodómčev -a -o: ~o pisano perje

vogál [-á] vogála m in vógel [-ə] vóгла m, na vóglíh in vógléh; vogálček -čka [-á] m, vogálen -lna -o [-ln-]: ~a hiša, opeka; vógeln -a -o: ~i kamen, vógelnik -a m [*povsod -gáln-*]; vóglar -ja m, vóglarica -e ž; vógláriti -im, vóglárjenje -a s, *gl. tudi ogel*

vóh -a m, vóhati -am, vóhanje -a s, vóhavec -vca m; vohálo -a s, vohálen -lna -o [-ln-]: ~i živec
vohún -a m, vohúnka -e ž, vohúnski -a -o, vohúnstvo -a s; vohúniti -im, vohúnjenje -a s
voják -a m, vojáški -a -o, vojáščina -e ž, vojášstvo -a s, vojášnica -e ž
vojevátí vojújem (se), vojevál -ála -o, vojevánje -a s
vójka -e ž *vajet, nav. mn. vójke vájeti*
vójna -e ž, *rod. mn. vójn*: svetovna ~; vójen -jna -o: ~i čas, ~a dóba, ~o ministrstvo; vojník -a m, vojniški -a -o, vojništvo -a s, vójnica -e ž *vójni dávek*; vojnopráven -vna -o
vójška -e ž *in 2. vojské, 4. vojskó* — na vójsko, 6. vojskó, *mn. vojské -á -ám -é -áh -ámi*: grem na vójsko, prišel je iz vójške; črna vójška; vójskin -a -o: v ~em času; vojščák -a m, vojščákinja -e ž; vojskovátí -újem se, vojskovál -ála -o, vojskoválec -lca [-ávc-] m, vojskovánje -a s; vojskovódja -a *in -e m*, vojskovódjev -a -o
vójvoda -a *in -e m*; vójvodov -a -o (*osebno*), vójvodski -a -o (*splošno*); vójvodstvo -a s = vójvodina -e ž (*dežela, čast*); vójvodinja -e ž (*oseba*)
vokabulár -ja m *slovar, besednjak*, vokabulárski -a -o *slovarski*, vokabuláren -rna -o
vokál [-ál] -a m *samoglasnik*, vokálen -lna -o [-ln-]: ~a kvalitéta, ~a glásba; vokalizirati -am se, vokalizácija -e ž, vokalizem -zma m *slovn.*
vókativ [-iv, +if] -a m *zvalnik slovn.*, vókativen -vna -o
vól [vól] vóla m. *mn. vóli vólóv itd. ali pa vóli vól (vólém) vól in vóli po voléh z volmí [-lm-]; volóvji -a -e, volóvski -a -o,*

volóvina -e ž *meso in koža*, volóvjak -a m; vólek -lka [-lk-] m: bôžji ~; vólek -lka [-lk-] m, volič -šca m, voliček -čka m, volè -éta s; volár -ja m, voláríca -e ž, volárski -a -o, voláríja -e ž; voláriti -im, volárjenje -a s
volán -a m *tehn. krmilo*
volcín -a m *bot.*, volcínov -a -o: ~e jagode [*povsod: vov-*]
volčič volčiča m 1. *mład volk, 2. živinska bolezen*, volčičav -a -o: ~a krava, volčičen -čna -o, volčičnost -i ž, volčičast -a -o [*povsod: -ovč-*], *gl. tudi volk*
Vólga -e [-lg-] ž l. i. *ruske reke*.
vólški -a -o [-lš-]: ~i pritoki; Povólžje -a [-lž-] s
vólhek -hka -o *vlažen*, volhkóta -e ž, volhkóba -e ž, volhkost -i ž [*povsod: vovh-*]
volítí vólím, vóli -íte! vólil -ila -o, voljen -a -o, volítev -tve ž, volilo -a s, volílen -lna -o [-iv-]; volívec -vca m, volívka -e ž, volívski -a -o; volíšce -a s
vólja -e ž: na vóljo biti komu, po vólji biti; rade vólje, dobre vólje, pri vólji biti, vólja me je kaj storiti, brez vólje delati, z vóljo prenášati; voljen -ljna -o *in volján voljná -ó*; vóljnost -i ž; voljnó *prisl.*: ~ potrpeti, ~ storiti, ~ tēči
vólk -a *in -á m, mn. volkóvi in volcéj volkóv*: ~a je videl *kdor je hripav*; biti ~ na kaj (jed, igro) *močno rad imeti*; dobiti volka *vnetje kože*; zeleni ~ *min.*, čebelni ~ *zool.*, volkáč -a m, volček -kca m, volkúlja -e ž, volčica -e ž; vólčji -a -e, vólčják -a m, volčnica -e ž *bot.*, volčína -e ž *meso in koža*; volkodlák -áka m, volkodláštvo -a s; volkostéčina -e ž [*povsod: vovk-* ali *vovč-*]

vólna

vólna -e ž, volnén -a -o: ~a obleka, vólnat -a -o, vólnast -a -o, volnína -e ž, volnár -ja m, volnárstvo -a s [povsod: voun-]
Vólta -a in -e m fizik; vólt -a m enota za merjenje napetosti električnega toka; vóltméter -tra m [povsod: -lt-]
Voltaire Voltaira [vóltér -a] m os. i. franc. pis., Voltairov -a -o, voltairski -a -o, voltairjánec -nca m, voltairjánski -a -o, voltairjánstvo -a s [povsod: volter-]
volúhar -ja m, volúharica -e ž, volúharski -a -o
volúmen -a m prostornina, volúmenski -a -o prostorninski, volúminózen -zna -o prostóren
vomitív [-íu, +-íj] -a m = vomitívum -a m bljuvalo med.
vónj -a m, vónjati -am, vónjanje -a s, vonjálén -lna -o [-ln-]: ~i živec; vonjáv -áva -o, vonjáva -e ž, vonjávec -vca m, vonjávka -e ž, vonjávost -i ž; vonjív -a -o
vorník -a m kamen ob cesti, odrivaž, opestnik, vorníca -e ž; vorítí -ím zavirati, vorjénje -a s
vós -a m, nav. mn. vósi brki
vósek -ska m, vóskast -a -o, vóskar -ja m, vóskarstvo -a s; vóskati -am, vóskanje -a s; vóščén -a -o: ~a sveča = voščénica -e ž, voščénka -e ž voščénica, vrsta jabolk; voščévina -e ž, voščína -e ž
voščítí -ím, vóšči -íte! voščíl -a -o, (po)voščén -éna -o, voščénje -a s, voščítev -tve ž; voščílen -lna -o [-ln-]: ~o sredstvo = voščílo -a s, voščílec -lca [-lc-] m
voščítí -ím: ~ dobro jutro, vóšči -te in -íte! vóščil -a -o in -íla -o; voščílo -a s, voščílec -lca [-uc-] m, voščílka -e [-uk-] ž, voščílce -a [-lc-] s
vótek -tka m; vótkati -am, vótkanje -a s

vótel [-təu] vótla -o in -ó -í -é: čevlji so votlí, votlé oči ima, prisl. votló, votléje: votló doní; vótlost -i ž, votlína -e ž, votlí nast -a -o, votlíak -a m volla opeka, votlíč -íča m, votlíčast -a -o; votlíti -ím, vótli -íte! votlíl -a -o, vótljenje in votljénje -a s, (iz)votljén -éna -o in (iz)votljen -a -o; votljáva -e ž, votloróžec -žca m zool.
votírati -am glasovati, zaobljubiti (se), posvetiti, vótum -a m obljuba, votíven -vna -o zaobljuben, posvetílen, votánt -a m glasovalec, volívec, posvečevalec
vóz -á m, na vózu, mn. vozóvi in vozjé, vóz in vozóv, vozóvom in vozém, vozóve in vozé, na vozóvih in vozéh, z vozóvi in vozmi; vózék -zka m, vozíč -íča m, vozíček -čka m, vozílo -a s, vozóvje -a s; vozóvnica -e ž; vózen -zna -o: ~i list, red, voznína -e ž, voznínski -a -o, vozník -a m, vozníca -e ž, vozníški -a -o, vozníštvo -a s; vozatáj -a m; vozárna -e ž, vozár -ja m, vozarína -e ž; vozárítí -ím, vozárjenje -a s, vozárstvo -a s, gl. tudi vozítí
vóza -e ž ječa, vóznik -a m jetnik
vózel [-zəu] -zla m: dvízni, padni ~ astr.; vozlát -áta -o, vozlast -a -o; vozlič -íča m, vozličast -a -o; vozlína -e ž; vozlátí -ám (+vozljati), vozljáj -ájte! vozlál -ála -o, (za)vozlán -a -o, vozlánje -a s, vozlíšče -a s
vózger -gra m smrkelj, vozgrív -a -o, vozgrívec -vca m smrkavec, vozgrívka -e ž, vozgrívost -i ž
vozítí vózim, vózi -íte! vózil -íla -o, (po)vóžen -a -o, vózenje -a s, vóznja -e ž, vózenec -nca m, gl. tudi voz
vóz -í ž = vóže -a s vrvo; vozár -ja m, vozarína -e ž, vozárstvo -a s; vozárna -e ž; vozíneec -nca m

vpásti vpádem *gl.* pasti padem: vpásti (v deželo) *pásti v deželo*; sredi stavka mu je vpádel (v besedo) *sosed mu je pádel v besedo*; vpád vpáda *m.* vpáden -dna -o: ~i kot, vpadišče -a *s*; vpádati -am, vpádanje -a *s*

vpeljáti vpéljem *in* -ám *gl.* peljáti, vpelján -a -o; vpeljánki -ov *m mn.*: v ~e iti; vpeljáva -e *ž*; vpeljeváti -újem, vpeljevál -ála -o, vpeljevanje -a *s*, vpeljevánka -e *ž*; vpeljávati -am, vpeljávanje -a *s*

vpériti -im: ~ dreto, ~ cev v drugo, ~ se: vpéril se je med nás *vsilil se je*; vpérek -rka *m*

vpéti vpném *gl.* peti pnem: ~ vola v jarem, vpét -a -o: ves ~ v delo

vpíčiti -im: ~ sekiro v čok, ~ se v kaj

vpíhati -am *in* -šem *gl.* píhati: ~ ogenj; vpíhniti -nem: ~ plamen; vpíhnjen -a -o; *toda* upíhniti *gl.* tam

vpísati *in* vpisáti vpíšem *gl.* písati, vpísan -a -o, vpís -a *m*, vpísek -ska *m*, vpísen -sna -o, vpísnica -e *ž*, vpísnik -a *m*, vpísnína -e *ž*; vpisováti vpisújem, vpisovál -ála -o, vpisová-nje -a *s*, vpisoválec -lca [-álc-] *m*, vpisoválka -e [-álc-] *ž*

vpítí vpíjem *kričati*, vpíj -te! vpíl -íla -o, (raz)vpít -a -o, vpítje -a *in* vpítjě -á *s*; vpíjät -áta *m kričát*

vpítí vpíjem: razsušena zémlja vpíje vodo, vpíj -te! vpíl -a -o, vpít -a -o; vpíjati -am, vpíjanje -a *s*; vpój vpója *m*, vpójen -jna -o, vpójnost -i *ž*, vpojliv -íva -o, vpojlivost -i *ž*

vpláčati *in* vpláčáti vpláčam *gl.* pláčati, vpláčan -a -o, vpláčílo -a *s*, vpláčilen -lna -o [-ln-]: ~a blagajna, vpláčilnica -e

[-ln-] *ž*; vpláčeváti -újem, vpláčevál -ála -o, vpláčevanje -a *s*

vplěstí vplétem *gl.* plesti, vpletěn -ěna -o, vpletěnost -i *ž*, vplèt vpléta *m*, vplétek -tka *m*; vplétati -am, vplétanje -a *s*, vplétalnica -e [-aún-] *ž*

vplíniti -im, vplínjen -a -o, vplínjenje -a *s*; vplínjati -am, vplínjanje -a *s*, vplínjáč -a *m*

vplív -a *m*, vplíven -vna -o, vplívnost -i *ž*; vplívati -am, vplívanje -a *s*

vpogled -éda *m*; vpogledati -am; vpogledováti -újem

vpój vpója *m gl.* vpiti

vpoklicati -klíčem *gl.* poklicati, vpoklic -a *m*: ~ k vojakom, vpoklicen -cna -o: ~i razglas

vprašati -am, vprašaj -te *in* -ájte! vprašal -ála -o, vprašan -a -o, vprašanje -a *s*; vprašalen -lna -o [-ln-]: ~a póla, ~i zaimek; vprašálnica -e [-ln-] *ž*, vprašálec -lca [-áuc- in -lc-] *m*, vprašálka -e [-áuc- in -lk-] *ž*, vprašáj -a *m*; vpraševáti -újem, vpraševál -ála -o, vpraševanje -a *s*; vpraševálec -lca [-áuc- in -álc-] *m*

vpráv *prisl.* práv, rávno

vpréčen -čna -o, vpréčina -e *ž*, vpréčnik -a *m*, vprečnják -a *m*; vprečnína -e *ž*

vpréči vpréžem, vprézi -te! vpré-gel -gla -o, vpréžen -a -o; vpré-ga -e *ž*, vpréžen -žna -o: ~a živina, vpréžnik -a *m*, vpréžnica -e *ž* (+štranga); vprégati -am, vpréganje -a *s*, vpré-gelj -glja *m*

vprék *prisl.* počéz: ~ kupiti; vse vprék leti = vse leti vprék. *toda* vsevprék leti *na vse strani, brez reda*; vprékoma *prisl.*

vprěstí vprédem *in* vprěstí -édem *gl.* prestí, vprédel -édla -o; vpréden -a -o; vprédek -dka *m kokón*; vprédati -am, vprédanje -a *s*

vpričo

vpričo *prisl. in predl.*: vpričo (= navzôč) biti; vpričo mène vprič *prisl. prvič, v prvo*
 vrábec -bca *m*, vrábelj -blja *m*; vrábček -čka *m*, vrabič -iča *m*; vrábica -e *ž*, vrábka -e *ž*, vrábčevka -e *ž*; vrábčji -a -e, vráblji -a -e: ~e perje; vrábúlja -e *ž*
 vráč -a *m zdravnik*, vráčnik -a *m*, vračnina -e *ž*, vráštvó -a *s*; vráčiti -im, vráčenje -a *s*
 vráčati -am: ~ živino na paši, ~ posojilo, ~ milo za drago, ~ se domov; vráčenje -a *s*, vračilo -a *s*: brez vračila; vračeváti -újem, vračevál -ála -o, vračevánje -a *s*, vračeválec -lca [-áyc-] *m*; vračnik -a *m*, vračnica -e *ž*
 vračúnati -am: ~ kaj v plačo; vračúnávati -am, vračúnávanje -a *s*; vračúnjiv -íva -o, vračúnjivost -i *ž*
 vrág -a *m*, *mn.* vrági -ov *in* vragóvi -óv; vráži -a -e: ~a ženska, vrágec -gca *m*, vráginja -e *ž*, vragúlja -e *ž*; vragolíje -íj *ž mn. burke, nagajanje, hudomušnost*; vražič -íča *in* vrážič -a *m*; vrážjak -a *m*, vrážjica -e *ž*, vražiček -čka *ž*
 vrán -a *m*, vrána -e *ž*, vrán -a -o: ~ konj = vránec -nca *m*; vránji -a -e, vránjica -e *ž bot.*; vránica -e *ž*; vránka -e *ž ime živalim in rastlinam*
 vránica -e *ž slezena*; vráničen -čna -o: ~i prisad, vráničnica -e *ž bolezen*, vráničnik -a *m bot.*
 vrásti vrástem (se) *gl.* rasti: vráste se (v zemljo); vrástek -tka *m*, vráščati -am (se), vráščanje -a *s*
 vrát -a *in* -ú *m*, *mn.* vratóvi -óv; vráten -tna -o: ~o vreténce, ~e bolezní; vrátec -tca *m*, vrátina -e *ž meso, koža, usnje od vratu*; vratník -a *m ovrátnik,*

ozare; vratolóm -óma *m*, vratólómen -mna -o: ~a vaja; vratólómnost -i *ž*
 vráta vrát *s mn.* 3. vrátom 5. vrátih 6. z vráti (+vratmi); vrátca vrátec [-ac] *s mn.*, vrátcem; vráten -tna -o: ~a kljúka, ~o krilo; vratár -ja *m*, vřataríca -e *ž*, vratárski -a -o, vřatarína -e *ž*, vratárnica -e *ž*; vrátnica -e *ž*, vrátník -a *m podboj*
 vratílo -a *s*: tkalsko ~
 Vřáz -a *m os. í.*, Vřázov -a -o: ~e pesmi, vřázovski -a -o, vřázovec -vca *m*
 vřáza -e *ž*, vřážen -žna -o: ~a véra; vřáznost -i *ž*, vřázár -ja *m*, vřázaríca -e *ž*, vřázarski -a -o, vřázarstvo -a *s*; vřázljiv -íva -o; vřázevátí -újem, vřázevál -ála -o, vřázevánje -a *s*; vřázevéren -rna -o
 vřážič *in* vřáži *gl.* vřag
 vřba -e *ž*: ~ žalújka; vřbov -a -o: ~a šiba, vřbovec -vca *m*, vřbovica -e *ž šiba*, vřbovína -e *ž les*, vřbovje -a *s* = vřbje -a *s*; vřbáča -e *ž*, vřbar -ja *m hróšček*, vřbast -a -o; vřbíca -e *ž*; vřbíka -e *ž neka trta*; vřbína -e *ž*, vřbínje -a *s*, vřbíšče -a *s*; vřbínica -e *ž bot.*
 vřč -a *m*, vřček -čka *m*, vřčast -a -o
 vřčea -e *ž* = vřče -a *s*, vřčeka -e *ž* = vřčica -e *ž*, vřčear -ja *m*; vřčast -a -o; vřčevína -e *ž*; vřčenošec -sca *m človek in nočni metulj*
 vřčí vřzem, vřzi -íte! vřgel -gla -o, vřžen -a -o; v obráz vřčí psovko; vřček -žka *m*, vřžáj -a *m vřed prisl. hkrati, obenem, skupaj*: *ž* nočjó ~, óče s sínóm ~
 vřédén -dna -o, vřédnost -i *ž*, vřédnosten -tna -o: ~i papírji; vředmóta -e *ž*; vřednótiti -im, vřednótenje -a *s*, vřednótnica -e *ž*

vréditi -im *poškodovati, raniti*,
vrédil -a -o; vrèd vrèda *m* *poškodba*; vrednik -a *m* = vrednják -a *m* = vrednica -e *ž* *zel, ki celi vred*
vrélec -lca *m*, vrélček -čka *m*,
vrélčina -e *ž* = vrélčnica -e *ž*
voda iz vreleca [povsod: -él-]
vrême vremená *s*, vreménski -a -o: ~o poročilo; vremenik -a *m* *barometer*, vremenstvo -a *s*; vremeniti -ím (se): kakor Jernej vremení, jesen cela se drži; vremenokáz -káza *m*; vremenoslóve -a *s*, ~slóvski -a -o, ~slóven -vna -o, ~slóvec -vca *m*; vremenoznánstvo -a *s*
vrés -a *m* *rastlina resá*; vrésa -e *ž*, vrésje -a *s* *in* vresjè -à *s*, vresast -a -o; vrések -ska *m*, vrésica -e *ž*, vresišče -a *s*; vrésnica -e *ž*, vresnják -a *m*, vresnat -a -o: ~a trava, ~o seno; vrésov -a -o: ~ cvet
vresčáti -ím, vresči -íte! vresčál -ála -o, vresčánje -a *s*; vresčálo -a *s*, vresčák -a *m*, vresč -a *m*; vresčáv -áva -o, vresčávec -vca *m*
vretèno -a *s*, vretènat -a -o, vretènce -a *s*; pšenica gre v vreténca *v klas*, vretèncast -a -o, vreténčar -ja *m*; vreténčnica -e *ž*; vretenica -e *ž*; vreteničar -ja *m*, vreteničast -a -o; vreteniti -ím (se): žito se vretení *klasi*; vreténka -e *ž*
vréti vrém: voda, mleko vrè; vri vrítel vrèl vréla -o: ~a voda, *del*, vrôč -a -e, *príd*, vrôč vrôča -e, vrétje -a *s* = vrénje -a *s*, vrelišče -a *s*, vreliščen -čna -o, vrelóst -í *ž*
vrézati vrézem: ~ črke v drevo *gl*, rezati, vrézan -a -o, vréz vréza *m*, vrézek -zka *m*, vrezilo -a *s*; vrézen -zna -o: ~a rana = vreznina -e *ž*; vrezováti -újem, vrezovál -ála -o,

vrezovánje -a *s*, vrezoválec -lca [-áuc-] *m*, vrezováka -e [-áuc-] *ž*; vrezávati -am
vrh -a *in* -á *m*, *mn*, vrhi -ov -om *itd*, *in* vrhóvi -óv *in* 4. vrhé 5. vrhéh 6. vrhmí: od vrha do tal; do vrha napoluíti; po vrhu se osušiti, *toda* povrhu = povrh (*prisl.*) dati; zvrhom *prisl.*: ~ iméti, nameriti; vrhóvje -a *s*, vrhác -a *m*, vrhast -a -o, vrhàt -áta -o; vrhek -hka *m*; vrhnji -a -e: ~a obleka; vrhnje -a *s* *smetana*, vrhnják -a *m* *vrhnji mlinski kamen*; vrhovàt -áta -o, vrhovátiti -im, vrhovátjenje -a *s*; vrhóvec -vca *m*, vrhóvski -a -o, vrhóvščak -a *m*, vrhóvčan -a *m*, vršič -iča *m*, vršiček -čka *m*, vršác -a *m*, *gl*, *tudi*: vršen *in* vrhoven
vrh *in* vrhu *predl.*: ~ tega *povrh* vrhóven -vna -o: ~o sodišče, vrhóvnost -i *ž*, vrhóvnik -a *m*; vrhovína -e *ž* *vrhnji del*, *gl*, *tudi* vrh
vrhpóljec -ljca *m* *neka trla*
vrhúnec -nca *m*, vrhúnčast -a -o, vrhúnski -a -o: ~i uspehi
vríniti vrínem *gl*, ríniti, vrínjen -a -o, vrínjenec -nca *m*, vrínjenka -e *ž*; vrívati -am, vrívanje -a *s*, vrívek -vka *m*, vrínek -nka *m*
vrísati vríšem, vrísan -a -o; vrísováti -újem, vrísovál -ála -o, vrísovánje -a *s*
vrísk -a *m*; vrískati -am, vrískanje -a *s*, vrískáč -a *m*, vrískálo -a *s*; vrísniti -nem; vríšč -a *m* *vrkla* -e *ž* *ótka*, vríklíca -e *ž*
vríl [-l] -a -o, vrlína -e *ž*, vrlák -a *m* *vrl človek*, vrlóst -i *ž*
vríniti *in* vrníti vrínem, vríni -íte! vrínil -íla -o, vrínjen -a -o, vrínítev -tve *ž*, vríníla -e *ž* = vrínílo -a *s* *lesa*, *kj se sama zapira*
vrôč vrôča -e, vročina -e *ž*, vročínski -a -o = vročen -čna -o,

vročiti

vročnica -e ž vročinska bolezen, vročničen -čna -o; vročica -e ž, vročičen -čna -o; vročekřtven -vna -o, vročekřtvenost -i ž, vročekřtvenž -a m, vročekřtvenica -e ž
vročiti -ím v roke dati, vroči -íte! vročil -ila -o, vročen -ěna -o, vroćenje -a s, vročítev -tve ž, vročitven -a -o [-tvən-]; vročilo -a s, vročilen -lna -o [-ln-], vročilnica -e [-ln-] ž; vročnik -a m, vročnina -e ž; vročeváti -újem, vročevál -ála -o, vročevánje -a s; vročeválec -lca [-lc-] m

vrst -í ž: z vrstjō delati po vrsti; zapovrstjō prisl. po vrsti = zavrstjō prisl.

vrsta -e ž, mn. ludi vrsté -á, vrsten -tna -o: ~i red, vrstíca e ž, vrstičen -čna -o: ~i konci, vrstnik -a m, vrstnica -e ž, vrstnost -i ž; vrstíti -ím se, vrstí -íte se! vrstíl -a -o, (z)vrščěn -ěna -o, vrstěnje -a s, vrstílen -lna -o [-ln-]: ~i števniki; vrstoma prisl.; v prvi vrsti prisl. *řredvom, zlasti, posebno, na prej*
vrša -e ž ribíška priprava, vršúljek -ljka m del vrše

vršen -šna -o kar je pri vrhu: ~i kot, vršek -ška m = vršec -šca m vršíciti -ím; vršícje -a s = vršícjeve -a s; vršícikati -am: ~ krompir, trte; vršícikanje -a s; *gl. tudi vrh*

vršėti -ím = vršáti -ím, vrši -íte! vršěl -ěla -o = vršál -ála -o: v lipi je vršálo = vršělo, vršěnje -a s = vršánje -a s: ~ valov; vršělo -a s *jata*: ~ škorcev

vršina -e ž *nivó; ~ vodé, ~ izobrazbe, ~ omike

vršítí -ím: ~ žito, vrši -íte! vršíl -a -o, vršěnje -a s = vršítev -tve ž; vršáj -a m; vršěnj *vřšnja m mesec avgust (ko se mláti)*; vršník -a m

vršítí -ím: ~ (opravlĵati) svoje delo, vrši -íte! vršíl -a -o, (z)vršěn -ěna -o, vršěnje -a s, vršítev -tve ž; vršítelj -a m, vršílec -lca [-lc-] m, vršílka -e [-lk-] ž, vršílen -lna -o [-ln-]; *namesto opisovanja z vršiti in samostalnikom rajši uporabljamo samo ustrezni glagol: *vršiti popisovanje popisovati, *vršiti izterjevanje izterjevati, *zborovanje se vrši v novi dvorani zborujejo ali zborovanje je, *tisk se vrši na dveh strojih tiska se; *dejanje se vrši godi se, +seja se vrši pop. ob 4^h seja bo (vrši kot nedov. ne more imeti prihodnjega pomena)*

vřt -a m, mn. vřti -tov in vřtóvi -óv, po vřtéh; vřten -tna -o: ~a vráta, grěda; vřtník -a m, vřtnína -e ž. vřtnat -a -o: ~o mesto; vřtec -tca m, vřtek -tka m, vřtič -iča m, vřtiček -čĵka m
vřtáča -e ž: kraška ~
vřtanica -e ž *regrat*

vřtánj -a m *zavínec, zavoj, pleten kolač*; vřtánja -e ž, vřtánjek -njka m

vřtáti -am, (na)vřtan -a -o, vřtanje -a s, vřtáč -a m; vřtálo -a s, vřtálen -lna -o [-ln-]: ~e naprave, ~i stroj = vřtálník -a [-ln-] m, vřtálnica -e [-ln-] ž; vřtanína -e ž; vřtavec -vca m *kdor vrta*, vřtavka -e ž

vřtáv -áva -o *kdor se rad vřtí*, vřtávek -vka m *vřáv otrok*, vřtávčěn -čna -o: ~ otrok *ki se rad vřtí*, vřtávka -e ž, vřtávĵast -a -o; vřtávica -e ž, vřtávíčen -čna -o: ovcé so ~e

vřtėti -ím, vřti -íte! vřtěl -ěla -o, vřtěnje -a s, vřtenína -e ž; vřtítí -ím *vřletí*, vřti -íte! vřtíl -a -o, vřtěnje -a s; vřtélj -a m = vřtáča -e ž (*pri lesi*) = vřtélja -e ž; vřteljáti -ám se; vřtéljec -ljca m, vřtéljčěn -čna -o:

~i svéder; vrtež -a m; vrtilo -a s, vrtilen -lna -o [-ln-]: ~i moment; vrtilnica -e [-ln-] ž; vrtljáj -a m *fiz. obrat*, vrtljáji -ev m *mn. bolezen*; vrtiljak -a m; vrtljiv -íva -o; vrtúlja -e ž, vrtúljka -e ž; vrtíneč -nca m, vrtínčast -a -o, vrtínčiti -im (se), vrtínčenje -a s

vrtnár -ja m, vrtnaríca -e ž, vrt-nárski -a -o, vrtnárstvo -a s; vrtnáríti -im, vrtnárjenje -a s

vrtínca -e ž, vrtínčen -čna -o: ~i duh

vrto-gláv -áva -o, vrto-glávost -i ž, vrto-gláv -áva m, vrto-glávica -e ž, vrto-glávíčen -čna -o, vrto-glávéc -vca m, vrto-glávka -e ž

vrv -í ž, na vívi, z vrvjó; vívca -e ž = vrvica -e ž; vrvjè -à s *sk. i.*, vrvár -ja m, vrvaríca -e ž, vrvárna -e ž, vrvárnica -e ž, vrvárstvo -a s; vrvíšče -a s

vrvétí -ím, vrví -íte! vrvèl -éla -o, vrvénje -a s, vrvež -a m, vrvívček -čka m *vrsta kanarčkov*

vrvráti -ám, vrvrāj -ájte! vrvrál -ála -o, vrvránje -a s

vrzél [-éy in -él] -i ž, vrzélast -a -o, vrzélca -e [-lc-] ž, vrzelják -a m; vrzéti -ím *odprt biti*: dúri vrzíjo; vrzíniti -nem *odpreti*; vrzél [-əy] -zla -o *luknjast*

vsadíti -ím, vsádi -íte! vsádíl -íla -o, vsajèn -èna -o, vsadítev -tve ž, vsád vsáda m: ~ (drevesca) mora biti pravilen; vsájati -am (se), vsájanje -a s; vsajálnica -e [-ln-] ž; *toda*: usad- *gl. tam*

vsáj *prisl. omejuje*: ~ krúha mi dajte (če ne drugega), ~ miren je (če drugega ne), ~ pet najmanj, ~ piši (če že ne prideš), ~ tukaj (če ne povsod), ~ danes (če ne zmeraj), ~ málo, ~ zaradi otroka; *loči od sāj, gl. tam*

vsák -a -o (+vsaki) *ned. z.*: vsák dan; vsákega, vsákemu; vsak nam *zaznamuje posamezno osebo, stvar, vrsto, snov ali njih posamezni del; gl. tudi ves in cél.* — Vsak se *po pomenu omejuje samo na ednino in ohrani ta pomen tudi v množinski obliki*: pri vsakih vratih je potrkal; na vsake tri korake se je ustavlil (*trije koraki so tu enota*). — *Nikalnica k vsak je nobèn -èna -o*; vsak za *predlogom brez je po nem.*: prišel je iz boja brez +vsake rane *kake*; zmerjal je brez +vsakega razloga *kakršnegakoli*; pisal je brez +vsake pameti *čisto brez pameti*; siromak je brez +vsake obleke *čisto brez obleke*

vsakdánji -a -e, vsakdánjost -i ž, vsakdánjež -a m

vsákdo *ned. z. se rabi samo samostalniško*; vsákogar, vsákómur *ítd. po oz. z. kdor*: vsákdo naj prinese potrdilo, za vsákogar ista postava

vsákikrat = vsákokrat *prisl.*, vsákókraten -tna -o

vsako- *v sestavi*: *vsakodnéven -vna -o vsakdanji; vsakoléten -tna -o; vsakóúren -rna -o; vsakóvstén -tna -o, ~vístnost -i ž

vsákkršen -šna -o vsakóvrsten: na nas so prežale ~e nevarnosti, naj te obvaruje ~ega hudega!

vsaksébi *prisl. narazen*: šla sta ~; on je spravljal skupaj, ona pa brskala ~, pisati ~

vsaktéri -a -o vsák (*posébej*)

vse- *v sestavi*: vsebóštvo -a s *pan-teizem*; *vsemír -a m, *vsemír-je -a s *vesoljstvo*; vse(ga)mogóčen -čna -o, ~mogóčnosť -i ž, ~mogóčnež -a m, ~mogóčnik -a m; vseóbčen -čna -o *občén*; vseobséžen -žna -o; vsesplóšen -šna -o; vsestránski -a -o, vsestrán -a -o, ~stránost -i ž;

vsebina

vseučilišče -a s, ~učiliščen -čna -o, ~učiliščnik -a m, ~učiliščnica -e ž, ~učiliški -a -o: ~i profesor; vsevdilj *prisl. neprenéhoma*, ~vdiljen -ljna -o; vse(ga)véden -dna -o, vsevédnost -i ž, ~védnež -a m, ~védnica -e ž; vse(ga)víden -dna -o, vseználec -lca [-lc-] m, vseznál [-àµ] -ála m

vsebína -e ž, vsebínski -a -o, vsebínskost -i ž; vsebováti -újem *v sébi iméti, obsegati*, vsebovál -ála -o, vsebovánje -a s

vsečno *prisl.*: ni ~, kako píšem svoj jezik; ~ pridem, čeprav bo grdó; kakor bi rad, ~ ne smem *vendar, le*

vsejáti vséjem. *gl.* sejati: ~ korjenje, deteljo v žíto; prepír med ljudi ~; *prenes. izgubiti*: ~ nož; vsejánje -a s

vsekakor *prisl.*: naj bo že tako ali tako, ~ je žalostno; kdor hoče, ~ jaz ne; pomladi ali poleti, ~ pa letos

vsekáti -am *gl.* sekati: ~ známenje v drevó, črke v kámen, vsékan -a -o; vsekováti -újem, vsekovál -ála -o, vsekovánje -a s; vsekávati -am, vsekávanje -a s, *toda*: usekováti *gl. tam*

vsekdar *prisl. zmeraj, vedno, vselej*; resnica ~ zmaga

vselej *prisl. zmeraj, vedno, vsakikrat*: tam se ~ spomnim nate; ~ ni prijetno; vselejšnji -a -e

vselíti vsélím (se) *gl.* seliti, vséljen -a -o, vséljenec -nca m, vséljenka -e ž, vséljenost -i ž vsélnik -a [-ln-] m; vseljeváti -újem, vseljevál -ála -o, vse-ljevánje -a s

vsepovsód *prisl.*: kamor prideš, ~ sama žalost in obup; vse-povsódnji -a -e; ~a razvada

vsesáti -ám (se) v kaj *gl.* sesati, vsesán -a -o; vsesávati -am, vsesávanje -a s [*povsod: vsæ-*]

vseskóz(i) *prisl.*: sledil ga je ~ od doma do postaje, ~ je bil pošten *zmeraj*, bil je ~ pošten *popolnoma, čisto, do konca, v vsem*; vseskózni -a -e: ~a upornost ga je pokopala; *toda*: vse skózi leti = vse leti skózi

vsevprek *prisl. na vse strani*: ~ leti, *toda*: vse vprek leti = vse leti vprek

vsiliti -im komu kaj, vsíljen -a -o, vsíljenec -nca m, vsíljenka -e ž, vsíljenost -i ž; vsiljeváti -újem, vsiljevál -ála -o, vsiljevánje -a s; vsiljív -a -o, vsiljívost -i ž, vsiljívec -vca m, vsiljívka -e ž

vsipati -am *in -pljem gl.* sipati, vsípáti -am, vsípávanje -a s; *toda*: usip- *gl. tam*

vsi svéti m *mn.*: od vseh svétov naprej, k vsem svétom tísti dan, za vse svéte, o vseh svétih, pred vsemi svéti; *tudi*: vsi svéti, od vséh svétih, k všem svétím, za vsé svéte, o vséh svétih, pred všemi svétimi

vskladiščiti -im, vskladiščen -a -o: ~o blago; vskladiščenje -a s; vskladiščeváti -újem, vskladiščevál -ála -o, vskladiščevánje -a s

vskláditi -im kaj s čim *v sklad správilí*, vskláden -a -o, vskládenost -i ž, vskládítev -tve ž

vskočiti -óčím *gl.* skočiti: namesto bolnega igralca je vskočil namestnik; sredi stavka mu je vskočil sosed in ga ustavil; *toda* uskočiti *gl. tam*

*vsléd *predl. zaradi*

vsóta -e ž (+svóta) *seštévek, znesek*

vsrkati -am, vsrkán -a -o; vsrkávati -am, vsrkávánje -a s

vstáti vstánem, vstáni -íte! vstál -ála -o, vstájénje -a s, vstájénjski -a -o; vstájati -am, vstájaj -te *in -ájte!* vstájál -a -o *in -ála*

-o, vstájanje -a *in* -ánje -a s;
vstája -e ž, vstájnik -a m; vsta-
jáč -a m: možícelj ~
vstáviti -im, vstávljen -a -o, vsta-
vitév -tve ž, vstáva -e ž, vstá-
ven -vna -o, vstávek -vka m,
vstávka -e ž *epizoda*; vstávljati
-am, vstávljaj -ájtel vstávljal
-a -o *in* -ála -o, vstávljanje *in*
-ánje -a s; vstáven -vna -o;
vstavljiv -iva -o; *toda*: ustav-
gl. tam
vstopiti vstópim *gl. stopiti*, vstó-
pati -am, vstópanje -a s; vstóp-
ópa m, vstópen -pna -o: ~i
lístek = vstópnica -e ž, vstop-
nina -e ž, vstopnínski -a -o
vstromíti vstrómim *pokonci posta-
viti*, vstrómi -íte! vstrómil -ila
-o, vstrómljen -a -o
vsúti vsújem *gl. suti in vsipati*:
žito v grót ~; *toda* usuti *gl. tam*
všéc *prisl. povšéti*: knjiga mi ni
~, vsi so mi ~; *včasih tudi* všéc
-i ž: ni po moji ~i; všéčen
-čna -o, všéčnost -i ž
všev *prisl. pošév, pošévno*, všéven
-vna -o: ~a lestva *telov*.
všíti všijem, všíj -te! všil všila
-o, všít -a -o; všív -a m, všívek
-vka m; všívati -am, všívanje
-a s
všotoríti -ím (se), všotóri -íte (se)!
všotóril -íla -o, všotorjén -éna
-o, všotorítev -tve ž
vštéti vštéjem *gl. šteti*, vštévši
prisl. inkluzíve, vštét -a -o: do
vštétega 1848. leta; vštétje -a s;
vštévati -am, vštévanje -a s.
vštéven -vna -o, vštévnost -i ž,
vštévek -vka m
vštríc *prisl. in predl. z rod.*: vštríc
sva hodila, vštríc tébe; vštri-
cati -am se, vštrícema *prisl.*,
vštrícnji -a -e: ~i korak, ~a
hoja
vštúlití -im se v kaj, vštúljen -a
-o, vštúljenec -nea m, vštúljen-
ka -e ž

vtakníti [-*tak*- *in* -*tək*-] vtáknem
gl. dotakniti, vtáknjen -a -o;
vtíkati -am, vtíkanje -a s, vtík
-a m, vtíkanica -e ž; vtíkljaj
-a m; vtíkljív -íva -o, vtíkljí-
vost -i ž; vtíkováti -újem, vtí-
kovál -ála -o, vtíkovánje -a s,
vtíkalo -a s
vtekočíniti -im: ~ kisik, vteko-
čínjen -a -o: ~i vodik, vteko-
čínjenje -a s; vtekočínjati -am,
vtekočínjanje -a s
vtém *prisl. medtem*, jaz pojdem
na trg, ti se vtém učí; vtém ko:
mi smo delali, vtém ko je on
lenaril, *toda*: v tém se motíš
vtépsti vtépem *gl. tepsti*: ~ ko-
mu kaj v glávo; vtépel vtépla
-o, vtepèn -éna -o; vtépati -am,
vtepávati -am, vtépanje -a s,
vtepávanje -a s
vtíhotápiti -im *gl. tíhotapiti*, vtí-
hotápljen -a -o; vtíhotápljati
-am, vtíhotápljanje -a s
vtírati -am: ~ mazilo; vtréti
vtřem *gl. tretí*; *toda*: utírati *gl.*
tam
vtís -a m, vtísk -a m; vtísni
-nem: ~ si kaj v spomin, vtís-
njen -a -o, vtísñjenost -i ž; vtí-
skati -am; vtískováti -újem,
vtískovál -ála -o, vtískovánje
-a s
vtkáti vtíkem *gl. tkáti*: vzorec,
podobo vtíkati, vtíkán -a -o
vtláčíti -im *gl. tlačíti*, vtláčen -a -o
vtrétjíc *prisl. trétjíc*, v trétje: ~
gre rado
vulgáren -rna -o *navaden, vsakda-
nji, prostaški, splošen*: ~o imé
domáče ime; vulgárnost -i ž
navadnost, splošnost, prostáština,
vulgárizem -zma m *prostaški iz-
raz [povsod: -lg-]*
vulgáta -e ž, vulgátin -a -o: ~o
besedilo *[povsod: -lg-]*
vúlgo [-*lg-*] *lat. prisl. po domáče*
Vulkán -a m *mit. i. rimskega boga*;
vulkán -a m *ognjenik*; vulkán-

ski -a -o = vulkaničen -čna -o; vulkanizirati -am: ~ kavčuk *prepojiti z žveplom*, vulkanizacija -e ž, vulkanizêr -ja m, vulkanizacijski -a -o [*povsod: -lk-*]

+vun gl. ven

vúzem -zma m *velika noč*, vúzemski -a -o [-zəm-], vúzemnica -e [-zəm-] ž

vz- [uz- us- ali uz- us- po § 81] *predp., pomeni: 1. gibanje navzgor: vzdigniti, vzhajati, zrasti (iz vzrasti); 2. začetek dejanja: vzljubiti; popolna oblika vz-se danes rabi zlasti v novih tvorbah in izposojenkah iz drugih slovanskih jezikov ali po njih narajenih; v domačih se je večine obrusila v z- (pred nezve-nečimi glasovi s-)*

vzád prisl. zádaž (na vprašanje kje?): ~ stoji; (na vprašanje kam?): vzád stópi

vzajémen -mna -o, vzajémnost -i ž vzbóčiti -im se, vzbóčen -a -o, vzbóčenost -i ž; vzbókniti -nem, vzbóknil -a -o, vzbóknjen -a -o, vzbókel -kla -o *konveksen*, vzbóklost -i ž, vzboklína -e ž; gl. tudi izbóčiti in izbokati

vzbúdit -im = zbúdit gl. tam vzbúriti -im razbúriti, vzbúrjen -a -o, vzbúrjenje -a s; vzbúrjati -am = razbúrjati gl. tam

vzbúrkati -am razbúrkati, zbúrkati, vzbúrkan -a -o: ~o mórje vzcvesti vzcvetém gl. cvesti, vzcvetèn -èna -o [*povsod: -cvə-*]; vzcvetéti -ím gl. cveteti; vzcvétati -am

vzdahúiti -dáhнем gl. dahnit, tudi zdahnit [*nepoud. povsod: -dah- in -dah-*]

vzdáti vzdám: ~ dober dan; vzdájati -jam in -jem: priimke ~, vzdájanje -a s

vzdéti vzdém in vzdénem gl. deti, vzdévek -vka m *priimek*; vzdévati -am, vzdévanje -a s

vzdígniti -nem, vzdígnjen -a -o; vzdígnati -am, vzdíganje -a s; vzdígováti -újem, vzdígovál -ála -o, vzdígovánje -a s; vzdíg -a m, vzdígač -a m; vzdígaló -a s, vzdígalén -lna -o [-ln-], vzdígalník -a [-ln-] m, vzdígalíšče -a s, vzdígoválec -lca [-áuc-] m, vzdígoválka -e [-áuk-] ž, vzdígljaj -a m; vzdígljív -íva -o, vzdígljívost -i ž; vzdížen -žna -o, vzdížnica -e ž

vzdíhiti -nem, vzdíh -a m, vzdíhljaj -a m; vzdíhováti -újem, vzdíhovál -ála -o, vzdíhovánje -a s, vzdíhoválec -lca [-áuc-] m, vzdíhoválka -e [-áuk-] ž; vzdíhati -am, vzdíhanje -a s; *povsod tudi zdih-*

vzdòl [uzdòy] prisl. navzdòl

vzdólž prisl. po dolgem: pretrgal ga je ~; predl. z rod. ob: ~ reke teče cesta, ~ obale; vzdóžen -žna -o: ~a razpoka [*povsod: -ouž-*]

vzdramíti in zdramíti, (v)zdrámim gl. dramiti, (v)zdrámljen -a -o

vzdržáti in zdržáti -ím (se) gl. držati, (v)zdrževáti -újem (se): ~ napore, družino, ~ se pi-jače, (v)zdrževánje -a s, (v)zdrížen -žna -o: ~ človek, ~e razmere, ~i napori, (v)zdržnost -i ž; (v)zdríček -žka m, (v)zdrževálec -lca [-áuc-] m, (v)zdrževálka -e [-áuk-] ž; (v)zdržljív -íva -o, (v)zdržljívost -i ž

vzdúh -a m zrak, vzdúšje -a s *ozrátje*

vzétí vzámem, vzémi -íte! vzél -a -o, vzét -a -o; vzémati -am in -mljem; vzémeč -mka m, vzétje -a s; vzétek -tka m, vzéten -tna -o

vzglás -ása m *začetni glas*, vzglásen -sna -o *začeten*: ~i samoglasnik, soglasnik *slovn.*, vzglásje -a s

vzglávje in zglávje -a s; (v)zglávník -a m, (v)zglávníca -e ž: de-skà ~

vzglèd -éda m gl. zgled

vzgojiti -ím, vzgòji -íte! vzgójil -íla -o, vzgojen -éna -o: ~ otrok; vzgója -e ž, vzgójen -jna -o: ~e metode, vzgójnost -i ž; vzgojitelj -a m, vzgojiteljica -e ž, vzgojiteljski -a -o; vzgojeslòvje -a s, vzgojeslòven -vna -o, vzgojeslòvec -vca m, vzgojeslòvski -a -o; vzgájati -am, vzgájanje -a s, vzgajalíšče -a s, vzgajalíski -a -o

vzgòn vzgóna m, vzgónski -a -o: ~a sila

vzgòr prisl. navzgòr

vzhájati -am gl. tudi vzíti vzi-dem: sónce vzhája, testo vzhája; vzhájanje -a s, gl. tudi vzhod; loči od izhajati in shajati se

+vzhíčen -a -o zamáknjen, prevzet, navdúšen, zavzét, +vzhíčenje -a s zamáknjenje, navdúšenje, zavzétje

vzhòd vzhóda m stran neba: na ~u, z ~a; vzhóden -dna -o: ~i veter = vzhódnik -a m vzhodíšče -a s točka na obzorju kjer vzhaja sonce; Vzhòd -óda m zemlj. pokrajina, Jutrovo, Orient: vojska na daljnem (bližnjem) Vzhodu; vzhodnják -a m vzhodnjáški -a -o: ~e navade; vzhodnorímski -a -o: ~o cesarstvo

vzidati -am: ~ plòščo v steno; vzidan -a -o, vzidek -dka m; vzidávati -am, vzidávanje -a s, vzidováti -újem, vzidovál -ála -o, vzidovánje -a s

vzíti vzidem, vzídi -te! vzšèl [uzšèu] vžslà -ò in -ó; gl. tudi vzhajati in vzhòd

vzkipéti in skipéti -ím gl. kipeti, vzkip -a m, vzkipek -pka m, vzkipljiv -íva -o, vzkipljivost -i ž

vzklíc -a m priziv, pritožba: ~ na višje sodišče; vzklicen -cna -o: ~a cena prva cena, v tem pomenu tudi izklicna; ~o sodišče prizívno; vzklicati -klícem (se) gl. klicati in vzkliceváti -újem (se), navadno sklic- gl. tam

vzklík -a m: z vzklikom izvoliti, vzklikoma prisl.; vzklikniti -nem; vzklikati -am, vzklikanje -a s

vzklíti vzklijem gl. kliti: seme vzklije, vzklij -a -o: ~o seme vzkloníti = skloníti -ónim (se) gl. tam: ~ glavò vzdigniti glavò, vzklonjen -a -o

vzkrájšati -am ukraíšati gl. tam vzkrátiti -ím ukratiti gl. tam

vzkríž prisl. navzkriž vzkrížema prisl. križem: ~ položiti, vzkríž si biti s kom; vzkrížen -žna -o: ~i obok, vzkrížnost -i ž

vzlèt -éta m: ~ (od tal) je bil lep; vzleten -tna -o; vzletéti -ím gl. leteti: letalo vzletí (se vzdigne od tal); vzletati -am, vzletanje -a s, vzletávati -am: čebele pridno vzletávajo, vzletávanje -a s

vzlic predl. z daj. kljub, navzlic: ~ tému, ~ opominu je šel

vzljúbiti -ljúbim gl. ljubiti začeti ljúbiti

vzmèt -éta m telov.: ~ naprej, ~ nazaj; vzméten -tna -o: ~a vaja, ~i gib

vzmet -í ž: ura na vzmeti; vzmeten -tna -o: ~o pero, ~a prožnost; vzmetnica -e ž žimnica z vzmetmi

vzmnožíti -ím in zmnožíti, (v)zmnoží -íte! (v)zmnožil -íla -o, (v)zmnožen -éna -o, (v)zmnožítev -tve ž, (v)zmnož -í ž potenca mat., (v)zmnožen -žna -o, (v)zmnožek -žka m; (v)zmnoževáti -újem. (v)zmnoževál -ála -o, (v)zmnoževánje -a s

vznák

vznák *in* **znák** *prisl. nazaj na hrbet*: ~ pasti
vzne(je)vóljiti -im (se), **vzne(je)vóljen** -a -o, **vzne(je)voljítev** -tve ž, **vzne(je)vóljenost** -i ž
vznemíriti -im (se), **vznemírjen** -a -o, **vznemírjenost** -i ž, **vznemírjenje** -a s, **vznemírítev** -tve ž, **vznemirljiv** -íva -o, **vznemirljivost** -i ž, **vznemirljivec** -vca m, **vznemirljivka** -e ž; **vznemírjati** -am, **vznemírjanje** -a s, **vznemirjevalec** -lca [-*ávc*-] m, **vznemirjevalka** -e [-*ávk*-] ž, **vznemirjeválski** -a -o [-*ávs*-]
vzněsti -em *gl.* **nesti**, **vznesèn** -ěna -o (+*vznesèn*): ~a *pesem*, ~o *razpoloženje*, **vznesěnost** -i ž (+*vznesěnost*); **vznášati** -am: to me *vznáša* *dviga*
vzníkniti -nem: voda *vzníknje*, *séme*, *misel* *vzníknje*; **vzník** -a m; **vzníkati** -am
vznóžje *in* **znóžje** -a s, (v)**znóžen** -žna -o
vzóči *prisl.*: ne upa si mi ~ *priti*, ~ *kaj povedati*; **vzóčen** -čna -o
vzór **vzóra** m *ideal*, *zglied*: ~ *komu*, ~ *česa*, *biti komu* ~ *česa*; **vzórčen** -rna -o, **vzórnik** -a m, **vzórnic** -e ž, **vzórniški** -a -o, **vzórnost** -i ž; **vzórna žena** *ali* **vzór žene** (+*vzór žěna*), **vzórčen** *mož* *ali* **vzór možá** (+*vzór móž*); **vzórec** -rca m, **vzórčen** -čna -o, **vzórčast** -a -o: ~o *blago*
vzpenjáča -e ž, **vzpenjati** -am se, **vzpenjanje** -a s
vzpěti **vzpěm** se, **vzpnì** -íte se! **vzpél** -a -o, **vzpét** -a -o, **vzpětje** -a s, **vzpětina** -e ž, **vzpětost** -i ž, **vzpenjáč** -a m *neka riba*
vzplameněti -ím, **vzplameně** -ěla -o: ~a *čustva*, **vzplamenítev** -tve ž; **vzplameněvati** -am, **vzplameněvanje** -a s
***vzplamtěti** -ím *vzplameneti*, **vzplamtěl** -ěla -o; ***vzplamtěvati** -am

vzplávati -am: *riba vzplava* *kaďar se požene z dna na vrh*
+*vzpod* -*gl.* **izpod** -*ali* **spod**
vzpon -óna m, **vzponíski** -a -o
vzporèd -éda m, **vzporèden** -dna -o, **vzporèdnost** -i ž, **vzporèdnica** -e ž, **vzporèdníčen** -čna -o, **vzporèdnik** -a m, **vzporèdniški** -a -o; **vzporèditi** -ím, **vzporèdi** -íte! **vzporèdil** -šla -o, **vzporèjen** -ěna -o, **vzporèdítev** -tve ž; **vzporèjati** -am, **vzporèjanje** -a s, **vzporèjeváti** -újem, **vzporèjevál** -ála -o, **vzporèjevanje** -a s, **vzporèjevalec** -lca [-*ávc*-] m, **vzporèjevalen** -lna -o [-*ln*-]
vzpostáviti -ím *gl.* **postaviti**, **vzpostáva** -e ž, **vzpostávítev** -tve ž; **vzpostávljati** -am, **vzpostávljal** -a -o *in* -ála -o, **vzpostávljanje** *in* -ánje -a s
vzradostíti -ím (se), **vzradostí** -íte! **vzradostí** -íla -o, **vzradoščen** -ěna -o, **vzradoščenost** -i ž, **vzradostíte** -tve ž; **vzradoščati** -am, **vzradoščanje** -a s
vzradováti -újem (se), **vzradovál** -ála -o, **vzradován** -a -o, **vzradovánost** -i ž, **vzradovánje** -a s
vzredíti -ím *gl.* **zredíti**
vzrojiti -óim *gl.* **zrojiti**
vzròk **vzróka** m, **vzróčen** -čna -o: ~a *zveza*, **vzróčnost** -i ž; **vzrokováti** -újem
vztrájati -am, **vztrajajóč** -a -e, **vztrájanje** -a s; **vztrájen** -jna -o, **vztrájnost** -i ž, **vztrájnosten** -tna -o: ~i *moment fiz., teh.*; **vztrájník** -a m
vztrepetáti = **strepetáti** -ám *in* -ěčem *gl.* *tam*
vzvalováti -újem *gl.* **valovati** *pod val*: *zavel je veter in morje* je **vzvaloválo**; **vzvalován** -a -o; **vzvaloviti** -ím: *veter je vzvalóvil morje*, *morje se je vzvalóvilo*; **vzvalóvi** -íte! **vzvalóvil** -šla -o, **vzvalovljèn** -ěna -o, **vzvalovítev** -tve ž

vzvišati -am, vzvišan -a -o; vzvišen -a -o, vzvišenost -i ž, vzvišek -ška *m*; vzviševáti -újem, vzviševal -ála -o, vzviševanje -a *s*, vzviševalen -lna -o [-ln-], vzviševalec -lca [-dyc-] *m*; *posod tudi zviš-*
vzvòd vzvòda *m navor*, vzvòden -dna -o: ~o prijemališče
vzvràt -áta *m reakcija*, vzvràten -tna -o: ~o delovanje; vzvràčati -am, vzvràčanje -a *s*; *posod tudi zvrà-*

vzvrniti vzvrnem *gl.* vrniti, vzvrnjen -a -o: ~a slika *fiz.*
vžgáti vžgèm *gl.* žgati, vžgán -a -o; vžgati -am, vžiganje -a *s*; vžigálica -e ž, vžigálo -a *s*, vžigálen -lna -o [-ln-]: ~a vrvca, vžigálnik -a [-ln-] *m*; vžíg -a *m žig, znamenje, prižig*: motor na električni ~; vžiglživ -iva -o vživéti -ím *se gl.* živeti, vživét -a -o: ves ~ v delo; vživétje -a *s*; vživljati -am (se), vživljanje -a *s*

W

w [dvójni vé ali vè] *m neskl. se piše v lastnih imenih (tudi pri Slovencih) in v tujkah; izgovarja se kot slov. [v] ali dvoustnično (v angl. imenih tudi v našem zapisovanju izgovora): z W [vélikim dvójnim vé] zaznamujemo zahodno stran svetá*

Wágnér -ja *m os. i. nem. sklad.*, Wágnérjev -a -o: ~e opere, wágnerski -a -o = wagnerjánski -a -o: ~a glasba; wágnérjevec -vca *m* = wagnerjánec -nca *m* *prirozenec Wágnérjeve glasbe; os. i. je tudi med Slovenci znano [vágner -ja]*

Wágram -a [vággram -a] *m kr. i. vasi na Nižjem Avstrijskem: bitka pri Wágramu (1809), wágramski -a -o*

Wakefield -a [wékfild -a] *m kr. i. angl. mesteca. znano po romanu župnik wakefieldski (Goldsmith)*

Waldeck -a [váldek -a] *m kr. i. nem. pokrajine, wáldeški -a -o*

Wales -a [wéls -a] *m kr. i. angl. pokrajine, waleški -a -o: ~i princ [wélški]*

Wallace -cea [wólis -a] *m pogosten angl. priimek, Wallaceov -a -o [wólisov -ova]: ~i romani*

Wallenstein -a [vólenštajn] *m os. i. nem. vojskovodja, Wallensteinov -a -o: ~ tabor, ~a smrt, Schillerjev Wallenstein; Cegnarnjev prevod Válenštajna, Válenštajnov ostrog*

Wall Street Wall Streeta [wól strit -a] *m cesta v New Yorku, središče največjih finančnih podjetij, prenes. ameriški kapital: ~ je odločil, boj z ~om, na ~u*

Warwick -a [wórik -a] *m kr. i. angl. pokrajine in os. i.; warwiški -a -o [wóriški -a -o], Warwickov -a -o [wórikov -ova -o]*

Washington -a [wóšington -a] *m os. in kr. i., washingtonski -a -o [wóšingtonski], Washingtonov -a -o*

Wasielewski -ega [vasjelévski -ega] *m os. i. poljskega pesnika: ~ega pesmi Krakowiaki*

Waterloo -looja [vaterlò -óia] *m kr. i.: bitka pri Waterlooju, waterlooski -a -o [vaterlòjski]*

water-polo -a *m gl. vátérpólo*

Watson -a [wóison -a] *m angl. os. i.; Seaton [sítan] ~, Seatoná Watsona m os. i. angl. politika; Watsonov -a -o: ~i članki o Jugoslaviji*

Watt

- Watt** -a [vòt -a] m os. i. angl. izumitelj, Wattov -a -o: ~e najdbe; toda: vát -a m električna merska enota (okr. W)
- Watteau** -ja [vatò -ja] m os. i. franc. slikarja, Watteaujev -a -o [vatòjejev -eva]: ~e slike
- Waverley** -a [wéverli -ja] m Scotov roman
- WC** [wòterklozet] mednar. okr. za stranišče na splak
- Weber** -bra [vébər -bra] m os. i. tudi med Slovenci; Karl Maria Weber, Karla Marie Webra m os. i. nem. sklad.; Webrov -a -o: ~e opere
- Wedgwood** -a [wédžwud -a] m os. i. angl. lončarskega umetnika, Wedgwoodov -a -o, wedgwoodski -a -o [povsod: wédžwud-]: ~i porcelan
- Wendel** -dla [véndəl -dla] m os. i. nem. publicista, Wendlov -a -o: ~i potopisi, ~i članki o Slovincih
- Weimar** -ja [vájmar -ja] m kr. i. nem. mesta, weimarski -a -o [vájmarski -a -o]: ~a ustava
- Wellington** -a [wélíngtən -a] m pogostno angl. l. i., Wellingtonov -a -o, wellingtonski -a -o
- Wertheim** -a [vérthə'm -a] m kr. i. nem. mesta. znanega po ključavnica; vèrthajm -a m vrsta ključev, vèrthajmski -a -o: ~i ključ, ~a ključavnica, vèrthajmovka -e ž
- Werther** -ja [vérter -ja] m os. i. Goethejevega junaka Wertherjev -a -o: ~ značaj, wertherski -a -o [vért-]: ~i značaj, ~a usoda, wertherjanski -a -o; wertherstvo -a s = wertherjánstvo -a s. wertherjevec -vca m = wertherjánec -nca m, wertheriáda -e ž
- Wesera** -e [vézera -e] ž l. i. nem. reke, weserski -a -o [vézerski -a -o]: ~i pritoki
- Wester** -tra [véster -tra] m os. i., Westrov -a -o: ~i potopisi
- Westminster** -tra [wéstmínstər -tra] m angl. kr. i., westminsterški -a -o
- whisky** -ja [hviski -ja] m vrsta žganja, whiskijev -a -o: ~ okus, ~a steklenica
- Whitman** -a [hvitmen -a] m os. i. amer. pesnika, Whitmanov -a -o [hvitmenov -ova]: ~ vpliv na našo moderno
- Wieland** -a [vilánd -a] m os. i. nem. pesnika, Wielandov -a -o [vilándov -ova]: ~a pesnitev Oberon, wielandski -a -o: ~a domišljija
- Wieliczka** -e [vjelička -e] ž kr. i. poljskega mesta, wieliški -a -o: ~i solni rudniki
- Wiener-Neustadt** -a [vínər nójštát -a] m kr. i. avstr. mesta (Dúnajsko Novo mesto); wienerneustadtski -a -o: ~e lokomotive
- Wiesbaden** -dna [vizbadən -dna] m kr. i. nem. industr. mesta, wiesbadenski -a -o [vizbadənski]: ~a industrija
- Wiesthaler** -ja [vistalər -ja] m os. i. slov. klas. filologa; Wiesthalerjev -a -o: ~ latinski slovar
- Wilde Wilda** [wájd -a] m os. i. angl. pesnika, Wildov -a -o [wájdov -ova]: ~e pesmi
- Wilson** -a [wílsən -a] m os. i. predsednika ZDA, Wilsonov -a -o [wílsenov -ova]
- Winckelmann** -a [vínkəlman -a] m os. i. nem. starinoslovec, Winckelmannov -a -o [vínkəlmanov -ova]: ~a odkritja
- Windischgrätz** -a [vínđíšgréc -a] m os. i. nem. graščakov po naših krajih, Windischgrätzov -a -o [vínđíšgrécov -ova -o]: ~a posestva
- Windsor** -a [wíndzər -a] m l. i. mesta, gradu in angl. kraljevske hiše, windsorski -a -o

Winkler -ja [vɪnkler -ja] m os. i. tudi med Slovenci; Winklerjev -a -o: ~o deželno glavarstvo
Wisconsin -a [vɪskɔnsɪn -a] m kr. i. države in reke v ZDA
Wittenberg -a [vɪtenberg -a] m kr. i. nem. mesta, wittenberški -a -o: ~a tiskarna
Wolf -a [vɔlf -a] m os. i. tudi med Slovenci; Wölfov -a -o: ~ slovar (Cigaletov nem.-slov. in Pletteršnikov slov.-nem., izdana na stroške ljubljanskega škofa Wolfa)
Worms -a [vɔrms -a] m kr. i. nem. mesta, wormski -a -o: ~i edikt, ~a katedrala

Wright -a [rájt -a] m os. i. angl. letalca, Wrightov -a -o: ~i poletiti
Wundt -a [vúnt -a] m os. i. nem. filoz., Wundtov -a -o [vúntov -ova]: ~a psihologija, wúndtovski -a -o, wúndtovec -vca m
Württemberg [vúrttemberg -a] m kr. i. nem. pokrajine, wúrttemberški -a -o, Wúrttemberžán -ána m
Wurzbach -a [vúrcbah -a] m os. i. tudi pri nas, Wúrbachov -a -o: ~ biografski leksikon
Wyclif -a [vɪklɪf -a] m os. i. angl. reformatorja, Wyclifov -a -o

X

x [iks] lat. črka z glasovno vrednostjo [ks] se v slov. redno prepisuje fonetično: Ksérks, Ksénofon, Ksáver, Ksénija, ksilólit, ksilofón, máksimum, marksist itd.; seveda pa jo pišemo v tujih imenih, n. pr. Marx -a, Oxford -a [óksford -a], oxfordski -a -o ipd.; po mednar. navadi ga uporabljamo v mat. za neznanke in v koordinatnem sestavu; v taki zvezi je sam. m neskl.: 2 x [dvá iks], delimo z x [iks], množimo

s 5 x [pét iks] itd.; v tem pomenu je sam. íks razvil vrstilno in množilno obliko: íksti -a -o: na íksto potenco, íkskrat: ~ sem ti že rekel; íkskraten -tna -o; íksast -a -o: ~e noge; v splošni rabi kot ime črke in v pomenu neznanke je m: operira s samimi x [íksi], pri toliko x [íksih] ne morem zadeti pravega; v romanskih imenih in tujkah se izgovarja po pravilih tistih jezikov

Y

y [ípsilon] grško-latinsko znanje za glas [ü] v antičnih jezikih in nemščini, za [i] v romanskih in slovanskih jezikih pred soglasniki, povsod pa [j] pred samoglasniki; mi ga prepisujemo z i: dinamit, dinamo, analiza, fiz-, sinteza, sistem itd.; pišemo ga le v mat. y in je m neskl.: 2 y [dvá ípsilon], delimo z y [ípsilon]; kot ime črke je m in se sklanja: z ípsilonom so večsah pisali tudi ii = ij; v tujkah

ga izgovarjamo po pravilih tistih jezikov; Anglosasi in Francozi ga uporabljajo za naš [j], n. pr.: Yugoslavia (angl.), Yougoslavie (franc.); v prepisovanju stare cerkvene slovanščine in ruščine z latinico zaznamuje y črko Ы (jerí)

Yonna -e [jóna -e] ž l. i. franc. reke in pokrajine; yonski -a -o [jónski]

York -a [jórk -a] m pogostna angl. kr. i., yorški -a -o [jóráski];

Young

- Yorkshire -ra m l. i. pokr. [jórksər -a], yorkshirski -a -o [jórksərski]: ~a pasma ali jórksširska pasma
- Young -a [júng -a] m pogostno angl. os. ime, Youngov -a -o [júngov -ova]: ~e pesmi, ~ reparaacijski načrt
- Ypres -a [tpr -a] m l. i. belg. mesta, yprski -a -o [tprski]
- Ypsilanti -ja [ipsilánti -ja] m os. i. grš. državnik, Ypsilántijev -a -o
- Yves -a [iv -a] m pogostno franc. os. i., Yvesov -a -o [ivov -ova]
- Yvon -a [ivón -a] m franc. os. i., Yvonov -a -o [ivónov -ova]

Z

z [za in zé] m neskl. ime črke: mali z, z vélikim Z

z predl. in predpona z- (pred nezvenecimi sogl. s, s- gl. tam); pred os. z. njim, njo, njima, njimi smemo pisati tudi ž: ž njim, ž njo, ž njima, ž njimi

za predl. — 1. z rod. izraža čas (kda?): za dne priti, za mladih let, za turških vpadov, za (časa) cesarja Avgusta; začasa, zarna, gl. § 59, — 2. s tož. izraža: a) predložni predmet (za koga ali kaj?), ki mu je kaj namenjeno: trpeti za koga (za kaj), delati zase, prositi za koga, umreti za domovino, bati se za kaj, bojevati se za kaj, truditi se za koga, kupiti kaj za mater (materi); b) predmet (za koga ali kaj?) pri glagolih z dvojn. predmetom v tož.: prijeti koga za róko, vleči koga za láse, vprašati koga za svét, prositi koga za kaj (česa); c) predmet (za koga ali kaj?) zamenjave: prodati blago za blago, vola za kravo, terjati zob za zob; napraviti kaj za koga (namesto koga), opraviti kaj za mater (namesto matere); č) povedno določilo (za kaj?): biti komu za tovariša (tovariš, kot tovariš), za pričo, imeti koga za norca, učenjaka, voliti koga za poslanca, imenovati koga za učitelja, kupiti kaj za spomin

(kot spomin); d) kraj (na vprašanje kam?): skočil je za plot, stopil je za zid, sonce gre za góro, iti za peč; e) čas (na vprašanje za kako dolgo?): odpotoval je za mesec dni, za minuto je zadremal, za hip je pomislil, za zdaj, za dolgo (§ 59); f) način in mero v primerjavi (kako? za koliko?): za gotovo je obljubil, za trdno vedeti, zares govoriti, za šalo kaj reči, za smrt zboleti, za božjo voljo prositi; za glavo večji, za pet let starejši, za las manjka, za silo znati, za sto dinarjev kupiti, za malo se zdeti, za nič (za vse) na svetu ne naredim tega; g) vzrok (na vprašanje zakaj? čemu?): za prazno besedo se kuja, za vsako malenkost vzkipi, pije za žejo; h) prilastek pri sam. (kakšen? kateri?): prošnja za sina, prijem za roko, blago za mater, pot za góro, oddih za en teden, nož za dinar, beseda za šalo, bolezen za smrt, prepir za prazen nič, slama za klajo, pijača za žejo; v tej zvezi se rabi za tudi pred prislovi in predložnimi določili: za nazaj, za zmeraj, za vekomaj, za na mizo, za na glavo, za k delu, strašilo za v proso, stolček za pod noge, pregrdo za v roko; i) + za pri nedoločniku: veliko ima (+za) govoriti,

ni (+za) povedati, daj mi kaj (+za) brati, imam nalogo (+za) spisati, imaš kaj (+za) jesti, piti? to vino ni +za piti *ni pitno*, ta krava ni za pródaj (+za prodati) *napróđaj*, to ni zvezek za pisanje (+za pisati) *itd.*; — 5. z *orod. izraža*: a) *predložni predmet (za kom ali čim?)*: žalovati za sinom, jokati za hčerjo, kričati za kom, iti za delom, hoditi za vodnikom, zastavo; biti prvi za kom (zmagovalcem); b) *kraj (na vprašanje kje? kod?)*: čakati za plotom, stati za zidom, grmeti za goró. sedeti za pečjó, praskati se za ušesom, za vodó kosí, pot pelje za vodó; c) *čas (na vprašanje kdaj?)*: za pomladjo pride poletje, za pustom pride post; dan za dnev, leto za letom isto; zapovrstjo, zatem (§ 59); č) *vzrok (na vprašanje zakaj?)*: za kapjó umreti, za lakoto hirati, za revmatizmom boleha (*lahko tudi predložni predmet pod a*). — Pomni: *nekatero gornje zveze je mogoče uvrstiti v to ali ono skupino, kakor je pač zveza in kakor jo razumem.*

za *prisl.*: odloči se za ali proti!
za- *v sestavi pomeni*: 1. z *glagoli*: a) *začetek dejanja*: začeti, začeti delo, zagorel je v plamenom, pes je zalajal, na lepem se je zasmejal, zajokal; zajahal je konja in se zakadil za njim; sedel je h klavirju in zaigral, onadva pa sta zaplesala; b) *ustavitev in preprečevanje česa*: zastavil mu je pot, zadrževal ga je pri delu, zaviral je kolo, zaprl je vrata in okna, ladja se je zasidrila, ženska je zagovarjala bolezen; c) *zahajanje s prave poti*: zašel je v goščo, zajahal je daleč v močvirje, živinče se je zapaslo, zagovoril

se je, zasedel se je, zalezal je, zaskočil se je; zavajal, zapeljal ga je; č) *zapravljanje, izgubo*: zaigral je ves denar, zapravil je posestvo, zagospodaril je hišo, zapil je klobuk, zamudil je šolo, zapasel je veliko ovác, zaprála je vse perilo; d) *konec dejanja*: rana se je zacementila, pravici je zadoščeno, vso sobo je zakadil, zaključevali so delo, zabil je žebelj, zamrlo je petje; e) *v redkih primerih kraj*: zanóhtati se (*ozebsti za nohti*), sonce je zašlo (*šlo za góro*), zakriti z deskami (*skriti za deskami*) *ipd.*; za- *ne daje glagolu zmeraj istega določene pomena, marveč ima lahko pri istem glagolu po zvezi zdaj ta, zdaj oni pomen*; 2. z *imeni in prislovi iz predloženih zvez*: začélje, zadólje, zagórije, zaimek, zakràj, zalédje, zálog, záloka, zapeček, zaúšnica; začásen, zahíbtan, zakóžen, zaplótan, zarebrn, zasílen, zasében, zaníkrn; zájtra, zárána, zanaprěj *ipd.*

zaárati -am *zagotoviti si kaj z aro*, zaáran -a -o, zaáranje -a s
zabádati -am *gl. zabosti*
zabarantáti -ám *gl. bara(n)tati*
zabarikadírati -am *se utrditi, zavarovati se*, zabarikadíran -a -o
*zabásati -ášem *zalláčiti, zamašiti*, *zabásan -a -o; *gl. *basati*
zabáva -e ž, zabáven -vna -o, zabávnost -i ž, zabávnik -a m, zabávnica -e ž; zabávica -e ž;
zabávati -am (se), zabávanje -a s; zabavišče -a s
zabávljati -am: ~ na koga, zoper koga, na kaj, čemu; zabávljaj -te in -ájte! zabávljal -a -o in -ála -o, zabávljanje -a in zabávljánje -a s; zabávljáč -a m, zabávljáški -a -o, zabávljica -e ž, zabávljíčar -ja m;

zabéla

zabavljiv -íva -o, zabavljivec -vca *m*, zabavljivka -e *ž*, zabavljivost -i *ž*

zabéla -e *ž* = zábel [-eu] -a *m* = zábel [-eu] -i *ž*; zabéliti -im *gl.* beliti: ~ jo komu, zabéljen -a -o, zabéljenost -i *ž*; zabeljeváti -újem, zabeljeval -ála -o, zabeljevanje -a *s*

zabeléziti -im, zabeléžen -a -o, zabeležítev -tve *ž*, zabeléžba -e *ž*, zabeléžek -žka *m*, zabeléžnica -e *ž*; zabeleževáti -újem, zabeleževal -ála -o, zabeleževánje -a *s*

zabíčati -am, zabíčan -a -o; zabíčiti -im, zabíčen -a -o; zabičeváti -újem, zabičeval -ála -o, zabičevánje -a *s*

zábíti -im in zabóm, zábi -te! zábil -a -o, (po)zábljen -a -o; zabljiv -íva -o, zabljivost -i *ž*

zabíti -jem *gl.* biti, zabít -a -o, zabítje -a *s*, zabítost -i *ž*, zabítež -a *m*; zabíjati -am, zabíjaj -te *in* -ájte! zabíjal -a -o *in* -ála -o, zabíjanje -a *in* zabíjanje -a *s*, zabíjáč -a *m*, zabíjáča -e *ž*, zabíjálec -lca [-dyc-] *m*, zabíjálka -e [-dy-] *ž*, zabíjalo -a *s*, zabíjálen -lna -o [-ln-]

zablátiti -im *gl.* blatiti, zabláten -a -o, zablátenost -i *ž*; zabláčeváti -újem, zabláčeval -ála -o, zabláčevánje -a *s*

*zablestéti -im *gl.* *blesteti

zablésti -édem *gl.* blesti

zablesčáti (+zabliščati) -ím *gl.* bleščati, zabléščal -ála -o

zablískati -am se, zablískalo *in* -álo se je; zablísniti -nem (se)

zablóda -e *ž*; zablódit *in* zablódití zablódím *gl.* bloditi, zablódek -dka *m*

zablója -e *ž* obloda, zablojítí -ím: ~ svinjam jed z mekinami

zabobnéti -ím *gl.* bobneti, zabobnévati -am, zabobnévanje -a *s*

zabogatéti -ím obogateti *gl.* tam *in* bogateti

zabój -ója *m*, zabójček -čka *m*; zabójec -jca *m*; *gl.* tudi zabítí -jem; zabójnica -e *ž* obod za spodnji mlinski kamen; zabojník -a *m* velik žebelj

zaboléti -ím *gl.* boleti: zabolélo me je v prsih; zaboléčki -ov *m* *mn.* poporodne boletine

zabósti -bódem *gl.* bosti, zabodén -éna -o; zabádati -am, zabádanje -a *s*; zabód -óda *m*, zabódek -dka *m*

zabranítí -bránim *gl.* braniti, zabránjen -a -o, zabranítev -tve *ž*, zabrána -e *ž*, zabranílen -lna -o [-ln-]; zabranjeváti -újem, zabranjevanje -a *s*, zabranjeválen -lna -o [-ln-]

zabrazdáti -ám *gl.* brazdati: v vodo ~

zabrázditi -im: v tujo njivo ~

zabrékniti -nem, zabréknjen -a -o, *príd.* zabrékel [-kay] -kla -o, zabréklost -i *ž*; zabrékati -am, zabrékanje -a *s*, zabréklina -e *ž*

zabrenčáti -ím *gl.* brenčati, zabréncal -ála -o: muhe so zabrenčále

zabrénkati -am; zabrenketáti -ám *in* -éčem, zabrenketáj -ájte! *in* zabrenkéči -te! zabrenketál -ála -o; zabrenkljáti -ám *gl.* brenkljati

zabrěsti -brédem *gl.* brestí: močno je zabrédel; zabréda -e *ž*, zabrédek -dka *m*; zabróditi -im *gl.* broditi

zabrěž -a *m*, zabréžje -a *s*, zabréžnik -a *m*

zabrisáti -bríšem *gl.* brisati, zabrisán -a -o, zabrisanost -i *ž*, zabris -a *m*

zabrlízgati -am, zabrlízgal -a -o

zabrnéti -ím *gl.* brneti

zabřskati -am: zrno ~, zabřskan -a -o; zabřsniti -nem, zabřsnjen -a -o

zabrstiti -ím se: lipa se zabrstí, zabrstil -íla -o; zabrstéti -ím *gl.* brsteti
 zabrtviti -ím *zatesniti*, zabrtven -a -o: ~ sod; *gl.* tudi brtvilo
 zabrusiti -ím *gl.* brusiti: koso ~, kamen v okno ~; zabrušen -a -o: ~a kosa
 zabúbiti -ím se, zabúbil -a -o, zabúbljen -a -o; zabubljevati -újem se, zabubljevál -ála -o, zabubljevánje -a s
 zabučáti -ím *gl.* bučati: zabučále so gore
 zabúhniti -nem, zabúhnil -a -o, zabúhnjen -a -o *in* zabúhel -hla -o, zabúhlost -i ž, zabuhlína -e ž; zabúhati -am: okna z drvimi ~, zabúhan -a -o
 zabúr -ja *m* *kostanjev meh*; zabúrje -a s *prazno oplodje ajde*
 *zabušávati -am *lenarií*, *zabušávanje -a s *lenarjenje*, *zabušánt -ánta *m* *lenuh*
 zacariníti -ím, zacarinjen -a -o: ~o blago, zacarinjenje -a s
 zaceléti -ím: rana zacelí *gl.* celi; zacelíti -ím (se): rano ~, zacéli -te! zacétil -a -o *in* -íla -o, zacéljen -a -o: rana je ~a, se je zacelila; zacelítev -tve ž, zacelína -e ž, zaceljív -íva -o: ~a rana, zaceljívost -i ž
 zacepetáti -ám *gl.* cepetati; zacepotáti -ám *gl.* copotati
 zacímíti -ím se: repa se je zacímila, zacímek -mka *m*
 zacvéníti -nem se *oveneti*, zacvénjen -a -o: ~o grozdje, ~ les *žilav les*
 zacvillíti -ím *gl.* cvilliti
 zacvrčáti -ím *gl.* cvrčati, zacvrčéal [*+zacvrčál*] -ála -o; zacvrčkati -am; zacvrčkíti -nem, zacvrčkíjen -a -o
 začáratí -am, začáran -a -o, začáranje -a s
 začása *prisl.* o pravem času, *zarána, zgodaj*: prišli smo ~

začasen -sna -o, začásnost -i ž, začásnica -e ž
 začélíti -ím *na koncu gladko prirezati*, začélnik -a [*-ln-*] *m* ob *debelem koncu odsekan košček debela*
 začélje -a s *zadnja stran poslopja (nasprotje pročélje)*
 začépiíti -čépm, začépi -íte! začépil -íla -o, začépljen -a -o: ~a steklenica; začépen -pna -o: ~a priprava = začépnik -a *m*; začépljeváti -újem, začépljevál -ála -o, začépljevánje -a s
 začésníti začésnem, začésni -íte! začésnil -íla -o, začésnjen -a -o; *v vseh oblikah tudi začés-*
 začéti začém, začni -íte! začél -a -o, začét -a -o, začéjte -a s; začéniši *prisl.*: ~ z novim letom; začétek -tka *m*; začéten -tna -o, začétnica -e ž, začétnik -a *m*; začétniški -a -o; začénjati -am, začénjanje -a s; *pomni*: z Vukom se je začélo (+je začelo) šele pravo srbsko slovstvo; severno od Idrije se začénja (+začenja) kraška zemlja; začénjalec -lca [*-dyc-*] *m*, začénjálka -e [*-dy-*] ž
 +začetkom *v začetku*: +~ pisma ti sporočam, +~ leta
 začíníti -ím *zabeliti*, začínjen -a -o, začínjenost -i ž; začínjati -am, začínjanje -a s; začínek -nka *m*; začímba -e ž, začímben -bna -o, začímbar -ja *m* = začínar -ja *m*
 začrnéti -ím *gl.* črneti, *príd.* začrnél -éla -o: ~a klop, začrnélost -i ž; začrníti -ím koga (kaj) *gl.* črniti, začrnjen -a -o
 začrtáti -am, začrtán -a -o, začrt -a *m*; začrtíti -ím: ~ drevo *zasekati mu lub, da usahne*
 začrtíti -ím *in* začrtíti -ím *gl.* črtiti *zasovražiti*, začrtíl -íla -o
 začúdití *in* začúdti -čúdim se *gl.* čúdití se, začúden -a -o, začú-

začúti

denje -a s, začúdenost -i ž; začúdití se čemu ali nad čim; + začúdití koga *osupniti koga, spraviti v začúdenje koga, zbuditi komu začúdenje*: + ta okolnost me je začúдила *tej okolnosti sem se začúdil* ali *ta okolnost me je osupnila*

začúti -čujem *zasišati gl.* čuti

začútití -čútim *gl.* čútiti, začúten -a -o, začútenje -a in začútènje -a s; začúten -tna -o, začútljiv -íva -o

zád, zádaj *prisl.*; od zád, od zádaj (*od kod?*), *toča* odzád, odzádaj (*kje?*) *gl.* tam; zádajšnji -a -e

zadahníti zadáhnem *gl.* dahníti: kruh zadáhne, zadáhníl -a -o in zadáhníl -íla -o: bila je lina za zrak, da bi jetniki ne zadáhníli (*se zadušili*), zadáhnjen -a -o, zadáhnjenost -i ž; zadáhèl -hlà -ò in zadáhel -hla -o: ~a soba; zadáh -áha *m* [*nepoud. povsod: -dah- in -dah-*]

zadávití -im *gl.* dávití, zadávil -a -o in -íla -o, zadávljen -a -o, zadávitèv -tve ž, zadávljenje -a s; zadávljati -am, zadávljanje -a s

zadegáti -ám *gl.* degati, zadegán -a -o; zadegávati -am, zadegávanje -a s = zadegováti -újem, zadegovál -ála -o, zadegovánje -a s [*povsod: -dag-*]

zadéjati zadénem *gl.* dejati *zapraviti, založiti, zadejalec* -lca [*-ájec-*] *m* *zapravljivec*

zádek -dka *m*

zadélati -am, zadélan -a -o, zadélava -e ž; zadelávati -am, zadelávanje -a s; zadelavína -e ž; zadelováti -újem, zadelováł -ála -o, zadelovánje -a s

zádenjski -a -o, zádenjski *prisl.*: ~ hoditi *pozádenjsko, ritensko* hoditi [*povsod: -danj-*]

zaderika -e ž *treščica, iver; zadirčen človek, (psovka)*; zaderikast

-a -o zadirčen, zaderikav -a -o:

~ je les, ki se ne dá gladko rezati, klati, pri katerem se rezilo zadira ali se trgajo vlakna

zadéti -dénem, zadéni -íte! zadél -éla -o, zadét -a -o, zadétje -a s, zadétek -tka *m*, zadétost -i ž

zadéva -e ž, zadéven -vna -o, zadévnost -i ž, zadévník -a *m*;

zadévati -am, zadévanje -a s; zadévek -vka *m*

zadíhati -am, zadíhan -a -o, zadíh -a *m*, zadíhnína -e ž; zadíhniti -nem; zadíhováti -újem,

zadíhovál -ála -o, zadíhovánje -a s

zadímiti -im, zadímljen -a -o, zadímljenost -i ž, zadímítev -tve ž

zadíratí -am (se): ~ nož v meso, ~ se na koga, nad kom; zadíranje -a s, zadír -a *m*, zadírek -rka *m*;

zadířčen -čna -o = zadíren -rnà -o; zadířčnost -i ž, zadířčnik -a *m*, zadířčnica -e ž;

zadírljiv -íva -o, zadírljívost -i ž, zadírljívèc -vca *m*, zadírljívka -e ž; zadírkast -a -o: ~ les

= zaderikav les; zadírljaj -a *m* *ovira*; *gl.* zaderika

zadíšáti -ím *gl.* dišati: méd čebelam zadíši; nekaj je zadíšálo

zádje -a s = zádki -ov *m mn.* = zadjína -e ž *zadnje žilo*

zadníti -ím *dno vstaviti (sodu)*, zadní -íte! zadníł -íla -o, zadnjèn -éna -o: ~ sod; zadržávati -am: ~ sodè. škafè *íld.*

zadržávanje -a s *delo in potrebni les za dna*; zadržáti -ám, zadržán -ájte! zadržál -ála -o, zadržán -a -o

zadržní -a -e, zadržnjak -a *m* *mož pri zadržnem veslu na splavu*, zadržnevína -e ž *zadržja moka (pri mletvi)*; zadržnjica -e ž, zadržnjčen -čna -o; zadržnjč *prisl.* =

zánjnikrat *prisl.*; zánjnik -a m, zánjnina -e *ž* zadnje žito
 zadobíti -ím, zadôbi -íte! zadóbil -íla -o *in* zadóbilo -i -e, zadobljèn -èna -o: ~e rane, zadóbítev -tve *ž*; zadóbítek -tka m; zadóbívati -am, zadóbívanje -a s
 zadojíti -ím *z dojenjem pokvariti*, zadôji -íte! zadóžil -íla -o, zadojèn -èna -o *topoglav*, zadojènost -i *ž* *topoglavost*
 zadólje -a s *pokrajina za dolinami*, zadólski -a -o [-ls-]
 zadólžiti -ím (se): ~ koga za kaj *ali* da kaj napravi, ~ se, posestvo, ~ se na hišo, zadólži -íte! zadólžil -íla -o, zadólžèn -èna -o, zadólžènost -i *ž* zadólžítev -tve *ž*, zadólžek -žka m; zadólžèn -žna -o: ~o pismo. zadólžnica -e *ž* [*povsod*: -ou-]
 zadónetí -ím *gl.* doneti; zadónevatí -am, zadónevanje -a s
 zadósti *prisl. mere*, zadósten -tna -o, zadóstnost -i *ž*, zadostnina -e *ž*
 zadostítí -ím: ~ komu za kaj; zadósti -íte! zadóstil -íla -o, zadoščèn -èna -o, zadoščènje -a s, zadoštítev -tve *ž*, zadoštílo -a s, zadoštílen -lna -o [-ln-], zadóstek -tka m; zadoštíljiv -íva -o, zadoštíljivost -i *ž*; zadoštovátí -újem: to zadoštúje *je* zadósti, zadoštovál -ála -o, zadoštovánje -a s, zadoštoválen -lna -o [-ln-]; zadoščátí -am, zadoščánje -a s; zadoščevátí -újem, zadoščevál -ála -o, zadoščevánje -a s, zadoščeválen -lna -o [-ln-]
 zadóvoljén -ljna -o, zadóvoljnost -i *ž*, zadóvoljnèž -a m, zadóvoljnik -a m, zadóvoljnica -e *ž*, zadóvoljstvo -a s, zadóvoljščina -e *ž*, zadóvoljček -čka m
 zadóvoljíti -ím: ~ koga (+komu); zadóvolji -ítel zadóvoljil -íla -o, zadóvoljèn -èna -o, zadóvoljè-

nje -a s, zadóvoljítev -tve *ž*, zadóvoljív -íva -o, zadóvoljívost -i *ž*; zadóvoljevátí -újem, zadóvoljevál -ála -o, zadóvoljevánje -a s, *gl. tudi* zadóvoljen zadréga -e *ž*: biti v hudi, velíki ~i za denar, zaradi denarja
 zadrémati -am *in* -mljem *gl.* dramati
 zadréti zadržem *in* zadržèm *gl.* dreti, zadržt -a -o, zadržtje -a s, zadržtéž -a m, zadržtost -i *ž*
 zadržvítí -ím (se): ~ sovražnika v beg, ~ se za kom, zadržév -íte! zadržévil -íla -o, *povsod tudi* zadržv-
 zadržgniti -nem: ~ zanko, ~ komu vrat, zadržgnjen -a -o, zadržgnítev -tve *ž*; zadržgati -am, zadržganje -a s; zadržgávati -am, zadržgávanje -a s; zadržg -a m, zadržga -e *in* zadržga -e *ž*, zadržgáč -a m, zadržgálja -e *ž*; zadržgnína -e *ž*; zadržgáven -vna -o, zadržgávka -e *ž*; zadržgovátí -újem, zadržgovál -ála -o, zadržgovánje -a s, zadržgoválen -lna -o [-ln-]; zadržgúlja -e *ž*, zadržgúljica -e *ž*: obleka na ~o
 zadržlès(k)nití -nem, zadržlès(k)-njen -a -o; zadržlèskati -am; zadržlèščiti -ím, zadržlèščen -a -o
 zadržsati -am se, zadržska -e *ž*
 zadržuga -e *ž*, zadržúzen -žna -o, zadržúžnost -i *ž*, zadržúžnik -a m, zadržúžnica -e *ž*, zadržúžništvo -a s; zadržugar -ja m, zadržugarstvo -a s, *povsod tudi*: zadržú-
 zadržátí -ím *gl.* držati: ~ koga; zadržán -a -o, zadržánost -i *ž*; zadržátí se *pomuditi se, ustaviti se*: malo se je zadržal na vasi; *zadržátí se *vesti se*, *zadržánje -a s *vedenje*; zadržáj -a m; zadržžek -žka m, zadržžen -žna -o; zadržžljiv -íva -o, zadržžljivost -i *ž*; zadržževátí -újem (se), zadržževál -ála -o, zadržževán -a -o, zadržževánje -a s; zadržževá-

zadúhati

len -lna -o [-ln-]; zadrževálec -lca [-áyu-] *m*, zadrževálka -e [-áyu-] *ž*; zadržávati -am, zadržávanje -a *s*

zadúhati -am, zadúha -e *ž*; zadúhel -hla -o = zadehèl -hlà -ò [-dàh-], zaduhlína -e *ž*, zadúhlost -i *ž*; *gl. tudi* zadahniti

zadušen -šna -o, zadušnica -e *ž* -opravilo, dobro delo za blagor duše

zadušiti -ím, zadúši -íte! zadúšil -íla -o, zadušèn -èna -o, zadušènje -a *s*, zadušítev -tve *ž*, zadušènc -nca *m*, zadušènka -e *ž*; zadušljiv -íva -o in zadušljiv -a -o, zadušljivost -i in zadušljivost -i *ž*; zadúšen -šna -o: ~ zrak, zadúšnost -i *ž*

začeno *prigl.* (*zajédno) *hkrati, obenem, skupaj*: ~ s kom (čim)

zafračkátí -ám *gl.* fračkati, zafračkán -a -o: ~ denar

zafřkati -am; zafřkávati -am, zafřkávánje -a *s*; zafřkovátí -újem, zafřkovál -ála -o, zafřkovánje -a *s*; zafřkniti -nem, zafřknjen -a -o, zafřknjenost -i *ž*, zafřknjenec -nca *m*; zafřkljiv -íva -o, zafřkljívec -vca *m*, zafřkljívka -e *ž*, zafřkljívost -i *ž*

zaganítí zagánem *gl.* ganiti, zagánjen -a -o: ~ list [*nepoud. povsod: -gan- in -gan-*]; zagíbatí -am in -bljem *gl.* gibati, zagíbanje -a *s*, zagíb -a *m*, zagíbek -bka *m*, zagíbljaj -a *m*

zagánjati -am, zagánjanje -a *s*, zaganjáč -a *m*, zaganjálec -lca [-áyu-] *m*; *gl. tudi* zagnati

zagáta -e in zágata -e *ž*, zagáten -tna -o: ~ a stena, zagátnost -i *ž*; zagátiti -ím, zagáčen -a -o in zagáten -a -o, zagáčenost -i *ž* in zagátenost -i *ž*, zagátítev -tve *ž*; zagatováti -újem, zagatováł -ála -o, zagatovánje -a *s*

zagáziti -ím *gl.* gáziti, zagážen -a -o, zagáženost -i *ž*; zagaževátí -újem, zagaževánje -a *s*

zagláditi -ím *gl.* gladiti, zagljajèn -èna -o in zagljajèn -a -o, zagljajènost -i in zagljajènost -i *ž*; zagljájati -am, zagljájanje -a *s*, zagljájáč -a *m*

zaglávje -a *s*, zaglávèn -vna -o *kjer gre za glavo*: ~ a pravda; zaglávnik -a *m* *zglavnik* = zaglávéc -vca *m*

zaglédati -am, zaglédan -a -o, zaglédanje -a *s*, zaglédanost -i *ž*, zaglèd -éda *m*

zaglobiti -ím se, zaglobí -íte se! zaglobíl -íla -o, zaglobljen -èna -o, zaglobítev -tve *ž*

zagnátí zažènem (se) *gl.* gnati, zagnán -a -o, zagnánost -i *ž*, zagnánec -nca *m* *zaguljek*, zagnánka -e *ž*; *gl. tudi* zaganjati; zagòn -óna *m*, v zagònu in -ónu, zagónski -a -o

zagnèsti zagnètem *gl.* gnesti, zagnètèn -èna -o; zagnétati -am, zagnétanje -a *s*

zagnida -e *ž* *zanohtni prisad, nav. mn.* zagníde -íd

zagnojítí -ím (se): dobro ~ travnik, ~ travniku; ~ se: tvor se zagnóji; zagnóji -íte! zagnójl -íla -o in zagnójilo -i -e: rana se je ~a; zagnójèn -èna -o, zagnójek -jka *m*

zagólsniti -nem (se): cev se je zagólsnila, zagólsnilo se mu je, zagólsnítev -tve *ž* [*povsod: -ou-*]

zagòn -óna *m* *gl.* zagnati

*zagonétká -e *ž* *upanka*, *zagonéten -tna -o *nepojasnen, nejasen, skrivnosten*: ~ a reč

zagórec -rca *m*, zagórje -a *s*, zagórník -a *m*, zagórnica -e *ž*, zagórski -a -o in zagórski -a -o

zagoréti -ím *gl.* goréti, zagórel -éla -o, zagorélost -i *ž*, zagorélec -lca [-éyu-] *m*, zagorélka -e [-éyu-] *ž*; zagorévati -am, zagorévánje -a *s*

zagósti zagódem *gl.* gosti: zagósti jo komu

zagotoviti -ím: ~ komu kaj; zagotóvi -íte! zagotóvil -íla -o, zagotovljèn -èna -o, zagotovljènost -i ž, zagotovitev -tve ž; zagotóvilo -a s, zagotóvilèn -lna -o [-ln-], zagotóvilnica -e [-ln-] ž; zagotávljati -am komu kaj (+koga česa), zagotávljanje -a s

zagovéden -dna -o, zagovédnost -i ž, zagovédnež -a m, zagovédnica -e ž; zagovéditi -im se, zagovéjen -a -o, zagovéjenost -i ž, zagovéjenec -nca m, zagovéjenka -e ž

zagovoríti -ím (se) *gl.* govoriti, zagovorjèn -èna -o, zagovorjènen -nca m, zagovorjénka -e ž, zagóvor -a m, zagóvoren -rna -o: ~i spis *apologíja*, zagovórník -a m, zagovórnica -e ž, zagovórníštvo -a s, zagovornína -e ž, zagovorílo -a s; zagovárjati -am, zagovárjanje -a s, zagovárjanec -nca m, zagovárjanka -e ž; zagovarjálec -lca [-áju-] m, zagovarjálka -e [-áju-] ž, zagovarjálski -a -o [-áju-s-]

zagózda -e ž, zagózden -dna -o: ~a kost = zagózdica -e ž, zagózdnik -a m; zagózdica -e ž; zagózdast -a -o; zagózdíti -ím, zagózdi -íte! zagózdil -íla -o, zagóžèn -èna -o *in* zagóžèn -èna -o, zagózdítev -tve ž, zagóžènost -i *in* zagóžènost -i ž; zagoževáti -újem, zagoževánje -a s

zagrábíti -ím *gl.* grabiti, zagrábljen -a -o, zagráb -ába m, zagrábek -bka m

zagradíti -ím, zagrádi -íte! zagrádil -íla -o, zagrajèn -èna -o, zagrajènje -a s, zagrajènen -nca m, zagráditev -tve ž, zagrádba -e ž; zagrád -áda m, zagráda -e ž, zagrádišče -a s; zagrájati -am, zagrájanje -a s, zagrája -e ž; zagrajeváti -újem, zagra-

jevál -ála -o, zagrajevánje -a s; zagrajeválen -lna -o [-ln-]

zagrèbsti -bem *gl.* grebsti, zagrèbèn -èna -o, zagrèb -éba m; zagrèbati -am, zagrèbanje -a s, zagrèbáč -a m, zagrèbáča -e ž, zagrèbalíšče -a s, zagrèbnjak -a m *leha, grob* (*nasprotje*: razor, jamič)

zagrenéti -ím *gl.* greneti, zagrenèl -éla -o, zagrenélost -i ž; zagreníti -ím, zagrenèni -íte! zagreníl -íla -o, zagrenjèn -èna -o, zagrenítev -tve ž, zagrenjènen -nca m, zagrenjénka -e ž, zagrenjènost -i ž

zagreníti -énem: kdor najde zaklad, ga zagrène; zagrenèni -íte! zagreníl -íla -o, zagrenjen -a -o; *gl.* tudi zagrèbsti

zagrešíti -ím, zagrèši -íte! zagrèšil -íla -o, zagrèšèn -èna -o, zagrèšítev -tve ž; zagrèšítelj -a m, zagrèšek -ška m

zagrèti -jem *gl.* greti, zagrét -a -o, zagrétje -a s; zagrévati -am, zagrévánje -a s

zagrínjati -am, zagrínjanje -a s; zagrínjác -a m, zagrínjáča -e ž; zagrínjalo -a s; zagrínjálen -lna -o [-ln-], *gl.* tudi zagriniti

zagrísti -grízem (se) *gl.* gristi, zagrízen -a -o: ~o mleko, zagrízenost -i ž, zagrízenec -nca m, zagrízenka -e ž; zagríz -a m; zagríziniti -nem, zagrízljen -a -o; zagrízováti -újem, zagrízovál -ála -o, zagrízovánje -a s; zagrízljiv -íva -o, zagrízljivost -i ž

zagríljen -a -o *hrupav*, zagríljenost -i ž, zagríljenje -a s *bolecine v grlu*

zagrméti -ím *gl.* grmeti; zagrmévati -am, zagrmévánje -a s

zagrníti -grínem, zagrñi -íte! zagrñil -íla -o, zagrñjen -a -o, *gl.* tudi zagrínjati

zagrohotáti

zagrohotáti -tám in -óčem se = zakrohotáti se *gl. tam*, zagrohotál -ála -o

zagrozíti -ím: ~ komu s čim, zagrozi -íte! zagrozil -íla -o, zagrožen -ěna -o: ~o je bilo, ~a kazen, zagrozítev -tve ž

zagúliti -im *gl. guliti*, zagúljen -a -o, zagúljenje -a s, zagúljenec -nca m, zagúljenka -e ž, zagúljenost -i ž, zagúljek -ljka m *zagnanec, žulj*

zahájati -am, zahájanje -a s, zahajališče -a s; zahajáv -áva -o: ~a zvezda *ki se izgublja, tava*, *gl. tudi zahod in zaiti*

zahíšje -a s *prostor za hišo*, zahíšen -šna -o: ~i vrt

zahlápniti -nem *zadušiti se*, zahlápnjen -a -o: od (zaradi) vročine ~; zahlápněn -čna -o = zahlápen -pna -o *dušljiv, zatohel*, zahlápněnost -i ž = zahlápněnost -i ž

zahód -óda m, zahóden -dna -o: ~i Slovani, zahódnoslovánski -a -o, zahódnik -a m, zahódnica -e ž; zahodišče -a s, *gl. tudi zahajati in zaiti*; zahodnják -a m, zahodnjáški -a -o, zahodnjáštvó -a s

zahotéti -hóčem (se), zahotélo se mi je česa

zahrbtje -a s *kar je za hrbtom*, zaledje, zahrbten -tna -o, zahrbtnost -i ž, zahrbtnež -a m

zahrípáti -am in -pljem: pes zahríplje *hripavo zalaja*; zahrípéti -ím *hripav postati, hripavo spregovoriti*, zahrípěl -éla -o, zahrípěni -nem, zahrípel [-pəu] -pla -o, zahrípěti -im se, zahrípljen -a -o

zahřzati -zam in -žem *gl. hrzati*, zahrzováti -újem

zahtévatí -am: ~ od koga kaj *ali česa*, zahtévan -a -o: ~a vsota denarja, zahtévanje -a s, zahtéva -e ž, zahtéven -vna -o, zahtévnost -i ž, zahtévek -vka m

zahudíčati -am, zahudíčeváti -újem, zahudíčevál -ála -o, zahudíčevánje -a s

zahvála -e ž, zahválen -lna -o [-ln-]: ~a pesem, zahválnost -i [-ln-] ž, zahválnica -e [-ln-] ž; zahvalíti zahválím *gl. hvaliti*: koga za kaj ~, ~ se komu za kaj, zahváljen -a -o, zahvalítev -tve ž; zahvaljeváti -újem, zahvaljevál -ála -o, zahvaljevánje -a s; zahvalibógca -e ž *zool.*

zaigráti -ám *gl. igrati*, zaigrán -a -o; zaigrávati -am, zaigrávanje -a s

zaimék -mka m, zaímkov -a -o, zaiménski -a -o: ~a sklanja, zaímkoven -vna -o

zaiti *zaidem in zájti zájdem gl. iti*, zašěl -šlál -ò in -ó; *gl. tudi zahajati in zahod*

zajáháti -ham in -šem: ~ konja *zajámčiti -im: ~ komu kaj*, *zajámčen -a -o: ~a svoboda*

zájéc -jca m, zájček -čka m; zájčji -a -e: ~a dlaka; zájčen -čna -o, zájčnik -a m, zájčnica -e ž, zájčjak -a m; zájčar -ja m, zájčevina -e ž (*meso, koža*); zájčéréja -e ž; zájka -e ž = zájklja -e ž

zajédáti -am, zajédaj -te! zajédal -a -o, zajédanje -a s, zajéda -e ž; zajédáv -áva -o, zajédávost -i ž; zajédávec -vca m, zajédávka -e ž. zajédávski -a -o, zajédávica -e ž, zajéděn -dna -o *zajédav*; zajédljiv -íva -o, zajédljivost -i ž, zajédljívec -vca m, zajédljivka -e ž; zajédálen -lna -o [-ln-]; *gl. tudi zajesti*

+zajédno *prisl. začno, skupaj, obenem, hkrati*, +zajédnica -e ž *skupnost*

zajémáti -mam in -mljem, zajémaj -te! zajémal -a -o, zajémánje -a s; zajémáča -e ž *zajémálna posoda*; zajemališče -a s, zajemálo -a s; zajemálec -lca

[-*áy-*] *m*, *zajemálka -e [-áy-]* ž oseba in posoda, *zajemálen -lna -o [-ln-]*; *zajèm -éma m*, *zajémen -mna -o*, *zajémnica -e ž*, *zajémnik -a m*; *gl. tudi zajeti* **zajésti** *zajém gl. jesti, zajéden -a -o, zajésti se v kaj, gl. tudi zajedati*
zajéti *zajámem, zajémi -íte! tudi: zájmem, zájmi -te! zajél -a -o, zajét -a -o, zajéjte -a s; zajéten -tna -o, zajétnost -i ž, zajétnik -a m, zajétnica -e ž, gl. tudi zajemati*
zajézditi -im: *konja ~, s pota ~*
**zajézerje -a s, zajézerski -a -o, zajézeren -rna -o
zajéziti -ím, zajézi -íte! zajézil -íla -o, zajezèn -éna -o in zajezèn -éna -o, zajezítev -tve ž; zajéz -éza m, zajéza -e ž; zajezévati -újem, zajezévánje -a s *zájka -e ž gl. zajec*
zajmo- *v sestavi: zajmodajálec -lca [-áy-] m, ~dajálka -e [-áy-] ž; zajmojemálec -lca [-áy-] m, ~jemálka -e [-áy-] ž*
zájtra prisl. jutri zjutraj
zájtrk -a m: *mesni ~; zájtrkovati -ujem in zajtrkováti -újem, zájtrkoval -a -o in zajtrkovál -ála -o, zajtrkovánje -a s; zajtrkoválen -lna -o [-ln-], zajtrkoválnica -e [-ln-] ž*
zakacáti -ám gl. kacati, zakacán -a -o: *~o oko, zakacánje -a s*
zakadíti -ím: *~ sobo, ~ se v koga (kaj); zakádi -íte! zakádil -íla -o, zakajèn -éna -o, zakajénost -i ž; zakájati -am, zakájanje -a s; zakajeváti -újem, zakajevánje -a s*
zakáj prisl. vprašuje po vzroku: *~ si to storil? vez. zakaj (kajti, namret) utemeljuje: ne hodi, ~ ni varno; ni ga vzdignil, ~ bil je silo težak*
zakasníti -ím (se) in zakásniti -ím (se), zakasnì -íte! in zakásni**

-tel zakásnil -a -o in -íla -o, zakasnjen -éna -o in zakásnjen -a -o, zakasnítev -tve ž; zakasnéti -ím zakásniti se, zakasnèl -éla -o, zakasnélost -i ž; gl. tudi kasen; zakasnévati -am, zakasnévánje -a s [nepoud. povsod: -kas- in -kas-]; zakašnjeváti -újem, zakašnjevánje -a s
zakídati -am: *~ kaj s čim, zakídan -a -o; zakídávati -am, zakídávánje -a s*
**zaklád -áda m, zakláden -dna -o, zakládnik -a m, zakládnica -e ž, zakládníčar -ja m; zakládati -am: *~ koga s čim, zakládánje -a s; zakládálec -lca [-lc-] m, zakládálka -e [-lk-] ž*
zakláti zakóljem gl. klati, zaklán -a -o; zakòl [-ól] -óla m: *živina za ~*
zakléjati -am, zaklejíti -ím gl. klej, zakléjil -íla -o, zaklejèn -éna -o, zaklejénost -i ž
zakleníti zaklénem, zaklèni -íte! zaklènil -íla -o, zaklénjen -a -o, zaklénítev -tve ž; zaklèp -épa m; zaklépati -am, zaklépanje -a s, zaklepálen -lna -o [-ln-], zaklepálnik -a [-áy-] m vrsta noža, zaklépanek -nka m, zaklepálec -lca [-áy-] m; zaklepček -čka m vrsta noža, zaklepčast -a -o, zaklépec -pca m, zaklepčén -éna -o: ~i nož, zaklépica -e ž, zaklépen -pna -o, zaklépnica -e ž, zaklépnik -a m; zaklepljív -íva -o, zaklepljívost -i ž; zaklepáj -a m zakl; *utni oklepaj*
zakléti zakólnem [-óy-] gl. kleti, zaklét -a -o, zakléjte -a s, zaklétev -tve ž, zaklétnik -a m; zaklínjati -am: *~ koga, ~ se, zaklínjanje -a s; zaklínjeváti -újem, zaklínjevál -ála -o, zaklínjevánje -a s, zaklínjeválec -lca [-áy-] m*
zaklícati -klíčem gl. klicati; zaklíc -a m; zaklíkniti -nem**

zaklíniti

zaklíniti -im, zaklínjen -a -o, zaklínjenje -a s, zaklínec -nka m, mn. zaklínki -ov kosi njive; zaklínski -a -o: ~i šiv
zaključiti -im, zaključen -a -o: ~a družba; zaključenos -i ž, zaključek -čka m: ~ seje konec, sklep, računski ~ bilanca, napraviti ~e iz česa sklepe; zaključen -čna -o: ~a slovesnost; zaključevati -ujem, zaključeval -ála -o, zaključevanje -a s
zakloniti -klónim, zaklóni -íte! zaklónil -íla -o, zaklónjen -a -o; zaklón -óna m; zaklónica -e ž; zaklónišče -a s, zaklóniščen -čna -o; zaklónjati -am, zaklónjanje -a s
zaklopiti -im, zaklopljen -a -o, zaklopítev -tve ž, zaklop -ópa m, zaklopec -pca m, zaklopek -pka m; zaklopen -pna -o: ~a veha; zaklopnica -e ž, zaklopka -e ž ventil, zaklopniti -nem
zakol [-ól] -óla m gl. zaklati
zakolček -lka [-lk-] m = zakolič -a m klin, ki zatiče kolo; zakolnik -a [-ln-] m iglica
zakolíti -ím, zakóli -íte! zakóлил -íla -o, zakóljen -éna -o, zakólítev -tve ž; zakólčiti -im, zakólččen -a -o, zakólččenje -a s; zakólčevati -ujem, zakólčeval -ála -o, zakólčevanje -a s
zákon -a in zákóna m: sv. pismo starega zákóna; zákon *postava*: vlada je pripravila važne spremembe političnih zákónov; osnóvni zákon *ustava*; okvirni zákon; Newtonov zákon o gravitaciji; zákon mišljenja; zakonít -a -o *postaven*: zakoníti dedíči *postavni dedíči*, zakonítost -i ž; zákon skleniti, otroci iz prvega zákóna; civilni zákon; zakonec -nea m, zákónski -ega m; zakonik -a m; zákónski in zákónski -a -o: ~i prstan, ~a hči; zákónstvo -a s

zakono- v sestavi: zakonodája -e ž, ~dájén -jna -o; ~dájálec -lca [-áj-] m, ~dájástvo -a [-áj-] s = ~dájstvo -a s; zakonolóm -óma m, ~lómec -mca m, ~lómka -e ž; zakonoslóvec -vca m, ~slóven -vna -o, ~slóvje -a s; zakonoznánski -a -o, ~znánstvo -a s; zakonoználec -lca [-lc-] m
zakopáti zakópljem gl. kopati, zakopán -a -o; zakóp -ópa m; zakopávati -am, zakopávanje -a s
zakopčáti -ám *zapeti -pnem* gl. kopčati, zakopčán -a -o, zakopčánje -a s; zakopčevati -ujem, zakopčevanje -a s
zakoreníniti -im se = zakoréniti -ím se, zakorénil -íla -o in -énilo -i; zakorenjevati -ujem, zakorenjevanje -a s; zakorenínjenje -a s. zakorenítev -tve ž
zakostenéti -ím gl. kosteneti, zakostenél -éla -o: ~ hrustanec, ~a mišica, zakostenélost -i ž, zakostenénje -a s zakostenítev -tve ž zakostenévati -am, zakostenévaje -a s
zakót -a m, zakótje -a s, zakótek -tka m zakóten -tna -o: ~i pisar, zakótnost -i ž, zakótnik -a m, zakótnica -e ž, zakótnjak -a m
zakotalíti -ím (se), zakotáli -íte! zakotáлил -íla -o, zakotaljén -éna -o: ~o kolo
zakotíti -ím (se): bolezen se zakotí, miši se zakotíjo, zakóti -íte! zakótil -íla -o, zakotén -éna -o, zakotítev -tve ž
zakováti -ujem gl. kovati, zakóval in zakováł -a -o, zakován -a -o, zakóv -óva m, zakóvica -e ž; zakováriti -im
zakóžen -žna -o: ~i črv, zakóžnik -a m
zakráj -ája m, zakrájen -jna -o: ~e njive

zakramènt -ènta *m*, zakramentál [-át] -a *m*, zakramentálen -lna -o [-ln-], zakramentálnost -i [-ln-] *ž*
zakreníti -krénem *gl.* kreniti, zakrénjen -a -o; zakrenítev -tve *ž*
zakričáti -ím *gl.* kričati, zakrikniti -nem *gl.* krikniti
zakristíja -e *ž*, zakristíjski -a -o: ~a oprava; zakristán -a *m* cerkovnik, zakristánka -e *ž*, zakristánski -a -o *cerkovniški*
zakriti -íjem *gl.* kriti, zakrit -a -o, zakrítje -a *s*; zakrivati -am, zakrival -a -o *in* -ála -o, zakrivanje *in* -ánje -a *s*; zakrív -a *m*. zakriválo -a *s*, zakriválec -a [-lc-] *s*; zakriválec -lca [-áy-] *m* kdor kaj zakriva
zakrivíti -ím, zakrivi -íte! zakrivil -íla -o, zakrivljen -a -o *in* zakrivljen -éna -o, zakrivljenje -a *in* zakrivljenje -a *s*; zakrivljenost -i *in* zakrivljenost -i *ž*; zakrivék -vka *m*; zakrivljati -am, zakrivljanje -a *s*; zakrivénčiti -im, zakrivénčen -a -o
zakrížati -am, zakrížan -a -o; zakríževáti -újem, zakríževál -ála -o, zakríževánje -a *s*; zakrížiti -im, zakrížen -a -o: ~a okna
zakríniti -nem, zakrínjen -a -o, zakrínjenost -i *ž*, zakrínjenec -nca *m* zakrínjenka -e *ž*; zakrík -a *m*
zakrnéti -ím, zakrnél -éla -o: ~a ledvica, zakrnélost -i *ž*
zakrohotáti -ám *in* -óčem se *gl.* krohotati se; *gl. tudi* zagrohótati se
zakrojíti -krójim (se) *gl.* krojiti: noht, deskà se zakróji; zakrójen -a -o, zakrojítev -tve *ž*, zakròj -ója *m*
zakròv -óva *m*, zakròvec -vca *m*
zakróžiti -króžim *gl.* krožiti, zakróžen -a -o, zakróženost -i *ž*; zakróževáti -újem, zakróževál -ála -o, zakróževánje -a *s*

zakrípati -am *gl.* krpati, zakrípaj -a -o: ~e hlače; zakrípaváti -újem, zakrípovánje -a *s*; zakrípaváti -am, zakrípovánje -a *s*
zakúhati -am *gl.* kuhati, zakúhan -a -o, zakúha -e *ž*
zakúpíti -kúpim *gl.* kupiti, zakúpljen -a -o: ~ denar, zakupítev -tve *ž*; zakúp -a *m*, zakúpek -pka *m*, zakúpen -pna -o: ~a pogodba, zakúpnik -a *m*, zakúpnica -e *ž*, zakúpníski -a -o, zakupnína -e *ž*, zakúpnístvo -a *s*; zakúpstvo -a *s*, zakúpsčina -e *ž*; zakupčeváti -újem, zakupčevál -ála -o, zakupčevánje -a *s*; zakupodajálec -lca [-áy-] *m*, zakupodajálka -e [-áy-] *ž*, zakupojemálec -lca [-áy-] *m*
zakúriti *in* -íti -kúrim *gl.* kuriti: ~ v peči, ~ peč, ogenj; zakúrjen -a -o: ~a peč, ~o je v peči
zál [-át] -a -o *dol.* záli zálega -mu; *prim.* záljši -a -e, *gl. tudi* gorši; záljšati -am, (o)záljšán -a -o, záljšanje -a *s*, záljšálen -lna -o [-ln-]
zalágati -am, zaláganje -a *s*, zalagátelj -a *m*, zalagálec -lca [-áy- in -lc-] *m*; ⁺zalágati -am se za kaj zavzemati, gnati se za kaj; *gl. tudi* založiti
zalázen -zna -o: ~ napad, zaláznik -a *m*; zaláziti -im; zalázovati -ujem, zalázovanje -a *s*, zalázoválec -lca [-áy-] *m*; zalázún -a *m*; *gl. tudi* zalezovati, zaláz -áza *m* vrsta lova
zaléči -léžem *gl.* leči, zaléga -e *ž*, zalégati -am, zaléganje -a *s*; zaléžen -žna -o *izdaten*, zaléžnost -i *ž*
zaledenéti -ím: okna zaledeníjo, jezero zaledení, zaledenél -éla -o: ~o jezero, zaledenélost -i *ž*
zalédje -a *s*, zaléden -dna -o
zalèk -éka *m*, *nav. mn.* zaléki -ov zavihki na suknji zalékniti -nem: rokav ~, zaléknjen -a -o

zalépati

zalépati -im *gl.* lepati, zalépljen -a -o; zaléпка -e *ž*, zalepilo -a *s* = zalépek -pka *m*
zalesketáti [-lask-] -ám *in* -éčem, ~ se *gl.* lesketati
zalešti -lézem *gl.* lešti; zalèz -éza *m*, zaléza -e *ž*; zalézati -am, zalézanje -a *s*; zalézovati -ujem *in* zalezováti -újem, zalezoval -a -o *in* zalezovál -ála -o, zalézovanje -a *in* zalezovánje -a *s*, zalezoválec -lca [-áú-] *m*. zalezováлка -e [-áú-] *ž*, zalezoválski -a -o [-áú-]
zaletéti -ím se *gl.* leteti, zaletél -éla *m*. zaletéla -e *ž*, zaletélost -i *ž*; zaletélast -a -o; zalèt -éta *m*, zaleték -tka *m*; zaletáv -áva -o, zaletávec -vca *m*, zaletávka -e *ž*; zaletati -am se, zaletanje -a *s*; zaletávati -am se, zaletávanje -a *s*; zaletováti -újem se *in* zaletovati -ujem se, zaletoval -a -o *in* zaletovál -ála -o, zaletovánje -a *in* zaletovanje -a *s*; zaletišče -a *s*
zaležáti -ím *gl.* ležati, zalezán -a -o: ~ človek, ~a ura, ~o blago, zalezánost -i *ž*, zalezánc -nca *m*, zalezánka -e *ž*, zalezúh -a *m*, *gl.* tudi zaleči
zalistje -a *s*, zalísten -tva -o, zalístnik -a *m*. zalistováti -újem se, zalistovál -ála -o, zalistovánje -a *s*
zalíti -líjem *gl.* liti, zalít -a -o, zalítje -a *s*, zalítek -tka *m*; zalíjati -am, zalíjal -a -o *in* -ála -o, zalíjanje *in* -ánje -a *s*, zalíjavica -e *ž*; zalívati -am, zalíval -a -o *in* -ála -o, zalívanje *in* -ánje -a *s*, zalívanček -čka *m*; zalív -a *m*, zalíváč -a *m*, zalíváča -e *ž*; zalívek -vka *m*. zalívka -e *ž*; zalíyski -a -o: ~i tok
zalízati -lízem *gl.* lizati, zalízan -a -o, zalíz -a *m*; zalízávati -am, zalízávanje -a *s*; zalízováti

-újem, zalízovál -ála -o, zalízovánje -a *s*
zalízki -ov *m mn.* kolleti
záljšati -am *gl.* zal
zaljúbiti -ljúbim se *gl.* ljubiti, zaljúbljen -a -o, zaljúbljenec -nca *m*, zaljúbljenka -e *ž*, zaljúbljenost -i *ž*; zaljúbljati -am se, zaljúbljanje -a *s*
zálog -óga *m*, zalóga -e *ž*: imeti ~o česa, imeti kaj v ~i, zalógovnik -a *m* tender, *gl.* tudi založiti
záloka -e *ž* odročen gozdni travnik
zalópnniti -nem *gl.* lopnniti: vrata ~, zalópnnjen -a -o; zalópúnniti -nem, zalópúnnjen -a -o, zalópúnnik -a *m*
zalotíti -alótím *gl.* lotiti, zalóten -a -o
založíti -ím, založi -íte! založil -fla -o, založen -éna -o, založítev -tve *ž*, založba -e *ž*, založáj -a *m*, zalogáj -a *m*, zalogájček -čka *m*, zalogájčič -a *m*, založek -žka *m*; založen -žna -o, založnik -a *in* založnik -a *m*, založnica -e *ž*, založníma -e *ž*, založništvo -a *in* založništvo -a *s*, založníski -a -o *in* založníski -a -o; založilo -a *s* založílen -lna -o [-ln-], založíšče -a *s*; *gl.* tudi zalagati *in* zalog
zalúbnik -a *m* lubadar
zalúčati -am *gl.* lučati, zalúčan -a -o
zalús(k)niti -nem: vrata ~, zalús(k)njen -a -o: ~a vrata; zalúska ti -am, zalúska n -a -o; zalúščiti -im: vrata ~, zalúščen -a -o: ~a vrata
zalúst zalústi *ž* kavelj na trnku ali sidru
zalúščiti -im *gl.* luščiti: ~ strok, zalúščen -a -o; *gl.* tudi zalúskniti
zamáhnniti -máhnem *gl.* mahniti, zamáhnnjen -a -o, zamáh -áha *m*, zamáhljaj -a *m*; zamahováti

-újem, zamahováł -úla -o, zamahovánje -a s; zamašáj -a m, zamašen -šna -o, zamašnják -a m, zamašnost -i ž

zamájati in zamajáti -májam in -májem *gl.* majati, zamájan -a -o in zamaján -a -o, zamajáj -a m

zamákati -am: ~ travnik, (dež) zamaka (zid), zamákanje -a s. *gl.* tudi zamočiti

zamakniti -máknem, zamákni -te in -ni -íte! zamáknil -a -o in zamaknil -ila -o, zamáknjen -a -o, zamáknjenje -a s, zamáknjenec -nca m, zamáknjenka -e ž, zamáknjenost -i ž; zamakljív -íva -o: pogled na planine je ~; zamakljívost -i ž [*nepoud.* *povsod:* -mak- in -mæk-]

zamámiti -im koga *gl.* mamiti, zamámljen -a -o, zamámljenje -a s, zamáma -e ž; zamámljati -am, zamámljanje -a s

zamàn *prisl.:* ~ se trudiš, *toda:* zastonj dela brez plačila

zamástiti -ím, zamásti -íte! zamástil -ila -o, zamaščen -ěna -o, zamašćenje -a s, zamašćenost -i ž, zamástítev -tve ž

zamašiti -ím, zamaši -íte! zamašil -ila -o, zamašen -ěna -o, zamašítev -tve ž, zamašěnje -a s, zamašěnost -i ž, zamašek -ška m, zamaškar -ja m, zamašljív -íva -o

zamázati -ázem *gl.* mazati, zamázan -a -o, zamáza -e ž, zamázanec -nca m, zamázanka -e ž, zamázanost -i ž; zamáz -áza m, zamázek -zka m, zamázilo -a s, zamázka -e ž *kit;* zamazováti -újem, zamazovánje -a s

zamazíti -ím *zakitali*, zamázi -íte! zamázil -ila -o, zamazžen -ěna -o, *gl.* kit in maziti

zameglíti -ím (se), zamegli -íte! zameglil -ila -o, zamegljěn -ěna -o, zamegljěnost -i ž; zamegléti

-ím, zameglèl -éla -o, zameglélost -i ž, zameglítev -tve ž [*povsod:* -mæg-]

zaméjen -jna -o *kar je za mejo*, zaméjnik -a m, zaméjniški -a -o, zaméjec -jca m, zaméjski -a -o, zaméjstvo -a s

zamejíti -ím, zaméji -íte! zaméjil -ila -o, zamejěn -ěna -o, zamejěnost -i ž, zamejítev -tve ž; zamejničiti -im, zamejničjenje -a s

zameníti -ím, zamèni -íte! zaménil -ila -o in zaménilo -i -e, zaménjen -a -o in zamenjèn -ěna -o, zamenítev -tve ž, zaména -e ž, zamémba -e ž; zaménjati -am, zaménjan -a -o, zaménjanec -nca m, zaménjanka -e ž, zaménjanje -a s, zamenjáva -e ž; zamenjávati -am, zamenjávanje -a s; zamenjeváti -újem, zamenjevál -ála -o, zamenjevánjě -a s, zamenjeválec -lca [-dý-] m, zamenjeválka -e [-dý-] ž, zamenjeválen -lna -o [-ln-]; zamenljív -íva -o, zamenljívost -i ž

zaméríti -ím *gl.* meriti; zamérjati -am, zamérjanje -a s; zaméra -e ž, zamèr -éra m, zaméren -rna -o; zamérnost -i ž, zamérnež -a m; zamérljív -a -o in zamerljív -íva -o, zamérljívost -i in zamerljívost -i ž, zamerljívec -vca m, zamerljívka -e ž

zamésiti -ím *gl.* mesiti, zaméšen -a -o, zamesítev -tve ž, zamésekska m

zaměsti -mêtement *gl.* městi; sneg je vsa pota zamétel (zamèl), zametèn -ěna -o; zamèt -éta m

zaměsti -tem, zamétel -tla -o, zaméten -a -o: ~o mleko

zaměsti -dem: ~ prejo, korak, zamédel -dla -o, zaméden -a -o

zaměšati -am *gl.* mešati, zaměšan -a -o: vse je ~o

zametáti

zametáti -mécem *gl.* metati: ta kot zaméči s senom; zametán -a -o: ni mogel najti suknjiča, ker je bil ~ s travo
zamétati -am, zamétanje -a s; zametávati -am, zametávanje -a s; zamétovati -ujem *in* zametováti -újem, zamétoval -a -o *in* zametovál -ála -o, zamétovanje -a *in* zametovánje -a s, zametoválec -lca [-dý-] *m*; zamétek -tka *m*, zamétčen -čna -o *kdor rad zameta*
zamétek -tka *m* zaplódek, zaródek, zasnóva, zamétkov -a -o *biol.*
zamikati -am *in* -čem *gl.* mikati, zamíkanje -a s; zamík -a *m*; zamikávati -am, zamikávanje -a s
zamírati -am *gl.* umirati: sonce za gorami zamíra, zamíranje -a s; zamrėti -mrém *gl.* mreti, zamrri -íte! zamřl -a -o, zamřt -a -o, zamřtje -a s
zamísliti -im (se) *gl.* misliti, zamísljen -a -o, zamísljenec -nca *m*, zamísljenost -i ž; zamísel [-səy] -sli ž, zamíslek -a [-lək-] *m*; zamísljati -am, zamísljanje -a s
zamizje -a s *prostor za mizo*, zamízen -zna -o
zamižáti -ím *in* zamežáti -ím [-məž-] *gl.* mižati, zamežíkati -am [-məž-] *gl.* mežikati
zamláda *prisl.:* ~ se úči
+ zamóči zamórem *moči morem*
zamočíti zamóčim *gl.* močiti, zamóčen -a -o: ~ sod, ~a pšenica, *gl. tudi* zamakati; zamòk -òka *m*; zamokníti -móknem, zamóknil -íla -o, zamóknjen -a -o, zamókel -ókla -o: ~a zemlja; zamokljív -íva -o
zamolčáti -ím *gl.* molčati, zamolčan -a -o, zamolčanje -a s, zamólk -a *m* aposiopeza; zamolčljív -íva -o, zamolčljívost -i ž; zamólkljaj -a *m*, zamolkljív

-íva -o, zamolkljívost -i ž; zamólkniti -nem *gl.* umolkniti, *príd.* zamólkel -kla -o: ~o grlo, zamólklost -i ž [*povsod: -moy-*]
zamórec -rca *m*, zamórka -e ž, zamórče -ta s, zamórček -čka *m*, zamórski -a -o; zamórje -a s, zamórščina -e ž
zamoríti -ím, zamóri -íte! zamóril -íla -o, zamorjèn -èna -o, zamorjènc -nca *m*, zamorjènka -e ž, zamorjènost -i ž, zamorítev -tve ž
zamotáti -ám *in* zamótati -am *gl.* motati, zamótán *in* zamótán -a -o, zamótánje -a *in* zamótánje -a s, zamótánost -i *in* zamótánost -i ž; zamòt -óta *m*, zamótek -tka *m*; zamotávati -am, zamotávanje -a s; zamotováti -újem, zamotovál -ála -o, zamotovánje -a s
zamoťiti -mótim (se) *gl.* motiti: ~ z delom, s knjigo; zamóten -a -o, zamótftev -tve ž
zamož *prisl.:* ~ iti, ~ dati; zámožen -žna -o: ~a deklica; zamóžti -ím, zamóži -íte! zamóžil -íla -o, zamóžen -èna -o, zamóžtev -tve ž
zamračíti -ím, zamráči -íte! zamráčil -íla -o, zamračèn -èna -o, zamračènost -i ž, zamračítev -tve ž; zamračeváti -újem, zamračevánje -a s
zamřdati -am se *gl.* mřdati, zamřdniti -nem se, zamřdek -dka *m*
zamřéziti -ím, zamřezen -a -o: ~a okna; zamřezeváti -újem, zamřezevánje -a s
zamřza -e ž; zamřzniti -nem, zamřznil -a -o, zamřznjen -a -o *in* zamřzel -zla -o: ~a okna, zamřzlost -i ž; zamřzováti -újem, zamřzovál -ála -o, zamřzovánje -a s
zamřzėti -ím *gl.* mřzeti: ~ komu, zamřzen -zna -o, zamřzljív

-íva -o; zamrzíti -ím: ~ koga, zamrzi -íte! zamrzil -íla -o, zamržen -éna -o, zamrza -e *ž* *zamera, sovražnost, zamrzítev -tve ž*
zamudíti -ím, zamúdi -íte! zamúdil -íla -o, zamujèn -éna -o, zamujènje -a *s*; zamúda -e *ž*, zamúdek -dka *m*, zamúden -dna -o, zamúdnik -a *m*, zamúdnica -e *ž*, zamúdníski -a -o, zamudnína -e *ž*; zamudljív -íva -o, zamudljívost -i *ž*, zamudljívec -vca *m*; zamújati -am, zamújanje -a *s*
zamúšnica -e ž muha, v planinskih kočah skozi steno vsekana luknja namesto okna
zanalášč in zanalášč prisl. nalašt: kakor ~ je prišel ravno danes
zanámec -mca m, nav. mn. zanámci; zanámstvo -a s
zanaprěj prisl. naprej: za zdaj naj bo, zanaprěj bo pa drugače; *toda:* to ni račun za nazaj, ampak za naprej; ta drva niso za tukaj, ampak za naprej *namenjena naprej*
zanášati -am (se), zanášanje -a s, gl. tudi zanositi
zanemáriti -im, zanemárjen -a -o, zanemárjenje -a s, zanemárjenec -nca m, zanemárjenka -e ž, zanemárjenost -i ž; zanemára -e ž, zanemáren -rna -o; zanemárjati -am, zanemárjanje -a s, zanemarjálec -lca [-áμ-] *m*, zanemarjálka -e [-áμ-] *ž*
zanésti -sem (se) gl. nesti, zanesèn -éna -o (+zanešèn), zanesènost -i ž, zanesènje -a s, zanesènec -nca m (+zanešènec), zanesènka -e ž, zanesenják -a m (+zanešenják), zanesenjáski -a -o, zanesenjástvo -a s; zanesljív -íva -o, zanesljívost -i ž
zanétiti -im gl. netiti: ~ ogenj, prepri; zanéten -a -o
zanič prisl.: ~ dela, to vino je ~, ~ knjiga, ~ papir; toda:

to vino ni za nič (§ 55, 2); zaničen -čna -o: ~o delo; zaniček -čka *m*: ti ~ ti; zaničkar -ja *m*, zaničnež -a *m*, zaničnica -e *ž*, zaničast -a -o
zaničeváti -újem, zaničevál -ála -o, zaničeván -a -o, zaničevánje -a s; zaničeválen -lna -o [-ln-], zaničeválec -lca [-áμ-] *m*, zaničeválka -e [-áμ-] *ž*, zaničeválski -a -o [-áμ-]; zaničljív -íva -o, zaničljívec -vca *m*, zaničljívka -e *ž*, zaničljívost -i ž
zaníkati -am, zanikan -a -o, zaníkanje -a s, zaník -a *m*, zaníkálen -lna -o [-ln-], zaníkáva -e ž; zanikováti -újem, zanikovánje -a s
zaníkrn -a -o, zaníkrnost -i ž, zaníkrnež -a *m*, zaníkrnik -a *m*, zaníkrnica -e ž (+zaníkar-)
zanímati -am (se): to me zaníma; zanimati se za kaj; zanímanje -a s; zanimív -a -o, zanimívost -i ž
zánka -e ž (+zánjka), zánkica -e ž in zánčica -e ž; zánkar -ja *m*; zánkati -am, zánkanje -a s
zanoičiti -ím se v noč se zamuditi, zanoiči -íte se! zanoičil -íla -o, zanoičítev -tve ž
zanoihtati -a se mi, zanoihtanje -a s; zanoihten -tna -o, zanoihtnica -e ž; zanoihtováti -úje se in zanoihtovati -uje se, zanoihtovanje -a in zanoihtovánje -a s
zanós -ósa *m*, zanósen -sna -o, zanósnost -i ž
zanosíti -nósím gl. nositi, zanóšen -a -o, zanóšenje -a s, zanosítev -tve. ž, zanósek -ska *m embrio*
zaóbliti -im, zaóbljen -a -o, zaóbljenost -i ž
zaobljubiti -ljúbim gl. obljubiti, zaobljúbljen -a -o, zaobljúbljenost -i ž; zaobljúba -e ž, zaobljúben -bna -o: ~a cerkev votivna

zaobrniti

zaobrniti -brnem *gl.* obrniti, zaobrnitev -tve *ž*, zaobrnjenost -i *ž*

zaodéti -dénem *gl.* odeti, zaodét -a -o, zaodétost -i *ž*; zaodévati -am, zaodévanje -a *s*

zaokróžiti -im, zaokróžen -a -o, zaokróženost -i *ž*, zaokróženje -a *s*; zaokróževáti -újem, zaokróževánje -a *s*

zaoráti -órjem *in* -órjem *gl.* orati, zaorán -a -o; zaóra -e *ž*; zaorávati -am, zaorávanje -a *s*

+zaóriti -im *razleči se*

zaosník -a *m* klin, ki zatiče kolo
zaostáti -nem *gl.* (o)stati, zaostánek -nka *m*. zaostál -ála -o, zaostálec -lca [-lc-] *m*, zaostálka -e [-lk-] *ž*, zaostálost -i *ž*, zaostálina -e *ž*; zaostájati -jam *in* -jem, zaostájanje -a *s*, zaostájalec -lca [-áj-] *m*

zaostríti -ím, zaóstri -íte! zaóstril -íla -o, zaóstrèn -éna -o, zaóstrénje -a *s*, zaóstrítev -tve *ž*, zaóstrénost -i *ž*; zaóstrováti -újem, zaóstrovál -ála -o, zaóstrovánje -a *s*

zapád -áda *m* zahod, zapáden -dna -o *zahoden*: zapádnorímska država, zapadnják -a *m* zahodnjak, zapadnjaštvo -a *s* zahodnjaštvo

zapáh -áha *m*. zapáha -e *ž*; zapahníti zapáhнем *gl.* pahnuti, zapáhníl -a -o *in* zapáhníl -íla -o, zapáhnjen -a -o, zapahnítev -tve *ž*, zapáhnjenje -a *s* [-nepoud. povsod: -pah- *in* -páh-]; zapahováti -újem, zapahovával -ála -o, zapahovánje -a *s*

zapáliti -im *gl.* paliti, zapáljen -a -o, zapáljenost -i *ž*; zapálíšče -a *s*; zapálen -lna -o [-ln-]: ~o steklo; zapaljív -íva -o, zapaljívost -i *ž*; zapaljíati -am; zapaljeváti -újem, zapaljevánje -a *s*

zapáriti -im *gl.* pariti, zapárjen -a -o, zapárjenje -a *s*, zapárjenost -i *ž*, zapár -ára *m*, zapára -e *ž*, zapárica -e *ž*, zapáricav -a -o = zapáricen -čna -o; zapárjati -am, zapárjanje -a *s*

zapásti -pádem *gl.* pasti padem, zapádel -dla -o *in* zapál -ála -o, zapáden -a -o; zapád -áda *m*: ~ menice, vsote; zapádec -dca *m*, zapádek -dka *m*, zapáden -dna -o: ~i sneg, ~i rok, zapádnik -a *m*, zapádnica -e *ž*, zapádenec -nca *m*; zapádka -e *ž*; zapádlina -e *ž*, zapádllost -i *ž*; zapádati -am, zapádanje -a *s*
zapásti -pásem: ovco ~, zapásen -a -o: ~a krava

zapáziti *in* zapazíti -pázim *gl.* paziti, zapážen -a -o, zapazítev -tve *ž*, zapázek -zka *m*; zapázen -zna -o, zapáznost -i *ž*; zapazljív -íva -o, zapazováti -újem, zapazovánje -a *s*

zapáziti -im, zapázenje -a *s*, zapáz -áza *m*, zapážen -žna -o: ~e deske, zapáznik -a *m*; zapázevati -újem, zapázevánje -a *s*
zapečátiti -im *gl.* pečatiti, zapečáten -a -o, zapečátenje -a *s*; zapečátenost -i *ž*

zapéček -čka *m*, zapéčkar -ja *m*, zapéčkarica -e *ž*; zapéčje -a *s*, zapéčnik -a *m*, zapečnják -a *m*
zapéči -em *gl.* peči, zapečen -éna -o, zapečenost -i *ž*; zapéka -e *ž*; zapékati -am, zapékanje -a *s*

zapeljáti -péljem *in* -peljám *gl.* peljati, zapelján -a -o, zapeljánost -i *ž*, zapeljánek -nca *m*, zapeljánka -e *ž*, zapeljáva -e *ž*; zapeljávati -am, zapeljávanje -a *s*; zapeljévati -újem, zapeljévál -ála -o, zapeljévánje -a *s*; zapeljív -íva -o, zapeljívec -vca *m*, zapeljívka -e *ž*, zapeljívost -i *ž*

zapénc -nca *m* *gl.* zapéti -pném
zapénjati -am *gl.* zapéti -pném

zapentljáti -ám, zapentljáj -ájte!
 zapentljál -ála -o, zapentlján
 -a -ó, zapentljánje -a s; zapent-
 lja -e ž, zapentljár -ja m
zapéra -e ž, zapéřica -e ž, zapé-
 řičen -čna -o: ~o sito; zapéř-
 ník -a m *zaporník*, zapéřnica -e
 ž *zapornica*
zapést -i ž, zapéstje -a s, zapéstek
 -tka m, zapésten -tna -o: ~a
 ura; zapéštnica -e ž, zapéštník
 -a m
zapetáč -a m *zaniđlj. za privrženca*;
 zapétek -tka m *peta pri škornju*,
 zapétník -a m
zapéti -pněm, zapni -íte! zapél -a
 -o, zapét -a -o, zapétež -a m.
 zapétost -i ž; zapénjati -am,
 zapénjanje -a s; zápenjalo -a s,
 zapénja -e ž, zapénjáča -e ž;
 zapénc -nca m, zapénčar -ja m,
 zapénčati -am, zapénka -e ž
zapéti zapójem *gl. peti*
zapičiti -im, zapičen -a -o, za-
 pičenost -i ž, zapiček -čka m,
 zapík -a m; zapikováti -újem,
 zapikovánje -a s; zapíkati -am,
 zapíkanje -a s
zapihati *in* -áti -piham *gl. pihati*
s pihanjem pokřiti, začeti pihati;
 zapih -a m *zamet*; zapíhniti
 -nem; zapihljáti -ám *gl. pihljati*
zapirati -am, zapíranje -a s; za-
 píra -e ž, zapiráč -a m, zapiráča
 -e ž; zapíralo -a s, zapíralen
 -lna -o [-ln-], zapíralník -a [-ln-]
 m, zapíralnica -e [-ln-] ž, za-
 pírališče -a s, zapírálec -lca
 [-áú-] m, zapírálka -e [-áú-] ž;
 zapířček -čka m, zapířek -rka
 m, zapírca -e ž, zapírka -e ž,
gl. tuđi zapor in zapreti
zapisáti *in* zapisáti -píšem *gl. pi-*
 sati, zapísan -a -o, zapís -a m,
 zapísanec -nca m, zapísanka -e
 ž; zapísen -sna -o, zapísnica -e
 ž; zapísník -a m, zapísniški -a -o;
 zapísnikar -ja m, zapísnikarski
 -a -o, zapísnična -e ž, zapísek

-ska m; zapisávati -am, zapi-
 sávanje -a s; zapisováti -újem,
 zapisováł -ála -o, zapisovánje
 -a s, zapisoválec -lca [-áú-] m,
 zapisováłka -e [-áú-] ž, zapiso-
 válen -lna -o [-ln-]
zapiťi -píjem *gl. piti*, zapít -a -o,
 zapítje -a s, zapítek -tka m,
 zapítost -i ž, zapitnína -e ž;
 zapíjati -am, zapívati -am
zaplákati -am *in* -áčem *zajokati*
gl. plakati
zaplánec -nca m *kdor prebiva za*
planjo, zaplánski -a -o, zaplána
 -e ž
záplata -e ž, záplatast -a -o, zá-
 platen -tna -o, záplatník -a m,
 záplatica -e ž, záplat(ov)je -a s;
 zaplátiti -im, zaplátěn -a -o;
 zaplatířiti -im
zaplavíti -im, zaplávi -íte! zaplá-
 vil -íla -o, zaplavljěn -ěna -o
in zaplavljen -a -o, zaplavlje-
 nje -a s, zaplavljenost *in* -ěnost
 -i ž; zaplavljati -am, zaplav-
 ljanje -a s
zapléček -čka m, zapléčkar -ja m,
 zapléčeje -a s, zapléčen -čna -o,
 zapléčnik -a m, zapléčnica -e ž;
 zapléčevati -ujem, zapléčevanje
 -a s, zapléčeválec -lca [-áú-] m,
 zapléčeválka -e [-áú-] ž
zapléniti -im *gl. pleniti*, zaplénjen
 -a -o, zaplenítev -tve ž, zaple-
 nítven -a -o [-tvěm-], zaplémba
 -e ž, zaplémben -bna -o: ~i po-
 stopek, zaplén -ěna m; zaple-
 njeváti -újem, zaplenjevál -ála
 -o, zaplenjěvanje -a s
zaplésti zaplětem *gl. plesti*, za-
 pletěn -ěna -o, zapletěnost -i ž,
 zaplět -ěta m, zaplěten -tna -o:
 ~a stopnja; zaplétati -am, za-
 plétanje -a s; zaplétáv -áva -o,
 zaplétávec -vca m, zaplétávček
 -čka m, zaplétávka -e ž; zaplě-
 tek -tka m, zaplétljív -íva -o,
 zaplétljáj -a *in* zaplétljaj -a m
zapletek

zaploditi

zaploditi -ím, zaplòdi -íte! zaplòdil -íla -o *in* ódilo -i -e, zaplojèn -èna -o *in* zaplodèn -èna -o; zaplòd -óda *m*, zaplódek -dka *m*, zaplòden -dna -o, zaplòdnost -i ž; zaplojevátí -újem, zaplojevánje -a *s*
zaplóten -tna -o, zaplónnik -a *m*, zaplónnica -e ž, zaplótje -a *s*; zaplotítí -ím, zaplotèn -èna -o: ~ vrt; zaplótati -am, zaplótan -a -o; zaplótár -ja *m iron. strahopetec*, zaplótárica -e ž, zaplótárski -a -o, zaplótárstvo -a *s*
 *započéti -počném začéti
zapóčiti -im: deska je zapóčila *napočila*, zapóčen -a -o, *gl. tudi* zapóka
zapodíti -ím *gl. poditi*, zapódil -íla -o, zapodèn -èna -o, zapodítev -tve ž
zapogníti -ógnem *gl. prepogniti*, zapógnjen -a -o, zapógnjenec -nca *m*, zapógnjenost -i ž, zapognítev -tve ž; zapóga -e ž; zapogíbati -am *in* -bljem, zapogíbanje -a *s*, zapogíben -bna -o, zapogljív -íva -o, zapogljívost -i ž
zapóka -e ž, zapókati -am: z bíčem ~, deska zapóka *napóka*; zapokljáti -ám; zapókniti -nem
zapolníti -pólnim *gl. polniti*: ~ prostor do vrha; zapolnjevátí -újem, zapolnjevánje -a *s* [*po-vsod: -poun-*]
zapómniiti -im: ~ si kaj, zapóm-njen -a -o, zapomnljív -íva -o, zapomnljívost -i ž; zapomínjati -am
zapón -óna *m*, zapóna -e ž, zapónár -ja *m*, zapónec -nca *m*, zapónčen -čna -o; zapónka -e ž
zapopásti -pádem *gl. pasti padem razumeti, doumeti, obseči, obsegati*, zapopád -áda *m vsebina, bistvo, pójem*, zapopádek -dka *m povzetek*, zapopáden -dna -o *kar se dá razumeti*, zapopadljív -íva

-o, zapopádnost -i ž, zapopadljívost -i ž *razumljívost*; zapopádati -am *razumevati, obsegati*
zapór -óra *m*, zapóra -e ž, zapóren -rna -o: ~o povelje, zapórnik -a *m jetnik, slovn.*, zapórniški -a -o, zapórница -e ž *jetnica, zatvornica*, zapórstvo -a *s*; zapórek -rka *m*, zapórčen -čna -o, zapórica -e ž, zapórje -a *s*; zapórka -e ž, *gl. tudi* zapreti *in* zapirati
zapóred *prisl.* = zaporédoma *prisl.*, zaporéden -dna -o, zaporédnost -i ž, zaporédje -a *s*
zaposlíti -ím, zapóslí -íte! zapóslil -íla -o, zaposlèn -èna -o, zaposlénost -i ž, zaposlítev -tve ž; zaposlovátí -újem, zaposlovál -ála -o, zaposlovánje -a *s*, zaposloválnica -e [-ln-] ž
zapotáviti -im, zapotávljen -a -o, zapotavítev -tve ž, zapotávljenost -i ž, zapotávljenec -nca *m*, zapotávljenka -e ž; zapotávljati -am, zapotávljál -a -o *in* -ála -o, zapotávljanje *in* -ánje -a *s*
zapótje -a *s* *stranska pot, ovinek*
zapótok -óka *m*, zapotóčen -čna -o, zapotóčje -a *s*
zapovédati -povém *gl. povedati*, zapovédan -a -o: ~ praznik, zapovéden -dna -o: ~a oblika; zapóved -i ž, zapóveden -dna -o: ~i obrazci; zapovedník -a *m*, zapovedníca -e ž, zapovedníški -a -o, zapovedništvo -a *s*; zapovedljív -íva -o, zapovedljívec -vca *m*, zapovedljívka -e ž, zapovedljívost -i ž; zapovedovátí -újem, zapovedovál -ála -o, zapovedovánje -a *s*, zapovedoválen -lna -o [-ln-], zapovedoválnost -i [-ln-] ž, zapovedoválec -lca [-áj-] *m*, zapovedováлка -e [-áj-] ž, zapovedoválski -a -o [-áj-]

zapovrstjó *prisl. po vrsti*, zapovfsten -tna -o, zapovfistnost -i ž
 zapoznėti -ím *zakasnití se*, zapozněl -éla -o, zapoznéllost -i ž;
 zapoznévati -am, zapoznévanje -a s;
 zapoznítí -ím (se), zapózni -íte (se) | zapóznil -íla -o, zapoznjenje -a s, zapoznítev -tve ž;
 zapoznjevátí -újem (se), zapoznjevánje -a s
 zaprašítí -ím, zapraší -íte! zaprášil -íla -o, zaprašěn -ěna -o, zaprašénost -i ž;
 zaprašítí -ím se: pes se v mačka zapraší
 zapráti -pěrem *gl. prati*, zaprán -a -o: ~o perilo, zapránost -i ž
 zapràv *prisl. pravzaprav*
 zaprávítí -ím, zaprávljen -a -o: ~ denar, zapráva -e ž, zaprávek -vka m; zaprávljati -am *gl. popravljati*, zaprávljanje -a in zaprávljánje -a s; zaprávljáč -a m, zaprávljáča -e ž, zaprávljavec -vca m, zaprávljávka -e ž;
 zaprávljenec -nca m in zaprávljenček -čka m *vrsta voza*; zaprávljenka -e ž; zaprávljiv -íva -o, zaprávljivec -vca m, zaprávljívka -e ž, zaprávljívost -i ž, zaprávljívček -čka m *zapravljenec*
 zapréci -prézem, zaprézi -te! zaprégel -gla -o, zapréžen -a -o, zapréženost -i ž; zaprégati -am, zapréganje -a s; zaprég -éga m, zapréga -e ž, zaprégelj -glja m; zapréžen -žna -o: ~i konj, ~a vrv; zapréžnica -e ž (+štranga)
 zapréčítí -ím *preprečítí*, zapréčen -a -o, zapréček -čka m, zapréka -e ž
 +zaprepáščen -a -o *prepaden, osu-pel*, +zaprepáščenje -a s *osu-plost, groza, prepadenost*
 zaprésti in zaprésti zaprédem in zaprédem *gl. presti*, zapréden -a -o, zaprédenje -a s, zaprédenost -i ž, zaprédek -dka m; zapré-

dati -am, zaprédanje -a s, zapréda -e ž, zapréja -e ž
 zapréti -ém, zapri -íte! zapríl -a -o, zapríť -a -o, zapríťje -a s, zapríťost -i ž, zapríťnik -a m; zapríťek -tka in zapríťek -tkà m, zapríťija -e ž, zapríťnják -a m *zaprítek*; *gl. tudi zapírati in zapor*
 zapréttí -ím: ~ komu s čim, zapréti -íte! zaprétil -íla -o, zapréten -ěna -o, zapréttítev -tve ž
 zapriséči -sézem *gl. priséči*: ~ koga, zapriséžen -a -o, zapriséženec -nca m; zapriséga -e ž, zapriséžen -žna -o; zapriséžba -e ž, zapriségati -am, zapriséganje -a s; zapriségovátí -újem, zapriségovánje -a s, zapriségoválec -lca [-áju- in -lc-] m
 zaprosítí -prósim *gl. prositi*, zapróšen -a -o, zapróšen -sna -o = zapróšen -lna -o [-ln-]: ~o pismo; zaprosílo -a s
 zaprítek -tkà m *gl. zapreti*
 zapúhnutí -nem *gl. puhnutí*; zapúhati -am: ~ sobo s dimom; stroj je zapúhal; zapúhtétí -ím
 zapustítí -ím, zapústi -íte! zapústil -íla -o, zapúščěn -ěna -o; zapúščénc -nca m, zapúščénka -e ž, zapúščénost -i ž, zapúščína -e ž, zapúščínski -a -o; zapúščati -am, zapúščanje -a s; zapústek -tka m, zapúšten -tna -o, zapústník -a m, zapústníca -e ž, zapústnína -e ž; zapústív *prisl.*: ~ iti v pustív
 zaračúnati -am (se), zaračúnan -a -o, zaračúnanje -a s; zaračúnávati -am, zaračúnávanje -a s; zaračúniti -ím (se), zaračúnjen -a -o
 zarádi *predl. z rod. *radi*
 zarána *prisl. zgodaj*, zaránci -ev m mn. čas pred svítanjem, zaránek -nka m *jutro*
 zarásti -rástem in -rásem (se) *gl. rasti*, zarás(t)el -s(t)la -o in zarásčěn -a -o; zarás(t)lost -i ž

zaravnáti

- in* zaráščenost -i ž; zarást -i ž, zarástek -tka m; zarastica -e ž, zaras(t)lína -e ž; zaráščati -am, zaráščanje -a s
- zaravnáti -ám kaj *gl.* ravnati, zaravnán -a -o, zaravnáva -e ž; zaravnávati -am, zaravnávanje -a s
- zarděti -ím *gl.* rdeti, zarděl -éla -o, zardělost -i ž, zarděnje -a s; zarděvati -am, zarděvanje -a s
- zarébrn -a -o: ~a pečenka = zarábrnica -e ž
- zarěči -rěčem (se) *gl.* reči, zarečēn -ēna -o, zarěk -éka m; zarékati -am, zarékanje -a s; zarekováti -újem se, zarekovánje -a s
- zarěčje -a s, zarečēn -čna -o: ~i prebivalci (*ki stanujejo za reko*)
- záréd -i ž *gozd, ki se je na poseki zaredil*, zarédba -e ž; zaredíti -ím, zarédi -íte! zaredil -ila -o, zarejēn -ēna -o, zaredítev -tve ž, zaréja -e ž; zaréjati -am, zaréjanje -a s
- zarédoma *prisl. zaporedoma*
- zarenčáti -ím *gl.* renčati: pes je zarēnčal, zarenčáti nad kom
- zarentáčiti -im
- zarēs *prisl.*, zarēsen -sna -o, zarēšnji -a -e
- zarévkatí -am: ~ nad kom; zarévkniti -nem: ~ nad kom; zarévšati -am; zarévskati -am
- zarézati -rěžem *gl.* rezati, zarézan -a -o, zarézanje -a s, zaréza -e ž, zarěz -éza m, zarézek -zka m, zarézica -e ž, zarézen -zna -o, zarezník -a m *rovaš*; zarezávati -am, zarezávanje -a s; zarezováti -újem, zarezovál -ála -o, zarezovánje -a s
- zarěžáti -ím *gl.* režati, zarěžal -ála -o
- zaríniti -nem, zarínjen -a -o, zarínjenje -a s; zarínek -nka m
- zaripéti -ím *nepreh.*, zaripěl -péla -o; zarípiti -im se, zaripljen -o, zaripljenost -i ž; zarípniti -nem, zarípnjen -a -o; zarípel -pla -o, zaripllost -i ž; zaripljeváti -újem, zaripljevánje -a s
- zarísati -rišem, zarísan -a -o, zarís -a m, zarísek -ska m, zarísen -sna -o; zarisávati -am, zarisávanje -a s; zarisováti -újem, zarisovál -ála -o, zarisovánje -a s
- zaríti -ríjem (se) *gl.* riti, zarít -a -o, zarítje -a s, zarívek -vka m; zarivati -am, zarivanje -a s
- zárja -e ž, *rod. mn.* zárij, zárjast -a -o; zarníca -e ž
- zarjavéti -ím, zarjaví -íte! zarjavěl -éla -o: ~a kosa, zarjavělost -i ž; zarjavěnje -a s, zarjavítev -tve ž; zarjavíti -ím *rjavo narediti*: sonce mu je zarjavilo lice; zarjavljēn -ēna -o
- zarjúti -rjóvem *gl.* rjuti
- zaróbiti -im *gl.* robiti, zaróbljen -a -o, zaróbljenje -a s, zaróbftev -tve ž, zaróbljenec -nca m, zaróbljenka -e ž, zaróbljenost -i ž, zaróbek -bka m; zaróbi -ov m *mn. našivi*
- zaročíti -ím (se), zaróči -íte! zaróčil -ila -o, zaročēn -ēna -o, zaročēnec -nca m, zaročēnka -e ž, zaročítev -tve ž; zaročáti -am, zaročanje -a s; zaróka -e ž, zaročēn -čna -o: ~i prstan, zaročnica -e ž, zaročník -a m; zaróčki -ov m *mn. zaročna slovesnost*, zároki -ov m *mn. zaroka*
- zaročíti -ím *telov.*, zaróči -íte! zaróčil -ila -o, zaročēn -ēna -o, zaročēnje -a s
- zárod -róda m, zaróden -dna -o: ~a mladica, zaródnica -e ž, zaródnik -a m; zaródec -dca m, zaródek -dka m; zarodíti -ím, zaródi -íte! zaródil -ila -o *in* zaródilo -i -e, zarójen -ēna -o
- zarogóziti -im z *rogozom zamašiti*, zarogóžen -a -o
- zarók -óka m *akordno delo*

zarotíti -ím (se), zarotíti -íte! zarotíl -íla -o, zarotèn -èna -o, zarotítev -tve ž; zaróta -e ž, zaróten -tna -o, zarótnik -a m, zarótnica -e ž, zarotílo -a s, zarotílen -ílna -o [-ln-]; zarotováti -újem, zarotováł -ála -o, zarotovánje -a s

zarúbiti -ím *gl.* rubiti, zarúbljen -a -o, zarúbljenje -a s, zarúbítev -tve ž, zarúbljenec -nca m, zarúbljenka -e ž, zarúben -bna -o = zarublživ -íva -o: ~o blago; zarubljeváti -újem, zarubljevál -ála -o, zarubljevánje -a s

zarumenéti -ím *gl.* rumeneti, zarumenél -éla -o, zarumenélost -i ž; zarumeníti -ím: moko ~; zaruméni -íte! zaruménil -íla -o, zarumenjèn -èna -o, zarumenjènost -i ž

zasáčiti -ím koga, zasáčen -a -o, zasačítev -tve ž, zasačnik -a m

zasadíti -ím, zasádi -íte! zasádil -íla -o, zasajèn -èna -o, zasaženica -e ž, zasadítev -tve ž; zasàd -áda m, zasáden -dna -o, zasadíšče -a s, zasája -e ž; zasájati -am, zasájanje -a s, zasajalíšče -a s, zasajálec -lca [-áj-] m, zasajálka -e [-áj-] ž; zasajeváti -újem, zasajevánje -a s

zasánjati -am (se) *gl.* sanjati, zasánjan -a -o, zasánjanost -i ž

zasében -bna -o, zasébnik -a m, zasébnica -e ž, zasébníški -a -o, zasébníštvo -a s; zasebnopráven -vna -o

zaséči -sézem *gl.* seči sežem, zaséžen -a -o, zaséženost -i ž, zaséga -e ž, zasèg -éga m; zasegljív -íva -o, zasegljívost -i ž; zaségati -am, zaséganje -a s; zasegováti -újem, zasegovánje -a s

zasédati -am, zasédanje -a s; zaséda -e ž, zaséden -dna -o, zasédnik -a m; zasedljív -íva -o, zasedljívost -i ž; *gl. tudi* zasesti

zasedéti -ím (se) *gl.* sedeti, zasedèn -èna -o, zasedènost -i ž

zasejáti -séjem *gl.* sejati, zaseján -a -o, zasèv -éva m, zasevèk -vka m, zaséven -vna -o; zasevati -am, zasévanje -a s

zasekati -am, zasekan -a -o, zasek -éka m, zaseka -e ž, záseka -e ž, zasekáč -a m; zasekljív -íva -o, zasekljívost -i ž; zasekávati -am, zasekávanje -a s; zasekováti -újem, zasekovál -ála -o, zasekovánje -a s

zaselíti zasélím *gl.* seliti, zaséljen -a -o, zaséljenost -i ž, zasélje -a s, zaselítev -tve ž; zasélek -lka [-lk-] m; zaseljeváti -újem, zaseljevánje -a s

zaséncíti -ím, zasénčen -a -o, zasénčenost -i ž, zasénčje -a s; zasenčeváti -újem, zasenčevál -ála -o, zasenčevánje -a s

zasésti -sédem *gl.* sestí: ~ kaj, zaséden -a -o; zasèd -éda m, zasédba -e ž: ~ vlog v igri, ~ kraja *okupacija*, zasédben -a -o [-bən-]: ~a oblast; *gl.* zasedati

zasidrati -am, zasídran -a -o: ladja je ~a, zasídríti -ím, zasídrén -a -o: ~a ladja, zasídránje -a s = zasídrenje -a s

zasílen -lna -o [-ln-]: ~i most, ~i izhod, ~a zavora, ~a nosila; zasílnost -i [-ln-] ž

zasípati -am *in* -pljem *gl.* sipati, zasípanje -a s, zasíp -a m, zasípen -pna -o: ~a jama = zasípnica -e ž; zasípávati -am, zasípávanje -a s; zasípljaj -a m; *gl. tudi* zasuti

zasíríti -ím (se): mleko se zasíri, zasírjen -a -o: ~o mleko; zasírjenje -a s, zasírítev -tve ž

zaskočíti -skóčím *gl.* skočiti, zaskóčil -íla -o: ključavnica se je ~a, zaskóčen -a -o. zaskóčen -èna -o: ~i nož, ~a ključavnica *se rada zaskóči*, zaskóčítev

zaskrbéti

-tve *ž*, zaskòk -òka *m*; zaskakováti -újem, zaskakováł -ála -o, zaskakovánje -a *s*

zaskrbéti -ím *gl.* skrbeti, zaskrbljen -èna -o, zaskrbljenost -i *ž*

zaslanjati -am, zaslanjanje -a *s*, zaslanjác -a *m*, zaslanjácica -e *ž*, zaslanjalo -a *s*

zaslécati -am, zaslécanje -a *s*, zasléc -éca *m* *zavihek, zalek*

zasledíti -ím, zaslédi -íte! zaslédil -íla -o, zaslédèn -èna -o, zaslédítev -tve *ž*, zasléd -éda *m*, zaslédék -dka *m*, zaslédba -e *ž*; zasledováti -újem, zasledováł -ála -o, zasledován -a -o, zasledovánje -a *s*; zasledoválec -lca [-áμ-] *m*, zasledováłka -e [-áμ-] *ž*

zaslékniti -nem: ~ rokave, zasléknjen -a -o

zaslepíti -ím, zaslépi -íte! zaslépil -íla -o, zaslepljen -èna -o, zaslepljenost -i *ž*, zaslepljenec -nca *m*, zaslepljenka -e *ž*, zaslepítev -tve *ž*; zaslepljati -am, zaslepljanje -a *s*

zaslíniti -im (se): polž se zaslíni, zaslínjen -a -o

zaslišati -im *gl.* slišati, zaslíšan -a -o, zaslíšanje -a *s*: pri ~u povedati, k ~u peljati; zaslíšanec -nca *m*, zaslíšanica -e *ž*, zaslíšek -ška *m*; zaslíševáti -újem, zaslíševál -ála -o, zaslíševánje -a *s*, zaslíševálec -nca *m*, zaslíševánka -e *ž*, zaslíševálen -lna -o [-ln-]: ~i zapisnik, zaslíševálnica -e [-ln-] *ž*, zaslíševálec -lca [-áμ-] *m*, zaslíševáłka -e [-áμ-] *ž*, zaslíševálski -a -o [-ls-]

zaslíziti -im, zaslízen -a -o, zaslízenje -a *s*, zaslízenost -i *ž*

zasloníti -slónim, zaslóni -íte! zaslónil -íla -o, zaslónjen -a -o, zaslónítev -tve *ž*, zaslónba -e *ž*, zaslón -óna *m*, zaslónka -e *ž*, zaslónilo -a *s*; *gl. tudi* zaslanjati

zaslúga -e *ž*, zaslúžen -žna -o, zaslúžnost -i *ž*; zaslúžljiv -íva -o

zaslúžiti in -íti -slúžim *gl.* služiti: ~ pri sadju (+na sadju), ~ z delom, v denarju, v blagu; zaslúžen -a -o, zaslúženje -a *s*, zaslúžek -žka *m*, zaslúžilo -a *s*; zaslúževáti -újem

zasmehováti -újem, zasmehováł -ála -o, zasmehován -a -o, zasmehovánje -a *s*, zasmehovánec -nca *m*, zasmehovánka -e *ž*; zasmehoválen -lna -o [-ln-], zasmehoválec -lca [-áμ-] *m*, zasmehováłka -e [-áμ-] *ž*; zasméh -a *m*, zasméšek -ška *m*, zasméšen -šna -o; zasmehljiv -íva -o, zasmehljívec -vca *m*, zasmehljívka -e *ž*, zasmehljivost -i *ž*

zasmejáti -sméjem in -smejím se *gl.* smejati se; zasmehljáti -ám se, zasmehljál -ála -o

zasmóditi -im, zasmódi -íte! zasmódil -íla -o, zasmójen -èna -o; zasmód -óda *m* = zasmóda -e *ž*, zasmódina -e *ž*

zasmólíti -ím, zasmóli -íte! zasmólil -íla -o, zasmoljen -èna -o, zasmolítev -tve *ž*, zasmólba -e [-lb-] *ž*; zasmoljeváti -újem, zasmoljevánje -a *s*

zasmráditi -im *gl.* smraditi, zasmrájen -a -o in zasmrajèn -èna -o, zasmrájenost in zasmrajénost -i *ž*, zasmradítev -tve *ž*; zasmrájati -am, zasmrájanje -a *s*

zasnéžiti -ím, zasnéži -íte! zasnéžil -íla -o, zasnéžen -èna -o, zasnéženost -i *ž*

zasnováti -snújem *gl.* snovati, zasnováł -a -o, zasnován -a -o; zasnóva -e *ž*, zasnóven -vna -o

zasnúbiti in -íti -snúbim *gl.* snúbiti, zasnúbljen -a -o, zasnúbljenka -e *ž*, zasnúbítev -tve *ž*, zasnúbítven -a -o [-tvn-]

zasolíti -ím, zasólí -íte! zasólil -íla -o, zasoljen -èna -o; zasólíti jo komu

zasolžiti -ím se, zasolži -íte! zasólzil -íla -o, zasolžèn -èna -o, zasolžitev -tve ž [povsod: -ou-]
 zasopíti -ím koga, zasopi -íte! zasópil -íla -o, zasopljen -èna -o
 zasópsti -pem (se), zasopi -íte! zasópel -ópla -o, zasopèn -èna -o; zasóplost -i ž
 zaspáti -ím *gl.* spati, zaspán -a -o, zaspánost -i ž, zaspánc -nca *m*, zaspánček -čka *m*; zaspánčkati -am *otr.*; zaspànè -éta *m*, zaspánka -e ž, zaspánica -e ž
 zasramotíti -ím, zasramotil -íla -o, zasramočèn -èna -o *in* -tèn -èna -o; zasramováti -újem, zasramováł -ála -o, zasramován -a -o, zasramovánje -a *s*, zasramovánec -nca *m*, zasramovánka -e ž, zasramoválec -lca [-áú-] *m*, zasramováłka -e [-áú-] ž, zasramováłen -lna -o [-ln-]
 zastájati -jam *in* -jem, zastájanje *in* -ánje -a *s*, zastájalec -lca [-áú-] *m*, zastajališče -a *s*; zastáti -nem *gl.* stati -nem, zastál -ála -o: ~o delo, zastán -a -o, zastánek -nka *m*; zastój -ója *m*, zastójen -jna -o, zastójnost -i ž; zastáti -stojím (se) *gl.* stati stojim: živina se je zastála
 zastáratí -am (se), zastáran -a -o: ~a pravica, ~a bolezen, zastáranje -a *s*, zastáranost -i ž; zastáratí -am, zastárel -éla -o, zastárellost -i ž, zastárina -e ž; zastarljiv -íva -o, zastarljivost -i ž; zastarévati -am, zastarévaje -a *s*
 zastáva -e ž, zastávica -e ž, zastáven -vna -o: ~i drog, ~i trakovi, ~o blago; zastávník -a *m*, zastávnica -e ž; zastavonóša -a *in* -e *m*
 zastáviti -ím *gl.* staviti, zastávljen -a -o, zastávljenec -nca *m*, zastávljenka -e ž, zastávljenost -i ž, zastávítev -tve ž; zastáven -vna -o: ~ človek, ~a rast, ži-

val; zastávnost -i ž, zastávnjak -a *m*; zastávišče -a *s*; zastávijati -am, zastávljal -a -o *in* -ála -o, zastávljanje *in* -ánje -a *s*, zastávljavec -vca *m*; zastávljál -en -lna -o [-ln-], zastávljálnica -e [-áú-] ž
 zasteklíti -ím, zastèkli -íte! zastèklil -íla -o, zastekljèn -èna -o, zastekljènost -i ž
 zastírati -am, zastíranje -a *s*, zastíralo -a *s*, zastírati -strèm, zastíri -íte! zastírl -a -o, zastírť -a -o, zastírťje -a *s*, zastírťost -i ž; zástor -óra *m*, zástorček *in* zastóreck -čka *m*, zástorje -a *s*
 zastónj *prisl.*, zastónjski -a -o: ~o delo; zastónjkar -ja *m*, zastónjkarica -e ž
 zastopíti -stópim *gl.* stopiti: zastopíti komu pot, ~ se: zastóp -ópa *m*; zastópen -pna -o; zastópati -am, zastópanje -a *s*; zastópnik -a *m*, zastópnica -e ž, zastópniški -a -o, zastópništvo -a *s*, zastópstvo -a *s*, zastópstven -a -o [-lvən-] *reprezentativen*; *zastopíti -stópim (se) *rozumeli* (se), *zastópen -pna -o *razumljiv, razločen, razumen*: ~ človek, ~a govornica, ~o povedati; *zastópnost -i ž *razločnost, soglasje, razumevnost, razumnoost*
 zástor -óra *m gl.* zastirati
 zastrán ali zastran *predl. z rod. zaradi*: prišel sem ~ hiše, plačevanja, vašega sina
 zastraněti -ím *na stran se nagniti, na stran zaiti*: voz, pogovor zastraní; zastraněl -éla -o, zastranélost -i ž, zastraněnje -a *s*, zastránitev -tve ž; zastranévatí -évam, zastranévanje -a *s*; zastrániti -ím *na stran potegniti*: veja voz zastraní; zastránil -íla -o, zastránjen -èna -o *in* zastránjen -a -o, zastránjenost -i *in* zastránjenost -i ž; zastranje-

zastrašiti

váti -újem, zastranjevál -ála -o, zastranjevánje -a s; zastránjati -am, zastránjanje -a s

zastrašiti -im *in* zastrašiti -ím, zastraši -íte! zastrašil -a -o *in* -ila -o, zastrašen -êna -o *in* zastrašen -a -o, zastrašitev -tve ž, zastrašitven -a -o [-tvan-]

zastráž -i ž, zastráža -e ž, zastrážnica -e ž; *gl. tudi* straž

zastrážiti -im *gl. stražiti*: ~ koga, kaj; zastrážen -a -o, zastrážitev -tve ž, zastráženje -a s

zastreliti -ím, zastreli -íte! zastreli -ila -o, zastreljen -êna -o, zastreljenost -i ž, zastre! [-él] -a m, zastrelek -lka [-lk-] m; zastreljeváti -újem, zastreljevál -ála -o, zastreljevánje -a s: ~ divjačine

zastrešje -a s, zastrešen -šna -o, zastrešek -ška m, zastrešnik -a m

zastre! -rêm *gl. zastirati*

zastriči -strižem (se) *gl. striči*: blago je malo zastrižel, potem pa pretrgal; pri ovcah se je hudo zastrižel; zastrižen -a -o, zastrižek -žka m

zastrméti -ím *gl. strmeti*: to bo zastrmèl, ko te bo zagledal; zastrmèl se je v daljavo; zastrmèlost -i ž

zastrojiti -ójim *gl. strojiti*, zastrojén -a -o: kožo je zastrojil *pri strojenju pokvaril*; zastrojitev -tve ž

zastručí -ov m *mn.*: veter zvrtníči pršičast sneg v školjkaste, kolarjaste zastruge

zastrupíti -ím, zastrúpi -íte! zastrúpil -ila -o, zastrupljen -êna -o, zastrupljenje -a s, zastrupitev -tve ž; zastrupljati -am, zastrupljanje -a s; zastrupljevati -újem, zastrupljevanje -a s, zastrupljevalec -lca [-áú-] m, zastrupljevalka -e [-áú-] ž, zastrupljevalén -lna -o [-ln-]

zastúdiiti -im se *gl. studiti se*, zastúden -a -o, zastúdenost -i ž

zasúkati -kam *in* -čem *gl. sukati*, zasúkan -a -o, zasúk -a m, zasúkljaj -a m; zasukávati -am. zasukávanje -a s; zasúkniti -nem, zasúknjen -a -o

zasúniti -nem: ~ zapah, zasúnjen -a -o, zasúnek -nka m; zasúvati -am, zasúvanje -a s, zasuváč -a m *zapah*

zasúti -spèm *in* -sújem *gl. suti*, zasút -a -o, zasútje -a s, zasúto -i ž, *gl. tudi* zasipati

zasúžnjiti -im, zasúžnjen -a -o, zasúžnjenje -a s; zasúžnjítev -tve ž, zasúžnjenost -i ž; zasúžnjevati -újem, zasúžnevál -ála -o, zasúžnjevánje -a s, zasúžnjevalén -lna -o [-ln-]

zasvétiti -svétim (se) *gl. svetiti*, zasvétil -ila -o: zvezda je zasvétila

zasvínčiti -im s *svincem zaliti*: štéklje ~ v kamen; zasvínčen -a -o, zasvínčenje -a s

zasvítati -am (se): dan se zasvita, malo se mi je zasvíta!o

zaščítiti -im, zaščíten -a -o, zaščítenje -a s, zaščíta -e ž, zaščíten -tna -o: ~a carina; zaščítница -e ž, zaščítnik -a m, zaščítnína -e ž, zaščítniški -a -o, zaščítništvo -a s

zašepetáti -ám *in* -êčem *gl. šepetati*, zašepetál -ála -o [*povsod: šepet- in šepat-*]

zašíti -šijem, zašil -ila -o, zašít -a -o, zašítje -a s; zašívati -am

zaškřgar -ja m *vrsta polžev*

zaškřpati *in* zaškřpáti -škřpam *in* -pljem *gl. škřpati*; zaškřpniti -nem; zaškřpetáti -ám

zaškřniti -nem, zaškřnjen -a -o, zaškřnjálo -a s, zaškřnjálec -lca [-áú-] m

zašpílliti -im: ~ klobaso = zašpíniti -im, zašpíljen -a -o = zašpínjen -a -o

zatajiti -ím, zataji -íte! zatajil -íla -o, zatajèn -èna -o, zatajítev -tve ž, zataja -e ž, zatajliv -íva -o; zatajeváti -újem, zatajevàl -ála -o, zatajevánje -a s, zatajeválec -lca [-áú-] m
zatakñiti -táknem gl. dotakñiti; **zatikati** -am, zatíkanje -a s; **zatik** -a m, **zatika** -e ž, **zaticák** -a m, **zaticáča** -e ž; **zatič** -íča m, **zatiček** -čka m, **zatičnik** -a m *čepnik*; **zaticálo** -a s, **zaticálen** -lna -o [-ln-], **zaticálnik** -a [-áú-] m; **zaticálka** -e [-áú-] ž *veja, ki se zatika po travnikih tam, koder ljudje ne smejo hoditi*
zatlpljati -am se gl. zatopiti
zateči -em gl. teči, zatekel -èkla -o: ~a noga; **zateči** koga na poti *dohiteči*, **zateči** koga pri kraji *zasatili*; **zateči** se: pes se zateče; **zateči** se kam, h komu po kaj (pomoč); **zateklina** -e ž, **zatók** -óka m; **zatekati** -am (se): noga **zateka**, **zateka** se domov, k materi; **zatekanje** -a s, **zatek** -éka m, **zatekališče** -a s: ~ roparjev ali roparjem
zategadelj *prisł. zaradi tega*
zategñiti in -íti zategnem gl. iztegniti, zategnjen -a -o; **zategel** -gla -o, **zateglost** -i ž; **zategnitev** -tve ž, **zategljiv** -íva -o, **zategljivost** -i ž, **zatega** -e ž, **zategati** in **zatezati** -am, **zateganje** in **zatezanje** -a s; **zategováti** -újem, **zategovàl** -ála -o, **zategovánje** -a s; gl. *ludi* zatezati
zátek -tka m *zamašek*
zatelebáti -ám se, **zatelebàj** -ájte sel: **zatelebàl** -ála -o, **zatelebán** -a -o, **zatelebánost** -i ž, **zatelebánec** -nca m, **zatelebánka** -e ž; **zatelebániti** -im se
zatem *prisł. nato, potem*: najprej je govoril predsednik, **zatem** pa tajnik; *loda*: za tem človekom hodi, za tém ne hodi

zatemñeti -ím, **zatemni** -íte! **zatemnèl** -éla -o, **zatemnélost** -i ž; **zatemnévati** -am: nebo je počasi **zatemnévalo**; **zatemnévanje** -a s; **zatemñiti** -ím: ~ koga, kaj, **zatemni** -íte! **zatemnil** -íla -o, **zatemnjèn** -èna -o; **zatemnitev** -tve ž, **zatemnitven** -a -o [-lvàn-]; **zatemnjeváti** -újem, **zatemnjevánje** -a s, **zatemnjeválen** -lna -o [-ln-] [*povsod*: -təm-]
zatepsti -em gl. tepsti: zemlja je od dežja **zatepèna**, **zatepsti** juho z moko; **zatepáti** -am in -píjem, **zatepanje** -a s
zatesáti -tèšem (se) gl. tesati, **zatesán** -a -o, **zates** -ésa m; **zatesñiti** -tèsnem, **zatesni** -tel **zatesnil** -a -o, **zatesnjen** -a -o: ~o drevo. **zatesováti** -újem, **zatesovàl** -ála -o, **zatesovánje** -a s
zatesniti -ím, **zatesni** -íte! **zatesnil** -íla -o, **zatesnjèn** -èna -o, **zatesnjènje** -a s, **zatesnitev** -tve ž; **zatesnjeváti** -újem, **zatesnjevánje** -a s
zateíti -tnèm, **zatni** -íte! **zateíl** -a -o, **zateít** -a -o: noč me je **zateíla**, **sekiro** je **zateíl** v tñalo, ne **zatni** nas *pokontaj*
zatezati -am, **zatezanje** -a s, **zateza** -e ž, **zatezáj** -a m, **zatezálen** -lna -o [-ln-], **zatezálnik** -a [-ln-] m; **zatezljiv** -íva -o, **zatezljivost** -i ž, **zatezen** -zna -o, **zateznost** -i ž, **zateznica** -e ž; **zatezováti** -újem, **zatezovánje** -a s, gl. *ludi* zategñiti
zatič -íča m gl. zatakñiti
zaticati -am gl. zatakñiti
zatiček -lka m, **zatičlen** -lna -o, **zatičlnik** -a m, **zatičnica** -e ž, **zatičje** -a s [*povsod*: -il-]
zafirati -ám, **zafiranje** -a s, **zafiraneč** -nca m, **zafiranka** -e ž; **zafirálen** -lna -o [-ln-], **zafirálec** -lca [-áú-] m, **zafirálka** -e [-áú-] ž; gl. *ludi* zatreiti

zatisniti

zatisniti -nem, zatisnjen -a -o;
zafiskati -am; zatiskováti -ujem,
zatiskovánje -a s

zatišje -a s, zatišen -šna -o

zatláčiti -im, zatláčen -a -o

zató vez. in prisl.: Zato pa rečem vam: najlepša je mladost. Zato sem ostal doma, ker sem bil bolan. Ostal sem doma zato, ker sem bil bolan. Zato ker sem bil bolan, sem ostal doma. Zakaj si to naredil? Zato da! Čemú pa hodi v šolo? Pač zato, da bi se česa naučil! Zato da bi se česa naučil, hodi v šolo. *Loči zato in za to:* Za to (reč) ti ne dam denarja. Zató ti ne dam denarja.

zatočiti -tóčim (se), zatóči -íte!
zatóčil -íla -o: ~ se je, zatóčen -a -o: ~o vino

zatočiti -ím: cekín po mizi zatoči; zatóci -íte! zatóčil -íla -o: ~ je kolo, kroglo, zatočen -éna -o: ~a kroglá lepo leti

zatóhniti -nem, zatóhnjen -a -o;
zatóhel -óhla -o, zatóhlica -e ž,
zatóhlost -i ž, zatóhlna -e ž;
zatóhnéti -ím, zatóhnél -éla -o

zatók -óka m, zatočíšče -a s *zavetje, pribežališče*, zatóče -a s, zatočina -e ž

zatólči -čem gl. tolči, zatólčen -a -o [*povsod: -oŭ-*]

zatoniti -tónem gl. toniti, zatónjen -a -o; zatón -óna m, v zatónu: sonce gre v zatón, sonce je v zatónu

zatopíti -ím (se): zatopíti se v misli; zatópi -íte! zatópil -íla -o, zatopljen -éna -o, zatopítev -tve ž, zatóp -ópa m; zatápljati -am (se), zatápljanje -a s

zatór -óra m gl. zatóréti

zatórej prisl. zató, za toliko: zatórej je bledé njih cvetje velo; Janez ni zatórej, da bi to zmožel

zatožíti -tóžim gl. tožiti, zatóžen -a -o, zatožítev -tve ž, zatóženec -nca m, zatóženka -e ž; zatóžen -žna -o: ~a klop, zatóžnica -e ž *obložnica*, zatožník -a m, zatožnica -e ž; zatóžba -e ž; zatožáriti -im: ~ premoženje, hišo; zatožárjen -a -o

zatrackáti -ám gl. trackati: ~ čas, denar, zatrackán -a -o

zatrátiti -im: ~ čas, denar, zatrátén -a -o, zatrátá -e ž, zatrátén -tna -o

zatrčíti -im *zamašiti*, zatrčén -a -o, zatrč -a m *zamašek*, zatrčnjak -a m *čepnik*

zatrđiti -im in zatrđiti -ím gl. trđiti, zatrđen -a -o, zatrđítev -tve ž, zatrđílo -a s, zatrđílen -lna -o [*-ln-*]; zatrđína -e ž; zatrjeváti -ujem, zatrjevál -ála -o, zatrjevánje -a s

zatrèp -épa m *hišno čelo, zatišje, zavetje*

zatréti zatrèm in zatórem gl. tretí, zatór -a -o, zatórtje -a s; zatór -óra m; gl. *tudi* zatirati

zatrğati -am gl. trgati: ~ blago, noht, zob; zatórgan -a -o

zatróbiti -óbitim gl. trobiti, zatóbil -íla -o, zatórbljenje -a s, zatórbljaj -a m

zatrósiti -im gl. trositi: ogenj ~; zatórošen -a -o, zatóróšek -ška m; zatóróšek -ska m: bolezenski ~; zatóróšati -am, zatóróšanje -a s

zatuhnéti -ím gl. zatóhniti

zativórnica -e ž, zativórníčen -čna -o: ~i prag; zativórníčar -ja m; zativóriti -im, zativórjen -a -o

zauđárjati -am: ~ po čem *dišati, smrđeti, imeti duh po čem*, zauđárjal -a -o in -ála -o, zauđárjanje in -ánje -a s

zaukátati -am gl. ukati

zaukázati in zaukazáti -kážem gl. kazati, zaukazán -a -o; zaukaz -áza m, zaukazek -zka m, zaukazén -zna -o, zaukaznost -i ž,

zaukazljiv -íva -o, zaukazljivost -i ž; zaukazováti -újem, zaukazovál -ála -o, zaukazovánje -a s, zaukazoválec -lca [-áú-] m, zaukazoválen -lna -o [-ln-]

zaúpati -am *gl.* upati, zaúpan -a -o: ~o blago; zaúpanje -a s, zaúp -a m, zaúpen -pna -o, zaúpnik -a m, zaúpnica -e ž, zaúpniški -a -o, zaúpnost -i ž; zaupljiv -íva -o *in* zaúpljiv -a -o, zaupljivost -i *in* zaúpljivost -i ž; zaupávati -am = zaupovávati -újem

zaustáviti -im, zaustávljen -a -o, zaustáva -e ž, zaustavljiv -íva -o, zaustáven -vna -o; zaustávljati -am, zaustávljanje *in* -ánje -a s

zaúšnica -e ž, zaúšje -a s, zaúšen -šna -o

zaužítí -íjem *gl.* užiti, zaužit -a -o, zaužitje -a s, zaužitek -tka m, zaužiten -tna -o; zauživati -am, zaužíval -a -o *in* -ála -o, zaužívanje *in* -ánje -a s

zavájati -am, zavájanje -a s, zavája -e ž, zavajálen -lna -o [-ln-]; *gl. tudi* zavesti

zavalítí -im, zaváli -íte! zavávil -íla -o, zavaljen -éna -o, zavaljének -nca m, zavaljénost -i ž, zavál [-ál]' -ála m *zaplavitev, zavaljena skala*; zaváljati -am, zaváljan -a -o: ~a obleka, zavaljeváti -újem, zavaljevánje -a s; zavaljúh -a m, zavaljúšen -šna -o *zavaljen*

zavarítí -im, zavári -íte! zaváril -íla -o, zavarjen -éna -o, zavarítev -tve ž, zavarljiv -íva -o; zavarjati -am; zavára -e ž

zavárovati -ujem *gl.* varovati: ~ hišo pred ognjem, ~ mejo proti sovražniku, ~ se zoper očitek, ~ se za življenje, ~ za stara leta, starost; ~ se s čim; zavárovan -a -o *in* zavarován -a

-o, zavárovanje -a *in* zavarovánje -a s; zavárovanec *in* -ánek -nca m, zavárovanka *in* -ánka -e ž; zavaroválec -lca [-áú-] m, zavaroválka -e [-áú-] ž, zavaroválski -a -o [-áú-]; zavaroválen -lna -o [-ln-], zavaroválnica -e [-ln-] ž, zavaroválničen -čna -o [-ln-], zavaroválnina -e [-ln-] ž, zavaroválnínski -a -o [-ln-]

zavdáti -ám: ~ komu; zavdán -a -o: ~o mu je bilo; zavdájati -am, zavdájanje -a s, zavdajálec -lca [-áú-] m, zavdajálka -e [-áú-] ž, zavdája -e ž

zavéčiti -im: sod ~ *sodu dno vstaviti, tesno zapreti*

zavédti (+zavésti) zavém se *gl.* vedeti, zavédel -a -o: ~ se je, zavédela se je (+zavédla); zavéd -éda m, zavéda -e ž = zavést -i ž, zavésten -tna -o, zavéstnost -i ž; zavéden -dna -o, zavédnost -i ž, zavédati -am se, zavédanje -a s, zavédoma *prisl.*

zavérovati -ujem *gl.* verovati: ~ se v kaj; zavérovan -a -o, zavérovanost -i ž, zavérovanec -nca m, zavérovanka -e ž

zavésa -e ž; zavésiti -im: okno s platnom ~; zavésen -a -o: ~o okno; zavésati -am, zavésanje -a s

zavést -i ž *gl.* zavedeti se

zavésti -védem *gl.* vesti: ~ koga kam, zavédel -védla -o *in* zavél -éla -o, zavedèn -éna -o; zavédba -e ž; zavedljiv -íva -o *zapeljiv; gl. tudi* zavoditi

zavétek -tka m = zavétje -a s; zavéten -tna -o: ~a lega, zavétnik -a m *zaščitnik, patron*, zavétnica -e ž, zavétniški -a -o, zavétništvó -a s; zavétišče -a s, zavétiščen -čna -o

zavéti zavéjem *gl.* veti, zavèl -éla -o: ~ je drug veter

zavétrje

zavétrje -a s, zavétrn -a -o; zavétrina -e ž
zavézati -véžem, *gl.* vezati: ~ vrečo, čevalj, ~ koga (se) za 1000 din; ~ se, da plačam = za plačevanje (+k plačevanju, +na pl.); zavézan -a -o; zavéza -e ž, zavézanost -i ž, zavézanec -nca m, zavézanka -e ž; zavézek -zka m; zavézen -zna -o, zavéznišnik -a m, zavéznišnica -e ž, zavézniški -a -o, zavézništvo -a s; zavezováti -újem, zavezovánje -a s; zavezoválec -lca [-áú-] m, zavezováčka -e [-áú-] ž, zavezoválen -lna -o [-ln-]; zavezávati -am, zavezávánje -a s
zavídati -am: ~ komu kaj ali koga zaradi česa; zavídan -a -o, zavídanje -a s; zavídadjôč -a -e (+zavídujôč), zavíd -a m; zavíden -dna -o, zavídnost -i ž, zavídnik -a m, zavídnica -e ž; zavídljiv -íva -o, zavídljivost -i ž, zavídljivec -vca m, zavídljivka -e ž, zavídljivost -i ž; zavídeti -im; zavíst -i ž, zavísten -tna -o, zavístnež -a m, zavístnik -a m, zavístnica -e ž, zavístnost -i ž
zavíhati -am *in* -šem, zavíhan -a -o: ~i rokavi, zavíhanje -a s, zavíh -a m = zavíha -e ž, zavíháj -a m, zavíhanec -nca m, zavíhanice -ic ž *mn.*, zavíhek -hka m, zavíhljaj -a m; zavíhni -nem, zavíhnjen -a -o; zavíhováti -újem, zavíhovál -ála -o, zavíhovánje -a s
zavíhtéti -ím *gl.* vihteti, zavíhtél -éla -o; veter je ~ čez polje; zavíhtíti -ím (se): ~ meč, zavíhtí -íte! zavíhtil -íla -o, zavíhtèn -èna -o: fant je zavíhtil bič *in* počil, zavíhtèno kolo se ni ustavilo
zavíjati -am *gl.* zaviti
zavínek -nka m, zavínkast -a -o; zavíniti -nem

zavírati -am, zavíranje -a s, zavíra -e ž, zavíráč -a m, zavíráča -e ž; zavíráló -a s, zavírálén -lna -o [-ln-], zavírálnica -e [-ln-] ž; zavírek -rka m *ovira*, zavíren -rna -o: ~a veriga, zavírnična -e ž; *gl. tudi* zavreti *in* zavora
 +zavíséti -ím *biti odvisen*; +zavísen -sna -o *odvisen*
zavíst -i ž *gl.* zavídati
zavítati -víjem *gl.* viti: ~ robec, ~ kaj v robec, ~ komu vrat, ~ jo v gostilno; zavít -a -o, zavítje -a s, zavítek -tka m, zavítost -i ž; zavítica -e ž, zavítina -e ž; zavíjati -am: volk je zavíjal, zavíjati oči (od hnavščine); zavíjal -a -o *in* -ála -o, zavíjanje *in* -ánje -a s, zavíjáč -a m, zavíjáča -e ž, zavíjáló -a s, zavíjálén -lna -o [-ln-], zavíjálec -lca [-áú-] m, zavíjálka -e [-áú-] ž, zavój -ôja m, zavójít -a -o, zavójén -jna -o: ~i papir, zavójček -čeka m, zavójnina -e ž
zavládati -am, zavládánje -a s
zavléči -em *gl.* vleči: ~ voz v klonico, ~ pšenico *zabranati*, stvar se bo zavlekla, nebo je zavlečeno; zavláčiti -im: ~ rž *zabranati*; zavlačljiv -íva -o; zavlačévati -újem, zavlačévál -ála -o, zavlačévánje -a s, zavlačéválec -lca [-áú-] m, zavlačéválen -lna -o [-ln-], zavláčnik -a m *zeleni teloh*
závod -óda m, zavóden -dna -o *zavoda se tičôč*, zavódski -a -o, zavódar -ja m, zavódarica -e ž, zavódarški -a -o; zavódnik -a m, zavódnica -e ž
zavodítati -vódim *gl.* voditi, zavódil -íla -o, zavodljív -íva -o, zavodljívec -vca m, zavodljívka -e ž, zavodljívost -i ž; zavódnik -a m, zavódnica -e ž; *gl. tudi* zavésti

zavóhati -am, zavóhal -a -o; zavòh -óha *m*

zavòj -ója *m gl.* zaviti

zavóljo *predl. z rod. zaradi:* ~ sina trpi, ~ kraje sedi

zavóra -e *ž*, zavóren -rna -o, zavórnica -e *ž*, zavórnichen -čna -o, zavórník -a *m*, zavornják -a *m*; *gl. tudi* zavirati *in* zavreti

zavozíti -vózim *gl.* voziti: ~ kam, ~ v kaj, zavòzil si jo! zavozíti dosti denarja; zavòžen -a -o, zavòženost -i *ž*; zavázati -am, zavázanje -a *s*

zavozlátí -ám *gl.* vozlati: ~ nit, zgodba se zavozlá, zavozlán -a -o, zavozlánje -a *s*, zavozláj -a *m* (+zavozlj-)

zavpíti -jem *gl.* vpiti, zavpítje -a *s*
zavračáti -am, zavračanje -a *s*, zavračálec -lca [-áuj-] *m*, zavračáлка -e [-áuj-] *ž*, zavračílo -a *s*; zavračílen -lna -o [-ln-]; zavračeváti -újem, zavračevánje -a *s*, zavračeválen -lna -o [-ln-]; *gl. tudi* zavrnutí

zavrátén -tna -o: ~o koga umoriti, zavrátница -e *ž*, zavrátník -a *m*, zavrátčnost -i *ž*, zavrátnež -a *m*

zavréči -vržem *gl.* vreči, zavrgel -gla -o, zavržen -a -o, zavržénost -i *ž*, zavrženen -nca *m*, zavržénka -e *ž*, zavrgljaj -a *m*; zavrgávati -am; zavržen -žna -o, zavržnost -i *ž*

zavreščáti -im *gl.* vreščati

zavréti -vrèm: vodó ~, voda zavrè, kri zavrè, po človeku vse zavré; zavri -íte! zavrèl -éla -o, zavréti -a -o: ~o mleko, zavréti -a *s*, zavrélica -e *ž*; zavrélek -lka [-lk-] *m*, zavrélec -lca [-lc-] *m bol. rmán*; zavrévati -am, zavrévanje -a *s*

zavréti -vrèm: kolo ~, zavri -íte! zavrl [-vory] -a -o, zavrt -a -o: ~o kolo; *gl. tudi* zavirati

zavrískati -am; zavrískniti -nem: od veselja ~

zavríniti -vrnem *gl.* vrniti: ~ komu prošnjo, zavrnjen -a -o, zavrnítev -tve *ž*; zavríniki -ov *m mn. resasti konec snuika (na stavbah), resasti konci platna; gl. tudi* zavračati

zavrstjó *prisl. po vrsti*

završáti -ím = završéti -ím, završálo je = završélo je

završítí -ím *končati*, završí -íte! završil -íla -o, završén -éna -o, završítev -tve *ž*, završéa -šna -o *zaključen, sklepen*

zavrtáti -am *gl.* vrtati, zavrtán -a -o, zavrtánost -i *ž*, zavrtáč -a *m zool. neki hrošček*

zavrtéti -ím (se) = zavrtíti -ím (se) *gl.* vrteti *in* vrtiti, zavrtèl -éla -o, zavrtíl -íla -o, zavrtèn -éna -o

zavrzék -žka *m gl.* zavreči

zavzdígniti -nem *gl.* vzdigniti, zavzdígnjen -a -o; zavzdíg -a *m*; zavzdígováti -újem, zavzdígovál -ála -o, zavzdígovánje -a *s*

zavzétí -vzámem (se) *gl.* vzeti: ~ utrdbo, ~ se za kaj, ~ se (nad čim) *začuditi se ob čem*; zavzét -a -o, zavzétje -a *s*, zavzétost -i *ž*; zavzémati -am (se), zavzémanje -a *s*; zavzémek -mka *m*; zavzéten -tna -o

zazdétí -ím se *gl.* zdeti se: zazdí se mi kaj, zazdí se mi do česa; zazdévati -am se, zazdévánje -a *s*
zazíbatí -am *in* -bljem *gl.* zibati, zazíbal -a -o *in* -ála -o, zazíban -a -o, zazíbanje -a *s*; zazíbávati -am, zazíbálka -e [-áuj-] *ž uspavanka*

zazídatí -am *gl.* zidati: ~ kaj, zazídan -a -o, zazídanje -a *s*; zazídávati -am, zazídávanje -a *s*
zazímek -mka *m pozna zima*

zaznamenovati -ujem *in* -áti -újem, zaznamenovan -a -o *in* zaznamenován -a -o

zaznamováti

zaznamováti -újem *in* zaznamováti -ujem, zaznamováł -ála -o *in* zaznamoval -a -o, zaznamován -a -o *in* zaznamovan -a -o, zaznamovánje -a *in* zaznamovánje -a s; zaznám -áma *m* = zaznámek -mka *m*; zaznámba -e *ž*, zaznámben -bna -o *pr.*: ~i red; zaznámnen -mna -o; ~i koledar

zaznátí -ám *gl.* znati, zaznán -a -o, zaznánje -a s; zaznáva -e *ž*, zaznáven -vna -o, zaznávnost -i *ž*; zaznávati -am (*se*): dan se zaznáva; zaznávánje -a s; zaznáték -tka *m*

zazóbnica -e *ž absces za zobom*
zazóreti -ím, zazóri -íte! zazórel -éla -o: prve dni avgusta je oves že zazórel; dan zazorí zgodaj; zazórevati -am, zazórevanje -a s

zazorítí -órim se: žito se zazóri, zazóri -íte sel zazóril -íla -o: oves se je ~, zazórjen -a -o: žita so lepo ~a; zazorítí -ím: taka vročina žito prehitro zazorí, zazóri -íte! zazóril -íla -o: ta teden je pšenico zazóril, zazórjen -éna -o: oves je lepo ~

zazvonítí -ím, zazvóni -íte! zazvónil -íla -o; zazvánjati -am; zazvončkátí -ám; zazvončkál -ála -o; zazvončkljátí -ám, zazvončkľjal -ála -o

zazágati -am: ~ v kaj, ves les ~; zažagováti -újem, zažagováł -ála -o, zažagovánje -a s

zazarétí -ím *gl.* žarétí *in* žarèk: železo v ognju zažarí; ta mast malo zažarí; zažarèl -éla -o: ~o železo; zažarévati -am, zažarévánje -a s

zazelétí -ím *gl.* želeti: ~ česa ali kaj, zazelèn -éna -o, zazelénje -a s

zaženítí -žením *gl.* ženiti, zaženjen -a -o, zaženítev, -tve *ž*, zaženilo -a s

zažétí -žmèm *gl.* izžeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*, zažétina -e *ž*; zažémati -am, zažémanje -a s
zažétí -žánjem *gl.* žeti, zažét -a -o, zažétost -i *ž*

zažgátí -žgèm *gl.* žgati, zažgalína -e *ž*; zažigati -am, zažiganje -a s; zažig -a *m*, zažíga -e *ž*, zažigáč -a *m*; zažigálo -a s, zažigálen -lna -o [-ln-], zažigálnica -e [-ln-] *ž*, zažigálnik -a [-ln-] *m*, zažigálec -lca [-dɥ-] *m*, zažigálka -e [-dɥ-] *ž*

zaživétí -ím *gl.* živeti, zažível -éla -o: komaj je ~, pa ga je porbralo

zažrétí -žrèm *gl.* žreti, zažrt -a -o, zažrtost -i *ž*; zažírati -am: ~ koga *zajedati*, zažíranje -a s
zažúgati -am, zažúganje -a s, zažúg -a *m*

zažvížgati -am, zažvížg -a *m*; zažvížgniti -nem

zbádati -am, zbádanje -a s; zbadljív -íva -o, zbadljivost -i *ž*, zbadljívec -vca *m*, zbadljívka -e *ž*; *gl.* tudi zbsti

zbátí zbojím se *gl.* bati se, zbál -a -o: ~ se je očeta

zbébití -ím: ~ koga, zbebljen -a -o

zbégati -am koga, zbégan -a -o, zbéganost -i *ž*, zbéganec -nca *m*, zbéganka -e *ž*

zbesédítí -ím se *spričkati se, spreti se, zbesedováti* -újem se, zbesedováł -ála -o

zbesnétí -ím *gl.* besneti, zbesnèl -éla -o, zbesnélost -i *ž*, zbesnélec -lca [-lc-] *m*

zbezljátí -ám *gl.* bezljati: krave so zbezljale [-bɔz-]

zbežátí -ím *gl.* bežati, zbežal -ála -o; zběg -éga *m*; zběgniti -nem

zbití
zbitíati -am, zbitánje -a s, zbita -e *ž*, zbitren -rna -o: ~i center; zbitrálo -a s, zbitrálišče -a s, zbitrálen -lna -o [-ln-]: ~i kanal,

zbirálnica -e [-ln-] ž, zbirálnik -a [-ln-] m; zbirálec -lca [-áý-] m, zbirálka -e [-áý-] ž; zbirica -e ž; zbirka -e ž; *toda*: izbirati *gl. tam*; *gl. tudi* zbrati in zbor zbiti -jem *gl. biti*: dno ~, žogo ~, svinjko ~, hruško z veje ~; toča zbiije žito, fantje so se zbili *stepli*; zbit -a -o: ~a slama, ~ človek *pretepen, zdelan, utrujen*; zbitost -i ž, zbitje -a s; zbjíjati -am: ~ žogo, ~ šale, zbjíjal -a -o in zbjíjala -o, zbjíjanje -a in -ánje -a s
zblazneti -im *gl. blazneti*, zblaznel -éla -o, zblaznelost -i ž; zblázniti -im: ~ koga, zbláznejši -a -o
zbledéti -ím *gl. bledeti*, zbledél -éla -o: ~e barve, zbledélost -i ž
zblésti zblédem (se) *gl. blesti*, zblédel zblédla -o: ~o se mu je, zbleden -éna -o
zblízati -am, zblízan -a -o, zblízanje -a s; zblíževáti -újem, zblíževal -ála -o, zblíževanje -a s, zblíževálen -lna -o [-ln-]
zblódití in zblódiťi zblódim *gl. bloditi*, zblójen -a -o *zmešan, plašen*; zblóda -e ž in zblója -e ž, zblojenína -e ž, zblódnik -a m
zbobnati -am: ~ ljudi skupaj; ~ po vasi *razbobnati*, zbobnan -a -o
zbočítí -im *gl. izbočiti*, zbočen -a -o *konveksen*, zbočenost -i ž; zbočkniti -nem, zbočkel -kla -o, zbočklína -e ž; zbočati -am; *gl. tudi* vzbočiti
zbočki *prisl. od strani, z boka*
zboğ ali zbog *predl. z rod. zaradi, zavoljo*
zboğati -am: ~ koga s kom *spraviti viši koga s kom, ~ se spraviti se zбоğom medm. (pozdrav)*
zboleťi -ím, zbolí -íteľ zbolél -éla -o; zbolélost -i ž, zbolévati -am, zbolévanje -a s
zboľjšati -am *gl. izboľjšati*

zbòr -óra m: pevski ~, državni ~; ~ poslancev, v zboru peti; zbòrov -a -o: ~e vaje, zbòrovski -a -o: ~i vložki; zbóren -rna -o: ~o petje, ~e recitacije, ~i govor; zbórnica -e ž, zbórníčen -čna -o; zbórník -a m, zbórníški -a -o; zboríšče -a s; zborováti -újem, zborováł -ála -o, zborovánje -a s, *gl. tudi* zbrati; *toda* izbor *gl. tam*
zbošítí -ím: ~ konja, zbósi -íteľ zbošil -íla -o, zbošen -éna -o, zbošítev -tve ž
zbósti zbdém *gl. bosti*, zbdèn -éna -o, zbdò -óda m, zbdoljáj -a m, zbdoljív -íva -o; *gl. tudi* zbadati
zbrátí zbrêrem *gl. brati*, zbrán -a -o, zbránost -i ž, *gl. tudi* zbor in zbirati; *toda* izbrati *gl. tam*
zbrázdáti -ám *gl. brazdátí*, zbrázdán -a -o
zbrázditi -im *gl. brázda*, zbrázdén -a -o, zbrázdénost -i ž
zbrisati zbríšem, zbrisán -a -o; zbris -a m, zbrisén -sna -o; zbrisílo -a s: ~ iz zemljiške knjige; zbrisováti -újem, zbrisováł -ála -o, zbrisovánje -a s; *tudi* izbris- *gl. tam*
zbródiťi -im *gl. brodiťi*, zbrójen -a -o in zbróden -a -o, zbrója -e ž, zbróda -e ž, zbródi -i ž *mn.*
zbráskati -am, zbráskán -a -o: kure so vse zbráskale *razbráskale*; zbráskati na kup; *toda*: kura je črva izbráskala
zbrúsiťi -im *gl. brusiti*, zbrúšen -a -o, zbrúsek -ska m; *toda* izbrusiti *gl. tam*
zbuďiti -ím (se), zbuďí -íteľ zbuďil -íla -o, zbužen -éna -o, zbuženje -a s, zbuženost -i ž, zbuďítev -tve ž; zbuďjati -am, zbuďjanje -a s; zbuďjalo -a s, zbuďjalec -lca [-áý-] m
zbúrkati -am, zburkán -a -o, zburkánje -a s; zburkávatí -am

zdahníti

zdahníti zdáhnem [nepoud. -dah- in -dah-] *gl.* vzdahniti in izdahniti
zdaj *prisl.*, **zdaj** *zda*j *takoj*; **zda**j tû, **zda**j tàm; **zdaj** pa **zdaj**; za **zdaj**; od **zdaj** (naprej); **zdàjle**; **zdàjci** *takoj*; **zdánji** -a -e *se-danji*
zdáleč in **izdáleč** *prisl. od daleč*
zdávnaj in **izdávna**j *prisl.*, od **zdávnaj**, **zdávnji** -a -e
zdehati -am *gl.* zehati
zdelati -am: obleko ~ .*pokvariti*, *uničiti*, bolezen ga je *zdelala*; ves je *zdelan*; učenec je šolo *izdelal*, a ga je *zdelala*; **zdelá**-vati -am; **zdelováti** -újem, **zde**-lovàl -ála -o, **zdelovánje** -a s
zdéti *zdenem*: okoli kola se *zde*-ne snopje ali slama; **zdéto** žito; **zdeváti** -am in -vľjem: ~ *pri*-imke, **zdevanje** -a s, **zdevek**-vka m; *gl. tudi* **vzd**-
zdéti *zdím* se, **zdel** -éla -o, **zdetje** -a s = *zdenje* -a s, **zdetek** -tka m, **zdetev** -tve ž
zdíhniti -nem *gl.* vzdíhni
zdirjati -am *gl.* dirjati: jezdec **zdirja** po cesti
zdivjáti -ám *gl.* divjati, **zdivján** -a -o, **zdivjánje** -a s, **zdivjánost** -i ž
zdólaj *prisl.*; od **zdólaj** je *pri*-šel (*od kod?*), **odzdólaj** *stanuje* (*kje?*); **zdólnji** -a -e [-ln-]: ~i konec, ~i svet; **zdólajšnji** -a -e **zdólec** -lca [-óu-] m *spodnjak*, *pe*-*ter* *od spodnje strani*
zdogočásiti -im (se); **zdogočásen** -a -o, **zdogočásenost** -i ž [*po*-*vsod*: -óu-]
zdóma *prisl.*: ~ *biti*, *toda*: z doma *iti*, z doma je *prinesel*; **zdomar** -ja m *krošnjar*; *gl. tudi* **dom**
zdráha -e ž: ~e *delati*; **zdráhi** -ov m *mn. čenčanje*, *čence*: ~e *prenašati*; **zdrahljiv** -íva -o, **zdrahljivec** -vca m, **zdrahljívka** -e ž; **zdráhati** -am, **zdráhan** -a -o *raztrgan*

zdrámíti **zdrámim** *gl.* vzdramiti, **zdrámljen** -a -o, **zdrámljenje** -a s, **zdrámljenost** -i ž, **zdrámilo** -a s, **zdrámítev** -tve ž
zdrápati -am: hlače ~ *razdrapati*, **zdrápan** -a -o, **zdrápanost** -i ž
zdrásati -am *razdrásati*, *raztrgati*, **zdrásan** -a -o: ~ *berač*
zdraš -a m *vrsta koša*
zdráv -áva -o: **zdráv!** ~ *bodi!*
zdrávi *ostaníte!* *vzklik*, *pozdrav*; **zdrávje** -a s, **zdravica** -e ž, **zdravička** -e ž, **zdravičar** -ja m; **zdrávstvo** -a s, **zdrávstven** -a -a [-tván-]
zdravamarija -e ž
zdravéti -im, **zdravèl** -éla -o, **zdravénje** -a s
zdravílo -a s, **zdravílen** -lna -o [-ln-], **zdravílnost** -i [-ln-] ž, **zdravílišče** -a s; **zdravíliški** -a -o, **zdravílstvo** -a [-ls-] s; **zdravíloslòvje** -a s *farmakologija*, **zdravíloslòven** -vna -o, **zdravíloznánstvo** -a s, ~ *zná*vec -nca m, ~ *znánski* -a -o
zdrávit -im (se): ~ *koga* (se), ~ *komu* (si) *rano*; **zdrávil** -a -o, **ozdrávljen** -a -o, **ozdrávljenje** -a s, **zdrávlítev** -tve ž; **zdravník** -a m, **zdravnica** -e ž, **zdravníški** -a -o, **zdravništvo** -a s, **zdravnína** -e ž
zdrážba -e ž, *rod. mn.* **zdrážb**: ~e *delati*, **zdrážbar** -ja m, **zdrážbarica** -e ž, **zdrážbarski** -a -o
zdrážiti -im *razdrážiti* *koga*, **zdrážen** -a -o; **zdražljív** -íva -o, **zdražljívost** -i ž, **zdražljívec** -vca m, **zdražljívka** -e ž; **zdražník** -a m
zdražíti -im (se), **zdražíti** -íte! **zdražíl** -íla -o: *blago* se je *zdražilo*, **zdražèn** -éna -o, **zdražítev** -tve ž
zdrčáti -im *gl.* drčati; **zdrčkniti** -nem, **zdrčk** -a m; **zdrčkljív** -íva -o, **zdrčkljívost** -i ž; **zdrčkováti** -újem, **zdrčkovál** -ála -o, **zdrčková**n -ánje -a s

zdrǎgniti -nem, zdrǎgnjen -a -o:
~a obleka, ~ človek *skopuh*;
zdrǎgavati -am

zdríz -a m, zdrízast -a -o; zdríz-
nica -e ž, *nav. mn. zdríznice -ic*
zool.; zdrízati -am se, zdríza-
nje -a s

zdrobíti -ím, zdróbi -íte! zdróbil
-íla -o, zdrobljèn -èna -o, zdrob-
ljènost -i ž, zdrobitev -tve ž;
zdrób -a m, zdróbov -a -o

zdrsñiti -nem, zdrsljaj -a m, zdrf-
sek -ska m; zdrsėti -ím, zdrsěl
-éla -o

zdróžgati in zdrúžgati -am *zmeč-*
kati; zdrúžniti -nem, zdrúznjen
-a -o; zdrúžek -zka m

zdrúžiti -im *gl. družiti*, zdrúžen
-a -o; Zdrúžene države, združít-
tev -tve ž, združenje -a s, združ-
enec -nca m; združek -žka m
združba -e ž; združèn -žna -o,
združnost -i ž; združljiv -íva -o,
združljivost -i ž; združeváti
-újem, združevál -ála -o, zdru-
ževánje -a s, združeválec -lca
[-áμ-] m, združeválka -e [-áμ-]
ž, združeválen -lna -o [-ln-]

zdrǎzniti -nem se; zdrǎzati -am se;
zdrzováti -újem se, zdrzovál
-ála -o

zdržáti -ím (se) *gl. vzdržati in*
držati; zdržáti napor, ~ se vi-
na, zdržal -ála -o, zdržánje -a
s; zdržèn -žna -o *kar vénomer*
trája, kar se dá prenesti: ~o
delo 24 ur, ~e razmere, ~ člo-
vek *ki veliko prenese, zdržt, ki*
zdržno živi, ki ga je mogoče pre-
nesti, zdržnost -i ž, zdržljiv -íva
-o, zdržljivost -i ž; velika, dolga
~; zdrževáti ž; zdrževál -
ála -o, zdrževánje -a s; zdržá-
vati -am, zdržávanje -a s; zdr-
ževálec -lca [-áμ-] m, zdrževál-
ka -e [-áμ-] ž; zdrževálen -lna
-o [-ln-], zdrževalnina -e [-ln-] ž
zdržema *prisl.*: dela ~ 12 ur

zdvojíti -ím, zdvóji -íte! zdvójl
-íla -o, zdvojen -èna -o, zdvo-
jítev -tve ž, zdvojènje -a s;
zdvájati -am, zdvájanje -a s

zèba -e ž *ščinkavec*, zèbica -e ž,
zèbji -a -e

zèbra -e ž *zool.*, zèbrin -a -o, zè-
brast -a -o

zèbsti zèbe (me), zèbel -bla -o:
zèblo me je

zedíniti -im (se), zedínjen -a -o:
Zedínjene države -ih -áv *Zdru-*
žene države; zedinjenje -a s,
zedínjenec -nca m; zedinjati
-am, zedinjanje -a s; zedinje-
váti -újem, zedinjevánje -a s,
zedinljiv -íva -o

zefir -a m *vetrc*

zéhati -am in zédhati -am, zé-
hanje -a s, zéh -a m, zéhav -a
-o, zéhavec -vca m, zéhavka -e
ž; zéhniti -nem

zèl [zə̀u in zə̀l] zlá -ò in -ó, zlegà
in zléga zlé, zlemù in zlému
zli, zló, zlem, zlim; *mn. zli zlé*
zlá, zlih, zlim, zlé zlá, zlih, zlí-
mi: zli duh, za zlo se mi zdi;
pòzlu iti *na nič priti*; pòzlu dati
na nič spraviti; pod zlo iti *pòzlu*
iti; *gl. tudi* zlo

zél [-éμ] zeli ž, *orod. mn. z zelmí*
[-lm-]: krčna ~; zélen -lna -o
[-éμ-]: ~a bolha; zélnat -a -o
[-éμ-]: ~a glava; zélnik -a
[-éμ-] m, zélniški -a -o [-éμ-],
zélnica -e [-éμ-] ž, zélniček -čka
[-éμ-] m; zelinje -a s; zélišče
-a in zélišče -a s, zéliščen -čna
-o in zéliščen -čna -o, zéliščnat
-a -o in zéliščnat -a -o, zélišče-
vec -vca in zéliščevec -vca m,
zéliščekva -e in zéliščekva -e ž
vrsta potice, zéliščar -ja in ze-
liščar -ja m, zéliščarica -e in
zéliščarica -e ž, zeljád -i ž; *gl.*
tudi zelje

zelèn -èna -o; bolj zelèn, *dol. ze-*
lèni -ega -a -o; zelén -i ž, ze-
lenina -e ž, zeleník -a m; zeléna

zélana

-e *ž kozje ime*, zeléneec -nca *m*, zelénček -čka *m*; zeleníca -e *ž*, zeleničen -čna -o; zeleníka -e *ž*, zeleníkov -a -o: ~ les = zeleníkovina -e *ž*; zelenílo -a *s*; zelenjád -i *ž*, zelenjáden -dna -o, zelenják -a *m*; zelenjáva -e *ž*, zelenjáven -vna -o: ~a juha; zelenjávar -ja *m*, zelenjávarica -e *ž*; zelénje -a *s*; zelénka -e *ž*: ~o vina je kupil; zelénkast -a -o; zelénko -a *m*

zélana -e *ž neka rastlina*

zelenéti -im: drevje zelení, zeléni -íte! zelenél -éla -o, zelénênje -a *s*; zeleníti -ím *zeleno delati*, zeleníti se: drevje se zelení, zeléni -íte! zelenil -a -o, zelenjênje -a *s*

zeleno -v sestavi: zelenobrádec -dca *m*, ~bráden -dna -o; zelenokljùn -úna -o, zelenonòg -óga -o; zelenoòk -óka -o; zelenoprógast -a -o; zelenoríľkar -ja [-íu-] *m*; zelénorumèn -éna -o; zelenozòb -óba -o, zelénožólt -a -o [-óu-]

zélje -a *s*, zéljen -ljna -o: ~a solata, zéljce -a *s*, zéljišče -a *s* (*njiva*); zéljar -ja *m izdelovalec in prodajalec zelja, sod za zelje, zéljarica* -e *ž izdelovalka in prodajalka zelja, doga za zeljarje; zéljarski* -a -o: ~i sod, zéljarstvo -a *s*

zeló in **zelò** *prisl.*: ~ priden je, ~ zapravlja, ~ zgodaj, ~ bližu, ~ res

zelót -a *m prenapelež, gorečnež; zelótstvo* -a *s prenapetost, zelótiski* -a -o, zelotizem -zma *m*
zémlja -e *ítd. ž ali edn. zemljé, zemljó, pod zémľjo spraviti, pod zemljó ležati; mn. zemljé -á -ám -é -ámi; Zémľja* -e *ž planet, Zémľjin* -a -o; *zémelj-ski* -a -o [-máj-], *zemlják* -a *m, zemljákinja* -e *ž; zemljàn -ána m, zemljánka* -e *ž, zemlja-*

rína -e *ž; zémľjast* -a -o, *zemlját -áta* -o; *zémľjica* -e *ž, zemljína* -e *ž; zemljíšče* -a *s, zemljíščen -ščna* -o, *zemljíski* -a -o: ~a knjiga, *zemljíškoknjížen -žna* -o

zemlje -v sestavi: *zemljedélec* -lca [-lc-] *m, ~délstvo* -a [-ls-] *s; zemljeknjížen -žna* -o: ~i izpísek; *zemljemérec* -rca *m, ~mérski* -a -o, ~méstvo -a *s; zemljepis* -a *m, ~písec* -sca *m, ~písen* -sna -o, ~písje -a *s; zemljevíd* -a *m, ~víden* -dna -o: ~a knjiga

zenáčiti -im *izenáčiti, zenáčen* -a -o, *zenáčenje* -a *s; zenačévati* -újem, *zenačévánje* -a *s, zenačéválen* -lna -o [-ln-], *zenačéválec* -lca [-lc-] *m*

zeníca -e *ž, zeníčen* -čna -o: ~a reakcija

zenít -a *m nadglavišče, vrh, zeníten* -tna -o

Zénon -a *m grški modrijan*

zèt zéta m, zétec -tca *m krščenec ali birmanec nasproti botru, zética* -e *ž krščenka ali birmanka nasproti botri; zétovski* -a -o

Zéta -e *ž l. i. reke, zétski* -a -o: ~i pritoki; (cigareta) **Zeta** *ž: ali imate (cigarete) Zeta? škatla (cigaret) Zeta; gl. Drava*

zév zéva m hial; zévati -am, *zévvanje* -a *s, zévák* -a *m, zéválo* -a *s; zévka* -e *ž vrsta školjk, zévčica* -e *ž, zévniiti* -nem

zévrgma -e *ž vezava (v stilistiki)*

Zévs -a *m poglavar grš. bogov, Zévsov* -a -o

zézati -am *migati, počasi se gibati, obirati se, zézanje* -a *s, zéza* -e *ž zadek pri perutnini, zézavec* -vca *m počasnež, zézayka* -e *ž; zézniiti* -nem

zezljáti -ám, *zezljáj -ájte! zezljál* -ála -o, *zezljánje* -a *s, zezljáv* -áva -o, *zezljávec* -vea *m, zezljávka* -e *ž*

zgága -e ž, **zgágar** -ja m
zganíti zganem *gl.* ganiti, **zganjen** -a -o: ~ papir, ~a pola; **zganljiv** -íva -o: ~ stol, ~a postelja, mera; **zganljivost** -i ž [*nepoud. povsod -gan- in -gan-*]; **zgbati** -am *in* -bljem, **zgbanje** -a s, **zgeb** -a m, **zgiba** -e ž, **zgbast** -a -o, **zgbálo** -a s; **zgbálen** -lna -o [*-ln-*], **zgben** -bna -o, **zgbnost** -i ž, **zgbek** -bka m, **zgbljaj** -a m; **zgbljiv** -íva -o, **zgbljivost** -i ž, **zgbávati** -am, **zgbávanje** -a s
zganjati -am: živino na sejmišče ~, divjačino ~, **zganjanje** -a s, **zganjališče** -a s, **zganjalec** -lca [*-áy-*] m, *tudi* **seganj** [*səg-*], *toda*: **izganjati** *gl.* *tam* **zgbati** -am *gl.* zganiti
zginíti -nem *gl.* izginiti
zgláditi -im *gl.* gladiti, **zglájen** -a -o *in* **zglajen** -èna -o, **zglájenost** -i *in* **zglajènost** -i ž
zglasíti -ím se, **zglási** -íte se! **zglásil** -íla -o, **zglasèn** -èna -o, **zglasítev** -tve ž, **zglasílo** -a s, **zglasílen** -lna -o [*-ln-*]: ~a pola, **zglasílnica** -e [*-ln-*] ž; **zglasen** -sna -o, **zglasnica** -e ž; **zglášati** -am, **zglášanje** -a s; **zglašévati** -újem, **zglašèval** -ála -o, **zglašèvanje** -a s, **zglašèvalec** -lca [*-áy-*] m, **zglašèvalen** -lna -o [*-ln-*]
zglávje -a s, **zglávník** -a m *vzglávje, vzglávník*
zglèd -èda m: ~ česa (junaštva, junaka), ~ komu (mladini), ~ za druge, za ~ *in* v ~ (postaviti) komu; lep ~ *ali* lepe ~e dajati komu; **zglèden** -dna -o: ~o gospodarstvo, **zglèdnost** -i ž, **zglèdnik** -a m *vzornik*; **zgle dováti** -újem se: ~ se nad kom, **zgle dovál** -ála -o, **zgle dovánje** -a s
zglòb -òba m: kardánski ~, **zglòben** -bna -o

zglódati *in* -áti **zglódam** *in* **zglójem** *gl.* glodati, **zglódan** -a -o *in* -án -a -o
zgnáti zžènem *gl.* segnati: živino v hlev ~, živino s planine ~, ~ ljudi na shod; **zgnánjati** -am, **zgnánjanje** -a s; **zgoníti** zgónim; *toda*: **izgnáti** živino iz hleva, *gl.* izgnati
zgnèsti zgnètem *gl.* gnèsti, **zgnètèn** -èna -o, **zgnètènost** -i ž; **zgnétati** -am, **zgnétanje** -a s
zgníti zgníjem *gl.* gniti, **zgnit** -a -o, **zgnitost** -i ž; *gl.* *tudi* **segniti** [*səgn-*]
zgnójíti -ím se, **zgnòji** -íte se! **zgnójil** -íla -o, **zgnójèn** -èna -o; stelja se je zgnójíla, *toda* rana se je izgnójíla
zgodáj *prisl.*, navsezgódaj; **zgodniji** -a -e, **zgodnjica** -e ž *agodnja česnja*; **zgodnjik** -a m
zgodíti -ím (se): **zgoditi** lan, **zgodí** -íte! **zgodil** -íla -o *in* **zgodílo** (se je), **zgodèn** -èna -o: ~ lan, ~a hruška; **zgodba** -e ž, **zgodbica** -e ž; **zgódek** -dka m
zgodovína -e ž, **zgodovínski** -a -o, **zgodovinstvo** -a s, **zgodovínar** -ja m, **zgodovínarica** -e ž, **zgodovinarski** -a -o, **zgodovino-písje** -a s, ~písec -sca m, ~písen -sna -o
zgoľj *prisl. samò*
zgor *in* **zgoraj** *prisl.*: strop je **zgor** (zgoraj), tla so **spód** (spó-daj); od **zgor** *ali* od **zgoraj** (*od kod?*), *toda* odzgor, odzgoraj (*kje?*) *gl.* *tam*; **zgórnji** -a -e: ~a čeljust, ~a hiša; **zgorájšnji** -a -e: ~i stanovalci; **zgórnjica** -e ž, **zgórnjik** -a m = **zgórnjak** -a m = **zgórec** -rca m *vèter z gornje strani*
zgoréti -ím *gl.* goretí, **zgórel** -éla -o: ~a vas (+ **zgoréta** vas), **zgorélost** -i ž, **zgorélna** -e ž; **zgorljiv** -íva -o, **zgorljivost** -i ž; **zgorévati** -am, **zgorévanje** -a s

zgotíti

zgotíti -ím, zgotí -íte! zgotítil -íla -o, zgotščen -éna -o, zgotščénost -i ž, zgotščénje -a s, zgotstítev -tve ž; zgotstljiv -íva -o, zgotstljivost -i ž, zgotstek -tka m; zgotščati -am, zgotščanje -a s; zgotščeváti -újem, zgotščevánje -a s; zgotščeválo -a s, zgotščeválen -lna -o [-ln-], zgotščeválec -lca [-áμ- in -lc-] m
zgotovíti -ím *gl.* izgotovíti
zgovoríti -ím *se gl.* govoriti; ~ se s kom o čem; zgovorjèn -éna -o: če je tako, potem sva zgovorjèna; zgovór -a m: ~ imeti s kom; zgovóren -rna -o: vino naredi človeka zgovórnega, zgovórnost -i ž; zgovárjati -am se: ~ se s kom o čem; zgovárjanje -a s, *toda:* izgovoriti *gl. tam*
zgrábiti -ím *gl.* grabiti: seno, listje na kup ~, psa sta se zgrabíla, zgrábek -bka m: seno v zgrábkih; zgrábljati -am; zgrábljanje -a s; zgrábljiv -íva -o, zgrábljivec -vca m, zgrábljívka -e ž; zgrábljivost -i ž, zgrabnína -e ž
zgradíti -ím, zgrádi -íte! zgradítil -íla -o, zgrajèn -éna -o, zgrajénost -i ž, zgrája -e ž, zgradítev -tve ž, zgradba -e ž, zgradben -a -o [-bən-], zgradarína -e ž
zgrázati -am *se gl.* zgróziti *se*
zgrábánčiti -ím, zgrábánčen -a -o, zgrábánčenost -i ž, zgrábánčenje -a s, zgrábánčenína -e ž, *gl. tudi* zgrábiti in zgubati
zgrábiti -ím, zgrábljen -a -o, zgrábljenec -nca m, zgrábljenína -e ž; zgrábiti -am, zgrábitína -e ž
zgráda in zgrádo *prisl. izgráda;* zgrádti -ím koga *ozmerjati*, zgrádtíte! zgrádtí -íla -o, zgrádtèn -éna -o in zgráden -a -o
zgrébsti zgrébem *gl.* grébsti, zgrébèn -éna -o; zgrébati -am, zgrébanje -a s; *toda:* izgreb- *gl. tam*

zgrenéti -ím *gl.* grenéti: čisto je zgrenèl; zgrenévati -am; zgrenévanje -a s; zgrenéti -ím (se), zgrèni -íte! zgrènil -íla -o, zgrenjèn -éna -o
zgrešíti -ím, zgreši -íte! zgrešítil -íla -o, zgrešèn -éna -o, zgrešénost -i ž, zgrešek -ška m; zgrešljív -íva -o, zgrešljívost -i ž
zgrínjati -am, zgrínjanje -a s; zgríniti zgrínem, zgríni -íte! zgríní -íla -o, zgrínjen -a -o
zgrísti zgrízem *gl.* grísti, zgrízen -a -o, zgrízenje -a s, zgrízek -zka m
zgrméti -ím *gl.* grméti: ~ na tla; zgrmévati -am, zgrmévanje -a s
zgráiti zgrínem *gl.* zgrínjati
zgróziti -ím *se*, zgrózi -íte *se!* zgrózil -íla -o, zgróžen -éna -o; zgrázati -am *se*, zgrázanje -a s
zgrúdti -ím (se), zgrúden -a -o: ~a prst *v grude sprijeta*, *grudasta*, zgrúda -e ž *od viharja porđto drevo*
zgúbati -am *gl.* gubati, zgúban -a -o, zgúbanost -i ž in zgubánost -i ž; zgubánčiti -ím, zgubánčen -a -o, zgubánčenost -i ž
zgubíti -ím *gl.* izgubiti
zgúrati -am, zgúran -a -o: ~o kljuse, zgúranost -i ž
zíbati -am in -bljem, zíbal -a -o in -ála -o, zíbanje -a in zíbanje -a s; zíbav -a -o: ~e barke, zíbavec -vca m, zíbavka -e ž; zíbanka -e ž; zíbljív -íva -o, zíbljívost -i ž
zíbél [-bey] zíbéli ž, zíbélka -e [-ey-] ž, zíbka -e ž, zíbkatí -am, zíbkanje -a s, zíba -e ž, zíbáča -e ž, zíbela -e ž in zíbéla -e ž; zíbkalica -e ž *grlica*
zíd -a in -ú m, *dv.* zídóva, *mn.* zídóví -óv, po zídóvih in zídéh; zídóvje -a s, zíden -dna -o: ~a opeka = zídák -a m; zídec -dca m, zídek -dka m, zídček -čka m, zídína -e ž

zidati -am, zidal -a -o in -ála -o, zidan -a -o: ~a hiša; zidanje -a in zidanje -a s, zidanica -e ž, zidava -e ž, zidaven -vna -o; zidar -ja m, zidarica -e ž, zidarja -e ž = zidarstvo -a s, zidarski -a -o: ~a žlica = ~a lopatica; zidaljšče -a s
zijati -ám, zijaš -ájt! zijač -a -e, zijaše, zijaš -ála -o, zijašje -a s; zijaš -áva -o, zijašec -vca m, zijaška -e ž: Potočka zijaška (kraj); zijašost -i ž; zijašalo -a s: zijašala prodajati, zijašalast -a -o: ~ otrok, ptiček; zijašaliti -im
zima -e ž, zimnen -mna -o, zimnica -e ž; zimast -a -o; zimec -mca m mesec januar; zimka -e ž vrsta zimskih jabolk; zimščice -a s; zimniti -im; zimovatí -újem, zimoval -ála -o, zimovanje -a s; zimovaljšče -a s; zimski -a -o: ~i čas, ~o vreme; zimščak -a m, zimščica -e ž
zimzelen -a m bot.
ziniti zimem: niti znil ni od strahu; zínjen -a -o
ziza -e ž *dojka*: zizo (zime) dati otroku, zizec -zca m = zizek -zka m; zizati -am, zizanje -a s; zizen -zna -o: ~i otrok; ziznják -a m *oddojek*
zjasniti -ím se, zjasni -íte se! zjasnil -íla -o, zjasnitev -tve ž; *gl. razjasniti*
zjeklenéti -ím *gl. jekleneti*, zjeklenél -éla -o, zjeklenélost -i ž, zjeklenénje -a s; zjekleníti -ím (se), zjekléní -íte! zjeklénínil -íla -o, zjeklenjén -éna -o, zjeklenjénost -i ž, zjeklenítev -tve ž, zjeklenjénje -a s
zjézati -am (se), zjézan -a -o; zjezítí -ím (se) *razjeziti (se)*, zjézi in zjézi -íte! zjézíil -íla -o, zjezén -éna -o
zjókati in zjokáti zjókam in zjóčem se *gl. jokati razjokati se*

zjútraj *prisl.*, zjútrajni -a -e: ~e mleko, zjútrajšnji -a -e
zlagati -am: papir ~, perilo v omaro ~, seno z voza ~ *razlagati*, zlaganje -a s; zlagáč -a m, zlagálen -lna -o [-ln-]: ~i stroj; *gl. tudi* zložiti
zlagáti zlážem se *gl. lagati*, zlagál -ála -o, zlagán -a -o, zlagánost -i ž
zlagoma *prisl. počasi, zložno, lagodno*: ~ delati
zlahka *prisl. izláhka, zláhkoma* *prisl.*: ~ narediti
zljáštati -am, zljáštanje -a s, zljáštáva -e ž, zljášsek -ška m; zljáševáti -újem, zljáševál -ála -o, zljáševánje -a s
zlasáti -ám *gl. lasati*, zlasán -a -o
zlasti *prisl. poudarjanje*: ~ to povej, ~ Janez pridno dela, ~ riše dobro, ~ tukaj ne; ves dan, ~ zvečer; govori se mnogo, zlasti da pride cesta v vas
zlat -a -o in -ó; zlató -á s, zlát -a m, *rod. mn. zlatov in zlátih*; zlatník -a m, zlatnína -e ž, zlatnínar -ja m, zlatár -ja m, zlatarica -e ž, zlatárski -a -o, zlatárnica -e ž, zlatárstvo -a s; zlatárka -e ž *nekj. hrošč*, zlatníca -e ž *zool.*, zlatíca -e ž *ime več rastlinam*, zlatič -íca m bot., zlatúčnica -e ž bot.; zlatítí -ím, zlatí -íte! zlatíl -a -o, (po)zlatičén -éna -o, zlaténje -a s; zlatílo -a s, zlatílen -lna -o [-ln-]; zlatén -a -o, zlaténica -e ž, zlaténíčen -čna -o, zlaténka -e ž
zlatov -v *sestavi*: zlatogláv -áva -o, ~glávec -vca m, ~glávka -e ž; zlatogrív -a -o, ~grívec -vca m; zlatokóp -ópa m; zlatokríl [-íl] -a -o; zlatolás -ása -o, ~láska -e ž, ~láscec -sca m; zlatolíst -a -o; zlatomášnik -a m; ~mášniški -a -o, ~mášen -šna -o; zlatonósen -sna -o: ~a reka; zlatóok -óka -o; zlatov-

zlégati

pùr -éra -o: ~a ptica, ~pérka -e ž; zlatoréпка -e ž; zlatorézec -zca m; zlatoritka -e ž zool., zlatórjäv -áva -o; zlatorög -óga -o, Zlatorög -a m; zlatórumèn -éna -o; zlatoslédec -dca m, zlatóust -ústa -o; Janez Zlatóusti; zlatotópka -e ž, zlatovránka -e ž

zlégati -am se *skladati se, pilegati se, razlegati se*, zléga -e ž, zléganje -a s

zlékniti -nem (se), zléknjen -a -o, zléknjenec -nca m

zlépa *in* zlépo *prisl. izlepa*

zlépati -im, zlépljen -a -o, zlépljenec -nca m, zlépek -pka m, zlepljenina -e ž; zlépljati -am; zlépen -pna -o, zlépnost -i ž, zlepljiv -íva -o, zlepljivost -i ž

zlésti zlézem *gl. lesti*: ~ z drevesa, ~ na drevo, na kup ~; zlež -éza m *telev.*

zletéti -ím *gl. leteti*, zlet -éta m; zletati -am; zletávati -am (se), zletávanje -a s, zletáv -áva -o *nestalen*; *toda* izleteti *gl. tam*

zlikati -am, zlíkan -a -o, zlíkanost -i ž, zlíkanec -nca m

zlítí zlíjem *gl. liti*, zlít -a -o: iz vseh posod je zlít mleko v velik kotel; nesel je tako nerodno, da je pol zlít (*razilil*); zlítje -a s, zlítek -tka m, zlítina -e ž; zlítvati -am, zlítval -a -o *in* -ála -o, zlítvanje *in* -ánje -a s, zlítvanke -nk ž *mn. vrsta pogač*, zlítv -a m, zlítvek -vka m, zlítvác -a m; *toda* izlítiti *gl. tam*

zlizati zlížem *gl. izlizati*: ~ kaj s česa, sladkorček zlízati; zlizati se: to pot se je še zlizal; zlízek -zka m: ~ mila; zlízanec -nca m: gospóski ~

zljubiti zljúbi se mi: zljúbilo se mu je

zlò zlá s, zlù, v zlù, z zlòm; *mn. zlá (rod. le edn. zlá) zlòm v zlih z zlí; gl. tudi zèl*

zlo- *v sestavi*: †zlodéjstvo -a s *hudodelstvo*, zločin; zloglásen -sna -o *slaboglasen, na slabem glasu*, ~glásnost -i ž; zlohóten -tna -o, ~hótnost -i ž; zlomíseln -a -o, ~míselnost -i ž, ~míselnik -a m [*povsod: -sáln-*]; zlorába -e ž, ~ráben -bna -o, ~rábiti -im, ~rábljati -am, ~rábljanje -a s; †zlostáviti -im koga *slabo ravnati s kom*; zlovóljen -ljna -o, ~vóljnež -a m, ~vóljnost -i ž; zlovéšč -a -e, zložéljen -ljna -o

zlóba -e ž, zloben -bna -o, zlobnost -i ž, zlobnež -a m, zlobnica -e ž; zlobíti -ím (se), zlobí -íte! zlobíl -a -o, zlobljénje -a s; zlobnják -a m *otročka bolezen*

zlòčest *in* -čést -a -o *maligen* = zločésten -tna -o: ~a bula

zločin -a m *hudodelstvo*; zločinec -nca m, zločínka -e ž, zločínski -a -o, zločínstvo -a s

zlódej -a (+zlóджа) m, zlódejev -a -o, zlódejevéc -vca m, zlódej(ev)ski -a -o: ti zlódej zlódej(ev)ski

zlóg -óga m, zlógoven -vna -o, zlogóvnica -e ž; zlogováti -újem, zlogovál -ála -o, zlogoválen -lna -o [*-ln-*]: ~a metoda branja; zlogovánje -a s, zlogoméren -rna -o, zlogomérije -a s

zlómek -mka m, zlómkov -a -o: ~ fant; za zlómka ga nikamor ne spraviš

zломíti zlómim *gl. lomiti*, zlómljen -a -o, zlómítev -tve ž, zlòm -óma m, zlómek -mka m; zlomljiv -íva -o, zlomljivost -i ž; zlámljati -am

zlóst -i ž *hudobija*, zlósten -tna -o, zlóstnost -i ž; *gl. tudi zel in zlo*

zlóžen -žna -o: ~a pot, ~o delati, zlóžnost -i ž; *toda* †zlóžen, †zlóžnost *v pomenu* slóžen, slóžnost

zložiti -ím, zloží -íte! zložil -íla -o, zložen -ěna -o; zložiti obleko (v omaro), drva zložiti na sežnje, drva zložiti v skladovnico, *gl. tudi* zlagati; zložítev -tve ž; zložěnka -e ž, zložěnina -e ž; zložek -žka *m*, zložba -e ž *komasacija*, zložljiv -íva -o: ~o pohoštvo, zložljivost -i ž

zmágati -am, zmágan -a -o, zmága -e ž, zmágalen -ína -o [-ín-], zmágamec -íca [-áy-] *m*, zmágalka -e [-áy-] ž, zmágalski -a -o [-áy-]; zmagljev -íva -o, zmagljivost -i ž; zmagovati -újem, zmagovánje -a *s*; zmagoválen -ína -o [-ín-], zmagoválec -íca [-áy-] *m*, zmagoválka -e [-áy-] ž, zmagoválski -a -o [-áy-]; zmagosláven -vna -o, zmagoslávje -a *s*, zmagovít -a -o, zmagovitost -i ž

zmáj -a *m*, zmájev -a -o, zmájevka -e ž, zmájevcev -vca *m* *neko drevo*, zmájski -a -o: Zmájski most v Ljubljani

zmájati -ímámam *in* -jem *in* zmajáti -jém *gl.* majati, zmaján -a -o *in* zmáján -a -o; zmajeváti -újem: ~ z glavo, zmajevál -ála -o, zmajevánje -a *s*

zmakniti -ímáknem, zmákni -te! *in* zmákni -íte! zmáknil -a -o *in* zmáknil -íla -o, zmáknen -a -o [-nepoud. pòvsod: -mák- *in* -mák-]; zmíkati -am, zmíkanje -a *s*, zmíkavec -vca *m*, zmíkačka -e ž; zmíkávt -a *m*; *pòvsod tudi izm-* *gl. tam*

zmála *in* izmála *prisl.*: ~ ga úči *dokler je majhen; toda* z málim, z malo zadovoljen

zmaličiti -ím *gl.* izmaličiti, zmaličen -a -o, zmaličenje -a *s*, zmaličenost -i ž

zmámiti -ím, zmámljen -a -o, zmámljenec -nca *m*, zmámljenost -i ž; zmáma -e ž, zmámen

-mna -o, zmamljev -íva -o; *toda* izmamiti *gl. tam*

zmánjkati -am, zmánjkanje -a *s*; zmanjkovati -újem, zmanjkovál -ála -o, zmanjkovánje -a *s* zmánjšati -am, zmánjšan -a -o, zmánjšanje -a *s*, zmanjšáva -e ž; zmanjševáti -újem, zmanjševál -ála -o, zmanjševánje -a *s*, zmanjševálec -nca *m*, zmanjševálec -íca [-áy-] *m*; zmanjševálen -ína -o [-ín-] *slovn.*: ~e pripone, ~a beseda = zmanjševálnica -e [-ín-] ž *deminitiv*

zmastíti -ím *razmastiti*: ~ grozdje, zmásti -íte! zmástil -íla -o, zmaščen -ěna -o, zmaštítev -tve ž, zmást -í ž, zmaštje -à *s* *kar je zmaščeno*

zmašiti -ím, zmaši -íte! zmašil -íla -o, zmašen -ěna -o, zmašenost -i ž, zmašítev -tve ž, zmašilo -a *s*

zmázati -ímázem *gl.* mazati: učenec je zmázal nalogo; nikar vsega ne zmaži *razmaži*; iz zagate se je dobro (i)zmázal; zmázan -a -o, zmázek -zka *m*; zmáznik -a *m*; zmáza -e ž, zmáz -i ž

zmečiti -ím (se) *zmečati*, zméči -íte! zméčil -íla -o *in* zméčili -e: hruška se je ~íla, hruške so se ~e; zmečen -ěna -o, zmečítev -tve ž

zmečkáti -ám *gl.* mečkati, zmečkán -a -o, zmečkánje -a *s*, zmečkánost -i ž, zmečkánina -e ž [-pòvsod: zmeč-]

zméda -e ž *gl.* zмести zmedem
zmedíti -ím (se): sadje ~, hruške se zmedé; zmedí -íte! zmedíil -íla -o, zmedèn -ěna -o, zmedítev -tve ž

zmedléti -ím *medel postati gl.* medleti, zmedlélost -i ž; zmedlíti -ím: bolezen ga je zmedlíla [-pòvsod: zmed-]

zmehčati

zmehčati -ám *gl.* mehčati, zme-
 čán -a -o, zmečánje -a *s*
 zmencáti -ám *gl.* mencati: ~ pro-
 so, perilo; zmencán -a -o [*po-
 vsod: zmenc-*], toda izmencati
 zmečdráti -ám *gl.* mendrati, zme-
 drán -a -o [*po vsod: zmən-*]
 zmenè -éta *s* bastard, križanec,
 nezakonski otrok
 zméniti -im *gl.* meniti: ~ se *s*
 kom za kaj, *sed. del.* ne menèč
 se (+zmenèč); zménjen -a -o,
 zmenítev -tve *ž*, zmének -nka
m, zména -e *ž*
 zmeníti -ím *gl.* izmeniti: ~ denar;
 zménjati -am, zménjan -a -o
 zméraj *prisl.* (+zmíraj) *vedno*,
 vaelej, zmérom *prisl. vedno*
 zméren -rna -o, zmérnost -i *ž*,
 zmérnež -a *m*
 zméríti -im, zmérjen -a -o, zmér-
 jenost -i *ž*
 zmérjati -am, zmérjaj -te *in* -ájte!
 zmérjal -a -o *in* -ála -o, (o)zmér-
 jan -a -o, zmérjanje -a *in* zmer-
 jánje -a *s*, zmerjalen -lna -o
 [-*la-*], zmerjalec -lca [-*du-*] *m*,
 zmerjálka -e [-*du-*] *ž*; zmerljiv
 -íva -o, zmerljívnost -i *ž*, zmer-
 ljívec -vca *m*, zmerljívka -e *ž*
 zmérom (+zmirom) *prisl. gl.* zmé-
 raj
 zmés -í *ž*, zmésen -sna -o: ~ i
 kruh, ~i gnoj *kompost*; zmése-
 ska *m*; zméska -e *ž* mešano
 zrnje; zmesnína -e *ž*
 zmésiti -im: moko, vodo in mle-
 ko ~ v testo, zmésen -a -o
 zmésti zmédem *gl.* mesti medem:
 zmésti prejo, kupčijo, komu
 štrno; zmédel -dla -o, zméden
 -a -o, zmédenost -i *ž*; zméda
 -e *ž*, zmédenec -nca *m*, zmé-
 denka -e *ž*
 zmésti zmétem *gl.* mésti métem:
 ~ mleko, smetano; zméten -a
 -o, zmétek -tka *m*, *nov. mn.*
 smétki -ov *surovo maslo*, zmé-
 tenica -e *ž*

zmésti zmétem *gl.* mésti métem:
 ~ prah *s* police, smeti na kup
 ~, zmetèn -éna -o; zmétati -am,
 zmétanje -a *s*
 zméšati -am *gl.* mešati, zméšan
 -a -o, zméšanost -i *ž*, zméšanec
 -nca *m*, zméšanka -e *ž*, zméša-
 nica -e *ž*
 zmešnjáva -e *ž*, zmešnjávec -vca
m, zmešnjávski -a -o
 zmeštáti -ám *gl.* meštati, zmeštán
 -a -o: ~ krompir
 zmetáti zméčem *gl.* metati: ~ seno
 v kupe, vse ~ po tleh; zmetán
 -a -o; zmetávati -am, zmetáva-
 nje -a *s*; toda izmetati *gl. tam*;
gl. tudi razmetati
 zmétek -tka *m gl.* zmésti zmétem
 zméti zmánem *gl.* meti, zmét -a
 -o: ~ a opeka
 zmezgáti -ám [*zmazg-*] *gl.* mez-
 gati, zmezgán -a -o [*-maz-*]
 zméziti -im (se) *ganiti (se)*: zmé-
 zi se!
 zmígniti -nem *gl.* migniti; zmigo-
 váti -újem, zmigováł -ála -o,
 zmigovánje -a *s*; zmígati -am
 se *razgibati se*
 zmíkati -am *in* -čem *gl.* zmakniti
 zmínec -nca *m* neka rastlina
 zmíríti -ím, zmíri -íte! zmíril -íla
 -ò, zmírjen -a -o, zmírjenje -a
s; zmírjeváti -jújem, zmírje-
 váł -ála -o, zmírjevánje -a *s*;
 zmírljiv -íva -o, zmírljívost -i *ž*
 +zmísel -sla *m gl.* smísel
 zmíslíti -im (se, si) *gl.* misliti *po-
 misliti, domisliti se, spomniti se*:
 naj zmíslí..., da smrtna žetev
 vsak dan bolj dozori; tedaj se
 zmíslí svojega prijatelja; sedaj
 sem se zmíslil *domíslil*; zmíšljá-
 ti -am *preišljati*, zmíšljanje
 -a *s*; zmíšljeváti -újem, zmíš-
 ljevál -ála -o, zmíšljevánje -a
s; toda izmisliti (si, se) *gl. tam*
 zmíti zmíjem: ~ kaj *s* česa, zmít
 -a -o; zmívati -am, zmívánje -a
s, toda: izmíti *gl. tam*

zmláda in izmláda *prisl. iz mladega*: ~ se úči dokler si mlad
 zmladlétek -tka *m* = zmladlétje
 -a s pomlad, zmladlétén -tna -o
 zmlatíti in zmlátiti zmlátim *gl.*
 mlatiti: zmlátil ga je, da se je
 kar sesedel; zmláčen -a -o: ~a
 slama zbita, stóljena, toda: iz-
 mlatiti (zraje) *g. tam*
 zmléti zmléjem *gl. mleti*, zmlét
 -a -o, zmlétje -a s, zmlétek
 -tka *m*
 zmléziva -e *š gl. mléziva*
 zmlinčiti -im, zmlinčen -a -o,
 zmlinčenost -i *š*
 zmnožiti -im *vzmnožiti*, zmnoži
 -íte! zmnožil -ila -o, zmnožen
 -éna -o, zmnožek -ška *m*; zmno-
 ževáti -ujem, zmnoževál -ála
 -o, zmnoževánje -a s
 zmóči zmórem, zmógel -ógla -o;
 zmogljiv -íva -o, zmogljivost -i
 ž; zmágati -am *gl. tam; gl. tudi*
 zmožen
 zmóčiti zmóčim *gl. móčiti*, zmó-
 čén -a -o, zmóčenost -i ž, zmó-
 čenec -nca *m*
 zmodriti -im *gl. izmodriti*, zmo-
 drén -éna -o, zmodritev -tve ž
 zmótati -am in zmotáti -ám *gl.*
 motati: ~ v klobček, zmotán
 in zmotán -a -o, zmótek -tka *m*:
 ~ preje; toda izmotati *gl. tam*
 zmotíti zmotím (se) *gl. motiti*,
 zmóten -a -o; zmotljiv -íva -o,
 zmotljivost -i ž, zmotljivéc -vca
m, zmotljivka -e ž; zmotnja -e ž,
 zmotnjáva -e ž; zmóta -e ž,
 zmóten -tna -o, zmótnost -i ž;
 zmótica -e ž
 zmozniak -a *m* mozniak *gl. tam*;
 zmozníciti -im z mozničji zbiti,
 zmoznícen -a -o: ~a posóda
 zmóžen -žna -o: biti ~ česa in
 za kaj, zmóžnost -i ž
 zmráčiti -im (se), zmráči -íte!
 zmráčil -ála -o, zmráčen -éna
 -o, zmráčenost -i ž, zmráčítev
 -tve ž

zmrazíti -im *gl. mraziti*, zmrazén
 -a -o, zmrazénost -i ž, zmrazé-
 nec -nca *m*
 zmrcváríti -im: ~ koga, kaj,
 zmrcvárjen -a -o, zmrcvárjéne
 -nca *m*, zmrcvárjenost -i ž
 zmrédati -am se, zmrédék -dka *m*,
 zmrédljaj -a *m*, zmrédljiv -íva -o,
 zmrédljivost -i ž; zmrédniti -nem
 se; zmrédováti -ujem se, zmréd-
 vánje -a s
 zmršavéti -im *shujšati*, zmršavél
 -éla -o, zmršavélost -i ž
 zmršíti -im, zmršén -a -o: ~i
 lasje, zmršéneč -neč *m*, zmrš-
 šenka -e ž
 zmrzál [-áju] -i ž
 zmrzniti -nem, zmrznjen -a -o in
 zmrzél -zla -o, zmrznjenec -neč
m, zmrznjenka -e ž, zmrznje-
 nost -i ž; zmrzék -zka *m*, zmr-
 zlak -a *m*, zmrzláva -e ž; zmr-
 zlin -a *m* drobna toča, zmrzlina
 -e ž; zmrzljiv -íva -o, zmrzljí-
 vec -vca *m*; zmrzováti -ujem,
 zmrzovál -ála -o, zmrzovánje -a
 s; zmrzlež -a *m*, zmrzlikar -ja
m šaljivo, zmrzlikarica -e ž
 zmúzniti -nem se: ~ se mimo
 česa; zmúzati -am se: zmúzal
 se je mimo vseh straž in ovir;
gl. tudi izmuzniti
 +znabíti *prisl. mordá, morebiti*
 značaj -a *m*, značájen -jna -o
kdor ima vsakej, +značájen -jna
 -o v pomenu *vážen, pomemben*;
 značajnost -i ž, značajnik -a *m*,
 značajnež -a *m*, značajka -e ž,
 značajevka -e ž *prslá drame*,
 značajski -a -o: ~i roman kaže
 razvoj značajev v različnih
 razmerah
 *znáčiti -im *pomeniti*, *znáčenje
 -a s *pomen*; značnica -e ž =
 značka -e ž; značilen -lna -o
 [-ln-], značilnost -i [-ln-] ž
 znáji najdem se *gl. najti*, zna-
 šel -šla -ò -i in znašel -šla -o;
 znájdén -a -o = najdljív -íva

znak

-o, z najdljivost -i ž, *toda*: iznajti *gl. tam*
znak -a *m znamenje*
znak *in* vznák *prisl.*: ~ pasti
znamenit -a -o, znamenitost -i ž
známenje -a *s*: ~ lepega vremena, ~ za napad je bilo dano, v ~u Ovna, nebesna ~a, sveta ~a, znamenjski -a -o
známka -e ž, známkica -e ž, známkar -ja *m*
zná nec -nca *m*, znánka -e ž, znánstvo -a *s*, *gl. znati*
znániti -ím *in* znániti -im, znáni -íte! znánil -íla -o, (o)znánjen -a -o; znanílec -lca [-íly-] *m*, znanilka -e [-íly-] ž, znanílen -lna -o [-ln-]
znánost -i ž = znánstvo -a *s*, znánstven -a -o, znánstvenik -a *m*, znánstvenost -i ž [*povsod: tván-*], znánosten -tna -o
znášati -am *gl. znesti*
znáten -tna -o: ~ del dneva, ~o boljši, lažji, ~o napreduje, ~o drugače
znáti znám: ~ jezike, ~ brati in pisati, ~ na pamet; znàj znájtel! znàl -ála -o, znán -a -o; *prid.* znàn znána -o: stvar je zelo ~a tod okrog, biti ~ *s* kom; znánje -a *s*: dati na ~ komu, vzeti na ~, imeti trdno ~, imeti ~ *s* kom; zná nec -nca *m*, znánka -e ž (*osebna in mat.*); *napačno v pomenu móbi*: to ti *zna se prav priti *utegne, more prav priti, lahko prav pride*; *znabiti *prisl. morda, morebiti*
znebíti -ím se *iznebiti*, zněbi -íte se! zněbil -íla -o, znebitev -tve ž
znémar *vnémar prisl.*: ~ biti, pustiti
zněsti -sem *gl. nesti*: vse je zněsel skupaj, skupaj zněse toliko, zněsti se nad kom, *včasih* zněsti *iznesti*: kokoš zněse (*izněse*) jajce, vse zněse iz hiše; znesèn -ěna -o, znesěnost -i ž, zněsek

-ska *m*; znášati -am, znášanje -a *s*, znašálec -lca [-ály-] *m*, znašálka -e [-ály-] ž; *gl. tudi* znositi *in* iznesti
zníc *prisl. vníc*
znížati -am, znížen -a -o, znížanje -a *s*, znížanost -i ž, znížba -e ž; zníževáti -újem, zníževál -ála -o, zníževánje -a *s*; zníževálec -lca [-ály-] *m*, zníževálka -e [-ály-] ž, zníževálen -lna -o [-ln-]
znočíti znočí se, znočilo *in* znočilo se je, znočítev -tve ž
znój -ója *m*, znójzen -jna -o, znójnost -i ž, znójnica -e ž; znojiti -ím (se), znójji -íte! znojíl -a -o, (o)znójžen -ěna -o, znojěnje -a *s*, znojílen -lna -o [-ln-]
znoréti -ím *nor postati*, znóri -íte! znóreł -éla -o, znorélost -i ž; znoríti -ím: ~ koga, znóri -íte! znóril -íla -o, znorjžen -ěna -o
znosíti znósím *gl. nositi*, znóšen -a -o, znòs -òsa *m*, znòsen -sna -o, znòsnost -i ž, *gl. tudi* znesti
znótraj *prisl.*, znótranji -a -e, znótranjost -i ž, znótranjski -a -o, znótranjščina -e ž = znótrína -e ž; od znótraj (*od kod?*), *toda* odznótraj (*kje?*) *gl. tam*
znóva *prisl. iznóva*, znévíc *prisl.*
znózje -a *s gl. vznózje*
zób -a *in* -á *m, dv.* dvá zobá, dveh zób; *mn.* zobjé zób zobém zobé zobéh zobmí *in* zobóvi -óv *ítđ.*; zób za zób, po zobéh jo dobiti, komu na zóbe gledati, v zóbe se dati, priti komu; ~é dobiti (otrok, predrznež), ~é kazati *smejati se, upirati se*, ~é si brusiti (ob kom, čem), ~é si polomiti (ob čem), jezík za zóbe! jezík za zobmí držati *molčati*, povedati kaj v zóbe *naravnost, izzivalno*, dobiti koga v (med, pod) zóbe, dobiti kaj za pod zob, vleči (vlačiti) koga po zobéh (čez zóbe); zóben -bna -o, zóbnik

-a m; zobovina -e ž, zobovje -a s, zóbina -e ž, zobíšče -a s zobna jamica; zóbast -a -o; zobàt -áta -o, zobátec -tca m, zobátka -e ž, zobátnik -a m, zobátost -i ž; zobáč -a m, zobáča -e ž kdor ima velike zobe, mn. zobáče -áč grablje; zobár -ja m dentist, zobárski -a -o; zóbec -bca m, zóbček -čka m, zóbčast -a -o; zóbčati -am; zóbčanje -a s; zóbek -bka m

zób -í ž, zobníca -e ž = zobnik -a m; zobáti zobljem, zóblji -íte! zóbál -ála -o ali pa zobáti -am, zóbaj -te! zóbál -a -o, zobánje -a in zóbanje -a s: pusti konja med ~em, daj konju ~a; zobálo -a s, zóbál [-áú] -i ž; zobálnica -e [-áú] ž, zobálec -lca [-áú] m, zobálka -e [-áú] ž; zóblja -e ž ptičja piča

zóber -bra m zool. evropski tur

zobíti -ím zobe delati: kolo ~; zobíti se: otrok se zobí dobiva zobe, zobljénje -a s

zobo -v sestavi: zobohòl [-òl] -òla m; zobodèr -éra m; zobokljún -a m zool.; zobotrèbec -bca m, zobotrèbnica -e ž; zobozdravník -a m zobni zdravnik, ~zdravnica -e ž zobna zdravnica, zobozdravniški -a -o; zobotéhnik -a m, ~téhnica -e ž = ~téhničarka -e ž, ~téhniški -a -o

zodiák -a m, zodiakálen -lna -o [-ln-]: ~a svetloba

zófa -e ž blazinjak

Zofíja -e ž os. i., Zofíjin -a -o; Zófka -e ž, Zófkin -a -o

zoglenéti -ím gl. ogleneti, zoglenèl -éla -o, zoglenélost -i ž, zoglenítev -tve ž; zoglenévati -am, zoglenévanje -a s; zogleníti -ím povzročiti, da kaj zogleni, zoglenil -íla -o, zoglenjèn -èna -o, zoglejénost -i ž

Zolá -ja m os. i. franc. pisatelja, Zolájev -a -o, zolájevski -a -o

zòlj zólja m zool., zóljast -a -o poln zoljev

zóna -e ž groza: zóna me obhaja, spreletava, zónast -a -o: ~a ajda gluha, prazna

zonégati -am: ~ kaj, ~ se; zonegáviti -im (se): vse se zonegávi pokvari, podrá, zmaliči, zonegávljen -a -o

zoologíja -e ž nauk o živalstvu, zoológ -a m; zoológinja -e ž; zoolóški -a -o: ~i vrt; zoogeografíja -e ž

zóon zóona m, tudi v sestavah: protozóon -a m; zóonski -a -o

zóper prisl.: biti ~, ~ delati komu; komu postaviti ~ nasproti; predl. s tož.: zóper brata se vzdignuti, ~ naravo delati

+zoperstáviti -im se upreti se, upirati se, ustavljati se, zóprvati zópet prisl. spél, zópetnji -a -e: ~i napad bi bil usoden

zóprn -a -o, zóprnost -i ž, zóprnik -a m, zóprnica -e ž, zóprniški -a -o, zóprstvo -a s; zóprvati -am nasprotovati, zóprvanje -a s, zóprniški -a -o: ta ~i fant! zóprnja -e ž

zòr zóra in zór -a m: nebeški zor obda obličje milo, ob prvem zoru, z zorom; zóra -e in zóra -e ž jutranja zarja; zorè -éta m kdor rad zgodaj vstaja; zóriti -im se: dan se zóri ali zóri; zórica -e ž vrsta metulja; zóren -rna -o: ~ih lic; zornica -e ž, nav. mn. zornice -íc; zorničar -ja m, zorniški -a -o

zoréti -ím: grozdje zóri, zóri -íte! zórel -éla -o, zorenje -a s; zórévati -am, zórévanje -a s

zoríti -ím: sonce žito zóri, zóri -íte! zóril -a -o, pozóril -íla -o: sv. Jakob je žito pozóril, (po)zorjèn -èna -o, zorjénje -a s, zorítev -tve ž, zórflo -a s

zoríti zórim se: grozdje se zóri, zóri -íte se! zóril -íla -o: oves

zovčín

se je zóril, (po)zórjen -a -o, zórjenje -a s: žito ima lepo ~ zovčín -a m gl. zvati

zóziti -im, zóžen -a -o, zóženje -a s, zožitev -tve ž, zožina -e ž; zoževáti -újem, zoževál -ála -o, zoževánje -a s; zoževálen -lna -o [-ln-]

zrahljáti -ám gl. rahljati, zrahlján -a -o, zrahljánje -a s, zrahljánost -i ž

zràk -áka m, zràčen -čna -o, zràčnost -i ž, zràčnica -e ž, zràčnik -a m; zràčiti -im, zràčenje -a s; zrakoplòv -óva m, zrakoplóven -vna -o, zrakoplóvec -vca m, zrakoplóvski -a -o, zrakoplóvstvo -a s; zrakomér -a m

+zrako- v sestavi s pridevniki: +zrakoprázen -zna -o brezračen; +zrakotésen -sna -o neprodušen

zràsti zràstem in zràsem gl. rasti; velik zràsti; zràsti se: drevesi stá se zràsli, zràs(t)el -(t)la -o = zràščen -a -o, zràst -a m, zràst -í ž, mn. zràstí -í kolkí; zràslek -a [-læk-] m, zràslíka -e ž bot.; zràščati -am (se), zràščanje -a s; toda: izràsti gl. tam

zràven prisl.: ~ stati; predl. z rod.: ~ hiše, ~ tega; zràvnji -a -e: ~i konj

zravnáti -ám gl. izravnati; palico zravnáti, zravnáti se; zravnávatí -am, zravnávanje -a s, zravnáva -e ž

zrcálití -im se: nebo se zrcáli v jezeru odseva, zrcáljenje -a s zrcálo -a s ogledalo, zrcálce -a [-lc-] s, zrcálen -lna -o [-ln-]: ~a slika; zrcálast -a -o; zrcálnat -a -o [-ln-], zrcálar -ja m, zrcálarstvo -a s

zredítí -ím, zrédi -íte! zrédił -íla -o, zrejèn -èna -o, zréja -e ž; zréjati -am, zréjanje -a s, zrejálšče -a s

zrèl -éla -o in -i -é, zrélost -i ž, zrélosten -tna -o: ~o spričevalo zrésnití -im (se), zrésnil -a -o, zresnítev -tve ž, tudi izrésnití (se) gl. tam

zréti zrèm, zri -íte! zřl -a -o: +zrelišče -a s stališče, razgled

zřezati zřezem gl. rezati, zřezan -a -o, zřezanje -a s, zřezek -zka m, zřezníaa -e ž; zřezljáti -ám gl. rezljati; zřezováti -újem, zřezovánje -a s; toda: izřez-gl. tam

zříniti -nem, zřinjen -a -o, zřínjenje -a s

Zřínjski -ega m, mn. Zřínjski -ih zřisati zříšem, zřisan -a -o, zřis -a m, zřisek -ska m

zřiti zřijem, zřil -a -o: krt je zřil (zřzil) zemljo, zřit -a -o, zřítost -i ž zřítost; zřivati -am, zřivanje -a s

zřklo -a s = zřkalo -a s, zřkelce -a [-kalc-] s, zřkeln -a -o [-káln-], zřkelski -a -o [-kals-]

zřno -a s, zřnce -a s, zřnje -a s sk. i.: zřnast -a -o podobno zřnu: ~ pesek, ~o zlato; zřnat -a -o in zřnàt -áta -o poln zřn: ~a ruda, ~o železo, jeklo; zřnátec -tca m min.; zřnčast -a -o; zřnéti -ím zřno delati; zřniti -im (se); zřnec -nca m gránit, zřnovec -vca m zřnat sneg; zřnojédec -dca m, zřnojédka -e ž

zřopotáti -ám in -óčem gl. ropotáti: voz je zřopotál mimo; učenec je pesem zřopotál, kakor bi bil usul orehe; zřopotáne pesmi ni nihče razumel

zřušiti -im gl. rušiti, zřúšen -a -o, zřúšenost -i ž, zřúšitev -tve ž zúbelj -blja m, zúbeljček -čka [-bélj-] m plamen

zúnaj prisl.: zúnaj veter brije, od zúnaj (od kod?), toda od-zúnaj (kje?) gl. tam; predl. z rod.: zúnaj hiše; zúnánji -a -e, zúnánjost -i ž, zúnánjščina -e ž

zvábíti in -íti zvábim *gl.* povabiti:

~ koga kam, zvábljen -a -o

zvádíti -im: ~ se s kom, fant se z dekletom zvádi, zvájen -a -o: ~a sva si; zvájati -am, zvájanje -a s

zvalíti -im: ~ sod z voza, ~ se na tla; zváli -íte! zválil -íla -o, zvaljen -éna -o; zváljati -am: ~ testo, ~ železo; zváljanje -a s; zváljek -ljka *m*; *toda*: izvaliti *gl. tam*

zvaríti -ím, zvári -íte! zvaril -íla -o, zvarjen -éna -o, zvarjenje -a s, zvár -a *m*, zvára -e ž, zvárek -rka *m*; zváren -rna -o; zvárjati -am

zváti zóvem *klicati, imenovati, zóvi* -íte! zvál -a -o, zván -a -o: tako zván -a -o (tzv.) *tako imenován* (*l. i.*), zvánje -a s *poklic, naziv*; zválnik -a [-ln-] *m vokativ*, zválnica -e [-ln-] ž; zválec -lca [-áy-] *m*; zovčín -a *m*, zovica -e ž *ptič vabnik*

zvážati -am *gl.* zvoziti

zvéčati -am, zvéčan -a -o, zvéčanje -a s, zvéčanost -i ž; zvéčeváti -újem, zvéčevál -ála -o, zvéčevánje -a s, zvéčeválec -lca [-áy-] *m*, zvéčeválka -e [-áy-] ž, zvéčeválen -lna -o [-ln-], zvéčeválnica -e [-ln-] ž *beseda, ki pomen zveča*

zvéčér *prisl.*, zvéčérnji -a -e, zvéčéršnji -a -e: ~e mleko; zvéčeríti -í se, zvéčerílo se je, zvéčerítev -tve ž

zvéčíne *prisl. izvečine, povečini, zvečinoma prisl.*

zvedáv -áva -o, zvedávost -i ž, zvedáv -áva *m radovednež*, zvedávec -vca *m*; zvedljív -íva -o, zvedljívost -i ž, zvedljívec -vca *m*, zvedljívka -e ž

zvédeti zvédm *gl. izvédeti*; zvéden -a -o *izvéden*, zvédenost -i ž, zvédečen -čna -o *radoveden*, zvédečnost -i ž *radovednost*

zvédoma *prisl.*

zvelíčati -am, zveličan -a -o, zveličanje -a s, zveličar -ja *m*; zveličánski -a -o: ~i nauk; zveličáven -vna -o, zveličávnost -i ž; zveličeváti -újem, zveličevál -ála -o, zveličeválen -lna -o [-ln-], zveličevánje -a s

zven -éna *m gl. tudi zvenčati in zveneti*

zvenčáti -ím, zvenčèč -éča -e, zvenčè, zvenčál -ála -o, zvenčánje -a s

zvenéti -ím, zvenèč -éča -e: ~i soglasnik, zvenéčen -čna -o, zvenèl -éla -o, zvenénje -a s

zveníti -nem: cvetlica, trava zvene; zveníl -a -o, zvenjen -a -o, zvenjenec -nca *m*

zvenk *medm.*, zvenk -énka *m*, zvenkèt -éta *m*; zvenketáti -ám in -éčem, zvenketál -ála -o, zvenketánje -a s; zvenkljáti -ám, zvenkljál -ála -o

zvér -í ž, zverjád -i ž, zverína -e ž, zverínji -a -e, zverínják -a *m*; zverínski -a -o, zvérski -a -o, zverínstvo -a s, zvérstvo -a s; zverínica -e ž, zverínar -ja *m*; zverjácina -e ž, zverják -a *m*

zveríziti -im, zverízil -a -o, zverížen -a -o, zveríženost -i ž, zveríženec -nca *m*, zverížek -žka *m*

zveselíti -ím *gl. razveselíti -ím*

zvést -a -o in -ó -í -é, zvestéjši -a -e, *prisl. zvestó, zvestéje*: ~ó gledati, poslušati; zvestóba -e ž

zvésti zvédem *gl. vésti védem re-ducirati*: ~ na ...; zveden -éna -o; zvòd -óda *m redukcija*.

zvéza -e ž, zvézen -zna -o, zvéznost -i ž, zvéznik -a *m*, zvéznica -e ž; zvézati zvéžem *gl. vezati, zvézan -a -o, zvézanost -i ž, zvézanje -a s; zvezováti -újem, zvezovál -ála -o, zvezovánje -a s; gl. tudi zvezek*

zvézda

zvézda -e ž: zvezda vodnica -e -e ž (+zvezda-vodnica), nova ~ je vzšla (zasvetila — zašla, ugasnila), njegova ~a je zašla *sreča, moč, vpliv*, pod (ne)srečno ~o rojen, kovati koga v ~e, filmska zvezda; zvézdje -a s *ozvezdje*, zvézden -dna -o, zvézdnik -a m, zvézdnica -e ž; zvézdnat -a -o, zvézdnatost -i ž; zvezdárna -e ž, zvezdárski -a -o; zvézdast -a -o, zvézdica -e ž; zvezdáš -a m *zool.*; zvezdóvje -a s; zvezdíšče -a s

zvezdo- *v sestavi*: zvezdogléd -éda m; zvezdoslóvec -vca m, ~slóvje -a s, ~slóven -vna -o, ~slóvski -a -o; zvezdoznánc -nca m, ~znánski -a -o, ~znánstvo -a s

zvézek -zka m, zvéžček -čka m, zvéžčič -a m

zvézniči -nem, zvéznjen -a -o *upognjen, ukrivljen, gl. tudi zveziti*

zvéženj -žnja m *sveženj*

zvéžiti -im, zvéžen -a -o: ~a (*ukrivljena*) deska, zvéženje -a s; *tudi* izvez-

zvihati -am *in* -víšem *gl.* vihati, zvíhi -ov m *mn. golenice, ki se dajo vihati*

zvihráti -ám *gl.* vihrati: kamen kósi óster zvihrá *povije, zmede, zviha*; ta človek ne zna biti miren, koj zvihrá; zvihrán -a -o: ~i lasjé

zvijáča -e ž: z ~o *ali* po ~i kaj doseči; zvijáčen -čna -o, zvijáčnost -i ž, zvijáčnež -a m = zvijáčnik -a m, zvijáčast -a -o; *gl. tudi* zviti

zvijáti -am *gl.* zviti

zvíiniti -nem: ~ si roko, nogo, zvíin -a m, zvíinek -nka m, *gl. tudi* izviniti

zvíirati -am se *pretezati se, zvijsati se, lecati se*, zviranje -a s, zvirav -a -o, zviravec -vca m, zviravka -e ž; *loži od* izvir-

zvíisati -am *povisati*, zvíisan -a -o, zvíisanje -a s; zvíšek -ška m; zviševáti -újem, zviševál -ála -o, zviševánje -a s, zvišáva -e ž

zvíisen -a -o *gl.* vzvíisen

zvíiška *prisl.* = zvíiskoma *prisl.*: ~ je gledal na tovariše; ~ je padel; ~ je vse presojal; *toda*: z víiška je opazoval dolino pod seboj

zvíiti zvíjem *gl.* viti, zvíit -a -o, zvíitje -a s, zvíitost -i ž, zvíitek -tka m, zvíitec -tca m, zvíitkár -ica -e ž *neka rastlina*; zvitó-réпка -e ž, zvitórepec -pca m; zvitórog -óga -o; zvijsati -am, zvijsal -a -o *in* -ála -o, zvijsanje *in* -ánje -a s, zvijsálec -lca [-áμ-] m, zvijsavica -e ž; *gl. tudi* zvijsáča; *toda*: izviti *gl. tam*

zvléči -čem *gl.* vleči, zvléčen -a -o; zvléčiti -im: drva na kup ~ zvlóčen -čna -o *gl.* zvok

zvodeníti -ím, zvodeníel -éla -o, zvodenítev -tve ž: kri zvodení

zvodník -a m, zvodnica -e ž, zvodništvo -a s, zvodniški -a -o; zvodíti zvodim koga, zvodljiv -iva -o, zvodljivost -i ž; zvijsati -am, zvijsanje -a s

zvíók -a m, zvíóčen -čna -o: ~i val, ~a igra, zvíócnik -a m *sonorni soglasnik*; (radijski) zvíócnik *megafón*; zvíóčnost -i ž, zvíóčna -e ž; zvíóčilo -a s; zvikómér -a m; zvikoslóven -vna -o, ~slóvje -a s; zvikovód -óda m, ~vóden -dna -o

zvón -a *in* -á m, *mn.* zvonóvi: obesiti kaj na véliki zvon *hitro raznesti*, udariti na véliki zvon *razglasiti*, plat zvana biti na *pomóč klicati*, pód našim zvonom; Zvón -a (*list*), Zvónov -a -o: ~ urednik, zvonóvci -ev m *mn.*; zvíónc -nca m, zvíóncek -čka m; zvíóčnica -e ž; zvonár -ja m, zvonárna -e ž; zvíónast -a -o; zvončár -ja m, zvonča-

říca -e ž; zvónčast -a -o; zvončica -e ž živalsko in rastlinsko ime; zvonica -e ž, zvonik -a m, zvonikar -ja m, zvonikarica -e ž; zvonilo -a s; zvonišče -a s; zvonovina -e ž
 zvónek -nka -o: ~ glas, ~o se smejeti, zvónkost -i ž
 zvoníti -ím, zvóni -íte! zvonil -a -o, zvonjenje -a s; zvonílec -lca [-lu-] m; zvonkljáti -ám, zvonkljál -ála -o, zvonkljánje -a s; zvončkáti -ám, zvončkál -ála -o, zvončkánje -a s; zvončkljáti -ám, zvončkjlál -ála -o, zvončkljánje -a s
 zvozítí zvózim gl. voziti, zvóžen -a -o; zvòz -óza m: ~ pred skednjem je strm; zvázati -am, zvázanje -a s

zvrhátí -am, zvrhán -a -o: ~a mera, zvrhoma *prisl.*, zvrhnji -a -e; zvrhovátiti -im, zvrhováten -a -o
 zvrnítí zvrnem gl. vrniti *prevrniti*, zvrnjen -a -o, zvrnjenje -a s, zvrnítev -tve ž; zvráčati -am, zvráčanje -a s, zvrát -í ž, zvrát-nik -a m = zvratnica -e ž *ozara*, zvratíšče -a s *ozare*
 zvrst -í ž, zvrsten -tna -o
 zvrstítí -ím, zvrstí -íte! zvrstil -íla -o, zvrščén -éna -o, zvrstítev -tve ž; zvrstílo -a s; zvrstoma *prisl.*
 zvršítí -ím gl. izvršiti in vršiti, zvršén -éna -o: ~o žito, ~o dejanje
 zvrtéti zvrť se mi, zvrťelo se mi je, gl. vrteti

Ž

ž [žə in žé] 1 ime trke m neskl.: od a do ž; 2. predl. nam. z gl. tam in pod s

žába -e ž, žábji -a -e: ~a luža, ~i krak, žábjak -a m; žábovec -vca m samec; žábovka -e ž vrsta rib; žábica -e ž, žábičast -a -o = žábičav -a -o = žábičen -čna -o; žábičnica -e ž vrsta rastline; žábina -e ž, žábinec -nca m rastl. ime; žábar -ja m, žábec -bca m, žábna -e ž živinska bolezen; žábnica -e ž; žábnik -a m; žabodèr -éra m, žabogòl -gólta [-out-] m

žád -a m min. drag kamen: uhani iz žáda in zlata; žádash -a -o, žáden -dna -o, žádov -a -o: ~i uhani, ~e barve, ~a oblika, ~o trd; žádasho zelen; žadeít -a m min.

žáfrán -a m, žáfránov. -a -o: ~o cvetje, žáfránovec -vca m, žáfránast -a -o (+žefr.)

žága -e ž, žágica -e ž, žágast -a -o; žágati -am, žáganje -a s, žágovec -vca m hlod za žaganje; žáganica -e ž; žágar -ja m, žágarica -e ž, žágarski -a -o, žágarstvo -a s; žágovina -e ž, žágovnik -a m

žájbelj -blja in -beljna [-bəlj-] m kadulja, jájbeljnov -a -o [-bəlj-] = jájbljev -a -o: ~ čaj
 +žákelj žáklja m vreča, +žákeljč -a [-əlj-] m vrečka, vrečica; +žákeljček -čka [-kəlj-] m vrečica, +žákļjev -a -o vréčen: ~a štu-la, +žákļjevina in -ína -e ž vrečevina

žákét -a m vrsta moške obleke

žál [žáj] žáli ž, žálen -lna -o [-ln-]: ~a igra = žaloigra -e ž, žálnica -e [-ln-] ž; +žálibog medm. žál

žál [žáj] žála -o: žál mi je, kaj žálega komu storiti; žal ni tako; žal da ni tako; to, žal, ni

Žále

tako; žála beséda *in* žál [žau] beséda ž, *rod.* žále beséde *in* žál besede; žála -e ž, žálica -e ž

Žále Žál [žál] ž *mn. kr. i. za pokopališče*: na Žalah

žálik žéne ž *mn. mit.*, žálik žén, žálik žénam

žálití *in* žálití žálim, žáli -te *in* -íte! žáлил -a -o *in* -íla -o, žáljen -a -o, žaljénje *in* žaljenje -a s; žáli se mi ob spominu *milo se mi stori*; žáli se nad materjo; žalívec -vca *m.*, žalívka -e ž; žalítev -tve ž; žaljív -íva -o, žaljívost -i ž; žalílen -lna -o [-ln-]

žalóba -e ž, žalóben -bna -o, žalóbnost -i ž

žálost -i ž: na žalost žál, žalosten -tna -o; žalostíí -ím: ~ koga, ~ se, žalostíí -íte! žalostíí -a -o, (u)žaloščén -éna -o, žaloščénje -a s, žalostíítev -tve ž, žalostíínka -e ž

žalováti -újem: ~ po kom (očetu), po čem (domu); ~ za kom (sinom), za čim (izgubljeno knjigo); ~ koga (mater), ~ nad čim (izgubo), nad sinom *zaradi sina*; žalováł -ála -o, žalovánje -a s, žaloválen -lna -o [-ln-]: ~o leto; žaloválec -lca [-ájuc-] *m.*, žalováłka -e [-ájuc-] ž, *gl. tudi* žal

žáltav -a -o, žáltavost -i ž, žáltavina -e ž; žáltavostí -ím, žáltavénje -a s [*povsod: žávt-*]

žalújka -e ž: vrba ~

žaluzija -e ž *nav. mn.* žaluzije (*med*)óknice, vétrnice, rebrače

*žámati -am *obžagovati* deské, *žámanje -a s *kar pri obžagovanju odpade, okrajki*

žámet -a *m.*, žámetast -a -o, žámetov -a -o; žámeten -tna -o, žámetnik -a *m bol.*, žámetnica -e ž; žámetar -ja *m.*, žámetarstvo -a s

*žándár -ja *m orožnik*, *žándárski -a -o *orožniški*, *žándarmerija -e ž *orožništvo*, *žándarmerijski -a -o *orožniški*: ~a postaja

žánjec -njca *in* žánjec -njcá *m.*, žánjica -e ž, žánjski -à -ò *in* žánjski -a -o [*nepoud. povsod: žán- in žán-*]

žánr žánra *m.*, žánrski -a -o, *gl. genre*

žár -a *m.*, žárek -rka *m*: žárki x, a, β, γ, žáren -rna -o: ~o sonce, žárnica -e ž, žárníčen -čna -o: ~i vrat, žárnost -i ž; žárek -rka -o *in* žárek -rká -ò *in* -ó: ~o sonce, ~o (*žállavo*) maslo, žárkost -i ž = žarčina -e ž; žaréti -ím *žarek postajati, biti*: maslo žarí; žarčiti -im *oddajati svetlobne ali toplotne žarke*, žarčénje -a s *fiz.*, žarčílen -lna -o [-ln-]: ~a toplota, žarčílo -a s; žárkovje -a s *fiz.*, žárkoven -vna -o

žára -e ž, žárust -a -o, žárica -e ž

žaréti -ím, žarèč -éča -e: ~e železo, žarèl -éla -o, žarénje -a s; žarítí -ím, žári -íte! žaríl -a -o, žarjénje -a s; žarítí se *žaréti*; žaríšče -a s, žaríščen -čna -o; žarina -e ž; žarljív -íva -o, žarljívost -i ž

žargón -a *m* *jezikovna posebnost posameznih družbenih plasti*: predmetni, branjevski, potepuški, dijaški ~: žargónski -a -o

žarómèt -méta *m.*, žaróméten -tna -o: ~a luč, svetlóba

žátlaka -e ž *lesarska sekira*, žátlaški -a -o

žbica -e ž: nageljnova ~

ždétí -ím, ždì -íte! ždèl -éla -o, ždénje -a s; ždévati -am

že [*žè in žé ali nasl.*] *prisl. izraza*: 1. čas: Ali je že prišel? Že, je že tu; že grem; 2. *dopuščanje*: že res, a vendar; že, že, ali to pomisli ...; 3. *način*: Kako se pa uči? Že še *še nekako*

žebèlj -bljà *m*, žebljèv -éva -o, žebljica -e *ž*, žebljár -ja *m*, žebljárna -e *ž*, žebljárski -a -o, žebljárstvo -a *s*, žebljíček -čka *m*; žebljáriti -im, žebljárjenje -a *s* (+žab-)

*žehráti -ám *moliti*, drdrati, žebráj -ájte! žebrál -ála -o, *žehránje -a *s*

*žégen -gna *m blagoslov*; (velikonočni) žégen komu dati pokusiti; *žégnanje -a *s proščenje*, semènj

+žéhta -e *ž* *pranje*, párnja, +žéhtati -am *prati*, pariti, +žéhtanje -a *s pranje*, perilo

+žéhtar -árja *m molznjak*, dojlík, golída, keblica

žéhtéti -ím: peč je tako vroča, da kar žehtí, žehtèč -éča -e. žehtèl -éla -o, žehténje -a *s [povsod: zeh-]*

žéja -e *ž*, žéjen -jna -o, žéjav -a -o, žéjavec -vca *m*; žéjati -am, žéjanje -a *s*

žeknò -à [žek-] *s žrelo pri peti žel [žèu] želi ž žitna želez*

želár -ja *m gostát*, osebenjek, želárica -e *ž* = želárka -e *ž*, želárija -e *ž*, želárski -a -o, želárstvo -a *s*

želatína -e *ž*, želatínski -a -o

želé -ja *m sladèk sirjen saáni sok*

želéti -ím, žéli -ítel žélel -éla -o, (za)želèl -éna -o, želénje -a *s*; želeti komu kaj (srečo, uspeh, hudo, dobro jutro), česa (denarja, kruha, dela, hudega); želeti si kaj (česa); želim ga videti; želim, da bi ga videl; želim ti, da bi se ti posrečilo; želim (iti) domov, v hribe, na počitnice; želèlen -lna -o [-ln-]: ~a oblika glagola = želélnik -a [-ln-] *m optativ*

želéznicá -e *ž*, želézničen -čna -o, želézničar -ja *m*, želézničarka -e *ž*, želézničárski -a -o; želézniški -a -o, želézništvo -a *s*

želézo -a *s*, želézje -a *s*, želézen -zna -o: ~i drog, želézov -a -o *kem.*: ~ cvet, želézovec -vca *m*, želézovka -e *ž*; želéznik -a *m*, želéznična -e *ž*, železničar -ja *m*, železniški -a -o; železár -ja *m*, železárstvo -a *s*, železárski -a -o: ~a industrija, železárna -e *ž*, železárniški -a -o: ~i dimnik; želézast -a -o

železo- *v sestavi*: železobetón -a *m*, ~betónski -a -o: ~i most; železolivár -ja *m*, ~livárna -e *ž*, ~livárski -a -o

žèlja -e *ž* *in* 2. željé, 4. 6. željó, *mn.* željé -á -àm -é -àh -ámi: ~ po čem (domu, šoli), ~ me obide, mine, ~ mi pride, se mi zbudi; česenj bo le za ~o *da se želje zbudé*; po želji naročnikov; želja me je *hočem, želim*; želja, da bi videl očeta (+želja, videti ...); željen -ljna -o *in* želján željnà -ó -í -é: ~ česa (kruha, lepe knjige); željnost -i *ž*, željčen -čna -o žèlo -a *s*, *mn.* žèla žel [-él], žèlce -a [-élc-] *s*

žèlod želóda *m*, želódog -a -o, želódogovina -e *ž*; želódek -dka *m*; želódar -ja *m*: hrast ~, želódast -a -o; želódina -e *ž* *neka trta*

žèlódec -dca *m*: človeku se ~ obrača *od studa, se kaj studí*, imeti koga v želodcu *mrziti, sovražiti koga*; želódček -čka *m*, želódčen -čna -o: ~i sok, ~a krivina

žèlva -e *ž*, želvin -a -o = želvjí -a -e: ~a glava, želvást -a -o, želvína -e *ž*, želvovína -e -e *ž*; želveníca -e *ž* *bot.* [*povsod: želv-]*

žémati -am *stiskali*, žéman -a -o: ~i betón, žémanje -a *s*; žéma -e *ž* *stiskalnica*: hidravlična ~; žemèk -mkà *m ožet strov hlebček*

žemlja

žemlja -e ž, žemljica -e ž, žemljar -ja m, žemljevec -vca m vrsta gob

žena -e in -é ž, ženin -a -o: ~ klobuk, ženica -e ž, ženička -e ž; ženka -e ž, ženkica -e ž; ženski -a -o, ženska -e ž, ženskin -a -o, ženskost -i ž, ženskar -ja m; ženstvo -a in žentstvo -à s; žensče -ta in žensčè -éta s, žensčina -e ž, žensčák -a m babjak

ženéva -e ž, ženévski -a -o: Ženévsko jezero *

ženin -a m, ženinova -a -o: ~ drug

*ženirati -am se sronovati se, bili v zadregi, *ženiranje -a s

ženiti ženim (se), ženi -íte! ženil -íla -o, (o)ženjen -a -o, ženítev -tve ž = ženítba -e ž, ženitven -a -o [-vən-], ženiten -tna -o: ~o pismo, ženilo -a s, ženilen -lna -o [-ln-]; ženitnina -e ž; ženitováti -újem, ženitováł -ála -o, ženitovánje -a s, ženitováňjski -a -o

žep žepa m, v žepu; žepen -pna -o: ~i róbec, ~a izdaja (knjige); žepék -pka in žepèk -pkà m; žepnica -e ž poklopec pri žepu, žepast -a -o; žepovina -e ž; žepar -ja m, žeparica -e ž, žeparski -a -o, žeparstvo -a s

žerávec -vca m

žerávica -e ž zgaga

žerjáv -áva m, žerjávov -a -o: ~o pero, žerjávár -ja m, žerjavást -a -o; žerjávec -vca m zool., bot.

žerjáv -áva -o: ~o poleno, žerjavica -e ž = žerjavka -e ž, žerjavíčen -čna -o: pepel je še ves ~; žerjavnica -e ž; žerjaviti -im se; nebo se žerjaví rdí, se žari

žéti žánjem, žnji -íte! in žánji -te! žèl žéla -o, (po)žét -a -o; žétev -tve ž, žétje -a s, žétven -a -o [-tvən-], žetvína -e ž; žet-

veníca -e [-vən-] ž neko jabolko; gl. tudi žanjec

žézlo -a s, žezlonósec -sca m

žézel [-əʎ] žézla m rašilo, lopata za pepel in žerjavico

žgánc -nca m, nav. mn. žgánci -ev, žgánc -nka m, mn. žgánki -ov; žgánčnica -e ž, žgančnják -a m, žgánčev -a -o: ~ lónc

žganíca -e ž žganje, žganičen -čna -o

žgánje -a in žganjè -à s, žgánjar -ja m, žganjarica -e ž, žganjarija -e ž, žganjárna -e ž, žganjárnica -e ž, žganjarski -a -o, žganjarstvo -a s; žganjáríti -im, žganjárjenje -a s; žganjavec -vca m, žganjev -a -o: žganjev cvet; žganjekúha -e ž; žganjeljubec -bca m

žgátí žgèm, žgi -íte! žgóč -a -e, žgál -a -o, žgán -a -o, žganje -a s; žgálen -lna -o [-ln-], žgalína -e ž, žgalínovec -vca m bot.; žgalíšče -a s, žgálka -e [-áuk-] ž zool., žgálec -lca [-dyc-] m

žgečkátí -ám, žgečkáj -ájte! žgečkál -ála -o, žgečkánje -a s [povsod: žgəč-]; gl. ščegetati

žgoléti -ím, žgòli -íte! žgolèl in žgòlel -éla -o, žgolénje -a s, gl. tudi žvrgoleti

žibre -a m bot., žíbrica -e ž bot., žíbrje -a s bot., žíbrt -a m bot.

žíca -e ž, žíčast -a -o, žičen -čna -o: ~e ovire; žičník -a m, žičnica -e ž; žičár -ja m, žičárna -e ž, žičevína -e ž

žícati -am, žicanje -a s

Žid Žída m, Židinja -e ž (po narodnosti); žid žída m, židinja -e ž (po veri); židovski -a -o, židovstvo -a s; gl. tudi Jud — jud

*žída -e ž svila, *židan -a -o svilén: biti ~e volje bití dobre volje

židek -dka -o, židkost -i ž, židniti -nem

žig -a m: pritisniti ~; žigálo -a s; žigovina -e ž; žigósati -am, žigósanje -a s

žigavica -e ž kopriva

žila -e ž: žila srkalica, žilica -e ž;

žilén -lna -o [-ln-]: ~i utríp,

žilnica -e ž, žilnik -a m, žilnat

-a -o, žilnjak -a m [povsod:

-ln-]; žilast -a -o, žilät -áta -o;

žilav -a -o: ~ človek utrjen,

~o meso kilasto, ~ les; žila-

vost -i ž, žilavec -vca m, žilav-

ka -e ž; žilfna -e ž; žilje -a s

sk. i.; žiliti -im (se), žiljenje -a s

žima -e ž, žimen -mna -o, žim-

nica -e ž, žimniški -a -o; žim-

nat -a -o, žimnast -a -o; žimo-

vina -e ž; žimar -ja m, žima-

rica -e ž, žimica -e ž

žir -a m: bukov, hrastov ~, žir-
rika -e ž, žirnica -e ž, žirpina
-e ž; žirov -a -o: ~o leto, žiro-
vina -e ž; žirovit -a -o, žirov-
nica -e ž; žiriti -im z žirom
páliti, žirjenje -a s

žiráfa -e ž, žiráfji -a -e, žiráfen
-fna -o

žiro -a m porošstvo menice, žiránt
-a m porok, žirát -a m na čigar
ime se žiro glasi; žirirati -am,
žiriranje -a s

žiti žijem živeti, žil -a -o, žitje -a
s, žitek -tka m

žito -a s, žitce -a s; žiten -tna -o:
~o polje, žitnica -e ž, žitničar
-ja m, žitnik -a m = žitnjak -a
m rženi kruh; žitar -ja m, žita-
rica -e ž, žitarski -a -o, žitar-
stvo -a s; žitišče -a s, žitika -e
ž bot.; žitoróden -dna -o: ~i
kraj

živ -a -o in -ó, bolj živ, prisl.
živó živéje; živ otrok, konj,
žive oči, živ rob, kamen, živa
skala, živ ogel, živ pogovor,
živ jezik (govor) v naspr. s pa-
pirnatim, živa duša = živ krst
ne ve prav nihče; živa voda,
meja, živa slika na odru, živa

vest, vera, resnica; živa beseda
govorjena naspr. pisani; svoj ži-
vi dan, svoje žive dni; vse živó
je mravelj, priti komu (čemu)
do živega; živó se zanimati, po-
slušati, gledati; v živo čutiti,
do živega priti; živóst -i ž; živo-
bárven -vna -o; živopísen -sna
-o, živopísec -sca m slikar; živó-
rdèč -éča -e; živómóder -dra -o;
živósrebrn -a -o: ~e barve,
toda: živo srebró in živosrebrn
-a -o: ~a žila

živ -í ž kar živi, vsaka živa stvar
(človek, žival, rastlina)

živád -i ž sk. i., živáden -dna -o
poln mrčesa

živáhen -hna -o, živáhnost -i ž
živák -a m, nav. mn. živáki žive
korenine na trti, zlasti drobne
korenince

živál [-áú] -i in -í, mn. živáli -im
-ih -mi [-lm-] in živalí -ém -éh
-lmí [-lm-]; živálji -a -e, živál-
ski -a -o, živálstvo -a s, živál-
nat -a -o; živálca -e ž, rod. mn.
živálic [povsod: -al-]; živalo-
slóvje -a s zoologija

živéc -vca m, živčevje -a s, živ-
čen -čna -o, živčnost -i ž, živč-
nica -e ž retina (oko); živče-
vína -e ž živčna substanca =
živčnina -e ž

živélj življa m: delavski ~

živéti -ím, živi -íte! živèč -éča -e,
živél -éla -o, (do)živét -a -o, ži-
vétje -a s; živiti -ím in živiti
-ím koga, se, živi -íte! živíl -a
-o; živílo -a s, živílen -lna -o
[-ln-]: ~a industrija; živílski
-a -o [-ls-]: ~a nakaznica, ži-
vilar -ja m, gl. tudi živež

živež -a m, živežen -žna -o
živica -e ž hladetina, *žolca gl. tam
živica -e ž, živika -e ž

živína -e ž, živínica -e ž, živínski
-a -o, živínstvo -a s; živínče
-ta m; živínar -ja m, živína-
rica -e ž; živínogléden -dna -o:

živio

~i list; živinoreja -e ž, ~réjec -jca m, ~réjka -e ž, živinorejski -a -o: ~a zadruga; živinozdraven -vna -o, živinozdravnik -a m, ~zdravstvo -a s
živio medm., živél [-el] živela -o: ~a svoboda! ~o delo! v mn. živeli medm.
življénje -a s, življénjski -a -o: ~o vprašanje; življenjepís -a m, ~písén -sna -o, ~písje -a s, ~píséc -sca m, ~píska -e ž
živòt -òta m, po živòtu; živòten -tna -o in živòtán in -tèn -tnà -ó, živòtek -tka m, živòtec -tca m, živòtnik -a m, živòtnost -i ž
životáríti -im, životárjenje -a s, životár -ja m, životárka -e ž, životárski -a -o, životárstvo -a s
živžáv medm., živžáv -a m
žížek -žka m žužek
žlabráti -ám, žlabràl -ála -o, žlabránje -a s, žlabràv -áva -o, žlabrávec -vca m, žlabrávka -e ž, žlabrávost -i ž, žlabrast -a -o, gl. žlabudrati
žlabudráti -ám, žlabudràj -ájte! žlabudràl -ála -o, žlabudránje -a s, žlabúdra -e ž; žlabudràv -áva -o, žlabudrávec -vca m, žlabudrávka -e ž; žlabudrávost -i ž, žlabudrè -éta m, žlabúdré -drca m; tudi žlob-
+žláhta -e ž sorodstvo, +žláhtnik -a m sorodnik, +žláhtnica -e ž sorodnica, +žláhtništvo -a s sorodstvo; +žláhtáti -ám se bítí si v rodu, +žláhtánje -a s; toda: žláhten -tna -o plemenít: ~o sadje, ~o vino, žláhtnína -e ž neka vínska tria; žláhtnost -i ž plemenítost; žláhtíti -ím = žláhtníti -ím plemenítíti, (po)-žláhtnjen -a -o in -èn -èna; žláhtnjénje -a s
žlájdra -e ž vrsta verige, žlájdrnica -e ž
žlámbor -a m, žlámborast -a -o: ~ les, ~a vrba; žlámhorski -a -o

žlampáti -ám lókati, žlampàj -ájte! žlampàl -ála -o, žlampánje -a s; žlámpa -e ž
žleb -a in -ú m, dv. dva žlebá in žlebóva, žlebóma in žlebóvoma, mn. žlebóvi -óv; po žlebéh, za žlebmí; žleben -bna -o: ~a pločevina, žlebnik -a m, žlebnják -a m, žlebnat -a -o; žlebák -a m; žlebast -a -o; žlebàt -áta -o; žlébec -bca m, žlébec -bka m, žlébček -čka m, žlébčast -a -o; žlebíč -íča m, žlebíčast -a -o, žlebíček -čka m. žlebíčnik -a m vrsta obliča; žlebína -e ž; žlébiti -im in žlebítí -ím, žlébi -íte! žlebíl -a -o in žlébi -te! žlébil -a -o, žlebljénje -a s in žlebljenje -a s
žléd -a m poledica, žledica -e ž, žlédnat -a -o: ~o drevje; žledítí -í se poledica se dela
žléviti -im požrešno pítí, žléva -e ž pijanec
žléza -e ž, žlézen -zna -o: ~o tkivo, žlézast -a -o, žlezàt -áta -o, žlézav -a -o, žlézavec -vca m; žlézec -zca m, žlézica -e ž, žlezovít -a -o
žlíca -e ž, žlíčen -čna -o: ~i ročaj, žlíčnik -a m, žlíčnjak -a m, žlíčica -e ž = žlíčka -e ž; žlíčar -ja m, žlíčarica -e ž zool., žlíčarka -e ž zool.; žlíčast -a -o
žlín dra -e ž, žlín drast -a -o, žlín dràt -áta -o, žlín dràv -áva -o, žlín drávost -i ž; žlín dráti -ám se: železo se žlín drá
žlobudráti -ám gl. žlabudrati
žmèk žméka m del stiskalnice
žméríti -im mežíkati; žmeréti -ím, žmerénje -a s; žmeríkati -am, žmeríkanje -a s
žméten -tna -o težek, žméča -e ž
žmíkati -am, žmíkanje -a s, žmík -a m, žmíkelj -klja m, žmítek -tka m
žmúkelj -klja m, žmúkljast -a -o

žmúla -e ž grča, nabuhlina, žmúl-
last -a -o, žmúlav -a -o

žmúljiti -im z rokami stiskati,
mečkati, žmúlja -e ž

žóga -e ž, žógin -a -o, žógica -e ž,
žógati -am se, žóganje -a s;
žógast -a -o, žógar -ja m, žóga-
rica -e ž; žogomèt -méta m,
žogométen -tna -o; žogobíc
-a m šaljivo

žóhar -ja m kuhinjski šturek

žókatí -am, žókanje -a s, žóka-
lica -e ž, žókalnik -a [-m-] m;
žókniti -nem, žóknjen -a -o

*žólca -e [-óu-] ž hladetina, strje-
nina, živica, *žólčast -a -o [-óu-]
hladetinast, *žólčen -čna -o [-óu-]
živčen

žólč -a m in žólč -í ž, žólčen -čna
-o, žólčnik -a m, žólčnica -e ž;
žólčast -a -o, žólčica -e ž, žólč-
nat -a -o; žólčljiv -íva -o, žólč-
ljivost -í ž; žólčevòd -vóda m
žólčni vòd [povsod: žouč-]

žólhek -hka -o grenak, žólhkost
-í ž [povsod: -ou-]

žólna -e ž, žólnast -a -o, žólnina
-e ž, žólnji -a -e: ~e gnezdo,
perje [povsod: žou-]

*žólnír -ja m vojščak, *žólnírski
-a -o [povsod: žoun-]

žólt -a -o rumen; žólténica -e ž,
žólténičen -čna -o, žólténičnik
-a m, žólténičnica -e ž, žóltica
-e ž; žóltílo -a s; žóltkast -a -o;
žóltka -e ž, žóltek -tka m, žólt-
ko -a s; žóltéti -ím žólt posta-
jati, žóltèl -éla -o; žóltíti -ím
žóltò delati, žólti -íte! žótlí -a
-o, žólténje -a s; žóltólás -lása
-o; žóltolíst -a -o; žóltorjáv
-áva -o [povsod: -out-]

žonglêr -ja m glúmec, glumác,
žonglêrski -a -o, žonglêrstvo
-a s; žonglírati -am glumiti,
žonglíránje -a s

žórga -e ž izmetek, pleva, smet;
žórgast -a -o

žoržèt -éta m vrsta tkanine, nav.
krép žoržèt gl. krép, žoržéten
-tna -o: ~a obleka

žrd -í ž, žrdica -e ž, žrdka -e ž,
žrdnica -e ž; žrdati -am, žrda-
nje -a s

žréb -a m, žrébati -am, žrébanje
-a s

žrebè -éta s, žrebec -bca m,
žrebčar -ja m, žrebčárna -e ž;
žrebčáríti -ím; žrebčevina -e ž;
žrebíček -čka m. žrebíca -e ž,
žrebíčka -e ž; žrebíšče -a s,
žrében -bna -o: ~a kobíla, žre-
béten -tna -o: ~a kobíla =
žrebéca kobíla; žrebetíti -ím
(se): kobíla (se) je žrebetíla;
žrebiti -ím (se): kobíla (se) je
žrebíla

+žrebèlj -blja m gl. žebelj

žréc -a m duhovnik, žrtvovalec

žrélo -a s, žrélen -lna -o [-ln-],
žrélnica -e [-ln-] ž, žrélast -a
-o; žrélnat -a -o [-ln-] poln žrel

žréti žrèm, žri -íte! žríl žríla -o,
(po)žrt -a -o, žrtje -a in žrtjè
-à s = žréte -a s

žrmlja -e ž, nav. mn. žrmlje
žrmlj [-málj] ročni mlín; žrml-
ljica -e ž; žrmljati -ám: mleti
na žrmlje, žrmljal -ála -o,
žrmljanje -a s

žrtév -tve ž daritev, žrtven -a -o
[-vən-], žrtvenik -a [-vən-] m
ollar, žrtvenica -e [-vən-] ž da-
rilna posoda; žrtvovati -újem
darovati, žrtvovánje -a s, žrtvo-
válec -lca [-áuc-] m, žrtvoválka
-e [-áuc-] ž

žuboréti -ím, žuborèl -éla -o, žu-
borénje -a s; žuboríz -a m:
otrôci imajo tak ~ med sabo

žúgati -am groziti, pretíti, žúganje
-a s, žúgav -a -o, žúgavec -vca
m; žúga -e ž, žúgljaj -a m;
žúgniti -nem

žúlití -ím: ~ perilo, ~ žganje;
čevelj, jarem žúli koga; sko-

žúlĵ

puh, skrb žuli siromaka; žúli-ftel žúlil-íla -o, (o)žúlĵen -a -o, žúlĵenje -a s; žúlec -lca [-lc-] m skopuh

žúlĵ -a m, žúlĵav -a -o, žúlĵavec -vca m, žúlĵavka -e ž; žúlĵec -lĵca m; žúlĵast -a -o, žúlĵnat -a -o

žúpa -e ž, župàn -ána m, župánĵa -e ž, župánĵi -a -e, župánĵa -e ž, župánĵi -a -o, župánĵstvo -a s; župánĵiti -im; župánovátĵi -úĵem, župánovánĵe -a s; žúpen -pna -o: ~a uprava

Župánčĵ Oton -a -a m os. i. slov. pesnika, Župánčĵev -a -o: ~e pesmi, ~i prevodi

župánec -nca m: prišiti na čelvelĵ ~

župníĵa -e ž, župníĵski -a -o, župníĵstvo -a s; žúpnik -a m, župníšće -a s, župnína -e ž, župníštvo -a s, župnikovátĵi -úĵem, župnikovánĵe -a s; župljàn -ána m, župljánka -e ž, župljánĵski -a -o

žúrĵiti -im se hiteti, žúren -rna -o, žúrĵenje -a s

žurnál [-ál] -a m dnevnik, časnik, žurnalist -a m časnikar, novinar, žurnalistka -e ž časnikarica, novinarka, žurnalizem -zma m časnikarstvo, žurnalističen -čna -o časnikarski, žurnalistika -e ž časnikarstvo

žúza -e ž vrsta hrošćev in črvov, žúzek -žka m, žúželka -e [-lk-] ž; žúžkoĵĵed -jéda -o: ~e živali

žúža -e ž dolg, počasen človek, žúža máža -e -e ž, žúžav -áva -o, žúžati -am počasi, leno kaj delati; žúželĵ -žĵa m žúža, žúžljátĵi -ám, žúžljál -ála -o, žúžljánĵe -a s, žúžljáv -áva -o, žúžljávec -vca m, žúžĵĵa -e ž

žúžnjátĵi -ám, žúžnjáj -áĵtel žúžnjál -ála -o; žúžnjáv -áva -o, žúžnjávec -vca m, žúžnjávost

-i ž; žúžnjáč -a m = žúžnjálo -a s, žúžnja -e ž

žvála -e ž del uzde, brzde, ki ga dobi konĵ med zobe, gnojni mehurček ob ustih; žváltĵi -im konĵa nadeti mu žvale; žváltast -a -o

žvárast -a -o trd, žilav: ~o meso; žvárĵiti -im težko žvečĵiti; žvárovina -e ž trdo, žilavo meso

žvéčĵiti -im, žvéčenje -a s, žvéček -čka m, žvéčĵilo -a s, žvéčĵlen -lĵna -o [-ln-]: ~i gumi; žvekátĵi -ám, žvekál -ála -o, žvekánĵe -a s, žvekálo -a s, žvekálec -lca [-ác-] m, žvekálka -e [-ák-] ž; žvekáč -a m; žvéčĵen -čna -o: ~i tobak, žvéčĵnik -a m zob

žvéĵla -e ž pišćalka, žvéĵlica -e ž, žvéĵláč -a m, žvéĵlátĵi -ám, žvéĵgláj -áĵtel žvéĵglál -ála -o, žvéĵglánĵe -a s

žvĵenk žvĵenka m, žvĵenketátĵi -ám in -éčĵem, žvĵenketáj -áĵtel in žvĵenkéčĵi -tel žvĵenketál -ála -o, žvĵenketánĵe -a s, žvĵenkét -éta m; žvĵenkelĵ -klĵa m, žvĵenklĵátĵi -ám, žvĵenklĵáj -áĵtel žvĵenklĵál -ála -o, žvĵenklĵánĵe -a s; žvĵenknĵiti -nem: kap ga je žvĵenknĵila, žvĵenkati -am, žvĵenkanĵe -a s

žvĵĵplo -a s, žvĵĵplov -a -o: ~ oksid; žvĵĵplén -a -o: ~a kislina, žvĵĵplénast -a -o, žvĵĵplénka -e ž, žvĵĵplénski -a -o; žvĵĵplec -a [-ác-] m, žvĵĵplár -ĵa m, žvĵĵplárnica -e ž; žvĵĵplátĵi -ám, žvĵĵpláj -áĵtel žvĵĵplál -ála -o, žvĵĵplán -a -o: ~o vino, žvĵĵplánĵe -a s; žvĵĵplítĵi -ím, žvĵĵplí -ítel žvĵĵplíl -a -o, žvĵĵplĵenje -a s

žvížĵg -a m, žvížĵgati -am, žvížĵganĵe -a s, žvížĵga -e ž, žvížĵgáč -a m, žvížĵgalica -e ž; žvížĵgáv -áva -o, žvížĵgavec -vca m, žvížĵ-

gavka -e ž; žvižgljati -ám, žvižgljaj -ájte! žvižgljal -ála -o, žvižgljánje -a s; žvížgniti -nem; žvižgálo -a s
žvrgolėti -ím, žvrgòli -íte! žvrgolèl -éla -o, žvrgolénje -a s
žvrkati -am: po vòdi ~

žvrkljati -ám, žvrkljaj -ájte! žvrkljal -ála -o, (raz)žvrklján -a -o; žvrkljánje -a s, žvrklja -e ž
žvrleti -ím, žvrli -íte! žvrlel -éla -o: murni so žvrleli svojo pesem (*Jurčič*), žvrlénje -a s

Dostavi in popravi

lémez -a m, lémezen -zna -o
snežiti -ím, snéži -íte! snežil -a -o, snežénje -a s; *gl. tudi* sneg
bélosív *pod* belo- *nam.* bélosív
bledósív *pod* blede- *nam.* bledósív
brzinómér *pod* brzėti *nam.* brzino-
mèr
cipómér *pod* cipati *nam.* cipomèr
od tod *pod* daleč *nam.* odtod
drobnómér *pod* drobno- *nam.*
drobnómèr
glój *pod* glodati *namesto* gloj
izstrèli *pod* izstreliti *nam.* izstrèli
kadarkóli, *pod* kàdar *nam.* kadar-
kóli-
kasárnski *pod* kasárna *nam.* ka-
sárenski
klónim *pod* kloniti *nam.* klónem
krivokljún -úna -o *pod* krivo-
nam, krivokljún -a -o
mesečina *pod* mesec *nam.* mése-
čina

nasúl -úla *pod* nasúti *nam.* nasúl -a
*nesigúren *nam.* +nesigúren
ogrd *pod* ogrdíti *nam.* ogrd
obžaloválec *pod* obžalováti *nam.*
obžalovaálec
omáhlijaj *pod* omáhniti *nam.* hmáh-
ljaj
[-stèk-] *pod* osteklenėti *nam.*
[-stak-]
pédenjčlovéka *pod* péd *nam.* pé-
denj-človéka
pozíciija *nam.* pozicíja
pozóvem *pod* pozvati *nam.* po-
zóvem
prélog -óga m (+praha) *in* pre-
lóžen *pod* prelòg *nam.* prélog
-a *in* préložèn
zdájle *pod* sedàj *nam.* zdájle
silen *pod* pretrgati *nam.* síven
dol, svètli *pod* svetèl *nam.* svétli

VSEBINA

	Str.
Navodila za uporabo	5
Kratice v slovarju .	8
PRAVILA	
O rabi velikih črk §§ 1—24 .	11
<i>I. Prve besede v stavku § 3</i>	11
<i>II. Lastna imena §§ 4—23 .</i>	12
1. Osebna imena §§ 5—14 .	12
2. Krajevna imena §§ 15—21	14
3. Stvarna imena §§ 22—23	17
<i>III. Spoštovanje § 24</i>	18
O domačih lastnih imenih §§ 25—27	18
A. Krajevna § 26 .	18
B. Osebna § 27 .	19
O tujih lastnih imenih §§ 28—41	22
1. <i>V domači obliki § 29 .</i>	22
2. <i>Slovanska § 30 .</i>	23
3. <i>Staroklasična § 31</i>	24
4. <i>Romanska, germanska, angleška §§ 32—41 .</i>	24
A. Na nemi -e § 33	25
B. Na nepoudarjeni samoglasnik § 34	26
C. Na poudarjeni samoglasnik § 35	27
Č. Na soglasnik § 36	27
D. Sestavljena imena § 37	29
E. Imena rek § 38	29
F. Imena časnikov, ustanov ipd. § 39	30
G. Imena ženskih oseb § 40	30
5. <i>Imena izvenevropskih jezikov § 41</i>	30
O pisavi in rabi tujk §§ 42—43	31
O rabi nekaterih pripon §§ 44—49	33
O razzlogovanju §§ 50—51 .	36

				Str.	
O pisavi sestavljenih besed	§§ 52—61			37	
1. <i>Samostalniki</i>	§ 53			37	
2. <i>Pridevniki</i>	§ 54			37	
3. <i>Zaimki</i>	§ 55			38	
4. <i>Števniki</i>	§ 56—57			39	
5. <i>Prislovi</i>	§ 58			40	
6. <i>Predložne zveze</i>	§ 59			40	
7. <i>Vezniki</i>	§ 60			42	
8. <i>Členki</i>	§ 61			42	
O rabi naglasnih znamenj	§§ 62—63			42	
Ločila	§§ 64—76			43	
<i>Pika</i>	§ 65			44	
<i>Vprašaj</i>	§ 66			44	
<i>Klicaj</i>	§ 67			45	
<i>Vešica</i>	§§ 68—70			45	
<i>Podpičje</i>	§ 71			49	
<i>Dvopičje</i>	§ 72			49	
<i>Pomišljaj</i>	§ 73			50	
<i>Vežaj</i>	§ 74			51	
<i>Narekovaj</i>	§ 75			51	
<i>Opuščaj</i>	§ 76			52	
Kratice	§ 77			52	
Navodila za zborna izreko	§§ 78—82			54	
SLOVAR				57	
A	59	J	255	Š	782
B	83	K	264	T	797
C	112	L	317	U	826
Č	124	M	335	V	843
D	133	N	374	W	873
E	172	O	428	X	875
F	181	P	492	Y	875
G	192	Q	664	Z	876
H	213	R	665	Ž	923
I	227	S	709		
Dostavi in popravi					951

SLOVENSKI PRAVOPIS

Založila

Državna založba Slovenije

(C. Vidmar)

Natisnila tiskarna »Ljudske pravice«

v Ljubljani

februarja 1950

Naklada 25.000 izvodov

Stavili:

F. Poženel, A. Perovšek, F. Krašovic

Metêr: A. Ban

Tiskali:

R. Leskovic, M. Skalar, R. Meden, F. Hočevar

Revizor: L. Magolič

Vezava po brigadnem sistemu

